

GREEK NEW TESTAMENT

STEPHANUS 1550
TEXTUS RECEPTUS

(WITH MORPHOLOGICAL DATA)

Tables of Morphological Symbols

Noun/Article	Case	Gender	Number
n/d	n nominative g genitive d dative a accusative v vocative	m masculine f feminine n neuter	s singular p plural

Pronoun	Type	Case	Gender	Number
r	r relative e reciprocal d demonstrative c correlative q interrogative i indefinite o correlative or interrogative x reflexive s possessive p personal	n nominative g genitive d dative a accusative v vocative	m masculine f feminine n neuter	s singular p plural

Participle	Tense	Voice	Case	Gender	Number
vp	p present f future a aorist i imperfect x perfect y pluperfect	a active m middle p passive e mid/passive d mid/deponent o passive deponent n mid. or pass. deponent q impersonal active x no voice stated	n nominative g genitive d dative a accusative v vocative	m masculine f feminine n neuter	s singular p plural

Infinitive	Tense	Voice
vn	p present f future a aorist i imperfect x perfect y pluperfect	a active m middle p passive e mid/passive d mid/deponent o passive deponent n mid. or pass. deponent q impersonal active x no voice stated

Verb	Mood	Tense	Voice	Person	Number
v	i indicative d imperative s subjunctive o optative	p present f future a aorist i imperfect x perfect y pluperfect v adverbial imperative	a active m middle p passive e mid/passive d mid/deponent o passive deponent n mid. or pass. deponent q impersonal active x no voice stated	1 1 st 2 2 nd 3 3 rd	s singular p plural

Adjective	Case	Gender	Number	Degree
a	n nominative g genitive d dative a accusative v vocative	m masculine f feminine n neuter	s singular p plural	c comparative s superlative n none

Adverb	Type
b	c comparative s superlative i interrogative n normal

Conjunction **c**

Preposition **p**

Interjection **i**

Conjunction or Conjunctive Particle	Type
q	c contracted o not contracted

Particle or Disjunctive Particle	Type
x	i interrogative n negative o negative

Indeclinable	Type
t	a Aramaic word h Hebrew word p proper noun n numeral l letter o other noun

THE BOOKS OF THE NEW TESTAMENT

	Page
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ	1
ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ	97
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ	157
ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ	259
ΠΡΑΞΕΙΣ	336
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	436
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α	472
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β	507
ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ	530
ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ	542
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ	555
ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ	564
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α	573
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α	581
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α	586
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β	596
ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ	603
ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ	607
ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ	609
ΙΑΚΩΒΟΥ	636
ΠΕΤΡΟΥ Α	646
ΠΕΤΡΟΥ Α	656
ΙΩΑΝΝΟΥ Α	663
ΙΩΑΝΝΟΥ Β	674
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ	676
ΙΟΥΔΑ	678
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ	681

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. **1**
Ἀβραάμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ **2**
Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. Ἰ- **3**
ούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ Φά-
ρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρῶμ Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ.
Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν **4**
Ναασσών Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών. Σαλμών δὲ ἐ- **5**
γέννησεν τὸν Βοόζ ἐκ τῆς Ραχάβ Βοόζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὠβήδ
ἐκ τῆς Ρούθ Ὠβήδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί. Ἰεσσαί δὲ ἐγέν- **6**
νησεν τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησεν
τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου. Σολομών δὲ ἐγέννησεν **7**
τὸν Ροβοάμ Ροβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἀσά, Ἀσά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέν- **8**
νησεν τὸν Ἰωράμ Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζίαν. Ὀζίας δὲ **9**
ἐγέννησεν τὸν Ἰωθάμ Ἰωθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ Ἀχάζ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν. Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ **10**
Μανασσῆ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμών, Ἀμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰ-
ωσίαν. Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς **11**
αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικε- **12**
σίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ Σαλαθιήλ δὲ

1. v.1 βίβλος^{nnfs} γενέσις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} υἱός^{ngms} Δαυίδ^{tp} υἱός^{ngms} Ἀβραάμ^{tp}.
v.2 Ἀβραάμ^{tp} γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἰσαάκ^{tp} Ἰσαάκ^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἰακώβ^{tp} Ἰακώβ^{tp}
δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἰούδας^{names} καί^c ὅdamp ἀδελφός^{namp} αὐτός^{trgms}. **v.3** Ἰούδας^{nnms}
δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Φάρες^{tp} καί^c ὅdams Ζάρα^{tp} ἐκ^p ὅdgfs Θαμάρ^{tp} Φάρες^{tp} δέ^c
γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἑσρῶμ^{tp} Ἑσρῶμ^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἀράμ^{tp}. **v.4** Ἀράμ^{tp} δέ^c
γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἀμιναδάβ^{tp} Ἀμιναδάβ^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ναασσών^{tp} Ναασσών^{tp}
δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Σαλμών^{tp}. **v.5** Σαλμών^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Βόες^{tp} ἐκ^p ὅdgfs
Ραχάβ^{tp} Βόες^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἰωβήδ^{tp} ἐκ^p ὅdgfs Ρούθ^{tp} Ἰωβήδ^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s}
ὅδams Ἰεσσαί^{tp}. **v.6** Ἰεσσαί^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Δαυίδ^{tp} ὅδams βασιλεὺς^{names} Δαυίδ^{tp}
δέ^c ὀdnms βασιλεὺς^{nnms} γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Σολομών^{names} ἐκ^p ὅdgfs ὀdgms Οὐρίας^{ngms}.
v.7 Σολομών^{nnms} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ροβοάμ^{tp} Ροβοάμ^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἀβιά^{tp}
Ἀβιά^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἀσά^{tp}. **v.8** Ἀσά^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἰωσαφάτ^{tp}
Ἰωσαφάτ^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἰωράμ^{tp} Ἰωράμ^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ὀζίας^{names}.
v.9 Ὀζίας^{nnms} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἰωθάμ^{tp} Ἰωθάμ^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἀχάζ^{tp}
Ἀχάζ^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἐζεκίας^{names}. **v.10** Ἐζεκίας^{nnms} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams
Μανασσῆ^{names} Μανασσῆ^{nnms} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἀμώς^{tp} Ἀμώς^{tp} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams
Ἰωσίας^{names}. **v.11** Ἰωσίας^{nnms} δέ^c γεννάω^{v1aa3s} ὅδams Ἰεχονίας^{names} καί^c ὅdamp ἀδελφός^{namp}
αὐτός^{trgms} ἐπὶ^p ὅdgfs μετοικεσία^{ngfs} Βαβυλῶν^{ngfs}.

- 13 ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ. Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ
 Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑλιακίμ, Ἑλιακίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
 14 Ἀζώρ. Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν
 15 Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑλιούδ. Ἑλιούδ δὲ ἐγέννη-
 σεν τὸν Ἑλεάζαρ Ἑλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν Ματθάν
 16 δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ. Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν
 ἄνδρα Μαρίας ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.
 17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαβὶδ γενεαὶ δεκατέσ-
 σарес καὶ ἀπὸ Δαβὶδ, ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ
 δεκατέσσαρες καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χρι-
 18 στοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις
 οὕτως ἦν μνηστευθείσης γάρ τῆς μητρός αὐτοῦ Μαρίας τῇ Ἰ-
 ωσήφ πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ
 19 πνεύματος ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὢν καὶ
 μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι
 20 αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου
 κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων Ἰωσήφ υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς
 παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννη-
 21 θέν ἐκ πνεύματος ἔστιν ἁγίου. τεῖξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις
 τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀ-
 22 πὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ

v.12 μετά^p δέ^c ὁ^{dafs} μετοικεσία^{nafs} Βαβυλῶν^{ngfs} Ἰεχονίας^{nnms} γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Σαλαθιήλ^{tp}
 Σαλαθιήλ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ζοροβαβέλ^{tp}. **v.13** Ζοροβαβέλ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams}
 Ἀβιούδ^{tp} Ἀβιούδ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἑλιακίμ^{tp} Ἑλιακίμ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἀζώρ^{tp}.
v.14 Ἀζώρ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Σαδώκ^{tp} Σαδώκ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἀχίμ^{tp} Ἀχίμ^{tp} δέ^c
 γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἑλιούδ^{tp}. **v.15** Ἑλιούδ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἑλεάζαρ^{tp} Ἑλεάζαρ^{tp} δέ^c
 γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ματθάν^{tp} Ματθάν^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἰακώβ^{tp}. **v.16** Ἰακώβ^{tp} δέ^c
 γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nnms} Μαρία^{ngfs} ἐκ^p ὅς^{rrgfs} γεννά^{v1ap3s} Ἰησοῦς^{nnms}
 ὁ^{dnnms} λέγων^{vppnms} Χριστός^{nnms}. **v.17** πᾶς^{anfpn} οὖν^c ὁ^{dnnp} γενεά^{nnfp} ἀπὸ^p Ἀβραάμ^{tp}
 ἕως^c Δαυιδ^{tp} γενεά^{nnfp} δεκατέσσαρες^{nnfp} καί^c ἀπὸ^p Δαυιδ^{tp} ἕως^c ὁ^{dgfs} μετοικεσία^{ngfs}
 Βαβυλῶν^{ngfs} γενεά^{nnfp} δεκατέσσαρες^{nnfp} καί^c ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} μετοικεσία^{ngfs} Βαβυλῶν^{ngfs} ἕως^c
 ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} γενεά^{nnfp} δεκατέσσαρες^{nnfp}. **v.18** ὁ^{dams} δέ^c Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}
 ὁ^{dnnfs} γέννησις^{nnfs} οὕτω^{bo} εἰμί^{v1ix3s} μνηστεύω^{vrapgfs} γάρ^c ὁ^{dgfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} Μαρία^{ngfs}
 ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tp} πρὶν^{bo} ἧ^{xo} συνέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpanp} εὐρίσκομαι^{v1ap3s} ἐν^p γαστρί^{ndfs} ἔχω^{vppanfs}
 ἐκ^p πνεύμα^{ngms} ἁγίου^{agnsn}. **v.19** Ἰωσήφ^{tp} δέ^c ὁ^{dnnms} ἀνὴρ^{nnms} αὐτός^{rpgfs} δίκαιος^{anmsn}
 εἰμί^{vppxnnms} καί^c μή^{xo} θέλω^{vppanms} αὐτός^{rpafts} παραδειγματίω^{vnaa} βούλομαι^{v1ao3s} λάθρα^{bo}
 ἀπολῦω^{vnaa} αὐτός^{rpafts}. **v.20** οὕτως^{rdanp} δέ^c αὐτός^{rpgms} ἐνθυμηομαι^{vpaogms} ἰδοὺ^{vdaa2s}
 ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} κατὰ^p ὄναρ^{to} φαίνω^{v1ap3s} αὐτός^{rpdms} λέγων^{vppanms} Ἰωσήφ^{tp} υἱός^{nnms}
 Δαυιδ^{tp} μή^{xo} φοβέομαι^{vsa02s} παραλαβάνω^{vnaa} Μαρία^{tp} τὴν^{dafs} γυνή^{nafs} σύ^{rpg-s} ὁ^{dnnms} γάρ^c ἐν^p
 αὐτός^{rpdfs} γεννάω^{vrapnms} ἐκ^p πνεύμα^{ngms} ἁγίου^{agnsn}. **v.21** τίκτω^{v1fd3s} δέ^c υἱός^{nnms}
 καί^c καλέω^{v1fa2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{nams} αὐτός^{rpnms} γάρ^c σώω^{v1fa3s} ὁ^{dams}
 λαός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἀπὸ^p ὁ^{dgp} ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp}.

τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος. Ἴδου 23
 ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν καὶ καλέσουσιν τὸ
 ὄνομα αὐτοῦ Ἑμμανουήλ ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον Μεθ ἡ-
 μῶν ὁ θεός. διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν 24
 ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυ-
 ναῖκα αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐγένωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν τὸν υἱόν, 25
 αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέ- 2
 ραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγέ-
 νοντο εἰς Ἱεροσόλυμα. λέγοντες Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς 2
 τῶν Ἰουδαίων εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ
 ἦλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς 3
 ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. καὶ συναγαγὼν 4
 πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο
 παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Ἐν Βη- 5
 θλέεμ τῆς Ἰουδαίας, οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου,
 Καὶ σύ Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμό- 6
 σιν Ἰούδα, ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος ὅστις ποιμανεῖ
 τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. Τότε Ἡρώδης λάθρᾳ καλέσας τοὺς 7
 μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀ-
 στέρος. καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν Πορευθέντες 8

v.22 οὗτος^{rdnns} δέ^c ὁλος^{annsn} γίνομαι^{vixa3s} ἴνα^c πληρῶ^{vsap3s} ὁδ^{nnns} λέγω^{vrapnns} ὑπὸ^p ὁδ^{gms}
 κύριος^{ngms} διὰ^p ὁδ^{gms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.23** ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁδ^{nfs} παρθένος^{nnfs}
 ἐν^p γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vifa3s} καί^c τίκτω^{vifd3s} υἱός^{nams} καί^c καλέω^{vifa3p} ὁδ^{ans} ὄνομα^{nans}
 αὐτός^{rgms} Ἑμμανουήλ^{tp} ὅς^{trnns} εἰμί^{vixp3s} μεθερμηνεύω^{vppnns} μετὰ^p ἐγώ^{rgp-p} ὁδ^{nnns}
 θεός^{nnms}. **v.24** διεγείρω^{vrapnms} δέ^c ὁδ^{nnms} Ἰωσήφ^{tp} ἀπὸ^p ὁδ^{gms} ὕπνος^{ngms} ποιῶ^{viaa3s}
 ὡς^{bo} προστάσσω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} ὁδ^{nnms} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} καί^c παραλαμβάνω^{viaa3s}
 ὁδ^{afis} γυνή^{nafs} αὐτός^{rgms}. **v.25** καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3s} αὐτός^{rgpafs} ἕως^{bo} ὅς^{bo} τίκτω^{viaa3s}
 ὁδ^{ams} υἱός^{nams} αὐτός^{rgpafs} ὁδ^{ams} πρωτότοκος^{aamsn} καί^c καλέω^{viaa3s} ὁδ^{ams} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rgms}
 Ἰησοῦς^{nams}. **2. v.1** ὁδ^{gms} δέ^c Ἰησοῦς^{ngms} γεννᾶω^{vrapgms} ἐν^p Βηθλέεμ^{tp} ὁδ^{gfs} Ἰουδαία^{ngfs}
 ἐν^p ἡμέρα^{ndfp} Ἡρώδης^{ngms} ὁδ^{gms} βασιλεὺς^{ngms} ἰδοὺ^{vdaa2s} μάγος^{nnmp} ἀπὸ^p ἀνατολή^{ngfp}
 παραγίνομαι^{viaa3p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.2** λέγω^{vppanmp} ποῦ^{xo} εἰμί^{vixp3s} ὁδ^{nnms} τίκτω^{vrapnms}
 βασιλεὺς^{nnms} ὁδ^{gmp} Ἰουδαίος^{agmpn} ὁράω^{vialp} γάρ^c αὐτός^{rgms} ὁδ^{ams} ἀστήρ^{nams} ἐν^p
 ὁδ^{afis} ἀνατολή^{ndfs} καί^c ἔρχομαι^{vialp} προσκυνέω^{vnaa} αὐτός^{rgdms}. **v.3** ἀκούω^{vraanms}
 δέ^c Ἡρώδης^{nnms} ὁδ^{nnms} βασιλεὺς^{nnms} ταράσσω^{vrap3s} καί^c πᾶς^{anfsn} Ἱεροσόλυμα^{nnfs} μετὰ^p
 αὐτός^{rgms}. **v.4** καί^c συνάγω^{vpaanms} πᾶς^{aampn} ὁδ^{amp} ἀρχιερεὺς^{namp} καί^c γραμματεὺς^{namp}
 ὁδ^{gms} λαός^{ngms} πυνθάνομαι^{vlin3s} παρὰ^p αὐτός^{rgmp} ποῦ^{xo} ὁδ^{nnms} Χριστός^{nnms} γεννᾶω^{vrap3s}.
v.5 ὁδ^{nnmp} δέ^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rgdms} ἐν^p Βηθλέεμ^{tp} ὁδ^{gfs} Ἰουδαία^{ngfs} οὕτω^{bo} γάρ^c γράφω^{vixp3p}
 διὰ^p ὁδ^{gms} προφήτης^{ngms}. **v.6** καί^c σύ^{rpn-s} Βηθλέεμ^{tp} γῆ^{nfs} Ἰούδας^{ngms} οὐδαμῶς^{bo}
 ἐλάχιστος^{anfsn} εἰμί^{vixp2s} ἐν^p ὁδ^{ddmp} ἡγεμὼν^{ndmp} Ἰούδας^{ngms} ἐκ^p σύ^{rgp-s} γάρ^c ἐξέρχομαι^{vifd3s}
 ἡγέρομαι^{vppnms} ποιεῖν^{trnms} ποιμαίνω^{vifa3s} ὁδ^{ams} λαός^{nams} ἐγώ^{rgp-s} ὁδ^{ams} Ἰσραήλ^{tp}. **v.7** τότε^{bo}
 Ἡρώδης^{nnms} λάθρᾳ^{bo} καλέω^{vpaanms} ὁδ^{amp} μάγος^{namp} ἀκριβῶς^{viaa3s} παρὰ^p αὐτός^{rgmp} ὁδ^{ams}
 χρόνος^{nams} ὁδ^{gms} φαίνω^{vppgms} ἀστήρ^{ngms}.

- ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὰν δὲ εὕρητε ἀπαγγέι-
 9 λατέ μοι ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαν-
 τες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ ὃν εἶδον ἐν τῇ
 10 ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παι-
 11 διόν. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.
 καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εὔρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς
 μητρὸς αὐτοῦ καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ καὶ ἀνοίξαν-
 12 τες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα χρυσὸν
 καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ
 ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν
 13 χώραν αὐτῶν. Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ ἄγγελος κυ-
 ρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων Ἐγερθεὶς παράλαβε
 τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον καὶ
 ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι, μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον
 14 τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ
 15 τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. καὶ
 ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
 τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα
 16 τὸν υἱόν μου. Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μά-
 γων ἐθυμώθη λίαν καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παῖδας
 τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πάσιν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς

v.8 καί^c πέμπω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} εἰς^p Βηθλέεμ^{lp} λέγω^{v1aa3s} πορεύομαι^{vpaanmp} ἀκριβῶς^{bo}
 ἐξετάζω^{vdaa2p} περὶ^p ὁδῶν^{pdgns} παιδίου^{ngms} ἐπὶ^{an} δέ^c εὐρίσκω^{vsa2p} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} ἐγὼ^{tpd-s}
 ὅπως^{bo} κἀγὼ^{rpn-s} ἔρχομαι^{vpaanms} προσκυνέω^{vsaals} αὐτός^{rpdm}. **v.9** ὁ^{ndmp} δέ^c ἀκούω^{vpaanmp}
 ὁ^{dgms} βασιλεὺς^{ngms} πορεύομαι^{v1ao3p} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{ndms} ἀστήρ^{nnms} ὅς^{trams} ὁράω^{v1aa3p} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} ἀνατολῇ^{ndfs} προάγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} ἕως^c ἔρχομαι^{vpaanms} ἴσθι^{mi}^{v1aa3s} ἐπὶ^{an} ὅς^{bo}
 εἴμι^{v1uix3s} ὁ^{ndms} παιδίον^{nnms}. **v.10** ὁράω^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dams} ἀστήρ^{nnms} χαίρω^{v1ao3p} χαρὰ^{nafs}
 μέγας^{aafns} σφόδρα^{bo}. **v.11** καί^c ἔρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} εὐρίσκω^{v1aa3p} ὁ^{dans}
 παιδίον^{nans} μετὰ^p Μαρίας^{ngfs} ὁ^{dgfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpngs} καί^c τίπτω^{vpaanmp} προσκυνέω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rpdm} καί^c ἀνοίγω^{vpaanmp} ὁ^{damp} θησαυρός^{nam} αὐτός^{rpmp} προσφέρει^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm}
 δῶρον^{nanp} χρυσός^{nam} καί^c λίβανος^{nam} καί^c σμύρνα^{nafs}. **v.12** καί^c χρηματίζω^{vparnmp} κατὰ^p
 ὄναρ^{to} μὴ^{to} ἀνακάμπτω^{vnaa} πρὸς^p Ἡρώδης^{nam} διὰ^p ἄλλος^{agfs} ὁδός^{ngfs} ἀναχωρέω^{v1aa3p}
 εἰς^p ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} αὐτός^{rpmp}. **v.13** ἀναχωρέω^{vpaagmp} δέ^c αὐτός^{rpmp} ἰδοὺ^{vdaa2s}
 ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} φαίνο^{vipe3s} κατὰ^p ὄναρ^{to} ὁ^{ddms} Ἰωσήφ^{lp} λέγω^{vpaanms} ἐγείρω^{vparnms}
 παραλαμβάνω^{vdaa2s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpms} καί^c φεύγω^{vdp2s}
 εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs} καί^c εἰμι^{vdp2s} ἐκεῖ^{bo} ἕως^c ἂν^{xo} λέγω^{vsaals} σὺ^{tpd-s} μέλλω^{v1pa3s} γάρ^c
 Ἡρώδης^{nnms} ζητέω^{vnpa} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} ὁ^{dgms} ἀπόλλυμι^{vnaa} αὐτός^{rpans}. **v.14** ὁ^{ndms}
 δέ^c ἐγείρω^{vpaanms} παραλαμβάνω^{v1aa3s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpms}
 νύκτις^{ngfs} καί^c ἀναχωρέω^{v1aa3s} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs}. **v.15** καί^c εἰμι^{v1uix3s} ἐκεῖ^{bo} ἕως^c ὁ^{dgfs}
 τελευτῇ^{ngfs} Ἡρώδης^{ngms} ἵνα^c πληρώω^{vsap3s} ὁ^{ndms} λέγω^{vpaanms} ὑπὸ^p ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} διὰ^p
 ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns} ἐκ^p Αἴγυπτος^{ngfs} καλέω^{v1aals} ὁ^{dams} υἱός^{nam} ἐγὼ^{tpg-s}.

καὶ κατωτέρω κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκριβώσεν παρὰ τῶν μάγων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος. 17
 Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμός 18
 πολὺς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ οὐκ ἤθελεν παρα-
 κληθῆναι ὅτι οὐκ εἰσὶν. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοὺ 19
 ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ. λέ- 20
 γων Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ
 πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ, τεθνήκασιν γάρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυ-
 χὴν τοῦ παιδίου. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν 21
 μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρ- 22
 χέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς
 αὐτοῦ ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν, χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνε-
 χώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. καὶ ἐλθὼν κατώκησεν 23
 εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν
 προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτι- **3**
 στῆς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας. καὶ λέγων Μετα- 2
 νοεῖτε, ἤγγικεν γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ ἐστιν 3
 ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος Φωνὴ βοῶντος ἐν
 τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρί-

v.16 τότε^{bo} Ἡρώδης^{nnms} ὁράω^{vpaanms} ὅτι^c ἐμπαίζω^{viap3s} ὑπὸ^p ὁ^{dgmp} μάγος^{ngmp} θυμὸς^{viap3s}
 λίαν^{bo} καί^c ἀποστελλω^{vpaanms} ἀναίρεω^{viaa3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} παῖς^{namr} ὁ^{damp} ἐν^p Βηθλέεμ^{tp}
 καί^c ἐν^p πᾶς^{adnpr} ὁ^{ddnp} ὄριον^{ndnp} αὐτός^{rpgrs} ἀπὸ^p διετῆς^{agmsn} καί^c κατωτέρω^{bo} κατὰ^p
 ὁ^{dams} χρόνος^{namms} ὅς^{rrams} ἀκριβῶς^{viaa3s} παρὰ^p ὁ^{dgmp} μάγος^{ngmp}. **v.17** τότε^{bo} πληρὸς^{viap3s}
 ὁ^{dnms} λέγω^{vpaanms} ὑπὸ^p Ἱερεμίας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.18** φωνή^{nnfs}
 ἐν^p Ῥαμὰ^{tp} ἀκούω^{viap3s} θρῆνος^{nnms} καί^c κλαυθμὸς^{nnms} καί^c ὄδυρμός^{nnms} πολὺς^{anmsn}
 Ῥαχὴλ^{tp} κλαίω^{vppanfs} ὁ^{dnp} τέκνον^{nanp} αὐτός^{rpgrs} καί^c οὐ^{xo} θέλω^{viaa3s} παρακαλέω^{vnap} ὅτι^c
 οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3p}. **v.19** τελευτάω^{vpaagms} δέ^c ὁ^{dgms} Ἡρώδης^{ngms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms}
 κύριος^{ngms} κατὰ^p ὄναρ^{to} φαίνω^{vipe3s} ὁ^{ddms} Ἰωσήφ^{tp} ἐν^p Αἰγύπτῳ^{ndfs}. **v.20** λέγω^{vpaanms}
 ἐγείρω^{vpaanms} παραλαβάνω^{vdaa2s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgrms} καί^c
 πορεύομαι^{vdnp2s} εἰς^p γῆ^{nafs} Ἰσραὴλ^{tp} θνήσκω^{vixa3p} γάρ^c ὁ^{dnmp} ζητέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs}
 ὁ^{dgms} παιδίον^{ngms}. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^c ἐγείρω^{vpaanms} παραλαβάνω^{viaa3s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^c
 ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgrms} καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p γῆ^{nafs} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.22** ἀκούω^{vpaanms}
 δέ^c ὅτι^c Ἀρχέλαος^{nnms} βασιλεύω^{vipa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} Ἰουδαία^{ngfs} ἀντὶ^p Ἡρώδης^{ngms} ὁ^{dgms}
 πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgrms} φοβέομαι^{viao3s} ἐκεῖ^{bo} ἀπέρχομαι^{vnaa} χρηματίζω^{vpaanms} δέ^c κατὰ^p
 ὄναρ^{to} ἀναχωρέω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dnp} μέρος^{nanp} ὁ^{dgrfs} Γαλιλαία^{ngfs}. **v.23** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms}
 κατοικέω^{viaa3s} εἰς^p πόλιν^{nafs} λέγω^{vppafs} Ναζαρά^{tp} ὅπως^{bo} πληρὸς^{vsap3s} ὁ^{dnms} λέγω^{vpaanms}
 διὰ^p ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ὅτι^c Ναζωραῖος^{nnms} καλέω^{vifp3s}. **3. v.1** ἐν^p δέ^c ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}
 ἐκεῖνος^{rddfp} παραγίνομαι^{vipn3s} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} βαπτιστής^{nnms} κηρύσσω^{vpaanms} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 ἔρημος^{adfsn} ὁ^{dgrfs} Ἰουδαία^{ngfs}. **v.2** καί^c λέγω^{vpaanms} μετανοέω^{vdpa2p} ἐγγίζω^{vixa3s} γάρ^c ὁ^{dnfs}
 βασιλεὺς^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}.

- 4 βους αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ
 5 τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ ἢ
 6 δὲ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. τότε ἐξεπορεύετο
 7 πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περι-
 8 χωρος τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ αὐτοῦ
 9 ἔξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν
 10 Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐ-
 11 τοῦ εἶπεν αὐτοῖς Γεννήματα ἐχιδνῶν τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
 12 ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς. ποιήσατε οὖν καρποὺς ἄξιους τῆς
 13 μετανοίας. καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Πατέρα ἔχομεν
 τὸν Ἀβραάμ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων
 14 τούτων ἐγείραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἦδη δὲ καὶ ἡ ἄξινη πρὸς τὴν
 15 ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται, πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν
 16 καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς
 17 ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός
 18 μου ἐστὶν οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι, αὐτὸς
 19 ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί, οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ
 20 χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συνάξει τὸν
 21 σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ
 22 ἀσθέσῳ. Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ

v.3 οὗτος^{rdnms} γάρ^c εἰμὶ^{viix3s} ὁ^{dnms} λέγων^{vrapnms} ὑπὸ^p Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgnms} προφήτης^{ngms} λέγων^{vppagms} φωνή^{nnfs} βοᾶ^{vppagms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} ἐτοιμάζω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} κύριος^{ngms} εὐθύς^{aafpn} ποιέω^{vdpa2p} ὁ^{dafp} τρίβος^{nafr} αὐτός^{rgms}. **v.4** αὐτός^{rgnms} δε^c ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} ἔχω^{viaa3s} ὁ^{dans} ἔνδυμα^{nans} αὐτός^{rgms} ἀπὸ^p θορί^{ngfr} κάμηλος^{ngms} καί^c ζώνη^{nafs} δερματίνος^{aafsn} περὶ^p ὁ^{dafs} ὀσφύς^{nafs} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnfs} δε^c τροφή^{nnfs} αὐτός^{rgms} εἰμὶ^{viix3s} ἀκρίς^{nnfr} καί^c μέλι^{nnns} ἄγριος^{annsn}. **v.5** τότε^{bo} ἐκπορεύομαι^{viin3s} πρὸς^p αὐτός^{rgms} Ἱεροσόλυμα^{nnfs} καί^c πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} Ἰουδαία^{nnfs} καί^c πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} περιχώρος^{annsn} ὁ^{dgnms} Ἰορδάνης^{ngms}. **v.6** καί^c βαπτίζω^{viip3p} ἐν^p ὁ^{dams} Ἰορδάνῃ^{ndms} ὑπὸ^p αὐτός^{rgms} ἐξομολογέω^{vppmnp} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafr} αὐτός^{rgmp}. **v.7** ὁράω^{vpaans} δε^c πολλὺς^{aampn} ὁ^{dgnp} Φαρισαίος^{ngmp} καί^c Σαδδουκαῖος^{ngmp} ἐρχομαι^{vppnamp} ἐπὶ^p ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} αὐτός^{rgms} λέγων^{viaa3s} αὐτός^{rgmp} γέννημα^{nnvp} ἐχιδνά^{ngfr} τίς^{rgnms} ὑποδεικνυμί^{viaa3s} σύ^{rpdp} φεύγω^{vnaa} ἀπὸ^p ὁ^{dgnfs} μέλλω^{vppagfs} ὀργή^{ngfs}. **v.8** ποιέω^{vdaa2p} οὖν^c καρπὸς^{naamp} ἄξιος^{aampn} ὁ^{dgnfs} μετάνοια^{ngfs}. **v.9** καί^c μή^{xo} δοκέω^{vsaa2p} λέγων^{vnpa} ἐν^p ἑαυτοῦ^{xdmp} πατήρ^{nams} ἔχω^{vialp} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp} λέγων^{vialp} γάρ^c σύ^{rpdp} ὅτι^c δύναμαι^{viipn3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgnp} λίθος^{ngmp} οὗτος^{rdgmp} ἐγείρω^{vnaa} τέκνον^{nanp} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp}. **v.10** ἦδη^{bo} δε^c καί^c ὁ^{dnfs} ἄξινη^{nnfs} πρὸς^p ὁ^{dafs} ῥίζα^{nafs} ὁ^{dgnp} δένδρον^{ngnp} κεῖται^{viipn3s} πᾶς^{annsn} οὖν^c δένδρον^{nnns} μή^{xo} ποιέω^{vppans} καρπὸς^{nams} καλός^{aamsn} ἐκκόπτω^{viip3s} καί^c εἰς^p πῦρ^{nans} βάλλω^{viip3s}. **v.11** ἐγὼ^{rgn-s} μὲν^{xo} βαπτίζω^{vialp} σύ^{rga-p} ὅ^{ndns} ὕδωρ^{ndns} εἰς^p μετάνοια^{nafs} ὁ^{dnms} δε^c ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rgp-s} ἐρχομαι^{vppnnms} ἰσχυρός^{anmsc} ἐγὼ^{rgp-s} εἰμὶ^{viix3s} ὁ^{dnms} οὗ^{xo} εἰμὶ^{viix1s} ἱκανός^{annsn} ὁ^{damp} ὑπόδημα^{nanp} βαστάζω^{vnaa} αὐτός^{rgnms} σύ^{rga-p} βαπτίζω^{vifa3s} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn} καί^c πῦρ^{ndns}. **v.12** ὅς^{rgms} ὁ^{dnms} πτύον^{nnns} ἐν^p ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rgms} καί^c διακαθαρίζω^{vifa3s} ὁ^{dafs} ἄλωνα^{nafs} αὐτός^{rgms} καί^c συνάγω^{vifa3s} ὁ^{dams} σῖτος^{nams} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dafs} ἀποθήκη^{nafs} ὁ^{dans} δε^c ἄχυρον^{nans} κατακαίω^{vifa3s} πῦρ^{ndns} ἀσθετος^{adnsn}.

τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπὸ αὐτοῦ. ὁ 14
 δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ 15
 βαπτισθῆναι καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς 15
 εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἄφες ἄρτι οὕτως γὰρ πρέπειν ἐστὶν ἡμῖν πλη- 16
 ρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην τότε ἀφήσιν αὐτόν. καὶ βαπτισθεὶς 16
 ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθύς ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ ἰδοὺ ἀνεώχθησαν 16
 αὐτῷ οἱ οὐρανοὶ καὶ εἶδεν τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ καταβαῖνον ὥσει 17
 περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν 17
 οὐρανῶν λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ 17
 εὐδόκησα.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος 4
 πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσ- 2
 σαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπεινάσεν. Καὶ 3
 προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ εἰπὲ ἵνα οἱ 3
 λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Γέγραπται 4
 Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκ- 4
 πορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ. Τότε παραλαμβάνει αὐτόν ὁ 5
 διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἵστησιν αὐτόν ἐπὶ τὸ περὺγιον 5
 τοῦ ἱεροῦ. καὶ λέγει αὐτῷ Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ βάλε σεαυτὸν 6
 κάτω, γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ 6
 σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἁρουσίν σε μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον

v.13 τότε^{bo} παραγίνονται^{vipn3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dgrfs} Γαλιλαία^{ngfs} ἐπὶ^p ὁ^{dams} Ἰορδάνης^{nams} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dgrms} βαπτίζων^{vnap} ὑπὸ^p αὐτοῦ^{rgms}. **v.14** ὁ^{dnms} δὲ^c Ἰωάννης^{nnms} διακώλυ^{viaa3s} αὐτοῦ^{rgms} λέγων^{vppanms} ἐγὼ^{rgn-s} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vipa1s} ὑπὸ^p σοῦ^{rg-s} βαπτίζων^{vnap} καί^c σὺ^{rgn-s} ἔρχομαι^{vipn2s} πρὸς^p ἐγὼ^{rga-s}. **v.15** ἀποκρίνεται^{vpaonms} δὲ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγων^{viaa3s} πρὸς^p αὐτοῦ^{rgms} ἀφήμι^{vdaa2s} ἄρτι^{bo} οὕτως^{bo} γάρ^c πρέπει^{vppqns} εἶμι^{vipx3s} ἐγὼ^{rgd-p} πληρῶ^{vnaa} πᾶς^{aafsn} δικαιοσύνη^{nafs} τότε^{bo} ἀφήμι^{vipa3s} αὐτοῦ^{rgms}. **v.16** καί^c βαπτίζων^{vppanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀναβαίνει^{viaa3s} εὐθύς^{bo} ἀπὸ^p ὁ^{dgrms} ὕδατος^{ngms} καὶ^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνοίγων^{vipap3p} αὐτοῦ^{rgms} ὁ^{dnmp} οὐρανός^{ngmp} καί^c ὁ^{rdms} ὁ^{viaa3s} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} καταβαίνει^{vppaans} ὥσει^{bo} περιστέρα^{nafs} καί^c ἔρχομαι^{vppnans} ἐπὶ^p αὐτοῦ^{rgms}. **v.17** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} φωνή^{nnfs} ἐκ^p ὁ^{dgrmp} οὐρανός^{ngmp} λέγων^{vppanfs} οὗτος^{rdnms} εἶμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγὼ^{rg-s} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἐν^p ᾧ^{rgms} εὐδοκέω^{viala1s}. **4. v.1** τότε^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀνάγει^{vipap3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn} ὑπὸ^p ὁ^{dgrms} πνεῦμα^{ngns} πειράζων^{vnap} ὑπὸ^p ὁ^{dgrms} διάβολος^{agmsn}. **v.2** καί^c νηστεύων^{vpaanms} ἡμέρα^{nafp} τεσσεράκοντα^{tn} καί^c νύξ^{nafp} τεσσεράκοντα^{tn} ὕστερος^{bo} πεινᾷ^{viala3s}. **v.3** καί^c προσέρχεται^{vpaanms} αὐτοῦ^{rgms} ὁ^{dnms} πειράζων^{vppanms} λέγων^{viala3s} εἰ^{qo} υἱός^{nnms} εἶμι^{vipx2s} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} λέγων^{vdaa2s} ἵνα^c ὁ^{dnmp} λίθος^{ngmp} οὗτος^{rdnms} ἄρτος^{ngmp} γίνωμαι^{vsad3p}. **v.4** ὁ^{dnms} δὲ^c ἀποκρίνεται^{vpaonms} λέγων^{viala3s} γράφω^{vixp3s} οὗ^{xo} ἐπὶ^p ἄρτος^{ndms} μόνος^{admsn} ζάω^{vifd3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἀλλά^c ἐπὶ^p πᾶς^{admsn} ῥήμα^{ndms} ἐκπορεύομαι^{vppndns} διὰ^p στόμα^{ngns} θεός^{ngms}. **v.5** τότε^{bo} παραλαμβάνων^{vipa3s} αὐτοῦ^{rgms} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} εἰς^p ὁ^{dafs} ἅγιος^{aafsn} πόλις^{nafs} καί^c ἵστημι^{vipa3s} αὐτοῦ^{rgms} ἐπὶ^p ὁ^{dans} περὺγιον^{nans} ὁ^{dgrms} ἱερὸν^{ngns}.

- 7 τὸν πόδα σου. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πάλιν γέγραπται Οὐκ ἐκ-
 8 πειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν
 ὁ διάβολος εἰς ὅρος ὑψηλὸν λίαν καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας
 9 τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν. καὶ λέγει αὐ-
 10 τῷ Ταῦτά πάντα σοι δώσω ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. τότε
 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὑπαγε Σατανᾶ, γέγραπται γάρ Κύριον
 11 τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Τότε
 ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ δι-
 12 ηκόνουν αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη
 13 ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρετ ἐλ-
 θὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις
 14 Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσα-
 15 ἱου τοῦ προφήτου λέγοντος. Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ,
 16 ὁδὸν θαλάσσης πέραν τοῦ Ἰορδάνου Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. ὁ
 λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα καὶ τοῖς καθημένοις
 17 ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ τότε ἤρ-
 ξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν Μετανοεῖτε, ἥγγικεν γάρ
 18 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν
 θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς Σίμωνα τὸν λε-
 γόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ βάλλοντας

v.6 καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} εἰ⁹⁰ υἱός^{nnms} εἰμι^{vixp2s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} βάλλω^{vdaa2s}
 σεαυτοῦ^{rxams} κάτω^p γράφω^{vixp3s} γάρ^c ὅτι^c ὁ^{ddmp} ἄγγελος^{ndmp} αὐτός^{rpms} ἐντέλλομαι^{vifn3s}
 περι^p σύ^{prg-s} καί^c ἐπὶ^p χεῖρ^{ngip} αἶρω^{vifa3p} σύ^{pa-s} μὴποτε^{bo} προσκοίτω^{vsaa2s} πρὸς^p
 λίθος^{nam} ὁ^{dams} πούς^{nam} σύ^{prg-s}. **v.7** φημι^{vix3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo}
 γράφω^{vixp3s} οὐ^{xo} ἐκπειράζω^{vifa2s} κύριος^{nam} ὁ^{dams} θεός^{nam} σύ^{prg-s}. **v.8** πάλιν^{bo}
 παραλαμβάνω^{vipa3s} αὐτός^{rpms} ὁ^{dams} διάβολος^{anms} εἰς^p ὅρος^{nans} ὑψηλός^{aansn} λίαν^{bo} καί^c
 δείκνυμι^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} βασιλεία^{nafp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} καί^c ὁ^{dafs} δόξα^{nafs}
 αὐτός^{rpgr}. **v.9** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} σύ^{rp-d} διδωμι^{vifa1s}
 ἐάν⁹⁰ πίπτω^{vpaanms} προσκυνέω^{vsaa2s} ἐγώ^{rp-d}. **v.10** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dams}
 Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω^{vdpa2s} Σατανᾶς^{nvms} γράφω^{vixp3s} γάρ^c κύριος^{nam} ὁ^{dams} θεός^{nam} σύ^{prg-s}
 προσκυνέω^{vifa2s} καί^c αὐτός^{rpdm} μόνος^{admsn} λατρεύω^{vifa2s}. **v.11** τότε^{bo} ἀφίημι^{vipa3s}
 αὐτός^{rpms} ὁ^{dams} διάβολος^{anmsn} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnmp} προσέρχεται^{viaa3p} καί^c
 διακονέω^{vifa3p} αὐτός^{rpdm}. **v.12** ἀκούω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c Ἰωάννης^{nnms}
 παραδίδωμι^{vipa3s} ἀναχωρῶ^{vfaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.13** καί^c καταλείπω^{vpaanms}
 ὁ^{dafs} Ναζαρέτ^{tp} ἔρχομαι^{vpaanms} κατοικέω^{vfaa3s} εἰς^p Καπερναοὺμ^{tp} ὁ^{dafs} παραθαλάσσιος^{aafsn}
 ἐν^p ὄριον^{ndnp} Ζαβουλὼν^{tp} καί^c Νεφθαλίμ^{tp}. **v.14** ἵνα^c πληρὸς^{vsap3s} ὁ^{dams} λέγω^{vpaanms}
 διὰ^p Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.15** γῆ^{nnfs} Ζαβουλὼν^{tp} καί^c γῆ^{nnfs}
 Νεφθαλίμ^{tp} ὁ^{dams} θαλάσσης^{ngfs} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} Γαλιλαία^{nnfs} ὁ^{dgmp} ἔθνος^{ngnp}.
v.16 ὁ^{dams} λαός^{nnms} ὁ^{dams} καθημαι^{vppnnms} ἐν^p σκότος^{ndns} ὁἶδα^{vfaa3s} φῶς^{nans} μέγας^{aansn}
 καί^c ὁ^{ddmp} καθημαι^{vppndmp} ἐν^p χώρα^{ndfs} καί^c σκιά^{ndfs} θάνατος^{ngms} φῶς^{nnns} ἀνατέλλω^{vfaa3s}
 αὐτός^{rpdm}. **v.17** ἀπὸ^p τότε^{bo} ἀρχώ^{viad3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} κηρύσσω^{vnpa} καί^c λέγω^{vnpa}
 μετανόω^{vdpa2p} ἐγγίζω^{vixa3s} γάρ^c ὁ^{dams} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}.

ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν, ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ λέγει 19
αὐτοῖς Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. οἱ 20
δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβάς 21
ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου
τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν καὶ ἐκάλεσεν 22
αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐ- 22
τῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ 23
Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ
εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶ-
σαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην 24
τὴν Συρίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας
ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους καὶ δαιμονιζομέ-
νους καὶ σεληνιζομένους καὶ παραλυτικούς καὶ ἑθεράπευσεν
αὐτούς. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γα- 25
λιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος καὶ καθίσαντος αὐτοῦ **5**
προσηλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐ- 2
τοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι 3

v.18 περιπατέω^{vppanms} δέξ^o ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} παρά^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs}
ὁ^{raa3s} δὺο^{tn} ἀδελφός^{namp} Σίμων^{nams} ὁ^{dams} λέγω^{vpppams} Πέτρος^{nams} καί^c Ἀνδρέας^{nams}
ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{vppaamp} ἀμφίβληστρον^{nams} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}
εἰμ^{vix3p} γάρ^c ἁλιεὺς^{nnmp}. **v.19** καί^c λέγω^{vira3s} αὐτός^{rpdmp} δεῦτε^{vdvix2p} ὅτι^{bo} ἔγω^{rpg-s}
καί^c ποιέω^{vifa1s} σύ^{rpa-p} ἁλιεὺς^{namp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.20** ὁ^{damp} δέ^c εὐθέως^{bo} ἀφίημι^{vpaanmp}
ὁ^{damp} δίκτυον^{namp} ἀκολουθεῖω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}. **v.21** καί^c προβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo}
ὁ^{raa3s} ἄλλος^{aampn} δὺο^{tn} ἀδελφός^{namp} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ὁ^{dams} Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^c
Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐν^p ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} μετὰ^p Ζεβεδαῖος^{ngms}
ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgmp} καταρτίζω^{vppaamp} ὁ^{damp} δίκτυον^{namp} αὐτός^{rpgmp} καί^c καλέω^{viaa3s}
αὐτός^{rpaamp}. **v.22** ὁ^{damp} δέ^c εὐθέως^{bo} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{dams} πλοῖον^{nams} καί^c ὁ^{dams}
πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgmp} ἀκολουθεῖω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}. **v.23** καί^c περιάγω^{via3s} ὅλος^{aafsn}
ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nams} διδάσκει^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} αὐτός^{rpgmp}
καί^c κηρύσσει^{vppanms} ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{nams} ὁ^{dams} βασιλεία^{ngfs} καί^c θεραπεύω^{vppanms} πᾶς^{aafsn}
νόσος^{nafs} καί^c πᾶς^{aafsn} μαλακία^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.24** καί^c ἀπέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs}
ἀκοή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} Συρία^{nafs} καί^c προσφέρω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{aampn}
ὁ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp} ποικίλος^{adfpn} νόσος^{ndfp} καί^c βάσανος^{ndfp} συνέχω^{vpppamp} καί^c
δαιμονιζομαι^{vppnamp} καί^c σεληνιζομαι^{vppnamp} καί^c παραλυτικός^{aampn} καί^c θεραπεύω^{viaa3s}
αὐτός^{rpaamp}. **v.25** καί^c ἀκολουθεῖω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnmp} πούλ^{aampn} ἀπὸ^p ὁ^{dams}
Γαλιλαία^{ngfs} καί^c Δεκάπολις^{ngfs} καί^c Ἱεροσόλυμα^{ngmp} καί^c Ἰουδαία^{ngfs} καί^c πέραν^{bo} ὁ^{dams}
Ἰορδάνης^{ngms}. **5. v.1** ὁ^{raa3s} ὁ^{dams} ὄχλος^{namp} ἀναβαίνει^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dams} ὄρος^{nams}
καί^c καθίζω^{vpaagms} αὐτός^{rpgms} προσέρχονται^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{damp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rpgms}.
v.2 καί^c ἀνοίγω^{vpaanms} ὁ^{dams} στόμα^{nams} αὐτός^{rpgms} διδάσκει^{viaa3s} αὐτός^{rpaamp} λέγω^{vppanms}.

- 4 ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. μακάριοι οἱ πενθοῦν-
 5 τες ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. μακάριοι οἱ πραεῖς ὅτι αὐτοὶ
 6 κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶν-
 7 τες τὴν δικαιοσύνην ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. μακάριοι οἱ
 8 ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ
 9 καρδίᾳ ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. μακάριοι οἱ εἰρηνοποι-
 10 οἱ ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι
 ἕνεκεν δικαιοσύνης ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
 11 μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἰπωσιν
 12 πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. χαί-
 ρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
 13 οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. Ὑμεῖς ἐστε
 τὸ ἅλας τῆς γῆς, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἀλισθήσεται
 εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ
 14 τῶν ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου οὐ δύναται πό-
 15 λης κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη, οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ
 τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν καὶ λάμπει
 16 πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπρο-
 σθεν τῶν ἀνθρώπων ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξά-
 17 σωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι
 ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας, οὐκ ἦλθον κατα-

v.3 μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πτωχός^{anmpn} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nfs} ὁ^{dgmpr} οὐρανός^{ngmp}. **v.4** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πενθών^{vppanmp} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} παρακαλέω^{vifp3p}. **v.5** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πραῦς^{anmpn} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} κληρονομέω^{vifa3p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.6** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πεινῶν^{vppanmp} καί^c διψῶν^{vppanmp} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} χορτάζω^{vifp3p}. **v.7** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐλεήμων^{anmpn} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} ἐλέξω^{vifp3p}. **v.8** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} καθαρός^{anmpn} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὁράω^{vifd3p}. **v.9** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} εἰρηνοποιός^{anmpn} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} υἱός^{nnmp} θεός^{ngms} καλέω^{vifp3p}. **v.10** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} διώκω^{vpxnpmp} ἕνεκα^{bo} δικαιοσύνης^{ngfs} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nfs} ὁ^{dgmpr} οὐρανός^{ngmp}. **v.11** μακάριος^{anmpn} εἰμί^{vix2p} ὅταν^c ὀνειδίζω^{vsaa3p} σύ^{tpa-p} καί^c διώκω^{vsaa3p} καί^c λέγω^{vsaa3p} πᾶς^{aansn} πονηρός^{aansn} ῥῆμα^{nans} κατὰ^p σύ^{tpg-p} ψεύδομαι^{vppenmp} ἕνεκα^{bo} ἐγώ^{tpg-s}. **v.12** χαίρω^{vdpa2p} καί^c ἀγαλλιάω^{vdpn2p} ὅτι^c ὁ^{dnms} μισθός^{nnms} σύ^{tpg-p} πολὺς^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} οὕτω^{bo} γὰρ^c διώκω^{vfaa3p} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} ὁ^{damp} πρὸ^p σύ^{tpg-p}. **v.13** σύ^{tpn-p} εἰμί^{vix2p} ὁ^{dnns} ἅλας^{nnns} ὁ^{dghs} γῆ^{ngfs} ἐάν^{qo} δέ^c ὁ^{dnns} ἅλας^{nnns} μωραίνω^{vsap3s} ἐν^p τίς^{rqdns} ἀλίξω^{vifp3s} εἰς^p οὐδείς^{aansn} ἰσχύω^{vipa3s} ἔτι^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo} βάλλω^{vnap} ἔξω^{bo} καί^c καταπατέω^{vnp} ὑπὸ^p ὁ^{dgmpr} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.14** σύ^{tpn-p} εἰμί^{vix2p} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ὁ^{dghs} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} πόλις^{nfs} κρύπτω^{vnap} ἐπάνω^{bo} ὅρος^{ngns} κείμαι^{vppnnfs}. **v.15** οὐδέ^{bo} καί^c ὁ^{vpa3p} λύχνος^{nafs} καί^c τίθημι^{vipa3p} αὐτός^{rgams} ὑπὸ^p ὁ^{dams} μόδιος^{nams} ἀλλά^c ἐπὶ^p ὁ^{dafs} λυχνία^{nafs} καί^c λάμπω^{vipa3s} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs}. **v.16** οὕτω^{bo} λάμπω^{vdaa3s} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} σύ^{tpg-p} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgmpr} ἀνθρώπος^{ngmp} ὅπως^{bo} ὁράω^{vsaa3p} σύ^{tpg-p} ὁ^{damp} καλός^{aanpn} ἔργον^{nanp} καί^c δοξάζω^{vsaa3p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ^{tpg-p} ὁ^{dams} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}.

λῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. ἀμήν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ 18
 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ
 τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. ὃς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν 19
 ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώ-
 πους ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ὃς δ' ἂν
 ποιήσῃ καὶ διδάξῃ οὕτως μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
 οὐρανῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐάν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη 20
 ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων οὐ μὴ εἰσέλθῃτε
 εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρ- 21
 χαίοις Οὐ φονεύσεις, ὃς δ' ἂν φονεύσῃ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει.
 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ 22
 ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει, ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ῥακά
 ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ, ὃς δ' ἂν εἴπῃ Μωρέ ἔνοχος ἔσται εἰς
 τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ἐάν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ 23
 τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ
 σοῦ. ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου 24
 καὶ ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου καὶ τότε ἔλθὼν
 πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ 25
 ἕως ὅτου εἴ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ μήποτε σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος
 τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ καὶ εἰς φυλακὴν

v.17 μί^{xo} νομιζῶ^{vsaa2p} ὅτι^c ἔρχομαι^{viala1s} καταλύω^{vnaa} ὁ^{dams} νόμος^{nam1s} ἡ^{xo} ὁ^{damp}
 προφητῆς^{nam1p} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viala1s} καταλύω^{vnaa} ἀλλά^c πληρῶω^{vnaa}. **v.18** ἀμήνth γάρ^c
 λέγω^{vipals} σύ^{tpd-p} ἕως^c ἂν^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dams} οὐρανός^{nnms} καί^c ὁ^{dams} γῆ^{nnfs} ἰῶτα^{tl}
 εἰς^{nnms} ἡ^{xo} εἰς^{nnfs} κεραία^{nnfs} οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dams} νόμος^{ngms} ἕως^c
 ἂν^{xo} πᾶς^{annpn} γίνομαι^{vsad3s}. **v.19** ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} οὖν^c λύω^{vsaa3s} εἰς^{nafs} ὁ^{dams} ἐντολή^{ngfp}
 οὗτος^{rdgfp} ὁ^{dams} ἐλάχιςτος^{agfpn} καί^c διδάσκω^{vsaa3s} οὕτω^{bo} ὁ^{damp} ἀνθρώπος^{nam1p} ἐλάχιςτος^{annmsn}
 καλέω^{vifp3s} ἐν^p ὁ^{dams} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dams} οὐρανός^{ngmp} ὅς^{rrnms} δέ^c ἂν^{xo} ποιέω^{vsaa3s} καί^c
 διδάσκω^{vsaa3s} οὗτος^{rdnms} μέγας^{annmsn} καλέω^{vifp3s} ἐν^p ὁ^{dams} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dams} οὐρανός^{ngmp}.
v.20 λέγω^{vipals} γάρ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} περισσεύω^{vsaa3s} ὁ^{dams} δικαιοσύνη^{nnfs} σύ^{tpg-s}
 πολὺς^{aansc} ὁ^{dams} γραμματεὺς^{ngmp} καί^c Φαρισαίος^{ngmp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^p ὁ^{dams}
 βασιλεία^{nafs} ὁ^{dams} οὐρανός^{ngmp}. **v.21** ἀκούω^{viala2p} ὅτι^c λέγω^{vsaa3s} ὁ^{dams} ἀρχαῖος^{admpn}
 οὐ^{xo} φονεύω^{vifa2s} ὅς^{rrnms} δέ^c ἂν^{xo} φονεύω^{vsaa3s} ἔνοχος^{annmsn} εἰμὶ^{vifx3s} ὁ^{dams} κρίσις^{ndfs}.
v.22 ἐγὼ^{rpn-s} δέ^c λέγω^{vipals} σύ^{tpd-p} ὅτι^c πᾶς^{annmsn} ὁ^{dams} ὀργίζω^{vppnms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{ndms}
 αὐτός^{rgms} εἰκῇ^{bo} ἔνοχος^{annmsn} εἰμὶ^{vifx3s} ὁ^{dams} κρίσις^{ndfs} ὅς^{rrnms} δέ^c ἂν^{xo} λέγω^{vsaa3s} ὁ^{dams}
 ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rgms} ῥακά^{ta} ἔνοχος^{annmsn} εἰμὶ^{vifx3s} ὁ^{dams} συνέδριον^{ndms} ὅς^{rrnms} δέ^c
 ἂν^{xo} λέγω^{vsaa3s} μωρός^{annmsn} ἔνοχος^{annmsn} εἰμὶ^{vifx3s} ὁ^{dams} γέεννα^{nafs} ὁ^{dams} πῦρ^{ngms}.
v.23 ἐάν^{qo} οὖν^c προσφέρω^{vsaa2s} ὁ^{dams} δῶρον^{nans} σύ^{tpg-s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} θυσιαστήριον^{nans}
 κάκει^{bo} μὴ^{xo} μνησθῇ^{vsaa2s} ὅτι^c ὁ^{dams} ἀδελφός^{nnms} σύ^{tpg-s} ἔχω^{vipa3s} τι-σταν κατὰ^p σύ^{tpg-s}.
v.24 ἀφίημι^{vdad2s} ἐκεῖ^{bo} ὁ^{dams} δῶρον^{nans} σύ^{tpg-s} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dams} θυσιαστήριον^{ngms} καί^c
 ὑπάγω^{vdpa2s} πρῶτος^{bo} διαλλάσσω^{vdpa2s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{ndms} σύ^{tpg-s} καί^c τότε^{bo} ἔρχομαι^{vpaans}
 προσφέρω^{vdpa2s} ὁ^{dams} δῶρον^{nans} σύ^{tpg-s}.

26 βληθήσῃ, ἀμήν λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν ἀποδῷς
 27 τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἑκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις,
 28 Οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα
 πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ
 29 αὐτοῦ. εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε ἔξελε
 αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν
 30 μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. καὶ εἰ
 ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε ἔκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ
 σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ
 31 ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. Ἐρρέθη δέ ὅτι Ὁς ἂν
 32 ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. ἐγὼ δὲ
 λέγω ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λό-
 γου πορνείας ποιεῖ αὐτήν μοιχᾶσθαι, καὶ ὅς ἐάν ἀπολελυμένην
 33 γαμήσῃ μοιχᾶται. Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις
 34 Οὐκ ἐπιπορεύσεις ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. ἐ-
 γὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως, μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ ὅτι θρόνος
 35 ἐστὶν τοῦ θεοῦ. μήτε ἐν τῇ γῇ ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν
 αὐτοῦ μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βα-
 36 σιλέως. μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης ὅτι οὐ δύνασαι μίαν

v.25 εἰμί^{vdp̄x2s} εὐνοέω^{vppanms} ὀδῶ^{ddms} ἀντιδικός^{ndms} σύ^{tpg-s} ταχύς^{bo} ἕως^c ὅστις^{rrgns} εἰμί^{vip̄x2s}
 ἐν^p ὁδῶ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} μετὰ^p αὐτός^{rgms} μήποτε^{bo} σύ^{tpa-s} παραδίδωμι^{vsaa3s} ὀδῶ^{ndms} ἀντιδικός^{nnms}
 ὀδῶ^{ddms} κριτής^{ndms} καί^c ὀδῶ^{ndms} κριτής^{nnms} σύ^{tpa-s} παραδίδωμι^{vsaa3s} ὀδῶ^{ddms} ὑπερέτης^{ndms} καί^c
 εἰς^p φυλακὴ^{nafs} βάλλω^{vifp2s}. **v.26** ἀμήνth λέγω^{vip̄a1s} σύ^{tpd-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2s}
 ἐκεῖθεν^{bo} ἕως^c ἂν^{xo} ἀποδίδωμι^{vsaa2s} ὀδῶ^{ddms} ἔσχατος^{aamsn} κοδράντης^{nams}. **v.27** ἀκούω^{viaa2p}
 ὅτι^c λέγω^{viap3s} ὀδῶ^{ddmp} ἀρχαῖος^{admpn} οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s}. **v.28** ἐγὼ^{trpn-s} δέ^c λέγω^{vip̄a1s} σύ^{tpd-p}
 ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὀδῶ^{ndms} βλέπω^{vppanms} γυνή^{nafs} πρὸς^p ὅδαν^s ἐπιθυμέω^{vnaa} αὐτός^{tpgfs} ἤδη^{bo}
 μοιχεύω^{viaa3s} αὐτός^{tpafs} ἐν^p ὁδῶ^{ddfs} καρδίᾳ^{ndfs} αὐτός^{rgms}. **v.29** εἰ^{qo} δέ^c ὀδῶ^{ndms} ὀφθαλμός^{nnms}
 σύ^{tpg-s} ὀδῶ^{ndms} δεξιός^{anmsn} σκανδαλίζω^{vipa3s} σύ^{tpa-s} ἐξαίρετώ^{vdaa2s} αὐτός^{rpams} καί^c βάλλω^{vdaa2s}
 ἀπό^p σύ^{tpg-s} συμφέρω^{vipa3s} γάρ^c σύ^{tpd-s} ἵνα^c ἀπόλλυμι^{vsam3s} εἰς^{nans} ὀδῶ^{ddmp} μέλος^{ngmp} σύ^{tpg-s}
 καί^c μὴ^{xo} ὅλος^{anmsn} ὀδῶ^{ndms} σῶμα^{nnms} σύ^{tpg-s} βάλλω^{vsap3s} εἰς^p γέεννα^{nafs}. **v.30** καί^c εἰ^{qo} ὀδῶ^{ndfs}
 δεξιός^{anfsn} σύ^{tpg-s} χεῖρ^{nnfs} σκανδαλίζω^{vipa3s} σύ^{tpa-s} ἐκκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{tpafs} καί^c βάλλω^{vdaa2s}
 ἀπό^p σύ^{tpg-s} συμφέρω^{vipa3s} γάρ^c σύ^{tpd-s} ἵνα^c ἀπόλλυμι^{vsam3s} εἰς^{nans} ὀδῶ^{ddmp} μέλος^{ngmp} σύ^{tpg-s}
 καί^c μὴ^{xo} ὅλος^{anmsn} ὀδῶ^{ndms} σῶμα^{nnms} σύ^{tpg-s} βάλλω^{vsap3s} εἰς^p γέεννα^{nafs}. **v.31** λέγω^{viap3s}
 δέ^c ὅτι^c ὅς^{rrnms} ἂν^{xo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὀδῶ^{ddfs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rgms} διδωμί^{vdaa3s} αὐτός^{tpdfs}
 ἀποστάσιον^{nans}. **v.32** ἐγὼ^{trpn-s} δέ^c λέγω^{vip̄a1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὅς^{rrnms} ἂν^{xo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὀδῶ^{ddfs}
 γυνή^{nafs} αὐτός^{rgms} παρεκτός^{ngms} λόγος^{ngms} πορνεία^{ngfs} ποιέω^{vipa3s} αὐτός^{rgafs} μοιχάομαι^{vnpn}
 καί^c ὅς^{rrnms} ἂν^{qo} ἀπολύω^{vpxpfs} γαμέω^{vsaa3s} μοιχάομαι^{vipn3s}. **v.33** πάλιν^{bo} ἀκούω^{viaa2p}
 ὅτι^c λέγω^{viap3s} ὀδῶ^{ddmp} ἀρχαῖος^{admpn} οὐ^{xo} ἐπιπορέω^{vifa2s} ἀποδίδωμι^{vifa2s} δέ^c ὀδῶ^{ddms} κύριος^{ndms}
 ὀδῶ^{ddmp} ὄρκος^{namp} σύ^{tpg-s}. **v.34** ἐγὼ^{trpn-s} δέ^c λέγω^{vip̄a1s} σύ^{tpd-p} μὴ^{xo} ὁμνύω^{vnaa} ὅλως^{bo} μήτε^c
 ἐν^p ὀδῶ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ὅτι^c θρόνος^{nnms} εἰμί^{vip̄x3s} ὀδῶ^{ddms} θεός^{ngms}. **v.35** μήτε^c ἐν^p ὀδῶ^{ddfs}
 γῆ^{ndfs} ὅτι^c ὑποπόδιον^{nnms} εἰμί^{vip̄x3s} ὀδῶ^{ddmp} πούς^{ngmp} αὐτός^{rgms} μήτε^c εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}
 ὅτι^c πόλις^{nnfs} εἰμί^{vip̄x3s} ὀδῶ^{ddms} μέγας^{agmsn} βασιλεύς^{ngms}.

τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιήσαι. ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναί 37
 ναί οὐ οὐ, τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν. Ἦ- 38
 κούσατε ὅτι ἐρρέθη Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ
 ὀδόντος. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅς- 39
 τις σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σου σιαγὸνα στρέψον αὐτῷ καὶ
 τὴν ἄλλην, καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου 40
 λαβεῖν ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μί- 41
 λιον ἔν ὑπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ τὸν 42
 θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. Ἠκούσατε ὅτι 43
 ἐρρέθη Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν
 σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν εὐλογεῖτε 44
 τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς,
 καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, καὶ διωκόντων
 ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς 45
 ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ
 βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς 46
 ἀγαπῶντας ὑμᾶς τίνα μισθὸν ἔχετε οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ
 ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν ἀσπάσῃσθε τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν μόνον τί 47
 περισσὸν ποιεῖτε οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτως ποιοῦσιν. Ἔσε- 48
 σθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
 τέλειός ἐστιν.

v.36 μήτε^c ἐν^p ὁδ^{ds} κεφαλῇ^{ndfs} σύ^{rgp-g} ὁμνύω^{vsaa2s} ὅτι^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2s} εἶς^{nafs} θριξ^{nafs}
 λευκός^{aafsn} ἢ^{xo} μέλας^{aafsn} ποιῶ^{vnaa}. **v.37** εἰμὶ^{vdp3s} δέ^c ὁδ^{dnms} λόγος^{nnms} σύ^{rgp-g} ναί^{xo}
 ναί^{xo} οὐ^{xo} οὐ^{xo} ὁδ^{dnms} δέ^c περισσός^{annsn} οὗτος^{rdgmp} ἐκ^p ὁδ^{dgms} πονηρός^{agmsn} εἰμὶ^{vdp3s}.
v.38 ἀκούω^{v1aa2p} ὅτι^c λέγω^{v1ap3s} ὀφθαλμός^{nam} ἀντὶ^p ὀφθαλμός^{ngms} καί^c ὁδός^{nam} ἀντὶ^p
 ὁδός^{ngms}. **v.39** ἐγὼ^{rn-p} δέ^c λέγω^{v1pals} σύ^{rp-d-p} μή^{xo} ἀνθιστημί^{vnaa} ὁδ^{dnms} πονηρός^{admsn}
 ἀλλὰ^c ὅστις^{rtms} σύ^{rga-s} ῥαπίζω^{v1fa3s} ἐπὶ^p ὁδ^{dafs} δεξιός^{aafsn} σύ^{rgp-g} σιαγὼν^{nafs} στρέφω^{vdaa2s}
 αὐτός^{rpdm} καί^c ὁδ^{dafs} ἄλλος^{aafsn}. **v.40** καί^c ὁδ^{ddms} θέλω^{vppadm} σύ^{rp-d-p} κρίνω^{vnap} καί^c
 ὁδ^{dams} χιτῶν^{nam} σύ^{rgp-g} λαμβάνω^{vnaa} ἀφίημι^{vdaa2s} αὐτός^{rpdm} καί^c ὁδ^{dans} ἱμάτιον^{nam}.
v.41 καί^c ὅστις^{rtms} σύ^{rga-s} ἀγγαρεύω^{v1fa3s} μίλιον^{nam} εἰς^{nam} ὑπάγω^{vdp2s} μετὰ^p αὐτός^{rpdm}
 δύο^{tn}. **v.42** ὁδ^{ddms} αἰτέω^{vppadm} σύ^{rga-s} διδωμί^{vdp2s} καί^c ὁδ^{dams} θέλω^{vppaams} ἀπὸ^p σύ^{rgp-g}
 δανίζω^{vnam} μή^{xo} ἀποστρέφω^{vsap2s}. **v.43** ἀκούω^{v1aa2p} ὅτι^c λέγω^{v1ap3s} ἀγαπάω^{v1fa2s} ὁδ^{dams}
 πλησίον^{bo} σύ^{rgp-g} καί^c μισέω^{v1fa2s} ὁδ^{dams} ἐχθρός^{nam} σύ^{rgp-g}. **v.44** ἐγὼ^{rn-p} δέ^c λέγω^{v1pals}
 σύ^{rp-d-p} ἀγαπάω^{vdp2p} ὁδ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ^{rgp-g} εὐλογέω^{vdp2p} ὁδ^{damp} καταράσμαι^{vppnamp}
 σύ^{rga-p} καλῶς^{bo} ποιῶ^{vdp2p} ὁδ^{damp} μισέω^{vppaamp} σύ^{rga-p} καί^c προσεῦχομαι^{vdp2p} ὑπέρ^p
 ὁδ^{dgmp} ἐπιηρεάζω^{vppagmp} σύ^{rga-p} καί^c διώκω^{vppagmp} σύ^{rga-p}. **v.45** ὅπως^{bo} γίνονται^{vsad2p}
 υἱός^{nnmp} ὁδ^{dgms} πατὴρ^{ngms} σύ^{rgp-g} ὁδ^{dgms} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} ὅτι^c ὁδ^{dams} ἥλιος^{nam} αὐτός^{rpdm}
 ἀνατέλλω^{v1pa3s} ἐπὶ^p πονηρός^{aampn} καί^c ἀγαθός^{nam} καί^c βρέχω^{v1pa3s} ἐπὶ^p δίκαιος^{aampn}
 καί^c ὁδ^{dgms}. **v.46** ἐάν^{qo} γάρ^c ἀγαπάω^{vsaa2p} ὁδ^{damp} ἀγαπάω^{vppaamp} σύ^{rga-p} τίς^{rqams}
 μισθός^{nam} ἔχω^{v1pa2p} οὐχί^{xo} καί^c ὁδ^{dnmp} τελώνης^{nnmp} ὁδ^{dans} αὐτός^{trans} ποιῶ^{v1pa3p}. **v.47** καί^c
 ἐάν^{qo} ἀσπάζομαι^{vsad2p} ὁδ^{damp} ἀδελφός^{nam} σύ^{rgp-g} μόνος^{bo} τίς^{rqams} περισσός^{annsn} ποιῶ^{v1pa2p}
 οὐχί^{xo} καί^c ὁδ^{dnmp} τελώνης^{nnmp} οὕτως^{bo} ποιῶ^{v1pa3p}. **v.48** εἰμὶ^{v1fx2p} οὖν^c σύ^{rn-p} τέλειος^{aampn}
 ὥσπερ^{bo} ὁδ^{dnms} πατὴρ^{nnms} σύ^{rgp-g} ὁδ^{dnms} ἐν^p ὁδ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} τέλειος^{aampn} εἰμὶ^{v1px3s}.

- 6** Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θαυθῆναι αὐτοῖς, εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην μὴ σαλπίζης ἔμπροσθέν σου ὥστε οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σοὺ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου. ὅπως ἦ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Καὶ ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔση ὥστε οἱ ὑποκριταὶ ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι ὅπως ἂν φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ ὅταν προσεύχη εἴσέλθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὥστε οἱ ἐθνικοὶ δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἶδεν γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὧν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἁγιασθήτω τὸ

6. v.1 προσέχω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} ἐλεημοσύνη^{nafs} σύ^{rgp-g} μὴ^{xo} ποιέω^{vnpa} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgm} ἀνθρώπος^{ngmp} πρὸς^p ὁ^{dans} θεάσαι^{vnap} αὐτός^{rgdmp} εἰ^{go} δέ^c μὴ^{xo} μισθός^{nam} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} παρὰ^p ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} σύ^{rgp-g} ὁ^{ddms} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.2** ὅταν^c οὖν^c ποιέω^{vspa2s} ἐλεημοσύνη^{nafs} μὴ^{xo} σαλπίζω^{vsaa2s} ἔμπροσθεν^p σύ^{rgp-g} ὥστε^{bo} ὁ^{dmp} ὑποκριτής^{nnmp} ποιέω^{vipa3p} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfp} ρύμη^{ndfp} ὅπως^{bo} δοξάζω^{vsap3p} ὑπὸ^p ὁ^{dgm} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rgp-d} ἀπέχω^{vipa3p} ὁ^{dams} μισθός^{nam} αὐτός^{rgmp}. **v.3** σύ^{rgp-g} δέ^c ποιέω^{vppagms} ἐλεημοσύνη^{nafs} μὴ^{xo} γινώσκω^{vdaa3s} ὁ^{dafs} ἀριστερός^{anfns} σύ^{rgp-g} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa3s} ὁ^{dafs} δεξιός^{anfns} σύ^{rgp-g}. **v.4** ὅπως^{bo} εἰμι^{vsp3s} σύ^{rgp-g} ὁ^{dafs} ἐλεημοσύνη^{nnfs} ἐν^p ὁ^{ddms} κρυπτός^{adnsn} καί^c ὁ^{dms} πατήρ^{nnms} σύ^{rgp-g} ὁ^{dms} βλέπω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddms} κρυπτός^{adnsn} αὐτός^{rgnms} ἀποδίδωμι^{vifa3s} σύ^{rgp-d} ἐν^p ὁ^{ddms} φανερός^{adnsn}. **v.5** καί^c ὅταν^c προσεύχομαι^{vspn2s} οὐ^{xo} εἰμι^{vifx2s} ὥστε^{bo} ὁ^{dmp} ὑποκριτής^{nnmp} ὅτι^c φιλέω^{vipa3p} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfp} γωνία^{ndfp} ὁ^{dgp} πλατὺς^{ngfp} ἴσημι^{vipa1s} προσεύχομαι^{vppn} ὅπως^{bo} ἂν^{xo} φαίνω^{vsap3p} ὁ^{ddmp} ἀνθρώπος^{ndmp} ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rgp-d} ὅτι^c ἀπέχω^{vipa3p} ὁ^{dams} μισθός^{nam} αὐτός^{rgmp}. **v.6** σύ^{rgp-n} δέ^c ὅταν^c προσεύχομαι^{vspn2s} εἰσέρχομαι^{vdad2s} εἰς^p ὁ^{dans} ταμιεῖον^{nnms} σύ^{rgp-g} καί^c κλείω^{vpaanms} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} σύ^{rgp-g} προσεύχομαι^{vdad2s} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} σύ^{rgp-g} ὁ^{ddms} ἐν^p ὁ^{ddms} κρυπτός^{adnsn} καί^c ὁ^{dms} πατήρ^{nnms} σύ^{rgp-g} ὁ^{dms} βλέπω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddms} κρυπτός^{adnsn} ἀποδίδωμι^{vifa3s} σύ^{rgp-d} ἐν^p ὁ^{ddms} φανερός^{adnsn}. **v.7** προσεύχομαι^{vppnnmp} δέ^c μὴ^{xo} βατταλογέω^{vsaa2p} ὥστε^{bo} ὁ^{dmp} ἐθνικός^{anmpn} δοκέω^{vipa3p} γάρ^c ὅτι^c ἐν^p ὁ^{ddfs} πολυλογία^{ndfs} αὐτός^{rgmp} εἰσακούω^{vifp3p}. **v.8** μὴ^{xo} οὖν^c ὁμοίω^{vsap2p} αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dafs} οἶδα^{vixa3s} γάρ^c ὁ^{dms} πατήρ^{nnms} σύ^{rgp-g} ὅς^{rgnp} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vipa2p} πρὸ^p ὁ^{dams} σύ^{rgp-a} αἰτέω^{vnaa} αὐτός^{rgams}.

ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου 10
ὥς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον 11
δοῦς ἡμῖν σήμερον, καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν ὥς καὶ 12
ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν, καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς 13
εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ ὅτι σοῦ ἐστιν
ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.
Ἐὰν γὰρ ἀφῇτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν ἀφήσει 14
καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ἐὰν δὲ μὴ ἀφῇτε τοῖς ἀν- 15
θρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει
τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε μὴ γίνεσθε ὥσπερ 16
οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν
ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες, ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι 17
ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἁλειψαί σου 18
τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι. ὅπως μὴ φανῇς 18
τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ,
καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ
φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς ὅπου 19
σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ
κλέπτουσιν, θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ ὅπου 20
οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσ-

v.9 οὕτω^{bo} οὕν^c προσεύχομαι^{vdnp2p} συγpn-p πατήρ^{nvms} ἐγώ^{rgp-p} ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}
ἀγιάζω^{vdap3s} ὁ^{dnms} ὄνομα^{nnms} συγpg-s. **v.10** ἔρχομαι^{vdaa3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} συγpg-s
γίνομαι^{vdao3s} ὁ^{dnms} θέλημα^{nnms} συγpg-s ὥς^{bo} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dgrs} γῆ^{ngfs}.
v.11 ὁ^{dams} ἄρτος^{namms} ἐγώ^{rgp-p} ὁ^{dams} ἐπιούσιος^{aamsn} διδωμί^{vdaa2s} ἐγώ^{rgp-p} σήμερον^{bo}.
v.12 καί^c ἀφίημι^{vdaa2s} ἐγώ^{rgp-p} ὁ^{damp} ὀφειλήματα^{nanp} ἐγώ^{rgp-p} ὥς^{bo} καί^c ἐγώ^{rgp-p} ἀφίημι^{vipa1p}
ὁ^{ddmp} ὀφειλέτης^{ndmp} ἐγώ^{rgp-p}. **v.13** καί^c μή^{xo} εἰσφέρω^{vsaa2s} ἐγώ^{rgp-p} εἰς^p πειρασμός^{namms}
ἀλλά^c ῥύσμαι^{vdad2s} ἐγώ^{rgp-p} ἀπὸ^p ὁ^{dgrms} πονηρός^{agmsn} ὅτι^c συγpg-s εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs}
καί^c ὁ^{dnfs} δύναμις^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ἀμήνth. **v.14** ἐάν^{qo} γάρ^c
ἀφίημι^{vsaa2p} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} ὁ^{damp} παράπτωμα^{nanp} αὐτός^{rgmp} ἀφίημι^{vifa3s} καί^c συγpd-p
ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} συγpg-p ὁ^{dnms} οὐράνιος^{anmsn}. **v.15** ἐάν^{qo} δέ^c μή^{xo} ἀφίημι^{vsaa2p} ὁ^{ddmp}
ἄνθρωπος^{ndmp} ὁ^{damp} παράπτωμα^{nanp} αὐτός^{rgmp} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} συγpg-p ἀφίημι^{vifa3s}
ὁ^{damp} παράπτωμα^{nanp} συγpg-p. **v.16** ὅταν^c δέ^c νηστεύω^{vsaa2p} μή^{xo} γίνομαι^{vdnp2p} ὥσπερ^{bo}
ὁ^{ddmp} ὑποκριτής^{anmp} οκθυρωπός^{anmpn} ἀφανίζω^{vipa3p} γάρ^c ὁ^{damp} πρόσωπον^{nanp} αὐτός^{rgmp}
ὅπως^{bo} φαίνομαι^{vsap3p} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} νηστεύω^{vppanmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} συγpd-p ὅτι^c
ἀπέχω^{vipa3p} ὁ^{dams} μισθός^{namms} αὐτός^{rgmp}. **v.17** συγpn-s δέ^c νηστεύω^{vppanms} ἁλείφω^{vdam2s}
συγpg-s ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafs} καί^c ὁ^{dams} πρόσωπον^{namms} συγpg-s νίπτω^{vdam2s}. **v.18** ὅπως^{bo} μή^{xo}
φαίνομαι^{vsap2s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} νηστεύω^{vppanms} ἀλλά^c ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} συγpg-s ὁ^{ddms} ἐν^p
ὁ^{ddms} κρυπτός^{adnsn} καί^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} συγpg-s ὁ^{dnms} βλέπων^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddms} κρυπτός^{adnsn}
ἀποδίδωμι^{vifa3s} συγpd-s ἐν^p ὁ^{ddms} φανερός^{adnsn}. **v.19** μή^{xo} θησαυρίζω^{vdpa2p} συγpd-p
θησαυρός^{namp} ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} ὅπου^{bo} σῆς^{nnms} καί^c βρῶσις^{nnfs} ἀφανίζω^{vipa3s} καί^c ὅπου^{bo}
κλέπτῃς^{anmp} διορύσσω^{vipa3p} καί^c κλέπτω^{vipa3p}.

- 21 σουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν, ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρός ὑμῶν,
 22 ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν. Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν
 23 σου φωτεινὸν ἔσται, ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ ὅλον τὸ
 24 σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν
 25 τὸ σκότος πόσον. Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, ἢ
 γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται
 καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ
 25 μαμμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν
 τί φάγητε καὶ τί πίνητε μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε οὐχὶ
 ἡ ψυχὴ πλεϊόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος.
 26 ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ
 θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ
 27 οὐράνιος τρέφει αὐτά, οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν. τίς
 δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐ-
 28 τοῦ πηχυν ἓνα. καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε καταμάθετε
 29 τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει, οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει, λέγω
 30 ὡς ἐν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ
 αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν οὐ

v.20 θησαυρίζω<sup>vdpα2p δεῖ^c σύ^{tpd-p} θησαυρός<sup>nam^p ἐν^p οὐρανός^{ndms} ὅπου^{bo} οὐτε^c σῆς^{nnms} οὐτε^c θρωδῖς^{nnfs} ἀφανίζω^{vpa3s} καί^c ὅπου^{bo} κλέπτῃς^{nnmp} οὐ^{xo} διορύσσω^{vpa3p} οὐδε^{bo} κλέπτω^{vpa3p}.
v.21 ὅπου^{bo} γάρ^c εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} θησαυρός^{nnms} σύ^{tpg-p} ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{vifx3s} καί^c ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} σύ^{tpg-p}. **v.22** ὁ^{dnms} λύχνος^{nnms} ὁ^{dgn} σῶμα^{ngns} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} ὀφθαλμός^{nnms} ἐάν^{qo} οὖν^c ὁ^{dnms} ὀφθαλμός^{nnms} σύ^{tpg-s} ἀπλοῦς^{annsn} εἰμι^{vspx3s} ὁ^{dnms} ὅλος^{annsn} σῶμα^{nnms} σύ^{tpg-s} φωτεινός^{annsn} εἰμι^{vifx3s}. **v.23** ἐάν^{qo} δέ^c ὁ^{dnms} ὀφθαλμός^{nnms} σύ^{tpg-s} πονηρὸς^{annsn} εἰμι^{vspx3s} ὁ^{dnms} σῶμα^{nnms} σύ^{tpg-s} σκοτεινός^{annsn} εἰμι^{vifx3s} εἰ^{qo} οὖν^c ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} ὁ^{dnms} ἐν^p σύ^{tpd-s} σκότος^{nnms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} σκότος^{nnms} πόσος^{ronns}. **v.24** οὐδεὶς^{annfsn} δύναται^{vipn3s} δύο^{ndmp} κύριος^{ndmp} δουλεύω^{vnpa} ἄ^{xo} γάρ^c ὁ^{dams} εἰς^{nam} μισέω^{vifa3s} καί^c ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn} ἀγαπάω^{vifa3s} ἢ^{xo} εἰς^{ngms} ἀντέχω^{vifd3s} καί^c ὁ^{dams} ἕτερος^{agmsn} καταφρονέω^{vifa3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} θεός^{ndms} δουλεύω^{vnpa} καί^c μαμωνᾶς^{ndns}. **v.25** διὰ^p οὗτος^{rdams} λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} μὴ^{xo} μεριμνᾶω^{vdpα2p} ὁ^{ddfs} ψυχῇ^{ndfs} σύ^{tpg-p} τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa2p} καί^c τίς^{rqans} πίνω^{vsaa2p} μηδε^c ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} σύ^{tpg-p} τίς^{rqans} ἐνδύω^{vsam2p} οὐ^{xo} ἡ^{dnfs} ψυχῇ^{nnfs} πολὺς^{annsc} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dgn} τροφῇ^{ngfs} καί^c ὁ^{dnms} σῶμα^{nnms} ὁ^{dgn} ἐνδυμα^{ngns}. **v.26** ἐμβλέπω^{vdaa2p} εἰς^p ὁ^{damp} πετεινός^{nanp} ὁ^{dgnms} οὐρανός^{ngms} ὅτι^c οὐ^{xo} σπεύρω^{vpa3p} οὐδε^{bo} θερίζω^{vpa3p} οὐδε^{bo} συνάγω^{vpa3p} εἰς^p ἀποθήκη^{na^p} καί^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ^{tpg-p} ὁ^{dnms} οὐράνιος^{annsn} τρέφω^{vpa3s} αὐτός^{tpanp} οὐ^{xo} σύ^{tpn-p} μᾶλλον^{bo} διαφέρω^{vpa2p} αὐτός^{tpgnp}. **v.27** τίς^{rqans} δέ^c ἐκ^p σύ^{tpg-p} μεριμνάω^{vppanms} δύναμαι^{vipn3s} προστίθῃμι^{vnaa} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} ἡλικία^{na^{fs}} αὐτός^{tpgms} πηχὺς^{nam} εἰς^{nam}. **v.28** καί^c περὶ^p ἐνδυμα^{ngns} τίς^{rqans} μεριμνάω^{vdpα2p} καταμαρθάνω^{vdaa2p} ὁ^{damp} κρίνον^{nanp} ὁ^{dgnms} ἀγρός^{ngms} πῶς^{bo} αὐξάνω^{vpa3s} οὐ^{xo} κοπιᾷ^{vpa3s} οὐδε^{bo} νήθω^{vpa3s}. **v.29** λέγω^{vipa1s} δέ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐδε^{bo} Σολομών^{nnms} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} αὐτός^{tpgms} περιβάλλω^{viam3s} ὡς^{bo} εἰς^{nam} οὗτος^{rdgnp}.</sup></sup>

πολλῶ μάλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι. μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγον- 31
τες Τί φάγωμεν ἢ Τί πίωμεν ἢ Τί περιβαλώμεθα. πάντα γὰρ 32
ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ, οἶδεν γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι
χρήζετε τούτων ἀπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ 33
θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσε-
ται ὑμῖν. μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον ἢ γὰρ αὔριον 34
μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς, ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

Μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῇτε, ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κρι- 7, 2
θήσεσθε καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. τί δὲ 3
βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου τὴν δὲ ἐν
τῷ σῶ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς. ἢ πῶς ἔρεῖς τῷ ἀδελφῷ 4
σου Ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου καὶ ἰδοὺ
ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ. ὑποκριτὰ ἔκβαλε πρῶτον τὴν 5
δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ
κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον 6
τοῖς κυσὶν μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν
χοίρων μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ
στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν ζητεῖτε 7
καὶ εὐρήσετε κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν, πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν 8
λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. ἢ 9

v.30 εἰ⁹⁰ δέ^c ὁ^{dams} χόρτος^{nam} ὁ^{dams} ἀγρός^{ngms} σήμερον^{bo} εἰμⁱ ὑμῶν^{xams} καὶ^c αὔριον^{bo}
εἰς^p κλίβανος^{nam} βάλλω^{vppams} ὁ^{dams} θεός^{nnms} οὕτω^{bo} ἀμφιέννυμι^{vipa3s} οὐ^{xo} πολὺς^{adnsn}
μάλλον^{bo} σύ^{tpa-p} ὀλιγόπιστος^{avmpn}. **v.31** μὴ^{xo} οὖν^c μεριμνάω^{vsaa2p} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqans}
ἐσθίω^{vsaa1p} ἢ^{xo} τίς^{rqans} πίνω^{vsaa1p} ἢ^{xo} τίς^{rqans} περιβάλλω^{vsam1p}. **v.32** πᾶς^{aanpn} γάρ^c
οὕτως^{rdanp} ὁ^{dannp} ἔθνος^{nnpn} ἐπιζητέω^{vipa3s} οἶδα^{vixa3s} γάρ^c ὁ^{dams} πατήρ^{nnms} σύ^{trp-g} ὁ^{dams}
οὐράνιος^{anmsn} ὅτι^c χρήζω^{vipa2p} οὕτως^{rdgnp} ἅπας^{agnpn}. **v.33** ζητεῖτε^{vdpap2p} δέ^c πρῶτος^{bo} ὁ^{dafs}
βασιλεῖα^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} καὶ^c ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} αὐτός^{trpgs} καὶ^c οὕτως^{rdannp} πᾶς^{annpn}
προστίθῃμι^{vifp3s} σύ^{trpd-p}. **v.34** μὴ^{xo} οὖν^c μεριμνάω^{vsaa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} αὔριον^{bo} ὁ^{dams} γάρ^c
αὔριον^{bo} μεριμνάω^{vifa3s} ὁ^{dannp} ἑαυτοῦ^{ixgfs} ἀρκετός^{anmsn} ὁ^{dams} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dams} κακία^{nnfs}
αὐτός^{trpgfs}. **7. v.1** μὴ^{xo} κρίνω^{vdpap2p} ἵνα^c μὴ^{xo} κρίνω^{vsap2p}. **v.2** ἐν^p ὅ^{trdns} γάρ^c
κρίμα^{ndms} κρίνω^{vipa2p} κρίνω^{vifp2p} καὶ^c ἐν^p ὅ^{trdns} μέτρον^{ndms} μετρέω^{vipa2p} ἀντιμετρέω^{vifp3s}
σύ^{trpd-p}. **v.3** τίς^{rqans} δέ^c βλέπω^{vipa2s} ὁ^{dans} κάρφος^{nans} ὁ^{dans} ἐν^p ὁ^{dams} ὀφθαλμός^{ndms} ὁ^{dams}
ἀδελφός^{ngms} σύ^{trp-g-s} ὁ^{dafs} δέ^c ἐν^p ὁ^{dams} σός^{rsdms} ὀφθαλμός^{ndms} δοκός^{nafs} οὐ^{xo} κατανοεῶ^{vipa2s}.
v.4 ἢ^{xo} πῶς^{bo} λέγω^{vifa2s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{ndms} σύ^{trp-g-s} ἀφίημι^{vdaa2s} ἐκβάλλω^{vsaa1s} ὁ^{dans}
κάρφος^{nans} ἀπὸ^p ὁ^{dams} ὀφθαλμός^{ngms} σύ^{trp-g-s} καὶ^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dams} δοκός^{nnfs} ἐν^p ὁ^{dams}
ὀφθαλμός^{ndms} σύ^{trp-g-s}. **v.5** ὑποκριτὴς^{nvms} ἐκβάλλω^{vdaa2s} πρῶτος^{bo} ὁ^{dafs} δοκός^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dams}
ὀφθαλμός^{ngms} σύ^{trp-g-s} καὶ^c τότε^{bo} διαβλέπω^{vifa2s} ἐκβάλλω^{vnaa} ὁ^{dans} κάρφος^{nans} ἐκ^p ὁ^{dams}
ὀφθαλμός^{ngms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{ngms} σύ^{trp-g-s}. **v.6** μὴ^{xo} δίδωμι^{vnaa} ὁ^{dams} ἄγιος^{aanpn} ὁ^{dams}
κύων^{ndmp} μηδέ^c βάλλω^{vsaa2p} ὁ^{dannp} μαργαρίτης^{nam} σύ^{trp-g-p} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgnmp} χοίρος^{ngmp}
μήποτε^{bo} καταπατέω^{vsaa3p} αὐτός^{trpam} ἐν^p ὁ^{dams} πούς^{ndmp} αὐτός^{trpgmp} καὶ^c στρέφω^{vppanmp}
ῥήγνυμι^{vsaa3p} σύ^{trpa-p}. **v.7** αἰτέω^{vdpap2p} καὶ^c δίδωμι^{vifp3s} σύ^{trpd-p} ζητέω^{vdpap2p} καὶ^c εὐρίσκω^{vifa2p}
κρούω^{vdpap2p} καὶ^c ἀνοίγω^{vifp3s} σύ^{trpd-p}. **v.8** πᾶς^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dams} αἰτέω^{vppanms} λαμβάνω^{vipa3s}
καὶ^c ὁ^{dams} ζητέω^{vppanms} εὐρίσκω^{vipa3s} καὶ^c ὁ^{dams} κρούω^{vppadms} ἀνοίγω^{vifp3s}.

τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον
 10 μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπι-
 11 δώσει αὐτῷ. εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ
 διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς
 12 οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. Πάντα οὖν ὅσα ἂν
 θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε
 13 αὐτοῖς, οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. Εἰσέλθετε
 διὰ τῆς στενῆς πύλης, ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ
 ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερ-
 14 χόμενοι δι' αὐτῆς, ὅτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ
 ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.
 15 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν οἵτινες ἔρχονται πρὸς
 ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων ἔσωθεν δὲ εἰσὶν λύκοι ἄρπαγες.
 16 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς μῆτι συλλέγουσιν
 17 ἀπὸ ἁκανθῶν σταφυλὴν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα. οὕτως πᾶν
 δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον
 18 καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρ-
 ποὺς πονηροὺς ποιεῖν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς
 19 ποιεῖν. πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ
 20 εἰς πῦρ βάλλεται. ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε
 21 αὐτούς. Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε κύριε εἰσελεύσεται εἰς

v.9 ἡ^{xo} τίς^{gnms} εἰμί^{v1px3s} ἐκ^p σύ^{trpg-p} ἄνθρωπος^{nnms} ὅς^{trams} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaas3s} ὁ^{dnms}
 υἱός^{nnms} αὐτός^{trpgms} ἄρτος^{namms} μὴ^{xo} λίθος^{namms} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{trpms}. **v.10** καί^c ἐάν^{qo}
 ἰχθύς^{namms} αἰτέω^{vsaas3s} μὴ^{xo} ὄφις^{namms} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{trpms}. **v.11** εἰ^{qo} οὖν^c σύ^{trpn-p}
 πονηρός^{anmpn} εἰμί^{v1px3p} οἶδα^{vixa2p} δόμα^{nanp} ἀγαθός^{aanpn} διδωμι^{vnpa} ὁ^{ddnp} τέκνον^{ndnp}
 σύ^{trpg-p} πόσος^{rodms} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ^{trpg-p} ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}
 διδωμι^{vifa3s} ἀγαθός^{aanpn} ὁ^{ddmp} αἰτέω^{vppadmp} αὐτός^{trpms}. **v.12** πᾶς^{aanpn} οὖν^c ὅσος^{rcanp}
 ἂν^{xo} θέλω^{vspa2p} ἵνα^c ποιέω^{vspa3p} σύ^{trpd-p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} οὕτω^{bo} καί^c σύ^{trpn-p}
 ποιέω^{vdpazp} αὐτός^{trpdm} οὗτος^{rdnms} γάρ^c εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp}.
v.13 εἰσέρχομαι^{vdazp} διὰ^p ὁ^{dgrfs} στενός^{agfsn} πύλη^{ngfs} ὅτι^c πλατὺς^{anfsn} ὁ^{dnfs} πύλη^{nnfs} καί^c
 εὐρύχωρος^{nnfs} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἀπάγω^{vppanfs} εἰς^p ὁ^{dafsf} ἀπώλεια^{nafsf} καί^c πολὺς^{aanmpn}
 εἰμί^{v1px3p} ὁ^{dnmp} εἰσέρχομαι^{vppnnmp} διὰ^p αὐτός^{trpgfs}. **v.14** ὅτι^c στενός^{anfsn} ὁ^{dnfs} πύλη^{nnfs} καί^c
 θλίβω^{vpxpnfs} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἀπάγω^{vppanfs} εἰς^p ὁ^{dafsf} ζωή^{nafsf} καί^c ὀλίγος^{aanmpn} εἰμί^{v1px3p}
 ὁ^{dnmp} εὐρίσκα^{vppanmp} αὐτός^{trpafs}. **v.15** προσέχω^{vdpa2p} δέ^c ἀπό^p ὁ^{dgmpp} ψευδοπροφήτης^{ngmp}
 ὅστις^{trnnmp} ἔρχομαι^{v1pn3p} πρὸς^p σύ^{trpa-p} ἐν^p ἔνδυμα^{ndnp} ἔσωθεν^{bo} δέ^c εἰμί^{v1px3p}
 λύκος^{nnmp} ἄρπαξ^{aanmpn}. **v.16** ἀπό^p ὁ^{dgmpp} κάρπος^{ngmp} αὐτός^{trpgmp} ἐπιγνώσκω^{vifd2p}
 αὐτός^{trpamp} μῆτι^{xo} συλλέγω^{v1pa3p} ἀπὸ^p ἁκανθα^{ngfp} σταφυλή^{nafsf} ἡ^{xo} ἀπὸ^p τριβόλος^{ngmp}
 σῦκον^{nanp}. **v.17** οὕτω^{bo} πᾶς^{annsn} δένδρον^{nnns} ἀγαθός^{annsn} καρπός^{nampp} καλός^{aampn}
 ποιέω^{v1pa3s} ὁ^{dnns} δέ^c σαπρός^{annsn} δένδρον^{nnns} καρπός^{nampp} πονηρός^{aampn} ποιέω^{v1pa3s}.
v.18 οὕ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} δένδρον^{nnns} ἀγαθός^{annsn} καρπός^{nampp} πονηρός^{aampn} ποιέω^{vnpa}
 οὐδέ^{bo} δένδρον^{nnns} σαπρός^{annsn} καρπός^{nampp} καλός^{aampn} ποιέω^{vnpa}. **v.19** πᾶς^{annsn}
 δένδρον^{nnns} μὴ^{xo} ποιέω^{vppanns} καρπός^{namms} καλός^{aamsn} ἐκκόπτω^{v1pp3s} καί^c εἰς^p πῦρ^{nans}
 βάλλω^{v1pp3s}. **v.20** ἀρά^{xo} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpp} κάρπος^{ngmp} αὐτός^{trpgmp} ἐπιγνώσκω^{vifd2p} αὐτός^{trpamp}.

τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 22
 Κύριε κύριε οὐ τῷ σῶ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν. καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι Οὐδέποτε ἔγνων 23
 ὑμᾶς, ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Πᾶς 24
 οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ ὅστις ὠκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἦλθον οἱ πο- 25
 ταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἔπεσεν τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ 26
 ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ ὅστις ὠκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔ- 27
 πνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν 28
 ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ 29
 οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι 8
 πολλοί. καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων Κύ- 2

v.21 οὐ^{xo} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λέγων^{vppanms} ἐγὼ^{rpds} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} εἰσερχομαι^{vifd3s}
 εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmpr} οὐρανός^{ngmp} ἀλλὰ^c ὁ^{dnms} ποιῶν^{vppanms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans}
 ὁ^{dgmns} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpds} ὁ^{dgmns} ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.22** πολὺς^{anmpn} λέγων^{vifa3p}
 ἐγὼ^{rpds} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} ὁ^{ddms} σός^{rsdms}
 ὄνομα^{ndns} προφητεύ^{vialap} καί^c ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{vialap}
 καί^c ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns} δυνάμεις^{nafp} πολὺς^{aafpn} ποιῶν^{vialap}. **v.23** καί^c τότε^{bo}
 ὁμολογέω^{vifals} αὐτός^{rpdmpr} ὅτι^c οὐδέποτε^{bo} γινώσκω^{vialals} σύ^{tpa-p} ἀποχωρέω^{vdpa2p} ἀπὸ^p
 ἐγὼ^{rpds} ὁ^{dnmp} ἐργάζομαι^{vppnnmp} ὁ^{dafs} ἀνομία^{nafs}. **v.24** πᾶς^{anmsn} οὖν^c ὅστις^{rtms}
 ἀκούω^{vira3s} ἐγὼ^{rpds} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} καί^c ποιῶν^{vira3s} αὐτός^{rpamp} ὁμοίω^{vifals}
 αὐτός^{rpams} ἀνὴρ^{ndms} φρόνιμος^{admsn} ὅστις^{rtms} οἰκοδομέω^{viala3s} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpams}
 ἐπὶ^p ὁ^{dafs} πέτρα^{nafs}. **v.25** καί^c καταβαίνω^{viala3s} ὁ^{dnfs} βροχὴ^{nnfs} καί^c ἔρχομαι^{viala3p}
 ὁ^{dnmp} ποταμός^{nnmp} καί^c πνέω^{viala3p} ὁ^{dnmp} ἄνεμος^{nnmp} καί^c προσπίπτω^{viala3p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs}
 ἐκεῖνος^{rddfs} καί^c οὐ^{xo} πίπτω^{viala3s} θεμελιός^{vyp3s} γάρ^c ἐπὶ^p ὁ^{dafs} πέτρα^{nafs}. **v.26** καί^c
 πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀκούων^{vppanms} ἐγὼ^{rpds} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} καί^c μὴ^{xo} ποιῶν^{vppanms}
 αὐτός^{rpamp} ὁμοίω^{vifp3s} ἀνὴρ^{ndms} μωρός^{admsn} ὅστις^{rtms} οἰκοδομέω^{viala3s} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs}
 αὐτός^{rpams} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} ἄμμος^{nafs}. **v.27** καί^c καταβαίνω^{viala3s} ὁ^{dnfs} βροχὴ^{nnfs} καί^c
 ἔρχομαι^{viala3p} ὁ^{dnmp} ποταμός^{nnmp} καί^c πνέω^{viala3p} ὁ^{dnmp} ἄνεμος^{nnmp} καί^c προσκόπτω^{viala3p}
 ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} καί^c πίπτω^{viala3s} καί^c εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dnfs} πτώσις^{nnfs} αὐτός^{rpams}
 μέγας^{anfsn}. **v.28** καί^c γίνομαι^{viala3s} ὅτε^{bo} συντελέω^{viala3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{damp}
 λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} ἐκτελήσω^{vifp3p} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} διδαχὴ^{ndfs} αὐτός^{rpams}.
v.29 εἰμὶ^{vix3s} γάρ^c διδάσκω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ὡς^{bo} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vppanms} καί^c οὐ^{xo} ὡς^{bo}
 ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp}. **8. v.1** καταβαίνω^{vpaadms} δέ^c αὐτός^{rpams} ἀπὸ^p ὁ^{dgmns} ὄρος^{ngns}
 ἀκολουθεῖ^{viala3p} αὐτός^{rpams} ὄχλος^{nnmp} πολὺς^{anmpn}.

- 3 ριε ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα
 4 ἤψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς λέγων Θέλω καθαρίσῃται, καὶ εὐθέως
 5 Εἰσελθόντι δὲ τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοὺμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἐ-
 6 κατόνταρχος παρακαλῶν αὐτόν. καὶ λέγων Κύριε ὁ παῖς μου
 7 βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός δεινῶς βασανιζόμενος. καὶ
 8 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. καὶ ἀ-
 9 ποκριθεὶς ὁ ἐκατόνταρχος ἔφη Κύριε οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ἵνα μου
 10 ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγον, καὶ ἰαθήσεται
 11 ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν ἔχων
 12 ὑπὲρ ἐμαυτὸν στρατιώτας καὶ λέγω τούτῳ Πορεύθητι καὶ πορεύ-
 εται καὶ ἄλλῳ Ἔρχου καὶ ἔρχεται καὶ τῷ δούλῳ μου Ποίησον
 τοῦτο καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν
 τοῖς ἀκολουθοῦσιν Ἀμήν λέγω ὑμῖν οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύ-
 την πίστιν εὑρον. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ
 δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ
 καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βα-
 σιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ

v.2 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} λεπρός^{anmsn} ἔρχομαι^{vpaanms} προσκυνέω^{vila3s} αὐτός^{rdms} λέγω^{vpanms} κύριος^{nvms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2s} δύναμαι^{vipn2s} ἐγὼ^{rpa-s} καθαρίζω^{vnaa}. **v.3** καί^c ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} ἅπτα^{viad3s} αὐτός^{rdgms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vpanms} θέλω^{vipa1s} καθαρίζω^{vnap1s} καί^c εὐθέως^{bo} καθαρίζω^{viap3s} αὐτός^{rdgms} ὁ^{dnfs} λέπρα^{nnfs}. **v.4** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁράω^{vdp2s} μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vsaa2s} ἀλλὰ^c ὑπάγω^{vdp2s} σεαυτοῦ^{rxams} δείκνυμι^{vdaa2s} ὁ^{ddms} ἱερεὺς^{ndms} καί^c προσφέρω^{vdaa2s} ὁ^{dans} δῶρον^{nans} ὅς^{rtrans} προστάσσω^{viaa3s} Μωϋσῆς^{nnms} εἰς^p μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rdmp}. **v.5** εἰσέρχομαι^{vpaadms} δέ^c ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^p Καπερναοὺμ^{tp} προσέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rdms} ἐκατοντάρχης^{nnms} παρακαλέω^{vppanms} αὐτός^{rpams}. **v.6** καί^c λέγω^{vpanms} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} ἐγὼ^{rpg-s} βάλλω^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκίᾳ^{ndfs} παραλυτικός^{anmsn} δεινῶς^{bo} βασανίζω^{vppnms}. **v.7** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{rpn-s} ἔρχομαι^{vpaanms} θεραπεύω^{vifa1s} αὐτός^{rpams}. **v.8** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} ἐκατοντάρχης^{nnms} φημι^{vix3s} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἰκανός^{anmsn} ἵνα^c ἐγὼ^{rpg-s} ὑπὸ^p ὁ^{dafs} στέγῃ^{nafs} εἰσέρχομαι^{vsaa2s} ἀλλὰ^c μόνος^{bo} λέγω^{vdaa2s} λόγος^{nams} καί^c ἰάομαι^{vifp3s} ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.9** καί^c γάρ^c ἐγὼ^{rpn-s} ἄνθρωπος^{nnms} εἰμι^{vixp1s} ὑπὸ^p ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vpanms} ὑπὸ^p ἐμαυτοῦ^{rxams} στρατιώτης^{namp} καί^c λέγω^{vipa1s} οὗτος^{rddms} πορεύομαι^{vdaa2s} καί^c πορεύομαι^{vipn3s} καί^c ἄλλος^{admsn} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^c ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{ddms} δοῦλος^{ndms} ἐγὼ^{rpg-s} ποιῶ^{vdaa2s} οὗτος^{rdans} καί^c ποιῶ^{vipa3s}. **v.10** ἀκούω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} θαυμάζω^{viaa3s} καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} ἀκολουθεῖ^{vppadmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rpd-p} οὐδέ^{bo} ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰσραὴλ^{tp} τοσοῦτος^{rdafs} πίστις^{nafs} εὐρίσκει^{viaa1s}. **v.11** λέγω^{vipa1s} δέ^c σύ^{rpd-p} ὅτι^c πολὺς^{anmpn} ἀπὸ^p ἀνατολῆ^{ngfp} καί^c δυσμῆ^{ngfp} ἦκω^{vifa3p} καί^c ἀνακλίνω^{vifp3p} μετὰ^p Ἀβραάμ^{tp} καί^c Ἰσαὰκ^{tp} καί^c Ἰακώβ^{tp} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ngmp}.

κλαυθμός καὶ ὁ βρυγμός τῶν ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ 13
ἐκατοντάρχῳ, Ὑπαγε καὶ ὥς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοὶ καὶ ἰάθη
ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν 14
οἰκίαν Πέτρου εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυ-
ρεόσουςαν, καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς καὶ ἀφήκεν αὐτὴν ὁ 15
πυρετός καὶ ἡγέρθη καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὁψίας δὲ γενομένης 16
προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλεν τὰ
πνεύματα λόγῳ καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν.
ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος 17
Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.
Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀ- 18
πελθεῖν εἰς τὸ πέραν. καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν 19
αὐτῷ Διδάσκαλε ἀκολουθήσω σοὶ ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει 20
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει 21
αὐτῷ Κύριε ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πα-
τέρα μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἀκολουθεῖ μοι καὶ ἄφες 22
τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ 23
εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ 24

v.12 ὁδνmp δέc υἱόςnnmp ὁdgrs βασιλείανgrfs ἐκβάλλωvfr3p εἰςp ὁdans σκότοςnans ὁdans
ἐξώτεροςaanstn ἐκεῖbo εἰμιvfr3s ὁdnnms κλαυθμόςnnms καίc ὁdnnms βρυγμόςnnms ὁdgmpr
ὁδούςngmp. **v.13** καίc λέγωviaa3s ὁdnnms Ἰησοῦςnnms ὁddms ἐκατοντάρχηsnnms ὑπάγωvda2s
καίc ὥsbo πιστεύωviaa2s γίνομαιvdaa3s σύtpd-s καίc ἰάομαιvia3p ὁdnnms παῖςnnms αὐτόςrpgms
ἐνp ὁddfs ὥραndfs ἐκεῖνοςrddfs. **v.14** καίc ἔρχομαιvpaanms ὁdnnms Ἰησοῦςnnms εἰςp
ὁdafs οἰκίαnafs Πέτρουngms ὁράωviaa3s ὁdafs πενθεράnafs αὐτόςrpgms βάλλωvpxpafs καίc
πυρεόσωvppaafs. **v.15** καίc ἄπιτωviad3s ὁdgrs χεῖρngfs αὐτόςrpgfs καίc ἀφήμιviaa3s αὐτόςrpfafs
ὁdnnms πυρετόςnnms καίc ἐγείρωvia3p καίc διακονέωvia3s αὐτόςrpdmp. **v.16** ὁψιοςagfsn δέc
γίνομαιvpadgrfs προσφέρωviaa3p αὐτόςrpdms δαιμονίζομαιvppnamp πολὺsaaampn καίc ἐκβάλλωviaa3s
ὁdamp πνεῦμαnanp λόγοςndms καίc πᾶsaaampn ὁdamp κακῶsbo ἔχωvppaamp θεραπεύωviaa3s.
v.17 ὅπωςbo πληρὸςvsa3p ὁdnnms λέγωvrapnns διὰp Ἡσαΐαςngms ὁdgrms προφήτηςngms
λέγωvppagns αὐτόςrpnms ὁdafp ἀσθενείανafp ἐγὼrpg-p λαμβάνωviaa3s καίc ὁdafp νόσουςnafp
βαστάζωviaa3s. **v.18** ὁράωvpaanms δέc ὁdnnms Ἰησοῦςnnms πολὺsaaampn ὁχλοςnamp περιp
αὐτόςrpgms κελεύωviaa3s ἀπέρχομαιvnaa εἰςp ὁdans πέρανbo. **v.19** καίc προσέρχομαιvpaanms
εἰςnnms γραμματεὺςnnms λέγωviaa3s αὐτόςrpdms διδάσκαλοςnnms ἀκολουθεῖvaf1s σύtpd-s
ὅπουbo ἐάνqo ἀπέρχομαιvspn2s. **v.20** καίc λέγωvia3s αὐτόςrpdms ὁdnnms Ἰησοῦςnnms
ὁdnfr ἀλώπηξnnfr φωλεόςnamp ἔχωvia3p καίc ὁdnnp πετεινόςnnnp ὁdgrms οὐρανόςngms
κατασκηνώσειnafp ὁdnnms δέc υἱόςnnms ὁdgrms ἀνθρώποςngms οὗto ἔχωvia3s τοῦto ὁdafs
κεφαλῇnafs κλίνωvspa3s. **v.21** ἔτεροςanmsn δέc ὁdgmpr μαθητῆsngmp αὐτόςrpgms λέγωviaa3s
αὐτόςrpdms κύριοςnnms ἐπιτρέπωvdaa2s ἐγὼtpd-s πρῶτοςbo ἀπέρχομαιvnaa καίc θάπτωvnaa ὁdams
πατῆρnnams ἐγὼrpg-s. **v.22** ὁdnnms δέc Ἰησοῦςnnms λέγωviaa3s αὐτόςrpdms ἀκολουθεῖvda2s
ἐγὼrpd-s καίc ἀφήμιvdaa2s ὁdamp νεκρόςaaampn θάπτωvnaa ὁdamp ἑαυτοῦrpgmp νεκρόςaaampn.
v.23 καίc ἐμβαίνειvpaadms αὐτόςrpdms εἰςp ὁdans πλοῖονnans ἀκολουθεῖviaa3p αὐτόςrpdms ὁdnmp
μαθητῆsnnmp αὐτόςrpgms.

σεισμός μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτε-
 25 σθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. καὶ προσελθόντες
 26 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες Κύριε σῶσον ἡμᾶς,
 27 ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς Τί δειλοὶ ἐστε ὀλιγόπιστοι τότε
 ἐγερθεῖς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ καὶ ἐγένετο
 28 γαλήνη μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες Ποτα-
 πὸς ἐστὶν οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν
 29 αὐτῷ. Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργε-
 σηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων
 30 τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. καὶ ἰδοὺ ἔκραζαν λέγοντες Τί ἡμῖν καὶ σοὶ
 31 Ἰησοῦ. υἱὲ τοῦ θεοῦ ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσει ἡμᾶς.
 32 ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ
 δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς ἐ-
 33 πίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς Ὑπάγετε οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν
 34 χοίρων, καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ
 κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι. οἱ
 δὲ βόσκοντες ἔφυγον καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν
 πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξ-
 ἦλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεισαν

v.24 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} σεισμός^{nnms} μέγας^{anmsn} γίνονται^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} ὥστε^c ὁ^{dnns} πλοῖον^{nnms} καλύπτω^{vnpp} ὑπὸ^p ὁ^{dgmp} κύμα^{ngmp} αὐτός^{rpnm} δέ^c καθεύδω^{vlaa3s}. **v.25** καί^c προσέρχονται^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rgms} ἐγείρω^{vlaa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} σῶζω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpap} ἀπόλλυμι^{vipm1p}. **v.26** καί^c λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rpdm} τις^{rgnns} δειλός^{anmpn} εἰμι^{vixp2p} ὀλιγόπιστος^{avmpn} τότε^{bo} ἐγείρω^{vppanms} ἐπιτιμάω^{vlaa3s} ὁ^{ddmp} ἄνεμος^{ndmp} καί^c ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} καί^c γίνονται^{viad3s} γαλήνη^{nnfs} μέγας^{anfsn}. **v.27** ὁ^{dnmp} δέ^c ἄνθρωπος^{nnmp} θαυμάζω^{vlaa3p} λέγω^{vppanmp} ποταπός^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} οὗτος^{rdms} ὅτι^c καί^c ὁ^{dnmp} ἄνεμος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnfs} θάλασσα^{nnfs} ὑπακούω^{vpa3p} αὐτός^{rpdm}. **v.28** καί^c ἔρχονται^{vpaadms} αὐτός^{rpdm} εἰς^p ὁ^{dans} πέραν^{bo} εἰς^p ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ὁ^{dgmp} Γερασηνός^{ngmp} ὑπαντάω^{vlaa3p} αὐτός^{rpdm} δύο^{tn} δαιμονιζομαι^{vppnnmp} ἐκ^p ὁ^{dgmp} μνημεῖον^{ngmp} ἐξέρχεται^{vppnnmp} χαλεπὸς^{anmpn} λίαν^{bo} ὥστε^c μή^{xo} ἰσχύω^{vnpa} τι-ορισμοῦ^{nvms} παρέρχομαι^{vnaa} διὰ^p ὁ^{dgfs} ὁδὸς^{ngfs} ἐκείνης^{rdgfs}. **v.29** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} κράζω^{vlaa3p} λέγω^{vppanmp} τις^{rgnns} ἐγώ^{rpdp} καί^c σύ^{rpdp} Ἰησοῦς^{nvms} υἱὸς^{nvms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐρχομαι^{vlaa2s} ὧδε^{bo} πρὸ^p καιρός^{ngms} βασανίζω^{vnaa} ἐγώ^{rpap}. **v.30** εἰμι^{vix3s} δέ^c μακράν^{bo} ἀπὸ^p αὐτός^{rpmp} ἀγέλη^{nnfs} χοίρος^{ngmp} πολὺς^{agmpn} βόσκη^{vppnfs}. **v.31** ὁ^{dnmp} δέ^c δαίμων^{nnmp} παρακαλέω^{vlaa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} εἰ^{qo} ἐκβάλλω^{vpa2s} ἐγώ^{rpap} ἐπιτρέπω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpdp} ἀπέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} ἀγέλη^{nafs} ὁ^{dgmp} χοίρος^{ngmp}. **v.32** καί^c λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdm} ὑπάγω^{vdpap} ὁ^{dnmp} δέ^c ἐξέρχεται^{vpaanmp} ἀπέρχομαι^{vlaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἀγέλη^{nafs} ὁ^{dgmp} χοίρος^{ngmp} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{rnfsn} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} ἀγέλη^{nnfs} ὁ^{dgmp} χοίρος^{ngmp} κατὰ^p ὁ^{dgms} κρημνός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^c ἀποθνήσκω^{vlaa3p} ἐν^p ὁ^{ddmp} ὕδωρ^{ndmp}. **v.33** ὁ^{dnmp} δέ^c βόσκη^{vppanmp} φεύγω^{vlaa3p} καί^c ἀπέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ἀπαγγέλλω^{vlaa3p} πᾶς^{aanmp} καί^c ὁ^{dgmp} δαιμονιζομαι^{vppngmp}.

ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν **9**
 πόλιν. καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης **2**
 βεβλημένον καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ πα-
 ραλυτικῷ Θάρσει τέκνον ἀφέωνταί σοί αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ **3**
 ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς Οὗτος βλασφη-
 μεῖ. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν ἵνα τί **4**
 ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί γάρ ἐστιν **5**
 εὐκοπώτερον εἰπεῖν Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι ἢ εἰπεῖν Ὑγει-
 ραι καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ **6**
 ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας τότε λέγει τῷ παρα-
 λυτικῷ Ἐγερθεῖς ἄρὸν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν
 σου. καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ **7, 8**
 οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξου-
 σίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν **9**
 εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον Ματθαῖον λεγόμε-
 νον καὶ λέγει αὐτῷ Ἀκολούθει μοι καὶ ἀναστήσας ἡκολούθησεν
 αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἰδοὺ **10**
 πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰη-
 σοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον **11**
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐ-

v.34 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ἐξέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p συνάντησις^{nafs} ὁ^{ddms}
 Ἰησοῦς^{ndms} καί^c ὁράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} παρακαλέω^{viaa3p} ὅπως^{bo} μεταβαίνω^{vsaa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp}
 ὄριον^{ngnp} αὐτός^{rpmp}. **9. v.1** καί^c ἐμβαίνω^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} διαπεράω^{viaa3s} καί^c
 ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} πόλις^{nafs}. **v.2** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} προσφέρω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmms}
 παραλυτικὸς^{aamsn} ἐπὶ^p κλίνῃ^{ngfs} βάλλω^{vpxpams} καί^c ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs}
 πιστις^{nafs} αὐτός^{rpmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddms} παραλυτικὸς^{admsn} θαρσέω^{vdpa2s} τέκνον^{vnms} ἀφίημι^{vixp3p}
 σύ^{rpds} ὁ^{dnfr} ἁμαρτία^{nnfr} σύ^{rpds}. **v.3** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} τι-ορινμι^o ὁ^{dgmp} γραμματεὺς^{ngmp}
 λέγω^{viaa3p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmf} οὗτος^{rdnms} βλασφημέω^{vipa3s}. **v.4** καί^c ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafp} ἐνθύμησις^{nafr} αὐτός^{rpmp} λέγω^{viaa3s} ἵνα^c τις^{rqnms} σύ^{rpnp} ἐνθυμέομαι^{vipn2p}
 πονηρός^{aanpn} ἐν^p ὁ^{ddfr} καρδία^{ndfr} σύ^{rpds}. **v.5** τις^{rqnms} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} εὐκοπος^{annsc} λέγω^{vnaa}
 ἀφίημι^{vixp3p} σύ^{rpds} ὁ^{dnfr} ἁμαρτία^{nnfr} ἥ^{xo} λέγω^{vnaa} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c περιπατέω^{vdpa2s}.
v.6 ἵνα^c δε^c οἶδα^{vsxa2p} ὅτι^c ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} ἐπὶ^p
 ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀφίημι^{npa} ἁμαρτία^{nafr} τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} παραλυτικὸς^{admsn} ἐγείρω^{vpaanms}
 αἶρω^{vdaa2s} σύ^{rpds} ὁ^{dafs} κλινὴ^{nafs} καί^c ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} σύ^{rpds}. **v.7** καί^c
 ἐγείρω^{vpaanms} ἀπέρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpms}. **v.8** ὁράω^{vpaanmp} δε^c ὁ^{dnmp}
 ὄχλος^{nnmp} θαυμάζω^{viaa3p} καί^c δοξάζω^{viaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὁ^{dams} δίδωμι^{vpaanms} ἐξουσία^{nafs}
 τοιοῦτος^{rdafs} ὁ^{ddmp} ἀνθρώπος^{ndmp}. **v.9** καί^c παράγω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκεῖθεν^{bo}
 ὁράω^{vnaa} ἀνθρώπος^{nams} κάθηται^{vppnams} ἐπὶ^p ὁ^{dans} τελώνιον^{nans} Μαθθαῖος^{nams} λέγω^{vppnams}
 καί^c λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rpdmms} ἀκολουθεῖω^{vdpa2s} ἐγὼ^{rpds} καί^c ἀνίστημι^{vpaanms} ἀκολουθεῖω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdmms}. **v.10** καί^c γίνονται^{viad3s} αὐτός^{rpms} ἀνάκειμαι^{vppnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} καί^c
 ἰδοὺ^{vdaa2s} πολὺς^{anmpn} τελώνης^{nnmp} καί^c ἁμαρτωλός^{anmpn} ἔρχομαι^{vpaanmp} συνανέκειμαι^{viin3p}
 ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpms}.

- 12 σθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς,
 Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἱατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες.
 13 πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστὶν Ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐ
 γὰρ ἤλθον καλέσαι δικαίους ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.
 14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες Διατί ἡ-
 μεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ
 15 νηστεύουσιν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μὴ δύνανται οἱ υἱ-
 οἱ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφίος καὶ
 16 τότε νηστεύουσιν. οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπιβλημα ῥάκους ἀ-
 γνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ, αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ
 17 τοῦ ἱματίου καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. οὐδὲ βάλλουσιν οἷ-
 νον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί
 καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται, ἀλλὰ βάλλουσιν
 οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς καὶ ἀμφοτέρα συντηροῦνται.
 18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων ἐλθὼν προσεκύνει
 αὐτῷ λέγων ὅτι Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν, ἀλλὰ ἐλθὼν
 19 ἐπίθες τὴν χειρὰ σου ἐπ' αὐτήν καὶ ζήσεται. καὶ ἐγερθεὶς ὁ
 20 Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ
 γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα ὅπισθεν ἥψατο

v.11 καί^c ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{viaa3p} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} διά[&]τίς^{xo} μετὰ^p ὁ^{dgnp} τελώνης^{ngmp} καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn} ἐσθίω^{vipa3s} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} σύ^{rgp-p}. **v.12** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀκούω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp} οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} ἰσχύω^{vppanmp} ἱατρός^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{dnmp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppanmp}. **v.13** πορεύομαι^{vpaonmp} δέ^c μανθάνω^{vdaa2p} τίς^{rgnms} εἰμὶ^{vipx3s} ἔλεος^{nams} θέλω^{vipa1s} καί^c οὐ^{xo} θυσία^{nafs} οὐ^{xo} γάρ^c ἔρχομαι^{viaa1s} καλέω^{vnaa} δίκαιος^{aamnp} ἀλλά^c ἁμαρτωλός^{aamnp} εἰς^p μετάνοια^{nafs}. **v.14** τότε^{bo} προσέρχομαι^{vipn3p} αὐτός^{rgdms} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} Ἰωάννης^{ngms} λέγω^{vppanmp} διά[&]τίς^{xo} ἐγώ^{rgn-p} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} νηστεύω^{vipa1p} πολλὸς^{aamnp} ὁ^{dnmp} δέ^c μαθητῆς^{nnmp} σύ^{rgp-s} οὐ^{xo} νηστεύω^{vipa3p}. **v.15** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μὴ^{xo} δύναιμι^{vipn3p} ὁ^{dnmp} υἱὸς^{ngms} ὁ^{dgnms} νυμφῶνος^{ngms} πενθεῶ^{vnpa} ἐπὶ^p ὅσος^{rcans} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} εἰμὶ^{vipx3s} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} ἔρχομαι^{vifd3p} δέ^c ἡμέρα^{nnip} ὅταν^c ἀπαίρω^{vsap3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} καί^c τότε^{bo} νηστεύω^{vifa3p}. **v.16** οὐδεὶς^{anfsn} δέ^c ἐπιβάλλω^{vipa3s} ἐπιβλημα^{nans} ῥάκος^{ngns} ἀγναφός^{agnsn} ἐπὶ^p ἱμάτιον^{ndns} παλαιός^{adnsn} αἶρω^{vipa3s} γάρ^c ὁ^{dnms} πλήρωμα^{nnms} αὐτός^{rgms} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} ἱμάτιον^{ngms} καί^c χεῖρων^{anpsn} σχίσμα^{nnms} γίνομαι^{vipn3s}. **v.17** οὐδέ^{bo} βάλλω^{vipa3p} οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^p ἀσκός^{namp} παλαιός^{aamnp} εἰ^{qo} δέ^c μὴ^{xo} ῥήγνυμι^{vipp3p} ὁ^{dnmp} ἀσκός^{nnmp} καί^c ὁ^{dnms} οἶνος^{nnms} ἐκχέω^{vipp3s} καί^c ὁ^{dnmp} ἀσκός^{nnmp} ἀπόλλυμι^{vifm3p} ἀλλά^c βάλλω^{vipa3p} οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^p ἀσκός^{namp} καινός^{aamnp} καί^c ἀμφοτέρο^{aamnp} συντηρῶ^{vipp3p}. **v.18** οὗτος^{rdamp} αὐτός^{rgms} λαλέω^{vppagms} αὐτός^{rgdmp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄρχων^{nnms} ἔρχομαι^{vpaanms} προσκυνέω^{vfa3s} αὐτός^{rgdms} λέγω^{vppanms} ὅτι^c ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} ἐγώ^{rgp-s} ἄρτι^{bo} τελευτάω^{viaa3s} ἀλλά^c ἔρχομαι^{vpaanms} ἐπιτίθημι^{vdaa2s} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} σύ^{rgp-s} ἐπὶ^p αὐτός^{rgpfs} καί^c ζάω^{vifd3s}. **v.19** καί^c ἐγγίρω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀκολουθεῶ^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} καί^c ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms}.

τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ Ἐὰν 21
μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς 22
ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπεν Θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις
σου σέσωκέν σε καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ 23
ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐ-
λητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον. λέγει αὐτοῖς, Ἀναχωρεῖτε 24
οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει καὶ κατεγέλων
αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χει- 25
ρὸς αὐτῆς καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη 26
εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἡ- 27
κολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κρᾶζοντες καὶ λέγοντες Ἐλέησον
ἡμᾶς υἱὲ Δαβὶδ. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ 28
τυφλοὶ καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο
ποιῆσαι λέγουσιν αὐτῷ Ναὶ κύριε. τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν 29
αὐτῶν λέγων Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. καὶ ἀνεώ- 30
χθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐνεβριμησατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
λέγων Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξεληθόντες διεφῆμι- 31
σαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ 32
προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. καὶ ἐκ- 33
βληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός καὶ ἐθαύμασαν οἱ

v.20 καί^c ἰδοὺ^{vd aa2s} γυνή^{nnfs} αἰμορροεῖ^{vppanfs} δώδεκα^{tn} ἔτος^{nnmp} προσέρχονται^{vpaanfs}
ὀπισθεν^{bo} ἅπτα^{viad3s} ὁ^{dgns} κράσπεδον^{ngns} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rgms}. **v.21** λέγω^{via3s} γάρ^c
ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdfs} ἐάν^{qo} μόνος^{bo} ἅπτα^{vsam1s} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rgms} σῶζω^{vifp1s}. **v.22** ὁ^{dnms}
δὲ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἐπιστρέφω^{vrapnms} καί^c ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpafs} λέγω^{viaa3s} θαρσέω^{vdpa2s}
θυγάτηρ^{nvfs} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ^{trpg-s} σῶζω^{vixa3s} σύ^{trpa-s} καί^c σῶζω^{viap3s} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ἀπὸ^p
ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}. **v.23** καί^c ἔρχονται^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs}
ὁ^{dgms} ἄρχων^{ngms} καί^c ὁράω^{vpaanms} ὁ^{damp} αὐλητῆς^{namp} καί^c ὁ^{dams} ὄχλος^{namms} θορυβέω^{vpppams}.
v.24 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} ἀναχωρέω^{vdpa2p} οὐ^{xo} γάρ^c ἀποθνήσκω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κοράσιον^{nnms}
ἀλλὰ^c καθεύδω^{vipa3s} καί^c καταγελᾷ^{viaa3p} αὐτός^{rgms}. **v.25** ὅτε^{bo} δὲ^c ἐκβάλλω^{viap3s} ὁ^{dnms}
ὄχλος^{nnms} εἰσέρχονται^{vpaanms} κρατέω^{viaa3s} ὁ^{dgfs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rgfs} καί^c ἐγείρω^{viap3s} ὁ^{dnms}
κοράσιον^{nnms}. **v.26** καί^c ἐξέρχονται^{vpaanms} ὁ^{dnfs} φήμη^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} εἰς^p ὅλος^{daafs} ὁ^{dafs}
γῆ^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs}. **v.27** καί^c παράγω^{vppadms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀκολουθεῖ^{viaa3p}
αὐτός^{rpdmms} δύο^{tn} τυφλὸς^{anmpn} κρᾶζω^{vppanmp} καί^c λέγω^{vppanmp} ἐλεέω^{vd aa2s} ἐγὼ^{trpa-p} υἱὸς^{nvms}
Δαυιδ^{tp}. **v.28** ἔρχονται^{vpaadms} δὲ^c εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} προσέρχονται^{viaa3p} αὐτός^{rpdmms} ὁ^{dnmp}
τυφλὸς^{anmpn} καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πιστεύω^{vdpa2p} ὅτι^c δύναμαι^{vipn1s}
οὗτος^{rdams} ποιέω^{vnaa} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdmms} ναί^{xo} κύριος^{nnms}. **v.29** τότε^{bo} ἅπτα^{bo} ὁ^{dgmp}
ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rgmp} λέγω^{vppanms} κατὰ^p ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ^{trpg-p} γίνομαι^{vd aa3s} σύ^{trpd-p}.
v.30 καί^c ἀνοίγω^{viap3p} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} καί^c ἐμβριμάσονται^{viad3s} αὐτός^{rpdm}
ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} ὁράω^{vdpa2p} μηδεὶς^{anmsn} γινώσκω^{vdpa3s}. **v.31** ὁ^{dnmp}
δὲ^c ἐξέρχονται^{vpaanmp} διαφημίζω^{viaa3p} αὐτός^{rgams} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}.
v.32 αὐτός^{rgmp} δὲ^c ἐξέρχονται^{vppngmp} ἰδοὺ^{vd aa2s} προσφέρει^{viaa3p} αὐτός^{rpdmms} ἄνθρωπος^{namms}
κωφός^{aamsn} δαιμονιζομαι^{vppnamms}.

- 34 ὄχλοι λέγοντες ὅτι Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. οἱ
 δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ
 35 δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς
 κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ
 εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶ-
 36 σαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. Ἴδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη
 περὶ αὐτῶν ὅτι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἔρριμμένοι ὥσει πρόβατα
 37 μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ὁ μὲν
 38 θερισμὸς πολὺς οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι, δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου
 τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἔργατας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.
- 10** Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν
 αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ
 2 καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τῶν δὲ
 δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα, πρῶτος Σίμων ὁ
 λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰάκωβος ὁ
 3 τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. Φίλιππος καὶ
 Βαρθολομαῖος Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης Ἰάκωβος ὁ τοῦ
 4 Ἀλφαίου καὶ Λεβθαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος. Σίμων ὁ Κα-
 5 νάνιτης, καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. Τού-
 τους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς
 λέγων Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν

v.33 καί^c ἐκβάλλω^{vrapgns} ὁ^{dgns} δαιμόνιον^{ngns} λαλέω^{vlaa3s} ὁ^{dnms} κωφός^{anmsn} καί^c θαυμάζω^{vlaa3p} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c οὐδέποτε^{bo} φαίνο^{vrap3s} οὕτω^{bo} ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^p. **v.34** ὁ^{dnmp} δέ^c Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vlaa3p} ἐν^p ὁ^{ddms} ἄρχων^{ndms} ὁ^{dgnp} δαιμόνιον^{ngnp} ἐκβάλλω^{vrap3s} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp}. **v.35** καί^c περιάγω^{vlaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} πᾶς^{aafpn} καί^c ὁ^{dafp} κώμη^{nafp} διδάσκει^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} αὐτός^{rgmp} καί^c κηρύσσει^{vppanms} ὁ^{dnms} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} καί^c θεραπεύει^{vppanms} πᾶς^{aafsn} νόσος^{nafs} καί^c πᾶς^{aafsn} μαλακία^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.36** ὁ^{raas} ὁ^{raas} ὄρα^{vraanms} δέ^c ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} σπλαγχνίζομαι^{vlaio3s} περὶ^p αὐτός^{rgmp} ὅτι^c εἰμι^{vlix3p} ἐκλύω^{vtxpnnmp} καί^c ῥίπτω^{vtxpnnmp} ὥσει^{bo} πρόβατον^{nanp} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanmp} ποιμῆν^{nams}. **v.37** τότε^{bo} λέγω^{vrap3s} ὁ^{ddmp} μαθητὴς^{ndmp} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnms} μὲν^{xo} θερισμὸς^{nnms} πολὺς^{anmsn} ὁ^{dnmp} δέ^c ἔργατης^{nnmp} ὀλίγος^{anmpn}. **v.38** δέομαι^{vdao2p} οὖν^c ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ὁ^{dgms} θερισμὸς^{ngms} ὁ^{dgms} ὅπως^{bo} ἐκβάλλω^{vsaa3s} ἔργατης^{namp} εἰς^p ὁ^{dnms} θερισμὸς^{ngms} αὐτός^{rgms}. **10. v.1** καί^c προσκαλεσάμενος^{vpadnms} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} μαθητὴς^{namp} αὐτός^{rgms} διδωμι^{vlaa3s} αὐτός^{rgdp} ἐξουσία^{nafs} πνεῦμα^{ngnp} ἀκάθαρτος^{agnpn} ὥστε^c ἐκβάλλω^{vnpa} αὐτός^{rganp} καί^c θεραπεύω^{vnpa} πᾶς^{aafsn} νόσος^{nafs} καί^c πᾶς^{aafsn} μαλακία^{nafs}. **v.2** ὁ^{dgmp} δέ^c δώδεκα^{tn} ἀπόστολος^{ngmp} ὁ^{dnmp} ὄνομα^{nnnp} εἰμι^{vrip3s} οὗτος^{rdnnp} πρῶτος^{anmsn} Σίμων^{nnms} ὁ^{dnms} λέγων^{vppnnms} Πέτρος^{nnms} καί^c Ἀνδρέας^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rgms} Ἰάκωβος^{nnms} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rgms}. **v.3** Φίλιππος^{nnms} καί^c Βαρθολομαῖος^{nnms} Θωμᾶς^{nnms} καί^c Ματθαῖος^{nnms} ὁ^{dnms} τελώνης^{nnms} Ἰάκωβος^{nnms} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} Ἀλφαῖος^{ngms} καί^c Λεβθαῖος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐπικαλέω^{vppanms} Θαδδαῖος^{nnms}. **v.4** Σίμων^{nnms} ὁ^{dnms} Καναναῖος^{nnms} καί^c Ἰούδας^{nnms} Ἰσκαριώ^{nnms} ὁ^{dnms} καί^c παραδίδωμι^{vpaanms} αὐτός^{rgams}.

μὴ εἰσέλθῃτε, πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι Ἦγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θεραπεύετε λεπρούς καθαρίζετε νεκρούς ἐγείρετε δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε δωρεὰν δότε. Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν. μὴ πῆραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον, ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστίν. εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιος ἐστίν, κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε. εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν, καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἁγία ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπὶ αὐτήν ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἁγία ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὅς ἐὰν μὴ δέξῃται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀνεκτότερον ἔσται γῆ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων, γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστι-

v.5 οὗτος^{rdamp} ὁδ^{damp} δώδεκα^{tn} ἀποστέλλω^{v1aa3s} ὁδ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} παραγγέλλω^{vpaanms} αὐτός^{rdamp} λέγω^{vppanms} εἰς^p ὁδός^{nafs} ἔθνος^{ngnp} μὴ^{xo} ἀπέρχομαι^{vsaa2p} καί^c εἰς^p πόλιν^{nafs} Σαμαρίτης^{ngmp} μὴ^{xo} εἰσερχομαι^{vsaa2p}. **v.6** πορεύομαι^{vdnp2p} δέ^c μᾶλλον^{bo} πρὸς^p ὁδ^{damp} πρόβατον^{nanp} ὁδ^{damp} ἀπόλλυμι^{vpxaanp} οἶκος^{ngms} Ἰσραὴλ^p. **v.7** πορεύομαι^{vppnnmp} δέ^c κηρύσσω^{vdpa2p} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ἐγγίζω^{v1aa3s} ὁδ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁδ^{gmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.8** ἀσθενέω^{vppaamp} θεραπεύω^{vdpa2p} λεπρός^{aampn} καθαρίζω^{vdpa2p} νεκρός^{aampn} ἐγείρω^{vdpa2p} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{vdpa2p} δωρεάν^{bo} λαμβάνω^{v1aa2p} δωρεάν^{bo} διδωμι^{vdaa2p}. **v.9** μὴ^{xo} κτάσμαι^{vsad2p} χρυσός^{nams} μηδέ^c ἄργυρος^{nams} μηδέ^c χαλκός^{nams} εἰς^p ὁδ^{dafp} ζώνη^{nafp} σύτ^{rgp}-^p. **v.10** μὴ^{xo} πῆρα^{nafs} εἰς^p ὁδός^{nafs} μηδέ^c δύο^{tn} χιτῶν^{nanmp} μηδέ^c ὑπόδημα^{nanp} μηδέ^c ῥάβδος^{nafs} ἄξιος^{anmsn} γάρ^c ὁδ^{dnms} ἐργάτης^{nnms} ὁδ^{gfs} τροφή^{ngfs} αὐτός^{rgms} εἰμι^{v1px3s}. **v.11** εἰς^p ὅς^{rrafs} δέ^c ἂν^{xo} πόλιν^{nafs} ἢ^{xo} κώμην^{nafs} εἰσερχομαι^{vsaa2p} ἐξετάζω^{vdaa2p} τίς^{rgms} ἐν^p αὐτός^{rgms} ἄξιος^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} κἀκεῖ^{bo} μένω^{vdaa2p} ἕως^c ἂν^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2p}. **v.12** εἰσερχομαι^{vppnnmp} δέ^c εἰς^p ὁδ^{dafs} οἰκία^{nafs} ἀσπάζομαι^{vdad2p} αὐτός^{rgafs}. **v.13** καί^c ἐάν^{qo} μὲν^{xo} εἰμι^{v1px3s} ὁδ^{dnfs} οἰκία^{nnfs} ἄξιος^{anfsn} ἔρχομαι^{vdaa3s} ὁδ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} σύτ^{rgp}-^p ἐπι^p αὐτός^{rgafs} ἐάν^{qo} δέ^c μὴ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ἄξιος^{anfsn} ὁδ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} σύτ^{rgp}-^p πρὸς^p σύτ^{rga}-^p ἐπιστρέφω^{vdap3s}. **v.14** καί^c ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} δέχομαι^{vsad3s} σύτ^{rga}-^p μηδέ^c ἀκούω^{vsaa3s} ὁδ^{damp} λόγος^{nanp} σύτ^{rgp}-^p ἐξέρχομαι^{vppnnmp} ὁδ^{gfs} οἰκία^{ngfs} ἢ^{xo} ὁδ^{gfs} πόλιν^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} ἐκτινάσσω^{vdaa2p} ὁδ^{dams} κονιορτός^{nams} ὁδ^{gmp} πούσ^{gmp} ὁδ^{gmp} σύτ^{rgp}-^p. **v.15** ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύτ^{rgp}-^p ἀνεκτός^{annsc} εἰμι^{v1fx3s} γῆ^{ndfs} Σόδομα^{ngnp} καί^c Γόμορρα^{ngnp} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} κρίσις^{ngfs} ἢ^{xo} ὁδ^{dfs} πόλιν^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}. **v.16** ἰδοὺ^{vdad2s} ἐγὼ^{rgn-s} ἀποστέλλω^{v1pa1s} σύτ^{rga}-^p ὡς^{bo} πρόβατον^{nnnp} ἐν^p μέσος^{adnsn} λύκος^{ngmp} γίνομαι^{vdnp2p} οὖν^c φρόνιμος^{anmpn} ὡς^{bo} ὁδ^{dnmp} ὄφις^{nnmp} καί^c ἀκέραιος^{anmpn} ὡς^{bo} ὁδ^{dnfp} περιστερά^{nnfp}.

18 γώσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε
 19 ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν δὲ
 παραδιδῶσιν ὑμᾶς μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε, δοθή-
 20 σεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε. οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε
 οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν
 21 ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ
 τέκνον καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν
 22 αὐτούς. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου,
 23 ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ διώκωσιν
 ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην, ἀμὴν γὰρ λέγω
 ὑμῖν οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς
 24 τοῦ ἀνθρώπου. Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον οὐδὲ
 25 δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γέ-
 νηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ
 εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοῦλ ἐκάλεσαν, πόσω μᾶλλον τοὺς
 26 οἰκιακοὺς αὐτοῦ. Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς, οὐδὲν γὰρ ἐστιν
 27 κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτόν ὃ οὐ γνω-
 σθήσεται. ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ εἵπατε ἐν τῷ φωτί καὶ ὃ εἰς
 28 τὸ οὖς ἀκούετε κηρύττετε ἐπὶ τῶν δωματίων. καὶ μὴ φοβηθῆτε
 ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων
 ἀποκτεῖναι, φοβηθῆτε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ

v.17 προσέγω^{vdpa2p} δέ^c ἀπὸ^d ὁ^{dgnp} ἀνθρwpος^{ngmp} παραδιδωμι^{vifa3p} γάρ^c σύ^{tpa-p} εἰς^p
 συνδέρριον^{nanp} καί^c ἐν^p συναγωγῇ^{ndfp} αὐτός^{rgmp} μασιγῶ^{vifa3p} σύ^{tpa-p}. **v.18** καί^c ἐπὶ^p
 ἡγεμόν^{namp} δέ^c καί^c βασιλεὺς^{namp} ἄγω^{vifp2p} ἕνεκα^{bo} ἐγώ^{rgp-s} εἰς^p μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rgdmp}
 καί^c ὁ^d ἔθνος^{ndnp}. **v.19** ὅταν^c δέ^c παραδιδωμι^{vspa3p} σύ^{tpa-p} μί^{xo} μεριμνά^{vsaa2p}
 πῶς^{bo} ἢ^{xo} τίς^{rqans} λαλέω^{vsaa2p} διδωμι^{vifp3s} γάρ^c σύ^{rgd-p} ἐν^p ἐκείνους^{rdffs} ὁ^d ὥρα^{ndfs} τίς^{rqans}
 λαλέω^{vifa2p}. **v.20** οὐ^{xo} γάρ^c σύ^{rgn-p} εἰμι^{vix2p} ὁ^d λαλέω^{vppanmp} ἀλλά^c ὁ^d πνεῦμα^{nnns}
 ὁ^d πατήρ^{ngms} σύ^{rgp-p} ὁ^d λαλέω^{vppanms} ἐν^p σύ^{rgd-p}. **v.21** παραδιδωμι^{vifa3s} δέ^c
 ἀδελφός^{nnms} ἀδελφός^{nams} εἰς^p θάνατος^{nams} καί^c πατήρ^{nnms} τέκνον^{nans} καί^c ἐπαιστήρι^{vifd3p}
 τέκνον^{nnmp} ἐπὶ^p γονεύς^{namp} καί^c θανατό^{vifa3p} αὐτός^{rgamp}. **v.22** καί^c εἰμι^{vifx2p} μισέω^{vppnmp}
 ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn} διὰ^p ὁ^d ὄνομα^{nans} ἐγώ^{rgp-s} ὁ^d ὑπομένων^{vpaanms} εἰς^p τέλος^{nans}
 οὗτος^{rdnms} σῶζω^{vifp3s}. **v.23** ὅταν^c δέ^c διώκω^{vspa3p} σύ^{tpa-p} ἐν^p πόλεις^{ndfs} οὗτος^{rdffs}
 φεύγω^{vdpa2p} εἰς^p ὁ^d ἄλλος^{aafsn} ἀμὴν^h γάρ^c λέγω^{vipals} σύ^{rgd-p} οὐ^{xo} μί^{xo} τελέω^{vsaa2p}
 ὁ^d πόλις^{nafp} ὁ^d Ἰσραὴλ^{tp} ἕως^c ἂν^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s} υἱός^{nnms} ὁ^d ἀνθρwpος^{ngms}.
v.24 οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} μαθητὴς^{nnms} ὑπὲρ^p ὁ^d διδάσκαλος^{nams} οὐδὲ^{bo} δοῦλος^{nnms} ὑπὲρ^p
 ὁ^d κύριος^{nams} αὐτός^{rgms}. **v.25** ἀρκετός^{annsn} ὁ^d μαθητὴς^{ndms} ἵνα^c γίνωμαι^{vsad3s}
 ὡς^{bo} ὁ^d διδάσκαλος^{nnms} αὐτός^{rgms} καί^c ὁ^d δοῦλος^{nnms} ὡς^{bo} ὁ^d κύριος^{nnms}
 αὐτός^{rgms} εἰ^{qo} ὁ^d οἰκοδεσπότης^{nams} Βεελζεβοῦλ^{tp} καλέω^{vfaa3p} πόσος^{rodms} μᾶλλον^{bo} ὁ^d
 οἰκιακός^{namp} αὐτός^{rgms}. **v.26** μί^{xo} οὖν^c φοβέομαι^{vdao2p} αὐτός^{rgamp} οὐδεις^{annsn} γάρ^c
 εἰμι^{vix3s} καλυπτό^{vpxpnms} ὁ^d ἀποκαλύπτω^{vifp3s} καί^c κρυπτός^{annsn} ὁ^d γινώσκω^{vifp3s} οὐ^{xo}
 γινώσκω^{vifp3s}. **v.27** ὁ^d λέγω^{vipals} σύ^{rgd-p} ἐν^p ὁ^d σκοτία^{ndfs} λέγω^{vdaa2p} ἐν^p ὁ^d
 φῶς^{ndns} καί^c ὁ^d οὖς^{rans} εἰς^p ὁ^d οὖς^{nans} ἀκούω^{vipa2p} κηρύσσω^{vdaa2p} ἐπὶ^p ὁ^d δῶμα^{ngnp}.

σῶμα ἀπολέσαι ἐν γενένη. οὐχὶ δύο στρουθία ἄσσαρίου πω- 29
 λείται καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς
 ὑμῶν. ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι 30
 εἰσίν. μὴ οὖν φοβηθῆτε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. 31
 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων 32
 ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν
 οὐρανοῖς, ὅστις δ' ἂν ἀρνήσεται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων 33
 ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐ-
 ρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν, 34
 οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον γὰρ διχάσαι 35
 ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μη-
 τρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. καὶ ἐχθροὶ 36
 τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα 37
 ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα
 ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος, καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυ- 38
 ρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. ὁ 39
 εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν
 ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς 40
 ἐμὲ δέχεται καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.
 ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου 41

v.28 καί^c μή^{xo} φοβέομαι^{vdao2p} ἀπό^p ὀδgm^p ἀποκτείνω^{vppagmp} ὀdans σῶμα^{nans} ὀdafs
 δε^c ψυχῇ^{nafs} μή^{xo} δύναμαι^{vppngmp} ἀποκτείνω^{vnaa} φοβέομαι^{vdao2p} δε^c μάλλον^{bo} ὀdams
 δύναμαι^{vppnams} καί^c ψυχῇ^{nafs} καί^c σῶμα^{nans} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἐν^p γενενα^{ndfs}. **v.29** οὐχί^{xo}
 δυο^{tn} στρουθιον^{nnpn} ἄσσάριον^{ngns} πωλέω^{vipp3s} καί^c εἰς^{nnns} ἐκ^p αὐτός^{rgnp} οὐ^{xo} πίπτω^{vifd3s}
 ἐπι^p ὀdafs γῆ^{nafs} ἄνευ^p ὀdgm^s πατή^{rgms} σύ^{rgp-p}. **v.30** σύ^{rgp-p} δε^c καί^c ὀdnf^p θριζ^{nnfp} ὀdgs
 κεφαλῇ^{ngfs} πᾶς^{anfpn} ἀριθμέω^{vpxnfp} εἰμι^{vipx3p}. **v.31** μή^{xo} οὐⁿ φοβέομαι^{vdao2p} πολὺς^{agnp}
 στρουθιον^{ngnp} διαφέρω^{vipa2p} σύ^{rgp-p}. **v.32** πᾶς^{anmsn} οὐⁿ ὅστις^{rtms} ὁμολογέω^{vifa3s}
 ἐν^p ἐγώ^{tpd-s} ἔμπροσθεν^p ὀdgm^p ἀνθρωπος^{ngmp} ὁμολογέω^{vifals} κάγω^{rgn-s} ἐν^p αὐτός^{rgpms}
 ἔμπροσθεν^p ὀdgm^s πατή^{rgms} ἐγώ^{rgp-s} ὀdgm^s ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.33** ὅστις^{rtms} δε^c
 ἄν^{xo} ἀρνέομαι^{vsad3s} ἐγώ^{rga-s} ἔμπροσθεν^p ὀdgm^p ἀνθρωπος^{ngmp} ἀρνέομαι^{vifd1s} αὐτός^{rgams}
 κάγω^{rgn-s} ἔμπροσθεν^p ὀdgm^s πατή^{rgms} ἐγώ^{rgp-s} ὀdgm^s ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.34** μή^{xo}
 νομίζω^{vsaa2p} ὅτι^c ἔρχομαι^{vialals} βάλλω^{vnaa} εἰρήνη^{nafs} ἐπι^p ὀdafs γῆ^{nafs} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vialals}
 βάλλω^{vnaa} εἰρήνη^{nafs} ἀλλὰ^c μάχαιρα^{nafs}. **v.35** ἔρχομαι^{vialals} γάρ^c διχάζω^{vnaa} ἀνθρωπος^{ngms}
 κατὰ^p ὀdgm^s πατή^{rgms} αὐτός^{rgms} καί^c θυγάτη^{nafs} κατὰ^p ὀdgm^s μητή^{ngfs} αὐτός^{rgfs} καί^c
 νύμφη^{nafs} κατὰ^p ὀdgm^s πενθερά^{ngfs} αὐτός^{rgfs}. **v.36** καί^c ἐχθρός^{anmpn} ὀdgm^s ἀνθρωπος^{ngms}
 ὀdnmp οἰκιακός^{nnmp} αὐτός^{rgms}. **v.37** ὀdnms φιλέω^{vppanms} πατή^{rgms} ἡ^{xo} μήτη^{nafs}
 ὑπέρ^p ἐγώ^{rga-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ἐγώ^{rgp-s} ἄξιος^{anmsn} καί^c ὀdnms φιλέω^{vppanms} υἱός^{ngms} ἡ^{xo}
 θυγάτη^{nafs} ὑπέρ^p ἐγώ^{rga-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ἐγώ^{rgp-s} ἄξιος^{anmsn}. **v.38** καί^c ὅς^{rtms} οὐ^{xo}
 λαμβάνω^{vipa3s} ὀdams σταυρός^{ngms} αὐτός^{rgms} καί^c ἀκολουθεῖ^{vipa3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ^{rgp-s} οὐ^{xo}
 εἰμι^{vipx3s} ἐγώ^{rgp-s} ἄξιος^{anmsn}. **v.39** ὀdnms εὐρίσκω^{vpaanms} ὀdafs ψυχῇ^{nafs} αὐτός^{rgms}
 ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rgpfs} καί^c ὀdnms ἀπόλλυμι^{vpaanms} ὀdafs ψυχῇ^{nafs} αὐτός^{rgpms} ἔνεκα^{bo}
 ἐγώ^{rgp-s} εὐρίσκω^{vifa3s} αὐτός^{rgpfs}. **v.40** ὁ^c δεχόμε^{vppnms} σύ^{rga-p} ἐγώ^{rga-s} δεχόμε^{vipn3s}
 καί^c ὀdnms ἐγώ^{rga-s} δεχόμε^{vppnms} δεχόμε^{vipn3s} ὀdams ἀποστέλλω^{vpaams} ἐγώ^{rga-s}.

λήφεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν
 42 δικαίου λήφεται. καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων
 ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ ἀμὴν λέγω ὑμῖν
 οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα
 μαθηταῖς αὐτοῦ μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν
 2 ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ
 3 τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. εἶπεν
 4 αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν. καὶ ἀποκρι-
 θείς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννῃ
 5 ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε, τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ πε-
 ριπατοῦσιν λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν νεκροὶ
 6 ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται, καὶ μακάριός ἐστιν ὃς
 7 ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο
 ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν
 8 ἔρημον θεάσασθαι κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. ἀλλὰ
 τί ἐξήλθετε ἰδεῖν ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον
 9 ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν.
 10 ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν προφήτην ναὶ λέγω ὑμῖν καὶ περισσό-
 τερον προφήτου. οὗτός γάρ ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται Ἰδοὺ
 ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὃς κα-

v.41 ὁδνms δέχομαι^{vppnnms} προφήτης^{nam} εἰς^p ὄνομα^{nam} προφήτης^{ngms} μισθός^{nam}
 προφήτης^{ngms} λαμβάνω^{vifd3s} καί^c ὁδνms δέχομαι^{vppnnms} δίκαιος^{aamsn} εἰς^p ὄνομα^{nam}
 δίκαιος^{agmsn} μισθός^{nam} δίκαιος^{agmsn} λαμβάνω^{vifd3s}. **v.42** καί^c ὃς^{rgms} ἐάν^{qo} ποτίζω^{vsaa3s}
 εἰς^{nam} ὁδgm^p μικρός^{agmnp} οὗτος^{rdgm^p} ποτήριον^{nam} ψυχρός^{agmsn} μόνος^{bo} εἰς^p ὄνομα^{nam}
 μαθητῆς^{ngms} ἀμὴνth λέγω^{vipals} σύ^{rpdp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ὁδams μισθός^{nam}
 αὐτός^{rgms}. **11. v.1** καί^c γίνομαι^{viad3s} ὅτε^{bo} τελέω^{viala3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nam} διατάσσω^{vppanms}
 ὁδdmp δώδεκα^{tn} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} μεταβαίνω^{viala3s} ἐκεῖθεν^{bo} ὁδgms διδάσκω^{npa} καί^c
 κηρύσσω^{npa} ἐν^p πόλιν^{ndfp} αὐτός^{rgmp}. **v.2** ὁδnms δέ^c Ἰωάννης^{nam} ἀκούω^{vpaanms}
 ἐν^p δεσμοτηρίον^{ndns} ὁdan^p ἔργον^{nanp} ὁδgms Χριστός^{ngms} πέμπω^{vpaanms} δύο^{tn} ὁδgm^p
 μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms}. **v.3** λέγω^{viala3s} αὐτός^{rgms} σύ^{trp} εἰμὶ^{vtrpx2s} ὁδnms ἔρχομαι^{vppnnms}
 ἢ^{xo} ἕτερος^{aamsn} προσδοκάω^{vialp}. **v.4** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaanms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nam}
 λέγω^{viala3s} αὐτός^{rgmp} πορεύομαι^{vpaonmp} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} Ἰωάννης^{ndms} ὅς^{rranp} ἀκούω^{viala2p}
 καί^c βλέπω^{viala2p}. **v.5** τυφλός^{anmpn} ἀναβλέπω^{viala3p} καί^c χωλός^{anmpn} περιπατέω^{viala3p}
 λεπρός^{anmpn} καθαρίζω^{viala3p} καί^c κωφός^{anmpn} ἀκούω^{viala3p} νεκρός^{anmpn} ἐγείρω^{viala3p} καί^c
 πτωχός^{anmpn} εὐαγγελίζω^{viala3p}. **v.6** καί^c μακάριος^{anmsn} εἰμὶ^{vtrpx3s} ὃς^{trms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo}
 σκανδαλιζώ^{vsap3s} ἐν^p ἐγὼ^{rpds}. **v.7** οὗτος^{rdgm^p} δέ^c πορεύομαι^{vppngmp} ἀρχώ^{viad3s} ὁδnms
 Ἰησοῦς^{nam} λέγω^{npa} ὁδdmp περὶ^p Ἰωάννης^{ngms} τίς^{rgans} ἐξέρχομαι^{viala2p} εἰς^p ὁdafs
 ἔρημος^{aafsn} θεάομαι^{vnaa} κάλαμος^{nam} ὑπό^p ἄνεμος^{ngms} σαλεύω^{vpppams}. **v.8** ἀλλὰ^c τίς^{rgans}
 ἐξέρχομαι^{viala2p} ὁράω^{vnaa} ἄνθρωπος^{nam} ἐν^p μαλακός^{adnmp} ἱμάτιον^{ndmp} ἡμφιέννυμι^{vpxpams}
 ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁδnmp ὁdan^p μαλακός^{anmpn} φορέω^{vppanmp} ἐν^p ὁδdmp οἶκος^{ndmp} ὁδgm^p βασιλεύς^{ngmp}
 εἰμὶ^{vtrpx3p}. **v.9** ἀλλὰ^c τίς^{rgans} ἐξέρχομαι^{viala2p} ὁράω^{vnaa} προφήτης^{nam} ναί^{xo} λέγω^{viala3s} σύ^{rpdp}
 καί^c περισσός^{annsc} προφήτης^{ngms}.

τασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 11
 οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βα-
 πτιστοῦ, ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων 12
 αὐτοῦ ἐστίν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως 12
 ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ θιασται ἀρπάζουσιν
 αὐτήν. πάντες γὰρ οἱ προφηταὶ καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προ- 13
 εφήτευσαν, καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων 14
 ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν 15, 16
 γενεὰν ταύτην ὅμοία ἐστὶν παιδαρίοις ἐν ἀγοραῖς καθημένοις
 καὶ προσφωνοῦσιν τοῖς ἐταίροις αὐτῶν, καὶ λέγουσιν Ἡυλή- 17
 σαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ 18
 ἐκόψασθε. ἤλθεν γὰρ Ἰωάννης μῆτε ἐσθίων μῆτε πίνων καὶ 18
 λέγουσιν Δαιμόνιον ἔχει. ἤλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων 19
 καὶ πίνων καὶ λέγουσιν Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης 20
 τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν 20
 τέκνων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγέ- 20
 νοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ ὅτι οὐ μετενόησαν, Οὐαὶ 21
 σοι Χοραζὶν οὐαὶ σοι Βηθσαϊδάν ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγέ- 21
 νοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ 22
 σποδῷ μετενόησαν. πλὴν λέγω ὑμῖν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτό- 22

v.10 οὗτος^{rdnms} γάρ^c εἰμί^{vixp3s} περὶ^p ὅς^{rrgms} γράφω^{vixp3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγώ^{rpn-s} ἀποστέλλω^{vifa1s}
 ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ἐγώ^{rpg-s} πρό^p πρόσωπον^{ngns} σύ^{rpg-s} ὅς^{rrmms} κατασκευάζω^{vifa3s} ὁ^{dafs}
 ὁδός^{nafs} σύ^{rpg-s} ἔμπροσθεν^p σύ^{rpg-s}. **v.11** ἀμὴνth λέγω^{vifa1s} σύ^{rpd-p} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s} ἐν^p
 γεννητός^{admpn} γυνή^{ngfr} μέγας^{anmsc} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dams} βαπτιστής^{ngms} ὁ^{dams} δέ^c μικρός^{anmsc}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgmpr} οὐρανός^{ngmp} μέγας^{anmsc} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vixp3s}. **v.12** ἀπό^p
 δέ^c ὁ^{dgmpr} ἡμέρα^{ngfr} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dams} βαπτιστής^{ngms} ἕως^c ἄρτι^{bo} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmpr}
 οὐρανός^{ngmp} θιάζομαι^{vixp3s} καί^c θιαστής^{nnmp} ἀρπάζω^{vifa3p} αὐτός^{rpfais}. **v.13** πᾶς^{anmpn} γάρ^c
 ὁ^{dnmpr} προφήτης^{nnmp} καί^c ὁ^{dams} νόμος^{nnms} ἕως^c Ἰωάννης^{ngms} προφητεύω^{vifa3p}. **v.14** καί^c
 εἰ^{qo} θέλω^{vifa2p} δεχομαι^{vnad} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vixp3s} Ἡλίας^{nnms} ὁ^{dams} μέλλω^{vppanms} ἔρχομαι^{vnpr}.
v.15 ὁ^{dams} ἔχω^{vppanms} οὐ^s ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.16** τίς^{rpdns} δέ^c ὁμοιός^{vifa1s} ὁ^{dafs}
 γενεά^{nafs} οὗτος^{rdafs} ὅμοιος^{anfns} εἰμί^{vixp3s} παιδάριον^{ndnp} ἐν^p ἀγορά^{ndfp} κάθημαι^{vppndmp} καί^c
 προσφωνέω^{vppadmp} ὁ^{dnmpr} ἐταῖρος^{ndmp} αὐτός^{rpgmp}. **v.17** καί^c λέγω^{vppadmp} αὐλέω^{vifa1p} σύ^{rpd-p}
 καί^c οὐ^{xo} ὀρχέομαι^{viad2p} ὁ^{rnénw} θρηνέω^{vifa1p} σύ^{rpd-p} καί^c οὐ^{xo} κόπω^{viam2p}. **v.18** ἔρχομαι^{vifa3s}
 γάρ^c Ἰωάννης^{nnms} μῆτε^c ἐσθίω^{vppanms} μῆτε^c πίνω^{vppanms} καί^c λέγω^{vifa3p} δαιμόνιον^{nans}
 ἔχω^{vifa3s}. **v.19** ἔρχομαι^{vifa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nnms} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} ἐσθίω^{vppanms} καί^c
 πίνω^{vppanms} καί^c λέγω^{vifa3p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms} φάγος^{nnms} καί^c οἰνοπότης^{nnms}
 τελώνης^{ngmp} φίλος^{anmsn} καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn} καί^c δικαίος^{vifa3s} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} ἀπό^p ὁ^{dgmpr}
 τέκνον^{ngmp} αὐτός^{rpfais}. **v.20** τότε^{bo} ἄρχω^{viad3s} ὀνειδίζω^{vnpa} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} ἐν^p ὅς^{rtdfp}
 γίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnfp} πολὺς^{anfnp} δυνάμεις^{nnfp} αὐτός^{rpgms} ὅτι^c οὐ^{xo} μετανόεω^{vifa3p}. **v.21** οὐαὶⁱ
 σύ^{rpd-s} Χοραζὶν^{tp} οὐαὶⁱ σύ^{rpd-s} Βηθσαϊδάν^{tp} ὅτι^c εἰ^{qo} ἐν^p Τύρος^{ndfs} καί^c Σιδῶν^{ndfs} γίνομαι^{viad3p}
 ὁ^{dnfp} δυνάμεις^{nnfp} ὁ^{dnfp} γίνομαι^{vpadfp} ἐν^p σύ^{rpd-p} πάλαι^{bo} ἂν^{xo} ἐν^p σάκκος^{ndms} καί^c
 σποδός^{ndms} μετανόεω^{vifa3p}.

23 τερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. καὶ σύ Καπερναοὺμ, ἢ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα, ἕως ἄδου καταβιβασθήσῃ, ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοὶ ἔμειναν
24 ἂν μέχρι τῆς σήμερον. πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῆ Σοδόμων ἀνε-
25 κτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐξομολογοῦμαι σοι πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ
26 συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις, ναὶ ὁ πατήρ ὅτι οὕτως
27 ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες
29 καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρῶός εἰμι καὶ ταπεινός
30 τῇ καρδίᾳ καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός καὶ τὸ φορτίον μου ἕλαφρόν ἐστιν.

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σοπορίμων, οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν καὶ ἤρξαντο τίλ-
2 λειν στάχους καὶ ἐσθίειν. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ Ἰδοὺ οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββά-
3 τῳ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαβὶδ, ὅτε

v.22 πλὴν^{bo} λέγω^{v1a1s} σύ^{tpd-p} Τύρος^{ndfs} καὶ^c Σιδῶν^{ndfs} ἀνεκτός^{annsc} εἰμι^{v1f3s} ἐν^p ἡμέρᾳ^{ndfs} κρίσεως^{ngfs} ἢ^{xo} σύ^{tpd-p}. **v.23** καὶ^c σύ^{tpn-s} Καπερναοὺμ^{tp} ὁ^{ndfs} ἕως^c ὁ^{dms} οὐρανός^{ngms} ὑψώσῃ^{vrapnfs} ἕως^c ἄδης^{ngms} καταβιβάσῃ^{v1f2s} ὅτι^c εἰ^{qo} ἐν^p Σόδομα^{ndnp} γίνονται^{v1ad3p} ὁ^{ndfp} δυνάμεις^{nnfp} ὁ^{ndfp} γίνονται^{vpadnfp} ἐν^p σύ^{tpd-s} μένω^{v1aa3p} ἂν^{xo} μέχρι^{bo} ὁ^{dgs} σήμερον^{bo}. **v.24** πλὴν^{bo} λέγω^{v1a1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c γῆ^{ndfs} Σόδομα^{ngnp} ἀνεκτός^{annsc} εἰμι^{v1f3s} ἐν^p ἡμέρᾳ^{ndfs} κρίσεως^{ngfs} ἢ^{xo} σύ^{tpd-s}. **v.25** ἐν^p ἐκεῖνος^{rddms} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{ndms} καὶ^c ὁ^{dgs} γῆ^{ngfs} ὅτι^c ἀποκρύπτω^{v1aa2s} οὗτος^{rdaup} ἀπὸ^p σοφός^{agmpn} καὶ^c συνετός^{agmpn} καὶ^c ἀποκαλύπτω^{v1aa2s} αὐτός^{tpanp} νηπίος^{admpn}. **v.26** ναί^{xo} ὁ^{ndms} πατήρ^{nnms} ὅτι^c οὕτω^{bo} γίνονται^{v1ad3s} εὐδοκία^{nnfs} ἔμπροσθεν^p σύ^{tpg-s}. **v.27** πᾶς^{annpn} ἐγὼ^{tpd-s} παραδίδωμι^{v1ap3s} ὑπὸ^p ὁ^{dms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s} καὶ^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐπιγινώσκω^{v1pa3s} ὁ^{dams} υἱός^{namms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{ndms} πατήρ^{nnms} οὐδὲ^{bo} ὁ^{dams} πατήρ^{namms} τι-σρινμσ ἐπιγινώσκω^{v1pa3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{ndms} υἱός^{nnms} καὶ^c ὁ^{rddms} ἐάν^{qo} βούλωμαι^{vspn3s} ὁ^{ndms} υἱός^{nnms} ἀποκαλύπτω^{vnaa}. **v.28** δεῦτε^{vndx2p} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnmp} κοπιᾷ^{vppanmp} καὶ^c φορτίζῃ^{vpxnmp} κἀγὼ^{tpn-s} ἀναπαύσω^{v1a1s} σύ^{tpa-p}. **v.29** αἶψα^{vdaa2p} ὁ^{dams} ζυγός^{namms} ἐγὼ^{tpg-s} ἐπί^p σύ^{tpa-p} καὶ^c μανθάνω^{vdaa2p} ἀπὸ^p ἐγὼ^{tpg-s} ὅτι^c πρᾶγ^{nnms} εἰμι^{v1px1s} καὶ^c ταπεινός^{annsn} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} καὶ^c εὐρίσκω^{v1a2p} ἀνάπαυσιν^{nafs} ὁ^{ddfp} ψυχῇ^{ndfp} σύ^{tpg-p}. **v.30** ὁ^{ndms} γὰρ^c ζυγός^{nnms} ἐγὼ^{tpg-s} χρηστός^{annsn} καὶ^c ὁ^{ndms} φορτίον^{nnms} ἐγὼ^{tpg-s} ἕλαφρός^{annsn} εἰμι^{v1px3s}. **12. v.1** ἐν^p ἐκεῖνος^{rddms} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} πορεύομαι^{v1ao3s} ὁ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp} διὰ^p ὁ^{dgnp} σπόριμος^{agmpn} ὁ^{dnmp} δὲ^c μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{tpgms} πεινάω^{v1aa3p} καὶ^c ἄρχω^{v1ad3p} τίλλω^{vnpa} στάχους^{namp} καὶ^c ἐσθίω^{vnpa}. **v.2** ὁ^{dnmp} δὲ^c Φαρισαῖος^{nnmp} ὁράω^{vpaanmp} λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{tpdms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} σύ^{tpg-s} ποιῶ^{v1pa3p} ὅς^{trans} οὐ^{xo} ἔξεστι^{v1pq3s} ποιῶ^{vnpa} ἐν^p σάββατον^{ndms}.

ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν ὅς οὐκ ἔξον ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις. ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοι εἰσιν. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μείζων ἐστὶν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστὶν Ἐλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναίτιους. κύριος γάρ ἐστιν καὶ τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν θεραπεύειν· ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἔξει πρόβατον ἐν καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ. πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου ὥστε ἔξεστιν τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ Ἐκτείνόν τὴν χεῖρα σου καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη. οἱ δὲ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόντες ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς

v.3 ὁδms δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{v1aa2p} τίς^{rqans} ποιέω^{v1aa3s} Δαυιδ^p ὅτε^{bo} πεινάω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} καί^c ὁδmp μετὰ^p αὐτός^{rgms}. **v.4** πῶς^{bo} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁdams οἶκος^{nams} ὁdms θεός^{ngms} καί^c ὁdamp ἄρτος^{namp} ὁdgs πρόθεσις^{ngfs} ἐσθίω^{v1aa3s} ὃς^{tramp} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vppqms} εἰμⁱ v1ix3s αὐτός^{rdms} ἐσθίω^{vnaa} οὐδὲ^{bo} ὁdmp μετὰ^p αὐτός^{rgms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁdmp ἱερεὺς^{ndmp} μόνος^{admpn}. **v.5** ἡ^{xo} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{v1aa2p} ἐν^p ὁdms νόμος^{ndms} ὅτι^c ὁdmp σάββατον^{ndnp} ὁdmp ἱερεὺς^{ndmp} ἐν^p ὁdms ἱερόν^{ndms} ὁdms σάββατον^{nans} βεβηλόω^{v1pa3p} καί^c ἀναίτιος^{anmpn} εἰμⁱ v1px3p. **v.6** λέγω^{v1pa1s} δέ^c σύ^{trpd-p} ὅτι^c ὁdms ἱερόν^{ngms} μέγας^{anmsc} εἰμⁱ v1px3s ὧδε^{bo}. **v.7** εἰ^{qo} δέ^c γινώσκω^{v1ya2p} τίς^{rqms} εἰμⁱ v1px3s ἔλεος^{nams} θέλω^{v1pa1s} καί^c οὐ^{xo} θυσία^{nafs} οὐ^{xo} ἂν^{xo} καταδικάζω^{v1aa2p} ὁdamp ἀναίτιος^{aampn}. **v.8** κύριος^{nnms} γάρ^c εἰμⁱ v1px3s καί^c ὁdms σάββατον^{ngms} ὁdms υἱός^{nnms} ὁdms ἀνθρώπος^{ngms}. **v.9** καί^c μεταβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁdafs συναγωγὴ^{nafs} αὐτός^{rgmp}. **v.10** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms} εἰμⁱ v1ix3s ὁdafs χεῖρ^{nafs} ἔχω^{vppanms} ξηρός^{nafs} καί^c ἐπερωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanmp} εἰ^{qo} ἔξεστι^{v1pq3s} ὁdmp σάββατον^{ndnp} θεραπεύω^{vnaa} ἵνα^c κατηγορέω^{vsaa3p} αὐτός^{rgms}. **v.11** ὁdms δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} τίς^{rqms} εἰμⁱ v1fx3s ἐκ^p σύ^{trpg-p} ἀνθρώπος^{nnms} ὃς^{trms} ἔχω^{v1fa3s} πρόβατον^{nans} εἷς^{nans} καί^c ἐάν^{qo} ἐμπίπτω^{vsaa3s} οὗτος^{rdms} ὁdmp σάββατον^{ndnp} εἰς^p βόθυνος^{nams} οὐ^{xo} κρατέω^{v1fa3s} αὐτός^{rgms} καί^c ἐγείρω^{v1fa3s}. **v.12** πόσος^{rodms} οὐ^{xo} διαφέρω^{v1pa3s} ἀνθρώπος^{nnms} πρόβατον^{ngms} ὥστε^c ἔξεστι^{v1pq3s} ὁdmp σάββατον^{ndnp} καλῶς^{bo} ποιέω^{vnaa}. **v.13** τότε^{bo} λέγω^{v1pa3s} ὁdms ἀνθρώπος^{ndms} ἐκτείνω^{vdaa2s} ὁdafs χεῖρ^{nafs} σύ^{trpg-s} καί^c ἐκτείνω^{v1aa3s} καί^c ἀποκαθιστάνω^{v1ap3s} ὑγιής^{anfsn} ὡς^{bo} ὁdms ἄλλος^{anfsn}. **v.14** ὁdmp δέ^c Φαρισαῖος^{nnmp} συμβούλιον^{nans} λαμβάνω^{v1aa3p} κατὰ^p αὐτός^{rgms} ἔξέρχομαι^{vpaanmp} ὅπως^{bo} αὐτός^{rgms} ἀπόλλυμι^{vsaa3p}. **v.15** ὁdms δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} γινώσκω^{vpaanms} ἀναχωρέω^{v1aa3s} ἐκεῖθεν^{bo} καί^c ἀκολουθεῖω^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} ὄχλος^{nnmp} πολὺς^{anmpn} καί^c θεραπεύω^{v1aa3s} αὐτός^{rgmp} πᾶς^{aampn}.

- 17 ἵνα μὴ φανερόν αὐτόν ποιήσωσιν. ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
 18 διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος. Ἴδου ὁ παῖς μου ὃν ἠρέ-
 19 τισα ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου, θήσω τὸ
 20 πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. οὐκ
 21, 22 ἐρίσει οὐδὲ κραυγάζει οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν
 23 φωνὴν αὐτοῦ. κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ λί-
 24 νον τυφόμενον οὐ σβέσει ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νίκος τὴν κρίσιν.
 25 καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἑλπιούσιν. Τότε προσηνέχθη
 26 αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός καὶ ἐθεράπευσεν αὐ-
 27 τὸν ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ
 28 ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
 29 Δαβὶδ· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον Οὗτος οὐκ ἐκβάλ-
 λει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.
 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς Πᾶσα
 βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ
 οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς
 τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη, πῶς οὖν σταθήσεται
 ἡ βασιλεία αὐτοῦ. καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαι-
 μόνια οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν
 ἔσονται κριταὶ· εἰ δὲ ἐγὼ ἐν πνεύματι θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμό-
 νια ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἢ πῶς δύναται

v.16 καί^c ἐπιτιμάω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmnp} ἵνα^c μή^{xo} φανερός^{aamsn} αὐτός^{rpams} ποιέω^{vsa3p}.
v.17 ὅπως^{bo} πληρὸς^{vsa3s} ὁ^{dnms} λέγων^{vrapnns} διὰ^p Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgnms} προφήτης^{ngms}
 λέγων^{vppagns}. **v.18** ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s} ὅς^{trams} αἰρετίζω^{v1aa1s} ὁ^{dnms}
 ἀγαπητός^{anmsn} ἐγὼ^{rgp-s} εἰς^p ὅς^{rrams} εὐδοκέω^{v1aa3s} ὁ^{dnfs} ψυχὴ^{nnfs} ἐγὼ^{rgp-s} τίθημι^{v1fa1s} ὁ^{dans}
 πνεῦμα^{nans} ἐγὼ^{rgp-s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams} καί^c κρίσις^{nafs} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἀπαγγέλλω^{v1fa3s}.
v.19 οὐ^{xo} ἐρίζω^{v1fa3s} οὐδέ^{bo} κραυγάζω^{v1fa3s} οὐδέ^{bo} ἀκούω^{v1fa3s} τι-σρινις^{enp} ὁ^{ddfp} πλατὺς^{ndfp}
 ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rpams}. **v.20** κάλαμος^{nams} συντετριμμένος^{vpxpams} οὐ^{xo} κατὰγνυμι^{v1fa3s}
 καί^c λίνον^{nans} τυφὸν^{vppans} οὐ^{xo} σθένυνυμι^{v1fa3s} ἕως^c ἂν^{xo} ἐκβάλω^{vsa3s} εἰς^p νίκος^{nans}
 ὁ^{dafs} κρίσις^{nafs}. **v.21** καί^c ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} αὐτός^{rpams} ἔθνος^{nnnp} ἐλπίζω^{v1fa3p}.
v.22 τότε^{bo} προσφέρω^{v1ap3s} αὐτός^{rdms} δαιμονίζομαι^{vppnnms} τυφλός^{anmsn} καί^c κωφός^{anmsn}
 καί^c θεραπεύω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὥστε^c ὁ^{dams} τυφλός^{aamsn} καί^c κωφός^{aamsn} καί^c λαλέω^{vnpa}
 καί^c βλέπω^{vnpa}. **v.23** καί^c ἐξίστημι^{v1im3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} καί^c λέγω^{v1aa3p} μὴ^{xo}
 οὗτος^{rdms} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} Δαυὶδ^{fp}. **v.24** ὁ^{dnmp} δέ^c Φαρισαῖος^{nnmp} ἀκούω^{vraanmp}
 λέγων^{v1aa3p} οὗτος^{rdms} οὐ^{xo} ἐκβάλλω^{v1pa3s} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddms} Βεελζεβούλ^{tp}
 ἄρχων^{ndms} ὁ^{dgnp} δαιμόνιον^{ngnp}. **v.25** οἶδα^{vpxanms} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafp} ἐνθύμησις^{nafp}
 αὐτός^{rgmp} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} πᾶς^{anfsn} βασιλεία^{nnfs} μερίζω^{vrapnfs} κατὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgfs}
 ἐρημόω^{v1pp3s} καί^c πᾶς^{anfsn} πόλις^{nnfs} ἢ^{xo} οἰκία^{nnfs} μερίζω^{vrapnfs} κατὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgfs} οὐ^{xo}
 ἴστημι^{v1fp3s}. **v.26** καί^c εἰ^{qo} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} ὁ^{dams} Σατανᾶς^{nams} ἐκβάλλω^{v1pa3s} ἐπὶ^p
 ἑαυτοῦ^{rxams} μερίζω^{v1ap3s} πῶς^{bo} οὐ^{xo} ἴστημι^{v1fp3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} αὐτός^{rpams}. **v.27** καί^c
 εἰ^{qo} ἐγὼ^{rgn-s} ἐν^p Βεελζεβούλ^{fp} ἐκβάλλω^{v1pa1s} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp} ὁ^{dnmp} υἱὸς^{nnmp} σύ^{rgp-p} ἐν^p
 τίς^{rdms} ἐκβάλλω^{v1pa3p} διὰ^p οὗτος^{rdans} αὐτός^{rpmp} σύ^{rgp-p} εἰμὶ^{v1fx3p} κριτής^{nnmp}. **v.28** εἰ^{qo}
 δέ^c ἐγὼ^{rgn-s} ἐν^p πνεύματι^{ndns} θεός^{ngms} ἐκβάλλω^{v1pa1s} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp} ἄρα^{xo} φθάνω^{v1aa3s}
 ἐπὶ^p σύ^{rgp-p} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}.

τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ
 διάρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δῇσῃ τὸν ἰσχυρόν καὶ τότε τὴν οἰ-
 κίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν καὶ 30
 ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν πᾶσα 31
 ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις ἢ δὲ τοῦ
 πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ὃς 32
 ἂν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθήσεται αὐτῷ,
 ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου οὐκ ἀφεθήσεται
 αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. Ὡ ποιήσατε 33
 τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν ἢ ποιήσατε τὸ
 δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν, ἐκ γὰρ τοῦ
 καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. γεννήματα ἐχιδνῶν πῶς δύ- 34
 νασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος
 τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγα- 35
 θοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ καὶ ὁ πονηρὸς
 ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. λέγω 36
 δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀ-
 ποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἐκ γὰρ τῶν 37
 λόγων σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθή-
 σῃ. Τότε ἀπεκρίθησαν τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων 38
 λέγοντες Διδάσκαλε θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ 39

v.29 ἡ^{xo} πῶς^{bo} δύναιμι^{vipn3s} τι-σρινμι εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὁ^{dngms} ἰσχυρός^{agmsn}
 καί^c ὁ^{danp} σκευός^{nanp} αὐτός^{rgpms} διαρπάζω^{vnaa} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} πρῶτος^{bo} δέω^{vsaa3s} ὁ^{dams}
 ἰσχυρός^{aamsn} καί^c τότε^{bo} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rgpms} διαρπάζω^{vifa3s}. **v.30** ὁ^{dnms} μὴ^{xo}
 εἰμι^{viprxnms} μετὰ^p ἐγώ^{rgp-g} κατὰ^p ἐγώ^{rgp-g} εἰμι^{vipx3s} καί^c ὁ^{dnms} μὴ^{xo} συνάγων^{vppanms} μετὰ^p
 ἐγώ^{rgp-g} σκορπίζω^{vipa3s}. **v.31** διὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{vipals} σύ^{tpd-p} πᾶς^{anfsn} ἁμαρτία^{nnfs} καί^c
 βλασφημία^{nnfs} ἀφίημι^{vifp3s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} ὁ^{dnfs} δε^c ὁ^{dngns} πνεῦμα^{ngns} βλασφημία^{nnfs}
 οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.32** καί^c ὃς^{rrnms} ἂν^{xo} λέγω^{vsaa3s} λόγος^{nam} κατὰ^p
 ὁ^{dngms} υἱός^{ngms} ὁ^{dngms} ἄνθρωπος^{ngms} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rgpms} ὃς^{rrnms} δε^c ἂν^{xo} λέγω^{vsaa3s}
 κατὰ^p ὁ^{dngms} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dngms} ἄγιος^{agmsn} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rgpms} οὔτε^c ἐν^p οὗτος^{rdams}
 ὁ^{ddms} αἰών^{ndms} οὔτε^c ἐν^p ὁ^{ddms} μέλλω^{vppadms}. **v.33** ἡ^{xo} ποιέω^{vdaa2p} ὁ^{dans} δένδρον^{nans}
 καλός^{aansn} καί^c ὁ^{dams} καρπός^{nam} αὐτός^{rgpms} καλός^{aamsn} ἡ^{xo} ποιέω^{vdaa2p} ὁ^{dans} δένδρον^{nans}
 σαπρός^{aansn} καί^c ὁ^{dams} καρπός^{nam} αὐτός^{rgpms} σαπρός^{aamsn} ἐκ^p γάρ^c ὁ^{dngms} καρπός^{ngms}
 ὁ^{dnms} δένδρον^{nans} γινώσκω^{vipp3s}. **v.34** γέννημα^{nvnp} ἐχιδνα^{ngfp} πῶς^{bo} δύναιμι^{vipn2p}
 ἀγαθός^{aanpn} λαλέω^{vnpa} πονηρός^{anmpn} εἰμι^{viprxnmp} ἐκ^p γάρ^c ὁ^{dngns} περισσευμα^{ngns} ὁ^{dngfs}
 καρδία^{ngfs} ὁ^{dnms} στόμα^{nnms} λαλέω^{vipa3s}. **v.35** ὁ^{dnms} ἀγαθός^{aansn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p
 ὁ^{dngms} ἀγαθός^{agmsn} θησαυρός^{ngms} ὁ^{dngfs} καρδία^{ngfs} ἐκβάλλω^{vipa3s} ὁ^{danp} ἀγαθός^{aanpn} καί^c
 ὁ^{dnms} πονηρός^{aansn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dngms} πονηρός^{agmsn} θησαυρός^{ngms} ἐκβάλλω^{vipa3s}
 πονηρός^{aanpn}. **v.36** λέγω^{vipals} δε^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c πᾶς^{aansn} ῥῆμα^{nam} ἀργός^{ngms} ὃς^{rrans}
 ἐάν^{qo} λαλέω^{vsaa3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} ἀποδίδωμι^{vifa3p} περὶ^p αὐτός^{rgpms} λόγος^{nam} ἐν^p
 ἡμέρα^{ndfs} κρίσις^{ngfs}. **v.37** ἐκ^p γάρ^c ὁ^{dngmp} λόγος^{ngmp} σύ^{rgp-g} δικαιοῦ^{vifp2s} καί^c ἐκ^p
 ὁ^{dngmp} λόγος^{ngmp} σύ^{rgp-g} καταδικάζω^{vifp2s}. **v.38** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{viad3p} τι-σρινμι^o ὁ^{dngmp}
 γραμματεὺς^{ngmp} καί^c Φαρισαῖος^{ngmp} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} θέλω^{vipa1p} ἀπὸ^p σύ^{rgp-g}
 σημείον^{nans} ὁράω^{vnaa}.

ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον
ἐπιζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ
40 τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους
τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
41 ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ἄνδρες
Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης
καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ
42 καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν ὅτι ἤλθεν
ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος, καὶ
43 ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶντος ὧδε. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν
44 ἀνάπαυσιν καὶ οὐχ εὐρίσκει. τότε λέγει ἐπιστρέψω Εἰς τὸν
οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον, καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σχολάζοντα σεσα-
45 ρωμένον καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει
μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ καὶ
εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου
46 ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ
πονηρᾷ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰσπήκεισαν ἕξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι.
47 εἶπεν δὲ τις αὐτῷ Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἕξω

v.39 ὁδnms δέε ἀποκρίνομαι^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} γενεά^{nnfs} πονηρός^{anfsn} καί^c
μοιχαλὶς^{nnfs} σημεῖον^{nnans} ἐπιζητέω^{v1pa3s} καί^c σημεῖον^{nnns} οὐ^{xo} δίδωμι^{v1fp3s} αὐτός^{rdpfs} εἰ^{qo} μὴ^{xo}
ὁ^{dans} σημεῖον^{nnans} Ἰωνᾶς^{ngms} ὁ^{dams} προφήτης^{ngms}. **v.40** ὥσπερ^{bo} γάρ^c εἰμι^{v1ix3s} Ἰωνᾶς^{nnms}
ἐν^p ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} ὁ^{dams} κήτους^{ngns} τρεῖς^{nafr} ἡμέρα^{nafr} καί^c τρεῖς^{nafr} νύξ^{nafr} οὕτω^{bo} εἰμι^{v1ix3s}
ὁ^{dams} υἱός^{nnms} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} ὁ^{dams} γῆ^{ngfs} τρεῖς^{nafr} ἡμέρα^{nafr}
καί^c τρεῖς^{nafr} νύξ^{nafr}. **v.41** ἀνὴρ^{nnmp} Νινευίτης^{nnmp} ἀνίστημι^{v1fm3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs}
μετά^p ὁ^{dams} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^c κατακρίνω^{v1fa3p} αὐτός^{rpafs} ὅτι^c μετανόεω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dans}
κήρυγμα^{nnans} Ἰωνᾶς^{ngms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πολὺς^{annsc} Ἰωνᾶς^{ngms} ὧδε^{bo}. **v.42** βασίλισσα^{nnfs}
νότος^{ngms} ἐγείρω^{v1fp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} μετά^p ὁ^{dams} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^c κατακρίνω^{v1fa3s}
αὐτός^{rpafs} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dgnp} πέρας^{ngnp} ὁ^{dams} γῆ^{ngfs} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dams} σοφία^{nafs}
Σολομών^{ngms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πολὺς^{annsc} Σολομών^{ngms} ὧδε^{bo}. **v.43** ὅταν^c δέ^c ὁ^{dams}
ἀκάθαρτος^{annsn} πνεῦμα^{nnns} ἐξέρχεται^{vsaa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} διέρχεται^{v1pn3s} διὰ^p
ἀνυδρὸς^{agmpn} τόπος^{ngmp} ζητέω^{v1pa3s} ἀνάπαυσιν^{nafs} καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκει^{v1pa3s}. **v.44** τότε^{bo}
λέγω^{v1pa3s} ἐπιστρέφω^{v1fa1s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nnams} ἐγὼ^{rgp-s} ὅθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{v1aa1s} καί^c
ἐρχομαι^{v1paans} εὐρίσκει^{v1pa3s} σχολάζω^{v1paams} σαρρόω^{v1pxams} καί^c κοσμέω^{v1pxams}. **v.45** τότε^{bo}
πορεύεται^{v1pn3s} καί^c παραλαμβάνω^{v1pa3s} μετά^p ἑαυτοῦ^{rxgms} ἑπτὰ^{tn} ἔτερος^{aannp} πνεῦμα^{nanp}
πονηρός^{aanpe} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^c εἰσέρχεται^{v1paannp} κατοικεῖ^{v1pa3s} ἐκεῖ^{bo} καί^c γίνομαι^{v1pn3s}
ὁ^{dannp} ἔσχατος^{aannp} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} χεῖρων^{aannp} ὁ^{dgnp} πρώτος^{agannp} οὕτω^{bo}
εἰμι^{v1ix3s} καί^c ὁ^{ddfs} γενεά^{ndfs} οὗτος^{rdpfs} ὁ^{ddfs} πονηρός^{adfsn}. **v.46** ἔτι^{bo} δέ^c αὐτός^{rgpms}
λαλέω^{v1paags} ὁ^{dannp} ὄχλος^{ndmp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dams} μήτηρ^{nnfs} καί^c ὁ^{dannp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rgpms}
ἵστημι^{v1ya3p} ἕξω^{bo} ζητέω^{v1paannp} αὐτός^{rgpms} λαλέω^{vnaa}.

ἐστήκασιν ζητοῦντές σοι λαλήσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ 48
εἰπόντι αὐτῷ Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί 49
μου. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ 49
εἶπεν Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις γὰρ ἂν 50
ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς αὐτός μου
ἀδελφός καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας **13**
ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄ- 2
χλοι πολλοὶ ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς 3
πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπει-
ρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπαιον παρὰ τὴν ὁδὸν 4
καὶ ἤλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπαιον ἐπὶ 5
τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν
διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη 6
καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπαιον ἐπὶ τὰς ἀ- 7
κάνθας καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ 8
ἔπαιον ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ὃ μὲν ἑκατὸν
ὃ δὲ ἐξήκοντα ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 9
Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ Διὰ τί ἐν παραβολαῖς 10

v.47 λέγω^{v1aa3s} δε^c τι-ορινμισ αὐτός^{rpdmς} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} σύ^{tpg-s} καί^c ὁ^{dnmp}
ἀδελφός^{nnmp} σύ^{tpg-s} ἐξ^{bo} ἰσμη^{v1aa3p} ζητέω^{vppanmp} σύ^{tpd-s} λαλέω^{vnaa}. **v.48** ὁ^{dnms}
δε^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} εἶπον^{vpaadms} αὐτός^{rpdmς} τίς^{rqnms} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnfs}
μήτηρ^{nnfs} ἐγώ^{tpg-s} καί^c τίς^{rqnmp} εἰμί^{v1px3p} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ^{tpg-s}. **v.49** καί^c
ἐκτείνω^{vraanfs} ὁ^{dafς} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rpdmς} ἐπὶ^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpdmς} λέγω^{v1aa3s}
ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ἐγώ^{tpg-s} καί^c ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ^{tpg-s}. **v.50** ὅστις^{rtnms}
γάρ^c ἂν^{xo} ποιέω^{vsaa3s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgmς} πατῆρ^{ngms} ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dgmς} ἐν^p οὐρανός^{ndmp}
αὐτός^{rpnmς} ἐγώ^{tpg-s} ἀδελφός^{nnms} καί^c ἀδελφὴ^{nnfs} καί^c μήτηρ^{nnfs} εἰμί^{v1px3s}. **13. v.1** ἐν^p
δε^c ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} ἐξέρχομαι^{vraanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπό^p ὁ^{dgmς} οἰκία^{ngfs}
κάθημαι^{v1in3s} παρὰ^p ὁ^{dafς} θάλασσα^{nafs}. **v.2** καί^c συνάγω^{v1ap3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὄχλος^{nnmp}
πολύς^{anmp} ὥστε^c αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἐμβαιν^{vraaams} κάθημαι^{v1np} καί^c
πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} αἰγιαλός^{nams} ἰσμη^{v1aa3s}. **v.3** καί^c λαλέω^{v1aa3s}
αὐτός^{rpdm} πολύς^{aanp} ἐν^p παραβολή^{ndfp} λέγω^{vppanms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{v1aa3s} ὁ^{dnms}
σπεῖρων^{vppanms} ὁ^{dgmς} σπεῖρων^{vnpa}. **v.4** καί^c ἐν^p ὁ^{ddns} σπεῖρων^{vnpa} αὐτός^{rpams} ὅς^{rtmp} μὲν^{xo}
πίπτω^{v1aa3s} παρὰ^p ὁ^{dafς} ὁ^{dός} καί^c ἐρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnmp} πετεινός^{nnmp} καί^c κατεσθίω^{v1aa3s}
αὐτός^{rpam}. **v.5** ἄλλος^{anmp} δε^c πίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{damp} πετρώδης^{aanp} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} ἔχω^{v1aa3s}
γῆ^{nafs} πολύς^{aafsn} καί^c εὐθέως^{bo} ἐξανέλλω^{v1aa3s} διὰ^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἔχω^{vnpa} βάθος^{nans} γῆ^{ngfs}.
v.6 ἡλῖος^{ngms} δε^c ἀνατέλλω^{vpaagms} καυματίζω^{v1ap3s} καί^c διὰ^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἔχω^{vnpa} ῥίζα^{nafs}
ξηραίνω^{v1ap3s}. **v.7** ἄλλος^{anmp} δε^c πίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3p} ὁ^{dnfp}
ἄκανθα^{nnfp} καί^c ἀποτρίνω^{v1aa3p} αὐτός^{rpam}. **v.8** ἄλλος^{anmp} δε^c πίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dafς} γῆ^{nafs}
ὁ^{dafς} καλός^{aafsn} καί^c δίδωμι^{v1aa3s} καρπός^{nams} ὅς^{rtans} μὲν^{xo} ἑκατὸν^{tn} ὅς^{rtans} δε^c ἐξήκοντα^{tn}
ὅς^{rtans} δε^c τριάκοντα^{tn}. **v.9** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὐς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}.

- 11 λαλεῖς αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ὑμῖν δέδοται
 12 γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐκείνοις δὲ οὐ
 13 δέδοται. ὅστις γὰρ ἔχει δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται,
 14 ὅστις δὲ οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν
 παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκού-
 15 οντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν. καὶ ἀναπληροῦται ἐπ'
 αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα Ἀκοῇ ἀκούετε καὶ οὐ
 16 μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέπετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη
 γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν
 καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀ-
 φθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ
 17 ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀ-
 φθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ ὧτα ὑμῶν ὅτι ἀκούει. ἀμὴν γὰρ
 λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφητῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν
 ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤ-
 18 κουσιν. Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπειρόντος.
 19 παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος
 ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ
 20 αὐτοῦ οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πε-
 τρώδη σπαρεῖς οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθύς μετὰ
 21 χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν. οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρό-

v.10 καί^c προσέρχομαι^{vpanmp} ὁδνmp μαθητῆς^{nnmp} λέγω^{v1aa3p} αὐτοῖς^{rdpms} διὰ^{&ti}χο^{xo} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} λαλέω^{v1pa2s} αὐτοῖς^{rdpmp}. **v.11** ὁδnms δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτοῖς^{rdpmp} ὅτι^c σύ^{rdp}-^p διδωμι^{v1xp3s} γινώσκω^{vnaa} ὁδanp μυστήριον^{nanp} ὁδgfs βασιλείας^{ngfs} ὁδgmp οὐρανός^{ngmp} ἐκείνος^{rdmp} δέ^c σύ^{xo} δίδωμι^{v1xp3s}. **v.12** ὅστις^{rrnms} γάρ^c ἔχω^{v1pa3s} διδωμι^{v1fp3s} αὐτοῖς^{rdpms} καί^c περισσεύω^{v1fp3s} ὅστις^{rrnms} δέ^c σύ^{xo} ἔχω^{v1pa3s} καί^c ὅς^{rrans} ἔχω^{v1pa3s} αἶρω^{v1fp3s} ἀπό^p αὐτοῖς^{rdpms}. **v.13** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} αὐτοῖς^{rdpmp} λαλέω^{v1pa1s} ὅτι^c βλέπω^{vppanmp} οὐ^{xo} βλέπω^{v1pa3p} καί^c ἀκούω^{vppanmp} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1pa3p} οὐδέ^{bo} συνίημι^{v1pa3p}. **v.14** καί^c ἀναπληρῶ^{v1pp3s} ἐπὶ^p αὐτοῖς^{rdpmp} ὁδnfs προφητεία^{nnfs} Ἡσαΐας^{ngms} ὁδnfs λέγω^{vppanfs} ἀκοή^{ndfs} ἀκούω^{v1fa2p} καί^c σύ^{xo} μὴ^{xo} συνίημι^{vsax2p} καί^c βλέπω^{vppanmp} βλέπω^{v1fa2p} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} ὁράω^{vsaa2p}. **v.15** παχύνω^{v1ap3s} γάρ^c ὁδnfs καρδιά^{nnfs} ὁδgms λαός^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^c ὁδdnp οὕς^{ndnp} βαρέως^{bo} ἀκούω^{v1aa3p} καί^c ὁδamp ὀφθαλμός^{ndmp} αὐτοῖς^{rdpmp} καμμύω^{v1aa3p} μήποτε^{bo} ὁράω^{vsaa3p} ὁδdnp ὀφθαλμός^{ndmp} καί^c ὁδdnp οὕς^{ndnp} ἀκούω^{vsaa3p} καί^c ὁδdfs καρδιά^{ndfs} συνίημι^{vsaa3p} καί^c ἐπιστρέφω^{vsaa3p} καί^c ἰδομαι^{vsad1s} αὐτός^{rdpmp}. **v.16** σύ^{rdp}-^p δέ^c μακάριος^{anmpn} ὁδnmp ὀφθαλμός^{nnmp} ὅτι^c βλέπω^{v1pa3p} καί^c ὁδnmp οὕς^{nnmp} σύ^{rdp}-^p ὅτι^c ἀκούω^{v1pa3s}. **v.17** ἀμὴνth γάρ^c λέγω^{v1pa1s} σύ^{rdp}-^p ὅτι^c πολὺς^{anmpn} προφήτης^{nnmp} καί^c δίκαιος^{anmpn} ἐπιθυμέω^{v1aa3p} ὁράω^{vnaa} ὅς^{rranp} βλέπω^{v1pa2p} καί^c οὐ^{xo} ὁράω^{v1aa3p} καί^c ἀκούω^{vnaa} ὅς^{rranp} ἀκούω^{v1pa2p} καί^c οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa3p}. **v.18** σύ^{rdp}-^p οὖν^c ἀκούω^{vdaa2p} ὁδdafs παραβολῇ^{nafs} ὁδgms σπειρῶ^{vppagms}. **v.19** πᾶς^{agmsn} ἀκούω^{vppagms} ὁδdams λόγος^{nams} ὁδgfs βασιλείας^{ngfs} καί^c μὴ^{xo} συνίημι^{vppagms} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁδnms πονηρός^{anmsn} καί^c ἀρπάζω^{v1pa3s} ὁδans σπειρῶ^{vpxans} ἐν^p ὁδdfs καρδίᾳ^{ndfs} αὐτοῖς^{rdgms} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδnms παρὰ^p ὁδdafs ὁδός^{nafs} σπειρῶ^{vppanms}. **v.20** ὁδnms δέ^c ἐπὶ^p ὁδanp πετρώδης^{aanpn} σπειρῶ^{vppanms} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδnms ὁδams λόγος^{nams} ἀκούω^{vppanms} καί^c εὐθύς^{bo} μετὰ^p χαρᾶς^{ngfs} λαμβάνω^{vppanms} αὐτόν^{rdpms}.

σκαίρος ἐστὶν γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον
 εὐθύς σκανδαλίζεται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς οὗτός 22
 ἐστὶν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου
 καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος
 γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρεῖς οὗτός ἐστὶν ὁ 23
 τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιών, ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ
 μὲν ἑκατόν ὁ δὲ ἐξήκοντα ὁ δὲ τριάκοντα. Ἄλλην παραβολὴν 24
 παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων Ὡμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἄν-
 θρώπῳ σπεύροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἄγρῳ αὐτοῦ. ἐν δὲ τῷ 25
 καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἤλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔσπειρεν
 ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλάστη- 26
 σεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.
 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ Κύριε 27
 οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἄγρῳ πόθεν οὖν ἔχει τὰ
 ζιζάνια. ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν οἱ 28
 δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐ-
 τά. ὁ δὲ ἔφη, Οὐ μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε 29
 ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι 30
 τοῦ θερισμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἔρῳ τοῖς θερισταῖς
 Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δῆσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς
 τὸ κατακαῦσαι αὐτά τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην

v.21 οὐ^{xo} ἔχω^{vīpa3s} δέ^c ρίζα^{nafs} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdms} ἀλλά^c πρόσκαιρος^{anmsn} εἰμί^{vīpx3s}
 γίνομαι^{vīpndgfs} δέ^c θλίψις^{ngfs} ἡ^{xo} διωγμός^{ngms} διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nams} εὐθύς^{bo} σκανδαλίζω^{vīpp3s}.
v.22 ὁ^{dms} δέ^c εἰς^p ὁ^{dafp} ἀκανθα^{nafp} σπεῖρω^{vīpapnms} οὗτος^{rdms} εἰμί^{vīpx3s} ὁ^{dms}
 ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀκούω^{vīppanms} καί^c ὁ^{dms} μέριμνα^{nnfs} ὁ^{dms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdms} καί^c
 ὁ^{dms} ἀπάτη^{nnfs} ὁ^{dms} πλοῦτος^{ngms} συμπνίγω^{vīpa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^c ἄκαρπος^{anmsn}
 γίνομαι^{vīpn3s}. **v.23** ὁ^{dms} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{dafp} γῆ^{nafs} καλός^{aafsn} σπεῖρω^{vīpapnms}
 οὗτος^{rdms} εἰμί^{vīpx3s} ὁ^{dms} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{dafp} γῆ^{nafs} καλός^{aafsn} σπεῖρω^{vīpapnms} ὅς^{rtms} δὴ^{xo}
 καρποφορέω^{vīpa3s} καί^c ποιέω^{vīpa3s} ὅς^{rtms} μὲν^{xo} ἑκατόν^{tn} ὅς^{rtms} δέ^c ἐξήκοντα^{tn} ὅς^{rtms}
 δέ^c τριάκοντα^{tn}. **v.24** ἄλλος^{aafsn} παραβολή^{nafs} παρατίθημι^{vīaa3s} αὐτός^{rdmp} λέγω^{vīpapnms}
 ὁμοίως^{vīap3s} ὁ^{dms} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dms} οὐρανός^{ngmp} ἄνθρωπος^{ndms} σπεῖρω^{vīpapnms} καλός^{aansn}
 σπέρμα^{nans} ἐν^p ὁ^{dms} ἀγρός^{ndms} αὐτός^{rdms}. **v.25** ἐν^p δέ^c ὁ^{dms} καθεύδω^{vīpa} ὁ^{dms}
 ἄνθρωπος^{namp} ἐρχομαι^{vīaa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dms} ἐχθρός^{anmsn} καί^c σπεῖρω^{vīaa3s} ζιζάνιον^{namp}
 ἀνά^p μέσος^{aansn} ὁ^{dms} σίτος^{ngms} καί^c ἀπέρχομαι^{vīaa3s}. **v.26** ὅτε^{bo} δέ^c θλαστάνω^{vīaa3s}
 ὁ^{dms} χόρτος^{nnms} καί^c καρπός^{nams} ποιέω^{vīaa3s} τότε^{bo} φαίνω^{vīap3s} καί^c ὁ^{dms} ζιζάνιον^{nnnp}.
v.27 προσέρχομαι^{vīpaanmp} δέ^c ὁ^{dms} δοῦλος^{nnmp} ὁ^{dms} οἰκοδεσπότης^{ngms} λέγω^{vīaa3p}
 αὐτός^{rdms} κύριος^{nnms} οὐχί^{xo} καλός^{aansn} σπέρμα^{nans} σπεῖρω^{vīaa2s} ἐν^p ὁ^{dms} σός^{rsdms}
 ἀγρός^{ndms} πόθεν^{bo} οὖν^c ἔχω^{vīpa3s} ὁ^{dms} ζιζάνιον^{namp}. **v.28** ὁ^{dms} δέ^c φημί^{vīx3s} αὐτός^{rdmp}
 ἐχθρός^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdms} ποιέω^{vīaa3s} ὁ^{dms} δέ^c δοῦλος^{nnmp} λέγω^{vīaa3p}
 αὐτός^{rdms} θέλω^{vīpa2s} οὖν^c ἀπέρχομαι^{vīpaanmp} συλλέγω^{vīaa1p} αὐτός^{rdmp}. **v.29** ὁ^{dms} δέ^c
 φημί^{vīx3s} οὐ^{xo} μήποτε^{bo} συλλέγω^{vīpaanmp} ὁ^{dms} ζιζάνιον^{namp} ἐκριζώω^{vīaa2p} ἅμα^{bo} αὐτός^{rdmp}
 ὁ^{dms} σῖτος^{nams}.

- 31 μου. Ἐλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων Ὅμοία ἐστὶν
 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως ὃν λαβὼν ἄνθρωπος
 32 ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ, ὃ μικρότερον μὲν ἐστὶν πάντων
 τῶν σπερμάτων ὅταν δὲ αὐξηθῇ μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ
 γίνεται δένδρον ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατα-
 33 σκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Ἐλλην παραβολὴν ἐλάλησεν
 αὐτοῖς, Ὅμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ ἣν λαβοῦσα
 γυνὴ ἐνέκρυπεν εἰς ἄλευρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐξυμώθη ὅλον.
 34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις καὶ
 35 χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς. ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
 διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου
 36 ἔρεῦξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Τότε ἀφεί-
 τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον αὐ-
 τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν
 37 ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁ σπείρων
 38 τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν
 ὁ κόσμος τὸ δὲ καλὸν σπέρμα οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας,
 39 τὰ δὲ ζιζανία εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ. ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπει-
 ρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰῶνός

v.30 ἀφίημι^{vd aa2p} συναυξάνω^{vnpp} ἀμφοτέροι^{aanpn} μέχρι^{bo} ὁδγms θερισμός^{ngms} καί^c
 ἐν^p ὁddms καιρός^{ndms} ὁδγms θερισμός^{ngms} λέγω^{vfa1s} ὁddmp θεριστής^{ndmp} συλλέγω^{vd aa2p}
 πρῶτος^{bo} ὁdanp ζιζάνιον^{nanp} καί^c δέω^{vd aa2p} αὐτός^{trpanp} εἰς^p δέσμη^{nafp} πρὸς^p ὁdans
 κατακαίω^{vnaa} αὐτός^{trpanp} ὁdams δέ^c σίτος^{nams} συνάγω^{vd aa2p} εἰς^p ὁdafs ἀποθήκη^{nafs} ἐγὼ^{trpg-s}.
v.31 ἄλλος^{aa1sn} παραβολή^{nafs} παραιτήθην^{vfaa3s} αὐτός^{trdmp} λέγω^{vppanms} ὅμοιος^{anfsn} εἰμί^{vtrpx3s}
 ὁdnfs βασιλεία^{nnfs} ὁdgmπ οὐρανός^{ngmp} κόκκος^{ndms} σίναπι^{ngns} ὅς^{rrams} λαμβάνω^{vpaanms}
 ἄνθρωπος^{nnms} σπείρω^{vfaa3s} ἐν^p ὁddms ἀγρός^{ndms} αὐτός^{trgms}. **v.32** ὅς^{rrams} μικρός^{annsc}
 μὲν^{xo} εἰμί^{vtrpx3s} πᾶς^{agnpn} ὁdgnp σπέρμα^{ngnp} ὅταν^c δέ^c αὐξάνω^{vsap3s} μέγας^{annsc} ὁdgnp
 λάχανον^{ngnp} εἰμί^{vtrpx3s} καί^c γίνονται^{vtrpn3s} δένδρον^{nnms} ὥστε^c ἔρχομαι^{vnaa} ὁdanp πετεινός^{nanp}
 ὁdgmms οὐρανός^{ngms} καί^c κατασκηνώ^{vnra} ἐν^p ὁddmp κλάδος^{ndmp} αὐτός^{trgms}. **v.33** ἄλλος^{aa1sn}
 παραβολή^{nafs} λαλέω^{vfaa3s} αὐτός^{trdmp} ὅμοιος^{anfsn} εἰμί^{vtrpx3s} ὁdnfs βασιλεία^{nnfs} ὁdgmπ
 οὐρανός^{ngmp} ζύμη^{ndfs} ὅς^{rrafs} λαμβάνω^{vpaanfs} γυνή^{nnfs} ἐγκρύπτω^{vfaa3s} εἰς^p ἄλευρον^{ngns}
 σάτον^{nanp} τρεῖς^{nanp} ἕως^c ὅς^{bo} ζυμώω^{vfaa3s} ὅλος^{aansn}. **v.34** οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn}
 λαλέω^{vfaa3s} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p παραβολή^{ndfp} ὁddmp ὄχλος^{ndmp} καί^c χωρὶς^{bo} παραβολή^{ngfs}
 οὐ^{xo} λαλέω^{vfaa3s} αὐτός^{trdmp}. **v.35** ὅπως^{bo} πληρόω^{vsap3s} ὁdnms λέγω^{vppanms} διὰ^p
 ὁdgmms προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns} ἀνοίγω^{vfa1s} ἐν^p παραβολή^{ndfp} ὁdans στόμα^{nans} ἐγὼ^{trpg-s}
 ἔρεῦγομαι^{vifdl1s} κρύπτω^{vtrpxanp} ἀπὸ^p καταβολῆ^{ngfs} κόσμος^{ngms}. **v.36** τότε^{bo} ἀφίημι^{vpaanms}
 ὁdamp ὄχλος^{nanp} ἔρχομαι^{vfaa3s} εἰς^p ὁdafs οἰκία^{nafs} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} καί^c προσέρχομαι^{vfaa3p}
 αὐτός^{trdms} ὁdnmp μαθητής^{nnmp} αὐτός^{trgms} λέγω^{vppanmp} φράζω^{vd aa2s} ἐγὼ^{trpd-p} ὁdafs
 παραβολή^{nafs} ὁdgnp ζιζάνιον^{ngnp} ὁdgmms ἀγρός^{ngms}. **v.37** ὁdnms δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms}
 λέγω^{vfaa3s} αὐτός^{trdmp} ὁdnms σπείρω^{vppanms} ὁdans καλὸς^{aansn} σπέρμα^{nans} εἰμί^{vtrpx3s} ὁdnms κόσμος^{nnms} ὁdnms
 υἱός^{nnms} ὁdgmms ἄνθρωπος^{ngms}. **v.38** ὁdnms δέ^c ἀγρός^{nnms} εἰμί^{vtrpx3p} ὁdnmp υἱός^{nnmp} ὁdgmms βασιλεία^{ngfs} ὁdnmp δέ^c
 ζιζάνιον^{nnnp} εἰμί^{vtrpx3p} ὁdnmp υἱός^{nnmp} ὁdgmms πονηρός^{agnms}.

ἐστὶν οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ 40
 ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ
 αἰῶνος, τούτου. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέ- 41
 λους αὐτοῦ καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ
 σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν. καὶ βαλοῦσιν αὐ- 42
 τοὺς εἰς τὴν κἀμινον τοῦ πυρός, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ
 ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὥς ὁ 43
 ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀ-
 κουέτω. Πάλιν Ὅμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ 44
 κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ ὃν εὐρὼν ἄνθρωπος ἔκρυσεν καὶ ἀπὸ
 τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ καὶ ἀγοράζει
 τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν 45
 ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας, ὃς εὐρὼν ἓνα
 πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ
 ἡγόρασεν αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν 46
 σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συν-
 αγαγούσῃ, ἣν ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν 48
 καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω
 ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος, ἐξελεύσονται 49
 οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δι-

v.39 ὁδnms δεc ἐχθρόςanmsn ὁδnms σπειρώvpaanms αὐτόςrpanp εἰμιvīpx3s ὁδnms διαβολόςanmsn
 ὁδnms δεc θερισμόςnnms συντελείαnnfs ὁdgms αἰώνngms εἰμιvīpx3s ὁδnmp δεc θεριστήςnnmp
 ἄγγελοςnnmp εἰμιvīpx3p. **v.40** ὥσπερbo οὖνc συλλέγωvīpp3s ὁδnmp ζιζάνιονnnmp καίc
 πῦρndns κατακαίωvīpp3s οὕτωbo εἰμιvīfx3s ἐνp ὁddfs συντελείανdfis ὁdgms αἰώνngms οὕτωςrdgms.
v.41 ἀποστέλλωvīfa3s ὁδnms υἱόςnnms ὁdgms ἄνθρωποςngms ὁdamp ἄγγελοςnamp αὐτόςrpgms καίc
 συλλέγωvīfa3p ἐκp ὁdgfs βασιλείανgfis αὐτόςrpgms πᾶςaanpn ὁdamp σκάνδαλονnanp καίc ὁdamp
 ποιέωvīppaamp ὁdafs ἀνομίαnafis. **v.42** καίc βάλλωvīfa3p αὐτόςrpanp εἰςp ὁdafs κἀμινοςnafis
 ὁdgms πῦρngms ἐκεῖbo εἰμιvīfx3s ὁδnms κλαυθμόςnnms καίc ὁδnms βρυγμόςnnms ὁdgmρ ὁδούςngmp.
v.43 τότεbo ὁδnmp δίκαιοςanmpn ἐκλάμπωvīfa3p ὥςbo ὁδnms ἥλιοςnnms ἐνp ὁddfs βασιλείανdfis
 ὁdgms πατήρngms αὐτόςrpgmp ὁδnms ἔχωvīppanms οὗςnanp ἀκούωvīpa ἀκούωvīpa3s. **v.44** πάλινbo
 ὁμοίοςanfsn εἰμιvīpx3s ὁdnfs βασιλείανnfis ὁdgmρ οὐρανόςngmp θησαυρόςndms κρύπτωvīpxp3ms ἐνp
 ὁδnms ἀγρόςndms ὅςrrams εὐρίσκωvīpaanms ἄνθρωποςnnms κρύπτωvīaa3s καίc ἀπόp ὁdgfs χαράngfs
 αὐτόςrpgms ὑπάγωvīpa3s καίc πᾶςaanpn ὅσοςrcanp ἔχωvīpa3s πωλέωvīpa3s καίc ἀγοράζωvīpa3s
 ὁdams ἀγρόςnams ἐκεῖνοςrdams. **v.45** πάλινbo ὁμοίοςanfsn εἰμιvīpx3s ὁdnfs βασιλείανnfis
 ὁdgmρ οὐρανόςngmp ἄνθρωποςndms ἔμποροςndms ζητέωvīpadms καλόςaanpn μαργαρίτηςnamp.
v.46 ὃςrrams εὐρίσκωvīpaanms εἰςnams πολύτιμοςaanms μαργαρίτηςnams ἀπέρχομαιvīpaanms
 πυπράσκωvīaa3s πᾶςaanpn ὅσοςrcanp ἔχωvīaa3s καίc ἀγοράζωvīaa3s αὐτόςrpaams. **v.47** πάλινbo
 ὁμοίοςanfsn εἰμιvīpx3s ὁdnfs βασιλείανnfis ὁdgmρ οὐρανόςngmp σαγήνηndfs βάλλωvīpapdfis εἰςp ὁdafs
 θάλασσαnafis καίc ἐκp πᾶςagnsn γένοςngms συνάγωvīpaadfs. **v.48** ὃςrrafs ὅτεbo πληρώωvīap3s
 ἀναβιβάζωvīpaanmp ἐπὶp ὁdams αἰγιαλόςnams καίc καθίζωvīpaanmp συλλέγωvīaa3p ὁdamp καλόςaanpn
 εἰςp ἀγγεῖονnanp ὁdamp δεc σαπρόςaanpn ἔξωbo βάλλωvīaa3p.

50 καίων. καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός, ἐκεῖ
 51 ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ θρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Λέγει αὐτοῖς ὁ
 52 Ἰησοῦς, Συνήκατε ταῦτα πάντα λέγουσιν αὐτῷ Ναὶ Κύριε. ὁ
 δὲ εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν
 βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ὅς-
 53 τις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. Καὶ
 ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας μετῆρεν
 54 ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς
 ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν
 55 Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις. οὐχ οὗτός ἐστιν
 ὁ τοῦ τέκτονος υἱός οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ
 οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας.
 56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν πόθεν οὖν
 57 τούτῳ ταῦτα πάντα. καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ ὁ δὲ Ἰησοῦς
 εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι
 58 αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις
 πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀ-
 2 κοὴν Ἰησοῦ. καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ Οὗτός ἐστιν Ἰωάν-
 νης ὁ βαπτιστής, αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ διὰ τοῦτο

v.49 οὗτω^{bo} εἰμι^{vifx3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} συντέλεια^{ndfs} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} ἐξέρχομαι^{vifd3p} ὁ^{dnmp}
 ἄγγελος^{nnmp} καὶ^c ἀφορίζω^{vifa3p} ὁ^{damp} πονηρός^{aampn} ἐκ^p μέσος^{agnsn} ὁ^{dgmp} δίκαιος^{agnpn}.
v.50 καί^c θάλλω^{vifa3p} αὐτός^{rpamp} εἰς^p ὁ^{dafs} κάμινος^{nafs} ὁ^{dgms} πυρ^{ngns} ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{vifx3s}
 ὁ^{dnms} κλαυθμὸς^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} θρυγμὸς^{nnms} ὁ^{dgmp} ὁδούς^{ngmp}. **v.51** λέγω^{vipa3s}
 αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} συνίημι^{viaa2p} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aampn} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpamps}
 ναί^{xo} κύριος^{nvms}. **v.52** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} διὰ^p οὗτος^{rdans} πᾶς^{anmsn}
 γραμματεὺς^{nnms} μαθητεύω^{vrapnms} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ὁμοίος^{anmsn}
 εἰμι^{vipx3s} ἀνθρώπος^{ndms} οἰκοδεσπότης^{ndms} ὅστις^{rtnms} ἐκβάλλω^{vipa3s} ἐκ^p ὁ^{dgms} θησαυρός^{ngms}
 αὐτός^{rpams} καινός^{aampn} καί^c παλαιός^{aampn}. **v.53** καί^c γίνονται^{viad3s} ὅτε^{bo} τελέω^{viaa3s} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafp} παραβολή^{nafp} οὗτος^{rdafp} μεταίρω^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo}. **v.54** καί^c ἔρχομαι^{vraanms}
 εἰς^p ὁ^{dafs} πατρίς^{nafs} αὐτός^{rpams} διδάσκω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs} αὐτός^{rpamp}
 ὥστε^c ἐκπλήσσω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} καί^c λέγω^{vnpa} πόθεν^{bo} οὗτος^{rdms} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} οὗτος^{rdnfs}
 καί^c ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp}. **v.55** οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} τέκτων^{ngms} υἱός^{nnms}
 οὐ^{xo} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpams} λέγω^{vipp3s} Μαρία^{tp} καί^c ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpams}
 Ἰάκωβος^{nnms} καί^c Ἰωσῆς^{nnms} καί^c Σίμων^{nnms} καί^c Ἰούδας^{nnms}. **v.56** καί^c ὁ^{dnfp} ἀδελφὴ^{nnfp}
 αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} πᾶς^{anfpn} πρὸς^p ἐγώ^{rpap} εἰμι^{vipx3p} πόθεν^{bo} οὖν^c οὗτος^{rdms} οὗτος^{rdnmp}
 πᾶς^{aampn}. **v.57** καί^c σκανδαλίζω^{vip3p} ἐν^p αὐτός^{rpamps} ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpamp} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} προφήτης^{nnms} ἄτιμος^{anmsn} εἰ^{qo} μὴ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} πατρίς^{ndfs} αὐτός^{rpams}
 καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{rpams}. **v.58** καί^c οὐ^{xo} ποιέω^{viaa3s} ἐκεῖ^{bo} δύναμις^{nafp} πολὺς^{aafpn}
 διὰ^p ὁ^{dafs} ἀπιστία^{nafs} αὐτός^{rpamp}. **14. v.1** ἐν^p ἐκεῖνος^{rdms} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} ἀκούω^{viaa3s}
 Ἡρώδης^{nnms} ὁ^{dnms} τετράρχης^{nnms} ὁ^{dafs} ἀκοή^{nafs} Ἰησοῦς^{ngms}.

αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας 3
τὸν Ἰωάννην ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα 4
τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔλεγεν γὰρ αὐ- 4
τῷ ὁ Ἰωάννης Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν 5
ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.
γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς 6
Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν τῷ Ἡρώδῃ. ὅθεν μεθ' ὀρ- 7
κου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. ἡ δὲ προβι- 8
βασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς Δός μοι φησὶν ὧδε ἐπὶ πίνακι 9
τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ ἐλυπηθῇ ὁ βασι- 9
λεὺς διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν
δοθῆναι. καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυ- 10
λακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ 11
κορασίῳ καὶ ἦνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ προσελθόντες οἱ 12
μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐλθόντες
ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. καὶ Ἀκούσας ὁ Ἰησοὺς ἀνεχώρησεν 13
ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν, Καὶ ἀκούσαντες
οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ ἀπὸ τῶν πόλεων. καὶ ἐξελ- 14
θὼν ὁ Ἰησοὺς εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς,
καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ὁψίας δὲ γενομένης 15
προσηλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες Ἔρημός ἐστιν ὁ

v.2 καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} παῖς^{ndmp} αὐτός^{rgms} οὗτος^{rdnms} εἰμὶ^{v1px3s} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms}
βαπτιστῆς^{nnms} αὐτός^{rgnms} ἐγείρω^{v1ap3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgm} νεκρός^{agmpn} καί^c διὰ^p οὗτος^{rdans} ὁ^{dnf}
δύναμις^{nnf} ἐνεργέω^{v1ap3p} ἐν^p αὐτός^{rgdms}. **v.3** ὁ^{dnms} γάρ^c Ἡρώδης^{nnms} κρατέω^{vpaans} ὁ^{dams}
Ἰωάννης^{nam} δέω^{v1aa3s} αὐτός^{rgams} καί^c τίθημι^{v1am3s} ἐν^p φυλακῇ^{ndfs} διὰ^p Ἡρωδιάς^{nafs} ὁ^{dafs}
γυνή^{nafs} Φιλίππου^{ngms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rgms}. **v.4** λέγω^{v1aa3s} γάρ^c αὐτός^{rgdms} ὁ^{dnms}
Ἰωάννης^{nnms} οὐ^{xo} ἔξεστι^{v1pq3s} σύ^{tpd-s} ἔχω^{vnpa} αὐτός^{rgpafs}. **v.5** καί^c θέλω^{vppans} αὐτός^{rgams}
ἀποκτεῖναι^{vnaa} φοβέομαι^{v1ao3s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nam} ὅτι^c ὡς^{bo} προφήτης^{nam} αὐτός^{rgams} ἔχω^{v1aa3p}.
v.6 γενέσθαι^{ngnp} δέ^c ἄνω^{vppgpnp} ὁ^{dams} Ἡρώδης^{ngms} ὀρχέομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} ὁ^{dafs}
Ἡρωδιάς^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddns} μέσος^{adnsn} καί^c ἀρέσκω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} Ἡρώδης^{ndms}. **v.7** ὅθεν^{bo}
μετὰ^p ὅρκος^{ngms} ὁμολογέω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdfs} δίδωμι^{vnaa} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsam3s}. **v.8** ὁ^{dnfs}
δέ^c προδιθάζω^{vrapnfs} ὑπὸ^p ὁ^{dafs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rgdfs} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpd-s} φημι^{v1px3s} ὧδε^{bo}
ἐπὶ^p πίνος^{ndfs} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafs} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dams} βαπτιστῆς^{ngms}. **v.9** καί^c λυπέω^{v1ap3s}
ὁ^{dnms} βασίλευς^{nnms} διὰ^p δέ^c ὁ^{damp} ὅρκος^{nam} καί^c ὁ^{damp} συνανάκειμαι^{vppnamp} κελεύω^{v1aa3s}
δίδωμι^{tnap}. **v.10** καί^c πέμψω^{vpaans} ἀποκεφαλίσω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nam} ἐν^p ὁ^{ddfs}
φυλακῇ^{ndfs}. **v.11** καί^c φέρω^{v1ap3s} ὁ^{dnfs} κεφαλὴ^{nnfs} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p πίνος^{ndfs} καί^c
δίδωμι^{v1ap3s} ὁ^{ddns} κοράσιον^{ndns} καί^c φέρω^{v1aa3s} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rgdfs}. **v.12** καί^c
προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} αἶρω^{v1aa3p} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} καί^c
θάπτω^{v1aa3p} αὐτός^{rgans} καί^c ἔρχομαι^{vpaanmp} ἀπαγγέλλω^{v1aa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοὺς^{ndms}. **v.13** καί^c
ἀκούω^{vpaans} ὁ^{dnms} Ἰησοὺς^{nnms} ἀναχωρέω^{ndms} ἐκεῖθεν^{bo} ἐν^p πλοῖον^{ndns} εἰς^p ἔρημος^{aamsn}
τόπος^{nam} κατὰ^p ἰδίως^{aafsn} καί^c ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} ἀκολουθεῖω^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms}
περὶ^{bo} ἀπὸ^p ὁ^{dafs} πόλις^{ngf}. **v.14** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaans} ὁ^{dnms} Ἰησοὺς^{nnms} ὁράω^{v1aa3s}
πολύς^{aamsn} ὄχλος^{nam} καί^c σπλαγχνίζομαι^{v1ao3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rgamp} καί^c θεραπεύω^{v1aa3s} ὁ^{damp}
ἀρρωστος^{aampn} αὐτός^{rgmp}.

τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρῆλθεν, ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους ἵνα ἀ-
 16 πελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐ χρειαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν δότε αὐτοῖς
 17 ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ
 18 πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπεν Φέρετέ μοι αὐτούς
 19 ὧδε. καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους
 καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας
 εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς
 20 τοὺς ἄρτους οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες
 καὶ ἔχορτάσθησαν καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώ-
 21 δεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθιόντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ
 22 πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ εὐθέως ἡ-
 νάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον
 καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.
 23 καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσ-
 24 εὔξασθαι ὁψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. τὸ δὲ πλοῖον
 ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων
 25 ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀ-
 πιῆλθεν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.
 26 καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θαλάσσαν περιπατοῦντα
 ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι Φάντασμα ἐστὶν καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου

v.15 ὄψιος^{agfsn} δέ^c γίνομαι^{vpadgfs} προσέρχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp}
 αὐτός^{rpdm} λέγων^{vppanmp} ἔρημος^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} τόπος^{nnms} καί^c ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs}
 ἡ^{bo} παρέρχομαι^{v1aa3s} ἀπολύω^{vdad2s} ὁ^{damp} ὄχλος^{nam} ἵνα^c ἀπέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁ^{dafp}
 κώμη^{nafr} ἀγοράζω^{vsaa3p} ἑαυτοῦ^{rxndmp} βρῶμα^{nam}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγων^{v1aa3s}
 αὐτός^{rpdm} οὐ^{xo} χρειά^{nafs} ἔχω^{v1pa3p} ἀπέρχομαι^{vnaa} διδωμι^{vdad2p} αὐτός^{rpdm} σύ^{tpn-p} ἐσθίω^{vnaa}.
v.17 ὁ^{dnmp} δέ^c λέγων^{v1pa3p} αὐτός^{rpdm} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa1p} ὧδε^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo} πέντε^{tn} ἄρτος^{nam}
 καί^c δύο^{tn} ἰχθύς^{nam}. **v.18** ὁ^{dnms} δέ^c λέγων^{v1aa3s} φέρω^{vdpa2p} ἐγὼ^{tpd-s} αὐτός^{rpam} ὧδε^{bo}.
v.19 καί^c κελεύω^{vpaanms} ὁ^{damp} ὄχλος^{nam} ἀνακλίνω^{vnap} ἐπὶ^p ὁ^{damp} χόρτος^{nam} καί^c
 λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{nam} καί^c ὁ^{damp} δύο^{tn} ἰχθύς^{nam} ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^p
 ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} εὐλόγῃ^{v1aa3s} καί^c κλάω^{vpaanms} διδωμι^{v1aa3s} ὁ^{damp} μαθητὴς^{ndmp} ὁ^{damp}
 ἄρτος^{nam} ὁ^{dnmp} δέ^c μαθητὴς^{nam} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp}. **v.20** καί^c ἐσθίω^{v1aa3p} πᾶς^{anmpn} καί^c
 χορτάζω^{v1ap3p} καί^c αἶρω^{v1aa3p} ὁ^{dans} περισσεύω^{vppaans} ὁ^{dgnp} κλάσμα^{ngnp} δώδεκα^{tn} κοφίνος^{nam}
 πλήρης^{aampn}. **v.21** ὁ^{dnmp} δέ^c ἐσθίω^{vppanmp} εἰμι^{v1ix3p} ἀνὴρ^{nnmp} ὡσεὶ^{bo} πεντακισχίλιοι^{nnmp}
 χωρὶς^{bo} γυνῆ^{ngfp} καί^c παιδίων^{ngnp}. **v.22** καί^c εὐθέως^{bo} ἀναγκάζω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ὁ^{damp} μαθητὴς^{nam} αὐτός^{rpdm} ἐμβαίνει^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nnms} καί^c προάγω^{vnap} αὐτός^{rpams}
 εἰς^p ὁ^{dans} πέραν^{bo} ἕως^c ὅς^{bo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{damp} ὄχλος^{nam}. **v.23** καί^c ἀπολύω^{vpaanms} ὁ^{damp}
 ὄχλος^{nam} ἀναβαίνω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} κατὰ^p ἰδίος^{aafsn} προσεύχομαι^{vnad} ὄψιος^{agfsn} δέ^c
 γίνομαι^{vpadgfs} μόνος^{anmsn} εἰμι^{v1ix3s} ἐκεῖ^{bo}. **v.24** ὁ^{dnms} δέ^c πλοῖον^{nnms} ἡ^{bo} μέσος^{aansn}
 ὁ^{dafs} θάλασσα^{ngfs} εἰμι^{v1ix3s} βασανίζω^{vppnnms} ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} κύμα^{ngnp} εἰμι^{v1ix3s} γάρ^c ἐναντίος^{anmsn}
 ὁ^{dnms} ἄνεμος^{nnms}. **v.25** τετάρτος^{adfsn} δέ^c φυλακῇ^{ndfs} ὁ^{dafs} νύξ^{ngfs} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p
 αὐτός^{rpam} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} περιπατῶ^{vppanms} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{ngfs}.

ἔκραζαν. εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων **Θαρ-** 27
σεῖτε ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος 28
 εἶπεν Κύριε εἰ σὺ εἶ κέλευσόν με πρὸς σὲ ἔλθειν ἐπὶ τὰ ὕδατα.
 ὁ δὲ εἶπεν Ἐλθέ καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περι- 29
 επάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἔλθειν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέπων δὲ 30
 τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη καὶ ἄρξάμενος καταποντίζεσθαι
 ἔκραξεν λέγων Κύριε σῶσόν με. εὐθὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτεί- 31
 νας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ Ὁλιγόπιστε εἰς
 τί ἐδίστασας. καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ 32
 ἄνεμος. οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέ- 33
 γοντες Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες ἤλθον εἰς τὴν 34
 γῆν Γεννησαρέτ. καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου 35
 ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην καὶ προσ-
 ἤνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας. καὶ παρεκάλουν 36
 αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ,
 καὶ ὅσοι ἤψαντο διεσώθησαν.

Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμμα- **15**
 τεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες. Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαί- 2
 νουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων οὐ γὰρ νίπτονται τὰς
 χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ- 3
 τοῖς Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ Διὰ τὴν

v.26 καί^c ὁράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnpmp} μαθητής^{nnmp} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}
 περιπατέω^{vppaams} τὰ^vράσσω^{vrap3p} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c φάντασμα^{nnms} εἰμι^{vipx3s} καί^c ἀπὸ^p
 ὁ^{dgnms} φόβος^{ngms} κράζω^{viaa3p}. **v.27** εὐθὺς^{bo} δέ^c λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdpmp} ὁ^{dnpms} Ἰησοῦς^{nnms}
 λέγω^{vppanms} θαρσέω^{vdpap2p} ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{vipx1s} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.28** ἀποκρίνομαι^{vpaonms}
 δέ^c αὐτός^{rpdpms} ὁ^{dnpms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} σὺ^{rpn-s} εἰμι^{vipx2s} κελεύω^{vdaa2s}
 ἐγὼ^{tpa-s} πρὸς^p σὺ^{tpa-s} ἔρχομαι^{vnaa} ἐπὶ^p ὁ^{dnpmp} ὕδωρ^{nanp}. **v.29** ὁ^{dnpms} δέ^c λέγω^{viaa3s}
 ἔρχομαι^{vdaa2s} καί^c καταβαίνω^{vpaanms} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} πλοῖον^{ngns} ὁ^{dnpms} Πέτρος^{nnms} περιπατέω^{viaa3s}
 ἐπὶ^p ὁ^{dnpmp} ὕδωρ^{nanp} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{namms}. **v.30** βλέπω^{vppanms} δέ^c ὁ^{dams}
 ἄνεμος^{namms} ἰσχυρός^{aamsp} φοβέομαι^{viao3s} καί^c ἄρχω^{vppanms} καταποντίζω^{vnpmp} κράζω^{viaa3s}
 λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} σῶζω^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.31** εὐθὺς^{bo} δέ^c ὁ^{dnpms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} ἐπιλαμβάνομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpdpms} καί^c λέγω^{vtpa3s} αὐτός^{rpdpms}
 ὀλιγόπιστος^{avmspn} εἰς^p τίς^{qans} διστάζω^{viaa2s}. **v.32** καί^c ἐμβαίνω^{vpaagmp} αὐτός^{rpdpmp} εἰς^p
 ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} κοπάζω^{viaa3s} ὁ^{dnpms} ἄνεμος^{nnms}. **v.33** ὁ^{dnpmp} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns}
 ἔρχομαι^{vpaanmp} προσκυνέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdpms} λέγω^{vppanmp} ἀληθῶς^{bo} θεός^{ngms} υἱός^{nnms}
 εἰμι^{vipx2s}. **v.34** καί^c διαπεράω^{vpaanmp} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} Γεννησαρέτ^{tp}.
v.35 καί^c ἐπιγινώσκω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnpmp} ἀνὴρ^{nnmp} ὁ^{dgnms} τόπος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms}
 ἀποστείλλω^{viaa3p} εἰς^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} περίχωρος^{aafsn} ἐκεῖνος^{rdafs} καί^c προσφέρει^{viaa3p}
 αὐτός^{rpdpms} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp}. **v.36** καί^c παρακαλέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}
 ἵνα^c μόνος^{bo} ἂπτω^{vsam3p} ὁ^{dgnms} κράσπεδον^{ngns} ὁ^{dgnms} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpdpms} καί^c ὅσος^{rcnmp}
 ἂπτω^{viaa3p} διασῶζω^{vrap3p}. **15. v.1** τότε^{bo} προσέρχομαι^{vipn3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{dnpmp} ἀπὸ^p
 Ἱεροσολύμα^{ngnp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vppanmp}. **v.2** διὰ^c τίς^{xo} ὁ^{dnpmp}
 μαθητής^{nnmp} σὺ^{rpdp-s} παραβαίνω^{vna3p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὁ^{dgnmp} πρεσβύτερος^{agmpn} οὐ^{xo} γάρ^c
 νίπτω^{vipm3p} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nap} αὐτός^{rpdpmp} ὅταν^c ἄρτος^{namms} ἐσθίω^{vspa3p}.

4 παράδοσιν ὑμῶν. ὁ γὰρ θεὸς ἐνετείλατο λέγων, Τίμα τὸν πα-
 5 τέρα σοῦ, καὶ τὴν μητέρα καὶ Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα
 6 θανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ λέγετε Ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ
 7 μητρί Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἑμοῦ ὠφελῇθῃς. καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν
 8 πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἡκυρώσατε τὴν ἐντολὴν
 9 τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὑποκριταὶ καλῶς Προεφή-
 10 τευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων. Ἐγγίξει μοι Ὁ λαὸς οὗτος
 11 τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾷ ἢ δὲ καρδίᾳ αὐτῶν,
 12 πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἑμοῦ, μάτην δὲ σέβονταί με διδάσκοντες δι-
 13 δασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν
 14 ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούετε καὶ συνίετε, οὐ τὸ εἰσερχόμενον
 15 εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ
 16 τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Τότε προσελθόντες
 17 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαν-
 18 τες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Πᾶσα
 19 φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατὴρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθή-
 20 σεται. ἄφετε αὐτούς, ὁδηγοὶ εἰσιν τυφλοὶ τυφλῶν, τυφλὸς δὲ
 21 τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. Ἀποκρι-
 22 θείς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύ-
 23 την. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε. οὐπω

v.3 ὁδnms δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} διά^{τίς} καί^c σύ^{rn-p} παραβαίνω^{v1pa2p} ὁδafs ἐντολή^{nafs} ὁδgms θεός^{ngms} διά^p ὁδafs παράδοσις^{nafs} σύ^{rgp-p}. **v.4** ὁδnms γάρ^c θεός^{nnms} ἐντέλλομαι^{v1ad3s} λέγω^{vppanms} τιμᾷ^{vdp2s} ὁδams πατήρ^{nams} σύ^{rgp-s} καί^c ὁδafs μήτηρ^{nafs} καί^c ὁδnms κακολογέω^{vppanms} πατήρ^{nams} ἢ^{xo} μήτηρ^{nafs} θάνατος^{ndms} τελευτάω^{vdp2s}. **v.5** σύ^{rn-p} δέ^c λέγω^{v1pa2p} ὅς^{rrms} ἂν^{xo} λέγω^{vsaas} ὁδams πατήρ^{ndms} ἢ^{xo} ὁδdfs μήτηρ^{ndfs} δῶρον^{nnms} ὅς^{rrans} ἐὰν^{qo} ἐκ^p ἐγώ^{rgp-s} ὠφελέω^{vsap2s}. **v.6** καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} τιμᾷ^{vsaa3s} ὁδams πατήρ^{nams} αὐτός^{rgms} ἢ^{xo} ὁδafs μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rgms} καί^c ἀκυρώω^{v1aa2p} ὁδafs ἐντολή^{nafs} ὁδgms θεός^{ngms} διά^p ὁδafs παράδοσις^{nafs} σύ^{rgp-p}. **v.7** ὑποκριτής^{nvmp} καλῶς^{bo} προφητεύω^{v1aa3s} περὶ^p σύ^{rgp-p} Ἡσαΐας^{nnms} λέγω^{vppanms}. **v.8** ἐγγίξω^{v1pa3s} ἐγώ^{rgp-s} ὁδnms λαός^{nnms} οὗτος^{rdms} ὁδnms στόμα^{ndms} αὐτός^{rgmp} καί^c ὁδnmp χεῖλος^{ndmp} ἐγώ^{rgp-s} τιμᾷ^{v1pa3s} ὁδnfs δέ^c καρδία^{nnfs} αὐτός^{rgmp} πόρρω^{bo} ἀπέχω^{v1pa3s} ἀπό^p ἐγώ^{rgp-s}. **v.9** μάτην^{bo} δέ^c σέβω^{v1pn3p} ἐγώ^{rgp-s} διδάσκω^{vppanmp} διδασκαλία^{nafp} ἐνταλμα^{namp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.10** καί^c προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁδams ὄχλος^{nams} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ἀκούω^{vdp2p} καί^c συνίημι^{vdp2p}. **v.11** οὐ^{xo} ὁδnms εἰσερχομαι^{vppnms} εἰς^p ὁδams στόμα^{nans} κοινόν^{v1pa3s} ὁδams ἀνθρώπος^{nams} ἀλλά^c ὁδnms ἐκπορεύομαι^{vppnms} ἐκ^p ὁδgms στόμα^{ngns} οὗτος^{rdms} κοινόν^{v1pa3s} ὁδams ἀνθρώπος^{nams}. **v.12** τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁδnmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} οἶδα^{v1xa2s} ὅτι^c ὁδnmp Φαρισαῖος^{nnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὁδams λόγος^{nams} σκανδαλίζω^{v1ap3p}. **v.13** ὁδnms δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} πᾶς^{anfsn} φυτεία^{nnfs} ὅς^{rrafs} οὐ^{xo} φυτεύω^{v1aa3s} ὁδnms πατήρ^{nnms} ἐγώ^{rgp-s} ὁδnms οὐράνιος^{anmsn} ἐκριζόω^{v1fr3s}. **v.14** ἀφίημι^{vdaa2p} αὐτός^{rgamp} ὁδηγός^{nnmp} εἰμί^{v1rx3p} τυφλός^{anmpn} τυφλός^{agmpn} τυφλός^{anmsn} δέ^c τυφλός^{aamsn} ἐὰν^{qo} ὁδηγέω^{vsap3s} ἀμφοτέροι^{anmpn} εἰς^p βόθυνος^{nams} πίπτω^{v1fn3p}. **v.15** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁδnms Πέτρος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} φράζω^{vdaa2s} ἐγώ^{rgp-p} ὁδafs παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.16** ὁδnms δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ἀκμὴν^{nafs} καί^c σύ^{rn-p} ἀσύνετος^{anmpn} εἰμί^{v1rx2p}.

νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν
χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται. τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ 18
τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται κάκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄν-
θρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ 19
φόνοι μοιχεῖαι πορνεῖαι κλοπαὶ ψευδομαρτυρίαι βλασφημίαι.
ταῦτά ἐστιν τὰ κοινούντα τὸν ἄνθρωπον τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν 20
φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς 21
ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ ἰδοὺ γυνή 22
Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραυγασεν αὐτῷ
λέγουσα Ἐλέησόν με κύριε υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς 23
δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον καὶ προσελθόν- 24
τες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες Ἀπόλυσον αὐτὴν
ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἀπεστά- 24
λην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλῶτα οἴκου Ἰσραὴλ. ἡ δὲ 25
ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα Κύριε βοήθει μοι. ὁ δὲ 26
ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων
καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπεν Ναὶ κύριε καὶ γὰρ τὰ 27
κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέ-
ζης τῶν κυρίων αὐτῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ 28
Ὡ γύναι μεγάλη σου ἡ πίστις, γενηθήτω σοι ὡς θέλεις καὶ ἰάθη
ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν 29

v.17 οὐπω^{bo} νοέω^{v1pa2p} ὅτι^c πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} εἰσπορευόμενος^{vppnnns} εἰς^p ὁ^{dans} στόμα^{nans}
εἰς^p ὁ^{dafs} κοιλία^{nafs} χωρέω^{v1pa3s} καί^c εἰς^p ἀφεδρῶν^{nams} ἐκβάλλω^{v1pp3s}. **v.18** ὁ^{dnnp}
δε^c ἐκπορευόμενος^{vppnnnp} ἐκ^p ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} ἐκ^p ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ἐξέρχεται^{v1pn3s}
κάκεινος^{rdnnp} κοινός^{v1pa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.19** ἐκ^p γάρ^c ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs}
ἐξέρχεται^{v1pn3p} διαλογισμός^{nnmp} πονηρός^{anmpn} φόνος^{nnmp} μοιχεῖα^{nnfp} πορνεία^{nnfp} κλοπὴ^{nnfp}
ψευδομαρτυρία^{nnfp} βλασφημία^{nnfp}. **v.20** οὗτος^{rdnnp} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dnnp} κοινός^{vppannp}
ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ὁ^{dnns} δε^c ἀνιπτος^{admpn} χεῖρ^{ndfp} ἐσθίω^{vnaa} οὐ^{xo} κοινός^{v1pa3s}
ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.21** καί^c ἐξέρχεται^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
ἀναχωρῶ^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{danp} μέρος^{nanp} Τύρος^{ngfs} καί^c Σιδῶν^{ngfs}. **v.22** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s}
γυνή^{nnfs} Χαναναία^{anfsn} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} ὄριον^{ngnp} ἐκεῖνος^{rdgnp} ἐξέρχεται^{vpaanfs} κραυγάζω^{v1aa3s}
αὐτός^{rgdms} λέγω^{vppanfs} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ^{rgpa-s} κύριος^{nvms} υἱός^{nvms} Δαυιδ^{tp} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs}
ἐγώ^{rgp-s} κακῶς^{bo} δαιμονίζομαι^{v1pn3s}. **v.23** ὁ^{dnms} δε^c οὐ^{xo} ἀποκρίνομαι^{viad3s}
αὐτός^{rgdfs} λόγος^{nams} καί^c προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rgms} ἐρωτάω^{v1aa3p}
αὐτός^{rgams} λέγω^{vppanmp} ἀπολύω^{vdaa2s} αὐτός^{rgafs} ὅτι^c κράζω^{v1pa3s} ὀπισθεν^{bo} ἐγώ^{rgp-p}.
v.24 ὁ^{dnms} δε^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} ἀποστέλλω^{viap1s} εἰ^{qo} μή^{xo} εἰς^p ὁ^{danp}
πρόβατον^{nanp} ὁ^{danp} ἀπόλλυμι^{vpxaanp} οἶκος^{ngms} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.25** ὁ^{dnfs} δε^c ἔρχομαι^{vpaanfs}
προσκυνῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rgdms} λέγω^{vppanfs} κύριος^{nvms} βοηθέω^{vdpd2s} ἐγώ^{rgpd-s}. **v.26** ὁ^{dnms} δε^c
ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} καλός^{annsn} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ὁ^{dgnp}
τέκνον^{ngnp} καί^c βάλλω^{vnaa} ὁ^{dnnp} κυνάριον^{ndnp}. **v.27** ὁ^{dnfs} δε^c λέγω^{v1aa3s} ναί^{xo} κύριος^{nvms}
καί^c γάρ^c ὁ^{dnnp} κυνάριον^{nnnp} ἐσθίω^{v1pa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} ψυχίων^{ngnp} ὁ^{dgnp} πίπτω^{vppagnp} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs}
τράπεζα^{ngfs} ὁ^{dgnp} κύριος^{ngmp} αὐτός^{rggnp}. **v.28** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdfs} ὦ γυνή^{nvfs} μέγας^{anfsn} σύ^{rgp-s} ὁ^{dnfs} πιστός^{nnfs} γίνουμι^{vdao3s} σύ^{rgp-s} ὡς^{bo}
θέλω^{v1pa2s} καί^c ἰάομαι^{v1pa3s} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} αὐτός^{rgfs} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rgdfs}.

ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας καὶ ἀναβάς
 30 εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ
 ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς τυφλοὺς κωφοὺς κυλλοὺς καὶ ἐτέ-
 31 ρους πολλοὺς καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ
 καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς, ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέπον-
 32 τας κωφοὺς λαλοῦντας κυλλοὺς ὑγιεῖς χωλοὺς περιπατοῦντας
 καὶ τυφλοὺς βλέποντας, καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραὴλ. Ὁ δὲ
 Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν Σπλαγ-
 χνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσίν μοι
 καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν, καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ
 33 θέλω μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μα-
 θηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτά-
 34 σαι ὄχλον τοσοῦτον. καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πόσους ἄρτους
 35 ἔχετε οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ ἐκέλευσεν τοῖς
 36 ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ
 τοὺς ἰχθύας εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς
 37 αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτά-
 σθησαν καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας
 38 πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς
 39 γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς
 τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.

v.29 καί^c μεταβαίνω^{vpaanms} ἐκείθεν^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἔρχομαι^{v1aa3s} παρὰ^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^c ἀναβαίνω^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} κάθημαι^{viin3s} ἐκεῖ^{bo}. **v.30** καί^c προσέρχονται^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmns} ὄχλος^{nnmp} πολὺς^{aanmp} ἔχων^{vrranmp} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} χωλούς^{aampr} τυφλούς^{aampr} κωφούς^{aampr} κυλλούς^{aampr} καί^c ἑτεροὺς^{aampr} πολὺς^{aampr} καί^c ῥίπτω^{v1aa3p} αὐτούς^{rpampr} παρὰ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c θεραπεύω^{v1aa3s} αὐτούς^{rpampr}. **v.31** ὥστε^c ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} θαυμάζω^{vnaa} βλέπω^{vrraampr} κωφούς^{aampr} λαλέω^{vrraampr} κυλλούς^{aampr} ὑγιεῖς^{aampr} χωλούς^{aampr} περιπατέω^{vrraampr} καί^c τυφλούς^{aampr} βλέπω^{vrraampr} καί^c δοξάζω^{v1aa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.32** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} προσκαλεσάμενος^{vpadnms} ὁ^{damp} μαθητὴς^{namp} αὐτός^{rpms} λέγω^{v1aa3s} σπλαγχνίζομαι^{viin1s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ὅτι^c ἤδη^{bo} ἡμέρα^{naip} τρεῖς^{naip} προσμένω^{v1aa3p} ἐγώ^{rp-d-p} καί^c οὐ^{xo} ἔχω^{v1aa3p} τίς^{rgans} ἐσθίω^{vsaa3p} καί^c ἀπολύω^{vnaa} αὐτούς^{rpampr} νήστις^{aampr} οὐ^{xo} θέλω^{v1aa3s} μήποτε^{bo} ἐκλύω^{vsap3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs}. **v.33** καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmns} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rpms} πόθεν^{bo} ἐγώ^{rp-d-p} ἐν^p ἐρημίᾳ^{ndfs} ἄρτος^{nnmp} τοσοῦτος^{rdmp} ὥστε^c χορτάζω^{vnaa} ὄχλος^{nams} τοσοῦτος^{rdams}. **v.34** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmpr} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πόσους^{roampr} ἄρτους^{namp} ἔχω^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p} ἑπτὰ^{tn} καί^c ὀλίγους^{aampr} ἰχθύδιον^{namp}. **v.35** καί^c κελεύω^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} ἀνατίπτω^{vnaa} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.36** καί^c λαμβάνω^{vrranms} ὁ^{damp} ἑπτὰ^{tn} ἄρτους^{namp} καί^c ὁ^{damp} ἰχθύς^{namp} εὐχαριστέω^{vrranms} κλάω^{v1aa3s} καί^c διδωμι^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} μαθητὴς^{ndmp} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnmp} δέ^c μαθητὴς^{nnmp} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms}. **v.37** καί^c ἐσθίω^{v1aa3p} πᾶς^{aampr} καί^c χορτάζω^{v1aa3p} καί^c αἶρω^{v1aa3p} ὁ^{dans} περισσεύω^{vrraams} ὁ^{dgnp} κλάσμα^{ngnp} ἑπτὰ^{tn} σπυρίδας^{naip} πλήρης^{aafnp}. **v.38** ὁ^{dnmp} δέ^c ἐσθίω^{vrranmp} εἰμὶ^{viix3p} τετρακισχίλιοι^{nnmp} ἄνθρωποι^{nnmp} χωρὶς^{bo} γυναικῶν^{ngfp} καί^c παιδίων^{ngnp}. **v.39** καί^c ἀπολύω^{vrranms} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ἐμβαίνει^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{damp} ὄριον^{namp} Μαγδαλά^{tp}.

Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζον- **16**
 τες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξάιναι αὐ-
 τοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Ὅψίας γενομένης λέγετε **2**
 Εὐδία πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός, καὶ πρωῒ Σήμερον χειμῶν **3**
 πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσω-
 πον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν τὰ δὲ σημεῖα τῶν και-
 ρῶν οὐ δύνασθε. Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ **4**
 καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ
 προφήτου. καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. Καὶ ἔλθοντες οἱ **5**
 μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. ὁ δὲ **6**
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ὅρατε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν
 Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς **7**
 λέγοντες ὅτι Ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν **8**
 αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς ὀλιγόπιστοι ὅτι ἄρτους οὐκ
 ἐλάβετε· οὐπω νοεῖτε οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν **9**
 πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε. οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ **10**
 ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σφυρίδας ἐλάβετε. πῶς **11**
 οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύ-
 μης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ **12**
 εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδα-
 χῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς **13**

16. v.1 καί^c προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnpmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c Σαδδουκαῖος^{nnmp}
 πειράζω^{vppanmp} ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτούς^{tpams} σημεῖον^{nans} ἐκ^p ὁ^{dngms} οὐρανός^{ngms}
 ἐπιδεικνύμι^{vnaa} αὐτούς^{tpdmp}. **v.2** ὁ^{dnnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτούς^{tpdmp}
 ὅψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} λέγω^{vipa2p} εὐδία^{nnfs} πυρράζω^{vipa3s} γάρ^c ὁ^{dnnms} οὐρανός^{nnms}.
v.3 καί^c πρωῒ^{bo} σήμερον^{bo} χειμῶν^{nnms} πυρράζω^{vipa3s} γάρ^c στυγνάζω^{vppanms} ὁ^{dnnms}
 οὐρανός^{nnms} ὑποκριτής^{nnmp} ὁ^{dans} μὲν^{xo} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dngms} οὐρανός^{ngms} γινώσκω^{vipa2p}
 διακρίνω^{vnpa} ὁ^{damp} δέ^c σημεῖον^{namp} ὁ^{dngmp} καιρός^{ngmp} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p}. **v.4** γενεά^{nnfs}
 πονηρὸς^{anfns} καί^c μοιχαλὶς^{nnfs} σημεῖον^{nans} ἐπιζητέω^{vipa3s} καί^c σημεῖον^{nnms} οὐ^{xo} δίδωμι^{vifp3s}
 αὐτούς^{tpdms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnnms} σημεῖον^{nnms} Ἰωνᾶς^{ngms} ὁ^{dngms} προφήτης^{ngms} καί^c καταλείπω^{vpaanms}
 αὐτούς^{tpamp} ἀπέρχομαι^{viaa3s}. **v.5** καί^c ἔρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnpmp} μαθητής^{nnmp} αὐτούς^{tpgms}
 εἰς^p ὁ^{dans} πέραν^{bo} ἐπιλανθάνομαι^{viad3p} ἄρτος^{namp} λαμβάνω^{vnaa}. **v.6** ὁ^{dnnms} δέ^c
 Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτούς^{tpdmp} ὁ^{dngmp} ὅρα^{vdp2p} καί^c προσέχω^{vdp2p} ἀπὸ^p ὁ^{dngfs} ζύμη^{ngfs} ὁ^{dngmp}
 Φαρισαῖος^{ngmp} καί^c Σαδδουκαῖος^{ngmp}. **v.7** ὁ^{dnpmp} δέ^c διαλογίζομαι^{viin3p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxndmp}
 λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ἄρτος^{namp} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa1p}. **v.8** γινώσκω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 λέγω^{viaa3s} αὐτούς^{tpdmp} τίς^{qans} διαλογίζομαι^{vipn2p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxndmp} ὀλιγόπιστος^{avmpn} ὅτι^c
 ἄρτος^{namp} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa2p}. **v.9** οὐ^{pw} νοέω^{vipa2p} οὐδὲ^{bo} μνημονεύω^{vipa2p} ὁ^{damp}
 πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} ὁ^{dngmp} πεντακισχιλίων^{ngmp} καί^c πόσος^{roamp} κόφινος^{namp} λαμβάνω^{viaa2p}.
v.10 οὐδὲ^{bo} ὁ^{damp} ἐπτά^{tn} ἄρτος^{namp} ὁ^{dngmp} τετρακισχιλίων^{ngmp} καί^c πόσος^{roafp} σφυρίς^{nafp}
 λαμβάνω^{viaa2p}. **v.11** πῶς^{bo} οὐ^{xo} νοέω^{vipa2p} ὅτι^c οὐ^{xo} περὶ^p ἄρτος^{ngms} λέγω^{viaa1s} σὺ^{tpd-p}
 προσέχω^{vnpa} ἀπὸ^p ὁ^{dngfs} ζύμη^{ngfs} ὁ^{dngmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^c Σαδδουκαῖος^{ngmp}. **v.12** τότε^{bo}
 συνήκνυ^{viaa3p} ὅτι^c οὐ^{xo} λέγω^{viaa3s} προσέχω^{vnpa} ἀπὸ^p ὁ^{dngfs} ζύμη^{ngfs} ὁ^{dngms} ἄρτος^{ngms} ἀλλά^c
 ἀπὸ^p ὁ^{dngfs} διδαχῆ^{ngfs} ὁ^{dngmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^c Σαδδουκαῖος^{ngmp}.

τανᾶ, σκάνδαλον μου, εἴ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ
 τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Εἴ 24
 τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν
 σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυ- 25
 χὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν
 αὐτοῦ ἔνεκεν ἔμοῦ εὐρήσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος 26
 ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ ἢ
 τί δώσῃ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. μέλλει γὰρ 27
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
 μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν
 πράξιν αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν εἰσὶν τινες τῶν ᾧδε ἐσθηκῶν, 28
 οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ
 ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ 17
 Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς
 εἰς ὄρος ὑψηλὸν καὶ ἰδίαν. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐ- 2
 τῶν καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος τὰ δὲ ἱμάτια
 αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ ἰδοὺ ὠφθησαν αὐτοῖς 3
 Μωσῆς καὶ Ἠλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 4
 Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ Κύριε καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ᾧδε εἶναι, εἰ
 θέλεις ποιήσωμεν ᾧδε τρεῖς σκηνάς σοὶ μίαν καὶ Μωσῆ· μίαν

v.23 ὁδms δεc στρέφωvpaoms λέγωviaa3s ὁddms Πέτροςndms ὑπάγωvda2s ὀπίσωbo
 ἐγώvrg-s Σατανᾶs σκάνδαλονnans ἐγώvrg-s εἰμιvix2s ὅτιc οὐxo φρονέωvpa2s ὁdamp
 ὁdms θεόςngms ἀλλάc ὁdamp ὁdgmnp ἄνθρωποςngmp. **v.24** τότεbo ὁdms Ἰησοῦςnnms
 λέγωviaa3s ὁddmp μαθητῆςndmp αὐτόςvrgms εἰqo τι-ορινμο θέλωvpa3s ὀπίσωbo ἐγώvrg-s
 ἔρχομαιvnaa ἀπαρνεομαιvdad3s αὐτοῦvaxms καίc αἶρωvdaa3s ὁdams σταυρόςnams αὐτόςvrgms
 καίc ἀκολουθεῖvda3s ἐγώvrd-s. **v.25** ὅςvrmms γάρc ἂνxo θέλωvspa3s ὁdafs ψυχὴnaf
 αὐτόςvrgms σῶζωvnaa ἀπόλλυμιvifa3s αὐτόςvrgms ὅςvrmms δέc ἂνxo ἀπόλλυμιvsaa3s ὁdafs ψυχὴnaf
 αὐτόςvrgms ἔνεκαbo ἐγώvrg-s εὐρίσκωvifa3s αὐτόςvrgms. **v.26** τίςvqans γάρc ὠφελέωvpp3s
 ἄνθρωποςnnms ἐάνqo ὁdams κόσμοςnams ὅλοςaamsn κερδαίνωvsaa3s ὁdafs δέc ψυχὴnaf
 αὐτόςvrgms ζημιόωvsap3s ἢxo τίςvqans δίδωμιvifa3s ἄνθρωποςnnms ἀντάλλαγμαnans ὁdafs ψυχὴngfs
 αὐτόςvrgms. **v.27** μέλλωvpa3s γάρc ὁdms υἱόςnnms ὁdams ἄνθρωποςngms ἔρχομαιvmpn ἐνv
 ὁddfs δδζandfs ὁdams πατήρngms αὐτόςvrgms μετὰp ὁdgmnp ἄγγελοςngmp αὐτόςvrgms καίc τότεbo
 ἀποδίδωμιvifa3s ἕκαστοςadmsn κατὰp ὁdafs πράξιςnaf αὐτόςvrgms. **v.28** ἀμὴνth λέγωvpa1s
 συvrd-p εἰμιvix3p τι-ορινμπ ὁdgmnp ᾧδεbo ἴσημιvpxagmp ὅστιςvrmnp οὐxo μὴxo γεύομαιvsad3p
 θάνατοςngms ἕωςc ἂνxo ὁράωvsaa3p ὁdams υἱόςnams ὁdams ἄνθρωποςngms ἔρχομαιvppnams ἐνv
 ὁddfs βασιλείανdfs αὐτόςvrgms. **17. v.1** καίc μετὰp ἡμέρανafp ἔστιn παραλαβάνωvpa3s
 ὁdms Ἰησοῦςnnms ὁdams Πέτροςnams καίc Ἰάκωβοςnams καίc Ἰωάννηςnams ὁdams ἀδελφόςnams
 αὐτόςvrgms καίc ἀναφέρειvpa3s αὐτόςvrgms εἰςp ὄροςnans ὑψηλόςaans κατὰp ἴδιοςaafsn.
v.2 καίc μεταμορφώωvpa3s ἔμπροσθενv αὐτόςvrgms καίc λάμπωviaa3s ὁdms πρόσωπονnnms
 αὐτόςvrgms ὡςbo ὁdms ἥλιοςnnms ὁdamp δέc ἱμάτιονnnnp αὐτόςvrgms γίνονταιviad3s λευκόςaannp
 ὡςbo ὁdms φῶςnnms. **v.3** καίc ἰδοὺvdaa2s ὁράωvpa3p αὐτόςvrgmp Μωϋσῆςnnms καίc Ἠλίαςnnms
 μετὰp αὐτόςvrgms συλλαλέωvppanmp.

- 5 καὶ μίαν Ἥλιαν. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπε-
 σκίασεν αὐτούς καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα Οὗτός
 6 καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ
 7 ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἤψατο αὐτῶν
 8 καὶ εἶπεν Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀ-
 9 φθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον. Καὶ
 καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰη-
 σοῦς λέγων Μηδενὶ εἶπητε τὸ ὄραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
 10 που ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ λέγοντες Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἥλιαν δεῖ
 11 ἔλθεῖν πρῶτον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ἥλιος
 12 μὲν ἔρχεται πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει πάντα, λέγω δὲ ὑμῖν
 ὅτι Ἥλιος ἤδη ἦλθεν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλλ' ἐποίησαν
 ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει
 13 πάσχειν ὑπὲρ αὐτῶν. τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάν-
 14 νου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν
 ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτῷ Καὶ λέγων.
 15 Κύριε ἐλέησόν μου τὸν υἱόν ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πά-

v.4 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} κύριος^{nvms}
 καλός^{annsn} εἰμὶ^{vnp3s} ἐγώ^{vpa-p} ὡς^{bo} εἰμὶ^{vnp3s} εἰ^{qo} θέλω^{vipa2s} ποιᾶν^{vsaa1p} ὡς^{bo} τρεῖς^{nafr}
 σκηνὴ^{nafr} σύ^{tpd-s} εἰς^{nafr} καί^c Μωϋσῆς^{ndms} εἰς^{nafr} καί^c εἰς^{nafr} Ἥλιος^{ndms}. **v.5** ἔτι^{bo}
 αὐτός^{rgpms} λαλέω^{vppagms} ἰδοὺ^{vdaa2s} νεφέλη^{nnfs} φωτεινός^{anfsn} ἐπισκιάζω^{viaa3s} αὐτός^{rgmp}
 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} φωνή^{nnfs} ἐκ^p ὁ^{dgrs} νεφέλη^{ngfs} λέγω^{vppanfs} οὗτος^{rdnms} εἰμὶ^{vnp3s} ὁ^{dnms}
 υἱός^{nnms} ἐγώ^{rgp-s} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἐν^p ὅς^{trdms} εὐδοκέω^{viaa1s} αὐτός^{rgpms} ἀκούω^{vdpa2p}.
v.6 καί^c ἀκούω^{vraanmp} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} πίπτω^{viaa3p} ἐπὶ^p πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rgmp} καί^c
 φοβέομαι^{viao3p} σφόδρα^{bo}. **v.7** καί^c προσέρχομαι^{vraanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἅπτω^{viad3s}
 αὐτός^{rgmp} καί^c λέγω^{viaa3s} ἐγείρω^{vdap2p} καί^c μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.8** ἐπαίρω^{vraanmp}
 δέ^c ὁ^{damp} ὀφθαλμοὺς^{namp} αὐτός^{rgmp} οὐδεὶς^{aamsn} ὁράω^{viaa3p} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms}
 μόνος^{aamsn}. **v.9** καί^c καταβαίνω^{vppagmp} αὐτός^{rgmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgrms} ὄρος^{ngns} ἐντέλλομαι^{viad3s}
 αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vsaa2p} ὁ^{dans} ὄραμα^{nans} ἕως^c
 ὅς^{bo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgrms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsaa3s}. **v.10** καί^c
 ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rgams} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanmp} τίς^{rgnms} οὗν^c ὁ^{dnmp}
 γραμματεὺς^{nnmp} λέγω^{vipa3p} ὅτι^c Ἥλιος^{nams} δεῖ^{vnpq3s} ἔρχομαι^{vnaa} πρῶτος^{bo}. **v.11** ὁ^{dnms}
 δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgmp} Ἥλιος^{nnms} μέν^{xo} ἔρχομαι^{vnp3s}
 πρῶτος^{bo} καί^c ἀποκαθιστάνω^{vifa3s} πᾶς^{aanpn}. **v.12** λέγω^{vipa1s} δέ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c Ἥλιος^{nnms}
 ἤδη^{bo} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^c οὐ^{xo} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} αὐτός^{rgams} ἀλλά^c ποιᾶν^{viaa3p} ἐν^p αὐτός^{rgdms}
 ὅς^o ἔσται^{rcanp} θέλω^{viaa3p} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgrms} ἄνθρωπος^{ngms} μέλλω^{vipa3s} πάσχω^{vnpa}
 ὑπὸ^p αὐτός^{rgmp}. **v.13** τότε^{bo} συνιῇμι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} ὅτι^c περὶ^p Ἰωάννης^{ngms}
 ὁ^{dgrms} βαπτιστὴς^{ngms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp}. **v.14** καί^c ἔρχομαι^{vpaagmp} αὐτός^{rgmp} πρὸς^p
 ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} προσέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} ἄνθρωπος^{nnms} γονυπετῶν^{vppanms} αὐτός^{rgdms}
 καί^c λέγω^{vppanms}.

σχει, πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ.
καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν 16
αὐτὸν θεραπεῦσαι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ὡ γενεὰ 17
ἄπιστος καὶ διεστραμμένη ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν ἕως πότε
ἀνέξομαι ὑμῶν φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ 18
Ἰησοῦς καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ
παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ 19
Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν
αὐτό. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν, ἀμήν 20
γὰρ λέγω ὑμῖν ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως ἐρεῖτε τῷ
ὄρει τούτῳ Μετάβηθι ἔντεῦθεν ἐκεῖ καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐ-
δὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ 21
μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν 22
τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. καὶ ἀποκτενοῦσιν 23
αὐτόν καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερθήσεται καὶ ἐλυπήθησαν σφό-
δρα. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ 24
δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον, Ὁ διδάσκαλος ὑ-
μῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα. λέγει Ναὶ καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν 25
οἰκίαν προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων Τί σοι δοκεῖ Σίμων
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον ἀπὸ

v.15 κύριος^{nms} ἐλέεω^{vdaa2s} ἐγώ^{prg-s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὅπ^c σεληνιαζομαι^{vipn3s} καί^c κακῶς^{bo}
πάσχω^{vipa3s} πολλάκις^{bo} γάρ^c πίπτω^{vipa3s} εἰς^p ὁ^{dans} πῦρ^{nans} καί^c πολλάκις^{bo} εἰς^p ὁ^{dans}
ὑδωρ^{nans}. **v.16** καί^c προσφέρω^{viala1s} αὐτός^{prams} ὁ^{damp} μαθητής^{ndmp} σύ^{prg-s} καί^c οὐ^{xo}
δύναμαι^{viao3p} αὐτός^{prams} θεραπεύω^{vnaa}. **v.17** ἀποκρίνομαι^{vraonms} δέ^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms}
λέγω^{viala3s} ὦⁱ γενεὰ^{nvis} ἄπιστος^{avfsn} καί^c διαστρέφω^{vpxpnfs} ἕως^c πότε^{xo} εἰμὶ^{vifx1s} μετὰ^p
σύ^{prg-p} ἕως^c πότε^{xo} ἀνέχω^{vifd1s} σύ^{prg-p} φέρω^{vdpazp} ἐγώ^{prp-d} αὐτός^{prams} ὧδε^{bo}. **v.18** καί^c
ἐπιτιμᾷ^{viala3s} αὐτός^{prpns} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἐξέρχομαι^{viala3s} ἀπὸ^p αὐτός^{prgms} ὁ^{dams}
δαιμόνιον^{nnms} καί^c θεραπεύω^{vipa3s} ὁ^{dams} παῖς^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}.
v.19 τότε^{bo} προσέρχομαι^{vraanmp} ὁ^{damp} μαθητής^{nnmp} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn}
λέγω^{viala3p} διὰ[&]τίς^{xo} ἐγώ^{prp-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao1p} ἐκβάλλω^{vnaa} αὐτός^{prams}. **v.20** ὁ^{dams} δέ^c
Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viala3s} αὐτός^{prpmp} διὰ^p ὁ^{dafs} ἀπιστία^{nafs} σύ^{prg-p} ἀμήν^{ih} γάρ^c λέγω^{vipa1s} σύ^{prp-d}
ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa2p} πίστις^{nafs} ὥς^{bo} κόκκος^{nams} σίναπι^{ngns} λέγω^{vifa2p} ὁ^{ddns} ὅρος^{ndns} οὗτος^{rdnds}
μεταβαίνω^{vdaa2s} ἐντεῦθεν^{bo} ἐκεῖ^{bo} καί^c μεταβαίνω^{vifd3s} καί^c οὐδείς^{annsn} ἀδυνατέω^{vifa3s}
σύ^{prp-p}. **v.21** οὗτος^{rdms} δέ^c ὁ^{dams} γένος^{nnms} οὐ^{xo} ἐκπορεύεται^{vipn3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ἐν^p
προσευχῇ^{ndfs} καί^c νηστείᾳ^{ndfs}. **v.22** ἀναστρέφω^{vpprgmp} δέ^c αὐτός^{prgmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} Γαλιλαίᾳ^{ndfs}
λέγω^{viala3s} αὐτός^{prpmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} μέλλω^{vipa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nnms} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms}
παραδιδώμι^{vnpp} εἰς^p χεῖρ^{nafr} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.23** καί^c ἀποκτείνω^{vifa3p} αὐτός^{prams} καί^c
ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἔγειρε^{vifp3s} καί^c λυπέω^{vipa3p} σφόδρα^{bo}. **v.24** ἐρχομαι^{vpaagmp} δέ^c
αὐτός^{prgmp} εἰς^p Καπερναοὺμ^{tp} προσέρχομαι^{viala3p} ὁ^{damp} διδραχμὸν^{nanp} λαμβάνω^{vppanmp}
ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} καί^c λέγω^{viala3p} ὁ^{dams} διδάσκαλος^{nnms} σύ^{prg-p} οὐ^{xo} τελέω^{vipa3s} ὁ^{damp}
διδραχμὸν^{nanp}.

- 26 τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτριῶν. λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος,
 Ἀπὸ τῶν ἀλλοτριῶν ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν
 27 οἱ υἱοί. ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς πορευθεὶς εἰς τὴν
 θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον
 καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις στατήρα, ἐκεῖνον λαβὼν
 δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἑμοῦ καὶ σοῦ.
- 18** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες
 2 Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ προσκα-
 3 λεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν. καὶ
 4 εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ στραφῇτε καὶ γέννησθε ὡς τὰ παι-
 5 δία οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὅστις οὖν
 ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο οὕτως ἐστὶν ὁ μείζων ἐν
 5 τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ ὅς ἐὰν δέξῃται παιδίον τοιοῦτον
 6 ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται. Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα
 τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ συμφέρει αὐτῷ ἵνα
 7 κρεμασθῇ μύλος ὀνίκος ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταπον-
 7 τισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν
 σκανδάλων, ἀνάγκη γάρ ἐστὶν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα πλην οὐαὶ
 8 τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. Εἰ δὲ ἡ χεὶρ
 σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε ἔκκοπον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ

v.25 λέγω^{vipa3s} ναί^{xo} καί^c ὅτε^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p οἰκία^{nafs} προφθάνω^{viaa3s}
 αὐτός^{rgams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} τίς^{rgans} συ^{tpd-s} δοκέω^{vipa3s} Σίμων^{nnms} ὁ^{dnmp}
 βασιλεὺς^{nnmp} ὁ^{dglfs} γῆ^{ngfs} ἀπὸ^p τίς^{rgmp} λαμβάνω^{vipa3p} τέλος^{nanp} ἥ^{xo} κήνσος^{namms} ἀπὸ^p
 ὁ^{dgmpp} υἱός^{ngmp} αὐτός^{rgmp} ἥ^{xo} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpp} ἀλλότριος^{agmpn}. **v.26** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgpms}
 ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpp} ἀλλότριος^{agmpn} φημί^{vix3s} αὐτός^{rgpms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ἀρά^{xo} ἐλεύθερος^{annmpn} εἰμι^{vixp3p} ὁ^{dnmp} υἱός^{ngmp}. **v.27** ἵνα^c δέ^c μὴ^{xo} σκανδαλίξω^{vsaa1p}
 αὐτός^{rgamp} πορευομαι^{vpaonms} εἰς^p οἰκία^{nafs} βάλλω^{vdaa2s} ἄγκιστρον^{nans} καί^c
 ὁ^{dams} ἀναβαίνω^{vpaams} πρῶτος^{bo} ἰχθὺς^{namms} αἶρω^{vdaa2s} καί^c ἀνοίγω^{vpaanms} ὁ^{dans} στόμα^{namms}
 αὐτός^{rgpms} εὐρίσκω^{vifa2s} στατήρ^{namms} ἐκεῖνος^{rdams} λαμβάνω^{vpaanms} δίδωμι^{vdaa2s} αὐτός^{rgpmp}
 ἀντὶ^p ἐγώ^{rgp-s} καί^c συ^{tpg-s}. **18. v.1** ἐν^p ἐκεῖνος^{rdams} λέγω^{vppanmp} τίς^{rgnms} ἄρα^{xo} μέγας^{anmsc} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p
 ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanmp} τίς^{rgnms} ἄρα^{xo} μέγας^{anmsc} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dgmpp} οὐρανός^{ngmp}. **v.2** καί^c προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 παιδίον^{nans} ἵστημι^{viaa3s} αὐτός^{rgans} ἐν^p μέσος^{adnsn} αὐτός^{rgmp}. **v.3** καί^c λέγω^{viaa3s} ἀμὴνth
 λέγω^{vipa1s} συ^{tpd-p} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} στρέφω^{vsap2p} καί^c γίνωμαι^{vsad2p} ὡς^{bo} ὁ^{damp} παιδίον^{nanp}
 οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^p οἰκία^{nafs} ὁ^{dgmpp} οὐρανός^{ngmp}. **v.4** ὅστις^{rtms}
 οὖν^c ταπεινῶ^{vsaa3s} ἑαυτοῦ^{txams} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} παιδίον^{nnms} οὕτως^{rdnms} οὕτως^{rdnms} εἰμι^{vixp3s}
 ὁ^{dnms} μέγας^{anmsc} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dgmpp} οὐρανός^{ngmp}. **v.5** καί^c ὅς^{rtms} ἐάν^{qo}
 δέ^{xo}χομαι^{vsad3s} παιδίον^{nans} τοιοῦτος^{rdans} εἷς^{nans} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{rgp-s} ἐγώ^{rga-s}
 δέ^{xo}χομαι^{vixp3s}. **v.6** ὅς^{rtms} δέ^c ἂν^{xo} σκανδαλίξω^{vsaa3s} εἷς^{namms} ὁ^{dgmpp} μικρός^{agmpn} οὕτως^{rdgmpp}
 ὁ^{dgmpp} πιστεύω^{vppagmp} εἰς^p ἐγώ^{rga-s} συμφέρω^{vipa3s} αὐτός^{rgpms} ἵνα^c κρεμάννυμι^{vsap3s}
 μύλος^{nnms} ὀνίκος^{anmsn} ἐπὶ^p ὁ^{dams} τράχηλος^{namms} αὐτός^{rgpms} καί^c καταποντίζω^{vsap3s} ἐν^p
 ὁ^{ddns} πελάγος^{ndns} ὁ^{dglfs} θάλασσα^{ngfs}. **v.7** οὐαὶⁱ ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpp}
 σκάνδαλον^{ngmp} ἀνάγκη^{nnfs} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^{damp} σκάνδαλον^{nanp} πλην^{bo} οὐαὶⁱ
 ὁ^{ddms} ἀνθρώπος^{ndms} ἐκεῖνος^{rdms} διὰ^p ὅς^{rgms} ὁ^{dnms} σκάνδαλον^{nnms} ἔρχομαι^{vixp3s}.

σοῦ, καλόν σοί ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλὸν ἢ
 δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.
 καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε ἔξλε αὐτὸν καὶ βάλε ἀ- 9
 πὸ σοῦ, καλόν σοί ἐστὶν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν
 ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.
 Ὅρατε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων, λέγω γὰρ 10
 ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσιν
 τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ἦλθεν γὰρ 11
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός. Τί ὑμῖν δοκεῖ ἐ- 12
 ἀν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ
 αὐτῶν οὐχὶ ἀφείς τὰ ἐννενήκονταεννέα, ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς
 ζητεῖ τὸ πλανώμενον. καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό ἀμὴν λέγω 13
 ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐννενήκονταεννέα
 τοῖς μὴ πεπλανημένοις. οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν 14
 τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν
 τούτων. Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου ὕπαγε καὶ 15
 ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου ἐὰν σου ἀκούσῃ
 ἐκέρδηςας τὸν ἀδελφόν σου, ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ παράλαβε με- 16
 τὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν
 σταθῇ πᾶν ῥῆμα, ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν εἶπε τῇ ἐκκλησίᾳ, 17
 ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικός

v.8 εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dnfs} χεῖρ^{nnfs} σύ^{tpg-s} ἡ^{xo} ὁ^{dnms} πού^{snnms} σύ^{tpg-s} σκανδαλίζω^{vpa3s} σύ^{tpa-s}
 ἐκκόπω^{vdaa2s} αὐτός^{trnp} καί^c βάλλω^{vdaa2s} ἀπὸ^p σύ^{tpg-s} καλός^{annsn} σύ^{tpd-s} εἰμⁱ^{vpx3s}
 εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} χωλός^{aamsn} ἡ^{xo} κυλλός^{aamsn} ἡ^{xo} δύο^{tn} χεῖρ^{nafp} ἡ^{xo} δύο^{tn}
 πού^s^{nam} ἔχω^{vppanp} βάλλω^{vnap} εἰς^p ὁ^{dans} πῦρ^{nans} ὁ^{dans} αἰώνιος^{aansn}. **v.9** καί^c εἰ^{qo} ὁ^{dnms}
 ὀφθαλμός^{nnms} σύ^{tpg-s} σκανδαλίζω^{vpa3s} σύ^{tpa-s} ἔξαιρέ^{vdaa2s} αὐτός^{trpms} καί^c βάλλω^{vdaa2s}
 ἀπὸ^p σύ^{tpg-s} καλός^{annsn} σύ^{tpd-s} εἰμⁱ^{vpx3s} μονόφθαλμος^{aamsn} εἰς^p ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} εἰσερχομαι^{vnaa}
 ἡ^{xo} δύο^{tn} ὀφθαλμός^{nam} ἔχω^{vppanp} βάλλω^{vnap} εἰς^p ὁ^{dafs} γέννα^{nafs} ὁ^{dgn} πῦρ^{ngns}.
v.10 ὁ^{ra}^{vdpa2p} μὴ^{xo} καταφρονέω^{vsaa2p} εἰς^{ngns} ὁ^{dgnp} μικρός^{agmpn} οὗτος^{rdgmp} λέγω^{vpa1s}
 γάρ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὁ^{dnpmp} ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{trgmp} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} διὰ^p πᾶς^{agnsn} βλέπω^{vpa3p}
 ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dgnms} ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.11** ἔρχομαι^{vnaa3s}
 γάρ^c ὁ^{dms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms} σῶζω^{vnaa} ὁ^{dans} ἀπόλλυμι^{vpxaans}. **v.12** τίς^{trqans}
 σύ^{tpd-p} δοκέω^{vpa3s} ἐάν^{qo} γίνωμαι^{vsad3s} τι-οριδμο ἀνθρώπος^{ndms} ἑκατόν^{tn} πρόβατον^{nnmp} καί^c
 πλανάω^{vsap3s} εἰς^{nnms} ἐκ^p αὐτός^{trgmp} οὐχⁱ^{xo} ἀφήμι^{vpaans} ὁ^{dnp} ἐνενήκοντα^{tn} ἐπὶ^p ὁ^{dnp}
 ὁ^{ros}^{nam} πορεύομαι^{vpaans} ζητέω^{vpa3s} ὁ^{dans} πλανάω^{vppans}. **v.13** καί^c ἐάν^{qo} γίνωμαι^{vsad3s}
 εὐρίσκω^{vnaa} αὐτός^{trpms} ἀμὴνth λέγω^{vpa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c χαίρω^{vpa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{trpms} μᾶλλον^{bo}
 ἢ^{xo} ἐπὶ^p ὁ^{dnp} ἐνενήκοντα^{tn} ὁ^{dnp} μὴ^{xo} πλανάω^{vpxpdp}. **v.14** οὕτω^{bo} οὐ^{xo} εἰμⁱ^{vpx3s}
 θέλημα^{nnms} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} σύ^{tpg-p} ὁ^{dgnms} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} ἵνα^c ἀπόλλυμι^{vsam3s}
 εἰς^{nnms} ὁ^{dgnp} μικρός^{agmpn} οὗτος^{rdgmp}. **v.15** ἐάν^{qo} δέ^c ἁμαρτάνω^{vsaa3s} εἰς^p σύ^{tpa-s}
 ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ^{tpg-s} ὑπάγω^{vdpa2s} καί^c ἐλέγχω^{vdaa2s} αὐτός^{trpms} μεταξὺ^{bo} σύ^{tpg-s} καί^c
 αὐτός^{trpms} μόνος^{agmsn} ἐάν^{qo} σύ^{tpg-s} ἀκούω^{vsaa3s} κερδαίνω^{vnaa2s} ὁ^{dans} ἀδελφός^{nam} σύ^{tpg-s}.
v.16 ἐάν^{qo} δέ^c μὴ^{xo} ἀκούω^{vsaa3s} παραλαμβάνω^{vdaa2s} μετὰ^p σύ^{tpg-s} ἔτι^{bo} εἰς^{nam} ἡ^{xo} δύο^{tn}
 ἵνα^c ἐπὶ^p στόμα^{ngns} δύο^{tn} μάρτυς^{ngmp} ἡ^{xo} τρεῖς^{ngmp} ἴστημι^{vsap3s} πᾶς^{annsn} ῥῆμα^{nnms}.

- 18 καὶ ὁ τελώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δῆσητε ἐπὶ τῆς γῆς
 19 ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς
 20 ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Πάλιν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο
 21 ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ
 22 ἐὰν αἰτήσωνται γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν
 23 οὐρανοῖς. οὗ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄ-
 24 νομα ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος
 25 εἶπεν Κύριε ποσάκις ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἁ-
 26 φήσω αὐτῷ ἕως ἐπτάκις. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Οὐ λέγω σοι ἕως
 27 ἐπτάκις ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά. Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ
 28 βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὃς ἠθέλησεν συνᾶραι
 λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναι-
 ρειν προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. μὴ
 ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ
 πρᾶθῃναι καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα
 εἶχέν καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ
 λέγων Κύριε, Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί καὶ πάντα σοι ἀποδώσω.
 σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν
 καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. ἔξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗ-
 ρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὃς ὠφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια

v.17 ἐάν^{qo} δέ^c παρακού^{vsaas} αὐτός^{rgmp} λέγω^{vdaas} ὁδ^{dfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἐάν^{qo} δέ^c καί^c ὁδ^{dfs} ἐκκλησία^{ngfs} παρακού^{vsaas} εἰμι^{ivdpk3s} σύ^{tpd-s} ὥσπερ^{bo} ὁδ^{nms} ἐθνικός^{anmsn} καί^c ὁδ^{nms} τελώνης^{nnms}. **v.18** ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} ὅσος^{rcanp} ἐάν^{qo} δέω^{vsaap} ἐπὶ^p ὁδ^{dfs} γῆ^{ngfs} εἰμι^{vifx3s} δέω^{vrxpnp} ἐν^p ὁδ^{nms} οὐρανός^{ndms} καί^c ὅσος^{rcanp} ἐάν^{qo} λύω^{vsaap} ἐπὶ^p ὁδ^{dfs} γῆ^{ngfs} εἰμι^{vifx3s} λύω^{vrxpnp} ἐν^p ὁδ^{nms} οὐρανός^{ndms}. **v.19** πάλιν^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ἐάν^{qo} δύο^{tn} σύ^{tpg-p} συμφωνέω^{vsaap} ἐπὶ^p ὁδ^{dfs} γῆ^{ngfs} περὶ^p πᾶς^{agnsn} πράγμα^{ngns} ὅς^{rgns} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsam3p} γίνομαι^{vifd3s} αὐτός^{rgmp} παρά^p ὁδ^{nms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rg-s} ὁδ^{nms} ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.20** ὅς^{bo} γάρ^c εἰμι^{vixp3p} δύο^{tn} ἢ^{xo} τρεῖς^{nnmp} συνάγω^{vrxpnp} εἰς^p ὁδ^{nms} ἐμός^{rsans} ὄνομα^{nans} ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{vixp1s} ἐν^p μέσος^{adnsn} αὐτός^{rgmp}. **v.21** τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaans} αὐτός^{rgmp} ὁδ^{nms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} ποσάκις^{bo} ἁμαρτάνω^{vifa3s} εἰς^p ἐγώ^{rga-s} ὁδ^{nms} ἀδελφός^{ngms} ἐγώ^{rg-s} καί^c ἀφίημι^{vifa1s} αὐτός^{rgmp} ἕως^c ἐπτάκις^{bo}. **v.22** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgmp} ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} λέγω^{vifa1s} σύ^{tpd-s} ἕως^c ἐπτάκις^{bo} ἀλλά^c ἕως^c ἑβδομηκοντάκις^{bo} ἐπτά^{tn}. **v.23** διὰ^p οὗτος^{rdans} ὁμοίω^{vipa3s} ὁδ^{nms} βασιλεία^{nnfs} ὁδ^{nms} οὐρανός^{ngmp} ἀνθρώπος^{ndms} βασιλεὺς^{ndms} ὅς^{rmms} θέλω^{viaa3s} συναίρω^{vnaa} λόγος^{nams} μετὰ^p ὁδ^{nms} δοῦλος^{ngmp} αὐτός^{rgmp}. **v.24** ἄρχω^{vpaangms} δέ^c αὐτός^{rgmp} συναίρω^{vnaa} προσφέρω^{vipa3s} αὐτός^{rgmp} εἰς^{nnms} ὀφειλέτης^{nnms} μύριοι^{agmpn} τάλαντον^{ngmp}. **v.25** μὴ^{xo} ἔχω^{vvpagms} δέ^c αὐτός^{rgmp} ἀποδίδωμι^{vnaa} κελεύω^{vnaa3s} αὐτός^{rgmp} ὁδ^{nms} κύριος^{nvms} αὐτός^{rgmp} πηράσκει^{vnap} καί^c ὁδ^{nms} γυνή^{nafs} αὐτός^{rgmp} καί^c ὁδ^{nms} τέκνον^{nanp} καί^c πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{vnaa3s} καί^c ἀποδίδωμι^{vnap}. **v.26** πίπτω^{vpaans} οὐ^{xo} ὁδ^{nms} δοῦλος^{nnms} προσκυνέω^{vnaa3s} αὐτός^{rgmp} λέγω^{vpaans} κύριος^{nvms} μακροθυμέω^{vdaa2s} ἐπὶ^p ἐγώ^{rgp-s} καί^c πᾶς^{aanpn} σύ^{tpd-s} ἀποδίδωμι^{vifa1s}. **v.27** σπλαγχνίζομαι^{vpaans} δέ^c ὁδ^{nms} κύριος^{nnms} ὁδ^{nms} δοῦλος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἀπολύω^{vnaa3s} αὐτός^{rgms} καί^c ὁδ^{nms} δάνειον^{nans} ἀφίημι^{vnaa3s} αὐτός^{rgmp}.

- εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ
 5 θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. καὶ εἶπεν ἕνεκεν τούτου καταλείψει
 ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται
 6 τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὥστε οὐ-
 κέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ μία ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος
 7 μὴ χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ Τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι
 8 βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν. λέγει αὐτοῖς ὅτι Μω-
 σῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεπεν ὑμῖν ἀπολῦσαι
 9 τὰς γυναῖκας ὑμῶν ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. λέγω δὲ
 ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ
 καὶ γαμήσιον ἄλλην μοιχᾶται καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοι-
 10 χᾶται. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία
 11 τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικὸς οὐ συμφέρει γαμήσαι. ὁ
 δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον ἀλλ' οἷς
 12 δέδοται. εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεν-
 νήθησαν οὕτως καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ
 τῶν ἀνθρώπων καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσαν ἑαυτοὺς
 διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω.
 13 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδία ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ
 14 προσευζήται, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 εἶπεν Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἔλθεῖν πρὸς με

v.4 ὁδ^{nm} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{v1aa2p} ὅτι^c ὁδ^{nm} ποιεῶ^{vpaanms} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} ἄρσεν^{nams} καί^c θῆλυς^{aansn} ποιεῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp}. **v.5** καί^c λέγω^{v1aa3s} ἕνεκα^{bo} οὗτος^{rdgns} καταλείπω^{v1fa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^c προσκολλάω^{v1fp3s} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} αὐτός^{rdgms} καί^c εἰμι^{v1ix3p} ὁ^{dmp} δύο^{tn} εἰς^p σὰρξ^{nafs} εἷς^{nafs}. **v.6** ὥστε^c οὐκέτι^{bo} εἰμι^{v1px3p} δύο^{tn} ἀλλά^c σὰρξ^{nnfs} εἷς^{nnfs} ὅς^{rrans} οὖν^c ὁ^{dms} θεός^{nnms} συζεύγνυμι^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nnms} μί^{xo} χωρίζω^{vdpas3s}. **v.7** λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rdms} τίς^{rqans} οὖν^c Μωϋσῆς^{nnms} ἐντέλλομαι^{v1ad3s} διδωμί^{vnaa} βιβλίον^{nans} ἀποστασίον^{ngns} καί^c ἀπολύω^{vnaa} αὐτός^{rdafs}. **v.8** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} ὅτι^c Μωϋσῆς^{nnms} πρὸς^p ὁ^{dafs} σκληροκαρδία^{nafs} σύ^{rdg-p} ἐπιτρέπω^{v1aa3s} σύ^{rdp-p} ἀπολύω^{vnaa} ὁ^{dafp} γυνή^{nafp} σύ^{rdg-p} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} δέ^c οὐ^{xo} γίνονται^{v1xa3s} οὕτω^{bo}. **v.9** λέγω^{v1pa3s} δέ^c σύ^{rdp-p} ὅτι^c ὅς^{rrms} ἄν^{xo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rdgms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐπὶ^p πορνείᾳ^{ndfs} καί^c γαμέω^{vsaa3s} ἄλλος^{aafns} μοιχάσεται^{v1pn3s} καί^c ὁ^{dms} ἀπολύω^{vpxpafs} γαμέω^{vpaanms} μοιχάσεται^{v1pn3s}. **v.10** λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rdgms} εἰ^{qo} οὕτω^{bo} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dms} αἰτία^{nnfs} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} μετὰ^p ὁ^{dafs} γυνή^{ngfs} οὐ^{xo} συμφέρω^{v1pa3s} γαμέω^{vnaa}. **v.11** ὁ^{dms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} χωρέω^{v1pa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} οὗτος^{rdams} ἀλλά^c ὅς^{rdmp} διδωμί^{v1xp3s}. **v.12** εἰμι^{v1px3p} γάρ^c εὐνοῦχος^{nnmp} ὅστις^{rrmp} ἐκ^p κοιλίας^{ngfs} μητρός^{ngfs} γεννάω^{v1ap3p} οὕτω^{bo} καί^c εἰμι^{v1px3p} εὐνοῦχος^{nnmp} ὅστις^{rrmp} εὐνουχίζω^{v1aa3p} ὑπὸ^p ὁ^{dmp} ἄνθρωπος^{ngmp} καί^c εἰμι^{v1px3p} εὐνοῦχος^{nnmp} ὅστις^{rrmp} εὐνουχίζω^{v1aa3p} ἑαυτοῦ^{rdxamp} διὰ^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dmp} οὐρανός^{ngmp} ὁ^{dms} δύναται^{vrrpnms} χωρέω^{v1pa3s} χωρέω^{vdpas3s}. **v.13** τότε^{bo} προσφέρω^{v1ap3s} αὐτός^{rdms} παιδίον^{nnmp} ἵνα^c ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπιτίθῃ^{vsaa3s} αὐτός^{rdmp} καί^c προσεύχομαι^{vsad3s} ὁ^{dmp} δέ^c μαθητὴς^{nnmp} ἐπιτιμάω^{v1aa3p} αὐτός^{rdmp}.

τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ ἐπιθείς 15
αὐτοῖς τὰς χειράς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν 16
εἶπεν αὐτῷ Διδάσκαλε ἀγαθε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν
αἰώνιον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθός, 17
εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν τήρησον τὰς
ἐντολάς. λέγει αὐτῷ Ποίας ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Τὸ Οὐ φονεύσεις 18
Οὐ μοιχεύσεις Οὐ κλέψεις Οὐ ψευδομαρτυρήσεις. Τίμα τὸν 19
πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα καὶ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
σεαυτόν. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην 20
ἐκ νεότητός μου, τί ἔτι ὑστερῶ. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Εἰ θέλεις 21
τέλειος εἶναι ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτω-
χοῖς καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι.
ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν 22
γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς 23
αὐτοῦ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς
τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν εὐκοπώτερόν 24
ἐστὶν κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. ἀκούσαντες δὲ οἱ μα- 25
θηταὶ αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες Τίς ἄρα δύναται
σωθῆναι. ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Παρὰ ἀνθρώ- 26

v.14 ὁδνms δεc Ἰησοῦς^{nnms} λέγων^{v1aa2p} ἀφίημι^{vdaa2p} ὁdanp παιδίον^{nanp} καίc μὴ^{xo} κωλύω^{vdpa2p}
αὐτός^{rpanp} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγὼ^{rpa-s} ὁdgnp γάρc τοιοῦτος^{rdgnp} εἰμι^{v1px3s} ὁdnfs βασιλεία^{nnfs}
ὁdgnp οὐρανός^{ngmp}. **v.15** καίc ἐπιτιθημι^{vpaanms} αὐτός^{rpdnp} ὁdafp χεῖρ^{nafr} πορεύομαι^{v1ao3s}
ἐκεῖθεν^{bo}. **v.16** καίc ἰδοὺ^{vdaa2s} εἷς^{nnms} προσέρχομαι^{vpaanms} λέγων^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms}
διδάσκαλος^{nnms} ἀγαθός^{avmsn} τίς^{rqnas} ἀγαθός^{aansn} ποιέω^{vsaals} ἵνα^c ἔχω^{vspals} ζωὴ^{nafs}
αἰώνιος^{aafsn}. **v.17** ὁdms δεc λέγων^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} τίς^{rqnas} ἐγὼ^{rpa-s} λέγων^{v1pa2s} ἀγαθός^{aamsn}
οὐδεὶς^{anfsn} ἀγαθός^{anmsn} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἷς^{nnms} ὁdms θεός^{nnms} εἰ^{qo} δεc θέλω^{v1pa2s} εἰσερχομαι^{vnaa}
εἰς^p ὁdafs ζωὴ^{nafs} τηρεῖ^{vdpa2s} ὁdafp ἐντολή^{nafr}. **v.18** λέγων^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ποῖος^{rqafr}
ὁdms δεc Ἰησοῦς^{nnms} λέγων^{v1aa3s} ὁdams οὐ^{xo} φονεύω^{vifa2s} οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s} οὐ^{xo} κλέπτω^{vifa2s}
οὐ^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vifa2s}. **v.19** τιμῶ^{vdpa2s} ὁdams πατήρ^{nam} σύ^{rpg-s} καίc ὁdafs μήτηρ^{nafs}
καίc ἀγαπάω^{vifa2s} ὁdams πλησίον^{bo} σύ^{rpg-s} ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams}. **v.20** λέγων^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms}
ὁdms νεανίσκος^{nnms} πᾶς^{aanpn} οὗτος^{rdanp} φυλάσσω^{viam1s} ἐκ^p νεότης^{ngfs} ἐγὼ^{rpg-s} τίς^{rqnas} ἔτι^{bo}
ὑστερέω^{v1pa1s}. **v.21** φημί^{v1x3s} αὐτός^{rpdms} ὁdms Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} θέλω^{v1pa2s} τέλειος^{anmsn}
εἶμι^{v1npx} ὑπάγω^{vdpa2s} πωλέω^{vdaa2s} σύ^{rpg-s} ὁdanp ὑπάρχω^{vppaanp} καίc διδωμι^{vdaa2s} πτωχός^{admnp}
καίc ἔχω^{vifa2s} θησαυρός^{nam} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καίc δεῦρο^{vdvx2s} ἀκολουθεῖ^{vdpa2s} ἐγὼ^{rpd-s}.
v.22 ἀκούω^{vpaanms} δεc ὁdms νεανίσκος^{nnms} ὁdams λόγος^{nam} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} λυπέω^{vpprpnms}
εἰμι^{v1x3s} γάρc ἔχω^{vppanms} κτήμα^{nanp} πολὺς^{aanpn}. **v.23** ὁdms δεc Ἰησοῦς^{nnms} λέγων^{v1aa3s}
ὁdmp μαθητὴς^{ndpa} αὐτός^{rpgms} ἀμὴνth λέγων^{v1pa1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c δυσκόλως^{bo} πλούσιος^{anmsn}
εἰσερχομαι^{vifa3s} εἰς^p ὁdafs βασιλεία^{nafs} ὁdgnp οὐρανός^{ngmp}. **v.24** πάλιν^{bo} δεc λέγων^{v1pa1s}
σύ^{rpd-p} εὐκοπιος^{anncs} εἰμι^{v1px3s} κάμηλος^{nam} διὰ^p τρύπημα^{ngms} ῥαφίς^{ngfs} διέρχομαι^{vnaa} ἥ^{xo}
πλούσιος^{aamsn} εἰς^p ὁdafs βασιλεία^{nafs} ὁdgnms θεός^{ngms} εἰσερχομαι^{vnaa}. **v.25** ἀκούω^{vpaanmp}
δεc ὁdmp μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἐκπλήσσω^{v1ip3p} σφόδρα^{bo} λέγων^{vppanmp} τίς^{rqnms} ἄρα^{xo}
δύναται^{v1ipn3s} σῶζω^{vnap}.

ποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατά ἐστίν.
 27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν
 28 πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι, τί ἄρα ἔσται ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰη-
 σοὺς εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές
 μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ
 θρόνου δόξης αὐτοῦ καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους
 29 κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν
 οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα
 ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου ἑκατονταπλασίονα
 30 λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται
 πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὅμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκο-
 δεσπότῃ ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωτῷ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν
 2 ἀμπελῶνα αὐτοῦ. συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηνα-
 ρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.
 3 καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ
 4 ἀγορᾷ ἀργούς. κάκεῖνοις εἶπεν Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν
 5 ἀμπελῶνα καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν οἷ δέ ἀπῆλθόν. πά-
 λιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἑννάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.
 6 περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας ἀρ-

v.26 ἐμβλέπω^{vpaanms} δε^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdmp} παρὰ^p ἀνθρώπος^{ndmp} οὗτος^{rdnms} ἀδύνατος^{annms} εἶμι^{vipx3s} παρὰ^p δε^c θεός^{ndms} πᾶς^{annpn} δυνατός^{annpn} εἶμι^{vipx3s}.

v.27 τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγώ^{rn-p} ἀφίημι^{vial1s} πᾶς^{aannp} καί^c ἀκολουθῶ^{vial1p} σύ^{rd-p} τις^{rqnms} ἄρα^{xo} εἶμι^{vifx3s} ἐγώ^{rd-p}.

v.28 ὁ^{dnms} δε^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdmp} ἀμὴν^h λέγω^{vial1s} σύ^{rd-p} ὅτι^c σύ^{rn-p} ὁ^{dnmp} ἀκολουθῶ^{vpaanmp} ἐγώ^{rd-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} παλιγγενεσίᾳ^{ndfs} ὅταν^c καθίζω^{vial2p} καί^c σύ^{rn-p} ἐπὶ^p δώδεκα^{tn} θρόνος^{namp} κρίνω^{vpaanmp} ὁ^{dafp} δώδεκα^{tn} φυλὴ^{nafp} ὁ^{dqms} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.29** καί^c πᾶς^{anmsn} ὃς^{rtnms} ἀφίημι^{vial3s} οἰκίαν^{nafp} ἢ^{xo} ἀδελφός^{namp} ἢ^{xo} ἀδελφή^{nafp} ἢ^{xo} πατήρ^{nam} ἢ^{xo} μητήρ^{nafs} ἢ^{xo} γυνή^{nafs} ἢ^{xo} τέκνον^{namp} ἢ^{xo} ἀγρός^{namp} ἔνεκα^{bo} ὁ^{dqns} ὄνομα^{ngns} ἐγώ^{tpg-s} ἑκατονταπλασίονα^{aannp} λαμβάνω^{vifd3s} καί^c ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vifa3s}.

v.30 πολλὺς^{aannpn} δε^c εἶμι^{vifx3p} πρῶτος^{aannpn} ἔσχατος^{aannpn} καί^c ἔσχατος^{aannpn} πρῶτος^{aannpn}.

20. v.1 ὅμοιος^{anfnsn} γάρ^c εἶμι^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεὺς^{nnfs} ὁ^{dqmp} οὐρανός^{ngmp} ἀνθρώπος^{ndms} οἰκοδεσπότης^{ndms} ὅστις^{rtnms} ἐξέρχεται^{viaa3s} ἅμα^{bo} πρωτῷ^{bo} μισθόω^{vnam} ἐργάτης^{namp} εἰς^p ὁ^{dams} ἀμπελῶν^{nam} αὐτός^{tpgms}. **v.2** συμφωνέω^{vpaanms} δε^c μετὰ^p ὁ^{dqmp} ἐργάτης^{ngmp} ἐκ^p δηναρίον^{ngns} ὁ^{dafns} ἡμέρα^{nafs} ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpamp} εἰς^p ὁ^{dams} ἀμπελῶν^{nam} αὐτός^{tpgms}.

v.3 καί^c ἐξέρχεται^{vpaanms} περὶ^p ὁ^{dafns} τρίτος^{aafsn} ὥρα^{nafs} ὁ^{vial3s} ἄλλος^{aannpn} ἴσημι^{vpxaamp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγορά^{ndfs} ἀργός^{aannpn}. **v.4** κάκεῖνος^{rdmp} λέγω^{viaa3s} ὑπάγω^{vdpa2p} καί^c σύ^{rn-p} εἰς^p ὁ^{dams} ἀμπελῶν^{nam} καί^c ὃς^{rtnms} ἐάν^{qo} εἶμι^{vspx3s} δίκαιος^{aansn} δίδωμι^{vial1s} σύ^{rd-p} ὁ^{dnmp} δε^c ἀπέρχομαι^{viaa3p}. **v.5** πάλιν^{bo} ἐξέρχεται^{vpaanms} περὶ^p ἕκτος^{aafsn} καί^c ἑνατος^{aafsn} ὥρα^{nafs}

ποιέω^{viaa3s} ὡσαύτως^{bo}.

γούς, καὶ λέγει αὐτοῖς Τί ὧδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί.
 λέγουσιν αὐτῷ Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο λέγει αὐτοῖς Ὑπά- 7
 γετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ ὁ ἐὰν ἢ δίκαιόν λήψεσθε.
 ὁψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρό- 8
 πῳ αὐτοῦ Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν
 ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. καὶ ἐλθόντες 9
 οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. ἐλθόντες 10
 δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖονα λήφονται, καὶ ἔλαβον καὶ
 αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκο- 11
 δεσπότου. λέγοντες ὅτι Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν 12
 καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βασιτάσασιν τὸ βάρος τῆς
 ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν 13
 Ἐταῖρε οὐκ ἀδικῶ σε, οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι. ἄρον 14
 τὸ σὸν καὶ ὑπάγε θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὥς καὶ σοί,
 ἢ οὐκ ἔξεστίν μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς εἰ ὁ ὀφθαλμός 15
 σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι. Οὕτως ἔσονται οἱ ἔ- 16
 σχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι πολλοὶ γὰρ εἰσιν κλητοί,
 ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα 17
 παρέλαβεν τοὺς δώδεκα μαθητάς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶ-
 πεν αὐτοῖς. Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ 18
 ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν

v.6 περιῖP δέC ὁdafs ἐνδέκατοςaafsn ὥραῃnafs ἐξέρχομαιvpaanms εὐρίσκωviaa3s ἄλλοςaampn
 ἴστημιvpxaamp ἀργόςaampn καίC λέγωvipa3s αὐτόςrpdmp τίςrqans ὧδεbo ἴστημιvixa2p ὅλοςaafsn ὁdafs
 ἡμέραῃnafs ἀργόςanmpn. **v.7** λέγωvipa3p αὐτόςrpdms ὅτιC οὐδεὶςanfsn ἐγώrpa-p μισθόςviam3s
 λέγωvipa3s αὐτόςrpdmp ὑπάγωvdpa2p καίC σύrpn-p εἰςP ὁdams ἀμπελῶνῃnams καίC ὅςtrans
 ἐάνqo εἰμιῃvspx3s δίκαιοςaansn λαμβάνωvifd2p. **v.8** ὅψιοςagfsn δέC γίνομαιvpadgfs λέγωvipa3s
 ὁdnms κύριοςnnms ὁdgms ἀμπελῶνῃngms ὁddms ἐπίτροποςndms αὐτόςrpgms καλέωvdaa2s ὁdamp
 ἐργάτηςnamp καίC ἀποδίδωμιῃvdaa2s αὐτόςrpdmp ὁdams μισθόςῃnams ἀρχῶvpaanms ἀπὸP ὁdgmp
 ἔσχατοςagmpn ἕωςC ὁdgmp πρῶτοςagmpn. **v.9** καίC ἐρχομαιvpaanmp ὁdnmp περιῖP ὁdafs
 ἐνδέκατοςaafsn ὥραῃnafs λαμβάνωviaa3p ἀνὰP δηνάριονῃnans. **v.10** ἐρχομαιvpaanmp δέC ὁdnmp
 πρῶτοςanmpn νομίζωviaa3p ὅτιC πολὺςaanpc λαμβάνωvifd3p καίC λαμβάνωviaa3p καίC αὐτόςrpnmp
 ἀνὰP δηνάριονῃnans. **v.11** λαμβάνωvpaanmp δέC γογγύζωvpaanmp κατὰP ὁdgms οἰκοδεσποτίαςῃngms.
v.12 λέγωvppanmp ὅτιC οὗτοςrdnmp ὁdnmp ἔσχατοςanmpn εἰςῃnafs ὥραῃnafs ποιεῖωviaa3p καίC
 ἴσοςaampn ἐγώrpd-p αὐτόςrtrap ποιεῖωviaa2s ὁddmp βαστάζωvpaadmp ὁdans βάροςῃnans ὁdgfs
 ἡμέραῃngfs καίC ὁdams καύσωνῃnams. **v.13** ὁdnms δέC ἀποκρίνομαιvpaanms λέγωviaa3s εἰςndms
 αὐτόςrpgmp ἐταῖροςῃnms οὐῃxo ἀδικέωvipa1s σύrpa-s οὐχῃxo δηνάριονῃngms συμφωνέωviaa2s ἐγώrpd-s.
v.14 αἶρωvdaa2s ὁdans σόςrsans καίC ὑπάγωvdpaa2s θέλωvipa1s δέC οὗτοςrdms ὁddms ἔσχατοςadmsn
 δίδωμιῃnaa ὥςbo καίC οὐrpd-s. **v.15** ἡxo οὐῃxo ἔξεστινvifq3s ἐγώrpd-s ποιεῖωvnaa ὅςtrans
 θέλωvipa1s ἐνῃP ὁddnp ἐμόςrsdnp εἰqo ὁdnms ὀφθαλμόςῃnms σύrpg-s πονηρόςῃnmsn εἰμιῃvixp3s ὅτιC
 ἐγώrpn-s ἀγαθόςῃnmsn εἰμιῃvixp1s. **v.16** οὕτωbo εἰμιῃvifx3p ὁdnmp ἔσχατοςanmpn πρῶτοςanmpn
 καίC ὁdnmp πρῶτοςanmpn ἔσχατοςanmpn πολὺςanmpn γάρC εἰμιῃvixp3p κλητόςanmpn ὀλίγοςanmpn
 δέC ἐκλεκτόςanmpn. **v.17** καίC ἀναβαίνωvppanms ὁdnms Ἰησοῦςῃnms εἰςP Ἱεροσόλυμαῃnafs
 παραλαμβάνωviaa3s ὁdamp δώδεκαῃtn μαθητῆςnamp κατὰP ἴδιοςaafsn ἐνῃP ὁddfs ὁδόςῃndfs καίC
 λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp.

- 19 καὶ κατακρῖνοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ. καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν
τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖζαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι καὶ
20 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ
τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰ-
21 τοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Τί θέλεις λέγει αὐτῷ
Εἰπέ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ
22 εἷς ἐξ εὐωνύμων ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ
μέλλω πίνειν καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι·
23 λέγουσιν αὐτῷ Δυνάμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς Τὸ μὲν ποτήριόν
μου πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε,
Τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν
24 ἐμὸν δοῦναι ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου. Καὶ ἀ-
25 κούσαντες οἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ
Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν Οἶδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες
τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζ-
26 ζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ ἐν
27 ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔστω ὑμῶν διάκονος. καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ἐν
28 ὑμῖν εἶναι πρῶτος ἔστω ὑμῶν δοῦλος, ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν

v.18 ἰδοὺ^{vd aa2s} ἀναβαίνω^{vi pa1p} εἰς^p ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms} παραδίδωμι^{vi pr3s} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεὺς^{ndmp} καί^c γραμματεὺς^{ndmp} καί^c κατακρίνω^{vi fa3p} αὐτός^{rpams} θάνατος^{ndms}. **v.19** καί^c παραδίδωμι^{vi fa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} εἰς^p ὁ^{dans} ἐμπαῖζω^{vnaa} καί^c μαστιγῶ^{vnaa} καί^c σταυρόω^{vnaa} καί^c ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vi fm3s}.
v.20 τότε^{bo} προσέρχομαι^{vi aa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dgnmp} υἱός^{ngmp} Ζεβεδαίος^{ngms} μετὰ^p ὁ^{dgnmp} υἱός^{ngmp} αὐτός^{rpams} προσκυνέω^{rp anfs} καί^c αἰτέω^{rp anfs} τι-ορίαν^{na} παρά^p αὐτός^{rpams}.
v.21 ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{vi aa3s} αὐτός^{rpams} τίς^{rqans} θέλω^{vi pa2s} λέγω^{vi pa3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vd aa2s} ἵνα^c καθίζω^{vs aa3p} οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} υἱός^{nnmp} ἐγώ^{rp-g-s} εἷς^{nnms} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} σύ^{rp-g-s} καί^c εἷς^{nnms} ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} σύ^{rp-g-s}. **v.22** ἀποκρίνομαι^{vp aonms} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vi aa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{vi xa2p} τίς^{rqans} αἰτέω^{vi mp2p} δύναμαι^{vi mp2p} πίνω^{vnaa} ὁ^{dans} ποτήριον^{nnans} ὅς^{rrans} ἐγώ^{rp-n-s} μέλλω^{vi pa1s} πίνω^{vnaa} καί^c ὁ^{dans} βάπτισμα^{nnans} ὅς^{rrans} ἐγώ^{rp-n-s} βαπτίζω^{vi pp1s} βαπτίζω^{vnaa} λέγω^{vi pa3p} αὐτός^{rpams} δύναμαι^{vi mp1p}. **v.23** καί^c λέγω^{vi pa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dans} μὲν^{xo} ποτήριον^{nnans} ἐγώ^{rp-g-s} πίνω^{vi fd2p} καί^c ὁ^{dans} βάπτισμα^{nnans} ὅς^{rrans} ἐγώ^{rp-n-s} βαπτίζω^{vi pp1s} βαπτίζω^{vi pr2p} ὁ^{dnms} δέ^c καθίζω^{vnaa} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγώ^{rp-g-s} καί^c ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn} ἐγώ^{rp-g-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vi pr3s} ἐμός^{rsnms} διδωμι^{vnaa} ἀλλά^c ὅς^{rdmp} ἐτοιμάζω^{vi pr3s} ὑπὲρ^p ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rp-g-s}. **v.24** καί^c ἀκούω^{vp aonmp} ὁ^{dnmp} δέκα^{tn} ἀγανακτέω^{vi aa3p} περὶ^p ὁ^{dgnmp} δύο^{tn} ἀδελφός^{ngmp}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} προσκαλέομαι^{vp adnms} αὐτός^{rpams} λέγω^{vi aa3s} οἶδα^{vi xa2p} ὅτι^c ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} κατακυριεύω^{vi pa3p} αὐτός^{rpams} καί^c ὁ^{dnmp} μέγας^{anmpn} κατεξουσιάζω^{vi pa3p} αὐτός^{rpams}. **v.26** οὐ^{xo} οὕτω^{bo} δέ^c εἰμι^{vi fx3s} ἐν^p σύ^{rp-d-p} ἀλλά^c ὅς^{rrams} ἐάν^{qo} θέλω^{vs pa3s} ἐν^p σύ^{rp-d-p} μέγας^{anmsn} γίνομαι^{vnaa} εἰμι^{vi dxp3s} σύ^{rp-g-p} διάκονος^{nnms}. **v.27** καί^c ὅς^{rrams} ἐάν^{qo} θέλω^{vs pa3s} ἐν^p σύ^{rp-d-p} εἰμι^{vi npx} πρῶτος^{anmsn} εἰμι^{vi dxp3s} σύ^{rp-g-p} δοῦλος^{nnms}.

ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν 29
ἀπὸ Ἰεριχῶ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. καὶ ἰδοὺ δύο 30
τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς πα-
ράγει ἔκραζαν λέγοντες Ἐλέησον ἡμᾶς κύριε υἱὸς Δαβὶδ. ὁ δὲ 31
ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν, οἱ δὲ μείζον ἔκραζον
λέγοντες Ἐλέησον ἡμᾶς κύριε υἱὸς Δαβὶδ. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς 32
ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν. λέγουσιν 33
αὐτῷ Κύριε ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ σπλαγχνισθεὶς 34
δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν
αὐτῶν, οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἤλθον εἰς Βηθθαγῆ 21
πρὸς τὸ Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μα-
θητάς. λέγων αὐτοῖς Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι 2
ὑμῶν καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐ-
τῆς, λύσαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι ἐρεῖτε ὅτι Ὁ 3
κύριος αὐτῶν χρειαν ἔχει, εὐθέως δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. Τοῦτο 4
δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέ-
γοντος. Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται· 5
σοι πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.
πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν 6

v.28 ὥσπερ^{bo} ὁδνms υἱός^{nnms} ὁδgms ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{v1aa3s} διακονέω^{vnap} ἀλλὰ^c
διακονέω^{vnaa} καί^c διδωμι^{vnaa} ὁdafs ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} λύτρον^{nans} ἀντὶ^p πολὺς^{agmpn}.
v.29 καί^c ἐκπορευομαι^{vppngmp} αὐτός^{rgmp} ἀπὸ^p Ἰεριχῶ^{tp} ἀκολουθεῖ^{v1aa3s} αὐτός^{rgdms}
ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn}. **v.30** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} δύο^{tn} τυφλός^{anmpn} καθήμεν^{vppnnmp} παρὰ^p ὁdafs
ὁδός^{nafs} ἀκούω^{vraanmp} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} παράγει^{v1pa3s} κρᾶζω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} ἐλέεω^{vdaa2s}
ἐγὼ^{tpa-p} κύριος^{nvms} υἱός^{nnms} Δαυιδ^{tp}. **v.31** ὁδnms δέ^c ὄχλος^{nnms} ἐπιτιμάω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp}
ἵνα^c σιωπάω^{vsaa3p} ὁdnmp δέ^c μέγας^{bo} κρᾶζω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} ἐλέεω^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpa-p} κύριος^{nvms}
υἱός^{nnms} Δαυιδ^{tp}. **v.32** καί^c ἴσημι^{vraanms} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} φωνέω^{v1aa3s} αὐτός^{rgamp} καί^c
λέγω^{v1aa3s} τίς^{rgans} θέλω^{v1pa2p} ποιέω^{vsaa1s} σύ^{tpd-p}. **v.33** λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rgdms} κύριος^{nvms}
ἵνα^c ἀνοίγω^{vsap3p} ἐγὼ^{tpg-p} ὁdnmp ὀφθαλμός^{nnmp}. **v.34** σπλαγχνίζομαι^{vraonms} δέ^c ὁdnms
Ἰησοῦς^{nnms} ἅπτω^{viad3s} ὁdgmpp ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rgmp} καί^c εὐθέως^{bo} ἀναβλέπω^{v1aa3p}
αὐτός^{rgmp} ὁdnmp ὀφθαλμός^{nnmp} καί^c ἀκολουθεῖ^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms}. **21. v.1** καί^c
ὅτε^{bo} ἐγγίζω^{v1aa3p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p Βηθθαγῆ^{tp} πρὸς^p ὁdans
ὁρος^{nans} ὁdgrf ἐλαία^{ngfr} τότε^{bo} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} ἀποστέλλω^{v1aa3s} δύο^{tn} μαθητῆς^{namp}.
v.2 λέγω^{vppanms} αὐτός^{rgdmp} πορεύομαι^{vsao2p} εἰς^p ὁdafs κώμην^{nafs} ὁdafs ἀπέναντι^{bo} σύ^{tpg-p}
καί^c εὐθέως^{bo} εὐρίσκω^{v1fa2p} ὄνος^{nafs} δέω^{vrxpafs} καί^c πῶλος^{nams} μετὰ^p αὐτός^{rgpfs} λύω^{vraanmp}
ἄγω^{vdaa2p} ἐγὼ^{tpd-s}. **v.3** καί^c ἐάν^{qo} τι-σρινμο σύ^{tpd-p} λέγω^{v1aa3s} τι-σριανσ λέγω^{v1fa2p} ὅτι^c
ὁdnms κύριος^{nvms} αὐτός^{rgmp} χρειά^{nafs} ἔχω^{v1pa3s} εὐθέως^{bo} δέ^c ἀποστέλλω^{v1fa3s} αὐτός^{rgmp}.
v.4 οὐτός^{rgdms} δέ^c ὁλος^{annsn} γίνομαι^{v1xa3s} ἵνα^c πληρώω^{vsap3s} ὁdnms λέγω^{vrapnms} διὰ^p ὁdgm
προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.5** λέγω^{vdaa2p} ὁddfs θυγάτηρ^{ndfs} Σιών^{tp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁdnms
βασιλεὺς^{nvms} σύ^{tpg-s} ἔρχομαι^{v1rp3s} σύ^{tpd-s} πραῦς^{annsn} καί^c ἐπιβαίνω^{vrxanms} ἐπὶ^p ὄνος^{nafs} καί^c
πῶλος^{nams} υἱός^{nams} ὑποζύγιον^{ngns}.

- 7 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον καὶ ἐπέθη-
 καν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν.
 8 ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ ἄλ-
 λοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννουν ἐν τῇ
 9 ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον
 λέγοντες Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
 10 ὀνόματι κυρίου, Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσελθόντος
 αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα Τίς ἐστιν
 11 οὗτος. οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀ-
 12 πὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν
 τοῦ θεοῦ καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας
 ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυθιστῶν κατέστρεψεν καὶ
 13 τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς. καὶ λέγει αὐτοῖς
 Γέγραπται Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται ὑμεῖς δὲ
 14 αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυ-
 15 φλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες
 δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ
 τοὺς παῖδας κρᾶζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ
 16 Δαβίδ, ἠγανάκτησαν. καὶ εἶπον αὐτῷ Ἀκούεις τί οὗτοι λέγου-
 σιν ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Ναὶ οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι Ἐκ

v.6 πορεύομαι^{vpaonmp} δέ^c ὁ^d δ^{nm}π μ^uθητὴς^{nnmp} καί^c ποιέω^{vpaanmp} καθ^oώς^{bo} προστάσσω^{viaa3s}
 αὐτός^{rgpdm} ὁ^d δ^{nm}s Ἰησοῦς^{nnms}. **v.7** ἄγω^{viaa3p} ὁ^d δ^{af}s ὄνος^{nafs} καί^c ὁ^d δ^{ams} πῶλος^{nam}
 καί^c ἐπιτιθημι^{viaa3p} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rgpmp} ὁ^d δ^{anp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rgpmp} καί^c ἐπικαθίζω^{viaa3s}
 ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rgpmp}. **v.8** ὁ^d δ^{nm}s δέ^c πολὺς^{anmsn} ὄχλος^{nnms} στρωννύω^{viaa3p} ἑαυτοῦ^{rxgmp}
 ὁ^d δ^{anp} ἱμάτιον^{nanp} ἐν^p ὁ^d δ^{dfs} ὁδός^{ndfs} ἄλλος^{anmpn} δέ^c κόπτω^{viaa3p} κλάδος^{nam} ἀπὸ^p ὁ^d δ^{gnp}
 δένδρον^{ngnp} καί^c στρωννύω^{viaa3p} ἐν^p ὁ^d δ^{dfs} ὁδός^{ndfs}. **v.9** ὁ^d δ^{nm}p δέ^c ὄχλος^{nnmp} ὁ^d δ^{nm}p
 προάγω^{vppanmp} καί^c ὁ^d δ^{nm}p ἀκολουθέω^{vppanmp} κρᾶζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ὦσαννὰth ὁ^d δ^{dm}s
 υἱός^{ndms} Δαυιδ^{tp} εὐλογέω^{vpxpnm} ὁ^d δ^{nm}s ἔρχομαι^{vppnms} ἐν^p ὄνομα^{ndms} κύριος^{ngms} ὦσαννὰth
 ἐν^p ὁ^d δ^{nm}p ὑψιστος^{adnpr}. **v.10** καί^c εἰσέρχομαι^{vpaagms} αὐτός^{rgpms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}
 σεῖω^{via3s} πᾶς^{anfsn} ὁ^d δ^{nm}s πόλις^{nnfs} λέγω^{vppanfs} τίς^{rgnms} εἰμὶ^{vixp3s} οὗτος^{rdms}. **v.11** ὁ^d δ^{nm}p
 δέ^c ὄχλος^{nnmp} λέγω^{viaa3p} οὗτος^{rdms} εἰμὶ^{vixp3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^d δ^{nm}s προφήτης^{nnms}
 ἀπὸ^p Ναζαρέτ^{tp} ὁ^d δ^{gfs} Γαλιλαία^{ngfs}. **v.12** καί^c εἰσέρχομαι^{viaa3s} ὁ^d δ^{nm}s Ἰησοῦς^{nnms}
 εἰς^p ὁ^d δ^{ans} ἱερόν^{nans} ὁ^d δ^{gms} θεός^{ngms} καί^c ἐκβάλλω^{viaa3s} πᾶς^{aampn} ὁ^d δ^{amp} πωλέω^{vppaamp}
 καί^c ἀγοράζω^{vppaamp} ἐν^p ὁ^d δ^{dm}s ἱερόν^{ndms} καί^c ὁ^d δ^{afp} τράπεζα^{nafp} ὁ^d δ^{gmp} κολλυθιστής^{ngmp}
 καταστρέφω^{viaa3s} καί^c ὁ^d δ^{afp} καθέδρα^{nafp} ὁ^d δ^{gmp} πωλέω^{vppagmp} ὁ^d δ^{afp} περιστέρα^{nafp}. **v.13** καί^c
 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgpdm} γράφω^{vixp3s} ὁ^d δ^{nm}s οἶκος^{nnms} ἐγ^w ὁ^d δ^{gms} οἶκος^{nnms} προσευχῆς^{ngfs}
 καλέω^{vifp3s} σὺ^{rgn-p} δέ^c αὐτός^{rgpams} ποιέω^{viaa2p} σπήλαιον^{nans} λησιτῆς^{ngmp}. **v.14** καί^c
 προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rgpdm} τυφλός^{anmpn} καί^c χωλός^{anmpn} ἐν^p ὁ^d δ^{dm}s ἱερόν^{ndms} καί^c
 θεραπεύω^{viaa3s} αὐτός^{rgpmp}. **v.15** ὁ^d δ^{ra} ὁ^d δ^{nm}p ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^d δ^{nm}p
 γραμματεὺς^{nnmp} ὁ^d δ^{anp} θαυμάσιος^{aampn} ὁ^d δ^{gmp} ποιέω^{viaa3s} καί^c ὁ^d δ^{amp} παῖς^{nam} κρᾶζω^{vppaamp}
 ἐν^p ὁ^d δ^{dm}s ἱερόν^{ndms} καί^c λέγω^{vppaamp} ὦσαννὰth υἱός^{ndms} Δαυιδ^{tp} ἀγανακτέω^{viaa3p}.

στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. Καὶ κατα- 17
 λιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν καὶ ἡυλί-
 σθη ἐκεῖ. Πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπεινάσεν. καὶ 18, 19
 ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν καὶ οὐδὲν εὔρεν
 ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον καὶ λέγει αὐτῇ Μηκέτι ἐκ σοῦ καρ-
 πὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἢ συκῇ.
 καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες Πῶς παραχρῆμα 20
 ἐξηράνθη ἡ συκῇ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν 21
 λέγω ὑμῖν ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῇτε οὐ μόνον τὸ τῆς
 συκῆς ποιήσετε ἀλλὰ καὶ τῷ ὄρει τοῦτω εἴπητε Ἀρθητι καὶ βλή-
 θητι εἰς τὴν θάλασσαν γενήσεται, καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε 22
 ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήψεσθε. Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς 23
 τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρε-
 σβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς καὶ
 τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς 24
 εἶπεν αὐτοῖς Ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ λόγον ἓνα ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι
 καὶ γὰρ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ, τὸ βάπτισμα Ἰωάν- 25
 νου πόθεν ἦν ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων οἱ δὲ διελογίζοντο παρ'
 ἑαυτοῖς λέγοντες Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ ἡμῖν Διατί οὖν
 οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἐὰν δὲ εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων φοβοῦ- 26

v.16 καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm5} ἀκούω^{v1pa2s} τίς^{rqans} οὗτος^{rdnmp} λέγω^{v1pa3p} ὁ^{dnms} δέ^c
 Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm5} ναί^{xo} οὐδέποτε^{bo} ἀναγινώσκω^{v1aa2p} ὅτι^c ἐκ^p στόμα^{ngns}
 νηπίος^{agmpn} καί^c θηλάζω^{vppagmp} καταρτίζω^{viam2s} αἶνος^{nams}. **v.17** καί^c καταλείπω^{vpaanms}
 αὐτός^{rpamp} ἐξερχομαι^{v1aa3s} ἔξω^{bo} ὁ^{dqfs} πόλις^{ngfs} εἰς^p Βηθανία^{nafs} καί^c αὐλίζομαι^{v1aa3s} ἐκεῖ^{bo}.
v.18 πρωΐα^{ngfs} δέ^c ἐπανάγω^{vppanms} εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} πεινάω^{v1aa3s}. **v.19** καί^c ὁράω^{vpaanms}
 συκῇ^{nafs} εἰς^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{dqfs} ὁδός^{ngfs} ἔρχομαι^{v1aa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpafs} καί^c οὐδεὶς^{aansn} εὐρίσκω^{v1aa3s}
 ἐν^p αὐτός^{rpdfs} εἰ^{qo} μὴ^{xo} φύλλον^{nanp} μόνος^{bo} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdfs} μηκέτι^{bo} ἐκ^p
 σύ^{tpg-s} καρπός^{nnms} γίνομαι^{vsad3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams} καί^c ζηραίνω^{v1ap3s} παραχρῆμα^{bo}
 ὁ^{dnfs} συκῇ^{nnfs}. **v.20** καί^c ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} θαυμάζω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp}
 πῶς^{bo} παραχρῆμα^{bo} ζηραίνω^{v1ap3s} ὁ^{dnfs} συκῇ^{nnfs}. **v.21** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm5} ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p} ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa2p} πίστις^{nafs} καί^c
 μὴ^{xo} ἀκριβίω^{vsa2p} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dams} ὁ^{dqfs} συκῇ^{ngfs} ποιέω^{vifa2p} ἀλλὰ^c κἀν^{qo} ὁ^{ddms} ὁ^{dnms} ὁ^{dnms}
 οὗτος^{rdnms} λέγω^{v1aa3s} αἶρω^{vda2p} αἶψα^{2p} καί^c ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} γίνονται^{vifd3s}.
v.22 καί^c πᾶς^{aanpn} ὁ^{dos} ἄν^{xo} αἰτέω^{vsa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} προσευχῇ^{ndfs} πιστεύω^{vppanmp}
 λαμβάνω^{vifd2p}. **v.23** καί^c ἔρχομαι^{vpaadms} αὐτός^{rpdm5} εἰς^p ὁ^{dams} ἱερὸν^{nans} προσέρχομαι^{v1aa3p}
 αὐτός^{rpdm5} διδάσκω^{vppadms} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^{dqms}
 λαός^{ngms} λέγω^{vppanmp} ἐν^p ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{v1pa2s} καί^c τίς^{rqhms}
 σύ^{tpd-s} δίδωμι^{v1aa3s} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.24** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm5} ἐρωτάω^{vifa1s} σύ^{tpa-p} καὶ γὰρ^{tpn-s} λόγος^{nams} εἰς^{nams} ὅς^{rrams}
 ἐάν^{qo} λέγω^{vsa2p} ἐγώ^{tpd-s} καὶ γὰρ^{tpn-s} σύ^{tpd-p} λέγω^{vifa1s} ἐν^p ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp}
 ποιέω^{v1pa1s}. **v.25** ὁ^{dnms} βάπτισμα^{nnms} Ἰωάννης^{ngms} πόθεν^{bo} εἰμι^{vix3s} ἐκ^p οὐρανό^{ngms}
 ἤ^{xo} ἐκ^p ἀνθρώπου^{ngmp} ὁ^{dnmp} δέ^c διαλογίζομαι^{v1iin3p} παρὰ^p ἑαυτοῦ^{rxdm5} λέγω^{vppanmp} ἐάν^{qo}
 λέγω^{vsa1p} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} λέγω^{vifa3s} ἐγώ^{tpd-p} διά[&]τίς^{xo} οὖν^c οὐ^{xo} πιστεύω^{v1aa2p} αὐτός^{rpdm5}.

μεθα τὸν ὄχλον πάντες γὰρ ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην.
 27 καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπον, Οὐκ οἶδαμεν ἔφη αὐτοῖς καὶ
 28 αὐτός Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τί
 δὲ ὑμῖν δοκεῖ ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο καὶ προσελθὼν τῷ
 πρώτῳ εἶπεν Τέκνον ὑπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι
 29 μου. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐ θέλω ὑστερον δὲ μεταμελη-
 30 θείς ἀπῆλθεν. καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως ὁ δὲ
 31 ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἐγὼ κύριε καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. τίς ἐκ τῶν δύο
 ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς λέγουσιν αὐτῷ Ὁ πρῶτος λέγει
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι
 32 προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἦλθεν γὰρ πρὸς
 ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ οἱ
 δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ, ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ
 33 μετεμελήθητε ὑστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην παραβο-
 λὴν ἀκούσατε Ἄνθρωπος τις ἦν οἰκοδεσπότης ὅστις ἐφύτευσεν
 ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὠρυξεν ἐν αὐτῷ
 ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ
 34 ἀπεδήμησεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν ἀπέστειλεν
 τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς
 35 αὐτοῦ. καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν

v.26 ἐάν^{qo} δέ^c λέγω^{vsaa1p} ἐκ^p ἄνθρωπος^{ngmp} φοβέομαι^{v1pn1p} ὁ^{dams} ὄχλος^{names} πᾶς^{anmpn}
 γάρ^c ἔχω^{v1pa3p} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{names} ὡς^{bo} προφήτης^{names}. **v.27** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonmp}
 ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{v1aa3p} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1p} φημί^{v1ix3s} αὐτός^{rpdmp} καί^c αὐτός^{rpnms} οὐδ^{bo}
 ἐγώ^{rpn-s} λέγω^{v1pa1s} σύ^{rpd-p} ἐν^p ποίᾳ^{rqdfs} ἐξουσίᾳ^{ndfs} οὗτος^{rdamp} ποιεῶ^{v1pa1s}. **v.28** τίς^{rqnms}
 δέ^c σύ^{rpd-p} δοκέω^{v1pa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἔχω^{v1aa3s} τέκνον^{nanp} δύο^{tn} καί^c προσέρχομαι^{vpaanms}
 ὁ^{ddms} πρῶτος^{adnsn} λέγω^{v1aa3s} τέκνον^{nvns} ὑπάγω^{vdpa2s} σήμερον^{bo} ἐργάζομαι^{vdpn2s} ἐν^p ὁ^{ddms}
 ἀμπελῶν^{ndms} ἐγώ^{rpg-s}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} θέλω^{v1pa1s}
 ὑστερος^{bo} δέ^c μεταμέλομαι^{vpaonms} ἀπέρχομαι^{v1aa3s}. **v.30** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddms}
 δευτερος^{adnsn} λέγω^{v1aa3s} ὡσαύτως^{bo} ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} ἐγώ^{rpn-s}
 κύριος^{nvms} καί^c οὐ^{xo} ἀπέρχομαι^{v1aa3s}. **v.31** τίς^{rqnms} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} δύο^{tn} ποιεῶ^{v1aa3s} ὁ^{dams}
 θέλημα^{nans} ὁ^{dgmns} πατήρ^{ngms} λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdmp}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c ὁ^{dnmp} τελώνης^{nnmp} καί^c ὁ^{dnfr} πόρνη^{nnfr}
 προάγω^{v1pa3p} σύ^{rpa-p} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmns} θεός^{ngms}. **v.32** ἔρχομαι^{v1aa3s} γάρ^c πρὸς^p
 σύ^{rpa-p} Ἰωάννης^{nnms} ἐν^p ὁ^{dods} δικαιοσύνη^{ngfs} καί^c οὐ^{xo} πιστεύω^{v1aa2p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp}
 δέ^c τελώνης^{nnmp} καί^c ὁ^{dnfr} πόρνη^{nnfr} πιστεύω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} σύ^{rpn-p} δέ^c ὁράω^{vpaanmp} ὅς^{xo}
 μεταμέλομαι^{v1aa2p} ὑστερος^{bo} ὁ^{dgmns} πιστεύω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v.33** ἄλλος^{aafsn} παραβολή^{nafs}
 ἀκούω^{vdaa2p} ἄνθρωπος^{nnms} τίς^{rnnms} εἶμι^{v1ix3s} οἰκοδεσπότης^{nnms} ὅστις^{rtnms} φυτεύω^{v1aa3s}
 ἀμπελῶν^{names} καί^c φραγμὸς^{names} αὐτός^{rpdms} περιτίθημι^{v1aa3s} καί^c ὀρύσσω^{v1aa3s} ἐν^p αὐτός^{rpdms}
 ληνός^{nafs} καί^c οἰκοδομέω^{v1aa3s} πύργος^{names} καί^c ἐκδίδωμι^{v1am3s} αὐτός^{rpnms} γεωργός^{ndmp}
 καί^c ἀποδημέω^{v1aa3s}. **v.34** ὅτε^{bo} δέ^c ἐγγίζω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} ὁ^{dgmpr} κάριος^{ngmp}
 ἀποστέλλω^{v1aa3s} ὁ^{damp} δούλος^{nampr} αὐτός^{rpgms} πρὸς^p ὁ^{damp} γεωργός^{nampr} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{damp}
 καρπός^{nampr} αὐτός^{rpgms}.

ἔδειραν ὃν δὲ ἀπέκτειναν ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπέστει- 36
 λεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς
 ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ 37
 λέγων Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες 38
 τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε ἀ-
 ποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
 καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτει- 39
 ναν. ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τί ποιήσῃ τοῖς 40
 γεωργοῖς ἐκεῖνοις. λέγουσιν αὐτῷ Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει 41
 αὐτούς καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδόσεται ἄλλοις γεωργοῖς οἵτινες
 ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέ- 42
 γει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς Λίθον
 ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν 43
 γωνίας, παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀ-
 φθαλμοῖς ἡμῶν. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ 43
 βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς
 αὐτῆς. Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται, ἐφ 44
 ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσῃ αὐτόν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς 45
 καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν
 λέγει, καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους 46
 ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

v.35 καί^c λαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} γεωργός^{nnmp} ὁ^{damp} δούλος^{nampp} αὐτός^{rgms} ὅς^{rrams}
 μέν^{xo} δέ^{rw} αἱ^vα^{3p} ὅς^{rrams} δέ^c ἀποκτείνω^v αἱ^vα^{3p} ὅς^{rrams} δέ^c λιθοβολῶ^v αἱ^vα^{3p}. **v.36** πάλιν^{bo}
 ἀποστέλλω^v αἱ^vα^{3s} ἄλλος^{aampn} δούλος^{nampp} πολὺς^{aampc} ὁ^{dgmp} πρῶτος^{agmpn} καί^c ποιῶ^v αἱ^vα^{3p}
 αὐτός^{rgdmp} ὡσαύτως^{bo}. **v.37** ὕστερος^{bo} δέ^c ἀποστέλλω^v αἱ^vα^{3s} πρὸς^p αὐτός^{rgamp} ὁ^{dams}
 υἱός^{nam} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanms} ἐντρέπω^v αἱ^vα^{3p} ὁ^{dams} υἱός^{nam} ἐγὼ^{rgs}. **v.38** ὁ^{dnmp}
 δέ^c γεωργός^{nnmp} ὁ^{raaw} ὁ^{vpaanmp} ὁ^{dams} υἱός^{nam} λέγω^v αἱ^vα^{3p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rgdmp} οὗτος^{rdnms}
 εἰμὶ^v αἱ^vα^{3s} ὁ^{dnms} κληρονόμος^{nnms} δεῦτε^v αἱ^vα^{3p} ἀποκτείνω^v αἱ^vα^{3p} αὐτός^{rgams} καί^c κατέχω^v αἱ^vα^{3p}
 ὁ^{dams} κληρονομία^{nams} αὐτός^{rgms}. **v.39** καί^c λαμβάνω^{vpaanmp} αὐτός^{rgams} ἐκβάλλω^v αἱ^vα^{3p}
 ἔξω^{bo} ὁ^{dgms} ἀμπελῶν^{ngms} καί^c ἀποκτείνω^v αἱ^vα^{3p}. **v.40** ὅταν^c οὖν^c ἐρχομαι^v αἱ^vα^{3s} ὁ^{dnms}
 κύριος^{nnms} ὁ^{dgms} ἀμπελῶν^{ngms} τίς^{rgans} ποιῶ^v αἱ^vα^{3s} ὁ^{dmp} γεωργός^{ndmp} ἐκεῖνος^{rdmp}.
v.41 λέγω^v αἱ^vα^{3p} αὐτός^{rgdms} κακός^{aampn} κακῶς^{bo} ἀπόλλυμι^v αἱ^vα^{3s} αὐτός^{rgamp} καί^c ὁ^{dams}
 ἀμπελῶν^{nam} ἐκδίδωμι^v αἱ^vα^{3s} ἄλλος^{aampn} γεωργός^{ndmp} ὅστις^{rgmpn} ἀποδίδωμι^v αἱ^vα^{3p} αὐτός^{rgdms}
 ὁ^{damp} καρπός^{nampp} ἐν^p ὁ^{dmp} καιρός^{ndmp} αὐτός^{rgmp}. **v.42** λέγω^v αἱ^vα^{3s} αὐτός^{rgdmp}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδέποτε^{bo} ἀναγινώσκω^v αἱ^vα^{2p} ἐν^p ὁ^{ddp} γραφῇ^{ndp} λίθος^{nam} ὅς^{rrams}
 ἀποδοκιμάζω^v αἱ^vα^{3p} ὁ^{dnmp} οἰκοδομῶ^v οὗτος^{rdnms} γίνονται^v αἱ^vα^{3s} εἰς^p κεφαλὴ^{nams}
 γωνία^{ngis} παρὰ^p κύριος^{ngms} γίνονται^v αἱ^vα^{3s} οὗτος^{rdnms} καί^c εἰμὶ^v αἱ^vα^{3s} θαυμαστός^{anfs} ἐν^p
 ὀφθαλμός^{ndmp} ἐγὼ^{rgp}. **v.43** διὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^v αἱ^vα^{3s} σύ^{rgd} ὅτι^c αἶψα^v ἀπὸ^p σύ^{rgp}
 ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c δίδωμι^v ἐθνος^{nampp} ποιῶ^v αἱ^vα^{3s} καρπός^{nampp}
 αὐτός^{rgfs}. **v.44** καί^c ὁ^{dnms} πίπτω^v αἱ^vα^{3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} λίθος^{nam} οὗτος^{rdams} συνθλάω^v αἱ^vα^{3p}
 ἐπὶ^p ὅς^{rrams} δέ^c ἄν^{xo} πίπτω^v αἱ^vα^{3s} λικμάω^v αὐτός^{rgams}. **v.45** καί^c ἀκούω^v αἱ^vα^{3p} ὁ^{dnmp}
 ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ὁ^{dafp} παραβολή^{nafp} αὐτός^{rgms} γινώσκω^v αἱ^vα^{3p} ὅτι^c
 περὶ^p αὐτός^{rgmp} λέγω^v αἱ^vα^{3s}. **v.46** καί^c ζητέω^v αἱ^vα^{3p} αὐτός^{rgams} κρατέω^v αἱ^vα^{3p} φοβέομαι^v αἱ^vα^{3p}
 ὁ^{damp} ὄχλος^{nampp} ἐπειδὴ^c ὡς^{bo} προφήτης^{nam} αὐτός^{rgams} ἔχω^v αἱ^vα^{3p}.

- 22** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς
 2 λέγων. Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ
 3 ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν τοὺς
 4 δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους
 5 καὶ οὐκ ἤθελον ἔλθειν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους
 6 λέγων Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις Ἴδου τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα,
 7 οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα καὶ πάντα ἔτοιμα, δεῦτε
 8 εἰς τοὺς γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπηλθον ὁ μὲν εἰς τὸν
 9 ἴδιον ἀγρόν ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ κρατή-
 10 σαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. ἀκούσας
 11 δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀ-
 12 πώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν.
 13 τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν οἱ δὲ
 14 κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι, πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους
 15 τῶν ὁδῶν καὶ ὅσους ἂν εὑρήτε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ
 16 ἐξεληθόντες οἱ δούλοι ἐκείνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας
 17 ὅσους εὔρον πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς, καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος
 18 ἀνακειμένων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακει-
 19 μένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου.
 20 καὶ λέγει αὐτῷ Ἐταῖρε πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γά-
 21 μου ὁ δὲ ἐφίμωθη. τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνους Δή-

22. v.1 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτοῖς^{rdmp} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} λέγων^{vppanms}. **v.2** ὁμοιῶ^{viaap3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmpr} οὐρανός^{ngmpr} ἀνθρώπος^{ndms} βασιλεὺς^{ndms} ὅστις^{rtms} ποιῶ^{viaa3s} γάμος^{namp} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} αὐτός^{rgms}. **v.3** καί^c ἀποστέλλω^{viaa3s} ὁ^{damp} δούλος^{namp} αὐτός^{rgms} καλέω^{vnaa} ὁ^{damp} καλέω^{vpxpamp} εἰς^p ὁ^{damp} γάμος^{namp} καί^c οὐ^{xo} θέλω^{viaa3p} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.4** πάλιν^{bo} ἀποστέλλω^{viaa3s} ἄλλος^{aampn} δούλος^{namp} λέγω^{vppanms} λέγω^{vdaa2p} ὁ^{ddmp} καλέω^{vpxpdmpr} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnms} ἄριστον^{nnms} ἐγὼ^{rg-s} ἐτοιμάζω^{viaa1s} ὁ^{dnnmp} ταῦρος^{nnmp} ἐγὼ^{rg-s} καί^c ὁ^{dnnp} σιτιστός^{annpn} θύω^{vpxrnp} καί^c πᾶς^{annpn} ἔτοιμος^{annpn} δεῦτε^{vdx2p} εἰς^p ὁ^{damp} γάμος^{namp}. **v.5** ὁ^{dnnmp} δέ^c ἀμελέω^{vpaanmp} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnms} μὲν^{xo} εἰς^p ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn} ἀγρός^{namns} ὁ^{dnms} δέ^c εἰς^p ὁ^{dafs} ἐμπορία^{nafs} αὐτός^{rgms}. **v.6** ὁ^{dnnmp} δέ^c λοιπός^{annpn} κρατέω^{vpaanmp} ὁ^{damp} δούλος^{namp} αὐτός^{rgms} ὑβρίζω^{viaa3p} καί^c ἀποκτείνω^{viaa3p}. **v.7** ἀκούω^{vpaanms} ὁ^{dams} δέ^c ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὀργίζω^{viaap3s} καί^c πέμπω^{vpaanms} ὁ^{damp} στρατεύματα^{namp} αὐτός^{rgms} ἀπόλλυμι^{viaa3s} ὁ^{damp} φονεύς^{namp} ἐκείνους^{rdamp} καί^c ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} αὐτός^{rgmp} ἐπιπίρημι^{viaa3s}. **v.8** τότε^{bo} λέγω^{vira3s} ὁ^{ddmp} δούλος^{ndmp} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnms} μὲν^{xo} γάμος^{nnms} ἔτοιμος^{annmsn} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnnmp} δέ^c καλέω^{vpxrnpmp} οὐ^{xo} εἰμι^{vix3p} ἄξιος^{annpn}. **v.9** πορεύομαι^{vdpn2p} οὖν^c ἐπὶ^p ὁ^{dafp} διεξόδος^{nafp} ὁ^{dgmpr} ὁδός^{ngfp} καί^c ὁ^{dos} ἄν^{xo} εὐρίσκω^{vsa2p} καλέω^{vdaa2p} εἰς^p ὁ^{damp} γάμος^{namp}. **v.10** καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnnmp} δούλος^{rdnmp} ἐκείνος^{rdnmp} εἰς^p ὁ^{dafp} ὁδός^{nafp} συνάγω^{viaa3p} πᾶς^{aampn} ὁ^{dos} εὐρίσκω^{viaa3p} πονηρός^{aampn} τέ^{xo} καί^c ἀγαθός^{aampn} καί^c πίμπλημι^{viaap3s} ὁ^{dnms} γάμος^{nnms} ἀνάκειμαι^{vppngmp}. **v.11** εἰσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dams} δέ^c ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} θεάομαι^{vnaa} ὁ^{damp} ἀνάκειμαι^{vppnamp} ὁ^{daa} ἄν^{xo} ἄνθρωπος^{namns} οὐ^{xo} ἐνδύω^{vpxnams} ἐνδυμα^{nans} γάμος^{ngms}. **v.12** καί^c λέγω^{vira3s} αὐτός^{rdms} ἐταῖρος^{nvms} πῶς^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa2s} ὧδε^{bo} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} ἐνδυμα^{nans} γάμος^{ngms} ὁ^{dnms} δέ^c φιμώω^{viaap3s}.

σαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ
 σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
 ὀδόντων. πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Τότε 14, 15
 πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν πα-
 γιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς 16
 αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν λέγοντες Διδάσκαλε οἶδαμεν ὅτι ἀ-
 ληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις καὶ οὐ μέ-
 λει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.
 εἰπὲ οὖν ἡμῖν τί σοι δοκεῖ, ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ 17
 οὐ. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν Τί με πει- 18
 ράζετε ὑποκριταί. ἐπιδειξάτέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου οἱ δὲ 19
 προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς Τίνος ἡ εἰκὼν 20
 αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή. λέγουσιν αὐτῷ Καίσαρος τότε λέγει αὐ- 21
 τοῖς Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ.
 καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Ἐν 22, 23
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι οἱ λέγοντες μὴ
 εἶναι ἀνάστασιν καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν. λέγοντες Διδάσκαλε 24
 Μωσῆς εἶπεν Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα ἐπιγαμβρεύσει
 ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα 25
 τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί, καὶ ὁ

v.13 τότε^{bo} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} θασιλεύς^{nnms} ὁ^{ddmp} διάκονος^{ndmp} δὲ^w αὐ^{vpaanmp} αὐτός^{rgms}
 πούς^{namp} καὶ^c χεῖρ^{nafr} αὐ^{vdaa2p} αὐτός^{rgams} καὶ^c ἐκβάλλω^{vdaa2p} εἰς^p ὁ^{dans} σκότος^{nans}
 ὁ^{dans} ἐξώτερος^{aansn} ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{v1f3s} ὁ^{dnms} κλαυθμὸς^{nnms} καὶ^c ὁ^{dnms} βρυγμὸς^{nnms} ὁ^{dgmpr}
 ὁδούς^{ngmp}. **v.14** πολὺς^{anmpn} γάρ^c εἰμι^{v1px3p} κλητὸς^{anmpn} ὀλίγος^{anmpn} δέ^c ἐκλεκτός^{anmpn}.
v.15 τότε^{bo} πορεύομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} συμβούλιον^{nans} λαμβάνω^{v1aa3p} ὅπως^{bo}
 αὐτός^{rgams} παγιδεύω^{vsaa3p} ἐν^p λόγῳ^{ndms}. **v.16** καὶ^c ἀποστέλλω^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms}
 ὁ^{damp} μαθητὴς^{namp} αὐτός^{rgmp} μετὰ^p ὁ^{dgmpr} Ἡρωδιανοῦ^{rgmp} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms}
 οἶδα^{v1xa1p} ὅτι^c ἀληθὴς^{anmsn} εἰμι^{v1px2s} καὶ^c ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dgmms} θεός^{ngms} ἐν^p ἀληθείᾳ^{ndfs}
 διδάσκω^{v1pa2s} καὶ^c οὐ^{xo} μέλει^{v1pq3s} σύ^{tpd-s} περὶ^p οὐδὲ^{agsn} οὐ^{xo} γάρ^c ὀλέπω^{v1pa2s} εἰς^p
 πρόσωπον^{nans} ἀνθρώπου^{ngmp}. **v.17** λέγω^{vdaa2s} οὖν^c ἐγώ^{tpd-p} τίς^{rgans} σύ^{tpd-s} δοκέω^{v1pa3s}
 ἔξεστι^{v1pq3s} διδοῦναι^{naa} κῆνσον^{nams} Καίσαρ^{ndms} ἤ^{xo} οὐ^{xo}. **v.18** γινώσκω^{vpaanms} δέ^c
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} πονηρία^{nafs} αὐτός^{rgmp} λέγω^{v1aa3s} τίς^{rgans} ἐγώ^{tpa-s} πειράζω^{v1aa2p}
 ὑποκριτὴς^{nvmp}. **v.19** ἐπιδείκνυμι^{vdaa2p} ἐγώ^{tpd-s} ὁ^{dans} νόμισμα^{nans} ὁ^{dgmms} κῆνσος^{ngms} ὁ^{dnmp}
 δέ^c προσφέρω^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms} δηνάριον^{nans}. **v.20** καὶ^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rgdmp} τίς^{rggms}
 ὁ^{dnfs} εἰκὼν^{ndfs} οὗτος^{rdnfs} καὶ^c ὁ^{dnfs} ἐπιγραφή^{ndfs}. **v.21** λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rgdms} Καίσαρ^{ngms}
 τότε^{bo} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rgdmp} ἀποδιδῶμι^{vdaa2p} οὖν^c ὁ^{damp} Καίσαρ^{ngms} Καίσαρ^{ndms} καὶ^c ὁ^{damp}
 ὁ^{dgmms} θεός^{ngms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.22** καὶ^c ἀκούω^{vpaanmp} θαυμάζω^{v1aa3p} καὶ^c ἀφίημι^{vpaanmp}
 αὐτός^{rgams} ἀπερχομαι^{v1aa3p}. **v.23** ἐν^p ἐκείνῳ^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} προσέρχεται^{v1aa3p}
 αὐτός^{rgdms} Σαδδουκαῖος^{nnmp} ὁ^{dnmp} λέγω^{vppanmp} μὴ^{xo} εἰμι^{v1px} ἀνάστασις^{nafs} καὶ^c
 ἐπερωτῶ^{v1aa3p} αὐτός^{rgams}. **v.24** λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} Μωϋσῆς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ἐάν^{qo}
 τι-σρινισ ἀποθνήσκω^{vsaa3s} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} τέκνον^{namp} ἐπιγαμβρεύω^{v1fa3s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}
 αὐτός^{rgms} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rgms} καὶ^c ἀνίστημι^{v1fa3s} σπέρμα^{nans} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms}
 αὐτός^{rgms}.

26 γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ ὁ δεῦτερος καὶ
 27 ὁ τρίτος ἕως τῶν ἐπτά. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυ-
 28 νή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος τῶν ἐπτά ἔσται γυνή πάντες γὰρ
 29 ἔσχον αὐτήν, ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πλανᾶσθε
 30 μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ, ἐν γὰρ
 31 τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται, ἀλλ ὥς ἄγγε-
 32λοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσιν. περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν
 33 νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος.
 34 Ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ
 35 οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς Θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. καὶ ἀκούσαντες
 36, 37 οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι
 38, 39 ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους συνήχθησαν ἐπὶ
 40 τὸ αὐτό. καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικὸς πειράζων αὐτόν
 41 καὶ λέγων. Διδάσκαλε ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ. ὁ δὲ
 42 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ
 καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου,
 αὕτη ἐστὶν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. δευτέρα δὲ ὁμοία αὕτῃ
 Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὥς σεαυτόν. ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν
 ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται. Συνηγμέ-
 νων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. λέγων

v.25 εἰμι^{vix3p} δέ^c παρὰ^p ἐγώ^{tpd-p} ἐπτά^{tn} ἀδελφός^{nnmp} καί^c ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} γαμέω^{vpaanms}
 τελευτάω^{viaa3s} καί^c μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} σπέρμα^{nans} ἀφίημι^{viaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rgms}
 ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rgms}. **v.26** ὁμοίως^{bo} καί^c ὁ^{dnms} δεῦτερος^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms}
 τρίτος^{anmsn} ἕως^c ὁ^{dgm} ἐπτά^{tn}. **v.27** ὕστερος^{bo} δέ^c πᾶς^{agmpn} ἀποθνήσκει^{viaa3s} καί^c ὁ^{dnfs}
 γυνή^{nnfs}. **v.28** ἐν^p ὁ^{ddfs} οὖν^c ἀνάστασις^{ndfs} τίς^{rgms} ὁ^{dgm} ἐπτά^{tn} εἰμι^{vifx3s} γυνή^{nnfs}
 πᾶς^{anmpn} γάρ^c ἔχω^{viaa3p} αὐτός^{rgafs}. **v.29** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdm} πλανάω^{vdpp2p} μὴ^{xo} οἶδα^{vpxanmp} ὁ^{dafp} γραφή^{nafr} μηδέ^c ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs}
 ὁ^{dgm} θεός^{ngms}. **v.30** ἐν^p γάρ^c ὁ^{ddfs} ἀνάστασις^{ndfs} οὔτε^c γαμέω^{vipa3p} οὔτε^c γαμίζω^{vipp3p}
 ἀλλ^c ὥς^{bo} ἄγγελος^{nnmp} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} ἐν^p οὐρανός^{ndms} εἰμι^{vix3p}. **v.31** περὶ^p δέ^c ὁ^{dafs}
 ἀνάστασις^{ngfs} ὁ^{dgm} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{viaa2p} ὁ^{dans} λέγω^{vrapans} σύ^{tpd-p} ὑπὸ^p ὁ^{dgm}
 θεός^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.32** ἐγώ^{trn-s} εἰμι^{vixp1s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
 Ἰσαάκ^{tp} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἰακώβ^{tp} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} θεός^{nnms} νεκρός^{agmpn}
 ἀλλ^c ζάω^{vppagmp}. **v.33** καί^c ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnm} ὄχλος^{nnmp} ἐκπλήσσω^{vii3p} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs}
 διδαχῇ^{ndfs} αὐτός^{rgms}. **v.34** ὁ^{dnm} δέ^c Φαρισαῖος^{nnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^c φιμώω^{viaa3s} ὁ^{damp}
 Σαδδουκαῖος^{nam} συνάγω^{vrap3p} ἐπὶ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rgans}. **v.35** καί^c ἐπερωτάω^{viaa3s} εἷς^{nnms} ἐκ^p
 αὐτός^{rgmp} νομικός^{anmsn} πειράζω^{vppanms} αὐτός^{rgams} καί^c λέγω^{vppanms}. **v.36** διδάσκαλος^{nnms}
 ποῖος^{rgnfs} ἐντολή^{nnfs} μέγας^{anfsn} ἐν^p ὁ^{ddms} νόμος^{ndms}. **v.37** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s}
 αὐτός^{rgdms} ἀγαπάω^{vifa2s} κύριος^{nam} ὁ^{dams} θεός^{nam} σύ^{trp-g-s} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs}
 σύ^{trp-g-s} καί^c ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} ψυχὴ^{ndfs} σύ^{trp-g-s} καί^c ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} διάνοια^{ndfs} σὺ^{trp-g-s}.
v.38 οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vixp3s} πρῶτος^{anfsn} καί^c μέγας^{anfsn} ἐντολή^{nnfs}. **v.39** δεῦτερος^{anfsn} δέ^c
 ὁμοιος^{anfsn} αὐτός^{rgdfs} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ^{trp-g-s} ὥς^{bo} σεαυτὸν^{rxams}. **v.40** ἐν^p
 οὗτος^{rdp} ὁ^{ddfp} δὲ^c ὁ^{ndfp} ἐντολή^{ndfp} ὅλος^{anmsn} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} καί^c ὁ^{dnm} προφήτης^{nnmp}
 κρεμάννυμι^{vpp3p}. **v.41** συνάγω^{vpxrgmp} δέ^c ὁ^{dgm} Φαρισαῖος^{ngmp} ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rgamp}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}.

Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ τίνος υἱός ἐστιν λέγουσιν αὐτῷ
 Τοῦ Δαβίδ. λέγει αὐτοῖς Πῶς οὖν Δαβίδ ἐν πνεύματι κύριον 43
 αὐτὸν καλεῖ λέγων. Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ 44
 δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
 σου. εἰ οὖν Δαβίδ καλεῖ αὐτὸν κύριον πῶς υἱός αὐτοῦ ἐστιν. 45
 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον οὐδὲ ἐτόλμησέν 46
 τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐ- **23**
 τοῦ. λέγων Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμμα- 2
 τεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. πάντα οὖν ὅσα ἂν εἰπωσιν ὑμῖν τηρεῖν 3
 τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε, λέγουσιν
 γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. δεσμεύουσιν γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσ- 4
 βάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων τῷ δὲ 5
 δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔργα 5
 αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις, πλατύνου-
 σιν δὲ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα 6
 τῶν ἱματίων αὐτῶν. φιλοῦσιν τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δεῖ- 6
 πνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς. καὶ τοὺς 7
 ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων
 Ῥαββὶ Ῥαββί, ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε Ῥαββί, εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν 8
 ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. καὶ 9

v.42 λέγω^{vppanms} τίς^{rqnms} σύ^{trpd-p} δοκέω^{vipa3s} περὶ^p ὁδ^{gms} Χριστός^{ngms} τίς^{rqgms} υἱός^{nnms}
 εἰμι^{vixp3s} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{trpms} ὁδ^{gms} Δαυίδ^p. **v.43** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{trpms} πῶς^{bo} οὖν^c
 Δαυίδ^{tp} ἐν^p πνεῦμα^{ndms} κύριος^{nams} αὐτός^{trpms} καλέω^{vipa3s} λέγω^{vppanms}. **v.44** λέγω^{viaa3s}
 ὁδ^{nms} κύριος^{nnms} ὁδ^{nms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{trp-g-s} κάθημαι^{vdprn2s} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγώ^{trp-g-s} ἕως^c ἂν^{xo}
 τίθημι^{vsaa1s} ὁδ^{amp} ἐχθρός^{aamprn} σύ^{trp-g-s} υποπόδιον^{nans} ὁδ^{gmp} πούς^{ngmp} σύ^{trp-g-s}. **v.45** εἰ^{qo} οὖν^c
 Δαυίδ^{tp} καλέω^{vipa3s} αὐτός^{trpms} κύριος^{nams} πῶς^{bo} υἱός^{nnms} αὐτός^{trpms} εἰμι^{vixp3s}. **v.46** καί^c
 οὐδεὶς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} αὐτός^{trpms} ἀποκρίνομαι^{vnao} λόγος^{nams} οὐδέ^{bo} τολμάω^{viaa3s} τι-σ-
 ριν^{ms} ἀπὸ^p ἐκείνος^{rdgfs} ὁδ^{gfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐπερωτάω^{vnaa} αὐτός^{trpms} οὐκέτι^{bo}. **23. v.1** τότε^{bo}
 ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} λαλέω^{viaa3s} ὁδ^{dmp} ὄχλος^{ndmp} καί^c ὁδ^{dmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{trpms}.
v.2 λέγω^{vppanms} ἐπὶ^p ὁδ^{gfs} Μωϋσῆς^{ngms} καθέδρα^{ngfs} καθίζω^{viaa3p} ὁδ^{dmp} γραμματεὺς^{nnmp}
 καί^c ὁδ^{dmp} Φαρισαῖος^{nnmp}. **v.3** πᾶς^{aanprn} οὖν^c ὅσος^{rcanp} ἂν^{xo} λέγω^{vsaa3p} σύ^{trpd-p} τηρέω^{vnpa}
 τηρέω^{vdpa2p} καί^c ποιέω^{vdpa2p} κατὰ^p δέ^c ὁδ^{damp} ἔργον^{namp} αὐτός^{trpms} μὴ^{xo} ποιέω^{vdpa2p}
 λέγω^{vipa3p} γάρ^c καί^c οὐ^{xo} ποιέω^{vipa3p}. **v.4** δεσμεύω^{vipa3p} γάρ^c φορτίον^{namp} βαρύς^{aanprn}
 καί^c δυσὸσάστατος^{aanprn} καί^c ἐπιτίθημι^{vipa3p} ἐπὶ^p ὁδ^{damp} ὥμος^{namp} ὁδ^{gmp} ἀνθρωπος^{ngmp} ὁδ^{dms}
 δέ^c δάκτυλος^{ndms} αὐτός^{trpms} οὐ^{xo} θέλω^{vipa3p} κινέω^{vnaa} αὐτός^{trpms}. **v.5** πᾶς^{aanprn} δέ^c ὁδ^{damp}
 ἔργον^{namp} αὐτός^{trpms} ποιέω^{vipa3p} πρὸς^p ὁδ^{dans} θεάσομαι^{vnap} ὁδ^{dmp} ἀνθρωπος^{ndmp} πλατύνω^{vipa3p}
 δέ^c ὁδ^{damp} φυλακτήριον^{namp} αὐτός^{trpms} καί^c μεγαλύνω^{vipa3p} ὁδ^{damp} κράσπεδον^{namp} ὁδ^{gmp}
 ἱμάτιον^{ngmp} αὐτός^{trpms}. **v.6** φιλέω^{vipa3p} τέ^{xo} ὁδ^{dafs} πρωτοκλισία^{nafs} ἐν^p ὁδ^{dmp} δεῖπνον^{ndmp} καί^c
 ὁδ^{dafp} πρωτοκαθεδρία^{nafp} ἐν^p ὁδ^{dafp} συναγωγῇ^{ndfp}. **v.7** καί^c ὁδ^{damp} ἄσπασμός^{namp} ἐν^p ὁδ^{dafp}
 ἀγορά^{ndfp} καί^c καλέω^{vnpa} ὑπὸ^p ὁδ^{gmp} ἀνθρωπος^{ngmp} ῥαββίth ῥαββίth. **v.8** σύ^{trpn-p} δέ^c μὴ^{xo}
 καλέω^{vsap2p} ῥαββίth εἷς^{nnms} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} σύ^{trp-g-p} ὁδ^{nms} καθηγητής^{nnms} ὁδ^{nms} Χριστός^{nnms}
 πᾶς^{aanprn} δέ^c σύ^{trpn-p} ἀδελφός^{nnmp} εἰμι^{vixp2p}.

v.9 καί^c πατήρ^{nams} μὴ^{xo} καλέω^{vsaa2p} σύ^{trpg-p} ἐπι^p ὀδ^{gfs} γῆ^{ngfs} εἰς^{nnms} γάρ^c εἰμι^{vixp3s}
ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ^{trpg-p} ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.10** μὴ^{δc} καλέω^{vsap2p}
καθηγητής^{nnmp} εἰς^{nnms} γάρ^c σύ^{trpg-p} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} καθηγητής^{nnms} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}.
v.11 ὁ^{dnms} δέ^c μέγας^{anmsc} σύ^{trpg-p} εἰμι^{vixf3s} σύ^{trpg-p} διάκονος^{nnms}. **v.12** ὅστις^{rtms} δέ^c
ὑπό^o φίλα^{3s} εἰαυτοῦ^{fxams} ταπεινός^{vifp3s} καί^c ὅστις^{rtms} ταπεινός^{vif3s} εἰαυτοῦ^{fxams} ὑπό^o φίλ^{3s}
v.13 οὐαί^t σὺ^{trpd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^c κλέει^{vipa2p}
ὁ^{dafs} βασιλεὺς^{nafs} ὁ^{dgm} οὐρανός^{ngmp} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgm} ἀνθρωπίνος^{ngmp} σὺ^{trpn-p} γάρ^c οὐ^{xo}
εἰσερχομαι^{vipn2p} οὐδέ^{bo} ὁ^{damp} εἰσερχομαι^{vyrnpmp} ἀφίημι^{vipa2p} εἰσερχομαι^{vnaa}. **v.14** οὐαί^t
δέ^c σὺ^{trpd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^c κατεσθίω^{vipa2p} ὁ^{dafp}
οἰκία^{nafp} ὁ^{dgm} γῆρα^{ngfp} καί^c πρόφασιν^{ndfs} μακρός^{aanpn} προσεύχομαι^{vyrnpmp} διὰ^p οὗτος^{rdans}
λαμβάνω^{vifd2p} περισσός^o κρίμα^{nans}. **v.15** οὐαί^t σὺ^{trpd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c
Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^c περιιάνω^{vipa2p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} ξηρός^{nafs}
ποιεῖω^{vnaa} εἰς^{nams} προσήλυτος^{nams} καί^c ὅταν^c γίνομαι^{vsad3s} ποιῶ^{vipa2p} αὐτός^{rpams} υἱός^o
γένενα^{ngfs} διπλοῦς^{aamsc} σὺ^{trpg-p}. **v.16** οὐαί^t σὺ^{trpd-p} ὁδηγός^{nvmp} τυφλός^{avmpn} ὁ^{dnmp}
λέγω^{vrrpamnp} ὅς^{rtms} ἄν^{xo} ὁμνύω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} νας^{ndms} οὐδεὶς^{annsn} εἰμι^{vixp3s} ὅς^{rtms} δέ^c
ἄν^{xo} ὁμνύω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} χρυσός^{ndms} ὁ^{dgm} νας^{ngms} ὁφείλω^{vipa3s}. **v.17** μωρός^{avmpn}
καί^c τυφλός^{avmpn} τις^{rqms} γάρ^c μέγας^{anmsc} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} χρυσός^{ndms} ἦ^{xo} ὁ^{dnms} νας^{ndms}
ὁ^{dnms} ἀγιάζω^{vrrpamnp} ὁ^{dnms} χρυσός^{ndms}. **v.18** καί^c ὅς^{rtms} ἐάν^{qo} ὁμνύω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{ddms}
θυσιαστήριον^{ndns} οὐδεὶς^{annsn} εἰμι^{vixp3s} ὅς^{rtms} δέ^c ἄν^{xo} ὁμνύω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} δῶρον^{ndns}
ὁ^{ddns} ἐπανά^{bo} αὐτός^{trpns} ὁφείλω^{vipa3s}. **v.19** μωρός^{avmpn} καί^c τυφλός^{avmpn} τις^{rqms} γάρ^c
μέγας^{anmsc} ὁ^{dnms} δῶρον^{ndns} ἦ^{xo} ὁ^{dnms} θυσιαστήριον^{nnms} ὁ^{dnms} ἀγιάζω^{vrrpamns} ὁ^{dans} δῶρον^{ndns}.
v.20 ὁ^{dnms} οὐ^{xo} ὁμνύω^{vraamns} ἐν^p ὁ^{ddns} θυσιαστήριον^{ndns} ὁμνύω^{vipa3s} ἐν^p αὐτός^{trpns} καί^c
ἐν^p πᾶς^{adnnpn} ὁ^{ddnp} ἐπανά^{bo} αὐτός^{trpns}.

ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. καὶ ὁ 22
 ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ κα-
 θημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι 23
 ὑποκριταὶ ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ
 κύμινον καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου τὴν κρίσιν καὶ τὸν
 ἔλεον καὶ τὴν πίστιν, ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἀφίεναι.
 ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον κατα- 24
 πίνοντες. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταὶ ὅτι 25
 καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος ἔσωθεν
 δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκрасίας. Φαρισαῖε τυφλέ κα- 26
 θάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα
 γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρὸν. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς 27
 καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταὶ ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιame-
 νοις οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι ἔσωθεν δὲ γέμουσιν
 ὁστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξ- 28
 ωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι ἔσωθεν δὲ μεστοὶ
 ἔστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φα- 29
 ρισαῖοι ὑποκριταὶ ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν
 καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων. καὶ λέγετε Εἰ ἤμεν ἐν 30
 ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν οὐκ ἂν ἤμεν κοινωνοὶ αὐτῶν
 ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ 31

v.21 καί^c ὁδ^{ndms} ὁμνύ^{vpaanms} ἐν^p ὁδ^{ndms} ναός^{ndms} ὁμνύ^{vipa3s} ἐν^p αὐτός^{tpdms} καί^c ἐν^p ὁδ^{ndms} κατοικέ^{vppadms} αὐτός^{tpams}. **v.22** καί^c ὁδ^{ndms} ὁμνύ^{vpaanms} ἐν^p ὁδ^{ndms} οὐρανός^{ndms} ὁμνύ^{vipa3s} ἐν^p ὁδ^{ndms} θρόνός^{ndms} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} καί^c ἐν^p ὁδ^{ndms} κάθημαι^{vppndms} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{tpgms}. **v.23** οὐαίⁱ σύ^{tpd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c ἀποδεκατό^{vipa2p} ὁδ^{ans} ἡδύοσμον^{nans} καί^c ὁδ^{ans} ἄνηθον^{nans} καί^c ὁδ^{ans} κύμινον^{nans} καί^c ἀφήμι^{viaa2p} ὁδ^{anp} βαρύς^{aanpc} ὁδ^{gms} νόμος^{ngms} ὁδ^{afs} κρίσις^{nafs} καί^c ὁδ^{ams} ἔλεος^{nams} καί^c ὁδ^{afs} πίστις^{nafs} οὗτος^{rdanp} δεῖ^{vliq3s} ποιέ^{vnaa} κάκεῖνος^{rdanp} μὴ^{xo} ἀφήμι^{vnpa}. **v.24** ὁδηγός^{nvmp} τυφλός^{avmpn} ὁδ^{nmp} διυλίζ^{vppanmp} ὁδ^{ams} κώνω^{ps} ὁδ^{afs} δέ^c κάμηλος^{nams} καταπίν^{vppanmp}. **v.25** οὐαίⁱ σύ^{tpd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c καθαρίζ^{vipa2p} ὁδ^{ans} ἔξωθεν^{bo} ὁδ^{gms} ποτήριον^{ngms} καί^c ὁδ^{gfs} παροψίς^{ngfs} ἔσωθεν^{bo} δέ^c γέμω^{vipa3p} ἐκ^p ἀρπαγῆς^{ngfs} καί^c ἀκрасίας^{ngfs}. **v.26** Φαρισαῖος^{nvms} τυφλός^{avmsn} καθαρίζ^{vdaa2s} πρῶτος^{bo} ὁδ^{ans} ἐντός^{bo} ὁδ^{gms} ποτήριον^{ngms} καί^c ὁδ^{gfs} παροψίς^{ngfs} ἵνα^c γίνομαι^{vsad3s} καί^c ὁδ^{ams} ἐκτός^{bo} αὐτός^{tpgmp} καθαρός^{anssn}. **v.27** οὐαίⁱ σύ^{tpd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c παρομοιάζω^{vipa2p} τάφος^{ndmp} κονία^{vpxdmp} ὅστις^{rrnmp} ἔξωθεν^{bo} μέν^{xo} φαίνω^{vipe3p} ὡραῖος^{anmpn} ἔσωθεν^{bo} δέ^c γέμω^{vipa3p} ὁστέον^{ngmp} νεκρός^{agmpn} καί^c πᾶς^{agfsn} ἀκαθαρσία^{ngfs}. **v.28** οὕτω^{bo} καί^c σύ^{tpn-p} ἔξωθεν^{bo} μέν^{xo} φαίνω^{vipp2p} ὁδ^{dmp} ἀνθρώπος^{ndmp} δίκαιος^{anmpn} ἔσωθεν^{bo} δέ^c μεστός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} ὑπόκρισις^{ngfs} καί^c ἀνομία^{ngfs}. **v.29** οὐαίⁱ σύ^{tpd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c οἰκοδομέ^{vipa2p} ὁδ^{dmp} τάφος^{namp} ὁδ^{gmp} προφήτης^{ngmp} καί^c κοσμέ^{vipa2p} ὁδ^{dmp} μνημεῖον^{nanp} ὁδ^{gmp} δίκαιος^{agmpn}. **v.30** καί^c λέγω^{vipa2p} εἰ^{qo} εἰμί^{vix1p} ἐν^p ὁδ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ὁδ^{gmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{tpg-p} οὐ^{xo} ἄν^{xo} εἰμί^{vix1p} κοινωνός^{anmpn} αὐτός^{tpgmp} ἐν^p ὁδ^{ndms} αἷμα^{ndms} ὁδ^{gmp} προφήτης^{ngmp}.

32 ἔστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. καὶ ὑμεῖς πληρώσατε
 33 τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ὅφεις γεννήματα ἐχιδνῶν πῶς
 34 φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης. διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀ-
 ποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς,
 καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε καὶ ἐξ αὐτῶν μαστι-
 γώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς
 35 πόλιν, ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον
 ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἷμα-
 τος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ
 36 καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ἀμήν λέγω ὑμῖν ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ
 37 τὴν γενεὰν ταύτην. Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ ἡ ἀποκτείνουσα
 τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐ-
 τήν ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον
 ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας καὶ οὐκ
 38, 39 ἠθέλησατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω
 γὰρ ὑμῖν οὐ μὴ με ἴδῃτε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε Εὐλογημένος ὁ
 ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ προσῆλ-
 θον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειξάι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.
 2 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα ἀμήν λέγω
 ὑμῖν οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇσεται.

v.31 ὥτε^c μαρτυρέ^{v1pa2p} ἑαυτοῦ^{rxdm} ὅτι^c υἱός^{nnmp} εἰμί^{v1px2p} ὁ^{dgmp} φονεὺς^{vpaagmp} ὁ^{damp} προφήτης^{nam}. **v.32** καί^c σύ^{rp-n} πληρόω^{vdaa2p} ὁ^{dans} μέτρον^{nans} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} σύ^{rp-g}. **v.33** ὅφεις^{nvmp} γέννημα^{nvmp} ἐχιδνα^{ngfp} πῶς^{bo} φεύγω^{vsaa2p} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} κρίσις^{ngfs} ὁ^{dgfs} γέννα^{ngfs}. **v.34** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rp-n} ἀποστέλλω^{v1pa1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} προφήτης^{nam} καί^c σοφός^{aampn} καί^c γραμματεὺς^{nam} καί^c ἐκ^p αὐτὸς^{rpmp} ἀποκτείνω^{vifa2p} καί^c σταυρόω^{vifa2p} καί^c ἐκ^p αὐτὸς^{rpmp} μαστιγώ^{vifa2p} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} σύ^{rp-g} καί^c διώκω^{vifa2p} ἀπὸ^p πόλις^{ngfs} εἰς^p πόλις^{nafs}. **v.35** ὅπως^{bo} ἐρχομαί^{vsaa3s} ἐπὶ^p σύ^{tpa-p} πᾶς^{annsn} αἷμα^{nnns} δίκαιος^{annsn} ἐκχέω^{vppnns} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀπὸ^p ὁ^{dgn} αἷμα^{ngns} Ἀβελ^p ὁ^{dgn} δίκαιος^{agmsn} ἕως^c ὁ^{dgn} αἷμα^{ngns} Ζαχαρίας^{ngms} υἱός^{ngms} Βαραχίας^{ngms} ὅς^{rrams} φονεὺς^{v1aa2p} μεταξὺ^{bo} ὁ^{dgn} ναός^{ngms} καί^c ὁ^{dgn} θυσιαστήριον^{ngns}. **v.36** ἀμήνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p} ἥκα^{vifa3s} οὗτος^{rdnnp} πᾶς^{annpn} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γενεὰ^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.37** Ἱερουσαλὴμ^{tp} Ἱερουσαλὴμ^{tp} ὁ^{dnlfs} ἀποκτείνω^{vppanfs} ὁ^{damp} προφήτης^{nam} καί^c λιθοβολέω^{vppanfs} ὁ^{damp} ἀποστέλλω^{vrxpamp} πρὸς^p αὐτὸς^{rpafs} ποσάκις^{bo} θέλω^{v1aa1s} ἐπισυνάγω^{vnaa} ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} σύ^{rp-g} ὅς^{rrams} τρόπος^{nam} ἐπισυνάγω^{v1pa3s} ὄρνις^{nnms} ὁ^{damp} νοσσίον^{nanp} ἑαυτοῦ^{rxgfs} ὑπὸ^p ὁ^{dafp} πτέρυς^{nafp} καί^c οὗ^{xo} θέλω^{v1aa2p}. **v.38** ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀφίημι^{v1pp3s} σύ^{tpd-p} ὁ^{dnnms} οἶκος^{nnms} σύ^{rp-g} ἔρημος^{annsn}. **v.39** λέγω^{v1pa1s} γάρ^c σύ^{tpd-p} οὗ^{xo} μί^{xo} ἐγὼ^{rp-a} ὁ^{vsaa2p} ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} ἕως^c ἂν^{xo} λέγω^{vsaa2p} εὐλογέω^{vpxnnms} ὁ^{dnnms} ἐρχομαί^{vppnms} ἐν^p ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms}. **24. v.1** καί^c ἐξέρχομαί^{vpaanms} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} πορεύομαί^{v1in3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgn} ἱερὸν^{ngns} καί^c προσέρχομαί^{v1aa3p} ὁ^{dnnmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτὸς^{rpgn} ἐπιδεικνυμί^{vnaa} αὐτὸς^{rpdm} ὁ^{dafp} οἰκοδομῇ^{nafp} ὁ^{dgn} ἱερὸν^{ngns}. **v.2** ὁ^{dnnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdm} οὗ^{xo} βλέπω^{v1pa2p} πᾶς^{aanpn} οὗτος^{rdanp} ἀμήνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p} οὗ^{xo} μί^{xo} ἀφίημι^{v1ap3s} ὧδε^{bo} λίθος^{nnms} ἐπὶ^p λίθος^{nam} ὅς^{rrams} οὗ^{xo} μί^{xo} καταλύω^{v1fp3s}.

Καθημένους δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν Ἑλαιῶν προσῆλθον 3
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες Εἰπέ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔ-
σται καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας 4
τοῦ αἰῶνος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Βλέπετε 4
μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ, πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί 5
μου λέγοντες Ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν.
μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, ὁρᾶτε μὴ 6
θροεῖσθε, δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι ἀλλ' οὕτω ἐστὶν τὸ τέλος. ἐ- 7
γερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ
ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους, πάντα δὲ 8
ταῦτα ἀρχὴ ὧδινων. τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ 9
ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐ-
θνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ 10
καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους, καὶ 11
πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολ-
λούς, καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀ- 12
γάπη τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. 13
καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ 14
οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν καὶ τότε ἦξει τὸ
τέλος. Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ρηθὲν 15
διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ ὁ ἀναγινώσκων

v.3 κάθημαι^{vppngms} δε^c αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p ὄρος^{ngns} δ^{gdfr} ἐλαία^{ngfr} προσέρχομαι^{v1aa3p}
αὐτός^{rgdms} ὁ^{dnnp} μαθητής^{nnmp} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} λέγω^{vppanmp} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpd-p} πότε^{xo}
οὗτος^{rdnnp} εἰμι^{vifx3s} καί^c τις^{rqans} ὁ^{dnnns} σημεῖον^{nnns} ὁ^{dgfs} σός^{rsqfs} παρουσία^{ngfs} καί^c ὁ^{dgfs}
συντέλεια^{ngfs} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms}. **v.4** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s}
αὐτός^{rdmp} βλέπω^{vdpa2p} μή^{xo} τι-σρινμς σύ^{tpa-p} πλανάω^{vsaa3s}. **v.5** πολὺς^{anmpn} γάρ^c
ἔρχομαι^{vifd3p} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{trp-s} λέγω^{vppanmp} ἐγώ^{trp-s} εἰμι^{vixp1s} ὁ^{dnnms} Χριστός^{nnms}
καί^c πολὺς^{aampn} πλανάω^{vifa3p}. **v.6** μέλλω^{vifa2p} δε^c ἀκούω^{vnpa} πόλεμος^{namp} καί^c ἀκοή^{nafr}
πόλεμος^{ngmp} ὁράω^{vdpa2p} μή^{xo} θροέω^{vdpp2p} δεῖ^{vipq3s} γάρ^c πᾶς^{aanpn} γίνομαι^{vnad} ἀλλά^c οὕτω^{bo}
εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnnns} τέλος^{nnns}. **v.7** ἐγείρω^{vifp3s} γάρ^c ἔθνος^{nnns} ἐπὶ^p ἔθνος^{nans} καί^c βασιλεία^{nnfs}
ἐπὶ^p βασιλεία^{nafs} καί^c εἰμι^{vifx3p} λιμός^{nnmp} καί^c λοιμός^{nnmp} καί^c σεισμός^{nnmp} κατὰ^p
τόπος^{namp}. **v.8** πᾶς^{aanpn} δε^c οὗτος^{rdnnp} ἀρχή^{nnfs} ὧδιν^{ngfr}. **v.9** τότε^{bo} παραδίδωμι^{vifa3p}
σύ^{tpa-p} εἰς^p θλίψιν^{nafs} καί^c ἀποκτείνω^{vifa3p} σύ^{tpa-p} καί^c εἰμι^{vifx2p} μισέω^{vppnmp} ὑπὸ^p πᾶς^{agnpn}
ὁ^{dgmp} ἔθνος^{ngmp} διὰ^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ^{trp-s}. **v.10** καί^c τότε^{bo} σκανδαλίζω^{vifp3p} πολὺς^{anmpn}
καί^c ἀλλήλων^{reamp} παραδίδωμι^{vifa3p} καί^c μισέω^{vifa3p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.11** καί^c πολὺς^{anmpn}
ψευδοπροφήτης^{nnmp} ἐγείρω^{vifp3p} καί^c πλανάω^{vifa3p} πολὺς^{aampn}. **v.12** καί^c διὰ^p ὁ^{dans}
πληθύνω^{vnap} ὁ^{dafs} ἀνομία^{nafs} ψυχώ^{vifp3s} ὁ^{dntfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgmp} πολὺς^{agnpn}. **v.13** ὁ^{dnnms} δε^c
ὑπομένω^{vpaonms} εἰς^p τέλος^{nans} οὗτος^{rdnms} σῶζω^{vifp3s}. **v.14** καί^c κηρύσσω^{vifp3s} οὗτος^{rdnms}
ὁ^{dnnms} εὐαγγέλιον^{nnns} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} οἰκουμένη^{ndfs} εἰς^p μαρτύριον^{nans}
πᾶς^{adnnp} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} καί^c τότε^{bo} ἥκω^{vifa3s} ὁ^{dnnns} τέλος^{nnms}.

- 16, 17 νοεῖτω. τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη. ὁ ἐπὶ
 18 τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω ἄραι τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. καὶ
 19 ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. οὐ-
 20 αὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις
 21 ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν
 22 χειμῶνος μηδὲ ἐν σαββάτῳ. ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη οἷα
 οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένη-
 22 ται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι οὐκ ἂν ἐσώθη
 23 πᾶσα σὰρξ, διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι
 24 ἐκεῖναι. τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ Ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστὸς ἢ Ὡδε μὴ
 24 πιστεύσητε, ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπρο-
 φῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα ὥστε πλανῆσαι
 25, 26 εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἰδοὺ προεῖρηκα ὑμῖν. ἐάν
 οὖν εἴπωσιν ὑμῖν Ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶν μὴ ἐξέλθῃτε, Ἰδοὺ ἐν
 27 τοῖς ταμείοις μὴ πιστεύσητε, ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχε-
 28 ται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν οὕτως ἔσται καὶ ἡ
 29 παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅπου γὰρ ἐάν ᾤ το πτώμα
 ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν
 ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει
 τὸ φέγγος αὐτῆς καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ

v.15 ὅταν^c οὖν^c ὁράω^{vsaa2p} ὁδάν^c βδέλυγμα^{nans} ὁδγfs ἐρήμωσις^{ngfs} ὁδans λέγω^{vrapans}
 διὰ^p Δανιήλ^{tp} ὁδgms προφήτης^{ngms} Ἰσημί^{vpxaans} ἐν^p τόπος^{ndms} ἅγιος^{admsn} ὁdnms
 ἀναγινώσκω^{vppanms} νοέω^{vdpas3s}. **v.16** τότε^{bo} ὁdnmp ἐν^p ὁddfs Ἰουδαία^{ndfs} φεύγω^{vdpas3p} ἐπὶ^p
 ὁdanp ὁρος^{nanp}. **v.17** ὁdnms ἐπὶ^p ὁdgnms δῶμα^{ngms} μὴ^{xo} καταβαίνω^{vdpas3s} αἶρω^{vnaa} τίς^{rians}
 ἐκ^p ὁdgnfs οἰκία^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.18** καί^c ὁdnms ἐν^p ὁddms ἀγρός^{ndms} μὴ^{xo} ἐπιστρέφω^{vdaa3s}
 ὀπίσω^{bo} αἶρω^{vnaa} ὁdanp ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms}. **v.19** οὐαίⁱ δέ^c ὁddfp ἐν^p γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppadfp}
 καί^c ὁddfp θηλάζω^{vppadfp} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfp} ὁddfp ἡμέρα^{ndfp}. **v.20** προσεύχομαι^{vdpn2p} δέ^c ἵνα^c
 μὴ^{xo} γίνωμαι^{vsad3s} ὁdnfs φυγῇ^{nfnfs} σύ^{rp}g-p χειμῶν^{ngms} μηδέ^c ἐν^p σάββατον^{ndns}. **v.21** εἰμὶ^{vifx3s}
 γάρ^c τότε^{bo} θλίψις^{nfnfs} μέγας^{anfsn} οἷος^{rnfs} οὗ^{xo} γίνωμαι^{vixa3s} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} κόσμος^{ngms} ἕως^c
 ὁdgnms νῦν^{bo} οὐδέ^{bo} οὗ^{xo} μὴ^{xo} γίνωμαι^{vsad3s}. **v.22** καί^c εἰ^{qo} μὴ^{xo} κολοβόω^{viap3p} ὁdnfp
 ἡμέρα^{nfnfp} ἐκεῖνος^{rdfnfp} οὗ^{xo} ἄν^{xo} σῶζω^{viap3s} πᾶς^{anfsn} σὰρξ^{nfnfs} διὰ^p δέ^c ὁdamp ἐκλεκτός^{aampn}
 κολοβόω^{vifp3p} ὁdnfp ἡμέρα^{nfnfp} ἐκεῖνος^{rdfnfp}. **v.23** τότε^{bo} ἐάν^{qo} τι-σρινμς σύ^{rp}d-p λέγω^{vdaa2s}
 ἰδοὺ^{vdaa2s} ὧδε^{bo} ὁdnms Χριστός^{ngms} ἡ^{xo} ὧδε^{bo} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.24** ἐγείρω^{vifp3p} γάρ^c
 ψευδόχριστος^{nnmp} καί^c ψευδοπροφήτης^{nnmp} καί^c διδωμί^{vifa3p} σημείον^{nanp} μέγας^{aampn} καί^c
 τέρας^{nanp} ὥστε^c πλανᾶω^{vnaa} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} καί^c ὁdamp ἐκλεκτός^{aampn}. **v.25** ἰδοὺ^{vdaa2s}
 προλέγω^{vixa1s} σύ^{rp}d-p. **v.26** ἐάν^{qo} οὖν^c λέγω^{vsaa3p} σύ^{rp}d-p ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐν^p ὁddfs ἔρημος^{adfsn}
 εἰμὶ^{vifp3s} μὴ^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐν^p ὁddnp ταμείον^{ndnp} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}.
v.27 ὥσπερ^{bo} γάρ^c ὁdnfs ἀστραπὴ^{nfnfs} ἐξέρχομαι^{vifp3s} ἀπὸ^p ἀνατολῆς^{ngfp} καί^c φαίνω^{vipe3s}
 ἕως^c δυσμῆς^{ngfp} οὕτω^{bo} εἰμὶ^{vifx3s} καί^c ὁdnfs παρουσία^{nfnfs} ὁdgnms υἱός^{ngms} ὁdgnms ἀνθρώπος^{ngms}.
v.28 ὅπου^{bo} γάρ^c ἐάν^{qo} εἰμὶ^{vspx3s} ὁdnms πτώμα^{nnns} ἐκεῖ^{bo} συνάγω^{vifp3p} ὁdnmp ἀετός^{nnmp}.

καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φα- 30
νήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ
τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνά- 31
μεως καὶ δόξης πολλῆς, καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ
μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλε-
κτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως 32
ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν, ὅταν 32
ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη γι-
νώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος, οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε πάντα 33
ταῦτα γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν 34
οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. ὁ 35
οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ πα-
ρέλθωσιν. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς 36
οἶδεν οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν εἰ μὴ ὁ πατὴρ μου ὁ μόνος.
ὥστερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ 37
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ὥστερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς 38
πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες γαμοῦντες καὶ
ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν.
καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἥλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἤρεν ἅπαντας 39

v.29 εὐθέως^{bo} δέ^c μετὰ^p ὁ^{dafs} θλίψις^{nafs} ὁ^{dgrf} ἡμέρα^{ngfr} ἐκεῖνος^{rdgrf} ὁ^{dnnms} ἡλῖος^{nnms}
σκοτιζο^{vifr3s} καί^c ὁ^{dnnfs} σελήνη^{nnfs} οὐ^{xo} διδωμι^{vifa3s} ὁ^{dans} φέγγος^{nans} αὐτός^{prgfs} καί^c ὁ^{dnnmp}
ἀστήρ^{nnmp} πίπτω^{vifr3p} ἀπὸ^p ὁ^{dngms} οὐρανός^{ngms} καί^c ὁ^{dnnfr} δύναμις^{nnfr} ὁ^{dngmp} οὐρανός^{ngmp}
σαλεύω^{vifr3p}. **v.30** καί^c τότε^{bo} φαίνο^{vifr3s} ὁ^{dnnns} σημεῖον^{nnns} ὁ^{dngms} υἱός^{ngms} ὁ^{dngms}
ἄνθρωπος^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καί^c τότε^{bo} κόπτω^{vifd3p} πᾶς^{anfrn} ὁ^{dnnfr} φυλὴ^{nnfr}
ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{rāw} ὁ^{rāw} υἱός^{nams} ὁ^{dngms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐρχομαι^{vppnams} ἐπὶ^p ὁ^{dgrf}
νεφέλη^{ngfr} ὁ^{dngms} οὐρανός^{ngms} μετὰ^p δύναμις^{ngfs} καί^c ὁ^{dōz} ὁ^{dōz} πολὺς^{agfsn}. **v.31** καί^c
ἀποστελλω^{vifa3s} ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} αὐτός^{prgms} μετὰ^p σάλπιγ^{ngfs} φωνῆ^{ngfs} μέγας^{agfsn} καί^c
ἐπισυνάγω^{vifa3p} ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn} αὐτός^{prgms} ἐκ^p ὁ^{dngmp} τέσσαρες^{ngmp} ἄνεμος^{ngmp} ἀπὸ^p
ἄκρον^{ngmp} οὐρανός^{ngmp} ἕως^c ἄκρον^{ngmp} αὐτός^{prgmp}. **v.32** ἀπὸ^p δέ^c ὁ^{dgrfs} συκῆ^{ngfs}
μανθάνω^{vdāa2p} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} ὅταν^c ἤδη^{bo} ὁ^{dnnms} κλάδος^{nnms} αὐτός^{prgfs} γίνομαι^{vsad3s}
ἀπαλός^{nnms} καί^c ὁ^{dannp} φύλλον^{namp} ἐκφύω^{vspa3s} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c ἐγγὺς^{bo} ὁ^{dnnns} θέρος^{nnns}.
v.33 οὕτω^{bo} καί^c οὐ^{trn-p} ὅταν^c ὁ^{rāw} ὁ^{rāw} πᾶς^{aannp} οὗτος^{rdanp} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c ἐγγὺς^{bo}
εἰμι^{vix3s} ἐπὶ^p θύρα^{ndfr}. **v.34** ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnnfs}
γενεὰ^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἕως^c ἂν^{xo} πᾶς^{aannp} οὗτος^{rdannp} γίνομαι^{vsad3s}. **v.35** ὁ^{dnnms} οὐρανός^{nnms}
καί^c ὁ^{dnnfs} γῆ^{nnfs} παρέρχομαι^{vifd3p} ὁ^{dnnmp} δέ^c λόγος^{nnmp} ἐγώ^{prg-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3p}.
v.36 περὶ^p δέ^c ὁ^{dgrfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgrfs} καί^c ὁ^{dgrfs} ὥρα^{ngfs} οὐδεὶς^{anfsn} οἶδα^{vixa3s} οὐδέ^{bo}
ὁ^{dnnmp} ἄγγελος^{nnmp} ὁ^{dngmp} οὐρανός^{ngmp} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnnms} πατὴρ^{nnms} ἐγώ^{prg-s} ὁ^{dnnms} μόνος^{nnms}.
v.37 ὥστερ^{bo} δέ^c ὁ^{dnnfr} ἡμέρα^{nnfr} ὁ^{dngms} Νῶε^{tp} οὕτω^{bo} εἰμι^{vix3p} καί^c ὁ^{dnnfs} παρουσία^{nnfs} ὁ^{dngms}
υἱός^{ngms} ὁ^{dngms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.38** ὥστερ^{bo} γάρ^c εἰμι^{vix3p} ἐν^p ὁ^{dnnfr} ἡμέρα^{ndfr} ὁ^{dnnfr} πρὸ^p
ὁ^{dngms} κατακλυσμός^{ngms} τρώγω^{vppanmp} καί^c πίνω^{vppanmp} γαμέω^{vppanmp} καί^c γαμιζώ^{vppanmp}
ἄχρι^p ὅς^{prgfs} ἡμέρα^{ngfs} εἰσέρχομαι^{vīaa3s} Νῶε^{tp} εἰς^p ὁ^{dafs} κιβωτός^{nafs}.

- 40 οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. τότε δύο
 41 ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ ὁ εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ εἷς ἀφίεται,
 42 φίεται. γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ὥρα ὁ κύριος ὑμῶν
 43 ἔρχεται. ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα
 44 φυλακῇ ὁ κλέπτῃς ἔρχεται ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἶασεν
 45 διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔ-
 46 τοιμοι ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Τίς
 47 ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν ὁ κύ-
 48 ριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὴν
 49 τροφὴν ἐν καιρῷ. μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύ-
 50 ριος αὐτοῦ εὐρήσει ποιοῦντα, οὕτως. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ
 51 πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ
 ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Χρονίζει ὁ κύριος
 μου ἐλθεῖν, καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς συνδούλους ἐσθίειν δὲ
 καὶ πίνειν μετὰ τῶν μεθύοντων. ἤξει ὁ κύριος τοῦ δούλου
 ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ γινώσκει.
 καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν
 θήσῃ, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

25 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις
 αἰτίνες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν

v.39 καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3p} ἕως^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnms} κατακλυσμός^{nnms} καί^c αἶρω^{v1aa3s}
 ἅπας^{amnp} οὗτο^{bo} εἰμι^{v1xf3s} καί^c ὁ^{dnfs} παρουσία^{nnfs} ὁ^{dgnms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms}.
v.40 τότε^{bo} δύο^{tn} εἰμι^{v1xf3p} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} παραλαμβάνω^{v1pp3s} καί^c
 ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} ἀφίημι^{v1pp3s}. **v.41** δύο^{tn} ἀλήθω^{vppanfp} ἐν^p ὁ^{ddms} μύλος^{ndms} εἷς^{nnfs}
 παραλαμβάνω^{v1pp3s} καί^c εἷς^{nnfs} ἀφίημι^{v1pp3s}. **v.42** γρηγορέω^{vdpa2p} οὖν^c ὅτι^c οὐ^{xo}
 οἶδα^{v1xa2p} ποῖος^{rqdfs} ὥρα^{ndfs} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} σύ^{rgp-p} ἔρχομαι^{v1pn3s}. **v.43** ἐκεῖνος^{rdans}
 δέ^c γινώσκω^{v1pa2p} ὅτι^c εἰ^{qo} οἶδα^{v1ya3s} ὁ^{dnms} οἰκοδεσπότης^{nnms} ποῖος^{rqdfs} φυλακῇ^{ndfs} ὁ^{dnms}
 κλέπτῃς^{nnms} ἔρχομαι^{v1pn3s} γρηγορέω^{v1aa3s} ἂν^{xo} καί^c οὐ^{xo} ἂν^{xo} ἐάω^{v1aa3s} διορυσσώ^{vnap}
 ὁ^{dafis} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rgpms}. **v.44** διὰ^p οὗτος^{rdans} καί^c σύ^{rgp-p} γίνομαι^{vdpn2p} ἐτοιμος^{amnpn}
 ὅτι^c ὅς^{rrdfs} ὥρα^{ndfs} οὐ^{xo} δοκεῖ^{v1pa2p} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms} ἔρχομαι^{v1pn3s}.
v.45 τίς^{rqms} ἄρα^{xo} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} πιστὸς^{anmsn} δοῦλος^{nnms} καί^c φρόνιμος^{anmsn} ὅς^{rrams}
 καθίστημι^{v1aa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rgpms} ἐπὶ^p ὁ^{dgnfs} θεραπεία^{ngfs} αὐτός^{rgpms} ὁ^{dgnms}
 ἰδίδωμι^{vnpa} αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dafis} τροφῇ^{nafs} ἐν^p καιρός^{ndms}. **v.46** μακάριος^{anmsn} ὁ^{dnms}
 δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdms} ὅς^{rrams} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rgpms} εὐρίσκω^{v1fa3s}
 ποιέω^{vppaams} οὗτο^{bo}. **v.47** ἀμὴν^h λέγω^{v1pa1s} σύ^{rgp-p} ὅτι^c ἐπὶ^p πᾶς^{adpnp} ὁ^{dnp} ὑπάρχω^{vppadnp}
 αὐτός^{rgpms} καθίστημι^{v1fa3s} αὐτός^{rgpms}. **v.48** ἐάν^{qo} δέ^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} κακός^{anmsn}
 δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdms} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rgpms} χρονίζει^{v1pa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}
 ἐγώ^{rgp-s} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.49** καί^c ἄρχω^{vnaa} τύπτω^{vnpa} σὺν^{amnp} δούλους^{namp} ἐσθίω^{vnpa}
 δέ^c καί^c πίνω^{vnpa} μετὰ^p ὁ^{dgnmp} μεθὺν^{vppagmp}. **v.50** ἦκω^{v1fa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgnms}
 δοῦλος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdms} ἐν^p ἡμέρᾳ^{ndfs} ὅς^{rrdfs} οὐ^{xo} προσδοκάω^{v1pa3s} καί^c ἐν^p ὥρα^{ndfs} ὅς^{rrdfs}
 οὐ^{xo} γινώσκω^{v1pa3s}. **v.51** καί^c διχοτομέω^{v1fa3s} αὐτός^{rgpms} καί^c ὁ^{dans} μέρος^{nans} αὐτός^{rgpms}
 μετὰ^p ὁ^{dgnmp} ὑποκριτῆς^{ngmp} τίθημι^{v1fa3s} ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{v1xf3s} ὁ^{dnms} κλαυθμός^{nnms} καί^c ὁ^{dnms}
 βρυγμός^{nnms} ὁ^{dgnmp} ὀδοῦς^{ngmp}.

τοῦ νυμφίου. πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι καὶ αἱ πέντε 2
 μωραὶ αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν οὐκ ἔ- 3
 λαβον μεθ' ἑαυτῶν, ἔλαιον. αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν 4
 τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. χρονίζοντος 5
 δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταζαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. μέσης δὲ 6
 νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἔξέρχεσθε εἰς 7
 ἀπάντησιν αὐτοῦ. τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι 8
 καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρο- 9
 νίμοις εἶπον, Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν ὅτι αἱ λαμπάδες 10
 ἡμῶν σβέννυνται. ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι Μή- 11
 ποτε οὐκ ἄρκεσθι ἡμῖν καὶ ὑμῖν, πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς 12
 τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ αὐ- 13
 τῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ 14
 αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον δὲ ἔρ- 15
 χονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι Κύριε κύριε ἄνοιξον 16
 ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς. 17
 Γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν 18
 ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Ὡς περ γὰρ ἄνθρωπος ἀ- 19
 ποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς 20
 τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα ᾧ δὲ 21
 δύο ᾧ δὲ ἓν ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ ἀπεδήμησεν

25. v.1 τότε^{bo} ὁμοίους^{v1fp3s} ὁδνfs βασιλεία^{nnfs} ὁdgmπ οὐρανός^{ngmp} δέκα^{tn} παρθένους^{ndfp} ὅστις^{rtmfp} λαμβάνω^{vpaanf} ὁdafp λαμπάς^{nafp} αὐτός^{rgfp} ἐξέρχεται^{v1aa3p} εἰς^p ἀπάντησις^{nafs} ὁdgmς νυμφίος^{ngms}. **v.2** πέντε^{tn} δέ^c εἰμι^{v1ix3p} ἐκ^p αὐτός^{rgfp} φρόνιμος^{anfnp} καί^c ὁdnfp πέντε^{tn} μωρός^{anfnp}. **v.3** ὅστις^{rtmfp} μωρός^{anfnp} λαμβάνω^{vpaanf} ὁdafp λαμπάς^{nafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} οὐ^{xo} λαμβάνω^{v1aa3p} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἔλαιον^{nans}. **v.4** ὁdnfp δέ^c φρόνιμος^{anfnp} λαμβάνω^{v1aa3p} ἔλαιον^{nans} ἐν^p ὁddnp ἀγγεῖον^{ndnp} αὐτός^{rgfp} μετὰ^p ὁdgpf λαμπάς^{ngfp} αὐτός^{rgfp}. **v.5** χρονίζω^{vppagms} δέ^c ὁdgmς νυμφίος^{ngms} νυστάζω^{v1aa3p} πᾶς^{anfnp} καί^c καθεύδω^{v1aa3p}. **v.6** μέσος^{agfsn} δέ^c νύ^{ngfs} κραυγὴ^{nnfs} γίνονται^{v1aa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁdnms νυμφίος^{nnms} ἔρχεται^{v1pn3s} ἐξέρχεται^{vdpn2p} εἰς^p ἀπάντησις^{nafs} αὐτός^{rgms}. **v.7** τότε^{bo} ἐγείρω^{v1ap3p} πᾶς^{anfnp} ὁdnfp παρθένος^{nnfp} ἐκεῖνος^{rdnfp} καί^c κοσμέω^{v1aa3p} ὁdafp λαμπάς^{nafp} αὐτός^{rgfp}. **v.8** ὁdnfp δέ^c μωρός^{anfnp} ὁddfp φρόνιμος^{adfpn} λέγω^{v1aa3p} δίδωμι^{vdaa2p} ἐγώ^{tpd-p} ἐκ^p ὁdgmς ἔλαιον^{ngms} σύ^{tpg-p} ὅτι^c ὁdnfp λαμπάς^{nnfp} ἐγώ^{tpg-p} σβέννυμι^{v1pp3p}. **v.9** ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} δέ^c ὁdnfp φρόνιμος^{anfnp} λέγω^{vppanf} μήποτε^{bo} οὐ^{xo} ἄρκεω^{vsaas} ἐγώ^{tpd-p} καί^c σύ^{tpd-p} πορεύομαι^{vdpn2p} δέ^c μᾶλλον^{bo} πρὸς^p ὁdamp πωλέω^{vppaamp} καί^c ἀγοράζω^{v1aa3p} ἑαυτοῦ^{rxdfp}. **v.10** ἀπέρχομαι^{vppngfp} δέ^c αὐτός^{rgfp} ἀγοράζω^{vnaa} ἔρχεται^{v1aa3s} ὁdnms νυμφίος^{nnms} καί^c ὁdnfp ἔτοιμος^{anfnp} εἰσέρχεται^{v1aa3p} μετὰ^p αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁdamp γάμος^{namp} καί^c κλείω^{v1ap3s} ὁdnfs θύρα^{nnfs}. **v.11** ὕστερος^{bo} δέ^c ἔρχεται^{v1pn3p} καί^c ὁdnfp λοιπός^{anfnp} παρθένος^{nnfp} λέγω^{vppanf} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} ἀνοίγω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpd-p}. **v.12** ὁdnms δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} ἀμὴνth λέγω^{v1pal3s} σύ^{tpd-p} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xal3s} σύ^{tpa-p}. **v.13** γρηγορέω^{vdpap2p} οὖν^c ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} ὁdaf3s ἡμέρα^{nafs} οὐδέ^{bo} ὁdaf3s ὥρα^{nafs} ἐν^p ὅς^{rtmfs} ὁdnms υἱός^{nnms} ἀνθρώπος^{ngms} ἔρχεται^{v1pn3s}. **v.14** ὥστε^{bo} γάρ^c ἀνθρώπος^{nnms} ἀποδημῶν^{vppanms} καλέω^{v1aa3s} ὁdamp ἰδίος^{aampn} δοῦλος^{namp} καί^c παραδίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rgmpd} ὁdamp ὑπάρχω^{vppaamp} αὐτός^{rgms}.

16 εὐθέως. πορευθεῖς δέ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν
 17 αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε, τάλαντα. ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ
 18 δύο ἐκέρδησεν καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελ-
 θὼν ὥρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ ἀπέκρυσεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου
 19 αὐτοῦ. μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων
 20 ἐκείνων καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. καὶ προσελθὼν ὁ τὰ
 πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων
 21 ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. ἔφη δέ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ Εὖ δοῦλε
 ἀγαθὲ καὶ πιστὲ ἐπὶ ὀλίγα ἧς πιστός ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω,
 22 εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ καὶ ὁ
 τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπεν Κύριε δύο τάλαντά μοι παρέδω-
 23 κας, ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. ἔφη αὐτῷ ὁ
 κύριος αὐτοῦ Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ ἐπὶ ὀλίγα ἧς πιστός
 ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω, εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου
 24 σου. προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς εἶπεν Κύριε
 ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας
 25 καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. καὶ φοβηθεῖς ἀπελθὼν ἔ-
 26 κρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ, ἴδε ἔχεις τὸ σόν. ἀποκριθεὶς
 δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ ἤδεις

v.15 καί^c ὅς^{rdms} μέν^{xo} διδῶμι^{v1aa3s} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} ὅς^{rdms} δέ^c δύο^{tn} ὅς^{rdms} δέ^c
 εἰς^{nans} ἕκαστος^{admsn} κατὰ^p ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} δύναμις^{nafs} καί^c ἀποδημέω^{v1aa3s} εὐθέως^{bo}.
v.16 πορεύομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} ὁ^{dandp} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} λαμβάνω^{vpaanms} ἐργάζομαι^{v1ad3s}
 ἐν^p αὐτός^{rpdp} καί^c ποιέω^{v1aa3s} ἄλλος^{aanpn} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp}. **v.17** ὡσαύτως^{bo} καί^c
 ὁ^{dnms} ὁ^{dandp} δύο^{tn} κερδαίνω^{v1aa3s} καί^c αὐτός^{rpms} ἄλλος^{aanpn} δύο^{tn}. **v.18** ὁ^{dnms} δέ^c ὁ^{dans}
 εἰς^{nans} λαμβάνω^{vpaanms} ἀπέρχομαι^{vpaanms} ὀρύσσω^{v1aa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} γῇ^{ndfs} καί^c ἀποκρύπτω^{v1aa3s}
 ὁ^{dans} ἀργύριον^{nans} ὁ^{dngms} κύριος^{ngms} αὐτός^{rpms}. **v.19** μετὰ^p δέ^c χρόνος^{nams} πολὺς^{aamsn}
 ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dngmp} δοῦλος^{ngmp} ἐκεῖνος^{rdgmp} καί^c συναίρω^{v1pa3s} μετὰ^p
 αὐτός^{rgmp} λόγος^{nams}. **v.20** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} ὁ^{dandp} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp}
 λαμβάνω^{vpaanms} προσφέρω^{v1aa3s} ἄλλος^{aanpn} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} λέγω^{vpaanms} κύριος^{nnms}
 πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} ἐγώ^{rpds} παραδίδωμι^{v1aa2s} ἰδεⁱ ἄλλος^{aanpn} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp}
 κερδαίνω^{v1aa1s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpdp}. **v.21** φημί^{v1ix3s} δέ^c αὐτός^{rpms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpms}
 εὖ^{bo} δοῦλος^{nnms} ἀγαθός^{avmsn} καί^c πιστός^{avmsn} ἐπὶ^p ὀλίγος^{aanpn} εἰμὶ^{v1ix2s} πιστός^{avmsn} ἐπὶ^p
 πολὺς^{agnpn} σύ^{tpa-s} καθίστημι^{v1a1s} εἰσερχομαι^{vdaa2s} εἰς^p ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} ὁ^{dngms} κύριος^{ngms}
 σύ^{tpg-s}. **v.22** προσέρχομαι^{vpaanms} δέ^c καί^c ὁ^{dnms} ὁ^{dandp} δύο^{tn} τάλαντον^{nanp} λαμβάνω^{vpaanms}
 λέγω^{v1aa3s} κύριος^{nnms} δύο^{tn} τάλαντον^{nanp} ἐγώ^{rpds} παραδίδωμι^{v1aa2s} ἰδεⁱ ἄλλος^{aanpn} δύο^{tn}
 τάλαντον^{nanp} κερδαίνω^{v1aa1s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpdp}. **v.23** φημί^{v1ix3s} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}
 αὐτός^{rpms} εὖ^{bo} δοῦλος^{nnms} ἀγαθός^{avmsn} καί^c πιστός^{avmsn} ἐπὶ^p ὀλίγος^{aanpn} εἰμὶ^{v1ix2s}
 πιστός^{avmsn} ἐπὶ^p πολὺς^{agnpn} σύ^{tpa-s} καθίστημι^{v1a1s} εἰσερχομαι^{vdaa2s} εἰς^p ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} ὁ^{dngms}
 κύριος^{ngms} σύ^{tpg-s}. **v.24** προσέρχομαι^{vpaanms} δέ^c καί^c ὁ^{dnms} ὁ^{dans} εἰς^{nans} τάλαντον^{nans}
 λαμβάνω^{vpxanms} λέγω^{v1aa3s} κύριος^{nnms} γινώσκω^{v1aa1s} σύ^{tpa-s} ὅτι^c σκληρὸς^{avmsn} εἰμὶ^{v1ix2s}
 ἄνθρωπος^{nnms} θερίζω^{vppanms} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} σπείρω^{v1aa2s} καί^c συνάγω^{vppanms} ὅθεν^{bo} οὐ^{xo}
 διασκορπίζω^{v1aa2s}. **v.25** καί^c φοβέομαι^{vpaonms} ἀπέρχομαι^{vpaanms} κρύπτω^{v1aa1s} ὁ^{dans}
 τάλαντον^{nans} σύ^{tpg-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} γῇ^{ndfs} ἰδεⁱ ἔχω^{v1pa2s} ὁ^{dans} σός^{rsans}.

ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα.
 ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριον μου τοῖς τραπεζítais καὶ ἐλθὼν 27
 ἐγὼ ἐκομισάμην ἄν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ 28
 τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα, τῷ γὰρ ἔχοντι 29
 παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος
 καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκ- 30
 βάλλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
 βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν 31
 τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ τότε κα-
 θίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν 32
 αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ὥσπερ ὁ
 ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων. καὶ στήσει τὰ 33
 μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. τότε 34
 ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ
 πατρός μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν
 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φα- 35
 γεῖν ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με.
 γυμνὸς καὶ περιεβάλατέ με ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με ἐν 36
 φυλακῇ ἤμην καὶ ἦλθετε πρὸς με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ 37
 οἱ δίκαιοι λέγοντες Κύριε πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψα-

v.26 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rgms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms}
 πονηρός^{avmsn} δοῦλος^{nvms} καί^c ὀκνηρός^{avmsn} οἶδα^{viva2s} ὅτι^c θερίζω^{vipa1s} ὅπου^{bo} οὐ^{xo}
 σπεῖρω^{viaa1s} καί^c συνάγω^{vipa1s} ὅθεν^{bo} οὐ^{xo} διασκορπίζω^{viaa1s}. **v.27** δεῖ^{viiq3s} οὖν^c
 σύ^{tpa-s} βάλλω^{vnaa} ὁ^{dans} ἀργύριον^{nans} ἐγὼ^{rg-s} ὁ^{ddmp} τραπεζίτης^{ndmp} καί^c ἔρχομαι^{vpaanms}
 ἐγὼ^{rgn-s} κομίζω^{viam1s} ἄν^{xo} ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} σὺν^p τόκος^{ndms}. **v.28** αἶρω^{vdaa2p} οὖν^c ἀπὸ^p
 αὐτός^{rgms} ὁ^{dans} τάλαντον^{nans} καί^c διδωμι^{vdaa2p} ὁ^{ddms} ἔχω^{vppadms} ὁ^{damp} δέκα^{tn} τάλαντον^{namp}.
v.29 ὁ^{ddms} γάρ^c ἔχω^{vppadms} πᾶς^{admsn} διδωμι^{vifp3s} καί^c περισσεύω^{vifp3s} ἀπὸ^p δέ^c ὁ^{dgms}
 μή^{xo} ἔχω^{vppagms} καί^c ὅς^{trans} ἔχω^{vipa3s} αἶρω^{vifp3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms}. **v.30** καί^c ὁ^{dams}
 ἀχρεῖος^{aamsn} δοῦλος^{namms} ἐκβάλλω^{vdp2p} εἰς^p ὁ^{dans} σκότος^{nans} ὁ^{dans} ἐξώτερος^{aamsn} ἐκεῖ^{bo}
 εἰμι^{vifx3s} ὁ^{dnms} κλαυθμὸς^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} βρυγμὸς^{nnms} ὁ^{dgmp} ὁδούς^{ngmp}. **v.31** ὅταν^c δέ^c
 ἔρχομαι^{vsaas} ὁ^{dnms} υἱὸς^{ngms} ἀνθρώπος^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} αὐτός^{rgms} καί^c πᾶς^{anmpn}
 ὁ^{dnmp} ἅγιος^{anmpn} ἄγγελος^{nnmp} μετ᾽^p αὐτός^{rgms} τότε^{bo} καθίζω^{vifa3s} ἐπὶ^p θρόνον^{ngms} δόξα^{ngfs}
 αὐτός^{rgms}. **v.32** καί^c συνάγω^{vifp3s} ἔμπροσθεν^p αὐτός^{rgms} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἔθνος^{nnmp} καί^c
 ἀφορίζω^{vifa3s} αὐτός^{rgamp} ἀπὸ^p ἀλλήλων^{regnp} ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnms} ποιμὴν^{nnms} ἀφορίζω^{vipa3s} ὁ^{damp}
 πρόβατον^{namp} ἀπὸ^p ὁ^{dgmp} ἐριφός^{ngmp}. **v.33** καί^c ἴστημι^{vifa3s} ὁ^{damp} μὲν^{xo} πρόβατον^{namp} ἐκ^p
 δεξιῶν^{agmpn} αὐτός^{rgms} ὁ^{damp} δέ^c ἐρίφιον^{namp} ἐκ^p εὐωνυμῶν^{agmpn}. **v.34** τότε^{bo} λέγω^{vifa3s}
 ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{ddnp} ἐκ^p δεξιῶν^{agmpn} αὐτός^{rgms} δεῦτε^{vdvx2p} ὁ^{dnmp} εὐλογέω^{vpxnmp}
 ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rg-s} κληρονομέω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} ἐτοιμάζω^{vpxpafs} σύ^{rgd-p} βασιλεία^{nafs} ἀπὸ^p
 καταβολῆς^{ngfs} κόσμος^{ngms}. **v.35** πεινάω^{viaa1s} γάρ^c καί^c διδωμι^{viaa2p} ἐγὼ^{rgd-s} ἐσθίω^{vnaa}
 διψῶ^{viaa1s} καί^c ποτίζω^{viaa2p} ἐγὼ^{rga-s} ξένος^{anmsn} εἰμι^{viiq1s} καί^c συνάγω^{viaa2p} ἐγὼ^{rga-s}.
v.36 γυμνὸς^{anmsn} καί^c περιβάλλω^{viaa2p} ἐγὼ^{rga-s} ἀσθενέω^{viaa1s} καί^c ἐπισκέπτομαι^{viad2p}
 ἐγὼ^{rga-s} ἐν^p φυλακῇ^{ndfs} εἰμι^{viiq1s} καί^c ἔρχομαι^{viaa2p} πρὸς^p ἐγὼ^{rga-s}.

38 μεν ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν. πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ
 39 συνηγάγομεν ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν. πότε δέ σε εἶδομεν
 40 ἄσθενῃ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σε. καὶ ἀποκριθεὶς
 ὁ βασιλεὺς ἔρεῖ αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ
 41 τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τότε
 ἔρεῖ καὶ τοῖς ἑξ εὐωνύμων Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμέ-
 νοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς
 42 ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν
 43 ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με. ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ
 με γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με ἄσθενής καὶ ἐν φυλακῇ καὶ
 44 οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ
 λέγοντες Κύριε πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ
 45 γυμνὸν ἢ ἄσθενῃ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι. τότε
 ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐφ' ὅσον οὐκ ἐ-
 46 ποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ
 ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν
 αἰώνιον.

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τού-
 2 τους εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας
 τὸ πάσχα γίνεται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ
 3 σταυρωθῆναι. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-

v.37 τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vifo3p} αὐτὸς^{rdpms} ὁ^{dnmp} δίκαιος^{anmpn} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} πότε^{xo}
 σύ^{tpa-s} ὁράω^{viala1p} πεινῶν^{vppaams} καί^c τρέφω^{viala1p} ἢ^{xo} διψῶν^{vppaams} καί^c ποτίζω^{viala1p}.
v.38 πότε^{xo} δέ^c σύ^{tpa-s} ὁράω^{viala1p} ξένος^{aamsn} καί^c συνάγω^{viala1p} ἢ^{xo} γυμνὸς^{aamsn} καί^c
 περιβάλλω^{viala1p}. **v.39** πότε^{xo} δέ^c σύ^{tpa-s} ὁράω^{viala1p} ἄσθενής^{aamsn} ἢ^{xo} ἐν^p φυλακῇ^{ndfs} καί^c
 ἔρχομαι^{viala1p} πρὸς^p σύ^{tpa-s}. **v.40** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} λέγω^{vifa3s}
 αὐτός^{rdmp} ἀμὴν^{lh} λέγω^{vipals} σύ^{tpd-p} ἐπὶ^p ὅσος^{rcans} ποιέω^{viala2p} εἰς^{ndms} οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dgmp}
 ἀδελφός^{ngmp} ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dgmp} ἐλαχίστος^{agmpn} ἐγώ^{tpd-s} ποιέω^{viala2p}. **v.41** τότε^{bo} λέγω^{vifa3s}
 καί^c ὁ^{dgmp} ἐκ^p ἐνάντιος^{agmpn} πορεύομαι^{vdpn2p} ἀπὸ^p ἐγώ^{trg-s} ὁ^{dnmp} καταράομαι^{vpxpnm}
 εἰς^p ὁ^{dans} πῦρ^{nans} ὁ^{dans} αἰώνιος^{aansn} ὁ^{dans} ἐτοιμάζω^{vpxpans} ὁ^{ddms} διάβολος^{admsn} καί^c ὁ^{ddmp}
 ἄγγελος^{ndmp} αὐτός^{trpms}. **v.42** πεινῶν^{viala1s} γάρ^c καί^c οὐ^{xo} δίδωμι^{viala2p} ἐγώ^{tpd-s} ἐσθίω^{vnaa}
 διψῶν^{viala1s} καί^c οὐ^{xo} ποτίζω^{viala2p} ἐγώ^{trp-s}. **v.43** ξένος^{anmsn} εἰμι^{vix1s} καί^c οὐ^{xo} συνάγω^{viala2p}
 ἐγώ^{trp-s} γυμνὸς^{anmsn} καί^c οὐ^{xo} περιβάλλω^{viala2p} ἐγώ^{trp-s} ἄσθενής^{anmsn} καί^c ἐν^p φυλακῇ^{ndfs}
 καί^c οὐ^{xo} ἐπισκέπτομαι^{viala2p} ἐγώ^{trp-s}. **v.44** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vifo3p} αὐτός^{rdms} καί^c
 αὐτός^{trmpn} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} πότε^{xo} σύ^{tpa-s} ὁράω^{viala1p} πεινῶν^{vppaams} ἢ^{xo} διψῶν^{vppaams}
 ἢ^{xo} ξένος^{aamsn} ἢ^{xo} γυμνὸς^{aamsn} ἢ^{xo} ἄσθενής^{aamsn} ἢ^{xo} ἐν^p φυλακῇ^{ndfs} καί^c οὐ^{xo} διακονέω^{viala1p}
 σύ^{tpd-s}. **v.45** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vifo3s} αὐτός^{rdmp} λέγω^{vppanms} ἀμὴν^{lh} λέγω^{vipals} σύ^{tpd-p}
 ἐπὶ^p ὅσος^{rcans} οὐ^{xo} ποιέω^{viala2p} εἰς^{ndms} οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dgmp} ἐλαχίστος^{agmpn} οὐδὲ^{bo} ἐγώ^{tpd-s}
 ποιέω^{viala2p}. **v.46** καί^c ἀπέρχομαι^{vifd3p} αὐτός^{rdmp} εἰς^p κόλασιν^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ὁ^{dnmp} δέ^c
 δίκαιος^{anmpn} εἰς^p ζωὴν^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **26. v.1** καί^c γίνομαι^{viald3s} ὅτε^{bo} τελέω^{viala3s} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} λέγω^{viala3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{trpms}.
v.2 οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c μετὰ^{ti} δύο^{na1p} ἡμέρα^{dnms} πάσχα^{ta} γίνομαι^{vipn3s} καί^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms}
 ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} παραδίδωμι^{vipp3s} εἰς^p ὁ^{dans} σταυρόν^{vnap}.

τεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως
τοῦ λεγομένου Καϊάφα. καὶ συνεβουλευσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν 4
κρατήσωσιν δόλω καὶ ἀποκτείνωσιν, ἔλεγον δέ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ 5
ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου 6
ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ. προσῆλθεν αὐτῷ 7
γυνὴ ἀλάσαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐ- 8
τοῦ ἠγανάκτησαν λέγοντες Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη. ἡδύνατο 9
γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς.
γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Τί κόπους παρέχετε τῇ γυ- 10
ναικί ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ, πάντοτε γὰρ τοὺς 11
πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν ἐμέ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε, βαλοῦσα 12
γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐντα-
φιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ 13
εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν
αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα 14
ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς. εἶπεν 15
Τί θέλετέ μοι δοῦναι κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν οἱ δὲ ἔστη-
σαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν 16
ἵνα αὐτόν παραδῷ. Τῇ δὲ πρώτη τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ 17
μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι

v.3 τότε^{bo} συνάγω^{v1ap3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dafs} αὐλὴ^{nafs} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} ὁ^{dgms} λέγω^{vpprgms} Καϊάφας^{ngms}. **v.4** καί^c συμβουλευ^{v1am3p} ἵνα^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} κρατέω^{vsaa3p} δόλος^{ndms} καί^c ἀποκτείνω^{vspa3p}. **v.5** λέγω^{v1aa3p} δέ^c μή^{xo} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἑορτῇ^{ndfs} ἵνα^c μή^{xo} θόρυβος^{nnms} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.6** ὁ^{dgms} δέ^c Ἰησοῦς^{ngms} γίνομαι^{vpadgms} ἐν^p Βηθανίᾳ^{ndfs} ἐν^p οἰκίᾳ^{ndfs} Σίμων^{ngms} ὁ^{dgms} λεπρός^{agmsn}. **v.7** προσέρχομαι^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} γυνὴ^{nnfs} ἀλάσαστρος^{nans} μύρον^{ngms} ἔχω^{vppanfs} βαρυτίμος^{agnsn} καί^c καταχέω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafs} αὐτός^{rpdm} ἀνάκειμαι^{vppngms}. **v.8** ὁ^{dnmp} δέ^c ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rpdm} ἀγανακτέω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} εἰς^p τίς^{rqans} ὁ^{dnfs} ἀπώλεια^{nnfs} οὗτος^{rdnfs}. **v.9** δύναμαι^{v1in3s} γάρ^c οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} μύρον^{nnms} πιπράσκω^{vnap} πολὺς^{agnsn} καί^c διδωμι^{vnap} πτωχός^{admpn}. **v.10** γινώσκω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} τίς^{rqans} κόσμος^{namp} παρέχω^{v1a2p} ὁ^{ddfs} γυνὴ^{ndfs} ἔργον^{nans} γάρ^c καλός^{aansn} ἐργάζομαι^{v1ad3s} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s}. **v.11** πάντοτε^{bo} γάρ^c ὁ^{damp} πτωχός^{agmsn} ἔχω^{v1a2p} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἐγὼ^{tpa-s} δέ^c οὐ^{xo} πάντοτε^{bo} ἔχω^{v1a2p}. **v.12** βάλλω^{vpaanfs} γάρ^c οὗτος^{rpdfs} ὁ^{dans} μύρον^{nans} οὗτος^{rdans} ἐπὶ^p ὁ^{dgms} σῶμα^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s} πρὸς^p ὁ^{dans} ἐνταφιάζω^{vnaa} ἐγὼ^{tpa-s} ποιέω^{v1aa3s}. **v.13** ἀμὴνth λέγω^{v1a1s} σὺ^{tpd-p} ὅπου^{bo} ἐάν^{qo} κηρύσσω^{vsap3s} ὁ^{dnms} εὐαγγέλιον^{nnms} οὗτος^{rdnms} ἐν^p ὅλος^{admsn} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} λαλέω^{v1fp3s} καί^c ὅς^{trans} ποιέω^{v1aa3s} οὗτος^{rpdfs} εἰς^p μνημόσυνον^{nans} αὐτός^{rpdfs}. **v.14** τότε^{bo} πορεύομαι^{vpaanms} εἰς^{nnms} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dnms} λέγω^{vpprnms} Ἰουδας^{nnms} Ἰσκαριώ^{gnms} πρὸς^p ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp}. **v.15** λέγω^{v1aa3s} τίς^{rqans} θέλω^{v1a2p} ἐγὼ^{tpd-s} διδωμι^{nnaa} κἀγὼ^{tpn-s} σὺ^{tpd-p} παραδίδωμι^{v1a1s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} δέ^c ἵστημι^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} τριάκοντα^{tn} ἀργύριον^{namp}. **v.16** καί^c ἀπὸ^p τότε^{bo} ζητέω^{v1aa3s} εὐκαιρία^{nafs} ἵνα^c αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{vsaa3s}.

- 18 φαγεῖν τὸ πάσχα. ὁ δὲ εἶπεν Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς
τὸν δεῖνα καὶ εἶπατε αὐτῷ Ὁ διδάσκαλος λέγει Ὁ καιρὸς μου
ἐγγύς ἐστιν πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.
19 καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ-
20 τοίμασαν τὸ πάσχα. Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν
21 δώδεκα. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ
22 ὑμῶν παραδώσει με. καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν
23 αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν, Μήτι ἐγὼ εἰμι κύριε. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χειρα οὗτός με
24 παραδώσει. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγρα-
πται περὶ αὐτοῦ οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδοται, καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄν-
25 θρωπος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν
εἶπεν Μήτι ἐγὼ εἰμι ῥαββί λέγει αὐτῷ Σὺ εἶπας. Ἐσθιόντων δὲ
αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ
ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς καὶ εἶπεν Λάβετε φάγετε τοῦτο ἐστὶν τὸ
27 σῶμά μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν
28 αὐτοῖς λέγων Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά
μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς
29 ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πῖω ἅπ' ἄρτι ἐκ τού-

v.17 ὁδδς δεῖρ πρωτος^{adfsn} ὁδgnp ἄζυμος^{agnpn} προσερχομαι^{v1aa3p} ὁδnmp μαθητῆς^{nnmp} ὁδδms Ἰησοῦς^{ndms} λέγων^{vppanmp} αὐτὸς^{rdpms} ποῦ^{xo} θέλω^{v1pa2s} εἰτοιμάζω^{vsaa1p} σύ^{tpd-s} ἐσθίω^{vnaa} ὁdans πάσχα^{ta}. **v.18** ὁδnms δεῖρ λέγων^{v1aa3s} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^p ὁdafs πόλιν^{nafs} πρὸς^p ὁdams δεῖνα^{aamsn} καὶ^c λέγων^{vdaa2p} αὐτὸς^{rdpms} ὁδnms διδάσκαλος^{nnms} λέγων^{v1pa3s} ὁδnms καιρὸς^{nnms} ἐγγύς^{pg-s} ἐγγύς^{bo} εἰμι^{v1px3s} πρὸς^p σύ^{tpa-s} ποιέω^{v1pals} ὁdans πάσχα^{ta} μετὰ^p ὁdgnp μαθητῆς^{ngmp} ἐγγύς^{pg-s}. **v.19** καὶ^c ποιέω^{v1aa3p} ὁδnmp μαθητῆς^{nnmp} ὥς^{bo} συντάσσω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdpms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} καὶ^c εἰτοιμάζω^{v1aa3p} ὁdans πάσχα^{ta}. **v.20** ὁψιος^{agfsn} δεῖρ γίνομαι^{vpadgfs} ἀνέκειμαι^{viin3s} μετὰ^p ὁdgnp δώδεκα^{tn}. **v.21** καὶ^c ἐσθίω^{vppagmp} αὐτὸς^{rdpms} λέγων^{v1aa3s} ἀμὴνth λέγων^{v1pals} σύ^{tpd-p} ὅτι^c εἷς^{nnms} ἐκ^p σύ^{tpg-p} παραδίδωμι^{v1fa3s} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.22** καὶ^c λυπέω^{vppnmp} σφόδρα^{bo} ἄρχω^{v1ad3p} λέγων^{vnpa} αὐτὸς^{rdpms} ἕκαστος^{anmsn} αὐτὸς^{rdpms} μήτι^{xo} ἐγὼ^{tpn-s} εἰμι^{v1px1s} κύριος^{nnms}. **v.23** ὁδnms δεῖρ ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγων^{v1aa3s} ὁδnms ἐμβάπτω^{vpaanms} μετὰ^p ἐγὼ^{tpg-s} ἐν^p ὁddns τρυβλίον^{ndns} ὁdafs χεῖρ^{nafs} οὗτος^{rdnms} ἐγὼ^{tpa-s} παραδίδωμι^{v1fa3s}. **v.24** ὁδnms μὲν^{xo} υἱὸς^{nnms} ὁδgms ἄνθρωπος^{ngms} ὑπάγω^{v1pa3s} καθὼς^{bo} γράφω^{v1xp3s} περὶ^p αὐτὸς^{rdpms} οὐαίⁱ δέ^c ὁddms ἄνθρωπος^{ndms} ἐκεῖνος^{rdnms} διὰ^p ὅς^{rrgms} ὁδnms υἱὸς^{nnms} ὁdgms ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι^{v1pp3s} καλὸς^{anmsn} εἰμι^{v1ix3s} αὐτὸς^{rdpms} εἰ^{qo} οὗ^o γεννάω^{v1ap3s} ὁδnms ἄνθρωπος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms}. **v.25** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δε^c Ἰούδας^{nnms} ὁδnms παραδίδωμι^{vpaanms} αὐτὸς^{rdpms} λέγων^{v1aa3s} μήτι^{xo} ἐγὼ^{tpn-s} εἰμι^{v1px1s} ῥαββίth λέγων^{v1pa3s} αὐτὸς^{rdpms} σύ^{tpn-s} λέγων^{v1aa2s}. **v.26** ἐσθίω^{vppagmp} δεῖρ αὐτὸς^{rdpms} λαμβάνω^{vpaanms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ὁdams ἄρτος^{nams} καὶ^c εὐλογέω^{vpaanms} κλάω^{v1aa3s} καὶ^c δίδωμι^{v1fa3s} ὁddmp μαθητῆς^{ndmp} καὶ^c λέγων^{v1aa3s} λαμβάνω^{vdaa2p} ἐσθίω^{vdaa2p} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδnms σῶμα^{nnms} ἐγὼ^{tpg-s}. **v.27** καὶ^c λαμβάνω^{vpaanms} ὁdans ποτήριον^{nans} καὶ^c εὐχαριστέω^{vpaanms} δίδωμι^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdpms} λέγων^{vppanms} πίνω^{vdaa2p} ἐκ^p αὐτὸς^{rdpms} πᾶς^{anmpn}. **v.28** οὗτος^{rdnms} γάρ^c εἰμι^{v1px3s} ὁδnms αἷμα^{nnms} ἐγγύς^{pg-s} ὁδnms ὁdgs kainós^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} ὁδnms περὶ^p πολὺς^{agmpn} ἐκχέω^{vppnms} εἰς^p ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}.

του τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν
αὐτὸ πίνω μεθ ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός μου.
Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν. Τότε λέγει 30, 31
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἑμοὶ ἐν τῇ
νυκτὶ ταύτῃ γέγραπται γάρ Πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορ-
πισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης. μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί 32
με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος 33
εἶπεν αὐτῷ Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ ἐγὼ οὐδέ-
ποτε σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀμήν λέγω σοι 34
ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήση
με. λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος Κἂν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν οὐ μὴ 35
σε ἀπαρνήσομαι ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον. Τότε 36
ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῇ,
καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς Καθίσате αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθὼν προσ-
εύξωμαι ἐκεῖ. καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς 37
Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. τότε λέγει αὐτοῖς 38
Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου, μείνατε ὧδε καὶ
γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπρεσεν ἐπὶ πρό- 39
σωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων Πάτερ μου εἰ δυνατόν
ἐστιν παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο, πλήν οὐχ ὥς ἐγὼ
θέλω ἀλλ' ὥς σύ. καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς καὶ εὕρισκει 40

v.29 λέγω^{vipals} δέ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐ^{xo} μή^{xo} πίνω^{vsaals} ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} ἐκ^p οὗτος^{rdgns} ὁ^{gms}
γεννημα^{ngns} ὁ^{gms} δέ^c ἄμπλος^{ngfs} ἕως^c ὁ^{gms} ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} ὅταν^c αὐτός^{rpans} πίνω^{vipals}
μετά^p σύ^{tpg-p} καινός^{aansn} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{gms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s}. **v.30** καί^c
ὑμνέω^{vraanmp} ἐξέρχομαι^{vaa3p} εἰς^p ὁ^{dans} ὁρος^{nans} ὁ^{gms} ἐλαία^{ngfr}. **v.31** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s}
αὐτός^{tpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πᾶς^{anmpn} σύ^{trn-p} σκανδαλίζω^{vifp2p} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} νύ^{zndfs}
οὗτος^{rdgfs} γράφω^{vixp3s} γάρ^c πατάσσω^{vifals} ὁ^{dams} ποιμήν^{vams} καί^c διασκορπίζω^{vifp3s} ὁ^{dnmp}
πρόβατον^{nnnp} ὁ^{gms} ποιμήν^{ngfs}. **v.32** μετά^p δέ^c ὁ^{dans} ἐγείρω^{vnap} ἐγὼ^{tpa-s} προάγω^{vifals} σύ^{tpa-p}
εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.33** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{vaa3p} αὐτός^{tpdm}
εἰ^{qo} καί^c πᾶς^{anmpn} σκανδαλίζω^{vifp3p} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἐγὼ^{trn-s} οὐδέποτε^{bo} σκανδαλίζω^{vifp1s}.
v.34 φημί^{vix3s} αὐτός^{tpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth λέγω^{vipals} σύ^{tpd-s} ὅτι^c ἐν^p οὗτος^{rdgfs}
ὁ^{ddfs} νύ^{zndfs} πρὶν^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} τρεῖς^{bo} ἀπαρνεομαι^{vifd2s} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.35** λέγω^{vipa3s}
αὐτός^{tpdm} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} κάν^{qo} δεῖ^{vspq3s} ἐγὼ^{tpa-s} σύ^p σύ^{tpd-s} ἀποθνήσκω^{vnaa} οὐ^{xo} μή^{xo}
σύ^{tpa-s} ἀπαρνεομαι^{vifd1s} ὁμοίως^{bo} καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} μαθητής^{vnaa3p} λέγω^{vaa3p}. **v.36** τότε^{bo}
ἔρχομαι^{vtrn3s} μετά^p αὐτός^{tpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p χωρίον^{nans} λεγόμενον^{vrrpans} Γεθσημανί^p
καί^c λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnmp} μαθητής^{ndmp} καθίζω^{vdaa2p} αὐτοῦ^{bo} ἕως^c ὅς^{bo} ἀπέρχομαι^{vraanms}
προσεύχομαι^{vsad1s} ἐκεῖ^{bo}. **v.37** καί^c παραλαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^c ὁ^{damp}
δύο^{tn} υἱός^{namp} Ζεβεδαῖος^{ngms} ἄρχω^{viad3s} λυπεῖν^{vnp} καί^c ἀδημονέω^{vnpa}. **v.38** τότε^{bo}
λέγω^{vipa3s} αὐτός^{tpdm} περίλυπος^{anfsn} εἰμί^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ψυχὴ^{nms} ἐγὼ^{tpg-s} ἕως^c θάνατος^{ngms}
μένω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^c γρηγορέω^{vdpa2p} μετά^p ἐγὼ^{tpg-s}. **v.39** καί^c προέρχομαι^{vraanms}
μικρός^{aamsn} πῆλτα^{vaa3s} ἐπὶ^p πρόσωπον^{nans} αὐτός^{tpgms} προσευχομαι^{vrrpans} καί^c λέγω^{vrrpans}
πατήρ^{nams} ἐγὼ^{tpg-s} εἰ^{qo} δυνατός^{aansn} εἰμί^{vixp3s} παρέρχομαι^{vdaa3s} ἀπὸ^p ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dans}
ποτήριον^{nans} οὗτος^{rdans} πλήν^{bo} οὐ^{xo} ὥς^{bo} ἐγὼ^{trn-s} θέλω^{vipals} ἀλλά^c ὥς^{bo} σύ^{trn-s}.

αὐτοὺς καθεύδοντας καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε
 41 μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ. γρηγορεῖτε καὶ προσεύχε-
 42 ῃ δὲ σὰρξ ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο
 λέγων Πάτερ μου εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀπὸ
 43 ἐμοῦ, ἐὰν μὴ αὐτὸ πῶς γενηθῇ τὸ θέλημά σου. καὶ ἔλθων
 εὕρισκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλ-
 44 μοὶ βεβαρημένοι. καὶ ἀφείς αὐτοὺς ἀπελθὼν πάλιν προσηύ-
 45 ξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς
 μαθητὰς αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀνα-
 παύεσθε, ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί-
 46 δοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε ἄγωμεν, ἰδοὺ ἤγγικεν
 47 ὁ παραδιδούς με. Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἷς
 τῶν δώδεκα ἦλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν
 48 καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ
 δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων Ὁν ἂν φι-
 49 λήσω αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ
 50 Ἰησοῦ εἶπεν Χαῖρε ῥαββὶ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 εἶπεν αὐτῷ Ἐταῖρε ἐφ' ᾧ πάρει τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς
 51 χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν
 μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ

v.40 καί^c ἔρχομαι^{v1pn3s} πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} καί^c εὕρισκω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpamp} καθεύδω^{vppaamp} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} οὕτω^{bo} οὐ^{xo} ἰσχύω^{v1aa2p} εἶς^{nafs} ὥρα^{nafs} γρηγορέω^{vnaa} μετὰ^p ἐγὼ^{rpq-s}. **v.41** γρηγορέω^{vdpa2p} καί^c προσεύχομαι^{vdpn2p} ἵνα^c μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^p πειρασμὸς^{nam} ὁ^{dnms} μέν^{xo} πνεῦμα^{nnms} πρόθυμος^{annms} ὁ^{dnfs} δέ^c σὰρξ^{nnfs} ἀσθενής^{anfsn}. **v.42** πάλιν^{bo} ἐκ^p δευτέρως^{agnsn} ἀπέρχομαι^{vpaanms} προσεύχομαι^{v1ad3s} λέγω^{vppanms} πατὴρ^{nvms} ἐγὼ^{rpq-s} εἰ^{qo} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} οὕτως^{rdnms} ὁ^{dnms} ποτήριον^{nnms} παρέρχομαι^{vnaa} ἀπὸ^p ἐγὼ^{rpq-s} ἐάν^{qo} μή^{xo} αὐτὸς^{rpans} πῖνα^{vsaa1s} γίνομαι^{vdao3s} ὁ^{dnms} θέλημα^{nnms} σὺ^{rpq-s}. **v.43** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} εὕρισκω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpamp} πάλιν^{bo} καθεύδω^{vppaamp} εἰμὶ^{v1ix3p} γάρ^c αὐτὸς^{rpamp} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμὸς^{nnmp} θαρῶ^{vpxnmp}. **v.44** καί^c ἀφίμιμ^{vpaanms} αὐτὸς^{rpamp} ἀπέρχομαι^{vpaanms} πάλιν^{bo} προσεύχομαι^{v1ad3s} ἐκ^p τρίτος^{agnsn} ὁ^{dams} αὐτὸς^{rpams} λόγος^{nam} λέγω^{vpaanms}. **v.45** τότε^{bo} ἔρχομαι^{v1pn3s} πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτὸς^{rpams} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpdpmp} καθεύδω^{v1pa2p} ὁ^{dams} λοιπὸς^{aansn} καί^c ἀναπαύω^{v1pm2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγγίξω^{v1xa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} καί^c ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgnms} ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι^{v1pp3s} εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἁμαρτωλῶς^{agmpn}. **v.46** ἐγείρω^{vdpe2p} ἄγω^{vspa1p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγγίξω^{v1xa3s} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} ἐγὼ^{rpq-s}. **v.47** καί^c ἐτι^{bo} αὐτὸς^{rpams} λαλέω^{vppagms} ἰδοὺ^{vdaa2s} Ἰούδας^{nnms} εἰς^{nnms} ὁ^{dgnmp} δώδεκα^{tn} ἔρχομαι^{v1aa3s} καί^c μετὰ^p αὐτὸς^{rpams} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{annms} μετὰ^p μάχαιρα^{ngfp} καί^c ξύλον^{ngmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgnmp} ἀρχιερέως^{ngmp} καί^c πρεσβυτέρως^{agmpn} ὁ^{dgnms} λαός^{ngms}. **v.48** ὁ^{dnms} δέ^c παραδίδωμι^{vppanms} αὐτὸς^{rpams} δίδωμι^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdpmp} σημεῖον^{nam} λέγω^{vppanms} ὅς^{rrams} ἂν^{xo} φιλέω^{vsaa1s} αὐτὸς^{rpams} εἰμὶ^{v1px3s} κρατέω^{vdaa2p} αὐτὸς^{rpams}. **v.49** καί^c εὐθέως^{bo} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{v1aa3s} χαίρω^{vdpa2s} ῥαββὶth καί^c καταφιλέω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpams}. **v.50** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdpms} ἐταῖρος^{nnms} ἐπὶ^p ὅς^{rrdnms} πάρειμ^{v1px2s} τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanmp} ἐπιθάλλω^{v1aa3p} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} καί^c κρατέω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpams}.

καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον.
 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀπόστρεψον σου τὴν μάχαιράν εἰς 52
 τὸν τόπον αὐτῆς, πάντες γὰρ οἱ λαθόντες μάχαιραν ἐν μαχαί-
 ρᾳ ἀπολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι 53
 τὸν πατέρα μου καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶ-
 νας ἀγγέλων. πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ 54
 γενέσθαι. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις Ὡς 55
 ἐπὶ λησὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με
 καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ καὶ
 οὐκ ἐκρατήσατέ με. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν 56
 αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐ-
 τὸν ἔφυγον. Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς 57
 Καϊάφην τὸν ἀρχιερέα ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
 συνήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως 58
 τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑ-
 πηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ 59
 τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ
 ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν. καὶ οὐχ εὔρον καὶ πολλῶν ψευδο- 60
 μαρτύρων προσελθόντων οὐχ εὔρον, ὕστερον δὲ προσελθόντες
 δύο ψευδομάρτυρες. εἶπον, Οὗτος ἔφη Δύναμαι καταλῦσαι 61

v.51 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} εἷς^{nnms} ὄδgmπ μετὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs}
 ἀποσπά^{vlaa3s} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} αὐτός^{rgms} καί^c πατάσσω^{vpaanms} ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} ὁ^{dgms}
 ἀρχιερέως^{ngms} ἀφαιρέω^{vlaa3s} αὐτός^{rgms} ὁ^{dans} ὠτίον^{nans}. **v.52** τότε^{bo} λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rgdms}
 ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποστρέφω^{vdaa2s} σύ^{rgp-s} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} εἰς^p ὁ^{dams} τόπος^{nams} αὐτός^{rgdms}
 πᾶς^{anmpn} γάρ^c ὁ^{dnnmp} λαμβάνω^{vpaanmp} μάχαιρα^{nafs} ἐν^p μάχαιρα^{ndfs} ἀπόλλυμι^{vifm3p}. **v.53** ἢ^{xo}
 δοκέω^{vira2s} ὅτι^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vira1s} ἄρτι^{bo} παρακαλέω^{vnaa} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ^{rgp-s} καί^c
 παρίστημι^{vifa3s} ἐγώ^{rgp-d-s} πολλὸς^{aafpc} ἢ^{xo} δώδεκα^{tn} λεγιών^{namp} ἄγγελος^{ngmp}. **v.54** πῶς^{bo} οὖν^c
 πληρώω^{vsap3p} ὁ^{dnnfp} γραφὴ^{nnfp} ὅτι^c οὕτω^{bo} δεῖ^{viraq3s} γίνομαι^{vnaa}. **v.55** ἐν^p ἐκείνος^{rdffs} ὁ^{ddfs}
 ὥρα^{ndfs} λέγω^{vlaa3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} ὥς^{bo} ἐπὶ^p λησῆς^{nams} ἐξέρχομαι^{vlaa2p}
 μετὰ^p μάχαιρα^{ngfp} καί^c ξύλον^{ngnp} συλλαμβάνω^{vnaa} ἐγώ^{rgp-a-s} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} πρὸς^p σύ^{rgp-a-p}
 καθέξομαι^{vira1s} διδάσκω^{vpaanms} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καί^c οὐ^{xo} κρατέω^{vlaa2p} ἐγώ^{rgp-a-s}.
v.56 οὕτως^{rdnms} δέ^c ὅλος^{annsn} γίνομαι^{vixa3s} ἵνα^c πληρώω^{vsap3p} ὁ^{dnnfp} γραφὴ^{nnfp} ὁ^{dgmπ}
 προφήτης^{ngmp} τότε^{bo} ὁ^{dnnmp} μαθητὴς^{nnmp} πᾶς^{anmpn} ἀφίημι^{vpaanmp} αὐτός^{rgms} φεύγω^{vlaa3p}.
v.57 ὁ^{dnnmp} δέ^c κρατέω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἀπάγω^{vlaa3p} πρὸς^p Καϊάφης^{nams} ὁ^{dams}
 ἀρχιερέως^{nams} ὅπου^{bo} ὁ^{dnnmp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} συνάγω^{vira3p}.
v.58 ὁ^{dnnms} δέ^c Πέτρος^{nnms} ἀκολουθεῖ^{vlaa3s} αὐτός^{rgdms} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} ἕως^c ὁ^{dgfs} αὐλῆς^{ngfs}
 ὁ^{dgms} ἀρχιερέως^{ngms} καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} ἔσω^{bo} κάθημαι^{vira1s} μετὰ^p ὁ^{dgmπ} ὑπηρετῆς^{ngmp}
 ὁράω^{vnaa} ὁ^{dans} τέλος^{nans}. **v.59** ὁ^{dnnmp} δέ^c ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnmp} πρεσβύτερος^{anmpn}
 καί^c ὁ^{dnnms} συνέδριον^{nnms} ὅλος^{annsn} ζητέω^{vlaa3p} ψευδομαρτυρίαν^{nafs} κατὰ^p ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms}
 ὅπως^{bo} αὐτός^{rgams} θανατώω^{vsaa3p}. **v.60** καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vlaa3p} καί^c πολὺς^{agmpn}
 ψευδόμερτυς^{ngmp} προσέρχομαι^{vraagmp} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vlaa3p} ὕστερος^{bo} δέ^c προσέρχομαι^{vpaanmp}
 δύο^{tn} ψευδόμερτυς^{nnmp}.

τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομησαὶ αὐτόν.
 62 καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ Οὐδὲν ἀποκρίνη τί οὗτοί
 63 σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
 ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος
 64 ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. λέγει αὐτῷ
 ὁ Ἰησοῦς Σὺ εἶπας, πλὴν λέγω ὑμῖν ἀπ' ἄρτι ὅψεσθε τὸν υἱὸν
 τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμε-
 65 νον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν
 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων ὅτι Ἐβλασφήμησεν, τί ἔτι χρεῖαν ἔχο-
 66 μεν μαρτύρων ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν, αὐτοῦ, τί
 ὑμῖν δοκεῖ οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἐνοχὸς θανάτου ἐστίν.
 67 Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐ-
 68 τὸν οἱ δὲ ἐρράπισαν, λέγοντες Προφήτευσον ἡμῖν Χριστέ τίς
 69 ἐστὶν ὁ παῖσας σε. Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ
 προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰη-
 70 σοῦ τοῦ Γαλιλαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων
 71 Οὐκ οἶδα τί λέγεις. ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν
 αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ καὶ Οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ
 72 Ναζωραίου. καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὅρκου ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν
 73 ἄνθρωπον. μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ
 Πέτρῳ Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δηλὸν σε

v.61 λέγω^{v1aa3p} οὗτος^{rdnms} φημι^{v1ix3s} δύναμαι^{v1pn1s} καταλύω^{vnaa} ὁ δαμς^o ναός^{nam} ὁ δγms^o θεός^{ngms} καί^c διὰ^p τρεῖς^{ngfr} ἡμέρας^{ngfr} οἰκοδομέω^{vnaa} αὐτός^{tpams}. **v.62** καί^c ἀνίστημι^{vpaanms} ὁ δnms^o ἀρχιερεὺς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdpms} οὐδεὶς^{aansn} ἀποκρίνομαι^{v1pn2s} τίς^{rqans} οὗτος^{rdnmp} σύ^{tpg-s} καταμαρτυρέω^{v1pa3p}. **v.63** ὁ δnms^o δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} σιωπάω^{v1aa3s} καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ δnms^o ἀρχιερεὺς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdpms} ἐξορκίζω^{v1pa1s} σύ^{tpa-s} κατὰ^p ὁ δγms^o θεός^{ngms} ὁ δγms^o ζῶν^{vppagms} ἵνα^c ἐγώ^{tpd-p} λέγω^{vsa2s} εἴ^{qo} σύ^{tpn-s} εἰμι^{v1px2s} ὁ δnms^o Χριστός^{nnms} ὁ δnms^o υἱός^{nnms} ὁ δγms^o θεός^{ngms}. **v.64** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdpms} ὁ δnms^o Ἰησοῦς^{nnms} σύ^{tpn-s} λέγω^{v1aa2s} πλὴν^{bo} λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p} ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} ὁράω^{v1fd2p} ὁ δams^o υἱός^{nam} ὁ δγms^o ἀνθρώπος^{ngms} κάθεται^{vppnams} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὁ δgfs^o δύναμις^{ngfs} καί^c ἐρχομαι^{vppnams} ἐπὶ^p ὁ δgfr^o νεφέλῃ^{ngfr} ὁ δgms^o οὐρανός^{ngms}. **v.65** τότε^{bo} ὁ δnms^o ἀρχιερεὺς^{nnms} διαρρήνυσμι^{v1aa3s} ὁ danp^o ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanms} ὅτι^c βλασφημέω^{v1aa3s} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1pa1p} μάρτυς^{ngmp} ἰδεⁱ νῦν^{bo} ἀκούω^{v1aa2p} ὁ δafs^o βλασφημῶ^{nafs} αὐτός^{rgms}. **v.66** τίς^{rqans} σύ^{tpd-p} δοκέω^{v1pa3s} ὁ δnmp^o δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{v1aa3p} ἐνοχὸς^{anmsn} θάνατος^{ngms} εἰμι^{v1px3s}. **v.67** τότε^{bo} ἔμπρὸς^{v1aa3p} εἰς^p ὁ δans^o πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rgms} καί^c κολαφίζω^{v1aa3p} αὐτός^{tpams} ὁ δnmp^o δέ^c ῥαπίζω^{v1aa3p}. **v.68** λέγω^{vppanmp} προφητεύω^{v1aa2s} ἐγώ^{tpd-p} Χριστός^{nnms} τίς^{rqans} εἰμι^{v1px3s} ὁ δnms^o παῖω^{vpaanms} σύ^{tpa-s}. **v.69** ὁ δnms^o δέ^c Πέτρος^{nnms} ἔξω^{bo} κάθεται^{v1in3s} ἐν^p ὁ δdfs^o αὐλῇ^{ndfs} καί^c προσέρχομαι^{v1aa3s} αὐτός^{rdpms} εἰς^{ns} παιδίσκῃ^{nnfs} λέγω^{vppanfs} καί^c σύ^{tpn-s} εἰμι^{v1ix2s} μετὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} ὁ δgms^o Γαλιλαῖος^{ngms}. **v.70** ὁ δnms^o δέ^c ἀρνέομαι^{v1ad3s} ἔμπροσθεν^p πᾶς^{agmpn} λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1s} τίς^{rqans} λέγω^{v1pa2s}. **v.71** ἐξέρχομαι^{vpaanms} δέ^c αὐτός^{tpams} εἰς^p ὁ δams^o πυλῶν^{nam} ὁράω^{v1aa3s} αὐτός^{tpams} ἄλλος^{anfsn} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁ δdmp^o ἐκεῖ^{bo} καί^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1ix3s} μετὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} ὁ δgms^o Ναζωραῖος^{ngms}. **v.72** καί^c πάλιν^{bo} ἀρνέομαι^{v1ad3s} μετὰ^p ὅρκος^{ngms} ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1s} ὁ δams^o ἀνθρώπος^{nam}.

ποιεῖ. τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα 74
τὸν ἄνθρωπον καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἐμνήσθη ὁ 75
Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ ὅτι Πρὶν ἀλέ-
κτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνῆσθαι με, καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν
πικρῶς.

Πρωῖας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιε- **27**
ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανα-
τῶσαι αὐτόν, καὶ δῆσαντες αὐτόν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν 2
αὐτόν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παρα- 3
διδούς αὐτόν ὅτι κατεκρίθη μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψέν τὰ τριά-
κοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις. λέγων 4
Ἕμартон παραδούς αἷμα ἀθῶον οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς σὺ
ᾔψει. καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἔν τῷ ναῷ ἀνεχώρησεν καὶ ἀ- 5
πελθὼν ἀπήγγατο. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον, 6
Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν ἐπεὶ τιμὴ αἱματός
ἐστιν. συμβούλιον δὲ λαβόντες ἡγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν Ἄγρον 7
τοῦ Κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐ- 8
κεῖνος Ἄγρὸς Αἱματος ἕως τῆς σήμερον. τότε ἐπληρώθη τὸ 9
ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος Καὶ ἔλαβον τὰ τρι-
άκοντα ἀργύρια τὴν τιμὴν τοῦ τιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ

v.73 μετὰ^p μικρός^{aansn} δέ^c προσέρχονται^{vpaanmp} ὁ^dνmp ἴστημι^{vpxanmp} λέγω^{viaa3p} ὁ^dddms
Πέτρος^{ndms} ἀληθῶς^{bo} καί^c σύ^{trp-s} ἐκ^p αὐτός^{rpgmp} εἰμι^{vixp2s} καί^c γάρ^c ὁ^ddnfs λαλιά^{nnfs} σύ^{trp-gs}
διήλος^{aansn} σύ^{trp-a-s} ποιέω^{vpa3s}. **v.74** τότε^{bo} ἄρχω^{viad3s} καταθεματίζω^{vnpa} καί^c ὀμνύω^{vnpa}
ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} ὁ^dams ἄνθρωπος^{nams} καί^c εὐθέως^{bo} ἀλέκτωρ^{nnms} φωνέω^{viaa3s}. **v.75** καί^c
μνησκομαι^{viap3s} ὁ^ddnms Πέτρος^{nnms} ὁ^dgns ῥῆμα^{ngns} ὁ^dgms Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vpxagns} αὐτός^{rpdms}
ὅτι^c πρὶν^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} τρεῖς^{bo} ἀπαρνέομαι^{vifd2s} ἐγώ^{trp-a-s} καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms}
ἔξω^{bo} κλαίω^{viaa3s} πικρῶς^{bo}. **27. v.1** πρωῖα^{ngfs} δέ^c γίνομαι^{vpadgfs} συμβούλιον^{nans}
λαμβάνω^{viaa3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^ddnmp ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^ddnmp πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^dgms λαός^{ngms}
κατὰ^p ὁ^dgms Ἰησοῦς^{ngms} ὥστε^c θανατόω^{vnaa} αὐτός^{trpams}. **v.2** καί^c δέ^c ὁ^dvpaanmp αὐτός^{trpams}
ἀπάγω^{viaa3p} καί^c παραδίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{trpams} Πόντιος^{ndms} Πιλάτος^{ndms} ὁ^dddms ἡγεμών^{ndms}.
v.3 τότε^{bo} ὁ^dvpaanms Ἰούδας^{nnms} ὁ^ddnms παραδίδωμι^{vpaanms} αὐτός^{trpams} ὅτι^c κατακρίνω^{viap3s}
μεταμέλομαι^{vpaonms} ἀποστρέφω^{viaa3s} ὁ^danp τριάκοντα^{tn} ἀργύριον^{nanp} ὁ^dddmp ἀρχιερεὺς^{ndmp}
καί^c ὁ^dddmp πρεσβύτερος^{admpn}. **v.4** λέγω^{vpaanms} ἁμαρτάνω^{viaa1s} παραδίδωμι^{vpaanms} αἷμα^{nans}
ἀθῶος^{aansn} ὁ^ddnmp δέ^c λέγω^{viaa3p} τίς^{rqnms} πρὸς^p ἐγώ^{trp-a-p} σύ^{trp-s} ὁ^dpnomaivifd2s. **v.5** καί^c
ρίπτω^{vpaanms} ὁ^danp ἀργύριον^{nanp} ἐν^p ὁ^dddms ναός^{ndms} ἀναχωρέω^{viaa3s} καί^c ἀπέρχομαι^{vpaanms}
ἀπάγχο^{viam3s}. **v.6** ὁ^ddnmp δέ^c ἀρχιερεὺς^{nnmp} λαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^danp ἀργύριον^{nanp} λέγω^{viaa3p}
οὐ^{xo} ἔξεσι^{vixp3s} βάλλω^{vnaa} αὐτός^{trpanp} εἰς^p ὁ^dams κορβανᾶς^{nams} ἐπεὶ^c τιμὴ^{nnfs} αἵμα^{ngns}
εἰμι^{vixp3s}. **v.7** συμβούλιον^{nans} δέ^c λαμβάνω^{vpaanmp} ἀγοράζω^{viaa3p} ἐκ^p αὐτός^{trpnp} ὁ^dams
ἀγρός^{nams} ὁ^dgms κεραμεὺς^{ngms} εἰς^p ταφῇ^{nafs} ὁ^dddmp ξένος^{admpn}. **v.8** διό^c καλέω^{viap3s} ὁ^ddnms
ἀγρός^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ἀγρός^{nnms} αἷμα^{ngns} ἕως^c ὁ^ddgfs σήμερον^{bo}.

- 10 υἱὼν Ἰσραήλ. καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως
 11 καθὰ συνένταξέν μοι κύριος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν
 τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων Σὺ εἶ ὁ
 12 βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ Σὺ λέγεις. καὶ
 ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρε-
 13 σβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος Οὐκ
 14 ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ
 15 πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. Κα-
 τὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον
 16 ὃν ᾔθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Βα-
 17 ραββᾶν. συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος Τίνα
 18, 19 θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χρι-
 στόν. ἦδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. Καθημένου
 δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐτοῦ
 λέγουσα Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον
 20 σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
 τεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν τὸν
 21 δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς
 Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν οἱ δὲ εἶπον, Βαραββᾶν.
 22 λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον

v.9 τότε^{bo} πληρὸς^{v1ap3s} ὁ^{dnms} λέγων^{v1apnms} διὰ^p Ἱερειμίας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγων^{vppagms} καί^c λαμβάνω^{v1aa3p} ὁ^{dnp} τριάκοντα^{tn} ἀργύριον^{nnp} ὁ^{dafs} τιμὴ^{nafs} ὁ^{dgms} τιμῶν^{vpxpgms} ὅς^{rtrams} τιμῶν^{viam3p} ἀπὸ^p υἱός^{ngmp} Ἰσραήλ^{tp}. **v.10** καί^c διδωμι^{v1aa3p} αὐτός^{rnpmp} εἰς^p ὁ^{dnms} ἀγρός^{nams} ὁ^{dgms} κεραμεύς^{ngms} καθά^{bo} συντάσσω^{v1aa3s} ἐγὼ^{trp-d-s} κύριος^{nnms}. **v.11** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἴσθημι^{v1aa3s} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgms} ἡγεμὼν^{ngms} καί^c ἐπερωτάω^{v1aa3s} αὐτός^{rnpms} ὁ^{dnms} ἡγεμὼν^{nnms} λέγων^{vppanms} σύ^{trp-n-s} εἰμι^{v1px2s} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαίος^{agmpn} ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} φημι^{v1ix3s} αὐτός^{rpdms} σύ^{trp-n-s} λέγω^{v1pa2s}. **v.12** καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} κατηγορέω^{vnp} αὐτός^{rnpms} ὑπὸ^p ὁ^{dgmp} ἀρχιερεὺς^{ngmp} καί^c ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} οὐδείς^{aansn} ἀποκρίνομαι^{viad3s}. **v.13** τότε^{bo} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1pa2s} πόσος^{roanp} σύ^{trp-g-s} καταμαρτυρέω^{v1pa3p}. **v.14** καί^c οὐ^{xo} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} πρὸς^p οὐδέ^{bo} εἷς^{nans} ῥῆμα^{bo} ὥστε^c θαυμάζω^{vnpa} ὁ^{dnms} ἡγεμὼν^{nams} λίαν^{bo}. **v.15** κατὰ^p δέ^c ἐορτὴ^{nafs} εἰώθα^{v1ya3s} ὁ^{dnms} ἡγεμὼν^{nnms} ἀπολύω^{vnpa} εἷς^{nams} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} δέσμιος^{nams} ὅς^{rtrams} θέλω^{v1aa3p}. **v.16** ἔχω^{v1aa3p} δέ^c τότε^{bo} δέσμιος^{nams} ἐπίσημος^{aansn} λέγω^{vpppams} Βαραββᾶς^{nams}. **v.17** συνάγω^{vpxpgmp} οὖν^c αὐτός^{rpgmp} λέγων^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} τίς^{rtrams} θέλω^{v1pa2p} ἀπολύω^{vsaa1s} σύ^{trp-d-p} Βαραββᾶς^{nams} ἢ^{xo} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dnms} λέγων^{vpppams} Χριστός^{nams}. **v.18** οἶδα^{v1ya3s} γάρ^c ὅτι^c διὰ^p φθόνος^{nams} παραδίδωμι^{v1aa3p} αὐτός^{rtrams}. **v.19** καθήμι^{vppnms} δέ^c αὐτός^{rpgms} ἐπὶ^p ὁ^{dgms} βῆμα^{ngns} ἀποστέλλω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rtrams} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} λέγων^{vppanfs} μηδείς^{aansn} σύ^{trp-d-s} καί^c ὁ^{ddms} δίκαιος^{admsn} ἐκεῖνος^{rddms} πολὺς^{aanpn} γάρ^c πάσχω^{v1aa1s} σήμερον^{bo} κατὰ^p ὄναρ^{to} διὰ^p αὐτός^{rtrams}. **v.20** ὁ^{dnmp} δέ^c ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} πείθω^{v1aa3p} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ἵνα^c αἰτέω^{vsam3p} ὁ^{dams} Βαραββᾶς^{nams} ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nams} ἀπόλλυμι^{vsaa3p}. **v.21** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} ἡγεμὼν^{nnms} λέγων^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rtrams} θέλω^{v1pa2p} ἀπὸ^p ὁ^{dgmp} δύο^{tn} ἀπολύω^{vsaa1s} σύ^{trp-d-p} ὁ^{dnmp} δέ^c λέγων^{v1aa3p} Βαραββᾶς^{nams}.

34 Τόπος. ἔδωκαν αὐτῷ πλεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον, καὶ
 35 γευσάμενος οὐκ ἤθελεν πλεῖν. σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διε-
 μερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἵνα πληρωθῇ τὸ
 ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια μου ἑαυτοῖς,
 36 καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον, καὶ καθήμενοι ἐ-
 37 τήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
 τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς
 38 τῶν Ἰουδαίων. Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησται εἰς ἓκ
 39 δεξιῶν καὶ εἰς ἑξ εὐωνύμων. Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλα-
 40 σφύμουν αὐτὸν κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. καὶ λέγοντες
 Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν σῶσον
 41 σεαυτὸν εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ κατὰβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁ-
 μοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων
 42 καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον. Ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ δύναται
 σῶσαι, εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστιν καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυ-
 43 ροῦ καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ. πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεὸν ῥυσάσθω
 44 νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν, εἶπεν γὰρ ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός. τὸ
 δ αὐτὸ καὶ οἱ λησται οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτῷ.
 45 Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας
 46 ἐννάτης. περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φω-
 νῇ μεγάλη λέγων Ἡλι ἡλι λαμὰ σαβαχθανι τοῦτ' ἐστιν Θεέ μου

v.33 καί^c ἔρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p τόπος^{nam} λέγω^{vpppams} Γολγοθα^{nafs} ὅς^{rtmms} εἰμι^{vixp3s}
 λέγω^{vpppms} κρανίον^{ngns} τόπος^{nnms}. **v.34** διδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rpdm} πίνω^{vnaa} ὅξος^{nans} μετὰ^p
 χολή^{ngfs} μίγνυμι^{vpxpans} καί^c γεύομαι^{vpadnms} οὐ^{xo} θέλω^{viaa3s} πίνω^{vnaa}. **v.35** σταυρόω^{vpaanmp}
 δέ^c αὐτός^{rpams} διαμερίζω^{viam3p} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpams} βάλλω^{vppanmp} κλῆρος^{nam} ἵνα^c
 πληρῶ^{vsap3s} ὁ^{dnn} λέγω^{vparpms} ὑπὸ^p ὁ^{dgm} προφήτης^{ngms} διαμερίζω^{viam3p} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp}
 ἐγώ^{trp-g-s} ἑαυτοῦ^{rxdm} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dams} ἱματισμός^{nam} ἐγώ^{trp-g-s} βάλλω^{viaa3p} κλῆρος^{nam}.
v.36 καί^c κάθημαι^{vppnnmp} τηρέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐκεῖ^{bo}. **v.37** καί^c ἐπιτίθημι^{viaa3p} ἐπάνω^{bo}
 ὁ^{dgm} κεφαλῇ^{ngfs} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafs} αἰτία^{nafs} αὐτός^{rpams} γράφω^{vpxpafs} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s}
 Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnn} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgm} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.38** τότε^{bo} σταυρόω^{vixp3p} σὺν^p
 αὐτός^{rpdm} δύο^{tn} ληστῆς^{nnmp} εἰς^{nnms} ἓκ^p δεξιός^{agmpn} καί^c εἰς^{nnms} ἓκ^p εὐώνυμος^{agmpn}.
v.39 ὁ^{dnnmp} δέ^c παραπορεύομαι^{vppnnmp} βλασφημέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} κινέω^{vppanmp} ὁ^{dafp}
 κεφαλῇ^{nafp} αὐτός^{rpdm}. **v.40** καί^c λέγω^{vppanmp} ὁ^{dnnms} καταλύω^{vppanms} ὁ^{dams} ναός^{nam} καί^c
 ἐν^p τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{nam} οἰκοδομέω^{vppanms} σῶζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} εἰ^{qo} υἱός^{nnms} εἰμι^{vixp2s}
 ὁ^{dgm} θεός^{ngms} καταβαίνω^{vdaa2s} ἀπὸ^p ὁ^{dgm} σταυρός^{ngms}. **v.41** ὁμοίως^{bo} δέ^c καί^c
 ὁ^{dnnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} ἐμπαίζω^{vppanmp} μετὰ^p ὁ^{dgm} γραμματεὺς^{ngmp} καί^c πρεσβύτερος^{agmpn}
 λέγω^{viaa3p}. **v.42** ἄλλος^{agmpn} σῶζω^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} δύναμαι^{vixp3s} σῶζω^{vnaa} εἰ^{qo}
 βασιλεὺς^{nnms} Ἰσραὴλ^{tp} εἰμι^{vixp3s} καταβαίνω^{vdaa3s} νῦν^{bo} ἀπὸ^p ὁ^{dgm} σταυρός^{ngms} καί^c
 πιστεύω^{vifa1p} αὐτός^{rpdm}. **v.43** πεῖθω^{vixa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} θεός^{nam} ῥύσεται^{vdaa3s} νῦν^{bo}
 αὐτός^{rpams} εἰ^{qo} θέλω^{vixa3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} γάρ^c ὅτι^c θεός^{ngms} εἰμι^{vixp1s} υἱός^{nnms}.
v.44 ὁ^{dans} δέ^c αὐτός^{rpams} καί^c ὁ^{dnnmp} ληστῆς^{nnmp} ὁ^{dnnmp} συσταυρόω^{vppanmp} αὐτός^{rpdm}
 ὠνείδιζω^{viaa3p} αὐτός^{rpdm}. **v.45** ἀπὸ^p δέ^c ἑκτος^{agfsn} ὥρα^{ngfs} σκότος^{nnms} γίνονται^{viaa3s} ἐπὶ^p
 πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἕως^c ὥρα^{ngfs} ἐνατος^{agfsn}.

θεέ μου ἵνατί με ἐγκατέλιπες. τινές δὲ τῶν ἐκεῖ ἐσιώτων ἀ- 47
 κούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἥλιαν φωνεῖ οὗτος. καὶ εὐθέως δραμῶν 48
 εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεὶς
 καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον Ἄφες ἴδωμεν εἰ 49
 ἔρχεται Ἥλιος σώσων αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράζας φω- 50
 νῇ μεγάλη ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ 51
 ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη
 καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν. καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν καὶ 52
 πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη, καὶ ἐξεληθόν- 53
 τες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν
 ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος 54
 καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ
 τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες Ἀληθῶς θεοῦ υἱ- 55
 ὸς ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν 56
 θεωροῦσαι αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
 διακονοῦσαι αὐτῷ, ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία 57
 ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴ μήτηρ καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβε-
 δαίου. Ὁψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ 58
 Ἀριμαθαίας τοῦνομα Ἰωσήφ ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν τῷ Ἰη-
 σοῦ, οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾗτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ

v.46 περίp δέc^o ὁdafs ἔνατος^{aafsn} ὥρα^{nafs} ἀναθοάω^{vlaa3s} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn}
 λέγω^{vppanms} ἡλιth ἡλιth λεμαth σαβαθάνι^{ta} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp} θεός^{nvms} ἐγώ^{tpg-s} θεός^{nvms}
 ἐγώ^{tpg-s} ἵνα^{ti} ἐγώ^{tpa-s} ἐγκαταλείπω^{vlaa2s}. **v.47** τι-σρινμip δέc^o ὁdgm ἐκεῖ^{bo} ἴσμη^{vixp}
 ἀκούω^{vpaanmp} λέγω^{vlaa3p} ὅτι^c Ἥλιος^{nams} φωνέω^{vira3s} οὗτος^{rdnms}. **v.48** καί^c εὐθέως^{bo}
 τρέχω^{vpaanms} εἷς^{nnms} ἐκ^p αὐτὸς^{trgmip} καί^c λαμβάνω^{vpaanms} σπόγγος^{nams} πίμπλημι^{vpaanms}
 τέ^{xo} ὄξος^{ngns} καί^c περιτιθῆμι^{vpaanms} κάλαμος^{ndms} ποτιζώ^{vlaa3s} αὐτὸς^{trpams}. **v.49** ὁdnmp δέc^o
 λοιπός^{anmpn} λέγω^{vlaa3p} ἀφίημι^{vdaa2s} ὁράω^{vsaa1p} εἰ^{qo} ἔρχομαι^{vixn3s} Ἥλιος^{nnms} σῶζω^{vrfanms}
 αὐτός^{trpams}. **v.50** ὁdnms δέc^o Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} κράζω^{vpaanms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn}
 ἀφίημι^{vlaa3s} ὁdans πνεῦμα^{nans}. **v.51** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁdnms καταπέτασμα^{nnms} ὁdgm
 ναός^{ngms} σχίζω^{vlaa3p} εἰς^p δύο^{ti} ἀπὸ^p ἄνωθεν^{bo} ἕως^c κάτω^{bo} καί^c ὁdnfs γῆ^{nnfs} σειώ^{vlaa3p}
 καί^c ὁdnfp πέτρα^{nnfp} σχίζω^{vlaa3p}. **v.52** καί^c ὁdnmp μνημεῖον^{nnmp} ἀνοίγω^{vlaa3p} καί^c
 πολὺς^{anmpn} σῶμα^{nnmp} ὁdgm κοιμάομαι^{vixp} ἐγείρω^{vlaa3p}. **v.53** καί^c
 ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ἐκ^p ὁdgm μνημεῖον^{ngmp} μετὰ^p ὁdafs ἔγερσις^{nafs} αὐτός^{trgmip} εἰσερχομαι^{vlaa3p}
 εἰς^p ὁdafs ἅγιος^{aafsn} πόλις^{nafs} καί^c ἐμφανίζω^{vlaa3p} πολὺς^{admpn}. **v.54** ὁdnms δέc^o
 ἐκατοντάρχης^{nnms} καί^c ὁdnmp μετὰ^p αὐτός^{trgmip} τηρέω^{vpaanmp} ὁdans Ἰησοῦς^{nams} ὁράω^{vpaanmp}
 ὁdams σεισμός^{nams} καί^c ὁdanp γίνονται^{vpadanp} φοβέομαι^{vlaa3p} σφόδρα^{bo} λέγω^{vppanmp} ἀληθῶς^{bo}
 θεός^{ngms} υἱός^{ngms} εἰμι^{vix3s} οὗτος^{rdnms}. **v.55** εἰμι^{vix3p} δέc^o ἐκεῖ^{bo} γυνή^{nnfp} πολὺς^{anfpn}
 ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} θεωρέω^{vppanfp} ὅστις^{trnfp} ἀκολουθεῖω^{vlaa3p} ὁdams Ἰησοῦς^{ndms} ἀπὸ^p ὁdgs
 Γαλιλαία^{ngfs} διακονέω^{vppanfp} αὐτός^{trpams}. **v.56** ἐν^p ὃς^{rdfp} εἰμι^{vix3s} Μαρία^{nnfs} ὁdnfs
 Μαγδαληνῇ^{nnfs} καί^c Μαρία^{nnfs} ὁdnfs ὁdams Ἰακώβος^{ngms} καί^c Ἰωσῆς^{ngms} μήτηρ^{nnfs} καί^c ὁdnfs
 μήτηρ^{nnfs} ὁdgm υἱός^{ngmp} Ζεβεδαῖος^{ngms}. **v.57** ὁψιος^{agfsn} δέc^o γίνονται^{vpadgs} ἐρχομαι^{vlaa3s}
 ἄνθρωπος^{nnms} πλούσιος^{anmsn} ἀπὸ^p Ἀριμαθαία^{ngfs} ὁbo Ἰωσήφ^{trp} ὃς^{trnms} καί^c αὐτός^{trnms}
 μαθητεύ^{vlaa3s} ὁddms Ἰησοῦς^{ndms}.

- 59 τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. καὶ λαβὼν τὸ
 60 σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρῇ. καὶ ἔθηκεν
 αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρα
 καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν.
 61 ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαριά καθήμε-
 62 ναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν
 παρασκευὴν συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς
 63 Πιλάτον. λέγοντες Κύριε ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος
 64 εἶπεν ἔτι ζῶν Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν ἀ-
 σφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας μήποτε ἐλθόντες
 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἰπωσιν τῷ λαῷ
 Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χεῖρων τῆς
 65 πρώτης. ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ Πιλάτος Ἔχετε κουστωδῖαν, ὑπάγετε
 66 ἀσφαλίσασθε ὥς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφάλισαν τὸν
 τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.
- 28** Ὅψε δὲ σαββάτων τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων ἦλθεν
 Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαριά θεωρῆσαι τὸν τάφον.
 2 καὶ ἰδοὺ σεισμός ἐγένετο μέγας, ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβάς
 ἐξ οὐρανοῦ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας,
 3 καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὥς ἀστραπὴ

v.58 οὗτος^{rdnms} προσέρχονται^{vpaanms} ὁδδms Πιλάτος^{ndms} αἰτέω^{viam3s} ὁdans σῶμα^{nans} ὁdgmς
 Ἰησοῦς^{ngms} τότε^{bo} ὁdnms Πιλάτος^{nnms} κελεύω^{viaa3s} ἀποδιδῶμι^{vnap} ὁdans σῶμα^{nans}. **v.59** καί^c
 λαμβάνω^{vpaanms} ὁdans σῶμα^{nans} ὁdnms Ἰωσήφ^{tp} ἐντυλίσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpan} σινδῶν^{ndfs}
 καθαρὸς^{adfsn}. **v.60** καί^c τίθημι^{viaa3s} αὐτός^{rpan} ἐν^p ὁddms καινός^{adnsn} αὐτός^{rpgms}
 μνημεῖον^{ndms} ὅ^{rtrans} λατομέω^{viaa3s} ἐν^p ὁddfs πέτρα^{ndfs} καί^c προσκυλίω^{vpaanms} λίθος^{nams}
 μέγας^{aamsn} ὁddfs θύρα^{ndfs} ὁdgnς μνημεῖον^{ngns} ἀπέρχομαι^{viaa3s}. **v.61** εἰμιⁱ δέ^c
 ἐκεῖ^{bo} Μαρία^{nfs} ὁdnfs Μαγδαληνῇ^{nfs} καί^c ὁdnfs ἄλλος^{anfsn} Μαρία^{nfs} κάθημαι^{vppnnfp}
 ἀπέναντι^{bo} ὁdgmς τάφος^{ngms}. **v.62** ὁddfs δέ^c ἐπαύριον^{bo} ὅστις^{rtnfs} εἰμι^{vix3s} μετὰ^p
 ὁdafs παρασκευῇ^{nafs} συνάγω^{vnap3p} ὁdnmp ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁdnmp Φαρισαῖος^{nnmp}
 πρὸς^p Πιλάτος^{nams}. **v.63** λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} μνησκόμαι^{vnap1p} ὅτι^c ἐκεῖνος^{rdnms}
 ὁdnms πλάνος^{anmsn} λέγω^{viaa3s} ἔτι^{bo} ζῶ^{vppanms} μετὰ^p τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} ἐγείρω^{vpp1s}.
v.64 κελεύω^{vdaa2s} οὖν^c ἀσφαλιζέω^{vnap} ὁdams τάφος^{nams} ἕως^c ὁdgmς τρίτος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs}
 μήποτε^{bo} ἔρχομαι^{vpaanmp} ὁdnmp αὐτός^{rpgms} νύ^{ngfs} κλείπω^{vsaa3p} αὐτός^{rpanms}
 καί^c λέγω^{vsaa3p} ὁddms λαός^{ndms} ἐγείρω^{vnap3s} ἀπὸ^p ὁdgmς νεκρός^{agmpn} καί^c εἰμι^{vix3s} ὁdnfs
 ἔσχατος^{anfsn} πλάνη^{nfs} χεῖρων^{anfs} ὁdgmς πρῶτος^{agfsn}. **v.65** φημί^{vix3s} δέ^c αὐτός^{rpdmp}
 ὁdnms Πιλάτος^{nnms} ἔχω^{vpa2p} κουστωδία^{nafs} ὑπάγω^{vdp2p} ἀσφαλιζέω^{vdaa2p} ὥς^{bo} οἶδα^{vixa2p}.
v.66 ὁdnmp δέ^c πορεύομαι^{vpaonmp} ἀσφαλιζέω^{vdaa3p} ὁdams τάφος^{nams} σφραγίζω^{vpaanmp}
 ὁdams λίθος^{nams} μετὰ^p ὁdgmς κουστωδία^{ngfs}. **28. v.1** ὥπε^{bo} δέ^c σάββατον^{ngnp} ὁddfs
 ἐπιφώσκω^{vppadfs} εἰς^p εἰς^{nafs} σάββατον^{ngnp} ἔρχομαι^{viaa3s} Μαρία^{nfs} ὁdnfs Μαγδαληνῇ^{nfs} καί^c
 ὁdnfs ἄλλος^{anfsn} Μαρία^{nfs} θεωρεῖω^{vnaa} ὁdams τάφος^{nams}. **v.2** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} σεισμός^{nnms}
 γίνονται^{vdaa3s} μέγας^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} γάρ^c κύριος^{ngms} καταβαίνει^{vpaanms} ἐκ^p οὐρανό^{ngms}
 προσέρχονται^{vpaanms} ἀποκυλίω^{viaa3s} ὁdams λίθος^{nams} ἀπὸ^p ὁdgmς θύρα^{ngfs} καί^c κάθημαι^{vvin3s}
 ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgms}.

καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὥσεί χιῶν. ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου 4
αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὥσεί νεκροί. ἀ- 5
ποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναῖξιν Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς
οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε, οὐκ ἔστιν ὧδε 6
ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν, δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο
ὁ Κύριος. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 7
ὅτι Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν
Γαλιλαίαν ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦ- 8
σαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης
ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ὥς δὲ ἐπορεύοντο 9
ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ ἰδοὺ ὁ Ἰησοὺς ἀπήνητησεν
αὐταῖς λέγων Χαίρετε αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ,
τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰ- 10
ησοὺς Μὴ φοβεῖσθε, ὑπάγετε ἀπαγγεῖlate τοῖς ἀδελφοῖς μου
ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν κάκεῖ με ὄψονται. Πορευ- 11
ομένων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν
πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ 12
συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβουλίον τε λαβόντες ἀρ-
γύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις. λέγοντες Εἶπατε ὅτι Οἱ 13
μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμημέ-
νων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος ἡμεῖς πείσομεν 14

v.3 εἰμί^{vlix3s} δέ^c ὁ^{dnfs} εἰδέα^{nfnf} αὐτός^{rgms} ὡς^{bo} ἀστραπή^{nfnf} καί^c ὁ^{dnms} ἔνδυμα^{nnms} αὐτός^{rgms}
λευκός^{annsn} ὥσει^{bo} χιῶν^{nfnf}. **v.4** ἀπὸ^p δέ^c ὁ^{dgnms} φόθος^{ngms} αὐτός^{rgms} σεῖα^{vlap3p} ὁ^{dnnmp}
τηρέα^{vppanmp} καί^c γίνομαι^{vial3p} ὥσει^{bo} νεκρός^{anmpn}. **v.5** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms}
ἄγγελος^{nnms} λέγω^{vial3s} ὁ^{ddfp} γυνή^{ndfp} μῆ^{xo} φοβέομαι^{vdnp2p} σύ^{rgn-p} οἶδα^{vial1s} γάρ^c ὅτι^c
Ἰησοὺς^{nams} ὁ^{dams} σταυρό^{vpxpams} ζητέω^{vipa2p}. **v.6** οὐ^{xo} εἰμί^{vix3s} ὧδε^{bo} ἐγείρω^{vlap3s}
γάρ^c καθὼς^{bo} λέγω^{vial3s} δεῦτε^{vdx2p} ὁράω^{vdaa2p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὅπου^{bo} κείμεναι^{vvin3s}
ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}. **v.7** καί^c ταχύ^{bo} πορεύομαι^{vpaonfp} λέγω^{vdaa2p} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp}
αὐτός^{rgms} ὅτι^c ἐγείρω^{vlap3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnmp} νεκρός^{agmpn} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} προάγω^{vipa3s} σύ^{rga-p}
εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} ἐκεῖ^{bo} αὐτός^{rgams} ὁράω^{vifd2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} λέγω^{vial1s} σύ^{rgd-p}. **v.8** καί^c
ἐξέρχομαι^{vpaanfp} ταχύ^{bo} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} μνημεῖον^{ngms} μετὰ^p φόθος^{ngms} καί^c χαρὰ^{ngfs} μέγας^{agfsn}
τρέχω^{vial3p} ἀπαγγέλλω^{vnaa} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms}. **v.9** ὡς^{bo} δέ^c πορεύομαι^{vvin3p}
ἀπαγγέλλω^{vnaa} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnms} Ἰησοὺς^{nnms}
ἀπαντάω^{vial3s} αὐτός^{rgpdp} λέγω^{vppanms} χαίρω^{vdpa2p} ὁ^{dnfp} δέ^c προσέρχομαι^{vpaanfp} κρατέω^{vial3p}
αὐτός^{rgms} ὁ^{damp} πούς^{namp} καί^c προσκυνέω^{vial3p} αὐτός^{rgpdm}. **v.10** τότε^{bo} ἐγώ^{vipa3s}
αὐτός^{rgpdp} ὁ^{dnms} Ἰησοὺς^{nnms} μῆ^{xo} φοβέομαι^{vdnp2p} ὑπάγω^{vdpa2p} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} ὁ^{ddmp}
ἀδελφός^{ndmp} ἐγώ^{rgp-s} ἵνα^c ἀπέρχομαι^{vsaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} κάκεῖ^{bo} ἐγώ^{rga-s} ὁράω^{vifd3p}.
v.11 πορεύομαι^{vppngfp} δέ^c αὐτός^{rgpfp} ἰδοὺ^{vdaa2s} τι-σιν^{mp} ὁ^{dgnfs} κουστωδία^{ngfs} ἔρχομαι^{vpaanmp}
εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ἀπαγγέλλω^{vial3p} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεὺς^{ndmp} ἅπας^{aanpn} ὁ^{damp} γίνομαι^{vpadanp}.
v.12 καὶ^c συνάγω^{vrapnmp} μετὰ^p ὁ^{dgnmp} πρεσβύτερος^{agmpn} συμβουλίον^{nams} τέ^{xo} λαμβάνω^{vpaanmp}
ἀργύριον^{namp} ἱκανός^{aanpn} δίδωμι^{vial3p} ὁ^{ddmp} στρατιώτης^{ndmp}. **v.13** λέγω^{vppanmp} λέγω^{vdaa2p}
ὅτι^c ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} νύς^{ngfs} ἔρχομαι^{vpaanmp} κλέπτω^{vial3p} αὐτός^{rgams} ἐγώ^{rgp-p}
κοιμῶμαι^{vpppgmp}.

- 15 αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀρ-
 γύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος
 16 παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐ-
 πορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ
 17 Ἰησοῦς. καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ, οἱ δὲ ἐδίστα-
 18 σαν. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων Ἐδόθη
 19 μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. πορευθέντες οὖν
 μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα
 20 τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. διδάσκον-
 τες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
 μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος
 Ἀμήν.

v.14 καί^c ἐάν^{qo} ἀκούω^{vsap3s} οὗτος^{rdnns} ἐπι^p ὀδ^{gms} ἡγεμών^{ngms} ἐγώ^{tpn-p} πείθω^{vifa1p}
 αὐτός^{rpams} καί^c σύ^{tpa-p} ἀμερίμνος^{aampn} ποιέω^{vifa1p}. **v.15** ὁ^{dnmp} δέ^c λαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{danp}
 ἀργύριον^{nanp} ποιέω^{viaa3p} ὡς^{bo} διδάσκω^{viap3p} καί^c διαφημίζω^{viap3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} οὗτος^{rdnms}
 παρὰ^p Ἰουδαίους^{admipn} μέχρι^{bo} ὀδ^{gls} σήμερον^{bo}. **v.16** ὁ^{dnmp} δέ^c ἔνδεκα^{tn} μαθητῆς^{nnmp}
 πορεύομαι^{viao3p} εἰς^p ὀ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὅς^{bo} τάσσω^{viam3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms}. **v.17** καί^c ὁ^{raa} ὁ^{raa} αὐτός^{rpams} προσκυνέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnmp} δέ^c
 διστάζω^{viaa3p}. **v.18** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm}
 λέγω^{vppanms} δίδωμι^{viap3s} ἐγώ^{tpd-s} πᾶς^{anfsn} ἐξουσία^{nnfs} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c ἐπι^p γῆ^{ngfs}.
v.19 πορεύομαι^{vpaonmp} οὖν^c μαθητεύω^{vdaa2p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} βαπτίζω^{vppanmp}
 αὐτός^{rpamp} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὀ^{dgms} πατήρ^{ngms} καί^c ὀ^{dgms} υἱός^{ngms} καί^c ὀ^{dgms} ἅγιος^{agnsn}
 πνεῦμα^{ngns}. **v.20** διδάσκω^{vppanmp} αὐτός^{rpamp} τηρέω^{vnpa} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἐντέλλομαι^{viad1s}
 σύ^{tpd-p} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγώ^{tpn-s} μετὰ^p σύ^{tpg-p} εἰμι^{vipx1s} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἕως^c ὀ^{dglfs}
 συντέλεια^{ngfs} ὀ^{dgms} αἰών^{ngms} ἀμήν^{ih}.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. Ὡς **1, 2**
γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν
μου πρὸ προσώπου σου ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου, ἔμπρο-
σθέν σου, φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν **3**
κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. ἐγένετο Ἰωάννης **4**
βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς
ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰου- **5**
δαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ
Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπὸ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐ-
τῶν. ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην **6**
δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι
ἄγριον. καὶ ἐκήρυσσεν λέγων Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου **7**
ὀπίσω μου οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν
ὑποδημάτων αὐτοῦ. ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι αὐτὸς **8**
δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις **9**
ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ
ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. καὶ εὐθέως ἀνα- **10**
βαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ
τὸ πνεῦμα ὥσει περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴ **11**
ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐ-

1. v.1 ἀρχή^{nnfs} ὁδῶς^{ngns} εὐαγγελίον^{ngns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} υἱός^{ngms} ὁδῶς^{ngms} θεός^{ngms}.
v.2 ὥς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐν^p ὁδῶ^{ndmp} προφήτης^{ndmp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpn-s} ἀποστέλλω^{vipals}
ὁδῶς^{ngms} ἄγγελος^{nams} ἐγὼ^{rpg-s} πρὸ^p πρόσωπον^{ngns} σὺ^{rpg-s} ὅς^{trms} κατασκευάζω^{vifa3s} ὁδῶς^{ngms}
ὁδός^{nafs} σὺ^{rpg-s} ἔμπροσθεν^p σὺ^{rpg-s}. **v.3** φωνή^{nnfs} βοάω^{vppags} ἐν^p ὁδῶ^{ndmp} ἔρημος^{adfsn}
ἐτοιμάζω^{vdaa2p} ὁδῶς^{nafs} κύριος^{ngms} εὐθύς^{aafpn} ποιεῶ^{vdpa2p} ὁδῶ^p τρίβους^{nafp} αὐτός^{rpgms}.
v.4 γίνονται^{viad3s} Ἰωάννης^{nnms} βαπτίζω^{vppanms} ἐν^p ὁδῶ^{ndmp} ἔρημος^{adfsn} καί^c κηρύσσω^{vppanms}
βάπτισμα^{nans} μετάνοια^{ngfs} εἰς^p ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}. **v.5** καί^c ἐκπορεύομαι^{viin3s}
πρὸς^p αὐτός^{rpgms} πᾶς^{anfsn} ὁδῶς^{ngms} Ἰουδαίος^{nnfs} χώρα^{nnfs} καί^c ὁδῶ^{ndmp} Ἱεροσολυμίτης^{nnmp}
καί^c βαπτίζω^{vrip3p} πᾶς^{anmpn} ἐν^p ὁδῶ^{ndmp} Ἰορδάνης^{ndms} ποταμός^{ngms} ὑπὸ^p αὐτός^{rpgms}
ἐξομολογέω^{vppmnp} ὁδῶ^p ἁμαρτία^{nafp} αὐτός^{rpgmp}. **v.6** εἰμὶ^{vlix3s} δέ^c Ἰωάννης^{nnms}
ἐνδύω^{vpxmns} θρίξ^{nafp} καμήλος^{ngms} καί^c ζώνη^{nafs} δερματίνος^{aafsn} περι^p ὁδῶ^p ὀσφύς^{nafs}
αὐτός^{rpgms} καί^c ἐσθίω^{vppanms} ἀκρίς^{nafp} καί^c μέλι^{nans} ἄγριος^{aansn}. **v.7** καί^c κηρύσσω^{vifa3s}
λέγω^{vppanms} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁδῶ^{ndms} ἰσχυρός^{anmsc} ἐγὼ^{rpg-s} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rpg-s} ὅς^{trms} οὐ^{xo}
εἰμὶ^{vixp1s} ἱκανός^{anmsn} κύπτω^{vpaanms} λύω^{vnaa} ὁδῶ^s ἱμάς^{nams} ὁδῶ^{ndmp} ὑπόδημα^{ngnp} αὐτός^{rpgms}.
v.8 ἐγὼ^{rpn-s} μὲν^{xo} βαπτίζω^{vifa3s} σὺ^{rpa-p} ἐν^p ὕδωρ^{ndns} αὐτός^{rpnms} δέ^c βαπτίζω^{vifa3s} σὺ^{rpa-p} ἐν^p
πνεῦμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn}. **v.9** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ἐκείνος^{rdfp} ἡμέρα^{ndfp} ἔρχομαι^{vifa3s}
Ἰησοῦς^{nnms} ἀπὸ^p Ναζαρέτ^p ὁδῶ^{ndms} Γαλιλαία^{ngfs} καί^c βαπτίζω^{vrip3s} ὑπὸ^p Ἰωάννης^{ngms} εἰς^p
ὁδῶ^s Ἰορδάνης^{nams}. **v.10** καί^c εὐθέως^{bo} ἀναβαίνω^{vppanms} ἀπὸ^p ὁδῶ^{ndms} ὕδωρ^{ngns} ὁράω^{vifa3s}
σχιζώ^{vppamp} ὁδῶ^p οὐρανός^{namp} καί^c ὁδῶ^s πνεῦμα^{nans} ὥσει^{bo} περιστέρα^{nafs} καταβαίνω^{vppaans}
ἐπὶ^p αὐτός^{rpgms}.

- 12 δόκησα. Καὶ εὐθύς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον.
 13 καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος
 14 ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων καὶ οἱ ἄγγελοι διηκό-
 15 νουν αὐτῷ. Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰη-
 16 σοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας
 17 τοῦ θεοῦ. καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ
 18 βασιλεία τοῦ θεοῦ, μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.
 19 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα
 20 Καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ
 21 θαλάσσῃ, ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Δεῦτε
 22 ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων. καὶ
 23 εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ
 24 προβάς ἐκεῖθεν ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ
 25 Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτί-
 26 ζοντας τὰ δίκτυα. καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτοὺς καὶ ἀφέντες
 27 τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἁ-
 28 πλῆθον ὀπίσω αὐτοῦ. Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναοὺμ καὶ
 29 εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν.
 30 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐ-
 31 τοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. καὶ ἦν ἐν
 32 τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ καὶ ἄν-

v.11 καί^c φωνή^{nnfs} γίνομαι^{viad3s} ἐκ^p ὁδ^{gmp} οὐρανό^{ngmp} σύ^{trp-n} εἰμί^{vixp2s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγ^{wp} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἐν^p ὅ^s ἔ^{rrdms} εὐδοκέω^{viala1s}. **v.12** καί^c εὐθύς^{bo} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} αὐτός^{rpams} ἐκβάλλω^{vipa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn}. **v.13** καί^c εἰμί^{vix3s} ἐκεῖ^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} ἡμέρα^{nafp} τεσσαράκοντα^{tn} πειράζω^{ppnnms} ὑπό^p ὁ^{dams} Σατανᾶς^{ngms} καί^c εἰμί^{vix3s} μετὰ^p ὁ^{dgnp} θηρίον^{ngnp} καί^c ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} διακονέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.14** μετὰ^p δέ^c ὁ^{dams} παραδίδωμι^{vnap} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nnms} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} κηρύσσω^{ppanms} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nnms} ὁ^{dafs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.15** καί^c λέγω^{ppanms} ὅτι^c πληρόω^{vixp3s} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} καί^c ἐγγίζω^{vixa3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} μετανοέω^{vdpa2p} καί^c πιστεύω^{vdpa2p} ἐν^p ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns}. **v.16** περιπατέω^{ppanms} δέ^c παρὰ^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{ngfs} ὁράω^{viaa3s} Σίμων^{nnms} καί^c Ἀνδρέας^{nnms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nnms} αὐτός^{rpams} βάλλω^{ppaamp} ἀμφίβληστρον^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} εἰμί^{vix3p} γάρ^c ἀλιεὺς^{nnmp}. **v.17** καί^c λέγω^{ppanms} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} δεῦτε^{vdvx2p} ὀπίσω^{bo} ἐγ^{wp} ὁ^{dams} ποιέω^{vifa1s} σύ^{trpa-p} γίνομαι^{vnad} ἀλιεὺς^{nnmp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.18** καί^c εὐθέως^{bo} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{damp} δίκτυον^{nanp} αὐτός^{rpmp} ἀκολουθεῖω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.19** καί^c προβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ὀλίγος^{bo} ὁράω^{viaa3s} Ἰάκωβος^{nnms} ὁ^{dams} Ζεβεδαίος^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nnms} αὐτός^{rpams} καί^c αὐτός^{rpamp} ἐν^p ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} καταρτίζω^{ppaamp} ὁ^{damp} δίκτυον^{nanp}. **v.20** καί^c εὐθέως^{bo} καλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} καί^c ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{dams} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpmp} Ζεβεδαίος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} μετὰ^p ὁ^{dgnp} μισθωτός^{ngmp} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpams}. **v.21** καί^c εἰσπορεύομαι^{vipn3p} εἰς^p Καπερναοὺμ^{tp} καί^c εὐθέως^{bo} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dafs} συναγωγὴ^{nafs} διδάσκω^{viaa3s}. **v.22** καί^c ἐκπλήσσω^{vli3p} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} αὐτός^{rpams} εἰμί^{vix3s} γάρ^c διδάσκω^{ppanms} αὐτός^{rpamp} ὡς^{bo} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{ppanms} καί^c οὐ^{xo} ὡς^{bo} ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp}.

έκραζεν. λέγων εα, Τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ Ναζαρηνέ ἦλθες 24
 ἀπολέσαι ἡμᾶς οἷδά σε τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμη- 25
 σεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ 26
 σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν φωνῇ με-
 γάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν παντές, ὥστε συζη- 27
 τεῖν πρὸς αὐτοὺς, λέγοντας Τί ἐστὶν τοῦτο τις ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ
 αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν, καὶ τοῖς πνεύμασιν τοῖς ἀκαθάρτοις ἐ-
 πιτάσσει καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. ἐξῆλθεν δὲ ἡ ἀκοή αὐτοῦ 28
 εὐθύς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εὐθέως ἐκ 29
 τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ
 Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος 30
 κατέκειτο πυρέσσουσα καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς.
 καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός, αὐτῆς, καὶ 31
 ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὅψιας 32
 δὲ γενομένης ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς
 κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους, καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐ- 33
 πισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς 34
 κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν
 καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν. Καὶ πρωτῆ 35
 ἔννυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον

v.23 καί^c εἰμι^{vlix3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs} αὐτός^{rpmp} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p πνεύμα^{ndns}
 ἀκάθαρτος^{adnfn} καί^c ἀνακράζω^{vlaa3s}. **v.24** λέγω^{vppanms} ἔαⁱ τις^{rqnns} ἐγώ^{rpdp} καί^c συ^{rpdp}-s
 Ἰησοῦς^{nnms} Ναζαρηνός^{nnms} ἔρχομαι^{vlaa2s} ἀπὸ^{llumi} γα^{vnaa} ἐγώ^{rpdp} οἶδα^{vixa1s} συ^{rpdp}-s τις^{rqnms}
 εἰμι^{vixp2s} ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.25** καί^c ἐπιτιμάω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} φιμώω^{vdpap2s} καί^c ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^p αὐτός^{rpms}. **v.26** καί^c
 σπαράσσω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dnms} ἀκάθαρτος^{anmsn} καί^c κράζω^{vpaanms}
 φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfn} ἐξέρχομαι^{vlaa3s} ἐκ^p αὐτός^{rpms}. **v.27** καί^c θαμβέω^{vlap3p} πᾶς^{anmpn}
 ὥστε^c συζητέω^{vnpa} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} λέγω^{vppaamp} τις^{rqnns} εἰμι^{vixp3s} οὗτος^{rdnms} τις^{rqnms} ὁ^{dnfs}
 διδαχῇ^{nnfs} ὁ^{dnfs} καινός^{anfsn} οὗτος^{rdnfs} ὅτι^c κατὰ^p ἐξουσίαν^{nafs} καί^c ὁ^{ddnp} πνεῦμα^{ndnp} ὁ^{ddnp}
 ἀκάθαρτος^{adnpn} ἐπιτάσσει^{vnpa3s} καί^c ὑπακούω^{vpa3p} αὐτός^{rpdm}. **v.28** ἐξέρχομαι^{vlaa3s} δε^c
 ὁ^{dnfs} ἀκοή^{nnfs} αὐτός^{rpms} εὐθύς^{bo} εἰς^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} περίχωρος^{adfn} Γαλιλαίας^{ngfs}.
v.29 καί^c εὐθέως^{bo} ἐκ^p ὁ^{dgfs} συναγωγῇ^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ἔρχομαι^{vlaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs}
 Σίμων^{ngms} καί^c Ἀνδρέας^{ngms} μετὰ^p Ἰακώβος^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{ngms}. **v.30** ὁ^{dnfs} δε^c
 πενθερὰ^{nnfs} Σίμων^{ngms} κατὰ^{keimai} ^{vlin3s} πυρέσσω^{vppanfs} καί^c εὐθέως^{bo} λέγω^{vpa3p} αὐτός^{rpdm}
 περὶ^p αὐτός^{rpfs}. **v.31** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} ἐγείρω^{vlaa3s} αὐτός^{rpafs} κρατέω^{vpaanms} ὁ^{dgfs}
 χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rpfs} καί^c ἀφίημι^{vlaa3s} αὐτός^{rpafs} ὁ^{dnms} πυρετός^{nnms} εὐθέως^{bo} καί^c διακονέω^{vlaa3s}
 αὐτός^{rpdm}. **v.32** ὁ^{pnfs} ὅψιος^{agfsn} δε^c γίνομαι^{vpadgfs} ὅτε^{bo} δύνω^{vlaa3s} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} φέρω^{vlaa3p}
 πρὸς^p αὐτός^{rpams} πᾶς^{aamnpn} ὁ^{damp} κακός^{bo} ἔχω^{vppaamp} καί^c ὁ^{damp} δαιμονίζομαι^{vppnamp}.
v.33 καί^c ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὅλος^{anfsn} ἐπισυνάγω^{vpxpnfs} εἰμι^{vlix3s} πρὸς^p ὁ^{dafs} θύρα^{nafs}. **v.34** καί^c
 θεραπεύω^{vlaa3s} πολὺς^{aamnpn} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp} ποικίλος^{adfn} νόσος^{ndfp} καί^c δαιμόνιον^{nanp}
 πολὺς^{aamnpn} ἐκβάλλω^{vlaa3s} καί^c οὐ^{xo} ἀφίημι^{vlaa3s} λαλέω^{vnpa} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp} ὅτι^c οἶδα^{vya3p}
 αὐτός^{rpams}.

36 κάκει προσήυχετο. καὶ κατεδίωζάν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ
 37 αὐτοῦ. καὶ εὗροντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες ζητοῦσιν
 38 σε. καὶ λέγει αὐτοῖς Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις ἵνα
 39 κάκει κηρύξω, εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελέλυθα. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν
 40 ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια
 41 με καθαρῖσαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα
 42 ἤψατο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ Θέλω καθαρῖσθῃτι, καὶ εἰπόντος
 43, 44 αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, ἡ λέπρα καὶ ἐκαθαρίσθη.
 καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν. καὶ λέγει
 αὐτῷ Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς ἀλλ' ὑπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ
 ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξεν
 45 Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν
 πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι
 φανερώς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ
 ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

2 Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν Καὶ ἡκού-
 2 σθη ὅτι εἰς οἶκον ἐστίν. καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοὶ ὥστε
 3 μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν
 3 λόγον. καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες αἰ-

v.35 καί^c πρωῒ^{bo} ἔννυχος^{bo} λῖαν^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} καί^c ἀπέρχομαι^{v1aa3s}
 εἰς^p ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nams} κάκει^{bo} προσεύχομαι^{v1in3s}. **v.36** καί^c καταδιώκω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rgams} ὁ^{dnms} Σίμων^{nms} καί^c ὁ^{dnmp} μετὰ^p αὐτός^{rgms}. **v.37** καί^c εὐρίσκω^{vpaanmp}
 αὐτός^{rgams} λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rgdms} ὅτι^c πᾶς^{anmpn} ζητέω^{v1pa3p} συ^{rga-s}. **v.38** καί^c λέγω^{v1pa3s}
 αὐτός^{rgdmp} ἄγω^{vspalp} εἰς^p ὁ^{dafp} ἔχω^{vpppafp} κωμόπολις^{nafp} ἵνα^c κάκει^{bo} κηρύσσω^{vsaa1s} εἰς^p
 οὗτος^{rdans} γάρ^c ἐξέρχομαι^{v1xals}. **v.39** καί^c εἰμι^{v1ix3s} κηρύσσω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp}
 αὐτός^{rgmp} εἰς^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} καί^c ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{vppanms}.
v.40 καί^c ἐρχομαι^{v1pn3s} πρὸς^p αὐτός^{rgams} λεπτὸς^{anmsn} παρακαλέω^{vppanms} αὐτός^{rgams} καί^c
 γονυπετέω^{vppanms} αὐτός^{rgams} καί^c λέγω^{vppanms} αὐτός^{rgdms} ὅτι^c ἐάν^{qo} θέλω^{vsaa2s} δύναμαι^{v1pn2s}
 ἐγὼ^{rga-s} καθαρῖζω^{vnaa}. **v.41** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nms} σπλαγχνίζομαι^{vpaanms} ἐκτείνω^{vpaanfs}
 ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} ἀπὼ^{viad3s} αὐτός^{rgms} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rgdms} θέλω^{v1pals} καθαρῖζω^{vdap2s}.
v.42 καί^c λέγω^{vpaagms} αὐτός^{rgms} εὐθέως^{bo} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} ὁ^{dnfs} λέπρα^{nnfs}
 καί^c καθαρῖζω^{viap3s}. **v.43** καί^c ἐμβριμάσθαι^{vpadnms} αὐτός^{rgdms} εὐθέως^{bo} ἐκβάλλω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rgams}. **v.44** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rgdms} ὁράω^{vdap2s} μὴδεις^{admsn} μὴδεις^{aansn} λέγω^{vsaa2s}
 ἀλλὰ^c ὑπάγω^{vdpa2s} σεαυτοῦ^{rgams} δείκνυμι^{vdaa2s} ὁ^{ddms} ἱερεὺς^{ndms} καί^c προσφέρω^{vdaa2s} περὶ^p
 ὁ^{dgmns} καθαρισμὸς^{ngms} σύ^{rg-s} ὅς^{rganp} προστάσσω^{v1aa3s} Μωσῆς^{nms} εἰς^p μαρτύριον^{nams}
 αὐτός^{rgdmp}. **v.45** ὁ^{dnms} δέ^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἄρχω^{viad3s} κηρύσσω^{vnpa} πολὺς^{aanpn} καί^c
 διαφημίζω^{vnpa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὥστε^c μηκέτι^{bo} αὐτός^{rgams} δύναμαι^{vnpn} φανερώς^{bo} εἰς^p
 πόλις^{nafs} εἰσερχομαι^{vnaa} ἀλλὰ^c ἔξω^{bo} ἐν^p ἔρημος^{admpn} τόπος^{ndmp} εἰμι^{v1ix3s} καί^c ἐρχομαι^{v1in3p}
 πρὸς^p αὐτός^{rgams} πάντοθεν^{bo}. **2. v.1** καί^c πάλιν^{bo} εἰσερχομαι^{v1aa3s} εἰς^p Καπερναοὺμ^{tp} διὰ^p
 ἡμέρα^{ngfp} καί^c ἀκούω^{viap3s} ὅτι^c εἰς^p οἶκος^{nams} εἰμι^{v1px3s}. **v.2** καί^c εὐθέως^{bo} συνάγω^{viap3p}
 πολὺς^{anmpn} ὥστε^c μηκέτι^{bo} χωρέω^{vnpa} μηδέ^c ὁ^{damp} πρὸς^p ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} καί^c λαλέω^{v1a3s}
 αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams}.

ρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ 4
 διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν καὶ ἐξορύξαντες 5
 χαλῶσιν τὸν κράββατον ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. ἰδὼν 6
 δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ Τέκνον ἀ-
 φέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων 6
 ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Τί 7
 οὗτος οὕτως λαλεῖ βλασφημίας· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας 8
 εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύ- 8
 ματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς εἶπεν αὐτοῖς Τί 9
 ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί ἐστὶν εὐκοπώ- 9
 τερον εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ Ἀφέωνται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι ἢ εἰπεῖν 10
 Ὑγιαίνει καὶ ἄρρον σου τὸν κράββατον καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ 10
 εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς 11
 γῆς ἁμαρτίας λέγει τῷ παραλυτικῷ. Σοὶ λέγω ὕγιαίνει καὶ ἄρρον 11
 τὸν κράββατον σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἡγέρθη 12
 εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράββατον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων ὥστε 12
 ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε 13
 οὕτως εἶδομεν. Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ 13
 πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν καὶ ἐδίδασκεν αὐτοῦς. καὶ 14
 παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου κατήμενον ἐπὶ τὸ τελώ-
 νιον καὶ λέγει αὐτῷ Ἀκολουθεῖ μοι καὶ ἀναστὰς ἡκολούθησεν

v.3 καί^c ἔρχομαι^{v1pn3p} πρὸς^p αὐτὸς^{rpams} παραλυτικὸς^{aamsn} φέρω^{vppanmp} αἶρω^{vpppams}
 ὑπὸ^p τέσσαρες^{ngmp}. **v.4** καί^c μὴ^{xo} δύναμαι^{vppnmp} προσεγγίξω^{vnaa} αὐτὸς^{rdms} διὰ^p
 ὁ^{dams} ὄχλος^{nam} ἀποστέγαζω^{v1aa3p} ὁ^{dafs} στέγη^{nafs} ὅπου^{bo} εἰμι^{v1ix3s} καί^c ἐξορύσσω^{vpaanmp}
 χαλῶ^{v1pa3p} ὁ^{dams} κράβατος^{nam} ἐπὶ^p ὅς^{rdms} ὁ^{dams} παραλυτικὸς^{anmsn} κατέκειται^{v1in3s}.
v.5 ὁράω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} αὐτὸς^{rpmp} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddms}
 παραλυτικὸς^{admsn} τέκνον^{nvns} ἀφίημι^{v1xp3p} σύ^{tpd-s} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} σύ^{tpg-s}. **v.6** εἰμι^{v1ix3p}
 δέ^c τι-ορινμι^{pdmp} γραμματεὺς^{ngmp} ἐκεῖ^{bo} κάθημαι^{vppnmp} καί^c διαλογίζομαι^{vppnmp} ἐν^p
 ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} αὐτὸς^{rpmp}. **v.7** τίς^{rqans} οὗτος^{rdms} οὕτω^{bo} λαλεῖ^{v1pa3s} βλασφημία^{nafp}
 τίς^{rqms} δύναται^{v1pn3s} ἀφίημι^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἷς^{nnms} ὁ^{dams} θεός^{nnms}.
v.8 καί^c εὐθέως^{bo} ἐπιγινώσκω^{vpaanms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddms} πνεῦμα^{ndns} αὐτὸς^{rpms}
 ὅτι^c οὕτω^{bo} διαλογίζομαι^{v1pn3p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdm} λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdmp} τίς^{rqans} οὗτος^{rdanp}
 διαλογίζομαι^{v1pn2p} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ^{tpg-p}. **v.9** τίς^{rqms} εἰμι^{v1ix3s} εὐκοπιος^{annc} λέγω^{vnaa}
 ὁ^{ddms} παραλυτικὸς^{admsn} ἀφίημι^{v1xp3p} σύ^{tpd-s} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} ἢ^{xo} λέγω^{vnaa} ἐγείρω^{vdam2s}
 καί^c αἶρω^{vdaa2s} σύ^{tpg-s} ὁ^{dams} κράβατος^{nam} καί^c περιπατέω^{vdpa2s}. **v.10** ἵνα^c δέ^c οἶδα^{vsxa2p}
 ὅτι^c ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{v1pa3s} ὁ^{dams} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} ἀφίημι^{vnpa} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs}
 ἁμαρτία^{nafp} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddms} παραλυτικὸς^{admsn}. **v.11** σύ^{tpd-s} λέγω^{v1pa1s} ἐγείρω^{vdam2s}
 καί^c αἶρω^{vdaa2s} ὁ^{dams} κράβατος^{nam} σύ^{tpg-s} καί^c ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nam} σύ^{tpg-s}.
v.12 καί^c ἐγείρω^{v1ap3s} εὐθέως^{bo} καί^c αἶρω^{vpaanms} ὁ^{dams} κράβατος^{nam} ἐξέρχομαι^{v1aa3s}
 ἐναντίον^{bo} πᾶς^{agmpn} ὥστε^c ἐξίστημι^{vnpm} πᾶς^{aampn} καί^c δοξάζω^{vnpa} ὁ^{dams} θεός^{nam} λέγω^{vpaanmp}
 ὅτι^c οὐδέποτε^{bo} οὕτω^{bo} ὁράω^{v1aa1p}. **v.13** καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} πάλιν^{bo} παρὰ^p ὁ^{dafs}
 θάλασσα^{nafs} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dams} ὄχλος^{nnms} ἔρχομαι^{v1in3s} πρὸς^p αὐτὸς^{rpams} καί^c διδάσκω^{v1ia3s}
 αὐτὸς^{rpamp}.

- 15 αὐτῷ. Καὶ ἐγενέτο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ
καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.
16 καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα με-
τὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Τι
17 ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει· καὶ ἀ-
κούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Οὐ χρειάν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες
ἱατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες, οὐκ ἤλθον καλέσαι δικαίους ἀλ-
18 λὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου
καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν
αὐτῷ Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύ-
19 ουσιν οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος
μετ' αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσιν τὸν
20 νυμφίον οὐ δύνανται νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν
ἀπαρθῇ ἅπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις
21 ταῖς ἡμέραις. καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρρά-
πτει ἐπὶ ἱμάτιῳ παλαιῷ, εἰ δὲ μὴ αἶρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ
22 καινὸν τοῦ παλαιοῦ καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. καὶ οὐδεὶς
βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς, εἰ δὲ μὴ ῥήσσει ὁ οἶνος
ὁ νέος τοὺς ἀσκούς καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοί, ἀπόλουν-

v.14 καί^c παράγω^{vppanms} ὁράω^{vlaa3s} Λευί^{namms} ὁ^{dams} ὁ^{dams} ἄλφαιος^{ngms} κάθημαι^{vppnams} ἐπὶ^P
ὁ^{dans} τελωνιον^{nams} καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmms} ἀκολουθεῖω^{vdpa2s} ἐγώ^{wpd-s} καί^c ἀνίστημι^{vraanms}
ἀκολουθεῖω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdmms}. **v.15** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} κατάκειμαι^{vnpn} αὐτός^{rpams}
ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfms} αὐτός^{rpdmms} καί^c πολὺς^{anmpn} τελωνῆς^{nnmp} καί^c ἁμαρτωλός^{anmpn}
συνάνακειμαι^{viin3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c ὁ^{ddmp} μαθητὴς^{ndmp} αὐτός^{rpdmms} εἰμί^{vix3p} γάρ^c
πολὺς^{anmpn} καί^c ἀκολουθεῖω^{vlaa3p} αὐτός^{rpdmms}. **v.16** καί^c ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c
ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ὁράω^{vraanmp} αὐτός^{rpams} ἐσθίω^{vppaams} μετὰ^p ὁ^{dgmpr} τελωνῆς^{ngmp}
καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn} λέγω^{vlaa3p} ὁ^{ddmp} μαθητὴς^{ndmp} αὐτός^{rpdmms} τίς^{tgams} ὅτι^c μετὰ^p ὁ^{dgmpr}
τελωνῆς^{ngmp} καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn} ἐσθίω^{vipa3s} καί^c πίνω^{vipa3s}. **v.17** καί^c ἀκούω^{vraanms}
ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmpr} οὐ^{xo} χρειά^{nafms} ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} ἰσχύω^{vppanmp}
ἱατρός^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{dnmp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppanmp} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vnaa} καλέω^{vnaa} δικαίος^{aampn} ἀλλά^c
ἁμαρτωλός^{aampn} εἰς^p μετάνοιαν^{nafms}. **v.18** καί^c εἰμί^{vix3p} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} Ἰωάννης^{ngms} καί^c
ὁ^{dnmp} ὁ^{dgmpr} Φαρισαῖος^{ngmp} νηστεύω^{vppanmp} καί^c ἔρχομαι^{viin3p} καί^c λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdmms}
διά^{xtis} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} Ἰωάννης^{ngms} καί^c ὁ^{dnmp} ὁ^{dgmpr} Φαρισαῖος^{ngmp} νηστεύω^{vipa3p}
ὁ^{dnmp} δέ^c συ^{tsnmp} μαθητὴς^{nnmp} οὐ^{xo} νηστεύω^{vipa3p}. **v.19** καί^c λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdmpr}
ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} δύναμαι^{viin3p} ὁ^{dnmp} υἱὸς^{nnmp} ὁ^{dams} νυμφῶνος^{ngms} ἐν^p ὅς^{rdms} ὁ^{dnms}
νυμφίος^{nnms} μετὰ^p αὐτός^{rpdmpr} εἰμί^{viix3p} νηστεύω^{vnpa} ὅσος^{rcams} χρόνος^{nams} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgmpr}
ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dams} νυμφίος^{nams} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3p} νηστεύω^{vnpa}. **v.20** ἔρχομαι^{vifd3p} δέ^c
ἡμέρα^{nmp} ὅταν^c ἀπαίρω^{vsap3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rpdmpr} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} καί^c τότε^{bo} νηστεύω^{vifa3p}
ἐν^p ἐκείνους^{rdmp} ὁ^{ddmp} ἡμέρα^{ndfp}. **v.21** καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐπιβλημα^{nams} ῥάκος^{ngms} ἀγναφός^{agnsn}
ἐπιράπτω^{vipa3s} ἐπὶ^p ἱμάτιον^{ndms} παλαιός^{adnsn} εἰ^{qo} δέ^c μή^{xo} αἶρω^{vipa3s} ὁ^{dnms} πλήρωμα^{nnms}
αὐτός^{rpdmms} ὁ^{dans} καινός^{aansn} ὁ^{dams} παλαιός^{agnsn} καί^c χειρὸν^{annsn} σχίσμα^{nnms} γίνομαι^{viin3p}.

ται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινούς βλητέον. Καὶ ἐγένετο 23
 παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σοπορίμων καὶ
 ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχους.
 καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ Ἴδε τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν 24
 ὃ οὐκ ἔξεστιν. καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί 25
 ἐποίησεν Δαβὶδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχεν καὶ ἐπεΐνασεν αὐτός καὶ οἱ
 μετ' αὐτοῦ. πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθάρ 26
 τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν οὓς οὐκ
 ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐ-
 τῷ οὖσιν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον 27
 ἐγένετο οὐχ ὃ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον, ὥστε κύριός ἐστιν ὁ 28
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος **3**
 ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς 2
 σάββασιν θεραπεύσει αὐτὸν ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ 3
 λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα ἐγείραι εἰς
 τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς Ἐξεστὶν τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῇ- 4
 σαι, ἢ κακοποιῆσαι ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι οἱ δὲ ἐσιώπων.
 καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ 5
 πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν λέγει τῷ ἀνθρώπῳ Ἐκτεῖνον τὴν
 χεῖρα σου. καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγι-

v.22 καί^c οὐδεὶς^{anfsn} βάλλω^{vīpa3s} οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^p ἀσκούς^{namp} παλαιούς^{aampn} εἰ^{qo} δέ^c
 μί^{xo} ῥήγνυμι^{vīpa3s} ὁδόν^s οἶνος^{nnms} ὁδόν^s νέος^{anmsn} ὁδόν^s ἀσκούς^{namp} καί^c ὁδόν^s οἶνος^{nnms}
 ἐκχέω^{vīpp3s} καί^c ὁδόν^s ἀσκούς^{nnmp} ἀπόλλυμι^{vīfm3p} ἀλλά^c οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^p ἀσκούς^{namp}
 καινός^{aampn} βλητέος^{anmsn}. **v.23** καί^c γίνονται^{vīad3s} παραπορεύονται^{vīnnp} αὐτός^{rpams} ἐν^p
 ὁδόν^s σάββατον^{ndnp} διὰ^p ὁδόν^s σοπορίμος^{agmpn} καί^c ἄρχω^{vīad3p} ὁδόν^s μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpams}
 ὁδός^{nafs} ποιέω^{vīnnp} τίλλω^{vīpnp} ὁδόν^s στάχους^{namp}. **v.24** καί^c ὁδόν^s Φαρισαῖος^{nnmp}
 λέγω^{vīa3p} αὐτός^{rpams} ἴδεⁱ τίς^{rqans} ποιέω^{vīpa3p} ἐν^p ὁδόν^s σάββατον^{ndnp} ὅς^{rtans} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vīpq3s}.
v.25 καί^c αὐτός^{rpams} λέγω^{vīa3s} αὐτός^{rpams} οὐδέποτε^{bo} ἀναγινώσκω^{vīaa2p} τίς^{rqans} ποιέω^{vīaa3s}
 Δαυὶδ^{tp} ὅτε^{bo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vīaa3s} καί^c πεινάω^{vīaa3s} αὐτός^{rpams} καί^c ὁδόν^s μετὰ^p αὐτός^{rpams}.
v.26 πῶς^{bo} εἰσέρχονται^{vīaa3s} εἰς^p ὁδόν^s οἶκος^{nams} ὁδόν^s θεός^{ngms} ἐπὶ^p Ἀβιαθάρ^{tp} ὁδόν^s
 ἀρχιερέως^{ngms} καί^c ὁδόν^s ἄρτος^{namp} ὁδόν^s πρόθεσις^{ngfs} ἐσθίω^{vīaa3s} ὅς^{rtamp} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vīpq3s}
 ἐσθίω^{vīaa} εἰ^{qo} μί^{xo} ὁδόν^s ἱερεὺς^{ndnp} καί^c διδωμι^{vīaa3s} καί^c ὁδόν^s σὺν^p αὐτός^{rpams} εἰμι^{vīpnp}.
v.27 καί^c λέγω^{vīa3s} αὐτός^{rpams} ὁδόν^s σάββατον^{nnms} διὰ^p ὁδόν^s ἄνθρωπος^{nams} γίνονται^{vīad3s}
 οὐ^{xo} ὁδόν^s ἄνθρωπος^{nnms} διὰ^p ὁδόν^s σάββατον^{nams}. **v.28** ὥστε^c κύριος^{nnms} εἰμι^{vīpnp}
 ὁδόν^s υἱός^{nnms} ὁδόν^s ἄνθρωπος^{ngms} καί^c ὁδόν^s σάββατον^{ngms}. **3. v.1** καί^c εἰσέρχονται^{vīaa3s}
 πάλιν^{bo} εἰς^p ὁδόν^s συναγωγὴ^{nafs} καί^c εἰμι^{vīix3s} ἐκεῖ^{bo} ἄνθρωπος^{nnms} ζηραῖνα^{vīxpa3s} ἔχω^{vīpnp}
 ὁδόν^s χεῖρ^{nafs}. **v.2** καί^c παρατήρῃ^{vīa3p} αὐτός^{rpams} εἰ^{qo} ὁδόν^s σάββατον^{ndnp} θεραπεύω^{vīa3s}
 αὐτός^{rpams} ἵνα^c κατηγορέω^{vīaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.3** καί^c λέγω^{vīpa3s} ὁδόν^s ἄνθρωπος^{ndms}
 ὁδόν^s ζηραῖνα^{vīxpa3s} ἔχω^{vīpnp} ὁδόν^s χεῖρ^{nafs} ἐγείρω^{vīdam2s} εἰς^p ὁδόν^s μέσος^{aamsn}. **v.4** καί^c
 λέγω^{vīpa3s} αὐτός^{rpams} ἔξεστι^{vīpq3s} ὁδόν^s σάββατον^{ndnp} ἀγαθοποιέω^{vīaa} ἥ^{xo} κακοποιέω^{vīaa}
 ψυχὴ^{nafs} σφῶ^{vīaa} ἥ^{xo} ἀποκτείνω^{vīaa} ὁδόν^s δέ^c σιωπάω^{vīa3p}.

- 6 ἤς ὥς ἡ ἄλλη. καὶ ἐξεληθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθέως μετὰ τῶν
 7 Ἑρῳδιανῶν συμβούλιον ἐποιοῦν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπο-
 8 λούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας. καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύ-
 9 μων καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ οἱ
 10 περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα πλῆθος πολὺ ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει
 11 ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιά-
 12 ριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν,
 13 πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἁ-
 14 ψωνται ὅσοι εἶχον μάλιστα. καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα
 15 ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει, προσέπιπεν αὐτῷ καὶ ἔκραζεν λέγοντα,
 16 ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα
 17 μὴ αὐτὸν φανερόν ποιήσωσιν. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ
 προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ
 ἐποίησεν δώδεκα ἵνα ᾧσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς
 κηρύσσειν. καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκ-
 βάλλειν τὰ δαιμόνια, καὶ ἐπέθηκεν τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον.
 καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ
 Ἰακώβου καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές ὃ ἐστὶν Υἱοὶ

v.5 καί^c περιβλέπω^{vpannms} αὐτός^{rgamp} μετὰ^p ὀργή^{ngfs} συλλυπέομαι^{vppnms} ἐπι^p ὀδδ^{fs}
 πῶρωσις^{ndfs} ὀδ^{gfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rgmp} λέγω^{vpa3s} ὀδ^{dms} ἄνθρωπος^{ndms} ἐκτείνω^{vdad2s}
 ὀδ^{dafs} χεῖρ^{nafs} σύ^{rg-s} καί^c ἐκτείνω^{viaa3s} καί^c ἀποκαθιστάνω^{vrap3s} ὀδ^{dnfs} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rgms}
 ὑγίης^{anfsn} ὡς^{bo} ὀδ^{dnfs} ἄλλος^{anfsn}. **v.6** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ὀδ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp}
 εὐθέως^{bo} μετὰ^p ὀδ^{gmp} Ἑρῳδιανοῦ^{ngmp} συμβούλιον^{nans} ποιέω^{via3p} κατὰ^p αὐτός^{rgms} ὅπως^{bo}
 αὐτός^{rgms} ἀπόλλυμι^{vsaa3p}. **v.7** καί^c ὀδ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀναχωρέω^{viaa3s} μετὰ^p ὀδ^{gmp}
 μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms} πρὸς^p ὀδ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^c πολὺς^{annsn} πλῆθος^{nnms} ἀπὸ^p ὀδ^{gfs}
 Γαλιλαία^{ngfs} ἀκολουθεῖ^{viaa3p} αὐτός^{rgdms} καί^c ἀπὸ^p ὀδ^{gfs} Ἰουδαία^{ngfs}. **v.8** καί^c ἀπὸ^p
 Ἱεροσόλυμα^{ngmp} καί^c ἀπὸ^p ὀδ^{gfs} Ἰδουμαία^{ngfs} καί^c πέραν^{bo} ὀδ^{gms} Ἰορδάνης^{ngms} καί^c ὀδ^{dnmp}
 περὶ^p Τύρος^{nafs} καί^c Σιδῶν^{nafs} πλῆθος^{nnms} πολὺς^{annsn} ἀκούω^{vpaanmp} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{via3s}
 ἔρχομαι^{viaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgms}. **v.9** καί^c λέγω^{viaa3s} ὀδ^{dnmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} ἵνα^c
 πλοιάριον^{nnms} προσκαρτερέω^{vspa3s} αὐτός^{rgdms} διὰ^p ὀδ^{dms} ὄχλος^{nams} ἵνα^c μὴ^{xo} θλίβω^{vspa3p}
 αὐτός^{rgms}. **v.10** πολὺς^{aampn} γάρ^c θεραπεύω^{viaa3s} ὥστε^c ἐπιπίπτω^{vnpa} αὐτός^{rgdms} ἵνα^c
 αὐτός^{rgms} ἅπτω^{vsam3p} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{via3p} μάλιστα^{znafp}. **v.11** καί^c ὀδ^{dnmp} πνεῦμα^{nnmp} ὀδ^{dnmp}
 ἀκάθαρτος^{annmp} ὅταν^c αὐτός^{rgms} θεωρῶ^{via3s} προσπίπτω^{via3s} αὐτός^{rgdms} καί^c κράζω^{via3s}
 λέγω^{vppanmp} ὅτι^c σύ^{rgn-s} εἶμι^{vixp2s} ὀδ^{dnms} υἱὸς^{ngms} ὀδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.12** καί^c πολὺς^{aampn}
 ἐπιτιμᾶν^{via3s} αὐτός^{rgdmp} ἵνα^c μὴ^{xo} αὐτός^{rgms} φανερός^{aamns} ποιέω^{vsaa3p}. **v.13** καί^c
 ἀναβαίνω^{vpa3s} εἰς^p ὀδ^{dans} ὄρος^{nans} καί^c προσκαλέομαι^{vipn3s} ὅς^{rgamp} θέλω^{via3s} αὐτός^{rgnms}
 καί^c ἀπέρχομαι^{viaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgms}. **v.14** καί^c ποιέω^{viaa3s} δώδεκα^{tn} ἵνα^c εἰμι^{vspk3p}
 μετὰ^p αὐτός^{rgms} καί^c ἵνα^c ἀποστέλλω^{vspa3s} αὐτός^{rgamp} κηρύσσω^{vnpa}. **v.15** καί^c ἔχω^{vnpa}
 ἐξουσία^{nafs} θεραπεύω^{vnpa} ὀδ^{dafp} νόσος^{nafp} καί^c ἐκβάλλω^{vnpa} ὀδ^{danp} δαιμόνιον^{nanp}. **v.16** καί^c
 ἐπιτιθεῖμι^{viaa3s} ὀδ^{ddms} Σίμων^{ndms} ὄνομα^{nans} Πέτρος^{ngms}.

Βροντῆς, καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ 18
 Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδ-
 δαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς 19
 καὶ παρέδωκεν αὐτόν καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον. Καὶ συνέρχεται 20
 πάλιν ὄχλος ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν. καὶ 21
 ἀκούσαντες οἱ παρ αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γὰρ
 ὅτι ἐξέσθῃ. καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες 22
 ἔλεγον ὅτι Βεελζεβούλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων
 ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παρα- 23
 βολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν.
 καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ οὐ δύναται σταθῆναι ἢ 24
 βασιλεία ἐκείνη, καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ οὐ δύναται 25
 σταθῆναι ἢ οἰκία ἐκείνη. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν 26
 καὶ μεμερίσται, οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. οὐ 27
 δύναται οὐδεὶς τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν
 αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ καὶ τότε τὴν 28
 οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθή- 28
 σεται τὰ ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ βλασφημίαι
 ὅσας ἂν βλασφημῇσωσιν, ὃς δ' ἂν βλασφημῇσιν εἰς τὸ πνεῦμα 29
 τὸ ἅγιον οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰῶ-

v.17 καί^c Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} δ^{dgms} Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams}
 ὁ^{dgms} Ἰάκωβος^{ngms} καί^c ἐπιτιθημί^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} ὄνομα^{nanp} Βοανηργές^{tp} ὃς^{rtms} εἰμί^{v1px3s}
 υἱός^{nnmp} θρονι^{ngfs}. **v.18** καί^c Ἀνδρέας^{nams} καί^c Φίλιππος^{nams} καί^c Βαρθολομαῖος^{nams}
 καί^c Ματθαῖος^{nams} καί^c Θωμᾶς^{nams} καί^c Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} δ^{dgms} Ἀλφαῖος^{ngms} καί^c
 Θαδδαῖος^{nams} καί^c Σίμων^{nams} ὁ^{dams} Καναναῖος^{nams}. **v.19** καί^c Ἰούδας^{nams} Ἰσκαριώθ^{nams}
 ὃς^{rtms} καί^c παραδιδωμί^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} καί^c ἔρχομαι^{v1pn3p} εἰς^p οἶκος^{nams}. **v.20** καί^c
 συνέρχομαι^{v1pn3s} πάλιν^{bo} ὄχλος^{nnms} ὥστε^c μὴ^{xo} δύναμαι^{v1npi} αὐτός^{rpamp} μήτε^c ἄρτος^{nams}
 ἐσθίω^{vnaa}. **v.21** καί^c ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{damp} παρά^p αὐτός^{rpams} ἐξέρχομαι^{v1aa3p} κρατέω^{vnaa}
 αὐτός^{rpams} λέγω^{v1aa3p} γάρ^c ὅτι^c ἐξιστημί^{v1aa3s}. **v.22** καί^c ὁ^{damp} γραμματεὺς^{nnmp} ὁ^{damp}
 ἀπὸ^p Ἱεροσολύμων^{ngnp} καταβαίνω^{vpaanmp} λέγω^{v1aa3p} ὅτι^c Βεελζεβούλ^{tp} ἔχω^{v1pa3s} καί^c ὅτι^c
 ἐν^p ὁ^{dams} ἄρχων^{ndms} ὁ^{dgnp} δαιμόνιον^{ngnp} ἐκβάλλω^{v1pa3s} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp}. **v.23** καί^c
 προσκαλομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} πῶς^{bo} δύναμαι^{v1pn3s}
 Σατανᾶς^{nnms} Σατανᾶς^{nams} ἐκβάλλω^{vnpa}. **v.24** καί^c ἐάν^{qo} βασιλεία^{nnfs} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxafs}
 μερίζω^{vsap3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} ἴσθιμι^{vnap} ὁ^{dnlfs} βασιλεία^{nnfs} ἐκεῖνος^{rdnlfs}. **v.25** καί^c
 ἐάν^{qo} οἰκία^{nnfs} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxafs} μερίζω^{vsap3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} ἴσθιμι^{vnap} ὁ^{dnlfs} οἰκία^{nnfs}
 ἐκεῖνος^{rdnlfs}. **v.26** καί^c εἰ^{qo} ὁ^{dnnms} Σατανᾶς^{nnms} ἀνίστημι^{v1aa3s} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxams} καί^c
 μερίζω^{v1px3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} ἴσθιμι^{vnap} ἀλλά^c τέλος^{nans} ἔχω^{v1pa3s}. **v.27** οὐ^{xo}
 δύναμαι^{v1pn3s} οὐδεὶς^{anfsn} ὁ^{damp} σκευός^{nanp} ὁ^{dgms} ἰσχυρός^{agmsn} εἰσερχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dafs}
 οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpams} διαρπάξω^{vnaa} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} πρῶτος^{bo} ὁ^{dams} ἰσχυρός^{aamsn} δέω^{vsaa3s} καί^c
 τότε^{bo} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpams} διαρπάξω^{v1aa3s}. **v.28** ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σὺ^{rpdp} ὅτι^c πᾶς^{anpnp}
 ἀφίημι^{v1fp3s} ὁ^{damp} ἁμαρτήμα^{nnnp} ὁ^{damp} υἱός^{ndmp} ὁ^{dgnp} ἀνθρώπος^{ngmp} καί^c βλασφημία^{nnfp}
 ὅσος^{rcapf} ἂν^{xo} βλασφημέω^{vsaa3p}.

- 30, 31 νίου κρίσεως, ὅτι ἔλεγον Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. ἔρχονται
οὖν οἱ ἀδελφοὶ Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἕξω ἐστῶτες ἀπέστειλαν
32 πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐ-
τὸν εἶπον δὲ αὐτῷ Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἕξω
33 ζητοῦσίν σε. καὶ ἀπεκριθὲν αὐτοῖς λέγων, Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ
34 μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου. καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ
αὐτὸν καθημένους λέγει Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.
35 ὅς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ οὗτος ἀδελφός μου καὶ
ἀδελφὴ μου καὶ μήτηρ ἐστίν.
- 4** Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ συνή-
χθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον
καθησθαι ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν
2 ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ
3 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Ἀκούετε ἰδοὺ ἐξηλθεν ὁ
4 σπείρων τοῦ σπείραι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπесεν
παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέ-
5 φαγεν αὐτό. ἄλλο δὲ ἔπесεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν
γῆν πολλήν καὶ εὐθὲως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς,
6 ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν
7 ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο ἔπесεν εἰς τὰς ἀκάνθας καὶ ἀνέβησαν αἱ

v.29 ὅς^{trnms} δέ^c ἄν^{xo} θλασφημέω^{vsaa3s} εἰς^p ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἄγιος^{aansn} οὐ^{xo}
ἕχ^ωvipa3s ἀφεις^{nafs} εἰς^p ὁ^{dans} αἰὼν^{nams} ἀλλά^c ἐνοχος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} αἰώνιος^{agfsn} κρίσις^{ngfs}.
v.30 ὅ^cτι λέγω^{vlaa3p} πνεῦμα^{nans} ἀκάθαρτος^{aansn} ἕχ^ωvipa3s. **v.31** ἐρχομαι^{vixp3p} οὖν^c ὁ^{damp}
ἀδελφός^{nnmp} καί^c ὁ^{dans} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{trgms} καί^c ἕξ^{bo} ἴσημι^{vixanmp} ἀποστέλλω^{vlaa3p} πρὸς^p
αὐτός^{trams} φωνέω^{vrranmp} αὐτός^{trams}. **v.32** καί^c κάθημαι^{vlin3s} ὄχλος^{nnms} περὶ^p αὐτός^{trams}
λέγω^{vlaa3p} δέ^c αὐτός^{trdms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dans} μήτηρ^{nnfs} σύ^{trgs} καί^c ὁ^{damp} ἀδελφός^{nnmp}
σύ^{trgs} ἕξ^{bo} ζητέω^{vipa3p} σύ^{trpa}. **v.33** καί^c ἀποκρίνομαι^{vlaa3s} αὐτός^{trdmp} λέγω^{vrranms}
τίς^{trnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dans} μήτηρ^{nnfs} ἐγώ^{trgs} ἡ^{xo} ὁ^{damp} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ^{trgs}. **v.34** καί^c
περιβλέπω^{vrranms} κύκλῳ^{ndms} ὁ^{damp} περὶ^p αὐτός^{trams} κάθημαι^{vrranmp} λέγω^{vipa3s} ἴδεⁱ ὁ^{dans}
μήτηρ^{nnfs} ἐγώ^{trgs} καί^c ὁ^{damp} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ^{trgs}. **v.35** ὅς^{trnms} γάρ^c ἄν^{xo} ποιέω^{vsaa3s}
ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dams} θεός^{ngms} οὗτος^{rdnms} ἀδελφός^{nnms} ἐγώ^{trgs} καί^c ἀδελφὴ^{nnfs} ἐγώ^{trgs}
καί^c μήτηρ^{nnfs} εἰμι^{vixp3s}. **4. v.1** καί^c πάλιν^{bo} ἄρχω^{vlaa3s} διδάσκω^{vnpa} παρὰ^p ὁ^{dafs}
θάλασσα^{nafs} καί^c συνάγω^{vipa3s} πρὸς^p αὐτός^{trams} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} ὥστε^c αὐτός^{trams}
ἐμβαιῶν^{vraaams} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} κάθημαι^{vnpn} ἐν^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{ndfs} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dans}
ὄχλος^{nnms} πρὸς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs} εἰμι^{vix3s}. **v.2** καί^c διδάσκω^{vlaa3s}
αὐτός^{tramp} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} πολὺς^{aanpn} καί^c λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{trdmp} ἐν^p ὁ^{dafs} διδαχῇ^{ndfs}
αὐτός^{trgms}. **v.3** ἀκούω^{vdpa2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐξέρχομαι^{vlaa3s} ὁ^{dans} σπείρω^{vrranms} ὁ^{dams}
σπείρω^{vnaa}. **v.4** καί^c γίνομαι^{vlaa3s} ἐν^p ὁ^{dams} σπείρω^{vnpa} ὅς^{trnms} μὲν^{xo} πίπτω^{vlaa3s} παρὰ^p
ὁ^{dafs} ὁ^{dams} καί^c ἐρχομαι^{vlaa3s} ὁ^{damp} πετεινός^{nnmp} ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms} καί^c κατεσθίω^{vlaa3s}
αὐτός^{trams}. **v.5** ἄλλος^{anmsn} δέ^c πίπτω^{vlaa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dans} πετρῶδης^{aansn} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} ἕχ^ωvlaa3s
γῆ^{nafs} πολὺς^{aafsn} καί^c εὐθὲς^{bo} ἐξανέλλω^{vlaa3s} διὰ^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἕχ^ωvnpa βάθος^{nans} γῆ^{ngfs}.
v.6 ἡλῖος^{ngms} δέ^c ἀνατέλλω^{vpaags} καυματίζω^{vlaa3s} καί^c διὰ^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἕχ^ωvnpa ῥίζα^{nafs}
ξηραίνω^{vlaa3s}.

ἄκανθαι καὶ συνέπνιζαν αὐτό καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. καὶ 8
 ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαί-
 νοντα καὶ αὐξανόντα, καὶ ἔφερεν ἔν τριάκοντα καὶ ἔν ἐξήκοντα
 καὶ ἔν ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκου- 9
 ἔτω. ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν 10
 σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολὴν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὑμῖν δέ- 11
 δοται γινῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ἐκείνοις δὲ
 τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται. ἵνα βλέποντες βλέ- 12
 πωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν
 μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα. Καὶ 13
 λέγει αὐτοῖς Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην καὶ πῶς πάσας
 τὰς παραβολὰς γνῶσεσθε. ὁ σπεύρων τὸν λόγον σπεύρει. οὗ- 14, 15
 τοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος καὶ ὅταν
 ἀκούσωσιν εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν
 ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως 16
 οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι οἱ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον
 εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν. καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥί- 17
 ζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν εἴτα γενομένης θλίψεως
 ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. καὶ οὗτοί 18
 εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον
 ἀκούοντες. καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη 19

v.7 καί^c ἄλλος^{annsn} πίπτω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3p} ὁ^{dnpf} ἄκανθα^{nafp}
 καί^c συμπνίγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpans} καί^c καρπός^{nam} οὐ^{xo} δίδωμι^{v1aa3s}. **v.8** καί^c ἄλλος^{annsn}
 πίπτω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{naf} καλός^{aafsn} καί^c δίδωμι^{v1aa3s} καρπός^{nam} ἀναβαίνω^{vppaams}
 καί^c αὐξάνω^{vppaams} καί^c φέρω^{v1aa3s} εἰς^p τριάκοντα^{tn} καί^c εἰς^p ἐξήκοντα^{tn} καί^c εἰς^p
 ἑκατόν^{tn}. **v.9** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} ὁ^{dnnms} ἔχω^{vppanms} οὗ^s ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vnpa3s}.
v.10 ὅτε^{bo} δέ^c γίνομαι^{v1ad3s} κατὰ^d μόνος^{bo} ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnnmp} περι^p αὐτός^{rpams}
 σὺν^p ὁ^{dndmp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dafs} παραβολή^{naf}. **v.11** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} σὺ^{tpd-p}
 δίδωμι^{v1x3p} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dngfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} ἐκείνους^{rdndmp}
 δέ^c ὁ^{dndmp} ἔξω^{bo} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} ὁ^{dnnmp} πᾶς^{annpn} γίνομαι^{v1pn3s}. **v.12** ἵνα^c βλέπω^{vppanmp}
 βλέπω^{vspa3p} καί^c μὴ^{xo} ὁράω^{vsaap} καί^c ἀκούω^{vppanmp} ἀκούω^{vspa3p} καί^c μὴ^{xo} συνιῇμι^{vspa3p}
 μήποτε^{bo} ἐπιστρέφω^{vsaap} καί^c ἀφήμι^{vsaap3s} αὐτός^{rpdmr} ὁ^{dnnmp} ἁμαρτήμα^{nnmp}. **v.13** καί^c
 λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdmr} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} ὁ^{dafs} παραβολή^{naf} οὗτος^{rdafs} καί^c πῶς^{bo} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp}
 παραβολή^{naf} γινώσκω^{v1d2p}. **v.14** ὁ^{dnnms} σπεύρων^{vppanms} ὁ^{dams} λόγος^{nam} σπεύρων^{v1pa3s}.
v.15 οὗτος^{rdnnmp} δέ^c εἰμι^{v1px3p} ὁ^{dnnmp} παρὰ^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὅπου^{bo} σπεύρων^{v1pp3s} ὁ^{dnnms}
 λόγος^{nnms} καί^c ὅταν^c ἀκούω^{vsaap} εὐθὺς^{bo} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁ^{dnnms} Σατανᾶς^{nnms} καί^c αἶρω^{v1pa3s}
 ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dams} σπεύρων^{vpxams} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} αὐτός^{rpdmr}. **v.16** καί^c οὗτος^{rdnnmp}
 εἰμι^{v1px3p} ὁ^{dnnmp} ὁμοίως^{bo} ὁ^{dnnmp} ἐπὶ^p ὁ^{dannp} πετρώδης^{aannpn} σπεύρων^{vppnnmp} ὅς^{rtnnmp} ὅταν^c ἀκούω^{vsaap}
 ὁ^{dams} λόγος^{nam} εὐθὺς^{bo} μετὰ^p χαρά^{ngfs} λαμβάνω^{v1pa3p} αὐτός^{rpams}. **v.17** καί^c οὐ^{xo}
 ἔχω^{v1pa3p} ῥίζα^{nafs} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rdxndmp} ἀλλά^c πρόσκαιρος^{aannpn} εἰμι^{v1px3p} εἴτα^{bo} γίνομαι^{vpadgfs}
 θλίψις^{ngfs} ἢ^{xo} διωγμός^{ngms} διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nam} εὐθὺς^{bo} σκανδαλίζω^{v1pp3p}. **v.18** καί^c
 οὗτος^{rdnnmp} εἰμι^{v1px3p} ὁ^{dnnmp} εἰς^p ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} σπεύρων^{vppnnmp} οὗτος^{rdnnmp} εἰμι^{v1px3p} ὁ^{dnnmp}
 ὁ^{dams} λόγος^{nam} ἀκούω^{vppanmp}.

τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι
 20 συμπνίγουσιν τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. καὶ οὗτοι εἰσιν
 οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λό-
 γον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἕν τριάκοντα καὶ ἕν
 21 ἐξήκοντα καὶ ἕν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Μῆτι ὁ λύχνος ἔρ-
 χεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν
 22 λυχνίαν ἐπιτεθῇ· οὐ γὰρ ἐστὶν τί κρυπτὸν ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ
 23 οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα εἰς φανερόν ἔλθῃ. εἴ τις ἔχει
 24 ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Βλέπετε τί ἀκούετε
 ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν
 25 τοῖς ἀκούουσιν. ὃς γὰρ ἂν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς οὐκ
 26 ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἔλεγεν Οὕτως ἐστὶν
 ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὥς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς
 27 γῆς. καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ ὁ σπό-
 28 ρος βλαστάνῃ καὶ μηκύνῃται ὥς οὐκ οἶδεν αὐτός. αὐτομάτη
 γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ πρῶτον χόρτον εἴτα στάχυν εἴτα πλήρη
 29 σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. ὅταν δὲ παραδῶ ὁ καρπὸς εὐθέως ἀπο-
 30 στέλλει τὸ δρέπανον ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγεν
 τίνι ὁμοιωσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ
 31 παραβάλωμεν αὐτήν. ὥς κόκκῳ σινάπεως ὃς ὅταν σπαρῇ ἐ-
 πὶ τῆς γῆς μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶν τῶν ἐπὶ

v.19 καί^c ὁ^{dnf}π μέριμνα^{nnf}ρ ὁ^dgms αἰὼν^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^c ὁ^{dnf}ς ἀπάτη^{nnfs} ὁ^dgms πλουτοῦ^{ngms}
 καί^c ὁ^{dnf}π περὶ^p ὁ^{dan}p λοιπός^{aanp} ἐπιθυμία^{nnf}ρ εἰσπορευόμεναι^{vppnnf}ρ συμπνίγω^{vpa3p} ὁ^dams
 λόγος^{names} καί^c ἄκαρπος^{annsn} γίνομαι^{vipn3s}. **v.20** καί^c οὗτος^{rdm} εἰμι^{vipx3p} ὁ^{dnm}p
 ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} σπεῖρω^{vrapnmp} ὅστις^{rtmmp} ἀκούω^{vpa3p} ὁ^{dams} λόγος^{names}
 καί^c παραδέχομαι^{vipn3p} καί^c καρποφορέω^{vpa3p} εἰς^p τριάκοντα^{tn} καί^c εἰς^p ἐξήκοντα^{tn} καί^c
 εἰς^p ἑκατόν^{tn}. **v.21** καί^c λέγω^{vlia3s} αὐτός^{rpdm} μῆτι^{xo} ὁ^{dams} λύχνος^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s}
 ἵνα^c ὑπὸ^p ὁ^{dams} μόδιος^{names} τίθημι^{vsap3s} ἢ^{xo} ὑπὸ^p ὁ^{dafs} κλίνη^{nafs} οὐ^{xo} ἵνα^c ἐπὶ^p ὁ^{dafs}
 λυχνία^{nafs} ἐπιτίθημι^{vsap3s}. **v.22** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vipx3s} τις^{rnms} κρυπτός^{annsn} ὃς^{rtms} ἐάν^{qo}
 μῆ^{xo} φανερό^{vsap3s} οὐδὲ^{bo} γίνομαι^{viad3s} ἀπόκρυφος^{annsn} ἀλλὰ^c ἵνα^c εἰς^p φανερός^{aamns}
 ἔρχομαι^{vsaa3s}. **v.23** εἰ^{qo} τι-ορίνις^{vpa3s} ἔχω^{nanp} οὗς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpas}. **v.24** καί^c
 λέγω^{vlia3s} αὐτός^{rpdm} βλέπω^{vdpap} τις^{rqans} ἀκούω^{vpa2p} ἐν^p ὃς^{rtms} μέτρον^{ndns} μετρέω^{vpa2p}
 μετρέω^{vfp3s} οὐ^{rp}-p καί^c προστίθημι^{vfp3s} οὐ^{rp}-p ὁ^ddmρ ἀκούω^{vppadmp}. **v.25** ὃς^{rtms} γάρ^c
 ἂν^{xo} ἔχω^{vsap3s} διδωμι^{vfp3s} αὐτός^{rpdm} καί^c ὃς^{rtms} οὐ^{xo} ἔχω^{vpa3s} καί^c ὃς^{trans} ἔχω^{vpa3s}
 αἶρω^{vfp3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rpms}. **v.26** καί^c λέγω^{vlia3s} οὗτω^{bo} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs}
 ὁ^dgms θεός^{ngms} ὥς^{bo} ἐάν^{qo} ἄνθρωπος^{nnms} βάλλω^{vsaa3s} ὁ^{dams} σπόρος^{names} ἐπὶ^p ὁ^dgfs γῆ^{ngfs}.
v.27 καί^c καθεύδω^{vsap3s} καί^c ἐγείρω^{vsp3s} νύξ^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs} καί^c ὁ^dams σπόρος^{nnms}
 βλαστάνω^{vsap3s} καί^c μηκύνω^{vsp3s} ὥς^{bo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} αὐτός^{rpms}. **v.28** αὐτόματος^{anfsn} γάρ^c
 ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} καρποφορέω^{vpa3s} πρῶτος^{bo} χόρτος^{names} εἴτα^{bo} στάχυς^{names} εἴτα^{bo} πλήρης^{aamns}
 σῖτος^{names} ἐν^p ὁ^dams στάχυς^{ndms}. **v.29** ὅταν^c δὲ^c παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^dams καρπός^{nnms}
 εὐθέως^{bo} ἀποστέλλω^{vpa3s} ὁ^{dams} δρέπανον^{nans} ὅτι^c παρίστημι^{vixa3s} ὁ^dams θερισμός^{nnms}.
v.30 καί^c λέγω^{vlia3s} τις^{rdms} ὁμοίως^{vsaa1p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^dgms θεός^{ngms} ἢ^{xo} ἐν^p ποῖος^{rqdfs}
 παραβολῇ^{ndfs} παραβάλλω^{vsaa1p} αὐτός^{rpafs}.

τῆς γῆς. καὶ ὅταν σπαρῇ ἀναβαίνει καὶ γίνεται πάντων τῶν 32
 λαχάνων μείζων καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους ὥστε δύνασθαι
 ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.
 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον κα- 33
 θῶς ἡδύναντο ἀκούειν, χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς 34
 κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυεν πάντα. Καὶ λέγει 35
 αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁψίας γενομένης Διέλθωμεν εἰς τὸ
 πέραν. καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὥς ἦν 36
 ἐν τῷ πλοίῳ καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γίνεται 37
 λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον
 ὥστε αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι. καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ 38
 προσκεφάλαιον καθεύδων καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν
 αὐτῷ Διδάσκαλε οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα. καὶ διεγερθεὶς 39
 ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ Σιώπα πεφίμωσο
 καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνῃ μεγάλη. καὶ εἶπεν 40
 αὐτοῖς Τί δειλοὶ ἐστε οὕτως πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν. καὶ ἐφοβή- 41
 θησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους Τίς ἄρα οὗτός
 ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ.

Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν 5
 Γαδαρηνῶν. καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἀπὴν- 2

v.31 ὥς^{bo} κόκκος^{ndms} σίναιπι^{ngns} ὅς^{rrnms} ὅταν^c σπειρώ^{vsap3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} μικρός^{anmsc}
 πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} σπέρμα^{ngnp} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dgnp} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.32** καί^c ὅταν^c σπειρώ^{vsap3s}
 ἀναβαίνω^{vipa3s} καί^c γίνομαι^{vipn3s} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} λάχανον^{ngnp} μέγας^{anmsc} καί^c ποιῶ^{vipa3s}
 κλάδος^{namp} μέγας^{aampn} ὥστε^c δύναμαι^{vnpn} ὑπὸ^p ὁ^{dafs} σκιά^{nafs} αὐτός^{tpgms} ὁ^{damp} πετεινός^{nanp}
 ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} κατασκηνοῦ^{vnpa}. **v.33** καί^c τοιοῦτος^{rddfp} παραβολῇ^{ndfp} πολὺς^{adfpn}
 λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dams} λόγος^{nam} καθὼς^{bo} δύναμαι^{vin3p} ἀκούω^{vnpa}. **v.34** χωρὶς^{bo} δέ^c
 παραβολῇ^{ngfs} οὐ^{xo} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} δέ^c ὁ^{ddmp} μαθητὴς^{ndmp} αὐτός^{tpgms}
 ἐπιλύω^{viaa3s} πᾶς^{aampn}. **v.35** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} ἐν^p ἐκείνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs}
 ὁ^{afsn} γίνομαι^{vpadgfs} διέρχομαι^{vsaa1p} εἰς^p ὁ^{dans} πέραν^{bo}. **v.36** καί^c ἀφίημι^{vpaanmp}
 ὁ^{dams} ὄχλος^{nam} παραλαμβάνω^{vipa3p} αὐτός^{tpams} ὥς^{bo} εἰμὶ^{vix3s} ἐν^p ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndms} καί^c
 ἄλλος^{anpnp} δέ^c πλοῖα^{rioun} εἰμὶ^{vix3s} μετὰ^p αὐτός^{tpgms}. **v.37** καί^c γίνομαι^{vipn3s} λαῖλαψ^{nnfs}
 ἄνεμος^{ngms} μέγας^{anfsn} ὁ^{damp} δέ^c κύμα^{nnnp} ἐπιβάλλω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ὥστε^c
 αὐτός^{rpms} ἤδη^{bo} γεμίζω^{vnp}. **v.38** καί^c εἰμὶ^{vix3s} αὐτός^{rpms} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} πρῦμνα^{ndfs} ἐπὶ^p ὁ^{dans}
 προσκεφάλαιον^{nans} καθεύδω^{vppanms} καί^c διεγείρω^{vipa3p} αὐτός^{tpams} καί^c λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpams}
 διδάσκαλος^{nvms} οὐ^{xo} μέλει^{vipq3s} σοι^{tpd-s} ὅτι^c ἀπόλλυμι^{vipm1p}. **v.39** καί^c διεγείρω^{vpaanms}
 ἐπιτιμάω^{viaa3s} ὁ^{ddms} ἄνεμος^{ndms} καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} σιωπάω^{vdpas2s} φιμώω^{vdp2s}
 καί^c κοπάζω^{viaa3s} ὁ^{dams} ἄνεμος^{nmms} καί^c γίνομαι^{vad3s} γαλήνῃ^{nnfs} μέγας^{anfsn}. **v.40** καί^c
 λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} τῇ^{quns} δουλός^{nam} εἰμὶ^{vix2p} οὕτω^{bo} πῶς^{bo} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} πίστις^{nafs}.
v.41 καί^c φοβέομαι^{viao3p} φόθος^{nam} μέγας^{aamsn} καί^c λέγω^{viaa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{vteamp} τῇ^{quns}
 ἄρα^{xo} οὗτος^{rdms} εἰμὶ^{vixp3s} ὅτι^c καί^c ὁ^{dams} ἄνεμος^{nmms} καί^c ὁ^{dams} θάλασσα^{nnfs} ὑπακούω^{vipa3p}
 αὐτός^{rpams}. **5. v.1** καί^c ἐρχομαι^{viao3p} εἰς^p ὁ^{dans} πέραν^{bo} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dams}
 χώρα^{nafs} ὁ^{dgmp} Γαδαρηνός^{agmpn}.

- 1 ησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ.
 2 ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμειοις, καὶ οὔτε ἀλύσειν
 3 οὐδείς ἠδύνατο αὐτὸν διῆσαι. διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις
 4 καὶ ἀλύσειν δεδέσθαι καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις
 5 καὶ τὰς πέδας συντετριῖσθαι καὶ οὐδείς αὐτὸν ἴσχυεν δαμάσαι,
 6 καὶ διαπαντός νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ἐν τοῖς
 7 μνήμασιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. ἰδὼν δὲ
 8 τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.
 9 καὶ κράζας φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ
 10 θεοῦ τοῦ ὑψίστου ὀρκίζω σε τὸν θεόν μή με βασανίσῃς. ἔλεγεν
 11 γὰρ αὐτῷ Ἐξέλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου.
 12 καὶ ἐπηρώτα αὐτὸν Τί σοι ὄνομα καὶ ἀπεκρίθη λέγων, Λεγε-
 13 ὢν ὄνομά μοι ὅτι πολλοὶ ἔσμεν. καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ
 14 ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστειλῇ ἔξω τῆς χώρας. Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς
 τὰ ὄρη ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη, καὶ παρεκάλεσαν
 αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες λέγοντες Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοί-
 ρους ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως
 ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον
 εἰς τοὺς χοίρους καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς
 τὴν θάλασσαν ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσ-
 σῃ. οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον καὶ ἀνήγγειλάν εἰς

v.2 καί^c ἐξέρχομαι^{vpaadms} αὐτός^{rpdm} ἐκ^p ὁ^{dgms} πλοῖον^{ngms} εὐθέως^{bo} ἀπαντά^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} ἐκ^p ὁ^{dgms} μνημεῖον^{ngmp} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἀκάθαρτος^{adnsl}. **v.3** ὃς^{rrnms} ο^{dafs} κατοικῆσις^{nafs} ἔχω^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{ddnp} μνημεῖον^{ndnp} καί^c οὔτε^c ἄλυσις^{ndfp} οὐδείς^{anfsn} δύναται^{viin3s} αὐτός^{rpams} δέω^{vnaa}. **v.4** διὰ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpams} πολλάκις^{bo} πέδη^{ndfp} καί^c ἄλυσις^{ndfp} δέω^{vnxp} καί^c διασπάω^{vnxp} ὑπὸ^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dafp} ἄλυσις^{nafp} καί^c ὁ^{dafp} πέδη^{nafp} συντριβῶ^{vnxp} καί^c οὐδείς^{anfsn} αὐτός^{rpams} ἰσχύ^{via3s} δαμάζω^{vnaa}. **v.5** καί^c διὰ^p πᾶς^{bo} νύς^{ngfs} καί^c ἡμέρα^{ndnp} ἐν^p ὁ^{ddnp} ὅρος^{ndnp} καί^c ἐν^p ὁ^{ddnp} μνήμα^{ndnp} εἰμί^{viix3s} κράζω^{vppanms} καί^c κατακόπτω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} λίθος^{ndmp}. **v.6** ὁράω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} τρέχω^{viaa3s} καί^c προσκυνέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm}. **v.7** καί^c κράζω^{vpaanms} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqms} ἐγώ^{rpds} καί^c σύ^{rpds} Ἰησοῦς^{nvms} υἱός^{nvms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ὑψίστος^{agmsn} ὀρκίζω^{vipa1s} σύ^{tpa-s} ὁ^{dams} θεός^{nam} μή^{xo} ἐγώ^{tpa-s} βασανίσω^{vsaa2s}. **v.8** λέγω^{viaa3s} γάρ^c αὐτός^{rpdm} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dnns} ἀκάθαρτος^{anmsn} ἐκ^p ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.9** καί^c ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} τίς^{rqms} σύ^{rpds} ὄνομα^{nnms} καί^c ἀποκρίνομαι^{viad3s} λέγω^{vppanms} λεγιών^{nnms} ὄνομα^{nnms} ἐγώ^{rpds} ὅτι^c πολὺς^{anmpn} εἰμί^{viix1p}. **v.10** καί^c παρακαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} πολὺς^{aanpn} ἵνα^c μή^{xo} αὐτός^{rpamp} ἀποστελλῶ^{vsaa3s} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} χώρα^{ngfs}. **v.11** εἰμί^{viix3s} δέ^c ἐκεῖ^{bo} πρὸς^p ὁ^{dandp} ὅρος^{nanp} ἀγέλη^{nnfs} χοίρος^{ngmp} μέγας^{anfsn} βόσκω^{vppnfs}. **v.12** καί^c παρακαλέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dandp} δαίμων^{nnmp} λέγω^{vppanmp} πέμψω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpa-p} εἰς^p ὁ^{damp} χοίρος^{nam} ἵνα^c εἰς^p αὐτός^{rpamp} εἰσέρχομαι^{vsaa1p}. **v.13** καί^c ἐπιτρέπω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} εὐθέως^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnnp} πνεῦμα^{nnmp} ὁ^{dnnp} ἀκάθαρτος^{anmpn} εἰσέρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{damp} χοίρος^{nam} καί^c ὁρμάω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ἀγέλη^{nnfs} κατὰ^p ὁ^{dgms} κρημνός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} εἰμί^{viix3p} δέ^c ὡς^{bo} δισχίλιοι^{nnmp} καί^c πνίγω^{viip3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs}.

τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς, καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ
γεγονός. καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ θεωροῦσιν τὸν 15
δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα
τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. καὶ διηγήσαντο 16
αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν
χοίρων. καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν 17
ὀρίων αὐτῶν. καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει
αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα ᾗ μετ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀ- 19
φῆκεν αὐτὸν ἀλλὰ λέγει αὐτῷ Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς
τοὺς σούς καὶ ἀναγγεῖλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ κύριός ἐποίησεν
καὶ ἤλῃσέν σε. καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δε- 20
καπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ πάντες ἐθαύμαζον.
Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν 21
συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.
καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων ὀνόματι Ἰάειρος καὶ 22
ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. καὶ παρεκάλει αὐ- 23
τὸν πολλὰ λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει ἵνα ἔλθῶν
ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας ὅπως σωθῇ καὶ ζήσεται. καὶ ἀπῆλθεν 24
μετ' αὐτοῦ Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς καὶ συνέθλιβον
αὐτόν. καὶ γυνὴ τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα. καὶ 25, 26
πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ

v.14 ὁδνmp δέc θόσκοw ὕpnaamp ὁdamp χοῖρος^{nam} φευγα^{v1aa3p} καίc ἀναγγέλλω^{v1aa3p} εἰς^p
ὁdafs πόλις^{nafs} καίc εἰς^p ὁdamp ἀγρός^{nam} καίc ἐξέρχομαι^{v1aa3p} ὁράω^{vnaa} τίς^{trqns} εἰμὶ^{v1px3s}
ὁdnns γίνομαι^{vpxaans}. **v.15** καίc ἔρχομαι^{v1pn3p} πρὸς^p ὁdams Ἰησοῦς^{nam} καίc θεωρέω^{v1pa3p}
ὁdams δαιμονίζομαι^{v1ppnams} κάθημαι^{v1ppnams} καίc ἱματίζω^{vpxpams} καίc σωφρονέω^{v1ppaams}
ὁdams ἔχω^{vpxaams} ὁdams λεγιών^{nam} καίc φοβέομαι^{v1ao3p}. **v.16** καίc διηγέομαι^{v1ad3p}
αὐτός^{trdmp} ὁdmp ὁράω^{vpaanmp} πῶς^{bo} γίνομαι^{v1ad3s} ὁddms δαιμονίζομαι^{v1ppndms} καίc περι^p
ὁdgnp χοῖρος^{ngmp}. **v.17** καίc ἄρχω^{v1ad3p} παρακαλέω^{v1npa} αὐτός^{trams} ἀτέρχομαι^{v1naa} ἀπὸ^p
ὁdgnp ὄριον^{ngmp} αὐτός^{trgmp}. **v.18** καίc ἐμβαίνω^{v1aa3s} αὐτός^{trams} εἰς^p ὁdams πλοῖον^{nam}
παρακαλέω^{v1ia3s} αὐτός^{trams} ὁdnms δαιμονίζομαι^{v1paonms} ἵνα^c εἰμὶ^{v1sp3s} μετὰ^p αὐτός^{trams}.
v.19 ὁdnms δέc Ἰησοῦς^{nnms} οὗ^{xo} ἀφῆμι^{v1aa3s} αὐτός^{trams} ἀλλά^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{trams}
ὑπάγω^{v1pa2s} εἰς^p ὁdams οἶκος^{nam} συ^{trg-s} πρὸς^p ὁdamp σός^{rsamp} καίc ἀναγγέλλω^{v1daa2s}
αὐτός^{trdmp} ὅσος^{rcanp} συ^{trpd-s} ὁdnms κύριος^{nnms} ποιέω^{v1aa3s} καίc ἐλέεω^{v1aa3s} συ^{trpa-s}. **v.20** καίc
ἀτέρχομαι^{v1aa3s} καίc ἄρχω^{v1ad3s} κηρύσσω^{v1npa} ἐν^p ὁddfs Δεκάπολις^{ndfs} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{v1aa3s}
αὐτός^{trdms} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} καίc πᾶς^{anmpn} θαυμάζω^{v1ia3p}. **v.21** καίc διαπεράω^{v1paagms}
ὁdgnms Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^p ὁddms πλοῖον^{ndms} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁdams πέραν^{bo} συνάγω^{v1ap3s} ὄχλος^{nnms}
πολύς^{anmsn} ἐπὶ^p αὐτός^{trams} καίc εἰμὶ^{v1ix3s} παρὰ^p ὁdafs θάλασσα^{nafs}. **v.22** καίc ἰδοὺ^{v1daa2s}
ἐρχομαι^{v1pn3s} εἰς^{nnms} ὁdgnp ἀρχισυναγῶγος^{ngmp} ὄνομα^{ndms} Ἰάϊρος^{nnms} καίc ὁράω^{v1paanms}
αὐτός^{trams} πίπτω^{v1pa3s} πρὸς^p ὁdamp πούς^{nam} αὐτός^{trams}. **v.23** καίc παρακαλέω^{v1ia3s}
αὐτός^{trams} πολὺς^{aanpn} λέγω^{v1ppanms} ὅτι^c ὁdnms θυγάτριον^{nnms} ἐγώ^{trg-s} ἐσχάτως^{bo} ἔχω^{v1pa3s}
ἵνα^c ἐρχομαι^{v1paanms} ἐπιτιθῇ^{v1sa2s} αὐτός^{trdfs} ὁdalf χεῖρ^{nafr} ὅπως^{bo} σῶω^{vsap3s} καίc ζῶω^{v1fid3s}.
v.24 καίc ἀτέρχομαι^{v1ia3s} μετὰ^p αὐτός^{trams} καίc ἀκολουθεῶ^{v1ia3s} αὐτός^{trams} ὄχλος^{nnms}
πολύς^{anmsn} καίc συνθλίβω^{v1ia3p} αὐτός^{trams}. **v.25** καίc γυνή^{nnfs} τίς^{rinf} εἰμὶ^{v1vpxnfs} ἐν^p
ῥύσις^{ndfs} αἵμα^{ngns} ἔτος^{nnnp} δώδεκα^{tn}.

ἐαυτῆς πάντα καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον
 27 ἐλθοῦσα. ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὅπι-
 28 σθεν ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, ἔλεγεν γὰρ ὅτι κὰν τῶν ἱματίων
 29 αὐτοῦ ἄψωμαι σωθήσομαι. καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ
 30 αἵματος αὐτῆς καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μάστιγος.
 31 καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν
 32 ἐξελθοῦσαν ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν Τίς μου ἤψατο τῶν
 33 ἱματίων. καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Βλέπεις τὸν ὄχλον
 34 συνθλίβοντά σε καὶ λέγεις Τίς μου ἤψατο. καὶ περιεβλέπετο
 35 ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέ-
 36 μουσα εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ ἤλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ
 37 καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ θυγάτερ
 38 ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ
 τῆς μάστιγός σου. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ
 ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν, τί ἔτι
 σκύλλεις τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν
 λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ Μὴ φοβοῦ μόνον
 πῖστευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ συνακολουθεῖν εἰ μὴ
 Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. καὶ
 ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ θεωρεῖ θόρυβον

v.26 καί^c πολὺς^{aanpn} πάσχων^{vpaanfs} ὑπὸ^p πολὺς^{agmpn} ἱατρὸς^{ngmp} καί^c δαπανᾷ^{vpaanfs} ὁ^{danp}
 παρὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgfs} πᾶς^{aanpn} καί^c μηδεὶς^{aansn} ὠφελέω^{vpaanfs} ἀλλά^c μᾶλλον^{bo} εἰς^p ὁ^{dans}
 χεῖρων^{aansn} ἐρχομαι^{vpaanfs}. **v.27** ἀκούω^{vpaanfs} περὶ^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} ἐρχομαι^{vpaanfs}
 ἐν^p ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} ὁπισθεν^{bo} ἄπ^{tw} viad3s ὁ^{dams} ἱμάτιον^{ngms} αὐτός^{rgms}. **v.28** λέγω^{via3s}
 γάρ^c ὅτι^c κὰν^{qo} ὁ^{dams} ἱμάτιον^{ngnp} αὐτός^{rgms} ἄπ^{tw} vsam1s σῶζω^{vifp1s}. **v.29** καί^c
 εὐθέως^{bo} ζηραίνω^{via3s} ὁ^{dnfs} πηγὴ^{nfns} ὁ^{dams} αἷμα^{ngns} αὐτός^{rgfs} καί^c γινώσκω^{viaa3s} ὁ^{ddms}
 σῶμα^{ndns} ὅτι^c ἰάσεται^{vixp3s} ἀπὸ^p ὁ^{dams} μάστιγ^{ngfs}. **v.30** καί^c εὐθέως^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ἐπιγινώσκω^{vpaanms} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxams} ὁ^{dams} ἐκ^p αὐτός^{rgms} δύναμις^{nafs} ἐξέρχεται^{vpaafs}
 ἐπιστρέφω^{vpaanms} ἐν^p ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} λέγω^{via3s} τῖς^{rqms} ἐγὼ^{rg-s} ἄπ^{tw} viad3s ὁ^{dams}
 ἱμάτιον^{ngnp}. **v.31** καί^c λέγω^{via3p} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} βλέπω^{vipa2s}
 ὁ^{dams} ὄχλος^{ndms} συνθλίβω^{vpaams} σύ^{rga-s} καί^c λέγω^{vipa2s} τῖς^{rqms} ἐγὼ^{rg-s} ἄπ^{tw} viad3s.
v.32 καί^c περιβλέπω^{vlim3s} ὁ^{dams} ὄρα^{vnaa} ὁ^{dams} οὗτος^{rdans} ποιεῶ^{vpaafs}. **v.33** ὁ^{dnfs} δέ^c γυνή^{nfns}
 φοβέομαι^{vpaonfs} καί^c τρέμω^{vppanfs} οἷδα^{vpxanfs} ὅς^{rrnns} γίνονται^{vixa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rgfs} ἐρχομαι^{viaa3s}
 καί^c προσπίπτω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} πᾶς^{aafns} ὁ^{dams} ἀλήθεια^{nafs}.
v.34 ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} θυγάτηρ^{nfns} ὁ^{dnfs} πίστις^{nfns} σύ^{rg-s} σῶζω^{vixa3s} σύ^{rga-s}
 ὑπάγω^{vipa2s} εἰς^p εἰρήνη^{nafs} καί^c εἰμι^{vdpk2s} ὑγιής^{anfsn} ἀπὸ^p ὁ^{dams} μάστιγ^{ngfs} σύ^{rg-s}. **v.35** ἐτι^{bo}
 αὐτός^{rgms} λαλέω^{vppagms} ἐρχομαι^{vipn3p} ἀπὸ^p ὁ^{dams} ἀρχισυνάγωγος^{ngms} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c
 ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nfns} σύ^{rg-s} ἀποθνήσκει^{viaa3s} τῖς^{rqans} ἐτι^{bo} σκύλλω^{vipa2s} ὁ^{dams} διδάσκαλος^{ngms}.
v.36 ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} εὐθέως^{bo} ἀκούω^{vpaanms} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} λαλέω^{vpppams} λέγω^{vipa3s}
 ὁ^{ddms} ἀρχισυνάγωγος^{ndms} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s} μόνος^{bo} πιστεύω^{vdpa2s}. **v.37** καί^c
 οὐ^{xo} ἀφίημι^{viaa3s} οὐδεὶς^{aansn} αὐτός^{rgdms} συνακολουθεῖ^{vnaa} εἰ^{qo} μὴ^{xo} Πέτρος^{ngms} καί^c
 Ἰάκωβος^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{ngms} Ἰάκωβος^{ngms}.

κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐ- 39
τοῖς Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ
καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ ὁ δὲ ἐκβαλὼν ἅπαντας, παρα- 40
λαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ
αὐτοῦ καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον, καὶ 41
κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ Ταλιθα κουμι, ὃ
ἐστὶν μεθερμηνευόμενον Τὸ κοράσιον σοὶ λέγω ἔγειραι. καὶ 42
εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἑτῶν δώ-
δεκα καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλη. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς 43
πολλά ἵνα μηδεὶς γνῶ τοῦτο καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ **6**
ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ γενομένου σαβ- 2
βάτου ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν καὶ πολλοὶ ἀκούοντες
ἐξεπλήρσοντο λέγοντες Πόθεν τούτῳ ταῦτα καὶ τίς ἡ σοφία ἡ
δοθεῖσα αὐτῷ, ὅτι καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ
γίνονται· οὐκ οὕτως ἐστὶν ὁ τέκτων ὁ υἱὸς Μαρίας ἀδελφὸς 3
δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος καὶ οὐκ εἰσὶν
αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὥδε πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.
ἔλεγεν δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ 4
μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι εἰ μὴ 5

v.38 καί^c ἔρχομαι^{vipn3s} εἰς^p ὁ^{δams} οἶκος^{nam} ὁ^{dams} ἀρχισυνάγωγος^{ngms} καί^c θεωρῶ^{vipa3s}
θόρυβος^{nam} κλαίω^{vppaamp} καί^c ἀλαλάζω^{vppaamp} πολὺς^{aampn}. **v.39** καί^c εἰσερχομαι^{vpaanms}
λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} τίς^{rqans} θορυβέω^{vipp2p} καί^c κλαίω^{vipa2p} ὁ^{dnnms} παιδίον^{nnms} οὐ^{xo}
ἀποθνήσκω^{viaa3s} ἀλλά^c καθεύδω^{vipa3s}. **v.40** καί^c καταγέλλω^{viaa3p} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnnms} δε^c
ἐκβάλλω^{vpaanms} ἅπας^{aampn} παραλαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nam} ὁ^{dgnms} παιδίον^{ngms} καί^c
ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^c ὁ^{damp} μετὰ^p αὐτός^{rgms} καί^c εἰσπορεύομαι^{vipn3s} ὅπου^{bo} εἰμι^{vix3s}
ὁ^{dnnms} παιδίον^{nnms} ἀνάκειμαι^{vppnnms}. **v.41** καί^c κρατέω^{vpaanms} ὁ^{dams} χεῖρ^{ngfs} ὁ^{dgnms}
παιδίον^{ngms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ταλιθά^{ta} κουμι^{ta} ὅς^{rnms} εἰμι^{vixp3s} μεθερμηνεύω^{vppnnms}
ὁ^{dnnms} κοράσιον^{nnms} σύ^{rpds} λέγω^{vipa1s} ἐγείρω^{vdam2s}. **v.42** καί^c εὐθὺς^{bo} ἀνίστημι^{viaa3s}
ὁ^{dnnms} κοράσιον^{nnms} καί^c περιπατέω^{viaa3s} εἰμι^{vix3s} γάρ^c ἔτος^{ngpr} δώδεκα^{tn} καί^c ἑξήτημι^{viaa3p}
ἔκστασις^{ndfs} μέγας^{adfsn}. **v.43** καί^c διαστέλλω^{viam3s} αὐτός^{rpdm} πολὺς^{aampn} ἵνα^c
μηδεὶς^{amnsn} γινώσκω^{vsaa3s} οὗτος^{rdans} καί^c λέγω^{viaa3s} διδωμι^{vnap} αὐτός^{rgms} ἐσθίω^{vnaa}.
6. v.1 καί^c ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo} καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} πατρίς^{nafs} αὐτός^{rgms}
καί^c ἀκολουθεῖ^{vipa3p} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rgms}. **v.2** καί^c γίνομαι^{vpadgms}
σάββατον^{ngms} ἄρχω^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs} διδάσκω^{vnpa} καί^c πολὺς^{aampn} ἀκούω^{vppanmp}
ἐκπλήρσω^{vip3p} λέγω^{vppanmp} πόθεν^{bo} οὗτος^{rdams} οὗτος^{rdnmp} καί^c τίς^{rqnfs} ὁ^{dnnfs} σοφία^{nnfs} ὁ^{dnnfs}
διδωμι^{vrapnfs} αὐτός^{rpdm} ὅτι^c καί^c δυνάμεις^{nnfp} τοιούτους^{rdnfp} διὰ^p ὁ^{dgrp} χεῖρ^{ngfp} αὐτός^{rgms}
γίνομαι^{vipn3p}. **v.3** οὐ^{xo} οὗτος^{rdams} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnnms} τέκτων^{nnms} ὁ^{dnnms} υἱὸς^{nnms} Μαρίας^{ngfs}
ἀδελφός^{nnms} δε^c Ἰάκωβος^{ngms} καί^c Ἰωσῆς^{ngms} καί^c Ἰούδας^{ngms} καί^c Σίμων^{ngms} καί^c
οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3p} ὁ^{dnnfp} ἀδελφὴ^{nnfp} αὐτός^{rgms} ὥδε^{bo} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-p} καί^c σκανδαλίζω^{vip3p}
ἐν^p αὐτός^{rpdm}. **v.4** λέγω^{viaa3s} δε^c αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}
προφήτης^{nnms} ἄτιμος^{amnsn} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddfs} πατρίς^{ndfs} αὐτός^{rgms} καί^c ἐν^p ὁ^{damp}
συγγενής^{admpn} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{rgms}.

- 6 ὀλίγοις ἄρρώστοις ἐπιθείς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. καὶ ἐθαύ-
μαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλω
7 διδάσκων. καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα καὶ ἤρξατο αὐτοὺς
ἀποστέλλειν δύο δύο καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμά-
8 των τῶν ἀκαθάρτων. καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρω-
σιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ράβδον μόνον μὴ πήραν μὴ ἄρτον μὴ εἰς τὴν
9 ζώνην χαλκόν. ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια καὶ μὴ ἐνδύση-
10 σθε δύο χιτῶνας. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς
11 οἰκίαν ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. καὶ ὅσοι ἂν μὴ
δέξωνται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν
ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύ-
ριον αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτοτερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γο-
12 μόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Καὶ ἐξελθόντες
13 ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσιν. καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον
14 καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἄρρώστους καὶ ἐθεράπευσον. Καὶ
ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης φανερόν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ
15 διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι
Ἡλίας ἐστίν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ἐστίν, ἢ ὥς εἷς τῶν
16 προφητῶν. ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης εἶπεν, ὅτι Ὁν ἐγὼ ἀπεκε-
17 φάλισα Ἰωάννην οὗτος ἐστίν, αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. Αὐτὸς

v.5 καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} ἐκεῖ^{bo} οὐδεὶς^{aafsn} δύναμις^{nafs} ποιέω^{vnaa} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὀλίγος^{admpn} ἄρρωστος^{admpn} ἐπιτιθημί^{vraanms} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} θεραπεύω^{viaa3s}. **v.6** καί^c θαυμάζω^{viala3s} διὰ^p ὁ^{dafs} ἀπιστία^{nafs} αὐτός^{trgmp} καί^c περιάγω^{viala3s} ὁ^{dafp} κώμ^{nafp} κύκλω^{ndms} διδάσκω^{vrranms}. **v.7** καί^c προσκαλέομαι^{vipn3s} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} καί^c ἄρχω^{viala3s} αὐτός^{tramp} ἀποστέλλω^{vnpa} δύο^{tn} δύο^{tn} καί^c διδωμί^{viala3s} αὐτός^{rdmp} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dgnp} πνεῦμα^{ngnp} ὁ^{dgnp} ἀκάθαρτος^{agnpn}. **v.8** καί^c παραγγέλλω^{viala3s} αὐτός^{rdmp} ἵνα^c μηδεὶς^{aansn} αἴρω^{vspa3p} εἰς^p ὁδός^{nafs} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ράβδος^{nafs} μόνος^{bo} μὴ^{xo} πήρα^{nafs} μὴ^{xo} ἄρτος^{nams} μὴ^{xo} εἰς^p ὁ^{dafs} ζώνη^{nafs} χαλκός^{nams}. **v.9** ἀλλά^c ὑποδέξωμαι^{vrxpamp} σανδάλιον^{nanp} καί^c μὴ^{xo} ἐνδύω^{vsaam2p} δύο^{tn} χιτῶν^{namp}. **v.10** καί^c λέγω^{viala3s} αὐτός^{rdmp} ὅπου^{bo} ἐάν^{qo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^p οἰκία^{nafs} ἐκεῖ^{bo} μένω^{vdpa2p} ἕως^c ἂν^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2p} ἐκεῖθεν^{bo}. **v.11** καί^c ὅσος^{rcnmp} ἂν^{xo} μὴ^{xo} δέχομαι^{vsad3p} συ^{tpa-p} μηδε^c ἀκούω^{vsaa3p} σύ^{trg-p} ἐκπορεύομαι^{vrrpnmp} ἐκεῖθεν^{bo} ἐκτινάσσω^{vdaa2p} ὁ^{dams} χοῦς^{nams} ὁ^{dams} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgnp} πούς^{ngmp} σύ^{trg-p} εἰς^p μαρτύριον^{ndns} αὐτός^{rdmp} ἀμὴνth λέγω^{viala3s} σύ^{trp-d-p} ἀνεκτός^{annsc} εἰμί^{vifx3s} Σόδομα^{ndnp} ἢ^{xo} Γόμορρα^{ndnp} ἐν^p ἡμέρᾳ^{ndfs} κρίσις^{ngfs} ἢ^{xo} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐκεῖνος^{rdifs}. **v.12** καί^c ἐξέρχομαι^{vraanmp} κηρύσσω^{viala3p} ἵνα^c μετανοήω^{vsaa3p}. **v.13** καί^c δαιμόνιον^{nanp} πολὺς^{aanpn} ἐκβάλλω^{viala3p} καί^c ἀλείφω^{viala3p} ἔλαιον^{ndns} πολὺς^{aanpn} ἄρρωστος^{aampn} καί^c θεραπεύω^{viala3p}. **v.14** καί^c ἀκούω^{viala3s} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nnms} Ἡρώδης^{nnms} φανερός^{annsn} γάρ^c γίνομαι^{viala3s} ὁ^{dams} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{trgms} καί^c λέγω^{viala3s} ὅτι^c Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dams} δαπτίζω^{vrranms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἐγείρω^{viala3s} καί^c διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐνεργεῖ^{viala3p} ὁ^{dnpf} δύναμις^{nnfp} ἐν^p αὐτός^{rdms}. **v.15** ἄλλος^{anmpn} λέγω^{viala3p} ὅτι^c Ἡλίας^{nnms} εἰμί^{vixp3s} ἄλλος^{anmpn} δε^c λέγω^{viala3p} ὅτι^c προφήτης^{nnms} εἰμί^{vixp3s} ἢ^{xo} ὥς^{bo} εἷς^{nnms} ὁ^{dgnp} προφήτης^{ngmp}. **v.16** ἀκούω^{vraanms} δε^c ὁ^{dams} Ἡρώδης^{nnms} λέγω^{viala3s} ὅτι^c ὅς^{trams} ἐγὼ^{trn-s} ἀποκεφαλίζω^{viala3s} Ἰωάννης^{nnms} οὗτος^{rdams} εἰμί^{vixp3s} αὐτός^{trnms} ἐγείρω^{viala3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}.

γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν, ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης 18
 τῷ Ἡρώδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ᾔθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖ- 19
 ναι καὶ οὐκ ἠδύνατο, ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην 20
 εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον καὶ συνετήρει αὐτὸν καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλά ἐποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. Καὶ 21
 γενομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας. καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς 22
 αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης καὶ ἄρεσας, τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ Αἰτησὼν με ὃ ἐὰν θέλῃς καὶ δώσω σοι, καὶ ὥμοσεν αὐτῇ ὅτι, 23
 Ὅ ἐὰν με αἰτήσῃς δώσω σοι ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. ἡ δὲ ἐξεληθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς Τί αἰτήσομαι· ἡ δὲ εἶπεν 24
 Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίστου. καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς 25
 μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ᾐτήσατο λέγουσα Θέλω ἵνα μοι δῶς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς 26
 συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτήν, ἀθετῆσαι. καὶ εὐθὺς 27

v.17 αὐτός^{gnms} γάρ^c ὁ^{dnms} Ἡρώδης^{nnms} ἀποστέλλω^{vpaanms} κρατεῖ^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{namms} καί^c δέω^{viaa3s} αὐτός^{gnms} ἐν^p τῇ^{ndfjs} φυλακῇ^{ndfjs} διὰ^p Ἡρωδιάδα^{nafjs} τὴν^{ndfjs} γυναῖκα^{nafjs} Φιλίππου^{ngms} τοῦ^{ndfjs} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{gnms} ὅτι^c αὐτός^{gnms} γαμέω^{viaa3s}. **v.18** λέγω^{viaa3s} γάρ^c ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{ddms} Ἡρώδης^{ndms} ὅτι^c οὐ^{xo} ἔξεστι^{vipq3s} σύ^{tpd-s} ἔχω^{vnpa} ὁ^{dafjs} γυναῖκα^{nafjs} τοῦ^{ndfjs} ἀδελφός^{ngms} σου^{pg-s}. **v.19** ὁ^{dnfs} δέ^c Ἡρωδιάς^{nnfs} ἐνέχω^{viaa3s} αὐτός^{gnms} καί^c θέλω^{viaa3s} αὐτός^{gnms} ἀποκτείνω^{vnaa} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s}. **v.20** ὁ^{dnms} γάρ^c Ἡρώδης^{nnms} φοβέομαι^{viin3s} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{namms} οἶδα^{vpxanms} αὐτός^{gnms} ἀνὴρ^{namms} δίκαιος^{aamsn} καί^c ἅγιος^{aamsn} καί^c συνετηρέω^{viaa3s} αὐτός^{gnms} καί^c ἀκούω^{vpaanms} αὐτός^{gnms} πολὺς^{aapn} ποιεῖ^{viaa3s} καί^c ἡδέως^{bo} αὐτός^{gnms} ἀκούω^{viaa3s}. **v.21** καί^c γίνομαι^{vpadgfs} ἡμέρα^{ngfs} εὐκαιρος^{agfsn} ὅτε^{bo} Ἡρώδης^{nnms} ὁ^{ddmp} γενέσθαι^{ndmp} αὐτός^{gnms} δεῖπνον^{nans} ποιεῖ^{viaa3s} ὁ^{ddmp} μεγιστάν^{ndmp} αὐτός^{gnms} καί^c ὁ^{ddmp} χιλιάρχος^{ndmp} καί^c ὁ^{ddmp} πρῶτος^{admpn} ὁ^{dgfs} Γαλιλαίας^{ngfs}. **v.22** καί^c εἰσέρχομαι^{vpaagfs} ὁ^{dgfs} θυγάτηρ^{ngfs} αὐτός^{gnms} ὁ^{dgfs} Ἡρωδιάς^{ngfs} καί^c ὀρχέομαι^{vpadgfs} καί^c ἄρεσκα^{vpaagfs} ὁ^{ddms} Ἡρώδης^{ndms} καί^c ὁ^{ddmp} συνανακείμαι^{vppndmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{ddms} κοράσιον^{ndms} αἰτέω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpa-s} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2s} καί^c δίδωμι^{vifals} σύ^{tpd-s}. **v.23** καί^c ὁ^{mnv} αὐτός^{gnms} ὅτι^c ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} ἐγώ^{tpa-s} αἰτέω^{vsaa2s} δίδωμι^{vifals} σύ^{tpd-s} ἕως^c ἡμῶν^{agnsn} ὁ^{dgfs} βασιλεὺς^{ngfs} ἐγώ^{tpg-s}. **v.24** ὁ^{dnfs} δέ^c ἐξέρχομαι^{vpaanfs} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{gnms} τις^{rqans} αἰτέω^{vifm1s} ὁ^{dnfs} δέ^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{dafjs} κεφαλὴ^{nafjs} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dams} βαπτιστής^{ngms}. **v.25** καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanfs} εὐθὺς^{bo} μετὰ^p σπουδῆς^{ngfs} πρὸς^p ὁ^{dams} βασιλεὺς^{namms} αἰτέω^{viam3s} λέγω^{vppanfs} θέλω^{vipals} ἵνα^c ἐγώ^{tpd-s} δίδωμι^{vsaas} ἐκ^p αὐτός^{gnms} ἐπὶ^p πίνος^{ndfs} ὁ^{dafjs} κεφαλὴ^{nafjs} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dams} βαπτιστής^{ngms}. **v.26** καί^c περίλυπος^{aamsn} γίνομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} διὰ^p ὁ^{damp} ὅρκος^{namp} καί^c ὁ^{damp} συνανακείμαι^{vppnam} οὐ^{xo} θέλω^{viaa3s} αὐτός^{gnms} ἀθετῆσαι^{vnaa}.

ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυ-
28 λακῇ. καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν
αὐτὴν τῷ κορασίῳ καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐ-
29 τῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦραν τὸ
30 πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν τῷ μνημείῳ. Καὶ συνάγον-
ται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα
31 καὶ ὅσα ἐποίησαν Καὶ ὅσα ἐδίδασαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Δεῦτε
ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον
ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοὶ καὶ οὐδὲ φα-
32 γεῖν ἠυκαίρουν. καὶ ἀπηλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ'
33 ἰδίαν. καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι, καὶ ἐπέγνωσαν
αὐτὸν πολλοὶ καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ
34 καὶ προῆλθον αὐτοὺς καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτὸν. καὶ ἐξελθὼν
εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι
ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐ-
35 τοὺς πολλὰ. Καὶ ἥδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν ὅτι Ἑρημὸς ἐστὶν ὁ τόπος καὶ
36 ἥδη ὥρα πολλή, ἀπόλυσον αὐτοὺς ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς
κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους τί γὰρ
37 φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Δότε αὐ-

v.27 καί^c εὐθέως^{bo} ἀποστέλλω^{vpaanms} αὐτοὺς^{odnms} βασιλεὺς^{nnms} σπεκουλάτωρ^{names} ἐπιτάσσω^{viaa3s}
φέρω^{vnap} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{hnafs} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnms} δέ^c ἀπέρχομαι^{vpaanms} ἀποκεφαλίζω^{viaa3s}
αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁ^{ddfs} φυλακῇ^{ndfs}. **v.28** καί^c φέρω^{viaa3s} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{hnafs} αὐτός^{rgms} ἐπι^p
πίναξ^{ndfs} καί^c δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rgafs} ὁ^{ddns} κοράσιον^{ndns} καί^c ὁ^{dnms} κοράσιον^{nnms} δίδωμι^{viaa3s}
αὐτός^{rgafs} ὁ^{ddfs} μητρί^{ndfs} αὐτός^{rgafs}. **v.29** καί^c ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp}
αὐτός^{rgms} ἔρχομαι^{viaa3p} καί^c αἶρω^{viaa3p} ὁ^{dnms} πτῶμα^{names} αὐτός^{rgms} καί^c τίθημι^{viaa3p}
αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁ^{ddns} μνημεῖον^{ndns}. **v.30** καί^c συνάγω^{vpp3p} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} πρὸς^p
ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{names} καί^c ἀπαγγέλλω^{viaa3p} αὐτός^{rgdms} πᾶς^{aanpn} καί^c ὅσος^{rcanp} ποιῶ^{viaa3p}
καί^c ὅσος^{rcanp} διδάσκει^{viaa3p}. **v.31** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp} δεῦτε^{vdx2p} συγ^{pn}-
αὐτός^{rgnmp} κατὰ^p ἰδίους^{aafsn} εἰς^p ἔρημος^{aamsn} τόπος^{names} καί^c ἀναπαύω^{vdpm2p} ὀλίγους^{bo}
εἰμι^{vix3p} γάρ^c ὁ^{dnmp} ἔρχομαι^{vppnmp} καί^c ὁ^{dnmp} ὑπάγω^{vppanmp} πολὺς^{anmpn} καί^c οὐδέ^{bo}
ἐσθίω^{vnaa} εὐκαιρέω^{viaa3p}. **v.32** καί^c ἀπέρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ἔρημος^{aamsn} τόπος^{names} ὁ^{ddns}
πλοῖον^{ndns} κατὰ^p ἰδίους^{aafsn}. **v.33** καί^c ὁράω^{viaa3p} αὐτός^{rganp} ὑπάγω^{vppanmp} ὁ^{dnmp}
ὄχλος^{nnmp} καί^c ἐπιγινώσκω^{viaa3p} αὐτός^{rgms} πολὺς^{anmpn} καί^c πεζῇ^{bo} ἀπὸ^p πᾶς^{agfnp} ὁ^{dagf}
πόλις^{ngfnp} συντρέχω^{viaa3p} ἐκεῖ^{bo} καί^c προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rganp} καί^c συνέρχομαι^{viaa3p} πρὸς^p
αὐτός^{rgms}. **v.34** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πολὺς^{aamsn} ὄχλος^{names}
καί^c σπλαγχνίζομαι^{viaa3s} ἐπι^p αὐτός^{rgdmp} ὅτι^c εἰμι^{vix3p} ὡς^{bo} πρόβατον^{nnmp} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanmp}
ποιμῆν^{names} καί^c ἄρχω^{vpadgfs} διδάσκω^{vnpa} αὐτός^{rgms} πολὺς^{aanpn}. **v.35** καί^c ἥδη^{bo} ὥρα^{ngfs}
πολύς^{agfnp} γίνομαι^{vpadgfs} προσέρχομαι^{vpaanmp} αὐτός^{rgdms} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rgms}
λέγω^{vpa3p} ὅτι^c ἐρημος^{anmsn} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} τόπος^{nnms} καί^c ἥδη^{bo} ὥρα^{nnfs} πολὺς^{anfsn}.
v.36 ἀπολύω^{vdaa2s} αὐτός^{rganp} ἵνα^c ἀπέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁ^{damp} κύκλῳ^{ndms} ἀγρός^{namp} καί^c
κώμη^{nafp} ἀγοράζω^{vsaa3p} ἑαυτοῦ^{rxnmp} ἄρτος^{namp} τίς^{rqans} γάρ^c ἐσθίω^{vsaa3p} οὐ^{xo} ἔχω^{vpa3p}.

τοῖς ὑμεῖς φαγεῖν καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν
 διακοσίων δηναρίων ἄρτους καὶ δώμεν αὐτοῖς φαγεῖν. ὁ δὲ λέ- 38
 γει αὐτοῖς Πόσους ἄρτους ἔχετε ὑπάγετε καὶ ἴδετε καὶ γνόντες
 λέγουσιν Πέντε καὶ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλι- 39
 ναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ ἀνέ- 40
 πεσον πρασαὶ πρασαὶ ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ 41
 λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς
 τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδί-
 δου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς καὶ τοὺς δύο
 ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθη- 42
 σαν. καὶ ἦσαν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πληρεις, καὶ ἀπὸ 43
 τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ὥσεί πεντα- 44
 κισχίλιοι ἄνδρες. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ 45
 ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαι-
 δάν ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς 46
 ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσευξασθαι. καὶ ὁψίας γενομένης ἦν 47
 τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.
 καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν ἦν γὰρ ὁ ἄ- 48
 νεμος ἐναντίος αὐτοῖς καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς
 ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελεν
 παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς 49

v.37 ὁδnms δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdmp} διδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdmp} σύ^{trn-p}
 ἐσθίω^{vnaa} καί^c λέγω^{vpa3p} αὐτός^{rpdms} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} ἀγοράζω^{vsaa1p} διακόσιοι^{ngmp}
 δηνάριον^{ngmp} ἄρτος^{namp} καί^c διδωμι^{vsaa1p} αὐτός^{rpdmp} ἐσθίω^{vnaa}. **v.38** ὁδnms δέ^c λέγω^{vpa3s}
 αὐτός^{rpdmp} πόσους^{roamp} ἄρτος^{namp} ἔχω^{vpa2p} ὑπάγω^{vdpa2p} καί^c ὁράω^{vdaa2p} καί^c γινώσκω^{vpaanmp}
 λέγω^{vpa3p} πέντε^{tn} καί^c δύο^{tn} ἰχθύς^{namp}. **v.39** καί^c ἐπιτάσσω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀνακλίνω^{vnaa}
 πᾶς^{aampr} συμπόσιον^{namp} συμπόσιον^{namp} ἐπὶ^p ὁδdms χλωρός^{admsn} χόρτος^{ndms}. **v.40** καί^c
 ἀναπίπτω^{vlaa3p} πρασιὰ^{nnfp} πρασιὰ^{nnfp} ἀνὰ^p ἑκατὸν^{tn} καί^c ἀνὰ^p πεντήκοντα^{tn}. **v.41** καί^c
 λαμβάνω^{vpaanms} ὁdamp πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} καί^c ὁdamp δύο^{tn} ἰχθύς^{namp} ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^p
 ὁdams οὐρανός^{nams} εὐλογέω^{vlaa3s} καί^c κατακλάω^{vlaa3s} ὁdamp ἄρτος^{namp} καί^c διδωμι^{vlaa3s}
 ὁdamp μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἵνα^c παρατίθῃ^{vsaa3p} αὐτός^{rpdmp} καί^c ὁdamp δύο^{tn} ἰχθύς^{namp}
 μερίζω^{vlaa3s} πᾶς^{admpn}. **v.42** καί^c ἐσθίω^{vlaa3p} πᾶς^{anmpn} καί^c χορτάζω^{vpa3p}. **v.43** καί^c
 αἶρω^{vlaa3p} κλάσμα^{ngmp} δώδεκα^{tn} κόφινος^{namp} πλήρης^{aampr} καί^c ἀπὸ^p ὁdamp ἰχθύς^{ngmp}.
v.44 καί^c εἰμι^{vix3p} ὁdmp ἐσθίω^{vpaanmp} ὁdamp ἄρτος^{namp} ὥσεί^{bo} πεντακισχίλιοι^{nnmp} ἀνὴρ^{nnmp}.
v.45 καί^c εὐθέως^{bo} ἀναγκάζω^{vlaa3s} ὁdamp μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms} ἐμβαίνει^{vnaa} εἰς^p ὁdans
 πλοῖον^{nans} καί^c προάγω^{vnpa} εἰς^p ὁdans πέραν^{bo} πρὸς^p Βηθσαιδᾶ^{tp} ἕως^c αὐτός^{rpnms}
 ἀπολύω^{vsaa3s} ὁdams ὄχλος^{nams}. **v.46** καί^c ἀποτάσσω^{vpaanms} αὐτός^{rpdmp} ἀπέρχομαι^{vlaa3s}
 εἰς^p ὁdans ὄρος^{nans} προσευχομαι^{vnaa}. **v.47** καί^c ὁψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} εἰμι^{vix3s} ὁdms
 πλοῖον^{nans} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁdgsf θάλασσα^{ngfs} καί^c αὐτός^{rpnms} μόνος^{anmsn} ἐπὶ^p ὁdgsf γῆ^{ngfs}.
v.48 καί^c ὁράω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdmp} βασανίζω^{vpppamp} ἐν^p ὁdams ἐλαύνω^{vnpa} εἰμι^{vix3s} γάρ^c ὁdms
 ἄνεμος^{nnms} ἐναντίος^{anmsn} αὐτός^{rpdmp} καί^c περὶ^p τέταρτος^{aafsn} φυλακὴ^{nafs} ὁdgsf νύς^{ngfs}
 ἔρχομαι^{vnp3s} πρὸς^p αὐτός^{rpdmp} περιπατέω^{vppanms} ἐπὶ^p ὁdgsf θάλασσα^{ngfs} καί^c θέλω^{vlaa3s}
 παρέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpdmp}.

50 θαλάσσης ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραζαν, πάντες γὰρ
αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν καὶ εὐθέως ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν
51 καὶ λέγει αὐτοῖς Ὁρασεῖτε ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. καὶ ἀνέβη
πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ λίαν ἐκ
52 περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, καὶ ἐθαύμαζον. οὐ γὰρ συνή-
53 καν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις ἦν γὰρ ἡ καρδιά αὐτῶν πεπωρωμένη. Καὶ
διαπεράσαντες ἤλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γενησαρέτ καὶ προσωρμίσθη-
54 σαν. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἐπιγνόντες
55 αὐτὸν. περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην ἤρξαντο
ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν ὅπου ἤ-
56 κουον ὅτι ἐκεῖ ἐστίν. καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ
πόλεις ἢ ἀγροὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ
ἄψωνται, καὶ ὅσοι ἂν ἤπποντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμ-
2 ματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσὶν τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτους ἐσθίοντας
3 ἄρτους ἐμέμψαντο. οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι
ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν κρατοῦντες
4 τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων. καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βα-
πτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν καὶ ἄλλα πολλὰ ἐστὶν ἃ παρέλαβον
κρατεῖν βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλι-

v.49 ὁδνmp δέε' ὁράwvpaanmp αὐτόsrgams περιπατέwvppaams ἐπὶp ὁdgrfs θάλασσαngfs δοκέwviaa3p
φάντασμαnnns εἰμὶvnpk καὶc ἀνακράζwviaa3p. **v.50** πᾶsannmp γάρc αὐτόsrgams ὁράwviaa3p
καὶc τὰράσσωvīap3p καὶc εὐθέωςbo λαλέwviaa3s μετὰp αὐτόsrgmp καὶc λέγωvīpa3s αὐτόsrgdmp
θαροσέwvdpa2p ἐγώrgn-s εἰμὶvīpx1s μὴxo φοβέομαιvdpn2p. **v.51** καὶc ἀναβαίνwviaa3s πρὸsP
αὐτόsrgamp εἰsP ὁdans πλοῖονnans καὶc κοπάζwviaa3s ὁdnms ἄνεμοςnnms καὶc λίανbo
ἐκP περισσόsagnsn ἐνP ἑαυτοῦrxdmp ἐξίστημιvīim3p καὶc θαυμάζwviaa3p. **v.52** οὐxo
γάρc συνήμῃviaa3p ἐπὶP ὁddmp ἄρτοςndmp εἰμὶvīlx3s γάρc ὁdnfs καρδίαnnfs αὐτόsrgmp
πωρόswnrxnfs. **v.53** καὶc διαπεράwvpaanmp ἔρχομαιvīpaagmp αὐτόsrgmp ἐκP ὁdgnfs πλοῖονngns εὐθέωςbo
ἐπιγινώσκwvpaanmp αὐτόsrgams. **v.55** περιτρέχωvpaanmp ὅλοςaafsn ὁdafs περίχωροςaafsn
ἐκεῖνοςrdafs ἄρχωvīad3p ἐπὶP ὁddmp κράβαττοςndmp ὁdamp κακῶsbo ἔχωvppaamp περιφέρωvnpa
ὅπουbo ἀκούωvīa3p ὅτιc ἐκεῖbo εἰμὶvīpx3s. **v.56** καὶc ὅπουbo ἂνxo εἰσπορεύομαιvīin3s εἰsP
κώμηnafp ἤxo πόλιs nafp ἤxo ἀγρόςnamp ἐνP ὁdfrp ἀγοράndfrp τίθημιvīia3p ὁdamp ἀσθενέwvppaamp
καὶc παρακαλέwvīa3p αὐτόsrgams ἵναc κἂνqo ὁdgnfs κράσπεδονngns ὁdgnfs ἱμάτιονngns αὐτόsrgms
ἄπτωvsam3p καὶc ὅσοςrgcnnmp ἂνxo ἄπτωvīin3p αὐτόsrgms σῶζωvīip3p. **7. v.1** καὶc συνάγωvīip3p
πρὸsP αὐτόsrgams ὁdnnmp Φαρισαῖοςnnmp καὶc τι-σρινπι ὁdgnmp γραμματεὺsngmp ἔρχομαιvpaanmp
ἀπὸP Ἱεροσόλυμαngnp. **v.2** καὶc ὁράwvpaanmp τι-σριαμπ ὁdgnmp μαθητῆsngmp αὐτόsrgms
κοινόςadfrp χεῖρndfrp οὗτοςrdnns εἰμὶvīpxa ἄνιπτοςadmpn ἐσθίwvppaamp ἄρτοςnamp μέμφομαιvīad3p.
v.3 ὁdnnmp γάρc Φαρισαῖοςnnmp καὶc πᾶsannmp ὁdnnmp Ἰουδαῖοςannmp ἐάνqo μὴxo πυγμῇndfs
νίπτωvsam3p ὁdfrp χεῖρnafp οὐxo ἐσθίwvīpa3p κρατέwvppaamp ὁdafs παράδοιs nafp ὁdgnmp
πρεσβύτεροςagnmp.

νῶν. ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς 5
Διὰτι οἱ μαθηταὶ σου οὐ περιπατοῦσιν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν
πρεσβυτέρων ἀλλὰ ἀνίπτουσιν χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον. ὁ δὲ 6
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Καλῶς προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ
ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν ὡς γέγραπται Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσιν
με τιμᾷ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ, μάτην 7
δὲ σέβονται με διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.
ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν 8
ἀνθρώπων βαπτισμοὺς ζεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρό-
μοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Καλῶς ἠθε- 9
τεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε.
Μωσῆς γὰρ εἶπεν Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ 10
Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ 11
λέγετε Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ Κορβᾶν ὃ ἐστὶν
Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς. καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐ- 12
δὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἀκυροῦντες τὸν 13
λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε, καὶ παρό-
μοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν 14
ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀκούετε μου πάντες καὶ συνίετε. οὐδὲν ἐ- 15
στιν ἕξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται
αὐτὸν κοινῶσαι ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενά ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστιν

v.4 καί^c ἀπό^p ἀγορά^{ngfs} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} βαπτίζω^{vsam3p} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vipa3p} καί^c ἄλλος^{annpn}
πολύς^{annpn} εἰμι^{vipx3s} ὅς^{rnan} παραλαμβάνω^{viaa3p} κρατέω^{vnpa} βαπτισμός^{nam} ποτήριον^{ngnp}
καί^c ἔσθης^{ngmp} καί^c χαλκίον^{ngnp} καί^c κλίνη^{ngfp}. **v.5** ἔπειτα^{bo} ἐπερωτάω^{vipa3p} αὐτός^{rpams}
ὁ^{dnp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnp} γραμματεὺς^{nnmp} διά[&]τις^{xo} ὁ^{dnp} μαθητῆς^{nnmp} σύ^{rgp-s}
οὐ^{xo} περιπατέω^{vipa3p} κατὰ^p ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὁ^{dgm} πρεσβύτερος^{agmpn} ἀλλά^c ἄνπιτος^{admpn}
χεῖρ^{ndfp} ἐσθίω^{vipa3p} ὁ^{dams} ἄρτος^{nam}. **v.6** ὁ^{dams} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaoms} λέγω^{viaa3s}
αὐτός^{rpdm} ὅτι^c καλῶς^{bo} προφητεύω^{viaa3s} Ἡσαΐας^{nnms} περὶ^p σύ^{rgp-p} ὁ^{dgm} ὑποκριτής^{ngmp}
ὡς^{bo} γράφω^{vixp3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dams} λαός^{nnms} ὁ^{ddnp} χεῖλος^{ndnp} ἐγώ^{gpa-s} τιμᾶω^{vipa3s} ὁ^{dafs} δέ^c
καρδία^{nnfs} αὐτός^{rgmp} πόρρω^{bo} ἀπέχω^{vipa3s} ἀπό^p ἐγώ^{rgp-s}. **v.7** μάτην^{bo} δέ^c σέβω^{vipn3p}
ἐγώ^{gpa-s} διδάσκω^{vppanmp} διδασκαλία^{nafp} ἐντάλμα^{nam} ἀνθρωπος^{ngmp}. **v.8** ἀφίμην^{vpaanmp}
γάρ^c ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} κρατέω^{vipa2p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὁ^{dgm} ἀνθρωπος^{ngmp}
βαπτισμός^{nam} ἔσθης^{ngmp} καί^c ποτήριον^{ngnp} καί^c ἄλλος^{aanpn} παρόμοιος^{aanpn} τοιοῦτος^{rdanp}
πολύς^{aanpn} ποιέω^{vipa2p}. **v.9** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} καλῶς^{bo} ἀθετέω^{vipa2p} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs}
ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἵνα^c ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} σύ^{rgp-p} τηρέω^{vsaa2p}. **v.10** Μωϋσῆς^{nnms} γάρ^c
λέγω^{viaa3s} τιμᾶω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ^{rgp-s} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} σύ^{rgp-s} καί^c ὁ^{dams}
κακολογέω^{vppanms} πατήρ^{nams} ἢ^{xo} μήτηρ^{nafs} θάνατος^{ndms} τελευτάω^{vdpa3s}. **v.11** σύ^{rgn-p} δέ^c
λέγω^{vipa2p} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa3s} ἀνθρωπος^{nnms} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἢ^{xo} ὁ^{dafs} μήτηρ^{ndfs} κορβᾶν^{ih}
ὅς^{rrms} εἰμι^{vipx3s} δῶρον^{nnms} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} ἐκ^p ἐγώ^{rgp-s} ὠφελέω^{vsap2s}. **v.12** καί^c οὐκέτι^{bo}
ἀφίμην^{vipa2p} αὐτός^{rpams} οὐδεὶς^{aansn} ποιέω^{vnaa} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} αὐτός^{rgpms} ἢ^{xo} ὁ^{dafs} μήτηρ^{ndfs}
αὐτός^{rgpms}. **v.13** ἀκυρόω^{vppanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} παράδοσις^{ndfs}
σύ^{rgp-p} ὅς^{rrdfs} παραδίδωμι^{viaa2p} καί^c παρόμοιος^{aanpn} τοιοῦτος^{rdanp} πολὺς^{aanpn} ποιέω^{vipa2p}.
v.14 καί^c προσκαλεῖμαι^{vpadnms} πᾶς^{aansn} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} ἀκούω^{vdpa2p}
ἐγώ^{rgp-s} πᾶς^{annpn} καί^c συνίμην^{vdpa2p}.

- 16 τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. Εἴ τις ἔχει ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω.
 17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ
 18 μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. καὶ λέγει αὐτοῖς Οὕτως
 καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευ-
 19 ὀμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι. ὅτι οὐκ
 εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν καὶ
 εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα.
 20 ἔλεγεν δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον ἐκεῖνο κοι-
 21 νοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων
 οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται μοιχεῖαι, πορνεῖαι φό-
 22 νοι. κλοπαὶ πλεονεξίαι πονηρίαι δόλος ἀσέλγεια ὀφθαλμοὶς
 23 πονηρὸς βλασφημία ὑπερηφανία ἀφροσύνη, πάντα ταῦτα τὰ
 24 πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. καὶ
 Ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος.
 25 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν οὐδένα ἤθελεν γνῶναι καὶ οὐκ ἤ-
 26 δυνήθη λαθεῖν, ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ ἧς εἶχεν τὸ
 θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον ἐλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς
 26 τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς Συροφοινίσσα τῷ γέ-
 27 νει, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς
 αὐτῆς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰ-πεν αὐτῇ Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ
 τέκνα οὐ γὰρ καλὸν ἐστὶν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βα-

v.15 οὐδεὶς^{annsn} εἰμιⁱν^{ipx3s} ἔξωθεν^{bo} ὁ^dgms ἄνθρωπος^{ngms} εἰσπορεύομαι^{vppnnns} εἰς^p αὐτὸς^{grams} ὅς^{rtms} δύναιμι^{vi}pn3s αὐτὸς^{grams} κοινῶ^{vnaa} ἀλλά^c ὁ^dnnp ἐκπορεύομαι^{vppnnnp} ἀπὸ^p αὐτὸς^{rgms} ἐκεῖνος^{rdnnp} εἰμιⁱν^{ipx3s} ὁ^dnnp κοινῶ^{vppannp} ὁ^dams ἄνθρωπος^{nams}. **v.16** εἰ^{qo} τις^{rtms} ἔχω^{vpa3s} οὗς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.17** καί^c ὅτε^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p οἶκος^{nams} ἀπὸ^p ὁ^dgms ὄχλος^{ngms} ἐπερωτῶ^{viaa3p} αὐτὸς^{grams} ὁ^dnnp μαθητῶν^{nnnp} αὐτὸς^{rgms} περὶ^p ὁ^dgfs παραβολῇ^{ngfs}. **v.18** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτὸς^{grams} ὅτι^c πᾶς^{annsn} ὁ^dnnns ἔξωθεν^{bo} εἰσπορεύομαι^{vppnnns} ἀσύνετος^{annpn} εἰμιⁱν^{ipx2p} οὗ^{xo} νοέω^{vipa2p} ὅτι^c πᾶς^{annsn} ὁ^dnnns ἔξωθεν^{bo} εἰσπορεύομαι^{vppnnns} εἰς^p ὁ^dams ἄνθρωπος^{nams} οὗ^{xo} δύναιμι^{vi}pn3s αὐτὸς^{grams} κοινῶ^{vnaa}. **v.19** ὅτι^c οὗ^{xo} εἰσπορεύομαι^{vi}pn3s αὐτὸς^{rgms} εἰς^p ὁ^dafis καρδία^{nafs} ἀλλά^c εἰς^p ὁ^dafis κοιλία^{nafs} καί^c εἰς^p ὁ^dams ἀφεδρῶνα^{nams} ἐκπορεύομαι^{vi}pn3s καθαρίζω^{vppanns} πᾶς^{aannp} ὁ^dannp θρῶμα^{nanp}. **v.20** λέγω^{viaa3s} δε^c ὅτι^c ὁ^dnnns ἐκ^p ὁ^dgms ἄνθρωπος^{ngms} ἐκπορεύομαι^{vppnnns} ἐκεῖνος^{rdnns} κοινῶ^{vipa3s} ὁ^dams ἄνθρωπος^{nams}. **v.21** ἔσωθεν^{bo} γάρ^c ἐκ^p ὁ^dgfs καρδία^{ngfs} ὁ^dgmp ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^dnnp διαλογισμὸς^{nnmp} ὁ^dnnp κακός^{annpn} ἐκπορεύομαι^{vi}pn3p μοιχεῖα^{nnfp} πορνεία^{nnfp} φόνος^{nnmp}. **v.22** κλοπῇ^{nnfp} πλεονεξία^{nnfp} πονηρία^{nnfp} δόλος^{nnms} ἀσέλγεια^{nnfs} ὀφθαλμοὶς^{nnms} πονηρὸς^{annsn} βλασφημία^{nnfs} ὑπερηφανία^{nnfs} ἀφροσύνη^{nnfs}. **v.23** πᾶς^{aannp} οὗτος^{rdnnp} ὁ^dnnp πονηρὸς^{aannp} ἔσωθεν^{bo} ἐκπορεύομαι^{vi}pn3s καί^c κοινῶ^{vipa3s} ὁ^dams ἄνθρωπος^{nams}. **v.24** καί^c ἐκεῖθεν^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὁ^dannp μεθόριον^{nanp} Τύρος^{grams} καί^c Σιδῶν^{ngfs} καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^dafis οἰκία^{nafs} οὐδεὶς^{grams} θέλω^{viaa3s} γινώσκει^{vnaa} καί^c οὗ^{xo} δύναιμι^{viao3s} λανθάνω^{vnaa}. **v.25** ἀκούω^{vpaanfs} γάρ^c γυνή^{nnfs} περὶ^p αὐτὸς^{rgms} ὅς^{rgfs} ἔχω^{viaa3s} ὁ^dnnns θυγάτριον^{nnns} αὐτὸς^{rgfs} πνεῦμα^{nans} ἀκάθαρτος^{aansn} ἔρχομαι^{vpaanfs} προσπίπτω^{viaa3s} πρὸς^p ὁ^damp πούς^{namp} αὐτὸς^{rgms}. **v.26** εἰμι^{vi}x3s δε^c ὁ^dnfs γυνή^{nnfs} Ἑλληνίς^{nnfs} Συροφοινίκισσα^{nnfs} ὁ^ddnns γένος^{ndns} καί^c ἐρωτῶ^{viaa3s} αὐτὸς^{grams} ἵνα^c ὁ^dans δαιμόνιον^{nans} ἐκβάλλω^{vspa3s} ἐκ^p ὁ^dgfs θυγάτηρ^{ngfs} αὐτὸς^{rgfs}.

λεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε 28
καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψι-
χίων τῶν παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπαγε 29
ἐξελέλυθεν τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου. καὶ ἀπελθοῦσα 30
εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὔρεν τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς καὶ τὴν θυ-
γατέρα θεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης. Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν 31
ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος ἦλθεν πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι-
λαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. καὶ φέρουσιν αὐτῷ 32
κωφὸν μογιλάλον καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν
χεῖρα. καὶ ἀπολαθόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου καὶ ἰδίαν ἔβα- 33
λεν τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ πύσας ἤψατο
τῆς γλώσσης αὐτοῦ. καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστένα- 34
ξεν καὶ λέγει αὐτῷ Εἰσαυθία ὅ ἐστιν Διανοίχθητι. καὶ εὐθέως 35
διηνοιχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης
αὐτοῦ καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴ- 36
πωσιν, ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο μᾶλλον περισσότερον
ἐκήρυσσον. καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες Καλῶς 37
πάντα πεποίηκεν καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ τοὺς ἀ-
λάλους λαλεῖν.

Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παμπολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ 8
ἐχόντων τί φάγωσιν προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς

v.27 ὁδνms δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdfs} ἀφήμι^{vdaa2s} πρῶτος^{bo} χορτάζω^{vnap} ὁdanp
τέκνον^{nanp} οὐ^{xo} γάρ^c καλός^{amns} εἰμι^{v1px3s} λαμβάνω^{vnaa} ὁdams ἄρτος^{nam} ὁdgnp τέκνον^{ngnp}
καί^c βάλλω^{vmaa} ὁddnp κυνάριον^{ndnp}. **v.28** ὁdnfs δέ^c ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} καί^c λέγω^{v1pa3s}
αὐτός^{rpdm} ναί^{xo} κύριος^{nvms} καί^c γάρ^c ὁdnnp κυνάριον^{nnnp} ὑποκάτω^{bo} ὁdgrfs τράπεζα^{ngfs}
ἐσθίω^{v1pa3s} ἀπὸ^p ὁdgnp ψυχίον^{ngnp} ὁdgnp παιδίον^{ngnp}. **v.29** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdfs}
διὰ^p οὗτος^{rdams} ὁdams λόγος^{nam} ὑπάγω^{vdpa2s} ἐξέρχομαι^{v1xa3s} ὁdnms δαιμόνιον^{nnms} ἐκ^p
ὁdgrfs θυγάτηρ^{ngfs} σύ^{rpgrs}. **v.30** καί^c ἀπέρχομαι^{v1paanfs} εἰς^p ὁdams οἶκος^{nam} αὐτός^{trgfs}
εὐρίσκω^{v1aa3s} ὁdnms δαιμόνιον^{nnms} ἐξέρχομαι^{v1pxaans} καί^c ὁdafs θυγάτηρ^{nafs} βάλλω^{v1pxpafs} ἐπὶ^p
ὁdgrfs κλίνη^{ngfs}. **v.31** καί^c πάλιν^{bo} ἐξέρχομαι^{v1paanms} ἐκ^p ὁdgnp ὄριον^{ngnp} Τύρος^{ngfs} καί^c
Σιδῶν^{ngfs} ἐρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p ὁdafs θάλασσα^{nafs} ὁdgrfs Γαλιλαία^{ngfs} ἀνὰ^p μέσος^{aansp} ὁdgnp
ὄριον^{ngnp} Δεκάπολις^{ngfs}. **v.32** καί^c φέρω^{v1pa3p} αὐτός^{rpdm} κωφός^{aamsp} μογιλάλος^{aamsp}
καί^c παρακαλέω^{v1pa3p} αὐτός^{trpams} ἵνα^c ἐπιτίθῃ^{v1saa3s} αὐτός^{rpdm} ὁdafs χεῖρ^{nafs}. **v.33** καί^c
ἀπολαμβάνω^{v1pamms} αὐτός^{trpams} ἀπὸ^p ὁdgrms ὄχλος^{ngms} κατὰ^p ἴδιος^{aafsp} βάλλω^{v1aa3s} ὁdamp
δάκτυλος^{nam} αὐτός^{trpms} εἰς^p ὁdanp οὖς^{nanp} αὐτός^{trpms} καί^c πτύω^{v1paanms} ἅπτω^{v1ad3s} ὁdgrfs
γλῶσσα^{ngfs} αὐτός^{trpms}. **v.34** καί^c ἀναβλέπω^{v1paanms} εἰς^p ὁdams οὐρανός^{nam} στενάζω^{v1aa3s}
καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ἐφθαθά^{ta} ὅς^{rnms} εἰμι^{v1px3s} διανοίγω^{vda2s}. **v.35** καί^c εὐθέως^{bo}
διανοίγω^{v1pa3p} αὐτός^{trpms} ὁdnfp ἀκοή^{nnfp} καί^c λύω^{v1pa3s} ὁdnms δεσμός^{nnms} ὁdgrfs γλῶσσα^{ngfs}
αὐτός^{trpms} καί^c λαλέω^{v1ia3s} ὀρθῶς^{bo}. **v.36** καί^c διαστέλλω^{v1am3s} αὐτός^{trpdm} ἵνα^c μηδεὶς^{admsn}
λέγω^{v1saa3p} ὅσος^{rcans} δέ^c αὐτός^{trpms} αὐτός^{trpdm} διαστέλλω^{v1im3s} μᾶλλον^{bo} περισσότερός^{aansc}
κηρύσσω^{v1ia3p}. **v.37** καί^c ὑπερπερισσῶς^{bo} ἐκπλήσσω^{v1p3p} λέγω^{v1pamnp} καλῶς^{bo} πᾶς^{aanpn}
ποιέω^{v1xa3s} καί^c ὁdamp κωφός^{aamnp} ποιέω^{v1pa3s} ἀκούω^{v1pa} καί^c ὁdamp ἄλαλος^{aamnp} λαλέω^{v1pa}.

- 2 αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς. Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμέ-
 3 ρας τρεῖς προσμένουσιν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν, καὶ
 4 ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστευσ εἰς οἶκον αὐτῶν ἐκλυθήσονται ἐν
 5 τῇ ὁδῷ, τινες γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἦκασιν. καὶ ἀπεκρίθησαν
 6 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὧδε χορ-
 7 τάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας. καὶ ἐπηρώτα αὐτοὺς Πόσους ἔχετε
 8 ἄρτους οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ. καὶ παρήγγειλεν τῷ ὄχλῳ ἀναπε-
 9 σεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ λαβὼν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας
 10 ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραθῶσιν καὶ
 11 παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα, καὶ εὐλογή-
 12 σας εἶπεν παραθεῖναι καὶ αὐτὰ ἔφαγον δὲ, καὶ ἐχορτάσθησαν
 13 καὶ ἦσαν περισσεύματα κλασμάτων ἐπτὰ σφυρίδας. ἦσαν δὲ
 14 οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς. Καὶ εὐ-
 15 θένως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς
 16 τὰ μέρη Δαλμανουθά. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἥρξαντο
 17 συζητεῖν αὐτῷ ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ
 18 πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει
 19 Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ· ἀμήν λέγω ὑμῖν εἰ δοθήσε-
 20 ται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. καὶ ἀφείς αὐτοὺς ἐμβὰς πάλιν
 21 εἰς τὸ πλοῖον ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν

8. v.1 ἐν^p ἐκεῖνος^{rdffp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} πάμπολυς^{agmsn} ὄχλος^{ngms} εἰμί^{vppxgms} καί^c μὴ^{xo} ἔχω^{vppagmp} τις^{rqans} ἐσθίω^{vsaa3p} προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rgms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdmp}. **v.2** σπλαγχνίζομαι^{vipn1s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ὅτι^c ἤδη^{bo} ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp} προσμένω^{vipa3p} ἐγώ^{tpd-s} καί^c οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} τις^{rqans} ἐσθίω^{vsaa3p}. **v.3** καί^c ἐάν^{qo} ἀπολύω^{vsaa1s} αὐτός^{rgamp} νῆσις^{aampn} εἰς^p οἶκος^{nams} αὐτός^{rgmp} ἐκλύω^{vifp3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} τι-σρινμπ γάρ^c αὐτός^{rgmp} μακρόθεν^{bo} ἦκω^{vixa3p}. **v.4** καί^c ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rgdms} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} πόθεν^{bo} οὗτος^{rdamp} δύναμαι^{vifd3s} τι-σρινμο ὧδε^{bo} χορτάζω^{vnaa} ἄρτος^{ngmp} ἐπὶ^p ἐρημία^{ngfs}. **v.5** καί^c ἐπερωτάω^{vnaa3s} αὐτός^{rgamp} πόσους^{roamp} ἔχω^{vipa2p} ἄρτος^{namp} ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{vnaa3p} ἐπτά^{tn}. **v.6** καί^c παραγγέλλω^{vnaa3s} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} ἀναπιπύω^{vnaa} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^c λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{damp} ἐπτά^{tn} ἄρτος^{namp} εὐχαριστέω^{vpaanms} κλάω^{vnaa3s} καί^c δίδωμι^{vnaa3s} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} ἵνα^c παρατίθῃ^{vsaa3p} καί^c παρατίθῃ^{vnaa3s} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms}. **v.7** καί^c ἔχω^{vnaa3p} ἰχθυῖον^{namp} ὀλίγος^{aanpn} καί^c εὐλογέω^{vpaanms} λέγω^{vnaa3s} παρατίθῃ^{vnaa} καί^c αὐτός^{rgamp}. **v.8** ἐσθίω^{vnaa3p} δέ^c καί^c χορτάζω^{viap3p} καί^c αἶρω^{vnaa3p} περίσσευμα^{namp} κλάσμα^{ngmp} ἐπτά^{tn} σφυρί^{nafp}. **v.9** εἰμί^{vix3p} δέ^c ὁ^{dnmp} ἐσθίω^{vpaanmp} ὡς^{bo} τετρακισχίλιοι^{nnmp} καί^c ἀπολύω^{vnaa3s} αὐτός^{rgamp}. **v.10** καί^c εὐθέως^{bo} ἐμβαίνω^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} μετὰ^p ὁ^{dmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms} ἔρχομαι^{vnaa3s} εἰς^p ὁ^{damp} μέρος^{namp} Δαλμανουθά^{tp}. **v.11** καί^c ἐξέρχομαι^{vnaa3p} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c ἄρχω^{viad3p} συζητέω^{vnpa} αὐτός^{rgdms} ζητέω^{vpaanmp} παρὰ^p αὐτός^{rgms} σημεῖον^{nans} ἀπό^p ὁ^{dgnms} οὐρανό^{ngms} πειράζω^{vpaanmp} αὐτός^{rgams}. **v.12** καί^c ἀναστενάξω^{vpaanms} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} αὐτός^{rgms} λέγω^{vipa3s} τις^{rqans} ὁ^{dnfs} γενεὰ^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} σημεῖον^{nans} ἐπιζητέω^{vipa3s} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} εἰ^{qo} δίδωμι^{vifp3s} ὁ^{ddfs} γενεὰ^{ndfs} οὗτος^{rdnfs} σημεῖον^{nans}. **v.13** καί^c ἀφίημι^{vpaanms} αὐτός^{rgamp} ἐμβαίνω^{vpaanms} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἀπέρχομαι^{vnaa3s} εἰς^p ὁ^{dans} πέραν^{bo}.

ἄρτους καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ.
καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων Ὁρᾶτε βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης 15
τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. καὶ διελογίζοντο πρὸς 16
ἀλλήλους λέγοντες, ὅτι Ἄρτους οὐκ ἔχομεν. καὶ γνοὺς ὁ Ἰη- 17
σοὺς λέγει αὐτοῖς Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε οὐπω
νοεῖτε οὐδὲ συνίετε ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν.
ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε καὶ ὥτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε 18
καὶ οὐ μνημονεύετε. ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς 19
πεντακισχιλίους πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἤρατε
λέγουσιν αὐτῷ Δώδεκα. Ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισ- 20
χιλίους πόσων σφυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε Οἱ δὲ
εἶπον, Ἐπτὰ. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Πῶς οὐ συνίετε. Καὶ ἔρχεται 21, 22
εἰς Βηθσαϊδάν καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν
αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψῃται. καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυ- 23
φλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης καὶ πύσας εἰς τὰ ὄμματα
αὐτοῦ ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἐπηρώτα αὐτόν Εἴ τι βλέπει.
καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὥς δένδρα 24
ὀρῶ περιπατοῦντας. εἴτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς 25
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι καὶ ἀποκα-
τεστάθη καὶ ἐνέβλεψεν τηλαυγῶς ἅπαντας. καὶ ἀπέστειλεν 26
αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθης

v.14 καί^c ἐπιλανθάνομαι^{viad3p} λαμβάνω^{vnaa} ἄρτος^{nam} καί^c εἰ^{qo} μί^{xo} ἑῖς^{nam} ἄρτος^{nam}
οὐ^{xo} ἔχω^{vna3p} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἐν^p ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns}. **v.15** καί^c διαστέλλω^{vlim3s}
αὐτοὺς^{rdmp} λέγω^{vrranms} ὁράω^{vdpa2p} βλέπω^{vdpa2p} ἀπὸ^p ὁ^{dqfs} ζύμη^{ngfs} ὁ^{dqmp} Φαρισαῖος^{ngmp}
καί^c ὁ^{dqfs} ζύμη^{ngfs} Ἡρώδης^{ngms}. **v.16** καί^c διελογίζομαι^{viin3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{ream}
λέγω^{vrranmp} ὅτι^c ἄρτος^{nam} οὐ^{xo} ἔχω^{vna1p}. **v.17** καί^c γινώσκω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
λέγω^{vna3s} αὐτοὺς^{rdmp} τίς^{rqans} διελογίζομαι^{virn2p} ὅτι^c ἄρτος^{nam} οὐ^{xo} ἔχω^{vna2p} οὐπω^{bo}
νοεῶ^{vna2p} οὐδέ^{bo} συνίημι^{vna2p} ἔτι^{bo} παρὼν^{vrxpafs} ἔχω^{vna2p} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} σύ^{rg-p}.
v.18 ὀφθαλμός^{nam} ἔχω^{vrranmp} οὐ^{xo} βλέπω^{vna2p} καί^c οὗς^{nam} ἔχω^{vrranmp} οὐ^{xo} ἀκούω^{vna2p}
καί^c οὐ^{xo} μνημονεύω^{vna2p}. **v.19** ὅτε^{bo} ὁ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{nam} κλάω^{vna1s} εἰς^p ὁ^{damp}
πεντακισχίλιοι^{nam} πόσους^{roamp} κοφίνους^{nam} πλήρης^{nam} κλάσμα^{ngmp} αἶρω^{vnaa2p} λέγω^{vna3p}
αὐτοὺς^{rdms} δώδεκα^{tn}. **v.20** ὅτε^{bo} δέ^c ὁ^{damp} ἑπτὰ^{tn} εἰς^p ὁ^{damp} τετρακισχίλιοι^{nam}
αὐτοὺς^{rogmp} σφυρίδων^{ngfp} πληρώματα^{nam} κλάσμα^{ngmp} αἶρω^{vnaa2p} ὁ^{dmp} δέ^c λέγω^{vnaa3p} ἑπτὰ^{tn}.
v.21 καί^c λέγω^{vna3s} αὐτοὺς^{rdmp} πῶς^{bo} ὁ^{xo} συνίημι^{vna2p}. **v.22** καί^c ἔρχομαι^{virn3s}
εἰς^p Βηθσαϊδάν^{tp} καί^c φέρω^{vna3p} αὐτοὺς^{rdms} τυφλός^{aamsn} καί^c παρακαλέω^{vna3p} αὐτοὺς^{rgams}
ἵνα^c αὐτοὺς^{rgms} ἄπτω^{vsam3s}. **v.23** καί^c ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} ὁ^{dqfs} χεῖρ^{ngfs} ὁ^{dqms}
τυφλός^{agmsn} ἐξάγω^{vnaa3s} αὐτοὺς^{rgams} ἔξω^{bo} ὁ^{dqfs} κώμη^{ngfs} καί^c πτύω^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{damp} ὄμμα^{nam}
αὐτοὺς^{rgms} ἐπιτιθῆμι^{vpaanms} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} αὐτοὺς^{rdms} ἐπερωτάω^{vna3s} αὐτοὺς^{rgams} εἰ^{qo} τι-οριανο
βλέπω^{vna3s}. **v.24** καί^c ἀναβλέψω^{vpaanms} λέγω^{vna3s} βλέπω^{vna1s} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{nam} ὅτι^c
ὥς^{bo} δένδρον^{vnnp} ὁράω^{vna1s} περιπατέω^{vrrpaamp}. **v.25** εἰτα^{bo} πάλιν^{bo} ἐπιτιθῆμι^{vnaa3s} ὁ^{dafp}
χεῖρ^{nafp} ἐπὶ^p ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{nam} αὐτοὺς^{rgms} καί^c ποιέω^{vnaa3s} αὐτοὺς^{rgams} ἀναβλέπω^{vnaa} καί^c
ἀποκαθιστάνω^{vna3s} καί^c ἐμβλέπω^{vnaa3s} τηλαυγῶς^{bo} ἅπας^{aamnp}.

27 Μηδὲ εἶπεν τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου, καὶ
 28 λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι. οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν
 29 βαπτιστὴν καὶ ἄλλοι Ἥλιαν ἄλλοι δὲ ἓνα τῶν προφητῶν. καὶ
 αὐτὸς λέγει αὐτοῖς Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι ἀποκριθεὶς δὲ
 30 ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ Χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς
 31 ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς
 ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμα-
 σθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων
 32 καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι, καὶ παρ-
 ρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρ-
 33 ξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς
 αὐτοῦ ἐπετίμησεν τῷ Πέτρῳ λέγων Ὑπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ
 34 ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσ-
 καλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς
 35 τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν
 ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυ-
 χὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου οὗτος σώσει αὐτήν.

v.26 καί^c ἀποστέλλω^{v1aa3s} αὐτός^{rgams} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{names} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanms}
 μηδε^c εἰς^p ὁ^{dafs} κώμῃ^{nafs} εἰσερχομαι^{vsaa2s} μηδε^c λέγω^{vsaa2s} τίς^{ridms} ἐν^p ὁ^{ddfs} κώμῃ^{ndfs}.
v.27 καί^c ἐξερχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ὁ^{dnnmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rgms} εἰς^p
 ὁ^{dafp} κώμῃ^{nafp} Καισαρεία^{ngfs} ὁ^{dghs} Φίλιππος^{ngms} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ἐπερωτάω^{v1aa3s}
 ὁ^{damp} μαθητὴς^{namp} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rgdmp} τίς^{rgams} ἐγώ^{rgpa-s} λέγω^{v1aa3p}
 ὁ^{dnnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} εἰμὶ^{v1npx}. **v.28** ὁ^{dnnmp} δε^c ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} Ἰωάννης^{names} ὁ^{dams}
 βαπτιστὴς^{names} καί^c ἄλλος^{anmpn} Ἥλιος^{names} ἄλλος^{anmpn} δε^c εἰς^{names} ὁ^{dgmpp} προφήτης^{ngmp}.
v.29 καί^c αὐτός^{rgnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} σύ^{rgn-p} δε^c τίς^{rgams} ἐγώ^{rgpa-s} λέγω^{v1aa2p}
 εἰμὶ^{v1npx} ἀποκρίνομαι^{vraonms} δε^c ὁ^{dnnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdms} σύ^{rgn-s} εἰμὶ^{v1npx2s}
 ὁ^{dnnms} Χριστός^{nnms}. **v.30** καί^c ἐπιτιμᾶω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} ἵνα^c μηδεῖς^{admsn} λέγω^{v1aa3p}
 περὶ^p αὐτός^{rgms}. **v.31** καί^c ὁ^{rga} διδάσκω^{v1ad3s} αὐτός^{rgmp} ὅτι^c δεῖ^{v1rq3s} ὁ^{dams}
 υἱός^{names} ὁ^{dghms} ἄνθρωπος^{ngms} πολὺς^{aanpn} πάσχω^{vnaa} καί^c ἀποδοκιμάζω^{vnap} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpp}
 πρεσβύτερος^{agmpn} καί^c ἀρχιερέως^{ngmp} καί^c γραμματεὺς^{ngmp} καί^c ἀποκτείνω^{vnap} καί^c μετὰ^p
 τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{na} ἀνίστημι^{vnaa}. **v.32** καί^c παρρησία^{ndfs} ὁ^{dams} λόγος^{names} λαλέω^{v1aa3s}
 καί^c προσλαμβάνω^{vppanms} αὐτός^{rgams} ὁ^{dnnms} Πέτρος^{nnms} ἄρχω^{v1ad3s} ἐπιτιμᾶω^{vnap} αὐτός^{rgdms}.
v.33 ὁ^{dnnms} δε^c ἐπιστρέφω^{vppanms} καί^c ὁ^{rga} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{damp} μαθητὴς^{namp} αὐτός^{rgms}
 ἐπιτιμᾶω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} λέγω^{vppanms} ὑπάγω^{vdpas} ὀπίσω^{bo} ἐγώ^{rgp-s} Σατανᾶς^{nnms} ὅτι^c
 οὐ^{xo} φρονέω^{v1aa2s} ὁ^{damp} ὁ^{dghms} θεός^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{damp} ὁ^{dgmpp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.34** καί^c
 προσκαλέομαι^{vppanms} ὁ^{dams} ὄχλος^{names} σὺν^p ὁ^{damp} μαθητὴς^{namp} αὐτός^{rgms} λέγω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rgdmp} ὅστις^{rgnms} θέλω^{v1aa3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ^{rgp-s} ἔρχομαι^{vnaa} ἀπαρνεομαι^{v1ad3s} ἐαυτοῦ^{rgams}
 καί^c αἶρω^{vdaa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{names} αὐτός^{rgms} καί^c ἀκολουθεῶ^{vdpas} ἐγώ^{rgp-d-s}. **v.35** ὃς^{rgnms}
 γάρ^c ἂν^{xo} θέλω^{vpa3s} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} σῶζω^{vnaa} ἀπὸ^{llumi} αὐτός^{rgafs} ὃς^{rgnms}
 δε^c ἂν^{xo} ἀπὸ^{llumi} αὐτός^{rgms} ἕνεκα^{bo} ἐγώ^{rgp-s} καί^c ὁ^{dghms} εὐαγγέλιον^{ngns}
 οὗτος^{rgdms} σῶζω^{v1aa3s} αὐτός^{rgafs}.

τί γὰρ ὠφελήσῃ ἀνθρώπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ 36
 ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. ἢ τί δώσει ἀνθρώπος ἀντάλλαγμα 37
 τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς 38
 λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ καὶ ὁ υἱ-
 ὅς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ᾧδε 9
 ἐσθηκῶν οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν
 βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. Καὶ μεθ' ἡμέρας 2
 ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ
 τὸν Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν 3
 μόνους καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ τὰ ἱμάτια 3
 αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν ὥς χιῶν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ
 τῆς γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι. καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἥλιος σὺν 4
 Μωσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 5
 Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ Ῥαββί καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ᾧδε εἶναι καὶ
 ποιήσωμεν σκηνάς τρεῖς σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ Ἥλιᾳ 6
 μίαν. οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ, ἦσαν γὰρ ἐκφοβοί. καὶ ἐγένετο 6, 7
 νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς καὶ ἦλθεν φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης
 λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός αὐτοῦ ἀκούετε.
 καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰ- 8

v.36 τίς^{rqans} γάρ^c ὠφελῶν^{vifa3s} ἀνθρώπου^{nams} ἐάν^{qo} κερδαίνῃ^{vsaa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}
 ὁ^{dams}λος^{aamsn} καί^c ζημιῶν^{vsap3s} ὁ^{dams}ψυχῆ^{nafs} αὐτοῦ^{rpms}. **v.37** ἢ^{xo} τίς^{rqans} δίδωμ^{vifa3s}
 ἀνθρώπου^{nams} ἀντάλλαγμα^{nans} ὁ^{dams}ψυχῆ^{ngfs} αὐτοῦ^{rpms}. **v.38** ὃς^{rtnms} γάρ^c ἂν^{xo}
 ἐπαισχύνομαι^{vsao3s} ἐγώ^{rpa-s} καί^c ὁ^{damp} ἐμός^{rsamp} λόγος^{namp} ἐν^p ὁ^{ddfs} γενεᾷ^{ndfs} οὗτος^{rddfs}
 ὁ^{ddfs} μοιχαλῖς^{ndfs} καί^c ἁμαρτωλός^{adfsn} καί^c ὁ^{dams} υἱός^{cnms} ὁ^{dams} ἀνθρώπου^{ngms}
 ἐπαισχύνομαι^{vifo3s} αὐτός^{rpms} ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} ὁ^{dams} πατήρ^{hngms}
 αὐτός^{rpms} μετὰ^p ὁ^{damp} ἀγγελος^{ngmp} ὁ^{damp} ἅγιος^{agmpn}. **9. v.1** καί^c λέγω^{vifa3s} αὐτός^{rpmdp}
 ἀμὴνth λέγω^{vifa3s} σὺ^{tpd-p} ὅτι^c εἰμὶ^{vixp3p} τι-σιν^{mi} ὁ^{damp} ᾧδε^{bo} ἵστημι^{vpxagmp} ὅστις^{rtnmp} οὐ^{xo}
 μὴ^{xo} γεύσεται^{vsad3p} θανάτου^{ngms} ἕως^c ἂν^{xo} ὁράω^{vsaa3p} ὁ^{dams} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
 ἔρχομαι^{vpxaafs} ἐν^p δυνάμει^{ndfs}. **v.2** καί^c μετὰ^p ἡμέρα^{nafp} ἕξ^{tn} παραλαμβάνω^{vifa3s}
 ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{cnms} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^c ὁ^{dams} Ἰάκωβος^{nams} καί^c ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams}
 καί^c ἀναφέρει^{vifa3s} αὐτός^{rpmp} εἰς^p ὄρος^{nans} ὑψηλός^{aamsn} κατὰ^p ἴδιος^{aafs} μόνος^{aampn}
 καί^c μεταμορφῶν^{vfa3s} ἔμπροσθεν^p αὐτός^{rpmp}. **v.3** καί^c ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nnpn} αὐτός^{rpms}
 γίνονται^{vfa3s} στίλβον^{vppanp} λευκοί^{annpn} λίαν^{bo} ὥς^{bo} χιῶν^{nafs} οἷος^{rtnp} γναφεὺς^{nnms} ἐπὶ^p
 ὁ^{dams} γῆ^{ngfs} οὐ^{xo} δύναται^{vfn3s} λευκαίνω^{vnaa}. **v.4** καί^c ὁράω^{vfa3s} αὐτός^{rpmdp} Ἥλιος^{nnms}
 σὺν^p Μωϋσῆς^{ndms} καί^c εἰμὶ^{vix3p} συλλαλέω^{vppanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.5** καί^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaons} ὁ^{dams} Πέτρος^{nnms} λέγω^{vifa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ndms} ῥαββίth καλός^{annsn}
 εἰμὶ^{vixp3s} ἐγώ^{rpa-p} ᾧδε^{bo} εἰμὶ^{vnp} καί^c ποιῶ^{vsaa1p} σκηνή^{nafp} τρεῖς^{nafp} σὺ^{tpd-s} εἰς^{nafs} καί^c
 Μωϋσῆς^{ndms} εἰς^{nafs} καί^c Ἥλιος^{ndms} εἰς^{nafs}. **v.6** οὐ^{xo} γάρ^c οἶδα^{vifa3s} τίς^{rqans} λαλέω^{vsaa3s}
 εἰμὶ^{vix3p} γάρ^c ἐκφοβός^{annpn}. **v.7** καί^c γίνονται^{vfa3s} νεφέλῃ^{nafs} ἐπισκιάζω^{vppanfs} αὐτός^{rpmdp}
 καί^c ἔρχομαι^{vfa3s} φωνή^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dams} νεφέλῃ^{ngfs} λέγω^{vppanfs} οὗτος^{rndms} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dams}
 υἱός^{nnms} ἐγώ^{rp-g-s} ὁ^{dams} ἀγαπητός^{annsn} αὐτός^{rpms} ἀκούω^{vfa2p}.

- 9 ησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ
 10 ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον εἰ
 11 μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν
 12 λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστὶν τὸ ἐκ νε-
 13 κρῶν ἀναστῆναι. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες "Ὅτι λέγουσιν
 14 οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 15 εἶπεν αὐτοῖς Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθίστα πάντα, καὶ
 16 πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ
 17 ἐξουδενώθῃ. ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθεν καὶ ἐ-
 18 ποιήσαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. Καὶ
 19 ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ
 20 γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς, καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰ-
 21 δὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν.
 22 καὶ ἐπηρώτησεν τοῦς γραμματεῖς, Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς.
 23 καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν Διδάσκαλε ἤνεγκα τὸν
 24 υἱόν μου πρὸς σέ ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον, καὶ ὅπου ἂν αὐ-
 25 τὸν καταλάβῃ ῥήσσει αὐτόν καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας
 26 αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται, καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐ-
 27 τὸ ἐκβάλωσιν καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει
 28 "Ὡ γενεὰ ἄπιστος ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι ἕως πότε ἀνέ-

v.8 καί^c ἐξάπινα^{bo} περιβλέπω^{vpaanmp} οὐκέτι^{bo} οὐδεὶς^{aamsn} ὁράω^{v1aa3p} ἀλλά^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} μόνος^{aamsn} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{txgmpr}. **v.9** καταβαίνω^{vppagmp} δέ^c αὐτός^{trgmpr} ἀπὸ^p ὁ^{dams} ὄρους^{ngns} διαστέλλω^{v1am3s} αὐτός^{trpdmpr} ἵνα^c μηδεὶς^{admsn} διηγέομαι^{vsad3p} ὅς^{trantp} ὁράω^{v1aa3p} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὅταν^c ὁ^{dams} υἱός^{nam} ὁ^{dams} ἀνθρώπου^{ngms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsaa3s}. **v.10** καί^c ὁ^{dams} λόγος^{nam} κρατέω^{v1aa3p} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{txamp} συζητέω^{vppanmp} τίς^{rqns} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vnaa}. **v.11** καί^c ἐπερωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{trams} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c λέγω^{v1pa3p} ὁ^{dams} γραμματεὺς^{nnmp} ὅτι^c Ἡλίας^{nam} δεῖ^{v1pq3s} ἔρχομαι^{vnaa} πρῶτος^{bo}. **v.12** ὁ^{dams} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{trpdmpr} Ἡλίας^{nnms} μὲν^{xo} ἔρχομαι^{vpaanms} πρῶτος^{bo} ἀποκαθιστάνω^{v1pa3s} πᾶς^{aanpn} καί^c πῶς^{bo} γράφω^{v1xp3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} υἱός^{nam} ὁ^{dams} ἀνθρώπου^{ngms} ἵνα^c πολὺς^{aanpn} πάσχω^{vsaa3s} καί^c ἐξουδενέω^{vsap3s}. **v.13** ἀλλά^c λέγω^{v1pa1s} σὺ^{trp-d} ὅτι^c καί^c Ἡλίας^{nnms} ἔρχομαι^{v1xa3s} καί^c ποιέω^{v1aa3p} αὐτός^{trpdm} ὅσος^{rcanp} θέλω^{v1aa3p} καθὼς^{bo} γράφω^{v1xp3s} ἐπὶ^p αὐτός^{trams}. **v.14** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} πρὸς^p ὁ^{dams} μαθητῆς^{nam} ὁράω^{v1aa3s} ὄχλος^{nam} πολὺς^{aamsn} περὶ^p αὐτός^{tramp} καί^c γραμματεὺς^{nam} συζητέω^{vppaamp} αὐτός^{trpdmpr}. **v.15** καί^c εὐθέως^{bo} πᾶς^{aamsn} ὁ^{dams} ὄχλος^{nnms} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{trams} ἐκθαμβέω^{v1ap3s} καί^c προστρέχω^{vppanmp} ἀσπάζομαι^{v1in3p} αὐτός^{trams}. **v.16** καί^c ἐπερωτάω^{v1aa3s} ὁ^{dams} γραμματεὺς^{nam} τίς^{rqans} συζητέω^{v1pa2p} πρὸς^p αὐτός^{tramp}. **v.17** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} εἷς^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dams} ὄχλος^{ngms} λέγω^{v1aa3s} διδάσκαλος^{nvms} φέρω^{v1aa1s} ὁ^{dams} υἱός^{nam} ἐγὼ^{trp-g-s} πρὸς^p σὺ^{trpa-s} ἔχω^{vppaams} πνεῦμα^{nans} ἄλαλος^{aamsn}. **v.18** καί^c ὅπου^{bo} ἂν^{xo} αὐτός^{trams} καταλαμβάνω^{vsaa3s} ῥήγγυμι^{v1pa3s} αὐτός^{trams} καί^c ἀφρίζω^{v1pa3s} καί^c τρίζω^{v1pa3s} ὁ^{dams} ὁδούς^{nam} αὐτός^{trgms} καί^c ξηραίνω^{v1pp3s} καί^c λέγω^{v1aa1s} ὁ^{dams} μαθητῆς^{ndmp} σὺ^{trp-g-s} ἵνα^c αὐτός^{trams} ἐκβάλω^{vsaa3p} καί^c οὐ^{xo} ἴσχύω^{v1aa3p}.

ζομαι ὑμῶν φέρετε αὐτὸν πρὸς με. καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς 20
 αὐτόν καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα εσπάραξεν αὐτόν καὶ
 πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πα- 21
 τέρα αὐτοῦ Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ ὁ δὲ
 εἶπεν παιδιόθεν, καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλεν καὶ 22
 εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν, ἀλλ εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡ-
 μῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τὸ Εἰ 23
 δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. καὶ εὐθέως 24
 κράζας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγεν Πιστεύω,
 Κύριε βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυν- 25
 τρέχει ὄχλος ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ
 Τὸ πνεῦμα Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω ἔξελθε ἐξ 26
 αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. καὶ κράζαν, καὶ πολλὰ 26
 σπαράζαν αὐτόν, ἔξηλθεν, καὶ ἐγένετο ὥσεί νεκρὸς ὥστε πολ-
 λούς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς 27
 χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν καὶ ἀνέστη. καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς 28
 οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν Ὅτι ἡμεῖς
 οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτο τὸ γέ- 29
 νος ἐν οὐδενὶ δύναται ἔξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ Καὶ νηστείᾳ.
 καὶ ἐκεῖθεν ἔξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας Καὶ 30

v.19 ὁδnms δε^c ἀποκρίνομαι^{vpaanms} αὐτός^{rpdmns} λέγω^{vipa3s} ὧ¹ γενεά^{nvfs} ἀπιστος^{avfsn} ἔως^c
 πότε^{xo} πρὸς^p σύ^{tpa-p} εἰμι^{vifx1s} ἔως^c πότε^{xo} ἀνέχω^{vifd1s} σύ^{trp-g-p} φέρω^{vdpa2p} αὐτός^{rpdmns}
 πρὸς^p ἐγώ^{tpa-s}. **v.20** καί^c φέρω^{vlaa3p} αὐτός^{rpdmns} πρὸς^p αὐτός^{rpdmns} καί^c ὁράω^{vpaanms}
 αὐτός^{rpdmns} εὐθέως^{bo} ὁδnms πνεῦμα^{nnms} σπαράσσω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdmns} καί^c πίπτω^{vpaanms} ἐπὶ^p
 ὁδgfs γῆ^{ngfs} κυλίω^{vlic3s} ἀφρίζω^{vppanms}. **v.21** καί^c ἐπερωτάω^{vlaa3s} ὁdams πατήρ^{namns}
 αὐτός^{rpdmns} πόσος^{ronms} χρόνος^{nnms} εἰμι^{vipx3s} ὡς^{bo} οὗτος^{rdnms} γίνομαι^{vixa3s} αὐτός^{rpdmns} ὁdms
 δε^c λέγω^{vlaa3s} παιδιόθεν^{bo}. **v.22** καί^c πολλάκις^{bo} αὐτός^{rpdmns} καί^c εἰς^p πῦρ^{namns} βάλλω^{vlaa3s}
 καί^c εἰς^p ὕδωρ^{nanp} ἵνα^c ἀπόλλυμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpdmns} ἀλλά^c εἰ^{qo} τι-οριανσ δύναμαι^{vipn2s}
 βοηθῶ^{vdaa2s} ἐγώ^{trp-d-p} σπλαγχνίζομαι^{vpaanms} ἐπὶ^p ἐγώ^{tpa-p}. **v.23** ὁdms δε^c Ἰησοῦς^{nnms}
 λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdmns} ὁdms εἰ^{qo} δύναμαι^{vipn2s} πιστεύω^{vnaa} πᾶς^{annpn} δυνάτος^{annpn} ὁdms
 πιστεύω^{vppadms}. **v.24** καί^c εὐθέως^{bo} κράζω^{vpaanms} ὁdms πατήρ^{namns} οἰδms παιδίον^{ngns}
 μετὰ^p δάκρυον^{ngnp} λέγω^{vlaa3s} πιστεύω^{vipa1s} κύριος^{nvms} βοηθέω^{vdpa2s} ἐγώ^{ngfs} ὁdms ἀπιστία^{ndfs}.
v.25 ὁράω^{vpaanms} δε^c ὁdms Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c ἐπισυντρέχω^{vipa3s} ὄχλος^{nnms} ἐπιτιμάω^{vlaa3s} ὁdms
 πνεῦμα^{ndms} ὁdms ἀκάθαρτος^{adnns} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdmns} ὁdms πνεῦμα^{nnms} ὁdms ἄλαλος^{annsn}
 καί^c κωφός^{annsn} ἐγώ^{trp-n-s} σύ^{trp-d-s} ἐπιτάσσω^{vipa1s} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^p αὐτός^{rpdmns} καί^c μηκέτι^{bo}
 εἰσέρχομαι^{vsaa2s} εἰς^p αὐτός^{rpdmns}. **v.26** καί^c κράζω^{vpaanms} καί^c πολὺς^{annpn} σπαράσσω^{vpaanms}
 αὐτός^{rpdmns} ἐξέρχομαι^{vlaa3s} καί^c γίνομαι^{viad3s} ὥσει^{bo} νεκρὸς^{annsn} ὥστε^c πολὺς^{aampn} λέγω^{nvpa}
 ὅτι^c ἀποθνήσκω^{vlaa3s}. **v.27** ὁdms δε^c Ἰησοῦς^{nnms} κρατέω^{vpaanms} αὐτός^{rpdmns} ὁδgfs χεῖρ^{ngfs}
 ἐγείρω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdmns} καί^c ἀνίστημι^{vlaa3s}. **v.28** καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} αὐτός^{rpdmns} εἰς^p
 οἶκος^{namns} ὁdnp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpdmns} ἐπερωτάω^{vlaa3p} αὐτός^{rpdmns} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} ὅτι^c
 ἐγώ^{trp-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{vlaolp} ἐκβάλλω^{vnaa} αὐτός^{rpdmns}. **v.29** καί^c λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdmnp}
 οὗτος^{rdnms} ὁdms γένος^{adnns} ἐν^p οὐδεὶς^{adnns} δύναμαι^{vipn3s} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p
 προσευχῇ^{ndfs} καί^c νηστεία^{ndfs}.

- 31 οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γινῶ, ἐδίδασκεν γάρ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ
καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς
32 χεῖρας ἀνθρώπων καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ
33 τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα καὶ ἔφο-
34 βοῦντο αὐτόν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοῦμ, καὶ ἐν
τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς
35 διελογίζεσθε. οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν
36 ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ
λέγει αὐτοῖς Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι ἔσται πάντων ἔσχατος
37 καὶ πάντων διάκονος. καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέ-
38 σῳ αὐτῶν καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς. Ὡς ἐὰν ἐν
τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται,
καὶ ὅς ἐὰν ἐμὲ δέξηται οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά
38 με. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης λέγων, Διδάσκαλε εἰδομέν
τινα τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια ὅς οὐκ ἀκολουθεῖ
39 ἡμῖν καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, ὁ δὲ Ἰ-
ησοῦς εἶπεν Μὴ κωλύετε αὐτόν οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὅς ποιήσει
δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί
40, 41 με, ὅς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. Ὡς γὰρ ἂν
ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματι μου, ὅτι Χριστοῦ

v.30 καί^c ἐκεῖθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} παραπορεύομαι^{vlin3p} διὰ^p ὁδ^{gfs} Γαλιλαίας^{ngfs}
καί^c οὐ^{xo} θέλω^{vlia3s} ἵνα^c τι-σρινμοσ γινώσκω^{vsaa3s}. **v.31** διδάσκω^{vlia3s} γάρ^c ὁ^{damp}
μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rgms} καί^c λέγω^{vlia3s} αὐτός^{rdmp} ὅτι^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{gms} ἀνθρώπος^{ngms}
παραδίδωμι^{vrip3s} εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἀνθρώπος^{ngmp} καί^c ἀποκτεῖνω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^c
ἀποκτεῖνω^{vrapnms} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vifm3s}. **v.32** ὁ^{dnmp} δέ^c ἀγνοέω^{vlia3p}
ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} καί^c φοβέομαι^{vlin3p} αὐτός^{rpams} ἐπερωτάω^{vnaa}. **v.33** καί^c ἔρχομαι^{vliaa3s}
εἰς^p Καπερναοῦμ^{tp} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} γίνονται^{vpadnms} ἐπερωτάω^{vlia3s} αὐτός^{rpamp}
τίς^{rqans} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} διαλογίζομαι^{vlin2p}. **v.34** ὁ^{dnmp} δέ^c
σιωπάω^{vlia3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} γάρ^c διαλέγομαι^{viao3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} τίς^{rqnms} μέγας^{anmsc}.
v.35 καί^c καθίζω^{vpaanms} φωνέω^{vliaa3s} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} καί^c λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdmp} εἰ^{qo} τι-
-σρινμοσ θέλω^{vpa3s} πρῶτος^{anmsn} εἶμι^{vnpix} εἶμι^{vifx3s} πᾶς^{agmpn} ἔσχατος^{anmsn} καί^c πᾶς^{agmpn}
διάκονος^{nnms}. **v.36** καί^c λαμβάνω^{vpaanms} παιδίον^{nans} ἱσθημι^{vliaa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^p μέσος^{adnsn}
αὐτός^{rgmp} καί^c ἐναγκαλίζομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpams} λέγω^{vliaa3s} αὐτός^{rdmp}. **v.37** ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo}
εἰς^{nans} ὁ^{gmp} τοιούτος^{rdgmp} παιδίον^{ngmp} δεχομαι^{vsad3s} ἐπὶ^p ὁ^{dnms} ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{tpg-s} ἐγώ^{tpa-s}
δέχομαι^{vipn3s} καί^c ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ἐγώ^{tpa-s} δεχομαι^{vsad3s} οὐ^{xo} ἐγώ^{tpa-s} δεχομαι^{vipn3s} ἀλλά^c
ὁ^{dams} ἀποστέλλω^{vpaams} ἐγώ^{tpa-s}. **v.38** ἀποκρίνομαι^{via3s} δέ^c αὐτός^{rdpms} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms}
λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nvms} ὁράω^{vial1p} τι-σριαμοσ ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} συ^{tpg-s} ἐκβάλλω^{vpaams}
δαιμόνιον^{namp} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} ἀκολουθεῖ^{vpa3s} ἐγώ^{tpd-p} καί^c κωλύω^{vial1p} αὐτός^{rpams} ὅτι^c οὐ^{xo}
ἀκολουθεῖ^{vpa3s} ἐγώ^{tpd-p}. **v.39** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vliaa3s} μὴ^{xo} κωλύω^{vpa2p}
αὐτός^{rpams} οὐδεὶς^{anfsn} γάρ^c εἶμι^{vipx3s} ὅς^{rrnms} ποιέω^{vifa3s} δύναμις^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns}
ἐγώ^{tpg-s} καί^c δύναμαι^{vifd3s} ταχὺς^{bo} κακολογέω^{vnaa} ἐγώ^{tpa-s}. **v.40** ὅς^{rrnms} γάρ^c οὐ^{xo} εἶμι^{vnpix3s}
κατά^p συ^{tpg-s} ὑπέρ^p συ^{tpg-s} εἶμι^{vnpix3s}.

ἔστε ἀμήν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Καὶ ὃς 42
 ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ καλὸν 43
 ἔστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περὶκεῖται λίθος μύλικός περὶ τὸν τράχη-
 λον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἔάν σκανδαλίξῃ 43
 σε ἡ χεὶρ σου ἀπόκοψον αὐτήν, καλὸν σοι ἐστὶν κυλλὸν εἰς τὴν
 ζωὴν εἰσελθεῖν ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέεν- 44
 ναν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, 44
 καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. καὶ ἔάν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε 45
 ἀπόκοψον αὐτόν, καλὸν ἐστὶν σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χω-
 λὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν εἰς τὸ 46
 πῦρ τὸ ἄσβεστον, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ 46
 πῦρ οὐ σβέννυται. καὶ ἔάν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίξῃ σε 47
 ἔκβαλε αὐτόν, καλὸν σοι ἐστὶν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν
 βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν 48
 γέενναν τοῦ πυρὸς, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ 48
 πῦρ οὐ σβέννυται. πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται καὶ πᾶσα θυσία 49
 ἀλὶ ἀλισθήσεται, Καλὸν τὸ ἅλας, ἐάν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένη- 50
 ται ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας, καὶ εἰρηνεύετε
 ἐν ἀλλήλοις.

Κακεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ **10**
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου Καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐ-

v.41 ὃς^{rnms} γάρ^c ἄν^{xo} ποτιζῶ^{vsaa3s} σύ^{tpa-p} ποτήριον^{nans} ὕδωρ^{ngns} ἐν^p ὀ^{ddns} ὄνομα^{ndns}
 ἐγ^w ἑ^{g-s} ὅτ^c Χριστός^{ngms} εἰμⁱ ἰ^{vpx2p} ἀμήνth λέγω^{vipals} σύ^{tpd-p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s}
 ὁ^{dams} μισθός^{nams} αὐτός^{rgms}. **v.42** καί^c ὃς^{rnms} ἄν^{xo} σκανδαλίζω^{vsaa3s} εἰς^{nams} ὁ^{dgmpr}
 μικρός^{agmpn} ὁ^{dgmpr} πιστεύω^{vppagmp} εἰς^p ἐγ^w ἡ^{tpa-s} καλός^{annsn} εἰμⁱ ἰ^{vpx3s} αὐτός^{tpdms} μᾶλλον^{bo}
 εἰ^{qo} περὶκεῖμαι^{vipn3s} λίθος^{nms} μυλικός^{annmsn} περὶ^p ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} αὐτός^{rgms} καί^c
 βάλλω^{vixp3s} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.43** καί^c ἐάν^{qo} σκανδαλίζω^{vspa3s} σύ^{tpa-s} ὁ^{dms} χεὶρ^{nms}
 σύ^{tpg-s} ἀποκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{rgafs} καλός^{annsn} σύ^{tpd-s} εἰμⁱ ἰ^{vpx3s} κυλλός^{aamsn} εἰς^p ὁ^{dafs} ζωὴ^{nafs}
 εἰσέρχομαι^{vnaa} ἡ^{xo} ὁ^{dafp} δύο^{tn} χεὶρ^{nafp} ἔχω^{vppaams} ἀπερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} εἰς^p
 ὁ^{dans} πῦρ^{nans} ὁ^{dans} ἄσβεστος^{aansn}. **v.44** ὅπου^{bo} ὁ^{dms} σκώληξ^{gnms} αὐτός^{rgmp} ὃς^{xo}
 τελευτάω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dms} πῦρ^{nms} ὃς^{xo} σβέννυμι^{vipp3s}. **v.45** καί^c ἐάν^{qo} ὁ^{dms} πούς^{nms}
 σύ^{tpg-s} σκανδαλίζω^{vspa3s} σύ^{tpa-s} ἀποκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{rgams} καλός^{annsn} εἰμⁱ ἰ^{vpx3s} σύ^{tpd-s}
 εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} ζωὴ^{nafs} καλός^{aamsn} ἡ^{xo} ὁ^{damp} δύο^{tn} πούς^{namp} ἔχω^{vppaams} βάλλω^{vnap}
 εἰς^p ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} εἰς^p ὁ^{dans} πῦρ^{nans} ὁ^{dans} ἄσβεστος^{aansn}. **v.46** ὅπου^{bo} ὁ^{dms} σκώληξ^{gnms}
 αὐτός^{rgmp} ὃς^{xo} τελευτάω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dms} πῦρ^{nms} ὃς^{xo} σβέννυμι^{vipp3s}. **v.47** καί^c ἐάν^{qo}
 ὁ^{dms} ὀφθαλμός^{nms} σύ^{tpg-s} σκανδαλίζω^{vspa3s} σύ^{tpa-s} ἐκβάλλω^{vdaa2s} αὐτός^{rgams} καλός^{annsn}
 σύ^{tpd-s} εἰμⁱ ἰ^{vpx3s} μονόφθαλμος^{aamsn} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dms} θεός^{ngms} ἡ^{xo}
 δύο^{tn} ὀφθαλμός^{namp} ἔχω^{vppaams} βάλλω^{vnap} εἰς^p ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} ὁ^{dms} πῦρ^{ngns}. **v.48** ὅπου^{bo}
 ὁ^{dms} σκώληξ^{gnms} αὐτός^{rgmp} οὐ^{xo} τελευτάω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dms} πῦρ^{nms} οὐ^{xo} σβέννυμι^{vipp3s}.
v.49 πᾶς^{annsn} γάρ^c πῦρ^{ndns} ἀλίζω^{vifp3s} καί^c πᾶς^{anfsn} θυσία^{nms} ἅλας^{ndms} ἀλίζω^{vifp3s}.
v.50 καλός^{annsn} ὁ^{dms} ἅλας^{nms} ἐάν^{qo} ὁ^{dms} ἅλας^{nms} ἄναλος^{annsn} γίνονται^{vsad3s} ἐν^p
 τῷ^{rgdms} αὐτός^{rgans} ἀρτύω^{vifa2p} ἔχω^{vdpa2p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{fxdmp} ἅλας^{nans} καί^c εἰρηνεύω^{vdpa2p} ἐν^p
 ἀλλήλων^{redmp}.

- 2 τὸν καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ προσελθόντες
οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτησαν αὐτὸν εἰ ἔξῃστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπο-
3 λῦσαι πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμῖν
4 ἐνετείλατο Μωσῆς· οἱ δὲ εἶπον, Μωσῆς Ἐπέτρεψεν βιβλίον ἀ-
5 ποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν
6 ἐντολὴν ταύτην. ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποί-
7 ησεν αὐτούς, ὁ Θεός. ἔνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος
τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς
8 τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν, ὥστε
9 οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σὰρξ. ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄν-
10θρωπος μὴ χωρίζτω. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
11 περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς Ὁς ἐὰν
ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται ἐπ
12 αὐτήν, καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ γαμηθῇ
13 ἄλλῳ, μοιχᾶται. Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδιὰ ἵνα ἄψῃται,
14 αὐτῶν οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. ἰδὼν δὲ ὁ
Ἰησοῦς ἡγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἄφετε τὰ παιδιὰ ἔρχε-
σθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ
15 βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅς ἐὰν μὴ δέξῃται τὴν

10. v.1 κάκειθεν^{bo} ἀνίστημι^{ppaanms} ἔρχομαι^{v1pn3s} εἰς^p ὁ^{danp} ὄριον^{npanp} ὁ^{dgrfs} Ἰουδαία^{ngfs} διὰ^p ὁ^{dgrms} πέραν^{bo} ὁ^{dgrms} Ἰορδάνης^{ngms} καί^c συμπορεύομαι^{v1pn3p} πάλιν^{bo} ὄχλος^{nnmp} πρὸς^p αὐτούς^{rpams} καί^c ὡς^{bo} εἶωθα^{v1ya3s} πάλιν^{bo} διδάσکو^{v1aa3s} αὐτούς^{rpamp}.
v.2 καί^c προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnpmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ἐπερωτᾷ^{v1aa3p} αὐτούς^{rpams} εἰ^{qo} ἔξῃστι^{v1pq3s} ἀνὴρ^{ndms} γυνή^{nafs} ἀπολύω^{vnaa} πειράζω^{vppanmp} αὐτούς^{rpams}. **v.3** ὁ^{dnnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτούς^{rpdmmp} τίς^{rqans} σύ^{rpdp-p} ἐντέλλομαι^{v1ad3s} Μωϋσῆς^{nnms}.
v.4 ὁ^{dnpmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p} Μωϋσῆς^{nnms} ἐπιτρέπω^{v1aa3s} βιβλίον^{nans} ἀποστάσιον^{ngns} γράφω^{vnaa} καί^c ἀπολύω^{vnaa}. **v.5** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτούς^{rpdmmp} πρὸς^p ὁ^{dafs} σκληροκαρδία^{nafs} σύ^{rpdp-p} γράφω^{v1aa3s} σύ^{rpdp-p} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}.
v.6 ἀπὸ^p δέ^c ἀρχῆς^{ngfs} κτίσις^{ngfs} ἄρσεν^{nans} καί^c θῆλυς^{aansn} ποιεῶ^{v1aa3s} αὐτούς^{rpamp} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms}. **v.7** ἔνεκα^{bo} οὗτος^{rdgns} καταλείπω^{v1af3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpams} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^c προσκολλᾷ^{v1pf3s} πρὸς^p ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpams}.
v.8 καί^c εἰμὶ^{v1xf3p} ὁ^{dnpmp} δύο^{tn} εἰς^p σὰρξ^{nafs} εἷς^{nafs} ὥστε^c οὐκέτι^{bo} εἰμὶ^{v1px3p} δύο^{tn} ἀλλὰ^c εἷς^{nnfs} σὰρξ^{nnfs}. **v.9** ὅς^{trans} οὖν^c ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} συζεύγνυμι^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nnms} μὴ^{xo} χωρίζω^{v1pa3s}. **v.10** καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} πάλιν^{bo} ὁ^{dnpmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpams} περὶ^p ὁ^{dgrns} αὐτός^{rpams} ἐπερωτᾷ^{v1aa3p} αὐτούς^{rpams}. **v.11** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτούς^{rpdmmp} ὅς^{trnms} ἐάν^{qo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpams} καί^c γαμέω^{vsaa3s} ἄλλος^{aafsn} μοιχάομαι^{v1pn3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpafs}. **v.12** καί^c ἐάν^{qo} γυνή^{nnfs} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nams} αὐτός^{rpafs} καί^c γαμέω^{vsap3s} ἄλλος^{admsn} μοιχάομαι^{v1pn3s}. **v.13** καί^c προσφέρω^{v1aa3p} αὐτούς^{rpams} παιδίον^{npanp} ἵνα^c ἅπω^{vsam3s} αὐτούς^{rpmp} ὁ^{dnpmp} δέ^c μαθητῆς^{nnmp} ἐπιτιμάω^{v1aa3p} ὁ^{damp} προσφέρω^{v1pa3p}. **v.14** ὁ^{dnaa2p} ὁ^{danp} παῖδιον^{npanp} ἔρχομαι^{v1pn} πρὸς^p ἐγώ^{rp-a} καί^c μὴ^{xo} κωλύω^{v1pa2p} αὐτούς^{rpamp} ὁ^{dgnp} γάρ^c τοιοῦτος^{rdgnp} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dnnfs} βασιλεῖα^{ngfs} θεός^{ngms}.

βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὥς παιδίον οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ 16
 ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ ἠυλόγει αὐ-
 τὰ, Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμῶν εἷς καὶ 17
 γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν Διδάσκαλε ἀγαθέ τί ποιήσω
 ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τί 18
 με λέγεις ἀγαθόν οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς 19
 οἶδας, Μὴ μοιχεύσης Μὴ φονεύσης Μὴ κλέψῃς Μὴ ψευδο-
 μαρτυρήσῃς Μὴ ἀποστερήσῃς Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν
 μητέρα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ Διδάσκαλε ταῦτα πάντα 20
 ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἡ- 21
 γάπησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν σοὶ ὑστερεῖ, ὕπαγε ὅσα ἔχεις
 πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ
 καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι ἄρας τὸν σταυρόν. ὁ δὲ στυγνάσας 22
 ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολ-
 λά. Καὶ περιθλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 23
 Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θε-
 οῦ εἰσελεύσονται. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις 24
 αὐτοῦ ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς Τέκνα πῶς
 δύσκολόν ἐστιν τοὺς πεποιοῦτας ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βα- 25
 σιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν, εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ

v.15 ἀμήνηth λέγω^{vipals} σύ^{tpd-p} ὅς^{trrms} ἐάν^{go} μὴ^{xo} δέχομαι^{vsad3s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms} ὥ^{bo} παιδίον^{nnms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} εἰς^p αὐτός^{rpafs}. **v.16** καί^c
 ἐναγκαλιζομαι^{vpadnms} αὐτός^{trpanp} τίθημι^{vppanms} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπὶ^p αὐτός^{trpanp} εὐλόγῶ^{vvia3s}
 αὐτός^{trpanp}. **v.17** καί^c ἐκπορευομαι^{vppngms} αὐτός^{trpgms} εἰς^p ὁδός^{nafs} προστρέχω^{vpaanms}
 εἰς^{nnms} καί^c γονυπετέω^{vpaanms} αὐτός^{trpams} ἐπερωτάω^{vvia3s} αὐτός^{trpams} διδάσκαλος^{nnms}
 ἀγαθός^{avmsn} τίς^{rqans} ποιῶ^{vsaa1s} ἵνα^c ζώῃ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vsaa1s}. **v.18** ὁ^{dnnms}
 δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vvia3s} αὐτός^{trpams} τίς^{rqans} ἐγώ^{trpa-s} λέγω^{vipa2s} ἀγαθός^{aamsn} οὐδεὶς^{anfsn}
 ἀγαθός^{anmsn} εἰ^{go} μὴ^{xo} εἰς^{nnms} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms}. **v.19** ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} οἶδα^{vixa2s}
 μὴ^{xo} μοιχεύω^{vsaa2s} μὴ^{xo} φονεύω^{vsaa2s} μὴ^{xo} κλέπτω^{vsaa2s} μὴ^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vsaa2s} μὴ^{xo}
 ἀποστερέω^{vsaa2s} τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ^{trpg-s} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs}. **v.20** ὁ^{dnnms}
 δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vvia3s} αὐτός^{trpams} διδάσκαλος^{nnms} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn}
 φυλάσσω^{viam1s} ἐκ^p νεότη^{ngfs} ἐγώ^{trpg-s}. **v.21** ὁ^{dnnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἐμβλέπω^{vpaanms}
 αὐτός^{trpams} ἀγαπάω^{vvia3s} αὐτός^{trpams} καί^c λέγω^{vvia3s} αὐτός^{trpams} εἰς^{nnms} σύ^{tpd-s} ὑστερέω^{vipa3s}
 ὑπάγω^{vdpa2s} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{vipa2s} πωλέω^{vdaa2s} καί^c διδωμι^{vdaa2s} ὁ^{damp} πτωχός^{admpn} καί^c
 ἔχω^{vifa2s} θησαυρός^{nams} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c δεῦρο^{vdvx2s} ἀκολουθεῖω^{vdpa2s} ἐγώ^{trp-d}
 αἶρω^{vpaanms} ὁ^{dams} σταυρός^{nams}. **v.22** ὁ^{dnnms} δέ^c στυγνάζω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} λόγος^{ndms}
 ἀπέρχομαι^{vvia3s} λυπέω^{vppnms} εἰμι^{vlix3s} γάρ^c ἔχω^{vppanms} κτήμα^{nafp} πολὺς^{aanpn}. **v.23** καί^c
 περιθλέπω^{vpanms} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{trpgms} πῶς^{bo}
 δυσκόλως^{bo} ὁ^{damp} δ^{anp} χρῆμα^{nanp} ἔχω^{vppanmp} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
 εἰσέρχομαι^{vifd3p}. **v.24** ὁ^{damp} δέ^c μαθητής^{nnmp} θαμβέω^{vii3p} ἐπὶ^p ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} αὐτός^{trpgms}
 ὁ^{dnnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{trpams} τέκνον^{nnpn} πῶς^{bo}
 δύσκολος^{anmsn} εἰμι^{vix3s} ὁ^{damp} πείθω^{vpxaamp} ἐπὶ^p ὁ^{ddnp} χρῆμα^{ndnp} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms} εἰσέρχομαι^{vnaa}.

26 σιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέ-
 27 γοντες πρὸς ἑαυτοὺς Καὶ τίς δύναται σωθῆναι. ἐμβλέψας δὲ
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον ἄλλ οὐ παρὰ
 28 τῷ θεῷ, πάντα γὰρ δυνατὰ ἐστὶν παρὰ τῷ θεῷ. καὶ Ἦρξατο ὁ
 Πέτρος λέγειν αὐτῷ Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολου-
 29 θήσαμέν σοι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν
 οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα
 ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ
 30 εὐαγγελίου. ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ
 τοῦτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα
 καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζώῃν αἰ-
 31 ὄνιον. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶ-
 32 τοι. Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦν
 προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔθαμβοῦντο καὶ ἀκολουθοῦντες
 ἐφοβοῦντο καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς
 33 λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. ὅτι Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν
 εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς
 ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν
 34 θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν. καὶ ἐμπαΐζου-
 σιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ

v.25 εὐκοπος^{annsc} εἰμί^{vix3s} κάμηλος^{nams} διὰ^p ὁδῆς^{sdgfs} τρυμαλιὰς^{ngfs} ὁδῆς^{sdgfs} ῥαφίης^{ngfs}
 εἰσερχομαι^{vnaa} ἥ^{xo} πλοῦτος^{aamsn} εἰς^p ὁδὰς^{sdafas} βασιλεία^{nafs} ὁδῆς^{sdgms} θεός^{ngms} εἰσερχομαι^{vnaa}.
v.26 ὁδῆς^{sdgms} δέ^c περισσῶς^{bo} ἐκπλήσσω^{vix3p} λέγω^{vppanmp} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} καὶ^c τίς^{rgnms}
 δύναμαι^{vix3s} σῶζω^{vnap}. **v.27** ἐμβλέπω^{vpaanms} δέ^c αὐτός^{rdmp} ὁδῆς^{sdgms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vixa3s}
 παρὰ^p ἀνθρώπος^{ndmp} ἀδύνατος^{annsn} ἀλλά^c οὐ^{xo} παρὰ^p ὁδῆς^{sdgms} θεός^{ngms} πᾶς^{aannp} γάρ^c
 δυνατός^{aannp} εἰμί^{vix3s} παρὰ^p ὁδῆς^{sdgms} θεός^{ngms}. **v.28** καὶ^c ἄρχω^{viad3s} ὁδῆς^{sdgms} Πέτρος^{nnms}
 λέγω^{vnpa} αὐτός^{rdms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγώ^{trn-p} ἀφίημι^{vial1s} πᾶς^{aannp} καὶ^c ἀκολουθῶ^{vial1p} σύ^{rdp-s}.
v.29 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁδῆς^{sdgms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viala3s} ἀμὴνth λέγω^{vial1s} σύ^{rdp-p}
 οὐδεὶς^{anfsn} εἰμί^{vix3s} ὁδῆς^{sdgms} ἀφίημι^{viala3s} οἰκία^{nafs} ἢ^{xo} ἀδελφός^{namp} ἢ^{xo} ἀδελφὴ^{nafp} ἢ^{xo}
 πατὴρ^{nams} ἢ^{xo} μήτηρ^{nafs} ἢ^{xo} γυνή^{nafs} ἢ^{xo} τέκνον^{namp} ἢ^{xo} ἀγρός^{namp} ἔνεκα^{bo} ἐγώ^{trg-s} καὶ^c
 ὁδῆς^{sdgms} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.30** ἐάν^{9o} μὴ^{xo} λαμβάνω^{vsaa3s} ἑκατονταπλασίονα^{aannp} νῦν^{bo} ἐν^p
 ὁδῆς^{sdgms} καιρός^{ndms} οὗτος^{rdms} οἰκία^{nafp} καὶ^c ἀδελφός^{namp} καὶ^c ἀδελφὴ^{nafp} καὶ^c μήτηρ^{nafp} καὶ^c
 τέκνον^{namp} καὶ^c ἀγρός^{namp} μετὰ^p διωγμός^{ngmp} καὶ^c ἐν^p ὁδῆς^{sdgms} αἰὼν^{ndms} ὁδῆς^{sdgms} ἔρχομαι^{vppndms}
 ζῶ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.31** πολὺς^{aannp} δέ^c εἰμί^{vix3p} πρῶτος^{aannp} ἔσχατος^{aannp} καὶ^c ὁδῆς^{sdgms}
 ἔσχατος^{aannp} πρῶτος^{aannp}. **v.32** εἰμί^{vix3p} δέ^c ἐν^p ὁδῆς^{sdgfs} ὁδός^{ndfs} ἀναβαίνω^{vppanmp} εἰς^p
 Ἱεροσόλυμα^{nafs} καὶ^c εἰμί^{vix3s} προάγω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ὁδῆς^{sdgms} Ἰησοῦς^{nnms} καὶ^c θαμβέω^{vix3p}
 καὶ^c ἀκολουθεῖν^{vppanmp} φοβέομαι^{vix3p} καὶ^c παραλαμβάνω^{vpaanms} πάλιν^{bo} ὁδῆς^{sdgms} δώδεκα^{tn}
 ἄρχω^{viad3s} αὐτός^{rdmp} λέγω^{vnpa} ὁδῆς^{sdgms} μέλλω^{vppaanp} ἀναβαίνω^{vnaa3s} συμβαίνειν^{vnpa}. **v.33** ὅτι^c
 ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀναβαίνω^{vial1p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} καὶ^c ὁδῆς^{sdgms} υἱός^{nnms} ὁδῆς^{sdgms} ἀνθρώπος^{ngms}
 παραδιδώμι^{vix3s} ὁδῆς^{sdgms} ἀρχιερεύς^{ndmp} καὶ^c ὁδῆς^{sdgms} γραμματεὺς^{ndmp} καὶ^c κατακρίνω^{vifa3p}
 αὐτός^{rpams} θάνατος^{ndms} καὶ^c παραδιδώμι^{vifa3p} αὐτός^{rpams} ὁδῆς^{sdgms} ἔθνος^{ndnp}.

ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ 35
 προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου
 λέγοντες Διδάσκαλε θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἰτήσωμέν ποιήσης ἡ-
 μῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Τί θέλετέ ποιῆσαι με ὑμῖν. οἱ δὲ εἶπον 36, 37
 αὐτῷ Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου
 καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ 38
 οἴδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω καὶ τὸ
 βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Δυ- 39
 νάμεθα ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω
 πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε. τὸ 40
 δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν
 δοῦναι ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο 41
 ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκα- 42
 λεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν
 τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατε-
 ξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν ἀλλ' ὅς ἐάν 43
 θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν ἔσται διάκονος ὑμῶν. καὶ ὅς ἂν 44
 θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος ἔσται πάντων δοῦλος, καὶ γὰρ ὁ 45
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι
 καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἔρχον- 46
 ται εἰς Ἱερικὴ καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱερικῶ καὶ τῶν

v.34 καί^c ἐμπαίζω^{vifa3p} αὐτὸς^{rpdm} καί^c μαστιγῶ^{vifa3p} αὐτὸς^{rpams} καί^c ἐμπτύω^{vifa3p}
 αὐτὸς^{rpdm} καί^c ἀποκτείνω^{vifa3p} αὐτὸς^{rpams} καί^c ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρᾳ^{ndfs} ἀνίστημι^{vifm3s}.
v.35 καί^c προσπορεύομαι^{vipn3p} αὐτὸς^{rpdm} Ἰάκωβος^{nnms} καί^c Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnp} υἱὸς^{nnmp}
 Ζεβεδαίου^{ngms} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} θέλω^{vipalp} ἵνα^c ὅς^{trams} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaaalp}
 ποιέω^{vsaa2s} ἐγὼ^{rpdp}. **v.36** ὁ^{dms} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpdm} τίς^{rqans} θέλω^{vipa2p} ποιέω^{vnaa}
 ἐγὼ^{trpa-s} σύ^{rpdp}. **v.37** ὁ^{dnp} δέ^c λέγω^{viaa3p} αὐτὸς^{rpdm} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpdp} ἵνα^c εἷς^{nnms}
 ἐκ^p δεξιός^{agmpn} σύ^{trpg-s} καί^c εἷς^{nnms} ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn} σύ^{trpg-s} καθίζω^{vsaaalp} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 δόξα^{ndfs} σύ^{trpg-s}. **v.38** ὁ^{dms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpdm} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}
 τίς^{rqans} αἰτέω^{vipm2p} δύναμαι^{vipn2p} πίνω^{vnaa} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} ὅς^{trams} ἐγὼ^{trpn-s} πίνω^{vipals}
 καί^c ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} ὅς^{trams} ἐγὼ^{trpn-s} βαπτίζω^{vipp1s} βαπτίζω^{vnap}. **v.39** ὁ^{dnp} δέ^c
 λέγω^{viaa3p} αὐτὸς^{rpdm} δύναμαι^{vipn1p} ὁ^{dms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpdm} ὁ^{dans} μέν^{xo}
 ποτήριον^{nans} ὅς^{trams} ἐγὼ^{trpn-s} πίνω^{vipals} πίνω^{vifd2p} καί^c ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} ὅς^{trams} ἐγὼ^{trpn-s}
 βαπτίζω^{vipp1s} βαπτίζω^{vifp2p}. **v.40** ὁ^{dms} δέ^c καθίζω^{vnaa} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγὼ^{trpg-s} καί^c ἐκ^p
 εὐώνυμος^{agmpn} ἐγὼ^{trpg-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ἐμὸς^{rsnms} δίδωμι^{vnaa} ἀλλά^c ὅς^{trdm} ἐτοιμάζω^{vixp3s}.
v.41 καί^c ἀκούω^{vraanmp} ὁ^{dnp} δέ^c ἄρχω^{viad3p} ἀγανακτέω^{vnpa} περὶ^p Ἰάκωβος^{ngms} καί^c
 Ἰωάννης^{ngms}. **v.42** ὁ^{dms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτὸς^{rpam} λέγω^{vipa3s}
 αὐτὸς^{rpdm} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{dnp} δέ^c ὁ^{dms} ἀρχω^{vnpa} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} κατακυριεύω^{vipa3p}
 αὐτὸς^{rpdm} καί^c ὁ^{dnp} μέγας^{anmpn} αὐτὸς^{rpdm} κατεξουσιάζω^{vipa3p} αὐτὸς^{rpdm}. **v.43** οὐ^{xo}
 οὕτω^{bo} δέ^c εἰμι^{vifx3s} ἐν^p σύ^{trdp} ἀλλά^c ὅς^{trams} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3s} γίνομαι^{vnad} μέγας^{anmsn}
 ἐν^p σύ^{trdp} εἰμι^{vifx3s} διάκονος^{nnms} σύ^{trpg}. **v.44** καί^c ὅς^{trams} ἂν^{xo} θέλω^{vspa3s} σύ^{trpg}
 γίνομαι^{vnad} πρῶτος^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} πᾶς^{agmpn} δοῦλος^{nnms}. **v.45** καί^c γάρ^c ὁ^{dms} υἱὸς^{nnms}
 ὁ^{dms} ἀνθρώπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viaa3s} διακονέω^{vnap} ἀλλά^c διακονέω^{vnaa} καί^c δίδωμι^{vnaa}
 ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} αὐτὸς^{rpams} λύτρον^{nans} ἀντὶ^p πολλὸς^{agmpn}.

μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος ὁ
 47 τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. καὶ ἀκούσας ὅτι
 Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἐστὶν ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν ὁ υἱὸς
 48 Δαβὶδ Ἰησοῦ ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιω-
 49 πῇ, ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. καὶ
 στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτόν Φωνηθῆναι, καὶ φωνοῦσιν τὸν τυ-
 50 φλὸν λέγοντες αὐτῷ Θάρσει ἔγειραι, φωνεῖ σε. ὁ δὲ ἀποβαλὼν
 51 τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ ἀπο-
 κριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Τί θέλεις ποιήσω σοι ὁ δὲ τυφλὸς
 52 εἶπεν αὐτῷ Ῥαββονί ἵνα ἀναβλέψω. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
 τῷ Ὑπάγε ἡ πίστις σου σέσωκέν σε καὶ εὐθέως ἀνέβλεψεν καὶ
 ἡκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

- 11** Καὶ ὅτε ἐγγίξουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθα-
 νίαν πρὸς τὸ Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν
 2 αὐτοῦ. καὶ λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι
 ὑμῶν καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον
 δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικεν λύσαντες αὐτόν
 3 ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ Τί ποιεῖτε τοῦτο εἶπατε ὅτι
 Ὁ κύριος αὐτοῦ χρειάν ἔχει καὶ εὐθέως αὐτόν ἀποστελεῖ ᾧδε.
 4 ἀπηλθον δὲ καὶ εὑρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν

v.46 καί^c ἔρχομαι^{vin3p} εἰς^p Ἱερικώ^{tp} καί^c ἐκπορεύομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} ἀπὸ^p Ἱερικώ^{tp}
 καί^c ὁ^{dgm} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^c ὁ^{dgm} ὄχλος^{ngms} ἱκανός^{agmsn} υἱός^{nnms} Τιμαῖος^{ngms}
 Βαρτιμαῖος^{nnms} ὁ^{dms} τυφλός^{anmsn} κάθηται^{vin3s} παρὰ^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} προσαιτέω^{vppanms}.
v.47 καί^c ἀκούω^{vpaanms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dms} Ναζωραῖος^{nnms} εἰμι^{vinpx3s} ἀρχαί^{viad3s} κράζω^{vnpa}
 καί^c λέγω^{vnpa} ὁ^{dms} υἱός^{nnms} Δαυὶδ^{tp} Ἰησοῦς^{nnms} ἐλέε^{vdad2s} ἐγώ^{rpa-s}. **v.48** καί^c
 ἐπιτιμάω^{vlia3p} αὐτός^{rpdms} πολλὺς^{anmpn} ἵνα^c σιωπάω^{vsaa3s} ὁ^{dms} δὲ^c πολλὺς^{adnsn} μᾶλλον^{bo}
 κράζω^{vlia3s} υἱός^{nnms} Δαυὶδ^{tp} ἐλεέω^{vdad2s} ἐγώ^{rpa-s}. **v.49** καί^c ἵστημι^{vpaanms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms}
 λέγω^{vlia3s} αὐτός^{rpgms} φωνέω^{vnpa} καί^c φωνέω^{vipa3p} ὁ^{dams} τυφλός^{aamsn} λέγω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms}
 θαρσέω^{vdpa2s} ἐγείρω^{vdam2s} φωνέω^{vipa3s} σύ^{rpa-s}. **v.50** ὁ^{dms} δὲ^c ἀποθάλλω^{vpaanms} ὁ^{dans}
 ἱμάτιον^{nans} αὐτός^{rpgms} ἀνίστημι^{vpaanms} ἔρχομαι^{vlia3s} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.51** καί^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqans} θέλω^{vipa2s} ποιέω^{vsaa1s}
 σύ^{rpd-s} ὁ^{dms} δὲ^c τυφλός^{anmsn} λέγω^{vlia3s} αὐτός^{rpdms} ῥαββουνί^{ta} ἵνα^c ἀναβλέπω^{vsaa1s}.
v.52 ὁ^{dms} δὲ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vlia3s} αὐτός^{rpdms} ὑπάγω^{vdpa2s} ὁ^{dms} πίστις^{nnfs} σύ^{rpg-s}
 σώζω^{vixa3s} σύ^{rpa-s} καί^c εὐθέως^{bo} ἀναβλέπω^{vlia3s} καί^c ἀκολουθεῖω^{vlia3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ndms} ἐν^p
 ὁ^{dafs} ὁδός^{ndfs}. **11. v.1** καί^c ὅτε^{bo} ἐγγίζω^{vipa3p} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^p καί^c Βηθφαγὴ^{tp} καί^c
 Βηθανία^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dans} ὅρος^{ngfp} ἐλαία^{ngfp} ἀποστέλλω^{vipa3s} δύο^{tn} ὁ^{dgm} μαθητῆς^{ngmp}
 αὐτός^{rpgms}. **v.2** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} κατέναντι^{bo}
 σύ^{rpg-p} καί^c εὐθέως^{bo} εἰσπορεύομαι^{vppnmp} εἰς^p αὐτός^{rpfafs} εὐρίσκω^{vifa2p} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams}
 ἐπὶ^p ὅς^{trams} οὐδεὶς^{anfsn} ἀνθρώπος^{ngmp} καθίζω^{vixa3s} λύω^{vpaanmp} αὐτός^{rpgms} ἄγω^{vdad2p}.
v.3 καί^c ἐάν^{qo} τι-σιν^{ms} σύ^{rpd-p} λέγω^{vsaa3s} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa2p} οὗτος^{rdans} λέγω^{vdad2p} ὅτι^c
 ὁ^{dms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} χρειά^{nafs} ἔχω^{vipa3s} καί^c εὐθέως^{bo} αὐτός^{rpgms} ἀποστέλλω^{vifa3s}
 ᾧδε^{bo}.

ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου καὶ λύουσιν αὐτόν. καὶ τινες τῶν ἐκεῖ 5
ἐσθηκότων ἔλεγον αὐτοῖς Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον. οἱ δὲ 6
εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀφῆκαν αὐτούς.
καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ 7
ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐ- 8
τῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδὸν ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν
δένδρων, καὶ ἐστρώννουν εἰς τὴν ὁδόν, καὶ οἱ προάγοντες καὶ 9
οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, Ὡσαννά, Εὐλογημένος ὁ 10
ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασι-
λεία ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβὶδ, Ὡσαννά ἐν 11
τοῖς ὑψίστοις. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰς 12
τὸ ἱερὸν καὶ περιβλεψάμενος πάντα ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥ-
ρας ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ τῇ ἐπαύριον 13
ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ἐπεινάσεν. καὶ ἰδὼν συκῆν 14
μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα ἦλθεν εἰ ἄρα εὐρήσει τι ἐν αὐτῇ καὶ
ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα, οὐ γὰρ ἦν καιρὸς 15
σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ Μηκέτι ἐκ σοῦ
εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι καὶ ἤκουσον οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν
τῷ ἱερῷ καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυθιστῶν καὶ τὰς καθέδρας

v.4 ἀπέρχομαι^{v1aa3p} δέε^c καί^c εὐρίσκω^{v1aa3p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} πρὸς^p ὁ^{dafs}
θυρά^{nafs} ἔξω^{bo} ἐπὶ^p ὁ^{dgn} ἀμφόδον^{ngns} καί^c λύω^{v1pa3p} αὐτός^{rpams}. **v.5** καί^c τι-σ-
ρινμι^o ὁ^{dgnp} ἐκεῖ^{bo} ἴσημι^{vpxagmp} λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} τίς^{rqans} ποιέω^{v1pa2p} λύω^{vrranmp}
ὁ^{dams} πῶλος^{nams}. **v.6** ὁ^{dnp} δέε^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} καθὼς^{bo} ἐντέλλομαι^{v1ad3s}
ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἀφήμι^{v1aa3p} αὐτός^{rpam}. **v.7** καί^c ἄγω^{v1aa3p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams}
πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^c ἐπιβάλλω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpmp}
καί^c καθίζω^{v1aa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams}. **v.8** πολὺς^{anmpn} δέε^c ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpmp}
στρωννύω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} ὁ^{dofs} ἄλλος^{anmpn} δέε^c στιβάς^{nafp} κόπτω^{v1aa3p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} δένδρον^{ngnp}
καί^c στρωννύω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} ὁ^{dofs} **v.9** καί^c ὁ^{dnp} προάγω^{vrranmp} καί^c ὁ^{dnp}
ἀκολουθεῖω^{vrranmp} κράζω^{v1aa3p} λέγω^{vrranmp} ὡσαννάth εὐλογέω^{vpxrnmis} ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vrrnmis}
ἐν^p ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms}. **v.10** εὐλογέω^{vpxpns} ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vrrnmis} βασιλεία^{nnfs} ἐν^p
ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms} ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{pg-p} Δαβὶδ^{tp} ὡσαννάth ἐν^p ὁ^{dnp} ὑψιστος^{adnpn}.
v.11 καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c εἰς^p ὁ^{dams} ἱερὸν^{nams}
καί^c περιβλέπω^{vraanms} πᾶς^{aanpn} ὁ^{dams} ὅψιος^{agfsn} ἤδη^{bo} εἰμι^{vrrpxgs} ὁ^{dams} ὥρα^{ngfs} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p
Βηθανία^{nafs} μετὰ^p ὁ^{dgnp} δώδεκα^{tn}. **v.12** καί^c ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} ἐξέρχομαι^{vraagmp} αὐτός^{rpmp}
ἀπὸ^p Βηθανία^{ngfs} πεινάω^{v1aa3s}. **v.13** καί^c ὁ^{dams} ὁ^{dams} ὁ^{dams} συκῆ^{nafs} μακρόθεν^{bo} ἔχω^{vraafs}
φύλλον^{nanp} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰ^{qo} ἄρα^{xo} εὐρίσκω^{v1a3s} τι-οριανο^{ἐν^p αὐτός^{rpdfs} καί^c ἔρχομαι^{vraanms}}
ἐπὶ^p αὐτός^{rpafs} οὐδεὶς^{aansn} εὐρίσκω^{v1aa3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} φύλλον^{nanp} ὅς^{xo} γάρ^c εἰμι^{v1ix3s} καιρὸς^{nnms}
σῶκον^{ngnp}. **v.14** καί^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdfs} μηκέτι^{bo}
ἐκ^p σὺ^{rpfs-s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰὼν^{nams} μηδεὶς^{anmsn} καρπὸς^{nams} ἐσθίω^{v1aa3s} καί^c ἀκούω^{v1aa3p} ὁ^{dnp}
μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rpams}.

- 16 τῶν πωλούντων τὰς περισσότερὰς κατέστρεψεν. καὶ οὐκ ἦφιεν
 17 ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐδίδασκεν λέγων
 αὐτοῖς Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κλη-
 18 θήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον
 ληστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἐξή-
 19 τουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν, ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν ὅτι πᾶς ὁ
 20 ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Καὶ ὅτε ὁψὲ ἐγένετο
 21 ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ πρωτὶ παραπορευόμενοι εἰ-
 22 δον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεῖς ὁ
 Πέτρος λέγει αὐτῷ Ῥαββί ἶδε ἡ συκὴ ἣν κατηράσω ἐξήρανται.
 22, 23 καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Ἔχετε πίστιν θεοῦ. ἀμὴν
 γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ Ἄρθῃτι καὶ βλήθῃτι
 εἰς τὴν θάλασσαν καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ
 24 πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. διὰ τοῦτο
 λέγω ὑμῖν πάντα ὅσα ἂν προσεύχομενοι αἰτεῖσθε πιστεύετε ὅτι
 25 λαμβάνετε καὶ ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι
 ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατὰ τινος ἵνα καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς
 26 οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ
 ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσῃ τὰ πα-
 27 ραπτώματα ὑμῶν. Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἐν

v.15 καί^c ἐρχομαι^{v1pn3p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c εἰσερχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 εἰς^p ὁ^{dans} ἱερὸν^{nans} ἄρχω^{viad3s} ἐκβάλλω^{vnpa} ὁ^{damp} πωλῶ^{vnpaamp} καί^c ἀγοράζω^{vnpaamp} ἐν^p
 ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} καί^c ὁ^{dafp} τράπεζα^{nafp} ὁ^{dgnp} κολλυβιστής^{ngmp} καί^c ὁ^{dafp} καθέδρα^{nafp} ὁ^{dgnp}
 πωλῶ^{vnpaamp} ὁ^{dafp} περισσότερά^{nafp} καταστρέφω^{v1aa3s}. **v.16** καί^c οὐ^{xo} ἀφίημι^{v1a3s} ἵνα^c τι-σ-
 ρινιμο διαφέρω^{vsaa3s} σκεῦος^{nans} διὰ^p ὁ^{dgn} ἱερὸν^{ngns}. **v.17** καί^c διδάσκω^{v1a3s} λέγω^{vpanms}
 αὐτός^{trdmp} οὐ^{xo} γράφω^{v1xp3s} ὅτι^c ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} ἐγώ^{trg-s} οἶκος^{nnms} προσευχῆ^{ngfs}
 καλέω^{v1fp3s} πᾶς^{adnpr} ὁ^{dnp} ἔθνος^{ndnp} σύ^{trp-p} δέ^c ποιέω^{v1aa2p} αὐτός^{trpms} σπήλαιον^{nans}
 ληστῆς^{ngmp}. **v.18** καί^c ἀκούω^{v1aa3p} ὁ^{dnp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnp} ἀρχιερεὺς^{nnmp}
 καί^c ζητέω^{v1a3p} πῶς^{bo} αὐτός^{trpms} ἀπόλλυμι^{v1fa3p} φοβέομαι^{v1in3p} γάρ^c αὐτός^{trpms} ὅτι^c
 πᾶς^{annsn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ἐκπλήσσω^{v1ip3s} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} αὐτός^{trpms}. **v.19** καί^c
 ὅτε^{bo} ὁψε^{bo} γίνονται^{viad3s} ἐκπορεύονται^{v1in3s} ἔξω^{bo} ὁ^{dgn} πόλις^{ngfs}. **v.20** καί^c πρωτ^{bo}
 παραπορεύομαι^{vppnmp} ὁράω^{v1aa3p} ὁ^{dafs} συκὴ^{nafs} ξηραίνω^{vpxpafs} ἐκ^p ῥίζα^{ngfp}. **v.21** καί^c
 ἀναμνησκώ^{vpaanms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{trdms} ῥαββίth ἴδε^l ὁ^{dnfs} συκὴ^{nnfs}
 ὅς^{rrafs} καταράομαι^{viad2s} ξηραίνω^{v1xp3s}. **v.22** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaanms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1pa3s}
 αὐτός^{trdmp} ἔχω^{vdpa2p} πίστις^{nafs} θεός^{ngms}. **v.23** ἀμὴνth γάρ^c λέγω^{v1pa1s} σύ^{trp-p} ὅτι^c ὅς^{trrms}
 ἂν^{xo} λέγω^{vsaa3s} ὁ^{ddns} ὅρος^{ndns} οὗτος^{rddns} αἶρω^{vdap2s} καί^c βάλλω^{vdap2s} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}
 καί^c μί^{xo} διακρίνω^{vsap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδίᾳ^{ndfs} αὐτός^{trpms} ἀλλά^c πιστεύω^{vsaa3s} ὅτι^c ὅς^{trmp}
 λέγω^{v1pa1s} γίνονται^{v1pn3s} εἰμὶ^{v1fx3s} αὐτός^{trpms} ὅς^{trans} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa3s}. **v.24** διὰ^p οὗτος^{rddns}
 λαμβάνω^{v1pa2p} καί^c εἰμὶ^{v1fx3s} σύ^{trp-p}. **v.25** καί^c ὅταν^c στήκω^{vsap2p} προσεύχομαι^{vppnmp}
 ἀφίημι^{vdpa2p} εἰ^{qo} τι-οριανσ ἔχω^{v1pa2p} κατὰ^p τι-οριγμο ἵνα^c καί^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ^{trg-p}
 ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{dmp} οὐρανός^{ndmp} ἀφίημι^{vsaa3s} σύ^{trp-p} ὁ^{damp} παράπτωμα^{nanp} σύ^{trg-p}. **v.26** εἰ^{qo}
 δέ^c σύ^{trp-p} οὐ^{xo} ἀφίημι^{v1pa2p} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ^{trg-p} ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{dmp} οὐρανός^{ndmp}
 ἀφίημι^{v1fa3s} ὁ^{dnp} παράπτωμα^{nanp} σύ^{trg-p}.

τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ἐν 28
ποιᾷ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔ-
δωκεν ἵνα ταῦτα ποιῇς. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς 29
Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἓνα λόγον καὶ ἀποκριθῆτέ μοι καὶ ἔρῳ
ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ, τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐ- 30
ρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων ἀποκριθῆτέ μοι. καὶ ἐλογίζοντο πρὸς 31
ἑαυτοὺς λέγοντες Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ ἔρεῖ Διὰ τὸ οὐκ
ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων ἐφοβοῦντο 32
τὸν λαόν. ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι ὄντως προφήτης
ἦν. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ Οὐκ οἶδαμεν καὶ ὁ 33
Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν, Ἀμπελῶνα ἐφύτευ- 12
σεν ἄνθρωπος καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον
καὶ ὠκοδόμησεν πύργον καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀ-
πεδήμησεν. καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ 2
δοῦλον ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμ-
πελῶνος, οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 3
καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον, κἀκεῖνον λι- 4
θοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν καὶ ἀπέστειλαν ἡτίμωμένον. καὶ 5

v.27 καί^c ἔρχομαι^{vipn3p} πάλιν^{bo} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns}
περιπατέω^{vrrpags} αὐτός^{rgms} ἔρχομαι^{vipn3p} πρὸς^p αὐτός^{rgms} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c
ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn}. **v.28** καί^c λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rgdms}
ἐν^p ποίῳ^{rqdfs} ἐξουσίᾳ^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa2s} καί^c τίς^{rqnms} σύ^{tpd-p} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs}
οὗτος^{rdafs} διδωμι^{viaa3s} ἵνα^c οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vspa2s}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms}
ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp} ἐπερωτάω^{vifa1s} σύ^{tpa-p} κἀγὼ^{tpn-s} εἰς^{nam} λόγος^{nam}
καί^c ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγὼ^{rgpd-s} καί^c λέγω^{vifa1s} σύ^{tpd-p} ἐν^p ποίῳ^{rqdfs} ἐξουσίᾳ^{ndfs} οὗτος^{rdanp}
ποιέω^{vipa1s}. **v.30** ὁ^{dnms} βάπτισμα^{nnms} Ἰωάννης^{ngms} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} εἰμι^{vix3s} ἢ^c ἐκ^p
ἀνθρώπος^{ngmp} ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγὼ^{rgpd-s}. **v.31** καί^c λογιζομαι^{vlin3p} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp}
λέγω^{vrranmp} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaalp} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} λέγω^{vifa3s} διὰ^{&τις} οὐκ^o οὐκ^o πιστεύω^{viaa2p}
αὐτός^{rgdms}. **v.32** ἀλλά^c ἐάν^{qo} λέγω^{vsaalp} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} φοβεομαι^{vlin3p} ὁ^{dams} λαός^{nam}
ἅπας^{anmpn} γάρ^c ἔω^{vvia3p} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nam} ὅτι^c ὄντως^{bo} προφήτης^{nnms} εἰμι^{vix3s}. **v.33** καί^c
ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{vipa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} οὐ^o οἶδα^{vixa1p} καί^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdmp} οὐδέ^{bo} ἐγὼ^{rgpn-s} λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} ἐν^p ποίῳ^{rqdfs}
ἐξουσίᾳ^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa1s}. **12. v.1** καί^c ἄρχω^{voad3s} αὐτός^{rgdmp} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp}
λέγω^{vnpa} ἀμπελῶν^{nam} φυτεύω^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} καί^c περιτίθημι^{viaa3s} φραγμὸς^{nam} καί^c
ὀρύσσω^{vvia3s} ὑπολήνιον^{nam} καί^c οἰκοδομέω^{viaa3s} πύργος^{nam} καί^c ἐκδίδωμι^{viam3s} αὐτός^{rgams}
γεωργός^{ndmp} καί^c ἀποδημέω^{viaa3s}. **v.2** καί^c ἀποστέλλω^{viaa3s} πρὸς^p ὁ^{damp} γεωργός^{nam}
ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} δοῦλος^{nam} ἵνα^c παρὰ^p ὁ^{dgm} γεωργός^{ngmp} λαμβάνω^{vsaas3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgm}
καρπός^{ngms} ὁ^{dgm} ἀμπελῶν^{ngms}. **v.3** ὁ^{dnmp} δέ^c λαμβάνω^{vraanmp} αὐτός^{rgams} δέρω^{viaa3p}
καί^c ἀποστέλλω^{viaa3p} κενός^{aamsn}. **v.4** καί^c πάλιν^{bo} ἀποστέλλω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rgamp}
ἄλλος^{aamsn} δοῦλος^{nam} κἀκεῖνος^{rdams} λιθοβολέω^{vraanmp} κεφαλῶν^{viaa3p} καί^c ἀποστέλλω^{viaa3p}
ἀτιμάζω^{vrxpams}.

- πάλιν ἄλλον ἀπέστειλεν, κάκεῖνον ἀπέκτειναν καὶ πολλοὺς ἄλ-
 6 λους τοῦς μὲν δέροντες τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες. ἔτι οὖν ἓνα υἱ-
 7 ὄν ἔχων, ἀγαπητόν, αὐτοῦ, ἀπέστειλεν καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς
 8 ἔσχατον λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ἐκεῖνοι δὲ
 οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος,
 9 δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ
 λαβόντες αὐτὸν ἀπέκτειναν καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος.
 10 τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει
 11 τοὺς γεωργοὺς καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν γρα-
 φὴν ταύτην ἀνέγνωτε Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες
 12 οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη
 13 καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν
 κρατῆσαι καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐ-
 14 τοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Καὶ
 ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρω-
 15 διανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ. οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν
 αὐτῷ Διδάσκαλε οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ
 οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων ἀλλ' ἐπ' ἀ-
 ληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις, ἔξεστιν κῆνσον Καίσαρι
 15 δοῦναι ἢ οὐ. δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρι-
 σιν εἶπεν αὐτοῖς Τί με πειράζετε φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω.

v.5 καί^c πάλιν^{bo} ἄλλος^{aamsn} ἀποστέλλω^{v1aa3s} κάκεῖνος^{rdams} ἀποκτείνω^{v1aa3p} καί^c πολὺς^{aampn}
 ἄλλος^{aampn} ὁ^{damp} μὲν^{xo} δέρω^{vrranmp} ὁ^{damp} δέ^c ἀποκτείνω^{vrranmp}. **v.6** ἔτι^{bo} οὐ^c
 εἰς^{nams} υἱός^{nams} ἔχω^{vrranms} ἀγαπητός^{aamsn} αὐτός^{rpgms} ἀποστέλλω^{v1aa3s} καί^c αὐτός^{rgrams}
 πρὸς^p αὐτός^{rgram} ἔσχατος^{aamsn} λέγω^{vrranms} ὅτι^c ἐντρέπω^{v1p3p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἐγώ^{rpg-s}.
v.7 ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^c ὁ^{dnnmp} γεωργός^{nnmp} λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} ὅτι^c οὗτος^{rdnms}
 εἰμὶ^{v1p3s} ὁ^{dnnms} κληρονόμος^{nnms} δεῦτε^{vdnc2p} ἀποκτείνω^{vspa1p} αὐτός^{rgrams} καί^c ἐγώ^{rpg-p}
 εἰμὶ^{v1fx3s} ὁ^{dnnfs} κληρονομία^{nnfs}. **v.8** καί^c λαμβάνω^{vraanmp} αὐτός^{rgrams} ἀποκτείνω^{v1aa3p} καί^c
 ἐκβάλλω^{v1aa3p} ἔξω^{bo} ὁ^{dngms} ἀμπελὼν^{ngms}. **v.9** τίς^{rqans} οὐ^c ποιέω^{v1fa3s} ὁ^{dnnms} κύριος^{nnms}
 ὁ^{dngms} ἀμπελὼν^{ngms} ἔρχομαι^{v1fd3s} καί^c ἀπόλλυμι^{v1fa3s} ὁ^{damp} γεωργός^{namp} καί^c δίδωμι^{v1fa3s}
 ὁ^{dams} ἀμπελὼν^{nams} ἄλλος^{admpn}. **v.10** οὐ^{de} ὁ^{dafs} γραφὴ^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἀναγινώσκω^{v1aa2p}
 λίθος^{nams} ὅς^{rrams} ἀποδοκιμάζω^{v1aa3p} ὁ^{dnnmp} οἰκοδομῶ^{vrranmp} οὗτος^{rdnms} γίνομαι^{v1aa3s} εἰς^p
 κεφαλὴ^{nafs} γωνίας^{ngfs}. **v.11** παρὰ^p κύριος^{ngms} γίνομαι^{v1ad3s} οὗτος^{rdnfs} καί^c εἰμὶ^{v1p3s}
 θαυμαστός^{anfsn} ἐν^p ὀφθαλμός^{ndmp} ἐγώ^{rpg-p}. **v.12** καί^c ζητέω^{v1aa3p} αὐτός^{rgrams} κρατέω^{vnaa}
 καί^c φοβέομαι^{v1aa3p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} γινώσκω^{v1aa3p} γάρ^c ὅτι^c πρὸς^p αὐτός^{rgram} ὁ^{dafs}
 παραβολὴ^{nafs} λέγω^{v1aa3s} καί^c ἀφήμι^{vraanmp} αὐτός^{rgrams} ἀπέρχομαι^{v1aa3p}. **v.13** καί^c
 ἀποστέλλω^{v1aa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgrams} τι-σριαμ^p ὁ^{dngmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^c ὁ^{dngmp} Ἑρῳδιανοῦ^{ingmp}
 ἵνα^c αὐτός^{rgrams} ἀγρεύω^{vsaap3p} λόγος^{ndms}. **v.14** ὁ^{dnnmp} δέ^c ἔρχομαι^{vraanmp} λέγω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rpdms} διδάσκαλος^{nvms} οἷ^{va} ὅτι^c ἀληθὴς^{anmsn} εἰμὶ^{v1p3s} καί^c οὐ^{xo} μέλει^{v1p3s} σύ^{tpd-s}
 περὶ^p οὐδεις^{agmsn} οὐ^{xo} γάρ^c βλέπω^{v1aa2s} εἰς^p πρόσωπον^{nans} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀλλὰ^c ἐπὶ^p
 ἀληθεί^{ngfs} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} διδάσκω^{v1aa2s} ἔξεστι^{v1p3s} κῆνος^{nams} Καίσαρ^{ndms}
 δίδωμι^{vnaa} ἡ^{xo} οὐ^{xo}. **v.15** δίδωμι^{vsaal1p} ἡ^{xo} μὴ^{xo} δίδωμι^{vsaal1p} ὁ^{dnnms} δέ^c οἷ^{va} πρᾶν^{ms}
 αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafs} ὑπόκρισις^{nafs} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} ἐγώ^{rpa-s} πειράζω^{v1aa2p} φέρω^{vpda2p}
 ἐγώ^{rpd-s} δηνάριον^{nans} ἵνα^c ὁράω^{vsaal1s}.

οἱ δὲ ἤνεγκαν καὶ λέγει αὐτοῖς Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπι- 16
 γραφή οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Καίσαρος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς 17
 εἶπεν αὐτοῖς ἀπόδοτε Τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ 18
 θεῷ καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ. Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς 18
 αὐτόν οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι καὶ ἐπηρώτησαν αὐ- 19
 τὸν λέγοντες. Διδάσκαλε Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τινος 19
 ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ 20
 ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἐξαναστήσῃ 20
 σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἐπτά ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος 20
 ἔλαβεν γυναῖκα καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα, καὶ ὁ 21
 δεῦτερος ἔλαβεν αὐτήν καὶ ἀπέθανεν καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκεν 21
 σπέρμα, καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως, καὶ ἔλαβον αὐτήν οἱ ἐπτά καὶ 22
 οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα ἕσχατη πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνὴ ἐν 23
 τῇ οὖν ἀναστάσει ὅταν ἀναστῶσιν τίνος αὐτῶν ἔσται γυνὴ οἱ γὰρ 24
 ἐπτά ἔσχον αὐτήν γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 24
 αὐτοῖς Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ 25
 τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ. ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν οὔτε 25
 γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐ- 26
 ρανοῖς. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ 26
 βίβλῳ Μωσέως, ἐπὶ τῆς βάτου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων Ἐγώ

v.16 ὁδνmp δέ^c φέρω^{v1aa3p} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} τίς^{rqgms} ὁδνfs εἰκὼν^{nnfs} οὗτος^{rdnfs}
 καί^c ὁδνfs ἐπιγραφή^{nnfs} ὁδνmp δέ^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmr} Καίσαρ^{ngms}. **v.17** καί^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁδνms Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} ἀποδίδωμι^{vdaa2p} ὁdanp
 Καίσαρ^{ngms} Καίσαρ^{ndms} καί^c ὁdanp ὁdgms θεός^{ngms} ὁddms θεός^{ndms} καί^c θαυμάζω^{v1aa3p}
 ἐπιP αὐτός^{rpdmr}. **v.18** καί^c ἔρχομαι^{v1pn3p} Σαδδουκαῖος^{nnmp} πρὸςP αὐτός^{rpams} ὅστις^{rrnmp}
 λέγω^{v1aa3p} ἀνάστασις^{nafs} μὴ^{xo} εἰμί^{vnp^x} καί^c ἐπερωτῶ^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vrranmp}.
v.19 διδάσκαλος^{nvms} Μωϋσῆς^{nnms} γράφω^{v1aa3s} ἐγώ^{rp^d-p} ὅτι^c ἐάν^{qo} τι-σριγισ ἀδελφός^{nnms}
 ἀποθνήσκω^{vsaa3s} καί^c καταλείπω^{vsaa3s} γυνή^{nafs} καί^c τέκνον^{nanp} μὴ^{xo} ἀφήμι^{vsaa3s} ἵνα^c
 λαμβάνω^{vsaa3s} ὁδνms ἀδελφός^{nnms} αὐτός^{rpams} ὁdafs γυνή^{nafs} αὐτός^{rpams} καί^c ἐξάνιστημι^{vsaa3s}
 σπέρμα^{nans} ὁddms ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rpams}. **v.20** ἐπτάⁿ ἀδελφός^{nnmp} εἰμί^{v1ix3p} καί^c ὁδνms
 πρῶτος^{anmsn} λαμβάνω^{v1aa3s} γυνή^{nafs} καί^c ἀποθνήσκω^{vrranms} οὐ^{xo} ἀφήμι^{v1aa3s} σπέρμα^{nans}.
v.21 καί^c ὁδνms δεῦτερος^{anmsn} λαμβάνω^{v1aa3s} αὐτός^{rpafs} καί^c ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καί^c οὐδέ^{bo}
 αὐτός^{rpams} ἀφήμι^{v1aa3s} σπέρμα^{nans} καί^c ὁδνms τρίτος^{anmsn} ὡσαύτως^{bo}. **v.22** καί^c
 λαμβάνω^{v1aa3p} αὐτός^{rpafs} ὁδνmp ἐπτάⁿ καί^c οὐ^{xo} ἀφήμι^{v1aa3p} σπέρμα^{nans} ἕσχατος^{anfsn}
 πᾶς^{agpⁿ} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καί^c ὁδνfs γυνή^{nnfs}. **v.23** ἐν^p ὁddfs οὐⁿ ἀνάστασις^{ndfs} ὅταν^c
 ἀνίστημι^{vsaa3p} τίς^{rqgms} αὐτός^{rpmp} εἰμί^{v1ix3s} γυνή^{nnfs} ὁδνmp γάρ^c ἐπτάⁿ ἔχω^{v1aa3p} αὐτός^{rpafs}
 γυνή^{nafs}. **v.24** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁδνms Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} οὐ^{xo}
 διὰP οὗτος^{rdans} πλανᾶω^{v1pp2p} μὴ^{xo} οἶδα^{vpxanmp} ὁd^{afp} γραφή^{nafp} μηδέ^c ὁdafs δύναμις^{nafs}
 ὁdgms θεός^{ngms}. **v.25** ὅταν^c γάρ^c ἐκP νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsaa3p} οὔτε^c γαμέω^{v1pa3p} οὔτε^c
 γαμίσκω^{v1pp3p} ἀλλά^c εἰμί^{v1px3p} ὡς^{bo} ἄγγελος^{nnmp} ὁδνmp ἐν^p ὁddmp οὐρανός^{ndmp}.

- 27 ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ. οὐκ ἔστιν
ὁ θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ Θεὸς ζώντων, ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε.
- 28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούν-
των εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη ἐπηρώτησεν αὐτόν Ποία
- 29 ἐστὶν πρώτη πασῶν ἐντολὴ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ, ὅτι
Πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν, Ἄκουε Ἰσραὴλ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν
- 30 κύριος εἷς ἐστίν. καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης
τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου αὕτη πρώτη ἐντολή.
- 31 καὶ δευτέρα ὁμοία, αὕτη Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυ-
32 τὸν μείζων τούτων ἄλλη ἐντολή οὐκ ἔστιν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
γραμματεὺς Καλῶς διδάσκαλε ἐπ ἀληθείας εἶπας, ὅτι εἷς ἐστὶν
- 33 Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς
- 34 ἐαυτὸν πλεῖον ἐστὶν πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυ-
35 σιῶν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν
αὐτῷ Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ οὐδεὶς
οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ

v.26 περιP δέC δdgmP νεκρόςagmPn ὅτιC ἐγείρωvipp3p οὐxο ἀναγινώσκωv1aa2p ἐνp ὀddfs
βίβλοςndfs Μωϋσῆςngms ἐπιP δdgsf θάτοςngms ὡςbo λέγωv1aa3s αὐτόςrpdms ὀdnms θεόςnnms
λέγωvppanms ἐγώrpn-s ὀdnms θεόςnnms Ἀβραάμtp καίC ὀdnms θεόςnnms Ἰσαάκtp καίC ὀdnms
θεόςnnms Ἰακώβtp. **v.27** οὐxο εἰμιv1px3s ὀdnms θεόςnnms νεκρόςagmPn ἀλλὰC θεόςnnms
ζάωvppagmP σύrpn-p οὐνC πολὺςaansn πλανάωvipp2p. **v.28** καίC προσέρχομαιvpaanms εἷςnnms
ὀdgmP γραμματεὺςngmP ἀκούωvpaanms αὐτόςrpgmP συζητέωvppagmP οἶδαvpxanms ὅτιC καλῶςbo
αὐτόςrpdmp ἀποκρίνομαιviad3s ἐπερωτάωv1aa3s αὐτόςrpsms ποίοςrqnfs εἰμιv1px3s πρῶτοςanfsn
πᾶςagfPn ἐντολήnnfs. **v.29** ὀdnms δέC Ἰησοῦςnnms ἀποκρίνομαιviad3s αὐτόςrpdms ὅτιC
πρῶτοςanfsn πᾶςagfPn ὀdgsf ἐντολήngfP ἀκούωvdp2s Ἰσραὴλtp κύριοςnnms ὀdnms θεόςnnms
ἐγώrpg-s κύριοςnnms εἷςnnms εἰμιv1px3s. **v.30** καίC ἀγαπάωv1fa2s κύριοςnams ὀdams θεόςnams
σύrpg-s ἐκP ὀλοςagfsn ὀdgsf καρδίαngfs σύrpg-s καίC ἐκP ὀλοςagfsn ὀdgsf ψυχὴngfs σύrpg-s καίC
ἐκP ὀλοςagfsn ὀdgsf διάνοιαngfs σύrpg-s καίC ἐκP ὀλοςagfsn ὀdgsf ἰσχύςngfs σύrpg-s οὗτοςrdfs
πρῶτοςanfsn ἐντολήnnfs. **v.31** καίC δευτερόςanfsn ὁμοίοςanfsn οὗτοςrdfs ἀγαπάωv1fa2s
ὀdams πλησίονbo σύrpg-s ὡςbo σεαυτοῦixams μέγαςanfsC οὗτοςrdfs ἄλλοςanfsn ἐντολήnnfs οὐxο
εἰμιv1px3s. **v.32** καίC λέγωv1aa3s αὐτόςrpdms ὀdnms γραμματεὺςnnms καλῶςbo διδάσκαλοςnnms
ἐπιP ἀλήθειαngfs λέγωv1aa2s ὅτιC εἷςnnms εἰμιv1px3s θεόςnnms καίC οὐxο εἰμιv1px3s ἄλλοςanmsn
πλὴνbo αὐτόςrpgms. **v.33** καίC ὀdnms ἀγαπάωvnpa αὐτόςrpsms ἐκP ὀλοςagfsn ὀdgsf καρδίαngfs
καίC ἐκP ὀλοςagfsn ὀdgsf σύνεσιςngfs καίC ἐκP ὀλοςagfsn ὀdgsf ψυχὴngfs καίC ἐκP ὀλοςagfsn ὀdgsf
ἰσχύςngfs καίC ὀdnms ἀγαπάωvnpa ὀdams πλησίονbo ὡςbo ἐαυτοῦixams πολὺςannsc εἰμιv1px3s
πᾶςagmPn ὀdgnP ὀλοκαύτωμαngmP καίC ὀdgsf θυσίαngfP. **v.34** καίC ὀdnms Ἰησοῦςnnms
ὀράωvpaanms αὐτόςrpsms ὅτιC νουνεχῶςbo ἀποκρίνομαιviad3s λέγωv1aa3s αὐτόςrpdms οὐxο
μακράνbo εἰμιv1px2s ἀπὸP ὀdgsf βασιλείαngfs ὀdgmms θεόςngms καίC οὐδεὶςanfsn οὐκέτιbo
τολμάωv1ia3s αὐτόςrpsms ἐπερωτάωvnaa.

Χριστὸς υἱὸς ἐστὶν Δαβὶδ· αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύ- 36
 ματι τῷ ἁγίῳ Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν 37
 μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
 αὐτὸς οὖν Δαβὶδ λέγει αὐτὸν κύριον καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶν 38
 καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν 39
 τῇ διδαχῇ αὐτοῦ Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων
 ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. καὶ 39
 πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
 δείπνοις. οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χρηρῶν καὶ προφάσει 40
 μακρὰ προσευχόμενοι, οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.
 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει 41
 πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον καὶ πολλοὶ
 πλούσιοι ἔβαλλον πολλά, καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβα- 42
 λεν λεπτὰ δύο ὃ ἐστὶν κοδράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς 43
 μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη
 ἢ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκεν τῶν βαλόντων εἰς τὸ γαζοφυ-
 λάκιον, πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον αὕτη 44
 δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν ὅλον τὸν
 βίον αὐτῆς.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἰς τῶν **13**
 μαθητῶν αὐτοῦ Διδάσκαλε ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκο-

v.35 καί^c ἀποκρίνεται^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vlaa3s} διδάσκω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddms}
 ἱερόν^{ndms} πῶς^{bo} λέγω^{vira3p} ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} ὅτι^c ὁ^{dnms} Χριστὸς^{nnms} υἱὸς^{nnms} εἰμί^{vixp3s}
 Δαυιδ^{tp}. **v.36** αὐτὸς^{trnms} γάρ^c Δαυιδ^{tp} λέγω^{vlaa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} πνεῦμα^{ndms} ὁ^{ddms} ἅγιος^{adnsn}
 λέγω^{vlaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{trg-s} κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^p δεξιῶς^{agmpn} ἐγώ^{trg-s}
 ἕως^c ἂν^{xo} τίθῃμι^{vsaa1s} ὁ^{damp} ἐχθρὸς^{aampn} σύ^{trg-s} ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgmpr} πούς^{ngmp} σύ^{trg-s}.
v.37 αὐτὸς^{trnms} οὖν^c Δαυιδ^{tp} λέγω^{vira3s} αὐτὸς^{trnms} κύριος^{nams} καί^c πόθεν^{bo} υἱὸς^{nnms}
 αὐτοῦ^{trgms} εἰμί^{vixp3s} καί^c ὁ^{dnms} πολὺς^{anmsn} ὄχλος^{nnms} ἀκούω^{vlaa3s} αὐτὸς^{trgms} ἡδέως^{bo}.
v.38 καί^c λέγω^{vlaa3s} αὐτὸς^{trdmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} αὐτοῦ^{trgms} βλέπω^{vdpa2p} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpr}
 γραμματεὺς^{ngmp} ὁ^{dgmpr} θέλω^{vppagmp} ἐν^p στολή^{ndfp} περιπατέω^{vnpa} καί^c ἀσπασμός^{namp} ἐν^p ὁ^{ddfp}
 ἀγορά^{ndfp}. **v.39** καί^c πρωτοκαθεδρία^{nafp} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} καί^c πρωτοκλισία^{nafp}
 ἐν^p ὁ^{ddnp} δεῖπνον^{ndnp}. **v.40** ὁ^{dnmp} κατεσθίω^{vppanmp} ὁ^{dafp} οἰκία^{nafp} ὁ^{dgp} χήρα^{ngfp}
 καί^c πρόφασις^{ndfs} μακρὸς^{aampn} προσεύχομαι^{vppnnmp} οὗτος^{rdnmp} λαμβάνω^{vifd3p} περισσός^{aansc}
 κρίμα^{nans}. **v.41** καί^c καθίζω^{vraaans} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} κατέναντι^{bo} ὁ^{dgn} γαζοφυλάκιον^{ngns}
 θεώρω^{vlaa3s} πῶς^{bo} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} βάλλω^{vira3s} χαλκός^{nams} εἰς^p ὁ^{dans} γαζοφυλάκιον^{nans} καί^c
 πολὺς^{aampn} πλούσιος^{aampn} βάλλω^{vlaa3p} πολὺς^{aampn}. **v.42** καί^c ἔρχομαι^{vpaans} εἰς^{nans} χήρα^{nans}
 πτωχός^{anfsn} βάλλω^{vlaa3s} λεπτός^{anp} δύο^{tn} ὅς^{trnms} εἰμί^{vixp3s} κοδράντης^{nnms}. **v.43** καί^c
 προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{damp} μαθητὴς^{namp} αὐτοῦ^{trgms} λέγω^{vira3s} αὐτὸς^{trdmp} ἀμὴνth λέγω^{vipa1s}
 σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὁ^{dnfs} χήρα^{nans} οὗτος^{rdnfs} πτωχός^{anfsn} πολὺς^{aansc} πᾶς^{agmpn} βάλλω^{vixa3s} ὁ^{dgmpr}
 βάλλω^{vpaagmp} εἰς^p ὁ^{dans} γαζοφυλάκιον^{nans}. **v.44** πᾶς^{aampn} γάρ^c ἐκ^p ὁ^{dgn} περισσεύω^{vppagns}
 αὐτὸς^{trdmp} βάλλω^{vlaa3p} οὗτος^{trnfs} δέ^c ἐκ^p ὁ^{dgnfs} ὑστερήσις^{ngfs} αὐτοῦ^{trgfs} πᾶς^{aampn} ὅσος^{rcanp}
 ἔχω^{vlaa3s} βάλλω^{vlaa3s} ὅλος^{aansn} ὁ^{dams} βίος^{nams} αὐτοῦ^{trgfs}.

- 2 δομαί. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ Βλέπεις ταύτας
τὰς μεγάλας οἰκοδομὰς οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ
3 καταλυθῇ. Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν
κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰά-
4 κωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας. Εἶπε ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται
5 καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι. ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς
6 πλανήσῃ, πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες
7 ὅτι Ἐγὼ εἰμι καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ἀκούσητε
πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων μὴ θροεῖσθε, δεῖ γὰρ γενέσθαι
8 ἀλλ' οὐπω τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασι-
λεῖα ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους καὶ ἔσονται
9 λιμοί, καὶ ταραχαί, ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα. βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυ-
τούς, παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς
δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν
10 ἑμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον
11 κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. ὅταν δὲ ἄγαγωσιν ὑμᾶς παραδι-
δόντες μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ' ὃ ἐὰν
δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε, οὐ γὰρ ἔστε ὑμεῖς
12 οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. παραδώσει δὲ ἀδελ-
φὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον καὶ ἐπαναστήσονται

13. v.1 καί^c ἐκπορεύομαι^{vppngms} αὐτός^{rgms} ἐκ^p ὁ^{dgnms} ἱερὸν^{ngns} λέγων^{vpa3s} αὐτός^{rgdms} εἰς^{nnms} ὁ^{dgmpr} μαθητὴς^{ngmp} αὐτός^{rgms} διδάσκαλος^{nvms} ἰδεⁱ ποταπὸς^{anmpn} λίθος^{nnmp} καί^c ποταπὸς^{anmpn} οἰκοδομὴ^{nnpr}. **v.2** καί^c ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγων^{vtaa3s} αὐτός^{rgdms} βλέπων^{vpa2s} οὗτος^{rdafp} ὁ^{dafp} μέγας^{aafpn} οἰκοδομὴ^{nafp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀφίημι^{vsap3s} λίθος^{nnms} ἐπὶ^p λίθος^{ndms} ὅς^{rtms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} καταλύω^{vsap3s}. **v.3** καί^c κάθημαι^{vppngms} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgmpr} ἐλαία^{ngfp} κατέναντι^{bo} ὁ^{dgnms} ἱερὸν^{ngns} ἐπερωτῶ^{vtaa3p} αὐτός^{rgams} κατὰ^p ἰδίος^{aafsn} Πέτρος^{nnms} καί^c Ἰάκωβος^{nnms} καί^c Ἰωάννης^{nnms} καί^c Ἀνδρέας^{nnms}. **v.4** λέγων^{vdaa2s} ἐγὼ^{rdp} πότε^{xo} οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{vifx3s} καί^c τίς^{rqnms} ὁ^{dnnms} σημεῖον^{nnms} ὅταν^c μέλλω^{vspa3s} πᾶς^{aanpn} οὗτος^{rdanp} συντελέω^{vnp}. **v.5** ὁ^{dnnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vraonms} αὐτός^{rgdmp} ἄρχω^{viad3s} λέγων^{vnpa} βλέπων^{vdpa2p} μὴ^{xo} τι-οἰνισμὸς^{nnms} σύ^{tpa-p} πλανᾷ^{vsaa3s}. **v.6** πολὺς^{anmpn} γάρ^c ἔρχομαι^{vifd3p} ἐπὶ^p ὁ^{dnnms} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{wp} λέγων^{vppanmp} ὅτι^c ἐγὼ^{wpn-s} εἰμι^{vixp1s} καί^c πολὺς^{anmpn} πλανᾷ^{vifa3p}. **v.7** ὅταν^c δέ^c ἀκούω^{vsaa2p} πόλεμος^{nampr} καί^c ἀκοή^{nafp} πόλεμος^{ngmp} μὴ^{xo} θροεῖ^{vdpp2p} δεῖ^{virq3s} γάρ^c γίνονται^{vnaad} ἀλλά^c οὐπω^{bo} ὁ^{dnnms} τέλος^{nnms}. **v.8** ἐγείρω^{vifp3s} γάρ^c ἔθνος^{nnms} ἐπὶ^p ἔθνος^{nans} καί^c βασιλεία^{nnfs} ἐπὶ^p βασιλεία^{nafs} καί^c εἰμι^{vifx3p} σεισμός^{nnmp} κατὰ^p τόπος^{nampr} καί^c εἰμι^{vifx3p} λιμός^{nnmp} καί^c ταραχὴ^{nnpr} ἀρχὴ^{nnpr} ὠδίν^{ngfp} οὗτος^{rdnmp}. **v.9** θέλω^{vdpa2p} δέ^c σύ^{trp-n} ἑαυτοῦ^{rxamp} παραδιδώμι^{vifa3p} γάρ^c σύ^{tpa-p} εἰς^p συνέδριον^{nampr} καί^c εἰς^p συναγωγὴ^{nafp} δέρω^{vifp2p} καί^c ἐπὶ^p ἡγεμὼν^{ngmp} καί^c βασιλεὺς^{ngmp} ἴσθημι^{vifp2p} ἕνεκα^{bo} ἐγὼ^{wp} εἰς^p μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rgdmp}. **v.10** καί^c εἰς^p πᾶς^{aanpn} ὁ^{dannp} ἔθνος^{nampr} δεῖ^{virq3s} πρῶτος^{bo} κηρύσσω^{vnap} ὁ^{dnnms} εὐαγγέλιον^{nnms}. **v.11** ὅταν^c δέ^c ἄγω^{vsaa3p} σύ^{tpa-p} παραδιδώμι^{vppanmp} μὴ^{xo} προμεριμνάω^{vdpa2p} τίς^{rqans} λαλέω^{vsaa2p} μηδέ^c μελετᾷ^{vdpa2p} ἀλλά^c ὅς^{rtans} ἐάν^{qo} διδωμι^{vsap3s} σύ^{trp-d} ἐν^p ἐκεῖνος^{rdifs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} οὗτος^{rdans} λαλέω^{vdpa2p} οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vixp2p} σύ^{trp-n} ὁ^{dnnms} λαλέω^{vppanmp} ἀλλά^c ὁ^{dnnms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dnnms} ἅγιος^{annsn}.

τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς, καὶ ἔσσεσθε μισοῦ- 13
 μενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου ὃ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος 14
 οὗτος σωθήσεται. Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως 14
 τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιήλ τοῦ προφήτου, ἐστὸς ὅπου οὐ δεῖ ὁ ἀνα-
 γινώσκων νοεῖτω τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη.
 ὃ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελ- 15
 θέτω ἄραι τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὦν μὴ 16
 ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς 17
 ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
 ραις. προσεῦχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, 18
 ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλιψίς οἷα οὐ γέγονεν τοιαύτη 19
 ἀπ ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γέ-
 νηται. καὶ εἰ μὴ κύριος ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας οὐκ ἂν ἐσώθη 20
 πᾶσα σάρξ, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν
 τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ Ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστὸς 21
 ἢ Ἰδοὺ, ἐκεῖ μὴ πιστεύσητε. ἐγερθήσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ 22
 καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ
 ἀποπλανᾶν εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ βλέπετε, 23
 ἰδοὺ προεῖρηκα ὑμῖν πάντα. ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις με- 24
 τὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὃ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ

v.12 παραδίδωμι^{vifa3s} δέ^c ἀδελφός^{nnms} ἀδελφός^{nam} εἰς^p θάνατος^{nam} καί^c πατήρ^{nnms}
 τέκνον^{nam} καί^c ἐπανάστημι^{vifd3p} τέκνον^{nnnp} ἐπὶ^p γονεὺς^{nam} καί^c θανατό^{vifa3p} αὐτός^{rpamp}.
v.13 καί^c εἰμὶ^{vifc2p} μισός^{vppnpmp} ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn} διὰ^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nam} ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dms}
 δέ^c ὑπομένω^{vpaanms} εἰς^p τέλος^{nam} οὗτος^{rdnms} σῶζω^{vifp3s}. **v.14** ὅταν^c δέ^c ὁράω^{vsaa2p}
 ὁ^{dans} βδέλυγμα^{nam} ὁ^{dgfs} ἐρημωσις^{ngfs} ὁ^{dans} λέγω^{vrapans} ὑπὸ^p Δανιήλ^{tp} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms}
 ἴσται^{vpxaans} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} δεῖ^{vifp3s} ὁ^{dms} ἀναγινώσκω^{vppanms} νοέω^{vdp3s} τότε^{bo} ὁ^{dnpmp} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} φεύγω^{vdp3p} εἰς^p ὁ^{damp} ὄρος^{nam}. **v.15** ὁ^{dms} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{dgn} δῶμα^{ngns}
 μὴ^{xo} καταβαίνω^{vdaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} μὴ^{dε} εἰσέρχομαι^{vdaa3s} αἶρω^{vnaa} τι-οριανσ ἐκ^p ὁ^{dgfs}
 οἰκία^{ngfs} αὐτός^{rpams}. **v.16** καί^c ὁ^{dms} εἰς^p ὁ^{dams} ἀγρός^{nam} εἰμὶ^{vppxms} μὴ^{xo} ἐπιστρέφω^{vdaa3s}
 εἰς^p ὁ^{damp} ὅτι^{bo} αἶρω^{vnaa} ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nam} αὐτός^{rpams}. **v.17** οὐαὶ[!] δέ^c ὁ^{ddfp} ἐν^p γαστήρ^{ndfs}
 ἔχω^{vppadfp} καί^c ὁ^{ddfp} θηλάζω^{vppadfp} ἐν^p ἐκείνος^{rddfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}. **v.18** προσεῦχομαι^{vdpn2p}
 δέ^c ἵνα^c μὴ^{xo} γίνομαι^{vsad3s} ὁ^{dms} φυγὴ^{nnfs} σύ^{tpg-p} χειμῶν^{ngms}. **v.19** εἰμὶ^{vifc3p} γάρ^c ὁ^{dnpmp}
 ἡμέρα^{nnfp} ἐκείνος^{rdnfp} θλιψίς^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} τοιοῦτος^{rdnfs} ἀπὸ^p ἀρχῆς^{ngfs}
 κτίσις^{ngfs} ὅς^{tpgfs} κτίζω^{vlaa3s} ὁ^{dms} θεός^{nnms} ἕως^c ὁ^{dgms} νῦν^{bo} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} γίνομαι^{vsad3s}.
v.20 καί^c εἰ^{qo} μὴ^{xo} κύριος^{nnms} κολοθώ^{vlaa3s} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} οὐ^{xo} ἄν^{xo} σῶζω^{vlap3s} πᾶς^{anfsn}
 σάρξ^{nnfs} ἀλλά^c διὰ^p ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn} ὅς^{rpamp} ἐκλέγω^{viam3s} κολοθώ^{vlaa3s} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp}.
v.21 καί^c τότε^{bo} ἐάν^{qo} τι-οριμισ σύ^{tpd-p} λέγω^{vsaa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὧδε^{bo} ὁ^{dms} Χριστός^{nnms}
 ἦ^{xo} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.22** ἐγείρω^{vifp3p} γάρ^c ψευδοχριστός^{nnmp} καί^c
 ψευδοπροφήτης^{nnmp} καί^c δίδωμι^{vifa3p} σημεῖον^{nam} καί^c τέρας^{nanp} πρὸς^p ὁ^{dans} ἀποπλανᾶν^{vnpa}
 εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} καί^c ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn}. **v.23** σύ^{tpn-p} δέ^c βλέπω^{vdp2p} ἰδοὺ^{vdaa2s}
 προεῖπον^{vixa1s} σύ^{tpd-p} πᾶς^{aampn}.

αίφνης εὗρη ὑμᾶς καθεύδοντας. ἃ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω 37
γρηγορεῖτε.

Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας καὶ ἐξήτουν 14
οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαν-
τες ἀποκτείνωσιν, ἔλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ μήποτε θόρυβος 2
ἔσται τοῦ λαοῦ. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σί- 3
μωνος τοῦ λεπροῦ κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα
ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς Καὶ συντρί-
ψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. ἦ- 4
σαν δὲ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες, Εἰς τί
ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν. ἡδύνατο γὰρ τοῦτο πρα- 5
θῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς,
καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἄφετε αὐτήν, τί αὐ- 6
τῇ κόπους παρέχετε καλὸν ἔργον εἰργάσατο εἰς ἐμέ. πάντοτε 7
γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν καὶ ὅταν θέλῃτε δύνασθε
αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὃ εἶχεν αὕτη ἐ- 8
ποίησεν, προέλαβεν μυρίσαι μου τὸ σῶμά εἰς τὸν ἐνταφιασμόν.
ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον 9
τὸν κόσμον καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον
αὐτῆς. Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα ἀπῆλθεν 10
πρὸς τοὺς ἄρχιερεῖς ἵνα παραδῶ αὐτὸν αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκού- 11

v.36 μή^{xo} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐξαίφνης^{bo} εὐρίσκω^{vsaa3s} σύ^{gpa-p} καθεύδω^{vppaamp}. **v.37** ὅς^{rranp}
δέ^c σύ^{rp-d-p} λέγω^{vipals} πᾶς^{admpn} λέγω^{vipals} γρηγορῶ^{vdp2p}. **14. v.1** εἰμί^{vix3s} δέ^c
ὁ^{dnnn} πάσχα^{ta} καί^c ὁ^{dnnp} ἄζυμος^{annpn} μετὰ^p δύο^{tn} ἡμέρα^{nafr} καί^c ζητέω^{via3p} ὁ^{dnnp}
ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnp} γραμματεὺς^{nnmp} πῶς^{bo} αὐτός^{rpams} ἐν^p δόλος^{ndms} κρατέω^{vpaanmp}
ἀποκτείνω^{vspa3p}. **v.2** λέγω^{via3p} δέ^c μή^{xo} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs} μήποτε^{bo} θόρυβος^{nnms} εἰμί^{vix3s}
ὁ^{dngms} λαός^{ngms}. **v.3** καί^c εἰμί^{vppxgms} αὐτός^{rpngms} ἐν^p Βηθανία^{ndfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs}
Σίμων^{ngms} ὁ^{dngms} λεπρός^{agmsn} κατακείμε^{vppngms} αὐτός^{rpngms} ἔρχομαι^{viaa3s} γυνή^{nnfs} ἔχω^{vppanfs}
ἀλάβαστρος^{nans} μύρον^{ngns} νάρδος^{ngfs} πιστικὸς^{agfsn} πολυτελής^{agfsn} καί^c συντρίβω^{vpaanfs}
ὁ^{dans} ἀλάβαστρος^{nans} καταχέω^{viaa3s} αὐτός^{rpngms} κατὰ^p ὁ^{dngfs} κεφαλῇ^{ngfs}. **v.4** εἰμί^{vix3p}
δέ^c τι-σιν^{np} ἀγανακτέω^{vppanmp} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} καί^c λέγω^{vppanmp} εἰς^p τίς^{rgans} ὁ^{dnds}
ἀπώλεια^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dngns} μύρον^{ngns} γίνομαι^{vixa3s}. **v.5** δύναμαι^{viin3s} γάρ^c οὗτος^{rdans}
πιπρῶσκω^{vnap} ἐπάνω^{bo} τριακοσίοι^{ngmp} δηνάριον^{ngnp} καί^c διδωμι^{vnap} ὁ^{dnnp} πτωχός^{admpn} καί^c
ἐμβριμάομαι^{viin3p} αὐτός^{rpdfs}. **v.6** ὁ^{dnnms} δέ^c Ἰησοῦς λέγω^{viaa3s} ἀφίημι^{vdaa2p} αὐτός^{rpafs}
τίς^{rgans} αὐτός^{rpdfs} κόπος^{namp} παρέχω^{vipa2p} καλὸς^{aansn} ἔργον^{nans} ἐργάζομαι^{viad3s} εἰς^p ἐγώ^{gpa-s}.
v.7 πάντοτε^{bo} γάρ^c ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} ἔχω^{vipa2p} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} καί^c ὅταν^c θέλω^{vspa2p}
δύναμαι^{vipn2p} αὐτός^{rpamp} εὖ^{bo} ποιέω^{vnaa} ἐγώ^{gpa-s} δέ^c οὐ^{xo} πάντοτε^{bo} ἔχω^{vipa2p}. **v.8** ὅς^{rrans}
ἔχω^{via3s} αὐτός^{rpdfs} ποιέω^{viaa3s} προλαμβάνω^{viaa3s} μυρίζω^{vnaa} ἐγώ^{gpg-s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} εἰς^p
ὁ^{dams} ἐνταφιασμός^{nams}. **v.9** ἀμήνth λέγω^{vipals} σύ^{rp-d-p} ὅπου^{bo} ἂν^{xo} κηρύσσω^{vspa3s}
ὁ^{dnnn} εὐαγγέλιον^{nnns} οὗτος^{rdnns} εἰς^p ὅλος^{aansn} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^c ὅς^{rrans} ποιέω^{viaa3s}
οὗτος^{rpdfs} λαλέω^{vipr3s} εἰς^p μνημόσυνον^{nans} αὐτός^{rpdfs}. **v.10** καί^c ὁ^{dnnms} Ἰούδας^{nnms} ὁ^{dnnms}
Ἰσκαριώθης^{nnms} εἰς^{nnms} ὁ^{dngmp} δώδεκα^{tn} ἀπέρχομαι^{viaa3s} πρὸς^p ὁ^{damp} ἀρχιερεὺς^{namp} ἵνα^c
παραδῶμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpams} αὐτός^{rpdmpp}.

- σαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι καὶ
 12 ἐξήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῶ. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν
 ἀζύμων ὅτε τὸ πάσχα ἔθυσον λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
 13 Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα. καὶ
 ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε
 εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος
 14 βαστάζων, ἀκολουθήσατε αὐτῷ. καὶ ὅπου ἂν εἰσέλθῃ εἴπατε
 τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι Ὁ διδάσκαλος λέγει Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυ-
 15 μὰ ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω. καὶ αὐτὸς
 ὑμῖν δεῖξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον, ἐκεῖ ἐτοιμάσατε
 16 ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν
 17 καὶ εὑρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ
 18 ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνακειμένων
 αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς
 19 ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. οἱ δὲ ἤρξαντο λυ-
 πεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ' εἷς Μῆτι ἐγὼ καὶ ἄλλος, μῆτι
 20 ἐγώ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα ὁ ἐμβα-
 21 πτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐ-
 κείνῳ δὲ οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται, καλὸν ἦν αὐτῷ

v.11 ὁ^{dnmp} δέ^c ἀκούω^{vpaanmp} χαίρω^{viao3p} καί^c ἐπαγγέλλομαι^{vian3p} αὐτός^{rpdm} ἀργύριον^{nans} δίδωμι^{vnaa} καί^c ζητέω^{viaa3s} πῶς^{bo} εὐκαίρως^{bo} αὐτός^{rpdm} παραδίδωμι^{vsaa3s}. **v.12** καί^c ὁ^{ddfs} πρῶτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnp} ἄζυμος^{agnpn} ὅτε^{bo} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} θύω^{viaa3p} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpdm} ποῦ^{xo} θέλω^{vipa2s} ἀπερχομαι^{vpaanmp} ἐτοιμάζω^{vsaa1p} ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa2s} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.13** καί^c ἀποστέλλω^{vipa3s} δύο^{tn} ὁ^{dgnp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpdm} καί^c λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdm} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^c ἀπαντᾷ^{vifa3s} σύ^{rpdp-p} ἄνθρωπος^{nnms} κεράμιον^{nans} ὕδωρ^{ngns} βαστάζω^{vppanms} ἀκολουθέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpdm}. **v.14** καί^c ὅπου^{bo} ἐάν^{qo} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} λέγω^{vdaa2p} ὁ^{ddms} οἰκοδεσπότης^{ndms} ὅτι^c ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} λέγω^{vipa3s} ποῦ^{xo} εἶμι^{inpx3s} ὁ^{dnms} κατάλυμα^{nnms} ὅπου^{bo} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} μετὰ^p ὁ^{dgnp} μαθητῆς^{ngmp} ἐγὼ^{rpds} ἐσθίω^{vsaa1s}. **v.15** καί^c αὐτός^{rpdm} σύ^{rpdp-p} δείκνυμι^{vifa3s} ἀνάγιον^{nans} μέγας^{aansn} στρωνύω^{vpxpans} ἑτοιμος^{aansn} ἐκεῖ^{bo} ἐτοιμάζω^{vdaa2p} ἐγὼ^{rpdp-p}. **v.16** καί^c ἐξέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpdm} καί^c ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^c εὐρίσκω^{viaa3p} καθὼς^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} καί^c ἐτοιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.17** καί^c ὁ^{phis} γίνονται^{vpadgfs} ἔρχονται^{vipn3s} μετὰ^p ὁ^{dgnp} δώδεκα^{tn}. **v.18** καί^c ἀνάκειμαι^{vppngmp} αὐτός^{rpdm} καί^c ἐσθίω^{vppagmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rpdp-p} ὅτι^c εἷς^{nnms} ἐκ^p σύ^{rpdp-p} παραδίδωμι^{vifa3s} ἐγὼ^{rpds} ὁ^{dnms} ἐσθίω^{vppanms} μετὰ^p ἐγὼ^{rpds}. **v.19** ὁ^{dnmp} δέ^c ἄρχω^{viad3p} λυπέω^{vnpa} καί^c λέγω^{vnpa} αὐτός^{rpdm} εἷς^{nnms} κατὰ^p εἷς^{nnms} μῆτι^{xo} ἐγὼ^{rpds} καί^c ἄλλος^{aansn} μῆτι^{xo} ἐγὼ^{rpds}. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} εἷς^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgnp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dnms} ἐμβάπτω^{vppnnms} μετὰ^p ἐγὼ^{rpds} εἰς^p ὁ^{dans} τρύβλιον^{nans}.

εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν 22
 λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς 23
 καὶ εἶπεν Λάβετε φάγετε, τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν 23
 τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ
 πάντες. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτο ἐστὶν τὸ αἷμά μου τὸ τῆς και- 24
 νῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. ἀμὴν λέγω ὑμῖν 25
 ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῖω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς
 ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.
 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν. Καὶ λέγει 26, 27
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἑμοί ἐν τῇ
 νυκτὶ ταύτῃ, ὅτι γέγραπται Πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορ-
 πισθήσεται τὰ πρόβατα. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με προάξω 28
 ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ καὶ Εἰ πάντες 29
 σκανδαλισθήσονται ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς 30
 Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ πρὶν ἢ δις ἀλέ-
 κτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ με. ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγεν 31
 μᾶλλον, Ἐὰν με δέῃ συναποθανεῖν σοι οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι
 ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ 32
 τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Καθίσατε
 ὧδε ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν 33

v.21 ὁδνms μέν^{xo} υἱός^{nnms} ὁδgms ἄνθρωπος^{ngms} ὑπάγω^{vpa3s} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} περιῖ^p
 αὐτός^{rgms} οὐαῖⁱ δέ^c ὁδdms ἄνθρωπος^{ndms} ἐκεῖνος^{rdms} διὰ^p ὅς^{rrgms} ὁδnms υἱός^{nnms} ὁδgms
 ἄνθρωπος^{ngms} παραδιδωμι^{vipp3s} καλός^{annsn} εἰμι^{vix3s} αὐτός^{rgms} εἰ^{qo} οὐ^{xo} γεννάω^{viap3s} ὁδnms
 ἄνθρωπος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdms}. **v.22** καί^c ἐσθίω^{vppagmp} αὐτός^{rgmp} λαμβάνω^{vpaanms} ὁδnms
 Ἰησοῦς^{nnms} ἄρτος^{nam} εὐλογέω^{vpaanms} κλάω^{vlaa3s} καί^c δίδωμι^{vlaa3s} αὐτός^{rgmp} καί^c λέγω^{vlaa3s}
 λαμβάνω^{vdaa2p} ἐσθίω^{vdaa2p} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὁδnms σῶμα^{nnms} ἐγώ^{rgp-s}. **v.23** καί^c
 λαμβάνω^{vpaanms} ὁδans ποτήριον^{nans} εὐχαριστέω^{vpaanms} δίδωμι^{vlaa3s} αὐτός^{rgmp} καί^c πίνω^{vlaa3p}
 ἐκ^p αὐτός^{rgms} πᾶς^{anmpn}. **v.24** καί^c λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{rgmp} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὁδnms
 αἷμα^{nnms} ἐγώ^{rgp-s} ὁδnms ὁδgfs καινός^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} ὁδnms περιῖ^p πολὺς^{agmpn} ἐκχέω^{vppnnms}.
v.25 ἀμὴνth λέγω^{vipals} σύ^{rgp-d} ὅτι^c οὐκέτι^{bo} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πίνω^{vsaals} ἐκ^p ὁδgms γεννήμα^{ngms}
 ὁδgfs ἀμπελος^{ngfs} ἕως^c ὁδgfs ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} ὅταν^c αὐτός^{rgms} πίνω^{rgpans} καινός^{ngms}
 ἐν^p ὁδdls βασιλεία^{ndfs} ὁδgms θεός^{ngms}. **v.26** καί^c ὑμνεῶ^{vpaanmp} ἐξέρχομαι^{vlaa3p} εἰς^p ὁδans
 ὄρος^{nans} ὁδgfp ἐλαία^{ngfp}. **v.27** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgmp} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c πᾶς^{anmpn}
 σκανδαλίζω^{vifp2p} ἐν^p ἐγώ^{rgp-d} ἐν^p ὁδdls νύξ^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ὅτι^c γράφω^{vixp3s} πατάσσω^{vifals}
 ὁδams ποιμήν^{nam} καί^c διασκορπίζω^{vifp3s} ὁδnmp πρόβατον^{nnmp}. **v.28** ἀλλά^c μετὰ^p ὁδans
 ἐγείρω^{vnap} ἐγώ^{rgp-s} προάγω^{vifals} σύ^{rgp-p} εἰς^p ὁdafs Γαλιλαία^{nafs}. **v.29** ὁδnms δέ^c Πέτρος^{nnms}
 φημι^{vix3s} αὐτός^{rgms} καί^c εἰ^{qo} πᾶς^{anmpn} σκανδαλίζω^{vifp3p} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐγώ^{rgp-s}. **v.30** καί^c
 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth λέγω^{vipals} σύ^{rgp-d} ὅτι^c σήμερον^{bo} ἐν^p
 ὁδdls νύξ^{ndfs} οὗτος^{rddfs} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} δις^{bo} ἀλέκτωρ^{nam} φωνέω^{vnaa} τρεῖς^{bo} ἀπαρνέομαι^{vifd2s}
 ἐγώ^{rgp-s}. **v.31** ὁδnms δέ^c ἐκ^p περισσός^{agnsn} λέγω^{vlaa3s} μᾶλλον^{bo} ἐάν^{qo} ἐγώ^{rgp-s} δεῖ^{vspq3s}
 συναποθνήσκω^{vnaa} σύ^{rgp-d} οὐ^{xo} μὴ^{xo} σύ^{rgp-s} ἀπαρνέομαι^{vifd1s} ὡσαύτως^{bo} δέ^c καί^c πᾶς^{anmpn}
 λέγω^{vlaa3p}. **v.32** καί^c ἔρχομαι^{vipn3p} εἰς^p χωρίον^{nans} ὅς^{rgms} ὁδnms ὄνομα^{nnms} Γεθσημανῆ^p
 καί^c λέγω^{vipa3s} ὁδdmp μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} καθίζω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} ἕως^c προσεύχομαι^{vsad1s}.

Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι
 34 καὶ ἀδημονεῖν. καὶ λέγει αὐτοῖς Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου
 35 ἕως θανάτου, μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προελθὼν μι-
 κρὸν ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν
 36 παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. καὶ ἔλεγεν Ἀββα ὁ πατήρ πάντα
 δυνατά σοι, παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο, ἀλλ' οὐ τί
 37 ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται καὶ εὕρισκει αὐτοὺς κα-
 θεύδοντας καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ Σίμων καθεύδεις οὐκ ἴσχυσας
 38 μίαν ὥραν γρηγορῆσαι. γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ
 εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν, τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ
 39 ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον
 40 εἰπὼν. καὶ ὑποστρέψας εὔρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἤ-
 σαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βεβαρῆμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί
 41 αὐτῷ ἀποκριθῶσιν. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς Κα-
 θεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε, ἀπέχει, ἤλθεν ἡ ὥρα ἰδοὺ
 παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτω-
 42, 43 λῶν. ἐγείρεσθε ἄγωμεν, ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν. Καὶ
 εὐθὺς, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται Ἰούδας εἷς ὢν τῶν
 δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων
 παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.
 44 δεδῶκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων Ὅν ἂν

v.33 καί^c παραλαμβάνω^{v1pa3s} ὁ^{dams} Πέτρος^{nam} καί^c ὁ^{dams} Ἰάκωβος^{nam} καί^c Ἰωάννης^{nam} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^c ἄρχω^{v1ad3s} ἐκθαμβέω^{vnpp} καί^c ἀδημονέω^{vnpa}. **v.34** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} περίλυπος^{anfsn} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dms} ψυχὴ^{nnfs} ἐγὼ^{rg-s} ἕως^c θανάτου^{ngms} μένω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^c γρηγορέω^{vdpa2p}. **v.35** καί^c προέρχομαι^{vpaanms} μικρός^{aansn} τίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dms} γῆ^{ngfs} καί^c προσεύχομαι^{v1in3s} ἵνα^c εἴ^{qo} δυνατός^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} παρέρχομαι^{vsaas} ἀπὸ^p αὐτός^{rpms} ὁ^{dms} ὥρα^{nnfs}. **v.36** καί^c λέγω^{v1aa3s} ἁββᾶ^{tp} ὁ^{dms} πατήρ^{nnms} πᾶς^{annpn} δυνατός^{annpn} σύ^{rpds} παραφέρω^{vdaa2s} ὁ^{dms} ποτήριον^{nans} ἀπὸ^p ἐγὼ^{rg-s} οὗτος^{rdans} ἀλλὰ^c οὐ^{xo} τίς^{rqans} ἐγὼ^{rgn-s} θέλω^{v1pa1s} ἀλλὰ^c τίς^{rqans} σύ^{rgn-s}. **v.37** καί^c ἔρχομαι^{v1pn3s} καί^c εὐρίσκομαι^{v1pa3s} αὐτός^{rpam} καθεύδω^{v1paamp} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} Σίμων^{nnms} καθεύδω^{v1pa2s} οὐ^{xo} ἴσχυ^{v1aa2s} εἷς^{nafs} ὥρα^{nafs} γρηγορέω^{vnaa}. **v.38** γρηγορέω^{vdpa2p} καί^c προσεύχομαι^{vdpn2p} ἵνα^c μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaap} εἰς^p πειρασμός^{nam} ὁ^{dms} μένω^{xo} πνεῦμα^{nnms} πρόθυμος^{anmsn} ὁ^{dms} δε^c σὰρξ^{nnfs} ἀσθενής^{anfsn}. **v.39** καί^c πάλιν^{bo} ἀπέρχομαι^{vpaanms} προσεύχομαι^{v1ad3s} ὁ^{dms} αὐτός^{rpams} λόγος^{nam} λέγω^{vpaanms}. **v.40** καί^c ὑποστρέφω^{vpaanms} εὐρίσκομαι^{v1aa3s} αὐτός^{rpam} πάλιν^{bo} καθεύδω^{v1paamp} εἰμι^{v1ix3p} γάρ^c ὁ^{dms} ὀφθαλμός^{nnmp} αὐτός^{rgmp} βαρέω^{vpxnmp} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1ya3p} τίς^{rqans} αὐτός^{rpams} ἀποκρίνομαι^{vsaop}. **v.41** καί^c ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁ^{dms} τρίτος^{aansn} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} καθεύδω^{v1pa2p} ὁ^{dms} λοιπός^{aansn} καί^c ἀναπαύω^{v1pm2p} ἀπέχω^{v1pa3s} ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dms} ὥρα^{nnfs} ἰδοὺ^{vdaa2s} παραδιδώμι^{v1pp3s} ὁ^{dms} υἱός^{nnms} ὁ^{dms} ἀνθρώπος^{ngms} εἰς^p ὁ^{dms} χεῖρ^{nafr} ὁ^{dms} ἁμαρτωλός^{agmpn}. **v.42** ἐγείρω^{vdpe2p} ἄγω^{vspa1p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dms} παραδιδώμι^{v1ppanms} ἐγὼ^{rga-s} ἐγγίζω^{v1xa3s}. **v.43** καί^c εὐθὺς^{bo} ἔτι^{bo} αὐτός^{rpms} λαλέω^{v1paams} παραγίνομαι^{v1pn3s} Ἰούδας^{nnms} εἷς^{nnms} εἰμι^{v1ppxms} ὁ^{dms} δώδεκα^{tn} καί^c μετὰ^p αὐτός^{rpms} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} μετὰ^p μάχαιρα^{ngfp} καί^c ξύλον^{ngnp} παρὰ^p ὁ^{dms} ἀρχιερέως^{ngmp} καί^c ὁ^{dms} γραμματεὺς^{ngmp} καί^c ὁ^{dms} πρεσβύτερος^{agmpn}.

φιλήσω αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς.
καὶ ἔλθων εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει Ῥαββί Ῥαββί καὶ κατε- 45
φίλησεν αὐτόν, οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτόν τὰς χειῖρας αὐτῶν, καὶ 46
ἐκράτησαν αὐτόν. εἷς δὲ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος 47
τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν
αὐτοῦ τὸ ὠτίον. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ὡς ἐπὶ 48
ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ζύλων συλλαβεῖν με. καθ 49
ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατή-
σατέ με, ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτόν 50
πάντες ἔφυγον. Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ περιβε- 51
βλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ καὶ κρατοῦσιν αὐτόν, οἱ νεανί-
σκοι, ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν. 52
Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα καὶ συνέρχονται 53
αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμμα-
τεῖς. καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω 54
εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑ-
πηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ 55
ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ
θανατῶσαι αὐτόν καὶ οὐχ εὗρισκον. πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρ- 56
τύρουν κατ' αὐτοῦ καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καὶ τινες 57

v.44 δίδωμι^{v1ia3s} δέξ^c ὁδ^{nm}s παραδίδωμι^{vppanms} αὐτός^{rpams} σύσσημον^{nans} αὐτός^{rdmp}
λέγω^{vppanms} ὅς^{grams} ἀν^{xo} φιλέω^{vsaa1s} αὐτός^{rpnm}s εἰμί^{v1px3s} κρατέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} καί^c
ἀπάγω^{vdaa2p} ἀσφαλῶς^{bo}. **v.45** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} εὐθέως^{bo} προσέρχομαι^{vpaanms}
αὐτός^{rdms} λέγω^{v1pa3s} ῥαββίth ῥαββίth καί^c καταφιλέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams}. **v.46** ὁ^{dmp} δέ^c
ἐπιβάλλω^{v1aa3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} αὐτός^{rgmp} καί^c κρατέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams}.
v.47 εἷς^{nmms} δέ^c τι-ορινμο^{o dgmp} παρίστημι^{vpxagmp} σπάω^{vpanms} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} παῖω^{v1aa3s}
ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} ὁ^{dams} ἀρχιερέως^{ngms} καί^c ἀφαιρέω^{v1aa3s} αὐτός^{rgms} ὁ^{dams} ὠτίον^{nans}.
v.48 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ὥς^{bo} ἐπὶ^p ληστής^{nams}
ἐξέρχομαι^{v1aa2p} μετὰ^p μάχαιρα^{ngfp} καί^c ζύλον^{ngmp} συλλαμβάνω^{vnaa} ἐγώ^{tpa-s}. **v.49** κατὰ^p
ἡμέρα^{nafs} εἰμί^{v1ix1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} διδάσκω^{vppanms} καί^c οὐ^{xo} κρατέω^{v1aa2p}
ἐγώ^{tpa-s} ἀλλά^c ἵνα^c πληρῶ^{vsap3p} ὁ^{dmp} γραφή^{nnfp}. **v.50** καί^c ἀφίημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpams}
πᾶς^{anmpn} φεύγω^{v1aa3p}. **v.51** καί^c εἷς^{nmms} τι-ορινμο^o νεανίσκος^{nmms} ἀκολουθεῖ^{v1aa3s}
αὐτός^{rdms} περιβάλλω^{vpxpms} σινδόν^{nafs} ἐπὶ^p γυμνός^{agnsn} καί^c κρατέω^{v1pa3p} αὐτός^{rpams}
ὁ^{dmp} νεανίσκος^{nmmp}. **v.52** ὁ^{dms} δέ^c καταλείπω^{vpaanms} ὁ^{dafs} σινδόν^{nafs} γυμνός^{anmsn}
φεύγω^{v1aa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp}. **v.53** καί^c ἀπάγω^{v1aa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} πρὸς^p ὁ^{dams}
ἀρχιερέως^{nams} καί^c συνέρχομαι^{v1pn3p} αὐτός^{rdms} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dmp} ἀρχιερέως^{nmmp} καί^c ὁ^{dmp}
πρεσβύτερος^{anmpn} καί^c ὁ^{dmp} γραμματεὺς^{nmmp}. **v.54** καί^c ὁ^{dms} Πέτρος^{nmms} ἀπὸ^p
μακρόθεν^{bo} ἀκολουθεῖ^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} ἕως^{bo} ἔσω^{bo} εἰς^p ὁ^{dafs} αὐλή^{nafs} ὁ^{dams} ἀρχιερέως^{ngms}
καί^c εἰμί^{v1ix3s} συγκαθήμεναι^{vppnms} μετὰ^p ὁ^{dmp} ὑπηρέτης^{ngmp} καί^c θερμαίνομαι^{vppnms}
πρὸς^p ὁ^{dams} φῶς^{nans}. **v.55** ὁ^{dmp} δέ^c ἀρχιερέως^{nmmp} καί^c ὅλος^{anmsn} ὁ^{dms} συνέδριον^{nmms}
ζητέω^{v1aa3p} κατὰ^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} μαρτυρία^{nafs} εἰς^p ὁ^{dams} θανατόν^{vnaa} αὐτός^{rpams} καί^c οὐ^{xo}
εὗρισκω^{v1aa3p}. **v.56** πολὺς^{anmpn} γάρ^c ψευδομαρτυρέω^{v1aa3p} κατὰ^p αὐτός^{rgms} καί^c ἴσως^{anfpn}
ὁ^{dmp} μαρτυρία^{nmfp} οὐ^{xo} εἰμί^{v1ix3p}.

58 ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν καὶ αὐτοῦ λέγοντες. ὅτι Ἡμεῖς
 ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον
 τὸν χειροποιήτον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποιήτον
 59, 60 οἰκοδομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. καὶ
 ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέ-
 61 γων Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ
 δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδέν ἀπεκρίνατο πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα
 62 αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ. ὁ
 δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐγὼ εἰμι καὶ ὅψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
 καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νε-
 63 φελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρηξάς τοὺς χιτῶνας
 64 αὐτοῦ λέγει Τί ἔτι χρειάν ἔχομεν μαρτύρων. ἠκούσατε τῆς
 βλασφημίας, τί ὑμῖν φαίνεται οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν
 65 εἶναι ἔνοχον θανάτου. Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπύειν αὐτῷ καὶ
 περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ
 λέγειν αὐτῷ Προφήτευσον καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν
 66 ἔβαλλον. Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω ἔρχεται μία
 67 τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως. καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαι-
 νόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ
 68 Ἰησοῦ ἦσθα. ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων Οὐκ οἶδα οὐδέ ἐπίσταμαι
 τί σὺ λέγεις καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον καὶ ἀλέκτωρ ἐφώ-

v.57 καί^c τι-ορινμπ ἀνίστημι^{vpaanmp} ψευδομαρτυρέω^{viaa3p} κατά^p αὐτὸς^{rgms} λέγω^{vppanmp}.
v.58 ὅτι^c ἐγὼ^{grn-p} ἀκούω^{viala1p} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppagms} ὅτι^c ἐγὼ^{grn-s} καταλύω^{vifals} ὁ^{dams}
 ναός^{nam} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} χειροποιήτος^{aamsn} καί^c διὰ^p τρεῖς^{ngfr} ἡμέρας^{ngfr} ἄλλος^{aamsn}
 ἀχειροποιήτος^{aamsn} οἰκοδομέω^{vifals}. **v.59** καί^c οὐδέ^{bo} οὕτω^{bo} ἴσος^{anfsn} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dams}
 μαρτυρία^{nnfs} αὐτός^{rgmp}. **v.60** καί^c ἀνίστημι^{vpaanms} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dams}
 μέσος^{aamsn} ἐπερωτάω^{viala3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} ἀποκρίνομαι^{vipn2s} οὐδεις^{aamsn}
 τίς^{rqans} οὗτος^{rdnmp} σύ^{rg-s} καταμαρτυρέω^{vipa3p}. **v.61** ὁ^{dams} δέ^c σιωπάω^{viala3s} καί^c οὐδεις^{aamsn}
 ἀποκρίνομαι^{viala3s} πάλιν^{bo} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{nnms} ἐπερωτάω^{viala3s} αὐτός^{rgams} καί^c λέγω^{vipa3s}
 αὐτός^{rgams} σύ^{grn-s} εἰμι^{vipx2s} ὁ^{dams} Χριστός^{nnms} ὁ^{dams} υἱός^{nnms} ὁ^{dams} εὐλογητός^{agmsn}.
v.62 ὁ^{dams} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viala3s} ἐγὼ^{grn-s} εἰμι^{vipx1s} καί^c ὁράω^{vifd2p} ὁ^{dams} υἱός^{nam} ὁ^{dams}
 ἀνθρώπος^{ngms} κάθημαι^{vppnams} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὁ^{dams} δύνamis^{ngfs} καί^c ἐρχομαι^{vppnams} μετὰ^p
 ὁ^{dams} νεφέλη^{ngfr} ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms}. **v.63** ὁ^{dams} δέ^c ἀρχιερεὺς^{nnms} διαρρήνυσσι^{vpaanms}
 ὁ^{dams} χιτῶν^{vnam} αὐτός^{rgms} λέγω^{vipa3s} ἔτι^{bo} χρειάν^{nafs} ἔχω^{vipa1p} μάρτυς^{ngmp}.
v.64 ἀκούω^{viala2p} ὁ^{dams} βλασφημία^{ngfs} τίς^{rqans} σύ^{grd-p} φαίνα^{vipe3s} ὁ^{dams} δέ^c πᾶς^{anmpn}
 κατακρίνω^{viala3p} αὐτός^{rgams} εἰμι^{vnp} ἔνοχος^{aamsn} θάνατος^{ngms}. **v.65** καί^c ἄρχω^{viala3p} τι-
 -ορινμπ ἐμπύω^{vnpa} αὐτός^{rgams} καί^c περικαλύπτω^{vnpa} ὁ^{dams} πρόσωπον^{nam} αὐτός^{rgms} καί^c
 κολαφίζω^{vnpa} αὐτός^{rgams} καί^c λέγω^{vnpa} αὐτός^{rgams} προφητεύω^{vdaa2s} καί^c ὁ^{dams} ὑπηρέτης^{nnmp}
 ῥάπισμα^{ndnp} αὐτός^{rgams} βάλλω^{viala3p}. **v.66** καί^c εἰμι^{vppxgms} ὁ^{dams} Πέτρος^{ngms} ἐν^p ὁ^{dams}
 αὐλή^{ndfs} κάτω^{bo} ἐρχομαι^{vipn3s} εἰς^{nnfs} ὁ^{dams} παιδίσκη^{ngfr} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{ngms}. **v.67** καί^c
 ὁράω^{vpaanfs} ὁ^{dams} Πέτρος^{nam} θερμαινόμεναι^{vppmams} ἐμβλέπω^{vpaanfs} αὐτός^{rgams} λέγω^{vipa3s} καί^c
 σύ^{grn-s} μετὰ^p ὁ^{dams} Ναζαρηνός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} εἰμι^{vix2s}.

νησεν. καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς 69
 παρεστηκόσιν, ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. ὁ δὲ πάλιν ἤρνεϊτο 70
 καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ Ἀληθῶς
 ἐξ αὐτῶν εἶ καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ὁ 71
 δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρω-
 πον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν καὶ 72
 ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι
 Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δις ἀπαρνήσῃ, με τρίς καὶ ἐπιβαλὼν
 ἔκλαιεν.

Καὶ εὐθὺς ἐπὶ τὸ πρῶτῳ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς **15**
 μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον
 δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ.
 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων 2
 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ Σὺ λέγεις. καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ 3
 οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέ- 4
 γων Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδὲν ἵδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ 5
 δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη ὥστε θαυμάζουν τὸν Πιλάτον.
 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυσεν αὐτοῖς ἓνα δέσμιον ὃνπερ ἤτοῦντο. 6
 ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμέ- 7
 νος οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβοήσας 8

v.68 ὁδνms δέ^c ἀρνέομαι^{v1ad3s} λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixals} οὐδέ^{bo} ἐπίσταμαι^{v1pnls} τίς^{rgans}
 σύ^{tpn-s} λέγω^{v1pa2s} καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἐξ^{bo} εἰς^p ὁ^{dans} προαύλιον^{nans} καί^c ἀλέκτωρ^{nnms}
 φωνέω^{v1aa3s}. **v.69** καί^c ὁ^{dms} παιδίσκη^{nnfs} ὁράω^{vpaans} αὐτός^{rpams} πάλιν^{bo} ἄρχω^{v1ad3s}
 λέγω^{vnpa} ὁ^{ddmp} παρίστημι^{vpxadmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} ἐκ^p αὐτός^{trgmp} εἰμι^{v1px3s}. **v.70** ὁ^{dms}
 δέ^c πάλιν^{bo} ἀρνέομαι^{v1in3s} καί^c μετὰ^p μικρός^{aamsn} πάλιν^{bo} ὁ^{ddmp} παρίστημι^{vpxanmp} λέγω^{v1ia3p}
 ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} ἀληθῶς^{bo} ἐκ^p αὐτός^{trgmp} εἰμι^{v1px2s} καί^c γάρ^c Γαλιλαῖος^{nnms} εἰμι^{v1px2s}
 καί^c ὁ^{dms} λαλιά^{nnfs} σύ^{trpg-s} ὁμοιάζω^{v1pa3s}. **v.71** ὁ^{dms} δέ^c ἄρχω^{v1ad3s} ἀναθεματίζω^{vnpa} καί^c
 ὀμνύω^{vnpa} ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixals} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} οὗτος^{rdams} ὅς^{trams} λέγω^{v1pa2p}. **v.72** καί^c
 ἐκ^p δευτέρως^{agnsn} ἀλέκτωρ^{nnms} φωνέω^{v1aa3s} καί^c ἀναμνησκώ^{v1iap3s} ὁ^{dms} Πέτρος^{nnms} ὁ^{dgnms}
 ῥῆμα^{ngns} ὅς^{trgns} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{trpms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c πρὶν^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa}
 δις^{bo} ἀπαρνεομαι^{v1ad2s} ἐγώ^{trpa-s} τρίς^{bo} καί^c ἐπιβάλλω^{vpaanms} κλαίω^{v1ia3s}. **15. v.1** καί^c
 εὐθὺς^{bo} ἐπὶ^p ὁ^{dans} πρῶτῳ^{bo} συμβούλιον^{nans} ποιέω^{vpaanmp} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} μετὰ^p ὁ^{dgnmp}
 πρεσβύτερος^{agmpn} καί^c γραμματεὺς^{ngmp} καί^c ὁ^{lons} ὁ^{dms} συνέδριον^{nnms} δέω^{vpaanmp}
 ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἀποφέρω^{v1aa3p} καί^c παραδίδωμι^{v1aa3p} ὁ^{ddms} Πιλάτος^{ndms}. **v.2** καί^c
 ἐπερωτῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dms} Πιλάτος^{nnms} σύ^{tpn-s} εἰμι^{v1px2s} ὁ^{dms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgnmp}
 Ἰουδαίος^{agmpn} ὁ^{dms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{trpms} σύ^{tpn-s} λέγω^{v1pa2s}.
v.3 καί^c κατηγόρεω^{v1ia3p} αὐτός^{trpms} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} πολὺς^{aanpn}. **v.4** ὁ^{dms}
 δέ^c Πιλάτος^{nnms} πάλιν^{bo} ἐπερωτῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} ἀποκρίνομαι^{v1pn2s}
 οὐδεὶς^{aansn} ἵδε¹ πόσος^{roanp} σύ^{trpg-s} καταμαρτυρέω^{v1pa3p}. **v.5** ὁ^{dms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} οὐκέτι^{bo}
 οὐδεὶς^{aansn} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὥστε^c θαυμάζω^{vnpa} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nams}. **v.6** κατὰ^p δέ^c
 ἑορτὴ^{nafs} ἀπολύω^{v1ia3s} αὐτός^{trpmp} εἰς^{nams} δέσμιος^{nams} ὅσπερ^{trams} αἰτέω^{v1im3p}. **v.7** εἰμι^{v1ix3s}
 δέ^c ὁ^{dms} λέγω^{vppnms} Βαραββᾶς^{nnms} μετὰ^p ὁ^{dgnmp} συστασιαστῆς^{ngmp} δέω^{vpxnms} ὅστις^{trnmp}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} στάσις^{ndfs} φόνος^{nams} ποιέω^{v1ia3p}.

- 9 ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλᾶ-
 10 τος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα
 11 αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα
 12 μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλᾶτος ἀποκρι-
 13, 14 τῶν Ἰουδαίων. οἱ δὲ πάλιν ἔκραζαν Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ
 Πιλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οἱ δὲ περισσο-
 15 τέρως ἔκραζαν Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλᾶτος βουλόμενος
 16 τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν καὶ
 17 παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ. Οἱ δὲ
 στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτόν ἔσω τῆς αὐλῆς ὃ ἐστὶν πραιτώριον
 18 καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. καὶ ἐνδύουσιν αὐτόν πορ-
 φύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλεξάντες ἀκάνθινον στέφανον,
 19 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν Χαῖρε βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων,
 20 καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλὰ μῶ καὶ ἐνέπτυσαν αὐτῷ
 21 καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν
 αὐτῷ ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱ-
 μάτια τὰ ἴδια. καὶ ἐξάγουσιν αὐτόν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.
 Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμε-
 νον ἀπ' ἀγροῦ τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου ἵνα ἄρῃ

v.8 καί^c ἀναβοᾶ^vπαanms ὁ^dnmς ὄχλος^{nm} ἀρχω^{viad3s} αἰτέ^vnm καθὼς^{bo} ἀεὶ^{bo} ποιεῖ^{via3s} αὐτός^{rpdm}. **v.9** ὁ^dnmς δέ^c Πιλᾶτος^{nm} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdm} λέγω^vpaanms θέλω^{viap2p} ἀπολύω^{vsaa1s} σύ^{rpdp}-p ὁ^dams βασιλεὺς^{nam} ὁ^dgmp Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.10** γινώσκω^{via3s} γάρ^c ὅτι^c διὰ^p φθόνος^{nam} παραδίδωμι^{viap3p} αὐτός^{rpams} ὁ^dnmρ ἀρχιερεὺς^{nmnp}. **v.11** ὁ^dnmρ δέ^c ἀρχιερεὺς^{nmnp} ἀνασεύ^{viaa3p} ὁ^dams ὄχλος^{nam} ἵνα^c μᾶλλον^{bo} ὁ^dams Βαραββᾶς^{nam} ἀπολύω^{vsaa3s} αὐτός^{rpdm}. **v.12** ὁ^dnmς δέ^c Πιλᾶτος^{nm} ἀποκρίνομαι^vpaonms πάλιν^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} τίς^{rqans} οὖν^c θέλω^{viap2p} ποιέω^{vsaa1s} ὅς^{rrams} λέγω^{viap2p} βασιλεὺς^{nam} ὁ^dgmp Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.13** ὁ^dnmρ δέ^c πάλιν^{bo} κράζω^{viaa3p} σταυρόω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams}. **v.14** ὁ^dnmς δέ^c Πιλᾶτος^{nm} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} τίς^{rqans} γάρ^c κακός^{aansn} ποιέω^{viaa3s} ὁ^dnmρ δέ^c περισσοτέρως^{bo} κράζω^{viaa3p} σταυρόω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams}. **v.15** ὁ^dnmς δέ^c Πιλᾶτος^{nm} βούλομαι^vppnms ὁ^dams ὄχλος^{ndms} ὁ^dams ἱκανός^{aansn} ποιέω^{vnaa} ἀπολύω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^dams Βαραββᾶς^{nam} καί^c παραδίδωμι^{viaa3s} ὁ^dams Ἰησοῦς^{nam} φραγελλώω^vpaanms ἵνα^c σταυρόω^{vsap3s}. **v.16** ὁ^dnmρ δέ^c στρατιώτης^{nmnp} ἀπάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἔσω^{bo} ὁ^dgfs αὐλή^{ngfs} ὅς^{rrams} εἰμί^{viap3s} πραιτώριον^{nmns} καί^c συγκαλέω^{viap3p} ὅλος^{aafsn} ὁ^dams σπεῖρα^{nafs}. **v.17** καί^c ἐνδύω^{viap3p} αὐτός^{rpams} πορφύρα^{nafs} καί^c περιτιθῆμι^{viap3s} αὐτός^{rpams} πλέκω^vpaanmp ἀκάνθινος^{aansn} στέφανος^{nam}. **v.18** καί^c ἀρχω^{viad3p} ἀσπάζομαι^vnpn αὐτός^{rpams} χαίρω^{vdpa2s} βασιλεὺς^{nvms} ὁ^dgmp Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.19** καί^c τύπτω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^dams κεφαλῇ^{nafs} κάλαμος^{ndms} καί^c ἐμπτύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} καί^c τίθημι^vppanmp ὁ^ddanp γόνυ^{nanp} προσκυνέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.20** καί^c ὅτε^{bo} ἐμπαιζω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐκδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^dams πορφύρα^{nafs} καί^c ἐνδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^ddanp ἱμάτιον^{nanp} ὁ^ddanp ἴδιος^{aanpn} καί^c ἐξάγω^{viap3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^c σταυρόω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams}.

τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον 22
ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον Κρανίου Τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ 23
πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον, ὃ δὲ οὐκ ἔλαβεν. καὶ σταυρώσαν- 24
τες αὐτὸν διεμερίζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ
τίς τί ἄρῃ. ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. καὶ ἦν ἡ 25, 26
ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰ-
ουδαίων. Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστὰς ἕνα ἐκ δεξιῶν 27
καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέ- 28
γουσα, Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. Καὶ οἱ παραπορευόμενοι 29
ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγον-
τες Οὐδὲ ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν.
σῶσον σεαυτὸν καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ 30, 31
οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων
ἔλεγον Ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι, ὁ Χριστὸς ὁ 32
βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἵνα ἴδω-
μεν καὶ πιστεύσωμεν καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον
αὐτόν. γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν 33
γῆν ἕως ὥρας ἑννάτης. καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἑννάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰη- 34
σοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων, Ελωι ελωι λαμμᾶ σαβαχθανι ὅ ἐστιν
μεθερμηνευόμενον Ὁ θεὸς μου ὁ θεὸς μου εἰς τί με ἐγκατέ-

v.21 καί^c ἀγγαρεύω^{vīpa3p} παράγω^{vppaams} τι-σριαμο Σίμων^{nam} Κυρηναῖος^{nam} ἔρχομαι^{vppnam}
ἀπό^p ἀγρός^{ngms} ὁ^{dams} πατήρ^{nam} Ἀλέξανδρος^{ngms} καί^c Ροῦφος^{ngms} ἵνα^c αἶρω^{vsaa3s} ὁ^{dams}
σταυρός^{nam} αὐτός^{rgms}. **v.22** καί^c φέρω^{vīpa3p} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p Γολγοθᾶ^{nafs} τόπος^{nam} ὅς^{trns}
εἰμι^{vīpx3s} μεθερμηνεύω^{vpprns} κρανίον^{ngms} τόπος^{nnms}. **v.23** καί^c διδωμι^{vīa3p} αὐτός^{rgms}
πίνω^{naa} σμυρνίζω^{vpxpams} οἶνος^{nam} ὁ^{dams} δέ^c οὐ^{xo} λαμβάνω^{vīaa3s}. **v.24** καί^c σταυρόω^{vpaanmp}
αὐτός^{rgms} διαμερίζω^{vīa3p} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nam} αὐτός^{rgms} βάλλω^{vppanmp} κλῆρος^{nam} ἐπὶ^p
αὐτός^{rgam} τὶς^{rgms} τὶς^{rgms} αἶρω^{vsaa3s}. **v.25** εἰμι^{vīix3s} δέ^c ὥρα^{nnfs} τρίτος^{anfsn} καί^c
σταυρόω^{vīaa3p} αὐτός^{rgms}. **v.26** καί^c εἰμι^{vīix3s} ὁ^{dams} ἐπιγραφῇ^{nnfs} ὁ^{dams} αἰτία^{ngfs} αὐτός^{rgms}
ἐπιγράφω^{vpxpnfs} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dams} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.27** καί^c σὺν^p αὐτός^{rgms}
σταυρόω^{vīpa3p} δύο^{tn} ληστὴς^{nam} εἰς^{nam} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} καί^c εἰς^{nam} ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn}
αὐτός^{rgms}. **v.28** καί^c πληρόω^{vīap3s} ὁ^{dams} γράφῃ^{nnfs} ὁ^{dams} λέγω^{vppanfs} καί^c μετὰ^p ἄνομος^{agmpn}
λογίζομαι^{vīap3s}. **v.29** καί^c ὁ^{dams} παραπορεύομαι^{vppnnmp} βλασφημέω^{vīa3p} αὐτός^{rgms}
κινέω^{vppanmp} ὁ^{dams} κεφαλῇ^{nam} αὐτός^{rgmp} καί^c λέγω^{vppanmp} οὐ^a ὁ^{dams} καταλύω^{vppanms} ὁ^{dams}
ναός^{nam} καί^c ἐν^p τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{ndfp} οἰκοδομέω^{vppanms}. **v.30** σῶζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{xams} καί^c
καταβαίνω^{vdaa2s} ἀπό^p ὁ^{dams} σταυρός^{ngms}. **v.31** ὁμοίως^{bo} δέ^c καί^c ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{nnmp}
ἐμπαίζω^{vppanmp} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} μετὰ^p ὁ^{dams} γραμματεὺς^{ngmp} λέγω^{vīa3p} ἄλλος^{aampn}
σῶζω^{vīaa3s} ἑαυτοῦ^{xams} οὐ^{xo} δύναμαι^{vīpn3s} σῶζω^{vnaa}. **v.32** ὁ^{dams} Χριστός^{nnms} ὁ^{dams}
βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dams} Ἰσραὴλ^p καταβαίνω^{vdaa3s} νῦν^{bo} ἀπό^p ὁ^{dams} σταυρός^{ngms} ἵνα^c ὁράω^{vsaa1p}
καί^c πιστεύω^{vsaa1p} καί^c ὁ^{dams} συσταυρόω^{vpxpnm} αὐτός^{rgms} ὠνειδίζω^{vīa3p} αὐτός^{rgms}.
v.33 γίνομαι^{vpadgfs} δέ^c ὥρα^{ngfs} ἔκτος^{agfsn} σκότος^{nnms} γίνομαι^{vīad3s} ἐπὶ^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dams} γῆ^{nafs}
ἕως^c ὥρα^{ngfs} ἑνατος^{agfsn}.

35 λιπές. καί τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον Ἰδοὺ
36 Ἥλιαν φωνεῖ. δραμῶν δέ εἷς καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους περι-
37 ἥλιος καθελεῖν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην
38 ἐξέπνευσεν. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο
39 ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ
ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως κράζας ἐξέπνευσεν εἶπεν Ἀληθῶς ὁ
40 ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν θεοῦ. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ
μακρόθεν θεωροῦσαι ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ
Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσὴ μήτηρ καὶ Σαλώμη
41 αἱ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν
αὐτῷ καί, ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.
42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης ἐπεὶ ἦν παρασκευὴ ὃ ἐστὶν προσάβ-
43 βατον. ἤλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας εὐσχήμων βουλευτὴς
ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ τολμή-
σας εἰσῆλθεν πρὸς Πιλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
44 ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν καὶ προσκαλεσάμε-
45 νος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτόν εἰ πάλαι ἀπέθανεν, καὶ
46 γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. καὶ
ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτόν ἐνεῖλησεν τῇ σινδόνι καὶ

v.34 καί^c ὁδδfs ὦρα^{ndis} ὁδδfs ἔνατος^{adfsn} βοάω^{viaa3s} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanms} ελω^{ta} ελω^{ta} λεμαth σαβαχθάν^{ta} ὅς^{rrnms} εἰμι^{vixp3s} μεθερμηνεύω^{vppnnms} ὁdnms θεός^{nnms} ἐγώ^{rrp-g-s} ὁdnms θεός^{nnms} ἐγώ^{rrp-g-s} εἰς^p τίς^{rqnas} ἐγώ^{rrp-a-s} ἐγκαταλείπω^{viaa2s}. **v.35** καί^c τι-ορινμip ὁdgmπ παρίστημι^{vpxagmp} ἀκούω^{vpaanmp} λέγω^{via3p} ἰδου^{vdaa2s} Ἡλίας^{nnms} φωνένω^{vipa3s}. **v.36** τρέχω^{vpaanms} δέ^c εἰς^{nnms} καί^c γερμίζω^{vpaanms} ὁπόνγγος^{nams} ὅξος^{ngns} περὶ^{nnms} τῆς^{nnms} ταβου^{vpaanms} τῆς^{nnms} ἡλι^{vpaanms} καὶ^c τοῦ^{vpaanms} ἰσραήλ^{vpaanms} αὐτός^{ndms} ποτιζέ^{viaa3s} αὐτός^{rrpms} λέγω^{vppanms} ἀφήμι^{vdaa2p} ὁράω^{vsaalp} εἰq^o ἔρχομαι^{vipn3s} Ἡλίας^{nnms} καθαίρω^{vnaa} αὐτός^{rrpms}. **v.37** ὁdnms δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀφήμι^{vpaanms} φωνή^{nafas} μέγας^{aafsn} ἐκπνέω^{viaa3s}. **v.38** καί^c ὁdnms καταπέτασμα^{nnms} ὁdgmms ναός^{ngms} σχίζω^{vipap3s} εἰς^p δύο^{tn} ἀπό^p ἄνωθεν^{bo} ἕως^c κάτω^{bo}. **v.39** ὁράω^{vpaanms} δέ^c ὁdnms κεντυρίων^{nnms} ὁdnms παρίστημι^{vpxanms} ἐκ^p ἐναντίας^{agfsn} αὐτός^{rrpms} ὅτι^c οὕτω^{bo} κράζω^{vpaanms} ἐκπνέω^{viaa3s} λέγω^{viaa3s} ἀληθινός^{bo} ὁdnms ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} υἱός^{nnms} ἐμῆ^{vix3s} θεός^{ngms}. **v.40** εἰμι^{vixp3p} δέ^c καί^c γυνή^{nnfp} ἀπό^p μακρόθεν^{bo} θεωρῶ^{vppanfp} ἐν^p ὧς^{rrdp} εἰμι^{vix3s} καί^c Μαρία^{nnfs} ὁdnfs Μαγδαληνή^{nnfs} καί^c Μαρία^{nnfs} ὁdnfs ὁdgmms Ἰάκωβος^{ngms} ὁdgmms μικρός^{agmsn} καί^c Ἰωσή^{ngms} μήτηρ^{nnfs} καί^c Σαλώμη^{nnfs}. **v.41** ὅς^{rrnfp} καί^c ὅτε^{bo} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁδδfs Γαλιλαία^{ndfs} ἀκολουθεῖω^{via3p} αὐτός^{rrpms} καί^c διακονέω^{via3p} αὐτός^{rrpms} καί^c ἄλλος^{anfpn} πολὺς^{anfpn} ὁdnfp συναναβαίνω^{vpaanfp} αὐτός^{rrpms} καί^c ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.42** καί^c ἦδη^{bo} ὁψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} ἐπεί^c εἰμι^{vix3s} παρascκευή^{nnfs} ὅς^{rrnms} εἰμι^{vixp3s} προσάθεσθαι^{nnms}. **v.43** ἔρχομαι^{viaa3s} Ἰωσή^{fp} ὁdnms ἀπό^p Ἀρμεθαθαί^{ngfs} εὐσχήμων^{anmsn} βουλευτής^{nnms} ὅς^{rrnms} καί^c αὐτός^{rrpms} εἰμι^{vix3s} προσδέχομαι^{vppnnms} ὁdafs βασιλεία^{nafs} ὁdgmms θεός^{ngms} τολμάω^{vpaanms} εἰσερχομαι^{viaa3s} πρὸς^p Πιλάτος^{nams} καί^c αἰτέω^{viam3s} ὁdans σῶμα^{nans} ὁdgmms Ἰησοῦς^{ngms}. **v.44** ὁdnms δέ^c Πιλάτος^{nnms} θαυμάζω^{viaa3s} εἰq^o ἦδη^{bo} θνήσκει^{vixa3s} καί^c προσκαίεσθαι^{vpadnms} ὁdams κεντυρίων^{nams} ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rrpms} εἰq^o πάλαι^{bo} ἀποθνήσκω^{viaa3s}. **v.45** καί^c γινώσκω^{vpaanms} ἀπό^p κεντυρίων^{ngms} δωρόεμαι^{viaa3s} ὁdans σῶμα^{nans} ὁdgmms Ἰωσή^{fp}.

κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. ἡ δὲ 47
Μαρία ἡ Μαгдаληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαгдаληνὴ καὶ 16
Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλ-
θοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρωτὶ τῆς μιᾶς σαββάτων 2
ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἔλεγον 3
πρὸς ἑαυτάς Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ
μνημείου. καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ 4
λίθος, ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνη- 5
μεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιotois περιβεβλημέ-
νον στολὴν λευκὴν καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς Μὴ 6
ἐκθαμβεῖσθε, Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον,
ἡγέρθη οὐκ ἔστιν ὧδε, ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλ’ 7
ὑπάγετε εἰπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προάγει
ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτόν ὄψεσθε καθὼς εἶπεν ὑμῖν.
καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου εἶχεν δὲ αὐτάς 8
τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γάρ.
Ἀναστὰς δὲ πρωτὶ πρώτη σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μα- 9
γδαληνῇ ἀφ’ ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα 10
ἀπήγγειλεν τοῖς μετ’ αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσιν καὶ κλαίου-

v.46 καί^c ἀγοράζω^{vpaanms} συνδών^{nfaf} καί^c καθαιρέω^{vpaanms} αὐτό^s ^rgrams ἐνεῖλε^v ^viaa3s ὁδ^{dfs}
συνδών^{ndfs} καί^c κατατίθημι^v ^viaa3s αὐτό^s ^rgrams ἐν^p μνημεῖον^{ndns} ὅ^s ^rtnms εἰμι^v ^vix3s λατομέω^v ^vpxpns
ἐκ^p πέτρα^{ngfs} καί^c προσκυλίω^v ^viaa3s λίθος^{nams} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} ὁ^dgns μνημεῖον^{ngns}.
v.47 ὁ^{dnfs} δέ^c Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαгдаληνῇ^{nnfs} καί^c Μαρία^{nnfs} Ἰωσῆ^{ngms} θεωρέω^v ^viaa3p
ποῦ^{xo} τίθημι^v ^vipp3s. **16. v.1** καί^c διαγίνομαι^v ^vpadgns ὁ^dgns σάββατον^{ngns} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs}
Μαгдаληνῇ^{nnfs} καί^c Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ὁ^dgms Ἰακώβος^{ngms} καί^c Σαλώμη^{nnfs} ἀγοράζω^v ^viaa3p
ἄρωμαⁿ ^vanp ἵνα^c ἔρχομαι^v ^vaanp ἀλείφω^v ^vsa3p αὐτό^s ^rgrams. **v.2** καί^c λίαν^{bo} πρωτ^{bo}
ὁ^dgfs εἰ^s ^{ngfs} σάββατον^{ngp} ἔρχομαι^v ^vipn3p ἐπὶ^p ὁ^dans μνημεῖον^{nans} ἀνατέλλω^v ^vaa3p ὁ^dgms
ἡλῖος^{ngms}. **v.3** καί^c λέγω^v ^viaa3p πρὸς^p ἑαυτοῦ^r ^vafp τί^s ^rgrams ἀποκυλίω^v ^vifa3s ἐγὼ^r ^vpd-p ὁ^dams
λίθος^{nams} ἐκ^p ὁ^dgfs θύρα^{ngfs} ὁ^dgns μνημεῖον^{ngns}. **v.4** καί^c ἀναβλέπω^v ^vaanp θεωρέω^v ^viaa3p
ὅτι^c ἀποκυλίω^v ^vix3s ὁ^dnms λίθος^{nms} εἰμι^v ^vix3s γάρ^c μέγας^{anms} σφόδρα^{bo}. **v.5** καί^c
εἰσερχομαι^v ^vaanp εἰς^p ὁ^dans μνημεῖον^{nans} ὁράω^v ^viaa3p νεανίσκος^{nams} καθήμεν^v ^vppnams ἐν^p ὁ^ddpn
δεξιό^v ^vadpnr περιβάλλω^v ^vpxpams στολὴ^{nafs} λευκός^v ^vaafsn καί^c ἐκθαμβέω^v ^viaa3p. **v.6** ὁ^dnms δέ^c
λέγω^v ^viaa3s αὐτό^s ^rpdp μὴ^{xo} ἐκθαμβέω^v ^vdp2p Ἰησοῦς^{nams} ζητέω^v ^viaa3p ὁ^dams Ναζαρηνός^{nams}
ὁ^dams σταυρό^v ^vpxpams ἐγείρω^v ^viaa3s οὐ^{xo} εἰμι^v ^vix3s ὧδε^{bo} ἴδεⁱ ὁ^dnms τόπος^{nms} ὅπου^{bo}
τίθημι^v ^viaa3p αὐτό^s ^rgrams. **v.7** ἀλλά^c ὑπάγω^v ^vdaa2p λέγω^v ^vdaa2p ὁ^ddpnr μαθητῆς^{ndmp} αὐτό^s ^rpgms
καί^c ὁ^dams Πέτρος^{ndms} ὅτι^c προάγω^v ^viaa3s σύ^r ^vpa-p εἰς^p ὁ^dafs Γαλιλαία^{nafs} ἐκεῖ^{bo} αὐτό^s ^rgrams
ὁράω^v ^vid2p καθὼς^{bo} λέγω^v ^viaa3s σύ^r ^vpd-p. **v.8** καί^c ἐξέρχομαι^v ^vaanp ταχύ^s ^vbo φεύγω^v ^viaa3p ἀπὸ^p
ὁ^dgns μνημεῖον^{ngns} ἔχω^v ^viaa3s δέ^c αὐτό^s ^rpaip τρόμος^{nms} καί^c ἔκστασις^{nms} καί^c οὐδεὶς^v ^vadms
οὐδεὶς^v ^vaansn λέγω^v ^viaa3p φοβέομαι^v ^vin3p γάρ^c. **v.9** ἀνίστημι^v ^vaanms δέ^c πρωτ^{bo} ^vadms
σάββατον^{ngns} φαίνω^v ^viaa3s πρῶτος^{bo} Μαρία^{ndfs} ὁ^ddfs Μαгдаληνῇ^{ndfs} ἀπὸ^p ὅ^s ^rgfs ἐκβάλλω^v ^viaa3s
ἑπτὰ^{tn} δαιμόνιονⁿ ^vanp.

- 11 σιν, κάκεινοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ αὐτῆς ἡπίστη-
 12 σαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη
 13 ἐν ἑτέρῳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀγρόν, κάκεινοι ἀπελθόντες
 14 ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς, οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. Ὑστερον
 ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκα ἐφανερώθη καὶ ὠνειδισεν τὴν
 ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν
 15 ἐγγεγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες
 εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύζετε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει.
 16 ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακρι-
 17 θήσεται. σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν ταῦτα παρακολουθήσει,
 ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν γλώσσαις λαλήσουσιν
 18 καιναῖς. ὄφεις ἄροῦσιν κἂν θανάσιμόν τι πῖωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς
 βλάψει, ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν.
 19 Ὁ μὲν οὖν κύριος μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς ἀνελήφθη εἰς τὸν
 20 οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἐξε-
 λθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν
 λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων Ἀμήν.

v.10 ἐκεῖνος^{rdnfs} πορεύομαι^{vpaonfs} ἀπαγγέλλω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} μετὰ^p αὐτοῦς^{rgms} γίνομαι^{vpadmmp} πενθέω^{vppadmmp} καί^c κλαίω^{vppadmmp}. **v.11** κάκεινος^{rdnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^c ζάω^{vipa3s} καί^c θεάομαι^{vipap3s} ὑπὸ^p αὐτοῦς^{rgfs} ἀπιστέω^{viaa3p}. **v.12** μετὰ^p δέ^c οὗτος^{rdanp} δύο^{ndmp} ἐκ^p αὐτοῦς^{rgmp} περιπατέω^{vppadmmp} φανερόω^{vipap3s} ἐν^p ἑτεροῦς^{adfsn} μορφῇ^{ndfs} πορεύομαι^{vppndmp} εἰς^p ἀγρός^{nam}. **v.13** κάκεινος^{rdnmp} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} ὁ^{ddmp} λοιπός^{admpn} οὐδέ^{bo} ἐκεῖνος^{rdmmp} πιστεύω^{viaa3p}. **v.14** ὕστερος^{bo} ἀνάκειμαι^{vppndmp} αὐτοῦς^{rdmmp} ὁ^{ddmp} ἑνδεκα^{tn} φανερόω^{vipap3s} καί^c ὠνειδίζω^{viaa3s} ὁ^{dafs} ἀπιστία^{nafs} αὐτοῦς^{rgmp} καί^c σκληροκαρδία^{nafs} ὅτι^c ὁ^{ddmp} θεάομαι^{vppadmmp} αὐτοῦς^{rgams} ἐγείρω^{vpxpams} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa3p}. **v.15** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτοῦς^{rgdmp} πορεύομαι^{vpaonmp} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nam} ἅπας^{aamsn} κηρύσσω^{vdaa2p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nam} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} κτίσις^{ndfs}. **v.16** ὁ^{dnms} πιστεύω^{vpaanms} καί^c βαπτίζω^{vpaanms} σὺ^{vifp3s} ὁ^{dnms} δέ^c ἀπιστέω^{vpaanms} κατακρίνω^{vifp3s}. **v.17** σημεῖον^{nnmp} δέ^c ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vpaadmmp} οὗτος^{rdnmp} παρακολουθεῖ^{vifa3s} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγ^{rg-s} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{vifa3p} γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vifa3p} καινός^{adfpn}. **v.18** ὄφης^{nam} αἶρω^{vifa3p} κἂν^{qo} θανάσιμος^{aansn} τι-σριανσ πίνω^{vsaa3p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} αὐτοῦς^{rgamp} βλάπτω^{vifa3s} ἐπὶ^p ἄρρωστος^{aamnp} χεῖρ^{nanp} ἐπιτίθημι^{vifa3p} καί^c καλῶς^{bo} ἔχω^{vifa3p}. **v.19** ὁ^{dnms} μέν^{xo} οὖν^c κύριος^{nnms} μετὰ^p ὁ^{dans} λαλέω^{vnaa} αὐτοῦς^{rgdmp} ἀναλαμβάνω^{vipap3s} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nam} καί^c καθίζω^{viaa3s} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.20** ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^c ἐξέρχομαι^{vpaanmp} κηρύσσω^{viaa3p} πανταχοῦ^{bo} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} συνεργέω^{vppagms} καί^c ὁ^{dams} λόγος^{nam} βεβαιόω^{vppagms} διὰ^p ὁ^{dgnp} ἐπακολουθεῖ^{vppagnp} σημεῖον^{ngnp} ἀμήνth.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ 1
τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων. καθὼς παρέδο- 2
σαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ 3
λόγου. ἔδοξεν καὶ μοι παρηκολουθηκóτι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκρι- 4
βῶς καθεξῆς σοι γράψαι κράτιστε Θεόφιλε. ἵνα ἐπιγνῶς περὶ 5
ᾧ κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις 6
Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχα- 7
ρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων 8
Ἀαρών καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ. ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφό- 9
τεροι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς 10
καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου ἀμεμπτοί. καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέ- 11
κνον καθότι ἡ Ἑλισάβετ ἦν στείρα καὶ ἀμφοτέροι προβεβηκότες 12
ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐ- 13
τὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θεοῦ. κατὰ τὸ 14
ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχεν τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν 15
τοῦ κυρίου. καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦν προσευχόμενον 16
ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου 17
ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. καὶ ἑτα- 18
ράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. εἶπεν 19

1. v.1 ἐπειδὴ περ^c πολὺς^{anmpn} ἐπιχειρῶν^{v1aa3p} ἀνατάσσομαι^{vnad} διήγησις^{nafs} περὶ^p
ὁ^{dgnp} πληροφoρῶν^{vpxpgmp} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-p} πρᾶγμα^{ngmp}. **v.2** καθὼς^{bo} παραδίδωμι^{v1aa3p}
ἐγὼ^{tpd-p} ὁ^{dgnmp} ἀπὸ^p ἀρχῆς^{ngfs} αὐτόπτης^{anmpn} καὶ^c ὑπηρέτης^{anmp} γίνομαι^{vpadnmp} ὁ^{dgnms}
λόγος^{ngms}. **v.3** δοκέω^{v1aa3s} κάγω^{tpd-s} παρακολουθεῶ^{vpxadms} ἄνωθεν^{bo} πᾶς^{adnmp} ἀκριβῶς^{bo}
καθεξῆς^{bo} οὐ^{tpd-s} γράφω^{vnaa} κράτιστος^{avmsn} Θεόφιλος^{nvms}. **v.4** ἵνα^c ἐπιγνώσκω^{vsaas}
περὶ^p ὅς^{trgmp} κατηχέω^{v1ap2s} λόγος^{ngmp} ὁ^{dafs} ἀσφάλεια^{nafs}. **v.5** γίνομαι^{v1ad3s} ἐν^p
ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} Ἡρώδης^{ngms} ὁ^{dgnms} βασιλεὺς^{ngms} ὁ^{dgnfs} Ἰουδαία^{ngfs} ἱερεὺς^{nnms} τι-σρινμισ
ὄνομα^{ndns} Ζαχαρίας^{nnms} ἐκ^p ἐφημερία^{ngfs} Ἀβιά^{tp} καὶ^c ὁ^{dgnfs} γυνή^{nnfs} αὐτός^{trpgms} ἐκ^p ὁ^{dgnfs}
θυγάτηρ^{ngfp} Ἀαρών^{tp} καὶ^c ὁ^{dgnns} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{trpgfs} Ἑλισάβετ^{tp}. **v.6** εἰμι^{v1ix3p} δέ^c
δίκαιος^{anmpn} ἀμφοτέροι^{anmpn} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} πορευόμεν^{vppnmp} ἐν^p πᾶς^{adfpn} ὁ^{ddfp}
ἐντολή^{ndfp} καὶ^c δικαίωμα^{ndnp} ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms} ἀμεμπτος^{anmpn}. **v.7** καὶ^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s}
αὐτός^{tpdmp} τέκνον^{nnms} καθότι^{bo} ὁ^{dgnfs} Ἑλισάβετ^{tp} εἰμι^{v1ix3s} στείρα^{nnfs} καὶ^c ἀμφοτέροι^{anmpn}
προβαίνω^{vpxanmp} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} αὐτός^{trpgmp} εἰμι^{v1ix3p}. **v.8** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c ἐν^p
ὁ^{dgnms} ἱερατεῦω^{vnpa} αὐτός^{trpms} ἐν^p ὁ^{ddfs} τάξις^{ndfs} ὁ^{dgnfs} ἐφημερία^{ngfs} αὐτός^{trpgms} ἔναντι^{bo}
ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}. **v.9** κατὰ^p ὁ^{dams} ἔθος^{ngms} ὁ^{dgnfs} ἱερατεία^{ngfs} λαγχάνω^{v1aa3s} ὁ^{dgnms}
θυμιᾶ^{vnaa} εἰσερχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dams} ναός^{ngms} ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms}. **v.10** καὶ^c πᾶς^{anmsn}
ὁ^{dgnns} πλῆθος^{nnms} ὁ^{dgnms} λαός^{ngms} εἰμι^{v1ix3s} προσευχομαι^{vppnms} ἔξω^{bo} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὁ^{dgnms}
θυμίαμα^{ngms}. **v.11** ὁράω^{v1ap3s} δέ^c αὐτός^{trpms} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} ἱστημι^{vpxanms}
ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὁ^{dgnms} θυσιαστήριον^{ngms} ὁ^{dgnms} θυμίαμα^{ngms}. **v.12** καὶ^c τaráσσω^{v1ap3s}
Ζαχαρίας^{nnms} ὁράω^{vpaanms} καὶ^c φόβος^{nnms} ἐπιτίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{trpms}.

δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος Μὴ φοβοῦ Ζαχαρία διότι εἰσηκούσθη
 ἡ δέησίς σου καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱὸν σοι καὶ
 14 καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ
 15 ἀγαλλίασις καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. ἔ-
 σται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ
 πῖνῃ καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς
 16 αὐτοῦ. καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον
 17 τὸν θεὸν αὐτῶν. καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν
 πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ
 τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων ἐτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν
 18 κατεσκευασμένον. Καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον Κα-
 τὰ τί γνώσομαι τοῦτο ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνή μου
 19 προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγε-
 λος εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ
 θεοῦ καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι
 20 ταῦτα, καὶ ἰδοὺ ἔσθι σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι
 ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις
 21 μου οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. Καὶ ἦν ὁ
 λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν
 22 αὐτόν ἐν τῷ ναῷ. ἔξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς καὶ
 ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ, καὶ αὐτὸς ἦν δια-

v.13 λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτὸς^{rpams} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} μὴ^{xo} φοβεομαι^{vdpm2s} Ζαχαρίας^{nvms}
 διότι^c εἰσακούω^{v1ap3s} ὁ^{dnfs} δέησις^{nnfs} συ^{tpg-s} καί^c ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} συ^{tpg-s} Ἐλισάβετ^{tp} γεννάω^{v1fa3s}
 υἱός^{nams} συ^{tpd-s} καί^c καλέω^{v1fa2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpams} Ἰωάννης^{nams}. **v.14** καί^c
 εἰμι^{v1fx3s} χαρά^{nnfs} συ^{tpd-s} καί^c ἀγαλλίασις^{nnfs} καί^c πολὺς^{anmpn} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} γεννάω^{ndfs}
 αὐτός^{rpams} χαίρω^{v1fo3p}. **v.15** εἰμι^{v1fx3s} γάρ^c μέγας^{anmsn} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} καί^c
 οἶνος^{nams} καί^c σίκερα^{to} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πίνω^{vsaa3s} καί^c πνεῦμα^{ngms} ἅγιος^{agnsn} πίμπλημι^{v1fp3s}
 ἔτι^{bo} ἐκ^p κοιλίας^{ngfs} μητρη^{ngfs} αὐτός^{rpams}. **v.16** καί^c πολὺς^{aampn} ὁ^{damp} υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^{tp}
 ἐπιστρέφω^{v1fa3s} ἐπὶ^p κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} αὐτός^{rpamp}. **v.17** καί^c αὐτός^{rpams}
 προέρχομαι^{v1fd3s} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpams} ἐν^p πνεῦμα^{ndms} καί^c δύναμις^{ndfs} Ἡλίας^{ngms}
 ἐπιστρέφω^{vnaa} καρδία^{nafp} πατὴρ^{ngmp} ἐπὶ^p τέκνον^{nanp} καί^c ἀπειθής^{aampn} ἐν^p φρόνησις^{ndfs}
 δίκαιος^{agmpn} ἐτοιμάζω^{vnaa} κύριος^{ndms} λαός^{nams} κατασκευάζω^{vpxpams}. **v.18** καί^c λέγω^{v1aa3s}
 Ζαχαρίας^{nnms} πρὸς^p ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} κατὰ^p τὴς^{rqans} γινώσκω^{v1fd1s} οὗτος^{rdans} ἐγὼ^{tpn-s} γάρ^c
 εἰμι^{v1px1s} πρεσβύτης^{nnms} καί^c ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ἐγὼ^{tpg-s} προβαίνο^{vpxanfs} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}
 αὐτός^{rpams}. **v.19** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ἐγὼ^{tpn-s}
 εἰμι^{v1px1s} Γαβριὴλ^{tp} ὁ^{dnms} παρίστημι^{vpxanms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dams} θεός^{ngms} καί^c ἀποστέλλω^{v1ap1s}
 λαλέω^{vnaa} πρὸς^p συ^{tpa-s} καί^c εὐαγγελίζω^{vnam} συ^{tpd-s} οὗτος^{rdanp}. **v.20** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s}
 εἰμι^{v1fx2s} σιωπῶν^{vppanms} καί^c μὴ^{xo} δύναμαι^{vppnnms} λαλέω^{vnaa} ἄχρι^p ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngmp}
 γίνωμαι^{vsad3s} οὗτος^{rdnnp} ἀντὶ^p ὅς^{rgmp} οὐ^{xo} πιστεύω^{v1aa2s} ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} ἐγὼ^{tpg-s} ὅστις^{nnms}
 πληρῶν^{v1fp3p} εἰς^p ὁ^{dams} καιρός^{nams} αὐτός^{rpamp}. **v.21** καί^c εἰμι^{v1vix3s} ὁ^{dnms} λαός^{nnms}
 προσδοκάω^{vppanms} ὁ^{dams} Ζαχαρίας^{nams} καί^c θαυμάζω^{v1aa3p} ἐν^p ὁ^{ddms} χρονίζω^{vnpa} αὐτός^{rpams}
 ἐν^p ὁ^{ddms} ναός^{ndms}.

νεύων αὐτοῖς καὶ διέμενον κωφός. καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν 23
αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἑλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ 24
καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα. ὅτι Οὕτως μοι 25
πεποίηκεν ὁ κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπέιδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός
μου ἐν ἀνθρώποις. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος 26
Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ἧ ὄνομα Ναζα-
ρετ. πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ ἐξ 27
οἴκου Δαβὶδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαρίας. καὶ εἰσελ- 28
θὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπεν Χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ κύριος
μετὰ σοῦ εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη 29
ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ ἀσπασμός
οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ Μὴ φοβοῦ Μαρίας, εὖρες 30
γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ 31
υἷόν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας 32
καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν
θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶ- 33
κον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται
τέλος. εἶπεν δὲ Μαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον Πῶς ἔσται τοῦτο 34
ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ 35

v.22 ἐξέρχομαι^{vpaanms} δέ^c οὐ^{xo} δύναιμι^{viin3s} λαλέω^{vnaa} αὐτός^{rpdmP} καί^c ἐπιγινώσκω^{viaa3p}
ὅτι^c ὀπτασία^{nafs} ὁράω^{vixa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} νὰός^{ndms} καί^c αὐτός^{rpms} εἰμι^{viix3s} διανεύω^{vppanms}
αὐτός^{rpdmP} καί^c διαμένω^{vlia3s} κωφός^{anmsn}. **v.23** καί^c γίνομαι^{viad3s} ὡς^{bo} πύμνημι^{viap3p}
ὁ^{dnfr} ἡμέρα^{nnfr} ὁ^{dgfs} λειτουργίαν^{ngfs} αὐτός^{rpms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{namms}
αὐτός^{rpms}. **v.24** μετὰ^p δέ^c οὗτος^{rdafp} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} συλλαμβάνω^{viaa3s} Ἑλισάβετ^{tp}
ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} αὐτός^{rpms} καί^c περικρύβω^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxafs} μὴν^{namP} πέντε^{tn} λέγω^{vppanfs}.
v.25 ὅτι^c οὕτω^{bo} ἐγώ^{rpds} ποιέω^{vixa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐν^p ἡμέρα^{ndfr} ὅς^{rrdfp} ἐφοράω^{viaa3s}
ἀφαιρέω^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνειδος^{nans} ἐγώ^{rpds} ἐν^p ἀνθρωπος^{ndmp}. **v.26** ἐν^p δέ^c ὁ^{ddms} μὴν^{ndms}
ὁ^{ddms} ἔκτος^{admsn} ἀποστέλλω^{viap3s} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} Γαβριήλ^{tp} ὑπὸ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
εἰς^p πόλιν^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ὅς^{rrdfs} ὄνομα^{nnms} Ναζαρά^{tp}. **v.27** πρὸς^p παρθένος^{nafs}
μνηστεύω^{vpxpafs} ἀνὴρ^{ndms} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnms} Ἰωσήφ^{tp} ἐκ^p οἴκος^{ngms} Δαυιδ^{tp} καί^c ὁ^{dnms}
ὄνομα^{nnms} ὁ^{dgfs} παρθένος^{ngfs} Μαρίας^{tp}. **v.28** καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms}
πρὸς^p αὐτόν^{tpafs} λέγω^{viaa3s} χάρις^{vdpaa2s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} μετὰ^p σὺ^{tpgs}
εὐλογέω^{vpxpafs} σὺ^{tpn-s} ἐν^p γυνή^{ndfr}. **v.29** ὁ^{dnfs} δέ^c ὁράω^{vpaanfs} διαταράσσω^{viap3s} ἐπὶ^p ὁ^{ddms}
λόγος^{ndms} αὐτός^{rpms} καί^c διαλογίζομαι^{viin3s} ποταπός^{anmsn} εἰμι^{vopx3s} ὁ^{dnms} ἀσπασμός^{nnms}
οὗτος^{rdnms}. **v.30** καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} αὐτός^{rpdfs} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s}
Μαρία^{tp} εὐρίσκω^{viaa2s} γὰρ^c χάρις^{nafs} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.31** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s}
συλλαμβάνω^{vifd2s} ἐν^p γαστήρ^{ndfs} καί^c τίκτω^{vifd2s} υἱός^{namms} καί^c καλέω^{vifa2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{namms}
αὐτός^{rpms} Ἰησοῦς^{namms}. **v.32** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vifx3s} μέγας^{namms} καί^c υἱός^{nnms} ὑψίστος^{agmsn}
καλέω^{vifp3s} καί^c διδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdmms} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} θρόνος^{namms} Δαυιδ^{tp}
ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpms}. **v.33** καί^c βασιλεύω^{vifa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} οἶκος^{namms} Ἰακώβ^{tp} εἰς^p
ὁ^{damp} αἰὼν^{namP} καί^c ὁ^{dgfs} βασιλείαν^{ngfs} αὐτός^{rpms} οὐ^{xo} εἰμι^{vifx3s} τέλος^{nnms}. **v.34** λέγω^{viaa3s}
δέ^c Μαρία^{tp} πρὸς^p ὁ^{dams} ἄγγελος^{namms} πῶς^{bo} εἰμι^{vifx3s} οὗτος^{rdnms} ἐπεὶ^c ἀνὴρ^{namms} οὐ^{xo}
γινώσκω^{vipa1s}.

Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκί-
 ᾶσει σοι, διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ.

- 36 καὶ ἰδοὺ Ἑλισάβετ ἡ συγγενὴς σου καὶ αὐτὴ συνείληφεν υἱὸν
 ἐν γήρᾳ αὐτῆς καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ
 37, 38 στεῖρα, ὅτι οὐκ ἄδυνατήσεται παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. εἶπεν δὲ
 Μαριάμ Ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου
 39 καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν
 ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς
 40 εἰς πόλιν Ἰούδα. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἡ-
 41 σπάσατο τὴν Ἑλισάβετ. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἑλισάβετ
 τὸν ἄσπασμόν τῆς Μαρίας ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ
 42 αὐτῆς καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἑλισάβετ. καὶ ἀνε-
 φώνησεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν
 43 καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ πόθεν μοι
 44 τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς μέ; ἰδοὺ γὰρ ὡς
 ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἄσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου ἐσκίρτησεν
 45 ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. καὶ μακαρία ἡ
 πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ
 46 κυρίου. Καὶ εἶπεν Μαριάμ Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύρι-
 47 όν. καὶ ἡγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτηρὶ μου.
 48 ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινῶσιν τῆς δούλης αὐτοῦ ἰδοὺ γὰρ

v.35 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{rgpds} πνεῦμα^{nnms} ἅγιος^{annsn} ἐπερχομαι^{vfd3s} ἐπὶ^p σύ^{tpa-s} καί^c δύναμις^{nnfs} ὑψίστος^{agmsn} ἐπισκιάζω^{vifa3s} σύ^{tpd-s} διό^c καί^c ὁ^{dnms} γεννάω^{vpprns} ἅγιος^{annsn} καλέω^{vifp3s} υἱός^{nnms} θεός^{ngms}. **v.36** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} Ἑλισάβετ^{tp} ὁ^{dnfs} συγγενὴς^{anfsn} σύ^{tpg-s} καί^c αὐτός^{rgpfs} συλλαμβάνω^{vpxanfs} υἱός^{nam} ἐν^p γήρας^{ndns} αὐτός^{rgpfs} καί^c οὗτος^{rdnms} μὴν^{xo} ἕκτος^{annsn} εἰμί^{vixp3s} αὐτός^{rgpds} ὁ^{ddfs} καλέω^{vpppds} στεῖρα^{ndfs}. **v.37** ὅτι^c οὐ^{xo} ἄδυνατέω^{vifa3s} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πᾶς^{annsn} ῥῆμα^{nnms}. **v.38** λέγω^{vlaa3s} δέ^c Μαρία^{tp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} δούλη^{nnfs} κυρίου^{ngms} γίνομαι^{voad3s} ἐγώ^{rgp-d-s} κατὰ^p ὁ^{dans} ῥῆμα^{nnms} σύ^{tpg-s} καί^c ἀπερχομαι^{vlaa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgpfs} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms}. **v.39** ἀνίστημι^{vpaanfs} δέ^c Μαρία^{tp} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rdfp} πορεύομαι^{viao3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ὀρεινός^{aafsn} μετὰ^p σπουδῆς^{ngfs} εἰς^p πόλιν^{nafs} Ἰούδας^{ngms}. **v.40** καί^c εἰσέρχομαι^{vlaa3s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nam} Ζαχαρίας^{ngms} καί^c ἀσπάζομαι^{vlaa3s} ὁ^{dafs} Ἑλισάβετ^{tp}. **v.41** καί^c γίνομαι^{vlaa3s} ὡς^{bo} ἀκούω^{vlaa3s} ὁ^{dnfs} Ἑλισάβετ^{tp} ὁ^{dams} ἄσπασμός^{nam} ὁ^{dgs} Μαρία^{ngfs} σκιρτάω^{vlaa3s} ὁ^{dnms} βρέφος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} αὐτός^{rgpfs} καί^c πίμπλημι^{vlap3s} πνεῦμα^{ngms} ἅγιος^{agnsn} ὁ^{dnfs} Ἑλισάβετ^{tp}. **v.42** καί^c ἀναφωνέω^{vlaa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} καί^c λέγω^{vlaa3s} εὐλογέω^{vpxpns} σύ^{tpn-s} ἐν^p γυνή^{ndfp} καί^c εὐλογέω^{vpxpns} ὁ^{dnms} καρπός^{nnms} ὁ^{dgs} κοιλία^{ngfs} σύ^{tpg-s}. **v.43** καί^c πόθεν^{bo} ἐγώ^{rgp-d-s} οὗτος^{rdnms} ἵνα^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-s} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-s}. **v.44** ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c ὡς^{bo} γίνομαι^{vlaa3s} ὁ^{dnfs} φωνή^{nnfs} ὁ^{dams} ἄσπασμός^{ngms} σύ^{tpg-s} εἰς^p ὁ^{damp} οὗς^{nanp} ἐγώ^{rgp-s} σκιρτάω^{vlaa3s} ἐν^p ἀγαλλίασις^{ndfs} ὁ^{dnms} βρέφος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} ἐγώ^{rgp-s}. **v.45** καί^c μακάριος^{anfsn} ὁ^{dnfs} πιστεύω^{vpaanfs} ὅτι^c εἰμί^{vifx3s} τελείωσις^{nnfs} ὁ^{ddnp} λαλέω^{vpxpndp} αὐτός^{rgpfs} παρὰ^p κυρίου^{ngms}. **v.46** καί^c λέγω^{vlaa3s} Μαρία^{tp} μεγαλύνω^{vtpa3s} ὁ^{dnfs} ψυχὴ^{nnfs} ἐγώ^{rgp-s} ὁ^{dams} κύριος^{nam}. **v.47** καί^c ἀγαλλιάω^{vlaa3s} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ἐγώ^{rgp-s} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} σωτήρ^{ndms} ἐγώ^{rgp-s}.

ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσιν με πᾶσαι αἱ γενεαί. ὅτι ἐποίησέν 49
 μοι μεγάλεῖα ὁ δυνατός καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ τὸ 50
 ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Ἐ- 51
 ποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους
 διανοία καρδίας αὐτῶν, καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ 52
 ὕψωσεν ταπεινούς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλου- 53
 τοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς. ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐ- 54
 τοῦ μνησθῆναι ἐλέους. καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας 55
 ἡμῶν τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἔμει- 56
 νεν δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὥσει μῆνας τρεῖς καὶ ὑπέστρεψεν εἰς
 τὸν οἶκον αὐτῆς. Τῇ δὲ Ἑλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τε- 57
 κεῖν αὐτήν καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ 58
 οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ
 αὐτῆς καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ 59
 ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ 60
 εἶπεν Οὐχὶ ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν 61
 ὅτι Οὐδεὶς ἐστὶν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι
 τούτῳ. ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι 62
 αὐτόν. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων Ἰωάννης ἐστὶν 63

v.48 ὅτι^c ἐπιθλέπω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dafis} ταπεινώσις^{nafs} ὁ^{dgrfs} δούλη^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c
 ἀπὸ^p ὁ^{dgrms} νῦν^{bo} μακαρίζω^{vifa3p} ἐγὼ^{rpa-s} πᾶς^{anfrn} ὁ^{dnp} γενεά^{nnfp}. **v.49** ὅτι^c ποιέω^{v1aa3s}
 ἐγὼ^{rpd-s} μεγαλείος^{aampn} ὁ^{dnnms} δυνατός^{anmsn} καί^c ἅγιος^{aansn} ὁ^{dnnms} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rpgms}.
v.50 καί^c ὁ^{dnnms} ἔλεος^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰς^p γενεά^{nafp} γενεά^{ngfp} ὁ^{ddmp} φοβέομαι^{vppndmp}
 αὐτός^{rpgms}. **v.51** ποιέω^{v1aa3s} κράτος^{nans} ἐν^p βραχίων^{ndms} αὐτός^{rpgms} διασκορπίζω^{v1aa3s}
 ὑπερήφανος^{aampn} διάνοια^{ndfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp}. **v.52** καθαίρεω^{v1aa3s} δυνάστης^{nampp}
 ἀπὸ^p θρόνος^{ngmp} καί^c ὑψώ^{v1aa3s} ταπεινός^{aampn}. **v.53** πεινάω^{vppaamp} ἐμπίλημι^{v1aa3s}
 ἀγαθός^{agmpn} καί^c πλουτέω^{vppaamp} ἐξαποστέλλω^{v1aa3s} κενός^{aampn}. **v.54** ἀντιλαμβάνομαι^{v1ad3s}
 Ἰσραὴλ^{tp} παῖς^{ngms} αὐτός^{rpgms} μνησθῆναι^{vnap} ἔλεος^{ngms}. **v.55** καθὼς^{bo} λαλέω^{v1aa3s} πρὸς^p
 ὁ^{damp} πατήρ^{nampp} ἐγὼ^{rpg-p} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁ^{ddms} σπέρμα^{ndms} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὁ^{dams}
 αἰών^{namms}. **v.56** μένω^{v1aa3s} δε^c Μαρία^{tp} σὺν^p αὐτός^{rpdfs} ὥσει^{bo} μῆν^{nampp} τρεῖς^{nampp} καί^c
 ὑποστρέφω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{namms} αὐτός^{rpgfs}. **v.57** ὁ^{ddfs} δε^c Ἑλισάβετ^{tp} πίμπλημι^{v1ap3s}
 ὁ^{dnnms} χρόνος^{nnms} ὁ^{dgrms} τίκτω^{vnaa} αὐτός^{rpaifs} καί^c γεννάω^{v1aa3s} υἱός^{namms}. **v.58** καί^c
 ἀκούω^{v1aa3p} ὁ^{dnpmp} περίοικος^{anmpn} καί^c ὁ^{dnpmp} συγγενής^{anmpn} αὐτός^{rpgfs} ὅτι^c μεγαλύνω^{v1aa3s}
 κύριος^{nnms} ὁ^{dans} ἔλεος^{nans} αὐτός^{rpgms} μετά^p αὐτός^{rpgfs} καί^c συγχάιρω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdfs}.
v.59 καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὀγδοὺς^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἔρχομαι^{v1aa3p} περιτέμνω^{vnaa} ὁ^{dans}
 παιδίον^{namms} καί^c καλέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpgms} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndms} ὁ^{dgrms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgms}
 Ζαχαρίας^{namms}. **v.60** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonfs} ὁ^{dnnfs} μήτηρ^{namms} αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aa3s} οὐχί^{xo}
 ἀλλὰ^c καλέω^{v1p3s} Ἰωάννης^{nnms}. **v.61** καί^c λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpaifs} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn}
 εἰμί^{v1p3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} συγγενεια^{ndfs} σὺ^{rpg-s} ὅς^{rtnms} καλέω^{v1p3s} ὁ^{dnnms} ὄνομα^{ndms} οὗτος^{rddms}.
v.62 ἐννεῦω^{v1aa3p} δε^c ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} τίς^{rpgms} ἄν^{xo} θέλω^{vopa3s} καλέω^{vnp}
 αὐτός^{rpgms}.

64 τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ἀνέωχθη δὲ τὸ στόμα
αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν
65 θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐ-
τούς καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ
66 ῥήματα ταῦτα. καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῶν λέγοντες Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται καὶ χεῖρ κυρίου
67 ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύ-
ματος ἁγίου καὶ Προεφῆτευσεν λέγων. Εὐλογητὸς κύριος ὁ
68 θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ
αὐτοῦ. καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ
70 παιδὸς αὐτοῦ. καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν
71 ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ. σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ
72 χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς. ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν
73 πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ. ὅρκον
74 ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν. τοῦ δοῦναί ἡμῖν
ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας λατρεῦειν αὐτῷ.
75 ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας
76 τῆς ζωῆς ἡμῶν. Καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου κληθή-
σῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς
77 αὐτοῦ. τοῦ δοῦναι γινῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει
78 ἁμαρτιῶν αὐτῶν. διὰ σπλάγχχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν ἐν οἷς ἐ-

v.63 καί^c αἰτέω^{vpaanms} πινακίδιον^{nans} γράφω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} Ἰωάννης^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms}
ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rgms} καί^c θαυμάζω^{viaa3p} πᾶς^{anmpn}. **v.64** ἀνοίγω^{vrap3s} δε^c ὁ^{dnms} στόμα^{nnms}
αὐτός^{rgms} παραχρῆμα^{bo} καί^c ὁ^{dnfs} γλῶσσα^{nnfs} αὐτός^{rgms} καί^c λαλέω^{viaa3s} εὐλογέω^{vppanms}
ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.65** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐπὶ^p πᾶς^{aamnp} φόβος^{nnms} ὁ^{damp} περιοικέω^{vppaamp}
αὐτός^{rgmp} καί^c ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} ὀρεινός^{adfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} διαλαλέω^{vrip3s} πᾶς^{anmpn}
ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} οὗτος^{rdnnp}. **v.66** καί^c τίθημι^{viam3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnnp} ἀκούω^{vpaanmp}
ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rgmp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rgnms} ἄρα^{xo} ὁ^{dnms} παιδίον^{nnms} οὗτος^{rdnms}
εἰμι^{vix3s} καί^c χεῖρ^{nnfs} κύριος^{ngms} εἰμι^{vix3s} μετὰ^p αὐτός^{rgms}. **v.67** καί^c Ζαχαρίας^{nnms}
ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rgms} πῖμπλημι^{vrap3s} πνεῦμα^{ngns} ἁγίος^{agnsn} καί^c προφητεύω^{viaa3s}
λέγω^{vppanms}. **v.68** εὐλογητός^{anmsn} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgms} Ἰσραὴλ^p ὅτι^c
ἐπισκέπτομαι^{viad3s} καί^c ποιέω^{viaa3s} λύτρωσις^{nafs} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} αὐτός^{rgms}. **v.69** καί^c
ἐγείρω^{viaa3s} κέρας^{nans} σωτηρία^{ngfs} ἐγώ^{tpd-p} ἐν^p ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} Δαυὶδ^{tp} ὁ^{dgms} παῖς^{ngms}
αὐτός^{rgms}. **v.70** καθὼς^{bo} λαλέω^{viaa3s} διὰ^p στόμα^{ngns} ὁ^{dgmp} ἁγίος^{agmpn} ὁ^{dgmp} ἀπὸ^p αἰῶν^{ngms}
προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rgms}. **v.71** σωτηρία^{nafs} ἐκ^p ἐχθρός^{agmpn} ἐγώ^{rgp-p} καί^c ἐκ^p χεῖρ^{ngfs}
πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} μισέω^{vppagmp} ἐγώ^{tpa-p}. **v.72** ποιέω^{vnaa} ἔλεος^{nans} μετὰ^p ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp}
ἐγώ^{rgp-p} καί^c μνησθῶμαι^{vnap} διαθήκη^{ngfs} ἁγίος^{agnsn} αὐτός^{rgms}. **v.73** ὅρκος^{nams} ὁ^{zrrams}
ὁ^{nnms} πρὸς^p Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ^{rgp-p}. **v.74** ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnaa} ἐγώ^{tpd-p}
ἀφόβως^{bo} ἐκ^p χεῖρ^{ngfs} ὁ^{dgmp} ἐχθρός^{agmpn} ἐγώ^{rgp-p} ῥύομαι^{vrapamp} λατρεύω^{vnpa} αὐτός^{rgdms}.
v.75 ἐν^p ὁσιότης^{ndfs} καί^c δικαιοσύνη^{ndfs} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgms} πᾶς^{aafpn} ἡμέρα^{naifp} ὁ^{dgfs}
ζωή^{ngfs} ἐγώ^{rgp-p}. **v.76** καί^c σύ^{tpn-s} παιδίον^{nvns} προφήτης^{nnms} ὑψιστος^{agmsn} καλέω^{vrip2s}
προπορεύομαι^{vfd2s} γάρ^c πρὸ^p πρόσωπον^{ngns} κύριος^{ngms} ἐτοιμάζω^{vnaa} ὁδός^{naifp} αὐτός^{rgms}.
v.77 ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnaa} γινῶσις^{nafs} σωτηρία^{ngfs} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} αὐτός^{rgms} ἐν^p ἀφεσις^{ndfs}
ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{rgmp}.

πεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολή ἐξ ὕψους. ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει 79
καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡ-
μῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. Τὸ δὲ παιδίον ἠϋζανεν καὶ ἐκραταιοῦτο 80
πνεύματι καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ
πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ **2**
Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.
αὕτη ἡ ἀπογραφή πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας **2**
Κυρηνίου. καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι ἕκαστος εἰς **3**
τὴν ἰδίαν πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ **4**
πόλεως Ναζαρετ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαβίδ, ἥτις καλεῖ-
ται Βηθλέεμ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ,
ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένη αὐτῷ γυναικί, **5**
οὔσῃ ἐγκύῳ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθη- **6**
σαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς **7**
τὸν πρωτότοκον καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐ-
τὸν ἐν τῇ φάτνῃ διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.
Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυ- **8**
λάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν. καὶ **9**
ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα κυρίου περιέλαμ-
ψεν αὐτοὺς καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς **10**
ὁ ἄγγελος Μὴ φοβεῖσθε ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν

v.78 διά^p σπλάγχχνον^{nanp} ἑλεος^{ngms} θεός^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} ἐν^p ὅς^{trdp} ἐπισκέπτομαι^{vīad3s} ἐγώ^{tpa-p}
ἀνατολή^{nnfs} ἐκ^p ὕψους^{ngms}. **v.79** ἐπιφαίνω^{vnaa} ὁδμόν^{ngms} ἐν^p σκότος^{ndns} καί^c σκιά^{ndfs}
θανάτος^{ngms} καθημαί^{vppndmp} ὁδγms κατευθύνω^{vnaa} ὁdamp πούς^{namp} ἐγώ^{tpg-p} εἰς^p ὁδός^{nafs}
εἰρήνη^{ngfs}. **v.80** ὁdms δέ^c παιδίον^{nnns} αὐξάνω^{vīaa3s} καί^c κραταιόω^{vīip3s} πνεῦμα^{ndns} καί^c
εἰμι^{vīix3s} ἐν^p ὁdfrp ἐρημίας^{adfrp} ἕως^c ἡμέρα^{ngfs} ἀνάδειξις^{ngfs} αὐτός^{tpgms} πρὸς^p ὁdams Ἰσραήλ^{tp}.
2. v.1 γίνομαι^{vīad3s} δέ^c ἐν^p ὁdfrp ἡμέρα^{ndfrp} ἐκεῖνος^{rddfr} ἐξέρχομαι^{vīaa3s} δόγμα^{nnns} παρὰ^p
Καίσαρ^{ngms} Αὐγούστου^{ngms} ἀπογράφω^{vnp} πᾶς^{aafsn} ὁdafs οἰκουμένη^{nafs}. **v.2** οὗτος^{rdfs}
ὁdntfs ἀπογραφή^{nnfs} πρῶτος^{vīad3s} γίνομαι^{ngms} ἡγεμονεύω^{vppagms} ὁdgrfs Συρία^{ngfs} Κυρηνίος^{ngms}.
v.3 καί^c πορεύομαι^{vīin3p} πᾶς^{anmp} ἀπογράφω^{vnp} ἕκαστος^{anmsn} εἰς^p ὁdafs ἴδιος^{aafsn} πόλις^{nafs}.
v.4 ἀναβαίνω^{vīaa3s} δέ^c καί^c Ἰωσήφ^{tp} ἀπό^p ὁdgrfs Γαλιλαία^{ngfs} ἐκ^p πόλις^{ngfs} Ναζαρέτ^{tp} εἰς^p
ὁdafs Ἰουδαία^{nafs} εἰς^p πόλις^{nafs} Δαυίδ^{tp} ὅστις^{rtnfs} καλέω^{vīpp3s} Βηθλέεμ^{tp} διά^p ὁdams εἰμι^{vīnpx}
αὐτός^{tpams} ἐκ^p οἴκος^{ngms} καί^c πατριά^{ngfs} Δαυίδ^{tp}. **v.5** ἀπογράφω^{vnam} σὺν^p Μαρία^{tp}
ὁdfrfs μνηστεύω^{vpxpfrfs} αὐτός^{tpdms} γυνή^{ndfs} εἰμι^{vīnpxpfrfs} ἔγκυος^{ndfs}. **v.6** γίνομαι^{vīad3s} δέ^c ἐν^p
ὁdams εἰμι^{vīnpx} αὐτός^{tpamp} ἐκεῖ^{bo} πῖμπλημι^{vīap3p} ὁdfrp ἡμέρα^{nnfrp} ὁdgrms τίκτω^{vnaa} αὐτός^{tpafs}.
v.7 καί^c τίκτω^{vīaa3s} ὁdams υἱός^{ngms} αὐτός^{tpgrfs} ὁdams πρωτότοκος^{aamsn} καί^c σπαργανώ^{vīaa3s}
αὐτός^{tpams} καί^c ἀνακλίνω^{vīaa3s} αὐτός^{tpams} ἐν^p ὁdfrfs φάτνῃ^{ndfs} διότι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vīix3s} αὐτός^{tpdmp}
τόπος^{nnms} ἐν^p ὁdams κατάλυμα^{ndns}. **v.8** καί^c ποιμὴν^{nnmp} εἰμι^{vīix3p} ἐν^p ὁdfrfs χώρα^{ndfs}
ὁdfrfs αὐτός^{tpdfrfs} ἀγραυλέω^{vppanmp} καί^c φυλάσσω^{vppanmp} φυλακή^{namp} ὁdgrfs νύς^{ngfs} ἐπὶ^p
ὁdafs ποιμνῇ^{nafs} αὐτός^{tpgmp}. **v.9** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} ἐφίστημι^{vīaa3s}
αὐτός^{tpdmp} καί^c δόξα^{nnfs} κύριος^{ngms} περιλάμπω^{vīaa3s} αὐτός^{tpamp} καί^c φοβέομαι^{vīao3p}
φόβος^{nam} μέγας^{aamsn}.

- 11 μεγάλην ἤτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ. ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον
 12 σωτὴρ ὃς ἐστὶν Χριστὸς κύριος ἐν πόλει Δαβίδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν
 τὸ σημεῖον εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον κείμενον ἐν τῇ
 13 φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς
 14 οὐρανοῦ αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων. Δόξα ἐν ὑψίστοις
 15 θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Καὶ ἐγένετο ὡς
 ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἄνθρωποι
 οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ
 16 μῖν. καὶ ἦλθον σπεύσαντες καὶ ἀνεῦρον, τὴν τε Μαριάμ καὶ
 17 τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ, ἰδόντες δὲ
 διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ
 18 παιδίου τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ
 19 τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς, ἡ δὲ Μαριάμ
 πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ
 20 αὐτῆς. καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες
 τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς
 21 αὐτούς. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν τὸ
 22 παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς τὸ κληθὲν ὑπὸ
 τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτόν ἐν τῇ κοιλίᾳ. Καὶ
 ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν

v.10 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c
 εὐαγγελίζω^{v1pm1s} σύ^{rdp-d} χαρά^{nafs} μέγας^{aafsn} ὅστις^{rnfs} εἰμι^{v1px3s} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms}.
v.11 ὅτι^c τίκτης^{v1ap3s} σύ^{rdp-d} σήμερον^{bo} σωτήρ^{nnms} ὃς^{rnms} εἰμι^{v1px3s} Χριστός^{nnms} κύριος^{nnms}
 ἐν^p πόλιν^{ndfs} Δαυὶδ^{tp}. **v.12** καί^c οὗτος^{rdnms} σύ^{rdp-d} ὁ^{dnms} σημεῖον^{nnms} εὐρίσκα^{v1fa2p}
 βρέφος^{nans} σπαργανώ^{vpxpans} κείμεν^{vppnans} ἐν^p ὁ^{ddfs} φάτνῃ^{ndfs}. **v.13** καί^c ἐξαίφνης^{bo}
 γίνομαι^{v1ad3s} σὺν^p ὁ^{ddms} ἄγγελος^{ndms} πλῆθος^{nnms} στρατῶ^{ngfs} οὐράνιος^{agfsn} αἰνέω^{vppagmp}
 ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^c λέγω^{vppagmp}. **v.14** δόξα^{nnfs} ἐν^p ὑψίστοις^{adnpi} θεός^{ndms} καί^c ἐπὶ^p γῆ^{ngfs}
 εἰρήνῃ^{nnfs} ἐν^p ἀνθρώπος^{ndmp} εὐδοκία^{nnfs}. **v.15** καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ὡς^{bo} ἀπέρχομαι^{v1aa3p}
 ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} ἀνθρώπος^{nnmp}
 ὁ^{dnmp} ποιμὴν^{nnmp} λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} διέρχομαι^{vsaalp} δὴ^{xo} ἕως^c Βηθλέεμ^{tp}
 καί^c ὁράω^{vsaalp} ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpxaans} ὃς^{rnans} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}
 γνωρίζω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rdp-p}. **v.16** καί^c ἔρχομαι^{v1aa3p} σπεύδω^{vpaanmp} καί^c ἀνευρίσκα^{v1aa3p} ὁ^{dafs}
 τέ^{xo} Μαρία^{tp} καί^c ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tp} καί^c ὁ^{dans} βρέφος^{nans} κείμεν^{vppnans} ἐν^p ὁ^{ddfs} φάτνῃ^{ndfs}.
v.17 ὁράω^{vpaanmp} δε^c διαγνορίζω^{v1aa3p} περὶ^p ὁ^{dgn} ῥῆμα^{ngns} ὁ^{dgn} λαλέω^{vrapgns} αὐτός^{rdmp}
 περὶ^p ὁ^{dgn} παιδίον^{ngns} οὗτος^{rdgns}. **v.18** καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} θαυμάζω^{v1aa3p}
 περὶ^p ὁ^{dgn} λαλέω^{vrapgmp} ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} ποιμὴν^{ngmp} πρὸς^p αὐτός^{rpamp}. **v.19** ὁ^{dnfs} δε^c Μαρία^{tp}
 πᾶς^{aanpn} συντηρέω^{v1aa3s} ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdanp} συμβάλλω^{vppanfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδίᾳ^{ndfs}
 αὐτός^{rgfs}. **v.20** καί^c ἐπιστρέφω^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} ποιμὴν^{nnmp} δοξάζω^{vppanmp} καί^c αἰνέω^{vppanmp}
 ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐπὶ^p πᾶς^{adnpi} ὃς^{rtndp} ἀκούω^{v1aa3p} καί^c ὁράω^{v1aa3p} καθὼς^{bo} λαλέω^{v1ap3s} πρὸς^p
 αὐτός^{rpamp}. **v.21** καί^c ὅτε^{bo} πῖμπλημι^{v1ap3p} ἡμέρα^{nnip} ὀκτώ^{tn} ὁ^{dgnms} περιτέμνω^{vnaa} ὁ^{dans}
 παιδίον^{nans} καί^c καλέω^{v1ap3s} ὁ^{dnms} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rgms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} καλέω^{vrapnms} ὑπὸ^p
 ὁ^{dgnms} ἄγγελος^{ngms} πρὸ^p ὁ^{dgnms} συλλαμβάνω^{vnap} αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁ^{ddfs} κοιλίᾳ^{ndfs}.

νόμον Μωσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστήσαι
τῷ κυρίῳ. καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου ὅτι Πᾶν ἄρσεν 23
διανοίγον μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται. καὶ τοῦ δοῦ- 24
ναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ κυρίου ζευγος τρυγόνων
ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν. Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱε- 25
ρουσαλήμ ᾧ ὄνομα Συμεὼν καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ
εὐλαβὴς προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ πνεῦμα
ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ 26
πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν
κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐν τῷ εἰσα- 27
γαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ
τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐ- 28
τὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν.
Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν 29
εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου. ὃ ἤτοι- 30, 31
μασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν. φῶς εἰς ἀποκάλυψιν
ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ. καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μή- 33
τηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. καὶ 34
εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα
αὐτοῦ Ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πᾶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν

v.22 καί^c ὅτε^{bo} πίμπλημι^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{dgm} καθαρισμός^{ngms} αὐτός^{rpmp} κατὰ^p ὁ^{dams}
νόμος^{nams} Μωϋσῆς^{ngms} ἀνάγω^{vlaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{ddms}
κύριος^{ndms}. **v.23** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐν^p νόμος^{ndms} κύριος^{ngms} ὅτι^c πᾶς^{annsn} ἄρσεν^{nnms}
διανοίγω^{vppanns} μήτρα^{nafs} ἅγιος^{aansn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καλέω^{vifp3s}. **v.24** καί^c ὁ^{dgm}
διδῶμι^{vnaa} θυσία^{nafs} κατὰ^p ὁ^{dans} λέγω^{vpxpans} ἐν^p νόμος^{ndms} κύριος^{ngms} ζευγος^{nnms} τρυγόν^{ngfp}
ἢ^{xo} δύο^{tn} νοσός^{namp} περιστέρα^{ngfp}. **v.25** καί^c ἰδοὺ^{vdad2s} εἰμι^{vlix3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p
Ἱερουσαλήμ^{tp} ὅς^{rdms} ὄνομα^{nnms} Συμεὼν^{tp} καί^c ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdms} δίκαιος^{annsn}
καί^c εὐλαβής^{annsn} προσδέχομαι^{vppnnms} παράκλησις^{nafs} ὁ^{dgm} Ἰσραὴλ^{tp} καί^c πνεῦμα^{nnms}
ἅγιος^{aansn} εἰμι^{vlix3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams}. **v.26** καί^c εἰμι^{vlix3s} αὐτός^{rpams} χρηματίζω^{vpxpns} ὑπὸ^p
ὁ^{dgm} πνεῦμα^{ngms} ὁ^{dgm} ἅγιος^{agnsn} μὴ^{xo} ὁράω^{vnaa} θάνατος^{nams} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} ὁράω^{vsaa3s} ὁ^{dams}
Χριστός^{nams} κύριος^{ngms}. **v.27** καί^c ἔρχομαι^{vnaa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} πνεῦμα^{ndms} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nams}
καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} εἰσάγω^{vnaa} ὁ^{damp} γονεύς^{namp} ὁ^{dans} παιδίων^{nams} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dgm} ποιεῖω^{vnaa}
αὐτός^{rpamp} κατὰ^p ὁ^{dans} ἐθίζω^{vpxpans} ὁ^{dgm} νόμος^{ngms} περὶ^p αὐτός^{rpams}. **v.28** καί^c αὐτός^{rpams}
δέχομαι^{vnad3s} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dafp} ἀγκάλη^{nafp} αὐτός^{rpams} καί^c εὐλογέω^{vlaa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams}
καί^c λέγω^{vlaa3s}. **v.29** νῦν^{bo} ἀπολύω^{vpa2s} ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} σὺ^{tpg-s} δεσποτῆς^{nvms} κατὰ^p
ὁ^{dans} ῥῆμα^{nams} σὺ^{tpg-s} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs}. **v.30** ὅτι^c ὁράω^{vlaa3p} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{nnmp} ἐγὼ^{tpg-s}
ὁ^{dans} σωτήριον^{aansn} σὺ^{tpg-s}. **v.31** ὅς^{rrans} ἐτοιμάζω^{vlaa2s} κατὰ^p πρόσωπον^{nams} πᾶς^{agnp} ὁ^{dgm}
λαός^{ngmp}. **v.32** φῶς^{nnms} εἰς^p ἀποκάλυψις^{nafs} ἔθνος^{ngmp} καί^c δόξα^{nafs} λαός^{ngms} σὺ^{tpg-s}
Ἰσραὴλ^{tp}. **v.33** καί^c εἰμι^{vlix3s} Ἰωσήφ^{tp} καί^c ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpams} θαυμάζω^{vppanmp}
ἐπὶ^p ὁ^{ddnp} λαλέω^{vppdpnp} περὶ^p αὐτός^{rpams}.

35 τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς
 τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ
 36 πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις θυγά-
 τηρ Φανουὴλ ἐκ φυλῆς Ἀσήρ, αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις
 37 πολλαῖς ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἐπτά ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐ-
 τῆς. καὶ αὕτη χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοηκοντατεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφί-
 στατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ δεήσεων λατρεύουσα νύκτα
 38 καὶ ἡμέραν. καὶ αὐτῇ αὕτη τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο
 τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις
 39 λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ
 τὸν νόμον κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν
 40 αὐτῶν Ναζαρέτ. Τὸ δὲ παιδίον ἠϋζανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύ-
 41 ματι, πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. Καὶ
 ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ
 42 τοῦ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα ἀναβάντων αὐτῶν εἰς
 43 Ἱεροσόλυμα, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς. καὶ τελειωσάντων τὰς
 ἡμέρας ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν
 44 Ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. νομί-
 σαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι ἤλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ
 45 ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς. καὶ
 μὴ εὐρόντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ζητοῦντες αὐ-

v.34 καί^c εὐλογέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} Συμεών^{tp} καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p Μαρία^{tp} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs}
 αὐτός^{rgms} ἰδοὺ^{vdaa2s} οὗτος^{rdnms} κείμε^{v1pn3s} εἰς^p πτόσις^{nafs} καί^c ἀνάστασις^{nafs} πολὺς^{agmpn}
 ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰσραὴλ^{tp} καί^c εἰς^p σημεῖον^{nans} ἀντιλέγω^{vppans}. **v.35** καί^c συ^{tpg-s} δε^c αὐτός^{rgfs}
 ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} διέρχομαι^{v1fd3s} ῥομφαία^{nnfs} ὅπως^{bo} ἂν^{xo} ἀποκαλύπτω^{vsap3p} ἐκ^p πολὺς^{agfpr}
 καρδία^{ngfpr} διαλογισμός^{nnmp}. **v.36** καί^c εἰμι^{v1ix3s} Ἄννα^{nnfs} προφῆτις^{nnfs} θυγάτηρ^{nnfs}
 Φανουήλ^{tp} ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Ἀσήρ^{tp} οὗτος^{rpns} προβαίνω^{vpxanfs} ἐν^p ἡμέρᾳ^{ndfp} πολὺς^{adfpn}
 ζῶ^{vpaanfs} ἔτος^{nanp} μετὰ^p ἀνὴρ^{ngms} ἐπτά^{tn} ἀπὸ^p ὁ^{dafs} παρθενία^{ngfs} αὐτός^{rgfs}. **v.37** καί^c
 αὐτός^{rpns} χήρα^{nnfs} ὡς^{bo} ἔτος^{ngnp} ὀγδοήκοντα^{ngnp} ὅς^{rnfs} οὐ^{xo} ἀφίστημι^{v1in3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgn}
 ἱερὸν^{ngns} νηστεία^{ndfp} καί^c δέησις^{ndfp} λατρεύω^{vppans} νύς^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs}. **v.38** καί^c
 αὐτός^{rpns} αὐτός^{rgfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ἐφίστημι^{vpaanfs} ἀνθωμολογεῖμαι^{v1in3s} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}
 καί^c λαλέω^{v1aa3s} περὶ^p αὐτός^{rgms} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} προσδέχομαι^{vppndmp} λύτρωσις^{nafs} ἐν^p
 Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.39** καί^c ὡς^{bo} τὸ τελέω^{v1aa3p} ἅπας^{aanpn} ὁ^{ddmp} κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nams}
 κύριος^{ngms} ὑποστρέφω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} αὐτός^{rgmpn} Ναζαρά^{tp}.
v.40 ὁ^{ddms} δε^c παιδίον^{nnms} αὐξάνω^{v1aa3s} καί^c κραταιόω^{v1ip3s} πνεῦμα^{ndms} πληρόω^{vpprns}
 σοφία^{ngfs} καί^c χάρις^{nnfs} θεός^{ngms} εἰμι^{v1ix3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpans}. **v.41** καί^c πορεύομαι^{v1in3p}
 ὁ^{ddmp} γονεὺς^{nnmp} αὐτός^{rgms} κατὰ^p ἔτος^{nans} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs} ὁ^{dgn}
 πάσχα^{ta}. **v.42** καί^c ὅτε^{bo} γίνομαι^{v1ad3s} ἔτος^{ngnp} δώδεκα^{tn} ἀναβαίνω^{vpaagmp} αὐτός^{rgmpn}
 εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} κατὰ^p ὁ^{dans} ἔθος^{nans} ὁ^{dafs} ἑορτή^{ngfs}. **v.43** καί^c τελειόω^{v1aa3s}
 ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἐν^p ὁ^{ddms} ὑποστρέφω^{vmpa} αὐτός^{rgmpn} ὑπομένω^{v1aa3s} Ἰησοὺς^{nnms} ὁ^{ddms}
 παῖς^{nnms} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp} καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3s} Ἰωσήφ^{tp} καί^c ὁ^{dms} μήτηρ^{nnfs}
 αὐτός^{rgms}. **v.44** νομίζω^{vpaanmp} δε^c αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁ^{ddfs} συνοδία^{ndfs} εἰμι^{v1npx} ἔρχομαι^{v1aa3p}
 ἡμέρα^{ngfs} ὁδός^{nafs} καί^c ἀναζητέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁ^{ddmp} συγγενής^{admpn} καί^c ἐν^p ὁ^{ddmp}
 γνωστός^{admpn}.

τὸν, καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ 46
καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ
ἐπερωτῶντα αὐτούς, ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ 47
ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες αὐτὸν 48
ἐξεπλάγησαν καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν Τέκνον τί
ἐποίησας ἡμῖν οὕτως ἰδοὺ ὁ πατὴρ σου κἀγὼ ὁδυνώμενοι ἐξη-
τοῦμέν σε. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με οὐκ ᾔδειτε 49
ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναι με. καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν 50
τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν 51
εἰς Ναζαρέτ καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ Ἰ- 52
ησοῦς προέκοπτεν σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ θεῶ καὶ
ἀνθρώποις.

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσα- **3**
ρος ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας καὶ τετραρ-
χοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
τοῦ τετραρχοῦντος, τῆς Ἰουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας καὶ
Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος. ἐπ' ἀρχιερέων Ἄννα 2
καὶ Καϊάφα ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τοῦ Ζαχαρίου
υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περιχώρον τοῦ 3
Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἅφεςιν ἁμαρτιῶν.

v.45 καί^c μή^{χο} εὐρίσκα^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{lp} ζητέω^{vppanmp}
αὐτός^{rpams}. **v.46** καί^c γίνομαι^{viad3s} μετὰ^p ἡμέρα^{nafr} τρεῖς^{nafr} εὐρίσκα^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐν^p
ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} καθέζομαι^{vppnams} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁ^{dgm} διδασκαλός^{ngmp} καί^c ἀκούω^{vppaams}
αὐτός^{rpmp} καί^c ἐπερωτᾷ^{vppaams} αὐτός^{rpmp}. **v.47** ἐξίστημι^{vlim3p} δέ^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dmp}
ἀκούω^{vppanmp} αὐτός^{rpms} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} σύνεσις^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfp} ἀποκρίσις^{ndfp} αὐτός^{rpms}.
v.48 καί^c ὁ^{ράω} αὐτός^{rpams} ἐκπλήσσω^{viap3p} καί^c πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs}
αὐτός^{rpms} λέγω^{viaa3s} τέκνον^{nvns} τίς^{rqans} ποιέω^{viaa2s} ἐγὼ^{rpdp} οὕτω^{bo} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnms}
πατήρ^{nnms} σύ^{rgp-s} κἀγὼ^{rgn-s} ὁδυνάομαι^{vpppnmp} ζητέω^{vila1p} σύ^{rga-s}. **v.49** καί^c λέγω^{viaa3s}
πρὸς^p αὐτός^{rpmp} τίς^{rqms} ὅτι^c ζητέω^{vila2p} ἐγὼ^{rga-s} οὐ^{χο} οἶδα^{viva2p} ὅτι^c ἐν^p ὁ^{ddnp} ὁ^{dgm}
πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp-s} δεῖ^{vnpq3s} εἰμὶ^{vnpq} ἐγὼ^{rga-s}. **v.50** καί^c αὐτός^{rpmp} οὐ^{χο} συνίημι^{viaa3p}
ὁ^{dnfs} ῥῆμα^{nans} ὅς^{vtrans} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpmp}. **v.51** καί^c καταβαίνω^{viaa3s} μετὰ^p αὐτός^{rpmp}
καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p Ναζαρά^{lp} καί^c εἰμὶ^{vlix3s} ὑποτάσσω^{vpppnms} αὐτός^{rpdp} καί^c ὁ^{dnfs}
μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpms} διατηρᾷ^{vila3s} πᾶς^{aanpn} ὁ^{dnp} ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdanp} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs}
αὐτός^{rpfs}. **v.52** καί^c Ἰησοῦς^{nnms} προκόπτει^{vila3s} σοφία^{ndfs} καί^c ἡλικία^{ndfs} καί^c χάρις^{ndfs}
παρὰ^p θεός^{ndms} καί^c ἀνθρώπος^{ndmp}. **3. v.1** ἐν^p ἔτος^{ndns} δέ^c πεντεκαιδέκατος^{adnsn}
ὁ^{dgs} ἡγεμονία^{ngfs} Τιβερίου^{ngms} Καίσαρ^{ngms} ἡγεμονεύω^{vppagms} Πόντιος^{ngms} Πιλάτος^{ngms}
ὁ^{dgs} Ἰουδαία^{ngfs} καί^c τετραρχέω^{vppagms} ὁ^{dgs} Γαλιλαία^{ngfs} Ἡρώδης^{ngms} Φίλιππος^{ngms} δέ^c
ὁ^{dgm} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpms} τετραρχέω^{vppagms} ὁ^{dgs} Ἰουραίος^{agfsn} καί^c Τραχωνίτις^{ngfs}
χώρα^{ngfs} καί^c Λυσανίας^{ngms} ὁ^{dgs} Ἀβιληνῆ^{ngfs} τετραρχέω^{vppagms}. **v.2** ἐπὶ^p ἀρχιερέως^{ngmp}
Ἄννας^{ngms} καί^c Καϊάφας^{ngms} γίνονται^{viad3s} ῥῆμα^{nnns} θεός^{ngms} ἐπὶ^p Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams}
ὁ^{dgm} Ζαχαρίας^{ngms} υἱός^{nams} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn}. **v.3** καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p πᾶς^{aafsn}
ὁ^{dafs} περιχώρος^{aafsn} ὁ^{dgm} Ἰορδάνης^{ngms} κηρύσσω^{vppanms} βάπτισμα^{nans} μετάνοια^{ngfs} εἰς^p
ἅφεις^{nafs} ἁμαρτία^{ngp}.

- 4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἰησοῦ τοῦ προφήτου λέγοντος,
 5 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐ-
 6 θείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ, πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται
 7 καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ
 8 εἰς εὐθείαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, καὶ ὄψεται πᾶσα
 9 σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις
 10 ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπὸ αὐτοῦ Γεννήματα ἐχιδνῶν τίς ὑπέδειξεν
 11 ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς. ποιήσατε οὖν καρ-
 12 πούς ἀξιους τῆς μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς
 13 Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς
 14 ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ
 ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται, πᾶν οὖν δένδρον μὴ
 11 ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Καὶ
 12 ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες Τί οὖν ποιήσομεν· ἀποκρι-
 13 θείς δὲ λέγει αὐτοῖς Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι
 14 καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. ἤλθον δὲ καὶ τελῶναι βα-
 15 πτισθῆναι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν Διδάσκαλε τί ποιήσομεν· ὁ
 δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μηδὲν πλεόν παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑ-
 16 μῖν πράσσετε. ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες
 καὶ ἡμεῖς Τί ποιήσομεν· καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μηδένα δια-
 17 σείσητε μηδὲ συκοφαντήσητε καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν.

v.4 ὡς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐν^p βίβλῳ^{ndfs} λόγος^{ngmp} Ἰησοῦ^{ngms} ὁδγms προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagms} φωνή^{nnfs} βοῶντος^{vppagms} ἐν^p ὁδγms ἔρημος^{adfsn} ἐτοιμάζω^{vdap2p} ὁδγms ὁδός^{nafs} κύριος^{ngms} εὐθύς^{aafpn} ποιεῖ^{vdpa2p} ὁδγms τρίβους^{nafp} αὐτός^{rgms}. **v.5** πᾶς^{anfsn} φάραγξ^{nnfs} πληρῶ^{vifp3s} καὶ^c πᾶς^{anfsn} ὄρος^{nnns} καὶ^c θουνός^{nnms} ταπεινῶ^{vifp3s} καὶ^c ἐμί^{vifx3s} ὁδγms σκολίσ^{annpn} εἰς^p εὐθύς^{aafsn} καὶ^c ὁδγms τραχύς^{anfnp} εἰς^p ὁδός^{nafp} λείος^{aafpn}. **v.6** καὶ^c ὁρά^{vifd3s} πᾶς^{anfsn} σὰρξ^{nnfs} ὁδγms σωτήριον^{aansn} ὁδγms θεός^{ngms}. **v.7** λέγω^{vial3s} οὖν^c ὁδγms ἐκπορευόμεναι^{vppndmp} ὄχλος^{ndmp} βαπτίζω^{vnap} ὑπὸ^p αὐτός^{rgms} γέννημα^{nvnp} ἐχιδνα^{ngfp} τίς^{rgnms} ὑποδεῖκνυμι^{vial3s} σύ^{rgp-d-p} φεύγω^{vnaa} ἀπὸ^p ὁδγms μέλλω^{vppagfs} ὀργή^{ngfs}. **v.8** ποιεῖ^{vdap2p} οὖν^c καρπὸς^{namp} ἀξίος^{aampn} ὁδγms μετάνοια^{ngfs} καὶ^c μή^{xo} ἄρχω^{vsam2p} λέγω^{vnap} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxndmp} πατήρ^{nam} ἔχω^{vipa1p} ὁδγms Ἀβραάμ^{tp} λέγω^{vipa1s} γάρ^c σύ^{rgp-d-p} ὅτι^c δύναμαι^{vipn3s} ὁδγms θεός^{nnms} ἐκ^p ὁδγms λίθος^{ngmp} οὗτος^{rdgmp} ἐγεῖρω^{vnaa} τέκνον^{namp} ὁδγms Ἀβραάμ^{tp}. **v.9** ἤδη^{bo} δέ^c καὶ^c ὁδγms ἀξίνη^{nnfs} πρὸς^p ὁδγms ρίζα^{nafs} ὁδγms δένδρον^{ngnp} κεῖται^{vipn3s} πᾶς^{anfsn} οὖν^c δένδρον^{nnns} μὴ^{xo} ποιεῖ^{vppanns} καρπὸς^{nam} καλός^{aamsn} ἐκκόπτω^{vipr3s} καὶ^c εἰς^p πῦρ^{nam} βάλλω^{vipp3s}. **v.10** καὶ^c ἐπερωτάω^{vial3p} αὐτός^{rgms} ὁδγms ὄχλος^{nnmp} λέγω^{vppannp} τίς^{rgans} οὖν^c ποιεῖ^{vifa1p}. **v.11** ἀποκρίνομαι^{vraonms} δέ^c λέγω^{vira3s} αὐτός^{rgdmp} ὁδγms ἔχω^{vppanns} δύο^{tn} χιτῶν^{namp} μεταδίδωμι^{vdap3s} ὁδγms μή^{xo} ἔχω^{vppadms} καὶ^c ὁδγms ἔχω^{vppanns} βρώμα^{namp} ὁμοίως^{bo} ποιεῖ^{vdpa3s}. **v.12** ἐρχομαι^{vial3p} δέ^c καὶ^c τελώνης^{nnmp} βαπτίζω^{vnap} καὶ^c λέγω^{vial3p} πρὸς^p αὐτός^{rgms} διδάσκαλος^{nvms} τίς^{rgans} ποιεῖ^{vifa1p}. **v.13** ὁδγms δέ^c λέγω^{vial3s} πρὸς^p αὐτός^{rgamp} μηδεὶς^{aansn} πολὺς^{aanse} παρὰ^p ὁδγms διατάσσω^{vrxpans} σύ^{rgp-d-p} πράσσω^{vira2p}. **v.14** ἐπερωτάω^{vial3p} δέ^c αὐτός^{rgms} καὶ^c στρατεύω^{vppnnmp} λέγω^{vppannp} καὶ^c ἐγώ^{rgp-np} τίς^{rgans} ποιεῖ^{vifa1p} καὶ^c λέγω^{vial3s} πρὸς^p αὐτός^{rgamp} μηδεὶς^{aamsn} διασεῖω^{vsaa2p} μηδέ^c συκοφαντέω^{vsaa2p} καὶ^c ἀρκεῖω^{vdpp2p} ὁδγms ὀψωνιον^{ndnp} σύ^{rgg-p}.

Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς 15
καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός.
ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης ἅπασιν λέγων Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω 16
ὑμᾶς, ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦ-
σαι τὸν ἵμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί, οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ 17
διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συναξει τὸν σίτον εἰς τὴν ἀπο-
θήκην αὐτοῦ τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω. Πολλὰ 18
μὲν οὕν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. ὁ δὲ 19
Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος
τῆς γυναικὸς φιλιππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων
ῶν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης. προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ 20
πᾶσιν καὶ κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. Ἐγένετο 21
δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος
καὶ προσευχομένου ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανόν. καὶ καταβῆναι 22
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῶ εἶδει ὥσει περιστερὰν ἐπ' αὐτόν
καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν, Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ
ἀγαπητός ἐν σοὶ ἡυδόκησα. Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὥσει ἐτῶν 23
τριάκοντα ἀρχόμενος ὧν ὡς ἐνομίζετο υἱὸς Ἰωσήφ τοῦ Ἡλὶ τοῦ 24
Ματθαί, τοῦ Λευὶ τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἰαννά, τοῦ Ἰωσήφ. τοῦ Ματ- 25
ταθίου τοῦ Ἀμῶς τοῦ Ναοῦμ τοῦ Ἑσλὶ τοῦ Ναγγαὶ τοῦ Μάαθ 26

v.15 προσδοκάω^{vppagms} δέε^o δόγms λαός^{ngms} καίε^c διαλογίζομαι^{vppngmp} πᾶς^{agmpn} ἐν^p ὁδδfp
καρδία^{ndfp} αὐτὸς^{rgmp} περὶ^p δόγms Ἰωάννης^{ngms} μήποτε^{bo} αὐτὸς^{rgnms} εἰμὶ^{vnoxp3s} ὁδnms
Χριστός^{nnms}. **v.16** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁδnms Ἰωάννης^{nnms} ἅπας^{admpn} λέγω^{vppanms} ἐγώ^{rgn-s}
μὲν^{xo} ὕδωρ^{ndns} βαπτίζω^{vipals} σύ^{tpa-p} ἔρχομαι^{vipn3s} δέε^c ὁδnms ἰσχυρός^{annmsc} ἐγώ^{rgg-s} ὅς^{rgms}
οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp1s} ἱκανός^{annsn} λύω^{vnaa} ὁdams ἱμάς^{nams} ὁdgnp ὑπόδημα^{ngnp} αὐτὸς^{rgms} αὐτὸς^{rgnms}
σύ^{tpa-p} βαπτίζω^{vifa3s} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn} καίε^c πῦρ^{ndns}. **v.17** ὅς^{rgms} ὁδnms πτύον^{nnms}
ἐν^p ὁδdfs χεῖρ^{ndfs} αὐτὸς^{rgms} καίε^c διακαθαρίζω^{vifa3s} ὁdafs ἄλων^{nafs} αὐτὸς^{rgms} καίε^c συνάγω^{vifa3s}
ὁdams σίτος^{nams} εἰς^p ὁdafs ἀποθήκη^{nafs} αὐτὸς^{rgms} ὁdams δέε^c ἄχυρον^{nams} κατακαίω^{vifa3s}
πῦρ^{ndns} ἀσβεστός^{adnsn}. **v.18** πολὺς^{aanpn} μὲν^{xo} οὕν^c καίε^c ἕτερος^{aanpn} παρακαλέω^{vppanms}
εὐαγγελίζω^{vim3s} ὁdams λαός^{nams}. **v.19** ὁδnms δέε^c Ἡρώδης^{nnms} ὁδnms τετράρχης^{nnms}
ἐλέγχω^{vppnms} ὑπὸ^p αὐτὸς^{rgms} περὶ^p Ἡρωδιάς^{ngfs} ὁdgsf γυνή^{ngfs} Φίλιππος^{ngms} ὁdgsms
ἀδελφός^{ngms} αὐτὸς^{rgms} καίε^c περὶ^p πᾶς^{agmpn} ὅς^{rgnp} ποιέω^{viaa3s} πονηρός^{agmpn} ὁδnms
Ἡρώδης^{nnms}. **v.20** προστίθημι^{viaa3s} καίε^c οὗτος^{rdans} ἐπὶ^p πᾶς^{adnpn} καίε^c κατακλείω^{viaa3s}
ὁdams Ἰωάννης^{nams} ἐν^p ὁδdfs φυλακή^{ndfs}. **v.21** γίνομαι^{viad3s} δέε^c ἐν^p ὁδdms βαπτίζω^{vnap}
ἅπας^{aamsn} ὁdams λαός^{nams} καίε^c Ἰησοῦς^{ngms} βαπτίζω^{vppagms} καίε^c προσεύχομαι^{vppngms}
ἀνοίγω^{vnap} ὁdams οὐρανός^{nams}. **v.22** καίε^c καταβαίνω^{vnaa} ὁδnms πνεῦμα^{nnms} ὁδnms ἁγίος^{annsn}
σωματικὸς^{adnsn} εἶδος^{ndns} ὥσει^{bo} περιστερὰ^{nafs} ἐπὶ^p αὐτὸς^{rgams} καίε^c φωνή^{nafs} ἐκ^p οὐρανός^{ngms}
γίνομαι^{vnaa} λέγω^{vppaafs} σύ^{rgn-s} εἰμὶ^{vixp2s} ὁδnms υἱός^{nnms} ἐγώ^{rgg-s} ὁδnms ἀγαπητός^{annsn} ἐν^p
σύ^{tpd-s} εὐδοκέω^{viaals}. **v.23** καίε^c αὐτὸς^{rgnms} εἰμὶ^{vlix3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ὥσει^{bo} ἔτος^{ngnp}
τριάκοντα^{tn} ἀρχω^{vppnnms} εἰμὶ^{vpprxms} ὡς^{bo} νομίζω^{vliip3s} υἱός^{nnms} Ἰωσήφ^{tp} ὁdgsms Ἡλὶ^{tp}.
v.24 ὁdgsms Ματθαί^{tp} ὁdgsms Λευὶ^{tp} ὁdgsms Μελχὶ^{tp} ὁdgsms Ἰανναί^{tp} ὁdgsms Ἰωσήφ^{tp}. **v.25** ὁdgsms
Ματταθίας^{ngms} ὁdgsms Ἀμῶς^{tp} ὁdgsms Ναοῦμ^{tp} ὁdgsms Ἑσλὶ^{tp} ὁdgsms Ναγγαί^{tp}.

27 τοῦ Ματθαίου τοῦ Σεμεῖ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰουδᾶ, τοῦ Ἰωάννα
 28 τοῦ Ῥησά τοῦ Ζοροβαβέλ τοῦ Σαλαθιήλ τοῦ Νηρι τοῦ Μελχί
 29 τοῦ Ἀδδὶ τοῦ Κωσάμ τοῦ Ἑλμωδάμ, τοῦ Ἦρ. τοῦ Ἰωσή, τοῦ
 30 Ἑλιέξερ τοῦ Ἰωρεῖμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευὶ τοῦ Συμεών τοῦ
 31 Ἰούδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωνάν, τοῦ Ἑλιακεῖμ, τοῦ Μελεὰ τοῦ
 32 Μαῖνάν τοῦ Ματθαθὰ τοῦ Ναθάν, τοῦ Δαβίδ, τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ
 33 Ὡθρήδ, τοῦ Βόοζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών. τοῦ Ἀμιναδάβ
 34 τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἑσρώμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα. τοῦ Ἰακώβ τοῦ
 35 Ἰσαάκ τοῦ Ἀβραάμ τοῦ Θάρα τοῦ Ναχώρ. τοῦ Σαρούχ, τοῦ
 36 Ῥαγαὺ τοῦ Φάλεκ τοῦ Ἐβερ τοῦ Σαλὰ τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφα-
 37 ξὰδ τοῦ Σήμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ. τοῦ Μαθουσαλά τοῦ Ἐνώχ
 38 τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἐνὼς τοῦ Σήθ τοῦ
 Ἀδάμ τοῦ θεοῦ.

4 Ἰησοῦς δὲ πνεύματος ἁγίου πλήρης ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ
 2 Ἰορδάνου καὶ ἦγετο ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν ἐρήμον. ἡμέρας
 τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου καὶ οὐκ ἔφαγεν
 οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συντελεσθεισὼν αὐτῶν ὕστε-
 3 ρον ἐπεΐνασεν. καὶ Εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ
 4 εἰπέ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
 πρὸς αὐτὸν λέγων, Γέγραπται ὅτι Οὐκ ἐπ' ἄρτι μόνω ζήσεται ὁ
 5 ἄνθρωπος ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι Θεοῦ. Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν
 ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας

v.26 ὁdgms Μάαθ^{tp} ὁdgms Ματθαθίας^{ngms} Σεμεῖν^{tp} ὁdgms Ἰωσήφ^{tp} ὁdgms Ἰούδας^{ngms}.

v.27 ὁdgms Ἰωάννα^{ngms} ὁdgms Ῥησά^{tp} ὁdgms Ζοροβαβέλ^{tp} ὁdgms Σαλαθιήλ^{tp} ὁdgms Νηρι^{tp}.

v.28 ὁdgms Μελχι^{tp} ὁdgms Ἀδδ^{tp} ὁdgms Κωσάμ^{tp} ὁdgms Ἑλμωδάμ^{tp} ὁdgms Ἦρ^{tp}. **v.29** ὁdgms

Ἰωσή^{ngms} ὁdgms Ἑλιέξερ^{tp} ὁdgms Ἰωρίμ^{tp} ὁdgms Μαθχάτ^{tp} ὁdgms Λευί^{tp}. **v.30** ὁdgms

Συμεών^{tp} ὁdgms Ἰούδας^{ngms} ὁdgms Ἰωσήφ^{tp} ὁdgms Ἰωνάμ^{tp} ὁdgms Ἑλιακίμ^{tp}. **v.31** ὁdgms

Μελεὰ^{tp} ὁdgms Μεννά^{tp} ὁdgms Ματθαθὰ^{tp} ὁdgms Ναθάμ^{tp} ὁdgms Δαυιδ^{tp}. **v.32** ὁdgms

Ἰεσσαί^{tp} ὁdgms Ἰωθρή^{tp} ὁdgms Βόες^{tp} ὁdgms Σαλμών^{tp} ὁdgms Ναασσών^{tp}. **v.33** ὁdgms

Ἀμιναδάβ^{tp} ὁdgms Ἀράμ^{tp} ὁdgms Ἑσρώμ^{tp} ὁdgms Φάρες^{tp} ὁdgms Ἰούδας^{ngms}. **v.34** ὁdgms

Ἰακώβ^{tp} ὁdgms Ἰσαάκ^{tp} ὁdgms Ἀβραάμ^{tp} ὁdgms Θάρα^{tp} ὁdgms Ναχώρ^{tp}. **v.35** ὁdgms Σερούχ^{tp}

ὁdgms Ῥαγαὺ^{tp} ὁdgms Φάλεκ^{tp} ὁdgms Ἐβερ^{tp} ὁdgms Σαλά^{tp}. **v.36** ὁdgms Καϊνάμ^{tp} ὁdgms

Ἀρφαξάδ^{tp} ὁdgms Σήμ^{tp} ὁdgms Νῶε^{tp} ὁdgms Λάμεχ^{tp}. **v.37** ὁdgms Μαθουσαλά^{tp} ὁdgms Ἐνώχ^{tp}

ὁdgms Ἰάρετ^{tp} ὁdgms Μαλελεήλ^{tp} ὁdgms Καϊνάμ^{tp}. **v.38** ὁdgms Ἐνὼς^{tp} ὁdgms Σήθ^{tp} ὁdgms

Ἀδάμ^{tp} ὁdgms θεός^{ngms}. **4. v.1** Ἰησοῦς^{nnms} δέ^c πνεῦμα^{ngms} ἅγιος^{agnsn} πλήρης^{anmsn}

ὑποστρέφω^{v1aa3s} ἀπὸ^p ὁdgms Ἰορδάνης^{ngms} καί^c ἄγω^{v1p3s} ἐν^p ὁdgms πνεῦμα^{ndms} εἰς^p ὁdafs

ἐρημὸς^{aafsn}. **v.2** ἡμέρα^{nafp} τεσσαράκοντα^{tp} πειράζω^{vpprpnms} ὑπὸ^p ὁdgms διάβολος^{agmsn} καί^c

οὐ^{xo} ἐσθίω^{v1aa3s} οὐδείς^{aansn} ἐν^p ὁddfp ἡμέρα^{ndfp} ἐκείνος^{rddfp} καί^c συντελέω^{vppapfp} αὐτός^{rpfpr}

ὑστερο^{bo} πεινάω^{v1aa3s}. **v.3** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} ὁdgms διάβολος^{anmsn} εἰ^{qo} υἱός^{nnms}

εἰμὶ^{v1px2s} ὁdgms θεός^{ngms} λέγω^{vdaa2s} ὁddms λίθος^{ndms} οὗτος^{rddms} ἵνα^c γίνωμαι^{vsad3s} ἄρτος^{nnms}.

v.4 καί^c ἀποκρίνεται^{v1ad3s} Ἰησοῦς^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{rpnms} λέγω^{vppanms} γράφω^{v1xp3s} ὅτι^c οὐ^{xo}

ἐπὶ^p ἄρτος^{ndms} μόνος^{admsn} ζάω^{v1fd3s} ὁdnms ἄνθρωπος^{nnms} ἀλλά^c ἐπὶ^p πᾶς^{adnsn} ῥῆμα^{ndms}

θεός^{ngms}.

τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος 6
 Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ὅτι 7
 ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν, σὺ οὖν ἐὰν 7
 προσκυνήσῃς ἐνώπιον μου, ἔσται σοῦ πάντα. καὶ ἀποκριθεὶς 8
 αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, Γέγραπται γὰρ 8
 προσκυνήσεις Κύριον τὸν θεόν σου καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.
 καὶ Ἦγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ 9
 πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ βάλε 9
 σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω, γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐ- 10
 τοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάττει σε. καὶ ὅτι Ἐπὶ χειρ- 11
 ῶν ἀροῦσίν σε μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.
 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Εἴρηται Οὐκ ἐκπειρά- 12
 σεις κύριον τὸν θεόν σου. Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν 13
 ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. Καὶ ὑπέστρεψεν 14
 ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ 15
 φήμη ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς 15
 ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.
 Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ οὗ ἦν τεθραμμένος καὶ εἰσῆλθεν 16
 κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συνα- 17
 γωγὴν καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡ-
 σαΐου τοῦ προφήτου καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὔρεν τὸν τόπον

v.5 καί^c ἀνάγω^{vpaanms} αὐτό^sς^{rdms} ὁ^dνms διάβολος^{anmsn} εἰς^p ὅρος^{hans} ὑψηλός^{aansn}
 δείκνυμι^{v1aa3s} αὐτό^sς^{rdms} πᾶς^{aafpn} ὁ^dαfr βασιλεία^{nafr} ὁ^dgfs οἰκουμένη^{ngfs} ἐν^p στιγμῇ^{ndfs}
 χρόνος^{ngms}. **v.6** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτό^sς^{rdms} ὁ^dνms διάβολος^{anmsn} σὺ^{rdp}-s δίδωμι^{v1af1s} ὁ^dafs
 ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἅπας^{aafsn} καί^c ὁ^dafs δόξα^{nafs} αὐτό^sς^{rdp} ὅτι^c ἐγὼ^{rdp}-s παραδίδωμι^{v1xp3s}
 καί^c ὅς^{rrdms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspals} δίδωμι^{v1pals} αὐτό^sς^{rdpafs}. **v.7** σὺ^{rdp}-s οὖν^c ἐάν^{qo} προσκυνέω^{vsaa2s}
 ἐνώπιον^{bo} ἐγὼ^{rdp}-s εἰμί^{v1fx3s} σὺ^{rdp}-s πᾶς^{annpn}. **v.8** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} αὐτό^sς^{rdms}
 λέγω^{v1aa3s} ὁ^dνms Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω^{vdpa2s} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rdp}-s Σατανᾶς^{nnms} γράφω^{v1xp3s} γάρ^c
 προσκυνέω^{v1fa2s} κύριος^{nams} ὁ^dams θεός^{nams} σὺ^{rdp}-s καί^c αὐτό^sς^{rdms} μόνος^{admsn} λατρεύω^{v1fa2s}.
v.9 καί^c ἄγω^{v1aa3s} αὐτό^sς^{rdms} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} καί^c ἴστημι^{v1aa3s} αὐτό^sς^{rdms} ἐπὶ^p ὁ^dans
 πτερύγιον^{nams} ὁ^dgns ἱερὸν^{ngns} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτό^sς^{rdms} εἰ^{qo} ὁ^dnms υἱός^{nnms} εἰμί^{v1px2s}
 ὁ^dgms θεός^{ngms} βάλλω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{txams} ἐντεῦθεν^{bo} κάτω^{bo}. **v.10** γράφω^{v1xp3s} γάρ^c
 ὅτι^c ὁ^ddmnp ἄγγελος^{ndmnp} αὐτό^sς^{rdms} ἐντέλλομαι^{v1fn3s} περὶ^p σὺ^{rdp}-s ὁ^dgms διαφυλάσσω^{v1aa}
 σὺ^{rdp}-s. **v.11** καί^c ὅτι^c ἐπὶ^p χεῖρ^{ngfr} αἶρω^{v1fa3p} σὺ^{rdp}-s μήποτε^{bo} προσκόπτω^{vsaa2s} πρὸς^p
 λίθος^{nams} ὁ^dams πούς^{nams} σὺ^{rdp}-s. **v.12** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτό^sς^{rdms}
 ὁ^dnms Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c λέγω^{v1xp3s} οὐ^{xo} ἐκπειράζω^{v1fa2s} κύριος^{nams} ὁ^dams θεός^{nams} σὺ^{rdp}-s.
v.13 καί^c συντελέω^{vpaanms} πᾶς^{aamnsn} πειρασμός^{nams} ὁ^dnms διάβολος^{anmsn} ἀφίστημι^{v1aa3s} ἀπὸ^p
 αὐτό^sς^{rdms} ἄχρι^p καιρός^{ngms}. **v.14** καί^c ὑποστρέφω^{v1aa3s} ὁ^dnms Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ὁ^ddfs
 δύναμις^{ndfs} ὁ^dgns πνεῦμα^{ngns} εἰς^p ὁ^dafs Γαλιλαία^{nafs} καί^c φήμη^{nnfs} ἐξέρχεται^{v1aa3s} κατὰ^p
 ὅλος^{agfsn} ὁ^dgfs περιχωρος^{agfsn} περὶ^p αὐτό^sς^{rdms}. **v.15** καί^c αὐτός^{rdms} διδάσκει^{v1aa3s} ἐν^p
 ὁ^dddp συναγωγῇ^{ndfp} αὐτό^sς^{rdpmp} δοξάζω^{vpprnms} ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn}. **v.16** καί^c ἐρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p
 ὁ^dafs Ναζαρά^{tp} ὅς^{bo} εἰμί^{v1ix3s} τρέφω^{vpxnms} καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s} κατὰ^p ὁ^dans εἰώθα^{vpxaans}
 αὐτό^sς^{rdms} ἐν^p ὁ^ddfs ἡμέρα^{ndfs} ὁ^dgnp σάββατον^{ngnp} εἰς^p ὁ^dafs συναγωγῇ^{nafs} καί^c ἀνίστημι^{v1aa3s}
 ἀναγινώσκω^{vnaa}.

- 18 οὗ ἦν γεγραμμένον. Πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ οὗ ἔνεκεν ἔχρισ-
σέν με εὐαγγελίζεσθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέν με ἰάσασθαι τοὺς
19 συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν καὶ
20 ρύξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. καὶ πύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς
τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν, καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλ-
21 μοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι
22 Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. Καὶ
πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χά-
ριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον
23 Οὐχ οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Πάντως
ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρὲ θεράπευσον σεαυτὸν,
ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν τῇ Καπερναοὺμ, ποιήσον καὶ ὧδε
24 ἐν τῇ πατρίδι σου. εἶπεν δὲ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προ-
25 φήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω
ὑμῖν πολλαὶ κῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραὴλ
ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ ὥς ἐγένετο
26 λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν
ἐπέμφθη Ἡλίας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνος πρὸς γυναῖκα
27 χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ ἐλισσαίου τοῦ προφήτου
ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Νεεμάν ὁ

v.17 καί^c ἐπιδίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rdpms} βιβλίον^{nnns} Ὑαῖας^{ngms} ὁδγms προφήτης^{ngms}
καί^c ἀναπτύσσω^{vpaanms} ὁdans διδίων^{nans} εὐρίσκο^{viaa3s} ὁdams τόπος^{nams} ὅς^{bo} εἰμι^{viix3s}
γράφω^{vpxrns}. **v.18** πνεῦμα^{nnns} κύριος^{ngms} ἐπὶ^p ἐγώ^{tpa-s} ὅς^{rngs} ἔνεκα^{bo} χρίω^{viaa3s} ἐγώ^{tpa-s}
εὐαγγελίζω^{vnrpm} πτωχός^{admpn} ἀποστέλλω^{vixa3s} ἐγώ^{tpa-s} ἰάσμαι^{vnad} ὁdamp συντρίβω^{vpxramp}
ὁdafs καρδία^{nafs} κηρύσσω^{vnaa} αἰχμαλώτους^{ndmp} ἄφεςις^{nafs} καί^c τυφλός^{admpn} ἀνάβλεψις^{nafs}
ἀποστέλλω^{vnaa} θραυὸν^{vpxramp} ἐν^p ἄφεςις^{ndfs}. **v.19** κηρύσσω^{vnaa} ἐνιαυτός^{nams} κύριος^{ngms}
δεκτός^{aamsn}. **v.20** καί^c πτύσσω^{vpaanms} ὁdans βιβλίον^{nans} ἀποδίδωμι^{vpaanms} ὁddms
ὑπηρέτης^{ndms} καθίζω^{viaa3s} καί^c πᾶς^{agmpn} ἐν^p ὁddfs συναγωγῇ^{ndfs} ὁdmp ὀφθαλμός^{nnmp}
εἰμι^{viix3p} ἀτενίζω^{vppandmp} αὐτός^{rdpms}. **v.21** ἄρχω^{viaa3s} δέ^c λέγω^{vnpa} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ὅτι^c
σήμερον^{bo} πληρόν^{vixp3s} ὁdnfs γραφῇ^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἐν^p ὁddnp οὗς^{ndnp} σύ^{tpg-p}. **v.22** καί^c
πᾶς^{anmpn} μαρτυρέω^{viaa3p} αὐτός^{rdpms} καί^c θαυμάζω^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁddmp λόγος^{ndmp} ὁdafs χάρις^{ngfs}
ὁddmp ἐκπορεύομαι^{vppndmp} ἐκ^p ὁdgns στόμα^{ngns} αὐτός^{rdpms} καί^c λέγω^{vnaa} οὐ^x οὗτος^{rdnms}
εἰμι^{vixp3s} ὁdnms υἱός^{nms} Ἰωσήφ^{tp}. **v.23** καί^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} πάντως^{bo}
λέγω^{vifa2p} ἐγώ^{tpd-s} ὁdafs παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἰατρός^{nvms} θεραπεύω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams}
ὅσος^{rcamp} ἀκούω^{viaa1p} γίνονται^{vpadamp} ἐν^p ὁddfs Καπερναοὺμ^{tp} ποιεῖω^{vdaa2s} καί^c ὧδε^{bo} ἐν^p
ὁddfs πατρίς^{ndfs} σύ^{tpg-s}. **v.24** λέγω^{viaa3s} δέ^c ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfns}
προφήτης^{nnms} δεκτός^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p ὁddfs πατρίς^{ndfs} αὐτός^{rgms}. **v.25** ἐπὶ^p ἀληθεία^{ngfs}
δέ^c λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} πολὺς^{anfpn} χήρα^{nnfp} εἰμι^{viix3p} ἐν^p ὁddfp ἡμέρα^{ndfp} Ἡλίας^{ngms} ἐν^p ὁddms
Ἰσραὴλ^{tp} ὅτε^{bo} κλείν^{vrap3s} ὁdnms οὐρανός^{nnms} ἐπὶ^p τρεῖς^{anmp} ἡμέρας^{nnmp} καί^c μὴν^{namp} ἕξ^{tn} ὥς^{bo}
γίνονται^{viaa3s} λιμός^{nnms} μέγας^{anmsn} ἐπὶ^p πᾶς^{aafsn} ὁdafs γῆ^{nafs}. **v.26** καί^c πρὸς^p οὐδεὶς^{aafsn}
αὐτός^{rgfp} πέμπω^{vrap3s} Ἡλίας^{nnms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰς^p Σάρεπτα^{nnnp} ὁdafs Σιδών^{ngfs} πρὸς^p γυνή^{nafs}
χήρα^{nafs}.

Σύρος. καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκού- 28
 οντες ταῦτα. καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως 29
 καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐ-
 τῶν ὠκοδόμητο εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν, αὐτὸς δὲ διελθὼν 30
 διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο. Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ 31
 πόλιν τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββαις,
 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος 32
 αὐτοῦ. καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαι- 33
 μονίου ἀκαθάρτου καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ. λέγων Ἐα 34
 τί ἡμῖν καὶ σοί Ἰησοῦ Ναζαρηνέ ἤλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς οἶδ' αὖ
 τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων 35
 Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ ῥῖψαν αὐτόν τὸ δαιμόνιον εἰς
 τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγένετο 36
 θάμβος ἐπὶ πάντας καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες
 Τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς 37
 ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται. καὶ ἐξεπορεύετο ἡχος 38
 περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς 39
 συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ
 Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ καὶ ἠρώτησαν αὐτόν
 περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ

v.27 καί^c πολὺς^{anmpn} λεπρός^{anmpn} εἰμί^{vix3p} ἐπί^p Ἑλισαῖος^{ngms} ὁ^{dgm} προφήτης^{ngms} ἐν^p
 ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} αὐτός^{rgmp} καθαρῶς^{vrap3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} Ναϊμάν^{tp} ὁ^{dnms}
 Σύρος^{nnms}. **v.28** καί^c πῖμ^{plmhi} πᾶς^{anmpn} θυμὸς^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs}
 ἀκούω^{vppanmp} οὗτος^{rdanp}. **v.29** καί^c ἀνίστημι^{vpaanmp} ἐκβάλλω^{vaa3p} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo}
 ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^c ἄγω^{vaa3p} αὐτός^{rpams} ἔως^c ὁ^{dgfs} ὀφρὺς^{ngfs} ὁ^{dgm} ὄρος^{ngms} ἐπὶ^p
 ὅς^{rrgns} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} αὐτός^{rgmp} οἰκοδομέω^{vyp3s} εἰς^p ὁ^{dans} κατακρημνίζω^{vnaa} αὐτός^{rpams}.
v.30 αὐτός^{rgnms} δέ^c διέρχομαι^{vpaanms} διὰ^p μέσος^{agnsn} αὐτός^{rgmp} πορεύομαι^{vvin3s}. **v.31** καί^c
 κατέρχομαι^{vaa3s} εἰς^p Καπερναοὺμ^{tp} πόλις^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^c εἰμί^{vix3s} διδάσκω^{vppanms}
 αὐτός^{rgamp} ἐν^p ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp}. **v.32** καί^c ἐκπλήσσω^{vrip3p} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs}
 αὐτός^{rgnms} ὅτι^c ἐν^p ἐξουσίᾳ^{ndfs} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} αὐτός^{rgnms}. **v.33** καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs}
 συναγωγῇ^{ndfs} εἰμί^{vix3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἔχων^{vppanms} πνεῦμα^{nnms} δαιμόνιον^{ngms} ἀκάθαρτος^{agnsn}
 καί^c ἀνακράζω^{vaa3s} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn}. **v.34** λέγω^{vppanms} ἔαⁱ τίς^{rgnms} ἐγὼ^{tpd-p} καί^c σύ^{tpd-s}
 Ἰησοῦς^{nnms} Ναζαρινὸς^{nnms} ἔρχομαι^{vaa2s} ἀπὸ^{llum} ἐγὼ^{tpa-p} οἶδα^{vixa1s} σύ^{tpa-s} τίς^{rgnms}
 εἰμί^{vix2s} ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} ὁ^{dgm} θεός^{ngms}. **v.35** καί^c ἐπιτιμάω^{vaa3s} αὐτός^{rpdns} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} λέγων^{vppanms} φιμόω^{vdap2s} καί^c ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^p αὐτός^{rgnms} καί^c ῥίπω^{vpaanms}
 αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} δαιμόνιον^{nnms} εἰς^p ὁ^{dans} μέσος^{aansn} ἐξέρχομαι^{vaa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgnms}
 μηδεὶς^{aansn} βλάπτω^{vpaanms} αὐτός^{rpams}. **v.36** καί^c γίνομαι^{viad3s} θάμβος^{nnms} ἐπὶ^p πᾶς^{anmpn}
 καί^c συλλαλέω^{vaa3p} πρὸς^p ἀλλήλους^{reamp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rgnms} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} οὗτος^{rdnms}
 ὅτι^c ἐν^p ἐξουσίᾳ^{ndfs} καί^c δυνάμει^{ndfs} ἐπιτάσσω^{vpa3s} ὁ^{ddnp} ἀκάθαρτος^{adnpn} πνεῦμα^{ndnp}
 καί^c ἐξέρχομαι^{vrip3p}. **v.37** καί^c ἐκπορεύομαι^{vvin3s} ἡχος^{nnms} περὶ^p αὐτός^{rgnms} εἰς^p
 πᾶς^{aansn} τόπος^{nnms} ὁ^{dgfs} περιχώρας^{agfsn}. **v.38** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^c ἐκ^p ὁ^{dgfs} συναγωγῇ^{ngfs}
 εἰσέρχομαι^{vaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Σίμων^{ngms} ὁ^{dnfs} πενθερά^{nnfs} δέ^c ὁ^{dgm} Σίμων^{ngms} εἰμί^{vix3s}
 συνεχὴς^{vppnfs} πυρετός^{ndms} μέγας^{admsn} καί^c ἐρωτάω^{vaa3p} αὐτός^{rpams} περὶ^p αὐτός^{rgpfs}.

- καὶ ἀφῆκεν αὐτήν, παραχρῆμα δὲ ἀναστὰς διηκόνει αὐτοῖς.
 40 Δύνοντας δὲ τοῦ ἡλίου πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις
 ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν
 41 τὰς χεῖρας ἐπιθεῖς, ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἐξήρχετο δὲ καὶ δαι-
 μόνια ἀπὸ πολλῶν κράζοντα καὶ λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ
 υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ λαλεῖν ὅτι ᾔδεισαν τὸν
 42 Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη
 εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν καὶ ἤλθον ἕως
 43 αὐτοῦ καὶ κατεῖχον αὐτόν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ
 εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι
 44 με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὅτι εἰς τοῦτο ἀπεστάλμαι. καὶ
 ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.
5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν
 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεν-
 2 νησαρέτ. καὶ εἶδεν δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην, οἱ δὲ
 3 ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. ἐμβὰς δὲ
 εἰς ἓν τῶν πλοίων ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος ἠρώτησεν αὐτόν ἀπὸ τῆς
 γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου
 4 τοὺς ὄχλους. ὥς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα
 Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄ-
 5 γραν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιστάτα δι' ὅλης

v.39 καί^c ἐφίστημι^{vpaanms} ἐπάνω^{bo} αὐτοῦ^{rpgfs} ἐπιτιμάω^{viaa3s} ὁδ^{dmms} πυρετός^{ndms} καί^c ἀφίημι^{viaa3s} αὐτόν^{rpaifs} παραχρῆμα^{bo} δέ^c ἀνίστημι^{vpaanfs} διακονέω^{viaa3s} αὐτόν^{rpdmp}.
v.40 δύνω^{vppagms} δέ^c ὁ^{dgmms} ἡλίος^{ngms} πᾶς^{annpnp} ὅσος^{rtnmp} ἔχω^{viaa3p} ἀσθενέω^{vppaamp} νόσος^{ndfp} ποικίλος^{adfpn} ἄγω^{viaa3p} αὐτόν^{rpaamp} πρὸς^p αὐτόν^{rpaams} ὁ^{dmms} δέ^c εἰς^{ndms} ἕκαστος^{admsn} αὐτόν^{rpgmp} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπιτίθημι^{vpaanms} θεραπεύω^{viaa3s} αὐτόν^{rpaamp}. **v.41** ἐξέρχομαι^{viin3s} δέ^c καί^c δαιμόνιον^{nnnp} ἀπὸ^p πολλὸς^{agmpn} κράζω^{vppanmp} καί^c λέγω^{vppanmp} ὅτι^c σύ^{rpn-s} εἰμί^{vnp2s} ὁ^{dmms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dmms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgmms} θεός^{ngms} καί^c ἐπιτιμάω^{vppanms} οὐ^{xo} ἔα^{viaa3s} αὐτόν^{rpaamp} λαλέω^{vnpa} ὅτι^c οἶδα^{vya3p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} αὐτόν^{rpaams} εἰμί^{vnpnx}.
v.42 γίνονται^{vpadgfs} δέ^c ἡμέρα^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vpaanms} πορεύομαι^{viao3s} εἰς^p ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nams} καί^c ὁ^{dnpmp} ὄχλος^{nnmp} ζητέω^{viaa3p} αὐτόν^{rpaams} καί^c ἔρχομαι^{viaa3p} ἕως^c αὐτόν^{rpgms} καί^c κατέχω^{vvia3p} αὐτόν^{rpaams} ὁ^{dgmms} μῆ^{xo} πορεύομαι^{vnpnp} ἀπὸ^p αὐτόν^{rpgmp}. **v.43** ὁ^{dmms} δέ^c λέγω^{vviaa3s} πρὸς^p αὐτόν^{rpaamp} ὅτι^c καί^c ὁ^{ddfp} ἕτερος^{adfpn} πόλις^{ndfp} εὐαγγελίζω^{vnam} ἐγὼ^{rpa-s} δεῖ^{vnpq3s} ὁ^{dafis} βασιλεὺς^{nafs} ὁ^{dgmms} θεός^{ngms} ὅτι^c εἰς^p οὗτος^{rdans} ἀποστέλλω^{vxp1s}. **v.44** καί^c εἰμί^{vniix3s} κηρύσσω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs}. **5. v.1** γίνονται^{viad3s} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddms} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ἐπικεῖμαι^{vnpnp} αὐτόν^{rpdms} ὁ^{dgmms} ἀκούω^{vnpa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgmms} θεός^{ngms} καί^c αὐτόν^{rpnms} εἰμί^{vniix3s} ἵστημι^{vpxanms} παρὰ^p ὁ^{dafis} λίμνη^{nafs} Γεννησαρέτ^p.
v.2 καί^c ὁ^{raa3s} ὁ^{dmms} πλοῖον^{namp} ἵστημι^{vpxaanp} παρὰ^p ὁ^{dafis} λίμνη^{nafs} ὁ^{dnpmp} δέ^c ἁλιεύς^{nnmp} ἀποβαίνω^{vpaanmp} ἀπὸ^p αὐτόν^{rpgnp} ἀποπλύνω^{viaa3p} ὁ^{damp} δίκτυον^{namp}. **v.3** ἐμβαίνω^{vpaanms} δέ^c εἰς^p ὁ^{dmms} πλοῖον^{ngnp} ὁ^{dgmms} Σίμων^{ngms} ἐρωτάω^{viaa3s} αὐτόν^{rpaams} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἐπανάγω^{vnaa} ὀλίγος^{aamsn} καί^c καθίζω^{vpaanms} διδάσκω^{viaa3s} ἐκ^p ὁ^{dgmms} πλοῖον^{ngms} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp}. **v.4** ὥς^{bo} δέ^c παύω^{viam3s} λαλέω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} Σίμων^{nams} ἐπανάγω^{vdaa2s} εἰς^p ὁ^{dams} βάθος^{nans} καί^c χαλάω^{vdaa2p} ὁ^{damp} δίκτυον^{namp} σύ^{rpg-p} εἰς^p ἄγρα^{nafs}.

τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου
χαλάσω τὸ δίκτυον. καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν ἰχθύων 6
πληθος πολὺ διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. καὶ κατένευ- 7
σαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλα-
βέσθαι αὐτοῖς, καὶ ἦλθον καὶ ἐπλησαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα ὥστε
βυθίζεσθαι αὐτά. ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνα- 8
σιν τοῦ Ἰησοῦ λέγων Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς εἰμι
κύριε. θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ 9
ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἧ συνέλαβον. ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον 10
καὶ Ἰωάννην υἱοὺς Ζεβεδαίου οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι καὶ
εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀν-
θρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν 11
ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι 12
αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας, Καὶ
ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων Κύ-
ριε ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα 13
ἥψατο αὐτοῦ εἰπὼν, Θέλω καθαρίσῃ, καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀ-
πῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν 14
ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ
καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐ-

v.5 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Σίμων^{nnms} λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdm} ἐπιστάτης^{nvms} διὰ^p
ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} νύξ^{engfs} κοπιάω^{vpaanmp} οὐδεὶς^{aansn} λαμβάνω^{vlaa1p} ἐπὶ^p δε^c ὁ^{ddns} ῥῆμα^{ndns}
σύ^{rg-s} χαλάω^{vifals} ὁ^{dans} δίκτυον^{nans}. **v.6** καί^c οὗτος^{rdans} ποιέω^{vpaanmp} συγκλείω^{vlaa3p}
ἰχθύς^{ngmp} πληθος^{nans} πολὺς^{aansn} διαρρήγνυμι^{viip3s} δε^c ὁ^{dnms} δίκτυον^{nnms} αὐτός^{trgmp}.
v.7 καί^c κατανεύω^{vlaa3p} ὁ^{ddmp} μέτοχος^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐν^p ὁ^{ddns} ἔτερος^{adnsn} πλοῖον^{ndns}
ὁ^{dgms} ἐρχομαι^{vpaanmp} συλλαμβάνω^{vnam} αὐτός^{rpdm} καί^c ἐρχομαι^{vlaa3p} καί^c πύμνημι^{vlaa3p}
ἀμφοτέροι^{aanpn} ὁ^{damp} πλοῖον^{nam} ὥστε^c βυθίζω^{vnpp} αὐτός^{trnnp}. **v.8** ὁράω^{vpaanms} δε^c
Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} προσπίπτω^{vlaa3s} ὁ^{ddnp} γόνυ^{ndnp} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vpaanms}
ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἀπὸ^p ἐγώ^{rg-s} ὅτι^c ἀνὴρ^{nnms} ἁμαρτωλὸς^{anmsn} εἰμι^{viipx1s} κύριος^{nvms}.
v.9 θάμβος^{nnms} γάρ^c περιέχω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdm} καί^c πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} σὺν^p αὐτός^{rpdm} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs}
ἄγρα^{ndfs} ὁ^{dgmp} ἰχθύς^{ngmp} ὅς^{rrdfs} συλλαμβάνω^{vlaa3p}. **v.10** ὁμοίως^{bo} δε^c καί^c Ἰάκωβος^{nam}
καί^c Ἰωάννης^{nam} υἱός^{nam} Ζεβεδαίους^{ngms} ὅς^{trnmp} εἰμι^{viipx3p} κοινωνός^{aanpn} ὁ^{ddms} Σίμων^{ndms}
καί^c λέγω^{vlaa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} Σίμων^{nam} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s} ἀπὸ^p
ὁ^{dgms} νῦν^{bo} ἀνθρώπος^{nam} εἰμι^{viipx2s} ζωγρῶ^{vpaanms}. **v.11** καί^c κατάγω^{vpaanmp} ὁ^{damp}
πλοῖον^{nam} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀφίημι^{vpaanmp} ἅπας^{aanpn} ἀκολουθεῖω^{vlaa3p} αὐτός^{rpdm}. **v.12** καί^c
γίνομαι^{vlaa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} εἰμι^{viipx} αὐτός^{rpdm} ἐν^p εἰς^{ndfs} ὁ^{dgfp} πόλις^{ngfp} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnms}
ἐπὶ^p ἡλῆρης^{anmsn} λέπρας^{ngfs} καί^c ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} πίπτω^{vpaanms} ἐπὶ^p πρόσωπον^{nans}
δέομαι^{viap3s} αὐτός^{trgms} λέγω^{vpaanms} κύριος^{nvms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2s} δύναμαι^{vin2s} ἐγώ^{rga-s}
καθαρίζω^{vnaa}. **v.13** καί^c ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} ἀπὸ^p αὐτός^{trgms} λέγω^{vpaanms}
θέλω^{vipals} καθαρίζω^{vdap2s} καί^c εὐθέως^{bo} ὁ^{dnfs} λέπρα^{nmfs} ἀπέρχομαι^{vlaa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{trgms}.

- 15 τοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ καὶ συνήρχοντο
 ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν
 16 ἀσθενειῶν αὐτῶν, αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ
 17 προσευχόμενος. Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν
 διδάσκων καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι
 οἱ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰου-
 δαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ δυνάμεις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι
 18 αὐτούς. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν
 παραλελυμένος καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώ-
 19 πιον αὐτοῦ. καὶ μὴ εὐρόντες διὰ ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν
 διὰ τὸν ὄχλον ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθή-
 20 καν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ.
 καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπε ἀφέωνταί σοι
 21 αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς
 καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες Τίς ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας
 22 τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ θεός. ἐπιγνοὺς
 δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς
 23 αὐτούς Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί ἐστὶν εὐκο-
 πώτερον εἰπεῖν Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου ἢ εἰπεῖν Ἔγχειραι
 24 καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-

v.14 καί^c αὐτός^{rnms} παραγγέλλω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vnaa} ἀλλά^c ἀπέρχομαι^{vpaanms} δείκνυμι^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} ὁδδms ἱερέυς^{ndms} καί^c προσφέρω^{vdaa2s} περι^p ὁδgms καθαρισμός^{ngms} σύ^{trg-s} καθώς^{bo} προστάσσω^{v1aa3s} Μωϋσῆς^{nnms} εἰς^p μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rdmp}. **v.15** διέρχομαι^{viin3s} δέ^c μᾶλλον^{bo} ὁδnms λόγος^{nnms} περι^p αὐτός^{trgms} καί^c συνέρχομαι^{viin3p} ὄχλος^{nnmp} πολὺς^{anmpn} ἀκούω^{vnra} καί^c θεραπεύω^{vnpp} ὑπό^p αὐτός^{trgms} ἀπό^p ὁδgfp ἀσθένεια^{ngfp} αὐτός^{trgmp} δέ^c εἰμι^{viix3s} ὑποχωρέω^{vppanms} ἐν^p ὁδdfp ἔρημος^{adfpn} καί^c προσεύχομαι^{vppnnms}. **v.17** καί^c γίνονται^{viad3s} ἐν^p εἷς^{ndfs} ὁδgfp ἡμέρα^{ngfp} καί^c αὐτός^{rnms} εἰμι^{viix3s} διδάσκω^{vppanms} καί^c εἰμι^{viix3p} κάθημαι^{vppnnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c νομοδιδάσκαλος^{nnmp} ὃς^{trmpn} εἰμι^{viix3p} ἔρχομαι^{vpxanmp} ἐκ^p πάς^{agfsn} κώμη^{ngfs} ὁδgfs Γαλιλαία^{ngfs} καί^c Ἰουδαία^{ngfs} καί^c Ἱερουσαλήμ^{tp} καί^c δυνάμεις^{nnfs} κύριος^{ngms} εἰμι^{viix3s} εἰς^p ὁdans ἰδοὺ^{vnppn} αὐτός^{tramp}. **v.18** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνήρ^{nnmp} φέρω^{vppanmp} ἐπι^p κλινὴ^{ngfs} ἄνθρωπος^{nams} ὃς^{trnms} εἰμι^{viix3s} παραλύω^{vpxpnms} καί^c ζητέω^{v1aa3p} αὐτός^{trams} εἰσφέρω^{vnaa} καί^c τιθεῖμι^{vnaa} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{trgms}. **v.19** καί^c μή^{xo} εὐρίσκω^{vpaanmp} διὰ^p ποῖος^{rgfs} εἰσφέρει^{vsaa3p} αὐτός^{trams} διὰ^p ὁdams ὄχλος^{nams} ἀναθαίνω^{vpaanmp} ἐπι^p ὁdans δῶμα^{nans} διὰ^p ὁδgmp κέραμος^{ngmp} καθίημι^{v1aa3p} αὐτός^{trams} σὺν^p ὁδdms κλινίδιον^{ndms} εἰς^p ὁdans μέσος^{aansn} ἔμπροσθεν^p ὁδgms Ἰησοῦς^{ngms}. **v.20** καί^c ὁράω^{vpaanms} ὁdafs πιστεύω^{nafs} αὐτός^{trgmp} ἡγῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} ἄνθρωπος^{nnms} ἀφίημι^{vix3p} σύ^{trpd-s} ὁdnfp ἁμαρτία^{nnfp} σύ^{trpg-s}. **v.21** καί^c ἄρχω^{viad3p} διαλογίζομαι^{vnppn} ὁdnmp γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁdnmp Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnms} εἰμι^{vixp3s} οὗτος^{rdnms} ὃς^{trnms} λαλέω^{v1pa3s} βλασφημία^{nafp} τίς^{rqnms} δύναμαι^{viin3s} ἀφίημι^{vnra} ἁμαρτία^{nafp} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ μόνος^{anmsn} ὁdnms θεός^{nnms}. **v.22** ἐπιγινώσκω^{vpaanms} δέ^c ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} ὁdnmp διαλογισμός^{namp} αὐτός^{trgmp} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{tramp} τίς^{rqans} διαλογίζομαι^{viin2p} ἐν^p ὁδdfp καρδίᾳ^{ndfp} σύ^{trpg-p}. **v.23** τίς^{rqnms} εἰμι^{vixp3s} εὐκόπος^{annsc} λέγω^{vnaa} ἀφίημι^{vixp3p} σύ^{trpd-s} ὁdnfp ἁμαρτία^{nnfp} σύ^{trpg-s} ἡ^{xo} λέγω^{vnaa} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c περιπατέω^{vda2s}.

θρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας εἶπεν τῷ παραλελυμένῳ
 Σοὶ λέγω ἔγειραι, καὶ ἄρας τὸ κλινίδιον σου πορεύου εἰς τὸν
 οἶκόν σου. καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν ἄρας ἐφ 25
 ᾧ κατέκειτο ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν θεόν.
 καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν καὶ ἐπλή- 26
 σθησαν φόβου λέγοντες ὅτι Εἶδομεν παράδοξα σήμερον. Καὶ 27
 μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευὶν κα-
 θήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀκολούθει μοι. καὶ 28
 καταλιπὼν ἅπαντα, ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐποί- 29
 ησεν δοχὴν μεγάλην ὁ Λεὺς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ ἦν
 ὄχλος τελωνῶν πολὺς καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακεί- 30
 μενοι. καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι 31
 πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες Διατί μετὰ τελωνῶν καὶ ἁ-
 μαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 32
 πρὸς αὐτοὺς Οὐ χρειάν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἱατροῦ ἀλλ' οἱ
 κακῶς ἔχοντες, οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτω- 33
 λούς εἰς μετάνοιαν. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν Διατί Οἱ μαθηταὶ 34
 Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται ὁμοίως καὶ
 οἱ τῶν Φαρισαίων οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν. ὁ δὲ εἶ-
 πεν πρὸς αὐτοὺς Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ

v.24 ἵνα^c δέ^c οἶδα^{vsxa2p} ὅτι^c ἔξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nmms} ὁ^{dgmms} ἀνθρώπος^{ngms}
 ἐπὶ^p ὁ^{dglfs} γῆ^{ngfs} ἀφίημι^{npa} ἁμαρτία^{nafp} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} παραλύω^{vpxpdmms} σύ^{tpd-s}
 λέγω^{v1pa1s} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c αἶρω^{vpaanms} ὁ^{dans} κλινίδιον^{nans} σύ^{tpg-s} πορεύομαι^{vdpn2s}
 εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{namms} σύ^{tpg-s}. **v.25** καί^c παραχρῆμα^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἐνώπιον^{bo}
 αὐτός^{rpgmp} αἶρω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὅς^{trdms} κατάκειμαι^{viin3s} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{namms}
 αὐτός^{rpgms} δοξάζω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{namms}. **v.26** καί^c ἔκστασις^{nnfs} λαμβάνω^{v1aa3s}
 ἅπας^{aampn} καί^c δοξάζω^{v1aa3p} ὁ^{dams} θεός^{namms} καί^c πίμπλημι^{viap3p} φόβος^{ngms} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c
 ὁ^{v1aa1p} παράδοξος^{aampn} σήμερον^{bo}. **v.27** καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} καί^c
 θεάομαι^{viad3s} τελώνης^{namms} ὄνομα^{ndms} Λευί^{nams} κάθημαι^{vppanms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} τελώνιον^{nans} καί^c
 λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} ἀκολουθῶ^{vdpa2s} ἐγώ^{tpd-s}. **v.28** καί^c καταλείπω^{vpaanms} ἅπας^{aampn}
 ἀνίστημι^{vpaanms} ἀκολουθῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.29** καί^c ποιεῖν^{v1aa3s} δοχὴ^{nafs} μέγας^{aafsn}
 ὁ^{dnms} Λεὺς^{nnms} αὐτός^{rpdms} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^c εἰμι^{viix3s} ὄχλος^{nnms} τελώνης^{ngmp}
 πολὺς^{anmsn} καί^c ἄλλος^{agmpn} ὅς^{rrmp} εἰμι^{viix3p} μετὰ^p αὐτός^{rpgmp} κατάκειμαι^{vppanmp}.
v.30 καί^c γογγύζω^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp}
 πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} διά^δτις^{xo} μετὰ^p τελώνης^{ngmp} καί^c
 ἁμαρτωλός^{agmpn} ἐσθίω^{v1pa2p} καί^c πίνω^{v1pa2p}. **v.31** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpaap} οὐ^{xo} χρειά^{nafs} ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} ὑγιαίνω^{vppanmp}
 ἱατρός^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{dnmp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppanmp}. **v.32** οὐ^{xo} ἐρχομαι^{v1xals} καλέω^{vnaa}
 δικαίος^{aampn} ἀλλά^c ἁμαρτωλός^{aampn} εἰς^p μετάνοια^{nafs}. **v.33** ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p
 αὐτός^{rpaas} διά^δτις^{xo} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} Ἰωάννης^{ngms} νηστεύω^{v1pa3p} πυκνός^{aampn} καί^c
 δεήσις^{nafp} ποιέω^{v1pm3p} ὁμοίως^{bo} καί^c ὁ^{dnmp} ὁ^{dgmmp} Φαρισαῖος^{ngmp} ὁ^{dnmp} δέ^c σός^{rsnmp}
 ἐσθίω^{v1pa3p} καί^c πίνω^{v1pa3p}.

35 ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν ποιῆσαι νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ
 36 ἡμέραι καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος τότε νηστεύσου-
 σιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς
 αὐτοὺς ὅτι Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμά-
 37 τιον παλαιόν, εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζει καὶ τῷ παλαιῷ
 οὐ συμφωνεῖ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει
 οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος
 τοὺς ἀσκοὺς καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται,
 38 ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον καὶ ἀμφότεροι
 39 συντηροῦνται. καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν εὐθέως θέλει νέον,
 λέγει γάρ Ὁ παλαιὸς χρησιότερός ἐστιν.

6 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν
 διὰ τῶν σπορίμων καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχους
 2 καὶ ἥσθιον ψάχοντες ταῖς χερσίν. τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἴ-
 πον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασιν.
 3 καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Οὐδὲ τοῦτο ἀ-
 νένγνωτε ὃ ἐποίησεν Δαβὶδ, ὅποτε ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ'
 4 αὐτοῦ ὄντες. ὥς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς
 ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβεν καὶ ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς
 μετ' αὐτοῦ οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς.
 5 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ

v.34 ὁdnms δέc λέγωviaa3s πρὸςp αὐτόςrnpmp μήxo δύναμαιvnpn2p ὁdamp υἱόςnamp ὁdgms
 νυμφῶνngms ἐνp ὅcrrdms ὁdnms νυμφίοςnnms μετáP αὐτόςrnpmp εἰμιvnp3s ποιέωvnaa νηστεύvnpa .

v.35 ἔρχομαιvifd3p δέc ἡμέραnnfp καίc ὅτανc ἀπαίρωvsa3s ἀπὸP αὐτόςrnpmp ὁdnms νυμφίοςnnms
 τότεbo νηστεύvifa3p ἐνp ἐκεῖνοςrddfp ὁddfp ἡμέραndfp. **v.36** λέγωviaa3s δέc καίc παραβολήnafs

πρὸςP αὐτόςrnpmp ὅτιc οὐδεὶςanfsn ἐπίβλημαnans ἱμάτιονngns καινόςagns ἐπιβάλλωvifa3s
 ἐπὶP ἱμάτιονnans παλαιόςaansn εἰqo δέc μήxo καίc ὁdans καινόςaansn σχίζωvifa3s καίc ὁddns
 παλαιόςadnsn οὐxo συμφωνέωvifa3s ἐπίβλημαnans ὁdans ἀπὸP ὁdgns καινόςagnsn. **v.37** καίc

οὐδεὶςanfsn βάλλωvifa3s οἶνοςnams νέοςaamsn εἰςP ἀσκόςnamp παλαιόςaampn εἰqo δέc μήxo
 ῥήγνυμιvifa3s ὁdnms νέοςanmsn οἶνοςnnms ὁdamp ἀσκόςnamp καίc αὐτόςrnpms ἐκχέωvifp3s
 καίc ὁdnmp ἀσκόςnnmp ἀπόλλυμιvifm3p. **v.38** ἀλλάc οἶνοςnams νέοςaamsn εἰςP ἀσκόςnamp

καινόςaampn βλητέοςanmsn καίc ἀμφότεροιampn συντηρέωvifp3p. **v.39** καίc οὐδεὶςanfsn
 πίνωvpaansms παλαιόςaamsn εὐθέωςbo ἔλωvifa3s νέοςaamsn λέγωvifa3s γάρc ὁdnms παλαιόςanmsn

χρηστόςanmsc εἰμιvifp3s. **6. v.1** γίνομαιvifa3s δέc ἐνp σάββατονndns δευτερόπρωτοςadnsn
 διαπορεύομαιvnpn αὐτόςrnpms διáP ὁdgmp σπόριμοςagmpn καίc τίλλωvifa3p ὁdnmp μαθητῆςnnmp
 αὐτόςrnpms ὁdamp στάχυςnamp καίc ἐσθίωvifa3p ψάχωvnpamp ὁddfp χεῖρndfp. **v.2** τι-οριμπ

δέc ὁdgmp Φαρισαῖοςngmp λέγωviaa3p αὐτόςrpdmp τίςrqans ποιέωvifa2p ὅcrrns οὐxo ἔξεστιvifq3s
 ποιέωvnpa ἐνp ὁddnp σάββατονndnp. **v.3** καίc ἀποκρίνομαιvpaansms πρὸςP αὐτόςrnpmp λέγωviaa3s

ὁdnms Ἰησοῦςnnms οὐδέbo οὕτωςrdans ἀναγινώσκωviaa2p ὅcrrans ποιέωviaa3s Δαυιδtp ὁπότεbo
 πεινάωviaa3s αὐτόςrnpms καίc ὁdnmp μετáP αὐτόςrnpms εἰμιvnp3pmp. **v.4** ὥςbo εἰσέρχομαιviaa3s

εἰςP ὁdams οἶκοςnams ὁdgms θεόςngms καίc ὁdamp ἄρτοςnamp ὁdgfs πρόθεσιςngfs λαμβάνωviaa3s
 καίc ἐσθίωviaa3s καίc δίδωμιviaa3s καίc ὁddmp μετáP αὐτόςrnpms ὅcrramp οὐxo ἔξεστιvifq3s

ἐσθίωvnaa εἰqo μήxo μόνοςaampn ὁdamp ἱερεὺςnamp.

τοῦ σαββάτου. Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν 6
αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος
καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ 7
γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει ἵνα
εὕρωσιν κατηγορίαν αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾗδει τοὺς διαλογισμοὺς 8
αὐτῶν καὶ εἶπεν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα Ἔγει-
ραι· καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον, ὃ δὲ ἀναστάς ἔστη. εἶπεν οὖν ὁ 9
Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς Ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί ἔξεστιν τοῖς σάββασιν,
ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι. καὶ 10
περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν τῷ ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινον
τὴν χεῖρά σου ὃ δὲ ἐποίησεν οὕτως καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ
αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας καὶ διε- 11
λάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ. Ἐγένετο δὲ 12
ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξηλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι καὶ
ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε ἐγένετο 13
ἡμέρα προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἐκλεξάμενος ἀπὸ
αὐτῶν δώδεκα οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν. Σίμωνα ὃν καὶ 14
ὠνόμασεν Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰάκωβον καὶ
Ἰωάννην Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον. Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν 15
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλω-
τὴν. Ἰούδαν Ἰακώβου καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο 16

v.5 καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτὸς^{rpdm} ὅτι^c κύριος^{nnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms}
καί^c ὁ^{dgms} σάββατον^{ngns}. **v.6** γίνονται^{viad3s} δέ^c καί^c ἐν^p ἑτερος^{adnsn} σάββατον^{ndns}
εἰσέρχομαι^{vnaa} αὐτὸς^{rpams} εἰς^p ὁ^{dafs} συναγωγὴ^{nafs} καί^c διδάσκω^{vnpa} καί^c εἰμι^{v1ix3s}
ἐκεῖ^{bo} ἄνθρωπος^{nnms} καί^c ὁ^{dnfs} χεῖρ^{nnfs} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} δεξιός^{anfsn} εἰμι^{v1ix3s} ξηρός^{anfsn}.
v.7 παρατηρέω^{v1a3p} δέ^c αὐτὸς^{rpams} ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp}
εἰ^{qo} ἐν^p ὁ^{ddns} σάββατον^{ndns} θεραπεύω^{vifa3s} ἵνα^c εὐρίσκω^{v1a3p} κατηγορία^{nafs} αὐτός^{rpams}.
v.8 αὐτός^{rpams} δέ^c οἶδα^{v1a3s} ὁ^{damp} διαλογισμός^{namp} αὐτός^{rpmp} καί^c λέγω^{v1a3s} ὁ^{ddms}
ἀνθρώπος^{ndms} ὁ^{ddms} ξηρός^{nafs} ἔχω^{vppadms} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c ἴστημι^{vdad2s}
εἰς^p ὁ^{dans} μέσος^{aansn} ὁ^{dnms} δέ^c ἀνίστημι^{vpaans} ἴστημι^{v1a3s}. **v.9** λέγω^{v1a3s} οὖν^c ὁ^{dnms}
Ἰησοῦς^{nnms} πρὸς^p αὐτὸς^{rpamp} ἐπερωτάω^{vifa1s} σύ^{tpa-p} τίς^{rqams} ἔξεστι^{v1pq3s} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp}
ἀγαθοποιέω^{vnaa} ἢ^{xo} κακοποιέω^{vnaa} ψυχὴ^{nafs} σῶζω^{vnaa} ἢ^{xo} ἀπόλλυμι^{vnaa}. **v.10** καί^c
περιβλέπω^{vramnms} πᾶς^{rpamp} αὐτὸς^{rpamp} λέγω^{v1a3s} ὁ^{ddms} ἀνθρώπος^{ndms} ἐκτείνω^{vdad2s} ὁ^{dafs}
χεῖρ^{nafs} σύ^{tpg-s} ὁ^{dnms} δέ^c ποιέω^{v1a3s} οὕτω^{bo} καί^c ἀποκαθιστάνω^{v1ap3s} ὁ^{dnfs} χεῖρ^{nnfs}
αὐτός^{rpams} ὑγιὴς^{anfsn} ὡς^{bo} ὁ^{dnfs} ἄλλος^{anfsn}. **v.11** αὐτός^{rpmp} δέ^c τίμημι^{v1ap3p}
ἀνοία^{ngfs} καί^c διαλαλέω^{v1a3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} τίς^{rqans} ἄν^{xo} ποιέω^{vnaa3p} ὁ^{ddms}
Ἰησοῦς^{ndms}. **v.12** γίνονται^{viad3s} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rdfp} ἔξερχομαι^{v1a3s} εἰς^p
ὁ^{dans} ὄρος^{ngns} προσεύχομαι^{vnaa} καί^c εἰμι^{v1ix3s} διανυκτερεύω^{vppamms} ἐν^p ὁ^{ddfs} προσευχῇ^{ndfs}
ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.13** καί^c ὅτε^{bo} γίνονται^{viad3s} ἡμέρα^{nnfs} προσφωνέω^{v1a3s} ὁ^{damp}
μαθητὴς^{namp} αὐτός^{rpams} καί^c ἐκλέγω^{vppamms} ἀπὸ^p αὐτός^{rpmp} δώδεκα^{tn} ὃς^{rpamp} καί^c
ἀπόστολος^{namp} ὀνομάζω^{v1a3s}. **v.14** Σίμων^{nams} ὃς^{rpams} καί^c ὀνομάζω^{v1a3s} Πέτρος^{nams} καί^c
Ἀνδρέας^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpams} Ἰάκωβος^{nams} καί^c Ἰωάννης^{nams} Φίλιππος^{nams}
καί^c Βαρθολομαῖος^{nams}. **v.15** Ματθαῖος^{nams} καί^c Θωμᾶς^{nams} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ὁ^{dgms}
Ἀλφαῖος^{ngms} καί^c Σίμων^{nams} ὁ^{dams} καλέω^{vpppams} ζηλωτὴς^{nams}.

17 προδότης. Καὶ καταβάς μετ αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ
καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πά-
σης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου
καὶ Σιδῶνος οἳ ἤλθον ἀκοῦσαί αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νό-
18 σων αὐτῶν, καὶ οἳ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων καὶ
19 ἐθεραπεύοντο. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ ὅτι δύ-
20 ναμις παρ αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν Μακά-
21 ριοι οἱ πτωχοὶ ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. μακάριοι
οἱ πεινῶντες νῦν ὅτι χορτασθήσεσθε μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν
22 ὅτι γελάσετε. μακάριοι ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι
καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὀ-
23 νομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, χαίrete
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πο-
λὺς ἐν τῷ οὐρανῷ, κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποιοῦν τοῖς προφήταις οἱ
24 πατέρες αὐτῶν. Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις ὅτι ἀπέχετε
25 τὴν παράκλησιν ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι ὅτι πει-
νάσετε οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.
26 οὐαὶ ὑμῖν, ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι, κα-
τὰ ταῦτα γὰρ ἐποιοῦν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
27 ἀλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν κα-

v.16 Ἰούδας^{names} Ἰάκωβος^{ngms} καί^c Ἰούδας^{names} Ἰσκαριώθ^{names} ὅς^{rtnms} καί^c γίνομαι^{viad3s}
προδότης^{nnms}. **v.17** καί^c καταβαίνω^{vpaanms} μετὰ^p αὐτὸς^{rpgmp} ἵστημι^{v1aa3s} ἐπὶ^p τόπος^{ngms}
πεδινός^{agmsn} καί^c ὄχλος^{nnms} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^c πλῆθος^{nnms} πολὺς^{annsn} ὁ^dgms
λαός^{ngms} ἀπὸ^p πᾶς^{agfsn} ὁ^dgfs Ἰουδαία^{ngfs} καί^c Ἱερουσαλὴμ^{tp} καί^c ὁ^dgfs παράλιος^{agfsn}
Τύρος^{ngfs} καί^c Σιδῶν^{ngfs} ὅς^{rtnmp} ἐρχομαι^{v1aa3p} ἀκούω^{vnaa} αὐτὸς^{rpgms} καί^c ἰάομαι^{vnap}
ἀπὸ^p ὁ^dgfp νόσος^{ngfp} αὐτὸς^{rpgmp}. **v.18** καί^c ὅς^{dtnmp} ὀχλέω^{vprpnm} ὑπὸ^p πνεῦμα^{ngnp}
ἀκάθαρτος^{agnpn} καί^c θεραπεύω^{v1p3p}. **v.19** καί^c πᾶς^{annsn} ὁ^dtnms ὄχλος^{nnms} ζητέω^{v1a3s}
ἅπτω^{vtpm} αὐτὸς^{rpgms} ὅτι^c δύναμις^{nnfs} παρὰ^p αὐτὸς^{rpgms} ἐξέρχομαι^{v1in3s} καί^c ἰάομαι^{v1in3s}
πᾶς^{aampn}. **v.20** καί^c αὐτὸς^{rpnms} ἐπαίρω^{vpaanms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτὸς^{rpgms} εἰς^p ὁ^{damp}
μαθητῆς^{namp} αὐτὸς^{rpgms} λέγω^{v1a3s} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dtnmp} πτωχός^{anmpn} ὅτι^c ὑμέτερος^{snfs}
εἰμι^{v1p3s} ὁ^dtnfs βασιλεία^{nnfs} ὁ^dgms θεός^{ngms}. **v.21** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dtnmp} πεινῶν^{vpranmp}
νῦν^{bo} ὅτι^c χορτάζω^{vfp2p} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dtnmp} κλαίω^{vpranmp} νῦν^{bo} ὅτι^c γελᾷ^{v1a2p}.
v.22 μακάριος^{anmpn} εἰμι^{v1p3p} ὅταν^c μισέω^{vsaa3p} σύ^{tpa-p} ὁ^{dtnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} καί^c ὅταν^c
ἀφορίζω^{vsaa3p} σύ^{tpa-p} καί^c ὀνειδίζω^{vsaa3p} καί^c ἐκβάλλω^{vsaa3p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ^{tpg-p} ὡς^{bo}
πονηρός^{aansn} ἕνεκα^{bo} ὁ^dgms υἱός^{ngms} ὁ^dgms ἀνθρώπος^{ngms}. **v.23** χαίρω^{vdpa2p} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs}
ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} καί^c σκιρτάω^{vdaa2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c ὁ^{dtnms} μισθός^{nnms} σύ^{tpg-p} πολὺς^{annsn} ἐν^p
ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} κατὰ^p οὗτος^{nanp} γάρ^c ποιέω^{v1a3p} ὁ^{dtdmp} προφήτης^{ndmp} ὁ^{dtnmp} πατήρ^{nnmp}
αὐτός^{rpgmp}. **v.24** πλὴν^{bo} οὐαὶ[!] σύ^{tpd-p} ὁ^{dtdmp} πλούσιος^{admpn} ὅτι^c ἀπέχω^{v1pa2p} ὁ^{dafis}
παράκλησις^{nafs} σύ^{tpg-p}. **v.25** οὐαὶ[!] σύ^{tpd-p} ὁ^{dtnmp} ἐμπίπλημι^{vprxnm} ὅτι^c πεινῶ^{v1a2p} οὐαὶ[!]
σύ^{tpd-p} ὁ^{dtnmp} γελᾷω^{vpranmp} νῦν^{bo} ὅτι^c πενθέω^{v1a2p} καί^c κλαίω^{v1a2p}. **v.26** οὐαὶ[!] σύ^{tpd-p} ὅταν^c
καλῶς^{bo} σύ^{tpa-p} λέγω^{vsaa3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dtnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} κατὰ^p οὗτος^{nanp} γάρ^c ποιέω^{v1a3p}
ὁ^{dtdmp} ψευδοπροφήτης^{ndmp} ὁ^{dtnmp} πατήρ^{nnmp} αὐτός^{rpgmp}.

- 39 μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπεν δὲ παραβολὴν
αὐτοῖς, Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν οὐχὶ ἀμφοτέροι
40 εἰς βόθυνον πεσοῦνται· οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκα-
λον, αὐτοῦ κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐ-
41 τοῦ, Τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ
42 σου τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς. ἢ
πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου Ἀδελφέ ἄφες ἐκβάλλω τὸ
κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου
δοκὸν οὐ βλέπων ὑποκριτὰ ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ
ὀφθαλμοῦ σου καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν
43 τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν
ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν
44 καλόν. ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται,
οὐ γὰρ ἐξ ἁκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσιν
45 σταφυλὴν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς
καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος
ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πο-
νηρόν, ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα
46 αὐτοῦ. Τί δέ με καλεῖτε Κύριε κύριε καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω.
47 πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν

v.38 δίδωμι^{vdpa2p} καί^c δίδωμι^{vifp3s} σύ^{tpd-p} μέτρον^{nans} καλὸς^{aansn} πιέζω^{vpxpans} καί^c
σαλεύω^{vpxpans} καί^c ὑπερεκχύννω^{vpppans} δίδωμι^{vifa3p} εἰς^p ὅ^{dams} κόλπος^{nams} σύ^{trp-g} ὅ^{ddns}
γάρ^c αὐτός^{rpdns} μέτρον^{ndns} ὅ^ς^{rrdns} μετρέω^{vipa2p} ἀντιμετρέω^{vifp3s} σύ^{tpd-p}. **v.39** λέγω^{viaa3s}
δέ^c παραβολή^{nafs} αὐτός^{trpdmr} μή^{ti}^{xo} δύναμαι^{vipn3s} τυφλὸς^{anmsn} τυφλὸς^{aansn} ὁδηγέω^{vnpa}
οὐχⁱ^{xo} ἀμφοτέροι^{anmpn} εἰς^p βόθυνος^{nams} πίπτω^{vifn3p}. **v.40** οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} μαθητὴς^{nnms}
ὑπέρ^p ὅ^{dams} διδάσκαλος^{nams} αὐτός^{trpgms} καταρτίζω^{vpxpms} δέ^c πᾶς^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} ὡς^{bo}
ὅ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} αὐτός^{trpgms}. **v.41** τίς^{rqans} δέ^c βλέπω^{vipa2s} ὅ^{dans} κάρφος^{nans} ὅ^{dans}
ἐν^p ὅ^{ddms} ὀφθαλμός^{ndms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} σύ^{trp-g} ὁ^{dafs} δέ^c δοκός^{nafs} ὁ^{dafs} ἐν^p ὅ^{ddms}
ἴδιος^{admsn} ὀφθαλμός^{ndms} οὐ^{xo} κατανοέω^{vipa2s}. **v.42** ἢ^{xo} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn2s} λέγω^{vnpa}
ὅ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} σύ^{trp-g} ἀδελφός^{nvms} ἀφίημι^{vdaa2s} ἐκβάλλω^{vsaa1s} ὅ^{dans} κάρφος^{nans}
ὅ^{dans} ἐν^p ὅ^{ddms} ὀφθαλμός^{ndms} σύ^{trp-g} αὐτός^{trpms} ὁ^{dafs} ἐν^p ὅ^{ddms} ὀφθαλμός^{ndms} σύ^{trp-g}
δοκός^{nafs} οὐ^{xo} βλέπω^{vppans} ὑποκριτὴς^{nvms} ἐκβάλλω^{vdaa2s} πρῶτος^{bo} ὁ^{dafs} δοκός^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgms}
ὀφθαλμός^{ngms} σύ^{trp-g} καί^c τότε^{bo} διαβλέπω^{vifa2s} ἐκβάλλω^{vnaa} ὅ^{dans} κάρφος^{nans} ὅ^{dans} ἐν^p ὅ^{ddms}
ὀφθαλμός^{ndms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} σύ^{trp-g}. **v.43** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vipx3s} δένδρον^{nnns} καλὸς^{anmsn}
ποιέω^{vppans} καρπός^{nams} σαπρὸς^{aansn} οὐδέ^{bo} δένδρον^{nnns} σαπρὸς^{aansn} ποιέω^{vppans}
καρπός^{nams} καλός^{aansn}. **v.44** ἕκαστος^{anmsn} γάρ^c δένδρον^{nnns} ἐκ^p ὁ^{dgms} ἴδιος^{agmsn}
καρπός^{ngms} γινώσκω^{vipp3s} οὐ^{xo} γάρ^c ἐκ^p ἁκανθα^{ngfp} συλλέγω^{vipa3p} σῦκον^{nanp} οὐδέ^{bo} ἐκ^p
βάτος^{ngms} τρυγᾷ^{vipa3p} σταφυλή^{nafs}. **v.45** ὁ^{dnms} ἀγαθός^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgms}
ἀγαθός^{agmsn} θησαυρός^{ngms} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{trpgms} προφέρει^{vipa3s} ὅ^{dans} ἀγαθός^{aansn} καί^c
ὁ^{dnms} πονηρὸς^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgms} πονηρὸς^{agmsn} θησαυρός^{ngms} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs}
αὐτός^{trpgms} προφέρει^{vipa3s} ὅ^{dans} πονηρὸς^{aansn} ἐκ^p γάρ^c ὁ^{dgms} περισσεύμα^{ngms} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs}
λαλέω^{vipa3s} ὁ^{dnms} στόμα^{nnns} αὐτός^{trpgms}. **v.46** τίς^{rqans} δέ^c ἐγώ^{trpa-s} καλέω^{vipa2p} κύριος^{nvms}
κύριος^{nvms} καί^c οὐ^{xo} ποιέω^{vipa2p} ὅ^ς^{rranp} λέγω^{vipa1s}.

αὐτοὺς ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἔστιν ὁμοιος, ὁμοιός ἐστιν ἀνθρώ- 48
 πῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐδάθυνεν καὶ ἔθηκεν
 θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν, πλημμύρας δὲ γενομένης προσέρρη-
 ξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλευῖσαι αὐτὴν
 τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν, ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιή- 49
 σας ὁμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν
 χωρὶς θεμελίου ἧ προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς καὶ εὐθέως ἔπεσεν
 καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

Ἐπει δὲ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς 7
 τοῦ λαοῦ εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ. Ἐκατοντάρχου δέ τι- 2
 νος δοῦλος κακῶς ἔχων ἤμελλεν τελευτᾶν ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος.
 ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυ- 3
 τέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν
 δοῦλον αὐτοῦ. οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρε- 4
 κάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι Ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξει
 τοῦτο, ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτοῦ 5
 ὠκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοὺς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς ἤδη 6
 δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψεν πρὸς
 αὐτὸν ὁ ἐκατοντάρχος φίλους λέγων αὐτῷ Κύριε μὴ σκύλλου
 οὐ γὰρ εἰμι ἱκανός ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς, διὸ οὐδὲ 7
 ἐμαυτὸν ἤξιωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν, ἀλλὰ εἶπέ λόγῳ καὶ ἰαθήσε-

v.47 πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnms} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-s} καὶ^c ἀκούω^{vppanms} ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dgm}
 λόγος^{ngmp} καὶ^c ποιεῶ^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ὑποδείκνυμι^{vifals} σύ^{rp-dp} τις^{rqdms} εἰμι^{vixp3s}
 ὁμοιος^{anmsn}. **v.48** ὁμοιος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} ἄνθρωπος^{ndms} οἰκοδομέω^{vppadms} οἰκία^{nafs}
 ὃς^{rrtms} σκάπω^{viaa3s} καὶ^c θαθύνω^{viaa3s} καὶ^c τίθημι^{viaa3s} θεμέλιος^{nams} ἐπὶ^p πέτρα^{nafs}
 πλημμυρα^{ngfs} δέ^c γίνονται^{vpadgfs} προσορήσω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ποταμὸς^{nnms} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs}
 ἐκείνος^{rdgfs} καὶ^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3s} σαλευῶ^{vnaa} αὐτός^{rpafs} θεμελιώ^{vlyp3s} γάρ^c ἐπὶ^p πέτρα^{nafs}
 πετρά^{nafs}. **v.49** ὁ^{dnms} δέ^c ἀκούω^{vppanms} καὶ^c μὴ^{xo} ποιεῶ^{vppanms} ὁμοιος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s}
 ἄνθρωπος^{ndms} οἰκοδομέω^{vpaadms} οἰκία^{nafs} ἐπὶ^p γῆ^{nafs} χωρὶς^{bo} θεμέλιον^{ngms} ὃς^{rrdgs}
 προσορήσω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ποταμὸς^{nnms} καὶ^c εὐθέως^{bo} πίπτω^{viaa3s} καὶ^c γίνονται^{viad3s} ὁ^{dnms}
 ῥῆγμα^{nnms} ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} ἐκείνος^{rdgfs} μέγας^{anmsn}. **7. v.1** ἐπεί^c δέ^c πληρὸς^{viaa3s}
 πᾶς^{aanpn} ὁ^{dannp} ῥῆμα^{nanp} αὐτός^{rpms} εἰς^p ἀκοή^{nafp} ὁ^{dgm} λαός^{ngms} εἰσέρχονται^{viaa3s}
 εἰς^p Καπερναοὺμ^{tp}. **v.2** ἐκατοντάρχης^{ngms} δέ^c τι-οριγμο^{nnms} δοῦλος^{nnms} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppanms}
 μέλλω^{viaa3s} τελευτάω^{vnpa} ὃς^{rrtms} εἰμι^{vix3s} αὐτός^{rpdm} ἔντιμος^{anmsn}. **v.3** ἀκούω^{vppanms}
 δέ^c περὶ^p ὁ^{dgm} Ἰησοὺς^{ngms} ἀποστέλλω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpams} πρεσβύτερος^{aampn} ὁ^{dgm}
 Ἰουδαίος^{agmpn} ἐρωτᾷ^{vppanms} αὐτός^{rpams} ὅπως^{bo} ἔρχομαι^{vppanms} διασώζω^{vsaas} ὁ^{dams}
 δοῦλος^{nams} αὐτός^{rpms}. **v.4** ὁ^{dnp} δέ^c παραγίνομαι^{vpadnmp} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοὺς^{nams}
 παρακαλῶ^{viaa3p} αὐτός^{rpams} σπουδαίως^{bo} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ἀξίος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} ὃς^{rrdms}
 παραίξω^{vifa3s} οὗτος^{rdans}. **v.5** ἀγαπάω^{vipa3s} γάρ^c ὁ^{dans} ἔθνος^{nans} ἐγώ^{tpg-p} καὶ^c
 ὁ^{dafs} συναγωγὴ^{nafs} αὐτός^{rpms} οἰκοδομέω^{viaa3s} ἐγώ^{tpd-p}. **v.6** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοὺς^{nnms}
 πορεύομαι^{vlin3s} σὺν^p αὐτός^{rpdm} ἤδη^{bo} δέ^c αὐτός^{rpms} οὐ^{xo} μακρὰν^{bo} ἀπέχω^{vppags} ἀπὸ^p
 ὁ^{dgs} οἰκία^{ngfs} πέμψω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} ἐκατοντάρχης^{nnms} φίλος^{aampn} λέγω^{vppanms}
 αὐτός^{rpdm} κύριος^{nvms} μὴ^{xo} σκύλλω^{vdp2s} οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vixp1s} ἱκανός^{anmsn} ἵνα^c ὑπὸ^p στέγῃ^{nafs}
 ἐγώ^{tpg-s} εἰσέρχομαι^{vsaas}.

- 8 ται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν
 τασσόμενος ἔχων ὑπ ἑμαυτὸν στρατιώτας καὶ λέγω τούτῳ Πο-
 9 ρεύθητι καὶ πορεύεται καὶ ἄλλῳ Ἔρχου καὶ ἔρχεται καὶ τῷ
 9 δούλῳ μου Ποίησον τοῦτο καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰ-
 ησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ
 10 ὅχλῳ εἶπεν Λέγω ὑμῖν οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὑ-
 10 ρον. καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὔρον
 11 τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἐξῆς ἐ-
 12 πορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ
 12 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολὺς. ὥς δὲ ἤγγισεν τῇ
 13 πύλῃ τῆς πόλεως καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθηγκὼς υἱὸς μονογε-
 13 νῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ ἦν χήρα καὶ ὄχλος τῆς πόλεως
 14 ἱκανὸς σὺν αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτήν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπὶ
 14 αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ Μὴ κλαῖε. καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς
 15 σοροῦ οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν καὶ εἶπεν Νεανίσκε σοὶ λέγω
 15 ἐγέρθητι. καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν καὶ ἔ-
 16 δωκεν αὐτόν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ἔλαβεν δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ
 16 ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι Προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν
 17 ἡμῖν καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἐξηλ-
 17 θεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ

v.7 διό^c οὐδε^{bo} ἑμαυτοῦ^{rxams} ὁξίω^{vialls} πρὸς^p σύ^{tpa-s} ἔρχομαι^{vnaa} ἀλλά^c λέγω^{vdaa2s}
 λόγος^{ndms} καί^c ἰάσμαι^{vifp3s} ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} ἐγὼ^{tpg-s}. **v.8** καί^c γάρ^c ἐγὼ^{trp-n-s}
 ἄνθρωπος^{nnms} εἰμι^{vixp1s} ὑπὸ^p ἐξουσία^{nafs} τάσσω^{vppnms} ἔχω^{vppnms} ὑπὸ^p ἑμαυτοῦ^{rxams}
 στρατιώτης^{nam} καί^c λέγω^{vialls} οὗτος^{rdms} πορεύομαι^{vdaa2s} καὶ πορεύομαι^{vixp3s} καί^c
 ἄλλος^{admsn} ἔρχομαι^{vixp2s} καί^c ἔρχομαι^{vixp3s} καί^c ὁ^{ddms} δούλος^{ndms} ἐγὼ^{tpg-s} ποιέω^{vdaa2s}
 οὗτος^{rdms} καί^c ποιέω^{vixp3s}. **v.9** ἀκούω^{vpaanms} δέ^c οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 θαυμάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^c στρέφω^{vpaanms} ὁ^{ddms} ἀκολουθεῖ^{vppadms} αὐτός^{rpams} ὄχλος^{ndms}
 λέγω^{viaa3s} λέγω^{vixp1s} σύ^{trp-d-p} οὐδε^{bo} ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰσραὴλ^{lp} τοσοῦτος^{rdafs} πίστις^{nafs} εὐρίσκω^{vialls}.
v.10 καί^c ὑποστρέφω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} πέμπω^{vpaanmp} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nam} εὐρίσκω^{viaa3p} ὁ^{dams}
 ἀσθενὲς^{vppaams} δούλος^{nam} ὑγιαίνω^{vppaams}. **v.11** καί^c γίνομαι^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἐξῆς^{bo}
 πορεύομαι^{vixp3s} εἰς^p πόλιν^{nafs} καλέω^{vppafs} Ναῖν^{lp} καί^c συμπορεύομαι^{vixp3p} αὐτός^{rpams}
 ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpams} ἱκανός^{anmpn} καί^c ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn}. **v.12** ὥς^{bo}
 δέ^c ἐγγίξω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} πύλῃ^{ndfs} ὁ^{dgfs} πόλιν^{ngfs} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐκκομίζω^{vixp3s} θνήσκω^{vpxanms}
 υἱός^{nnms} μονογενῆς^{anmsn} ὁ^{ddfs} μῆτηρ^{ndfs} αὐτός^{rpams} καί^c αὐτός^{rpams} εἰμι^{vixp3s} χήρα^{nnfs}
 καί^c ὄχλος^{nnms} ὁ^{dgfs} πόλιν^{ngfs} ἱκανός^{anmsn} σὺν^p αὐτός^{rpams}. **v.13** καί^c ὁράω^{vpaanms}
 αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} κύριος^{nam} σπλαγχνίζομαι^{viaa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpams}
 μὴ^{xo} κλαίει^{vdp2s}. **v.14** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} ἅπτε^{vixp3s} ὁ^{dgfs} σορός^{ngfs} ὁ^{dnmp} δέ^c
 βαστάζω^{vppanmp} ἵστημι^{viaa3p} καί^c λέγω^{viaa3s} νεανίσκος^{nnms} σύ^{trp-d-s} λέγω^{vixp1s} ἐγείρω^{vdp2s}.
v.15 καί^c ἀνακαθίζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} νεκρός^{anmsn} καί^c ἄρχω^{vixp3s} λαλέω^{vnpa} καί^c διδωμι^{viaa3s}
 αὐτός^{rpams} ὁ^{ddfs} μῆτηρ^{ndfs} αὐτός^{rpams}. **v.16** λαμβάνω^{viaa3s} δέ^c φόβος^{nnms} ἅπας^{anmpn} καί^c
 δοξάζω^{viaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nam} λέγω^{vpaanmp} ὅτι^c προφήτης^{nnms} μέγας^{anmsn} ἐγείρω^{vixp3s} ἐν^p
 ἐγὼ^{trp-d-p} καί^c ὅτι^c ἐπισκέπτομαι^{vixp3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} λαός^{nam} αὐτός^{rpams}.

τῇ περιχώρῳ. Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ 18
 πάντων τούτων. καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθη- 19
 τῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων Σὺ εἶ
 ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν. παραγενόμενοι δὲ πρὸς 20
 αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον, Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς
 πρὸς σέ λέγων Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν. ἐν 21
 αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστί-
 γων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο
 τὸ βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πορευ- 22
 θέντες ἀπαγγείlate Ἰωάννῃ ἃ εἶδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ
 ἀναβλέπουσιν χωλοὶ περιπατοῦσιν λεπροὶ καθαρίζονται κωφοὶ
 ἀκούουσιν νεκροὶ ἐγείρονται πτωχοὶ εὐαγγελίζονται, καὶ μα- 23
 κάριος ἐστὶν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων δὲ 24
 τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰω-
 ἀννου Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι κάλαμον ὑπὸ
 ἀνέμου σαλευόμενον. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν ἄνθρωπον 25
 ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ
 καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσὶν. ἀλλὰ τί ἐξελη- 26
 λύθατε ἰδεῖν προφήτην ναὶ λέγω ὑμῖν καὶ περισσότερον προ-
 φήτου. οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω 27
 τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὃς κατασκευάσει τὴν ὁ-

v.17 καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs}
 περὶ^p αὐτός^{rgms} καί^c ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} περιχώρος^{adfsn}. **v.18** καί^c ἀπαγγέλλω^{v1aa3p}
 Ἰωάννης^{ndms} ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rgms} περὶ^p πᾶς^{agnp} οὗτος^{rdgnp}. **v.19** καί^c
 προσκαλεομαι^{vpadnms} δύο^{tn} τῶν^{is} ὁ^{dgmp} μαθητὴς^{ngmp} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms}
 πέμψω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} σύ^{trp-s} εἰμι^{v1px2s} ὁ^{dnms} ἐρχομαι^{vppnms}
 ἢ^{xo} ἄλλος^{aamsn} προσδοκάω^{v1p1p}. **v.20** παραγίνομαι^{vpadnmp} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rgams}
 ὁ^{dnmp} ἀνὴρ^{nnmp} λέγω^{v1aa3p} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} βαπτιστὴς^{nnms} ἀποστέλλω^{v1xa3s} ἐγὼ^{trp-p}
 πρὸς^p σύ^{trp-s} λέγω^{vppanms} σύ^{trp-s} εἰμι^{v1px2s} ὁ^{dnms} ἐρχομαι^{vppnms} ἢ^{xo} ἄλλος^{aamsn}
 προσδοκάω^{v1p1p}. **v.21** ἐν^p αὐτός^{rgdfs} δέ^c ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} θεραπεύω^{v1aa3s} πολὺς^{aampn}
 ἀπὸ^p νόσος^{ngfp} καί^c μᾶστις^{ngfp} καί^c πνεῦμα^{ngnp} πονηρὸς^{agnp} καί^c τυφλός^{admpn}
 πολὺς^{admpn} χαρίζομαι^{v1ad3s} ὁ^{dans} βλέπω^{vnpa}. **v.22** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} πορεύομαι^{vpaonmp} ἀπαγγέλλω^{v1aa2p} Ἰωάννης^{ndms} ὃς^{tranp}
 ὁράω^{v1aa2p} καί^c ἀκούω^{v1aa2p} ὅτι^c τυφλός^{anmpn} ἀναβλέπω^{v1p3p} χωλός^{anmpn} περιπατέω^{v1p3p}
 λεπρός^{anmpn} καθαρίζω^{v1pp3p} κωφός^{anmpn} ἀκούω^{v1p3p} νεκρός^{anmpn} ἐγείρω^{v1pp3p} πτωχός^{anmpn}
 εὐαγγελίζω^{v1pp3p}. **v.23** καί^c μακάριος^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} ὅς^{rtms} ἐάν^{qo} μή^{xo} σκανδαλίζω^{v1p3p}
 ἐν^p ἐγὼ^{trp-d-s}. **v.24** ἀπέρχομαι^{vpaagmp} δέ^c ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} Ἰωάννης^{ngms} ἄρχω^{v1ad3s}
 λέγω^{vnpa} πρὸς^p ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} περὶ^p Ἰωάννης^{ngms} τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{v1xa2p} εἰς^p ὁ^{dafs}
 ἔρημος^{aafsn} θεάομαι^{v1nad} κάλαμος^{nams} ὑπὸ^p ἄνεμος^{ngms} σαλεύω^{v1ppams}. **v.25** ἀλλὰ^c τίς^{rqans}
 ἐξέρχομαι^{v1xa2p} ὁράω^{vnaa} ἄνθρωπος^{nams} ἐν^p μαλακός^{adnmp} ἱμάτιον^{ndnp} ἀμφιέννυμι^{v1pxams}
 ἰδοὺ^{v1aa2s} ὁ^{dnmp} ἐν^p ἱματισμός^{ndms} ἐνδόξος^{admsn} καί^c τρυφή^{ndfs} ὑπάρχω^{v1p3p} ἐν^p ὁ^{damp}
 βασιλείος^{admpn} εἰμι^{v1px3p}. **v.26** ἀλλὰ^c τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{v1xa2p} ὁράω^{vnaa} προφήτης^{nams} ναί^{xo}
 λέγω^{v1pals} σύ^{trp-d-p} καί^c περισσός^{aamsc} προφήτης^{ngms}.

- 28 δόν σου ἔμπροσθέν σου. λέγω γὰρ ὑμῖν μείζων ἐν γεννητοῖς
 29 γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδεὶς ἐστίν, ὁ δὲ
 30 παῖς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεὸν βαπτι-
 31 σθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ
 32 τὴν βουλήν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς μὴ βαπτισθέντες ὑπ
 33 αὐτοῦ. εἶπεν δὲ ὁ Κύριος, Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους
 34 τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι. ὅμοιοι εἰσιν παιδί-
 35 οῖς τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ
 36 λέγουσιν, Ὑψήλωσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν
 37 ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής
 38 μῆτε ἄρτον ἐσθίων μῆτε οἶνον πίνων καὶ λέγετε Δαιμόνιον ἔχει.
 ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ λέγετε
 Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρ-
 τωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.
 Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ καὶ
 εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου ἀνεκλίθη. καὶ ἰδοὺ
 γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἥτις ἦν ἁμαρτωλὸς ἐπιγνουῖσα ὅτι ἀνάκειται
 ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου. καὶ
 σταῖσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα ἥρξατο βρέχειν
 τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσιν καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς

v.27 οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} περι^p ὅς^{trgms} γράφω^{vixp3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{trn-s} ἀποστέλλω^{vipal3s}
 ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ἐγὼ^{trp3-s} πρό^p πρόσωπον^{ngns} σύ^{trp3-s} ὅς^{trnms} κατασκευάζω^{vifa3s} ὁ^{dafs}
 ὁδός^{nafs} σύ^{trp3-s} ἔμπροσθεν^p σύ^{trp3-s}. **v.28** λέγω^{vipal3s} γάρ^c σύ^{trp3-s} μέγας^{anmcs} ἐν^p
 γεννητός^{adnmp} γυνή^{ngfr} προφήτης^{nnms} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dams} βαπτιστής^{ngms} οὐδεὶς^{anfsn} εἰμι^{vixp3s}
 ὁ^{dams} δέ^c μικρός^{anmcs} ἐν^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} μέγας^{anmcs} αὐτός^{trpms}
 εἰμι^{vixp3s}. **v.29** καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dams} λαός^{nnms} ἀκούω^{vpaans} καί^c ὁ^{dams} τελωνῆς^{nnmp}
 δικαιοῦ^{viaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} βαπτίζω^{vrapnmp} ὁ^{dams} βάπτισμα^{nans} Ἰωάννης^{ngms}. **v.30** ὁ^{dams}
 δέ^c Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c ὁ^{dams} νομικός^{anmpn} ὁ^{dafs} βουλή^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἀθετέω^{viaa3p}
 εἰς^p αὐτοῦ^{txamp} μῆ^{xo} βαπτίζω^{vrapnmp} ὑπό^p αὐτός^{trpms}. **v.31** λέγω^{viaa3s} δέ^c ὁ^{dams}
 κύριος^{nnms} τίς^{rqdms} οὖν^c ὁμοιό^{vifal3s} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{namp} ὁ^{dams} γενεᾶ^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^c
 τίς^{rqdms} εἰμι^{vixp3p} ὅμοιος^{anmpn}. **v.32** ὅμοιος^{anmpn} εἰμι^{vixp3p} παιδίον^{ndnp} ὁ^{dams} ἐν^p ἀγορά^{ndfs}
 καθημα^{vppndnp} καί^c προσφωνέω^{vipa3p} ἀλλήλων^{redmp} καί^c ἡγῶ^{vipa3p} αὐλέω^{viaa1p} σύ^{trp3-p}
 καί^c οὗ^{xo} ὀρχέομαι^{viaa2p} θρηνέω^{viaa1p} σύ^{trp3-p} καί^c οὗ^{xo} κλαίω^{viaa2p}. **v.33** ἔρχομαι^{vixa3s}
 γάρ^c Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dams} βαπτιστής^{nnms} μῆ^{te} ἄρτος^{nams} ἐσθίω^{vppanms} μῆ^{te} οἶνος^{nams}
 πίνω^{vppanms} καί^c λέγω^{vipa2p} δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{vipa3s}. **v.34** ἔρχομαι^{vixa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nnms}
 ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{nnms} ἐσθίω^{vppanms} καί^c πίνω^{vppanms} καί^c λέγω^{vipa2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνθρώπος^{nnms}
 φάγος^{nnms} καί^c οἰνοπότης^{nnms} τελωνῆς^{ngmp} φίλος^{anmsn} καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn}. **v.35** καί^c
 δικαιοῦ^{via3s} ὁ^{dams} σοφία^{nnfs} ἀπὸ^p ὁ^{dams} τέκνον^{ngmp} αὐτός^{trpfs} πᾶς^{agmpn}. **v.36** ἐρωτάω^{via3s}
 δέ^c τι-σρινμο αὐτός^{trpms} ὁ^{dams} Φαρισαῖος^{ngmp} ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa3s} μετὰ^p αὐτός^{trpms} καί^c
 εἰσέρχομαι^{vpaans} εἰς^p ὁ^{dams} οἰκία^{nafs} ὁ^{dams} Φαρισαῖος^{ngms} ἀνακλινά^{vip3s}. **v.37** καί^c
 ἰδοὺ^{vdaa2s} γυνή^{nnfs} ἐν^p ὁ^{dams} πόλις^{ndfs} ὅστις^{trnfs} εἰμι^{vix3s} ἁμαρτωλός^{anfsn} ἐπιγινώσκω^{vpaans}
 ὅτι^c ἀνάκειμαι^{vipn3s} ἐν^p ὁ^{dams} οἰκία^{ndfs} ὁ^{dams} Φαρισαῖος^{ngms} κομίζω^{vpaans} ἀλάβαστρος^{nans}
 μύρον^{ngns}.

αὐτῆς ἐξέμασθεν καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειψεν
τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυ- 39
τῷ λέγων Οὗτος εἰ ἦν προφήτης ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ
γυνὴ ἣτις ἄπτεται αὐτοῦ ὅτι ἁμαρτωλὸς ἐστίν. καὶ ἀποκριθεὶς 40
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν Σίμων ἔχω σοὶ τι εἰπεῖν ὁ δὲ φη-
σὶν Διδάσκαλε εἰπέ. δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανεισθῆναι, ὁ 41
εἷς ὥφειλεν δηνάρια πεντακόσια ὁ δὲ ἕτερος πενήκοντα. μὴ 42
ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο τίς οὖν αὐ-
τῶν εἶπε, πλεῖον αὐτόν ἀγαπήσει. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν 43
Ἵπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ὅρ-
θῶς ἔκρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη 44
Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν ὕδωρ
ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας, αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξεν
μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξεν.
φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας, αὕτη δὲ ἅφ ἥς εἰσῆλθον οὐ διέλιπεν 45
καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ἐλαῖω τὴν κεφαλὴν μου οὐκ 46
ἤλειψας, αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν μου τοὺς πόδας. οὗ χάριν 47
λέγω σοι ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαὶ ὅτι ἠγάπησεν
πολύ, ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται ὀλίγον ἀγαπᾷ. εἶπεν δὲ αὐτῇ Ἀφέ- 48
ωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν 49

v.38 καί^c ἴστημι^{vpaanf} παρά^p ὁ^{damp} πούς^{nam} αὐτός^{rgms} ὀπίσω^{bo} κλαίω^{vppanf} ἄρχω^{viad3s}
θρέχω^{vnpa} ὁ^{damp} πούς^{nam} αὐτός^{rgms} ὁ^{ddnp} δάκρυον^{ndnp} καί^c ὁ^{ddfp} θριξ^{ndfp} ὁ^{dgrs} κεφαλῆ^{ngfs}
αὐτός^{rgfs} ἐκμάσσω^{via3s} καί^c καταφιλέω^{via3s} ὁ^{damp} πούς^{nam} αὐτός^{rgms} καί^c ἀλείφω^{via3s}
ὁ^{ddns} μύρον^{ndns}. **v.39** ὁράω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnnms} Φαρισαῖος^{nnms} ὁ^{dnnms} καλέω^{vpaanms}
αὐτός^{rgms} λέγω^{viaa3s} ἐν^p ἑαυτοῦ^{xndms} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdnms} εἰμ^{iqo} εἰμ^{ix3s} προφήτης^{nnms}
γινώσκω^{via3s} ἂν^{xo} τίς^{rqnms} καί^c ποταπός^{anfnp} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὅστις^{rrnfs} ἄπτε^{vnpm3s} αὐτός^{rgms}
ὅτι^c ἁμαρτωλός^{anfnp} εἰμ^{ix3s}. **v.40** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s}
πρός^p αὐτός^{rgms} Σίμων^{nnms} ἔχω^{vipa1s} σύ^{tpd-s} τι-οριανσ λέγω^{vnaa} ὁ^{dnnms} δέ^c φημι^{vixp3s}
διδάσκαλος^{nnms} λέγω^{vdaa2s}. **v.41** δύο^{tn} χρεωφειλέτης^{nnmp} εἰμ^{ix3p} δανιστής^{ndms} τι-
-σριδμο ὁ^{dnnms} εἷς^{nnms} ὀφείλω^{via3s} δηνάριον^{nanp} πεντακόσιοι^{nanp} ὁ^{dnnms} δέ^c ἕτερος^{annms}
πεντήκοντα^{tn}. **v.42** μὴ^{xo} ἔχω^{vppagmp} δέ^c αὐτός^{rgmp} ἀποδιδῶμι^{vnaa} ἀμφοτέροι^{admpn}
χαρίζομαι^{viad3s} τίς^{rqnms} οὖν^c αὐτός^{rgmp} λέγω^{vdaa2s} πολὺς^{aansc} αὐτός^{rgms} ἀγαπάω^{via3s}.
v.43 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnnms} Σίμων^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὑπολαμβάνω^{vipa1s} ὅτι^c ὅς^{rrdms} ὁ^{dans}
πολύς^{aansc} χαρίζομαι^{viad3s} ὁ^{dnnms} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} ὀρθῶς^{bo} κρίνω^{viaa2s}. **v.44** καί^c
στρέφω^{vpaanms} πρὸς^p ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} ὁ^{dams} Σίμων^{ndms} φημι^{vix3s} βλέπω^{vipa2s} οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs}
γυνή^{nafs} εἰσέρχομαι^{viaa1s} σύ^{rgp-s} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nans} ὕδωρ^{nanp} ἐπι^p ὁ^{damp} πούς^{nam} ἐγώ^{rgp-s}
οὗ^{xo} διδῶμι^{viaa2s} οὗτος^{rgnfs} δέ^c ὁ^{ddnp} δάκρυον^{ndnp} θρέχω^{viaa3s} ἐγώ^{rgp-s} ὁ^{damp} πούς^{nam} καί^c
ὁ^{ddfp} θριξ^{ndfp} ὁ^{dgrs} κεφαλῆ^{ngfs} αὐτός^{rgfs} ἐκμάσσω^{viaa3s}. **v.45** φίλημα^{nans} ἐγώ^{rgp-d} οὗ^{xo}
διδῶμι^{viaa2s} οὗτος^{rgnfs} δέ^c ἀπὸ^p ὅς^{rgfs} εἰσέρχομαι^{viaa1s} οὗ^{xo} διαλείπω^{viaa3s} καταφιλέω^{vpaanf}
ἐγώ^{rgp-s} ὁ^{damp} πούς^{nam}. **v.46** ἐλαιον^{ndns} ὁ^{dafs} κεφαλῆ^{nafs} ἐγώ^{rgp-s} οὗ^{xo} ἀλείφω^{viaa2s}
οὗτος^{rgnfs} δέ^c μύρον^{ndns} ἀλείφω^{viaa3s} ἐγώ^{rgp-s} ὁ^{damp} πούς^{nam}. **v.47** ὅς^{trgns} χάριν^{bo}
λέγω^{vipa1s} σύ^{rgp-d-s} ἀφήμι^{vixp3p} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} αὐτός^{rgfs} ὁ^{dnfp} πολὺς^{aanfnp} ὅτι^c ἀγαπάω^{viaa3s}
πολύς^{aansn} ὅς^{rrdms} ὀλίγος^{aansn} ἀφήμι^{vipp3s} ὀλίγος^{aansn} ἀγαπάω^{vipa3s}. **v.48** λέγω^{viaa3s}
δέ^c αὐτός^{rgdms} ἀφήμι^{vixp3p} σύ^{rgp-s} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp}.

- 50 ἐν ἑαυτοῖς Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφήσιν. εἶπεν
δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς
εἰρήνην.
- 8** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτός διώδευεν κατὰ πόλιν
καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
2 θεοῦ καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ. καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν
τεθεραπευμένοι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν Μα-
ρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτά ἐξεληλύθει.
3 καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου καὶ Σουσάννα καὶ
ἕτεραι πολλαὶ αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐ-
4 ταῖς. Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπο-
5 ρευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν διὰ παραβολῆς, Ἐξῆλθεν ὁ σπεί-
ρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σπεῖρειν αὐτὸν ὁ
6 μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
7 οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν
8 καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱκμάδα. καὶ ἕτερον ἔπεσεν
ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν
9 αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν καὶ φυὲν ἐ-
ποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα ταῦτα λέγων ἐφώνει Ὁ ἔχων
10 ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
λέγοντες, τίς εἷη ἡ παραβολὴ αὕτη. ὁ δὲ εἶπεν Ὑμῖν δέδοται
γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν

v.49 καί^c ἄρχω^{viad3p} ὁ^dnm^p συνανάκειμαι^{vppnnmp} λέγω^{vnpa} ἐν^p ἑαυτοῦ^{txdmp} τίς^{rqnms} οὗτος^{rdms} εἰμί^{vnp3s} ὅς^{rtnms} καί^c ἁμαρτία^{nafp} ἀφήμι^{vnpa3s}. **v.50** λέγω^{viaa3s} δέ^c πρὸς^p ὁ^da^{fs} γυναῖ^{nafs} ὁ^dn^{fs} πίστις^{nnfs} σύ^{tpg-s} σῶζω^{vixa3s} σύ^{tpa-s} πορεύομαι^{vdpn2s} εἰς^p εἰρήνη^{nafs}.

8. v.1 καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^ddm^s καθεξῆς^{bo} καί^c αὐτός^{rtnms} διοδεύω^{viaa3s} κατὰ^p πόλιν^{nafs} καί^c κώμην^{nafs} κηρύσσω^{vppanms} καί^c εὐαγγελίζω^{vppnnms} ὁ^da^{fs} βασιλεία^{nafs} ὁ^dgm^s θεός^{ngms} καί^c ὁ^dnm^p δώδεκα^{tn} σὺν^p αὐτός^{rpdms}. **v.2** καί^c γυνή^{nnfp} τι-σιν^{vnpfi} ὅς^{rtnfp} εἰμί^{vix3p} θεραπεύω^{vpxnfp} ἀπὸ^p πνεῦμα^{ngnp} πονηρός^{agnp} καί^c ἀσθενεία^{ngfp} Μαρία^{nnfs} ὁ^dn^{fs} καλέω^{vppnfs} Μαγδαληνή^{nnfs} ἀπὸ^p ὅς^{rtrgfs} δαιμόνιον^{nnnp} ἐπτά^{tn} ἐξέρχομαι^{viya3s}.

v.3 καί^c Ἰωάννα^{ngfs} γυνή^{nnfs} Χουζᾶς^{ngms} ἐπίτροπος^{ngms} Ἡρώδης^{ngms} καί^c Σουσάννα^{nnfs} καί^c ἕτερος^{anfpn} πολὺς^{anfpn} ὅστις^{rtnfp} διακονέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἀπὸ^p ὁ^dgnp ὑπάρχω^{vppagnp} αὐτός^{rpdfp}. **v.4** σύνειμι^{vpxgms} δέ^c ὄχλος^{ngms} πολὺς^{agmsn} καί^c ὁ^dgnp κατὰ^p πόλιν^{nafs} ἐπιπορεύομαι^{vppngmp} πρὸς^p αὐτός^{rtpms} λέγω^{viaa3s} διὰ^p παραβολή^{ngfs}. **v.5** ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^dnm^s σπεῖρω^{vppanms} ὁ^dgm^s σπεῖρω^{vnaa} ὁ^dams σπόρος^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^c ἐν^p ὁ^ddm^s σπεῖρω^{vnpa} αὐτός^{rtpms} ὅς^{rtnms} μέν^{xo} πίπτω^{viaa3s} παρά^p ὁ^da^{fs} ὁ^dός^{nafs} καί^c καταπατέω^{vrap3s} καί^c ὁ^dnm^p πετεινός^{nnnp} ὁ^dgm^s οὐρανός^{ngms} κατεσθίω^{viaa3s} αὐτός^{rtpans}. **v.6** καί^c ἕτερος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} ἐπὶ^p ὁ^da^{fs} πέτρα^{nafs} καί^c φύω^{vrapnms} ξηραίνω^{viap3s} διὰ^p ὁ^dans μὴ^{xo} ἔχω^{vnpa} ἱκμάς^{nafs}.

v.7 καί^c ἕτερος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁ^dgfp ἄκανθα^{ngfp} καί^c συμφύω^{vrapnfp} ὁ^dnm^p ἄκανθα^{nnfp} ἀποπνίγω^{viaa3p} αὐτός^{rtpans}. **v.8** καί^c ἕτερος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} ἐπὶ^p ὁ^da^{fs} γῆ^{nafs} ὁ^da^{fs} ἀγαθός^{aafsn} καί^c φύω^{vrapnms} ποιέω^{viaa3s} καρπός^{nams} ἑκατονταπλασίονα^{aamsn} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppanms} φωνέω^{viaa3s} ὁ^dnm^s ἔχω^{vppanms} οὗς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vnpa3s}. **v.9** ἐπερωτάω^{viaa3p} δέ^c αὐτός^{rtpams} ὁ^dnm^p μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rtpms} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnfs} εἰμί^{vorp3s} ὁ^dn^{fs} παραβολή^{nnfs} οὗτος^{rdnfs}.

παραβολαῖς ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες μὴ συν-
 ῶσιν. Ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή, Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος 11
 τοῦ θεοῦ. οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούοντες εἴτα ἔρχεται 12
 ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν ἵνα μὴ
 πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἱ ὅταν ἀκούσωσιν 13
 μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν οἱ
 πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται.
 τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ 14
 μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμ-
 πνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ οὗτοί 15
 εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον
 κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Οὐδεις δὲ λύ- 16
 χνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν
 ἄλλ ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ
 φῶς. οὐ γάρ ἐστιν κρυπτόν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται οὐδὲ ἀ- 17
 πόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. βλέπετε 18
 οὖν πῶς ἀκούετε, ὅς γάρ ἂν ἔχη δοθήσεται αὐτῷ καὶ ὅς ἂν μὴ
 ἔχη καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Παρεγένοντο δὲ 19
 πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοί αὐτοῦ καὶ οὐκ ἠδύναντο
 συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων, 20
 Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέ-

v.10 ὁδnms δέc λέγωv1aa3s σὺrpd-ρ διδωμιv1xp3s γινώσκωvnaa ὁdanp μυστήριονn1anp ὁdglf
 βασιλείαn1glf ὁdglms θεόςngms ὁddmp δέc λοιπόςadmpn ἐνp παραβολήndf ἵναc βλέπωv1paanmp μῆxo
 βλέπωv1pa3p καίc ἀκούωv1paanmp μῆxo συνίημιv1pa3p. **v.11** εἰμιv1xp3s δέc οὗτοςrdnfs ὁdnfs
 παραβολήn1nfs ὁdnms σπόροςn1nms εἰμιv1xp3s ὁdnms λόγοςn1nms ὁdglms θεόςngms. **v.12** ὁdnmp δέc
 παρὰp ὁdafs ὁδόςn1afs εἰμιv1xp3p ὁdnmp ἀκούωv1paanmp εἴταbo ἐρχομαιv1pn3s ὁdnms διάβολοςanmsn
 καίc αἶρωv1pa3s ὁdams λόγοςn1ams ἀπόp ὁdglf καρδίαn1glf αὐτόςrpgmp ἵναc μῆxo πιστεύωv1paanmp
 σῶζωv1pa3p. **v.13** ὁdnmp δέc ἐπὶp ὁdglf πέτραn1glf ὅτανc ἀκούωv1pa3p μετὰp χαράn1glf
 δέχομαιv1pn3p ὁdams λόγοςn1ams καίc οὗτοςrdnmp ρίζαν1afs οὐxo ἔχωv1pa3p ὅςr1nmp πρὸςp
 καιρόςn1ams πιστεύωv1pa3p καίc ἐνp καιρόςndms πειρασμόςngms ἀφίστημιv1pn3p. **v.14** ὁdnms
 δέc εἰςp ὁdafp ἄκανθαn1afp πίπτωv1paanms οὗτοςrdnmp εἰμιv1xp3p ὁdnmp ἀκούωv1paanmp καίc
 ὑπόp μέριμναn1glf καίc πλούτοςngms καίc ἡδονήn1glf ὁdglms βίοςngms πορεύομαιv1ppnmp
 συμπνίγωv1pp3p καίc οὐxo τελεσφορέωv1pa3p. **v.15** ὁdnms δέc ἐνp ὁddfs καλόςadfsn γῆndfs
 οὗτοςrdnmp εἰμιv1xp3p ὅστιςr1nmp ἐνp καρδίαndfs καλόςadfsn καίc ἀγαθόςadfsn ἀκούωv1paanmp
 ὁdams λόγοςn1ams κατέχωv1pa3p καίc καρποφορέωv1pa3p ἐνp ὑπομονήndfs. **v.16** οὐδειςanfsn
 δέc λύχνοςn1afs ἄπτωv1paanms καλύπτωv1pa3s αὐτόςr1ams σκεῦοςndms ἥxo ὑποκάτωbo κλίνην1glf
 τίθημιv1pa3s ἀλλάc ἐπὶp λυχνίαn1glf ἐπιτίθημιv1pa3s ἵναc ὁdnmp εἰσπορεύομαιv1ppnmp βλέπωv1pa3p
 ὁdans φῶςn1ans. **v.17** οὐxo γάρc εἰμιv1xp3s κρυπτόςanmsn ὅςr1nms οὐxo φανερόςanmsn γίνομαιv1fd3s
 οὐδέbo ἀπόκρυφοςanmsn ὅςr1nms οὐxo γινώσκωv1fp3s καίc εἰςp φανερόςanmsn ἐρχομαιv1pa3s.
v.18 βλέπωv1pa2p οὖνc πῶςbo ἀκούωv1pa2p ὅςr1nms γάρc ἂνxo ἔχωv1pa3s διδωμιv1fp3s αὐτόςr1ams
 καίc ὅςr1nms ἂνxo ἔχωv1pa3s καίc ὅςr1nms δοκέωv1pa3s ἔχωv1pa αἶρωv1fp3s ἀπόp αὐτόςrpgms.
v.19 παραγίνομαιv1ad3p δέc πρὸςp αὐτόςr1ams ὁdnfs μήτηρn1nfs καίc ὁdnmp ἀδελφόςn1nmp
 αὐτόςrpgms καίc οὐxo δύναμαιv1in3p συντυγχάνωvnaa αὐτόςr1pms διὰp ὁdams ὄχλοςn1ams.

- 21 λοντές. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μήτηρ μου καὶ
 22 ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ
 23 ποιοῦντες αὐτὸν. καὶ Ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς
 24 ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
 25 Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης Καὶ ἀνήχθησαν. πλεόν-
 26 των δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν
 27 λίμνην καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες
 28 δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες Ἐπιστάτα ἐπιστάτα ἀπολλύμεθα
 29 ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδα-
 25 τος, καὶ ἐπαύσαντο καὶ ἐγένετο γαλήνη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ποῦ
 26 ἔστιν ἡ πίστις ὑμῶν φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς
 27 ἀλλήλους Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει
 28 καὶ τῷ ὕδατι καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. Καὶ κατέπλευσαν εἰς
 29 τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας.
 27 ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς
 28 πόλεως ὅς εἶχεν δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν καὶ ἱμάτιον οὐκ
 29 ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν.
 28 ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέειπεν αὐτῷ καὶ φωνῇ
 29 μέγαλῃ εἶπεν Τί ἐμοὶ καὶ σοί Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου
 29 δέομαί σου μή με βασανίσῃς. Παρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι
 τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου πολλοῖς γὰρ χρόνοις

v.20 καί^c ἀπαγγέλλω^{v1ap3s} αὐτοῖς^{rdms} λέγω^{vppagmp} ὁδνfs μήτηρ^{nnfs} σύ^{rg-s} καί^c ὁδnm
 ἀδελφός^{nnmp} σύ^{rg-s} ἴσμη^{v1xa3p} ἔξω^{bo} ὁράω^{vnaa} σύ^{rga-s} θέλω^{vppanmp}. **v.21** ὁδnms δε^c
 ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτοῖς^{rpamp} μήτηρ^{nnfs} ἐγώ^{rg-s} καί^c ἀδελφός^{nnmp}
 ἐγώ^{rg-s} οὗτος^{rdnm} εἰμὶ^{v1vpx3p} ὁδnm ὁδams λόγος^{nams} ὁδgms θεός^{ngms} ἀκούω^{vppanmp} καί^c
 ποιέω^{vppanmp} αὐτοῖς^{rpams}. **v.22** καί^c γίνονται^{v1ad3s} ἐν^p εἰς^{ndfs} ὁδgfr ἡμέρα^{ngfr} καί^c
 αὐτοῖς^{rpms} ἐμβαίνω^{v1aa3s} εἰς^p πλοῖον^{nans} καί^c ὁδnm μαθητῆς^{nnmp} αὐτοῖς^{rpms} καί^c λέγω^{v1aa3s}
 πρὸς^p αὐτοῖς^{rpamp} διέρχομαι^{vsa1p} εἰς^p ὁδans πέραν^{bo} ὁδgfs λίμνη^{ngfs} καί^c ἀνάγω^{v1ap3p}.
v.23 πλέω^{vppagmp} δε^c αὐτοῖς^{rpmp} ἀφυπνῶ^{v1aa3s} καί^c καταβαίνω^{v1aa3s} λαῖλαψ^{nnfs} ἄνεμος^{ngms}
 εἰς^p ὁδafs λίμνη^{nafs} καί^c συμπληρώ^{v1p3p} καί^c κινδυνεύω^{v1a3p}. **v.24** προσέρχομαι^{vpaanmp}
 δε^c διεγείρω^{v1aa3p} αὐτοῖς^{rpams} λέγω^{vppanmp} ἐπιστάτης^{nvms} ἐπιστάτης^{nvms} ἀπόλλυμι^{v1pm1p} ὁδnms
 δε^c ἐγείρω^{vrapnms} ἐπιτιμῶ^{v1aa3s} ὁδdms ἄνεμος^{ndms} κλύδων^{ndms} ὁδgns ὕδωρ^{ngns}
 καί^c παύω^{v1am3p} καί^c γίνονται^{v1ad3s} γαλήνη^{nnfs}. **v.25** λέγω^{v1aa3s} δε^c αὐτοῖς^{rpdm} ποῦ^{xo}
 εἰμὶ^{v1vpx3s} ὁδnfs πίστις^{nnfs} σύ^{rg-p} φοβέομαι^{vraonmp} δε^c θαυμάζω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} πρὸς^p
 ἀλλήλων^{reamp} τίς^{rqnms} ἄρα^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμὶ^{v1vpx3s} ὅτι^c καί^c ὁδdm ἄνεμος^{ndmp} ἐπιτάσσω^{v1pa3s}
 καί^c ὁδdms ὕδωρ^{ndms} καί^c ὑπακούω^{v1pa3p} αὐτοῖς^{rdms}. **v.26** καί^c καταπλέω^{v1aa3p} εἰς^p
 ὁδafs χώρα^{nafs} ὁδgmp Γαδαρηνός^{agmpn} ὅστις^{rrnfs} εἰμὶ^{v1vpx3s} ἀντιπέρα^{bo} ὁδgfs Γαλιλαία^{ngfs}.
v.27 ἐξέρχομαι^{vpaadms} δε^c αὐτοῖς^{rpdm} ἐπὶ^p ὁδafs γῆ^{nafs} ὑπαντάω^{v1aa3s} αὐτοῖς^{rpdm} ἀνὴρ^{nnms}
 τι-σρινμs ἐκ^p ὁδgfs πόλις^{ngfs} ὅς^{rrnms} ἔχω^{v1aa3s} δαιμόνιον^{nanp} ἐκ^p χρόνος^{ngmp} ἱκανός^{agmpn} καί^c
 ἱμάτιον^{nans} οὐ^{xo} ἐνδιδύσκω^{v1im3s} καί^c ἐν^p οἰκία^{ndfs} οὐ^{xo} μένω^{v1a3s} ἀλλά^c ἐν^p ὁδdm μνημα^{ndnp}.
v.28 ὁράω^{vpaanms} δε^c ὁδams Ἰησοῦς^{nams} καί^c ἀνακράζω^{vpaanms} προσπίπτω^{v1aa3s} αὐτοῖς^{rpdm}
 καί^c φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{v1aa3s} τίς^{rqnms} ἐγώ^{rgd-s} καί^c σύ^{rgd-s} Ἰησοῦς^{nvms} υἱός^{nvms} ὁδgms
 θεός^{ngms} ὁδgms ὑψιστος^{agmsn} δέομαι^{v1pn1s} σύ^{rg-s} μή^{xo} ἐγώ^{rga-s} βασανίζω^{vsa2s}.

συνηρπάκει αὐτόν καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσειν καὶ πέδαις φυλασ-
 σόμενος καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος
 εἰς τὰς ἐρήμους. ἐπηρώτησεν δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Τί σοι 30
 ἐστὶν ὄνομα ὃ δὲ εἶπεν Λεγεών, ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν
 εἰς αὐτόν. καὶ παρεκάλει αὐτόν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν 31
 ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκο- 32
 μένων ἐν τῷ ὄρει, καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς
 εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν, καὶ ἐπέτρεπεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα δὲ 33
 τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθεν εἰς τοὺς χοίρους καὶ
 ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπε-
 πνίγη. ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγεννημένον ἔφυγον καὶ 34
 ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ἐξ- 35
 ῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὖρον
 καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱμα-
 τισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ
 ἐφοβήθησαν. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη 36
 ὁ δαιμονισθεὶς. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς πε- 37
 ριχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν ὅτι φόβῳ μεγάλῳ
 συνείχοντο, αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. ἐδέετο 38
 δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ,

v.29 παραγγέλλω^{vīa3s} γάρ^c ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{ddns} ἀκάθαρτος^{adnsn} ἐξέρχεται^{vnaa} ἀπὸ^p ὁ^{dgm}
 ἄνθρωπος^{ngms} πολὺς^{admpn} γάρ^c χρόνος^{ndmp} συναρπάξω^{vīa3s} αὐτὸς^{rpams} καί^c δεσμεύω^{vīp3s}
 ἄλυσις^{ndfp} καί^c πέδη^{ndfp} φυλάσσω^{vppnms} καί^c διαρρήγνυμι^{vppanms} ὁ^{damp} δεσμὸς^{nanp}
 ἐλαύνω^{vīp3s} ὑπὸ^p ὁ^{dgm} δαίμων^{ngms} εἰς^p ὁ^{dafp} ἔρημος^{aafpn}. **v.30** ἐπερωτάω^{vīa3s}
 δέ^c αὐτὸς^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} τίς^{rqms} συ^{tpd-s} εἰμί^{vīpx3s} ὄνομα^{nnms}
 ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{vīa3s} λεγιών^{nnms} ὅτι^c δαιμόνιον^{nnnp} πολὺς^{amnpn} εἰσέρχεται^{vīa3s} εἰς^p
 αὐτὸς^{rpams}. **v.31** καί^c παρακαλέω^{vīa3s} αὐτὸς^{rpams} ἵνα^c μή^{xo} ἐπιτάσσω^{vsaa3s} αὐτὸς^{rpdpn}
 εἰς^p ὁ^{dafs} ἄβυσσος^{nafs} ἀπέρχομαι^{vnaa}. **v.32** εἰμί^{vīix3s} δέ^c ἐκεῖ^{bo} ἀγέλη^{nnfs} χοῖρος^{ngmp}
 ἱκανός^{agmpn} βόσκει^{vppgmp} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} καί^c παρακαλέω^{vīa3p} αὐτὸς^{rpams} ἵνα^c
 ἐπιτρέπω^{vsaa3s} αὐτὸς^{rpdpn} εἰς^p ἐκεῖνος^{rdamp} εἰσέρχεται^{vnaa} καί^c ἐπιτρέπω^{vīa3s} αὐτὸς^{rpdpn}.
v.33 ἐξέρχεται^{vpaanp} δέ^c ὁ^{dnnp} δαιμόνιον^{nnnp} ἀπὸ^p ὁ^{dgm} ἄνθρωπος^{ngms} εἰσέρχεται^{vīa3s}
 εἰς^p ὁ^{damp} χοῖρος^{namp} καί^c ὀρμάω^{vīa3s} ὁ^{dnfs} ἀγέλη^{nnfs} κατὰ^p ὁ^{dgm} κρημνός^{ngms}
 εἰς^p ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} καί^c ἀποπνίγω^{vīap3s}. **v.34** ὁράω^{vpaanp} δέ^c ὁ^{dnmp} βόσκει^{vppanp}
 ὁ^{dans} γίνονται^{vīpxpans} φεύγω^{vīa3p} καί^c ἀπέρχομαι^{vpaanp} ἀπαγγέλλω^{vīa3p} εἰς^p ὁ^{dafs}
 πόλις^{nafs} καί^c εἰς^p ὁ^{damp} ἀγρός^{namp}. **v.35** ἐξέρχεται^{vīa3p} δέ^c ὁράω^{vnaa} ὁ^{dans}
 γίνονται^{vīpxaans} καί^c ἐρχομαι^{vīa3p} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} καί^c εὐρίσκω^{vīa3p} κάθημαι^{vīppnam}
 ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nam} ἀπὸ^p ὁ^{rgms} δαιμόνιον^{nnnp} ἐξέρχεται^{vīa3s} ἱματίζω^{vīpxpams}
 καί^c σωφρονέω^{vīpaams} παρά^p ὁ^{damp} πούς^{namp} ὁ^{dgm} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c φοβέομαι^{vīao3p}.
v.36 ἀπαγγέλλω^{vīa3p} δέ^c αὐτὸς^{rpdpn} καί^c ὁ^{dnmp} ὁράω^{vpaanp} πῶς^{bo} σώζω^{vīap3s} ὁ^{dnms}
 δαιμονιζομαι^{vīpaonms}. **v.37** καί^c ἐρωτάω^{vīa3p} αὐτὸς^{rpams} ἅπας^{annsn} ὁ^{dnms} πλῆθος^{nnns}
 ὁ^{dgs} περιχώρος^{agfsn} ὁ^{dgm} Γαδαρηνός^{agmpn} ἀπέρχομαι^{vnaa} ἀπὸ^p αὐτὸς^{rpdpn} ὅτι^c φόβος^{ndms}
 μέγας^{admsn} συνέχω^{vīp3p} αὐτὸς^{rpams} δέ^c ἐμβαίνω^{vīpaams} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nnns} ὑποστρέφω^{vīa3s}.

- 39 ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων. Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησεν σοι ὁ θεός καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην
- 40 τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Ἐγένετο δὲ Ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος ἡ-
- 41 σαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν
- 42 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἑτῶν δώδεκα καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι
- 43 συνέπνιγον αὐτόν. καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα ἥτις εἰς ἰατροὺς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ
- 44 ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι. προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη
- 45 ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Τίς ὁ ἀψάμενός μου ἄρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, Ἐπιστάτα οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν καὶ
- 46 λέγεις, Τίς ὁ ἀψάμενός μου· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ὑπατό μου τις ἐγὼ γὰρ ἔγνω δύνάμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ
- 47 γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ, ἐνώπιον παντὸς

v.38 δέομαι^{viin3s} δέε^c αὐτός^{rpms} ὁ^{dnms} ἀνὴρ^{nnms} ἀπό^p ὅς^{rrgms} ἐξέρχομαι^{viia3s} ὁ^{dnnp} δαιμόνιον^{nnnp} εἰμι^{vnpx} σύν^p αὐτός^{rpms} ἀπολύω^{viala3s} δέε^c αὐτός^{rpms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms}. **v.39** ὑποστρέφω^{vdp2s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{namms} σύ^{rrg-s} καί^c διηγέομαι^{vdpn2s} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viala3s} σύ^{rrp-d-s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^c ἀπέρχομαι^{viala3s} κατά^p ὅλος^{aafns} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} κηρύσσω^{vppanms} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viala3s} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.40** γίνομαι^{viald3s} δέε^c ἐν^p ὁ^{ddms} ὑποστρέφω^{vnaa} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{namms} ἀποδέχομαι^{viald3s} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} εἰμι^{vilx3p} γάρ^c πᾶς^{anmpn} προσδοκάω^{vppanmp} αὐτός^{rpms}. **v.41** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{viala3s} ἀνὴρ^{nnms} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnms} Ἰάϊρος^{nnms} καί^c αὐτός^{rpms} ἄρχων^{nnms} ὁ^{dgrs} συναγωγῆς^{ngfs} ὑπάρχων^{viala3s} καί^c τίπτω^{vpaanms} παρά^p ὁ^{damp} πούς^{namr} ὁ^{dgrms} Ἰησοῦς^{ngms} παρακαλέω^{viala3s} αὐτός^{rpms} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{namms} αὐτός^{rpms}. **v.42** ὅτι^c θυγάτηρ^{nnfs} μονογενὴς^{anfsn} εἰμι^{vilx3s} αὐτός^{rpms} ὡς^{bo} ἔτος^{ngnp} δώδεκα^{tn} καί^c αὐτός^{rpms} ἀποθνήσκει^{viala3s} ἐν^p δέε^c ὁ^{ddms} ὑπάγω^{vnpa} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} συμπνίγω^{viala3p} αὐτός^{rpms}. **v.43** καί^c γυνή^{nnfs} εἰμι^{vppxns} ἐν^p ῥύσις^{ndfs} αἵμα^{ngns} ἀπό^p ἔτος^{ngnp} δώδεκα^{tn} ὅστις^{rrnfs} εἰς^p ἱατρός^{namr} προσαναλίσκει^{vpaanfs} ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} βίος^{namms} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viala3s} ὑπό^p οὐδεὶς^{agmsn} θεραπεύω^{vnap}. **v.44** προσέρχομαι^{vpaanfs} ὀπισθεν^{bo} ἄπτω^{viald3s} ὁ^{dgrms} κράσπεδον^{ngns} ὁ^{dgrms} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpms} καί^c παραχρῆμα^{bo} ἴστημι^{viala3s} ὁ^{dnfs} ῥύσις^{nnfs} ὁ^{dgrms} αἷμα^{ngns} αὐτός^{rpms}. **v.45** καί^c λέγω^{viala3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqnfs} ὁ^{dnms} ἄπτω^{vppanms} ἐγὼ^{rrg-s} ἀρνέομαι^{vppngmp} δέε^c πᾶς^{agmpn} λέγω^{viala3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp} μετὰ^p αὐτός^{rpms} ἐπιστάτης^{nvms} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} συνέχω^{vipa3p} σύ^{rra-s} καί^c ἀποθλίβω^{vipa3p} καί^c λέγω^{vipa2s} τίς^{rqnfs} ὁ^{dnms} ἄπτω^{vppanms} ἐγὼ^{rrg-s}. **v.46** ὁ^{dnms} δέε^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viala3s} ἄπτω^{viald3s} ἐγὼ^{rrg-s} τι-ορίνθο ἐγὼ^{rrn-s} γάρ^c γινώσκω^{viala1s} δύνάμιν^{nafs} ἐξέρχομαι^{vpaanfs} ἀπό^p ἐγὼ^{rrg-s}.

τοῦ λαοῦ καὶ ὥς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Θάρσει, 48
 θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς εἰρήνην. Ἔτι 49
 αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων
 αὐτῷ ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον.
 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων, Μὴ φοβοῦ μόνον 50
 πίστευε, καὶ σωθήσεται. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆ- 51
 κεν εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην
 καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον δὲ πάν- 52
 τες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν ὁ δὲ εἶπεν Μὴ κλαίετε οὐκ ἀπέθανεν
 ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. 53
 αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς 54
 ἐφώνησεν λέγων Ἡ παῖς ἔγειρου. καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα 55
 αὐτῆς καὶ ἀνέστη παραχρῆμα καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φα-
 γεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς, ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς 56
 μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ, ἔδωκεν 9
 αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους
 θεραπεύειν. καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν 2
 τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς 3
 Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδὸν μήτε ῥάβδους, μήτε πῆραν μήτε ἄρ-

v.47 ὁράω^{vpaanfs} δέε^c ὁδνfs γυνή^{nfnfs} ὅτι^c οὐ^{xo} λανθάνω^{viaa3s} τρέμω^{vppanfs} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^c
 προσπίπτω^{vpaanfs} αὐτός^{tpdms} διὰ^p ὅς^{trafs} αἰτία^{nafs} ἄπτω^{viad3s} αὐτός^{rgms} ἀπαγγέλλω^{viaa3s}
 αὐτός^{tpdms} ἐνώπιον^{bo} παῶ^{agmsn} ὁδγms λαός^{ngms} καί^c ὥς^{bo} ἰάομαι^{viap3s} παραχρῆμα^{bo}.
v.48 ὁδnms δέε^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{tpdfs} θαρσέω^{vdpa2s} θυγάτηρ^{nfnfs} ὁδnfs πίστις^{nfnfs} σύ^{trp-gs}
 σῶζω^{vixa3s} σύ^{trp-a-s} πορεύομαι^{vdprn2s} εἰς^p εἰρήνη^{nafs}. **v.49** ἔτι^{bo} αὐτός^{rgms} λαλέω^{vppagms}
 ἔρχομαι^{viipn3s} τι-ορινμο παρὰ^p ὁδγms ἀρχισυνάγωγος^{ngms} λέγω^{vppanms} αὐτός^{tpdms} ὅτι^c
 θνήσκω^{vixa3s} ὁδnfs θυγάτηρ^{nfnfs} σύ^{trp-g-s} μή^{xo} σκύλλω^{vdpa2s} ὁdams διδάσκαλος^{nams}.
v.50 ὁδnms δέε^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀκούω^{vpaanms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{tpdms} λέγω^{vppanms} μή^{xo}
 φοβέομαι^{vdprn2s} μόνος^{bo} πιστεύω^{vdpa2s} καί^c σῶζω^{vifp3s}. **v.51** εἰσέρχομαι^{vpaanms} δέε^c εἰς^p
 ὁdafs οἰκία^{nafs} οὐ^{xo} ἀφήμι^{viaa3s} εἰσέρχομαι^{vnaa} οὐδεὶς^{aamsn} εἰ^{qo} μή^{xo} Πέτρος^{nams} καί^c
 Ἰάκωβος^{nams} καί^c Ἰωάννης^{nams} καί^c ὁdams πατήρ^{nams} ὁdgs παῖς^{ngfs} καί^c ὁdafs μήτηρ^{nafs}.
v.52 κλαίω^{viaa3p} δέε^c πᾶς^{anmpn} ὁdams κόπτω^{vlim3p} αὐτός^{trpafs} ὁδnms δέε^c λέγω^{viaa3s} μή^{xo}
 κλαίω^{vdpa2p} οὐ^{xo} ἀποθνήσκω^{viaa3s} ἀλλά^c καθεύδω^{vipa3s}. **v.53** καί^c καταγελᾷ^{viaa3p}
 αὐτός^{rgms} οἷδα^{vpxanmp} ὅτι^c ἀποθνήσκω^{viaa3s}. **v.54** αὐτός^{rgnms} δέε^c ἐκβάλλω^{vpaanms} ἔξω^{bo}
 πᾶς^{aamprn} καί^c κρατέω^{vpaanms} ὁdgs χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rgfs} φωνέω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} ὁδnfs παῖς^{nfnfs}
 ἐγείρω^{vdpe2s}. **v.55** καί^c ἐπιστρέφω^{viaa3s} ὁδnms πνεῦμα^{nnms} αὐτός^{rgfs} καί^c ἀνίστημι^{viaa3s}
 παραχρῆμα^{bo} καί^c διατάσσω^{viaa3s} αὐτός^{tpdfs} διδωμι^{vnap} ἐσθίω^{vnaa}. **v.56** καί^c ἐξίστημι^{viaa3p}
 ὁδnmp γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rgfs} ὁδnms δέε^c παραγγέλλω^{viaa3s} αὐτός^{tpdmp} μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vnaa}
 ὁdans γίνομαι^{vpxaans}. **9. v.1** συγκαλέω^{vppanms} δέε^c ὁdamp δώδεκα^{tn} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rgms}
 διδωμι^{viaa3s} αὐτός^{tpdmp} δύναμις^{nafs} καί^c ἐξουσία^{nafs} ἐπὶ^p πᾶς^{aanprn} ὁdamp δαιμόνιον^{namp} καί^c
 νόσος^{nafp} θεραπεύω^{vnpa}. **v.2** καί^c ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{tramp} κηρύσσω^{vnpa} ὁdafs βασιλεία^{nafs}
 ὁdgs θεός^{ngms} καί^c ἰάομαι^{vnpn} ὁdamp ἀσθενέω^{vppaamp}.

- 4 τον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνά δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν ἂν
 5 οἰκίαν εἰσέλθῃτε ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. καὶ ὅσοι
 ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ
 τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον
 6 ἐπ' αὐτούς. ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγε-
 7 λιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης
 ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα καὶ διηπόρει διὰ τὸ
 8 λέγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν. ὑπὸ τι-
 νων δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης εἷς τῶν ἀρχαίων
 9 ἀνέστη. καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δὲ
 ἐστὶν οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα καὶ ἐξήτει ἰδεῖν αὐτόν.
 10 Καὶ ὑποσιρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποί-
 ησαν καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς τόπον
 11 ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδᾶ. οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες
 ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ
 τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας ἰ-
 12 ᾤτο. Ἡ δὲ ἡμέρα ἦρξато κλίνειν, προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα
 εἶπον αὐτῷ Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλῳ
 κώμας καὶ τοῦς ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ εὐρωσιν ἐπισιτισμόν
 13 ὅτι ὤδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς Δότε αὐ-
 τοῖς ὑμεῖς φαγεῖν οἱ δὲ εἶπον, Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε

v.3 καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτὸς^{rpamp} μηδεῖς^{aansn} αἶρω^{vdpa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} μήτε^c ῥάβδος^{nafp} μήτε^c πῆρα^{nafs} μήτε^c ἄρτος^{nam} μήτε^c ἀργύριον^{nans} μήτε^c ἀνά^p δύο^{ti} χιτῶν^{namp} ἔχω^{vnpa}. **v.4** καί^c εἰς^p ὅς^{rrafs} ἄν^{xo} οἰκία^{nafs} εἰσερχομαι^{vsaa2p} ἐκεῖ^{bo} μένω^{vdpa2p} καί^c ἐκεῖθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{vdpn2p}. **v.5** καί^c ὅσος^{rcnmp} ἄν^{xo} μή^{xo} δέχομαι^{vsad3p} σύ^{tpa-p} ἐξέρχομαι^{vrrnmp} ἀπὸ^p ὁ^{dafs} πόλις^{ngfs} ἐκείνος^{rdafs} καί^c ὁ^{dams} κονιορτός^{nam} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpr} ποὺς^{ngmp} σύ^{tpg-p} ἀποτινάσσω^{vdaa2p} εἰς^p μαρτύριον^{nans} ἐπὶ^p αὐτὸς^{rpamp}. **v.6** ἐξέρχομαι^{vrrnmp} δε^c διέρχομαι^{viin3p} κατὰ^p ὁ^{dafp} κώμη^{nafp} εὐαγγελίζω^{vrrpnmpr} καί^c θεραπεύω^{vrrpampr} πανταχοῦ^{bo}. **v.7** ἀκούω^{v1aa3s} δε^c Ἡρώδης^{nnms} ὁ^{dnnms} τετράρχης^{nnms} ὁ^{dannp} γίνομαι^{vrrpnanp} ὑπὸ^p αὐτὸς^{rgpms} πᾶς^{aannp} καί^c διαπορέω^{v1aa3s} διὰ^p ὁ^{dans} λέγω^{vnpp} ὑπὸ^p τι-σριγμ^p ὅτι^c Ἰωάννης^{nnms} ἐγεῖρω^{vixp3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.8** ὑπὸ^p τι-σριγμ^p δε^c ὅτι^c Ἡλίας^{nnms} φαίνω^{v1ap3s} ἄλλος^{agmpn} δε^c ὅτι^c προφήτης^{nnms} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmpr} ἀρχαῖος^{agmpn} ἀνίστημι^{v1aa1s} τίς^{qnms} δε^c εἰμι^{vixp3s} οὗτος^{rdnms} περὶ^p ὅς^{rrgms} ἐγὼ^{rpn-s} ἀκούω^{v1ap3s} τοιοῦτος^{rdannp} καί^c ζητέω^{v1aa3s} ὁράω^{vnaa} αὐτὸς^{rpams}. **v.9** καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} Ἡρώδης^{nnms} Ἰωάννης^{nam} ἐγὼ^{rpn-s} ἀποκεφαλίζω^{v1aa1s} τίς^{qnms} δε^c εἰμι^{vixp3s} οὗτος^{rdnms} περὶ^p ὅς^{rrgms} ἐγὼ^{rpn-s} ἀκούω^{v1ap3s} τοιοῦτος^{rdannp} καί^c ζητέω^{v1aa3s} ὁράω^{vnaa} αὐτὸς^{rpams}. **v.10** καί^c ὑποσιρέφω^{vraannp} ὁ^{dnnmp} ἀπόστολος^{nnmp} διηγέομαι^{v1ad3p} αὐτὸς^{rpdm} ὅσος^{rcannp} ποιῶ^{v1aa3p} καί^c παραλαμβάνω^{vraannms} αὐτὸς^{rpamp} ὑποχωρέω^{v1aa3s} κατὰ^p ἰδίος^{aafsn} εἰς^p τόπος^{nam} ἔρημος^{aansn} πόλις^{ngfs} καλέω^{vppgfs} Βηθσαϊδᾶ^{tp}. **v.11** ὁ^{dnnmp} δε^c ὄχλος^{nnmp} γινώσκω^{vraannp} ἀκολουθεῖ^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpdm} καί^c δέχομαι^{vpadnms} αὐτὸς^{rpamp} λαλέω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdm} περὶ^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{damp} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vrrpamp} θεραπεία^{ngfs} ἰάομαι^{viin3s}. **v.12** ὁ^{dnnfs} δε^c ἡμέρα^{nnfs} ἄρχω^{v1ad3s} κλίνω^{vnpa} προσέρχομαι^{vraannp} δε^c ὁ^{dnnmp} δώδεκα^{tn} λέγω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpdm} ἀπολύω^{vdaa2s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nam} ἵνα^c ἀπέρχομαι^{vraannp} εἰς^p ὁ^{dafp} κύκλῳ^{ndms} κώμη^{nafp} καί^c ὁ^{damp} ἀγρός^{namp} καταλύω^{vsaa3p} καί^c εὐρίσκω^{v1aa3p} ἐπισιτισμός^{nam} ὅτι^c ὤδε^{bo} ἐν^p ἐρημῳ^{admsn} τόπος^{ndms} εἰμι^{vixp1p}.

ἄρτοι καὶ δύο ἰχθύες εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν
 εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. ἦσαν γὰρ ὥσει ἄνδρες 14
 πεντακισχίλιοι εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Κατακλίνετε
 αὐτοὺς κλισίας ἀνά πεντήκοντα. καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ ἀν- 15
 ἐκλιναν ἅπαντας. λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο 16
 ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κα-
 τέκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ. καὶ 17
 ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐ-
 τοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν 18
 προσευχόμενον κατὰμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ καὶ ἐπη-
 ρώτησεν αὐτοὺς λέγων Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι. οἱ δὲ 19
 ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν ἄλλοι δὲ Ἡλίαν ἄλ-
 λοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς 20
 Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν Τὸν
 Χριστὸν τοῦ θεοῦ. Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μη- 21
 δενὶ εἰπεῖν τοῦτο. εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ 22
 παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχι-
 ερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
 ἐγερθῆναι. Ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλ- 23
 θεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ

v.13 λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτὸς^{rpamp} διδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpamp} σύ^{trpn-p} ἐσθίω^{vnaa} ὁ^{dnnmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p} οὐ^{xo} εἰμι^{v1npx3p} ἐγὼ^{trp-d} πολὺς^{annsc} ἤ^{xo} πέντε^{tn} ἄρτος^{nnmp} καί^c δύο^{tn} ἰχθύς^{nnmp} εἰ^{qo} μή^{ti} κο πορευομαι^{vraonmp} ἐγὼ^{trpn-p} ἀγοράζω^{vsaa1p} εἰς^p πᾶς^{aamsn} ὁ^{dams} λαός^{nams} οὗτος^{rdams} βρώμα^{namp}. **v.14** εἰμι^{v1ix3p} γάρ^c ὥσε^{bo} ἀνὴρ^{nnmp} πεντακισχίλιοι^{nnmp} λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητὴς^{namp} αὐτός^{trpams} κατακλίνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpamp} κλισία^{nafr} ἀνά^p πεντήκοντα^{tn}.
v.15 καί^c ποιέω^{v1aa3p} οὕτω^{bo} καί^c ἀνακλίνω^{v1aa3p} ἅπας^{aampn}. **v.16** λαμβάνω^{vraanms} δέ^c ὁ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} καί^c ὁ^{damp} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp} ἀναβλέπω^{vraanms} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} εὐλογέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} καί^c κατακλάω^{v1aa3s} καί^c διδωμι^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} μαθητὴς^{ndmp} παρατιθημι^{vnap} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms}. **v.17** καί^c ἐσθίω^{v1aa3p} καί^c χορτάζω^{v1ap3p} πᾶς^{anmpn} καί^c αἶρω^{v1ap3s} ὁ^{dams} περισσεύω^{vraanms} αὐτός^{rpamp} κλάσμα^{ngmp} κόφινος^{nnmp} δώδεκα^{tn}.
v.18 καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} εἰμι^{v1npx} αὐτός^{rpams} προσεῦχομαι^{vrrpnams} κατὰ^{bo} μόνος^{bo} συνέιμι^{v1ix3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnnmp} μαθητὴς^{nnmp} καί^c ἐπερωτάω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vraanms} τίς^{rqams} ἐγὼ^{trpa-s} λέγω^{v1pa3p} ὁ^{dnnmp} ὄχλος^{nnmp} εἰμι^{v1npx}. **v.19** ὁ^{dnnmp} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vraonmp} λέγω^{v1aa3p} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} βαπτιστὴς^{nams} ἄλλος^{anmpn} δέ^c Ἡλίας^{nams} ἄλλος^{anmpn} δέ^c ὅτι^c προφήτης^{nnms} τι-ορινομο ὁ^{damp} ἀρχαῖος^{agmpn} ἀνίστημι^{v1aa3s}. **v.20** λέγω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rpamp} σύ^{trpn-p} δέ^c τίς^{rqams} ἐγὼ^{trpa-s} λέγω^{v1pa2p} εἰμι^{v1npx} ἀποκρίνομαι^{vraonms} δέ^c ὁ^{dnnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.21** ὁ^{dnnms} δέ^c ἐπιτιμάω^{vraanms} αὐτός^{rpamp} παραγγέλλω^{v1aa3s} μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vnaa} οὗτος^{rdans}. **v.22** λέγω^{vraanms} ὅτι^c δεῖ^{v1pq3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} πολὺς^{aampn} πάσχω^{vnaa} καί^c ἀποδοκιμάζω^{vnap} ἀπὸ^p ὁ^{damp} πρεσβύτερος^{agmpn} καί^c ἀρχιερέως^{ngmp} καί^c γραμματέως^{ngmp} καί^c ἀποκτείνω^{vnap} καί^c ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἐγγείρω^{vnap}.

24 ἡμέραν καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐ-
 τοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
 25 ἔνεκεν ἐμοῦ οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος
 κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς.
 26 ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους τοῦτον ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ
 27 καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς
 εἰσὶν τινες τῶν ᾧδε ἐστηκότων οἱ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως
 28 ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λό-
 γους τούτους ὥσει ἡμέραι ὀκτὼ καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ
 29 Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐ-
 30 τοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἕξαστράπτων. καὶ
 ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ οἵτινες ἦσαν Μωσῆς καὶ Ἡ-
 31 λίας. οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλεν
 32 πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν
 βεβαρημένοι ὕπνῳ, διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐ-
 33 τοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. καὶ ἐγένετο
 ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν
 Ἰησοῦν Ἐπιστάτα καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ᾧδε εἶναι καὶ ποιήσωμεν
 σκηνὰς τρεῖς μίαν σοὶ καὶ Μωσεὶ μίαν καὶ μίαν Ἥλιᾳ μὴ εἰδὼς

v.23 λέγω^{v1ia3s} δέ^c πρὸς^p πᾶς^{aampn} εἰ^{qo} τι-ορινομ^ο θέλω^{v1ia3s} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{tpg-s} ἔρχομαι^{vnaa}
 ἀπαρνεομαι^{vdad3s} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^c αἶρω^{vdad3s} σταυρὸς^{nam} αὐτός^{tpgms} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs}
 καί^c ἀκολουθεῶ^{vdpa3s} ἐγὼ^{tpd-s}. **v.24** ὃς^{rtms} γάρ^c ἂν^{xo} θέλω^{vspa3s} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs}
 αὐτός^{tpgms} σῶζω^{vnaa} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{tpafs} ὃς^{rtms} δέ^c ἂν^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ὁ^{dafs}
 ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{tpgms} ἔνεκα^{bo} ἐγὼ^{tpg-s} οὗτος^{rdnms} σῶζω^{vifa3s} αὐτός^{tpafs}. **v.25** τίς^{rqans} γάρ^c
 ὠφελέω^{vipp3s} ἄνθρωπος^{nnms} κερδαίνω^{vpaanms} ὁ^{dams} κόσμος^{nam} ὅλος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} δέ^c
 ἀπόλλυμι^{vpaanms} ἢ^{xo} ζημιώω^{vrapnms}. **v.26** ὃς^{rtms} γάρ^c ἂν^{xo} ἐπαισχυνομαι^{vsao3s} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c
 ὁ^{damp} ἐμός^{rsamp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} ἐπαισχυνομαι^{vifo3s}
 ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} αὐτός^{tpgms} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} καί^c ὁ^{damp} ἅγιος^{agmpn}
 ἄγγελος^{ngmp}. **v.27** λέγω^{v1ia3s} δέ^c σύ^{tpd-p} ἀληθὺς^{bo} εἰμι^{v1px3p} τι-ορινμι^o ὁ^{damp} ᾧδε^{bo}
 ἴσημι^{vpxagmp} ὃς^{rtmp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} γεύομαι^{vifd3p} θάνατος^{ngms} ἕως^c ἂν^{xo} ὁράω^{vsaa3p} ὁ^{dafs}
 βασιλεία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.28** γίνομαι^{v1ad3p} δέ^c μετὰ^p ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp}
 ὁ^{osei} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{ktwt} καί^c παραλαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dams} Πέτρος^{nam} καί^c Ἰωάννης^{nam} καί^c
 Ἰάκωβος^{nam} ἀναβαίνω^{v1ia3s} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} προσεύχομαι^{v1nad}. **v.29** καί^c γίνομαι^{v1ad3s}
 ἐν^p ὁ^{ddms} προσεύχομαι^{v1p} αὐτός^{tpams} ὁ^{dnms} εἶδος^{nnms} ὁ^{dams} πρόσωπον^{ngms} αὐτός^{tpgms}
 ἕτερος^{annsn} καί^c ὁ^{dnms} ἱματισμός^{nnms} αὐτός^{tpgms} λευκός^{annsn} ἕξαστράπτω^{v1ppanms}. **v.30** καί^c
 ἰδοὺ^{vdad2s} ἀνὴρ^{nnmp} δύο^{tn} συλλαλῶ^{v1ia3p} αὐτός^{tpdms} ὅστις^{rtmp} εἰμι^{v1ix3p} Μωϋσῆς^{nnms} καί^c
 Ἥλιος^{nnms}. **v.31** ὃς^{rtmp} ὁράω^{vrapnmp} ἐν^p δόξα^{ndfs} λέγω^{v1ia3p} ὁ^{dafs} ἔξοδος^{nafs} αὐτός^{tpgms}
 ὃς^{rtafs} μέλλω^{v1ia3s} πληρῶω^{vnpa} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^p. **v.32** ὁ^{dams} δέ^c Πέτρος^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp}
 σὺν^p αὐτός^{tpdms} εἰμι^{v1ix3p} θαρῶ^{vpxnmp} ὕπνος^{ndms} διαγρηγορέω^{vpaanmp} δέ^c ὁράω^{v1ia3p} ὁ^{dafs}
 δόξα^{nafs} αὐτός^{tpgms} καί^c ὁ^{damp} δύο^{tn} ἀνὴρ^{namp} ὁ^{damp} συνίστημι^{v1pxaamp} αὐτός^{tpdms}.

ὁ λέγει. ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκή- 34
 ασεν αὐτούς, ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν
 νεφέλην. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα Οὗτός 35
 ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐν τῷ γενέ- 36
 σθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ
 οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακα-
 σιν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ 37
 τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ 38
 τοῦ ὄχλου ἀνεβόησεν λέγων Διδάσκαλε δέομαί σου ἐπιβλέψον
 ἐπὶ τὸν υἱόν μου ὅτι μονογενὴς ἐστὶν μοί. καὶ ἰδοὺ πνεῦμα 39
 λαμβάνει αὐτόν καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτόν με-
 τὰ ἄφροῦ καὶ μόγῃς ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντριβὸν αὐτόν, καὶ 40
 ἐδεήθη τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλλωσιν αὐτό καὶ οὐκ ἡδυ-
 νήθησαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ 41
 διεστραμμένη ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν
 προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου. ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ 42
 ἔρρηξεν αὐτόν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν, ἐπετίμησεν δὲ
 ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ
 ἀπέδωκεν αὐτόν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ 43
 τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν

v.33 καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} διαχωρίζω^{vnpn} αὐτός^{rpamp} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} λέγω^{viaa3s}
 ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} ἐπιστάτης^{nvms} καλός^{annsn} εἰμι^{viplx3s} ἐγὼ^{rga-p} ὧδε^{bo}
 εἰμι^{vnp} καί^c ποιῶ^{vsaa1p} σκηνὴ^{nafr} τρεῖς^{nafr} εἰς^{nafs} σύ^{trp-d-s} καί^c Μωϋσῆς^{ndms} εἰς^{nafs} καί^c
 εἰς^{nafs} Ἡλίας^{ndms} μη^{xo} οἶδα^{vpxanms} ὅς^{trans} λέγω^{vipa3s}. **v.34** οὗτος^{rdanp} δέ^c αὐτός^{rgms}
 λέγω^{vppagms} γίνομαι^{viad3s} νεφέλῃ^{nnfs} καί^c ἐπισκιάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} φοβέομαι^{viao3p} δέ^c ἐν^p
 ὁ^{ddms} ἐκεῖνος^{rdamp} εἰσέρχεται^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} νεφέλῃ^{nafs}. **v.35** καί^c φωνή^{nnfs} γίνομαι^{viad3s} ἐκ^p
 ὁ^{dafs} νεφέλῃ^{ngfs} λέγω^{vppanfs} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{viplx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγὼ^{rg-s} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{annsn}
 αὐτός^{rgms} ἀκούω^{vdpa2p}. **v.36** καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} γίνομαι^{vmad} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} εὐρίσκω^{viao3s} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} μόνος^{annsn} καί^c αὐτός^{rgnmp} σιγάω^{viao3p} καί^c οὐδεὶς^{admsn} ἀπαγγέλλω^{viao3p} ἐν^p
 ἐκεῖνος^{rdfrp} ὁ^{ddfr} ἡμέρα^{ndfr} οὐδεὶς^{aansn} ὅς^{rrgmp} ὁράω^{vixa3p}. **v.37** γίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐν^p
 ὁ^{ddfs} ἐξῆς^{bo} ἡμέρα^{ndfs} κατέρχομαι^{vpaagmp} αὐτός^{rgmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgn} ὅρος^{ngns} συναντῶ^{viao3s}
 αὐτός^{rgms} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{annsn}. **v.38** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dgn} ὄχλος^{ngms}
 ἀναβοάω^{viao3s} λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nvms} δέομαι^{vipl1s} σύ^{rg-s} ἐπιβλέπω^{vdaa2s} ἐπὶ^p ὁ^{dams}
 υἱός^{nam} ἐγὼ^{rg-s} ὅτι^c μονογενὴς^{annsn} εἰμι^{viplx3s} ἐγὼ^{rgp-d-s}. **v.39** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πνεῦμα^{nnms}
 λαμβάνω^{vipa3s} αὐτός^{rgams} καί^c ἐξαίφνης^{bo} κράζω^{vipa3s} καί^c σπαράσσω^{vipa3s} αὐτός^{rgams}
 μετὰ^p ἄφρός^{ngms} καί^c μόγῃς^{bo} ἀποχωρέω^{vipa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} συντριβὸν^{vppanms} αὐτός^{rgams}.
v.40 καί^c δέομαι^{viapl1s} ὁ^{dgnp} μαθητὴς^{ngmp} σύ^{rg-s} ἵνα^c ἐκβάλλω^{vspa3p} αὐτός^{rgans} καί^c οὐ^{xo}
 δύναμαι^{viao3p}. **v.41** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viao3s} ὧⁱ γενεά^{nvfs}
 ἄπιστος^{anfsn} καί^c διαστρέφω^{vpxnfs} ἕως^c πότε^{xo} εἰμι^{vifx1s} πρὸς^p σύ^{rga-p} καί^c ἀνέχω^{vifd1s} σύ^{rgp-p}
 προσάγω^{vdaa2s} ὧδε^{bo} ὁ^{dams} υἱός^{nam} σύ^{rg-s}. **v.42** ἔτι^{bo} δέ^c προσέρχομαι^{vppngms} αὐτός^{rgms}
 ῥήγνυμι^{viao3s} αὐτός^{rgams} ὁ^{dnms} δαιμόνιον^{nnms} καί^c συσπαράσσω^{viao3s} ἐπιτιμάω^{viao3s} δέ^c ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{ndms} ὁ^{ddms} ἀκάθαρτος^{adnsn} καί^c ἰάομαι^{viad3s} ὁ^{dams} παῖς^{nam} καί^c
 ἀποδίδωμι^{viao3s} αὐτός^{rgams} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} αὐτός^{rgms}.

- 44 οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Θέ-
 σθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὧτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους, ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ
 45 ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἡ-
 γνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα
 μὴ αἰσθῶνται αὐτό καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥή-
 46 ματος τούτου. Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς τὸ τίς ἂν εἴη
 47 μεῖζων αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας
 48 αὐτῶν ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ. καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς Ὁς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί
 μου ἐμὲ δέχεται, καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται δέχεται τὸν ἀποστεί-
 λαντά με, ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἐστι
 49 μέγας. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν Ἐπιστάτα εἰδομέν τινα
 ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια καὶ ἐκωλύσαμεν
 50 αὐτὸν ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ
 Ἰησοῦς Μὴ κωλύετε, ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν
 51 ἔστιν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀ-
 ναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἐστήριξεν τοῦ
 52 πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ
 προσώπου αὐτοῦ καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμα-
 53 ρειτῶν, ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ, καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν ὅτι το

v.43 ἐκπλήρσω^{v1p3p} δέ^c πᾶς^{anmpn} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} μεγαλειότης^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πᾶς^{agmpn} δέ^c θαυμάζω^{vppagmp} ἐπὶ^p πᾶς^{adnnp} ὅς^{trdnp} ποιέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητὴς^{namp} αὐτός^{rgms}. **v.44** τίθημι^{vdamp2p} σύ^{rgn-p} εἰς^p ὁ^{damp} οὗς^{nanp} σύ^{rgp-p} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} ὁ^{dnms} γάρ^c υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} μέλλω^{v1pa3s} παραδίδομαι^{vnpp} εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.45** ὁ^{dnmp} δέ^c ἀγνοέω^{v1aa3p} ὁ^{dans} ῥῆμα^{nnms} οὗτος^{rdans} καί^c εἰμι^{v1ix3s} παρακαλύπτω^{vpxpms} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp} ἵνα^c μὴ^{xo} αἰσθάνομαι^{vsad3p} αὐτός^{rgans} καί^c φοβέομαι^{v1in3p} ἐρωτάω^{vnaa} αὐτός^{rgams} περὶ^p ὁ^{dgms} ῥῆμα^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.46** εἰσέρχομαι^{v1aa3s} δέ^c διαλογισμός^{nnms} ἐν^p αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dnms} τίς^{rgnms} ἄν^{xo} εἰμι^{vopx3s} μέγας^{anmsc} αὐτός^{rgmp}. **v.47** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dams} διαλογισμός^{nnms} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rgmp} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} παιδίον^{ngns} ἵστημι^{v1aa3s} αὐτός^{rgans} παρὰ^p ἑαυτοῦ^{rxnms}. **v.48** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} ὅς^{rgnms} ἐάν^{qo} δέχομαι^{vsad3s} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} παιδίον^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{rgp-s} ἐγώ^{rgp-s} δέχομαι^{v1pn3s} καί^c ὁ^{rgnms} ἐάν^{qo} ἐγώ^{rgp-s} δέχομαι^{vsad3s} δέχομαι^{v1pn3s} ὁ^{dams} ἀποστέλλω^{vpaams} ἐγώ^{rgp-s} ὁ^{dnms} γάρ^c μικρός^{anmsc} ἐν^p πᾶς^{admpn} σύ^{rgd-p} ὑπάρχω^{vppanms} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1if3s} μέγας^{anmsn}. **v.49** ἀποκρίνομαι^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ἐπιστάτης^{nnms} ὁράω^{v1aa1p} τι-ορισμο^{v1aa1p} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} σύ^{rgp-s} ἐκβάλλω^{vppaams} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp} καί^c κωλύω^{v1aa1p} αὐτός^{rgams} ὅτι^c οὗ^{xo} ἀκολουθεῖ^{v1pa3s} μετὰ^p ἐγώ^{rgp-p}. **v.50** καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rgams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μὴ^{xo} κωλύω^{vdpa2p} ὅς^{rgnms} γάρ^c οὗ^{xo} εἰμι^{v1px3s} κατὰ^p ἐγώ^{rgp-p} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rgp-p} εἰμι^{v1px3s}. **v.51** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddms} συμπληρώω^{vnpp} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ὁ^{dgfs} ἀνάληψις^{ngfs} αὐτός^{rgms} καί^c αὐτός^{rgnms} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nnms} αὐτός^{rgms} στηρίζω^{v1aa3s} ὁ^{dgms} πορεύομαι^{vnpp} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.52** καί^c ἀποστέλλω^{v1aa3p} ἀγγελος^{namp} πρὸ^p πρόσωπον^{ngns} αὐτός^{rgms} καί^c πορεύομαι^{vpaonmp} εἰσέρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p κώμη^{nafs} Σαμαρίτης^{ngmp} ὥστε^c ἐτοιμάζω^{vnaa} αὐτός^{rgdms}.

πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. ἰδόντες δὲ 54
 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον, Κύριε θέλεις ἐ-
 πωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς
 ὥς καὶ Ἥλίας ἐποίησεν. στραφεῖς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς καὶ 55
 εἶπεν, Οὐκ οἰδατε οἴου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς, ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ 56
 ἀνθρώπου οὐκ ἤλθεν ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι.
 καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. Ἐγένετο δὲ πορευομένων 57
 αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις πρὸς αὐτόν Ἀκολουθήσω σοι ὅπου
 ἂν ἀπέρχῃ Κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Αἰ ἀλώπεκες φω- 58
 λεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις ὁ
 δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. Εἶ- 59
 πεν δὲ πρὸς ἕτερον Ἀκολούθει μοι ὁ δὲ εἶπεν Κύριε ἐπίτρεψόν
 μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπεν δὲ αὐτῷ 60
 ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς σὺ
 δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Εἶπεν δὲ καὶ 61
 ἕτερος Ἀκολουθήσω σοι κύριε, πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀπο-
 τάσθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς 62
 Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς
 τὰ ὀπίσω εὐθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα **10**
 καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶ-

v.53 καί^c οὐ^{xo} δέχομαι^{viad3p} αὐτός^{rgams} ὅτι^c ὁ^{dnms} πρόσωπον^{nnms} αὐτός^{rgms} εἰμⁱ viix3s
 πορεύομαι^{vppnnms} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.54** ὁράω^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms}
 Ἰάκωβος^{nnms} καί^c Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{viaa3p} κύριος^{nvms} θέλω^{vipa2s} λέγω^{vsaa1p} πῦρ^{nans}
 καταβαίνειν^{vnaa} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} οὐρανό^{sngms} καί^c ἀναλίσκω^{vnaa} αὐτός^{rgmp} ὥς^{bo} καί^c Ἥλίας^{nnms}
 ποιεῖω^{viaa3s}. **v.55** στρέφω^{vparnms} δέ^c ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp} καί^c λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}
 οἷος^{rcgns} πνεῦμα^{ngns} εἰμⁱ vixp2p σύ^{trpn-p}. **v.56** ὁ^{dnms} γάρ^c υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} οὐ^{xo}
 ἔρχομαι^{viaa3s} ψυχῇ^{nafr} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἀλλά^c σῶζω^{vnaa} καί^c πορεύομαι^{viao3p} εἰς^p
 ἕτερος^{aafsn} κώμη^{nafs}. **v.57** γίνομαι^{viad3s} δέ^c πορεύομαι^{vppngmp} αὐτός^{rgmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs}
 λέγω^{viaa3s} τι-σρινμο πρὸς^p αὐτός^{rgams} ἀκολουθεῖω^{vifa1s} σύ^{trp-d-s} ὅπου^{bo} ἂν^{xo} ἀπέρχομαι^{vspn2s}
 κύριος^{nvms}. **v.58** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnfr} ἀλώπηξ^{gnfrp} φωλεός^{namp}
 ἔχω^{vipa3p} καί^c ὁ^{dnmp} πετεινός^{nnmp} ὁ^{dgms} οὐρανό^{sngms} κατασκήνωσις^{nafr} ὁ^{dnms} δέ^c υἱός^{nnms}
 ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ποῦ^{xo} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafs} κλίνει^{vspa3s}. **v.59** λέγω^{viaa3s} δέ^c
 πρὸς^p ἕτερος^{aamsn} ἀκολουθεῖω^{vdpa2s} ἐγὼ^{trp-d-s} ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} ἐπιτρέπω^{vdaa2s}
 ἐγὼ^{trp-d-s} ἀπέρχομαι^{vpaadms} πρῶτος^{bo} θάπτω^{vnaa} ὁ^{dams} πατὴρ^{nams} ἐγὼ^{trp-g}. **v.60** λέγω^{viaa3s}
 δέ^c αὐτός^{rgdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀφίημι^{vdaa2s} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} θάπτω^{vnaa} ὁ^{damp}
 ἑαυτοῦ^{trxgmp} νεκρός^{aampn} σύ^{trp-n-s} δέ^c ἀπέρχομαι^{vpaanms} διαγγέλλω^{vdpa2s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs}
 ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.61** λέγω^{viaa3s} δέ^c καί^c ἕτερος^{anmsn} ἀκολουθεῖω^{vifa1s} σύ^{trp-d-s} κύριος^{nvms}
 πρῶτος^{bo} δέ^c ἐπιτρέπω^{vdaa2s} ἐγὼ^{trp-d-s} ἀποτάσσω^{vnam} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ἐγὼ^{trp-g}.
v.62 λέγω^{viaa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rgams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδεὶς^{anfns} ἐπιβάλλω^{vpaanms} ὁ^{dafs}
 χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p ἄροτρον^{nans} καί^c βλέπω^{vppanms} εἰς^p ὁ^{damp} ὀπίσω^{bo} εὐθετός^{anmsn}
 εἰμⁱ vixp3s εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

- 2 σαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν οὖν
 πρὸς αὐτοὺς Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι, δεή-
 3 τητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλλῃ ἔργατας εἰς
 4 τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς
 5 ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ πήραν μη-
 6 δὲ ὑποδήματα καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσσησθε. εἰς ἣν
 7 δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ.
 8 καὶ ἐὰν μὲν ἦ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἢ
 9 εἰρήνη ὑμῶν, εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ
 οἰκίᾳ μένετε ἐσθiónτες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν, ἄξιος γὰρ ὁ
 10 ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστὶν μὴ μεταβαίνειτε ἐξ οἰκίας εἰς
 11 οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς
 12 ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν. καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ
 13 ἀσθενεῖς καὶ λέγετε αὐτοῖς Ἦγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
 θεοῦ. εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς
 ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἵπατε. Καὶ τὸν κονιορτὸν
 τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν,
 14 πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.
 15 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔ-
 16 σται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Οὐαὶ σοι Χωραζὶν οὐαὶ σοι Βηθσαιδᾶ,
 ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδωνὶ ἐγένοντο, αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι

10. v.1 μετὰ^p δέ^c οὗτος^{rdanp} ἀναδείκνυμι^{v1aa3s} ὁδνms κύριος^{nnms} καί^c ἕτερος^{aampn} ἐβδομήκοντα^{tn} καί^c ἀποστέλλω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpamp} ἀνά^p δύο^{tn} πρὸ^p πρόσωπον^{ngns} αὐτὸς^{rpms} εἰς^p πᾶς^{aafsn} πόλιν^{nafs} καί^c τόπος^{nam} ὅς^{rrgms} μέλλω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpms} ἔρχομαι^{vnpn}. **v.2** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c πρὸς^p αὐτὸς^{rpamp} ὁδnms μὲν^{xo} θερισμός^{nnms} πολὺς^{anmsn} ὁδnmp δέ^c ἐργάτης^{nnmp} ὀλίγος^{anmpn} δέομαι^{vdao2p} οὖν^c ὁδgms κύριος^{ngms} ὁδgms θερισμός^{ngms} ὅπως^{bo} ἐκβάλλω^{vspa3s} ἐργάτης^{nam} εἰς^p ὁdams θερισμός^{nam} αὐτὸς^{rpms}. **v.3** ὑπάγω^{vdpa2p} ἰδοὺ^{vdad2s} ἐγὼ^{rpns} ἀποστέλλω^{v1pals} σύ^{tpa-p} ὡς^{bo} ἀρήν^{nam} ἐν^p μέσος^{adnms} λύκος^{ngmp}. **v.4** μὴ^{xo} βαστάζω^{vdpa2p} βαλάντιον^{nans} μὴ^{xo} πήρα^{nafs} μηδέ^c ὑπόδημα^{nanp} καί^c μηδείς^{aamsn} κατὰ^p ὁdafs ὁδός^{nafs} ἀσπάζομαι^{vsad2p}. **v.5** εἰς^p ὅς^{rrafs} δέ^c ἄν^{xo} οἰκία^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} πρῶτος^{bo} λέγω^{vdpa2p} εἰρήνη^{nnfs} ὁδdms οἶκος^{ndms} οὗτος^{rdams}. **v.6** καί^c ἐάν^{qo} μὲν^{xo} εἰμι^{vspx3s} ἐκεῖ^{bo} υἱός^{nnms} εἰρήνη^{ngfs} ἐπαναπαύομαι^{v1fd3s} ἐπὶ^p αὐτὸς^{rpms} ὁδnfs εἰρήνη^{nnfs} σύ^{tpg-p} εἰ^{qo} δέ^c μὴ^{xo} ἐπὶ^p σύ^{tpa-p} ἀνακάμπω^{v1fa3s}. **v.7** ἐν^p αὐτὸς^{rpdfs} δέ^c ὁδdfs οἰκία^{ndfs} μένω^{vdpa2p} ἐσθίω^{vrpanmp} καί^c πίνω^{vrpanmp} ὁdan παρά^p αὐτὸς^{rpmp} ἄξιός^{anmsn} γάρ^c ὁδnms ἐργάτης^{nnms} ὁδgms μισθός^{ngms} αὐτὸς^{rpms} εἰμι^{v1px3s} μὴ^{xo} μεταβαίνω^{vdpa2p} ἐκ^p οἰκίας^{ngfs} εἰς^p οἰκία^{nafs}. **v.8** καί^c εἰς^p ὅς^{rrafs} δέ^c ἄν^{xo} πόλις^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} καί^c δέχομαι^{vspn3p} σύ^{tpa-p} ἐσθίω^{vdpa2p} ὁdan παρατιθῆμι^{vrrpanp} σύ^{tpd-p}. **v.9** καί^c θεραπεύω^{vdpa2p} ὁdamp ἐν^p αὐτὸς^{rpdfs} ἀσθενής^{aampn} καί^c λέγω^{vdpa2p} αὐτὸς^{rpmp} ἐγγίζω^{v1xa3s} ἐπὶ^p σύ^{tpa-p} ὁdnfs βασιλεία^{nnfs} ὁdams θεός^{ngms}. **v.10** εἰς^p ὅς^{rrafs} δέ^c ἄν^{xo} πόλις^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} καί^c μὴ^{xo} δέχομαι^{vspn3p} σύ^{tpa-p} ἐξέρχομαι^{vraanmp} εἰς^p ὁdaf πλατὺς^{v1fafs} αὐτὸς^{rpdfs} λέγω^{vdad2p}. **v.11** καί^c ὁdams κονιορτός^{nam} ὁdams κολλᾶω^{vrpams} ἐγὼ^{tpd-p} ἐκ^p ὁdafs πόλις^{ngfs} σύ^{tpg-p} ἀπομάσσω^{v1pmlp} σύ^{tpd-p} πλὴν^{bo} οὗτος^{rdans} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^c ἐγγίζω^{v1xa3s} ἐπὶ^p σύ^{tpa-p} ὁdnfs βασιλεία^{nnfs} ὁdams θεός^{ngms}. **v.12** λέγω^{v1pals} δέ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c Σόδομα^{ndnp} ἐν^p ὁdafs ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rdafs} ἀνεκτός^{annsc} εἰμι^{v1fx3s} ἢ^{xo} ὁdafs πόλις^{ndfs} ἐκεῖνος^{rdafs}.

ἐν ὑμῖν πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμεναι μετενόησαν. πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδωνὶ ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. 14 καὶ σὺ Καπερναοὺμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα, ἕως ἄδου 15 καταβιβασθήσῃ. Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν 16 ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστειλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες Κύριε 17 καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. εἶπεν 18 δὲ αὐτοῖς Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὀ- 19 φεων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ 20 πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται χαίρετε δὲ μᾶλλον ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο 21 τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν Ἐξομολογοῦμαι σοι πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι ἀπέκρυσας ταῦτα ἀπὸ σο- 22 φῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις, ναὶ ὁ πατήρ ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἐμπροσθέν σου. καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς εἶπεν Πάντα παρεδόθη μοι ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἂν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

v.13 οὐαίⁱ σύ^{tpd-s} Χοραζὶν^{tp} οὐαίⁱ σύ^{tpd-s} Βηθσαϊδᾶ^{tp} ὅτι^c εἰ^{qo} ἐν^p Τύρος^{ndfs} καί^c Σιδὼν^{ndfs} γίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ὁ^{dnfp} γίνομαι^{vpadnfp} ἐν^p σύ^{tpd-p} πάλαι^{bo} ἂν^{xo} ἐν^p σάκκος^{ndms} καί^c σποδός^{ndms} κάθημαι^{vppnnfp} μετανεῶ^{viad3p}. **v.14** πλὴν^{bo} Τύρος^{ndfs} καί^c Σιδὼν^{ndfs} ἀνεκτός^{annsc} εἰμι^{vifx3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} ἤ^{xo} σύ^{tpd-p}. **v.15** καί^c σύ^{tpn-s} Καπερναοὺμ^{tp} ὁ^{dnfs} ἕως^c ὁ^{dgm} οὐρανός^{ngms} ὑψὼν^{vrapnfs} ἕως^c ἄδης^{ngms} καταβιβά^{vifp2s}. **v.16** ὁ^{dms} ἀκούων^{vppanms} σύ^{tpg-p} ἐγὼ^{tpg-s} ἀκούων^{vipa3s} καί^c ὁ^{dms} ἀθετέων^{vppanms} σύ^{tpa-p} ἐγὼ^{tpa-s} ἀθετέων^{vipa3s} ὁ^{dms} ἐγὼ^{tpa-s} ἀθετέων^{vppanms} ἀθετέων^{vipa3s} ὁ^{dms} ἀποστέλλων^{vpaams} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.17** ὑποστρέφω^{viad3p} δέ^c ὁ^{dnmp} ἐβδομήκοντα^{tn} μετὰ^p χαρὰ^{ngfs} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} καί^c ὁ^{dnnp} δαιμόνιον^{nnnp} ὑποτάσσω^{vipp3s} ἐγὼ^{tpd-p} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} σύ^{tpg-s}. **v.18** λέγω^{viad3s} δέ^c αὐτός^{rdmp} θεωρῶ^{vila1p} ὁ^{dams} Σατανᾶς^{nam} ὡς^{bo} ἀστραπὴ^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgm} οὐρανό^{ngms} πίπτω^{vpaams}. **v.19** ἰδοὺ^{vdaa2s} δίδωμι^{vipa1s} σύ^{tpd-p} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dgm} πατέων^{vpa} ἐπάνω^{bo} ὀφίς^{ngmp} καί^c σκορπίος^{ngmp} καί^c ἐπὶ^p πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὁ^{dgm} ἐχθρός^{agmsn} καί^c οὐδεὶς^{aansn} σύ^{tpa-p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀδικέων^{vsaad3s}. **v.20** πλὴν^{bo} ἐν^p οὗτος^{rdns} μὴ^{xo} χαίρω^{vpa2p} ὅτι^c ὁ^{dnnp} πνεῦμα^{nnnp} σύ^{tpd-p} ὑποτάσσω^{vipp3s} χαίρω^{vpa2p} δέ^c μᾶλλον^{bo} ὅτι^c ὁ^{dnnp} ὄνομα^{nnnp} σύ^{tpg-p} γράφω^{vipa3s} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.21** ἐν^p αὐτός^{tpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ἡγαλλιάω^{viad3s} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{viad3s} ἐξομολογέω^{vipmls} σύ^{tpd-s} πατήρ^{nvms} κύριος^{ngms} οὐρανός^{ngms} καί^c ὁ^{dgm} γῆ^{ngfs} ὅτι^c ἀποκρῦπτω^{viad2s} οὗτος^{rdamp} ἀπὸ^p σοφός^{agmpn} καί^c συνετός^{agmpn} καί^c ἀποκαλύπτω^{viad2s} αὐτός^{rdamp} γρᾶν^{rdamp} νηπίος^{admpn} ναί^{xo} ὁ^{dms} πατήρ^{nnms} ὅτι^c οὗτω^{bo} γίνομαι^{viad3s} εὐδοκία^{nnfs} ἐμπροσθεν^p σύ^{tpg-s}. **v.22** καί^c στρέφω^{vrapnms} πρὸς^p μαθητῆς^{nam} λέγω^{viad3s} πᾶς^{annnp} παραδίδωμι^{vipa3s} ἐγὼ^{tpd-s} ὑπὸ^p ὁ^{dgm} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} γινώσκω^{vipa3s} τίς^{rqms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dms} υἱός^{nnms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dms} πατήρ^{nnms} καί^c τίς^{rqms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dms} υἱός^{nnms} υἱός^{nnms} καί^c ὅς^{rrdms} ἐάν^{qo} βούλωμαι^{vspn3s} ὁ^{dms} υἱός^{nnms} ἀποκαλύπτω^{vnaa}.

23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ ἰδίαν εἶπεν Μακάριοι οἱ
 24 ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ
 25 εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ ἰδοὺ
 26 νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν Καὶ λέγων Διδάσκαλε τί
 27 ἔν τῷ νόμῳ τί γέγραπται πῶς ἀναγινώσκεις. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 28 εἶπεν Ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου
 29 καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ
 30 ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. εἶπεν
 31 δὲ αὐτῷ Ὁρθῶς ἀπεκρίθης, τοῦτο ποιεῖ καὶ ζήσῃ. ὁ δὲ θέ-
 32 λων δικαιοῦν ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν Καὶ τίς ἐστὶν μου
 33 πλησίον. ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοὺς εἶπεν Ἄνθρωπός τις κατέ-
 34βαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχὼ καὶ λησταῖς περιέπεσεν οἱ
 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες
 31 ἡμιθανῇ τυγχάνοντα. κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαι-
 32 νεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν, ὁμοίως δὲ
 καὶ Λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον ἔλθων καὶ ἰδὼν ἀντιπα-
 33 ρῆλθεν. Σαμαρεῖτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδὼν
 34 αὐτὸν, ἐσπλαγχνίσθη. καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύ-
 ματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ

v.23 καί^c στρέφω^{vrapnms} πρὸς^p ὁδμ^p μαθητῆς^{nam} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} λέγω^{v1aa3s} μακάριος^{anmpn}
 ὁδμ^p ὀφθαλμός^{nnmp} ὁδμ^p βλέπω^{vrapnmp} ὅς^{tranp} βλέπω^{v1pa2p}. **v.24** λέγω^{v1pals} γάρ^c
 σύ^{tpd-p} ὅτι^c πολὺς^{anmpn} προφήτης^{nnmp} καί^c βασιλεὺς^{nnmp} θέλω^{v1aa3p} ὁράω^{vnaa} ὅς^{tranp} σύ^{trp-p}
 βλέπω^{v1pa2p} καί^c οὐ^{xo} ὁράω^{v1aa3p} καί^c ἀκούω^{vnaa} ὅς^{tranp} ἀκούω^{v1pa2p} καί^c οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa3p}.
v.25 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} νομικός^{anmsn} τι-σρινμσ ἀνίστημι^{v1aa3s} ἐκπειράζω^{vrapnms} αὐτός^{trpms}
 καί^c λέγω^{vrapnms} διδάσκαλος^{nvms} τίς^{rqans} ποιέω^{vrapnms} ζώῃ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{v1fals}.
v.26 ὁδμ^s δέ^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{trpms} ἐν^p ὁδμ^s νόμος^{ndms} τίς^{rqans} γράφω^{v1xp3s} πῶς^{bo}
 ἀναγινώσκω^{v1pa2s}. **v.27** ὁδμ^s δέ^c ἀποκρίνομαι^{vrapnms} λέγω^{v1aa3s} ἀγαπάω^{v1fa2s} κύριος^{nam}
 ὁδμ^s θεός^{nam} σύ^{trp-s} ἐκ^p ὅλος^{agfsn} ὁδμ^s καρδία^{ngfs} σύ^{trp-s} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfsn} ὁδμ^s ψυχῇ^{ngfs}
 σύ^{trp-s} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfsn} ὁδμ^s ἰσχύς^{ngfs} σύ^{trp-s} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfsn} ὁδμ^s διάνοια^{ngfs} σύ^{trp-s}
 καί^c ὁδμ^s πλησίον^{bo} σύ^{trp-s} ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams}. **v.28** λέγω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{trpms} ὁρθῶς^{bo}
 ἀποκρίνομαι^{v1ad2s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vdpa2s} καί^c ζάω^{v1fa2s}. **v.29** ὁδμ^s δέ^c θέλω^{vrapnms}
 δικαιοῦν^{v1pa} ἑαυτοῦ^{rxams} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁδμ^s Ἰησοῦς^{nam} καί^c τίς^{rqans} εἰμι^{v1rx3s} ἐγὼ^{trp-s}
 πλησίον^{bo}. **v.30** ὑπολαμβάνω^{vrapnms} δέ^c ὁδμ^s Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nnms} τι-
 σρινμσ καταβαίνω^{v1aa3s} ἀπὸ^p Ἱερουσαλήμ^{tp} εἰς^p Ἱεριχὼ^{tp} καί^c ληστής^{ndmp} περιτιπτε^{v1aa3s}
 ὅς^{trmp} καί^c ἐκδύω^{vrapnmp} αὐτός^{trpms} καί^c πληγῇ^{nafp} ἐπιτίθημι^{vrapnmp} ἀπερχομαι^{v1aa3p}
 ἀφίημι^{vrapnmp} ἡμιθανῆς^{aamsn} τυγχάνω^{vppaams}. **v.31** κατὰ^p συγκυρία^{nafs} δέ^c ἱερεὺς^{trpms}
 τι-σρινμσ καταβαίνω^{v1aa3s} ἐν^p ὁδμ^s ὁδός^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} καί^c ὁράω^{vrapnms} αὐτός^{trpms}
 ἀντιπαρέρχομαι^{v1aa3s}. **v.32** ὁμοίως^{bo} δέ^c καί^c Λευίτης^{nnms} γίνομαι^{vpadnms} κατὰ^p ὁδμ^s
 τόπος^{nam} ἐρχομαι^{vrapnms} καί^c ὁράω^{vrapnms} ἀντιπαρέρχομαι^{v1aa3s}. **v.33** Σαμαρεῖτης^{nnms}
 δέ^c τι-σρινμσ ὁδεύω^{vrapnms} ἐρχομαι^{v1aa3s} κατὰ^p αὐτός^{trpms} καί^c ὁράω^{vrapnms} αὐτός^{trpms}
 σπλαγχνίζομαι^{v1ao3s}.

τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη
αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔ- 35
δωκεν τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ καὶ ὃ τι
ἂν προσδαπανήσης ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με ἀποδώσω σοι.
τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγενέσθαι τοῦ ἐμ- 36
πεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς. ὁ δὲ εἶπεν Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ
αὐτοῦ εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως.
Ἐγένετο δὲ Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς 38
κώμην τινά, γυνή δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτόν εἰς
τὸν οἶκον αὐτῆς. καὶ τῇδε ἦν ἀδελφή καλουμένη Μαριά, ἣ καὶ 39
παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουεν τὸν λόγον
αὐτοῦ. ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλήν διακονίαν, ἐ- 40
πιστᾶσα δὲ εἶπεν Κύριε οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην
με κατέλιπεν διακονεῖν εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται.
ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μάρθα Μάρθα μεριμνᾷς 41
καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά. ἐνὸς δὲ ἐστὶν χρεία, Μαριά δὲ τὴν 42
ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον **11**
ὡς ἐπαύσατο εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν Κύριε
δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδασκεν τοὺς

v.34 καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} καταδέω^{viaa3s} ὁ^{damp} τραῦμα^{nanp} αὐτός^{rgms} ἐπιχέω^{vppanms}
ἔλαιον^{nans} καί^c οἶνος^{nams} ἐπιθιάζω^{vpaanms} δέ^c αὐτός^{rgms} ἐπι^p ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} κτῆνος^{nans}
ἄγω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} εἰς^p πανδοχεῖον^{nans} καί^c ἐπιμελέομαι^{viaa3s} αὐτός^{rgms}. **v.35** καί^c
ἐπι^p ὁ^{dafs} αὔριον^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἐκβάλλω^{vpaanms} δύο^{tn} δηνάριον^{nanp} διδωμι^{viaa3s} ὁ^{ddms}
πανδοχεύς^{ndms} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} ἐπιμελέομαι^{vdap2s} αὐτός^{rgms} καί^c ὅς^{trans} τι-ορι-
ανσ ἄν^{xo} προσδαπανᾶν^{vsaa2s} ἐγὼ^{rgn-s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἐπανερχομαι^{vnpn} ἐγὼ^{rga-s} ἀποδίδωμι^{vifa1s}
σύ^{rgd-s}. **v.36** τίς^{rgnms} οὖν^c οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dgmp} τρεῖς^{ngmp} δοκέω^{vipa3s} σύ^{rgd-s} πλησίον^{bo}
γίνομαι^{vixa} ὁ^{dgms} ἐμπιπτό^{vpaagms} εἰς^p ὁ^{damp} λησιτής^{namp}. **v.37** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{viaa3s}
ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{dans} ἔλεος^{nans} μετὰ^p αὐτός^{rgms} λέγω^{viaa3s} οὖν^c αὐτός^{rgms} ὁ^{dnms}
Ἰησοῦς^{nnms} πορεύομαι^{vdpn2s} καί^c σύ^{rgn-s} ποιέω^{vdpa2s} ὁμοίως^{bo}. **v.38** γίνομαι^{viaa3s} δέ^c
ἐν^p ὁ^{ddms} πορεύομαι^{vnpn} αὐτός^{rgmp} καί^c αὐτός^{rgnms} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p κώμην^{nafs} τι-ο-
ρισφ γυνή^{nnfs} δέ^c τι-ορι-νφσ ὄνομα^{ndns} Μάρθα^{nnfs} ὑποδέχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dams}
οἶκος^{nams} αὐτός^{rgfs}. **v.39** καί^c ὅδε^{rrdfs} εἰμι^{vix3s} ἀδελφή^{nnfs} καλέω^{vppnfs} Μαρία^{nnfs} ὅς^{trnfs}
καί^c παρακαθίζω^{vpaanfs} παρὰ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἀκούω^{viaa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams}
αὐτός^{rgms}. **v.40** ὁ^{dnfs} δέ^c Μάρθα^{nnfs} περιστάω^{vipp3s} περι^p πολὺς^{aafsn} διακονία^{nafs}
ἐφίστημι^{vpaanfs} δέ^c λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} μέλει^{vipq3s} σύ^{rgd-s} ὅτι^c ὁ^{dnfs} ἀδελφή^{nnfs}
ἐγὼ^{rg-s} μόνος^{aafsn} ἐγὼ^{rga-s} καταλείπω^{viaa3s} διακονέω^{vnpa} λέγω^{vdaa2s} οὖν^c αὐτός^{rgd-s} ἵνα^c
ἐγὼ^{rgd-s} συναντιλαβάνομαι^{vsad3s}. **v.41** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgd-s}
ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} Μάρθα^{nvfs} Μάρθα^{nvfs} μεριμνάω^{vipa2s} καί^c τυρβάζω^{vipp2s} περι^p πολὺς^{aanpn}.
v.42 εἰς^{ngms} δέ^c εἰμι^{vix3s} χρεία^{nnfs} Μαρία^{nnfs} δέ^c ὁ^{dafs} ἀγαθός^{aafsn} μερίς^{nafs} ἐκλέγω^{viam3s}
ὅστις^{trnfs} οὐ^{xo} ἀφαιρέω^{vifp3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgfs}.

- 2 μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ὅταν προσεύχησθε λέγετε
 Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλ-
 3 θέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου. ὥς ἐν οὐρανῷ,
 4 καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν
 5 εἰς πειρασμόν· ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Καὶ εἶ-
 6 πεν πρὸς αὐτοὺς Τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον καὶ πορεύσεται πρὸς
 7 αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ εἴπη αὐτῷ Φίλε χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρ-
 8 τούς. ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με καὶ οὐκ
 9 ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ, κάκεινος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη Μὴ
 10 μοι κόπους παρέχε, ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδιά μου
 11 μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν, οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι.
 λέγω ὑμῖν εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ
 φίλον διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων
 χρήζει. καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν ζητεῖτε
 καὶ εὕρήσετε κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν, πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν
 λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.
 τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώ-

11. v.1 καί^c γίνονται^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} εἰμί^{vnp} αὐτός^{rpams} ἐν^p τόπος^{ndms} τι-οριδμο
 προσεύχομαι^{vppnams} ὡς^{bo} παῦ^{viam3s} λέγω^{v1aa3s} τι-ορινμο ὁ^{dgmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms}
 πρὸς^p αὐτός^{rpams} κύριος^{nvms} διδάσκει^{vdad2s} ἐγὼ^{tpa-p} προσεύχομαι^{vnpn} καθὼς^{bo} καί^c
 Ἰωάννης^{nnms} διδάσκει^{v1aa3s} ὁ^{damp} μαθητῆς^{nam} αὐτός^{rgms}. **v.2** λέγω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rpdm}
 ὅταν^c προσεύχομαι^{vspn2p} λέγω^{vdpa2p} πατήρ^{nvms} ἐγὼ^{tpg-p} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}
 ἀγιάζω^{vdap3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnms} σύ^{tpg-s} ἔρχομαι^{vdad3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} σύ^{tpg-s} γίνομαι^{vdad3s}
 ὁ^{dnns} θέλημα^{nnms} σύ^{tpg-s} ὡς^{bo} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.3** ὁ^{dams}
 ἄρτος^{nam} ἐγὼ^{tpg-p} ὁ^{dams} ἐπιούσιος^{aamsn} δίδωμι^{vdpa2s} ἐγὼ^{tpd-p} ὁ^{dans} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs}.
v.4 καί^c ἀφίημι^{vdad2s} ἐγὼ^{tpd-p} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγὼ^{tpg-p} καί^c γὰρ^c αὐτός^{rgnmp} ἀφίημι^{v1pa1p}
 πᾶς^{admsn} ὀφείλω^{vppadms} ἐγὼ^{tpd-p} καί^c μὴ^{xo} εἰσφέρω^{vsad2s} ἐγὼ^{tpa-p} εἰς^p πειρασμός^{nam}
 ἀλλά^c ῥύσονται^{vdad2s} ἐγὼ^{tpa-p} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn}. **v.5** καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p
 αὐτός^{rpamp} τίς^{rgnms} ἐκ^p σύ^{tpg-p} ἔχω^{v1fa3s} φίλος^{aamsn} καί^c πορεύομαι^{v1fd3s} πρὸς^p αὐτός^{rgams}
 μεσονυκτίον^{ngms} καί^c λέγω^{vsad3s} αὐτός^{rgdms} φίλος^{nvms} κίχρημι^{vdad2s} ἐγὼ^{tpd-s} τρεῖς^{nam}
 ἄρτος^{nam}. **v.6** ἐπειδὴ^c φίλος^{aamsn} ἐγὼ^{tpg-s} παραγίνομαι^{viad3s} ἐκ^p ὁδός^{ngfs} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s}
 καί^c οὐ^{xo} ἔχω^{v1pals} ὅ^{trans} παρατίθημι^{v1fals} αὐτός^{rgdms}. **v.7** κάκεινος^{rdms} ἔσωθεν^{bo}
 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vsad3s} μὴ^{xo} ἐγὼ^{tpd-s} κόπος^{nam} παρέχω^{vdpa2s} ἤδη^{bo} ὁ^{dnfs} θύρα^{nnfs}
 κλείει^{vixp3s} καί^c ὁ^{dnmp} παιδίον^{nnmp} ἐγὼ^{tpg-s} μετὰ^p ἐγὼ^{tpg-s} εἰς^p ὁ^{dafs} κοίτη^{nafs} εἰμί^{vixp3p} οὐ^{xo}
 δύναμαι^{v1pals} ἀνίστημι^{vpaanms} δίδωμι^{vnaa} σύ^{tpd-s}. **v.8** λέγω^{v1pals} σύ^{tpd-p} εἰ^{qo} καί^c οὐ^{xo}
 δίδωμι^{v1fa3s} αὐτός^{rgdms} ἀνίστημι^{vpaanms} διὰ^p ὁ^{dans} εἰμί^{vnp} αὐτός^{rgms} φίλος^{aamsn} διὰ^p γέ^{xo}
 ὁ^{dafs} ἀναίδεια^{nafs} αὐτός^{rgms} ἐγείρω^{vpaanms} δίδωμι^{v1fa3s} αὐτός^{rgdms} ὅσος^{rcgmp} χρήζω^{v1pa3s}.
v.9 καὶ γὰρ^{tpn-s} σύ^{tpd-p} λέγω^{v1pals} αἰτέω^{vdpa2p} καί^c δίδωμι^{v1fp3s} σύ^{tpd-p} ζητέω^{vdpa2p} καί^c
 εὕρισκω^{v1fa2p} κρούω^{vdpa2p} καί^c ἀνοίγω^{v1fp3s} σύ^{tpd-p}. **v.10** πᾶς^{aamsn} γὰρ^c ὁ^{dnms} αἰτέω^{vpaanms}
 λαμβάνω^{v1pa3s} καί^c ὁ^{dnms} ζητέω^{vpaanms} εὕρισκω^{v1pa3s} καί^c ὁ^{ddms} κρούω^{vppadms} ἀνοίγω^{v1fp3s}.

σει αὐτῷ εἰ καὶ ἰχθύν μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ· ἢ 12
καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ῥόν μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον. εἰ οὖν ὑμεῖς 13
πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις
ὑμῶν πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον
τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον καὶ αὐτὸ ἦν 14
κωφόν, ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός
καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον Ἐν Βεελζε- 15
βούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, ἕτεροι δὲ 16
πειράζοντες σημεῖον παρ αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. αὐτὸς 17
δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς Πᾶσα βασιλεία ἐφ'
ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει.
εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη πῶς σταθήσεται ἡ 18
βασιλεία αὐτοῦ ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαι-
μόνια. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια οἱ υἱοὶ 19
ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται.
εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια ἄρα ἔφθασεν ἐφ'
ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος 21
φυλάσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐ-
τοῦ, ἐπὶ δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν τὴν 22
πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἣ ἐπεποιθεῖ καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ δι-

v.11 τίς^{τqams} δέ^c σύ^{τργ-ρ} ὁ^{dams} πατήρ^{nam} αἰτέω^{vifa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἄρτος^{nam} μί^{xo} λίθος^{nam}
ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{τρdms} εἰ^{qo} καί^c ἰχθύς^{nam} μί^{xo} ἀντί^p ἰχθύς^{ngms} ὄφης^{nam} ἐπιδίδωμι^{vifa3s}
αὐτός^{τρdms}. **v.12** ἡ^{xo} καί^c ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaa3s} ῥόν^{nam} μί^{xo} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{τρdms}
σκορπίος^{nam}. **v.13** εἰ^{qo} οὖν^c σύ^{τρν-ρ} πονηρός^{anmpn} ὑπάρχω^{vrrpanmp} οἶδα^{vixa2p} ἀγαθός^{aanpn}
δόμα^{nanp} δίδωμι^{vnpa} ὁ^{ddnp} τέκνον^{ndnp} σύ^{τργ-ρ} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὁ^{dnms} ἐκ^p
οὐρανός^{ngms} δίδωμι^{vifa3s} πνεῦμα^{nam} ἅγιος^{aansn} ὁ^{ddmp} αἰτέω^{vrrpadmp} αὐτός^{τρams}. **v.14** καί^c
εἰμὶ^{vlix3s} ἐκβάλλω^{vrrpanms} δαιμόνιον^{nam} καί^c αὐτός^{τρνms} εἰμὶ^{vlix3s} κωφός^{annsn} γίνομαι^{viad3s} δέ^c
ὁ^{dgn} δαιμόνιον^{ngms} ἐξέρχεται^{vraagns} λαλέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κωφός^{annsn} καί^c θαυμάζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp}
ὄχλος^{nnmp}. **v.15** τι-σιν^{mi} πῶς^c ἐκ^p αὐτός^{τργmp} λέγω^{viaa3p} ἐν^p Βεελζεβούλ^{lp} ἄρχων^{ndms} ὁ^{dgnp}
δαιμόνιον^{ngnp} ἐκβάλλω^{vipa3s} ὁ^{dnp} δαιμόνιον^{nanp}. **v.16** ἕτερος^{annpn} δέ^c πειράζω^{vrrpanmp}
σημεῖον^{nam} παρὰ^p αὐτός^{τργms} ζητέω^{viaa3p} ἐκ^p οὐρανός^{ngms}. **v.17** αὐτός^{τρνms} δέ^c οἶδα^{vrxanms}
αὐτός^{τργmp} ὁ^{dnp} διανόημα^{nanp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{τρdmp} πᾶς^{anfsn} βασιλεία^{nnfs} ἐπὶ^p ἑαυτοῦ^{rxafs}
διαμερίζω^{vrapnfs} ἐρημώω^{vipp3s} καί^c οἶκος^{nnms} ἐπὶ^p οἶκος^{nam} πίπτω^{vipa3s}. **v.18** εἰ^{qo} δέ^c
καί^c ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} ἐπὶ^p ἑαυτοῦ^{txams} διαμερίζω^{vrap3s} πῶς^{bo} ἴστημι^{vifp3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs}
αὐτός^{τργms} ὅτι^c λέγω^{vipa2p} ἐν^p Βεελζεβούλ^{lp} ἐκβάλλω^{vnpa} ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{dnp} δαιμόνιον^{nanp}.
v.19 εἰ^{qo} δέ^c ἐγὼ^{τρν-s} ἐν^p Βεελζεβούλ^{lp} ἐκβάλλω^{vipa1s} ὁ^{dnp} δαιμόνιον^{nanp} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp}
σύ^{τργ-ρ} ἐν^p τίς^{τqdm} ἐκβάλλω^{vipa3p} διὰ^p οὗτος^{rdans} κριτής^{nnmp} σύ^{τργ-ρ} αὐτός^{τρνmp} εἰμὶ^{vlix3p}.
v.20 εἰ^{qo} δέ^c ἐν^p δάκτυλος^{ndms} θεός^{ngms} ἐκβάλλω^{vipa1s} ὁ^{dnp} δαιμόνιον^{nanp} ἄρα^{xo}
φθάνω^{viaa3s} ἐπὶ^p σύ^{τρν-p} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}. **v.21** ὅταν^c ὁ^{dnms} ἰσχυρός^{annsn}
καθοπλιζέω^{vrxnms} φυλάσσω^{vspa3s} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{txgms} αὐλή^{nafs} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnnp}
ὑπάρχω^{vrrpanp} αὐτός^{τργms}.

23 αδίδωσιν. ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ καὶ ἐμοῦ ἔστιν καὶ ὁ μὴ συνάγων
 24 μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ
 τοῦ ἀνθρώπου διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν
 καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν
 25 ἐξῆλθον, καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημέ-
 26 νον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα
 πονηρότερα ἑαυτοῦ καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται
 27 τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων. Ἐγέ-
 νετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ
 τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ
 28 μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπεν μενουῖνγε μακάριοι οἱ
 29 ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτὸν. Τῶν
 δὲ ὄχλων ἐπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν Ἡ γενεὰ αὕτη πονηρά
 ἔστιν, σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ
 30 τὸ σημεῖον Ἰωῆ τοῦ προφήτου, καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωῆς ση-
 μεῖον τοῖς Νινευίταις οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ
 31 γενεᾷ ταύτῃ. βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ
 τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτοὺς ὅτι ἤλθεν
 32 ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶντος ὧδε. ἄνδρες Νινευεῖ ἀναστήσονται ἐν

v.22 ἐπάν^c δέ^c ὁδ^{nm} ισχυρός^{anmsc} αὐτός^{rgms} ἐπέρχομαι^{vpaanms} νικάω^{vsaa3s} αὐτός^{rgams}
 ὁδ^{af} πανοπλία^{nafs} αὐτός^{rgms} αἶρω^{vipa3s} ἐπὶ^p ὅς^{trdfs} πείθω^{vipa3s} καί^c ὁδ^{anp} σκῶλον^{nanp}
 αὐτός^{rgms} διαδίδωμι^{vipa3s}. **v.23** ὁδ^{nm} μὴ^{xo} εἰμι^{vprxms} μετὰ^p ἐγὼ^{trg-s} κατὰ^p ἐγὼ^{trg-s}
 εἰμι^{vprx3s} καί^c ὁδ^{nm} μὴ^{xo} συνάγω^{vppanms} μετὰ^p ἐγὼ^{trg-s} σκορπίζω^{vipa3s}. **v.24** ὅταν^c ὁδ^{nm}
 ἀκάθαρτος^{anmsn} πνεῦμα^{nnns} ἐξέρχομαι^{vsaa3s} ἀπὸ^p ὁδ^{gms} ἀνθρώπος^{ngms} διέρχομαι^{vipn3s} διὰ^p
 ἀνυδρος^{agmpn} τόπος^{ngmp} ζητέω^{vppanms} ἀνάπαυσις^{nafs} καί^c μὴ^{xo} εὐρίσκω^{vppanms} λέγω^{vipa3s}
 ὑποστρέφω^{vifa1s} εἰς^p ὁδ^{dams} οἶκος^{nams} ἐγὼ^{trg-s} ὅθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa1s}. **v.25** καί^c
 ἔρχομαι^{vpaanms} εὐρίσκω^{vipa3s} σαρὸν^{vpxpams} καί^c κοσμέω^{vpxpams}. **v.26** τότε^{bo} πορεύομαι^{vipn3s}
 καί^c παραλαμβάνω^{vipa3s} ἑπτὰ^{tn} ἕτερος^{aanpn} πνεῦμα^{nanp} πονηρό^{aanpc} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^c
 εἰσέρχομαι^{vpaanpn} κατοικέω^{vipa3s} ἐκεῖ^{bo} καί^c γίνομαι^{vipn3s} ὁδ^{nm} ἔσχατος^{anpn} ὁδ^{gms}
 ἀνθρώπος^{ngms} ἐκείνος^{rdgms} χεῖρων^{anpn} ὁδ^{gnp} πρῶτος^{agnpn}. **v.27** γίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐν^p
 ὁδ^{ms} λέγω^{vnpa} αὐτός^{rgams} οὗτος^c ἐπαίρω^{vpaanfs} τι-σιν^{nf} φωνή^{nnfs} φωνή^{nafs} ἐκ^p ὁδ^{gms}
 ὄχλος^{ngms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} μακάριος^{anfsn} ὁδ^{nf} κοιλία^{nnfs} ὁδ^{nf} βαστάζω^{vpaanfs} συ^{trpa-s}
 καί^c μαστός^{nnmp} ὅς^{tramp} θηλάζω^{viaa2s}. **v.28** αὐτός^{trpms} δέ^c λέγω^{viaa3s} μενουῖνγε^{xo}
 μακάριος^{anpn} ὁδ^{nm} ἀκούω^{vppanmp} ὁδ^{dms} λόγος^{nams} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} καί^c φυλάσσω^{vppanmp}
 αὐτός^{rgams}. **v.29** ὁδ^{gnp} δέ^c ὄχλος^{ngmp} ἐπαθροίζω^{vppgmp} ἄρχω^{vipa3s} λέγω^{vnpa} ὁδ^{nf}
 γενεὰ^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} πονηρός^{anfsn} εἰμι^{vprx3s} ἐπιζητέω^{vipa3s} καί^c σημεῖον^{nnns}
 οὐ^{xo} δίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rgdfs} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁδ^{nm} σημεῖον^{nnns} Ἰωῆς^{ngms} ὁδ^{gms} προφήτης^{ngms}.
v.30 καθὼς^{bo} γάρ^c γίνομαι^{viad3s} Ἰωῆς^{nnms} σημεῖον^{nnns} ὁδ^{dmp} Νινευίτης^{ndmp} οὗτω^{bo} εἰμι^{vifx3s}
 καί^c ὁδ^{nm} υἱός^{nnms} ὁδ^{gms} ἀνθρώπος^{ngms} ὁδ^{dfs} γενεὰ^{ndfs} οὗτος^{rddfs}. **v.31** βασίλισσα^{nnfs}
 νότος^{ngms} ἐγεῖρω^{vifp3s} ἐν^p ὁδ^{dfs} κρίσις^{ndfs} μετὰ^p ὁδ^{gnp} ἀνὴρ^{ngmp} ὁδ^{gfs} γενεὰ^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^c
 κατακρίνω^{vifa3s} αὐτός^{tramp} ὅτι^c ἔρχομαι^{viaa3s} ἐκ^p ὁδ^{gnp} πέρας^{ngnp} ὁδ^{gfs} γῆ^{ngfs} ἀκούω^{vnaa} ὁδ^{af}
 σοφία^{nafs} Σολομών^{ngms} καί^c ἰδοὺ^{vdad2s} πολὺς^{annsc} Σολομών^{ngms} ὧδε^{bo}.

τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινουῖσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας εἰς κρυπτόν τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἐστιν, ἐπὶ δὲ πονηρὸς ᾖ καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινὸν μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινὸν ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὥς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε. Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἡρώτα αὐτὸν Φαρισαῖος τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ, εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐτόν Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. ἄφρονες οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν. πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ, ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ἀφίεναι. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν

v.32 ἀνήρ^{nmnp} Νινευίτης^{tp} ἀνίστημι^{vifm3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} μετὰ^p ὁ^{dgrfs} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^c κατακρίνω^{vifa3p} αὐτός^{rpafs} ὅτι^c μετανοέω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dans} κήρυγμα^{nans} Ἰωνᾶς^{ngms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πολὺς^{annsc} Ἰωνᾶς^{ngms} ὧδε^{bo}. **v.33** οὐδεὶς^{anfsn} δέ^c λύχνος^{nafs} ἄπτα^{vpaanms} εἰς^p κρυπτός^{aansn} τίθημι^{vipa3s} οὐδέ^{bo} ὑπὸ^p ὁ^{dams} μόδιος^{nams} ἀλλά^c ἐπὶ^p ὁ^{dafs} λυχνία^{nafs} ἵνα^c ὁ^{dnnp} εἰσπορευόμενος^{vppnmnp} ὁ^{dans} φέγγος^{nans} βλέπω^{vspa3p}. **v.34** ὁ^{dams} λύχνος^{nams} ὁ^{dams} σῶμα^{ngms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dams} ὀφθαλμός^{nams} ὅταν^c οὖν^c ὁ^{dams} ὀφθαλμός^{nams} σὺ^{trg-s} ἀπλοῦς^{anmsn} εἰμι^{vspx3s} καί^c ὅλος^{anmsn} ὁ^{dams} σῶμα^{nams} σὺ^{trg-s} φωτεινός^{anmsn} εἰμι^{vipx3s} ἐπὶ^c δέ^c πονηρὸς^{anmsn} εἰμι^{vspx3s} καί^c ὁ^{dams} σῶμα^{nams} σὺ^{trg-s} σκοτεινός^{anmsn}. **v.35** σκοπέω^{vdpaa2s} οὖν^c μὴ^{xo} ὁ^{dams} φῶς^{nams} ὁ^{dams} ἐν^p σὺ^{trp-d-s} σκότος^{nams} εἰμι^{vipx3s}. **v.36** εἰ^{qo} οὖν^c ὁ^{dams} σῶμα^{nams} σὺ^{trg-s} ὅλος^{anmsn} φωτεινός^{anmsn} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} τι⁻ριανόν^{nams} μέρος^{nams} σκοτεινός^{aansn} εἰμι^{vifx3s} φωτεινός^{anmsn} ὅλος^{anmsn} ὥς^{bo} ὅταν^c ὁ^{dams} λύχνος^{nams} ὁ^{ddfs} ἀστραπὴ^{ndfs} φωτίζω^{vspa3s} σὺ^{trpa-s}. **v.37** ἐν^p δέ^c ὁ^{ddms} λαλέω^{vnaa} ἐρωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} Φαρισαῖος^{nams} τίς^{rinsms} ὁ^{dams} ἀριστός^{vaa3s} παρὰ^p αὐτός^{pdms} εἰσέρχομαι^{vpaanms} δέ^c ἀνατίπτω^{viaa3s}. **v.38** ὁ^{dams} δέ^c Φαρισαῖος^{nams} ὁ^{dams} ὅρα^{vpaanms} θαυμάζω^{viaa3s} ὅτι^c οὐ^{xo} πρῶτος^{bo} βαπτίζω^{vipa3s} πρὸ^p ὁ^{dams} ἄριστον^{ngms}. **v.39** λέγω^{viaa3s} δέ^c ὁ^{dams} κύριος^{nams} πρὸς^p αὐτός^{rpams} νῦν^{bo} σὺ^{trp-p} ὁ^{dnnp} Φαρισαῖος^{nmnp} ὁ^{dams} ἔξωθεν^{bo} ὁ^{dams} ποτήριον^{ngms} καί^c ὁ^{dams} πίναξ^{ngms} καθαρίζω^{vipa2p} ὁ^{dams} δέ^c ἔσωθεν^{bo} σὺ^{trg-p} γέμω^{vipa3s} ἀρπαγῆς^{ngfs} καί^c πονηρίας^{ngfs}. **v.40** ἄφρων^{avmnp} οὐ^{xo} ὁ^{dams} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{dams} ἔξωθεν^{bo} καί^c ὁ^{dams} ἔσωθεν^{bo} ποιέω^{viaa3s}. **v.41** πλὴν^{bo} ὁ^{dannp} ἐνεμί^{vppxanp} δίδωμι^{vdaa2p} ἐλεημοσύνη^{nafs} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πᾶς^{anmp} καθαρὸς^{anmp} σὺ^{trp-d-p} εἰμι^{vipx3s}. **v.42** ἀλλά^c οὐαὶ[!] σὺ^{trp-d-p} ὁ^{ddmp} Φαρισαῖος^{ndmp} ὅτι^c ἀποδεκατόν^{vipa2p} ὁ^{dams} ἡδύοσμον^{nams} καί^c ὁ^{dams} πῆγανον^{nams} καί^c πᾶς^{aansn} λάχανον^{nams} καί^c παρέρχομαι^{vipn2p} ὁ^{dams} κρίσις^{nafs} καί^c ὁ^{dams} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} οὗτος^{rdanp} δεῖ^{vliq3s} ποιέω^{vnaa} κἀκεῖνος^{rdnnp} μὴ^{xo} ἀφίημι^{vnpa}.

- 44 ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. οὐαὶ
 ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνη-
 45 μεῖα τὰ ἄδηλα καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ
 οἶδασιν. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ Διδάσκαλε
 46 ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπεν Καὶ ὑμῖν τοῖς νο-
 μικοῖς οὐαὶ ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσθάστακτα
 καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσπαύετε τοῖς φορτί-
 47 οῖς. οὐαὶ ὑμῖν ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν οἱ δὲ
 48 πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. ἄρα μάρτυρεῖτε καὶ συνευ-
 δοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν
 49 αὐτοὺς ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. διὰ τοῦτο καὶ
 ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ
 50 ἀποστόλους καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ ἐκδιώξουσιν, ἵνα
 ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ
 51 καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ἀπὸ τοῦ αἵματος
 Ἀβελ ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ
 θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου, ναὶ λέγω ὑμῖν ἐκζητηθήσεται ἀ-
 52 πὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς ὅτι ἤρατε τὴν
 κλεῖδα τῆς γνώσεως, αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχο-
 53 μένους ἐκωλύσατε. λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐτοὺς,
 ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀ-

v.43 οὐαὶ¹ σύ^{rpdp}-p ὀddmp Φαρισαῖος^{ndmp} ὅτι^c ἀγαπάω^{vipa2p} ὀdafs πρωτοκαθεδρία^{nafs} ἐν^p ὀddfp συναγωγῇ^{ndfp} καί^c ὀdamp ἀσπασμός^{namp} ἐν^p ὀddfp ἀγορά^{ndfp}. **v.44** οὐαὶ¹ σύ^{rpdp}-p γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c εἰμι^{vipx2p} ὡς^{bo} ὀdnnp μνημεῖον^{nnmp} ὀdnnp ἄδηλος^{annpn} καί^c ὀdnnp ἄνθρωπος^{nnmp} ὀdnnp περιπατέω^{vppanmp} ἐπάνω^{bo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3p}. **v.45** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c τι-σρινμο^{ὀdgmpp} νομικός^{agmpn} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpm3s} διδάσκαλος^{nvms} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppanms} καί^c ἐγώ^{rpap}-p ὑβρίζω^{vipa2s}. **v.46** ὀdnms δέ^c λέγω^{viaa3s} καί^c σύ^{rpdp}-p ὀddmp νομικός^{admpn} οὐαὶ¹ ὅτι^c φορτίζω^{vipa2p} ὀdamp ἄνθρωπος^{namp} φορτίον^{namp} δυσθάστακτος^{aanpn} καί^c αὐτός^{rpmnp} εἰς^{ndms} ὀdgmpp δάκτυλος^{ngmp} σύ^{rpdp}-p οὐ^{xo} προσπαύω^{vipa2p} ὀdnnp φορτίον^{ndnp}. **v.47** οὐαὶ¹ σύ^{rpdp}-p ὅτι^c οἰκοδομέω^{vipa2p} ὀdamp μνημεῖον^{namp} ὀdgmpp προφήτης^{ngmp} ὀdnnp δέ^c πατήρ^{nnmp} σύ^{rpdp}-p ἀποκτείνω^{viaa3p} αὐτός^{rpmpp}. **v.48** ἄρα^{xo} μαρτυρέω^{vipa2p} καί^c συνευδοκέω^{vipa2p} ὀddnp ἔργον^{ndnp} ὀdgmpp πατήρ^{ngmp} σύ^{rpdp}-p ὅτι^c αὐτός^{rpmnp} μὲν^{xo} ἀποκτείνω^{viaa3p} αὐτός^{rpmpp} σύ^{rpdp}-p δέ^c οἰκοδομέω^{vipa2p} αὐτός^{rpmpp} ὀdamp μνημεῖον^{namp}. **v.49** διὰ^p οὗτος^{rdans} καί^c ὀdnfs σοφία^{nnfs} ὀdgmms θεός^{ngms} λέγω^{viaa3s} ἀποστέλλω^{vifa1s} εἰς^p αὐτός^{rpmpp} προφήτης^{namp} καί^c ἀπὸστολος^{namp} καί^c ἐκ^p αὐτός^{rpmpp} ἀποκτείνω^{vifa3p} καί^c ἐκδιώκω^{vifa3p}. **v.50** ἵνα^c ἐκζητέω^{vsap3s} ὀdnns αἷμα^{nnns} πᾶς^{agmpn} ὀdgmpp προφήτης^{ngmp} ὀdnns ἐκχέω^{vppnnns} ἀπὸ^p καταβολῆς^{ngfs} κόσμος^{ngms} ἀπὸ^p ὀdgmfs γενεᾶ^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.51** ἀπὸ^p ὀdgnns αἷμα^{ngns} Ἀβελ^{tp} ἕως^c ὀdgnns αἷμα^{ngns} Ζαχαρίας^{ngms} ὀdgnns ἀπὸ^p λαυμ^{vppamgs} μεταξὺ^{bo} ὀdgnns θυσιαστήριον^{ngns} καί^c ὀdgmms οἶκος^{ngms} ναί^{xo} λέγω^{vipa1s} σύ^{rpdp}-p ἐκζητέω^{vifp3s} ἀπὸ^p ὀdgmfs γενεᾶ^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.52** οὐαὶ¹ σύ^{rpdp}-p ὀddmp νομικός^{admpn} ὅτι^c αἶρω^{viaa2p} ὀdafs κλείς^{nafs} ὀdgmfs γνῶσις^{ngfs} αὐτός^{rpmnp} οὐ^{xo} εἰσέρχομαι^{viaa2p} καί^c ὀdamp εἰσέρχομαι^{vppnampp} κωλύω^{viaa2p}.

ποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων. ἐνεδρεύοντες αὐτὸν καὶ 54
ζητοῦντες θηρεῦσαι τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἵνα κατηγορήσω-
σιν αὐτοῦ,

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὥστε κα- **12**
ταπατεῖν ἀλλήλους ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ
πρῶτον Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων ἥ-
τις ἐστὶν ὑπόκρισις. οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ 2
ἀποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ἀνθ' ὧν 3
ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἵπατε ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται καὶ ὃ πρὸς τὸ
οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.
Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτει- 4
νόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσώτερόν τι
ποιῆσαι. ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε, φοβήθητε τὸν με- 5
τὰ τὸ ἀποκτείνειν ἔξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν ναὶ
λέγω ὑμῖν τοῦτον φοβήθητε. οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσ- 6
σαρίων δύο καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλεησμένον ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ. ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρί- 7
θμηνται μὴ οὖν φοβεῖσθε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. Λέγω 8
δὲ ὑμῖν πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ-
πων καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν
τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ, ὃ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀν- 9

v.53 λέγω^{vppagms} δέ^c αὐτός^{rgms} οὗτος^{rdanp} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ἄρχω^{viad3p} ὁ^{dnmp}
γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} δεινῶς^{bo} ἐνέχω^{vnpa} καί^c ἀποστοματίζω^{vnpa}
αὐτός^{rpams} περὶ^p πολὺς^{agnpc}. **v.54** ἐνεδρεύω^{vppanmp} αὐτός^{rpams} καί^c ζητέω^{vppanmp}
θηρεύω^{vnaa} τι-οριανσ ἐκ^p ὁ^{dgn} στόμα^{ngns} αὐτός^{rgms} ἵνα^c κατηγορέω^{vsaa3p} αὐτός^{rgms}.
12. v.1 ἐν^p ὅς^{rrdmp} ἐπισυναγώγ^{vrapgfp} ὁ^{dgnmp} μυριάς^{ngmp} ὁ^{dgnms} ὄχλος^{ngms} ὥστε^c
καταπατεῖν^{vnpa} ἀλλήλων^{reamp} ἄρχω^{viad3s} λέγω^{vnpa} πρὸς^p ὁ^{dgnp} μαθητὴς^{namp} αὐτός^{rgms}
πρῶτος^{bo} προσέχω^{vdpa2p} ἐαυτοῦ^{rxidmp} ἀπὸ^p ὁ^{dglfs} ζύμη^{ngfs} ὁ^{dgnp} Φαρισαῖος^{ngmp} ὅστις^{rrnfs}
εἰμι^{vnp3s} ὑπόκρισις^{nnfs}. **v.2** οὐδεὶς^{annsn} δέ^c συγκαλύπτω^{vpxpnn} εἰμι^{vnp3s} ὅς^{rrnns} οὐ^{xo}
ἀποκαλύπτω^{vfp3s} καί^c κρυπτός^{annsn} ὅς^{rrnns} οὐ^{xo} γινώσκω^{vfp3s}. **v.3** ἀντί^p ὅς^{rrgnp} ὅσος^{reamp}
ἐν^p ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} λέγω^{vnaa2p} ἐν^p ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} ἀκούω^{vfp3s} καί^c ὅς^{rrans} πρὸς^p ὁ^{dans} οὗς^{nnans}
λαλέω^{vnaa2p} ἐν^p ὁ^{ddnp} ταμεῖον^{ndnp} κηρύσσω^{vfp3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgnp} δῶμα^{ngnp}. **v.4** λέγω^{vnpa1s}
δὲ^c σύ^{rrp-d-p} ὁ^{dgnmp} φίλος^{admpn} ἐγώ^{rrg-s} μή^{xo} φοβέομαι^{vdao2p} ἀπὸ^p ὁ^{dgnmp} ἀποκτείνω^{vppagmp}
ὁ^{dans} σῶμα^{nans} καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} μή^{xo} ἔχω^{vppagmp} περισσός^{aansc} τι-οριανσ ποιέω^{vnaa}.
v.5 ὑποδεικνύμι^{vifa1s} δέ^c σύ^{rrp-d-p} τίς^{rqams} φοβέομαι^{vsao2p} φοβέομαι^{vdao2p} ὁ^{dams} μετὰ^p ὁ^{dans}
ἀποκτείνω^{vnaa} ἔξουσία^{nafs} ἔχω^{vppaams} ἐμβάλλω^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} ναί^{xo} λέγω^{vnpa1s} σύ^{rrp-d-p}
οὗτος^{rdams} φοβέομαι^{vdao2p}. **v.6** οὐχί^{xo} πέντε^{tn} στρουθίων^{nnmp} πωλέω^{vpp3s} ἀσάριον^{ngnp}
δύο^{tn} καί^c εἰς^{nnns} ἐκ^p αὐτός^{rgnp} οὐ^{xo} εἰμι^{vnp3s} ἐπιλανθάνομαι^{vpxpnn} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgnms}
θεός^{ngms}. **v.7** ἀλλά^c καί^c ὁ^{dnfp} θριξ^{nnfp} ὁ^{dglfs} κεφαλῆ^{ngfs} σύ^{rrg-p} πᾶς^{anfnp} ἀριθμείω^{vixp3p}
μή^{xo} οὖν^c φοβέομαι^{vdpn2p} πολλὺς^{agnnp} στρουθίων^{ngnp} διαφέρω^{vpa2p}. **v.8** λέγω^{vnpa1s} δέ^c
σύ^{rrp-d-p} πᾶς^{annsn} ὅς^{rrnns} ἄν^{xo} ὁμολογέω^{vsaa3s} ἐν^p ἐγώ^{rrp-d-s} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgnmp} ἀνθρώπος^{ngmp}
καί^c ὁ^{dnnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms} ὁμολογέω^{vifa3s} ἐν^p αὐτός^{rpdm} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgnmp}
ἄγγελος^{ngmp} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}.

- 10 θρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. καὶ
 πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθήσεται αὐ-
 τῷ, τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται.
 11 ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς
 καὶ τὰς ἐξουσίας μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσηθε ἢ τί
 12 εἴπητε, τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ
 13 δεῖ εἰπεῖν. Εἶπεν δὲ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου Διδάσκαλε εἶπε
 14 τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. ὁ δὲ
 εἶπεν αὐτῷ Ἄνθρωπε τίς με κατέστησεν δικαστὴν ἢ μεριστὴν
 15 ἐφ' ὑμᾶς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ
 τῆς πλεονεξίας ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν
 16 ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς
 17 λέγων Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. καὶ δι-
 ελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων Τί ποιήσω ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω
 18 τοὺς καρπούς μου. καὶ εἶπεν Τοῦτο ποιήσω καθελῶ μου τὰς
 ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ
 19 γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου. καὶ ἔρῳ τῇ ψυχῇ μου Ψυ-
 χὴ ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά, ἀναπαύου φάγε
 20 πίε εὐφραίνου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς Ἄφρων ταύτη τῇ νυκτὶ
 τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ, ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνι ἔσται.

v.9 ὁδnms δε^c ἀρνέομαι^{vpadnms} ἐγῶ^{tpa-s} ἐνώπιον^{bo} ὁδgmp ἀνθρωπος^{ngmp} ἀπαρνέομαι^{vifp3s}
 ἐνώπιον^{bo} ὁδgmp ἄγγελος^{ngmp} ὁδgms θεός^{ngms}. **v.10** καί^c πᾶς^{amns} ὅς^{rtms} λέγω^{vifa3s}
 λόγος^{nams} εἰς^p ὁdams υἱός^{nams} ὁδgms ἄνθρωπος^{ngms} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rdms} ὁddms δε^c
 εἰς^p ὁdams ἅγιος^{aansn} πνεῦμα^{nans} βλασφημέω^{vpaadms} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s}. **v.11** ὅταν^c δε^c
 προσφέρω^{vspa3p} σύ^{tpa-p} ἐπὶ^p ὁdafp συναγωγῇ^{nafp} καί^c ὁdafp ἀρχῇ^{nafp} καί^c ὁdafp ἐξουσία^{nafp}
 μὴ^{xo} μεριμνᾷς^{vdpa2p} πῶς^{bo} ἢ^{xo} τίς^{rqans} ἀπολογέομαι^{vsad2p} ἢ^{xo} τίς^{rqans} λέγω^{vsaa2p}. **v.12** ὁdms
 γάρ^c ἅγιος^{annsn} πνεῦμα^{nans} διδάσκει^{vifa3s} σύ^{tpa-p} ἐν^p αὐτός^{rdms} ὁddfs ὥρα^{ndfs} ὅς^{rtanp} δεῖ^{vifp3s}
 λέγω^{vnaa}. **v.13** λέγω^{vfaa3s} δε^c τι-οριγμο αὐτός^{rdms} ἐκ^p ὁδgms ὄχλος^{ngms} διδάσκαλος^{nvms}
 λέγω^{vdaa2s} ὁddms ἀδελφός^{ndms} ἐγῶ^{tpg-s} μερίζω^{vnam} μετὰ^p ἐγῶ^{tpg-s} ὁdafs κληρονομία^{nafs}.
v.14 ὁdms δε^c λέγω^{vfaa3s} αὐτός^{rdms} ἄνθρωπος^{nvms} τίς^{rqans} ἐγῶ^{tpa-s} καθιστήμι^{vfaa3s}
 δικαστὴς^{nafs} ἢ^{xo} μεριστὴς^{nams} ἐπὶ^p σύ^{tpa-p}. **v.15** λέγω^{vfaa3s} δε^c πρὸς^p αὐτός^{rdms} ὁράω^{vdpa2p}
 καί^c φυλάσσω^{vdpm2p} ἀπὸ^p ὁdafs πλεονεξία^{ngfs} ὅτι^c οὐ^{xo} ἐν^p ὁddms περισσεύω^{vnpa} τι-οριδιο
 ὁdnfs ζωῇ^{nnfs} αὐτός^{rdms} εἰμὶ^{vifp3s} ἐκ^p ὁδgnp ὑπάρχω^{vppagnp} αὐτός^{rdms}. **v.16** λέγω^{vfaa3s}
 δε^c παραβολὴν^{nafs} πρὸς^p αὐτός^{rdms} λέγω^{vppanms} ἄνθρωπος^{ngms} τι-οριγμο πλούσιος^{agmsn}
 εὐφορέω^{vfaa3s} ὁdnfs χώρα^{nnfs}. **v.17** καί^c διαλογίζομαι^{vfin3s} ἐν^p ἑαυτοῦ^{txdms} λέγω^{vppanms}
 τίς^{rqans} ποιέω^{vsaa1s} ὅτι^c οὐ^{xo} ἔχω^{vifa1s} ποῦ^{xo} συνάγω^{vifa1s} ὁdamp καρπός^{namp} ἐγῶ^{tpg-s}.
v.18 καί^c λέγω^{vfaa3s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vifa1s} καθαιρέω^{vifa1s} ἐγῶ^{tpg-s} ὁdafp ἀποθήκη^{nafp} καί^c
 μέγας^{aa1pc} οἰκοδομέω^{vifa1s} καί^c συνάγω^{vifa1s} ἐκεῖ^{bo} πᾶς^{aanpn} ὁdanp γένημα^{nganp} ἐγῶ^{tpg-s}
 καί^c ὁdanp ἀγαθός^{aanpn} ἐγῶ^{tpg-s}. **v.19** καί^c λέγω^{vfa1s} ὁddfs ψυχὴ^{ndfs} ἐγῶ^{tpg-s} ψυχὴ^{nvfs}
 ἔχω^{vfa2s} πολὺς^{aanpn} ἀγαθός^{aanpn} κείμαι^{vppnanp} εἰς^p ἔτος^{nanp} πολὺς^{aanpn} ἀναπαύω^{vdpm2s}
 ἐσθίω^{vdaa2s} πίνω^{vdaa2s} εὐφραίνω^{vdp2s}. **v.20** λέγω^{vfaa3s} δε^c αὐτός^{rdms} ὁdms θεός^{nnms}
 ἄφρων^{avmsn} οὗτος^{rdafs} ὁddfs νύξ^{ndfs} ὁdafs ψυχὴ^{nafs} σύ^{tpg-s} ἀπαιτέω^{vfa3p} ἀπὸ^p σύ^{tpg-s} ὅς^{rtanp}
 δε^c ἐτοιμάζω^{vfaa2s} τίς^{rqdms} εἰμὶ^{vifa3s}.

οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. Εἶπεν 21, 22
 δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ Διὰ τοῦτο ὑμῖν, λέγω μὴ μερι-
 μνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσθηθε.
 ἡ ψυχὴ πλεῖον ἔστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. 23
 κατανοήσατε τοὺς κόρακας ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν 24
 οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς,
 πόσω μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν με- 25
 रिμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα·
 εἰ οὖν οὐτὲ ἐλάχιστον δύνασθε τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε. 26
 κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει, οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει, λέγω 27
 δὲ ὑμῖν οὐδὲ Σολομών ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὥς
 ἐν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ ἄγρῳ σήμερον ὄντα καὶ αὐ- 28
 ριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιένυσσιν πόσω
 μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι. καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε ἢ 29
 τί πίητε καὶ μὴ μετεωρίζεσθε, ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ 30
 κόσμου ἐπιζητεῖ, ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῆζετε τούτων.
 πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστε- 31
 θήσεται ὑμῖν. Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποιῖμνιον ὅτι εὐδόκησεν ὁ 32
 πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. Πωλήσατε τὰ ὑπάρ- 33
 χοντα ὑμῶν καὶ δότε ἑλεημοσύνην, ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια
 μὴ παλαιούμενα θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὅπου

v.21 οὕτω^{bo} ὁ^{dnms} θησαυρίζω^{vppans} ἑαυτοῦ^{rxdns} καί^c μὴ^{xo} εἰς^p θεός^{nam} πλουτέω^{vppnms}.
v.22 λέγω^{v1aa3s} δε^c πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{nam} αὐτός^{trgms} διὰ^p οὗτος^{rdans} σὺ^{trp}-p λέγω^{v1pals}
 μὴ^{xo} μεριμνάω^{vdpa2p} ὁ^{ddfs} ψυχῇ^{ndfs} σὺ^{trp}-p τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa2p} μηδε^c ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns}
 τίς^{rqans} ἐνδύω^{vsam2p}. **v.23** ὁ^{dnfs} ψυχῇ^{nnfs} πολὺς^{annsc} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dgfs} τροφῇ^{ngfs} καί^c
 ὁ^{dnms} σῶμα^{nnms} ὁ^{dgns} ἐνδύμα^{ngns}. **v.24** κατανοέω^{vdaa2p} ὁ^{damp} κόραξ^{gnamp} ὅτι^c οὐ^{xo}
 σπεῖρω^{v1pa3p} οὐδέ^{bo} θερίζω^{v1pa3p} ὅς^{trdmp} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ταμεῖον^{nnms} οὐδέ^{bo} ἀποθήκη^{nnfs} καί^c
 ὁ^{dnms} θεός^{gnms} τρέφω^{v1pa3s} αὐτός^{trgmp} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} σὺ^{trp}-p διαφέρω^{v1pa2p} ὁ^{dgnp}
 πετεινός^{ngnp}. **v.25** τίς^{rqnms} δε^c ἐκ^p σὺ^{trp}-p μεριμνάω^{ngfp} δύναμαι^{v1pn3s} προσιθίμην^{v1aa}
 ἐπὶ^p ὁ^{dafs} ἡλικία^{nafs} αὐτός^{trgms} πῆχυς^{nam} εἷς^{nam}. **v.26** εἰ^{qo} οὖν^c οὕτε^c ἐλάχιστος^{aansn}
 δύναμαι^{v1pn2p} τίς^{rqans} περὶ^p ὁ^{dgnp} λοιπός^{agnpn} μεριμνάω^{v1pa2p}. **v.27** κατανοέω^{vdaa2p} ὁ^{damp}
 κρίνον^{nanp} πῶς^{bo} αὐξάνω^{v1pa3s} οὐ^{xo} κοπιᾷ^{v1pa3s} οὐδέ^{bo} νήθω^{v1pa3s} λέγω^{v1pals} δε^c σὺ^{trp}-p
 οὐδέ^{bo} Σολομών^{nnms} ἐν^p πᾶς^{adfsn} δόξα^{ndfs} αὐτός^{trgms} περιβάλλω^{v1am3s} ὥς^{bo} εἷς^{nam}
 οὗτος^{rdgmp}. **v.28** εἰ^{qo} δε^c ὁ^{dams} χόρτος^{nam} ἐν^p ὁ^{ddms} ἄγρός^{ndms} σήμερον^{bo} εἰμι^{v1ppxams} καί^c
 αὐριον^{bo} εἰς^p κλίβανος^{nam} θάλλω^{vppams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} οὕτω^{bo} ἀμφιένυσσι^{v1pa3s} πόσος^{rodns}
 μᾶλλον^{bo} σὺ^{trp}-p ὀλιγόπιστος^{avmpn}. **v.29** καί^c σὺ^{trp}-p μὴ^{xo} ζητέω^{vdpa2p} τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa2p}
 ἤ^{xo} τίς^{rqans} πίνω^{vsaa2p} καί^c μὴ^{xo} μετεωρίζομαι^{vdpp2p}. **v.30** οὗτος^{rdamp} γάρ^c πᾶς^{annpn}
 ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐπιζητέω^{v1pa3s} σὺ^{trp}-p δε^c ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms} οἶδα^{v1xa3s} ὅτι^c
 χρῆζω^{v1pa2p} οὗτος^{rdgmp}. **v.31** πλὴν^{bo} ζητέω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c
 οὗτος^{rdnnp} πᾶς^{annpn} προσιθίμην^{v1fp3s} σὺ^{trp}-p. **v.32** μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s} ὁ^{dnms} μικρός^{annsn}
 ποιῖμνιον^{nnms} ὅτι^c εὐδοκέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms} σὺ^{trp}-p δίδωμι^{v1aa} σὺ^{trp}-p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs}.

34 κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σῆς διαφθείρει, ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θη-
 35 σαυρὸς ὑμῶν ἐκεῖ καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν ἔσται. Ἔστωσαν ὑμῶν
 36 αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, καὶ ὑμεῖς
 ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν πότε ἀ-
 ναλύσει ἐκ τῶν γάμων ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως
 37 ἀνοίξωσιν αὐτῷ. μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι οὓς ἐλθὼν ὁ κύ-
 ριος εὐρήσει γρηγοροῦντας, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται
 38 καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. καὶ
 ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ, ἔλθῃ
 39 καὶ εὗρῃ οὕτως μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. τοῦτο δὲ γι-
 νώσκετε ὅτι εἰ ᾗδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται
 ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν, ἀφῆκεν διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐ-
 40 τοῦ. καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἕτοιμοι ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς
 41 τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος Κύριε πρὸς
 42 ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις ἡ καὶ πρὸς πάντας. εἶπεν
 δὲ ὁ κύριος Τίς ἄρα ἐστιν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος ὃν
 καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι ἐν
 43 καιρῷ τὸ σιτομέτριον. μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ
 44 κύριος αὐτοῦ εὐρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι

v.33 πωλέω^{vdaa2p} ὁ^{dānp} ὑπάρχω^{vppaanp} σύ^{tpg-p} καί^c διδωμι^{vdaa2p} ἐλεημοσύνη^{nafs} ποιέω^{vdaa2p}
 ἑαυτοῦ^{txdmp} θαλλάντιον^{nanp} μῆ^{xo} παλαιόω^{vppaanp} θησαυρὸς^{nam} ἀνέκλειπτος^{aamsn} ἐν^p
 ὁ^{dānp} οὐρανός^{ndmp} ὅπου^{bo} κλέπτῃς^{nnms} οὐ^{xo} ἐγγίζει^{vipa3s} οὐδέ^{bo} σῆς^{nnms} διαφθεῖρω^{vipa3s}.
v.34 ὅπου^{bo} γάρ^c εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dāms} θησαυρὸς^{nnms} σύ^{tpg-p} ἐκεῖ^{bo} καί^c ὁ^{dnfs} καρδιά^{nnfs} σύ^{tpg-p}
 εἰμι^{vifx3s}. **v.35** εἰμι^{vdpk3p} σύ^{tpg-p} ὁ^{dānp} ὀσφύς^{nnfp} περιζώννυμι^{vpxnfp} καί^c ὁ^{dānp} λύχνος^{nnmp}
 καιώ^{vppnfp}. **v.36** καί^c σύ^{trp-p} ὁ^{dānp} ὅμοιος^{anmpn} ἀνθρώπος^{ndmp} προσδεχομαι^{vppndmp} ὁ^{dāms}
 κύριος^{nam} ἑαυτοῦ^{txgmp} πότε^{xo} ἀναλύω^{vifa3s} ἐκ^p ὁ^{dānp} γάμος^{ngmp} ἵνα^c ἔρχομαι^{vpaagms} καί^c
 κρούω^{vpaagms} εὐθέως^{bo} ἀνοίγω^{vsaa3p} αὐτός^{rpdm}. **v.37** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dānp} δοῦλος^{nnmp}
 ἐκεῖνος^{rdmp} ὅς^{tramp} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dāms} κύριος^{nnms} εὐρίσκω^{vifa3s} γρηγορέω^{vppaamp}
 ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c περιζώννυμι^{vifm3s} καί^c ἀνακλινῶ^{vifa3s} αὐτός^{rpamp} καί^c
 παρερχομαι^{vpaanms} διακονέω^{vifa3s} αὐτός^{rpdm}. **v.38** καί^c ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐν^p
 ὁ^{dāms} δευτερός^{adfsn} φυλακῇ^{ndfs} καί^c ἐν^p ὁ^{dāms} τρίτος^{adfsn} φυλακῇ^{ndfs} ἔρχομαι^{vsaa3s}
 καί^c εὐρίσκω^{vsaa3s} οὕτω^{bo} μακάριος^{anmpn} εἰμι^{vipx3p} ὁ^{dānp} δοῦλος^{nnmp} ἐκεῖνος^{rdmp}.
v.39 οὕτως^{rdans} δέ^c γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^c εἰ^{qo} οἶδα^{vifa3s} ὁ^{dāms} οἰκοδεσπότης^{nnms} ποῖός^{rqdfs}
 ὥρα^{ndfs} ὁ^{dāms} κλέπτῃς^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} γρηγορέω^{vifa3s} ἂν^{xo} καί^c οὐ^{xo} ἂν^{xo} ἀφίημι^{vifa3s}
 διορύσσω^{vnap} ὁ^{dāms} οἶκος^{nam} αὐτός^{rpams}. **v.40** καί^c σύ^{trp-p} οὖν^c γίνομαι^{vdpn2p}
 ἕτοιμος^{anmpn} ὅτι^c ὅς^{trdfs} ὥρα^{ndfs} οὐ^{xo} δοκέω^{vipa2p} ὁ^{dāms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dāms} ἀνθρώπος^{ngms}
 ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.41** λέγω^{vifa3s} δέ^c αὐτός^{rpdm} ὁ^{dāms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nnms} πρὸς^p ἐγώ^{trp-p}
 ὁ^{dāms} παραβολή^{nafs} οὕτως^{rdans} λέγω^{vifa3s} ἡ^{xo} καί^c πρὸς^p πᾶς^{aampn}. **v.42** λέγω^{vifa3s} δέ^c ὁ^{dāms}
 κύριος^{nnms} τίς^{rdans} ἄρα^{xo} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dāms} πιστὸς^{aamsn} οἰκονόμος^{nnms} καί^c φρόνιμος^{aamsn}
 ὅς^{trams} καθίστημι^{vifa3s} ὁ^{dāms} κύριος^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^{dāms} θεραπεία^{ngfs} αὐτός^{rpams} ὁ^{dāms} διδωμι^{npa}
 ἐν^p καιρὸς^{ndms} ὁ^{dāms} σιτομέτριον^{ans}. **v.43** μακάριος^{aamsn} ὁ^{dāms} δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdms}
 ὅς^{trams} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dāms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpams} εὐρίσκω^{vifa3s} ποιέω^{vppaams} οὕτω^{bo}.

ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ 45
 εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Χρονίζει ὁ κύριος
 μου ἔρχεσθαι καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδί-
 σκας ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι. ἤξει ὁ κύριος 46
 τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ
 οὐ γινώσκει καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ
 τῶν ἀπίστων θήσει. ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα 47
 τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ ἐτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ
 θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλάς, ὁ δὲ μὴ γνοὺς ποιήσας δὲ 48
 ἄξια πληγῶν δαρήσεται ὀλίγας παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ πολὺ
 ζητηθήσεται παρ αὐτοῦ καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ περισσότερον
 αἰτήσουσιν αὐτόν. Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν καὶ τί θέλω 49
 εἰ ἤδη ἀνήφθη. βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι καὶ πῶς συνέχο-
 μαι ἕως οὗ τελεσθῇ. δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι 51
 ἐν τῇ γῇ οὐχὶ λέγω ὑμῖν ἀλλ ἣ διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ 52
 τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διαμεμερισμένοι τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ
 δύο ἐπὶ τρισὶν. διαμερισθήσεται πατήρ ἐφ' υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ 53
 πατρί μήτηρ ἐπὶ θυγατρί, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί, πενθερὰ ἐπὶ
 τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν αὐτῆς, Ἔλε- 54
 γεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις Ὅταν ἴδῃτε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν
 ἀπὸ δυσμῶν εὐθέως λέγετε Ὅμβρος ἔρχεται καὶ γίνεται οὕτως,

v.44 ἀληθῶς^{bo} λέγω^{vipals} σὺ^{tpd-p} ὅτι^p ἐπὶ^p πᾶς^{adnpr} ὁ^{ddnp} ὑπάρχων^{vppadnp} αὐτός^{rgms}
 καθίστημι^{vifa3s} αὐτός^{rgams}. **v.45** ἐάν^{qo} δέ^c λέγω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rgms} χρονίζει^{vipa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγὼ^{rg-s} ἔρχομαι^{vnpn} καί^c
 ἄρχω^{vsam3s} τύπτω^{vnpa} οὐ^{damp} παῖς^{namp} καί^c ὁ^{dafp} παιδίσκη^{nafr} ἐσθίω^{vnpa} τέ^{xo} καί^c πίνω^{vnpa}
 καί^c μεθύσκω^{vnp}. **v.46** ἥ^{ko} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgms} δοῦλος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms}
 ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} ὅς^{rrdfs} οὐ^{xo} προσδοκάω^{vipa3s} καί^c ἐν^p ὥρα^{ndfs} ὅς^{rrdfs} οὐ^{xo} γινώσκω^{vipa3s}
 καί^c διχοτομέω^{vifa3s} αὐτός^{rgams} καί^c ὁ^{dans} μέρος^{nans} αὐτός^{rgms} μετὰ^p ὁ^{dgmp} ἀπιτος^{agmpn}
 τίθημι^{vifa3s}. **v.47** ἐκεῖνος^{rdnms} δέ^c ὁ^{dnms} δοῦλος^{nnms} ὁ^{dnms} γινώσκω^{vpaanms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans}
 ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἑαυτοῦ^{rgms} καί^c μὴ^{xo} ἐτοιμάζω^{vpaanms} μηδέ^c ποιέω^{vpaanms} πρὸς^p ὁ^{dans}
 θέλημα^{nans} αὐτός^{rgms} δέρω^{vifp3s} πολὺς^{aafp}. **v.48** ὁ^{dnms} δέ^c μὴ^{xo} γινώσκω^{vpaanms}
 ποιέω^{vpaanms} δέ^c ἄξιος^{aanpn} πληγῇ^{ngfp} δέρω^{vifp3s} ὀλίγος^{aafp} πᾶς^{admsn} δέ^c ὅς^{rrdms} διδῶμι^{vip3s}
 πολὺς^{aansn} πολὺς^{aansn} ζητέω^{vifp3s} παρὰ^p αὐτός^{rgms} καί^c ὅς^{rrdms} παρατίθημι^{viam3p} πολὺς^{aansn}
 περισσός^{aansc} αἰτέω^{vifa3p} αὐτός^{rgams}. **v.49** πῦρ^{nans} ἔρχομαι^{vialas} βάλλω^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs}
 γῆ^{nafs} καί^c τίς^{rqans} θέλω^{vipals} εἰ^{qo} ἤδη^{bo} ἀνάπτω^{vip3s}. **v.50** βάπτισμα^{nans} δέ^c ἔχω^{vipals}
 βαπτίζω^{vnap} καί^c πῶς^{bo} συνέχω^{vipp1s} ἕως^c οὐ^{bo} τελέω^{vsap3s}. **v.51** δοκέω^{vipa2p} ὅτι^c
 εἰρήνη^{nafs} παραγίνομαι^{viad1s} διδῶμι^{vnaa} ἐν^p ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} οὐ^{xo} λέγω^{vipals} σὺ^{tpd-p} ἀλλά^c ἥ^{xo}
 διαμερισμός^{nams}. **v.52** εἰμὶ^{vifx3p} γάρ^c ἀπὸ^p ὁ^{dgms} νῦν^{bo} πέντε^{tn} ἐν^p οἶκος^{ndms} εἰς^{ndms}
 διαμερίζω^{vpxrnp} τρεῖς^{nnmp} ἐπὶ^p δύο^{ndmp} καί^c δύο^{tn} ἐπὶ^p τρεῖς^{ndmp}. **v.53** διαμερίζω^{vifp3s}
 πατήρ^{nnms} ἐπὶ^p υἱός^{ndms} καί^c υἱός^{nnms} ἐπὶ^p πατήρ^{ndms} μήτηρ^{nnfs} ἐπὶ^p θυγάτηρ^{ndfs} καί^c
 θυγάτηρ^{nnfs} ἐπὶ^p μήτηρ^{ndfs} πενθερά^{nnfs} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} νύμφη^{nafs} αὐτός^{rgfs} καί^c νύμφη^{nnfs} ἐπὶ^p
 ὁ^{dafs} πενθερά^{nafs} αὐτός^{rgfs}. **v.54** λέγω^{vvia3s} δέ^c καί^c ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} ὅταν^c ὁράω^{vsaa2p} ὁ^{dafs}
 νεφέλη^{nafs} ἀνατέλλω^{vppaafs} ἀπὸ^p δυσμῇ^{ngfp} εὐθέως^{bo} λέγω^{vipa2p} ὁ^{mbros} ὄμβρος^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s}
 καί^c γίνομαι^{vipn3s} οὕτω^{bo}.

55 καὶ ὅταν νότον πνέοντα λέγετε ὅτι Καύσων ἔσται καὶ γίνεται.
 56 ὑποκριταὶ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἶδατε δο-
 57 κιμάζειν τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε· Τί δὲ καὶ
 58 ἄφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον. ὥς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ
 ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι
 ἀπ' αὐτοῦ μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν καὶ ὁ κριτὴς
 σε παραδῷ τῷ πράκτορι καὶ ὁ πράκτωρ σε βάλλῃ εἰς φυλακὴν.
 59 λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὐ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν
 ἀποδῷς.

13 Παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ
 περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιζεν μετὰ τῶν θυσιῶν
 2 αὐτῶν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Δοκεῖτε ὅτι οἱ
 Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγέ-
 3 νοντο ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν. οὐχὶ λέγω ὑμῖν ἀλλ' ἐὰν μὴ
 4 μετανοῇτε πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκα καὶ
 οκτὼ, ἐφ' οὓς ἔπαισαν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν
 αὐτοὺς δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἄν-
 5 θρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ. οὐχὶ λέγω ὑμῖν
 6 ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῇτε πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. Ἔλεγεν δὲ
 ταύτην τὴν παραβολὴν, Συκὴν εἶχέν τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ
 πεφυτευμένην καὶ ἦλθεν καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ καὶ οὐχ εὔρεν.

v.55 καί^c ὅταν^c νότος^{nam} πνέων^{vnpaams} λέγων^{vpa2p} ὅτι^c καύσων^{nnms} εἰμί^{vix3s} καί^c
 γίνομαι^{vipn3s}. **v.56** ὑποκριτής^{nnmp} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms}
 οἶδα^{vixa2p} δοκιμάζω^{vnpa} ὁ^{dams} δέ^c καιρός^{nam} οὗτος^{rdams} πῶς^{bo} ὅς^{xo} δοκιμάζω^{vpa2p}.
v.57 τίς^{rgans} δέ^c καί^c ἀπό^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} οὐ^{xo} κρίνω^{vpa2p} ὁ^{dans} δίκαιος^{aansn}. **v.58** ὥς^{bo} γάρ^c
 ὑπάγω^{vpa2s} μετὰ^p ὁ^{dams} ἀντιδικός^{ngms} σύ^{rgp-s} ἐπὶ^p ἄρχων^{nam} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} δίδωμι^{vdaa2s}
 ἐργασία^{nafs} ἀπαλλάσσω^{vnxp} ἀπό^p αὐτός^{rgms} μήποτε^{bo} κατασύρω^{vsaas} σύ^{rgp-s} πρὸς^p ὁ^{dams}
 κριτής^{nam} καί^c ὁ^{dams} κριτής^{nnms} σύ^{rgp-s} παραδίδωμι^{vsaas} ὁ^{ddms} πράκτωρ^{ndms} καί^c ὁ^{dams}
 πράκτωρ^{nnms} σύ^{rgp-s} βάλλω^{vspa3s} εἰς^p φυλακή^{nafs}. **v.59** λέγω^{vpa1s} σύ^{rgp-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo}
 ἐξέρχομαι^{vsaas} ἐκεῖθεν^{bo} ἕως^c οὐ^{bo} καί^c ὁ^{dans} ἔσχατος^{aansn} λεπτός^{nam} ἀποδίδωμι^{vsaas}.
13. v.1 πάρειμι^{vix3p} δέ^c τι-σρινμι^p ἐν^p αὐτός^{rdms} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} ἀπαγγέλλω^{vpanmp}
 αὐτός^{rdms} περὶ^p ὁ^{dmp} Γαλιλαίος^{ngmp} ὅς^{rgmp} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} Πιλάτος^{nnms} μίγνυμι^{viaa3s} μετὰ^p
 ὁ^{dgp} θυσιά^{ngfp} αὐτός^{rgmp}. **v.2** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaoms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s}
 αὐτός^{rdmp} δοκέω^{vpa2p} ὅτι^c ὁ^{dmp} Γαλιλαῖος^{nnmp} οὗτος^{rdmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} παρὰ^p
 πᾶς^{aampr} ὁ^{damp} Γαλιλαῖος^{namp} γίνομαι^{viad3p} ὅτι^c τοιοῦτος^{rdamp} πάσχω^{vixa3p}. **v.3** οὐχ^{xo}
 λέγω^{vpa1s} σύ^{rgp-p} ἀλλά^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} μετανοέω^{vspa2p} πᾶς^{anmpn} ὡσαύτως^{bo} ἀπόλλυμι^{vifm2p}.
v.4 ἥ^{xo} ἐκεῖνος^{rdmp} ὁ^{dmp} δέκα^{tn} καί^c ὁκτώ^{tn} ἐπὶ^p ὅς^{rgamp} πίπτω^{viaa3s} ὁ^{dams} πύργος^{nnms} ἐν^p
 ὁ^{ddms} Σιλωάμ^{tp} καί^c ἀποκτείνω^{viaa3s} αὐτός^{rgamp} δοκέω^{vpa2p} ὅτι^c οὗτος^{rdmp} ὀφειλέτης^{nnmp}
 γίνομαι^{viad3p} παρὰ^p πᾶς^{aampr} ἄνθρωπος^{namp} κατοικέω^{vppaamp} ἐν^p Ἱερουσαλὴμ^{tp}.
v.5 οὐχ^{xo} λέγω^{vpa1s} σύ^{rgp-p} ἀλλά^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} μετανοέω^{vspa2p} πᾶς^{anmpn} ὁμοίως^{bo}
 ἀπόλλυμι^{vifm2p}. **v.6** λέγω^{viaa3s} δέ^c οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} συκῆ^{nafs} ἔχω^{viaa3s} τι-σρινμο
 ἐν^p ὁ^{ddms} ἀμπελών^{ndms} αὐτός^{rgms} φυτεύω^{vxpafs} καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} καρπός^{nam} ζητέω^{vpanms}
 ἐν^p αὐτός^{rdfs} καί^c οὐ^{xo} εὕρισκο^{viaa3s}.

εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν Ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν 7
καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὐρίσκω, ἔκκοψον αὐτήν 8
ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ Κύ- 8
ριε ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν
καὶ βάλλω κόπριαν, κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ 9
μέλλον, ἔκκόψεις αὐτήν. Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συν- 10
αγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα 11
ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτῶ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ
δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς 12
προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ Γύναι ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας
σου. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ παραχρῆμα ἄνωρ- 13
θώθη καὶ ἐδόξαζεν τὸν θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος 14
ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν τῷ
ὄχλῳ Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι, ἐν ταύταις οὖν 15
ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀ- 15
πεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ κύριος καὶ εἶπεν ὑποκριτὰ ἕκαστος ὑμῶν
τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βούν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης
καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει. ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραάμ οὔσαν ἦν 16
ἔδωκεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτῶ ἔτη οὐκ ἔδει λυθῆναι
ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. καὶ ταῦτα 17
λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ

v.7 λέγω^{v1aa3s} δεῖ^c πρὸς^p ὁ^d α^m α^s αⁿ ἀμπελουργός^{aamsn} ἰδοὺ^{vdaa2s} τρεῖς^{nanp} ἔτος^{nanp} ἔρχομαι^{v1pn1s}
ζητέω^{vppanms} καρπός^{nams} ἐν^p ὁ^d δ^d δ^f δ^f συκῇ^{ndfs} οὗτος^{rddfs} καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{v1pa1s} ἔκκόπτω^{vdaa2s}
αὐτός^{rpafs} ἵνα^{ti} καί^c ὁ^d α^m α^s αⁿ γῆ^{nafs} καταργέω^{v1pa3s}. **v.8** ὁ^d α^m α^s αⁿ δεῖ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms}
λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} κύριος^{nvms} ἀφίημι^{vdaa2s} αὐτός^{rpafs} καί^c οὗτος^{rdans} ὁ^d α^m α^s αⁿ ἔτος^{nans}
ἕως^c ὅστις^{rrgns} σκάπτω^{vsaa1s} περὶ^p αὐτός^{rpafs} καί^c βάλλω^{vsaa1s} κοπρία^{nafs}. **v.9** κἂν^{qo}
μὲν^{xo} ποιέω^{vsaa3s} καρπός^{nams} εἰ^{qo} δεῖ^c μή^{xo} εἰς^p ὁ^d α^m α^s αⁿ μέλλω^{vppaans} ἔκκόπτω^{vifa2s} αὐτός^{rpafs}.
v.10 εἰμὶ^{v1ix3s} δεῖ^c διδάσκω^{vppanms} ἐν^p εἰς^{ndfs} ὁ^d α^m α^s αⁿ συναγωγῇ^{ngfp} ἐν^p ὁ^d α^m α^s αⁿ σάββατον^{ndnp}.
v.11 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} γυνή^{nvfs} εἰμὶ^{v1ix3s} πνεῦμα^{nans} ἔχω^{vppanfs} ἀσθενεία^{ngfs} ἔτος^{nanp} δέκα^{tn}
καί^c ὀκτῶ^{tn} καί^c εἰμὶ^{v1ix3s} συγκύπτω^{vppanfs} καί^c μή^{xo} δύναμαι^{vppnfs} ἀνακύπτω^{vnaa} εἰς^p
ὁ^d α^m α^s αⁿ παντελὴς^{aansn}. **v.12** ὁράω^{vpaanms} δεῖ^c αὐτός^{rpafs} ὁ^d α^m α^s αⁿ Ἰησοῦς^{nnms} προσφωνέω^{v1aa3s}
καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdfs} γυνή^{nvfs} ἀπολύω^{v1xp2s} ἀσθενεία^{ngfs} σὺ^{rg-s}. **v.13** καί^c
ἐπιτίθημι^{v1aa3s} αὐτός^{rpdfs} χεῖρ^{nafp} καί^c παραχρῆμα^{bo} ἄνωρθω^{v1ap3s} καί^c δοξάζω^{v1aa3s}
ὁ^d α^m α^s αⁿ θεός^{nams}. **v.14** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δεῖ^c ὁ^d α^m α^s αⁿ ἀρχισυνάγωγος^{nnms} ἀγανακτέω^{vppanms}
ὅτι^c ὁ^d α^m α^s αⁿ σάββατον^{ndns} θεραπεύω^{v1aa3s} ὁ^d α^m α^s αⁿ Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ὁ^d α^m α^s αⁿ ὄχλος^{ndms} ἔστι^{tn}
ἡμέρα^{nnfp} εἰμὶ^{v1px3p} ἐν^p ὁ^d α^m α^s αⁿ ἐργάζομαι^{vnpn} ἐν^p οὗτος^{rdfp} οὖν^c ἔρχομαι^{vppnnfp}
θεραπεύω^{vdp2p} καί^c μή^{xo} ὁ^d α^m α^s αⁿ ἡμέρα^{ndfs} ὁ^d α^m α^s αⁿ σάββατον^{ngns}. **v.15** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
οὖν^c αὐτός^{rpdm} ὁ^d α^m α^s αⁿ κύριος^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} ὑποκριτής^{nvms} ἕκαστος^{aansn} σὺ^{rg-p} ὁ^d α^m α^s αⁿ
σάββατον^{ndns} οὐ^{xo} λύω^{v1pa3s} ὁ^d α^m α^s αⁿ βούς^{nams} αὐτός^{rpdm} ἡ^{xo} ὁ^d α^m α^s αⁿ ὄνος^{nams} ἀπὸ^p ὁ^d α^m α^s αⁿ
φάτνη^{ngfs} καί^c ἀνάγω^{vpaanms} ποτίζω^{v1pa3s}. **v.16** οὗτος^{rdafs} δεῖ^c θυγάτηρ^{nafs} Ἀβραάμ^{tp}
εἰμὶ^{v1pxafs} ὅς^{rrafs} δὲ^c ὁ^d α^m α^s αⁿ Σατανᾶς^{nnms} ἰδοὺ^{vdaa2s} δέκα^{tn} καί^c ὀκτῶ^{tn} ἔτος^{nanp} οὐ^{xo}
δεῖ^{v1iq3s} λύω^{nap} ἀπὸ^p ὁ^d α^m α^s αⁿ δεσμός^{ngms} οὗτος^{rdgms} ὁ^d α^m α^s αⁿ ἡμέρα^{ndfs} ὁ^d α^m α^s αⁿ σάββατον^{ngns}.

- 18 αὐτοῦ. Ἔλεγεν δὲ, Τίτι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ
 19 τίτι ὁμοιώσω αὐτήν. ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως ὃν λαβὼν
 ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ καὶ ἡῤῥησεν καὶ ἐγένετο
 εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν
 20 ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Καὶ πάλιν εἶπεν Τίτι ὁμοιώσω τὴν βασι-
 21 λείαν τοῦ θεοῦ. ὁμοία ἐστὶν ζύμη ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυσεν
 22 εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐξυμώθη ὅλον. Καὶ διεπορεύετο
 κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς
 23 Ἱερουσαλήμ. εἶπεν δὲ τις αὐτῷ Κύριε εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι
 24 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς. Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στε-
 νῆς πύλης, ὅτι πολλοὶ λέγω ὑμῖν ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ
 25 ἰσχύσουσιν. ἄφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλεί-
 σῃ τὴν θύραν καὶ ἄρξησθε ἕξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν
 λέγοντες Κύριε Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν καὶ ἀποκριθεὶς ἔρει ὑμῖν
 26 Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. τότε ἄρξεσθε λέγειν Ἐφάγομεν
 ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας,
 27 καὶ ἔρει λέγω ὑμῖν Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ, ἀπόστητε ἀπ
 28 ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
 καὶ ὁ θρυγμὸς τῶν ὁδόντων ὅταν ὤψησθε Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ
 καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ

v.17 καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppagms} αὐτός^{rgms} καταισχύνω^{viip3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp}
 ἀντίκειμαι^{vppnmnp} αὐτός^{rgms} καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} χαίρω^{vla3s} ἐπὶ^p πᾶς^{adnpn}
 ὁ^{ddnp} ἐνδοξος^{adnpn} ὁ^{ddnp} γίνονται^{vppndnp} ὑπὸ^p αὐτός^{rgms}. **v.18** λέγω^{vla3s} δέ^c τις^{rgdms}
 ὁμοιος^{anfsn} εἰμι^{viipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c τις^{rgdms} ὁμοιόω^{vifals} αὐτός^{rgpafs}.
v.19 ὁμοιος^{anfsn} εἰμι^{viipx3s} κόκκος^{ndms} σίναπι^{ngms} ὅς^{trams} λαμβάνω^{vpaanms} ἄνθρωπος^{nnms}
 βάλλω^{vlaa3s} εἰς^p κῆπος^{namms} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^c αὐξάνω^{vlaa3s} καί^c γίνομαι^{viad3s} εἰς^p δένδρον^{nnms}
 μέγας^{aansn} καί^c ὁ^{dnmp} πετεινός^{nnnp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} κατασκηνόω^{vlaa3s} ἐν^p ὁ^{ddmp}
 κλάδος^{ndmp} αὐτός^{rgms}. **v.20** καί^c πάλιν^{bo} λέγω^{vlaa3s} τις^{rgdms} ὁμοιόω^{vifals} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs}
 ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.21** ὁμοιος^{anfsn} εἰμι^{viipx3s} ζύμη^{ndfs} ὅς^{trafs} λαμβάνω^{vpaanfs} γυνή^{nnfs}
 ἐγκρῦπτω^{vlaa3s} εἰς^p ἀλευρον^{ngms} σάτον^{nanp} τρεῖς^{nanp} ἑως^c ὅς^{bo} ζυμώω^{vla3p} ὅλος^{aansn}.
v.22 καί^c διαπορεύομαι^{vlin3s} κατὰ^p πόλιν^{nafp} καί^c κώμην^{nafp} διδάσκω^{vppanms} καί^c
 πορεία^{nafs} ποιεῶ^{vppnmms} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.23** λέγω^{vlaa3s} δέ^c τι-σιν^{nmms} αὐτός^{rgdms}
 κύριος^{nnms} εἶ^{qo} ὀλίγος^{anmpn} ὁ^{dnmp} σῶζω^{vppnmnp} ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{vlaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rgpam}.
v.24 ἀγωνίζομαι^{vdnp2p} εἰσερχομαι^{vnaa} διὰ^p ὁ^{dgfs} στενός^{agfsn} πύλη^{ngfs} ὅτι^c πολὺς^{anmpn}
 λέγω^{vla3s} σύ^{rgd-p} ζητέω^{vifa3p} εἰσερχομαι^{vnaa} καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{vifa3p}. **v.25** ἀπὸ^p ὅς^{rgms} ἂν^{xo}
 ἐγείρω^{vsap3s} ὁ^{dnms} οἰκοδεσπότης^{nnms} καί^c ἀποκλείω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} καί^c ἄρχω^{vsam2p}
 ἕξω^{bo} ἵστημι^{vnxa} καί^c κρούω^{vnpa} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nnms} κύριος^{nnms}
 ἀνοίγω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rgd-p} καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vifa3s} σύ^{rgd-p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} σύ^{rga-p}
 πόθεν^{bo} εἰμι^{viipx2p}. **v.26** τότε^{bo} ἄρχω^{vifm2p} λέγω^{vnpa} ἐσθίω^{vlaa1p} ἐνώπιον^{bo} σύ^{rgs} καί^c
 πίνω^{vlaa1p} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfp} πλατὺς^{ndfp} ἐγὼ^{rg-p} διδάσκω^{vlaa2s}. **v.27** καί^c λέγω^{vifa3s} λέγω^{vla3s}
 σύ^{rgd-p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} σύ^{rga-p} πόθεν^{bo} εἰμι^{viipx2p} ἀφίστημι^{vdaa2p} ἀπὸ^p ἐγὼ^{rgs} πᾶς^{anmpn}
 ὁ^{dnmp} ἐργάτης^{nnmp} ὁ^{dgfs} ἀδικία^{ngfs}.

ὕμᾱς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ 29
 δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βα-
 σιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι καὶ 30
 εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν 31
 τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ ῥῆξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν
 ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέν- 32
 τες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ Ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις
 ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. πλὴν δεῖ 33
 με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένη πορεύεσθαι ὅτι οὐκ ἐν-
 δέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. Ἱερουσαλήμ 34
 Ἱερουσαλήμ ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα
 τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν ποσάκεις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι
 τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτε-
 ρυγὰς καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν 35
 ἔρημος, ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ με ἴδητέ ἕως ἂν ἤξῃ, ὅτε
 εἴπητε Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔλθειν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόν- 14
 των τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον καὶ αὐτοὶ ἦσαν πα-
 ρατηρούμενοι αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικός 2
 ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς 3
 νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων Ἐν ῥῆξι σάββατῳ θε-

v.28 ἐκεῖ^{bo} εἰμὶ^{vifx3s} ὀνόμας^{odnms} κλαυθμός^{nnms} καὶ^c ὀνόμας^{odnms} θρῆνός^{nnms} ὀδγμρ^{odgmp} ὁδοῦς^{ngmp} ὅταν^c
 ὀπᾶν^{vsad2p} Ἀβραάμ^{tp} καὶ^c Ἰσαάκ^{tp} καὶ^c Ἰακώβ^{tp} καὶ^c πᾶς^{aampn} ὀδᾶμρ^{odamp} προφήτης^{namp} ἐν^p
 ὀδδῖς^{oddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὀδγμς^{odgms} θεός^{ngms} σύ^{tpa-p} δέ^c ἐκβάλλω^{vpppamp} ἔξω^{bo}. **v.29** καὶ^c ἦκω^{vifa3p}
 ἀπὸ^p ἀνατολῆς^{ngfp} καὶ^c δυσμῆς^{ngfp} καὶ^c ἀπὸ^p βορρᾶς^{ngms} καὶ^c νότος^{ngms} καὶ^c ἀνακλίνω^{vifp3p}
 ἐν^p ὀδδῖς^{oddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὀδγμς^{odgms} θεός^{ngms}. **v.30** καὶ^c ἰδοὺ^{vdaa2s} εἰμὶ^{vifx3p} ἔσχατος^{anmpn}
 ὅς^{rtmp} εἰμὶ^{vifx3p} πρῶτος^{anmpn} καὶ^c εἰμὶ^{vifx3p} πρῶτος^{anmpn} ὅς^{rtmp} εἰμὶ^{vifx3p} ἔσχατος^{anmpn}.
v.31 ἐν^p αὐτός^{tpdfs} ὀδδῖς^{oddfs} ἡμέρα^{ndfs} προσέρχομαι^{vfaa3p} τι-ορίνμ^{ti-orinmp} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vppanmp}
 αὐτός^{tpdfs} ἔξέρχομαι^{vdaa2s} καὶ^c πορεύομαι^{vdpn2s} ἐντεῦθεν^{bo} ὅτι^c Ἡρώδης^{nnms} θέλω^{vipa3s}
 σύ^{tpa-s} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.32** καὶ^c λέγω^{vfaa3s} αὐτός^{tpdmp} πορεύομαι^{vnaonmp} λέγω^{vdaa2p} ὀδδῖς^{oddfs}
 ἀλώπηξ^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐκβάλλω^{vipa1s} δαιμόνιον^{namp} καὶ^c ἴασις^{naif} ἐπιτελέω^{vipa1s}
 σήμερον^{bo} καὶ^c αὔριον^{bo} καὶ^c ὀδδῖς^{oddfs} τρίτος^{adfsn} τελειῶ^{vipp1s}. **v.33** πλὴν^{bo} δεῖ^{vifq3s}
 ἐγὼ^{tpa-s} σήμερον^{bo} καὶ^c αὔριον^{bo} καὶ^c ὀδδῖς^{oddfs} ἔχω^{vpppdfs} πορεύομαι^{vnpn} ὅτι^c οὐ^{xo}
 ἐνδέχομαι^{vipn3s} προφήτης^{nams} ἀπόλλυμι^{vnam} ἔξω^{bo} Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.34** Ἱερουσαλήμ^{tp}
 Ἱερουσαλήμ^{tp} ὀδδῖς^{oddfs} ἀποκτείνω^{vppanfs} ὀδᾶμρ^{odamp} καὶ^c λιθοβολέω^{vppanfs} ὀδᾶμρ^{odamp}
 ἀποστέλλω^{vpxpamp} πρὸς^p αὐτός^{tpafs} ποσάκεις^{bo} θέλω^{vfaa1s} ἐπισυνάγω^{vnaa} ὀδᾶμρ^{odamp} τέκνον^{namp}
 σύ^{tpg-s} ὅς^{trams} τρόπος^{nams} ὄρνις^{nnms} ὀδᾶμρ^{odafs} ἑαυτοῦ^{txgfs} νοσσιὰ^{tafs} ὑπὸ^p ὀδᾶμρ^{odafp} πτέρυ^{naif}
 καὶ^c οὐ^{xo} θέλω^{vfaa2p}. **v.35** ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀφίημι^{vipp3s} σύ^{tpd-p} ὀνόμας^{odnms} οἶκος^{nnms} σύ^{tpg-p}
 ἔρημος^{anmsn} ἀμὴνth δέ^c λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐγὼ^{tpa-s} ὁράω^{vsa2p} ἕως^c ἂν^{xo}
 ἦκω^{vsa3s} ὅτε^{bo} λέγω^{vsa2p} εὐλογέω^{vpxpnmns} ὀνόμας^{odnms} ἔρχομαι^{vppnms} ἐν^p ὀνομα^{ndms} κύριος^{ngms}.
14. v.1 καὶ^c γίνονται^{vfaa3s} ἐν^p ὀδδῖς^{oddfs} ἔρχομαι^{vnaa} αὐτός^{tpams} εἰς^p οἶκος^{nams} τι-ορίνμ^{ti-orinmp} ὀδᾶμρ^{odgmp}
 ἄρχων^{ngmp} ὀδᾶμρ^{odgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} σάββατον^{ndns} ἐσθίω^{vnaa} ἄρτος^{nams} καὶ^c αὐτός^{trmp} εἰμὶ^{vifx3p}
 παρατηρέω^{vppnmmp} αὐτός^{tpams}. **v.2** καὶ^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms} τι-ορίνμ^{ti-orinmp} εἰμὶ^{vifx3s}
 ὑδρωπικός^{anmsn} ἔμπροσθεν^p αὐτός^{tpgms}.

- 4 ραπεύειν· οἱ δὲ ἡσύχασαν καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ
 5 ἀπέλυσεν. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν Τίνος ὑμῶν ὄνος
 6 ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν
 7 αὐτῷ πρὸς ταῦτα. Ἔλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους πα-
 8 ραβολὴν ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο λέγων πρὸς
 9 αὐτούς. Ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους μὴ κατακληθῇς
 10 εἰς τὴν πρωτοκλισίαν μήποτε ἐντιμότερός σου ᾗ κεκλημένος ὑπ
 11 αὐτοῦ. καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι Δὸς τούτῳ
 12 τόπον καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν.
 13 Ἄλλ' ὅταν κληθῇς πορευθεὶς ἀνάπεσον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον
 14 ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε εἴπῃ σοι Φίλε προσανάβηθι ἀ-
 νώτερον, τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι.
 ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν
 ὑψωθήσεται. Ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκῶτι αὐτόν Ὅταν ποιῇς
 ἄριστον ἢ δεῖπνον μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελ-
 φούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονas πλουσίους
 μήποτε καὶ αὐτοὶ σε ἀντικαλέσωσιν καὶ γένηται σοι ἀνταπόδο-
 μά. Ἄλλ' ὅταν ποιῇς δοχὴν κάλει πτωχοὺς ἀναπήρους, χωλοὺς
 τυφλοὺς, καὶ μακάριος ἔσῃ ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι

v.3 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁδ^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγων^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{damp} νομικός^{aampn} καί^c Φαρισαῖος^{namp} λέγων^{vppanms} εἰ^{qo} ἔξεσι^{v1pq3s} ὁ^{ddns} σάββατον^{ndns} θεραπεύω^{vnpa}. **v.4** ὁ^{dnmp} δέ^c ἡσυχάζω^{v1aa3p} καί^c ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} ἰάομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpams} καί^c ἀπολύω^{v1aa3s}.
v.5 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} λέγων^{v1aa3s} τίς^{rqgms} σύ^{rp-g-p} ὄνος^{nnms} ἢ^{xo} βοῦς^{nnms} εἰς^p φρέαρ^{nans} ἐμπίπτω^{v1fd3s} καί^c οὐ^{xo} εὐθέως^{bo} ἀνασπάς^{v1fa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnms} σάββατον^{ngnms}. **v.6** καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{v1aa3p} ἀνταποκρίνομαι^{vnao} αὐτός^{rpdmms} πρὸς^p οὗτος^{rdamp}. **v.7** λέγων^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p ὁ^{damp} καλέω^{vnxrpamp} παραβολή^{nafs} ἐπέχω^{vppanms} πῶς^{bo} ὁ^{dafp} πρωτοκλισία^{nafp} ἐκλέγω^{v1im3p} λέγων^{vppanms} πρὸς^p αὐτός^{rpamp}. **v.8** ὅταν^c καλέω^{vsap2s} ὑπὸ^p τι-σριγμο εἰς^p γάμος^{namp} μί^{xo} κατακλίνω^{vsap2s} εἰς^p ὁ^{dafs} πρωτοκλισία^{nafs} μήποτε^{bo} ἐντιμός^{ammsc} σύ^{rp-g-s} εἰμι^{vsp-x3s} καλέω^{vnxrpams} ὑπὸ^p αὐτός^{rp-gms}. **v.9** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddnms} σύ^{rp-a-s} καί^c αὐτός^{rpams} καλέω^{vpaanms} λέγων^{v1fa3s} σύ^{rp-d-s} διδωμι^{vdaa2s} οὗτος^{rdmms} τόπος^{namms} καί^c τότε^{bo} ἄρχω^{vsam2s} μετὰ^p αἰσχύνη^{ngfs} ὁ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} τόπος^{namms} κατέγω^{vnpa}. **v.10** ἀλλά^c ὅταν^c καλέω^{vsap2s} πορευομαι^{vpaonms} ἀναπίπτω^{vdaa2s} εἰς^p ὁ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} τόπος^{namms} ἵνα^c ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{ddnms} καλέω^{vpxanms} σύ^{rp-a-s} λέγων^{vsaa3s} σύ^{rp-d-s} φίλος^{nnms} προσαναβαίνω^{vdaa2s} ἀνώτερος^{aamsn} τότε^{bo} εἰμι^{v1fx3s} σύ^{rp-d-s} δόξα^{nnfs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmpp} συνανακείμει^{vppngmp} σύ^{rp-d-s}. **v.11** ὅτι^c πᾶς^{aamsn} ὁ^{ddnms} ὑψῶν^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ταπεινὸς^{v1fp3s} καί^c ὁ^{ddnms} ταπεινὸς^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑψῶν^{v1fp3s}. **v.12** λέγων^{v1aa3s} δέ^c καί^c ὁ^{ddms} καλέω^{vpxadms} αὐτός^{rpams} ὅταν^c ποιέω^{vsap2s} ἄριστον^{nnms} ἢ^{xo} δεῖπνον^{nans} μί^{xo} φωνέω^{vdpa2s} ὁ^{damp} φίλος^{aampn} σύ^{rp-g-s} μηδέ^c ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} σύ^{rp-g-s} μηδέ^c ὁ^{damp} συγγενής^{aampn} σύ^{rp-g-s} μηδέ^c γείτων^{namp} πλούσιος^{aampn} μήποτε^{bo} καί^c αὐτός^{rpnpmp} σύ^{rp-a-s} ἀντικαλέω^{vsaa3p} καί^c γίνομαι^{vsad3s} σύ^{rp-d-s} ἀνταπόδομα^{nans}. **v.13** ἀλλά^c ὅταν^c ποιέω^{vsap2s} δοχὴ^{nafs} καλέω^{vdpa2s} πτωχός^{aampn} ἀνάπειρος^{aampn} χωλός^{aampn} τυφλός^{aampn}.

ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. Ἀκού- 15
 σας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ Μακάριος ὃς 16
 φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἄν- 17
 θρωπὸς τις ἐποίησεν δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσεν πολλούς. καὶ 18
 ἀπέστειλεν τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κε-
 κλημένοις Ἔρχεσθε ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστιν πάντα. καὶ ἤρξαντο 19
 ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ Ἄγρὸν ἡ-
 γόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν, ἐρωτῶ σε 20
 ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Ζεύγη βοῶν ἡγόρασα 19
 πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά, ἐρωτῶ σε ἔχε με παρη-
 τημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Γυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο οὐ 20
 δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ παραγενόμενος ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγ- 21
 γειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης 22
 εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ρύ-
 μας τῆς πόλεως καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς 23
 καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δούλος Κύριε γέγονεν 24
 ὡς ἐπέταξας καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν 23
 δούλον Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον 24
 εἰσελθεῖν ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκος, μου. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς 24
 τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δεῖπνου.

v.14 καί^c μακάριος^{anmsn} εἰμί^{vifx2s} ὅτι^c οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ἀνταποδιδῶμι^{vnaa} συ^{tpd-s}
 ἀνταποδιδῶμι^{vifp3s} γάρ^c σύ^{tpd-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀνάστασις^{ndfs} ὁ^{dgmp} δίκαιος^{agmpn}.
v.15 ἀκούω^{vpaans} δέ^c τι-σρινμο^{δgmp} συνανάκειμαι^{vppngmp} οὗτος^{rdanp} λέγω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rpdm} μακάριος^{anmsn} ὃς^{rtms} ἐσθίω^{vifd3s} ἄρτος^{nams} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ἀνθρωπος^{nnms} τι-σρινμο^{ποιέω} ^{v1aa3s}
 δεῖπνον^{nans} μέγας^{aansn} καί^c καλέω^{v1aa3s} πολὺς^{aampn}. **v.17** καί^c ἀποστέλλω^{v1aa3s} ὁ^{dams}
 δούλος^{nams} αὐτός^{rpms} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὁ^{dgms} δεῖπνον^{ngms} λέγω^{vnaa} ὁ^{ddmp} καλέω^{vpxpdm}
 ἐρχομαι^{vdpn2p} ὅτι^c ἤδη^{bo} ἔτοιμος^{annpn} εἰμί^{v1px3s} πᾶς^{annpn}. **v.18** καί^c ἄρχω^{viad3p} ἀπό^p
 εἰς^{ngfs} παραιτέομαι^{v1pn} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ἀγρός^{nams}
 ἀγοράζω^{v1aals} καί^c ἔχω^{v1pals} ἀνάγκη^{nafs} ἐξέρχομαι^{vnaa} καί^c ὁράω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ἐρωτάω^{v1pals}
 σύ^{tpa-s} ἔχω^{vdp2s} ἐγώ^{tpa-s} παραιτέομαι^{vpxpams}. **v.19** καί^c ἕτερος^{anmsn} λέγω^{v1aa3s} ζεύγος^{namp}
 βοὺς^{ngmp} ἀγοράζω^{v1aals} πέντε^{tn} καί^c πορεύομαι^{v1pnls} δοκιμάζω^{vnaa} αὐτός^{rpapn} ἐρωτάω^{v1pals}
 σύ^{tpa-s} ἔχω^{vdp2s} ἐγώ^{tpa-s} παραιτέομαι^{vpxpams}. **v.20** καί^c ἕτερος^{anmsn} λέγω^{v1aa3s}
 γυνή^{nafs} γαμέω^{v1aals} καί^c διά^p οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pnls} ἐρχομαι^{vnaa}. **v.21** καί^c
 παραγίνομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} δούλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ἀπαγγέλλω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}
 αὐτός^{rpms} οὗτος^{rdanp} τότε^{bo} ὀργίζω^{vrapnms} ὁ^{dnms} οἰκοδεσπότης^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{ddms}
 δούλος^{ndms} αὐτός^{rpms} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ταχέως^{bo} εἰς^p ὁ^{dafp} πλατὺς^{nafp} καί^c ῥύμη^{nafp} ὁ^{dgfs}
 πόλις^{ngfs} καί^c ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} καί^c ἀνάπειρος^{aampn} καί^c χολός^{aampn} καί^c τυφλός^{aampn}
 εἰσάγω^{vdaa2s} ὧδε^{bo}. **v.22** καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} δούλος^{nnms} κύριος^{nvms} γίνομαι^{v1xa3s} ὡς^{bo}
 ἐπιτάσσω^{v1aa2s} καί^c ἔτι^{bo} τόπος^{nnms} εἰμί^{v1px3s}. **v.23** καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} πρὸς^p
 ὁ^{dams} δούλος^{nams} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} εἰς^p ὁ^{dafp} ὁδός^{nafp} καί^c φραγμός^{namp} καί^c ἀναγκάζω^{vdaa2s}
 εἰσερχομαι^{vnaa} ἵνα^c γεμίσω^{vsap3s} ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} ἐγώ^{tpg-s}. **v.24** λέγω^{v1pals} γάρ^c σύ^{tpd-p}
 ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn} ὁ^{dgmp} ἀνὴρ^{ngmp} ἐκεῖνος^{rdgmp} ὁ^{dgmp} καλέω^{vpxpdm} γεύομαι^{vifd3s} ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dgms}
 δεῖπνον^{ngms}.

25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ καὶ στραφεῖς εἶπεν πρὸς
 26 αὐτούς. Εἴ τις ἔρχεται πρὸς με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ
 καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελ-
 φούς καὶ τὰς ἀδελφάς ἐτι δέ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν οὐ δύναται
 27 μου μαθητὴς εἶναι. καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ
 28 καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου οὐ δύναται μου εἶναι μαθητῆς. τίς
 γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας
 29 ψηφίζει τὴν δαπάνην εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν. ἵνα μήποτε
 θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ
 30 θεωροῦντες ἄρξονται ἐμπαίζειν αὐτῷ. λέγοντες ὅτι Οὗτος ὁ
 31 ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. ἢ
 τίς βασιλεὺς πορευόμενος συμβαλεῖν ἐτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλε-
 μον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλευέται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα
 χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐ-
 32 τόν. εἰ δὲ μήγε, ἐτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος πρεσβεῖαν ἀποστείλας
 33 ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀπο-
 τάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται μου εἶναι
 34 μαθητῆς. Καλὸν τὸ ἅλας, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἀρ-
 35 τυθῇσεται. οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν ἕξω
 βάλλουσιν αὐτό ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

15 Ὅσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἄμαρ-

v.25 συμπορεύομαι^{viin3p} δέ^c αὐτό^sρ^{pdms} ὄχλος^{nnmp} πολλοὺς^{anmpn} καί^c στρέφω^{vpapnms} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτό^sρ^{mpmp}. **v.26** εἰ^{qo} τι-σιν^{nmio} ἐρχομαι^{viin3s} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-s} καί^c οὐ^{xo} μισέω^{vipa3s} ὁ^{dams} πατή^{nam} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^c ὁ^{dafs} μήτη^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} καί^c ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} καί^c ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} καί^c ὁ^{dafp} ἀδελφή^{nafp} ἐτι^{bo} δέ^c καί^c ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} ψυχὴ^{nafs} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} ἐγώ^{trg-s} μαθητῆς^{nnms} εἶμι^{vnpx}. **v.27** καί^c ὅστις^{rrnms} οὐ^{xo} βαστάζω^{vipa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{nam} αὐτό^sρ^{trgms} καί^c ἐρχομαι^{viin3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ^{trg-s} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} ἐγώ^{trg-s} εἶμι^{vnpx} μαθητῆς^{nnms}. **v.28** τίς^{rrnms} γάρ^c ἐκ^p σύ^{trg-p} θέλω^{vpapnms} πύργος^{nam} οἰκοδομέω^{vnaa} οὐ^{xo} πρῶτος^{bo} καθίζω^{vpapnms} ψηφίζω^{vipa3s} ὁ^{dafs} δαπάνη^{nafs} εἰ^{qo} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{damp} πρὸς^p ἀπαρτισμός^{nam}. **v.29** ἵνα^c μήποτε^{bo} τίθημι^{vpapnms} αὐτό^sρ^{trgms} θεμέλιος^{nam} καί^c μή^{xo} ἰσχύω^{vpapnms} ἐκτελέω^{vnaa} πᾶς^{anmpn} ὁ^{damp} θεωρῶ^{vpapnmp} ἄρχω^{vsam3p} ἐμπαίζω^{vnpa} αὐτό^sρ^{pdms}. **v.30** λέγω^{vpapnmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nnms} ἄρχω^{viad3s} οἰκοδομέω^{vnpa} καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{vnaa} ἐκτελέω^{vnaa}. **v.31** ἢ^{xo} τίς^{rrnms} βασιλεὺς^{nnms} πορεύομαι^{vpapnms} συμβάλλω^{vnaa} ἑτερος^{admsn} βασιλεὺς^{ndms} εἰς^p πόλεμος^{nam} οὐ^{xo} καθίζω^{vpapnms} πρῶτος^{bo} βουλευόμεναι^{viin3s} εἰ^{qo} δυνατός^{anmsn} εἶμι^{viin3s} ἐν^p δέκα^{tn} χιλιάς^{ndfp} ἀπαντιά^{vnaa} ὁ^{dams} μετὰ^p εἴκοσι^{nnmp} χιλιάς^{nnfp} ἐρχομαι^{vpapnms} ἐπι^p αὐτό^sρ^{trpms}. **v.32** εἰ^{qo} δέ^c μή^{xo} ἐτι^{bo} αὐτό^sρ^{trgms} πόρρω^{bo} εἶμι^{viin3s} πρεσβεῖα^{nafs} ἀποστέλλω^{vpapnms} ἐρωτῶ^{vipa3s} ὁ^{damp} πρὸς^p εἰρήνη^{nafs}. **v.33** οὕτω^{bo} οὖν^c πᾶς^{anmsn} ἐκ^p σύ^{trg-p} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} ἀποτάσσω^{viin3s} πᾶς^{adpnp} ὁ^{damp} ἑαυτοῦ^{rxgms} ὑπάρχω^{vpapdn} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} ἐγώ^{trg-s} εἶμι^{vnpx} μαθητῆς^{nnms}. **v.34** καλός^{anmsn} ὁ^{dams} ἅλας^{nnms} ἐάν^{qo} δέ^c ὁ^{dams} ἅλας^{nnms} μωραίνω^{vsap3s} ἐν^p τίς^{rrnms} ἀρτύω^{viin3s}. **v.35** οὔτε^c εἰς^p γῆ^{nafs} οὔτε^c εἰς^p κοπρία^{nafs} εὐθετος^{anmsn} εἶμι^{viin3s} ἕξω^{bo} βάλλω^{vipa3p} αὐτό^sρ^{trpms} ὁ^{dams} ἕχω^{vpapnms} οὗς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}.

τωλοι ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ 2
 γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἀμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ
 συνεσθίει αὐτοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύ- 3
 την λέγων. Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ 4
 ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ καταλείπει τὰ ἑνενήκονταεννέα ἐν
 τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὕρῃ αὐτό. καὶ 5
 εὕρων ἐπιτίθουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυτοῦ χαίρων. καὶ ἐλθὼν 6
 εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων
 αὐτοῖς Συγχάρητέ μοι ὅτι εὔρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλὸς.
 λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἀμαρτωλῷ 7
 μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἑνενήκονταεννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρεῖαν
 ἔχουσιν μετανοίας. Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα ἐὰν ἀ- 8
 πολέσῃ δραχμὴν μίαν οὐχὶ ἄπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν
 καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὕρῃ. καὶ εὕροῦσα συγκαλεῖται 9
 τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας λέγουσα Συγχάρητέ μοι ὅτι εὔρον
 τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. οὕτως λέγω ὑμῖν χαρὰ γίνεται ἐν- 10
 ὧπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι.
 Εἶπεν δὲ Ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος 11, 12
 αὐτῶν τῷ πατρὶ Πάτερ δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας
 καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συνα- 13
 γαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν

15. v.1 εἰμι^{vix3p} δέ^c ἐγγίζω^{vppanmp} αὐτός^{rdms} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} τελώνης^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} ἀμαρτωλός^{anmpn} ἀκούω^{vnpa} αὐτός^{trgms}. **v.2** καί^c διαγογγύζω^{vvia3p} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} ἀμαρτωλός^{aampn} προσδέχομαι^{vipn3s} καί^c συνεσθίω^{vipa3s} αὐτός^{trdmp}. **v.3** λέγω^{vviaa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{tramp} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} λέγω^{vppanms}. **v.4** τίς^{rqnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p συ^{trpg-p} ἔχω^{vppanms} ἑκατόν^{tn} πρόβατον^{nanp} καί^c ἀπόλλυμι^{vpaanms} εἷς^{nans} ἐκ^p αὐτός^{trgnp} οὐ^{xo} καταλείπω^{vipa3s} ὁ^{damp} ἐνενήκοντα^{tn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} καί^c πορεύομαι^{vipn3s} ἐπὶ^p ὁ^{dans} ἀπόλλυμι^{vpxaans} ἕως^c εὕρισκω^{vsaa3s} αὐτός^{trpans}. **v.5** καί^c εὕρισκω^{vpaanms} ἐπιτίθωμι^{vipa3s} ἐπὶ^p ὁ^{damp} ὥμος^{nam} ἑαυτοῦ^{rxgms} χαίρω^{vppanms}. **v.6** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nam} συγκαλέω^{vipa3s} ὁ^{damp} φίλος^{aampn} καί^c ὁ^{damp} γείτων^{nam} λέγω^{vppanms} αὐτός^{trdmp} συχαίρω^{vdao2p} ἐγώ^{trp-d-s} ὅτι^c εὕρισκω^{vvia1s} ὁ^{dans} πρόβατον^{nans} ἐγώ^{trpg-s} ὁ^{dans} ἀπόλλυμι^{vpxaans}. **v.7** λέγω^{vipa1s} συ^{trp-d-p} ὅτι^c οὕτω^{bo} χαρὰ^{nafs} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ἐπὶ^p εἷς^{ndms} ἀμαρτωλός^{admsn} μετανοέω^{vppadms} ἥ^{xo} ἐπὶ^p ἑνενήκοντα^{tn} δικαίους^{admpn} ὅστις^{trnmp} οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vipa3p} μετάνοια^{ngfs}. **v.8** ἡ^{xo} τίς^{rqnfs} γυνή^{nnfs} δραχμὴ^{nafp} ἔχω^{vppanfs} δέκα^{tn} ἐάν^{qo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} δραχμὴ^{nafs} εἷς^{nafs} οὐ^{xo} ἄπτω^{vipa3s} λύχνος^{nafs} καί^c σαρό^{vipa3s} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} καί^c ζητέω^{vipa3s} ἐπιμελῶς^{bo} ἕως^c ὅστις^{trgns} εὕρισκω^{vsaa3s}. **v.9** καί^c εὕρισκω^{vpaanfs} συγκαλέω^{vipm3s} ὁ^{dafp} φίλος^{nafp} καί^c ὁ^{dafp} γείτων^{nafp} λέγω^{vppanfs} συχαίρω^{vdao2p} ἐγώ^{trp-d-s} ὅτι^c εὕρισκω^{vvia1s} ὁ^{dafs} δραχμὴ^{nafs} ὅς^{trafs} ἀπόλλυμι^{vvia1s}. **v.10** οὕτω^{bo} λέγω^{vipa1s} συ^{trp-d-p} χαρὰ^{nafs} γίνονται^{vipn3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgnp} ἄγγελος^{ngmp} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ἐπὶ^p εἷς^{ndms} ἀμαρτωλός^{admsn} μετανοέω^{vppadms}. **v.11** λέγω^{vviaa3s} δέ^c ἄνθρωπος^{nnms} τι-ορισμὸς^{ngms} ἔχω^{vvia3s} δύο^{tn} υἱός^{nam}. **v.12** καί^c λέγω^{vviaa3s} ὁ^{dnms} νέος^{anmsc} αὐτός^{trgmp} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} πατήρ^{nvms} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ^{trp-d-s} ὁ^{dans} ἐπιβάλλω^{vppaans} μέρος^{nans} ὁ^{dgnfs} οὐσία^{ngfs} καί^c διαιρέω^{vviaa3s} αὐτός^{trdmp} ὁ^{dams} βίος^{nam}.

- 14 καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. δαπανή-
 15 σαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμός ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν
 16 ἐκείνην καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς ἐκολ-
 17 λήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς
 18 τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι
 19 τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι καὶ
 20 οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπεν Πόσοι μίσθιοι
 21 τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι.
 22 ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ Πά-
 23 τερ ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου. καὶ οὐκέτι εἰμὶ
 ἄξιος κληθῆναι υἱός σου, ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου.
 καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ ἔτι δὲ αὐτοῦ μα-
 κρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη
 καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν
 αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱὸς Πάτερ ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρα-
 νὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου.
 εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ ἔξενέγκατε τὴν στο-
 λὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν
 χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. καὶ ἐνέγκαντες
 τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν.

v.13 καί^c μετὰ^p οὐ^{xo} πολὺς^{aafpn} ἡμέρα^{nafr} συνάγω^{vpaanms} ἅπας^{aanpn} ὁ^{dnms} νέος^{anmsc}
 υἱός^{nnms} ἀποδημέω^{vlaa3s} εἰς^p χώρα^{nafs} μακρός^{aafsn} καί^c ἐκεῖ^{bo} διασκορπιζώ^{vlaa3s} ὁ^{dafs}
 οὐσία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ζάω^{vpaanms} ἀσώτως^{bo}. **v.14** δαπανάω^{vpaagms} δέ^c αὐτός^{rpgms}
 πᾶς^{aanpn} γίνομαι^{viad3s} λιμός^{nnms} ἰσχυρός^{anmsn} κατὰ^p ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs} καί^c
 αὐτός^{rpgms} ἄρχω^{viad3s} ὑστερέω^{vnpf}. **v.15** καί^c πορεύομαι^{vpaonms} κολλᾶω^{viap3s} εἰς^{ndms}
 ὁ^{dgnp} πολίτης^{ngmp} ὁ^{dgrfs} χώρα^{nafs} ἐκεῖνος^{rdgrfs} καί^c πέμπω^{vlaa3s} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὁ^{damp}
 ἀγρός^{namp} αὐτός^{rpgms} βόσκειν^{vnpa} χοῖρος^{namp}. **v.16** καί^c ἐπιθυμέω^{vlaa3s} γεμίζω^{vnaa}
 ὁ^{dafs} κοιλία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} κεράτιον^{ngnp} ὅς^{rpgnp} ἐσθίω^{vlaa3p} ὁ^{dnpmp} χοῖρος^{nnmp}
 καί^c οὐδεὶς^{anfsn} δίδωμι^{vlaa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.17** εἰς^p ἑαυτοῦ^{rxams} δέ^c ἔρχομαι^{vpaanms}
 λέγω^{vlaa3s} πόσος^{ronmp} μίσθιος^{anmpn} ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-s} περισσεύω^{viap3p} ἄρτος^{ngmp}
 ἐγὼ^{rpn-s} δέ^c λιμός^{ndms} ἀπόλλυμι^{vpm1s}. **v.18** ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vifdl1s} πρὸς^p
 ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγὼ^{rpg-s} καί^c λέγω^{vfa1s} αὐτός^{rpdms} πατήρ^{nvms} ἁμαρτάνω^{vlaa1s} εἰς^p
 ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^c ἐνώπιον^{bo} σύ^{rpg-s}. **v.19** καί^c οὐκέτι^{bo} εἰμὶ^{v1px1s} ἄξιος^{anmsn}
 καλέω^{vnap} υἱός^{nnms} σύ^{rpg-s} ποιέω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpa-s} ὡς^{bo} εἰς^{nams} ὁ^{dgnp} μίσθιος^{agmpn} σύ^{rpg-s}.
v.20 καί^c ἀνίστημι^{vpaanms} ἔρχομαι^{vlaa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἑαυτοῦ^{rxgms} ἔτι^{bo} δέ^c
 αὐτός^{rpgms} μακράν^{bo} ἀπέχω^{vppagms} ὁράω^{vlaa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpgms} καί^c
 σπλαγχνίζομαι^{vlaa3s} καί^c τρέχω^{vpaanms} ἐπιπίπτω^{vlaa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} αὐτός^{rpgms}
 καί^c καταφιλέω^{vlaa3s} αὐτός^{rpgms}. **v.21** λέγω^{vlaa3s} δέ^c αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} πατήρ^{nvms}
 ἁμαρτάνω^{vlaa1s} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^c ἐνώπιον^{bo} σύ^{rpg-s} καί^c οὐκέτι^{bo} εἰμὶ^{v1px1s}
 ἄξιος^{anmsn} καλέω^{vnap} υἱός^{nnms} σύ^{rpg-s}. **v.22** λέγω^{vlaa3s} δέ^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} πρὸς^p
 ὁ^{damp} δούλος^{namp} αὐτός^{rpgms} ἐκφέρω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} στολή^{nafs} ὁ^{dafs} πρῶτος^{aafsn} καί^c ἐνδύω^{vdaa2p}
 αὐτός^{rpgms} καί^c δίδωμι^{vdaa2p} δακτύλιος^{nams} εἰς^p ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c ὑπόδημα^{namp}
 εἰς^p ὁ^{damp} πούς^{namp}. **v.23** καί^c φέρω^{vpaanmp} ὁ^{dams} μόσχος^{aamsn} ὁ^{dams} σιτευτός^{aamsn}
 θύω^{vdaa2p} καί^c ἐσθίω^{vpaanmp} εὐφραίνω^{vsap1p}.

ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν καὶ ἀπολωλὼς ἦν 24
καὶ εὐρέθη καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ 25
ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ, καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ ἤ-
κουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν 26
παίδων αὐτοῦ ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι 27
Ὁ ἀδελφός σου ἤκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν
σιτευτὸν ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ 28
ἤθελεν εἰσελθεῖν ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν.
ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι 29
καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας
ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ, ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου 30
οὗτος ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν ἔθυσας
αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Τέκνον σὺ 31
πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν, εὐφρανθήναι 32
δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ
ἀνέζησεν καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη.

Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ Ἄνθρωπος τις ἦν **16**
πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς δι-
ασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ φωνήσας αὐτόν εἶπεν 2
αὐτῷ Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονο-

v.24 ὅτι^c οὗτος^{rdnms} οὗτος^{rdnms} υἱός^{nnms} ἐγώ^{rg-s} νεκρός^{anmsn} εἰμι^{vlix3s} καί^c ἀναζάω^{v1aa3s} καί^c
ἀπόλλυμι^{vpxanms} εἰμι^{vlix3s} καί^c εὐρίσκω^{viap3s} καί^c ἄρχω^{viad3p} εὐφραίνω^{vnp}. **v.25** εἰμι^{vlix3s}
δέ^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnms} πρεσβύτερος^{anmsn} ἐν^p ἀγρός^{ndms} καί^c ὡς^{bo}
ἐρχομαι^{vppnms} ἐγγίζω^{v1aa3s} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ἀκούω^{v1aa3s} συμφωνία^{ngfs} καί^c χορός^{ngmp}.
v.26 καί^c προσκαλεσάμενος^{vpadnms} εἰς^{nam} οὐδὲ^{gdmp} παῖς^{ngmp} αὐτός^{rgms} πυνθάνομαι^{viin3s} τίς^{rgnms}
εἰμι^{vorp3s} οὗτος^{rdnnp}. **v.27** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdms} ὅτι^c ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}
σὺ^{rg-s} ἦκω^{v1pa3s} καί^c θύω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σὺ^{rg-s} ὁ^{dams} μόσχος^{aamsn} ὁ^{dams}
σιτευτός^{aamsn} ὅτι^c ὑγιαίνω^{vppaams} αὐτός^{rgams} ἀπολαμβάνω^{v1aa3s}. **v.28** ὠργίζω^{viap3s} δέ^c
καί^c οὐ^{xo} θέλω^{v1aa3s} εἰσερχομαι^{vnaa} ὁ^{dnms} οὖν^c πατήρ^{nnms} αὐτός^{rgms} ἐξερχομαι^{vpaanms}
παρακαλέω^{v1aa3s} αὐτός^{rgams}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaoms} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms}
ἰδοὺ^{v1aa2s} τοσοῦτος^{rdanp} ἔτος^{namp} δουλεύω^{v1pa1s} σὺ^{rgd-s} καί^c οὐδέποτε^{bo} ἐντολή^{nafs} σὺ^{rg-s}
παρέρχομαι^{v1aa1s} καί^c ἐγώ^{rgd-s} οὐδέποτε^{bo} διδωμι^{v1aa2s} ἔριφος^{nam} ἵνα^c μετὰ^p ὁ^{gdmp}
φίλος^{agmpn} ἐγώ^{rg-s} εὐφραίνω^{vsap1s}. **v.30** ὅτε^{bo} δέ^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σὺ^{rg-s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms}
κατεθίω^{vpaanms} σὺ^{rg-s} ὁ^{dams} βίος^{nam} μετὰ^p πόρνη^{ngfp} ἐρχομαι^{v1aa3s} θύω^{v1aa2s} αὐτός^{rgdms}
ὁ^{dams} μόσχος^{aamsn} ὁ^{dams} σιτευτός^{aamsn}. **v.31** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdms} τέκνον^{nnms}
σὺ^{rgn-s} πάντοτε^{bo} μετὰ^p ἐγώ^{rg-s} εἰμι^{v1px2s} καί^c πᾶς^{anpnp} ὁ^{dnpn} ἐμός^{rgsnnp} σός^{rgsnnp} εἰμι^{v1px3s}.
v.32 εὐφραίνω^{vnap} δέ^c καί^c χαίρω^{vnao} δεῖ^{vliq3s} ὅτι^c ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σὺ^{rg-s} οὗτος^{rdnms}
νεκρός^{anmsn} εἰμι^{vlix3s} καί^c ἀναζάω^{v1aa3s} καί^c ἀπόλλυμι^{vpxanms} εἰμι^{vlix3s} καί^c εὐρίσκω^{viap3s}.
16. v.1 λέγω^{v1aa3s} δέ^c καί^c πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rgms} ἄνθρωπος^{nnms} τι-
σιν^{εἰμι} εἰμι^{vlix3s} πλούσιος^{anmsn} ὅς^{rgnms} ἔχω^{v1aa3s} οἰκονόμος^{nam} καί^c οὗτος^{rdnms} διαβάλλω^{viap3s}
αὐτός^{rgdms} ὡς^{bo} διασκορπίζω^{vppaanp} ὁ^{damp} ὑπάρχω^{vppaanp} αὐτός^{rgms}.

- 3 μίας σου οὐ γὰρ δύνῃσῃ ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ
ὁ οἰκονόμος Τί ποιήσω ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰ-
κονομίαν ἀπ' ἐμοῦ σκάπτειν οὐκ ἰσχύω ἐπαίτεῖν αἰσχύνομαι.
4 ἔγνων τί ποιήσω ἵνα ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας δέξωνταί
5 με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα ἕκαστον
τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ Πόσον
6 ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου. ὁ δὲ εἶπεν Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου
καὶ εἶπεν αὐτῷ Δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ καθίσας ταχέως γρά-
7 ψον πενήτηκοντα. ἔπειτα ἐτέρῳ εἶπεν Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις
ὁ δὲ εἶπεν Ἑκατὸν κόρους σίτου καὶ λέγει αὐτῷ Δέξαι σου τὸ
8 γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν
οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν, ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ
αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός εἰς τὴν
9 γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. κα' γὼ ὑμῖν λέγω ποιήσατε ἑαυτοῖς
φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας ἵνα ὅταν ἐκλίπητε, δέξων-
10 ται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ
ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστὶν καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ
11 ἄδικός ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾶ πιστοὶ οὐκ ἐγένε-
12 σθε τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει. καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ
13 πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει. Οὐδεὶς οἰ-

v.2 καί^c φωνέω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} τίς^{rqans} οὗτος^{rdnms} ἀκούω^{v1pals} περι^p
σύ^{prg-s} ἀποδίδωμι^{vdaa2s} ὁ^{dams} λόγος^{namms} ὁ^{dgs} οἰκονομία^{ngfs} σύ^{prg-s} οὐ^{xo} γάρ^c δύναμαι^{v1fid2s}
ἔτι^{bo} οἰκονομέω^{vnpa}. **v.3** λέγω^{v1aa3s} δέ^c ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxnms} ὁ^{dams} οἰκονόμος^{nnms} τίς^{rqans}
ποιέω^{vsaa1s} ὅτι^c ὁ^{dams} κύριος^{nnms} ἐγώ^{prg-s} ἀφαιρέω^{v1pmp3s} ὁ^{dams} οἰκονομία^{nafs} ἀπὸ^p ἐγώ^{prg-s}
σκάπτω^{vnpa} οὐ^{xo} ἰσχύω^{v1pals} ἐπαίτεω^{vnpa} αἰσχύνω^{v1pels}. **v.4** γινώσκω^{v1aals} τίς^{rqans} ποιέω^{v1fals}
ἵνα^c ὅταν^c μεθίστημι^{vsap1s} ὁ^{dgs} οἰκονομία^{ngfs} δέχομαι^{vsad3p} ἐγώ^{prg-s} εἰς^p ὁ^{damp} οἶκος^{nammp}
αὐτός^{prgmp}. **v.5** καί^c προσκαλεόμαι^{vpadnms} εἷς^{namms} ἕκαστος^{aamsn} ὁ^{dmp} χρεοφειλέτης^{ngmp}
ὁ^{dgs} κύριος^{ngms} ἑαυτοῦ^{rxgms} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} πρώτος^{admsn} πόσος^{roans} ὀφείλω^{v1pa2s} ὁ^{ddms}
κύριος^{ndms} ἐγώ^{prg-s}. **v.6** ὁ^{dams} δέ^c λέγω^{v1aa3s} ἑκατόν^{tn} βάτους^{nammp} ἐλαίον^{ngns} καί^c λέγω^{v1aa3s}
αὐτός^{rpams} δέχομαι^{v1ad2s} σύ^{prg-s} ὁ^{dans} γράμμα^{namms} καί^c καθίζω^{vpaanms} ταχέως^{bo} γράφω^{vdaa2s}
πεντήκοντα^{tn}. **v.7** ἔπειτα^{bo} ἕτερος^{admsn} λέγω^{v1aa3s} σύ^{prn-s} δέ^c πόσος^{roans} ὀφείλω^{v1pa2s} ὁ^{ddms}
δέ^c λέγω^{v1aa3s} ἑκατόν^{tn} κόρους^{nammp} σίτος^{ngms} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpams} δέχομαι^{v1ad2s} σύ^{prg-s}
ὁ^{dans} γράμμα^{namms} καί^c γράφω^{vdaa2s} ὀγδοήκοντα^{tn}. **v.8** καί^c ἐπανέω^{v1aa3s} ὁ^{dams} κύριος^{nnms}
ὁ^{dams} οἰκονόμος^{namms} ὁ^{dgs} ἀδικία^{ngfs} ὅτι^c φρονίμως^{bo} ποιέω^{v1aa3s} ὅτι^c ὁ^{dmp} υἱός^{nnmp} ὁ^{dgs}
αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} φρονίμος^{anmpc} ὑπὲρ^p ὁ^{damp} υἱός^{nammp} ὁ^{dgs} φῶς^{ngns} εἰς^p ὁ^{dams} γενεά^{nafs}
ὁ^{dams} ἑαυτοῦ^{rxgmp} εἰμι^{v1p3p}. **v.9** κάγω^{rpns} σύ^{prp} λέγω^{v1pals} ποιέω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxmp}
φίλος^{aampn} ἐκ^p ὁ^{dgs} μαμωνᾶς^{ngns} ὁ^{dgs} ἀδικία^{ngfs} ἵνα^c ὅταν^c ἐκλείπω^{vsaa2p} δέχομαι^{vsad3p}
σύ^{prg-p} εἰς^p ὁ^{dafp} αἰώνιος^{aafpn} σκηνή^{nafp}. **v.10** ὁ^{dams} πιστός^{anmsn} ἐν^p ἐλάχιστος^{adnsn} καί^c
ἐν^p πολὺς^{adnsn} πιστός^{anmsn} εἰμι^{v1p3s} καί^c ὁ^{dams} ἐν^p ἐλάχιστος^{adnsn} ἄδικος^{anmsn} καί^c ἐν^p
πολὺς^{adnsn} ἄδικος^{anmsn} εἰμι^{v1p3s}. **v.11** εἰ^{qo} οὖν^c ἐν^p ὁ^{ddms} ἄδικος^{adnsn} μαμωνᾶς^{ndns}
πιστός^{anfpn} οὐ^{xo} γίνονται^{v1ad2p} ὁ^{dans} ἀληθινός^{aansn} τίς^{rqans} σύ^{prp} πιστεύω^{v1fa3s}. **v.12** καί^c
εἰ^{qo} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀλλοτρίος^{admsn} πιστός^{anfpn} οὐ^{xo} γίνονται^{v1ad2p} ὁ^{dans} ὑμέτερος^{rsans} τίς^{rqans}
σύ^{prp} δίδωμι^{v1fa3s}.

κέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. Ἦκουον δὲ 14 ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες 15 ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστίν. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου, ἀπὸ τότε 16 ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. Εὐκοπώτερον δὲ ἐστὶν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ 17 τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα 18 αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει. Ἄνθρωπος δὲ τις ἦν πλούσιος καὶ ἐν- 19 εδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ ἡμέραν λαμπρῶς. πτωχὸς δὲ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος ὃς ἐβέβλητο πρὸς 20 τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος. καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ 21 τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ἐ- 22 γένητο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ, ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. καὶ ἐν τῷ ᾧδε ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς 23

v.13 οὐδεὶς^{anfns} οἰκέτης^{nnms} δύναται^{vipn3s} δύο^{ndmp} κύριοις^{ndmp} δουλεύω^{vnpa} ἥ^{xo} γάρ^c ὁ^{dams} εἰς^{nam} μισέω^{vifa3s} καί^c ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn} ἀγαπάω^{vifa3s} ἥ^{xo} εἰς^{ngms} ἀντέχω^{vifd3s} καί^c ὁ^{dams} ἕτερος^{agmsn} καταφρονέω^{vifa3s} οὐ^{xo} δύναται^{vipn2p} θεός^{ndms} δουλεύω^{vnpa} καί^c μαμωνᾶς^{ndms}. **v.14** ἀκούω^{vifa3p} δέ^c οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} καί^c ὁ^{dmp} Φαρισαῖος^{nnmp} φιλάργυρος^{anmpn} ὑπάρχω^{vppanmp} καί^c ἐκμυκτήριζω^{vifa3p} αὐτόν^{tpams}. **v.15** καί^c λέγω^{vifa3s} αὐτός^{tpdmp} σύ^{tpn-p} εἰμι^{vixp2p} ὁ^{dmp} δικαίος^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dmp} ἀνθρώπος^{ngmp} ὁ^{dms} δέ^c θεός^{nnms} γινώσκω^{vifa3s} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ^{tpg-p} ὅτι^c ὁ^{dms} ἐν^p ἀνθρώπος^{ndmp} ὑψηλός^{annsn} βδέλυγμα^{nnms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dms} θεός^{ngms} εἰμι^{vixp3s}. **v.16** ὁ^{dms} νόμος^{nnms} καί^c ὁ^{dmp} προφήτης^{nnmp} ἕως^c Ἰωάννης^{ngms} ἀπὸ^p τότε^{bo} ὁ^{dms} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dms} θεός^{ngms} εὐαγγελίζω^{vipp3s} καί^c πᾶς^{annsn} εἰς^p αὐτόν^{tpafs} βιάζομαι^{vipm3s}. **v.17** εὐκοπὸς^{annsc} δέ^c εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} οὐρανός^{nam} καί^c ὁ^{dams} γῆ^{naf} παρέρχομαι^{vnaa} ἥ^{xo} ὁ^{dms} νόμος^{ngms} εἰς^{naf} κεραία^{naf} πίπτω^{vnaa}. **v.18** πᾶς^{annsn} ὁ^{dms} ἀπολύω^{vppanms} ὁ^{dams} γυνή^{naf} αὐτός^{tpgms} καί^c γαμέω^{vppanms} ἕτερος^{aafsn} μοιχεύω^{vifa3s} καί^c πᾶς^{annsn} ὁ^{dms} ἀπολύω^{vppanms} ἀπὸ^p ἀνὴρ^{ngms} γαμέω^{vppanms} μοιχεύω^{vifa3s}. **v.19** ἀνθρώπος^{nnms} δέ^c τι-σρινμο εἰμι^{vixp3s} πλούσιος^{annsn} καί^c ἐνδιδύσκω^{vilm3s} πορφύρα^{naf} καί^c βύσσοις^{naf} εὐφραίνω^{vppnms} κατὰ^p ἡμέρα^{naf} λαμπρῶς^{bo}. **v.20** πτωχός^{annsn} δέ^c τι-σρινμο εἰμι^{vixp3s} ὄνομα^{ndms} Λάζαρος^{nnms} ὃς^{rgms} βάλλω^{vyp3s} πρὸς^p ὁ^{dams} πυλῶν^{nam} αὐτός^{tpgms} ἐλκόω^{vpxnms}. **v.21** καί^c ἐπιθυμέω^{vppanms} χορτάζω^{vnap} ἀπὸ^p ὁ^{dmp} ψιχίων^{ngmp} ὁ^{dmp} πίπτω^{vppagnp} ἀπὸ^p ὁ^{dms} τράπεζα^{ngfs} ὁ^{dms} πλούσιος^{agmsn} ἀλλὰ^c καί^c ὁ^{dmp} κύνων^{nnmp} ἐρχομαι^{vifa3p} ἀπολεῖχω^{vifa3p} ὁ^{dmp} ἔλκος^{nanp} αὐτός^{tpgms}. **v.22** γίνομαι^{vifa3s} δέ^c ἀποθνήσκω^{vnaa} ὁ^{dams} πτωχός^{aamsn} καί^c ἀποφέρω^{vnap} αὐτός^{tpams} ὑπὸ^p ὁ^{dmp} ἀγγελοι^{ngmp} εἰς^p ὁ^{dams} κόλπος^{nam} ὁ^{dms} Ἀβραάμ^{tp} ἀποθνήσκω^{vifa3s} δέ^c καί^c ὁ^{dms} πλούσιος^{annsn} καί^c θάπτω^{vifa3s}.

αὐτοῦ ὑπάρχων ἐν βασάνοις ὁρᾷ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν
 24 καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν
 Πάτερ Ἀβραάμ ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ
 25 μου ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπεν δὲ Ἀβραάμ, Τέ-
 κνον μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου
 καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά, νῦν δὲ ὅδε παρακαλεῖται σὺ δὲ
 26 ὀδυνᾷσαι. καὶ ἐπὶ πάσιν τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χά-
 σμα μέγα ἐστήρικται ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς
 27 ὑμᾶς μὴ δύνωνται μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. εἶ-
 πεν δὲ Ἐρωτῶ σὺν σε πάτερ ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον
 28 τοῦ πατρός μου. ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς ὅπως διαμαρτύρη-
 ται αὐτοῖς ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς
 29 βασάνου. λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ ἔχουσιν Μωσέα καὶ τοὺς προ-
 30 φήτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν Οὐχὶ πάτερ Ἀβραάμ
 31 εἶπεν δὲ αὐτῷ Εἰ Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν
 οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται.

17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς Ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ μὴ ἐλθεῖν
 2 τὰ σκάνδαλα οὐαὶ δὲ δί' οὗ ἔρχεται, λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος
 ὀνικός περικείται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν

v.23 καί^c ἐν^p ὀδδms ἄδις^{ndms} ἑπαίρω^{vpaanms} ὀdamp ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rgms} ὑπάρχω^{vppanms}
 ἐν^p βασάνος^{ndfp} ὀράω^{vipa3s} ὀdams Ἀβραάμ^{tp} ἀπό^p μακρόθεν^{bo} καί^c Λάζαρος^{nam} ἐν^p ὀdamp
 κόλπος^{ndmp} αὐτός^{rgms}. **v.24** καί^c αὐτός^{rgnms} φωνέω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} πατήρ^{nvms} Ἀβραάμ^{tp}
 ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpa-s} καί^c πέμπω^{vdaa2s} Λάζαρος^{nam} ἵνα^c βάπτω^{vsaa3s} ὀdams ἄκρον^{nam} ὀdams
 δάκτυλος^{ngms} αὐτός^{rgms} ὕδρω^{ngns} καί^c καταψύχω^{vsaa3s} ὀdams γλῶσσα^{nals} ἐγώ^{tpg-s} ὅτι^c
 ὀδυνῶμαι^{vipp1s} ἐν^p ὀdams φλόγ^{ndfs} οὗτος^{rddfs}. **v.25** λέγω^{viaa3s} δέ^c Ἀβραάμ^{tp} τέκνον^{nvms}
 μιμνήσκομαι^{vda2s} ὅτι^c ἀπολαμβάνω^{viaa2s} σύ^{rgn-s} ὀdamp ἀγαθός^{aanpn} σύ^{tpg-s} ἐν^p ὀdams ζωή^{ndfs}
 σύ^{tpg-s} καί^c Λάζαρος^{nvms} ὁμοίως^{bo} ὀdamp κακός^{aanpn} νῦν^{bo} δέ^c ὀδε^{rdms} παρακαλέω^{vipp3s}
 σύ^{rgn-s} δέ^c ὀδυνῶμαι^{vipp2s}. **v.26** καί^c ἐπὶ^p πᾶς^{adpn} οὗτος^{rddpn} μεταξὺ^{bo} ἐγώ^{tpg-p} καί^c
 σύ^{tpg-p} χάσμα^{nam} μέγας^{aanpn} στιριζώ^{vixp3s} ὅπως^{bo} ὀdamp θέλω^{vppanmp} διαβαίνω^{vnaa} ἐντεῦθεν^{bo}
 πρὸς^p σύ^{tpa-p} μὴ^{xo} δύναμαι^{vsnp3p} μηδέ^c ὀdamp ἐκεῖθεν^{bo} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-p} διαπεράω^{vsnp3p}.
v.27 λέγω^{viaa3s} δέ^c ἐρωτάω^{vipa1s} οὐκ^c σύ^{tpa-s} πατήρ^{nvms} ἵνα^c πέμπω^{vsaa2s} αὐτός^{rgams} εἰς^p
 ὀdams οἶκος^{nam} ὀdams πατήρ^{ngms} ἐγώ^{tpg-s}. **v.28** ἔχω^{vipa1s} γάρ^c πέντε^{tn} ἀδελφός^{namp}
 ὅπως^{bo} διαμαρτύρομαι^{vsnp3s} αὐτός^{rgdmp} ἵνα^c μὴ^{xo} καί^c αὐτός^{rgmp} ἔρχομαι^{vsaa3p} εἰς^p ὀdams
 τόπος^{nam} οὗτος^{rdms} ὀdams βάσανος^{ngfs}. **v.29** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdms} Ἀβραάμ^{tp} ἔχω^{vipa3p}
 Μωϋσῆς^{nam} καί^c ὀdamp προφήτης^{namp} ἀκούω^{vdaa3p} αὐτός^{rgmp}. **v.30** ὀdams δέ^c λέγω^{viaa3s}
 οὐχί^{xo} πατήρ^{nvms} Ἀβραάμ^{tp} ἀλλά^c ἐάν^{qo} τι-σρινμο ἀπό^p νεκρός^{agmpn} πορεύομαι^{vsaa3s} πρὸς^p
 αὐτός^{rgmp} μετανοέω^{vifa3p}. **v.31** λέγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rgdms} εἰ^{qo} Μωϋσῆς^{ngms} καί^c ὀdamp
 προφήτης^{ngmp} οὗ^{xo} ἀκούω^{vipa3p} οὐδέ^{bo} ἐάν^{qo} τι-σρινμο ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsaa3s}
 πειθώ^{vifp3p}. **17. v.1** λέγω^{viaa3s} δέ^c πρὸς^p ὀdamp μαθητῆς^{namp} ἀνένδεκτος^{annsn} εἰμι^{vixp3s}
 ὀdams μὴ^{xo} ἔρχομαι^{vnaa} ὀdamp σκάνδαλον^{namp} οὐαὶⁱ δέ^c διὰ^p ὅς^{rgms} ἔρχομαι^{vipn3s}.

θάλασσαν ἢ ἵνα σκανδαλίῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων. προσέ- 3
 χετε ἑαυτοῖς ἐὰν δὲ ἁμάρτη εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου ἐπιτίμησον
 αὐτῷ καὶ ἐὰν μετανοήσῃ ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἐπιτάκῃ τῆς ἡ- 4
 μέρας ἁμάρτη εἰς σέ καὶ ἐπιτάκῃ τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπὶ
 σέ λέγων Μετανοῶ ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ 5
 κυρίῳ Πρόσθες ἡμῖν πίστιν. εἶπεν δὲ ὁ κύριος Εἰ εἴχετε πίστιν 6
 ὥς κόκκον σινάπεως ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ Ἐκριζώθητι
 καὶ φυτεύθῃ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. Τίς δὲ 7
 ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα ὃς εἰσελθόντι
 ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ Εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσαι, ἀλλ οὐχὶ ἐ- 8
 ρεῖ αὐτῷ Ἐτοίμασον τί δειπνήσω καὶ περιζωσάμενος διακόνει
 μοι ἕως φάγω καὶ πῖω καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πῖσαι σύ.
 μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ, ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα 9
 αὐτῷ· οὐ δοκῶ. οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ποιήσῃτε πάντα τὰ δια- 10
 ταχθέντα ὑμῖν λέγετε ὅτι Δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν ὅτι ὁ ὀφειλομεν
 ποιῆσαι πεποιήκαμεν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν 11
 εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ
 Γαλιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην ἀπήντη- 12
 σαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες οἱ ἔστησαν πόρρωθεν. καὶ αὐτοὶ 13
 ᾤοντο φωνὴν λέγοντες Ἰησοῦ ἐπιστάτα ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν 14

v.2 λυσιτελέω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rdpms} εἰς^{qo} μύλος^{nnms} ὀνικός^{anmsn} περιέκειμαι^{v1pn3s} περι^p ὁ^{dams}
 τράχηλος^{nams} αὐτὸς^{rgpms} καί^c ῥίπτω^{vixp3s} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ἡ^{xo} ἵνα^c σκανδαλίζω^{vsaa3s}
 εἰς^{nams} ὁ^{dgmP} μικρός^{agmPn} οὗτος^{rdgmP}. **v.3** προσέχω^{vdpa2p} ἑαυτοῦ^{ixdmp} ἐάν^{qo} δέ^c
 ἁμαρτάνω^{vsaa3s} εἰς^p σύ^{tpa-s} ὁ^{dms} ἀδελφός^{nnms} σύ^{tpg-s} ἐπιτιμάω^{vdaa2s} αὐτὸς^{rdpms} καί^c
 ἐάν^{qo} μετανοέω^{vsaa3s} ἀφήμι^{vdaa2s} αὐτὸς^{rdpms}. **v.4** καί^c ἐάν^{qo} ἐπιτάκῃ^{bo} ὁ^{dafs}
 ἡμέρα^{ngfs} ἁμαρτάνω^{vsaa3s} εἰς^p σύ^{tpa-s} καί^c ἐπιτάκῃ^{bo} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{ngfs} ἐπιστρέφω^{vsaa3s} ἐπὶ^p
 σύ^{tpa-s} λέγω^{vppanms} μετανοέω^{v1pals} ἀφήμι^{vifa2s} αὐτὸς^{rdpms}. **v.5** καί^c λέγω^{v1aa3p} ὁ^{dnpP}
 ἀπόστολος^{nnmp} ὁ^{dms} κύριος^{ndms} προστίθῃμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpd-p} πίστις^{nafs}. **v.6** λέγω^{v1aa3s}
 δέ^c ὁ^{dms} κύριος^{nnms} εἰ^{qo} ἔχω^{v1aa2p} πίστις^{nafs} ὥς^{bo} κόκκος^{nams} σίναπι^{ngms} λέγω^{v1aa2p} ἂν^{xo}
 ὁ^{dafs} συκαμίνος^{admsn} οὗτος^{rdafs} ἐκριζώω^{vdap2s} καί^c φυτεύω^{vdap2s} ἐν^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{ndfs}
 καί^c ὑπακούω^{v1aa3s} ἂν^{xo} σύ^{tpd-p}. **v.7** τίς^{rgnms} δέ^c ἐκ^p σύ^{tpg-p} δοῦλος^{nams} ἔχω^{vppanms}
 ἀροτριῶν^{vppaams} ἡ^{xo} ποιμαίνω^{vppaams} ὃς^{rtms} εἰσερχομαι^{vppaams} ἐκ^p ὁ^{dms} ἀγρός^{ngms}
 λέγω^{vifa3s} εὐθέως^{bo} παρερχομαι^{vppaams} ἀνατίπτω^{vdam2s}. **v.8** ἀλλά^c οὐχί^{xo} λέγω^{vifa3s}
 αὐτὸς^{rdpms} ἐτοιμάζω^{vdaa2s} τίς^{rgams} δειπνέω^{vsaa1s} καί^c περιζώννυμι^{vppanms} διακονέω^{vdpa2s}
 ἐγὼ^{tpd-s} ἕως^c ἐσθίω^{vsaa1s} καί^c πίνω^{vsaa1s} καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἐσθίω^{vifd2s} καί^c πίνω^{vifd2s}
 σύ^{tpn-s}. **v.9** μὴ^{xo} χάρις^{nafs} ἔχω^{v1pa3s} ὁ^{dms} δοῦλος^{ndms} ἐκεῖνος^{rdms} ὅτι^c ποιέω^{v1aa3s}
 ὁ^{damp} διατάσσω^{vppanp} αὐτὸς^{rdpms} ὅς^{xo} δοκέω^{v1pals}. **v.10** οὕτω^{bo} καί^c σύ^{tpn-p} ὅταν^c
 ποιέω^{vsaa2p} πᾶς^{aanpP} ὁ^{damp} διατάσσω^{vppanp} σύ^{tpd-p} λέγω^{vdpa2p} ὅτι^c δοῦλος^{nnmp} ἀχρεῖος^{anmpn}
 εἰμι^{vixp1p} ὅτι^c ὅς^{trans} ὀφείλω^{v1a1p} ποιέω^{vnaa} ποιέω^{v1xa1p}. **v.11** καί^c γίνονται^{v1ad3s} ἐν^p
 ὁ^{dms} πορεύομαι^{v1pn} αὐτὸς^{rgams} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} καί^c αὐτὸς^{rgnms} διέρχομαι^{v1in3s} διὰ^p
 μέσος^{agnsn} Σαμαρείας^{ngfs} καί^c Γαλιλαίας^{ngfs}. **v.12** καί^c εἰσερχομαι^{vppngms} αὐτὸς^{rgms}
 εἰς^p τι-σριαφς^{nafs} κώμην^{nafs} ἀπαντῶ^{v1aa3p} αὐτὸς^{rdpms} δέκα^{tn} λεπρός^{anmpn} ἀνὴρ^{nnmp} ὃς^{rtmpP}
 ἴστημι^{v1aa3p} πόρρωθεν^{bo}. **v.13** καί^c αὐτὸς^{rgnmp} αἶψα^{v1aa3p} φωνή^{nafs} λέγω^{vppanmp} Ἰησοῦς^{nnms}
 ἐπιστάτης^{nnms} ἐλέεω^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpa-p}.

εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες ἐπιδείξαιτε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν καὶ
 15 ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. εἷς δὲ ἐξ αὐ-
 τῶν ἰδὼν ὅτι ἰάθη ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων
 16 τὸν θεόν. καὶ ἔπescen ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ
 17 εὐχαριστῶν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. ἀποκριθεὶς δὲ
 ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν οἱ δὲ ἑννέα ποῦ.
 18 οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ
 19 ἄλλογενὴς οὗτος. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀναστὰς πορεύου, ἡ πίστις
 20 σου σέσωκέν σε. Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε
 ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν Οὐκ
 21 ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως. οὐδὲ ἐροῦ-
 σιν Ἰδοὺ ᾧδε ἢ ἰδοὺ Ἐκεῖ Ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς
 22 ὑμῶν ἐστιν. Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς Ἐλεύσονται ἡμέραι
 ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰ-
 23 δεῖν καὶ οὐκ ὅψεσθε. καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν Ἰδοὺ ᾧδε, ἢ Ἰδοὺ ἐκεῖ
 24 μὴ ἀπέλθῃτε μηδὲ διώξητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἡ ἀστρά-
 πτуса ἐκ τῆς ὑπ οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει οὕτως
 25 ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. πρῶτον δὲ
 δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς
 26 ταύτης. καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε οὕτως
 27 ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἥσθιον ἔ-

v.14 καί^c ὁράω^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{tpdmp} πορεύομαι^{vpaonmp} ἐπιδείκνυμι^{vdaa2p}
 ἑαυτοῦ^{gxamp} ὁδῶν^{ddmp} ἱερεῦς^{ndmp} καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁδῶν^{ddms} ὑπάγω^{vnpa} αὐτός^{tramp}
 καθαρίζω^{viap3p}. **v.15** εἷς^{nnms} δέ^c ἐκ^p αὐτός^{trgmp} ὁράω^{vpaanms} ὅτι^c ἰάομαι^{viap3s}
 ὑποστρέφω^{v1aa3s} μετὰ^p φωνῆς^{ngfs} μέγας^{agfsn} δοξάζω^{vpaanms} ὁδῶν^{ddms} θεός^{namc}. **v.16** καί^c
 πίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p πρόσωπον^{namc} παρὰ^p ὁδῶν^{ddms} πούς^{namc} αὐτός^{trgms} εὐχαριστέω^{vpaanms}
 αὐτός^{trdms} καί^c αὐτός^{trnms} εἰμι^{v1ix3s} Σαμαρείτης^{nnms}. **v.17** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c
 ὁδῶν^{ddms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} οὐχί^{xo} ὁδῶν^{ddms} δέκα^{tn} καθαρίζω^{viap3p} ὁδῶν^{ddms} δέ^c ἑννέα^{tn} ποῦ^{xo}.
v.18 οὐ^{xo} εὐρίσκω^{viap3p} ὑποστρέφω^{vpaanmp} διδωμι^{vnaa} δόξα^{nafs} ὁδῶν^{ddms} θεός^{ndms} εἰ^{qo} μὴ^{xo}
 ὁδῶν^{ddms} ἄλλογενής^{annmsn} οὗτος^{trdms}. **v.19** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{trdms} ἀνίστημι^{vpaanms}
 πορεύομαι^{vdpn2s} ὁδῶν^{ddms} πίστις^{nnfs} σύ^{trg-s} ὁδῶν^{v1aa3s} σύ^{trp-a}. **v.20** ἐπερωτῶ^{vpaanms}
 δέ^c ὑπὸ^p ὁδῶν^{ddms} Φαρισαῖος^{ngmp} πότε^{xo} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁδῶν^{ddms} βασιλεία^{nnfs} ὁδῶν^{ddms} θεός^{ngms}
 ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{trdmp} καί^c λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁδῶν^{ddms} βασιλεία^{nnfs}
 ὁδῶν^{ddms} θεός^{ngms} μετὰ^p παρατηρήσεως^{ngfs}. **v.21** οὐδὲ^{bo} λέγω^{v1aa3p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ᾧδε^{bo} ἢ^{xo}
 ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^p ὁδῶν^{ddms} βασιλεία^{nnfs} ὁδῶν^{ddms} θεός^{ngms} ἐντός^{bo} σύ^{trg-p} εἰμι^{v1px3s}.
v.22 λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p ὁδῶν^{ddms} μαθητὴς^{namc} ἔρχομαι^{v1fd3p} ἡμέρα^{nnfs} ὅτε^{bo} ἐπιθυμέω^{v1fa2p}
 εἷς^{nafs} ὁδῶν^{ddms} ἡμέρα^{ngfp} ὁδῶν^{ddms} υἱός^{ngms} ὁδῶν^{ddms} ἀνθρώπος^{ngms} ὁράω^{vnaa} καί^c οὐ^{xo} ὁράω^{v1fd2p}.
v.23 καί^c λέγω^{v1aa3p} σύ^{trp-d} ἰδοὺ^{vdaa2s} ᾧδε^{bo} ἢ^{xo} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} μὴ^{xo} ἀπέρχομαι^{vsa2p}
 μηδὲ^c διώκω^{vsa2p}. **v.24** ὥσπερ^{bo} γάρ^p ὁδῶν^{ddms} ἀστραπὴ^{nnfs} ὁδῶν^{ddms} ἀστράπτω^{vppanfs} ἐκ^p ὁδῶν^{ddms}
 ὑπὸ^p οὐρανός^{namc} εἷς^p ὁδῶν^{ddms} ὑπὸ^p οὐρανός^{namc} λάμπω^{v1pa3s} οὕτω^{bo} εἰμι^{v1fx3s} καί^c ὁδῶν^{ddms}
 υἱός^{nnms} ὁδῶν^{ddms} ἀνθρώπος^{ngms} ἐν^p ὁδῶν^{ddms} ἡμέρα^{ndfs} αὐτός^{trgms}. **v.25** πρῶτος^{bo} δέ^c δεῖ^{v1pq3s}
 αὐτός^{trpms} πολὺς^{aanpn} πάσχω^{vnaa} καί^c ἀποδοκιμάζω^{vnap} ἀπὸ^p ὁδῶν^{ddms} γενεᾶς^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}.
v.26 καί^c καθὼς^{bo} γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁδῶν^{ddms} ἡμέρα^{ndfp} ὁδῶν^{ddms} Νῶε^{trp} οὕτω^{bo} εἰμι^{v1fx3s} καί^c ἐν^p
 ὁδῶν^{ddms} ἡμέρα^{ndfp} ὁδῶν^{ddms} υἱός^{ngms} ὁδῶν^{ddms} ἀνθρώπος^{ngms}.

πινον ἐγάμουν ἐξεγαμίζοντο ἄχρι ἥς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς
 τὴν κιβωτὸν καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.
 ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λῶτ, ἦσθιον ἔπινον ἡγό- 28
 ραζον ἐπώλουν ἐφύτευον ὠκοδόμουν, ἥ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθεν Λῶτ 29
 ἀπὸ Σοδόμων ἐβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπ οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν
 ἅπαντας, κατὰ ταῦτά ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀ- 30
 ποκαλύπτεται. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος 31
 καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά καὶ
 ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημο- 32
 νεύετε τῆς γυναικὸς Λῶτ. ὅς ἐάν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ 33
 σῶσαι ἀπολέσει αὐτὴν καὶ ὅς ἐάν ἀπολέσῃ αὐτὴν ζωογονήσει
 αὐτήν, λέγω ὑμῖν ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς 34
 ὁ εἰς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται, δύο ἔσονται 35
 ἀλήθουςαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀ-
 φεθήσεται. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ Ποῦ κύριε ὁ δὲ 37
 εἶπεν αὐτοῖς "Οπου τὸ σῶμα ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοι

"Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσ- **18**
 εὔχεσθαι καὶ μὴ ἐκκακεῖν, λέγων Κριτὴς τις ἦν ἐν τινι πό- 2
 λει τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος.
 χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ ἥρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα 3
 Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. καὶ οὐκ ἤθελσεν ἐπὶ 4

v.27 ἐσθίω^{v1a3p} πίνω^{v1a3p} γαμέω^{v1a3p} γαμίζω^{v1p3p} ἄχρι^p ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngfs} εἰσέρχομαι^{v1a3s}
 Νῶε^p εἰς^p ὁ^{dafis} κιβωτός^{nafis} καί^c ἐρχομαι^{v1a3s} ὁ^{dnms} κατακλυσμὸς^{nnms} καί^c ἀπόλλυμι^{v1a3s}
 ἅπας^{aampn}. **v.28** ὁμοίως^{bo} καί^c ὡς^{bo} γίνονται^{v1ad3s} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} Λῶτ^p ἐσθίω^{v1a3p}
 πίνω^{v1a3p} ἀγοράζω^{v1a3p} πωλέω^{v1a3p} φυτεύω^{v1a3p} οἰκοδομέω^{v1a3p}. **v.29** ὅς^{rrdifs} δέ^c ἡμέρα^{ndfs}
 ἐξέρχομαι^{v1a3s} Λῶτ^p ἀπὸ^p Σόδομα^{ngnp} βρέχω^{v1a3s} πῦρ^{nans} καί^c θεῖον^{nans} ἀπὸ^p οὐρανό^{sngms}
 καί^c ἀπόλλυμι^{v1a3s} ἅπας^{aampn}. **v.30** κατὰ^p οὗτος^{namp} εἰμί^{v1fx3s} ὅς^{rrdifs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dnms}
 υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} ἀποκαλύπτω^{v1pp3s}. **v.31** ἐν^p ἐκείνους^{rrdifs} ὁ^{ddifs} ἡμέρα^{ndfs}
 ὅς^{rrnms} εἰμί^{v1fx3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgn} δῶμα^{ngns} καί^c ὁ^{dnnp} σκευὸς^{nnnp} αὐτός^{rrpms} ἐν^p ὁ^{ddifs} οἰκία^{ndfs}
 μὴ^{xo} καταβαῖνω^{vda3s} αἶρω^{vnaa} αὐτός^{rranp} καί^c ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} ὁμοίως^{bo}
 μὴ^{xo} ἐπιστρέφω^{vda3s} εἰς^p ὁ^{dnp} ὀπίσω^{bo}. **v.32** μνημονεύω^{vdp2p} ὁ^{dgrs} γυνή^{ngfs} Λῶτ^p.
v.33 ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ζητέω^{vsaa3s} ὁ^{dafis} ψυχὴ^{nafis} αὐτός^{rrpms} σῶζω^{vnaa} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rrpals}
 καί^c ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} αὐτός^{rrpals} ζωογονέω^{vifa3s} αὐτός^{rrpals}. **v.34** λέγω^{v1pals}
 συ^{rdp-p} οὗτος^{rrdifs} ὁ^{ddifs} νῦς^{ndfs} εἰμί^{v1fx3p} δύο^{tn} ἐπὶ^p κλινὴ^{ngfs} εἰς^{ngfs} ὁ^{dnms} εἰς^{nnms}
 παραλαμβάνω^{v1p3s} καί^c ὁ^{dnms} ἕτερος^{anmsn} ἀφίημι^{v1p3s}. **v.35** δύο^{tn} εἰμί^{v1fx3p} ἀλήθως^{vppanfp}
 ἐπὶ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rrans} εἰς^{nnfs} παραλαμβάνω^{v1p3s} καί^c ὁ^{dnfs} ἕτερος^{anfsn} ἀφίημι^{v1p3s}. **v.37** καί^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{v1p3p} αὐτός^{rrdms} ποῦ^{xo} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rrdmp}
 ὅπου^{bo} ὁ^{dnms} σῶμα^{nnms} ἐκεῖ^{bo} συνάγω^{v1p3p} ὁ^{dnmp} αἰτός^{nnmp}. **18. v.1** λέγω^{v1a3s} δέ^c
 καί^c παραβολή^{nafis} αὐτός^{rrdmp} πρὸς^p ὁ^{dans} δεῖν^{vnpq} πάντοτε^{bo} προσεύχομαι^{vnpn} καί^c μὴ^{xo}
 ἐγκακέω^{vnpa}. **v.2** λέγω^{vppanms} κριτὴς^{nnms} τι-σρινμο εἰμί^{v1vix3s} ἐν^p τι-σριδφο πόλις^{ndfs} ὁ^{dams}
 θεός^{nnms} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vppnms} καί^c ἄνθρωπος^{nams} μὴ^{xo} ἐντρέπω^{vppnms}. **v.3** χήρα^{nnfs}
 δέ^c εἰμί^{v1vix3s} ἐν^p ὁ^{ddifs} πόλις^{ndfs} ἐκείνος^{rrdifs} καί^c ἐρχομαι^{v1in3s} πρὸς^p αὐτός^{rrpms} λέγω^{vppanfs}
 ἐκδικέω^{vdaa2s} ἐγώ^{rra-s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} ἀντιδίκος^{ngms} ἐγώ^{rrg-s}.

- χρόνον μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ Εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φο-
 5 βοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι. διὰ γε τὸ παρέχειν μοι
 κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρ-
 6 χομένη ὑπωπιάζῃ με. Εἶπεν δὲ ὁ κύριος Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς
 7 τῆς ἀδικίας λέγει, ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν
 ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοῶντων πρὸς αὐτόν ἡμέρας καὶ νυκτός
 8 καὶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς. λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσῃ τὴν ἐκ-
 δίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα
 9 εὐρήσῃ τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς. Εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς
 πεποιοῦστας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς
 10 λοιποὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς
 τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης.
 11 ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο Ὁ θεὸς
 εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρ-
 12 παγες ἄδικοι μοιχοὶ ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης, νηστεύω δις
 13 τοῦ σαββάτου ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. καὶ ὁ τελώνης
 μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐ-
 ρανὸν ἐπαῖραι ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων Ὁ θεὸς
 14 ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν κατέβη οὗτος δεδικαι-
 ωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος, ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν

v.4 καί^c οὐ^{xo} θέλω^{v1aa3s} ἐπὶ^p χρόνος^{nams} μετὰ^p δέ^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{v1aa3s} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxams} εἰ^{qo}
 καί^c ὁ^{dams} θεός^{nams} οὐ^{xo} φοβέομαι^{v1pn1s} καί^c ἄνθρωπος^{nams} οὐ^{xo} ἐντρέπω^{v1pp1s}. **v.5** διὰ^p
 γέ^{xo} ὁ^{dans} παρέχω^{vnpa} ἐγὼ^{trp-d-s} κόπος^{nams} ὁ^{dafs} χήρα^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐκδικέω^{vifa1s} αὐτός^{tpafs}
 ἵνα^c μὴ^{xo} εἰς^p τέλος^{nans} ἔρχομαι^{vppnnfs} ὑπωπιάζω^{vspa3s} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.6** λέγω^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{dams}
 κύριος^{nnms} ἀκούω^{vdad2p} τίς^{rqans} ὁ^{dams} κριτὴς^{nnms} ὁ^{dafs} ἀδικία^{ngfs} λέγω^{v1pa3s}. **v.7** ὁ^{dams}
 δέ^c θεός^{nnms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ποιεῖ^{vifa3s} ὁ^{dafs} ἐκδίκησις^{nafs} ὁ^{dgmpp} ἐκλεκτός^{agmpn} αὐτός^{trpgms}
 ὁ^{dgmpp} βοάω^{vppagmp} πρὸς^p αὐτός^{trams} ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύξ^{ngfs} καί^c μακροθυμέω^{vppanms} ἐπὶ^p
 αὐτός^{trpdmpp}. **v.8** λέγω^{v1pals} σύ^{trp-d-p} ὅτι^c ποιεῖ^{vifa3s} ὁ^{dafs} ἐκδίκησις^{nafs} αὐτός^{trpgmp} ἐν^p
 τάχος^{ndns} πλὴν^{bo} ὁ^{dams} υἱός^{nnms} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} ἔρχομαι^{vpaanms} ἄρα^{xo} εὐρίσκω^{vifa3s}
 ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs}. **v.9** λέγω^{v1aa3s} δέ^c καί^c πρὸς^p τι-σριαμ^p ὁ^{damp} πειθώ^{vpxaamp}
 ἐπὶ^p ἑαυτοῦ^{trxdmp} ὅτι^c εἰμι^{v1px3p} δίκαιος^{anmpn} καί^c ἐξουθενέω^{vppaamp} ὁ^{damp} λοιπός^{anmpn}
 ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.10** ἄνθρωπος^{nnmp} δύο^{tn} ἀναβαίνω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dans}
 ἱερὸν^{nans} προσεύχομαι^{vnad} ὁ^{dams} εἷς^{nnms} Φαρισαῖος^{nnms} καί^c ὁ^{dams} ἕτερος^{anmsn} τελώνης^{nnms}.
v.11 ὁ^{dams} Φαρισαῖος^{nnms} ἴσθημι^{vparnms} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxams} οὗτος^{rdanp} προσεύχομαι^{v1in3s}
 ὁ^{dams} θεός^{nnms} εὐχαριστεῖ^{v1pals} σύ^{trp-d-s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1px1s} ὥσπερ^{bo} ὁ^{damp} λοιπός^{anmpn}
 ὁ^{dgmpp} ἀνθρώπος^{ngmp} ἄρπας^{anmpn} ἄδικος^{anmpn} μοιχός^{anmpn} ἢ^{xo} καί^c ὥς^{bo} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams}
 τελώνης^{nnms}. **v.12** νηστεύω^{v1pals} δις^{bo} ὁ^{dams} σάββατον^{ngns} ἀποδεκατῶ^{v1pals} πᾶς^{aanpn}
 ὅσος^{rcanp} κτάομαι^{v1pn1s}. **v.13** καί^c ὁ^{dams} τελώνης^{nnms} μακρόθεν^{bo} ἴσθημι^{vpxanms} οὐ^{xo}
 θέλω^{v1ia3s} οὐδέ^{bo} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ἐπαίρω^{vnaa} ἀλλά^c τύπτω^{v1ia3s}
 εἰς^p ὁ^{dans} στήθος^{nans} αὐτός^{trpgms} λέγω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nnms} ἰλάσκομαι^{vdap2s} ἐγὼ^{trp-d-s} ὁ^{ddms}
 ἁμαρτωλός^{admsn}.

ταπεινωθήσεται ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Προσέ- 15
 φερων δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἅπτηται, ἰδόντες δὲ οἱ
 μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος 16
 αὐτὰ εἶπεν, Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε
 αὐτὰ τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω 17
 ὑμῖν ὅς ἐάν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον οὐ
 μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων 18
 Διδάσκαλε ἀγαθὲ τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω. εἶ- 19
 πεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Τί με λέγεις ἀγαθόν οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ
 εἷς ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ μοιχεύσῃς Μὴ φονεύσῃς 20
 Μὴ κλέψῃς Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
 τὴν μητέρα σου. ὁ δὲ εἶπεν Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα μὴν ἐκ νεό- 21
 τητος μου. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἔτι ἓν σοι 22
 λείπει, πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς καὶ ἔξεις
 θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀκούσας 23
 ταῦτα περίλυπος ἐγένετο, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. Ἰδὼν δὲ 24
 αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπεν Πῶς δυσκόλως οἱ
 τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
 εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶν κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελ- 25
 θεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπον 26

v.14 λέγω^{v1pals} σύ^{tpd-p} καταβαῖνω^{v1aa3s} οὗτος^{rdnms} δικαιοῦ^{vpxnms} εἰς^p ὁδὰς^{oikos} αὐτοῦ^{rgms} ἡ^{xo} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὑπό^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ταπεινῶ^{v1fr3s} ὁ^{dnms} δέ^c ταπεινῶ^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπό^{v1fr3s}. **v.15** προσφέρει^{v1aa3p} δέ^c αὐτός^{rdnms} καί^c ὁ^{danp} βρέφος^{nanp} ἵνα^c αὐτός^{rgnp} ἅπῃ^{vspms3s} ὁ^{rdanp} ῥά^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} ἐπιτιμᾷ^{v1aa3p} αὐτός^{rgnp}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς προσκαλεῖται^{nnms} αὐτός^{rgnp} λέγων^{v1aa3s} ἀφίημι^{vdaa2p} ὁ^{danp} παιδίον^{nanp} ἔρχομαι^{v1nmp} πρὸς^p ἐγὼ^{vpa-s} καί^c μὴ^{xo} κωλύω^{vdp2p} αὐτός^{rgnp} ὁ^{dnmp} γάρ^c τοιούτος^{rdnp} εἶμι^{v1px3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.17** ἀμὴνth λέγω^{v1pals} σύ^{tpd-p} ὅς^{rtms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} δέχομαι^{vsad3s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} παιδίον^{nnms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} εἰς^p αὐτός^{rpafs}. **v.18** καί^c ἐπερωτᾷ^{v1aa3s} τι-σ-ρινος αὐτός^{rpams} ἄρχων^{nnms} λέγων^{vppanms} διδάσκαλος^{nvms} ἀγαθός^{avmsn} τίς^{rqans} ποιῶν^{vpaanms} ζωὴν^{rqans} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{v1fal1s}. **v.19** λέγω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rdnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς λέγει^{v1p2s} ἄγαθός^{aamsn} οὐδεὶς^{anfsn} ἀγαθός^{anmsn} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἷς^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.20** ὁ^{dafp} ἐντολὴ^{nafp} οἶδα^{v1xa2s} μὴ^{xo} μοιχεύω^{vsaa2s} μὴ^{xo} φονεύω^{vsaa2s} μὴ^{xo} κλέπτω^{vsaa2s} μὴ^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vsaa2s} τιμᾶω^{vdp2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ^{tpg-s} καί^c ὁ^{dafs} μὴthτηρ^{nafs} σύ^{tpg-s}. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} φυλάσσω^{v1am1s} ἐκ^p νεότης^{ngfs} ἐγὼ^{tpg-s}. **v.22** ἀκούω^{vpaanms} δέ^c οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς λέγει^{v1aa3s} αὐτός^{rdnms} ἔτι^{bo} εἷς^{nnms} σύ^{tpd-s} λέπω^{v1pa3s} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{v1pa2s} πωλέω^{vdaa2s} καί^c διαδίδωμι^{vdaa2s} πτωχός^{admpn} καί^c ἔχω^{v1fa2s} θησαυρός^{nams} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c δεῦρο^{vdivx2s} ἀκολουθεῶ^{vdp2s} ἐγὼ^{tpd-s}. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^c ἀκούω^{vpaanms} οὗτος^{rdanp} περίλυπος^{anmsn} γίνονται^{v1ad3s} εἰμι^{v1ix3s} γάρ^c πλούσιος^{anmsn} σφόδρα^{bo}. **v.24** ὁ^{rdanp} ῥά^{vpaanms} δέ^c αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς περίλυπος^{aamsn} γίνονται^{vpadams} λέγω^{v1aa3s} πῶς^{bo} δυσκόλως^{bo} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} χρῆμα^{nanp} ἔχω^{vppanmp} εἰσέρχομαι^{v1fid3p} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.25** εὐκόπος^{annsc} γάρ^c εἰμι^{v1px3s} κάμηλος^{nams} διὰ^p τρυμαλιᾶ^{ngfs} ῥαφίς^{ngfs} εἰσέρχομαι^{vnaa} ἡ^{xo} πλούσιος^{aamsn} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰσέρχομαι^{vnaa}.

27 δὲ οἱ ἀκούσαντες Καὶ τίς δύναται σωθῆναι. ὁ δὲ εἶπεν Τὰ ἀ-
 28 δύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ ἐστὶν παρὰ τῷ θεῷ. Εἶπεν
 δὲ ὁ Πέτρος Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφηκαμεν πάντα, καὶ ἠκολογήσαμεν
 29 σοι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ὃς
 ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφούς ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἕνεκεν
 30 τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα
 ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.
 31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰδοὺ ἀναβαίνο-
 μεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ
 32 τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου, παραδοθήσεται γὰρ τοῖς
 ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ ἐμπυσθήσε-
 33 ται. καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 34 τρίτῃ ἀναστήσεται. καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν καὶ ἦν τὸ
 ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λε-
 35 γόμενα. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱερικὴν τυφλὸς τις
 36 ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν, ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπο-
 37 ρευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι
 38 Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. καὶ ἐδόθησεν λέγων Ἰησοῦ
 39 υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα
 σιωπήσῃ, αὐτὸς δὲ πολλῶν μᾶλλον ἔκραζεν Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν
 40 με. σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν

v.26 λέγω^{v1aa3p} δε^c ὁδ^{nm}p ἀκούω^{vpaanmp} καί^c τίς^{rqnms} δύναται^{v1pn3s} σῶζω^{vnap}. **v.27** ὁδ^{nm}s δε^c λέγω^{v1aa3s} ὁδ^{nm}p ἀδύνατος^{annpn} παρά^p ἀνθρώπος^{ndmp} δυνατός^{annpn} εἰμί^{v1px3s} παρὰ^p ὁδ^{dm}s θεός^{ndms}. **v.28** λέγω^{v1aa3s} δε^c ὁδ^{nm}s Πέτρος^{nnms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{trn-p} ἀφίημι^{v1aa1s} πᾶς^{aanpn} καί^c ἀκολουθεῶ^{v1aalp} σύ^{rp-d-s}. **v.29** ὁδ^{nm}s δε^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ἀμὴνth λέγω^{v1aalp} σύ^{rp-d-p} ὅτι^c οὐδεὶς^{aifsn} εἰμί^{v1px3s} ὅς^{rrnms} ἀφίημι^{v1aa3s} οἰκίαν^{nafis} ἢ^{xo} γονεὺς^{nam} ἢ^{xo} ἀδελφός^{nam} ἢ^{xo} γυνή^{nafis} ἢ^{xo} τέκνον^{nanp} ἕνεκα^{bo} ὁδ^{gfs} βασιλείαν^{ngfs} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.30** ὅς^{rrnms} ὅς^{xo} μὴ^{xo} ἀπολαμβάνω^{vsaa3s} πολλαπλασίον^{aanpn} ἐν^p ὁδ^{dm}s καιρός^{ndms} οὗτος^{rddms} καί^c ἐν^p ὁδ^{dm}s αἰών^{ndms} ὁδ^{dm}s ἔρχομαι^{vrrpndms} ζωὴ^{nafis} αἰώνιος^{aafsn}. **v.31** παραλαμβάνω^{vpaanms} δε^c ὁδ^{dm}p δώδεκα^{tn} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀναβαίνω^{v1aalp} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafis} καί^c τελέω^{v1p3s} πᾶς^{annpn} ὁδ^{nm}p γράφω^{vpxrnp} διὰ^p ὁδ^{gm}p προφητῆς^{ngmp} ὁδ^{dm}s υἱός^{ndms} ὁδ^{gms} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.32** παραδίδωμι^{v1p3s} γάρ^c ὁδ^{dm}p ἔθνος^{ndnp} καί^c ἐμπαίζω^{v1p3s} καί^c ὑβρίζω^{v1p3s} καί^c ἐμπύω^{v1p3s}. **v.33** καί^c μαστιγώω^{vpaanmp} ἀποκτείνω^{v1fa3p} αὐτός^{rpams} καί^c ὁδ^{dfs} ἡμέραν^{ndfs} ὁδ^{dfs} τρίτος^{adfsn} ἀνίστημι^{v1fm3s}. **v.34** καί^c αὐτός^{rpdm} οὐδεὶς^{aansn} οὗτος^{rdgmp} συνίημι^{v1aa3p} καί^c εἰμί^{v1ix3s} ὁδ^{nm}s ῥῆμα^{ndms} οὗτος^{rdnms} κρύπτω^{vpxrnp} ἀπό^p αὐτός^{rpamp} καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3p} ὁδ^{dm}p λέγω^{vrrppanp}. **v.35** γίνομαι^{v1aad3s} δε^c ἐν^p ὁδ^{dm}s ἐγγίζω^{v1npa} αὐτός^{rpams} εἰς^p Ἱερικὴν^{tp} τυφλός^{anmsn} τι-σρινμοσ^{anmsn} κάθηται^{v1iin3s} παρὰ^p ὁδ^{dafs} ὁδός^{nafis} προσαιτέω^{vrrpanms}. **v.36** ἀκούω^{vpaanms} δε^c ὄχλος^{ngms} διαπορευόμεναι^{vrrpnm} πυνθάνομαι^{v1iin3s} τίς^{rqnms} εἰμί^{v1vpx3s} οὗτος^{rdnms}. **v.37** ἀπαγγέλλω^{v1aa3p} δε^c αὐτός^{rpdm} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} ὁδ^{dm}s Ναζωραῖος^{nnms} παρέρχομαι^{v1ipn3s}. **v.38** καί^c βοάω^{v1aa3s} λέγω^{vrrpanms} Ἰησοῦς^{nnms} υἱός^{nvms} Δαυιδ^{tp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.39** καί^c ὁδ^{nm}p προάγω^{vrrpanmp} ἐπιτιμάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} ἵνα^c σιωπάω^{vsaa3s} αὐτός^{rpams} δε^c πολὺς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} κράζω^{v1aa3s} υἱός^{nvms} Δαυιδ^{tp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpa-s}.

ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν. λέγων Τί σοι θέλεις 41
ποιήσω ὁ δὲ εἶπεν Κύριε ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 42
αὐτῷ Ἀναβλεψον, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ παραχρῆμα ἀ- 43
νέβλεψεν καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν καὶ πᾶς ὁ λαὸς
ιδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ.

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱερικῶ. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι 19, 2
καλούμενος Ζακχαῖος καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης καὶ οὗτος ἦν 3
πλούσιος, καὶ ἐξήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν καὶ οὐκ ἠδύ- 3
νατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ προδρα- 4
μὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομωραίαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν ὅτι δι’ 4
ἐκείνης ἤμελλεν διέρχεσθαι. καὶ ὥς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ἀνα- 5
βλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε 5
σπεύσας κατὰβηθι σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι.
καὶ σπεύσας κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. καὶ ἰδόντες 6, 7
ἅπαντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι Παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰς-
ἦλθεν καταλῦσαι. σταθεῖς δὲ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον 8
Ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου κύριε δίδωμι τοῖς πτωχοῖς
καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. εἶπεν 9
δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ
ἐγένετο καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν, ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς 10

v.40 ἴσμητι^{np}apnms δέ^c ὀδ^{nm}s Ἰησοῦς^{nm} κελεύω^viaa3s αὐτός^{rp}ams ἄγω^vnap πρὸς^p αὐτός^{rp}ams ἐγγίζω^vraags δέ^c αὐτός^{rp}gms ἐπερωτῶ^viaa3s αὐτός^{rp}ams. **v.41** λέγω^vppnms τίς^{rq}ams σὺ^{tp}pd-s θέλω^vpa2s ποιέω^vsaa1s ὀδ^{nm}s δέ^c λέγω^viaa3s κύριος^{nv}ms ἵνα^c ἀναβλέπω^vsaa1s. **v.42** καί^c ὀδ^{nm}s Ἰησοῦς^{nm} λέγω^viaa3s αὐτός^{rp}dms ἀναβλέπω^vdaa2s ὀδ^{nm}fs πίστιςⁿⁿfs σὺ^{tp}rg-s σῶζω^vixa3s σὺ^{tp}a-s. **v.43** καί^c παραχρῆμα^{bo} ἀναβλέπω^viaa3s καί^c ἀκολουθεῖ^viaa3s αὐτός^{rp}dms δοξάζω^vppnms ὀδ^{nm}s θεός^{nm}s καί^c πᾶς^{nm}s ἀν^{nm}sn ὀδ^{nm}s λαός^{nm}s ὁράω^vraanms δίδωμι^viaa3s αἶνος^{nm}s ὀδ^{nm}s θεός^{nm}s. **19. v.1** καί^c εἰσέρχομαι^vraanms διέρχομαι^vin3s ὀδ^{nm}fs Ἱερικῶ^{lp}. **v.2** καί^c ἰδοὺ^vdaa2s ἀνὴρ^{nm}s ὄνομαnds καλέω^vppnms Ζακχαῖος^{nm}s καί^c αὐτός^{rp}nm s εἰμι^vix3s ἀρχιτελώνης^{nm}s καί^c οὗτοςrdnm s εἰμι^vix3s πλούσιος^{an}msn. **v.3** καί^c ζητέω^viaa3s ὁράω^vnaa ὀδ^{nm}s Ἰησοῦς^{nm}s τίς^{rq}nm s εἰμι^vixp3s καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^vin3s ἀπὸ^p ὀδ^{nm}s ὄχλος^{ng}ms ὅτι^c ὀδ^{nm}fs ἡλικίαndfs μικρός^{an}msn εἰμι^vix3s. **v.4** καί^c προτρέχω^vraanms ἔμπροσθεν^{bo} ἀναβαίνω^viaa3s ἐπι^p συκομορέαⁿfs ἵνα^c ὁράω^vsaa3s αὐτός^{rp}ams ὅτι^c διὰ^p ἐκεῖνοςrdgfs μέλλω^viaa3s διέρχομαι^vnpn. **v.5** καί^c ὥς^{bo} ἐρχομαι^viaa3s ἐπι^p ὀδ^{nm}s τόπος^{nm}s ἀναβλέπω^vraanms ὀδ^{nm}s Ἰησοῦς^{nm}s ὁράω^viaa3s αὐτός^{rp}ams καί^c λέγω^viaa3s πρὸς^p αὐτός^{rp}ams Ζακχαῖος^{nv}ms σπεύδω^vraanms καταβαίνω^vdaa2s σήμερον^{bo} γάρ^c ἐν^p ὀδ^{nm}s οἶκοςndms σὺ^{tp}rg-s δεῖ^vipq3s ἐγὼ^{tp}a-s μένω^vnaa. **v.6** καί^c σπεύδω^vraanms καταβαίνω^viaa3s καί^c ὑποδέχομαι^viad3s αὐτός^{rp}ams χαίρω^vppnms. **v.7** καί^c ὁράω^vraanmp ἅπας^{an}mpn διαγογγύζω^viaa3p λέγω^vppanmp ὅτι^c παρὰ^p ἁμαρτωλός^{ad}msn ἀνὴρndms εἰσέρχομαι^viaa3s καταλύω^vnaa. **v.8** ἴσμητι^{np}apnms δέ^c Ζακχαῖος^{nm}s λέγω^viaa3s πρὸς^p ὀδ^{nm}s κύριος^{nm}s ἰδοὺ^vdaa2s ὀδ^{nm}p ἡμῖς^{an}npn ὀδ^{nm}p ὑπάρχω^vppagn ἐγὼ^{tp}g-s κύριος^{nv}ms δίδωμι^vipa1s ὀδ^{nm}p πτωχός^{ad}mpn καί^c εἰ^{qo} τι-οριγμο τι-οριανο συκοφαντέω^viaa1s ἀποδίδωμι^vipa1s τετραπλοῦς^{aan}st. **v.9** λέγω^viaa3s δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rp}ams ὀδ^{nm}s Ἰησοῦς^{nm}s ὅτι^c σήμερον^{bo} σωτηρίαⁿⁿfs ὀδ^{nm}s οἶκοςndms οὗτοςrdms γίνονται^viad3s καθότι^{bo} καί^c αὐτός^{rp}ams υἱός^{nm}s Ἀβραάμ^{lp} εἰμι^vixp3s.

- 11 τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολλωλός. Ἀκουόντων
 δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν
 εἶναι Ἰερουσαλὴμ καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ
 12 βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. εἶπεν οὖν Ἀνθρωπὸς τις εὐ-
 γενῆς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ
 13 ὑποστρέψαι. καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐ-
 τοῖς δέκα μνᾶς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Πραγματεύσασθε ἔως
 14 ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν καὶ ἀπέστειλαν
 πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦ-
 15 σαι ἐφ' ἡμᾶς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτόν λαβόντα τὴν
 βασιλείαν καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἷς
 16 ἔδωκεν τὸ ἀργύριον ἵνα γνῶ τίς τί διεπραγματεύσατο. πα-
 ρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων Κύριε ἡ μνᾶ σου προσεργάσατο
 17 δέκα μνᾶς. καὶ εἶπεν αὐτῷ Εὖ, ἀγαθὲ δοῦλε ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ
 18 πιστὸς ἐγένου ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. καὶ ἦλ-
 θεν ὁ δευτέρος λέγων κύριε Ἡ μνᾶ σου ἐποίησεν πέντε μνᾶς.
 19, 20 εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. καὶ
 ἕτερος ἦλθεν λέγων Κύριε ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου ἦν εἷχον ἀποκειμέ-
 21 νην ἐν σουδαρίῳ, ἐφοβούμην γάρ σε ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς
 22 εἶ αἶρεις ὃ οὐκ ἔθηκας καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. λέγει δὲ
 αὐτῷ Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε πονηρὲ δοῦλε ἦδεις ὅτι

v.10 ἔρχομαι^{v1aa3s} γάρ^c ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} ζητέω^{vnaa} καί^c σῶζω^{vnaa}
 ὁ^{dans} ἀπόλλυμι^{vpxaans}. **v.11** ἀκούω^{vppagmp} δέ^c αὐτός^{tpgmp} οὗτος^{rdamp} προστιθῆμι^{vpaanms}
 λέγω^{v1aa3s} παραβολή^{nafs} διὰ^p ὁ^{dans} ἐγγύς^{bo} αὐτός^{tpams} εἰμι^{v1npx} Ἰερουσαλὴμ^{tp} καί^c δοκέω^{vnpa}
 αὐτός^{tpamp} ὅτι^c παραχρῆμα^{bo} μέλλω^{v1pa3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀναφαίνω^{vnpa}.
v.12 λέγω^{v1aa3s} οὖν^c ἄνθρωπος^{nnms} τι-σρινμσ εὐγενῆς^{anmsn} πορεύομαι^{v1ao3s} εἰς^p χώρα^{nafs}
 μακρός^{aafsn} λαμβάνω^{vnaa} ἑαυτοῦ^{rxams} βασιλεία^{nafs} καί^c ὑποστρέφω^{vnaa}. **v.13** καλέω^{vpaanms}
 δέ^c δέκα^{tn} δούλους^{namp} ἑαυτοῦ^{rxgms} δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{tpdmp} δέκα^{tn} μνᾶ^{nafr} καί^c λέγω^{v1aa3s}
 πρὸς^p αὐτός^{tpamp} πραγματεύομαι^{v1ad2p} ἔως^c ἔρχομαι^{v1pn1s}. **v.14** ὁ^{dnmp} δέ^c πολίτης^{nnmp}
 αὐτός^{tpgms} μισέω^{v1aa3p} αὐτός^{tpams} καί^c ἀποστέλλω^{v1aa3p} πρεσβεία^{nafs} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{tpgms}
 λέγω^{vppanmp} οὐ^{xo} θέλω^{v1pa1p} οὗτος^{rdams} βασιλεύω^{vnaa} ἐπι^p ἐγώ^{tpa-p}. **v.15** καί^c γίνομαι^{v1ad3s}
 ἐν^p ὁ^{ddms} ἐπανερχομαι^{vnaa} αὐτός^{tpams} λαμβάνω^{vpaams} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} καί^c λέγω^{v1aa3s}
 φωνέω^{vnap} αὐτός^{tpdms} ὁ^{damp} δούλος^{namp} οὗτος^{rdamp} ὅς^{trdmp} δίδωμι^{v1aa3s} ὁ^{dans} ἀργύριον^{nans}
 ἵνα^c γινώσκω^{vsaa3s} τίς^{rqams} τίς^{rqans} διαπραγματεύομαι^{v1ad3s}. **v.16** παραγίνομαι^{v1ad3s}
 δέ^c ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ὁ^{dnfs} μνᾶ^{nnfs} σύ^{tpg-s} προσεργάζομαι^{v1ad3s}
 δέκα^{tn} μνᾶ^{nafr}. **v.17** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{tpdms} εὖ^{bo} ἀγαθός^{avmsn} δούλος^{nvms} ὅτι^c ἐν^p
 ἐλάχιστος^{adnsn} πιστός^{anmsn} γίνομαι^{v1ad2s} εἰμι^{v1dpx2s} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vppanms} ἐπάνω^{bo} δέκα^{tn}
 πόλεις^{ngfp}. **v.18** καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnms} δευτέρος^{anmsn} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ὁ^{dnfs}
 μνᾶ^{nnfs} σύ^{tpg-s} ποιέω^{v1aa3s} πέντε^{tn} μνᾶ^{nafr}. **v.19** λέγω^{v1aa3s} δέ^c καί^c οὗτος^{rdams} καί^c
 σύ^{tpn-s} γίνομαι^{v1pn2s} ἐπάνω^{bo} πέντε^{tn} πόλεις^{ngfp}. **v.20** καί^c ἕτερος^{anmsn} ἔρχομαι^{v1aa3s}
 λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ἰδοὺ^{v1ad2s} ὁ^{dnfs} μνᾶ^{nnfs} σύ^{tpg-s} ὅς^{trafs} ἔχω^{v1a1s} ἀπόκειμαι^{vppnafs} ἐν^p
 σουδαρίον^{vndns}. **v.21** φοβέομαι^{v1n1s} γάρ^c σύ^{tpa-s} ὅτι^c ἄνθρωπος^{nnms} αὐστηρὸς^{anmsn} εἰμι^{v1npx2s}
 αἶρω^{v1pa2s} ὅς^{trans} οὐ^{xo} τίθῃμι^{v1aa2s} καί^c θερίζω^{v1pa2s} ὅς^{trans} οὐ^{xo} σπείρω^{v1aa2s}.

ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα καὶ θερίζων ὃ
οὐκ ἔσπειρα. καὶ διατί οὐκ ἔδωκάς τὸ ἀργύριον μου ἐπὶ τὴν 23
τράπεζαν καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτὸ καὶ τοῖς πα- 24
ρεσιῶσιν εἶπεν Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα
μνᾶς ἔχοντι. καὶ εἶπον αὐτῷ Κύριε ἔχει δέκα μνᾶς. λέγω γὰρ 25, 26
ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ
ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους, 27
τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε καὶ
κατασφάζετε ἔμπροσθέν μου. Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμ- 28
προσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν 29
εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἑ-
λαιῶν ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἰπὼν, Ὑπάγετε 30
εἰς τὴν κατέναντι κώμην ἐν ἣ εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον
δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν λύσαντες
αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ Διατί λύετε οὕτως ἐ- 31
ρεῖτε, αὐτῷ, ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρειάν ἔχει. ἀπελθόντες δὲ 32
οἱ ἀπεσταλμένοι εὔρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐ- 33
τῶν τὸν πῶλον εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς Τί λύετε τὸν
πῶλον. οἱ δὲ εἶπον Ὁ κύριος αὐτοῦ χρειάν ἔχει. καὶ ἤγαγον 34, 35
αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ

v.22 λέγω^{vipa3s} δέ^c αὐτός^{rpdm} ἐκ^p ὁ^{dgms} στόμα^{ngms} σύ^{rgp-s} κρίνω^{vifals} σύ^{tpa-s} πονηρός^{avmsn}
δοῦλος^{nvms} οἷδα^{viva2s} ὅτι^c ἐγώ^{rgn-s} ἄνθρωπος^{nnms} αὐστηρός^{anmsn} εἰμι^{vix1s} αἴρω^{vppanms} ὅς^{trans}
οὐ^{xo} τιθῆμι^{vial1s} καί^c θερίζω^{vppanms} ὅς^{trans} οὐ^{xo} σπείρω^{vial1s}. **v.23** καί^c διά^c διὰ^c τίς^{xo} οὐ^{xo}
διδωμι^{vial2s} ὁ^{dans} ἀργύριον^{nans} ἐγώ^{rgp-s} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} τράπεζα^{nafs} καί^c ἐγώ^{rgn-s} ἔρχομαι^{vpaanms}
σύν^p τόκος^{ndms} ἂν^{xo} πρᾶσσω^{vial1s} αὐτός^{rgpms}. **v.24** καί^c ὁ^{ddmp} παρίστημι^{vpxadm} λέγω^{vial3s}
αἴρω^{vdaa2p} ἀπὸ^p αὐτός^{rgpms} ὁ^{dafs} μνᾶ^{nafs} καί^c δίδωμι^{vdaa2p} ὁ^{ddms} ὁ^{dafp} δέκα^{tn} μνᾶ^{nafp}
ἔχω^{vppadms}. **v.25** καί^c λέγω^{vial3p} αὐτός^{rpdm} κύριος^{nvms} ἔχω^{vipa3s} δέκα^{tn} μνᾶ^{nafp}.
v.26 λέγω^{vipa1s} γάρ^c σύ^{rgp-d-p} ὅτι^c πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} ἔχω^{vppadms} δίδωμι^{vifp3s} ἀπὸ^p δέ^c ὁ^{dgms} μί^{xo}
ἔχω^{vppagms} καί^c ὅς^{rrnms} ἔχω^{vipa3s} αἴρω^{vifp3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgpms}. **v.27** πλὴν^{bo} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aamrp}
ἐγώ^{rgp-s} ἐκείνος^{rdamp} ὁ^{damp} μί^{xo} θέλω^{vraaamp} ἐγώ^{rgp-s} βασιλεύω^{vnaa} ἐπὶ^p αὐτός^{rgpamp} ἄγω^{vdaa2p}
ὧδε^{bo} καί^c κατασφάζω^{vdaa2p} ἔμπροσθεν^p ἐγώ^{rgp-s}. **v.28** καί^c λέγω^{vpaanms} οὗτος^{rdamp}
πορεύομαι^{vifin3s} ἔμπροσθεν^{bo} ἀναβαίνων^{vppanms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.29** καί^c γίνομαι^{vial3s}
ὡς^{bo} ἐγγίζω^{vial3s} εἰς^p Βηθφαγὴ^{tp} καί^c Βηθανία^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dans} καλέω^{vpppans}
ἐλαία^{ngfp} ἀποστέλλω^{vial3s} δύο^{tn} ὁ^{dgmpp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgpms}. **v.30** λέγω^{vpaanms}
ὑπάγω^{vda2p} εἰς^p ὁ^{dafs} κατέναντι^{bo} κώμῃ^{nafs} ἐν^p ὅς^{rrdifs} εἰσπορεύομαι^{vpprntmp} εὐρίσκω^{vifa2p}
πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} ἐπὶ^p ὅς^{rrams} οὐδεὶς^{anfsn} πώποτε^{bo} ἀνθρώπος^{ngmp} καθίζω^{vial3s}
λύω^{vpaanmp} αὐτός^{rgpms} ἄγω^{vdaa2p}. **v.31** καί^c ἐάν^{qo} τι-ορίνω^{ms} σύ^{tpa-p} ἐρωτάω^{vspa3s} διά^c διὰ^c τίς^{xo}
λύω^{vipa2p} οὕτω^{bo} λέγω^{vifa2p} αὐτός^{rgpms} ὅτι^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rgpms} χρειά^{nafs} ἔχω^{vipa3s}.
v.32 ἀπέρχομαι^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dnmp} ἀποστέλλω^{vpxrntmp} εὐρίσκω^{vial3p} καθώς^{bo} λέγω^{vial3s}
αὐτός^{rgdmp}. **v.33** λύω^{vppagmp} δέ^c αὐτός^{rgpmp} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} λέγω^{vial3p} ὁ^{dnmp} κύριος^{nnmp}
αὐτός^{rgpms} πρὸς^p αὐτός^{rgpamp} τίς^{rqans} λύω^{vipa2p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams}. **v.34** ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{vial3p}
ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rgpms} χρειά^{nafs} ἔχω^{vipa3s}.

36 τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑ-
 37 πεστρώννουν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ
 ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ Ὄρους τῶν Ἑλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν
 38 τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγά-
 λῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων. λέγοντες Εὐλογημένος ὁ
 39 δόξα ἐν ὑψίστοις. καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἴ-
 40 πον πρὸς αὐτόν Διδάσκαλε ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. καὶ
 ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Λέγω ὑμῖν ὅτι, ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν,
 41 οἱ λίθοι κεκράζονται. Καὶ ὡς ἤγγισεν ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν
 42 ἐπ' αὐτή, λέγων ὅτι Εἰ ἔγνων καὶ σὺ καὶ γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου
 ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην, σου νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου,
 43 ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροὶ σου χά-
 ρακά σοι καὶ περικυκλώσουσίν σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν.
 44 καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοὶ καὶ οὐκ ἀφήσουσιν
 ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνων τὸν καιρὸν τῆς ἐπι-
 45 σκοπῆς σου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς
 46 πωλοῦντας ἐν αὐτῷ Καὶ ἀγοράζοντας, λέγων αὐτοῖς Γέγραπται
 ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστίν, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε
 47 σπήλαιον ληστῶν. Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ
 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ

v.35 καί^c ἄγω^{v1aa3p} αὐτός^{rgams} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{names} καί^c ἐπιρίπτω^{vpaanmp}
 αὐτοῦ^{rgxmp} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nanp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} πῶλος^{names} ἐπιβιβάζω^{v1aa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{names}.
v.36 πορεύομαι^{vppngms} δε^c αὐτός^{rgms} ὑποστρώννυ^{v1aa3p} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rgmp}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs}. **v.37** ἐγγίζω^{vppagms} δε^c αὐτός^{rgms} ἡδη^{bo} πρὸς^p ὁ^{ddfs} κατάβασιν^{ndfs}
 ὁ^{dams} ὁρος^{ngms} ὁ^{dgrf} ἐλαία^{ngfr} ἄρχω^{v1aa3p} ἅπας^{annsn} ὁ^{dams} πλῆθος^{nnms} ὁ^{dmp} μαθητής^{ngmp}
 χαίρω^{vppanmp} αἰνέω^{vnpa} ὁ^{dams} θεός^{names} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} περὶ^p πᾶς^{agfrn} ὅς^{rgfr} ὁράω^{v1aa3p}
 δύναμις^{ngfr}. **v.38** λέγω^{vppanmp} εὐλογέω^{vpxrns} ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vppnms} βασιλεὺς^{nnms}
 ἐν^p ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms} εἰρήνη^{nnfs} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c δόξα^{nnfs} ἐν^p ὑψιστος^{adnnp}.
v.39 καί^c τι-σρινμι^o ὁ^{dmp} Φαρισαῖος^{ngmp} ἀπὸ^p ὁ^{dams} ὄχλος^{ngms} λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgams}
 διδάσκαλος^{nnms} ἐπιτιμάω^{vdaa2s} ὁ^{dmp} μαθητής^{ndmp} συ^{rg-s}. **v.40** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms}
 λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgmp} λέγω^{v1aa3s} συ^{rgd-p} ὅτι^c ἐάν^{qo} οὗτος^{rdnmp} σιωπάω^{vsaa3p} ὁ^{dmp} λίθος^{nnmp}
 κράζω^{v1fd3p}. **v.41** καί^c ὥς^{bo} ἐγγίζω^{v1aa3s} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dams} πολλὸς^{nafs} κλαίω^{v1aa3s} ἐπὶ^p
 αὐτός^{rgdfs}. **v.42** λέγω^{vppanms} ὅτι^c εἰ^{qo} γινώσκω^{v1aa2s} καί^c συ^{rgn-s} καί^c γέ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 ἡμέρα^{ndfs} συ^{rg-s} οὗτος^{rddfs} ὁ^{damp} πρὸς^p εἰρήνη^{nafs} συ^{rg-s} νῦν^{bo} δε^c κρύπτω^{v1aa3s} ἀπὸ^p
 ὀφθαλμός^{ngmp} συ^{rg-s}. **v.43** ὅτι^c ἦκω^{v1aa3p} ἡμέρα^{nnfp} ἐπὶ^p συ^{rga-s} καί^c περιβάλλω^{v1aa3p}
 ὁ^{dmp} ἐχθρός^{annmpn} συ^{rg-s} χάραξ^{gnams} συ^{rgd-s} καί^c περικυκλώω^{v1aa3p} συ^{rga-s} καί^c συνέχω^{v1aa3p}
 συ^{rga-s} πάντοθεν^{bo}. **v.44** καί^c ἐδαφίζω^{v1aa3p} συ^{rga-s} καί^c ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} συ^{rg-s} ἐν^p συ^{rgd-s}
 καί^c οὐ^{xo} ἀφιήμι^{v1aa3p} ἐν^p συ^{rgd-s} λίθος^{names} ἐπὶ^p λίθος^{names} ἀντί^p ὅς^{rgmp} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa2s}
 ὁ^{dams} καιρός^{names} ὁ^{dgrfs} ἐπισκοπῶ^{ngfs} συ^{rg-s}. **v.45** καί^c εἰσερχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dams}
 ἱερὸν^{names} ἄρχω^{v1aa3s} ἐκβάλλω^{vnpa} ὁ^{damp} πωλέω^{vppaamp} ἐν^p αὐτός^{rgdns} καί^c ἀγοράζω^{vppaamp}.
v.46 λέγω^{vppanms} αὐτός^{rgdmp} γράφω^{v1xp3s} ὁ^{dams} οἶκος^{nnms} ἐγώ^{rg-s} οἶκος^{nnms} προσευχῆ^{ngfs}
 εἰμι^{v1xp3s} συ^{rgn-p} δε^c αὐτός^{rgams} ποιέω^{v1aa2p} σπήλαιον^{nnans} λησιτής^{ngmp}.

οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ. καὶ οὐχ εὗρισκον τὸ τί ποιήσωσιν ὁ λαὸς 48
γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, διδάσκοντος αὐτοῦ **20**
τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις. καὶ εἶπον πρὸς 2
αὐτόν λέγοντες Εἰπέ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς ἢ τίς ἐ-
στιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς 3
αὐτοὺς Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἓνα λόγον καὶ εἰπατέ μοι, Τὸ βά- 4
πτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων. οἱ δὲ συνελο- 5
γίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἰπώμεν Ἐξ οὐρανοῦ 6
ἔρει Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἐὰν δὲ εἰπώμεν Ἐξ ἀν- 6
θρώπων πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς πεπεισμένος γὰρ ἐστιν 7
Ἰωάννην προφήτην εἶναι. καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. 7
καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ 8
ταῦτα ποιῶ. Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν 9
ταύτην, Ἀνθρωπὸς τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ ἐξέδοτο αὐτόν 9
γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανοὺς. καὶ ἐν καιρῷ ἀ- 10
πέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ 10
ἀμπελῶνος δῶσιν αὐτῷ, οἱ δὲ γεωργοὶ δειράντες αὐτόν ἐξαπέ-
στειλαν κενόν. καὶ προσέθετο πέμψαι ἕτερον δοῦλον, οἱ δὲ 11

v.47 καί^c εἰμί^{vix3s} διδάσκω^{vppanms} ὁ^{dans} κατά^p ἡμέρα^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} ὁ^{dnp} δέ^c
ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnp} γραμματεὺς^{nnmp} ζητέω^{via3p} αὐτόν^{rpams} ἀπόλλυμι^{vnaa} καί^c ὁ^{dnp}
πρῶτος^{anmp} ὁ^{dms} λαός^{ngms}. **v.48** καί^c οὐ^{xo} εὗρίσκω^{via3p} ὁ^{dans} τίς^{rqans} ποιεῶ^{vsaa3p} ὁ^{dms}
λαός^{nnms} γάρ^c ἅπας^{anmsn} ἐκκρεμάννυμι^{vim3s} αὐτός^{rpams} ἀκούω^{vppanms}. **20. v.1** καί^c
γίνομαι^{vial3s} ἐν^p εἰς^{ndfs} ὁ^{dgp} ἡμέρα^{ngfp} ἐκεῖνος^{rdgfp} διδάσκω^{vppagms} αὐτός^{rpams} ὁ^{dams}
λαός^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} καί^c εὐαγγελίζω^{vppmgms} ἐφίστημι^{viaa3p} ὁ^{dnp} ἀρχιερεὺς^{nnmp}
καί^c ὁ^{dnp} γραμματεὺς^{nnmp} σὺν^p ὁ^{dmp} πρεσβύτερος^{admpn}. **v.2** καί^c λέγω^{viaa3p}
πρὸς^p αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} λέγω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpdp} ἐν^p ποίος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp}
ποιεῶ^{vipa2s} ἤ^{xo} τίς^{rqnms} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dms} διδωμι^{vpaanms} σὺ^{rpdp} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs}.
v.3 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpam} ἐρωτάω^{vifa1s} σὺ^{tpa} κἀγὼ^{rpns}
εἰς^{nnms} λόγος^{nnms} καί^c λέγω^{vdaa2p} ἐγὼ^{rpdp}. **v.4** ὁ^{dms} βάπτισμα^{nnms} Ἰωάννης^{ngms} ἐκ^p
οὐρανοῦ^{rxamp} εἰμί^{vix3s} ἤ^{xo} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.5** ὁ^{dnp} δέ^c συλλογίζομαι^{vial3p} πρὸς^p
ἑαυτοῦ^{rxamp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^p οὐρανοῦ^{ngms} λέγω^{vifa3s} διά[&]τίς^{xo} οὖν^c
οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa2p} αὐτός^{rpdm}. **v.6** ἐάν^{qo} δέ^c λέγω^{vsaa1p} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dms}
λαός^{nnms} καταλιθάξω^{vifa3s} ἐγὼ^{tpa} πείθω^{vpxnms} γάρ^c εἰμί^{vix3s} Ἰωάννης^{nnms} προφήτης^{nnms}
εἰμί^{vnp}. **v.7** καί^c ἀποκρίνομαι^{vial3p} μή^{xo} οἶδα^{vna} πόθεν^{bo}. **v.8** καί^c ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms}
λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} οὐδὲ^{bo} ἐγὼ^{tpn} λέγω^{vipa1s} σὺ^{rpdp} ἐν^p ποίος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp}
ποιεῶ^{vipa1s}. **v.9** ἄρχω^{vial3s} δέ^c πρὸς^p ὁ^{dams} λαός^{nnms} λέγω^{vnpa} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs}
οὗτος^{rdafs} ἀνθρώπος^{nnms} τι-σιν^{np} φυτεῦν^{viaa3s} ἀμπελών^{nnms} καί^c ἐκδιδοίμι^{viam3s} αὐτός^{rpams}
γεωργός^{ndmp} καί^c ἀποδημέω^{viaa3s} χρόνος^{namp} ἱκανός^{aanmp}. **v.10** καί^c ἐν^p καιρὸς^{ndms}
ἀποστέλλω^{viaa3s} πρὸς^p ὁ^{damp} γεωργός^{namp} δοῦλος^{nnms} ἵνα^c ἀπὸ^p ὁ^{dms} καρπός^{ngms} ὁ^{dms}
ἀμπελών^{ngms} διδωμι^{vsaa3p} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnp} δέ^c γεωργός^{nnmp} δέρω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams}
ἐξαποστέλλω^{viaa3p} κενός^{aaanmsn}.

- 12 κάκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ
 προσέθετο πέμψαι, τρίτον οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξ-
 13 έβαλον. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος Τί ποιήσω πέμψω
 τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν, ἵσως τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσων-
 14 ται. ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς,
 λέγοντες Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐ-
 15 τὸν ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν
 ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος
 16 τοῦ ἀμπελῶνος. ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς τού-
 τους καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ
 17 γένοιτο. ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν Τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμ-
 μένον τοῦτο, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος
 18 ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λί-
 19 θον συνθλασθήσεται, ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσῃ αὐτόν. Καὶ
 ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτόν
 τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν ἔγνωσαν
 20 γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπεν. Καὶ παρα-
 τηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς
 δικαίους εἶναι ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου εἰς τὸ παραδοῦναι
 21 αὐτόν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. καὶ ἐπηρώτησαν
 αὐτόν λέγοντες Διδάσκαλε οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδά-

v.11 καί^c προσίτημι^{viam3s} πέμπω^{vnaa} ἕτερος^{aamsn} δοῦλος^{nam} ὁδ^{nm} δέ^c κάκεῖνος^{rdams}
 δέρω^{vraanmp} καί^c ἀτιμάζω^{vraanmp} ἐξαποστέλλω^{vnaa3p} κενός^{aamsn}. **v.12** καί^c προσίτημι^{viam3s}
 πέμπω^{vnaa} τρίτος^{aamsn} ὁδ^{nm} δέ^c καί^c οὗτος^{rdams} τραυματίζω^{vraanmp} ἐκβάλλω^{vnaa3p}.
v.13 λέγω^{vnaa3s} δέ^c ὁδ^{nm} κύριος^{nnms} ὁδ^{gms} ἀμπελών^{ngms} τίς^{rqans} ποιέω^{vsaals} πέμπω^{vifa1s}
 ὁδ^{ams} υἱός^{nam} ἐγώ^{rgg-s} ὁδ^{ams} ἀγαπητός^{aamsn} ἵσως^{bo} οὗτος^{rdams} ὁράω^{vraanmp} ἐντρέπω^{vifp3p}.
v.14 ὁράω^{vraanmp} δέ^c αὐτός^{rgams} ὁδ^{nm} γεωργός^{nnmp} διαλογίζομαι^{vlin3p} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp}
 λέγω^{vraanmp} οὗτος^{rdams} εἰμι^{vixp3s} ὁδ^{nm} κληρονόμος^{nnms} δεῦτε^{vdx2p} ἀποκτείνω^{vspa1p}
 αὐτός^{rgams} ἵνα^c ἐγώ^{rgg-p} γίνομαι^{vsad3s} ὁδ^{nfs} κληρονομία^{nnfs}. **v.15** καί^c ἐκβάλλω^{vraanmp}
 αὐτός^{rgams} ἔξω^{bo} ὁδ^{gms} ἀμπελών^{ngms} ἀποκτείνω^{vnaa3p} τίς^{rqans} οὖν^c ποιέω^{vifa3s} αὐτός^{rgdmp}
 ὁδ^{nm} κύριος^{nnms} ὁδ^{gms} ἀμπελών^{ngms}. **v.16** ἐρχομαι^{vifd3s} καί^c ἀπόλλυμι^{vifa3s} ὁδ^{amp}
 γεωργός^{nam} οὗτος^{rdamp} καί^c διδωμι^{vifa3s} ὁδ^{ams} ἀμπελών^{nam} ἄλλος^{admpn} ἀκούω^{vraanmp}
 δέ^c λέγω^{vnaa3p} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v.17** ὁδ^{nm} δέ^c ἐμβλέπω^{vraanms} αὐτός^{rgdmp} λέγω^{vnaa3s}
 τίς^{rqans} οὖν^c εἰμι^{vixp3s} ὁδ^{nm} γράφω^{vpxpns} οὗτος^{rdams} λίθος^{nam} ὁδ^{rgams} ἀποδοκιμάζω^{vnaa3p}
 ὁδ^{nm} οἰκοδομέω^{vraanmp} οὗτος^{rdams} γίνομαι^{vnao3s} εἰς^p κεφαλὴ^{nafs} γωνία^{ngfs}. **v.18** πᾶς^{anmsn}
 ὁδ^{nm} πίπτω^{vraanms} ἐπὶ^p ἐκεῖνος^{rdams} ὁδ^{ams} λίθος^{nam} συνθλάω^{vifp3s} ἐπὶ^p ὁδ^{rgams} δέ^c ἂν^{xo}
 πίπτω^{vnaa3s} λικμάω^{vifa3s} αὐτός^{rgams}. **v.19** καί^c ζητέω^{vnaa3p} ὁδ^{nm} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁδ^{nm}
 γραμματεὺς^{nnmp} ἐπιβάλλω^{vnaa} ἐπὶ^p αὐτός^{rgams} ὁδ^{afp} χεῖρ^{nafp} ἐν^p αὐτός^{rgdfs} ὁδ^{dfs} ὥρα^{ndfs} καί^c
 φοβέομαι^{vnao3p} ὁδ^{ams} λαός^{nam} γινώσκω^{vnaa3p} γάρ^c ὅτι^c πρὸς^p αὐτός^{rgamp} ὁδ^{afs} παραβολή^{nafs}
 οὗτος^{rdafs} λέγω^{vnaa3s}. **v.20** καί^c παρατηρέω^{vraanmp} ἀποστέλλω^{vnaa3p} ἐγκάθετος^{aampn}
 ὑποκρίνομαι^{vrrnamp} ἑαυτοῦ^{rxamp} δικαίος^{aampn} εἰμι^{vixp} ἵνα^c ἐπιλαβάνομαι^{vsad3p} αὐτός^{rgms}
 λόγος^{ngms} εἰς^p ὁδ^{ams} παραδίδωμι^{vnaa} αὐτός^{rgams} ὁδ^{dfs} ἀρχή^{ndfs} καί^c ὁδ^{dfs} ἐξουσία^{ndfs} ὁδ^{gms}
 ἡγεμόν^{ngms}.

σκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν
τοῦ θεοῦ διδάσκεις, ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ. 22
κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτοὺς τί μέ 23
πειράζετε. ἐπιδείξατέ μοι δηνάριον, τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπι- 24
γραφὴν ἀποκριθέντες δὲ εἶπον, Καίσαρος. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, 25
ἀπόδοτε Τοῖνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ.
καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ 26
καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν. Προσελ- 27
θόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ
εἶναι ἐπηρώτησαν αὐτόν. λέγοντες Διδάσκαλε Μωσῆς ἐγρα- 28
ψεν ἡμῖν ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα καὶ οὗτος
ἄτεκνος ἀποθάνῃ ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ
ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἐπτά οὖν ἀδελφοὶ ἦ- 29
σαν, καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος, καὶ ἔλα- 30
βεν ὁ δεῦτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. καὶ 31
ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπτά οὐ κατέλιπον
τέκνα καὶ ἀπέθανον. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνή 32
ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή οἱ γὰρ ἐπτά ἔσχον 33
αὐτὴν γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οἱ υἱοὶ 34
τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ ἐκγαμίσκονται, οἱ δὲ καταξί- 35

v.21 καί^c ἐπερωτῶν^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpams} λέγων^{vpnanmp} διδάσκαλος^{nvms} οἷδα^{v1xa1p} ὅτι^c ὁρθῶς^{bo}
λέγων^{v1pa2s} καί^c διδάσκω^{v1pa2s} καί^c οὐ^{xo} λαμβάνω^{v1pa2s} πρόσωπον^{nans} ἀλλά^c ἐπὶ^p ἀλήθεια^{ngfs}
ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} διδάσκω^{v1pa2s}. **v.22** ἔξεστι^{v1pq3s} ἐγὼ^{rpdp} Καίσαρ^{ndms}
φόρος^{nams} δίδωμι^{v1aa3p} ἡ^{xo} οὐ^{xo}. **v.23** κατανοέω^{vpaanms} δέ^c αὐτὸς^{rpmp} ὁ^{dafs} πανουργία^{nafs}
λέγων^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτὸς^{rpmp} τίς^{rgms} ἐγὼ^{tpa-s} πειράζω^{v1pa2p}. **v.24** ἐπιδείκνυμι^{vdaa2p}
ἐγὼ^{rpdp-s} δηνάριον^{nans} τίς^{rgms} ἔχω^{v1pa3s} εἰκόν^{nafs} καί^c ἐπιγραφὴ^{nafs} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} δέ^c
λέγων^{v1aa3p} Καίσαρ^{ngms}. **v.25** ὁ^{dams} δέ^c λέγων^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdpmp} ἀποδίδωμι^{vdaa2p} τοῖνυν^{xo}
ὁ^{damp} Καίσαρ^{ngms} Καίσαρ^{ndms} καί^c ὁ^{damp} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.26** καί^c
οὐ^{xo} ἰσχύω^{v1aa3p} ἐπιλαβάνομαι^{vnad} αὐτὸς^{rpams} ῥῆμα^{ngms} ἐναντίον^{bo} ὁ^{dams} λαός^{ngms} καί^c
θαυμάζω^{vpaanmp} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} ἀποκρίσις^{ndfs} αὐτὸς^{rpams} σιγάω^{v1aa3p}. **v.27** προσέρχομαι^{vpaanmp}
δέ^c τι-οριγμῇ^o ὁ^{dmp} Σαδδουκαῖος^{ngmp} ὁ^{dmp} ἀντιλέγων^{vpnanmp} ἀνάστασις^{nafs} μὴ^{xo} εἶμι^{v1npx}
ἐπερωτῶν^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpams}. **v.28** λέγων^{vpnanmp} διδάσκαλος^{nvms} Μωϋσῆς^{ngms} γράφω^{v1aa3s}
ἐγὼ^{rpdp} ἐάν^{qo} τι-οριγμὸς^o ἀδελφός^{nnms} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ἔχω^{vpnanms} γυνή^{nafs} καί^c οὗτος^{rdnms}
ἄτεκνος^{anmsn} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ἵνα^c λαμβάνω^{vsaa3s} ὁ^{dms} ἀδελφός^{nnms} αὐτὸς^{rpams} ὁ^{dafs}
γυνή^{nafs} καί^c ἐξανίστημι^{vsaa3s} σπέρμα^{nans} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} αὐτὸς^{rpams}. **v.29** ἐπτά^{tn} οὖν^c
ἀδελφός^{nnmp} εἶμι^{v1ix3p} καί^c ὁ^{dams} πρῶτος^{anmsn} λαμβάνω^{vpaanms} γυνή^{nafs} ἀποθνήσκω^{v1aa3s}
ἄτεκνος^{anmsn}. **v.30** καί^c λαμβάνω^{v1aa3s} ὁ^{dams} δεῦτερος^{anmsn} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} καί^c οὗτος^{rdnms}
ἀποθνήσκω^{v1aa3s} ἄτεκνος^{anmsn}. **v.31** καί^c ὁ^{dams} τρίτος^{anmsn} λαμβάνω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpafs}
ὡσαύτως^{bo} δέ^c καί^c ὁ^{dmp} ἐπτά^{tn} οὐ^{xo} καταλείπω^{v1aa3p} τέκνον^{nanp} καί^c ἀποθνήσκω^{v1aa3p}.
v.32 ὕστερος^{bo} δέ^c πᾶς^{agnpn} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καί^c ὁ^{dms} γυνή^{nnfs}. **v.33** ἐν^p ὁ^{ddfs} οὖν^c
ἀνάστασις^{ndfs} τίς^{rgms} αὐτὸς^{rpmp} γίνομαι^{v1pn3s} γυνή^{nnfs} ὁ^{dmp} γάρ^c ἐπτά^{tn} ἔχω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpafs}
γυνή^{nafs}. **v.34** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγων^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdpmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dmp}
υἱός^{nnmp} ὁ^{dams} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdms} γαμέω^{v1pa3p} καί^c ἐκγαμίσκω^{v1pp3p}.

ωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ
 36 νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίσκονται. οὔτε γὰρ ἀποθα-
 νεῖν ἔτι δύνανται ἰσάγγελοι γάρ εἰσιν καὶ υἱοὶ εἰσιν τοῦ θεοῦ τῆς
 37 ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ καὶ Μω-
 σῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν Ἀβραάμ
 38 καὶ τὸν θεὸν Ἰσαάκ καὶ τὸν θεὸν Ἰακώβ. θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν
 39 νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ἀποκριθέντες
 40 δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε καλῶς εἶπας. οὐ-
 41 κέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοῦς
 42 Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαβὶδ εἶναι. καὶ αὐτὸς Δαβὶδ
 λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου
 43 ἐκ δεξιῶν μου. ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν
 44 ποδῶν σου. Δαβὶδ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ καὶ πῶς υἱὸς αὐ-
 45 τοῦ ἔστιν. Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς
 46 αὐτοῦ. Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπα-
 τεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλοῦντων ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ
 πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
 47 δεῖπνοις. οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν πτωχῶν καὶ προφάσει
 μακρὰ προσεύχονται, οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.

21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ
 2 γαζοφυλάκιον πλουσίους. εἶδεν δὲ καὶ τινα χήραν πενιχρὰν

v.35 ὁδνmp δέ^c καταξιώ^vnpa^{nmnp} ὁd^{gms} αἰών^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} τυγχάνω^{vnaa} καί^c ὁd^{gfs}
 ἀνάστασις^{ngfs} ὁd^{gfs} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} οὔτε^c γαμέω^{vpa3p} οὔτε^c ἐκ^cγαμίσκω^{vpp3p}. **v.36** οὔτε^c
 γάρ^c ἀποθνήσκω^{vnaa} ἔτι^{bo} δύνamai^{vnp3p} ἰσάγγελος^{anmpn} γάρ^c εἰμὶ^{vnp3p} καί^c υἱός^{nnmp}
 εἰμὶ^{vnp3p} ὁd^{gms} θεός^{ngms} ὁd^{gfs} ἀνάστασις^{ngfs} υἱός^{nnmp} εἰμὶ^{vppxnmnp}. **v.37** ὅτι^c δέ^c
 ἐγείρω^{vpp3p} ὁd^{nmnp} νεκρός^{anmpn} καί^c Μωϋσῆς^{nnms} μηνύω^{vnaa3s} ἐπὶ^p ὁd^{gfs} βάτος^{ngms} ὡς^{bo}
 λέγω^{vpa3s} κύριος^{nam} ὁd^{dms} θεός^{nam} Ἀβραάμ^{lp} καί^c ὁd^{dms} θεός^{nam} Ἰσαάκ^{lp} καί^c ὁd^{dms}
 θεός^{nam} Ἰακώβ^{lp}. **v.38** θεός^{nnms} δέ^c οὐ^{xo} εἰμὶ^{vnp3s} νεκρός^{agmpn} ἀλλά^c ζάω^{vppagmp}
 πᾶς^{anmpn} γάρ^c αὐτός^{rpms} ζάω^{vpa3p}. **v.39** ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} δέ^c τι-σρινμπ ὁd^{gmp}
 γραμματεὺς^{ngmp} λέγω^{vnaa3p} διδάσκαλος^{nvms} καλῶς^{bo} λέγω^{vnaa2s}. **v.40** οὐκέτι^{bo} δέ^c
 τολμάω^{vnaa3p} ἐπερωτάω^{vnpa} αὐτός^{rpams} οὐδεὶς^{aansn}. **v.41** λέγω^{vnaa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rpamp}
 πῶς^{bo} λέγω^{vpa3p} ὁd^{dms} Χριστός^{nam} υἱός^{nam} Δαυιδ^{lp} εἰμὶ^{vnp3p}. **v.42** καί^c αὐτός^{rpms} Δαυιδ^{lp}
 λέγω^{vpa3s} ἐν^p βίβλος^{ndfs} ψαλμός^{ngmp} λέγω^{vnaa3s} ὁd^{nm} κύριος^{nnms} ὁd^{dms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{rp3s}
 κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγώ^{rp3s}. **v.43** ἕως^c ἂν^{xo} τίθημι^{vsaals} ὁd^{amp} ἐχθρός^{agmpn}
 οὐ^{rp3s} ὑποπόδιον^{nam} ὁd^{gmp} ποὺς^{ngmp} οὐ^{rp3s}. **v.44** Δαυιδ^{lp} οὖν^c κύριος^{nam} αὐτός^{rpams}
 καλέω^{vpa3s} καί^c πῶς^{bo} υἱός^{nnms} αὐτός^{rpms} εἰμὶ^{vnp3s}. **v.45** ἀκούω^{vppagms} δέ^c πᾶς^{agmsn}
 ὁd^{gms} λαός^{ngms} λέγω^{vnaa3s} ὁd^{dmnp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpms}. **v.46** προσέχω^{vdp2p} ἀπὸ^p
 ὁd^{gmp} γραμματεὺς^{ngmp} ὁd^{gmp} θέλω^{vppagmp} περιπατέω^{vnpa} ἐν^p στολή^{ndfp} καί^c φιλέω^{vppagmp}
 ἀσπασμός^{nam} ἐν^p ὁd^{dfp} ἀγορά^{ndfp} καί^c πρωτοκαθεδρία^{nafp} ἐν^p ὁd^{dfp} συναγωγῇ^{ndfp} καί^c
 πρωτοκλισία^{nafp} ἐν^p ὁd^{dmnp} δεῖπνον^{ndmp}. **v.47** ὅς^{rpmp} τινες^{agmpn} κατεσθίω^{vpa3p} ὁd^{afp} οἰκία^{nafp}
 ὁd^{gfp} χήρα^{ngfp} καί^c πρόφασιν^{ndfs} μακρός^{aanp} προσεύχομαι^{vnp3p} οὕτως^{rdamp} λαμβάνω^{vfd3p}
 περισσός^{aansc} κρίμα^{nans}. **21. v.1** ἀναβλέπω^{vpaanms} δέ^c ὁράω^{vnaa3s} ὁd^{amp} βάλλω^{vppaamp}
 ὁd^{damp} δῶρον^{nam} αὐτός^{rpmp} εἰς^p ὁd^{dms} γαζοφυλάκιον^{nans} πλούσιος^{aampn}.

βάλλουσιν ἐκεῖ δύο λεπτά καὶ εἶπεν Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ 3
 χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν, ἅπαντες γὰρ οὗ- 4
 τοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ,
 αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔ-
 βαλεν. Καὶ τινῶν λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ 5
 ἀναθήμασιν κεκόσμηται εἶπεν. Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε ἐλεύσονται 6
 ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυ-
 θήσεται. Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες Διδάσκαλε πότε οὖν 7
 ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι. ὁ 8
 δὲ εἶπεν Βλέπετε μὴ πλανηθῇτε, πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ
 τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι Ἐγὼ εἰμι καὶ Ὁ καιρὸς ἤγγικεν
 μὴ οὖν πορευθῇτε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους 9
 καὶ ἀκαταστασίας μὴ πτοηθῇτε, δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶ-
 τον ἄλλ οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς Ἐγερθήσεται 10
 ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. σεισμοὶ τε μεγά- 11
 λοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσσονται φόβητρά τε καὶ
 σημεῖα ἀπ οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. πρὸ δὲ τούτων ἅπαντων 12
 ἐπιβαλοῦσιν ἐφ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν παρα-
 διδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς
 καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἀποθήσεται δὲ ὑμῖν 13
 εἰς μαρτύριον. θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμε- 14

v.2 ὁράω^{v1aa3s} δέ^c καί^c τι-σριαφσ^{nafs} χήρα^{nafs} πενιχρός^{aafsn} βάλλω^{vppaafs} ἐκεῖ^{bo} δύο^{tn} λεπτός^{nanp}.
v.3 καί^c λέγω^{v1aa3s} ἀληθῶς^{bo} λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὁ^{dnfs} χήρα^{nnfs} πτωχός^{anfsn}
 οὗτος^{rdnfs} πολὺς^{aanse} πᾶς^{agmpn} βάλλω^{v1aa3s}. **v.4** ἅπας^{anmpn} γάρ^c οὗτος^{rdnmp} ἐκ^p ὁ^{dgn}
 περισσεύω^{vppagns} αὐτός^{rdmp} βάλλω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dandp} δῶρον^{nanp} ὁ^{dgn} θεός^{ngms} οὗτος^{trpns} δέ^c
 ἐκ^p ὁ^{dgn} ὑστερήμα^{ngns} αὐτός^{trpfs} ἅπας^{aamsn} ὁ^{dams} βίος^{nam} ὅς^{trams} ἔχω^{v1aa3s} βάλλω^{v1aa3s}.
v.5 καί^c τι-σριγμ^p λέγω^{vppagmp} περὶ^p ὁ^{dgn} ἱερὸν^{ngns} ὅτι^c λίθος^{ndmp} καλός^{admpn} καί^c
 ἀνάθημα^{ndnp} κοσμέω^{v1xp3s} λέγω^{v1aa3s}. **v.6** οὗτος^{rdanp} ὅς^{trranp} θεωρῶ^{v1pa2p} ἔρχομαι^{v1fd3p}
 ἡμέρα^{nnfp} ἐν^p ὅς^{trdfr} οὐ^{xo} ἀφίγμ^{v1fp3s} λίθος^{nnms} ἐπὶ^p λίθος^{ndms} ὅς^{trrms} οὐ^{xo} καταλύω^{v1fp3s}.
v.7 ἐπερωτάω^{v1aa3p} δέ^c αὐτός^{trams} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} πότε^{xo} οὖν^c οὗτος^{rdnmp}
 εἶμ^{v1fx3s} καί^c τίς^{trqns} ὁ^{dnms} σημεῖον^{nnms} ὅταν^c μέλλω^{vspa3s} οὗτος^{rdnmp} γίνομαι^{vnmp}. **v.8** ὁ^{dnms}
 δέ^c λέγω^{v1aa3s} βλέπω^{vdpa2p} μὴ^{xo} πλανᾶω^{vsap2p} πολὺς^{anmpn} γάρ^c ἔρχομαι^{v1fd3p} ἐπὶ^p ὁ^{dnms}
 ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{trg-s} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ἐγώ^{trp-s} εἰμ^{v1px1s} καί^c ὁ^{dnms} καιρὸς^{nnms} ἐγγίξω^{v1xa3s}
 μὴ^{xo} οὖν^c πορευομαι^{vsao2p} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{trgmp}. **v.9** ὅταν^c δέ^c ἀκούω^{v1nad} πόλεμος^{namp}
 καί^c ἀκαταστασία^{nafp} μὴ^{xo} πτοέω^{vsap2p} δεῖ^{v1pq3s} γάρ^c οὗτος^{rdnmp} γίνομαι^{vnad} πρῶτος^{bo} ἀλλά^c
 οὐ^{xo} εὐθέως^{bo} ὁ^{dnms} τέλος^{nnms}. **v.10** τότε^{bo} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ἐγείρω^{v1fp3s} ἔθνος^{nnms}
 ἐπὶ^p ἔθνος^{nnms} καί^c βασιλεία^{nnfs} ἐπὶ^p βασιλεία^{nafs}. **v.11** σεισμός^{nnmp} τε^{xo} μέγας^{anmpn} κατὰ^p
 τόπος^{namp} καί^c λιμός^{nnmp} καί^c λοιμός^{nnmp} εἰμ^{v1fx3p} φόβητρον^{nnmp} τε^{xo} καί^c σημεῖον^{nnmp} ἀπὸ^p
 οὐρανό^{ngms} μέγας^{anmpn} εἰμ^{v1fx3s}. **v.12** πρό^p δέ^c οὗτος^{rdgnp} ἅπας^{agnp} ἐπιβάλλω^{v1fa3p} ἐπὶ^p
 σύ^{tpa-p} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} αὐτός^{trgmp} καί^c διώκω^{v1fa3p} παραδίδωμ^{vppanmp} εἰς^p συναγωγὴ^{nafp} καί^c
 φυλακὴ^{nafp} ἄγω^{vppanmp} ἐπὶ^p βασιλεῖς^{namp} καί^c ἡγεμόνων^{namp} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgn} ὄνομα^{ngns} ἐγώ^{trg-s}.
v.13 ἀποβαίνω^{v1fd3s} δέ^c σύ^{trpd-p} εἰς^p μαρτύριον^{nnms}.

- 15 λειτᾶν ἀπολογηθῆναι, ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν
 16 ἣ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικεί-
 17 μενοι ὑμῖν. παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν
 18 καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. καὶ ἔ-
 19 σεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ θριζ
 20 ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν
 21 κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὅταν δὲ ἴδῃτε κυκλουμένην ὑπὸ
 22 στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλὴμ τότε γινῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρή-
 23 μωσις αὐτῆς. τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη
 24 καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ
 25 εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσιν
 26 τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ
 27 ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἔσται
 γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ.
 24 καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς
 πάντα τὰ ἔθνη καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν ἄ-
 25 χρι πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν. Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ
 26 σελήνῃ καὶ ἄστροις καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ
 27 ἡχούσης, θαλάσσης καὶ σάλου. ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ
 φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ αἱ γὰρ
 27 δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν
 υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ

v.14 τιθημι^{vdam2p} οὐν^c εἰς^p ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ^{trg-p} μή^{xo} προμελετάω^{vnpa} ἀπολογέομαι^{vnao}.
v.15 ἐγὼ^{trp-s} γάρ^c διδωμι^{vifa3s} σύ^{trp-p} στόμα^{nans} καί^c σοφία^{nafs} ὅς^{trdfs} οὐ^{xo} δύναμαι^{vidf3p}
 ἀντιλέγω^{vnaa} οὐδ^{εbo} ἀνθίστημι^{vnaa} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnpn} ἀντικειμαι^{vppnmp} σύ^{trp-p}.
v.16 παραδίδωμι^{vifp2p} δέ^c καί^c ὑπό^p γονεύς^{ngmp} καί^c ἀδελφός^{ngmp} καί^c συγγενής^{agmpn} καί^c
 φίλος^{agmpn} καί^c θανατόω^{vifa3p} ἐκ^p σύ^{trg-p}. **v.17** καί^c εἰμι^{vifx2p} μισέω^{vppnmp} ὑπό^p πᾶς^{agmpn}
 διά^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγὼ^{trp-s}. **v.18** καί^c θρίξ^{nnfs} ἐκ^p ὁ^{dgrfs} κεφαλῆ^{ngfs} σύ^{trg-p} οὐ^{xo} μὴ^{xo}
 ἀπόλλυμι^{vsam3s}. **v.19** ἐν^p ὁ^{ddfs} ὑπομονῇ^{ndfs} σύ^{trg-p} κτάομαι^{vdad2p} ὁ^{dafp} ψυχὴ^{nafp} σύ^{trg-p}.
v.20 ὅταν^c δέ^c ὁράω^{vsaa2p} κυκλώω^{vppaf3s} ὑπό^p στρατοπέδων^{ngmp} ὁ^{daf3s} Ἱερουσαλὴμ^{tp} τότε^{bo}
 γινώσκω^{vdad2p} ὅτι^c ἐγγίζω^{vifa3s} ὁ^{dntfs} ἐρήμωσις^{nnfs} αὐτός^{trpfs}. **v.21** τότε^{bo} ὁ^{dnpn} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} φευγέω^{vdpa3p} εἰς^p ὁ^{dnap} ὄρος^{nanp} καί^c ὁ^{dnpn} ἐν^p μέσος^{adnsn} αὐτός^{trpfs}
 ἐκχωρέω^{vdpa3p} καί^c ὁ^{dnpn} ἐν^p ὁ^{ddfp} χώρα^{ndfp} μὴ^{xo} εἰσερχομαι^{vdpn3p} εἰς^p αὐτός^{trpfs}.
v.22 ὅτι^c ἡμέρα^{nnfp} ἐκδίκησης^{ngfs} οὗτος^{rdnfp} εἰμι^{vifp3p} ὁ^{dgrms} πληρώω^{vnap} πᾶς^{aanpn} ὁ^{dnap}
 γράφω^{vpxpanp}. **v.23** οὐαὶ[!] δέ^c ὁ^{ddfp} ἐν^p γαστήρ^{ndfs} ἐχῶ^{vppadfp} καί^c ὁ^{ddfp} θηλάζω^{vppadfp}
 ἐν^p ἐκείνος^{rdnfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} εἰμι^{vifx3s} γάρ^c ἀνάγκη^{nnfs} μέγας^{anfsn} ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} καί^c
 ὀργή^{nnfs} ἐν^p ὁ^{ddms} λαός^{ndms} οὗτος^{rdms}. **v.24** καί^c πίπτω^{ndms} στόμα^{ndms} μάχαιρα^{ngfs} καί^c
 αἰχμαλωτίζω^{vifp3p} εἰς^p πᾶς^{aanpn} ὁ^{dnap} ἔθνος^{nanp} καί^c Ἱερουσαλὴμ^{tp} εἰμι^{vifx3s} πατέω^{vppnms}
 ὑπό^p ἔθνος^{ngmp} ἄχρη^p πληρώω^{vsap3p} καί^c ὁ^{dnpn} ἔθνος^{ngmp}. **v.25** καί^c εἰμι^{vifx3s} σημεῖον^{nnmp}
 ἐν^p ἡλίος^{ndms} καί^c σελήνη^{ndfs} καί^c ἄστρον^{ndnp} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} συνοχὴ^{nnfs} ἔθνος^{ngmp} ἐν^p
 ἀπορία^{ndfs} ἡχέω^{vppagfs} θαλάσση^{ngfs} καί^c σάλος^{ngms}. **v.26** ἀποψυχώ^{vppagmp} ἀνθρώπος^{ngmp}
 ἀπό^p φόβος^{ngms} καί^c προσδοκία^{ngfs} ὁ^{dgmpp} ἐπερχομαι^{vppngmp} ὁ^{ddfs} οἰκουμένη^{ndfs} ὁ^{dnpn} γάρ^c
 δύναμις^{ndfp} ὁ^{dgmpp} οὐρανός^{ngmp} σαλεύω^{vifp3p}.

δόξης πολλῆς. ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε καὶ 28
ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.
Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς, Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ 29
δένδρα, ὅταν προβάλωσιν ἤδη βλέποντες ἅφ' ἑαυτῶν γινώσκετε 30
ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν, οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα 31
γινόμενα γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστίν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν 32
λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα γένη-
ται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ 33
παρέλθωσιν. Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν 34
αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς καὶ
αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη. ὥς παγίς, γὰρ ἐ- 35
πελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης
τῆς γῆς. ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα καταξιω- 36
θῇτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῇναι
ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ 37
ιερωῷ διδάσκων τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἡλίζετο εἰς τὸ ὄρος
τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθριζεν πρὸς αὐτὸν 38
ἐν τῷ ιερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

Ἦγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα. καὶ ἐ- **22. 2**
ζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν ἐ-
φοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. Εἰσηλθεν δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν 3

v.27 καί^c τότε^{bo} ὁράω^{vifd3p} ὁ^{dams} υἱός^{nam} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} ἐρχομαι^{vppnams} ἐν^p
νεφέλῃ^{ndfs} μετὰ^p δύναμις^{ngfs} καί^c δόξα^{ngfs} πολὺς^{agfsn}. **v.28** ἀρχῶ^{vppmngmp} δέ^c οὗτος^{rdngmp}
γίνομαι^{vnpn} ἀνακύπτω^{vdaa2p} καί^c ἐπαίρω^{vdaa2p} ὁ^{dafr} κεφαλὴ^{nafr} σύ^{rgp}-^p διότι^c ἐγγίζω^{vipa3s}
ὁ^{dnfs} ἀπολύτρωσις^{nnfs} σύ^{rgp}-^p. **v.29** καί^c λέγω^{viaa3s} παραβολὴ^{nafs} αὐτός^{rpdp} ὁράω^{vdaa2p}
ὁ^{dafr} συκὴ^{nafs} καί^c πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} δένδρον^{nanp}. **v.30** ὅταν^c προβάλλω^{vsaa3p} ἤδη^{bo}
βλέπω^{vppanmp} ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c ἡ^{bo} ἐγγὺς^{bo} ὁ^{dnms} θέρος^{nnms} εἰμὶ^{vixp3s}.
v.31 οὗτος^{bo} καί^c σύ^{rpnp}-^p ὅταν^c ὁράω^{vsaa2p} οὗτος^{rdamp} γίνομαι^{vppnanp} γινώσκω^{vdpap} ὅτι^c
ἐγγὺς^{bo} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.32** ἀμὴν^h λέγω^{vipals} σύ^{rpdp}-^p ὅτι^c
οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} γενεὰ^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἕως^c ἂν^{xo} πᾶς^{aanpn} γίνομαι^{vsad3s}.
v.33 ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnms} καί^c ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} παρέρχομαι^{vifd3p} ὁ^{damp} δέ^c λόγος^{nnmp} ἐγὼ^{rgp}-^s
οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3p}. **v.34** προσέχω^{vdpap} δέ^c ἑαυτοῦ^{rxgmp} μήποτε^{bo} βαρύνω^{vsap3p}
σύ^{rgp}-^p ὁ^{dnfr} καρδία^{nnfr} ἐν^p κραιπάλῃ^{ndfs} καί^c μέθῃ^{ndfs} καί^c μερίμνα^{ndfr} βιωτικός^{adfrnp}
καί^c αἰφνίδιος^{anmsn} ἐπὶ^p σύ^{rpap}-^p ἐφίστημι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} ἐκεῖνος^{rdnfs}. **v.35** ὥς^{bo}
παγίς^{nnfs} γάρ^c ἐπέρχομαι^{vifd3s} ἐπὶ^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κάθημαι^{vppnanp} ἐπὶ^p πρόσωπον^{nnans}
πᾶς^{agfsn} ὁ^{dams} γῆ^{ngfs}. **v.36** ἀγρυπνέω^{vdpap} οὖν^c ἐν^p πᾶς^{admsn} καιρός^{ndms} δέομαι^{vppnnmp}
ἵνα^c καταξιώσω^{vsap2p} ὁ^{dams} ἐκφεύγω^{vnaa} οὗτος^{rdamp} πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} μέλλω^{vppaanp} γίνομαι^{vnpn}
καί^c ἵστημι^{vnap} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dams} υἱός^{ngms} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.37** εἰμὶ^{vix3s} δέ^c
ὁ^{dafr} ἡμέρα^{nafr} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} διδάσκω^{vppanms} ὁ^{dafr} δέ^c νῦς^{znafp} ἐξέρχομαι^{vppnnms}
αὐλιζομαι^{vlin3s} εἰς^p ὁ^{dans} ὁρος^{nnans} ὁ^{dans} καλέω^{vpppans} ἐλαία^{ngfp}. **v.38** καί^c πᾶς^{anmsn}
ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ὁρθρίζω^{vila3s} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} ἀκούω^{vnpa} αὐτός^{rgms}.
22. v.1 ἐγγίζω^{vila3s} δέ^c ὁ^{dnfs} ἑορτὴ^{nnfs} ὁ^{dgnp} ἄζυμος^{agnpn} ὁ^{dnfs} λέγω^{vppnfs} πάσχα^{ta}. **v.2** καί^c
ζητέω^{vila3p} ὁ^{damp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{damp} γραμματεὺς^{nnmp} ὁ^{dans} πῶς^{bo} ἀναιρέω^{vsaa3p}
αὐτός^{rpams} φοβέομαι^{vlin3p} γάρ^c ὁ^{dams} λαός^{nam}.

ἐπικαλούμενον Ἰοκαριώτην ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα,
 4 καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς στρατηγοῖς
 5 τὸ πῶς αὐτόν παραδῶ αὐτοῖς. καὶ ἐχάρησαν καὶ συνέθεντο αὐ-
 6 τῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐξωμολόγησεν καὶ ἐζητεῖ εὐκαιρίαν
 7 τοῦ παραδοῦναι αὐτόν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου. Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα
 8 τῶν ἀζύμων ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα, καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον
 καὶ Ἰωάννην εἰπὼν Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα
 9, 10 φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν. ὁ δὲ
 εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσῃ
 11 τῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται. καὶ ἔρεῖτε τῷ οἰκοδεσποτῇ
 τῆς οἰκίας Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμα ὅ-
 12 που τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω. κάκεῖνος ὑμῖν
 13 δεῖξει ἄνῳγον μέγα ἐστρωμένον, ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. ἀπελθόν-
 14 τες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκεν αὐτοῖς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.
 15 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα ἀνέπεσεν καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν
 16 αὐτῷ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ
 17 πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
 οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ
 τοῦ θεοῦ. καὶ δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν Λάβετε

v.3 εἰσέρχομαι^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} εἰς^p Ἰουδᾶς^{nam} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vpppams}
 Ἰοκαριώ^{nam} εἰμι^{vppxams} ἐκ^p ὁ^{dams} ἀριθμός^{ngms} ὁ^{dgm} δώδεκα^{tn}. **v.4** καί^c
 ἀπέρχομαι^{vpaams} συλλαλέω^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεὺς^{ndmp} καί^c ὁ^{ddmp} στρατηγός^{ndmp} ὁ^{dans}
 πῶς^{bo} αὐτός^{tpams} παραδίδωμι^{vsaas} αὐτός^{rpdm}. **v.5** καί^c χαίρω^{v1ao3p} καί^c συντίθημι^{v1am3p}
 αὐτός^{rpdm} ἀργύριον^{nam} δίδωμι^{vnaa}. **v.6** καί^c ἐξωμολογέω^{v1aa3s} καί^c ζητέω^{v1aa3s} εὐκαιρία^{nafs}
 ὁ^{dams} παραδίδωμι^{vnaa} αὐτός^{tpams} αὐτός^{rpdm} ἄτερ^p ὄχλος^{ngms}. **v.7** ἔρχομαι^{v1aa3s} δέ^c
 ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} ὁ^{dgm} ἄζυμος^{agnp} ἐν^p ὅς^{trdfs} δεῖ^{v1iq3s} θύε^{vnp} ὁ^{dnms} πάσχα^{ta}. **v.8** καί^c
 ἀποστέλλω^{v1aa3s} Πέτρος^{nam} καί^c Ἰωάννης^{nam} λέγω^{vpaams} πορεύομαι^{vpaonmp} ἐτοιμάζω^{vdaa2p}
 ἐγώ^{trp-d} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} ἵνα^c ἐσθίω^{vsaalp}. **v.9** ὁ^{ddmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} ποῦ^{xo}
 θέλω^{v1pa2s} ἐτοιμάζω^{vsaalp}. **v.10** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ἰδοὺ^{vdaa2s} εἰσέρχομαι^{vpaagmp}
 σύ^{trp-g} εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} συναντᾷ^{v1fa3s} σύ^{trp-d} ἄνθρωπος^{nnms} κεράμιον^{nam} ὕδωρ^{ngms}
 βαστάζω^{vppanms} ἀκολουθεῖ^{vdaa2p} αὐτός^{rpdm} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} οὐ^{bo} εἰσπορεύομαι^{v1pn3s}.
v.11 καί^c λέγω^{v1fa2p} ὁ^{ddms} οἰκοδεσπότης^{ndms} ὁ^{dafs} οἰκία^{ngfs} λέγω^{v1pa3s} σύ^{trp-d} ὁ^{dnms}
 διδάσκαλος^{nnms} ποῦ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} κατάλυμα^{nnms} ὅπου^{bo} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} μετὰ^p ὁ^{dgm}
 μαθητῆς^{ngmp} ἐγώ^{trp-g} ἐσθίω^{vsaal}. **v.12** κάκεῖνος^{rdms} σύ^{trp-d} δείκνυμι^{v1fa3s} ἀνάγειον^{nam}
 μέγας^{aansn} στρωννύω^{v1pxpans} ἐκεῖ^{bo} ἐτοιμάζω^{vdaa2p}. **v.13** ἀπέρχομαι^{vpaanmp} δέ^c εὐρίσκω^{v1aa3p}
 καθὼς^{bo} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} καί^c ἐτοιμάζω^{v1aa3p} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.14** καί^c ὅτε^{bo}
 γίνονται^{v1ad3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ἀναπίπτω^{v1aa3s} καί^c ὁ^{ddmp} δώδεκα^{tn} ἀπόστολος^{nnmp} σὺν^p
 αὐτός^{rpdm}. **v.15** καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{tramp} ἐπιθυμία^{ndfs} ἐπιθυμέω^{v1aa1s} οὗτος^{rdans}
 ὁ^{dans} πάσχα^{ta} ἐσθίω^{vnaa} μετὰ^p σύ^{trp-g} πρὸ^p ὁ^{dams} ἐγώ^{trp-s} πάσχα^{vnaa}. **v.16** λέγω^{v1pal} γάρ^c
 σύ^{trp-d} ὅτι^c οὐκέτι^{bo} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐσθίω^{vsaal} ἐκ^p αὐτός^{trpms} ἕως^c ὅστις^{trgms} πληρώσω^{vsaap3s} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}.

τοῦτο καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς, λέγων γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πῖω 18
ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ θε-
οῦ ἔλθῃ. καὶ λαθὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν 19
αὐτοῖς λέγων Τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμε-
νον, τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὥσαύτως καὶ τὸ 20
ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ
διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. πλήν 21
ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης,
καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὀρισμένον 22
πλήν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ 23
ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο
μέλλων πράσσειν. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς τὸ τίς 24
αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οἱ βασιλεῖς τῶν 25
ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται
καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω 26
ὡς ὁ νεώτερος καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. τίς γὰρ μείζων 27
ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος ἐγὼ δὲ εἰμι
ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δὲ ἐστε οἱ διαμεμενηκό- 28
τες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου, κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν 29
καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλεῖαν. ἵνα ἐσθίητε καὶ 30

v.17 καί^c δέχομαι^{vpadnms} ποτήριον^{nans} εὐχαριστέω^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} λαμβάνω^{vd4a2p}
οὗτος^{rdans} καί^c διαμερίζω^{vd4a2p} ἑαυτοῦ^{rxamp}. **v.18** λέγω^{v1pa1s} γάρ^c σύ^{trpd-p} ὅτι^c οὐ^{xo} μὴ^{xo}
πῖνω^{vsaal1s} ἀπὸ^p ὁ^{dgns} γεννήμα^{ngns} ὁ^{dgfs} ἀμπελος^{ngfs} ἕως^c ὅστις^{rrgns} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms}
θεός^{ngms} ἔρχομαι^{vsaa3s}. **v.19** καί^c λαμβάνω^{vpaanms} ἄρτος^{namms} εὐχαριστέω^{vpaanms} κλάω^{v1aa3s}
καί^c διδωμι^{v1aa3s} αὐτοῖς^{trpmp} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} σῶμα^{nnms} ἐγὼ^{trg-s}
ὁ^{dnms} ὑπὲρ^p σύ^{trg-p} διδωμι^{vppnms} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vdpa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀνάμνησις^{nafs}.
v.20 ὥσαύτως^{bo} καί^c ὁ^{dnms} ποτήριον^{nans} μετὰ^p ὁ^{dans} δειπνέω^{vnaa} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdnms}
ὁ^{dnms} ποτήριον^{nans} ὁ^{dnfs} καινός^{anfsn} διαθήκη^{nnfs} ἐν^p ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} ἐγὼ^{trg-s} ὁ^{dnms} ὑπὲρ^p
σύ^{trg-p} ἐκχέω^{vppnms}. **v.21** πλήν^{bo} ἰδοὺ^{vd4a2s} ὁ^{dnfs} χεὶρ^{nnfs} ὁ^{dgms} παραδιδωμι^{vppagms} ἐγὼ^{trpa-s}
μετὰ^p ἐγὼ^{trg-s} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} τραπέζα^{ngfs}. **v.22** καί^c ὁ^{dnms} μὲν^{xo} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms}
πορεύεται^{v1pn3s} κατὰ^p ὁ^{dans} ὀρίζω^{vrxpans} πλήν^{bo} οὐαὶ[!] ὁ^{ddms} ἀνθρώπος^{ndms} ἐκείνος^{rdnms}
διὰ^p ὅς^{rrgms} παραδιδωμι^{v1pp3s}. **v.23** καί^c αὐτός^{trpmp} ἀρχώ^{v1ad3p} συζητέω^{v1pa} πρὸς^p
ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{dans} τίς^{rgnms} ἄρα^{xo} εἰμι^{v1px3s} ἐκ^p αὐτός^{trpmp} ὁ^{dnms} οὗτος^{rdans} μέλλω^{vppanms}
πράσσω^{v1pa}. **v.24** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c καί^c φιλονεικία^{nnfs} ἐν^p αὐτοῖς^{trpmp} ὁ^{dnms} τίς^{rgnms}
αὐτός^{trpmp} δοκέω^{v1pa3s} εἰμι^{v1npx} μέγας^{anmsc}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτοῖς^{trpmp}
ὁ^{dnmp} βασιλεὺς^{nnmp} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} κυριεύω^{v1pa3p} αὐτοῖς^{trpmp} καί^c ὁ^{dnmp} ἐξουσιάζω^{vppanmp}
αὐτός^{trpmp} εὐεργέτης^{nnmp} καλέω^{v1pp3p}. **v.26** σύ^{trpn-p} δέ^c σύ^{xo} οὐτῷ^{bo} ἀλλά^c ὁ^{dnms} μέγας^{anmsc}
ἐν^p σύ^{trpd-p} γίνομαι^{vdad3s} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} νεός^{anmsc} καί^c ὁ^{dnms} ἡγεύομαι^{vppnms} ὡς^{bo} ὁ^{dnms}
διακονέω^{vppanms}. **v.27** τίς^{rgnms} γάρ^c μέγας^{anmsc} ὁ^{dnms} ἀνάκειμαι^{vppnms} ἢ^{xo} ὁ^{dnms}
διακονέω^{vppanms} οὐχί^{xo} ὁ^{dnms} ἀνάκειμαι^{vppnms} ἐγὼ^{trn-s} δέ^c εἰμι^{v1px1s} ἐν^p μέσος^{adnsn} σύ^{trg-p}
ὡς^{bo} ὁ^{dnms} διακονέω^{vppanms}. **v.28** σύ^{trpn-p} δέ^c εἰμι^{v1px2p} ὁ^{dnmp} διαμένω^{vpxanmp} μετὰ^p
ἐγὼ^{trg-s} ἐν^p ὁ^{ddmp} πειρασμός^{ndmp} ἐγὼ^{trg-s}. **v.29** κἀγὼ^{trn-s} διατίθημι^{v1pm1s} σύ^{trpd-p} καθὼς^{bo}
διατίθημι^{v1am3s} ἐγὼ^{trd-s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγὼ^{trg-s} βασιλεία^{nafs}.

πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου καὶ καθίσησθε
 31 ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. εἶπεν
 δὲ ὁ Κύριος, Σίμων Σίμων ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ
 32 σινιάσαι ὡς τὸν σίτον, ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλείπῃ
 ἡ πίστις σου, καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας στηρίζον τοὺς ἀδελφούς
 33 σου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Κύριε μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς
 34 φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ὁ δὲ εἶπεν Λέγω σοι
 Πέτρε οὐ μὴ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ πρὶν ἢ τρίς ἀπαρνήσῃ
 35 μὴ εἰδέναι με. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βα-
 λαντίου καὶ πῆρας καὶ ὑποδημάτων μὴ τινος ὑστερήσατε οἱ δὲ
 36 εἶπον, οὐδενός. εἶπεν οὖν αὐτοῖς Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον
 ἀράτω ὁμοίως καὶ πῆραν καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον
 37 αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἔτι τοῦτο
 τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί τὸ Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐ-
 38 λογίσθῃ, καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπον, Κύριε
 39 ἰδοὺ μάχαιραι ᾧδε δύο ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἰκανόν ἐστιν. Καὶ
 ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἑλαιῶν ἠκο-
 40 λούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ
 τόπου εἶπεν αὐτοῖς Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν.
 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὥσει λίθου βολὴν καὶ θεὶς τὰ
 42 γόνατα προσηύχετο. λέγων Πάτερ εἰ βούλει παρενεγκεῖν τὸ

v.30 ἵνα^c ἐσθίω^{vspa2p} καί^c πίνω^{vspa2p} ἐπὶ^p τῇ^o τράπεζᾳ^{ngfs} ἐγὼ^{tpg-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs}
 ἐγὼ^{tpg-s} καί^c καθίζω^{vsad2p} ἐπὶ^p θρόνον^{s-ngmp} κρίνω^{vppanmp} ὁ^{dafp} δώδεκα^{tn} φυλὰ^{nafr} ὁ^{dngms}
 Ἰσραὴλ^{tp}. **v.31** λέγω^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} Σίμων^{nvms} Σίμων^{nvms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnms}
 Σατανᾶς^{nnms} ἐξαίτε^{v1am3s} σὺ^{tpa-p} ὁ^{dngms} σινιά^{vnaa} ὡς^{bo} ὁ^{dams} σίτος^{nams}. **v.32** ἐγὼ^{tpn-s}
 δέ^c δέομαι^{viapl-s} περὶ^p σὺ^{tpg-s} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐκλείπω^{vspa3s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nmfs} σὺ^{tpg-s} καί^c σὺ^{tpn-s}
 ποτέ^{xo} ἐπιστρέφω^{vpaanms} στηρίζω^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namap} σὺ^{tpg-s}. **v.33** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s}
 αὐτός^{tpdms} κύριος^{nvms} μετὰ^p σὺ^{tpg-s} ἔτοιμος^{anmsn} εἰμι^{vnpx1s} καί^c εἰς^p φυλακὴ^{nafs} καί^c εἰς^p
 θάνατος^{nams} πορεύομαι^{vmppn}. **v.34** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} λέγω^{vipal-s} σὺ^{tpd-s} Πέτρος^{nvms}
 οὐ^{xo} μὴ^{xo} φωνέω^{vifa3s} σήμερον^{bo} ἀλέκτωρ^{nnms} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} τρίς^{bo} ἀπαρνεομαι^{vifd2s} μὴ^{xo}
 οἶδα^{vixxa} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.35** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{tpdmp} ὅτε^{bo} ἀποστελλω^{v1aa1s} σὺ^{tpa-p} ἄτερ^p
 βαλλάντιον^{ngns} καί^c πῆρα^{ngfs} καί^c ὑπόδημα^{ngnp} μὴ^{xo} τι-σρίγνο ὑστερέω^{v1aa2p} ὁ^{dnmp} δέ^c
 λέγω^{v1aa3p} οὐδεις^{agnsn}. **v.36** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{tpdmp} ἀλλά^c νῦν^{bo} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms}
 βαλλάντιον^{nans} αἶρω^{vdaa3s} ὁμοίως^{bo} καί^c πῆρα^{nafs} καί^c ὁ^{dnms} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} πωλῶ^{vdaa3s}
 ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nans} αὐτός^{tpgms} καί^c ἀγοράζω^{vdaa3s} μάχαιρα^{nafs}. **v.37** λέγω^{vipal-s} γάρ^c
 σὺ^{tpd-p} ὅτι^c ἔτι^{bo} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} γράφω^{vpxpans} δεῖ^{vnipq3s} τελῶ^{vnap} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} ὁ^{dans} καί^c
 μετὰ^p ἄνομος^{agnppn} λογιζομαι^{viap3s} καί^c γάρ^c ὁ^{dnmp} περὶ^p ἐγὼ^{tpg-s} τέλος^{nans} ἔχω^{v1pa3s}.
v.38 ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p} κύριος^{nvms} ἰδοὺ^{vdaa2s} μάχαιρα^{nnfp} ᾧδε^{bo} δύο^{tn} ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s}
 αὐτός^{tpdmp} ἱκανός^{annsn} εἰμι^{vnpx3s}. **v.39** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} πορεύομαι^{v1aa3s} κατὰ^p
 ὁ^{dans} ἔθος^{nans} εἰς^p ὁ^{dans} ὅρος^{nans} ὁ^{dngp} ἐλαία^{ngfp} ἀκολουθεῶ^{v1aa3p} δέ^c αὐτός^{tpdms} καί^c
 ὁ^{dnmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{tpgms}. **v.40** γίνονται^{vpadnms} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{dngms} τόπος^{ngms} λέγω^{v1aa3s}
 αὐτός^{tpdmp} προσεύχομαι^{vdppn2p} μὴ^{xo} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p πειρασμός^{nams}. **v.41** καί^c
 αὐτός^{tpnms} ἀποσπά^{v1ap3s} ἀπὸ^p αὐτός^{tpgmp} ὥσει^{bo} λίθος^{ngms} βολή^{nafs} καί^c τίθημι^{vpaanms} ὁ^{damp}
 γόνυ^{nanp} προσεύχομαι^{viin3s}.

ποτήριον τοῦτο ἀπ ἐμοῦ, πλὴν μὴ τὸ θέλημα μου ἀλλὰ τὸ σὸν
γενέσθω. ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 43
καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσήυχετο, ἐγένετο δὲ 44
ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὥσει θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.
καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εὐ- 45
ρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί 46
καθεύδετε ἀναστάντες προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πει-
ρασμόν. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος καὶ ὁ λεγόμενος 47
Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτῶν, καὶ ἥγγισεν τῷ Ἰη-
σοῦ φιλήσαι αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἰούδα φιλήματι 48
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως. ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτόν 49
τὸ ἐσόμενον εἶπον αὐτῷ, Κύριε εἰ πατάσσομεν ἐν μαχαίρᾳ· καὶ 50
ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖ-
λεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 51
Ἐὰντε ἔως τούτου, καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ ἰάσατο αὐ-
τόν. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ αὐτόν 52
ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους Ὡς ἐπὶ
ληστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων. καθ ἡμέραν 53
ὄντος μου μεθ ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνετε τὰς χεῖρας ἐπ ἐμέ
ἀλλ αὕτη ὑμῶν ἐστὶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους. Συλ- 54
λαβόντες δὲ αὐτόν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸν οἶκον

v.42 λέγω^{vppanms} πατήρ^{nvms} εἰ^{qo} βούλομαι^{v1pn2s} παραφέρω^{vnaa} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} οὗτος^{rdans}
ἀπὸ^p ἐγὼ^{tpg-s} πλὴν^{bo} μὴ^{xo} ὁ^{dnms} θέλημα^{nnms} ἐγὼ^{tpg-s} ἀλλὰ^c ὁ^{dnms} σός^{rsmns} γίνομαι^{v1ad3s}.
v.43 ὁράω^{v1ap3s} δέ^c αὐτός^{rpdmns} ἄγγελος^{nnms} ἀπὸ^p οὐρανό^{s-ngms} ἐνισχύω^{vppanms} αὐτός^{rpams}.
v.44 καί^c γίνομαι^{vpadnms} ἐν^p ἀγωνίᾳ^{ndfs} ἐκτενή^{s-bo} προσεῦχομαι^{v1iin3s} γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c
ὁ^{dnms} ἰδρὼς^{nnms} αὐτός^{rpdmns} ὥσει^{bo} θρόμβος^{nnmp} αἷμα^{ngns} καταβαίνω^{vppanmp} ἐπὶ^p ὁ^{dans}
γῆ^{nafs}. **v.45** καί^c ἀνίστημι^{vpaanms} ἀπὸ^p ὁ^{dglfs} προσευχῆ^{ngfs} ἔρχομαι^{vpaanms} πρὸς^p ὁ^{damp}
μαθητῆς^{namp} εὐρίσκο^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} κοιμάομαι^{vpprpamp} ἀπὸ^p ὁ^{dglfs} λύπη^{ngfs}. **v.46** καί^c
λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmmp} τίς^{rqnms} καθεύδω^{v1pa2p} ἀνίστημι^{vpaanmp} προσεῦχομαι^{vdpn2p} ἵνα^c μὴ^{xo}
εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^p πειρασμός^{namns}. **v.47** ἔτι^{bo} δέ^c αὐτός^{rpdmns} λαλέω^{vppagms} ἰδοὺ^{vdaa2s}
ὄχλος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} λέγω^{vpprpms} Ἰούδας^{nnms} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmmp} δώδεκα^{tn} προέρχονται^{v1iin3s}
αὐτός^{rpdmmp} καί^c ἐγγίζω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} φιλέω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.48** ὁ^{dnms}
δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmns} Ἰούδας^{nvms} φίλημα^{ndns} ὁ^{dams} υἱός^{namns} ὁ^{dgmns}
ἀνθρώπος^{ngms} παραδίδωμι^{v1pa2s}. **v.49** ὁράω^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dnmpp} περὶ^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dans}
εἶμι^{v1pfxans} λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmns} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} πατάσσω^{v1afa1p} ἐν^p μάχαιρα^{ndfs}. **v.50** καί^c
πατάσσω^{v1aa3s} εἷς^{nnms} τι-ορισμὸς^{ekp} αὐτός^{rpdmmp} ὁ^{dams} δοῦλος^{namns} ὁ^{dgmns} ἀρχιερεὺς^{ngms} καί^c
ἀφαιρέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmns} ὁ^{dans} οὖς^{nans} ὁ^{dans} δεξιός^{aansn}. **v.51** ἀποκρίνομαι^{vpaanms} δέ^c
ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ἔὰν^{vdpn2p} ἔως^c οὗτος^{rdgms} καί^c ἅπτα^{vpaanms} ὁ^{dgnns} ὥτιον^{ngns}
αὐτός^{rpdmns} ἰσάομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpams}. **v.52** λέγω^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πρὸς^p ὁ^{damp}
παραγίνομαι^{vpadamp} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams} ἀρχιερεὺς^{nampp} καί^c στρατηγός^{nampp} ὁ^{dgnns} ἱερόν^{ngns} καί^c
πρεσβύτερος^{aampn} ὥς^{bo} ἐπὶ^p ληστῆς^{namns} ἐξέρχομαι^{v1xa2p} μετὰ^p μάχαιρα^{ngfp} καί^c ξύλον^{ngmp}.
v.53 κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} εἶμι^{vpprxgms} ἐγὼ^{tpg-s} μετὰ^p σύ^{tpg-p} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} οὐ^{xo} ἐκτείνω^{v1aa2p}
ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπὶ^p ἐγὼ^{tpa-s} ἀλλὰ^c οὗτος^{rdnfs} σύ^{tpg-p} εἶμι^{v1px3s} ὁ^{dnlfs} ὥρα^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs}
ἐξουσία^{nnfs} ὁ^{dgnns} σκότος^{ngns}.

55 τοῦ ἀρχιερέως, ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. ἀψάντων
 δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν ἐκάθητο
 56 ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις κα-
 θήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν Καὶ οὗτος σὺν
 57 αὐτῷ ἦν, ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτὸν λέγων γύναι Οὐκ οἶδα αὐτόν.
 58 καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ ὁ δὲ
 59 Πέτρος εἶπεν, Ἄνθρωπε οὐκ εἰμί. καὶ διαστάσης ὥσει ὥρας
 μιᾶς ἄλλος τις διῴσχυριζετο λέγων Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ
 60 αὐτοῦ ἦν καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος Ἄνθρωπε
 οὐκ οἶδα ὃ λέγεις καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνη-
 61 σεν ὁ ἀλέκτωρ. καὶ στραφεὶς ὁ κύριος ἐνέβλεπεν τῷ Πέτρῳ
 καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ κυρίου ὡς εἶπεν αὐτῷ
 62 ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ ἐξελθὼν
 63 ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσεν πικρῶς. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχον-
 64 τες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες. καὶ περικαλύψαντες
 αὐτὸν ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέ-
 65 γοντες Προφήτευσον τίς ἐστιν ὁ παῖσας σε. καὶ ἕτερα πολλὰ
 66 βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα συν-
 ἤχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς
 67 καὶ ἀνήγαγον αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν, λέγοντες. Εἰ σὺ

v.54 συλλαμβάνω^{vpaanmp} δέ^c αὐτός^{rpams} ἄγω^{v1aa3p} καί^c εἰσάγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nam} ὁ^{dams} ἀρχιερέως^{ngms} ὁ^{dams} δέ^c Πέτρος^{nnms} ἀκολουθεῖ^{v1aa3s} μακρόθεν^{bo}.
v.55 ἄπω^{vpaagmp} δέ^c πῦρ^{nams} ἐν^p μέσῳ^{adnsn} ὁ^{dams} αὐλῆς^{ngfs} καί^c συγκαθίζω^{vpaagmp} αὐτός^{rpamr} κάθημαι^{v1in3s} ὁ^{dams} Πέτρος^{nnms} ἐν^p μέσῳ^{adnsn} αὐτός^{rpamr}. **v.56** ὁράω^{vpaanfs} δέ^c αὐτός^{rpams} παιδίσκη^{nnfs} τι-σρινφο κάθημαι^{vppnams} πρὸς^p ὁ^{dams} φῶς^{nams} καί^c ἀτενίζω^{vpaanfs} αὐτός^{rpams} λέγω^{v1aa3s} καί^c οὗτος^{rdms} σὺν^p αὐτός^{rpams} εἰμί^{v1ix3s}. **v.57** ὁ^{dams} δέ^c ἀρνέομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppnams} γυνή^{nvfs} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1s} αὐτός^{rpams}. **v.58** καί^c μετὰ^p βραχὺς^{aansn} ἕτερος^{anmsn} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} φημί^{v1ix3s} καί^c σύ^{trp-s} ἐκ^p αὐτός^{rpamr} εἰμί^{v1ix2s} ὁ^{dams} δέ^c Πέτρος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nvms} οὐ^{xo} εἰμί^{v1ix1s}. **v.59** καί^c διῴσχυριζομαι^{v1in3s} ὥρα^{ngfs} εἰς^{ngfs} ἄλλος^{anmsn} τι-σρινφο διῴσχυριζομαι^{v1in3s} λέγω^{vppnams} ἐπὶ^p ἀλήθεια^{ngfs} καί^c οὗτος^{rdms} μετὰ^p αὐτός^{rpams} εἰμί^{v1ix3s} καί^c γάρ^c Γαλιλαῖος^{nnms} εἰμί^{v1ix3s}. **v.60** λέγω^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{dams} Πέτρος^{nnms} ἄνθρωπος^{nvms} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1s} ὅς^{trans} λέγω^{v1pa2s} καί^c παραχρῆμα^{bo} ἔτι^{bo} λαλέω^{vppagms} αὐτός^{rpams} φωνέω^{v1aa3s} ὁ^{dams} ἀλέκτωρ^{nnms}. **v.61** καί^c στρέφω^{vppnams} ὁ^{dams} κύριος^{nnms} ἐμβλέπω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Πέτρος^{ndms} καί^c ὑπομνήσκω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Πέτρος^{nnms} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὅτι^c πρὶν^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} ἀπαρνεομαι^{v1id2s} ἐγώ^{trp-a} τρίς^{bo}. **v.62** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἔξω^{bo} ὁ^{dams} Πέτρος^{nnms} κλαίω^{v1aa3s} πικρῶς^{bo}. **v.63** καί^c ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nnmp} ὁ^{dams} συνέχω^{vppanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἐμπαίζω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} δέρω^{vppanmp}. **v.64** καί^c περικαλύπτω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} τύπτω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dams} πρόσωπον^{nams} καί^c ἐπερωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} προφητεύω^{vdaa2s} τίς^{rpams} εἰμί^{v1ix3s} ὁ^{dams} παῖς^{vpaanms} σὺ^{trp-a}. **v.65** καί^c ἕτερος^{aanpn} πολὺς^{aanpn} βλασφημέω^{vppanmp} λέγω^{v1aa3p} εἰς^p αὐτός^{rpams}. **v.66** καί^c ὡς^{bo} γίνονται^{v1ad3s} ἡμέρα^{nnfs} συνάγω^{v1ap3s} ὁ^{dams} πρεσβυτέριον^{nnms} ὁ^{dams} λαός^{ngms} ἀρχιερέως^{nnmp} τε^{xo} καί^c γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ἀνάγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dams} συνέδριον^{nams} ἑαυτοῦ^{rxgmp} λέγω^{vppanmp}.

εἰ ὁ Χριστός εἶπε ἡμῖν εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἐὰν ὑμῖν εἴπω οὐ μὴ
πιστεύσητε, ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω οὐ μὴ ἀποκριθῆτε μοι, ἢ ἀ- 68
πολύσητε. ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος 69
ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. εἶπον δὲ πάντες Σὺ οὖν εἰ 70
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ
εἰμι. οἱ δὲ εἶπον, Τί ἐτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτυρίας αὐτοῖ γὰρ 71
ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν **23**
Πιλάτον. ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες Τοῦτον εὐ- 2
ρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους
διδόναι λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ Πιλάτος 3
ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων Σὺ εἰ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη Σὺ λέγεις. ὁ δὲ Πιλάτος εἶπεν πρὸς 4
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους Οὐδὲν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ. οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι Ἀνασεῖι τὸν λα- 5
ὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας ἕως ᾧδε. Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαῖαν ἐπηρώτησεν εἰ 6
ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν, καὶ ἐπιγινούς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας 7
Ἡρώδου ἐστὶν ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην ὄντα καὶ αὐτὸν
ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ὁ δὲ Ἡρόδης ἰδὼν 8
τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν διὰ
τὸ ἀκοῦειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ καὶ ἠλπίζεν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ

v.67 εἰ^{qo} σύ^{rn-p} εἰμι^{vixp2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpd-p} λέγω^{vlaa3s} δέ^c αὐτός^{rpdm}
ἐάν^{qo} σύ^{tpd-p} λέγω^{vsaa1s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.68** ἐάν^{qo} δέ^c καί^c ἐρωτάω^{vsaa1s} οὐ^{xo}
μὴ^{xo} ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγώ^{tpd-s} ἢ^{xo} ἀπολύω^{vsaa2p}. **v.69** ἀπό^p ὁ^{dgms} νῦν^{bo} εἰμι^{vix3s}
ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπου^{ngms} κάθημαι^{vrrnnms} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} ὁ^{dgms}
θεός^{ngms}. **v.70** λέγω^{vlaa3p} δέ^c πᾶς^{anmpn} σύ^{rn-p} οὐ^y εἰμι^{vixp2s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
ὁ^{dnms} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rpamp} φημι^{vix3s} σύ^{rn-p} λέγω^{vipa2p} ὅτι^c ἐγώ^{rn-p} εἰμι^{vixp1s}. **v.71** ὁ^{dnmp}
δέ^c λέγω^{vlaa3p} τίς^{rgans} ἐπι^{bo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vipa1p} μαρτυρία^{ngfs} αὐτός^{rpnm} γάρ^c ἀκούω^{vlaa1p} ἀπό^p
ὁ^{dgms} στόμα^{rgms} αὐτός^{rpms}. **23. v.1** καί^c ἀνίστημι^{vraans} ἄπας^{annsn} ὁ^{dnms} πλῆθος^{nnms}
αὐτός^{rpmp} ἄγω^{vlaa3s} αὐτός^{rpams} ἐπι^p ὁ^{dams} Πιλάτος^{nams}. **v.2** ἄρχω^{vlaa3p} δέ^c κατηγορεῖ^{vnpa}
αὐτός^{rgms} λέγω^{vrranmp} οὗτος^{rdams} εὐρίσκω^{vlaa1p} διαστρέφω^{vrraams} ὁ^{dans} ἔθνος^{nans} καί^c
κωλύω^{vrraams} Καίσαρ^{ndms} φόρος^{nam} δίδωμι^{vnpa} λέγω^{vrraams} ἑαυτοῦ^{rxams} Χριστός^{nams}
βασιλεὺς^{nams} εἰμι^{vnrpx}. **v.3** ὁ^{dnms} δέ^c Πιλάτος^{nnms} ἐπερωτάω^{vlaa3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vrranms}
σύ^{rn-p} εἰμι^{vixp2s} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαίος^{agmpn} ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vraonms}
αὐτός^{rpdm} φημι^{vix3s} σύ^{rn-p} λέγω^{vipa2s}. **v.4** ὁ^{dnms} δέ^c Πιλάτος^{nnms} λέγω^{vlaa3s} πρὸς^p
ὁ^{damp} ἀρχιερεὺς^{nam} καί^c ὁ^{damp} ὄχλος^{nam} οὐδέις^{aansn} εὐρίσκω^{vipa1s} αἴτιος^{aansn} ἐν^p ὁ^{dnms}
ἀνθρώπος^{ndms} οὗτος^{rdms}. **v.5** ὁ^{dnmp} δέ^c ἐπισχύω^{vlaa3p} λέγω^{vrranmp} ὅτι^c ἀνασεῖ^{vipa3s}
ὁ^{dams} λαός^{nams} διδάσκω^{vrranms} κατὰ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} ἄρχω^{vrranms} ἀπό^p ὁ^{dgfs}
Γαλιλαία^{ngfs} ἕως^c ᾧδε^{bo}. **v.6** Πιλάτος^{nnms} δέ^c ἀκούω^{vrranms} Γαλιλαία^{nafs} ἐπερωτάω^{vlaa3s}
εἰ^{qo} ὁ^{dnms} ἀνθρώπος^{nnms} Γαλιλαῖός^{nnms} εἰμι^{vixp3s}. **v.7** καί^c ἐπιγινώσκω^{vraams} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dgfs}
ἐξουσία^{ngfs} Ἡρώδης^{ngms} εἰμι^{vixp3s} ἀναπέμψω^{vlaa3s} αὐτός^{rpams} πρὸς^p Ἡρώδης^{nams} εἰμι^{vrrpxams}
καί^c αὐτός^{rpams} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndmp} ἐν^p οὗτος^{rdmp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}.

- 9 αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς αὐτὸς
 10 δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἰσπήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
 11 γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ἐξουθενήσας δὲ
 αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας
 12 περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπράν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλά-
 13 τῳ. ἐγένοντο δὲ φίλοι ὃ τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐν αὐτῇ τῇ
 ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων, προὔπῃρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἐ-
 13 αυτούς. Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς
 14 ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν. εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Προσηνέγκατέ μοι
 τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὥς ἀποστρέφοντα τὸν λαὸν καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
 15 ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἰ-
 15 τιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης ἀνέπεμψα
 γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πε-
 16, 17πραγμένον αὐτῷ, παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. ἀνάγκη
 18 δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἐορτὴν ἓνα. ἀνέκραζαν δὲ παμ-
 18 πληθεὶ λέγοντες Αἴρε τοῦτον ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν,
 19 ὃστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον δε-
 20 βλημένος εἰς φυλακὴν. πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος προσεφώνησεν
 21 θέλων ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν. οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες Σταύ-
 22 ρωσον, σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Τί

v.8 ὁdnms δέc Ἡρώδηςnms ὁράωvpaans ὁdams Ἰησοῦςnams χαίρωviao3s λιάνbo εἰμιvix3s γάρc θέλωvppaans ἔκp ἱκανόςagnsi ὁράωvnaa αὐτόςrpaans διὰp ὁdans ἀκούωvnpa πολὺςaanpn περιp αὐτόςrpgms καίc ἐλπιζῶvia3s τι-οριανο σημειῶνnans ὁράωvnaa ὑπὸp αὐτόςrpgms γίνομαιvppaans. **v.9** ἐπερωτῶvvia3s δέc αὐτόςrpaans ἐνp λόγοςndmp ἱκανόςadmpn αὐτόςrpnms δέc οὐδείςaansn ἀποκρίνομαιviad3s αὐτόςrpdms. **v.10** ἴστημιviya3p δέc ὁdmp ἀρχιερέυsnmp καίc ὁdmp γραμματεῦsnmp εὐτόνωςbo κατηγορέωvppanmp αὐτόςrpgms. **v.11** ἐξουθενέωvpaans δέc αὐτόςrpaans ὁdnms Ἡρώδηςnms σὺνp ὁddnp στράτευμαndnp αὐτόςrpgms καίc ἐμπαίζωvpaans περιβάλλωvpaans αὐτόςrpaans ἐσθῆςnafs λαμπρόςaafsn ἀναπέμπωviaa3s αὐτόςrpaans ὁddms Πιλάτοςndms. **v.12** γίνομαιviad3p δέc φίλοςanmpn ὁdnms τέxo Πιλάτοςnms καίc ὁdnms Ἡρώδηςnms ἐνp αὐτόςrpdfs ὁddfs ἡμέραndfs μετὰp ἀλλήλωνregmp προὔπάρχωvia3p γάρc ἐνp ἔχθραndfs εἰμιvppxnmnp πρὸsp ἑαυτοῦrxamp. **v.13** Πιλάτοςnms δέc συγκαλέωvpaans ὁdamp ἀρχιερέυsnamp καίc ὁdamp ἄρχωνnamp καίc ὁdams λαόςnams. **v.14** λέγωviaa3s πρὸsp αὐτόςrpaamp προσφέρωviaa2p ἐγὼrpd-s ὁdams ἄνθρωποςnams οὗτοςrdams ὥsbo ἀποστρέφωvppaamp ὁdams λαόςnams καίc ἰδοὺvdaa2s ἐγὼrpn-s ἐνώπιονbo σὺrpg-p ἀνακρίνωvpaans οὐδείςaansn εὐρίσκωviaa1s ἐνp ὁddms ἄνθρωποςndms οὗτοςrdams αἰτίαςaansn ὅcrrgmp κατηγορέωvpa2p κατὰp αὐτόςrpgms. **v.15** ἀλλάcbo Ἡρώδηςnms ἀναπέμπωviaa1s γάρc σὺrpa-p πρὸsp αὐτόςrpaans καίc ἰδοὺvdaa2s οὐδείςaansn ὀξίοςanpn θάνατοςngms εἰμιvixp3s πράσσωvpxpnns αὐτόςrpdms. **v.16** παιδεύωvpaans οὖνc αὐτόςrpaans ἀπολύωvifa1s. **v.17** ἀνάγκηνafis δέc ἔχωviaa3s ἀπολύωvnpa αὐτόςrpdmp κατὰp ἐορτῇnafis εἷςnams. **v.18** ἀνακράζωviaa3p δέc παμπληθεὶbo λέγωvppanmp αἶρωvdp2s οὗτοςrdams ἀπολύωvdaa2s δέc ἐγὼrpd-p ὁdams Βαραββᾶsnams. **v.19** ὅστιςrtnms εἰμιvix3s διὰp στάσιςnafis τι-οριαφο γίνομαιvpadafs ἐνp ὁddfs πόλιςndfs καίc φόνοςnams βάλλωvpxpnms εἰsp φυλακῇnafis. **v.20** πάλινbo οὖνc ὁdnms Πιλάτοςnms προσφωνέωviaa3s θέλωvppaans ἀπολύωvnaa ὁdams Ἰησοῦςnams. **v.21** ὁdmp δέc ἐπιφωνέωviaa3p λέγωvppanmp σταυρόωvdaa2s σταυρόωvdaa2s αὐτόςrpaans.

γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐ-
 τῷ, παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς 23
 μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι καὶ κατίσχυον αἱ φω-
 ναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἄρχιερέων. ὁ δὲ Πιλάτος ἐπέκρινεν γενέ- 24
 σθαι τὸ αἷτημα αὐτῶν, ἀπέλυσεν δὲ αὐτοῖς τὸν διὰ στάσιν καὶ 25
 φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν ὃν ἤτοῦντο τὸν δὲ Ἰησοῦν
 παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. Καὶ ὥς ἀπήγαγον αὐτὸν ἐπι- 26
 λαβόμενοι Σίμωνος τινος Κυρηναίου τοῦ ἐρχόμενου ἀπ' ἀγροῦ
 ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὅπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ- 27
 κολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αἱ καὶ
 ἐκόπποντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτάς ὁ Ἰ- 28
 ησοῦς εἶπεν Ὁυγατέρες Ἰερουσαλήμ μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλήν
 ἐφ' ἑαυτάς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται 29
 ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν Μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ
 ἐγέννησαν καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἔθηλασαν. τότε ἄρξονται λέγειν 30
 τοῖς ὄρεσιν Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ τοῖς βουνοῖς Καλύψατε ἡμᾶς,
 ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται. 31
 Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 32
 καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον ἐκεῖ 33
 ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ 34
 ἐξ ἀριστερῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν Πάτερ ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ

v.22 ὁδνms δέ^c τρίτος^{aansn} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} τίς^{rqans} γάρ^c κακός^{aansn} ποιεῖ^{v1aa3s}
 οὗτος^{rdnms} οὐδεὶς^{aansn} αἷτιος^{aansn} θάνατος^{ngms} εὐρίσκω^{v1aa1s} ἐν^p αὐτός^{rdnms} παιδεύω^{vpaanms}
 οὖν^c αὐτός^{rpams} ἀπολύω^{v1a1s}. **v.23** ὁdnmp δέ^c ἐτίκειμαι^{v1in3p} φωνή^{ndfp} μέγας^{adfpn}
 αἰτέω^{vrrnmp} αὐτός^{rpams} σταυρόω^{vnap} καί^c κατίσχύω^{v1aa3p} ὁdnfp φωνή^{nnfp} αὐτός^{rpmp} καί^c
 ὁdgmρ ἄρχιερεύς^{ngmp}. **v.24** ὁdnms δέ^c Πιλάτος^{nnms} ἐπιτεκρίνω^{v1aa3s} γίνομαι^{v1nad} ὁdnms
 αἷτημα^{nnms} αὐτός^{rpmp}. **v.25** ἀπολύω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rpdmρ} ὁdams διὰ^p στάσις^{nafs}
 καί^c φόνος^{nams} βάλλω^{vrxpams} εἰς^p ὁdafs φυλακή^{nafs} ὅς^{rrams} αἰτέω^{v1im3p} ὁdams δέ^c
 Ἰησοῦς^{nams} παραδίδωμι^{v1aa3s} ὁdnms θέλημα^{ndns} αὐτός^{rpmp}. **v.26** καί^c ὥς^{bo} ἀπάγω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rpams} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadmp} Σίμων^{ngms} τίς^{rigms} Κυρηναῖος^{ngms} ὁdams ἐρχομαι^{vrrpngms}
 ἀπὸ^p ἀγρός^{ngms} ἐπιτιθημι^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmms} ὁdams σταυρός^{nams} φέρω^{vnap} ὅπισθεν^{bo} ὁdams
 Ἰησοῦς^{ngms}. **v.27** ἀκολουθεῖ^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rpdmms} πολὺς^{aansn} πλῆθος^{nnms} ὁdams λαός^{ngms}
 καί^c γυνή^{ngfp} ὅς^{rrnfp} καί^c κόπτω^{v1im3p} καί^c θρηνέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams}. **v.28** στρέφω^{vrapnms} δέ^c
 πρὸς^p αὐτός^{rpafp} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} θυγάτηρ^{nnfp} Ἰερουσαλήμ^{tp} μή^{xo} κλαίω^{v1pa2p}
 ἐπι^p ἐγώ^{rra-s} πλήν^{bo} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rrafr} κλαίω^{v1pa2p} καί^c ἐπι^p ὁdanp τέκνον^{nnap} σὺ^{rrg-p}.
v.29 ὅτι^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐρχομαι^{v1in3p} ἡμέρα^{nnfp} ἐν^p ὅς^{rrdfp} λέγω^{v1a3p} μακάριος^{anfpn} ὁdnfp
 στεῖρα^{nnfp} καί^c κοιλία^{nnfp} ὁdnfp οὐ^{xo} γεννάω^{v1aa3p} καί^c μαστός^{nnmp} ὅς^{rrnmp} οὐ^{xo} θηλάζω^{v1aa3p}.
v.30 τότε^{bo} ἄρχω^{v1im3p} λέγω^{vnap} ὁdnmp ὅρος^{ndnp} πίπτω^{vdaa2p} ἐπι^p ἐγώ^{rra-p} καί^c ὁdnmp
 θουνός^{ndmp} καλύπτω^{vdaa2p} ἐγώ^{rra-p}. **v.31** ὅτι^c εἰ^{qo} ἐν^p ὁdnms ὑγρός^{adnsn} ξύλον^{ndns} οὗτος^{rdanp}
 ποιεῖ^{v1aa3p} ἐν^p ὁdnms ξηρός^{adnsn} τίς^{rqans} γίνομαι^{vsad3s}. **v.32** ἄγω^{v1ip3p} δέ^c καί^c ἕτερος^{anmpn}
 ὁdnmp κακοῦργος^{anmpn} σὺν^p αὐτός^{rpdmms} ἀναιρέω^{vnap}. **v.33** καί^c ὅτε^{bo} ἀπέρχομαι^{v1aa3p} ἐπι^p
 ὁdams τόπος^{nams} ὁdams καλέω^{vrrpams} κρανίον^{nams} ἐκεῖ^{bo} σταυρόω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} καί^c ὁdnmp
 κακοῦργος^{anmpn} ὅς^{rrams} μὲν^{xo} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὅς^{rrams} δέ^c ἐκ^p ἀριστερός^{agmpn}.

οἷδασιν τί ποιοῦσιν διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον
 35 κλῆρον. καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν ἐξεμυκτηρίζον δὲ καὶ οἱ
 36 ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς, λέγοντες Ἄλλους ἔσωσεν σωσάτω ἑαυτὸν
 37 αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι καὶ ὄξος προσφέροντες
 38 σεαυτὸν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμα-
 39 βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούρ-
 40 γων ἐβλασφήμει αὐτὸν λέγων εἴ σὺ Εἰ ὁ Χριστὸς σῶσον σεαυτὸν
 41 καὶ ἡμᾶς. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων, Οὐδὲ
 42 φοβῇ σὺ τὸν θεόν ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ. καὶ ἡμεῖς μὲν δι-
 43 καίως ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν, οὗτος δὲ οὐδὲν
 44 ἄτοπον ἔπραξεν. καὶ ἔλεγεν τῷ Ἰησοῦ μνήσθητί μου Κύριε,
 45 ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀ-
 46 μὴν λέγω σοι σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. ἦν δὲ
 ὥσει ὥρα ἕκτη Καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας
 ἐννάτης. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα
 τοῦ ναοῦ μέσον. καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
 Πάτερ εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου καὶ ταῦτα

v.34 ὁδνms δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγων^{vīa3s} πατήρ^{nvms} ἀφίημι^{vdaa2s} αὐτὸς^{rdmp} οὐ^{xo} γάρ^c
 οἶδα^{vīa3p} τίς^{rqans} ποιῶν^{vīpa3p} διαμερίζω^{vppnnmp} δέ^c ὁdanp ἱμάτιον^{nanp} αὐτὸς^{rgms} θάλλω^{vīaa3p}
 κλῆρος^{nam}. **v.35** καί^c ἴστημι^{vīya3s} ὁδnms λαὸς^{nnms} θεωρέω^{vppanms} ἐκμυκτηρίζω^{vīa3p}
 δέ^c καί^c ὁdmp ἄρχων^{nnmp} σὺν^p αὐτὸς^{rdmp} λέγων^{vppanmp} ἄλλος^{aanpn} σῶζω^{vīaa3s} σῶζω^{vdaa3s}
 ἑαυτοῦ^{rxams} εἰ^{qo} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vīpx3s} ὁdms Χριστὸς^{nnms} ὁdms ὁdms θεός^{ngms} ἐκλεκτός^{aansn}.
v.36 ἐμπαίζω^{vīa3p} δέ^c αὐτὸς^{rdms} καί^c ὁdmp στρατιώτης^{nnmp} προσερχομαι^{vppnnmp} καί^c
 ὄξος^{nans} προσφέρω^{vppanmp} αὐτὸς^{rdms}. **v.37** καί^c λέγων^{vppanmp} εἰ^{qo} σὺ^{rpn-s} εἰμι^{vīpx2s} ὁdms
 βασιλεὺς^{nnms} ὁdgm^p Ἰουδαίος^{agmpn} σῶζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams}. **v.38** εἰμι^{vīix3s} δέ^c καί^c
 ἐπιγραφὴ^{nnfs} γράφω^{vrxpnfs} ἐπὶ^p αὐτὸς^{rdms} γράμμα^{ndnp} Ἑλληνικός^{adnnp} καί^c Ῥωμαϊκός^{adnnp}
 καί^c Ἑβραϊκός^{adnnp} οὗτος^{rdms} εἰμι^{vīpx3s} ὁdms βασιλεὺς^{nnms} ὁdgm^p Ἰουδαίος^{agmpn}.
v.39 εἰς^{nnms} δέ^c ὁdgm^p κρεμάννυμι^{vppagmp} κακούργος^{agmpn} βλασφημέω^{vīa3s} αὐτὸς^{rgams}
 λέγων^{vppanms} εἰμὶ^{qo} σὺ^{rpn-s} εἰμι^{vīpx2s} ὁdms Χριστὸς^{nnms} σῶζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} καί^c ἐγώ^{rpa-p}.
v.40 ἀποκρίνομαι^{vpaoms} δέ^c ὁdms ἕτερος^{aansn} ἐπιτιμᾶν^{vīa3s} αὐτὸς^{rdms} λέγων^{vppanms}
 οὐδέ^{bo} φοβέομαι^{vīpn2s} σὺ^{rpn-s} ὁdams θεός^{nam} ὅτι^c ἐν^p ὁdms αὐτὸς^{rdms} κρίμα^{ndns} εἰμι^{vīpx2s}.
v.41 καί^c ἐγώ^{rpn-p} μὲν^{xo} δικαίως^{bo} ἄξιος^{aanpn} γάρ^c ὅς^{rgnp} πρᾶσσω^{vīaa1p} ἀπολαμβάνω^{vīpa1p}
 οὗτος^{rdms} δέ^c οὐδεὶς^{aansn} ἄτοπος^{aansn} πρᾶσσω^{vīaa3s}. **v.42** καί^c λέγων^{vīa3s} ὁdms Ἰησοῦς^{ndms}
 μιμνήσκομαι^{vdp2s} ἐγώ^{rg-s} κύριος^{nvms} ἐταν^c ἔρχομαι^{vsa2s} ἐν^p ὁdms βασιλεία^{ndfs} σὺ^{rg-s}.
v.43 καί^c λέγων^{vīaa3s} αὐτὸς^{rdms} ὁdms Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth λέγων^{vīa1s} σὺ^{rpd-s} σήμερον^{bo}
 μετὰ^p ἐγώ^{rg-s} εἰμι^{vīfx2s} ἐν^p ὁdms παράδεισος^{ndms}. **v.44** εἰμι^{vīix3s} δέ^c ὥσει^{bo} ὥρα^{nnfs}
 ἕκτος^{aansn} καί^c σκότος^{nnms} γίνομαι^{vīad3s} ἐπὶ^p ὅλος^{aafsn} ὁdafs γῆ^{nafs} ἕως^c ὥρα^{ngfs} ἑνάτος^{agfsn}.
v.45 καί^c σκοτίζω^{vīap3s} ὁdms ἥλιος^{nnms} καί^c σχίζω^{vīap3s} ὁdms καταπέτασμα^{nnms} ὁdms
 ναὸς^{ngms} μέσος^{aansn}.

εἰπὼν ἐξέπνευσεν. Ἴδων δὲ ὁ ἐκατοντάρχος τὸ γενόμενον ἐ- 47
 δόξασεν τὸν θεὸν λέγων Ὅντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.
 καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην 48
 θεωροῦντες τὰ γενόμενα τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρε-
 φον. εἰσπήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν καὶ 49
 γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ὀρῶ-
 σαι ταῦτα. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ βουλευτῆς ὑπάρχων 50
 ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος. οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος 51
 τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰ-
 ουδαίων ὃς καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ῥήτησατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ 52, 53
 καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνή-
 ματι λαξευτῷ οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. καὶ ἡμέρα 54
 ἦν παρασκευὴ καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν. Κατακολουθήσασαι 55
 δὲ καὶ γυναῖκες αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς Γα-
 λιλαίας ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὥς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ.
 ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἄρώματα καὶ μύρα Καὶ τὸ μὲν 56
 σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου θαθέος ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημα **24**
 φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἄρώματα καὶ τινὲς σὺν αὐταῖς. εὗρον 2

v.46 καί^c φωνέω^{vpaanms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πατήρ^{nvms} εἰς^p
 χεῖρ^{nafr} σύ^{tpg-s} παρατίθημι^{vifdl1s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms}
 ἐκπνέω^{viaa3s}. **v.47** ὁράω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnms} ἐκατοντάρχης^{nnms} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpadans}
 δοξάζω^{viaa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} λέγω^{vpaanms} ὅντως^{bo} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms}
 δίκαιος^{anmsn} εἰμι^{viix3s}. **v.48** καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} συμπαραγίνομαι^{vpadnmp} ὄχλος^{nnmp} ἐπὶ^p
 ὁ^{dafs} θεωρία^{nafs} οὗτος^{rdans} θεωρῶ^{vpaanmp} ὁ^{danp} γίνομαι^{vpadanp} τύπτω^{vpaanmp} ἑαυτοῦ^{rxgmp}
 ὁ^{danp} στήθος^{nanp} ὑποστρέφω^{viaa3p}. **v.49** ἴστημι^{viaa3p} δέ^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} γνωστός^{anmpn}
 αὐτός^{tpgms} μακρόθεν^{bo} καί^c γυνή^{nnfr} ὁ^{dnfr} συνακολουθεῖ^{vpaanfr} αὐτός^{tpdms} ἀπὸ^p ὁ^{dafs}
 Γαλιλαία^{ngfs} ὁράω^{vpaanfr} οὗτος^{rdanp}. **v.50** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnms} ὄνομα^{ndns} Ἰωσήφ^{tp}
 βουλευτῆς^{nnms} ὑπάρχων^{vpaanms} ἀνὴρ^{nnms} ἀγαθός^{anmsn} καί^c δίκαιος^{anmsn}. **v.51** οὗτος^{rdnms}
 οὐ^{xo} εἰμι^{viix3s} συγκατατίθεμαι^{vpxnnms} ὁ^{ddfs} βουλῇ^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfs} πρᾶξις^{ndfs} αὐτός^{tpgmp} ἀπὸ^p
 Ἀριμαθαία^{ngfs} πόλις^{ngfs} ὁ^{dgmpr} Ἰουδαίος^{agmpn} ὃς^{rrnms} καί^c προσδέχομαι^{vin3s} καί^c αὐτός^{tpnms}
 ὁ^{dafs} θασιλεία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.52** οὗτος^{rdnms} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddms} Πιλάτος^{ndms}
 αἰτέω^{viam3s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.53** καί^c καθαίρω^{vpaanms} αὐτός^{tpans}
 ἐντυλίσομαι^{viaa3s} αὐτός^{tpans} σινδῶν^{ndfs} καί^c τίθημι^{viaa3s} αὐτός^{tpans} ἐν^p μνήμα^{ndns} λαξευτός^{adnsn}
 ὃς^{rrnms} οὐ^{xo} εἰμι^{viix3s} οὐδέπω^{bo} οὐδεὶς^{afsn} κεῖται^{vppnnms}. **v.54** καί^c ἡμέρα^{nnfs} εἰμι^{viix3s}
 παρασκευῇ^{nnfs} καί^c σάββατον^{nnns} ἐπιφώσκω^{viaa3s}. **v.55** κατακολουθεῖ^{vpaanfr} δέ^c καί^c
 γυνή^{nnfr} ὅστις^{rrnfr} εἰμι^{viix3p} συνέρχομαι^{vpxanfr} αὐτός^{tpdms} ἐκ^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{ngfs} θεάομαι^{viad3p}
 ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c ὃς^{bo} τίθημι^{viap3s} αὐτός^{tpgms}. **v.56** ὑποστρέφω^{vpaanfr}
 δέ^c ἐτοιμάζω^{viaa3p} ἄρωμα^{nanp} καί^c μύρον^{nanp} καί^c ὁ^{dans} μὲν^{xo} σάββατον^{nans} ἡσυχάζω^{viaa3p}
 κατὰ^p ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs}. **24. v.1** ὁ^{ddfs} δέ^c εἰς^{ndfs} ὁ^{dgmpr} σάββατον^{ngnp} ὄρθρος^{ngms} θαθύς^{agmsn}
 ἐρχομαι^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dans} μνημα^{nans} φέρω^{vpaanfr} ὃς^{rranp} ἐτοιμάζω^{viaa3p} ἄρωμα^{nanp} καί^c τίς^{rinfr}
 σὺν^p αὐτός^{tpdfr}.

- 3 δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. καὶ εἰς-
 4 ἐλθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο
 5 ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτάς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ δύο ἄνδρες ἐ-
 6 πέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις. ἐμφόβων δὲ
 7 γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν εἴ-
 8 πον πρὸς αὐτάς Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν, οὐκ
 9 ἔστιν ὧδε ἀλλ' ἡγέρθη μνησθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ
 10 Γαλιλαίᾳ. λέγων ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι
 11 εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ
 12 ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. καὶ ἐμνησθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. καὶ
 13 ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς
 14 ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. ἦσαν δὲ ἡ Μαгдаληνὴ Μαρία
 15 καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς αἱ
 16 ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον
 17 αὐτῶν ὥσει λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. Ὁ
 18 δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ παρακύψας
 19 βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν θαυ-
 20 μάζων τὸ γεγονός. Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι
 21 ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀ-
 22 πὸ Ἱερουσαλὴμ ἧ ὄνομα Ἑμμαούς. καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς
 23 ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. καὶ ἐγένετο

v.2 εὐρίσκει^{v1aa3p} δε^c ὁ^{dams} λίθος^{nans} ἀποκυλίω^{vpxpams} ἀπὸ^p ὁ^{dngns} μνημεῖον^{ngns}. **v.3** καί^c εἰσερχομαι^{vraanfp} οὐ^{xo} εὐρίσκει^{v1aa3p} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dngms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.4** καί^c γίνονται^{v1ad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} διαπορεῶ^{vnp} αὐτὸς^{tpafp} περὶ^p οὗτος^{rdngs} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} δύο^{tn} ἀνὴρ^{nnmp} ἐφίστημι^{v1aa3p} αὐτὸς^{tpdfp} ἐν^p ἐσθῆς^{ndfp} ἀστράπτω^{vppadfp}. **v.5** ἐμφοδός^{agmpn} δε^c γίνονται^{vpadgfp} αὐτὸς^{tpgfp} καί^c κλίνω^{vppagfp} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p αὐτὸς^{tpafp} τίς^{rqans} ζητέω^{v1pa2p} ὁ^{dams} ζῶν^{vppaams} μετὰ^p ὁ^{dngmp} νεκρός^{agmpn}. **v.6** οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ὧδε^{bo} ἀλλά^c ἐγείρω^{v1ap3s} μνημόσκομαι^{vdpap2p} ὡς^{bo} λαλέω^{v1aa3s} σύ^{tpd-p} ἔτι^{bo} εἰμι^{v1vpxnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} Γαλιλαία^{ndfs}. **v.7** λέγω^{vppanms} ὅτι^c δεῖ^{v1pq3s} ὁ^{dams} υἱὸς^{nans} ὁ^{dngms} ἀνθρώπος^{ngms} παραδιδωμ^{vnap} εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἀνθρώπος^{ngmp} ἁμαρτωλός^{agmpn} καί^c σταυρώ^{vnap} καί^c ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vnaa}. **v.8** καί^c μνησκομαι^{v1ap3p} ὁ^{dngmp} ῥῆμα^{ngmp} αὐτὸς^{tpgms}. **v.9** καί^c ὑποστρέφω^{vraanfp} ἀπὸ^p ὁ^{dngns} μνημεῖον^{ngns} ἀπαγγέλλω^{v1aa3p} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} ἑνδεκα^{tn} καί^c πᾶς^{admpn} ὁ^{damp} λοιπός^{admpn}. **v.10** εἰμι^{v1ix3p} δε^c ὁ^{dnfs} Μαгдаληνῆ^{nnfs} Μαρία^{nnfs} καί^c Ἰωάννα^{nnfs} καί^c Μαρία^{nnfs} Ἰακώβος^{ngms} καί^c ὁ^{dnfp} λοιπός^{anfpn} σὺν^p αὐτὸς^{tpdfp} ὅς^{rnfp} λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} οὗτος^{rdanp}. **v.11** καί^c φαίνω^{v1ap3p} ἐνώπιον^{bo} αὐτὸς^{tpgmp} ὥσει^{bo} λῆρος^{nnms} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} αὐτὸς^{tpgfp} καί^c ἀπιστέω^{v1aa3p} αὐτὸς^{tpdfp}. **v.12** ὁ^{dnms} δε^c Πέτρος^{nnms} ἀνίστημι^{vpaanms} τρέχω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c παρακύπτω^{vpaanms} βλέπω^{v1pa3s} ὁ^{danp} ὀθόνιον^{nnp} κεῖται^{vppnanp} μόνος^{aanpn} καί^c ἀπερχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxams} θαυμάζω^{vppanms} ὁ^{dans} γίνονται^{vpxaans}. **v.13** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} δύο^{tn} ἐκ^p αὐτὸς^{tpgmp} εἰμι^{v1ix3p} πορεύομαι^{vppnnmp} ἐν^p αὐτὸς^{tpdfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} εἰς^p κώμῃ^{nafs} ἀπέχω^{vppaafs} στάδιος^{nnp} ἑξήκοντα^{tn} ἀπὸ^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} ὅς^{rrdfs} ὄνομα^{nnns} Ἑμμαούς^{tp}. **v.14** καί^c αὐτὸς^{tpnmp} ὁμιλέω^{v1aa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} περὶ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dngnp} συμβαίνω^{vpxagnp} οὗτος^{rdngnp}.

ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας
 συνεπορεύετο αὐτοῖς. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ 16
 μὴ ἐπιγινῶναι αὐτόν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς Τίνες οἱ λόγοι 17
 οὔτοι οὕς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καὶ ἐστὲ
 σκυθρωποί. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἰς ᾧ ὄνομα Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς 18
 αὐτόν Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ
 γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. καὶ εἶπεν αὐτοῖς 19
 Ποῖα οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο
 ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ
 καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. ὅπως τε παρέδωκεν αὐτόν οἱ ἄρχιερεῖς 20
 καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐ-
 τόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι 21
 τὸν Ἰσραὴλ, ἀλλὰ γε σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν
 ἄγει σήμερον, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες 22
 ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὀρθριαὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον.
 καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν 23
 ἀγγέλων ἑωρακεῖναι οἱ λέγουσιν αὐτόν ζῆν. καὶ ἀπηλθόν τι- 24
 νες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ εὗρον οὕτως καθὼς καὶ
 αἱ γυναῖκες εἶπον αὐτόν δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς 25
 αὐτοὺς Ὡς ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεῦειν ἐπὶ
 πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφηταί, οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν 26

v.15 καί^c γίνονται^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ὁμιλέω^{vnpa} αὐτὸς^{rpamp} καί^c συζητεῖν^{vnpa} καί^c
 αὐτὸς^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγγί^{vnpa} συμπορεύομαι^{viin3s} αὐτὸς^{rpdmr}. **v.16** ὁ^{dnmp}
 δε^c ὀφθαλμός^{nnmp} αὐτὸς^{rpmp} κρατέω^{viip3p} ὁ^{dgms} μὴ^{xo} ἐπιγινώσκω^{vnaa} αὐτὸς^{rpams}.
v.17 λέγω^{vnaa3s} δε^c πρὸς^p αὐτὸς^{rpamp} τίς^{rqnmr} ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} οὗτος^{rdnmp} ὅς^{rramp}
 ἀντιβάλλω^{vpa2p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} περιπατέω^{vppanmp} καί^c εἰμι^{viix2p} σκυθρωπός^{anmp}.
v.18 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δε^c ὁ^{dnms} εἰς^{nnms} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnms} Κλεοπᾶς^{nnms} λέγω^{vnaa3s} πρὸς^p
 αὐτὸς^{rpams} σύ^{trpn-s} μόνος^{anmsn} παροικέω^{vpa2s} ἐν^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{vnaa2s} ὁ^{danp}
 γίνονται^{vpadanp} ἐν^p αὐτὸς^{rpdfs} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rdpdf}. **v.19** καί^c λέγω^{vnaa3s} αὐτὸς^{rpdmr}
 ποῖος^{rqnfs} ὁ^{dnmp} δε^c λέγω^{vnaa3p} αὐτὸς^{rpams} ὁ^{danp} περὶ^p Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} Ναζωραῖος^{ngms}
 ὅς^{rrnms} γίνονται^{viad3s} ἀνὴρ^{nnms} προφήτης^{nnms} δυνατός^{anmsn} ἐν^p ἔργον^{ndns} καί^c λόγος^{ndms}
 ἐναντίον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c πᾶς^{agmsn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms}. **v.20** ὅπως^{bo} τέ^{xo} παραδιδῶμι^{vnaa3p}
 αὐτὸς^{rpams} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} ἐγώ^{trp-p} εἰς^p κρίμα^{nans} θανάτος^{ngms}
 καί^c σταυρόω^{vnaa3p} αὐτὸς^{rpams}. **v.21** ἐγώ^{trpn-p} δε^c ἐλπίζω^{vna1p} ὅτι^c αὐτὸς^{trpms} εἰμι^{viix3s} ὁ^{dnms}
 μέλλω^{vppanms} λυτρόω^{vnpmp} ὁ^{dams} Ἰσραὴλ^{tp} ἀλλά^c γέ^{xo} σὺν^p πᾶς^{adnnp} οὗτος^{rdnnp} τρίτος^{aafsn}
 οὗτος^{rdafs} ἡμέρα^{nafs} ἄγω^{vpa3s} σήμερον^{bo} ἀπὸ^p ὅς^{trgms} οὗτος^{rdnnp} γίνονται^{viad3s}. **v.22** ἀλλά^c
 καί^c γυνή^{nnfp} τι-σρινφι^{εκp} ἐγώ^{trp-p} ἐξίστημι^{vnaa3p} ἐγώ^{trp-p} γίνονται^{vpadnfp} ὀρθρινός^{anfpn} ἐπὶ^p
 ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans}. **v.23** καί^c μὴ^{xo} εὐρίσκω^{vpaanfp} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} αὐτὸς^{trpms} ἔρχομαι^{vnaa3p}
 λέγω^{vppanfp} καί^c ὀπτασία^{nafs} ἀγγελος^{ngmp} ὁράω^{vnaa} ὅς^{rrnmp} λέγω^{vpa3p} αὐτὸς^{rpams} ζῶω^{vnpa}.
v.24 καί^c ἀπερχομαι^{vnaa3p} τι-σρινφι^{ὁdgmp} σὺν^p ἐγώ^{trpd-p} ἐπὶ^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c
 εὐρίσκω^{vnaa3p} οὕτω^{bo} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dnfp} γυνή^{nnfp} λέγω^{vnaa3p} αὐτὸς^{rpams} δε^c οὐ^{xo} ὁράω^{vnaa3p}.
v.25 καί^c αὐτὸς^{rpams} λέγω^{vnaa3s} πρὸς^p αὐτὸς^{rpamp} ὡⁱ ἀνόητος^{anmpn} καί^c βραδύς^{anmpn} ὁ^{ddfs}
 καρδία^{ndfs} ὁ^{dgms} πιστεύω^{vnpa} ἐπὶ^p πᾶς^{adnnp} ὅς^{rrdnp} λαλέω^{vnaa3p} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp}.

27 Χριστόν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ. καὶ ἄρξάμενος ἀ-
 28 πὸ Μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διηρμήνευεν αὐτοῖς
 29 ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν
 30 κώμην οὗ ἔπορεύοντο καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πο-
 31 ρεύεσθαι. καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες Μεῖνον μεθ' ἡμῶν
 32 ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα καὶ εἰσῆλθεν τοῦ
 33 μεῖναι σὺν αὐτοῖς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ'
 34 αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς,
 35 αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν, καὶ
 36 αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους
 37 Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν ὥς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ
 38 ὁδῷ καὶ ὥς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς. καὶ ἀναστάντες αὐτῇ
 39 τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εὗρον συνηθροισμέ-
 40 νους τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς. λέγοντας ὅτι ἡγέρθη ὁ
 41 κύριος ὄντως καὶ ὤφθη Σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ
 42 ὁδῷ καὶ ὥς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. Ταῦτα δὲ
 43 αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέ-
 44 γει αὐτοῖς Εἰρήνη ὑμῖν. πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι
 45 ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί τεταραγμένοι ἐ-
 46 στέ καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.
 47 ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι αὐτός, ἐγὼ εἰμι

v.26 οὐχί^{xo} οὐτος^{rdanp} δεῖ^{vliq3s} πάσχω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{nam} καί^c εἰσερχομαι^{vnaa}
 εἰς^p ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.27** καί^c ἄρχω^{vpannms} ἀπὸ^p Μωϋσῆς^{ngms} καί^c
 ἀπὸ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgm} προφητῆς^{ngmp} διερμηνεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐν^p πᾶς^{dfpn} ὁ^d
 γραφή^{ndfp} ὁ^d danp περὶ^p ἑαυτοῦ^{txgms}. **v.28** καί^c ἐγγίζω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} ὅς^{bo}
 πορεύομαι^{viin3p} καί^c αὐτός^{rpnms} προσποιέω^{viim3s} πόρρω^{bo} πορεύομαι^{vnpn}. **v.29** καί^c
 παραβιάζομαι^{viad3p} αὐτός^{rgrams} λέγω^{vppanmp} μένω^{vdaa2s} μετὰ^p ἐγὼ^{rpg-p} ὅτι^c πρὸς^p ἑσπέρα^{nafs}
 εἰμί^{viix3s} καί^c κλίνω^{vixa3s} ὁ^d nafs ἡμέρα^{nnfs} καί^c εἰσερχομαι^{vnaa3s} ὁ^d gms μένω^{vnaa} σὺν^p
 αὐτός^{rpdmp}. **v.30** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} κατακλίνω^{vnap} αὐτός^{rgrams} μετὰ^p αὐτός^{rpgmp}
 λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dams} ἄρτος^{nam} εὐλογέω^{viaa3s} καί^c κλάω^{vpaanms} ἐπιδίδωμι^{viia3s} αὐτός^{rpdmp}.
v.31 αὐτός^{rpgmp} δέ^c διανοίγω^{viap3p} ὁ^d nmp ὀφθαλμός^{nnmp} καί^c ἐπιγινώσκω^{viaa3p} αὐτός^{rgrams}
 καί^c αὐτός^{rpnms} ἄφαντος^{anmsn} γίνομαι^{viad3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rpgmp}. **v.32** καί^c λέγω^{viaa3p}
 πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} οὐχί^{xo} ὁ^d nfs καρδία^{nnfs} ἐγὼ^{rpg-p} καί^c ὡς^{viix3s} ἐν^p ἐγὼ^{rpd-p}
 ὥς^{bo} λαλέω^{via3s} ἐγὼ^{rpd-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} καί^c ὥς^{bo} διανοίγω^{vnaa3s} ἐγὼ^{rpd-p} ὁ^d dp
 γραφή^{nafp}. **v.33** καί^c ἀνίστημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^p
 Ἱερουσαλὴμ^{tp} καί^c εὐρίσκω^{viaa3p} συναθροίζω^{vpxpamp} ὁ^d amp ἑνδεκα^{tn} καί^c ὁ^d amp σὺν^p
 αὐτός^{rpdmp}. **v.34** λέγω^{vppaamp} ὅτι^c ἐγείρω^{viap3s} ὁ^d nms κύριος^{nnms} ὄντως^{bo} καί^c ὁ^d rap^{3s}
 Σίμων^{ndms}. **v.35** καί^c αὐτός^{rpnmp} ἐξηγέομαι^{viin3p} ὁ^d danp ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} καί^c ὥς^{bo}
 γινώσκω^{viap3s} αὐτός^{rpdmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} κλάσις^{ndfs} ὁ^d gms ἄρτος^{ngms}. **v.36** οὐτος^{rdanp} δέ^c
 αὐτός^{rpgmp} λαλέω^{vppagmp} αὐτός^{rpnms} ὁ^d nms Ἰησοῦς^{nnms} ἰσχυρίσθαι^{vnaa3s} ἐν^p μέσῳ^{admsn} αὐτός^{rpgmp}
 καί^c λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} εἰρήνη^{nnfs} σύ^{rpd-p}. **v.37** ποτέ^{vppanmp} δέ^c καί^c ἔμφοδος^{anmpn}
 γίνομαι^{vpadnmp} δοκέω^{viaa3p} πνεῦμα^{nans} θεωρέω^{vnpa}. **v.38** καί^c λέγω^{vnaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rgrams}
 τὰ^p παρὰ^{vpxpmp} εἰμί^{viix2p} καί^c διὰ^{txis} τοῦ^{xo} διαλογισμός^{nnmp} ἀναβαίνω^{viia3p} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp}
 σύ^{rpg-p}.

ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὁστέα οὐκ ἔχει
καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς 40
τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς 41
χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς Ἐχετε τι βρώσιμον ἐν-
θάδε. οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπποῦ μέρος, καὶ ἀπὸ με- 42
λισσίου κηρίου. καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. Εἶπεν δὲ 43, 44
αὐτοῖς Οὔτοι οἱ λόγοι οὗς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὦν σὺν ὑμῖν
ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως
καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν αὐτῶν 45
τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Οὕτως 46
γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ
νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ 47
μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἀρξάμενον
ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ὑμεῖς δὲ ἔστε μάρτυρες τούτων. καὶ ἰδοὺ 48, 49
ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς, ὑμεῖς
δὲ καθίσαιτε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύνα-
μιν ἐξ ὕψους. Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἕξω ἕως εἰς Βηθανίαν καὶ 50
ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐγένετο ἐν 51
τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς
τὸν οὐρανόν. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν 52

v.39 ὁράω^{vdaa2p} ὁδαφ^o χεῖρ^{nafr} ἐγώ^{rgp-s} καί^c ὁδαμ^o πούς^{namp} ἐγώ^{rgp-s} ὅτι^c αὐτός^{rgnms}
ἐγώ^{rgn-s} εἰμι^{vipx1s} ψηλαφάω^{vdaa2p} ἐγώ^{rga-s} καί^c ὁράω^{vdaa2p} ὅτι^c πνεῦμα^{nnms} σάρς^{znafs}
καί^c ὁστέον^{namp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} καθὼς^{bo} ἐγώ^{rga-s} θεωρέω^{vipa2p} ἔχω^{vppaams}. **v.40** καί^c
οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaanms} ἐπιδείκνυμι^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp} ὁδαφ^o χεῖρ^{nafr} καί^c ὁδαμ^o πούς^{namp}.
v.41 ἔτι^{bo} δέ^c ἀπιστέω^{vppagmp} αὐτός^{rggmp} ἀπὸ^p ὁδ^{gfs} χαρά^{ngfs} καί^c θαυμάζω^{vppagmp} λέγω^{viaa3s}
αὐτός^{rgdmp} ἔχω^{vipa2p} τι-οριανσ βρώσιμος^{aansn} ἐνθάδε^{bo}. **v.42** ὁδ^{nmmp} δέ^c ἐπιδίδωμι^{viaa3p}
αὐτός^{rgdms} ἰχθύς^{ngms} ὀπίς^{agsn} μέρος^{nans} καί^c ἀπὸ^p μελίσσιος^{agnsn} κηρίον^{ngns}. **v.43** καί^c
λαμβάνω^{vpaanms} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rggmp} ἐσθίω^{viaa3s}. **v.44** λέγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rgdmp}
οὗτος^{rdnmp} ὁδ^{nmmp} λόγος^{nnmp} ὅς^{rgamp} λαλέω^{viaa1s} πρὸς^p σὺ^{rga-p} ἔτι^{bo} εἰμι^{vppxnmms} σὺν^p
σὺ^{rgd-p} ὅτι^c δεῖ^{vipq3s} πληρῶ^{vnap} πᾶς^{aanpn} ὁδαμ^o γράφω^{vpxanp} ἐν^p ὁδ^{dmms} νόμος^{ndms}
Μωϋσῆς^{ngms} καί^c προφήτης^{ndmp} καί^c ψαλμός^{ndmp} περὶ^p ἐγώ^{rgp-s}. **v.45** τότε^{bo} διανοίγω^{viaa3s}
αὐτός^{rggmp} ὁδαμ^o νοῦς^{nams} ὁδ^{gms} συνιημι^{vnpa} ὁδαφ^o γραφῇ^{nafr}. **v.46** καί^c λέγω^{viaa3s}
αὐτός^{rgdmp} ὅτι^c οὕτω^{bo} γράφω^{vixp3s} καί^c οὕτω^{bo} δεῖ^{viiq3s} πάσχω^{vnaa} ὁδαμ^o Χριστός^{nams}
καί^c ἀνίστημι^{vnaa} ἐκ^p νεκρὸς^{agmpn} ὁδ^{dis} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.47** καί^c κηρύσσω^{vnap}
ἐπὶ^p ὁδ^{dmms} ὄνομα^{ndms} αὐτός^{rgpms} μετάνοια^{nafs} καί^c ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp} εἰς^p πᾶς^{aanpn}
ὁδαμ^o ἔθνος^{namp} ἄρχω^{vpanms} ἀπὸ^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.48** σὺ^{rgn-p} δέ^c εἰμι^{vipx2p} μάρτυς^{nnmp}
οὗτος^{rdgnp}. **v.49** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγώ^{rgn-s} ἀποστέλλω^{vipa1s} ὁδα^{fs} ἐπαγγελία^{nafs} ὁδ^{gms}
πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-s} ἐπὶ^p σὺ^{rga-p} σὺ^{rgn-p} δέ^c καθίζω^{vdaa2p} ἐν^p ὁδ^{dis} πόλις^{ndfs} Ἱερουσαλήμ^{tp}
ἕως^c ὅς^{bo} ἐνδύω^{vsam2p} δύναμις^{nafs} ἐκ^p ὕψος^{ngns}. **v.50** ἐξάγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rgpmp} ἔξω^{bo}
ἕως^c εἰς^p Βηθανία^{nafs} καί^c ἐπαίρω^{vpaanms} ὁδαφ^o χεῖρ^{nafr} αὐτός^{rgpms} εὐλογέω^{viaa3s} αὐτός^{rgpmp}.
v.51 καί^c γίνομαι^{viaad3s} ἐν^p ὁδ^{dmms} εὐλογέω^{vnpa} αὐτός^{rgpms} αὐτός^{rgpmp} διόστημι^{viaa3s} ἀπὸ^p
αὐτός^{rggmp} καί^c ἀναφέρω^{viiip3s} εἰς^p ὁδαμ^o οὐρανός^{nams}.

53 εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. καὶ ἦσαν διαπαντός ἐν
τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν θεόν Ἀμήν.

---

v.52 καί^c αὐτός^{trnmpr} προσκυνέω^{vpaanmp} αὐτός^{trams} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{trp}
μετά^p χαρά^{ngfs} μέγας^{agfsn}. **v.53** καί^c εἰμί^{vlix3p} διά[&]πᾶς^{bo} ἐν^p ὃ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} αἰνέω^{vppanmp}
καί^c εὐλογέω^{vppanmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀμήνth.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν καὶ θεὸς **1**
ἦν ὁ λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ **2, 3**
ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. ἐν αὐτῷ **4**
ζωὴ ἦν καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ **5**
σκοτίᾳ φαίνει καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄν- **6**
θρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης, οὗτος **7**
ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός ἵνα πάντες
πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς ἀλλ' ἵνα μαρ- **8**
τυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν ὃ φωτίζει **9**
πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν **10**
καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.
εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ **11, 12**
ἔλαβον αὐτόν ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι τοῖς
πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ **13**
θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐ-
γεννήθησαν. Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν **14**
καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ
πατρός πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ πε- **15**
ρὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων Οὗτος ἦν ὃν εἶπον Ὁ ὀπίσω μου

1. v.1 ἐν^p ἀρχῇ^{ndfs} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰμι^{vix3s} πρὸς^p ὁ^{dams}
θεός^{nams} καί^c θεός^{nnms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms}. **v.2** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ἀρχῇ^{ndfs}
πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.3** πᾶς^{anmnp} διὰ^p αὐτός^{rgms} γίνονται^{viad3s} καί^c χωρὶς^{bo} αὐτός^{rgms}
γίνονται^{viad3s} οὐδέ^{bo} εἰς^{nnms} ὅς^{rttns} γίνονται^{vixa3s}. **v.4** ἐν^p αὐτός^{rgms} ζωὴ^{nnfs} εἰμι^{vix3s}
καί^c ὁ^{dnfs} ζωὴ^{nnfs} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} ὁ^{dgmnp} ἄνθρωπος^{ngmnp}. **v.5** καί^c ὁ^{dnms} φῶς^{nnms}
ἐν^p ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} φαίνει^{vipa3s} καί^c ὁ^{dnfs} σκοτία^{nnfs} αὐτός^{rgms} οὐ^{xo} καταλαμβάνει^{viaa3s}.
v.6 γίνονται^{viad3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἀποστέλλω^{vpxpnnms} παρὰ^p θεός^{ngms} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rgdms}
Ἰωάννης^{nnms}. **v.7** οὗτος^{rdnms} ἐρχομαι^{viaa3s} εἰς^p μαρτυρίαν^{nafs} ἵνα^c μαρτυρέω^{vsaa3s} περὶ^p
ὁ^{dgnms} φῶς^{ngms} ἵνα^c πᾶς^{anmnp} πιστεύω^{vsaa3p} διὰ^p αὐτός^{rgms}. **v.8** οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} ἐκεῖνος^{rdnms}
ὁ^{dnms} φῶς^{ngms} ἀλλὰ^c ἵνα^c μαρτυρέω^{vsaa3s} περὶ^p ὁ^{dgnms} φῶς^{ngms}. **v.9** εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms}
φῶς^{ngms} ὁ^{dnms} ἀληθινός^{anmsn} ὅς^{rttns} φωτίζω^{vipa3s} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ἐρχομαι^{vrrpnnms}
εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.10** ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} εἰμι^{vix3s} καί^c ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} διὰ^p
αὐτός^{rgms} γίνονται^{viad3s} καί^c ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} αὐτός^{rgms} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3s}. **v.11** εἰς^p
ὁ^{damp} ἴδιος^{aanrp} ἐρχομαι^{viaa3s} καί^c ὁ^{dmp} ἴδιος^{anmnp} αὐτός^{rgms} οὐ^{xo} παραλαμβάνω^{viaa3p}.
v.12 ὅσος^{rcnmp} δε^c λαμβάνω^{viaa3p} αὐτός^{rgms} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp} ἐξουσία^{nafs} τέκνον^{nnmp}
θεός^{ngms} γίνονται^{viad} ὁ^{dmp} πιστεύω^{vrrpadmp} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rgms}. **v.13** ὅς^{rttnmp}
οὐ^{xo} ἐκ^p αἵμα^{ngnp} οὐδέ^{bo} ἐκ^p θέλημα^{ngms} σὰρξ^{ngfs} οὐδέ^{bo} ἐκ^p θέλημα^{ngms} ἀνὴρ^{ngms} ἀλλὰ^c ἐκ^p
θεός^{ngms} γεννάω^{viap3p}. **v.14** καί^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} σὰρξ^{nnfs} γίνονται^{viad3s} καί^c σκηνόω^{viaa3s}
ἐν^p ἐγώ^{rpdp} καί^c θεάομαι^{viad1p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rgms} δόξα^{nafs} ὡς^{bo} μονογενής^{agmsn} παρὰ^p
πατὴρ^{ngms} πλήρης^{anfsn} χάρις^{ngfs} καί^c ἀλήθεια^{ngfs}.

- 16 ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου ἦν. καὶ ἐκ
 τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ
 17 χάριτος, ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια
 18 διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε, ὁ
 μονογενὴς υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγή-
 19 σατο. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου ὅτε ἀπέστειλαν
 οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας ἵνα ἐρωτήσω-
 20 σιν αὐτὸν Σὺ τίς εἶ. καὶ ὠμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο καὶ
 21 ὠμολόγησεν ὅτι οὐκ εἰμὶ Ἐγὼ ὁ Χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐ-
 τὸν Τί οὖν Ἠλίας εἶ Σὺ καὶ λέγει Οὐκ εἰμὶ Ὁ προφήτης εἶ σὺ
 22 καὶ ἀπεκρίθη Οὐ. εἶπον οὖν αὐτῷ Τίς εἶ ἵνα ἀποκρισιν δῶμεν
 23 τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς, τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ. ἔφη Ἐγὼ φωνὴ
 βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου καθὼς εἶπεν
 24 Ἡσαΐας ὁ προφήτης. Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρι-
 25 σαίων. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ Τί οὖν βαπτίζεις
 26 εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστός οὔτε Ἠλίας οὔτε ὁ προφήτης. ἀπε-
 κρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι, μέσος
 27 δὲ ὑμῶν ἔστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω
 μου ἐρχόμενος ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ ἔγὼ οὐκ εἰμὶ
 28 ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. Ταῦτα ἐν

v.15 Ἰωάννης^{nnms} μαρτυρῶ^{vipa3s} περὶ^p αὐτός^{rgms} καί^c κράζω^{vixa3s} λέγων^{vppnms} οὗτος^{rdnms} εἰμὶ^{vix3s} ὅς^{rrams} λέγω^{vialas} ὁ^{dnms} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rgs} ἔρχομαι^{vppnms} ἔμπροσθεν^p ἐγὼ^{rgs} γίνομαι^{vixa3s} ὅτι^c πρῶτος^{anmsn} ἐγὼ^{rgs} εἰμὶ^{vix3s}. **v.16** καί^c ἐκ^p ὁ^{dgnms} πληρῶμα^{ngns} αὐτός^{rgms} ἐγὼ^{rgn-p} πᾶς^{anmpn} λαμβάνω^{vialp} καί^c χάρις^{nafs} ἀντὶ^p χάρις^{ngfs}. **v.17** ὅτι^c ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} διὰ^p Μωϋσῆς^{ngms} διδῶμι^{viap3s} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} γίνονται^{vial3s}. **v.18** θεός^{nams} οὐδεὶς^{anfsn} ὁράω^{vixa3s} πώποτε^{bo} ὁ^{dnms} μονογενὴς^{anmsn} υἱός^{nnms} ὁ^{dnms} εἰμὶ^{vppxms} εἰς^p ὁ^{dams} κόλπος^{nams} ὁ^{dgnms} πατὴρ^{ngms} ἐκεῖνος^{rdnms} ἐξηγέομαι^{viad3s}. **v.19** καί^c οὗτος^{rdnfs} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nfs} ὁ^{dgnms} Ἰωάννης^{ngms} ὅτε^{bo} ἀποστέλλω^{viala3p} ὁ^{dnpmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἐκ^p Ἱεροσολύμα^{ngnp} ἱερεὺς^{namp} καί^c Λευίτης^{namp} ἵνα^c ἐρωτάω^{vsaa3p} αὐτός^{rgams} σύ^{rgn-s} τίς^{rgnms} εἰμὶ^{vixp2s}. **v.20** καί^c ὁ^{dnms} ὁμολογέω^{viala3s} καί^c οὐ^{xo} ἀρνεομαι^{viad3s} καί^c ὁ^{dnms} ὁμολογέω^{viala3s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp1s} ἐγὼ^{rgn-s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}. **v.21** καί^c ἐρωτάω^{viala3p} αὐτός^{rgams} τίς^{rgnms} οὗν^c Ἠλίας^{nnms} εἰμὶ^{vixp2s} σύ^{rgn-s} καί^c λέγω^{vipa3s} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp1s} ὁ^{dnms} προφήτης^{nnms} εἰμὶ^{vixp2s} σύ^{rgn-s} καί^c ἀποκρίνομαι^{viad3s} οὐ^{xo}. **v.22** λέγω^{viala3p} οὗν^c αὐτός^{rgdms} τίς^{rgnms} εἰμὶ^{vixp2s} ἵνα^c ἀποκρισῶ^{nafs} διδῶμι^{vsaa1p} ὁ^{dnpmp} πέμψω^{vpaadnp} ἐγὼ^{rga-p} τίς^{rgnms} λέγω^{vipa2s} περὶ^p σεαυτοῦ^{rgxms}. **v.23** φημι^{vix3s} ἐγὼ^{rgn-s} φωνὴ^{nnfs} βοᾶ^{vppags} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} εὐθύνα^{vdaa2p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} κυρίου^{ngms} καθὼς^{bo} λέγω^{viala3s} Ἡσαΐας^{nnms} ὁ^{dnms} προφήτης^{nnms}. **v.24** καί^c ὁ^{dnpmp} ἀποστέλλω^{vpxrnpmp} εἰμὶ^{vix3p} ἐκ^p ὁ^{dgnmp} Φαρισαῖος^{ngmp}. **v.25** καί^c ἐρωτάω^{viala3p} αὐτός^{rgams} καί^c λέγω^{viala3p} αὐτός^{rgdms} τίς^{rgnms} οὗν^c βαπτίζω^{vipa2s} εἰ^{qo} σύ^{rgn-s} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} οὔτε^c Ἠλίας^{nnms} οὔτε^c ὁ^{dnms} προφήτης^{nnms}. **v.26** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} λέγων^{vppnms} ἐγὼ^{rgn-s} βαπτίζω^{vipals} ἐν^p ὕδωρ^{ndns} μέσος^{anmsn} δέ^c σύ^{rgp-s} ἴσθημι^{vixa3s} ὅς^{rrams} σύ^{rgn-p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}. **v.27** αὐτός^{rgnms} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnms} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rgs} ἔρχομαι^{vppnms} ὁ^{dnms} ἔμπροσθεν^p ἐγὼ^{rgs} γίνομαι^{vixa3s} ὅς^{rgms} ἐγὼ^{rgn-s} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp1s} ἄξιος^{anmsn} ἵνα^c λύω^{vsaa1s} αὐτός^{rgms} ὁ^{dams} ἱμάς^{nams} ὁ^{dgnms} ὑπόδημα^{ngns}.

Βηθαβαρά ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὅπου ἦν Ἰωάννης βα-
πτίζων. Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον 29
πρὸς αὐτόν καὶ λέγει Ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ θεοῦ ὁ αἶρων τὴν ἁμαρ-
τίαν τοῦ κόσμου. οὗτός ἐστιν περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον Ὅπισω μου 30
ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου ἦν.
κἀγὼ οὐκ ᾔδην αὐτόν ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο 31
ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης 32
λέγων ὅτι Τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὥσει περιστερὰν ἐξ
οὐρανοῦ καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. κἀγὼ οὐκ ᾔδην αὐτόν ἀλλ' 33
ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἐφ' ὃν ἂν
ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν οὗτός ἐστιν ὁ 34
βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ. κἀγὼ ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα 34
ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει 35
ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. καὶ ἐμβλέψας τῷ 36
Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει Ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ θεοῦ. καὶ ἤκουσαν 37
αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ.
στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας 38
λέγει αὐτοῖς Τί ζητεῖτε οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Παῖθι ὃ λέγεται ἐρ-
μηνευόμενον, Διδάσκαλε ποῦ μένεις. λέγει αὐτοῖς Ἔρχεσθε 39
καὶ ἴδετε. ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν

v.28 οὗτος^{rdnnp} ἐν^p Βηθαβαρά^{ndfs} γίνονται^{viad3s} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} ὅπου^{bo} εἰμι^{viix3s}
Ἰωάννης^{nnms} βαπτίζω^{vppanms}. **v.29** ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} βλέπω^{vipa3s} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dam}
Ἰησοῦς^{nams} ἐρχομαι^{vppnams} πρὸς^p αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{vipa3s} ἴδεⁱ ὁ^{dnms} ἄμνός^{nnms} ὁ^{dgms}
θεός^{ngms} ὁ^{dnms} αἶρων^{vppanms} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}. **v.30** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{viix3s}
περί^p ὃς^{rgms} ἐγὼ^{rpn-s} λέγω^{viala1s} ὅπισω^{bo} ἐγὼ^{rgp-s} ἐρχομαι^{vipn3s} ἀνὴρ^{nnms} ὃς^{rtms} ἔμπροσθεν^v
ἐγὼ^{rgp-s} γίνομαι^{vixa3s} ὅτι^c πρῶτος^{anmsn} ἐγὼ^{rgp-s} εἰμι^{viix3s}. **v.31** κἀγὼ^{rpn-s} οὐ^{xo} οἶδα^{viya1s}
αὐτός^{rpams} ἀλλὰ^c ἵνα^c φανερόω^{vsap3s} ὁ^{ddms} Ἰσραὴλ^{tp} διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐρχομαι^{viala1s} ἐγὼ^{rpn-s}
ἐν^p ὁ^{ddns} ὕδωρ^{ndns} βαπτίζω^{vppanms}. **v.32** καί^c μαρτυρέω^{viala3s} Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{vppanms}
ὅτι^c θεάομαι^{viix1s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} καταβαίνω^{vppaans} ὥσει^{bo} περιστέρα^{nafs} ἐκ^p οὐρανό^{ngms}
καί^c μένω^{viala3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams}. **v.33** κἀγὼ^{rpn-s} οὐ^{xo} οἶδα^{viya1s} αὐτός^{rpams} ἀλλὰ^c ὁ^{dnms}
πέμπω^{vppaans} ἐγὼ^{rgp-s} βαπτίζω^{vtpa} ἐν^p ὕδωρ^{ndns} ἐκεῖνος^{rdnms} ἐγὼ^{rgp-d} λέγω^{viala3s} ἐπὶ^p
ὃς^{rpams} ἂν^{xo} ὁράω^{vaa2s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} καταβαίνω^{vppaans} καί^c μένω^{vppaans} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams}
οὗτος^{rdnms} εἰμι^{viix3s} ὁ^{dnms} βαπτίζω^{vppanms} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἁγίως^{adnsn}. **v.34** κἀγὼ^{rpn-s}
ὁράω^{viya1s} καί^c μαρτυρέω^{viya1s} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{viix3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.
v.35 ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} πάλιν^{bo} ἴσθημι^{viya3s} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgmp} μαθητῆς^{ngmp}
αὐτός^{rgpms} δύο^{tn}. **v.36** καί^c ἐμβλέπω^{ndms} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} περιπατέω^{vppadms} λέγω^{vipa3s}
ἴδεⁱ ὁ^{dnms} ἄμνός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.37** καί^c ἀκούω^{viala3p} αὐτός^{rgpms} ὁ^{dnmp} δύο^{tn}
μαθητῆς^{nnmp} λαλέω^{vppagms} καί^c ἀκολουθέω^{viala3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.38** στρέφω^{vppanms} δε^c
ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c θεάομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} ἀκολουθέω^{vppaamp} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgpndp}
τίς^{rqans} ζητέω^{vipa2p} ὁ^{dnmp} δε^c λέγω^{viala3p} αὐτός^{rgpms} ῥαββίth ὃς^{rtms} λέγω^{vipp3s} ἐρμηνεύω^{vppnms}
διδάσκαλος^{nvms} ποῦ^{xo} μένω^{vipa2s}.

- 40 τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὥρα δέ ἦν ὡς δεκάτη. Ἦν Ἀνδρέας ὁ
 41 ἄδελφός Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ
 42 Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ, εὕρισκει οὗτος πρῶτος
 τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμονα καὶ λέγει αὐτῷ Εὐρήκαμεν τὸν
 43 Μεσσίαν ὃ ἐστιν μεθερμηνευόμενον ὃ Χριστός, καὶ ἤγαγεν αὐ-
 τὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Σὺ εἶ
 Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.
 44 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ
 45 εὕρισκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ Ἀκολουθεῖ μοι. ἦν δὲ ὁ
 Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.
 46 εὕρισκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ Ὁν ἔγραψεν
 Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφηταὶ εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν
 47 τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ Ἐκ
 Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι λέγει αὐτῷ Φίλιππος Ἐρχου
 48 καὶ ἴδε. εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν
 καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ
 49 ἔστιν. λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ Πόθεν με γινώσκεις ἀπεκρίθη
 ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα
 ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδὸν σε. ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐ-
 τῷ Ραββὶ σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

v.39 λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ἐρχομαι^{vdpn2p} καί^c ὁράω^{vdaa2p} ἐρχομαι^{v1aa3p} καί^c ὁράω^{v1aa3p} ποῦ^{xo} μένω^{v1pa3s} καί^c παρὰ^p αὐτός^{rpdm} μένω^{v1aa3p} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs} ὥρα^{nnfs} δέ^c εἰμὶ^{v1ix3s} ὡς^{bo} δέκατος^{nnfs}. **v.40** εἰμὶ^{v1ix3s} Ἀνδρέας^{nnms} ὁ^{dnnms} ἀδελφός^{nnms} Σίμων^{ngms} Πέτρος^{ngms} εἷς^{nnms} ἐκ^p δύο^{tn} ὁ^{dgm} ἀκούω^{vpaagmp} παρὰ^p Ἰωάννης^{ngms} καί^c ἀκολουθεῖ^{vpaagmp} αὐτός^{rpdm}. **v.41** εὕρισκο^{v1pa3s} οὗτος^{rdnms} πρῶτος^{admsn} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn} Σίμων^{nam} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} εὕρισκο^{v1a1p} ὁ^{dams} Μεσσίας^{nam} ὅς^{rtms} εἰμὶ^{v1px3s} μεθερμηνεύω^{vppnnms} ὁ^{dnnms} Χριστός^{nnms}. **v.42** καί^c ἄγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} ἐμβλέπω^{vpaanms} δέ^c αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nam} λέγω^{v1aa3s} σύ^{rp-n} εἰμὶ^{v1px2s} Σίμων^{nnms} ὁ^{dnnms} υἱὸς^{nnms} Ἰωνᾶς^{nnms} σύ^{rp-n} καλέω^{v1p2s} Κηφᾶς^{nnms} ὅς^{rtms} ἐρμηνεύω^{v1pp3s} Πέτρος^{nnms}. **v.43** ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} θέλω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐξερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} καί^c εὕρισκο^{v1pa3s} Φίλιππος^{nam} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ἀκολουθεῖ^{vdpa2s} ἐγώ^{rp-d}. **v.44** εἰμὶ^{v1ix3s} δε^c ὁ^{dnnms} Φίλιππος^{nnms} ἀπὸ^p Βηθσαϊδᾶ^{tp} ἐκ^p ὁ^{dafs} πόλις^{ngfs} Ἀνδρέας^{ngms} καί^c Πέτρος^{ngms}. **v.45** εὕρισκο^{v1pa3s} Φίλιππος^{nnms} ὁ^{dams} Ναθαναὴλ^{tp} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ὅς^{rtams} γράφω^{v1aa3s} Μωσῆς^{nnms} ἐν^p ὁ^{dams} νόμος^{nnms} καί^c ὁ^{dnnms} προφήτης^{nnmp} εὕρισκο^{v1a1p} Ἰησοῦς^{nam} ὁ^{dams} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tp} ἀπὸ^p Ναζαρέτ^{tp}. **v.46** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} Ναθαναὴλ^{tp} ἐκ^p Ναζαρέτ^{tp} δύναμαι^{v1pn3s} τι-σχηνοῦ^{anmsn} ἀγαθός^{nnms} εἰμὶ^{v1npx} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} Φίλιππος^{nnms} ἐρχομαι^{v1pn2s} καί^c ὁράω^{vdaa2s}. **v.47** ὁράω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dams} Ναθαναὴλ^{tp} ἐρχομαι^{v1ppnams} πρὸς^p αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{v1pa3s} περὶ^p αὐτός^{rpams} ἴδε¹ ἀληθῶς^{bo} Ἰσραηλίτης^{nnms} ἐν^p ὅς^{rtams} δόλος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s}. **v.48** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} Ναθαναὴλ^{tp} πῶθεν^{bo} ἐγώ^{tpa-s} γινώσκω^{v1pa2s} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} πρό^p ὁ^{dams} σύ^{tpa-s} Φίλιππος^{nam} φωνάω^{vnaa} εἰμὶ^{v1ppxams} ὑπὸ^p ὁ^{dafs} συκῆ^{nafs} ὁράω^{v1a1s} σύ^{tpa-s}. **v.49** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} Ναθαναὴλ^{tp} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ραββὶth σύ^{rp-n} εἰμὶ^{v1px2s} ὁ^{dnnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dams} θεός^{ngms} σύ^{rp-n} εἰμὶ^{v1px2s} ὁ^{dnnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dams} Ἰσραὴλ^{tp}.

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὅτι εἵπόν σοι εἰδόν σε ὑπο- 50
κάτω τῆς συκῆς πιστεύεις μείζω τούτων ὄψει. καὶ λέγει αὐτῷ 51
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωρότα
καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας
ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας **2**
καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ, ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ 2
μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ 3
μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν Οἶνον οὐκ ἔχουσιν. λέγει αὐτῇ 4
ὁ Ἰησοῦς Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ γύναι οὕπω ἤκει ἡ ὥρα μου. λέγει 5
ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις Ὁ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε.
ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἑξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν 6
τῶν Ἰουδαίων χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐ- 7
τοῖς ὁ Ἰησοῦς Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς
ἕως ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρ- 8
χιτρίκλινῳ, καὶ ἤνεγκαν. ὥς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ 9
ὑδρὸν οἶνον γεγεννημένον καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστὶν οἱ δὲ δι-
άκονοι ᾔδεισαν οἱ ἡντιληκότες τὸ ὑδρὸν φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ
ἀρχιτρίκλινος. καὶ λέγει αὐτῷ Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν κα- 10
λὸν οἶνον τίθησιν καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τότε τὸν ἐλάσσων, σὺ
τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύτην ἐποίησεν τὴν 11

v.50 ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὅτι^c λέγω^{v1aa1s} σὺ^{rpdp} ὁράω^{v1aa1s} σὺ^{rpdp} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgfs} συκῆ^{ngfs} πιστεύω^{v1pa2s} μέγας^{aanpc} οὗτος^{rdgnp} ὁπτάνομαι^{v1fd2s}. **v.51** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σὺ^{rpdp} ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} ὁράω^{v1fd2p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nam} ἀνοίγω^{vpxpams} καί^c ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀναβαίνω^{vppaamp} καί^c καταβαίνω^{vppaamp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} υἱός^{nam} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **2. v.1** καί^c ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} γάμος^{nnms} γίνονται^{viad3s} ἐν^p Κανὰ^{tp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^c εἰμὶ^{v1ix3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} Ἰησοῦς^{ngms} ἐκεῖ^{bo}. **v.2** καλέω^{v1ap3s} δε^c καί^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{tpgms} εἰς^p ὁ^{dams} γάμος^{nam}. **v.3** καί^c ὁ^{dserev} ὑστερὲς^{vpaags} οἶνος^{ngms} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} πρὸς^p αὐτός^{rpams} οἶνος^{nam} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3p}. **v.4** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqnms} ἐγὼ^{rpdp} καί^c σὺ^{rpdp} γυνή^{nvfs} οὕπω^{bo} ἤκω^{v1pa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ἐγὼ^{trgs}. **v.5** λέγω^{v1pa3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{tpgms} ὁ^{ddmp} διάκονος^{ndmp} ὅς^{trans} τι-σιανσιν ἄν^{xo} λέγω^{v1pa3s} σὺ^{rpdp} ποιῶ^{vdaa2p}. **v.6** εἰμὶ^{v1ix3p} δε^c ἐκεῖ^{bo} ὑδρία^{nnfp} λίθινος^{anfpn} ἕξ^{tn} κεῖμαι^{vrrnnfp} κατὰ^p ὁ^{dams} καθαρισμός^{nam} ὁ^{dgmp} Ἰουδαίος^{agmpn} χωρέω^{vppanfp} ἀνά^p μετρητῆς^{nam} δύο^{tn} ἢ^{xo} τρεῖς^{nam}. **v.7** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} γεμίζω^{vdaa2p} ὁ^{dafp} ὑδρία^{nnfp} ὑδρὸν^{ngms} καί^c γεμίζω^{v1aa3p} αὐτός^{rpafp} ἕως^c ἄνω^{bo}. **v.8** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ἀντλέω^{vdaa2p} νῦν^{bo} καί^c φέρω^{vdpap} ὁ^{ddms} ἀρχιτρίκλινος^{ndms} καί^c φέρω^{v1aa3p}. **v.9** ὥς^{bo} δε^c γεύομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} ἀρχιτρίκλινος^{nnms} ὁ^{dams} ὑδρὸν^{nam} οἶνος^{nam} γίνονται^{vpxpans} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1pa3s} πόθεν^{bo} εἰμὶ^{v1rx3s} ὁ^{dnmp} δε^c διάκονος^{nnmp} οἶδα^{v1pa3p} ὁ^{dnmp} ἀντλέω^{vpxanmp} ὁ^{dams} ὑδρὸν^{nam} φωνέω^{v1pa3s} ὁ^{dams} νυμφίος^{nam} ὁ^{dams} ἀρχιτρίκλινος^{nnms}. **v.10** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} πᾶς^{annms} ἄνθρωπος^{nnms} πρῶτος^{bo} ὁ^{dams} καλός^{aamsn} οἶνος^{nam} τίθημι^{v1pa3s} καί^c ὅταν^c μεθύσκω^{vspap3p} τότε^{bo} ὁ^{dams} ἐλάσσων^{aamsn} σὺ^{tpn} τῇ^{re} ῥέω^{v1xa2s} ὁ^{dams} καλός^{aamsn} οἶνος^{nam} ἕως^c ἄρτι^{bo}.

ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφά-
 νέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
 12 αὐτοῦ. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, αὐτὸς καὶ ἡ μή-
 τηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ
 13 ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰ-
 14 ουδαίων καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. καὶ εὗρεν ἐν
 τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ
 15 τοὺς κερματιστὰς καθημένους. καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ
 σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τά τε πρόβατα καὶ τοὺς
 βόας καὶ τῶν κολλυθιστῶν ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας
 16 ἀνέστρεψεν. καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν Ἄρατε
 ταῦτα ἐντεῦθεν μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμ-
 17 πορίου. Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον
 18 ἐστὶν Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγεν με. ἀπεκρίθησαν οὖν
 οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα
 19 ποιεῖς. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Λύσατε τὸν να-
 20 ὄν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ
 Ἰουδαῖοι τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν ὠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος
 21 καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν. ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν πε-
 22 ρὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγγέρθη ἐκ νεκρῶν
 ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς, καὶ ἐ-

v.11 οὗτος^{rdafs} ποιέω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} ἀρχή^{nafs} ὁ^{dgnp} σημειῶν^{ngnp} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p Κανὰ^{tp}
 ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^c φανερῶ^o δόξα^{nafs} αὐτός^{rgms} καί^c πιστεύω^{v1aa3p} εἰς^p
 αὐτός^{rgms} ὁ^{dnnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rgms}. **v.12** μετὰ^p οὗτος^{rdans} καταβαίνω^{v1aa3s} εἰς^p
 Καπερναοὺμ^{tp} αὐτός^{rgnms} καί^c ὁ^{dnnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rgms} καί^c ὁ^{dnnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rgms}
 καί^c ὁ^{dnnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rgms} καί^c ἐκεῖ^{bo} μένω^{v1aa3p} οὐ^{xo} πολὺς^{aafnp} ἡμέρα^{nafp}.
v.13 καί^c ἐγγὺς^{bo} εἰμί^{v1vix3s} ὁ^{dnnms} πάσχα^{ta} ὁ^{dgnp} Ἰουδαῖος^{agnp} καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3s} εἰς^p
 Ἱεροσόλυμα^{nafs} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.14** καί^c εὐρίσκω^{v1aa3s} ἐν^p ὁ^{dnnms} ἱερὸν^{ndns} ὁ^{damp}
 πωλέω^{vrraamp} βοῦς^{namp} καί^c πρόβατον^{namp} καί^c περιστέρα^{nafp} καί^c ὁ^{damp} κερματιστής^{namp}
 κάθηται^{vrrnamp}. **v.15** καί^c ποιέω^{vraanms} φραγέλλιον^{nans} ἐκ^p σχοινίων^{ngnp} πᾶς^{aampn}
 ἐκβάλλω^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dgnms} ἱερὸν^{ngns} ὁ^{dannp} τῶ^{xo} πρόβατον^{namp} καί^c ὁ^{damp} βοῦς^{namp} καί^c
 ὁ^{dgnp} κολλυθιστής^{ngmp} ἐκχέω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} κέρμα^{nnms} καί^c ὁ^{dafp} τράπεζα^{nafp} ἀναστρέφω^{v1aa3s}.
v.16 καί^c ὁ^{dnnmp} ὁ^{dafp} περιστέρα^{nafp} πωλέω^{vrradmp} λέγω^{v1aa3s} αἶρω^{vdaa2p} οὗτος^{rdannp} ἐντεῦθεν^{bo}
 μὴ^{xo} ποιέω^{vrra2p} ὁ^{dams} οἶκος^{nnams} ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-s} οἶκος^{nams} ἐμπόριον^{ngns}.
v.17 μνησκόμαι^{v1ap3p} δε^c ὁ^{dnnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rgms} ὅτι^c γράφω^{vrrxpnms} εἰμί^{v1vix3s}
 ὁ^{dnnms} ζῆλος^{nnms} ὁ^{dgnms} οἶκος^{ngms} σύ^{rgp-s} κατεσθίω^{v1aa3s} ἐγώ^{rga-s}. **v.18** ἀποκρίνομαι^{v1aad3p}
 οὖν^c ὁ^{dnnmp} Ἰουδαῖος^{annmp} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms} τίς^{rgans} σημειῶν^{nans} δείκνυμι^{v1pa2s}
 ἐγώ^{rgpd-p} ὅτι^c οὗτος^{rdannp} ποιέω^{v1pa2s}. **v.19** ἀποκρίνομαι^{v1aad3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c
 λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} λῦω^{vdaa2p} ὁ^{dams} ναός^{nnams} οὗτος^{rgdms} καί^c ἐν^p τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{nafp}
 ἐγείρω^{vifa1s} αὐτός^{rgams}. **v.20** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c ὁ^{dnnmp} Ἰουδαῖος^{annmp} τεσσαράκοντα^{tn} καί^c
 ἕξ^{tn} ἔτος^{ndnp} οἰκοδομέω^{v1ap3s} ὁ^{dnnms} ναός^{nnms} οὗτος^{rgdms} καί^c σύ^{rgn-s} ἐν^p τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{nafp}
 ἐγείρω^{vifa2s} αὐτός^{rgams}. **v.21** ἐκεῖνος^{rdnms} δε^c λέγω^{v1aa3s} περὶ^p ὁ^{dgnms} ναός^{ngms} ὁ^{dgnms}
 σῶμα^{ngns} αὐτός^{rgms}.

πίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Ὡς δὲ 23
 ἦν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ πολλοὶ ἐπίστευ-
 σαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει,
 αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν 24
 γινώσκειν πάντας, καὶ ὅτι οὐ χρειάν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ 25
 περὶ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ 3
 ἄρχων τῶν Ἰουδαίων, οὗτος ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς καὶ 2
 εἶπεν αὐτῷ Ῥαββί οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος,
 οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς ἐὰν μὴ
 ᾗ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀ- 3
 μὴν ἀμὴν λέγω σοι ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν οὐ δύναται ἰδεῖν
 τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος Πῶς 4
 δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὢν μὴ δύναται εἰς τὴν
 κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δευτέρον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι.
 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ 5
 ὕδατος καὶ πνεύματος οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
 τοῦ θεοῦ. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἔστιν καὶ τὸ 6
 γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμα ἔστιν. μὴ θαυμάσης 7
 ὅτι εἶπόν σοι Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα ὅπου 8

v.22 ὅτε^{bo} οὐν^c ἐγείρω^{vīap3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} μιμηθήσομαι^{vīap3p} ὀδνmp μαθητῆς^{nnmp}
 αὐτός^{rpgms} ὅτι^c οὗτος^{rdans} λέγω^{vīaa3s} αὐτός^{rpdm} καί^c πιστεύω^{vīaa3p} ὁδdfs γραφῇ^{ndfs} καί^c ὁδdms
 λόγος^{ndms} ὅς^{rmdms} λέγω^{vīaa3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms}. **v.23** ὥς^{bo} εἰμι^{vīix3s} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndmp}
 ἐν^p ὁδdms πάσχα^{ta} ἐν^p ὁδdfs ἑορτῇ^{ndfs} πολὺς^{anmpn} πιστεύω^{vīaa3p} εἰς^p ὁdans ὄνομα^{nans}
 αὐτός^{rpgms} θεωρῶ^{vīppanmp} αὐτός^{rpgms} ὁdan σημειῶν^{nanp} ὅς^{rnan} ποιῶ^{vīaa3s}. **v.24** αὐτός^{rpnms}
 δέ^c ὁdms Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} πιστεύω^{vīaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} αὐτός^{rpdm} διὰ^p ὁdans αὐτός^{rpams}
 γινώσκω^{vnpa} πᾶς^{aampn}. **v.25** καί^c ὅτι^c οὐ^{xo} χρεια^{nafs} ἔχω^{vīaa3s} ἵνα^c τι-σρινμο μαρτυρῶ^{vsaa3s}
 περι^p ὁdms ἄνθρωπος^{ngms} αὐτός^{rpnms} γάρ^c γινώσκω^{vīaa3s} τίς^{rpnms} εἰμι^{vīix3s} ἐν^p ὁδdms
 ἄνθρωπος^{ndms}. **3. v.1** εἰμι^{vīix3s} δέ^c ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p ὁdgm Φαρισαῖος^{ngmp} Νικόδημος^{nnms}
 ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rpdm} ἄρχων^{nnms} ὁdgm Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.2** οὗτος^{rdms} ἔρχομαι^{vīaa3s} πρὸς^p
 ὁdams Ἰησοῦς^{ns} νύ^{ngfs} καί^c λέγω^{vīaa3s} αὐτός^{rpdm} ῥαββίth οἶδαth ὅτι^c ἀπὸ^p θεός^{ngms}
 ἔρχομαι^{vīaa2s} διδάσκαλος^{nnms} οὐδεὶς^{anfsn} γάρ^c οὗτος^{rdanp} ὁdan σημειῶν^{nanp} δύναμαι^{vīpn3s}
 ποιῶ^{vnpa} ὅς^{rnan} συ^{rpn-s} ποιῶ^{vīpa2s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} εἰμι^{vīpx3s} ὁdms θεός^{nnms} μετὰ^p αὐτός^{rpgms}.
v.3 ἀποκρίνομαι^{vīad3s} ὁdms Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{vīaa3s} αὐτός^{rpdm} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vīpa1s}
 σύ^{rp-d-s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} τι-σρινμο γεννάω^{vsap3s} ἄνωθεν^{bo} οὐ^{xo} δύναμαι^{vīpn3s} ὁράω^{vnaa} ὁdafs
 βασιλεία^{nafs} ὁdms θεός^{ngms}. **v.4** λέγω^{vīpa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὁdms Νικόδημος^{nnms}
 πῶς^{bo} δύναμαι^{vīpn3s} ἄνθρωπος^{nnms} γεννάω^{vnap} γέρων^{nnms} εἰμι^{vīppxms} μὴ^{xo} δύναμαι^{vīpn3s}
 εἰς^p ὁdafs κοιλία^{nafs} ὁdgs μῆτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} δευτέρως^{bo} εἰσέρχομαι^{vnaa} καί^c γεννάω^{vnap}.
v.5 ἀποκρίνομαι^{vīad3s} ὁdms Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vīpa1s} σύ^{rp-d-s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} τι-σ-
 ρινμο γεννάω^{vsap3s} ἐκ^p ὕδωρ^{ngms} καί^c πνεῦμα^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{vīpn3s} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^p
 ὁdafs βασιλεία^{nafs} ὁdms θεός^{ngms}. **v.6** ὁdms γεννάω^{vpxpms} ἐκ^p ὁdgs σὰρξ^{ngfs} σὰρξ^{nnms}
 εἰμι^{vīpx3s} καί^c ὁdms γεννάω^{vpxpms} ἐκ^p ὁdgs πνεῦμα^{ngms} πνεῦμα^{nnms} εἰμι^{vīpx3s}. **v.7** μὴ^{xo}
 θαυμάζω^{vsaa2s} ὅτι^c λέγω^{vīaa1s} σύ^{rp-d-s} δεῖ^{vīrpq3s} συ^{rpa-p} γεννάω^{vnap} ἄνωθεν^{bo}.

θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις ἀλλ οὐκ οἶδας πόθεν
 9 ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει, οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ
 10 τοῦ πνεύματος. ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ Πῶς δύ-
 11 νатаι ταῦτα γενέσθαι. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Σὺ
 11 εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις. ἀμὴν
 12 ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἑώρακαμεν μαρ-
 12 τυροῦμεν καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια
 13 εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε πῶς ἂν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια
 13 πιστεύσετε. καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ
 14 τοῦ οὐρανοῦ καταβάς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.
 14 καὶ καθὼς Μωσῆς ὑψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ οὕτως ὑψωθῇ-
 15 ναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν
 16 μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν
 16 ὁ θεὸς τὸν κόσμον ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν
 17 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώ-
 17 νιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον
 18 ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ὁ
 18 πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκρι-
 19 ται ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ
 19 θεοῦ. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κό-
 σμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς,

v.8 ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὅπου^{bo} θέλω^{vpa3s} πνέω^{vpa3s} καί^c ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rgms} ἀκούω^{vpa2s}
 ἀλλά^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2s} πόθεν^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s} καί^c ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vpa3s} οὕτω^{bo} εἰμι^{vipx3s} πᾶς^{anmsn}
 ὁ^{dnms} γεννάω^{vpxnmis} ἐκ^p ὁ^{dgnms} πνεῦμα^{ngms}. **v.9** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Νικόδημος^{nnms} καί^c
 λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn3s} οὕτως^{rdnnp} γίνομαι^{vna^d}. **v.10** ἀποκρίνομαι^{viad3s}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} σύ^{rpn-s} εἰμι^{vipx2s} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} ὁ^{dgnms}
 Ἰσραὴλ^p καί^c οὕτως^{rdanp} οὐ^{xo} γινώσκω^{vpa2s}. **v.11** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rpds} ὅτι^c
 ὅς^{trans} οἶδα^{vixa1p} λαλέω^{vipa1p} καί^c ὅς^{trans} ὁράω^{vixa1p} μαρτυρέω^{vipa1p} καί^c ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs}
 ἐγώ^{rgs-p} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vpa2p}. **v.12** εἰ^{qo} ὁ^{dgnp} ἐπίγειος^{aanpn} λέγω^{viaa1s} σύ^{rpds} καί^c
 οὐ^{xo} πιστεύω^{vpa2p} πῶς^{bo} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1s} σύ^{rpds} ὁ^{dgnp} ἐπουράνιος^{aanpn} πιστεύω^{vfa2p}.
v.13 καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἀναβαίνα^{vixa3s} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnms} ἐκ^p ὁ^{dgnms}
 οὐρανός^{ngms} καταβαίνα^{vpaanms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms} ὁ^{dnms} εἰμι^{vpxnmis} ἐν^p
 ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms}. **v.14** καί^c καθὼς^{bo} Μωσῆς^{nnms} ὑψώσῃ^{vpa3s} ὁ^{dams} ὀφίς^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 ἔρημος^{adfsn} οὕτω^{bo} ὑψώω^{vnap} δεῖ^{vipq3s} υἱός^{nams} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.15** ἵνα^c
 πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύων^{vppanms} εἰς^p αὐτός^{rgms} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsam3s} ἀλλά^c ἔχω^{vsapa3s} ζωή^{nafs}
 αἰώνιος^{aafsn}. **v.16** οὕτω^{bo} γάρ^c ἀγαπάω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ὥστε^c ὁ^{dams}
 υἱός^{nams} αὐτός^{rgms} ὁ^{dams} μονογενής^{aamsn} δίδωμι^{viaa3s} ἵνα^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύων^{vppanms}
 εἰς^p αὐτός^{rgms} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsam3s} ἀλλά^c ἔχω^{vsapa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.17** οὐ^{xo}
 γάρ^c ἀποστέλλω^{viaa3s} ὁ^{dams} θεός^{nnms} υἱός^{nams} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἵνα^c
 κρίνω^{vsapa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἀλλά^c ἵνα^c σῶζω^{vsap3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} διὰ^p αὐτός^{rgms}.
v.18 ὁ^{dnms} πιστεύων^{vppanms} εἰς^p αὐτός^{rgms} οὐ^{xo} κρίνω^{vpp3s} ὁ^{dnms} δε^c μὴ^{xo} πιστεύων^{vppanms}
 ἤδη^{bo} κρίνω^{vixp3s} ὅτι^c μὴ^{xo} πιστεύω^{vixa3s} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nams} ὁ^{dgnms} μονογενής^{agmsn} υἱός^{ngms}
 ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}.

ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων 20
 μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ
 ἔργα αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς ἵνα 21
 φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα. Μετὰ 22
 ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν
 γῆν καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ Ἰ- 23
 ωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλεῖμ ὅτι ὕδατα πολλὰ
 ἦν ἐκεῖ καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο, οὐπω γὰρ ἦν βεβλη- 24
 μένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ 25
 τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ. καὶ 26
 ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ Ῥαββὶ ὃς ἦν μετὰ σοῦ
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ 27
 πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν Οὐ
 δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲν ἐὰν μὴ ἧ δεδομένον αὐτῷ 28
 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον Οὐκ 29
 εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστὸς ἀλλ' ὅτι Ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐ-
 κείνου. ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν, ὁ δὲ φίλος τοῦ 29
 νυμφίου ὁ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ χαρὰ χαίρει διὰ τὴν φω-
 νὴν τοῦ νυμφίου αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκείνους 30
 δεῖ αὐξάνειν ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω 31

v.19 οὗτος^{rdnfs} δέ^c εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dnfs} κρίσις^{nnfs} ὅτι^c ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ἐρχομαι^{vixa3s} εἰς^p ὁ^{dams}
 κόσμος^{nams} καί^c ἀγαπάω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dans} σκότος^{nans} ἢ^{co} ὁ^{dans}
 φῶς^{nans} εἰμὶ^{vix3s} γάρ^c πονηρός^{annpn} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnmp} ἔργον^{nnmp}. **v.20** πᾶς^{annms} γάρ^c ὁ^{dnms}
 φαῦλος^{aannpn} πράσσω^{vppanms} μισέω^{vipa3s} ὁ^{dans} φῶς^{nans} καί^c οὐ^{co} ἐρχομαι^{vixp3s} πρὸς^p ὁ^{dans}
 φῶς^{nans} ἵνα^c μὴ^{co} ἐλέγχω^{vsap3s} ὁ^{dnmp} ἔργον^{nnmp} αὐτός^{rgms}. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^c ποιέω^{vppanms}
 ὁ^{dans} ἀλήθεια^{nafs} ἐρχομαι^{vixp3s} πρὸς^p ὁ^{dans} φῶς^{nans} ἵνα^c φανερώω^{vsap3s} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnmp}
 ἔργον^{nnmp} ὅτι^c ἐν^p θεός^{ndms} εἰμὶ^{vixp3s} ἐργάζομαι^{vpxnmp}. **v.22** μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἐρχομαι^{viaa3s}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἰουδαίος^{aafsn} γῆ^{nafs}
 καί^c ἐκεῖ^{bo} διατρίβω^{via3s} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} καί^c βαπτίζω^{viaa3s}. **v.23** εἰμὶ^{vix3s} δέ^c καί^c
 Ἰωάννης^{nnms} βαπτίζω^{vppanms} ἐν^p Αἰνῶν^{tp} ἐγγὺς^{bo} ὁ^{dams} Σαλεῖμ^{tp} ὅτι^c ὕδωρ^{nnmp} πολὺς^{annpn}
 εἰμὶ^{vix3s} ἐκεῖ^{bo} καί^c παραγίνομαι^{viid3p} καί^c βαπτίζω^{viip3p}. **v.24** οὐπω^{bo} γάρ^c εἰμὶ^{vix3s}
 ὁ^{dams} ἀλλ' ὁ^{dams} νυμφίος^{nnms} εἰς^p ὁ^{dafs} φυλακὴ^{nafs} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms}. **v.25** γίνομαι^{viaa3s} οὖν^c ζήτησις^{nnfs}
 ἐκ^p ὁ^{dgmpp} μαθητής^{ngmp} Ἰωάννης^{ngms} μετὰ^p Ἰουδαίος^{agmpn} περὶ^p καθαρισμός^{ngms}. **v.26** καί^c
 ἐρχομαι^{viaa3p} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} καί^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rgdms} ῥαββίth ὁ^{grtms} εἰμὶ^{vix3s}
 μετὰ^p συ^{rg-s} πέραν^{bo} ὁ^{dams} Ἰορδάνης^{ngms} ὃς^{rrdms} συ^{rgn-s} μαρτυρέω^{vixa2s} ἴδεⁱ οὗτος^{rdnms}
 βαπτίζω^{vipa3s} καί^c πᾶς^{annpn} ἐρχομαι^{vixp3p} πρὸς^p αὐτός^{rgams}. **v.27** ἀποκρίνομαι^{viad3s}
 Ἰωάννης^{nnms} καί^c λέγω^{viaa3s} οὐ^{co} δύναμαι^{vixp3s} ἄνθρωπος^{nnms} λαμβάνω^{vnpa} οὐδεὶς^{aansn} ἐάν^{qo}
 μὴ^{co} εἰμὶ^{vspx3s} δίδωμι^{vpxnms} αὐτός^{rgdms} ἐκ^p ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms}. **v.28** αὐτός^{rgmp} συ^{rgn-p}
 ἐγώ^{rgp-ds} μαρτυρέω^{vipa2p} ὅτι^c λέγω^{viala3s} οὐ^{co} εἰμὶ^{vixp1s} ἐγώ^{rgn-s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἀλλὰ^c
 ὅτι^c ἀποστέλλω^{vpxnms} εἰμὶ^{vixp1s} ἔμπροσθεν^p ἐκείνους^{rdgms}. **v.29** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs}
 νύμφη^{nafs} νυμφίος^{nnms} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnms} δέ^c φίλος^{annmsn} ὁ^{dams} νυμφίος^{ngms} ὁ^{dnms} ἱσμη^{vpxanms}
 καί^c ἀκούω^{vppanms} αὐτός^{rgms} χαρὰ^{ndfs} χαίρω^{vipa3s} διὰ^p ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} ὁ^{dams} νυμφίος^{ngms}
 οὗτος^{rdnfs} οὖν^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{ndfs} ἐμός^{rsnfs} πληρόω^{vixp3s}. **v.30** ἐκείνους^{rdams} δεῖ^{vixp3s}
 αὐξάνω^{vnpa} ἐγώ^{rga-s} δέ^c ἐλαττώω^{vnpp}.

πάντων ἐστίν, ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστίν καὶ ἐκ τῆς γῆς
 32 λαλεῖ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν, καὶ ὁ
 ἐώρακεν καὶ ἤκουσεν τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ
 33 οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν
 34 ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς ἐστίν. ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα
 τοῦ θεοῦ λαλεῖ οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεός, τὸ πνεῦμα.
 35 ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
 36 ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον, ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ
 οὐκ ὄψεται ζωὴν ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.
4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς
 2 πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης. καίτοιγε Ἰη-
 3 σοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ἀφῆκεν τὴν
 4 Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἔδει δὲ αὐτόν
 5 διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σα-
 μαρείας λεγομένην Συχάρ πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ
 6 Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἣν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ ὁ οὖν Ἰησοῦς
 κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ,
 7 ὥρα ἦν ὥσει ἕκτη. Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι
 8 ὕδωρ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Δός μοι πιεῖν, οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ
 9 ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. λέγει

v.31 ὁδnms ἀνωθεν^{bo} ἔρχομαι^{vppnms} ἐπάνω^{bo} πᾶς^{agnpn} εἰμι^{vixp3s} ὁδnms εἰμι^{vppxms} ἐκ^p
 ὁδgfs γῆ^{ngfs} ἐκ^p ὁδgfs γῆ^{ngfs} εἰμι^{vixp3s} καί^c ἐκ^p ὁδgfs γῆ^{ngfs} λαλέω^{vipa3s} ὁδnms ἐκ^p ὁδgms
 οὐρανός^{ngms} ἔρχομαι^{vppnms} ἐπάνω^{bo} πᾶς^{agnpn} εἰμι^{vixp3s}. **v.32** καί^c ὅς^{trans} ὁράω^{vixa3s}
 καί^c ἀκούω^{viaa3s} οὗτος^{rdans} μαρτυρέω^{vipa3s} καί^c ὁδafs μαρτυρία^{nafs} αὐτός^{rgms} οὐδεὶς^{anfsn}
 λαμβάνω^{vipa3s}. **v.33** ὁδnms λαμβάνω^{vpaanms} αὐτός^{rgms} ὁδafs μαρτυρία^{nafs} σφραγίζω^{viaa3s}
 ὅτι^c ὁδnms θεός^{nnms} ἀληθής^{anmsn} εἰμι^{vixp3s}. **v.34** ὅς^{trans} γάρ^c ἀποστέλλω^{viaa3s} ὁδnms
 θεός^{nnms} ὁdanp ῥῆμα^{nanp} ὁδgms θεός^{ngms} λαλέω^{vipa3s} οὐ^{xo} γάρ^c ἐκ^p μέτρον^{ngms} δίδωμι^{vipa3s}
 ὁδnms θεός^{nnms} ὁdans πνεῦμα^{nans}. **v.35** ὁδnms πατὴρ^{nnms} ἀγαπάω^{vipa3s} ὁdams υἱός^{namms}
 καί^c πᾶς^{aanpn} δίδωμι^{vixa3s} ἐν^p ὁddfs χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rgms}. **v.36** ὁδnms πιστεύω^{vppanms} εἰς^p
 ὁdams υἱός^{namms} ἔχω^{vipa3s} ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ὁδnms δέ^c ἀπειθῶ^{vppanms} ὁddms υἱός^{ndnms}
 οὐ^{xo} ὁράω^{vifd3s} ζωὴ^{nafs} ἀλλά^c ὁdnfs ὀργή^{nnfs} ὁδgms θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} ἐπι^p αὐτός^{rgams}.
4. v.1 ὥς^{bo} οὖν^c γινώσκω^{viaa3s} ὁδnms κύριος^{nnms} ὅτι^c ἀκούω^{vipa3p} ὁdnmp Φαρισαῖος^{nnmp}
 ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} ποιεῖ^{aampc} μαθητὴς^{nampp} ποιεῖω^{vipa3s} καί^c βαπτίζω^{vipa3s} ἥ^{xo} Ἰωάννης^{nnms}.
v.2 καίτοιγε^c Ἰησοῦς^{nnms} αὐτός^{rgnms} οὐ^{xo} βαπτίζω^{vila3s} ἀλλά^c ὁdnmp μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rgms}.
v.3 ἀφίημι^{viaa3s} ὁdafs Ἰουδαία^{nafs} καί^c ἀπέρχομαι^{viaa3s} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁdafs Γαλιλαία^{nafs}.
v.4 δεῖ^{vili3s} δέ^c αὐτός^{rgams} διέρχομαι^{vnpn} διὰ^p ὁδgfs Σαμάρεια^{ngfs}. **v.5** ἔρχομαι^{vipn3s} οὐ^c
 εἰς^p πόλιν^{nafs} ὁδgfs Σαμάρεια^{ngfs} λέγω^{vpppafs} Συχάρ^{tp} πλησίον^{bo} ὁdgnms χωρίου^{ngms} ὅς^{trans}
 δίδωμι^{viaa3s} Ἰακώβ^{tp} Ἰωσήφ^{tp} υἱός^{ndms} αὐτός^{rgms}. **v.6** εἰμι^{vix3s} δέ^c ἐκεῖ^{bo} πηγὴ^{nnfs}
 ὁdgnms Ἰακώβ^{tp} ὁδnms οὖν^c Ἰησοῦς^{nnms} κοιτάω^{vpxanms} ἐκ^p ὁδgfs ὁδοιπορία^{ngfs} καθέζομαι^{vlin3s}
 οὕτω^{bo} ἐπι^p ὁddfs πηγῇ^{ndfs} ὥρα^{nnfs} εἰμι^{vix3s} ὥσει^{bo} ἕκτος^{anfsn}. **v.7** ἔρχομαι^{vipn3s} γυνή^{nnfs} ἐκ^p
 ὁδgfs Σαμάρεια^{ngfs} ἀντλέω^{vnaa} ὕδωρ^{nans} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgpfs} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} δίδωμι^{vdaa2s}
 ἐγώ^{rgp-s} πίνω^{vnaa}. **v.8** ὁdnmp γάρ^c μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ἀπέρχομαι^{vipa3p} εἰς^p ὁdafs
 πόλιν^{nafs} ἵνα^c τροφὴ^{nafp} ἀγοράζω^{vsaa3p}.

οὖν αὐτῷ ἡ γυνή ἡ Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ ἐμοῦ
 πιεῖν αἰτεῖς οὕσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος· οὐ γὰρ συγχρῶνται
 Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ Εἰ 10
 ἤδεις τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι Δός μοι
 πιεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἅν σοι ὕδωρ ζῶν. λέ- 11
 γει αὐτῷ ἡ γυνή Κύριε οὔτε ἄντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν
 βαθύ, πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν. μὴ σὺ μεῖζων εἶ τοῦ 12
 πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ αὐτὸς ἐξ αὐ-
 τοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ. ἀπεκρίθη 13
 ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου
 διψήσει πάλιν, ὃς δ ἂν πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ 14
 οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενή-
 σεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει 15
 πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή Κύριε δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ ἵνα μὴ διψῶ
 μηδὲ ἐρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε 16
 φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλθε ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνή 17
 καὶ εἶπεν Οὐκ ἔχω ἄνδρα λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Καλῶς εἶπας
 ὅτι Ἄνδρα οὐκ ἔχω, πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες καὶ νῦν ὃν ἔχεις 18
 οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ, τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή 19
 Κύριε θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ 20

v.9 λέγω^{v1pa3s} οὐν^c αὐτὸς^{rdms} ὁδν^s γυνή^{nnfs} ὁδν^s Σαμαρεῖτις^{nnfs} πῶς^{bo} σύ^{rdn-s} Ἰουδαῖος^{anmsn}
 εἰμι^{vppxnm} παρὰ^p ἐγὼ^{rg-s} πίνω^{vnaa} αἰτέω^{v1pa2s} εἰμι^{vppxgfs} γυνή^{ngfs} Σαμαρεῖτις^{ngfs} οὐ^{xo} γάρ^c
 συγχράομαι^{v1pn3p} Ἰουδαῖος^{anmnp} Σαμαρεῖτις^{ndmp}. **v.10** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c
 λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdpfs} εἰ^{qo} οἶδω^{v1ya2s} ὁδ^{af} δωρεά^{nafs} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} καί^c τίς^{qnm} εἰμι^{v1px3s}
 ὁδ^{nm} λέγω^{vppanms} σύ^{rdp-s} διδωμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rdp-s} πίνω^{vnaa} σύ^{rdn-s} ἄν^{xo} αἰτέω^{v1aa2s} αὐτὸς^{rdpms}
 καί^c διδωμι^{v1aa3s} ἄν^{xo} σύ^{rdp-s} ὕδωρ^{nans} ζάω^{vppaans}. **v.11** λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rdpms} ὁδ^{nm}
 γυνή^{nnfs} κύριος^{nvms} οὔτε^c ἀντλημα^{nans} ἔχω^{v1pa2s} καί^c ὁδ^{nm} φρέαρ^{ngms} εἰμι^{v1px3s} θαθύς^{anmsn}
 πόθεν^{bo} οὐν^c ἔχω^{v1pa2s} ὁδ^{ans} ὕδωρ^{nans} ὁδ^{ans} ζάω^{vppaans}. **v.12** μὴ^{xo} σύ^{rdn-s} μέγας^{anmsc}
 εἰμι^{v1px2s} ὁδ^{gms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rg-p} Ἰακώβ^{rp} ὃς^{nnms} διδωμι^{v1aa3s} ἐγὼ^{rdp-p} ὁδ^{ans} φρέαρ^{nans} καί^c
 αὐτὸς^{rdpms} ἐκ^p αὐτὸς^{rdgms} πίνω^{v1aa3s} καί^c ὁδ^{nm} υἱός^{nnmp} αὐτὸς^{rdgms} καί^c ὁδ^{nm} θρέμμα^{nnmp}
 αὐτὸς^{rdgms}. **v.13** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁδ^{nm} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdpfs} πᾶς^{anmsn}
 ὁδ^{nm} πίνων^{ppanms} ἐκ^p ὁδ^{gms} ὕδωρ^{ngms} οὕτος^{rdgms} διψάω^{v1fa3s} πάλιν^{bo}. **v.14** ὃς^{rdms} ὅε^c ἄν^{xo}
 πίνω^{v1aa3s} ἐκ^p ὁδ^{gms} ὕδωρ^{ngms} ὃς^{rdgms} ἐγὼ^{rdn-s} διδωμι^{v1fa1s} αὐτὸς^{rdpms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} διψάω^{v1aa3s}
 εἰς^p ὁδ^{ans} αἰών^{nams} ἀλλά^c ὁδ^{nm} ὕδωρ^{nnms} ὃς^{trans} διδωμι^{v1fa1s} αὐτὸς^{rdpms} γίνομαι^{v1fd3s} ἐν^p
 αὐτὸς^{rdpms} πηγῇ^{nnfs} ὕδωρ^{ngms} ἀλλομαι^{vppngms} εἰς^p ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aaafn}. **v.15** λέγω^{v1pa3s}
 πρὸς^p αὐτὸς^{rdpms} ὁδ^{nm} γυνή^{nnfs} κύριος^{nvms} διδωμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rdp-s} οὕτος^{rdans} ὁδ^{ans} ὕδωρ^{nans}
 ἵνα^c μὴ^{xo} διψάω^{v1pa1s} μηδέ^c ἐρχομαι^{v1pn1s} ἐνθάδε^{bo} ἀντλέω^{vnpa}. **v.16** λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rdpfs}
 ὁδ^{nm} Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω^{v1pa2s} φωνέω^{vdaa2s} ὁδ^{ans} ἀνὴρ^{nams} σύ^{rdp-s} καί^c ἐρχομαι^{vdaa2s}
 ἐνθάδε^{bo}. **v.17** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁδ^{nm} γυνή^{nnfs} καί^c λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa1s} ἀνὴρ^{nams}
 λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rdpfs} ὁδ^{nm} Ἰησοῦς^{nnms} καλῶς^{bo} λέγω^{v1aa2s} ὅτι^c ἀνὴρ^{nams} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa1s}.
v.18 πέντε^{tn} γάρ^c ἀνὴρ^{namp} ἔχω^{v1aa2s} καί^c νῦν^{bo} ὃς^{rrams} ἔχω^{v1pa2s} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} σύ^{rdp-s}
 ἀνὴρ^{nnms} οὕτος^{rdans} ἀληθής^{aanms} λέγω^{v1xa2s}. **v.19** λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rdpms} ὁδ^{nm} γυνή^{nnfs}
 κύριος^{nvms} θεωρῶ^{v1pa1s} ὅτι^c προφήτης^{nnms} εἰμι^{v1px2s} σύ^{rdn-s}.

τῷ ὅρει προσεκύνησαν, καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις
 21 ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς γύναι
 πίστευσον μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὅρει τούτῳ οὔτε
 22 ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρὶ. ὑμεῖς προσκυνεῖτε
 ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ
 23 τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλ' ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ ἀλη-
 θινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ
 ἀληθείᾳ, καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας
 24 αὐτόν. πνεῦμα ὁ θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύ-
 25 ματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ Οἶδα ὅτι
 Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ἀναγ-
 26 γελεῖ ἡμῖν πάντα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ὁ λαλῶν σοι.
 27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ
 γυναικὸς ἐλάλει, οὐδείς μέντοι εἶπεν Τί ζητεῖς ἢ Τί λαλεῖς μετ
 28 αὐτῆς. ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπηλθεν
 29 εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις. Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον
 ὃς εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα μὴτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.
 30, 31 ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ
 32 τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταὶ λέγοντες Ῥαββὶ φάγε. ὁ
 δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ βρωσὶν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε.

v.20 ὁδνmp πατήρ^{nnmp} ἐγὼ^{rp8-p} ἐν^p οὗτος^{rdnms} ὁδδms ὁρος^{ndms} προσκυνέω^{v1aa3p} καί^c
 σύ^{rp1-p} λέγω^{v1pa2p} ὅτι^c ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} εἰμί^{v1px3s} ὁδnms τόπος^{nnms} ὅπου^{bo} δεῖ^{v1pq3s}
 προσκυνέω^{v1pa}. **v.21** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} γυνή^{nvfs} πιστεύω^{vdaa2s}
 ἐγὼ^{rpds} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1pn3s} ὥρα^{nnfs} ὅτε^{bo} οὕτε^c ἐν^p ὁδδms ὁρος^{ndms} οὗτος^{rdnms} οὕτε^c ἐν^p
 Ἱεροσόλυμα^{ndnp} προσκυνέω^{v1fa2p} ὁδdms πατήρ^{ndms}. **v.22** σύ^{rp1-p} προσκυνέω^{v1pa2p} ὅς^{trans}
 οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} ἐγὼ^{rp1-p} προσκυνέω^{v1pa1p} ὅς^{trans} οἶδα^{v1xa1p} ὅτι^c ὁδnfs σωτηρία^{nnfs} ἐκ^p ὁδgmp
 Ἰουδαίως^{agmpn} εἰμί^{v1px3s}. **v.23** ἀλλά^c ἔρχομαι^{v1pn3s} ὥρα^{nnfs} καί^c νῦν^{bo} εἰμί^{v1px3s} ὅτε^{bo} ὁδnmp
 ἀληθινός^{anmpn} προσκυνητὴς^{nnmp} προσκυνέω^{v1fa3p} ὁδdms πατήρ^{ndms} ἐν^p πνεῦμα^{ndms} καί^c
 ἀλήθεια^{ndfs} καί^c γὰρ^c ὁδnms πατήρ^{nnms} τοιούτος^{rdamp} ζητέω^{v1pa3s} ὁδamp προσκυνέω^{v1paamp}
 αὐτός^{rpams}. **v.24** πνεῦμα^{nnms} ὁδnms θεός^{nnms} καί^c ὁδamp προσκυνέω^{v1paamp} αὐτός^{rpams}
 ἐν^p πνεῦμα^{ndms} καί^c ἀλήθεια^{ndfs} δεῖ^{v1pq3s} προσκυνέω^{v1pa3s}. **v.25** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdmms}
 ὁδnfs γυνή^{nvfs} οἶδα^{v1xa1s} ὅτι^c Μεσσίας^{nnms} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁδnms λέγω^{v1ppnms} Χριστός^{nnms}
 ὅταν^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ἐκεῖνος^{rdnms} ἀναγγέλλω^{v1fa3s} ἐγὼ^{rpds} πᾶς^{aanpn}. **v.26** λέγω^{v1pa3s}
 αὐτός^{rpdfs} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{rp1-s} εἰμί^{v1px1s} ὁδnms λαλέω^{v1paanms} σύ^{rpds}. **v.27** καί^c
 ἐπὶ^p οὗτος^{rdnms} ἔρχομαι^{v1aa3p} ὁδnmp μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rp8ms} καί^c θαυμάζω^{v1aa3p} ὅτι^c μετὰ^p
 γυνή^{ngfs} λαλέω^{v1aa3s} οὐδείς^{anfns} μέντοι^c λέγω^{v1aa3s} τίς^{rqans} ζητέω^{v1pa2s} ἢ^{xo} τίς^{rqans} λαλέω^{v1pa2s}
 μετὰ^p αὐτός^{rpdfs}. **v.28** ἀφίημι^{v1aa3s} οὖν^c ὁδafs ὑδρία^{nafs} αὐτός^{rpdfs} ὁδnfs γυνή^{nvfs} καί^c
 ἀπέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁδafs πόλις^{nafs} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁδdmp ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.29** δεῦτε^{v1dx2p}
 ὁράω^{vdaa2p} ἄνθρωπος^{nams} ὅς^{rnms} λέγω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rpds} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{v1aa1s} μὴ^{xo}
 οὗτος^{rdnms} εἰμί^{v1px3s} ὁδnms Χριστός^{nnms}. **v.30** ἐξέρχομαι^{v1aa3p} οὖν^c ἐκ^p ὁδgfs πόλις^{ngfs} καί^c
 ἔρχομαι^{v1in3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams}. **v.31** ἐν^p δέ^c ὁδdms μεταξὺ^{bo} ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ὁδnmp
 μαθητὴς^{nnmp} λέγω^{v1paanpn} ραββὶth ἐσθίω^{vdaa2s}. **v.32** ὁδnms δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmmp} ἐγὼ^{rp1-s}
 βρωσὶς^{nafs} ἔχω^{v1pa1s} ἐσθίω^{v1aa} ὅς^{rafs} σύ^{rp1-p} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p}.

ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους Μὴ τις ἤνεγκεν αὐτῷ 33
 φαγεῖν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ 34
 θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ 35
 ὑμεῖς λέγετε ὅτι Ἔτι τετράμηνόν ἐστιν καὶ ὁ θερισμός ἔρχεται
 ἰδοὺ λέγω ὑμῖν ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε 36
 τὰς χώρας ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θερισμόν ἤδη. καὶ ὁ θερίζων 36
 μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον ἵνα καὶ
 ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος 37
 ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς ὅτι Ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερί-
 ζων. ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε, 38
 ἄλλοι κεκοπιάκασιν καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύ-
 θατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν 39
 τῶν Σαμαρειτῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι
 Εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. ὥς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ 40
 Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ αὐτοῖς, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ
 δύο ἡμέρας. καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον 41
 αὐτοῦ. τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν 42
 πιστεύομεν, αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν
 ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡ- 43
 μέρας ἐξήλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, αὐτὸς 44
 γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι

v.33 λέγω^{v1a3p} οὐγ^c ὁδ^{nm} μαθητῶν^{nnmp} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} μὴ^{xo} τι-πρινιμο φέρω^{v1a3s}
 αὐτός^{rdmps} ἐσθίω^{vnaa}. **v.34** λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdmp} ὁδ^{nm} Ἰησοῦς^{nnms} ἐμός^{rsnms} βρῶμα^{nnns}
 εἰμι^{v1px3s} ἵνα^c ποιέω^{vspals} ὁδ^{ans} θέλημα^{nans} ὁδ^{gms} πέμπω^{vpaags} ἐγώ^{rpa-s} καί^c τελειώ^{vsaals}
 αὐτός^{rgms} ὁδ^{ans} ἔργον^{nans}. **v.35** οὐ^{xo} σύ^{rpn-p} λέγω^{v1a2p} ὅτι^c ἐτι^{bo} τετράμηνος^{annsn}
 εἰμι^{v1px3s} καί^c ὁδ^{nm} θερισμός^{nnms} ἔρχομαι^{v1pn3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} λέγω^{v1a1s} σύ^{rdp-p} ἐπαίρω^{vdaa2p}
 ὁδ^{amp} ὀφθαλμός^{nam} σύ^{rgg-p} καί^c θεάσομαι^{vdad2p} ὁδ^{afp} χώρα^{nafp} ὅτι^c λευκός^{anfpn} εἰμι^{v1px3p}
 πρὸς^p θερισμός^{nams} ἤδη^{bo}. **v.36** καί^c ὁδ^{nm} θερίζω^{vppanms} μισθός^{nams} λαμβάνω^{v1pa3s}
 καί^c συνάγω^{v1pa3s} καρπός^{nams} εἰς^p ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ἵνα^c καί^c ὁδ^{nm} σπείρω^{vppanms}
 ὁμοῦ^{bo} χαίρω^{vspa3s} καί^c ὁδ^{nm} θερίζω^{vppanms}. **v.37** ἐν^p γάρ^c οὗτος^{rddms} ὁδ^{nm} λόγος^{nnms}
 εἰμι^{v1px3s} ὁδ^{nm} ἀληθινός^{annsn} ὅτι^c ἄλλος^{annsn} εἰμι^{v1px3s} ὁδ^{nm} σπείρω^{vppanms} καί^c ἄλλος^{annsn}
 ὁδ^{nm} θερίζω^{vppanms}. **v.38** ἐγώ^{rpn-s} ἀποστέλλω^{v1aals} σύ^{rpa-p} θερίζω^{vnpa} ὅς^{rtrans} οὐ^{xo}
 σύ^{rpn-p} κοιτάω^{v1xa2p} ἄλλος^{annpn} κοιτιάω^{v1xa3p} καί^c σύ^{rpn-p} εἰς^p ὁδ^{ams} κόπος^{nams} αὐτός^{rgmp}
 εἰσερχομαι^{v1xa2p}. **v.39** ἐκ^p δε^c ὁδ^{gfs} πόλις^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} πολὺς^{annpn} πιστεύω^{v1a3p} εἰς^p
 αὐτός^{rgams} ὁδ^{gmp} Σαμαρίτης^{ngmp} διὰ^p ὁδ^{ams} λόγος^{nams} ὁδ^{gfs} γυνή^{ngfs} μαρτυρέω^{vpaagfs} ὅτι^c
 λέγω^{v1a3s} ἐγώ^{rgd-s} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{reamp} ποιέω^{v1aals}. **v.40** ὥς^{bo} οὐγ^c ἔρχομαι^{v1a3p} πρὸς^p
 αὐτός^{rgams} ὁδ^{nm} Σαμαρίτης^{nnmp} ἐρωτάω^{v1a3p} αὐτός^{rgams} μένω^{vnaa} παρά^p αὐτός^{rgdmp} καί^c
 μένω^{v1a3s} ἐκεῖ^{bo} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp}. **v.41** καί^c πολὺς^{admsn} πολὺς^{annpc} πιστεύω^{v1a3p} διὰ^p
 ὁδ^{ams} λόγος^{nams} αὐτός^{rgms}. **v.42** ὁδ^{dfs} τέ^{xo} γυνή^{ndfs} λέγω^{v1a3p} ὅτι^c οὐκέτι^{bo} διὰ^p ὁδ^{afs}
 σός^{rsafs} λαλία^{nafs} πιστεύω^{v1a1p} αὐτός^{rnmp} γάρ^c ἀκούω^{v1a1p} καί^c οἶδα^{v1a1p} ὅτι^c οὗτος^{rdnms}
 εἰμι^{v1px3s} ἀληθῶς^{bo} ὁδ^{nm} σωτήρ^{nnms} ὁδ^{gms} κόσμος^{ngms} ὁδ^{nm} Χριστός^{nnms}. **v.43** μετὰ^p δε^c
 ὁδ^{afp} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp} ἐξέρχομαι^{v1a3s} ἐκεῖθεν^{bo} καί^c ἀπέρχομαι^{v1a3s} εἰς^p ὁδ^{afs} Γαλιλαία^{nafs}.

- 45 τιμὴν οὐκ ἔχει. ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐδέξαντο αὐ-
 τὸν οἱ Γαλιλαῖοι πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις
 46 ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. Ἦλθεν οὖν
 ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας ὅπου ἐποίησεν τὸ
 ὕδωρ οἶνον καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἡσθένει ἐν Καπερνα-
 47 οῦμ, οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἔκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν
 Γαλιλαίαν ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἡρώτα αὐτὸν, ἵνα καταβῇ
 48 καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱὸν ἡμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν
 οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε οὐ
 49 μὴ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικὸς Κύριε κατάβηθι
 50 πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου
 ὁ υἱὸς σου ζῇ καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ
 51 Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦ-
 λοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς
 52 σου ζῇ. ἐπύθετο οὖν παρ αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ κοιμώτερον
 ἔσχεν, καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι Χθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ
 53 πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατήρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν
 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ὁ υἱὸς σου ζῇ καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ
 54 οἰκία αὐτοῦ ὅλη. Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ
 Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

v.44 αὐτός^{rpnm} γάρ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μαρτυρέω^{v1aa3s} ὅτι^c προφήτης^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἰδοῦ^{adfsn}
 πατρίς^{ndfs} τιμῆ^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{v1aa3s}. **v.45** ὅτε^{bo} οὖν^c ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}
 δέχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnmp} Γαλιλαῖος^{nnmp} πᾶς^{aanp} ὁράω^{vxanmp} ὅς^{tranp} ποιέω^{v1aa3s} ἐν^p
 Ἱεροσόλυμα^{ndmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἑορτῇ^{ndfs} καί^c αὐτός^{rpmp} γάρ^c ἔρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἑορτῇ^{nafs}.
v.46 ἔρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁ^{dafs} Κανὰ^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{ngfs}
 ὅπου^{bo} ποιέω^{v1aa3s} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} οἶνος^{nam} καί^c εἰμι^{v1aix3s} τι-ορινμο βασιλικός^{anmsn} ὅς^{rrgms}
 ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἀσθενέω^{v1aa3s} ἐν^p Καπερναοῦμ^{tp}. **v.47** οὗτος^{rdnms} ἀκούω^{vpaanms} ὅτι^c
 Ἰησοῦς^{nnms} ἦκω^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p
 αὐτός^{rpms} καί^c ἐρωτάω^{v1aa3s} αὐτός^{rpms} ἵνα^c καταβαίνω^{vsaa3s} καί^c ἰάομαι^{vsad3s} αὐτός^{rpms}
 ὁ^{dams} υἱός^{nam} μέλλω^{v1aa3s} γάρ^c ἀποθνήσκω^{vnpa}. **v.48** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 πρὸς^p αὐτός^{rpms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} σημείον^{vnanp} καί^c τέρας^{nanp} ὁράω^{vsaa2p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}.
v.49 λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpms} ὁ^{dnms} βασιλικός^{anmsn} κύριος^{nvms} καταβαίνω^{vdaa2s} πρὶν^{bo}
 ἀποθνήσκω^{vnaa} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} ἐγώ^{rpq-s}. **v.50** λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 πορεύομαι^{vdrp2s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ^{tpg-s} ζάω^{v1aa3s} καί^c πιστεύω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms}
 ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὅς^{rrdms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c πορεύομαι^{v1aa3s}. **v.51** ἤδη^{bo}
 ὅε^c αὐτός^{rpms} καταβαίνω^{vppagns} ὁ^{dnmp} αὐτός^{rpms} ἀπαντάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} καί^c
 ἀπαγγέλλω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} σύ^{tpg-s} ζάω^{v1aa3s}. **v.52** πυνθάνομαι^{v1aa3s}
 οὖν^c παρὰ^p αὐτός^{rpmp} ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} ἐν^p ὅς^{rrdfs} κοιμώτερον^{bo} ἔχω^{v1aa3s} καί^c λέγω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rpdm} ὅτι^c ἐχθές^{bo} ὥρα^{nafs} ἔβδομος^{aafsn} ἀφίημι^{v1aa3s} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnms} πυρετός^{nnms}.
v.53 γινώσκω^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὅτι^c ἐν^p ἐκείνος^{rrdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{nafs} ἐν^p ὅς^{rrdfs}
 λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ^{tpg-s} ζάω^{v1aa3s} καί^c
 πιστεύω^{v1aa3s} αὐτός^{rpms} καί^c ὁ^{dnms} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnms} ὅλος^{anfsn}. **v.54** οὗτος^{rdans} πάλιν^{bo}
 δεύτερος^{aansn} σημείον^{nans} ποιέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐκ^p ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{ngfs}
 εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}.

Μετά ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς **5**
 Ἱεροσόλυμα. ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ **2**
 κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς **3**
 ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούν- **4**
 των τυφλῶν χωλῶν ξηρῶν ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν.
 ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ **4**
 ἐτάρασεν τὸ ὕδωρ, ὃ οὖν πρῶτος ἐμβάς μετὰ τὴναραχὴν τοῦ **5**
 ὕδατος, ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ δὴποτε κατειχετο νοσήματι. ἦν δὲ τις **5**
 ἄνθρωπος ἐκεῖ τριακονταοκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. τοῦτον **6**
 ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον **7**
 ἔχει λέγει αὐτῷ Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀ- **8**
 σθενὼν Κύριε ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα ὅταναραχθῇ τὸ ὕδωρ **9**
 βάλλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν, ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ ἄλλος **10**
 πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἐγείραι ἄρον τὸν **8**
 κράββατον σου καὶ περιπάτει. καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄν- **9**
 θρωπος καὶ ἦρεν τὸν κράββατον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει Ἦν δὲ **10**
 σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθε- **10**
 ραπευμένῳ Σάββατόν ἐστιν οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράββατον.
 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ποιήσας με ὑγιῇ ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἄρον τὸν **11**
 κράββατον σου καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν οὖν αὐτόν Τίς ἐστιν ὁ **12**

5. v.1 μετὰ^p οὗτος^rdanp εἰμί^{vix}3s ἑορτῇ^{nnfs} ὁδgm^p Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c ἀναβαίνω^viaa3s ὁdnms
 Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.2** εἰμί^{vix}3s δέ^c ἐν^p ὁddn^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἐπὶ^p ὁddfs
 προβατικός^{adfsn} κολυμβήθρα^{nnfs} ὁdnfs ἐπιλέγω^{vppnfs} Ἑβραϊστὶ^{bo} Βηθσαχά^{tp} πέντε^{tn} στοά^{nafp}
 ἔχω^{vppnfs}. **v.3** ἐν^p οὗτος^rddfp κατάκειμαι^{viin}3s πλῆθος^{nnms} πολὺς^{annsn} ὁdgm^p ἀσθενέω^{vppagmp}
 τυφλός^{agmpn} χωλός^{agmpn} ξηρός^{agmpn} ἐκδέχομαι^{vppngmp} ὁdafs ὁdgn^s ὕδωρ^{ngns} κίνησις^{nafs}.
v.4 ἄγγελος^{nnms} γάρ^c κατὰ^p καιρός^{nnms} καταβαίνω^viaa3s ἐν^p ὁddfs κολυμβήθρα^{ndfs}
 καί^c ταράσσω^viaa3s ὁdans ὕδωρ^{nans} ὁdnms οὖν^c πρῶτος^{annsn} ἐμβαίνω^vpaanms μετὰ^p ὁdafs
 ταραχὴ^{nafs} ὁdgn^s ὕδωρ^{ngns} ὑγιὴς^{annsn} γίνονται^{viin}3s ὅς^rrdns δὴποτε^{xo} κατέγω^vip3s νόσημα^{ndms}.
v.5 εἰμί^{vix}3s δέ^c τι-σρινμσ ἄνθρωπος^{nnms} ἐκεῖ^{bo} τριάκοντα^{tn} ἔτος^{nanp} ἔχω^{vppanms} ἐν^p ὁddfs
 ἀσθενεία^{ndfs}. **v.6** οὗτος^rdam^s ὁράω^vpaanms ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} κατάκειμαι^{vppnams} καί^c
 γινώσκω^vpaanms ὅτι^c πολὺς^{aamsn} ἡδι^{bo} χρόνος^{nnms} ἔχω^viaa3s λέγω^viaa3s αὐτός^rpdms θέλω^viaa2s
 ὑγιὴς^{annsn} γίνονται^{vnad}. **v.7** ἀποκρίνομαι^{viad}3s αὐτός^rpdms ὁdnms ἀσθενέω^{vppanms} κύριος^{nnms}
 ἄνθρωπος^{nnms} οὐ^{xo} ἔχω^viaa3s ἵνα^c ὅταν^c ταράσσω^{vsap}3s ὁdnms ὕδωρ^{nnms} βάλλω^vsaa3s ἐγώ^{tpa}-s
 εἰς^p ὁdafs κολυμβήθρα^{nafs} ἐν^p ὅς^rrdms δέ^c ἔρχομαι^vipn1s ἐγώ^{tpn}-s ἄλλος^{annsn} πρὸ^p ἐγώ^{tpg}-s
 καταβαίνω^viaa3s. **v.8** λέγω^viaa3s αὐτός^rpdms ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} ἐγείρω^vdma2s αἶρω^vdma2s ὁdams
 κράβατος^{nnms} σὺ^{tpg}-s καί^c περιπατέω^vdpa2s. **v.9** καί^c εὐθέως^{bo} γίνομαι^{viad}3s ὑγιὴς^{annsn}
 ὁdnms ἄνθρωπος^{nnms} καί^c αἶρω^viaa3s ὁdams κράβατος^{nnms} αὐτός^rpdms καί^c περιπατέω^viaa3s
 εἰμί^{vix}3s δέ^c σάββατον^{nnms} ἐν^p ἐκεῖνος^rddfs ὁddfs ἡμέρα^{ndfs}. **v.10** λέγω^viaa3p οὖν^c ὁdnmp
 Ἰουδαίος^{annmpn} ὁdnms θεραπεύω^vxpdms σάββατον^{nnms} εἰμί^{vix}3s οὐ^{xo} ἔξεστι^vipq3s σὺ^{tpd}-s
 αἶρω^vnaa ὁdams κράβατος^{nnms}. **v.11** ἀποκρίνομαι^{viad}3s αὐτός^rpdmp ὁdnms ποιέω^vpaanms
 ἐγώ^{tpa}-s ὑγιὴς^{aamsn} ἐκεῖνος^rdnms ἐγώ^{tpd}-s λέγω^viaa3s αἶρω^vdma2s ὁdams κράβατος^{nnms} σὺ^{tpg}-s
 καί^c περιπατέω^vdpa2s.

- ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι Ἄρον τὸν κράββατον σου καὶ περιπάτει.
 13 ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστὶν ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου
 14 ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὗρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ
 15 ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἴδε ὑγίης γέγονας μηκέτι ἀμάρτανε ἵνα
 16 μὴ χειρόν τι σοὶ γένηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγει-
 17 λεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῇ. καὶ
 18 διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐζήτουν αὐτὸν
 19 ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρί-
 νατο αὐτοῖς Ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι.
 20 διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι ὅτι
 οὐ μόνον ἔλυσεν τὸ σάββατον ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν
 21 θεόν ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἄφ'
 ἑαυτοῦ οὐδὲν ἐὰν μὴ τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα, ἃ γὰρ ἂν
 22 ἐκεῖνος ποιῇ ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ
 τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ καὶ μεζονα
 23 τούτων δεῖξει αὐτῷ ἔργα ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. ὥστε γὰρ ὁ
 πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζῶοποιεῖ οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὕς
 θέλει ζῶοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα ἀλλὰ τὴν κρί-
 σιν παῖσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ. ἵνα πάντες τιμῶσιν τὸν υἱὸν καθὼς

v.12 ἐρωτάω^{v1aa3p} οὐν^c αὐτός^{rpams} τις^{rqnms} εἰμί^{v1p3s} ὁ^{ndms} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{ndms} λέγω^{vpaanms} σύ^{rpds} αἶρω^{vdaa2s} ὁ^{dams} κράββατος^{nams} σύ^{rpds} καί^c περιπατέω^{vdpas}. **v.13** ὁ^{ndms} δέ^c ἰάομαι^{vrapnms} οὐ^{xo} οἶδα^{v1ya3s} τις^{rqnms} εἰμί^{v1p3s} ὁ^{ndms} γὰρ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἐκνεύω^{v1aa3s} ὄχλος^{ngms} εἰμί^{v1p3s} ἐν^p ὁ^{ddms} τόπος^{ndms}. **v.14** μετὰ^p οὗτος^{rdanp} εὗρίσκει^{v1pa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{ndms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddms} ἱερόν^{ndms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ἵδεⁱ ὑγίης^{anmsn} γίνομαι^{v1xa2s} μηκέτι^{bo} ἀμαρτάνω^{vdpas} ἵνα^c μὴ^{xo} χεῖρων^{anmsn} τι-ορίνω^{v1p3s} σύ^{rpds} γίνομαι^{vsad3s}. **v.15** ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{ndms} ἄνθρωπος^{nnms} καί^c ἀναγγέλλω^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} εἰμί^{v1p3s} ὁ^{ndms} ποιεῶ^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ὑγίης^{aamsn}. **v.16** καί^c διὰ^p οὗτος^{rdans} διώκω^{v1aa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ndmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^c ζητέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ἀποκτείνω^{vnaa} ὅτι^c οὗτος^{rdanp} ποιεῶ^{v1aa3s} ἐν^p σάββατον^{ndns}. **v.17** ὁ^{ndms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpdmr} ὁ^{ndms} πατήρ^{nnms} ἐγώ^{rp3s} ἕως^c ἄρτι^{bo} ἐργάζομαι^{v1p3s} καὶ^c ἐργάζομαι^{v1p3s}. **v.18** διὰ^p οὗτος^{rdans} οὐν^c μᾶλλον^{bo} ζητέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{ndmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἀποκτείνω^{vnaa} ὅτι^c οὐ^{xo} μόνος^{bo} λύω^{v1aa3s} ὁ^{dans} σάββατον^{nans} ἀλλά^c καί^c πατήρ^{nams} ἴδιος^{aamsn} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἴσος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} ποιεῶ^{vppanms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.19** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} οὐν^c ὁ^{ndms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} ἀμὴν^h ἀμὴν^h λέγω^{v1pals} σύ^{rpds} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1p3s} ὁ^{ndms} υἱός^{nnms} ποιεῶ^{vnpa} ἀπό^p ἑαυτοῦ^{rxgms} οὐδέ τις^{aansn} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} τι-ορί-
ανσ^{vspa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ποιεῶ^{vppaams} ὅς^{trarp} γὰρ^c ἂν^{xo} ἐκείνος^{rdnms} ποιεῶ^{vpa3s} οὗτος^{rdanp} καί^c ὁ^{ndms} υἱός^{nnms} ὁμοίως^{bo} ποιεῶ^{vpa3s}. **v.20** ὁ^{ndms} γὰρ^c πατήρ^{nnms} φιλέω^{vpa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} καί^c πᾶς^{aanpn} δεικνυμί^{v1pa3s} αὐτός^{rpdmms} ὅς^{rranp} αὐτός^{rpams} ποιεῶ^{vpa3s} καί^c μέγας^{aanpc} οὗτος^{rdgnp} δεικνυμί^{v1fa3s} αὐτός^{rpdmms} ἔργον^{nanp} ἵνα^c σύ^{rp3p} θαυμάζω^{vspa2p}. **v.21** ὥστε^{bo} γὰρ^c ὁ^{ndms} πατήρ^{nnms} ἐγείρω^{vpa3s} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} καί^c ζῶοποιέω^{vpa3s} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{ndms} υἱός^{nnms} ὅς^{rranp} θέλω^{vpa3s} ζῶοποιέω^{vpa3s}. **v.22** οὐδὲ^{bo} γὰρ^c ὁ^{ndms} πατήρ^{nnms} κρίνω^{v1pa3s} οὐδέ τις^{aamsn} ἀλλά^c ὁ^{dafis} κρίσις^{nafs} πᾶς^{aafsn} δίδωμι^{v1xa3s} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms}.

τιμῶσιν τὸν πατέρα ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν
πέμψαντα αὐτόν. Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου 24
ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς
κρίσιν οὐκ ἔρχεται ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν
ζωήν. ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν 25
ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ
ἀκούσαντες ζήσονται. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ 26
οὕτως ἔδωκεν καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐξουσίαν 27
ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. μὴ 28
θαυμάζετε τοῦτο ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνη-
μείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ. καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ 29
ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες
εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἅπ ἐμαυτοῦ 30
οὐδέν, καθὼς ἀκούω κρίνω καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν ὅτι
οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με
πατρός. ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ ἡ μαρτυρία μου οὐκ 31
ἔστιν ἀληθής, ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ καὶ οἶδα ὅτι 32
ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ὑμεῖς ἅπε- 33
στάλκατε πρὸς Ἰωάννην καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ, ἐγὼ δὲ 34
οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω ἀλλὰ ταῦτα λέγω

v.23 ἵνα^c πᾶς^{anmpn} τιμᾷ^{vspa3p} ὁ^{dams} υἱός^{nam} καθώς^{bo} τιμᾷ^{vipa3p} ὁ^{dams} πατὴρ^{nam} ὁ^{dnms}
μὴ^{xo} τιμᾷ^{vppanms} ὁ^{dams} υἱός^{nam} οὐ^{xo} τιμᾷ^{vipa3s} ὁ^{dams} πατὴρ^{nam} ὁ^{dams} πέμψω^{vpaams}
αὐτός^{rpams}. **v.24** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rpdp} ὅτι^c ὁ^{dnms} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ἐγὼ^{rgs}
ἀκούω^{vppanms} καί^c πιστεύω^{vppanms} ὁ^{ddms} πέμψω^{vpaadms} ἐγὼ^{rga-s} ἔχω^{vipa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}
καί^c εἰς^p κρίσις^{nafs} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} ἀλλά^c μεταβαίνω^{vixa3s} ἐκ^p ὁ^{dams} θάνατος^{ngms} εἰς^p
ὁ^{dafs} ζωή^{nafs}. **v.25** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rpdp} ὅτι^c ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nfn} καί^c νῦν^{bo}
εἰμὶ^{vipx3s} ὅτε^{bo} ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} ἀκούω^{vifd3p} ὁ^{dams} φωνή^{ngfs} ὁ^{dams} υἱός^{ngms} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
καί^c ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ζῶω^{vifd3p}. **v.26** ὥσπερ^{bo} γάρ^c ὁ^{dnms} πατὴρ^{nfn} ἔχω^{vipa3s} ζωή^{nafs}
ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxams} οὕτω^{bo} διδωμι^{vixa3s} καί^c ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} ζωή^{nafs} ἔχω^{vnpa} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxams}.
v.27 καί^c ἐξουσία^{nafs} διδωμι^{vixa3s} αὐτός^{rpams} καί^c κρίσις^{nafs} ποιέω^{vnpa} ὅτι^c υἱός^{nfn}
ἀνθρώπος^{ngms} εἰμὶ^{vipx3s}. **v.28** μὴ^{xo} θαυμάζω^{vdpazp} οὗτος^{rdans} ὅτι^c ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nfn}
ἐν^p ὅς^{rdns} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐν^p μνημεῖον^{ndnp} ἀκούω^{vifd3p} ὁ^{dams} φωνή^{ngfs} αὐτός^{rpams}.
v.29 καί^c ἐκπορεύομαι^{vifd3p} ὁ^{dnmp} ὁ^{damp} ἀγαθός^{aanpn} ποιέω^{vpaanmp} εἰς^p ἀνάστασις^{nafs} ζωή^{ngfs}
ὁ^{dnmp} δε^c ὁ^{damp} φαῦλος^{aanpn} πρῶτος^{vpaanmp} εἰς^p ἀνάστασις^{nafs} κρίσις^{ngfs}. **v.30** οὐ^{xo}
δύναμαι^{vipn1s} ἐγὼ^{rgn-s} ποιέω^{vnpa} ἀπό^p ἐμαυτοῦ^{rxams} οὐδεὶς^{aansn} καθώς^{bo} ἀκούω^{vipa1s}
κρίνω^{vipa1s} καί^c ὁ^{dnfs} κρίσις^{nfn} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} δίκαιος^{anfsn} εἰμὶ^{vipx3s} ὅτι^c οὐ^{xo} ζητέω^{vipa1s} ὁ^{dans}
θέλημα^{nans} ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} ἀλλά^c ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dams} πέμψω^{vpaagms} ἐγὼ^{rga-s} πατὴρ^{ngms}.
v.31 ἐάν^{qo} ἐγὼ^{rgn-s} μαρτυρῶ^{vspa1s} περὶ^p ἐμαυτοῦ^{rxams} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nfn} ἐγὼ^{rgs} οὐ^{xo}
εἰμὶ^{vipx3s} ἀληθής^{anfsn}. **v.32** ἄλλος^{anmsn} εἰμὶ^{vipx3s} ὁ^{dnms} μαρτυρῶ^{vppanms} περὶ^p ἐγὼ^{rgs} καί^c
οἶδα^{vixa1s} ὅτι^c ἀληθής^{anfsn} εἰμὶ^{vipx3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nfn} ὅς^{rrafs} μαρτυρῶ^{vipa3s} περὶ^p ἐγὼ^{rgs}.
v.33 σύ^{rgn-p} ἀποστέλλω^{vixa2p} πρὸς^p Ἰωάννην^{nam} καί^c μαρτυρῶ^{vixa3s} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs}.

35 ἵνα ὑμεῖς σωθῇτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαί-
 36 νων ὑμεῖς δὲ ἡθελήσατε αγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ
 37 αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου, τὰ γὰρ
 38 ἔργα ἃ ἔδωκέν μοι ὁ πατήρ ἵνα τελειώσω αὐτά αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ
 39 ἐγὼ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν, καὶ
 40 ὁ πέμψας με πατήρ αὐτὸς μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ οὔτε φω-
 41 νὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑώρακατε. καὶ
 42 τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν ὅτι ὃν ἀπέστειλεν
 43 ἐκεῖνος τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς ὅτι
 44 ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ
 45 μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ, καὶ οὐ θέλετε ἔλθειν πρὸς με ἵνα ζω-
 46 ῇ ἐξ ἡμέτερας. Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω. ἀλλ' ἐγνώκα
 47 ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλή-
 48 λυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου καὶ οὐ λαμβάνετέ με, ἐὰν
 49 ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ ἐκεῖνον λήψεσθε. πῶς δύ-
 50 νασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ
 51 τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖτε. μὴ δοκεῖτε
 52 ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα, ἔστιν ὁ κατηγορῶν
 53 ὑμῶν Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μω-
 54 σῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. εἰ δὲ

v.34 ἐγὼ^{ρν-σ} δέ^ε οὐ^{χο} παρὰ^ρ ἀνθρώπου^{ngms} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} λαμβάνω^{vpa1s} ἀλλά^ε οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpa1s} ἵνα^ε σύ^{ρν-ρ} πᾶς^{vsap2p}. **v.35** ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} λύχνος^{nnms} ὁ^{dnms} καιόμενος^{vppnms} καὶ^ε φαίνω^{vppanms} σύ^{ρν-ρ} δέ^ε θέλω^{vpa2p} αγαλλιάω^{vnao} πρὸς^p ὥρα^{nafs} ἐν^p ὁ^{dnms} φῶς^{ndns} αὐτοῦ^{rgms}. **v.36** ἐγὼ^{ρν-σ} δέ^ε ἔχω^{vpa1s} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} μέγας^{aafsc} ὁ^{dgms} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dnnp} γὰρ^ε ἔργον^{nnnp} ὅς^ε ἔργον^{nnnp} διδωμι^{vpa3s} ἐγὼ^{ρν-σ} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἵνα^ε τελειώω^{vsaal1s} αὐτός^{rganp} αὐτός^{rgnnp} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} ὅς^ε ἔργον^{nnnp} ἐγὼ^{ρν-σ} ποιέω^{vpa1s} μαρτυρέω^{vpa3s} περὶ^p ἐγὼ^{rg-σ} ὅτι^ε ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγὼ^{rg-σ} ἀποστέλλω^{vpa3s}. **v.37** καί^ε ὁ^{dnms} πέμψω^{vpaanms} ἐγὼ^{rg-σ} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rgnms} μαρτυρέω^{vpa3s} περὶ^p ἐγὼ^{rg-σ} οὔτε^ε φωνή^{nafs} αὐτός^{rgms} ἀκούω^{vpa2p} πᾶς^{bo} οὔτε^ε εἶδος^{nans} αὐτός^{rgms} ὁράω^{vpa2p}. **v.38** καί^ε ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rgms} οὐ^{χο} ἔχω^{vpa2p} μένω^{vppaams} ἐν^p σύ^{ρν-ρ} ὅτι^ε ὅς^ε ἀποστέλλω^{vpa3s} ἐκεῖνος^{rdnms} οὗτος^{rdnms} σύ^{ρν-ρ} οὐ^{χο} πιστεύω^{vpa2p}. **v.39** ἐραυνάω^{vpa2p} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp} ὅτι^ε σύ^{ρν-ρ} δοκέω^{vpa2p} ἐν^p αὐτός^{rgpdp} ζῶ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ἔχω^{vnpa} καί^ε ἐκεῖνος^{rdnfp} εἰμι^{vixp3p} ὁ^{dnfp} μαρτυρέω^{vppanfp} περὶ^p ἐγὼ^{rg-σ}. **v.40** καί^ε οὐ^{χο} θέλω^{vpa2p} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγὼ^{rg-σ} ἵνα^ε ζῶ^{nafs} ἔχω^{vpa2p}. **v.41** δόξα^{nafs} παρὰ^ρ ἀνθρώπου^{ngmp} οὐ^{χο} λαμβάνω^{vpa1s}. **v.42** ἀλλά^ε γινώσκω^{vpa1s} σύ^{ρν-ρ} ὅτι^ε ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{χο} ἔχω^{vpa2p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{fxdmp}. **v.43** ἐγὼ^{ρν-σ} ἔρχομαι^{vpa2p} ἐν^p ὁ^{dnms} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rg-σ} καί^ε οὐ^{χο} λαμβάνω^{vpa2p} ἐγὼ^{rg-σ} ἐάν^{qo} ἄλλος^{amns} ἔρχομαι^{vnaa} ἐν^p ὁ^{dnms} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dnms} ἰδιος^{adnns} ἐκεῖνος^{rdams} λαμβάνω^{vfpdp}. **v.44** πᾶς^{bo} δύναμαι^{vnpn2p} σύ^{ρν-ρ} πιστεύω^{vnaa} δόξα^{nafs} παρὰ^ρ ἀλλήλων^{regmp} λαμβάνω^{vppanmp} καί^ε ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dafs} παρὰ^ρ ὁ^{dgms} μόνος^{agmsn} θεός^{ngms} οὐ^{χο} ζητέω^{vpa2p}. **v.45** μή^{χο} δοκέω^{vpa2p} ὅτι^ε ἐγὼ^{ρν-σ} κατηγορέω^{vpa1s} σύ^{ρν-ρ} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nam} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} κατηγορέω^{vppanms} σύ^{ρν-ρ} Μωϋσῆς^{nnms} εἰς^p ὅς^ε σύ^{ρν-ρ} ἐλπίζω^{vpa2p}. **v.46** εἰ^{qo} γὰρ^ε πιστεύω^{vpa2p} Μωϋσῆς^{ndms} πιστεύω^{vpa2p} ἂν^{χο} ἐγὼ^{ρν-σ} περὶ^p γὰρ^ε ἐγὼ^{rg-σ} ἐκεῖνος^{rdnms} γράφω^{vpa3s}.

τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε πῶς τοῖς ἑμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε.

Μετά ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γα- **6**
 λιλαιᾶς τῆς Τιβεριάδος. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς ὅτι **2**
 ἑώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ἀνῆλ- **3**
 θεν δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν
 αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. ἐπά- **4, 5**
 ρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς
 ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον Πόθεν ἀ-
 γοράσομεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι. τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειρά- **6**
 ζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν ποιεῖν. ἀπεκριθὲν αὐτῷ **7**
 Φίλιππος Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἄρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα
 ἕκαστος αὐτῶν βραχὺ τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἰς ἕκ τῶν μαθητῶν **8**
 αὐτοῦ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου. Ὅστιν παιδάριον **9**
 ἐν ᾧδε ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια, ἀλλὰ
 ταῦτα τί ἐστὶν εἰς τοσούτους. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς Ποιήσατε τοὺς **10**
 ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ ἀνέπεσον
 οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὥσει πεντακισχίλιοι. ἔλαβεν δὲ τοὺς **11**
 ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς μαθηταῖς, οἱ
 δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅ-
 σον ἤθελον. ὥς δὲ ἐνεπλήσθησαν λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ **12**

v.47 εἰ⁹⁰ δέ^c ὁ^{ddnp} ἐκεῖνος^{rdgms} γράμμα^{ndnp} οὐ^{xo} πιστεύ^{vifa2p} πῶς^{bo} ὁ^{ddnp} ἐμός^{rsdnp}
 ῥήμα^{ndnp} πιστεύ^{vifa2p}. **6. v.1** μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 πέραν^{bo} ὁ^{dgrs} θάλασσα^{ngfs} ὁ^{dgrs} Γαλιλαία^{ngfs} Τιβεριᾶς^{ngfs}. **v.2** καί^c ἀκολουθεῖ^{vifa3s}
 αὐτός^{rdms} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} ὅτι^c ὁράω^{vifa3p} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnp} σημεῖον^{nanp} ὅς^{rranp}
 ποιέω^{vifa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgmpr} ἀσθενέω^{vppagmp}. **v.3** ἀνέρχομαι^{viaa3s} δέ^c εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἐκεῖ^{bo} κάθηται^{vifa3s} μετὰ^p ὁ^{dgmpr} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms}. **v.4** εἰμὶ^{vifa3s}
 δέ^c ἐγγὺς^{bo} ὁ^{dnms} πάσχα^{ta} ὁ^{dnfs} ἑορτῆς^{nnfs} ὁ^{dgmpr} Ἰουδαίος^{agnpn}. **v.5** ἐπαίρω^{vpaanms} οὖν^c
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnp} ὀφθαλμὸς^{nanp} καί^c θεάομαι^{vpadnms} ὅτι^c πολὺς^{anmsn} ὄχλος^{nnms}
 ἔρχομαι^{vifa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgms} λέγω^{vifa3s} πρὸς^p ὁ^{dans} Φίλιππος^{nams} πόθεν^{bo} ἀγοράζω^{vifa1p}
 ἄρτος^{nanp} ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa3p} οὗτος^{rdnmp}. **v.6** οὗτος^{rdans} δέ^c λέγω^{vifa3s} πειράζω^{vppanms}
 αὐτός^{rgms} αὐτός^{rgnms} γὰρ^c οἶδα^{vifa3s} τίς^{rqans} μέλλω^{vifa3s} ποιέω^{vnpa}. **v.7** ἀποκρίνομαι^{vifa3s}
 αὐτός^{rgms} Φίλιππος^{nnms} διακῶσιν^{ngnp} δηνάριον^{nanp} ἄρτος^{nanp} οὐ^{xo} ἄρκεω^{vifa3p} αὐτός^{rgdnp}
 ἵνα^c ἕκαστος^{anmsn} αὐτός^{rgmp} βραχύς^{aanpn} τι-ορίαν^o λαμβάνω^{vsaa3s}. **v.8** λέγω^{vifa3s}
 αὐτός^{rgdms} εἰς^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms} Ἀνδρέας^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}
 Σίμων^{ngms} Πέτρος^{ngms}. **v.9** εἰμὶ^{vifa3s} παιδάριον^{nnms} εἰς^{nnms} ᾧδε^{bo} ὅς^{rrans} ἔχω^{vifa3s} πέντε^{tn}
 ἄρτος^{nanp} κριθίνους^{aanpn} καί^c δύο^{tn} ὀψάρια^{nanp} ἀλλὰ^c οὗτος^{rdnnp} τίς^{rqans} εἰμὶ^{vifa3s} εἰς^p
 τοσοῦτος^{rdanp}. **v.10** λέγω^{vifa3s} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ποιέω^{vdan2p} ὁ^{dnp} ἀνθρώπος^{nanp}
 ἀνατίπτω^{vnaa} εἰμὶ^{vifa3s} δέ^c χόρτος^{nnms} πολὺς^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddms} τόπος^{ndms} ἀνατίπτω^{vifa3p}
 οὖν^c ὁ^{dnmp} ἀνὴρ^{nanp} ὁ^{dams} ἀριθμὸς^{nams} ὥσει^{bo} πεντακισχίλιοι^{nnmp}. **v.11** λαμβάνω^{vifa3s}
 δέ^c ὁ^{dnp} ἄρτος^{nanp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c εὐχαριστέω^{vpaanms} διαδίδωμι^{vifa3s} ὁ^{dnp}
 μαθητῆς^{ndnp} ὁ^{dnmp} δέ^c μαθητῆς^{nnmp} ὁ^{dnp} ἀνάκειμαι^{vppndnp} ὁμοίως^{bo} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgmpr}
 ὀψάριον^{ngnp} ὅσος^{reans} θέλω^{vifa3p}.

- Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα ἵνα μὴ τι ἀπόληται.
 13 συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ
 τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ἐπερίσσευσεν τοῖς βεβρωκόσιν.
 14 Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλε-
 γον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὃ ἐρχόμενος εἰς τὸν
 15 κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρ-
 πάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν, βασιλέα ἀνεχώρησεν πάλιν
 16 εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. Ὡς δὲ ὁψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ
 17 μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν. καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον
 ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναοῦμ. καὶ σκοτία ἦδη
 18 ἐγεγόνει καὶ οὐκ ἔληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. ἥ τε θά-
 19 λασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. ἑληλακότες οὖν
 ὡς σταδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν πε-
 20 ριπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον
 καὶ ἐφοβήθησαν. ὃ δὲ λέγει αὐτοῖς Ἐγὼ εἰμι μὴ φοβεῖσθε.
 21 ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον
 22 ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὃ
 ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἰδὼν ὅτι πλοiάριον ἄλλο οὐκ ἦν
 ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὅτι
 οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοiάριον
 23 ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἀπῆλθον, ἄλλα δὲ ἦλθεν πλοι-

v.12 ὥς^{bo} δέ^c ἐμπίπλημι^{viap3p} λέγω^{vi3a3s} ὁδ^{dm} μαθητῆς^{ndmp} αὐτὸς^{rgms} συνάγω^{vdaa2p} ὁδ^{danp} περισσεύω^{vpaanp} κλάσμα^{nanp} ἵνα^c μὴ^{xo} τι-σ^{riano} ἀπόλλυμι^{vsam3s}. **v.13** συνάγω^{viaa3p} οὖν^c καί^c γεμίζω^{viaa3p} δώδεκα^{tn} κόφινος^{nam} κλάσμα^{ngnp} ἐκ^p ὁδ^{gm} πέντε^{tn} ἄρτος^{ngmp} ὁδ^{gm} κριθίνος^{agmp} ὅς^{rranp} περισσεύω^{viaa3s} ὁδ^{dm} διβρώσκα^{vpxadmp}. **v.14** ὁδ^{dm} οὖν^c ἄνθρωπος^{nnmp} ὁράω^{vpaanmp} ὅς^{rran} ποιέω^{viaa3s} σημειον^{nans} ὁδ^{nm} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3p} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ἀληθῶς^{bo} ὁδ^{nm} προφήτης^{nnms} ὁδ^{nm} ἐρχομαι^{vppnnms} εἰς^p ὁδ^{dm} κόσμος^{nam}. **v.15** Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^c γινώσκω^{vpaanms} ὅτι^c μέλλω^{vpa3p} ἐρχομαι^{vnpn} καί^c ἀρπάζω^{vnpa} αὐτὸς^{rgms} ἵνα^c ποιέω^{vsaa3p} αὐτὸς^{rgms} βασιλεύ^{nam} ἀναχωρέω^{viaa3s} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁδ^{dm} ὄρος^{nans} αὐτὸς^{rgnms} μόνος^{anmsn}. **v.16** ὥς^{bo} δέ^c ὁψιος^{anfsn} γίνομαι^{viad3s} καταβαίνω^{viaa3p} ὁδ^{dm} μαθητῆς^{nnmp} αὐτὸς^{rgms} ἐπὶ^p ὁδ^{af} θάλασσα^{naf}. **v.17** καί^c ἐμβαίνω^{vpaanmp} εἰς^p ὁδ^{dm} πλοῖον^{nans} ἐρχομαι^{viin3p} πέραν^{bo} ὁδ^{gfs} θάλασσα^{ngfs} εἰς^p Καπερναοῦμ^{tp} καὶ^c σκοτία^{nnfs} ἦδη^{bo} γίνομαι^{viya3s} καί^c οὐ^{xo} ἐρχομαι^{viya3s} πρὸς^p αὐτὸς^{rgmp} ὁδ^{dm} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.18** ὁδ^{dm} τῷ^{af} θάλασσα^{nnfs} ἀνεμος^{ngms} μέγας^{agmsn} πνέω^{vppagns} διεγείρω^{vip3s}. **v.19** ἑλάνω^{vpxanmp} οὖν^c ὥς^{bo} στάδιος^{nanp} εἰκοσι^{tn} ἢ^{xo} τριάκοντα^{tn} θεωρέω^{vipa3p} ὁδ^{dm} Ἰησοῦς^{nam} περιπατέω^{vppaams} ἐπὶ^p ὁδ^{gfs} θάλασσα^{ngfs} καί^c ἐγγὺς^{bo} ὁδ^{gns} πλοῖον^{ngns} γίνομαι^{vppnams} καί^c φοβέομαι^{viac3p}. **v.20** ὁδ^{dm} δέ^c λέγω^{vi3a3s} αὐτὸς^{rgdm} ἐγὼ^{rgn-s} εἰμι^{vixp1s} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.21** θέλω^{viaa3p} οὖν^c λαμβάνω^{vnaa} αὐτὸς^{rgms} εἰς^p ὁδ^{dm} πλοῖον^{nans} καί^c εὐθέως^{bo} ὁδ^{dm} πλοῖον^{nnns} γίνομαι^{viad3s} ἐπὶ^p ὁδ^{gfs} γῆ^{ngfs} εἰς^p ὅς^{rraf} ὑπάγω^{viaa3p}. **v.22** ὁδ^{dm} ἐπαύριον^{bo} ὁδ^{dm} ὄχλος^{nnms} ἵστημι^{vpxanms} πέραν^{bo} ὁδ^{gfs} θάλασσα^{ngfs} ὁράω^{vpaanms} ὅτι^c πλοiάριον^{nnns} ἄλλος^{annsn} οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} ἐκεῖ^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰς^p ὁd^{trans} ἐμβαίνω^{viaa3p} ὁδ^{dm} μαθητῆς^{nnmp} αὐτὸς^{rgms} καί^c ὅτι^c οὐ^{xo} συνεισέρχομαι^{viaa3s} ὁδ^{dm} μαθητῆς^{ndmp} αὐτὸς^{rgms} ὁδ^{dm} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὁd^{dm} πλοiάριον^{nans} ἀλλά^c μόνος^{anmpn} ὁd^{dm} μαθητῆς^{nnmp} αὐτὸς^{rgms} ἀπέρχομαι^{viaa3p}.

άρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον
 εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου. ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰη- 24
 σοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐνέβησαν καὶ αὐτοὶ
 εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.
 καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ Παῖθι· πότε 25
 ὧδε γέγονας. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν 26
 λέγω ὑμῖν ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ
 τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρωσιν τὴν ἀ- 27
 πολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρωσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον ἣν
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγι-
 σεν ὁ θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιοῦμεν ἵνα ἐργαζώμεθα 28
 τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό 29
 ἐστὶν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖ-
 νος. εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον ἵνα ἴδωμεν καὶ 30
 πιστεύσωμέν σοι τί ἐργάζῃ. οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον
 ἐν τῇ ἐρήμῳ καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν 32
 λέγω ὑμῖν οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἀλλ' ὁ πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν
 ἀληθινόν, ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ 33

v.23 ἄλλος^{annpn} δέ^c ἐρχομαι^{v1aa3s} πλοιάριον^{nnnp} ἐκ^p Τιβεριάδος^{ngfs} ἐγγὺς^{bo} ὁδ^{gms} τόπος^{ngms}
 ὅπου^{bo} ἐσθίω^{v1aa3p} ὁδ^{ams} ἄρτος^{nam} εὐχαριστέω^{vpaagms} ὁδ^{gms} κύριος^{ngms}. **v.24** ὅτε^{bo} οὖν^c
 ὁράω^{v1aa3s} ὁδ^{nms} ὄχλος^{nnms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ἐκεῖ^{bo} οὐδὲ^{bo} ὁδ^{nmp} μαθητῆς^{nnmp}
 αὐτός^{rgms} ἐμβαίνω^{v1aa3p} καί^c αὐτός^{rgnmp} εἰς^p ὁδ^{anp} πλοῖον^{nanp} καί^c ἐρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p
 Καπερναοὺμ^{tp} ζητέω^{vppanmp} ὁδ^{ams} Ἰησοῦς^{nam}. **v.25** καί^c εὐρίσκω^{vpaanmp} αὐτός^{rgams}
 πέραν^{bo} ὁδ^{gfs} θάλασσα^{ngfs} λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms} παῖθιth πότε^{xo} ὧδε^{bo} γίνομαι^{v1aa2s}.
v.26 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rgdmp} ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} ἀμὴνth ἀμὴνth
 λέγω^{v1pals} σύ^{rgpd-p} ζητέω^{v1pa2p} ἐγώ^{rga-s} οὐ^{xo} ὅτι^c ὁράω^{v1aa2p} σημεῖον^{nanp} ἀλλά^c ὅτι^c ἐσθίω^{v1aa2p}
 ἐκ^p ὁδ^{gmp} ἄρτος^{ngmp} καί^c χορτάζω^{v1ap2p}. **v.27** ἐργάζομαι^{vdpn2p} μὴ^{xo} ὁδ^{fals} βρωσὶς^{nafs}
 ὁδ^{fals} ἀπόλλυμι^{vppmaf} ἀλλά^c ὁδ^{fals} βρωσὶς^{nafs} ὁδ^{fals} μένω^{vppaafs} εἰς^p ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{nafsn}
 ὅς^{rgafs} ὁδ^{nms} υἱός^{nnms} ὁδ^{gms} ἀνθρώπος^{ngms} σύ^{rgpd-p} δίδωμι^{v1fa3s} οὗτος^{rdams} γάρ^c ὁδ^{nms}
 πατὴρ^{nnms} σφραγίζω^{v1aa3s} ὁδ^{nms} θεός^{nnms}. **v.28** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c πρὸς^p αὐτός^{rgams} τίς^{rgans}
 ποιέω^{v1palp} ἵνα^c ἐργάζομαι^{vspn1p} ὁδ^{anp} ἔργον^{nanp} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.29** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
 ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδ^{nms} ἔργον^{nnms} ὁδ^{gms}
 θεός^{ngms} ἵνα^c πιστεύω^{vsaa2p} εἰς^p ὅς^{rgams} ἀποστέλλω^{v1aa3s} ἐκεῖνος^{rdnms}. **v.30** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c
 αὐτός^{rgdms} τίς^{rgans} οὖν^c ποιέω^{v1pa2s} σύ^{rgpn-s} σημεῖον^{nans} ἵνα^c ὁράω^{vsaa1p} καί^c πιστεύω^{vsaa1p}
 σύ^{rgpd-s} τίς^{rgans} ἐργάζομαι^{v1pn2s}. **v.31** ὁδ^{nmp} πατὴρ^{nnmp} ἐγώ^{rgp-g} ὁδ^{ams} μάνναth ἐσθίω^{v1aa3p}
 ἐν^p ὁδ^{dfs} ἔρημος^{adfsn} καθὼς^{bo} εἰμι^{v1px3s} γράφω^{vpxpns} ἄρτος^{nam} ἐκ^p ὁδ^{gms} οὐρανόος^{ngms}
 δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} ἐσθίω^{vnaa}. **v.32** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{rgdmp} ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pals} σύ^{rgpd-p} οὐ^{xo} Μωϋσῆς^{nnms} δίδωμι^{v1aa3s} σύ^{rgpd-p} ὁδ^{ams} ἄρτος^{nam} ἐκ^p
 ὁδ^{gms} οὐρανόος^{ngms} ἀλλά^c ὁδ^{nms} πατὴρ^{nnms} ἐγώ^{rgp-g} δίδωμι^{v1pa3s} σύ^{rgpd-p} ὁδ^{ams} ἄρτος^{nam} ἐκ^p
 ὁδ^{gms} οὐρανόος^{ngms} ὁδ^{ams} ἀληθινός^{aamsn}.

34 οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν
 35 Κύριε πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπεν δὲ αὐτοῖς ὁ
 36 Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ὁ ἐρχόμενος πρὸς μὲ, οὐ μὴ
 37 πεινάσῃ καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἴ-
 38 πον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. Πᾶν ὃ δίδωσιν
 39 μοι ὁ πατήρ πρὸς ἐμὲ ἥξει καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ
 40 ἐκβάλω ἔξω. ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ
 41 θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. τοῦτο δὲ
 42 ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν
 43 μοι μὴ ἀπολέσω ἔξ αὐτοῦ ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ
 44 ἡμέρᾳ. τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντος με, ἵνα πᾶς
 45 ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον
 καὶ ἀναστήσῃ αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγγυζον οὖν
 οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς
 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔλεγον Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς
 Ἰωσήφ οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα πῶς οὖν
 λέγει οὗτός ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα. ἀπεκρίθη οὖν
 ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. οὐδεὶς
 δύναται ἐλθεῖν πρὸς με ἐὰν μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ
 αὐτόν καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτόν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστιν γε-

v.33 ὁδνms γάρ^c ἄρτος^{nnms} ὁdgmς θεός^{ngms} εἰμί^{v1p3s} ὁdnnms καταβαίνω^{vppanms} ἐκ^p ὁdgmς οὐρανός^{ngms} καί^c ζωή^{nafs} διδωμι^{vppanms} ὁddms κόσμος^{ndms}. **v.34** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c πρὸς^p αὐτός^{rpams} κύριος^{nvms} πάντοτε^{bo} διδωμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpd-p} ὁdams ἄρτος^{nam} οὗτος^{rdams}. **v.35** λέγω^{v1aa3s} δε^c αὐτός^{rpdp} ὁdnnms Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{rpn-s} εἰμί^{v1p3s} ὁdnnms ἄρτος^{nnms} ὁdgmς ζωή^{ngfs} ὁdnnms ἐρχομαι^{vppnms} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πεινάω^{vsa3s} καί^c ὁdnnms πιστεύω^{vppanms} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} διψάω^{vsaa3s} πώποτε^{bo}. **v.36** ἀλλά^c λέγω^{v1aa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c καί^c ὁράω^{v1xa2p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c οὐ^{xo} πιστεύω^{v1pa2p}. **v.37** πᾶς^{aansn} ὅς^{rrans} διδωμι^{v1pa3s} ἐγὼ^{tpd-s} ὁdnnms πατήρ^{nnms} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s} ἥκω^{v1fa3s} καί^c ὁdams ἐρχομαι^{vppnms} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐκβάλω^{vsaa1s} ἔξω^{bo}. **v.38** ὅτι^c καταβαίνω^{v1xa1s} ἐκ^p ὁdgmς οὐρανός^{ngms} οὐ^{xo} ἵνα^c ποιῶ^{vspals} ὁdams θέλημα^{nans} ὁdams ἐμός^{rsans} ἀλλά^c ὁdams θέλημα^{nans} ὁdgmς πέμπω^{vpaags} ἐγὼ^{tpa-s} πατήρ^{ngms} ἵνα^c πᾶς^{aansn} ὅς^{rrans} διδωμι^{v1xa3s} ἐγὼ^{tpd-s} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa1s} ἐκ^p αὐτός^{rpams} ἀλλά^c ἀνίστημι^{v1fals} αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁddfs ἐσχάτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.40** οὗτος^{rdnms} δε^c εἰμί^{v1p3s} ὁdnnms θέλημα^{nnms} ὁdgmς πέμπω^{vpaags} ἐγὼ^{tpa-s} ἵνα^c πᾶς^{anmsn} ὁdnnms θεωρῶ^{vppanms} ὁdams υἱός^{nam} καί^c πιστεύω^{vppanms} εἰς^p αὐτός^{rpams} ἔχω^{vspa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καί^c ἀνίστημι^{v1fals} αὐτός^{rpams} ἐγὼ^{rpn-s} ὁddfs ἐσχάτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.41** γογγύζω^{v1aa3p} οὖν^c ὁdnnp Ἰουδαῖος^{anmpn} περὶ^p αὐτός^{rpams} ὅτι^c λέγω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rpn-s} οἶδα^{v1xa1p} ὁdams πατήρ^{nam} ὁdnnms καταβαίνω^{vpaanms} ἐκ^p ὁdgmς οὐρανός^{ngms}. **v.42** καί^c λέγω^{v1aa3p} οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{v1p3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁdnnms υἱός^{nnms} Ἰωσήφ^{tp} ὅς^{rrgms} ἐγὼ^{rpn-p} οἶδα^{v1xa1p} ὁdams πατήρ^{nam} καί^c ὁdafs μῆτηρ^{nafs} πῶς^{bo} οὖν^c λέγω^{v1pa3s} οὗτος^{rdnms} ὅτι^c ἐκ^p ὁdgmς οὐρανός^{ngms} καταβαίνω^{v1xa1s}. **v.43** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} οὖν^c ὁdnnms Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdp} μὴ^{xo} γογγύζω^{v1pa2p} μετὰ^p ἀλλήλων^{vregmp}. **v.44** οὐδεὶς^{anfsn} δύναται^{v1pn3s} ἐρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s} ἐὰν^{vqo} μὴ^{xo} ὁdnnms πατήρ^{nnms} ὁdnnms πέμπω^{vpaanms} ἐγὼ^{tpa-s} ἔλκω^{vsaa3s} αὐτός^{rpams} καί^c ἐγὼ^{rpn-s} ἀνίστημι^{v1fals} αὐτός^{rpams} ὁddfs ἐσχάτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}.

γραμμένον ἐν τοῖς προφήταις Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ τοῦ
 θεοῦ, πᾶς οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται
 πρὸς με. οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἐώρακέν εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ 46
 θεοῦ οὗτος ἐώρακεν τὸν πατέρα. ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν ὁ πι- 47
 στεύων εἰς ἐμὲ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 48
 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον, 49
 οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων ἵνα τις ἐξ 50
 αὐτοῦ φάγη καὶ μὴ ἀποθάνῃ. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ 51
 οὐρανοῦ καταβάς, ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσεται
 εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἡ σὰρξ μου ἐστὶν ἣν
 ἐγὼ δώσω, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς 52
 ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦ-
 ναι τὴν σάρκα φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμήν ἀμήν 53
 λέγω ὑμῖν ἐάν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου
 καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἷμα οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων 54
 μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ ἐ-
 γὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς 55
 ἐστὶν βρῶσις καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶν πόσις. ὁ τρώγων 56
 μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καγὼ ἐν
 αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλén με ὁ ζῶν πατὴρ καγὼ ζῶ διὰ τὸν πα- 57

v.45 εἰμὶ^{v1px3s} γράφω^{vpxpnns} ἐν^p ὁ^ddmnp προφήτης^{ndmnp} καί^c εἰμὶ^{v1fxc3p} πᾶς^{anmnp} διδακτός^{anmnp}
 ὁ^dgms θεός^{ngms} πᾶς^{anmsn} οὖν^c ὁ^dnmns ἀκούω^{vpaanms} παρὰ^p ὁ^dgms πατὴρ^{ngms} καί^c
 μαθάνω^{vpaanms} ἔρχομαι^{v1pn3s} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s}. **v.46** οὐ^{xo} ὅ^ti^c ὁ^ddams πατὴρ^{nam} τι-σ-
 ρινιμο^{v1xa3s} ὁ^dams εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^dnmns εἰμὶ^{vppxnm} παρὰ^p ὁ^dgms θεός^{ngms} οὗτος^{rdms} ὁ^dams ὁ^dams
 πατὴρ^{nam}. **v.47** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{v1pals} σὺ^{tpd-p} ὁ^dnmns πιστεύω^{vppanms} εἰς^p
 ἐγὼ^{tpa-s} ἔχω^{v1pa3s} ζωὴν^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.48** ἐγὼ^{tpn-s} εἰμὶ^{v1px1s} ὁ^dnmns ἄρτος^{nmms} ὁ^dgfs
 ζῶν^{ngfs}. **v.49** ὁ^dnmnp πατὴρ^{nmnp} σὺ^{tpg-p} ἐσθίω^{v1aa3p} ὁ^ddans μάνναth ἐν^p ὁ^ddfs ἔρημος^{adfsn} καί^c
 ἀποθνήσκω^{v1aa3p}. **v.50** οὗτος^{rdms} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^dnmns ἄρτος^{nmms} ὁ^dnmns ἐκ^p ὁ^dgms οὐρανός^{ngms}
 καταβαίνω^{vppanms} ἵνα^c τι-σρινιμο^s ἐκ^p αὐτός^{tpgms} ἐσθίω^{vsaa3s} καί^c μὴ^{xo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s}.
v.51 ἐγὼ^{tpn-s} εἰμὶ^{v1px1s} ὁ^dnmns ἄρτος^{nmms} ὁ^dnmns ζάω^{vppanms} ὁ^dnmns ἐκ^p ὁ^dgms οὐρανός^{ngms}
 καταβαίνω^{vpaanms} ἐάν^{qo} τι-σρινιμο^s ἐσθίω^{vsaa3s} ἐκ^p οὗτος^{rdms} ὁ^dgms ἄρτος^{ngms} ζάω^{v1fd3s}
 εἰς^p ὁ^ddams αἰών^{nam} καί^c ὁ^dnmns ἄρτος^{nmms} δέ^c ὅς^{rrams} ἐγὼ^{tpn-s} διδωμι^{v1fals} ὁ^ddnfs σὰρξ^{znfns}
 ἐγὼ^{tpg-s} εἰμὶ^{v1px3s} ὅς^{trafs} ἐγὼ^{tpn-s} διδωμι^{v1fals} ὑπὲρ^p ὁ^dgfs ὁ^dgms κόσμος^{ngms} ζωὴ^{ngfs}.
v.52 μάχομαι^{v1in3p} οὖν^c πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} ὁ^dnmnp Ἰουδαῖος^{anmnp} λέγω^{vppanmp} πῶς^{bo}
 δύναμαι^{v1pn3s} οὗτος^{rdms} ἐγὼ^{tpd-p} διδωμι^{vnaa} ὁ^ddafs σὰρξ^{znafs} ἐσθίω^{vnaa}. **v.53** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c
 αὐτός^{rdmnp} ὁ^dnmns Ἰησοῦς^{nmms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{v1pals} σὺ^{tpd-p} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἐσθίω^{vsaa2p} ὁ^ddafs
 σὰρξ^{znafs} ὁ^dgms υἱός^{ngms} ἀνθρώπου^s καί^c πίνω^{vsaa2p} αὐτός^{tpgms} ὁ^ddans αἷμα^{nam} οὐ^{xo}
 ἔχω^{v1pa2p} ζωὴν^{nafs} ἐν^p ἐαυτοῦ^{rxdmnp}. **v.54** ὁ^dnmns τρώγων^{vppanms} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^ddafs σὰρξ^{znafs} καί^c
 πίνων^{vppanms} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^ddans αἷμα^{nam} ἔχω^{v1pa3s} ζωὴν^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καί^c ἐγὼ^{tpn-s} ἀνίστημι^{v1fals}
 αὐτός^{tpams} ὁ^ddfs ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.55** ὁ^ddnfs γάρ^c σὰρξ^{znfns} ἐγὼ^{tpg-s} ἀληθῶς^{bo}
 εἰμὶ^{v1px3s} βρῶσις^{znfns} καί^c ὁ^dnmns αἷμα^{nmms} ἐγὼ^{tpg-s} ἀληθῶς^{bo} εἰμὶ^{v1px3s} πόσις^{znfns}. **v.56** ὁ^dnmns
 τρώγων^{vppanms} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^ddafs σὰρξ^{znafs} καί^c πίνων^{vppanms} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^ddans αἷμα^{nam} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s}
 μένω^{v1pa3s} καγὼ^{tpn-s} ἐν^p αὐτός^{rdms}.

58 τέρα καὶ ὁ τρώγων με κάκεϊνος ζήσεται δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν
ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέ-
ρες ὑμῶν τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον, ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον
59 ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν
60 Καπερναούμ. Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
εἶπον, Σκληρός ἐστιν οὗτος, ὁ λόγος τίς δύναται αὐτοῦ ἀκού-
61 ειν. εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου
62 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει. ἐὰν
οὖν θεωρῇτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ
63 πρότερον. τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ
οὐδέν, τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν.
64 ἄλλ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν ἥδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ
Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσω
65 αὐτόν. καὶ ἔλεγεν Διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται
ἐλθεῖν πρὸς με ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς μου.
66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω
67 καὶ οὐκ ἔτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς
68 δώδεκα Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ
Σίμων Πέτρος Κύριε πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα ῥήματα ζωῆς αἰ-
69 ωνίου ἔχεις. καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ

v.57 καθὼς^{bo} ἀποστέλλω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rpa-s} ὁ^{dnnms} ζάω^{vppanms} πατήρ^{nnms} κάγῳ^{rpn-s} ζάω^{v1a1s} διὰ^p
ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c ὁ^{dnnms} τρώγων^{vppanms} ἐγὼ^{rpa-s} κάκεϊνος^{rdnms} ζάω^{v1fd3s} διὰ^p ἐγὼ^{rpa-s}.
v.58 οὗτος^{rdnms} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dnnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dnnms} ἐκ^p ὁ^{dgnms} οὐρανό^{ngms} καταβαίνω^{vraanms}
οὐ^{xo} καθὼς^{bo} ἐσθίω^{v1aa3p} ὁ^{dnnmp} πατήρ^{nnmp} σύ^{rpg-p} ὁ^{dams} μάνναth καί^c ἀποθνήσκω^{v1aa3p} ὁ^{dnnms}
τρώγων^{vppanms} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} ἄρτος^{nnms} ζάω^{v1fd3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.59** οὗτος^{rdanp}
λέγω^{v1aa3s} ἐν^p συναγωγῇ^{ndfs} διδάσκω^{vppanms} ἐν^p Καπερναούμ^{lp}. **v.60** πολὺς^{anmpn}
οὖν^c ἀκούω^{vraanmp} ἐκ^p ὁ^{dgnmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aa3p} σκληρός^{anmsn} εἰμὶ^{v1px3s}
οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnnms} λόγος^{nnms} τίς^{rqnms} δύναμαι^{v1pn3s} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vnpa}. **v.61** οἶδα^{vpxanms}
δέ^c ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxnms} ὅτι^c γογγύζω^{v1pa3p} περὶ^p οὗτος^{rdgms} ὁ^{dnnmp} μαθητῆς^{nnmp}
αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} οὗτος^{rdnms} σύ^{rpa-p} σκανδαλίζω^{v1pa3s}. **v.62** ἐάν^{qo} οὖν^c
θεωρῶ^{v1aa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms} ἀναβαίνω^{vppaams} ὅπου^{bo} εἰμὶ^{v1ix3s} ὁ^{dnnms}
πρότερος^{anmsn}. **v.63** ὁ^{dnnms} πνεῦμα^{nnms} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dnnms} ζωοποιεῖ^{vppanms} ὁ^{dnnfs} σὰρξ^{nnfs} οὐ^{xo}
ὠφελεῖ^{v1pa3s} οὐδεὶς^{aansn} ὁ^{dnnmp} ῥῆμα^{nnmp} ὅς^{rtranp} ἐγὼ^{rpn-s} λαλέω^{v1a1s} σύ^{rpd-p} πνεῦμα^{nnms}
εἰμὶ^{v1px3s} καί^c ζωῇ^{nnfs} εἰμὶ^{v1px3s}. **v.64** ἀλλά^c εἰμὶ^{v1px3p} ἐκ^p σύ^{rpg-p} τι-σρινμ^p ὅς^{rtnmp} οὐ^{xo}
πιστεύω^{v1pa3p} οἶδα^{v1a3s} γάρ^c ἐκ^p ἀρχῇ^{ngfs} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqnmp} εἰμὶ^{v1px3p} ὁ^{dnnmp} μὴ^{xo}
πιστεύω^{vppanmp} καί^c τίς^{rqnms} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dnnms} παραδίδωμι^{v1fanms} αὐτός^{rpgms}. **v.65** καί^c
λέγω^{v1aa3s} διὰ^p οὗτος^{rdams} λέγω^{v1a1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn} δύναμαι^{v1pn3s} ἔρχομαι^{vnaa}
πρὸς^p ἐγὼ^{rpa-s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} διδωμι^{vpxnms} αὐτός^{rpdms} ἐκ^p ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-s}.
v.66 ἐκ^p οὗτος^{rdgms} πολὺς^{anmpn} ἀπέρχομαι^{v1aa3p} ὁ^{dgnmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὁ^{dannp}
ὅπῳ^{bo} καί^c οὐκέτι^{bo} μετὰ^p αὐτός^{rpgms} περιπατέω^{v1aa3p}. **v.67** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^{dnnms}
Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnnmp} δώδεκα^{tn} μὴ^{xo} καί^c σύ^{rpn-p} θέλω^{v1pa2p} ὑπάγω^{vnpa}. **v.68** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
οὖν^c αὐτός^{rdnms} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nvms} πρὸς^p τίς^{rqnms} ἀπέρχομαι^{v1fd1p} ῥῆμα^{nanp}
ζωῇ^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn} ἐγὼ^{v1pa2s}.

εἶ ὁ Χριστός ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ 70
 Ἰησοῦς Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην καὶ ἐξ ὑμῶν εἰς
 διάβολός ἐστιν. ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτην, 71
 οὗτος γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι εἰς ὧν ἐκ τῶν δώδεκα.

Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ γὰρ 7
 ᾗθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι
 ἀποκτεῖναι. ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 2
 εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ 3
 ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσωσιν τὰ
 ἔργα σου ἃ ποιεῖς, οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ καὶ ζητεῖ 4
 αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι εἰ ταῦτα ποιεῖς φανέρωσον σεαυτὸν
 τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 5
 λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕπω πάρεστιν ὁ 6
 δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. οὐ δύναται ὁ κό- 7
 σμος μισεῖν ὑμᾶς ἐμὲ δὲ μισεῖ ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι
 τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν, 8
 ταύτην ἐγὼ οὕπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς
 ὁ ἐμὸς οὕπω πεπλήρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν 9
 τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τότε καὶ αὐ- 10
 τὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν οὐ φανερώς ἀλλ' ὥς ἐν κρυπτῷ. οἱ 11

v.69 καί^c ἐγὼ^{rn-p} πιστεύω^{vixalp} καί^c γινώσκω^{vixalp} ὅτι^c σύ^{rn-s} εἰμι^{vix2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ζῶν^{vppagms}. **v.70** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} ἐγὼ^{rn-s} σύ^{rp-a-p} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} ἐκλέγω^{viam1s} καί^c ἐκ^p σύ^{rp-g-p} εἰς^{nnms} διάβολός^{anmsn} εἰμι^{vixp3s}. **v.71** λέγω^{v1a3s} δέ^c ὁ^{dams} Ἰούδας^{nam} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώ^{rdnms} οὗτος^{rdnms} γάρ^c μέλλω^{v1a3s} αὐτός^{rdnms} παραδίδωμι^{vnpa} εἰς^{nnms} ἐκ^p ὁ^{damp} δώδεκα^{tn}. **7. v.1** καί^c περιπατέω^{v1a3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἐν^p ὁ^{ddfs} Γαλιλαίᾳ^{ndfs} οὐ^{xo} γάρ^c θέλω^{v1a3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἰουδαίᾳ^{ndfs} περιπατέω^{vnpa} ὅτι^c ζητέω^{v1a3p} αὐτός^{rdnms} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.2** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c ἐγγὺς^{bo} ὁ^{dnfs} ἑορτῇ^{nnfs} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁ^{dnfs} σκηνοπηγία^{nnfs}. **v.3** λέγω^{v1a3p} οὖν^c πρὸς^p αὐτός^{rdnms} ὁ^{damp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rdnms} μεταβαίνω^{vdaa2s} ἐντεῦθεν^{bo} καί^c ὑπάγω^{vdp2s} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἰουδαίᾳ^{nafs} ἵνα^c καί^c ὁ^{damp} μαθητής^{nnmp} σύ^{rp-g-s} θεωρῶ^{vsaa3p} ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} σύ^{rp-g-s} ὅς^{rdanp} ποιεῖς^{v1pa2s}. **v.4** οὐδεὶς^{anfsn} γάρ^c ἐν^p κρυπτός^{adnns} τι-οριανο ποιεῖω^{v1pa3s} καί^c ζητέω^{v1pa3s} αὐτός^{rdnms} ἐν^p παρρησίᾳ^{ndfs} εἰμι^{v1npx} εἰ^{qo} οὗτος^{rdanp} ποιεῖω^{v1pa2s} φανερόω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.5** οὐδέ^{bo} γάρ^c ὁ^{damp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rdnms} πιστεύω^{v1a3p} εἰς^p αὐτός^{rdnms}. **v.6** λέγω^{v1pa3s} οὖν^c αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} ὁ^{dnms} ἐμὸς^{rsnms} οὕπω^{bo} πάρεμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} δέ^c καιρός^{nnms} ὁ^{dnms} ὑμέτερος^{rsnms} πάντοτε^{bo} εἰμι^{vixp3s} ἔτοιμος^{anmsn}. **v.7** οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} μισέω^{vnpa} σύ^{rp-a-p} ἐγὼ^{rp-a-s} δέ^c μισέω^{v1pa3s} ὅτι^c ἐγὼ^{rn-s} μαρτυρέω^{v1als} περὶ^p αὐτός^{rdnms} ὅτι^c ὁ^{damp} ἔργον^{nnnp} αὐτός^{rdnms} πονηρός^{anmpn} εἰμι^{vixp3s}. **v.8** σύ^{rn-p} ἀναβαίνω^{vdaa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἑορτῇ^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐγὼ^{rn-s} οὕπω^{bo} ἀναβαίνω^{v1pals} εἰς^p ὁ^{dafs} ἑορτῇ^{nafs} οὗτος^{rdafs} ὅτι^c ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} ὁ^{dnms} ἐμὸς^{rsnms} οὕπω^{bo} πληρὸς^{vixp3s}. **v.9** οὗτος^{rdanp} δέ^c λέγω^{vpaanms} αὐτός^{rdmp} μένω^{v1a3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} Γαλιλαίᾳ^{ndfs}. **v.10** ὥς^{bo} δέ^c ἀναβαίνω^{v1a3p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rdnms} τότε^{bo} καί^c αὐτός^{rdnms} ἀναβαίνω^{v1a3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἑορτῇ^{nafs} οὐ^{xo} φανερώς^{bo} ἀλλά^c ὥς^{bo} ἐν^p κρυπτός^{adnns}.

οὗν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον Ποῦ ἐστιν
 12 ἐκεῖνος. καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις,
 οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι Ἀγαθὸς ἐστιν ἄλλοι δὲ ἔλεγον Οὐ ἀλλὰ πλα-
 13 νῆ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ
 14 τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἁ-
 15 νέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. καὶ ἐθαύμαζον οἱ
 Ἰουδαῖοι λέγοντες Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ μεμαθηκώς.
 16 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν Ἡ ἐμὴ διδασχὴ οὐκ ἔστιν
 17 ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με, ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ
 ποιεῖν γνώσεται περὶ τῆς διδασχῆς πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν ἢ
 18 ἐγὼ ἂπ ἐμαυτοῦ λαλῶ. ὁ ἂφ ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν
 ζητεῖ, ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν οὗτος ἀλη-
 19 θής ἐστιν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. οὐ Μωσῆς δέδωκεν
 ὑμῖν τὸν νόμον καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον τί με ζητεῖτε
 20 ἀποκτεῖναι. ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπεν Δαιμόνιον ἔχεις, τίς
 21 σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐν
 22 ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. διὰ τοῦτο Μωσῆς δέδω-
 κεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωσέως ἐστὶν ἀλλ' ἐκ τῶν
 23 πατέρων καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. εἰ περιτομὴν
 λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωσέως,

v.11 ὁδνmp οὗν^c Ἰουδαῖος^{anmpn} ζητέω^{via3p} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁδdfs ἑορτῇ^{ndfs} καί^c λέγω^{via3p} ποῦ^{xo}
 εἰμὶ^{v1px3s} ἐκεῖνος^{rdnms}. **v.12** καί^c γογγυσμὸς^{nnms} πολὺς^{anmsn} περὶ^p αὐτός^{rgms} εἰμὶ^{v1px3s}
 ἐν^p ὁδmp ὄχλος^{ndmp} ὁδnmp μὲν^{xo} λέγω^{via3p} ὅτι^c ἀγαθός^{anmsn} εἰμὶ^{v1px3s} ἄλλος^{anmpn} δε^c
 λέγω^{via3p} οὐ^{xo} ἀλλά^c πλανῶ^{v1pa3s} ὁdams ὄχλος^{nam}. **v.13** οὐδεὶς^{anfsn} μὲντοι^c παρρησίᾳ^{ndfs}
 λαλέω^{v1a3s} περὶ^p αὐτός^{rgms} διὰ^p ὁdams φόβος^{nam} ὁdgm^p Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.14** ἤδη^{bo}
 δε^c ὁdgsf ἑορτῇ^{ngfs} μεσὼ^{vppagfs} ἀναβαίνω^{v1aa3s} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὁdams ἱερὸν^{hans} καί^c
 διδάσκω^{v1a3s}. **v.15** καί^c θαυμάζω^{v1a3p} ὁδnmp Ἰουδαῖος^{anmpn} λέγω^{vppanmp} πῶς^{bo} οὗτος^{rdnms}
 γράμμα^{nanp} οἶδα^{v1xa3s} μὴ^{xo} μανθάνω^{vpxanms}. **v.16** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rgdmp} ὁdnms
 Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁdnfs ἐμός^{rsnfs} διδασχῇ^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} ἐμός^{rsnfs} ἀλλά^c ὁdgm
 πέμπω^{vpaagms} ἐγὼ^{rga-s}. **v.17** ἐάν^{qo} τι-σρινμο θέλω^{vspa3s} ὁdams θέλημα^{nans} αὐτός^{rgms}
 ποιέω^{vnpa} γινώσκω^{vifd3s} περὶ^p ὁdgsf διδασχῇ^{ngfs} πότερον^{bo} ἐκ^p ὁdgmς θεός^{ngms} εἰμὶ^{v1px3s} ἢ^{xo}
 ἐγὼ^{rgn-s} ἀπὸ^p ἑμαυτοῦ^{rgms} λαλέω^{v1a1s}. **v.18** ὁdnms ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{rgms} λαλέω^{vppanms}
 ὁdafs δόξα^{nafs} ὁdafs ἰδῖος^{aafsn} ζητέω^{v1pa3s} ὁdnms δε^c ζητέω^{vppanms} ὁdafs δόξα^{nafs} ὁdgmς
 πέμπω^{vpaagms} αὐτός^{rgms} οὗτος^{rdnms} ἀληθής^{anmsn} εἰμὶ^{v1px3s} καί^c ἀδικία^{nnfs} ἐν^p αὐτός^{rgdms}
 οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s}. **v.19** οὐ^{xo} Μωϋσῆς^{nnms} δίδωμι^{v1xa3s} σύ^{rgd-p} ὁdams νόμος^{nam} καί^c
 οὐδεὶς^{anfsn} ἐκ^p σύ^{rgp-p} ποιέω^{v1pa3s} ὁdams νόμος^{nam} τίς^{rgans} ἐγὼ^{rga-s} ζητέω^{v1pa2p} ἀποκτείνω^{vnaa}.
v.20 ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁdnms ὄχλος^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{v1pa2s} τίς^{rgnms}
 σύ^{rga-s} ζητέω^{v1pa3s} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.21** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rgdmp} εἰς^{nans} ἔργον^{nans} ποιέω^{v1a1s} καί^c πᾶς^{anmpn} θαυμάζω^{v1pa2p}. **v.22** διὰ^p οὗτος^{rdans}
 Μωϋσῆς^{nnms} δίδωμι^{v1xa3s} σύ^{rgd-p} ὁdafs περιτομῇ^{nafs} οὐ^{xo} ὅτι^c ἐκ^p ὁdgmς Μωϋσῆς^{ngms} εἰμὶ^{v1px3s}
 ἀλλά^c ἐκ^p ὁdgm^p πατὴρ^{ngmp} καί^c ἐν^p σάββατον^{ndns} περιτέμνω^{v1pa2p} ἄνθρωπος^{nam}.

ἐμοὶ χολᾷτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῇ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ. μὴ 24
κρίνετε κατ' ὄψιν ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Ἔλεγον 25
οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν Οὐχ οὕτως ἐστὶν ὃν ζητοῦσιν
ἀποκτεῖναι. καὶ ἶδε παρρησίᾳ λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν 26
μήποτε ἀληθῶς ἐγνώσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὕτως ἐστὶν ἀληθῶς ὁ
Χριστός. ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν, ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν 27
ἔρχεται οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ 28
διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων Κάμὲ οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν εἰ-
μί, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα ἀλλ' ἐστὶν ἀληθινὸς ὁ πέμψας
με ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι 29
κάκεϊνός με ἀπέστειλεν. Ἐζητοῦν οὖν αὐτόν πιάσαι καὶ οὐδεὶς 30
ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
πολλοὶ δὲ Ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν καὶ ἔλεγον ὅτι Ὁ 31
Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ μὴτ' πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὢν οὗ-
τος ἐποίησεν. Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος 32
περὶ αὐτοῦ ταῦτα καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς
ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἔτι 33
μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά
με. ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ 34
δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτοὺς Ποῦ οὐ- 35

v.23 ἐγ^{ho} περιτομή^{nafs} λαμβάνω^{vpa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p σάββατον^{ndns} ἵνα^c μὴ^{xo} λυώ^{vsap3s}
ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} Μωϋσῆς^{ngms} ἐγώ^{tpd-s} χολᾶω^{vpa2p} ὅτι^c ὁλος^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ὑγιής^{aamsn}
ποιέω^{vlaa1s} ἐν^p σάββατον^{ndns}. **v.24** μὴ^{xo} κρίνω^{vdpa2p} κατὰ^p ὄψις^{nafs} ἀλλὰ^c ὁ^{dafs} δίκαιος^{aafsn}
κρίσις^{nafs} κρίνω^{vdpa2p}. **v.25** λέγω^{vlaa3p} οὐν^c τι-σρινμπ ἐκ^p ὁ^{dgm} Ἱεροσολυμίτης^{ngmp}
οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὅς^{rrams} ζητέω^{vpa3p} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.26** καί^c ἶδεⁱ παρρησίᾳ^{ndfs}
λαλέω^{vpa3s} καί^c οὐδεὶς^{aamsn} αὐτός^{tpdms} λέγω^{vpa3p} μήποτε^{bo} ἀληθῶς^{bo} γινώσκω^{vlaa3p}
ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ἀληθῶς^{bo} ὁ^{dnms} Χριστὸς^{nnms}. **v.27** ἀλλὰ^c
οὗτος^{rdams} οἶδα^{vixa1p} πόθεν^{bo} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} δέ^c Χριστὸς^{nnms} ὅταν^c ἔρχομαι^{vspn3s} οὐδεὶς^{anfsn}
γινώσκω^{vpa3s} πόθεν^{bo} εἰμι^{vixp3s}. **v.28** κράζω^{vlaa3s} οὐν^c ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} διδάσκω^{vppanms}
ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{vppanms} κάγώ^{tpa-s} οἶδα^{vixa2p} καί^c οἶδα^{vixa2p} πόθεν^{bo} εἰμι^{vixp3s} καί^c
ἀπό^p ἐμαυτοῦ^{rxgms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vixa1s} ἀλλὰ^c εἰμι^{vixp3s} ἀληθινός^{anmsn} ὁ^{dnms} πέμψων^{vpaanms}
ἐγώ^{tpa-s} ὅς^{rrams} σύ^{rrp-p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}. **v.29** ἐγώ^{rrp-s} δέ^c οἶδα^{vixa1s} αὐτός^{rpams} ὅτι^c
παρά^p αὐτός^{rpams} εἰμι^{vixp1s} κάκεϊνός^{rdnms} ἐγώ^{tpa-s} ἀποστέλλω^{vlaa3s}. **v.30** ζητέω^{vlaa3p}
οὐν^c αὐτός^{rpams} πιάζω^{vnaa} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐπιβάλλω^{vlaa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs}
ὅτι^c οὐπω^{bo} ἔρχομαι^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} αὐτός^{rpams}. **v.31** πολὺς^{anmpn} δέ^c ἐκ^p ὁ^{dgm}
ὄχλος^{ngms} πιστεύω^{vlaa3p} εἰς^p αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{vlaa3p} ὅτι^c ὁ^{dnms} Χριστὸς^{nnms} ὅταν^c
ἔρχομαι^{vsaa3s} μὴτ' οὐ^{xo} πολὺς^{aanpe} σημεῖον^{nanp} οὗτος^{rdgnp} ποιέω^{vifa3s} ὅς^{rrgnp} οὗτος^{rdnms}
ποιέω^{vlaa3s}. **v.32** ἀκούω^{vlaa3p} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ὁ^{dgm} ὄχλος^{ngms} γογγύζω^{vppagms} περὶ^p
αὐτός^{rpams} οὗτος^{rdanp} καί^c ἀποστέλλω^{vlaa3p} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} ἀρχιερέως^{nnmp}
ὑπηρέτης^{namp} ἵνα^c πιάζω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.33** λέγω^{vlaa3s} οὐν^c αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms}
Ἰησοῦς^{nnms} ἔτι^{bo} μικρός^{aamsn} χρόνος^{nams} μετὰ^p σύ^{rrg-p} εἰμι^{vixp1s} καί^c ὑπάγω^{vpa1s} πρὸς^p
ὁ^{dams} πέμψων^{vpaams} ἐγώ^{tpa-s}. **v.34** ζητέω^{vifa2p} ἐγώ^{tpa-s} καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vifa2p} καί^c ὅπου^{bo}
εἰμι^{vixp1s} ἐγώ^{rrp-s} σύ^{rrp-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἔρχομαι^{vnaa}.

τος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν μὴ εἰς
 τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν
 36 τοὺς Ἕλληνας. τίς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπεν Ζητήσετέ με
 καὶ οὐχ εὐρήσετε καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθεῖν.
 37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστίηκει ὁ Ἰ-
 ησοῦς καὶ ἔκραξεν λέγων Ἐάν τις διψᾷ ἐρχέσθω πρὸς με καὶ
 38 πινέτω. ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ καθὼς εἶπεν ἡ γραφή ποταμοὶ ἐκ
 39 τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. τοῦτο δὲ εἶπεν
 περὶ τοῦ πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς
 αὐτόν, οὐπὼ γὰρ ἦν πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐ-
 40 δοξάσθη. πολλοὶ οὖν Ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον,
 41 ἔλεγον Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης, ἄλλοι ἔλεγον Οὗτός
 ἐστὶν ὁ Χριστὸς ἄλλοι δὲ ἔλεγον Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ
 42 Χριστὸς ἔρχεται. οὐχὶ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος
 Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαβὶδ, ὁ Χριστὸς
 43, 44 ἔρχεται. σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν, τινὲς δὲ
 ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν
 45 τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
 Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν.
 46 ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος
 47 ὥς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι

v.35 λέγω^{v1aa3p} οὖν^c ὁ^dν^{mp} Ἰουδαῖος^{anmpn} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{gxamp} ποῦ^{xo} οὗτος^{rdnms} μέλλω^{v1pa3s}
 πορεύομαι^{vnpn} ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-p} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vifa1p} αὐτόν^{trams} μὴ^{xo} εἰς^p ὁ^dαὶς^p διασπορὰς^{naifs} ὁ^dγμ^p
 Ἑλλήν^{ngmp} μέλλω^{v1pa3s} πορεύομαι^{vnpn} καί^c διδάσκω^{vnpa} ὁ^dαμ^p Ἑλλήν^{nam}. **v.36** τίς^{trnms}
 εἰμι^{v1px3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^dν^{ms} λόγος^{nnms} ὅς^{trams} λέγω^{v1aa3s} ζητέω^{vifa2p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c οὐ^{xo}
 εὐρίσκω^{vifa2p} καί^c ὅπου^{bo} εἰμι^{v1px1s} ἐγὼ^{tpn-s} σὺ^{tpn-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p} ἔρχομαι^{vnaa}.
v.37 ἐν^p δέ^c ὁ^dδ^{fs} ἐσχατός^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^dδ^{fs} μέγας^{adfsn} ὁ^dγ^{fs} ἐορτῆ^{ngfs} ἱσθη^{v1ya3s} ὁ^dν^{ms}
 Ἰησοῦς^{nnms} καί^c κράζω^{v1aa3s} λέγω^{vnpnms} ἐάν^{qo} τι-ορινμ^s διψάω^{vspa3s} ἔρχομαι^{vdpn3s} πρὸς^p
 ἐγὼ^{tpa-s} καί^c πίνω^{vpa3s}. **v.38** ὁ^dν^{ms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s} καθὼς^{bo} λέγω^{v1aa3s}
 ὁ^dν^{fs} γραφή^{nnfs} ποταμός^{nnmp} ἐκ^p ὁ^dγ^{fs} κοιλία^{ngfs} αὐτός^{trpms} ῥέω^{vifa3p} ὕδωρ^{ngns} ζάω^{vppagns}.
v.39 οὗτος^{rdans} δέ^c λέγω^{v1aa3s} περὶ^p ὁ^dγ^{ns} πνεῦμα^{ngns} ὅς^{trgns} μέλλω^{v1aa3p} λαμβάνω^{vnpa}
 ὁ^dν^{mp} πιστεύω^{vppanmp} εἰς^p αὐτός^{trams} οὐπὼ^{bo} γάρ^c εἰμι^{v1ix3s} πνεῦμα^{nnms} ἅγιος^{anmsn} ὅτι^c
 ὅς^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδέπω^{bo} δοξάζω^{v1ap3s}. **v.40** πολλὸς^{anmpn} οὖν^c ἐκ^p ὁ^dγ^{ms} ὄχλος^{ngms}
 ἀκούω^{vppanmp} ὁ^dαμ^s λόγος^{nnms} λέγω^{v1aa3p} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ἀληθῶς^{bo} ὁ^dν^{ms} προφήτης^{nnms}.
v.41 ἄλλος^{anmpn} λέγω^{v1aa3p} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^dν^{ms} Χριστός^{nnms} ἄλλος^{anmpn} δέ^c λέγω^{v1aa3p}
 μὴ^{xo} γάρ^c ἐκ^p ὁ^dγ^{fs} Γαλιλαία^{ngfs} ὁ^dν^{ms} Χριστός^{nnms} ἔρχομαι^{v1pn3s}. **v.42** οὐχί^{xo} ὁ^dν^{fs}
 γραφή^{nnfs} λέγω^{v1aa3s} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^dγ^{ns} σπέρμα^{ngns} Δαυιδ^{tp} καί^c ἀπὸ^p Βηθλέεμ^{tp} ὁ^dγ^{fs} κώμη^{ngfs}
 ὅπου^{bo} εἰμι^{v1ix3s} Δαυιδ^{tp} ὁ^dν^{ms} Χριστός^{nnms} ἔρχομαι^{v1pn3s}. **v.43** σχίσμα^{nnms} οὖν^c ἐν^p
 ὁ^dδ^{ms} ὄχλος^{ndms} γίνονται^{v1ad3s} διὰ^p αὐτός^{trams}. **v.44** τι-ορινμ^p δέ^c θέλω^{v1aa3p} ἐκ^p
 αὐτός^{trpmp} πιάω^{vnaa} αὐτός^{trams} ἀλλά^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐπιθάλλω^{v1aa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{trams} ὁ^dα^p
 χεῖρ^{nafp}. **v.45** ἔρχομαι^{v1aa3p} οὖν^c ὁ^dν^{mp} ὑπηρέτης^{nnmp} πρὸς^p ὁ^dαμ^p ἀρχιερεύς^{nam} καί^c
 Φαρισαῖος^{nam} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{trdmp} ἐκεῖνος^{rdnmp} διά^{trms} τὸ^{xo} οὐ^{xo} ἄγω^{v1aa2p} αὐτός^{trams}.
v.46 ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} ὁ^dν^{mp} ὑπηρέτης^{nnmp} οὐδέποτε^{bo} οὕτω^{bo} λαλέω^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nnms}
 ὥς^{bo} οὗτος^{rdnms} ὁ^dν^{ms} ἄνθρωπος^{nnms}.

Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε. μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν 48
εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων. ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γι- 49
νώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοι εἰσιν. λέγει Νικόδημος πρὸς 50
αὐτοὺς ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτὸν εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν. Μὴ ὁ 51
νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ αὐτοῦ
πρότερον, καὶ γινῶ τί ποιεῖ. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ Μὴ 52
καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ ἐρευνήσον καὶ ἶδε ὅτι προφήτης ἐκ
τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν 53
οἶκον αὐτοῦ.

Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. Ὁρθρου δὲ 8, 2
πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐ-
τόν καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. ἄγουσιν δὲ οἱ γραμματεῖς 3
καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατείλημμέ-
νην καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ. λέγουσιν αὐτῷ Διδάσκαλε 4
αὕτη ἡ γυνὴ κατείληφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη, ἐν δὲ τῷ 5
νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι, σὺ
οὖν τί λέγεις. τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτὸν ἵνα ἔχω- 6
σιν κατηγορεῖν αὐτοῦ ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ
ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. ὥς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτὸν ἀνά- 7
κυψας εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος τὸν
λίθον ἐπ' αὐτὴν βαλέτω. καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν 8

v.47 ἀποκρίνομαι^{viad3p} οὖν^c αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} μή^{xo} καί^c σύ^{trp-n} π^aναν^{dxp2p}. **v.48** μή^{xo} τι-ο^{ri}νιμο^s ἐκ^p ὁ^{dgm} ἀρχων^{ngmp} πιστεύω^{viaa3s} εἰς^p αὐτός^{rpams} ἡ^{xo} ἐκ^p ὁ^{dgm} Φαρισαῖος^{ngmp}. **v.49** ἀλλά^c ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} μὴ^{xo} γινώσκω^{vrrpans} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ἐπικατάρατος^{anmp} εἰμι^{vixp3p}. **v.50** λέγω^{vipa3s} Νικόδημος^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} ἐρχομαι^{vraanms} νύξ^{ngfs} πρὸς^p αὐτός^{rpams} εἰς^{nnms} εἰμι^{vrrpans} ἐκ^p αὐτός^{rpmp}. **v.51** μὴ^{xo} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ἐγώ^{trp-g} κρίνω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἀκούω^{vsaa3s} παρὰ^p αὐτός^{rpams} πρότερος^{bo} καί^c γινώσκω^{vsaa3s} τίς^{rqans} ποιεῖ^{vipa3s}. **v.52** ἀποκρίνομαι^{viad3p} καί^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rdms} μὴ^{xo} καί^c σύ^{trp-n} ἐκ^p ὁ^{dgs} Γαλιλαία^{ngfs} εἰμι^{vixp2s} ἐραυνάω^{vdaa2s} καί^c ὁράω^{vdaa2s} ὅτι^c προφήτης^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgs} Γαλιλαία^{ngfs} οὗ^o ἐγείρω^{vixp3s}. **v.53** καί^c πορεύομαι^{viao3s} ἕκαστος^{anms} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpams}. **8. v.1** Ἰησοῦς^{nnms} δε^c πορεύομαι^{viao3s} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgr} ἐλαία^{ngfp}. **v.2** ὀρθρος^{ngms} δε^c πάλιν^{bo} παραγίνομαι^{viad3s} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^c πᾶς^{anms} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ἐρχομαι^{viiin3s} πρὸς^p αὐτός^{rpams} καί^c καθίζω^{vraanms} διδάσکو^{vvia3s} αὐτός^{rpamp}. **v.3** ἄγω^{vipa3p} δε^c ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} πρὸς^p αὐτός^{rpams} γυνή^{nafs} ἐν^p μοιχείᾳ^{ndfs} καταλαμβάνω^{vrxpafs} καί^c ἵστημι^{vraanmp} αὐτός^{trpafs} ἐν^p μέσος^{adnsn}. **v.4** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rdms} διδάσκαλος^{nnms} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} γυνή^{nafs} καταλαμβάνω^{vrap3s} αὐτόφωρος^{bo} μοιχεύω^{vppnfs}. **v.5** ἐν^p δε^c ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} Μωσῆς^{nnms} ἐγώ^{trp-p} ἐντέλλομαι^{viad3s} ὁ^{dafp} τοιοῦτος^{rdafp} λιθοβολέω^{vrrp} σύ^{trp-n} οὖν^c τίς^{rqans} λέγω^{vipa2s}. **v.6** οὗτος^{rdans} δε^c λέγω^{vvia3p} πειράζω^{rpams} αὐτός^{rpams} ἵνα^c ἔχω^{vspa3p} κατηγορεῖν^{vrrp} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} δε^c Ἰησοῦς^{nnms} κάτω^p κύπτω^{vraanms} ὁ^{ddms} δάκτυλος^{ndms} γράφω^{vvia3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.7** ὥς^{bo} δε^c ἐπιμένω^{vvia3p} ἐρωτάω^{vrrpamp} αὐτός^{rpams} ἀνακύπτω^{vraanms} λέγω^{vvia3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} ἀναμάρτητος^{anmsn} σύ^{trp-p} πρῶτος^{anmsn} ὁ^{dams} λίθος^{nams} ἐπὶ^p αὐτός^{trpafs} βάλλω^{vdaa3s}.

- 9 γῆν. οἱ δὲ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς καθεὶς ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ
 10 ἐστῶσα. ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν αὐτῇ Ἡ γυνὴ ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγο-
 11 ροί σου· οὐδεὶς σε κατέκρινεν. ἡ δὲ εἶπεν Οὐδεὶς κύριε εἶπεν δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω, πορεύου καὶ μηκέτι
 12 ἀμάρτανε. Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησεν λέγων Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει
 13 ἐν τῇ σκοτίᾳ ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φα- ρισαῖοι Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς, ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν
 14 ἀληθής. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κἀν ἐγὼ μαρτυ- ρῶ περὶ ἑμαυτοῦ ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία μου ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω, ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι καὶ
 15 ποῦ ὑπάγω. ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε ἐγὼ οὐ κρίνω οὐ- δένα. καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθὴς ἐστὶν ὅτι
 17 μόνος οὐκ εἰμί ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία
 18 ἀληθὴς ἐστὶν. ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ καὶ μαρ- τυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατὴρ. ἔλεγον οὖν αὐτῷ Ποῦ

v.8 καί^c πάλιν^{bo} κάτω^p κύπτω^{vpaanms} γράφω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.9** ὁ^{dnpmp} δέ^c ἀκούω^{vpaanmp} καί^c ὑπὸ^p ὁ^{dafs} συνειδήσις^{ngfs} ἐλεγχώ^{vppnmp} ἐξέρχομαι^{vin3p} εἰς^{nnms} κατὰ^p εἰς^{nnms} ἄρχω^{vpaanmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpr} πρεσβύτερος^{agmpn} ἕως^c ὁ^{dgmpr} ἐσχατος^{agmpn} καί^c καταλείπω^{viaa3s} μόνος^{anmsn} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ὁ^{dnnfs} γυνή^{nnfs} ἐν^p μέσος^{adnsn} ἴσημι^{vpxanfs}. **v.10** ἀνακύπτω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c μηδεὶς^{aamsn} θεάομαι^{vpadnms} πλὴν^{bo} ὁ^{dafs} γυνή^{ngfs} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnnfs} γυνή^{nnfs} ποῦ^{xo} εἰμι^{vinpx3p} ἐκεῖνος^{rdnmp} ὁ^{dnpmp} κατήγορος^{nnmp} σύ^{tpg-s} οὐδεὶς^{anfsn} σύ^{tpa-s} κατακρίνω^{viaa3s}. **v.11** ὁ^{dnnfs} δέ^c λέγω^{viaa3s} οὐδεὶς^{anfsn} κύριος^{nnms} λέγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδέ^{bo} ἐγὼ^{rpn-s} σύ^{tpa-s} κατακρίνω^{vial1s} πορεύομαι^{vdpn2s} καί^c μηκέτι^{bo} ἀμαρτάνω^{vdpa2s}. **v.12** πάλιν^{bo} οὖν^c ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} αὐτός^{rpdmp} λαλέω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{vinpx1s} ὁ^{dnnms} φῶς^{nnms} ὁ^{dgmfs} κόσμος^{ngms} ὁ^{dnnms} ἀκολουθεῖ^{vppanms} ἐγὼ^{rpd-s} οὐ^{xo} μή^{xo} περιπατέω^{vifa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} ἀλλὰ^c ἔχω^{vifa3s} ὁ^{dans} φῶς^{ngfs} ὁ^{dafs} ζῶη^{ngfs}. **v.13** λέγω^{viaa3p} οὖν^c αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnpmp} Φαρισαῖος^{nnmp} σύ^{rpn-s} περὶ^p σεαυτοῦ^{rxgms} μαρτυρῶ^{vipa2s} ὁ^{dnnfs} μαρτυρία^{nnfs} σύ^{tpg-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vinpx3s} ἀληθής^{anfsn}. **v.14** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} κἀν^{qo} ἐγὼ^{rpn-s} μαρτυρῶ^{vspa1s} περὶ^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} ἀληθής^{anfsn} εἰμι^{vinpx3s} ὁ^{dnnfs} μαρτυρία^{nnfs} ἐγὼ^{tpg-s} ὅτι^c οἶδα^{vixa1s} πόθεν^{bo} ἔρχομαι^{vial1s} καί^c ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa1s} σύ^{rpn-p} δέ^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} πόθεν^{bo} ἔρχομαι^{vin1s} καί^c ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa1s}. **v.15** σύ^{rpn-p} κατὰ^p ὁ^{dafs} σάρξ^{znafs} κρίνω^{vipa2p} ἐγὼ^{rpn-s} οὐ^{xo} κρίνω^{vipa1s} οὐδεὶς^{aamsn}. **v.16** καί^c ἐάν^{qo} κρίνω^{vspa1s} δέ^c ἐγὼ^{rpn-s} ὁ^{dnnfs} κρίσις^{nnfs} ὁ^{dnnfs} ἐμός^{rsnfs} ἀληθής^{anfsn} εἰμι^{vinpx3s} ὅτι^c μόνος^{anmsn} οὐ^{xo} εἰμι^{vinpx1s} ἀλλά^c ἐγὼ^{rpn-s} καί^c ὁ^{dnnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγὼ^{rpa-s} πατὴρ^{nnms}. **v.17** καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} δέ^c ὁ^{ddms} ὑμέτερος^{rsdms} γράφω^{vixp3s} ὅτι^c δύο^{tn} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dnnfs} μαρτυρία^{nnfs} ἀληθής^{anfsn} εἰμι^{vinpx3s}. **v.18** ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{vinpx1s} ὁ^{dnnms} μαρτυρῶ^{vppanms} περὶ^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} καί^c μαρτυρῶ^{vipa3s} περὶ^p ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dnnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγὼ^{rpa-s} πατὴρ^{nnms}.

ἐστιν ὁ πατήρ σου ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς Οὔτε ἐμέ οἴδατε οὔτε
τὸν πατέρα μου, εἰ ἐμέ ᾔδειτε καὶ τὸν πατέρα μου ᾔδειτε ἂν.
Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδά- 20
σκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν ὅτι οὐπω ἐληλύθει
ἡ ὥρα αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω 21
καὶ ζητήσετέ με καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε, ὅπου
ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι 22
Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν ὅτι λέγει Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ
δύνασθε ἐλθεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ ἐγὼ 23
ἐκ τῶν ἄνω εἰμί, ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ ἐγὼ οὐκ εἰμι
ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς 24
ἁμαρτίαις ὑμῶν, ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι ἀποθα-
νεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἔλεγον οὖν αὐτῷ Σὺ τίς εἶ καὶ 25
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Τὴν ἀρχὴν ὃ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. πολλὰ 26
ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίναι ἀλλ ὁ πέμψας με ἀληθὴς
ἐστιν κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ αὐτοῦ ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον.
οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ 27, 28
Ἰησοῦς Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου τότε γνώσεσθε
ὅτι ἐγὼ εἰμι καὶ ἀπ ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν
με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ. καὶ ὁ πέμψας με μετ ἑμοῦ ἐ- 29
στιν, οὐκ ἀφῆκέν με μόνον ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ

v.19 λέγω^{v1a3p} οὖν^c αὐτός^{rdms} ποῦ^{xo} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ^{rgp-s} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὔτε^c ἐγὼ^{tpa-s} οἶδα^{v1xa2p} οὔτε^c ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγὼ^{rgp-s} εἰ^{qo} ἐγὼ^{tpa-s}
οἶδα^{v1ya2p} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγὼ^{rgp-s} οἶδα^{v1ya2p} ἂν^{xo}. **v.20** οὗτος^{rdanp} ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp}
λαλέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddms} γαζοφυλακίον^{ndms} διδάσκα^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddms} ἱερὸν^{ndms}
καί^c οὐδεὶς^{anfsn} πιλάζω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὅτι^c οὐπω^{bo} ἔρχομαι^{v1ya3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} αὐτός^{rgpms}.
v.21 λέγω^{v1aa3s} οὖν^c πάλιν^{bo} αὐτός^{rpdmr} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s} ὑπάγω^{v1pals} καί^c
ζητέω^{v1a2p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs} σύ^{rgp-g} ἀποθνήσκει^{v1fd2p} ὅπου^{bo} ἐγὼ^{rgp-s}
ὑπάγω^{v1pals} σύ^{rgp-n-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.22** λέγω^{v1a3p} οὖν^c ὁ^{dnmp}
Ἰουδαῖος^{anmpn} μήτι^{xo} ἀποκτείνω^{v1fa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὅτι^c λέγω^{v1pa3s} ὅπου^{bo} ἐγὼ^{rgp-s} ὑπάγω^{v1pals}
σύ^{rgp-n-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.23** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} σύ^{rgp-n-p} ἐκ^p ὁ^{dgmpr}
κάτω^{bo} εἰμι^{v1px2p} ἐγὼ^{rgp-s} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} ἄνω^{bo} εἰμι^{v1px1s} σύ^{rgp-n-p} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}
εἰμι^{v1px2p} ἐγὼ^{rgp-s} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px1s} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.24** λέγω^{v1a3s} οὖν^c
σύ^{rgp-d-p} ὅτι^c ἀποθνήσκει^{v1fd2p} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} σύ^{rgp-g} ἐάν^{qo} γάρ^c μὴ^{xo} πιστεύω^{v1aa2p}
ὅτι^c ἐγὼ^{rgp-s} εἰμι^{v1px1s} ἀποθνήσκει^{v1fd2p} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} σύ^{rgp-g}. **v.25** λέγω^{v1a3p}
οὖν^c αὐτός^{rpdmr} σύ^{rgp-n-s} τίς^{rgnms} εἰμι^{v1px2s} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
ὁ^{dafs} ἀρχή^{nafs} ὅς^{rrans} τι-ορίνω καί^c λαλέω^{v1pals} σύ^{rgp-d-p}. **v.26** πολὺς^{aanpn} ἔχω^{v1pals} περιῖ^p
σύ^{rgp-g} λαλέω^{v1pa} καί^c κρίνω^{v1pa} ἀλλά^o ὁ^{dnms} πέμψας ἐγὼ^{tpa-s} ἀληθὴς^{anmsn} εἰμι^{v1px3s}
κἀγὼ^{rgp-s} ὅς^{rranp} ἀκούω^{v1aals} παρὰ^p αὐτός^{rgpms} οὗτος^{rdanp} λέγω^{v1pals} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}.
v.27 οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3p} ὅτι^c ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpdmr} λέγω^{v1a3s}. **v.28** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c
αὐτός^{rpdmr} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅταν^c ὑψώ^{vsaa2p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgmpr} ἀνθρώπος^{ngms} τότε^{bo}
γινώσκω^{v1fd2p} ὅτι^c ἐγὼ^{rgp-s} εἰμι^{v1px1s} καί^c ἀπὸ^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} ποιέω^{v1pals} οὐδεὶς^{aanpn} ἀλλά^c
καθὼς^{bo} διδάσκα^{v1aa3s} ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s} οὗτος^{rdanp} λαλέω^{v1pals}.

30 ποιῶ πάντοτε. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
 31 αὐτόν. Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐ-
 τῷ Ἰουδαίους Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ ἀληθῶς
 32 μαθηταὶ μου ἔστε. καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια
 33 ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν
 καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε, πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύθε-
 34 ροὶ γενήσεσθε. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας.
 35 ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα ὁ υἱὸς μένει εἰς
 36 τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ ὄντως ἐλεύθεροὶ
 37 ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἔστε, ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀπο-
 38 κτεῖναι ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ἐγὼ δ' ἐώρακα
 παρὰ τῷ πατρὶ μου, λαλῶ, καὶ ὑμεῖς οὖν ὁ ἐωράκατε παρὰ τῷ
 39 πατρὶ ὑμῶν ποιεῖτε. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ Ὁ πατὴρ
 ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ
 40 ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε, ἄν. νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀπο-
 κτεῖναι ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα ἣν ἤκουσα
 41 παρὰ τοῦ θεοῦ, τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ
 ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν εἶπον οὖν αὐτῷ Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ
 42 γεγεννήμεθα, ἓνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς

v.29 καί^c ὁ^{dnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγώ^{tpa-s} μετὰ^p ἐγώ^{tpg-s} εἰμί^{vix3s} οὐ^{xo} ἀφίημι^{v1aa3s} ἐγώ^{tpa-s} μόνος^{aamsn} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὅτι^c ἐγώ^{tpn-s} ὁ^{dnp} ἀρεστός^{aanpn} αὐτός^{rpdm} ποιῶ^{v1a1s} πάντοτε^{bo}. **v.30** οὗτος^{rdnp} αὐτός^{tpgms} λαλέω^{vppagms} πολὺς^{anmpn} πιστεύω^{v1aa3p} εἰς^p αὐτός^{tpams}. **v.31** λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πρὸς^p ὁ^{damp} πιστεύω^{vpxaamp} αὐτός^{rpdm} Ἰουδαῖος^{aampn} ἐάν^{qo} σύ^{tpn-p} μένω^{vsaa2p} ἐν^p ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὁ^{ddms} ἐμός^{rsdms} ἀληθῶς^{bo} μαθητὴς^{nnmp} ἐγώ^{tpg-s} εἰμί^{vixp2p}. **v.32** καί^c γινώσκω^{v1fd2p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} καί^c ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} ἐλευθερώ^{v1fa3s} σύ^{tpa-p}. **v.33** ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} αὐτός^{rpdm} σπέρμα^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vix1p} καί^c οὐδείς^{admsn} δουλεύω^{v1xa1p} πώποτε^{bo} πῶς^{bo} σύ^{tpn-s} λέγω^{v1pa2s} ὅτι^c ἐλεύθερος^{anmpn} γίνομαι^{v1fd2p}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1a1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ποιῶ^{vppanms} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} δοῦλος^{nnms} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.35** ὁ^{dnms} δέ^c δοῦλος^{nnms} οὐ^{xo} μένω^{v1pa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nnms} υἱός^{dnms} μένω^{v1pa3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nnms}. **v.36** ἐάν^{qo} οὖν^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ^{tpa-p} ἐλευθερό^{vsaa3s} ὄντως^{bo} ἐλεύθερος^{anmpn} εἰμί^{vix2p}. **v.37** οἶδα^{v1xa1s} ὅτι^c σπέρμα^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vix2p} ἀλλὰ^c ζητέω^{v1pa2p} ἐγώ^{tpa-s} ἀποκτείνω^{vnaa} ὅτι^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐμός^{rsnms} οὐ^{xo} χωρέω^{v1pa3s} ἐν^p σύ^{tpd-p}. **v.38** ἐγώ^{tpn-s} ὁ^{ds} ὁράω^{v1xa1s} παρὰ^p ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἐγώ^{tpg-s} λαλέω^{v1a1s} καί^c σύ^{tpn-p} οὐ^{xo} ὁ^{ds} ὁράω^{v1xa2p} παρὰ^p ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} σύ^{tpg-p} ποιῶ^{v1pa2p}. **v.39** ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ^{tpg-p} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vix3s} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} τέκνον^{nnpn} ὁ^{dgms} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vix2p} ὁ^{dnp} ἔργον^{nnpn} ὁ^{dgms} Ἀβραάμ^{tp} ποιῶ^{v1a2p} ἄν^{xo}. **v.40** νῦν^{bo} δε^c ζητέω^{v1pa2p} ἐγώ^{tpa-s} ἀποκτείνω^{vnaa} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{ds} ἀλήθεια^{nafs} σύ^{tpd-p} λαλέω^{v1xa1s} ὁ^{ds} ἀκούω^{v1aa1s} παρὰ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὗτος^{rdans} Ἀβραάμ^{tp} οὐ^{xo} ποιῶ^{v1aa3s}. **v.41** σύ^{tpn-p} ποιῶ^{v1pa2p} ὁ^{dnp} ἔργον^{nnpn} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} σύ^{tpg-p} λέγω^{v1aa3p} οὐ^{xo} αὐτός^{rpdm} ἐγώ^{tpn-p} ἐκ^p πορνείας^{ngfs} οὐ^{xo} γεννώ^{v1xp1p} εἰς^{nam} πατήρ^{nnms} ἔχω^{v1pa1p} ὁ^{dams} θεός^{nnms}.

ὁ Ἰησοῦς Εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν ἠγαπᾶτε ἄν ἐμέ ἐγὼ γὰρ
ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἤκω, οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα
ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. διὰ τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γι- 43
νώσκετε ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ 44
πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν
θέλετε ποιεῖν ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ
ἀληθείᾳ οὐχ ἔστηκεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ ὅταν λαλή-
τὸ ψευδὸς ἐκ τῶν ιδίων λαλεῖ ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ πατὴρ
αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω οὐ πιστεύετε μοι. τίς 45, 46
ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω διὰ τὴν
ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι. ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ 47
ἀκούει, διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστὲ.
Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ Οὐ καλῶς λέγο- 48
μεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις. ἀπεκρίθη 49
Ἰησοῦς Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου καὶ
ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου, ἔστιν ὁ 50
ζητῶν καὶ κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐάν τις τὸν λόγον τὸν 51
ἐμὸν τηρήσῃ θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. εἶπον οὖν 52
αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις Ἀβραάμ
ἀπέθανεν καὶ οἱ προφητῆται καὶ σὺ λέγεις Ἐάν τις τὸν λόγον μου

v.42 λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} πατὴρ^{nnms} σύ^{trp-g}·
εἰμὶ^{v1ix3s} ἀγαπάω^{v1a2p} ἄν^{xo} ἐγὼ^{trp-s} ἐγὼ^{trp-n-s} γάρ^c ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{v1aa1s}
καί^c ἤκω^{v1a1s} οὐδὲ^{bo} γάρ^c ἀπὸ^p ἐμαυτοῦ^{rxgms} ἔρχομαι^{v1a1s} ἀλλὰ^c ἐκεῖνος^{rdnms} ἐγὼ^{trp-s}
ἀποστέλλω^{v1aa3s}. **v.43** διὰ^{dx} διὰ^{dx} τῆς^{xo} ὁ^{dafs} λαλίας^{nafs} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1a2p} ὅτι^c
οὐ^{xo} δύναμαι^{v1rp2p} ἀκούω^{npa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dams} ἐμός^{rsams}. **v.44** σύ^{trp-p} ἐκ^p
πατὴρ^{ngms} ὁ^{dgms} διαβόλος^{agmsn} εἰμὶ^{v1px2p} καί^c ὁ^{dafp} ἐπιθυμία^{nafp} ὁ^{dgms} πατὴρ^{ngms} σύ^{trp-p}
θέλω^{v1a2p} ποιέω^{vnpa} ἐκεῖνος^{rdnms} ἀνθρωποκτόνος^{anmsn} εἰμὶ^{v1ix3s} ἀπὸ^p ἀρχῆς^{ngfs} καί^c ἐν^p
ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} οὐ^{xo} στήκω^{v1a3s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} ἀλήθεια^{nnfs} ἐν^p αὐτός^{rdpms} ὅταν^c
λαλέω^{vsps3s} ὁ^{dams} ψευδὸς^{nans} ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἴδιος^{agnp} λαλέω^{v1a3s} ὅτι^c ψεύστης^{nnms} εἰμὶ^{v1px3s}
καί^c ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms} αὐτός^{trgms}. **v.45** ἐγὼ^{trp-n-s} δε^c ὅτι^c ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} λέγω^{v1a1s} οὐ^{xo}
πιστεύω^{v1a2p} ἐγὼ^{trp-d-s}. **v.46** τίς^{rqnms} ἐκ^p σύ^{trp-p} ἐλέγχω^{v1a3s} ἐγὼ^{trp-s} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs}
εἰ^{qo} δε^c ἀλήθεια^{nafs} λέγω^{v1a1s} διὰ^{dx} τῆς^{xo} σύ^{trp-p} οὐ^{xo} πιστεύω^{v1a2p} ἐγὼ^{trp-d-s}. **v.47** ὁ^{dnms}
εἰμὶ^{v1rp3nms} ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀκούω^{v1a3s} διὰ^p οὗτος^{rdans}
σύ^{trp-p} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1a2p} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px2p}. **v.48** ἀποκρίνομαι^{v1ad3p}
οὖν^c ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rdpms} οὐ^{xo} καλῶς^{bo} λέγω^{v1a1p} ἐγὼ^{trp-p} ὅτι^c
Σαμαρίτης^{nnms} εἰμὶ^{v1px2s} σύ^{trp-n-s} καί^c δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{v1a2s}. **v.49** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{trp-n-s} δαιμόνιον^{nans} οὐ^{xo} ἔχω^{v1a1s} ἀλλὰ^c τιμάω^{v1a1s} ὁ^{dams} πατὴρ^{nnms} ἐγὼ^{trp-g-s}
καί^c σύ^{trp-p} ἀτιμάζω^{v1a2p} ἐγὼ^{trp-s}. **v.50** ἐγὼ^{trp-n-s} δε^c οὐ^{xo} ζητέω^{v1a1s} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ἐγὼ^{trp-g-s}
εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dnms} ζητέω^{v1pans} καί^c κρίνω^{v1pans}. **v.51** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1a1s} σύ^{trp-d} ἐάν^{qo}
τι-σρινμσ^{odams} λόγος^{nams} ὁ^{dams} ἐμός^{rsams} τηρέω^{vsaa3s} θάνατος^{nams} οὐ^{xo} μὴ^{xo} θεωρέω^{vsaa3s}
εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams}.

53 τηρήσῃ σὺ μὴ γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. μὴ σὺ μείζων
 εἴ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ ὅστις ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται
 54 ἀπέθανον, τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἐάν ἐγὼ
 δοξάζω ἑμαυτὸν ἢ δόξα μου οὐδέν ἐστιν, ἔστιν ὁ πατήρ μου
 55 ὁ δοξάζων με ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ὑμῶν ἐστιν. καὶ οὐκ
 ἐγνώκατε αὐτὸν ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτὸν καὶ ἐάν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα
 αὐτὸν ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν, ψεύστης, ἀλλ' οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν
 56 λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα
 57 ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. εἶπον οὖν οἱ
 Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτὸν Πεντήκοντα ἔτη οὕτω ἔχεις καὶ Ἀβραάμ
 58 ἐώρακας. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν πρὶν
 59 Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπὶ
 αὐτόν, Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διελθὼν διὰ
 μέσου αὐτῶν, καὶ παρήγεν οὕτως.

9, 2 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. καὶ ἡ-
 ρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες Ῥαββὶ τίς ἥμαρτεν
 3 οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ. ἀπεκρίθη ὁ
 Ἰησοῦς Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἀλλ' ἵνα φα-
 4 νερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ
 ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας ἐστίν, ἔρχεται νῦν ὅτε οὐ-

v.52 λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} νῦν^{bo} γινώσκω^{v1a1p} ὅτι^c δαιμόνιον^{nans}
 ἔχω^{v1pa2s} Ἀβραάμ^{tp} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καί^c ὁ^{dnmp} προφήτης^{nmp} καί^c σύ^{trpn-s} λέγω^{v1pa2s} ἐάν^{qo}
 τι-σιν^{mo} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐγώ^{trp-g} τηρέω^{vsaa3s} σὺ^{xo} μή^{xo} γεύσῃ^{v1fd3s} θάνατος^{ngms} εἰς^p ὁ^{dams}
 αἰὼν^{nams}. **v.53** μή^{xo} σύ^{trpn-s} μέγας^{anmsc} εἰμί^{v1rpx2s} ὁ^{dgm} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{trp-g} Ἀβραάμ^{tp}
 ὅστις^{trpms} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καί^c ὁ^{dnmp} προφήτης^{nmp} ἀποθνήσκω^{v1aa3p} τίς^{rqams} σεαυτοῦ^{rxams}
 σύ^{trpn-s} ποιεῖ^{v1pa2s}. **v.54** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} Ἰησοῦς^{nms} ἐάν^{qo} ἐγώ^{trpn-s} δοξάζω^{v1pals}
 ἑμαυτοῦ^{rxams} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ἐγώ^{trp-g} οὐδεὶς^{annsn} εἰμί^{v1rpx3s} εἰμί^{v1rpx3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nms} ἐγώ^{trp-g}
 ὁ^{dnms} δοξάζω^{v1rpanms} ἐγώ^{trp-a} ὅς^{rrams} σύ^{trpn-p} λέγω^{v1pa2p} ὅτι^c θεός^{nms} σύ^{trp-g} εἰμί^{v1rpx3s}.
v.55 καί^c σὺ^{xo} γινώσκω^{v1xa2p} αὐτός^{rpams} ἐγώ^{trpn-s} δέ^c οἶδα^{v1xals} αὐτός^{rpams} καί^c ἐάν^{qo}
 λέγω^{vsaa1s} ὅτι^c σὺ^{xo} οἶδα^{v1xals} αὐτός^{rpams} εἰμί^{v1fx1s} ὅμοιος^{anmsn} σὺ^{trp-g} ψεύστης^{nms} ἀλλά^{qo}
 οἶδα^{v1xals} αὐτός^{rpams} καί^c ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rpams} τηρέω^{v1pals}. **v.56** Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dnms}
 πατήρ^{nms} σύ^{trp-g} ἠγαλλιάω^{v1ad3s} ἵνα^c ὁράω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} καί^c
 ὁράω^{v1aa3s} καί^c χαίρω^{v1ao3s}. **v.57** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} πρὸς^p αὐτός^{rpams}
 πενήκοντα^{tn} ἔτος^{nanp} οὕτω^{bo} ἔχω^{v1pa2s} καί^c Ἀβραάμ^{tp} ὁράω^{v1xa2s}. **v.58** λέγω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{v1pals} σύ^{trp-d} πρὶν^{bo} Ἀβραάμ^{tp} γίνεσθαι^{v1nad}
 ἐγώ^{trpn-s} εἰμί^{v1rpx1s}. **v.59** αἶρω^{v1aa3p} οὖν^c λίθος^{nam} ἵνα^c βάλλω^{vsaa3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams}
 Ἰησοῦς^{nms} δέ^c κρύπτω^{v1ap3s} καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dgm} ἱερὸς^{ngns} διέρχομαι^{v1raanms}
 διὰ^p μέσος^{agnsn} αὐτός^{rpdm} καί^c παράγω^{v1aa3s} οὕτω^{bo}. **9. v.1** καί^c παράγω^{v1rpanms}
 ὁράω^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nams} τυφλός^{aamsn} ἐκ^p γενετῆ^{ngfs}. **v.2** καί^c ἐρωτῶ^{v1aa3p} αὐτός^{rpams}
 ὁ^{dnmp} μαθητής^{nmp} αὐτός^{rpams} λέγω^{v1rpanmp} ραββὶth τίς^{rqams} ἁμαρτάνω^{v1aa3s} οὗτος^{rdms} ἢ^{xo}
 ὁ^{dnmp} γονεύς^{nmp} αὐτός^{rpams} ἵνα^c τυφλός^{anmsn} γεννάω^{vsap3s}. **v.3** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nms} οὔτε^c οὗτος^{rdms} ἁμαρτάνω^{v1aa3s} οὔτε^c ὁ^{dnmp} γονεύς^{nmp} αὐτός^{rpams} ἀλλά^c ἵνα^c
 φανερώω^{vsap3s} ὁ^{dnmp} ἐργον^{nmp} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} ἐν^p αὐτός^{rpdm}.

δεις δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὧ φῶς εἰμι τοῦ 5
 κόσμου. ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ 6
 τοῦ πτύσματος καὶ ἐπέχρισεν τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
 τοῦ τυφλοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβή- 7
 θραν τοῦ Σιλωάμ ὃ ἐρμηνεύεται Ἀπεσταλμένος ἀπηλθεν οὖν
 καὶ ἐνίψατο καὶ ἤλθεν βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεω- 8
 ροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν ἔλεγον Οὐχ οὗτός
 ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Οὗτός 9
 ἐστιν ἄλλοι δὲ, ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι Ἐγὼ
 εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ Πῶς ἀνέφχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί. ἀ- 10, 11
 πεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν
 ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπεν, μοι
 Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψαι, ἀπελθὼν
 δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. εἶπον οὖν αὐτῷ Ποῦ ἐστιν ἐκεῖ- 12
 νος λέγει Οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους
 τὸν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ 14
 Ἰησοῦς καὶ ἀνέφωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς. πάλιν οὖν ἡρώ- 15
 των αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς
 Πηλὸν ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς μου καὶ ἐνιψάμην καὶ
 βλέπω. ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινὲς οὗτος ὁ ἄνθρωπος 16
 Οὐκ ἔστιν παρὰ τοῦ θεοῦ ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ ἄλλοι ἔλε-

v.4 ἐγὼ^{tpa-s} δεῖ^{vīpq3s} ἐργάζομαι^{vīpni} ὁ^{dānp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgm} πέμπω^{vpaags} ἐγὼ^{tpa-s} ἔως^c
 ἡμέρα^{nfnf} εἰμι^{vīpx3s} ἔρχομαι^{vīpn3s} νῦν^{gnnf} ὅτε^{bo} οὐδεὶς^{anfn} δύναμαι^{vīpn3s} ἐργάζομαι^{vīpni}.
v.5 ὅταν^c ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} εἰμι^{vīpx1s} φῶς^{nns} εἰμι^{vīpx1s} ὁ^{dgm} κόσμος^{ngms}.
v.6 οὗτος^{rdānp} λέγω^{vpaanms} πτύω^{vīaa3s} χαμαί^{bo} καί^c ποιέω^{vīaa3s} πηλός^{nam} ἐκ^p ὁ^{dgm}
 πτύσμα^{ngms} καί^c ἐπιχρίω^{vīaa3s} ὁ^{dams} πηλός^{nam} ἐπὶ^p ὁ^{dānp} ὀφθαλμός^{nam} ὁ^{dgm} τυφλός^{agmsn}.
v.7 καί^c λέγω^{vīaa3s} αὐτός^{rdms} ὑπάγω^{vdpa2s} νίπτω^{vdam2s} εἰς^p ὁ^{daf} κολυμβήθρα^{naf} ὁ^{dgm}
 Σιλωάμ^{tp} ὅς^{rtms} ἐρμηνεύω^{vīpp3s} ἀποστέλλω^{vpxrnm} ἀπέρχομαι^{vīaa3s} οὖν^c καί^c νίπτω^{vīam3s}
 καί^c ἔρχομαι^{vīaa3s} βλέπω^{vppanms}. **v.8** ὁ^{dānp} οὖν^c γείτων^{nnmp} καί^c ὁ^{dānp} θεωρῶ^{vppanmp}
 αὐτός^{rpams} ὁ^{dams} πρότερος^{aansn} ὅτι^c τυφλός^{anmsn} εἰμι^{vīix3s} λέγω^{vīaa3p} οὐχ^o οὗτος^{rdms}
 εἰμι^{vīpx3s} ὁ^{dams} κάθημαι^{vīppnms} καί^c προσαιτέω^{vppanms}. **v.9** ἄλλος^{anmpn} λέγω^{vīaa3p} ὅτι^c
 οὗτος^{rdms} εἰμι^{vīpx3s} ἄλλος^{anmpn} δέ^c ὅτι^c ὅμοιος^{anmsn} αὐτός^{rdms} εἰμι^{vīpx3s} ἐκεῖνος^{rdms}
 λέγω^{vīaa3s} ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-s} εἰμι^{vīpx1s}. **v.10** λέγω^{vīaa3p} οὖν^c αὐτός^{rdms} πῶς^{bo} ἀνοίγω^{vīap3p}
 σύ^{tpg-s} ὁ^{dānp} ὀφθαλμός^{nnmp}. **v.11** ἀποκρίνομαι^{vīad3s} ἐκεῖνος^{rdms} καί^c λέγω^{vīaa3s}
 ἄνθρωπος^{nnms} λέγω^{vppnms} Ἰησοῦς^{nnms} πηλός^{nam} ποιέω^{vīaa3s} καί^c ἐπιχρίω^{vīaa3s} ἐγὼ^{tpg-s}
 ὁ^{dānp} ὀφθαλμός^{nam} καί^c λέγω^{vīaa3s} ἐγὼ^{tpd-s} ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^p ὁ^{daf} κολυμβήθρα^{naf}
 ὁ^{dgm} Σιλωάμ^{tp} καί^c νίπτω^{vdam2s} ἀπέρχομαι^{vpaanms} δέ^c καί^c νίπτω^{vppanms} ἀναβλέπω^{vīaa1s}.
v.12 λέγω^{vīaa3p} οὖν^c αὐτός^{rdms} ποῦ^{xo} εἰμι^{vīpx3s} ἐκεῖνος^{rdms} λέγω^{vīaa3s} οὐχ^o οἶδα^{vīxa1s}.
v.13 ἄγω^{vīpa3p} αὐτός^{rpams} πρὸς^p ὁ^{dānp} Φαρισαῖος^{nam} ὁ^{dams} ποτε^{xo} τυφλός^{anmsn}.
v.14 εἰμι^{vīix3s} δέ^c σάββατον^{nns} ὅτε^{bo} ὁ^{dams} πηλός^{nam} ποιέω^{vīaa3s} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c
 ἀνοίγω^{vīaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dānp} ὀφθαλμός^{nam}. **v.15** πάλιν^{bo} οὖν^c ἐρωτάω^{vīaa3p} αὐτός^{rpams}
 καί^c ὁ^{dānp} Φαρισαῖος^{nnmp} πῶς^{bo} ἀναβλέπω^{vīaa3s} ὁ^{dams} δέ^c λέγω^{vīaa3s} αὐτός^{rdms} πηλός^{nam}
 ἐπιτίθημι^{vīaa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dānp} ὀφθαλμός^{nam} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c νίπτω^{vīam1s} καί^c βλέπω^{vīpa1s}.

γον Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν
 17 καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσιν τῷ τυφλῷ πάλιν σὺ Τί λέ-
 γεις περὶ αὐτοῦ ὅτι ἤνοιξεν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι
 18 Προφῆτης ἐστίν. Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ
 ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς
 19 αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες Οὗ-
 τὸς ἐστίν ὁ υἱὸς ὑμῶν ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη
 20 πῶς οὖν ἄρτι βλέπει. ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ
 εἶπον, Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐ-
 21 γεννήθη, πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ
 τοὺς ὀφθαλμούς; ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν, αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει αὐτὸν
 22 ἐρωτήσατε αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς
 αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ
 Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστὸν ἀποσυνάγωγος
 23 γένηται. διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, ὅτι Ἥλικίαν ἔχει
 24 αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον
 ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπον αὐτῷ Δὸς δόξαν τῷ θεῷ, ἡμεῖς οἶδαμεν
 25 ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλὸς ἐστίν. ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος
 καὶ εἶπεν, Εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα, ἐν οἷδα ὅτι τυφλὸς ὦν
 26 ἄρτι βλέπω. εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν, Τί ἐποίησέν σοι πῶς ἤνοιξεν

v.16 λέγω^{v1a3p} οὐν^c ἐκ^p ὁ^dgmp Φαρισαῖος^{ngmp} τι-σρινμι οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὐ^{xo}
 εἰμι^{v1px3s} παρὰ^p ὁ^dgms θεός^{ngms} ὅτι^c ὁ^{dans} σάββατον^{nans} οὐ^{xo} τηρέω^{v1pa3s} ἄλλος^{anmpn} λέγω^{v1a3p}
 πῶς^{bo} δύναμαι^{v1pn3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἁμαρτωλός^{anmsn} τοιοῦτος^{rdanp} σημεῖον^{namp} ποιέω^{v1pa}
 καί^c σχίσμα^{nnms} εἰμι^{v1ix3s} ἐν^p αὐτός^{rdmp}. **v.17** λέγω^{v1pa3p} ὁ^{ddms} τυφλός^{admsn} πάλιν^{bo}
 σύ^{rpn-s} τίς^{rqans} λέγω^{v1pa2s} περὶ^p αὐτός^{rgms} ὅτι^c ἀνοίγω^{v1aa3s} σύ^{rgp-s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp}
 ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} ὅτι^c προφήτης^{nnms} εἰμι^{v1px3s}. **v.18** οὐ^{xo} πιστεύω^{v1aa3p} οὐν^c ὁ^{dnmp}
 Ἰουδαῖος^{anmpn} περὶ^p αὐτός^{rgms} ὅτι^c τυφλός^{anmsn} εἰμι^{v1ix3s} καί^c ἀναβλέπω^{v1aa3s} ἕως^c ὅστις^{rrgns}
 φωνέω^{v1aa3p} ὁ^{damp} γονεύς^{namp} αὐτός^{rgms} ὁ^dgms ἀναβλέπω^{v1pa3s}. **v.19** καί^c ἐρωτάω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rgmp} λέγω^{v1panmp} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ^{rgp-p} ὅς^{rrams} σύ^{rpn-p} λέγω^{v1pa2p}
 ὅτι^c τυφλός^{anmsn} γεννάω^{v1ap3s} πῶς^{bo} οὐν^c ἄρτι^{bo} βλέπω^{v1pa3s}. **v.20** ἀποκρίνομαι^{v1ad3p}
 αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnmp} γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rgms} καί^c λέγω^{v1aa3p} οἶδα^{v1a1p} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s}
 ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c ὅτι^c τυφλός^{anmsn} γεννάω^{v1ap3s}. **v.21** πῶς^{bo} δε^c νῦν^{bo}
 βλέπω^{v1pa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{v1a1p} ἢ^{xo} τίς^{rqans} ἀνοίγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} ἐγώ^{rpn-p}
 οὐ^{xo} οἶδα^{v1a1p} αὐτός^{rgnms} ἡλικία^{nafs} ἔχω^{v1pa3s} αὐτός^{rgms} ἐρωτάω^{vdaa2p} αὐτός^{rgnms} περὶ^p
 αὐτός^{rgms} λαλέω^{v1a3s}. **v.22** οὗτος^{rdanp} λέγω^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ὅτι^c
 φοβέομαι^{v1in3p} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἥδη^{bo} γάρ^c συντίθημι^{v1yn3p} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἵνα^c
 ἐάν^{qo} τι-σρινμο αὐτός^{rgams} ὁμολογέω^{vsaa3s} Χριστός^{nams} ἀποσυνάγωγος^{anmsn} γίνονται^{vsad3s}.
v.23 διὰ^p οὗτος^{rdans} ὁ^{dnmp} γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rgms} λέγω^{v1aa3p} ὅτι^c ἡλικία^{nafs} ἔχω^{v1pa3s}
 αὐτός^{rgms} ἐρωτάω^{vdaa2p}. **v.24** φωνέω^{v1aa3p} οὐν^c ἐκ^p δευτέρως^{agnsn} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}
 ὅς^{rrams} εἰμι^{v1ix3s} τυφλός^{anmsn} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} διδωμι^{vdaa2s} δόξα^{nafs} ὁ^{ddms}
 θεός^{ndms} ἐγώ^{rpn-p} οἶδα^{v1a1p} ὅτι^c ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ἁμαρτωλός^{anmsn} εἰμι^{v1px3s}.
v.25 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} οὐν^c ἐκεῖνος^{rdnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} ἐγώ^c ἁμαρτωλός^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} οὐ^{xo}
 οἶδα^{v1a1s} εἰς^{nans} οἶδα^{v1a1s} ὅτι^c τυφλός^{anmsn} εἰμι^{v1ppxms} ἄρτι^{bo} βλέπω^{v1pa1s}.

σου τοὺς ὀφθαλμούς. ἀπεκρίθη αὐτοῖς Εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ 27
οὐκ ἠκούσατε, τί πάλιν θέλετε ἀκούειν μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε
αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι. ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτὸν καὶ εἶπον 28
Σὺ εἰ μαθητῆς ἐκείνου ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί,
ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωσῆς ἐλάληκεν ὁ θεὸς τοῦτον δὲ οὐκ οἶδα- 29
μεν πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐν 30
γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστίν
καὶ ἀνέωξεν μου τοὺς ὀφθαλμούς. οἶδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν 31
ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῇς ἤ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ
ποιῇ τούτου ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξεν 32
τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου, εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ 33
θεοῦ οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ 34
Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὁλος καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς καὶ
ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν 35
ἔξω καὶ εὐρὼν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ
Θεοῦ· ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν τίς ἐστιν κύριε ἵνα πιστεύσω 36
εἰς αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Καὶ ἑώρακας αὐτόν καὶ ὁ 37
λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη Πιστεύω κύριε, καὶ 38
προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς 39
τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ

v.26 λέγω^{v1aa3p} δε^c αὐτός^{rpdms} πάλιν^{bo} τίς^{rqans} ποιέω^{v1aa3s} σύ^{rpd-s} πῶς^{bo} ἀνοίγω^{v1aa3s}
σύ^{rpg-s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp}. **v.27** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{v1aa1s} σύ^{rpd-p}
ἤδη^{bo} καί^c οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa2p} τίς^{rqans} πάλιν^{bo} θέλω^{v1pa2p} ἀκούω^{v1pa} μὴ^{xo} καί^c σύ^{rpn-p}
θέλω^{v1pa2p} αὐτός^{rpgms} μαθητῆς^{nnmp} γίνομαι^{v1nad}. **v.28** λοιδορέω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rpgms}
καί^c λέγω^{v1aa3p} σύ^{rpn-s} εἰμί^{v1px2s} μαθητῆς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἐγώ^{rpn-p} δε^c ὁ^{dgms} Μωϋσῆς^{ngms}
εἰμί^{v1px1p} μαθητῆς^{nnmp}. **v.29** ἐγώ^{rpn-p} οἶδα^{v1xa1p} ὅτι^c Μωϋσῆς^{ndms} λαλέω^{v1xa3s} ὁ^{dnms}
θεός^{nnms} οὗτος^{rdams} δε^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1p} πόθεν^{bo} εἰμί^{v1px3s}. **v.30** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnms}
ἄνθρωπος^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐν^p γάρ^c οὗτος^{rdams} θαυμαστός^{annsn} εἰμί^{v1px3s} ὅτι^c
σύ^{rpn-p} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} πόθεν^{bo} εἰμί^{v1px3s} καί^c ἀνοίγω^{v1aa3s} ἐγώ^{rpg-s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp}.
v.31 οἶδα^{v1xa1p} δε^c ὅτι^c ἁμαρτωλός^{agmpn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1pa3s} ἀλλά^c ἐάν^{qo} τι-
σιν^{mi} θεοσεβῇς^{annsn} εἰμί^{v1px3s} καί^c ὁ^{dnms} θέλημα^{nans} αὐτός^{rpgms} ποιέω^{v1pa3s} οὗτος^{rdgms}
ἀκούω^{v1pa3s}. **v.32** ἐκ^p ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1pa3s} ὅτι^c ἀνοίγω^{v1aa3s} τι-σιν^{mi}
ὀφθαλμός^{namp} τυφλός^{agmsn} γεννάω^{v1pxpgms}. **v.33** εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰμί^{v1ix3s} οὗτος^{rdams} παρὰ^p
θεός^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1iin3s} ποιέω^{v1pa} οὐδεὶς^{aansn}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} καί^c λέγω^{v1aa3p}
αὐτός^{rpdms} ἐν^p ἁμαρτία^{ndfp} σύ^{rpn-s} γεννάω^{v1ap2s} ὁλος^{annsn} καί^c σύ^{rpn-s} διδάσκω^{v1pa2s} ἐγώ^{rpa-p}
καί^c ἐκβάλλω^{v1aa3p} αὐτός^{rpgms} ἔξω^{bo}. **v.35** ἀκούω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c ἐκβάλλω^{v1aa3p}
αὐτός^{rpgms} ἔξω^{bo} καί^c εὐρίσκω^{v1paans} αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} σύ^{rpn-s} πιστεύω^{v1pa2s}
εἰς^p ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.36** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ἐκεῖνος^{rdams} καί^c λέγω^{v1aa3s}
τίς^{rpgms} εἰμί^{v1px3s} κύριος^{nnms} ἵνα^c πιστεύω^{v1aa1s} εἰς^p αὐτός^{rpgms}. **v.37** λέγω^{v1aa3s} δε^c
αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ὁράω^{v1xa2s} αὐτός^{rpgms} καί^c ὁ^{dnms} λαλέω^{v1paaams} μετὰ^p
σύ^{rpg-s} ἐκεῖνος^{rdams} εἰμί^{v1px3s}. **v.38** ὁ^{dnms} δε^c φημί^{v1ix3s} πιστεύω^{v1pa1s} κύριος^{nnms} καί^c
προσκυνέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms}.

- 40 βλέποντες τυφλοί γένωνται. καὶ Ἦκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων
ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ καὶ εἶπον αὐτῷ Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ
41 ἐσμεν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ τυφλοὶ ἦτε οὐκ ἂν εἶχετε
ἁμαρτίαν, νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέπομεν ἢ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν
μένει.
- 10** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς
τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος
2 κλέπτῃς ἐστὶν καὶ ληστής, ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας
3 ποιμὴν ἐστὶν τῶν προβάτων. τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ
πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ
4 κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ
ἐμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ
5 ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ, ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθή-
σωσιν, ἀλλὰ φεύζονται ἀπ' αὐτοῦ ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων
6 τὴν φωνήν. Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ-
7 νοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν πάλιν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν
8 προβάτων. πάντες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον κλέπται εἰσὶν καὶ λη-
9 σταὶ ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα, δι'
ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσε-

v.39 καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p κρίμα^{nans} ἐγώ^{rpn-s} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nam} οὗτος^{rdams} ἔρχομαι^{v1aa1s} ἵνα^c ὁ^{dnmp} μὴ^{xo} βλέπω^{vppanmp} βλέπω^{vspa3p} καί^c ὁ^{dnmp} βλέπω^{vppanmp} τυφλός^{anmpn} γίνομαι^{vsad3p}. **v.40** καί^c ἀκούω^{v1aa3p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} Φαρισαῖος^{ngmp} οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnmp} εἰμι^{vppxnmp} μετὰ^p αὐτός^{rgpms} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rgpms} μὴ^{xo} καί^c ἐγώ^{rpn-p} τυφλός^{anmpn} εἰμι^{v1px1p}. **v.41** λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} τυφλός^{anmpn} εἰμι^{v1x2p} οὐ^{xo} ἄν^{xo} ἔχω^{v1a2p} ἁμαρτία^{nafs} νῦν^{bo} δέ^c λέγω^{v1pa2p} ὅτι^c βλέπω^{v1pa1p} ὁ^{dnfs} οὖν^c ἁμαρτία^{nafs} σύ^{rgp-p} μένω^{v1pa3s}. **10. v.1** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{rgp-d} ὁ^{dnms} μὴ^{xo} εἰσερχομαι^{vppnms} διὰ^p ὁ^{dgnfs} θύρα^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dafs} αὐλή^{nafs} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp} ἀλλά^c ἀναβαίνω^{vppanms} ἀλλαχόθεν^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} κλέπτῃς^{nnms} εἰμι^{v1px3s} καί^c ληστής^{nnms}. **v.2** ὁ^{dnms} δέ^c εἰσερχομαι^{vppnms} διὰ^p ὁ^{dgnfs} θύρα^{ngfs} ποιμὴν^{nnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}. **v.3** οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} θυρωρός^{nnms} ἀνοίγω^{v1pa3s} καί^c ὁ^{dnmp} πρόβατον^{nnnp} ὁ^{dgnfs} φωνή^{ngfs} αὐτός^{rgpms} ἀκούω^{v1pa3s} καί^c ὁ^{dnmp} ἴδιος^{aanp} πρόβατον^{nanp} καλέω^{v1pa3s} κατὰ^p ὄνομα^{nans} καί^c ἐξάγω^{v1pa3s} αὐτός^{rganp}. **v.4** καί^c ὅταν^c ὁ^{danp} ἴδιος^{aanp} πρόβατον^{nanp} ἐκβάλῃ^{vsaa3s} ἐμπροσθεν^p αὐτός^{rgnp} πορεύομαι^{v1pn3s} καί^c ὁ^{dnmp} πρόβατον^{nnnp} αὐτός^{rgpms} ἀκολουθεῖ^{v1pa3s} ὅτι^c οἶδα^{v1xa3p} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rgpms}. **v.5** ἀλλότριος^{adnmpn} δέ^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀκολουθεῖ^{vsaa3p} ἀλλά^c φεύγω^{v1fd3p} ἀπὸ^p αὐτός^{rgpms} ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa3p} ὁ^{dgnp} ἀλλότριος^{agnp} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs}. **v.6** οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} παροιμία^{nafs} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgpmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^c οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3p} τίς^{rgnp} εἰμι^{v1x3s} ὅς^{tanp} λαλέω^{v1a3s} αὐτός^{rgpdm}. **v.7** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c πάλιν^{bo} αὐτός^{rgpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{rgp-d} ὅτι^c ἐγώ^{rpn-s} εἰμι^{v1px1s} ὁ^{dnfs} θύρα^{nafs} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}. **v.8** πᾶς^{anmpn} ὅσος^{rcnmp} πρὸ^p ἐγώ^{rgp-s} ἔρχομαι^{v1aa3p} κλέπτῃς^{nnmp} εἰμι^{v1px3p} καί^c ληστής^{nnmp} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa3p} αὐτός^{rgpmp} ὁ^{dnmp} πρόβατον^{nnnp}.

ται καὶ νομὴν εὐρήσει. ὁ κλέπτῃς οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ 10
καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ, ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισ-
σὸν ἔχωσιν. Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν 11
ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων, ὁ μισθωτὸς δὲ, καὶ 12
οὐκ ὢν ποιμὴν οὐ οὐκ εἰσιν τὰ πρόβατα ἴδια θεωρεῖ τὸν λύκον
ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει καὶ ὁ λύκος ἀρ-
πάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, 13
ὅτι μισθωτὸς ἐστὶν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. Ἐ- 14
γὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι
ὑπὸ τῶν ἐμῶν. καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ καὶ γινώσκω τὸν 15
πατέρα καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ 16
ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἐστὶν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης, κάκεϊνά
με δεῖ ἀγαγεῖν καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν καὶ γενήσεται
μία ποιμνὴ εἰς ποιμὴν. διὰ τοῦτο ὁ πατὴρ με ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ 17
τίθημι τὴν ψυχὴν μου ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. οὐδεὶς αἶρει 18
αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐξουσίαν ἔχω
θεῖναι αὐτήν καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν, ταύτην τὴν
ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. Σχίσμα οὖν πάλιν ἐ- 19
γένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. ἔλεγον δὲ 20

v.9 ἐγὼ^{ῖπν-s} εἰμι^{ῖπνx1s} ὁ^{dnfs} θύρα^{nnfs} διὰ^p ἐγὼ^{ῖπγ-s} ἐάν^{qo} τι-ορινμο εἰσερχομαι^{vsaa3s} σὺ^{ῖπρ3s}
καί^c εἰσερχομαι^{vifd3s} καί^c ἐξέρχομαι^{vifd3s} καί^c νομῇ^{nafs} εὐρίσκομαι^{vifa3s}. **v.10** ὁ^{dnms}
κλέπτῃς^{nnms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ἵνα^c κλέπτω^{vsaa3s} καί^c θύω^{vsaa3s} καί^c
ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ἐγὼ^{ῖπν-s} ἔρχομαι^{vial1s} ἵνα^c ζωὴ^{nafs} ἔχω^{vsaa3p} καί^c περισσός^{aan3s} ἔχω^{vsaa3p}.
v.11 ἐγὼ^{ῖπν-s} εἰμι^{ῖπνx1s} ὁ^{dnms} ποιμὴν^{nnms} ὁ^{dnms} καλός^{anmsn} ὁ^{dnms} ποιμὴν^{nnms} ὁ^{dnms}
καλός^{anmsn} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{ῖπγms} τίθημι^{vipa3s} ὑπὲρ^p ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}. **v.12** ὁ^{dnms}
μισθωτός^{nnms} δέ^c καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{vrrpxnms} ποιμὴν^{nnms} ὅς^{ῖπγms} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3p} ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp}
ἴδιος^{annpn} θεωρῶ^{vipa3s} ὁ^{dams} λύκος^{namms} ἔρχομαι^{vrrpnams} καί^c ἀφίημι^{vipa3s} ὁ^{damp} πρόβατον^{nnnp}
καί^c φεύγω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dnms} λύκος^{nnms} ἀρπάζω^{nnms} αὐτός^{ῖπγms} καί^c σκορπιζώ^{vipa3s} ὁ^{damp}
πρόβατον^{nnnp}. **v.13** ὁ^{dnms} δέ^c μισθωτός^{nnms} φεύγω^{vipa3s} ὅτι^c μισθωτός^{nnms} εἰμι^{vipx3s}
καί^c οὐ^{xo} μέλει^{vipq3s} αὐτός^{ῖπγms} περὶ^p ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}. **v.14** ἐγὼ^{ῖπν-s} εἰμι^{vipx1s}
ὁ^{dnms} ποιμὴν^{nnms} ὁ^{dnms} καλός^{anmsn} καί^c γινώσκω^{vipals} ὁ^{damp} ἐμός^{rsanp} καί^c γινώσκω^{vippl1s}
ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} ἐμός^{ῖπγms}. **v.15** καθὼς^{bo} γινώσκω^{vipa3s} ἐγὼ^{ῖπν-s} ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms} καὶ γινώσκω^{vipals} ὁ^{dams} πατὴρ^{nnms}
καί^c ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} ἐγὼ^{ῖπγ-s} τίθημι^{vipals} ὑπὲρ^p ὁ^{dgnp}
πρόβατον^{nnnp}. **v.16** καί^c ἄλλος^{aanpn} πρόβατον^{nnnp} ἔχω^{vipals} ὅς^{ῖπγms} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ἐκ^p
ὁ^{dgis} αὐλῆς^{ngfs} οὗτος^{rdgis} κάκεϊνός^{rdnnp} ἐγὼ^{ῖπν-s} δεῖ^{vipq3s} ἄγω^{vnaa} καί^c ὁ^{dgis} φωνῆς^{ngfs} ἐγὼ^{ῖπγ-s}
ἀκούω^{vifa3p} καί^c γίνονται^{vifd3s} εἰς^{nnfs} ποιμνὴ^{nnfs} εἰς^{nnms} ποιμὴν^{nnms}. **v.17** διὰ^p οὗτος^{rdans}
ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms} ἐγὼ^{ῖπν-s} ἀγαπάω^{vipa3s} ὅτι^c ἐγὼ^{ῖπν-s} τίθημι^{vipals} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} ἐγὼ^{ῖπγ-s} ἵνα^c
πάλιν^{bo} λαμβάνω^{vsaa1s} αὐτός^{ῖπγms}. **v.18** οὐδεὶς^{anfsn} αἶρω^{vipa3s} αὐτός^{ῖπγms} ἀπὸ^p ἐγὼ^{ῖπγ-s}
ἀλλὰ^c ἐγὼ^{ῖπν-s} τίθημι^{vipals} αὐτός^{ῖπγms} ἀπὸ^p ἐμαυτοῦ^{ῖπγms} ἐξουσίαν^{nafs} ἔχω^{vipals} τίθημι^{vnaa}
αὐτός^{ῖπγms} καί^c ἐξουσίαν^{nafs} ἔχω^{vipals} πάλιν^{bo} λαμβάνω^{vnaa} αὐτός^{ῖπγms} οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} ἐντολὴ^{nafs}
λαμβάνω^{vial1s} παρὰ^p ὁ^{dgnms} πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{ῖπγ-s}. **v.19** σχίσμα^{nnms} οὖν^c πάλιν^{bo} γίνονται^{vial3s}
ἐν^p ὁ^{ddmp} Ἰουδαίος^{admpn} διὰ^p ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp}.

πολλοὶ ἐξ αὐτῶν Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται, τί αὐτοῦ ἀκούετε.
 21 ἄλλοι ἔλεγον Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου, μὴ
 22 δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν· Ἐγένετο δὲ τὰ
 23 ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις καὶ χειμῶν ἦν. καὶ περιεπάτει
 24 ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. ἐκύκλωσαν
 25 οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ Ἐως πότε τὴν ψυχὴν
 26 ἡμῶν αἴρεις εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς εἶπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη
 27 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
 28 ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ,
 29 ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε οὐ γὰρ ἔστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν
 30 καθὼς εἶπον ὑμῖν. τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει,
 31 κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι. κἀγὼ ζωὴν αἰώ-
 32 νιον δίδωμι αὐτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀπόλονται εἰς τὸν αἰῶνα καὶ οὐχ
 33 ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. ὁ πατὴρ μου ὃς δέδωκέν
 μοι μεῖζόν πάντων ἔστιν καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάζειν ἐκ τῆς χει-
 ρὸς τοῦ πατρὸς μου. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἓν ἐσμεν. Ἐβάστασαν
 οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. ἀπεκρίθη
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρὸς,
 μου, διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ
 οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ

v.20 λέγω^{v1a3p} δεῖ^c πολὺς^{anmpn} ἐκ^p αὐτός^{rgnnp} δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{v1a3s} καί^c μαίνομαι^{v1pn3s}
 τίς^{rgans} αὐτός^{rgnms} ἀκούω^{v1pa2p}. **v.21** ἄλλος^{anmpn} λέγω^{v1a3p} οὗτος^{rdnnp} ὁδνnp ῥῆμα^{nnnp} οὐ^{xo}
 εἶμι^{v1px3s} δαιμονίζομαι^{v1pnnms} μὴ^{xo} δαιμόνιον^{nans} δύναμαι^{v1pn3s} τυφλός^{agmnp} ὀφθαλμός^{namp}
 ἀνοίγω^{v1pa}. **v.22** γίνομαι^{v1ad3s} δεῖ^c ὁδνnp ἐγκαίνια^{nnnp} ἐν^p ὁδνnp Ἱεροσόλυμα^{ndnp} καί^c
 χειμῶν^{nnms} εἶμι^{v1ix3s}. **v.23** καί^c περιπατέω^{v1a3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ὁδnms ἱερὸν^{ndns} ἐν^p
 ὁδdfs στοᾷ^{ndfs} ὁδgms Σολομῶν^{ngms}. **v.24** κυκλώω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rgams} ὁδνnp Ἰουδαίος^{anmpn}
 καί^c λέγω^{v1a3p} αὐτός^{rgdms} ἔως^c πότε^{xo} ὁδafs ψυχὴ^{nafs} ἐγὼ^{rgp} αἶρω^{v1pa2s} εἰ^{qo} σύ^{rgn-p}
 εἶμι^{v1px2s} ὁδnms Χριστὸς^{nnms} λέγω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rgp} παρρησίᾳ^{ndfs}. **v.25** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
 αὐτός^{rgdnp} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa1s} σύ^{rgp} καί^c οὐ^{xo} πιστεύω^{v1pa2p} ὁδνnp ἔργον^{nnnp}
 ὃς^{rganp} ἐγὼ^{rgn-p} ποιέω^{v1pa1s} ἐν^p ὁδnms ὄνομα^{ndns} ὁδgms πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp} οὗτος^{rdnnp}
 μαρτυρέω^{v1pa3p} περὶ^p ἐγὼ^{rgp}. **v.26** ἀλλά^c σύ^{rgn-p} οὐ^{xo} πιστεύω^{v1pa2p} ὅς^{xo} γάρ^c εἶμι^{v1px2p} ἐκ^p
 ὁδgnp πρόβατον^{ngnp} ὁδgnp ἐμός^{rgnnp} καθὼς^{bo} λέγω^{v1aa1s} σύ^{rgp}. **v.27** ὁδνnp πρόβατον^{nnnp}
 ὁδνnp ἐμός^{rgnnp} ὁδgfs φωνὴ^{ngfs} ἐγὼ^{rgp} ἀκούω^{v1pa3s} κἀγὼ^{rgn-p} γινώσκω^{v1pa1s} αὐτός^{rganp} καί^c
 ἀκολουθεῖω^{v1pa3p} ἐγὼ^{rgp}. **v.28** κἀγὼ^{rgn-p} ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafns} δίδωμι^{v1pa1s} αὐτός^{rgdnp}
 καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsm3p} εἰς^p ὁδams αἰών^{nams} καί^c οὐ^{xo} ἀρπάζω^{v1fa3s} τι-σιν^{np}
 αὐτός^{rganp} ἐκ^p ὁδgfs χειρ^{ngfs} ἐγὼ^{rgp}. **v.29** ὁδnms πατὴρ^{nnms} ἐγὼ^{rgp} ὅς^{rgnms} δίδωμι^{v1ka3s}
 ἐγὼ^{rgp} μέγας^{anmsc} πᾶς^{agmnp} εἶμι^{v1px3s} καί^c οὐδεὶς^{anfs} δύναμαι^{v1pn3s} ἀρπάζω^{v1pa} ἐκ^p ὁδgfs
 χειρ^{ngfs} ὁδgms πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp}. **v.30** ἐγὼ^{rgn-p} καί^c ὁδnms πατὴρ^{nnms} εἰς^{nnms} εἶμι^{v1px1p}.
v.31 βαστάζω^{v1aa3p} οὖν^c πάλιν^{bo} λίθος^{namp} ὁδνnp Ἰουδαίος^{anmpn} ἵνα^c λιθάζω^{vsa3p} αὐτός^{rgams}.
v.32 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rgdnp} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} πολὺς^{aanp} καλός^{aanp} ἔργον^{namp}
 δεικνύμι^{v1aa1s} σύ^{rgp} ἐκ^p ὁδgms πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp} διὰ^p ποῖος^{rgans} αὐτός^{rgnnp} ἔργον^{nans}
 λιθάζω^{v1pa2p} ἐγὼ^{rga-s}.

περὶ βλασφημίας καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν.
ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ 34
ὕμῶν Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε. εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς πρὸς οὓς ὁ 35
λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή. ὃν 36
ὁ πατὴρ ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε
ὅτι Βλασφημεῖς ὅτι εἶπον Υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι. εἰ οὐ ποιῶ τὰ 37
ἔργα τοῦ πατρός μου μὴ πιστεύετε μοι, εἰ δὲ ποιῶ κἀν ἐμοὶ 38
μὴ πιστεύετε τοῖς ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε
ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. Ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν 39
πιάσαι καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν 40
πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον
βαπτίζων καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ 41
ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδὲν πάντα δὲ ὅσα
εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου ἀληθῆ ἦν. καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ 42
ἐκεῖ εἰς αὐτὸν.

Ἦν δὲ τις ἀσθενὼν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας ἐκ τῆς κώμης 11
Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλεί- 2
ψασα τὸν κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάζασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς
θριξίν αὐτῆς ἡς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. ἀπέστειλαν οὖν 3
αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι Κύριε ἴδε ὃν φλεῖς ἀσθενεῖ.

v.33 ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} λέγων^{vppanmp} περὶ^p καλός^{agnsn}
ἔργον^{ngns} οὗ^{xo} λιθάζω^{vipa1p} σύ^{tpa-s} ἀλλά^c περὶ^p βλασφημία^{ngfs} καί^c ὅτι^c σύ^{trpn-s} ἄνθρωπος^{nnms}
εἰμι^{vtrpxnms} ποιῶ^{vpa2s} σεαυτοῦ^{rxams} θεός^{nam}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms}
Ἰησοῦς^{nnms} οὗ^{xo} εἰμι^{vtrpx3s} γράφω^{vtrpxnms} ἐν^p ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} σύ^{trpg-p} ἐγὼ^{trpn-s} λέγω^{viala3s}
θεός^{nnmp} εἰμι^{vtrpx2p}. **v.35** εἰ^{qo} ἐκεῖνος^{rdamp} λέγω^{viala3s} θεός^{nam} πρὸς^p ὅς^{rramp} ὁ^{dnms}
λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} γίνονται^{viad3s} καί^c οὗ^{xo} δύναμαι^{vtrpn3s} λῦν^{vnap} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs}.
v.36 ὅς^{rrams} ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms} ἀγιάζω^{viala3s} καί^c ἀποστέλλω^{viala3s} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nam}
σύ^{trpn-p} λέγω^{vipa2p} ὅτι^c βλασφημέω^{vipa2s} ὅτι^c λέγω^{viala3s} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμι^{vtrpx1s}.
v.37 εἰ^{qo} οὗ^{xo} ποιῶ^{vipa1s} ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{trpg-s} μὴ^{xo} πιστεύω^{vdpa2p}
ἐγὼ^{trpd-s}. **v.38** εἰ^{qo} δέ^c ποιῶ^{vipa1s} κἀν^{qo} ἐγὼ^{trpd-s} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p} ὅτι^c ἐν^p ἐγὼ^{trpd-s} ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms}
πιστεύω^{vdpa2p} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa2p} καί^c πιστεύω^{vsaa2p} ὅτι^c ἐν^p ἐγὼ^{trpd-s} ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms}
καγὼ^{trpn-s} ἐν^p αὐτός^{rdms}. **v.39** ζητέω^{viala3p} οὖν^c πάλιν^{bo} αὐτός^{trams} πιάζω^{vnaa} καί^c
ἐξέρχομαι^{viala3s} ἐκ^p ὁ^{dgfs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{trgmp}. **v.40** καί^c ἀπέρχομαι^{viala3s} πάλιν^{bo} πέραν^{bo}
ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} εἰς^p ὁ^{dams} τόπος^{nam} ὅπου^{bo} εἰμι^{vix3s} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} πρῶτος^{annsn}
βαπτίζω^{vppanms} καί^c μένω^{viala3s} ἐκεῖ^{bo}. **v.41** καί^c πολὺς^{anmpn} ἔρχονται^{viala3p} πρὸς^p αὐτός^{trams}
καί^c λέγω^{viala3p} ὅτι^c Ἰωάννης^{nnms} μὲν^{xo} σημεῖον^{ans} ποιῶ^{viala3s} οὐδείς^{annsn} πᾶς^{anmpn} δέ^c
ὁ^{dos} λέγω^{viala3s} Ἰωάννης^{nnms} περὶ^p οὗτος^{rdgms} ἀληθής^{anmpn} εἰμι^{vix3s}. **v.42** καί^c
πιστεύω^{viala3p} πολὺς^{anmpn} ἐκεῖ^{bo} εἰς^p αὐτός^{trams}. **11. v.1** εἰμι^{vix3s} δέ^c τι-σρινμο
ἀσθενέω^{vppanms} Λάζαρος^{nnms} ἀπὸ^p Βηθανία^{ngfs} ἐκ^p ὁ^{dgfs} κώμη^{ngfs} Μαρία^{ngfs} καί^c Μάρθα^{ngfs}
ὁ^{dgfs} ἀδελφῆ^{ngfs} αὐτός^{trgfs}. **v.2** εἰμι^{vix3s} δέ^c Μαρία^{nnfs} ἀλείφω^{vpaanfs} ὁ^{dams} κύριος^{nam}
μύρον^{ndms} καί^c ἐκμάσσω^{vpaanfs} ὁ^{damp} πούς^{nam} αὐτός^{trgms} ὁ^{ddfp} θριξί^{ndfp} αὐτός^{trgfs} ὅς^{rrgfs}
ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} Λάζαρος^{nnms} ἀσθενέω^{viala3s}. **v.3** ἀποστέλλω^{viala3p} οὖν^c ὁ^{dnfp} ἀδελφῆ^{nnfp}
πρὸς^p αὐτός^{trams} λέγω^{vppanfp} κύριος^{nnms} ἴδεⁱ ὅς^{rrams} φιλέω^{vipa2s} ἀσθενέω^{vipa3s}.

- 4 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς
 5 θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ
 6 θεοῦ δι' αὐτῆς. ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀ-
 7 δελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. ὥς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ
 8 λέγει τοῖς μαθηταῖς Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαϊαν πάλιν. λέγουσιν
 9 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ῥαββὶ νῦν ἐξήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι καὶ
 10 πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς Οὐχὶ δώδεκα εἰσιν
 11 ὥραί τῆς ἡμέρας ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ οὐ προσκóπτει
 12 ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει, ἐάν τις περιπατῇ
 13 ἐν τῇ νυκτί προσκóπτει ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ταῦτα
 14 εἶπεν καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κε-
 15 κοιμήται, ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ
 16 μαθηταὶ αὐτοῦ, Κύριε εἰ κεκοιμήται σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ
 17 Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς
 κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
 παρρησίᾳ Λάζαρος ἀπέθανεν. καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύ-
 σῃτε ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ, ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν
 Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς Ἄγωμεν καὶ ἡ-
 μεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν

v.4 ἀκούω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} ἀσθενεία^{nnfs} οὐ^{xo}
 εἰμι^{vixp3s} πρὸς^p θάνατος^{nam} ἀλλά^c ὑπὲρ^p ὁ^{dgrfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἵνα^c δοξάξω^{vspap3s}
 ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} διὰ^p αὐτός^{rpgfs}. **v.5** ἀγαπάω^{viaa3s} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ὁ^{dafs} Μάρθα^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} ἀδελφὴ^{nafs} αὐτός^{rpgfs} καί^c ὁ^{dams} Λάζαρος^{nam}. **v.6** ὥς^{bo}
 οὖν^c ἀκούω^{viaa3s} ὅτι^c ἀσθενέω^{vipa3s} τότε^{bo} μέν^{xo} μένω^{viaa3s} ἐν^p ὧς^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} τόπος^{ndms}
 δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp}. **v.7** ἔπειτα^{bo} μετὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} ἄγω^{vspalp}
 εἰς^p ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{nafs} πάλιν^{bo}. **v.8** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ῥαββίth
 νῦν^{bo} ζητέω^{viaa3p} σύ^{rpa-s} λιθάξω^{vnaa} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^c πάλιν^{bo} ὑπάγω^{vipa2s} ἐκεῖ^{bo}.
v.9 ἀποκρίνομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} δώδεκα^{tn} εἰμι^{vixp3p} ὥρα^{nnfp} ὁ^{dgrfs} ἡμέρα^{ngfs}
 ἐάν^{qo} τι-σρινμο περιπατέω^{vspa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} οὐ^{xo} προσκóπτω^{vipa3s} ὅτι^c ὁ^{dans} φῶς^{nam}
 ὁ^{dgrms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} βλέπω^{vipa3s}. **v.10** ἐάν^{qo} δέ^c τι-σρινμο περιπατέω^{vspa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 νύξ^{ndfs} προσκóπτω^{vipa3s} ὅτι^c ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p αὐτός^{rpdms}. **v.11** οὗτος^{rdanp}
 λέγω^{viaa3s} καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} Λάζαρος^{nnms} ὁ^{dnms} φίλος^{anmsn} ἔγω^{vrgp-}
 κοιμάομαι^{vixp3s} ἀλλά^c πορεύομαι^{vipn1s} ἵνα^c ἐξυπνίσω^{vsaal1s} αὐτός^{rpdms}. **v.12** λέγω^{viaa3p} οὖν^c
 ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} κύριος^{nvms} εἴ^{qo} κοιμάομαι^{vixp3s} σώζω^{vifp3s}. **v.13** λέγω^{viva3s}
 δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} περὶ^p ὁ^{dgrms} θάνατος^{ngms} αὐτός^{rpgms} ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^c δοκέω^{viaa3p} ὅτι^c
 περὶ^p ὁ^{dgrfs} κοιμήσις^{ngfs} ὁ^{dgrms} ὕπνος^{ngms} λέγω^{vipa3s}. **v.14** τότε^{bo} οὖν^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} παρρησίᾳ^{ndfs} Λάζαρος^{nnms} ἀποθνήσκω^{viaa3s}. **v.15** καί^c χαίρω^{vipals} διὰ^p
 σύ^{rpa-p} ἵνα^c πιστεύω^{vsaap2p} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vix1s} ἐκεῖ^{bo} ἀλλά^c ἄγω^{vspalp} πρὸς^p αὐτός^{rpdms}.
v.16 λέγω^{viaa3s} οὖν^c Θωμᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpppnms} Δίδυμος^{nnms} ὁ^{ddmp} συμμαθητής^{ndmp}
 ἄγω^{vspalp} καί^c ἐγώ^{rpn-p} ἵνα^c ἀποθνήσκω^{vsaalp} μετὰ^p αὐτός^{rpgms}.

αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. ἦν δὲ ἡ 18
 Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε.
 καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρ- 19
 θαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθῶνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ
 αὐτῶν. ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται ὑ- 20
 πήντησεν αὐτῷ, Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἔκαθέζετο. εἶπεν οὖν ἡ 21
 Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν Κύριε εἰ ἦς ᾧδε ὁ ἀδελφός μου, οὐκ
 ἂν ἐτεθνήκει. ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν 22
 δώσει σοι ὁ θεός. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός 23
 σου. λέγει αὐτῷ Μάρθα Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει 24
 ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστα- 25
 σις καὶ ἡ ζωὴ, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται. καὶ 26
 πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα,
 πιστεύεις τοῦτο. λέγει αὐτῷ Ναὶ κύριε ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι 27
 σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.
 Καὶ ταῦτά εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν Μαρίαν τὴν ἀδελ- 28
 φὴν αὐτῆς λάθρα εἰποῦσα Ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ
 σε. ἐκείνη ὡς ἤκουσεν ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐ- 29
 τόν, οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην ἀλλ' ἦν ἐν τῷ 30
 τόπῳ ὅπου ὑπῆντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄν- 31
 τες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτὴν ἰδόντες

v.17 ἔρχομαι^{vpaanms} οὖν^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εὐρίσκει^{viaa3s} αὐτός^{rpams} τέσσαρες^{nafp} ἡμέρας^{nafp}
 ἡ^{bo} ἔχων^{vppaams} ἐν^p ὁ^{ddms} μνημείον^{ndms}. **v.18** εἰμι^{vlix3s} δέ^c ὁ^{dnms} Βηθανία^{nnfs} ἐγγύς^{bo}
 ὁ^{dgmp} Ἱεροσολύμων^{ngmp} ὡς^{bo} ἀπὸ^p στάδιον^{ngmp} δεκαπέντε^{tn}. **v.19** καί^c πολλοὶ^{anmpn} ἐκ^p
 ὁ^{dgmp} Ἰουδαίους^{agmpn} ἔρχομαι^{vya3p} πρὸς^p ὁ^{dafp} περὶ^p Μάρθᾱ^{nafs} καί^c Μαρίᾱ^{nafs} ἵνα^c
 παραμυθεῖται^{vsad3p} αὐτὸς^{rpafp} περὶ^p ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgef}. **v.20** ὁ^{dnfs} οὖν^c
 Μάρθα^{nnfs} ὡς^{bo} ἀκούει^{viaa3s} ὅτι^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἔρχομαι^{vtrp3s} ὑπαντά^{viaa3s} αὐτός^{rpdm3s}
 Μαρίᾱ^{nnfs} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} καθέζομαι^{vlin3s}. **v.21** λέγων^{viaa3s} οὖν^c ὁ^{dnfs} Μάρθα^{nnfs}
 πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} εἰμι^{vlix2s} ᾧδε^{bo} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} ἐγὼ^{trg-s} οὐ^{xo}
 ἂν^{xo} θνήσκω^{vya3s}. **v.22** ἀλλά^c καί^c νῦν^{bo} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^c ὅσος^{rcanp} ἂν^{xo} αἰτέω^{vsam2s} ὁ^{dams}
 θεός^{nnms} δίδωμι^{vifa3s} σύ^{trp-d-s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.23** λέγων^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ἀνίστημι^{vifm3s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ^{trg-s}. **v.24** λέγων^{vipa3s} αὐτός^{rpdm3s} Μάρθα^{nnfs} οἶδα^{vixa1s}
 ὅτι^c ἀνίστημι^{vifm3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀνάστασις^{ndfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.25** λέγων^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{trp-n-s} εἰμι^{vixp1s} ὁ^{dnfs} ἀνάστασις^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} ζῶν^{nnfs} ὁ^{dnms}
 πιστεύων^{vppanms} εἰς^p ἐγὼ^{trp-a-s} κἂν^{qo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ζῶ^{vifd3s}. **v.26** καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms}
 ζῶν^{vppanms} καί^c πιστεύων^{vppanms} εἰς^p ἐγὼ^{trp-a-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nam3s}
 πιστεύω^{vipa2s} οὗτος^{rdams}. **v.27** λέγων^{vipa3s} αὐτός^{rpdm3s} ναί^{xo} κύριος^{nvms} ἐγὼ^{trp-n-s} πιστεύω^{vixa1s}
 ὅτι^c σύ^{trp-n-s} εἰμι^{vixp2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnms} εἰς^p ὁ^{dams}
 κόσμος^{nam3s} ἔρχομαι^{vppnms}. **v.28** καί^c οὗτος^{rdanp} λέγων^{vpaanfs} ἀπέρχομαι^{viaa3s} καί^c
 φωνέω^{viaa3s} Μαρίᾱ^{nafs} ὁ^{dafs} ἀδελφὴ^{nafs} αὐτός^{trgfs} λάθρα^{bo} λέγων^{vpaanfs} διδάσκαλος^{nnms}
 πάρεστι^{vixp3s} καί^c φωνέω^{vipa3s} σύ^{trp-a-s}. **v.29** ἐκεῖνος^{rdnfs} ὡς^{bo} ἀκούω^{viaa3s} ἐγείρω^{vtrp3s}
 ταχύ^{bo} καί^c ἔρχομαι^{vtrp3s} πρὸς^p αὐτός^{rpams}. **v.30** οὐπω^{bo} δέ^c ἔρχομαι^{vya3s} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} ἀλλά^c εἰμι^{vlix3s} ἐν^p ὁ^{ddms} τόπος^{ndms} ὅπου^{bo} ὑπαντά^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdm3s} ὁ^{dnfs} Μάρθα^{nnfs}.

τὴν Μαρίαν, ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν ἠκολούθησαν αὐτῇ
 32 λέγοντες, ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν
 Μαρία, ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν εἰς
 33 τοὺς πόδας αὐτοῦ λέγουσα αὐτῷ Κύριε εἰ ἦς ὧδε οὐκ ἂν ἀπέ-
 θανεν μου ὁ ἀδελφός. Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν
 34 καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας ἐνεβριμήσατο
 35 τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν, καὶ εἶπεν Ποῦ τεθείκατε
 36 αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ Κύριε ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰη-
 37 σοῦς. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ
 38 ἐξ αὐτῶν εἶπον, Οὐκ ἡδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς
 39 τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ. Ἰησοῦς οὖν
 40 πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον, ἦν δὲ
 41 σπήλαιον καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. λέγει ὁ Ἰησοῦς Ἄρατε
 τὸν λίθον λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος Μάρθα Κύριε
 42 ἤδη ὄζει τεταρταῖος γάρ ἐστιν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Οὐκ εἶ-
 πόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὅψει τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. ἦραν
 οὖν τὸν λίθον οὗ ἦν ὁ τεθνηκὼς κειμένος. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρην
 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν Πάτερ εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκου-
 σάς μου. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτε μου ἀκούεις ἀλλὰ διὰ τὸν
 ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον ἵνα πιστεῦσωσιν ὅτι σὺ με ἀπέστει-

v.31 ὁδνmp οὖνc Ἰουδαῖος anmpn ὁδνmp εἰμι vppxnmmp μετὰp αὐτός rpgfs ἐνp ὁδdfs οἰκία ndfs καίc
 παραμυθέομαι vppnmmp αὐτός rpfis ὁράω vpaanmp ὁdafs Μαρία nafs ὅτιc ταχέως bo ἀνίστημι viaa3s
 καίc ἐξέρχομαι viaa3s ἀκολουθεῖν viaa3p αὐτός rpdfis λέγω vppanmp ὅτιc ὑπάγω viaa3s εἰςp ὁdans
 μνημεῖον nans ἵναc κλαίω vsaa3s ἐκεῖ bo. **v.32** ὁdnfs οὖνc Μαρία nfmfs ὡςbo ἔρχομαι viaa3s
 ὅπου bo εἰμι viix3s ὁdnms Ἰησοῦς nnms ὁράω vpaanfs αὐτός rpfams πίπτω viaa3s εἰςp ὁdamp πούς nammp
 αὐτός rpgms λέγω vppanfs αὐτός rpdms κύριος nvms εἴqo εἰμι viix2s ὧδε bo οὐχο ἄνω ἀποθνήσκω viaa3s
 ἐγὼ rpg-s ὁdnms ἀδελφός nnms. **v.33** Ἰησοῦς nnms οὖνc ὡςbo ὁράω viaa3s αὐτός rpfis κλαίω vppaafs
 καίc ὁdamp συνέρχομαι vppaaamp αὐτός rpdfis Ἰουδαῖος aampn κλαίω vppaamp ἐμβριμάομαι viad3s
 ὁddns πνεῦμα ndns καίc ταράσσω viaa3s ἑαυτοῦ rxams. **v.34** καίc λέγω viaa3s ποῦ xo
 τίθημι vixa2p αὐτός rpfams λέγω viaa3p αὐτός rpdms κύριος nvms ἔρχομαι vipn2s καίc ὁράω vdaa2s
v.35 δακρύω viaa3s ὁdnms Ἰησοῦς nnms. **v.36** λέγω viaa3p οὖνc ὁδνmp Ἰουδαῖος anmpn ἴδε i πῶς bo
 φιλέω viaa3s αὐτός rpfams. **v.37** τι-σρνμπ δέc ἐκp αὐτός rpgmp λέγω viaa3p οὐχο δύναμαι viin3s
 οὗτος rdms ὁdnms ἀνοίγω vpaanms ὁdamp ὀφθαλμός nammp ὁdgmς τυφλός agmsn ποιέω vnaa ἵναc καίc
 οὗτος rdms μὴ xo ἀποθνήσκω vsaa3s. **v.38** Ἰησοῦς nnms οὖνc πάλιν bo ἐμβριμάομαι vppnnms
 ἐνp ἑαυτοῦ rxams ἔρχομαι vipn3s εἰςp ὁdans μνημεῖον nans εἰμι viix3s δέc σπήλαιον nnms καίc
 λίθος nnms ἐπείκειμαι viin3s ἐπῖp αὐτός rpdns. **v.39** λέγω viaa3p ὁdnms Ἰησοῦς nnms αἶρω vdaa2p
 ὁdams λίθος nams λέγω viaa3s αὐτός rpdms ὁdnfs ἀδελφῆ nfmfs ὁdgmς θνήσκω vpxagms Μάρθα nnfs
 κύριος nvms ἥδη bo ὄζω viaa3s τεταρταῖος anmsn γάρc εἰμι vipx3s. **v.40** λέγω viaa3s αὐτός rpdfis ὁdnms
 Ἰησοῦς nnms οὐχο λέγω viaa1s σῦ rpd-s ὅτιc ἐάνqo πιστεῦω vsaa2s ὀπτάνομαι vifd2s ὁdafs δόξα nafs
 ὁdgmς θεός ngms. **v.41** αἶρω viaa3p οὖνc ὁdams λίθος nams οὐbo εἰμι viix3s ὁdnms θνήσκω vpxanms
 κεῖμαι vppnnms ὁdnms δέc Ἰησοῦς nnms αἶρω viaa3s ὁdamp ὀφθαλμός nammp ἄνω bo καίc λέγω viaa3s
 πατήρ nvms εὐχαριστέω vipa1s σῦ rpd-s ὅτιc ἀκούω viaa2s ἐγὼ rpg-s.

λας. καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν Λάζαρε δεῦρο 43
 ἔξω. καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς 44
 χεῖρας κειρίαις καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο λέγει
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ὑπάγειν. Πολλοὶ οὖν 45
 ἐκ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν καὶ θεασάμενοι
 ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν 46
 ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν
 ὁ Ἰησοῦς. συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συν- 47
 ἔδριον καὶ ἔλεγον Τί ποιοῦμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ
 σημεῖα ποιεῖ. ἐὰν ἀφῶμεν αὐτόν οὕτως πάντες πιστεῦσουσιν 48
 εἰς αὐτόν καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν
 τόπον καὶ τὸ ἔθνος. εἷς δὲ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας ἀρχιερεὺς 49
 ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν.
 οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθά- 50
 νῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόλῃται. τοῦτο δὲ ἀφ 51
 ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προ-
 εφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους.
 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ 52
 τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡ- 53
 μέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ἰησοῦς οὖν 54

v.42 ἐγὼ^{rgn-s} δέ^c οἶδα^{viyals} ὅτι^c πάντοτε^{bo} ἐγὼ^{rgp-s} ἀκούω^{vipa2s} ἀλλά^c διὰ^p ὁ^{dams} ὄχλος^{nam}
 ὁ^{dams} περιῶσι^{mi} ^{vpxaams} λέγω^{vialas} ἵνα^c πιστεύω^{vsaa3p} ὅτι^c σύ^{rgn-s} ἐγὼ^{rga-s} ἀποστελλώ^{viala2s}.

v.43 καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vraanms} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} κραυγάζω^{viala3s} Λάζαρος^{nmms} δεῦρο^{bo}
 ἔξω^{bo}. **v.44** καί^c ἐξέρχομαι^{viala3s} ὁ^{dnms} θνήσκω^{vpxanms} δέ^c ^{vpxnms} πούς^{nam}
 καί^c ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} κειρίαι^{ndfp} καί^c ὁ^{dnfs} ὄψις^{nnfs} αὐτός^{rgms} σουδαρίον^{ndns} περιδέω^{vityp3s}
 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} λύω^{vdaa2p} αὐτός^{rgams} καί^c ἀφήμι^{vdmaa2p} ὑπάγω^{vnpa}.

v.45 πολὺς^{anmpn} οὖν^c ἐκ^p ὁ^{dgm} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁ^{dnmp} ἔρχομαι^{vraanmp} πρὸς^p ὁ^{daf} Μαρία^{nafs}
 καί^c θεάομαι^{vpadnmp} ὅς^{rganp} ποιεῖ^{viala3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} πιστεύω^{viala3p} εἰς^p αὐτός^{rgams}.

v.46 τι-σρινμι^p δέ^c ἐκ^p αὐτός^{rgmp} ἀπέρχομαι^{viala3p} πρὸς^p ὁ^{damp} Φαρισαῖος^{nam} καί^c
 λέγω^{viala3p} αὐτός^{rgdmp} ὅς^{rganp} ποιεῖ^{viala3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms}. **v.47** συναγώ^{viala3p} οὖν^c ὁ^{dnmp}
 ἀρχιερεὺς^{nmmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nmmp} συνέδριον^{nans} καί^c λέγω^{viala3p} τῖς^{rgans} ποιεῖ^{viala1p}
 ὅτι^c οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nmms} πολὺς^{aanpn} σημεῖον^{nam} ποιεῖ^{vipa3s}.

v.48 ἐν^{qo}
 ἀφήμι^{vsaa1p} αὐτός^{rgams} οὗτω^{bo} πᾶς^{anmpn} πιστεύω^{viala3p} εἰς^p αὐτός^{rgams} καί^c ἔρχομαι^{vifd3p}
 ὁ^{dnmp} Ῥωμαῖος^{anmpn} καί^c αἶρω^{viala3p} ἐγὼ^{rgp-p} καί^c ὁ^{dams} τόπος^{nam} καί^c ὁ^{dans} ἔθνος^{nans}.

v.49 εἷς^{nmms} δέ^c τι-σρινμι^p ἐκ^p αὐτός^{rgmp} Καϊάφας^{nmms} ἀρχιερεὺς^{nmms} εἰμι^{vpxnms}
 ὁ^{dgm} ἐνιαυτός^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} λέγω^{viala3s} αὐτός^{rgdmp} σύ^{rgn-p} οὐ^{xo} οἶδα^{vica2p} οὐδεὶς^{aansn}.

v.50 οὐδέ^{bo} διαλογίζομαι^{vipn2p} ὅτι^c συμφέρω^{vipa3s} ἐγὼ^{rgd-p} ἵνα^c εἷς^{nmms} ἄνθρωπος^{nmms}
 ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ὑπὲρ^p ὁ^{dgm} λαός^{ngms} καί^c μὴ^{xo} ὅλος^{annsn} ὁ^{dnms} ἔθνος^{nmms} ἀπόλλυμι^{vsam3s}.

v.51 οὗτος^{rdans} δέ^c ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{rgxms} οὐ^{xo} λέγω^{viala3s} ἀλλά^c ἀρχιερεὺς^{nmms} εἰμι^{vpxnms} ὁ^{dgm}
 ἐνιαυτός^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} προφητεύω^{viala3s} ὅτι^c μέλλω^{viala3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ἀποθνήσκει^{vnpa}
 ὑπὲρ^p ὁ^{dgm} ἔθνος^{ngms}. **v.52** καί^c οὐ^{xo} ὑπὲρ^p ὁ^{dgm} ἔθνος^{ngms} μόνος^{bo} ἀλλά^c ἵνα^c καί^c ὁ^{damp}
 τέκνον^{nam} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} ὁ^{damp} διασκορπίζω^{vpxpanp} συνάγω^{vsaa3s} εἰς^p εἷς^{nans}. **v.53** ἀπὸ^p
 ἐκεῖνος^{rdgfs} οὖν^c ὁ^{dgm} ἡμέρα^{ngfs} συμβουλεύω^{viam3p} ἵνα^c ἀποκτείνω^{vsapa3p} αὐτός^{rgams}.

οὐκ ἔτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν κάκει διέτριβεν μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐξήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες Τί δοκεῖ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν. δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὴν ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστὶν μὴνύσῃ ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἦν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἥλειπεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι. Διὰ τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς. εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς

v.54 Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^c οὐ^{xo} ἔτι^{bo} παρρησία^{ndfs} περιεπάτει^{v1aa3s} ἐν^p ὁδῳ^{ddmp} Ἰουδαίῳ^{admpn} ἀλλὰ^c ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ἐκεῖθεν^{bo} εἰς^p ὁδόν^{dafs} χώρα^{nafs} ἐγγὺς^{bo} ὁδῳ^{dgfs} ἐρημῳ^{agfsn} εἰς^p Ἐφραὶμ^{tp} λέγων^{vpppafis} πόλιν^{nafs} κάκει^{bo} διατρίβω^{v1aa3s} μετὰ^p ὁδῳ^{dgmp} μαθητῶν^{ngmp} αὐτοῦ^{trgms}. **v.55** εἰμὶ^{v1ix3s} δέ^c ἐγγὺς^{bo} ὁδῳ^{dnns} πάσχα^{ta} ὁδῳ^{dgmp} Ἰουδαίῳ^{agmpn} καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3p} πολὺς^{anmpn} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἐκ^p ὁδῳ^{dgfs} χώρα^{ngfs} πρὸ^p ὁδῳ^{dgms} πάσχα^{ta} ἵνα^c ἀγνίσω^{v1aa3p} ἑαυτοῦ^{txamp}. **v.56** ζητέω^{v1aa3p} οὖν^c ὁδῳ^{dnms} Ἰησοῦς^{nam} καί^c λέγων^{v1aa3p} μετὰ^p ἀλλήλων^{regmp} ἐν^p ὁδῳ^{dnms} ἱερὸν^{ndns} ἵστημι^{vpxanmp} τίς^{rqans} δοκέω^{v1pa3s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁδόν^{dafs} ἑορτή^{nafs}. **v.57** διδωμι^{v1ya3p} δέ^c καί^c ὁδῳ^{dnmp} ἀρχιερέως^{nnmp} καί^c ὁδῳ^{dnmp} Φαρισαίῳ^{nnmp} ἐντολή^{nafs} ἵνα^c ἐάν^{qo} τι-ορινμο γινώσκω^{v1aa3s} ποῦ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} μὴνύω^{v1aa3s} ὅπως^{bo} πιάσω^{v1aa3p} αὐτοῦ^{trams}. **12. v.1** ὁδῳ^{dnms} οὖν^c Ἰησοῦς^{nnms} πρὸ^p ἑξ^{ti} ἡμέρα^{ngf} ὁδῳ^{dgms} πάσχα^{ta} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p Βηθανία^{nafs} ὅπου^{bo} εἰμὶ^{v1ix3s} Λάζαρος^{nnms} ὁδῳ^{dnms} θνήσκω^{vpxanms} ὅς^{trams} ἐγείρω^{v1aa3s} ἐκ^p νεκρῶν^{agmpn}. **v.2** ποιέω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτοῦ^{trpms} δεῖπνον^{nans} ἐκεῖ^{bo} καί^c ὁδῳ^{dnfs} Μάρθα^{nafs} διακονέω^{v1aa3s} ὁδῳ^{dnms} δέ^c Λάζαρος^{nnms} εἰς^p ὁδῳ^{dnms} εἰμὶ^{v1ix3s} ὁδῳ^{dgmp} συνανακειμαι^{vppngmp} αὐτοῦ^{trpms}. **v.3** ὁδῳ^{dnfs} οὖν^c Μαρία^{nafs} λαμβάνω^{vpaanfs} λίτρα^{nafs} μύρον^{ngns} νάρδος^{ngfs} πιστικῆς^{agfsn} πολυτίμος^{agfsn} ἀλείφω^{v1aa3s} ὁδῳ^{dgmp} ποὺς^{namp} ὁδῳ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c ἐκμάσσω^{v1aa3s} ὁδῳ^{ddfp} θριξίν^{ndfp} αὐτοῦ^{trgfs} ὁδῳ^{dgmp} ποὺς^{namp} αὐτοῦ^{trgms} ὁδῳ^{dnfs} δέ^c οἰκία^{nnfs} πληρώω^{v1ap3s} ἐκ^p ὁδῳ^{dgfs} ὀσμῆς^{ngfs} ὁδῳ^{dgms} μύρον^{ngns}. **v.4** λέγων^{v1pa3s} οὖν^c εἰς^p ὁδῳ^{dgmp} μαθητῶν^{ngmp} αὐτοῦ^{trgms} Ἰούδας^{ngms} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώ^{nnms} ὁδῳ^{dnms} μέλλω^{vpxanms} αὐτοῦ^{trams} παραδίδωμι^{vnpa}. **v.5** διάδτις^{xo} οὗτος^{rdnns} ὁδῳ^{dnms} μύρον^{nnms} οὐ^{xo} πειράσκομαι^{v1ap3s} τριακόσιοι^{ngmp} δηνάριον^{ngmp} καί^c διδωμι^{v1ap3s} πτωχός^{admpn}. **v.6** λέγων^{v1aa3s} δέ^c οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} ὅτι^c περὶ^p ὁδῳ^{dgmp} πτωχός^{agmpn} μέλει^{v1aa3s} αὐτοῦ^{trpms} ἀλλὰ^c ὅτι^c κλέπτῃς^{nnms} εἰμὶ^{v1ix3s} καί^c ὁδῳ^{dnans} γλωσσόκομον^{nans} ἔχω^{v1aa3s} καί^c ὁδῳ^{dgmp} βάλλω^{vpppanp} βαστάζω^{v1aa3s}.

Ἔφες αὐτήν εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετηρήκεν αὐτό, τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν ἐμὲ δὲ οὐ 8 πάντοτε ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι 9 ἐκεῖ ἐστὶν καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ 10 ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν. ὅτι πολλοὶ δι' 11 αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ 12 ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ἔλαβον τὰ βαῖτα τῶν φοι- 13 νίκων καὶ ἐξηλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ καὶ ἔκραζον, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό καθὼς 14 ἐστὶν γεγραμμένον. Μὴ φοβοῦ θύγατερ Σιών, ἰδοὺ ὁ βασι- 15 λεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. ταῦτα δὲ οὐκ 16 ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰη- 17 σοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ 18 ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐ- 19 τοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος ὅτι ἤκουσεν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. οἱ οὖν Φαρι- 19 σαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν, ἴδε

v.7 λέγω^{v1aa3s} οὖν^o ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀφίημι^{vdaa2s} αὐτοὺς^{rpafs} εἰς^p ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ὁ^{dgnms} ἐνταφιασμός^{ngms} ἐγὼ^{rpas} τηρέω^{v1aa3s} αὐτόν^{trans}. **v.8** ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} γάρ^c πάντοτε^{bo} ἔχω^{v1pa2p} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἐγὼ^{rpas} δέ^c οὐ^{xo} πάντοτε^{bo} ἔχω^{v1pa2p}. **v.9** γινώσκω^{v1aa3s} οὖν^c ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} ἐκ^p ὁ^{dgnmp} Ἰουδαίος^{agmpn} ὅτι^c ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{v1px3s} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3p} οὐ^{xo} διὰ^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} μόνος^{bo} ἀλλά^c ἵνα^c καί^c ὁ^{dams} Λάζαρος^{nams} ὁ^{dams} ὄρα^{vsaa3p} ὅς^{trams} ἐγείρω^{v1aa3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.10** βουλεύομαι^{v1ad3p} δέ^c ὁ^{dgnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} ἵνα^c καί^c ὁ^{dams} Λάζαρος^{nams} ἀποκτείνω^{vspa3p}. **v.11** ὅτι^c πολὺς^{anmpn} διὰ^p αὐτοὺς^{rpams} ὑπάγω^{v1aa3p} ὁ^{dgnmp} Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c πιστεύω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.12** ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dafs} ἑορτή^{nafs} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.13** λαμβάνω^{v1aa3p} ὁ^{damp} δάϊον^{nanp} ὁ^{dgnmp} φοῖνιγ^{ngmp} καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p ὑπάντησις^{nafs} αὐτοὺς^{rpams} καί^c κρᾶζω^{v1aa3p} ὡσαννάth εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnms} ἐν^p ὄνομα^{ndms} κύριος^{ngms} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgnms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.14** εὐρίσκω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὀνάριον^{nans} καθίζω^{v1aa3s} ἐπὶ^p αὐτοὺς^{rpans} καθὼς^{bo} εἰμι^{v1px3s} γράφω^{vpxpnms}. **v.15** μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpn2s} θυγάτηρ^{nvfs} Σιών^{tp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} σύ^{rpas} ἔρχομαι^{v1pn3s} καθίμαι^{vppnms} ἐπὶ^p πῶλος^{nams} ὄνος^{ngfs}. **v.16** οὗτος^{rdanp} δέ^c οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3p} ὁ^{dgnmp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτοὺς^{rpams} ὁ^{dams} πρῶτος^{aansn} ἀλλά^c ὅτε^{bo} δοξάζω^{v1ap3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τότε^{bo} μιν^h ἠμνησκει^{v1ap3p} ὅτι^c οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{v1ix3s} ἐπὶ^p αὐτοὺς^{rpams} γράφω^{vpxpnmp} καί^c οὗτος^{rdanp} ποιέω^{v1aa3p} αὐτοὺς^{rpams}. **v.17** μαρτυρέω^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ὁ^{dnms} εἰμι^{v1pxnms} μετὰ^p αὐτοὺς^{rpams} ὅτε^{bo} ὁ^{dams} Λάζαρος^{nams} φωνέω^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dgnms} μνημεῖον^{ngns} καί^c ἐγείρω^{v1aa3s} αὐτόν^{rpams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.18** διὰ^p οὗτος^{rdans} καί^c ὑπαντάω^{v1aa3s} αὐτόν^{rpams} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ὅτι^c ἀκούω^{v1aa3s} οὗτος^{rdans} αὐτόν^{rpams} ποιέω^{v1aa3s} ὁ^{dams} σημεῖον^{nans}.

20 ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. Ἦσαν δὲ τινες Ἕλληνές ἐκ
 21 τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτοι οὖν
 προσῆλθον Φίλιππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαιᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἡρώ-
 22 των αὐτὸν λέγοντες Κύριε θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. ἔρχεται
 Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φίλιπ-
 23 πος λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Ἰησοὺς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων
 24 Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ἀμὴν ἀ-
 μὴν λέγω ὑμῖν ἐάν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν
 ἀποθάνῃ αὐτὸς μόνος μένει, ἐάν δὲ ἀποθάνῃ πολὺν καρπὸν
 25 φέρει. ὁ φιλὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτὴν καὶ ὁ μισὼν
 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζῶην αἰώνιον φυλάξει
 26 αὐτήν. ἐάν ἐμοὶ διακονῇ τις ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω καὶ ὅπου εἰμι
 ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται, καὶ ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ
 27 τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται καὶ τί
 εἶπω Πάτερ σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἤλ-
 28 θον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ δόξασόν σου τὸ ὄνομα ἦλθεν
 29 οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ
 οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς καὶ ἀκούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγενῆσθαι ἄλλοι
 30 ἔλεγον Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοὺς καὶ εἶ-
 31 πεν Οὐ δὲ ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις

v.19 ὁδνmp οὐν^c Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} θεωρῶ^{v1pa2p} ὅτι^c οὐ^{xo}
 ὠφελῶ^{v1pa2p} οὐδεὶς^{aansn} ἴδεⁱ ὁδnms κόσμος^{nnms} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rgms} ἀπέρχομαι^{v1aa3s}.
v.20 εἰμι^{v1x3p} δέ^c τι-σρινmi Ἕλλη^{nnmp} ἐκ^p ὁdgm ἀναβαίνω^{v1pa3mp} ἵνα^c προσκυνέω^{v1aa3p}
 ἐν^p ὁdifs ἑορτῇ^{nafs}. **v.21** οὗτος^{rdnmp} οὖν^c προσέρχομαι^{v1aa3p} Φίλιππος^{ndms} ὁdms ἀπὸ^p
 Βηθσαιᾶ^{tp} ὁdgs Γαλιλαία^{ngfs} καί^c ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{v1pa3mp} κύριος^{nvms} θέλω^{v1pa1p}
 ὁdams Ἰησοῦς^{nams} ὁράω^{vnaa}. **v.22** ἔρχομαι^{v1pn3s} Φίλιππος^{nvms} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁdms
 Ἀνδρέας^{ndms} καί^c πάλιν^{bo} Ἀνδρέας^{nvms} καί^c Φίλιππος^{nvms} λέγω^{v1pa3p} ὁdms Ἰησοῦς^{ndms}.
v.23 ὁdms δέ^c Ἰησοῦς^{nvms} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpdm} λέγω^{v1pa3ms} ἔρχομαι^{v1xa3s} ὁdnfs
 ὥρα^{nafs} ἵνα^c δοξάζω^{v1pa3s} ὁdms υἱός^{nvms} ὁdms ἀνθρώπος^{ngms}. **v.24** ἀμὴνth ἀμὴνth
 λέγω^{v1pa1s} σύ^{rpdp} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ὁdms κόκκος^{nvms} ὁdms σίτος^{ngms} πίπτω^{v1pa3ms} εἰς^p ὁdafs γῆ^{nafs}
 ἀποθνήσκω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} μόνος^{anmsn} μένω^{v1pa3s} ἐάν^{qo} δέ^c ἀποθνήσκω^{v1aa3s} πολὺς^{aansn}
 καρπός^{nams} φέρω^{v1pa3s}. **v.25** ὁdms φιλέω^{v1pa3ms} ὁdms ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} ἀπόλλυμι^{v1fa3s}
 αὐτός^{rpafs} καί^c ὁdms μισέω^{v1pa3ms} ὁdms ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁdms κόσμῳ^{ndms} οὗτος^{rdms}
 εἰς^p ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} φυλάσσω^{v1fa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.26** ἐάν^{qo} ἐγὼ^{rpdp} διακονέω^{v1pa3s} τι-σ-
 ρινμο ἐγὼ^{rpdp} ἀκολουθεῖω^{v1pa3s} καί^c ὅπου^{bo} εἰμι^{v1px1s} ἐγὼ^{rpdp} ἐκεῖ^{bo} καί^c ὁdms διάκονος^{nvms}
 ὁdms ἐμός^{rsnms} εἰμι^{v1fx3s} καί^c ἐάν^{qo} τι-σρινμο ἐγὼ^{rpdp} διακονέω^{v1pa3s} τιμάω^{v1fa3s} αὐτός^{rpams}
 ὁdms πατήρ^{nvms}. **v.27** νῦν^{bo} ὁdms ψυχὴ^{nafs} ἐγὼ^{rpdp} ταράσσω^{v1xp3s} καί^c τίς^{rqans}
 λέγω^{v1aa1s} πατήρ^{nvms} σφάζω^{v1daa2s} ἐγὼ^{rpdp} ἐκ^p ὁdgs ὥρα^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἀλλά^c διὰ^p οὗτος^{rdans}
 ἔρχομαι^{v1aa1s} εἰς^p ὁdafs ὥρα^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.28** πατήρ^{nvms} δοξάζω^{v1daa2s} σύ^{rpdp} ὁdms
 ὄνομα^{nans} ἔρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c φωνή^{nafs} ἐκ^p ὁdms οὐρανός^{ngms} καί^c δοξάζω^{v1aa1s} καί^c
 πάλιν^{bo} δοξάζω^{v1fa1s}. **v.29** ὁdms οὖν^c ὄχλος^{nvms} ὁdms ἰσχυρῶς^{v1pxams} καί^c ἀκούω^{v1pa3ms}
 λέγω^{v1aa3s} βροντὴ^{nafs} γίνονται^{v1nxa} ἄλλος^{anmpn} λέγω^{v1aa3p} ἄγγελος^{nvms} αὐτός^{rpams} λαλέω^{v1xa3s}.
v.30 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁdms Ἰησοῦς^{nvms} καί^c λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} διὰ^p ἐγὼ^{rpdp} οὗτος^{rdnfs} ὁdnfs
 φωνή^{nafs} γίνονται^{v1xa3s} ἀλλά^c διὰ^p σύ^{rpdp}.

ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκ-
 βληθήσεται ἔξω, καὶ γὰρ ἐὰν ὑψωθῇ ἐκ τῆς γῆς πάντας ἐλκύσω 32
 πρὸς ἑμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἡμελ- 33
 λεν ἀποθνήσκειν. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος Ἡμεῖς ἠκούσαμεν 34
 ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα καὶ πῶς σὺ λέ-
 γεις ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου τίς ἐστὶν οὗτος ὁ 35
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἔτι μικρὸν 36
 χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστὶν περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε 37
 ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ, καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ 38
 οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ἕως τὸ φῶς ἔχετε πιστεύετε εἰς τὸ φῶς 39
 ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀπελθὼν 40
 ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος 37
 ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. ἵνα ὁ λόγος Ἡ- 38
 σαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν Κύριε τίς ἐπίστευσεν 39
 τῇ ἀκοῇ ἡμῶν καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη. διὰ 39
 τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας. Τε- 40
 τυφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν 41
 καρδίαν ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ 42
 καὶ ἐπιστραφῶσιν καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας 41
 ὅτε εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. ὅμως 42
 μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν ἀλλὰ

v.31 νῦν^{bo} κρίσις^{nnfs} εἰμί^{vixp3s} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} νῦν^{bo} ὁ^{dnms} ἄρχων^{nnms} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἐκβάλλω^{vifp3s} ἔξω^{bo}. **v.32** καὶ γὰρ^{gn-s} ἐάν^{qo} ὑψώω^{vsap1s} ἐκ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} πᾶς^{aampn} ἔλκω^{vifal1s} πρὸς^p ἑμαυτοῦ^{ixams}. **v.33** οὗτος^{rdans} δε^c λέγω^{viala3s} σημαίνων^{vrrpanms} ποῖος^{rdgms} θάνατος^{ndms} μέλλω^{viala3s} ἀποθνήσκειν^{vnpa}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdpms} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ἐγὼ^{gn-p} ἀκούω^{viala1p} ἐκ^p ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὅτι^c ὁ^{dnms} Χριστὸς^{nnms} μένει^{vipa3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰὼν^{nam} καί^c πῶς^{bo} σύ^{gn-p} λέγω^{vipa2s} ὅτι^c δεῖ^{vipq3s} ὑψώω^{vnap} ὁ^{dams} υἱὸς^{nam} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} τίς^{rqnms} εἰμί^{vixp3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.35** λέγω^{viala3s} οὖν^c αὐτός^{rdpmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἶπ^{bo} μικρὸν^{aaasn} χρόνος^{nam} ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} μετὰ^p σύ^{gn-p} εἰμί^{vixp3s} περιπατέω^{vdpa2p} ἕως^c ὁ^{dans} φῶς^{nam} ἔχω^{vipa2p} ἵνα^c μὴ^{xo} σκοτία^{nnfs} σύ^{gn-p} καταλαμβάνω^{vsaa3s} καί^c ὁ^{dnms} περιπατέω^{vrrpanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa3s}. **v.36** ἕως^c ὁ^{dans} φῶς^{nam} ἔχω^{vipa2p} πιστεύω^{vdpa2p} εἰς^p ὁ^{dans} φῶς^{nam} ἵνα^c υἱὸς^{nnmp} φῶς^{ngms} γίνομαι^{vsad2p} οὗτος^{rdanp} λαλέω^{viala3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἀπέρχομαι^{vrraanms} κρύπτω^{viap3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rdpmp}. **v.37** τοσοῦτος^{rdanp} δε^c αὐτός^{rdgms} σημειῶν^{nanp} ποιέω^{vrrxagms} ἔμπροσθεν^p αὐτός^{rdpmp} οὐ^{xo} πιστεύω^{viala3p} εἰς^p αὐτός^{rdpms}. **v.38** ἵνα^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} πληρὸς^{vsap3s} ὅς^{rrams} λέγω^{viala3s} κύριος^{nnms} τίς^{rqnms} πιστεύω^{viala3s} ὁ^{ddfs} ἀκοή^{ndfs} ἐγὼ^{gn-p} καί^c ὁ^{dnms} βραχίον^{nnms} κύριος^{ngms} τίς^{rqnms} ἀποκαλύπτω^{viap3s}. **v.39** διὰ^p οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} δύναμαι^{vin13p} πιστεῦω^{vnpa} ὅτι^c πάλιν^{bo} λέγω^{viala3s} Ἡσαΐας^{nnms}. **v.40** τυφλόω^{vixa3s} αὐτός^{rdpmp} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{nam} καί^c πωρόω^{vixa3s} αὐτός^{rdpmp} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} ἵνα^c μὴ^{xo} ὁράω^{vsaa3p} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{ndmp} καί^c νοέω^{vsaa3p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} καί^c ἐπιστρέφω^{vsap3p} καί^c ἰάσομαι^{vsad1s} αὐτός^{rdpmp}. **v.41** οὗτος^{rdanp} λέγω^{viala3s} Ἡσαΐας^{nnms} ὅτι^{bo} ὁράω^{viala3s} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rdgms} καί^c λαλέω^{viala3s} περὶ^p αὐτός^{rdgms}.

- διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γέ-
 43 νωνται, ἡγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ
 44 τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν Ὁ πιστεύων
 45 εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. καὶ ὁ
 46 θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον
 ἐλήλυθα ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη.
 47 καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ
 κρίνω αὐτόν οὐ γὰρ ἤλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον ἀλλ' ἵνα σώσω
 48 τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου
 ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν, ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ
 49 αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα
 ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκεν τί εἵπω καὶ
 50 τί λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν ἃ
 οὗν λαλῶ ἐγὼ καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ πατὴρ οὕτως λαλῶ.
- 13** Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν
 αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα
 ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος ἡγάπησεν αὐ-
 2 τούς. καὶ δεῖπνου γενομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότες
 εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου ἵνα αὐτὸν παραδῷ,
 3 εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας

v.42 ὁμω^c μένοι^c καί^c ἐκ^p ὁδgm^p ἄρχων^{ngmp} πολὺς^{anmpn} πιστεύω^{v1aa3p} εἰς^p αὐτός^{rpams} ἀλλά^c διὰ^p ὁdamp^p Φαρισαῖος^{nam^p} οὐ^{xo} ὁμολογέω^{v1ia3p} ἵνα^c μὴ^{xo} ἀποσυνάγωγος^{anmpn} γίνομαι^{vsad3p}.
v.43 ἀγαπάω^{v1aa3p} γάρ^c ὁdafs^s δόξα^{nafs} ὁdgm^p ἄνθρωπος^{ngmp} μᾶλλον^{bo} ἢπερ^{xo} ὁdafs^s δόξα^{nafs} ὁdgm^s θεός^{ngms}. **v.44** Ἰησοῦς^{nnms} δε^c κράζω^{v1aa3s} καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁdnms^s πιστεύω^{vppanms} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s} οὐ^{xo} πιστεύω^{v1pa3s} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s} ἀλλά^c εἰς^p ὁdams^s πέμπω^{vppaams} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.45** καί^c ὁdnms^s θεωρέω^{vppanms} ἐγὼ^{tpa-s} θεωρέω^{v1pa3s} ὁdams^s πέμπω^{vppaams} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.46** ἐγὼ^{tpn-s} φῶς^{nans} εἰς^p ὁdams^s κόσμος^{nams} ἔρχομαι^{v1xals} ἵνα^c πᾶς^{anmsn} ὁdnms^s πιστεύω^{vppanms} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s} ἐν^p ὁddfs^s σκοτία^{ndfs} μὴ^{xo} μένω^{vsaa3s}. **v.47** καί^c ἐάν^{qo} τις^{rinms} ἐγὼ^{tpg-s} ἀκούω^{vsaa3s} ὁdgm^p ῥῆμα^{ngmp} καί^c μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa3s} ἐγὼ^{tpn-s} οὐ^{xo} κρίνω^{v1als} αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} γάρ^c ἔρχομαι^{v1aals} ἵνα^c κρίνω^{vspals} ὁdams^s κόσμος^{nams} ἀλλά^c ἵνα^c σώζω^{vsaa1s} ὁdams^s κόσμος^{nams}. **v.48** ὁdnms^s ἀθετέω^{vppanms} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c μὴ^{xo} λαμβάνω^{vppanms} ὁdanp^p ῥῆμα^{nanp} ἐγὼ^{tpg-s} ἔχω^{v1pa3s} ὁdams^s κρίνω^{vppaams} αὐτός^{rpams} ὁdnms^s λόγος^{nnms} δε^c λαλέω^{v1aals} ἐκεῖνος^{rdnms} κρίνω^{v1a3s} αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁddfs^s ἑξαχτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.49** ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-s} ἐκ^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} οὐ^{xo} λαλέω^{v1aals} ἀλλά^c ὁdnms^s πέμπω^{vppanms} ἐγὼ^{tpa-s} πατὴρ^{nnms} αὐτός^{rpams} ἐγὼ^{tpd-s} ἐντολή^{nafs} διδῶμι^{v1aa3s} τις^{rqams} λέγω^{vsaa1s} καί^c τις^{rqams} λαλέω^{vsaa1s}. **v.50** καί^c οἶδα^{v1xals} ὅτι^c ὁdnfs^s ἐντολή^{nnfs} αὐτός^{rpams} ζῶ^{nnfs} αἰώνιος^{anfns} εἰμι^{v1px3s} δε^c ῥᾶν^p οὗν^p λαλέω^{v1pals} ἐγὼ^{tpn-s} καθὼς^{bo} λέγω^{v1xa3s} ἐγὼ^{tpd-s} ὁdnms^s πατὴρ^{nnms} οὕτω^{bo} λαλέω^{v1pals}. **13. v.1** πρὸ^p δε^c ὁdglfs^s ἑορτῇ^{ngfs} ὁdgm^s πάσχα^{ta} οἶδα^{vpxanms} ὁdnms^s Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1xa3s} αὐτός^{rpams} ὁdnfs^s ὥρα^{nnfs} ἵνα^c μεταβαίνω^{vsaa3s} ἐκ^p ὁdgm^s κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} πρὸς^p ὁdams^s πατὴρ^{nnams} ἀγαπάω^{vppanms} ὁdamp^p ἴδιος^{asampn} ὁdamp^p ἐν^p ὁdams^s κόσμος^{ndms} εἰς^p τέλος^{nans} ἀγαπάω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.2** καί^c δεῖπνον^{ngns} γίνομαι^{vpadgms} ὁdgm^s διάβολος^{agmsn} ἡδῶ^{bo} βάλλω^{vpxagms} εἰς^p ὁdafs^s καρδία^{nafs} Ἰουδάς^{ngms} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώθ^{ngms} ἵνα^c αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{vsaa3s}.

καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει. ἐγεί- 4
 ρεται ἐκ τοῦ δεῖπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια καὶ λαβὼν λέντιον
 διέζωσεν ἑαυτὸν, εἴτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα καὶ ῥῥατο 5
 νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ
 ἦν διεζωσμένος. ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει 6
 αὐτῷ ἐκεῖνος, Κύριε σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας. ἀπεκρίθη 7
 Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι γνώση
 δὲ μετὰ ταῦτα. λέγει αὐτῷ Πέτρος Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας 8
 μου εἰς τὸν αἰῶνα ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐὰν μὴ νίψῃς σε
 οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε μὴ 9
 τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν.
 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὁ λελουμένος σὺ χρεῖαν ἔχει ἢ τοὺς πό- 10
 δας νίψασθαι ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος, καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἔστε
 ἀλλ' οὐχὶ πάντες. ἤδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν, διὰ τοῦτο 11
 εἶπεν Οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἔστε. Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας 12
 αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἀναπесῶν πάλιν εἶπεν αὐτοῖς
 Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν. ὑμεῖς φωνεῖτέ με Ὁ διδάσκαλος 13
 καὶ Ὁ κύριος καὶ καλῶς λέγετε εἰμὶ γάρ. εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑ- 14
 μῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε
 ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας, ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα 15

v.3 οἶδα^{vpxanms} ὁδms Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c πᾶς^{aanpn} διδωμι^{vixa3s} αὐτός^{rdms} ὁδms πατήρ^{nnms} εἰς^p
 ὁδ^{afp} χεῖρ^{nafp} καί^c ὅτι^c ἀπὸ^p θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} καί^c πρὸς^p ὁδms θεός^{nnms} ὑπάγω^{vipa3s}.
v.4 ἐγείρω^{vipr3s} ἐκ^p ὁδms δεῖπνον^{ngms} καί^c τίθημι^{vipa3s} ὁδ^{anp} ἱμάτιον^{namp} καί^c λαμβάνω^{vpaanms}
 λέντιον^{nans} διαζώννυμι^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}. **v.5** εἴτα^{bo} βάλλω^{vipa3s} ὕδωρ^{nans} εἰς^p ὁδms
 νιπτῆρ^{nams} καί^c ἄρω^{viaa3s} νίπτω^{vnpa} ὁδ^{anp} ποὺς^{rdms} μαθητῆς^{ngmp} καί^c ἐκμάσσω^{vnpa}
 ὁδms λέντιον^{ndns} ὅς^{rrdns} εἰμι^{vix3s} διαζώννυμι^{vpxpnms}. **v.6** ἔρχομαι^{vipn3s} οὖν^c πρὸς^p
 Σίμων^{nams} Πέτρος^{nams} καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdms} ἐκεῖνος^{rdms} κύριος^{nnms} σύ^{trn-s} ἐγὼ^{trg-s}
 νίπτω^{vipa2s} ὁδ^{anp} ποὺς^{namp}. **v.7** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdms}
 ὅς^{rrans} ἐγὼ^{trn-s} ποιῶ^{vipals} σύ^{trn-s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2s} ἄρτι^{bo} γινώσκω^{vifd2s} ὅς^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp}.
v.8 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdms} Πέτρος^{nnms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} νίπτω^{vsa2s} ὁδ^{anp} ποὺς^{namp} ἐγὼ^{trg-s} εἰς^p
 ὁδms αἰῶν^{nams} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdms} ὁδms Ἰησοῦς^{nnms} ἄν^{qo} μὴ^{xo} νίπτω^{vsaals}
 σύ^{trp-s} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2s} μέρος^{nans} μετὰ^p ἐγὼ^{trg-s}. **v.9** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdms} Σίμων^{nnms}
 Πέτρος^{nnms} κύριος^{nnms} μὴ^{xo} ὁδ^{anp} ποὺς^{namp} ἐγὼ^{trg-s} μόνος^{bo} ἀλλὰ^c καί^c ὁδ^{afp} χεῖρ^{nafp} καί^c
 ὁδ^{afis} κεφαλὴ^{nafis}. **v.10** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdms} ὁδms Ἰησοῦς^{nnms} ὁδms λούω^{vpxpnms} ὅς^{xo}
 χρεῖα^{nafis} ἔχω^{vipa3s} ἥ^{xo} ὁδ^{anp} ποὺς^{namp} νίπτω^{vnam} ἀλλὰ^c εἰμι^{vipx3s} καθαρὸς^{anmsn} ὅλος^{anmsn}
 καί^c σύ^{trn-p} καθαρὸς^{anmpn} εἰμι^{vipx2p} ἀλλὰ^c οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn}. **v.11** οἶδα^{vya3s} γάρ^c ὁδms
 παραδιδωμι^{vpaanms} αὐτός^{trpams} διὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} καθαρὸς^{anmpn}
 εἰμι^{vipx2p}. **v.12** ὅτε^{bo} οὖν^c νίπτω^{viaa3s} ὁδ^{anp} ποὺς^{namp} αὐτός^{trgmp} καί^c λαμβάνω^{viaa3s}
 ὁδ^{anp} ἱμάτιον^{namp} αὐτός^{trgms} ἀναπίπτω^{vpaanms} πάλιν^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} γινώσκω^{vipa2p}
 τίς^{trqans} ποιῶ^{vixa1s} σύ^{trp-d}. **v.13** σύ^{trn-p} φωνέω^{vipa2p} ἐγὼ^{trp-s} ὁδms διδάσκαλος^{nnms}
 καί^c ὁδms κύριος^{nnms} καί^c καλῶς^{bo} λέγω^{vipa2p} εἰμι^{vipx1s} γάρ^c. **v.14** εἰ^{qo} οὖν^c ἐγὼ^{trn-s}
 νίπτω^{viaals} σύ^{trg-p} ὁδ^{anp} ποὺς^{namp} ὁδms κύριος^{nnms} καί^c ὁδms διδάσκαλος^{nnms} καί^c σύ^{trn-p}
 ὀφείλω^{vipa2p} ἀλλήλων^{regmp} νίπτω^{vnpa} ὁδ^{anp} ποὺς^{namp}.

- 16 καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 17 ὑμῖν οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστο-
 18 λος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε μακάριοί
 19 ἔστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω, ἐγὼ οἶδα
 20 οὓς ἐξελεξάμην, ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὁ τρώγων μετ' ἐ-
 21 μοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ' ἄρτι
 22 λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι
 23 ἐγὼ εἰμι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω
 24 ἐμὲ λαμβάνει ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.
 25 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν
 26 καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.
 27 ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος
 28 λέγει. ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ
 τοῦ Ἰησοῦ ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, νεύει οὖν τοῦτῳ Σίμων Πέτρος
 πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει. ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ
 τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ Κύριε τίς ἐστιν. ἀποκρίνεται
 ὁ Ἰησοῦς Ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ θάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. καὶ
 ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. καὶ
 μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσηλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς λέγει οὖν
 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὁ ποιεῖς ποίησον τάχιν. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔ-

v.15 ὑπόδειγμα^{nans} γάρ^c διδωμι^{viala1s} σύ^{tpd-p} ἵνα^c καθὼς^{bo} ἐγὼ^{trn-s} ποιέω^{viala1s} σύ^{tpd-p} καί^c σύ^{trn-p} ποιέω^{vspa2p}. **v.16** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{viala1s} σύ^{tpd-p} οὗ^{xo} εἰμι^{vixp3s} δοῦλος^{nnms} μέγας^{anmsc} ὁ^{dms} κύριος^{ngms} αὐτός^{rgms} οὐδὲ^{bo} ἀπόστολος^{nnms} μέγας^{anmsc} ὁ^{dms} πέμψων^{vraags} αὐτός^{rgms}. **v.17** εἰ^{qo} οὗτος^{rdanp} οἶδα^{vixa2p} μακάριος^{anmpn} εἰμι^{vixp2p} ἐάν^{qo} ποιέω^{vspa2p} αὐτός^{rganp}. **v.18** οὗ^{xo} περὶ^p πας^{agmpn} σύ^{trp-g} λέγω^{viala1s} ἐγὼ^{trn-s} οἶδα^{vixa1s} ὅς^{rganp} ἐκλέγω^{viam1s} ἀλλὰ^c ἵνα^c ὁ^{dms} γραφὴ^{nnfs} πληρὼς^{vspa3s} ὁ^{dms} τρώγων^{vrranms} μετὰ^p ἐγὼ^{trp-g-s} ὁ^{dms} ἄρτος^{nam} ἐπαίρω^{viala3s} ἐπὶ^p ἐγὼ^{trp-a-s} ὁ^{dafs} πτέρνα^{nafs} αὐτός^{rgms}. **v.19** ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} λέγω^{viala1s} σύ^{tpd-p} πρό^p ὁ^{dms} γίνομαι^{vnad} ἵνα^c ὅταν^c γίνομαι^{vsad3s} πιστεύω^{vsa2p} ὅτι^c ἐγὼ^{trn-s} εἰμι^{vixp1s}. **v.20** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{viala1s} σύ^{tpd-p} ὁ^{dms} λαμβάνων^{vrranms} ἐάν^{qo} τι-σ-ριαμο πέμψω^{vsaal1s} ἐγὼ^{trp-a-s} λαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dms} δέ^c ἐγὼ^{trp-a-s} λαμβάνω^{vrranms} λαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dms} πέμψω^{vraaams} ἐγὼ^{trp-a-s}. **v.21** οὗτος^{rdanp} λέγω^{vraanms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ταράσσω^{vipa3s} ὁ^{dms} πνεῦμα^{ndms} καί^c μαρτυρῶ^{viala3s} καί^c λέγω^{viala3s} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{viala1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c εἷς^{nnms} ἐκ^p σύ^{trp-g-p} παραδίδωμι^{vifa3s} ἐγὼ^{trp-a-s}. **v.22** ὁ^{dms} ἄλλῳ^{viala3p} οὐ^v εἷς^p ἀλλήλῳ^{vraamp} μαθητῆς^{nnmp} ἀπορέω^{vrrnnmp} περὶ^p τὴς^{rgms} λέγω^{vipa3s}. **v.23** εἰμι^{vixp3s} δέ^c ἀνάκειμαι^{vrrnnms} εἷς^{nnms} ὁ^{dms} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁ^{dms} κόλπος^{ndms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{ngms} ὅς^{rganms} ἀγαπᾷ^{viala3s} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.24** νεύω^{vipa3s} οὗ^v οὗτος^{rdms} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} πυκνᾷ^{vnaid} ὁ^{dms} ἄν^{xo} εἰμι^{vixp3s} περὶ^p ὅς^{rganms} λέγω^{vipa3s}. **v.25** ἐπιπίπτω^{vraanms} δέ^c ἐκεῖνος^{rdms} ἐπὶ^p ὁ^{dms} στῆθος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdms} κύριος^{nnms} τίς^{rgms} εἰμι^{vixp3s}. **v.26** ἀποκρίνομαι^{vipn3s} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdms} εἰμι^{vixp3s} ὅς^{rganms} ἐγὼ^{trn-s} θάπτω^{vraanms} ὁ^{dms} ψωμίον^{nans} ἐπιδίδωμι^{vifa1s} καί^c ἐμβάπτω^{vraanms} ὁ^{dms} ψωμίον^{nans} δίδωμι^{vipa3s} Ἰούδας^{ndms} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώθ^{ndms}. **v.27** καί^c μετὰ^p ὁ^{dms} ψωμίον^{nans} τότε^{bo} εἰσέρχομαι^{viala3s} εἷς^p ἐκεῖνος^{rdms} ὁ^{dms} Σατανᾶς^{nnms} λέγω^{vipa3s} οὗ^v αὐτός^{rgdms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅς^{rganms} ποιέω^{vipa2s} ποιέω^{vdaa2s} τάχ^{ys} ὅ^{bo}.

γνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ, τινὲς γὰρ ἐδόκουν 29
ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἐορτὴν ἣ τοῖς πτωχοῖς ἵνα 30
τι δῷ. λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν ἦν δὲ νύξ. 30
Ὅτε ἐξῆλθεν λέγει ὁ Ἰησοῦς Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ- 31
που καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ 32
καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν.
τεκνία ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι, ζητήσετέ με καὶ καθὼς εἶπον 33
τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ὑπάγω ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθεῖν
καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε 34
ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλή-
λους. ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε ἐὰν 35
ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε 36
ποῦ ὑπάγεις ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὅπου ὑπάγω οὐ δύνα-
σαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. λέγει 37
αὐτῷ ὁ Πέτρος Κύριε διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι
τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς 38
Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι οὐ μὴ
ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά, πιστεῦετε εἰς τὸν θεόν καὶ **14**

v.28 οὗτος^{rdans} δέ^c οὐδεὶς^{anfsn} γινώσκω^{v1aa3s} ὁ^{dgm} ἀνάκειμαι^{vppngmp} πρὸς^p τίς^{rqans} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm}. **v.29** τι-οριμπι γάρ^c δοκέω^{v1aa3p} ἐπεὶ^c ὁ^{dans} γλωσσόκομον^{nans} ἔχω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰούδας^{nnms} ὅτι^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀγοράζω^{vdad2s} ὅς^{rgnp} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐορτὴ^{nafs} ἡ^{xo} ὁ^{dgm} πτωχός^{admpn} ἵνα^c τι-οριανσ διδῶμι^{v1aa3s}. **v.30** λαμβάνω^{vpaanms} οὖν^c ὁ^{dans} ψωμίον^{nans} ἐκεῖνος^{rdnms} εὐθέως^{bo} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} εἰμι^{v1ix3s} δέ^c νύξ^{nfnfs}. **v.31** ὅτε^{bo} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} νῦν^{bo} δοξάζω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgm} ἀνθρώπος^{ngms} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} δοξάζω^{v1aa3s} ἐν^p αὐτός^{rpdm}. **v.32** εἰ^{qo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} δοξάζω^{v1aa3s} ἐν^p αὐτός^{rpdm} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} δοξάζω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rdnms} καί^c εὐθύς^{bo} δοξάζω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm}. **v.33** τεκνίον^{nvnp} ἔτι^{bo} μικρός^{aansn} μετὰ^p σύ^{rgp} εἰμι^{v1ix3s} ζητέω^{v1aa3p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c καθὼς^{bo} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dgm} Ἰουδαῖος^{admpn} ὅτι^c ὅπου^{bo} ὑπάγω^{v1aa3s} ἐγὼ^{tpn-s} σύ^{tpn-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1aa3p} ἔρχομαι^{vnaa} καί^c σύ^{tpd-p} λέγω^{v1aa3s} ἄρτι^{bo}. **v.34** ἐντολή^{nafs} καινός^{aafsn} διδῶμι^{v1aa3s} σύ^{tpd-p} ἵνα^c ἀγαπάω^{v1aa3p} ἀλλήλων^{reamp} καθὼς^{bo} ἀγαπάω^{v1aa3s} σύ^{tpa-p} ἵνα^c καὶ^c σύ^{tpn-p} ἀγαπάω^{v1aa3p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.35** ἐν^p οὗτος^{rdnms} γινώσκω^{v1aa3p} πᾶς^{anmpn} ὅτι^c ἐγὼ^{tpd-s} μαθητὴς^{nnmp} εἰμι^{v1ix3p} ἐάν^{qo} ἀγάπῃ^{nafs} ἔχω^{v1aa3p} ἐν^p ἀλλήλων^{redmp}. **v.36** λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nnms} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{v1aa3s} ἀποκρίνομαι^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅπου^{bo} ὑπάγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1aa3p} ἐγὼ^{tpd-s} νῦν^{bo} ἀκολουθεῖν^{vnaa} ὕστερος^{bo} δέ^c ἀκολουθεῖν^{v1aa3s} ἐγὼ^{tpd-s}. **v.37** λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nnms} διὰ^{di} τὸ^{xo} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1aa3p} σύ^{tpd-s} ἀκολουθεῖν^{vnaa} ἄρτι^{bo} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} ἐγὼ^{tpg-s} ὑπὲρ^p σύ^{tpg-s} τιθῆμι^{v1aa3s}. **v.38** ἀποκρίνομαι^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} σύ^{tpg-s} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{tpg-s} τιθῆμι^{v1aa3s} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1aa3s} σύ^{tpd-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀλέκτωρ^{nnms} φωνῶν^{v1aa3s} ἕως^c ὅς^{bo} ἀπαρνεομαι^{v1aa3s} ἐγὼ^{tpa-s} τρίς^{bo}.

- 2 εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαὶ
 εἰσιν, εἰ δὲ μὴ εἶπον ἂν ὑμῖν πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν.
 3 καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον πάλιν ἔρχομαι καὶ
 παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτὸν ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ καὶ ὑμεῖς
 4, 5 ᾤτε. καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε, Λέγει
 αὐτῷ Θωμᾶς Κύριε οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις, καὶ πῶς δυνά-
 6 μεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς
 καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ, οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ
 7 δι' ἐμοῦ. εἰ ἐγνώκειτέ με καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἂν,
 8 καὶ ἂπ ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωράκατε αὐτόν. λέγει αὐτῷ
 9 Φίλιππος Κύριε δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα καὶ ἄρκει ἡμῖν. λέγει
 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνω-
 κάς με Φίλιππε ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα, καὶ πῶς
 10 σὺ λέγεις Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα. σὺ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ
 πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν ἀπ'
 ἑμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοί μένων αὐτὸς ποιεῖ τὰ
 11 ἔργα. πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί, εἰ
 12 δὲ μὴ διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν
 ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει καὶ
 μερίζονα τούτων ποιήσει ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύο-

14. v.1 μὴ^{xo} ταράσσω^{vdp3s} σύ^{rgp-p} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} πιστεύω^{vpa2p} εἰς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^c εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s} πιστεύω^{vdp2p}. **v.2** ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp-s} μονή^{anfrn} πολὺς^{anfrn} εἰμι^{vipx3p} εἰ^{qo} δέ^c μὴ^{xo} λέγω^{vlaals} ἄν^{xo} σύ^{trp-d} πορεύομαι^{vipnls} ἐτοιμάζω^{vnaa} τόπος^{nams} σύ^{trp-d}. **v.3** καί^c ἐάν^{qo} πορεύομαι^{vsao1s} καί^c ἐτοιμάζω^{vsaa1s} σύ^{trp-d} τόπος^{nams} πάλιν^{bo} ἔρχομαι^{vipnls} καί^c παραλαμβάνω^{vifdl1s} σύ^{trp-a} πρὸς^p ἑμαυτοῦ^{rxams} ἵνα^c ὅπου^{bo} εἰμι^{vipx1s} ἐγὼ^{trp-n} καί^c σύ^{trp-n} εἰμι^{vspx2p}. **v.4** καί^c ὅπου^{bo} ἐγὼ^{trp-n} ὑπάγω^{vipals} οἶδα^{vixa2p} καί^c ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} οἶδα^{vixa2p}. **v.5** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{trp-dms} Θωμᾶς^{nnms} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vpa2s} καί^c πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn1p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} οἶδα^{vixa1}. **v.6** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{trp-dms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{trp-n} εἰμι^{vipx1s} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} ζῶ^{nnfs} οὐδεὶς^{anfsn} ἔρχομαι^{vipn3s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams} εἰ^{qo} μὴ^{xo} διὰ^p ἐγὼ^{trp-g}. **v.7** εἰ^{qo} γινώσκω^{vya2p} ἐγὼ^{trp-s} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγὼ^{trp-g} γινώσκω^{vya2p} ἄν^{xo} καί^c ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} γινώσκω^{vya2p} αὐτός^{trp-dms} καί^c ὁ^{dams} ὁράω^{vixa2p} αὐτός^{trp-dms}. **v.8** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{trp-dms} Φίλιππος^{nnms} κύριος^{nvms} δείκνυμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{trp-d} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c ἀρκέω^{vpa3s} ἐγὼ^{trp-d}. **v.9** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{trp-dms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τοσοῦτος^{rdams} χρόνος^{nams} μετὰ^p σύ^{trp-g} εἰμι^{vipx1s} καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{vixa2s} ἐγὼ^{trp-a} Φίλιππος^{nvms} ὁ^{dnms} ὁράω^{vpxanms} ἐγὼ^{trp-a} ὁράω^{vixa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c πῶς^{bo} σύ^{trp-n} λέγω^{vpa2s} δείκνυμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{trp-d} ὁ^{dams} πατήρ^{nams}. **v.10** οὐ^{xo} πιστεύω^{vpa2s} ὅτι^c ἐγὼ^{trp-n} ἐν^p ὁ^{dnms} πατήρ^{ndms} καί^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐν^p ἐγὼ^{trp-d} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp} ὅς^{tranp} ἐγὼ^{trp-n} λαλέω^{vipals} σύ^{trp-d} ἀπὸ^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} οὐ^{xo} λαλέω^{vipals} ὁ^{dnms} δέ^c πατήρ^{nnms} ὁ^{dnms} ἐν^p ἐγὼ^{trp-d} μένω^{vppanms} αὐτός^{trp-dms} ποιέω^{vpa3s} ὁ^{damp} ἔργον^{nanp}. **v.11** πιστεύω^{vdp2p} ἐγὼ^{trp-d} ὅτι^c ἐγὼ^{trp-n} ἐν^p ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} καί^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐν^p ἐγὼ^{trp-d} εἰ^{qo} δέ^c μὴ^{xo} διὰ^p ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{trp-dms} πιστεύω^{vdp2p} ἐγὼ^{trp-d}.

μαι, καὶ ὃ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω ἵνα 13
δοξασθῇ ὁ πατήρ ἐν τῷ υἱῷ, ἐάν τι αἰτήσητέ ἐν τῷ ὀνόματί μου 14
ἐγὼ ποιήσω. Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε. 15
καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν 16
ἵνα μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ 17
ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει,
αὐτὸ ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτὸ, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν 18
ἔσται. Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἔτι 18, 19
μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι θεωρεῖ ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με ὅτι
ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς 20
ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ· κἀγὼ ἐν ὑμῖν. ὁ 21
ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτάς· ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν
με, ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου καὶ
ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτὸν. Λέγει αὐτῷ 22
Ἰούδας οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης Κύριε τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις
ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς 23
καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει καὶ
ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ
μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεν. ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους 24
μου οὐ τηρεῖ, καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ

v.12 ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vipals} σύ^{tpd-p} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{dansp} ἔργον^{nanp}
ὅς^{tranp} ἐγὼ^{tpn-s} ποιέω^{vipals} κἀκεῖνος^{rdnms} ποιέω^{vifa3s} καί^c μέγας^{aanpc} οὗτος^{rdgnp} ποιέω^{vifa3s}
ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{namms} ἐγὼ^{tpg-s} πορεύομαι^{vipn1s}. **v.13** καί^c ὅς^{trans} τι-ορι-
ανο^{anxo} αἰτέω^{vsaa2p} ἐν^p ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndms} ἐγὼ^{tpg-s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vifals} ἵνα^c δοξάσω^{vsap3s}
ὁ^{dnms} πατήρ^{namms} ἐν^p ὁ^{ddms} υἱός^{ndms}. **v.14** ἐάν^{qo} τι-οριανο^{anxo} αἰτέω^{vsaa2p} ἐν^p ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndms}
ἐγὼ^{tpg-s} ἐγὼ^{tpn-s} ποιέω^{vifals}. **v.15** ἐάν^{qo} ἀγαπάω^{vsaa2p} ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ὁ^{dafp}
ἐμὸς^{tsafp} τηρέω^{vdaa2p}. **v.16** καί^c ἐγὼ^{tpn-s} ἐρωτάω^{vifa1s} ὁ^{dams} πατήρ^{namms} καί^c ἄλλος^{aamsn}
παράκλητος^{namms} διδωμι^{vifa3s} σύ^{tpd-p} ἵνα^c μένω^{vsaa3s} μετὰ^p σύ^{tpg-p} εἰς^p ὁ^{dams} αἰῶν^{namms}.
v.17 ὁ^{dans} πνεῦμα^{namms} ὁ^{dglfs} ἀλήθεια^{ngfs} ὅς^{trans} ὁ^{dnms} κόσμος^{namms} οὐ^{xo} δύναται^{vipn3s}
λαμβάνω^{vnaa} ὅτι^c οὐ^{xo} θεωρεῖ^{vipa3s} αὐτός^{trans} οὐδέ^{bo} γινώσκει^{vipa3s} αὐτός^{trans} σύ^{tpn-p} δέ^c
γινώσκει^{vipa2p} αὐτός^{trans} ὅτι^c παρὰ^p σύ^{tpd-p} μένω^{vipa3s} καί^c ἐν^p σύ^{tpd-p} εἶμι^{vifx3s}. **v.18** οὐ^{xo}
ἀφήμι^{vifals} σύ^{tpa-p} ὀρφανός^{aampn} ἔρχομαι^{vipn1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p}. **v.19** ἔτι^{bo} μικρός^{aamsn} καί^c
ὁ^{dnms} κόσμος^{namms} ἐγὼ^{tpa-s} οὐ^{xo} ἔτι^{bo} θεωρεῖ^{vipa3s} σύ^{tpn-p} δέ^c θεωρεῖ^{vipa2p} ἐγὼ^{tpa-s} ὅτι^c
ἐγὼ^{tpn-s} ζάω^{vipals} καί^c σύ^{tpn-p} ζάω^{vifd2p}. **v.20** ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} γινώσκει^{vifd2p}
σύ^{tpn-p} ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-s} ἐν^p ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c σύ^{tpn-p} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} κἀγὼ^{tpn-s} ἐν^p
σύ^{tpd-p}. **v.21** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c τηρέω^{vppanms} αὐτός^{trafp}
ἐκεῖνος^{rdnms} εἶμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vppanms} ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{dnms} δέ^c ἀγαπάω^{vppanms} ἐγὼ^{tpa-s}
ἀγαπάω^{vifp3s} ὑπὸ^p ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c ἐγὼ^{tpn-s} ἀγαπάω^{vifa1s} αὐτός^{trpams} καί^c
ἐμφανίζω^{vifa1s} αὐτός^{trpams} ἐμαυτοῦ^{rxams}. **v.22** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{trpams} Ἰουδᾶς^{namms} οὐ^{xo}
ὁ^{dnms} Ἰσκαριώθ^{namms} κύριος^{nvms} τίς^{trpams} γίνονται^{vixa3s} ὅτι^c ἐγὼ^{tpd-p} μέλλω^{vipa2s} ἐμφανίζω^{vnpa}
σεαυτοῦ^{rxams} καί^c οὐ^{xo} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.23** ἀποκρινομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{namms}
καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{trpams} ἐάν^{qo} τι-ορινμο^{anxo} ἀγαπάω^{vsaa3s} ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{dams} λόγος^{namms} ἐγὼ^{tpg-s}
τηρέω^{vifa3s} καί^c ὁ^{dnms} πατήρ^{namms} ἐγὼ^{tpg-s} ἀγαπάω^{vifa3s} αὐτός^{trpams} καί^c πρὸς^p αὐτός^{trpams}
ἔρχομαι^{vifd1p} καί^c μονή^{nafs} παρὰ^p αὐτός^{trpams} ποιέω^{vifa1p}.

25 πέμψαντός με πατρός. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ ὑμῖν μέ-
 26 νων, ὁ δὲ παράκλητος τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ πέμψει ὁ πατὴρ
 ἐν τῷ ὀνόματί μου ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει
 27 ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν εἰρήνην τὴν
 ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν
 28 μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω. ἤκούσατε ὅτι
 ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς εἰ ἡγαπᾷτέ με
 ἐχάρητε ἄν ὅτι εἶπον πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα ὅτι ὁ πατὴρ
 29 μου μείζων μου ἐστίν. καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι ἵνα
 30 ὅταν γένηται πιστεύσητε. οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ ὑμῶν
 ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου τούτου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔ-
 31 χει οὐδέν. ἀλλ ἵνα γινῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα καὶ
 καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατὴρ οὕτως ποιῶ Ἐγείρεσθε ἄγωμεν
 ἐντεῦθεν.

15 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὁ πατὴρ μου ὁ γεωργός
 2 ἐστίν. πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν αἶρει αὐτό καὶ
 πᾶν τὸ καρπὸν φέρον καθαίρει αὐτό ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ.
 3, 4 ἤδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν, μεί-
 νατε ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν ὑμῖν καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν
 φέρειν ἂφ ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς

v.24 ^{δnms} μὴ^{χο} ἀγαπάω^{vppanms} ἐγὼ^{τpa-s} ὁ^{damp} λόγος^{namp} ἐγὼ^{τpg-s} οὐ^{χο} τηρέω^{vipa3s} καί^c ^{δnms} λόγος^{nnms} ὅς^{trams} ἀκούω^{vipa2p} οὐ^{χο} εἰμὶ^{vīpx3s} ἐμός^{rsnms} ἀλλὰ^c ὁ^{dgms} πέμπτω^{vpaags} ἐγὼ^{τpa-s} πατὴρ^{ngms}. **v.25** οὗτος^{rdamp} λαλέω^{vixals} σύ^{trp-d-p} παρὰ^p σύ^{trp-d-p} μένω^{vppanms}. **v.26** ^{δnms} δέ^c παράκλητος^{nnms} ὁ^{dms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dms} ἅγιος^{anmsn} ὅς^{trams} πέμπτω^{vifa3s} ὁ^{dms} πατὴρ^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndms} ἐγὼ^{τpg-s} ἐκεῖνος^{rdnms} σύ^{τpa-p} διδάσκω^{vifa3s} πᾶς^{aanpn} καί^c ὑπομνησκω^{vifa3s} σύ^{τpa-p} πᾶς^{aanpn} ὅς^{trpn} λέγω^{vixals} σύ^{trp-d-p}. **v.27** εἰρήνην^{nafs} ἀφίημι^{vipals} σύ^{trp-d-p} εἰρήνην^{nafs} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} δίδωμι^{vipals} σύ^{trp-d-p} οὐ^{χο} καθὼς^{bo} ὁ^{dms} κόσμος^{nnms} δίδωμι^{vipa3s} ἐγὼ^{trn-s} δίδωμι^{vipals} σύ^{trp-d-p} μὴ^{χο} ταρασσώ^{vdpp3s} σύ^{trpg-p} ὁ^{dms} καρδία^{nnfs} μηδέ^c δειλιάω^{vdpa3s}. **v.28** ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^c ἐγὼ^{trn-s} λέγω^{vixals} σύ^{trp-d-p} ὑπάγω^{vipals} καί^c ἔρχομαι^{vīpnls} πρὸς^p σύ^{τpa-p} εἰ^{qo} ἀγαπάω^{viaa2p} ἐγὼ^{τpa-s} χαίρω^{viao2p} ἄν^{χο} ὅτι^c λέγω^{vixals} πορεύομαι^{vīpnls} πρὸς^p ὁ^{dams} πατὴρ^{nams} ὅτι^c ὁ^{dms} πατὴρ^{nnms} ἐγὼ^{τpg-s} μέγας^{anmsc} ἐγὼ^{τpg-s} εἰμὶ^{vīpx3s}. **v.29** καὶ^c νῦν^{bo} λέγω^{vixals} σύ^{trp-d-p} πρὶν^{bo} γίνωμαι^{vnaad} ἵνα^c ὅταν^c γίνωμαι^{vsad3s} πιστεύω^{vsaad2p}. **v.30** οὐ^{χο} ἔτι^{bo} πολὺς^{aanpn} λαλέω^{vifals} μετὰ^p σύ^{trpg-p} ἔρχομαι^{vīpn3s} γάρ^c ὁ^{dms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἄρχων^{nnms} καί^c ἐν^p ἐγὼ^{trp-d-s} οὐ^{χο} ἔχω^{vipa3s} οὐδείς^{aansn}. **v.31** ἀλλὰ^c ἵνα^c γινώσκω^{vsaa3s} ὁ^{dms} κόσμος^{nnms} ὅτι^c ἀγαπάω^{vipals} ὁ^{dams} πατὴρ^{nams} καί^c καθὼς^{bo} ἐντέλλομαι^{viad3s} ἐγὼ^{trp-d-s} ὁ^{dms} πατὴρ^{nnms} οὕτω^{bo} ποιέω^{vipals} ἐγείρω^{vdpe2p} ἄγω^{vspalp} ἐντεῦθεν^{bo}. **15. v.1** ἐγὼ^{trn-s} εἰμὶ^{vīpxls} ὁ^{dms} ἄμπελος^{nnfs} ὁ^{dms} ἀληθινός^{anfsn} καί^c ὁ^{dms} πατὴρ^{nnms} ἐγὼ^{τpg-s} ὁ^{dms} γεωργός^{nnms} εἰμὶ^{vīpx3s}. **v.2** πᾶς^{aansn} κλῆμα^{nans} ἐν^p ἐγὼ^{trp-d-s} μὴ^{χο} φέρω^{vppaans} καρπός^{nams} αἶρω^{vipa3s} αὐτός^{trpans} καί^c πᾶς^{aansn} ὁ^{dans} καρπός^{nams} φέρω^{vppaans} καθαίρω^{vipa3s} αὐτός^{trpans} ἵνα^c πολὺς^{aamsc} καρπός^{nams} φέρω^{vspa3s}. **v.3** ἤδη^{bo} σύ^{trn-p} καθαρὸς^{anmpn} εἰμὶ^{vīpx2p} διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὅς^{trams} λαλέω^{vixals} σύ^{trp-d-p}.

ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. ἐγὼ εἶμι ἡ ἄμπελος ὑμεῖς τὰ κλήματα 5
ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν ὅτι
χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μὴ τις μείνη ἐν 6
ἐμοὶ ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη καὶ συνάγουσιν
αὐτὰ καὶ εἰς πῦρ βάλλουσιν καὶ καίεται. ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ 7
καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνη ὁ ἐὰν θέλητε αἰτήσεσθε καὶ
γενήσεται ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου ἵνα καρπὸν 8
πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. καθὼς ἠγάπησέν 9
με ὁ πατήρ καὶ γὰρ ἠγάπησα, ὑμεῖς μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ.
ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου καθὼς 10
ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ πατρός μου τητήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν
τῇ ἀγάπῃ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν 11
μείνη, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ 12
ἐμὴ ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. μερίζονα 13
ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ
τῶν φίλων αὐτοῦ. ὑμεῖς φίλοι μου ἔστε ἐὰν ποιῇτε ὅσα ἐγὼ 14
ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι ὑμεῖς λέγω δούλους ὅτι ὁ δούλος οὐκ 15
οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος, ὑμεῖς δὲ εἴρηκα φίλους ὅτι πάντα
ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με 16
ἐξελέξασθε ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς καὶ ἔθηνκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς

v.4 μένω^{vdaa2p} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} καὶ γὰρ^{tpn-s} ἐν^p σύ^{tpd-p} καθὼς^{bo} ὁ^{dnns} κλῆμα^{nnns} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s}
καρπός^{nams} φέρω^{vnpa} ἀπὸ^p ἐαυτοῦ^{txgms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} μένω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἄμπελος^{ndfs} οὗτω^{bo}
οὐδέ^{bo} σύ^{tpn-p} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} μένω^{vsaa2p}. **v.5** ἐγὼ^{tpn-s} εἶμι^{vipx1s} ὁ^{dnfs} ἄμπελος^{nnfs}
σύ^{tpn-p} ὁ^{dnnp} κλῆμα^{nnnp} ὁ^{dnms} μένω^{vppanms} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} καὶ γὰρ^{tpn-s} ἐν^p αὐτός^{trpms} οὗτος^{rdnms}
φέρω^{vpa3s} καρπός^{nams} πολὺς^{aamsn} ὅτι^c χωρὶς^{bo} ἐγὼ^{trp-g-s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ποιῶν^{vnpa}
οὐδεὶς^{aansn}. **v.6** ἐάν^{qo} μὴ^{xo} τι-σρινμο^{μένω^{vsaa3s} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} βάλλω^{vpa3s} ἔξω^{bo} ὡς^{bo} ὁ^{dnns}}
κλῆμα^{nnns} καί^c ξηραίνω^{vpa3s} καί^c συνάγω^{vpa3p} αὐτός^{trpanp} καί^c εἰς^p πῦρ^{nans} βάλλω^{vpa3p}
καί^c καίω^{vpp3s}. **v.7** ἐάν^{qo} μένω^{vsaa2p} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} καί^c ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} ἐγὼ^{trp-g-s} ἐν^p σύ^{tpd-p}
μένω^{vsaa3s} ὅς^{trans} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2p} αἰτέω^{vifm2p} καί^c γίνομαι^{vifd3s} σύ^{tpd-p}. **v.8** ἐν^p οὗτος^{rdnns}
δοξάζω^{vpa3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγὼ^{trp-g-s} ἵνα^c καρπός^{nams} πολὺς^{aamsn} φέρω^{vspa2p} καί^c
γίνωμαι^{vifd2p} ἐγὼ^{tpd-s} μαθητής^{nnmp}. **v.9** καθὼς^{bo} ἀγαπάω^{viaa3s} ἐγὼ^{trpa-s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms}
καὶ γὰρ^{tpn-s} ἀγαπάω^{viaa1s} σύ^{trpa-p} μένω^{vdaa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs}. **v.10** ἐάν^{qo}
ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ἐγὼ^{trp-g-s} τηρέω^{vsaa2p} μένω^{vifa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ἐγὼ^{trp-g-s} καθὼς^{bo} ἐγὼ^{trn-s}
ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ὁ^{dngms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{trp-g-s} τηρέω^{vixa1s} καί^c μένω^{vpa1s} αὐτός^{trpgms} ἐν^p ὁ^{ddfs}
ἀγάπη^{ndfs}. **v.11** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vixa1s} σύ^{tpd-p} ἵνα^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} ἐν^p σύ^{tpd-p}
μένω^{vsaa3s} καί^c εἶμι^{ndfs} χαρὰ^{nnfs} σύ^{trp-g-p} πληρόω^{vsap3s}. **v.12** οὗτος^{rdnfs} εἶμι^{vipx3s} ὁ^{dnfs}
ἐντολή^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} ἵνα^c ἀγαπάω^{vspa2p} ἀλλήλων^{reamp} καθὼς^{bo} ἀγαπάω^{viaa1s} σύ^{trpa-p}.
v.13 μέγας^{aafsc} οὗτος^{rdgfs} ἀγάπη^{nafs} οὐδεὶς^{anfsn} ἔχω^{vpa3s} ἵνα^c τι-σρινμο^{ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs}}
αὐτός^{trpgms} τιθῇ^{vsaa3s} ὑπὲρ^p ὁ^{dngmp} φίλος^{agmpn} αὐτός^{trpgms}. **v.14** σύ^{tpn-p} φίλος^{amnpn} ἐγὼ^{trp-g-s}
εἶμι^{vipx2p} ἐάν^{qo} ποιέω^{vspa2p} ὅσος^{rcanp} ἐγὼ^{trn-s} ἐντέλλομαι^{vipn1s} σύ^{tpd-p}. **v.15** οὐκέτι^{bo} σύ^{trpa-p}
λέγω^{vipa1s} δούλος^{namp} ὅτι^c ὁ^{dnms} δούλος^{nnms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} τίς^{trqans} ποιέω^{vpa3s} αὐτός^{trpgms}
ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} σύ^{trpa-p} δέ^c λέγω^{vixa1s} φίλος^{amnpn} ὅτι^c πᾶς^{aampn} ὅς^{trpanp} ἀκούω^{viaa1s} παρὰ^p
ὁ^{dngms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{trp-g-s} γνωρίζω^{viaa1s} σύ^{tpd-p}.

17 ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη ἵνα ὁ τι
 18 ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῶ ὑμῖν. ταῦτα ἐν-
 19 γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου
 20 ἦτε ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει, ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστὲ
 21 ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς
 22 ὁ κόσμος. μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Οὐκ
 23 ἔστιν δοῦλος μεῖζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς
 24 διώξουσιν, εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν καὶ τὸν ὑμέτερον τηρή-
 25 σουσιν. ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου
 26 ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα
 27 αὐτοῖς ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον, νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ
 τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ.
 εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν,
 ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον, νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν
 καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γε-
 γραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν ὅτι Ἐμίσησάν με δωρεάν. Ὅταν
 δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς τὸ
 πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται ἐκεῖνος
 μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ, καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε ὅτι ἀπ' ἀρχῆς

v.16 οὐ^{xo} σύ^{trp-p} ἐγώ^{tpa-s} ἐκλέγω^{viam2p} ἀλλά^c ἐγώ^{trp-n-s} ἐκλέγω^{viam1s} σύ^{trp-p} καί^c τίθημι^{viala1s}
 σύ^{trp-p} ἵνα^c σύ^{trp-p} ὑπάγω^{vspa2p} καί^c καρπός^{nam1s} φέρω^{vspa2p} καί^c ὁ^{dnms} καρπός^{nnms} σύ^{trp-g}
 μένω^{vspa3s} ἵνα^c ὅς^{trans} τι-οριανο^{αν^{xo}} αἰτέω^{vsaa2p} ὁ^{dams} πατήρ^{nam1s} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns}
 ἐγώ^{trp-g} διδωμι^{vsaa3s} σύ^{trp-d}. **v.17** οὗτος^{rdanp} ἐντέλλομαι^{vtrp1s} σύ^{trp-d} ἵνα^c ἀγαπάω^{vspa2p}
 ἀλλήλων^{reamp}. **v.18** εἰ^{qo} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} σύ^{trp-p} μισέω^{vipa3s} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c ἐγώ^{trp-s}
 πρῶτος^{bo} σύ^{trp-g} μισέω^{vixa3s}. **v.19** εἰ^{qo} ἐκ^p ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} εἰμι^{vix2p} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms}
 ἂν^{xo} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} φιλέω^{viala3s} ὅτι^c δέ^c ἐκ^p ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} εἰμι^{vix2p} ἀλλά^c
 ἐγώ^{trp-s} ἐκλέγω^{viam1s} σύ^{trp-p} ἐκ^p ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} διὰ^p οὗτος^{rdans} μισέω^{vipa3s} σύ^{trp-p} ὁ^{dnms}
 κόσμος^{nnms}. **v.20** μνημονεύω^{vdp2p} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} ὅς^{trans} ἐγώ^{trp-n-s} λέγω^{viala1s} σύ^{trp-d}
 οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} δοῦλος^{nnms} μέγας^{anmsc} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} αὐτός^{trpms} εἰ^{qo} ἐγώ^{trp-s} διώκω^{viala3p}
 καί^c σύ^{trp-p} διώκω^{vifa3p} εἰ^{qo} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} ἐγώ^{trp-g} τηρέω^{viala3p} καί^c ὁ^{dams} ὑμέτερος^{rsams}
 τηρέω^{vifa3p}. **v.21** ἀλλά^c οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} ποιεῶ^{vifa3p} σύ^{trp-d} διὰ^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans}
 ἐγώ^{trp-g} ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3p} ὁ^{dams} πέμπω^{vpaams} ἐγώ^{trp-s}. **v.22** εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἔρχομαι^{viala1s}
 καί^c λαλέω^{viala1s} αὐτός^{trpdp} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{viala3p} νῦν^{bo} δέ^c πρόφασις^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p}
 περὶ^p ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{ngfs} αὐτός^{trpmp}. **v.23** ὁ^{dnms} ἐγώ^{trp-s} μισέω^{vppanms} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nam1s}
 ἐγώ^{trp-g} μισέω^{vipa3s}. **v.24** εἰ^{qo} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} μὴ^{xo} ποιεῶ^{viala1s} ἐν^p αὐτός^{trpdp} ὅς^{tramp}
 οὐδεὶς^{anfsn} ἄλλος^{anmsn} ποιεῶ^{vixa3s} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{viala3p} νῦν^{bo} δέ^c καί^c ὁράω^{vixa3p} καί^c
 μισέω^{vixa3p} καί^c ἐγώ^{trp-s} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nam1s} ἐγώ^{trp-g}. **v.25** ἀλλά^c ἵνα^c πληρώω^{vsp3s}
 ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dnms} γράφω^{vpxnms} ἐν^p ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} αὐτός^{trpmp} ὅτι^c μισέω^{viala3p} ἐγώ^{trp-s}
 δωρεάν^{bo}. **v.26** ὅταν^c δέ^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} παράκλητος^{nnms} ὅς^{trans} ἐγώ^{trp-n-s} πέμπω^{vifals}
 σύ^{trp-d} παρὰ^p ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{ngfs} ὅς^{trms} παρὰ^p ὁ^{dams}
 πατήρ^{ngms} ἐκπορεύεται^{vtrp3s} ἐκεῖνος^{rdnms} μαρτυρέω^{vifa3s} περὶ^p ἐγώ^{trp-g}.

μετ' ἐμοῦ ἔστε.

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. ἀποσυναγώ- **16. 2**
 γους ποιήσουσιν ὑμᾶς, ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας
 ὑμᾶς δόξῃ λατρεῖαν προσφέρειν τῷ θεῷ. καὶ ταῦτα ποιήσου- **3**
 σιν ὑμῖν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. ἀλλὰ ταῦτα **4**
 λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι
 ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον ὅτι μεθ' ὑ-
 μῶν ἦμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με καὶ οὐδεὶς ἐξ **5**
 ὑμῶν ἔρωτᾷ με Ποῦ ὑπάγεις. ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ **6**
 λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν **7**
 λέγω ὑμῖν συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω ὁ
 παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν δὲ πορευθῶ πέμψω
 αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ **8**
 ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως, περὶ ἁμαρ- **9**
 τίας μὲν ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ, περὶ δικαιοσύνης δὲ ὅτι **10**
 πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με, περὶ δὲ **11**
 κρίσεως ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. Ἔτι πολλὰ **12**
 ἔχω λέγειν ὑμῖν ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι, ὅταν δὲ ἔλθῃ **13**
 ἐκεῖνος τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πάσαν τὴν
 ἀληθειάν, οὐ γὰρ λαλήσει ἄφ' ἑαυτοῦ ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λα-
 λήσῃ καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει **14**

v.27 καί^c σύ^{trp-p} δέ^c μαρτυρέω^{vpa2p} ὅτι^c ἀπό^p ἀρχῆ^{ngfs} μετὰ^p ἐγώ^{trg-s} εἰμὶ^{vixp2p}.
16. v.1 οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vixals} σύ^{trp-d-p} ἵνα^c μή^{xo} σκανδαλιζώ^{vsap2p}. **v.2** ἀποσυνάγωγος^{aanpn}
 ποιέω^{vifa3p} σύ^{trp-a-p} ἀλλά^c ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nnfs} ἵνα^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀποκτείνω^{vpaanms} σύ^{trp-a-p}
 δοκέω^{vsaa3s} λατρεῖα^{nafs} προσφέρω^{vnpa} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.3** καί^c οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vifa3p}
 σύ^{trp-d-p} ὅτι^c οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} οὐδέ^{bo} ἐγώ^{trp-a-s}. **v.4** ἀλλά^c οὗτος^{rdanp}
 λαλέω^{vixals} σύ^{trp-d-p} ἵνα^c ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} μνημονεύω^{vsap2p} αὐτός^{trgnp} ὅτι^c
 ἐγώ^{trp-n-s} λέγω^{vialals} σύ^{trp-d-p} οὗτος^{rdanp} δέ^c σύ^{trp-d-p} ἐκ^p ἀρχῆ^{ngfs} οὐ^{xo} λέγω^{vialals} ὅτι^c μετὰ^p
 σύ^{trg-p} εἰμὶ^{vixals}. **v.5** νῦν^{bo} δέ^c ὑπάγω^{vipals} πρὸς^p ὁ^{dams} πέμψων^{vpaams} ἐγώ^{trp-a-s} καί^c
 οὐδεὶς^{anfsn} ἐκ^p σύ^{trg-p} ἐρωτάω^{vipa3s} ἐγώ^{trp-a-s} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa2s}. **v.6** ἀλλά^c ὅτι^c οὗτος^{rdanp}
 λαλέω^{vixals} σύ^{trp-d-p} ὁ^{dnfs} λύπη^{nnfs} πληρόω^{vixa3s} σύ^{trg-p} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs}. **v.7** ἀλλά^c ἐγώ^{trp-n-s}
 ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} λέγω^{vipals} σύ^{trp-d-p} συμφέρω^{vipa3s} σύ^{trp-d-p} ἵνα^c ἐγώ^{trp-n-s} ἀπέρχομαι^{vsaa1s}
 ἐάν^{qo} γάρ^c μή^{xo} ἀπέρχομαι^{vsaa1s} ὁ^{dnms} παράκλητος^{nnms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vifd3s} πρὸς^p σύ^{trp-a-p}
 ἐάν^{qo} δέ^c πορευομαι^{vsao1s} πέμψω^{vifals} αὐτός^{rpams} πρὸς^p σύ^{trp-a-p}. **v.8** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms}
 ἐκεῖνος^{rdnms} ἐλέγχω^{vifa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} καί^c περὶ^p δικαιοσύνη^{ngfs}
 καί^c περὶ^p κρίσις^{ngfs}. **v.9** περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} μὲν^{xo} ὅτι^c οὐ^{xo} πιστεῦω^{vipa3p} εἰς^p ἐγώ^{trp-a-s}.
v.10 περὶ^p δικαιοσύνη^{ngfs} δέ^c ὅτι^c πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ^{trg-s} ὑπάγω^{vipals} καί^c
 οὐ^{xo} ἔτι^{bo} θεωρῶ^{vipa2p} ἐγώ^{trp-a-s}. **v.11** περὶ^p δέ^c κρίσις^{ngfs} ὅτι^c ὁ^{dnms} ἄρχων^{nnms} ὁ^{dgnms}
 κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} κρίνω^{vixp3s}. **v.12** ἔτι^{bo} πολὺς^{aanpn} ἔχω^{vipals} λέγω^{vnpa} σύ^{trp-d-p}
 ἀλλά^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} βαστάζω^{vnpa} ἄρτι^{bo}. **v.13** ὅταν^c δέ^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐκεῖνος^{rdnms}
 ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dgnfs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dgnfs} ὁδηγέω^{vifa3s} σύ^{trp-a-p} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} οὐ^{xo}
 γάρ^c λαλέω^{vifa3s} ἀπό^p ἑαυτοῦ^{trgms} ἀλλά^c ὅσος^{rcanp} ἂν^{xo} ἀκούω^{vsaa3s} λαλέω^{vifa3s} καί^c ὁ^{damp}
 ἔρχομαι^{vppnanp} ἀναγγέλλω^{vifa3s} σύ^{trp-d-p}.

- 15 ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. πάντα ὅσα ἔχει
 ὁ πατήρ ἐμά ἐστιν, διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται,
 16 καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν
 17 μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. εἶ-
 πον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους Τί ἐστιν τοῦτο
 ὃ λέγει ἡμῖν Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ
 18 ὄψεσθέ με καὶ Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. ἔλεγον οὖν
 19 τοῦτο Τί ἐστιν ὃ λέγει τὸ μικρὸν οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. ἔγνω
 οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Περὶ
 τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ
 20 με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
 κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται ὑμεῖς δὲ
 21 λυπηθήσεσθε ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ἡ γυνὴ
 ὅταν τίκῃ λύπην ἔχει ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς, ὅταν δὲ γεννήσῃ
 τὸ παιδίον οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι
 22 ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν
 νῦν ἔχετε, πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά
 23 καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδὲν ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα
 24 ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δώσει ὑμῖν. ἔως
 ἄρτι οὐκ ᾔτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου, αἰτεῖτε καὶ λήψε-

v.14 ἐκεῖνος^{rdnms} ἐγὼ^{tpa-s} δοξάζω^{vifa3s} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dgms} ἐμός^{tpg-s} λαμβάνω^{vifd3s} καί^c ἀναγγέλλω^{vifa3s} σύ^{tpd-p}. **v.15** πᾶς^{anpn} ὅσος^{reanp} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dms} πατήρ^{nnms} ἐμός^{rsnnp} εἰμι^{vipx3s} διὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{vial1s} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dgms} ἐμός^{tpg-s} λαμβάνω^{vifd3s} καί^c ἀναγγέλλω^{vifa3s} σύ^{tpd-p}. **v.16** μικρός^{aansn} καί^c ὅς^{xo} θεωρῶ^{vipa2p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c πάλιν^{bo} μικρός^{aansn} καί^c ὁράω^{vifd2p} ἐγὼ^{tpa-s} ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-s} ὑπάγω^{vipal1s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nnms}. **v.17** λέγω^{viaa3p} οὖν^c ἐκ^p ὁ^{dgmpp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgpms} πρὸς^p ἀλλήλων^{reanp} τίς^{rqnms} εἰμι^{vipx3s} οὗτος^{rdnms} ὅς^{rtans} λέγω^{vipa3s} ἐγὼ^{tpd-p} μικρός^{aansn} καί^c οὐ^{xo} θεωρῶ^{vipa2p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c πάλιν^{bo} μικρός^{aansn} καί^c ὁράω^{vifd2p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-s} ὑπάγω^{vipal1s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nnms}. **v.18** λέγω^{viaa3p} οὖν^c οὗτος^{rdnms} τίς^{rqnms} εἰμι^{vipx3s} ὅς^{rtans} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dans} μικρός^{aansn} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} τίς^{rqans} λαλέω^{vipa3s}. **v.19** γινώσκω^{viaa3s} οὖν^c ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c θέλω^{viaa3p} αὐτός^{rgpms} ἐρωτᾶν^{vnpa} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgpmp} περὶ^p οὗτος^{rdgms} ζητέω^{vipa2p} μετὰ^p ἀλλήλων^{regmp} ὅτι^c λέγω^{vial1s} μικρός^{aansn} καί^c οὐ^{xo} θεωρῶ^{vipa2p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c πάλιν^{bo} μικρός^{aansn} καί^c ὁράω^{vifd2p} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.20** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vipal1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c κλαίω^{vifa2p} καί^c θρηνέω^{vifa2p} σύ^{tpn-p} ὁ^{dms} δέ^c κόσμος^{nnms} χαίρω^{vifo3s} σύ^{tpn-p} δέ^c λυπέω^{vifp2p} ἀλλὰ^c ὁ^{dms} λύπη^{nnfs} σύ^{tpg-p} εἰς^p χαρά^{nafs} γίνονται^{vifd3s}. **v.21** ὁ^{dms} γυνή^{nnfs} ὅταν^c τίκῃ^{vspa3s} λύπη^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὅτι^c ἐρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dms} ὥρα^{nnfs} αὐτός^{rgpfs} ὅταν^c δέ^c γεννάω^{vsaas} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} οὐ^{xo} ἔτι^{bo} μνημονεύω^{vipa3s} ὁ^{dms} θλίψις^{ngfs} διὰ^p ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} ὅτι^c γεννάω^{vipa3s} ἄνθρωπος^{nnms} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.22** καί^c σύ^{tpn-p} οὖν^c λύπη^{nafs} μὲν^{xo} νῦν^{bo} ἔχω^{vipa2p} πάλιν^{bo} δέ^c ὁράω^{vifd1s} σύ^{tpa-p} καί^c χαίρω^{vifo3s} σύ^{tpg-p} ὁ^{dms} καρδιά^{nnfs} καί^c ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} σύ^{tpg-p} οὐδεὶς^{anfsn} αἶρω^{vipa3s} ἀπό^p σύ^{tpd-p}. **v.23** καί^c ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{dms} ἡμέρα^{ndfs} ἐγὼ^{tpa-s} οὐ^{xo} ἐρωτᾶν^{vifa2p} οὐδεὶς^{aansn} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vipal1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὅσος^{reanp} ἂν^{xo} αἰτέω^{vsaas} ὁ^{dams} πατήρ^{nnms} ἐν^p ὁ^{dms} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{tpg-s} διδωμι^{vifa3s} σύ^{tpd-p}.

σθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη. Ταῦτα ἐν παροιμίαις 25
 λελάληκα ὑμῖν, ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παροιμίαις λα-
 λήσω ὑμῖν ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. ἐν 26
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε καὶ οὐ λέγω ὑμῖν
 ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν, αὐτὸς γὰρ ὁ πατήρ 27
 φιλεῖ ὑμᾶς ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ
 παρὰ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλή- 28
 λυθα εἰς τὸν κόσμον, πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι
 πρὸς τὸν πατέρα. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἴδε νῦν 29
 παρρησίᾳ λαλεῖς καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. νῦν οἶδαμεν 30
 ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ, ἐν τούτῳ
 πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 31
 Ἄρτι πιστεύετε. ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐλήλυθεν ἵνα σκορ- 32
 πισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐμὲ μόνον ἀφήτε, καὶ οὐκ εἰμὶ
 μόνος ὅτι ὁ πατήρ μετ' ἐμοῦ ἐστίν. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα 33
 ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε, ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε ἀλλὰ θαρσεῖτε
 ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπῆρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ- 17
 τοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπεν Πάτερ ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν
 σου τὸν υἱόν ἵνα καὶ ὁ υἱὸς σου δοξάσῃ σε. καθὼς ἔδωκας 2
 αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ

v.24 ἔως^c ἄρτι^{bo} οὐ^{xo} αἰτέω^{v1aa2p} οὐδείς^{aansn} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{rgp-s} αἰτέω^{vdpa2p}
 καί^c λαμβάνω^{v1fd2p} ἵνα^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{nmfs} σύ^{rgp-p} εἰμι^{vspk3s} πληρὸς^{vrxpnfs}. **v.25** οὗτος^{rdanp}
 ἐν^p παροιμία^{ndfp} λαλέω^{v1xals} σύ^{rpdp-p} ἀλλά^c ἔρχομαι^{v1pn3s} ὥρα^{nmfs} ὅτε^{bo} οὐ^{xo} ἔτι^{bo} ἐν^p
 παροιμία^{ndfp} λαλέω^{v1fals} σύ^{rpdp-p} ἀλλά^c παρρησία^{ndfs} περὶ^p ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἀναγγέλλω^{v1fals}
 σύ^{rpdp-p}. **v.26** ἐν^p ἐκείνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{rgp-s} αἰτέω^{v1fm2p}
 καί^c οὐ^{xo} λέγω^{v1pals} σύ^{rpdp-p} ὅτι^c ἐγὼ^{rgp-s} ἐρωτῶ^{v1fals} ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} περὶ^p σύ^{rgp-p}.
v.27 αὐτός^{rgnms} γάρ^c ὁ^{dnms} πατήρ^{ngms} φιλέω^{v1pa3s} σύ^{rgp-p} ὅτι^c σύ^{rgp-p} ἐγὼ^{rgp-s} φιλέω^{v1xa2p}
 καί^c πιστεύω^{v1xa2p} ὅτι^c ἐγὼ^{rgp-s} παρὰ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{v1aals}. **v.28** ἐξέρχομαι^{v1aals}
 παρὰ^p ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} καί^c ἔρχομαι^{v1xals} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} πάλιν^{bo} ἀφίημι^{v1pals} ὁ^{dams}
 κόσμος^{ngms} καί^c πορεύομαι^{v1pnls} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{ngms}. **v.29** λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rgdms} ὁ^{dnnp}
 μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rgms} ἰδεⁱ νῦν^{bo} παρρησία^{ndfs} λαλέω^{v1pa2s} καί^c παροιμία^{nafs} οὐδείς^{aafsn}
 λέγω^{v1pa2s}. **v.30** νῦν^{bo} οἶδα^{v1xalp} ὅτι^c οἶδα^{v1xa2s} πᾶς^{aanpn} καί^c οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1pa2s} ἵνα^c
 τίς^{nnms} σύ^{rgp-s} ἐρωτῶ^{v1pa3s} ἐν^p οὗτος^{rddns} πιστεύω^{v1palp} ὅτι^c ἀπὸ^p θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{v1aa2s}.
v.31 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rgdpmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἄρτι^{bo} πιστεύω^{v1pa2p}. **v.32** ἰδοὺ^{vdaa2s}
 ἔρχομαι^{v1pn3s} ὥρα^{nmfs} καί^c νῦν^{bo} ἔρχομαι^{v1xa3s} ἵνα^c σκορπίζω^{v1sap2p} ἕκαστος^{anmsn} εἰς^p ὁ^{damp}
 ἴδιος^{aanpn} καί^c ἐγὼ^{rgp-s} μόνος^{aansn} ἀφίημι^{vsaa2p} καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1pxls} μόνος^{anmsn} ὅτι^c
 ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} μετὰ^p ἐγὼ^{rgp-s} εἰμι^{v1px3s}. **v.33** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{v1xals} σύ^{rpdp-p} ἵνα^c ἐν^p
 ἐγὼ^{rgp-s} εἰρήνη^{nafs} ἔχω^{v1pa2p} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} θλίψις^{nafs} ἔχω^{v1pa2p} ἀλλά^c θαρσέω^{vdpa2p}
 ἐγὼ^{rgp-s} νικάω^{v1xals} ὁ^{dams} κόσμος^{ngms}. **17. v.1** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 καί^c ἐπαίρω^{v1aa3s} ὁ^{damp} ὀφθαλμούς^{namp} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms} καί^c λέγω^{v1aa3s}
 πατήρ^{nnms} ἔρχομαι^{v1xa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nmfs} δοξάζω^{vdaa2s} σύ^{rgp-s} ὁ^{dams} υἱός^{ngms} ἵνα^c καί^c ὁ^{dnms}
 υἱός^{nnms} σύ^{rgp-s} δοξάζω^{vsaa3s} σύ^{rgp-s}.

- 3 αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἵνα γινώ-
 σκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν
 4 Χριστόν. ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἔργον ετελείωσα ὃ
 5 δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω, καὶ νῦν δόξασόν με σὺ πάτερ παρὰ
 σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.
 6 Ἐφάνέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ
 τοῦ κόσμου σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον
 7 σου τετηρήκασιν. νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι
 8 παρὰ σοῦ ἐστίν. ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς
 καὶ αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον
 9 καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἔρωτῶ
 οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἔρωτῶ ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι ὅτι σοὶ
 10 εἰσιν. καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστίν καὶ τὰ σὰ ἐμὰ καὶ δεδοξασμαι
 11 ἐν αὐτοῖς. καὶ οὐκ ἔτι εἰμι ἐν τῷ κόσμῳ καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ
 εἰσὶν καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι Πάτερ ἅγιε τήρησον αὐτοὺς ἐν
 12 τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι ἵνα ᾧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. ὅτε
 ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόμα-
 τί σου οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο
 13 εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. νῦν δὲ πρὸς
 σὲ ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν

v.2 καθώς^{bo} διδωμι^{v1aa2s} αὐτός^{rpdm} ἐξουσία^{nafs} πᾶς^{agfsn} σὰρξ^{ngfs} ἵνα^c πᾶς^{aansn} ὅς^{rtrans}
 διδωμι^{v1xa2s} αὐτός^{rpdm} διδωμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpdm} ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.3** οὗτος^{rnfns} δε^c
 εἰμι^{v1rpx3s} ὁ^{dnfs} αἰώνιος^{anfsn} ζωὴ^{nnfs} ἵνα^c γινώσκω^{vsap3p} σύ^{rpa-s} ὁ^{dams} μόνος^{aamsn} ἀληθινός^{aamsn}
 θεός^{nams} καί^c ὅς^{rtrans} ἀποστέλλω^{v1aa2s} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams}. **v.4** ἐγὼ^{rpn-s} σύ^{rpa-s}
 δοξάζω^{v1aals} ἐπὶ^p ὁ^{dgs} γῆ^{ngfs} ὁ^{dans} ἔργον^{nans} τελειῶν^{v1aals} ὅς^{rtrans} διδωμι^{v1xa2s} ἐγὼ^{rp-d-s} ἵνα^c
 ποιῶ^{vsaa1s}. **v.5** καί^c νῦν^{bo} δοξάζω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpa-s} σύ^{rpn-s} πατήρ^{nvms} παρὰ^p σεαυτοῦ^{rxdm}
 ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} ὅς^{rdfs} ἔχω^{v1aals} πρὸ^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams} εἰμι^{v1rpx} παρὰ^p σύ^{rp-d-s}.
v.6 φανερόν^{v1aals} σύ^{rpg-s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{ddmp} ἀνθρωπος^{ndmp} ὅς^{rtramp} διδωμι^{v1xa2s} ἐγὼ^{rp-d-s}
 ἐκ^p ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} σύ^{rtnmp} εἰμι^{v1ix3p} καί^c ἐγὼ^{rp-d-s} αὐτός^{rtramp} διδωμι^{v1xa2s} καί^c ὁ^{dams}
 λόγος^{nams} σύ^{rpg-s} τηρέω^{v1xa3p}. **v.7** νῦν^{bo} γινώσκω^{v1xa3p} ὅτι^c πᾶς^{annpn} ὅσος^{rcanp} διδωμι^{v1xa2s}
 ἐγὼ^{rp-d-s} παρὰ^p σύ^{rpg-s} εἰμι^{v1rpx3s}. **v.8** ὅτι^c ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp} ὅς^{rtranp} διδωμι^{v1xa2s} ἐγὼ^{rp-d-s}
 διδωμι^{v1xals} αὐτός^{rpdm} καί^c αὐτός^{rtnmp} λαμβάνω^{v1aa3p} καί^c γινώσκω^{v1aa3p} ἀληθῶς^{bo} ὅτι^c
 παρὰ^p σύ^{rpg-s} ἐξέρχομαι^{v1aals} καί^c πιστεύω^{v1aa3p} ὅτι^c σύ^{rpn-s} ἐγὼ^{rpa-s} ἀποστέλλω^{v1aa2s}.
v.9 ἐγὼ^{rpn-s} περὶ^p αὐτός^{rpgmp} ἐρωτάω^{v1pals} οὐ^{xo} περὶ^p ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} ἐρωτάω^{v1pals} ἀλλά^c
 περὶ^p ὅς^{rtramp} διδωμι^{v1xa2s} ἐγὼ^{rp-d-s} ὅτι^c σύ^{rp-d-s} εἰμι^{v1rpx3p}. **v.10** καί^c ὁ^{dnnp} ἐμός^{rtnnp} πᾶς^{annpn}
 σός^{rtnnp} εἰμι^{v1rpx3s} καί^c ὁ^{dnnp} σός^{rtnnp} ἐμός^{rtnnp} καί^c δοξάζω^{v1xals} ἐν^p αὐτός^{rpdm}. **v.11** καί^c
 οὐ^{xo} ἔτι^{bo} εἰμι^{v1rpx1s} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} καί^c οὗτος^{rtnms} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} εἰμι^{v1rpx3p}
 καί^c ἐγὼ^{rpn-s} πρὸς^p σύ^{rpa-s} ἔρχομαι^{v1pn1s} πατήρ^{nvms} ἅγιος^{avmsn} τηρέω^{vdaa2s} αὐτός^{rtramp} ἐν^p
 ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndms} σύ^{rpg-s} ὅς^{rtramp} διδωμι^{v1xa2s} ἐγὼ^{rp-d-s} ἵνα^c εἰμι^{vspx3p} εἴς^{nnns} καθὼς^{bo} ἐγὼ^{rpn-p}.
v.12 ὅτε^{bo} εἰμι^{v1x1s} μετὰ^p αὐτός^{rpgmp} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} ἐγὼ^{rpn-s} τηρέω^{v1aals} αὐτός^{rtramp}
 ἐν^p ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndms} σύ^{rpg-s} ὅς^{rtramp} διδωμι^{v1xa2s} ἐγὼ^{rp-d-s} φυλάσσω^{v1aals} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐκ^p
 αὐτός^{rtramp} ἀπόλλυμι^{v1am3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgs} ἀπόλεια^{ngfs} ἵνα^c ὁ^{dnfs} γραφὴ^{nnfs}
 πληρῶν^{vsap3s}.

τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν 14
λόγον σου καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ 15
κόσμου καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ κόσμου. οὐκ ἐρωτῶ ἵνα 16
ἄρῃς αὐτούς ἐκ τοῦ κόσμου ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτούς ἐκ τοῦ
πονηροῦ. ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου 17
οὐκ εἰμι ἁγίασον αὐτούς ἐν τῇ ἀληθείᾳ, σου, ὁ λόγος ὁ σὸς 18
ἀλήθειά ἐστιν. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον κἀγὼ 19
ἀπέστειλα αὐτούς εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω 20
ἐμαυτὸν ἵνα καὶ αὐτοὶ ᾧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. Οὐ περὶ 21
τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων διὰ τοῦ
λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ. ἵνα πάντες ἐν ᾧσιν καθὼς σύ πάτερ ἐν 22
ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοὶ ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ᾧσιν ἵνα ὁ κόσμος πι-
στεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς 23
μοι δέδωκα αὐτοῖς ἵνα ᾧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν, ἐσμεν. ἐγὼ 24
ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοὶ ἵνα ᾧσιν τετελειωμένοι εἰς ἕν καὶ ἵνα
γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἡγάπησας αὐτούς
καθὼς ἐμὲ ἡγάπησας. Πάτερ οὗς δέδωκάς μοι θέλω ἵνα ὅπου 24
εἰμι ἐγὼ κἀκεῖνοι ᾧσιν μετ' ἐμοῦ ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν
ἐμὴν ἣν ἔδωκάς μοι ὅτι ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου.
πάτερ δίκαιε καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω ἐγὼ δέ σε ἔγνω καὶ 25

v.13 νῦν^{bo} δέ^c πρὸς^p σύ^{tpa-s} ἔρχομαι^{vipn1s} καί^c οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vipals} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}
ἵνα^c ἔχω^{vspa3p} ὁ^{dafs} χαρὰ^{nafs} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} πληρόω^{vpxpafs} ἐν^p αὐτός^{rdmp}. **v.14** ἐγὼ^{trn-s}
διδῶμι^{vixals} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} σύ^{trp-g-s} καί^c ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} μισέω^{viaa3s} αὐτός^{tramp}
ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3p} ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} καθὼς^{bo} ἐγὼ^{trn-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx1s} ἐκ^p ὁ^{dgms}
κόσμος^{ngms}. **v.15** οὐ^{xo} ἐρωτάω^{vipals} ἵνα^c αἶρω^{vsaa2s} αὐτός^{tramp} ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}
ἀλλὰ^c ἵνα^c τηρέω^{vsaas} αὐτός^{tramp} ἐκ^p ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn}. **v.16** ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}
οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3p} καθὼς^{bo} ἐγὼ^{trn-s} ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx1s}. **v.17** ἁγιάζω^{vdaa2s}
αὐτός^{tramp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} σύ^{trp-g-s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dnms} σὸς^{rsnms} ἀλήθεια^{nnfs} εἰμι^{vipx3s}.
v.18 καθὼς^{bo} ἐγὼ^{trp-a-s} ἀποστέλλω^{viaa2s} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams} κἀγὼ^{trn-s} ἀποστέλλω^{vialals}
αὐτός^{tramp} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.19** καί^c ὑπὲρ^p αὐτός^{trgmp} ἐγὼ^{trn-s} ἁγιάζω^{vipals}
ἐμαυτοῦ^{xams} ἵνα^c καί^c αὐτός^{trnmp} εἰμι^{vspx3p} ἁγιάζω^{vpxnmp} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs}. **v.20** οὐ^{xo}
περι^p οὗτος^{rdgmp} δέ^c ἐρωτάω^{vipals} μόνος^{bo} ἀλλὰ^c καί^c περι^p ὁ^{dgmp} πιστεύω^{vpfagmp} διὰ^p
ὁ^{dgms} λόγος^{ngms} αὐτός^{trgmp} εἰς^p ἐγὼ^{trp-a-s}. **v.21** ἵνα^c πᾶς^{anmpn} εἴς^{nnms} εἰμι^{vspx3p} καθὼς^{bo}
σύ^{trn-s} πατήρ^{nvms} ἐν^p ἐγὼ^{trp-d-s} κἀγὼ^{trn-s} ἐν^p σύ^{trp-d-s} ἵνα^c καί^c αὐτός^{trnmp} ἐν^p ἐγὼ^{trp-d-p}
εἴς^{nnms} εἰμι^{vspx3p} ἵνα^c ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} πιστεύω^{vsaa3s} ὅτι^c σύ^{trn-s} ἐγὼ^{trp-a-s} ἀποστέλλω^{viaa2s}.
v.22 καί^c ἐγὼ^{trn-s} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{srtafs} διδῶμι^{vixa2s} ἐγὼ^{trp-d-s} διδῶμι^{vixals} αὐτός^{rdmp} ἵνα^c
εἰμι^{vspx3p} εἴς^{nnms} καθὼς^{bo} ἐγὼ^{trn-p} εἴς^{nnms} εἰμι^{vipx1p}. **v.23** ἐγὼ^{trn-s} ἐν^p αὐτός^{rdmp} καί^c
σύ^{trn-s} ἐν^p ἐγὼ^{trp-d-s} ἵνα^c εἰμι^{vspx3p} τελειόω^{vpxnmp} εἰς^p εἴς^{nnms} καί^c ἵνα^c γινώσκω^{vspa3s} ὁ^{dnms}
κόσμος^{nnms} ὅτι^c σύ^{trn-s} ἐγὼ^{trp-a-s} ἀποστέλλω^{viaa2s} καί^c ἀγαπάω^{viaa2s} αὐτός^{tramp} καθὼς^{bo}
ἐγὼ^{trp-a-s} ἀγαπάω^{viaa2s}. **v.24** πατήρ^{nvms} ὁ^{sramp} διδῶμι^{vixa2s} ἐγὼ^{trp-d-s} θέλω^{vipals} ἵνα^c ὅπου^{bo}
εἰμι^{vipx1s} ἐγὼ^{trn-p} κἀκεῖνος^{rdmp} εἰμι^{vspx3p} μετὰ^p ἐγὼ^{trp-g-s} ἵνα^c θεωρέω^{vspa3p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs}
ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ὁ^{srtafs} διδῶμι^{viaa2s} ἐγὼ^{trp-d-s} ὅτι^c ἀγαπάω^{viaa2s} ἐγὼ^{trp-a-s} πρὸ^p καταβολῆ^{ngfs}
κόσμος^{ngms}.

26 οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω ἵνα ἡ ἀγάπη ἦν ἡγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἧ καὶ ἐν αὐτοῖς.

18 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κεδρών ὅπου ἦν κῆπος εἰς ὃν εἰσῆλθεν 2 αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ἦδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ 3 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ 4 φωνῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὀπλῶν. Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ 5 ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξεληθὼν εἶπεν αὐτοῖς Τίνα ζητεῖτε. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 6 Ἐγὼ εἰμι εἰσθήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετὰ 7 τῶν. ὥς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Ἐγὼ εἰμι ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω 8 καὶ ἔπεσον χαμαί. πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησεν Τίνα ζητεῖτε 9 οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς Εἶπον 10 ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι, εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε ἄφετε τούτους ὑπάγειν, ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι Οὓς δέδωκάς μοι οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν 11 εἴλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέ-

v.25 πατήρ^{pnms} δίκαιος^{avnsm} καί^c ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} σύ^{tpa-s} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3s} ἐγὼ^{tpn-s} δέ^c σύ^{tpa-s} γινώσκω^{v1aals} καί^c οὗτος^{rdnmp} γινώσκω^{v1aa3p} ὅτι^c σύ^{tpn-s} ἐγὼ^{tpa-s} ἀποστέλλω^{v1aa2s}.

v.26 καί^c γνωρίζω^{v1aals} αὐτὸς^{rdnmp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ^{tpg-s} καί^c γνωρίζω^{v1aals} ἵνα^c ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὅς^{rraifs} ἀγαπᾷ^{v1aa2s} ἐγὼ^{tpa-s} ἐν^p αὐτὸς^{rdnmp} εἰμι^{vspk3s} καὶ^c ἐν^p αὐτὸς^{rdnmp}.

18. v.1 οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} σὺν^p μαθητῆς^{ndnmp} αὐτὸς^{rgms} πέραν^{bo} ὁ^{dqms} χειμάρρος^{ngms} Κεδρών^p ὅπου^{bo} εἰμι^{v1aax3s} κῆπος^{nnms} εἰς^p ὅς^{rrams} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} αὐτὸς^{rgnms} καί^c ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτὸς^{rgms}.

v.2 οἶδα^{v1a3s} δέ^c καί^c Ἰούδας^{nnms} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} αὐτὸς^{rgams} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὅτι^c πολλάκις^{bo} συνάγω^{v1ap3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκεῖ^{bo} μετὰ^p ὁ^{dqmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτὸς^{rgms}.

v.3 ὁ^{dnms} οὖν^c Ἰούδας^{nnms} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dafs} σπεῖρα^{nafs} καί^c ἐκ^p ὁ^{dqmp} ἀρχιερέως^{ngmp} καί^c Φαρισαῖος^{ngmp} ὑπηρέτης^{namp} ἐρχομαι^{v1pn3s} ἐκεῖ^{bo} μετὰ^p φανός^{ngmp} καί^c λαμπάς^{ngf} καί^c ὅπλον^{ngmp}.

v.4 Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^c οἶδα^{pxanms} πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} ἐρχομαι^{vppanp} ἐπὶ^p αὐτὸς^{rgams} ἐξέρχομαι^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdnmp} τίς^{rgams} ζητέω^{v1a2p}.

v.5 ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} αὐτὸς^{rgnms} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} Ναζωραῖος^{nams} λέγω^{v1a3s} αὐτὸς^{rdnmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{tpn-s} εἰμι^{v1px1s} ἵσθιμι^{v1a3s} δέ^c καί^c Ἰούδας^{nnms} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} αὐτὸς^{rgams} μετὰ^p αὐτὸς^{rgmp}.

v.6 ὥς^{bo} οὖν^c λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdnmp} ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-s} εἰμι^{v1px1s} ἀπέρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{damp} ὅπου^{bo} καί^c πίπτω^{v1aa3p} χαμαί^{bo}.

v.7 πάλιν^{bo} οὖν^c αὐτὸς^{rgmp} ἐπερωτᾷ^{v1aa3s} τίς^{rgams} ζητέω^{v1a2p} ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} Ναζωραῖος^{nams}.

v.8 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aals} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-s} εἰμι^{v1px1s} εἰ^{qo} οὖν^c ἐγὼ^{tpa-s} ζητέω^{v1a2p} ἀφίημι^{vdad2p} οὗτος^{rdamp} ὑπάγω^{vnpa}.

v.9 ἵνα^c πληρώω^{vsa3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὅς^{rrams} λέγω^{v1aa3s} ὅτι^c ὅς^{rramp} δίδωμι^{v1a2s} ἐγὼ^{tpd-s} οὐ^{xo} ἀπόλλυμι^{v1aals} ἐκ^p αὐτὸς^{rgmp} οὐδέις^{aamsn}.

κοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν, ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος.
 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ Βάλε τὴν μάχαιραν σου εἰς τὴν 11
 θήκην, τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ οὐ μὴ πῖω αὐτό.
 Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων 12
 συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν. καὶ ἀπήγαγον αὐ- 13
 τὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον, ἦν γὰρ πενθερός τοῦ Καϊάφα ὃς ἦν
 ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβου- 14
 λεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι
 ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ὁ 15
 ἄλλος μαθητὴς ὃ δὲ μαθητὴς ἐκείνος ἦν γνωστός τῷ ἀρχιερεῖ
 καὶ συνεισηλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως. ὁ 16
 δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω ἔξῃλθεν οὖν ὁ μαθητὴς
 ὁ ἄλλος ὃς ἦν γνωστός τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ
 εἰσήγαγεν τὸν Πέτρον. λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός τῷ Πέ- 17
 τρῳ Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου λέγει
 ἐκεῖνος Οὐκ εἰμί. εἰστήκεισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται 18
 ἀνθρακιὰν πεποιηκότες ὅτι ψυχὸς ἦν καὶ ἐθερμαίνοντο, ἦν δὲ
 μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαίνόμενος. Ὁ οὖν ἀρχι- 19
 ερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ
 τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ παρρησίᾳ 20

v.10 Σίμων^{nnms} οὖν^c Πέτρος^{nnms} ἔχων^{vpnanms} μάχαιρα^{nafs} ἔλκω^{v1aa3s} αὐτός^{rpa3s} καί^c παῖω^{v1aa3s}
 ὁ^{dams} δ^{dgms} ἀρχιερεὺς^{ngms} δοῦλος^{nams} καί^c ἀποκόπτω^{v1aa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} ὠτίον^{nans}
 ὁ^{dans} δεξιός^{aansn} εἰμι^{v1ix3s} δέ^c ὄνομα^{nnms} ὁ^{ddms} δοῦλος^{ndms} Μάλχος^{nnms}. **v.11** λέγω^{v1aa3s}
 οὖν^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} βάλλω^{vdaa2s} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} σύ^{rpg-s} εἰς^p
 ὁ^{dafs} θήκη^{nafs} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} ὃς^{rtrans} δίδωμι^{v1xa3s} ἐγὼ^{rpd-s} ὁ^{dams} πατήρ^{nnms} οὐ^{xo}
 μὴ^{xo} πῖνω^{vsaa1s} αὐτός^{rpanms}. **v.12** ὁ^{dams} οὖν^c σπεῖρα^{nnfs} καί^c ὁ^{dams} χιλιάρχος^{nnms}
 καί^c ὁ^{dnpmp} ὑπηρέτης^{nnmp} ὁ^{dmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} συλλαμβάνω^{v1aa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^c
 δέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpanms}. **v.13** καί^c ἀπάγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpanms} πρὸς^p Ἄννας^{nams} πρῶτος^{bo}
 εἰμι^{v1ix3s} γάρ^c πενθερός^{nnms} ὁ^{dgms} Καϊάφας^{ngms} ὃς^{rtrans} εἰμι^{v1ix3s} ἀρχιερεὺς^{nnms} ὁ^{dgms}
 ἐνιαυτός^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms}. **v.14** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c Καϊάφας^{nnms} ὁ^{dams} συμβουλευ^{vpaanms}
 ὁ^{dmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὅτι^c συμφέρω^{v1pa3s} εἷς^{nams} ἄνθρωπος^{nams} ἀπόλλυμι^{vnam} ὑπὲρ^p ὁ^{dgms}
 λαός^{ngms}. **v.15** ἀκολουθεῖ^{v1a3s} δέ^c ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} καί^c
 ὁ^{dams} ἄλλος^{anmsn} μαθητὴς^{nnms} ὁ^{dams} δέ^c μαθητὴς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdams} εἰμι^{v1ix3s} γνωστός^{anmsn}
 ὁ^{ddms} ἀρχιερεὺς^{ndms} καί^c συνεισέρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^p ὁ^{dafs} αὐλή^{nafs} ὁ^{dgms}
 ἀρχιερεὺς^{ngms}. **v.16** ὁ^{dams} δέ^c Πέτρος^{nnms} ἵστημι^{v1ya3s} πρὸς^p ὁ^{ddfs} θύρα^{ndfs} ἔξω^{bo}
 ἔξερχομαι^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^{dams} μαθητὴς^{nnms} ὁ^{dams} ἄλλος^{anmsn} ὃς^{rtrans} εἰμι^{v1ix3s} γνωστός^{anmsn}
 ὁ^{ddms} ἀρχιερεὺς^{ndms} καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{ddfs} θυρωρός^{ndfs} καί^c εἰσάγω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams}.
v.17 λέγω^{v1pa3s} οὖν^c ὁ^{dams} παιδίσκη^{nnfs} ὁ^{dams} θυρωρός^{nnfs} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} μὴ^{xo} καί^c σύ^{rpn-s}
 ἐκ^p ὁ^{dmp} μαθητὴς^{ngmp} εἰμι^{v1ixp2s} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὗτος^{rdgms} λέγω^{v1pa3s} ἐκεῖνος^{rdams} οὐ^{xo}
 εἰμι^{v1ixp1s}. **v.18** ἵστημι^{v1ya3p} δέ^c ὁ^{dnpmp} δοῦλος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnpmp} ὑπηρέτης^{nnmp} ἀνθρακί^{nafs}
 ποιέω^{vpxanmp} ὅτι^c ψυχὸς^{nnms} εἰμι^{v1ix3s} καί^c θερμαίνομαι^{v1in3p} εἰμι^{v1ix3s} δέ^c μετὰ^p αὐτός^{rpgmp}
 ὁ^{dams} Πέτρος^{nnms} ἵστημι^{vpxanms} καί^c θερμαίνομαι^{v1rpnms}. **v.19** ὁ^{dams} οὖν^c ἀρχιερεὺς^{nnms}
 ἐρωτᾷ^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} περὶ^p ὁ^{dmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^c περὶ^p ὁ^{dgfs}
 διδαχῇ^{ngfs} αὐτός^{rpgms}.

ἐλάλησα τῷ κόσμῳ ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν
 τῷ ἱερῷ ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται καὶ ἐν κρυπτῷ
 21 ἐλάλησα οὐδέν. τί με ἐπερωτᾷς ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας
 22 τί ἐλάλησα αὐτοῖς, ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦτα δὲ
 αὐτοῦ εἰπόντος εἰς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκώς ἔδωκεν ράπισμα
 23 τῷ Ἰησοῦ εἰπὼν Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ. ἀπεκρίθη αὐτῷ
 ὁ Ἰησοῦς Εἰ κακῶς ἐλάλησα μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ, εἰ
 24 δὲ καλῶς τί με δέρεις. ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον
 25 πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς καὶ
 θερμαινόμενος εἶπον οὖν αὐτῷ Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐ-
 26 τοῦ εἶ ἡρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν Οὐκ εἰμί. λέγει εἰς ἐκ τῶν
 δούλων τοῦ ἀρχιερέως συγγενῆς ὧν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ
 27 ὥτιον Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ. πάλιν οὖν ἡρ-
 28 νήσατο ὁ Πέτρος καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. Ἄγουσιν οὖν
 τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον, ἦν δὲ πρωΐα καὶ
 αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλ' ἵνα
 29 φάγωσιν τὸ πᾶσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς καὶ
 30 εἶπεν Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀ-
 πεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸποιός, οὐκ ἂν
 31 σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος Λάβετε
 αὐτόν ὑμεῖς καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν εἶπον οὖν

v.20 ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdpms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{rpn-s} παρρησία^{ndfs} λαλέω^{viala1s}
 ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} ἐγὼ^{rpn-s} πάντοτε^{bo} διδάσκω^{viala1s} ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs} καὶ^c ἐν^p
 ὁ^{ddms} ἱερὸν^{ndms} ὅπου^{bo} πάντοτε^{bo} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} συνέρχεται^{vi3pn3p} καὶ^c ἐν^p
 κρυπτῷ^{adnsp} λαλέω^{viala1s} οὐδεις^{aansp}. **v.21** τίς^{rqnms} ἐγὼ^{rp-a-s} ἐπερωτᾷ^{vi3pa2s} ἐπερωτᾷ^{vd4aa2s}
 ὁ^{damp} ἀκούω^{vpxaamp} τίς^{rqnms} λαλέω^{viala1s} αὐτός^{rdmp} ἴδεⁱ οὗτος^{rdnmp} οἶδα^{vi3a3p} ὅς^{rtrap}
 λέγω^{viala1s} ἐγὼ^{rpn-s}. **v.22** οὗτος^{rdanp} δέ^c αὐτός^{rpqms} λέγω^{vpaagms} εἰς^{nnms} ὁ^{dgmpr}
 ὑπηρέτης^{ngmp} παρίστημι^{vpxanms} διδωμι^{viala3s} ράπισμα^{nans} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{vpaanms}
 οὗτω^{bo} ἀποκρίνομαι^{vi3pn2s} ὁ^{ddms} ἀρχιερεὺς^{ndms}. **v.23** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdpms} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} κακῶς^{bo} λαλέω^{viala1s} μαρτυρέω^{vd4aa2s} περὶ^p ὁ^{dgnms} κακός^{agnsp} εἰ^{qo} δέ^c καλῶς^{bo}
 τίς^{rqnms} ἐγὼ^{rp-a-s} δέρω^{vi3pa2s}. **v.24** ἀποστέλλω^{viala3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἄννας^{nnms} δέω^{vpxpams}
 πρὸς^p Καϊάφας^{nams} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{nams}. **v.25** εἰμι^{vi3ix3s} δέ^c Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms}
 ἵστημι^{vpxanms} καὶ^c θερμαινόμενος^{vppmms} λέγω^{viala3p} οὖν^c αὐτός^{rdpms} μὴ^{xo} καὶ^c σὺ^{rpn-s}
 ἐκ^p ὁ^{dgmpr} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpqms} εἰμι^{vi3px2s} ἀρνέομαι^{viad3s} ἐκεῖνος^{rdnms} καὶ^c λέγω^{viala3s}
 οὗ^{xo} εἰμι^{vi3px1s}. **v.26** λέγω^{vi3pa3s} εἰς^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} δοῦλος^{ngmp} ὁ^{dqms} ἀρχιερεὺς^{ngms}
 συγγενῆς^{anmsp} εἰμι^{vppxnmms} ὅς^{rgms} ἀποκόπτω^{viala3s} Πέτρος^{nnms} ὁ^{dans} ὥτιον^{nans} οὗ^{xo} ἐγὼ^{rpn-s}
 σὺ^{rp-a-s} ὁράω^{viala1s} ἐν^p ὁ^{ddms} κῆπος^{ndms} μετὰ^p αὐτός^{rpqms}. **v.27** πάλιν^{bo} οὖν^c ἀρνέομαι^{viad3s}
 ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} καὶ^c εὐθέως^{bo} ἀλέκτωρ^{nnms} φωνέω^{viala3s}. **v.28** ἄγω^{vi3pa3p} οὖν^c ὁ^{dams}
 Ἰησοῦς^{nams} ἀπὸ^p ὁ^{dqms} Καϊάφας^{ngms} εἰς^p ὁ^{dans} πραιτώριον^{nans} εἰμι^{vi3ix3s} δέ^c πρωΐα^{nmfs} καὶ^c
 αὐτός^{rpmpn} οὗ^{xo} εἰσέρχεται^{viala3p} εἰς^p ὁ^{dans} πραιτώριον^{nans} ἵνα^c μὴ^{xo} μιαινῶ^{vsap3p} ἀλλά^c
 ἵνα^c ἐσθῶ^{vsaa3p} ὁ^{dans} πᾶσχα^{ta}. **v.29** ἐξέρχομαι^{viala3s} οὖν^c ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} πρὸς^p
 αὐτός^{rpamp} καὶ^c λέγω^{viala3s} τίς^{rqafs} κατηγορία^{nafs} φέρω^{vi3pa2p} κατὰ^p ὁ^{dqms} ἄνθρωπος^{ngms}
 οὗτος^{rdqms}. **v.30** ἀποκρίνομαι^{viad3p} καὶ^c λέγω^{viala3p} αὐτός^{rdpms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰμι^{vi3ix3s} οὗτος^{rdnms}
 κακοποιός^{anmsp} οὗ^{xo} ἄν^{xo} σὺ^{rp-d-s} παραδίδωμι^{viala1p} αὐτός^{rpams}.

αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα, ἵνα ὁ 32
 λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποιῶ θανάτῳ ἡ-
 μελλεν ἀποθνήσκειν. Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν 33
 ὁ Πιλάτος καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ
 βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἀφ' ἑαυ- 34
 τοῦ σὺ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι σοι εἶπόν περὶ ἐμοῦ. ἀπεκρίθη 35
 ὁ Πιλάτος Μῆτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἄρ-
 χιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί, τί ἐποίησας. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς 36
 Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, εἰ ἐκ τοῦ
 κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ
 ἡγωνίζοντο ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις, νῦν δὲ ἡ βασιλεία
 ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος Οὐκοῦν 37
 βασιλεὺς εἶ σὺ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι
 ἐγὼ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν
 κόσμον ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ, πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας
 ἀκούει μου τῆς φωνῆς. λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος Τί ἐστὶν ἀλήθεια 38
 Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ λέγει
 αὐτοῖς Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὕρισκω ἐν αὐτῷ. ἔστιν δὲ συν- 39
 ἡθεια ὑμῖν ἵνα ἔνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα, βούλεσθε οὖν

v.31 λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} λαμβάνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} σύ^{trn-p}
 καί^c κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{namms} σύ^{trg-p} κρίνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rpdmms}
 ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἐγὼ^{rpdp} οὐ^{xo} ἔξεστι^{v1pq3s} ἀποκτεῖναι^{vnaa} οὐδείς^{-aamsn}. **v.32** ἵνα^c
 ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} πληρῶ^{vsap3s} ὅς^{rrams} λέγω^{v1aa3s} σημαίνω^{vppanms}
 ποῖος^{rqdms} θάνατος^{ndms} μέλλω^{v1aa3s} ἀποθνήσκει^{vnpa}. **v.33** εἰσέρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c εἰς^p
 ὁ^{dans} πραιτώριον^{nans} πάλιν^{bo} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} καί^c φωνέω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{namms}
 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmms} σύ^{trn-s} εἰμι^{v1px2s} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}.
v.34 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpdmms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{fxgms} σύ^{trn-s} οὗτος^{rdans}
 λέγω^{v1pa2s} ἢ^{xo} ἄλλος^{anmpn} σύ^{trp-d-s} λέγω^{v1aa3p} περὶ^p ἐγὼ^{trg-s}. **v.35** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnms}
 Πιλάτος^{nnms} μὴ^{ti} ἐγὼ^{trn-s} Ἰουδαῖος^{anmsn} εἰμι^{v1px1s} ὁ^{dnms} ἔθνος^{nnms} ὁ^{dnms} σός^{rsnms} καί^c ὁ^{dnmp}
 ἄρχιερεὺς^{nnmp} παραδίδωμι^{v1aa3p} σύ^{trpa-s} ἐγὼ^{trp-d-s} τίς^{rqans} ποιέω^{v1aa2s}. **v.36** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}
 οὗτος^{rdgms} εἰ^{qo} ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} εἰμι^{v1ix3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs}
 ὁ^{dnmp} ὑπηρέτης^{nnmp} ἂν^{xo} ὁ^{dnmp} ἐμός^{trp-d-s} ἡγωνίζομαι^{v1in3p} ἵνα^c μὴ^{xo} παραδίδωμι^{vsap1s}
 ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} νῦν^{bo} δε^c ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ἐντεῦθεν^{bo}.
v.37 λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{rpdmms} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} οὐ^{xo} ἐκ^p βασιλεὺς^{nnms} εἰμι^{v1px2s} σύ^{trn-s}
 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} σύ^{trn-s} λέγω^{v1pa2s} ὅτι^c βασιλεὺς^{nnms} εἰμι^{v1px1s} ἐγὼ^{trn-s}
 ἐγὼ^{trn-s} εἰς^p οὗτος^{rdans} γεννάω^{v1xp1s} καί^c εἰς^p οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{v1xa1s} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{namms}
 ἵνα^c μαρτυρέω^{vsaa1s} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} εἰμι^{v1ppxnmms} ἐκ^p ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs}
 ἀκούω^{v1pa3s} ἐγὼ^{trg-s} ὁ^{dgfs} φωνῆς^{ngfs}. **v.38** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdmms} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} τίς^{rqnms}
 εἰμι^{v1px3s} ἀλήθεια^{nnfs} καί^c οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaanms} πάλιν^{bo} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{damp}
 Ἰουδαῖος^{aampn} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ἐγὼ^{trn-s} οὐδείς^{aafsn} αἰτία^{nafs} εὕρισκω^{v1pals} ἐν^p
 αὐτός^{rpdmms}.

40 ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων. ἐκραύγασαν οὖν
 πάλιν πάντες, λέγοντες Μὴ τοῦτον ἀλλὰ τὸν Βαραβῶδαν ἦν δὲ ὁ
 Βαραβῶδης ληστής.

19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστιγώσεν.
 2 καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἁκανθῶν ἐπέθηκαν
 αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν.
 3 καὶ ἔλεγον Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐδίδουν αὐ-
 4 τῷ ῥαπίσματα. ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος Καὶ λέγει
 αὐτοῖς Ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδε-
 5 μίαν αἰτίαν εὐρίσκω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω φορῶν τὸν
 ἁκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον καὶ λέγει αὐ-
 6 τοῖς Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ
 οἱ ὑπηρέται ἐκραύγασαν λέγοντες Σταύρωσον σταύρωσον λέγει
 αὐτοῖς ὁ Πιλάτος Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ
 7 οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι
 Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀπο-
 8 θανεῖν ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν θεοῦ ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ
 9 Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον μᾶλλον ἐφοβήθη. καὶ εἰσῆλθεν εἰς
 τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ Πόθεν εἶ σύ ὁ δὲ Ἰη-
 10 σοῦς ἀποκρισὶν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος
 Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε καὶ

v.39 εἰμί^{vix3s} δέ^c συνήθεια^{nnfs} σύ^{tpd-p} ἴνα^c εἷς^{nam} σύ^{tpd-p} ἀπολύ^{vsaa1s} ἐν^p ὁ^{ddms}
 πάσχ^{ta} θούλομαι^{vipn2p} οὖν^c σύ^{tpd-p} ἀπολύ^{vsaa1s} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nam} ὁ^{dgm} Ἰουδαίος^{agmpn}.

v.40 κραυγάζω^{v1aa3p} οὖν^c πάλιν^{bo} πᾶς^{anmpn} λέγων^{vppanmp} μὴ^{xo} οὗτος^{rdams} ἀλλὰ^c ὁ^{dams}
 Βαραβῶδ^s εἰμί^{vix3s} δέ^c ὁ^{dams} Βαραβῶδ^s ληστής^{nnms}. **19. v.1** τότε^{bo} οὖν^c
 λαμβάνω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nnms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} καί^c μαστιγώ^{v1aa3s}.

v.2 καί^c ὁ^{dmp} στρατιώτης^{nnmp} πλέκω^{vpaanmp} στέφανος^{nam} ἐκ^p ἁκανθα^{ngfp} ἐπιτίθημι^{v1aa3p} αὐτός^{rgms}
 ὁ^{ddfs} κεφαλῇ^{ndfs} καί^c ἱμάτιον^{nans} πορφυροῦς^{aansn} περιβάλλω^{v1aa3p} αὐτός^{rgms}.

v.3 καί^c λέγων^{v1aa3p} χαίρω^{vdpa2s} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgm} Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c διδωμι^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms}
 ῥάπισμα^{nam}.

v.4 ἐξέρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c πάλιν^{bo} ἔξω^{bo} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nnms} καί^c λέγων^{v1aa3s}
 αὐτός^{rgdmp} ἴδεⁱ ἄγω^{v1aa1s} σύ^{tpd-p} αὐτός^{rgams} ἔξω^{bo} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa2p} ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rgdms}
 οὐδεὶς^{aafsn} αἰτία^{nafs} εὐρίσκω^{v1aa1s}.

v.5 ἐξέρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ἔξω^{bo}
 φορέω^{vppanms} ὁ^{dams} ἁκάνθινος^{aansn} στέφανος^{nam} καί^c ὁ^{dams} πορφυροῦς^{aansn} ἱμάτιον^{nans}

καί^c λέγων^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} ἴδεⁱ ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nnms}. **v.6** ὅτε^{bo} οὖν^c ὁ^{dams} ῥάω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rgams} ὁ^{dmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dmp} ὑπηρέτης^{nnmp} κραυγάζω^{v1aa3p} λέγων^{vppanmp}

σταυρώ^{vdaa2s} σταυρώ^{vdaa2s} λέγων^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nnms} λαμβάνω^{vdaa2p}
 αὐτός^{rgams} σύ^{trp-p} καί^c σταυρώ^{vdaa2p} ἐγὼ^{trp-s} γάρ^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{v1aa1s} ἐν^p αὐτός^{rgdms}
 αἰτία^{nafs}.

v.7 ἀποκρίνομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms} ὁ^{dmp} Ἰουδαίος^{agmpn} ἐγὼ^{trp-p} νόμος^{nam}
 ἔχω^{v1aa1p} καί^c κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nam} ἐγὼ^{trp-g} ὀφείλω^{v1aa3s} ἀποθνήσκω^{vnaa} ὅτι^c ἐαυτοῦ^{rxams}
 υἱός^{nam} θεός^{ngms} ποιέω^{v1aa3s}.

v.8 ὅτε^{bo} οὖν^c ἀκούω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nnms} οὗτος^{rdams}
 ὁ^{dams} λόγος^{nam} μᾶλλον^{bo} φοβέομαι^{v1aa3s}.

v.9 καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dams}
 πραιτώριον^{nans} πάλιν^{bo} καί^c λέγων^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ndms} πόθεν^{bo} εἰμί^{vix2s} σύ^{trp-s} ὁ^{dams}
 δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρισὶς^{nafs} οὐ^{xo} διδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rgdms}.

ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένος ἄνωθεν, διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. ἐκ τούτου ἐζητεί ὁ Πιλάτος ἀπολύσαι αὐτόν, οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον λέγοντες Ἐάν τοῦτον ἀπολύσῃς οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος, πᾶς ὁ βασιλέα αὐτόν. ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λογόν, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον Ἑβραϊστί δὲ Γαββαθα. ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα ὥρα δὲ ὥσει ἔκτη καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. οἱ δὲ ἐκραύγασαν Ἄρον ἄρον σταυρώσον αὐτόν λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω ἀπεκρίθησαν οἱ ἄρχιερεῖς Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν αὐτόν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον, καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξηλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου Τόπον ὃς λέγεται Ἑβραϊστί Γολγοθα. ὅπου αὐτόν ἐσταύρωσαν καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἦν δὲ γεγραμμένον, Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη

v.10 λέγω^{v1pa3s} οὐν^c αὐτός^{rpdm3s} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} ἐγώ^{tpd-s} οὐ^{xo} λαλέω^{v1pa2s} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2s} ὅτι^c ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{v1pals} σταυρώω^{vnaa} σύ^{tpa-s} καὶ^c ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{v1pals} ἀπολύω^{vnaa} σύ^{tpa-s}.
v.11 ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} ἔχω^{v1a2s} ἐξουσία^{nafs} οὐδείς^{aafsn} κατὰ^p ἐγώ^{tpg-s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰμί^{v1ix3s} σύ^{tpd-s} διδωμί^{vpxpns} ἄνωθεν^{bo} διὰ^p οὗτος^{rdans} ὁ^{dnms} παραδιδωμί^{vppanms} ἐγώ^{tpa-s} σύ^{tpd-s} μέγας^{aafsc} ἁμαρτία^{nafs} ἔχω^{v1pa3s}. **v.12** ἐκ^p οὗτος^{rdgns} ζητέω^{v1a3s} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} ἀπολύω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} δέ^c Ἰουδαῖος^{anmpn} κράζω^{v1a3p} λέγω^{vppanmp} ἐάν^{qo} οὗτος^{rdams} ἀπολύω^{vsaa2s} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px2s} φίλος^{anmsn} ὁ^{dgms} Καίσαρ^{ngms} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nams} αὐτός^{rpams} ποιέω^{vppanms} ἀντιλέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddms} Καίσαρ^{ndms}. **v.13** ὁ^{dnms} οὖν^c Πιλάτος^{nnms} ἀκούω^{vpaanms} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἄγω^{v1aa3s} ἔξω^{bo} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καὶ^c καθίζω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns} εἰς^p τόπος^{nams} λέγω^{vpppms} λιθόστρωτος^{aansn} Ἑβραϊστί^{bo} δέ^c Γαββαθά^{tp}. **v.14** εἰμί^{v1ix3s} δέ^c παρασκευή^{nnfs} ὁ^{dgms} πάσχα^{ta} ὥρα^{nnfs} δέ^c ὥσει^{bo} ἔκτος^{rdans} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ἴδεⁱ ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} σύ^{tpg-p}. **v.15** ὁ^{dnmp} δέ^c κραυγάζω^{v1aa3p} αἶρω^{vdaa2s} αἶρω^{vdaa2s} σταυρώω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nams} σύ^{tpg-p} σταυρώω^{v1a3s} ἀποκρίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnmp} ἄρχιερεὺς^{nnmp} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa1p} βασιλεὺς^{nams} εἰ^{qo} μὴ^{xo} Καίσαρ^{nams}. **v.16** τότε^{bo} οὖν^c παραδιδωμί^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} αὐτός^{rpdm} ἵνα^c σταυρώω^{vsap3s} παραλαμβάνω^{v1aa3p} δέ^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καὶ^c ἀπάγω^{v1aa3p}. **v.17** καί^c βαστάζω^{vppanms} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rpams} ἐξέρχεται^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dams} λέγω^{vpppms} κρανίον^{ngns} τόπος^{nams} ὃς^{trnms} λέγω^{v1pp3s} Ἑβραϊστί^{bo} Γολγοθά^{nafs}. **v.18** ὅπου^{bo} αὐτός^{rpams} σταυρώω^{v1aa3p} καί^c μετὰ^p αὐτός^{rpams} ἄλλος^{aampn} δύο^{tn} ἐντεῦθεν^{bo} καί^c ἐντεῦθεν^{bo} μέσος^{aansn} δέ^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.19** γράφω^{v1aa3s} δέ^c καί^c τίτλος^{nams} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} καί^c τίθημι^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms} εἰμί^{v1ix3s} δέ^c γράφω^{vpxpns} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Ναζωραῖος^{nnms} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}.

- ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί Ἑλληνιστί Ῥωμαϊστί.
 21 ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἄρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων Μὴ γράφῃ, Ὁ
 βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν Βασιλεὺς εἰμι τῶν
 22, 23 Ἰουδαίων. ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος Ὁ γέγραφα γέγραφα. Οἱ οὖν
 στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
 καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος καὶ τὸν
 χιτῶνα ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου.
 24 εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους Μὴ σχίσωμεν αὐτόν ἀλλὰ λάχωμεν
 περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα, Δι-
 εμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου
 25 ἔβαλον κλῆρον Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. εἰσή-
 κεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ
 ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ
 26 Μαγδαληνὴ. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν
 παρεστῶτα ὃν ἠγάπα λέγει τῇ μητρί αὐτοῦ, Γύναι ἰδοῦ ὁ υἱός
 27 σου. εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ Ἰδοῦ ἡ μήτηρ σου καὶ ἀπ' ἐκείνης
 28 τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο
 εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεστοι ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ
 29 λέγει Διψῶ. σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν, οἱ δὲ, πλήσαντες
 σπόγγον ὄξους καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ

v.20 οὗτος^{rdams} οὖν^c δ^{dams} τίτλος^{names} πολὺς^{anmpn} ἀναγινώσκω^{v1aa3p} δ^{dgmp} Ἰουδαίους^{agmpn} ὅτι^c
 ἐγγύς^{bo} εἰμί^{v1ix3s} δ^{dgfs} πόλις^{ngfs} δ^{dnms} τόπος^{nnms} ὅπου^{bo} σταυρόω^{v1ap3s} δ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 καί^c εἰμί^{v1ix3s} γράφω^{vpxnms} Ἑβραϊστί^{bo} Ἑλληνιστί^{bo} Ῥωμαϊστί^{bo}. **v.21** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c
 δ^{ddms} Πιλάτος^{ndms} δ^{dnmp} ἄρχιερεὺς^{nnmp} δ^{dgmp} Ἰουδαίους^{agmpn} μὴ^{xo} γράφω^{vdp2s} δ^{dnms}
 βασιλεὺς^{nnms} δ^{dgmp} Ἰουδαίους^{agmpn} ἀλλά^c ὅτι^c ἐκεῖνος^{rdnms} λέγω^{v1aa3s} βασιλεὺς^{nnms} εἰμί^{v1px1s}
 δ^{dgmp} Ἰουδαίους^{agmpn}. **v.22** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} δ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} ὅς^{trans} γράφω^{v1xals}
 γράφω^{v1xals}. **v.23** δ^{dnmp} οὖν^c στρατιώτης^{nnmp} ὅτε^{bo} σταυρόω^{v1aa3p} δ^{dams} Ἰησοῦς^{names}
 λαμβάνω^{v1aa3p} δ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rgms} καί^c ποιεῶ^{v1aa3p} τέσσαρες^{nanp} μέρους^{nanp}
 ἕκαστος^{admsn} στρατιώτης^{ndms} μέρος^{nnms} καί^c δ^{dams} χιτῶνας^{nnms} εἰμί^{v1ix3s} δ^c δ^{dnms} χιτῶν^{nnms}
 ἄρραφος^{nnmp} ἐκ^p δ^{dgmp} ἄνωθεν^{bo} ὑφαντός^{anmsn} διὰ^p ὅλος^{ngms}. **v.24** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c πρὸς^p
 ἀλλήλων^{v1eam} μὴ^{xo} σχίζω^{vsaa1p} αὐτός^{rgpms} ἀλλά^c λαγχάνω^{vsaa1p} περὶ^p αὐτός^{rgpms} τίς^{rgms}
 εἰμί^{v1ix3s} ἵνα^c δ^{dnfs} γραφὴ^{nnfs} πληρῶω^{vsap3s} δ^{dnfs} λέγω^{vppanfs} διαμερίζω^{v1am3p} δ^{danp} ἱμάτιον^{nanp}
 ἐγώ^{rgp-s} ἑαυτοῦ^{rdmp} καί^c ἐπὶ^p δ^{dams} ἱματισμός^{names} ἐγώ^{rgp-s} βάλλω^{v1aa3p} κληρὸς^{names} δ^{dnmp}
 μὲν^{xo} οὖν^c στρατιώτης^{nnmp} οὗτος^{rdanp} ποιεῶ^{v1aa3p}. **v.25** ἵστημι^{v1ya3p} δ^c παρὰ^p δ^{ddms}
 σταυρός^{ndms} δ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} δ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rgms} καί^c δ^{dnfs} ἀδελφὴ^{nnfs} δ^{dgfs}
 μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rgpms} Μαρία^{nnfs} δ^{dnfs} Κλωπᾶς^{ngms} καί^c Μαρία^{nnfs} δ^{dnfs} Μαγδαληνὴ^{nnfs}.
v.26 Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^c ὁράω^{vpaams} δ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^c δ^{dams} μαθητὴς^{names} παρίστημι^{vpxaams}
 ὅς^{grams} ἀγαπάω^{v1aa3s} λέγω^{v1pa3s} δ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rgpms} γυνὴ^{nvfs} ἰδοῦ^{vdaa2s} δ^{dnms} υἱός^{nnms}
 σύ^{rgp-s}. **v.27** εἶτα^{bo} λέγω^{v1pa3s} δ^{ddms} μαθητὴς^{ndms} ἰδοῦ^{vdaa2s} δ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} σύ^{rgp-s}
 καί^c ἀπὸ^p ἐκεῖνος^{rdgfs} δ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} λαμβάνω^{v1aa3s} αὐτός^{rgpfs} δ^{dnms} μαθητὴς^{nnms} εἰς^p δ^{danp}
 ἵδιος^{aanpn}. **v.28** μετὰ^p οὗτος^{rdams} οἶδα^{vpxanms} δ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c πᾶς^{anpn} ἤδη^{bo}
 τελέω^{v1xp3s} ἵνα^c τελειώω^{vsap3s} δ^{dnfs} γραφὴ^{nnfs} λέγω^{v1pa3s} διψάω^{v1pals}.

στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄζος ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Τετέλεσται 30
καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰου- 31
δαῖοι ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ
ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαβ-
βάτου ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη
καὶ ἀρθῶσιν. ἤλθον οὖν οἱ στρατιῶται καὶ τοῦ μὲν πρώτου κα- 32
τέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ, ἐπὶ 33
δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα οὐ κα-
τέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. ἀλλ εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ 34
τὴν πλευρὰν ἔνυξεν καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. καὶ ὁ 35
ἑωρακὼς μεμαρτύρηκεν καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία
καὶ κεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε. ἐγένετο 36
γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὅσοι οὐ συντριβήσεται
αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει Ὅψονται εἰς ὃν ἐξεκέν- 37
τησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ 38
Ἀριμαθαίας ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φό-
βον τῶν Ἰουδαίων ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐπέτρεψεν ὁ
Πιλάτος ἤλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ἤλθεν δὲ καὶ 39
Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον φέρων
μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὥσει λίτρας ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ 40

v.29 σκεῦος^{nnns} οὖν^c κείμαι^{viin3s} ὄζος^{ngns} μεστός^{annsn} ὀδνmp δέ^c πίμπλημι^{vpaanmp}
σπόγγος^{nams} ὄζος^{ngns} καί^c ὕσσωπος^{ndms} περιτίθημι^{vpaanmp} προσφέρει^{viaa3p} αὐτός^{rpgms}
ὁ^{ddns} στόμα^{ndns}. **v.30** ὅτε^{bo} οὖν^c λαμβάνω^{viaa3s} ὁ^{dans} ὄζος^{nans} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{nnms}
λέγω^{viaa3s} τελέω^{vixp3s} καί^c κλίνω^{vpaanms} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafs} παραδίδωμι^{viaa3s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans}.
v.31 ὀδνmp οὖν^c Ἰουδαῖος^{annmp} ἵνα^c μὴ^{xo} μένω^{vsaa3s} ἐπι^p ὀδgms σταυρός^{ngms} ὀδnmp
σῶμα^{nnmp} ἐν^p ὁ^{ddns} σάββατον^{ndns} ἐπεί^c παρασκευή^{nnfs} εἰμι^{viix3s} εἰμι^{viix3s} γάρ^c μέγας^{anfsn}
ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} ἐκεῖνος^{rdgms} ὀδgms σάββατον^{ngns} ἐρωτάω^{viaa3p} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nams} ἵνα^c
κατάγνυμι^{vsap3p} αὐτός^{rpgmp} ὀδnmp σκέλος^{nnmp} καί^c αἶρω^{vsap3p}. **v.32** ἔρχομαι^{viaa3p} οὖν^c
ὀδnmp στρατιώτης^{nnmp} καί^c ὀδgms μέν^{xo} πρῶτος^{agmsn} κατάγνυμι^{viaa3p} ὁ^{damp} σκέλος^{nanp} καί^c
ὀδgms ἄλλος^{agmsn} ὀδgms συσταυρόω^{vrapgms} αὐτός^{rdms}. **v.33** ἐπι^p δέ^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}
ἐρχομαι^{vpaanmp} ὡς^{bo} ὁ^{ράω} viaa3p αὐτός^{rpgms} ἤδη^{bo} θνήσκω^{vpxaams} οὐ^{xo} κατάγνυμι^{viaa3p}
αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} σκέλος^{nanp}. **v.34** ἀλλά^c εἰς^{nnms} ὀδgmp στρατιώτης^{ngmp} λόγχῃ^{ndfs}
αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} πλευρά^{nafs} νύσσω^{viaa3s} καί^c εὐθύς^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa3s} αἷμα^{nnns} καί^c ὕδωρ^{nnns}.
v.35 καί^c ὁ^{ddms} ὁ^{ράω} vpxanms μαρτυρέω^{vixa3s} καί^c ἀληθινός^{anfsn} αὐτός^{rpgms} εἰμι^{viix3s} ὁ^{dnfs}
μαρτυρία^{nnfs} καὶ κεῖνος^{rdms} οἶδα^{vixa3s} ὅτι^c ἀληθής^{aanpn} λέγω^{vipa3s} ἵνα^c σύ^{rpn-p} πιστεύω^{vsaa2p}.
v.36 γίνομαι^{viad3s} γάρ^c οὗτος^{rdnmp} ἵνα^c ὁ^{dnfs} γραφὴ^{nnfs} πληρῶ^{vsap3s} ὅστεον^{nnns} οὐ^{xo}
συντριβῶ^{vifp3s} αὐτός^{rpgms}. **v.37** καί^c πάλιν^{bo} ἕτερος^{anfsn} γραφὴ^{nnfs} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ράω} vifd3p
εἰς^p ὅς^r ἔκκεντέω^{viaa3p}. **v.38** μετὰ^p δέ^c οὗτος^{rdamp} ἐρωτάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nams}
ὁ^{ddms} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{ddms} ἀπὸ^p Ἀριμαθαία^{ngfs} εἰμι^{vppxms} μαθητὴς^{nnms} ὀδgms Ἰησοῦς^{ngms}
κρύπτω^{vpxnms} δέ^c δια^p ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὀδgmp Ἰουδαῖος^{agmpn} ἵνα^c αἶρω^{vsaa3s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans}
ὀδgms Ἰησοῦς^{ngms} καί^c ἐπιτρέπω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Πιλάτος^{nnms} ἐρχομαι^{viaa3s} οὖν^c καί^c αἶρω^{viaa3s}
ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὀδgms Ἰησοῦς^{ngms}. **v.39** ἐρχομαι^{viaa3s} δέ^c καί^c Νικόδημος^{nnms} ὁ^{ddms}
ἐρχομαι^{vpaanmp} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} νύς^{ngfs} ὁ^{dans} πρῶτος^{aansn} φέρω^{vpanms} μίγμα^{nans}
σμύρνα^{ngfs} καί^c ἀλόη^{ngfs} ὥσει^{bo} λίτρα^{naip} ἑκατόν^{tn}.

σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδιξαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἁρωμάτων
 41 καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ τό-
 πῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινὸν
 42 ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη. ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν
 Ἰουδαίων ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶ-
 σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμέ-
 2 νον ἐκ τοῦ μνημείου. τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα
 Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς καὶ
 λέγει αὐτοῖς Ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ οὐκ οἶδα-
 3 μεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος
 4 μαθητὴς καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁ-
 μοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ
 5 ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. καὶ παρακύψας βλέπει κεί-
 6 μενα τὰ ὀθόνια οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος
 ἀκολουθῶν αὐτῷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ
 7 ὀθόνια κείμενα. καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
 οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς
 8 ἓνα τόπον. τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν
 9 πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν, οὐδέπω γὰρ

v.40 λαμβάνω^{v1aa3p} οὖν^c ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c δέω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpans}
 ὀθόνιον^{ndnp} μετὰ^p ὁ^{dgnp} ἄρωμα^{ngnp} καθὼς^{bo} ἔθος^{nnns} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn}
 ἐνταφιάζω^{vnpa}. **v.41** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddms} τόπος^{ndms} ὅπου^{bo} σταυρώω^{v1ap3s} κῆπος^{nnms} καί^c
 ἐν^p ὁ^{ddms} κῆπος^{ndms} μνημεῖον^{nnns} καινός^{anmsn} ἐν^p ὅς^{trdns} οὐδέπω^{bo} οὐδεὶς^{anfsn} τίθημι^{v1ap3s}.
v.42 ἐκεῖ^{bo} οὖν^c διὰ^p ὁ^{dafs} παρασκευή^{nafs} ὁ^{dgnp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὅτι^c ἐγγὺς^{bo} εἰμι^{v1ix3s}
 ὁ^{dnms} μνημεῖον^{nnns} τίθημι^{v1aa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **20. v.1** ὁ^{ddfs} δέ^c εἰς^{ndfs} ὁ^{dgnp}
 σάββατον^{ngnp} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαγδαληνὴ^{nnfs} ἔρχομαι^{v1pn3s} πρῶ^{bo} σκοτία^{ngfs} ἔτι^{bo} εἰμι^{v1ppxgfs}
 εἰς^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c βλέπω^{v1pa3s} ὁ^{dams} λίθος^{nams} αἶρω^{v1pxpams} ἐκ^p ὁ^{dams} μνημεῖον^{ngns}.
v.2 τρέχω^{v1pa3s} οὖν^c καί^c ἔρχομαι^{v1pn3s} πρὸς^p Σίμων^{nams} Πέτρος^{nams} καί^c πρὸς^p ὁ^{dams}
 ἄλλος^{aamsn} μαθητὴς^{nams} ὅς^{trams} φιλέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpdpn}
 αἶρω^{v1aa3p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐκ^p ὁ^{dams} μνημεῖον^{ngns} καί^c οὐ^{bo} οἶδα^{v1xa1p} ποῦ^{bo} τίθημι^{v1aa3p}
 αὐτὸς^{trams}. **v.3** ἐξέρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^{dams} Πέτρος^{nnms} καί^c ὁ^{dams} ἄλλος^{aamsn} μαθητὴς^{nnms}
 καί^c ἔρχομαι^{v1in3p} εἰς^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans}. **v.4** τρέχω^{v1ia3p} δέ^c ὁ^{dnpn} δὺο^{tn} ὁμοῦ^{bo} καί^c
 ὁ^{dnms} ἄλλος^{aamsn} μαθητὴς^{nnms} προτρέχω^{v1aa3s} ταχύς^{bo} ὁ^{dams} Πέτρος^{ngms} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s}
 πρῶτος^{aamsn} εἰς^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans}. **v.5** καί^c παρακύπτω^{v1paams} βλέπω^{v1pa3s} κείμενα^{v1pnnp}
 ὁ^{dnpn} ὀθόνιον^{nanp} οὐ^{bo} μέντοι^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s}. **v.6** ἔρχομαι^{v1pn3s} οὖν^c Σίμων^{nnms}
 Πέτρος^{nnms} ἀκολουθεῖ^{v1pams} αὐτὸς^{rpams} καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c
 θεωρῶ^{v1pa3s} ὁ^{dnpn} ὀθόνιον^{nanp} κείμενα^{v1pnnp}. **v.7** καί^c ὁ^{dans} σουδάριον^{nans} ὅς^{trams} εἰμι^{v1ix3s}
 ἐπὶ^p ὁ^{dafs} κεφαλῇ^{ngfs} αὐτὸς^{rpams} οὐ^{bo} μετὰ^p ὁ^{dgnp} ὀθόνιον^{ngnp} κείμενα^{v1pnams} ἀλλά^c χωρὶς^{bo}
 ἐντυλίσσω^{v1pxpams} εἰς^p εἰς^{nams} τόπος^{nams}. **v.8** τότε^{bo} οὖν^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s} καί^c ὁ^{dnms}
 ἄλλος^{aamsn} μαθητὴς^{nnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{v1paams} πρῶτος^{aamsn} εἰς^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c
 ὁρᾷ^{v1aa3s} καί^c πιστεύω^{v1aa3s}.

ἤδισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλ- 10
 θον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί. Μαρία δὲ εἰστήκει 11
 πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα ἔξω ὥς οὖν ἔκλαιεν παρέκυψεν εἰς
 τὸ μνημεῖον. καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομέ- 12
 νους ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν ὅπου ἔκειτο
 τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι Γύναι τί κλαί- 13
 εις λέγει αὐτοῖς ὅτι Ἦραν τὸν κύριόν μου καὶ οὐκ οἶδα ποῦ
 ἔθηκαν αὐτόν. καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ 14
 θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστιν. λέ- 15
 γει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Γύναι τί κλαίεις τίνα ζητεῖς ἐκείνη δοκοῦσα
 ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν λέγει αὐτῷ Κύριε εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν
 εἰπέ μοι ποῦ αὐτόν ἔθηκες κἀγὼ αὐτόν ἄρῶ. λέγει αὐτῇ ὁ 16
 Ἰησοῦς Μαρία. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ῥαββουνι ὁ λέ-
 γεται Διδάσκαλε. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Μή μου ἄπτου οὕτω 17
 γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα, μου πορεύου δὲ πρὸς τοὺς
 ἀδελφούς μου καὶ εἰπέ αὐτοῖς Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου
 καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεὸν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται Μα- 18
 ρία ἡ Μαγδαληνὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακεν
 τὸν κύριον καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ 19
 ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου
 ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων ἦλθεν

v.9 οὐδέπω^{bo} γάρ^c οἶδα^{v1a3p} ὅδας^{nf} γραφῇ^{nf} ὅτι^c δεῖ^{v1p3s} αὐτός^{gms} ἐκ^p νεκρός^{agmnp}
 ἀνίστημι^{vnaa}. **v.10** ἀπέρχομαι^{v1aa3p} οὖν^c πάλιν^{bo} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{xamp} ὁδνmp μαθητῆς^{nmnp}.
v.11 Μαρία^{nnfs} δέ^c ἴστημι^{v1a3s} πρὸς^p ὁδανς μνημεῖον^{nans} κλαίω^{vppanfs} ἔξω^{bo} ὥς^{bo} οὖν^c
 κλαίω^{v1a3s} παρακύπτω^{v1aa3s} εἰς^p ὁδανς μνημεῖον^{nans}. **v.12** καί^c θεωρῶ^{v1p3s} δύο^{tn}
 ἄγγελος^{namp} ἐν^p λευκός^{adnnp} καθεζομαι^{vppnamp} εἷς^{nams} πρὸς^p ὁδδfs κεφαλῇ^{ndfs} καί^c εἷς^{nams}
 πρὸς^p ὁδdmp πούς^{ndmp} ὅπου^{bo} κεῖται^{viin3s} ὁδnns σῶμα^{nns} ὁδgms Ἰησοῦς^{ngms}. **v.13** καί^c
 λέγω^{v1p3p} αὐτός^{rpdfs} ἐκεῖνος^{rdnmp} γυνή^{nvfs} τίς^{rqans} κλαίω^{v1p3s} λέγω^{v1p3s} αὐτός^{rpdm} ὅτι^c
 αἶρω^{v1aa3p} ὁδams κύριος^{nams} ἐγὼ^{rg-s} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1a3s} ποῦ^{xo} τίθημι^{v1aa3p} αὐτός^{rgms}.
v.14 καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanfs} στρέφω^{v1ap3s} εἰς^p ὁδanp ὀπίσω^{bo} καί^c θεωρῶ^{v1p3s}
 ὁδams Ἰησοῦς^{nams} ἴστημι^{vpxaams} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1a3s} ὅτι^c ὁδnms Ἰησοῦς^{nams} εἰμι^{v1px3s}.
v.15 λέγω^{v1p3s} αὐτός^{rpdfs} ὁδnms Ἰησοῦς^{nams} γυνή^{nvfs} τίς^{rqans} κλαίω^{v1p3s} τίς^{rqams} ζητέω^{v1p3s}
 ἐκεῖνος^{rdnfs} δοκέω^{vppanfs} ὅτι^c ὁδnms κηπουρός^{nams} εἰμι^{v1px3s} λέγω^{v1p3s} αὐτός^{rpdm} κύριος^{nvms}
 εἶ^{qo} συ^{rgn-s} βαστάζω^{v1aa2s} αὐτός^{rgms} λέγω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rgp-s} ποῦ^{xo} αὐτός^{rgms} τίθημι^{v1aa2s}
 κἀγὼ^{rgn-s} αὐτός^{rgms} αἶρω^{v1a3s}. **v.16** λέγω^{v1p3s} αὐτός^{rpdfs} ὁδnms Ἰησοῦς^{nams} Μαρία^{nvfs}
 στρέφω^{vrapnfs} ἐκεῖνος^{rdnfs} λέγω^{v1p3s} αὐτός^{rpdm} ραββουνι^{ta} ὅς^{trnns} λέγω^{v1pp3s} διδάσκαλος^{nvms}.
v.17 λέγω^{v1p3s} αὐτός^{rpdfs} ὁδnms Ἰησοῦς^{nams} μή^{xo} ἐγὼ^{rg-s} ἄπτω^{vdpm2s} οὕτω^{bo} γάρ^c
 ἀναβαίνω^{v1a3s} πρὸς^p ὁδams πατῆρ^{nams} ἐγὼ^{rg-s} πορεύομαι^{vdpm2s} δέ^c πρὸς^p ὁδamp ἀδελφός^{namp}
 ἐγὼ^{rg-s} καί^c λέγω^{vdaa2s} αὐτός^{rpdm} ἀναβαίνω^{v1a3s} πρὸς^p ὁδams πατῆρ^{nams} ἐγὼ^{rg-s} καί^c
 πατῆρ^{nams} οὐ^{rgp-p} καί^c θεός^{nams} ἐγὼ^{rg-s} καί^c θεός^{nams} οὐ^{rgp-p}. **v.18** ἔρχομαι^{v1pn3s}
 Μαρία^{nnfs} ὁδnfs Μαγδαληνῇ^{nf} ἀπαγγέλλω^{vppanfs} ὁδdmp μαθητῆς^{ndmp} ὅτι^c ὁράω^{v1a3s} ὁδams
 κύριος^{nams} καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdfs}.

ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς Εἰρήνη ὑμῖν.
 20 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐ-
 21 τοῦ. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον. εἶπεν οὖν
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν Εἰρήνη ὑμῖν, καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ
 22 πατήρ καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέ-
 23 γει αὐτοῖς Λάβετε πνεῦμα ἅγιον, ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας
 24 ἀφιένται αὐτοῖς ἂν τινων κρατῆτε κεκράτηνται. Θωμᾶς δὲ εἰς
 ἐκ τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος Δίδυμος οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλ-
 25 θεν ὁ Ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ Ἐωράκαμεν
 τὸν κύριον ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ
 τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον
 τῶν ἥλων καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ οὐ μὴ
 26 πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κε-
 27 κλεισμένων καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν Εἰρήνη ὑμῖν. εἶτα
 λέγει τῷ Θωμᾷ Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς
 μου καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου καὶ
 28 μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. καὶ ἀπεκρίθη Ὁ Θωμᾶς καὶ
 29 εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
 Ὅτι ἐώρακάς με Θωμᾷ πεπίστευκας μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες

v.19 εἰμι^{vppxgfs} οὖν^c ὄψιος^{agfsn} ὁδδ^{fs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁδδ^{fs} εἰς^{ndfs} ὁδgnp σάββατον^{ngnp}
 καί^c ὁδgfr θύρα^{ngfr} κλείω^{vpxpgmp} ὅπου^{bo} εἰμι^{vix3p} ὁδnm^p μαθητῆς^{nnmp} συνάγω^{vpxnmp} διά^p
 ὁdams φόθος^{nams} ὁδgmp Ἰουδαίος^{agmpn} ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἴστημι^{v1aa3s} εἰς^p
 ὁdans μέσος^{aansn} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} εἰρήνη^{nfs} σύ^{rdp-p}. **v.20** καί^c οὗτος^{rdans}
 λέγω^{vpaanms} δεικνυμι^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ὁdafp χεῖρ^{nafp} καί^c ὁdafs πλευρά^{nafs} αὐτός^{rgms}
 χαίρω^{v1ao3p} οὖν^c ὁdnmp μαθητῆς^{nnmp} ὁράω^{vpaanmp} ὁdams κύριος^{nams}. **v.21** λέγω^{v1aa3s}
 οὖν^c αὐτός^{rdmp} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} εἰρήνη^{nfs} σύ^{rdp-p} καθὼς^{bo} ἀποστέλλω^{v1xa3s}
 ἐγὼ^{rpa-s} ὁdnms πατήρ^{nnms} καγὼ^{rpn-s} πέμπω^{v1pa1s} σύ^{rpa-p}. **v.22** καί^c οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaanms}
 ἐμφυσάω^{v1aa3s} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} λαμβάνω^{vdaa2p} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn}. **v.23** ἂν^{xo}
 τι-σριγμι ἀφήμι^{vsa2p} ὁdafp ἁμαρτία^{nafp} ἀφήμι^{v1pp3p} αὐτός^{rdmp} ἂν^{xo} τι-σριγμι κρατέω^{vspa2p}
 κρατέω^{v1xp3p}. **v.24** Θωμᾶς^{nnms} δέ^c εἰς^{nnms} ἐκ^p ὁδgmp δώδεκα^{tn} ὁdnms λέγω^{vppnms}
 Δίδυμος^{nnms} οὗ^{xo} εἰμι^{v1ix3s} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} ὅτε^{bo} ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms}.
v.25 λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rdms} ὁdnmp ἄλλος^{anmpn} μαθητῆς^{nnmp} ὁράω^{v1xa1p} ὁdams κύριος^{nams}
 ὁdnms δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ὁράω^{vsaal1s} ἐν^p ὁddp χεῖρ^{ndfp} αὐτός^{rgms} ὁdams
 τύπος^{nams} ὁdgm^p ἥλος^{ngmp} καί^c βάλλω^{vsaal1s} ὁdams δάκτυλος^{nams} ἐγὼ^{rgp-s} εἰς^p ὁdams τύπος^{nams}
 ὁdgm^p ἥλος^{ngmp} καί^c βάλλω^{vsaal1s} ὁdafp χεῖρ^{nafs} ἐγὼ^{rgp-s} εἰς^p ὁdafs πλευρά^{nafs} αὐτός^{rgms}
 οὗ^{xo} μὴ^{xo} πιστεῦω^{v1fa1s}. **v.26** καί^c μετὰ^p ἡμέρα^{nafp} ὁκτώ^{tn} πάλιν^{bo} εἰμι^{v1ix3p} ἔσω^{bo} ὁdnmp
 μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} καί^c Θωμᾶς^{nnms} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁdnms Ἰησοῦς^{nnms}
 ὁdgm^p θύρα^{ngfr} κλείω^{vpxpgmp} καί^c ἴστημι^{v1aa3s} εἰς^p ὁdans μέσος^{aansn} καί^c λέγω^{v1aa3s} εἰρήνη^{nfs}
 σύ^{rdp-p}. **v.27** εἶτα^{bo} λέγω^{v1pa3s} ὁddms Θωμᾶς^{ndms} φέρω^{vdp2s} ὁdams δάκτυλος^{nams} σύ^{rgp-s}
 ὧδε^{bo} καί^c ὁράω^{vdaa2s} ὁdafp χεῖρ^{nafp} ἐγὼ^{rgp-s} καί^c φέρω^{vdp2s} ὁdafp χεῖρ^{nafs} σύ^{rgp-s} καί^c
 βάλλω^{vdaa2s} εἰς^p ὁdafs πλευρά^{nafs} ἐγὼ^{rgp-s} καί^c μὴ^{xo} γίνωμαι^{vdpn2s} ἄπιστος^{anmsn} ἀλλά^c
 πιστός^{anmsn}. **v.28** καί^c ἀποκρινομαι^{v1ad3s} ὁdnms ἡγώ^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms}
 ὁdnms κύριος^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s} καί^c ὁdnms θεός^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s}.

καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν 30
ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα
ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστευσήτε ὅτι ὁ 31
Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες
ζώῃν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθη- 21
ταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος, ἐφάνέρωσεν δὲ οὕτως.
ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ 2
Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ
ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος 3
Ὑπάγω ἀλιεύειν λέγουσιν αὐτῷ Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοὶ
ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ
νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ Ἰη- 4
σοῦς εἰς τὸν αἰγιαλὸν οὐ μέντοι ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς
ἐστίν. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Παιδιά μὴ τι προσφάγιον 5
ἔχετε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Οὐ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Βάλετε εἰς τὰ 6
δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον καὶ εὐρήσετε ἔβαλον οὖν καὶ
οὐκ ἔτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.
λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ Ὁ 7
κύριός ἐστιν Σίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἐστιν τὸν
ἐπενδύτην διεζώσατο ἦν γὰρ γυμνός καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν

v.29 λέγω^{v1pa3s} αὐτοῖς^{rdpms} ὁ δ^{nmms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c ὁράω^{v1xa2s} ἐγώ^{rp-a} Θωμᾶς^{nvms}
πιστεῦω^{v1xa2s} μακάριος^{aanpnp} ὁ δ^{nmnp} μι^{xo} ὁράω^{v1paanmp} καὶ^c πιστεῦω^{v1paanmp}. **v.30** πολλὸς^{aanpnp}
μέν^{xo} οὖν^c καὶ^c ἄλλος^{aanpnp} σημειῶν^{nanp} ποιέω^{v1aa3s} ὁ δ^{nmms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐνώπιον^{bo} ὁ δ^{gmp}
μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgpms} ὅς^{rtanp} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} γράφω^{vpxnnp} ἐν^p ὁ δ^{dns} θίβλιον^{ndns} οὗτος^{rdnds}.
v.31 οὗτος^{rdnp} δέ^c γράφω^{v1xp3s} ἵνα^c πιστεῦω^{vsaa2p} ὅτι^c ὁ δ^{nmms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ δ^{nmms}
Χριστός^{nmms} ὁ δ^{nmms} υἱός^{nmms} ὁ δ^{gms} θεός^{ngms} καὶ^c ἵνα^c πιστεῦω^{v1paanmp} ζώῃ^{nafs} ἔχω^{vsaa2p}
ἐν^p ὁ δ^{dns} ὄνομα^{ndns} αὐτός^{rgpms}. **21. v.1** μετὰ^p οὗτος^{rdnp} φανερόω^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}
πάλιν^{bo} ὁ δ^{nmms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ δ^{dmnp} μαθητῆς^{ndmp} ἐπὶ^p ὁ δ^{gfs} θάλασσα^{ngfs} ὁ δ^{gfs} Τιβεριὰς^{ngfs}
φανερόω^{v1aa3s} δέ^c οὕτω^{bo}. **v.2** εἰμι^{v1ix3p} ὁμοῦ^{bo} Σίμων^{nmms} Πέτρος^{nnms} καὶ^c Θωμᾶς^{nmms}
ὁ δ^{nmms} λέγω^{v1ppnms} Δίδυμος^{nnms} καὶ^c Ναθαναὴλ^{tp} ὁ δ^{nmms} ἀπὸ^p Κανὰ^{tp} ὁ δ^{gfs} Γαλιλαία^{ngfs}
καὶ^c ὁ δ^{nmnp} ὁ δ^{gms} Ζεβεδαίος^{ngms} καὶ^c ἄλλος^{aanpnp} ἐκ^p ὁ δ^{gmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgpms}
δύο^{tn}. **v.3** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rgpdp} Σίμων^{nmms} Πέτρος^{nnms} ὑπάγω^{v1pa1s} ἀλιεύω^{v1pa} λέγω^{v1pa3p}
αὐτός^{rgpms} ἔρχομαι^{v1pn1p} καὶ^c ἐγώ^{rpnp} σὺν^p σὺ^{rpdp-s} ἐξέρχομαι^{v1aa3p} καὶ^c ἀναβαίνω^{v1aa3p}
εἰς^p ὁ δ^{ans} πλοῖον^{nans} εὐθύς^{bo} καὶ^c ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} οὐ^{ddfs} νύς^{ndfs} πιάζω^{v1aa3p} οὐδεὶς^{aansn}.
v.4 πρωτὰ^{ngfs} δέ^c ἤδη^{bo} γίνονται^{v1padgfs} ἴσημι^{v1aa3s} ὁ δ^{nmms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὁ δ^{ans} αἰγιαλός^{nams}
οὐ^{xo} μέντοι^c οἶδα^{v1ya3p} ὁ δ^{nmnp} μαθητῆς^{nnmp} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} εἰμι^{v1px3s}. **v.5** λέγω^{v1pa3s}
οὖν^c αὐτός^{rgpdp} ὁ δ^{nmms} Ἰησοῦς^{nnms} παιδίον^{nvnp} μὴ^{xo} τι-οριανὸς^{prosfagion} προσφάγιον^{nans} ἔχω^{v1pa2p}
ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} αὐτός^{rgpms} οὐ^{xo}. **v.6** ὁ δ^{nmms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgpdp} βάλλω^{vdaa2p} εἰς^p
ὁ δ^{danp} δεξιός^{aanpnp} μέρος^{nanp} ὁ δ^{gms} πλοῖον^{ngms} ὁ δ^{ans} δίκτυον^{nans} καὶ^c εὐρίσκω^{v1fa2p} βάλλω^{v1aa3p}
οὖν^c καὶ^c οὐ^{xo} ἔτι^{bo} αὐτός^{rpans} ἔλκω^{vnaa} ἰσχύω^{v1aa3p} ἀπὸ^p ὁ δ^{gms} πλῆθος^{ngms} ὁ δ^{gmp} ἰχθύς^{ngmp}.

- 8 θάλασσαν. οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον οὐ γὰρ
 9 ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλ' ὥς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων σύ-
 10 ροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ὥς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν
 11 βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ
 12 ἄρτον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν
 13 ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη Σίμων Πέτρος καὶ εἴλκυσεν τὸ δίκτυον
 14 ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντηκοντατριῶν,
 15 καὶ τοσοῦτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει αὐτοῖς ὁ
 16 Ἰησοῦς Δεῦτε ἀριστήσατε οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξε-
 17 τάσαι αὐτόν Σὺ τίς εἶ εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. ἔρχεται οὖν
 ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς καὶ τὸ ὀ-
 ψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς
 μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. Ὅτε οὖν ἡρίστησαν λέ-
 γει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖον
 τούτων λέγει αὐτῷ Ναὶ κύριε σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε λέγει αὐτῷ
 Βόσκει τὰ ἀρνία μου. λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον Σίμων Ἰωνᾶ
 ἀγαπᾷς με λέγει αὐτῷ Ναὶ κύριε σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε λέγει
 αὐτῷ Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον Σίμων
 Ἰωνᾶ, φιλεῖς με ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον Φι-
 λεῖς με καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριε σὺ πάντα οἶδας σὺ γινώσκεις ὅτι

v.7 λέγω^{vipa3s} οὖν^o ὁ^{dnms} μαθητῆς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅς^{rrams} ἀγαπάω^{via3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εἰμι^{vipx3s} Σίμων^{nnms} οὖν^o Πέτρος^{nnms} ἀκούω^{vpaans} ὅτι^c
 ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dams} ἐπενδύτης^{nafs} διαζώννυμι^{viam3s} εἰμι^{vix3s} γὰρ^c γυμνός^{anmsn}
 καί^c βάλλω^{viaa3s} ἐαυτοῦ^{xams} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.8** ὁ^{dnmp} δέ^c ἄλλος^{anmpn} μαθητῆς^{nnmp}
 ὁ^{ddms} πλοίαριον^{ndns} ἔρχομαι^{viaa3p} οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vix3p} μακράν^{bo} ἀπὸ^p ὁ^{dgis} γῆ^{ngis} ἀλλά^c
 ὥς^{bo} ἀπὸ^p πηχὺς^{ngmp} διακόσιοι^{ngmp} σὺ^{rw} ὁ^{dnms} δίκτυον^{nans} ὁ^{dgm} ἰχθύς^{ngmp}.
v.9 ὥς^{bo} οὖν^o ἀποβαίνω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} βλέπω^{vipa3p} ἀνθρακίαν^{nafs} κείμειν^{vppnafs} καί^c
 ὀψάριον^{nans} ἐπικείμειν^{vppnans} καί^c ἄρτος^{nams}. **v.10** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 φέρω^{vdaa2p} ἀπὸ^p ὁ^{dgm} ὀψάριον^{ngmp} ὅς^{rrgm} πιάζω^{viaa2p} νῦν^{bo}. **v.11** ἀναβαίνω^{viaa3s} Σίμων^{nnms}
 Πέτρος^{nnms} καί^c ἔλκω^{viaa3s} ὁ^{dams} δίκτυον^{nans} ἐπὶ^p ὁ^{dgis} γῆ^{ngis} μεστός^{aansn} ἰχθύς^{ngmp}
 μέγας^{agmpn} ἑκατὸν^{tn} πεντήκοντα^{ngmp} καί^c τοσοῦτος^{rdgm} εἰμι^{vppxgm} οὐ^{xo} σχίζω^{vipar3s} ὁ^{dnms}
 δίκτυον^{nnms}. **v.12** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} δεῦτε^{vdvx2p} ἀριστάω^{vdaa2p}
 οὐδεὶς^{anfsn} δέ^c τολμάω^{viaa3s} ὁ^{dgm} μαθητῆς^{ngmp} ἐξετάζω^{vnaa} αὐτός^{rpams} σὺ^{rpns} τίς^{rqnms}
 εἰμι^{vipx2s} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εἰμι^{vipx3s}. **v.13** ἔρχομαι^{vipn3s} οὖν^o ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} καί^c δίδωμι^{vipa3s} αὐτός^{rdmp} καί^c ὁ^{dams}
 ὀψάριον^{nans} ὁμοίως^{bo}. **v.14** οὗτος^{rdnms} ἡ^{bo} τρίτος^{aansn} φανερόω^{vipar3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpams} ἐγείρω^{vrapnms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.15** ὅτε^{bo} οὖν^o
 ἀριστάω^{viaa3p} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Σίμων^{ndms} Πέτρος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} Σίμων^{nnms} Ἰωνᾶς^{ngms}
 ἀγαπάω^{vipa2s} ἐγώ^{tpa-s} πολὺς^{aansc} οὗτος^{rdgm} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} ναί^{xo} κύριος^{nnms} σὺ^{rpns}
 οἶδα^{vixa2s} ὅτι^c φιλέω^{vipa1s} σὺ^{tpa-s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} βόσκει^{vdpa2s} ὁ^{damp} ἀρνίον^{namp} ἐγώ^{rgp-s}.
v.16 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} πάλιν^{bo} δεύτερος^{bo} Σίμων^{nnms} Ἰωνᾶς^{ngms} ἀγαπάω^{vipa2s} ἐγώ^{tpa-s}
 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} ναί^{xo} κύριος^{nnms} σὺ^{rpns} οἶδα^{vixa2s} ὅτι^c φιλέω^{vipa1s} σὺ^{tpa-s} λέγω^{vipa3s}
 αὐτός^{rpams} ποιμαίνω^{vdpa2s} ὁ^{damp} πρόβατον^{namp} ἐγώ^{rgp-s}.

φιλῶ σε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Βόσκε τὰ πρόβατά μου. ἀμήν 18
 ἀμήν λέγω σοι ὅτε ἡς νεώτερος ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιε-
 πάτεις ὅπου ἤθελες, ὅταν δὲ γηράσῃς ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου
 καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. τοῦτο δὲ εἶπεν 19
 σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν καὶ τοῦτο εἰπὼν λέ-
 γει αὐτῷ Ἀκολουθεῖ μοι. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν 20
 μαθητὴν ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα ὃς καὶ ἀνέπεσεν
 ἐν τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ στήθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν Κύριε τίς ἐστιν ὁ 21
 παραδιδούς σε. τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ Κύριε
 οὗτος δὲ τί. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως 22
 ἔρχομαι τί πρὸς σέ σύ ἀκολουθεῖ μοι. ἐξηλθεν οὖν ὁ λόγος 23
 οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνή-
 σκει καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' 24
 Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι τί πρὸς σέ. Οὗτός ἐστιν ὁ 24
 μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ γράψας ταῦτα καὶ οἶδα-
 μεν ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. Ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα 25
 πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν οὐδὲ
 αὐτὸν οἴμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία ἀμήν.

v.17 λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} Σίμων^{nvms} Ἰωάννης^{ngms} φιλέω^{v1pa2s} ἐγώ^{tpa-s}
 λυπέω^{v1ap3s} ὁ^{dms} Πέτρος^{nnms} ὅτι^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} φιλέω^{v1pa2s} ἐγώ^{tpa-s}
 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} κύριος^{nvms} σύ^{tpn-s} πᾶς^{aanpn} οἶδα^{v1xa2s} σύ^{tpn-s} γινώσκω^{v1pa2s}
 ὅτι^c φιλέω^{v1pa1s} σύ^{tpa-s} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} βόσκο^{v1pa2s} ὁ^{dnp}
 πρόβατον^{nanp} ἐγώ^{rgs-s}. **v.18** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{rdp-s} ὅτε^{bo} εἰμί^{v1ix2s} νέος^{anmcs}
 ζωννύω^{v1ia2s} σεαυτοῦ^{txams} καί^c περιπατέω^{v1ia2s} ὅπου^{bo} θέλω^{v1ia2s} ὅταν^c δέ^c γηράσκω^{v1aa2s}
 ἐκτείνω^{v1fa2s} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} σύ^{tpg-s} καί^c ἄλλος^{anmsn} σύ^{tpa-s} ζωννύω^{v1fa3s} καί^c φέρο^{v1fa3s}
 ὅπου^{bo} οὐ^{xo} θέλω^{v1pa2s}. **v.19** οὗτος^{rdans} δέ^c λέγω^{v1aa3s} σημαίνω^{v1panms} ποίος^{rdms}
 θάνατος^{ndms} δοξάζω^{v1fa3s} ὁ^{dams} θεός^{nam} καί^c οὗτος^{rdans} λέγω^{v1paanms} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms}
 ἀκολουθεῖ^{v1pa2s} ἐγώ^{rdp-s}. **v.20** ἐπιστρέφω^{v1panms} δέ^c ὁ^{dms} Πέτρος^{nnms} βλέπω^{v1pa3s}
 ὁ^{dams} μαθητὴς^{nam} ὃς^{trams} ἀγαπάω^{v1ia3s} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀκολουθεῖ^{v1paanms} ὃς^{trams} καί^c
 ἀναπίπτω^{v1aa3s} ἐν^p ὁ^{ddns} δεῖπνον^{ndns} ἐπὶ^p ὁ^{dans} στήθος^{nam} αὐτός^{rdms} καί^c λέγω^{v1aa3s}
 κύριος^{nvms} τίς^{rgms} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dms} παραδιδώμι^{v1panms} σύ^{tpa-s}. **v.21** οὗτος^{rdams}
 ὁράω^{v1paanms} ὁ^{dms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} κύριος^{nvms} οὗτος^{rdms} δέ^c
 τίς^{rgms}. **v.22** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐάν^{qo} αὐτός^{trams} θέλω^{v1pa1s}
 μένω^{v1pa} ἕως^c ἔρχομαι^{v1pn1s} τίς^{rgms} πρὸς^p σύ^{tpa-s} σύ^{trp-n} ἀκολουθεῖ^{v1pa2s} ἐγώ^{rdp-s}.
v.23 ἐξέρχομαι^{v1aa3s} οὐ^c ὁ^{dms} λόγος^{nnms} οὗτος^{rdms} εἰς^p ὁ^{damp} ἀδελφός^{nam} ὅτι^c ὁ^{dms}
 μαθητὴς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdms} οὐ^{xo} ἀποθνήσκει^{v1pa3s} καί^c οὐ^{xo} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dms}
 Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c οὐ^{xo} ἀποθνήσκει^{v1pa3s} ἀλλά^c ἐάν^{qo} αὐτός^{trams} θέλω^{v1pa1s} μένω^{v1pa} ἕως^c
 ἔρχομαι^{v1pn1s} τίς^{rgms} πρὸς^p σύ^{tpa-s}. **v.24** οὗτος^{rdms} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dms} μαθητὴς^{nnms}
 ὁ^{dms} μαρτυρῶν^{v1paanms} περὶ^p οὗτος^{rdms} καί^c γράφω^{v1paanms} οὗτος^{rdms} καί^c οἶδα^{v1xalp} ὅτι^c
 ἀληθής^{anfsn} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dms} μαρτυρία^{nnfs} αὐτός^{trams}. **v.25** εἰμί^{v1px3s} δέ^c καί^c ἄλλος^{anpn}
 πολὺς^{anpn} ὅσος^{renpn} ποιῶ^{v1aa3s} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅστις^{trnnp} ἐάν^{qo} γράφω^{v1sp3s} κατὰ^p εἰς^{nans}
 οὐδέ^{bo} αὐτός^{trams} οἴομαι^{v1pn1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nam} χωρῶ^{v1aa} ὁ^{dnp} γράφω^{v1ppanp} βιβλίον^{nanp}
 ἀμήνth.

ΠΡΑΞΕΙΣ

ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

- 1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων ᾧ Θεόφιλε
2 ᾧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν. ἄχρι ἣς ἡμέρας
ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὕς ἐξελέ-
3 ξατο ἀνελήφθη. οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ
παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα
ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θε-
4 οῦ, καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων
μὴ χωρίζεσθαι ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν
5 ἠκούσατέ μου. ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι ὑμεῖς δὲ βα-
πτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.
6 Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπὶ ῥώτων αὐτὸν λέγοντες Κύριε εἰ ἐν
7 τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ. εἵ-
πεν δὲ πρὸς αὐτοὺς Οὐχ ὑμῶν ἐστιν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς
8 οὓς ὁ πατήρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. ἀλλὰ λήψεσθε δύνα-
μιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἔσεσθέ μοι
μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σα-
9 μαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ ταῦτα εἰπὼν βλεπόντων
αὐτῶν ἐπήρθη καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
10 αὐτῶν. καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου
αὐτοῦ καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἑσθῇτι

1. v.1 ὁδams μέν^{xo} πρῶτος^{aamsn} λόγος^{nams} ποιέω^{viam1s} περι^p πᾶς^{agnpn} ᾧⁱ Θεόφιλος^{nvms}
ὅς^{rrgnp} ἄρχω^{v1ad3s} ὁδms Ἰησοῦς^{nnms} ποιέω^{vnpa} τέ^{xo} καί^c διδάσκω^{vnpa}. v.2 ἄχρι^p
ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐντέλλομαι^{vpannms} ὁddmp ἀπόστολος^{ndmp} διὰ^p πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}
ὅς^{rramp} ἐκλέγω^{viam3s} ἀναλαμβάνω^{v1ap3s}. v.3 ὅς^{rrdmp} καί^c παρίστημι^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{xams}
ζάω^{vnpaams} μετὰ^p ὁdams πάσχω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ἐν^p πολὺς^{adnnp} τεκμηρίον^{ndnp} διὰ^p ἡμέρα^{ngfp}
τεσσεράκοντα^{tn} ὀπτανομαι^{vppnnms} αὐτός^{rpdmpp} καί^c λέγω^{vppanms} ὁdanp περι^p ὁdgsf βασιλεία^{ngfs}
ὁdgmς θεός^{ngms}. v.4 καί^c συναλιζομαι^{vppnnms} παραγγέλλω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmpp} ἀπό^p
Ἱεροσόλυμα^{ngnp} μή^{xo} χωρίζω^{vmp} ἀλλά^c περιμένω^{vnpa} ὁdafs ἐπαγγελία^{nafs} ὁdgmς πατήρ^{ngms}
ὅς^{rrafs} ἀκούω^{v1aa2p} ἐγώ^{rgp-s}. v.5 ὅτι^c Ἰωάννης^{ngms} μέν^{xo} βαπτίζω^{v1aa3s} ὕδαρ^{ndns} συ^{rrn-p}
δέ^c βαπτίζω^{v1fp2p} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn} οὐ^{xo} μετὰ^p πολὺς^{aafrn} οὗτος^{rdafp} ἡμέρα^{nafp}.
v.6 ὁdnmp μέν^{xo} οὖν^c συνέρχομαι^{vpaanmp} ἐπερωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms}
εἰ^{qo} ἐν^p ὁddms χρόνος^{ndms} οὗτος^{rdms} ἀποκαθιστάνω^{v1pa2s} ὁdafs βασιλεία^{nafs} ὁddms Ἰσραὴλ^p.
v.7 λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rpamp} οὐ^{xo} σύ^{rrp-g-p} εἰμι^{v1px3s} γινώσκω^{vnaa} χρόνος^{namp} ἤ^{xo}
καιρός^{namp} ὅς^{rramp} ὁdnms πατήρ^{nnms} τίθημι^{v1am3s} ἐν^p ὁddfs ἰδιος^{adfsn} ἐξουσία^{ndfs}. v.8 ἀλλά^c
λαμβάνω^{v1fd2p} δύναμις^{nafs} ἐπέρχομαι^{vpaagns} ὁdgnς ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} ἐπὶ^p σύ^{rra-p} καί^c
εἰμι^{v1fx2p} ἐγώ^{rrpd-s} μάρτυς^{nnmp} ἐν^p τέ^{xo} Ἱερουσαλήμ^p καί^c ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὁddfs Ἰουδαία^{ndfs}
καί^c Σαμαρεία^{ndfs} καί^c ἕως^c ἐσχάτος^{agmsn} ὁdgsf γῆ^{ngfs}. v.9 καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms}
βλέπω^{vppagmp} αὐτός^{rgmp} ἐπαίρω^{v1ap3s} καί^c νεφέλῃ^{nnfs} ὑπολαμβάνω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ἀπό^p
ὁdgmpp ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rgmp}.

λευκῇ, οἱ καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι τί ἐστήκατε ἐμβλέπον- 11
 τες εἰς τὸν οὐρανὸν οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς
 τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πο- 12
 ρευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ
 ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσα- 13
 λὴμ σαββάτου ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον ἀνέβησαν εἰς τὸ
 ὑπερῶν οὗ ἦσαν καταμένοντες ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ
 Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας Φίλιππος καὶ Θωμᾶς Βαρθολομαῖος καὶ
 Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας 14
 Ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν
 τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει, σὺν γυναῖξιν καὶ Μαριὰ τῇ μητρὶ
 τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις 15
 ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν ἦν τε ὄχλος
 ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὥς ἑκατὸν εἴκοσιν, Ἄνδρες ἀδελφοί ἐ- 16
 δει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπεν τὸ πνεῦμα τὸ
 ἅγιον διὰ στόματος Δαβὶδ, περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ
 τοῖς συλλαβοῦσιν τὸν Ἰησοῦν. ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡ- 17
 μῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. Οὗτος μὲν 18
 οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας καὶ πρηνὴς
 γενόμενος ἐλάκησεν μέσος καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα

v.10 καί^c ὥς^{bo} ἀτενίζω^{vppanmp} εἰμί^{vix3p} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} πορεύομαι^{vppngms} αὐτός^{rgms}
 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnmp} δύο^{tn} παρίσται^{viya3p} αὐτός^{rpdmr} ἐν^p ἐσθής^{ndfs} λευκός^{adfsn}.
v.11 ὅς^{rtmp} καί^c λέγω^{vaa3p} ἀνὴρ^{nnmp} Γαλιλαῖος^{nnmp} τις^{rqans} ἵσται^{vixa2p} ἐμβλέπω^{vppanmp}
 εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dams} ἀναλαμβάνω^{vppanms} ἀπὸ^p σύ^{trg-p}
 εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} οὕτω^{bo} ἐρχομαι^{vifd3s} ὅς^{trams} τρόπος^{nams} θεάομαι^{viad2p} αὐτός^{rpams}
 πορεύομαι^{vppnams} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.12** τότε^{bo} ὑποστρέφω^{vaa3p} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp}
 ἀπὸ^p ὄρους^{ngns} ὁ^{dams} καλέω^{vpppgns} ἐλαιών^{ngms} ὅς^{rtmns} εἰμί^{vixp3s} ἐγγὺς^{bo} Ἱερουσαλὴμ^{tp}
 σάββατον^{ngns} ἔχω^{vppaans} ὁδός^{nafs}. **v.13** καί^c ὅτε^{bo} εἰσέρχομαι^{vaa3p} ἀναβαίνω^{vaa3p} εἰς^p
 ὁ^{dams} ὑπερῶν^{nans} ὅς^{bo} εἰμί^{vix3p} καταμένω^{vppanmp} ὁ^{dams} τῷ^{bo} Πέτρος^{nnms} καί^c Ἰάκωβος^{nnms}
 καί^c Ἰωάννης^{nnms} καί^c Ἀνδρέας^{nnms} Φίλιππος^{nnms} καί^c Θωμᾶς^{nnms} Βαρθολομαῖος^{nnms} καί^c
 Ματθαῖος^{nnms} Ἰάκωβος^{nnms} Ἀλφαῖος^{ngms} καί^c Σίμων^{nnms} ὁ^{dams} ζηλωτῆς^{nnms} καί^c Ἰούδας^{nnms}
 Ἰάκωβος^{ngms}. **v.14** οὗτος^{rdnmp} πᾶς^{anmpn} εἰμί^{vix3p} προσκαρτερέω^{vppanmp} ὁμοθυμαδόν^{bo}
 ὁ^{ddfs} προσευχῇ^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfs} δεήσις^{ndfs} σὺν^p γυνή^{ndfp} καί^c Μαρία^{ndfs} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} ὁ^{dams}
 Ἰησοῦς^{ngms} καί^c σὺν^p ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} αὐτός^{trpgms}. **v.15** καί^c ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}
 οὗτος^{rdfp} ἀνίσταμι^{vpaanms} Πέτρος^{nnms} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁ^{dams} μαθητῆς^{ngmp} λέγω^{vaa3s} εἰμί^{vix3s}
 τῷ^{bo} ὄχλος^{nnms} ὄνομα^{ngnp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} αὐτός^{trpans} ὥς^{bo} ἑκατὸν^{tn} εἴκοσι^{nnmp}. **v.16** ἀνὴρ^{nnmp}
 ἀδελφός^{nnmp} δεῖ^{vliq3s} πληρόω^{vnap} ὁ^{dams} γραφὴ^{nafs} οὗτος^{rdafs} ὅς^{trafs} προλέγω^{vaa3s} ὁ^{dams}
 πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dams} ἅγιος^{annsn} διὰ^p στόμα^{ngns} Δαυὶδ^{tp} περὶ^p Ἰούδας^{ngms} ὁ^{dams} γινόμεαι^{vpadgms}
 ὁδηγός^{ngms} ὁ^{ddmp} συλλαμβάνω^{vpaadmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.17** ὅτι^c καταριθμέω^{vpxpnnms}
 εἰμί^{vix3s} σὺν^p ἐγώ^{rpdp} καί^c λαγχάνω^{vaa3s} ὁ^{dams} κλῆρος^{nams} ὁ^{dams} διακονία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}.

19 αὐτοῦ, καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσα-
 λὴμ ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν
 20 Ἀκελδαμά, τοῦτ' ἔστιν Χωρίον Αἵματος. Γέγραπται γὰρ ἐν βί-
 βλῳ ψαλμῶν Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ
 21 κατοικῶν ἐν αὐτῇ καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. δεῖ
 οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλ-
 22 θεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς. ἀρξάμενος ἀπὸ
 τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἥς ἀνελήφθη ἀφ' ἡ-
 μῶν μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα
 23 τούτων. καὶ ἔστησαν δύο Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν
 24 ὃς ἐπεκλήθη Ἰουῆτος καὶ Ματθίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπον,
 Σὺ κύριε καρδιογνώστα πάντων ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο
 25 ἕνα ὃν ἐξελέξω. λαβεῖν τὸν κληρὸν τῆς διακονίας ταύτης καὶ
 ἀποστολῆς ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν
 26 ἴδιον. καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ
 Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἡ-
 2 σαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ
 τοῦ οὐρανοῦ ἥχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπληρω-
 3 σεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι, καὶ ὠφθῆσαν αὐτοῖς

v.18 οὗτος^{rdnms} μέν^{xo} οὖν^c κτίζομαι^{viad3s} χωρίον^{nans} ἐκ^p ὁδῆς^{ngms} μισθός^{ngms} ὁδῆς^{ngms} ἀδικίας^{ngfs}
 καί^c πρηνής^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} λακάω^{viaa3s} μέσος^{anmsn} καί^c ἐκχέω^{viap3s} πᾶς^{anpnp} ὁδῆς^{ngms}
 σπλάγχχνον^{nnnp} αὐτός^{rgms}. **v.19** καί^c γνωστός^{anmsn} γίνομαι^{viad3s} πᾶς^{anpnp} ὁδῆς^{ngms}
 κατοικέω^{vpadmp} Ἱερουσαλήμ^{tp} ὥστε^c καλέω^{vnap} ὁδῆς^{ngms} χωρίον^{nans} ἐκεῖνος^{rdans} ὁδῆς^{ngms} ἴδιος^{adfsn}
 διάλεκτος^{ndfs} αὐτός^{rgmp} Ἀκελδαμά^{tp} εἰμί^{rdnms} χωρίον^{nans} αἵμα^{ngns}. **v.20** γράφω^{vixp3s}
 γάρ^c ἐν^p βίβλος^{ndfs} ψαλμός^{ngmp} γίνομαι^{vdao3s} ὁδῆς^{ngms} ἔπαυλις^{nnfs} αὐτός^{rgms} ἔρημος^{anfsn} καί^c
 μὴ^{xo} εἰμί^{vdpx3s} ὁδῆς^{ngms} κατοικέω^{vppanms} ἐν^p αὐτός^{rgpds} καί^c ὁδῆς^{ngms} ἐπισκοπῇ^{nafs} αὐτός^{rgms}
 λαμβάνω^{vaoa3s} ἕτερος^{anmsn}. **v.21** δεῖ^{vixp3s} οὖν^c ὁδῆς^{ngms} συνέρχομαι^{vpaagmp} ἐγώ^{rgp-d}
 ἀνὴρ^{ngmp} ἐν^p πᾶς^{admsn} χρόνος^{ndms} ἐν^p ὅς^{rrdms} εἰσέρχομαι^{viaa3s} καί^c ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐπὶ^p
 ἐγώ^{rgp-a} ὁδῆς^{ngms} κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.22** ἀρχὴ^{vpanms} ἀπὸ^p ὁδῆς^{ngms} βάπτισμα^{ngns}
 Ἰωάννης^{ngms} ἕως^c ὁδῆς^{ngms} ἡμέρα^{ngfs} ὅς^{rrgfs} ἀναλαμβάνω^{viap3s} ἀπὸ^p ἐγώ^{rgp-g} μάρτυς^{nnms}
 ὁδῆς^{ngms} ἀνάστασις^{ngfs} αὐτός^{rgms} γίνομαι^{vnap} σὺν^p ἐγώ^{rgp-d} εἰς^{nnms} οὗτος^{rdgmp}. **v.23** καί^c
 ἴσημι^{vviaa3p} δύο^{tn} Ἰωσήφ^{tp} ὁδῆς^{ngms} καλέω^{vpppams} Βαρσαβᾶς^{nnms} ὅς^{rrtms} ἐπικαλέω^{viap3s}
 Ἰουῆτος^{nnms} καί^c Ματθαῖος^{nnms}. **v.24** καί^c προσεύχομαι^{vpadmp} λέγω^{vviaa3p} σὺ^{rrp-n}
 κύριος^{nnms} καρδιογνώστης^{nnms} πᾶς^{agmpn} ἀναδείκνυμι^{vdaa2s} ἐκ^p οὗτος^{rdgmp} ὁδῆς^{ngms} δύο^{tn}
 εἰς^{nnms} ὅς^{rrams} ἐκλέγω^{viam2s}. **v.25** λαμβάνω^{vnaa} ὁδῆς^{ngms} κληρὸς^{nnms} ὁδῆς^{ngms} διακονία^{ngfs}
 οὗτος^{rdgfs} καί^c ἀποστολή^{ngfs} ἐκ^p ὅς^{rrgfs} παραβαίνω^{viaa3s} Ἰούδας^{nnms} πορεύομαι^{vnao} εἰς^p ὁδῆς^{ngms}
 τόπος^{nnms} ἴδιος^{aaamsn}. **v.26** καί^c δίδωμι^{vviaa3p} κληρὸς^{ngmp} αὐτός^{rgmp} καί^c πῆπτο^{vviaa3s}
 ὁδῆς^{ngms} κληρὸς^{nnms} ἐπὶ^p Ματθαῖος^{nnms} καί^c συγκατεψηφίζομαι^{viap3s} μετὰ^p ὁδῆς^{ngms} ἑνδεκα^{tn}
 ἀπόστολος^{ngmp}. **2. v.1** καί^c ἐν^p ὁδῆς^{ngms} συμπληρώω^{vnp} ὁδῆς^{ngms} ἡμέρα^{nafs} ὁδῆς^{ngms} πεντηκοστή^{ngfs}
 εἰμί^{vixp3p} ἅπας^{anpnp} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐπὶ^p ὁδῆς^{ngms} αὐτός^{rgpns}. **v.2** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἄφνω^{bo}
 ἐκ^p ὁδῆς^{ngms} οὐρανός^{ngms} ἥχος^{nnms} ὥσπερ^{bo} φέρω^{vppegfs} πνοή^{ngfs} βίαιος^{agfsn} καί^c πληρώω^{vviaa3s}
 ὅλος^{aaamsn} ὁδῆς^{ngms} οἶκος^{nnms} ὅς^{bo} εἰμί^{vixp3p} κάθημαι^{vppnnmp}.

διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὥσει πυρός ἐκάθισεν τε ἐφ' ἓνα ἕκα-
 στον αὐτῶν. καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου καὶ 4
 ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐ-
 τοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες 5
 Ἰουδαῖοι ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντός ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐ-
 ρανόν. γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος 6
 καὶ συνεχύθη ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούν-
 των αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες προῦς 7
 ἀλλήλους Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι.
 καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν 8
 ᾗ ἐγεννήθημεν. Πάρθοι καὶ Μηδοὶ καὶ Ἑλαμίται καὶ οἱ κα- 9
 τοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν
 Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν. Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν Αἴγυπτον 10
 καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην καὶ οἱ ἐπιδημοῦν-
 τες Ῥωμαῖοι Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι. Κρήτες καὶ Ἀραβες 11
 ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ με-
 γαλεῖα τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν ἄλλος 12
 πρὸς ἄλλον λέγοντες Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι. ἕτεροι δὲ χλευ- 13
 ᾶζοντες ἔλεγον ὅτι Γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν. Σταθεῖς δὲ 14
 Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγγ-
 ξατο αὐτοῖς Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ
 ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά

v.3 καί^c ὁράω^{viap3p} αὐτός^{tpdmpr} διαμερίζω^{vppenfp} γλῶσσα^{nnfp} ὥσει^{bo} πῦρ^{ngns} καθίζω^{viaa3s}
 τέ^{xo} ἐπὶ^p εἰς^{nams} ἕκαστος^{aamsn} αὐτός^{tpgmpr}. **v.4** καί^c πῖμι^{πλημι} ^{viap3p} ἅπας^{anmpn}
 πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^c ἄρχω^{viad3p} λαλέω^{vnpra} ἕτερος^{adfpn} γλῶσσα^{ndfp} καθὼς^{bo} ὁ^{dnns}
 πνεῦμα^{nnns} δίδωμι^{vial3s} αὐτός^{tpdmpr} ἀποφθέγγομαι^{vnprn}. **v.5** εἰμί^{viix3p} δέ^c ἐν^p Ἱερουσαλὴμ^{tp}
 κατοικέω^{vppanmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἀνὴρ^{nnmp} εὐλαβὴς^{anmpn} ἀπὸ^p πᾶς^{agnsn} ἔθνους^{ngns} ὁ^{dgnp} ὑπὸ^p
 ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.6** γίνομαι^{vpadgfs} δέ^c ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} συνέρχομαι^{vial3s}
 ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} καί^c συγγένω^{viap3s} ὅτι^c ἀκούω^{vial3p} εἰς^{nnms} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn}
 διάλεκτος^{ndfs} λαλέω^{vppagmp} αὐτός^{tpgmpr}. **v.7** ἐξίστημι^{vilm3p} δέ^c πᾶς^{anmpn} καί^c θαυμάζω^{vial3p}
 λέγω^{vppanmp} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} οὐ^{xo} ἰδοὺ^{vdaa2s} πᾶς^{anmpn} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{viix3p} ὁ^{dnmp}
 λαλέω^{vppanmp} Γαλιλαῖος^{nnmp}. **v.8** καί^c πῶς^{bo} ἐγώ^{tpu-p} ἀκούω^{vipa1p} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{ddfs}
 ἴδιος^{adfsn} διάλεκτος^{ndfs} ἐγώ^{tpg-p} ἐν^p ὅς^{trdfs} γεννάω^{viap1p}. **v.9** Πάρθος^{nnmp} καί^c Μηδός^{nnmp}
 καί^c Ἑλαμίτης^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} κατοικέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} Μεσοποταμία^{nafs} Ἰουδαία^{nafs} τέ^{xo} καί^c
 Καππαδοκία^{nafs} Πόντος^{nams} καί^c ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs}. **v.10** Φρυγία^{nafs} τέ^{xo} καί^c Παμφυλία^{nafs}
 Αἴγυπτος^{nafs} καί^c ὁ^{damp} μέρος^{nanp} ὁ^{dgfs} Λιβύη^{ngfs} ὁ^{dgfs} κατὰ^p Κυρήνη^{nafs} καί^c ὁ^{dnmp}
 ἐπιδημέω^{vppanmp} Ῥωμαῖος^{anmpn} Ἰουδαῖος^{anmpn} τέ^{xo} καί^c προσήλυτος^{nnmp}. **v.11** Κρής^{nnmp}
 καί^c Ἀραβ^{nnmp} ἀκούω^{vipa1p} λαλέω^{vppagmp} αὐτός^{tpgmpr} ὁ^{ddfp} ἡμέτερος^{rsdfr} γλῶσσα^{ndfp} ὁ^{damp}
 μεγαλῆς^{aanpn} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}. **v.12** ἐξίστημι^{vilm3p} δέ^c πᾶς^{anmpn} καί^c διαπορέω^{vial3p}
 ἄλλος^{anmsn} πρὸς^p ἄλλος^{aamsn} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqans} ἄν^{xo} θέλω^{vopa3s} οὗτος^{rdans} εἰμί^{viix3p}.
v.13 ἕτερος^{anmpn} δέ^c χλευάζω^{vppanmp} λέγω^{vial3p} ὅτι^c γλεύκος^{ngns} μεστόω^{vrxnmp} εἰμί^{viix3p}.

- 15 μου. οὐ γὰρ ὥς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν ἔστιν
 16 γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας. ἀλλὰ τοῦτο ἔστιν τὸ εἰρημένον
 17 διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις
 λέγει ὁ θεὸς ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα
 καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ
 οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν
 18 ἐνυπνία ἐνυπνιασθήσονται, καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ
 ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ
 19 πνεύματός μου καὶ προφητεύσουσιν. καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ
 οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω αἶμα καὶ πῦρ καὶ
 20 ἀτμίδα καπνοῦ, ὃ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκοτός καὶ ἡ
 σελήνη εἰς αἶμα πρὶν ἢ ἔλθειν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγά-
 21 λην καὶ ἐπιφανῇ. καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα
 22 κυρίου σωθήσεται. Ἄνδρες Ἰσραηλῖται ἀκούσατε τοὺς λόγους
 τούτους, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεδει-
 γμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσιν καὶ τέρασιν καὶ σημείοις οἷς ἐποί-
 ησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε.
 23 τοῦτον τῇ ὠρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον λα-
 24 βόντες διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλατε. ὃν ὁ θεὸς
 ἀνέστησεν λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου καθότι οὐκ ἦν ду-

v.14 Ἰσθμῖν^{vrapnms} δέ^c Πέτρος^{nnms} συν^p ὀδ^{dmmp} ἐνδεκα^{tn} ἐπαίρω^{v1aa3s} ὀδ^{afis} φωνῇ^{nafs} αὐτός^{rgms}
 καί^c ἀποφθέγγομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rdmp} ἀνὴρ^{nmvp} Ἰουδαῖος^{avmvp} καί^c ὀδ^{dmnp} κατοικέω^{vrapnmp}
 Ἰερουσαλήμ^{lp} ἅπας^{anmvp} οὗτος^{rdnms} σύ^{tpd-p} γνωστός^{annsn} εἰμὶ^{vdp3s} καί^c ἐνωτίζομαι^{v1ad2p}
 ὀδ^{anp} ῥῆμα^{nanp} ἐγώ^{tpg-s}. **v.15** οὐ^{xo} γάρ^c ὥς^{bo} σύ^{trp-p} ὑπολαμβάνω^{v1pa2p} οὗτος^{rdnmp}
 μεθού^{v1pa3p} εἰμὶ^{v1px3s} γάρ^c ὥρα^{nnfs} τρίτος^{anfsn} ὀδ^{gfs} ἡμέρα^{ngfs}. **v.16** ἀλλά^c οὗτος^{rdnms}
 εἰμὶ^{v1px3s} ὀδ^{nnms} λέγω^{vpxpms} διὰ^p ὀδ^{gms} προφήτης^{ngms} Ἰωήλ^{lp}. **v.17** καί^c εἰμὶ^{v1fx3s} ἐν^p
 ὀδ^{ddp} ἔσχατος^{adfpn} ἡμέρα^{ndfp} λέγω^{v1pa3s} ὀδ^{nnms} θεός^{ngms} ἐκχέω^{v1fa1s} ἀπὸ^p ὀδ^{gms} πνεῦμα^{ngms}
 ἐγώ^{tpg-s} ἐπὶ^p πᾶς^{aafsn} σάρξ^{nafs} καί^c προφητεύω^{v1fa3p} ὀδ^{dmnp} υἱός^{nnmp} σύ^{trp-p} καί^c ὀδ^{ndfp}
 θυγάτηρ^{nnfp} σύ^{trp-p} καί^c ὀδ^{dmnp} νεανίσκος^{nnmp} σύ^{trp-p} ὄρασις^{nafp} ὁράω^{v1fd3p} καί^c ὀδ^{dmnp}
 πρεσβύτερος^{anmvp} σύ^{trp-p} ἐνύπνιον^{nanp} ἐνυπνιάζομαι^{v1fp3p}. **v.18** καί^c γέ^{xo} ἐπὶ^p ὀδ^{amp}
 δοῦλος^{nanp} ἐγώ^{tpg-s} καί^c ἐπὶ^p ὀδ^{afp} δούλη^{nafp} ἐγώ^{tpg-s} ἐν^p ὀδ^{ddp} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rdmp}
 ἐκχέω^{v1fa1s} ἀπὸ^p ὀδ^{gms} πνεῦμα^{ngms} ἐγώ^{tpg-s} καί^c προφητεύω^{v1fa3p}. **v.19** καί^c δίδωμι^{v1fa1s}
 τέρας^{nanp} ἐν^p ὀδ^{dmms} οὐρανός^{ndms} ἄνω^{bo} καί^c σημειον^{nanp} ἐπὶ^p ὀδ^{gfs} γῆ^{ngfs} κάτω^{bo} αἶμα^{nans}
 καί^c πῦρ^{nans} καί^c ἀτμῖς^{nafs} καπνός^{ngms}. **v.20** ὀδ^{dmms} ἥλιος^{nnms} μεταστρέφω^{v1fp3s} εἰς^p
 σκοτός^{nans} καί^c ὀδ^{dnfs} σελήνη^{nnfs} εἰς^p αἶμα^{nans} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} ἔρχομαι^{vnaa} ὀδ^{afis} ἡμέρα^{nafs}
 κύριος^{ngms} ὀδ^{afis} μέγας^{aafsn} καί^c ἐπιφανής^{aafsn}. **v.21** καί^c εἰμὶ^{v1fx3s} πᾶς^{anmsn} ὃς^{trms} ἄν^{xo}
 ἐπικαλέω^{vsam3s} ὀδ^{ans} ὄνομα^{nans} κύριος^{ngms} σῶζω^{v1fp3s}. **v.22** ἀνὴρ^{nmvp} Ἰσραηλῆς^{nmvp}
 ἀκούω^{v1daa2p} ὀδ^{amp} λόγος^{nanp} οὗτος^{rdamp} Ἰησοῦς^{ngms} ὀδ^{dmms} Ναζωραῖος^{nans} ἀνὴρ^{nans} ἀπὸ^p
 ὀδ^{gms} θεός^{ngms} ἀποδεικνυμι^{vpxpams} εἰς^p σύ^{trpa-p} δυνάμις^{ndfp} καί^c τέρας^{ndnp} καί^c σημειον^{ndnp}
 ὃς^{trndp} ποιέω^{v1aa3s} διὰ^p αὐτός^{rgms} ὀδ^{dmms} θεός^{nnms} ἐν^p μέσος^{adnms} σύ^{trp-p} καθὼς^{bo} καί^c
 αὐτός^{trmp} οἶδα^{v1xa2p}. **v.23** οὗτος^{rdams} ὀδ^{ddfs} ὀρίζω^{vpxpdis} βουλή^{ndfs} καί^c πρόγνωσις^{ndfs}
 ὀδ^{gms} θεός^{ngms} ἔκδοτος^{aamsn} λαμβάνω^{vrapnmp} διὰ^p χεῖρ^{ngfp} ἄνομος^{agmpn} προσπήγνυμι^{vrapnmp}
 ἀναίρεω^{v1aa2p}.

νατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ αὐτοῦ, Δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτὸν 25
 Προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός ὅτι ἐκ δεξιῶν 26
 μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ. διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδιά μου 26
 καὶ ἡγαλλίασατο ἡ γλῶσσά μου ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατα- 27
 σκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι. ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς 27
 ᾧδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ἐγνώρισάς 28
 μοι ὁδοὺς ζωῆς πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου 28
 σου. Ἄνδρες ἀδελφοί ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς 29
 περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβὶδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη καὶ 30
 τὸ μνήμα αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προ- 30
 φήτης οὖν ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς 31
 ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν 31
 Χριστόν, καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ. προῖδὼν ἐλάλησεν 31
 περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ 32
 αὐτοῦ εἰς ᾧδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. τοῦτον 32
 τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεὸς οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες, 33
 τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθείς τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου 33
 πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὃ νὺν ὑμεῖς 34
 βλέπετε καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς 34
 λέγει δὲ αὐτὸς Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν

v.24 ὁς^{trans} ὁδ^{nms} θεός^{nms} ἀνίστημι^{v1aa3s} λύω^{vpaanms} ὁδ^{afp} ὠδιν^{nafp} ὁδ^{gms} θάνατος^{ngms}
 καθότι^{bo} οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s} δυνατός^{annsn} κρατέω^{vnp} αὐτός^{rpams} ὑπό^p αὐτός^{rgms}. **v.25** Δαυιδ^{tp}
 γάρ^c λέγω^{v1pa3s} εἰς^p αὐτός^{rpams} προοράω^{v1im1s} ὁδ^{ams} κύριος^{nams} ἐνώπιον^{bo} ἐγώ^{tpg-s} διά^p
 πᾶς^{agmsn} ὅτι^c ἐκ^p δεξιός^{agmnp} ἐγώ^{tpg-s} εἰμι^{v1ix3s} ἵνα^c μὴ^{xo} σαλευῶ^{vsap1s}. **v.26** διά^p
 οὗτος^{rdans} εὐφραίνω^{v1ap3s} ὁδ^{nfs} καρδία^{nnfs} ἐγώ^{tpg-s} καί^c ἀγαλλιάω^{v1ad3s} ὁδ^{nfs} γλῶσσα^{nnfs}
 ἐγώ^{tpg-s} ἔτι^{bo} δέ^c καί^c ὁδ^{nfs} σάρξ^{nnfs} ἐγώ^{tpg-s} κατασκηνόω^{v1af3s} ἐπὶ^p ἐλπίς^{ndfs}. **v.27** ὅτι^c οὐ^{xo}
 ἐγκαταλείπω^{v1af2s} ὁδ^{afs} ψυχὴ^{nafs} ἐγώ^{tpg-s} εἰς^p ᾧδης^{ngms} οὐδέ^{bo} διδωμι^{v1af2s} ὁδ^{ams} ὅσιος^{aamsn}
 σύ^{tpg-s} ὁράω^{vnaa} διαφθορά^{nafs}. **v.28** γνωρίζω^{v1aa2s} ἐγώ^{tpd-s} ὁδός^{nafp} ζωὴ^{ngfs} πληρὴ^{v1af2s}
 ἐγώ^{tpa-s} εὐφροσύνη^{ngfs} μετὰ^p ὁδ^{gms} πρόσωπον^{ngms} σύ^{tpg-s}. **v.29** ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp}
 ἔξεστι^{v1ppqms} λέγω^{vnaa} μετὰ^p παρρησία^{ngfs} πρὸς^p σύ^{tpa-p} περὶ^p ὁδ^{gms} πατριάρχης^{ngms} Δαυιδ^{tp}
 ὅτι^c καί^c τελευτάω^{v1aa3s} καί^c θάπτω^{v1ap3s} καί^c ὁδ^{nms} μνήμα^{nnms} αὐτός^{rgms} εἰμι^{v1ix3s} ἐν^p
 ἐγώ^{tpd-p} ἄχρι^p ὁδ^{gfs} ἡμέρα^{ngfs} οὗτος^{rgfs}. **v.30** προφήτης^{nnms} οὖν^c ὑπάρχω^{v1pams} καί^c
 οἶδ^{v1pxanms} ὅτι^c ὅρκος^{ndms} ὁμνύω^{v1aa3s} αὐτός^{tpdms} ὁδ^{nms} θεός^{nnms} ἐκ^p καρπός^{ngms} ὁδ^{gfs}
 ὀσφύς^{ngfs} αὐτός^{rgms} ὁδ^{ams} κατὰ^p σάρξ^{nafs} ἀνίστημι^{v1nf} ὁδ^{ams} Χριστός^{nams} καθίζω^{vnaa} ἐπὶ^p
 ὁδ^{gms} θρόνος^{ngms} αὐτός^{rgms}. **v.31** προοράω^{vpaanms} λαλέω^{v1aa3s} περὶ^p ὁδ^{gfs} ἀνάστασις^{ngfs}
 ὁδ^{gms} Χριστός^{ngms} ὅτι^c ὁ^{xo} καταλείπω^{v1ap3s} ὁδ^{nfs} ψυχὴ^{nnfs} αὐτός^{rgms} εἰς^p ᾧδης^{ngms} οὐδέ^{bo}
 ὁδ^{nfs} σάρξ^{nnfs} αὐτός^{rgms} ὁράω^{v1aa3s} διαφθορά^{nafs}. **v.32** οὗτος^{rdans} ὁδ^{ams} Ἰησοὺς^{nams}
 ἀνίστημι^{v1aa3s} ὁδ^{nms} θεός^{nnms} ὁς^{rgms} πᾶς^{anmnp} ἐγώ^{tpn-p} εἰμι^{v1ix1p} μάρτυς^{nnmp}. **v.33** ὁδ^{dfs}
 δεξιός^{adfsn} οὖν^c ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὑπό^p ὁδ^{afs} τε^{xo} ἐπαγγελία^{nafs} ὁδ^{gms} ἁγίος^{agmsn}
 πνεῦμα^{ngms} λαμβάνω^{vpaanms} παρὰ^p ὁδ^{gms} πατὴρ^{ngms} ἐκ^p ἐγώ^{v1aa3s} οὗτος^{rdans} ὁς^{trans} νῦν^{bo}
 σύ^{tpn-p} βλέπω^{v1pa2p} καί^c ἀκούω^{v1pa2p}.

35 μου. ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
 36 ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ κύριον καὶ
 37 σταυρώσατε. Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ εἰπόν τε
 38 πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους Τί ποιήσομεν,
 39 ἄνδρες ἀδελφοί. Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτοὺς Μετανοήσατε
 40 καὶ βαπτισθῆτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ
 41 εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ λήψεσθε τὴν δωρεάν τοῦ ἁγίου πνεύ-
 42 ματος. ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ
 43 πᾶσιν τοῖς εἰς μακρὰν ὅσους ἂν προσκαλέσεται κύριος ὁ θεὸς
 44 ἡμῶν. ἑτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρετο καὶ παρεκά-
 45 λει λέγων Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν
 46 οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν καὶ
 προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὥσει τρισχίλια. ἦσαν
 δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ
 καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. ἐγένετο δὲ πά-
 ση ψυχῇ φόβος πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων
 Ἐγίνετο. πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον
 ἅπαντα κοινά. καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον
 καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν, καθ ἡ-
 μέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ κλῶντές τε

v.34 οὗ^{χο} γάρ^ς Δαυιδ^ῖ ἀναβαίνω^{v1aa3s} εἰς^ρ ὁ^{damp} οὐρανός^{namp} λέγω^{v1pa3s} δέ^ς αὐτός^{rnms} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{trg-s} κάθημαι^{v1pn2s} ἐκ^ρ δεξιῶ^{agmpn} ἐγώ^{trg-s}. **v.35** ἕως^ς ἂν^{χο} τιθῇ^{vsaa1s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ^{trg-s} ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgnp} πούς^{ngmp} σύ^{trg-s}. **v.36** ἀσφαλῶς^{bo} οὖν^ς γινώσκω^{vdpa3s} πᾶς^{anmsn} οἶκος^{nnms} Ἰσραὴλ^ῖ ὅτι^ς καί^ς κύριος^{nams} καί^ς Χριστός^{nams} αὐτός^{rpsms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ποιέω^{v1aa3s} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{srms} σταυρώ^{v1aa2p}. **v.37** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^ς κατανύσσομαι^{v1ap3p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} λέγω^{v1aa3p} τέ^{χο} πρὸς^ρ ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^ς ὁ^{damp} λοιπός^{aampn} ἀπόστολος^{namp} τίς^{rqans} ποιέω^{v1a1p} ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp}. **v.38** Πέτρος^{nnms} δέ^ς φημι^{v1ix3s} πρὸς^ρ αὐτός^{rmp} μετανόεω^{vdap3s} καί^ς βαπτίζω^{vdap3s} ἕκαστος^{anmsn} σύ^{trg-p} ἐπὶ^ρ ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^ρ ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfr} καί^ς λαμβάνω^{v1fd2p} ὁ^{dafs} δωρεά^{nafs} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns}. **v.39** σύ^{trp-d} γάρ^ς εἰμι^{v1ix3s} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs} καί^ς ὁ^{dndp} τέκνον^{ndnp} σύ^{trg-p} καί^ς πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} εἰς^ρ μακρός^{bo} ὅσος^{rcamp} ἂν^{χο} προσκαλέομαι^{vsad3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ^{trg-p}. **v.40** ἕτερος^{admpn} τέ^{χο} λόγος^{ndmp} πολὺς^{admpc} διαμαρτύρομαι^{v1in3s} καί^ς παρακαλέω^{v1aa3s} λέγω^{v1pans} σῶζω^{vdap2p} ἀπὸ^ρ ὁ^{dgnfs} γενεᾶ^{ngfs} ὁ^{dgnfs} σκολιός^{agnsn} οὗτος^{rdgfs}. **v.41** ὁ^{dndmp} μὲν^{χο} οὖν^ς ἀσμένως^{bo} ἀποδέχομαι^{vpadnmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rpsms} βαπτίζω^{v1ap3p} καί^ς προστίθιμι^{v1ap3p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rdfs} ψυχῇ^{nnfr} ὥσει^{bo} τρισχίλιοι^{nnfr}. **v.42** εἰμι^{v1ix3p} δέ^ς προσκαρτερέω^{v1pans} ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} ὁ^{dgnp} ἀπόστολος^{ngmp} καί^ς ὁ^{ddfs} κοινωνία^{ndfs} καί^ς ὁ^{ddfs} κλάσις^{ndfs} ὁ^{dgnms} ἄρτος^{ngms} καί^ς ὁ^{ddfr} προσευχή^{ndfr}. **v.43** γίνονται^{v1ad3s} δέ^ς πᾶς^{adfsn} ψυχῇ^{ndfs} φόβος^{nnms} πολὺς^{aannp} τέ^{χο} τέρας^{nnmp} καί^ς σημεῖον^{nnmp} διὰ^ρ ὁ^{dgnp} ἀπόστολος^{ngmp} γίνονται^{v1in3s}. **v.44** πᾶς^{aannp} δέ^ς ὁ^{dndmp} πιστεύων^{v1pans} εἰμι^{v1ix3p} ἐπὶ^ρ ὁ^{dans} αὐτός^{rpsms} καί^ς ἔχω^{v1ia3p} ἅπας^{aannp} κοινός^{aannp}. **v.45** καί^ς ὁ^{dandp} κτήμα^{namp} καί^ς ὁ^{dafp} ὑπαρξίς^{nafr} πιπράσκω^{v1ia3p} καί^ς διαμερίζω^{v1ia3p} αὐτός^{rpanp} πᾶς^{admpn} καθότι^{bo} ἂν^{χο} τι-ορινομο χρεία^{nafs} ἔχω^{v1ia3s}.

καὶ οἶκον ἄρτον μετελαμβάνον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας. αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν **3**
 Ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐννάτην. καὶ τις ἀνὴρ χω- **2**
 λὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο ὃν ἐτίθουν
 καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὡραίαν
 τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερὸν,
 ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἡ- **3**
 ρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν **4**
 τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσ- **5**
 δοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. εἶπεν δὲ Πέτρος Ἀργύριον καὶ **6**
 χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι ὃ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι, ἐν τῷ ὀ-
 νόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἐγεῖραι καὶ περιπάτει.
 καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν παραχρῆμα δὲ ἐ- **7**
 στερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφύρα. καὶ ἐξαλλόμενος **8**
 ἔστη καὶ περιεπάτει καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περι- **9**
 πατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς **9**
 ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν, ἐπεγίνωσκον τε **10**
 αὐτὸν ὅτι οὗτός ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ

v.46 κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} τέ^{xo} προσκατερέω^{vppanmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐν^p ὁδόν^{ndns} ἱερὸν^{ndns}
 κλάω^{vppanmp} τέ^{xo} κατὰ^p οἶκος^{nam} ἄρτος^{nam} μεταλαμβάνω^{via3p} τροφῆ^{ngfs} ἐν^p ἀγαλλίασις^{ndfs}
 καί^c ἀφελότης^{ndfs} καρδία^{ngfs}. **v.47** αἰνέω^{vppanmp} ὁ^{dams} θεός^{nam} καί^c ἔχω^{vppanmp} χάρις^{nafs}
 πρὸς^p ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} λαός^{nam} ὁ^{ndms} δέ^c κύριος^{nnms} προσετίθει^{via3s} ὁ^{damp} σῶζω^{vppanmp}
 κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs}. **3. v.1** ἐπὶ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} δέ^c Πέτρος^{nnms}
 καί^c Ἰωάννης^{nnms} ἀναβαίνω^{via3p} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερὸν^{nam} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} ὁ^{dgfs} προσευχή^{ngfs}
 ὁ^{dafs} ἔνατος^{aafsn}. **v.2** καί^c τι-σρινμοσ ἀνὴρ^{nnms} χωλός^{anmsn} ἐκ^p κοιλίας^{ngfs} μήτηρ^{ngfs}
 αὐτός^{rpms} ὑπάρχω^{vppanms} βαστάζω^{vtrp3s} ὃς^{rrams} τίθημι^{via3p} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dafs}
 θύρα^{nafs} ὁ^{dgn} ἱερὸν^{ngns} ὁ^{dafs} λέγω^{vppafis} ὥρα^{aafsn} αἰτέω^{vnpa} ἐλεημοσύνη^{nafs} παρα^p
 ὁ^{dgnp} εἰσπορεύομαι^{vppngmp} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερὸν^{nam}. **v.3** ὃς^{rrams} ὁ^{dans} ὥρα^{vpaams} Πέτρος^{nam}
 καί^c Ἰωάννης^{nam} μέλλω^{vppaamp} εἴσειμι^{vnpix} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερὸν^{nam} ἐρωτάω^{via3s} ἐλεημοσύνη^{nafs}
 λαμβάνω^{vnaa}. **v.4** ἀτενίζω^{vpaams} δέ^c Πέτρος^{nnms} εἰς^p αὐτός^{rpams} σὺν^p ὁ^{ddms} Ἰωάννης^{ndms}
 λέγω^{via3s} βλέπω^{vdad2s} εἰς^p ἐγώ^{rra-p}. **v.5** ὁ^{dnms} δέ^c ἐπέχω^{via3s} αὐτός^{rdmp} προσδοκάω^{vppanms}
 τι-σρινμοσ παρὰ^p αὐτός^{rpmp} λαμβάνω^{vnaa}. **v.6** λέγω^{via3s} δέ^c Πέτρος^{nnms} ἀργύριον^{nam} καί^c
 χρυσίον^{nam} οὐχ^o ὑπάρχω^{vtrp3s} ἐγώ^{rrd-s} ὃς^{rrans} δέ^c ἔχω^{vtrp3s} οὗτος^{rdans} σὺν^{rrd-s} δίδωμι^{vtrp3s}
 ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgnms} Ναζωραῖος^{ngms} ἐγεῖρω^{vdam2s} καί^c
 περιπατέω^{vdpa2s}. **v.7** καί^c πιάζω^{vpaams} αὐτός^{rpams} ὁ^{dgn} δεξιός^{ngfs} χεῖρ^{ngfs} ἐγεῖρω^{vnaa3s}
 παραχρῆμα^{bo} δέ^c στερεόω^{vtrp3p} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnfr} βάσις^{nnfr} καί^c ὁ^{dnnp} σφυρόν^{nnnp}. **v.8** καί^c
 ἐξάλλομαι^{vppnnms} ἵστυμι^{vnaa3s} καί^c περιπατέω^{vnaa3s} καί^c εἰσέρχομαι^{vnaa3s} σὺν^p αὐτός^{rdmp} εἰς^p
 ὁ^{dans} ἱερὸν^{nam} περιπατέω^{vppanms} καί^c ἄλλομαι^{vppnnms} καί^c αἰνέω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nam}.
v.9 καί^c ὁ^{dans} ὥρα^{vnaa3s} αὐτός^{rpams} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} περιπατέω^{vppaams} καί^c αἰνέω^{vppaams}
 ὁ^{dams} θεός^{nam}.

- Ἑβραῖα Πύλη τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστά-
 11 σεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἱαθέντος
 12 χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην συνέδραμεν πρὸς αὐτοὺς πᾶς
 ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι. ἰ-
 δὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν Ἄνδρες Ἰσραηλίται
 13 τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὥς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ
 εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν. ὁ θεὸς Ἀβρα-
 ᾶμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐδόξασεν
 τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς παρεδώκατε καὶ ἡρνήσασθε
 αὐτόν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν,
 14 ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἡρνήσασθε καὶ ᾔτησασθε ἄνδρα
 15 φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν. τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτεί-
 νατε ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν.
 16 καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ
 οἶδατε ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ
 17 ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν.
 18 καὶ νῦν ἀδελφοί οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε ὥστερ καὶ
 οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, ὁ δὲ θεὸς ἃ προκατήγγειλεν διὰ στόματος
 19 οὕτως. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι
 ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ

v.10 ἐπιγινώσκω^{v1a3p} τέ^{xo} αὐτός^{rpams} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμί^{v1ix3s} ὁ^{dnms} πρὸς^p ὁ^{dafs}
 ἐλεημοσύνη^{nafs} κάθημαι^{vppnnms} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} ὡραῖος^{adfsn} πύλη^{ndfs} ὁ^{dgns} ἱερὸν^{ngns} καί^c
 πίμπλημι^{v1ap3p} θάμβος^{ngns} καί^c ἔκστασις^{ngfs} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} συμβαίνω^{vpxadns} αὐτός^{rpams}.
v.11 κρατέω^{vppagms} δε^c ὁ^{dgms} ἰάομαι^{vppagms} χαλός^{agmpn} ὁ^{dams} Πέτρος^{namms} καί^c
 Ἰωάννης^{namms} συντρέχω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{namms} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} στοᾷ^{ndfs}
 ὁ^{ddfs} καλέω^{vpppdfs} Σολομών^{ngms} ἔκθαμβος^{anmpn}. **v.12** ὁ^{ra} ὡραῖος^{vpaanms} δε^c Πέτρος^{namms}
 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} πρὸς^p ὁ^{dams} λαός^{namms} ἀνὴρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} τις^{rqans} θαυμάζω^{v1pa2p}
 ἐπὶ^p οὗτος^{rdnms} ἡ^{xo} ἐγώ^{rpdp} τις^{rqans} ἀτενίζω^{v1pa2p} ὡς^{bo} ἴδιος^{adfsn} δυνάμις^{ndfs} ἡ^{xo} εὐσεβεία^{ndfs}
 ποτέω^{vpxadmp} ὁ^{dgms} περιπατέω^{vnpa} αὐτός^{rpams}. **v.13** ὁ^{dnms} θεός^{namms} Ἀβραάμ^{tp} καί^c
 Ἰσαὰκ^{tp} καί^c Ἰακώβ^{tp} ὁ^{dnms} θεός^{namms} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{tpg-p} δοξάζω^{v1aa3s} ὁ^{dams} παῖς^{namms}
 αὐτός^{rpams} Ἰησοῦς^{namms} δε^c ὁ^{dgms} σύ^{trpn-p} παραδίδωμι^{v1aa2p} καί^c ἄρνεομαι^{v1ad2p} αὐτός^{rpams}
 κατὰ^p πρόσωπον^{namms} Πιλάτος^{ngms} κρίνω^{vpaagms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἀπολύω^{vmpa}. **v.14** σύ^{trpn-p} δε^c
 ὁ^{dams} ἅγιος^{aamsn} καί^c δίκαιος^{aamsn} ἄρνεομαι^{v1ad2p} καί^c αἰτέω^{v1am2p} ἀνὴρ^{namms} φονεὺς^{namms}
 χαρίζομαι^{v1nar} σύ^{trpd-p}. **v.15** ὁ^{dams} δε^c ἀρχηγός^{namms} ὁ^{dgfs} ζωὴ^{ngfs} ἀποκτείνω^{v1aa2p} δε^c ὁ^{dnms}
 θεός^{namms} ἐγείρω^{namms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} δε^c ὁ^{dgms} ἐγώ^{trpn-p} μάρτυς^{namms} εἰμί^{v1px1p}.
v.16 καί^c ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpams} οὗτος^{rdams} δε^c ὁ^{dnms} θεωρέω^{v1pa2p}
 καί^c οἶδα^{v1xa2p} στερεόω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} ὄνομα^{namms} αὐτός^{rpams} καί^c ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} ὁ^{dnfs} διὰ^p
 αὐτός^{rpams} δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafs} ὀλοκληρία^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἀπέναντι^{bo} πᾶς^{agmpn}
 σύ^{trpg-p}. **v.17** καί^c νῦν^{bo} ἀδελφός^{nvmp} οἶδα^{v1xa1s} ὅτι^c κατὰ^p ἄγνοια^{nafs} πρᾶσσω^{v1aa2p} ὥστερ^{bo}
 καί^c ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} σύ^{trpg-p}. **v.18** ὁ^{dnms} δε^c θεός^{namms} δε^c ὁ^{dgmp} προκαταγγέλλω^{v1aa3s}
 διὰ^p στόμα^{ngns} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rpams} πάσχω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{namms}
 πληρὼν^{v1aa3s} οὕτω^{bo}.

προσώπου τοῦ κυρίου. καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον 20
 ὑμῖν Ἰησοῦν Χριστόν. ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρό- 21
 νων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος
 πάντων, ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ 22
 πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος
 ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε 23
 κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ
 ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολοθρευθήσεται 24
 ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ
 τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ προκατήγγειλαν τὰς ἡμέρας 25
 ταύτας. ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἥς
 διέθετο ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν λέγων πρὸς Ἀβραάμ 26
 Καὶ τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατρίαι τῆς
 γῆς. ὑμῖν πρῶτον ὁ θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν,
 ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον
 ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ 4
 ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι. διαπο- 2
 νούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν
 ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. καὶ ἐπέβαλον αὐ- 3
 τοῖς τὰς χειῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον, ἣν γὰρ

v.19 μετανοέω^{vdaa2p} οὐν^c καί^c ἐπιστρέφω^{vdaa2p} εἰς^p ὁδὸν^s ἐξαλείφω^{vnap} σύ^{trpg-p} ὁ δαί^p
 ἁμαρτία^{nafr} ὅπως^{bo} ἄν^{xo} ἐρχομαι^{vsaa3p} καιρὸς^{nnmp} ἀνάψυξις^{ngfs} ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngns} ὁ δὲ^{gms}
 κύριος^{ngms}. **v.20** καί^c ἀποστέλλω^{vsaa3s} ὁ δὲ^{dams} προκηρύσσω^{vpxpams} σύ^{trp-d} Ἰησοῦς^{nam}
 Χριστός^{nam}. **v.21** ὅς^{rrams} δεῖ^{vtrpq3s} οὐρανός^{nam} μὲν^{xo} δέχομαι^{vnaa} ἄχρι^p χρόνος^{ngmp}
 ἀποκατάστασις^{ngfs} πᾶς^{agmpn} ὅς^{rrgmp} λαλέω^{viaa3s} ὁ δὲ^{dms} θεός^{nnms} διὰ^p στόμα^{ngns} πᾶς^{agmpn}
 ἁγίος^{agmpn} αὐτός^{trpgms} προφήτης^{ngmp} ἀπὸ^p αἰών^{ngms}. **v.22** Μωσῆς^{nnms} μὲν^{xo} γάρ^c
 πρὸς^p ὁ δὲ^{dmp} πατήρ^{nam} λέγω^{viaa3s} ὅτι^c προφήτης^{nam} σύ^{trp-d} ἀνίστημι^{vifa3s} κύριος^{nnms}
 ὁ δὲ^{dms} θεός^{nnms} σύ^{trpg-p} ἐκ^p ὁ δὲ^{dmp} ἀδελφός^{ngmp} σύ^{trpg-p} ὡς^{bo} ἐγώ^{trpa-s} αὐτός^{trpgms} ἀκούσ^{vifd2p}
 κατὰ^p πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἄν^{xo} λαλέω^{vsaa3s} πρὸς^p σύ^{trpa-p}. **v.23** εἰμὶ^{vifk3s} δέ^c πᾶς^{anfsn}
 ψυχὴ^{nfn} ὅστις^{rrnfs} ἄν^{xo} μὴ^{xo} ἀκούσ^{vsaa3s} ὁ δὲ^{gms} προφήτης^{ngms} ἐκείνος^{rdgms} ἐξολοθρεύσ^{vifp3s}
 ἐκ^p ὁ δὲ^{gms} λαός^{ngms}. **v.24** καί^c πᾶς^{anmpn} δέ^c ὁ δὲ^{dmp} προφήτης^{nnmp} ἀπὸ^p Σαμουὴλ^{trp}
 καί^c ὁ δὲ^{dmp} καθεξῆς^{bo} ὅσος^{rcnmp} λαλέω^{viaa3p} καί^c προκαταγγέλλω^{viaa3p} ὁ δὲ^{dmp} ἡμέρα^{nafr}
 οὗτος^{rdafp}. **v.25** σύ^{trpn-p} εἰμὶ^{vtrpx2p} υἱός^{nnmp} ὁ δὲ^{dmp} προφήτης^{ngmp} καί^c ὁ δὲ^{gfs} διαθήκη^{ngfs}
 ὅς^{rrgfs} διατιθῆμι^{viam3s} ὁ δὲ^{dms} θεός^{nnms} πρὸς^p ὁ δὲ^{dmp} πατήρ^{nam} ἐγώ^{trpg-p} λέγω^{vrrpamms} πρὸς^p
 Ἀβραάμ^{trp} καί^c ὁ δὲ^{dms} σπέρμα^{ndns} σύ^{trpg-s} ἐνευλογέω^{vifp3p} πᾶς^{anfnp} ὁ δὲ^{dmp} πατρί^{nfnp} ὁ δὲ^{gfs}
 γῆ^{ngfs}. **v.26** σύ^{trp-d} πρῶτος^{bo} ὁ δὲ^{dms} θεός^{nnms} ἀνίστημι^{vrraams} ὁ δὲ^{dms} παῖς^{nam} αὐτός^{trpgms}
 Ἰησοῦς^{nam} ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{trpams} εὐλογέω^{vrrpams} σύ^{trpa-p} ἐν^p ὁ δὲ^{dms} ἀποστρέφω^{vrrpa}
 ἕκαστος^{aamsn} ἀπὸ^p ὁ δὲ^{gfp} πονηρία^{ngfp} σύ^{trpg-p}. **4. v.1** λαλέω^{vrrpaggmp} δέ^c αὐτός^{trpgmp} πρὸς^p
 ὁ δὲ^{dms} λαός^{nam} ἐφίστημι^{viaa3p} αὐτός^{trpdp} ὁ δὲ^{dmp} ἱερέυς^{nnmp} καί^c ὁ δὲ^{dms} στρατηγός^{nnms} ὁ δὲ^{gms}
 ἱερόν^{ngns} καί^c ὁ δὲ^{dmp} Σαδδουκαῖος^{nnmp}. **v.2** διαπονέομαι^{vrrpnnmp} διὰ^p ὁ δὲ^{dms} διδάσκα^{vrrpa}
 αὐτός^{trpmp} ὁ δὲ^{dms} λαός^{nam} καί^c καταγγέλλω^{vrrpa} ἐν^p ὁ δὲ^{dms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ δὲ^{dms} ἀνάστασις^{nafs}
 ὁ δὲ^{dms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}.

- 4 ἐσπέρα ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν
 5 καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὥσει χιλιάδες πέντε. Ἐ-
 6 γενετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ
 7 πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς. εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἄνναν τὸν
 8 ἀρχιερέα καὶ Καϊάφαν, καὶ Ἰωάννην καὶ Ἀλέξανδρον καὶ ὅσοι
 9 ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέ-
 10 σω ἐπυνθάνοντο Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε
 11 τοῦτο ὑμεῖς. τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπεν
 12 πρὸς αὐτοὺς Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ,
 13 εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἁ-
 14 σθενοῦς ἐν τίνι οὗτος σέσωσται. γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ
 παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Να-
 ζωραίου ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε ὃν ὁ θεὸς ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν ἐν
 11 τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. οὗτός ἐστιν ὁ
 12 λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδόμουμένων, ὁ γενόμενος
 13 εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία
 οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν
 14 ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ
 Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρω-
 ποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται ἐθαύμαζον ἐπεγίνωσκόν τε
 14 αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες

v.3 καί^c ἐπιβάλλω^{v1aa3p} αὐτοὺς^{rdmp} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} καί^c τίθημι^{v1am3p} εἰς^p τήρησις^{nafs} εἰς^p ὁ^{dafs} αὐριον^{bo} εἰμι^{v1ix3s} γὰρ^c ἐσπέρα^{nafs} ἤδη^{bo}. **v.4** πολὺς^{anmp} δέ^c ὁ^{dgm} ἀκούω^{vpaagmp} ὁ^{dams} λόγος^{nam} πιστεῦω^{v1aa3p} καί^c γίνομαι^{v1ao3s} ὁ^{dnms} ἀριθμὸς^{nnms} ὁ^{dgm} ἀνὴρ^{ngmp} ὥσει^{bo} χιλιάς^{nnfp} πέντε^{tn}. **v.5** γίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{dafs} αὐριον^{bo} συνάγω^{vnap} αὐτοὺς^{rgmp} ὁ^{damp} ἄρχων^{nam} καί^c πρεσβύτερος^{ampmp} καί^c γραμματεὺς^{nam}. **v.6** εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} καί^c Ἄννας^{nam} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{nam} καί^c Καϊάφας^{nam} καί^c Ἰωάννης^{nam} καί^c Ἀλέξανδρος^{nam} καί^c ὅσος^{rgmp} εἰμι^{v1ix3p} ἐκ^p γένος^{ngns} ἀρχιερατικὸς^{agnsn}. **v.7** καί^c ἵστημι^{vpaanmp} αὐτοὺς^{rgmp} ἐν^p ὁ^{dnms} μέσος^{adnsn} πυνθάνομαι^{v1in3p} ἐν^p ποίος^{rgdfs} δύναιμι^{ndfs} ἥ^{xo} ἐν^p ποίος^{rgdms} ὄνομα^{ndns} ποιέω^{v1aa2p} οὗτος^{rdans} σύ^{rgn-p}. **v.8** τότε^{bo} Πέτρος^{nnms} πίμπλημι^{vnapnms} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτοὺς^{rgamp} ἄρχων^{nvmp} ὁ^{dgm} λαός^{ngms} καί^c πρεσβύτερος^{avmpn} ὁ^{dgm} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.9** εἰ^{qo} ἐγὼ^{rgn-p} σήμερον^{bo} ἀνακρίνω^{v1pp1p} ἐπὶ^p εὐεργεσία^{ndfs} ἀνθρώπος^{ngms} ἀσθενής^{agnsn} ἐν^p τίς^{rgdms} οὗτος^{rdms} σῶζω^{v1xp3s}. **v.10** γνωστός^{annsn} εἰμι^{v1vdp3s} πᾶς^{admpn} σύ^{rgp-d-p} καί^c πᾶς^{admsn} ὁ^{dams} λαός^{ndms} Ἰσραὴλ^{tp} ὅτι^c ἐν^p ὁ^{dnms} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦ^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgm} Ναζωραῖος^{ngms} ὅς^{rams} σύ^{rgn-p} σταυρώ^{v1aa2p} ὅς^{rams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγείρω^{v1aa3s} ἐκ^p νεκρός^{agnmp} ἐν^p οὗτος^{rdms} οὗτος^{rdms} παρίστημι^{v1xa3s} ἐνώπιον^{bo} σύ^{rgp-g-p} ὑγιής^{anmsn}. **v.11** οὗτος^{rdms} εἰμι^{v1ix3s} ὁ^{dnms} λίθος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐξουθενέω^{vnapnms} ὑπὸ^p σύ^{rgp-g-p} ὁ^{dgm} οἰκοδομέω^{vppagmp} ὁ^{dnms} γίνομαι^{vpadnms} εἰς^p κεφαλὴ^{nafs} γωνία^{ngfs}. **v.12** καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s} ἐν^p ἄλλος^{admsn} οὐδέ^{is} σωτηρία^{nafs} οὔτε^c γὰρ^c ὄνομα^{nnms} εἰμι^{v1ix3s} ἕτερος^{annsn} ὑπὸ^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nam} ὁ^{dnms} διδωμι^{vpxpms} ἐν^p ἀνθρώπος^{ndmp} ἐν^p ὁ^{rdms} δεῖ^{v1pq3s} σῶζω^{vnap} ἐγὼ^{ra-p}. **v.13** θεωρῶ^{vppanmp} δέ^c ὁ^{dafs} Πέτρος^{ngms} παρρησία^{nafs} καί^c Ἰωάννης^{ngms} καί^c καταλαμβάνω^{vpanmp} ὅτι^c ἀνθρώπος^{nnmp} ἀγράμματος^{anmpn} εἰμι^{v1ix3p} καί^c ἰδιώτης^{nnmp} θαυμάζω^{v1aa3p} ἐπιγίνωσκω^{v1aa3p} τὴ^{xo} αὐτοὺς^{rgmp} ὅτι^c σὺν^p ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰμι^{v1ix3p}.

σὺν αὐτοῖς ἔστωτα τὸν τεθεραπευμένον οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν.
κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν συνέβαλον 15
πρὸς ἀλλήλους. λέγοντες Τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τού- 16
τοις ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν πᾶσιν τοῖς
κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρ' νησα-
σθαι, ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαὸν ἀπειλῇ 17
ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μη-
δενὶ ἀνθρώπων. καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν αὐτοῖς 18
τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς 19
εἶπον Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον
ἢ τοῦ θεοῦ κρίναιτε. οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἂ εἶδομεν καὶ 20
ἡκούσαμεν μὴ λαλεῖν. οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν 21
αὐτοὺς μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσσονται αὐτοὺς διὰ τὸν
λαὸν ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι, ἐτῶν γὰρ ἦν 22
πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον
τοῦτο τῆς ἰάσεως. Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ 23
ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
εἶπον. οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν 24
θεὸν καὶ εἶπον, Δέσποτα σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ
τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. ὁ διὰ στό- 25

v.14 ὁdams δέc ἄνθρωποςnams θάλασσavpnamp σύνp αὐτόςrpdmp ἴσημivpxaams ὁdams
θεραπεύvpxpams οὐδεῖςaansn ἔχωvia3p ἀντεῖπονvnaa. **v.15** κελεύvpaanmp δέc
αὐτόςrpdmp ἔξωbo ὁdgnσ συνεδρίονngns ἀπέρχομαιvnaa συμβάλλωviaa3p πρὸςp ἀλλήλωνreamp.
v.16 λέγωvppanmp τίςrqans ποιέωvifa1p ὁddmp ἄνθρωποςndmp οὗτοςrddmp ὅτιc μὲνxo γάρc
γνωστόςannsn σημεῖονnnns γίνονταιvixa3s διὰp αὐτόςrpgmp πᾶςadmpn ὁddmp κατοικέωvppadmp
Ἱερουσαλήμtp φανερόςannsn καίc οὗxo δύναμαιvipn1p ἀρνέομαιvnad. **v.17** ἀλλάc ἵναc μὴxo
ἐπιp πολὺςaanse διανέμωvsap3s εἰςp ὁdams λαόςnams ἀπειλήndfs ἀπειλέωvsam1p αὐτόςrpdmp
μηκέτιbo λαλέωvnpa ἐπιp ὁddns ὄνομαndns οὗτοςrddns μηδεῖςadmsn ἄνθρωποςngmp. **v.18** καίc
καλέωvpaanmp αὐτόςrpdmp παραγγέλλωviaa3p αὐτόςrpdmp ὁdams καθόλουbo μὴxo φθέγγομαιvnpn
μηδέc διδάσκωvnpa ἐπιp ὁddns ὄνομαndns ὁdgnσ Ἰησοῦsngms. **v.19** ὁdnms δέc Πέτροςnnms καίc
Ἰωάννηςnnms ἀποκρίνομαιvpaonmp πρὸςp αὐτόςrpdmp λέγωviaa3p εἰqo δίκαιοςannsn εἰμίvipx3s
ἐνώπιονbo ὁdgnσ θεόςngms συrpg-p ἀκούωvnpa μᾶλλονbo ἤxo ὁdgnσ θεόςngms κρίνωvdaa2p.
v.20 οὗxo δύναμαιvipn1p γάρc ἐγώvnpn-p ὅςrtrap ὁράωviaa1p καίc ἀκούωviaa1p μὴxo λαλέωvnpa.
v.21 αὐτόςrpdmp δέc προσαπειλέωvppanmp ἀπολύωviaa3p αὐτόςrpdmp πρὸςp αὐτόςrpdmp
ὁdams πᾶςbo κολάζωvsam3p αὐτόςrpdmp διὰp ὁdams λαόςnams ὅτιc πᾶςanmpn δοξάζωviaa3p ὁdams
θεόςnams ἐπιp ὁddns γίνονταιvpxadns. **v.22** ἔτοςngnp γάρc εἰμίvipx3s πολὺςagnpc τεσσαράκονταtn
ὁdnms ἄνθρωποςnnms ἐπιp ὅςrtrams γίνονταιvixa3s ὁdnms σημεῖονnnns οὗτοςrddns ὁdgnσ ἴασιςngfs.
v.23 ἀπολύωvppanmp δέc ἔρχομαιviaa3p πρὸςp ὁdamp ἵδωςaampn καίc ἀπαγγέλλωviaa3p
ὁdgnσreamp πρὸςp αὐτόςrpdmp ὁdnmp ἀρχιερεῖςnnmp καίc ὁdnmp πρεσβύτεροςanmpn λέγωviaa3p.
v.24 ὁdnmp δέc ἀκούωvpaanmp ὁμοθυμαδόνbo αἶρωviaa3p φωνήnafs πρὸςp ὁdams θεόςnams καίc
λέγωviaa3p δεσπότηςnnms συrnpn-s ὁdnms θεόςnnms ὁdnms ποιέωvpaanms ὁdams οὐρανόςnams καίc
ὁdafs γῆnafs καίc ὁdafs θάλασσαnafs καίc πᾶςaanmpn ὁdanp ἐνp αὐτόςrpdmp.

ματος Δαβὶδ τοῦ παιδὸς σου εἰπὼν Ἰνατί ἐφρύαζαν ἔθνη καὶ
26 λαοὶ ἐμελέτησαν κενά. παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ
οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κα-
27 τὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν
ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν ὃν ἔχρισας Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος
28 Πιλαῶτος σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ. ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ
29 σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισεν γενέσθαι. καὶ τὰ νῦν κύριε
ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ
30 παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου. ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου
ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ
31 ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδὸς σου Ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν
ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι καὶ ἐπλησθησαν ἅ-
παντες πνεύματος ἁγίου καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ
32 παρρησίας. Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδιά
καὶ ἡ ψυχὴ μία καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν
33 ἴδιον εἶναι ἄλλ ἢν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. καὶ μεγάλη δυνά-
μει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ
34 κυρίου Ἰησοῦ χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. οὐδὲ
γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς, ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ
οἰκῶν ὑπῆρχον πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομέ-
35 νων. καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων διεδίδοτο

v.25 ὁdnms διὰp στόμαngns Δαυιδῷp ὁdgmς παιςngms σύprg-s λέγωvpaanms ιναῖtḃ φηράσσωviaa3p
 ἔθνοςnnnp καίc λαόςnnmp μελετάωviaa3p κενόςaanpn. **v.26** παρίστημι, viaa3p ὁdnmp
 βασιλεὺςnnmp ὁdgrfs γῆngfs καίc ὁdnmp ἄρχωνnnmp συνάγωviap3p ἐπιῖp ὁdans αὐτόςrḡans κατὰp
 ὁdgmς κύριοςngms καίc κατὰp ὁdgmς Χριστόςngms αὐτόςrḡms. **v.27** συνάγωviap3p γάρc
 ἐπιῖp ἀλήθειαngfs ἐπιῖp ὁdans ἄγιοςaamsn παιςnams σύprg-s Ἰησοῦςnams ὁsrtams χρίωviaa2s
 Ἑρῳδῆςnams τέxο καίc Πόντιοςnnms Πιλάτοςnnms σὺνp ἔθνοςndnp καίc λαόςndmp Ἰσραήλtp.
v.28 ποιέωvnaa ὅσοςrcanp ὁdnfs χεῖρnnfs σύprg-s καίc ὁdnfs βουλήnnfs σύprg-s προορίζωviaa3s
 γίνομαιmad. **v.29** καίc ὁdamp νῦνbo κύριοςnvms εφοράωvdaa2s ἐπιῖp ὁdafp ἀπειλήnnaif αὐτόνp rḡmp
 καίc διδωμιvdaa2s ὁdamp δοῦλοςndmp σύprg-s μετὰp παρρησίαngfs πᾶςagfs λαλέωvnpa ὁdams
 λόγοςnams σύprg-s. **v.30** ἐνp ὁddms ὁdafs χεῖρnnfs σύprg-s ἐκτείνωvnpa σύpḡa-s εἰςp ἴσαςnafs
 καίc σημείωνnnnp καίc τέραςnnnp γίνονταιvnpn διὰp ὁdgmς ὄνομαngns ὁdgmς ἅγιοςagmsn παῖςngms
 σύprg-s Ἰησοῦςngms. **v.31** καίc δέομαιvpaogmp αὐτόςrḡmp σαλευῖωviap3s ὁdnms τόποςnams ἐνp
 ὅsrdms εἰμιvix3p συνάγωvpxnpn καίc πῖμπλημιviap3p ἅπαςaanpn πνεῦμαngns ἅγιοςagmsn καίc
 λαλέωvia3p ὁdams λόγοςnams ὁdgmς θεόςngms μετὰp παρρησίαngfs. **v.32** ὁdgmς δέc πλῆθοςngns
 ὁdgmnp πιστεύωvpaagmp εἰμιvix3s ὁdnfs καρδίαnnfs καίc ὁdnfs ψυχὴnnfs εἰςnnfs καίc οὐδέbḃ
 εἰςnnms τι-οριανοσ ὁdgmnp ὑπάρχωvppagnp αὐτόςrḡdms λέγωvia3s ἴδιοςaamsn εἰμιvnpx ἄλλαc εἰμιvix3s
 αὐτόςrḡdmp ἅπαςaanpn κοινόςaanpn. **v.33** καίc μέγαςadfsn δύναιμςndfs ἀποδίδωμιvia3p
 ὁdans μαρτυροῖονans ὁdnmp ἀπόστολοςnnmp ὁdgrfs ἀνάστασιςngfs ὁdgmς κύριοςngms Ἰησοῦςnams
 χάριςnnfs τέxο μέγαςanfsn εἰμιvix3s ἐπιῖp πᾶςaanpn αὐτόςrḡamp. **v.34** οὐδέbḃ γάρc ἐνδεήςngms
 τι-οριανοσ ὑπάρχωvia3s ἐνp ἀπόστολοςrḡdmp ὁdgmς γάρc κτήνωnnmp χωρίονngnp ἤxο οἰκίαngp
 ὑπάρχωvia3p παλαιοῦvppanmp φέρωvia3p ὁdafp τιωῖnnaif ὁdgmnp πυρράσκοωvpprgmp.

δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς 36
 Βαρναβᾶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ὃ ἐστιν μεθερμηνευόμενον υἱὸς 37
 παρακλήσεως Λευίτης Κύπριος τῷ γένει. ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀ-
 γροῦ πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν παρὰ τοὺς πόδας
 τῶν ἀποστόλων.

Ἀνὴρ δὲ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ **5**
 ἐπώλησεν κτῆμα. καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς συνειδυίας 2
 καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας
 τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπεν δὲ Πέτρος Ἀνανία διατί ἐπλή- 3
 ρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ
 ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου. οὐχὶ μένον 4
 σοὶ ἔμενεν καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν τί ὅτι ἔθου
 ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλ- 5
 λά τῷ θεῷ. ἀκούων δὲ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν 5
 ἐξέψυξεν καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούον-
 τας ταῦτα. ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ 6
 ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα 7
 καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη 8
 δὲ αὕτη ὁ Πέτρος εἰπέ μοι εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε ἡ
 δὲ εἶπεν Ναὶ τοσούτου. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτὴν Τί ὅτι 9
 συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα κυρίου ἰδοὺ οἱ πόδες

v.35 καί^c τίθημι^{v1a3p} παρὰ^p ὄ^{damp} πούς^{nam} ὄ^{dgm} ἀπόστολος^{ngmp} διαδίδωμι^{v1p3s}
 δε^c ἕκατος^{admsn} καθότι^{bo} ἂν^{xo} τι-σρινις^{na} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1a3s}. **v.36** Ἰωσῆς^{nnms} δε^c
 ὄ^{dms} ἐπικαλέω^{vrapnms} Βαρναβᾶς^{nnms} ὑπὸ^p ὄ^{dgm} ἀπόστολος^{ngmp} ὅς^{rtms} εἰμι^{v1px3s}
 μεθερμηνεύω^{vpprpnms} υἱός^{nnms} παρακλήσις^{ngfs} Λευίτης^{nnms} Κύπριος^{nnms} ὄ^{ddns} γένος^{ndns}.
v.37 ὑπάρχω^{vppagms} αὐτός^{rpdms} ἀγρός^{ngms} πωλέω^{vpaanms} φέρω^{v1a3s} ὄ^{dans} χρῆμα^{nans} καί^c
 τίθημι^{v1a3s} παρὰ^p ὄ^{damp} πούς^{nam} ὄ^{dgm} ἀπόστολος^{ngmp}. **5. v.1** ἀνὴρ^{nnms} δε^c τι-
 -σρινις^{nnms} Ἀνανίας^{nnms} ὄνομα^{ndns} σὺν^p Σάπφειρα^{ndfs} ὄ^{ddfs} γυνή^{ndfs} αὐτός^{rpgms} πωλέω^{v1a3s}
 κτῆμα^{nans}. **v.2** καί^c νοσφίζω^{v1am3s} ἀπὸ^p ὄ^{dgs} τιμή^{ngfs} συνοράω^{vpxagfs} καί^c ὄ^{dgs} γυνή^{ngfs}
 αὐτός^{rpgms} καί^c φέρω^{vpaanms} μέρος^{nans} τι-σριανσ^{na} παρὰ^p ὄ^{damp} πούς^{nam} ὄ^{dgm} ἀπόστολος^{ngmp}
 τίθημι^{v1a3s}. **v.3** λέγω^{v1a3s} δε^c Πέτρος^{nnms} Ἀνανίας^{nnms} διά^{ti}τις^{xo} πληρόω^{v1a3s} ὄ^{dms}
 Σατανᾶς^{nnms} ὄ^{dafs} καρδία^{nafs} σὺ^{rpg-s} ψεύδομαι^{vnad} σὺ^{rpa-s} ὄ^{dans} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn}
 καί^c νοσφίζω^{vnam} ἀπὸ^p ὄ^{dgs} τιμή^{ngfs} ὄ^{dgn} χωρίον^{ngns}. **v.4** σὺ^{chi} ὄ^{xo} μένω^{vppnms} σὺ^{rpd-s}
 μένω^{v1a3s} καί^c πιπράσκω^{vrapnms} ἐν^p ὄ^{ddfs} ὄ^{rsdfs} ἐξουσία^{ndfs} ὑπάρχω^{v1a3s} τις^{rqnans} ὄ^{nc}
 τίθημι^{v1am2s} ἐν^p ὄ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σὺ^{rpg-s} ὄ^{dans} πρᾶγμα^{nans} οὗτος^{rdans} οὗ^{xo} ψεύδομαι^{viad2s}
 ἀνθρώπος^{ndmp} ἀλλά^c ὄ^{dms} θεός^{ndms}. **v.5** ἀκούω^{vppanms} δε^c Ἀνανίας^{nnms} ὄ^{damp} λόγος^{nam}
 οὗτος^{rdamp} πίπτω^{vpaanms} ἐκψύχω^{v1a3s} καί^c γίνομαι^{viad3s} φόβος^{nnms} μέγας^{anmsn} ἐπὶ^p
 πᾶς^{aampn} ὄ^{damp} ἀκούω^{vppaamp} οὗτος^{rdanp}. **v.6** ἀνίστημι^{vpaanmp} δε^c ὄ^{dmp} νέος^{anmpc}
 συστέλλω^{v1a3p} αὐτός^{rpnms} καί^c ἐκφέρω^{vpaanmp} θάπτω^{v1a3p}. **v.7** γίνομαι^{viad3s} δε^c ὡς^{bo}
 ὥρα^{ngfp} τρεῖς^{ngfp} διάστημα^{nnms} καί^c ὄ^{dnfs} γυνή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} μὴ^{xo} οἶδα^{vpxanfs} ὄ^{dans}
 γίνομαι^{vpxaans} εἰσέρχομαι^{v1a3s}. **v.8** ἀποκρίνομαι^{viad3s} δε^c αὐτός^{rpdfs} ὄ^{dms} Πέτρος^{nnms}
 λέγω^{vdad2s} ἐγὼ^{rpd-s} εἰ^{qo} τοσοῦτος^{rdgns} ὄ^{dans} χωρίον^{nans} ἀποδίδωμι^{v1am2p} ὄ^{dnfs} δε^c λέγω^{v1a3s}
 ναί^{xo} τοσοῦτος^{rdgns}.

- τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσίν σε.
 10 ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν,
 εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν καὶ ἐξενέγκαν-
 11 τες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας
 ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.
 12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν
 τῷ λαῷ, πολλὰ καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ Στοᾷ Σο-
 13 λομῶντος. τῶν δὲ λοιπῶν οὐδείς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς ἀλλ
 14 ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός, μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύ-
 15 οντες τῷ κυρίῳ πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. ὥστε κατὰ
 τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλίνων
 καὶ κραββάτων ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ
 16 τινὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς
 Ἱερουσαλήμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμά-
 17 των ἀκαθάρτων οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες. Ἀναστάς δὲ ὁ
 ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδου-
 18 καίων ἐπλήρθησαν ζήλου. καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ
 19 τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. ἄγ-
 γελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξεν τὰς θύρας τῆς φυλακῆς
 20 ἐξαγαγὼν τε αὐτοὺς εἶπεν. Πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε

v.9 ὁdnms δέc Πέτροςnnms λέγωviaa3s πρὸςp αὐτόcτpafis τίςrqnns ὅτιc συμφωνένωviap3s σύτpδ-p
 πειράζωvnaa ὁdans πνεῦμαnans κύριοςngms ἰδοὺvdaa2s ὁdnmp πούcnnmp ὁdgmρ θάπτωvraagmp
 ὁdams ἀνὴρnams συτpg-s ἐπὶp ὁddfs θύραndfs καίc ἐκφέρωvifa3p σύτpa-s. **v.10** πίπτωviaa3s δέc
 παραχρῆμαbo παρὰp ὁdamp πούcnnmp αὐτόcτpags καίc ἐκψύχωviaa3s εἰσέρχομαιvpaanmp δέc
 ὁdnmp νεανίσκοςnnmp εὐρίσκωviaa3p αὐτόcτpafis νεκρόcnaafsn καίc ἐκφέρωvpaanmp θάπτωviaa3p
 πρὸςp ὁdams ἀνὴρnams αὐτόcτpafis. **v.11** καίc γίνομαιviad3s φόβοςnnms μέγαςanmsn ἐπὶp
 ὅλοςnaafsn ὁdafs ἐκκλησίανafis καίc ἐπὶp πᾶcnaamp ὁdamp ἀκούωvppaamp οὗτοcτdanp. **v.12** διὰp
 δέc ὁdgrf χεῖρngfr ὁdgmρ ἀπόστολοςngmp γίνομαιviad3s σημείονnnmp καίc τέραςnnmp ἐνp
 ὁddms λαόςndms πολύcannpn καίc εἰμιvviix3p ὁμοθυμαδόνbo ἅπαcannpn ἐνp ὁddfs στοάndfs
 Σολομώνngms. **v.13** ὁdgmρ δέc λοιπόcagmpn οὐδεῖcnafsn τολμάωviaa3s κολλᾶωvnpρ αὐτόcτpdmρ
 ἀλλάc μεγαλύνωviaa3s αὐτόcτpamp ὁdnms λαόςnnms. **v.14** μᾶλλονbo δέc προστίθημιvviip3p
 πιστεύωvppanmp ὁdams κύριοςndms πλῆθοςnnmp ἀνὴρngmp τέxo καίc γυνὴngfr. **v.15** ὥτεc
 κατὰp ὁdafp πλατύcnafr ἐκφέρωvnpa ὁdamp ἀσθενήcnaamp καίc τίθημιvnpa ἐπὶp κλίνηνngfr
 καίc κράβατοςngmp ἵναc ἐρχομαιvppngms Πέτροcngms κἀνqo ὁdnfs σκιάnnfs ἐπισκιάζωvsaa3s
 τι-οριδισ αὐτόcτpamp. **v.16** συνέρχομαιviin3s δέc καίc ὁdnms πλῆθοςnnms ὁdgrf πέριξbo
 πόλιcngfr εἰcP Ἱερουσαλήμtp φέρωvppanmp ἀσθενήcnaamp καίc ὀχλέωvppamp ὑπόp πνεῦμαngmp
 ἀκάθαρτοcagmpn ὅτιcτnnmp θεραπεύωvviip3p ἅπαcannpn. **v.17** ἀνίστημιvpaanms δέc ὁdnms
 ἀρχιερεὺcnnms καίc πᾶcannpn ὁdnmp σὺνp αὐτόcτpdmms ὁdnfs εἰμιvnpixnfs αἵρεσιcnnfs ὁdgmρ
 Σαδδουκαῖοcngmp πίμπλημιviap3p ζήλοcngms. **v.18** καίc ἐπιβάλλωviaa3p ὁdafp χεῖρnafr
 αὐτόcτpamp ἐπὶp ὁdamp ἀπόστολοcnaamp καίc τίθημιviam3p αὐτόcτpamp ἐνp τήρησιcndfs
 δημόσιοcnafsn. **v.19** ἄγγελοςnnms δέc κύριοςngms διὰp ὁdgrfs νύcngfs ἀνοίγωviaa3s ὁdafp
 θύραnafr ὁdgrfs φυλακὴngfs ἐξαγάγωvpaanms τέxo αὐτόcτpamp λέγωviaa3s.

ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. ἀκού- 21
σαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον
Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν
τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀ- 22
πέστειλαν εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. οἱ δὲ ὑπηρέται
παραγενόμενοι οὐχ εὔρον αὐτούς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαν-
τες δὲ ἀπήγγειλαν. λέγοντες ὅτι Τὸ μὲν δεσμοτήριον εὔρομεν 23
κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἔξω ἐστῶ-
τας πρὸ τῶν θυρῶν ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὔρομεν. ὥς 24
δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς
τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς διηπόρουν περὶ αὐτῶν τί ἂν γέ-
νοιτο τοῦτο. παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς λέγων 25
ὅτι Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ
ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. τότε ἀπελθὼν ὁ στρατη- 26
γὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγαγεν αὐτούς οὐ μετὰ βίας ἐφοβοῦντο
γὰρ τὸν λαόν ἵνα μὴ λιθασθῶσιν. Ἀγαγόντες δὲ αὐτούς ἔ- 27
στησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς ὁ ἀρχιερεὺς.
λέγων Οὐ παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ 28
τῷ ὀνόματι τούτῳ καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλήμ τῆς
διδαχῆς ὑμῶν καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ
ἀνθρώπου τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι 29

v.20 πορεύομαι^{vdpn2p} καί^c ἵστημι^{vpanmp} λαλέω^{vdpa2p} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} ὁ^{ddms} λαός^{ndms}
πᾶσαν^{paanpn} ὁ^{damp} ῥῆμα^{namp} ὁ^{dglf} ζωῆς^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.21** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c εἰσέρχομαι^{vlaa3p}
ὑπὸ^p ὁ^{dams} ὄρθρος^{nams} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερὸν^{nans} καί^c διδάσκω^{vlaa3p} παραγίνομαι^{vpadnms} δέ^c ὁ^{dams}
ἀρχιερεὺς^{nnms} καί^c ὁ^{damp} σὺν^p αὐτός^{rdpms} συγκαλέω^{vlaa3p} ὁ^{dans} συνέδριον^{nans} καί^c πᾶς^{aafsn}
ὁ^{dafis} γερουσία^{nafis} ὁ^{damp} υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^p καί^c ἀποστέλλω^{vlaa3p} εἰς^p ὁ^{dans} δεσμοτήριον^{nans}
ἄγω^{vnap} αὐτός^{rpamp}. **v.22** ὁ^{damp} δέ^c ὑπηρέτης^{nnmp} παραγίνομαι^{vpadnmp} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vlaa3p}
αὐτός^{rpamp} ἐν^p ὁ^{ddfs} φυλακῇ^{ndfs} ἀναστρέφω^{vpaanmp} δέ^c ἀπαγγέλλω^{vlaa3p}. **v.23** λέγω^{vppanmp}
ὅτι^c ὁ^{dans} μὲν^{xo} δεσμοτήριον^{nans} εὐρίσκω^{vlaa1p} κλείω^{vpxpans} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἀσφάλεια^{ndfs} καί^c
ὁ^{damp} φύλαξ^{enamp} ἔξω^{bo} ἵστημι^{vpxaamp} πρὸ^p ὁ^{dglf} θύρα^{ngfp} ἀνοίγω^{vpaanmp} δέ^c ἔσω^{bo} οὐδείς^{aamsn}
εὐρίσκω^{vlaa1p}. **v.24** ὥς^{bo} δέ^c ἀκούω^{vlaa3p} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} ὁ^{dams} τέ^{xo} ἱερεὺς^{nnms}
καί^c ὁ^{dams} στρατηγός^{nnms} ὁ^{dams} ἱερὸν^{ngns} καί^c ὁ^{damp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} διαπορέω^{vlaa3p} περι^p
αὐτός^{rpamp} τίς^{rqns} ἂν^{xo} γίνομαι^{voad3s} οὗτος^{rdnns}. **v.25** παραγίνομαι^{vpadnms} δέ^c τι-σιν^{nm} μὴ
ἀπαγγέλλω^{vlaa3s} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vppanms} ὅτι^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἀνὴρ^{nnmp} ὅς^{rpamp} τῇ^{nm} τι^{nm} ἵστημι^{vlaa2p}
ἐν^p ὁ^{ddfs} φυλακῇ^{ndfs} εἰμι^{vixp3p} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} ἵστημι^{vpxanmp} καί^c διδάσκω^{vppanmp} ὁ^{dams}
λαός^{nams}. **v.26** τότε^{bo} ἀπέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dams} στρατηγός^{nnms} σὺν^p ὁ^{damp} ὑπηρέτης^{ndmp}
ἄγω^{vlaa3s} αὐτός^{rpamp} οὐ^{xo} μετὰ^p θία^{ngfs} φοβέομαι^{vlin3p} γάρ^c ὁ^{dams} λαός^{nams} ἵνα^c μὴ^{xo}
λιθάξω^{vsa3p}. **v.27** ἄγω^{vpaanmp} δέ^c αὐτός^{rpamp} ἵστημι^{vlaa3p} ἐν^p ὁ^{ddns} συνέδριον^{ndns} καί^c
ἐπερωτάω^{vlaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{nnms}. **v.28** λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} παραγγέλλω^{ndfs}
παραγγέλλω^{vlaa1p} σὺ^{tpd-p} μὴ^{xo} διδάσκω^{vnpa} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} οὗτος^{rdnns} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s}
πληρὸς^{vixa2p} ὁ^{dafis} Ἱερουσαλήμ^{tp} ὁ^{dglf} διδαχῆ^{ngfs} σὺ^{tpg-p} καί^c βούλωμαι^{vipn2p} ἐπάγω^{vnaa} ἐπὶ^p
ἐγὼ^{tpa-p} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} οὗτος^{rdgms}.

- 30 εἶπον, Πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. ὁ θεὸς τῶν
πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμά-
31 σαντες ἐπὶ ξύλου, τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὑψωσεν
τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρ-
32 τιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων
καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν
33 αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν
34 αὐτούς. ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι
Γαμαλιήλ νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ ἐκέλευσεν ἔξω
35 βραχὺ τί τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. εἰπέν τε πρὸς αὐτοὺς Ἄν-
δρες Ἰσραηλῖται προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις
36 τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεου-
δᾶς λέγων εἶναι τινα ἑαυτὸν ᾧ προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν
ώσκι τετρακοσίων, ὃς ἀνηγρέθη καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ
37 διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰού-
δας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν
λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ, κάκεῖνος ἀπώλετο καὶ πάντες ὅσοι
38 ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν ἀπό-
στητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἐάσατε αὐτούς, ὅτι ἐὰν ἡ
ἐξ ἀνθρώπων ἢ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο καταλυθήσεται.
39 εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστὶν οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτὸ, μήποτε καὶ

v.29 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} λέγω^{viaa3p} πειθαρχέω^{npa} δεῖ^{vnpq3s} θεός^{ndms} μᾶλλον^{bo} ἢ^{xo} ἀνθρώπος^{ndmp}. **v.30** ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgmpp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{npq3p} ἐγείρω^{viaa3s} Ἰησοῦς^{nams} ὃς^{trams} σύ^{trp-np} διαχειρίζω^{viam2p} κρεμάννυμι^{vpaanmp} ἐπὶ^p ξύλον^{ngns}. **v.31** οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀρχηγός^{nams} καί^c σωτήρ^{nams} ὑψώ^{viaa3s} ὁ^{ddfs} δεξιός^{adfsn} αὐτός^{trpgms} διδωμι^{vnaa} μετάνοια^{nafs} ὁ^{ddms} Ἰσραὴλ^{tp} καί^c ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}. **v.32** καί^c ἐγώ^{trp-np} εἰμι^{vnpq1p} αὐτός^{trpgms} μάρτυς^{nnmp} ὁ^{dgmpp} ῥῆμα^{ngnp} οὗτος^{rdgmpp} καί^c ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nans} δέ^c ὁ^{dnms} ἅγιος^{aansn} ὃς^{trams} διδωμι^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{ddmp} πειθαρχέω^{vppadmp} αὐτός^{trpdm}. **v.33** ὁ^{dnmp} δέ^c ἀκούω^{vpaanmp} διαπρίω^{vnp3p} καί^c βουλεύομαι^{vlin3p} ἀναίρεω^{vnaa} αὐτός^{trpam}. **v.34** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^c τι-
-σρινισ^{ένp} ὁ^{ddms} συνέδριον^{ndms} Φαρισαῖος^{nnms} ὄνομα^{ndms} Γαμαλιήλ^{tp} νομοδιδάσκαλος^{dnms} τίμιος^{admsn} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} κελεύω^{viaa3s} ἔξω^{bo} βραχύς^{aansn} τίς^{rians} ὁ^{dgmpp} ἀπόστολος^{vnampp} ποιέω^{vnaa}. **v.35** λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} πρὸς^p αὐτός^{trpam} ἀνὴρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nnmp} προσέχω^{vdpap2p} ἑαυτοῦ^{trxdmp} ἐπὶ^p ὁ^{ddmp} ἀνθρώπος^{ndmp} οὗτος^{rdmp} τίς^{rians} μέλλω^{vpa2p} πράσσω^{npa}. **v.36** πρὸ^p γάρ^c οὗτος^{rdgmpp} ὁ^{dgmpp} ἡμέρα^{ngfp} ἀνίστημι^{vnaa3s} Θεουδᾶς^{nnms} λέγω^{vppanms} εἰμι^{vnpq3p} τι-σριαμο ἑαυτοῦ^{trxams} ὃς^{trdms} προσκολλάω^{vnap3s} ἀριθμός^{nnms} ἀνὴρ^{ngmp} ὡσεὶ^{bo} τετρακοσίοι^{ngnp} ὃς^{trams} ἀναίρεω^{vnap3s} καί^c πᾶς^{anmp} ὅσος^{renmp} πειθώ^{vnp3p} αὐτός^{trpdm} διαλύω^{vnap3p} καί^c γίνωμαι^{vnap3p} εἰς^p οὐδεὶς^{aansn}. **v.37** μετὰ^p οὗτος^{trdms} ἀνίστημι^{vnaa3s} Ἰουδᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} Γαλιλαῖος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dgmpp} ἀπογραφῆ^{ngfs} καί^c ἀφίστημι^{vnaa3s} λαός^{nams} ἱκανός^{aansn} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{trpgms} κάκεῖνος^{rdms} ἀπόλλυμι^{viam3s} καί^c πᾶς^{anmp} ὅσος^{renmp} πειθώ^{vnp3p} αὐτός^{trpdm} διασκορπίζω^{vnap3p}. **v.38** καί^c ὁ^{damp} νῦν^{bo} λέγω^{vnap3s} σύ^{trp-dp} ἀφίστημι^{vdaa2p} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpp} ἀνθρώπος^{ngmp} οὗτος^{rdgmpp} καί^c ἐάω^{vdaa2p} αὐτός^{trpam} ὅτι^c ἐάν^{qo} εἰμι^{vnpq3s} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} ὁ^{dnfs} βουλὴ^{nnfs} οὗτος^{trdnfs} ἢ^{xo} ὁ^{dnms} ἔργον^{nnms} οὗτος^{rdms} καταλύω^{vnp3s}.

θεομάχοι εὐρεθῆτε. ἐπεισθήσαν δὲ αὐτῷ καὶ προσκαλεσάμε- 40
νοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ
ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ μὲν οὖν ἐπο- 41
ρεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου ὅτι ὑπὲρ τοῦ
ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι. πᾶσάν τε ἡμέ- 42
ραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ
εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐ- 6
γένετο γογγυσμός τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους ὅτι
παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐ-
τῶν. προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν 2
εἶπον, Οὐκ ἄρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελφοί ἄνδρας 3
ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπὶ πλήρεις πνεύματος Ἁγίου καὶ
σοφίας οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ἡμεῖς δὲ τῇ 4
προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. καὶ 5
ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους καὶ ἐξελέξαντο
Στέφανον ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου καὶ Φί-
λιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν 6
καὶ Νικόλαον προσηλύτον Ἀντιοχέα. οὓς ἕστησαν ἐνώπιον 6
τῶν ἀποστόλων καὶ προσευζάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χει-
ρας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἠῤῥιζανεν καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς 7

v.39 εἰ⁹⁰ δέ^c ἐκ^p θεός^{ngms} εἶμι^{vix3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vin2p} καταλύω^{vnaa} αὐτός^{rtrans} μήποτε^{bo} καί^c
θεομάχος^{anmp} εὐρίσκω^{vsap2p}. **v.40** πείθω^{vrap3p} δέ^c αὐτός^{rtrans} καί^c προσκαλεομαι^{vpadnmp}
ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} δέρω^{vpaanmp} παραγγέλλω^{vlaa3p} μή^{xo} λαλέω^{vnpa} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns}
ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c ἀπολύω^{vlaa3p} αὐτός^{rtrans}. **v.41** ὁ^{dnnmp} μὲν^{xo} οὖν^c πορεύομαι^{viin3p}
χαίρω^{vppanmp} ἀπὸ^p προσώπου^{ngns} ὁ^{dams} συνεδριον^{ngns} ὅτι^c ὑπὲρ^p ὁ^{dams} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rtrans}
καταξιώ^{vrap3p} ἀτιμάζω^{vnap}. **v.42** πᾶς^{aafsn} τέ^{xo} ἡμέρα^{nafis} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καί^c
κατὰ^p οἶκος^{nams} οὐ^{xo} παύω^{viim3p} διδάσκω^{vrapanmp} καί^c εὐαγγελίζω^{vppmmp} Ἰησοῦς^{nams}
ὁ^{dams} Χριστός^{nams}. **6. 1** ἐν^p δέ^c ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp} πληθύνω^{vppagmp} ὁ^{dams}
μαθητής^{ngmp} γίνομαι^{viad3s} γογγυσμός^{nnms} ὁ^{dams} Ἑλληνιστής^{ngmp} πρὸς^p ὁ^{damp} Ἑβραῖος^{aamrp}
ὅτι^c παραθεωρέω^{viip3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} διακονία^{ndfs} ὁ^{ddfs} καθημερινός^{adfsn} ὁ^{dnnfp} χῆρα^{nnfp} αὐτός^{rtrans}.
v.2 προσκαλεομαι^{vpadnmp} δέ^c ὁ^{dnnmp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dans} πλῆθος^{nans} ὁ^{dams} μαθητής^{ngmp} λέγω^{vlaa3p}
οὐ^{xo} ἄρεστός^{annsn} εἶμι^{vix3s} ἐγὼ^{tpa-p} καταλείπω^{vpaamp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
διακονέω^{vnpa} τράπεζα^{ndfp}. **v.3** ἐπισκεπτομαι^{vdad2p} οὖν^c ἀδελφός^{vnmpp} ἀνὴρ^{namp} ἐκ^p
συ^{pdg-p} μαρτυρέω^{vpprap} ἐπὶ^{tn} πλήρης^{aamrp} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^c σοφία^{ngfs} ὅς^{rtrans}
καθίστημι^{vifa1p} ἐπὶ^p ὁ^{delfs} χρεία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.4** ἐγὼ^{tpn-p} δέ^c ὁ^{ddfs} προσευχῇ^{ndfs}
καί^c ὁ^{ddfs} διακονία^{ndfs} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} προσκαρτερέω^{vifa1p}. **v.5** καί^c ἀρέσκω^{vlaa3s}
ὁ^{dnnms} λόγος^{nnms} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agnsn} ὁ^{dams} πλῆθος^{ngns} καί^c ἐκλέγω^{viam3p} Στέφανος^{nams}
ἀνὴρ^{nams} πλήρης^{aamsn} πίστεως^{ngfs} καί^c πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^c Φίλιππος^{nams} καί^c
Πρόχορος^{nams} καί^c Νικάνωρ^{nams} καί^c Τίμων^{nams} καί^c Παρμενᾶς^{nams} καί^c Νικόλαος^{nams}
προσηλύτος^{nams} Ἀντιοχεύς^{nams}. **v.6** ὅς^{rtrans} ἵστημι^{vlaa3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dams} ἀπόστολος^{ngmp}
καί^c προσεύχομαι^{vpadnmp} ἐπιτίθημι^{vlaa3p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp}.

τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων
 8 ὑπῆκουον τῇ πίστει. Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνά-
 9 μεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ἀνέστησαν
 δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτινῶν καὶ
 10 Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας
 11 συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ. καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ
 12 καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι
 Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωσῆν καὶ
 13 τὸν θεόν, συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ
 τοὺς γραμματεῖς καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγα-
 14 γον εἰς τὸ συνέδριον. ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας
 15 ὅ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν κα-
 τὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου τούτου καὶ τοῦ νόμου, ἀκηκόαμεν
 γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει
 τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋ-
 σῆς. καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ
 συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει πρόσωπον ἀγγέλου.
 7, 2 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει. ὁ δὲ ἔφη
 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἀκούσατε Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὥφθη
 τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοι-
 3 κῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἐξελθε ἐκ τῆς

v.7 καί^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} αὐξάνω^{vlaa3s} καί^c πληθύνω^{vrip3s} ὁ^{dnms} ἀριθμός^{nnms} ὁ^{dgmpr} μαθητῆς^{ngmpr} ἐν^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} σφόδρα^{bo} πολὺς^{anmsn} τέ^{xo} ὄχλος^{nnms} ὁ^{dgmpr} ἱερεὺς^{ngmpr} ὑπακούω^{vlaa3p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs}. **v.8** Στέφανος^{nnms} δέ^c πλήρης^{anmsn} πίστεως^{ngfs} καί^c δυνάμεις^{ngfs} ποιεῶ^{vlaa3s} τέρας^{nanp} καί^c σημεῖον^{nanp} μέγας^{aanpn} ἐν^p ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.9** ἀνίστημι^{vlaa3p} δέ^c τι-ορίνμι^{tdgmpr} ἐκ^p ὁ^{dgrfs} συναγωγῆς^{ngfs} ὁ^{dgrfs} λέγω^{vpppgfs} Λιβερτινός^{ngmpr} καί^c Κυρηναῖος^{ngmpr} καί^c Ἀλεξανδρεὺς^{ngmpr} καί^c ὁ^{dgmpr} ἀπὸ^p Κιλικίας^{ngfs} καί^c Ἀσία^{ngfs} συζητῶ^{vrranpn} ὁ^{ddms} Στέφανος^{ndms}. **v.10** καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{vlaa3p} ἀντιστῆμι^{vnaa} ὁ^{ddfs} σοφία^{ndfs} καί^c ὁ^{ddms} πνεῦμα^{ndns} ὅς^{rdns} τῶν λαλέω^{vlaa3s}. **v.11** τότε^{bo} ὑποβάλλω^{vlaa3p} ἀνὴρ^{nanp} λέγω^{vrraamp} ὅτι^c ἀκούω^{vixa1p} αὐτός^{rgms} λαλέω^{vrrpags} ῥῆμα^{nanp} βλάσφημος^{aanpn} εἰς^p Μωϋσῆς^{nam} καί^c ὁ^{dams} θεός^{nam}. **v.12** συγκινέω^{vlaa3p} τέ^{xo} ὁ^{dams} λαός^{nam} καί^c ὁ^{damp} πρεσβύτερος^{aanpn} καί^c ὁ^{damp} γραμματεὺς^{nanp} καί^c ἐπίστημι^{vrraanpn} συναρπάζω^{vlaa3p} αὐτός^{rgams} καί^c ἅγω^{vlaa3p} εἰς^p ὁ^{dans} συνέδριον^{nam}. **v.13** ἰσטיμι^{vlaa3p} τέ^{xo} μάρτυς^{nanp} ψευδῆς^{nanp} λέγω^{vrraamp} ὁ^{dnms} ἀνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdms} οὐ^{xo} παύω^{vrip3s} ῥῆμα^{nanp} βλάσφημος^{aanpn} λαλέω^{vrrpams} κατὰ^p ὁ^{dams} τόπος^{ngms} ὁ^{dams} ἅγιος^{agmsn} οὗτος^{rdms} καί^c ὁ^{dams} νόμος^{ngms}. **v.14** ἀκούω^{vixa1p} γάρ^c αὐτός^{rgms} λέγω^{vrrpags} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Ναζωραῖος^{nnms} οὗτος^{rdms} καταλύω^{vifa3s} ὁ^{dams} τόπος^{nam} οὗτος^{rdams} καί^c ἀλλάσσω^{vifa3s} ὁ^{damp} ἔθνος^{nanp} ὅς^{rranp} παραδίδωμι^{vlaa3s} ἐγὼ^{rgd-p} Μωϋσῆς^{nnms}. **v.15** καί^c ἀτενίζω^{vrraanpn} εἰς^p αὐτός^{rgams} ἅπας^{aanpn} ὁ^{dnmp} καθεζομαι^{vrrnnp} ἐν^p ὁ^{ddns} συνέδριον^{ndns} ὁ^{rdans} ὁ^{vlaa3p} πρόσωπον^{nam} αὐτός^{rgms} ὥσει^{bo} πρόσωπον^{nam} ἀγγελος^{ngms}. **7. v.1** λέγω^{vlaa3s} δέ^c ὁ^{dnms} ἀρχιερεὺς^{nnms} εἰ^{qo} ἄρα^{xo} οὗτος^{rdnp} οὗτ^{bo} ἔχω^{vripa3s}. **v.2** ὁ^{dnms} δέ^c φημι^{vlix3s} ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} καί^c πατήρ^{nvmp} ἀκούω^{vdaa2p} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgrfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{rdans} πατήρ^{ndms} ἐγὼ^{rgp} Ἀβραάμ^{tp} εἰμι^{vrrpxdms} ἐν^p ὁ^{ddfs} Μεσοποταμία^{ndfs} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} κατοικέω^{vnaa} αὐτός^{rgams} ἐν^p Χαρράν^{tp}.

γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἂν σοι
δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατῴκησεν ἐν Χαρράν 4
κάκειθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετόικισεν αὐτὸν
εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε. καὶ οὐκ ἔδωκεν 5
αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός καὶ ἐπηγγείλατο
αὐτῷ δοῦναι εἰς κατὰσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ
αὐτόν οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεὸς ὅτι 6
ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροιικον ἐν γῇ ἁλλοτρίᾳ καὶ δουλώσου-
σιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια, καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν 7
δουλεύσωσιν κρινῶ ἐγὼ εἶπεν ὁ θεὸς καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσον-
ται καὶ λατρεύουσιν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ 8
διαθήκην περιτομῆς, καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περι-
έτεμεν αὐτόν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ ὁ
Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαν- 9
τες τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ αὐτοῦ.
καὶ ἐξείλετο αὐτόν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν 10
αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ
κατέστησεν αὐτόν ἡγούμενον ἐπ Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον
αὐτοῦ. ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χανάν 11
καὶ θλίψις μεγάλη καὶ οὐχ εὗρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες
ἡμῶν. ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ ἐξαπέστειλεν 12

v.3 καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^p ὁδ^{gfs} γῆ^{ngfs} σύ^{rp-gs} καί^c ἐκ^p
ὁδ^{gfs} συγγένεια^{ngfs} σύ^{rp-gs} καί^c δεῦρο^{vdvx2s} εἰς^p γῆ^{nafs} ὅς^{rrafs} ἄν^{xo} σύ^{rp-d-s} δείκνυμι^{vifa1s}.
v.4 τότε^{bo} ἐξέρχομαι^{vraanms} ἐκ^p γῆ^{ngfs} Χαλδαίος^{ngmp} κατοικέω^{v1aa3s} ἐν^p Χαρράν^{tp} κάκειθεν^{bo}
μετὰ^p ὁδ^{ans} ἀποθνήσκω^{vnaa} ὁδ^{ams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpams} μετοικίζω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁδ^{afs}
γῆ^{nafs} οὗτος^{rdafs} εἰς^p ὅς^{rrafs} σύ^{rrpn-p} νῦν^{bo} κατοικέω^{v1a2p}. **v.5** καί^c οὐ^{xo} διδωμι^{v1aa3s}
αὐτός^{rpams} κληρονομία^{nafs} ἐν^p αὐτός^{rpdfs} οὐδ^ε^{bo} βῆμα^{nams} πούς^{ngms} καί^c ἐπαγγέλλομαι^{v1ad3s}
αὐτός^{rpams} διδωμι^{vnaa} εἰς^p κατὰσχεσις^{nafs} αὐτός^{rpafs} καί^c ὁδ^{dns} σπέρμα^{nafs} αὐτός^{rpams} μετὰ^p
αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} εἰμι^{vrrpxns} αὐτός^{rpams} τέκνον^{ngns}. **v.6** λαλέω^{v1aa3s} δέ^c οὗτω^{bo} ὁδ^{dns}
θεός^{nnms} ὅτι^c εἰμι^{vifx3s} ὁδ^{dns} σπέρμα^{nnms} αὐτός^{rpams} πάροιικος^{annsn} ἐν^p γῆ^{ndfs} ἁλλότριος^{adfsn}
καί^c δουλόω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^c κακό^{vifa3p} ἔτος^{nanp} τετρακόσιοι^{nanp}. **v.7** καί^c ὁδ^{ans}
ἔθνος^{nans} ὅς^{rrams} ἐάν^{qo} δουλεύω^{vsaa3p} κρίνω^{vifa1s} ἐγώ^{rrp-n-s} λέγω^{v1aa3s} ὁδ^{dns} θεός^{nnms} καί^c
μετὰ^p οὗτος^{rdamp} ἐξέρχομαι^{vifd3p} καί^c λατρεύω^{vifa3p} ἐγώ^{rrp-d-s} ἐν^p ὁδ^{dns} τόπος^{ndms} οὗτος^{rdams}.
v.8 καί^c διδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} διαθήκη^{nafs} περιτομῆς^{ngfs} καί^c οὕτω^{bo} γεννάω^{v1aa3s} ὁδ^{ams}
Ἰσαάκ^{tp} καί^c περιτέμνω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὁδ^{dfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁδ^{dfs} ὄγδοος^{adfsn} καί^c ὁδ^{ams} Ἰσαάκ^{tp}
ὁδ^{ams} Ἰακώβ^{tp} καί^c ὁδ^{ams} Ἰακώβ^{tp} ὁδ^{amp} δώδεκα^{tn} πατριάρχης^{nanp}. **v.9** καί^c ὁδ^{nnmp}
πατριάρχης^{nnmp} ζηλώω^{vraanmp} ὁδ^{ams} Ἰωσήφ^{tp} ἀποδίδωμι^{viam3p} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs} καί^c εἰμι^{vifx3s}
ὁδ^{ams} θεός^{nnms} μετὰ^p αὐτός^{rpams}. **v.10** καί^c ἐξαίρῶ^{viam3s} αὐτός^{rpams} ἐκ^p πᾶς^{agfrn}
ὁδ^{gfr} θλίψις^{ngfr} αὐτός^{rpams} καί^c διδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} χάρις^{nafs} καί^c σοφία^{nafs} ἐναντίον^{bo}
Φαραώ^{tp} βασилεύς^{ngms} Αἴγυπτος^{ngfs} καί^c καθιστημι^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ἡγέομαι^{vrrpnams} ἐπὶ^p
Αἴγυπτος^{nafs} καί^c ὁδ^{ams} οἶκος^{oams} αὐτός^{rpams}. **v.11** ἐρχομαι^{v1aa3s} δέ^c λιμὸς^{nnms}
ἐπὶ^p ὅλος^{aafsn} ὁδ^{afs} γῆ^{nafs} Αἴγυπτος^{ngfs} καί^c Χανάν^{tp} καί^c θλίψις^{nnfs} μέγας^{anfsn} καί^c οὐ^{xo}
εὗρίσκω^{v1a3p} χόρτασμα^{nanp} ὁδ^{nnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ^{rrp-p}.

- 13 τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον, καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη
 14 Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ φανερόν ἐγένετο τῷ Φαραῷ τὸ
 15 γένος τοῦ Ἰωσήφ. ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο τὸν πα-
 16 τέρα αὐτοῦ Ἰακώβ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐν ψυχαῖς
 17 ἐβδομήκοντα πέντε, κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐτελεύ-
 18 τησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ
 19 καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο Ἀβραάμ τιμῆς ἀργυρίου
 20 παρὰ τῶν υἱῶν Ἑμμὼρ τοῦ Συχέμ. Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος
 21 τῆς ἐπαγγελίας ἥς ὡμοσεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ ἠϋξήσεν ὁ λαὸς
 22 καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ. ἄχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος
 23 ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡ-
 24 μῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας ἡμῶν τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη
 αὐτῶν εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. ἐν τῷ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς,
 καὶ ἦν ἀστείος τῷ θεῷ, ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
 πατρὸς αὐτοῦ. ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν ἀνείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ
 Φαραῷ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτόν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ ἐπαιδεύθη
 Μωσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ
 ἐν ἔργοις. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς χρόνος
 ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέπασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐ-
 τοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον ἡμύνατο
 καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ πατάξας τὸν Αἰγύ-

v.12 ἀκούω^{vpaanms} δέ^c Ἰακώβ^{tp} εἰμί^{vppxanp} οἴτος^{namp} ἐν^p Αἴγυπτος^{ndfs} ἐξαποστέλλω^{viaa3s}
 ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐγώ^{tpg-p} πρῶτος^{bo}. **v.13** καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} δευτερός^{admsn} ἀναγνωρίζομαι^{viap3s}
 Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} αὐτός^{tpgms} καί^c φανερός^{anmsn} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{ddms} Φαραῷ^{tp}
 ὁ^{ddms} γένος^{nnms} ὁ^{ddgms} Ἰωσήφ^{tp}. **v.14** ἀποστέλλω^{vpaanms} δέ^c Ἰωσήφ^{tp} μετεκαλέω^{viam3s}
 ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{tpgms} Ἰακώβ^{tp} καί^c πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} συγγένεια^{nafs} αὐτός^{tpgms} ἐν^p
 ψυχῇ^{ndfp} ἐβδομήκοντα^{tn} πέντε^{tn}. **v.15** καταβαίνω^{viaa3s} δέ^c Ἰακώβ^{tp} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs} καί^c
 τελευτάω^{viaa3s} αὐτός^{tpnms} καί^c ὁ^{ddmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ^{tpg-p}. **v.16** καί^c μετατίθημι^{viap3p}
 εἰς^p Συχέμ^{tp} καί^c τίθημι^{viap3p} ἐν^p ὁ^{ddms} μνήμα^{ndms} ὅς^{rrans} ὠνέομαι^{viad3s} Ἀβραάμ^{tp}
 τιμῆ^{ngfs} ἀργυρίου^{vngns} παρὰ^p ὁ^{ddmp} υἱός^{ngmp} Ἑμμώρ^{tp} ὁ^{ddgms} Συχέμ^{tp}. **v.17** καθώς^{bo}
 δέ^c ἐγγίζω^{viaa3s} ὁ^{ddms} χρόνος^{nnms} ὁ^{ddgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὅς^{rrgfs} ὁ^{nnms} ὁ^{ddms} θεός^{nnms}
 ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} αὐξάνω^{viaa3s} ὁ^{ddms} λαός^{nnms} καί^c πληθύνω^{viap3s} ἐν^p Αἴγυπτος^{ndfs}.
v.18 ἄχρι^p ὅς^{bo} ἀνίστημι^{viaa3s} βασιλεὺς^{nnms} ἕτερος^{anmsn} ὅς^{rrms} οὐ^{xo} οἶδα^{viaa3s} ὁ^{dams}
 Ἰωσήφ^{tp}. **v.19** οὗτος^{rdms} κατασοφίζομαι^{vpadnms} ὁ^{dans} γένος^{nans} ἐγώ^{tpg-p} κακός^{viaa3s}
 ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐγώ^{tpg-p} ὁ^{ddgms} ποιέω^{vnpa} ἔκθετος^{aanpn} ὁ^{damp} θρέφος^{namp} αὐτός^{tpgmp}
 εἰς^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ζωογονέω^{vnpa}. **v.20** ἐν^p ὅς^{trdms} καιρός^{ndms} γεννάω^{viap3s} Μωσῆς^{nnms}
 καί^c εἰμί^{vlix3s} ἀστείος^{anmsn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὅς^{rrms} ἀνατρέφω^{viap3s} μὴν^{namp} τρεῖς^{namp} ἐν^p
 ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} ὁ^{ddgms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{tpgms}. **v.21** ἐκτίθημι^{vrapams} δέ^c αὐτός^{tpams}
 ἀναιρέω^{viam3s} αὐτός^{tpams} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} Φαραῷ^{tp} καί^c ἀνατρέφω^{viam3s} αὐτός^{tpams}
 ἑαυτοῦ^{rxdfs} εἰς^p υἱός^{nams}. **v.22** καί^c παιδεύω^{viap3s} Μωσῆς^{nnms} πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs}
 Αἰγυπτίους^{agmpn} εἰμί^{vlix3s} δέ^c δυνατός^{anmsn} ἐν^p λόγος^{ndmp} καί^c ἐν^p ἔργον^{ndnp}. **v.23** ὥς^{bo}
 δέ^c πληρώω^{vii3p3s} αὐτός^{tpdms} τεσσαρακονταετῆς^{anmsn} χρόνος^{nnms} ἀναβαίνω^{viaa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dafs}
 καρδία^{nafs} αὐτός^{tpgms} ἐπισκέπτομαι^{vnad} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} αὐτός^{tpgms} ὁ^{damp} υἱός^{namp}
 Ἰσραὴλ^{tp}.

πιον. ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ὅτι ὁ θεός 25
 διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς, σωτηρίαν οἱ δὲ οὐ συνήκαν.
 τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὥφθη αὐτοῖς μαχομένοις καὶ συνήλασεν 26
 αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπὼν Ἄνδρες ἀδελφοί ἐστε, ὑμεῖς, ἵνατί ἀ-
 δικεῖτε ἀλλήλους. ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν 27
 εἰπὼν Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς· μὴ 28
 ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον.
 ἔφυγεν δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν 29
 γῇ Μαδιάμ οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν 30
 τεσσαράκοντα ὥφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος
 Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμασεν τὸ 31
 ὄραμα προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ κυ-
 ρίου πρὸς αὐτὸν, Ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου ὁ θεὸς Ἀβραάμ 32
 καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ ἐντρομος δὲ γενόμενος
 Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος Λῦ- 33
 σον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας γῆ
 ἁγία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύ- 34
 πτῳ καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα καὶ κατέβην ἐξελέσθαι
 αὐτούς, καὶ νῦν δεῦρο ἀποστέλω σε εἰς Αἴγυπτον. Τοῦτον τὸν 35
 Μωϋσῆν ὃν ἡρνήσαντο εἰπόντες Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ
 δικαστὴν τοῦτον ὁ θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν

v.24 καί^c ὁράω^{vpaanms} τι-σριαμο ἀδικέω^{vpppams} ἀμύνομαι^{viad3s} καί^c ποιεῶ^{viaa3s} ἐκδικήσεις^{nafs}
 ὁ^{ddms} καταπονέω^{vpppams} πατάσσω^{vpaanms} ὁ^{dams} Αἰγύπτιος^{aamsn}. **v.25** νομίζω^{via3s}
 δε^c συνιῆμι^{vnpa} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} αὐτός^{rpams} ὅτι^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} διὰ^p χειρ^{ngfs}
 αὐτός^{rpams} δίδωμι^{vipa3s} αὐτός^{trpdm} σωτηρία^{nafs} ὁ^{dnmp} δε^c οὐ^{xo} συνιῆμι^{viaa3p}. **v.26** ὁ^{ddfs}
 τέ^{xo} ἐπειμι^{vppxdfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁράω^{viap3s} αὐτός^{trpdm} μάχομαι^{vppndmp} καί^c συνελαύνω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpamp} εἰς^p εἰρήνη^{nafs} λέγω^{vpaanms} ἀνὴρ^{nvmr} ἀδελφός^{nnmp} εἰμι^{vipx2p} σὺ^{trpn-p} ἵνα^{bo}
 ἀδικέω^{vipa2p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.27** ὁ^{dnms} δε^c ἀδικέω^{vppanms} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} ἀπαθέομαι^{viad3s}
 αὐτός^{rpams} λέγω^{vpaanms} τίς^{rqnms} σὺ^{trpa-s} καθίστημι^{viaa3s} ἄρχων^{namms} καί^c δικαστής^{nafs} ἐπὶ^p
 ἐγώ^{trpa-p}. **v.28** μή^{xo} ἀναίρέω^{vnaa} ἐγώ^{trpa-s} σὺ^{trpn-s} θέλω^{vipa2s} ὅς^{trams} τρόπος^{namms} ἀναίρέω^{viaa2s}
 ἐχθές^{bo} ὁ^{dams} Αἰγύπιος^{aamsn}. **v.29** φεύγω^{viaa3s} δε^c Μωϋσῆς^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddms} λόγος^{ndms}
 οὗτος^{rdms} καί^c γίνομαι^{viad3s} πάροικος^{anmsn} ἐν^p γῇ^{ndfs} Μαδιάμ^{tr} ὅς^{bo} γεννάω^{viaa3s} υἱός^{namp}
 δύο^{tn}. **v.30** καί^c πληρώω^{vpaapnp} ἔτος^{ngns} τεσσαράκοντα^{tn} ὁράω^{viap3s} αὐτός^{trpdm} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} ὁ^{dgnms} ὄρος^{ngns} Σινᾶ^{tr} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} ἐν^p φλόγ^{ndfs} πυρ^{ngms}
 βάτος^{ngms}. **v.31** ὁ^{dnms} δε^c Μωϋσῆς^{nnms} ὁράω^{vpaanms} θαυμάζω^{viaa3s} ὁ^{dans} ὄραμα^{namms}
 προσέρχεται^{vppngms} δε^c αὐτός^{rpams} κατανοέω^{vnaa} γίνομαι^{viad3s} φωνή^{nnfs} κύριος^{ngms} πρὸς^p
 αὐτός^{rpams}. **v.32** ἐγώ^{trpn-s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgnp} πατήρ^{ngmp} σὺ^{trpg-s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
 Ἀβραάμ^{tr} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἰσαάκ^{tr} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἰακώβ^{tr} ἐντρομος^{anmsn} δε^c
 γίνομαι^{vpadnms} Μωϋσῆς^{nnms} οὐ^{xo} τολμάω^{viaa3s} κατανοέω^{vnaa}. **v.33** λέγω^{viaa3s} δε^c αὐτός^{trpdm}
 ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} λῦω^{vdaa2s} ὁ^{dans} ὑπόδημα^{nans} ὁ^{dgnp} πούς^{ngmp} σὺ^{trpg-s} ὁ^{dnms} γάρ^c τόπος^{nnms}
 ἐν^p ὅς^{trdms} ἵστημι^{vixa2s} γῆ^{nnfs} ἁγιος^{anfsn} εἰμι^{vipx3s}. **v.34** ὁράω^{vpaanms} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dafs}
 κάκωσις^{nafs} ὁ^{dgnms} λαός^{ngms} ἐγώ^{trpg-s} ὁ^{dgnms} ἐν^p Αἴγυπτος^{ndfs} καί^c ὁ^{dgnms} στεναγμός^{ngms}
 αὐτός^{rpmp} ἀκούω^{viaa1s} καί^c καταβαίνω^{viaa1s} ἐξαίρέω^{vnam} αὐτός^{trpmp} καί^c νῦν^{bo} δεῦρο^{vdx2s}
 ἀποστέλλω^{vifa1s} σὺ^{trpa-s} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs}.

- 36 χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος ἐξήγαγεν
αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ ἐν Ἐρυ-
37 θραῖ Θαλάσσει καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. οὗτός ἐστιν
ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει
Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ αὐτοῦ ἀκού-
38 σεσθε. οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ
μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν
39 πατέρων ἡμῶν ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ἡμῖν. ᾧ οὐκ
ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν ἀλλ' ἀπώσαντο
40 καὶ ἐστράφησαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰπόντες
τῷ Ἀαρὼν Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται ἡμῶν, ὁ γὰρ
Μωσῆς οὗτος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου οὐκ οἶδαμεν
41 τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις
42 τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς
λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ
τῶν προφητῶν Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη
43 τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ οἶκος Ἰσραὴλ. καὶ ἀνελάβετε τὴν
σκηνὴν τοῦ Μολὼχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν, τοὺς
τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς

v.35 οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} Μωϋσῆς^{nam} ὃς^{rtams} ἀρνέομαι^{viad3p} λέγω^{vpaanmp} τις^{rqhms} σύ^{tpa-s} καθίστημι^{v1aa3s} ἄρχων^{nam} καὶ^c δικαστῆς^{nafs} οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἄρχων^{nam} καὶ^c λυτρωτῆς^{nam} ἀποστέλλω^{v1aa3s} ἐν^p χειρ^{ndfs} ἀγγελος^{ngms} ὁ^{dams} ὁράω^{vrapgms} αὐτός^{tpdms} ἐν^p ὁ^{ddfs} βάτος^{ndms}. **v.36** οὗτος^{rdnms} ἐξάγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} ποιέω^{vpaanms} τέρας^{nanp} καὶ^c σημειον^{nanp} ἐν^p γῇ^{ndfs} Αἰγυπτos^{ngfs} καὶ^c ἐν^p ἐρυθρός^{adfsn} θάλασσα^{ndfs} καὶ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} ἔτος^{nnnp} τεσσαράκοντα^{tn}. **v.37** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} Μωϋσῆς^{nnms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpaanms} ὁ^{ddmp} υἱός^{ndmp} Ἰσραὴλ^{tp} προφήτης^{nam} σύ^{tpd-p} ἀνίστημι^{v1fa3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} σύ^{tpg-p} ἐκ^p ὁ^{damp} ἀδελφός^{ngmp} σύ^{tpg-p} ὡς^{bo} ἐγώ^{tpa-s} αὐτός^{rpams} ἀκούω^{v1fd2p}. **v.38** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} γίνομαι^{vpadnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} μετὰ^p ὁ^{dams} ἀγγελος^{ngms} ὁ^{dams} λαλέω^{vrapgms} αὐτός^{tpdms} ἐν^p ὁ^{ddns} ὅρος^{ndms} Σινᾶ^{tp} καὶ^c ὁ^{damp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{tpg-p} ὃς^{rtams} δέχομαι^{viad3s} λόγιον^{nam} ζῶω^{vppaamp} διδωμι^{vnaa} ἐγώ^{tpd-p}. **v.39** ὃς^{rrdms} οὐ^{xo} θέλω^{v1aa3p} ὑπήκοος^{anmpn} γίνομαι^{vnad} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ^{tpg-p} ἀλλὰ^c ἀπωθέομαι^{viad3p} καὶ^c στρέφω^{viap3p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} αὐτός^{rpmp} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs}. **v.40** λέγω^{vpaanmp} ὁ^{ddms} Ἀαρὼν^{tp} ποιέω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpd-p} θεός^{namp} ὃς^{rtanmp} προπορεύομαι^{v1fd3p} ἐγώ^{tpg-p} ὁ^{dnms} γάρ^c Μωϋσῆς^{nnms} οὗτος^{rdnms} ὃς^{rtams} ἐξαγω^{v1aa3s} ἐγώ^{tpa-p} ἐκ^p γῇ^{ngfs} Αἰγυπτos^{ngfs} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1p} τις^{rqhms} γίνομαι^{v1aa3s} αὐτός^{tpdms}. **v.41** καὶ^c μοσχοποιέω^{v1aa3p} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐκείνος^{rdfp} καὶ^c ἀνάγω^{v1aa3p} θυσία^{nafs} εἰδωλόν^{ndms} καὶ^c εὐφραίνω^{v1ip3p} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} ὁ^{dggp} χεῖρ^{ngfp} αὐτός^{rpmp}. **v.42** στρέφω^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καὶ^c παραδιδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} λατρεύω^{vnpa} ὁ^{ddfs} στρατιά^{ndfs} ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms} καθὼς^{bo} γράφω^{v1xp3s} ἐν^p βίβλος^{ndfs} ὁ^{damp} προφήτης^{ngmp} μὴ^{xo} σφάγιον^{nanp} καὶ^c θυσία^{nafp} προσφέρω^{v1aa2p} ἐγώ^{tpd-s} ἔτος^{nanp} τεσσαράκοντα^{tn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} οἶκος^{nnms} Ἰσραὴλ^{tp}.

ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν ἐν τοῖς πα- 44
 τράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ καθὼς διετάζατο ὁ λαλῶν τῷ Μωσῇ,
 ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑώρακει, ἦν καὶ εἰσήγαγον 45
 διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει
 τῶν ἐθνῶν ὧν ἔξωσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν
 ἕως τῶν ἡμερῶν Δαβίδ, ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ 46
 ἡτήσατο εὑρεῖν σκῆνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Σολομὼν δὲ ὠκοδό- 47
 μησεν αὐτῷ οἶκον. ἀλλ οὐχ ὁ ὑψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς
 κατοικεῖ καθὼς ὁ προφήτης λέγει. Ὁ οὐρανὸς μοι θρόνος ἡ δὲ 49
 γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου, ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι
 λέγει κύριος ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου. οὐχὶ ἡ χεὶρ 50
 μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα. Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι 51
 τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπί-
 πτετε ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προφητῶν οὐκ 52
 ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγεί-
 λαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου οὗ νῦν ὑμεῖς προδοταί
 καὶ φονεῖς γεγέννησθε, οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς 53
 ἀγγέλων καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο 54
 ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. Ὑ- 55
 πάρχων δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν

v.43 καί^c ἀναλαμβάνω^{v1aa2p} ὁ^{dafs} σκηνή^{nafs} ὁ^{dgms} Μολόχ^{tp} καί^c ὁ^{dans} ἄστρον^{nans}
 ὁ^{dgms} θεός^{ngms} σύ^{rgp-p} Ραϊφάν^{tp} ὁ^{damp} τύπος^{namp} ὅς^{rramp} ποιέω^{v1aa2p} προσκυνέω^{vnpa}
 αὐτός^{rdmp} καί^c μετουικίζω^{v1fa1s} σύ^{rga-p} ἐπέκεινα^{bo} Βαβυλῶν^{ngfs}. **v.44** ὁ^{dntf} σκηνή^{nntf}
 ὁ^{dgms} μαρτύριον^{ngms} εἰμί^{v1ix3s} ἐν^p ὁ^{ddmp} πατήρ^{ndmp} ἐγώ^{rgp-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} καθὼς^{bo}
 διατάσσω^{v1am3s} ὁ^{dntms} λαλέω^{vppanms} ὁ^{ddms} Μωϋσῆς^{ndms} ποιέω^{vnaa} αὐτός^{rgpafs} κατὰ^p ὁ^{dams}
 τύπος^{nams} ὅς^{rrams} ὁράω^{v1ya3s}. **v.45** ὅς^{rrafs} καί^c εἰσάγω^{v1aa3p} διαδέχομαι^{vpadnmp} ὁ^{dntmp}
 πατήρ^{nnmp} ἐγώ^{rgp-p} μετὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} κατάσχεις^{ndfs} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} ὅς^{rrgnp}
 ἐξώθεώ^{v1aa3s} ὁ^{dntms} θεός^{ndms} ἀπό^p πρόσωπον^{ngms} ὁ^{dgnmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{rgp-p} ἔως^c ὁ^{dgnp}
 ἡμέρα^{nrgp} Δαυίδ^{tp}. **v.46** ὅς^{rrnms} εὐρίσκω^{v1aa3s} χάρις^{nafs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
 καί^c αἰτέω^{v1am3s} εὐρίσκω^{vnaa} σκῆνωμα^{nans} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} Ἰακώβ^{tp}. **v.47** Σολομών^{ndms}
 δε^c οἰκοδομέω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} οἶκος^{nams}. **v.48** ἀλλά^c οὐ^{xo} ὁ^{dntms} ὑψιστος^{anmsn}
 ἐν^p χειροποιήτος^{admpn} ναός^{ndmp} κατοικέω^{v1pa3s} καθὼς^{bo} ὁ^{dntms} προφήτης^{ndms} λέγω^{v1pa3s}.
v.49 ὁ^{dntms} οὐρανός^{ndms} ἐγώ^{rgp-d-s} θρόνος^{ndms} ὁ^{dntf} δε^c γῆ^{nntf} ὑποπόδιον^{ndms} ὁ^{dgnp} πούς^{ngmp}
 ἐγώ^{rgp-s} ποῖος^{rgams} οἶκος^{nams} οἰκοδομέω^{v1fa2p} ἐγώ^{rgp-d-s} λέγω^{v1pa3s} κύριος^{ndms} ἥ^{xo} τις^{rgnms}
 τόπος^{ndms} ὁ^{dgnfs} καταπαύσις^{ngfs} ἐγώ^{rgp-s}. **v.50** οὐ^{xo} ὁ^{dntf} χεῖρ^{nntf} ἐγώ^{rgp-s} ποιέω^{v1aa3s}
 οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn}. **v.51** σκληροτράχηλος^{avmpn} καί^c ἀπερίτμητος^{avmpn} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs}
 καί^c ὁ^{dndp} οὗς^{ndnp} σύ^{rgn-p} ἀεὶ^{bo} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} ἀντιτίπτω^{v1pa2p} ὥς^{bo} ὁ^{dntmp}
 πατήρ^{nnmp} σύ^{rgp-p} καί^c σύ^{rgn-p}. **v.52** τίς^{rgams} ὁ^{dgnmp} προφήτης^{ngmp} οὐ^{xo} διώκω^{v1aa3p} ὁ^{dntmp}
 πατήρ^{nnmp} σύ^{rgp-p} καί^c ἀποκτείνω^{v1aa3p} ὁ^{damp} προκαταγγέλλω^{vpaamp} περὶ^p ὁ^{dgnfs} ἔλευσις^{ngfs}
 ὁ^{dgms} δίκαιος^{agmsn} ὅς^{rrgms} νῦν^{bo} σύ^{rgn-p} προδότης^{nnmp} καί^c φονεύς^{nnmp} γίνομαι^{v1xp2p}.
v.53 ὅστις^{rrnmp} λαμβάνω^{v1aa2p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} εἰς^p διαταγή^{nafp} ἄγγελος^{ngmp} καί^c οὐ^{xo}
 φυλάσσω^{v1aa2p}. **v.54** ἀκούω^{vppanmp} δε^c οὗτος^{rdanp} διαπρίω^{v1ip3p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} αὐτός^{rgmp}
 καί^c βρῶ^{v1aa3p} ὁ^{damp} ὁδούς^{namp} ἐπὶ^p αὐτός^{rgams}.

56 εἶδεν δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. καὶ
 εἶπεν Ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανούς ἀνεωγμένους καὶ τὸν υἱὸν
 57 τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. κράζαντες δὲ φωνῇ
 μεγάλῃ συνέσχον τὰ ᾧτα αὐτῶν καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν
 58 ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν καὶ οἱ
 μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου
 59 καλουμένου Σαύλου. καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικα-
 60 λούμενον καὶ λέγοντα Κύριε Ἰησοῦ δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεῖς
 δὲ τὰ γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ Κύριε μὴ στήσης αὐτοῖς
 τὴν ἁμαρτίαν ταύτην καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναίρεσει αὐτοῦ Ἐγένετο δὲ ἐν
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱερο-
 σολύμοις πάντες τε διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας
 2 καὶ Σαμαρείας πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέ-
 φανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαντὸ κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐ-
 3 τῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνεται τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους
 εἰσπορευόμενος σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς
 4 φυλακὴν. Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι
 5 τὸν λόγον. Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας
 6 ἐκήρυσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. προσεῖχον τὲ οἱ ὄχλοι τοῖς
 λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐ-

v.55 ὑπάρχω^{vppanms} δέ^c πλήρης^{anmsn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} ἀτενίζω^{vpaanms} εἰς^p ὁδὰς
 οὐρανός^{nam} ὁράω^{viaa3s} δόξα^{nafs} θεός^{ngms} καί^c Ἰησοῦς^{nam} ἵστημι^{vpxaams} ἐκ^p δεξιός^{agmpn}
 ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.56** καί^c λέγω^{viaa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} θεωρέω^{vipals} ὁ^{damp} οὐρανός^{nam}
 ἀνοίγω^{vpxamp} καί^c ὁ^{dams} υἱός^{nam} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἵστημι^{vpxaams}
 ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.57** κράζω^{vpaanmp} δέ^c φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} συνέχω^{viaa3p} ὁ^{damp} οὗς^{nam}
 αὐτός^{rgmp} καί^c ὁρμάω^{viaa3p} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams}. **v.58** καί^c ἐκβάλλω^{vpaanmp}
 ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} λιθοβολέω^{viaa3p} καί^c ὁ^{dnp} μάρτυς^{nnmp} ἀποτιθημι^{viam3p} ὁ^{damp}
 ἱμάτιον^{nam} αὐτός^{rgmp} παρὰ^p ὁ^{damp} πούς^{nam} νεανίας^{ngms} καλέω^{vpppgms} Σαῦλος^{ngms}.
v.59 καί^c λιθοβολέω^{viaa3p} ὁ^{dams} Στέφανος^{nam} ἐπικαλέω^{vppmams} καί^c λέγω^{vppaams} κύριος^{nnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} δέχομαι^{vdad2s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nam} ἐγώ^{rp-g}. **v.60** τίθημι^{vpaanms} δέ^c ὁ^{damp}
 γόνυ^{nam} κράζω^{viaa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} κύριος^{nnms} μὴ^{vo} ἵστημι^{vsaa2s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dafs}
 ἁμαρτία^{nafs} οὗτος^{rdafs} καί^c οὗτος^{rdams} λέγω^{vpaanms} κοιμᾶσθαι^{viaa3s}. **8. v.1** Σαῦλος^{nnms} δέ^c
 εἰμι^{vix3s} συνευδοκέω^{vppanms} ὁ^{ddfs} ἀναίρεσις^{ndfs} αὐτός^{rgms} γίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐν^p ἐκεῖνος^{rdafs}
 ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} διωγμός^{nnms} μέγας^{anmsn} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ὁ^{dafs} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp}
 πᾶς^{anmpn} τὸ^{xo} διασπεύρω^{viam3p} κατὰ^p ὁ^{dafp} χώρα^{nafp} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} καί^c Σαμάρεια^{ngfs}
 πλὴν^{bo} ὁ^{dgmpr} ἀπόστολος^{ngmp}. **v.2** συγκομιζέω^{viaa3p} δέ^c ὁ^{dams} Στέφανος^{nam} ἀνὴρ^{nnmp}
 εὐλαθής^{anmpn} καί^c ποιέω^{viam3p} κοπετός^{nam} μέγας^{anmsn} ἐπὶ^p αὐτός^{rdms}. **v.3** Σαῦλος^{nnms}
 δέ^c λυμαίνω^{vin3s} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} κατὰ^p ὁ^{damp} οἶκος^{nam} εἰσπορευόμενα^{vppnnms} σύρων^{vppanms}
 τὸ^{xo} ἀνὴρ^{nam} καί^c γυνή^{nafp} παραδίδωμι^{viaa3s} εἰς^p φυλακὴ^{nafs}. **v.4** ὁ^{dnp} μὲν^{xo} οὗ^c
 διασπεύρω^{vrapnmp} διέρχομαι^{viaa3s} εὐαγγελίζω^{vppnnmp} ὁ^{dams} λόγος^{nam}. **v.5** Φίλιππος^{nnms}
 δέ^c κατέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p πόλις^{nafs} ὁ^{dgfs} Σαμάρεια^{ngfs} κηρύσσω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dams}
 Χριστός^{nam}.

τοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει, πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων 7
 πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα μεγάλη φωνῇ ἐξήρχετο, πολλοὶ δὲ
 παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν, καὶ ἐγένετο χαρὰ 8
 μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἀνὴρ δὲ τις ὀνόματι Σίμων προ- 9
 ὑπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς Σαμα-
 ρείας λέγων εἶναι τινα ἑαυτὸν μέγαν. ὃ προσεῖχον πάντες ἀπὸ 10
 μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ
 ἡ Μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῶ χρόνῳ ταῖς μα- 11
 γείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐ- 12
 αγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος
 τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔβαπτιζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ 13
 Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν
 τῷ Φιλίππῳ θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας 14
 ἐξίστατο. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέ-
 δεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς 15
 τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην. οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο πε- 16
 ρὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον, οὕτω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ
 αὐτῶν ἐπιπεπωκὸς μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὀ- 17
 νομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς
 καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. θεασάμενος δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ 18
 τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων διδοται τὸ πνεῦμα τὸ

v.6 προσέχω^{vīa3p} τέχο^o ὀδ^{nmnp} ὁχλος^{nmnp} ὀδ^{dnr} λέγω^{vpppdp} ὑπόρ^o ὀδ^{gms} Φίλιππος^{ngms}
 ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐν^p ὀδ^{dms} ἀκούω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} καί^c βλέπω^{vnpa} ὀδ^{anp} σημειῶν^{nanp} ὅς^{tramp}
 ποιῶ^{vīa3s}. **v.7** πολὺς^{agmnp} γάρ^c ὀδ^{gmnp} ἔχω^{vnpagmp} πνεῦμα^{nanp} ἀκάθαρτος^{aanpn} βοᾶ^{vppanpn}
 μέγας^{adfsn} φωνή^{ndfs} ἐξέρχομαι^{vīn3s} πολὺς^{anmpn} δέ^c παραλύω^{vpxnmnp} καί^c χωλός^{anmpn}
 θεραπεύω^{viap3p}. **v.8** καί^c γίνομαι^{viad3s} χαρά^{nmfs} μέγας^{anfsn} ἐν^p ὀδ^{dfs} πόλις^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}.
v.9 ἀνὴρ^{nnms} δέ^c τι-ορινμο^o ὄνομα^{ndns} Σίμων^{nnms} προὑπάρχω^{vīa3s} ἐν^p ὀδ^{dfs} πόλις^{ndfs}
 μαγεύω^{vppanms} καί^c ἐξίστημι^{vppanms} ὀδ^{ans} ἔθνος^{nans} ὀδ^{gfs} Σαμάρεια^{ngfs} λέγω^{vppanms}
 εἰμι^{vnpk} τι-οριαμο^o ἑαυτοῦ^{txams} μέγας^{aamsn}. **v.10** ὅς^{trdms} προσέχω^{vīa3p} πᾶς^{anmpn} ἀπό^p
 μικρός^{agmsn} ἕως^c μέγας^{agmsn} λέγω^{vppanmp} οὗτος^{rdms} εἰμι^{vīp3s} ὀδ^{nfs} δύναμις^{nmfs} ὀδ^{gms}
 θεός^{ngms} ὀδ^{nfs} μέγας^{anfsn}. **v.11** προσέχω^{vīa3p} δέ^c αὐτός^{trdms} διὰ^p ὀδ^{ans} ἱκανός^{admsn}
 χρόνος^{ndms} ὀδ^{dfp} μαγεία^{ndfp} ἐξίστημι^{vīnxa} αὐτός^{rpamp}. **v.12** ὅτε^{bo} δέ^c πιστεύω^{vīa3p}
 ὀδ^{dms} Φίλιππος^{ndms} εὐαγγελίζω^{vppmdms} ὀδ^{anp} περι^p ὀδ^{gfs} βασιλεία^{ngfs} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} καί^c
 ὀδ^{gms} ὄνομα^{ngms} ὀδ^{gms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} βαπτίζω^{vīp3p} ἀνὴρ^{nnmp} τέχο^o καί^c γυνή^{nnfp}.
v.13 ὀδ^{nms} δέ^c Σίμων^{nnms} καί^c αὐτός^{rpnm} πιστεύω^{vīa3s} καί^c βαπτίζω^{vppanms} εἰμι^{vīx3s}
 προσκαρτερέω^{vppanms} ὀδ^{dms} Φίλιππος^{ndms} θεωρέω^{vppanms} τέχο^o σημειῶν^{nanp} καί^c δύναμις^{nanp}
 μέγας^{aanpn} γίνονται^{vppnap} ἐξίστημι^{vīlm3s}. **v.14** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c ὀδ^{nmnp} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp}
 ἀπόστολος^{nnmp} ὅτι^c δέχομαι^{vīx3s} ὀδ^{nfs} Σαμάρεια^{nmfs} ὀδ^{dams} λόγος^{nams} ὀδ^{gms} θεός^{ngms}
 ἀποστέλλω^{vīa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ὀδ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^c Ἰωάννης^{ngms}. **v.15** ὅστις^{trnmp}
 καταβαίνω^{vpaanmp} προσεύχομαι^{viad3p} περι^p αὐτός^{trgmnp} ὅπως^{bo} λαμβάνω^{vsaa3p} πνεῦμα^{nans}
 ἅγιος^{aansn}. **v.16** οὕτω^{bo} γάρ^c εἰμι^{vīx3s} ἐπὶ^p οὐδεις^{admsn} αὐτός^{trgmnp} ἐπιπίπτω^{vpxanns}
 μόνος^{bo} δέ^c βαπτίζω^{vpxnmnp} ὑπάρχω^{vīa3p} εἰς^p ὀδ^{dams} ὄνομα^{nans} ὀδ^{gms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}.
v.17 τότε^{bo} ἐπιτίθημι^{vīa3p} ὀδ^{dafp} χεῖρ^{nanp} ἐπὶ^p αὐτός^{rpamp} καί^c λαμβάνω^{vīa3p} πνεῦμα^{nans}
 ἅγιος^{aansn}.

- 19 Ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα. λέγων Δότε κάμοι τὴν
 20 ἔξουσίαν ταύτην ἵνα ᾧ ἂν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα ἁ-
 21 γιον. Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη
 22 εἰς ἀπώλειαν ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων
 23 κτᾶσθαι. οὐκ ἔστιν σοι μερίς οὐδὲ κληρὸς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἢ
 24 γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μετανό-
 25 ησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ
 26 ἄρα ἀφεθήσεται σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. εἰς γὰρ χολὴν
 27 πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὀρῶ σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
 28 Σίμων εἶπεν Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον ὅπως
 29 μὴδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυρά-
 30 μενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς
 31 Ἱερουσαλὴμ πολλὰς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο.
 32 Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων Ἀνάστηθι
 33 καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν
 34 ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ ἀναστὰς ἐ-
 35 πορεύθη, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης
 36 τῆς βασιλείας Αἰθιοπῶν ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς ὃς
 37 ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλὴμ. ἦν τε ὑποστρέφων
 38 καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν

v.18 θεάσονται^{vpadnms} δέ^ε ὁ^δδ^{nms} Σίμων^{nnms} ὅτι^c διὰ^p ὁ^δδ^{gfs} ἐπιθέσις^{ngfs} ὁ^δδ^{gfp} χεῖρ^{ngfp}
 ὁ^δδ^{gmp} ἀπόστολος^{ngmp} διδωμι^{vipp3s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} προσφέρω^{viaa3s}
 αὐτός^{trdmp} χρῆμα^{nanp}. **v.19** λέγων^{vpanms} διδωμι^{vdaa2p} κἀγὼ^{trp-d-s} ὁ^{dals} ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs}
 ἵνα^c ὅς^{trdms} ἄν^{xo} ἐπιτίθῃ^{vsaa1s} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} λαμβάνω^{vspa3s} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn}.
v.20 Πέτρος^{nnms} δέ^c λέγων^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{trpams} ὁ^{dnnms} ἀργύριον^{nnms} σύ^{trp-g-s} σὺν^p σύ^{trp-d-s}
 εἰμι^{vorp3s} εἰς^p ἀπώλεια^{nafs} ὅτι^c ὁ^{dals} δωρεά^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} νομίζω^{viaa2s} διὰ^p χρῆμα^{ngmp}
 κτᾶσθαι^{vnpn}. **v.21** οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} σύ^{trp-d-s} μερίς^{nnfs} οὐδέ^{bo} κληρὸς^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddms}
 λόγος^{ndms} οὗτος^{rdms} ὁ^{dfnfs} γάρ^c καρδία^{nnfs} σύ^{trp-g-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} εὐθύς^{anfsn} ἐνώπιον^{bo}
 ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.22** μετανόω^{vdaa2s} οὐν^c ἀπὸ^p ὁ^{dals} κακία^{ngfs} σύ^{trp-g-s} οὗτος^{rdgfs} καί^c
 δεόμαι^{vdao2s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰ^{qo} ἄρα^{xo} ἀφήμι^{vifp3s} σύ^{trp-d-s} ὁ^{dfnfs} ἐπίνοια^{nnfs} ὁ^{dals} καρδία^{ngfs}
 σύ^{trp-g-s}. **v.23** εἰς^p γάρ^c χολή^{ngfs} πικρία^{ngfs} καί^c σύνδεσμος^{nnms} ἀδικία^{ngfs} ὁράω^{vipa1s} σύ^{trp-a-s}
 εἰμι^{vppxams}. **v.24** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnnms} Σίμων^{nnms} λέγων^{viaa3s} δεόμαι^{vdaa2p} σύ^{trp-n-p}
 ὑπέρ^p ἐγὼ^{trp-g-s} πρὸς^p ὁ^{dams} κύριος^{nams} ὅπως^{bo} μὴδεὶς^{aansn} ἐτέρχομαι^{vsaa3s} ἐπὶ^p ἐγὼ^{trp-a-s}
 ὅς^{trgmp} λέγων^{vixa2p}. **v.25** ὁ^{dnnmp} μὲν^{xo} οὖν^c διαμαρτύρομαι^{vpadnmp} καί^c λαλέω^{vpaanmp} ὁ^{dams}
 λόγος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} πολὺς^{aafnp} τῶ^{xo} κώμη^{nafp}
 ὁ^{dgmp} Σαμαριτῆς^{ngmp} εὐαγγελίζω^{viam3p}. **v.26** ἄγγελος^{nnms} δέ^c κύριος^{ngms} λαλέω^{viaa3s}
 πρὸς^p Φίλιππος^{nams} λέγων^{vppanms} ἀνίστημι^{vdaa2s} καί^c πορεύομαι^{vdpn2s} κατὰ^p μεσημβρία^{nafs}
 ἐπὶ^p ὁ^{dals} ὁδός^{nafs} ὁ^{dals} καταβαίνω^{vppaafs} ἀπὸ^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} εἰς^p Γάζα^{nafs} οὗτος^{rdnfs}
 εἰμι^{vipx3s} ἔρημος^{anfsn}. **v.27** καί^c ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{viao3s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnms}
 Αἰθίοψ^{nnms} εὐνοῦχος^{nnms} δυνάστης^{nnms} Κανδάκης^{ngfs} ὁ^{dals} βασιλίσσα^{ngfs} Αἰθιοψ^{ngmp} ὅς^{trnms}
 εἰμι^{vix3s} ἐπὶ^p πάς^{agfsn} ὁ^{dals} γάζα^{ngfs} αὐτός^{trpfs} ὅς^{trnms} ἐρχομαι^{viva3s} προσκυνέω^{vrfanms} εἰς^p
 Ἱερουσαλὴμ^{tp}.

προφήτην Ἡσαΐαν. εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ Πρόσελθε 29
καὶ κολληθήτι τῷ ἄρματι τούτῳ. προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος 30
ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἡσαΐαν καὶ εἶ-
πεν Ἄρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις. ὁ δὲ εἶπεν Πῶς γάρ 31
ἂν δυνάμην ἔαν μὴ τις ὁδηγήσῃ με παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιπ-
πον ἀναβάνατα καθίσαι σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἦν 32
ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη, Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη καὶ ὡς
ἄμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος οὕτως οὐκ ἀνοί-
γει τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ 33
ἦρθη, τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς
γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶ- 34
πεν Δέομαι σου περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο περὶ ἑαυτοῦ
ἢ περὶ ἐτέρου τίνος. ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ 35
καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίστατο αὐτῷ τὸν
Ἰησοῦν. ὥς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδὸν ἤλθον ἐπὶ τι ὕδωρ 36
καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος Ἰδοὺ ὕδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι.
εἶπεν δὲ ὁ Φίλιππος Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν. 37
ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰη-
σοῦν Χριστόν. καὶ ἐκέλευσεν στήναι τὸ ἄρμα καὶ κατέβησαν 38
ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος καὶ ἐβά-

v.28 εἰμι^{vlix3s} τέ^{xo} ὑποστρέφω^{vppanms} καί^c κἀθημαι^{vppnms} ἐπι^p ὀ^{dgn}ς ἄρμα^{ngms} αὐτός^{rgms}
καί^c ἀναγινώσκω^{vla3s} ὁ^{dams} προφήτης^{nam} Ἡσαΐας^{nam}. **v.29** λέγω^{vlaa3s} δέ^c ὁ^{dms}
πνεῦμα^{nms} ὁ^{dms} Φίλιππος^{ndms} προσέρχομαι^{vdaa2s} καί^c κολλάω^{vda2s} ὁ^{dms} ἄρμα^{ndms}
οὗτος^{rdms}. **v.30** προστρέχω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dms} Φίλιππος^{nms} ἀκούω^{vlaa3s} αὐτός^{rgms}
ἀναγινώσκω^{vppagms} ὁ^{dams} προφήτης^{nam} Ἡσαΐας^{nam} καί^c λέγω^{vlaa3s} ἄρα^{xo} γέ^{xo} γινώσκω^{vpa2s}
ὅς^{rtanp} ἀναγινώσκω^{vpa2s}. **v.31** ὁ^{dms} δέ^c λέγω^{vlaa3s} πῶς^{bo} γάρ^c ἂν^{xo} δύναμαι^{vopnls}
ἐάν^{qo} μὴ^{xo} τι-ορινμο ὁδηγέω^{vsaa3s} ἐγώ^{tpa-s} παρακαλέω^{vlaa3s} τέ^{xo} ὁ^{dams} Φίλιππος^{nam}
ἀναβαίνω^{vpaams} καθίζω^{vnaa} σὺν^p αὐτός^{rdms}. **v.32** ὁ^{dms} δέ^c περιοχὴ^{nnfs} ὁ^{dms} γραφὴ^{ngfs}
ὅς^{rtafs} ἀναγινώσκω^{vla3s} εἰμι^{vlix3s} οὗτος^{rdnfs} ὥς^{bo} πρόβατον^{nms} ἐπι^p σφαγῇ^{nafs} ἄγω^{vla3s}
καί^c ὥς^{bo} ἄμνός^{nms} ἐναντίον^{bo} ὁ^{dms} κείρω^{vppagms} αὐτός^{rgms} ἄφωνος^{anmsn} οὕτω^{bo} οὐ^{xo}
ἀνοίγω^{vpa3s} ὁ^{dams} στόμα^{nans} αὐτός^{rgms}. **v.33** ἐν^p ὁ^{dms} ταπεινώσις^{ndfs} αὐτός^{rgms} ὁ^{dms}
κρίσις^{nnfs} αὐτός^{rgms} αἶρω^{vla3s} ὁ^{dams} δέ^c γενεά^{nafs} αὐτός^{rgms} τίς^{rgnms} διηγέομαι^{vifd3s} ὅτι^c
αἶρω^{vpp3s} ἀπὸ^p ὁ^{dms} γῆ^{ngfs} ὁ^{dms} ζωὴ^{nnfs} αὐτός^{rgms}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{vpaoms} δέ^c
ὁ^{dms} εὐνοῦχος^{nms} ὁ^{dms} Φίλιππος^{ndms} λέγω^{vlaa3s} δέομαι^{vipnls} σύ^{trg-s} περὶ^p τίς^{rgms} ὁ^{dms}
προφήτης^{nms} λέγω^{vpa3s} οὗτος^{rdams} περὶ^p ἑαυτοῦ^{rgms} ἢ^{xo} περὶ^p ἑτερος^{agmsn} τι-ορινμο.
v.35 ἀνοίγω^{vpaams} δέ^c ὁ^{dms} Φίλιππος^{nms} ὁ^{dams} στόμα^{nans} αὐτός^{rgms} καί^c ἄρχω^{vpaoms}
ἀπὸ^p ὁ^{dms} γραφῆ^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} εὐαγγελίζω^{viam3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam}. **v.36** ὥς^{bo}
δέ^c πορεύομαι^{vlin3p} κατὰ^p ὁ^{dams} ὁδός^{nafs} ἐρχομαι^{vlaa3p} ἐπι^p τι-οριανο ὕδωρ^{nans} καί^c
φημι^{vix3s} ὁ^{dms} εὐνοῦχος^{nms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὕδωρ^{nms} τίς^{rgnms} κωλύω^{vpa3s} ἐγώ^{tpa-s} βαπτίζω^{vnaa}.
v.37 λέγω^{vlaa3s} δέ^c ὁ^{dms} Φίλιππος^{nms} εἰ^{qo} πιστεύω^{vpa2s} ἐκ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dms} καρδιά^{ngfs}
ἔξεστι^{vipq3s} ἀποκρίνομαι^{vpaoms} δέ^c λέγω^{vlaa3s} πιστεύω^{vipa1s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dms} θεός^{ngms}
εἰμι^{vixp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} Χριστός^{nams}.

- 39 πτισεν αὐτόν. ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος πνεῦμα κυρίου
 ἤρπασεν τὸν Φίλιππον καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος
 40 ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὐρέθη
 εἰς Ἀζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας
 ἕως τοῦ ἔλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.
- 9** Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθη-
 2 τὰς τοῦ κυρίου προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ. ῥητήσατο παρ αὐτοῦ
 ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς ὅπως ἐάν τινας
 εὗρη τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας δεδεμένους ἀγάγῃ
 3 εἰς Ἱερουσαλήμ. ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν
 τῇ Δαμασκῷ καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ
 4 οὐρανοῦ. καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν
 5 αὐτῷ Σαοὺλ Σαοὺλ τί με διώκεις. εἶπεν δὲ Τίς εἶ κύριε ὁ δὲ
 Κύριος εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις, σκληρόν σοι
 6 πρὸς κέντρα λακτίζειν. Τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπεν κύριε τί
 μέ θέλεις ποιῆσαι καὶ ὁ κύριος πρὸς αὐτὸν ἀνάστηθι καὶ εἵς-
 7 ελθε εἰς τὴν πόλιν καὶ λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. οἱ
 δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν ἑννεοί, ἀκούοντες
 8 μὲν τῆς φωνῆς μηδένα δὲ θεωροῦντες. ἡγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος
 ἀπὸ τῆς γῆς ἀνεωγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔβλε-

v.38 καί^c κελεύω^{v1aa3s} ἵστημι^{vnaa} ὁ^{dans} ἄρμα^{nans} καί^c καταβαίνω^{v1aa3p} ἀμφοτέροι^{anmpn} εἰς^p
 ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} ὁ^{dans} τέ^{xo} Φίλιππος^{nnms} καί^c ὁ^{dans} εὐνοῦχος^{nnms} καί^c βαπτίζω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rpams}. **v.39** ὅτε^{bo} δέ^c ἀναβαίνω^{v1aa3p} ἐκ^p ὁ^{dans} ὕδωρ^{ngns} πνεῦμα^{nnms}
 κύριος^{ngms} ἀρπάζω^{v1aa3s} ὁ^{dans} Φίλιππος^{nams} καί^c οὐ^{xo} ὁράω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} οὐκέτι^{bo}
 ὁ^{dans} εὐνοῦχος^{nnms} πορεύομαι^{viin3s} γάρ^c ὁ^{dans} ὁδός^{nafs} αὐτός^{rpams} χαίρω^{vppanms}.

v.40 Φίλιππος^{nnms} δέ^c εὐρίσκω^{v1aa3s} εἰς^p Ἀζωτος^{nafs} καί^c διέρχομαι^{vppnms} εὐαγγελίζω^{v1im3s}
 ὁ^{dans} πόλις^{nafr} πᾶς^{aafpn} ἕως^c ὁ^{dans} ἐρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpams} εἰς^p Καισάρεια^{nafs}. **9. v.1** ὁ^{dans}
 δέ^c Σαῦλος^{nnms} ἔτι^{bo} ἐμπνέω^{vppanms} ἀπειλή^{ngfs} καί^c φόνος^{ngms} εἰς^p ὁ^{dans} μαθητής^{namr}
 ὁ^{dans} κύριος^{ngms} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dans} ἀρχιερεὺς^{ndms}. **v.2** αἰτέω^{v1am3s} παρὰ^p
 αὐτός^{rpams} ἐπιστολή^{nafr} εἰς^p Δαμασκός^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dans} συναγωγὴ^{nafr} ὅπως^{bo} ἐάν^{qo} τι-οριαμπ
 εὐρίσκω^{vsaa3s} ὁ^{dans} ὁδός^{ngfs} εἰμι^{vppxamp} ἀνήρ^{namr} τέ^{xo} καί^c γυνή^{nafr} δέω^{vpxamp} ἄγω^{vsaa3s}
 εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.3** ἐν^p δέ^c ὁ^{dans} πορεύομαι^{v1npr} γίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpams} ἐγγίζω^{vnpa}
 ὁ^{dans} Δαμασκός^{ndfs} καί^c ἐξαίφνης^{bo} περιαστρέπτω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} φῶς^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dans}
 οὐρανός^{ngms}. **v.4** καί^c πίπτω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὁ^{dans} γῆ^{nafs} ἀκούω^{v1aa3s} φωνή^{nafs} λέγω^{vppaafs}
 αὐτός^{rpams} Σαοὺλ^{tp} Σαοὺλ^{tp} τίς^{rqans} ἐγώ^{tpa-s} διώκω^{v1pa2s}. **v.5** λέγω^{v1aa3s} δέ^c τίς^{rqans}
 εἰμι^{v1px2s} κύριος^{nvms} ὁ^{dans} δέ^c κύριος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ἐγώ^{trp-n} εἰμι^{v1px1s} Ἰησοῦς^{nnms} ὅς^{rpams}
 σύ^{trp-n} διώκω^{v1pa2s} σκληρός^{annsn} ἐπὶ^p ὁ^{dans} πρὸς^p κέντρον^{namr} λακτίζω^{vnpa}. **v.6** τρέμω^{vppanms}
 τέ^{xo} καί^c θαμβέω^{vppanms} λέγω^{v1aa3s} κύριος^{nvms} τίς^{rqans} ἐγώ^{tpa-s} θέλω^{v1pa2s} ποιέω^{vnaa} καί^c
 ὅς^{dans} κύριος^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ἀνίστημι^{vdaa2s} καί^c εἰσέρχομαι^{vdaa2s} εἰς^p ὁ^{dans} πόλις^{nafs}
 καί^c λαλέω^{v1fp3s} σύ^{trp-d} τίς^{rqans} σύ^{trp-a} δεῖ^{v1pq3s} ποιέω^{vnpa}. **v.7** ὁ^{dans} συνοδεύω^{vppanmp} αὐτός^{rpams} ἵστημι^{v1ya3p} ἐνός^{anmpn} ἀκούω^{vppanmp} μὲν^{xo} ὁ^{dans} φωνή^{ngfs}
 μηδεὶς^{aamsn} δέ^c θεωρέω^{vppanmp}.

πεν, χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. καὶ 9
 ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. Ἦν 10
 δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας καὶ εἶπεν πρὸς
 αὐτὸν ὁ κύριος ἐν ὁράματι Ἀνανία ὁ δὲ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγὼ κύριε.
 ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτὸν Ἀναστάς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν 11
 καλουμένην Εὐθεΐαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀ-
 νόματι Ταρσέα, ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται. καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι 12
 ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα,
 ὅπως ἀναβλέψῃ. ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας Κύριε ἄκῆκοα ἀ- 13
 πό πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τοῦτου ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς
 ἁγίοις σου ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ᾧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν 14
 ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου.
 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος Πορεύου ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς 15
 μοι ἐστίν οὗτος τοῦ βασιτάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ
 βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραήλ, ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ 16
 αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας 17
 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας
 εἶπεν Σαοὺλ ἀδελφέ ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με Ἰησοῦς ὁ ὀφθεις
 σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἧ ἥρχου ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύμα-
 τος ἁγίου. καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ 18
 ὥσεί λεπίδες ἀνέβλεψέν τε παραχρῆμα, καὶ ἀναστάς ἐβαπτί-

v.8 ἐγείρω^{v1ap3s} δέ^c ὁ^{dnm5} Σαῦλος^{nnms} ἀπό^p ὁ^{dgrs} γῆ^{ngfs} ἀνοίγω^{vpxrgmp} δέ^c ὁ^{dgrmp}
 ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rgms} οὐδεὶς^{aamsn} βλέπω^{v1aa3s} χειραγωγέω^{vppanmp} δέ^c αὐτός^{rgams}
 εἰσάγω^{v1aa3p} εἰς^p Δαμασκός^{nafs}. **v.9** καί^c εἰμι^{v1iix3s} ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp} μῆ^{xo} βλέπω^{vppanms}
 καί^c οὐ^{xo} ἐσθίω^{v1aa3s} οὐδέ^{bo} πίνω^{v1aa3s}. **v.10** εἰμι^{v1iix3s} δέ^c τι-σρινμο^s μαθητὴς^{nnms} ἐν^p
 Δαμασκός^{ndfs} ὄνομα^{ndns} Ἀνανίας^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rgams} ὁ^{dnm5} κύριος^{nnms}
 ἐν^p ὄραμα^{ndns} Ἀνανίας^{nvms} ὁ^{dnm5} δέ^c λέγω^{v1aa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rgn-s} κύριος^{nvms}. **v.11** ὁ^{dnm5}
 δέ^c κύριος^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{rgams} ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vdaa2s} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} ῥύμη^{nafs} ὁ^{dafs}
 καλῶ^{vppaf3s} εὐθύς^{aafsn} καί^c ζητέω^{vdaa2s} ἐν^p οἰκία^{ndfs} Ἰούδας^{ngms} Σαῦλος^{nnms} ὄνομα^{ndns}
 Ταρσεύς^{nams} ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c προσεύχομαι^{v1pn3s}. **v.12** καί^c ὁ^{dafs} ῥά^{v1aa3s} ἐν^p ὄραμα^{ndns}
 ἀνὴρ^{nams} ὄνομα^{ndns} Ἀνανίας^{nams} εἰσέρχομαι^{vpaanms} καί^c ἐπιτίθημι^{vpaanms} αὐτός^{rgams} χεῖρ^{nafs}
 ὅπως^{bo} ἀναβλέπω^{v1aa3s}. **v.13** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} δέ^c ὁ^{dnm5} Ἀνανίας^{nnms} κύριος^{nvms}
 ἀκούω^{v1aa3s} ἀπό^p πολλὸς^{agmpn} περὶ^p ὁ^{dgrms} ἀνὴρ^{ngms} οὗτος^{rdgms} ὅσος^{rcanp} κακός^{aanpn}
 ποιέω^{v1aa3s} ὁ^{dmp} ἅγιος^{admpn} σὺ^{rg-s} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.14** καί^c ᾧδε^{bo} ἔχω^{v1aa3s} ἐξουσία^{nafs}
 παρά^p ὁ^{dgrmp} ἀρχιερέως^{ngmp} δέω^{vnaa} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἐπικαλέω^{vppanmp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans}
 σὺ^{rg-s}. **v.15** λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rgams} ὁ^{dnm5} κύριος^{nnms} πορεύομαι^{vdpn2s} ὅτι^c
 σκεῦος^{nnms} ἐκλογῆς^{ngfs} ἐγὼ^{rgd-s} εἰμι^{v1px3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dgrms} βασιτάζω^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans}
 ἐγὼ^{rg-s} ἐνώπιον^{bo} ἐθνός^{ngmp} καί^c βασιλεύς^{ngmp} υἱός^{ngmp} τῆ^{xo} Ἰσραήλ^{tp}. **v.16** ἐγὼ^{rgn-s} γάρ^c
 ὑποδείκνυμι^{v1af1s} αὐτός^{rgdms} ὅσος^{rcanp} δεῖ^{v1rp3s} αὐτός^{rgams} ὑπὲρ^p ὁ^{dgrms} ὄνομα^{ngns} ἐγὼ^{rg-s}
 πᾶσιν^{vnaa}. **v.17** ἀπέρχομαι^{v1aa3s} δέ^c Ἀνανίας^{nnms} καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs}
 καί^c ἐπιτίθημι^{vpaanms} ἐπὶ^p αὐτός^{rgams} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} λέγω^{v1aa3s} Σαοὺλ^{tp} ἀδελφός^{nvms} ὁ^{dnm5}
 κύριος^{nnms} ἀποστέλλω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rga-s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnm5} ὁ^{dgrms} ῥά^{vppanms} σὺ^{rgd-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁ^{dofs}
 ὅς^{rrdfs} ἐρχομαι^{v1in2s} ὅπως^{bo} ἀναβλέπω^{v1aa2s} καί^c πύμνημι^{v1ap2s} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}.

19 σθη. καὶ λαβὼν τροφήν ἐνίσχυσεν Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ
 20 τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. καὶ εὐθέως ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς ἐκήρυσσεν τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
 21 θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον Οὐχ οὗτός
 ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν Ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄ-
 νομα τοῦτο καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς
 22 ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς. Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο
 καὶ συνέχυνεν τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ
 23 συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέ-
 24 ραι ἱκαναί συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν, ἐγνώ-
 σθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν παρετήρουν τε τὰς πύλας
 25 ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτόν ἀνέλωσιν, λαβόντες δὲ αὐ-
 τὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους χαλάσαντες
 26 ἐν σφυρίδι. Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλήμ ἐ-
 πείρατο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν
 27 μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητής. Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμε-
 νος αὐτόν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ διηγήσατο αὐτοῖς
 πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ καὶ πῶς
 28 ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. καὶ
 ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσα-
 29 λήμ. καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματί τοῦ κυρίου Ἰησοῦ

v.18 καί^c εὐθέως^{bo} ἀποπίπτω^{v1aa3p} ἀπό^p ὁ^{dgmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rgms} ὥσει^{bo} λεπίς^{nnfp} ἀναβλέπω^{v1aa3s} τέ^{xo} παραχρῆμα^{bo} καί^c ἀνίστημι^{vpaanms} βαπτίζω^{v1ap3s}. **v.19** καί^c λαμβάνω^{vpaanms} τροφή^{nfaf} ἐνισχύω^{v1aa3s} γίνομαι^{v1ad3s} δε^c ὁ^{dnms} Σαῦλος^{nnms} μετὰ^p ὁ^{dgmp} ἐν^p Δαμασκός^{ndfs} μαθητής^{ngmp} ἡμέρα^{nafp} τι-σριαφπ. **v.20** καί^c εὐθέως^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} κηρύσσω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nam} ὅτι^c οὗτος^{rdms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.21** ἐξίστημι^{v1im3p} δε^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vppanmp} καί^c λέγω^{v1aa3p} οὐ^{xo} οὗτος^{rdms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} πορθέω^{vpaanms} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ὁ^{damp} ἐπικαλέω^{vppmamp} ὁ^{dans} ὄνομα^{hans} οὗτος^{rdans} καί^c ὧδε^{bo} εἰς^p οὗτος^{rdans} ἐρχομαι^{v1ya3s} ἵνα^c δεῶ^{vpxpamp} αὐτός^{rgamp} ἄγω^{vsaa3s} ἐπὶ^p ὁ^{damp} ἀρχιερεὺς^{nam}. **v.22** Σαῦλος^{nnms} δε^c μᾶλλον^{bo} ἐνδυναμόω^{v1ip3s} καί^c συγγέω^{v1aa3s} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{aampn} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ἐν^p Δαμασκός^{ndfs} συμβιβάζω^{vpaanms} ὅτι^c οὗτος^{rdms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}. **v.23** ὥς^{bo} δε^c πληρὼ^{v1ip3p} ἡμέρα^{nnfp} ἱκανός^{anfnp} συμβουλεύω^{v1am3p} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{aampn} ἀναίρῶ^{vnaa} αὐτός^{rgms} τέ^{xo} ὁ^{dafp} πύλη^{nafp} ἡμέρα^{ngfs} τέ^{xo} καί^c νύξ^{ngfs} ὅπως^{bo} αὐτός^{rgms} ἀναίρῶ^{vsaa3p}. **v.25** λαμβάνω^{vpaanmp} δε^c αὐτός^{rgms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} νύξ^{ngfs} καθίημι^{v1aa3p} διὰ^p ὁ^{dgns} τεῖχος^{ngns} χαλάω^{vpaanmp} ἐν^p σφυρί^{ndfs}. **v.26** παραγίνομαι^{vpadnms} δε^c ὁ^{dnms} Σαῦλος^{nnms} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} πειράομαι^{v1in3s} κολλᾶω^{v1npp} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} καί^c πᾶς^{anmpn} φοβέομαι^{v1in3p} αὐτός^{rgms} μή^{xo} πιστεῦω^{vppanmp} ὅτι^c εἰμι^{v1px3s} μαθητής^{nnms}. **v.27** Βαρναβᾶς^{nnms} δε^c ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} αὐτός^{rgms} ἄγω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{damp} ἀπόστολος^{nam} καί^c διηγέομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rgdp} πῶς^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ὁράω^{v1aa3s} ὁ^{dams} κύριος^{nam} καί^c ὅτι^c λαλέω^{v1aa3s} αὐτός^{rgpms} καί^c πῶς^{bo} ἐν^p Δαμασκός^{ndfs} παρρησιάζομαι^{v1ad3s} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.28** καί^c εἰμι^{v1ix3s} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} εἰσπορεύομαι^{vppnms} καί^c ἐκπορεύομαι^{vppnms} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}.

ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς οἱ δὲ ἐπεχείρουν
αὐτόν ἀνελεῖν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτόν εἰς 30
Καισάρειαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν εἰς Ταρσόν. Αἱ μὲν οὖν 31
ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμα-
ρείας εἶχον εἰρήνην οἰκοδομοῦμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ
τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύν-
οντο. Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν 32
καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. εὗρεν δὲ 33
ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα Αἰνέαν ὀνόματι ἐξ ἑτῶν ὀκτὼ κατακείμενον
ἐπὶ κραββάτῳ ὃς ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέ- 34
τρος Αἰνέα ἰδοὺ σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ἀνάστηθι καὶ στῶσον
σεαυτῷ καὶ εὐθέως ἀνάστη. καὶ εἶδον αὐτόν πάντες οἱ κατοι- 35
κοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σαρῶναν, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν
κύριον. Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά ἣ δι- 36
ερμηνευομένη λέγεται Δορκάς, αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων
καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποιοεῖ. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖ- 37
ναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν, λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθη-
καν ἐν ὑπερώῳ. ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ 38
ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας
πρὸς αὐτόν παρακαλοῦντες Μὴ ὀκνήσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν.
ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς, ὃν παραγενόμενον ἀνή- 39

v.29 καί^c παρρησιάζομαι^{vppnms} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}
λαλέω^{vla3s} τέ^{xo} καί^c συζητέω^{vla3s} πρὸς^p ὁ^{damp} Ἑλληνιστῆς^{namp} ὁ^{dnp} δέ^c ἐπιχειρέω^{vla3p}
αὐτός^{rpams} ἀναιρέω^{vnaa}. **v.30** ἐπιγινώσκω^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dnp} ἀδελφός^{nnp} κατάγω^{vlaa3p}
αὐτός^{rpams} εἰς^p Καισάρεια^{nafs} καί^c ἐξαποστέλλω^{vlaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^p Ταρσό^{nafs}. **v.31** ὁ^{dnp}
μέν^{xo} οὖν^c ἐκκλησία^{nnp} κατά^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgs} Ἰουδαία^{ngfs} καί^c Γαλιλαία^{ngfs} καί^c
Σαμάρεια^{ngfs} ἔχω^{vla3p} εἰρήνη^{nafs} οἰκοδομέω^{vppnp} καί^c πορευομαι^{vppnp} ὁ^{ddms} φόβος^{ndms}
ὁ^{dgs} κύριος^{ngms} καί^c ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὁ^{dgs} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} πληθύνω^{vlp3p}.
v.32 γίνονται^{vla3s} δέ^c Πέτρος^{nams} διέρχεται^{vppnms} διὰ^p πᾶς^{agnpn} κατέρχεται^{vnaa} καί^c
πρὸς^p ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} Λύδδα^{nafs}. **v.33** εὐρίσκω^{vlaa3s} δέ^c ἐκεῖ^{bo}
ἄνθρωπος^{nams} τι-σριας Αἰνέας^{nams} ὄνομα^{ndns} ἐκ^p ἑτος^{ngnp} ὀκτώ^{tn} κατέκειμαι^{vppnms} ἐπὶ^p
κράβατος^{ndms} ὅς^{rtms} εἰμι^{vlix3s} παραλύω^{vpxpms}. **v.34** καί^c λέγω^{vlaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dms}
Πέτρος^{nams} Αἰνέας^{nams} ἴδομαι^{vlpn3s} σύ^{tpa-s} Ἰησοῦς^{nms} ὁ^{dms} Χριστός^{nnms} ἀνίστημι^{vdaa2s} καί^c
στρωνύω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxms} καί^c εὐθέως^{bo} ἀνίστημι^{vlaa3s}. **v.35** καί^c ὁράω^{vlaa3p} αὐτός^{rpams}
πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnp} κατοικέω^{vppanmp} Λύδδα^{nafs} καί^c ὁ^{dams} Σαρῶν^{nams} ὅστις^{rtmp} ἐπιστρέφω^{vlaa3p}
ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{nams}. **v.36** ἐν^p Ἰόππῃ^{ndfs} δέ^c τι-σρινμο εἰμι^{vlix3s} μαθήτρια^{nnfs} ὄνομα^{ndns}
Ταβιθά^{tp} ὅς^{rtms} διερμηνεύω^{vppnfs} λέγω^{vipp3s} Δορκάς^{nfs} οὗτος^{rtms} εἰμι^{vlix3s} πλήρης^{anfsn}
ἀγαθός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} καί^c ἐλεημοσύνη^{ngfp} ὅς^{rtgfp} ποιεῶ^{vla3s}. **v.37** γίνονται^{vla3s} δέ^c
ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rddfp} ἀσθενέω^{vnaa} αὐτός^{rpafs} ἀποθνήσκω^{vnaa} λούω^{vpaanmp} δέ^c
τίθημι^{rpafs} τὴν^{vlaa3p} ἐν^p ὑπερώον^{ndns}. **v.38** ἐγγύς^{bo} δέ^c εἰμι^{vppxgs} Λύδδα^{ngfs} ὁ^{ddfs}
Ἰόππῃ^{ndfs} ὁ^{dnp} μαθητής^{nnp} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^c Πέτρος^{nms} εἰμι^{vlp3s} ἐν^p αὐτός^{rpdfs}
ἀποστέλλω^{vlaa3p} δύο^{tn} ἀνὴρ^{namp} πρὸς^p αὐτός^{rpams} παρακαλέω^{vpaanmp} μή^{xo} ὀκνέω^{vnaa}
διέρχεται^{vnaa} ἕως^c αὐτός^{rgmp}.

γαγον εἰς τὸ ὑπερῶν καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι
 40 κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει
 θεῖς τὰ γόνατα προσηύξατο καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶ-
 πεν Ταβιθά ἀνάστηθι ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ
 41 ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. δούς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστη-
 σεν αὐτὴν φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν
 42 αὐτὴν ῥῶσαν. γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης καὶ
 43 πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς
 μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι θυρσεῖ.

10 Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος ἑκατοντάρ-
 2 χης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς. εὐσεβὴς καὶ φο-
 βούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ποιῶν τε ἐλεημο-
 3 σύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διαπαντός. εἶδεν
 ἐν ὁράματι φανερῶς ὥσει ὥραν ἐννάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον
 τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ Κορνήλιε.
 4 ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοθος γενόμενος εἶπεν Τί ἐστὶν κύριε
 εἶπεν δὲ αὐτῷ Αἰ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέ-
 5 βησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν πέμπων εἰς
 Ἰόππην ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος,
 6 οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι θυρσεῖ ὃς ἐστὶν οἰκία παρὰ θά-

v.39 ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^c Πέτρος^{nnms} συνέρχομαι^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ὅς^{rrams}
 παραγίνονται^{vpadams} ἀνάγω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dans} ὑπερῶν^{nans} καί^c παρίστημι^{v1aa3p} αὐτός^{rdms}
 πᾶς^{anfrn} δὲ^{nfpr} χήρα^{nnfr} κλαίω^{vppanfr} καί^c ἐπιδεικνυμι^{vppmnfr} χιτῶν^{namp} καί^c ἱματίον^{namp}
 ὅσος^{rcamp} ποίω^{v1aa3s} μετὰ^p αὐτός^{rgfr} εἰμι^{vppxnf} ὁ^{dnfs} Δορκάς^{nnfs}. **v.40** ἐκβάλλω^{vpaanms}
 δέ^c ἔξω^{bo} πᾶς^{aampn} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} τίθημι^{vpaanms} ὁ^{damp} γόνυ^{namp} προσεύχομαι^{v1aa3s}
 καί^c ἐπιστρέφω^{vpaanms} πρὸς^p ὁ^{dans} σῶμα^{nans} λέγω^{v1aa3s} Ταβιθά^p ἀνίστημι^{vdaa2s} ὁ^{dnfs}
 δέ^c ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rgfs} καί^c ὁράω^{vpaanfs} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams}
 ἀνακαθίζω^{v1aa3s}. **v.41** διδωμι^{vpaanms} δέ^c αὐτός^{rgfs} χεῖρ^{nafs} ἀνίστημι^{v1aa3s} αὐτός^{rgfs}
 φωνέω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} καί^c ὁ^{dafp} χήρα^{nafp} παρίστημι^{v1aa3s} αὐτός^{rgfs} ῥᾶ^{vppaafs}.
v.42 γνωστός^{annsn} δέ^c γίνομαι^{v1aa3s} κατὰ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} Ἰόππη^{ngfs} καί^c πολὺς^{annpnn}
 πιστεῦω^{v1aa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{nams}. **v.43** γίνομαι^{v1aa3s} δέ^c ἡμέρα^{nafp} ἱκανός^{aafpnn} μένω^{vnaa}
 αὐτός^{rpams} ἐν^p Ἰόππῃ^{ndfs} παρά^p τι-σριδμο Σίμων^{ndms} θυρσεὺς^{ndms}. **10. v.1** ἀνὴρ^{nnms}
 δέ^c τι-σρινμο εἰμι^{v1ix3s} ἐν^p Καισάρεια^{ndfs} ὄνομα^{ndns} Κορνήλιος^{nnms} ἑκατοντάρχης^{nnms} ἐκ^p
 σπειρά^{ngfs} ὁ^{dgfs} καλέω^{vpppgfs} Ἰταλικός^{agfsn}. **v.2** εὐσεβής^{annsn} καί^c φοβέομαι^{vppnnms} ὁ^{dams}
 θεός^{nams} σὺν^p πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rgms} ποίω^{vppanms} τε^{xo} ἐλεημοσύνη^{nafp}
 πολὺς^{aafpnn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} καί^c δέομαι^{vppnnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διά^p πᾶς^{bo}. **v.3** ὁράω^{v1aa3s}
 ἐν^p ὄραμα^{ndns} φανερῶς^{bo} ὥσει^{bo} ὥρα^{nafs} ἑνατος^{aafsn} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἄγγελος^{nams} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms} εἰσέρχομαι^{vpaanms} πρὸς^p αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{vpaanms} αὐτός^{rdms} Κορνήλιος^{nnms}.
v.4 ὁ^{dnms} δέ^c ἀτενίζω^{vpaanms} αὐτός^{rdms} καί^c ἔμφοθος^{annsn} γίνομαι^{vpadams} λέγω^{v1aa3s}
 τίς^{rgnms} εἰμι^{v1px3s} κύριος^{nvms} λέγω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rdms} ὁ^{dnfr} προσευχῇ^{nnfr} σὺ^p τῷ^{g-s} καί^c
 ὁ^{dnfr} ἐλεημοσύνη^{nnfr} σὺ^p τῷ^{g-s} ἀναβαίνω^{v1aa3p} εἰς^p μνημόσυνον^{nans} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.
v.5 καί^c νῦν^{bo} πέμπω^{vdaa2s} εἰς^p Ἰόππη^{nafs} ἀνὴρ^{namp} καί^c μεταπέμπομαι^{vdaa2s} Σίμων^{nams}
 ὃς^{rrams} ἐπικαλέω^{v1pp3s} Πέτρος^{nnms}.

λασσαν οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. ὥς δὲ ἀπῆλθεν ὁ 7
 ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ
 καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ. καὶ ἐξ- 8
 ηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.
 Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων 9
 ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην. ἐ- 10
 γένητο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι παρασκευαζόντων
 δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἕκστασις. καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρα- 11
 νὸν ἀνεωγμένον καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκευὸς τι ὥς ὁθόνην
 μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς 12
 γῆς. ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία 12
 καὶ τὰ ἔρπειτα καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνή 13
 πρὸς αὐτὸν Ἀναστάς Πέτρε θύσον καὶ φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν 14
 Μηδαμῶς κύριε ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον.
 καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτὸν Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν 15
 σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς καὶ πάλιν ἀνελήφθη 16
 τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος 17
 τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδεν καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι
 ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος ἐπέστη- 18
 σαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα. καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων

v.6 οὗτος^{rdnms} ξενίζω^{vpp3s} παρὰ^p τι-οριδμο Σίμων^{ndms} θυρσεύς^{ndms} ὅς^{rdms} εἰμι^{vpx3s}
 οἰκία^{nnfs} παρὰ^p θάλασσα^{nafs} οὗτος^{rdnms} λαλέω^{vifa3s} σὺ^{tpd-s} τίς^{rqans} σὺ^{tpa-s} δεῖ^{vtrq3s} ποιεῖν^{vmpa}.
v.7 ὥς^{bo} δέ^c ἀπέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} ὁ^{ddms} Κορνήλιος^{ndms}
 φωνέω^{vpaanms} δύο^{tn} ὁ^{dgmpr} οἰκέτης^{ngmpr} αὐτός^{trgms} καί^c στρατιώτης^{nams} εὐσεβῆς^{aamsn} ὁ^{dgmpr}
 προσκαρτερέω^{vppagmp} αὐτός^{trpdm}. **v.8** καί^c ἐξηγήομαι^{vpadnms} αὐτός^{trpdm} ἅπας^{aanpr}
 ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{trpam} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἰόππη^{nafs}. **v.9** δέ^c ἐπαύριον^{bo} ὁδοιπορέω^{vppagmp}
 ἐκεῖνος^{rdgmpr} καί^c ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐγγίζω^{vppagmp} ἀναβαίνω^{viaa3s} Πέτρος^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^{dans} δῶμα^{nans}
 προσεῦχομαι^{vnad} περὶ^p ὥρα^{nafs} ἕκτος^{aafsn}. **v.10** γίνομαι^{vad3s} δέ^c πρόσπεινος^{anmsn}
 καί^c θέλω^{viaa3s} γεύομαι^{vnad} παρασκευάζω^{vppagmp} δέ^c ἐκεῖνος^{rdgmpr} ἐπιτίπτω^{viaa3s} ἐπὶ^p
 αὐτός^{trpams} ἕκστασις^{nnfs}. **v.11** καί^c θεωρῶ^{vipa3s} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ἀνοίγω^{vtrpams} καί^c
 καταβαίνω^{vppaans} ἐπὶ^p αὐτός^{trpams} σκεῦος^{nans} τι-οριανσ^{bo} ὁθόνη^{nafs} μέγας^{aafsn} τέσσαρες^{ndfp}
 ἀρχῇ^{ndfp} δέω^{vtrpams} καί^c καθίημι^{vpppans} ἐπὶ^p ὁ^{dglfs} γῆ^{nglfs}. **v.12** ἐν^p ὅς^{trdms} ὑπάρχω^{viaa3s}
 ὁ^{dannpr} ὁ^{dannpr} τετράπους^{annpr} ὁ^{dglfs} γῆ^{nglfs} καί^c ὁ^{dannpr} θηρίον^{nnpr} καί^c ὁ^{dannpr} ἔρπειτόν^{nnpr} καί^c
 ὁ^{dannpr} πετεινός^{nnpr} ὁ^{dglms} οὐρανός^{ngms}. **v.13** καί^c γίνομαι^{vad3s} φωνή^{nnfs} πρὸς^p αὐτός^{trpams}
 ἀνίστημι^{vpaanms} Πέτρος^{nnms} θύω^{vdaa2s} καί^c ἐσθίω^{vdaa2s}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^c Πέτρος^{nnms}
 λέγω^{viaa3s} μηδαμῶς^{bo} κύριος^{nnms} ὅτι^c οὐδέποτε^{bo} ἐσθίω^{vial1s} πᾶς^{aansn} κοινός^{aansn} ἤ^{xo}
 ἀκάθαρτος^{aansn}. **v.15** καί^c φωνή^{nnfs} πάλιν^{bo} ἐκ^p δευτέρως^{agnsn} πρὸς^p αὐτός^{trpams} ὅς^{trpan}
 ὁ^{dms} θεός^{nnms} καθαρίζω^{viaa3s} σὺ^{trp-s} μὴ^{xo} κοινόω^{vdpa2s}. **v.16** οὗτος^{rdnms} δέ^c γίνομαι^{vad3s}
 ἐπὶ^p τρεῖς^{bo} καί^c πάλιν^{bo} ἀναλαμβάνω^{vip3s} ὁ^{dnms} σκεῦος^{nnms} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}.
v.17 ὥς^{bo} δέ^c ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxams} διαπορέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} τίς^{rqnms} ἄ^{xo} εἰμι^{vtrpx3s} ὁ^{dnms}
 ὄραμα^{nnms} ὅς^{trams} ὁράω^{viaa3s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dannpr} ἀνὴρ^{nnpr} ὁ^{dannpr} ἀποστέλλω^{vtrpnnpr} ἀπὸ^p
 ὁ^{dglms} Κορνήλιος^{ngms} διερωτῶ^{vpaanpr} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Σίμων^{ngms} ἐφίστημι^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dams}
 πυλῶν^{nams}.

- 19 ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. τοῦ δὲ Πέτρου ἐν-
 20 θυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα Ἰδού
 21 αὐτοὺς. καταβάς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπεσταλ-
 22 μενοὺς ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου πρὸς αὐτὸν, εἶπεν Ἰδού ἐγὼ εἰμι
 23 ὃν ζητεῖτε, τίς ἢ αἰτία δι' ἣν πάρεστε. οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος
 24 ἑκατοντάρχης ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν μαρτυ-
 25 ρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων ἐχρηματίσθη
 26 ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ
 27 ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξ-
 28 ἔνισεν Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ Πέτρος, ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς καὶ τι-
 νες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. καὶ
 τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν, ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν
 προσδοκῶν αὐτοὺς συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ
 τοὺς ἀναγκαίους φίλους. ὥς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον
 συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσε-
 κύνησεν. ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρεν λέγων Ἀνάστηθι, κα' γὼ
 αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν καὶ εὐ-
 ρίσκει συνεληλυθότας πολλοὺς. ἔφη τε πρὸς αὐτοὺς Ὑμεῖς
 ἐπίστασθε ὥς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσ-
 ἔρχεσθαι ἀλλοφυλῶ, καὶ ἐμοὶ ὁ θεὸς ἔδειξεν μηδένα κοινὸν ἢ

v.18 καί^c φωνέω^{vpaanmp} πυνθάνομαι^{viin3p} εἰ^{qo} Σίμων^{nnms} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vppnnms} Πέτρος^{nnms} ἐνθάδε^{bo} ξενίζω^{viip3s}. **v.19** ὁ^{dams} δέ^c Πέτρος^{ngms} ἐνθυμέομαι^{vppngms} περὶ^p ὁ^{dams} ὄραμα^{ngms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dams} πνεῦμα^{nnms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnmp} τρεῖς^{nnmp} ζητέω^{vipa3p} σύ^{tpa-s}. **v.20** ἀλλά^c ἀνίστημι^{vpaanms} καταβαίνω^{vdaa2s} καί^c πορεύομαι^{vdprn2s} σὺν^p αὐτός^{rpdm} μηδεὶς^{aansn} διακρίνω^{vppnnms} διότι^c ἐγὼ^{tpn-s} ἀποστέλλω^{vka1s} αὐτός^{rpdm}. **v.21** καταβαίνω^{vpaanms} δέ^c Πέτρος^{nnms} πρὸς^p ὁ^{damp} ἀνὴρ^{nnmp} ὁ^{damp} ἀποστέλλω^{vpxpamp} ἀπὸ^p ὁ^{dams} Κορνήλιος^{ngms} πρὸς^p αὐτός^{rpdm} λέγω^{viaa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpn-s} εἰμι^{viipx1s} ὅς^{rrams} ζητέω^{vipa2p} τίς^{trqnfis} ὁ^{dams} αἰτία^{nnfs} διὰ^p ὅς^{trafis} πάρεμι^{viipx2p}. **v.22** ὁ^{damp} δέ^c λέγω^{viaa3p} Κορνήλιος^{nnms} ἑκατοντάρχης^{nnms} ἀνὴρ^{nnms} δίκαιος^{anmsn} καί^c φοβέομαι^{vppnnms} ὁ^{dams} θεός^{nam} μαρτυρέω^{vppnnms} τε^{xo} ὑπὸ^p ὅλος^{ngnsn} ὁ^{dams} ἔθνος^{ngms} ὁ^{damp} Ἰουδαίος^{agmpn} χρηματίζω^{viap3s} ὑπὸ^p ἁγγελος^{ngms} ἁγίος^{agmsn} μεταπέμπομαι^{vnad} σύ^{tpa-s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nam} αὐτός^{rpdm} καί^c ἀκούω^{vnaa} ῥῆμα^{nnmp} παρὰ^p σύ^{tpg-s}. **v.23** εἰσκαλεομαι^{vpadms} οὖν^c αὐτός^{rpdm} ξενίζω^{viaa3s} ὁ^{dams} δέ^c ἐπαύριον^{bo} ὁ^{dams} Πέτρος^{nnms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} σὺν^p αὐτός^{rpdm} καί^c τι-σρινμι^o ὁ^{damp} ἀδελφός^{ngmp} ὁ^{damp} ἀπὸ^p ὁ^{dams} Ἰόππη^{ngfs} συνέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpdm}. **v.24** καί^c ὁ^{dams} ἐπαύριον^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dams} Καισάρεια^{nafs} ὁ^{dams} δέ^c Κορνήλιος^{nnms} εἰμι^{viix3s} προσδοκάω^{vppanms} αὐτός^{rpdm} συγκαλεῖν^{vpaanms} ὁ^{damp} συγγενής^{aampn} αὐτός^{rpdm} καί^c ὁ^{damp} ἀναγκαῖος^{aampn} φίλος^{aampn}. **v.25** ὥς^{bo} δέ^c γίνομαι^{viad3s} εἰσέρχομαι^{vnaa} ὁ^{dams} Πέτρος^{nam} συναντάω^{vpaanms} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dams} Κορνήλιος^{nnms} πίπτω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὁ^{damp} πούς^{nam} προσκυνέω^{viaa3s}. **v.26** ὁ^{dams} δέ^c Πέτρος^{nnms} αὐτός^{rpdm} ἐγείρω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} ἀνίστημι^{vdaa2s} καγὼ^{tpn-s} αὐτός^{rpdm} ἄνθρωπος^{nnms} εἰμι^{viipx1s}. **v.27** καί^c συνομιλέω^{vppanms} αὐτός^{rpdm} εἰσέρχομαι^{viaa3s} καί^c εὐρίσκω^{vipa3s} συνέρχομαι^{vpxaamp} πολὺς^{aampn}.

ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον, διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον με- 29
 ταπεμφθείς πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με. καὶ 30
 ὁ Κορνήλιος ἔφη Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας
 ἡμην νηστεύων, καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ
 οἴκῳ μου καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἕστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ.
 καὶ φησὶν Κορνήλιε εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχή καὶ αἱ ἐλε- 31
 μοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. πέμψον οὖν εἰς 32
 Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος οὗτος
 ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος θυρσέως παρὰ θάλασσαν ὃς παρα-
 γενόμενος λαλήσει σοι. ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ σύ τε 33
 καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον
 τοῦ θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ
 τοῦ Θεοῦ. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν Ἐπ' ἀληθείας κα- 34
 ταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης ὁ θεός. ἀλλ' ἐν 35
 παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην
 δεκτὸς αὐτῷ ἐστιν. τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ 36
 εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ οὗτός ἐστιν πάν-
 των κύριος. ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς 37
 Ἰουδαίας ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐ-
 κήρυξεν Ἰωάννης. Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ ὡς ἔχρισεν αὐτὸν 38

v.28 φημί^{vix3s} τέχο³ πρὸς^p αὐτός^{tramp} σύ^{trpn-p} ἐπίσταμαι^{vipn2p} ὡς^{bo} ἀθέμιτος^{annsn} εἰμί^{vixp3s}
 ἀνὴρ^{ndms} Ἰουδαῖος^{admsn} κολλάω^{vnp} ἡ^{xo} προσέρχομαι^{vnpn} ἀλλόφυλος^{admsn} καί^c ἐγώ^{trp-d-s}
 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} δείκνυμι^{viaa3s} μηδεὶς^{aamsn} κοινός^{aamsn} ἡ^{xo} ἀκάθαρτος^{aamsn} λέγω^{vnpa}
 ἄνθρωπος^{nnms}. **v.29** διό^c καί^c ἀναντιρρήτως^{bo} ἔρχομαι^{viaa1s} μεταπέμπομαι^{vparpms}
 πυνθάνομαι^{vipn1s} οὖν^c τις^{rdms} λόγος^{ndms} μεταπέμπομαι^{vad2p} ἐγώ^{trp-a-s}. **v.30** καί^c
 ὁ^{dnms} Κορνήλιος^{nnms} φημί^{vix3s} ἀπὸ^p τέταρτος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} μέχρι^{bo} οὗτος^{rdgfs} ὁ^{dgfs}
 ὥρα^{ngfs} εἰμί^{vix1s} νηστεύω^{vppanms} καί^c ὁ^{dafs} ἔνατος^{aafsn} ὥρα^{nafs} προσεύχομαι^{vppnnms} ἐν^p
 ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} ἐγώ^{trp-g-s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnms} ἴσημι^{viaa3s} ἐνώπιον^{bo} ἐγώ^{trp-g-s} ἐν^p
 ἐσθῇ^{ndfs} λαμπρός^{adfsn}. **v.31** καί^c φημί^{vixp3s} Κορνήλιος^{nnms} εἰσακούω^{vipap3s} σύ^{trp-g-s}
 ὁ^{dnfs} προσευχῇ^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfp} ἐλεημοσύνη^{nnfp} σύ^{trp-g-s} μιμνήσκομαι^{vipap3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms}. **v.32** πέμπω^{vdaa2s} οὖν^c εἰς^p Ἰόππην^{nafs} καί^c μετακαλέω^{vdam2s} Σίμωνα^{ngms} ὃς^{trnms}
 ἐπικαλέω^{vipp3s} Πέτρος^{nnms} οὗτος^{rdms} ξενίζω^{vipp3s} ἐν^p οἰκίᾳ^{ndfs} Σίμωνος^{ngms} θυρσεύς^{ngms}
 παρὰ^p θάλασσαν^{nafs} ὃς^{trnms} παραγίνομαι^{vpadnms} λαλέω^{vifa3s} σύ^{trp-d-s}. **v.33** ἐξαυτῆς^{bo}
 οὖν^c πέμπω^{viaa1s} πρὸς^p σύ^{trp-a-s} σύ^{trpn-s} τέχο³ καλῶς^{bo} ποιέω^{viaa2s} παραγίνομαι^{vpadnms} νῦν^{bo}
 οὖν^c πᾶς^{annpn} ἐγώ^{trpn-p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πάρεimi^{vix1p} ἀκούω^{vnaa} πᾶς^{aannp} ὁ^{dannp}
 προστάσσω^{vpxpanp} σύ^{trp-d-s} ὑπὸ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.34** ἀνοίγω^{vpaanms} δε^c Πέτρος^{nnms}
 ὁ^{dans} στόμα^{nans} λέγω^{vnaa3s} ἐπὶ^p ἀλήθεια^{ngfs} καταλαμβάνω^{vipm1s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμί^{vixp3s}
 προσωπολήμτης^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.35** ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{admsn} ἔθνος^{ndms} ὁ^{dnms}
 φοβέομαι^{vppnnms} αὐτός^{trams} καί^c ἐργάζομαι^{vppnnms} δικαιοσύνη^{nafs} δεκτός^{annsn} αὐτός^{trpms}
 εἰμί^{vixp3s}. **v.36** ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὃς^{trams} ἀποστέλλω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} υἱός^{ndmp} Ἰσραὴλ^{trp}
 εὐαγγελίζω^{vppnnms} εἰρήνη^{nafs} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} οὗτος^{rdms} εἰμί^{vixp3s} πᾶς^{agmpn}
 κύριος^{nnms}. **v.37** σύ^{trpn-p} οἶδα^{vixa2p} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpadans} ῥῆμα^{nans} κατὰ^p ὅλος^{agfsn}
 ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} ἀρχο^{vpanms} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} μετὰ^p ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} ὃς^{trams}
 κηρύσσω^{viaa3s} Ἰωάννης^{nnms}.

ὁ θεὸς πνεύματι ἀγίῳ καὶ δυνάμει ὅς διηλθεν εὐεργετῶν καὶ
 ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου
 39 ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἔσμεν μάρτυρες πάντων
 ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ
 40 ὃν ἀνείλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν τῇ
 41 τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῇ γενέσθαι. οὐ παντὶ τῷ
 λαῷ ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ
 ἡμῖν οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀνα-
 42 στήναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύττειν τῷ
 λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ
 43 θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. τοῦτ' πάντες οἱ προφῆται
 μαρτυροῦσιν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ
 44 πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου
 τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς
 45 ἀκούοντας τὸν λόγον. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ
 ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου
 46 πνεύματος ἐκκέχυται, ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις
 47 καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος. Μήτις
 48 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς. προσέταξεν τε
 αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. τότε ἠρώτησαν

v.38 Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} ἀπὸ^p Ναζαρά^{lp} ὡς^{bo} χρίω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
 πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} καί^c δυνάμεις^{ndfs} ὅς^{rtms} διέρχομαι^{v1aa3s} εὐεργετέω^{vppanms} καί^c
 ἰάομαι^{vppnms} πᾶς^{aamnp} ὁ^{damp} καταδυναστεύω^{vpppamp} ὑπὸ^p ὁ^{dngms} διάβολος^{agmsn} ὅτι^c
 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἰμὶ^{v1ix3s} μετὰ^p αὐτός^{rpams}. **v.39** καί^c ἐγὼ^{rpnp} εἰμὶ^{v1ix3p} μάρτυς^{nnmp}
 πᾶς^{agnpn} ὅς^{rrgnp} ποιέω^{v1aa3s} ἐν^p τῇ^{xo} χώρᾳ^{ndfs} ὁ^{dgmpp} Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c ἐν^p
 Ἱερουσαλήμ^{lp} ὅς^{rtams} ἀναιρέω^{v1aa3p} κρεμάννυμι^{vpaanmp} ἐπὶ^p ξύλον^{ngns}. **v.40** οὗτος^{rdams}
 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγείρω^{v1aa3s} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} καί^c διδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpams}
 ἐμφανῆς^{aamsn} γίνομαι^{vnaa}. **v.41** οὗ^{xo} πᾶς^{admsn} ὁ^{dams} λαός^{ndms} ἀλλά^c μάρτυς^{ndmp}
 ὁ^{damp} προχειροτονέω^{vpxdmp} ὑπὸ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} ἐγὼ^{rpdp} ὅστις^{rtmp} συνεστήθην^{v1aa1p} καί^c
 συμπίνω^{v1aa1p} αὐτός^{rpams} μετὰ^p ὁ^{dams} ἀνίστημι^{vnaa} αὐτός^{rpams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.42** καί^c
 παραγγέλλω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rpdp} κηρύσσω^{vnaa} ὁ^{dams} λαός^{ndms} καί^c διαμαρτύρομαι^{vnaa} ὅτι^c
 αὐτός^{rpams} εἰμὶ^{v1ix3s} ὁ^{dnms} ὀρίζω^{vpxpms} ὑπὸ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} κριτὴς^{nnms} ἅω^{vppagmp} καί^c
 νεκρός^{agmpn}. **v.43** οὗτος^{rdams} πᾶς^{anmpn} ὁ^{damp} προφήτης^{nnmp} μαρτυρέω^{v1pa3p} ἄφεσις^{nafs}
 ἁμαρτία^{ngfp} λαμβάνω^{vnaa} διὰ^p ὁ^{dngms} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpams} πᾶς^{aamsn} ὁ^{dams} πιστεύω^{vppaams}
 εἰς^p αὐτός^{rpams}. **v.44** ἐτι^{bo} λαλέω^{vppagms} ὁ^{dngms} Πέτρος^{ngms} ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdamp}
 ἐπιτίπτω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} ἐπὶ^p πᾶς^{aamnp} ὁ^{damp} ἀκούω^{vppaamp}
 ὁ^{dams} λόγος^{nams}. **v.45** καί^c ἐξίστημι^{v1aa3p} ὁ^{damp} ἐκ^p περιτομῆς^{ngfs} πιστός^{anfpn} ὅσος^{rcnmp}
 συνέρχομαι^{v1aa3p} ὁ^{dams} Πέτρος^{ndms} ὅτι^c καί^c ἐπὶ^p ὁ^{damp} ἔθνος^{nanp} ὁ^{dnfs} δωρεά^{nnfs} ὁ^{dngms}
 ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} ἐκχέω^{v1xp3s}. **v.46** ἀκούω^{v1aa3p} γάρ^c αὐτός^{rpmp} λαλέω^{vppagmp}
 γλώσσα^{ndfp} καί^c μεγαλύνω^{vppagmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms}.
v.47 μήτι^{xo} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} κολύω^{vnaa} δύναμαι^{v1ipn3s} τι-ορίσμι^o ὁ^{dngms} μὴ^{xo} βαπτίζω^{vnap}
 οὗτος^{rdamp} ὅστις^{rtmp} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἅγιος^{aamsn} λαμβάνω^{v1aa3p} καθὼς^{bo} καί^c ἐγὼ^{rpnp}.

αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν **11**
 Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. καὶ **2**
 ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ
 ἐκ περιτομῆς. λέγοντες ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχον- **3**
 τας Εἰσηλθες καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος **4**
 ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων. Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ **5**
 προσευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἑκστάσει ὄραμα καταβαῖνον σκευ-
 ὅς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ, εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ **6**
 εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετά καὶ τὰ
 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι Ἀνα- **7**
 στάς Πέτρε θύσον καὶ φάγε. εἶπον δὲ Μηδαμῶς κύριε ὅτι πᾶν **8**
 κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσηλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ἀ- **9**
 πεκρίθη δὲ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Ὁ ὁ θεὸς
 ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς καὶ πάλιν **10**
 ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἰδοὺ ἑξαυτῆς τρεῖς **11**
 ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἤμην ἀπεσταλμένοι ἀπὸ
 Καισαρείας πρὸς με. εἶπεν δὲ μοι τὸ πνεῦμα συνέλθειν αὐ- **12**
 τοῖς μηδὲν διακρίνόμενον. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἑξ ἀδελφοὶ

v.48 προστάσσω^{v1aa3s} τέ^{xo} αὐτός^{rpam} βαπτίζω^{vnap} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}
 τότε^{bo} ἔρωτά^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ἐπιμένω^{vnaa} ἡμέρα^{nafp} τι-^οριαφπ. **11. v.1** ἀκούω^{v1aa3p} δέ^c
 ὁ^{dnnp} ἀπόστολος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnp} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{dnnp} εἰμι^{vppxnm} κατὰ^p ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{nafs}
 ὅτι^c καί^c ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnmp} δέχομαι^{viad3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.2** καί^c
 ὅτε^{bo} ἀναβαίνω^{v1aa3s} Πέτρος^{nnms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} διακρίνω^{viim3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dnnp}
 ἐκ^p περιτομῆ^{ngfs}. **v.3** λέγω^{vppanmp} ὅτι^c πρὸς^p ἀνὴρ^{namp} ἀκροβυστία^{nafs} ἔχω^{vppaamp}
 εἰσερχομαι^{v1aa2s} καί^c συνεσθίω^{v1aa2s} αὐτός^{rpdm}. **v.4** ἀρχω^{vppanms} δέ^c ὁ^{dnnms} Πέτρος^{nnms}
 ἐκτίθημι^{viim3s} αὐτός^{rpdm} καθεξῆς^{bo} λέγω^{vppanms}. **v.5** ἐγὼ^{rpns} εἰμι^{viix1s} ἐν^p πόλις^{ndfs}
 Ἰόππῃ^{ndfs} προσεύχομαι^{vppnnms} καί^c ὁράω^{v1aa1s} ἐν^p ἑκστασις^{ndfs} ὄραμα^{nans} καταβαῖνω^{vppaans}
 σκεῦος^{nnms} τι-^οριννο ὡς^{bo} ὀθόνη^{nafs} μέγας^{aafsn} τέσσαρες^{ndfp} ἀρχῇ^{ndfp} καθίημι^{vpppafs} ἐκ^p ὁ^{dgms}
 οὐρανό^{ngms} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ἄχρι^p ἐγὼ^{tpg-s}. **v.6** εἰς^p ὅς^{tpafs} ἀτενίζω^{vppanms} κατανοέω^{v1a1s}
 καί^c ὁράω^{v1aa1s} ὁ^{dannp} τετράπους^{aannp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{dannp} θηρίον^{nannp} καί^c ὁ^{dannp} ἔρπετον^{nannp}
 καί^c ὁ^{dannp} πετεινός^{nannp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms}. **v.7** ἀκούω^{v1aa1s} δέ^c φωνῆ^{ngfs} λέγω^{vppagfs} ἐγὼ^{tpd-s}
 ἀνίστημι^{vppanms} Πέτρος^{nvms} θύω^{vdaa2s} καί^c ἐσθίω^{vdaa2s}. **v.8** λέγω^{v1aa1s} δέ^c μηδαμῶς^{bo}
 κύριος^{nvms} ὅτι^c πᾶς^{aansn} κοινός^{aansn} ἢ^{xo} ἀκάθαρτος^{aansn} οὐδέποτε^{bo} εἰσερχομαι^{v1aa3s} εἰς^p
 ὁ^{dans} στόμα^{nans} ἐγὼ^{tpg-s}. **v.9** ἀποκρίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐγὼ^{tpd-s} φωνῇ^{nnfs} ἐκ^p δευτέρου^{agnsn}
 ἐκ^p ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ὅς^{rpnp} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} καθαρίζω^{v1aa3s} συ^{tpn-s} μὴ^{xo} κοινώ^{vdpas2s}.
v.10 οὕτως^{rdnms} δέ^c γίνωμαι^{viad3s} ἐπὶ^p τρίς^{bo} καί^c πάλιν^{bo} ἀνασπάω^{v1ap3s} ἅπας^{aannp} εἰς^p ὁ^{dams}
 οὐρανός^{nams}. **v.11** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἑξαυτῆς^{bo} τρεῖς^{nnmp} ἀνὴρ^{nnmp} ἐφίστημι^{v1aa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dafs}
 οἰκία^{nafs} ἐν^p ὅς^{rrdfs} εἰμι^{viix1s} ἀποστέλλω^{vppxnm} ἀπὸ^p Καισάρεια^{ngfs} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s}.

- 13 οὗτοι καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. ἀπήγγειλεν
 τε ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ
 εἰπόντα αὐτῷ, Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετὰπεμψαι
 14 Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον. ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς
 15 σέ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαι
 με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥστερ καὶ
 16 ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθη δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου ὡς ἔλεγεν
 Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύ-
 17 ματι ἁγίῳ. εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς
 καὶ ἡμῖν πιστεύσασι ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν ἐγὼ δὲ τίς
 18 ἤμην δυνατὸς κωλύσαι τὸν θεόν. ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύ-
 χασαν καὶ ἐδοξάζον τὸν θεὸν λέγοντες Ἄραγε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ
 19 θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν. Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες
 ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διῆλθον ἕως Φοι-
 νίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον
 20 εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι
 καὶ Κυρηναῖοι οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν πρὸς
 21 τοὺς Ἑλληνιστάς εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον Ἰησοῦν. καὶ ἦν
 χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν πολὺς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν
 22 ἐπὶ τὸν κύριον. ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὅτα τῆς ἐκκλησίας
 τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρναβάν δι-

v.12 λέγω^{v1aa3s} δέ^c ἐγώ^{rp-d-s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} συνέρχομαι^{vnaa} αὐτοῖς^{rpdm} μὴδεῖς^{aansn} διακρίνω^{vrpmams} ἔρχομαι^{v1aa3p} δέ^c σὺν^p ἐγώ^{rp-d-s} καί^c ὁ^{dnmp} ἔστιⁿ ἀδελφός^{nnmp} οὗτος^{rdnmp} καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa1p} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{ngms}. **v.13** ἀπαγγέλλω^{v1aa3s} τέ^{xo} ἐγώ^{rp-d-p} πῶς^{bo} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ἐν^p ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτοῖς^{rpms} ἴσημι^{vrapams} καί^c λέγω^{vpaams} αὐτοῖς^{rpms} ἀποστείλλω^{vdaa2s} εἰς^p Ἰόππην^{nafs} ἀνὴρ^{namp} καί^c μεταπέμπομαι^{vdad2s} Σίμων^{nams} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vrppams} Πέτρος^{nams}. **v.14** ὃς^{trms} λαλέω^{vfa3s} ῥῆμα^{namp} πρὸς^p σὺ^{trpa-s} ἐν^p ὃς^{rrdp} σὺ^{wp} ὡς^{vfp2s} σὺ^{trpn-s} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} σὺ^{trp-g-s}. **v.15** ἐν^p δέ^c ὁ^{ddms} ἄρχω^{vnam} ἐγώ^{trpa-s} λαλέω^{vnpa} ἐπιτίπτω^{v1aa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{anmsn} ἐπὶ^p αὐτοῖς^{rpamp} ὥστερ^{bo} καί^c ἐπὶ^p ἐγώ^{trpa-p} ἐν^p ἀρχῇ^{ndfs}. **v.16** μιμνήσκομαι^{v1ap1s} δέ^c ὁ^{dams} ῥῆμα^{ngms} κυρίου^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{v1aa3s} Ἰωάννης^{nnms} μὲν^{xo} βαπτίζω^{v1aa3s} ὕδωρ^{ndns} σὺ^{trpn-p} δέ^c βαπτίζω^{v1fp2p} ἐν^p πνεύμα^{ndns} ἁγίῳ^{adnsn}. **v.17** εἰ^{qo} οὖν^c ὁ^{dams} ἴσος^{aafns} δωρεά^{nafs} δίδωμι^{v1aa3s} αὐτοῖς^{rpdm} ὁ^{dnms} θεός^{bo} ὡς^{bo} καί^c ἐγώ^{rp-d-p} πιστεύω^{vpaadm} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐγώ^{trpn-s} δέ^c τίς^{trqms} εἰμι^{v1aix1s} δυνατός^{anmsn} κολύβη^{vnaa} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.18** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c οὗτος^{rdanp} ἡσυχάζω^{v1aa3p} καί^c δοξάζω^{v1aa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} λέγω^{vrapanmp} ἀρά^{xo} καί^c ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} μετάνοια^{nafs} δίδωμι^{v1aa3s} εἰς^p ζωὴ^{nafs}. **v.19** ὁ^{dnmp} μὲν^{xo} οὖν^c διασπεύρω^{vrapnmp} ἀπὸ^p ὁ^{dams} θλίψις^{ngfs} ὁ^{dams} γίνομαι^{vpadfs} ἐπὶ^p Στέφανος^{ndms} διέρχομαι^{v1aa3s} ἕως^c Φοινίκη^{ngfs} καί^c Κύπρος^{ngfs} καί^c Ἀντιόχεια^{ngfs} μὴδεῖς^{admsn} λαλέω^{vrapanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} εἰ^{qo} μὴ^{xo} μόνος^{bo} Ἰουδαῖος^{admpn}. **v.20** εἰμι^{v1aix3p} δέ^c τι-σιν^{mi} ἐκ^p αὐτοῖς^{rpmp} ἀνὴρ^{nmp} κύριος^{nnmp} καί^c Κυρηναῖος^{nnmp} ὅστις^{trnmp} εἰσέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} λαλέω^{v1aa3p} πρὸς^p ὁ^{damp} Ἑλληνιστὴς^{namp} εὐαγγελίζω^{vrrpnnmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.21** καί^c εἰμι^{v1aix3s} χεῖρ^{nnfs} κύριος^{ngms} μετὰ^p αὐτοῖς^{rpmp} πολὺς^{anmsn} τέ^{xo} ἀριθμός^{nnms} πιστεύω^{vpaanms} ἐπιστρέφω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{nams}.

ελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας, ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν 23
τοῦ θεοῦ ἐχάρη καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρ-
δίας προσμένειν τῷ κυρίῳ. ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης 24
πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ
κυρίῳ. ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦ- 25
λον. καὶ εὗρὼν αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν ἐγένετο δὲ 26
αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι
ὄχλον ἱκανὸν χρηματίζειν τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθη-
τάς Χριστιανούς. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ 27
Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐ- 28
τῶν ὀνόματι Ἀγαθὸς ἐσήμανεν διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν μέγαν
μέλλειν ἔσσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ὅστις καὶ ἐγένετο ἐ-
πὶ Κλαυδίου Καίσαρος. τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ἠμπορεῖτο τις 29
ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοἷς κατοικοῦσιν
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς, ὃ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς 30
τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς 12
χεῖρας κακῶσαι τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖλεν δὲ Ἰ- 2
άκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρα. καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστὸν 3
ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον ἦσαν δὲ

v.22 ἀκούω^{viap3s} δέ^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰς^p ὁ^{damp} οὗς^{nanp} ὁ^d ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^d ἐν^p
Ἱεροσόλυμα^{ndnp} περι^p αὐτός^{rgmp} καί^c ἐξαποστέλλω^{v1aa3p} Βαρναβᾶς^{nam} διέρχομαι^{vnaa} ἕως^c
Ἀντιόχεια^{ngfs}. **v.23** ὅς^{nnms} παραγίνομαι^{vpadnms} καί^c ὁράω^{vpaanms} ὁ^d χάρις^{nafs} ὁ^d
θεός^{ngms} χαίρω^{v1ao3s} καί^c παρακαλέω^{v1ia3s} πᾶς^{aampn} ὁ^d πρόθεσις^{ndfs} ὁ^d καρδία^{ngfs}
προσμένω^{vnpa} ὁ^d κύριος^{ndms}. **v.24** ὅτι^c εἰμί^{v1ix3s} ἀνὴρ^{nnms} ἀγαθός^{anmsn} καί^c
πλήρης^{anmsn} πνεῦμα^{ngns} ἁγίος^{agnsn} καί^c πίστις^{ngfs} καί^c προσίτημι^{viap3s} ὄχλος^{nnms}
ἱκανός^{anmsn} ὁ^d κύριος^{ndms}. **v.25** ἐξέρχομαι^{v1aa3s} δέ^c εἰς^p Ταρσός^{nafs} ὁ^d
Βαρναβᾶς^{nnms} ἀναζητέω^{vnaa} Σαῦλος^{nam}. **v.26** καί^c εὗρισκα^{vpaanms} αὐτός^{rgams} ἄγω^{v1aa3s}
αὐτός^{rgams} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c αὐτός^{rgamp} ἐνιαυτός^{nam} ὅλος^{aamsn} συνάγω^{vnap}
ἐν^p ὁ^d ἐκκλησία^{ndfs} καί^c διδάσκω^{vnaa} ὄχλος^{nam} ἱκανός^{aamsn} χρηματίζω^{vnaa} τέ^{xo}
πρῶτος^{bo} ἐν^p Ἀντιόχεια^{ndfs} μαθητῆς^{nam} Χριστιανός^{nam}. **v.27** ἐν^p οὗτοςrd δέ^c
ὁ^d ἡμέρα^{ndfp} κατέρχομαι^{v1aa3p} ἀπὸ^p Ἱεροσόλυμα^{ngnp} προφήτης^{nnmp} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs}.
v.28 ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^c εἷς^{nnms} ἐκ^p αὐτός^{rgmp} ὄνομα^{ndns} Ἀγαθός^{nnms} σημαίνω^{v1aa3s} διὰ^p
ὁ^d πνεῦμα^{ngns} λιμός^{nam} μέγας^{aamsn} μέλλω^{vnpa} εἰμί^{vnfx} ἐπὶ^p ὅλος^{aafsn} ὁ^d οἰκουμένη^{nafs}
ὅστις^{nnms} καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ἐπὶ^p Κλαύδιος^{ngms} Καίσαρ^{ngms}. **v.29** ὁ^d μαθητῆς^{ngmp}
καθὼς^{bo} εὐπορέω^{v1in3s} τι-σρινμο ὀρίζω^{v1aa3p} ἕκαστος^{anmsn} αὐτός^{rgmp} εἰς^p διακονία^{nafs}
πέμπω^{vnaa} ὁ^d κατοικέω^{vppamp} ἐν^p ὁ^d Ἰουδαία^{ndfs} ἀδελφός^{ndmp}. **v.30** ὅς^{trans} καί^c
ποιέω^{v1aa3p} ἀποστέλλω^{vppaamp} πρὸς^p ὁ^d πρεσβύτερος^{aampn} διὰ^p χεῖρ^{ngfs} Βαρναβᾶς^{ngms} καί^c
Σαῦλος^{ngms}. **12. v.1** κατὰ^p ἐκεῖνος^{rdams} δέ^c ὁ^d καιρός^{nam} ἐπιβάλλω^{v1aa3s} Ἡρώδης^{nnms}
ὁ^d βασιλεὺς^{nnms} ὁ^d χεῖρ^{nap} κακός^{vnaa} τι-σριαμπ ὁ^d ἀπὸ^p ὁ^d ἐκκλησία^{ngfs}.
v.2 ἀναιρέω^{v1aa3s} δέ^c Ἰάκωβος^{nam} ὁ^d ἀδελφός^{nam} Ἰωάννης^{ngms} μάχιρα^{ndfs}.

- 4 ἡμέραι τῶν ἀζύμων. ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν πα-
 5 ραδοῦς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτὸν βου-
 6 λόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν
 Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ, προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινο-
 7 μένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ
 ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρώδης τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος
 κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἀλύσειν δυσὶν
 8 φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. καὶ ἰδοὺ
 ἄγγελος κυρίου ἐπέστη καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι, πα-
 9 τάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων Ἀνάστα
 10 ἐν τάχει καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπέν
 τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὸν Περιζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά
 σου ἐποίησεν δὲ οὕτως καὶ λέγει αὐτῷ Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν
 11 σου καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ
 ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ
 ὄραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν
 ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν τὴν φέρουσιν εἰς τὴν πόλιν
 ἣτις αὐτομάτῃ ἠνοιχθῇ αὐτοῖς καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην
 μίαν καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ Πέτρος
 γενόμενος ἐν ἑαυτῷ εἶπεν Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν
 κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλετο με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου

v.3 καί^c ὁράω^{vpaanms} ὅτι^c ἀρεστός^{annsn} εἰμι^{ivipx3s} ὁδμ^p Ἰουδαῖος^{admpn} προσοίτημι^{viam3s}
 συλλαμβάνω^{vnaa} καί^c Πέτρος^{nam} εἰμι^{ivix3p} δέ^c ἡμέρα^{nnfp} ὁδgnp ἄζυμος^{aghn}. **v.4** ὅς^{trams} καί^c
 πιάζω^{vpaanms} τίθημι^{viam3s} εἰς^p φυλακὴ^{naf} παραδίδωμι^{vpaanms} τέσσαρες^{ndnp} τετράδιον^{ndnp}
 στρατιωτῆς^{ngmp} φυλάσσω^{vnpa} αὐτός^{rpams} βούλομαι^{vppnnms} μετὰ^p ὁδans πάσχα^{ta} ἀνάγω^{vnaa}
 αὐτός^{rpams} ὁδdms λαός^{ndms}. **v.5** ὁδms μὲν^{xo} οὖν^c Πέτρος^{nnms} τηρέω^{vip3s} ἐν^p ὁδdfs
 φυλακῇ^{ndfs} προσευχῇ^{nnfs} δέ^c εἰμι^{ivix3s} ἐκτενὴς^{anfsn} γίνομαι^{vppnnfs} ὑπὸ^p ὁδgfs ἐκκλησία^{ngfs}
 πρὸς^p ὁdams θεός^{nam} ὑπὲρ^p αὐτός^{rpams}. **v.6** ὅτε^{bo} δέ^c μέλλω^{via3s} αὐτός^{rpams} προάγω^{vnpa}
 ὁδnms Ἡρώδης^{nnms} ὁδdfs νύ^{ndfs} ἐκείνος^{rddfs} εἰμι^{ivix3s} ὁδnms Πέτρος^{nnms} κοιμάομαι^{vppnnms}
 μεταξὺ^{bo} δύο^{tn} στρατιωτῆς^{ngmp} δέω^{vpxpms} ἄλυσις^{ndfp} δύο^{ndfp} φύλας^{nnfp} τέ^{xo} πρὸ^p ὁδgfs
 θύρα^{ngfs} τηρέω^{via3p} ὁdafs φυλακῇ^{naf}. **v.7** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms}
 ἐφίστημι^{viaa3s} καί^c φῶς^{nnms} λάμπω^{viaa3s} ἐν^p ὁδdms οἴκημα^{ndms} πατάσσω^{vpaanms} δέ^c ὁdafs
 πλευρά^{naf} ὁdams Πέτρος^{ngms} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} ἀνίστημι^{vdaa2s} ἐν^p τάχος^{ndms}
 καί^c ἐκτίπτω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁδnfp ἄλυσις^{nnfp} ἐκ^p ὁδgfp χεῖρ^{ngfp}. **v.8** λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} ὁδdms
 ἄγγελος^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{rpams} περιζώννυμι^{vdam2s} καί^c ὑποδέω^{vdam2s} ὁdanp σανδάλιον^{nanp}
 σύ^{rg-s} ποιέω^{viaa3s} δέ^c οὕτω^{bo} καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} περιβάλλω^{vdam2s} ὁdams ἱμάτιον^{nam}
 σύ^{rg-s} καί^c ἀκολουθεῖω^{vdpa2s} ἐγώ^{vpd-s}. **v.9** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἀκολουθεῖω^{via3s}
 αὐτός^{rpams} καί^c οὕ^{xo} οἶδα^{viya3s} ὅτι^c ἀληθής^{annsn} εἰμι^{ivipx3s} ὁδnms γίνομαι^{vppnnms} διὰ^p ὁδgms
 ἄγγελος^{ngms} δοκέω^{via3s} δέ^c ὅραμαι^{nam} βλέπω^{vnpa}. **v.10** διέρχομαι^{vpaanmp} δέ^c πρῶτος^{aafsn}
 φυλακῇ^{naf} καί^c δευτέρος^{aafsn} ἔρχομαι^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁdafs πύλη^{naf} ὁdafs σιδηροῦ^{aafsn} ὁdafs
 φέρω^{vppaafs} εἰς^p ὁdafs πόλις^{naf} ὅστις^{rmfs} αὐτόματος^{anfsn} ἀνοίγω^{via3p} αὐτός^{rpdm} καί^c
 ἐξέρχομαι^{vpaanmp} προέρχομαι^{viaa3p} ῥύμη^{naf} εἰς^{naf} καί^c εὐθέως^{bo} ἀφίστημι^{viaa3s} ὁδnms
 ἄγγελος^{nnms} ἀπό^p αὐτός^{rpams}.

καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. συνι- 12
δὼν τε ἤλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ
ἐπικαλουμένου Μάρκου οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ
προσευχόμενοι. κρούσαντος δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ 13
πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι Ῥόδη. καὶ 14
ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν
τὸν πυλῶνα εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον
πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον, Μαίνῃ ἢ δὲ διῆ- 15
σχυρίζετο οὕτως ἔχειν οἱ δ' ἔλεγον Ὁ ἄγγελός αὐτοῦ ἐστίν. ὁ 16
δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούων, ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξέ-
στησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο αὐτοῖς 17
πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς εἶπέν δὲ Ἀπαγ-
γεῖλατε Ἰακώβω καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη
εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀ- 18
λίγος ἐν τοῖς στρατιώταις τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρώδης 19
δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρὼν ἀνακρίνας τοὺς φύλακας
ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν
Καισάρειαν διέτριβεν. Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν Τυρί- 20
οις καὶ Σιδωνίοις, ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν καὶ
πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ἡτοῦντο

v.11 καί^c ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} γίνομαι^{vpadnms} ἐν^p αὐτοῦ^{rxnms} λέγω^{v1aa3s} νῦν^{bo} οἶδα^{v1axls}
ἀληθῶς^{bo} ὅτι^c ἐξαποστέλλω^{v1aa3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} αὐτός^{rgms} καί^c ἐξαιρέω^{v1am3s}
ἐγώ^{ra-s} ἐκ^p χειρ^{ngfs} Ἡρώδης^{ngms} καί^c πᾶς^{agfsn} ὁ^{dglf} προσδοκία^{ngfs} ὁ^{dglms} λαός^{ngms} ὁ^{dglmp}
Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.12** συνοράω^{vpaanms} τέ^{xo} ἔρχομαι^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Μαρίας^{ngfs}
ὁ^{dglf} μήτηρ^{ngfs} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dglms} ἐπικαλέω^{vpppgms} Μάρκος^{ngms} ὅς^{bo} εἰμι^{v1ix3p} ἱκανός^{anmpn}
συναθοροῖζω^{vpxpnm} καί^c προσεῦχομαι^{vppnmp}. **v.13** κρούω^{vpaagms} δέ^c ὁ^{dglms} Πέτρος^{ngms}
ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} ὁ^{dglms} πυλῶν^{ngms} προσέρχομαι^{v1aa3s} παιδίσκη^{nnfs} ὑπακούω^{vnaa} ὄνομα^{ndns}
Ῥόδη^{nnfs}. **v.14** καί^c ἐπιγινώσκω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} ὁ^{dglms} Πέτρος^{ngms} ἀπὸ^p ὁ^{dglfs}
χαρά^{ngfs} οὗ^{xo} ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dams} πυλῶν^{nams} εἰστρέχω^{vpaanfs} δέ^c ἀπαγγέλλω^{v1aa3s} ἴσημι^{v1nxa}
ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} πρὸ^p ὁ^{dglms} πυλῶν^{ngms}. **v.15** ὁ^{dnlmp} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rgafs} λέγω^{v1aa3p}
μαίνομαι^{v1pn2s} ὁ^{dnfs} δέ^c διῆσχυρίζομαι^{v1in3s} οὕτω^{bo} ἔχω^{vnpa} ὁ^{dnlmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p} ὁ^{dnlms}
ἄγγελος^{nnms} αὐτός^{rgms} εἰμι^{v1px3s}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^c Πέτρος^{nnms} ἐπιμένω^{v1ia3s} κρούω^{vpaanms}
ἀνοίγω^{vpaanmp} δέ^c ὁράω^{v1aa3p} αὐτός^{rgams} καί^c ἐξίστημι^{v1aa3p}. **v.17** κατασεῖω^{vpaanms} δέ^c
αὐτός^{rgdmp} ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} σιγάω^{vnpa} διηγέομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rgdmp} πῶς^{bo} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}
αὐτός^{rgams} ἐξάγω^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dglfs} φυλακῆ^{ngfs} λέγω^{v1aa3s} δέ^c ἀπαγγέλλω^{v1aa2p} Ἰάκωβος^{ndms}
καί^c ὁ^{dnlmp} ἀδελφός^{ndmp} οὗτος^{rdanp} καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} πορεύομαι^{v1ao3s} εἰς^p ἕτερος^{aamsn}
τόπος^{nams}. **v.18** γίνομαι^{vpadgfs} δέ^c ἡμέρα^{ngfs} εἰμι^{v1ix3s} τάραχος^{nnms} οὗ^{xo} ὀλίγος^{anmsn} ἐν^p
ὁ^{dnlmp} στρατιώτης^{ndmp} τις^{rgnms} ἄρα^{xo} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} γίνομαι^{v1ad3s}. **v.19** Ἡρώδης^{nnms}
δέ^c ἐπιζητέω^{vpaanms} αὐτός^{rgams} καί^c μή^{xo} εὐρίσκω^{vpaanms} ἀνακρίνω^{vpaanms} ὁ^{damp} φύλας^{gnamp}
κελεύω^{v1aa3s} ἀπάγω^{vnap} καί^c κατέρχομαι^{vpaanms} ἀπὸ^p ὁ^{dglfs} Ἰουδαία^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dafs}
Καισάρεια^{nafs} διατρίβω^{v1ia3s}.

εἰρήνην διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.
 21 τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καὶ
 22 καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆ-
 23 μος ἐπεφώνει Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ
 24 τῷ θεῷ καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. Ὁ δὲ λόγος
 25 τοῦ θεοῦ ἠϋζανεν καὶ ἐπληθύνετο. Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος
 ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ πληρώσαντες τὴν διακονίαν συμ-
 παραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

13 Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προ-
 φῆται καὶ διδάσκαλοι ὃ τε Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν ὁ καλούμε-
 νος Νίγερ καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ
 2 τετράρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. λειτουργούντων δὲ αὐτῶν
 τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Ἀφορίσατε
 3 δὴ μοι τὸν τε Βαρναβᾶν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσ-
 4 ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμ-
 φθέντες ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου κατήλθον εἰς τὴν Σελεύ-
 5 κειαν ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. καὶ γενόμενοι
 ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγω-

v.20 εἰμι^{vix3s} δέ^c ὁ^{dnms} Ἡρώδης^{ndms} θυμομαχέω^{vppanms} Τύριος^{ndmp} καί^c Σιδωνίος^{adfpn}
 ὁμοθυμαδόν^{bo} δέ^c πάρειμι^{vix3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} καί^c πειθώ^{vpaanmp} Βλάστος^{nam} ὁ^{dams}
 ἐπὶ^p ὁ^{dams} κοιτών^{ngms} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{ngms} αἰτέω^{viiim3p} εἰρήνη^{nafs} διὰ^p ὁ^{dans} τρέφω^{nhpp}
 αὐτός^{trgmp} ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ἀπὸ^p ὁ^{dams} βασιλικός^{agfsn}. **v.21** τακτός^{adfsn} δέ^c ἡμέρα^{ndfs}
 ὁ^{dnms} Ἡρώδης^{ndms} ἐνδύω^{vpanms} ἐσθῆς^{nafs} βασιλικός^{aafsn} καί^c καθίζω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὁ^{dams}
 βῆμα^{ngms} δημηγορέω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp}. **v.22** ὁ^{dnms} δέ^c δῆμος^{ndms} ἐπιφωνέω^{viaa3s}
 θεός^{ngms} φωνή^{nafs} καί^c οὐ^{xo} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.23** παραχρῆμα^{bo} δέ^c πατάσσω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpams} ἄγγελος^{ndms} κύριος^{ngms} ἀντί^p ὅς^{trgmp} οὐ^{xo} δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{ddms}
 θεός^{ndms} καί^c γίνομαι^{vpadms} σκωληκόβρωτος^{anmsn} ἐκψύχω^{viaa3s}. **v.24** ὁ^{dnms} δέ^c
 λόγος^{ndms} ὁ^{dams} θεός^{ngms} αὐξάνω^{viaa3s} καί^c πληθύνω^{viiip3s}. **v.25** Βαρναβᾶς^{ndms} δέ^c
 καί^c Σαῦλος^{ndms} ὑποστρέφω^{viaa3p} ἐκ^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} πληρώω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs}
 συμπαράλαμβάνω^{vpaanmp} καί^c Ἰωάννης^{ndms} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vrapams} Μάρκος^{nam}.
13. v.1 εἰμι^{vix3p} δέ^c τίς^{rinmp} ἐν^p Ἀντιόχεια^{ndfs} κατὰ^p ὁ^{dafs} εἰμι^{vppxafs} ἐκκλησία^{nafs}
 προφήτης^{nnmp} καί^c διδάσκαλος^{nnmp} ὁ^{dnms} τε^{xo} Βαρναβᾶς^{ndms} καί^c Συμεὼν^{tp} ὁ^{dnms}
 καλέω^{vpppms} Νίγερ^{tp} καί^c Λούκιος^{ndms} ὁ^{dnms} Κυρηναῖος^{ndms} Μαναήν^{tp} τε^{xo} Ἡρώδης^{ngms}
 ὁ^{dams} τετράραρχης^{ngms} σύντροφος^{anmsn} καί^c Σαῦλος^{ndms}. **v.2** λειτουργέω^{vppagmp} δέ^c
 αὐτός^{trgmp} ὁ^{dams} κύριος^{ndms} καί^c νηστεύω^{vppagmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{ndms} ὁ^{dnms}
 ἄγιος^{anmsn} ἀφορίζω^{vdaa2p} δι^{xo} ἐγώ^{rpds} ὁ^{dams} τε^{xo} Βαρναβᾶς^{nam} καί^c ὁ^{dams} Σαῦλος^{nam}
 εἰς^p ὁ^{dans} ἔργον^{nans} ὅς^{trans} προσκαλέομαι^{vixn1s} αὐτός^{rpamp}. **v.3** τότε^{bo} νηστεύω^{vpaanmp}
 καί^c προσεύχομαι^{vpadnmp} καί^c ἐπιτίθημι^{vpaanmp} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} αὐτός^{rpdpmp} ἀπολύω^{viaa3p}.
v.4 οὕτως^{rdnmp} μὲν^{xo} οὕν^c ἐκπέμπω^{vppanmp} ὑπὸ^p ὁ^{dams} πνεῦμα^{ngms} ὁ^{dams} ἄγιος^{agnsn}
 κατέρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} Σελεύκεια^{nafs} ἐκεῖθεν^{bo} τε^{xo} ἀποπλέω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} Κύπρος^{nafs}.

γαῖς τῶν Ἰουδαίων εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. διελθόντες 6
 δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὔρον τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰ-
 ουδαῖον ᾧ ὄνομα Βαρισησοῦς, ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ 7
 Παύλῳ ἀνδρὶ συνετῷ οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ
 Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀνθίστατο 8
 δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας ὁ μάγος οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄ-
 νομα αὐτοῦ ζητῶν διαστρέφαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.
 Σαῦλος δὲ ὁ καὶ Παῦλος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου καὶ ἀτε- 9
 νίσας εἰς αὐτὸν. εἶπεν ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης 10
 ῥαδιουργίας υἱὲ διαβόλου ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης οὐ παύ-
 ση διαστρέφων τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας. καὶ νῦν ἰδοὺ 11
 χεὶρ τοῦ κυρίου ἐπὶ σέ καὶ ἔση τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον
 ἄχρι καιροῦ παραχρῆμά δὲ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκό-
 τος καὶ περιάγων ἐξήτει χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος 12
 τὸ γεγονός ἐπίστευσεν ἐκπλησσομένης ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυ-
 ρίου. Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον 13
 εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας, Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐ-
 τῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς 14
 Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας καὶ εἰσελθόν-
 τες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. μετὰ 15
 δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ

v.5 καί^c γίνονται^{vpadnmp} ἐν^p Σαλαμίς^{ndfs} καταγγέλλω^{viaa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
 ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} ὁ^{dams} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἔχω^{viaa3p} δέ^c καί^c Ἰωάννης^{nam} ὑπηρέτης^{nam}.
v.6 διέρχονται^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dafs} νῆσος^{nafs} ἄχρι^p Πάφου^{ngfs} εὐρίσκω^{viaa3p} τι-ορισμο^{nam} μάγος^{nam}
 ψευδοπροφήτης^{nam} Ἰουδαῖος^{aamsn} ὃς^{rdms} ὄνομα^{nnns} Βαρισησοῦς^{nnms}. **v.7** ὃς^{rdms}
 εἰμι^{vlix3s} σὺν^p ὁ^{ddms} ἀνθύπατος^{ndms} Σέργιος^{ndms} Παῦλος^{ndms} ἀνὴρ^{ndms} συνετός^{admsn}
 οὗτος^{rdms} προσκαλέσεται^{vpadnms} Βαρναβᾶς^{nam} καί^c Σαῦλος^{nam} ἐπιζητῶν^{viaa3s} ἀκούω^{vnaa}
 ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.8** ἀνθίστημι^{vlim3s} δέ^c αὐτός^{trdmp} Ἑλύμας^{nnms}
 ὁ^{dams} μάγος^{nnms} οὕτω^{bo} γάρ^c μεθερμηνεύω^{vipp3s} ὁ^{dams} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{trgms} ζητῶν^{vpaanms}
 διαστρέφω^{vnaa} ὁ^{dams} ἀνθύπατος^{nam} ἀπὸ^p ὁ^{dafs} πίστεως^{ngfs}. **v.9** Σαῦλος^{nnms} δέ^c ὁ^{dams} καί^c
 Παῦλος^{nnms} πτόμπλημι^{vrapnms} πνεύμα^{ngms} ἁγίος^{agnsn} καί^c ἀτενίζω^{vpaanms} εἰς^p αὐτός^{trams}.
v.10 λέγω^{viaa3s} ᾧⁱ πλήρης^{anmsn} πᾶς^{agnsn} δόλος^{ngms} καί^c πᾶς^{agnsn} ῥαδιουργία^{ngfs} υἱός^{nvms}
 διαβόλος^{agnsn} ἐχθρός^{avmsn} πᾶς^{agnsn} δικαιοσύνη^{ngfs} οὐ^{xo} παύω^{vifd2s} διαστρέφω^{vpaanms} ὁ^{dafp}
 δαός^{nafp} κύριος^{ngms} ὁ^{dafp} εὐθύς^{aafpn}. **v.11** καί^c νῦν^{bo} ἰδοὺ^{vdaa2s} χεὶρ^{nnfs} ὁ^{dams}
 κυρίου^{ngms} ἐπὶ^p σὺ^{trpa-s} καί^c εἰμι^{vlix2s} τυφλός^{anmsn} μὴ^{xo} βλέπω^{vpaanms} ὁ^{dams} ἥλιος^{nam} ἄχρι^p
 καιρός^{ngms} παραχρῆμα^{bo} δέ^c ἐπιπίπτω^{viaa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{trams} ἀχλὺς^{nnfs} καί^c σκότος^{nnms} καί^c
 περιάγων^{vpaanms} ζητῶν^{viaa3s} χειραγωγός^{nam}. **v.12** τότε^{bo} ὁ^{dams} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dams} ἀνθύπατος^{nnms}
 ὁ^{dams} γίνονται^{vpxaans} πιστεύω^{viaa3s} ἐκπλήσσω^{vppnms} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms}.
v.13 ἀνάγω^{vrapnmp} δέ^c ἀπὸ^p ὁ^{dafs} Πάφου^{ngfs} ὁ^{dams} περὶ^p ὁ^{dams} Παῦλος^{nam} ἔρχονται^{viaa3p}
 εἰς^p Πέργην^{nafs} ὁ^{dafs} Παμφυλίας^{ngfs} Ἰωάννης^{nnms} δέ^c ἀποχωρῶν^{vpaanms} ἀπὸ^p αὐτός^{trgmp}
 ὑποστρέφω^{viaa3s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.14** αὐτός^{trnmp} δέ^c διέρχονται^{vpaanmp} ἀπὸ^p ὁ^{dafs}
 Πέργης^{ngfs} παραγίνονται^{viaa3p} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} ὁ^{dafs} Πισιδίας^{ngfs} καί^c εἰσέρχονται^{vpaanmp} εἰς^p
 ὁ^{dafs} συναγωγὴν^{nafs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnp} σάββατον^{ngnp} καθίζω^{viaa3p}.

ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες Ἄνδρες ἀδελφοί εἴ ἐστιν
 16 λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαὸν λέγετε. ἀναστὰς
 δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται
 17 καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεὸν ἀκούσατε. ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τού-
 του Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ τὸν λαὸν ὑψωσεν
 ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ
 18 ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. καὶ ὡς τεσσαρακονταετὴ χρόνον
 19 ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ
 20 ἐν γῇ Χανάναν κατεκληροδότησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. καὶ
 μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα ἔδωκεν κρι-
 21 τὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. κάκειθεν ἠτήσαντο βασιλέα
 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς ἄνδρα ἐκ φυλῆς
 22 Βενιαμὴν ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἠγειρεν
 αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ εἰς βασιλέα ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας Εὐρὼν
 Δαβὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαὶ ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου ὃς ποιήσει
 23 πάντα τὰ θελήματά μου. τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος
 24 κατ' ἐπαγγελίαν ἠγειρεν τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν. προκη-
 ρύζαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα
 25 μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν
 δρόμον ἔλεγεν Τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι οὐκ εἰμὶ ἐγώ, ἀλλ' ἰδοὺ

v.15 μετὰ^p δε^c ὁ^{dafs} ἀνάγνωσις^{nafs} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} καί^c ὁ^{dgmpr} προφήτης^{ngmp} ἀποστέλλω^{viaa3p}
 ὁ^{dnmp} ἀρχισυνάγωγος^{nnmp} πρὸς^p αὐτὸς^{rpmp} λέγω^{vppanmp} ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} εἰ^{qo}
 εἰμὶ^{vipx3s} λόγος^{nnms} ἐν^p συ^{rdp-p} παράκλησις^{ngfs} πρὸς^p ὁ^{dams} λαός^{nams} λέγω^{vdpa2p}.
v.16 ἀνίστημι^{vpaanms} δε^c Παῦλος^{nnms} καί^c κατασεῖω^{vpaanms} χεῖρ^{ndfs} λέγω^{viaa3s} ἀνὴρ^{nvmp}
 Ἰσραηλίτης^{nvmp} καί^c ὁ^{dnmp} φοβέομαι^{vppnnmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀκούω^{vdpa2p}. **v.17** ὁ^{dnms}
 θεός^{nnms} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} οὗτος^{rdgms} Ἰσραὴλ^{tp} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐγὼ^{rgp-p}
 καί^c ὁ^{dams} λαός^{nams} ὑψώω^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} παροικία^{ndfs} ἐν^p γῇ^{ndfs} Αἰγυπτos^{ndfs} καί^c
 μετὰ^p βραχίων^{ngms} ὑψηλός^{agmsn} ἐξάγω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpmp} ἐκ^p αὐτός^{rgfs}. **v.18** καί^c ὡς^{bo}
 τεσσερακονταετῆς^{aamsn} χρόνος^{nams} τροποφορέω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn}.
v.19 καί^c καθαιρέω^{vpaanms} ἔθνος^{namp} ἑπτὰ^{tn} ἐν^p γῇ^{ndfs} Χανάν^{tp} κατακληρονομέω^{viaa3s}
 αὐτὸς^{rpmp} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} αὐτὸς^{rgmp}. **v.20** καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ὡς^{bo} ἔτος^{ndnp}
 τετρακοσίοι^{ndnp} καί^c πενήκοντα^{tn} διδωμι^{viaa3s} κριτῆς^{namp} ἕως^c Σαμουὴλ^{tp} ὁ^{dgms}
 προφήτης^{ngms}. **v.21** κάκειθεν^{bo} αἰτέω^{viam3p} βασιλεύς^{nams} καί^c διδωμι^{viaa3s} αὐτὸς^{rpmp}
 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} Σαοὺλ^{tp} υἱός^{nams} Κίς^{tp} ἀνὴρ^{nams} ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Βενιαμὴν^{tp} ἔτος^{namp}
 τεσσεράκοντα^{tn}. **v.22** καί^c μεθίστημι^{vpaanms} αὐτὸς^{rpams} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpmp} ὁ^{dams}
 Δαυιδ^{tp} εἰς^p βασιλεύς^{nams} ὁς^{rdms} καί^c λέγω^{viaa3s} μαρτυρέω^{vpaanms} εὐρίσκω^{viaa1s} Δαυιδ^{tp}
 ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ἰεσσαὶ^{tp} ἀνὴρ^{nams} κατὰ^p ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} ἐγὼ^{rgp-s} ὁς^{rrnms} ποιέω^{vifa3s} πᾶς^{aanpn}
 ὁ^{damp} θέλημα^{namp} ἐγὼ^{rgp-s}. **v.23** οὗτος^{rdgms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} σπέρμα^{ngms} κατὰ^p
 ἐπαγγελία^{nafs} ἐγείρω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἰσραὴλ^{tp} σωτήρ^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.24** προκηρύσσω^{vpaagms}
 Ἰωάννης^{ngms} πρὸ^p πρόσωπον^{ngms} ὁ^{dgnfs} εἰσοδος^{ngfs} αὐτός^{rgms} βάπτισμα^{nams} μετάνοια^{ngfs}
 πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} Ἰσραὴλ^{tp}.

ἔρχεται μετ ἐμὲ οὐ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.
 Ἄνδρες ἀδελφοὶ υἱοὶ γένους Ἀβραάμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμε- 26
 νοι τὸν θεόν ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. οἱ 27
 γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον
 ἄγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάβ-
 βατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν. καὶ μηδεμίαν 28
 αἰτίαν θανάτου εὐρόντες ᾔτησαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν.
 ὥς δὲ ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα καθελόντες 29
 ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτόν 30
 ἐκ νεκρῶν. ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβάσιν 31
 αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ οἵτινες εἰσιν μάρτυρες
 αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν 32
 πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην. ὅτι ταύτην ὁ θε- 33
 ὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν ἀναστήσας Ἰησοῦν
 ὥς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται Υἱός μου εἶ σύ ἐ-
 γὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτόν ἐκ νεκρῶν 34
 μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν οὕτως εἴρηκεν ὅτι
 Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά. διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει Οὐ 35
 δώσεις τὸν ὀσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ 36
 γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη

v.25 ὥς^{bo} δέ^c πληρῶν^{v1a3s} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dams} δρόμος^{nams} λέγων^{v1a3s} τίς^{rgams}
 ἐγὼ^{tpa-s} ὑπονοέω^{v1a2p} εἰμὶ^{v1npx} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1npx1s} ἐγὼ^{tpn-s} ἀλλά^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{v1npx3s}
 μετὰ^p ἐγὼ^{tpa-s} ὅς^{rgms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1npx1s} ἄξιός^{anmsn} ὁ^{dans} ὑπόδημα^{nans} ὁ^{dgmpr} πούς^{ngmp}
 λύω^{vnaa}. **v.26** ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} υἱός^{nvmp} γένος^{ngns} Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁ^{dnmpr} ἐν^p
 σύ^{tpd-p} φοβέομαι^{vppnnmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ^{tpd-p} ὁ^{dnms} λόγος^{nams} ὁ^{dgmpr} σωτηρία^{ngfs} οὗτος^{rgfs}
 ἀποστέλλω^{v1a3p3s}. **v.27** ὁ^{dnmpr} γάρ^c κατοικέω^{vppanmp} ἐν^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} καί^c ὁ^{dnmpr}
 ἄρχων^{nvmp} αὐτός^{rgmp} οὗτος^{rdams} ἀγνοέω^{vpaanmp} καί^c ὁ^{dafp} φωνή^{nafp} ὁ^{dgmpr} προφήτης^{ngmp}
 ὁ^{dafp} κατὰ^p πᾶς^{aansn} σάββατον^{nans} ἀναγινώσκω^{vppafp} κρίνω^{vpaanmp} πληρῶν^{v1a3p}. **v.28** καί^c
 μηδεὶς^{aafsn} αἰτία^{nafs} θάνατος^{ngms} εὐρίσκω^{vpaanmp} αἰτέω^{v1am3p} Πιλάτος^{nams} ἀναίρεω^{vnap}
 αὐτός^{rgams}. **v.29** ὥς^{bo} δέ^c τελέω^{v1a3p} ἅπας^{aanpn} ὁ^{danp} περὶ^p αὐτός^{rgms} γράφω^{v1npxanp}
 καθαίρεω^{vpaanmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpr} ξύλον^{ngns} τίθημι^{v1a3p} εἰς^p μνημεῖον^{nans}. **v.30** ὁ^{dnms}
 δέ^c θεός^{nnms} ἐγείρω^{v1a3s} αὐτός^{rgams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.31** ὅς^{rgms} ὁ^{dgmpr} ὁ^{dgmpr} ὁ^{dgmpr} ἐπὶ^p
 ἡμέρα^{nafp} πολὺς^{aafpe} ὁ^{dgmpr} συναναβαίνει^{vpaadmp} αὐτός^{rgams} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpr} Γαλιλαία^{ngfs} εἰς^p
 Ἱερουσαλὴμ^{tp} ὅστις^{rgmpn} εἰμὶ^{v1npx3p} μάρτυς^{nnmp} αὐτός^{rgms} πρὸς^p ὁ^{dams} λαός^{nams}. **v.32** καί^c
 ἐγὼ^{tpn-p} σύ^{tpa-p} εὐαγγελίζω^{v1npx1p} ὁ^{dafp} πρὸς^p ὁ^{dgmpr} πατήρ^{namp} ἐπαγγελία^{nafs} γίνομαι^{v1npxafp}.
v.33 ὅτι^c οὗτος^{rdafs} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκπληρῶν^{v1a3s} ὁ^{dgmpr} τέκνον^{ndnp} αὐτός^{rgmp} ἐγὼ^{tpd-p}
 ἀνίστημι^{vpaanms} Ἰησοῦς^{nams} ὥς^{bo} καί^c ἐν^p ὁ^{dgmpr} ψαλμός^{ndms} ὁ^{dgmpr} δευτέρος^{admsn} γράφω^{v1npx3s}
 υἱός^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s} εἰμὶ^{v1npx2s} σύ^{rgpn-s} ἐγὼ^{rgpn-s} σήμερον^{bo} γεννάω^{v1a3s} σύ^{tpa-s}. **v.34** ὅτι^c
 δέ^c ἀνίστημι^{v1a3s} αὐτός^{rgams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} μηκέτι^{bo} μέλλω^{vppaams} ὑποστρέφω^{vnaa} εἰς^p
 διαφθορά^{nafs} οὕτω^{bo} λέγω^{v1a3s} ὅτι^c δίδωμι^{v1a3s} σύ^{tpd-p} ὁ^{danp} ὅσιος^{aanpn} Δαυὶδ^{tp} ὁ^{danp}
 πιστός^{aanpn}. **v.35** διό^c καί^c ἐν^p ἕτερος^{admsn} λέγω^{v1a3s} οὐ^{xo} δίδωμι^{v1a2s} ὁ^{dams} ὅσιος^{aansn}
 σύ^{tpg-s} ὁ^{dams} ὁ^{dams} διαφθορά^{nafs}.

37 πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν, ὃν δὲ ὁ θεὸς
 38 ἤγειρεν οὐκ εἶδεν διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ἄνδρες
 ἀδελφοί ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται.
 39 καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως δικαιο-
 40 ωθῆναι ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. βλέπετε οὖν μὴ
 41 ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις. Ἴδετε οἱ
 καταφρονῆται καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε ὅτι ἔργον ἐγὼ
 ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν ἔργον ᾧ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐ-
 42 ἂν τις ἐκδιηγῇται ὑμῖν. Ἐξιόντων δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν
 Ἰουδαίων, παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαλη-
 43 θῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς
 ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προση-
 λύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς
 44 ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. Τῷ δὲ ἐρχομέ-
 νῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον
 45 τοῦ Θεοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν
 ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις ἀντιλέ-
 46 γοντες καὶ βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοί δὲ ὁ Παῦλος
 καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπον, Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι
 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους

v.36 Δαυιδ^{tp} μέν^{xo} γάρ^c ἴδιος^{adfsn} γενεά^{ndfs} ὑπηρετέω^{vpaanms} ὁδδ^{dfs} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} βουλή^{ndfs}
 κοιμάομαι^{viap3s} καί^c προστίθῃ^{viap3s} πρὸς^p ὁdamp πατήρ^{namp} αὐτός^{rgms} καί^c ὁράω^{viaa3s}
 διαφθορά^{nafs}. **v.37** ὅς^{trams} δέ^c ὁdms θεός^{ngms} ἐγείρω^{viaa3s} οὐ^{xo} ὁράω^{viaa3s} διαφθορά^{nafs}.
v.38 γνωστός^{annsn} οὖν^c εἰμὶ^{vdpx3s} σύ^{tpd-p} ἀνὴρ^{nvm} ἀδελφός^{nvmp} ὅπ^c διὰ^p οὗτος^{rdgms}
 σύ^{tpd-p} ἄφεσις^{nnfs} ἁμαρτία^{ngfs} καταγγέλλω^{vipp3s}. **v.39** καί^c ἀπὸ^p πᾶς^{agnpn} ὅς^{trgpn} οὐ^{xo}
 δύναμαι^{viao2p} ἐν^p ὁdms νόμος^{ndms} Μωϋσῆς^{ngms} δικαιοῦν^{vnap} ἐν^p οὗτος^{rdms} πᾶς^{annsn} ὁdms
 πιστεύω^{vppanms} δικαιοῦν^{vipp3s}. **v.40** βλέπω^{vdpa2p} οὖν^c μὴ^{xo} ἐπέρχομαι^{vsaa3s} ἐπὶ^p σύ^{tpa-p}
 ὁdans λέγω^{vpxpans} ἐν^p ὁdmp προφήτης^{ndmp}. **v.41** ὁράω^{vdaa2p} ὁdmp καταφρονήτης^{nnmp} καί^c
 θαυμάζω^{vdaa2p} καί^c ἀφανίζω^{vdap2p} ὅπ^c ἔργον^{nans} ἐγώ^{tpn-s} ἐργάζομαι^{vipn1s} ἐν^p ὁdmp ἡμέρα^{ndfp}
 σύ^{tpg-p} ἔργον^{nans} ὅς^{trdns} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p} ἐάν^{qo} τι-σρινμο ἐκδιηγέομαι^{vspn3s} σύ^{tpd-p}.
v.42 ἔξειμι^{vpxgmp} δέ^c ἐκ^p ὁdgs συναγωγῇ^{ngfs} ὁdmp Ἰουδαίος^{agmpn} παρακαλέω^{viaa3p} ὁdmp
 ἔθνος^{nnmp} εἰς^p ὁdans μεταξὺ^{bo} σάββατον^{nans} λαλέω^{vnap} αὐτός^{rgdmp} ὁdan ῥῆμα^{namp} οὗτος^{rdanp}.
v.43 λύω^{vrapgs} δέ^c ὁdgs συναγωγῇ^{ngfs} ἀκολουθεῶ^{viaa3p} πολλὸς^{annmp} ὁdmp Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c
 ὁdmp σέβω^{vppngmp} προσήλυτος^{ngmp} ὁdms Παῦλος^{ndms} καί^c ὁdms Βαρναβᾶς^{ndms} ὅστις^{trnmp}
 προσαλέω^{vppanmp} αὐτός^{rgdmp} πείθω^{viaa3p} αὐτός^{rgamp} ἐπιμένω^{vnpa} ὁdgs χάρις^{ndfs} ὁdms
 θεός^{ngms}. **v.44** ὁdms δέ^c ἔρχομαι^{vppndns} σάββατον^{ndns} σχεδόν^{bo} πᾶς^{anfsn} ὁdnfs πόλις^{nnfs}
 συνάγω^{viap3s} ἀκούω^{vnaa} ὁdms λόγος^{nams} ὁdms θεός^{ngms}. **v.45** ὁράω^{vpaanmp} δέ^c ὁdmp
 Ἰουδαίος^{annpn} ὁdmp ὄχλος^{namp} τιμῃ^{viap3p} ζῆλος^{ngms} καί^c ἀντιλέγω^{viaa3p} ὁdmp ὑπό^p
 ὁdms Παῦλος^{ngms} λέγω^{vppdpn} ἀντιλέγω^{vppanmp} καί^c βλασφημέω^{vppanmp}.

κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη.
οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν 47
τοῦ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα δὲ 48
τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου καὶ ἐπί-
στευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, διεφέρετο δὲ 49
ὁ λόγος τοῦ κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώ- 50
τρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς
πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον
καὶ τὸν Βαρναβᾶν καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν.
οἱ δὲ ἐκτιναζάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς 51
ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύ- 52
ματος ἁγίου.

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν **14**
συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι
Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθοῦντες 2
Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ
τῶν ἀδελφῶν. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζό- 3
μενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ
καὶ διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν.
ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰ- 4

v.46 παρρησιάζομαι^{vpadnmp} δέ^c ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} Βαρναβᾶς^{nnms} λέγω^{vlaa3p}
σύ^{tpd-p} εἰμι^{vlix3s} ἀναγκαῖος^{annsn} πρῶτος^{bo} λαλέω^{vnap} ὁ^{dams} λόγος^{namis} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
ἐπειδὴ^c δέ^c ἀπωθέομαι^{vipn2p} αὐτός^{rams} καί^c οὐ^{xo} ἄξιος^{aampn} κρίνω^{vipa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{dams}
αἰώνιος^{agfsn} ζωὴ^{ngfs} ἰδοὺ^{vdaa2s} στρέφω^{vpp1p} εἰς^p ὁ^{damp} ἔθνος^{nanp}. **v.47** οὕτω^{bo} γάρ^c
ἐντέλλομαι^{vixp3s} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} τίθημι^{vixa1s} σύ^{tpa-s} εἰς^p φῶς^{ngms} ἔθνος^{ngnp} ὁ^{dams}
εἰμι^{vnpk} σύ^{tpa-s} εἰς^p σωτηρίαν^{nafs} ἕως^c ἐσχάτος^{agnsn} ὁ^{dams} γῆ^{ngfs}. **v.48** ἀκούω^{vppannp} δέ^c ὁ^{damp}
ἔθνος^{nnmp} χαίρω^{vila3p} καί^c δοξάζω^{vila3p} ὁ^{dams} λόγος^{namis} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} καί^c πιστεύω^{vlaa3p}
ὅσος^{rcnmp} εἰμι^{vlix3p} τάσσω^{vpxnmp} εἰς^p ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.49** διαφέρω^{vip3s} δέ^c ὁ^{dnms}
λόγος^{nnms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} διὰ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dams} χώρα^{ngfs}. **v.50** ὁ^{damp} δέ^c Ἰουδαῖος^{annmpn}
παροτρύνω^{vlaa3p} ὁ^{damp} σέβω^{vppnafp} γυνή^{nafp} καί^c ὁ^{damp} εὐσχήμων^{aampn} καί^c ὁ^{damp} πρῶτος^{aampn}
ὁ^{dams} πόλις^{ngfs} καί^c ἐπεγείρω^{vlaa3p} διωγμός^{namis} ἐπὶ^p ὁ^{dams} Παῦλος^{namis} καί^c ὁ^{dams}
Βαρναβᾶς^{namis} καί^c ἐκβάλλω^{vlaa3p} αὐτός^{tramp} ἀπὸ^p ὁ^{damp} ὄριον^{ngnp} αὐτός^{trgmp}. **v.51** ὁ^{damp}
δέ^c ἐκτινάσσω^{vpanmp} ὁ^{dams} κονιορτός^{namis} ὁ^{damp} πούς^{ngmp} αὐτός^{trgmp} ἐπὶ^p αὐτός^{tramp}
ἔρχομαι^{vlaa3p} εἰς^p Ἰκόνιον^{namis}. **v.52** ὁ^{damp} δέ^c μαθητὴς^{nnmp} πληρώ^{vip3p} χαρᾶς^{ngfs} καί^c
πνεῦμα^{ngns} ἁγίος^{agnsn}. **14. v.1** γίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐν^p Ἰκόνιον^{ndms} κατὰ^p ὁ^{dams} αὐτός^{trpns}
εἰσερχομαι^{vnaa} αὐτός^{trgmp} εἰς^p ὁ^{dams} συναγωγὴ^{nafs} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{agnmpn} καί^c λαλέω^{vnaa} οὕτω^{bo}
ὥστε^c πιστεῦθω^{vnaa} Ἰουδαῖος^{agnmpn} τέ^{xo} καί^c Ἑλλήν^{ngmp} πολὺς^{aansn} πλῆθος^{namis}. **v.2** ὁ^{damp}
δέ^c ἀπειθεῖν^{vppannmp} Ἰουδαῖος^{annmpn} ἐπεγείρω^{vlaa3p} καί^c κακῶς^{vlaa3p} ὁ^{damp} ψυχὴ^{nafp} ὁ^{damp}
ἔθνος^{ngnp} κατὰ^p ὁ^{damp} ἀδελφός^{ngmp}. **v.3** ἱκανός^{aamsn} μὲν^{xo} οὖν^c χρόνος^{namis} διατριβῶ^{vlaa3p}
παρρησιάζομαι^{vppnnmp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{ndms} ὁ^{dams} μαρτυρέω^{vppadms} ὁ^{dams} λόγος^{ndms} ὁ^{dams}
χάρης^{ngfs} αὐτός^{trgms} καί^c διδωμι^{vppadms} σημεῖον^{nanp} καί^c τέρας^{nanp} γίνομαι^{vnpn} διὰ^p ὁ^{dams}
χείρ^{ngfp} αὐτός^{trgmp}.

- 5 ουδαίοις οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. ὥς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν
 6 λιθοβολῆσαι αὐτούς. συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς
 7 Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περὶχωρον. κάκει ἤ-
 8 σαν εὐαγγελιζόμενοι. Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς
 9 ποσὶν ἐκάθητο χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς
 10 οὐδέποτε περιπεπατήκει. οὗτος ἤκουεν τοῦ Παύλου λαλοῦν-
 11 τος, ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι.
 12 εἶπεν μεγάλη τῇ φωνῇ Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός
 13 καὶ ἤλλετο καὶ περιεπάτει. οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ
 14 Παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες Οἱ θε-
 15 οὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. ἐκάλουν τε
 τὸν μὲν Βαρναβᾶν Δία τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν
 ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὃ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ
 τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας
 ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀ-
 πόστολοι Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν
 εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον κρᾶζοντες. καὶ λέγοντες Ἄνδρες
 τί ταῦτα ποιεῖτε καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι
 εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐ-
 πὶ τὸν θεὸν τὸν ζῶντα ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν

v.4 σχίζω^{viap3s} δέ^c ὁ^{dnns} πληθος^{nnns} ὁ^{dgs} πόλις^{ngfs} καί^c ὁ^{dnmp} μέν^{xo} εἰμί^{viix3p} σὺν^p ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὁ^{dnmp} δέ^c σὺν^p ὁ^{ddmp} ἀπόστολος^{ndmp}. **v.5** ὥς^{bo} δέ^c γίνομαι^{viad3s} ὁρμή^{nnfs} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} τέ^{xo} καί^c Ἰουδαῖος^{agmpn} σὺν^p ὁ^{ddmp} ἄρχων^{ndmp} αὐτός^{rgmp} ὑβρίζω^{vnaa} καί^c λιθοβολέω^{vnaa} αὐτός^{rpamp}. **v.6** συνωράω^{vpaanmp} καταφεύγω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} ὁ^{dgs} Λυκαονία^{ngfs} Λύστρα^{nafs} καί^c Δέρβη^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} περὶχωρος^{aafsn}. **v.7** κάκει^{bo} εἰμί^{viix3p} εὐαγγελίζω^{vppmmp}. **v.8** καί^c τι-ορινμοσ ἀνὴρ^{nnms} ἐν^p Λύστρα^{ndmp} ἀδύνατος^{anmsn} ὁ^{ddmp} ποὺς^{ndmp} κάθημαι^{viin3s} χωλός^{anmsn} ἐκ^p κοιλία^{ngfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rgms} ὑπάρχω^{vppanms} ὃς^{rrnms} οὐδέποτε^{bo} περιπατέω^{viaa3s}. **v.9** οὗτος^{rdnms} ἀκούω^{viaa3s} ὁ^{dgnms} Παῦλος^{ngms} λαλέω^{vppagms} ὃς^{rrnms} ἀτενίζω^{vpaanms} αὐτός^{rgdms} καί^c ὁράω^{vpaanms} ὅτι^c πίστις^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dgnms} σῶζω^{vnap}. **v.10** λέγω^{viaa3s} μέγας^{adfsn} ὁ^{ddfs} φωνή^{ndfs} ἀνίστημι^{vdaa2s} ἐπι^p ὁ^{damp} ποὺς^{namp} σύ^{rg-s} ὀρθός^{anmsn} καί^c ἄλλομαι^{viin3s} καί^c περιπατέω^{viaa3s}. **v.11** ὁ^{dnmp} δέ^c ὄχλος^{nnmp} ὁράω^{vpaanmp} ὃς^{rrans} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἐπαίρω^{viaa3p} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rgmp} Λυκαονιστῶ^{bo} λέγω^{vppanmp} ὁ^{dnmp} θεός^{nnmp} ὁμοιῶω^{vrapnmp} ἄνθρωπος^{ndmp} καταβαίνω^{viaa3p} πρὸς^p ἐγώ^{rgpa-p}. **v.12** καλέω^{viaa3p} τέ^{xo} ὁ^{dams} μέν^{xo} Βαρναβᾶς^{nams} Ζεὺς^{nams} ὁ^{dams} δέ^c Παῦλος^{nams} Ἑρμῆς^{nams} ἐπειδὴ^c αὐτός^{rgnms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} ἡγήομαι^{vppnms} ὁ^{dgnms} λόγος^{ngms}. **v.13** ὁ^{dnms} δέ^c ἱερεὺς^{nnms} ὁ^{dgnms} Ζεὺς^{ngms} ὁ^{dgnms} εἰμί^{vppxgms} πρὸ^p ὁ^{dgs} πόλις^{ngfs} αὐτός^{rgmp} ταῦρος^{namp} καί^c στέμμα^{namp} ἐπι^p ὁ^{damp} πυλῶν^{namp} φέρω^{vpaanms} σὺν^p ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} θέλω^{viaa3s} θύω^{vnpa}. **v.14** ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} δέ^c ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} Βαρναβᾶς^{nnms} καί^c Παῦλος^{nnms} διαρρήγνυμι^{vpaanmp} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{namp} αὐτός^{rgmp} εἰσηγδάω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} κρᾶζω^{vppanmp}.

καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὃς ἐν ταῖς παρω- 16
 χημέναις γενεαῖς εἶασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς
 αὐτῶν, καὶ τοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν, 17
 οὐρανόθεν ἡμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους ἐμ-
 πιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. καὶ ταῦτα 18
 λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.
 Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι καὶ πείσαν- 19
 τες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς
 πόλεως νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν 20
 τῶν μαθητῶν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ τῇ ἐπαύριον
 ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾷ εἰς Δέρβην. Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν 21
 πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
 Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν. ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυ- 22
 χὰς τῶν μαθητῶν παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει καὶ ὅτι
 διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
 θεοῦ. χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους καὶ ἐκκλη- 23
 σίαν προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ κυρίῳ
 εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς 24
 Παμφυλίαν. καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον κατέβησαν 25
 εἰς Ἀτάλειαν, κάκειθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν ὅθεν ἦσαν 26

v.15 καί^c λέγω^{vppanmp} ἀνὴρ^{nvmpp} τις^{cqans} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vpa2p} καί^c ἐγὼ^{trp-p} ὁμοιοπαθῆς^{anmpn} εἰμὶ^{vtrpx1p} σύ^{trpd-p} ἄνθρωπος^{nnmp} εὐαγγελίζω^{vppmnmpp} σύ^{trpa-p} ἀπὸ^p οὗτος^{rdgmp} ὁ δὲ^{gmp} μάταιος^{agmpn} ἐπιστρέφω^{vnpa} ἐπὶ^p ὁ δὲ^{ams} θεός^{nams} ὁ δὲ^{ams} ζάω^{vppaams} ὁ δὲ^{trnms} ποιέω^{viaa3s} ὁ δὲ^{ams} οὐρανός^{nams} καί^c ὁ δὲ^{afis} γῆ^{nafis} καί^c ὁ δὲ^{afis} θάλασσα^{nafis} καί^c πᾶς^{aanpn} ὁ δὲ^{anp} ἐν^p αὐτός^{trdmp}. **v.16** ὁ δὲ^{trnms} ἐν^p ὁ δὲ^{dfp} παροίχομαι^{vrxndfp} γενεά^{ndfp} ἐάω^{viaa3s} πᾶς^{aanpn} ὁ δὲ^{anp} ἔθνος^{nanp} πορεύομαι^{vnpn} ὁ δὲ^{dfp} ὁ δὲ^{ams} αὐτός^{trgmp}. **v.17** καί^c καίτοι^{ngxo} ἐγὼ^{xo} ὁ δὲ^{ams} ἀμάρτυρος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} ἀφίημι^{viaa3s} ἀγαθοποιέω^{vppanms} οὐρανὸν^{bo} ἐγὼ^{trpd-p} ὑετός^{nampp} δίδωμι^{vppanms} καί^c καιρός^{nampp} καρποφόρος^{aamppn} ἐμπίπλημι^{vppanms} τροφή^{ngfs} καί^c εὐφροσύνη^{ngfs} ὁ δὲ^{afp} καρδία^{nafp} ἐγὼ^{trg-p}. **v.18** καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppanmp} μόλις^{bo} καταπαύω^{viaa3p} ὁ δὲ^{anp} ὄχλος^{nampp} ὁ δὲ^{gms} μὴ^{xo} θύω^{vnpa} αὐτός^{trdmp}. **v.19** ἐπέρχομαι^{viaa3p} δέ^c ἀπὸ^p Ἀντιόχεια^{ngfs} καί^c Ἰκόνιον^{ngms} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^c πειθώ^{vpaanpp} ὁ δὲ^{anp} ὄχλος^{nampp} καί^c λιθάζω^{vpaanmp} ὁ δὲ^{ams} Παῦλος^{nams} σύρω^{viaa3p} ἔξω^{bo} ὁ δὲ^{gfs} πόλις^{ngfs} νομίζω^{vpaanmp} αὐτός^{trams} θνήσκει^{vnxax}. **v.20** κυκλόω^{vpaagmp} δέ^c αὐτός^{trams} ὁ δὲ^{gmp} μαθητής^{ngmp} ἀνίστημι^{vpaanms} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὁ δὲ^{afis} πόλις^{nafis} καί^c ὁ δὲ^{dfis} ἐπαύριον^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa3s} σὺν^p ὁ δὲ^{ams} Βαρναβᾶς^{ndms} εἰς^p Δέρβη^{nafis}. **v.21** εὐαγγελίζω^{vpanmmp} τέ^{xo} ὁ δὲ^{afis} πόλις^{nafis} ἐκεῖνος^{rdafis} καί^c μαθητεύω^{vpaanmp} ἱκανός^{aamppn} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^p ὁ δὲ^{afis} Λύστρα^{nafis} καί^c Ἰκόνιον^{nams} καί^c Ἀντιόχεια^{nafis}. **v.22** ἐπιστηρίζω^{vppanmp} ὁ δὲ^{afp} ψυχὴ^{nafp} ὁ δὲ^{gmp} μαθητής^{ngmp} παρακαλέω^{vppanmp} ἐμμένω^{vnpa} ὁ δὲ^{dfis} πίστις^{ndfis} καί^c ὅτι^c διὰ^p πολὺς^{agfipn} θλίψεις^{ngfip} δεῖ^{vtrq3s} ἐγὼ^{trpa-p} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ δὲ^{afis} βασιλεία^{nafis} ὁ δὲ^{gms} θεός^{ngms}. **v.23** χειροτονέω^{vpaanmp} δέ^c αὐτός^{trdmp} πρεσβύτερος^{aamppn} κατὰ^p ἐκκλησίαν^{nafis} προσεύχομαι^{vpadnmp} μετὰ^p νηστεια^{ngfp} παρατίθημι^{viam3p} αὐτός^{tramp} ὁ δὲ^{ams} κύριος^{ndms} εἰς^p ὁ δὲ^{rams} πιστεύω^{vvia3p}. **v.24** καί^c διέρχομαι^{vpaanmp} ὁ δὲ^{afis} Πισιδία^{nafis} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^p Παμφυλίαν^{nafis}. **v.25** καί^c λαλέω^{vpaanmp} ἐν^p Πέργῃ^{ndfis} ὁ δὲ^{ams} λόγος^{nams} καταβαίνω^{viaa3p} εἰς^p Ἀτάλεια^{nafis}.

παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν.

- 27 παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγγει-
 λάν ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν
 28 θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς
 μαθηταῖς.

- 15** Καὶ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἁ-
 δελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως οὐ δύ-
 2 νασθε σωθῆναι. γενομένης οὖν στάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ
 ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ πρὸς αὐτοὺς ἔταξαν ἀνα-
 βαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς
 τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ
 3 ζητήματος τούτου. Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλη-
 σίας διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν
 ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς
 4 ἀδελφοῖς. παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπεδέχθησαν
 ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων
 5 ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. ἔξανέστησαν
 δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες
 λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν
 6 νόμον Μωϋσέως. Συνήχθησάν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρε-
 7 σβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. πολλῆς δὲ συζητήσεως
 γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἴνδρες ἀδελφοί

v.26 κάκειθεν^{bo} ἀποπλέω^{v1aa3p} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} ὅθεν^{bo} εἰμι^{v1ix3p} παραδίδωμι^{vpxnmp} ὁ δὲ^{dfs}
 χάρις^{ndfs} ὁ δὲ^{gms} θεός^{ngms} εἰς^p ὁ δὲ^{ans} ἔργον^{nans} ὅς^{trans} πληρώω^{v1aa3p}. **v.27** παραγίνομαι^{vpadnmp}

δὲ^c καί^c συνάγω^{vpaanmp} ὁ δὲ^{dfs} ἐκκλησία^{nafs} ἀναγγέλλω^{v1aa3p} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{v1aa3s} ὁ δὲ^{gms}
 θεός^{ngms} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} καί^c ὅτι^c ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ δὲ^{dnr} ἔθνος^{ndnr} θύρα^{nafs} πίστεως^{ngfs}.

v.28 διατρίβω^{v1aa3p} δέ^c ἐκεῖ^{bo} χρόνος^{nams} οὐ^{xo} ὀλίγος^{aamsn} σὺν^p ὁ δὲ^{dmr} μαθητής^{ndmr}.

15. v.1 καί^c τι-σρινμι^p κατέρχομαι^{vpaanmp} ἀπὸ^p ὁ δὲ^{gfs} Ἰουδαία^{ngfs} διδάσκω^{v1aa3p} ὁ δὲ^{dmr}
 ἀδελφός^{namr} ὅτι^c ἔάν^{qo} μὴ^{xo} περιτέμνω^{vsp2p} ὁ δὲ^{dnr} ἔθνος^{ndnr} Μωϋσῆς^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p}
 σῶζω^{vmap}. **v.2** γίνομαι^{vpadgfs} οὖν^c στάσις^{ngfs} καί^c συζητήσις^{ngfs} οὐ^{xo} ὀλίγος^{agfsn}

ὁ δὲ^{dnr} Παῦλος^{ndms} καί^c ὁ δὲ^{dnr} Βαρναβᾶς^{ndms} πρὸς^p αὐτός^{rgmp} τάσσω^{v1aa3p} ἀναβαίνω^{v1nra}
 Παῦλος^{nams} καί^c Βαρναβᾶς^{nams} καί^c τι-σριαμι^p ἄλλος^{aampr} ἐκ^p αὐτός^{rgmp} πρὸς^p ὁ δὲ^{dmr}
 ἀπόστολος^{namr} καί^c πρεσβύτερος^{aampr} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{1p} περὶ^p ὁ δὲ^{gms} ζήτημα^{ngms} οὗτος^{rdgms}.

v.3 ὁ δὲ^{dnr} μὲν^{xo} οὖν^c προπέμνω^{vpaanmp} ὑπὸ^p ὁ δὲ^{gfs} ἐκκλησία^{ngfs} διέρχομαι^{v1in3p} ὁ δὲ^{dfs}
 Φοινίκη^{nafs} καί^c Σαμάρεια^{nafs} ἐκδιηγέομαι^{v1p} ὁ δὲ^{gms} ἐπιστροφὴ^{nafs} ὁ δὲ^{dnr} ἔθνος^{ngmr} καί^c
 ποιέω^{v1aa3p} χαρά^{nafs} μέγας^{aafsn} πᾶς^{admpn} ὁ δὲ^{dmr} ἀδελφός^{ndmr}. **v.4** παραγίνομαι^{vpadnmp}

δὲ^c εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{1p} ἀποδέχομαι^{v1ap3p} ὑπὸ^p ὁ δὲ^{gfs} ἐκκλησία^{ngfs} καί^c ὁ δὲ^{dmr} ἀπόστολος^{ngmr}
 καί^c ὁ δὲ^{dmr} πρεσβύτερος^{agmpr} ἀναγγέλλω^{v1aa3p} τέ^{xo} ὅσος^{rcanp} ὁ δὲ^{dnr} θεός^{ngms} ποιέω^{v1aa3s}
 μετὰ^p αὐτός^{rgmp}. **v.5** ἔξανίστημι^{v1aa3p} δέ^c τι-σρινμι^p ὁ δὲ^{dmr} ἀπὸ^p ὁ δὲ^{gfs} αἵρεσις^{ngfs}

ὁ δὲ^{dnr} Φαρισαῖος^{ngmr} πιστεύω^{v1nra} λέγω^{v1p} ὅτι^c δεῖ^{v1pq3s} περιτέμνω^{v1nra} αὐτός^{rgmp}
 παραγγέλλω^{v1nra} τέ^{xo} τηρέω^{v1nra} ὁ δὲ^{dnr} νόμος^{nams} Μωϋσῆς^{ngms}. **v.6** συνάγω^{v1ap3p} δέ^c ὁ δὲ^{dnr}
 ἀπόστολος^{namr} καί^c ὁ δὲ^{dnr} πρεσβύτερος^{anmpr} ὁρᾶω^{vnaa} περὶ^p ὁ δὲ^{gms} λόγος^{ngms} οὗτος^{rdgms}.

ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἄφ ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξε-
 λέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ
 εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι, καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύ- 8
 ρησεν αὐτοῖς δοὺς αὐτοῖς, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν.
 καὶ οὐδὲν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθα- 9
 ρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεόν ἐπι- 10
 θεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὔτε οἱ πατέρες
 ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι. ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος 11
 κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κἀ-
 κεῖνοι. Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ 12
 Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα
 ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη 13
 Ἰάκωβος λέγων Ἄνδρες ἀδελφοί ἀκούσατέ μου. Συμεὼν ἐξη- 14
 γήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἔθνων λαὸν
 ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν 15
 προφητῶν καθὼς γέγραπται. Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀ- 16
 νοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν καὶ τὰ κατε-
 σκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν. ὅπως 17
 ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον καὶ
 πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτοὺς

v.7 πολὺς^{agfsn} δέ^c συζητήσις^{ngfs} γίνονται^{vpadgfs} ἀνίστημι^{vpaanms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p
 αὐτὸς^{rpamp} ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} σύ^{rpnp} ἐπίσταμαι^{vipn2p} ὅτι^c ἀπὸ^p ἡμέρα^{ngfp} ἀρχαῖος^{agfnp}
 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ἐγὼ^{rpdp} ἐκλέγω^{viam3s} διὰ^p ὁ^{dgn} στόμα^{ngns} ἐγὼ^{rpdp} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{damp}
 ἔθνος^{nanp} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dgn} εὐαγγέλιον^{ngns} καί^c πιστεύω^{vnaa}. **v.8** καί^c ὁ^{dnms}
 καρδιογνώστης^{nnms} θεός^{nnms} μαρτυρέω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpdp} δίδωμι^{vpaanms} αὐτὸς^{rpdp} ὁ^{dans}
 πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} καθὼς^{bo} καί^c ἐγὼ^{rpdp}. **v.9** καί^c οὐδεὶς^{aansn} διακρίνω^{viaa3s}
 μεταξὺ^{bo} ἐγὼ^{rpdp} τέ^{xo} καί^c αὐτὸς^{rpdp} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} καθαρῶς^{vpaanms} ὁ^{dafp} καρδιά^{nafp}
 αὐτὸς^{rpdp}. **v.10** νῦν^{bo} οὐν^c τίς^{rqans} πειράζω^{vipa2p} ὁ^{dams} θεός^{nam} ἐπιτίθημι^{vnaa} ζυγός^{nam}
 ἐπὶ^p ὁ^{dams} τράχηλος^{nam} ὁ^{dgnp} μαθητῆς^{ngmp} ὅς^{rrams} οὔτε^c ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγὼ^{rpdp}
 οὔτε^c ἐγὼ^{rpdp} ἰσχύω^{viaa1p} βαστάζω^{vnaa}. **v.11** ἀλλά^c διὰ^p ὁ^{dgn} χάρις^{ngfs} κύριος^{ngms}
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} πιστεύω^{vipa1p} σῶζω^{vnap} κατὰ^p ὅς^{rrams} τρόπος^{nam} κάκεινος^{rdnmp}.
v.12 σιγά^{viaa3s} δέ^c πᾶς^{aansn} ὁ^{dnms} πλῆθος^{nnms} καί^c ἀκούω^{viaa3p} Βαρναβᾶς^{ngms} καί^c
 Παῦλος^{ngms} ἐξηγέομαι^{vppngmp} ὅσος^{rcanp} ποιεῶ^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} σημεῖον^{nanp} καί^c
 τέρας^{nanp} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} διὰ^p αὐτὸς^{rpdp}. **v.13** μετὰ^p δέ^c ὁ^{dans} σιγά^{vnaa} αὐτὸς^{rpamp}
 ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰάκωβος^{nnms} λέγω^{vnaa} ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} ἀκούω^{vdaa2p} ἐγὼ^{rpdp}.
v.14 Συμεὼν^{tp} ἐξηγέομαι^{viad3s} καθὼς^{bo} πρῶτος^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπισκεπτόμαι^{viad3s}
 λαμβάνω^{vnaa} ἐκ^p ἔθνος^{ngnp} λαός^{nam} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} αὐτὸς^{rpmps}. **v.15** καί^c οὗτος^{rdnns}
 συμφωνέω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} ὁ^{dgnp} προφήτης^{ngmp} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s}. **v.16** μετὰ^p
 οὗτος^{rdanp} ἀναστρέφω^{vifals} καί^c ἀνοικοδομέω^{vifals} ὁ^{dafp} σκηνή^{nafp} Δαυιδ^{tp} ὁ^{dafp} πίπτω^{vpxaafp}
 καί^c ὁ^{damp} κατασκάπτω^{vrxpamp} αὐτὸς^{rpmps} ἀνοικοδομέω^{vifals} καί^c ἀνορθώω^{vifals} αὐτὸς^{rpafp}.

- 18 λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. γνωστὰ ἅπ αἰῶνος ἐστὶν τῷ
 19 Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς
 20 ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν. ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι
 αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ
 21 τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. Μωσῆς γὰρ
 ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν
 22 ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. Τότε
 ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν
 σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσα-
 23 βᾶν καὶ Σιλᾶν ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς. γράψαν-
 τες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε, Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ
 Οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν
 24 ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν. Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς
 ἐξ ἡμῶν ἐξεληθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς
 ψυχὰς ὑμῶν λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς
 25 οὐ διεστείλαμεθα. ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν ἐκλε-
 ξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν
 26 Βαρναβᾷ καὶ Παύλῳ. ἀνθρώποις παραδεδωκόσιν τὰς ψυχὰς
 αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 27 ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου

v.17 ὁπως^{bo} ἄν^{xo} ἐκζητέω^{vsaa3p} ὁδνmp κατάλοιπος^{anmpn} ὁδgmρ ἄνθρωπος^{ngmp} ὁdams κύριος^{nams} καί^c πᾶς^{anmpn} ὁδnnp ἔθνος^{nnmp} ἐπὶ^p ὅς^{tramp} ἐπικαλέω^{vixp3s} ὁdans ὄνομα^{nans} ἐγὼ^{trg-s} ἐπὶ^p αὐτός^{tramp} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nams} ὁdams ποιέω^{vppanms} οὗτος^{rdamp} πᾶς^{aanpn}.
v.18 γνωστός^{anmpn} ἀπὸ^p αἰῶν^{ngms} εἰμὶ^{vixp3s} ὁddms θεός^{ndms} πᾶς^{anmpn} ὁδnnp ἔργον^{nnmp} αὐτός^{trgms}. **v.19** διό^c ἐγὼ^{trn-s} κρίνω^{vipa1s} μὴ^{xo} παρενοχλέω^{vnpa} ὁddmp ἀπὸ^p ὁδgmρ ἔθνος^{ngmp} ἐπιστρέφω^{vppadmp} ἐπὶ^p ὁdams θεός^{nams}. **v.20** ἀλλά^c ἐπιστέλλω^{vnaa} αὐτός^{trdmp} ὁdams ἀπέχω^{vnpm} ἀπὸ^p ὁδgmρ ἀλίσγημα^{ngmp} ὁdgmρ εἶδωλον^{ngmp} καί^c ὁdgs πορνεία^{ngfs} καί^c ὁdgnσ πνικτός^{agnsn} καί^c ὁdgnσ αἷμα^{ngns}. **v.21** Μωϋσῆς^{nnms} γάρ^c ἐκ^p γενεά^{ngfr} ἀρχαῖος^{agfrn} κατὰ^p πόλιν^{nafs} ὁdamp κηρύσσω^{vppaamp} αὐτός^{trams} ἔχω^{vipa3s} ἐν^p ὁddfr συναγωγῇ^{ndfr} κατὰ^p πᾶς^{aansn} σάββατον^{nans} ἀναγινώσκω^{vpppnms}. **v.22** τότε^{bo} δοκέω^{viaa3s} ὁddmp ἀπόστολος^{ndmp} καί^c ὁddmp πρεσβύτερος^{admpn} σὺν^p ὅλος^{adfsn} ὁddfs ἐκκλησία^{ndfs} ἐκλέγω^{vpaamp} ἀνὴρ^{namp} ἐκ^p αὐτός^{trgms} πέμπω^{vnaa} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} σὺν^p ὁdms Παῦλος^{ndms} καί^c Βαρναβᾶς^{ndms} Ἰουδᾶς^{nams} ὁdams ἐπικαλέω^{vpppnms} Βαρσαββᾶς^{nams} καί^c Σιλᾶς^{nams} ἀνὴρ^{namp} ἠγέομαι^{vppnamp} ἐν^p ὁddmp ἀδελφός^{ndmp}. **v.23** γράφω^{vpaanmp} διὰ^p χειρ^{ngfs} αὐτός^{trgmp} ὁde^{rdamp} ὁδnmp ἀπόστολος^{nnmp} καί^c ὁdmp πρεσβύτερος^{anmpn} καί^c ὁdmp ἀδελφός^{nnmp} ὁddmp κατὰ^p ὁdafs Ἀντιόχεια^{nafs} καί^c Συρία^{nafs} καί^c Κιλικία^{nafs} ἀδελφός^{ndmp} ὁddmp ἐκ^p ἔθνος^{ngmp} χαίρω^{vnpa}. **v.24** ἐπειδὴ^c ἀκούω^{viaa1p} ὅτι^c τι-σρινμip ἐκ^p ἐγὼ^{trg-p} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ταράσσω^{viaa3p} σὺ^{trp-p} λόγος^{ndmp} ἀνασκευάζω^{vppanmp} ὁdafp ψυχὴ^{nafp} σὺ^{trg-p} λέγω^{vpaanmp} περιτέμνω^{vnpa} καί^c τηρέω^{vnpa} ὁdams νόμος^{nams} ὅς^{trdmp} οὗ^{xo} διαστέλλω^{viam1p}. **v.25** δοκέω^{viaa3s} ἐγὼ^{trd-p} γίνομαι^{vpadmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐκλέγω^{vpaamp} ἀνὴρ^{namp} πέμπω^{vnaa} πρὸς^p σὺ^{trp-p} σὺν^p ὁddmp ἀγαπητός^{admpn} ἐγὼ^{trg-p} Βαρναβᾶς^{ndms} καί^c Παῦλος^{ndms}. **v.26** ἄνθρωπος^{ndmp} παραδίδωμι^{vpxadmp} ὁdafp ψυχὴ^{nafp} αὐτός^{trgmp} ὑπὲρ^p ὁdgnσ ὄνομα^{ngns} ὁdgnσ κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.

ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. ἔδοξεν γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι καὶ 28
 ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλην τῶν ἐπάνανα- 29
 γκες τούτων. ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ 29
 καὶ πορνείας ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε Ἐρρωσθε.
 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἤλθον εἰς Ἀντιόχειαν καὶ συναγαγόντες 30
 τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν 31
 ἐπὶ τῇ παρακλήσει. Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς καὶ αὐτοὶ προφη- 32
 ται ὄντες διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς καὶ
 ἐπεστήριζαν. ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης 33
 ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ἔδοξεν δὲ τῷ Σίλᾳ 34
 ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιο- 35
 χεῖα διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν
 τὸν λόγον τοῦ κυρίου. Μετὰ δὲ τινος ἡμέρας εἶπεν Παῦλος 36
 πρὸς Βαρναβᾶν Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελ-
 φούς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον 37
 τοῦ κυρίου πῶς ἔχουσιν. Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλεύσατο συμπα- 37
 ραλαβεῖν τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μᾶρκον, Παῦλος δὲ 38
 ἤξιον τὸν ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελ-
 θόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον. ἐγένετο 39
 οὖν παροξυσμὸς ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων τὸν
 τε Βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον.

v.27 ἀποστέλλω^{vixal p} οὖν^c Ἰούδας^{nam} καὶ^c Σιλᾶς^{nam} καὶ^c αὐτός^{rpamp} διὰ^p λόγος^{ngms}
 ἀπαγγέλλω^{vppaamp} οὐδὲν^{o damp} αὐτός^{rpamp}. **v.28** δοκέω^{viaa3s} γάρ^c ὁ^{ddns} ἅγιος^{adnsn} πνεῦμα^{ndns} καὶ^c
 ἐγὼ^{rpdp} μηδεὶς^{aansn} πολὺς^{aansc} ἐπιτιθῆμι^{vnpm} σύ^{rpdp} βάρος^{nam} πλην^{bo} ὁ^{dgpr} ἐπάναναγκες^{bo}
 οὗτος^{rdgpr}. **v.29** ἀπέχω^{vnpm} εἰδωλοθύτος^{agnpn} καὶ^c αἷμα^{ngns} καὶ^c πνικτός^{agnsn} καὶ^c
 πορνεία^{ngfs} ἐκ^p ὧς^{rrgpr} διατηρέω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} εὖ^{bo} πράσσω^{vifa2p} ῥώννυμαι^{vdxp2p}.
v.30 ὁ^{dnmpr} μέν^{xo} οὖν^c ἀπολύω^{vppanmp} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} καὶ^c συνάγω^{vpaanmp}
 ὁ^{dans} πλῆθος^{nam} ἐπιδίδωμι^{viaa3p} ὁ^{dafs} ἐπιστολή^{nafs}. **v.31** ἀναγινώσκω^{vpaanmp} δέ^c
 χαίρω^{viao3p} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs}. **v.32** Ἰούδας^{nam} τέ^{xo} καὶ^c Σιλᾶς^{nnms} καὶ^c
 αὐτός^{rpnmpr} προφήτης^{nnmp} εἰμι^{vrrxkmp} διὰ^p λόγος^{ngms} πολὺς^{agnsn} παρακαλέω^{viaa3p} ὁ^{damp}
 ἀδελφός^{nampr} καὶ^c ἐπιστηρίζω^{viaa3p}. **v.33** ποιέω^{vpaanmp} δέ^c χρόνος^{nam} ἀπολύω^{viaa3p}
 μετὰ^p εἰρήνη^{ngfs} ἀπὸ^p ὁ^{dgpr} ἀδελφός^{ngmp} πρὸς^p ὁ^{damp} ἀπόστολος^{nampr}. **v.34** δοκέω^{viaa3s}
 δέ^c ὁ^{ddms} Σιλᾶς^{ndms} ἐπιμένω^{vnaa} αὐτοῦ^{bo}. **v.35** Παῦλος^{nnms} δέ^c καὶ^c Βαρναβᾶς^{nnms}
 διατρίβω^{viaa3p} ἐν^p Ἀντιόχεια^{ndfs} διδάσκω^{vppanmp} καὶ^c εὐαγγελίζω^{vppnmpr} μετὰ^p καὶ^c
 ἕτερος^{agnpn} πολὺς^{agmpn} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.36** μετὰ^p δέ^c τι-σ-
 ριαφι^{nam} ἡμέρα^{nafp} λέγω^{viaa3s} Παῦλος^{nnms} πρὸς^p Βαρναβᾶς^{nam} ἐπιστρέφω^{vpaanmp} δι^{xo}
 ἐπισκεπτόμαι^{vsad1p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{nampr} ἐγὼ^{rgp} κατὰ^p πᾶς^{aafsn} πόλις^{nafs} ἐν^p ὧς^{ttfpr}
 καταγγέλλω^{viala1p} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} πῶς^{bo} ἔχω^{vipa3p}. **v.37** Βαρναβᾶς^{nnms}
 δέ^c βουλεύομαι^{viad3s} συμπααραλαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nam} ὁ^{dams} καλέω^{vppams}
 Μᾶρκος^{nam}. **v.38** Παῦλος^{nnms} δέ^c ἰσχύω^{viaa3s} ὁ^{dams} ἀφίστημι^{vpaams} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp}
 ἀπὸ^p Παμφυλία^{ngfs} καὶ^c μή^{xo} συνέρχομαι^{vpaams} αὐτός^{rpdmpr} εἰς^p ὁ^{dans} ἔργον^{nam} μή^{xo}
 συμπααραλαμβάνω^{vnaa} οὗτος^{rdams}. **v.39** γίνομαι^{viad3s} οὖν^c παροξυσμός^{nnms} ὥστε^c
 ἀποχωρίζω^{vnap} αὐτός^{rpamp} ἀπὸ^p ἀλλήλων^{regmp} ὁ^{dams} τέ^{xo} Βαρναβᾶς^{nam} παραλαμβάνω^{vpaams}
 ὁ^{dams} Μᾶρκος^{nam} ἐκπλέω^{vnaa} εἰς^p Κύπρον^{nafs}.

40 Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξηλθεν παραδοθεὶς τῇ χάριτι
41 τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλι-
κίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

16 Κατήντησεν δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν καὶ ἰδοὺ μαθητὴς τις
ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς
2 πατρὸς δὲ Ἑλλήνος. ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ
3 Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελ-
θεῖν καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας
ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ἥδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ
4 ὅτι Ἑλλήν ὑπῆρχεν. ὥς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις παρεδί-
δουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀπο-
5 στόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. αἱ μὲν οὖν
ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ ἐπερίσσευσεν τῷ ἀριθμῷ
6 καθ' ἡμέραν. διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν
7 χώραν κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λό-
γον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον κατὰ τὴν
8 Βιθυνίαν πορεύεσθαι, καὶ οὐκ εἶασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα. πα-
9 ρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα. καὶ ὄραμα
διὰ τῆς νυκτὸς ὥφθη τῷ Παύλῳ ἀνὴρ τις ἦν Μακεδὼν ἐστὼς
παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον
10 ἡμῖν. ὥς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν
Μακεδονίαν συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύριος

v.40 Παῦλος^{nnms} δέ^c ἐπιλέγω^{vpaanms} Σιλᾶς^{nam} ἐξέρχομαι^{viaa3s} παραδίδωμι^{vpaanms} ὁδδfs
χάρις^{ndfs} ὁδgms θεός^{ngms} ὑπὸ^p ὁdgm ἀδελφός^{ngmp}. **v.41** διέρχομαι^{viin3s} δέ^c ὁdafs Συρία^{nafs}
καί^c Κιλικία^{nafs} ἐπιστηρίζω^{vpaanms} ὁdapr ἐκκλησία^{nafp}. **16. v.1** καταντάω^{viaa3s} δέ^c
εἰς^p Δέρβη^{nafs} καί^c Λύστρα^{nafs} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} μαθητὴς^{nnms} τι-σρινμο εἰμι^{viix3s} ἐκεῖ^{bo}
ὄνομα^{ndns} Τιμόθεος^{nnms} υἱός^{nnms} γυνή^{ngfs} τῆς^{ngfs} Ἰουδαίως^{agfsn} πιστός^{agfsn} πατήρ^{ngms} δέ^c
Ἑλλήν^{ngms}. **v.2** ὃς^{rnms} μαρτυρέω^{vrip3s} ὑπὸ^p ὁdgm ἐν^p Λύστρα^{ndnp} καί^c Ἰκόνιον^{ndns}
ἀδελφός^{ngmp}. **v.3** οὗτος^{rdams} θέλω^{viaa3s} ὁdnms Παῦλος^{nnms} σὺν^p αὐτός^{rdms} ἐξέρχομαι^{vnaa}
καί^c λαμβάνω^{vpaanms} περιτέμνω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} διὰ^p ὁdamp Ἰουδαίως^{ampnp} εἰμι^{vrrxamp}
ἐν^p ὁdamp τόπος^{ndmp} ἐκεῖνος^{rddmp} οἶδα^{vlya3p} γάρ^c ἅπας^{ampnp} ὁdams πατήρ^{nam} αὐτός^{rgms} ὅτι^c
Ἑλλήν^{nnms} ὑπάρχω^{viaa3s}. **v.4** ὥς^{bo} δέ^c διαπορεύομαι^{viin3p} ὁdapr πόλις^{nafp} παραδίδωμι^{viaa3p}
αὐτός^{rdmp} φυλάσσω^{vnpa} ὁdanp δόγμα^{nanp} ὁdanp κρίνω^{vpxanp} ὑπὸ^p ὁdgm ἀπόστολος^{ngmp}
καί^c ὁdgm πρεσβύτερος^{agmpn} ὁdgm ἐν^p Ἱερουσαλὴμ^{tp}. **v.5** ὁdnfp μὲν^{xo} οὖν^c ἐκκλησία^{nnfp}
στερεώ^{vrip3p} ὁddfs πίστις^{ndfs} καί^c περισσεύω^{viaa3p} ὁddms ἀριθμός^{ndms} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs}.
v.6 διέρχομαι^{vpaanmp} δέ^c ὁdafs Φρυγία^{nafs} καί^c ὁdafs Γαλατικὴς^{aafsn} χώρα^{nafs} κωλύω^{vpaanmp}
ὑπὸ^p ὁdgn ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} λαλέω^{vnaa} ὁdams λόγος^{nam} ἐν^p ὁddfs Ἀσία^{ndfs}.
v.7 ἐρχομαι^{vpaanmp} κατὰ^p ὁdafs Μυσία^{nafs} πειράζω^{viaa3p} κατὰ^p ὁdafs Βιθυνία^{nafs} πορεύομαι^{vnpn}
καί^c οὐ^{xo} ἔα^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁdnms πνεῦμα^{nnms}. **v.8** παρέρχομαι^{vpaanmp} δέ^c ὁdafs Μυσία^{nafs}
καταβαίνω^{viaa3p} εἰς^p Τρωάς^{nafs}. **v.9** καί^c ὄραμα^{nnms} διὰ^p ὁdgn νύς^{ngfs} ὁράω^{viap3s} ὁddms
Παῦλος^{ndms} ἀνὴρ^{nnms} τι-σρινμο εἰμι^{viix3s} Μακεδὼν^{nnms} ἴστημι^{vpxanms} παρακαλέω^{vpaanms}
αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{vpaanms} διαβαίνω^{vpaanms} εἰς^p Μακεδονία^{nafs} βοηθέω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpdp}.

εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος 11
 εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην τῇ τε ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν.
 ἐκεῖθ' ἐν τε εἰς Φιλίππους ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μα- 12
 κεδονίας πόλις κολωνία ἤμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες
 ἡμέρας τινάς. τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς 13
 πόλεως παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομιζέτο προσευχὴ εἶναι καὶ καθί-
 σαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξιν. καὶ τις γυνή 14
 ὀνόματι Λυδία πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων σεβομένη τὸν
 θεὸν ἤκουεν ἣς ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς
 λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. ὥς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος 15
 αὐτῆς παρεκάλεσεν λέγουσα Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ
 εἶναι εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μένате. καὶ παρεβιάσατο
 ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν παιδί- 16
 σκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν ἥτις ἐργα-
 σίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. αὕτη 17
 κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα Οὗτοι
 οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσὶν οἵτινες καταγ-
 γέλλουσιν ἡμῖν, ὁδὸν σωτηρίας. τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς 18
 ἡμέρας διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι
 εἶπεν Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν

v.10 ὡς^{bo} δέ^c ὁ^{dans} ὄραμα^{nans} ὁράω^{v1aa3s} εὐθέως^{bo} ζητέω^{v1aa1p} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰς^p
 ὁ^{dafs} Μακεδονία^{nafs} συμβιβάω^{vppanmp} ὅτι^c προσκαλέομαι^{v1xn3s} ἐγώ^{tpa-p} ὁ^{dams} κύριος^{nnms}
 εὐαγγελίζω^{vnam} αὐτόν^{tramp}. **v.11** ἀνάγω^{vrapnmp} οὖν^c ἀπὸ^p ὁ^{dafs} Τρωάς^{ngfs} εὐθυδρομέω^{v1aa1p}
 εἰς^p Σαμοθράκην^{nafs} ὁ^{ddfs} τέ^{xo} ἔπειμι^{vppxdfs} εἰς^p Νεάπολιν^{nafs}. **v.12** ἐκεῖθεν^{bo} τέ^{xo}
 εἰς^p Φιλίπποι^{nams} ὅστις^{trnfs} εἰμι^{v1px3s} πρῶτος^{anfsn} ὁ^{dafs} μερίς^{ngfs} ὁ^{dafs} Μακεδονία^{ngfs}
 πόλις^{nnfs} κολωνία^{nnfs} εἰμι^{v1ix1p} δέ^c ἐν^p οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} διατρίβω^{vppanmp} ἡμέρα^{nafp}
 τι-σριαφτι. **v.13** ὁ^{ddfs} τέ^{xo} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnp} σάββατον^{ngnp} ἐξέρχομαι^{v1aa1p} ἔξω^{bo} ὁ^{dafs}
 πόλις^{ngfs} παρὰ^p ποταμός^{nams} ὅς^{bo} νομίζω^{v1ip3s} προσευχῇ^{nnfs} εἰμι^{v1npx} καί^c καθίζω^{vpaanmp}
 λαλέω^{v1a1p} ὁ^{ddfp} συνέρχομαι^{vpaadfp} γυνή^{ndfp}. **v.14** καί^c τι-σρινφο γυνή^{nnfs} ὄνομα^{ndns}
 Λυδία^{nnfs} πορφυρόπωλις^{nnfs} πόλις^{ngfs} Θυατείρα^{ngnp} σέβω^{vppnfs} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀκούω^{v1a3s}
 ὅς^{trgfs} ὁ^{dams} κύριος^{nnms} διανοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} προσέχω^{vnpa} ὁ^{ddnp} λαλέω^{vppdpnp}
 ὑπὸ^p ὁ^{dams} Παῦλος^{ngms}. **v.15** ὡς^{bo} δέ^c βαπτίζω^{v1ap3s} καί^c ὁ^{dams} οἶκος^{nnms} αὐτός^{trgfs}
 παρακαλέω^{v1aa3s} λέγω^{vppanfs} εἰ^{qo} κρίνω^{v1xa2p} ἐγώ^{tpa-s} πιστός^{aafsn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} εἰμι^{v1npx}
 εἰσερχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ἐγώ^{tpg-s} μένω^{vdaa2p} καί^c παραθιάζομαι^{v1ad3s} ἐγώ^{tpa-p}.
v.16 γίνονται^{v1ad3s} δέ^c πορεύονται^{vppnmp} ἐγώ^{tpg-p} εἰς^p προσευχῇ^{nafs} παιδίσκη^{nafs} τι-
 σριαφο ἔχω^{vppaafs} πνεῦμα^{nans} πύθων^{ngms} ἀπαντάω^{vnaa} ἐγώ^{tpd-p} ὅστις^{trnfs} ἐργασία^{nafs}
 πολὺς^{aafsn} παρέχω^{v1a3s} ὁ^{ddmp} κύριος^{ndmp} αὐτός^{trgfs} μαντεύομαι^{vppnnfs}. **v.17** οὗτος^{rdnfs}
 κατακολουθεῖ^{vpaanfs} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^c ἐγώ^{tpd-p} κρᾶζω^{v1a3s} λέγω^{vppanfs} οὗτος^{rdnmp}
 ὁ^{dnnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} δοῦλος^{nnmp} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dams} ὑψίστος^{agmsn} εἰμι^{v1npx3p} ὅστις^{trnmp}
 καταγγέλλω^{v1pa3p} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dofs} σωτηρία^{ngfs}.

- 19 ἀπ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς
 ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦ-
 20 λον καὶ τὸν Σιλᾶν εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας.
 καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄν-
 21θρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες.
 22 καὶ καταγγέλλουσιν ἔθῃ ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ
 ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν. καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν καὶ
 οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδί-
 23ζειν. πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακὴν
 24 παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. ὃς
 παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφώς ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν
 25 φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Κα-
 τὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι ὕμνου
 26 τὸν θεόν ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι, ἄφνω δὲ σεισμός ἐ-
 γένετο μέγας ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου, ἀ-
 νεῶχθησαν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι καὶ πάντων τὰ δεσμὰ
 27 ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀνεω-
 γμέναις τὰς θύρας τῆς φυλακῆς σπασάμενος μάχαιραν ἔμελλεν
 28 ἑαυτὸν ἀναιρεῖν νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώ-
 νησεν δὲ φωνῇ μεγάλη ὁ Παῦλος λέγων Μηδὲν πράξης σεαυτῷ

v.18 οὗτος^{rdans} δέ^c ποιέω^{v1a3s} ἐπὶ^p πολὺς^{aafpn} ἡμέρα^{nafr} διαπονέομαι^{vpadnms} δέ^c ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} καί^c ἐπιστρέφω^{vraanms} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} λέγω^{v1a3s} παραγγέλλω^{v1pals} σύ^{tpd-s} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐξέρχομαι^{vnaa} ἀπὸ^p αὐτός^{rgfIs} καί^c ἐξέρχομαι^{v1a3s} αὐτός^{rgfIs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs}. **v.19** ὁράω^{vraanmp} δέ^c ὁ^{dnmp} κύριος^{nnmp} αὐτός^{rgfIs} ὅπ^c ἐξέρχομαι^{v1a3s} ὁ^{dnfs} ἐλπίς^{nnfs} ὁ^{dgfs} ἐργασία^{ngfs} αὐτός^{rgmp} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{namS} καί^c ὁ^{dams} Σιλᾶς^{namS} ἔλκω^{v1a3p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἀγορά^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{damp} ἄρχων^{namP}. **v.20** καί^c προσάγω^{vraanmp} αὐτός^{rgamp} ὁ^{ddmp} στρατιηγός^{ndmp} λέγω^{v1a3p} οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} ἐκταράσσω^{v1p3p} ἐγὼ^{rgp-p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} Ἰουδαίος^{anmpn} ὑπάρχω^{vraanmp}. **v.21** καί^c καταγγέλλω^{v1p3p} ἔθνος^{nanp} ὃς^{rranp} οὐ^{xo} ἔξεστι^{v1p43s} ἐγὼ^{rgp-p} παραδέχομαι^{v1nmp} οὐδὲ^{bo} ποιέω^{vnpa} Ῥωμαῖος^{admpn} εἰμί^{v1p3xmp}. **v.22** καί^c συνεφίστημι^{v1a3s} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} κατὰ^p αὐτός^{rgmp} καί^c ὁ^{dnmp} στρατηγός^{nnmp} περιρῆγνυμι^{vraanmp} αὐτός^{rgmp} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nanp} κελεύω^{v1a3p} ῥαβδίζω^{vnpa}. **v.23** πολὺς^{aafpn} τε^{xo} ἐπιτίθημι^{vraanmp} αὐτός^{rgdmp} πληγὴ^{nafr} βάλλω^{v1a3p} εἰς^p φυλακὴ^{nafs} παραγγέλλω^{vraanmp} ὁ^{ddms} δεσμοφύλας^{znams} ἀσφαλῶς^{bo} τηρέω^{vnpa} αὐτός^{rgamp}. **v.24** ὃς^{rrnms} παραγγείλα^{nafs} τοιοῦτος^{rdafs} λαμβάνω^{vrxanms} βάλλω^{v1a3s} αὐτός^{rgamp} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐσώτερος^{aafsn} φυλακὴ^{nafs} καί^c ὁ^{damp} πούς^{namP} αὐτός^{rgmp} ἀσφαλίζω^{v1a3s} εἰς^p ὁ^{dans} ξύλον^{nans}. **v.25** κατὰ^p δέ^c ὁ^{dans} μεσονύκτιον^{nans} Παῦλος^{nnms} καί^c Σιλᾶς^{nnms} προσεύχονται^{vrrnmp} ὑμνέω^{v1a3p} ὁ^{dams} θεός^{namS} ἐπακροάομαι^{v1n3p} δέ^c αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnmp} δέσμιος^{nnmp}. **v.26** ἄφνω^{bo} δέ^c σεισμός^{nnms} γίνονται^{v1a3s} μέγας^{anmsn} ὥστε^c σαλεύω^{vnar} ὁ^{damp} θεμέλιον^{nanp} ὁ^{dgns} δεσμοτήριον^{ngns} ἀνοίγω^{v1ap3p} τε^{xo} παραχρῆμα^{bo} ὁ^{dnfr} θύρα^{nnfr} πᾶς^{anfrn} καί^c πᾶς^{agmpn} ὁ^{dnmp} δεσμός^{nnmp} ἀνίημι^{v1ap3s}. **v.27** ἔξυπνος^{anmsn} δέ^c γίνονται^{vpadnms} ὁ^{dnms} δεσμοφύλας^{znms} καί^c ὁράω^{vraanms} ἀνοίγω^{vrxpaf} ὁ^{dafp} θύρα^{nafr} ὁ^{dgfs} φυλακῆ^{ngfs} σπάω^{vrrnms} μάχαιρα^{nafs} μέλλω^{v1a3s} ἑαυτοῦ^{xams} ἀναιρέω^{vnpa} νομίζω^{vrranms} ἐκφεύγω^{vnxa} ὁ^{damp} δέσμιος^{namP}.

κακόν ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπή- 29
 δησεν καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ 30
 Σιλᾷ. καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη Κύριοι τί με δεῖ ποι- 31
 εῖν ἵνα σωθῶ. οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν 32
 Χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ 33
 τὸν λόγον τοῦ κυρίου καὶ πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ 34
 παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ 35
 τῶν πληγῶν καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παρα-
 χρῆμα. ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκεν 36
 τράπεζαν καὶ ἡγαλλιάσατο πανοικί πεπιστευκῶς τῷ θεῷ. Ἡ- 37
 μέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδοῦχους
 λέγοντες Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. ἀπήγγειλεν δὲ 38
 ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον ὅτι ἀ-
 πεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῇτε, νῦν οὖν ἐξελθόντες 39
 πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτοὺς Δεῖράντες 37
 ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχον-
 τας ἔβαλον εἰς φυλακὴν καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν οὐ 38
 γὰρ ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. ἀνήγγειλάν δὲ 38
 τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἐφοβήθησαν
 ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσιν. καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐ- 39
 τοὺς καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. ἐξελθόντες 40

v.28 φωνέω^{v1aa3s} δεῖ^c φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} λέγω^{vppanms} μηδεῖς^{aansn}
 πρόσσω^{vsaa2s} σεαυτοῦ^{rxdnms} κακός^{aansn} ἅπας^{anmpn} γάρ^c εἰμι^{v1px1p} ἐνθάδε^{bo}.
v.29 αἰτέω^{vpaanms} δεῖ^c φῶς^{nanp} εἰσπηδάω^{v1aa3s} καί^c ἔντρομος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms}
 προσπίπτω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^c ὁ^{ddms} Σιλᾶς^{ndms}. **v.30** καί^c προάγω^{vpaanms}
 αὐτός^{rpamp} ἔξω^{bo} φημί^{v1ix3s} κύριος^{nvmp} τίς^{rqans} ἐγώ^{tpa-s} δεῖ^{v1pq3s} ποιέω^{vnpa} ἵνα^c σώζω^{vsap1s}.
v.31 ὁ^{dnmp} δεῖ^c λέγω^{v1aa3p} πιστεύω^{vdaa2s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{nam} Ἰησοῦς^{nam} Χριστός^{nam} καί^c
 σώζω^{v1pf2s} σὺ^{rpnp-s} καί^c ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} σὺ^{tpg-s}. **v.32** καί^c λαλέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dams}
 λόγος^{nam} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^c πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{rgms}. **v.33** καί^c
 παραλαμβάνω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} λούω^{v1aa3s} ἀπό^p
 ὁ^{dgfp} πληγῇ^{ngfp} καί^c βαπτίζω^{v1ap3s} αὐτός^{rpnm} καί^c ὁ^{dnmp} αὐτός^{rgms} πᾶς^{anmpn} παραχρῆμα^{bo}.
v.34 ἀνάγω^{vpaanms} τέ^{xo} αὐτός^{rpamp} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nam} αὐτός^{rgms} παρατίθημι^{v1aa3s}
 τράπεζα^{nafs} καί^c ἀγαλλιάω^{v1ad3s} πανοικί^{bo} πιστεύω^{vpxanms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.35** ἡμέρα^{ngfs}
 δεῖ^c γίνομαι^{vpadgfs} ἀποστέλλω^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} στρατηγός^{nnmp} ὁ^{damp} ῥαβδοῦχος^{nam} λέγω^{vppanmp}
 ἀπολύω^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἀνθρωπος^{nam} ἐκεῖνος^{rdamp}. **v.36** ἀπαγγέλλω^{v1aa3s} δεῖ^c ὁ^{dnms}
 δεσμοφύλαξ^{nnms} ὁ^{damp} λόγος^{nam} οὗτος^{rdamp} πρὸς^p ὁ^{dams} Παῦλος^{nam} ὅτι^c ἀποστέλλω^{v1xa3p}
 ὁ^{dnmp} στρατηγός^{nnmp} ἵνα^c ἀπολύω^{vsap2p} νῦν^{bo} οὖν^c ἐξέρχομαι^{vpaanmp} πορεύομαι^{vdpn2p} ἐν^p
 εἰρήνῃ^{ndfs}. **v.37** ὁ^{dnms} δεῖ^c Παῦλος^{nnms} φημί^{v1ix3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} δέρω^{vpaanmp} ἐγώ^{tpa-p}
 δημόσιος^{adfsn} ἀκατάκριτος^{aamnp} ἀνθρωπος^{nam} Ῥωμαῖος^{aamnp} ὑπάρχω^{vppaamp} θάλλω^{v1aa3p}
 εἰς^p φυλακὴ^{nafs} καί^c νῦν^{bo} λάθρα^{bo} ἐγώ^{tpa-p} ἐκβάλλω^{v1pa3p} οὐ^{xo} γάρ^c ἀλλά^c ἐρχομαι^{vpaanmp}
 αὐτός^{rpnm} ἐγώ^{tpa-p} ἐξάγω^{vdaa3p}. **v.38** ἀναγγέλλω^{v1aa3p} δεῖ^c ὁ^{ddmp} στρατηγός^{ndmp}
 ὁ^{dnmp} ῥαβδοῦχος^{nnmp} ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdamp} καί^c φοβέομαι^{v1ao3p} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^c
 Ῥωμαῖος^{anmpn} εἰμι^{v1px3p}. **v.39** καί^c ἐρχομαι^{vpaanmp} παρακαλέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpamp} καί^c
 ἐξάγω^{vpaanmp} ἐρωτάω^{v1ia3p} ἐξέρχομαι^{vnaa} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs}.

δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλεσαν αὐτοῦς, καὶ ἐξῆλθον.

- 17** Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς
 2 Θεσσαλονίκην ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπὶ σάββατα τρία
 3 διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν. διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν καὶ ὅτι
 4 οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος γυναι-
 5 κῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. Ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονη-
 6 ροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν τὴν πόλιν ἐπιστάντες τε
 7 τῆ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον, μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας βοῶντες ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαν-
 8 τες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν. οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων, καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράττουσιν βα-
 9 σιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι Ἰησοῦν. ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. καὶ λαβόντες τὸ ἱκα-
 10 νὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ

v.40 ἐξέρχομαι^{vpaanmp} δέ^c ἐκ^p δό^{gfs} φυλακῆ^{ngfs} εἰσέρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p δά^{dafs} Λυδία^{nafs} καί^c ὁράω^{vpaanmp} δά^{damp} ἀδελφός^{vpaanmp} παρακαλέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpamp} καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3p}.
17. v.1 διοδεύω^{vpaanmp} δέ^c δά^{dafs} Ἀμφίπολις^{nafs} καί^c Ἀπολλωνία^{nafs} ἔρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p Θεσσαλονίκη^{nafs} ὅπου^{bo} εἰμι^{v1ix3s} δά^{dnfs} συναγωγῇ^{nnfs} δά^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}.
v.2 κατὰ^p δέ^c δά^{dams} εἰωθα^{vpxaans} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} καί^c ἐπὶ^p σάββατον^{namp} τρεῖς^{namp} διαλέγομαι^{v1in3s} αὐτός^{rdmp} ἀπὸ^p δό^{gfp} γραφῇ^{ngfp}.
v.3 διανοίγω^{vppanms} καί^c παρατίθημι^{vppmnms} ὅτι^c δά^{dams} Χριστός^{nams} δεῖ^{v1iq3s} πάσχω^{vnaa} καί^c ἀνίστημι^{vnaa} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} καί^c ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1ixp3s} δά^{dnms} Χριστός^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅς^{trams} ἐγώ^{gn-s} καταγγέλλω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p}. **v.4** καί^c τι-σρινμπ ἐκ^p αὐτός^{rpamp} πείθω^{v1ap3p} καί^c προσκληρώω^{v1ap3p} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^c ὁ^{ddms} Σιλᾶς^{ndms} δά^{dgmp} τέ^{xo} σέβω^{vpprngmp} Ἑλλην^{ngmp} πολὺς^{annsn} πλῆθος^{nnms} γυνή^{ngfp} τέ^{xo} δά^{gfp} πρῶτος^{agfpn} οὗ^{xo} ὀλίγος^{anfnp}.
v.5 ζηλώω^{vpaanmp} δέ^c δά^{dmp} ἀπειθεῖω^{vppanmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^c προσλαμβάνω^{vpaanmp} δά^{dgmp} ἀγοραῖος^{agmpn} τι-σριαμπ ἀνὴρ^{namp} πονηρός^{aampn} καί^c ὀχλοποιέω^{vpaanmp} θορυβέω^{v1a3p} δά^{dafs} πόλις^{nafs} ἐφίστημι^{vpaanmp} τέ^{xo} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} Ἰάσων^{ngms} ζητέω^{v1a3p} αὐτός^{rpamp} ἄγω^{vnaa} εἰς^p δά^{dams} δῆμος^{nams}. **v.6** μή^{xo} εὐρίσκω^{vpaanmp} δέ^c αὐτός^{rpamp} σύρω^{v1a3p} δά^{dams} Ἰάσων^{nams} καί^c τι-σριαμπ ἀδελφός^{namp} ἐπὶ^p δά^{damp} πολιτάρχης^{namp} βόάω^{vppanmp} ὅτι^c δά^{dmp} δά^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ἀναστατώω^{vpaanmp} οὗτος^{rdmp} καί^c ἐνθάδε^{bo} πάρεμι^{v1px3p}. **v.7** ὅς^{rpamp} ὑποδέχομαι^{v1xn3s} Ἰάσων^{nnms} καί^c οὗτος^{rdmp} πᾶς^{aampn} ἀπέναντι^{bo} δά^{dgmp} δόγμα^{ngnp} Καίσαρος^{ngms} πράσσω^{v1pa3p} βασιλεύς^{nams} λέγω^{vppanmp} ἕτερος^{aamsn} εἰμι^{v1npx} Ἰησοῦς^{nams}.
v.8 ταράσσω^{v1aa3p} δέ^c δά^{dams} ὄχλος^{nams} καί^c δά^{damp} πολιτάρχης^{namp} ἀκούω^{vppaamp} οὗτος^{rdamp}.
v.9 καί^c λαμβάνω^{vpaanmp} δά^{dams} ἱκανός^{aansn} παρὰ^p δά^{dgms} Ἰάσων^{ngms} καί^c δά^{dgmp} λοιπός^{agmpn} ἀπολύω^{v1aa3p} αὐτός^{rpamp}.

τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροϊαν οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν. οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν 11
ἐν Θεσσαλονίκῃ οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν καὶ τῶν Ἑλληνίδων 12
γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. Ὡς δὲ 13
ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἤλθον κάκει σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἔξαπέ- 14
στειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὥς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὑπέμενον δὲ ὁ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν Παῦ- 15
λον ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ Τιμόθεον ἵνα ὥς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήεσαν. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ Παύλου 16
παρωζύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντι κατείδωλον οὔσαν τὴν πόλιν. διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰου- 17
δαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρείων καὶ 18
τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ καὶ τινες ἔλεγον Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν οἱ δὲ ἔνων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς

v.10 ὁδnmpr δέ^c ἀδελφός^{nnmp} εὐθέως^{bo} διὰ^p ὁδgfs νύ^{ngfs} ἐκπέμποι^{v1aa3p} ὁdams τέ^{xo} Παῦλος^{nam} καί^c ὁdams Σιλᾶς^{nam} εἰς^p Βέροϊα^{nafs} ὅστις^{rrnmp} παραγίνομαι^{vpadnmpr} εἰς^p ὁdafs συναγωγῇ^{nafs} ὁdgmpr Ἰουδαίος^{agmpn} ἀπειμι^{v1ix3p}. **v.11** οὗτος^{rdnmpr} δέ^c εἰμι^{v1ix3p} εὐγενής^{anmpc} ὁdgmpr ἐν^p Θεσσαλονίκῃ^{ndfs} ὅστις^{rrnmp} δέχομαι^{viad3p} ὁdams λόγος^{nam} μετὰ^p πᾶς^{agfsn} προθυμίας^{ngfs} ὁdams κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ἀνακρίνω^{vrrpnmpr} ὁdafp γραφῇ^{nafp} εἰ^{qo} ἔχω^{vopa3s} οὗτος^{rdnmpr} οὕτω^{bo}. **v.12** πολὺς^{anmpn} μὲν^{xo} οὖν^c ἐκ^p αὐτός^{rgmp} πιστεύω^{v1aa3p} καί^c ὁdgmpr Ἑλληνίς^{ngfp} γυνή^{ngfp} ὁdgmpr εὐσχήμων^{agmpn} καί^c ἀνὴρ^{ngmp} οὗ^{xo} ὀλίγος^{anmpn}. **v.13** ὥς^{bo} δέ^c γινώσκω^{v1aa3p} ὁdnmpr ἀπὸ^p ὁdgs Θεσσαλονίκῃ^{ngfs} Ἰουδαίος^{anmpn} ὅτι^c καί^c ἐν^p ὁddfs Βέροϊα^{ndfs} καταγγέλλω^{viap3s} ὑπὸ^p ὁdgms Παῦλος^{ngms} ὁdams λόγος^{ngms} θεός^{ngms} ἔρχομαι^{v1aa3p} κάκει^{bo} σαλεύω^{vrrpnmpr} ὁdamp ὄχλος^{nampr}. **v.14** εὐθέως^{bo} δέ^c τότε^{bo} ὁdams Παῦλος^{nam} ἔξαποστέλλω^{v1aa3p} ὁdnmpr ἀδελφός^{nnmp} πορεύομαι^{vnrp} ὥς^{bo} ἐπὶ^p ὁdafs θάλασσα^{nafs} ὑπομένω^{v1aa3p} δέ^c ὁdams τέ^{xo} Σιλᾶς^{nam} καί^c ὁdams Τιμόθεος^{nnms} ἐκεῖ^{bo}. **v.15** ὁdnmpr δέ^c καθίστημι^{vrrpnmpr} ὁdams Παῦλος^{nam} ἄγω^{v1aa3p} αὐτός^{rgms} ἕως^c Ἀθῆναι^{ngfp} καί^c λαμβάνω^{vraanmp} ἐντολή^{nafs} πρὸς^p ὁdams Σιλᾶς^{nam} καί^c Τιμόθεος^{nam} ἵνα^c ὥς^{bo} ταχύς^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgms} ἔξειμι^{v1ix3p}. **v.16** ἐν^p δέ^c ὁddfp Ἀθῆναι^{ndfp} ἐκδέχομαι^{vrrpngms} αὐτός^{rgamp} ὁdgms Παῦλος^{ngms} παροξύνω^{v1ip3s} ὁdams πνεῦμα^{nnms} αὐτός^{rgms} ἐν^p αὐτός^{rgdms} θεωρῶ^{vrrpadms} κατείδωλος^{nafsn} εἰμι^{vrrpxafs} ὁdafs πόλις^{nafs}. **v.17** διαλέγομαι^{viin3s} μὲν^{xo} οὖν^c ἐν^p ὁddfs συναγωγῇ^{ndfs} ὁdamp Ἰουδαίος^{admpn} καί^c ὁddmp σέβω^{vrrpdmp} καί^c ἐν^p ὁddfs ἀγορά^{ndfs} κατὰ^p πᾶς^{nafsn} ἡμέρα^{nafs} πρὸς^p ὁdamp παρατυγχάνω^{vrrpaamp}.

- 19 εὐηγγελίζετο. ἐπιλαβόμενοι τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἀρείον Πάγον
 ἤγαγον λέγοντες Δυνάμεθα γινῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ
 20 λαλουμένη διδαχὴ. ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀ-
 κοὰς ἡμῶν, βουλόμεθα οὖν γινῶναι τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι.
 21 Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἔτε-
 22 ρον εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον. Σταθεῖς
 δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφη Ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 23 κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμε-
 νος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὖρον καὶ βωμὸν
 ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο Ἀγνώστῳ θεῷ ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε
 24 τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον
 καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων
 25 οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ. οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώ-
 πων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος αὐτὸς διδοὺς πάσιν ζωὴν
 26 καὶ πνοὴν κατὰ πάντα, ἐποίησέν τε ἕξ ἐνὸς αἱματός πᾶν ἔθνος
 ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ προσῶπον τῆς γῆς ὀρίσας προ-
 τεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν.
 27 ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὖροιεν
 28 καίτοιγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. Ἐν
 αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν ὡς καὶ τινες τῶν καθ

v.18 τι-ορινηπ δέ^c ὁ^{dgnp} Ἐπικούριος^{ngmp} καί^c ὁ^{dgnp} Στοικός^{agmpn} φιλόσοφος^{ngmp} συμβάλλω^{vla3p} αὐτός^{rdms} καί^c τι-ορινηπ λέγω^{vla3p} τις^{rqans} ἄν^{xo} θέλω^{vopa3s} ὁ^{dnnms} οπερμολόγος^{anmsn} οὗτος^{rdnms} λέγω^{vnpa} ὁ^{dnnp} δέ^c ξένος^{agmpn} δαμιμόνιον^{ngmp} δοκέω^{vnpa3s} καταγγελλέω^{nnms} εἰμι^{vmpx} ὅτι^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^c ὁ^{dafs} ἀνάστασις^{nafs} αὐτός^{rdmp} εὐαγγελίζω^{vilm3s}. **v.19** ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} τέ^{xo} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} Ἄρειος^{nams} Πάγος^{nams} ἄγω^{vla3p} λέγω^{vppanmp} δύναμαι^{vipnlp} γινώσκω^{vnaa} τις^{rqnms} ὁ^{dnnms} καινός^{anfnsn} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnnfs} ὑπό^p σύ^{rgp-s} λαλέω^{vpppnfs} διδαχῇ^{nnfs}. **v.20** ξενίζω^{vppaanp} γάρ^c τι-ορι-
 ανηπ εἰσφέρω^{vpa2s} εἰς^p ὁ^{dafp} ἀκοή^{nafp} ἐγώ^{rgp-p} βούλομαι^{vipnlp} οὖν^c γινώσκω^{vnaa} τις^{rqans} ἄν^{xo} θέλω^{vopa3s} οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{vnpix}. **v.21** Ἀθηναῖος^{anmpn} δέ^c πᾶς^{anmpn} καί^c ὁ^{dnnmp} ἐπιδημέω^{vppanmp} ξένος^{anmpn} εἰς^p οὐδεὶς^{aansn} ἕτερος^{aansn} εὐκαιρέω^{vla3p} ἤ^{xo} λέγω^{vnpa} τι-ορι-
 ανσ καί^c ἀκούω^{vnpa} καινός^{aansn}. **v.22** ἴστημι^{vrapnms} δέ^c ὁ^{dnnms} Παῦλος^{nnms} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁ^{dngms} Ἄρειος^{ngms} Πάγος^{ngms} φημι^{vix3s} ἀνὴρ^{nvmp} Ἀθηναῖος^{avmpn} κατὰ^p πᾶς^{aanp} ὡς^{bo} δεισιδαίμων^{aanpc} σύ^{rgp-p} θεωρῶ^{vipa1s}. **v.23** διέρχομαι^{vppnnms} γάρ^c καί^c ἀναθεωρῶ^{vppanms} ὁ^{dannp} σεβασμῶ^{nanp} σύ^{rgp-p} εὐρίσκω^{vlaa1s} καί^c βωμός^{nams} ἐν^p ὅς^{rdms} ἐπιγράφω^{vnp3s} ἄγνωστος^{adnsn} θεός^{ndms} ὅς^{rrams} οὖν^c ἀγνοέω^{vppanmp} εὐσεβέω^{vpa2p} οὗτος^{rdams} ἐγώ^{rpn-s} καταγγέλλω^{vtpa1s} σύ^{tpd-p}. **v.24** ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnnms} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^c πᾶς^{aanp} ὁ^{dannp} ἐν^p αὐτός^{rdms} οὗτος^{rdms} οὐρανός^{ngms} καί^c γῆ^{ngfs} κύριος^{nnms} ὑπάρχω^{vppanms} οὗ^{xo} ἐν^p χειροποιήτος^{admpn} ναός^{ndmp} κατοικέω^{vpa3s}. **v.25** οὐδέ^{bo} ὑπό^p χεῖρ^{ngfp} ἀνθρώπος^{ngmp} θεραπεύω^{vipp3s} προσδέομαι^{vppnnms} τι-οριγνσ αὐτός^{rgnms} δίδωμι^{vppanms} πᾶς^{adnpn} ζῶῃ^{nafs} καί^c πνοῇ^{nafs} κατὰ^p πᾶς^{aanp}. **v.26** ποιέω^{vlaa3s} τέ^{xo} ἐκ^p εἰς^{ngns} αἶμα^{ngns} πᾶς^{aansn} ἔθνος^{nans} ἀνθρώπος^{ngmp} κατοικέω^{vnpa} ἐπὶ^p πᾶς^{aansn} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dngfs} γῆ^{ngfs} ὁρίζω^{vpaanms} προτάσσω^{vpxamp} καιρός^{namp} καί^c ὁ^{dafp} ὁροθεσία^{nafp} ὁ^{dngfs} κατοικία^{ngfs} αὐτός^{rgmpn}. **v.27** ζητέω^{vnpa} ὁ^{dams} κύριος^{nams} εἰ^{qo} ἄρ^{xo} γέ^{xo} ψηλαφάω^{vnaa3p} αὐτός^{rgams} καί^c εὐρίσκω^{vnaa3p} καίτοιγε^c οὗ^{xo} μακρὰν^{bo} ἀπό^p εἰς^{ngms} ἑκαστός^{agmsn} ἐγώ^{rgp-p} ὑπάρχω^{vppaams}.

ὕμᾱς ποιητῶν εἰρήκασιν Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος οὖν 29
 ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ
 ἢ λίθῳ χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου τὸ θεῖον
 εἶναι ὅμοιον. τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν 30
 ὁ θεὸς τὰ νῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάσιν πανταχοῦ
 μετανοεῖν. διότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰ- 31
 κουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν πίστιν παρασχόν
 πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν 32
 νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον οἱ δὲ εἶπον, Ἀκουσόμεθά σου πάλιν
 περὶ τούτου. καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. 33
 τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν ἐν οἷς καὶ Διονύ- 34
 σιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις καὶ ἕτεροι σὺν
 αὐτοῖς.

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς **18**
 Κόρινθον. καὶ εὐρὼν τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν Ποντικὸν 2
 τῷ γένει προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ Πρίσκιλ-
 λαν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι
 πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης προσῆλθεν αὐτοῖς. καὶ 3
 διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο, ἦσαν
 γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κα- 4
 τὰ πᾶν σάββατον ἔπειθ' ἐν τῇ Ἰουδαίῳ καὶ Ἑλλήνῳ. Ὡς δὲ 5

v.28 ἐν^p αὐτοῖς^{rdms} γάρ^c ζῶν^{vpa1p} καί^c κινέω^{vnp1p} καί^c εἰμί^{vnp1p} ὥς^{bo} καί^c τι-σ-
 ρινιμⁱ ὀδῆν^g κατὰ^p σύ^{pa-p} ποιητῆς^{ngmp} λέγω^{vixa3p} ὀδῆν^s γάρ^c καί^c γένος^{nnms} εἰμί^{vnp1p}.
v.29 γένος^{nnms} οὖν^c ὑπάρχω^{vppanmp} ὀδῆν^s θεός^{ngms} οὐ^{xo} ὀφείλω^{vpa1p} νομίζω^{vnpa} χρυσός^{ndms}
 ἢ^{xo} ἀργυρός^{ndms} ἢ^{xo} λίθος^{ndms} χάραγμα^{ndns} τέχνη^{ngfs} καί^c ἐνθυμήσις^{ngfs} ἀνθρωπος^{ngms}
 ὁ^{dans} θεῖος^{aansn} εἰμί^{vnp1p} ὅμοιος^{aansn}. **v.30** ὁ^{damp} μὲν^{xo} οὖν^c χρόνος^{namp} ὀδῆς^s ἀγνοία^{ngfs}
 ὑπεροράω^{vpaanms} ὁ^{dms} θεός^{nnms} ὁ^{damp} νῦν^{bo} παραγγέλλω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} ἀνθρωπος^{ndmp}
 πᾶς^{admpn} πανταχοῦ^{bo} μετανοέω^{vnpa}. **v.31** διότι^c ἵστημι^{viaa3s} ἡμέρα^{nafs} ἐν^p ᾧ^{rrdfs} μέλλω^{vipa3s}
 κρίνω^{vnpa} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ἐν^p δικαιοσύνῃ^{ndfs} ὀδῆς^s ἐν^p ἀνῆρ^{ndms} ὀδῆς^s ὀρίζω^{viaa3s} τίσις^{nafs}
 παρέχω^{vpaanms} πᾶς^{admpn} ἀνίστημι^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.32** ἀκούω^{vpaanmp}
 δε^c ἀνάστασις^{nafs} νεκρός^{agmpn} ὁ^{dmp} μὲν^{xo} χλευάζω^{viaa3p} ὁ^{dmp} δε^c λέγω^{viaa3p} ἀκούω^{vfid1p}
 σύ^{rp-g-s} πάλιν^{bo} περὶ^p οὗτος^{rdgns}. **v.33** καί^c οὕτω^{bo} ὁ^{dms} Παῦλος^{nnms} ἐξέρχεται^{viaa3s}
 ἐκ^p μέσου^{agnsn} αὐτός^{rpmp}. **v.34** τι-σρινιμⁱ δε^c ἀνῆρ^{nnmp} κολλᾷ^{vpaanmp} αὐτός^{rpams}
 πιστεύω^{viaa3p} ἐν^p ᾧ^{rrdmp} καί^c Διονύσιος^{nnms} ὁ^{dms} Ἀρεοπαγίτης^{nnms} καί^c γυνή^{nafs}
 ὀνομα^{ndns} Δάμαρις^{nnfs} καί^c ἕτερος^{anmpn} σὺν^p αὐτός^{rpdmr}. **18. v.1** μετὰ^p δε^c οὗτος^{rdanp}
 χωρίζω^{vpaanms} ὁ^{dms} Παῦλος^{nnms} ἐκ^p ὀδῆν^p Ἀθηναί^{ngfp} ἐρχεται^{viaa3s} εἰς^p Κόρινθος^{nafs}.
v.2 καί^c εὐρίσκω^{vpaanms} τι-σριαμοⁱ Ἰουδαῖος^{aansn} ὄνομα^{ndns} Ἀκύλας^{nams} Ποντικός^{aansn}
 ὁ^{ddns} γένος^{ndns} προσφάτως^{bo} ἐρχεται^{vpxaams} ἀπὸ^p ὀδῆς^s Ἰταλία^{ngfs} καί^c Πρίσκα^{nafs} γυνή^{nafs}
 αὐτός^{rpams} διὰ^p ὁ^{dans} διατάσσω^{vnxka} Κλαύδιος^{nams} χωρίζω^{vnp} πᾶς^{agmpn} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{agmpn}
 ἐκ^p ὀδῆς^s Ῥώμη^{ngfs} προσέρχεται^{viaa3s} αὐτός^{rpdmr}. **v.3** καί^c διὰ^p ὁ^{dans} ὁμότεχνος^{aansn}
 εἰμί^{vnp1p} μένω^{viaa3s} παρὰ^p αὐτός^{rpdmr} καί^c ἐργάζομαι^{vniin3s} εἰμί^{vniix3p} γάρ^c σκηνοποιός^{nnmp} ὁ^{dafs}
 τέχνη^{nafs}. **v.4** διαλέγομαι^{vniin3s} δε^c ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs} κατὰ^p πᾶς^{aansn} σάββατον^{nans}
 πείθω^{viaa3s} τέ^{xo} Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^c Ἑλλήν^{namp}.

- κατήλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὃ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος συν-
 6 εἶχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις
 7 τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφη-
 μούντων ἐκτιναζάμενος τὰ ἱμάτια εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Τὸ αἶμα
 8 ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν, καθαρὸς ἐγώ, ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ
 9 ἔθνη πορεύσομαι. καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς
 10 ὀνόματι Ἰούστου σεβομένου τὸν θεόν οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομο-
 11 ροῦσα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευ-
 12 σεν τῷ κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων
 13 ἀκούοντες ἐπίστευσον καὶ ἐβαπτίζοντο. εἶπεν δὲ ὁ κύριος δι'
 14 ὁράματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ Μὴ φοβοῦ ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σι-
 15 ωπήσης. διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι
 τοῦ κακῶσαι σε διότι λαὸς ἐστίν μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύ-
 τη. Ἐκάθισεν τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς
 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς Ἀ-
 χαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ
 ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα. λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν νόμον οὗ-
 τος ἀναπεύθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν. μέλλοντος
 δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς
 Ἰουδαίους Εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρόν
 15 ὧ Ἰουδαῖοι κατὰ λόγον ἂν ἤνεσχόμην ὑμῶν, εἰ δὲ ζήτημά ἐστιν

v.5 ὡς^{bo} δέ^c κατέρχομαι^{v1aa3p} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} Μακεδονία^{ngfs} ὁ^{dnms} τέ^{xo} Σιλᾶς^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} Τιμόθεος^{nnms} συνέ^{v1p3s} ὁ^{ddms} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} διαμαρτυρόμαι^{v1p1nms} ὁ^{ddmp} Ἰουδαίους^{admpn} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.6** ἀντιτάσσω^{v1p1ngmp} δέ^c αὐτούς^{rgmp} καί^c βλασφημέω^{v1p1pagmp} ἐκτινάσσω^{v1p1annms} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nanp} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^s αὐτούς^{rgamp} ὁ^{dnms} αἶμα^{nnms} σύ^{rgp-s} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} κεφαλῇ^{nafs} σύ^{rgp-s} καθαρὸς^{anmsn} ἐγώ^{rgn-s} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} νῦν^{bo} εἰς^s ὁ^{damp} ἔθνος^{nanp} πορεύσομαι^{v1fd1s}. **v.7** καί^c μεταβαίνω^{v1p1aans} ἐκεῖθεν^{bo} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^s οἰκία^{nafs} τι-οριγμο ὄνομα^{ndns} Ἰουστός^{ngms} σέβω^{v1p1ngms} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὅς^{rgms} ὁ^{dnfs} οἰκία^{nnfs} εἰμι^{v1ix3s} συνομορέω^{v1p1anfs} ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs}. **v.8** Κρίσπος^{nnms} δέ^c ὁ^{dnms} ἀρχισυνάγωγος^{nnms} πιστεύω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} σὺν^p ὅλος^{admsn} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rgms} καί^c πολὺς^{anmpn} ὁ^{dgmp} Κορινθίος^{agmpn} ἀκούω^{v1p1anmp} πιστεύω^{v1aa3p} καί^c βαπτίζω^{v1p3p}. **v.9** λέγω^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} διὰ^p ὄραμα^{ngms} ἐν^p νῦς^{ndfs} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} μὴ^{xo} φοβέομαι^{v1p1m2s} ἀλλά^c λαλέω^{v1pa2s} καί^c μὴ^{xo} σιωπᾶν^{vsaa2s}. **v.10** διότι^c ἐγώ^{rgn-s} εἰμι^{v1p1x1s} μετὰ^p σύ^{rg-s} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐπιτιθήμι^{v1fm3s} σὺν^{rgp-d-s} ὁ^{dgms} κακός^{naa} σύ^{rga-s} διότι^c λαός^{nnms} εἰμι^{v1p1x3s} ἐγώ^{rgp-d-s} πολὺς^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} οὗτος^{rdfs}. **v.11** καθίζω^{v1aa3s} τέ^{xo} ἐνιαυτός^{nams} καί^c μῆν^{namp} ἕξ^{tn} διδάσکو^{v1p1anms} ἐν^p αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.12** Γαλλίων^{ngms} δέ^c ἀνθυπατεύω^{v1p1agms} ὁ^{dgfs} Ἀχαΐα^{ngfs} κατεφίσταται^{v1aa3p} ὁ^{ddmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} ὁ^{ddmp} Ἰουδαίους^{admpn} ὁ^{ddms} Παῦλος^{nnms} καί^c ἄγω^{v1aa3p} αὐτούς^{rgams} ἐπὶ^p ὁ^{dams} βῆμα^{nans}. **v.13** λέγω^{v1p1anmp} ὅτι^c παρὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nams} οὗτος^{rdms} ἀναπειθῶ^{v1pa3s} ὁ^{damp} ἀνθρώπος^{namp} σέβω^{v1p1n} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.14** μέλλω^{v1p1agms} δέ^c ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ἀνοίγω^{v1p1a} ὁ^{dans} στόμα^{nans} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Γαλλίων^{nnms} πρὸς^s ὁ^{damp} Ἰουδαίους^{admpn} εἰ^{fo} μὲν^{xo} οὖν^c εἰμι^{v1ix3s} ἀδίκημα^{nnms} τι-οριννο ἤ^{xo} ῥαδιούργημα^{nnms} πονηρός^{anmsn} ὧ^{xo} Ἰουδαῖος^{admpn} κατὰ^p λόγος^{nams} ἂν^{xo} ἀνέχω^{v1ad1s} σύ^{rgp-p}.

περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ ὑμᾶς ὤφεσθε αὐ-
 τοί, κριτῆς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. καὶ ἀπήλασεν 16
 αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ θήματος. ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες 17
 Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ θήματος,
 καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ ἐμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσ- 18
 μείνας ἡμέρας ἱκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς
 τὴν Συρίαν καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας κειράμενος 19
 τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς εἶχεν γὰρ εὐχήν. κατήντησεν δὲ 19
 εἰς Ἔφεσον κάκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς
 τὴν συναγωγὴν διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν 20
 ἐπὶ πλεῖον χρόνον μεῖναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν. ἀλλ' 21
 ἀπειτάξατο αὐτοῖς, εἰπὼν Δεῖ με πάντως τὴν ἐορτὴν τὴν ἐρχομε-
 νην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα, Πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς
 τοῦ θεοῦ θέλοντος καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου. καὶ κατελθὼν 22
 εἰς Καισάρειαν ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατέβη
 εἰς Ἀντιόχειαν. καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξηλθεν διερχόμενος 23
 καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν ἐπιστηρίζων πάντας
 τοὺς μαθητάς. Ἰουδαῖος δὲ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι Ἀλεξανδρεὺς 24
 τῷ γένει ἀνὴρ λόγιος κατήντησεν εἰς Ἔφεσον δυνατὸς ὢν ἐν 25
 ταῖς γραφαῖς. οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου καὶ
 ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ

v.15 εἰ⁹⁰ δέ^c ζήτημα^{nnns} εἰμί^{vnp3s} περι^p λόγος^{ngms} καί^c ὄνομα^{ngnp} καί^c νόμος^{ngms}
 ὁ^{dgms} κατὰ^p σύ^{tpa-p} ὁράω^{vifd2p} αὐτὸς^{trnnp} κριτῆς^{nnms} γάρ^c ἐγὼ^{trn-s} οὗτος^{rdgnp} οὐ^{xo}
 βούλομαι^{vipn1s} εἰμί^{vnp3s}. **v.16** καί^c ἀπελαύνω^{v1aa3s} αὐτὸς^{trpamp} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} θῆμα^{ngns}.
v.17 ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} δέ^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} Ἕλλη^{nnmp} Σωσθένης^{nams} ὁ^{dams}
 ἀρχισυνάγωγος^{nams} τύπτω^{v1aa3p} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgms} θῆμα^{ngns} καί^c οὐδείς^{anmsn} οὗτος^{rdgnp}
 ὁ^{ddms} Γαλλί^{ωνndms} μέλει^{v1aa3s}. **v.18** ὁ^{dnms} δέ^c Παῦλος^{nnms} ἔτι^{bo} προσμένω^{vpaanms}
 ἡμέρα^{nafp} ἱκανός^{aafpn} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} ἀποτάσσω^{vpaanms} ἐκπλέω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} Συρία^{nafs}
 καί^c σὺν^p αὐτός^{trpams} Πρίσκα^{nnfs} καί^c Ἀκύλας^{nnms} κείρω^{vpaanms} ὁ^{dafs} κεφαλῇ^{nafs} ἐν^p
 Κεγχρεαῖ^{ndfp} ἔχω^{v1aa3s} γάρ^c εὐχή^{nafs}. **v.19** καταντάω^{v1aa3s} δέ^c εἰς^p Ἔφεσος^{nafs} κάκεῖνος^{rdamp}
 καταλείπω^{v1aa3s} αὐτοῦ^{bo} αὐτὸς^{trnms} δέ^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dafs} συναγωγὴ^{nafs}
 διαλέγομαι^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn}. **v.20** ἐρωτῶ^{vppagmp} δέ^c αὐτὸς^{trgmp} ἐπὶ^p πολὺς^{aamsc}
 χρόνος^{nams} μένω^{vnaa} παρὰ^p αὐτός^{trdmp} οὐ^{xo} ἐπινεύω^{v1aa3s}. **v.21** ἀλλά^c ἀποτάσσω^{v1aa3s}
 αὐτός^{trdmp} λέγω^{vpaanms} δεῖ^{vnp3s} ἐγὼ^{tpa-s} πάντως^{bo} ὁ^{dafs} ἐορτῇ^{nafs} ὁ^{dafs} ἐρχομαι^{vppnafs}
 ποιῶ^{vnaa} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} πάλιν^{bo} δέ^c ἀνακάμπτω^{v1a1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
 θέλω^{vppagms} καί^c ἀνάγω^{v1aa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} Ἔφεσος^{ngfs}. **v.22** καί^c κατέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p
 Καισάρεια^{nafs} ἀναβαίνω^{vpaanms} καί^c ἀσπάζομαι^{vpadnms} ὁ^{dafs} ἐκκλησί^{nafs} καταβαί^{v1aa3s}
 εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs}. **v.23** καί^c ποιῶ^{vpaanms} χρόνος^{nams} τι-ορισμο^{v1aa3s} ἐξέρχομαι^{vpaanms}
 διέρχομαι^{vppnms} καθεξῆς^{bo} ὁ^{dafs} Γαλατικός^{aafsn} χώρα^{nafs} καί^c Φρυγία^{nafs} ἐπιστηρίζω^{vpaanms}
 πᾶς^{aamnp} ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp}. **v.24** Ἰουδαῖος^{anmsn} δέ^c τι-ορισμο^{v1aa3s} Ἀπολλῶς^{nnms} ὄνομα^{ndns}
 Ἀλεξανδρεὺς^{nnms} ὁ^{ddns} γένος^{ndns} ἀνὴρ^{nnms} λόγιος^{anmsn} καταντάω^{v1aa3s} εἰς^p Ἔφεσος^{nafs}
 δυνατός^{anmsn} εἰμί^{vppxms} ἐν^p ὁ^{ddfp} γραφή^{ndfp}.

- 26 Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον
- 27 αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτὸν ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο
- 28 πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος, εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.
- 19** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον καὶ εὐρὼν τινας
- 2 μαθητάς. εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν Ἀλλ οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἅγιον ἔστιν
- 3 ἡκούσαμεν. εἶπέν τε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς τί οὗν ἐβαπτίσθητε οἱ
- 4 δὲ εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. εἶπεν δὲ Παῦλος Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν τοῦτ' ἔστιν εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
- 5 κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ

v.25 οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vlix3s} κατηγέω^{vpxpnms} ὁδός^{nafs} ὁδός^{nafs} κύριος^{ngms} καὶ^c ζέω^{vpanms}
 ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} λαλέω^{vlia3s} καὶ^c διδάσκω^{vlia3s} ἀκριβῶς^{bo} ὁ^{dnp} περὶ^p ὁ^{dms} κύριος^{ngms}
 ἐπίσταμαι^{vppnms} μόνος^{bo} ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} Ἰωάννης^{ngms}. **v.26** οὗτος^{rdnms} τέ^{xo} ἄρχω^{vliad3s}
 παρρησιάζομαι^{vnpn} ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs} ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c αὐτός^{rgms} Ἀκύλας^{nms} καὶ^c
 Πρίσκα^{nnfs} προσλαμβάνω^{viam3p} αὐτός^{rgms} καὶ^c ἀκριβῶς^{bo} αὐτός^{rgdms} ἐκτίθημι^{viam3p} ὁ^{dafs}
 ὁ^{dms} θεός^{ngms} ὁδός^{nafs}. **v.27** βούλομαι^{vppngms} δέ^c αὐτός^{rgms} διέρχομαι^{vnaa} εἰς^p
 ὁ^{dafs} Ἀχαΐα^{nafs} προτρέπω^{vramnmp} ὁ^{dnp} ἀδελφός^{nnmp} γράφω^{viaa3p} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp}
 ἀποδέχομαι^{vnad} αὐτός^{rgms} ὅς^{rtms} παραγίνομαι^{vpadnms} συμβάλλω^{viam3s} πολὺς^{aansn} ὁ^{ddmp}
 πιστεύω^{vpxadmp} διὰ^p ὁ^{dgs} χάρις^{ngfs}. **v.28** εὐτόνως^{bo} γάρ^c ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn}
 διακατελέγχωμαι^{vlin3s} δημόσιος^{adfsn} ἐπιδείκνυμι^{vppanms} διὰ^p ὁ^{dgs} γραφή^{ngfp} εἰμι^{vnp} ὁ^{dms}
 Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **19. v.1** γίνομαι^{vliad3s} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddms} ὁ^{dms} Ἀπολλῶς^{nams}
 εἰμι^{vnp} ἐν^p Κόρινθος^{ndfs} Παῦλος^{nams} διέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnp} ἀνωτερικός^{aanrp} μέρος^{narp}
 ἔρχομαι^{vnaa} εἰς^p Ἔφεσσος^{nafs} καὶ^c εὐρίσκω^{vpaanms} τι-σριαμπι μαθητής^{namp}. **v.2** λέγω^{viaa3s}
 πρὸς^p αὐτός^{rgamp} εἰ^{qo} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn} λαμβάνω^{viaa2p} πιστεύω^{vpaanmp} ὁ^{dnp} δέ^c
 λέγω^{viaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgams} ἀλλά^c οὐδέ^{bo} εἰ^{qo} πνεῦμα^{nms} ἅγιος^{aansn} εἰμι^{vnp} ἀκούω^{viaa1p}.
v.3 λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} πρὸς^p αὐτός^{rgamp} εἰς^p τίς^{rgans} οὖν^c βαπτίζω^{vliap2p} ὁ^{dnp} δέ^c λέγω^{viaa3p}
 εἰς^p ὁ^{dans} Ἰωάννης^{ngms} βάπτισμα^{nans}. **v.4** λέγω^{viaa3s} δέ^c Παῦλος^{nms} Ἰωάννης^{nms}
 μὲν^{xo} βαπτίζω^{viaa3s} βάπτισμα^{nans} μετάνοια^{ngfs} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} λέγω^{vpanms} εἰς^p ὁ^{dams}
 ἔρχομαι^{vppnms} μετὰ^p αὐτός^{rgams} ἵνα^c πιστεύω^{vsaa3p} εἰμι^{rdnms} εἰς^p ὁ^{dams} Χριστός^{nams}
 Ἰησοῦς^{nams}. **v.5** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c βαπτίζω^{vliap3p} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dms} κύριος^{ngms}
 Ἰησοῦς^{ngms}.

προεφήτευσον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὥσεί δεκαδύο. Εἰς- 7, 8
 ελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς
 διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. ὥς 9
 δὲ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπειθουν κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν
 ἐνώπιον τοῦ πλήθους ἀποστάς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μα-
 θητάς καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τινός.
 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας 10
 τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε
 καὶ Ἑλλήνας. Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ θεὸς 11
 διὰ τῶν χειρῶν Παύλου. ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐ- 12
 πιφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ
 ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους τὰ τε πνεύματα τὰ πονη- 13
 ρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ἐπεχείρησαν δὲ τινες ἀπὸ τῶν πε-
 ριερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας
 τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες
 Ὅρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. ἦσαν δὲ 14
 τινὲς υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαῖοι ἀρχιερέως ἐπτά οἱ τοῦτο ποιοῦντες.
 ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω 15
 καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ. καὶ ἐφαλλό- 16
 μενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν
 καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοῦς

v.6 καί^c ἐπιτιθημί^{vpaagms} αὐτούς^{tpdmp} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ὁ^{dafp} χεῖρ^{hafp} ἔρχομαι^{v1aa3s}
 ὁ^{dnnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnnns} ἄγιος^{annsn} ἐπὶ^p αὐτούς^{rpamp} λαλέω^{v1aa3p} τέ^{xo} γλῶσσα^{ndfp} καί^c
 προφητεύω^{v1aa3p}. **v.7** εἰμί^{v1ix3p} δέ^c ὁ^{dnnmp} πᾶς^{anmpn} ἀνὴρ^{nnmp} ὥσει^{bo} δεκαδύο^{tn}.
v.8 εἰσερχομαι^{vpaanms} δέ^c εἰς^p ὁ^{dafp} συναγωγὴ^{nafp} παρρησιάζομαι^{v1in3s} ἐπὶ^p μὴν^{namp} τρεῖς^{namp}
 διαλεγόμεναι^{vppnnms} καί^c πειθώ^{vppanms} ὁ^{damp} περὶ^p ὁ^{dglfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.9** ὥς^{bo}
 δέ^c τι-σρινμπ σκληρύνω^{v1ip3p} καί^c ἀπειθέω^{v1aa3p} κακολογέω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ὁδός^{nafp} ἐνώπιον^{bo}
 ὁ^{dgms} πλήθος^{ngms} ἀφίστημι^{vpaanms} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp} ἀφορίζω^{v1aa3s} ὁ^{damp} μαθητὴς^{namp} κατὰ^p
 ἡμέρα^{nafp} διαλεγόμεναι^{vppnnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} σχολή^{ndfs} Τύραννος^{ngms} τίς^{rgms}. **v.10** οὗτος^{rdnns}
 δέ^c γίνομαι^{v1ad3s} ἐπὶ^p ἔτος^{namp} δύο^{tn} ὥστε^c πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ὁ^{dafp}
 Ἀσία^{nafp} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Ἰουδαῖος^{aampn} τέ^{xo} καί^c
 Ἑλλήν^{namp}. **v.11** δυνάμεις^{nafp} τέ^{xo} οὐ^{xo} ὁ^{dafp} τυγχάνω^{vpaafp} ποιέω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} θεός^{ngms}
 διὰ^p ὁ^{dglp} χεῖρ^{ngfs} Παύλος^{ngms}. **v.12** ὥστε^c καί^c ἐπὶ^p ὁ^{damp} ἀσθενέω^{vppaamp} ἐπιφέρω^{vnp}
 ἀπὸ^p ὁ^{dgms} χρώς^{ngms} αὐτός^{rgms} σουδάριον^{namp} ἢ^{xo} σιμικίνθιον^{namp} καί^c ἀπαλλάσσω^{vnp}
 ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp} ὁ^{dafp} νόσος^{nafp} ὁ^{damp} τέ^{xo} πνεῦμα^{namp} ὁ^{damp} πονηρός^{aampn} ἐξέρχομαι^{vnp}
 ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp}. **v.13** ἐπιχειρέω^{v1aa3p} δέ^c τι-σρινμπ ἀπὸ^p ὁ^{dglp} περιέρχομαι^{vppngmp}
 Ἰουδαῖος^{agmpn} ἐξορκιστής^{ngmp} ὀνομάζω^{vnpa} ἐπὶ^p ὁ^{damp} ἔχω^{vppaamp} ὁ^{damp} πνεῦμα^{namp} ὁ^{damp}
 πονηρός^{aampn} ὁ^{dans} ὄνομα^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vppanmp} ὀρκίζω^{v1aa1p}
 σύ^{tpa-p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{ctrams} ὁ^{dnnms} Παῦλος^{ngms} κηρύσσω^{v1aa3s}. **v.14** εἰμί^{v1ix3p}
 δέ^c τίς^{rinmp} υἱός^{nnmp} Σκευᾶς^{ngms} Ἰουδαῖος^{agmsn} ἀρχιερέως^{ngms} ἐπτά^{tn} ὁ^{dnnmp} οὗτος^{rdans}
 ποιέω^{vppanmp}. **v.15** ἀποκρίνομαι^{vpaonns} δέ^c ὁ^{dnnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnnns} πονηρός^{annsn} λέγω^{v1aa3s}
 ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} γινώσκω^{v1a1s} καί^c ὁ^{dams} Παῦλος^{ngms} ἐπίσταμαι^{v1p1s} σύ^{tpn-p} δέ^c τίς^{rqnmp}
 εἰμί^{v1px2p}.

- 17 καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. τοῦτο
 δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν τοῖς κατοι-
 κοῦσιν τὴν Ἔφεσον καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς καὶ
 18 ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. πολλοὶ τε τῶν πε-
 πιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς
 19 πράξεις αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνε-
 νέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων, καὶ συνεψή-
 φισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὖρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε.
 20 Οὕτως κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ κυρίου ἠύξανεν καὶ ἴσχυεν.
 21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι διελ-
 θὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσάλημ,
 εἰπὼν ὅτι Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν.
 22 ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ
 Τιμόθεον καὶ Ἔραστον αὐτὸς ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.
 23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος πε-
 24 ρὶ τῆς ὁδοῦ. Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι ἀργυροκόπος ποιῶν
 ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχεται τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν
 25 οὐκ ὀλίγην. οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐρ-
 γάτας εἶπεν Ἄνδρες ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ
 26 εὐπορία ἡμῶν ἐστιν. καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον
 Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας

v.16 καί^c ἐφάλλαμαι^{vppnms} ἐπι^p αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p ὅς^{rdms} εἰμί^{vix3s}
 ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dnms} πονηρός^{annsn} καί^c κατακυριεύω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} ἰσχύω^{viaa3s} κατὰ^p
 αὐτός^{rpamp} ὥστε^c γυμνός^{aamnp} καί^c τραυματίζω^{vpxpamp} ἐκφεύγω^{vnaa} ἐκ^p ὁ^{dgms} οἶκος^{ngms}
 ἐκεῖνος^{rdgms}. **v.17** οὗτος^{rdnms} δέ^c γίνονται^{viad3s} γνωστός^{annsn} πᾶς^{admpn} Ἰουδαίος^{admpn}
 τέ^{xo} καί^c Ἕλληνας^{ndmp} ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vppadmp} ὁ^{dafs} Ἐφεσος^{nafs} καί^c ἐπιτιπύω^{viaa3s}
 φόβος^{nnms} ἐπι^p πᾶς^{aamnp} αὐτός^{rpamp} καί^c μεγαλύνω^{vli3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}
 Ἰησοῦς^{ngms}. **v.18** πολὺς^{anmpn} τέ^{xo} ὁ^{dgmp} πιστεύω^{vpxagmp} ἔρχομαι^{vlin3p} ἐξομολογέω^{vppnnmp}
 καί^c ἀναγγέλλω^{vppanmp} ὁ^{dafp} πράξις^{nafp} αὐτός^{rpamp}. **v.19** ἱκανός^{anmpn} δέ^c ὁ^{dgmp} ὁ^{damp}
 περίεργος^{aamnp} πράσσω^{vpaagmp} συμφέρω^{vpaanmp} ὁ^{dafp} βίβλος^{nafp} κατακαίω^{vlia3p} ἐνώπιον^{bo}
 πᾶς^{agmpn} καί^c συμψηφίζω^{viaa3p} ὁ^{dafp} τιμὴ^{nafp} αὐτός^{rpap3p} καί^c εὐρίσκω^{viaa3p} ἀργύριον^{ngms}
 μυριάς^{namp} πέντε^{tn}. **v.20** οὕτω^{bo} κατὰ^p κράτος^{nans} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}
 αὐξάνω^{vlia3s} καί^c ἰσχύω^{vlia3s}. **v.21** ὥς^{bo} δέ^c πληρὸς^{ndns} οὗτος^{rdmp} τιθημί^{viam3s}
 ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} διέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dafs} Μακεδονία^{nafs} καί^c
 Ἀχαΐα^{nafs} πορεύομαι^{vnpn} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} λέγω^{vpaanms} ὅτι^c μετὰ^p ὁ^{dans} γίνονται^{vnaa}
 ἐγὼ^{tpa-s} ἐκεῖ^{bo} δεῖ^{vripq3s} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c Ῥώμη^{nafs} ὁράω^{vnaa}. **v.22** ἀποστέλλω^{vpaanms}
 δέ^c εἰς^p ὁ^{dafs} Μακεδονία^{nafs} δύο^{tn} ὁ^{dgmp} διακονέω^{vppagmp} αὐτός^{rpams} Τιμόθεος^{nams} καί^c
 Ἔρατος^{nams} αὐτός^{rpams} ἐπέχω^{viaa3s} χρόνος^{nams} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs}. **v.23** γίνονται^{viad3s}
 δέ^c κατὰ^p ὁ^{dams} καιρός^{rdams} ἐκεῖνος^{rdams} τάραχος^{nnms} οὐ^{xo} ὀλίγος^{annsn} περὶ^p ὁ^{dgms} ὁδός^{ngfs}.
v.24 Δημήτριος^{nnms} γάρ^c τι-ορινισμ ὄνομα^{ndns} ἀργυροκόπος^{nnms} ποιεῖω^{vppanms} ναός^{namp}
 ἀργυροῦς^{aamnp} Ἀρτέμις^{ngfs} παρέχω^{vlim3s} ὁ^{ddmp} τεχνίτης^{ndmp} ἐργασία^{nafs} οὐ^{xo} ὀλίγος^{aafsn}.
v.25 ὅς^{rpamp} συναθροίζω^{vpaanms} καί^c ὁ^{damp} περὶ^p ὁ^{damp} τοιοῦτος^{rdamp} ἐργάτης^{namp} λέγω^{viaa3s}
 ἀνὴρ^{nnmp} ἐπίσταμαι^{vipn2p} ὅτι^c ἐκ^p οὗτος^{rdgfs} ὁ^{dgfs} ἐργασία^{ngfs} ὁ^{dans} εὐπορία^{nnfs} ἐγὼ^{rpap}
 εἰμί^{vipx3s}.

μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος 27 εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λογισθῆναι μέλλειν δὲ καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον 28 λέγοντες Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις 29 ὅλη συγχύσεως ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες Γαῖον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας συνεκδήμους τοῦ Παύλου. τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί, τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν 31 ὄντες αὐτῷ φίλοι πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον, 32 ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἔνεκεν συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν 33 Ἀλέξανδρον προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα ᾗθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. ἐπιγινόντων δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων ὥς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. καταστεί- 35 λας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησὶν Ἄνδρες Ἐφέσιοι τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον

v.26 καί^c θεωρέω^{vpa2p} καί^c ἀκούω^{vpa2p} ὅτι^c οὐ^{xo} μόνος^{bo} Ἐφεσος^{ngfs} ἀλλά^c σχεδόν^{bo} πᾶς^{agfsn} ὁ^{dfs} Ἄσία^{ngfs} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} οὗτος^{rdnms} πειθω^{vpaanms} μεθίστημι^{vlaa3s} ἱκανός^{aamsn} ὄχλος^{nams} λέγω^{vppanms} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμί^{vpx3p} θεός^{nnmp} ὁ^{dnmp} διὰ^p χεῖρ^{ngfr} γίνονται^{vppnnmp}. **v.27** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c οὗτος^{rdnms} κινδυνεύω^{vpa3s} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dans} μέρος^{nans} εἰς^p ἀπελεγμός^{nams} ἔρχομαι^{vnaa} ἀλλά^c καί^c ὁ^{dans} ὁ^{dfs} μέγας^{agfsn} θεός^{ngfs} Ἀρτεμις^{ngfs} ἱερὸν^{nans} εἰς^p οὐδείς^{aansn} λογιζομαι^{vnap} μέλλω^{vnpa} δέ^c καί^c καθαιρέω^{vnap} ὁ^{dans} μεγαλειότη^{nafs} αὐτός^{rgfs} ὅλος^{anfsn} ὁ^{dnfs} Ἀσία^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} οἰκουμένη^{nnfs} σέβω^{vppn3s}. **v.28** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c καί^c γίνονται^{vpadnmp} πλήρης^{anmpn} θυμός^{ngms} κράζω^{vlaa3p} λέγω^{vppanmp} μέγας^{anfsn} ὁ^{dnfs} Ἄρτεμις^{nnfs} Ἐφέσιος^{agmpn}. **v.29** καί^c πῖμπλημι^{vlaa3s} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὅλος^{anfsn} σύγχυσις^{ngfs} ὁ^{dnmp} ῥαῖος^{vlaa3p} τ^{xo} ὁ^{dnmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} εἰς^p ὁ^{dans} θέατρον^{nans} συναρπάζω^{vpaanmp} Γαῖος^{nams} καί^c Ἀρίσταρχος^{nams} Μακεδών^{namp} συνέκδημος^{namp} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms}. **v.30** ὁ^{dgms} δέ^c Παῦλος^{ngms} βούλομαι^{vppngms} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dans} δῆμος^{nams} οὐ^{xo} ἐάω^{vlaa3p} αὐτός^{rgams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp}. **v.31** τι-ορινπι δέ^c καί^c ὁ^{dgmp} Ἀσιάρχης^{ngmp} εἰμί^{vppxnnmp} αὐτός^{rgdms} φίλος^{anmpn} πέμπω^{vpaanmp} πρὸς^p αὐτός^{rgams} παρακαλέω^{vlaa3p} μή^{xo} δίδωμι^{vnaa} ἑαυτοῦ^{rgams} εἰς^p ὁ^{dans} θέατρον^{nans}. **v.32** ἅλλος^{anmpn} μὲν^{xo} οὐ^{xo} ἄλλος^{anmsn} τι-οριννο κράζω^{vlaa3p} εἰμί^{vlix3s} γάρ^c ὁ^{dnfs} ἐκκλησία^{nnfs} συγχέω^{vpxnfs} καί^c ὁ^{dnmp} πολὺς^{anmpc} οὐ^{xo} οἶδα^{vlaa3p} τίς^{rgnms} ἔνεκα^{bo} συνέρχομαι^{vlaa3p}. **v.33** ἐκ^p δέ^c ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} προβιβάζω^{vlaa3p} Ἀλέξανδρος^{nams} προβάλλω^{vpaagmp} αὐτός^{rgams} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁ^{dnms} δέ^c Ἀλέξανδρος^{nnms} κατασείω^{vpaanms} ὁ^{dans} χεῖρ^{nafs} θέλω^{vlaa3s} ἀπολογεομαι^{vmpn} ὁ^{ddms} δῆμος^{ndms}. **v.34** ἐπιγινώσκω^{vpaagmp} δέ^c ὅτι^c Ἰουδαῖος^{anmsn} εἰμί^{vpx3s} φωνή^{nnfs} γίνονται^{viad3s} εἰς^{nnfs} ἐκ^p πᾶς^{agmpn} ὥς^{bo} ἐπὶ^p ὥρα^{nafp} δύο^{tn} κράζω^{vppagmp} μέγας^{anfsn} ὁ^{dnfs} Ἄρτεμις^{nnfs} Ἐφέσιος^{agmpn}.

- 36 οὕσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ διοπετιοῦς. ἀν-
 αντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους
 37 ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετιὲς πράττειν. ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄν-
 δρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὰν
 38 ὑμῶν. εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρὸς
 τινα λόγον ἔχουσιν ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν ἐγ-
 39 καλείωσαν ἀλλήλοις. εἰ δέ τι περὶ ἐτέρων ἐπιζητεῖτε ἐν τῇ
 40 ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκα-
 λεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος
 περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης.
 41 καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.
- 20** Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκαλεσάμενος ὁ
 Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν πορευθεῖν
 2 εἰς τὴν Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακα-
 3 λέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. ποιήσας τε
 μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλ-
 λοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν
 4 διὰ Μακεδονίας. συνείπεται δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος
 Βεροιαῖος Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος καὶ
 Γάιος Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφι-

v.35 καταστέλλω^{vpaanms} δέ^c ὀδ^{nm} γραμματεὺς^{nnms} ὀδ^{ams} ὁχλος^{nam} φημι^{v1px3s} ἀνὴρ^{nvmp}
 Ἐφέσιος^{anmpn} τίς^{qnm} γάρ^c εἰμι^{v1px3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὅς^{rnms} οὗ^{xo} γινώσκω^{v1pa3s} ὀδ^{afs}
 Ἐφέσιος^{agmpn} πόλις^{nafs} νεωκόρος^{aafsn} εἰμι^{v1px3s} ὀδ^{gfs} μέγας^{agfsn} θεά^{ngfs} Ἀρτεμῖς^{ngfs}
 καί^c ὀδ^{gms} διοπετιῆς^{agmsn}. **v.36** ἀναντίρρητος^{agmpn} οὖν^c εἰμι^{v1px3s} οὗτος^{rdgmp}
 δεῖ^{v1px3s} εἰμι^{v1px3s} σὺ^{tpa-p} καταστέλλω^{vpxpamp} ὑπάρχω^{v1pa} καί^c μηδεὶς^{aansn} προπετιῆς^{aansn}
 πράσσω^{v1pa}. **v.37** ἄγω^{v1aa2p} γάρ^c ὀδ^{damp} ἀνὴρ^{nam} οὗτος^{rdamp} οὔτε^c ἱεροσύλος^{aampn}
 οὔτε^c βλασφημέω^{v1paamp} ὀδ^{afs} θεά^{nafs} σὺ^{tpg-p}. **v.38** εἰ^{qo} μὲν^{xo} οὖν^c Δημήτριος^{nnms} καί^c
 ὀδ^{nm} σὺν^p αὐτοῖς^{rdms} τεχνίτης^{nnmp} πρὸς^p τι-ορισμὸς^{nam} λόγος^{nam} ἔχω^{v1pa3p} ἀγοραῖος^{anmpn}
 ἄγω^{v1pp3p} καί^c ἀνθύπατος^{nnmp} εἰμι^{v1px3p} ἐγκαλέω^{vdpa3p} ἀλλήλων^{redmp}. **v.39** εἰ^{qo} δέ^c τι-
 -ορισμὸς^{anmpn} περὶ^p ἑτεροῦ^{agmpn} ἐπιζητέω^{v1pa2p} ἐν^p ὀδ^{dfs} ἔννομος^{adfsn} ἐκκλησίᾳ^{ndfs} ἐπιλύω^{v1p3s}.
v.40 καί^c γάρ^c κινδυνεύω^{v1pa1p} ἐγκαλέω^{v1pp} στάσις^{ngfs} περὶ^p ὀδ^{gfs} σήμερον^{bo} μηδεὶς^{agfsn}
 αἰτίας^{agfsn} ὑπάρχω^{v1ppagns} περὶ^p ὅς^{rnms} δύναμαι^{v1d1p} ἀποδίδωμι^{v1aa} λόγος^{nam} ὀδ^{gfs}
 συστροφῆς^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.41** καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} ἀπολύω^{v1aa3s} ὀδ^{afs} ἐκκλησίᾳ^{nafs}.
20. v.1 μετὰ^p δέ^c ὀδ^{ams} παῦω^{vnam} ὀδ^{ams} θόρυβος^{nam} προσκαλεῖσθαι^{vpadms} ὀδ^{nm}
 Παῦλος^{nnms} ὀδ^{damp} μαθητῆς^{nam} καί^c ἀσπάζομαι^{vpadms} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} πορεύομαι^{vnao}
 εἰς^p ὀδ^{afs} Μακεδονία^{nafs}. **v.2** διέρχομαι^{vpaanms} ὀδ^c ὀδ^{damp} μέρος^{nam} ἐκεῖνος^{rdanp} καί^c
 παρακαλέω^{vpaanms} αὐτοῖς^{tpamp} λόγος^{ndms} πολὺς^{admsn} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὀδ^{afs} Ἑλλάς^{nafs}.
v.3 ποιεῶ^{vpaanms} τέ^{xo} μὴν^{nam} τρεῖς^{nam} γίνομαι^{vpadgfs} αὐτοῖς^{rdms} ἐπιβουλῇ^{ngfs} ὑπὸ^p ὀδ^{gmp}
 Ἰουδαῖος^{agmpn} μέλλω^{v1padms} ἀνάγω^{v1pp} εἰς^p ὀδ^{afs} Συρία^{nafs} γίνομαι^{v1ad3s} γνώμη^{nnfs} ὀδ^{gms}
 ὑποστρέφω^{v1pa} διὰ^p Μακεδονία^{ngfs}.

μος. οὗτοι προελθόντες ἔμμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι. ἡμεῖς δὲ 5, 6
ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων καὶ
ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε οὐ 7
διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συν-
ηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ κλάσαι ἄρτον ὁ Παῦλος διελέγετο 8
αὐτοῖς μέλλων ἐξίνααι τῇ ἐπαύριον παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέ-
χρι μεσονυκτίου. ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῷ οὗ 8
ἦσαν συνηγμένοι. καθήμενος δὲ τις νεανίας ὀνόματι Εὐτυ- 9
χος ἐπὶ τῆς θυρίδος καταφερόμενος ὑπὼν βαθεῖ διαλεγομένου
τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ 10
τοῦ τριστεγίου κάτω καὶ ἦρθη νεκρός. καταβάς δὲ ὁ Παῦλος 10
ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν Μὴ θορυβεῖσθε ἡ γὰρ
ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. ἀναβάς δὲ καὶ κλάσας ἄρτον καὶ 11
γευσάμενος ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς οὕτως ἐξῆλθεν.
ἦγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. Ἡ- 12, 13
μεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον
ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον, οὕτως γὰρ ἦν δι-
αταγμένος μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ὥς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς 14
τὴν Ἄσσον ἀναλαβόντες αὐτὸν ἦλθομεν εἰς Μιτυλήνην. κάκει- 15
θεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιουσῇ κατηντήσαμεν ἀντικρὺ Χίου τῇ
δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον καὶ μείναντες ἐν τρωγυλλίῳ,

v.4 συνέπομαι^{vlin3s} δέ^c αὐτὸς^{rdms} ἄχρι^p ὁ^dγ^{fs} Ἀσία^{ngfs} Σώπατρος^{nnms} Βεροιαῖος^{anmsn}
Θεσσαλονικεύς^{ngmp} δέ^c Ἀρίσταρχος^{nnms} καί^c Σεκουῦνδος^{nnms} καί^c Γάιος^{nnms} Δερβαῖος^{anmsn}
καί^c Τιμόθεος^{nnms} Ἀσιανὸς^{nnmp} δέ^c Τυχικός^{nnms} καί^c Τρόφιμος^{nnms}. **v.5** οὗτος^{rdnmp}
προέρχεται^{vraanmp} μένω^{vlia3p} ἐγὼ^{tpa-p} ἐν^p Τρωάς^{ndfs}. **v.6** ἐγὼ^{tpn-p} δέ^c ἐκπλέω^{vlaa1p}
μετὰ^p ὁ^dα^{fr} ἡμέρα^{nafr} ὁ^dγ^{np} ἄζυμος^{agnpn} ἀπὸ^p Φίλιπποι^{ngms} καί^c ἔρχομαι^{vlaa1p} πρὸς^p
αὐτὸς^{rpmp} εἰς^p ὁ^dα^{fs} Τρωάς^{nafs} ἄχρι^p ἡμέρα^{ngfr} πέντε^{tn} οὐ^{bo} διατρίβω^{vlaa1p} ἡμέρα^{nafr}
ἑπτὰ^{tn}. **v.7** ἐν^p δέ^c ὁ^dδ^{fs} εἰς^{ndfs} ὁ^dγ^{np} σάββατον^{ngnp} συνάγω^{vpxpgmp} ὁ^dγ^{np} μαθητῶν^{ngmp}
ὁ^dgms κλάω^{vnaa} ἄρτος^{nams} ὁ^dnnms Παῦλος^{nnms} διαλέγομαι^{vlin3s} αὐτὸς^{rdmp} μέλλω^{vppanms}
ἐξ^εμι^{vnp} ὁ^dδ^{fs} ἐπαύριον^{bo} παρατείνω^{vlia3s} τέ^{xo} ὁ^dams λόγος^{nams} μέχρι^{bo} μεσονύκτιον^{ngms}.
v.8 εἰμί^{vlix3p} δέ^c λαμπάς^{nnfr} ἱκανὸς^{anfrn} ἐν^p ὁ^ddnms ὑπερῶν^{ndns} ὅς^{bo} εἰμί^{vlix3p} συνάγω^{vpxrmp}.
v.9 κάθημαι^{vppnnms} δέ^c τι-σρινις^{ndms} νεανίας^{nnms} ὄνομα^{ndns} Εὐτυχὸς^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^dg^{fs}
θυρί^{ngfs} καταφέρω^{vppnnms} ὕπνος^{ndms} θαθὺς^{admsn} διαλέγομαι^{vppngms} ὁ^dgms Παῦλος^{ngms} ἐπὶ^p
πολύ^{aanse} καταφέρω^{vppanms} ἀπὸ^p ὁ^dgms ὕπνος^{ngms} πίπτω^{vlaa3s} ἀπὸ^p ὁ^dgms τριστεγον^{ngns}
κάτω^{bo} καί^c αἶρω^{vliap3s} νεκρός^{anmsn}. **v.10** καταβαίνω^{vpaanms} δέ^c ὁ^dnnms Παῦλος^{nnms}
ἐπιπίπτω^{vlaa3s} αὐτὸς^{rdms} καί^c συμπεριλαμβάνω^{vpaanms} λέγω^{vlaa3s} μὴ^{xo} θορυβέω^{vdrp2p} ὁ^ddnfs
γάρ^c ψυχὴ^{nnfs} αὐτὸς^{rgms} ἐν^p αὐτὸς^{rdms} εἰμί^{vix3s}. **v.11** ἀναβαίνω^{vpaanms} δέ^c καί^c
κλάω^{vpaanms} ἄρτος^{nams} καί^c γεύομαι^{vpadnms} ἐπὶ^p ἱκανὸς^{aanmsn} τέ^{xo} ὁ^dmiλέω^{vpaanms} ἄχρι^p
αὐγῆ^{ngfs} οὕτω^{bo} ἐξέρχομαι^{vlaa3s}. **v.12** ἄγω^{vlaa3p} δέ^c ὁ^dams παῖς^{nams} ζῶων^{vpaanms} καί^c
παρακαλέω^{vliap3p} οὕτω^{bo} μετρίως^{bo}. **v.13** ἐγὼ^{tpn-p} δέ^c προέρχομαι^{vpaanmp} ἐπὶ^p ὁ^dams πλοῖον^{nans}
ἀνάγω^{vliap1p} εἰς^p ὁ^dα^{fs} Ἄσσοι^{nafs} ἐκεῖθεν^{bo} μέλλω^{vppanmp} ἀναλαμβάνω^{vnpa} ὁ^dams Παῦλος^{nams}
οὕτω^{bo} γάρ^c εἰμί^{vlix3s} διατάσσω^{vpxrims} μέλλω^{vppanms} αὐτὸς^{rgms} πεζεύω^{vnpa}. **v.14** ὥς^{bo} δέ^c
συμβάλλω^{vlaa3s} ἐγὼ^{tpd-p} εἰς^p ὁ^dα^{fs} Ἄσσοι^{nafs} ἀναλαμβάνω^{vpaanmp} αὐτὸς^{rgams} ἔρχομαι^{vlaa1p}
εἰς^p Μιτυλήνη^{nafs}.

- 16 τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον. ἔκρινεν γὰρ ὁ Παῦλος πα-
 ραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι
 17 πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου
 πέμψας εἰς Ἔφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκ-
 18 κλησίας. ὥς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς
 ἐπίστασθε ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἂφ ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν πῶς
 19 μεθ ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην. δουλεύων τῷ κυρίῳ
 μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρα-
 20 σμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων. ὥς
 οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν
 21 καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ οἴκους. διαμαρτυρόμενος
 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν τὴν εἰς τὸν θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν
 22 τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ
 δεδεμένος τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ τὰ ἐν αὐ-
 23 τῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς. πλήν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
 κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται λέγον ὅτι δεσμὰ με καὶ θλίψεις μέ-
 24 νουσιν. ἀλλ οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου
 τιμίαν ἑμαυτῷ ὥς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ
 τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ διαμαρτύρα-

v.15 κάκειθεν^{bo} ἀποπλέω^{vpaanmp} ὁδδς ἐπειμι^{vppxdfs} καταντῶ^{viaa1p} ἄντικρυς^{bo} Χίος^{ngfs}
 ὁδδς δέ^c ἕτερος^{adfsn} παραβάλλω^{viaa1p} εἰς^p Σάμος^{nafs} καί^c μένω^{vpaanmp} ἐν^p Τρωγύλλιον^{ndns}
 ὁδδς ἔχω^{vpppdfs} ἔρχομαι^{viaa1p} εἰς^p Μίλητος^{nafs}. **v.16** κρίνω^{viaa3s} γάρ^c ὁδνms Παῦλος^{nnms}
 παραπλέω^{vnaa} ὁδafs Ἔφεσος^{nafs} ὅπως^{bo} μὴ^{xo} γίνομαι^{vsad3s} αὐτός^{rpdm} χρονοτριβέω^{vnaa}
 ἐν^p ὁδδς Ἀσία^{ndfs} σπεύδω^{viaa3s} γάρ^c εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} εἰμι^{vix3s} αὐτός^{rpdm} ὁδafs
 ἡμέρα^{nafs} ὁδgfs πεντηκοστῆς^{ngfs} γίνομαι^{vnad} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.17** ἀπό^p δέ^c
 ὁδgfs Μίλητος^{ngfs} πέμπω^{vpaanms} εἰς^p Ἔφεσος^{nafs} μετακαλέω^{viam3s} ὁδamp πρεσβύτερος^{aampn}
 ὁδgfs ἐκκλησία^{ngfs}. **v.18** ὥς^{bo} δέ^c παραγίνομαι^{viad3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdm} σύ^{rn-p} ἐπίσταμαι^{vipn2p} ἀπό^p πρώτος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} ἀπό^p ὅς^{rrgfs} ἐπιβαίνω^{viaa1s}
 εἰς^p ὁδafs Ἀσία^{nafs} πῶς^{bo} μετὰ^p σύ^{rpḡ-p} ὁδams πᾶς^{aamsn} χρόνος^{nam} γίνομαι^{viad1s}.
v.19 δουλεύω^{vppanms} ὁδdms κύριος^{ndms} μετὰ^p πᾶς^{agfsn} ταπεινοφροσύνης^{ngfs} καί^c πολὺς^{aghn}
 δάκρυον^{vgnp} καί^c πειρασμός^{ngmp} ὁδgmp συμβαίνω^{vpaagmp} ἐγὼ^{rpdm} ἐν^p ὁδdfr ἐπιβουλή^{ndfr}
 ὁδgmp Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.20** ὥς^{bo} οὐδεὶς^{aansn} ὑποστέλλω^{viam1s} ὁδgnp συμφέρω^{vppagnp} ὁδgms
 μὴ^{xo} ἀναγγέλλω^{vnaa} σύ^{rpdm} καί^c διδάσκω^{vnaa} σύ^{rpdm} δημόσιος^{adfsn} καί^c κατὰ^p οἶκος^{nam}.
v.21 διαμαρτύρομαι^{vppnnms} Ἰουδαίος^{admpn} τέ^{xo} καί^c Ἑλλήν^{ndmp} ὁδafs εἰς^p ὁδams θεός^{nam}
 μετάνοια^{nafs} καί^c πίστις^{nafs} ὁδafs εἰς^p ὁδams κύριος^{nam} ἐγὼ^{rpdm} Ἰησοῦς^{nam} Χριστός^{nam}.
v.22 καί^c νῦν^{bo} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpdm} δέω^{vpxpms} ὁδdms πνεῦμα^{ndms} πορεύομαι^{vipn1s} εἰς^p
 Ἱερουσαλήμ^{rp} ὁδamp ἐν^p αὐτός^{rpdm} συναντῶ^{vrfaanp} ἐγὼ^{rpdm} μὴ^{xo} οἶδα^{vpxanms}. **v.23** πλήν^{bo}
 ὅτι^c ὁδnms πνεῦμα^{nnms} ὁδnms ἅγιος^{annsn} κατὰ^p πόλιν^{nafs} διαμαρτύρομαι^{vipn3s} λέγω^{vppanms} ὅτι^c
 δεσμός^{nnmp} ἐγὼ^{rpdm} καί^c θλίψις^{nnfr} μένω^{vipa3p}.

σθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ 25
οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς 26
διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. διὸ μαρτύρομαι 26
ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος 27
πάντων, οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν 27
τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ. προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ 28
ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθειτο ἐπισκόπους ποι- 28
μαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου 29
αἵματος. ἐγὼ γάρ, οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἁ- 29
φιζὶν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου.
καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμ- 30
μένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. διὸ γρηγορεῖτε 31
μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην 32
μετὰ δακρῶν νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. καὶ τανῦν παρατίθεμαι 32
ὑμᾶς ἀδελφοί, τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυ-
ναμένῳ ἐποικοδομῆσαι, καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς 33
ἡγιασμένοις πᾶσιν. ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς 33
ἐπεθύμησα, αὐτοὶ δὲ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεαίαις μου καὶ τοῖς 34
οὔσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐται. πάντα ὑπέδειξα 35
ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούν-
των μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν

v.24 ἀλλά^c οὐδεὶς^{agnsn} λόγος^{nam} ποιεῶ^{vipmls} οὐδέ^{bo} ἔχω^{vipals} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} ἐγὼ^{rgp-s}
τίμιος^{aafsn} ἑμαυτοῦ^{rxmds} ὥ^{bo} τελειῶ^{vnaa} ὁ^{dams} δρόμος^{nam} ἐγὼ^{rgp-s} μετὰ^p χαρὰ^{ngfs} καί^c ὁ^{dafs}
διακονία^{nafs} ὅς^{trafs} λαμβάνω^{vlaals} παρὰ^p ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} διαμαρτύρομαι^{vnaad}
ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dafs} χάρις^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.25** καί^c νῦν^{bo} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rgp-n}
οἶδα^{vixals} ὅτι^c οὐκέτι^{bo} ὁ^{dams} ὅρα^{vifd2p} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ἐγὼ^{rgp-s} σύ^{trpn-p} πᾶς^{anmpn} ἐν^p
ὅς^{rrdmp} διέρχομαι^{vlaals} κηρύσσων^{vppanms} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.26** διὸ^c
μαρτύρομαι^{vipnls} σύ^{trpd-p} ἐν^p ὁ^{dafs} σήμερον^{bo} ἡμέρα^{ndfs} ὅτι^c καθαρὸς^{anmsn} ἐγὼ^{rgp-n} ἀπὸ^p
ὁ^{dams} αἵμα^{ngms} πᾶς^{agmpn}. **v.27** οὐ^{xo} γάρ^c ὑποστέλλω^{viamls} ὁ^{dams} μί^{xo} ἀναγγέλλω^{vnaa}
σύ^{trpd-p} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} βουλὴ^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.28** προσέχω^{vdpap2p} οὖν^c ἑαυτοῦ^{rxmdp} καί^c
πᾶς^{adnsn} ὁ^{dams} ποιμνιον^{ndns} ἐν^p ὅς^{rrdms} σύ^{trpa-p} ὁ^{dams} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dams} ἅγιος^{anmsn} τίθημι^{viam3s}
ἐπίσκοπος^{nam} ποιμαίνω^{vnpa} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὅς^{trafs} περιποιεῶ^{viam3s} διὰ^p
ὁ^{dams} ἰδιο^{agnsn} αἵμα^{ngms}. **v.29** ἐγὼ^{rgp-n} γάρ^c οἶδα^{vixals} οὗτος^{rdans} ὅτι^c εἰσερχομαι^{vifd3p}
μετὰ^p ὁ^{dafs} ἀφιζὶς^{nafs} ἐγὼ^{rgp-s} λύκος^{nam} θαρύς^{anmpn} εἰς^p σύ^{trpa-p} μί^{xo} φειδομαι^{vppnnmp} ὁ^{dams}
ποιμνιον^{ngms}. **v.30** καί^c ἐκ^p σύ^{trpg-p} αὐτός^{rgmp} ἀνίστημι^{vifm3p} ἀνήρ^{nnmp} λαλέω^{vppanmp}
διαστρέφω^{vrxpanp} ὁ^{dams} ἀποσπάω^{vnpa} ὁ^{dams} μαθητὴς^{nam} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rgmp}. **v.31** διὸ^c
γρηγορέω^{vdpap2p} μνημονεύω^{vppanmp} ὅτι^c τριετία^{nafs} νύξ^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs} οὐ^{xo} παύω^{viamls}
μετὰ^p δάκρυον^{ngnp} νουθετέω^{vppanms} εἰς^{nam} ἕκαστος^{aamsn}. **v.32** καί^c νῦν^{bo} παρατίθημι^{vipmls}
σύ^{trpa-p} ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dams} θεός^{ndms} καί^c ὁ^{dams} λόγος^{ngms} ὁ^{dams} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rgpms}
ὁ^{dams} δύνامي^{vppndms} ἐποικοδομέω^{vnaa} καί^c διδωμι^{vnaa} σύ^{trpd-p} κληρονομία^{nafs} ἐν^p ὁ^{dams}
ἀγιάζω^{vrxpdpmp} πᾶς^{admpn}. **v.33** ἀργύριον^{ngms} ἢ^{xo} χρυσίον^{ngms} ἢ^{xo} ἱματισμός^{ngms} οὐδεὶς^{agnsn}
ἐπιθυμέω^{vlaals}. **v.34** αὐτός^{rgmp} δέ^c γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c ὁ^{dams} χρεια^{ndfp} ἐγὼ^{rgp-s} καί^c ὁ^{dams}
εἰμι^{vrxpdpmp} μετὰ^p ἐγὼ^{rgp-s} ὑπηρετέω^{vlaa3p} ὁ^{dams} χεῖρ^{nnfp} οὗτος^{rdnfp}.

36 Μακάριόν ἐστιν διδόναι μαῖλλον ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν
 37 θείς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύζατο. ἱκανὸς
 38 δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχη-
 λον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν. ὁδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ
 τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
 θεωρεῖν προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν
 εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥό-
 2 δον κάκειθεν εἰς Πάταρα, καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς
 3 Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον
 καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς Συρίαν καὶ κα-
 τήχθημεν εἰς Τύρον, ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον
 4 τὸν γόμον. καὶ ἀνευρόντες τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐ-
 τοῦ ἡμέρας ἐπτά οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος
 5 μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτί-
 σαι τὰς ἡμέρας ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς
 6 τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυξάμεθα, καὶ ἀσπασάμενοι
 ἀλλήλους ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ
 7 ἴδια. Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσα-
 μεν εἰς Πτολεμαῖδα καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφούς ἐμείναμεν

v.35 πᾶς^{aanpn} ὑποδείκνυμι^{v1aa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὕτω^{bo} κοπιᾷ^{vnpaamp} δεῖ^{v1p3s}
 ἀντιλαμβάνομαι^{v1nnp} ὁδ^{gmp} ἀσθενέω^{vnpagmp} μνημονεύω^{vnpa} τέχο^o ὁδ^{gmp} λόγος^{ngmp} ὁδ^{gms}
 κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὅτι^c αὐτὸς^{rgms} λέγω^{v1aa3s} μακάριος^{annsn} εἰμι^{v1p3s} δίδωμι^{vnpa}
 μαῖλλον^{bo} ἢ^{xo} λαμβάνω^{vnpa}. **v.36** καί^c οὕτως^{rdanp} λέγω^{vpaanms} τίθημι^{vpaanms} ὁδ^{anp} γόνυ^{nnp}
 αὐτὸς^{rgms} σὺν^p πᾶς^{admpn} αὐτὸς^{rdmp} προσεύχομαι^{v1ad3s}. **v.37** ἱκανὸς^{annsn} δέ^c γίνομαι^{v1ad3s}
 κλαυθμὸς^{nnms} πᾶς^{agmpn} καί^c ἐπιτίπτω^{vpaanmp} ἐπὶ^p ὁδ^{ams} τράχηλος^{nams} ὁδ^{gms} Παῦλος^{ngms}
 καταφιλέω^{v1ia3p} αὐτὸς^{rgams}. **v.38** ὁδυνάομαι^{vppnpnmp} μάλιστα^{bo} ἐπὶ^p ὁδ^{ams} λόγος^{ndms}
 ὅς^{rgms} λέγω^{v1ia3s} ὅτι^c οὐκέτι^{bo} μέλλω^{v1ia3p} ὁδ^{ans} πρόσωπον^{nans} αὐτὸς^{rgms} θεωρῶ^{vnpa}
 προπέμψω^{v1ia3p} δέ^c αὐτὸς^{rgams} εἰς^p ὁδ^{ans} πλοῖον^{nans}. **21. v.1** ὥς^{bo} δέ^c γίνομαι^{v1ad3s}
 ἀνάγω^{vnap} ἐγώ^{tpa-p} ἀποσπᾷ^{vnpamp} ἀπὸ^p αὐτὸς^{rgmp} εὐθυδρομέω^{vpaanmp} ἔρχομαι^{v1aalp} εἰς^p
 ὁδ^{ams} Κῶς^{nafs} ὁδ^{ams} δέ^c ἐξῆς^{bo} εἰς^p ὁδ^{ams} Ῥόδος^{nafs} κάκειθεν^{bo} εἰς^p Πάταρα^{nnp}. **v.2** καί^c
 εὐρίσκω^{vpaanmp} πλοῖον^{nans} διαπερᾷ^{vpaans} εἰς^p Φοινίκη^{nafs} ἐπιβαίνω^{vpaanms} ἀνάγω^{v1ap1p}.
v.3 ἀναφαίνω^{vpaanmp} δέ^c ὁδ^{ams} Κύπρος^{nafs} καί^c καταλείπω^{vpaanmp} αὐτὸς^{rgafs} εὐώνυμος^{aafsn}
 πλέω^{v1ia1p} εἰς^p Συρία^{nafs} καί^c κατηγέω^{v1ap1s} εἰς^p Τύρος^{nafs} ἐκεῖσε^{bo} γάρ^c εἰμι^{v1ix3s} ὁδ^{ams}
 πλοῖον^{nans} ἀποφορτίζομαι^{vppnnns} ὁδ^{ams} γόμος^{nams}. **v.4** καί^c ἀνευρίσκω^{vpaanmp} ὁδ^{amp}
 μαθητῆς^{namp} ἐπιμένω^{v1aalp} αὐτοῦ^{bo} ἡμέρα^{nafp} ἐπτά^{tn} ὅστις^{rgmp} ὁδ^{ams} Παῦλος^{ndms} λέγω^{v1ia3p}
 διὰ^p ὁδ^{ams} πνεῦμα^{ngns} μὴ^{xo} ἀναβαίνω^{vnpa} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp}. **v.5** ὅτε^{bo} δέ^c γίνομαι^{v1ad3s}
 ἐγώ^{tpa-p} ἐξαορίζω^{vnaa} ὁδ^{afp} ἡμέρα^{nafp} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} πορεύομαι^{v1in1p} προπέμψω^{vnpagmp}
 ἐγώ^{tpa-p} πᾶς^{agmpn} σὺν^p γυνή^{ndfp} καί^c τέκνον^{ndnp} ἔως^o ἔξω^{bo} ὁδ^{gfs} πόλις^{ngfs} καί^c τίθημι^{vpaanmp}
 ὁδ^{anp} γόνυ^{nnp} ἐπὶ^p ὁδ^{ams} αἰγιαλός^{nams} προσεύχομαι^{v1ad1p}. **v.6** καί^c ἀσπάζομαι^{vpadnmp}
 ἀλλήλων^{reamp} ἐπιβαίνω^{v1aalp} εἰς^p ὁδ^{ans} πλοῖον^{nans} ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^c ὑποστρέφω^{v1aa3p} εἰς^p
 ὁδ^{anp} ἴδιος^{aanpn}.

ἡμέραν μίαν παρ αὐτοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ 8
 τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Καισάρειαν καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον
 Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἐπτά ἐμείναμεν
 παρ αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προ- 9
 φητεύουσαι. ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους κατῆλθόν 10
 τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαθος. καὶ ἐλθὼν 11
 πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου δῆσας τε αὐτοῦ
 τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας εἶπεν Τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
 Τὸν ἄνδρα οὗ ἔστιν ἡ ζώνη αὕτη οὕτως δήσουσιν ἐν Ἱερουσα-
 λὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὥς δὲ 12
 ἠκούσαμεν ταῦτα παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ
 μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦ- 13
 λος Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν
 ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ
 ἐτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθο- 14
 μένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες τὸ θέλημα Τοῦ κυρίου
 γενέσθω. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀποσκευασάμενοι ἀνε- 15
 βαίνομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ 16
 Καισαρείας σὺν ἡμῖν ἄγοντες παρ ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι
 Κυπρίῳ ἀρχαίῳ μαθητῇ. Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα 17

v.7 ἐγὼ^{ρν-p} δέ^c ὁ^{dams} πλόος^{names} διανύω^{vpaanmp} ἀπό^p Τύρος^{ngfs} καταντάω^{vialp} εἰς^p
 Πτολεμαῖς^{nafs} καί^c ἀσπάζομαι^{vpadnmp} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} μένω^{vialp} ἡμέρα^{nafs} εἰς^{nafs} παρὰ^p
 αὐτός^{rdmp}. **v.8** ὁ^{ddfs} δέ^c ἐπαύριον^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dmp} περὶ^p ὁ^{dams} Παῦλος^{names}
 ἔρχομαι^{vialp} εἰς^p Καισάρεια^{nafs} καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{names} Φίλιππος^{ngms}
 ὁ^{dams} εὐαγγελιστής^{ngms} ὁ^{dams} εἰμί^{vppxgms} ἐκ^p ὁ^{damp} ἐπτά^{ln} μένω^{vialp} παρὰ^p αὐτός^{rdms}.
v.9 οὗτος^{rdms} δέ^c εἰμί^{vlix3p} θυγάτηρ^{nnfp} παρθένος^{nnfp} τέσσαρες^{nnfp} προφητεύω^{vppanfp}.
v.10 ἐπιμένω^{vppagmp} δέ^c ἐγὼ^{rg-p} ἡμέρα^{nafp} πολὺς^{aafpc} κατέρχομαι^{vial3s} τι-ορισμὸς ἀπό^p
 ὁ^{dams} Ἰουδαία^{ngfs} προφήτης^{nnms} ὄνομα^{ndns} Ἄγαθος^{nnms}. **v.11** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} πρὸς^p
 ἐγὼ^{rp-p} καί^c αἶρω^{vpaanms} ὁ^{dams} ζώνη^{nafs} ὁ^{dams} Παῦλος^{ngms} δέ^c ὁ^{dams} τὸ^{bo} αὐτός^{rgms}
 ὁ^{damp} χεῖρ^{nafp} καί^c ὁ^{damp} πούς^{namp} λέγω^{vial3s} ὁ^{damp} λέγω^{vialp3s} ὁ^{dams} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dams}
 ἅγιος^{annsn} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{names} ὁ^{dams} εἰμί^{vixp3s} ὁ^{dams} ζώνη^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} οὕτω^{bo} δέ^c ὁ^{dams}
 ἐν^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} ὁ^{dmp} Ἰουδαῖος^{annmp} καί^c παραδίδωμι^{vial3p} εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἔθνος^{ngmp}.
v.12 ὥς^{bo} δέ^c ἀκούω^{vialp} οὗτος^{rdanp} παρακαλέω^{vialp} ἐγὼ^{rp-p} τὸ^{bo} καί^c ὁ^{dmp} ἐντόπιος^{annmp}
 ὁ^{dams} μὴ^{xo} ἀναβαίνω^{vmpa} αὐτός^{rgams} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp}. **v.13** ἀποκρίνομαι^{vial3s} δέ^c
 ὁ^{dams} Παῦλος^{nnms} τίς^{rgans} ποιέω^{vialp2p} κλαίω^{vppanmp} καί^c συνθρύπτω^{vppanmp} ἐγὼ^{rg-s} ὁ^{dams}
 καρδία^{nafs} ἐγὼ^{rp-s} γάρ^c οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c ὁ^{dams} ἀλλὰ^c καί^c ἀποθνήσκω^{vnaa} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp}
 ἐτοίμως^{bo} ἔχω^{vialp} ὑπὲρ^p ὁ^{dams} ὄνομα^{ngms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.14** μὴ^{xo}
 πείθω^{vppgms} δέ^c αὐτός^{rgms} ἡσυχάζω^{vialp} λέγω^{vpaanmp} ὁ^{dams} θέλημα^{ngms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms}
 γίνομαι^{vadad3s}. **v.15** μετὰ^p δέ^c ὁ^{damp} ἡμέρα^{nafp} οὗτος^{rdafp} ἀποσκευάζω^{vpadnmp} ἀναβαίνω^{vialp}
 εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp}. **v.16** συνέρχομαι^{vial3p} δέ^c καί^c ὁ^{damp} μαθητής^{ngmp} ἀπό^p Καισάρεια^{ngfs}
 σὺν^p ἐγὼ^{rp-dp} ἄγω^{vppanmp} παρὰ^p ὁ^{dams} ξενίζω^{vsap1p} Μνάσων^{ndms} τι-ορισμὸς Κύριος^{ndms}
 ἀρχαῖος^{admsn} μαθητής^{ndms}.

- 18 ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆι οὐ
 Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρε-
 19 σβύτεροι. καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἕνα σπον-
 δῶν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ.
 20 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν Κύριον, εἰπὼν τε αὐτῷ Θεωρεῖς
 ἀδελφέ πόσαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων καὶ
 21 πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν, κατηχήθησαν δὲ περὶ
 σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη
 πάντας Ἰουδαίους λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα μηδὲ
 22 τοῖς ἔθνεσιν περιπατεῖν. τί οὖν ἐστὶν πάντως δεῖ πλῆθος συν-
 23 ελθεῖν, ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποιήσον ὅ
 σοι λέγομεν, εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυ-
 24 τῶν. τούτους παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον
 ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ζυρήσωνται τὴν κεφαλὴν καὶ γνῶσιν πάντες ὅτι
 ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδὲν ἐστὶν ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς
 25 τὸν νόμον φυλάσσων. περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνων ἡ-
 μεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς εἰ
 μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς, τό τε εἰδωλόθυτον καὶ τό, αἷμα καὶ
 26 πνικτὸν καὶ πορνείαν. τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας
 τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσῆι εἰς τὸ ἱερόν δι-
 αγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ ἕως οὗ

v.17 γίνονται^{vpadgmp} δέ^c ἐγώ^{TPG-p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἀσμένως^{bo} δέχομαι^{viad3p} ἐγώ^{TPA-p} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp}. **v.18** ὁ^{ddfs} δέ^c ἐπειμ^{vppxdfs} εἴσεμι^{viya3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} σὺν^p ἐγώ^{TPD-p} πρὸς^p Ἰάκωβος^{nams} πᾶς^{anmpn} τέ^{xo} παραγίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn}. **v.19** καί^c ἀσπάζομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} ἐξηγέομαι^{vin3s} κατὰ^p εἰς^{nans} ἕκαστος^{aansn} ὃς^{trgnp} ποιεῶ^{viala3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} διὰ^p ὁ^{dgfs} διακονία^{ngfs} αὐτός^{rpgrms}. **v.20** ὁ^{dnmp} δέ^c ἀκούων^{vraanmp} δοξάζω^{viala3p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} λέγων^{viala3p} τέ^{xo} αὐτός^{rpdmns} θεωρῶν^{vipa2s} ἀδελφός^{nvms} πόσος^{ronfp} μυριάς^{nnmp} εἰμι^{vipx3p} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁ^{dgmp} πιστεύων^{vpxagmp} καί^c πᾶς^{anmpn} ζηλωτής^{nnmp} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὑπάρχω^{vipa3p}. **v.21** κατηχέω^{viap3p} δέ^c περὶ^p σὺ^{TPG-s} ὅτι^c ἀποστασία^{nafs} διδάσκω^{vipa2s} ἀπὸ^p Μωϋσῆς^{ngms} ὁ^{damp} κατὰ^p ὁ^{damp} ἔθνος^{nanp} πᾶς^{aampn} Ἰουδαῖος^{aampn} λέγων^{vrapnms} μὴ^{xo} περιτέμνω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} μηδὲ^c ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} περιπατέω^{vnpa}. **v.22** τίς^{rqnns} οὖν^c εἰμι^{vipx3s} πάντως^{bo} δεῖ^{vipq3s} πλῆθος^{nnns} συνέρχομαι^{vnaa} ἀκούων^{vifd3p} γάρ^c ὅτι^c ἔρχομαι^{vixa2s}. **v.23** οὗτος^{rdans} οὖν^c ποιεῶ^{vdaa2s} ὃς^{trans} σὺ^{TPD-s} λέγων^{vipa1p} εἰμι^{vipx3p} ἐγώ^{TPD-p} ἄνηρ^{nnmp} τέσσαρες^{nnmp} εὐχή^{nafs} ἔχω^{vrapnmp} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxgmp}. **v.24** οὗτος^{rdamp} παραλαβάνων^{vrapnms} ἀγνίζω^{vda2s} σὺν^p αὐτός^{rpdmnp} καί^c δαπανᾷ^{vdaa2s} ἐπι^p αὐτός^{rpdmnp} ἵνα^c ζυράσῃ^{vsad3p} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafs} καί^c γινώσκω^{vsaa3p} πᾶς^{anmpn} ὅτι^c ὃς^{trgnp} κατηχέω^{vixp3p} περὶ^p σὺ^{TPG-s} οὐδεὶς^{annsn} εἰμι^{vipx3s} ἀλλὰ^c στοιχεῶ^{vipa2s} καί^c αὐτός^{rpdmns} ὁ^{dams} νόμος^{nams} φυλάσσω^{vrapnms}. **v.25** περὶ^p δέ^c ὁ^{dgmp} πιστεύων^{vpxagmp} ἔθνος^{ngnp} ἐγώ^{rpnp} ἐπιτελλώ^{viala1p} κρίνω^{vrapnmp} μηδεὶς^{aansn} τοιοῦτος^{rdans} τηρέω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} εἰ^{qo} μὴ^{xo} φυλάσσω^{vnpm} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dans} τέ^{xo} εἰδωλόθυτος^{aansn} καί^c ὁ^{dans} αἷμα^{nans} καί^c πνικτός^{aansn} καί^c πορνεία^{nafs}.

προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά. Ὡς δὲ 27
 ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰου-
 दाῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον
 καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν. κρίζοντες Ἴσραη- 28
 λῖται βοηθεῖτε, οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ
 νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων ἔτι τε
 καὶ Ἑλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον
 τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον 29
 ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ
 Παῦλος. ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ 30
 λαοῦ καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἴλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱε-
 ροῦ καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. ζητούντων δὲ αὐτὸν 31
 ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπειρῆς ὅτι ὅλη συγ-
 κέχυται Ἱερουσαλήμ. ὃς ἑξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ 32
 ἑκατοντάρχους, κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλί-
 αρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον.
 τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δε- 33
 θῆναι ἀλύσειν δυσὶν καὶ ἐπυνθάνετο τίς ἂν εἴη καὶ τί ἐστὶν
 πεποιηκώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ μὴ δυναμέ- 34
 νος δὲ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον ἐκέλευσεν ἄγεσθαι

v.26 τότε^{bo} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} παραλαβάνω^{vpaanms} ὁ^{damp} ἀνὴρ^{namp} ὁ^{ddfs} ἔχω^{vpppdfs}
 ἡμέρα^{ndfs} σὺν^p αὐτός^{rdmp} ἀγνίζω^{vrapnms} εἴσεμι^{viya3s} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερὸν^{nans} διαγγέλλω^{vppanms}
 ὁ^{dafs} ἐκπλήρωσις^{nafs} ὁ^{dgrf} ἡμέρα^{ngfr} ὁ^{dgrms} ἀγνισμός^{ngms} ἔως^c ὃς^{bo} προσφέρω^{viap3s} ὑπὲρ^p
 εἰς^{ngms} ἑκαστος^{agmsn} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnfs} προσφορά^{nnfs}. **v.27** ὥς^{bo} δε^c μέλλω^{viaa3p} ὁ^{dnfr}
 ἐπτά^{tn} ἡμέρα^{nnfr} συντελέω^{vnp} ὁ^{dnmp} ἀπό^p ὁ^{dgrfs} Ἀσία^{ngfs} Ἰουδαῖος^{anmpn} θεάσομαι^{vpadnmp}
 αὐτός^{rgams} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} συγγέω^{viaa3p} πᾶς^{aamsn} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} καί^c ἐπιβάλλω^{viaa3p}
 ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafr} ἐπὶ^p αὐτός^{rgams}. **v.28** κρίζω^{vppanmp} ἀνὴρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} βοηθέω^{vdpa2p}
 οὗτος^{rdnms} εἰμι^{viap3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dnms} κατὰ^p ὁ^{dgrms} λαός^{ngms} καί^c ὁ^{dgrms} νόμος^{ngms}
 καί^c ὁ^{dgrms} τόπος^{ngms} οὗτος^{rdnms} πᾶς^{aamnp} πανταχοῦ^{bo} διδάσκω^{vppanms} ἔτι^{bo} τε^{xo} καί^c
 Ἑλλήν^{namp} εἰσάγω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερὸν^{nans} καί^c κοινόν^{vixa3s} ὁ^{dams} ἅγιος^{aamsn} τόπος^{nams}
 οὗτος^{rdams}. **v.29** εἰμι^{viap3p} γάρ^c προοράω^{vpxanmp} Τρόφιμος^{nams} ὁ^{dams} Ἐφέσιος^{aamsn} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} σὺν^p αὐτός^{rgpms} ὃς^{rgams} νομίζω^{viaa3p} ὅτι^c εἰς^p ὁ^{dans} ἱερὸν^{nans} εἰσάγω^{viaa3s} ὁ^{dnms}
 Παῦλος^{nnms}. **v.30** κινέω^{viap3s} τε^{xo} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὅλος^{anfsn} καί^c γίνομαι^{viad3s} συνδρομὴ^{nnfs}
 ὁ^{dgrms} λαός^{ngms} καί^c ἐπιλαβάνομαι^{vpadnmp} ὁ^{dgrms} Παῦλος^{ngms} ἔλκω^{viaa3p} αὐτός^{rgams} ἔξω^{bo}
 ὁ^{dgrms} ἱερὸν^{ngms} καί^c εὐθέως^{bo} κλείω^{viap3p} ὁ^{dnfr} θύρα^{nnfr}. **v.31** ζητέω^{vppagmp} δε^c αὐτός^{rgams}
 ἀποκτεῖν^{vnaa} ἀναβαίνω^{viaa3s} φάσις^{nnfs} ὁ^{ddms} χιλιάρχος^{ndms} ὁ^{dgrfs} σπεῖρα^{ngfs} ὅτι^c ὅλος^{anfsn}
 συγγέω^{vixp3s} Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.32** ἑξαυτῆς^{rgnms} παραλαβάνω^{vpaanms} στρατιώτης^{namp}
 καί^c ἑκατοντάρχης^{namp} κατατρέχω^{viaa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rgamp} ὁ^{dnmp} δε^c ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{dams}
 χιλιάρχος^{nams} καί^c ὁ^{damp} στρατιώτης^{namp} παύω^{viam3p} τύπτω^{vppanmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams}.
v.33 τότε^{bo} ἐγγίζω^{vpaanms} ὁ^{dnms} χιλιάρχος^{nnms} ἐπιλαβάνομαι^{viad3s} αὐτός^{rgms} καί^c
 κελεύω^{viaa3s} δέω^{vnap} ἄλυσιν^{ndfr} δύο^{ndfr} καί^c πυνθάνομαι^{vlin3s} τῖς^{rgnms} ἄν^{xo} εἰμι^{viap3s} καί^c
 τῖς^{rgnms} εἰμι^{viap3s} ποιέω^{vpxanms}.

- 35 αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβα-
 36 θμούς συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν
 37 ζὸν Αἴρε αὐτόν. Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ
 38 Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ ὁ δὲ
 39 ἔφη Ἑλληνιστὶ γινώσκεις. οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ
 40 τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον
 τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων. εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος
 Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεὺς τῆς Κιλικίας οὐκ ἀ-
 σήμου πόλεως πολίτης, δέομαι δέ σου ἐπιτρέψόν μοι λαλήσαι
 πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἑστὼς ἐπὶ
 τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισεν τῇ χειρὶ τῷ λαῷ πολλῆς δὲ σιγῆς
 γενομένης προσεφώνησεν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ λέγων.
- 22** Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς
 2 νῦν ἀπολογίας. ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ προσ-
 3 εφώνει αὐτοῖς μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν καὶ φησίν, Ἐγὼ μὲν
 εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας ἀνα-
 τεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ
 πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῷου νόμου ζηλωτῆς
 4 ὑπάρχων τοῦ θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἔστε σήμερον, ὅς ταύ-
 την τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου δεσμεύων καὶ παραδιδούς

v.34 ἄλλος^{anmpn} δέ^c ἄλλος^{aansn} τι-οριανοσ^v βοάω^v3p ἐν^p ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} μὴ^{xo}
 δύναι^vppnms δέ^c γινώσκω^vnaa ὁ^{dans} ἀσφαλῆς^{aansn} διὰ^p ὁ^{dams} θόρυβος^{nam} κελεύω^viaa3s
 ἄγω^vpp αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs}. **v.35** ὅτε^{bo} δέ^c γίνονται^viaa3s ἐπὶ^p ὁ^{damp}
 ἀναβαθμός^{nam} συμβαίνω^viaa3s βαστάζω^vpp αὐτός^{rpams} ὑπὸ^p ὁ^{dgm}p στρατιωτῆς^{ngmp} διὰ^p
 ὁ^{dafs} βία^{nafs} ὁ^{dams} ὄχλος^{ngms}. **v.36** ἀκολουθεῖω^viaa3s γάρ^c ὁ^{dams} πληθὸς^{nam} ὁ^{dams}
 λαός^{ngms} κράζω^vppaans αἶρω^vdpa2s αὐτός^{rpams}. **v.37** μέλλω^vppanms τέ^{xo} εἰσάγω^vpp
 εἰς^p ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs} ὁ^{dams} Παῦλος^{nam} λέγω^viaa3s ὁ^{ddms} χιλιάρχος^{ndms} εἰ^{qo}
 ἔξεστι^vppq3s ἐγώ^{tpd-s} λέγω^vnaa τι-οριανοσ^v πρὸς^p σύ^{tpa-s} ὁ^{dams} δέ^c φημί^vix3s Ἑλληνιστὶ^{bo}
 γινώσκω^viaa2s. **v.38** οὐ^{xo} ἄρα^{xo} σύ^{tpn-s} εἰμι^vixp2s ὁ^{dams} Αἰγύπτιος^{anmsn} ὁ^{dams} πρὸ^p
 οὗτος^{rdgf} ὁ^{dgm}p ἡμέρα^{ngf} ἀναστατόω^vppaans καί^c ἐξάγω^vppanms εἰς^p ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn}
 ὁ^{damp} τετρακισχίλιοι^{nam} ἀνὴρ^{nam} ὁ^{dgm}p σικαρίος^{ngmp}. **v.39** λέγω^viaa3s δέ^c ὁ^{dams}
 Παῦλος^{nam} ἐγώ^{tpn-s} ἄνθρωπος^{nam} μὲν^{xo} εἰμι^vixp1s Ἰουδαῖος^{anmsn} Ταρσεὺς^{nam} ὁ^{dgm}
 Κιλικία^{ngfs} οὐ^{xo} ἀσημος^{agfsn} πόλις^{ngfs} πολίτης^{nam} δέομαι^vipn1s δέ^c σύ^{tpg-s} ἐπιτρέπω^vdaa2s
 ἐγώ^{tpd-s} λαλέω^vnaa πρὸς^p ὁ^{dams} λαός^{nam}. **v.40** ἐπιτρέπω^vppaans δέ^c αὐτός^{rpams}
 ὁ^{dams} Παῦλος^{nam} ἴσθημι^vpxanms ἐπὶ^p ὁ^{dgm}p ἀναβαθμός^{ngmp} κατασεῖω^viaa3s ὁ^{ddfs} χειρὶ^{ndfs}
 ὁ^{ddms} λαός^{ndms} πολὺς^{agfsn} δέ^c σιγῇ^{ngfs} γίνονται^vpadgfs προσφωνέω^viaa3s ὁ^{ddfs} Ἑβραῖς^{ndfs}
 διάλεκτος^{ndfs} λέγω^vnaa. **22. v.1** ἀνὴρ^{nam} ἀδελφός^{nvmp} καί^c πατὴρ^{nvmp} ἀκούω^vdaa2p
 ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dgm}p πρὸς^p σύ^{tpa-p} νῦν^{bo} ἀπολογία^{ngfs}. **v.2** ἀκούω^vppaans δέ^c ὅτι^c ὁ^{ddfs} Ἑβραῖς^{ndfs}
 διάλεκτος^{ndfs} προσφωνέω^viaa3s αὐτός^{rpdm} μᾶλλον^{bo} παρέχω^viaa3p ἡσυχία^{nafs} καί^c φημί^vixp3s.
v.3 ἐγώ^{tpn-s} μὲν^{xo} εἰμι^vixp1s ἀνὴρ^{nam} Ἰουδαῖος^{anmsn} γεννάω^vpxnms ἐν^p Ταρσός^{ndfs} ὁ^{dgm}
 Κιλικία^{ngfs} ἀνατρέφω^vpxnms δέ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} οὗτος^{rdfs} παρὰ^p ὁ^{damp} πούς^{nam}
 Γαμαλιήλ^{tp} παιδεύω^vpxnms κατὰ^p ἀκρίβεια^{nafs} ὁ^{dams} πατρῷος^{agmsn} νόμος^{ngms} ζηλωτῆς^{nam}
 ὑπάρχων^vppanms ὁ^{dams} θεός^{ngms} καθὼς^{bo} πᾶς^{anmpn} σύ^{tpn-p} εἰμι^vixp2p σήμερον^{bo}.

εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. ὥς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς 5
μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον παρ ὧν καὶ ἐπιστολὰς
δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην ἄξων
καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ ἵνα τιμωρη-
θῶσιν. Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ 6
περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιεστράψαι φῶς
ἱκανὸν περὶ ἐμέ. ἔπεσον τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς 7
λεγούσης μοι Σαοὺλ Σαοὺλ τί με διώκεις. ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην 8
Τίς εἰ κύριε εἶπέν τε πρὸς με Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὃν
σύ διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο καὶ ἔμ- 9
φοβοὶ ἐγένοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι.
εἶπον δὲ Τί ποιήσω κύριε ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρὸς με Ἀναστὰς 10
πορεύου εἰς Δαμασκὸν κἀκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν
τέτακταί σοι ποιῆσαι. ὥς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ 11
φωτὸς ἐκείνου χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἤλθον
εἰς Δαμασκόν. Ἀνανίας δὲ τις ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον 12
μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικοῦντων Ἰουδαίων. ἐλ- 13
θὼν πρὸς με καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι Σαοὺλ ἀδελφέ ἀναβλέψον
κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν Ὁ θεὸς τῶν 14
πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ

v.4 ὅς ^{rtmms} οὗτος ^{rdafs} ὁ δὲ ^{nfafs} διώκω ^{vialals} ἀχρί ^p θάνατος ^{ngms} δεσμεύω ^{vppanms} καί ^c
παραδίδωμι ^{vppanms} εἰς ^p φυλακὴν ^{namp} ἀνὴρ ^{namp} τέ ^{xo} καί ^c γυνή ^{nafr}. **v.5** ὥς ^{bo} καί ^c
ὁ ^{dnms} ἀρχιερεὺς ^{nnms} μαρτυρέω ^{vira3s} ἐγὼ ^{tpd-s} καί ^c πᾶς ^{annsn} ὁ ^{dnms} πρεσβυτέριον ^{nnms} παρὰ ^p
ὅς ^{trgm} καί ^c ἐπιστολή ^{nafr} δέχομαι ^{vpadnms} πρὸς ^p ὁ ^{damp} ἀδελφός ^{namp} εἰς ^p Δαμασκός ^{nafs}
πορεύομαι ^{vinls} ἄγω ^{vrfanms} καί ^c ὁ ^{damp} ἐκεῖσε ^{bo} εἰμι ^{vppxamp} δέω ^{vpxamp} εἰς ^p Ἱερουσαλὴμ ^{tp}
ἵνα ^c τιμωρῶ ^{vsap3p}. **v.6** γίνομαι ^{viad3s} δέ ^c ἐγὼ ^{tpd-s} πορεύομαι ^{vppndms} καί ^c ἐγγίζω ^{vppadms}
ὁ ^{ddfs} Δαμασκός ^{ndfs} περὶ ^p μεσημβρίαν ^{nafs} ἐξαίφνης ^{bo} ἐκ ^p ὁ ^{dgmms} οὐρανό ^{ngms} περιεστράπτω ^{vnaa}
φῶς ^{nnms} ἱκανός ^{annsn} περὶ ^p ἐγὼ ^{tpa-s}. **v.7** πίπτω ^{vialals} τέ ^{xo} εἰς ^p ὁ ^{dans} ἔδαφος ^{nans} καί ^c
ἀκούω ^{vialals} φωνή ^{ngfs} λέγω ^{vppagfs} ἐγὼ ^{tpd-s} Σαοὺλ ^{tp} Σαοὺλ ^{tp} τις ^{rqans} ἐγὼ ^{tpa-s} διώκω ^{vira2s}.
v.8 ἐγὼ ^{trp-n-s} δέ ^c ἀποκρίνομαι ^{viadls} τις ^{rqnms} εἰμι ^{vixp2s} κύριος ^{nvms} λέγω ^{vira3s} τέ ^{xo} πρὸς ^p
ἐγὼ ^{trp-a-s} ἐγὼ ^{trp-n-s} εἰμι ^{vixp1s} Ἰησοῦς ^{nnms} ὁ ^{dnms} Ναζωραῖος ^{nnms} ὅς ^{rtams} σύ ^{trp-n-s} διώκω ^{vira2s}.
v.9 ὁ ^{dnmp} δέ ^c σὺν ^p ἐγὼ ^{tpd-s} εἰμι ^{vppxnm} ὁ ^{dans} μέν ^{xo} φῶς ^{nans} θεάομαι ^{viad3p} καί ^c
ἔμφοθος ^{annmpn} γίνομαι ^{viad3p} ὁ ^{dafs} δέ ^c φωνή ^{nafs} οὐ ^{xo} ἀκούω ^{vira3p} ὁ ^{dgmms} λαλέω ^{vppagms} ἐγὼ ^{tpd-s}.
v.10 λέγω ^{vialals} δέ ^c τις ^{rqans} ποιεῖ ^{vsaals} κύριος ^{nvms} ὁ ^{dnms} δέ ^c κύριος ^{nnms} λέγω ^{vira3s} πρὸς ^p
ἐγὼ ^{trp-a-s} ἀνίστημι ^{vpaanms} πορεύομαι ^{vdnp2s} εἰς ^p Δαμασκός ^{nafs} κἀκεῖ ^{bo} σὺ ^{trp-s} λαλέω ^{vifp3s} περὶ ^p
πᾶς ^{agmpn} ὅς ^{trgm} τὰ ^{ssow} σοῦ ^{vixp3s} ποιεῖ ^{vnaa}. **v.11** ὥς ^{bo} δέ ^c οὐ ^{xo} ἐμβλέπω ^{vira3p} ἀπὸ ^p
ὁ ^{ddfs} δόξα ^{ngfs} ὁ ^{dgmms} φῶς ^{ngms} ἐκείνος ^{rdgms} χειραγωγέω ^{vppnms} ὑπὸ ^p ὁ ^{dgmmp} σύνειμι ^{vppxgm}
ἐγὼ ^{tpd-s} ἔρχομαι ^{vialals} εἰς ^p Δαμασκός ^{nafs}. **v.12** Ἀνανίας ^{nnms} δέ ^c τι-σρινμοσ ^{nnms}
εὐσεβής ^{annsn} κατὰ ^p ὁ ^{dams} νόμος ^{nams} μαρτυρέω ^{vppnms} ὑπὸ ^p πᾶς ^{agmpn} ὁ ^{dgmmp} κατοικέω ^{vppagmp}
Ἰουδαίους ^{agmpn}. **v.13** ἔρχομαι ^{vpaanms} πρὸς ^p ἐγὼ ^{trp-a-s} καί ^c ἐφίστημι ^{vpaanms} λέγω ^{vira3s} ἐγὼ ^{tpd-s}
Σαοὺλ ^{tp} ἀδελφός ^{nvms} ἀναβλέπω ^{vdaa2s} κἀγὼ ^{trp-n-s} αὐτός ^{tpdfs} ὁ ^{ddfs} ὥρα ^{ndfs} ἀναβλέπω ^{vialals} εἰς ^p
αὐτός ^{trpams}.

ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.
 15 ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ
 16 ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλου-
 σαι τὰς ἁμαρτίας σου ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.
 17 Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχο-
 18 μένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει. καὶ ἰδεῖν αὐτὸν
 λέγοντά μοι Σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλὴμ διότι
 19 οὐ παραδέχονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. καὶ γὰρ εἶπον
 Κύριε αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κα-
 20 τὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ. καὶ ὅτε ἔξεχεῖτο τὸ
 αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ
 21 συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν
 ἀναιρῶντων αὐτόν. καὶ εἶπεν πρὸς με Πορεύου ὅτι ἐγὼ εἰς
 22 ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου
 τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες Αἶρε ἀπὸ τῆς
 23 γῆς τὸν τοιοῦτον οὐ γὰρ καθῆκον αὐτὸν ζῆν. κραυγαζόντων
 δὲ αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς
 24 τὸν ἄερα. ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμ-
 βολὴν εἰπὼν μάλιστα ἵνα ἀνετάξῃ αὐτὸν ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν
 25 οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὥς δὲ προέτεινεν αὐτὸν τοῖς ἱμαῖσιν
 εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος Εἰ ἄνθρωπον

v.14 ὁδnms δέc λέγω^{v1aa3s} ὁδnms θεός^{nnms} ὁdgm πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{rgp-p} προχειρίζομαι^{viad3s}
 σύ^{tpa-s} γινώσκω^{vnaa} ὁdans θέλημα^{nans} αὐτός^{rgms} καίc ὁράω^{vnaa} ὁdams δίκαιος^{aamsn}
 καίc ἀκούω^{vnaa} φωνή^{nafs} ἐκ^p ὁdgnσ στόμα^{ngns} αὐτός^{rgms}. **v.15** ὅτι^c εἰμι^{vifx2s}
 μάρτυς^{nnms} αὐτός^{rdms} πρὸς^p πᾶς^{aampn} ἀνθρώπος^{namp} ὅς^{trgnp} ὁράω^{v1aa2s} καίc ἀκούω^{v1aa2s}.
v.16 καίc νῦν^{bo} τίς^{rqans} μέλλω^{v1aa2s} ἀνίστημι^{vpaanms} βαπτίζω^{vdam2s} καίc ἀπολύω^{vdam2s} ὁdafp
 ἁμαρτία^{nafp} σύ^{tpg-s} ἐπικαλέω^{vpaanms} ὁdans ὄνομα^{nans} ὁdgnms κύριος^{ngms}. **v.17** γίνομαι^{viad3s}
 δέc ἐγώ^{rgp-d-s} ὑποστρέφω^{vpaadms} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} καίc προσεύχομαι^{vppngms} ἐγώ^{rgp-s} ἐν^p
 ὁddns ἱερὸν^{ndns} γίνομαι^{vnaad} ἐγώ^{tpa-s} ἐν^p ἐκστάσις^{ndfs}. **v.18** καίc ὁράω^{vnaa} αὐτός^{rgams}
 λέγω^{vppaams} ἐγώ^{rgp-d-s} σπεύδω^{vdaa2s} καίc ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐν^p τάχος^{ndns} ἐκ^p Ἱερουσαλὴμ^{tp}
 διότι^c οὐ^{xo} παραδέχομαι^{vifn3p} σύ^{tpg-s} ὁdafs μαρτυρία^{nafs} περὶ^p ἐγώ^{tpg-s}. **v.19** καὶ^p γάρ^{tpn-s}
 λέγω^{v1aa1s} κύριος^{nvms} αὐτός^{rgnmp} ἐπίσταμαι^{vipn3p} ὅτι^c ἐγώ^{tpa-s} εἰμι^{vix1s} φυλακίζω^{vppanms} καίc
 δέρω^{vppanms} κατὰ^p ὁdafp συναγωγὴ^{nafp} ὁdamp πιστεύω^{vppaamp} ἐπὶ^p σύ^{tpa-s}. **v.20** καίc ὅτε^{bo}
 ἐκχέω^{v1ip3s} ὁdms αἷμα^{nnms} Στέφανος^{ngms} ὁdgnms μάρτυς^{ngms} σύ^{tpg-s} καίc αὐτός^{rgnms} εἰμι^{vix1s}
 ἐφίστημι^{vpxanms} καίc συνευδοκέω^{vppanms} ὁddfs ἀναίρεσις^{ndfs} αὐτός^{rgms} καίc φυλάσσω^{vppanms}
 ὁdanp ἱμάτιον^{namp} ὁdgm ἀναιρέω^{vppagmp} αὐτός^{rgams}. **v.21** καίc λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p
 ἐγώ^{tpa-s} πορεύομαι^{vdpn2s} ὅτι^c ἐγώ^{tpn-s} εἰς^p ἔθνος^{namp} μακρὰν^{bo} ἐξαποστελλῶ^{vifa1s} σύ^{tpa-s}.
v.22 ἀκούω^{v1aa3p} δέc αὐτός^{rgms} ἄχρι^p οὗτος^{rdgms} ὁdgnms λόγος^{ngms} καίc ἐπαίρω^{v1aa3p} ὁdafs
 φωνή^{nafs} αὐτός^{rgmp} λέγω^{vppanmp} αἶρω^{vdpa2s} ἀπὸ^p ὁdgns γῆ^{ngfs} ὁdams τοιούτος^{rdams} οὐ^{xo} γάρ^c
 καθῆκω^{vppqns} αὐτός^{rgams} ζῶω^{vpna}. **v.23** κραυγάζω^{vppagmp} δέc αὐτός^{rgmp} καίc ῥίπτω^{vppagmp}
 ὁdanp ἱμάτιον^{namp} καίc κονιορτός^{nams} βάλλω^{vppagmp} εἰς^p ὁdams ἡρῆ^{nams}. **v.24** κελεύω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rgams} ὁdms χιλιάρχος^{nnms} ἄγω^{vnp} εἰς^p ὁdafs παρεμβολή^{nafs} λέγω^{vpaanms} μάλιστα^{ndfp}
 ἀνετάξω^{vnp} αὐτός^{rgams} ἵνα^c ἐπιγινώσκω^{vsaa3s} διὰ^p ὅς^{rrafs} αἰτία^{nafs} οὕτω^{bo} ἐπιφωνῶ^{v1aa3p}
 αὐτός^{rdms}.

Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν. ἀκούσας 26
 δὲ ὁ ἑκατόνταρχος προσελθὼν ἀπήγγειλεν τῷ χιλιάρχῳ λέγων
 Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν.
 προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ Λέγε μοι εἰ σὺ Ῥωμαῖός 27
 εἶ ὁ δὲ ἔφη Ναί. ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος Ἐγὼ πολλοῦ κεφα- 28
 λαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην ὁ δὲ Παῦλος ἔφη Ἐγὼ
 δὲ καὶ γεγέννημαι. εὐθὺς οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλ- 29
 λοντες αὐτὸν ἀνετάξιν καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνούς
 ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. Τῇ δὲ ἐπαύριον 30
 βουλόμενος γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰ-
 ουδαίων ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν
 τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν
 τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν Ἄνδρες ἀδελφοί **23**
 ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης
 τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστώσιν 2
 αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν 3
 Τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός τοιχε κεκονιαμένε, καὶ σὺ κάθεη κρί-
 νων με κατὰ τὸν νόμον καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι.
 οἱ δὲ παρεστώτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς. ἔφη 4, 5

v.25 ὡς^{bo} δέ^c προτείνω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddmp} ἰμάς^{ndmp} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{dams}
 ἴστημι^{vpxaams} ἑκατοντάρχης^{nam} ὁ^{dnnms} Παῦλος^{nnms} εἰ^{qo} ἄνθρωπος^{nam} Ῥωμαῖος^{aamsn}
 καί^c ἀκατάκριτος^{aamsn} ἔξεστι^{v1p43s} σύ^{rp4-p} μαστίζω^{vnpa}. **v.26** ἀκούω^{vpaams} δέ^c ὁ^{dnnms}
 ἑκατοντάρχης^{nnms} προσέρχομαι^{vpaams} ἀπαγγέλλω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} χιλιάρχος^{ndms} λέγω^{vnpams}
 ὁ^{rdms} ὥρα^{vdpa2s} τίς^{qans} μέλλω^{v1pa2s} ποιέω^{vnpa} ὁ^{dnnms} γάρ^c ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} Ῥωμαῖος^{aamsn}
 εἰμι^{v1px3s}. **v.27** προσέρχομαι^{vpaams} δέ^c ὁ^{dnnms} χιλιάρχος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams}
 λέγω^{vdpa2s} ἐγὼ^{rp4-s} εἰμι^{qo} σύ^{rp4-s} Ῥωμαῖος^{aamsn} εἰμι^{v1px2s} ὁ^{dnnms} δέ^c φημι^{v1ix3s} ναί^{xo}.
v.28 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} τέ^{xo} ὁ^{dnnms} χιλιάρχος^{nnms} ἐγὼ^{rp4-s} πολὺς^{agnsn} κεφάλαιον^{ngns} ὁ^{dafs}
 πολιτεία^{haf} οὗτος^{rdafs} κτάσμαι^{v1ad1s} ὁ^{dnnms} δέ^c Παῦλος^{nnms} φημι^{v1ix3s} ἐγὼ^{rp4-s} δέ^c καί^c
 γεννάω^{v1xp1s}. **v.29** εὐθὺς^{bo} οὗ^c ἀφίστημι^{v1aa3p} ἀπὸ^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dnnmp} μέλλω^{vnpammp}
 αὐτός^{rpams} ἀνετάξω^{vnpa} καί^c ὁ^{dnnms} χιλιάρχος^{nnms} δέ^c φοβέομαι^{v1ao3s} ἐπιγινώσκω^{vpaams}
 ὅτι^c Ῥωμαῖός^{aamsn} εἰμι^{v1px3s} καί^c ὅτι^c εἰμι^{v1ix3s} αὐτός^{rpams} δέ^c ὁ^{dnnms} ἔγω^{rp4-s} ἔγω^{rp4-s} ἔγω^{rp4-s}. **v.30** ὁ^{ddfs} δέ^c
 ἐπαύριον^{bo} βούλομαι^{vrrnms} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} ἀσφαλής^{aamsn} ὁ^{dans} τίς^{qans} κατηγορεῖ^{v1pp3s}
 παρὰ^p ὁ^{dgnmp} Ἰουδαῖος^{agnmp} λύω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ἀπὸ^p ὁ^{dgnmp} δεσμός^{ngmp} καί^c κελεύω^{v1aa3s}
 ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^{damp} ἀρχιερεὺς^{nam} καί^c ὁ^{dans} ὅλος^{aamsn} ὁ^{dans} συνέδριον^{nans} αὐτός^{rpammp} καί^c
 κατὰ^p ὁ^{dnnms} Παῦλος^{nnms} Παῦλος^{nnms} ἴστημι^{v1aa3s} εἰς^p αὐτός^{rpammp}. **23. v.1** ἀτενίζω^{vnaams} δέ^c
 ὁ^{dnnms} Παῦλος^{nnms} ὁ^{ddms} συνέδριον^{ndms} λέγω^{v1aa3s} ἄν^{hpr} ἄν^{hpr} ἄν^{hpr} ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{rp4-s} πᾶς^{adfsn}
 συνειδησίης^{ndfs} ἀγαθός^{adfsn} πολιτεύομαι^{v1xp1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἄχρι^p οὗτος^{rdgfs} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs}.
v.2 ὁ^{dnnms} δέ^c ἀρχιερεὺς^{nnms} Ἀνανίας^{nnms} ἐπιτάσσω^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} παρίστημι^{vpxadmp} αὐτός^{rpams}
 τύπτω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ὁ^{dans} στόμα^{nans}. **v.3** τότε^{bo} ὁ^{dnnms} Παῦλος^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{rpams}
 λέγω^{v1aa3s} τύπτω^{vnpa} σύ^{rp4-s} μέλλω^{v1pa3s} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} τοιχός^{nvms} κονιάω^{vpxpams} καί^c
 σύ^{rp4-s} κάθεμαι^{v1pn2s} κρίνω^{vrrpams} ἐγὼ^{rp4-s} κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nam} καί^c παρανομῶ^{vrrpams}
 κελεύω^{v1pa2s} ἐγὼ^{rp4-s} τύπτω^{vmp}. **v.4** ὁ^{dnnmp} δέ^c παρίστημι^{vpxanmp} λέγω^{v1aa3p} ὁ^{dams}
 ἀρχιερεὺς^{nam} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} λοιδορεῖ^{v1pa2s}.

- τε ὁ Παῦλος Οὐκ ἤδειν ἀδελφοί ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς, γέγραπται
 6 γὰρ ᾠδὴν τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἔρεις κακῶς. Γνοὺς δὲ ὁ
 Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρι-
 σαίων ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ Ἄνδρες ἀδελφοί ἐγὼ Φαρισαῖος
 εἰμι υἱὸς Φαρισαίου, περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐ-
 7 γὼ κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, ἐγένετο στάσις τῶν
 8 Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδ-
 δουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν μηδὲ ἄγγελον
 9 μήτε πνεῦμα Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφοτέρω. ἐγένετο
 δὲ κραυγὴ μεγάλη καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους
 τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν
 ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος
 10 μὴ θεομαχῶμεν. Πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως εὐλαβηθεὶς
 ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπὸ αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ
 στράτευμα καταβὰν ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε
 11 εἰς τὴν παρεμβολήν. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστάς αὐτῷ ὁ
 κύριος εἶπεν Θάρσει Παῦλε, ὥς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ
 12 εἰς Ἱερουσαλὴμ οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι. Γε-
 νομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν
 ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πίνειν ἕως οὗ
 13 ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα

v.5 φημι^{vlix3s} τέ^{xo} οὐ^{dnms} Παῦλος^{nnms} οὐ^{xo} οἶδα^{vials} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^c εἰμι^{vixp3s} ἀρχιερεὺς^{nnms} γράφω^{vixp3s} γάρ^c ἄρχων^{nam} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} σύ^{pg-s} οὐ^{xo} λέγω^{vifa2s} κακῶς^{bo}. **v.6** γινώσκω^{vpaanms} δέ^c οὐ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ὅτι^c οὐ^{dnms} εἰς^{nnms} μέρος^{nnms} εἰμι^{vixp3s} Σαδδουκαῖος^{ngmp} οὐ^{dnms} δέ^c ἕτερος^{annsn} Φαρισαῖος^{ngmp} κράζω^{viaa3s} ἐν^p οὐ^{ddns} συνεδρίον^{ndns} ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{grn-s} Φαρισαῖος^{nnms} εἰμι^{vixp1s} υἱός^{nnms} Φαρισαῖος^{ngms} περὶ^p ἐλπίς^{ngfs} καί^c ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} ἐγὼ^{grn-s} κρίνω^{vixp1s}. **v.7** οὕτως^{rdans} δέ^c αὐτός^{rgms} λαλέω^{vpaagms} γίνομαι^{vial3s} στάσις^{nnfs} οὐ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^c οὐ^{dgmp} Σαδδουκαῖος^{ngmp} καί^c σχίζω^{vixp3s} οὐ^{dnms} πλῆθος^{nnms}. **v.8** Σαδδουκαῖος^{nnmp} μὲν^{xo} γάρ^c λέγω^{vixp3p} μή^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἀνάστασις^{nafs} μηδέ^c ἄγγελος^{nam} μήτε^c πνεῦμα^{nam} Φαρισαῖος^{nnmp} δέ^c ὁμολογέω^{vixp3p} οὐ^{danp} ἀμφοτέροι^{aannp}. **v.9** γίνονται^{vial3s} δέ^c κραυγὴ^{nnfs} μέγας^{anfsn} καί^c ἀνίστημι^{vpaanmp} οὐ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} οὐ^{dgms} μέρος^{ngms} οὐ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} διαμάχομαι^{vixn3p} λέγω^{vppanmp} οὐ^{daans} κακός^{agmsn} εὐρίσκω^{vixp1p} ἐν^p οὐ^{ddms} ἀνθρώπος^{ndms} οὕτως^{rdams} εἶ^{go} δέ^c πνεῦμα^{nnms} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} ἦ^{xo} ἄγγελος^{nnms} μή^{xo} θεομαχέω^{vspa1p}. **v.10** πολὺς^{agfsn} δέ^c γίνονται^{vpadgfs} στάσις^{ngfs} εὐλαβέομαι^{vpaanms} οὐ^{dnms} χιλιάρχος^{nnms} μή^{xo} διασπάω^{vspa3s} οὐ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ὑπὸ^p αὐτός^{rgmp} κελεύω^{viaa3s} οὐ^{dans} στράτευμα^{nam} καταβαίνω^{vpaans} ἀρπάζω^{vnaa} αὐτός^{rgams} ἐκ^p μέσος^{agmsn} αὐτός^{rgmp} ἄγω^{vnpa} τέ^{xo} εἰς^p οὐ^{dafs} παρεμβολή^{nafs}. **v.11** οὐ^{ddfs} δέ^c ἐπιεῖμι^{vpxdfis} νύξ^{ndfs} ἐφίστημι^{vpaanms} αὐτός^{rgdms} οὐ^{dnms} κύριος^{nnms} λέγω^{viaa3s} θαρσέω^{vdp2s} Παῦλος^{nnms} ὥς^{bo} γάρ^c διαμαρτύρομαι^{vial2s} οὐ^{danp} περὶ^p ἐγὼ^{rg-s} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{bo} οὕτως^{bo} σύ^{grp-s} δεῖ^{vixp3s} καί^c εἰς^p Ῥώμην^{nafs} μαρτυρέω^{vnaa}. **v.12** γίνονται^{vpadgfs} δέ^c ἡμέρα^{ngfs} ποιέω^{vpaanmp} τίς^{nnmp} οὐ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} συστροφὴ^{nafs} ἀναθεματίζω^{viaa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp} λέγω^{vppanmp} μήτε^c ἐσθίω^{vnaa} μήτε^c πίνω^{vnaa} ἕως^c ὅς^{bo} ἀποκτείνω^{vspa3p} οὐ^{dams} Παῦλος^{nam}.

οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες, οἵτινες προσελθόντες 14
 τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον, Ἀναθέματι ἀνε-
 θεματίσαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν
 τὸν Παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ 15
 συνεδρίῳ ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς ὡς μέλλον-
 τας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ πρὸ
 τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν ἔτοιμοι ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. Ἀκούσας 16
 δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὸ ἔνεδρον παραγενόμενος καὶ
 εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. προσκα- 17
 λεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη Τὸν νεανίαν
 τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον ἔχει γὰρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐ-
 τῷ. ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον 18
 καὶ φησὶν Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν
 τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σέ ἔχοντά τι λαλῆσαι σοι. ἐ- 19
 πιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος καὶ ἀναχωρήσας
 κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο Τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι μοι. εἶπεν δὲ 20
 ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαι σε ὅπως αὔριον εἰς τὸ
 συνέδριον καταγάγῃς τὸν Παῦλον ὡς μέλλοντές τι ἀκριβέστε-
 ρον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. σὺ οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς, ἐν- 21
 εδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα
 οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ
 ἀνέλωσιν αὐτόν καὶ νῦν ἔτοιμοι εἰσὶν προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ

v.13 εἰμι^{vix3p} δέ^c πολὺς^{anmpc} τεσσεράκοντα^{tn} ὁ^{dnmp} οὗτος^{rdafs} δ^{dafs} συνωμοσία^{nafs}
 ποιέω^{vexanmp}. **v.14** ὅστις^{trnmp} προσέρχεται^{vpaanmp} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεὺς^{ndmp} καί^c ὁ^{ddmp}
 πρεσβύτερος^{admpn} λέγω^{viaa3p} ἀνάθεμα^{ndns} ἀναθεματίζω^{vialp} ἑαυτοῦ^{xamp} μηδεὶς^{agnsn}
 γεύσεται^{vnad} ἕως^c ὅς^{bo} ἀποκτείνω^{vspalp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams}. **v.15** νῦν^{bo} οὖν^c σύ^{trn-p}
 ἐμφανίζω^{vdaa2p} ὁ^{ddms} χιλιάρχος^{ndms} σὺν^p ὁ^{ddns} συνεδρίον^{ndns} ὅπως^{bo} αὔριον^{bo} αὐτός^{rpsms}
 καταγάγῃ^{vsaas3s} πρὸς^p σύ^{trn-p} ὡς^{bo} μέλλω^{vppaamp} διαγινώσκω^{vmpa} ἀκριθῆς^{bo} ὁ^{danp} περὶ^p
 αὐτός^{rpsms} ἐγὼ^{trn-p} δέ^c πρό^p ὁ^{dgrms} ἐγγίζω^{vnaa} αὐτός^{rpsms} ἔτοιμος^{anmpn} εἰμι^{vixp1p} ὁ^{dgrms}
 ἀναίρεώ^{vnaa} αὐτός^{rpsms}. **v.16** ἀκούω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgrfs} ἀδελφῆ^{ngfs} Παύλος^{ngms}
 ὁ^{dans} ἐνέδρα^{nans} παραγίνομαι^{vpadnms} καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs}
 ἀπαγγέλλω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms}. **v.17** προσκαλέομαι^{vpadnms} δέ^c ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms}
 εἰς^{nams} ὁ^{dgmpr} ἑκατοντάρχης^{ngmp} φημι^{vix3s} ὁ^{dams} νεανίας^{nams} οὗτος^{rdams} ἀπάγω^{vdaa2s} πρὸς^p
 ὁ^{dams} χιλιάρχος^{nams} ἔχω^{vipa3s} γάρ^c τι-οριανὸς ἀπαγγέλλω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v.18** ὁ^{dnms}
 μέν^{xo} σὺν^c παραλαβάνω^{vpaanms} αὐτός^{rpsms} ἄγω^{viaa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} χιλιάρχος^{nams} καί^c
 φημι^{vixp3s} ὁ^{dnms} δέσμιος^{nnms} Παῦλος^{nnms} προσκαλέομαι^{vpadnms} ἐγὼ^{trp-a-s} ἐρωτάω^{viaa3s}
 οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} νεανίας^{nams} ἄγω^{vnaa} πρὸς^p σύ^{trp-a-s} ἔχω^{vppaams} τι-οριανὸς λαλέω^{vnaa}
 σύ^{trp-d-s}. **v.19** ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} δέ^c ὁ^{dgrfs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rpsms} ὁ^{dnms} χιλιάρχος^{nnms}
 καί^c ἀναχωρέω^{vpaanms} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} πυνθάνομαι^{vlin3s} τῖς^{rqnms} εἰμι^{vixp3s} ὅς^{trans} ἔχω^{vipa2s}
 ἀπαγγέλλω^{vnaa} ἐγὼ^{trp-d-s}. **v.20** λέγω^{viaa3s} δέ^c ὅτι^c ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} συντιθῆμι^{viam3p} ὁ^{dgrms}
 ἐρωτάω^{vnaa} σύ^{trp-a-s} ὅπως^{bo} αὔριον^{bo} εἰς^p ὁ^{dans} συνέδριον^{nans} κατάγω^{vsaas2s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams}
 ὡς^{bo} μέλλω^{vppanmp} τι-οριανὸς ἀκριθῆς^{bo} πυνθάνομαι^{vtrn} περὶ^p αὐτός^{rpsms}.

- 22 σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσεν τὸν νεανίαν,
 παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς με.
 23 Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἐκατονταρχῶν εἶπεν Ἐ-
 τοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν ἕως Και-
 σαρείας καὶ ἵππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ δεξιοτάτους διακοσίους
 24 ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός. κτήνη τε παραστῆσαι ἵνα ἐπι-
 θιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσιν πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα.
 25, 26 γράψας ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον, Κλαύδιος
 27 Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦ-
 τον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι
 ὑπὸ αὐτῶν ἐπιστάς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐτὸν, μαθὼν
 28 ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν. βουλόμενός δὲ γινῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν
 29 ἐνεκάλουν αὐτῷ κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν. ὃν
 εὔρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν μηδὲν
 30 δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἐγκλημα ἔχοντα. μηνυθείσης δὲ
 μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μελλεῖν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,
 ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σέ παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέ-
 31 γειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ Ἔρρωσο. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται
 κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον
 32 διὰ τῆς νυκτός εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. τῇ δὲ ἐπαύριον ἔασαντες

v.21 σύ^{ρν-s} οὐν^c μή^{χο} πείθω^{vsap2s} αὐτός^{ρνdmp} ἐνεδρεύω^{ν1pa3p} γάρ^c αὐτός^{ρpams} ἐκ^p
 αὐτός^{ρpmp} ἀνὴρ^{nnmp} πολὺς^{anmpc} τεσεράκοντα^{tn} ὅστις^{ρtnmp} ἀναθεματίζω^{v1aa3p} ἐαυτοῦ^{rxamp}
 μή^{τε} ἐσθίω^{vnaa} μή^{τε} πίνω^{vnaa} ἕως^c ἀναίρῃ^{vsaa3p} αὐτός^{ρpams} καί^c νῦν^{bo} ἐτοιμος^{anmpn}
 εἶμι^{ν1px3p} προσδεχομαι^{vppnnmp} ὁ^{dafs} ἀπὸ^p σύ^{ρpg-s} ἐπαγγελία^{nafs}. **v.22** ὁ^{dnms} μὲν^{χο} οὐν^c
 χιλιάρχος^{nnms} ἀπολύω^{v1aa3s} ὁ^{dams} νεανίας^{nams} παραγγέλλω^{vpaanms} μηδεὶς^{admsn} ἐκ^{λαλέω}
 ὅτι^c οὗτος^{rdamp} ἐμφανίζω^{v1aa2s} πρὸς^p ἐγὼ^{ρpa-s}. **v.23** καί^c προσκαλέομαι^{vpadnms} δύο^{tn} τι-
 -στριαμπ^{δdgm} ἐκατοντάρχης^{ngmp} λέγω^{v1aa3s} ἐτοιμάζω^{vdaa2p} στρατιώτης^{namp} διακόσιοι^{namp}
 ὅπως^{bo} πορευομαι^{vsaa3p} ἕως^c Καισάρεια^{ngfs} καί^c ἵππεύς^{namp} ἑβδομήκοντα^{tn} καί^c
 δεξιοτάτος^{namp} διακόσιοι^{namp} ἀπὸ^p τρίτος^{agfsn} ὥρα^{ngfs} ὁ^{dgs} νύς^{ngfs}. **v.24** κτήνος^{namp}
 τέ^{χο} παρίστημι^{vnaa} ἵνα^c ἐπιθιβάω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} διασώζω^{vsaa3p} πρὸς^p
 Φῆλιξ^{nam} ὁ^{dams} ἡγεμών^{vnam}. **v.25** γράφω^{vpaanms} ἐπιστολή^{nafs} περιέχω^{vppaafs} ὁ^{dams}
 τύπος^{nam} οὗτος^{rdams}. **v.26** Κλαύδιος^{nnms} Λυσίας^{nnms} ὁ^{ddms} κράτιστος^{admsn} ἡγεμών^{ndms}
 Φῆλιξ^{ndms} χαίρω^{vnpa}. **v.27** ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nams} οὗτος^{rdams} συλλαμβάνω^{vrapams} ὑπὸ^p ὁ^{dgm}
 Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^c μέλλω^{vrapams} ἀναίρῃ^{vnpa} ὑπὸ^p αὐτός^{ρpmp} ἐφίστημι^{vpaanms} σύ^{np}
 ὁ^{ddms} στράτευμα^{ndms} ἐξαίρῃ^{vnaa1s} αὐτός^{ρpams} μαθάνω^{vnaa1s} ὅτι^c Ῥωμαῖος^{anmsn} εἶμι^{ν1px3s}.
v.28 θούλωμι^{vppnnms} δέ^c γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dafs} αἰτία^{nafs} διὰ^p ὅς^{rrafs} ἐγκαλέω^{v1aa3p} αὐτός^{ρpdms}
 κατὰ^{γω} αὐτός^{ρpams} εἰς^p ὁ^{dams} συνέδριον^{nans} αὐτός^{ρpmp}. **v.29** ὅς^{rrams} εὐρίσκω^{v1aa1s}
 ἐγκαλέω^{vpppams} περὶ^p ζήτημα^{ngmp} ὁ^{dams} νόμος^{ngms} αὐτός^{ρpmp} μηδεὶς^{aansn} δέ^c ἄξιος^{aansn}
 θάνατος^{ngms} ἤ^{χο} δεσμός^{ngmp} ἐγκλημα^{nans} ἔχω^{vppaams}. **v.30** μηνύω^{vppagfs} δέ^c ἐγὼ^{ρpd-s}
 ἐπιβουλῇ^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nams} μέλλω^{vnpa} εἶμι^{vnfx} ὑπὸ^p ὁ^{dgm} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἐξαυτῆς^{bo}
 πέμπω^{v1aa1s} πρὸς^p σύ^{ρpa-s} παραγγέλλω^{vpaanms} καί^c ὁ^{ddmp} κατήγορος^{ndmp} λέγω^{vnpa} ὁ^{damp}
 πρὸς^p αὐτός^{ρpams} ἐπὶ^p σύ^{ρpg-s} ῥώννυμαι^{vdxp2s}. **v.31** ὁ^{dnmp} μὲν^{χο} οὖν^c στρατιώτης^{anmp} κατὰ^p
 ὁ^{dams} διατάσσω^{vpxpans} αὐτός^{ρpdmp} ἀναλαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἄγω^{v1aa3p} διὰ^p ὁ^{dgs}
 νύς^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἀντιπατρίς^{nafs}.

τοὺς ἵππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶν καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας. Διακούσομαι σου ἔφη ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται, ἐκέλευσεν τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινὸς οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας. πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα κράτιστε Φηλιξ μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω παρακαλῶ ἀκούσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὐρόντες γάρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως. ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέειπεν βεβηλῶσαι ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελησαμεν κρίνειν. παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγεν. κελεύσας τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ παρ οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας

v.32 ὁδδς δέε^c ἐπαύριον^{bo} ἑάω^{vpaanmp} ὁdamp ἱππεύς^{namp} πορεύομαι^{vnpn} σὺν^p αὐτός^{rdms} ὑποστρέφω^{vlaa3p} εἰς^p ὁdafs παρεμβολή^{nafs}. **v.33** ὅστις^{rtmnp} εἰσέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁdafs Καισάρεια^{nafs} καί^c ἀναδίδωμι^{vpaanmp} ὁdafs ἐπιστολή^{nafs} ὁddms ἡγεμῶν^{ndms} παρίστημι^{vlaa3p} καί^c ὁdams Παῦλος^{nams} αὐτός^{rdms}. **v.34** ἀναγινώσκω^{vpaanms} δέε^c ὁdams ἡγεμῶν^{nnms} καί^c ἐπερωτῶ^{vpaanms} ἐκ^p ποίος^{rgfs} ἐπαρχεί^{ngfs} εἰμι^{vnp3s} καί^c πυθάνομαι^{vpadnms} ὅτι^c ἀπὸ^p Κιλικί^{ngfs}. **v.35** διακούω^{vifd1s} σὺ^{tpg-s} φημι^{vix3s} ὅταν^c καί^c ὁdnpmp κατήγορος^{nnmp} σὺ^{tpg-s} παραγίνομαι^{vsad3p} κελεύω^{vlaa3s} τέ^{xo} αὐτός^{trams} ἐν^p πραιτωρίον^{ndms} ὁdms Ἡρώδης^{ngms} φυλάσσει^{vnp1p}. **24. v.1** μετὰ^p δέε^c πέντε^{tn} ἡμέρα^{nafp} καταβαίνω^{vlaa3s} ὁdms ἀρχιερεὺς^{nnms} Ἀνανίας^{nnms} μετὰ^p ὁdgmnp πρεσβύτερος^{agmpn} καί^c ῥήτωρ^{ngms} Τέρτυλλος^{ngms} τι-σιγνισ ὅστις^{rtmnp} ἐμφανίζω^{vlaa3p} ὁddms ἡγεμῶν^{ndms} κατὰ^p ὁdms Παῦλος^{ngms}. **v.2** καλέω^{vpaagms} δέε^c αὐτός^{rgms} ἄρχω^{vlaa3s} κατηγορέω^{vnpa} ὁdms Τέρτυλλος^{nnms} λέγω^{vpaanms} πολὺς^{agfsn} εἰρήνη^{ngfs} τυγχάνω^{vpaanmp} διὰ^p σὺ^{tpg-s} καί^c κατορθώμα^{ngnp} γίνομαι^{vnpngnp} ὁddms ἔθνος^{ndms} οὗτος^{rdms} διὰ^p ὁdgs σός^{rgfs} πρόνοια^{ngfs}. **v.3** πάντῃ^{bo} τέ^{xo} καί^c πανταχοῦ^{bo} ἀποδέχομαι^{vnp1p} κράτιστος^{avmsn} Φηλιξ^{tnvms} μετὰ^p πᾶ^{agfsn} εὐχαριστία^{ngfs}. **v.4** ἵνα^c δέε^c μὴ^{xo} ἐπὶ^p πολὺς^{aanse} σὺ^{tpa-s} ἐγκόπτω^{vspals} παρακαλῶ^{vipals} ἀκούω^{vnaa} σὺ^{tpa-s} ἐγὼ^{tpg-p} συντόμως^{bo} ὁdδς σός^{rsdfs} ἐπιεικεία^{ndfs}. **v.5** εὐρίσκω^{vpaanmp} γάρ^c ὁdams ἀνὴρ^{nams} οὗτος^{rdams} λοιμός^{nams} καί^c κινέω^{vpaams} στάσις^{nafs} πᾶς^{admpn} ὁddmp Ἰουδαῖος^{admpn} ὁddmp κατὰ^p ὁdafs οἰκουμένη^{nafs} πρωτοστάτης^{nams} τέ^{xo} ὁdgs ὁdgmnp Ναζωραῖος^{ngmp} αἵρεσις^{ngfs}. **v.6** ὃς^{rtmms} καί^c ὁdams ἱερὸν^{nams} θεῶν^{vlaa3s} βεβηλόω^{vnaa} ὁdams καί^c κρατέω^{vlaa1p} καί^c κατὰ^p ὁdams ἡμέτερος^{rsams} νόμος^{nams} θελῶ^{vlaa1p} κρίνω^{vnpa}. **v.7** παρέρχομαι^{vpaanms} δέε^c Λυσίας^{nnms} ὁdams χιλιάρχος^{nnms} μετὰ^p πολὺς^{agfsn} βία^{ngfs} ἐκ^p ὁdgmnp χειρ^{ngfp} ἐγὼ^{tpg-p} ἀπάγω^{vlaa3s}.

- περί πάντων τούτων ἐπιγινῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.
 9 συνέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν.
 10 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν
 Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος
 11 εὐθύμωτερον τὰ περὶ ἑμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι. δυναμένου σου
 γινῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι ἢ δεκαδύο, ἀφ' ἧς ἀνέ-
 12 βην προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν
 με πρὸς τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦντα ὄχλου οὔτε
 13 ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν. οὔτε παραστήσαι
 14 με δύνανται περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσίν μου. ὁμολογῶ δὲ τοῦ-
 τό σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν λέγουσιν αἴρεσιν οὕτως λατρεύω
 τῷ πατρὶ ὡς θεῷ πιστεύων πᾶσιν τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς
 15 προφήταις γεγραμμένοις. ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεὸν ἦν καὶ
 αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν,
 16 δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον
 συνειδήσιν ἔχειν πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διαπαν-
 17 τός. δι' ἐτῶν δὲ πλείονων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων
 18 εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς. ἐν οἷς εὐρόν με ἡγνισμέ-
 νον ἐν τῷ ἱερῷ οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου τινὲς δὲ ἀπὸ
 19 τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοί. οὓς δεῖ ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν

v.8 κελεύω^{vpaanms} ὁ^{damp} κατήγορος^{nam} αὐτός^{rgms} ἔρχομαι^{vnpn} ἐπὶ^p σύ^{tpa-s} παρὰ^p ὅς^{rgms} δύναμαι^{vifd2s} αὐτός^{rnms} ἀνακρίνω^{vpaanms} περὶ^p πᾶς^{agnp} οὗτος^{rdgnp} ἐπιγινώσκω^{vnaa} ὅς^{rgnp} ἐγώ^{tpn-p} κατηγορέω^{vpa1p} αὐτός^{rgms}. **v.9** συντίθημι^{viam3p} δέ^c καί^c ὁ^{dnp} Ἰουδαῖος^{anmp} φάσκω^{vppanmp} οὗτος^{rdanp} οὕτω^{bo} ἔχω^{vnpa}. **v.10** ἀποκρίνομαι^{viad3s} δέ^c ὁ^{dms} Παῦλος^{nnms} νεύω^{vpaagms} αὐτός^{rdms} ὁ^{dms} ἡγεμών^{ngms} λέγω^{vnpa} ἐκ^p πολὺς^{agnp} ἔτος^{ngnp} εἰμὶ^{vppxams} σύ^{tpa-s} κριτῆς^{nams} ὁ^{ddns} ἔθνος^{ndns} οὗτος^{rdns} ἐπίσταμαι^{vppnnms} εὐθύμως^{bo} ὁ^{damp} περὶ^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} ἀπολογέομαι^{vpnl1s}. **v.11** δύναμαι^{vppngms} σύ^{tpg-s} γινώσκω^{vnaa} ὅτι^c οὐ^{xo} πολὺς^{anfp} εἰμὶ^{vixp3p} ἐγώ^{tpd-s} ἡμέρα^{nnfp} ἥ^{xo} δεκαδύο^{tn} ἀπὸ^p ὅς^{rgfs} ἀναβαίνω^{vial1s} προσκυνέω^{vrfanms} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{fp}. **v.12** καί^c οὔτε^c ἐν^p ὁ^{ddms} ἱερόν^{ndns} εὐρίσκω^{vial3p} ἐγώ^{tpa-s} πρὸς^p τι-σριαμισ διαλέγομαι^{vppnams} ἥ^{xo} ἐπισύστασις^{nafs} ποιέω^{vppaams} ὄχλος^{ngms} οὔτε^c ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} οὔτε^c κατὰ^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs}. **v.13** οὔτε^c παρίστημι^{vnaa} ἐγώ^{tpa-s} δύναμαι^{vnpn3p} περὶ^p ὅς^{rgnp} νῦν^{bo} κατηγορέω^{vpa3p} ἐγώ^{tpg-s}. **v.14** ὁμολογέω^{vpa1s} δέ^c οὗτος^{rdns} σύ^{tpd-s} ὅτι^c κατὰ^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὅς^{trafs} λέγω^{vpa3p} αἴρεσις^{nafs} οὕτω^{bo} λατρεύω^{vpa1s} ὁ^{ddms} πατρίδος^{admsn} θεός^{ndms} πιστεύω^{vppanms} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nams} καί^c ὁ^{damp} προφήτης^{ndmp} γράφω^{vpxdpnp}. **v.15** ἐλπίς^{nafs} ἔχω^{vppanms} εἰς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} ὅς^{trafs} καί^c αὐτός^{rgnpnp} οὗτος^{rdnpnp} προσδέχομαι^{vpnp3p} ἀνάστασις^{nafs} μέλλω^{vnpa} εἰμὶ^{vnf1x} νεκρός^{agmpn} δίκαιος^{agmpn} τέ^{xo} καί^c ἄδικος^{agmpn}. **v.16** ἐν^p οὗτος^{rdms} δέ^c αὐτός^{rgms} ἀσκέω^{vpna1s} ἀπρόσκοπος^{aafsn} συνειδήσις^{nafs} ἔχω^{vnpa} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^c ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{nam} διά^p ἔτος^{ngnp} δέ^c πολὺς^{agnp} παραγινώσκω^{viad1s} ἐλεημοσύνη^{nafp} ποιέω^{vrfanms} εἰς^p ὁ^{dans} ἔθνος^{nans} ἐγώ^{tpg-s} καί^c προσφορά^{nafp}. **v.18** ἐν^p ὅς^{rgnpnp} εὐρίσκω^{vial3p} ἐγώ^{tpa-s} ἀγνίζω^{vpxpams} ἐν^p ὁ^{ddms} ἱερόν^{ndns} οὐ^{xo} μετὰ^p ὄχλος^{ngms} οὐδέ^{bo} μετὰ^p θόρυβος^{ngms} τίς^{rinmp} δέ^c ἀπὸ^p ὁ^{dafs} Ἀσία^{ngfs} Ἰουδαῖος^{anmpn}.

εἴ τι ἔχοιεν πρὸς μέ. ἥ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν εἴ τί εὗρον ἐν 20
ἐμοὶ ἀδίκημα σάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου. ἥ περὶ μιᾶς 21
ταύτης φωνῆς ἥς ἔκραξα ἐστὼς ἐν αὐτοῖς ὅτι Περὶ ἀναστάσεως
νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ 22
Φῆλιξ Ἀνεβάλετο αὐτοὺς ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ
εἰπὼν, Ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος καταβῇ διαγνώσομαι τὰ καθ' 23
ὑμᾶς, διαταξάμενος τε τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον,
ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν 24
ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμε-
νος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ οὔσῃ Ἰουδαία 25
μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χρι-
στὸν πίστεως. διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ 26
ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοδος
γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη Τὸ νῦν ἔχον πορεύου καιρὸν δὲ
μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε. ἅμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρή- 26
ματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτὸν διό
καὶ πυκνότερον αὐτόν, μεταπεμπόμενος ὁμίλει αὐτῷ. Διειτίας 27
δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον θέ-
λων τε χάριτας καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπεν
τὸν Παῦλον δεδεμένον.

Φῆστος οὖν ἐπιβάς τῇ ἐπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς **25**

v.19 ὅς^{rpamp} δεῖν^{vpq3s} ἐπι^p σύ^{tpg-s} πάρειμι^{vpnx} καί^c κατηγορέω^{vnpa} εἰ^{qo} τι-σριανος ἔχω^{vopa3p}
πρός^p ἐγὼ^{tpa-s}. **v.20** ἥ^{xo} αὐτός^{rpnm} οὗτος^{rdnmp} λέγω^{vdaa3p} εἰ^{qo} τίς^{rians} εὐρίσκω^{viaa3p}
ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} ἀδίκημα^{nans} ἴσημι^{vpaagms} ἐγὼ^{tpg-s} ἐπι^p ὁ^{dgn} συνέδριον^{ngns}. **v.21** ἥ^{xo}
περι^p εἰς^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} φωνή^{ngfs} ὅς^{rrgfs} κράζω^{vialls} ἴσημι^{vpxanms} ἐν^p αὐτός^{rpdm} ὅτι^c περι^p
ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} ἐγὼ^{trn-s} κρίνω^{vipp1s} σήμερον^{bo} ὑπό^p σύ^{tpg-p}. **v.22** ἀκούω^{vpaanms}
δέ^c οὗτος^{rdanp} ὁ^{dms} Φῆλιξ^{znms} ἀναβάλλω^{viam3s} αὐτός^{rpamp} ἀκριθῆς^{bo} οἶδα^{vpxanms} ὁ^{danp}
περι^p ὁ^{dgfs} ὁ^{dms} λέγω^{vpaanms} ὅτι^c αὐτός^{rdnmp} οὗτος^{rdnmp} λέγω^{vpaanms} ὁ^{dms} χιλιάρχος^{znms} καταβαίνω^{vsaa3s}
διαγινώσκω^{vfid1s} ὁ^{danp} κατὰ^p σύ^{tpa-p}. **v.23** διατάσσω^{vpaanms} τέ^{xo} ὁ^{dms} ἑκατοντάρχης^{ndms}
τηρέω^{vnpn} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἔχω^{vnpa} τέ^{xo} ἄνεσις^{nafs} καί^c μηδεὶς^{aamsn} κωλύω^{vnpa} ὁ^{dgm}
ἴδιος^{agmpn} αὐτός^{rpams} ὑπηρετέω^{vnpa} ἥ^{xo} προσέρχομαι^{vnpn} αὐτός^{rpdm}. **v.24** μετὰ^p δέ^c
ἡμέρα^{naif} τι-σριαφι παραγίνομαι^{vpadnms} ὁ^{dms} Φῆλιξ^{znms} σὺν^p Δρουσίλλᾳ^{ndfs} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs}
αὐτός^{rpams} εἰμι^{vppxdfs} Ἰουδαίος^{adfsn} μεταπέμπομαι^{vial3s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} καί^c ἀκούω^{vial3s}
αὐτός^{rpams} περι^p ὁ^{dms} εἰς^p Χριστός^{ngfs} πίστις^{ngfs}. **v.25** διαλέγομαι^{vppngms} δέ^c αὐτός^{rpams}
περι^p δικαιοσύνη^{ngfs} καί^c ἐγκράτεια^{ngfs} καί^c ὁ^{dms} κρίμα^{ngns} ὁ^{dms} μέλλω^{vppngms} εἰμι^{vntfx}
ἔμφοδος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} ὁ^{dms} Φῆλιξ^{znms} ἀποκρίνομαι^{vial3s} ὁ^{dams} νῦν^{bo} ἔχω^{vppaans}
πορεύομαι^{vdpn2s} καιρός^{nams} δέ^c μεταλαμβάνω^{vpaanms} μετακαλέω^{vifm1s} σύ^{tpa-s}. **v.26** ἅμα^{bo}
δέ^c καί^c ἐλπίζω^{vppanms} ὅτι^c χρήμα^{nanp} διδῶμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdm} ὑπό^p ὁ^{dms} Παῦλος^{ngms} ὅπως^{bo}
λύω^{vsaa3s} αὐτός^{rpams} διό^c καί^c πυκνός^{aansc} αὐτός^{rpams} μεταπέμπομαι^{vppnms} ὁμίλω^{vial3s}
αὐτός^{rpdm}. **v.27** διειτίας^{ngfs} δέ^c πληρὸν^{vppagfs} λαμβάνω^{vial3s} διάδοχος^{nams} ὁ^{dms} Φῆλιξ^{znms}
Πόρκιος^{nams} Φῆστος^{nams} θέλω^{vppanms} τέ^{xo} χάρις^{naif} κατατίθῃμι^{vnam} ὁ^{dms} Ἰουδαίος^{admpn}
ὁ^{dms} Φῆλιξ^{znms} καταλείπω^{vial3s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} δέω^{vpxams}.

- 2 Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας. ἐνεφάνισάν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιε-
 3 ρεύς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου καὶ παρεκά-
 4 λουν αὐτόν. αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ ὅπως μεταπέμψῃται
 5 αὐτόν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτόν κατὰ
 6 τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦ-
 7 λον ἐν Καισαρείᾳ ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι,
 8 Οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν φησὶν συγκαταβάντες εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ
 9 ἀνδρὶ τούτῳ κατηγορεῖται αὐτοῦ. Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς
 10 ἡμέρας πλείους ἢ δέκα καταβάς εἰς Καισάρειαν τῇ ἐπαύριον
 11 καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. πα-
 12 ραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων κατα-
 13 βεβηκότες Ἰουδαῖοι πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα φέροντες κατὰ
 14 τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδείξει. ἀπολογουμένου αὐ-
 15 τοῦ, ὅτι Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε
 16 εἰς Καίσαρά τι ἤμαρτον. ὁ Φῆστος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων
 17 χάριν καταθέσθαι ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν Θέλεις εἰς Ἱε-
 18 ροσόλυμα ἀναβάς ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ. εἶπεν
 19 δὲ ὁ Παῦλος Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρός ἐστὼς εἰμι οὔ με δεῖ
 20 κρίνεσθαι Ἰουδαίους οὐδὲν ἡδίκησα ὥς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγι-
 21 νώσκεις. εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι οὐ
 22 παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν, εἰ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ὧν οὗτοι κατη-
 23 γοροῦσίν μου οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι, Καίσαρα

25. v.1 Φῆστος^{nms} οὐν^c ἐπιβαίνω^{vpaanms} ὁ^{ddfs} ἐπαρχεία^{ndfs} μετὰ^p τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} ἀναβαίνω^{viaa3s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἀπὸ^p Καισάρειας^{ngfs}. **v.2** ἐμφανίζω^{viaa3p} δε^c αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} ἀρχιερεύς^{nms} καί^c ὁ^{dnmp} πρῶτος^{anmpn} ὁ^{dgm} Ἰουδαίος^{agmpn} κατὰ^p ὁ^{dgm} Παῦλος^{ngms} καί^c παρακαλέω^{via3p} αὐτός^{rpams}. **v.3** αἰτέω^{vppmnp} χάρις^{nafs} κατὰ^p αὐτός^{rpams} ὅπως^{bo} μεταπέμψομαι^{vsad3s} αὐτός^{rpams} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ἐνέδρα^{nafs} ποιέω^{vppanmp} ἀναφρέω^{vnaa} αὐτός^{rpams} κατὰ^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs}. **v.4** ὁ^{dnms} μὲν^{xo} οὐ^c Φῆστος^{nms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} τηρέω^{vnp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἐν^p Καισάρεια^{ndfs} ἐαυτοῦ^{rxams} δε^c μέλλω^{vnpa} ἐν^p τάχος^{ndms} ἐκπορεύομαι^{vnpn}. **v.5** ὁ^{dnmp} οὐ^c δυνατός^{anmpn} ἐν^p σύ^{tpd-p} φημι^{vpx3s} συγκαταβαίνω^{vpaanmp} εἰ^{qo} τίς^{rtnms} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀνὴρ^{ndms} οὗτος^{rddms} κατηγορέω^{vdp3p} αὐτός^{rpams}. **v.6** διατρίβω^{vpaanms} δε^c ἐν^p αὐτός^{rpdm} ἡμέρα^{nafp} πολὺς^{aafpc} ἡ^{xo} δέκα^{tn} καταβαίνω^{vpaanms} εἰς^p Καισάρεια^{nafs} ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} καθίζω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὁ^{dgn} βῆμα^{ngms} κελεύω^{viaa3s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἄγω^{vnap}. **v.7** παραγίνομαι^{vpadgms} δε^c αὐτός^{rpams} περιῖσθημι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀπὸ^p Ἱεροσόλυμα^{ngnp} καταβαίνω^{vpxanmp} Ἰουδαίος^{anmpn} πολὺς^{aanmp} καί^c βαρὺς^{aanmp} αἰτίωμα^{namp} φέρω^{vppanmp} κατὰ^p ὁ^{dgm} Παῦλος^{ngms} ὁ^{rnanp} οὐ^{xo} ἰσχύω^{via3p} ἀποδείκνυμι^{vnaa}. **v.8** ἀπολογέομαι^{vppngms} αὐτός^{rpams} ὅτι^c οὔτε^c εἰς^p ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{dgm} Ἰουδαίος^{agmpn} οὔτε^c εἰς^p ὁ^{dams} ἱερὸν^{nams} οὔτε^c εἰς^p Καίσαρ^{nams} τι-
 22 -σσαν ἁμαρτάνω^{vials}. **v.9** ὁ^{dnms} Φῆστος^{nms} δε^c ὁ^{ddmp} Ἰουδαίος^{admpn} θέλω^{vppanms} χάρις^{nafs} κατατίθημι^{vnam} ἀποκρίνομαι^{vna} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} λέγω^{viaa3s} θέλω^{vipa2s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἀναβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖ^{bo} περὶ^p οὗτος^{rdnp} κρίνω^{vnp} ἐπὶ^p ἐγώ^{rpq-s}. **v.10** λέγω^{viaa3s} δε^c ὁ^{dnms} Παῦλος^{nms} ἐπὶ^p ὁ^{dgn} βῆμα^{ngms} Καίσαρ^{ngms} ἵστυμι^{vpxanms} εἰμι^{vixp1s} ὅς^{bo} ἐγώ^{rpq-s} δεῖ^{vnpq3s} κρίνω^{vnp} Ἰουδαίος^{aamnp} οὐδεὶς^{aansn} ἀδικέω^{vials} ὥς^{bo} καί^c σύ^{tpn-s} καλός^{bo} ἐπιγινώσκω^{vipa2s}.

ἐπικαλοῦμαι. τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβου- 12
 λίου ἀπεκρίθη Καίσαρα ἐπικέκλησαι ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ. 13
 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερ- 14
 νίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἀσπασόμενοι τὸν Φῆστον. ὥς 15
 δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο 16
 τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων Ἀνὴρ τίς ἐστιν καταλελειμμένος ὑ-
 πὸ Φήλικος δέσμιος. περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα 17
 ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων αἰ-
 τούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην. πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ ἔστιν 18
 ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν 19
 ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχῃ τοὺς κατηγοροὺς 20
 τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων 17
 οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς κα-
 θίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα, περὶ οὗ 18
 σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν 19
 ἐγὼ ζητήματα δὲ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς 20
 αὐτὸν καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος 21
 ζῆν. ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν ἔλεγον
 εἰ βούλοιο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ κάκει κρίνεσθαι περὶ
 τούτων. τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς 21
 τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ

v.11 εἰ^{qo} μὲν^{xo} γάρ^c ἀδίκων^{vial} καί^c ἄξιον^{aansn} θάνατος^{ngms} πράσσω^{vial} τι-οριανσ οὐ^{xo}
 παραιτέομαι^{vipnl} ὁ^{dans} ἀποθνήσκω^{vnaa} εἰ^{qo} δέ^c οὐδείς^{aansn} εἰμὶ^{vipx3s} ὅς^{rrgnp} οὗτος^{rdnmp}
 κατηγορῶ^{vipa3p} ἐγὼ^{rgp-s} οὐδείς^{anfns} ἐγὼ^{rga-s} δύναμαι^{vipn3s} αὐτός^{rpdm} χαρίζομαι^{vnaa}
 Καίσαρ^{nams} ἐπικαλέω^{vipml}. **v.12** τότε^{bo} ὁ^{dams} Φῆστος^{nnms} συλλαλέω^{vpaans} μετὰ^p
 ὁ^{dams} συμβούλιον^{ngms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} Καίσαρ^{nams} ἐπικαλέω^{vixm2s} ἐπὶ^p Καίσαρ^{nams}
 πορεύομαι^{vifd2s}. **v.13** ἡμέρα^{ngfp} δέ^c διαγίνομαι^{vpadgfp} τι-οριγφι Ἀγρίππας^{nnms} ὁ^{dams}
 βασιλεὺς^{nnms} καί^c Βερνίκη^{nnfs} καταντάω^{vnaa3p} εἰς^p Καισάρεια^{nafs} ἀσπάζομαι^{vprdnmp} ὁ^{dams}
 Φῆστος^{nams}. **v.14** ὥς^{bo} δέ^c πολὺς^{aafpc} ἡμέρα^{nafp} διατρίβω^{vnaa3p} ἐκεῖ^{bo} ὁ^{dams} Φῆστος^{nnms}
 ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nnms} ἀνατίθηναι^{viam3s} ὁ^{damp} κατὰ^p ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} λέγω^{vppanms} ἀνὴρ^{nnms}
 τίς^{nnms} εἰμὶ^{vipx3s} καταλείπω^{vpxnnms} ὑπὸ^p Φήλις^{ngms} δέσμιος^{nnms}. **v.15** περὶ^p ὅς^{rrgms}
 γίνομαι^{vpadgms} ἐγὼ^{rgp-s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἐμφανίζω^{vnaa3p} ὁ^{dnnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnmp}
 πρεσβύτερος^{annmp} ὁ^{dgnp} Ἰουδαῖος^{agmpn} αἰτέω^{vppmnm} κατὰ^p αὐτός^{rgms} δίκη^{nafs}. **v.16** πρὸς^p
 ὅς^{rramp} ἀποκρίνομαι^{viad1s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx3s} ἔθος^{nnms} Ῥωμαῖος^{admpn} χαρίζομαι^{vnpn} τι-ορι-
 αμο ἄνθρωπος^{nams} εἰς^p ἀπώλεια^{nafs} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} ὁ^{dams} κατηγορῶ^{vppnnms} κατὰ^p πρόσωπον^{nams}
 ἔγω^{vora3s} ὁ^{damp} κατήγορος^{nam} τόπος^{nams} τέ^{xo} ἀπολογιᾶ^{ngfs} λαμβάνω^{vnaa3s} περὶ^p ὁ^{dams}
 ἐγκλημα^{ngms}. **v.17** συνέρχομαι^{vpaagmp} οὖν^c αὐτός^{rgmp} ἐνθάδε^{bo} ἀναβολή^{nafs} μηδείς^{afns}
 ποιέω^{vppanms} ὁ^{ddfs} ἐξῆς^{bo} καθίζω^{vpaans} ἐπὶ^p ὁ^{dams} βῆμα^{ngms} κελεύω^{vnaa1s} ἄγω^{vnap} ὁ^{dams}
 ἀνὴρ^{nams}. **v.18** περὶ^p ὅς^{rrgms} ἵστημι^{vrapnmp} ὁ^{dnnmp} κατήγορος^{nnmp} οὐδείς^{afns} αἰτία^{nafs}
 ἐπιφέρω^{vna2p} ὅς^{rrgnp} ὑπονοέω^{vna1s} ἐγὼ^{rgn-s}. **v.19** ζήτημα^{nam} δέ^c τι-οριανπ περὶ^p ὁ^{dams}
 ἴδιος^{afns} δεισιδαιμονία^{ngfs} ἔγω^{vnaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgams} καί^c περὶ^p τι-οριγμο Ἰησοῦς^{ngms}
 θνήσκω^{vpxagms} ὅς^{rrams} φάσκω^{vnaa3s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nnms} ζῶ^{vnpa}. **v.20** ἀπορέω^{vppnnms} δέ^c
 ἐγὼ^{rgn-s} εἰς^p ὁ^{dams} περὶ^p οὗτος^{rdgms} ζήτησις^{nafs} λέγω^{vnaa1s} εἰ^{qo} βούλομαι^{vopn3s} πορεύομαι^{vnpn}
 εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} κάκει^{bo} κρῖνω^{vnp} περὶ^p οὗτος^{rdgnp}.

- 22 πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον
 23 φησὶν ἀκούσῃ αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα
 καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς
 τὸ ἀκροατήριον σὺν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ'
 24 ἑξοχὴν οὖσιν τῆς πόλεως καὶ κελεύσαντος τοῦ Φῆστου ἦχθη
 ὁ Παῦλος. καὶ φησιν ὁ Φῆστος Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ πάν-
 25 τες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν
 τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ
 ἐνθάδε ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. ἐγὼ δὲ καταλα-
 βόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι καὶ αὐτοῦ δὲ
 τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν αὐτὸν.
 26 περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω διὸ προήγαγον
 αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ βασιλεῦ Ἀγρίππα ὅπως τῆς
 27 ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψαι. ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ
 πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

- 26** Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη Ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ
 σεαυτοῦ λέγειν τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο ἐκτείνας τὴν χεῖρα.
 2 Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων βασιλεῦ Ἀγρίππα
 ἡγήμαι ἐμαυτὸν μακάριον μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σή-

v.21 ὁδgms δέc Παῦλοςngms ἐπικαλέωvpaagms τηρέωvnap αὐτόςrpsms εἰςp ὁdafs ὁdgms σεβαστόςagmsn διαγνώσιςnafs κελεύωviaals τηρέωvnap αὐτόςrpsms ἔωςc ὅsbo πέμπωvsaals αὐτόςrpsms πρὸςp Καίσαραams. **v.22** Ἀγρίππαςnms δέc πρὸςp ὁdams Φῆστοςnams φημίvix3s βούλομαιvini1s καίc αὐτόςrpnms ὁdams ἄνθρωποςngms ἀκούωvnaa ὁdnms δέc αὐρίονbo φημίvix3s ἀκούωvifd2s αὐτόςrpgms. **v.23** ὁddfs οὖνc ἐπαύριονbo ἔρχομαιvpaagms ὁdams Ἀγρίππαςngms καίc ὁdgsf Βερνίκηngfs μετὰp πολὺsagfsn φαντασίαngfs καίc εἰσέρχομαιvpaagmp εἰςp ὁdans ἀκροατήριονnans σὺνp τέxo ὁddmp χιλιάρχοςndmp καίc ἀνὴρndmp ὁddmp κατὰp ἐξοχήnafs εἰμίvppxdmp ὁdgsf πόλιςngfs καίc κελεύωvpaagms ὁdams Φῆστοςngms ἄγωviap3s ὁdnms Παῦλοςnms. **v.24** καίc φημίvix3s ὁdnms Φῆστοςnms Ἀγρίππαςnms βασιλεὺsnms καίc πᾶςanmpn ὁdnmp συμπάρεμιvppxndmp ἐγώrpd-p ἀνὴρnvmp θεωρέωvipa2p οὗτοςrdams περὶp ὅsrtgms πᾶςanmsn ὁdnms πλῆθοςnms ὁdgmnp Ἰουδαίοςagmpn ἐντυγχάνωviaa3p ἐγώrpd-s ἐνp τέxo Ἱεροσόλυμαndmp καίc ἐνθάδεbo ἐπιβοᾶωvppanmp μὴxo δεῖνvpq ζάωvnpa αὐτόςrpsms μηκέτιbo. **v.25** ἐγώrpn-s δέc καταλαμβάνωvpaanms μηδεῖςaansn ἄξιοςaansn θάνατοςngms αὐτόςrpsms πράσσωvnaa καίc αὐτόςrpgms δέc οὗτοςrdgms ἐπικαλέωvpaagms ὁdams σεβαστόςaansn κρίνωviaals πέμπωvnpa αὐτόςrpsms. **v.26** περὶp ὅsrtgms ἀσφαλὲςaansn τι-οριανσ γράφωvnaa ὁddms κύριοςndms οὐxo ἔχωvipals διὸc προάγωviaals αὐτόςrpsms ἐπὶp σύrpg-p καίc μάλισταbo ἐπὶp σύrpg-s βασιλεὺsnms Ἀγρίππαςnms ὅπωςbo ὁdgsf ἀνάκρισιςngfs γίνομαιvpadgsf ἔχωvsaals τίςrrians γράφωvnaa. **v.27** ἄλογοςanmsn γάρc ἐγώrpd-s δοκέωvipa3s πέμπωvppaams δέσμιοςnams μὴxo καίc ὁdafp κατὰp αὐτόςrpgms αἰτίαngfs σημαίνωvnaa. **26. v.1** Ἀγρίππαςnms δέc πρὸςp ὁdams Παῦλοςnams φημίvix3s ἐπιτρέπωvpp3s σύrpd-s ὑπέρp σεαυτοῦrxgms λέγωvnpa τότεbo ὁdnms Παῦλοςnms ἀπολογεομαιvini3s ἐκτείνωvpaanfs ὁdafs χεῖρnafs.

μερον. μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους 3
ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων διὸ δέομαι σου, μακροθύμως ἀκοῦσαί 4
μου. Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γε- 4
νομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες οἱ Ἰου- 5
δαῖοι. προγινώσκοντές με ἄνωθεν ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν ὅτι 5
κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα 6
Φαρισαῖος. καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγ- 6
γελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος. εἰς ἣν τὸ 7
δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλ- 7
πίζει καταντῆσαι περὶ ἥς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι βασιλεῦ Ἀγρίππα 8
ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων. τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ θεὸς νε- 8
κροὺς ἐγείρει. ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰη- 9
σοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι. ὁ καὶ ἐποίησα 10
ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς κατέ- 10
κλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν ἀναιρουμένων 11
τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον. καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς 11
πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν περισσῶς τε 12
ἐμμαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν 12
οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπι- 13
τροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων. ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν 13
εἶδον βασιλεῦ οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου πε-

v.2 περι^p πᾶς^{agnpn} ὅς^{trgnp} ἐγκαλέω^{vipp1s} ὑπὸ^p Ἰουδαῖος^{agnpn} βασιλεὺς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms}
ἡγεομαι^{vixn1s} ἐμαυτοῦ^{rxams} μακάριος^{aamsn} μέλλω^{vppanms} ἀπολογεομαι^{vnph} ἐπι^p σὺ^{trpg-s}
σήμερον^{bo}. **v.3** μάλιστα^{bo} γνώστης^{nams} εἰμι^{vppxams} σὺ^{trpa-s} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} κατὰ^p
Ἰουδαῖος^{aampn} ἔθος^{ngnp} τέ^{xo} καί^c ζητημα^{ngnp} διό^c δέομαι^{vipn1s} σὺ^{trpg-s} μακροθύμως^{bo}
ἀκούω^{vnaa} ἐγὼ^{trpg-s}. **v.4** ὁ^{dafs} μέν^{xo} οὖν^c βίωσις^{nafs} ἐγὼ^{trpg-s} ὁ^{dafs} ἐκ^p νεότης^{ngfs} ὁ^{dafs}
ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} γίνομαι^{vpadafs} ἐν^p ὁ^{ddns} ἔθνος^{ndns} ἐγὼ^{trpg-s} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἴσημι^{vixa3p}
μαρτυρέω^{vnpa} ὅτι^c κατὰ^p ὁ^{dafs} ἀκριθής^{aafss} αἵρεσις^{nafs} ὁ^{dafs} ἡμέτερος^{rsngfs} θρησκεία^{ngfs}
ζάω^{vial1s} Φαρισαῖος^{nnms}. **v.6** καί^c νῦν^{bo} ἐπι^p ἐλπίς^{ndfs} ὁ^{dafs} πρὸς^p ὁ^{damp} πατήρ^{namp}
ἐπαγγελία^{ngfs} γίνομαι^{vpadgfs} ὑπὸ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} ἴσημι^{vixals} κρίνω^{vppnms}. **v.7** εἰς^p
ὅς^{rrafs} ὁ^{dnns} δωδεκάφυλον^{nnms} ἐγὼ^{trpg-p} ἐν^p ἐκτένεια^{ndfs} νύξ^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs} λατρεῦω^{vppanms}
ἐλπίζω^{vipa3s} καταντᾶω^{vnaa} περὶ^p ὅς^{trpgs} ἐλπίς^{ngfs} ἐγκαλέω^{vipp1s} βασιλεὺς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms}
ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} Ἰουδαῖος^{agnpn}. **v.8** τίς^{trqans} ἄπιστος^{aamsn} κρίνω^{vipp3s} παρὰ^p σὺ^{trpd-p} εἰ^{qo} ὁ^{dnms}
θεός^{nnms} νεκρός^{aampn} ἐγείρω^{vipa3s}. **v.9** ἐγὼ^{trpn-s} μέν^{xo} οὖν^c δοκέω^{vial1s} ἐμαυτοῦ^{rxams}
πρὸς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dngms} Ναζωραῖος^{ngms} δεῖ^{vnph} πολὺς^{aampn} ἐναντίος^{aampn}
πράσσω^{vnaa}. **v.10** ὅς^{trans} καί^c ποιέω^{vial1s} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} καί^c πολὺς^{aampn} ὁ^{dgnp}
ἅγιος^{agnpn} ἐγὼ^{trpn-s} φυλακῇ^{ndfp} κατακλείω^{vial1s} ὁ^{dafs} παρὰ^p ὁ^{dgnp} ἀρχιερεὺς^{ngmp} ἐξουσία^{nafs}
λαμβάνω^{vpaanms} ἀναιρέω^{vpppgmp} τέ^{xo} αὐτός^{trgmp} καταφέρω^{vial1s} ψήφος^{nafs}. **v.11** καί^c
κατὰ^p πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} συναγωγῇ^{nafp} πολλάκις^{bo} τιμωρέω^{vppanms} αὐτός^{trpam} ἀναγκάζω^{vial1s}
βλασφημέω^{vnpa} περισσῶς^{bo} τέ^{xo} ἐμμαινομαι^{vppnnms} αὐτός^{trpdm} διώκω^{vial1s} ἕως^c καί^c εἰς^p ὁ^{dafp}
ἔξω^{bo} πόλιν^{nafp}. **v.12** ἐν^p ὅς^{trdnp} καί^c πορευομαι^{vppnnms} εἰς^p ὁ^{dafs} Δαμασκός^{nafs} μετὰ^p
ἐξουσία^{ngfs} καί^c ἐπιτροπῇ^{ngfs} ὁ^{dafs} παρὰ^p ὁ^{dgnp} ἀρχιερεὺς^{ngmp}.

- 14 ριλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. πάντων
 δέ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν
 πρὸς με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδί διαλέκτῳ Σαοὺλ Σαοὺλ τί
 15 με διώκεις σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶπον,
 16 Τίς εἴ κύριε ὁ δὲ εἶπεν Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. ἀλλὰ
 ἀνάστηθι καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου, εἰς τοῦτο γὰρ ὥφθην
 σοι προχειρίσασθαι σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἰδές ὧν τε
 17 ὀφθήσομαί σοι. ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν
 18 εἰς οὓς νῦν σε ἀποστέλλω. ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τοῦ ἐ-
 πιστρέψαι ἀπὸ σκοτόους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ
 ἐπὶ τὸν θεόν τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κληρον
 19 ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν βασιλεῦ Ἀγρίππα
 20 οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ. ἀλλὰ τοῖς ἐν Δα-
 μασκῷ πρῶτόν καὶ Ἱεροσολύμοις εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς
 Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγέλλων μετάνοεῖν καὶ ἐπιστρέ-
 21 φειν ἐπὶ τὸν θεόν ἅξια τῆς μετάνοίας ἔργα πράσσοντας. ἔνεκα
 τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο δια-
 22 χειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ ἄχρι
 τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα μαρτυρούμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ
 οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφηταὶ ἐλάλησαν μελλόντων

v.13 ἡμέρα^{ngfs} μέσος^{agfsn} κατὰ^p ὁδὰς^o ὁδός^{nafs} ὁράω^{vlaals} βασιλεὺς^{nvms} οὐρανόν^{bo} ὑπέρ^p
 ὁδὰς^o λαμπρότης^{nafs} ὁ^{dgms} ἥλιος^{ngms} περιλάμπω^{vpaans} ἐγὼ^{tpa-s} φῶς^{nans} καί^c ὁ^{damp} σὺν^p
 ἐγὼ^{tpd-s} πορεύομαι^{vppnamp}. **v.14** πᾶς^{agmpn} δέ^c καταπίπτω^{vpaagmp} ἐγὼ^{trg-p} εἰς^p ὁδὰς^o
 γῆ^{nafs} ἀκούω^{vlaals} φωνή^{nafs} λαλέω^{vppaafs} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s} καί^c λέγω^{vppaafs} ὁ^{ddfs} Ἑβραῖς^{ndfs}
 διάλεκτος^{ndfs} Σαοὺλ^{tp} Σαοὺλ^{tp} τίς^{rqans} ἐγὼ^{tpa-s} διώκω^{vipa2s} σκληρός^{annsn} σὺ^{trp-d-s} πρὸς^p
 κέντρον^{nanp} λακτίζω^{vnpa}. **v.15** ἐγὼ^{trp-n-s} δέ^c λέγω^{vlaals} τίς^{rqnms} εἰμὶ^{vipx2s} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms}
 δέ^c λέγω^{vlaa3s} ἐγὼ^{trp-n-s} εἰμὶ^{vipx1s} Ἰησοῦς^{nnms} ὅς^{rrams} σὺ^{trp-n-s} διώκω^{vipa2s}. **v.16** ἀλλά^c
 ἀνίστημι^{vdaa2s} καί^c ἵστημι^{vdaa2s} ἐπὶ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} σὺ^{trg-s} εἰς^p οὗτος^{rdans} γάρ^c ὁράω^{vlaap1s}
 σὺ^{trp-d-s} προχειρίζομαι^{vnaad} σὺ^{trpa-s} ὑπηρέτης^{namns} καί^c μάρτυς^{namns} ὅς^{trgnp} τέ^{xo} ὁράω^{vlaa2s}
 ὅς^{trgnp} τέ^{xo} ὁράω^{vifp1s} σὺ^{trp-d-s}. **v.17** ἐξαιρέω^{vppmms} σὺ^{trpa-s} ἐκ^p ὁ^{dgms} λαός^{ngms} καί^c
 ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} εἰς^p ὅς^{rramp} νῦν^{bo} σὺ^{trpa-s} ἀποστέλλω^{vipa1s}. **v.18** ἀνοίγω^{vnaa} ὀφθαλμός^{namp}
 αὐτός^{trgmp} ὁ^{dgms} ἐπιπρέφω^{vnaa} ἀπὸ^p σκοτός^{ngns} εἰς^p φῶς^{nans} καί^c ὁ^{dgfs} ἐξουσία^{ngfs} ὁ^{dgms}
 Σατανᾶς^{ngms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} θεός^{namns} ὁ^{dgms} λαμβάνω^{vnaa} αὐτός^{rramp} ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}
 καί^c κληρός^{namns} ἐν^p ὁ^{ddmp} ἀγιάζω^{vpxpdm} πίστις^{ndfs} ὁ^{ddfs} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s}. **v.19** ὅθεν^{bo}
 βασιλεὺς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms} οὗ^{xo} γίνομαι^{viad1s} ἀπειθῆς^{annsn} ὁ^{ddfs} οὐράνιος^{adfsn} ὀπτασία^{ndfs}.
v.20 ἀλλά^c ὁ^{ddmp} ἐν^p Δαμασκός^{ndfs} πρῶτος^{bo} καί^c Ἱεροσόλυμα^{ndnp} εἰς^p πᾶς^{aafsn} τέ^{xo}
 ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} καί^c ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἀπαγγέλλω^{vppanms} μετάνοεω^{vnpa} καί^c
 ἐπιστρέφω^{vnpa} ἐπὶ^p ὁ^{dams} θεός^{namns} ἄξιος^{aanpn} ὁ^{dgfs} μετάνοια^{ngfs} ἔργον^{nanp} πρᾶσσω^{vppaamp}.
v.21 ἔνεκα^{bo} οὗτος^{rdgnp} ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} συλλαμβάνω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddns}
 ἱερόν^{ndns} πειράομαι^{vlin3p} διαχειρίζω^{vnam}.

γίνεσθαι καὶ Μωσῆς, εἰ παθητὸς ὁ Χριστὸς εἰ πρῶτος ἐξ ἀ- 23
 ναστασέως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς
 ἔθνεσιν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος μεγάλη 24
 τῇ φωνῇ ἔφη Μαίνῃ Παῦλε, τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν
 περιτρέπει. ὁ δὲ Οὐ μαίνομαι φησὶν κράτιστε Φῆστε ἀλλ' ἀλη- 25
 θείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπίσταται γὰρ 26
 περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ
 λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδὲν οὐ γὰρ ἔστιν
 ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις βασιλεῦ Ἀγρίππα τοῖς 27
 προφήταις οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον 28
 ἔφη, Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι. ὁ δὲ Παῦλος 29
 εἶπεν, Εὐξαίμην ἂν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μό-
 νον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι
 τοιούτους ὁποῖος κἀγὼ εἰμι παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. καὶ 30
 ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, Ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἦ τε
 Βερνίκη Καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς. καὶ ἀναχωρήσαντες ἐ- 31
 λάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἦ
 δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας δὲ τῷ Φῆστῳ 32
 ἔφη Ἀπολελῦσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἰ μὴ ἐπεκέκλητο
 Καίσαρα.

v.22 ἐπικουρία^{ngfs} οὐν^c τυγχάνω^{vpaanms} ὁ^{dgfs} παρά^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἄχρι^p ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs}
 οὗτος^{rdgfs} ἴστημι^{vixals} μαρτυρέω^{vppnms} μικρός^{admsn} τέ^{xo} καί^c μέγας^{admsn} οὐδείς^{aansn}
 ἐκτός^{bo} λέγω^{vppanms} ὅς^{trgnp} τέ^{xo} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} λαλέω^{viaa3p} μέλλω^{vppagnp} γίνομαι^{vnpn}
 καί^c Μωσῆς^{nnms}. **v.23** εἰ^{qo} παθητός^{anmsn} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} εἰ^{qo} πρῶτος^{anmsn} ἐκ^p
 ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} φῶς^{nas} μέλλω^{vipa3s} καταγγέλλω^{vnpa} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} καί^c ὁ^{ddnp}
 ἔθνος^{ndnp}. **v.24** οὗτος^{rdanp} δέ^c αὐτός^{trpgms} ἀπολογέομαι^{vppngms} ὁ^{dnms} Φῆστος^{nnms}
 μέγας^{adfsn} ὁ^{ddfs} φωνή^{ndfs} φημι^{vlix3s} μαίνομαι^{vipn2s} Παῦλος^{nvms} ὁ^{dnnp} πολὺς^{anpnp} συ^{tpa-s}
 γράμμα^{nnnp} εἰς^p μανία^{nafs} περιτρέπω^{vipa3s}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^c οὐ^{xo} μαίνομαι^{vipnls}
 φημι^{vixp3s} κράτιστος^{avmsn} Φῆστος^{nvms} ἀλλά^c ἀλήθεια^{ngfs} καί^c σωφροσύνη^{ngfs} ῥῆμα^{nanp}
 ἀποφθέγγομαι^{vipnls}. **v.26** ἐπίσταμαι^{vipn3s} γάρ^c περὶ^p οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms}
 πρὸς^p ὅς^{trams} καί^c παρρησιάζομαι^{vppnms} λαλέω^{vipa3s} λανθάνω^{vnpa} γάρ^c αὐτός^{trams} τι-ορι-
 ανος οὗτος^{rdgnp} οὐ^{xo} πείθω^{vipp1s} οὐδείς^{aansn} οὐ^{xo} γάρ^c εἴμι^{vixp3s} ἐν^p γωνία^{ndfs} πράσσω^{vpxpms}
 οὗτος^{rdms}. **v.27** πιστεύω^{vipa2s} βασιλεὺς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms} ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp} οἶδα^{vixals}
 ὅτι^c πιστεύω^{vipa2s}. **v.28** ὁ^{dnms} δέ^c Ἀγρίππας^{nnms} πρὸς^p ὁ^{ddms} Παῦλος^{nam} φημι^{vlix3s} ἐν^p
 ὀλίγος^{adnsn} ἐγώ^{tpa-s} πείθω^{vipa2s} Χριστιανός^{nam} γίνομαι^{vnad}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^c Παῦλος^{nnms}
 λέγω^{via3s} εὐχομαι^{voad1s} ἂν^{xo} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c ἐν^p ὀλίγος^{adnsn} καί^c ἐν^p πολὺς^{adnsn}
 οὐ^{xo} μόνος^{bo} συ^{tpa-s} ἀλλά^c καί^c πᾶς^{aaamp} ὁ^{ddmp} ἀκούω^{vpaamp} ἐγώ^{trg-s} σήμερον^{bo}
 γίνομαι^{vnad} τοιούτος^{rdamp} ὁποῖος^{anmsn} κἀγώ^{trp-s} εἰμι^{vixp1s} παρεκτός^{bo} ὁ^{ddmp} δεσμός^{ngmp}
 οὗτος^{rdgmp}. **v.30** καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaagms} αὐτός^{trpgms} ἀνίστημι^{viaa3s} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms}
 καί^c ὁ^{dnms} ἡγεμὼν^{nnms} ὁ^{dnfs} τέ^{xo} Βερνίκη^{nnfs} καί^c ὁ^{dnmp} συγκαθήμεναι^{vppnnmp} αὐτός^{trdmp}.
v.31 καί^c ἀναχωρέω^{vpaanmp} λαλέω^{via3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c οὐδείς^{aansn}
 θάνατος^{ngms} ἄξιος^{aansn} ἤ^{xo} δεσμός^{ngmp} πράσσω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdms}.
v.32 Ἀγρίππας^{nnms} δέ^c ὁ^{ddms} Φῆστος^{ndms} φημι^{vlix3s} ἀπολύω^{vnxp} δύναμαι^{vini3s} ὁ^{dnms}
 ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐπικαλέω^{vnyd3s} Καίσαρ^{nam}.

- 27** Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν παρεδίδουν
 2 τὸν τε Παῦλον καὶ τινες ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχη ὀνό-
 3 ματι Ἰουλίῳ σπείρης Σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυ-
 4 ττηνῶ μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν
 5 ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνης Θεσσαλονικέως. τῇ
 6 τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ
 7 Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς φίλους πορευθέντα ἐπιμε-
 8 λείας τυχεῖν. κάκειθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον
 9 διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. τὸ τε πέλαγος τὸ κατὰ
 10 τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθομεν εἰς
 11 Μύρα τῆς Λυκίας. κάκεῖ εὐρὼν ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον Ἀλε-
 ξανδρίνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν
 ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ
 τὴν Κνίδον μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου ὑπεπλεύσαμεν τὴν
 Κρήτην κατὰ Σαλμώνην. μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλ-
 θομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας ᾧ ἐγγὺς ἦν
 πόλις Λασαία. Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη
 ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοῦς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυ-
 θέναι παρῆναι ὁ Παῦλος. λέγων αὐτοῖς ἄνδρες θεωρῶ ὅτι μετὰ
 ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φορῶντος καὶ τοῦ πλοίου
 ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ
 ἑκατόνταρχος τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπέειθετο μᾶλλον

27. v.1 ὥς^{bo} δέ^c κρίνω^{viap3s} ὁ^{dgms} ἀποπλεῖν^{vnpa} ἐγὼ^{tpa-p} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἰταλία^{nafs}
 παραδίδωμι^{vial3p} ὁ^{dams} τέ^{xo} Παῦλος^{nams} καί^c τι-σριαμι^{ti-terous} ἑτερο^s δεσμιώτης^{namp}
 ἑκατοντάρχης^{ndms} ὄνομα^{ndms} Ἰούλιος^{ndms} σπεῖρα^{ngfs} σεβαστός^{agfsn}. **v.2** ἐπιβαίνω^{vpaans} δέ^c
 πλοῖον^{ndms} Ἀδραμυττηνός^{adnsn} μέλλω^{vppanmp} πλεῖν^{vnpa} ὁ^{damp} κατὰ^p ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs} τόπος^{namp}
 ἀνάγω^{viapl1p} εἰμι^{vppxgms} σὺν^p ἐγὼ^{tpd-p} Ἀρίσταρχος^{ngms} Μακεδών^{ngms} Θεσσαλονικεύς^{ngms}.
v.3 ὁ^{ddfs} τέ^{xo} ἑτερος^{adfsn} κατηχέω^{viapl1s} εἰς^p Σιδῶν^{nafs} φιλανθρώπως^{bo} τέ^{xo} ὁ^{dnms} Ἰούλιος^{nnms}
 ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} χράομαι^{vpadnms} ἐπιτρέπω^{vpaanmp} πρὸς^p φίλος^{nams} πορεύομαι^{vpaans}
 ἐπιμέλεια^{ngfs} τυγχάνω^{vnaa}. **v.4** κάκεῖθεν^{bo} ἀνάγω^{vrapnmp} ὑποπλέω^{vial1p} ὁ^{dafs} Κύπρος^{nafs}
 διὰ^p ὁ^{dans} ὁ^{damp} ἄνεμος^{namp} εἰμι^{vnpx} ἐναντίος^{aampn}. **v.5** ὁ^{dans} τέ^{xo} πέλαγος^{nans}
 ὁ^{dans} κατὰ^p ὁ^{dafs} Κιλικία^{nafs} καί^c Παμφυλία^{nafs} διαπλέω^{vpaanmp} κατέρχομαι^{vial1p} εἰς^p
 Μύρα^{namp} ὁ^{dgfs} Λυκία^{ngfs}. **v.6** κάκεῖ^{bo} εὐρίσκω^{vpaans} ὁ^{dnms} ἑκατοντάρχης^{nnms} πλοῖον^{nans}
 Ἀλεξανδρίνος^{aansn} πλέω^{vppaans} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἰταλία^{nafs} ἐμβιβάζω^{vial3s} ἐγὼ^{tpa-p} εἰς^p αὐτός^{tpans}.
v.7 ἐν^p ἱκανός^{adfsn} δέ^c ἡμέρα^{ndfp} βραδυπλοέω^{vppanmp} καί^c μόλις^{bo} γίνομαι^{vpadnmp} κατὰ^p ὁ^{dafs}
 Κνίδος^{nafs} μὴ^{xo} προσεάω^{vppagms} ἐγὼ^{tpa-p} ὁ^{dgms} ἄνεμος^{ngms} υποπλέω^{vial1p} ὁ^{dafs} Κρήτη^{nafs}
 κατὰ^p Σαλμώνην^{nafs}. **v.8** μόλις^{bo} τέ^{xo} παραλέγομαι^{vppnmp} αὐτός^{tpafs} ἔρχομαι^{vial1p} εἰς^p
 τόπος^{nams} τι-σριαμο^{kaléw} καλός^{aampn} λιμὴν^{namp} ὅς^{tdms} ἐγγὺς^{bo} εἰμι^{vix3s} πόλις^{nnfs}
 Λασαία^{nnfs}. **v.9** ἱκανός^{agmsn} δέ^c χρόνος^{ngms} διαγίνομαι^{vpadgms} καί^c εἰμι^{vppxgms} ἤδη^{bo}
 ἐπισφαλῆς^{agmsn} ὁ^{dgms} πλόος^{ngms} διὰ^p ὁ^{dans} καί^c ὁ^{dafs} νηστεία^{nafs} ἤδη^{bo} παρέρχομαι^{vnaa}
 παραινέω^{vial3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms}. **v.10** λέγω^{vppanms} αὐτός^{tpdmp} ἀνήρ^{nvmp} θεωρέω^{vial1s}
 ὅτι^c μετὰ^p ὕβρις^{ngfs} καί^c πολὺς^{agfsn} ζημία^{ngfs} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dgms} φορτίον^{ngms} καί^c ὁ^{dgms}
 πλοῖον^{ngms} ἀλλά^c καί^c ὁ^{dgfp} ψυχὴ^{ngfp} ἐγὼ^{tpg-p} μέλλω^{vnpa} εἰμι^{vnfx} ὁ^{dams} πλόος^{nams}.

ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις. ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος 12
 ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀ-
 ναχθῆναι κάκειθεν εἴπως δύναιτο καταντήσαντες εἰς Φοῖνικα
 παραχειμάσαι λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κα-
 τὰ χῶρον. Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως 13
 κεκρατηκέναι ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. μετ 14
 οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός ὁ καλούμενος
 Εὐροκλύδων, συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμέ- 15
 νου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον δέ 16
 τι ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαύδην, μόλις ἰσχύσαμεν περι-
 κρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης. ἦν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο 17
 ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκ-
 πέσωσιν χαλάσαντες τὸ σκεῦος οὕτως ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ 18
 χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο. καὶ τῇ τρίτῃ 19
 αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔρριψαμεν. μήτε δὲ ἡ- 20
 λίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας χειμῶνός
 τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου λοιπὸν περιηρεῖτο πᾶσα ἐλπίς τοῦ
 σῶζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης τότε σταθεῖς 21
 ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν Ὡδεὶ μὲν ᾧ ἄνδρες πειθα-
 ρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδοῖσάι τε τὴν
 ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τανῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐ- 22
 θυμεῖν, ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλην τοῦ

v.11 ὁδnms δέ^c ἑκατοντάρχης^{nnms} ὁδdms κυβερνήτης^{ndms} καί^c ὁδdms ναύκληρος^{ndms}
 πειθῶ^{v1p3s} μάλλον^{bo} ἤ^{xo} ὁδdnp ὑπὸ^p ὁδgms Παῦλος^{ngms} λέγω^{vppdpnp}. **v.12** ἀνευθέτος^{agmsn}
 δέ^c ὁδgms λιμὴν^{ngms} ὑπάρχω^{vppagms} πρὸς^p παραχειμασίαν^{nafs} ὁδnmp πολὺς^{anmpc} τίθημι^{viam3p}
 βουλὴν^{nafs} ἀνάγω^{vnap} κάκειθεν^{bo} εἰ^{qo} δύναιμι^{vorn3p} καταντᾶν^{vpaanmp} εἰς^p Φοῖνιξ^{enams}
 παραχειμάζω^{vnaa} λιμὴν^{vnam} ὁδgfs Κρήτη^{ngfs} βλέπω^{vppaams} κατὰ^p λίψ^{vnam} καί^c κατὰ^p
 χῶρος^{nam}. **v.13** ὑποπνέω^{vpaagms} δέ^c νότος^{ngms} δοκέω^{vpaanmp} ὁδgfs πρόθεσις^{ngfs}
 κρατέω^{vnaa} αἶρω^{vpaanmp} ἄσσον^{bo} παραλέγομαι^{vlin3p} ὁδafs Κρήτη^{nafs}. **v.14** μετὰ^p οὐ^{xo}
 πολὺς^{aansn} δέ^c ἄλλω^{viaa3s} κατὰ^p αὐτός^{rgfs} ἄνεμος^{nnms} τυφωνικός^{anmsn} ὁδnms καλέω^{vppnms}
 εὐροκλύδων^{nnms}. **v.15** συναρπάζω^{vrapgms} δέ^c ὁδgms πλοῖον^{ngms} καί^c μή^{xo} δύναιμι^{vppngms}
 ἀντοφθαλμέω^{vmpa} ὁδdms ἄνεμος^{ndms} ἐπιδίδωμι^{vpaanmp} φέρω^{v1p1p}. **v.16** νησίον^{nans} δέ^c
 ἵν-οριανσ ὑποτρέχω^{vpaanmp} καλέω^{vppapns} Καῦθα^{nafs} μόλις^{bo} ἰσχύω^{vial1p} περικρατῆς^{anmpn}
 γίνομαι^{vnaa} ὁδgfs σκάφη^{ngfs}. **v.17** ὅς^{trafs} αἶρω^{vpaanmp} βοθήθεια^{ndfp} χράομαι^{vlin3p}
 ὑποζωννύμι^{vppanmp} ὁδans πλοῖον^{nans} φοβέομαι^{vppnmp} τέ^{xo} μή^{xo} εἰς^p ὁδafs Σύρτις^{nafs}
 ἐκπίπτω^{vnaa3p} χαλάω^{vpaanmp} ὁδans σκεῦος^{nans} οὕτω^{bo} φέρω^{v1p3p}. **v.18** σφοδρῶς^{bo} δέ^c
 χειμάζω^{vpppgmp} ἐγώ^{rgp-p} ὁδdfs ἐξῆς^{bo} ἐκβολή^{nafs} ποιέω^{vlim3p}. **v.19** καί^c ὁδdfs τρίτος^{adfsn}
 αὐτόχειρ^{anmpn} ὁδafs σκευή^{nafs} ὁδgms πλοῖον^{ngms} ῥίπτω^{vial1p}. **v.20** μήτε^c δέ^c ἥλιος^{ngms} μήτε^c
 ἄστρον^{ngnp} ἐπιφαίνει^{vppagnp} ἐπὶ^p πολὺς^{aampc} ἡμέρα^{nafp} χειμῶν^{ngms} τέ^{xo} οὐ^{xo} ὀλίγος^{agmsn}
 ἐπιτεκίμαι^{vppngms} λουῖος^{aansn} περιαιρέω^{v1p3s} πᾶς^{anfsn} ἐλπίς^{nnfs} ὁδgms σῶζω^{vnap} ἐγώ^{rga-p}.
v.21 πολὺς^{agfsn} δέ^c αἰτία^{ngfs} ὑπάρχω^{vppagfs} τότε^{bo} ἵσθημι^{vppanms} ὁδnms Παῦλος^{ngms} ἐν^p
 μέσος^{adnsn} αὐτός^{rgmp} λέγω^{viaa3s} δεῖ^{vliq3s} μέν^{xo} ᾧⁱ ἀνὴρ^{nvmp} πειθαρχέω^{vpaamp} ἐγώ^{rgp-ds}
 μή^{xo} ἀνάγω^{vnap} ἀπὸ^p ὁδgfs Κρήτη^{ngfs} κερδοαίνω^{vnaa} τέ^{xo} ὁδafs ὕβρις^{nafs} οὕτος^{rdafs} καί^c ὁδafs
 ζημία^{nafs}.

23 πλοίου. παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτί ταύτῃ ἄγγελος τοῦ θεοῦ οὗ
 24 εἰμι ᾧ καὶ λατρεύω. λέγων Μὴ φοβοῦ Παῦλε Καίσαρί σε δεῖ
 παραστῆναι καὶ ἰδοὺ κεχάρισται σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέ-
 25 οντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε ἄνδρες, πιστεύω γάρ τῷ θεῷ
 26 ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ
 27 τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ νύξ ἐγέν-
 νετο διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς
 28 ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. καὶ βολί-
 σαντες εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν
 29 βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε, φοβούμενοί τε μήπως
 εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωσιν ἐκ πρῦμνης ῥίψαντες ἀγκύρας
 30 τέσσαρας ἠϋχοντο ἡμέραν γενέσθαι. τῶν δὲ ναυτῶν ζητούν-
 των φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν
 θάλασσαν προφάσει ὥς ἐκ πρῶρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτεί-
 31 νειν. εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις
 Ἐάν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνα-
 32 σθε. τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ
 33 εἶσαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. Ἀχρὶ δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι
 παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων Τεσ-
 σαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατε-
 34 λεῖτε μηδὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν

v.22 καί^c νῦν^{bo} παραινέω^{v1pals} σύ^{tpa-p} εὐθυμέω^{vnpa} ἀποβολή^{nnfs} γάρ^c ψυχῇ^{ngfs} οὐδεὶς^{anfsn} εἰμι^{v1fx3s} ἐκ^p σύ^{tpg-p} πλήν^{bo} ὁδῶν^s πλοίων^{ngns}. **v.23** παρίστημι^{v1aa3s} γάρ^c ἐγὼ^{tpd-s} ὁδῶν^s νύξ^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ἄγγελος^{nnms} ὁδῶν^s θεός^{ngms} ὅς^{rrgms} εἰμι^{v1px1s} ὅς^{rrdms} καί^c λατρεύω^{v1pals}. **v.24** λέγω^{vppanms} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s} Παῦλος^{nvms} Καίσαρ^{ndms} σύ^{tpa-s} δεῖ^{v1pq3s} παρίστημι^{vnaa} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} χαρίζομαι^{v1xn3s} σύ^{tpd-s} ὁδῶν^s θεός^{nnms} πᾶς^{aampn} ὁδῶν^s πλέω^{vppaamp} μετὰ^p σύ^{tpg-s}. **v.25** διό^c εὐθυμέω^{vdpa2p} ἀνὴρ^{nvmp} πιστεύω^{v1pals} γάρ^c ὁδῶν^s θεός^{ndms} ὅτι^c οὕτω^{bo} εἰμι^{v1fx3s} κατὰ^p ὅς^{rrams} τρόπος^s λαλέω^{v1xp3s} ἐγὼ^{tpd-s}. **v.26** εἰς^p νῆσον^{nafs} δέ^c τι-οριαφο δεῖ^{v1pq3s} ἐγὼ^{tpa-p} ἐκπίπτω^{vnaa}. **v.27** ὅς^c δε^c τεσσαρεσκαίδεκάτος^{anfsn} νύξ^{nnfs} γίνομαι^{viad3s} διαφέρω^{vpppgmp} ἐγὼ^{tpg-p} ἐν^p ὁδῶν^s Ἀδρίας^{ndms} κατὰ^p μέσος^{aansn} ὁδῶν^s νύξ^{ngfs} ὑπενόέω^{v1aa3p} ὁδῶν^s ναυτῆς^{nnmp} προσάγω^{vnpa} τι-οριαφο αὐτός^{tpdmx} χώρα^{nafs}. **v.28** καί^c βολίζω^{vpaanmp} εὐρίσκομαι^{v1aa3p} ὀργυιὰ^{nafp} εἴκοσι^{nnmp} βραχύς^{aansn} δέ^c διῖσθημι^{vpaanmp} καί^c πάλιν^{bo} βολίζω^{vpaanmp} εὐρίσκομαι^{v1aa3p} ὀργυιὰ^{nafp} δεκαπέντε^{tn}. **v.29** φοβέομαι^{vppnnmp} ἐγὼ^{tpa-p} μή^{xo} ἡμέρας^{nafs} ἐκπίπτω^{vsaa3p} ἐκ^p πρῦμνα^{ngfs} ῥίπτω^{vpaanmp} ἀγκυρά^{nafp} τέσσαρες^{nafp} εὐχόμεν^{v1iin3p} ἡμέρας^{nafs} γίνομαι^{vnad}. **v.30** ὁδῶν^s δέ^c ναυτῆς^{ngmp} ζητέω^{vppagmp} φεύγω^{vnaa} ἐκ^p ὁδῶν^s πλοίων^{ngns} καί^c χαλάω^{vppagmp} ὁδῶν^s σκάφη^{nafs} εἰς^p ὁδῶν^s θάλασσα^{nafs} πρόφασιν^{ndfs} ὥς^{bo} ἐκ^p πρῶρα^{ngfs} μέλλω^{vppagmp} ἀγκυρά^{nafp} ἐκτείνω^{vnpa}. **v.31** λέγω^{v1aa3s} ὁδῶν^s Παῦλος^{nnms} ὁδῶν^s ἑκατοντάρχης^{ndms} καί^c ὁδῶν^s στρατιώτης^{ndmp} ἐάν^{qo} μή^{xo} οὗτος^{rddms} μένω^{vsaa3p} ἐν^p ὁδῶν^s πλοίων^{ndms} σύ^{tpn-p} σῶζω^{vnar} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p}. **v.32** τότε^{bo} ὁδῶν^s στρατιώτης^{nnmp} ἀποκόπτεω^{v1aa3p} ὁδῶν^s σχοινίον^{naap} ὁδῶν^s σκάφη^{ngfs} καί^c ἐάω^{v1aa3p} αὐτός^{tpafs} ἐκπίπτω^{vnaa}. **v.33** ἀχρὶ^p δέ^c ὅς^{rrgms} μέλλω^{v1aa3s} ἡμέρας^{nnfs} γίνομαι^{vnpn} παρακαλέω^{v1aa3s} ὁδῶν^s Παῦλος^{nnms} ἅπας^{aampn} μεταλαμβάνω^{vnaa} τροφή^{ngfs} λέγω^{vppanms} τεσσαρεσκαίδεκάτος^{aafsn} σήμερον^{bo} ἡμέρα^{nafs} προσδοκάω^{vppanmp} ἄσιτος^{anmpn} διατελέω^{v1pa2p} μηδεὶς^{aansn} προσλαμβάνω^{vppanmp}.

τροφῆς, τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει οὐδε-
 νὸς γὰρ ὑμῶν θριξ̄ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. εἶπων δὲ ταῦτα 35
 καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων καὶ κλά-
 σας ἤρξατο ἐσθίειν. εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ 36
 προσελάβοντο τροφῆς. ἤμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ 37
 διακόσαι ἐβδομήκονταἔξ. κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφίζον 38
 τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ 39
 ἡμέρα ἐγένετο τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον κόλπον δέ τινα κατε-
 νόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δύναιτο ἐξῶσαι
 τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶων εἰς τὴν θάλασσαν 40
 ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων καὶ ἐπάραντες τὸν
 ἀρτέμονα τῇ πνεοῦσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. περιπεσόντες 41
 δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν καὶ ἡ μὲν πρῶρα
 ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας
 τῶν κυμάτων. τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλή ἐγένετο ἵνα τοὺς δε- 42
 σμώτας ἀποκτείνωσιν Μήτις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. ὁ δὲ 43
 ἑκατόνταρχος βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον ἐκώλυσεν αὐ-
 τοὺς τοῦ βουλήματος ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν
 ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξίναει. καὶ τοὺς λοιποὺς 44
 οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν οὓς δὲ ἐπὶ τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου καὶ
 οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

v.34 διό^c παρακαλέω^{vipals} σύ^{rpa-p} προσλαμβάνω^{vnaa} τροφή^{ngfs} οὗτος^{rdnns} γάρ^c πρόσ^p
 ὁ^{dgrfs} ὑμέτερος^{rsgfs} σωτηρία^{ngfs} ὑπάρχω^{vipa3s} οὐδείς^{agmsn} γάρ^c σύ^{rpg-p} θριξ̄^{nnfs} ἐκ^p ὁ^{dgrfs}
 κεφαλῇ^{ngfs} πίπτω^{vifd3s}. **v.35** λέγω^{vpaanms} δέ^c οὗτος^{rdanp} καί^c λαμβάνω^{vpaanms} ἄρτος^{nams}
 εὐχαριστέω^{viaa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmpn} καί^c κλάω^{vpaanms} ἄρχω^{viad3s} ἐσθίω^{vnpa}.
v.36 εὐθυμος^{anmpn} δέ^c γίνονται^{vpadnmp} πᾶς^{anmpn} καί^c αὐτός^{rpnmp} προσλαμβάνω^{viam3p}
 τροφή^{ngfs}. **v.37** εἰμὶ^{vixlp} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} ὁ^{dnfp} πᾶς^{anfpn} ψυχῇ^{nnfp} διακόσοι^{nnfp}
 ἐβδομήκοντα^{tn}. **v.38** κορέννυμι^{vrapnmp} δέ^c τροφή^{ngfs} κουφίζω^{vila3p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nams}
 ἐκβάλλω^{vppnmp} ὁ^{dams} σῖτος^{nams} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.39** ὅτε^{bo} δέ^c ἡμέρα^{nnfs}
 γίνονται^{viad3s} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} οὐ^{xo} ἐπιγινώσκω^{vila3p} κόλπος^{nams} δέ^c τι-σριαμοσ κατανοέω^{vila3p}
 ἔχω^{vpaams} αἰγιαλός^{nams} εἰς^p ὅς^{rtrams} βουλεύομαι^{viad3p} εἰ^{go} δύναμαι^{vorn3p} ἐξωθέω^{vnaa} ὁ^{dans}
 πλοῖον^{nams}. **v.40** καί^c ὁ^{dafp} ἀγκυρα^{nafp} περιαιρέω^{vpaanmp} ἔάω^{vila3p} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}
 ἅμα^{bo} ἀνίημι^{vpaanmp} ὁ^{dafp} ζευκτηρία^{nafp} ὁ^{dgnp} πηδάλιον^{ngnp} καί^c ἐπαίρω^{vpaanmp} ὁ^{dams}
 ἀρτέμων^{nams} ὁ^{ddfs} πνέω^{vppadfs} κατέχω^{vila3p} εἰς^p ὁ^{dams} αἰγιαλός^{nams}. **v.41** περιπίπτω^{vpaanmp}
 δέ^c εἰς^p τόπος^{nams} διθάλασσοσ^{aamsn} ἐποκέλλω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ναὺς^{nafs} καί^c ὁ^{dnfs} μὲν^{xo} πρῶρα^{nnfs}
 ἐρείδω^{vpaanfs} μένω^{viaa3s} ἀσάλευτος^{anfsn} ὁ^{dnfs} δέ^c πρύμνα^{nnfs} λύω^{vlp3s} ὑπὸ^p ὁ^{dgrfs} βία^{ngfs} ὁ^{dgnp}
 κύμα^{ngnp}. **v.42** ὁ^{dgnp} δέ^c στρατιωτῆς^{ngmp} βουλή^{nnfs} γίνονται^{viad3s} ἵνα^c ὁ^{damp} δεσμώτης^{namp}
 ἀποκτείνω^{vspa3p} μὴ^{xo} ἐκκολυμβάω^{vpaanms} διαφεύγω^{vooa3s}. **v.43** ὁ^{dnms} δέ^c ἑκατοντάρχης^{nnms}
 βούλομαι^{vppnnms} διασῶζω^{vnaa} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} κωλύω^{viaa3s} αὐτός^{rpnmp} ὁ^{dgnp} βούλημα^{ngns}
 κελεύω^{viaa3s} τέ^{xo} ὁ^{damp} δύναμαι^{vppnmp} κολυμβάω^{vnpa} ἀπορρίπτω^{vpaanmp} πρώτος^{aanmp} ἐπὶ^p
 ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἔξειμι^{vnpix}. **v.44** καί^c ὁ^{damp} λοιπός^{aanmp} ὅς^{rtramp} μὲν^{xo} ἐπὶ^p σανίς^{ndfp} ὅς^{rtramp} δέ^c
 ἐπὶ^p τι-σριγνι^{ngnp} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} πλοῖον^{ngns} καί^c οὕτω^{bo} γίνονται^{viad3s} πᾶς^{aanmp} διασῶζω^{vnaa}
 ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}.

28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖ-
 2 ται. οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιланθρωπίαν
 3 ἡμῖν ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν
 4 ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψυχος. συστρέψαντος δὲ τοῦ
 5 Παύλου φρυγάνων πληθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν ἔχιδνα
 6 ἐκ τῆς θερμῆς ἐξεληθούσα καθῆψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὥς δὲ
 7 εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ
 8 ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος
 9 ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. ὁ μὲν
 10 οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. οἱ
 δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν ἰμίπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω
 νεκρόν ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων καὶ θεωρούντων μη-
 δὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεόν
 αὐτὸν εἶναι. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία
 τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς
 τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ
 Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερία συνεχόμενον κατακεῖσθαι
 πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσευξάμενος ἐπιθεῖς τὰς χει-
 ρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. τούτου οὖν γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ
 οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ προσήρχοντο καὶ ἔθεραπεύ-
 οντο. οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις

28. v.1 καί^c διασώζω^{vrapnmp} τότε^{bo} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} ὅτι^c Μελίτη^{nnfs} ὀδνfs νῆσος^{nnfs} καλέω^{vpp3s}. **v.2** ὁδmp δέ^c βάρβαρος^{anmpn} παρέχω^{viaa3p} οὐ^{xo} ὁdafs τυγχάνω^{vpaaf3s} φιλανθρωπία^{nafs} ἐγώ^{tpd-p} ἀνάπτω^{vpaanmp} γάρ^c πυρά^{nafs} προσλαμβάνω^{viam3p} πᾶς^{aamnp} ἐγώ^{tpa-p} διά^p ὁdams ὑετός^{nams} ὁdams ἐφίστημι^{vpxaams} καί^c διά^p ὁdans ψυχος^{nans}. **v.3** συστρέφω^{vpaagms} δέ^c ὁdams Παῦλος^{ngms} φρυγάνων^{ngnp} πληθος^{nans} καί^c ἐπιτίθημι^{vpaagms} ἐπὶ^p ὁdafs πυρά^{nafs} ἔχιδνα^{nnfs} ἐκ^p ὁdafs θερμῆς^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vpaanfs} καθάπτω^{viaa3s} ὁdafs χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.4** ὥς^{bo} δέ^c ὀράω^{viaa3p} ὁdmp βάρβαρος^{anmpn} κρεμάννυμι^{vppmans} ὁdans θηρίον^{nans} ἐκ^p ὁdafs χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rgms} λέγω^{viaa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} πάντως^{bo} φονεύς^{nams} εἰμι^{vixp3s} ὁdams ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ὅς^{rrams} διασώζω^{vrapams} ἐκ^p ὁdafs θάλασσα^{ngfs} ὁdams δίκη^{nnfs} ζάω^{vnpa} οὐ^{xo} ἔάω^{viaa3s}. **v.5** ὁdams μὲν^{xo} οὖν^c ἀποτινάσσω^{vpaanms} ὁdans θηρίον^{nans} εἰς^p ὁdans πῦρ^{nans} πάσχω^{viaa3s} οὐδείς^{aansn} κακός^{aansn}. **v.6** ὁdmp δέ^c προσδοκάω^{viaa3p} αὐτός^{rgms} μέλλω^{vnpa} ἰμίπρασθαι^{vnpp} ἥ^{xo} καταπίπτω^{vnpa} ἄφνω^{bo} νεκρός^{aansn} ἐπὶ^p πολὺς^{aansn} δέ^c αὐτός^{rgmp} προσδοκάω^{vppagmp} καί^c θεωρέω^{vppagmp} μηδείς^{aansn} ἄτοπος^{rgms} εἰς^p αὐτός^{rgms} γίνομαι^{vppnans} μεταβάλλω^{vppnmp} λέγω^{viaa3p} θεός^{nams} αὐτός^{rgms} εἰμι^{vixp3s}. **v.7** ἐν^p δέ^c ὁdmp περὶ^p ὁdams τόπος^{nams} ἐκεῖνος^{rdams} ὑπάρχω^{viaa3s} χωρίον^{nnnp} ὁdams πρῶτος^{admsn} ὁdafs νῆσος^{ngfs} ὄνομα^{ndns} Πόπλιος^{ndms} ὅς^{rrnms} ἀναδέχομαι^{vpadnms} ἐγώ^{tpa-p} τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} φιλοφρόνως^{bo} ξενίζω^{viaa3s}. **v.8** γίνομαι^{viad3s} δέ^c ὁdams πατήρ^{nams} ὁdams Πόπλιος^{ngms} πυρετός^{ndmp} καί^c δυσεντερίον^{ndfs} συνέχω^{vpppams} κατακείμεναι^{vnpp} πρὸς^p ὅς^{rrams} ὁdams Παῦλος^{nnms} εἰσερχομαι^{vpaanms} καί^c προσεύχομαι^{vpadnms} ἐπιτίθημι^{vpaanms} ὁdafs χεῖρ^{nafp} αὐτός^{rgms} ἰάομαι^{viad3s} αὐτός^{rgms}. **v.9** οὗτος^{rdnms} οὖν^c γίνομαι^{vpadnms} καί^c ὁdmp λοιπός^{anmpn} ὁdmp ἔχω^{vppanmp} ἀσθενεία^{nafp} ἐν^p ὁdafs νῆσος^{ndfs} προσέρχομαι^{vin3p} καί^c θεραπεύω^{vixp3p}.

ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν 11
ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ Ἀλεξανδρίνῳ παρασήμῳ
Διοσκούροις. καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἐπεμείναμεν 12
ἡμέρας τρεῖς. ὅθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον 13
καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι ἤλθομεν
εἰς Ποτιόλους. οὗ εὐρόντες ἀδελφούς παρεκλήθημεν ἐπ' αὐ- 14
τοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν.
κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἐξῆλθον εἰς ἀ- 15
πάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν οὓς
ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἔλαβεν θάρσος. Ὅτε δὲ 16
ἤλθομεν εἰς Ῥώμην ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκεν τοὺς δεσμίους
τῷ στρατοπεδάρχει, τῷ δὲ Παύλῳ ἐπιτρέπη μένειν καθ' αὐτὸν
σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέ- 17
ρας τρεῖς συγκαλέσασθαι τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων
πρώτους, συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτοὺς ἄνδρες ἀ-
δελφοί Ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθουσιν τοῖς
πατρώοις δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας
τῶν Ῥωμαίων. οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολύσαι 18
διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί, ἀντιλεγόν- 19
των δὲ τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα οὐχ
ὥς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖσθαι. διὰ ταύτην οὖν τὴν 20

v.10 ὅς^{trmp} καί^c πολὺς^{adfn} τιμή^{ndf} τιμάω^{v1aa3p} ἐγώ^{tpa-p} καί^c ἀνάγω^{vppdpmp} ἐπιτιθημί^{v1am3p}
ὁ^{damp} πρὸς^p ὁ^{dafs} χρεῖα^{nafs}. **v.11** μετά^p δέ^c τρεῖς^{nam} μὴν^{nam} ἀνάγω^{v1ap1p} ἐν^p
πλοῖον^{ndns} παραχειμαζώ^{vpxadms} ἐν^p ὁ^{ddfs} νῆσος^{ndfs} Ἀλεξανδρίνος^{adnsn} παρασήμος^{ndns}
Διοσκούροι^{ndmp}. **v.12** καί^c κατάγω^{vrapnmp} εἰς^p Συρακούσαι^{nafp} ἐπιμένω^{v1aalp} ἡμέρα^{nafp}
τρεῖς^{nafp}. **v.13** ὅθεν^{bo} περιέρχομαι^{vpaanmp} καταντάω^{v1aalp} εἰς^p Ῥήγιον^{nans} καί^c μετά^p εἰς^{nafs}
ἡμέρα^{nafs} ἐπιγίνομαι^{vpadgms} νότος^{ngms} δευτεραῖος^{anmpn} ἔρχομαι^{v1aalp} εἰς^p Ποτιόλοι^{nam}.
v.14 ὅς^{bo} εὐρίσκω^{vpaanmp} ἀδελφός^{nam} παρακαλέω^{v1ap1p} ἐπὶ^p αὐτός^{rdmp} ἐπιμένω^{vnaa}
ἡμέρα^{nafp} ἑπτὰ^{tn} καί^c οὕτω^{bo} εἰς^p ὁ^{dafs} Ῥώμη^{nafs} ἔρχομαι^{v1aalp}. **v.15** κἀκεῖθεν^{bo}
ὁ^{dmp} ἀδελφός^{nam} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{damp} περὶ^p ἐγώ^{tpg-p} ἐξέρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p ἀπάντησις^{nafs}
ἐγώ^{tpd-p} ἄχρι^p Ἀππίου^{ngms} Φόρον^{ngms} καί^c τρεῖς^{ngfp} ταβέρνη^{ngfp} ὅς^{tramp} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dms}
Παῦλος^{nnms} εὐχαριστέω^{vpaanms} ὁ^{dms} θεός^{ndms} λαμβάνω^{v1aa3s} θάρσος^{nans}. **v.16** ὅτε^{bo} δέ^c
ἐρχομαι^{v1aalp} εἰς^p Ῥώμη^{nafs} ὁ^{dms} ἑκατοντάρχης^{nnms} παραδίδωμι^{v1aa3s} ὁ^{damp} δέσμιος^{nam}
ὁ^{dms} στρατοπεδάρχης^{ndms} ὁ^{dms} δέ^c Παῦλος^{ndms} ἐπιτρέπω^{v1ap3s} μένω^{vnpa} κατὰ^p αὐτοῦ^{txams}
σὺν^p ὁ^{dms} φυλάσσω^{vppadms} αὐτός^{trpams} στρατιώτης^{ndms}. **v.17** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c μετά^p
ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp} συγκαλέω^{vnam} ὁ^{dams} Παῦλος^{nam} ὁ^{damp} εἰμι^{vppxamp} ὁ^{dmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}
πρῶτος^{aampn} συνέρχομαι^{vpaagmp} δέ^c αὐτός^{trgmp} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{tramp} ἀνὴρ^{nvmp}
ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{trn-s} οὐδεὶς^{aansn} ἐναντίος^{aansn} ποιεῶ^{vpaanms} ὁ^{dms} λαός^{ndms} ἡ^{xo} ὁ^{dmp}
ἔθνος^{ndmp} ὁ^{dmp} πατρώος^{admpn} δέσμιος^{nnms} ἐκ^p Ἱεροσόλυμα^{ngnp} παραδίδωμι^{v1ap1s} εἰς^p ὁ^{dafp}
χείρ^{nafp} ὁ^{dmp} Ῥωμαῖος^{agmpn}. **v.18** ὅστις^{trmp} ἀνακρίνω^{vpaanmp} ἐγώ^{tpa-s} βούλομαι^{v1in3p}
ἀπολύω^{vnaa} διὰ^p ὁ^{dams} μηδεὶς^{aafsn} αἰτία^{nafs} θάνατος^{ngms} ὑπάρχω^{vnpa} ἐν^p ἐγώ^{tpd-s}.
v.19 ἀντιλέγω^{vppagmp} δέ^c ὁ^{dmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἀναγκάζω^{v1ap1s} ἐπικαλέω^{vnam} Καίσαρ^{nams} οὐ^{xo}
ὥς^{bo} ὁ^{dms} ἔθνος^{ngms} ἐγώ^{tpg-s} ἔχω^{vppanms} τι-οριανσ κατηγορέω^{vnaa}.

- αίτιαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι ἕνεκεν γὰρ τῆς
 21 ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περικείμεαι. οἱ δὲ πρὸς
 αὐτὸν εἶπον, Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ
 τῆς Ἰουδαίας οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγει-
 22 λεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἄξιον μὲν δὲ παρὰ σοῦ
 ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν
 23 ἐστὶν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡ-
 μέραν ἤκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες οἷς ἐξετίθετο
 διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ πείθων τε αὐτοὺς τὰ
 περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν ἀ-
 24 πὸ πρωτῆ ἕως ἐσπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις οἱ
 25 δὲ ἠπίστουν, ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο
 εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἐν ὅτι Καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
 ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν.
 26 λέγον Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπὲ, Ἀκοῇ ἀκού-
 σετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέπετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε,
 27 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ὠσὶν βα-
 ρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε
 ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ
 28 συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. γνωστὸν οὖν
 ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ, αὐ-

v.20 διὰ^p οὗτος^{rdafs} οὗν^c οὐ^{dafs} αἰτίας^{nafs} παρακαλέω^{vlaals} σύ^{tpa-p} ὁράω^{vnaa} καί^c προσλαλέω^{vnaa}
 ἕνεκα^{bo} γάρ^c ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} ὁ^{dgms} Ἰσραὴλ^{tp} ὁ^{dafs} ἄλυσιν^{nafs} οὗτος^{rdafs} περικείμεαι^{vpinls}.
v.21 ὁ^{dnp} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rpams} λέγω^{vlaa3p} ἐγώ^{tpn-p} οὔτε^c γράμμα^{nanp} περὶ^p σύ^{tpg-s}
 δέχομαι^{viadlp} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} οὔτε^c παραγίνομαι^{vpadnms} τι-ορινμο^o ὁ^{dgm} ἀδελφός^{ngmp}
 ἀπαγγέλλω^{vlaa3s} ἡ^{xo} λαλέω^{vlaa3s} τι-οριανσ^o περὶ^p σύ^{tpg-s} πονηρός^{aansn}. **v.22** ἄξιόν^{vialp} δέ^c
 παρὰ^p σύ^{tpg-s} ἀκοῦω^{vnaa} ὅς^{rranp} φρονέω^{vipa2s} περὶ^p μὲν^{xo} γάρ^c ὁ^{dgfs} αἵρεσις^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}
 γνωστός^{annsn} εἰμὶ^{vipx3s} ἐγώ^{tpd-p} ὅτι^c πανταχοῦ^{bo} ἀντιλέγω^{vipp3s}. **v.23** τάσσω^{vpanmnp} δέ^c
 αὐτός^{rpams} ἡμέρα^{nafs} ἡ^{xo} ^{vlaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dafs} ξενία^{nafs} πολὺς^{anmpe} ὅς^{rdmnp}
 ἐκτίθημι^{vlim3s} διαμαρτυρομαι^{vppnms} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πείθω^{vppanms} τέ^{xo}
 αὐτός^{rpam} ὁ^{danp} περὶ^p ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἀπὸ^p τέ^{xo} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} Μωϋσῆς^{ngms} καί^c
 ὁ^{dgm} προφήτης^{ngmp} ἀπὸ^p πρωτῆ^{bo} ἕως^c ἐσπέρα^{ngfs}. **v.24** καί^c ὁ^{dnp} μὲν^{xo} πείθω^{vip3p}
 ὁ^{dnp} λέγω^{vppdpnp} ὁ^{dnp} δέ^c ἀπιστέω^{vlaa3p}. **v.25** ἀσύμφωνος^{anmnp} δέ^c εἰμὶ^{vppxnp} πρὸς^p
 ἀλλήλων^{reamp} ἀπολύω^{vlim3p} λέγω^{vpaags} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ῥῆμα^{nans} εἰς^{nans} ὅτι^c καλῶς^{bo}
 ὁ^{dms} πνεῦμα^{nms} ὁ^{dms} ἅγιος^{annsn} λαλέω^{vlaa3s} διὰ^p Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms}
 πρὸς^p ὁ^{damp} πατήρ^{nam} ἐγώ^{tpg-p}. **v.26** λέγω^{vppanms} πορεύομαι^{vdao2s} πρὸς^p ὁ^{dams}
 λαός^{nams} οὗτος^{rdams} καί^c λέγω^{vdaa2s} ἀκοή^{ndfs} ἀκούω^{vifa2p} καί^c οὐ^{xo} μή^{xo} συνιῇμι^{vsax2p}
 καί^c βλέπω^{vppanmp} βλέπω^{vifa2p} καί^c οὐ^{xo} μή^{xo} ὁράω^{vsaa2p}. **v.27** παχύνω^{vlap3s} γάρ^c ὁ^{dms}
 καρδία^{nms} ὁ^{dms} λαός^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^c ὁ^{dnp} οὐς^{ndnp} βαρέως^{bo} ἀκούω^{vlaa3p} καί^c ὁ^{damp}
 ὀφθαλμός^{nam} αὐτός^{rpmp} καμμύω^{vlaa3p} μήποτε^{bo} ὁράω^{vsaa3p} ὁ^{dnp} ὀφθαλμός^{ndmp} καί^c
 ὁ^{dnp} οὐς^{ndnp} ἀκούω^{vsaa3p} καί^c ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} συνιῇμι^{vsaa3p} καί^c ἐπιστρέφω^{vsaa3p} καί^c
 ἰάομαι^{vsadls} αὐτός^{rpam}.

τοὶ καὶ ἀκούσονται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ 29
 Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν. ἔμεινεν δὲ ὁ 30
 Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι καὶ ἀπεδέχετο πάντας
 τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν. κηρύσσων τὴν βασιλείαν 31
 τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
 πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

v.28 γνωστός^{annsn} οὖν^c εἰμι^{vdrx3s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἀποστέλλω^{viap3s} ὁ^{dnns} σωτήριον^{annsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} αὐτός^{rpnp} καί^c ἀκούω^{vifd3p}. **v.29** καί^c οὗτος^{rdanp} αὐτός^{rpms} λέγω^{vpaagms} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnp} Ἰουδαῖος^{anmpn} πολὺς^{aafsn} ἔχω^{vppanmp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmnp} συζήτησις^{nafs}. **v.30** μένω^{viaa3s} δε^c ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} διετία^{nafs} ὅλος^{aafsn} ἐν^p ἴδιος^{admsn} μισθώμα^{ndns} καί^c ἀποδέχομαι^{viin3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} εἰσπορεύομαι^{vppnamnp} πρὸς^p αὐτός^{rpams}. **v.31** κηρύσσω^{vppanms} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c διδάσκω^{vppanms} ὁ^{danp} περὶ^p ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agfsn} παρρησία^{ngfs} ἀκωλύτως^{bo}.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

- 1 Παῦλος δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρι-
2 σμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ. ὁ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προ-
3 φητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις. περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ
4 γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα. τοῦ ὀρισθέντος
υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως
5 νεκρῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. δι' οὗ ἐλάβομεν χά-
ριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν
6 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ἐν οἷς ἔστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ
7 Χριστοῦ. πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς θεοῦ κλητοῖς ἀ-
γίοις χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου
8 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται
9 ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ μου ἔστιν ὁ θεός ᾧ λατρεύω
ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὡς ἀδια-
10 λείπτως μνεῖαν ὑμῶν ποιοῦμαι. πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν
μου δεόμενος εἴπως ἤδη ποτὲ εὐδοωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι
11 τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς ἵνα τι
μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς.
12 τοῦτο δέ ἐστιν συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις

1. v.1 Παῦλος^{nnms} δοῦλος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κλητὸς^{anmsn} ἀπόστολος^{nnms} ἀφορίζω^{vpxnms} εἰς^p εὐαγγέλιον^{nans} θεός^{ngms}. v.2 ὅς^{rtrans} προεπαγγέλλομαι^{viad3s} διὰ^p ὁδῶν^p προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rgms} ἐν^p γραφῇ^{ndfp} ἁγίως^{adfpn}. v.3 περὶ^p ὁδῶν^{ngms} αὐτός^{rgms} ὁδῶν^{ngms} γίνομαι^{padgms} ἐκ^p σπέρμα^{ngms} Δαυίδ^{fp} κατὰ^p σάρκα^{cnafs}. v.4 ὁδῶν^{ngms} ὀρίζω^{vpargms} υἱός^{ngms} θεός^{ngms} ἐν^p δύναμις^{ndfs} κατὰ^p πνεῦμα^{nans} ἀγιωσύνη^{ngfs} ἐκ^p ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁδῶν^{ngms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp}. v.5 διὰ^p ὅς^{rgms} λαμβάνω^{viaalp} χάρις^{cnafs} καὶ^c ἀποστολή^{nafs} εἰς^p ὑπακοή^{nafs} πίστις^{ngfs} ἐν^p πᾶς^{admpn} ὁδῶν^p ἔθνος^{ndnp} ὑπὲρ^p ὁδῶν^{ngms} ὄνομα^{ngms} αὐτός^{rgms}. v.6 ἐν^p ὅς^{rndp} εἰμι^{vixp2p} καὶ^c σύ^{fpn-p} κλητὸς^{anmpn} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. v.7 πᾶς^{admpn} ὁδῶν^p εἰμι^{vpxxdmp} ἐν^p Ῥώμῃ^{ndfs} ἀγαπητός^{admpn} θεός^{ngms} κλητὸς^{admpn} ἅγιος^{admpn} χάρις^{nnfs} συ^{tpd-p} καὶ^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp} καὶ^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. v.8 πρῶτος^{bo} μὲν^{xo} εὐχαριστέω^{vipals} ὁδῶν^{ngms} θεός^{ndms} ἐγὼ^{rgp-s} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὑπὲρ^p πᾶς^{agmpn} συ^{rgp-p} ὅτι^c ὁδῶν^{ngms} πίστις^{nnfs} συ^{rgp-p} καταγγέλλω^{vipp3s} ἐν^p ὅλος^{admsn} ὁδῶν^{ngms} κόσμος^{ndms}. v.9 μάρτυς^{nnms} γάρ^c ἐγὼ^{rgp-s} εἰμι^{vixp3s} ὁδῶν^{ngms} θεός^{nnms} ὅς^{rtdms} λατρεύω^{vipals} ἐν^p ὁδῶν^{ngms} πνεῦμα^{ndns} ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p ὁδῶν^{ngms} εὐαγγέλιον^{ndns} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgms} ὡς^{bo} ἀδιαλείπτως^{bo} μνεῖα^{nafs} συ^{rgp-p} ποιεῶ^{vipmls}. v.10 πάντοτε^{bo} ἐπὶ^p ὁδῶν^{ngms} προσευχή^{ngfp} ἐγὼ^{rgp-s} δεομαι^{rrpnms} εἰ^{qo} ἤδη^{bo} ποτε^{xo} εὐδοῶ^{vifpls} ἐν^p ὁδῶν^{ngms} θελήμα^{ndns} ὁδῶν^{ngms} θεός^{ngms} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p συ^{tpa-p}. v.11 ἐπιποθεῶ^{vipals} γάρ^c ὁράω^{vnaa} συ^{tpa-p} ἵνα^c τι-οριανσ μεταδιδωμι^{vsaa1s} χάρισμα^{nans} συ^{tpd-p} πνευματικὸς^{aansn} εἰς^p ὁδῶν^{ngms} στηριζῶ^{vnap} συ^{tpa-p}.

πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί 13
 ὅτι πολλάκις προεθέμην ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐκωλύθη ἄχρι
 τοῦ δεῦρο ἵνα καρπὸν τινὰ σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς 14
 λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἑλλησὶν τε καὶ βαρβάρους σοφοῖς τε καὶ ἀνο- 15
 ῆτοις ὀφειλέτης εἰμί. οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς 16
 ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέ-
 λιον τοῦ Χριστοῦ, δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ 17
 τῷ πιστεύοντι Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. δικαιοσύνη 17
 γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν καθὼς
 γέγραπται Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. Ἀποκαλύπτεται 18
 γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν
 ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων. διότι τὸ 19
 γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, ὁ γὰρ θεὸς αὐτοῖς
 ἐφανερώσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς 20
 ποιήμασιν νοούμενα καθοράται ἢ τε ἄϊδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ
 θεϊότης εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους. διότι γνόντες τὸν 21
 θεὸν οὐχ ὥς θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν ἀλλ' ἐματαιώθησαν
 ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν
 καρδία. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν. καὶ ἥλλαξαν 22, 23
 τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιωματι εἰκόνης φθαρτοῦ
 ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. Διὸ καὶ 24

v.12 οὕτως^{rdnms} δέ^c εἰμί^{v1px3s} συμπαρεκαλέω^{vnap} ἐν^p σύ^{tpd-p} διὰ^p ὁδ^{gfs} ἐν^p ἀλλήλων^{redmp}
 πίστε^{ngfs} σύ^{tpg-p} τέ^{xo} καί^c ἐγώ^{tpg-s}. **v.13** οὐ^{xo} θέλω^{v1pals} δέ^c σύ^{tpa-p} ἀγνοέω^{vnpa}
 ἀδελφός^{nmvp} ὅτι^c πολλάκις^{bo} προτιθέμι^{viamls} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{tpa-p} καί^c κωλύω^{v1apls}
 ἄχρι^p ὁδ^{gms} δεῦρο^{bo} ἵνα^c καρπός^{namms} τι-σριαμο^ε ἔχω^{vsaals} καί^c ἐν^p σύ^{tpd-p} καθὼς^{bo} καί^c
 ἐν^p ὁδ^{dnr} λοιπός^{adnpr} ἔθνος^{ndnr}. **v.14** Ἑλλην^{ndmp} τέ^{xo} καί^c βάρβαρος^{admpn} σοφός^{admpn}
 τέ^{xo} καί^c ἀνόητος^{admpn} ὀφειλέτης^{nnms} εἰμί^{v1pxls}. **v.15** οὕτω^{bo} ὁδ^{nnms} κατὰ^p ἐγώ^{tpa-s}
 πρόθυμος^{annsn} καί^c σύ^{tpd-p} ὁδ^{dnr} ἐν^p Ῥώμῃ^{ndfs} εὐαγγελίζω^{vnam}. **v.16** οὐ^{xo} γάρ^c
 ἐπαισχύνομαι^{v1pnl} ὁδ^{ans} εὐαγγέλιον^{hans} ὁδ^{gms} Χριστός^{ngms} δύναμις^{nnfs} γάρ^c θεός^{ngms}
 εἰμί^{v1px3s} εἰς^p σωτηρία^{nafs} πᾶς^{admsn} ὁδ^{dnms} πιστεύω^{vppadms} Ἰουδαίος^{admsn} τέ^{xo} πρῶτος^{bo}
 καί^c Ἑλλην^{ndms}. **v.17** δικαιοσύνη^{nnfs} γάρ^c θεός^{ngms} ἐν^p αὐτός^{tpdms} ἀποκαλύπτω^{v1pp3s}
 ἐκ^p πίστε^{ngfs} εἰς^p πίστις^{nafs} καθὼς^{bo} γράφω^{v1xp3s} ὁδ^{nnms} δέ^c δίκαιος^{annsn} ἐκ^p πίστε^{ngfs}
 ζάω^{v1d3s}. **v.18** ἀποκαλύπτω^{v1pp3s} γάρ^c ὀργή^{nnfs} θεός^{ngms} ἀπὸ^p οὐρανός^{ngms} ἐπὶ^p
 πᾶς^{aafsn} ἀσέβεια^{nafs} καί^c ἀδικία^{nafs} ἀνθρωπος^{ngmp} ὁδ^{gms} ἀλήθεια^{nafs} ἐν^p ἀδικία^{ndfs}
 κατέχω^{vppagmp}. **v.19** διότι^c ὁδ^{nnms} γνωστός^{annsn} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} φανερός^{annsn} εἰμί^{v1px3s} ἐν^p
 αὐτός^{tpdmp} ὁδ^{dnms} γάρ^c θεός^{nnms} αὐτός^{tpdmp} φανερώ^{v1aa3s}. **v.20** ὁδ^{dnr} γάρ^c ἀόρατος^{annpr}
 αὐτός^{tpgms} ἀπὸ^p κτίσις^{ngfs} κόσμος^{ngms} ὁδ^{dnr} ποιήμα^{ndmp} νοέω^{vpprnp} καθοράω^{v1pp3s} ὁδ^{dnfs}
 τέ^{xo} αἰδῖος^{annsn} αὐτός^{tpgms} δύναμις^{nnfs} καί^c θεϊότης^{nnfs} εἰς^p ὁδ^{ans} εἰμί^{v1npx} αὐτός^{tramp}
 ἀναπολόγητος^{aampn}. **v.21** διότι^c γινώσκω^{v1aa3p} ἡ^{xo} εὐχαριστέω^{v1aa3p} ἀλλά^c ματαιώ^{v1ap3p} ἐν^p ὁδ^{dnr} διαλογισμός^{ndmp} αὐτός^{tpgmp}
 καί^c σκοτίζω^{v1ap3s} ὁδ^{dnfs} ἀσύνετος^{afnsn} αὐτός^{tpgmp} καρδία^{nnfs}. **v.22** φάσκω^{vppanmp} εἰμί^{v1npx}
 σοφός^{annpr} μωραίνω^{v1ap3p}. **v.23** καί^c ἀλλάσσω^{v1aa3p} ὁδ^{dnfs} δόξα^{nafs} ὁδ^{gms} ἀφθαρτος^{agmsn}
 θεός^{ngms} ἐν^p ὁμοίωμα^{ndns} εἰκὼν^{ngfs} φθαρτός^{agmsn} ἀνθρωπος^{ngms} καί^c πετεινός^{ngpr} καί^c
 τετράπους^{agmpn} καί^c ἐρπετόν^{ngpr}.

παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐ-
 τῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυ-
 25 τοῖς. οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει
 καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα
 26 ὃς ἐστὶν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. διὰ τοῦτο παρέδω-
 κεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν
 27 μετέλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν. ὁμοίως
 τε καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξε-
 καύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν
 τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει
 28 τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. καὶ καθὼς οὐκ
 ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ
 29 θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα. πεπληρωμέ-
 νους πάσῃ ἀδικίᾳ πορνείᾳ, πονηρίᾳ πλεονεξίᾳ κακίᾳ μεστοὺς
 30 φθόνου φόνου ἔριδος δόλου κακοηθείας ψιθυριστάς. κατα-
 λάλους θεοστυγεῖς ὕβριστάς ὑπερηφάνους ἀλαζόνες ἐφευρετὰς
 31 κακῶν γονεῦσιν ἀπειθεῖς. ἀσυνέτους ἀσυνθέτους ἀσπόργους
 32 ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας, οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐπι-
 γνόντες ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσὶν οὐ
 μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσου-
 σιν.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ ὃ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων, ἐν ᾧ γὰρ

v.24 διό^c καί^c παραδίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ δ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ᾧ^{ddfp} ἐπιθυμία^{ndfp} ὁ δ^{dgfp} καρδία^{ngfp} αὐτός^{rpamp} εἰς^p ἀκαθαρσία^{nafs} ἀτιμάζω^{vnp} ὁ δ^{dgms} αὐτὸς^{rpamp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxndmp}. **v.25** ὅστις^{rtmnp} μεταλλάσσω^{v1aa3p} ὁ δ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ὁ δ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^p ᾧ^{ddns} ψεῦδος^{ndns} καί^c σεβάζομαι^{viad3p} καί^c λατρεύω^{v1aa3p} ὁ δ^{ddfs} κτίσις^{ndfs} παρὰ^p ὁ δ^{dams} κτιζώ^{vpaams} ὅς^{rtmns} εἰμι^{viipx3s} εὐλογητός^{anmsn} εἰς^p ὁ δ^{damp} αἰών^{nam} ἀμήνth. **v.26** διὰ^p οὗτος^{rdans} παραδίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ δ^{dnms} θεός^{nnms} εἰς^p πάθος^{nanp} ἀτιμία^{ngfs} ὁ δ^{dnfp} τέ^{xo} γάρ^c ὁ θ^hλος^{anfpn} αὐτός^{rpamp} μεταλλάσσω^{v1aa3p} ὁ δ^{dafs} φυσικός^{aafsn} χρῆσις^{nafs} εἰς^p ὁ δ^{dafs} παρὰ^p φύσις^{nafs}. **v.27** ὁμοίως^{bo} τέ^{xo} καί^c ὁ δ^{dnmp} ἄρσεν^{nnmp} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ δ^{dafs} φυσικός^{aafsn} χρῆσις^{nafs} ὁ δ^{dgfs} θ^hλος^{agfsn} ἐκκαίω^{viap3p} ἐν^p ᾧ^{ddfs} ὀρεξίς^{ndfs} αὐτός^{rpamp} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} ἄρσεν^{nnmp} ἐν^p ᾧ^{ndmp} ὁ δ^{dafs} ἀσχημοσύνη^{nafs} κατεργάζομαι^{vppnnmp} καί^c ὁ δ^{dafs} ἀντιμισθία^{nafs} ὅς^{rtafs} δεῖ^{viiaq3s} ὁ δ^{dgfs} πλάνη^{ngfs} αὐτός^{rpamp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxndmp} ἀπολαμβάνω^{vppanmp}. **v.28** καί^c καθὼς^{bo} οὗ^{xo} δοκιμάζω^{v1aa3p} ὁ δ^{dams} θεός^{nnms} ἔχω^{vnpa} ἐν^p ἐπιγνώσις^{ndfs} παραδίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ δ^{dnms} θεός^{nnms} εἰς^p ἀδόκιμος^{aamsn} νοῦς^{nam} ποιέω^{vnpa} ὁ δ^{damp} μὴ^{xo} καθήκω^{vppqanp}. **v.29** πληρὸς^{bo} πᾶς^{adfsn} ἀδικία^{ndfs} πορνεία^{ndfs} πονηρία^{ngfs} πλεονεξία^{ndfs} κακία^{ndfs} μεστός^{aamnp} φθόνος^{ngms} φόνος^{ngms} ἐρις^{ngfs} δόλος^{ngms} κακοηθεία^{ngfs} ψιθυριστής^{nam}. **v.30** κατάλαλος^{aamnp} θεοστυγής^{aamnp} ὕβριστής^{nam} ὑπερήφανος^{aamnp} ἀλαζών^{nam} ἐφευρετής^{nam} κακός^{agnp} γονεὺς^{ndmp} ἀπειθής^{aamnp}. **v.31** ἀσύνετος^{aamnp} ἀσυνθέτος^{aamnp} ἀσπόργος^{aamnp} ἀσπόνδος^{aamnp} ἀνελεήμων^{aamnp}. **v.32** ὅστις^{rtmnp} ὁ δ^{dans} δικαίωμα^{nam} ὁ δ^{dgms} θεός^{nnms} ἐπιγινώσκω^{vpaanmp} ὅτι^c ὁ δ^{dnmp} ὁ δ^{damp} τοιοῦτος^{rdanp} πράσσω^{vppanmp} ἄξιός^{nam} θανάτος^{ngms} εἰμι^{viipx3p} οὐ^{xo} μόνος^{bo} αὐτός^{rpamp} ποιέω^{v1aa3p} ἀλλά^c καί^c συνευδοκέω^{v1aa3p} ὁ δ^{ddmp} πράσσω^{vppadmp}.

κρίνεις τὸν ἕτερον σεαυτὸν κατακρίνεις τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις
 ὁ κρίνων. οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστιν κατὰ ἀ- 2
 λήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. λογίξῃ δὲ τοῦτο ὧ 3
 ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτὰ
 ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ. ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστό- 4
 τητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς
 ἄγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιαν σε ἄγει. κατὰ δὲ 5
 τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σε-
 αυτῷ ὄργην ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας
 τοῦ θεοῦ. ὅς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, τοῖς μὲν 6, 7
 καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν
 ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον. τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσιν μὲν 8
 τῇ ἀληθείᾳ πειθόμενοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ θυμὸς καὶ ὀργὴ θλίψις 9
 καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομέ-
 νου τὸ κακόν Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλλήνος, δόξα δὲ καὶ 10
 τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν Ἰουδαίῳ τε
 πρῶτον καὶ Ἑλληνι, οὐ γὰρ ἐστὶν προσωποληψία παρὰ τῷ θε- 11
 ῳ. ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται καὶ ὅσοι 12
 ἐν νόμῳ ἤμαρτον διὰ νόμου κριθήσονται, οὐ γὰρ οἱ ἀκροα- 13
 ται τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου
 δικαιοθήσονται. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ 14

2. v.1 διότ' ἀναπολόγητος^{anmsn} εἰμί^{vix2s} ὧⁱ ἄνθρωπος^{nvms} πᾶς^{anmsn} ὁδ^{ms} κρίνω^{vppanms}
 ἐν^p ὅς^{rdns} γάρ^c κρίνω^{vpa2s} ὁδ^{ams} ἕτερος^{aamsn} σεαυτοῦ^{xams} κατακρίνω^{vpa2s} ὁδ^{anp} γάρ^c
 αὐτός^{rpanp} πράσσω^{vpa2s} ὁδ^{ms} κρίνω^{vppanms}. **v.2** οἶδα^{vixa1p} δέ^c ὅτι^c ὁδ^{ms} κρίμα^{nnms}
 ὁδ^{gms} θεός^{ngms} εἰμί^{vix3s} κατὰ^p ἀλήθεια^{nafs} ἐπὶ^p ὁδ^{anp} ὁδ^{anp} τοιούτος^{rdanp} πράσσω^{vpaamp}.
v.3 λογίζομαι^{vipn2s} δέ^c οὗτος^{rdans} ὧⁱ ἄνθρωπος^{nvms} ὁδ^{ms} κρίνω^{vppanms} ὁδ^{anp} ὁδ^{anp}
 τοιούτος^{rdanp} πράσσω^{vpaamp} καί^c ποιέω^{vppanms} αὐτός^{rpanp} ὅτι^c σύ^{rn-s} ἐκφεύγεις^{vfid2s} ὁδ^{ans}
 κρίμα^{nans} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.4** ἢ^{xo} ὁδ^{gms} πλούτος^{ngms} ὁδ^{gfs} χρηστότης^{ngfs} αὐτός^{rpms}
 καί^c ὁδ^{gfs} ἀνοχῆ^{ngfs} καί^c ὁδ^{gfs} μακροθυμία^{ngfs} καταφρονέω^{vpa2s} ἄγνοέω^{vppanms} ὅτι^c
 ὁδ^{ms} χρηστός^{anmsn} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} εἰς^p μετάνοια^{nafs} σύ^{trpa-s} ἄγω^{vpa3s}. **v.5** κατὰ^p δέ^c
 ὁδ^{afs} σκληρότης^{nafs} σύ^{trpg-s} καί^c ἀμετανόητος^{aafsn} καρδία^{nafs} θησαυρίζω^{vpa2s} σεαυτοῦ^{rxams}
 ὀργή^{nafs} ἐν^p ἡμέρᾳ^{nafs} ὀργῆς^{ngfs} καί^c ἀποκάλυψις^{ngfs} δικαιοκρισία^{ngfs} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}.
v.6 ὅς^{rtms} ἀποδιδῶμι^{vifa3s} ἕκαστος^{admsn} κατὰ^p ὁδ^{anp} ἔργον^{anap} αὐτός^{trgms}. **v.7** ὁδ^{dmp}
 μὲν^{xo} κατὰ^p ὑπομονή^{nafs} ἔργον^{ngms} ἀγαθός^{agnsn} δόξα^{nafs} καί^c τιμὴ^{nafs} καί^c ἀφθαρσία^{nafs}
 ζητέω^{vppadmp} ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.8** ὁδ^{dmp} δέ^c ἐκ^p ἐριθείας^{ngfs} καί^c ἀπειθέω^{vppadmp} μὲν^{xo}
 ὁδ^{dfs} ἀλήθεια^{ndfs} πειθώ^{vppmdmp} δέ^c ὁδ^{dfs} ἀδικία^{ndfs} θυμός^{nnms} καί^c ὀργή^{nafs}. **v.9** θλίψις^{nafs}
 καί^c στενοχωρία^{nafs} ἐπὶ^p πᾶς^{aafsn} ψυχὴ^{nafs} ἀνθρώπος^{ngms} ὁδ^{gms} κατεργάζομαι^{vppngms} ὁδ^{ans}
 κακός^{aansn} Ἰουδαίος^{agmsn} τέ^{xo} πρῶτος^{bo} καί^c Ἑλλήν^{ngms}. **v.10** δόξα^{nafs} δέ^c καί^c τιμὴ^{nafs}
 καί^c εἰρήνη^{nafs} πᾶς^{admsn} ὁδ^{dfs} ἐργάζομαι^{vppndms} ὁδ^{ans} ἀγαθός^{aansn} Ἰουδαίος^{admsn} τέ^{xo}
 πρῶτος^{bo} καί^c Ἑλλήν^{ndms}. **v.11** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμί^{vix3s} προσωποληψία^{nafs} παρὰ^p ὁδ^{dfs}
 θεός^{ndms}. **v.12** ὅσος^{renmp} γάρ^c ἀνόμως^{bo} ἁμαρτάνω^{viaa3p} ἀνόμως^{bo} καί^c ἀπόλλυμι^{vifm3p} καί^c
 ὅσος^{renmp} ἐν^p νόμος^{ndms} ἁμαρτάνω^{viaa3p} διὰ^p νόμος^{ngms} κρίνω^{vifp3p}. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^c ὁδ^{dmp}
 ἀκροατής^{nnmp} ὁδ^{gms} νόμος^{ngms} δίκαιος^{anmpn} παρὰ^p ὁδ^{dfs} θεός^{ndms} ἀλλά^c ὁδ^{dmp} ποιητής^{nnmp}
 ὁδ^{gms} νόμος^{ngms} δικαίως^{vifp3p}.

τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος,
 15 οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδί-
 αῖς αὐτῶν συμμαρτυροῦσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ
 ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων.
 16 ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐ-
 17 αγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἴδε σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ
 18 καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ. καὶ γινώσκεις
 τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ
 19 νόμου. πέποιθās τε σεαυτὸν ὀδηγὸν εἶναι τυφλῶν φῶς τῶν ἐν
 20 σκοτει. παιδευτὴν ἀφρόνων διδάσκαλον νηπίων ἔχοντα τὴν
 21 μὀρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ, ὁ οὖν δι-
 δάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν
 22 κλέπτεις. ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις ὁ βδελυσσόμενος τὰ
 23 εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς. ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι διὰ τῆς παραβάσεως
 24 τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις, τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς
 25 βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν καθὼς γέγραπται. περιτομὴ μὲν
 γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον πρᾶσσης, ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾦς ἡ
 26 περιτομὴ σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ
 δικαίωματα τοῦ νόμου φυλάσῃ οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς
 27 περιτομὴν λογισθῆσεται. καὶ κρίνεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία
 τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παρα-

v.14 ὅταν^c γάρ^c ἔθνος^{nnnp} ὀδnp μὴ^{xo} νόμος^{nams} ἔχω^{vppannp} φύσις^{ndfs} ὀdanp ὀdgmς νόμος^{ngms}
 ποιῶ^{vspa3s} οὗτος^{rdnmp} νόμος^{nams} μὴ^{xo} ἔχω^{vppannp} ἑαυτοῦ^{rxdmr} εἰμⁱ^{vix3p} νόμος^{nnms}.
v.15 ὅστις^{rtmnp} ἐνδείκνυμⁱ^{vipn3p} ὀdans ἔργον^{nans} ὀdgmς νόμος^{ngms} γραπτὸς^{aansn} ἐν^p ὀddfp
 καρδία^{ndfp} αὐτός^{rpgrmp} συμμαρτυρῶ^{vppagfs} αὐτός^{rpgrmp} ὀdgmς συνειδήσις^{ngfs} καί^c μεταξὺ^{bo}
 ἀλλήλων^{regmp} ὀdgmς λογισμός^{ngmp} κατηγορέω^{vppagmp} ἡ^{xo} καί^c ἀπολογόμαι^{vppngmp}. **v.16** ἐν^p
 ἡμέρα^{ndfs} ὅτε^{bo} κρίνω^{vifa3s} ὀdnms θεός^{nnms} ὀdanp κρυπτὸς^{aanp} ὀdgmς ἄνθρωπος^{ngmp} κατὰ^p
 ὀdans εὐαγγελίον^{nans} ἐγὼ^{rpgr-s} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.17** ἴδειⁱ σύ^{trp-n} Ἰουδαῖος^{anmsn}
 ἐπονομάζω^{vipp2s} καί^c ἐπαναπαύομαι^{vipn2s} ὀddms νόμος^{ndms} καί^c καυχάομαι^{vipn2s} ἐν^p
 θεός^{ndms}. **v.18** καί^c γινώσκω^{vipa2s} ὀdans θέλημα^{nans} καί^c δοκιμάζω^{vipa2s} ὀdanp
 διαφέρω^{vppaanp} κατηχέω^{vppnms} ἐκ^p ὀdgmς νόμος^{ngms}. **v.19** πειθώ^{vixa2s} τέ^{xo} σεαυτοῦ^{rxams}
 ὀδηγός^{nams} εἰμⁱ^{vixp} τυφλός^{agmpn} φῶς^{nans} ὀdgmς ἐν^p σκοτός^{ndns}. **v.20** παιδευτής^{nafs}
 ἄφρων^{agmpn} διδάσκαλος^{nams} νήπιος^{agmpn} ἔχω^{vppaams} ὀdafis μὀρφωσις^{nafs} ὀdgmς γνῶσις^{ngfs} καί^c
 ὀdgmς ἀλήθεια^{ngfs} ἐν^p ὀddms νόμος^{ndms}. **v.21** ὀdnms οὖν^c διδάσκω^{vppanms} ἕτερος^{aansn}
 σεαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} διδάσκω^{vipa2s} ὀdnms κηρύσσω^{vppanms} μὴ^{xo} κλέπτω^{vnpa} κλέπτω^{vipa2s}.
v.22 ὀdnms λέγω^{vppanms} μὴ^{xo} μοιχεύω^{vnpa} μοιχεύω^{vipa2s} ὀdnms βδελύσσομαι^{vppnms} ὀdanp
 εἰδῶλον^{nanp} ἱεροσυλῶ^{vipa2s}. **v.23** ὃς^{rtmms} ἐν^p νόμος^{ndms} καυχάομαι^{vipn2s} διὰ^p ὀdgmς
 παράβασις^{ngfs} ὀdgmς νόμος^{ngms} ὀdams θεός^{nams} ἀτιμάζω^{vipa2s}. **v.24** ὀdnms γάρ^c ὄνομα^{nnms}
 ὀdgmς θεός^{ngms} διὰ^p σύ^{trpa-p} βλασφημέω^{vipp3s} ἐν^p ὀddnp ἔθνος^{ndnp} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s}.
v.25 περιτομὴ^{nnfs} μέν^{xo} γάρ^c ὠφελῶ^{vipa3s} ἐάν^{qo} νόμος^{nams} πρᾶσσω^{vspa2s} ἐάν^{qo} δέ^c
 παραβάτης^{nnms} νόμος^{ngms} εἰμⁱ^{vspx2s} ὀdnfs περιτομή^{nnfs} σύ^{trpg-s} ἀκροβυστία^{nnfs} γίνομαι^{vixa3s}.
v.26 ἐάν^{qo} οὖν^c ὀdnfs ἀκροβυστία^{nnfs} ὀdanp δικαίωμα^{nanp} ὀdgmς νόμος^{ngms} φυλάσσω^{vspa3s}
 οὐ^{xo} ὀdnfs ἀκροβυστία^{nnfs} αὐτός^{rpgrms} εἰς^p περιτομή^{nafs} λογίζομαι^{vipr3s}.

βάτην νόμου. οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερωῖ Ἰουδαῖός ἐστιν οὐδὲ ἡ ἐν 28
τῷ φανερωῖ ἐν σαρκὶ περιτομή. ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖός 29
καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι οὗ ὁ ἔπαινος
οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.

Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτο- **3**
μῆς. πολὺ κατὰ πάντα τρόπον πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθη- 2
σαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες μὴ ἡ ἀπιστία 3
αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει. μὴ γένοιτο, γινέσθω 4
δὲ ὁ θεὸς ἀληθὴς πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης καθὼς γέγραπται
Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρί-
νεσθαί σε. εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν 5
τί ἐροῦμεν μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργὴν κατὰ ἄν-
θρωπον λέγω. μὴ γένοιτο, ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον. 6
εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν 7
εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ τί ἔτι καγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι. καὶ 8
μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν
ὅτι Ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ ὧν τὸ κρίμα ἔνδικόν
ἐστιν. Τί οὖν προεχόμεθα οὐ πάντως, προητιασάμεθα γὰρ Ἰ- 9
ουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι. καθὼς 10
γέγραπται ὅτι Οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς. οὐκ ἔστιν ὁ συνίων 11

v.27 καί^c κρίνω^{vifa3s} ὁ^{dnfs} ἐκ^p φύσις^{ngfs} ἀκροβυστία^{nnfs} ὁ^{dams} νόμος^{nam} τελέω^{vppanfs} σύ^{tpa-s}
ὁ^{dams} διά^p γράμμα^{ngns} καί^c περιτομή^{ngfs} παραβάτης^{nam} νόμος^{ngms}. **v.28** οὐ^{xo} γάρ^c
ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{ddns} φανερός^{adnsn} Ἰουδαῖος^{anmsn} εἰμί^{vixp3s} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnfs} ἐν^p ὁ^{ddns} φανερός^{adnsn}
ἐν^p σὰρ^{ndfs} περιτομή^{nnfs}. **v.29** ἀλλά^c ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{ddns} κρυπτός^{adnsn} Ἰουδαῖος^{anmsn} καί^c
περιτομή^{nnfs} καρδία^{ngfs} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} οὐ^{xo} γράμμα^{ndns} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnms} ἔπαινος^{nnms} οὐ^{xo}
ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} ἀλλά^c ἐκ^p ὁ^{dms} θεός^{ngms}. **3. v.1** τίς^{rqnfs} οὖν^c ὁ^{dnms} περισσός^{anmsn}
ὁ^{dms} Ἰουδαῖος^{agmsn} ἢ^{xo} τίς^{rqnfs} ὁ^{dnfs} ὠφέλεια^{nnfs} ὁ^{dms} περιτομή^{ngfs}. **v.2** πολὺς^{anmsn}
κατά^p πᾶς^{aamsn} τρόπος^{nam} πρῶτος^{bo} μὲν^{xo} γάρ^c ὅτι^c πιστεύω^{vrap3p} ὁ^{dnp} λόγιον^{nanp} ὁ^{dms}
θεός^{ngms}. **v.3** τίς^{rqnfs} γάρ^c εἰ^{qo} ἀπιστέω^{vraa3p} τι-ορινημί^m μὴ^{xo} ὁ^{dnfs} ἀπιστία^{nnfs} αὐτός^{rgmp}
ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὁ^{dms} θεός^{ngms} καταργέω^{vifa3s}. **v.4** μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} γίνομαι^{vdpn3s} δε^c
ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀληθής^{anmsn} πᾶς^{anmsn} δε^c ἀνθρώπος^{nnms} ψεύστης^{nnms} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s}
ὅπως^{bo} ἂν^{xo} δικαιοῦ^{vsap2s} ἐν^p ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} σύ^{tpg-s} καί^c νικάω^{vsaa2s} ἐν^p ὁ^{ddms} κρίνω^{vnp}
σύ^{tpa-s}. **v.5** εἰ^{qo} δε^c ὁ^{dnfs} ἀδικία^{nnfs} ἐγώ^{tpg-p} θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} συνίστημι^{vipa3s}
τίς^{rqnfs} λέγω^{vifa1p} μὴ^{xo} ἄδικος^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ἐπιφέρω^{vppanms} ὁ^{dafs} ὀργή^{nafs}
κατά^p ἀνθρώπος^{nam} λέγω^{vipa1s}. **v.6** μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἐπει^c πῶς^{bo} κρίνω^{vifa3s} ὁ^{dnms}
θεός^{nnms} ὁ^{dams} κόσμος^{nam}. **v.7** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} ὁ^{dms} θεός^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddns}
ἐμός^{rsdns} ψεύσμα^{ndns} περισσεύω^{vraa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rgms} τίς^{rqnfs} ἐτι^{bo} καγὼ^{rgn-s}
ὡς^{bo} ἁμαρτωλός^{anmsn} κρίνω^{vippi1s}. **v.8** καί^c μὴ^{xo} καθὼς^{bo} βλασφημέω^{vippi1p} καί^c καθὼς^{bo}
φημί^{vixp3p} τι-ορινημί^{gpa-p} ἐγώ^{vmpa} ὅτι^c ποιεῶ^{vmpa} ὁ^{dnp} κακός^{aanpn} ἵνα^c ἐρχομαι^{vsaa3s}
ὁ^{ddmp} ἀγαθός^{aanpn} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnms} κρίμα^{nnms} ἐνδικός^{anmsn} εἰμί^{vixp3s}. **v.9** τίς^{rqnfs} οὖν^c
προέχω^{vipn1p} οὐ^{xo} πάντως^{bo} προαιτιάομαι^{viad1p} γάρ^c Ἰουδαῖος^{aamnp} τέ^{xo} καί^c Ἕλληνας^{nam}
πᾶς^{aamnp} ὑπὸ^p ἁμαρτία^{nafs} εἰμί^{vnp}. **v.10** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμί^{vixp3s}
δίκαιος^{anmsn} οὐδέ^{bo} εἷς^{nnms}.

12 οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν θεόν. πάντες ἐξέκλιναν ἅμα ἡχρειώ-
 13 θησαν, οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. τάφος
 ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν
 14 ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν, ὧν τὸ στόμα ἄρας καὶ πι-
 15, 16 κρίας γέμει. ὄξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα. σύντριμμα
 17 καὶ τλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔ-
 18 γνωσαν. οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.
 19 Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ ἵνα πᾶν
 20 στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ, δι-
 ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ
 21 διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δι-
 καιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ
 22 τῶν προφητῶν. δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χρι-
 στοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας οὐ γὰρ ἔστιν
 23 διαστολή. πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ
 24 θεοῦ. δικαιοῦμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυ-
 25 τρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον
 διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης
 26 αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων. ἐν τῇ
 ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν
 καιρῷ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως

v.11 οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1p3s} ὁ^{dnms} συνήμῳ^{v1p3s} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1p3s} ὁ^{dnms} ἐκζητέω^{v1p3s} ὁ^{dams} θεός^{nams}.
v.12 πᾶς^{anmpn} ἐκκλίνω^{v1a3p} ἅμα^{bo} ἀχρειώ^{v1a3p} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1p3s} ποιέω^{v1p3s} χρηστότης^{nafs}
 οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1p3s} ἕως^c εἰς^{ngms}. **v.13** τάφος^{nnms} ἀνοιγώ^{v1p3s} ὁ^{dnms} λάρυγξ^{nnms} αὐτός^{rgmp}
 ὁ^{ddfp} γλῶσσα^{ndfp} αὐτός^{rgmp} δολιῶ^{v1a3p} ἰός^{nnms} ἀσπίς^{ngfp} ὑπὸ^p ὁ^{damp} χεῖλος^{nanp} αὐτός^{rgmp}.
v.14 ὅς^{rgmp} ὁ^{dnms} στόμα^{nnms} ἄρα^{ngfs} καί^c πικρία^{ngfs} γέμω^{v1a3s}. **v.15** ὄξεῖς^{anmpn} ὁ^{dnmp}
 ποὺς^{nnmp} αὐτός^{rgmp} ἐκχέω^{vnaa} αἷμα^{nans}. **v.16** σύντριμμα^{nnms} καί^c τλαιπωρία^{nafs} ἐν^p
 ὁ^{ddfp} ὁδός^{ndfp} αὐτός^{rgmp}. **v.17** καί^c ὁδός^{nafs} εἰρήνη^{ngfs} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1a3p}. **v.18** οὐ^{xo}
 εἰμὶ^{v1p3s} φόβος^{nnms} θεός^{ngms} ἀπέναντι^{bo} ὁ^{dgm} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rgmp}. **v.19** οἶδα^{v1a3p}
 δέ^c ὅτι^c ὁσος^{rcanp} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} λέγω^{v1a3s} ὁ^{ddmp} ἐν^p ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} λαλέω^{v1a3s}
 ἵνα^c πᾶς^{anmsn} στόμα^{nnms} φράσω^{vsap3s} καί^c ὑπόδικος^{anmsn} γίνωμαι^{vsad3s} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms}
 κόσμος^{nnms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.20** διότι^c ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} οὐ^{xo} δικαίως^{v1p3s} πᾶς^{anfsn}
 σὰρξ^{nafs} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgms} διὰ^p γάρ^c νόμος^{ngms} ἐπίγνωσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.21** νυνὶ^{bo}
 δέ^c χωρὶς^{bo} νόμος^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} θεός^{ngms} φανερόω^{v1p3s} μαρτυρέω^{v1p3s} ὑπὸ^p ὁ^{dgm}
 νόμος^{ngms} καί^c ὁ^{dgm} προφήτης^{ngmp}. **v.22** δικαιοσύνη^{nafs} δέ^c θεός^{ngms} διὰ^p πίστις^{ngfs}
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p πᾶς^{aaampn} καί^c ἐπὶ^p πᾶς^{aaampn} ὁ^{damp} πιστεύω^{v1p3s} οὐ^{xo} γάρ^c
 εἰμὶ^{v1p3s} διαστολή^{nafs}. **v.23** πᾶς^{anmpn} γάρ^c ἁμαρτάνω^{v1a3p} καί^c ὑστερέω^{v1p3p} ὁ^{dgm} δόξα^{ngfs}
 ὁ^{dgm} θεός^{ngms}. **v.24** δικαίως^{v1p3p} δωρεάν^{bo} ὁ^{ddfs} αὐτός^{rgms} χάρις^{nafs} διὰ^p ὁ^{dgm}
 ἀπολύτρωσις^{ngfs} ὁ^{dgm} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.25** ὅς^{rrams} προτίθημι^{v1a3s} ὁ^{dnms}
 θεός^{nnms} ἱλαστήριος^{nans} διὰ^p ὁ^{dgm} πίστις^{ngfs} ἐν^p ὁ^{dnms} αὐτός^{rgms} αἷμα^{ndms} εἰς^p ἔνδειξις^{nafs}
 ὁ^{dgm} δικαιοσύνη^{ngfs} αὐτός^{rgms} διὰ^p ὁ^{dafs} πάρεσις^{nafs} ὁ^{dgm} προγίνωμαι^{v1p3p} ἁμαρτήμα^{ngnp}.

Ἰησοῦ. Ποῦ οὖν ἡ καύχησις ἐξεκλείσθη διὰ ποίου νόμου τῶν 27
 ἔργων οὐχὶ ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. λογίζομεθα οὖν πίστει 28
 δικαιωθῆναι ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. ἡ Ἰουδαίων ὁ θε- 29
 ὸς μόνον οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν ναὶ καὶ ἐθνῶν. ἐπείπερ εἷς ὁ θεὸς 30
 ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς 31
 πίστεως. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον ἰστώμεν.

Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκέναι κατὰ 4
 σάρκα. εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἔχει καύχημα ἀλλ 2
 οὐ πρὸς τὸν θεόν. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραάμ 3
 τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. τῷ δὲ ἐργαζομέ- 4
 νῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ τὸ ὀφείλημα. 5
 τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιούντα τὸν ἀ- 6
 σεβῆ λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, καθάπερ καὶ 6
 Δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται 7
 δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων. Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνο- 7
 μίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι, μακάριος ἀνὴρ ᾧ 8
 οὐ μὴ λογίσθῃ κύριος ἁμαρτίαν. ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος 9
 ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν λέγομεν γάρ ὅτι 10
 Ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. πῶς οὖν ἐλο-
 γίσθη ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν

v.26 ἐν^p ὁδ^{ds} ἀνοχῇ^{ndfs} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} πρὸς^p ἐνδειξίς^{nafs} ὁδ^{gfs} δικαιοσύνη^{ngfs} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁδ^{ds} νῦν^{bo} καιρός^{ndms} εἰς^p ὁδ^{ans} εἰμ^{vnp} αὐτός^{rgms} δίκαιος^{aamsn} καὶ^c δίκαιὸς^{vppams} ὁδ^{ams} ἐκ^p πίσις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.27** ποῦ^{xo} οὖν^c ὁδ^{nfs} καύχησις^{nnfs} ἐκκλείω^{viap3s} διὰ^p ποῖος^{rgms} νόμος^{ngms} ὁδ^{gnp} ἐργον^{ngnp} οὐχί^{xo} ἀλλά^c διὰ^p νόμος^{ngms} πίστις^{ngfs}. **v.28** λογίζομαι^{viap1p} οὖν^c πίστις^{ndfs} δίκαιὸς^{vnp} ἄνθρωπος^{nams} χωρὶς^{bo} ἐργον^{ngnp} νόμος^{ngms}. **v.29** ἢ^{xo} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁδ^{nms} θεός^{nnms} μόνος^{bo} οὐχί^{xo} δέ^c καί^c ἔθνος^{ngnp} ναί^{xo} καί^c ἔθνος^{ngnp}. **v.30** ἐπείπερ^c εἰς^{nnms} ὁδ^{nms} θεός^{nnms} ὅς^{rtms} δικαιοῦς^{vifa3s} περιτομῇ^{nafs} ἐκ^p πίσις^{ngfs} καί^c ἀκροβυστία^{nafs} διὰ^p ὁδ^{gfs} πίσις^{ngfs}. **v.31** νόμος^{nams} οὖν^c καταργέω^{viap1p} διὰ^p ὁδ^{gfs} πίσις^{ngfs} μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἀλλά^c νόμος^{nams} ἴσθημι^{viap1p}. **4. v.1** τίς^{rgms} οὖν^c λέγω^{vifa1p} Ἀβραάμ^{tp} ὁδ^{ams} πατήρ^{nams} ἐγώ^{tpg-p} εὐρίσκω^{vnp} κατὰ^p σάρξ^{nafs}. **v.2** εἰ^{qo} γάρ^c Ἀβραάμ^{tp} ἐκ^p ἐργον^{ngnp} δίκαιὸς^{viap3s} ἔχω^{viap3s} καύχημα^{nams} ἀλλά^c οὐ^{xo} πρὸς^p ὁδ^{ams} θεός^{nams}. **v.3** τίς^{rgms} γάρ^c ὁδ^{nfs} γραφὴ^{nnfs} λέγω^{viap3s} πιστεύω^{viaa3s} δέ^c Ἀβραάμ^{tp} ὁδ^{ams} θεός^{ndms} καί^c λογίζομαι^{viap3s} αὐτός^{rgms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.4** ὁδ^{ams} δέ^c ἐργάζομαι^{vppndms} ὁδ^{nms} μισθός^{nnms} οὐ^{xo} λογίζομαι^{viap3s} κατὰ^p χάρις^{nafs} ἀλλά^c κατὰ^p ὁδ^{ams} ὀφείλημα^{nams}. **v.5** ὁδ^{ams} δέ^c μὴ^{xo} ἐργάζομαι^{vppndms} πιστεύω^{vppadms} δέ^c ἐπὶ^p ὁδ^{ams} δίκαιὸς^{vppams} ὁδ^{ams} ἀσεβής^{aamsn} λογίζομαι^{viap3s} ὁδ^{nfs} πίστις^{nnfs} αὐτός^{rgms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.6** καθάπερ^{bo} καί^c Δαυιδ^{tp} λέγω^{viap3s} ὁδ^{ams} μακαρισμός^{nams} ὁδ^{gms} ἄνθρωπος^{ngms} ὅς^{rdms} ὁδ^{nms} θεός^{nnms} λογίζομαι^{viap3s} δικαιοσύνη^{nafs} χωρὶς^{bo} ἐργον^{ngnp}. **v.7** μακάριος^{ammpn} ὅς^{trgmp} ἀφίημι^{viap3p} ὁδ^{nfs} ἀνομία^{nnfp} καί^c ὅς^{trgmp} ἐπικαλύπτω^{viap3p} ὁδ^{nfs} ἁμαρτία^{nnfp}. **v.8** μακάριος^{aamsn} ἀνὴρ^{nnms} ὅς^{rdms} ὅς^{xo} μὴ^{xo} λογίζομαι^{vsad3s} κύριος^{nams} ἁμαρτία^{nafs}. **v.9** ὁδ^{ams} μακαρισμός^{nams} οὖν^c οὗτος^{rdnms} ἐπὶ^p ὁδ^{ams} περιτομῇ^{nafs} ἢ^{xo} καί^c ἐπὶ^p ὁδ^{ams} ἀκροβυστία^{nafs} λέγω^{viap1p} γάρ^c ὅτι^c λογίζομαι^{viap3s} ὁδ^{ams} Ἀβραάμ^{tp} ὁδ^{nfs} πίστις^{nnfs} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}.

- 11 ἀκροβυστία, καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς σφραγίδα τῆς δι-
 12 καιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστία εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν
 13 πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας εἰς τὸ λογισθῆ-
 14 ναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην. καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς
 15 οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν
 16 τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστία πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ. Οὐ
 17 γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ τὸ
 18 κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πί-
 19 στεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι κεκένωται ἡ πίστις καὶ
 20 κατήρηται ἡ ἐπαγγελία, ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται, οὗ
 γὰρ οὐκ ἔστιν νόμος οὐδὲ παράβασις. διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως
 ἵνα κατὰ χάριν εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ
 σπέρματι οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως
 Ἀβραάμ ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν. καθὼς γέγραπται ὅτι
 Πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θε-
 οῦ τοῦ ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα
 ὡς ὄντα, ὅς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι
 αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον, Οὕτως ἔσται τὸ
 σπέρμα σου. καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει οὐ κατενόησεν τὸ ἐ-
 αυτοῦ σῶμα ἤδη νεκρωμένον ἑκατονταέτης που ὑπάρχων καὶ
 τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας, εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ

v.10 πῶς^{bo} οὐν^c λογιζομαι^{v1ap3s} ἐν^p περιτομῇ^{ndfs} εἰμι^{vppxdms} ἤ^{xo} ἐν^p ἀκροβυστία^{ndfs} οὐ^{xo} ἐν^p περιτομῇ^{ndfs} ἀλλά^c ἐν^p ἀκροβυστία^{ndfs}. **v.11** καί^c σημείον^{nans} λαμβάνω^{v1aa3s} περιτομῇ^{ngfs} σφραγίς^{nafs} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀκροβυστία^{ndfs} εἰς^p ὁ^{dans} εἰμι^{vnp} αὐτός^{trams} πατὴρ^{nams} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgmp} πιστεύω^{vppagmp} διὰ^p ἀκροβυστίας^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dans} λογιζομαι^{vnap} καί^c αὐτός^{trdmp} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs}. **v.12** καί^c πατὴρ^{nams} περιτομῇ^{ngfs} ὁ^{ddmp} οὐ^{xo} ἐκ^p περιτομῇ^{ngfs} μόνος^{bo} ἀλλά^c καί^c ὁ^{ddmp} στοιχέω^{vppadmp} ὁ^{ddnp} ἴχνος^{ndnp} ὁ^{dgfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀκροβυστία^{ndfs} πίστις^{ngfs} ὁ^{dgms} πατὴρ^{ngms} ἐγώ^{trg^p} Ἀβραάμ^{tp}. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^c διὰ^p νόμος^{ngms} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{ndfs} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} ἢ^{xo} ὁ^{ddms} σπέρμα^{ndns} αὐτός^{trgms} ὁ^{dnms} κληρονόμος^{nams} αὐτός^{trams} εἰμι^{vnp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἀλλά^c διὰ^p δικαιοσύνη^{ngfs} πίστις^{ngfs}. **v.14** ἐ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnmp} ἐκ^p νόμος^{ngms} κληρονόμος^{nnmp} κενός^{v1xp3s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} καί^c καταργέω^{v1xp3s} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs}. **v.15** ὁ^{dnms} γάρ^c νόμος^{nnms} ὀργή^{nafs} κατεργάζομαι^{v1pn3s} ὅς^{bo} γάρ^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1xp3s} νόμος^{nnms} οὐδέ^{bo} παράβασις^{nnfs}. **v.16** διὰ^p οὗτος^{trams} ἐκ^p πίστις^{ngfs} ἵνα^c κατὰ^p χάρις^{nafs} εἰς^p ὁ^{dans} εἰμι^{vnp} βέβαιος^{aafns} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs} πᾶς^{adnns} ὁ^{ddns} σπέρμα^{ndns} οὐ^{xo} ὁ^{ddns} ἐκ^p νόμος^{ngms} μόνος^{bo} ἀλλά^c καί^c ὁ^{ddns} ἐκ^p πίσις^{ngfs} Ἀβραάμ^{tp} ὅς^{trams} εἰμι^{v1xp3s} πατὴρ^{nnms} πᾶς^{agnpn} ἐγώ^{trg^p}. **v.17** καθὼς^{bo} γράφω^{v1xp3s} ὅτι^c πατὴρ^{nams} πολὺς^{agnpn} ἔθνος^{ngnp} τίθημι^{v1xals} οὐ^{trpa-s} κατέναντι^{bo} ὅς^{trgms} πιστεύω^{v1aa3s} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ζωοποιέω^{vppagms} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} καί^c καλέω^{vppagms} ὁ^{damp} μὴ^{xo} εἰμι^{v1ppxanp} ὡς^{bo} εἰμι^{v1ppxanp}. **v.18** ὅς^{trams} παρὰ^p ἐλπίς^{nafs} ἐπὶ^p ἐλπίς^{ndfs} πιστεύω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dans} γίνομαι^{vnad} αὐτός^{trams} πατὴρ^{nams} πολὺς^{agnpn} ἔθνος^{ngnp} κατὰ^p ὁ^{dans} λέγω^{v1pxans} οὕτω^{bo} εἰμι^{v1f3s} ὁ^{dnms} σπέρμα^{nnms} οὐ^{trg^p}. **v.19** καί^c μὴ^{xo} ἀσθενέω^{vppaans} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὅς^{xo} κατανοέω^{v1aa3s} ὁ^{dans} ἐαυτοῦ^{rxgms} σῶμα^{nans} ἥδη^{bo} νεκρός^{v1pxans} ἑκατονταετής^{anmsn} πού^{xo} ὑπάρχω^{v1pans} καί^c ὁ^{dafs} νέκρωσις^{nafs} ὁ^{dgfs} μήτρα^{ngfs} Σάρρα^{ngfs}.

θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει δοῦς
δόξαν τῷ θεῷ. καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται δυνατός 21
ἐστὶν καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 22
Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ. ἀλλὰ καὶ 23, 24
δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογίζεσθαι τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγγέ-
ραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν. ὃς παρεδόθη διὰ 25
τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν 5
διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. δι' οὗ καὶ τὴν προσαγω- 2
γὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἐστήκαμεν
καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. οὐ μόνον δέ 3
ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑ-
πομονὴν κατεργάζεται. ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν ἡ δὲ δοκιμὴ 4
ἐλπίδα. ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέ- 5
χυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος
ἡμῖν. ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ 6
ἀσεβῶν ἀπέθανεν. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται, 7
ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν, συνίστη- 8
σιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν
ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. πολλῷ οὖν μᾶλλον 9
δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀ-

v.20 εἰς^p δέ^c ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} οὐ^{xo} διακρίνω^{viap3s} ὁ^{ddfs} ἀπιστία^{ndfs}
ἀλλά^c ἐνδυναμώ^{viap3s} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} διδωμι^{vpaanms} δόξα^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.21** καί^c
πληροφορέ^{vpaanms} ὅτι^c ὅς^{trans} ἐπαγγέλλομαι^{vixn3s} δυνατός^{amns} εἶμι^{vixp3s} καί^c ποιῶ^{vnaa}.
v.22 διό^c καί^c λογίζομαι^{viap3s} αὐτός^{tpdms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.23** οὐ^{xo} γράφω^{viap3s}
δέ^c διὰ^p αὐτός^{tpams} μόνος^{bo} ὅτι^c λογίζομαι^{viap3s} αὐτός^{tpdms}. **v.24** ἀλλά^c καί^c διὰ^p
ἐγώ^{tpa-p} ὅς^{trdp} μέλλω^{vipa3s} λογίζομαι^{vnp} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ἐγείρω^{vpaams}
Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγώ^{tpg-p} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.25** ὅς^{trnms} παραδίδωμι^{viap3s}
διὰ^p ὁ^{damp} παρὰ^p ἡμᾶς^{nanp} ἐγώ^{tpg-p} καί^c ἐγείρω^{viap3s} διὰ^p ὁ^{dafs} δικαιοσύνης^{nafs} ἐγώ^{tpg-p}.
5. v.1 δικαιοῦ^{vpaanmp} οὖν^c ἐκ^p πίστεως^{ngfs} εἰρήνη^{nafs} ἔχω^{vipa1p} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams}
διὰ^p ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.2** διὰ^p ὅς^{trgms} καί^c ὁ^{dafs}
προσαγωγή^{nafs} ἔχω^{vixa1p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} εἰς^p ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐν^p ὅς^{trdfs} ἵστημι^{vixa1p}
καί^c καυχάομαι^{vipn1p} ἐπὶ^p ἐλπίς^{ndfs} ὁ^{dafs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.3** οὐ^{xo} μόνος^{bo}
δέ^c ἀλλά^c καί^c καυχάομαι^{vipn1p} ἐν^p ὁ^{ddfp} θλίψις^{ndfp} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὁ^{dams} θλίψις^{nnfs}
ὑπομονὴ^{nafs} κατεργάζεται^{viap3s}. **v.4** ὁ^{dams} δέ^c ὑπομονὴ^{nnfs} δοκιμὴ^{nafs} ὁ^{dams} δέ^c δοκιμὴ^{nnfs}
ἐλπίς^{nafs}. **v.5** ὁ^{dams} δέ^c ἐλπίς^{nnfs} οὐ^{xo} καταισχύνω^{vipa3s} ὅτι^c ὁ^{dams} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dams}
θεός^{ngms} ἐκ^p ἐγώ^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} ἐγώ^{tpg-p} διὰ^p πνεῦμα^{ngms} ἅγιος^{agnsn} ὁ^{dams}
δίδωμι^{vpaagns} ἐγώ^{tpd-p}. **v.6** ἔτι^{bo} γάρ^c Χριστός^{nnms} εἶμι^{vppxgmp} ἐγώ^{tpg-p} ἀσθενής^{agmpn} κατὰ^p
καιρὸς^{nams} ὑπὲρ^p ἀσεβῆς^{agmpn} ἀποθνήσκει^{viaa3s}. **v.7** μόλις^{bo} γάρ^c ὑπὲρ^p δικαίος^{agnsn} τι-
σιν^{ms} ἀποθνήσκει^{vifd3s} ὑπὲρ^p γάρ^c ὁ^{dams} ἀγαθός^{agnsn} τάχα^{bo} τι-σιν^{ms} καί^c τολμᾷ^{vipa3s}
ἀποθνήσκει^{vnaa}. **v.8** συνίστημι^{vipa3s} δέ^c ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} ἀγάπη^{nafs} εἰς^p ἐγώ^{tpa-p}
ὁ^{dams} ὅτι^c ἔτι^{bo} ἁμαρτωλός^{agmpn} εἶμι^{vppxgmp} ἐγώ^{tpg-p} Χριστός^{nnms} ὑπὲρ^p ἐγώ^{tpg-p}
ἀποθνήσκει^{viaa3s}.

- 10 πὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ
 τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σω-
 11 θησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι
 ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δι' οὗ νῦν τὴν
 12 καταλλαγὴν ἐλάβομεν. Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ
 ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θά-
 νατος καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν ἐφ'
 13 ᾧ πάντες ἥμαρτον, ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ ἁ-
 14 μαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου. ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ
 θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαν-
 τας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδὰμ ὃς ἐστὶν τύπος τοῦ
 15 μέλλοντος. Ἄλλ οὐχ ὥς τὸ παράπτωμα οὕτως καὶ τὸ χάρισμα,
 εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον πολλῷ
 16 μᾶλλον ἢ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀν-
 θρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. καὶ
 οὐχ ὥς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δῶρημα, τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ
 ἑνὸς εἰς κατάκριμα τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων
 17 εἰς δικαίωμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐ-
 βασίλευσεν διὰ τοῦ ἑνὸς πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσεῖαν τῆς
 χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ
 18 βασιλεύουσιν διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα οὖν ὥς δι' ἐ-

v.9 πολὺς^{admsn} οὐκ^c μᾶλλον^{bo} δικαιοῶν^{vrapnmp} νῦν^{bo} ἐν^p ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} αὐτός^{rgms} σφῶς^{vifp1p} διὰ^p αὐτός^{rgms} ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} ὀργῆς^{ngfs}. **v.10** εἰ^{qo} γάρ^c ἐχθρός^{anmpn} εἰμί^{vppxnm} καταλλάσσω^{viap1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διὰ^p ὁ^{dgrms} θάνατος^{ngms} ὁ^{dgrms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgms} πολὺς^{admsn} μᾶλλον^{bo} καταλλάσσω^{vrapnmp} σφῶς^{vifp1p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ζωῇ^{ndfs} αὐτός^{rgms}. **v.11** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c ἀλλά^c καί^c καυχόμαι^{vppnmp} ἐν^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διὰ^p ὁ^{dgrms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ngms} διὰ^p ὅς^{rrgms} νῦν^{bo} ὁ^{dafs} καταλλαγῇ^{nafs} λαμβάνω^{viaa1p}. **v.12** διὰ^p οὗτος^{rdans} ὥσπερ^{bo} διὰ^p εἷς^{ngms} ἀνθρώπος^{ngms} ὁ^{dntfs} ἁμαρτία^{nnfs} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} εἰσέρχομαι^{viaa3s} καί^c διὰ^p ὁ^{dgrfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{dms} θάνατος^{ngms} καί^c οὕτω^{bo} εἰς^p πᾶς^{aampn} ἀνθρώπος^{namp} ὁ^{dms} θάνατος^{nnms} διέρχεται^{viaa3s} ἐπὶ^p ὅς^{trdms} πᾶς^{aampn} ἁμαρτάνω^{viaa3p}. **v.13** ἄχρι^p γάρ^c νόμος^{ngms} ἁμαρτία^{nnfs} εἰμί^{vii3s} ἐν^p κόσμος^{ndms} ἁμαρτία^{nnfs} δέ^c οὐ^{xo} ἐλλογέω^{vipp3s} μὴ^{xo} εἰμί^{vppxgms} νόμος^{ngms}. **v.14** ἀλλά^c βασιλεύω^{viaa3s} ὁ^{dms} θάνατος^{nnms} ἀπὸ^p Ἀδὰμ^{tp} μέχρι^{bo} Μωϋσῆς^{ngms} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{damp} μὴ^{xo} ἁμαρτάνω^{vraaamp} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} ὁμοίωμα^{ndns} ὁ^{dgrfs} παράβασις^{ngfs} Ἀδὰμ^{tp} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vix3s} τύπος^{nnms} ὁ^{dms} μέλλω^{vrrpags}. **v.15** ἀλλά^c οὐ^{xo} ὥς^{bo} ὁ^{dms} παράπτωμα^{nnms} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dms} χάρισμα^{nnms} εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{ddms} ὁ^{dgrms} εἷς^{ngms} παράπτωμα^{ndns} ὁ^{dmpn} πολὺς^{aampn} ἀποθνήσκω^{viaa3p} πολὺς^{admsn} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dntfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dntfs} δωρεὰ^{nnfs} ἐν^p χάρις^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὁ^{dgrms} εἷς^{ngms} ἀνθρώπος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p ὁ^{damp} πολὺς^{aampn} περισσεύω^{viaa3s}. **v.16** καί^c οὐ^{xo} ὥς^{bo} διὰ^p εἷς^{ngms} ἁμαρτάνω^{vraaags} ὁ^{dms} δῶρημα^{nnms} ἐν^p γάρ^c κρίμα^{nnms} ἐκ^p εἷς^{ngms} εἰς^p κατὰκριμα^{nans} ὁ^{dms} δέ^c χάρισμα^{nnms} ἐκ^p πολὺς^{aagnp} παράπτωμα^{ngnp} εἰς^p δικαίωμα^{nans}. **v.17** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{ddms} ὁ^{dgrms} εἷς^{ngms} παράπτωμα^{ndns} ὁ^{dms} θάνατος^{nnms} βασιλεύω^{viaa3s} διὰ^p ὁ^{dgrms} εἷς^{ngms} πολὺς^{admsn} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dmpn} ὁ^{dafs} περισσεῖα^{nafs} ὁ^{dgrfs} χάρις^{ngfs} καί^c ὁ^{dgrfs} δωρεὰ^{ngfs} ὁ^{dgrfs} δικαιοσύνη^{ngfs} λαμβάνω^{vrapnmp} ἐν^p ζωῇ^{ndfs} βασιλεύω^{vifa3p} διὰ^p ὁ^{dgrms} εἷς^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.

νὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα οὕτως
καὶ δι' ἐνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν
ζωῆς, ὥστε γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἅμαρ- 19
τωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοὶ οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ
ἐνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ παρεισηλ- 20
θεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα, οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία
ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις. ἵνα ὥστε ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία 21
ἐν τῷ θανάτῳ οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς
ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Τί οὖν ἐροῦμεν ἐπιμενοῦμεν τῇ ἁμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλε- **6**
ονάσῃ. μὴ γένοιτο οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ πῶς ἔτι 2
ζήσομεν ἐν αὐτῇ. ἢ ἄγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χρι- 3
στὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν. συνετάφη- 4
μεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον ἵνα ὥστε
ἡγέρθῃ Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς οὕτως 5
καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυ-
τοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς
ἀναστάσεως ἐσόμεθα, τοῦτο γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν 6
ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρ-
τίας τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ, ὁ γὰρ ἀποθανὼν 7
δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ 8
πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ. εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερ- 9

v.18 ἄρα^{χο} οὖν^ε ὥς^{βο} διὰ^ρ εἰς^{ngms} παράπτωμα^{ngms} εἰς^ρ πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp} εἰς^ρ
κατάκριμα^{nans} οὕτω^{βο} καί^ε διὰ^ρ εἰς^{ngms} δικαίωμα^{ngms} εἰς^ρ πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp} εἰς^ρ
δικαίωσις^{nafs} ζωῆς^{ngfs}. **v.19** ὥστε^{βο} γὰρ^ε διὰ^ρ ὁ^{dgs} παρακοῆ^{ngfs} ὁ^{dgs} εἰς^{ngms} ἄνθρωπος^{ngms}
ἁμαρτωλὸς^{anmpn} καθίστημι^{viap3p} ὁ^{dnp} πολὺς^{anmpn} οὕτω^{βο} καί^ε διὰ^ρ ὁ^{dgs} ὑπακοῇ^{ngfs}
ὁ^{dgs} εἰς^{ngms} δίκαιος^{anmpn} καθίστημι^{vifp3p} ὁ^{dnp} πολὺς^{anmpn}. **v.20** νόμος^{nnms} δέ^ε
παρεισέρχεται^{viaa3s} ἵνα^ε πλεονάζω^{vsaa3s} ὁ^{dms} παράπτωμα^{nnms} ὅς^{βο} δέ^ε πλεονάζω^{viaa3s}
ὁ^{dms} ἁμαρτία^{nnfs} ὑπερπερίσσεύω^{viaa3s} ὁ^{dms} χάρις^{nnfs}. **v.21** ἵνα^ε ὥστε^{βο} βασιλεύω^{viaa3s}
ὁ^{dms} ἁμαρτία^{nnfs} ἐν^ρ ὁ^{dms} θάνατος^{ndms} οὕτω^{βο} καί^ε ὁ^{dms} χάρις^{nnfs} βασιλεύω^{vsaa3s} διὰ^ρ
δικαιοσύνης^{ngfs} εἰς^ρ ζωῆς^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} διὰ^ρ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms} ὁ^{dgs} κύριος^{ngms}
ἐγώ^{rgp-p}. **6. v.1** τίς^{rgans} οὖν^ε λέγω^{vifa1p} ἐπιμένω^{vifa1p} ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs} ἵνα^ε ὁ^{dms}
χάρις^{nnfs} πλεονάζω^{vsaa3s}. **v.2** μή^{χο} γίνομαι^{voad3s} ὅστις^{rtnmp} ἀποθνήσκω^{viaa1p} ὁ^{ddfs}
ἁμαρτία^{ndfs} πῶς^{βο} ἔτι^{βο} ζάω^{vifa1p} ἐν^ρ αὐτός^{rpdfs}. **v.3** ἢ^{χο} ἄγνοεώ^{vipa2p} ὅτι^ε ὅσος^{rcnmp}
βαπτίζω^{viap1p} εἰς^ρ Χριστὸς^{nams} Ἰησοῦς^{nams} εἰς^ρ ὁ^{dams} θάνατος^{nams} αὐτός^{rgpms} βαπτίζω^{viap1p}.
v.4 συνθάπτω^{viap1p} οὖν^ε αὐτός^{rpdfs} διὰ^ρ ὁ^{dgs} θάπτισμα^{ngms} εἰς^ρ ὁ^{dams} θάνατος^{nams} ἵνα^ε
ὥστε^{βο} ἐγείρω^{viap3s} Χριστὸς^{nnms} ἐκ^ρ νεκρὸς^{agmpn} διὰ^ρ ὁ^{dgs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgs} πατήρ^{ngms} οὕτω^{βο}
καί^ε ἐγώ^{rpnp-p} ἐν^ρ καινότης^{ndfs} ζωῆς^{ngfs} περιπατέω^{vsaa1p}. **v.5** εἰ^{qo} γὰρ^ε σύμφυτος^{anmpn}
γίνομαι^{vixa1p} ὁ^{dms} ὁμοίωμα^{ndms} ὁ^{dgs} θάνατος^{ngms} αὐτός^{rgpms} ἀλλὰ^ε καί^ε ὁ^{dgs} ἀνάστασις^{ngfs}
εἰμι^{vix1p}. **v.6** οὕτως^{rdans} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^ε ὁ^{dms} παλαιός^{anmpn} ἐγώ^{rgp-p} ἄνθρωπος^{nnms}
συσταυρόω^{viap3s} ἵνα^ε καταργέω^{vsap3s} ὁ^{dms} σῶμα^{nnms} ὁ^{dgs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{dgs} μηκέτι^{bo}
δουλεύω^{vnpa} ἐγώ^{rgpa-p} ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs}. **v.7** ὁ^{dms} γὰρ^ε ἀποθνήσκω^{vpaanms} δικαίως^{vixp3s}
ἀπὸ^ρ ὁ^{dgs} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.8** εἰ^{qo} δέ^ε ἀποθνήσκω^{viaa1p} σὺν^ρ Χριστὸς^{ndms} πιστεύω^{vipa1p} ὅτι^ε
καί^ε συζάω^{vifa1p} αὐτός^{rpdfs}.

10 θείς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυρι-
 11 εύει. ὁ γὰρ ἀπέθανεν τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ, ὃ δὲ ζῇ ζῇ
 12 τῷ θεῷ. οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι
 13 τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.
 14 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ
 15 ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. μηδὲ παριστάνετε
 16 τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ ἀλλὰ παραστήσατε ἑ-
 17 αυτοὺς τῷ θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα
 18 δικαιοσύνης τῷ θεῷ. ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει, οὐ γάρ
 19 ἔστε ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν. Τί οὖν ἁμαρτήσομεν, ὅτι οὐκ
 20 ἔσμεν ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν μὴ γένοιτο. οὐκ οἶδατε ὅτι ᾧ
 21 παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν δοῦλοι ἔστε ᾧ ὑπα-
 22 κούετε ἤτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην.
 23 χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ
 24 καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδασκῆς. ἐλευθερωθέντες
 25 δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. ἀνθρώπινον
 26 λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν ὥστε γὰρ παρε-
 27 στήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς
 28 τὴν ἀνομίαν οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ
 29 δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας
 30 ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε ἐφ'

v.9 οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vrapnms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} οὐκέτι^{bo} ἀποθνήσκει^{vipa3s} θάνατος^{nnms} αὐτός^{rgpms} οὐκέτι^{bo} κυριεύω^{vipa3s}. **v.10** ὅς^{rrans} γάρ^c ἀποθνήσκει^{viaa3s} ὁδδfs ἁμαρτία^{ndfs} ἀποθνήσκει^{viaa3s} ἐφάπαξ^{tb} ὅς^{rrans} δέ^c ζάω^{vipa3s} ζάω^{vipa3s} ὁδδms θεός^{ndms}. **v.11** οὕτω^{bo} καί^c σύ^{rgp-p} λογιζομαι^{vdpn2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} νεκρός^{aampn} μὲν^{xo} εἰμι^{vnpix} ὁδδfs ἁμαρτία^{ndfs} ζάω^{vppaamp} δέ^c ὁδδms θεός^{ndms} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁδδms κύριος^{ndms} ἐγὼ^{rgp-p}. **v.12** μὴ^{xo} οὖν^c βασιλεύω^{vdpa3s} ὁδnfs ἁμαρτία^{nnfs} ἐν^p ὁδdns θνητός^{adnns} σύ^{rgp-p} σῶμα^{ndns} εἰς^p ὁdans ὑπακούω^{vnpa} αὐτός^{rpdfs} ἐν^p ὁddfp ἐπιθυμία^{ndfp} αὐτός^{rgpms}. **v.13** μηδέ^c παρίστημι^{vdpa2p} ὁdanp μέλος^{nanp} σύ^{rgp-p} ὄπλον^{nanp} ἀδικία^{ngfs} ὁδdfs ἁμαρτία^{ndfs} ἀλλά^c παρίστημι^{vdpa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁδδms θεός^{ndms} ὡς^{bo} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ζάω^{vppaamp} καί^c ὁdanp μέλος^{nanp} σύ^{rgp-p} ὄπλον^{nanp} δικαιοσύνη^{ngfs} ὁδδms θεός^{ndms}. **v.14** ἁμαρτία^{nnfs} γάρ^c σύ^{rgp-p} οὐ^{xo} κυριεύω^{vifa3s} οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vrip2p} ὑπὸ^p νόμος^{namns} ἀλλά^c ὑπὸ^p χάρις^{nafs}. **v.15** τίς^{rgnns} οὖν^c ἁμαρτάνω^{vifa1p} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vrip1p} ὑπὸ^p νόμος^{namns} ἀλλά^c ὑπὸ^p χάρις^{nafs} μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v.16** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὅς^{rrdns} παρίστημι^{vipa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} δοῦλος^{nanp} εἰς^p ὑπακοή^{nafs} δοῦλος^{nnmp} εἰμι^{vrip2p} ὅς^{rrdns} ὑπακούω^{vipa2p} ἤτοι^c ἁμαρτία^{ngfs} εἰς^p θάνατος^{namns} ἢ^{xo} ὑπακοή^{ngfs} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.17** χάρις^{nnfs} δέ^c ὁδδms θεός^{ndms} ὅτι^c εἰμι^{vlix2p} δοῦλος^{nnmp} ὁdgsf ἁμαρτία^{ngfs} ὑπακούω^{viaa2p} δέ^c ἐκ^p καρδία^{ngfs} εἰς^p ὅς^{rrams} παραδίδωμι^{vipap2p} τύπος^{namns} διδασκῆ^{ngfs}. **v.18** ἐλευθερόω^{vrapnmp} δέ^c ἀπὸ^p ὁdgsf ἁμαρτία^{ngfs} δουλόω^{vipap2p} ὁδdfs δικαιοσύνη^{ndfs}. **v.19** ἀνθρώπινως^{aansn} λέγω^{vipa1s} διὰ^p ὁdafs ἀσθένεια^{nafs} ὁdgsf σὰρξ^{ngfs} σύ^{rgp-p} ὥστε^{bo} γάρ^c παρίστημι^{viaa2p} ὁdanp μέλος^{nanp} σύ^{rgp-p} δοῦλος^{aampn} ὁδdfs ἀκαθαρσία^{ndfs} καί^c ὁδdfs ἀνομία^{ndfs} εἰς^p ὁdafs ἀνομία^{nafs} οὕτω^{bo} νῦν^{bo} παρίστημι^{vdaa2p} ὁdanp μέλος^{nanp} σύ^{rgp-p} δοῦλος^{aampn} ὁδdfs δικαιοσύνη^{ndfs} εἰς^p ἁγιασμός^{namns}. **v.20** ὅτε^{bo} γάρ^c δοῦλος^{nnmp} εἰμι^{vlix2p} ὁdgsf ἁμαρτία^{ngfs} ἐλεύθερός^{aampn} εἰμι^{vlix2p} ὁδdfs δικαιοσύνη^{ndfs}.

οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δέ 22
ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ ἔχετε
τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. τὰ 23
γὰρ ὁψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ
αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

Ἡ ἀγνοεῖτε ἀδελφοί γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ ὅτι ὁ νό- 7
μος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ. ἡ γὰρ ὕπαν- 2
δρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ, ἐάν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ
κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ 3
ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει ἐάν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ, ἐάν δὲ
ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ μὴ εἶναι
αὐτὴν μοιχαλὶς γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. ὥστε ἀδελφοί μου 4
καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ
εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέρῳ τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι ἵνα καρπο-
φορήσωμεν τῷ θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκὶ τὰ παθήματα 5
τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν
εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ, νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ 6
τοῦ νόμου ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα ὥστε δουλεύειν ἡ-
μᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. Τί 7
οὖν ἐροῦμεν ὁ νόμος ἁμαρτία μὴ γένοιτο, ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν
οὐκ ἔγνωμεν εἰ μὴ διὰ νόμου, τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ

v.21 τῖς^{qams} οὐν^c καρπός^{names} ἔχω^{vīa2p} τότε^{bo} ἐπὶ^p ὅς^{rrdn} νῦν^{bo} ἐπαισχύνομαι^{vīpn2p} ὁ^{dnms}
γάρ^c τέλος^{nnms} ἐκείνος^{rdgmp} θάνατος^{nnms}. **v.22** νυνὶ^{bo} δέ^c ἐλευθερώ^{vrapnmp} ἀπό^p ὁ^{dgfs}
ἁμαρτία^{ngfs} δουλόω^{vrapnmp} δέ^c ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἔχω^{vīpa2p} ὁ^{dam} καρπός^{names} σύ^{tpg-p} εἰς^p
ἁγιασμός^{names} ὁ^{dnms} δέ^c τέλος^{nnms} ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.23** ὁ^{dnnp} γάρ^c ὁ^{ps} ὁ^{ps} ὁ^{ps}
ἁμαρτία^{ngfs} θάνατος^{nnms} ὁ^{dnms} δέ^c χάρισμα^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ζωὴ^{nnfs} αἰώνιος^{afnsn} ἐν^p
Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{tpg-p}. **7. v.1** ἡ^{bo} ἀγνοέω^{vīpa2p} ἀδελφός^{nvmp}
γινώσκω^{vppadmp} γάρ^c νόμος^{names} λαλέω^{vīpals} ὅτι^c ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} κυριεύω^{vīpa3s} ὁ^{dgms}
ἄνθρωπος^{ngms} ἐπὶ^p ὅσος^{rcams} χρόνος^{names} ζάω^{vīpa3s}. **v.2** ὁ^{dnfs} γάρ^c ὕπανδρος^{afnsn} γυνὴ^{nnfs}
ὁ^{ddms} ζάω^{vīpadms} ἀνὴρ^{ndms} δέ^c νόμος^{ndms} ἐάν^{qo} δέ^c ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} ἀνὴρ^{nnms}
καταργέω^{vīxp3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὁ^{dgms} ἀνὴρ^{ngms}. **v.3** ἄρα^{xo} οὖν^c ζάω^{vīpags} ὁ^{dgms}
ἀνὴρ^{ngms} μοιχαλὶς^{nnfs} χρηματίζω^{vīfa3s} ἐάν^{qo} γίνωμαι^{vsad3s} ἀνὴρ^{ndms} ἕτερος^{admsn} ἐάν^{qo} δέ^c
ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} ἀνὴρ^{nnms} ἐλεύθερος^{afnsn} εἰμὶ^{vīpx3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὁ^{dgms}
μὴ^{xo} εἰμὶ^{vīpx} αὐτός^{tpafs} μοιχαλὶς^{nafs} γίνωμαι^{vīpafns} ἀνὴρ^{ndms} ἕτερος^{admsn}. **v.4** ὥστε^c
ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{tpg-s} καί^c σύ^{tpn-p} θανατόω^{vīa2p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} διὰ^p ὁ^{dgms} ὁ^{ps} ὁ^{ps}
Χριστός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dnms} γίνωμαι^{vīnad} σύ^{tpa-p} ἕτερος^{admsn} ὁ^{ddms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἐγείρω^{vīpdpms}
ἵνα^c καρποφορέω^{vsaa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.5** ὅτε^{bo} γάρ^c εἰμὶ^{vīx1p} ἐν^p ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs} ὁ^{dnnp}
πάθημα^{nnnp} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} ὁ^{dnnp} διὰ^p ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ἐνεργέω^{vīim3s} ἐν^p ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp}
ἐγώ^{tpg-p} εἰς^p ὁ^{dnms} καρποφορέω^{vīnaa} ὁ^{ddms} θάνατος^{ndms}. **v.6** νυνὶ^{bo} δέ^c καταργέω^{vīa1p} ἀπὸ^p
ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ἀποθνήσκω^{vīaanmp} ἐν^p ὅς^{rrdms} κατέχω^{vīp1p} ὥστε^c δουλεύω^{vīpa-p} ἐγώ^{tpa-p} ἐν^p
καινότης^{ndfs} πνεῦμα^{ngms} καί^c οὐ^{xo} παλαιότης^{ndfs} γράμμα^{ngms}.

- 8 μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν Οὐκ ἐπιθυμήσεις. ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα
 9 ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπι-
 10 θυμίαν, χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς
 11 νόμου ποτέ, ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν ἐγὼ
 12 δὲ ἀπέθανον. καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολή ἡ εἰς ζωὴν αὕτη εἰς
 13 θάνατον, ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς
 14 ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε ὁ μὲν νόμος
 15 ἅγιος καὶ ἡ ἐντολή ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. Τὸ οὖν ἀ-
 16 γαθὸν ἐμοὶ γέγονεν θάνατος μὴ γένοιτο, ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία ἵνα
 17 φανῇ ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον ἵνα
 18 γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.
 19 οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν ἐγὼ δὲ σαρκικός
 20 εἰμι πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ὁ γὰρ κατεργάζομαι οὐ
 γινώσκω, οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦτο πράσσω ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ.
 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. νυνὶ
 δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρ-
 τία. οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοὶ τοῦτ' ἐστὶν ἐν τῇ σαρκί μου
 ἀγαθόν, τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ
 καλὸν οὐχ εὐρίσκω. οὐ γὰρ ὁ θέλω ποιῶ ἀγαθόν ἀλλ' ὁ οὐ
 θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ποιῶ

v.7 τίς^{qans} οὐν^c λέγω^{vifa1p} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ἁμαρτία^{nnfs} μὴ^{xo} γίνονται^{voad3s} ἀλλά^c ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} γινώσκω^{viala1s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} διὰ^p νόμος^{ngms} ὁ^{dafs} τέ^{xo} γάρ^c ἐπιθυμία^{nafs} οὐ^{xo} οἶδα^{viala1s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} λέγω^{viala3s} οὐ^{xo} ἐπιθυμέω^{vifa2s}. **v.8** ἀφορμῇ^{nafs} δε^c λαμβάνω^{vpaanfs} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} διὰ^p ὁ^{dafs} ἐντολή^{ngfs} κατεργάζομαι^{viad3s} ἐν^p ἐγῶ^{tpd-s} πᾶς^{aafns} ἐπιθυμία^{nafs} χωρὶς^{bo} γάρ^c νόμος^{ngms} ἁμαρτία^{nnfs} νεκρός^{anfsn}. **v.9** ἐγῶ^{trp-n-s} δε^c ζάω^{viala1s} χωρὶς^{bo} νόμος^{ngms} ποτέ^{xo} ἔρχομαι^{vpaagfs} δε^c ὁ^{dafs} ἐντολή^{ngfs} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} ἀναζάω^{viala3s} ἐγῶ^{trp-n-s} δε^c ἀποθνήσκω^{viala1s}. **v.10** καί^c εὐρίσκω^{viap3s} ἐγῶ^{tpd-s} ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nnfs} ὁ^{dnfs} εἰς^p ζῶ^{nafs} οὗτος^{rdnfs} εἰς^p θάνατος^{nams}. **v.11** ὁ^{dnfs} γάρ^c ἁμαρτία^{nnfs} ἀφορμῇ^{nafs} λαμβάνω^{vpaanfs} διὰ^p ὁ^{dafs} ἐντολή^{ngfs} ἐξαπατάω^{viala3s} ἐγῶ^{tpa-s} καί^c διὰ^p αὐτός^{trpgfs} ἀποκτείνω^{viala3s}. **v.12** ὥστε^c ὁ^{dnms} μὲν^{xo} νόμος^{nnms} ἅγιος^{anmsn} καί^c ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nnfs} ἅγιος^{anfsn} καί^c δίκαιος^{anfsn} καί^c ἀγαθός^{anfsn}. **v.13** ὁ^{dnms} οὖν^c ἀγαθός^{anmsn} ἐγῶ^{tpd-s} γίνονται^{viala3s} θάνατος^{nnms} μὴ^{xo} γίνονται^{voad3s} ἀλλά^c ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} ἵνα^c φαίνω^{vsap3s} ἁμαρτία^{nnfs} διὰ^p ὁ^{dafs} ἀγαθός^{agnsn} ἐγῶ^{tpd-s} κατεργάζομαι^{vppnfs} θάνατος^{nams} ἵνα^c γίνονται^{vsad3s} κατὰ^p ὑπερβολή^{nafs} ἁμαρτωλὸς^{anfsn} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} διὰ^p ὁ^{dafs} ἐντολή^{ngfs}. **v.14** οἶδα^{viala1p} γάρ^c ὅτι^c ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} πνευματικός^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} ἐγῶ^{trp-n-s} δε^c σαρκικός^{anmsn} εἰμι^{vixp1s} πιπράσκω^{vpxpnnms} ὑπὸ^p ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs}. **v.15** ὅς^{trans} γάρ^c κατεργάζομαι^{vipn1s} οὐ^{xo} γινώσκω^{vipals} οὐ^{xo} γάρ^c ὅς^{trans} θέλω^{vipals} οὗτος^{rdans} πράσσω^{vipals} ἀλλά^c ὅς^{trans} μισέω^{vipals} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vipals}. **v.16** εἰ^{qo} δε^c ὅς^{trans} οὐ^{xo} θέλω^{vipals} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vipals} σύμφημι^{vixp1s} ὁ^{ddms} νόμος^{nnms} ὅτι^c καλός^{anmsn}. **v.17** νυνὶ^{bo} δε^c οὐκέτι^{bo} ἐγῶ^{trp-n-s} κατεργάζομαι^{vipn1s} αὐτός^{trpans} ἀλλά^c ὁ^{dnfs} οἰκέω^{vppanfs} ἐν^p ἐγῶ^{tpd-s} ἁμαρτία^{nnfs}. **v.18** οἶδα^{viala1s} γάρ^c ὅτι^c οὐ^{xo} οἰκέω^{viala3s} ἐν^p ἐγῶ^{tpd-s} εἰμι^{rdnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} σάξ^{endfs} ἐγῶ^{trp-g-s} ἀγαθός^{aansn} ὁ^{dnms} γάρ^c θέλω^{vnpa} παράκειμαι^{vipn3s} ἐγῶ^{tpd-s} ὁ^{dans} δε^c κατεργάζομαι^{vnpn} ὁ^{dans} καλός^{aansn} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vipals}. **v.19** οὐ^{xo} γάρ^c ὅς^{trans} θέλω^{vipals} ποιέω^{vipals} ἀγαθός^{aansn} ἀλλά^c ὅς^{trans} οὐ^{xo} θέλω^{vipals} κακός^{aansn} οὗτος^{rdans} πράσσω^{vipals}.

οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρ-
 τία. Εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν 21
 ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται, συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ 22
 θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς 23
 μέλεσίν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰ-
 χμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσιν
 μου. ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος, τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώμα- 24
 τος τοῦ θανάτου τούτου. εὐχάριστῶ τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ 25
 τοῦ κυρίου ἡμῶν ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῷ δουλεύω νόμῳ
 θεοῦ τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ κατὰ 8
 σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ὁ γὰρ νόμος τοῦ 2
 πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν με ἀπὸ τοῦ
 νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ 3
 νόμου ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκὸς ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν
 πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κα-
 τέκρινεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί. ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου 4
 πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ
 πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν 5
 οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς 6
 σαρκὸς θάνατος τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη,

v.20 εἰ⁹⁰ δέ^c ὅς^{trans} οὐ^{xo} θέλω^{vipals} ἐγὼ^{tpn-s} οὕτως^{rdans} ποιεῖν^{vipals} οὐκέτι^{bo} ἐγὼ^{tpn-s}
 κατεργάζομαι^{vipnls} αὐτός^{rpans} ἀλλά^c ὁ^{dñfs} οἰκέω^{vppanfs} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} ἁμαρτία^{nnfs}.
v.21 εὐρίσκω^{vipals} ἄρα^{xo} ὁ^{dams} νόμος^{namis} ὁ^{ddms} θέλω^{vppadms} ἐγὼ^{tpd-s} ποιεῖν^{vnpa} ὁ^{dans}
 καλός^{aansn} ὅτι^c ἐγὼ^{tpd-s} ὁ^{dñms} κακός^{annsn} παράκειμαι^{vipn3s}. **v.22** συνήδομαι^{vipnls} γάρ^c
 ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} κατὰ^p ὁ^{dams} ἔσω^{bo} ἄνθρωπος^{namis}. **v.23** βλέπω^{vipals}
 δέ^c ἕτερος^{aamsn} νόμος^{namis} ἐν^p ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp} ἐγὼ^{tpg-s} ἀντιστρατεύω^{vppnams} ὁ^{ddms}
 νόμος^{ndms} ὁ^{dgnms} νοῦς^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c αἰχμαλωτίζω^{vppaams} ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms}
 ὁ^{dgnfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{ddms} εἰμὶ^{vppxdms} ἐν^p ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp} ἐγὼ^{tpg-s}. **v.24** ταλαίπωρος^{aamsn}
 ἐγὼ^{tpn-s} ἄνθρωπος^{nnms} τίς^{rqms} ἐγὼ^{tpa-s} ῥύσεται^{vifd3s} ἐκ^p ὁ^{dgnms} σῶμα^{ngms} ὁ^{dgnms} θάνατος^{ngms}
 οὗτος^{rdgms}. **v.25** εὐχάριστέω^{vipals} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgnms}
 κύριος^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} ἄρα^{xo} οὖν^c αὐτός^{rpnmis} ἐγὼ^{tpn-s} ὁ^{ddms} μέν^{xo} νοῦς^{ndms} δουλεύω^{vipals}
 νόμῳ^{ndms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} δέ^c σὰρξ^{ndfs} νόμος^{ndms} ἁμαρτία^{ngfs}. **8. v.1** οὐδεὶς^{aamsn}
 ἄρα^{xo} νῦν^{bo} κατάκριμα^{nnms} ὁ^{ddnp} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} μὴ^{xo} κατὰ^p σὰρξ^{znafs}
 περιπατέω^{vppadnp} ἀλλά^c κατὰ^p πνεῦμα^{nans}. **v.2** ὁ^{dñms} γάρ^c νόμος^{nnms} ὁ^{dgnms} πνεῦμα^{ngms}
 ὁ^{dgnfs} ζωῆς^{ngfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἔλευθερώ^{vta3s} ἐγὼ^{tpa-s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} νόμος^{ngms}
 ὁ^{dgnfs} ἁμαρτία^{ngfs} καί^c ὁ^{dgnms} θάνατος^{ngms}. **v.3** ὁ^{dñms} γάρ^c ἀδύνατος^{aamsn} ὁ^{dgnms} νόμος^{ngms}
 ἐν^p ὅς^{trdms} ἀσθενέω^{vta3s} διὰ^p ὁ^{dgnfs} σὰρξ^{ngfs} ὁ^{dñms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} ἑαυτοῦ^{txgms} υἱός^{namis}
 πέμπω^{vpaanms} ἐν^p ὁμοίωμα^{ndms} σὰρξ^{ngfs} ἁμαρτία^{ngfs} καί^c περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} κατακρίνω^{vta3s}
 ὁ^{dgnfs} ἁμαρτία^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs}. **v.4** ἵνα^c ὁ^{dans} δικαίωμα^{nans} ὁ^{dgnms} νόμος^{ngms}
 πληρὸς^{vsap3s} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-p} ὁ^{ddnp} μὴ^{xo} κατὰ^p σὰρξ^{znafs} περιπατέω^{vppadnp} ἀλλά^c κατὰ^p
 πνεῦμα^{nans}. **v.5** ὁ^{dñnp} γάρ^c κατὰ^p σὰρξ^{znafs} εἰμὶ^{vppxnpnp} ὁ^{dnp} ὁ^{dgnfs} σὰρξ^{ngfs} φρονέω^{vtpa3p}
 ὁ^{dñnp} δέ^c κατὰ^p πνεῦμα^{nans} ὁ^{dnp} ὁ^{dgnms} πνεῦμα^{ngms}. **v.6** ὁ^{dñms} γάρ^c φρόνημα^{nnms} ὁ^{dgnfs}
 σὰρξ^{ngfs} θάνατος^{nnms} ὁ^{dñms} δέ^c φρόνημα^{nnms} ὁ^{dgnms} πνεῦμα^{ngms} ζωὴ^{nnfs} καί^c εἰρήνη^{nnfs}.

7 διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ
 8 θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται οὐδὲ γὰρ δύναται, οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄν-
 9 τες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ'
 ἐν πνεύματι εἵπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν εἰ δέ τις πνεῦμα
 10 Χριστοῦ οὐκ ἔχει οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς ἐν
 ὑμῖν τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ
 11 δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νε-
 κρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσει
 καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ Πνεῦμα ἐν
 12 ὑμῖν. Ἄρα οὖν ἀδελφοί ὀφειλέται ἐσμέν οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ
 13 σάρκα ζῆν. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε μέλλετε ἀποθνήσκειν, εἰ
 14 δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε ζήσεσθε. ὅ-
 15 σοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται οὗτοι εἰσιν υἱοὶ θεοῦ. οὐ γὰρ
 ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα
 16 υἰοθεσίας ἐν ᾧ κρᾶζομεν Ἀββὰ ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμ-
 17 μαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα θεοῦ. εἰ δὲ τέκνα
 καὶ κληρονόμοι, κληρονόμοι μὲν θεοῦ συγκληρονόμοι δὲ Χρι-
 18 στοῦ εἵπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι
 γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλ-
 19 λουσιν δοξάν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ γὰρ ἀποκαρδο-
 κία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχε-

v.7 διότι^c ὁδ^{ns} φρόνημα^{nnns} ὁδ^{gs} σάρ^{sgfs} ἔχθρα^{nnfs} εἰς^p θεός^{nams} ὁδ^{ms} γάρ^c νόμος^{ndms} ὁδ^{ms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ὑποτάσσω^{vipp3s} οὐδ^εbo γάρ^c δύναμαι^{vipn3s}. **v.8** ὁδ^{nm} δέ^c ἐν^p σάρ^{sgfs} εἰμⁱvppxnm^p θεός^{ndms} ἀρέσκω^{vnaa} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3p}. **v.9** σύ^{tpn-p} δέ^c οὐ^{xo} εἰμⁱvpx2p^p ἐν^p σάρ^{sgfs} ἀλλά^c ἐν^p πνεῦμα^{ndns} εἵπερ^{qo} πνεῦμα^{nnns} θεός^{ngms} οἰκέω^{vipa3s} ἐν^p σύ^{tpd-p} εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινμ^s πνεῦμα^{nans} Χριστός^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} οὗτος^{rdms} οὐ^{xo} εἰμⁱvpx3s^s αὐτός^{trgms}. **v.10** εἰ^{qo} δέ^c Χριστός^{nnms} ἐν^p σύ^{tpd-p} ὁδ^{ns} μὲν^{xo} σῶμα^{nnns} νεκρός^{annsn} διὰ^p ἁμαρτία^{nafs} ὁδ^{ns} δέ^c πνεῦμα^{nnns} ζωή^{nnfs} διὰ^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.11** εἰ^{qo} δέ^c ὁδ^{ns} πνεῦμα^{nnns} ὁδ^{ms} ἐγείρω^{vpaags} Ἰησοῦς^{nams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} οἰκέω^{vipa3s} ἐν^p σύ^{tpd-p} ὁδ^{ns} ἐγείρω^{vpaanms} ὁδ^{ms} Χριστός^{nams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ζωοποιέω^{vifa3s} καί^c ὁdan^p θνητός^{aanpn} σῶμα^{nanp} σύ^{trg-p} διὰ^p ὁd^{ans} ἐνοικέω^{vpaans} αὐτός^{trgms} πνεῦμα^{nans} ἐν^p σύ^{tpd-p}. **v.12** ἀρα^{xo} οὖν^c ἀδελφός^{nnvpn} ὀφειλέτης^{nnmp} εἰμⁱvpx1p^p οὐ^{xo} ὁd^{fs} σάρ^{sgfs} ὁd^{ms} κατὰ^p σάρ^{znafs} ζάω^{vnpa}. **v.13** εἰ^{qo} γάρ^c κατὰ^p σάρ^{znafs} ζάω^{vnpa2p} μέλλω^{vipa2p} ἀποθνήσκω^{vnpa} εἰ^{qo} δέ^c πνεῦμα^{ndns} ὁd^{afp} πράξις^{napf} ὁd^{ms} σῶμα^{ngms} θανατόω^{vipa2p} ζάω^{vifd2p}. **v.14** ὅσος^{rcnm} γάρ^c πνεῦμα^{ndns} θεός^{ngms} ἄγω^{vipp3p} οὗτος^{rdnm} εἰμⁱvpx3p^p υἱός^{nnmp} θεός^{ngms}. **v.15** οὐ^{xo} γάρ^c λαμβάνω^{viaa2p} πνεῦμα^{nans} δουλεία^{ngfs} πάλιν^{bo} εἰς^p φόβος^{nams} ἀλλά^c λαμβάνω^{viaa2p} πνεῦμα^{nans} υἰοθεσία^{ngfs} ἐν^p ὅς^{trdms} κρᾶζω^{vipa1p} ἀββὰ^p ὁd^{ms} πατήρ^{nnms}. **v.16** αὐτός^{trnms} ὁd^{ms} πνεῦμα^{nnns} συμμαρτυρέω^{vipa3s} ὁd^{ns} πνεῦμα^{ndns} ἐγώ^{trg-p} ὅτι^c εἰμⁱvpx1p^p τέκνον^{nnmp} θεός^{ngms}. **v.17** εἰ^{qo} δέ^c τέκνον^{nnmp} καί^c κληρονόμος^{nnmp} κληρονόμος^{nnmp} μὲν^{xo} θεός^{ngms} συγκληρονόμος^{annpn} δέ^c Χριστός^{ngms} εἵπερ^{qo} συμπάσχω^{vipa1p} ἵνα^c καί^c συνδοξάζω^{vsap1p}. **v.18** λογίζομαι^{vipn1s} γάρ^c ὅτι^c οὐ^{xo} ἄξιος^{annpn} ὁd^{nm} πάθημα^{nnmp} ὁd^{ms} νῦν^{bo} καιρός^{ngms} πρὸς^p ὁd^{afs} μέλλω^{vnpaafs} δόξα^{nafs} ἀποκαλύπτω^{vnap} εἰς^p ἐγώ^{trp-p}.

ται. τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη οὐχ ἑκοῦσα ἀλλὰ διὰ 20
τὸν ὑποτάζαντα ἐπ' ἐλπίδι. ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερω- 21
θήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς
δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις 22
συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν, οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ 23
αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν
ἑαυτοῖς στενάζομεν υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν
τοῦ σώματος ἡμῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν, ἐλπίς δὲ βλεπο- 24
μένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς, ὃ γὰρ βλέπει τίς τί καὶ ἐλπίζει. εἰ δὲ ὁ 25
οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. Ὡσαύ- 26
τως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν,
τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἶδαμεν ἀλλ' αὐτὸ τὸ
πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις, ὃ 27
δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος ὅτι
κατὰ θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγα- 28
πῶσιν τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθὸν τοῖς κατὰ πρόθεσιν
κλητοῖς οὗσιν. ὅτι οὓς προέγνω καὶ προώρισεν συμμόρφους 29
τῆς εἰκόνης τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν
πολλοῖς ἀδελφοῖς, οὓς δὲ προώρισεν τούτους καὶ ἐκάλεσεν, 30
καὶ οὓς ἐκάλεσεν τούτους καὶ ἐδικαίωσεν, οὓς δὲ ἐδικαίωσεν
τούτους καὶ ἐδόξασεν. Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα εἰ ὁ θεὸς 31

v.19 ὁδνfs γάρc ἀποκαρδοκίαnnfs ὁdgsf κτίσιςngfs ὁdafs ἀποκάλυψιςnafs ὁdgmnp υἱόςngmp ὁdgmfs
θεόςngms ἀπεκδέχομαιv1pn3s. **v.20** ὁddfs γάρc ματαιότηςndfs ὁδnfs κτίσιςnnfs ὑποτάσσωv1ap3s
οὐxο ἐκώvafsn ἀλλάc διὰp ὁdams ὑποτάσσωvpaams ἐπιp ἐλπίςndfs. **v.21** ὅτιc καίc αὐτόςrpnfs
ὁδnfs κτίσιςnnfs ἐλευθερώv1fp3s ἀπόp ὁdgsf δουλείαngfs ὁdgsf φθοράngfs εἰςp ὁdafs ἐλευθερίαnafs
ὁdgsf δόξαngfs ὁdgnp τέκνονngnp ὁdgmfs θεόςngms. **v.22** οἶδαv1a1p γάρc ὅτιc πᾶςanfs ὁδnfs
κτίσιςnnfs συστενάζωv1pa3s καίc συνωδίνωv1pa3s ἄχριp ὁdgmfs νῦνbo. **v.23** οὐxο μόνοςbo δέc
ἀλλάc καίc αὐτόςrpnmp ὁdafs ἀπαρχήnafs ὁdgnfs πνεῦμαngns ἔχωvppanmp καίc ἐγώrpn-p αὐτόςrpnmp
ἐνp ἑαυτοῦrxdmp στενάζωv1a1p υἱοθεσίαnafs ἀπεκδέχομαιvppnmp ὁdafs ἀπολύτρωσιςnafs ὁdgnfs
σῶμαngns ἐγώrpg-p. **v.24** ὁddfs γάρc ἐλπίςndfs σῶζωv1a1p ἐλπίςnnfs δέc βλέπωvpppnfs οὐxο
εἶμιv1px3s ἐλπίςnnfs ὅsrrans γάρc βλέπωv1pa3s τίςr1nms τίςrqans καίc ἐλπίζωv1pa3s. **v.25** εἰqo δέc
ὅsrrans οὐxο βλέπωv1a1p ἐλπίζωv1a1p διὰp ὑπομονήngfs ἀπεκδέχομαιv1pn1p. **v.26** ὡσαύτωςbo
δέc καίc ὁδnns πνεῦμαnnns συναντιλαμβάνομαιv1pn3s ὁd1p ἀσθενείανdfp ἐγώrpg-p ὁdams γάρc
τίςrqans προσευχομαιv1ad1p καθὸbo δεῖv1pq3s οὐxο οἶδαv1a1p ἀλλάc αὐτόςrpnns ὁδnns πνεῦμαnnns
ὑπερεντυγχάνωv1pa3s ὑπέρp ἐγώrpg-p στεναγμόςndmp ἀλάλητοςadmpn. **v.27** ὁδnms δέc
ἐραυνάωvppanms ὁd1p καρδίαnafp οἶδαv1a3s τίςrqans ὁδnns φρόνημαnnns ὁdgnfs πνεῦμαngns
ὅτιc κατὰp θεόςnams ἐντυγχάνωv1pa3s ὑπέρp ἁγίοςagmpn. **v.28** οἶδαv1a1p δέc ὅτιc
ὁd1p ἀγαπάωvppadmp ὁdams θεόςnams πᾶςannpn συνεργέωv1pa3s εἰςp ἀγαθόςaansn ὁd1p
κατὰp πρόθεσιςnafs κλητόςadmpn εἶμιvppxdmp. **v.29** ὅτιc ὅsrramp προγινώσκωv1a3s καίc
προορίζωv1a3s σύμμορφοςaampn ὁdgsf εἰκὼνngfs ὁdgmfs υἱόςngms αὐτόςrpgms εἰςp ὁdams εἶμιv1npx
αὐτόςrpgms πρωτότοκοςaansn ἐνp πολὺςadmpn ἀδελφόςndmp. **v.30** ὅsrramp δέc προορίζωv1a3s
οὗτοςrdamp καίc καλέωv1a3s καίc ὅsrramp καλέωv1a3s οὗτοςrdamp καίc δικαιοῦv1a3s ὅsrramp δέc
δικαιοῦv1a3s οὗτοςrdamp καίc δοξάζωv1a3s.

- 32 ὑπὲρ ἡμῶν τίς καθ ἡμῶν. ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο
 33 ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν πῶς οὐχὶ καὶ σὺν
 34 θεοῦ θεός ὁ δικαίων, τίς ὁ κατακρινὼν Χριστὸς ὁ ἀποθανὼν
 35 μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθεὶς ὃς καὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ ὃς καὶ
 36 ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ
 37 Χριστοῦ θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμός ἢ λιμός ἢ γυμνότης
 38 ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα. καθὼς γέγραπται ὅτι Ἐνεκά σου θα-
 39 νατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.
 40 ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς.
 41 πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἄρ-
 42 χαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα. οὔτε ὕψωμα
 43 οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ
 44 τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.
 9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ οὐ ψεύδομαι συμμαρτυρούσης
 2 μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ὅτι λύπη μοί ἐστιν
 3 μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ηὐχόμην γὰρ
 4 αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν
 5 μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα. οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται
 6 ὧν ἡ υἰοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ
 7 ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι. ὧν οἱ πατέρες καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς

v.31 τίς^{rqans} οὐν^c λέγω^{vifa1p} πρὸς^p οὕτως^{rdanp} εἴ^{qo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{tpg-p} τίς^{rqnms} κατὰ^p ἐγὼ^{tpg-p}. **v.32** ὅς^{rtms} γέ^{xo} ὁ^{dgnms} ἴδιος^{agmsn} υἱός^{ngms} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} ἀλλά^c ὑπὲρ^p ἐγὼ^{tpg-p} πᾶς^{agmpn} παραδίδωμι^{v1aa3s} αὐτόν^{rpams} πῶς^{bo} οὐ^{xo} καί^c σὺν^p αὐτός^{rpdmms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ἐγὼ^{tpd-p} χαρίζομαι^{v1fd3s}. **v.33** τίς^{rqnms} ἐγκαλέω^{vifa3s} κατὰ^p ἐκλεκτός^{agmpn} θεός^{ngms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} δικαίων^{vppanms}. **v.34** τίς^{rqnms} ὁ^{dnms} κατακρινὼν^{vppanms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} ἀποθνήσκων^{vpaanms} μᾶλλον^{bo} δέ^c καί^c ἐγείρω^{vpaanms} ὅς^{rtms} καί^c εἰμὶ^{v1px3s} ἐν^p δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ὅς^{rtms} καί^c ἐντυγχάνω^{v1pa3s} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{tpg-p}. **v.35** τίς^{rqnms} ἐγὼ^{tpa-p} χωρίζω^{vifa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} ἀγάπης^{ngfs} ὁ^{dgnms} Χριστός^{ngms} θλίψις^{nnfs} ἢ^{xo} στενοχωρία^{nnfs} ἢ^{xo} διωγμός^{nnms} ἢ^{xo} λιμός^{nnms} ἢ^{xo} γυμνότης^{nnfs} ἢ^{xo} κίνδυνος^{nnms} ἢ^{xo} μάχαιρα^{nnfs}. **v.36** καθὼς^{bo} γράφω^{v1px3s} ὅτι^c ἔνεκα^{bo} σὺ^{tpg-s} θανατόω^{v1pp1p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafis} ἡμέρα^{nafs} λογίζομαι^{v1ap1p} ὥς^{bo} πρόβατον^{nnnp} σφαγῆ^{ngfs}. **v.37** ἀλλά^c ἐν^p οὕτως^{rdanp} πᾶς^{adnpn} ὑπερνικάω^{v1pa1p} διὰ^p ὁ^{dgnms} ἀγαπάω^{vpaagms} ἐγὼ^{tpa-p}. **v.38** πείθω^{v1px1s} γὰρ^c ὅτι^c οὔτε^c θάνατος^{nnms} οὔτε^c ζωὴ^{nnfs} οὔτε^c ἄγγελος^{nnnp} οὔτε^c ἀρχὴ^{nnp} οὔτε^c δυνάμεις^{nnp} οὔτε^c ἐνίστημι^{v1pxannp} οὔτε^c μέλλω^{vppanp}. **v.39** οὔτε^c ὕψωμα^{nnms} οὔτε^c βάθος^{nnms} οὔτε^c τι-οριψο κτίσις^{nnfs} ἕτερος^{anfsn} δύναμαι^{v1fd3s} ἐγὼ^{tpa-p} χωρίζω^{vnaa} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} ἀγάπης^{ngfs} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ὁ^{dgnms} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{dgnms} κύριος^{ndms} ἐγὼ^{tpg-p}. **9. v.1** ἀλήθεια^{nafs} λέγω^{v1pa1s} ἐν^p Χριστός^{ndms} οὐ^{xo} ψεύδομαι^{v1pn1s} συμμαρτυρέω^{vppagfs} ἐγὼ^{tpd-s} ὁ^{dgnms} συνειδησις^{ngfs} ἐγὼ^{tpg-s} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn}. **v.2** ὅτι^c λύπη^{nnfs} ἐγὼ^{tpd-s} εἰμὶ^{v1px3s} μέγας^{anfsn} καί^c ἀδιάλειπτος^{anfsn} ὁδύνη^{ndns} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} ἐγὼ^{tpg-s}. **v.3** εὐχόμαι^{v1in1s} γὰρ^c αὐτός^{rpams} ἐγὼ^{trpi-s} ἀνάθεμα^{nnms} εἰμὶ^{v1npx} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} Χριστός^{ngms} ὑπὲρ^p ὁ^{dgnp} ἀδελφός^{ngmp} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dgnp} συγγενής^{agmpn} ἐγὼ^{tpg-s} κατὰ^p σάρξ^{znafs}. **v.4** ὅστις^{rtanp} εἰμὶ^{v1npx3p} Ἰσραηλίτης^{nnnp} ὅς^{rtgmp} υἰοθεσία^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfp} διαθήκη^{nnp} καί^c ὁ^{dnfs} νομοθεσία^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} λατρεία^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfp} ἐπαγγελία^{nnfp}.

τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶ-
 νας ἀμήν. Οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ 6
 γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ οὗτοι Ἰσραήλ, οὐδ' ὅτι εἰσὶν σπέρμα 7
 Ἀβραάμ πάντες τέκνα ἀλλ' Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα.
 τοῦτ' ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ ἀλλὰ 8
 τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ἐπαγγελίας 9
 γὰρ ὁ λόγος οὗτος Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται
 τῇ Σάρρα υἱός. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς κοίτην 10
 ἔχουσα Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, μήπω γὰρ γεννηθέντων μη- 11
 δὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ θεοῦ
 πρόθεσις μένη οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος. ἐρρήθη 12
 αὐτῇ ὅτι Ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. καθὼς γέγραπται 13
 Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα τὸν δὲ Ἡσαὺ ἐμίσησα. Τί οὖν ἐροῦμεν 14
 μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ μὴ γένοιτο, τῷ γὰρ Μωσῇ λέγει Ἐ- 15
 λεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. ἄρα οὖν 16
 οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος θεοῦ.
 λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε 17
 ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου καὶ ὅπως διαγγελῇ 18
 τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ ὃν δὲ 18
 θέλει σκληρύνει. Ἐρεῖς οὖν μοι Τί ἔτι μέμφεται τῷ γὰρ δου- 19

v.5 ὁ^{trgmpr} ὁ^{dnpmp} πατήρ^{hnmpr} καί^c ἐκ^p ὁ^{trgmpr} ὁ^{dnpms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnpms} κατὰ^p σάρ^{znafs} ὁ^{dnpms}
 εἰμί^{vnpkxms} ἐπὶ^p πᾶς^{agnpn} θεός^{nnms} εὐλογητός^{anmsn} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ἀμήνth. **v.6** οὐ^{xo}
 οἶτος^{rcnms} δέ^c ὅτι^c ἐκπίπτω^{vixa3s} ὁ^{dnpms} λόγος^{nnms} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} γὰρ^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnpmp} ἐκ^p
 Ἰσραὴλ^{tp} οὗτος^{rdnpmp} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.7** οὐδὲ^{bo} ὅτι^c εἰμί^{vnpk3p} σπέρμα^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} πᾶς^{anmpn}
 τέκνον^{nnmp} ἀλλὰ^c ἐν^p Ἰσαὰκ^{tp} καλέω^{vifp3s} σύ^{rpds} σπέρμα^{nnms}. **v.8** εἰμί^{rdnms} οὐ^{xo} ὁ^{dnpmp}
 τέκνον^{nnmp} ὁ^{dngfs} σάρ^{znafs} οὗτος^{rdnpmp} τέκνον^{nnmp} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} ἀλλὰ^c ὁ^{dnpmp} τέκνον^{nnmp} ὁ^{dngfs}
 ἐπαγγελία^{ngfs} λογίζομαι^{vipn3s} εἰς^p σπέρμα^{nans}. **v.9** ἐπαγγελία^{ngfs} γὰρ^c ὁ^{dnpms} λόγος^{nnms}
 οὗτος^{rdnms} κατὰ^p ὁ^{dams} καιρός^{nams} οὗτος^{rdams} ἔρχομαι^{vifdl3s} καί^c εἰμί^{vifx3s} ὁ^{ddfs} Σάρρα^{ndfs}
 υἱός^{nnms}. **v.10** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c ἀλλὰ^c καί^c Ῥεβέκκα^{nnfs} ἐκ^p εἰς^{ngms} κοίτη^{nafs} ἔχω^{vppanfs}
 Ἰσαὰκ^{tp} ὁ^{dngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{tpg-p}. **v.11** μήπω^{bo} γὰρ^c γεννάω^{vrapgmp} μηδέ^c πρᾶσσω^{vpaagmp}
 τι-στανσ ἀγαθός^{aansn} ἢ^{xo} κακός^{aansn} ἵνα^c ὁ^{dnpfs} κατὰ^p ἐκλογὴ^{nafs} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} πρόθεσις^{nnfs}
 μένω^{vspa3s} οὐ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngmp} ἀλλὰ^c ἐκ^p ὁ^{dngms} καλέω^{vppagms}. **v.12** ῥέω^{viap3s} αὐτός^{tpdfs}
 ὅτι^c ὁ^{dams} μέγας^{anmsc} δουλεύω^{vifa3s} ὁ^{ddms} ἐλάσσων^{admsn}. **v.13** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s}
 ὁ^{dams} Ἰακώβ^{tp} ἀγαπάω^{viaal3s} ὁ^{dams} δέ^c Ἡσαὺ^{tp} μισέω^{viaal3s}. **v.14** τίς^{rgans} οὖν^c λέγει^{vifa1p}
 μὴ^{xo} ἀδικία^{nnfs} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μὴ^{xo} γίνονται^{voad3s}. **v.15** ὁ^{ddms} γὰρ^c Μωϋσῆς^{ndms}
 λέγω^{vifa3s} ἐλεέω^{vifals} ὁ^{trrams} ἄ^{xo} ἐλεέω^{vspals} καί^c οἰκτῖρω^{vifals} ὁ^{trrams} ἄ^{xo} οἰκτῖρω^{vspals}.
v.16 ἄρα^{xo} οὖν^c οὐ^{xo} ὁ^{dngms} θέλω^{vppagms} οὐδέ^{bo} ὁ^{dngms} τρέχω^{vppagms} ἀλλὰ^c ὁ^{dngms} ἐλεέω^{vppagms}
 θεός^{ngms}. **v.17** λέγω^{vifa3s} γὰρ^c ὁ^{dnpfs} γραφὴ^{nnfs} ὁ^{ddms} Φαραὼ^{tp} ὅτι^c εἰς^p αὐτός^{tpans} οὗτος^{rdans}
 ἐξεγείρω^{viaal3s} σύ^{tpa-s} ὅπως^{bo} ἐνδείκνυμι^{vsaml3s} ἐν^p σύ^{rpds} ὁ^{dafis} δύναμις^{nafs} ἐγώ^{tpg-s} καί^c
 ὅπως^{bo} διαγγέλλω^{vsap3s} ὁ^{dnpms} ὄνομα^{nnns} ἐγώ^{tpg-s} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs}. **v.18** ἄρα^{xo}
 οὖν^c ὁ^{trrams} θέλω^{vifa3s} ἐλεέω^{vifa3s} ὁ^{trrams} δέ^c θέλω^{vifa3s} σκληρύνω^{vifa3s}.

- 20 λήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν. μενοῦνγε ὦ ἄνθρωπε σὺ τίς εἶ
ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ μὴ ἔρεϊ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι Τί
21 με ἐποίησας οὕτως. ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πη-
λοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκευὸς
22 ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν
καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ
23 σκευὴ ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν. καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν
πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευὴ ἐλέους ἃ προητοίμασεν εἰς
24 δόξαν. οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ
25 ἐξ ἐθνῶν. ὥς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου
26 λαόν μου καὶ τὴν οὐκ ἡγαπημένην ἡγαπημένην, καὶ ἔσται
ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρήθη αὐτοῖς Οὐ λαὸς μου ὑμεῖς ἐκεῖ κληθή-
27 σονται υἱοὶ θεοῦ ζῶντος. Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ
Ἐὰν ἧ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὥς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης
28 τὸ κατάλειμμα σωθήσεται, λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων
ἐν δικαιοσυνῇ ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς
29 γῆς. καὶ καθὼς προεῖρηκεν Ἡσαΐας Εἰ μὴ κύριος Σαβαώθ
ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα ὥς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὥς
30 Γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν. Τί οὖν ἐροῦμεν ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώ-
κοντα δικαιοσύνην κατέλαβεν δικαιοσύνην δικαιοσύνην δὲ τὴν
31 ἐκ πίστεως. Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον

v.19 λέγω^{vifa2s} οὐκ^o ἐγώ^{rdp-s} τίς^{rqans} ἐτι^{bo} μέφομαι^{vipn3s} ὁδῶν^{ddms} γάρ^c βούλημα^{ndms} αὐτός^{rgms} τίς^{rqnms} ἀνθίστημι^{vixa3s}. **v.20** μενοῦνγε^{xo} ὦⁱ ἄνθρωπος^{nvms} σὺ^{trp-n} τίς^{rqnms} εἰμι^{vixp2s} ὁδῶν^{ddms} ἀνταποκρίνομαι^{vppnms} ὁδῶν^{ddms} θεός^{ndms} μὴ^{xo} λέγω^{vifa3s} ὁδῶν^{ddms} πλάσμα^{nnms} ὁδῶν^{ddms} πλάσσω^{vpaadms} τίς^{rqans} ἐγώ^{tpa-s} ποιῶ^{viaa2s} οὕτω^{bo}. **v.21** ἦ^{xo} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ἐξουσία^{nafs} ὁδῶν^{ddms} κεραμεὺς^{nnms} ὁδῶν^{ddms} πηλός^{ngms} ἐκ^p ὁδῶν^{ddms} αὐτός^{rgms} φύραμα^{ngms} ποιῶ^{vnaa} ὅς^{trpans} μὲν^{xo} εἰς^p τιμὴ^{nafs} σκευὸς^{nams} ὅς^{trpans} δέ^c εἰς^p ἀτιμία^{nafs}. **v.22** εἰ^{qo} δέ^c θέλω^{vppanms} ὁδῶν^{ddms} θεός^{nnms} ἐνδείκνυμι^{vnam} ὁδῶν^{ddms} ὀργή^{nafs} καί^c γνωρίζω^{vnaa} ὁδῶν^{ddms} δυνατός^{aansp} αὐτός^{rgms} φέρω^{viaa3s} ἐν^p πολλός^{adfsn} μακροθυμία^{ndfs} σκευὸς^{nanp} ὀργῆ^{ngfs} καταρτίζω^{vpxpnp} εἰς^p ἀπώλεια^{nafs}. **v.23** καί^c ἵνα^c γνωρίζω^{vsaas} ὁδῶν^{ddms} πλοῦτος^{nams} ὁδῶν^{ddms} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p σκευὸς^{nanp} ἔλεος^{ngms} ὅς^{trpnp} προετοιμάζω^{viaa3s} εἰς^p δόξα^{nafs}. **v.24** ὅς^{trpnp} καί^c καλέω^{viaa3s} ἐγώ^{tpa-p} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐκ^p Ἰουδαίος^{agmpn} ἀλλά^c καί^c ἐκ^p ἔθνους^{ngnp}. **v.25** ὥς^{bo} καί^c ἐν^p ὁδῶν^{ddms} Ὡσηὲ^{tp} λέγω^{vipa3s} καλέω^{vifa1s} ὁδῶν^{ddms} οὐ^{xo} λαός^{nams} ἐγώ^{trp-s} λαός^{nams} ἐγώ^{trp-s} καί^c ὁδῶν^{ddms} ἀγαπάω^{vpxpafs} ἀγαπάω^{vpxpafs}. **v.26** καί^c εἰμι^{vifx3s} ἐν^p ὁδῶν^{ddms} τοπός^{ndms} ὅς^{trgms} ῥέω^{viaip3s} αὐτός^{rgpnp} οὐ^{xo} λαός^{nams} ἐγώ^{trp-s} σὺ^{trp-p} ἐκεῖ^{bo} καλέω^{vifp3p} υἱός^{ngms} θεός^{ngms} ζάω^{vppagms}. **v.27** Ἡσαΐας^{nnms} δέ^c κράζω^{vipa3s} ὑπὲρ^p ὁδῶν^{ddms} Ἰσραὴλ^{tp} ἐάν^{qo} εἰμι^{vspx3s} ὁδῶν^{ddms} ἀριθμός^{nnms} ὁδῶν^{ddms} υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^{tp} ὥς^{bo} ὁδῶν^{ddms} ἄμμος^{nnfs} ὁδῶν^{ddms} θάλασσα^{ngfs} ὁδῶν^{ddms} κατάλειμμα^{nnms} σῶζω^{vfp3s}. **v.28** λόγος^{nams} γάρ^c συντελέω^{vppanms} καί^c συντέμνω^{vppanms} ἐν^p δικαιοσυνῇ^{ndfs} ὅτι^c λόγος^{nams} συντέμνω^{vpxpams} ποιῶ^{vifa3s} κύριος^{nnms} ἐπὶ^p ὁδῶν^{ddms} γῆ^{ngfs}. **v.29** καί^c καθὼς^{bo} προλέγω^{vixa3s} Ἡσαΐας^{nnms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} κύριος^{nnms} Σαβαώθth ἐγκαταλείπω^{viaa3s} ἐγώ^{rdp-p} σπέρμα^{nams} ὥς^{bo} Σόδομα^{nnnp} ἂν^{xo} γίνομαι^{viao1p} καί^c μὴ^{xo} Γόμορρα^{nnfs} ἂν^{xo} ὁμοιόω^{viao1p}. **v.30** τίς^{rqans} οὐκ^o λέγω^{vifa1p} ὅτι^c ἔθνος^{nnnp} ὁδῶν^{ddms} μὴ^{xo} διώκω^{vppanp} δικαιοσύνη^{nafs} καταλαμβάνω^{viaa3s} δικαιοσύνη^{nafs} δικαιοσύνη^{nafs} δέ^c ὁδῶν^{ddms} ἐκ^p πίστεως^{ngfs}.

δικαιοσύνης, οὐκ ἔφθασεν. διατί· ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ ὥς 32
ἐξ ἔργων νόμου, προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος,
καθὼς γέγραπται Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος καὶ 33
πέτραν σκανδάλου καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ αὐτῷ οὐ καταισχυ-
θήσεται.

Ἀδελφοί ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ 10
πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν. μαρτυ- 2
ρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν ἀλλ οὐ κατ ἐπίγνωσιν,
ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰδίαν δι- 3
καιοσύνην ζητοῦντες στιῆσαι τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπε-
τάγησαν, τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ 4
πιστεύοντι. Μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ 5
νόμου ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ 6
ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου
Τίς ἀναθήσεται εἰς τὸν οὐρανὸν τοῦτ ἔστιν Χριστὸν καταγαγεῖν,
ἢ Τίς καταθήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦτ ἔστιν Χριστὸν ἐκ νε- 7
κρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν 8
τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τοῦτ ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς
πίστεως ὃ κηρύσσομεν. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί 9
σου κύριον Ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς
αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν σωθήσῃ, καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς 10

v.31 Ἰσραὴλ^{tp} δέ^c διώκω^{vppanms} νόμος^{ngms} δικαιοσύνη^{ngfs} εἰς^p νόμος^{ngms} δικαιοσύνη^{ngfs}
οὐ^{xo} φθάνω^{viaa3s}. **v.32** διά[&]τις^{ngfs} ὅτι^c οὐ^{xo} ἐκ^p πίσις^{ngfs} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp}
νόμος^{ngms} προσκόπω^{viaa3p} γάρ^c ὁ^{ddms} λίθος^{ndms} ὁ^{dgn} προσκομμα^{ngms}. **v.33** καθὼς^{bo}
γράφω^{vixp3s} ἰδοὺ^{vdad2s} τίθημι^{vipal1s} ἐν^p Σιών^{tp} λίθος^{ngms} προσκομμα^{ngms} καί^c πέτρα^{nafs}
σκανδαλον^{ngns} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ἐπὶ^p αὐτός^{tpdms} οὐ^{xo} καταισχύω^{vifp3s}.
10. v.1 ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dnfs} μὲν^{xo} εὐδοκία^{nnfs} ὁ^{dgn} ἐμός^{rsngfs} καρδίᾳ^{ngfs} καί^c ὁ^{dnfs}
δέησις^{nnfs} ὁ^{dnfs} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὑπὲρ^p ὁ^{dgnms} Ἰσραὴλ^{tp} εἰμί^{vixp3s} εἰς^p σωτηρία^{nafs}.
v.2 μαρτυρῶ^{vipal1s} γάρ^c αὐτός^{tpdmp} ὅτι^c ζῆλος^{ngms} θεός^{ngms} ἔχω^{vipa3p} ἀλλά^c οὐ^{xo} κατὰ^p
ἐπίγνωσιν^{nafs}. **v.3** ἀγνοέω^{vppanmp} γάρ^c ὁ^{dafs} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} καί^c ὁ^{dafs}
ἴδιος^{aafns} δικαιοσύνη^{nafs} ζητέω^{vppanmp} ἵστημι^{vnaa} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} οὐ^{xo}
ὑποτάσσω^{viap3p}. **v.4** τέλος^{nnns} γάρ^c νόμος^{ngms} Χριστός^{nnms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs} πᾶς^{admsn}
ὁ^{ddms} πιστεύω^{vppadms}. **v.5** Μωσῆς^{nnms} γάρ^c γράφω^{vipa3s} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} ὁ^{dafs} ἐκ^p
ὁ^{dgnms} νόμος^{ngms} ὅτι^c ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} αὐτός^{tpanp} ἄνθρωπος^{nnms} ζάω^{vifd3s} ἐν^p αὐτός^{tpdnp}.
v.6 ὁ^{dnfs} δέ^c ἐκ^p πίσις^{ngfs} δικαιοσύνη^{nnfs} οὕτω^{bo} λέγω^{vipa3s} μή^{xo} λέγω^{vsaa2s} ἐν^p ὁ^{ddfs}
καρδίᾳ^{ndfs} σύ^{tpg-s} τίς^{rqnms} ἀναθαίνω^{vifd3s} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms} οὕτως^{rdnms} εἰμί^{vixp3x}
Χριστός^{ngms} κατάγω^{vnaa}. **v.7** ἡ^{xo} τίς^{rqnms} καταθαίνω^{vifd3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἄβυσσος^{nafs} οὕτως^{rdnms}
εἰμί^{vixp3x} Χριστός^{ngms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀνάγω^{vnaa}. **v.8** ἀλλά^c τίς^{rqans} λέγω^{vipa3s} ἐγγύς^{bo}
σύ^{tpg-s} ὁ^{dnms} ῥῆμα^{nnms} εἰμί^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddms} στόμα^{ndns} σύ^{tpg-s} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδίᾳ^{ndfs}
σύ^{tpg-s} οὕτως^{rdnms} εἰμί^{vixp3o} ὁ^{dnms} ῥῆμα^{nnms} ὁ^{dgn} πίσις^{ngfs} ὅς^{rrans} κηρύσσω^{vipa1p}. **v.9** ὅτι^c
ἐάν^{qo} ὁμολογέω^{vsaa2s} ἐν^p ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} σύ^{tpg-s} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c πιστεύω^{vsaa2s}
ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδίᾳ^{ndfs} σύ^{tpg-s} ὅτι^c ὁ^{dnms} θεός^{ngms} αὐτός^{rpams} ἐγείρω^{viaa3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}
σὺ^{wp} ζῶ^{vifp2s}.

- 11 δικαιοσύνην στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. λέγει γὰρ ἡ
 12 γραφή Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. οὐ γάρ
 13 ἔστιν διαστολή Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνος ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος
 14 γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. Πῶς οὖν
 15 ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν πῶς δὲ πιστεύουσιν οὗ
 16 οὐκ ἤκουσαν πῶς δὲ ἀκούσουσιν χωρὶς κηρύσσοντος. πῶς δὲ
 17 κηρύξουσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν καθὼς γέγραπται Ὡς ὠραῖοι
 18 οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων
 19 τὰ ἀγαθὰ. Ἄλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ Ἑσραίας
 20 γὰρ λέγει Κύριε τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν. ἄρα ἡ πίστις
 21 ἐξ ἀκοῆς ἡ δὲ ἀκοή διὰ ῥήματος Θεοῦ. ἀλλὰ λέγω μὴ οὐκ
 22 ἤκουσαν μενοῦνγε, Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξηλθεν ὁ φθόγγος αὐ-
 23 τῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. ἀλλὰ
 24 λέγω μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραὴλ πρῶτος Μωσῆς λέγει Ἐγὼ παρα-
 25 ζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῷ ὑμᾶς.
 26 Ἑσραίας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει Εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν
 27 ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. πρὸς δὲ τὸν Ἰσ-
 28 ραὴλ λέγει Ὁλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς
 29 λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.
- 11** Λέγω οὖν μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ μὴ γένοιτο, καὶ
 γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμὶ ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ φυλῆς Βενια-

v.10 καρδία^{ndfs} γάρ^c πιστεύω^{v1pp3s} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs} στόμα^{ndns} δέ^c ὁμολογέω^{v1pp3s} εἰς^p σωτηρία^{nafs}. **v.11** λέγω^{v1pa3s} γάρ^c ὁ^{ndfs} πᾶς^{anmsn} πιστεύω^{vppanms} ἐπὶ^p αὐτό^s οὐ^{xo} καταισχύνομ^{v1fp3s}. **v.12** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμὶ^{v1px3s} διαστολή^{nnfs} Ἰουδαί^{agmsn} τε^{xo} καὶ^c Ἑλλήν^{ngms} ὁ^{ndms} γάρ^c αὐτός^{gnms} κύριος^{nnms} πᾶς^{agmpn} πλουτέω^{vppanms} εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἐπικαλέω^{vppmamp} αὐτό^s ὁ^{dans} ὄνομα^{pnans} κύριος^{ngms} σῶζω^{v1fp3s}. **v.14** πῶς^{bo} οὖν^c ἐπικαλέω^{v1fm3p} εἰς^p ὅς^{rrams} οὐ^{xo} πιστεύω^{v1aa3p} πῶς^{bo} δέ^c πιστεύω^{v1fa3p} ὅς^{rrgms} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa3p} πῶς^{bo} δέ^c ἀκούω^{v1fa3p} χωρὶς^{bo} κηρύσσω^{vppagms}. **v.15** πῶς^{bo} δέ^c κηρύσσω^{v1fa3p} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἀποστέλλω^{nafs} καθός^{bo} γράφω^{v1xp3s} ὥς^{bo} ὠραῖος^{anmpn} ὁ^{ndmp} πούς^{nnmp} ὁ^{dgm} εὐαγγελίζω^{vppmgmp} εἰρήνη^{nafs} ὁ^{dgm} εὐαγγελίζω^{vppmgmp} ὁ^{damp} ἀγαθός^{aanpn}. **v.16** ἀλλά^c οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} ὑπακούω^{v1aa3p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} Ἑσραίας^{nnms} γάρ^c λέγω^{v1pa3s} κύριος^{nvms} τίς^{gnms} πιστεύω^{v1aa3s} ὁ^{ddfs} ἀκοή^{ndfs} ἐγώ^{trp-g}. **v.17** ἄρα^{xo} ὁ^{ndfs} πίστις^{nnfs} ἐκ^p ἀκοῇ^{ngfs} ὁ^{ndfs} δέ^c ἀκοή^{nnfs} διὰ^p ῥήμα^{ngns} θεός^{ngms}. **v.18** ἀλλά^c λέγω^{v1pals} μὴ^{xo} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa3p} μενοῦνγε^{xo} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{ndms} φθόγγος^{nnms} αὐτός^{rgmp} καὶ^c εἰς^p ὁ^{damp} πέρας^{nanp} ὁ^{dghs} οἰκουμένη^{ngfs} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnmp} αὐτός^{rgmp}. **v.19** ἀλλά^c λέγω^{v1pals} μὴ^{xo} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3s} Ἰσραὴλ^{tr} πρῶτος^{anmsn} Μωσῆς^{nnms} λέγω^{v1pa3s} ἐγώ^{trp-n} παραζηλώ^{v1fals} σύ^{trpa-p} ἐπὶ^p οὐ^{xo} ἔθνος^{ndns} ἐπὶ^p ἔθνος^{ndns} ἀσύνετος^{adnsn} παροργίζω^{v1fals} σύ^{trpa-p}. **v.20** Ἑσραίας^{nnms} δέ^c ἀποτολμάω^{v1pa3s} καὶ^c λέγω^{v1pa3s} εὐρίσκω^{v1pals} ὁ^{damp} ἐγώ^{trpa-s} μὴ^{xo} ζητέω^{vppadmp} ἐμφανῆς^{anmsn} γίνονται^{v1adls} ὁ^{damp} ἐγώ^{trpa-s} μὴ^{xo} ἐπερωτάω^{vppadmp}. **v.21** πρὸς^p δέ^c ὁ^{dams} Ἰσραὴλ^{tr} λέγω^{v1pa3s} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ἐκπετάννυμι^{v1aals} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐγώ^{trp-g} πρὸς^p λαός^{nam} ἀπειθέω^{vppaams} καὶ^c ἀντιλέγω^{vppaams}.

13 τῶν. Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν, ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν
 14 ἀπόστολος τὴν διακονίαν μου δοξάζω. εἴ πως παραζηλώσω
 15 μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. εἰ γὰρ ἡ ἀποβο-
 λὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου τίς ἡ πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ
 16 νεκρῶν. εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία καὶ τὸ φύραμα, καὶ εἰ ἡ ῥίζα
 17 ἁγία καὶ οἱ κλάδοι. Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν σὺ
 18 δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς
 19 ῥίζης καὶ τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου. μὴ κατακαυχῶ τῶν
 20 κλάδων, εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι οὐ σὺ τὴν ῥίζαν θαστάζεις ἀλλ' ἡ
 21 ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν Ἐξεκλάσθησαν οἱ κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρι-
 22 σθῶ. καλῶς, τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας
 23 μὴ ὑψηλὸφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ, εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν
 24 κλάδων οὐκ ἐφείσατο μήπως οὐδὲ σοῦ φείσεται. ἴδε οὖν χρη-
 σιτότητα καὶ ἀποτομίαν θεοῦ, ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν
 25 ἐπὶ δὲ σὲ χρησιτότητα ἐὰν ἐπιμείνης τῇ χρησιτότητι ἐπεὶ καὶ σὺ
 ἐκκοπήσῃ. καὶ ἐκεῖνοι δὲ ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσιν τῇ ἀπιστίᾳ ἐγ-
 κεντρισθήσονται, δυνατός γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι
 αὐτούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπτης ἀγριελαίου
 καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον πόσῳ μᾶλλον
 οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ. Οὐ γὰρ

v.12 εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dnn}σ παραπάωμα^{nnns} αὐτός^{rpgmp} πλοῦτος^{nnns} κόσμος^{ngms} καί^c ὁ^{dnn}σ
 ἥτιμα^{nnns} αὐτός^{rpgmp} πλοῦτος^{nnns} ἔθνος^{ngmp} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnn}σ πλήρωμα^{nnns}
 αὐτός^{rpgmp}. **v.13** σύ^{rpd-p} γάρ^c λέγω^{vipa1s} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἐπί^p ὅσος^{rcaans} μέν^{xo} εἰμι^{vixp1s}
 ἐγὼ^{rpn-s} ἔθνος^{ngmp} ἀπόστολος^{nnms} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} ἐγὼ^{rpg-s} δοξάζω^{vipa1s}. **v.14** εἰ^{qo}
 πῶς^{xo} παραζηλώω^{vsaa1s} ἐγὼ^{rpg-s} ὁ^{dafs} σὰρξ^{nafs} καί^c σῶζω^{vsaa1s} τι-σριαμπ ἐκ^p αὐτός^{rpgmp}.
v.15 εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnnf} ἀποβολή^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} καταλλαγὴ^{nnfs} κόσμος^{ngms} τίς^{rqnfs} ὁ^{dnnf}
 πρόσληψις^{nnfs} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ζωή^{nnfs} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.16** εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dnnf} ἀπαρχή^{nnfs}
 ἄγιος^{anfsn} καί^c ὁ^{dnn}σ φύραμα^{nnns} καί^c εἰ^{qo} ὁ^{dnnf} ῥίζα^{nnfs} ἄγιος^{anfsn} καί^c ὁ^{dnnp} κλάδος^{nnmp}.
v.17 εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινμπ ὁ^{dgm} κλάδος^{ngmp} ἐκκλάω^{viap3p} σύ^{rpn-s} δέ^c ἀγριέλαιος^{nnfs} εἰμι^{vrrpxnms}
 ἐγκεντρίζω^{viap2s} ἐν^p αὐτός^{rpdmp} καί^c συγκοινωνός^{anmsn} ὁ^{dgfs} ῥίζα^{ngfs} καί^c ὁ^{dgfs} πιότης^{ngfs}
 ὁ^{dgfs} ἐλαία^{ngfs} γίνονται^{viad2s}. **v.18** μὴ^{xo} κατακαυχάομαι^{vdnp2s} ὁ^{dgm} κλάδος^{ngmp} εἰ^{qo}
 δέ^c κατακαυχάομαι^{viap2s} οὐ^{xo} σύ^{rpn-s} ὁ^{dafs} ῥίζα^{nafs} θαστάζω^{viap2s} ἀλλά^c ὁ^{dnnf} ῥίζα^{nnfs}
 σύ^{rpa-s}. **v.19** λέγω^{vifa2s} οὖν^c ἐκκλάω^{viap3p} ὁ^{dnnmp} κλάδος^{nnmp} ἵνα^c ἐγὼ^{rpn-s} ἐγκεντρίζω^{vsap1s}.
v.20 καλῶς^{bo} ὁ^{ddfs} ἀπιστία^{ndfs} ἐκκλάω^{viap3p} σύ^{rpn-s} δέ^c ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ἴσταιμι^{vixa2s} μὴ^{xo}
 ὑψηλόφρονέω^{vdpa2s} ἀλλά^c φοβέομαι^{vdpm2s}. **v.21** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgm}
 κατὰ^p φύσις^{nafs} κλάδος^{ngmp} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} μὴ^d πῶς^c οὐδέ^{bo} σύ^{rpg-s} φείδομαι^{vsad3s}.
v.22 ὁ^{rāw} οὖν^c χρησιότης^{nafs} καί^c ἀποτομία^{nafs} θεός^{ngms} ἐπί^p μέν^{xo} ὁ^{damp} πίπτω^{vraaamp}
 ἀποτομία^{nafs} ἐπί^p δέ^c σύ^{rpa-s} χρησιότης^{nafs} ἐάν^{qo} ἐπιμένω^{vsaa3s} ὁ^{ddfs} χρησιότης^{ndfs} ἐπεί^c
 καί^c σύ^{rpn-s} ἐκκόπτω^{vifp2s}. **v.23** καί^c ἐκεῖνος^{rdamp} δέ^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἐπιμένω^{vsaa3p}
 ὁ^{ddfs} ἀπιστία^{ndfs} ἐγκεντρίζω^{vifp3p} δυνατός^{anmsn} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} πάλιν^{bo}
 ἐγκεντρίζω^{vnaa} αὐτός^{ramp}. **v.24** εἰ^{qo} γάρ^c σύ^{rpn-s} ἐκ^p ὁ^{dgfs} κατὰ^p φύσις^{nafs} ἐκκόπτω^{viap2s}
 ἀγριέλαιος^{ngfs} καί^c παρὰ^p φύσις^{nafs} ἐγκεντρίζω^{viap2s} εἰς^p καλλιέλαιος^{nafs} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo}
 οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnnmp} κατὰ^p φύσις^{nafs} ἐγκεντρίζω^{vifp3p} ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} ἐλαία^{ndfs}.

θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί τὸ μυστήριον τοῦτο ἵνα μὴ ᾔτε παρῶ
 ἑαυτοῖς φρόνιμοι ὅτι πώρως ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν
 ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ. καὶ οὕτως πᾶς Ἰσρα- 26
 ῆλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται Ἡξει ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος καὶ
 ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ, καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ ἐμοῦ 27
 διαθήκη ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. κατὰ μὲν τὸ 28
 εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ
 τοὺς πατέρας, ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις 29
 τοῦ θεοῦ. ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ νῦν 30
 δὲ ἠλεήθητε τῇ τοῦτων ἀπειθείᾳ. οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπεί- 31
 θησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσιν, συνέκλεισεν 32
 γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.
 Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ, ὡς ἀνεξερεῦ- 33
 νητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. Τίς 34
 γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο. ἢ τίς 35
 προέδωκεν αὐτῷ καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ. ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ 36
 δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας
 ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἀδελφοί διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ **12**
 παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν εὐάρεστον τῷ
 θεῷ τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν, καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰ- 2
 ὶνι τοῦτῳ ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός ὑμῶν,

v.25 οὐ^{xo} γάρ^c θέλω^{vipal1s} σύ^{tpa-p} ἀγνοεῖν^{vnpa} ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} οὗτος^{rdans}
 ἵνα^c μὴ^{xo} εἰμὶ^{vspc2p} παρὰ^p ἑαυτοῦ^{rxndmp} φρόνιμος^{anmpn} ὅτι^c πώρως^{nnfs} ἀπὸ^p μέρους^{ngns}
 ὁ^{ddms} Ἰσραὴλ^{tp} γίνομαι^{vixa3s} ἄχρι^p ὅς^{bo} ὁ^{dnms} πλήρωμα^{nnns} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} εἰσερχομαι^{vsaa3s}.
v.26 καί^c οὕτω^{bo} πᾶς^{anmsn} Ἰσραὴλ^{tp} σώζω^{vifp3s} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἡκω^{vifa3s} ἐκ^p Σιών^{tp}
 ὁ^{dnms} ῥύομαι^{vprnms} καί^c ἀποστρέφω^{vifa3s} ἀσεβεία^{nafp} ἀπὸ^p Ἰακώβ^p. **v.27** καί^c οὗτος^{rdnfs}
 αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnfs} παρὰ^p ἐγὼ^{tpg-s} διαθήκη^{nnfs} ὅταν^c ἀφαιρέω^{vsam1s} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp}
 αὐτός^{rpdm}. **v.28** κατὰ^p μὲν^{xo} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἐχθρός^{anmpn} διὰ^p σύ^{tpa-p} κατὰ^p δε^c
 ὁ^{dafis} ἐκλογὴ^{nafs} ἀγαπητός^{anmpn} διὰ^p ὁ^{damp} πατήρ^{nam}. **v.29** ἀμεταμέλητος^{anmpn} γάρ^c
 ὁ^{dnnp} χάρισμα^{nnnp} καί^c ὁ^{dnfs} κλῆσις^{nnfs} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}. **v.30** ὥσπερ^{bo} γάρ^c καί^c σύ^{tpn-p}
 ποτε^{xo} ἀπειθέω^{viaa2p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} νῦν^{bo} δε^c ἐλεέω^{viaa2p} ὁ^{ddfs} οὗτος^{rdgm} ἀπειθεία^{ndfs}.
v.31 οὕτω^{bo} καί^c οὗτος^{rdnmp} νῦν^{bo} ἀπειθέω^{viaa3p} ὁ^{ddms} ὑμέτερος^{rsdms} ἔλεος^{ndms} ἵνα^c καί^c
 αὐτός^{rpnm} ἐλεέω^{vsap3p}. **v.32** συγκλείω^{viaa3s} γάρ^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{damp} πᾶς^{aampn} εἰς^p
 ἀπειθεία^{nafs} ἵνα^c ὁ^{damp} πᾶς^{aampn} ἐλεέω^{vsaa3s}. **v.33** ὦ¹ βάθος^{nnns} πλοῦτος^{ngms} καί^c
 σοφία^{ngfs} καί^c γνώσις^{ngfs} θεός^{ngms} ὥς^{bo} ἀνεξεραυνήτος^{anmpn} ὁ^{dnnp} κρίμα^{nnnp} αὐτός^{rpms}
 καί^c ἀνεξιχνίαστος^{anfpn} ὁ^{dnfp} ὁδός^{nnfp} αὐτός^{rpms}. **v.34** τίς^{rqnms} γάρ^c γινώσκω^{viaa3s}
 νοῦς^{nam} κύριος^{ngms} ἢ^{xo} τίς^{rqnms} σύμβουλος^{nnms} αὐτός^{rpms} γίνομαι^{viaa3s}. **v.35** ἢ^{xo} τίς^{rqnms}
 προδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} καί^c ἀνταποδίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdm}. **v.36** ὅτι^c ἐκ^p αὐτός^{rpms}
 καί^c διὰ^p αὐτός^{rpms} καί^c εἰς^p αὐτός^{rpms} ὁ^{dnnp} πᾶς^{aampn} αὐτός^{rpms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^p
 ὁ^{damp} αἰὼν^{nam} ἀμήνth. **12. v.1** παρακαλέω^{vipal1s} οὖν^c σύ^{tpa-p} ἀδελφός^{nvmp} διὰ^p ὁ^{dgnp}
 οἰκτιρμός^{ngmp} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{damp} σῶμα^{nanp} σύ^{tpg-p} θυσία^{nafs} ζῶν^{vppaafs}
 ἅγιος^{aafsn} εὐάρεστος^{aafsn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{dafis} λογικός^{aafsn} λατρεία^{nafs} σύ^{tpg-p}.

εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐ-
 3 ἄρεστον καὶ τέλειον. Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης
 μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν ἁλ-
 4 λά φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν ἑκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον
 5 πίστεως. καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν τὰ
 6 δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν. οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν
 7 σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ ὁ δὲ καθεὶς ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ
 8 χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα εἴτε προ-
 9 φητεῖαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως. εἴτε διακονίαν ἐν τῇ
 10 διακονίᾳ εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. εἴτε ὁ παρακαλῶν
 11 ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδούς ἐν ἀπλότητι ὁ προϊστάμενος ἐν
 12 σπουδῇ ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι. Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος ἀποστύ-
 13 γοῦντες τὸ πονηρὸν κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς
 14 ἀλλήλους φιλόστοργοι τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι. τῇ
 15 σπουδῇ μὴ ὀκνηροὶ τῷ πνεύματι ζέοντες τῷ καιρῷ δουλεύον-
 16 τες. τῇ ἐλπίδι χαίροντες τῇ θλίψει ὑπομένοντες τῇ προσευχῇ
 17 προσκαρτεροῦντες. ταῖς χρεαῖς τῶν ἀγίων κοινωνοῦντες τὴν
 18 φιλοξενίαν διώκοντες. εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς εὐλο-
 19 γεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν
 20 μετὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες μὴ τὰ ὑψη-
 21 λὰ φρονοῦντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι μὴ γίνεσθε

v.2 καί^c μὴ^{xo} συζηματίζω^{vdpe2p} ὁ^{ddms} αἰών^{ndms} οὕτως^{rddms} ἀλλά^c μεταμορφώ^{vdpp2p}
 ὁ^{ddfs} ἀνακαινώσις^{ndfs} ὁ^{dgms} νοῦς^{ngms} σύ^{tpg-p} εἰς^p ὁ^{dans} δοκιμάζω^{vnpa} σύ^{tpa-p} τίς^{rtnns}
 ὁ^{dms} θέλημα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dms} ἀγαθός^{annsn} καί^c εὐάρεστος^{annsn} καί^c τέλειος^{annsn}.
v.3 λέγω^{vpa1s} γάρ^c διὰ^p ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} ὁ^{dgfs} δίδωμι^{vrapgfs} ἐγώ^{tpd-s} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} εἰμί^{vppxdfs}
 ἐν^p σύ^{tpd-p} μὴ^{xo} ὑπερφρονέω^{vnpa} παρὰ^p ὅς^{rrans} δεῖ^{vipq3s} φρονέω^{vnpa} ἀλλά^c φρονέω^{vnpa} εἰς^p
 ὁ^{dans} σωφρονέω^{vnpa} ἕκαστος^{admsn} ὡς^{bo} ὁ^{dms} θεός^{nnms} μερίζω^{v1aa3s} μέτρον^{nans} πίστις^{ngfs}.
v.4 καθάπερ^{bo} γάρ^c ἐν^p εἰς^{ndns} σῶμα^{ndns} μέλος^{nanp} πολὺς^{aanpn} ἔχω^{v1pa1p} ὁ^{dnnp} δέ^c
 μέλος^{nnnp} πᾶς^{aanpn} οὐ^{xo} ὁ^{dafs} αὐτός^{tpafs} ἔχω^{v1pa3s} πρᾶξις^{nafs}. **v.5** οὕτω^{bo} ὁ^{dnnp}
 πολὺς^{aanpn} εἰς^{nnns} σῶμα^{nnns} εἰμί^{v1px1p} ἐν^p Χριστός^{ndms} ὁ^{dms} δέ^c κατὰ^p εἰς^{nnms} ἀλλήλων^{regmp}
 μέλος^{nnnp}. **v.6** ἔχω^{vppanmp} δέ^c χάρισμα^{nanp} κατὰ^p ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dafs} δίδωμι^{vrapafs} ἐγώ^{tpd-p}
 διάφορος^{aanpn} εἴτε^c προφητεία^{nafs} κατὰ^p ὁ^{dafs} ἀναλογία^{nafs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs}. **v.7** εἴτε^c
 διακονία^{nafs} ἐν^p ὁ^{dafs} διακονία^{ndfs} εἴτε^c ὁ^{dms} διδάσκω^{vnpanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs}.
v.8 εἴτε^c ὁ^{dms} παρακαλέω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὁ^{dms} μεταδίδωμι^{vppanms} ἐν^p
 ἀπλότης^{ndfs} ὁ^{dms} προῖστημι^{vppmms} ἐν^p σπουδῇ^{ndfs} ὁ^{dms} ἐλεῶ^{vppanms} ἐν^p ἰλαρότης^{ndfs}.
v.9 ὁ^{dms} ἀγάπη^{nnfs} ἀνυπόκριτος^{anfsn} ἀποστύגעω^{vppanmp} ὁ^{dans} πονηρός^{aansn} κολλᾷω^{vppnnmp}
 ὁ^{ddns} ἀγαθός^{admsn}. **v.10** ὁ^{ddfs} φιλαδελφία^{ndfs} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} φιλόστοργος^{aanpn} ὁ^{ddfs}
 τιμῇ^{ndfs} ἀλλήλων^{reamp} προηγέομαι^{vppnnmp}. **v.11** ὁ^{ddfs} σπουδῇ^{ndfs} μὴ^{xo} ὀκνηρός^{aanpn}
 ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ζέω^{vppanmp} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} δουλεύω^{vppanmp}. **v.12** ὁ^{ddfs} ἐλπίς^{ndfs}
 χαίρειν^{vppanmp} ὁ^{ddfs} θλίψις^{ndfs} ὑπομένω^{vppanmp} ὁ^{ddfs} προσευχῇ^{ndfs} προσκαρτερέω^{vppanmp}.
v.13 ὁ^{ddfp} χρεία^{ndfp} ὁ^{dgmp} ἄγιος^{agmpn} κοινωνέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} φιλοξενία^{nafs} διώκω^{vppanmp}.
v.14 εὐλογέω^{vdpa2p} ὁ^{damp} διώκω^{vppaamp} σύ^{tpa-p} εὐλογέω^{vdpa2p} καί^c μὴ^{xo} καταράομαι^{vdpn2p}.
v.15 χαίρειν^{vnpa} μετὰ^p χαίρω^{vppagmp} καί^c κλαίειν^{vnpa} μετὰ^p κλαίω^{vppagmp}.

φρόνιμοι παρ ἑαυτοῖς. μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες 17
 προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων, εἰ δυνατόν 18
 τὸ ἐξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες, μὴ ἑαυτοὺς 19
 ἐκδικοῦντες ἀγαπητοὶ ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ γέγραπται γάρ
 Ἔμοι ἐκδίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει κύριος. ἐὰν οὖν πεινᾷ 20
 ὁ ἐχθρὸς σου ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ πότιζε αὐτόν, τοῦτο γὰρ
 ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ 21
 νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω οὐ γὰρ **13**
 ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ θεοῦ αἱ δὲ οὕσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ θε-
 οῦ τεταγμέναι εἰσὶν, ὥστε ὁ ἀντιπασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ 2
 θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα
 λήφονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔρ- 3
 γων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν, τὸ
 ἀγαθὸν ποιεῖ καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς, θεοῦ γὰρ διάκονός 4
 ἔστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς φοβοῦ, οὐ γὰρ
 εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ, θεοῦ γὰρ διάκονός ἔστιν ἔκδικος εἰς
 ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι οὐ 5
 μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνειδησιν. διὰ τοῦτο 6
 γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε, λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ

v.16 ὁδανς αὐτόςrπans εἰςp ἀλλήλωνreamp φρονέωvppanmp μήxo ὁdanp ὑψηλόςaanpn
 φρονέωvppanmp ἀλλάc ὁddmp ταπεινόςadmpn συναπάγωvppmnmpp μήxo γίνομαιvdpn2p
 φρόνιμοςanmpn παρὰp ἑαυτοῦrxdmp. **v.17** μηδεῖςadmsn κακόςaansn ἀντίp κακόςagnsn
 ἀποδίδωμιvppanmp προνοέωvppmnmpp καλόςaanpn ἐνώπιονbo πᾶςagmpn ἄνθρωποςngmp.
v.18 εἰqo δυνατόςanmsn ὁdnms ἐκp σύrpg-p μετὰp πᾶςagmpn ἄνθρωποςngmp εἰρηνεύωvppanmp.
v.19 μήxo ἑαυτοῦrxdmp ἐκδικέωvppanmp ἀγαπητόςavmpn ἀλλάc διδωμιvdaa2p τόποςnams ὁddfs
 ὀργήndfs γράφωvixp3s γάρc ἐγώrpd-s ἐκδίκησιςnnfs ἐγώrpn-s ἀνταποδίδωμιvifa1s λέγωvipa3s
 κύριοςnnms. **v.20** ἐάνqo οὖνc πεινάωvspa3s ὁdnms ἐχθρόςanmsn σύrpg-s ψωμίζωvdp2s
 αὐτόςrπans ἐάνqo διψάωvspa3s ποτίζωvdp2s αὐτόςrπans οὗτοςrdans γάρc ποιέωvppanms
 ἄνθραξenamp πῦρngns σωρεύωvifa2s ἐπιp ὁdafs κεφαλὴnafs αὐτόςrπms. **v.21** μήxo νικάωvdp2s
 ὑπὸp ὁdgns κακόςagnsn ἀλλάc νικάωvdp2s ἐνp ὁddns ἀγαθόςadnsn ὁdans κακόςaansn.
13. v.1 πᾶςanfsn ψυχήnnfs ἐξουσίαndfp ὑπερέχωvppadfp ὑποτάσσωvdp3s οὐxo γάρc εἰμιvixp3s
 ἐξουσίαnnfs εἰqo μήxo ἀπὸp θεόςngms ὁdnfp δέc εἰμιvixp3p ἐξουσίαnnfp ὑπὸp ὁdgnms θεόςngms
 τάσσωvixp3p εἰμιvixp3p. **v.2** ὥστεc ὁdnms ἀντιτάσσωvppmnmms ὁdafs ἐξουσίαndfs ὁdafs ὁdgnms
 θεόςngms διαταγήndfs ἀνθίστημιvixa3s ὁdnmp δέc ἀνθίστημιvixanmp ἑαυτοῦrxdmp κρίμαnans
 λαμβάνωvfid3p. **v.3** ὁdnmp γάρc ἄρχωνnnmp οὐxo εἰμιvixp3p φόβοςnnms ὁdgnp ἀγαθόςagmpn
 ἔργωνngnp ὁdgnp κακόςagnpn θέλωvipa2s δέc μήxo φοβέομαιvnpn ὁdafs ἐξουσίαnafs
 ὁdans ἀγαθόςaansn ποιέωvdp2s καίc ἔχωvifa2s ἔπαινοςnams ἐκp αὐτόςrpgfs. **v.4** θεόςngms
 γάρc διάκονοςnnms εἰμιvixp3s σύrpd-s εἰςp ὁdans ἀγαθόςaansn ἐάνqo δέc ὁdans κακόςaansn
 ποιέωvspa2s φοβεῖσθαιvdp2s οὐxo γάρc εἰκὴbo ὁdafs μάχαιραnafs φορέωvipa3s θεόςngms γάρc
 διάκονοςnnms εἰμιvixp3s ἔκδικοςanmsn εἰςp ὀργήnafs ὁddms ὁdans κακόςaansn πράσσωvppadms.
v.5 διόc ἀνάγκηnnfs ὑποτάσσωvppm οὐxo μόνοςbo διὰp ὁdafs ὀργήnafs ἀλλάc καίc διὰp ὁdafs
 συνειδησιsnafs.

- 7 τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ἀπόδοτε οὖν πᾶσιν τὰς ὀφειλάς τῷ
 8 φόβον τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν. Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ
 τὸ ἀγαπᾶν, ἀλλήλους ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλή-
 9 ρωκεν. τὸ γὰρ Οὐ μοιχεύσεις Οὐ φονεύσεις Οὐ κλέψεις Οὐ
 ψευδομαρτυρήσεις, Οὐκ ἐπιθυμήσεις καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολὴ ἐν
 10 τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται ἐν τῷ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον
 11 σου ὡς ἑαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται,
 12 ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νύξ προέκοπεν ἡ δὲ ἡμέρα
 ἤγγικεν ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκοτίους καὶ ἐνδυσώμεθα
 13 τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσω-
 μεν μὴ κώμοις καὶ μέθαις μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις μὴ ἔριδι
 14 καὶ ζήλῳ. ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν καὶ τῆς
 σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.
- 14** Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε μὴ εἰς διακρί-
 2 σεις διαλογισμῶν. ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα ὁ δὲ ἀσθενῶν
 3 λάχανα ἐσθίει. ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενεῖτω καὶ
 ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσ-
 4 ἐλάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην τῷ ἰδίῳ κυρίῳ

v.6 διὰ^p οὗτος^{rdans} γάρ^c καί^c φόρος^{nam} τελέω^{vipa2p} λειτουργός^{nnmp} γάρ^c θεός^{ngms} εἰμὶ^{v1px3p}
 εἰς^p αὐτός^{trans} οὗτος^{rdans} προσκαρτερέω^{vppanmp}. **v.7** ἀποδίδωμι^{vdaa2p} οὖν^c πᾶς^{admpn}
 ὁ^{dafp} ὀφειλῇ^{nafp} ὁ^{ddms} ὁ^{dams} φόρος^{nam} ὁ^{dams} φόρος^{nam} ὁ^{ddms} ὁ^{dans} τέλος^{nam} ὁ^{dans}
 τέλος^{nam} ὁ^{ddms} ὁ^{dams} φόθος^{nam} ὁ^{dams} φόθος^{nam} ὁ^{ddms} ὁ^{dafs} τιμὴ^{nafs} ὁ^{dafs} τιμὴ^{nafs}.
v.8 μηδεὶς^{admsn} μηδεὶς^{aansn} ὀφείλω^{vdpa2p} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dans} ἀγαπάω^{vnpa} ἀλλήλων^{reamp}
 ὁ^{ddms} γάρ^c ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn} νόμος^{nam} πληρὸς^{vixa3s}. **v.9** ὁ^{ddms} γάρ^c
 οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s} οὐ^{xo} φονεύω^{vifa2s} οὐ^{xo} κλέπτω^{vifa2s} ὅς^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vifa2s} οὐ^{xo}
 ἐπιθυμῶ^{vifa2s} καί^c εἰ^{qo} τι-ορίνφσ ἕτερος^{anfsn} ἐντολή^{nnfs} ἐν^p οὗτος^{ddms} λόγος^{ndms}
 ἀνακεφαλαιώω^{v1pp3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ^{rgs} ὡς^{bo} ἑαυτοῦ^{fxams}.
v.10 ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{ddms} πλησίον^{bo} κακός^{aansn} οὐ^{xo} ἐργάζομαι^{v1pn3s} πληρῶμα^{nnms}
 οὖν^c νόμος^{ngms} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs}. **v.11** καί^c οὗτος^{rdans} οἶδα^{vpxanmp} ὁ^{dams} καιρός^{nam}
 ὅτι^c ὥρα^{nnfs} ἐγὼ^{tpa-p} ἤδη^{bo} ἐκ^p ὕπνος^{ngms} ἐγείρω^{vnap} νῦν^{bo} γάρ^c ἐγγύς^{bo} ἐγὼ^{rgs-p} ὁ^{dnfs}
 σωτηρία^{nnfs} ἡ^{xo} ὅτε^{bo} πιστεύω^{viam1p}. **v.12** ὁ^{dnfs} νύξ^{nnfs} προκόπτω^{v1aa3s} ὁ^{dnfs} δέ^c ἡμέρα^{nnfs}
 ἐγγίξω^{vixa3s} ἀποτίθημι^{viam1p} οὖν^c ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dams} σκοτός^{ngms} καί^c ἐνδύω^{viam1p} ὁ^{damp}
 ὅπλον^{nanp} ὁ^{dams} φῶς^{ngms}. **v.13** ὡς^{bo} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} εὐσχημόνως^{bo} περιπατέω^{vsaai1p}
 μὴ^{xo} κῶμος^{ndmp} καί^c μέθη^{ndfp} μὴ^{xo} κοίτη^{ndfp} καί^c ἀσελγεία^{ndfp} μὴ^{xo} ἔρις^{ndfs} καί^c
 ζήλος^{ndms}. **v.14** ἀλλὰ^c ἐνδύω^{vdam2p} ὁ^{dams} κύριος^{nam} Ἰησοῦς^{nam} Χριστός^{nam} καί^c
 ὁ^{dafs} σὰς^{ngfs} πρόνοιαι^{nafs} μὴ^{xo} ποιέω^{vdpm2p} εἰς^p ἐπιθυμία^{nafp}. **14. v.1** ὁ^{dams} δέ^c
 ἀσθενῶν^{vppaams} ὁ^{ddfs} πίστις^{nnfs} προσλαμβάνω^{vdpm2p} μὴ^{xo} εἰς^p διακρίσις^{nafp} διαλογισμός^{ngmp}.
v.2 ὅς^{nnms} μὲν^{xo} πιστεύω^{vipa3s} ἐσθίω^{vnaa} πᾶς^{aanpn} ὁ^{ddms} ἀσθενῶν^{vppanms} λάχανον^{nanp}
 ἐσθίω^{vipa3s}. **v.3** ὁ^{ddms} ἐσθίω^{vppanms} ὁ^{dams} μὴ^{xo} ἐσθίω^{vppaams} μὴ^{xo} ἐξουθενέω^{vdpa3s} καί^c
 ὁ^{ddms} μὴ^{xo} ἐσθίω^{vppanms} ὁ^{dams} ἐσθίω^{vppaams} μὴ^{xo} κρίνω^{vdpa3s} ὁ^{ddms} θεός^{nnms} γάρ^c αὐτός^{trans}
 προσλαμβάνω^{viam3s}.

στήκει ἢ πίπτει, σταθήσεται δέ δυνατὸς γὰρ ἔστιν ὁ Θεὸς στήσαι αὐτόν. ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ ἡμέραν ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν, ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῦ πληροφοροεῖσθω. ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ, καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, κυρίῳ οὐ φρονεῖ, ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. οὐδεις γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ καὶ οὐδεις ἑαυτῷ ἀποθνήσκει, ἐάν τε γὰρ ζῶμεν τῷ κυρίῳ ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν τοῦ κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. γέγραπται γὰρ Ζῶ ἐγὼ λέγει κύριος ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ. ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ θεῷ. Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι ἐκείνῳ κοινόν. εἰ δὲ διὰ βρώμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς, μὴ τῷ βρώματί σου ἐκείνον ἀπόλλυε ὑπὲρ

v.4 σὺ τῇ τῆς εἰμὶ κρίνω κρίνω ἀλλότριος οἰκέτης ὁδδms ἴδιος αὐτὸς κύριος στήκει ἡχο πίπτω ἴσθημι δέε δυνατός γάρ εἰμὶ θεός ἴσθημι αὐτός. **v.5** ὃς μὲν κρίνω ἡμέρα παρά ἡμέρα ὃς κρίνω πᾶς ἡμέρα ἕκαστος ἐν ὁδδms ἴδιος νοῦς πληροφορῶ. **v.6** φρονέω φρονέω ἡμέρα κύριος φρονέω καὶ ὁ μὴ φρονέω ἡμέρα κύριος ὃς φρονέω ὁ ἐσθίων κύριος ἐσθίω εὐχαριστεῖ γάρ ὁ θεός καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κύριος οὐκ ἐσθίω καὶ εὐχαριστεῖ ὁ θεός. **v.7** οὐδεις ἑαυτοῦ ζῶ καὶ οὐδεις ἑαυτοῦ ἀποθνήσκει. **v.8** ἐάν τε γάρ ζῶ κύριος ζῶ ἐάν τε ἀποθνήσκω κύριος ἀποθνήσκω ἐάν τε οὖν ζῶ ἐάν τε ἀποθνήσκω κύριος εἰμὶ. **v.9** εἰς οὗτος γάρ Χριστὸς καὶ ἀποθνήσκει ἀνίστημι καὶ ἀναζῶ ἵνα καὶ νεκρὸς ζῶ γὰρ ζῶ κυριεύω. **v.10** σὺ τῆς δέ τῆς κρίνω ὁ δὲ ἀδελφός σὺ τῆς ἡχο καὶ σὺ τῆς ἐξουθενέω ὁ δὲ ἀδελφός σὺ πᾶς γάρ παρίσθημι ὁδδms βῆμα ὁδδms Χριστὸς. **v.11** γράφω γάρ ζῶ ἐγὼ λέγω κύριος ὅτι ἐγὼ κάμπτω πᾶς γόνυ καὶ πᾶς γλῶσσα ἐξομολογέω ὁδδms θεός. **v.12** ἄρα οὖν ἕκαστος ἐγὼ περὶ ἑαυτοῦ λόγος διδωμι ὁδδms θεός. **v.13** μηκέτι οὖν ἀλλήλων κρίνω ἀλλὰ οὗτος κρίνω μᾶλλον ὁδδms μὴ τιθῆμι πρόσκομμα ὁδδms ἀδελφός ἡχο σκάνδαλον. **v.14** οἶδα καὶ πείθω ἐν κύριος Ἰησοῦς ὅτι οὐδεις κοινός διὰ ἑαυτοῦ εἰς ἡχο ὁδδms λογιζομαι τι-σταν κοινός εἰς ἐκεῖνος κοινός.

16 οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγα-
 17 θόν. οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρωσὶς καὶ πόσις ἀλλὰ
 18 δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ὁ γὰρ ἐν
 τοῦτοις δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς
 19 ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰ-
 20 κοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. μὴ ἔνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ
 ἔργον τοῦ θεοῦ πάντα μὲν καθαρὰ ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ
 21 διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ
 22 πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδα-
 23 λίζεται ἢ ἀσθενεῖ. σὺ πίστιν ἔχεις κατὰ σαυτὸν ἔχε ἐνώπιον
 τοῦ θεοῦ μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει, ὁ δὲ
 διακρινόμενος ἐὰν φάγῃ κατακέκριται ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, πᾶν
 δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν.

15 Ὅφειλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνά-
 2 των βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος γάρ ἡμῶν
 3 τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν, καὶ γὰρ
 ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Οἱ ὄνει-
 4 δισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. ὅσα γὰρ προε-
 γράφη εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς
 ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχω-
 5 μεν. ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶῃ ὑμῖν

v.15 εἰ^{qo} δέ^c διὰ^p βρωμα^{nans} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ^{trg-s} λυπέω^{vipp3s} οὐκέτι^{bo} κατὰ^p ἀγάπῃ^{nafs}
 περιπατέω^{vipa2s} μὴ^{xo} ὁ^{ddns} βρωμα^{ndns} σύ^{trg-s} ἐκεῖνος^{rdms} ἀπόλλυμι^{vdpa2s} ὑπέρ^p ὅς^{rrgms}
 Χριστός^{nnms} ἀποθνήσκει^{vtaa3s}. **v.16** μὴ^{xo} βλασφημέω^{vdp3s} οὐ^v σύ^{trg-p} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn}.
v.17 οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} βρωσὶς^{nnfs} καί^c πόσις^{nnfs} ἀλλά^c
 δικαιοσύνη^{nnfs} καί^c εἰρήνη^{nnfs} καί^c χαρὰ^{nnfs} ἐν^p πνεύμα^{ndns} ἁγίῳ^{adnns}. **v.18** ὁ^{dnms}
 γάρ^c ἐν^p οὗτος^{rdnp} δουλεύω^{vppanms} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} εὐάρεστος^{anmsn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c
 δόκιμος^{anmsn} ὁ^{ddmp} ἀνθρώπος^{ndmp}. **v.19** ἄρα^{xo} οὐ^v ὁ^{dnp} ὁ^{dngfs} εἰρήνη^{ngfs} διώκω^{vspa1p}
 καί^c ὁ^{dnp} ὁ^{dngfs} οἰκοδομῇ^{ngfs} ὁ^{dngfs} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp}. **v.20** μὴ^{xo} ἔνεκα^{bo} βρωμα^{ngns}
 καταλύω^{vdpa2s} ὁ^{dans} ἔργον^{nans} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} πᾶς^{anmpn} μὲν^{xo} καθαρὸς^{anmpn} ἀλλὰ^c κακός^{anmsn}
 ὁ^{ddms} ἀνθρώπος^{ndms} ὁ^{ddms} διὰ^p πρόσκομμα^{ngns} ἐσθίω^{vppadms}. **v.21** καλός^{anmsn} ὁ^{dnms}
 μὴ^{xo} ἐσθίω^{vnaa} κρέας^{nanp} μηδέ^c πίνω^{vnaa} οἶνος^{nams} μηδέ^c ἐν^p ὅς^{rrdns} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}
 σύ^{trg-s} προσκόπτω^{vipa3s} ἢ^{xo} σκανδαλίζω^{vipp3s} ἢ^{xo} ἀσθενέω^{vipa3s}. **v.22** σὺ^{trp-s} πίστις^{nafs}
 ἔχω^{vipa2s} κατὰ^p σεαυτοῦ^{xams} ἔχω^{vdpa2s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} μακάριος^{anmsn} ὁ^{dnms} μὴ^{xo}
 κρίνω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{xams} ἐν^p ὅς^{rrdns} δοκιμάζω^{vipa3s}. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^c διακρίνω^{vppmms}
 ἐάν^{qo} ἐσθίω^{vsaa3s} κατακρίνω^{vixp3s} ὅτι^c οὐ^{xo} ἐκ^p πίστεως^{ngfs} πᾶς^{anmsn} δέ^c ὅς^{rrims} οὐ^{xo} ἐκ^p
 πίστεως^{ngfs} ἁμαρτία^{nnfs} εἰμι^{vixp3s}. **15. v.1** ὀφείλω^{vipa1p} δέ^c ἐγώ^{trp-p} ὁ^{dnp} δυνατός^{anmpn}
 ὁ^{dnp} ἀσθενήμα^{nanp} ὁ^{dgmpp} ἀδύνατος^{agmpn} βαστάζω^{vnpa} καί^c μὴ^{xo} ἑαυτοῦ^{xdmp} ἀρέσκω^{vnpa}.
v.2 ἕκαστος^{anmsn} γάρ^c ἐγώ^{trg-p} ὁ^{ddms} πλησίον^{bo} ἀρέσκω^{vdpa3s} εἰς^p ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} πρὸς^p
 οἰκοδομῇ^{nafs}. **v.3** καί^c γάρ^c ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἑαυτοῦ^{xrxdms} ἀρέσκω^{vtaa3s} ἀλλά^c
 καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dnp} ὀνειδισμός^{nnmp} ὁ^{dgmpp} ὀνειδίζω^{vppagmp} σὺ^{trp-a} ἐπιτιπτο^{vtaa3p}
 ἐπὶ^p ἐγώ^{trp-a}. **v.4** ὅσος^{rennp} γάρ^c προγράφω^{vrap3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἡμέτερος^{tsafs} διδασκαλία^{nafs}
 προγράφω^{vrap3s} ἵνα^c διὰ^p ὁ^{dngfs} ὑπομονή^{ngfs} καί^c ὁ^{dngfs} παρακλήσις^{ngfs} ὁ^{dngp} γραφή^{ngp} ὁ^{dafs}
 ἐλπίς^{nafs} ἔχω^{vspa1p}.

τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν. ἵνα ὁμοθυ- 6
μαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους καθὼς 7
καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν θεοῦ. λέγω δέ, Ἰ- 8
ησοῦν Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας
θεοῦ εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων. τὰ δὲ ἔ- 9
θνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεὸν καθὼς γέγραπται Διὰ τοῦτο
ἐξομολογήσομαι σοι ἐν ἔθνεσιν καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ. καὶ 10
πάλιν λέγει Εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ πάλιν 11
Αἰνεῖτε τὸν κύριον πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες
οἱ λαοί. καὶ πάλιν Ὑσαΐας λέγει Ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί καὶ 12
ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν. ὁ δὲ θε- 13
ὸς τῆς ἐλπίδος πληρῶσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ
πιστεύειν εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύ-
ματος ἁγίου. Πέπεισμαι δέ ἀδελφοί μου καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ 14
ὑμῶν ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης πεπληρωμένοι πά-
σης γνώσεως δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. τολμηρότε- 15
ρον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους ὡς ἐπαναμιμνήσκων
ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. εἰς τὸ 16
εἶναί με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη ἱεουργοῦντα
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐ-

v.5 ὁdnms δέc θεόςnnms ὁdgrs ὑπομονήngfs καίc ὁdgrs παράκλησιςngfs ἰδιδωμivooa3s σύtpd-p ὁdams αὐτόςrpan φρονέωvnpa ἐνp ἀλλήλωνredmp κατὰp Χριστόςnams Ἰησοῦςnams. **v.6** ἵναc ὁμοθυμαδόνbo ἐνp εἰςndms στόμαndms δοξάζωvspa2p ὁdams θεόςnams καίc πατήρnams ὁdgrms κύριοςngms ἐγώtpg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms. **v.7** διόc προσλαμβάνωvdpm2p ἀλλήλωνreamp καθὼςbo καίc ὁdnms Χριστόςnnms προσλαμβάνωviam3s ἐγώtpa-p εἰςp δόξαnafs θεόςngms. **v.8** λέγωvipals δέc Ἰησοῦςnams Χριστόςnams διάκονοςnams γίνομαιvnxp περιτομήngfs ὑπέρp ἀλήθειαingfs θεόςngms εἰςp ὁdams βεβαιῶωvnaa ὁdafp ἐπαγγελίαnafp ὁdgmnp πατήρngmp. **v.9** ὁdnnp δέc ἔθνοςnnnp ὑπέρp ἔλεοςngms δοξάζωvnaa ὁdams θεόςnams καθὼςbo γράφωvixp3s διὰp οὗτοςrdams ἐξομολογέωvifm1s σύtpd-s ἐνp ἔθνοςndnp καίc ὁddms ὄνομαndms σύtpg-s ψάλλωvifa1s. **v.10** καίc πάλινbo λέγωvipa3s εὐφραίνωvdpap2p ἔθνοςnnnp μετὰp ὁdgrms λαόςngms αὐτόςrpgms. **v.11** καίc πάλινbo αἰνέωvdpap2p ὁdams κύριοςnams πᾶςannnp ὁdnnp ἔθνοςnnnp καίc ἐπαινέωvdaa2p αὐτόςrpanms πᾶςannnp ὁdnnp λαόςnnmp. **v.12** καίc πάλινbo Ὑσαΐαςnnms λέγωvipa3s εἰμivifx3s ὁdnfs ῥίζανafms ὁdgrms Ἰεσσαίp καίc ὁdnms ἀνίστημιvppmnmms ἄρχωvnpa ἔθνοςngnp ἐπῖp αὐτόςrdms ἔθνοςnnnp ἐλπίζωvifa3p. **v.13** ὁdnms δέc θεόςnnms ὁdgrs ἐλπῖςngfs πληρὸςvooa3s σύtpa-p πᾶςagfsn χαρὰngfs καίc εἰρήνηngfs ἐνp ὁddms πιστεύωvnpa εἰςp ὁdams περισσεύωvnpa σύtpa-p ἐνp ὁddfs ἐλπῖςndfs ἐνp δυνάμειngms πνεῦμαngms ἁγίοςngsn. **v.14** πείθωvixp1s δέc ἀδελφόςnvmp ἐγώtpg-s καίc αὐτόςrpnms ἐγώtpn-s περὶp σύtpg-p ὅτιc καίc αὐτόςrpnmp μεστόςannmp εἰμivixp2p ἀγαθωσύνηngfs πληρὸςvpxnmp πᾶςagfsn γνῶσιςngfs δύναιμivppnmp καίc ἀλλήλωνreamp νουθετέωvnpa. **v.15** τολμηρόςbo δέc γράφωviaa1s σύtpd-p ἀδελφόςnvmp ἀπὸp μέρουςngms ὡςbo ἐπαναμιμνήσκωvppanms σύtpa-p διὰp ὁdafs χάριςnafs ὁdafs ἰδιδωμivrapafs ἐγώtpd-s ὑπὸp ὁdgrms θεόςngms.

17 πρόσδεκτος ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ἔχω οὖν καύχησιν
 18 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς θεόν, οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὧν
 οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ καὶ
 19 ἔργῳ. ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων ἐν δυνάμει πνεύματος
 θεοῦ, ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλήμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρι-
 20 κοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. οὕτως δὲ φι-
 λотиμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστὸς ἵνα
 21 μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ. ἀλλὰ καθὼς γέγραπται
 Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὅψονται καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν
 22 συνήσουσιν. Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς
 23 ὑμᾶς, νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασιν τούτοις ἐ-
 24 πιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. ὥς
 ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐλπίζω
 γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμας. καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμ-
 25 φθῆναι ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. νυνὶ δὲ
 26 πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. εὐδόκησαν
 γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς
 27 πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. εὐδόκησαν γὰρ καὶ
 ὀφειλέται αὐτῶν, εἰσὶν εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώ-
 νησαν τὰ ἔθνη ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι
 28 αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν

v.16 εἰς^p ὁδὰς εἰμί^{vnp} ἐγώ^{tpa-s} λειτουργός^{nams} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p ὁδὸν ἔθνος^{nanp}
 ἱερουργέω^{vppaams} ὁδὰς εὐαγγέλιον^{nans} ὁδῶς^{ngms} θεός^{ngms} ἵνα^c γίνωμαι^{vsad3s} ὁδὸς^{nf} προσφορά^{nnfs}
 ὁδῶν^p ἔθνος^{ngnp} εὐπρόσδεκτος^{anfsn} ἀγιάζω^{vpxpnfs} ἐν^p πνεῦμα^{ndms} ἅγιος^{adnsn}. **v.17** ἔχω^{vipa1s}
 οὖν^c καύχησις^{nafs} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁδὸν^p πρὸς^p θεός^{nams}. **v.18** οὐ^{xo}
 γὰρ^c τολμάω^{vifals} λαλέω^{vnpa} τι-σριανὸς^{rrgnp} οὐ^{xo} κατεργάζομαι^{viad3s} Χριστός^{nnms} διὰ^p
 ἐγώ^{tpg-s} εἰς^p ὑπακοή^{nafs} ἔθνος^{ngnp} λόγος^{ndms} καί^c ἔργον^{ndms}. **v.19** ἐν^p δύναμις^{ndfs}
 σημείων^{ngnp} καί^c τέρας^{ngnp} ἐν^p δύναμις^{ndfs} πνεῦμα^{ngms} θεός^{ngms} ὥστε^c ἐγώ^{tpa-s} ἀπὸ^p
 Ἱερουσαλήμ^{tp} καί^c κύκλῳ^{ndms} μέχρι^{bo} ὁδῶς^{ngms} Ἰλλυρικόν^{ngms} πληρόω^{vnpa} ὁδὰς εὐαγγέλιον^{nans}
 ὁδῶς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.20** οὕτω^{bo} δέ^c φιλοτιμέομαι^{vppnams} εὐαγγελίζω^{vnpm} οὐ^{xo} ὅπου^{bo}
 ὀνομάζω^{vipar3s} Χριστός^{nnms} ἵνα^c μή^{xo} ἐπὶ^p ἀλλότριος^{namsn} θεμέλιος^{nams} οἰκοδομῶ^{vspals}.
v.21 ἀλλά^c καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅς^{rrdmp} οὐ^{xo} ἀναγγέλλω^{viap3s} περὶ^p αὐτός^{trgms} ὁράω^{vifid3p}
 καί^c ὅς^{rrmp} οὐ^{xo} ἀκούω^{vixa3p} συνήμι^{vifx3p}. **v.22** διό^c καί^c ἐγκόπτω^{vipr1s} ὁδὸν^p πολὺς^{aanp}
 ὁδῶς^{ngms} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{tpa-p}. **v.23** νυνὶ^{bo} δέ^c μηκέτι^{bo} τόπος^{nams} ἔχω^{vppanms} ἐν^p
 ὁδῶν^p κλίμα^{ndnp} οὕτως^{rdnp} ἐπιποθία^{nafs} δέ^c ἔχω^{vppanms} ὁδῶς^{ngms} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{tpa-p}
 ἀπὸ^p πολὺς^{agnp} ἔτος^{ngnp}. **v.24** ὥς^{bo} ἐάν^{qo} πορεύομαι^{vspn1s} εἰς^p ὁδὰς^{nafs} Σπανία^{nafs}
 ἔρχομαι^{vifd1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐλπίζω^{vipa1s} γὰρ^c διαπορεύομαι^{vppnnms} θεάσομαι^{vnaad} σύ^{tpa-p} καί^c
 ὑπὸ^p σύ^{tpg-p} προπέμψω^{vnap} ἐκεῖ^{bo} ἐάν^{qo} σύ^{tpg-p} πρῶτος^{bo} ἀπὸ^p μέρους^{ngms} ἐμπλημί^{vspals}.
v.25 νυνὶ^{bo} δέ^c πορεύομαι^{vipn1s} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} διακονέω^{vppanms} ὁδῶν^p ἅγιος^{admpn}.
v.26 εὐδοκέω^{viaa3p} γὰρ^c Μακεδονία^{nnfs} καί^c Ἀχαΐα^{nnfs} κοινωνία^{nafs} τι-σριαφο ποιέω^{vnam}
 εἰς^p ὁδὸν^p πτωχῶς^{aampn} ὁδῶν^p ἅγιος^{agmpn} ὁδῶν^p ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.27** εὐδοκέω^{viaa3p}
 γὰρ^c καί^c ὀφειλέτης^{nnmp} αὐτός^{trgmp} εἰμί^{vixp3p} εἰ^{qo} γὰρ^c ὁδῶν^p πνευματικός^{admpn} αὐτός^{trgmp}
 κοινωνέω^{viaa3p} ὁδῶν^p ἔθνος^{nnnp} ὀφείλω^{vipa3p} καί^c ἐν^p ὁδῶν^p σαρκικός^{admpn} λειτουργέω^{vnaa}
 αὐτός^{trdmp}.

καρπὸν τοῦτον ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν, οἶδα 29
 δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγ-
 γελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύσομαι. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί 30
 διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ
 πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ
 πρὸς τὸν θεόν. ἵνα ῥυθθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ 31
 καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἢ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος γένη-
 ται τοῖς ἁγίοις. ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος 32
 θεοῦ καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ 33
 πάντων ὑμῶν ἀμήν.

Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν οὗσαν διάκο- 16
 νον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς. ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε 2
 ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν
 χρήζη πράγματι, καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ
 αὐτοῦ ἐμοῦ. Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συν- 3
 εργοὺς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου 4
 τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ
 ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν. καὶ τὴν κατ' οἶκον 5
 αὐτῶν ἐκκλησίαν ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητὸν μου ὃς
 ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. ἀσπάσασθε Μαρίαμ, 6
 ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ 7
 Ἰουνιᾶν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου οἵτινές

v.28 οὗτος^{rdams} οὗν^c ἐπιτελέω^{vpaanfs} καί^c σφραγίζω^{vpannms} αὐτὸς^{rdmp} ὁ^{dams} καρπός^{nam}
 οὗτος^{rdams} ἀπέρχομαι^{vfdls} διὰ^p σύ^{rgp-p} εἰς^p ὁ^{dafs} Σπανία^{nafs}. **v.29** οἶδα^{vixals} δέ^c ὅτι^c
 ἐρχομαι^{vppnms} πρὸς^p σύ^{rgp-p} ἐν^p πληρώμα^{ndms} εὐλογία^{ngfs} ὁ^{dgn} εὐαγγελίον^{ngns} ὁ^{dgn}
 Χριστός^{ngms} ἐρχομαι^{vfdls}. **v.30** παρακαλέω^{vipals} δέ^c σύ^{rgp-p} ἀδελφός^{nvmp} διὰ^p ὁ^{dgn}
 κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c διὰ^p ὁ^{dgn} ἀγάπη^{ngfs} ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns}
 συναγωνίζομαι^{vnad} ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p ὁ^{ddfp} προσευχή^{ndfp} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{rgp-s} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nam}.
v.31 ἵνα^c ῥύσῃ^{vsapls} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} ἀπειθέω^{vppagmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} καί^c ἵνα^c
 ὁ^{dnfs} διακονία^{nnfs} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dnfs} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} εὐπρόσδεκτος^{anfs} γίνωμαι^{vsad3s} ὁ^{dmp}
 ἅγιος^{admpn}. **v.32** ἵνα^c ἐν^p χαρά^{ndfs} ἐρχομαι^{vsaa1s} πρὸς^p σύ^{rgp-p} διὰ^p θέλημα^{ngns} θεός^{ngms}
 καί^c συναναπαύομαι^{vsadls} σύ^{rgp-p}. **v.33** ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{nnms} ὁ^{dgn} εἰρήνη^{ngfs} μετὰ^p
 πᾶς^{agmpn} σύ^{rgp-p} ἀμήνth. **16. v.1** συνίστημι^{vipals} δέ^c σύ^{rgp-p} Φοίβη^{nafs} ὁ^{dafs} ἀδελφή^{nafs}
 ἐγὼ^{rgp-p} εἰμι^{vppxals} διάκονος^{nafs} ὁ^{dgn} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dgn} ἐν^p Κεγχρεαῖ^{ndfp}. **v.2** ἵνα^c
 αὐτός^{rgafs} προσδέχομαι^{vsad2p} ἐν^p κύριος^{ndms} ἀξίως^{bo} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agmpn} καί^c παρίστημι^{vsaa2p}
 αὐτός^{rgafs} ἐν^p ὃς^{rdms} ἂν^{xo} σύ^{rgp-p} χρήζω^{vspa3s} πράγμα^{ndms} καί^c γάρ^c αὐτός^{rgnfs} προστάτις^{nnfs}
 πολλὸς^{agmpn} γίνωμαι^{viao3s} καί^c αὐτός^{rgms} ἐγὼ^{rgp-s}. **v.3** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Πρίσκα^{nafs} καί^c
 Ἀκύλας^{nam} ὁ^{damp} συνεργός^{aampn} ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.4** ὅστις^{rtmmp}
 ὑπὲρ^p ὁ^{dgn} ψυχὴ^{ngfs} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dams} ἑαυτοῦ^{rxgmp} τράχηλος^{nam} ὑποτίθημι^{viao3p} ὃς^{rtmmp} οὗ^{xo}
 ἐγὼ^{rgn-s} μόνος^{anmsn} εὐχαριστέω^{vipals} ἀλλά^c καί^c πᾶς^{anfpn} ὁ^{dnfp} ἐκκλησία^{nnfp} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp}.
v.5 καί^c ὁ^{dafs} κατὰ^p οἶκος^{nam} αὐτός^{rgpmp} ἐκκλησία^{nafs} ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἐπαίνετος^{nam}
 ὁ^{dams} ἀγαπητός^{aamsn} ἐγὼ^{rgp-s} ὃς^{rtmms} εἰμι^{vipx3s} ἀπαρχὴ^{ngfs} ὁ^{dgn} Ἀχαΐα^{ngfs} εἰς^p Χριστός^{nam}.
v.6 ἀσπάζομαι^{vdad2p} Μαρία^{tp} ὅστις^{rtmfs} πολὺς^{aampn} κοπιάω^{viao3s} εἰς^p ἐγὼ^{rgp-p}.

εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγονασιν
 8 ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε Ἀμπλιάν τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν κυρίῳ.
 9 ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στά-
 10 χυν τὸν ἀγαπητὸν μου. ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν
 11 Χριστῷ ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. ἀσπάσασθε Ἡ-
 ροδίωνα τὸν συγγενὴ μου ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου
 12 τοὺς ὄντας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν
 τὰς κοπιώσας ἐν κυρίῳ ἀσπάσασθε Περισίδα τὴν ἀγαπητὴν ἥτις
 13 πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Ροῦφον τὸν ἐκλεκτὸν
 14 ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε Ἀσὺγ-
 κριτον Φλέγοντα Ἑρμᾶν Πατροβᾶν Ἑρμῆν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς
 15 ἀδελφούς. ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν Νηρέα καὶ τὴν
 ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀ-
 16 γίους. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ Ἀσπάζονται
 17 ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελ-
 φοί σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν
 διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας καὶ ἐκκλίνετε ἀπὸ αὐτῶν,
 18 οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν
 ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας
 19 ἐξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς
 πάντας ἀφίκετο, χαίρω οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς

v.7 ἀσπάζομαι^{vda2p} Ἀνδρόνικος^{nams} καί^c Ἰουνιδῶς^{nafs} ὁ^{damp} συγγενὴς^{aampn} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c
 συναρχιμάλωτος^{aampn} ἐγὼ^{tpg-s} ὅστις^{rrnmp} εἰμι^{vixp3p} ἐπίσημος^{anmpn} ἐν^p ὁ^{ddmp} ἀπόστολος^{ndmp}
 ὅς^{rrnmp} καί^c πρὸ^p ἐγὼ^{tpg-s} γίνομαι^{vixa3p} ἐν^p Χριστῷ^{ndms}. **v.8** ἀσπάζομαι^{vda2p}
 Ἀμπλιαν^{nams} ὁ^{dams} ἀγαπητὸς^{aamsn} ἐγὼ^{tpg-s} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.9** ἀσπάζομαι^{vda2p}
 Οὐρβανός^{nams} ὁ^{dams} συνεργός^{aamsn} ἐγὼ^{tpg-p} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} καί^c Στάχυν^{nams} ὁ^{dams}
 ἀγαπητός^{aamsn} ἐγὼ^{tpg-s}. **v.10** ἀσπάζομαι^{vda2p} Ἀπελλῆς^{nams} ὁ^{dams} δόκιμος^{aamsn} ἐν^p
 Χριστῷ^{ndms} ἀσπάζομαι^{vda2p} ὁ^{damp} ἐκ^p ὁ^{dgmP} Ἀριστοβούλου^{ngms}. **v.11** ἀσπάζομαι^{vda2p}
 Ἡρῳδίων^{nams} ὁ^{dams} συγγενὴς^{aamsn} ἐγὼ^{tpg-s} ἀσπάζομαι^{vda2p} ὁ^{damp} ἐκ^p ὁ^{dgmP} Νάρκισσος^{ngms}
 ὁ^{damp} εἰμι^{vrrxamp} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.12** ἀσπάζομαι^{vda2p} Τρύφαινα^{nafs} καί^c Τρυφῶσα^{nafs}
 ὁ^{dafp} κοπιῶν^{vrrpafp} ἐν^p κύριος^{ndms} ἀσπάζομαι^{vda2p} Περισί^{nafs} ὁ^{dafs} ἀγαπητός^{aafsn}
 ὅστις^{rrnfs} πολὺς^{aampn} κοπιῶν^{vdaa3s} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vda2p} Ροῦφος^{nams}
 ὁ^{dams} ἐκλεκτός^{aamsn} ἐν^p κύριος^{ndms} καί^c ὁ^{dafs} μῆτηρ^{nafs} αὐτός^{tpgms} καί^c ἐγὼ^{tpg-s}.
v.14 ἀσπάζομαι^{vda2p} Ἀσὺγκριτος^{nams} Φλέγων^{nams} Ἑρμᾶς^{nams} Πατροβᾶς^{nams} Ἑρμῆς^{nams}
 καί^c ὁ^{damp} σὺν^p αὐτός^{tpdmp} ἀδελφός^{namp}. **v.15** ἀσπάζομαι^{vda2p} Φιλόλογος^{nams}
 καί^c Ἰουλίαν^{nafs} Νηρεῦς^{nams} καί^c ὁ^{dafs} ἀδελφῆς^{nafs} αὐτός^{tpgms} καί^c Ὀλυμπᾶς^{nams} καί^c
 ὁ^{damp} σὺν^p αὐτός^{tpdmp} πᾶς^{aampn} ἅγιος^{aampn}. **v.16** ἀσπάζομαι^{vda2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^p
 φιλήματι^{nams} ἁγίος^{adnsn} ἀσπάζομαι^{vda2p} σὺ^{tpa-p} ὁ^{dnpf} ἐκκλησία^{nnpf} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms}.
v.17 παρακαλέω^{vipa1s} δέ^c σὺ^{tpa-p} ἀδελφός^{nvmp} σκοπέω^{vnpa} ὁ^{damp} ὁ^{dafp} διχοστασία^{nafp} καί^c
 ὁ^{damp} σκάνδαλον^{namp} παρὰ^p ὁ^{dafs} διδαχὴ^{nafs} ὅς^{rrafs} σὺ^{tpn-p} μανθάνω^{viaa2p} ποιῶ^{vrrpamp} καί^c
 ἐκκλίνω^{vdaa2p} ἀπὸ^p αὐτός^{tpgmp}. **v.18** ὁ^{damp} γάρ^c τοιοῦτος^{rdmp} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγὼ^{tpg-p}
 Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} οὐ^{xo} δουλεύω^{vipa3p} ἀλλὰ^c ὁ^{ddfs} ἑαυτοῦ^{rxgmp} κοιλία^{ndfs} καί^c διὰ^p ὁ^{dgsf}
 χρηστολογία^{ngfs} καί^c εὐλογία^{ngfs} ἐξαπατᾶ^{vipa3p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ὁ^{dgmP} ἄκακος^{agmpn}.

μέν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθὸν ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ θε- 20
 ὅς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν
 ἐν τάχει ἢ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.
 ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου καὶ Λούκιος καὶ Ἰ- 21
 ἄσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ 22
 Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς 23
 Γάιος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἑ-
 ραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. Ἡ 24
 χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀ-
 μήν. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίζαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου 25
 καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου
 χρόνοις αἰώνιοις σεσιγημένου. φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε 26
 γραφῶν προφητικῶν καὶ ἐπιταγῆν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπα-
 κοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. μόνῳ σοφῷ 27
 θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν [πρὸς
 Ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ Κορίνθου διὰ φοίβης τῆς διακόνου τῆς
 ἑνὲς Κεγχρεαῖς ἐκκλησίας]

v.19 ὁ^{dnfs} γάρ^c σύ^{trp-p} ὑπακοή^{nnfs} εἰς^p πᾶς^{aampn} ἀφικνέομαι^{viad3s} χαίρω^{vpals} οὖν^c ὁ^{dans}
 ἐπι^p σύ^{trp-d-p} θέλω^{vpals} δέ^c σύ^{trp-a-p} σοφός^{aampn} μέν^{xo} εἰμί^{vnp-x} εἰς^p ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn}
 ἀκέραιος^{aampn} δέ^c εἰς^p ὁ^{dans} κακός^{aansn}. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{nnms} ὁ^{ddfs} εἰρήνη^{ngfs}
 συντρίβω^{vifa3s} ὁ^{dams} Σατανᾶς^{nams} ὑπὸ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} σύ^{trp-g-p} ἐν^p τάχος^{ndns} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs}
 ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trp-g-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p σύ^{trp-g-p}. **v.21** ἀσπάζομαι^{vipn3p}
 σύ^{trp-a-p} Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{dnms} συνεργός^{aansn} ἐγὼ^{trp-g-s} καί^c Λούκιος^{nnms} καί^c Ἰάσων^{nnms} καί^c
 Σωσίπατρος^{nnms} ὁ^{damp} συγγενής^{aampn} ἐγὼ^{trp-g-s}. **v.22** ἀσπάζομαι^{vipn1s} σύ^{trp-a-p} ἐγὼ^{trp-n-s}
 Τέρτιος^{nnms} ὁ^{dnms} γράφω^{vpaans} ὁ^{dafs} ἐπιστολή^{nafs} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.23** ἀσπάζομαι^{vipn3s}
 σύ^{trp-a-p} Γάιος^{nnms} ὁ^{dnms} ξένος^{aansn} ἐγὼ^{trp-g-s} καί^c ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὅλος^{agfsn} ἀσπάζομαι^{vipn3s}
 σύ^{trp-a-p} Ἑραστος^{nnms} ὁ^{dnms} οἰκονόμος^{nnms} ὁ^{ddfs} πόλις^{ngfs} καί^c Κούαρτος^{nnms} ὁ^{dnms}
 ἀδελφός^{nnms}. **v.24** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trp-g-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}
 μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{trp-g-p} ἀμήνth. **v.25** ὁ^{ddms} δέ^c δύναμαι^{vnpndms} σύ^{trp-a-p} στηρίζω^{vnaa}
 κατὰ^p ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἐγὼ^{trp-g-s} καί^c ὁ^{dans} κήρυγμα^{nans} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κατὰ^p
 ἀποκάλυψιν^{ngms} μυστήριον^{ngms} χρόνος^{ndmp} αἰώνιος^{admpn} σιγάω^{vpxpgns}. **v.26** φανερόω^{vpaagms}
 δέ^c νῦν^{bo} διὰ^p τῷ^{xo} γραφῇ^{ngfp} προφητικῶς^{agmpn} κατὰ^p ἐπιταγή^{nafs} ὁ^{dams} αἰώνιος^{agmsn} θεός^{ngms}
 εἰς^p ὑπακοή^{nafs} πίστις^{ngfs} εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἔθνος^{namp} γνωρίζω^{vpaagns}. **v.27** μόνος^{admsn}
 σοφός^{admsn} θεός^{ndms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp}
 ἀμήνth πρὸς^p Ῥωμαίους^{aampn} γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p Κορίνθος^{ngfs} διὰ^p Φοίβη^{ngfs} ὁ^{ddfs} διάκονος^{ngfs}
 ὁ^{ddfs} ἐν^p Κεγχρεαῖ^{ndfp} ἐκκλησία^{ngfs}.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

- 1 Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος
2 θεοῦ καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός. τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὖ-
3 σῃ ἐν Κορίνθῳ ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κλητοῖς ἁγίοις
4 σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰ-
5 ησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν, χάρις ὑμῖν
6 καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
7 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ
8 θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅτι ἐν παντὶ ἐπλου-
9 τίσθητε ἐν αὐτῷ ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει. καθὼς τὸ
10 μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν. ὥστε ὑμᾶς μὴ
11 ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκά-
12 λυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς
13 ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
14 Χριστοῦ. πιστὸς ὁ θεὸς δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ
15 αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς
16 ἀδελφοί διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἵνα
17 τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα ᾗτε δὲ κα-
18 τηρητισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. ἐδηλώθη

1. v.1 Παῦλος^{nnms} κλητὸς^{anmsn} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p θέλημα^{ngms} θεός^{ngms} καί^c Σωσθένης^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}. v.2 ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} εἰμι^{vppxdfs} ἐν^p Κόρινθος^{ndfs} ἀγιάζω^{vpxpdmr} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} κλητὸς^{admpn} ἅγιος^{admpn} σὺν^p πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐπικαλέω^{vppmdmp} ὁ^{dnms} ὄνομα^{nans} ὁ^{dnms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐν^p πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms} αὐτός^{rgmp} τε^{xo} καί^c ἐγὼ^{trg-p}. v.3 χάρις^{nnfs} σὺ^{trp-d-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{trg-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. v.4 εὐχαριστέω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγὼ^{trg-s} πάντοτε^{bo} περὶ^p σὺ^{trg-p} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} διδωμι^{vrapdfs} σὺ^{trp-d-p} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. v.5 ὅτι^c ἐν^p πᾶς^{adnsn} πλουτιζῶ^{viap2p} ἐν^p αὐτός^{rgpms} ἐν^p πᾶς^{admsn} λόγος^{ndms} καί^c πᾶς^{adfsn} γνώσις^{ndfs}. v.6 καθὼς^{bo} ὁ^{dnms} μαρτύριον^{nnms} ὁ^{dnms} Χριστός^{ngms} βεβαιόω^{viap3s} ἐν^p σὺ^{trp-d-p}. v.7 ὥστε^c σὺ^{trp-a-p} μὴ^{xo} ὑστερέω^{vnpp} ἐν^p μηδεὶς^{adnsn} χάρισμα^{ndms} ἀπεκδέχομαι^{vppnamr} ὁ^{dnms} ἀποκάλυψις^{nafs} ὁ^{dnms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. v.8 ὅς^{trrms} καί^c βεβαιώω^{vifa3s} σὺ^{trp-a-p} ἕως^c τέλος^{ngms} ἀνεγκλήτος^{aampn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dnms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. v.9 πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} διὰ^p ὅς^{trrms} καλέω^{viap2p} εἰς^p κοινωνία^{nafs} ὁ^{dnms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgpms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trg-p}. v.10 παρακαλέω^{vipa1s} δέ^c σὺ^{trp-a-p} ἀδελφός^{vnpp} διὰ^p ὁ^{dnms} ὄνομα^{ngms} ὁ^{dnms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἵνα^c ὁ^{dnms} αὐτός^{rgpms} λέγω^{vspa2p} πᾶς^{anmpn} καί^c μὴ^{xo} εἰμι^{vspx3s} ἐν^p σὺ^{trp-d-p} σχίσμα^{nnpp} εἰμι^{vspx2p} δέ^c καταρτίζω^{vpxrnpmp} ἐν^p ὁ^{ddms} αὐτός^{rgpms} νοῦς^{ndms} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} αὐτός^{rgpfs} γνώμη^{ndfs}.

γάρ μοι περὶ ὑμῶν ἀδελφοί μου ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν
 ὑμῖν εἰσιν. λέγω δὲ τοῦτο ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει Ἐγὼ μὲν 12
 εἰμι Παύλου Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ.
 μεμέρισται ὁ Χριστὸς μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν ἢ εἰς 13
 τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα 14
 ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον. ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι 15
 εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσα. ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ 16
 οἶκον λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ γὰρ ἀπέ- 17
 στείλεν με Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι οὐκ ἐν σοφίᾳ
 λόγου ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ λόγος γάρ 18
 ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστὶν τοῖς δὲ σω-
 ζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. γέγραπται γάρ Ἀπολῶ τὴν 19
 σοφίαν τῶν σοφῶν καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. ποῦ 20
 σοφός ποῦ γραμματεὺς ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου οὐχὶ
 ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου· ἐπειδὴ γάρ 21
 ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν
 θεόν εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶ-
 σαι τοὺς πιστεύοντας, ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν 22
 καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν. ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν 23
 ἐσταυρωμένον Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον Ἕλλησιν δὲ μωρίαν.
 αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν Χριστὸν θεοῦ 24

v.11 δηλῶ^{viap3s} γάρ^c ἐγώ^{rp-d-s} περὶ^p σύ^{rp-g-p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rp-g-s} ὑπὸ^p ὁ^{dgm-p} Χλόη^{ngfs}
 ὅτι^c ἔρις^{nnfp} ἐν^p σύ^{rp-d-p} εἰμι^{vixp3p}. **v.12** λέγω^{vipa1s} δέ^c οὗτος^{rdans} ὅτι^c ἕκαστος^{anmsn}
 σύ^{rp-g-p} λέγω^{vipa3s} ἐγώ^{rp-n-s} μὲν^{xo} εἰμι^{vixp1s} Παῦλος^{ngms} ἐγώ^{rp-n-s} δέ^c Ἀπολλῶς^{ngms} ἐγώ^{rp-n-s}
 δέ^c Κηφᾶς^{ngms} ἐγώ^{rp-n-s} δέ^c Χριστὸς^{ngms}. **v.13** μερίζω^{vixp3s} ὁ^{dms} Χριστὸς^{nnms} μὴ^{xo}
 Παῦλος^{nnms} σταυρόν^{viap3s} ὑπὲρ^p σύ^{rp-g-p} ἢ^{xo} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} Παῦλος^{ngms} βαπτίζω^{viap2p}.
v.14 εὐχαριστέω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὅτι^c οὐδεὶς^{aamsn} σύ^{rp-g-p} βαπτίζω^{viala1s} εἰ^{qo} μὴ^{xo}
 Κρίσπος^{nams} καί^c Γάϊος^{nams}. **v.15** ἵνα^c μὴ^{xo} τι-σρινμς λέγω^{vsaa3s} ὅτι^c εἰς^p ὁ^{dans} ἐμός^{tsans}
 ὄνομα^{nans} βαπτίζω^{viala1s}. **v.16** βαπτίζω^{viala1s} δέ^c καί^c ὁ^{dams} Στεφανᾶς^{ngms} οἶκος^{nams}
 λοιπός^{aansn} οὐ^{xo} οἷδα^{vixa1s} εἰ^{qo} τι-σριαμς ἄλλος^{aamsn} βαπτίζω^{viala1s}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^c
 ἀποστέλλω^{viala3s} ἐγώ^{rp-a-s} Χριστὸς^{nnms} βαπτίζω^{vnpa} ἀλλά^c εὐαγγελίζω^{vnpmp} οὐ^{xo} ἐν^p σοφία^{ndfs}
 λόγος^{ngms} ἵνα^c μὴ^{xo} κενός^{vsap3s} ὁ^{dms} σταυρὸς^{nnms} ὁ^{dms} Χριστὸς^{ngms}. **v.18** ὁ^{dms}
 λόγος^{nnms} γάρ^c ὁ^{dams} ἐμός^{ngms} σταυρὸς^{ngms} ὁ^{ddmp} μὲν^{xo} ἀπόλλυμι^{vppedmp} μωρία^{nnfs} εἰμι^{vixp3s}
 ὁ^{ddmp} δέ^c σῶζω^{vppdpmp} ἐγώ^{rp-d-p} δύναμις^{nnfs} θεός^{ngms} εἰμι^{vixp3s}. **v.19** γράφω^{vixp3s} γάρ^c
 ἀπόλλυμι^{vifals} ὁ^{dafs} σοφία^{nafs} ὁ^{dgm-p} σοφός^{agmpn} καί^c ὁ^{dafs} σύνεσις^{nafs} ὁ^{dgm-p} συνετός^{agmpn}
 ἀθετέω^{vifals}. **v.20** ποῦ^{xo} σοφός^{anmsn} ποῦ^{xo} γραμματεὺς^{nnms} ποῦ^{xo} συζητητὴς^{nnms}
 ὁ^{dms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdms} οὐχί^{xo} μωραίνω^{viala3s} ὁ^{dms} θεός^{nnms} ὁ^{dafs} σοφία^{nafs} ὁ^{dms}
 κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdms}. **v.21** ἐπειδή^c γάρ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} σοφία^{ndfs} ὁ^{dms} θεός^{ngms}
 οὐ^{xo} γινώσκω^{viala3s} ὁ^{dms} κόσμος^{nnms} διὰ^p ὁ^{dafs} σοφία^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{nnms} εὐδοκέω^{viala3s}
 ὁ^{dms} θεός^{nnms} διὰ^p ὁ^{dafs} μωρία^{ngfs} ὁ^{dms} κήρυγμα^{ngms} σῶζω^{vnaa} ὁ^{damp} πιστεύω^{vppaamp}.
v.22 ἐπειδή^c καί^c Ἰουδαῖος^{anmpn} σημεῖον^{nans} αἰτέω^{vipa3p} καί^c Ἕλλην^{nnmp} σοφία^{nafs}
 ζητέω^{vipa3p}. **v.23** ἐγώ^{rp-n-p} δέ^c κηρύσσω^{vipa1p} Χριστὸς^{nams} σταυρόν^{vpxpams} Ἰουδαῖος^{admpn}
 μὲν^{xo} σκάνδαλον^{nans} Ἕλλην^{ndmp} δέ^c μωρία^{nafs}.

25 δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν, ὅτι τὸ μωρόν τοῦ θεοῦ σοφώτερον
 τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν
 26 ἀνθρώπων ἐστὶν. Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν ἀδελφοί ὅτι
 οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα οὐ πολλοὶ δυνατοὶ οὐ πολλοὶ εὐ-
 27 γενεῖς, ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα τοὺς
 σοφοὺς κατασχύνῃ καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θε-
 28 ὸς ἵνα κατασχύνῃ τὰ ἰσχυρά. καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ
 τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεὸς καὶ τὰ μὴ ὄντα ἵνα τὰ ὄντα
 29 καταργήσῃ. ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ.
 30 ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία
 31 ἀπὸ θεοῦ δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις. ἵνα
 καθὼς γέγραπται Ὁ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω.

2 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς ἀδελφοί ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν
 2 λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ. οὐ
 γὰρ ἔκρινά τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ
 3 τοῦτον ἐσταυρωμένον. καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ
 4 ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ
 κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις ἀλλ' ἐν
 5 ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως. ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν
 6 σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ. Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν
 τοῖς τελείοις σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόν-

v.24 αὐτός^{rdmp} δέ^c ὁ^{ddmp} κλητός^{admpn} Ἰουδαῖος^{admpn} τέ^{xo} καί^c Ἕλληνας^{ndmp} Χριστός^{nam}
 θεός^{ngms} δύναμις^{nafs} καί^c θεός^{ngms} σοφία^{nafs}. **v.25** ὅτι^c ὁ^{dnns} μωρός^{annsn} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms} σοφός^{annsc} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} εἰμι^{vixp3s} καί^c ὁ^{dnns} ἀσθενής^{annsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
 ἰσχυρός^{annsc} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} εἰμι^{vixp3s}. **v.26** βλέπω^{vipa2p} γάρ^c ὁ^{dafs} κλητός^{nafs}
 σύ^{rgp-p} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^c οὐ^{xo} πολὺς^{anmpn} σοφός^{anmpn} κατὰ^p σὰρξ^{knafs} οὐ^{xo} πολὺς^{anmpn}
 δυνατός^{anmpn} οὐ^{xo} πολὺς^{anmpn} εὐγενής^{anmpn}. **v.27** ἀλλὰ^c ὁ^{danp} μωρός^{aanpn} ὁ^{dgms}
 κόσμος^{ngms} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἵνα^c ὁ^{damp} σοφός^{aanpn} κατασχύνῃ^{vspa3s} καί^c ὁ^{danp}
 ἀσθενής^{aanpn} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἵνα^c κατασχύνῃ^{vspa3s} ὁ^{danp}
 ἰσχυρός^{aanpn}. **v.28** καί^c ὁ^{danp} ἀγενής^{aanpn} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} καί^c ὁ^{danp} ἐξουθενῶ^{vpxanp}
 ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^c ὁ^{danp} μὴ^{xo} εἰμι^{vpxanp} ἵνα^c ὁ^{danp} εἰμι^{vpxanp} καταργέω^{vsa3s}.
v.29 ὅπως^{bo} μὴ^{xo} καυχάσθαι^{anfsn} πᾶς^{nnfs} σὰρξ^{nnfs} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rdmp}. **v.30** ἐκ^p
 αὐτός^{rdmp} δέ^c σύ^{rgp-p} εἰμι^{vixp2p} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦ^{ndms} γίνομαι^{viao3s} ἐγὼ^{rdp-p}
 σοφία^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nnfs} τέ^{xo} καί^c ἁγιασμός^{nnms} καί^c ἀπολύτρωσις^{nnfs}.
v.31 ἵνα^c καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dnms} καυχάσθαι^{vppnnms} ἐν^p κύριος^{ndms} καυχάσθαι^{vdpn3s}.
2. v.1 κἀγὼ^{rgp-s} ἔρχομαι^{vpaanms} πρὸς^p σύ^{rga-p} ἀδελφός^{nvmp} ἔρχομαι^{vial1s} οὐ^{xo} κατὰ^p
 ὑπεροχὴ^{nafs} λόγος^{ngms} ἤ^{xo} σοφία^{ngfs} καταγγέλλω^{vppanms} σύ^{rgd-p} ὁ^{dans} μαρτύριον^{nnans} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms}. **v.2** οὐ^{xo} γάρ^c κρίνω^{vial1s} ὁ^{dgms} οἶδα^{vnxax} τι-οριανὸν ἐν^p σύ^{rgd-p} εἰ^{qo} μὴ^{xo} Ἰησοῦς^{nam}
 Χριστός^{nam} καί^c οὗτος^{rdams} σταυρόω^{vpxpams}. **v.3** καί^c ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p ἀσθενείᾳ^{ndfs} καί^c ἐν^p
 φόβος^{ndms} καί^c ἐν^p τρόμος^{ndms} πολὺς^{admsn} γίνομαι^{viad1s} πρὸς^p σύ^{rga-p}. **v.4** καί^c ὁ^{dnms}
 λόγος^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s} καί^c ὁ^{dnms} κήρυγμα^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s} οὐ^{xo} ἐν^p πειθός^{admpn} ἀνθρώπινος^{agfsn}
 σοφία^{ngfs} λόγος^{ndmp} ἀλλὰ^c ἐν^p ἀποδείξει^{ndfs} πνεύματος^{ngms} καί^c δύναμις^{ngfs}. **v.5** ἵνα^c ὁ^{dnfs}
 πίστις^{nnfs} σύ^{rgp-p} μὴ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p σοφία^{ndfs} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀλλὰ^c ἐν^p δύναμις^{ndfs} θεός^{ngms}.

των τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων, ἀλλὰ λαλοῦμεν 7
σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην ἣν προώρισεν
ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων 8
τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν εἰ γὰρ ἔγνωσαν οὐκ ἂν τὸν κύριον
τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Ἄφθαλμός 9
οὐκ εἶδεν καὶ οὓς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ
ἀνέβη ἃ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ἡμῖν δὲ ὁ 10
θεὸς ἀπεκάλυπεν διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, τὸ γὰρ πνεῦμα
πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων 11
τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ
οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ.
ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα 12
τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν,
ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις 13
ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ
συγκρίνοντες. ψυχικός δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύ- 14
ματος τοῦ θεοῦ μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστὶν καὶ οὐ δύναται γνῶναι
ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται, ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν 15
πάντα αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν 16
κυρίου ὃς συμβιβάσει αὐτόν ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὥς πνευμα- **3**

v.6 σοφία^{nafs} δέ^c λαλέω^{vipalp} ἐν^p ὁ^{ddmp} τέλειος^{admpn} σοφία^{nafs} δέ^c οὐ^{xo} ὁ^{dms} αἰών^{ngms}
οὗτος^{rdms} οὐδε^{bo} ὁ^{dmp} ἄρχων^{ngmp} ὁ^{dms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdms} ὁ^{dmp} καταργέω^{vppgm}.
v.7 ἀλλά^c λαλέω^{vipalp} σοφία^{nafs} θεός^{ngms} ἐν^p μυστήριον^{ndms} ὁ^{dafs} ἀποκρύπτω^{vpxpafs}
ὅς^{trafs} προορίζω^{vias3s} ὁ^{dms} θεός^{nnms} πρὸ^p ὁ^{dmp} αἰών^{ngmp} εἰς^p δόξα^{nafs} ἐγώ^{trg-p}.
v.8 ὅς^{trafs} οὐδεὶς^{anfsn} ὁ^{dmp} ἄρχων^{ngmp} ὁ^{dms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdms} γινώσκω^{vias3s} εἰ^{qo} γάρ^c
γινώσκω^{vias3p} οὐ^{xo} ἄν^{xo} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ὁ^{dms} δόξα^{ngfs} σταυρόν^{vias3p}. **v.9** ἀλλά^c καθὼς^{bo}
γράφω^{vixp3s} ὅς^{trarp} ὁφθαλμός^{nnms} οὐ^{xo} ὁράω^{vias3s} καί^c οὓς^{nnms} οὐ^{xo} ἀκούω^{vias3s} καί^c
ἐπὶ^p καρδία^{nafs} ἀνθρώπος^{ngms} οὐ^{xo} ἀναβαίνω^{vias3s} ὅς^{trarp} ἐτοιμάζω^{vias3s} ὁ^{dms} θεός^{nnms}
ὁ^{ddmp} ἀγαπάω^{vppadmp} αὐτός^{trams}. **v.10** ἐγώ^{trp-d} δέ^c ὁ^{dms} θεός^{nnms} ἀποκαλύπτω^{vias3s}
διὰ^p ὁ^{dms} πνεῦμα^{ngms} αὐτός^{trpms} ὁ^{dms} γάρ^c πνεῦμα^{nnms} πᾶς^{aanpn} ἐραυνάω^{vias3s}
καί^c ὁ^{dmp} βάθος^{nanp} ὁ^{dms} θεός^{ngms}. **v.11** τίς^{rqms} γάρ^c οἶδα^{vias3s} ἀνθρώπος^{ngmp}
ὁ^{dmp} ὁ^{dms} ἀνθρώπος^{ngms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dms} ἀνθρώπος^{ngms} ὁ^{dms} ἐν^p
αὐτός^{trpms} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dmp} ὁ^{dms} θεός^{ngms} οὐδεὶς^{anfsn} οἶδα^{vias3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dms}
πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dms} θεός^{ngms}. **v.12** ἐγώ^{trp-p} δέ^c οὐ^{xo} ὁ^{dms} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dms} κόσμος^{ngms}
λαμβάνω^{vias1p} ἀλλά^c ὁ^{dms} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dms} ἐκ^p ὁ^{dms} θεός^{ngms} ἵνα^c οἶδα^{vias1p} ὁ^{dmp}
ὑπὸ^p ὁ^{dms} θεός^{ngms} χαρίζομαι^{vrapanp} ἐγώ^{trp-d}. **v.13** ὅς^{trarp} καί^c λαλέω^{vipalp} οὐ^{xo} ἐν^p
διδακτοῖς^{admpn} ἀνθρώπινος^{agfsn} σοφία^{ngfs} λόγος^{ndmp} ἀλλά^c ἐν^p διδακτοῖς^{admpn} πνεῦμα^{ngms}
ἁγίου^{agnsn} πνευματικὸς^{admpn} πνευματικὸς^{aanpn} συγκρίνω^{vppanmp}. **v.14** ψυχικός^{anmsn} δέ^c
ἀνθρώπος^{nnms} οὐ^{xo} δεχομαι^{vipn3s} ὁ^{dmp} ὁ^{dms} πνεῦμα^{ngms} ὁ^{dms} θεός^{ngms} μωρία^{nnfs} γάρ^c
αὐτός^{trpms} εἰμι^{vixp3s} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} γινώσκω^{vnaa} ὅτι^c πνευματικὸς^{bo} ἀνακρίνω^{vipp3s}.
v.15 ὁ^{dms} δέ^c πνευματικὸς^{anmsn} ἀνακρίνω^{vias3s} μὲν^{xo} πᾶς^{aanpn} αὐτός^{trpms} δέ^c ὑπὸ^p
οὐδεὶς^{agnsn} ἀνακρίνω^{vipp3s}. **v.16** τίς^{rqms} γάρ^c γινώσκω^{vias3s} νοῦς^{nams} κύριος^{ngms} ὅς^{trpms}
συμβιβάζω^{vifa3s} αὐτός^{trams} ἐγώ^{trp-p} δέ^c νοῦς^{nams} Χριστός^{ngms} ἔχω^{vipalp}.

- 2 τικοῖς ἄλλ ὡς σαρκικοῖς ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. γάλα ὑμᾶς
 3 ἐπότισα καὶ οὐ βρῶμα οὕπω γὰρ ἡδύνασθε ἄλλ οὔτε ἔτι νῦν
 4 δύνασθε. ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ
 5 ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον
 6 περιπατεῖτε. ὅταν γὰρ λέγη τις Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου ἕτερος
 7 δέ Ἐγὼ Ἀπολλῶ οὐχὶ σαρκικοί ἐστε. τίς οὖν ἐστὶν Παῦλος τίς
 8 δέ Ἀπολλῶς ἀλλ' ἡ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ
 9 κύριος ἔδωκεν. ἐγὼ ἐφύτευσα Ἀπολλῶς ἐπότισεν ἀλλ' ὁ θεὸς
 10 ηὔξανε, ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστὶν τι οὔτε ὁ ποτίζων ἀλλ' ὁ
 11 αὐξάνων θεός. ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἕν εἰσιν ἕκαστος
 12 δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον, θεοῦ γὰρ
 13 ἔσμεν συνεργοί θεοῦ γεώργιον θεοῦ οἰκοδομὴ ἐστε. Κατὰ τὴν
 14 χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέ-
 15 λιον τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ ἕκαστος δὲ βλεπέτω πῶς
 16 ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ
 17 τὸν κείμενον ὅς ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός. εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ
 18 ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν ἄργυρον λίθους τιμίους ξύλα
 19 χόρτον καλάμην. ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται ἡ γὰρ
 20 ἡμέρα δηλώσει ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔρ-
 21 γον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει. εἴ τις τὸ ἔργον μενεῖ ὁ

3. v.1 καί^c ἐγώ^{ρν-s} ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao1s} λαλέω^{vnaa} σύ^{tpd-p} ὡς^{bo} πνευματικός^{admpn} ἀλλά^c ὡς^{bo} σαρκικός^{admpn} ὡς^{bo} νήπιος^{admpn} ἐν^p Χριστός^{ndms}. **v.2** γάλα^{nans} σύ^{tpa-p} ποτίζω^{viao1s} καί^c οὐ^{xo} βρῶμα^{nans} οὕπω^{bo} γάρ^c δύναμαι^{vian2p} ἀλλά^c οὔτε^c ἔτι^{bo} νῦν^{bo} δύναμαι^{vian2p}. **v.3** ἔτι^{bo} γάρ^c σαρκικός^{anmpn} εἰμι^{vixp2p} ὅπου^{bo} γάρ^c ἐν^p σύ^{tpd-p} ζῆλος^{nnms} καί^c ἔρις^{nnfs} καί^c διχοστασία^{nnfp} οὐχί^{xo} σαρκικός^{anmpn} εἰμι^{vixp2p} καί^c κατὰ^p ἄνθρωπος^{nans} περιπατέω^{vipa2p}. **v.4** ὅταν^c γάρ^c λέγω^{vspa3s} τι-σρινισο ἐγώ^{ρν-s} μὲν^{xo} εἰμι^{vixp1s} Παῦλος^{ngms} ἕτερος^{anmsn} δέ^c ἐγώ^{ρν-s} Ἀπολλῶς^{ngms} οὐχί^{xo} σαρκικός^{anmpn} εἰμι^{vixp2p}. **v.5** τίς^{rqnms} οὖν^c εἰμι^{vixp3s} Παῦλος^{nnms} τίς^{rqnms} δέ^c Ἀπολλῶς^{nnms} ἀλλά^c ἡ^{xo} διάκονος^{nnmp} διὰ^p ὅς^{rrgmp} πιστεύω^{viao2p} καί^c ἕκαστος^{admsn} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} δίδωμι^{viao3s}. **v.6** ἐγώ^{ρν-s} φυτεύω^{viao1s} Ἀπολλῶς^{nnms} ποτίζω^{viao3s} ἀλλά^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} αὐξάνω^{viao3s}. **v.7** ὥστε^c οὔτε^c ὁ^{dnms} φυτεύων^{vppanms} εἰμι^{vixp3s} τι-σρινισο οὔτε^c ὁ^{dnms} ποτίζων^{vppanms} ἀλλά^c ὁ^{dnms} αὐξάνων^{vppanms} θεός^{nnms}. **v.8** ὁ^{dnms} φυτεύων^{vppanms} δέ^c καί^c ὁ^{dnms} ποτίζων^{vppanms} εἰς^{nnms} εἰμι^{vixp3p} ἕκαστος^{anmsn} δέ^c ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn} μισθός^{nams} λαμβάνω^{vifo3s} κατὰ^p ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn} κόπος^{nams}. **v.9** θεός^{ngms} γάρ^c εἰμι^{vixp1p} συνεργός^{anmpn} θεός^{ngms} γεώργιον^{nnms} θεός^{ngms} οἰκοδομῇ^{nnfs} εἰμι^{vixp2p}. **v.10** κατὰ^p ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} δίδωμι^{vrapafs} ἐγώ^{tpd-s} ὡς^{bo} σοφός^{anmsn} ἀρχιτέκτων^{nnms} θεμέλιος^{nams} τίθημι^{vixa1s} ἄλλος^{anmsn} δέ^c ἐποικοδομῶ^{vipa3s} ἕκαστος^{anmsn} δέ^c βλέπω^{vipa3s} πῶς^{bo} ἐποικοδομῶ^{vipa3s}. **v.11** θεμέλιος^{nams} γάρ^c ἄλλος^{aamsn} οὐδεὶς^{nans} δύναμαι^{vian3s} τίθημι^{vnaa} παρὰ^p ὁ^{dams} κείμενος^{vppnams} ὅς^{nnms} εἰμι^{vixp3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}. **v.12** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινισο ἐποικοδομῶ^{vipa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} θεμέλιος^{nams} οὗτος^{rdams} χρυσός^{nams} ἄργυρος^{nams} λίθος^{namp} τίμιος^{aampn} ξύλον^{nanp} χόρτος^{nams} καλάμη^{nafs}. **v.13** ἕκαστος^{agsmn} ὁ^{dnms} ἔργον^{nnms} φανερός^{anmsn} γίνομαι^{vifo3s} ὁ^{dnfs} γάρ^c ἡμέρα^{nnfs} δηλόω^{vifa3s} ὅτι^c ἐν^p πῦρ^{ndns} ἀποκαλύπτω^{vipp3s} καί^c ἕκαστος^{agmsn} ὁ^{dnms} ἔργον^{nnms} ὁποῖος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} πῦρ^{nnms} δοκιμάζω^{vifa3s}.

ἐπωκοδόμησεν μισθὸν λήψεται. εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσε- 15
ται ζημιωθήσεται αὐτὸς δὲ σωθήσεται οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.
οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν 16
ὑμῖν. εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει φθερεῖ τοῦτον ὁ θεός,
ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν οἵτινες ἐστε ὑμεῖς. Μηδεὶς 17
ἑαυτὸν ἐξαπατάτω, εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰ-
ῶνι τούτῳ μωρὸς γενέσθω ἵνα γένηται σοφός. ἡ γὰρ σοφία 18
τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν γέγραπται γάρ Ὁ
δρασσομένους τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν, καὶ πάλιν 20
Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶν μά-
ταιοι. ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις, πάντα γὰρ ὑμῶν 21
ἐστίν. εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε 22
ζωὴ εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστώτα εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν ἐστίν,
ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ Χριστὸς δὲ θεοῦ. 23

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ 4
οἰκονόμους μυστηρίων θεοῦ. ὁ δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰ- 2
κονόμοις ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν 3
ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας, ἀλλ οὐδὲ
ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύννοιδά ἀλλ οὐκ ἐν 4
τούτῳ δεδικαιῶμαι ὁ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἐστιν. ὥστε μὴ 5
πρὸ καιροῦ τι κρίνετε ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος ὃς καὶ φωτίσει τὰ

v.14 εἰ^{qo} τι-οριγμο δ^{dnns} ἔργον^{nnns} μένω^{vpa3s} ὅς^{rrans} ἐποικοδομέω^{viaa3s} μισθός^{nam}
λαμβάνω^{vfd3s}. **v.15** εἰ^{qo} τι-οριγμο δ^{dnns} ἔργον^{nnns} κατακαίω^{vfp3s} ζημιόω^{vfp3s} αὐτός^{rnms}
δ^c σῶζω^{vfp3s} οὕτω^{bo} δ^c ὡς^{bo} διὰ^p πῦρ^{ngns}. **v.16** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ναός^{nnms} θεός^{ngms}
εἰμι^{vixp2p} καί^c ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οἰκέω^{vpa3s} ἐν^p σύ^{tpd-p}. **v.17** εἰ^{qo} τι-ο-
ρινμο δ^{dams} ναός^{nam} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} φθείρω^{vpa3s} φθείρω^{vifa3s} οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
ὁ^{dnms} γάρ^c ναός^{nam} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἅγιος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} ὅστις^{rnmp} εἰμι^{vixp2p} σύ^{tpn-p}.
v.18 μηδεὶς^{anmsn} ἑαυτοῦ^{rxams} ἐξαπατάω^{vdpa3s} εἰ^{qo} τι-ορινμο δοκέω^{vpa3s} σοφός^{anmsn} εἰμι^{vixp}
ἐν^p σύ^{tpd-p} ἐν^p ὁ^{ddms} αἰών^{ndms} οὗτος^{rddms} μωρός^{anmsn} γίνομαι^{vdad3s} ἵνα^c γίνομαι^{vsad3s}
σοφός^{anmsn}. **v.19** ὁ^{dnfs} γάρ^c σοφία^{nnfs} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdms} μωρία^{nnfs} παρὰ^p
ὁ^{ddms} θεός^{ndms} εἰμι^{vixp3s} γράφω^{vixp3s} γάρ^c ὁ^{dnms} δράσσομαι^{vrrnms} ὁ^{damp} σοφός^{aampr}
ἐν^p ὁ^{ddfs} πανουργία^{ndfs} αὐτός^{rgmp}. **v.20** καί^c πάλιν^{bo} κύριος^{nnms} γινώσκω^{vpa3s} ὁ^{damp}
διαλογισμός^{nam} ὁ^{dgmp} σοφός^{agmpn} ὅτι^c εἰμι^{vixp3p} μάταιος^{aampr}. **v.21** ὥστε^c μηδεὶς^{anmsn}
καυχάομαι^{vdpn3s} ἐν^p ἄνθρωπος^{ndmp} πᾶς^{aampr} γάρ^c σύ^{tpg-p} εἰμι^{vixp3s}. **v.22** εἴτε^c Παῦλος^{nnms}
εἴτε^c Ἀπολλῶς^{nnms} εἴτε^c Κηφᾶς^{nnms} εἴτε^c κόσμος^{nnms} εἴτε^c ζωὴ^{nnfs} εἴτε^c θάνατος^{nnms} εἴτε^c
ἐνίσταμι^{vrxanpr} εἴτε^c μέλλω^{vrranpr} πᾶς^{aampr} σύ^{tpg-p} εἰμι^{vixp3s}. **v.23** σύ^{tpn-p} δ^c Χριστός^{ngms}
Χριστός^{nnms} δ^c θεός^{ngms}. **4. v.1** οὕτω^{bo} ἐγώ^{tpa-p} λογιζομαι^{vdpn3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὡς^{bo}
ὑπηρέτης^{nam} Χριστός^{ngms} καί^c οἰκονόμος^{nam} μυστήριον^{ngpr} θεός^{ngms}. **v.2** ὅς^{rrans} δ^c
λοιπός^{aansn} ζητέω^{vpp3s} ἐν^p ὁ^{ddmp} οἰκονόμος^{ndmp} ἵνα^c πιστός^{anmsn} τι-ορινμο εὐρίσκω^{vsap3s}.
v.3 ἐγώ^{tpd-s} δ^c εἰς^p ἐλάχιστος^{aansn} εἰμι^{vixp3s} ἵνα^c ὑπό^p σύ^{tpg-p} ἀνακρίνω^{vsap1s} ἢ^{xo} ὑπό^p
ἀνθρώπινος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} ἀλλά^c οὐδέ^{bo} ἐμαυτοῦ^{rxams} ἀνακρίνω^{vpa1s}. **v.4** οὐδέις^{aansn} γάρ^c
ἐμαυτοῦ^{rxams} σύννοιδά^{vixa1s} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐν^p οὗτος^{rddms} δικαίως^{vixp1s} ὁ^{dnms} δ^c ἀνακρίνω^{vrranms}
ἐγώ^{tpa-s} κύριος^{nnms} εἰμι^{vixp3s}.

- κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν,
 6 καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστω ἀπὸ τοῦ θεοῦ. Ταῦτα δὲ
 ἀδελφοί μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ δι' ὑμᾶς ἵνα
 ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ Μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἷς
 7 ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. τίς γάρ σε δια-
 κρίνει τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες εἰ δὲ καὶ ἔλαβες τί καυχᾶσαι
 8 ὡς μὴ λαθὼν. ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ ἤδη ἐπλουτήσατε χωρὶς
 ἡμῶν ἐβασίλευσατε, καὶ ὄφελόν γε ἐβασίλευσατε ἵνα καὶ ἡμεῖς
 9 ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. δοκῶ γάρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀπο-
 στόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους ὅτι θέατρον ἐγε-
 10 νήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. ἡμεῖς μωροὶ
 διὰ Χριστόν ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ, ἡμεῖς ἀσθενεῖς ὑ-
 11 μεῖς δὲ ἰσχυροί, ὑμεῖς ἔνδοξοι ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι
 ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν, καὶ κολα-
 12 φιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν. καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ιδί-
 αῖς χερσίν, λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν διωκόμενοι ἀνεχόμεθα.
 13 βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν, ὡς περικαθάρματα τοῦ κό-
 14 σμου ἐγενήθημεν πάντων περίψημα ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέπων
 15 ὑμᾶς γράφω ταῦτα ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. ἐὰν
 γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ ἀλλ' οὐ πολλοὺς
 πατέρας, ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς

v.5 ὥστε^c μὴ^{xo} πρό^p καιρός^{ngms} τι-οριανσ κρίνω^{vdpap2} ἕως^c ἄν^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{ndms} κύριος^{nnms} ὅς^{trnms} καί^c φωτίζω^{vifa3s} ὁ^{dapn} κρυπτός^{aanpn} ὁ^{dgn} σκότος^{ngns} καί^c φανερό^{vifa3s} ὁ^{dafp} βουλή^{nafp} ὁ^{dgn} καρδία^{ngfp} καί^c τότε^{bo} ὁ^{dnms} ἔπαινος^{nnms} γίνονται^{vifd3s} ἕκαστος^{admsn} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}. **v.6** οὗτος^{rdanp} δέ^c ἀδελφός^{nvmp} μετασχηματίζω^{vial1s} εἰς^p ἑμαυτοῦ^{txams} καί^c Ἀπολλῶς^{nams} διὰ^p σύ^{tpa-p} ἵνα^c ἐν^p ἐγώ^{tpd-p} μαθήσασθαι^{vsaa2p} ὁ^{dans} μὴ^{xo} ὑπέρ^p ὅς^{trns} γράφω^{vixp3s} φρονέω^{vnpa} ἵνα^c μὴ^{xo} εἷς^{nnms} ὑπέρ^p ὁ^{dgnms} εἷς^{ngms} φυσικός^{vspdp2p} κατὰ^p ὁ^{dgnms} ἕτερος^{agmsn}. **v.7** τίς^{rqnms} γάρ^c σύ^{tpa-s} διακρίνω^{vipa3s} τίς^{rqans} δέ^c ἔχω^{vipa2s} ὅς^{trns} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vial2s} εἰ^{qo} δέ^c καί^c λαμβάνω^{vial2s} τίς^{rqans} καυχῶμαι^{vipn2s} ὡς^{bo} μὴ^{xo} λαμβάνω^{vpaanms}. **v.8** ἤδη^{bo} κορέννυμι^{vpxrnpmp} εἰμὶ^{vixp2p} ἤδη^{bo} πλουτέω^{vial2p} χωρὶς^{bo} ἐγώ^{trp-p} βασιλεύω^{vial2p} καί^c ὄφελονⁱ γέ^{xo} βασιλεύω^{vial2p} ἵνα^c καί^c ἐγώ^{trp-p} σύ^{trp-p} συμβασιλεύω^{vsaa1p}. **v.9** δοκέω^{vipals} γάρ^c ὅτι^c ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ἐγώ^{trp-p} ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} ἔσχατος^{aampn} ἀποδείκνυμι^{vial3s} ὡς^{bo} ἐπιθανάτιος^{aampn} ὅτι^c θέατρον^{nnms} γίνονται^{vial1p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} καί^c ἄγγελος^{ndmp} καί^c ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.10** ἐγώ^{trp-p} μωρός^{aampn} διὰ^p Χριστός^{nams} σύ^{trp-p} δέ^c φρόνιμος^{aampn} ἐν^p Χριστός^{ndms} ἐγώ^{trp-p} ἀσθενής^{aampn} σύ^{trp-p} δέ^c ἰσχυρός^{aampn} σύ^{trp-p} ἐνδοξος^{aampn} ἐγώ^{trp-p} δέ^c ἄτιμος^{aampn}. **v.11** ἄχρι^p ὁ^{dgn} ἄρτι^{bo} ὥρα^{ngfs} καί^c πεινάω^{vial1p} καί^c διψάω^{vial1p} καί^c γυμνητεύω^{vial1p} καί^c κολαφίζω^{vip1p} καί^c ἀστατέω^{vial1p}. **v.12** καί^c κοπιᾶω^{vial1p} ἐργάζομαι^{vppnmp} ὁ^{ddfp} ἴδιος^{adfpn} χεῖρ^{ndfp} λοιδορέω^{vpprnpmp} εὐλογέω^{vial1p} διώκω^{vpprnpmp} ἀνέχω^{vipn1p}. **v.13** βλασφημέω^{vpprnpmp} παρακαλέω^{vial1p} ὡς^{bo} περικαθάρμα^{nnmp} ὁ^{dgnms} κόσμος^{ngms} γίνονται^{vial1p} πᾶς^{agrpn} περίψημα^{nnms} ἕως^c ἄρτι^{bo}. **v.14** οὐ^{xo} ἐντρέπω^{vppanms} σύ^{tpa-p} γράφω^{vipals} οὗτος^{rdanp} ἀλλά^c ὡς^{bo} τέκνον^{nnmp} ἐγώ^{trp-p} ἀγαπητός^{aampn} νουθετέω^{vipals}.

ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς μιμηταί μου γίνεσθε. διὰ 16, 17
 τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον ὃς ἐστὶν τέκνον μου ἀγαπητὸν
 καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν
 Χριστῷ καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκει. ὥς μὴ 18
 ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες, ἐλεύσομαι 19
 δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ καὶ γνώσομαι οὐ τὸν
 λόγον τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν, οὐ γὰρ ἐν λόγῳ 20
 ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. τί θέλετε ἐν ῥάβδῳ ἔλθω 21
 πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματι τε πραότητος·

Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία καὶ τοιαύτη πορνεία ἣτις 5
 οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς
 ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπεν- 2
 θήσατε ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας.
 ἐγὼ μὲν γὰρ ὥς ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι ἤδη 3
 κέκρικα ὥς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον, ἐν τῷ 4
 ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν
 καὶ τοῦ ἑμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
 σοῦ Χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον 5
 τῆς σαρκὸς ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.
 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον 6

v.15 ἐάν⁹⁰ γάρ^c μυρίος^{aampn} παιδαγωγός^{nam} ἔχω^{vspa2p} ἐν^p Χριστός^{ndms} ἀλλά^c οὐ^{xo}
 πολὺς^{aampn} πατήρ^{nam} ἐν^p γάρ^c Χριστός^{ndms} Ἰησοὺς^{ndms} διὰ^p ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} ἐγὼ^{trn-s}
 σύ^{tpa-p} γεννάω^{vial1s}. **v.16** παρακαλέω^{vipa1s} οὖν^c σύ^{tpa-p} μιμητής^{nnmp} ἐγὼ^{trp-g-s} γίνομαι^{vdpn2p}.
v.17 διὰ^p οὗτος^{rdans} πέμπω^{vial1s} σύ^{trp-d} Τιμόθεος^{nam} ὃς^{trms} εἰμι^{vixp3s} τέκνον^{nnms} ἐγὼ^{trp-g-s}
 ἀγαπητός^{aansn} καί^c πιστός^{aansn} ἐν^p κύριος^{ndms} ὃς^{trms} σύ^{tpa-p} ἀναμνησκώ^{vifa3s} ὁ^{dafp}
 ὁδός^{nafp} ἐγὼ^{trp-g-s} ὁ^{dafp} ἐν^p Χριστός^{ndms} καθὼς^{bo} πανταχοῦ^{bo} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἐκκλησία^{ndfs}
 διδάσκει^{vipa1s}. **v.18** ὥς^{bo} μὴ^{xo} ἐρχομαι^{vppngms} δέ^c ἐγὼ^{trp-g-s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} φυσιώω^{viap3p}
 τι-σιν^{μπ}. **v.19** ἐρχομαι^{vifdl1s} δέ^c ταχέως^{bo} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐάν^{xo} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} θέλω^{vsaa3s}
 καί^c γινώσκω^{vifdl1s} οὐ^{xo} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dgmp} φυσιώω^{vpxpgmp} ἀλλά^c ὁ^{daf1s} δύναμις^{naf1s}.
v.20 οὐ^{xo} γάρ^c ἐν^p λόγος^{ndms} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀλλά^c ἐν^p δύναμις^{ndfs}.
v.21 τίς^{trqans} θέλω^{vipa2p} ἐν^p ῥάβδος^{ndfs} ἐρχομαι^{vsaa1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἥ^{xo} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs}
 πνεῦμα^{ndms} τέ^{xo} παρῆτις^{ngfs}. **5. v.1** ὅλως^{bo} ἀκούω^{vipp3s} ἐν^p σύ^{trp-d} πορνεία^{nnfs} καί^c
 τοιοῦτος^{rdnfs} πορνεία^{nnfs} ὅστις^{trnfs} οὐδὲ^{bo} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ὀνομάζω^{vipp3s} ὥστε^c γυνή^{naf1s}
 τι-σριαφσ ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἔχω^{vnpa}. **v.2** καί^c σύ^{trp-n} φυσιώω^{vpxrnpmp} εἰμι^{vixp2p} καί^c
 οὐ^{xo} μᾶλλον^{bo} πενθέω^{vial2p} ἵνα^c ἐξαίρω^{vsap3s} ἐκ^p μέσος^{agnsn} σύ^{trp-g} ὁ^{dnms} ὁ^{dans} ἔργον^{nans}
 οὗτος^{rdans} ποιέω^{vpaansn}. **v.3** ἐγὼ^{trn-s} μέν^{xo} γάρ^c ὥς^{bo} ἀπειμι^{vppxnm1s} ὁ^{ddns} ὁ^{dam1s}
 πάρειμι^{vppxnm1s} δέ^c ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndms} ἡδη^{bo} κρίνω^{vixal1s} ὥς^{bo} πάρειμι^{vppxnm1s} ὁ^{dams} οὕτω^{bo}
 οὗτος^{rdans} κατεργάζεται^{vpadams}. **v.4** ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trp-g}
 Ἰησοὺς^{ngms} Χριστός^{ngms} συνάγω^{vrapgmp} σύ^{trp-g} καί^c ὁ^{dgns} ἐμός^{trp-g} πνεῦμα^{ngms} σὺν^p ὁ^{ddfs}
 δύναμις^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trp-g} Ἰησοὺς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.5** παραδίδωμι^{vnaa} ὁ^{dams}
 τοιοῦτος^{rdans} ὁ^{ddms} Σατανᾶς^{ndms} εἰς^p ὄλεθρος^{nam} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} ἵνα^c ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms}
 σώζω^{vsap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοὺς^{ngms}.

7 τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην ἵνα ᾗτε
 8 ἡμῶν ἐτύθη Χριστός. ὥστε ἐορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ
 9 καὶ ἀληθείας. Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμί-
 10 γνυσθαι πόρνοις. καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου
 11 τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἄρπαξιν ἢ εἰδωολάτραις ἐπεὶ ὁ-
 12 φείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ
 13 συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ
 14 πλεονέκτης ἢ εἰδωολάτρης ἢ λοιδόρος ἢ μέθυσος ἢ ἄρπαξ τῷ
 15 τοιούτῳ μὴδὲ συνεσθίειν. τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν οὐχί
 16 τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε. τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ καὶ ἑξαρεῖτε
 τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

6 Τολμᾷ τις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ
 2 τῶν ἀδίκων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων. οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι
 3 τὸν κόσμον κρινοῦσιν καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος ἀνάξιοί
 4 ἔστε κριτηρίων ἐλαχίστων. οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦ-
 5 μεν μῆτι γε βιωτικά. βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε τοὺς
 6 ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τούτους καθίζετε. πρὸς ἐν-
 7 τροπὴν ὑμῖν λέγω οὕτως οὐκ ἔστιν ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς, ὃς
 8 δυνήσεται διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἀλλὰ ἀ-

v.6 οὐ^{xo} καλός^{annsn} ὁ^{dans} καύχημα^{nnns} σύ^{tpg-p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c μικρός^{anfsn} ζύμη^{nfis}
 ὅλος^{aansn} ὁ^{dans} φύραμα^{nans} ζυμώ^{vipa3s}. **v.7** ἐκκαθαίρω^{vdaa2p} οὐ^{xo} ὁ^{dais} παλαιός^{aafsn}
 ζύμη^{nafs} ἵνα^c εἰμι^{vspx2p} νέος^{annsn} φύραμα^{nnns} καθώς^{bo} εἰμι^{vixp2p} ἄζυμος^{anmpn} καί^c γάρ^c
 ὁ^{dans} πάσχα^{ta} ἐγώ^{tpg-p} ὑπέρ^p ἐγώ^{tpg-p} θύω^{vipa3s} Χριστός^{nnms}. **v.8** ὥστε^c ἐορτάζω^{vspa1p}
 μὴ^{xo} ἐν^p ζύμῃ^{nfis} παλαιός^{adfsn} μὴδὲ^c ἐν^p ζύμῃ^{nfis} κακία^{ngfs} καί^c πονηρία^{ngfs} ἀλλά^c ἐν^p
 ἄζυμος^{admpn} εἰλικρίνεια^{ngfs} καί^c ἀλήθεια^{ngfs}. **v.9** γράφω^{viala1s} σύ^{tpd-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐπιστολῇ^{nfis}
 μὴ^{xo} συναναμίγνυμι^{vnpm} πόρνος^{ndmp}. **v.10** καί^c οὐ^{xo} πάντως^{bo} ὁ^{ddmp} πόρνος^{ndmp} ὁ^{dams}
 κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἥ^{xo} ὁ^{ddmp} πλεονέκτης^{ndmp} ἥ^{xo} ἄρπαξ^{admpn} ἥ^{xo} εἰδωολάτρης^{ndmp}
 ἐπεὶ^c ὀφείλω^{vipa2p} ἄρα^{xo} ἐκ^p ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} ἐξέρχομαι^{vnaa}. **v.11** νυνὶ^{bo} δέ^c γράφω^{viala1s}
 σύ^{tpd-p} μὴ^{xo} συναναμίγνυμι^{vnpm} ἐάν^{qo} τι-σρινις^{nnms} ἀδελφός^{nnms} ὀνομαζόμενος^{vppnms} εἰμι^{xo}
 πόρνος^{nnms} ἥ^{xo} πλεονέκτης^{nnms} ἥ^{xo} εἰδωολάτρης^{nnms} ἥ^{xo} λοιδόρος^{anmsn} ἥ^{xo} μέθυσος^{nnms}
 ἥ^{xo} ἄρπαξ^{anmsn} ὁ^{ddms} τοιοῦτος^{rdgms} μὴδὲ^c συνεσθίω^{vnpa}. **v.12** τίς^{rqnms} γάρ^c ἐγώ^{tpd-s} καί^c
 ὁ^{damp} ἔξω^{bo} κρίνω^{vnpa} οὐ^{xo} ὁ^{damp} ἔσω^{bo} σύ^{tpn-p} κρίνω^{vipa2p}. **v.13** ὁ^{damp} δέ^c ἔξω^{bo}
 ὁ^{dams} θεός^{nnms} κρίνω^{vifa3s} καί^c ἐξαίρω^{vifa2p} ὁ^{dams} πονηρός^{aamsn} ἐκ^p σύ^{tpg-p} αὐτός^{tpgmp}.
6. v.1 τολμᾷ^{vipa3s} τι-σρινις^{nnms} σύ^{tpg-p} πρᾶγμα^{nans} ἔχω^{vppnms} πρὸς^p ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn}
 κρίνω^{vnpn} ἐπὶ^p ὁ^{dmp} ἀδικος^{agmpn} καί^c οὐ^{xo} ἐπὶ^p ὁ^{dmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.2** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}
 ὅτι^c ὁ^{dmp} ἅγιος^{anmpn} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} κρίνω^{vifa3p} καί^c εἰ^{qo} ἐν^p σύ^{tpd-p} κρίνω^{vipp3s} ὁ^{dams}
 κόσμος^{nnms} ἀνάξιος^{anmpn} εἰμι^{vixp2p} κριτήριον^{ngnp} ἐλάχιστος^{agmpn}. **v.3** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}
 ὅτι^c ἀγγελος^{namp} κρίνω^{vifa1p} μὴ^{xo} γέ^{xo} βιωτικός^{aanpn}. **v.4** βιωτικός^{aanpn} μὲν^{xo} οὐ^{xo}
 κριτήριον^{nanp} ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa2p} ὁ^{damp} ἐξουθενέω^{vpxpamp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{nfis} οὗτος^{rdamp}
 καθίζω^{vipa2p}. **v.5** πρὸς^p ἐντροπῇ^{nafs} σύ^{tpd-p} λέγω^{vipa1s} οὕτω^{bo} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p σύ^{tpd-p}
 σοφός^{anmsn} οὐδὲ^{bo} εἷς^{nnms} ὃς^{nnms} δύναμαι^{vifa3s} διακρίνω^{vnaa} ἀνὰ^p μέσος^{aansn} ὁ^{dams}
 ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{tpgms}.

δελφός μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων. ἤδη μὲν 7
οὖν ὅλως ἥτιμα ἐν ὑμῖν ἐστὶν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν
διὰτὶ οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε διὰτὶ οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε.
ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε καὶ ταῦτά ἀδελφούς. ἢ 8, 9
οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν μὴ
πλανᾶσθε, οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μα-
λακοὶ οὔτε ἄρσενοκοῖται. οὔτε κλέπται οὔτε πλεονέκται οὔτε 10
μέθυσοι οὐ λοῖδοροι οὐχ' ἄρπαγες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονο-
μήσουσιν. καὶ ταῦτά τινες ἦτε, ἀλλὰ ἀπελούσασθε ἀλλὰ ἡγιά- 11
σθητε ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ καὶ ἐν
τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν. Πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα 12
συμφέρει πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑ-
πὸ τινος. τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν 13
ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ
πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι, ὁ δὲ θεὸς καὶ 14
τὸν κύριον ἡγείρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.
οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστὶν ἅρας οὖν 15
τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη μὴ γένοιτο. ἢ οὐκ 16
οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἔν σῶμά ἐστιν Ἔσονται γάρ
φησὶν οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἔν 17
πνευμᾷ ἐστίν. φεύγετε τὴν πορνείαν πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποι- 18
ήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματος ἐστίν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ

v.6 ἀλλά^c ἀδελφός^{nnms} μετὰ^p ἀδελφός^{ngms} κρίνω^{v1pp3s} καί^c οὗτος^{rdnms} ἐπὶ^p ἀπιστος^{agmpn}.
v.7 ἤδη^{bo} μέν^{xo} οὖν^c ὅλως^{bo} ἥτιμα^{nnms} ἐν^p σύ^{trp-d}-^p εἰμί^{v1px3s} ὅτι^c κρίμα^{nanp} ἔχω^{v1pa2p}
μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} διὰ^c & τῆς^{xo} οὐχί^{xo} μᾶλλον^{bo} ἀδικέω^{v1pp2p} διὰ^c & τῆς^{xo} οὐχί^{xo} μᾶλλον^{bo}
ἀποστερέω^{v1pp2p}. **v.8** ἀλλά^c σύ^{trp-n}-^p ἀδικέω^{v1pa2p} καί^c ἀποστερέω^{v1pa2p} καί^c οὗτος^{rdnnp}
ἀδελφός^{nanp}. **v.9** ἢ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} ὅτι^c ἄδικος^{annpn} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} οὐ^{xo}
κληρονομέω^{v1fa3p} μή^{xo} πλανᾶω^{v1pp2p} οὔτε^c πόρνος^{nnmp} οὔτε^c εἰδωλολάτρης^{nnmp} οὔτε^c
μοιχός^{nnmp} οὔτε^c μαλακός^{annmp} οὔτε^c ἄρσενοκοίτης^{nnmp}. **v.10** οὔτε^c κλέπτης^{nnmp}
οὔτε^c πλεονέκτης^{nnmp} οὔτε^c μέθυσος^{nnmp} οὐ^{xo} λοῖδορος^{annpn} οὐ^{xo} ἄρπαγ^{annpn} βασιλεία^{nafs}
θεός^{ngms} οὐ^{xo} κληρονομέω^{v1fa3p}. **v.11** καί^c οὗτος^{rdnnp} τι-σιν^{mp} εἰμί^{v1ix2p} ἀλλά^c
ἀπολούω^{v1am2p} ἀλλά^c ἀγιάζω^{v1ap2p} ἀλλά^c δικαιοῦ^{v1ap2p} ἐν^p ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}
Ἰησοῦς^{ngms} καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγὼ^{trp-p}. **v.12** πᾶς^{annpn} ἐγὼ^{trp-d}-^s
ἔξεσι^{v1pq3s} ἀλλά^c οὐ^{xo} πᾶς^{annpn} συμφέρω^{v1pa3s} πᾶς^{annpn} ἐγὼ^{trp-d}-^s ἔξεσι^{v1pq3s} ἀλλά^c οὐ^{xo}
ἐγὼ^{trp-n}-^s ἐξουσιάζω^{v1fp1s} ὑπὸ^p τι-σιν^{mp}. **v.13** ὁ^{ddnp} θρῶμα^{nnnp} ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} καί^c ὁ^{dnfs}
κοιλία^{nnfs} ὁ^{ddnp} θρῶμα^{ndnp} ὁ^{ddms} δέ^c θεός^{nnms} καί^c οὗτος^{rdafs} καί^c οὗτος^{rdanp} καταργέω^{v1fa3s}
ὁ^{ddms} δέ^c σῶμα^{nnms} οὐ^{xo} ὁ^{ddfs} πορνεία^{ndfs} ἀλλά^c ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καί^c ὁ^{ddms} κύριος^{nnms}
ὁ^{ddms} σῶμα^{ndns}. **v.14** ὁ^{ddms} δέ^c θεός^{nnms} καί^c ὁ^{damms} κύριος^{namms} ἐγείρω^{v1aa3s} καί^c ἐγὼ^{trp-p}-^p
ἐξεγείρω^{v1fa3s} διὰ^p ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{trp-gms}. **v.15** οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} ὅτι^c ὁ^{ddnp} σῶμα^{nnnp}
σύ^{trp-g}-^p μέλος^{nnnp} Χριστός^{ngms} εἰμί^{v1px3s} αἶρω^{v1paanms} οὖν^c ὁ^{danp} μέλος^{nanp} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}
ποιέω^{v1aa1s} πόρνη^{ngfs} μέλος^{nanp} μί^{xo} γίνομαι^{v1oad3s}. **v.16** ἢ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} ὅτι^c ὁ^{ddms}
κολλᾶω^{v1ppnms} ὁ^{ddfs} πόρνη^{ndfs} εἷς^{nnms} σῶμα^{nnms} εἰμί^{v1px3s} εἰμί^{v1fx3p} γάρ^c φημί^{v1px3s} ὁ^{ddnp}
δύο^{tn} εἰς^p σὰρξ^{nafs} εἷς^{nafs}. **v.17** ὁ^{ddms} δέ^c κολλᾶω^{v1ppnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} εἷς^{nnms}
πνεῦμα^{nnms} εἰμί^{v1px3s}.

19 ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς
τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ καὶ οὐκ
20 ἐστὲ ἐαυτῶν. ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς, δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν
ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἃτινα ἐστὶν τοῦ
Θεοῦ.

7 Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄ-
2 πτεσθαι, διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
3 ἐχέτω καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ
τὴν ὀφειλομένην εὖνοϊαν ἀποδιδότω ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ
4 ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλ' ὁ ἀνὴρ
ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλ' ἡ
5 γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους εἰ μὴ τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς
καιρὸν ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐ-
6 πὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ
7 τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην οὐ κατὰ
8 ἐπιταγὴν. θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἑμαυτόν,
ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ θεοῦ ὅς μὲν οὕτως ὅς δὲ οὗ-
9 τως. Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν
ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ, εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν
10 κρείττον γὰρ ἐστὶν γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. τοῖς δὲ γεγαμηκό-
σιν παραγγέλλω οὐκ ἐγὼ ἀλλ' ὁ κύριος γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ

v.18 φεύγω^{vdpa2p} ὁδafs πορνεία^{nafs} πᾶς^{annsn} ἁμαρτήμα^{nnns} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} ποιέω^{vsaa3s}
ἀνθρώπος^{nnms} ἐκτός^{bo} ὁδgns σῶμα^{ngns} εἰμι^{vipx3s} ὁδnms δέε^c πορνεύω^{vppanms} εἰς^p ὁδans
ἴδιος^{aansn} σῶμα^{nans} ἁμαρτάνω^{vipa3s}. **v.19** ἢ^{qo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁδnms σῶμα^{nnns} σύ^{rrg-p}
ναὸς^{nnms} ὁδgns ἐν^p σύ^{rrp-d-p} ἁγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} εἰμι^{vipx3s} ὅς^{rrgns} ἔχω^{vipa2p} ἀπὸ^p θεός^{ngms}
καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{vipx2p} ἑαυτοῦ^{rxgmp}. **v.20** ἀγοράζω^{viap2p} γάρ^c τιμὴ^{ngfs} δοξάζω^{vdaa2p} δι^{xo} ὁδams
θεός^{nams} ἐν^p ὁδdms σῶμα^{ndns} σύ^{rrg-p} καί^c ἐν^p ὁδdms πνεῦμα^{ndns} σύ^{rrg-p} ὅστις^{rrnnp} εἰμι^{vipx3s}
ὁδgms θεός^{ngms}. **7. v.1** περὶ^p δέε^c ὅς^{rrgnp} γράφω^{viaa2p} ἐγὼ^{rrp-d-s} καλός^{annsn} ἀνθρώπος^{ndms}
γυνή^{ngfs} μὴ^{xo} ἄπτω^{vnpm}. **v.2** διὰ^p δέε^c ὁδafp πορνεία^{nafp} ἕκαστος^{annsn} ὁδafs ἑαυτοῦ^{rxgms}
γυνή^{nafs} ἔχω^{vdpa3s} καί^c ἕκαστος^{anfns} ὁδams ἴδιος^{aansn} ἀνὴρ^{nams} ἔχω^{vdpa3s}. **v.3** ὁδdfs γυνή^{ndfs}
ὁδnms ἀνὴρ^{nnms} ὁδafs ὀφείλω^{vppafis} εὖνοια^{nafs} ἀποδιδῶμι^{vdpa3s} ὁμοίως^{bo} δέε^c καί^c ὁδnfs
γυνή^{nnfs} ὁδdms ἀνὴρ^{ndms}. **v.4** ὁδnfs γυνή^{nnfs} ὁδgns ἴδιος^{agnsn} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} ἐξουσιάζω^{vipa3s}
ἀλλὰ^c ὁδnms ἀνὴρ^{nnms} ὁμοίως^{bo} δέε^c καί^c ὁδnms ἀνὴρ^{nnms} ὁδgns ἴδιος^{agnsn} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo}
ἐξουσιάζω^{vipa3s} ἀλλὰ^c ὁδnfs γυνή^{nnfs}. **v.5** μὴ^{xo} ἀποστερέω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{reamp} εἰ^{qo} μὴ^{xo}
τίς^{rrnms} ἄν^{xo} ἐκ^p συμφωνος^{agnsn} πρὸς^p καιρός^{nams} ἵνα^c σχολάζω^{vsapa2p} ὁδdfs νηστεία^{ndfs}
καί^c ὁδdfs προσευχή^{ndfs} καί^c πάλιν^{bo} ἐπὶ^p ὁδans αὐτός^{rrans} συνέρχομαι^{vsrp2p} ἵνα^c μὴ^{xo}
πειράζω^{vsapa3s} σύ^{rrp-a-p} ὁδnms Σατανᾶς^{nnms} διὰ^p ὁδafs ἀκρασία^{nafs} σύ^{rrg-p}. **v.6** οὕτος^{rdans}
δέε^c λέγω^{vipals} κατὰ^p συγγνώμην^{nafs} οὐ^{xo} κατὰ^p ἐπιταγὴν^{nafs}. **v.7** θέλω^{vipals} γάρ^c πᾶς^{aampnp}
ἀνθρώπος^{namp} εἰμι^{vnp-x} ὡς^{bo} καί^c ἑμαυτοῦ^{rxams} ἀλλὰ^c ἕκαστος^{annsn} ἴδιος^{aansn} χάρισμα^{nans}
ἔχω^{vipa3s} ἐκ^p θεός^{ngms} ὅς^{rrnms} μέν^{xo} οὕτω^{bo} ὅς^{rrnms} δέε^c οὕτω^{bo}. **v.8** λέγω^{vipals} δέε^c ὁδdmp
ἀγαμος^{ndmp} καί^c ὁδdfp χήρα^{ndfp} καλός^{annsn} αὐτός^{rrdmp} εἰμι^{vipx3s} ἐάν^{qo} μένω^{vsaa3p} ὡς^{bo}
κἀγώ^{rrn-s}. **v.9** εἰ^{qo} δέε^c οὐ^{xo} ἐγκρατεύομαι^{vipn3p} γαμέω^{vdaa3p} κρείττων^{annsn} γάρ^c εἰμι^{vipx3s}
γαμέω^{vnaa} ἢ^{xo} πυρόω^{vnp}.

χωρισθῆναι. ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ 11
καταλλαγῇτω καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς 12
ἐγὼ λέγω οὐχ ὁ κύριος, εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον
καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ μὴ ἀφιέτω αὐτήν, καὶ 13
γυνὴ ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ'
αὐτῆς μὴ ἀφιέτω αὐτόν. ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ 14
γυναικί καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρὶ, ἐπεὶ ἄρα τὰ
τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν νῦν δὲ ἁγία ἐστιν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος 15
χωρίζεται χωριζέσθω, οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν
τοῖς τοιοῦτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. τί γὰρ 16
οἶδας γύναι εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις ἢ τί οἶδας ἄνερ εἰ τὴν γυναῖκα
σώσεις. Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν ὁ θεός ἕκαστον ὡς κέκλη- 17
κεν ὁ κύριος οὕτως περιπατεῖτω καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
πάσαις διατάσσονται. περιτετμημένος τις ἐκλήθη μὴ ἐπισπά- 18
σθω, ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη· μὴ περιτεμνέσθω. ἡ περιτομὴ
οὐδὲν ἐστιν καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἐστιν ἀλλὰ τήρησις ἐντο- 19
λῶν θεοῦ. ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ἣ ἐκλήθη ἐν ταύτῃ μενέτω. 20
δοῦλος ἐκλήθη μὴ σοι μελέτω, ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος
γενέσθαι μᾶλλον χρῆσαι. ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπε- 22
λεύθερος κυρίου ἐστὶν ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλος

v.10 ὁδδmp δέε^c γαμέω^{vpxadm} παραγγέλλω^{vipals} οὐ^{xo} ἐγώ^{tpn-s} ἀλλά^c ὁδnms κύριος^{nnms}
γυνή^{nafs} ἀπό^p ἀνὴρ^{ngms} μὴ^{xo} χωρίζω^{vnap}. **v.11** ἐάν^{qo} δέε^c καί^c χωρίζω^{vnap3s} μένω^{vdpa3s}
ἄγαμος^{nnfs} ἢ^{xo} ὁδdms ἀνὴρ^{ndms} καταλλάσσω^{vdap3s} καί^c ἀνὴρ^{nam} γυνή^{nafs} μὴ^{xo} ἀφίημι^{vnpa}.
v.12 ὁδδmp δέε^c λοιπός^{admnp} ἐγώ^{tpn-s} λέγω^{vipals} οὐ^{xo} ὁδnms κύριος^{nnms} εἰ^{qo} τι-σρινμο
ἀδελφός^{nnms} γυνή^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ἄπιστος^{aafsn} καί^c οὗτος^{tpnfs} συνευδοκεῖ^{vipa3s} οἰκέω^{vnpa} μετὰ^p
αὐτός^{rgms} μὴ^{xo} ἀφίημι^{vdpa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.13** καί^c γυνή^{nafs} ὅστις^{trnfs} ἔχω^{vipa3s} ἀνὴρ^{nam}
ἄπιστος^{aamsn} καί^c αὐτός^{trnms} συνευδοκεῖ^{vipa3s} οἰκέω^{vnpa} μετὰ^p αὐτός^{rgfs} μὴ^{xo} ἀφίημι^{vdpa3s}
αὐτός^{rpams}. **v.14** ἀγιάζω^{vixp3s} γάρ^c ὁδnms ἀνὴρ^{nam} ὁδnms ἄπιστος^{aamsn} ἐν^p ὁδdfs γυνή^{ndfs}
καί^c ἀγιάζω^{vixp3s} ὁδnfs γυνή^{nafs} ὁδnfs ἄπιστος^{aafsn} ἐν^p ὁδdms ἀνὴρ^{ndms} ἐπεὶ^c ἄρα^{xo} ὁδnp
τέκνον^{nnnp} σύ^{trp-g-p} ἀκάθαρτος^{annnp} εἰμὶ^{vixp3s} νῦν^{bo} δέε^c ἅγιος^{annnp} εἰμὶ^{vixp3s}. **v.15** εἰ^{qo} δέε^c
ὁδnms ἄπιστος^{aamsn} χωρίζω^{vipm3s} χωρίζω^{vixp3s} οὐ^{xo} δουλόω^{vixp3s} ὁδnms ἀδελφός^{nnms} ἢ^{xo} ὁδnfs
ἀδελφὴ^{nnfs} ἐν^p ὁδdnp τοιοῦτος^{rdnp} ἐν^p δέε^c εἰρήνῃ^{ndfs} καλέω^{vixa3s} ἐγώ^{trp-a-p} ὁδnms θεός^{nnms}.
v.16 τίς^{rqans} γάρ^c οἶδα^{vixa2s} γυνή^{nafs} εἰ^{qo} ὁδams ἀνὴρ^{nam} σῶζω^{vifa2s} ἢ^{xo} τίς^{rqans} οἶδα^{vixa2s}
ἀνὴρ^{nam} εἰ^{qo} ὁδafs γυνή^{nafs} σῶζω^{vifa2s}. **v.17** εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἕκαστος^{admsn} ὡς^{bo} μερίζω^{viaa3s}
ὁδnms θεός^{nnms} ἕκαστος^{aamsn} ὡς^{bo} καλέω^{vixa3s} ὁδnms κύριος^{nnms} οὕτω^{bo} περιπατέω^{vdpa3s}
καί^c οὕτω^{bo} ἐν^p ὁδdfp ἐκκλησία^{ndfp} πᾶς^{adfpn} διατάσσω^{vipm1s}. **v.18** περιτέμνω^{vpxrnm} τι-
-σρινμο καλέω^{vipap3s} μὴ^{xo} ἐπισπάσμαι^{vdnp3s} ἐν^p ἀκροβυστίᾳ^{ndfs} τι-σρινμο καλέω^{vipap3s} μὴ^{xo}
περιτέμνω^{vdnp3s}. **v.19** ὁδnfs περιτομή^{nnfs} οὐδεὶς^{annsn} εἰμὶ^{vixp3s} καί^c ὁδnfs ἀκροβυστία^{nnfs}
οὐδεὶς^{annsn} εἰμὶ^{vixp3s} ἀλλά^c τήρησις^{nnfs} ἐντολή^{ngfp} θεός^{ngms}. **v.20** ἕκαστος^{aamsn} ἐν^p ὁδdfs
κλησις^{ndfs} ὅς^{trdfs} καλέω^{vipap3s} ἐν^p οὗτος^{rdfs} μένω^{vdpa3s}. **v.21** δοῦλος^{nnms} καλέω^{vipap2s}
μὴ^{xo} σύ^{trp-d-s} μέλει^{vdpa3s} ἀλλά^c εἰ^{qo} καί^c δύναμαι^{vipn2s} ἐλεύθερος^{aamsn} γίνομαι^{vnad} μᾶλλον^{bo}
χράομαι^{vdad2s}.

23 ἔστιν Χριστοῦ. τιμῆς ἡγοράσθητε, μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώ-
 24 πων. ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη ἀδελφοί ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ
 25 θεῷ. Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω γνώ-
 26 μην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω
 27 οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστώσαν ἀνάγκην ὅτι κα-
 28 λέλυσαι ἀπὸ γυναικὸς μὴ ζητεῖ γυναῖκα. ἐὰν δὲ καὶ γήμης,
 29 οὐχ ἥμαρτες, καὶ ἐὰν γήμη ἡ παρθένος οὐχ ἥμαρτεν θλίψιν
 30 δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. τοῦτο
 31 δὲ φημι ἀδελφοί ὁ καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπὸν ἐστίν, ἵνα
 32 καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ᾤσιν. καὶ οἱ κλαίοντες
 33 ὡς μὴ κλαίοντες καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες καὶ οἱ ἀγο-
 34 ράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες. καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ
 35 ὡς μὴ καταχρώμενοι, παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τού-
 του. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ
 τοῦ κυρίου πῶς ἀρέσει τῷ κυρίῳ, ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ
 τοῦ κόσμου πῶς ἀρέσει τῇ γυναικί. μεμέρισται ἡ γυνή καὶ
 ἡ παρθένος ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου ἵνα ᾗ ἁγία καὶ
 σώματι καὶ πνεύματι, ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου
 πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον

v.22 ὁδνms γάρ^c ἐν^p κύριος^{ndms} καλέω^{vrapnms} δοῦλος^{nnms} ἀπελευθερος^{nnms} κύριος^{ngms}
 εἰμι^{vixp3s} ὁμοίος^{bo} καί^c ὁδνms ἐλεύθερος^{anmsn} καλέω^{vrapnms} δοῦλος^{nnms} εἰμι^{vixp3s}
 Χριστός^{ngms}. **v.23** τιμῆ^{ngfs} ἀγοράζω^{vrap2p} μὴ^{xo} γίνομαι^{vdrp2p} δοῦλος^{nnmp} ἀνθρωπος^{ngmp}.
v.24 ἕκαστος^{anmsn} ἐν^p ὅς^{rddns} καλέω^{vrap3s} ἀδελφός^{vnpmp} ἐν^p οὗτος^{rddns} μένω^{vrap3s} παρὰ^p
 ὁδδms θεός^{ndms}. **v.25** περὶ^p δε^c ὁδgfp παρθένος^{ngfp} ἐπιταγή^{nafs} κύριος^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipals}
 γνώμη^{nafs} δε^c δίδωμι^{vipals} ὡς^{bo} ἐλέεω^{vpxpnm} ὑπό^p κύριος^{ngms} πιστός^{anmsn} εἰμι^{vnpix}.
v.26 νομίζω^{vipals} οὖν^c οὗτος^{rddns} καλός^{aansn} ὑπάρχω^{vnpa} διὰ^p ὁδafs ἐνίστημι^{vpxaafs} ἀνάγκη^{nafs}
 ὅτι^c καλός^{anmsn} ἀνθρωπος^{ndms} ὁδnnms οὕτω^{bo} εἰμι^{vnpix}. **v.27** δέω^{vixp2s} γυνή^{ndfs} μὴ^{xo}
 ζητέω^{vdrp2s} λύσις^{nafs} λύω^{vixp2s} ἀπό^p γυνή^{ngfs} μὴ^{xo} ζητέω^{vdrp2s} γυνή^{nafs}. **v.28** ἐάν^{qo}
 δε^c καί^c γαμέω^{vsaa2s} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{viaa2s} καί^c ἐάν^{qo} γαμέω^{vsaa3s} ὁδnfs παρθένος^{nnfs} οὐ^{xo}
 ἁμαρτάνω^{viaa3s} θλίψις^{nafs} δε^c ὁδdfs σάρξ^{ndfs} ἔχω^{vifa3p} ὁδnmp τοιοῦτος^{rddnmp} ἐγώ^{rpn-s} δε^c
 σύ^p φείδομαι^{vipnls}. **v.29** οὗτος^{rddns} δε^c φημι^{vixp1s} ἀδελφός^{vnpmp} ὁδnms καιρός^{nnms}
 συστήλλω^{vpxpnm} ὁδnnms λοιπός^{aansn} εἰμι^{vixp3s} ἵνα^c καί^c ὁδnmp ἔχω^{vnpnmp} γυνή^{nafp} ὡς^{bo}
 μὴ^{xo} ἔχω^{vnpnmp} εἰμι^{vspx3p}. **v.30** καί^c ὁδnmp κλαίω^{vnpnmp} ὡς^{bo} μὴ^{xo} κλαίω^{vnpnmp}
 καί^c ὁδnmp χαίρω^{vnpnmp} ὡς^{bo} μὴ^{xo} χαίρω^{vnpnmp} καί^c ὁδnmp ἀγοράζω^{vnpnmp} ὡς^{bo} μὴ^{xo}
 κατέχω^{vnpnmp}. **v.31** καί^c ὁδnmp χράσσομαι^{vppnmp} ὁδdms κόσμος^{ndms} οὗτος^{rddms} ὡς^{bo}
 μὴ^{xo} καταχράσσομαι^{vppnmp} παράγω^{vifa3s} γάρ^c ὁδnms σχῆμα^{nnms} ὁδgms κόσμος^{ngms} οὗτος^{rddms}.
v.32 θέλω^{vipals} δε^c σύ^p ἁμερίμνος^{aampn} εἰμι^{vnpix} ὁδnms ἄγαμος^{nnms} μεριμνάω^{vifa3s} ὁδnmp
 ὁδgms κύριος^{ngms} πῶς^{bo} ἀρέσκει^{vifa3s} ὁδdms κύριος^{ndms}. **v.33** ὁδnms δε^c γαμέω^{vpaanms}
 μεριμνάω^{vifa3s} ὁδnmp ὁδgms κόσμος^{ngms} πῶς^{bo} ἀρέσκει^{vifa3s} ὁδdfs γυνή^{ndfs}. **v.34** μερίζω^{vixp3s}
 ὁδnfs γυνή^{nnfs} καί^c ὁδnfs παρθένος^{nnfs} ὁδnfs ἄγαμος^{nnfs} μεριμνάω^{vifa3s} ὁδnmp ὁδgms κύριος^{ngms}
 ἵνα^c εἰμι^{vspx3s} ἅγιος^{anfsn} καί^c σῶμα^{ndns} καί^c πνεῦμα^{ndns} ὁδnfs δε^c γαμέω^{vpaanfs} μεριμνάω^{vifa3s}
 ὁδnmp ὁδgms κόσμος^{ngms} πῶς^{bo} ἀρέσκει^{vifa3s} ὁδdms ἀνὴρ^{ndms}.

λέγω οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω ἀλλὰ πρὸς τὸ εὖσχημον καὶ
 εὐπρόσεδρον τῷ κυρίῳ ἀπερισπάσως. Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν 36
 ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει ἐὰν ἧ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὁ-
 φείλει γίνεσθαι ὃ θέλει ποιείτω οὐχ ἁμαρτάνει γαμείτωσαν. ὅς 37
 δὲ ἔσθηκεν ἐδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ μὴ ἔχων ἀνάγκην ἐξουσίαν δὲ
 ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ
 αὐτοῦ τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον καλῶς ποιεῖ, ὥστε καὶ 38
 ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ,
 Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐὰν δὲ 39
 κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι μό-
 νον ἐν κυρίῳ. μακαριώτερα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνη κατὰ τὴν 40
 ἐμὴν γνώμην, δοκῶ δὲ κἀγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων οἶδαμεν ὅτι πάντες γινῶσιν ἔχομεν 8
 ἢ γινῶσις φυσιοῖ ἢ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ, εἴ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι 2
 τι οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γινῶναι, εἰ δέ τις ἀγαπᾷ 3
 τὸν θεόν οὕτως ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν 4
 εἰδωλοθύτων οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδῶλον ἐν κόσμῳ καὶ ὅτι οὐ-
 δεῖς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ 5
 εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ
 κύριοι πολλοί. ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ 6
 ἡμεῖς εἰς αὐτόν καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι' οὗ τὰ πάντα

v.35 οὗτος^{rdans} δέ^c πρὸς^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpgmp} συμφέρον^{vppaans} λέγων^{vipals} οὐχ^o ἵνα^c
 βρόχος^{nams} συ^{rpd-p} ἐπιβάλλω^{vsaals} ἀλλά^c πρὸς^p ὁ^{dans} εὐσχήμων^{aansn} καί^c εὐπάρεδρος^{aansn}
 ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἀπερισπάσως^{bo}. **v.36** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινμισ ἀσχημονένω^{vnpa} ἐπι^p
 ὁ^{dafs} παρθένος^{nafs} αὐτός^{rpgms} νομίζω^{vipa3s} ἐάν^{qo} εἰμὶ^{vsp3s} ὑπέρακμος^{anmsn} καί^c οὕτω^{bo}
 ὁ^{dafs} εἰλω^{vipa3s} γίνωμαι^{vnpn} ὅς^{rtrans} θέλω^{vipa3s} ποιέω^{vdpa3s} οὐχ^o ἁμαρτάνω^{vipa3s} γαμέω^{vdpa3p}.
v.37 ὅς^{rtnms} δέ^c ἴσθημι^{vvia3s} ἐδραῖος^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} ἀνάγκη^{nafs}
 ἐξουσία^{nafs} δέ^c ἔχω^{vipa3s} περὶ^p ὁ^{dgn} ἴδιος^{agnsn} θέλημα^{ngns} καί^c οὗτος^{rdans} κρίνω^{vixa3s}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgn} τηρέω^{vnpa} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} παρθένος^{nafs} καλῶς^{bo}
 ποιέω^{vipa3s}. **v.38** ὥστε^c καί^c ὁ^{ddms} γαμίζω^{vppanms} καλῶς^{bo} ποιέω^{vipa3s} ὁ^{ddms} δέ^c μὴ^{xo}
 γαμίζω^{vppanms} κρεῖττον^{aansn} ποιέω^{vipa3s}. **v.39** γυνή^{nnfs} δέ^c νόμος^{ndms} ἐπι^p ὅσος^{rcams}
 χρόνος^{nams} ζῶ^{vipa3s} ὁ^{ddms} ἀνὴρ^{nnms} αὐτός^{rpgfs} ἐάν^{qo} δέ^c κοιμάσθαι^{vsap3s} ὁ^{ddms} ἀνὴρ^{nnms}
 αὐτός^{rpgfs} ἐλευθερός^{anfsn} εἰμὶ^{vixp3s} ὅς^{rddms} θέλω^{vsaas} γαμέω^{vnap} μόνος^{bo} ἐν^p κύριος^{ndms}.
v.40 μακαρισμός^{anisc} δέ^c εἰμὶ^{vixp3s} ἐάν^{qo} οὕτω^{bo} μένω^{vsaas} κατὰ^p ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} γνώμη^{nafs}
 δοκέω^{vipals} δέ^c κἀγὼ^{rpn-s} πνεῦμα^{nans} θεός^{ngms} ἔχω^{vnpa}. **8. v.1** περὶ^p δέ^c ὁ^{dgnp}
 εἰδωλόθυτος^{agnnp} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^c πᾶς^{anmpn} γινῶσις^{nafs} ἔχω^{vixa1p} ὁ^{dgnfs} γινῶσις^{nnfs} φυσιώω^{vipa3s}
 ὁ^{dgnfs} δέ^c ἀγάπη^{nnfs} οἰκοδομέω^{vipa3s}. **v.2** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινμισ δοκέω^{vipa3s} οἶδα^{vixa} τι-σριανσ
 οὐδέ^{τω} οὐδέ^{aisn} γινώσκω^{vixa3s} καθὼς^{bo} δεῖ^{vixp3s} γινώσκω^{vnaa}. **v.3** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινμισ
 ἀγαπάω^{vipa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} οὗτος^{rdms} γινώσκω^{vixp3s} ὑπό^p αὐτός^{rpgms}. **v.4** περὶ^p ὁ^{dgnfs}
 βρῶσις^{ngfs} οὖν^c ὁ^{dgnp} εἰδωλόθυτος^{agnnp} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^c οὐδέ^{aisn} εἰδῶλον^{anmsn} ἐν^p κόσμος^{ndms}
 καί^c ὅτι^c οὐδέ^{aisn} θεός^{nnms} ἕτερος^{anmsn} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἷς^{nnms}. **v.5** καί^c γὰρ^c εἴπερ^{qo} εἰμὶ^{vixp3p}
 λέγων^{vppnmp} θεός^{nnmp} εἴτε^c ἐν^p οὐρανός^{ndms} εἴτε^c ἐπι^p ὁ^{dgnfs} γῆ^{ngfs} ὥσπερ^{bo} εἰμὶ^{vixp3p} θεός^{nnmp}
 πολὺς^{anmpn} καί^c κύριος^{nnmp} πολὺς^{anmpn}.

7 καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. Ἄλλ οὐκ ἐν παῖσιν ἢ γινώσις, τινὲς δὲ τῇ
 συνειδήσει τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν καὶ
 8 ἢ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. βρωμα δὲ ἡμᾶς
 οὐ παρίστησιν τῷ θεῷ, οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν
 9 οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑπερούμεθα. βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξ-
 10 ουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. ἐὰν
 γὰρ τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γινῶσιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον οὐ-
 χὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ
 11 τὰ εἰδωλόθута ἐσθίειν. καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενὼν ἀδελφὸς ἐπὶ
 12 τῇ σῇ γνώσει δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες
 εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθε-
 13 νοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. διόπερ εἰ βρωμα σκανδαλίζει
 τὸν ἀδελφόν μου οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα ἵνα μὴ τὸν
 ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

9 Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος οὐχὶ Ἰησοῦν Χρι-
 στὸν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν
 2 κυρίῳ. εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι, ἡ
 3 γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ
 4 ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστίν. μὴ οὐκ ἔχομεν
 5 ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφήν
 γυναῖκα περιάγειν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελ-

v.6 ἀλλά^c ἐγώ^{tpd-p} εἰς^{nnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐκ^p ὅς^{trgms} ὁ^{dnnp} παῖς^{annnp} καί^c ἐγώ^{tpn-p}
 εἰς^p αὐτὸς^{trams} καί^c εἰς^{nnms} κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} διὰ^p ὅς^{trgms} ὁ^{dnnp} παῖς^{annnp}
 καί^c ἐγώ^{tpn-p} διὰ^p αὐτὸς^{trgms}. **v.7** ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐν^p παῖς^{admpn} ὁ^{dnfs} γινώσις^{nnfs} τι-ορινημι
 δέ^c ὁ^{ddfs} συνειδήσις^{ndfs} εἰδωλον^{ngms} ἕως^c ἄρτι^{bo} ὡς^{bo} εἰδωλόθυτος^{annsn} ἐσθίω^{vipa3p} καί^c
 ὁ^{dnfs} συνειδήσις^{nnfs} αὐτός^{trgmp} ἀσθενής^{anfsn} εἰμι^{vppxns} μολύνω^{vipp3s}. **v.8** βρωμα^{nnms} δέ^c
 ἐγώ^{tpa-p} οὐ^{xo} παρίστημι^{vipa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} οὔτε^c γάρ^c ἐάν^{qo} ἐσθίω^{vsaalp} περισσεύω^{vipalp}
 οὔτε^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἐσθίω^{vsaalp} ὑπερέω^{vipp1p}. **v.9** βλέπω^{vdpa2p} δέ^c μή^{xo} ὡς^c ὁ^{dnfs} ἐξουσία^{nnfs}
 σύ^{trg-p} οὗτος^{rdnfs} πρόσκομμα^{nnms} γίνονται^{vsad3s} ὁ^{ddmp} ἀσθενέω^{vppadmp}. **v.10** ἐάν^{qo} γάρ^c τι-
 -ορινησὶ ὁράω^{vsaa3s} σύ^{tpa-s} ὁ^{dams} ἔχω^{vppaams} γινώσις^{nafs} ἐν^p εἰδωλεῖον^{ndms} κατὰ^c κεῖμαι^{vppnams}
 οὐ^{xo} ὁ^{dnfs} συνειδήσις^{nnfs} αὐτός^{trgms} ἀσθενής^{agmsn} εἰμι^{vppxgms} οἰκοδομέω^{vipp3s} εἰς^p ὁ^{dams}
 ὁ^{damp} εἰδωλόθυτος^{aanpn} ἐσθίω^{vnpa}. **v.11** καί^c ἀπόλλυμι^{vifm3s} ὁ^{dnms} ἀσθενέω^{vppnms}
 ἀδελφός^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} σός^{rsdfs} γινώσις^{ndfs} διὰ^p ὅς^{trams} Χριστός^{nnms} ἀποθνήσκει^{vvia3s}.
v.12 οὕτω^{bo} δέ^c ἁμαρτάνω^{vppanmp} εἰς^p ὁ^{damp} ἀδελφός^{namap} καί^c τύπω^{vppanmp} αὐτὸς^{trgmp}
 ὁ^{dafs} συνειδήσις^{nafs} ἀσθενέω^{vppaafs} εἰς^p Χριστός^{namas} ἁμαρτάνω^{vipa2p}. **v.13** διόπερ^c εἰ^{qo}
 βρωμα^{nnms} σκανδαλίζω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{namas} ἐγώ^{trg-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐσθίω^{vsaals} κρέας^{namap}
 εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{namas} ἵνα^c μὴ^{xo} ὁ^{dams} ἀδελφός^{namas} ἐγώ^{trg-s} σκανδαλίζω^{vsaals}. **9. v.1** οὐ^{xo}
 εἰμι^{vixp1s} ἀπόστολος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἐλεύθερος^{annsn} οὐ^{xo} Ἰησοῦς^{namas} Χριστός^{namas} ὁ^{dams}
 κύριος^{namas} ἐγώ^{trg-p} ὁράω^{vixals} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} ἔργον^{nnms} ἐγώ^{trg-s} γέ^{xo} σύ^{tpd-p} εἰμι^{vixp1s} ὁ^{dnfs} γάρ^c
v.2 εἰ^{qo} ἄλλος^{admpn} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἀπόστολος^{nnms} ἀλλά^c γέ^{xo} σύ^{tpd-p} εἰμι^{vixp1s} ὁ^{dnfs} γάρ^c
 σφραγίς^{nnfs} ὁ^{dgfs} ἐμός^{rsdfs} ἀποστολή^{ngfs} σύ^{trn-p} εἰμι^{vixp2p} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.3** ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs}
 ἀπολογία^{nnfs} ὁ^{ddmp} ἐγώ^{trpa-s} ἀνακρίνω^{vppadmp} οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vixp3s}. **v.4** μὴ^{xo} οὐ^{xo} ἔχω^{vipalp}
 ἐξουσία^{nafs} ἐσθίω^{vnaa} καί^c πίνω^{vnaa}.

φοὶ τοῦ κυρίου καὶ Κηφᾶς. ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ 6
ἐχουμεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι. τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀ- 7
ψωνίοις ποτέ τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ
οὐκ ἐσθίει ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς 8
ποιμνης οὐκ ἐσθίει. Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ ἢ οὐχὶ 8
καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει. ἐν γὰρ τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπται 9
Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ. ἡ δι' 10
ἡμᾶς πάντως λέγει δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει
ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν
ἐπ' ἐλπίδι. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικά ἐσπείραμεν μέγα εἰ ἡ- 11
μεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικά θερίσομεν. εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν 12
μετέχουσιν οὐ μᾶλλον ἡμεῖς Ἄλλ οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ
ταύτῃ ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα μὴ ἐγκοπὴν τινὰ δώμεν τῷ εὐ-
αγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι 13
ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες τῷ
θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται. οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν τοῖς 14
τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. ἐγὼ 15
δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως
γένηται ἐν ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχη-
μά μου ἵνα τις κενώσῃ. ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι οὐκ ἔστιν μοι 16
καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπὶ κεῖται, οὐαὶ δὲ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ

v.5 μὴ^{xo} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} ἐξουσία^{nafs} ἀδελφῇ^{nafs} γυνὴ^{nafs} περιάγω^{vnpa} ὥς^{bo} καί^c ὁ^{dmnp}
λοιτὸς^{anmpn} ἀπόστολος^{nnmp} καί^c ὁ^{dmnp} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^c Κηφᾶς^{nnms}.
v.6 ἡ^{xo} μόνος^{anmsn} ἐγὼ^{rp-n-s} καί^c Βαρναβᾶς^{nnms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dgms} μὴ^{xo}
ἐργάζομαι^{npn}. **v.7** τίς^{rqnms} στρατεύω^{vipm3s} ἴδιος^{admpn} ὀψωνίων^{ndnp} ποτέ^{xo} τίς^{rqnms}
φυτεύω^{vipa3s} ἀμπελών^{nams} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgms} καρπός^{ngms} αὐτοῦ^{tpgms} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vipa3s} ἡ^{xo}
τίς^{rqnms} ποιμαίνω^{vipa3s} ποίμνη^{nafs} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgms} γάλα^{ngms} ὁ^{dgfs} ποίμνη^{ngfs} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vipa3s}.
v.8 μὴ^{xo} κατὰ^p ἄνθρωπος^{nams} οὕτως^{rdanp} λαλέω^{vipa1s} ἡ^{xo} οὐ^{xo} καί^c ὁ^{dmns} νόμος^{nnms}
οὕτως^{rdanp} λέγω^{vipa3s}. **v.9** ἐν^p γάρ^c ὁ^{ddms} Μωϋσῆς^{ngms} νόμος^{ndms} γράφω^{vixp3s} οὐ^{xo}
φιμώω^{vifa2s} βοῦς^{nams} ἀλοῶ^{vppaams} μὴ^{xo} ὁ^{dgmp} βοῦς^{ngmp} μέλει^{vipq3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.10** ἡ^{xo}
διά^p ἐγὼ^{tpa-p} πάντως^{bo} λέγω^{vipa3s} διά^p ἐγὼ^{tpa-p} γάρ^c γράφω^{vipap3s} ὅτι^c ἐπὶ^p ἐλπίς^{ndfs}
ὀφείλω^{vipa3s} ὁ^{dmns} ἀροτριᾶν^{vppanms} ἀροτριᾶν^{vnpa} καί^c ὁ^{dmns} ἀλοῶ^{vppanms} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs}
αὐτός^{tpgms} μετέχω^{vnpa} ἐπὶ^p ἐλπίς^{ndfs}. **v.11** εἰ^{qo} ἐγὼ^{rp-n-p} σὺ^{tpd-p} ὁ^{danp} πνευματικός^{aanpn}
σθεῖς^{viala1p} μέγας^{annsn} εἰ^{qo} ἐγὼ^{rp-n-p} σὺ^{tpg-p} ὁ^{danp} σαρκικός^{aanpn} θερίζω^{vifa1p}. **v.12** εἰ^{qo}
ἄλλος^{anmpn} ὁ^{dgfs} ἐξουσία^{ngfs} σὺ^{tpg-p} μετέχω^{vipa3p} οὐ^{xo} μᾶλλον^{bo} ἐγὼ^{rp-n-p} ἀλλά^c οὐ^{xo}
χράσομαι^{viald1p} ὁ^{ddfs} ἐξουσία^{ndfs} οὕτως^{rddfs} ἀλλά^c πᾶς^{aanpn} στέγω^{vipa1p} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐγκοπὴ^{nafs}
τι-σριαφσ διδωμι^{vsaa1p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} ὁ^{dgms} Χριστὸς^{ngms}. **v.13** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}
ὅτι^c ὁ^{dmnp} ὁ^{danp} ἱερόν^{aanpn} ἐργάζομαι^{vppnnmp} ἐκ^p ὁ^{dgms} ἱερόν^{ngms} ἐσθίω^{vipa3p} ὁ^{dmnp} ὁ^{ddns}
θυσιαστήριον^{ndns} προσεδρεύω^{vppanmp} ὁ^{ddns} θυσιαστήριον^{ndns} συμμερίζω^{vipn3p}. **v.14** οὕτω^{bo}
καί^c ὁ^{dmns} κύριος^{nnms} διατάσσω^{viala3s} ὁ^{ddmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} καταγγέλλω^{vppadmp} ἐκ^p
ὁ^{dgms} εὐαγγέλιον^{ngms} ζάω^{vnpa}. **v.15** ἐγὼ^{rp-n-s} δέ^c οὐδεὶς^{adnsn} χράσομαι^{viald1s} οὕτως^{rdgnp} οὐ^{xo}
γράφω^{viala1s} δέ^c οὕτως^{rdanp} ἵνα^c οὕτω^{bo} γίνωμαι^{vsad3s} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} καλός^{annsn} γάρ^c ἐγὼ^{tpd-s}
μᾶλλον^{bo} ἀποθνήσκω^{vnaa} ἡ^{xo} ὁ^{dans} καύχημα^{nans} ἐγὼ^{tpg-s} ἵνα^c τίς^{rtnms} κενώω^{vsaa3s}.

17 εὐαγγελίζωμαι, εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω μισθὸν ἔχω, εἰ δὲ
 18 ἄκων οἰκονομίαν πεπίστευμαι, τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός ἵνα
 εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,
 19 εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐ-
 λεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδούλωσα ἵνα τοὺς
 20 πλείονας κερδήσω, καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος
 ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω, τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον ἵνα τοὺς
 21 ὑπὸ νόμον κερδήσω, τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος μὴ ὢν ἄνομος
 22 θεῷ ἀλλ' ἔννομος Χριστῷ ἵνα κερδήσω ἀνόμους, ἐγενόμην τοῖς
 ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω, τοῖς πᾶσιν
 23 γέγονα τὰ πάντα ἵνα πάντως τινὰς σώσω. τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ
 24 εὐαγγέλιον ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι
 οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν εἰς δὲ λαμβάνει τὸ
 25 βραβεῖον οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμε-
 νος πάντα ἐγκρατεύεται ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον
 26 λάβωσιν ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ
 27 ἀδήλως οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἄερα δέρων, ἀλλ' ὑπωπιάζω
 μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ μήπως, ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς
 ἀδόκιμος γένωμαι.

10 Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάν-
 τες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης δι-

v.16 ἐάν^{qo} γάρ^c εὐαγγελίζω^{vspmls} οὐ^{xo} εἰμί^{vixp3s} ἐγώ^{tpd-s} καύχημα^{nnns} ἀνάγκη^{nnfs}
 γάρ^c ἐγώ^{tpd-s} ἐπίκειμαι^{vixp3s} οὐαίⁱ δέ^c ἐγώ^{tpd-s} εἰμί^{vixp3s} ἐάν^{qo} μή^{xo} εὐαγγελίζω^{vspmls}.
v.17 εἰ^{qo} γάρ^c ἐκὼν^{anmsn} οὕτως^{rdans} πράσσω^{vipals} μισθός^{nam} ἔχω^{vipals} εἰ^{qo} δέ^c ἄκων^{anmsn}
 οἰκονομία^{nafs} πιστεύω^{vixp1s}. **v.18** τίς^{rqnms} οὖν^c ἐγώ^{tpd-s} εἰμί^{vixp3s} ὁ^{dnms} μισθός^{nnms}
 ἵνα^c εὐαγγελίζω^{vppnnms} ἀδάπανος^{anmsn} τίθημι^{vsaa1s} ὁ^{dnms} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}
 εἰς^p ὁ^{dnms} μὴ^{xo} καταχράομαι^{vmad} ὁ^{ddfs} ἐξουσία^{ndfs} ἐγώ^{tpg-s} ἐν^p ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns}.
v.19 ἐλεύθερος^{anmsn} γάρ^c εἰμί^{vppxms} ἐκ^p πᾶς^{agmpn} πᾶς^{admpn} ἑμαυτοῦ^{ixams} δουλόω^{vialls}
 ἵνα^c ὁ^{damp} πολὺς^{aampc} κερδαίνω^{vsaa1s}. **v.20** καί^c γίνομαι^{viad1s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὡς^{bo}
 Ἰουδαῖος^{anmsn} ἵνα^c Ἰουδαῖος^{aampn} κερδαίνω^{vsaa1s} ὁ^{ddmp} ὑπὸ^p νόμος^{nam} ὡς^{bo} ὑπὸ^p νόμος^{nam}
 ἵνα^c ὁ^{damp} ὑπὸ^p νόμος^{nam} κερδαίνω^{vsaa1s}. **v.21** ὁ^{ddmp} ἄνομος^{admpn} ὡς^{bo} ἄνομος^{anmsn}
 μὴ^{xo} εἰμί^{vppxms} ἄνομος^{anmsn} θεός^{ndms} ἀλλά^c ἔννομος^{anmsn} Χριστός^{ndms} ἵνα^c κερδαίνω^{vsaa1s}
 ἄνομος^{aampn}. **v.22** γίνομαι^{viad1s} ὁ^{ddmp} ἀσθενής^{admpn} ὡς^{bo} ἀσθενής^{anmsn} ἵνα^c ὁ^{damp}
 ἀσθενής^{aampn} κερδαίνω^{vsaa1s} ὁ^{ddmp} πᾶς^{admpn} γίνομαι^{vixals} ὁ^{dnmp} πᾶς^{anpnn} ἵνα^c πάντως^{bo}
 τι-σριαμπ σώζω^{vsaa1s}. **v.23** οὕτως^{rdans} δέ^c ποιέω^{vipals} διὰ^p ὁ^{dnms} εὐαγγέλιον^{nans} ἵνα^c
 συγκοινωνός^{anmsn} αὐτός^{trpns} γίνομαι^{vsad1s}. **v.24** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{dnmp} ἐν^p στάδιον^{ndns}
 τρέχω^{vppanmp} πᾶς^{anmpn} μὲν^{xo} τρέχω^{vipa3p} εἰς^{nnms} δέ^c λαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dnms} βραβεῖον^{nans} οὕτω^{bo}
 τρέχω^{vdpap2p} ἵνα^c καταλαβάνω^{vsaa2p}. **v.25** πᾶς^{anmsn} δέ^c ὁ^{dnms} ἀγωνιζομαι^{vppnnms} πᾶς^{anpnn}
 ἐγκρατεύομαι^{vixp3s} ἐκεῖνος^{rdnmp} μὲν^{xo} οὖν^c ἵνα^c φθαρτός^{aampn} στέφανος^{nans} λαμβάνω^{vsaa3p}
 ἐγώ^{trp-p} δέ^c ἄφθαρτος^{aamsn}. **v.26** ἐγώ^{trp-s} τοίνυν^{xo} οὕτω^{bo} τρέχω^{vipals} ὡς^{bo} οὐ^{xo} ἀδήλως^{bo}
 οὕτω^{bo} πυκτεύω^{vipals} ὡς^{bo} οὐ^{xo} ἄρ^{nam} δέρω^{vppanms}. **v.27** ἀλλά^c ὑπωπιάζω^{vipals} ἐγώ^{trpg-s}
 ὁ^{dnms} σῶμα^{nans} καί^c δουλαγωγέω^{vipals} μή^{xo} ἄλλως^{admpn} κηρύσσω^{vraanms} αὐτός^{rpnms}
 ἀδόκιμος^{anmsn} γίνομαι^{vsad1s}.

ἤλθον. καὶ πάντες εἰς τὸν Μωσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ 2
καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν 3
ἔφαγον. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα, πνευματικὸν ἔπιον ἔπινον 4
γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθοῦσης πέτρας ἣ δὲ πέτρα ἦν ὁ 5
Χριστός. ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός 6
κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενή- 7
θησαν εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν καθὼς κἀκεῖνοι 8
ἐπεθύμησαν. μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε καθὼς τινες αὐτῶν 9
ὥς γέγραπται Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἀνέστησαν 10
παίξιν. μηδὲ πορνεύωμεν καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ 11
ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκπειράζω- 12
μεν τὸν Χριστὸν καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν 13
ὄψεων ἀπώλοντο. μηδὲ γογγύζετε καθὼς καὶ τινὲς αὐτῶν ἐ- 14
γόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. ταῦτα δὲ πάντα 15
τύποι συνέβαινον ἐκείνοις ἐγράφη δὲ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν εἰς 16
οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν. ὥστε ὁ δοκῶν ἐστάναι 17
βλεπέτω μὴ πέσῃ. πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώ- 18
πινος, πιστὸς δὲ ὁ θεός ὃς οὐκ ἑάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ 19
ὃ δύνασθε ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ 20
δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. Διόπερ ἀγαπητοί μου φεύγετε ἀ-

10. v.1 οὐ^{xo} θέλω^{vipals} δε^c συ^{tpa-p} αγνοέω^{npa} ἀδελφός^{nnmp} ὅτι^c ὁ^{dnp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ^{rgp-p} πᾶς^{anmpn} ὑπὸ^p ὁ^{dafs} νεφέλῃ^{nafs} εἰμι^{vix3p} καί^c πᾶς^{anmpn} διὰ^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{ngfs} διέρχομαι^{viaa3s}. **v.2** καί^c πᾶς^{anmpn} εἰς^p ὁ^{dams} Μωϋσῆς^{nams} βαπτίζω^{viam3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} νεφέλῃ^{ndfs} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs}. **v.3** καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dans} αὐτός^{rpan} βρῶμα^{nans} πνευματικός^{aansn} ἐσθίω^{viaa3p}. **v.4** καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dans} αὐτός^{rpan} πόμα^{nans} πνευματικός^{aansn} πίνω^{viaa3p} πίνω^{viaa3p} γάρ^c ἐκ^p πνευματικός^{agfsn} ἀκολουθέω^{vppagfs} πέτρα^{ngfs} ὁ^{dnds} δε^c πέτρα^{nnfs} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnnms} Χριστός^{nnms}. **v.5** ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐν^p ὁ^{damp} πολὺς^{admpc} αὐτός^{rgmp} εὐδοκέω^{viaa3s} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} καταστρώννυμι^{viam3p} γάρ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn}. **v.6** οὗτος^{rdnmp} δε^c τύπος^{nnmp} ἐγώ^{rgp-p} γίνομαι^{viao3p} εἰς^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} εἰμι^{vnp} ἐγώ^{tpa-p} ἐπιθυμητής^{namp} κακός^{agnp} καθὼς^{bo} κἀκεῖνος^{rdnmp} ἐπιθυμέω^{viaa3p}. **v.7** μηδε^c εἰδωλολάτρης^{nnmp} γίνομαι^{vdpn2p} καθὼς^{bo} τι-σ-ρινμι αὐτός^{rgmp} ὥς^{bo} γράφω^{vixp3s} καθίζω^{viaa3s} ὁ^{dnnms} λαός^{nnms} ἐσθίω^{vnaa} καί^c πίνω^{vnaa} καί^c ἀνίστημι^{viaa3p} παίζω^{npa}. **v.8** μηδε^c πορνεύω^{vspa1p} καθὼς^{bo} τι-σ-ρινμι αὐτός^{rgmp} πορνεύω^{viaa3p} καί^c πίπτω^{viaa3p} ἐν^p εἰς^{ndfs} ἡμέρα^{nafs} τρεῖς^{tn} χιλιάς^{nnp}. **v.9** μηδε^c ἐκπειράζω^{vspa1p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} καθὼς^{bo} καί^c τι-σ-ρινμι αὐτός^{rgmp} πειράζω^{viaa3p} καί^c ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} ὀφίς^{ngmp} ἀπόλλυμι^{viam3p}. **v.10** μηδε^c γογγύζω^{vdp2p} καθὼς^{bo} καί^c τι-σ-ρινμι αὐτός^{rgmp} γογγύζω^{viaa3p} καί^c ἀπόλλυμι^{viam3p} ὑπὸ^p ὁ^{dngms} ὀλοθρευτῆς^{ngms}. **v.11** οὗτος^{rdnmp} δε^c πᾶς^{anmpn} τύπος^{nnmp} συμβαίνει^{viaa3p} ἐκεῖνος^{rdnmp} γράφω^{viam3p} δε^c πρὸς^p νοουθεσίαν^{nafs} ἐγώ^{rgp-p} εἰς^p ὅς^{rgmp} ὁ^{dnp} τέλος^{nnmp} ὁ^{dgnp} αἰών^{ngmp} καταντάω^{viaa3s}. **v.12** ὥστε^c ὁ^{dnnms} δοκέω^{vppanms} ἴστημι^{vixa} βλέπω^{vdp3s} μὴ^{xo} πίπτω^{vsaa3s}. **v.13** πειρασμός^{nnms} συ^{tpa-p} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vixa3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἀνθρώπινος^{anmsn} πιστός^{anmsn} δε^c ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} ὅς^{rgnms} οὐ^{xo} ἐάω^{vifa3s} συ^{tpa-p} πειράζω^{npa} ὑπὲρ^p ὅς^{rtrans} δύναμαι^{vipn2p} ἀλλά^c ποιέω^{vifa3s} σὺν^p ὁ^{ddms} πειρασμός^{ndms} καί^c ὁ^{dafs} ἐκβασίς^{nafs} ὁ^{dngms} δύναμαι^{vnpn} συ^{tpa-p} ὑποφέρω^{vnaa}.

τὸ πλήρωμα αὐτῆς. συνειδήσιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ 29
τὴν τοῦ ἐτέρου ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης
συνειδήσεως. εἰ δὲ ἐγὼ χάριτι μετέχω τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ 30
οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ. εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε 31
πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰου- 32
δαίοις καὶ Ἑλλήσιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ. καθὼς κἀγὼ 33
πάντα πᾶσιν ἀρέσκω μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ σύμφερον, ἀλλὰ τὸ
τῶν πολλῶν ἵνα σωθῶσιν.

μιμηταί μου γίνεσθε καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ. Ἐπαινῶ δὲ ὑ- 11, 2
μᾶς ἀδελφοί ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα
ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παν- 3
τὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστὶν κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ
ἀνὴρ κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ ὁ θεός. πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος 4
ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ. πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατα- 5
καλύπτω τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς, ἐν γάρ
ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένη. εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτε- 6
ται γυνὴ καὶ κειράσθω, εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ
ξυράσθαι κατακαλυπτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατα- 7
καλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων, γυνή

v.28 ἐάν^{qo} δέ^c τι-ορινισο σύ^{rdp-d} λέγω^{vsaa3s} οὗτος^{rdnns} εἰδωλόθυτος^{annsn} εἰμὶ^{vixp3s} μή^{xo}
ἐσθίω^{vdpa2p} διὰ^p ἐκεῖνος^{rdams} ὁ^{dams} μηνύω^{vpaams} καί^c ὁ^{dafs} συνειδήσις^{nafs} ὁ^{dams} γάρ^c
κύριος^{ngms} ὁ^{dams} γῆ^{nafs} καί^c ὁ^{dams} πλήρωμα^{nnns} αὐτός^{rgfs}. **v.29** συνειδήσις^{nafs} δέ^c
λέγω^{vipals} οὐχί^{xo} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rgms} ἀλλά^c ὁ^{dafs} ὁ^{dams} ἕτερος^{agmsn} ἵνα^c τις^{rgnns} γάρ^c ὁ^{dams}
ἐλευθερία^{nnfs} ἐγὼ^{rg-s} κρίνω^{vipp3s} ὑπὸ^p ἄλλος^{agfsn} συνειδήσις^{ngfs}. **v.30** ἐάν^{qo} δέ^c ἐγὼ^{rgn-s}
χάρις^{ndfs} μετέχω^{vipals} τις^{rgans} βλασφημέω^{vipp1s} ὑπὲρ^p ὅς^{rgns} ἐγὼ^{rgn-s} εὐχαριστέω^{vipals}.
v.31 εἴτε^c οὖν^c ἐσθίω^{vipa2p} εἴτε^c πίνω^{vipa2p} εἴτε^c τι-οριανο ποιεῶ^{vipa2p} πᾶς^{aanpn} εἰς^p δόξα^{nafs}
θεός^{ngms} ποιῶ^{vdpa2p}. **v.32** ἀπρόσκοπος^{anmpn} γίνομαι^{vdpn2p} καί^c Ἰουδαίος^{admpn} καί^c
Ἑλλήν^{ndmp} καί^c ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.33** καθὼς^{bo} κἀγὼ^{rgn-s} πᾶς^{aanpn}
πᾶς^{adpn} ἀρέσκω^{vipals} μὴ^{xo} ζητέω^{vppanms} ὁ^{dams} ἑμαυτοῦ^{rgms} συμφέρω^{vppaans} ἀλλά^c ὁ^{dams}
ὁ^{dmp} πολὺς^{agmpn} ἵνα^c σὸζω^{vsarp3p}. **11. v.1** μιμητής^{nnmp} ἐγὼ^{rg-s} γίνομαι^{vdpn2p} καθὼς^{bo}
κἀγὼ^{rgn-s} Χριστός^{ngms}. **v.2** ἐπαινῶ^{vipals} δέ^c σύ^{rga-p} ἀδελφός^{nnmp} ὅτι^c πᾶς^{aanpn} ἐγὼ^{rg-s}
μιμητοσκομαι^{vixp2p} καί^c καθὼς^{bo} παραδίδωμι^{vialls} σύ^{rdp-d} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafp} κατέχω^{vipa2p}.
v.3 θέλω^{vipals} δέ^c σύ^{rga-p} οἶδα^{vixa} ὅτι^c πᾶς^{agmsn} ἀνὴρ^{ngms} ὁ^{dams} κεφαλὴ^{nnfs} ὁ^{dams} Χριστός^{nnms}
εἰμὶ^{vixp3s} κεφαλὴ^{nnfs} δέ^c γυνή^{ngfs} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nnms} κεφαλὴ^{nnfs} δέ^c Χριστός^{ngms} ὁ^{dams}
θεός^{nnms}. **v.4** πᾶς^{anmsn} ἀνὴρ^{nnms} προσεύχομαι^{vppnnms} ἥ^{xo} προφητεύω^{vppanms} κατὰ^p
κεφαλὴ^{ngfs} ἔχω^{vppanms} καταισχύνω^{vipa3s} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafs} αὐτός^{rgms}. **v.5** πᾶς^{anfsn} δέ^c
γυνή^{nnfs} προσεύχομαι^{vppnnfs} ἥ^{xo} προφητεύω^{vppanfs} ἀκατακάλυπτος^{adfsn} ὁ^{ddfs} κεφαλὴ^{ndfs}
καταισχύνω^{vipa3s} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafs} ἑαυτοῦ^{rgfs} εἰς^{nnns} γάρ^c εἰμὶ^{vixp3s} καί^c ὁ^{dams} αὐτός^{rgnns}
ὁ^{ddfs} ξυράομαι^{vpxpdfs}. **v.6** εἰ^{qo} γάρ^c οὐ^{xo} κατακαλύπτω^{vipp3s} γυνή^{nnfs} καί^c κείρω^{vdam3s} εἰ^{qo}
δέ^c αἰσχύρος^{annsn} γυνή^{ndfs} ὁ^{dams} κείρω^{vnam} ἥ^{xo} ξυράομαι^{vnp} κατακαλύπτω^{vdpp3s}.

8 δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός ἀλλὰ
 9 γυνὴ ἐξ ἀνδρός, καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα
 10 ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν
 11 ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. πλὴν οὔτε ἀνὴρ
 12 χωρὶς γυναικός οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός ἐν κυρίῳ, ὥστε γὰρ
 13 ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ
 14 δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε, πρέπον ἐστὶν
 15 γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι. ἡ οὐδὲ αὐ-
 16 τὴ ἢ φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ ἀτιμία αὐτῷ
 17 ἐστὶν. γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ δόξα αὐτῇ ἐστὶν ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περι-
 18 βολαίου δέδοται αὐτῇ. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος εἶναι ἡμεῖς
 19 τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.
 20 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον ἀ-
 21 λλ' εἰς τὸ ἥττον συνέρχεσθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων
 22 ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ
 μέρος τι πιστεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι ἵνα οἱ
 δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν
 ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν, ἕκαστος γὰρ
 τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν καὶ ὅς μὲν πεινᾷ ὅς
 δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν
 ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε καὶ καταισχύnete τοὺς

v.7 ἀνὴρ^{nnms} μέν^{xo} γάρ^c οὐ^{xo} ὀφείλω^{vipa3s} κατακάλυπτο^{vnp} κεφαλῇ^{nafs} εἰκόν^{nfs}
 καί^c δόξα^{nfs} θεός^{ngms} ὑπάρχω^{vppanms} γυνή^{nfs} δέ^c δόξα^{nfs} ἀνὴρ^{ngms} εἰμι^{vipx3s}. **v.8** οὐ^{xo}
 γάρ^c εἰμι^{vipx3s} ἀνὴρ^{nnms} ἐκ^p γυνῆ^{ngfs} ἀλλά^c γυνή^{nfs} ἐκ^p ἀνὴρ^{ngms}. **v.9** καί^c γάρ^c οὐ^{xo}
 κτίζω^{vip3s} ἀνὴρ^{nnms} διὰ^p ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} ἀλλά^c γυνή^{nfs} διὰ^p ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nams}. **v.10** διὰ^p
 οὗτος^{rdans} ὀφείλω^{vipa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nfs} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vnpa} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} κεφαλῇ^{ngfs} διὰ^p ὁ^{damp}
 ἄγγελος^{namp}. **v.11** πλὴν^{bo} οὔτε^c ἀνὴρ^{nnms} χωρὶς^{bo} γυνῆ^{ngfs} οὔτε^c γυνή^{nfs} χωρὶς^{bo} ἀνὴρ^{ngms}
 ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.12** ὥστε^{bo} γάρ^c ὁ^{dafs} γυνή^{nfs} ἐκ^p ὁ^{dams} ἀνὴρ^{ngms} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dms}
 ἀνὴρ^{nnms} διὰ^p ὁ^{dafs} γυνή^{ngfs} ὁ^{dnp} δέ^c πᾶς^{annpn} ἐκ^p ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.13** ἐν^p σύ^{rdp-p}
 αὐτός^{rdmp} κρίνω^{vda2p} πρέπω^{vppnms} εἰμι^{vipx3s} γυνή^{nafs} ἀκατακάλυπτος^{aafsn} ὁ^{dms} θεός^{ndms}
 προσεύχομαι^{vnpn}. **v.14** ὁ^{xo} οὐδὲ^{bo} αὐτός^{rpns} ὁ^{dafs} φύσις^{nfs} διδάσκει^{vipa3s} σύ^{tpa-p} ὅτι^c
 ἀνὴρ^{nnms} μέν^{xo} ἐάν^{qo} κομᾷ^{vspa3s} ἀτιμία^{nfs} αὐτός^{rpms} εἰμι^{vipx3s}. **v.15** γυνή^{nfs} δέ^c
 ἐάν^{qo} κομᾷ^{vspa3s} δόξα^{nfs} αὐτός^{rpdfs} εἰμι^{vipx3s} ὅτι^c ὁ^{dafs} κόμη^{nfs} ἀντὶ^p περιβόλαιον^{ngms}
 δίδωμι^{vixp3s} αὐτός^{rpdfs}. **v.16** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινισο δοκέω^{vipa3s} φιλόνηκος^{annsn} εἰμι^{vnpnx}
 ἐγώ^{tpn-p} τοιοῦτος^{rdafs} συνήθεια^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} οὐδὲ^{bo} ὁ^{dnp} ἐκκλησία^{nnp} ὁ^{dms}
 θεός^{ngms}. **v.17** οὗτος^{rdans} δέ^c παραγγέλλω^{vppanms} οὐ^{xo} ἐπαινέω^{vipa1s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰς^p
 ὁ^{dans} κρεῖττων^{aansn} ἀλλά^c εἰς^p ὁ^{dans} ἡττώμαι^{aansn} συνέρχομαι^{vipn2p}. **v.18** πρῶτος^{bo}
 μέν^{xo} γάρ^c συνέρχομαι^{vppngmp} σύ^{tpg-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἀκούω^{vipa1s} σχίσμα^{namp} ἐν^p
 σύ^{rdp-p} ὑπάρχω^{vnpa} καί^c μέρος^{nans} τι-σριανσ πιστεύω^{vipa1s}. **v.19** δεῖ^{vipq3s} γάρ^c καί^c
 αἵρεσις^{nnp} ἐν^p σύ^{rdp-p} εἰμι^{vnpnx} ἵνα^c ὁ^{dnp} δόκιμος^{annpn} φανερός^{annpn} γίνωμαι^{vsad3p} ἐν^p
 σύ^{rdp-p}. **v.20** συνέρχομαι^{vppngmp} οὖν^c σύ^{tpg-p} ἐπὶ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s}
 κυριακός^{aansn} δεῖπνον^{nans} ἐσθίω^{vnaa}. **v.21** ἕκαστος^{aansn} γάρ^c ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} δεῖπνον^{nans}
 προλαμβάνω^{vipa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἐσθίω^{vnaa} καί^c ὅς^{rtmms} μέν^{xo} πεινάω^{vipa3s} ὅς^{rtmms} δέ^c μεθύω^{vipa3s}.

μὴ ἔχοντας τί ὑμῖν εἶπω ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ.
 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν ὅτι 23
 ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον. καὶ 24
 εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν Λάβετε, φαγετε, Τοῦτό μου ἐ-
 σтин τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν, κλῶμενον, τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν
 ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι 25
 λέγων Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵ-
 ματι, τοῦτο ποιεῖτε ὡσάκις ἂν πίνητε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
 ὡσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο 26
 πίνητε τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὗ ἂν ἔλ-
 θῃ. Ὡστε ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον 27
 τοῦ κυρίου ἀναξίως ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ
 κυρίου. δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτὸν καὶ οὕτως ἐκ τοῦ 28
 ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω, ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ 29
 πίνων ἀναξίως, κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ
 σῶμα τοῦ Κυρίου. διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρ- 30
 ρωστοὶ καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν οὐκ 31
 ἂν ἐκρινόμεθα, κρινόμενοι δὲ ὑπὸ κυρίου παιδευσόμεθα ἵνα 32
 μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. ὥστε ἀδελφοί μου συνερ- 33
 χόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. εἴ δὲ τις πεινᾷ ἐν 34

v.22 μὴ^{xo} γάρ^c οἰκία^{nafp} οὐ^{xo} ἔχω^{vpa2p} εἰς^p ὁ^{dans} ἐσθίω^{vnpa} καί^c πίνω^{vnpa} ἤ^{xo}
 ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} καταφρονέω^{vpa2p} καί^c καταισχύνω^{vpa2p} ὁ^{damp} μὴ^{xo}
 ἔχω^{vpaamp} τίς^{qans} σύ^{tpd-p} λέγω^{vsaa1s} ἐπαινέω^{vsaa1s} σύ^{tpa-p} ἐν^p οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} ἐπαινέω^{vpa1s}.
v.23 ἐγὼ^{tpn-s} γάρ^c παραλαβάνω^{vaa1s} ἀπὸ^p ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ὅς^{trams} καί^c παραδίδωμι^{vaa1s}
 σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς ἐν^p ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} ὅς^{trdfs} παραδίδωμι^{vipr3s}
 λαμβάνω^{vaa3s} ἄρτος^{nams}. **v.24** καί^c εὐχαριστέω^{vpaans} κλάω^{vaa3s} καί^c λέγω^{vaa3s}
 λαμβάνω^{vdaa2p} ἐσθίω^{vdaa2p} οὗτος^{rdans} ἐγὼ^{tpg-s} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dams} σῶμα^{nnns} ὁ^{dams} ὑπέρ^p σύ^{tpg-p}
 κλάω^{vppnns} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vdp2p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀνάμνησις^{nafs}. **v.25** ὡσαύτως^{bo}
 καί^c ὁ^{dams} ποτήριον^{nnns} μετὰ^p ὁ^{dans} δειπνέω^{vnaa} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdans} ὁ^{dams} ποτήριον^{nnns}
 ὁ^{dams} καινός^{anfsn} διαθήκη^{nnfs} εἰμι^{vipx3s} ἐν^p ὁ^{ddns} ἐμός^{rsdns} αἷμα^{ndns} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vdp2p}
 ὡσάκις^{bo} ἂν^{xo} πίνω^{vspa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀνάμνησις^{nafs}. **v.26** ὡσάκις^{bo} γάρ^c ἂν^{xo}
 ἐσθίω^{vspa2p} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} οὗτος^{rdans} καί^c ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} οὗτος^{rdans} πίνω^{vspa2p}
 ὁ^{dams} θάνατος^{nams} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} καταγγέλλω^{vpa2p} ἄχρι^p ὅς^{bo} ἂν^{xo} ἐρχομαι^{vsaa3s}.
v.27 ὥστε^c ὅς^{trams} ἂν^{xo} ἐσθίω^{vspa3s} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} οὗτος^{rdans} ἡ^{xo} πίνω^{vspa3s} ὁ^{dams}
 ποτήριον^{nans} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἀναξίως^{bo} ἔνοχος^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} ὁ^{dams} σῶμα^{ngns} καί^c αἷμα^{ngns}
 ὁ^{dams} κύριος^{ngms}. **v.28** δοκιμάζω^{vdp3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nnms} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^c οὕτω^{bo} ἐκ^p
 ὁ^{dams} ἄρτος^{ngms} ἐσθίω^{vdp3s} καί^c ἐκ^p ὁ^{dams} ποτήριον^{ngns} πίνω^{vdp3s}. **v.29** ὁ^{dams} γάρ^c
 ἐσθίω^{vppanms} καί^c πίνω^{vppanms} ἀναξίως^{bo} κρίμα^{nans} ἑαυτοῦ^{rxams} ἐσθίω^{vpa3s} καί^c πίνω^{vpa3s}
 μὴ^{xo} διακρίνω^{vppanms} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dams} κύριος^{ngms}. **v.30** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐν^p σύ^{tpd-p}
 πολλὸς^{anmpn} ἀσθενής^{anmpn} καί^c ἄρρωστος^{anmpn} καί^c κοιμάσθαι^{vipp3p} ἱκανός^{anmpn}. **v.31** εἰ^{qo}
 γάρ^c ἑαυτοῦ^{rxamp} διακρίνω^{vaa1p} οὐ^{xo} ἂν^{xo} κρίνω^{vvip1p}. **v.32** κρίνω^{vppnmp} ὅς^c ἐκ^p
 κύριος^{ngms} παιδεύω^{vvip1p} ἵνα^c μὴ^{xo} σὺν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} κατακρίνω^{vsap1p}. **v.33** ὥστε^c
 ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{tpg-s} συνέρχομαι^{vppnmp} εἰς^p ὁ^{dans} ἐσθίω^{vnaa} ἀλλήλων^{reamp} ἐκδέχομαι^{vdpn2p}.

οἶκω ἐσθιέτω ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

- 12** Περί δὲ τῶν πνευματικῶν ἀδελφοί οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.
 2 Οἴδατε ὅτι ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀ-
 3 παγόμενοι. διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λα-
 4 ῶν λέγει Ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον
 5 Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων
 6 εἰσὶν τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα, καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν καὶ
 7 ὁ αὐτὸς κύριος, καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν ὁ δὲ αὐτὸς
 8 ἐστὶν θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἢ
 9 φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ διὰ
 10 τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως
 11 κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα. ἐτέρῳ δὲ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι
 12 ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι. ἄλλῳ δὲ
 13 ἐνεργήματα δυνάμεων ἄλλῳ δὲ προφητεία ἄλλῳ δὲ διακρίσεις
 πνευμάτων ἐτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν ἄλλῳ δὲ ἐρμηνεῖα γλωσσῶν,
 πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα διαιροῦν ἰδίᾳ
 ἐκάστῳ καθὼς βούλεται. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστὶν καὶ
 μέλη ἔχει πολλά πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνός, πολλὰ
 ὄντα ἐν ἐστὶν σῶμα οὕτως καὶ ὁ Χριστός, καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύ-
 ματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε
 Ἕλληνες εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι καὶ πάντες εἰς ἐν πνεῦμα ἐ-

v.34 εἰ^{qo} δέ^c τι-ορινμισ πεινάω^{vipa3s} ἐν^p οἶκος^{ndms} ἐσθίω^{vdpa3s} ἵνα^c μὴ^{xo} εἰς^p κρίμα^{nans} συνέρχομαι^{vspn2p} ὁ^{dnp} δέ^c λοιπός^{aanpn} ὡς^{bo} ἂν^{xo} ἔρχομαι^{vsaals} διατάσσω^{vfd1s}.
12. v.1 περι^p δέ^c ὁ^{dgnp} πνευματικός^{agnpn} ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} θέλω^{vipals} σύ^{tpa-p} ἀγνοεῖν^{vnpa}.
v.2 οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ἔθνος^{nnnp} εἰμι^{vix2p} πρὸς^p ὁ^{dnp} εἰδωλον^{nanp} ὁ^{dnp} ἄφωνος^{aanpn} ὡς^{bo} ἂν^{xo} ἄγω^{vip2p} ἀπάγω^{vppnpmp}. **v.3** διό^c γνωρίζω^{vipals} σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐν^p πνεῦμα^{ndms} θεός^{ngms} λαλέω^{vppanms} λέγω^{vipa3s} ἀνάθεμα^{nnms} Ἰησοῦς^{namms} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} δύναται^{vipn3s} λέγειν^{vnaa} κύριος^{namms} Ἰησοῦς^{namms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p πνεύμα^{ndms} ἁγίῳ^{admsn}. **v.4** διαίρεισις^{nnfp} δέ^c χάρισμα^{ngnp} εἰμι^{vixp3p} ὁ^{dms} δέ^c αὐτός^{rpms} πνεῦμα^{nnms}. **v.5** καί^c διαίρεισις^{nnfp} διακονία^{ngfp} εἰμι^{vixp3p} καί^c ὁ^{dms} αὐτός^{rpms} κύριος^{nnms}. **v.6** καί^c διαίρεισις^{nnfp} ἐνεργήμα^{ngnp} εἰμι^{vixp3p} ὁ^{dms} δέ^c αὐτός^{rpms} εἰμι^{vixp3s} θεός^{nnms} ὁ^{dms} ἐνεργέω^{vppanms} ὁ^{dnp} πᾶς^{aanpn} ἐν^p πᾶς^{adnpn}. **v.7** ἕκαστος^{admsn} δέ^c διδωμι^{vipp3s} ὁ^{dms} φανέρωσις^{nnfs} ὁ^{dms} πνεῦμα^{ngms} πρὸς^p ὁ^{dans} συμφέρω^{vppaans}. **v.8** ὅς^{rrdms} μέν^{xo} γάρ^c διὰ^p ὁ^{dms} πνεῦμα^{ngms} διδωμι^{vipp3s} λόγος^{nnms} σοφία^{ngfs} ἄλλος^{admsn} δέ^c λόγος^{nnms} γνώσις^{ngfs} κατὰ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpms} πνεῦμα^{nnms}. **v.9** ἕτερος^{admsn} δέ^c πίστις^{nnfs} ἐν^p ὁ^{dms} αὐτός^{rpms} πνεῦμα^{ndms} ἄλλος^{admsn} δέ^c χάρισμα^{nnnp} ἵαμα^{ngnp} ἐν^p ὁ^{dms} αὐτός^{rpms} πνεῦμα^{ndms}. **v.10** ἄλλος^{admsn} δέ^c ἐνεργήμα^{nnnp} δύναμις^{ngfp} ἄλλος^{admsn} δέ^c προφητεία^{nnfs} ἄλλος^{admsn} δέ^c διάκρισις^{nnfp} πνεῦμα^{ngnp} ἕτερος^{admsn} δέ^c γένος^{nnnp} γλωσσα^{ngfp} ἄλλος^{admsn} δέ^c ἐρμηνεῖα^{nnfs} γλωσσα^{ngfp}. **v.11** πᾶς^{aanpn} δέ^c οὗτος^{rdnp} ἐνεργέω^{vipa3s} ὁ^{dms} εἶς^{nnms} καί^c ὁ^{dms} αὐτός^{rpms} πνεῦμα^{nnms} διαίρει^{vppanms} ἵδιος^{adfsn} ἕκαστος^{admsn} καθὼς^{bo} βούλομαι^{vipn3s}. **v.12** καθάπερ^{bo} γάρ^c ὁ^{dms} σῶμα^{nnms} εἶς^{nnms} εἰμι^{vixp3s} καί^c μέλος^{nanp} ἔχω^{vipa3s} πολὺς^{aanpn} πᾶς^{aanpn} δέ^c ὁ^{dnp} μέλος^{nnnp} ὁ^{dms} σῶμα^{ngms} ὁ^{dms} εἶς^{ngms} πολὺς^{aanpn} εἰμι^{vppxnp} εἶς^{nnms} εἰμι^{vixp3s} σῶμα^{nnms} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dms} Χριστός^{nnms}.

ποτίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος ἀλλὰ πολλά. 14
 ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς "Οτι οὐκ εἰμι χεῖρ οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος οὐ 15
 παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς 16
 "Οτι οὐκ εἰμι ὀφθαλμός οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος οὐ παρὰ τοῦτο 17
 οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος, εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός ποῦ ἢ 18
 ἀκοή εἰ ὅλον ἀκοή ποῦ ἢ ὁσφρησις. νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ 18
 μέλη ἐν ἑκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. εἰ δὲ 19
 ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος ποῦ τὸ σῶμα. νυνὶ δὲ πολλά μὲν μέλη ἐν 20
 δὲ σῶμα. οὐ δύναται δὲ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ Χρεῖαν σου 21
 οὐκ ἔχω ἢ πάλιν ἢ κεφαλὴ τοῖς ποσὶν Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω, 22
 ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέ- 22
 στερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν. καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα 23
 εἶναι τοῦ σώματος τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν καὶ 24
 εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρεῖαν ἔχει ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ 24
 σῶμα τῷ ὑπερουμέντι περισσοτέραν δούς τιμὴν. ἵνα μὴ ᾖ σχί- 25
 σμα ἐν τῷ σώματι ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ 26
 μέλη. καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε 26
 δοξάζεται ἐν μέλος συγκαίρει πάντα τὰ μέλη. Ὑμεῖς δὲ ἐστε 27
 σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. καὶ οὖς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς 28

v.13 καί^c γάρ^c ἐν^p εἰς^{ndns} πνεῦμα^{ndns} ἐγώ^{grn-p} πᾶς^{anmpn} εἰς^p εἰς^{nans} σῶμα^{nans} βαπτίζω^{viap1p}
 εἴτε^c Ἰουδαῖος^{anmpn} εἴτε^c Ἕλλην^{nmpp} εἴτε^c δοῦλος^{anmpn} εἴτε^c ἐλευθερος^{anmpn} καί^c πᾶς^{anmpn}
 εἰς^p εἰς^{nans} πνεῦμα^{nans} ποτίζω^{viap1p}. **v.14** καί^c γάρ^c ὁ^{dnns} σῶμα^{nans} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}
 εἰς^{nans} μέλος^{nans} ἀλλά^c πολὺς^{anmpn}. **v.15** ἐάν^{qo} λέγω^{vsaas} ὁ^{dnns} πούς^{nans} ὅτι^c οὐ^{xo}
 εἰμι^{vixp1s} χεῖρ^{nans} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἐκ^p ὁ^{dnns} σῶμα^{nans} οὐ^{xo} παρὰ^p οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}
 ἐκ^p ὁ^{dnns} σῶμα^{nans}. **v.16** καί^c ἐάν^{qo} λέγω^{vsaas} ὁ^{dnns} οὖς^{nans} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s}
 ὀφθαλμός^{nans} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἐκ^p ὁ^{dnns} σῶμα^{nans} οὐ^{xo} παρὰ^p οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}
 ἐκ^p ὁ^{dnns} σῶμα^{nans}. **v.17** εἰ^{qo} ὁ^{dnns} σῶμα^{nans} ὀφθαλμός^{nans} ποῦ^{xo} ὁ^{dnns}
 ἀκοή^{nans} εἰ^{qo} ὁ^{dnns} ἀκοή^{nans} ποῦ^{xo} ὁ^{dnns} ὁσφρησις^{nans}. **v.18** νυνὶ^{bo} δέ^c ὁ^{dnns}
 θεός^{nans} τίθημι^{viam3s} ὁ^{dnns} μέλος^{nans} εἰς^{nans} ἑκαστος^{anans} αὐτός^{trgpn} ἐν^p ὁ^{dnns} σῶμα^{ndns}
 καθὼς^{bo} θέλω^{vias3s}. **v.19** εἰ^{qo} δέ^c εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnns} πᾶς^{anmpn} εἰς^{nans} μέλος^{nans} ποῦ^{xo}
 ὁ^{dnns} σῶμα^{nans}. **v.20** νυνὶ^{bo} δέ^c πολὺς^{anmpn} μὲν^{xo} μέλος^{nans} εἰς^{nans} δέ^c σῶμα^{nans}.
v.21 οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} δέ^c ὀφθαλμός^{nans} λέγω^{vnaa} ὁ^{dnns} χεῖρ^{ndns} χρεῖα^{nans} σύ^{trg-p} οὐ^{xo}
 ἔχω^{vipa1s} ἢ^{xo} πάλιν^{bo} ὁ^{dnns} κεφαλὴ^{nans} ὁ^{dnns} πούς^{ndmp} χρεῖα^{nans} σύ^{trg-p} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s}.
v.22 ἀλλά^c πολὺς^{adns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnns} δοκέω^{vppannp} μέλος^{nans} ὁ^{dnns} σῶμα^{nans} ἀσθενής^{anmpc}
 ὑπάρχω^{vnpa} ἀναγκαῖος^{anmpn} εἰμι^{vixp3s}. **v.23** καί^c ὅς^{trannp} δοκέω^{vipa1p} ἀτιμός^{anmpc} εἰμι^{vnpnx}
 ὁ^{dnns} σῶμα^{nans} οὗτος^{rdannp} τιμὴ^{nans} περισσός^{aafsc} περιτίθημι^{viap1p} καί^c ὁ^{dnns} ἀσχήμων^{anmpn}
 ἐγώ^{trg-p} εὐσχημοσύνη^{nans} περισσός^{aafsc} ἔχω^{vipa3s}. **v.24** οὐ^{xo} δέ^c εὐσχημῶν^{nans} ἐγώ^{trg-p}
 οὐ^{xo} χρεῖα^{nans} ἔχω^{vipa3s} ἀλλά^c ὁ^{dnns} θεός^{nans} συγκεράννυμι^{viaas} ὁ^{dnns} σῶμα^{nans} ὁ^{dnns}
 ὑπερέω^{vppdmns} περισσός^{aafsc} διδῶμι^{vraanms} τιμὴ^{nans}. **v.25** ἵνα^c μὴ^{xo} εἰμι^{vsp3s} σχίσμα^{nans}
 ἐν^p ὁ^{dnns} σῶμα^{ndns} ἀλλά^c ὁ^{dnns} αὐτός^{trans} ὑπέρ^p ἀλλήλων^{regpn} μεριμνάω^{vspa3p} ὁ^{dnns}
 μέλος^{nans}. **v.26** καί^c εἴτε^c πάσχω^{vipa3s} εἰς^{nans} μέλος^{nans} συμπάσχω^{vipa3s} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnns}
 μέλος^{nans} εἴτε^c δοξάζω^{vipp3s} εἰς^{nans} μέλος^{nans} συγκαίρω^{vipa2s} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnns} μέλος^{nans}.
v.27 σύ^{trn-p} δέ^c εἰμι^{vixp2p} σῶμα^{nans} Χριστός^{ngms} καί^c μέλος^{nans} ἐκ^p μέρους^{ngms}.

- ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους δεύτερον προφήτας τρίτον διδασκάλους ἔπειτα δυνάμεις εἶτα χαρίσματα ἱαμάτων ἀντιλή-
 29 ψεις, κυβερνήσεις γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀπόστολοι μὴ πάντες προφῆται μὴ πάντες διδασκαλοι μὴ πάντες δυνάμεις.
 30 μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἱαμάτων μὴ πάντες γλώσσαις λα-
 31 λοῦσιν μὴ πάντες διερμηνεύουσιν. ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.
- 13** Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω γέγονα χαλκὸς ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλά-
 2 ζον. καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὅρη
 3 μεθιστάνειν ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω οὐθέν εἰμι. καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα
 4 καυθήσωμαι ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ χρηστεύεται ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ ἡ ἀγάπη οὐ περ-
 5 περεύεται οὐ φυσιοῦται. οὐκ ἀσχημονεῖ οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς οὐ παροξύνεται οὐ λογιζεται τὸ κακόν. οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀ-
 7 δικίᾳ συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει πάντα πιστεύει πάντα ἐλπίζει πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖα καταργηθῇσονται, εἴτε γλῶσσαι παύσονται,
 9 εἴτε γνῶσις καταργηθήσεται. ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ

v.28 καί^c ὅς^{tramp} μέν^{xo} τίθημι^{viam3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} πρῶτος^{bo} ἀπόστολος^{namr} δεύτερος^{bo} προφήτης^{namr} τρίτος^{bo} διδασκαλος^{namr} ἔπειτα^{bo} δυνάμεις^{nafr} εἶτα^{bo} χάρισμα^{namr} ἱαμα^{ngnr} ἀντίληψις^{nafr} κυβερνήσις^{nafr} γένος^{namr} γλώσσα^{ngfr}.
v.29 μὴ^{xo} πᾶς^{anmpn} ἀπόστολος^{nnmp} μὴ^{xo} πᾶς^{anmpn} προφήτης^{nnmp} μὴ^{xo} πᾶς^{anmpn} διδασκαλος^{nnmp} μὴ^{xo} πᾶς^{anmpn} δυνάμεις^{nnfr}. **v.30** μὴ^{xo} πᾶς^{anmpn} χάρισμα^{nnmp} ἔχω^{vipa3p} ἱαμα^{ngnr} μὴ^{xo} πᾶς^{anmpn} γλῶσσα^{ndfr} λαλέω^{vipa3p} μὴ^{xo} πᾶς^{anmpn} διερμηνεύω^{vipa3p}.
v.31 ζηλώ^{vdpa2p} δέ^c ὁ^{damp} χάρισμα^{namr} ὁ^{damp} κρείττων^{aanpn} καί^c ἔτι^{bo} κατὰ^p ὑπερβολή^{nafs} ὁ^{dos} nafs σύ^{trpd-p} δείκνυμι^{vipa1s}. **13. v.1** ἐάν^{qo} ὁ^{ddfr} γλῶσσα^{ndfr} ὁ^{dgmpr} ἀνθρώπος^{ngmp} λαλέω^{vspals} καί^c ὁ^{dgmpr} ἄγγελος^{ngmp} ἀγάπη^{nafs} δέ^c μὴ^{xo} ἔχω^{vspals} γίνομαι^{vixals} χαλκός^{nnms} ἡχέω^{vppanms} ἢ^{xo} κύμβαλον^{nnns} ἀλαλάζω^{vppanms}. **v.2** καί^c ἐάν^{qo} ἔχω^{vspals} προφητεία^{nafs} καί^c οἶδα^{vsxals} ὁ^{damp} μυστήριον^{namr} πᾶς^{aanpn} καί^c πᾶς^{aafns} ὁ^{dafs} γνῶσις^{nafs} καί^c ἐάν^{qo} ἔχω^{vspals} πᾶς^{aafns} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὥστε^c ὁ^{ros} namr μεθιστημι^{vnpa} ἀγάπη^{nafs} δέ^c μὴ^{xo} ἔχω^{vspals} οὐδεὶς^{aanpn} εἰμι^{vixp1s}. **v.3** καί^c ἐάν^{qo} ψωμίζω^{vsaals} πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} ὑπάρχω^{vppaanr} ἐγώ^{trg-s} καί^c ἐάν^{qo} παραδίδωμι^{vsaals} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ἐγώ^{trg-s} ἵνα^c καίω^{vsp1s} ἀγάπη^{nafs} δέ^c μὴ^{xo} ἔχω^{vspals} οὐδεὶς^{aanpn} ὠφελέω^{vipp1s}. **v.4** ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} μακροθυμέω^{vipa3s} χρηστεύομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} οὐ^{xo} ζηλώ^{vipa3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} οὐ^{xo} περπερεύομαι^{vipn3s} οὐ^{xo} φυσιώ^{vipp3s}. **v.5** οὐ^{xo} ἀσχημονέω^{vipa3s} οὐ^{xo} ζητέω^{vipa3s} ὁ^{damp} ἑαυτοῦ^{trgfs} οὐ^{xo} παροξύνω^{vipp3s} οὐ^{xo} λογιζομαι^{vipn3s} ὁ^{dans} κακός^{aanpn}. **v.6** οὐ^{xo} χαίρω^{vipa3s} ἐπι^p ὁ^{ddfs} ἀδικία^{ndfs} συγχαίρω^{vipa2s} δέ^c ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs}. **v.7** πᾶς^{aanpn} στέγω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} πιστεύω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} ἐλπίζω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} ὑπομένω^{vipa3s}. **v.8** ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} οὐδέποτε^{bo} ἐκπίπτω^{vipa3s} εἴτε^c δέ^c προφητεία^{nnfr} καταργέω^{vifp3p} εἴτε^c γλῶσσα^{nnfr} παύω^{vifd3p} εἴτε^c γνῶσις^{nnfs} καταργέω^{vifp3s}.

ἐκ μέρους προφητεύομεν, ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον τότε τὸ ἐκ 10
 μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νήπιος ὡς νήπιος ἐλάλουν 11
 ὡς νήπιος ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμεν ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ
 κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου 12
 ἐν αἰνίγματι τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, ἄρτι γινώσκω
 ἐκ μέρους τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. νυνὶ 13
 δὲ μένει πίστις ἐλπίς ἀγάπη τὰ τρία ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ
 ἀγάπη.

Διώκετε τὴν ἀγάπην ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά μᾶλλον δὲ 14
 ἵνα προφητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ 2
 ἀλλὰ τῷ θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια,
 ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλη- 3
 σιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ 4
 προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λα- 5
 λεῖν γλώσσαις μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε, μείζων γὰρ ὁ προ-
 φητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ ἵνα ἡ
 ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάθῃ. νυνὶ δὲ ἀδελφοί ἐὰν ἔλθω πρὸς 6
 ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν τί ὑμᾶς ὠφελήσω ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ
 ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδαχῇ. ὅμως 7
 τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα ἐὰν διαστο-
 λὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῶ πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ

v.9 ἐκ^p μέρος^{ngns} γάρ^c γινώσκω^{vīpalp} καί^c ἐκ^p μέρος^{ngns} προφητεύω^{vīpalp}. **v.10** ὅταν^c
 δέ^c ἐρχομαι^{vsaas3} ὁ^{dans} τέλειος^{aansn} τότε^{bo} ὁ^{dms} ἐκ^p μέρος^{ngns} καταργέω^{vīp3s}. **v.11** ὅτε^{bo}
 εἰμι^{vīx1s} νήπιος^{anmsn} ὡς^{bo} νήπιος^{anmsn} λαλέω^{vīals} ὡς^{bo} νήπιος^{anmsn} φρονέω^{vīals} ὡς^{bo}
 νήπιος^{anmsn} λογιζομαι^{vīin1s} ὅτε^{bo} δέ^c γίνομαι^{vīxals} ἀνὴρ^{nnms} καταργέω^{vīxals} ὁ^{danp} ὁ^{dms}
 νήπιος^{agmsn}. **v.12** βλέπω^{vīpalp} γάρ^c ἄρτι^{bo} διὰ^p ἔσοπτρον^{ngns} ἐν^p αἰνίγμα^{ndns} τότε^{bo}
 δέ^c πρόσωπον^{nans} πρὸς^p πρόσωπον^{nans} ἄρτι^{bo} γινώσκω^{vīpals} ἐκ^p μέρος^{ngns} τότε^{bo} δέ^c
 ἐπιγινώσκω^{vīd1s} καθὼς^{bo} καί^c ἐπιγινώσκω^{vīap1s}. **v.13** νυνὶ^{bo} δέ^c μένω^{vīpa3s} πίστις^{nnfs}
 ἐλπίς^{nnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dnnp} τρεῖς^{nnnp} οὗτος^{rdnnp} μέγας^{anfsc} δέ^c οὗτος^{rdēf} ὁ^{dms} ἀγάπη^{nnfs}.
14. v.1 διώκω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} ἀγάπην^{nafs} ζηλώω^{vdpa2p} δέ^c ὁ^{danp} πνευματικός^{aanpn} μᾶλλον^{bo}
 δέ^c ἵνα^c προφητεύω^{vspa2p}. **v.2** ὁ^{dms} γάρ^c λαλέω^{vppanms} γλώσσα^{ndfs} οὐ^{xo} ἀνθρώπος^{ndmp}
 λαλέω^{vīpa3s} ἀλλά^c ὁ^{ddms} θεός^{ndms} οὐδεὶς^{anfsc} γάρ^c ἀκούω^{vīpa3s} πνεῦμα^{ndns} δέ^c λαλέω^{vīpa3s}
 μυστήριον^{nannp}. **v.3** ὁ^{dms} δέ^c προφητεύω^{vppanms} ἀνθρώπος^{ndmp} λαλέω^{vīpa3s} οἰκοδομῇ^{nafs}
 καί^c παράκλησις^{nafs} καί^c παραμυθία^{nafs}. **v.4** ὁ^{dms} λαλέω^{vppanms} γλώσσα^{ndfs} ἑαυτοῦ^{rxams}
 οἰκοδομῇ^{vīpa3s} ὁ^{dms} δέ^c προφητεύω^{vppanms} ἐκκλησία^{nafs} οἰκοδομῇ^{vīpa3s}. **v.5** θέλω^{vīpals}
 δέ^c πᾶς^{aampn} σὺ^{tpa-p} λαλέω^{npa} γλώσσα^{ndfp} μᾶλλον^{bo} δέ^c ἵνα^c προφητεύω^{vspa2p} μέγας^{anmsc}
 γάρ^c ὁ^{dms} προφητεύω^{vppanms} ἥ^{xo} ὁ^{dms} λαλέω^{vppanms} γλώσσα^{ndfp} ἐκτὸς^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo}
 διερμηνεύω^{vspa3s} ἵνα^c ὁ^{dms} ἐκκλησία^{nafs} οἰκοδομῇ^{nafs} λαμβάνω^{vsaas3}. **v.6** νυνὶ^{bo} δέ^c
 ἀδελφός^{anvmp} ἐάν^{qo} ἐρχομαι^{vsaals} πρὸς^p σὺ^{tpa-p} γλώσσα^{ndfp} λαλέω^{vppanms} τίς^{rqans} σὺ^{tpa-p}
 ὠφελῶ^{vīfals} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} σὺ^{tpd-p} λαλέω^{vsaals} ἥ^{xo} ἐν^p ἀποκάλυψις^{ndfs} ἥ^{xo} ἐν^p γνώσις^{ndfs} ἥ^{xo}
 ἐν^p προφητεία^{ndfs} ἥ^{xo} ἐν^p διδαχῇ^{ndfs}.

- 8 καθαριζόμενον. καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ δῶ τις πα-
 9 ρασκευάζεται εἰς πόλεμον. οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης
 ἐὰν μὴ εὖσημον λόγον δώτε πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον
 10 ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν
 11 ἔστιν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον, ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν
 δύναμιν τῆς φωνῆς ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν
 12 ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἐπεὶ ζηλωταὶ ἔστε πνευμά-
 των πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύ-
 13 ητε. διόπερ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύη.
 14 ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται ὁ δὲ
 15 νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. τί οὖν ἐστιν προσεύξομαι τῷ πνεύ-
 ματι προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ, ψαλῷ τῷ πνεύματι ψαλῷ δὲ
 16 καὶ τῷ νοῖ. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσης τῷ πνεύματι ὁ ἀναπληρῶν
 τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἔρῃ τὸ Ἀμήν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ
 17 ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν, σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς ἀλλ
 18 ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, πάντων
 19 ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν, ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε
 λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω ἢ
 20 μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. Ἀδελφοί μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς
 φρεσὶν ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε.

v.7 ὁμῶς^c ὁδνnp ἄψυχος^{anpnp} φωνή^{nafs} διδωμι^{vppannp} εἴτε^c αὐλός^{nnms} εἴτε^c κιθάρα^{nnfs} ἐάνqο
 διαστολή^{nafs} ὁδmnp φθόγγος^{ndmp} μή^{xo} διδωμι^{vsaa3s} πῶς^{bo} γινώσκω^{vfp3s} ὁδnms αὐλέω^{vppnms}
 ἤ^{xo} ὁδnms καθαρίζω^{vppnms}. **v.8** καί^c γάρ^c ἐάνqο ἄδηλος^{aafsn} φωνή^{nafs} σάλπιγξ^{nnfs}
 διδωμι^{vsaa3s} τῖς^{rqnms} παρασκευάζω^{vifd3s} εἰς^p πόλεμος^{nams}. **v.9** οὕτω^{bo} καί^c σύ^{tpn-p} διὰ^p
 ὁδgfs γλῶσσα^{ngfs} ἐάνqο μή^{xo} εὖσημος^{aamsn} λόγος^{nams} διδωμι^{vsaa2p} πῶς^{bo} γινώσκω^{vfp3s}
 ὁδnms λαλέω^{vppnms} εἰμι^{vifx2p} γάρ^c εἰς^p ἤρ^{nams} λαλέω^{vppanmp}. **v.10** τοσοῦτος^{rddnp} εἰ^{qo}
 τυγχάνω^{voaa3s} γένος^{nnnp} φωνή^{ngmp} εἰμι^{vipx3s} ἐν^p κόσμος^{ndms} καί^c οὐδείς^{anmsn} αὐτός^{rgmp}
 ἄφωνος^{anmsn}. **v.11** ἐάνqο οὖν^c μή^{xo} οἶδα^{vsxals} ὁδafs δύναμις^{nafs} ὁδgfs φωνή^{ngfs} εἰμι^{vifx1s}
 ὁδdms λαλέω^{vppadms} βάρβαρος^{anmsn} καί^c ὁδnms λαλέω^{vppanms} ἐν^p ἐγῶ^{tpd-s} βάρβαρος^{anmsn}.
v.12 οὕτω^{bo} καί^c σύ^{tpn-p} ἐπει^c ζηλωτής^{nnmp} εἰμι^{vipx2p} πνεῦμα^{ngnp} πρὸς^p ὁδafs οἰκοδομή^{nafs}
 ὁδgfs ἐκκλησία^{ngfs} ζητέω^{vdpa2p} ἵνα^c περισσεύω^{vspa2p}. **v.13** διόπερ^c ὁδnms λαλέω^{vppanms}
 γλῶσσα^{ndfs} προσεύχομαι^{vdpn3s} ἵνα^c διερμηνεύω^{vspa3s}. **v.14** ἐάνqο γάρ^c προσεύχομαι^{vspn1s}
 γλῶσσα^{ndfs} ὁδnms πνεῦμα^{nnms} ἐγῶ^{trg-s} προσεύχομαι^{vipn3s} ὁδnms δέ^c νοῦς^{nnms} ἐγῶ^{trg-s}
 ἄκαρπος^{anmsn} εἰμι^{vipx3s}. **v.15** τῖς^{rqnms} οὖν^c εἰμι^{vipx3s} προσεύχομαι^{vifd1s} ὁδnms πνεῦμα^{ndms}
 προσεύχομαι^{vifd1s} δέ^c καί^c ὁδdms νοῦς^{ndms} ψάλλω^{vifa1s} ὁδdms πνεῦμα^{ndms} ψάλλω^{vifa1s} δέ^c καί^c
 ὁδdms νοῦς^{ndms}. **v.16** ἐπει^c ἐάνqο εὐλογέω^{vsaa2s} ὁδnms πνεῦμα^{ndms} ὁδnms ἀναπληρώω^{vppanms}
 ὁdams τόπος^{nams} ὁδgms ἰδιώτης^{ngms} πῶς^{bo} λέγω^{vifa3s} ὁdams ἀμήνth ἐπὶ^p ὁδdfs σός^{rsdfs}
 εὐχαριστία^{ndfs} ἐπειδὴ^c τῖς^{rqnms} λέγω^{vipa2s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s}. **v.17** σύ^{tpn-s} μὲν^{xo} γάρ^c καλῶς^{bo}
 εὐχαριστέω^{vipa2s} ἀλλά^c ὁδnms ἕτερος^{anmsn} οὐ^{xo} οἰκοδομέω^{vipp3s}. **v.18** εὐχαριστέω^{vipals} ὁδdms
 θεός^{ndms} ἐγῶ^{trg-s} πᾶς^{agmpn} σύ^{trg-p} μᾶλλον^{bo} γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vppanms}. **v.19** ἀλλά^c ἐν^p
 ἐκκλησίᾳ^{ndfs} θέλω^{vipa1s} πέντε^{tn} λόγος^{namp} διὰ^p ὁδgms νοῦς^{ngms} ἐγῶ^{trg-s} λαλέω^{vnaa} ἵνα^c καί^c
 ἄλλος^{aampn} κατηχέω^{vsaa1s} ἤ^{xo} μυρίος^{aampn} λόγος^{namp} ἐν^p γλῶσσα^{ndfs}. **v.20** ἀδελφός^{nnmp}
 μή^{xo} παιδίον^{nnnp} γίνομαι^{vdpn2p} ὁδdfr φρήν^{ndfp} ἀλλά^c ὁδdfs κακία^{ndfs} νηπιάζω^{vdpa2p} ὁδdfr δέ^c
 φρήν^{ndfp} τέλειος^{anmpn} γίνομαι^{vdpn2p}.

ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἐ- 21
 τέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου
 λέγει κύριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖον εἰσιν οὐ τοῖς πι- 22
 στεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις ἢ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις
 ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ 23
 τὸ αὐτὸ καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ
 ἄπιστοι οὐκ ἔροῦσιν ὅτι μαίνεσθε. ἐὰν δὲ πάντες προφητεύ- 24
 ωσιν εἰσέλθῃ δὲ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων
 ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων. καὶ οὕτως τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας 25
 αὐτοῦ φανερά γίνεται καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυ-
 νήσῃ τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστιν. Τί 26
 οὖν ἐστὶν ἀδελφοί ὅταν συνέρχησθε ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει
 διδαχὴν ἔχει γλῶσσαν ἔχει ἀποκάλυψιν ἔχει ἑρμηνεῖαν ἔχει,
 πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω. εἴτε γλῶσση τις λαλεῖ κατὰ 27
 δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς καὶ ἀνὰ μέρος καὶ εἷς διερμηνευέτω,
 ἐὰν δὲ μὴ ᾗ διερμηνευτὴς σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ ἑαυτῷ δὲ λα- 28
 λεῖτω καὶ τῷ θεῷ. προφητῇται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλεῖτωσαν καὶ οἱ 29
 ἄλλοι διακρινέτωσαν, ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ ὁ 30
 πρῶτος σιγάτω. δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν ἵνα 31
 πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται. καὶ πνεύματα 32
 προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστα- 33

v.21 ἐν^p ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} γράφω^{vixp3s} ὅτι^c ἐν^p ἑτερογλώσσος^{admpn} καί^c ἐν^p χεῖλος^{ndnp}
 ἑτερος^{adnpn} λαλέω^{vifa1s} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} οὗτος^{rddms} καί^c οὐδέ^{bo} οὕτω^{bo} εἰσακούω^{vifd3p} ἐγώ^{trg-s}
 λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms}. **v.22** ὥστε^c ὁ^{dnfp} γλῶσσα^{nnfp} εἰς^p σημεῖον^{nans} εἰμί^{vixp3p} οὐ^{xo} ὁ^{ddmp}
 πιστεύω^{vppadmp} ἀλλά^c ὁ^{ddmp} ἄπιστος^{admpn} ὁ^{dnfs} δέ^c προφητεία^{nnfs} οὐ^{xo} ὁ^{ddmp} ἄπιστος^{admpn}
 ἀλλά^c ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp}. **v.23** ἐάν^{qo} οὖν^c συνέρχομαι^{vsaas} ὁ^{dnfs} ἐκκλησία^{nnfs}
 ὅλος^{anfsn} ἐπὶ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} καί^c πᾶς^{anmpn} γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vspa3p} εἰσέρχομαι^{vsaas3p} δέ^c
 ἰδιώτης^{nnmp} ἢ^{xo} ἄπιστος^{anmpn} οὐ^{xo} λέγω^{vifa3p} ὅτι^c μαίνομαι^{vipn2p}. **v.24** ἐάν^{qo} δέ^c πᾶς^{anmpn}
 προφητεύω^{vspa3p} εἰσέρχομαι^{vsaas3p} δέ^c τι-σιν^{ms} ἄπιστος^{anmsn} ἢ^{xo} ἰδιώτης^{nnma} ἐλέγχω^{vipp3s}
 ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn} ἀνακρίνω^{vipp3s} ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn}. **v.25** καί^c οὕτω^{bo} ὁ^{dnnp} κρυπτός^{anpnp}
 ὁ^{dgrs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{trgms} φανερός^{anpnp} γίνονται^{vipn3s} καί^c οὕτω^{bo} πίπτω^{vpaanms} ἐπὶ^p
 πρόσωπον^{nans} προσκυνέω^{vifa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἀπαγγέλλω^{vppanms} ὅτι^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὄντως^{bo}
 ἐν^p σὺ^{trp-d-p} εἰμί^{vixp3s}. **v.26** τίς^{qanms} οὖν^c εἰμί^{vixp3s} ἀδελφός^{nvmp} ὅταν^c συνέρχομαι^{vspn2p}
 ἕκαστος^{anmsn} σὺ^{trg-p} ψαλμός^{nams} ἔχω^{vipa3s} διδαχὴ^{nafs} ἔχω^{vipa3s} γλῶσσα^{nafs} ἔχω^{vipa3s}
 ἀποκάλυψις^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ἑρμηνεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} πᾶς^{anmpn} πρὸς^p οἰκοδομὴ^{nafs} γίνονται^{vvdas3s}.
v.27 εἴτε^c γλῶσσα^{ndfs} τι-σιν^{ms} λαλέω^{vipa3s} κατὰ^p δύο^{tn} ἢ^{xo} ὁ^{dans} πολὺς^{aansn} τρεῖς^{nnmp}
 καί^c ἀνά^p μέρος^{nans} καί^c εἷς^{nnms} διερμηνεύω^{vdpa3s}. **v.28** ἐάν^{qo} δέ^c μὴ^{xo} εἰμί^{vixp3s}
 διερμηνευτὴς^{nnms} σιγάω^{vdpa3s} ἐν^p ἐκκλησίᾳ^{ndfs} ἑαυτοῦ^{trxdms} δέ^c λαλέω^{vdpa3s} καί^c ὁ^{ddms}
 θεός^{ndms}. **v.29** προφητῇ^{nnmp} δέ^c δύο^{tn} ἢ^{xo} τρεῖς^{nnmp} λαλέω^{vdpa3p} καί^c ὁ^{dnmp} ἄλλος^{anmpn}
 διακρίνω^{vdpa3p}. **v.30** ἐάν^{qo} δέ^c ἄλλος^{admsn} ἀποκαλύπτω^{vspa3s} καθημαι^{vppnms} ὁ^{dnms}
 πρῶτος^{anmsn} σιγάω^{vdpa3s}. **v.31** δύναμαι^{vipn2p} γάρ^c κατὰ^p εἷς^{nams} πᾶς^{anmpn} προφητεύω^{vnpa}
 ἵνα^c πᾶς^{anmpn} μανθάνω^{vspa3p} καί^c πᾶς^{anmpn} παρακαλέω^{vsp3p}. **v.32** καί^c πνεῦμα^{nnnp}
 προφήτης^{ngmp} προφήτης^{ndmp} ὑποτάσσω^{vipp3s}.

- σίας ὁ θεὸς ἀλλ' εἰρήνης Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν
 34 ἁγίων. αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν, οὐ
 γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ
 35 ὁ νόμος λέγει. εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους
 ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν, αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναῖξιν ἐν ἐκκλησίᾳ
 36 λαλεῖν. ἢ ἂφ ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξηλθεν ἢ εἰς ὑμᾶς μό-
 37 νους κατήντησεν. Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός
 38 ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι τοῦ κυρίου εἰσὶν ἐντολαί, εἰ
 39 δέ τις ἀγνοεῖ ἀγνοεῖτω. ὥστε ἀδελφοί ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν
 40 καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις, μὴ κωλύετε. πάντα εὐσημῶνως καὶ
 κατὰ τάξιν γινέσθω.
- 15** Γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑ-
 2 μῖν ὃ καὶ παρελάβετε ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε. δι' οὗ καὶ σῶζεσθε
 τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ κατέχετε ἕκτος εἰ μὴ εἰκῇ ἐ-
 3 πιστεύσατε. παρέδωκα γάρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον
 ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γρα-
 4 φάς. καὶ ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ
 5, 6 τὰς γραφάς. καὶ ὅτι ὥφθη Κηφᾶ εἴτα τοῖς δώδεκα, ἔπειτα
 ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ ἐξ ὧν οἱ πλείους
 7 μένουσιν ἕως ἄρτι τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν, ἔπειτα ὥφθη Ἰα-
 8 κώβῳ εἴτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν, ἔσχατον δὲ πάντων ὥσπερ εἰ

v.33 οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vnp3s} ἀκαταστασία^{ngfs} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀλλά^c εἰρήνη^{ngfs} ὥ^{bo}ς ἐν^p πᾶσι^{adfpn} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgm} ἄγιος^{agmnp}. **v.34** ὁ^{dnfp} γυνή^{nfp} σύ^{tpg-p} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} σιγά^{vdpa3p} οὐ^{xo} γάρ^c ἐπιτρέπω^{vixp3s} αὐτός^{tpdp} λαλέω^{vnpa} ἀλλά^c ὑποτάσσω^{vnpm} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} λέγω^{vpa3s}. **v.35** εἰ^{qo} δέ^c τι-σριννο^{manan} μανθάνω^{vnaa} θέλω^{vpa3p} ἐν^p οἶκος^{ndms} ὁ^{damp} ἴδιος^{aaampn} ἀνὴρ^{nam} ἐπερωτά^{vdpa3p} αἰσχρο^{annsn} γάρ^c εἰμι^{vnp3s} γυνή^{ndfp} ἐν^p ἐκκλησία^{ndfs} λαλέω^{vnpa}. **v.36** ἡ^{xo} ἀπό^p σύ^{tpg-p} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{vaa3s} ἡ^{xo} εἰς^p σύ^{tpa-p} μόνος^{aampn} κατανιά^{vaa3s}. **v.37** εἰ^{qo} τι-σ-ρινμο^{doke} δοκέω^{vpa3s} προφήτης^{nnms} εἰμι^{vnp3s} ἡ^{xo} πνευματικός^{annsn} ἐπιγινώσκω^{vdpa3s} ὅ^{ctanp} γράφω^{vpa1s} σύ^{tpd-p} ὅ^c κύριος^{ngms} εἰμι^{vnp3p} ἐντολή^{nnfp}. **v.38** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινμο^{agnoe} ἀγνοέω^{vpa3s} ἀγνοέω^{vdpa3s}. **v.39** ὥ^{ste} ἀδελφός^{vnpm} ζηλόω^{vdpa2p} ὁ^{dans} προφητεύω^{vnpa} καί^c ὁ^{dans} λαλέω^{vmpa} γλώσσα^{ndfp} μὴ^{xo} κωλύω^{vdpa2p}. **v.40** πᾶς^{annpn} εὐσημῶν^{bo} καί^c κατὰ^p τάξιν^{nafs} γίνομαι^{vdnp3s}. **15. v.1** γνωρίζω^{vpa1s} δέ^c σύ^{tpd-p} ἀδελφός^{vnpm} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὅ^{ctans} εὐαγγελίζω^{viam1s} σύ^{tpd-p} ὅ^{ctans} καί^c παραλαμβάνω^{vaa2p} ἐν^p ὅ^{ctans} καί^c ἵστυμι^{vxa2p}. **v.2** διὰ^p ὅ^{ctans} καί^c σῶζω^{vnp2p} τίς^{ridms} λόγος^{ndms} εὐαγγελίζω^{viam1s} σύ^{tpd-p} εἰ^{qo} κατέχω^{vpa2p} ἐκτός^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰκῇ^{bo} πιστεύω^{vaa2p}. **v.3** παραδίδωμι^{vaa1s} γάρ^c σύ^{tpd-p} ἐν^p πρῶτος^{admpn} ὅ^{ctans} καί^c παραλαμβάνω^{vaa1s} ὅ^c Χριστός^{nnms} ἀποθνήσκω^{vaa3s} ὑπέρ^p ὁ^{dgp} ἁμαρτία^{ngfs} ἐγὼ^{tpg-p} κατὰ^p ὁ^{dafp} γραφή^{nafp}. **v.4** καί^c ὅ^c θάπω^{vpa3s} καί^c ὅ^c ἐγείρω^{vixp3s} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} κατὰ^p ὁ^{dafp} γραφή^{nafp}. **v.5** καί^c ὅ^c ὁράω^{vpa3s} Κηφᾶς^{ndms} εἴτα^{bo} ὁ^{damp} δώδεκα^{bo}. **v.6** ἔπειτα^{bo} ὁράω^{vpa3s} ἐπάνω^{bo} πεντακοσίοι^{ndmp} ἀδελφός^{vnpm} ἐφάπαξ^{bo} ἐκ^p ὅ^{ctans} πολλός^{annpc} μένω^{vpa3p} ἕως^c ἄρτι^{bo} τι-σρινμι^{bo} δέ^c καί^c κοιμάομαι^{vpa3p}. **v.7** ἔπειτα^{bo} ὁράω^{vpa3s} Ἰάκωβος^{ndms} εἴτα^{bo} ὁ^{damp} ἀπόστολος^{ndmp} πᾶς^{admpn}.

τῷ ἐκτρώματι ὥφθη κάμοι. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ, χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε. Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται πῶς λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν. εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται, εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν, εὕρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν Χριστόν ὃν οὐκ ἤγειρεν εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται, εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται ματαία ἡ πίστις ὑμῶν ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλονται. εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἡλπικότες ἐσμέν ἐν Χριστῷ μόνον ἑλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὥστε γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάν-

v.8 ἑσχατος^{aamsn} δέ^c πᾶς^{agmpn} ὥστε^{bo} ὁδ^{ndns} ἐκτρωμα^{ndns} ὁράω^{vrap3s} κάγω^{tpd-s}.
v.9 ἐγὼ^{tpn-s} γάρ^c εἰμι^{vixp1s} ὁδ^{ndms} ἐλάχιστος^{anmsn} ὁδ^{gmp} ἀπόστολος^{ngmp} ὃς^{rrnms} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἱκανός^{anmsn} καλέω^{vnp} ἀπόστολος^{nnms} διότι^c διώκω^{vial1s} ὁδ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} θεός^{ngms}.
v.10 χάρις^{ndfs} δέ^c θεός^{ngms} εἰμι^{vixp1s} ὃς^{rrnms} εἰμι^{vixp1s} καί^c ὁδ^{dnfs} χάρις^{nnfs} αὐτός^{rgms} ὁδ^{dnfs} εἰς^p ἐγὼ^{rpa-s} οὐ^{xo} κενός^{anfs} γίνομαι^{viao3s} ἀλλά^c περισσός^{aamsc} αὐτός^{rgmp} πᾶς^{agmpn} κοπιᾶ^{vial1s} οὐ^{xo} ἐγὼ^{tpn-s} δέ^c ἀλλά^c ὁδ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὁδ^{dnfs} σὺν^p ἐγὼ^{tpd-s}.
v.11 εἴτε^c οὖν^c ἐγὼ^{tpn-s} εἴτε^c ἐκεῖνος^{rdnmp} οὕτω^{bo} κηρύσσω^{vrap1p} καί^c οὕτω^{bo} πιστεύω^{viao2p}.
v.12 εἰ^{qo} δέ^c Χριστός^{nnms} κηρύσσω^{vrap3s} ὅτι^c ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἐγείρω^{vixp3s} πῶς^{bo} λέγω^{vrap3p} τι-σιν^{νμ} ἐν^p σὺ^{tpd-p} ὅτι^c ἀνάστασις^{nnfs} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}. **v.13** εἰ^{qo} δέ^c ἀνάστασις^{nnfs} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} οὐδὲ^{bo} Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s}. **v.14** εἰ^{qo} δέ^c Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s} κενός^{anmsn} ἄρα^{xo} ὁδ^{ndns} κήρυγμα^{nnms} ἐγὼ^{rgp} κενός^{anfs} δέ^c καί^c ὁδ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σὺ^{rgp-p}. **v.15** εὕρισκω^{vrap1p} δέ^c καί^c ψευδόμαρτυς^{nnmp} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὅτι^c μαρτυρέω^{vial1p} κατὰ^p ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὅτι^c ἐγείρω^{viao3s} ὁδ^{ams} Χριστός^{nnms} ὃς^{rrams} οὐ^{xo} ἐγείρω^{viao3s} εἴπερ^{qo} ἄρα^{xo} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vrap3p}. **v.16** εἰ^{qo} γάρ^c νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vrap3p} οὐδὲ^{bo} Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s}. **v.17** εἰ^{qo} δέ^c Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s} μάταιος^{anfs} ὁδ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σὺ^{rgp-p} ἔτι^{bo} εἰμι^{vixp2p} ἐν^p ὁδ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} σὺ^{rgp-p}. **v.18** ἄρα^{xo} καί^c ὁδ^{dnmp} κοιμάομαι^{vrapnmp} ἐν^p Χριστός^{ndms} ἀπόλλυμι^{viam3p}. **v.19** εἰ^{qo} ἐν^p ὁδ^{ddfs} ζωῇ^{ndfs} οὗτος^{rdfs} ἐλπίζω^{vrxanmp} εἰμι^{vixp1p} ἐν^p Χριστός^{ndms} μόνος^{bo} ἑλεεινός^{anmpc} πᾶς^{agmpn} ἀνθρώπος^{ngmp} εἰμι^{vixp1p}. **v.20** νυνὶ^{bo} δέ^c Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀπαρχὴ^{ngmp} ὁδ^{gmp} κοιμάομαι^{vrxpmp} γίνομαι^{viao3s}. **v.21** ἐπειδὴ^c γάρ^c διὰ^p ἀνθρώπος^{ngms} ὁδ^{ndms} θάνατος^{nnms} καί^c διὰ^p ἀνθρώπος^{ngms} ἀνάστασις^{nnfs} νεκρός^{agmpn}.

- 23 τες ζωοποιηθήσονται. ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι, ἀπαρχὴ
 24 Χριστὸς ἔπειτα οἱ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. εἴτα τὸ τέλος
 25 πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ αὐ-
 26 τὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς
 27 πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος, πάντα
 γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα
 28 ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποτα-
 γήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα ἵνα ᾗ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν
 29 πᾶσιν. Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν
 30, 31 εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νε-
 32 κρῶν· τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν. καθ' ἡμέραν
 ἀποθνήσκω νῆ τὴν ἡμετέραν καύχησιν ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
 32 τῷ κυρίῳ ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ
 τί μοι τὸ ὄφελος εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται Φάγωμεν καὶ πίωμεν
 33 αὖριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. μὴ πλανᾶσθε, Φθειρουσιν ἡθῆ
 34 χρησθ' ὁμιλίαι κακαί. ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε
 ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν λέγω.
 35 ἀλλ' ἐρεῖ τις Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροὶ ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται.

v.22 ὥσπερ^{bo} γάρ^c ἐν^p ὁ^{ddms} Ἀδὰμ^{tp} πᾶς^{anmpn} ἀποθνήσκω^{vtpa3p} οὗτω^{bo} καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} Χριστὸς^{ndms} πᾶς^{anmpn} ζωοποιεῖ^{vtp3p}. **v.23** ἕκαστος^{anmsn} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddms} ἰδιος^{admsn} τάγμα^{ndms} ἀπαρχή^{nfns} Χριστὸς^{nnms} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dmp} Χριστὸς^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} αὐτοῦ^{rgms}. **v.24** εἴτα^{bo} ὁ^{dms} τέλος^{nnms} ὅταν^c παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms} ὅταν^c καταργέω^{vsaa3s} πᾶς^{aafsn} ἀρχή^{nafs} καί^c πᾶς^{aafsn} ἐξουσία^{nafs} καί^c δύναμις^{nafs}. **v.25** δεῖ^{vtpq3s} γάρ^c αὐτὸς^{rgms} βασιλεύει^{vnpa} ἄχρι^p ὅς^{bo} ἂν^{xo} τίθῃ^{ai} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἐχθρὸς^{aampn} ὑπὸ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτοῦ^{rgms}. **v.26** ἔσχατος^{anmsn} ἐχθρὸς^{anmsn} καταργεῖ^{vtp3s} ὁ^{dms} θάνατος^{nnms}. **v.27** πᾶς^{aampn} γάρ^c ὑποτάσσω^{vtaa3s} ὑπὸ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτοῦ^{rgms} ὅταν^c δέ^c λέγω^{vsaa3s} ὅτι^c πᾶς^{aampn} ὑποτάσσω^{vtpa3s} δὴ^{lo} ὅλως^{anmsn} ὅτι^c ἐκτός^{bo} ὁ^{dms} ὑποτάσσω^{vtaags} αὐτοῦ^{rgms} ὁ^{damp} πᾶς^{aampn}. **v.28** ὅταν^c δέ^c ὑποταγῇ^{vsap3s} αὐτὸς^{rgms} ὁ^{damp} πᾶς^{aampn} τότε^{bo} καί^c αὐτὸς^{rgms} ὁ^{dms} υἱὸς^{nnms} ὑποτάσσω^{vtpa3s} ὁ^{ddms} ὑποτάσσω^{vpaadms} αὐτοῦ^{rgms} ὁ^{damp} πᾶς^{aampn} ἵνα^c εἰμι^{vspx3s} ὁ^{dms} θεός^{nnms} ὁ^{dmp} πᾶς^{aampn} ἐν^p πᾶς^{admpn}. **v.29** ἐπεὶ^c τίς^{rgans} ποιέω^{vtpa3p} ὁ^{dmp} βαπτίζω^{vppnmp} ὑπὲρ^p ὁ^{dmp} νεκρός^{agmpn} εἰ^{qo} ὅλως^{bo} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vtp3p} τίς^{rgans} καί^c βαπτίζω^{vtp3p} ὑπὲρ^p ὁ^{dmp} νεκρός^{agmpn}. **v.30** τίς^{rgans} καί^c ἐγώ^{rgn-p} κινδυνεύω^{vtpa1p} πᾶς^{aafsn} ὥρα^{nafs}. **v.31** κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ἀποθνήσκω^{vtpa1s} νῆ^{xo} ὁ^{dafs} ἡμέτερος^{rsafs} καύχησις^{nafs} ὅς^{rrafs} ἔχω^{vtpa1s} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{rgn-p}. **v.32** εἰ^{qo} κατὰ^p ἄνθρωπος^{nam} θηριομαχέω^{vtaa1s} ἐν^p Ἐφεσός^{ndfs} τίς^{rgans} ἐγώ^{rgn-s} ὄφελος^{nnms} εἰ^{qo} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vtp3p} ἐσθίω^{vtpa1p} καί^c πίνω^{vsaa1p} αὐριον^{bo} γάρ^c ἀποθνήσκω^{vtpa1p}. **v.33** μή^{xo} πλανᾶω^{vdp2p} φθείρω^{vtpa3p} ἡθός^{nanp} χρηστὸς^{aampn} ὁμιλία^{nfnp} κακός^{anfpn}. **v.34** ἐκνήψω^{vdaa2p} δικαίως^{bo} καί^c μή^{xo} ἁμαρτάνω^{vtpa2p} ἀγνοσία^{nafs} γάρ^c θεός^{ngms} τι-σιν^{mp} ἔχω^{vtpa3p} πρὸς^p ἐντροπή^{nafs} συ^{tpd-p} λέγω^{vtpa1s}. **v.35** ἀλλά^c λέγω^{vtpa3s} τι-σιν^{ms} πῶς^{bo} ἐγείρω^{vtp3p} ὁ^{dmp} νεκρός^{anmpn} ποίος^{rgdms} δέ^c σῶμα^{ndms} ἐρχομαι^{vtp3p}.

Ἄφρον σὺ ὃ σπεῖρεις οὐ ζῶποιοεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ, καὶ 36, 37
 ὃ σπεῖρεις οὐ τὸ σῶμα τὸ γεννησόμενον σπεῖρεις ἀλλὰ γυμνὸν
 κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν, ὃ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδω- 38
 σιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον
 σῶμα. οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὕτῃ σὰρξ ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ ἀν- 39
 θρώπων ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν ἄλλη δὲ ἰχθύων ἄλλη δὲ πτηνῶν.
 καὶ σώματα ἐπουράνια καὶ σώματα ἐπίγεια, ἀλλ' ἐτέρα μὲν ἡ 40
 τῶν ἐπουρανίων δόξα ἐτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡ- 41
 λίου καὶ ἄλλη δόξα σελήνης καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων, ἀστήρ
 γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν 42
 νεκρῶν σπεῖρεται ἐν φθορᾷ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ, σπεῖρεται 43
 ἐν ἀτιμίᾳ ἐγείρεται ἐν δόξῃ, σπεῖρεται ἐν ἀσθενείᾳ ἐγείρεται ἐν
 δυνάμει, σπεῖρεται σῶμα ψυχικόν ἐγείρεται σῶμα πνευματι- 44
 κόν ἔστιν σῶμα ψυχικόν καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν. οὕτως 45
 καὶ γέγραπται Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδάμ εἰς ψυχὴν
 ζῶσαν ὁ ἔσχατος Ἀδάμ εἰς πνεῦμα ζῶποιοῦν. ἀλλ' οὐ πρῶτον 46
 τὸ πνευματικόν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ὁ 47
 πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύ-
 ριος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκός τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοὶ καὶ 48
 οἷος ὁ ἐπουράνιος τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι, καὶ καθὼς ἐ- 49
 φορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα

v.36 ἄφρων^{avmsn} σύ^{rn-s} ὅς^{rnms} σπεῖρω^{vpa2s} οὐ^{xo} ζῶποιοιέω^{vpp3s} ἐὰν^{xo} μὴ^{xo} ἀποθνήσκω^{vsaas3s}.
v.37 καί^c ὅς^{rnms} σπεῖρω^{vpa2s} οὐ^{xo} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dans} γίνομαι^{vrfdans} σπεῖρω^{vpa2s} ἀλλά^c
 γυμνός^{aamsn} κόκκος^{nams} εἴ^{qo} τυγχάνω^{voaa3s} σίτος^{ngms} ἢ^{xo} τι-σριγμο^o δ^{dgmp} λοιπός^{agmpn}.
v.38 ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{nnms} αὐτός^{rpdm} δίδωμι^{vpa3s} σῶμα^{nans} καθὼς^{bo} θέλω^{viaa3s} καί^c
 ἕκαστος^{adnsn} ὁ^{dgmp} σπέρμα^{ngnp} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} σῶμα^{nans}. **v.39** οὐ^{xo} πᾶς^{anfsn} σὰρξ^{nnfs}
 ὁ^{dnfs} αὐτός^{rpms} σὰρξ^{nnfs} ἀλλά^c ἄλλος^{anfsn} μὲν^{xo} σὰρξ^{nnfs} ἀνθρώπος^{ngmp} ἄλλος^{anfsn} δέ^c
 σὰρξ^{nnfs} κτην^{ngnp} ἄλλος^{anfsn} δέ^c ἰχθύς^{ngmp} ἄλλος^{anfsn} δέ^c πτηνός^{agmpn}. **v.40** καί^c
 σῶμα^{nnnp} ἐπουράνιος^{annpn} καί^c σῶμα^{nnnp} ἐπίγειος^{annpn} ἀλλά^c ἕτερος^{anfsn} μὲν^{xo} ὁ^{dnfs} δ^{dgmp}
 ἐπουράνιος^{agmpn} δόξα^{nnfs} ἕτερος^{anfsn} δέ^c ὁ^{dnfs} δ^{dgmp} ἐπίγειος^{agmpn}. **v.41** ἄλλος^{anfsn} δόξα^{nnfs}
 ἡλίου^{ngms} καί^c ἄλλος^{anfsn} δόξα^{nnfs} σελήνης^{ngfs} καί^c ἄλλος^{anfsn} δόξα^{nnfs} ἀστήρ^{ngmp} ἀστήρ^{nnms}
 γὰρ^c ἀστήρ^{ngms} διαφέρει^{vpa3s} ἐν^p δόξα^{ndfs}. **v.42** οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dnfs} ἀνάστασις^{nnfs} δ^{dgmp}
 νεκρός^{agmpn} σπεῖρω^{vpp3s} ἐν^p φθορά^{ndfs} ἐγείρω^{vpp3s} ἐν^p ἀφθαρσία^{ndfs}. **v.43** σπεῖρω^{vpp3s} ἐν^p
 ἀτιμία^{ndfs} ἐγείρω^{vpp3s} ἐν^p δόξα^{ndfs} σπεῖρω^{vpp3s} ἐν^p ἀσθενεία^{ndfs} ἐγείρω^{vpp3s} ἐν^p δυνάμει^{ndfs}.
v.44 σπεῖρω^{vpp3s} σῶμα^{nnms} ψυχικὸς^{annsn} ἐγείρω^{vpp3s} σῶμα^{nnms} πνευματικὸς^{annsn} εἰμι^{vpx3s}
 σῶμα^{nnms} ψυχικὸς^{annsn} καί^c εἰμι^{vpx3s} σῶμα^{nnms} πνευματικὸς^{annsn}. **v.45** οὕτω^{bo} καί^c
 γράφω^{vpx3s} γίνομαι^{vpad3s} ὁ^{dnms} πρῶτος^{annsn} ἄνθρωπος^{nnms} Ἀδάμ^{tp} εἰς^p ψυχὴ^{nafs} ζάω^{vppaafs}
 ὁ^{dnms} ἔσχατος^{annsn} Ἀδάμ^{tp} εἰς^p πνεῦμα^{nans} ζῶποιοιέω^{vppaans}. **v.46** ἀλλά^c οὐ^{xo} πρῶτος^{bo}
 ὁ^{dnms} πνευματικὸς^{annsn} ἀλλά^c ὁ^{dnms} ψυχικὸς^{annsn} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dnms} πνευματικὸς^{annsn}.
v.47 ὁ^{dnms} πρῶτος^{annsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p γῆ^{ngfs} χοϊκός^{annms} ὁ^{dnms} δεύτερος^{annms}
 ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐκ^p οὐρανός^{ngms}. **v.48** οἷος^{rcnms} ὁ^{dnms} ἐπουράνιος^{annsn} τοιοῦτος^{rdnmp}
 τοιοῦτος^{rdnmp} καί^c ὁ^{dnmp} χοϊκός^{annpn} καί^c οἷος^{rcnms} ὁ^{dnms} ἐπουράνιος^{annsn} τοιοῦτος^{rdnmp}
 καί^c ὁ^{dnmp} ἐπουράνιος^{annpn}.

50 τοῦ ἐπουρανίου. Τοῦτο δὲ φημι ἀδελφοί ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα
 βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύνανται οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν
 51 ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω, πάντες
 52 μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα. ἐν αὐτῷ
 ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι, σαλπίζει γάρ καὶ οἱ
 53 νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοὶ καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ
 γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν
 54 τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐν-
 δύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν
 τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς
 55 νίκος. ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον ποῦ σου ἄδη, τὸ νίκος.
 56 τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρ-
 57 τίας ὁ νόμος, τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ
 58 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡστε ἀδελφοί μου ἀγαπη-
 τοί ἐδραῖοι γίνεσθε ἀμετακίνητοι περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ
 κυρίου πάντοτε εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν
 κυρίῳ.

- 16** Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ὥσπερ διέταξα ταῖς
 2 ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν
 σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῶν τιθέτω θησαυρίζων ὃ τι ἂν
 3 εὐδοῶται ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι γίνονται. ὅταν δὲ πα-

v.49 καί^c καθώς^{bo} φορέω^{v1a1p} ὁ^{dafs} εἰκὼν^{nafs} ὁ^{dgms} χοϊκός^{agmsn} φορέω^{v1a1p} καί^c ὁ^{dafs}
 εἰκὼν^{nafs} ὁ^{dgms} ἐπουράνιος^{agmsn}. **v.50** οὗτος^{rdans} δέ^c φημι^{v1p1s} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^c
 σὰρξ^{nnfs} καί^c αἷμα^{nnns} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} κληρονομέω^{vnaa} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3p} οὐδέ^{bo} ὁ^{dafs}
 φθορά^{nnfs} ὁ^{dafs} ἀφθαρσία^{nafs} κληρονομέω^{v1pa3s}. **v.51** ἰδοὺ^{vdaa2s} μυστήριον^{nans} σύ^{tpd-p}
 λέγω^{v1pals} πᾶς^{anmpn} μὲν^{xo} οὐ^{xo} κοιμάσμαι^{v1fp1p} πᾶς^{anmpn} δέ^c ἀλλάσσω^{v1fp1p}. **v.52** ἐν^p
 αὐτομῶς^{adnsn} ἐν^p ῥιπῇ^{ndfs} ὀφθαλμός^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐσχατός^{adfsn} σάλπιγξ^{ndfs} σαλπίζω^{v1fa3s}
 γάρ^c καί^c ὁ^{dnnp} νεκρός^{anmpn} ἐγείρω^{v1fp3p} ἀφθαρτός^{anmpn} καί^c ἐγώ^{tpn-p} ἀλλάσσω^{v1fp1p}.
v.53 δεῖ^{v1p43s} γάρ^c ὁ^{dnnns} φθαρτός^{annsn} οὗτος^{rdnns} ἐνδύω^{vnam} ἀφθαρσία^{nafs} καί^c ὁ^{dnnns}
 θνητός^{annsn} οὗτος^{rdnns} ἐνδύω^{vnam} ἀθανασία^{nafs}. **v.54** ὅταν^c δέ^c ὁ^{dnnns} φθαρτός^{annsn}
 οὗτος^{rdnns} ἐνδύω^{vsam3s} ἀφθαρσία^{nafs} καί^c ὁ^{dnnns} θνητός^{annsn} οὗτος^{rdnns} ἐνδύω^{vsam3s}
 ἀθανασία^{nafs} τότε^{bo} γίνονται^{v1fd3s} ὁ^{dnnns} λόγος^{nnms} ὁ^{dnnns} γράφω^{vpxnms} καταπίνω^{v1ap3s} ὁ^{dnnns}
 θάνατος^{nnms} εἰς^p νίκος^{nnns}. **v.55** ποῦ^{xo} σύ^{tpg-s} θάνατος^{nvms} ὁ^{dnnns} κέντρον^{nnns} ποῦ^{xo} σύ^{tpg-s}
 ἄδης^{nvms} ὁ^{dnnns} νίκος^{nnns}. **v.56** ὁ^{dnnns} δέ^c κέντρον^{nnns} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} ὁ^{dnnfs} ἁμαρτία^{nnfs}
 ὁ^{dnnfs} δέ^c δύναμις^{nnfs} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{dnnns} νόμος^{nnms}. **v.57** ὁ^{dnnns} δέ^c θεός^{ndnms}
 χάρις^{nnfs} ὁ^{ddms} δίδωμι^{vppadms} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dans} νίκος^{nans} διὰ^p ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p}
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.58** ὥστε^c ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{tpg-s} ἀγαπητός^{avmpn} ἐδραῖος^{anmpn}
 γίνονται^{vdpn2p} ἀμετακίνητος^{anmpn} περισσεύω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddns} ἔργον^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}
 πάντοτε^{bo} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὁ^{dnnms} κόπος^{nnms} σύ^{tpg-p} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} κενός^{anmsn} ἐν^p κύριος^{ndms}.
16. v.1 περὶ^p δέ^c ὁ^{dgfs} λογεία^{ngfs} ὁ^{dgfs} εἰς^p ὁ^{damp} ἄγιος^{anmpn} ὥσπερ^{bo} διατάσσω^{v1aals}
 ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgfs} Γαλατία^{ngfs} οὕτω^{bo} καί^c σύ^{tpn-p} ποιέω^{vdaa2p}. **v.2** κατὰ^p εἰς^{nafs}
 οὐ^{bo} σαββάτων^{ngnp} ἕκαστος^{anmsn} σύ^{tpg-p} παρὰ^p ἑαυτοῦ^{xdms} τιθεῖμι^{vdpn3s} θησαυρίζω^{vppanms} ὅ^{trans}
 τι-ορίανσ^{anxo} εὐδοῶ^{vspp3s} ἵνα^c μὴ^{xo} ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa1s} τότε^{bo} λογεία^{nnfp} γίνονται^{vspn3p}.

ραγένωμαι οὕς ἐάν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω
 ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐάν δὲ ἢ ἄξιον τοῦ 4
 κάμῃ πορεύεσθαι σὺν ἐμοὶ πορεύονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς 5
 ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω, Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι.
 πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω ἵνα ὑμεῖς 6
 με προπέμψητε οὗ ἐάν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν 7
 παρόδῳ ἰδεῖν ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἐάν ὁ
 κύριος ἐπιτρέπῃ. ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς, 8
 θύρα γάρ μοι ἀνέφγεν μεγάλη καὶ ἐνεργὴς καὶ ἀντικείμενοι 9
 πολλοί. Ἐάν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται 10
 πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ. μή 11
 τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ ἵνα
 ἔλθῃ πρὸς με, ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Πε- 12
 ρὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ
 πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν, καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα 13
 νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. Γρηγορεῖτε στήκετε 14
 ἐν τῇ πίστει ἀνδρίζεσθε κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ 15
 γινέσθω. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί, οἶδατε τὴν οἰκίαν Στε-
 φανᾶ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις
 ἔταξαν ἑαυτούς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιοῦτοις καὶ 16
 παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ 17

v.3 ὅταν^c δέ^c παραγίνομαι^{vsad1s} ὅς^{tramp} ἐάν^{qo} δοκιμάζω^{vsaa2p} διὰ^p ἐπιστολῇ^{ngfp} οὗτος^{rdamp}
 πέμψω^{vfa1s} ἀποφέρω^{vnaa} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} σύ^{trpg-p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.4** ἐάν^{qo} δέ^c εἰμι^{vspx3s}
 ἄξιος^{annsn} ὁ^{dgms} κάγ^{tpa-s} πορεύομαι^{vnpn} σὺν^p ἐγώ^{trpd-s} πορεύομαι^{vfd3p}. **v.5** ἔρχομαι^{vfd1s}
 δέ^c πρὸς^p σύ^{trpa-p} ὅταν^c Μακεδονία^{nafs} διέρχομαι^{vsaa1s} Μακεδονία^{nafs} γάρ^c διέρχομαι^{vfpn1s}.
v.6 πρὸς^p σύ^{trpa-p} δέ^c τυχάνω^{vnaaans} παραμένω^{vfa1s} ἢ^{xo} καί^c παραχειμάζω^{vfa1s} ἵνα^c σύ^{trpn-p}
 ἐγώ^{trpa-s} προπέμψω^{vsaa2p} ὅς^{bo} ἐάν^{qo} πορεύομαι^{vspn1s}. **v.7** οὐ^{xo} θέλω^{vpa1s} γάρ^c σύ^{trpa-p} ἄρτι^{bo}
 ἐν^p πάροδος^{ndfs} ὁράω^{vnaa} ἐλπίζω^{vpa1s} δέ^c χρόνος^{nam} τι-ορισμο^{vnaa} ἐπιμένω^{vnaa} πρὸς^p σύ^{trpa-p}
 ἐάν^{qo} ὁ^{dms} κύριος^{nam} ἐπιτρέψω^{vspa3s}. **v.8** ἐπιμένω^{vfa1s} δέ^c ἐν^p Ἐφεσος^{ndfs} ἕως^c ὁ^{dgfs}
 πεντηκοστῆς^{ngfs}. **v.9** θύρα^{nafs} γάρ^c ἐγώ^{trpd-s} ἀνοίγω^{vixa3s} μέγας^{anfsn} καί^c ἐνεργῆς^{anfsn} καί^c
 ἀντίκειμαι^{vppnmp} πολὺς^{anmpn}. **v.10** ἐάν^{qo} δέ^c ἔρχομαι^{vsaa3s} Τιμόθεος^{nam} βλέπω^{vdp2p} ἵνα^c
 ἀφόβως^{bo} γίνομαι^{vsad3s} πρὸς^p σύ^{trpa-p} ὁ^{dans} γάρ^c ἔργον^{nam} κύριος^{ngms} ἐργάζεται^{vfpn3s} ὡς^{bo}
 καί^c ἐγώ^{trpn-s}. **v.11** μὴ^{xo} τι-ορισμο^{vnaa} οὖν^c αὐτός^{trams} ἐξουθενέω^{vsaa3s} προπέμψω^{vdaa2p} δέ^c
 αὐτός^{trams} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs} ἵνα^c ἔρχομαι^{vsaa3s} πρὸς^p ἐγώ^{trpa-s} ἐκδέχομαι^{vfpn1s} γάρ^c αὐτός^{trams}
 μετὰ^p ὁ^{dgm} ἀδελφός^{ngmp}. **v.12** περὶ^p δέ^c Ἀπολλῶς^{nam} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} πολὺς^{aanpn}
 παρακαλέω^{vnaa1s} αὐτός^{trams} ἵνα^c ἔρχομαι^{vsaa3s} πρὸς^p σύ^{trpa-p} μετὰ^p ὁ^{dgm} ἀδελφός^{ngmp}
 καί^c πάντως^{bo} οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} θέλημα^{nnns} ἵνα^c νῦν^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἔρχομαι^{vfd3s} δέ^c ὅταν^c
 εὐκαιρέω^{vsaa3s}. **v.13** γρηγορέω^{vdp2p} στήκω^{vdp2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ἀνδρίζομαι^{vdpn2p}
 κραταίω^{vdp2p}. **v.14** πᾶς^{annpn} σύ^{trpg-p} ἐν^p ἀγάτῃ^{ndfs} γίνομαι^{vdpn3s}. **v.15** παρακαλέω^{vpa1s}
 δέ^c σύ^{trpa-p} ἀδελφός^{nvmp} οἶδα^{vixa2p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Στεφανῶς^{ngms} ὅτι^c εἰμι^{vixp3s} ἀπαρχὴ^{nnfs}
 ὁ^{dgfs} Ἀχαΐας^{nafs} καί^c εἰς^p διακονία^{nafs} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} τάσσω^{vnaa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp}. **v.16** ἵνα^c
 καί^c σύ^{trpn-p} ὑποτάσσω^{vsp2p} ὁ^{ddmp} τοιοῦτος^{rddmp} καί^c πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} συνεργῶ^{vppadms} καί^c
 κοπιᾷ^{vppadms}.

Στεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα
 18 οὗτοι ἀνεπλήρωσαν, ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ
 19 ὑμῶν ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ
 ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας Ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας
 20 καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. ἀσπάζον-
 ται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι
 21, 22 ἀγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν
 23 κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἦτω ἀνάθεμα Μαράν ἅθα. ἡ χάρις τοῦ
 24 κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων
 ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀμήν. [πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐγράφη
 ἀπὸ Φιλίππων διὰ Στεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ καὶ
 Τιμοθέου]

v.17 χαίρω^{vipals} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} Στεφανᾶς^{ngms} καί^c Φορτουνάτος^{ngms}
 καί^c Ἀχαϊκός^{ngms} ὅτι^c ὁ^{dans} σύ^{rgg-p} ὑστέρημα^{nans} οὗτος^{rdnmp} ἀναπληρώ^{v1aa3p}.
v.18 ἀναπαύω^{v1aa3p} γάρ^c ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} πνεῦμα^{nans} καί^c ὁ^{dans} σύ^{rgg-p} ἐπιγινώσκω^{vdpa2p}
 οὖν^c ὁ^{damp} τοιοῦτος^{rdamp}. **v.19** ἀσπάζομαι^{v1pn3p} σύ^{rga-p} ὁ^{dnfr} ἐκκλησία^{nnfr} ὁ^{dgfs}
 Ἀσία^{ngfs} ἀσπάζομαι^{v1pn3p} σύ^{rga-p} ἐν^p κύριος^{ndms} πολὺς^{aanpn} Ἀκύλας^{nnms} καί^c Πρίσκα^{nnfs}
 σὺν^p ὁ^{ddfs} κατὰ^p οἶκος^{nams} αὐτός^{rgmp} ἐκκλησία^{ndfs}. **v.20** ἀσπάζομαι^{v1pn3p} σύ^{rga-p}
 ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} πᾶς^{anmpn} ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^p φίλημα^{hdns} ἅγιος^{adnsn}.
v.21 ὁ^{dnms} ἀσπασμὸς^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs} χεῖρ^{ndfs} Παῦλος^{ngms}. **v.22** εἴ^{qo} τι-σιν^{mis} οὐ^{xo}
 φιλέω^{v1pa3s} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} εἰμὶ^{vdpx3s} ἀνάθεμα^{nnms} μαράνα^{ta}
 μαράνα^{ta}. **v.23** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p σύ^{rgg-p}.
v.24 ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ἐγώ^{rgg-s} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rgg-p} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀμήνth
 πρὸς^p Κορίνθιος^{aampn} πρῶτος^{anfsn} γράφω^{v1ap3s} ἀπὸ^p Φίλιπποι^{ngms} διὰ^p Στεφανᾶς^{ngms} καί^c
 Φορτουνάτος^{ngms} καί^c Ἀχαϊκός^{ngms} καί^c Τιμόθεος^{ngms}.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ **1**
Τιμόθεος ὁ ἀδελφός τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ
σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ, χάρις ὑμῖν **2**
καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ **3**
ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως. ὁ πα- **4**
ρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς
παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς πα-
ρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ **5**
παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς οὕτως διὰ Χριστοῦ περισσεύει
καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα ὑπὲρ τῆς ὑμῶν **6**
παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν
αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν εἴτε παρακαλούμεθα
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν **7**
βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν. εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοὶ ἐστε τῶν πα- **7**
θημάτων οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς **8**
ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν
ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρῆθημεν ὑπὲρ δύναμιν ὥστε
ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀ- **9**

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} καί^c Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{nnms} ἀδελφός^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} εἰμι^{vppxdfs} ἐν^p Κορίνθος^{ndfs} σὺν^p ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} εἰμι^{vppxdmp} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} Ἀχαΐα^{ndfs}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ^{rpdp}-^p καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{rpdp}-^p καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐλογητός^{anmsn} ὁ^{nnms} θεός^{nnms} καί^c πατὴρ^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rpdp}-^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{nnms} πατὴρ^{nnms} ὁ^{dgmp} οἰκτιρμός^{ngmp} καί^c θεός^{nnms} πᾶς^{agfsn} παράκλησις^{ngfs}. **v.4** ὁ^{nnms} παρακαλέω^{vppanms} ἐγὼ^{rpdp}-^p ἐπὶ^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} θλίψις^{ndfs} ἐγὼ^{rpdp}-^p εἰς^p ὁ^{dans} δύναμαι^{vnpn} ἐγὼ^{rpdp}-^p παρακαλέω^{vnpa} ὁ^{damp} ἐν^p πᾶς^{adfsn} θλίψει^{ndfs} διὰ^p ὁ^{dgfs} παράκλησις^{ngfs} ὅς^{rgfs} παρακαλέω^{vpplp} αὐτός^{trnmp} ὑπὸ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.5** ὅτι^c καθὼς^{bo} περισσεύω^{vipa3s} ὁ^{nnp} πάθημα^{nnp} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} εἰς^p ἐγὼ^{rpdp}-^p οὕτω^{bo} διὰ^p Χριστός^{ngms} περισσεύω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dnfs} παράκλησις^{nnfs} ἐγὼ^{rpdp}-^p. **v.6** εἴτε^c ὅς^c θλίβω^{vpplp} ὑπὲρ^p ὁ^{dgfs} σύ^{rpdp}-^p παράκλησις^{ngfs} καί^c σωτηρία^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐνεργέω^{vppmgfs} ἐν^p ὑπομονῇ^{ndfs} ὁ^{dgmp} αὐτός^{trgmp} πάθημα^{ngmp} ὅς^{trgmp} καί^c ἐγὼ^{trmp}-^p πάσχω^{vipa1p} εἴτε^c παρακαλέω^{vpplp} ὑπὲρ^p ὁ^{dgfs} σύ^{rpdp}-^p παράκλησις^{ngfs} καί^c σωτηρία^{ngfs} καί^c ὁ^{dnfs} ἐλπίς^{nnfs} ἐγὼ^{rpdp}-^p βέβαιος^{anfsn} ὑπὲρ^p σύ^{rpdp}-^p. **v.7** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὥσπερ^{bo} κοινωνός^{anmpn} εἰμι^{vpx2p} ὁ^{dgmp} πάθημα^{ngmp} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dgfs} παράκλησις^{ngfs}. **v.8** οὐ^{xo} γάρ^c θέλω^{vipa1p} σύ^{trdp}-^p ἀγνοέω^{vnpa} ἀδελφός^{nvmp} ὑπὲρ^p ὁ^{dgfs} θλίψις^{ngfs} ἐγὼ^{rpdp}-^p ὁ^{dgfs} γίνομαι^{vpadfs} ἐγὼ^{rpdp}-^p ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἀσία^{ndfs} ὅτι^c κατὰ^p ὑπερβολή^{naf} βαρέω^{vipa1p} ὑπὲρ^p δύναμις^{naf} ὥστε^c ἐξαπορέομαι^{vnap} ἐγὼ^{rpdp}-^p καί^c ὁ^{dgms} ζῶ^{vnpa}.

- πόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ
 10 ἑαυτοῖς ἀλλ ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς, ὃς ἐκ τηλι-
 κούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ρύεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν
 11 ὅτι καὶ ἔτι ρύσεται. συνυπουργοῦντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν
 12 τῇ δεήσει ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ
 12 πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη
 ἐστὶν τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ
 εἰλικρινείᾳ θεοῦ οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ ἐν χάριτι θεοῦ ἀ-
 13 νεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ
 γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώ-
 14 σκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε. καθὼς καὶ
 ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ
 15 καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ταύτη
 τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον ἵνα δευ-
 16 τέραν χάριν ἔχῃτε, καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν καὶ
 πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προ-
 17 πεμθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν βουλευόμενος μὴ τι
 ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην ἢ ἃ βουλεύομαι κατὰ σάρκα βου-
 18 λεύομαι ἵνα ἡ παρ' ἐμοὶ τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ Οὐ οὐ. πιστὸς δὲ ὁ
 θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ Οὐ.
 19 ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κη-
 ρυχθεὶς δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου οὐκ ἐγένετο Ναὶ

v.9 ἀλλά^c αὐτός^{gnmp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rdmp} ὁ^{dans} ἀπόκριμα^{nans} ὁ^{dams} θάνατος^{ngms} ἔχω^{vixalp} ἵνα^c μὴ^{xo} πείθω^{vpxanmp} εἰμὶ^{vspxp1p} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rdmp} ἀλλά^c ἐπὶ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} ἐγείρω^{vppadms} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn}. **v.10** ὅς^{gnms} ἐκ^p τηλικούτος^{rdgms} θάνατος^{ngms} ρύομαι^{vian3s} ἐγὼ^{tpa-p} καί^c ρύομαι^{vipn3s} εἰς^p ὅς^{trams} ἐλπίζω^{vixalp} ὅτι^c καί^c ἔτι^{bo} ρύομαι^{vifd3s}. **v.11** συνυπουργέω^{vppagmp} καί^c σύ^{tpg-p} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{tpg-p} ὁ^{ddfs} δέησις^{ndfs} ἵνα^c ἐκ^p πολὺς^{agnpn} πρόσωπον^{ngnp} ὁ^{dams} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-p} χάρισμα^{nnms} διὰ^p πολὺς^{agnpn} εὐχαριστέω^{vsap3s} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{tpg-p}. **v.12** ὁ^{dams} γάρ^c καύχησις^{nnfs} ἐγὼ^{tpg-p} οὗτος^{rdnfs} εἰμὶ^{vipx3s} ὁ^{dams} μαρτύριον^{nnms} ὁ^{dams} συνειδήσις^{ngfs} ἐγὼ^{tpg-p} ὅτι^c ἐν^p ἀπλότητι^{ndfs} καί^c εἰλικρινείᾳ^{ndfs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ἐν^p σοφίᾳ^{ndfs} σαρκικός^{adfsn} ἀλλά^c ἐν^p χάρις^{ndfs} θεός^{ngms} ἀναστρέφω^{vriap1p} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} περισσοτέρως^{bo} δέ^c πρόσ^p σύ^{tpa-p}. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^c ἄλλος^{aampn} γράφω^{vriap1p} σύ^{tpd-p} ἀλλά^c ἡ^{xo} ὅς^{tramp} ἀναγινώσκω^{vriap2p} ἡ^{xo} καί^c ἐπιγινώσκω^{vriap2p} ἐλπίζω^{vriap1s} δέ^c ὅτι^c καί^c ἕως^c τέλους^{ngms} ἐπιγινώσκω^{vifd2p}. **v.14** καθὼς^{bo} καί^c ἐπιγινώσκω^{viaa2p} ἐγὼ^{tpa-p} ἀπὸ^p μέρος^{ngms} ὅτι^c καύχημα^{nnms} σύ^{tpg-p} εἰμὶ^{vixp1p} καθάπερ^{bo} καί^c σύ^{trp-p} ἐγὼ^{tpg-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.15** καί^c οὗτος^{rdnfs} ὁ^{ddfs} πεποιθὴς^{ndfs} βούλομαι^{vini1s} πρόσ^p σύ^{tpa-p} ἐρχομαι^{vnaa} πρότερος^{bo} ἵνα^c δευτερός^{aafsn} χάρις^{nafs} ἔχω^{vsap2p}. **v.16** καί^c διὰ^p σύ^{tpg-p} διέρχομαι^{vnaa} εἰς^p Μακεδονία^{nafs} καί^c πάλιν^{bo} ἀπὸ^p Μακεδονίας^{ngfs} ἐρχομαι^{vnaa} πρόσ^p σύ^{tpa-p} καί^c ὑπὸ^p σύ^{tpg-p} προπέμψω^{vnap} εἰς^p ὁ^{dams} Ἰουδαία^{nafs}. **v.17** οὗτος^{rdans} οὖν^c βουλεύομαι^{vppnnms} μὴ^{xo} τις^{rians} ἄρα^{xo} ὁ^{ddfs} ἐλαφρία^{ndfs} χράσμαι^{viad1s} ἡ^{xo} ὅς^{tramp} βουλεύομαι^{vipn1s} κατὰ^p σὰρξ^{nafs} βουλεύομαι^{vipn1s} ἵνα^c εἰμὶ^{vspx3s} παρὰ^p ἐγὼ^{tpd-s} ὁ^{dams} ναί^{xo} ναί^{xo} καί^c ὁ^{dams} οὐ^{xo} οὐ^{xo}. **v.18** πιστὸς^{ngms} δέ^c ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὅτι^c ὁ^{dams} λόγος^{nnms} ἐγὼ^{tpg-p} ὁ^{dams} πρὸς^p σύ^{tpa-p} οὐ^{xo} γίνομαι^{viad3s} ναί^{xo} καί^c οὐ^{xo}.

καὶ Οὐ ἄλλὰ Ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ ἐν αὐτῷ τὸ Ναί, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ Ἀμήν τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς θεός. ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἄρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως ἀλλὰ συνεργοὶ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

ἔκρινα δὲ ἑμαυτῷ τοῦτο τὸ μὴ πάλιν ἔλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς. εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς καὶ τίς ἐστὶν ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἑμοῦ. καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτὸ ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἔχω ἅφ' ὧν ἔδει με χαίρειν πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρῶν οὐχ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἦν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ τις λελύπηκεν οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν ἀλλ' ἀπὸ μέρους ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. ἵκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων. ὥστε τοῦναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς

v.19 ὁδνms γάρ^c ὁδgms θεός^{ngms} υἱός^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} ὁδnms ἐν^p σύ^{tpd-p} διά^p ἐγώ^{tpg-p} κηρύσσω^{vrapnms} διά^p ἐγώ^{tpg-s} καί^c Σιλουανός^{ngms} καί^c Τιμόθεος^{ngms} οὐ^{xo} γίνομαι^{v1ad3s} ναί^{xo} καί^c οὐ^{xo} ἀλλά^c ναί^{xo} ἐν^p αὐτός^{tpdms} γίνομαι^{v1xa3s}. **v.20** ὅσος^{rcnfp} γάρ^c ἐπαγγελία^{nnfp} θεός^{ngms} ἐν^p αὐτός^{tpdms} ὁδnms ναί^{xo} καί^c ἐν^p αὐτός^{tpdms} ὁδnms ἀμήνth ὁδdms θεός^{ndms} πρὸς^p δόξα^{nafs} διά^p ἐγώ^{tpg-p}. **v.21** ὁδnms δέ^c βεβαιῶ^{vppanms} ἐγώ^{tpa-p} σὺν^p σύ^{tpd-p} εἰς^p Χριστός^{nnms} καί^c χρίω^{vpaanms} ἐγώ^{tpa-p} θεός^{nnms}. **v.22** ὁδnms καί^c σφραγιζώ^{vppanms} ἐγώ^{tpa-p} καί^c διδῶμι^{vpaanms} ὁδdms ἄρραβῶν^{nams} ὁδgms πνεῦμα^{ngms} ἐν^p ὁδdfp καρδία^{ndfp} ἐγώ^{tpg-p}. **v.23** ἐγώ^{tpn-s} δέ^c μάρτυς^{nams} ὁδdms θεός^{nams} ἐπικαλέω^{v1pmls} ἐπὶ^p ὁδdafs ἐμός^{rsafs} ψυχὴ^{nafs} ὅτι^c φειδομαι^{vppnms} σύ^{tpg-p} οὐκέτι^{bo} ἔρχομαι^{v1aals} εἰς^p Κόρινθος^{nafs}. **v.24** οὐ^{xo} ὅτι^c κυριεύω^{v1p1p} σύ^{tpg-p} ὁδgfs πίστις^{ngfs} ἀλλά^c συνεργός^{aampn} εἰμι^{v1px1p} ὁδgfs χαρὰ^{ngfs} σύ^{tpg-p} ὁδdfs γάρ^c πίστις^{ndfs} ἴσθημι^{v1xa2p}. **2. v.1** κρίνω^{v1aals} δέ^c ἑμαυτοῦ^{rxnms} οὗτος^{rdans} ὁδans μὴ^{xo} πάλιν^{bo} ἔρχομαι^{vnaa} ἐν^p λύπῃ^{ndfs} πρὸς^p σύ^{tpa-p}. **v.2** εἰ^{qo} γάρ^c ἐγώ^{tpn-s} λυπέω^{v1pals} σύ^{tpa-p} καί^c τίς^{rqnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδnms εὐφραίνω^{vppanms} ἐγώ^{tpa-s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁδnms λυπέω^{vppnms} ἐκ^p ἐγώ^{tpg-s}. **v.3** καί^c γράφω^{v1aals} σύ^{tpd-p} οὗτος^{rdans} αὐτός^{tpans} ἵνα^c μὴ^{xo} ἔρχομαι^{vpaanms} λύπῃ^{nafs} ἔχω^{vspals} ἀπὸ^p ὅς^{rtgmp} δει^{v1iq3s} ἐγώ^{tpa-s} χαίρω^{v1pa} πείθω^{vpxanms} ἐπὶ^p πᾶς^{aampn} σύ^{tpa-p} ὅτι^c ὁδnfs ἐμός^{rsnfs} χαρά^{nfnfs} πᾶς^{agmpn} σύ^{tpg-p} εἰμι^{v1px3s}. **v.4** ἐκ^p γάρ^c πολὺς^{agfsn} θλίψις^{ngfs} καί^c συνοχή^{ngfs} καρδία^{ngfs} γράφω^{v1aals} σύ^{tpd-p} διά^p πολὺς^{agmpn} δάκρυον^{ngnp} οὐ^{xo} ἵνα^c λυπέω^{vsa2p} ἀλλά^c ὁδdafs ἀγάπῃ^{nafs} ἵνα^c γινώσκω^{v1aals} ὅς^{rtafs} ἔχω^{v1pals} περισσοτέρως^{bo} εἰς^p σύ^{tpa-p}. **v.5** εἰ^{qo} δέ^c τι-σθινμο λυπέω^{v1xa3s} οὐ^{xo} ἐγώ^{tpa-s} λυπέω^{v1xa3s} ἀλλά^c ἀπὸ^p μέρος^{ngms} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐπιβαρέω^{vspals} πᾶς^{aampn} σύ^{tpa-p}. **v.6** ἵκανός^{annsn} ὁδdms τοιοῦτος^{rdnms} ὁδnfs ἐπιτιμία^{nfnfs} οὗτος^{rdnfs} ὁδnfs ὑπὸ^p ὁδgmp πολὺς^{agmpc}. **v.7** ὥστε^c ἐναντίον^{bo} μᾶλλον^{bo} σύ^{tpa-p} χαρίζομαι^{v1ad} καί^c παρακαλέω^{vnaa} μή^{xo} ἁπλῶς^c ὁδdfs περισσός^{adfc} λύπῃ^{ndfs} καταπίνω^{vsa3s} ὁδnms τοιοῦτος^{rdnms}.

9 αὐτὸν ἀγάπην, εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν
 10 ὑμῶν εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε καὶ ἐγὼ
 καὶ γὰρ ἐγὼ, εἴ τι κεχάρισμαι ᾧ κεχάρισμαι δι' ὑμᾶς ἐν προσ-
 11 ὣψ Χριστοῦ. ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, οὐ
 12 γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα
 εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν
 13 κυρίῳ. οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὐρεῖν με
 Τίτον τὸν ἀδελφόν μου ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς
 14 Μακεδονίαν. Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς
 ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι'
 15 ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμέν τῷ θεῷ ἐν τοῖς
 16 σφωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις. οἷς μὲν ὁσμὴ θανάτου
 εἰς θάνατον οἷς δὲ ὁσμὴ ζωῆς εἰς ζωὴν καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἰ-
 17 κανός. οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον
 τοῦ θεοῦ ἀλλ' ὥς ἐξ εἰλικρινείας ἀλλ' ὥς ἐκ θεοῦ κατενώπιον τοῦ
 θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν εἴ μὴ χρήζομεν ὡς τι-
 νες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν.
 2 ἢ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις
 ἡμῶν γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώ-
 3 πων. φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα
 ὑφ' ἡμῶν ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος

v.8 διότ^c παρακαλέω^{vipals} σύ^{tpa-p} κυρόω^{vnaa} εἰς^p αὐτός^{rpams} ἀγάπῃ^{nafs}. **v.9** εἰς^p οὗτος^{rdans}
 γάρ^c καί^c γράφω^{vlaals} ἵνα^c γνώσκω^{vsaaals} ὁ^{dafs} δοκιμῇ^{nafs} σύ^{tpg-p} εἰ^{qo} εἰς^p πᾶς^{aanpn}
 ὑπήκοος^{anmpn} εἰμὶ^{vipx2p}. **v.10** ὅς^{trdms} δέ^c τι-οριανὸς^{vipn2p} χαρίζομαι^{trpms} καί^c ἐγὼ^{trp-s} καί^c γάρ^c
 ἐγὼ^{trp-s} εἰ^{qo} τι-οριανὸς^{vipn2p} χαρίζομαι^{vixnls} ὅς^{trdms} χαρίζομαι^{vixnls} διὰ^p σύ^{tpa-p} ἐν^p πρόσωπον^{ndms}
 Χριστός^{ngms}. **v.11** ἵνα^c μή^{xo} πλεονεκτέω^{vsap1p} ὑπὸ^p ὁ^{dams} Σατανᾶς^{ngms} οὐ^{xo} γάρ^c αὐτός^{trpms}
 ὁ^{dans} νόημα^{nanp} ἀγνοέω^{vipalp}. **v.12** ἔρχομαι^{vpaans} δέ^c εἰς^p ὁ^{dafs} Τρωάς^{nafs} εἰς^p ὁ^{dans}
 εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} καί^c θύρα^{ngfs} ἐγὼ^{trp-d} ἀνοίγω^{vpxpfs} ἐν^p κύριος^{ndms}.
v.13 οὐ^{xo} ἔχω^{vixals} ἄνεσις^{nafs} ὁ^{ddms} πνεῦμα^{ndms} ἐγὼ^{trp-g} ὁ^{ddms} μί^{xo} εὐρίσκω^{vnaa} ἐγὼ^{trp-a}
 τίτος^{nam} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} ἐγὼ^{trp-g} ἀλλά^c ἀποτάσσω^{vpanms} αὐτός^{trdmp} ἐξέρχομαι^{vlaals}
 εἰς^p Μακεδονία^{nafs}. **v.14** ὁ^{ddms} δέ^c θεός^{ndms} χάρις^{nnfs} ὁ^{ddms} πάντοτε^{bo} θριαμβεύω^{vppadms}
 ἐγὼ^{trp-a} ἐν^p ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} καί^c ὁ^{dafs} ὁσμὴ^{nafs} ὁ^{dafs} γνῶσις^{ngfs} αὐτός^{trpms} φανερόω^{vppadms}
 διὰ^p ἐγὼ^{trp-p} ἐν^p πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms}. **v.15** ὅτι^c Χριστός^{ngms} εὐωδία^{nnfs} εἰμὶ^{vixp1p} ὁ^{ddms}
 θεός^{ndms} ἐν^p ὁ^{ddmp} σῶζω^{vppdmp} καί^c ἐν^p ὁ^{ddmp} ἀπόλλυμι^{vppedmp}. **v.16** ὅς^{trdmp} μὲν^{xo}
 ὁσμὴ^{nnfs} θάνατος^{ngms} εἰς^p θάνατος^{nam} ὅς^{trdmp} δέ^c ὁσμὴ^{nnfs} ζωῆς^{ngfs} εἰς^p ζωῆς^{nafs} καί^c
 πρὸς^p οὗτος^{rdanp} τίς^{rqnms} ἰκανός^{anmsn}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμὶ^{vixp1p} ὁ^{bo} ὁ^{ddmp} πολλὺς^{anmpn}
 καπηλεύω^{vppanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἀλλά^c ὥς^{bo} ἐκ^p εἰλικρινείας^{ngfs} ἀλλά^c ὥς^{bo}
 ἐκ^p θεός^{ngms} κατενώπιον^p ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐν^p Χριστός^{ndms} λαλέω^{vipalp}. **3. v.1** ἀρχώ^{vipm1p}
 πάλιν^{bo} ἑαυτοῦ^{txanp} συνίσταμι^{tnpa} εἰ^{qo} μή^{xo} χρήζω^{vipalp} ὥς^{bo} τι-οριανὸς^{agmpn}
 ἐπιστολῇ^{ngfp} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἢ^{xo} ἐκ^p σύ^{trp-g} συστατικός^{agmpn}. **v.2** ὁ^{dms} ἐπιστολῇ^{nnfs}
 ἐγὼ^{trp-g} σύ^{trp-n} εἰμὶ^{vixp2p} ἐγγράφω^{vpxnfs} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδίᾳ^{ndfp} ἐγὼ^{trp-g} γινώσκω^{vppnfs} καί^c
 ἀναγινώσκω^{vppnfs} ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn} ἀνθρώπος^{ngmp}.

οὐκ ἐν πλαξίν λιθίναις ἀλλ ἐν πλαξίν καρδίας σαρκίναίς. Πε- 4
 ποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν.
 οὐχ ὅτι ἱκανοὶ ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν 5
 ἀλλ ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ. ὅς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς 6
 διακόνους καινῆς διαθήκης οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος,
 τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ 7
 διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις ἐ-
 γενήθη ἐν δόξῃ ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ 8
 εἰς τὸ πρόσωπον Μωσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ
 τὴν καταργουμένην. πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύ- 9
 ματος ἔσται ἐν δόξῃ. εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα 9
 πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ.
 καὶ γὰρ οὐδὲ δεδοξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει 10
 ἔνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον 11
 διὰ δόξης πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. Ἔχοντες οὖν τοι- 12
 αὐτὴν ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα. καὶ οὐ καθάπερ 13
 Μωσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ
 ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου.
 ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ 14
 κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει μὴ ἀ-
 νακαλυπτόμενον ὃ τὴν ἐν Χριστῷ καταργεῖται, ἀλλ' ἔως σήμερον 15

v.3 φανερώω^{vpppnm} ὅτι^c εἰμὶ^{vix2p} ἐπιστολή^{nnfs} Χριστός^{ngms} διακονέω^{vrapnfs} ὑπὸ^p ἐγώ^{rpq-p}
 ἐγγράφω^{vpxnfs} οὐ^{xo} μέλας^{adnsn} ἀλλά^c πνεῦμα^{ndns} θεός^{ngms} ζάω^{vppagms} οὐ^{xo} ἐν^p πλάξ^{ndfp}
 λίθινος^{adfpn} ἀλλά^c ἐν^p πλάξ^{ndfp} καρδία^{ngfs} σάρκινος^{adfpn}. **v.4** πεποίθησις^{nafs} δέ^c
 τοιοῦτος^{rdafs} ἔχω^{vipa1p} διὰ^p ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nam}. **v.5** οὐ^{xo} ὅτι^c
 ἱκανός^{anmpn} εἰμὶ^{vix1p} ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} λογιζομαι^{vnad} τι-οριανσ ὡς^{bo} ἐκ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp}
 ἀλλά^c ὁ^{dnfs} ἱκανότης^{nafs} ἐγώ^{rpq-p} ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.6** ὅς^{trnms} καί^c ἱκανός^{vlaa3s}
 ἐγώ^{rpq-p} διάκονος^{namp} καινός^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} οὐ^{xo} γράμμα^{ngns} ἀλλά^c πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dnns}
 γάρ^c γράμμα^{nnns} ἀποκτείνω^{vipa3s} ὁ^{dnns} δέ^c πνεῦμα^{nnns} ζωοποιέω^{vipa3s}. **v.7** εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dnfs}
 διακονία^{nnfs} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} ἐν^p γράμμα^{ndnp} ἐντυπώω^{vpxnfs} ἐν^p λίθος^{ndmp} γίνονται^{vlaa3s}
 ἐν^p δόξα^{ndfs} ὥστε^c μὴ^{xo} δύναμαι^{vnpn} ἀτενίζω^{vnaa} ὁ^{damp} υἱός^{namp} Ἰσραὴλ^{1p} εἰς^p ὁ^{dans}
 πρόσωπον^{nans} Μωσῆς^{ngms} διὰ^p ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgn} πρόσωπον^{ngns} αὐτός^{trgms} ὁ^{dafs}
 καταργέω^{vppafis}. **v.8** πῶς^{bo} οὐ^{xo} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnfs} διακονία^{nnfs} ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns} εἰμὶ^{vifx3s}
 ἐν^p δόξα^{ndfs}. **v.9** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnfs} διακονία^{nnfs} ὁ^{dgn} κατάκρισις^{ngfs} δόξα^{nafs} πολὺς^{admsn}
 μᾶλλον^{bo} περισσεύω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} διακονία^{nnfs} ὁ^{dgn} δικαιοσύνη^{ngfs} ἐν^p δόξα^{ndfs}. **v.10** καί^c
 γάρ^c οὐδὲ^{bo} δοξάζω^{vixp3s} ὁ^{dnns} δοξάζω^{vpxpns} ἐν^p οὗτος^{rdns} ὁ^{ddns} μέρος^{ndns} ἔνεκα^{bo} ὁ^{dgn}
 ὑπερβάλλω^{vppagfs} δόξα^{ngfs}. **v.11** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnns} καταργέω^{vpppns} διὰ^p δόξα^{ngfs} πολὺς^{admsn}
 μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnns} μένω^{vppans} ἐν^p δόξα^{ndfs}. **v.12** ἔχω^{vppanmp} οὖν^c τοιοῦτος^{rdafs} ἐλπίς^{nafs}
 πολὺς^{adfsn} παρρησία^{ndfs} χράσμαι^{vipn1p}. **v.13** καί^c οὐ^{xo} καθάπερ^{bo} Μωσῆς^{nnms} τίθημι^{vla3s}
 κάλυμμα^{nans} ἐπὶ^p ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ἑαυτοῦ^{rxgms} πρὸς^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἀτενίζω^{vnaa} ὁ^{damp}
 υἱός^{namp} Ἰσραὴλ^{1p} εἰς^p ὁ^{dans} τέλος^{nans} ὁ^{dgn} καταργέω^{vpppns}. **v.14** ἀλλά^c πωρῶ^{vla3s}
 ὁ^{dnpn} νόημα^{nnnp} αὐτός^{trgmp} ἄχρι^p γάρ^c ὁ^{dgn} σήμερον^{bo} ὁ^{dnns} αὐτός^{trnns} κάλυμμα^{nnns} ἐπὶ^p
 ὁ^{ddfs} ἀνάγνωσις^{ndfs} ὁ^{dgn} παλαιός^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} μένω^{vipa3s} μὴ^{xo} ἀνακαλύπτω^{vpppns} ὅς^{trans}
 τίς^{rnnns} ἐν^p Χριστός^{ndms} καταργέω^{vipp3s}.

ἡνίκα ἀναγινώσκεται Μωσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν
 16 κεῖται, ἡνίκα ὁ ἄν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον περιαιρεῖται τὸ κά-
 17 λυμμα. ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν, οὗ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου
 18 ἐκεῖ ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακαλυμμένῳ προσώπῳ
 τὴν δόξαν κυρίου κατοπιριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορ-
 φούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.
4 Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἡλεήθημεν
 2 οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ' ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης
 μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ
 θεοῦ ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστῶντες ἑαυτοὺς
 3 πρὸς πᾶσαν συνειδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ
 καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν ἐν τοῖς ἀπολλυ-
 4 μένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον. ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου
 ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς
 τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ ὅς ἐστιν
 5 εἰκὼν τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ Χριστὸν
 6 Ἰησοῦν κύριον ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. ὅτι ὁ
 θεὸς ὁ εἰπὼν Ἐκ σκότους φῶς λάμψαι ὅς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρ-
 διαῖς ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν
 7 προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον
 ἐν ὀστροκίνοις σκεύεσιν ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾗ τοῦ

v.15 ἀλλά^c ἔως^c σήμερον^{bo} ἡνίκα^{bo} ἀναγινώσκω^{vipp3s} Μωσῆς^{nnms} κάλυμμα^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^{dafs}
 καρδία^{nafs} αὐτός^{rgmp} κείται^{vipn3s}. **v.16** ἡνίκα^{bo} δέ^c ἄν^{xo} ἐπιστρέφω^{vsaa3s} πρὸς^p κύριος^{nams}
 περιαιρέω^{vipp3s} ὁ^{dnms} κάλυμμα^{nnms}. **v.17** ὁ^{dnms} δέ^c κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms}
 εἰμὶ^{vipx3s} ὅς^{bo} δέ^c ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} κύριος^{ngms} ἐκεῖ^{bo} ἐλευθερία^{nnfs}. **v.18** ἐγὼ^{rgn-p} δέ^c
 πᾶς^{anmpn} ἀνακαλύπτω^{vpxp3s} πρόσωπον^{ndns} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} κύριος^{ngms} κατοπιριζώ^{vppmnp}
 ὁ^{dafs} αὐτός^{rgafs} εἰκὼν^{nafs} μεταμορφόω^{vipp1p} ἀπὸ^p δόξα^{ngfs} εἰς^p δόξα^{nafs} καθάπερ^{bo} ἀπὸ^p
 κυρίου^{ngms} πνεῦμα^{ngms}. **4. v.1** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} οὗτος^{rdafs}
 καθὼς^{bo} ἐλεέω^{vialp} οὐ^{xo} ἐγκακέω^{vialp}. **v.2** ἀλλά^c ἀπογορεύω^{viam1p} ὁ^{damp} κρυπτός^{aanpn}
 ὁ^{dafs} αἰσχύνῃ^{ngfs} μὴ^{xo} περιπατέω^{vppanmp} ἐν^p πανουργία^{ndfs} μηδέ^c δολόω^{vppanmp} ὁ^{dams}
 λόγος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{ddfs} φανέρωσις^{ndfs} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{ngfs} συνιστημὴ^{vppanmp}
 ἑαυτοῦ^{rgamp} πρὸς^p πᾶς^{aafsn} συνειδησίης^{nafs} ἀνθρώπος^{ngmp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.3** εἴ^{qo}
 δέ^c καί^c εἰμὶ^{vipx3s} καλύπτω^{vpxp3s} ὁ^{dnms} εὐαγγέλιον^{nnms} ἐγὼ^{rgp-p} ἐν^p ὁ^{ddmp} ἀπόλλυμι^{vppedmp}
 εἰμὶ^{vipx3s} καλύπτω^{vpxp3s}. **v.4** ἐν^p ὅς^{rrdmp} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ὁ^{dams} αἰὼν^{ngms} οὗτος^{rdams}
 τυφλὸς^{viaa3s} ὁ^{damp} νόημα^{namp} ὁ^{damp} ἀπιστος^{agmpn} εἰς^p ὁ^{dams} μὴ^{xo} αὐγάζω^{vnaa} αὐτός^{rgdmp}
 ὁ^{dams} φωτισμός^{nams} ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{ngms} ὁ^{dafs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrnms} εἰμὶ^{vipx3s}
 εἰκὼν^{nnfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.5** οὐ^{xo} γάρ^c ἑαυτοῦ^{rgamp} κηρύσσω^{vialp} ἀλλά^c Χριστός^{nams}
 Ἰησοῦς^{nnms} κύριος^{nams} ἑαυτοῦ^{rgamp} δέ^c δοῦλος^{namp} συ^{rgp-p} διὰ^p Ἰησοῦς^{nams}. **v.6** ὅτι^c ὁ^{dnms}
 θεός^{ngms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpaanms} ἐκ^p σκότος^{ngms} φῶς^{nams} λάμπω^{vnaa} ὅς^{rrnms} λάμπω^{vnaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfp}
 καρδία^{ndfp} ἐγὼ^{rgp-p} πρὸς^p φωτισμός^{nams} ὁ^{dafs} γνῶσις^{ngfs} ὁ^{dafs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐν^p
 πρόσωπον^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.

θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ οὐ στενοχωρού- 8
 μενοι ἀπορούμενοι ἀλλ οὐκ ἐξαπορούμενοι. διωκόμενοι ἀλλ 9
 οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι καταβαλλόμενοι ἀλλ οὐκ ἀπολλύμενοι.
 πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέ- 10
 ροντες ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ.
 αἰ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν 11
 ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν.
 ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. 12, 13
 ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον
 Ἐπίστευσα διὸ ἐλάλησα καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν διὸ καὶ λαλοῦ-
 μεν. εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ 14
 Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ γὰρ πάντα δι' ὑ- 15
 μᾶς ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν
 περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ 16
 εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται ἀλλ ὁ ἔσωθεν ἀνα-
 καινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρόν τῆς 17
 θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρους
 δόξης κατεργάζεται ἡμῖν. μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα 18
 ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα, τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα τὰ δὲ μὴ
 βλεπόμενα αἰώνια.

Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους **5**
 καταλυθῇ οἰκοδομῇ ἐκ θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποιήτον αἰ-

v.7 ἔχω^{v1palp} δε^c ὁ^{dams} θησαυρός^{nams} οὗτος^{rdams} ἐν^p ὀστράκινος^{adnpr} σκεῦος^{ndnp} ἵνα^c
 ὁ^{dnfs} ὑπερβολῇ^{nnfs} ὁ^{dgrs} δύναμις^{ngfs} εἰμὶ^{vsp3s} ὁ^{dgrs} θεός^{ngms} καί^c μὴ^{xo} ἐκ^p ἐγὼ^{rgp-p}.
v.8 ἐν^p πᾶς^{admsn} θλιβώ^{vppnmp} ἀλλά^c οὐ^{xo} στενοχωρέω^{vppnmp} ἀπορέω^{vppnmp} ἀλλά^c οὐ^{xo}
 ἐξαπορέομαι^{vppnmp}. **v.9** διώκω^{vppnmp} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐγκαταλείπω^{vppnmp} καταβάλλω^{vppnmp}
 ἀλλά^c οὐ^{xo} ἀπόλλυμι^{vppnmp}. **v.10** πάντοτε^{bo} ὁ^{dafs} νέκρωσις^{nafs} ὁ^{dgrs} κύριος^{ngms}
 Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} περιφέρω^{vppnmp} ἵνα^c καί^c ὁ^{dnfs} ζωὴ^{nnfs} ὁ^{dgrs} Ἰησοῦς^{ngms}
 ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ἐγὼ^{rgp-p} φανερώω^{vsp3s}. **v.11** αἰ^{bo} γάρ^c ἐγὼ^{rgp-p} ὁ^{dnp} ζῶ^{vppnmp}
 εἰς^p θάνατος^{nams} παραδίδωμι^{vpp1p} διὰ^p Ἰησοῦς^{nams} ἵνα^c καί^c ὁ^{dnfs} ζωὴ^{nnfs} ὁ^{dgrs} Ἰησοῦς^{ngms}
 φανερώω^{vsp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} θνητός^{adfsn} σῶμα^{ndfs} ἐγὼ^{rgp-p}. **v.12** ὥστε^c ὁ^{dnms} μὲν^{xo} θάνατος^{nnms}
 ἐν^p ἐγὼ^{rgp-p} ἐνεργέω^{vppn3s} ὁ^{dnfs} δε^c ζωὴ^{nnfs} ἐν^p σύ^{rgp-p}. **v.13** ἔχω^{vppnmp} δε^c ὁ^{dans}
 αὐτός^{rpans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgrs} πίστις^{ngfs} κατὰ^p ὁ^{dans} γράφω^{vpxpans} πιστεύω^{v1aals} διὸ^c λαλέω^{v1aals}
 καί^c ἐγὼ^{rgp-p} πιστεύω^{v1palp} διὸ^c καί^c λαλέω^{v1palp}. **v.14** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὁ^{dnms}
 ἐγείρω^{vraanms} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} καί^c ἐγὼ^{rgp-p} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} ἐγείρω^{vifa3s}
 καί^c παρίστημι^{vifa3s} σὺν^p σύ^{rgp-p}. **v.15** ὁ^{dnp} γάρ^c πᾶς^{anpnp} διὰ^p σύ^{rgp-p} ἵνα^c ὁ^{dnfs}
 χάρις^{nnfs} πλεονάζω^{vraanfs} διὰ^p ὁ^{dgnp} πολὺς^{agnpc} ὁ^{dafs} εὐχαριστία^{nafs} περισσεύω^{vsaa3s} εἰς^p
 ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgrs} θεός^{ngms}. **v.16** διὸ^c οὐ^{xo} ἐγκατέω^{v1palp} ἀλλά^c εἰ^{qo} καί^c ὁ^{dnms} ἔξω^{bo}
 ἐγὼ^{rgp-p} ἄνθρωπος^{nnms} διαφθείρω^{vpp3s} ἀλλά^c ὁ^{dnms} ἔσωθεν^{bo} ἀνακαινώ^{vpp3s} ἡμέρα^{ndfs} καί^c
 ἡμέρα^{ndfs}. **v.17** ὁ^{dnns} γάρ^c παραυτίκα^{bo} ἐλαφρός^{annsn} ὁ^{dgrs} θλίψις^{ngfs} ἐγὼ^{rgp-p} κατὰ^p
 ὑπερβολὴν^{nafs} εἰς^p ὑπερβολὴν^{nafs} αἰώνιος^{aansn} βάρους^{nans} δόξα^{ngfs} κατεργάζομαι^{vppn3s} ἐγὼ^{rgp-p}.
v.18 μὴ^{xo} σκοπέω^{vppagmp} ἐγὼ^{rgp-p} ὁ^{dnp} βλέπω^{vppanp} ἀλλά^c ὁ^{dnp} μὴ^{xo} βλέπω^{vppanp} ὁ^{dnp}
 γάρ^c βλέπω^{vppnmp} πρόσκαιρος^{anpnp} ὁ^{dnp} δε^c μὴ^{xo} βλέπω^{vppnmp} αἰώνιος^{anpnp}.

- 2 ὡνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν τὸ οἰκη-
 3 τήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες. εἶγε
 4 καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὐρεθησόμεθα. καὶ γὰρ οἱ ὄν-
 5 τες ἐν τῷ σκῆνι στενάζομεν βαρούμενοι ἐπειδὴ οὐ θέλομεν
 6 ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ
 7 τῆς ζωῆς. ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός ὁ
 8 καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἄρραθῶνα τοῦ πνεύματος. Θαρροῦντες οὖν
 9 πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦ-
 10 μεν ἀπὸ τοῦ κυρίου, διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν οὐ διὰ
 8 εἶδους, θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημηῆσαι ἐκ
 9 τοῦ σώματος καὶ ἐκδημηῆσαι πρὸς τὸν κύριον. διὸ καὶ φιλο-
 11 τιμούμεθα εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες εὐάρεστοι αὐτῷ
 12 εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ
 13 βήματος τοῦ Χριστοῦ ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώμα-
 11 τος πρὸς ᾧ ἔπραξεν εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν. Εἰδότες οὖν τὸν
 12 φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα,
 12 ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. οὐ
 γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες
 13 ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώ-
 13 πῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν θεῷ, εἴτε
 14 σωφρονοῦμεν ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς
 κρίναντας τοῦτο ὅτι εἰ εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἄρα οἱ πάν-

5. v.1 οἶδα^{vixal p} γάρ^c ὅτι^c ἐάν^o ὁ^{dnfs} ἐπίγειος^{anfsn} ἐγώ^{tpg-p} οἰκία^{nnfs} ὁ^{dgnfs} σκῆνος^{ngns} καταλύω^{vsap3s} οἰκοδομῶ^{nafs} ἐκ^p θεός^{ngms} ἔχω^{vipal p} οἰκία^{nafs} ἀχειροποίητος^{aafsn} αἰώνιος^{aafsn} ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.2** καί^c γάρ^c ἐν^p οὗτος^{rddns} στενάζω^{vipal p} ὁ^{dams} οἰκητήριον^{nans} ἐγώ^{tpg-p} ὁ^{dans} ἐκ^p οὐρανός^{ngms} ἐπενδύω^{vnam} ἐπιποθέω^{vppanmp}. **v.3** εἰ^{&γε} καί^c ἐνδύω^{vppanmp} οὐ^{xo} γυμνός^{anmpn} εὐρίσκω^{vifp1p}. **v.4** καί^c γάρ^c ὁ^{dnmp} εἰμὶ^{vppxnm p} ἐν^p ὁ^{ddns} σκῆνος^{ndns} στενάζω^{vipal p} βαρέω^{vpprnmp} ἐπειδὴ^c οὐ^{xo} θέλω^{vipal p} ἐκδύω^{vnam} ἀλλά^c ἐπενδύω^{vnam} ἵνα^c καταπίνω^{vsap3s} ὁ^{dnns} θνητός^{annsn} ὑπὸ^p ὁ^{dgnfs} ζωῆ^{ngfs}. **v.5** ὁ^{dams} δε^c κατεργάζομαι^{vpadnms} ἐγώ^{tpa-p} εἰς^p αὐτός^{tpans} οὗτος^{rdans} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} καί^c διδωμι^{vpraanms} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dams} ἄρραθών^{nams} ὁ^{dgnfs} πνεῦμα^{ngns}. **v.6** θαρρέω^{vppanmp} οὖν^c πάντοτε^{bo} καί^c οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ἐνδημέω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ἐκδημέω^{vipal p} ἀπὸ^p ὁ^{dgnfs} κύριος^{ngms}. **v.7** διὰ^p πίστις^{ngfs} γάρ^c περιπατέω^{vipal p} οὐ^{xo} διὰ^p εἶδος^{ngns}. **v.8** θαρρέω^{vipal p} δε^c καί^c εὐδοκέω^{vipal p} μᾶλλον^{bo} ἐκδημέω^{vnaa} ἐκ^p ὁ^{dgnfs} σῶμα^{ngns} καί^c ἐνδημέω^{vnaa} πρὸς^p ὁ^{dams} κύριος^{nams}. **v.9** διό^c καί^c φιλοτιμέομαι^{vipn1p} εἴτε^c ἐκδημέω^{vppanmp} εἴτε^c ἐκδημέω^{vppanmp} εὐάρεστος^{anmpn} αὐτός^{tpdms} εἰμὶ^{vniptx}. **v.10** ὁ^{damp} γάρ^c πᾶς^{aamnpn} ἐγώ^{tpa-p} φανερόω^{vnap} δεῖ^{vtpq3s} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgnfs} βῆμα^{ngns} ὁ^{dgnfs} Χριστός^{ngms} ἵνα^c κομίζω^{vsam3s} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{damp} διὰ^p ὁ^{dgnfs} σῶμα^{ngns} πρὸς^p ὁ^{tramp} πρᾶσσω^{vlaa3s} εἴτε^c ἀγαθός^{aansn} εἴτε^c κακός^{aansn}. **v.11** οἶδα^{vpxanmp} οὖν^c ὁ^{dams} φόβος^{ngms} ὁ^{dgnfs} κύριος^{ngms} ἀνθρώπος^{nam p} πειθώ^{vipal p} θεός^{ndns} δε^c φανερόω^{vixp1p} ἐλπίζω^{vipals} δε^c καί^c ἐν^p ὁ^{dnp} συνείδησις^{ndfp} σύ^{tpg-p} φανερόω^{vixp}. **v.12** οὐ^{xo} γάρ^c πάλιν^{bo} ἑαυτοῦ^{rxanmp} συνίστημι^{vipal p} σύ^{tpd-p} ἀλλά^c ἀφορμῇ^{nafs} διδωμι^{vppanmp} σύ^{tpd-p} καύχημα^{ngns} ὑπὲρ^p ἐγώ^{tpg-p} ἵνα^c ἔχω^{vsapa2p} πρὸς^p ὁ^{damp} ἐν^p πρόσωπον^{ndns} καυχάομαι^{vppnamp} καί^c ὁ^{xo} καρδία^{ndfs}. **v.13** εἴτε^c γάρ^c ἐξίστημι^{vialp} θεός^{ndms} εἴτε^c σωφρονέω^{vipal p} σύ^{tpd-p}.

τες ἀπέθανον, καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι 15
 ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι.
 Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα, εἰ δὲ καὶ 16
 ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν.
 ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ καινὴ κτίσις, τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν ἰδοὺ 17
 γέγονεν καινά, τὰ πάντα. τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλ- 18
 λάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν
 διακονίαν τῆς καταλλαγῆς. ὥς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον 19
 καταλλάσσων ἑαυτῷ μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα
 αὐτῶν καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. ὑπὲρ 20
 Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὥς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡ-
 μῶν, δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ καταλλάγητε τῷ θεῷ. τὸν γὰρ 21
 μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν ἵνα ἡμεῖς
 γινώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν 6
 τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς, λέγει γάρ Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά 2
 σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐδοθήθησά σοι ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐ-
 πρόσδεκτος ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. μηδεμίαν ἐν μηδενὶ 3
 διδόντες προσκοπὴν ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία. ἀλλ' ἐν παντί 4
 συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὥς θεοῦ διάκονοι ἐν ὑπομονῇ πολλῇ ἐν

v.14 ὁδνfs γάρ^c ἀγάπη^{nnfs} ὁδgms Χριστός^{ngms} συνέχω^{vpa3s} ἐγώ^{tpa-p} κρίνω^{vpaamp} οὗτος^{rdans}
 ὅτι^c εἰ^{qo} εἰς^{nnms} ὑπέρ^p πᾶς^{agmpn} ἀποθνήσκω^{vaa3s} ἄρα^{xo} ὁδnmp πᾶς^{anmpn} ἀποθνήσκω^{vaa3p}.
v.15 καί^c ὑπέρ^p πᾶς^{agmpn} ἀποθνήσκω^{vaa3s} ἵνα^c ὁδnmp ζάω^{vppanmp} μηκέτι^{bo} ἑαυτοῦ^{rxdmmp}
 ζάω^{vspa3p} ἀλλά^c ὁδdms ὑπέρ^p αὐτός^{tpgmp} ἀποθνήσκω^{vpaadms} καί^c ἐγείρω^{vrapdms}. **v.16** ὥστε^c
 ἐγώ^{rpnp} ἀπό^p ὁδgms νῦν^{bo} οὐδεὶς^{aamsn} οἶδα^{vixa1p} κατὰ^p σάρ^{znafs} εἰ^{qo} δέ^c καί^c γινώσκω^{vixa1p}
 κατὰ^p σάρ^{znafs} Χριστός^{ngms} ἀλλά^c νῦν^{bo} οὐκέτι^{bo} γινώσκω^{vipa1p}. **v.17** ὥστε^c εἰ^{qo}
 τι-σρινμs ἐν^p Χριστός^{ndms} καινός^{anfsn} κτίσις^{nnfs} ὁδnnp ἀρχαῖος^{anmpn} παρέρχομαι^{vaa3s}
 ἰδοὺ^{vdaa2s} γίνομαι^{vixa3s} καινός^{anmpn} ὁδnnp πᾶς^{anmpn}. **v.18** ὁδnnp δέ^c πᾶς^{anmpn} ἐκ^p ὁδgms
 θεός^{ngms} ὁδgms καταλλάσσω^{vpaagms} ἐγώ^{tpa-p} ἑαυτοῦ^{rxdms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c
 διδωμι^{vpaagms} ἐγώ^{rpdp} ὁdafs διακονίαν^{nafs} ὁdafs καταλλαγῆς^{ngfs}. **v.19** ὥς^{bo} ὅτι^c θεός^{nnms}
 εἰμι^{vix3s} ἐν^p Χριστός^{ndms} κόσμος^{ngms} καταλλάσσω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxdms} μὴ^{xo} λογιζομαι^{vppnnms}
 αὐτός^{rpdpmp} ὁdamp παραπτῶμα^{nanp} αὐτός^{tpgmp} καί^c τίθημι^{vppanms} ἐν^p ἐγώ^{rpdp} ὁdams
 λόγος^{nams} ὁdafs καταλλαγῆς^{ngfs}. **v.20** ὑπέρ^p Χριστός^{ngms} οὖν^c πρεσβεύω^{vipa1p} ὥς^{bo} ὁδgms
 θεός^{ngms} παρακαλέω^{vppagms} διὰ^p ἐγώ^{tpg-p} δέομαι^{vipn1p} ὑπέρ^p Χριστός^{ngms} καταλλάσσω^{vda2p}
 ὁδdms θεός^{ndms}. **v.21** ὁdams γάρ^c μὴ^{xo} γινώσκω^{vpaams} ἁμαρτία^{nafs} ὑπέρ^p ἐγώ^{tpg-p}
 ἁμαρτία^{nafs} ποιέω^{vaa3s} ἵνα^c ἐγώ^{rpnp} γίνομαι^{vspn1p} δικαιοσύνη^{nnfs} θεός^{ngms} ἐν^p αὐτός^{rpdmms}.
6. v.1 συνεργέω^{vppanmp} δέ^c καί^c παρακαλέω^{vipa1p} μὴ^{xo} εἰς^p κενός^{aansn} ὁdafs χάρις^{nafs} ὁδgms
 θεός^{ngms} δέχομαι^{vnad} σὺ^{rp-p}. **v.2** λέγω^{vipa3s} γάρ^c καιρός^{ndms} δεκτός^{admsn} ἐπακούω^{vaa1s}
 σὺ^{tpg-s} καί^c ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} σωτηρία^{ngfs} βοηθέω^{vaa1s} σὺ^{rpdp} ἰδοὺ^{vdaa2s} νῦν^{bo} καιρός^{nnms}
 εὐπρόσδεκτος^{anmsn} ἰδοὺ^{vdaa2s} νῦν^{bo} ἡμέρα^{nnfs} σωτηρία^{ngfs}. **v.3** μηδείς^{aafsn} ἐν^p μηδείς^{adnsn}
 διδωμι^{vppanmp} προσκοπή^{nafs} ἵνα^c μὴ^{xo} μωμάομαι^{vsa3s} ὁδnfs διακονία^{nnfs}.

- 5 θλίψεσιν ἐν ἀνάγκαις ἐν στενοχωρίαῖς. ἐν πληγαῖς ἐν φυλα-
 6 καῖς ἐν ἀκαταστασίαις ἐν κόποις ἐν ἀγρυπνίαις ἐν νηστείαις.
 7 ἐν ἀγνότητι ἐν γνώσει ἐν μακροθυμίᾳ ἐν χρηστότητι ἐν πνεύ-
 8 ματι ἀγίῳ ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ. ἐν λόγῳ ἀληθείας ἐν δυνάμει
 9 θεοῦ, διὰ τῶν ὀπλῶν τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστε-
 10 ρῶν. διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας, ὥς
 11 πλάνοι καὶ ἀληθεῖς. ὥς ἀγνοοῦμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι ὥς
 12 ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν ὥς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανα-
 13 τούμενοι. ὥς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες ὥς πτωχοὶ πολλοὺς
 14 δὲ πλουτίζοντες ὥς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες. Τὸ
 15 στόμα ἡμῶν ἀνέφωγεν πρὸς ὑμᾶς Κορίνθιοι ἡ καρδία ἡμῶν πε-
 16 πλάτυνται, οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς
 17 σπλάγχχνοις ὑμῶν, τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν ὥς τέκνοις λέγω
 18 πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις,
 19 τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομίας τίς δὲ κοινωνία φωτὶ
 20 πρὸς σκότος. τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελιάρ ἢ τίς
 21 μερίς πιστῶ μετὰ ἀπίστου. τίς δὲ συγκατάθεσις ναῶ θεοῦ με-
 22 τὰ εἰδώλων ὑμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶντος καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς
 23 ὅτι Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω καὶ ἔσομαι αὐτῶν
 24 θεός καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. διὸ Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐ-
 25 τῶν καὶ ἀφορίσθητε λέγει κύριος καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε,

v.4 ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{adnsn} συνίστημι^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὥς^{bo} θεός^{ngms} διάκονος^{nnmp} ἐν^p ὑπομονῇ^{ndfs} πολὺς^{adfsn} ἐν^p θλίψει^{ndfp} ἐν^p ἀνάγκῃ^{ndfp} ἐν^p στενοχωρίᾳ^{ndfp}. **v.5** ἐν^p πληγῇ^{ndfp} ἐν^p φυλακῇ^{ndfp} ἐν^p ἀκαταστασίᾳ^{ndfp} ἐν^p κόποις^{ndmp} ἐν^p ἀγρυπνίᾳ^{ndfp} ἐν^p νηστείᾳ^{ndfp}. **v.6** ἐν^p ἀγνότης^{ndfs} ἐν^p γνώσει^{ndfs} ἐν^p μακροθυμίᾳ^{ndfs} ἐν^p χρηστότης^{ndfs} ἐν^p πνεύμα^{ndns} ἁγίῳ^{adnsn} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} ἀνυπόκριτος^{adfsn}. **v.7** ἐν^p λόγος^{ndms} ἀλήθεια^{ngfs} ἐν^p δύναμις^{ndfs} θεός^{ngms} διὰ^p ὁ^{dgnp} ὀπλον^{ngnp} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ὁ^{dgnp} δεξιός^{agmpn} καὶ^c ἀριστερός^{agmpn}. **v.8** διὰ^p δόξα^{ngfs} καὶ^c ἀτιμία^{ngfs} διὰ^p δυσφημία^{ngfs} καὶ^c εὐφημία^{ngfs} ὥς^{bo} πλάνος^{anmpn} καὶ^c ἀληθής^{anmpn}. **v.9** ὥς^{bo} ἀγνοεῖ^{vppnmp} καὶ^c ἐπιγινώσκω^{vppnmp} ὥς^{bo} ἀποθνήσκω^{vppnmp} καὶ^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ζῶ^{vpa1p} ὥς^{bo} παιδεύω^{vppnmp} καὶ^c μὴ^{xo} θανατόω^{vppnmp}. **v.10** ὥς^{bo} λυπέω^{vppnmp} ἀεὶ^{bo} δέ^c χαίρω^{vppanmp} ὥς^{bo} πτωχός^{anmpn} πολὺς^{aanmpn} δέ^c πλουτίζω^{vppanmp} ὥς^{bo} μηδεὶς^{aansn} ἔχω^{vppanmp} καὶ^c πᾶς^{aanpn} κατέχω^{vppanmp}. **v.11** ὁ^{dnsn} στόμα^{nnns} ἐγὼ^{rgp-p} ἀνοίγω^{vixa3s} πρὸς^p σύ^{rga-p} Κορίνθιος^{anmpn} ὁ^{dns} καρδία^{nnfs} ἐγὼ^{rgp-p} πλατύνω^{vixp3s}. **v.12** οὐ^{xo} στενοχωρέω^{vpp2p} ἐν^p ἐγὼ^{rgd-p} στενοχωρέω^{vpp2p} δέ^c ἐν^p ὁ^{dnpn} σπλάγχχνον^{ndnp} σύ^{rgp-p}. **v.13** ὁ^{dafs} δέ^c αὐτός^{rgafs} ἀντιμισθία^{nafs} ὥς^{bo} τέκνον^{ndnp} λέγω^{vpa1s} πλατύνω^{vda2p} καὶ^c σύ^{rgn-p}. **v.14** μὴ^{xo} γίνομαι^{vdpn2p} ἑτεροζυγέω^{vppanmp} ἀπιστος^{admpn} τίς^{rgnfs} γάρ^c μετοχὴ^{nnfs} δικαιοσύνης^{ndfs} καὶ^c ἀνομίας^{ndfs} τίς^{rgnfs} δέ^c κοινωνία^{nnfs} φῶς^{ndns} πρὸς^p σκότος^{nans}. **v.15** τίς^{rgnfs} δέ^c συμφώνησις^{nnfs} Χριστός^{ndms} πρὸς^p Βελιάρ^{tp} ἢ^{xo} τίς^{rgnfs} μερίς^{nnfs} πιστός^{admsn} μετὰ^p ἀπιστος^{agmsn}. **v.16** τίς^{rgnfs} δέ^c συγκατάθεσις^{nnfs} ναὸς^{ndms} θεός^{ngms} μετὰ^p εἰδώλων^{ngnp} σύ^{rgn-p} γάρ^c ναὸς^{nnms} θεός^{ngms} εἰμὶ^{vixp2p} ζῶ^{vppagms} καθὼς^{bo} λέγω^{vvia3s} ὁ^{dnsn} θεός^{nnms} ὅτι^c ἐνοικέω^{vifa1s} ἐν^p αὐτός^{rgdmp} καὶ^c ἐμπεριπατέω^{vifa1s} καὶ^c εἰμὶ^{vixf1s} αὐτός^{rgmpn} θεός^{nnms} καὶ^c αὐτός^{rgmpn} εἰμὶ^{vixf3p} ἐγὼ^{rgd-s} λαός^{nnms}.

κάγώ εἰσδέξομαι ὑμᾶς. καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα καὶ ὑμεῖς 18
ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας λέγει κύριος παντοκράτωρ.

ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας ἀγαπητοὶ καθαρίσωμεν 7
ἐαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος ἐπιτε-
λοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ. Χωρήσατε ἡμᾶς, οὐδένα 2
ἡδίκησαμεν οὐδένα ἐφθείραμεν οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. οὐ 3
πρὸς κατάκρισιν λέγω, προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡ-
μῶν ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. πολλή μοι παρρη- 4
σία πρὸς ὑμᾶς πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν, πεπλήρωμαι
τῇ παρακλήσει ὑπερπερισεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει
ἡμῶν. Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔ- 5
σχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν ἀλλ ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἔξωθεν
μάχαι ἔσωθεν φόβοι. ἀλλ ὁ παρακαλὼν τοὺς ταπεινοὺς πα- 6
ρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου. οὐ μόνον δὲ 7
ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἣ παρεκ-
λήθη ἐφ ὑμῖν ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν τὸν ὑμῶν
ὀδυρμόν τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἑμοῦ ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι.
ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ οὐ μεταμέλομαι, εἰ 8
καὶ μετεμελόμην βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολή ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς
ῥᾶν ἐλύπησεν ὑμᾶς. νῦν χαίρω οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε ἀλλ ὅτι 9
ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν, ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεὸν ἵνα ἐν μη-

v.17 διό^c ἐξέρχομαι^{vdaa2p} ἐκ^p μέσος^{agnsn} αὐτός^{rpgmp} καί^c ἀφορίζω^{vda2p} λέγω^{vpa3s}
κύριος^{nnms} καί^c ἀκάθαρτος^{agnsn} μὴ^{xo} ἄπτω^{vdpmp2p} κάγω^{rpn-s} εἰσδέχομαι^{vfid1s} σύ^{rpa-p}.
v.18 καί^c εἰμι^{vifx1s} σύ^{rpd-p} εἰς^p πατὴρ^{nam} καί^c σύ^{rpn-p} εἰμι^{vifx2p} ἐγώ^{rpd-s} εἰς^p υἱός^{nam}
καί^c θυγάτηρ^{nafr} λέγω^{vpa3s} κύριος^{nnms} παντοκράτωρ^{nnms}. **7. v.1** οὗτος^{rdafr} οὖν^c
ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ἐπαγγελία^{nafr} ἀγαπητός^{avmpn} καθαρίζω^{vsaa1p} ἐαυτοῦ^{rxamp} ἀπὸ^p πᾶς^{agnsn}
μολυσμός^{ngms} σὰρξ^{ngfs} καί^c πνεῦμα^{ngns} ἐπιτελέω^{vppanmp} ἀγιωσύνη^{nafr} ἐν^p φόβος^{ndms}
θεός^{ngms}. **v.2** χωρὲς^{vdaa2p} ἐγώ^{rpa-p} οὐδεὶς^{aamsn} ἀδικεῖ^{vlaa1p} οὐδεὶς^{aamsn} φθείρω^{vlaa1p}
οὐδεὶς^{aamsn} πλεονεκτέω^{vlaa1p}. **v.3** οὐ^{xo} πρὸς^p κατάκρισις^{nafr} λέγω^{vpa3s} προεῖπον^{vixals}
γάρ^c ὅτι^c ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} ἐγώ^{rpg-p} εἰμι^{vixp2p} εἰς^p ὁ^{dans} συναποθνήσκω^{vnaa} καί^c
συζῶ^{vnpa}. **v.4** πολὺς^{anfsn} ἐγώ^{rpd-s} παρρησία^{nnfs} πρὸς^p σύ^{rpa-p} πολὺς^{anfsn} ἐγώ^{rpd-s}
καύχησις^{nnfs} ὑπὲρ^p σύ^{rpg-p} πληρόω^{vixp1s} ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὑπερπερισεύω^{vipm1s} ὁ^{ddfs}
χαρά^{ndfs} ἐπὶ^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} θλίψις^{ndfs} ἐγώ^{rpg-p}. **v.5** καί^c γάρ^c ἔρχομαι^{vpaagmp} ἐγώ^{rpg-p}
εἰς^p Μακεδονία^{nafr} οὐδεὶς^{nafr} ἔχω^{vixa3s} ἄνεσις^{nafr} ὁ^{dnfs} σὰρξ^{nnfs} ἐγώ^{rpg-p} ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{adnsn}
θλίβω^{vppnmp} ἔξωθεν^{bo} μάχη^{nnfp} ἔσωθεν^{bo} φόβος^{nnmp}. **v.6** ἀλλά^c ὁ^{dnms} παρακαλέω^{vppanms}
ὁ^{damp} ταπεινός^{aampn} παρακαλέω^{vlaa3s} ἐγώ^{rpa-p} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs}
Τίτος^{ngms}. **v.7** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δε^c ἐν^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ἀλλά^c καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs}
παράκλησις^{ndfs} ὅς^{rrdfs} παρακαλέω^{vpa3s} ἐπὶ^p σύ^{rpd-p} ἀναγγέλλω^{vppanms} ἐγώ^{rpd-p} ὁ^{dafs} σύ^{rpg-p}
ἐπιπόθησις^{nafr} ὁ^{dams} σύ^{rpg-p} ὀδυρμός^{nam} ὁ^{dams} σύ^{rpg-p} ζῆλος^{nam} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rpg-s} ὥστε^c
ἐγώ^{rpa-s} μᾶλλον^{bo} χαίρω^{vnao}. **v.8** ὅτι^c εἰ^{qo} καί^c λυπέω^{vnao} σύ^{rpa-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐπιστολή^{ndfs}
οὐ^{xo} μεταμέλομαι^{vppn1s} εἰ^{qo} καί^c μετεμέλομαι^{vlin1s} βλέπω^{vpa1s} γάρ^c ὅτι^c ὁ^{dnfs} ἐπιστολή^{nnfs}
ἐκείνος^{rdnfs} εἰ^{qo} καί^c πρὸς^p ῥᾶ^{nafr} λυπέω^{vlaa3s} σύ^{rpa-p}.

- 10 δὲνι ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς
σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζεται ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη
11 θάνατον κατέργάζεται, ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυ-
πηθῆναι ὑμᾶς, πόσῃν κατειργάσατο ὑμῖν σπουδὴν ἀλλὰ ἀπο-
λογίαν ἀλλὰ ἀγανάκτησιν ἀλλὰ φόβον ἀλλὰ ἐπιπόθησιν ἀλλὰ
ζηλὸν ἀλλ' ἐκδίκησιν ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἀγνοῦς εἴ-
12 ναι ἐν τῷ πράγματι. ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν οὐχ εἵνεκεν τοῦ
ἀδικήσαντος οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος ἀλλ' εἵνεκεν τοῦ φα-
νερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώ-
13 πιον τοῦ θεοῦ. διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα Ἐπὶ τῇ παρακλήσει
ὑμῶν, περισσοτέρως δὲ μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου ὅτι
14 ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. ὅτι εἴ τι αὐ-
τῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι οὐ κατησχύνθη ἀλλ' ὡς πάντα ἐν
ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ
15 Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως
εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν
16 ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. χαίρω ὅτι ἐν παντὶ
θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομέ-
2 νην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας. ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ
θλίψεως ἡ περισσεΐα τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ δάθους πτω-
χεΐα αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον τῆς ἀπλότητος αὐ-

v.9 νῦν^{bo} χαίρω^{vipals} οὐ^{xo} ὅτι^c λυπέω^{viap2p} ἀλλά^c ὅτι^c λυπέω^{viap2p} εἰς^p μετάνοιαν^{nafs}
λυπέω^{viap2p} γάρ^c κατὰ^p θεός^{nams} ἵνα^c ἐν^p μηδείας^{adnsn} ζημιόω^{vsap2p} ἐκ^p ἐγώ^{trg-p}.
v.10 ὁ^{dnfs} γάρ^c κατὰ^p θεός^{nams} λύπη^{nnfs} μετάνοιαν^{nafs} εἰς^p σωτηρίαν^{nafs} ἀμεταμέλητος^{aafsn}
κατεργάζεται^{viap3s} ὁ^{dnfs} δέ^c ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} λύπη^{nnfs} θάνατος^{nams} κατεργάζεται^{viap3s}.
v.11 ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c αὐτός^{trpns} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dnns} κατὰ^p θεός^{nams} λυπέω^{vnap} σύ^{tpa-p}
πόσος^{roafs} κατεργάζεται^{viad3s} σύ^{trpd-p} σπουδὴ^{nafs} ἀλλά^c ἀπολογία^{nafs} ἀλλά^c ἀγανάκτησις^{nafs}
ἀλλά^c φόβος^{nams} ἀλλά^c ἐπιπόθησις^{nafs} ἀλλά^c ζῆλος^{nams} ἀλλά^c ἐκδίκησις^{nafs} ἐν^p πᾶς^{adnsn}
συνίστημι^{viao2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἀγνός^{aamprn} εἰμι^{viapx} ἐν^p ὁ^{dnns} πράγμα^{ndns}. **v.12** ἄρα^{xo}
εἰ^{qo} καί^c γράφω^{vial1s} σύ^{trpd-p} οὐ^{xo} ἔνεκα^{bo} ὁ^{dgms} ἀδικέω^{vpaagms} οὐδὲ^{bo} ἔνεκα^{bo} ὁ^{dgms}
ἀδικέω^{vpaagms} ἀλλά^c ἔνεκα^{bo} ὁ^{dgms} φανερόω^{vnap} ὁ^{dafs} σπουδὴ^{nafs} σύ^{trg-p} ὁ^{dafs} ὑπὲρ^p ἐγώ^{trg-p}
πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.13** διὰ^p οὗτος^{rdans} παρακαλέω^{vixp1p} ἐπὶ^p
ὁ^{ddfs} παρακλήσις^{ndfs} σύ^{trg-p} περισσοτέρως^{bo} δέ^c μᾶλλον^{bo} χαίρω^{viao1p} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} χαρά^{ndfs}
Τίτος^{ngms} ὅτι^c ἀναπαύω^{vixp3s} πνεῦμα^{nnns} αὐτός^{trpms} ἀπό^p πᾶς^{agmprn} σύ^{trg-p}. **v.14** ὅτι^c
εἰ^{qo} το-ορίνω αὐτός^{trpms} ὑπὲρ^p σύ^{trg-p} καυχόμαι^{vixn1s} οὐ^{xo} καταισχύνω^{vialp1s} ἀλλά^c ὡς^{bo}
πᾶς^{aamprn} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs} λαλέω^{viao1p} σύ^{trpd-p} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dnfs} καύχησις^{nnfs} ἐγώ^{trg-p} ὁ^{dnfs}
ἐπὶ^p Τίτος^{ngms} ἀλήθεια^{nnfs} γίνομαι^{viao3s}. **v.15** καί^c ὁ^{dnnp} σπλάγχνον^{nnnp} αὐτός^{trpms}
περισσοτέρως^{bo} εἰς^p σύ^{tpa-p} εἰμι^{viapx3s} ἀναμιμνησκώ^{vppmgms} ὁ^{dafs} πᾶς^{agmprn} σύ^{trg-p} ὑπακοή^{nafs}
ὡς^{bo} μετὰ^p φόβος^{ngms} καί^c τρόμος^{ngms} δέχομαι^{viad2p} αὐτός^{trpms}. **v.16** χαίρω^{vipals} ὅτι^c
ἐν^p πᾶς^{adnsn} θαρρῶ^{vipals} ἐν^p σύ^{trpd-p}. **8. v.1** γνωρίζω^{vipa1p} δέ^c σύ^{trpd-p} ἀδελφός^{nnvp} ὁ^{dafs}
χάρις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} δίδωμι^{vixpafs} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgfs} Μακεδονία^{ngfs}.

τῶν, ὅτι κατὰ δύναμιν μαρτυρῶ καὶ ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι. 3
 μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν 4
 κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους δέξασθαι ἡμᾶς,
 καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν ἄλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυ- 5
 ρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ. εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς 6
 Τίτον ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ
 τὴν χάριν ταύτην. ἄλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε πίστει καὶ 7
 λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγά-
 πῃ ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. Οὐ κατ' ἐπιταγὴν 8
 λέγω ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης
 γνήσιον δοκιμάζων, γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν 9
 Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπώχευσεν πλούσιος ὢν ἵνα ὑμεῖς
 τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι, 10
 τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ
 τὸ θέλαιν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι, νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι 11
 ἐπιτελέσατε ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλαιν οὕτως καὶ τὸ
 ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται καθὼς 12
 ἂν ἔχῃ τις εὐπρόσδεκτος οὐ καθὼς οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις 13
 ἄνεσις ὑμῖν δὲ θλίψις ἄλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν
 περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημά. ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων πε- 14

v.2 ὅτι^c ἐν^p πολὺς^{adfsn} δοκιμῇ^{ndfs} θλίψεως^{ngfs} ὁ^{dnfs} περισσεῖα^{nnfs} ὁ^{dgs} χαρὰ^{ngfs} αὐτός^{rgmp} καί^c ὁ^{dnfs} κατὰ^p θάθος^{ngns} πτωχεῖα^{nnfs} αὐτός^{rgmp} περισσεύω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgs} ἀπλότης^{ngfs} αὐτός^{rgmp}. **v.3** ὅτι^c κατὰ^p δύναμις^{nafs} μαρτυρέω^{v1pa1s} καί^c ὑπὲρ^p δύναμις^{nafs} αὐθαίρετος^{anmp}. **v.4** μετὰ^p πολὺς^{adfsn} παρακλήσις^{ngfs} δέομαι^{v1ppnnmp} ἐγώ^{rgp-p} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} κοινωνία^{nafs} ὁ^{dgs} διακονία^{ngfs} ὁ^{dgs} εἰς^p ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} δέχομαι^{v1nad} ἐγώ^{rga-p}. **v.5** καί^c οὐ^{xo} καθὼς^{bo} ἐλπίζω^{v1aa1p} ἀλλὰ^c ἑαυτοῦ^{rgxmp} δίδωμι^{v1aa3p} πρῶτος^{bo} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καί^c ἐγώ^{rgd-p} διὰ^p θέλημα^{ngns} θεός^{ngms}. **v.6** εἰς^p ὁ^{dans} παρακαλέω^{v1aa} ἐγώ^{rga-p} Τίτος^{nams} ἵνα^c καθὼς^{bo} προενάρχομαι^{v1ad3s} οὕτω^{bo} καί^c ἐπιτελέω^{v1aa3s} εἰς^p σύ^{rga-p} καί^c ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.7** ἀλλὰ^c ὥσπερ^{bo} ἐν^p πᾶς^{adnsn} περισσεύω^{v1pa2p} πίστις^{ndfs} καί^c λόγος^{ndms} καί^c γνῶσις^{ndfs} καί^c πᾶς^{adfsn} σπουδῇ^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfs} ἐκ^p σύ^{rgp-p} ἐν^p ἐγώ^{rgd-p} ἀγάπῃ^{ndfs} ἵνα^c καί^c ἐν^p οὗτος^{rdafs} ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} περισσεύω^{v1spa2p}. **v.8** οὐ^{xo} κατὰ^p ἐπιταγὴ^{nafs} λέγω^{v1pals} ἀλλὰ^c διὰ^p ὁ^{dgs} ἕτερος^{agmpn} σπουδῇ^{ngfs} καί^c ὁ^{dans} ὁ^{dgs} ὑμέτερος^{rgsfs} ἀγάπῃ^{ngfs} γνήσιος^{aansn} δοκιμάζω^{v1ppanms}. **v.9** γινώσκω^{v1pa2p} γάρ^c ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgsms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅτι^c διὰ^p σύ^{rga-p} πτωχεύω^{v1aa3s} πλοῦσις^{anmsn} εἰμι^{v1ppxms} ἵνα^c σύ^{rgp-p} ὁ^{ddfs} ἐκεῖνος^{rdgms} πτωχεῖα^{ndfs} πλουτέω^{v1aa2p}. **v.10** καί^c γνώμῃ^{nafs} ἐν^p οὗτος^{rdans} δίδωμι^{v1pals} οὗτος^{rdans} γάρ^c σύ^{rgd-p} συμφέρω^{v1pa3s} ὅστις^{rrnmp} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dans} ποιέω^{v1aa} ἀλλὰ^c καί^c ὁ^{dans} θέλω^{v1pa} προενάρχομαι^{v1ad2p} ἀπὸ^p πέρυσι^{bo}. **v.11** νυνὶ^{bo} δε^c καί^c ὁ^{dans} ποιέω^{v1aa} ἐπιτελέω^{v1aa2p} ὅπως^{bo} καθάπερ^{bo} ὁ^{dans} προθυμία^{nafs} ὁ^{dams} θέλω^{v1pa} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dans} ἐπιτελέω^{v1aa} ἐκ^p ὁ^{dgsms} ἔχω^{v1pa}. **v.12** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnfs} προθυμία^{nafs} πρόκειται^{v1pn3s} καθὼς^{bo} ἐάν^{qo} ἔχω^{v1pa3s} τίς^{rinms} εὐπρόσδεκτος^{anmsn} οὐ^{xo} καθὼς^{bo} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3s}. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^c ἵνα^c ἄλλος^{admpn} ἄνεσις^{nafs} σύ^{rgd-p} δε^c θλίψις^{nafs} ἀλλὰ^c ἐκ^p ἰσότης^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddms} νῦν^{bo} καιρός^{ndms} ὁ^{dnms} σύ^{rgp-p} περίσσευμα^{nnms} εἰς^p ὁ^{dans} ἐκεῖνος^{rdgmp} ὑστέρημα^{nans}.

ρίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ὅπως γένηται ἰσότης.
 15 καθὼς γέγραπται Ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν καὶ ὁ τὸ ὀλίγον
 16 οὐκ ἡλαττόνησεν. Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπου-
 17 δὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου. ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν
 ἐδέξατο σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξήλθεν πρὸς
 18 ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαι-
 19 νος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. οὐ μόνον δὲ
 ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν
 σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ
 20 τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ὑμῶν. στελλόμενοι τοῦτο
 μή τις ἡμᾶς μωμήσῃται ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμέ-
 21 νῃ ὑφ' ἡμῶν, προνοοῦμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου
 22 ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν
 ἀδελφὸν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπου-
 23 δαῖον ὄντα νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ
 εἰς ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ Τίτου κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συν-
 24 εργός, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν δόξα Χριστοῦ.
 τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ
 ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε καὶ εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.
9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσὸν μοί
 2 ἔστιν τὸ γράφειν ὑμῖν, οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ
 ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν ὅτι Ἀχαῖα παρεσκεύασται ἀπὸ πέ-

v.14 ἵνα^c καί^c ὁ^{dms} ἐκείν^{rdgmp} περίσσευμα^{nnms} γίνομαι^{vsad3s} εἰς^p ὁ^{dans} σὺ^{rgp-p}
 ὑστέρημα^{nans} ὅπως^{bo} γίνομαι^{vsad3s} ἰσότης^{nnfs}. **v.15** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dms}
 ὁ^{dans} πολὺς^{aansn} οὐ^{xo} πλεονάζω^{vias3s} καί^c ὁ^{dms} ὁ^{dans} ὀλίγος^{aansn} οὐ^{xo} ἐλαττονέω^{vias3s}.
v.16 χάρις^{nnfs} δέ^c ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} δίδωμι^{vppadms} ὁ^{dafs} αὐτός^{rgpafs} σπουδῇ^{nafs}
 ὑπὲρ^p σὺ^{rgp-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδίᾳ^{ndfs} Τίτος^{ngms}. **v.17** ὅτι^c ὁ^{dafs} μὲν^{xo} παράκλησις^{nafs}
 δέχομαι^{viad3s} σπουδαῖος^{anmsc} δέ^c ὑπάρχων^{vppanms} αὐθαίρετος^{anmsn} ἐξέρχομαι^{vias3s} πρὸς^p
 σὺ^{rga-p}. **v.18** συμπέμψω^{vialp} δέ^c μετὰ^p αὐτός^{rgms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ὅς^{rgms} ὁ^{dms}
 ἔπαινος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddms} εὐαγγελίον^{ndms} διὰ^p πᾶς^{agfnp} ἐκκλησίᾳ^{ngfnp}. **v.19** οὐ^{xo} μόνος^{bo}
 δέ^c ἀλλὰ^c καί^c χειροτονέω^{vppanms} ὑπὸ^p ὁ^{dgfnp} ἐκκλησίᾳ^{ngfnp} συνέκδημος^{nnms} ἐγὼ^{rgp-p} σὺν^p
 ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} διακονέω^{vpppdfs} ὑπὸ^p ἐγὼ^{rgp-p} πρὸς^p ὁ^{dafs} αὐτός^{rgms} ὁ^{dgms}
 κύριος^{ngms} δόξα^{nafs} καί^c προθυμία^{nafs} σὺ^{rgp-p}. **v.20** στέλλω^{vppmnp} οὗτος^{rdans} μὴ^{xo} τι-σ-
 ρινισ ἐγὼ^{rga-p} μωμάομαι^{vsad3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀδρότης^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} διακονέω^{vpppdfs} ὑπὸ^p
 ἐγὼ^{rgp-p}. **v.21** προνοέω^{vppmnp} καλὸς^{aanpn} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐνώπιον^{bo} κύριος^{ngms} ἀλλὰ^c
 καί^c ἐνώπιον^{bo} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.22** συμπέμψω^{vialp} δέ^c αὐτός^{rgpmp} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams}
 ἐγὼ^{rgp-p} ὅς^{rgms} δοκιμάζω^{vialp} ἐν^p πολὺς^{adnnp} πολλὰκις^{bo} σπουδαῖος^{aansn} εἰμι^{vppxams} νυνὶ^{bo}
 δέ^c πολὺς^{aansn} σπουδαῖος^{aamsc} πεποιθήσις^{ndfs} πολὺς^{adfsn} ὁ^{ddfs} εἰς^p σὺ^{rga-p}. **v.23** εἴτε^c
 ὑπὲρ^p Τίτος^{ngms} κοινωνός^{nnms} ἐμὸς^{rsnms} καί^c εἰς^p σὺ^{rga-p} συνεργός^{anmsn} εἴτε^c ἀδελφός^{nnmp}
 ἐγὼ^{rgp-p} ἀπόστολος^{nnmp} ἐκκλησίᾳ^{ngfnp} δόξα^{nnfs} Χριστός^{ngms}. **v.24** ὁ^{dafs} οὖν^c ἐνδείξις^{nafs} ὁ^{dgfs}
 ἀγάπη^{ngfs} σὺ^{rgp-p} καί^c ἐγὼ^{rgp-p} καύχησις^{ngfs} ὑπὲρ^p σὺ^{rgp-p} εἰς^p αὐτός^{rgamp} ἐνδεικνυμι^{vdam2p}
 καί^c εἰς^p πρόσσωπον^{nans} ὁ^{dgfnp} ἐκκλησίᾳ^{ngfnp}. **9. v.1** περὶ^p μὲν^{xo} γὰρ^c ὁ^{dgfs} διακονία^{ngfs} ὁ^{dgfs}
 εἰς^p ὁ^{damp} ἅγιος^{aamnp} περισσός^{anmsn} ἐγὼ^{rgp-d-s} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dms} γράφω^{vnpa} σὺ^{rgp-d-p}.

ρυσι καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἡρέθισεν τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ 3
 τοὺς ἀδελφούς ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενω-
 θῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ἦτε.
 μήπως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὖρωσιν ὑμᾶς ἀ- 4
 παρασκευάστους καταισχυθῶμεν ἡμεῖς ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς
 ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. ἀναγκαῖον οὖν ἡγησά- 5
 μην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ
 προκαταρτίσωσιν τὴν προκατηγγελημένην εὐλογίαν ὑμῶν ταύ-
 την ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ μὴ ὥσπερ πλεονεξίαν.
 Τοῦτο δὲ ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει καὶ ὁ 6
 σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. ἕκαστος κα- 7
 θὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἰλαρὸν
 γὰρ δότιν ἀγαπᾷ ὁ θεός. δυνατὸς δὲ ὁ θεός πᾶσαν χάριν 8
 περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν
 ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. καθὼς γέγραπται 9
 Ἐσκόρπισεν ἔδωκεν τοῖς πένησιν ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς
 τὸν αἰῶνα. ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς 10
 βρωσὶν χορηγήσας καὶ πληθυναῖ τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσας
 τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν, ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι 11
 εἰς πᾶσαν ἀπλότητα ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ
 θεῷ, ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν 12

v.2 οἶδα^{vixals} γάρ^c ὁ^{dafis} προσθυμία^{nafis} σύ^{τ^{pg}-p} ὅς^{trafis} ὑπέρ^p σύ^{τ^{pg}-p} καυχάομαι^{vipnls}
 Μακεδὼν^{ndmp} ὅτι^c Ἀχαῖα^{nnfs} παρασκευάζω^{vixp3s} ἀπό^p πέρυσι^{bo} καί^c ὁ^{dnms} ἐκ^p σύ^{τ^{pg}-p}
 ζῆλος^{nnms} ἐρεθίζω^{viaa3s} ὁ^{damp} πολὺς^{aampc}. **v.3** πέμπω^{vialas} δε^c ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ἵνα^c
 μὴ^{xo} ὁ^{dnms} καύχημα^{nnms} ἐγώ^{τ^{pg}-p} ὁ^{dnms} ὑπέρ^p σύ^{τ^{pg}-p} κενώ^{vsa3s} ἐν^p ὁ^{dnms} μέρος^{ndms}
 οὗτος^{rdms} ἵνα^c καθὼς^{bo} λέγω^{vialas} παρασκευάζω^{vixp3s} εἰμι^{vixp2p}. **v.4** μὴ[&]πὼς^c ἐάν^{qo}
 ἔρχομαι^{vsaa3p} σὺν^p ἐγώ^{tpd-s} Μακεδὼν^{nnmp} καί^c εὐρίσκω^{viaa3p} σύ^{τ^{pg}-p} ἀπαρασκευάστους^{aampn}
 καταισχυθῶ^{vsa1p} ἐγώ^{trn-p} ἵνα^c μὴ^{xo} λέγω^{vsa1p} σύ^{trn-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὑπόστασις^{ndfs} οὗτος^{rdms} ὁ^{dgfs}
 καύχης^{ngfs}. **v.5** ἀναγκαῖος^{aansn} οὖν^c ἡγέομαι^{viadls} παρακαλέω^{vmaa} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp}
 ἵνα^c προέρχομαι^{vsaa3p} εἰς^p σύ^{tpa-p} καί^c προκαταρτίζω^{vsaa3p} ὁ^{dafis} προκαταγγέλλω^{vixpafs}
 εὐλογία^{nafis} σύ^{τ^{pg}-p} οὗτος^{rdafis} ἐτοιμος^{aafsn} εἰμι^{vixp3s} οὕτω^{bo} ὡς^{bo} εὐλογία^{nafis} καί^c μὴ^{xo} ὥσπερ^{bo}
 πλεονεξία^{nafis}. **v.6** οὗτος^{rdms} δε^c ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} φειδομένως^{bo} φειδομένως^{bo} καί^c
 θερίζω^{vifa3s} καί^c ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} ἐπι^p εὐλογία^{ndfp} ἐπι^p εὐλογία^{ndfp} καί^c θερίζω^{vifa3s}.
v.7 ἕκαστος^{admsn} καθὼς^{bo} προαιρέω^{vipn3s} ὁ^{ddfs} καρδίᾳ^{ndfs} μὴ^{xo} ἐκ^p λύπης^{ngfs} ἢ^{xo} ἐκ^p
 ἀνάγκης^{ngfs} ἰλαρός^{aansn} γάρ^c δότης^{nams} ἀγαπάω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.8** δυνατός^{aansn}
 δε^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} πᾶς^{aafsn} χάρις^{nafis} περισσεύω^{vmaa} εἰς^p σύ^{tpa-p} ἵνα^c ἐν^p πᾶς^{admsn} πάντοτε^{bo}
 πᾶς^{aafsn} αὐτάρκεια^{nafis} ἔχω^{vppanmp} περισσεύω^{vspa2p} εἰς^p πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn}.
v.9 καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dnms} κοροπιζώ^{viaa3s} διδωμι^{viaa3s} ὁ^{ddmp} πένης^{ndmp} ὁ^{dnfs} δικαιοσύνη^{nnfs}
 αὐτός^{rgms} μένω^{vipa3s} εἰς^p ὁ^{dnms} αἰὼν^{nams}. **v.10** ὁ^{dnms} δε^c ἐπιχορηγέω^{vppanms} σπέρμα^{nans}
 ὁ^{dnms} σπείρω^{vppadms} καί^c ἄρτος^{nams} εἰς^p βρωσὶς^{nafis} χορηγέω^{vooa3s} καί^c πληθύνω^{vooa3s}
 ὁ^{dams} σπόρος^{nams} σύ^{τ^{pg}-p} καί^c αὐξάνω^{vooa3s} ὁ^{damp} γέννημα^{namp} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} σύ^{τ^{pg}-p}.
v.11 ἐν^p πᾶς^{admsn} πλουτίζω^{vppnmp} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ἀπλότης^{nafis} ὅστις^{trnfs} κατεργάζεται^{vipn3s}
 διὰ^p ἐγώ^{τ^{pg}-p} εὐχαριστία^{nafis} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}.

- προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων ἀλλὰ καὶ περισ-
 13 σεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ. διὰ τῆς δοκιμῆς
 τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς
 14 ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπλότητι
 15 τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. χάρις δὲ τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ
 δωρεᾷ.
- 10** Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος
 καὶ ἐπιεικειᾶς τοῦ Χριστοῦ ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς
 2 ἐν ὑμῖν ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς, δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν
 θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἣ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς
 3 λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. ἐν σαρκὶ
 4 γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα. τὰ γὰρ ὄ-
 5 καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων. λογισμοὺς καθαίρουντες καὶ πᾶν
 ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ καὶ αἶχμα-
 6 λωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. καὶ ἐν
 ἐτοιμῷ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοὴν ὅταν πληρωθῇ ὑ-
 7 μῶν ἡ ὑπακοή. Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε εἴ τις πέποιθεν
 ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ ὅτι κα-

v.12 οὗτ'c ὁdnfs διακονία^{nnfs} ὁdgs λειτουργία^{ngfs} οὗτος^{rdgs} οὐ^{xo} μόνος^{bo} εἰμι^{vnp3s}
 προσαναπληρῶ^{vppanfs} ὁdamp ὑστερήμα^{nanp} ὁdgm ἅγιος^{agmpn} ἀλλά^c καί^c περισεύω^{vppanfs}
 διά^p πολὺς^{agfpr} εὐχαριστία^{ngfr} ὁddms θεός^{ndms}. **v.13** διά^p ὁdgs δοκιμῇ^{ngfs} ὁdgs διακονία^{ngfs}
 οὗτος^{rdgs} δοξάζω^{vppanmp} ὁdams θεός^{ngms} ἐπὶ^p ὁddfs ὑποταγῇ^{ndfs} ὁdgs ὁμολογία^{ngfs} σύ^{trp3-p} εἰς^p
 ὁdans εὐαγγέλιον^{nans} ὁdgm Χριστός^{ngms} καί^c ἀπλότης^{ndfs} ὁdgs κοινωνία^{ngfs} εἰς^p αὐτός^{trpmp}
 καί^c εἰς^p πᾶς^{aampn}. **v.14** καί^c αὐτός^{trpmp} δέησις^{ndfs} ὑπέρ^p σύ^{trp3-p} ἐπιποθέω^{vppagmp} σύ^{trp3-p}
 διά^p ὁdafs ὑπερβάλλω^{vppaafs} χάρις^{nafs} ὁdgm θεός^{ngms} ἐπὶ^p σύ^{trp3-p}. **v.15** χάρις^{nnfs} δέ^c
 ὁddms θεός^{ndms} ἐπὶ^p ὁddfs ἀνεκδιηγήτος^{adfsn} αὐτός^{trpms} δωρεά^{ndfs}. **10. v.1** αὐτός^{trpms}
 δέ^c ἐγὼ^{trp3-s} Παῦλος^{nnms} παρακαλέω^{vipals} σύ^{trp3-p} διά^p ὁdgs πραΰτης^{ngfs} καί^c ἐπιεικεία^{ngfs}
 ὁdgm Χριστός^{ngms} ὃς^{trpms} κατὰ^p πρόσωπον^{nans} μὲν^{xo} ταπεινός^{annms} ἐν^p σύ^{trp3-p} ἄπειμι^{vppxms}
 δέ^c θαρρῶ^{vipals} εἰς^p σύ^{trp3-p}. **v.2** δέομαι^{vipnls} δέ^c ὁdans μὴ^{xo} πάρεμι^{vppxms} θαρρῶ^{vnaa}
 ὁddfs πεποιθήσις^{ndfs} ὃς^{trdfs} λογίζομαι^{vipnls} τολμάω^{vnaa} ἐπὶ^p τι-σριαμπ^o δamp λογίζομαι^{vppnmp}
 ἐγὼ^{trp3-p} ὡς^{bo} κατὰ^p σὰρξ^{znafs} περιπατέω^{vppaamp}. **v.3** ἐν^p σὰρξ^{znafs} γάρ^c περιπατέω^{vppanmp}
 οὐ^{xo} κατὰ^p σὰρξ^{znafs} στρατεύω^{vipnlp}. **v.4** ὁdnmp γάρ^c ὅπλον^{nnmp} ὁdgs στρατεία^{ngfs} ἐγὼ^{trp3-p}
 οὐ^{xo} σαρκικός^{annpn} ἀλλά^c δυνατός^{annpn} ὁddms θεός^{ndms} πρὸς^p καθαίρεσις^{nafs} ὀχύρωμα^{ngnp}.
v.5 λογισμός^{namp} καθαίρεω^{vppanmp} καί^c πᾶς^{aansn} ὕψωμα^{nans} ἐπαίρω^{vppmans} κατὰ^p ὁdgs
 γνώσις^{ngfs} ὁdgm θεός^{ngms} καί^c αἶχμαλωτίζω^{vppanmp} πᾶς^{aansn} νόημα^{nans} εἰς^p ὁdafs ὑπακοή^{nafs}
 ὁdgm Χριστός^{ngms}. **v.6** καί^c ἐν^p ἐτοιμος^{adnsn} ἔχω^{vppanmp} ἐκδικέω^{vnaa} πᾶς^{aafsn} παρακοή^{nafs}
 ὅταν^c πληρῶ^{vsap3s} σύ^{trp3-p} ὁdnfs ὑπακοή^{nnfs}.

θὼς αὐτὸς Χριστοῦ οὕτως καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ. ἐάν τε γὰρ καὶ 8
 περισσώτερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν ἢς ἔδω-
 κεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν
 οὐκ αἰσχυνθήσομαι. ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν 9
 ἐπιστολῶν, ὅτι Αἱ μὲν ἐπιστολαὶ φησὶν βαρεῖται καὶ ἰσχυραὶ ἢ 10
 δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.
 τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος ὅτι οἳτοὶ ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν 11
 ἀπόντες τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. Οὐ γὰρ τολμῶμεν 12
 ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων
 ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες
 ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιοῦσιν. ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα 13
 καυχησόμεθα ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν
 ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. οὐ γὰρ ὡς 14
 μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς ἄχρι γὰρ
 καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. οὐκ εἰς 15
 τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἁλλοτριῶν κόποις ἐλπίδα δὲ ἔχοντες
 αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν
 κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν. εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγε- 16
 λίσασθαι οὐκ ἐν ἁλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήσασθαι.
 Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω, οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συν- 17, 18

v.7 ὁ^{dānp} κατὰ^p πρόσωπον^{nans} βλέπω^{vīpa2p} εἰ^{qo} τι-ορινμο πείθω^{vīxa3s} ἑαυτοῦ^{rxdms} Χριστός^{ngms}
 εἰμ^{vnpk} οὗτος^{rdans} λογιζομαι^{vdpn3s} πάλιν^{bo} ἀπό^p ἑαυτοῦ^{rxgms} ὅτι^c καθὼς^{bo} αὐτός^{gnms}
 Χριστός^{ngms} οὕτω^{bo} καί^c ἐγώ^{gnp-p} Χριστός^{ngms}. **v.8** ἐάν^{qo} τέ^{xo} γάρ^c καί^c περισσός^{aansc} τι-σ-
 ριανο καυχάομαι^{vsad1s} περὶ^p ὁ^{dgnf} ἐξουσία^{ngfs} ἐγώ^{rgp-p} ὅς^{rgfs} δίδωμι^{vīaa3s} ὁ^{dnnms} κύριος^{nnms}
 ἐγώ^{rpdp} εἰς^p οἰκοδομή^{nafs} καί^c οὐ^{xo} εἰς^p καθαίρεσις^{nafs} σύ^{trp-g} οὐ^{xo} αἰσχύνη^{vīfp1s}. **v.9** ἵνα^c
 μή^{xo} δοκῶ^{vsaa2s} ὡς^{bo} ἂν^{xo} ἐκφοβέω^{vīpa} σύ^{trpa-p} διὰ^p ὁ^{dgnf} ἐπιστολή^{ngfp}. **v.10** ὅτι^c ὁ^{dnpf} μέν^{xo}
 ἐπιστολή^{nnfp} φημί^{vīpx3s} βαρὺς^{anfpn} καί^c ἰσχυρός^{anfpn} ὁ^{dnnfs} δέ^c παρουσία^{nnfs} ὁ^{dgnfs} σῶμα^{ngns}
 ἀσθενής^{anfsn} καί^c ὁ^{dnnms} λόγος^{nnms} ἐξουθενέω^{vpxpnms}. **v.11** οὗτος^{rdans} λογιζομαι^{vdpn3s}
 ὁ^{dnnms} τοιοῦτος^{rdnms} ὅτι^c οἷος^{rcnmp} εἰμ^{vīpx1p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} διὰ^p ἐπιστολή^{ngfp} ἀπειμ^{vpxnmp}
 τοιοῦτος^{rdnmp} καί^c πάρεμι^{vpxnmp} ὁ^{ddns} ἔργον^{ndns}. **v.12** οὐ^{xo} γάρ^c τολμάω^{vīpa1p} ἐγκρίνω^{vīaa}
 ἡ^{xo} συγκρίνω^{vīaa} ἑαυτοῦ^{rxamp} τι-οριδμ^p ὁ^{dgnmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} συνίστημι^{vrrpagnp} ἀλλὰ^c
 αὐτός^{gnmp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} μετρέω^{vrrpanmp} καί^c συγκρίνω^{vrrpanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp}
 ἑαυτοῦ^{rxdmp} οὐ^{xo} συνίημι^{vīpa3p}. **v.13** ἐγώ^{gnp-p} δέ^c οὐ^{xo} εἰς^p ὁ^{dānp} ἄμετρος^{aanpn}
 καυχάομαι^{vīfd1p} ἀλλὰ^c κατὰ^p ὁ^{dans} μέτρον^{nans} ὁ^{dgnms} κανών^{ngms} ὅς^{rrgms} μερίζω^{vīaa3s} ἐγώ^{rpdp}
 ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} μέτρον^{ngns} ἐφικνέομαι^{vīad} ἄχρι^p καί^c σύ^{trp-g}. **v.14** οὐ^{xo} γάρ^c ὡς^{bo}
 μή^{xo} ἐφικνέομαι^{vrrpnmp} εἰς^p σύ^{trpa-p} ὑπερεκτείνω^{vīpa1p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἄχρι^p γάρ^c καί^c σύ^{trp-g}
 φθάνω^{vīaa1p} ἐν^p ὁ^{dnnms} εὐαγγελίον^{ndns} ὁ^{dgnms} Χριστός^{ngms}. **v.15** οὐ^{xo} εἰς^p ὁ^{dānp} ἄμετρος^{aanpn}
 καυχάομαι^{vrrpnmp} ἐν^p ἁλλότριος^{admpn} κόπος^{ndmp} ἐλπίς^{nafs} δέ^c ἔχω^{vrrpanmp} αὐξάνω^{vrrpgrfs} ὁ^{dgnfs}
 πίστις^{ngfs} σύ^{trp-g} ἐν^p σύ^{trdp-p} μεγαλύνω^{vīnap} κατὰ^p ὁ^{dams} κανών^{nams} ἐγώ^{rgp-p} εἰς^p περισσεῖα^{nafs}.
v.16 εἰς^p ὁ^{dānp} ὑπερέκεινα^{bo} σύ^{trp-g} εὐαγγελίζω^{vīnam} οὐ^{xo} ἐν^p ἁλλότριος^{admsn} κανών^{ndms}
 εἰς^p ὁ^{dānp} ἔτοιμος^{aanpn} καυχάομαι^{vīad}. **v.17** ὁ^{dnnms} δέ^c καυχάομαι^{vrrpnms} ἐν^p κύριος^{ndms}
 καυχάομαι^{vdpn3s}.

ιστών ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

- 11** Ὅφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τῇ ἀφροσύνῃ ἀλλὰ καὶ ἀνέ-
 2 χεσθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζηλῶ ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς
 3 ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνὴν παραστήσαι τῷ Χριστῷ, φοβοῦμαι
 4 δὲ μήπως ὥς ὁ ὄφεις Εὐάν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ
 5 οὕτως φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν
 6 Χριστόν. εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν
 7 οὐκ ἐκηρύξαμεν ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε ἢ
 8 εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε καλῶς ἠγνείχεσθε. λογίζο-
 9 μαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων, εἰ δὲ
 10 καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέν-
 11 τες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. Ἡ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν
 12 ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῇτε ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγε-
 13 λισάμην ὑμῖν. ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς
 14 τὴν ὑμῶν διακονίαν. καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ
 15 κατενάρκησα οὐδενός, τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρω-
 16 σαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας καὶ ἐν παντὶ ἄβαρῇ
 17 ὑμῖν ἑμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν
 18 ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ σφραγίσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλί-
 19 μασιν τῆς Ἀχαΐας, διὰ τὸ ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς ὁ θεὸς οἶδεν.
 20 Ὁ δὲ ποιῶ καὶ ποιήσω ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόν-

v.18 οὐ^{xo} γάρ^c ὁ^{ndms} αὐτοῦ^{rxams} συνίστημι^{vppanms} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμὶ^{vipx3s} δόκιμος^{anmsn}
 ἀλλά^c ὁ^{strams} ὁ^{ndms} κύριος^{nnms} συνίστημι^{vipa3s}. **11. v.1** ὄφελονⁱ ἀνέχω^{vin2p} ἐγὼ^{trg-s}
 μικρός^{aansn} ὁ^{ddfs} ἀφροσύνη^{ndfs} ἀλλά^c καί^c ἀνέχω^{vin2p} ἐγὼ^{trg-s}. **v.2** ζηλῶ^{vipals} γάρ^c
 σύ^{rpa-p} θεός^{ngms} ζηλός^{ndms} ἀρμόζω^{viamls} γάρ^c σύ^{rpa-p} εἰς^{ndms} ἀνὴρ^{ndms} παρθένος^{nafs}
 ἀγνός^{aafsn} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms}. **v.3** φοβέομαι^{vin1s} δέ^c μή^{bo} καὶ^c ὥς^{bo} ὁ^{ndms}
 ὄφεις^{nnms} Εὐά^{nafs} ἐξαπατάω^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} πανουργία^{ndfs} αὐτός^{trgms} οὕτω^{bo} φθείρω^{vsap3s} ὁ^{ddnp}
 νόημα^{nnnp} σύ^{trg-p} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} ἀπλότης^{ngfs} ὁ^{dgfs} εἰς^p ὁ^{ddms} Χριστός^{namms}. **v.4** εἰ^{qo} μένω^{xo}
 ὁ^{ndms} ἐρχομαι^{vppnms} ἄλλος^{aansn} Ἰησοῦς^{namms} κηρύσσω^{vipa3s} ὁ^{strams} οὐ^{xo} κηρύσσω^{viallp}
 ἢ^{xo} πνεῦμα^{nans} ἕτερος^{aansn} λαμβάνω^{vipa2p} ὁ^{strans} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa2p} ἢ^{xo} εὐαγγέλιον^{nans}
 ἕτερος^{aansn} ὁ^{strans} οὐ^{xo} δέχομαι^{viaa2p} καλῶς^{bo} ἀνέχω^{vin2p}. **v.5** λογίζομαι^{vin1s} γάρ^c
 μηδεὶς^{aansn} ὑστερέω^{vixa} ὁ^{dgmp} ὑπὲρ^p λίαν^{bo} ἀπόστολος^{ngmp}. **v.6** εἰ^{qo} δέ^c καί^c ἰδιώτης^{nnma}
 ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ἀλλά^c οὐ^{xo} ὁ^{ddfs} γνώσις^{ndfs} ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{adnsp} φανερόω^{vrapnnp} ἐν^p
 πᾶς^{adnnp} εἰς^p σύ^{rpa-p}. **v.7** ἢ^{xo} ἁμαρτία^{nafs} ποιέω^{vialls} ἑμαυτοῦ^{rxams} ταπεινῶ^{vrapnms} ἵνα^c
 σύ^{rpn-p} ὑψώ^{vsap2p} ὅτι^c δωρεάν^{bo} ὁ^{dans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εὐαγγέλιον^{nans} εὐαγγελίζω^{viamls}
 σύ^{trp-d}. **v.8** ἄλλος^{aafnp} ἐκκλησία^{nafp} σιλάω^{vialls} λαμβάνω^{vrapnms} ὀψώνιον^{nans} πρὸς^p ὁ^{dafs}
 σύ^{trg-p} διακονία^{nafs}. **v.9** καί^c πάρειμι^{vppxms} πρὸς^p σύ^{rpa-p} καί^c ὑστερέω^{vrapnms} οὐ^{xo}
 καταναρκάω^{vialls} οὐδεὶς^{agmsn} ὁ^{dans} γάρ^c ὑστέρημα^{nans} ἐγὼ^{trg-s} προσαναπληρῶ^{viaa3p} ὁ^{ddnp}
 ἀδελφός^{nnmp} ἐρχομαι^{vpaanmp} ἀπὸ^p Μακεδονία^{ngfs} καί^c ἐν^p πᾶς^{adnsp} ἀβαρῆς^{aansn} σύ^{trp-d}
 ἑμαυτοῦ^{rxams} τηρέω^{vialls} καί^c τηρέω^{vifals}. **v.10** εἰμὶ^{vipx3s} ἀλήθεια^{nnfs} Χριστός^{ngms} ἐν^p
 ἐγὼ^{trp-d} ὅτι^c ὁ^{dafs} καύχησις^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} οὐ^{xo} σφραγίζω^{vifd3s} εἰς^p ἐγὼ^{trg-s} ἐν^p ὁ^{ddnp} κλίμα^{ndnp}
 ὁ^{dgfs} Ἀχαΐα^{ngfs}. **v.11** διὰ^c τὸ^{xo} ὅτι^c οὐ^{xo} ἀγαπάω^{vipals} σύ^{rpa-p} ὁ^{ndms} θεός^{nnms} οἶδα^{vixa3s}.

των ἀφορμὴν ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι ἐργάται δόλιοι μετασχηματι- 13
ζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. καὶ οὐ θαυμαστόν, αὐτὸς 14
γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. οὐ μέγα 15
οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι
δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Πάλιν 16
λέγω μὴ τίς με δόξη ἄφρονα εἶναι, εἰ δὲ μήγε κἂν ὡς ἄφρονα
δέξασθέ με ἵνα μικρόν τι κἀγὼ καυχήσωμαι. ὁ λαλῶ οὐ λα- 17
λῶ κατὰ κύριον ἀλλ ὡς ἐν ἀφροσύνῃ ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει
τῆς καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα κἀ- 18
γὼ καυχήσομαι. ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι 19
ὄντες, ἀνέχεσθε γὰρ εἰ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ εἰ τις κατεσθίει 20
εἰ τις λαμβάνει εἰ τις ἐπαίρεται εἰ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέ-
ρει. κατὰ ἀτιμίαν λέγω ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήσαμεν ἐν ᾧ δ ἂν 21
τις τολμᾷ ἐν ἀφροσύνῃ λέγω τολμῶ κἀγὼ. Ἑβραῖοί εἰσιν κἀγὼ 22
Ἰσραηλῖται εἰσιν κἀγὼ σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν κἀγὼ. διάκονοι 23
Χριστοῦ εἰσιν παραφρονῶν λαλῶ ὑπὲρ ἐγώ, ἐν κόποις περισ-
σοτέρως ἐν πληγαῖς υπερβαλλόντως ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως
ἐν θανάτοις πολλάκις. ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα 24
παρὰ μίαν ἔλαβον. τρίς ἐρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην τρίς 25

v.12 ὅς^{trans} δέ^c ποιέω^{vipals} καί^c ποιέω^{vifals} ἵνα^c ἐκκόπω^{vsaaals} ὁ^{dafs} ἀφορμῇ^{nafs} ὁ^{dgm}
θέλω^{vnpagmp} ἀφορμῇ^{nafs} ἵνα^c ἐν^p ὅς^{trdms} καυχάομαι^{vipn3p} εὐρίσκω^{vsap3p} καθὼς^{bo} καί^c
ἐγὼ^{trn-p}. **v.13** ὁ^{dnm} γάρ^c τοιοῦτος^{rdnm} ψευδαπόστολος^{nnmp} ἐργάτης^{nnmp} δόλιος^{anmpn}
μετασχηματίζω^{vppnmmp} εἰς^p ἀπόστολος^{nam} Χριστός^{ngms}. **v.14** καί^c οὐ^{xo} θαυμαστός^{annsn}
αὐτός^{trnms} γάρ^c ὁ^{dms} Σατανᾶς^{nnms} μετασχηματίζω^{vipm3s} εἰς^p ἄγγελος^{nam} φῶς^{ngms}.
v.15 οὐ^{xo} μέγας^{annsn} οὖν^c εἰ^{qo} καί^c ὁ^{dnm} διάκονος^{nnmp} αὐτός^{trgms} μετασχηματίζω^{vipp3p}
ὡς^{bo} διάκονος^{nnmp} δικαιοσύνης^{ngfs} ὅς^{trgm} ὁ^{dms} τέλος^{nnms} εἰμι^{vifx3s} κατὰ^p ὁ^{dnp} ἔργον^{nanp}
αὐτός^{trgm}. **v.16** πάλιν^{bo} λέγω^{vipals} μή^{xo} τίς^{rinms} ἐγὼ^{trp-s} δοκέω^{vsaa3s} ἄφρων^{aamsn}
εἰμι^{vipnx} εἰ^{qo} δέ^c μή^{xo} κἀν^{qo} ὡς^{bo} ἄφρων^{aamsn} δέχομαι^{vdad2p} ἐγὼ^{trp-s} ἵνα^c μικρός^{aansn} τι-
σorianos κἀγὼ^{trn-s} καυχάομαι^{vsadls}. **v.17** ὅς^{trans} λαλέω^{vipals} οὐ^{xo} λαλέω^{vipals} κατὰ^p
κύριος^{nam} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἐν^p ἀφροσύνῃ^{ndfs} ἐν^p οὗτος^{rdafs} ὑπόστασις^{ndfs} ὁ^{dgs}
καύχησις^{ngfs}. **v.18** ἐπεί^c πολὺς^{anmpn} καυχάομαι^{vipn3p} κατὰ^p ὁ^{dafs} σὰρξ^{cnafs} κἀγὼ^{trn-p}
καυχάομαι^{vifdls}. **v.19** ἡδέως^{bo} γάρ^c ἀνέχω^{vipn2p} ὁ^{dgm} ἄφρων^{agmpn} φρόνιμος^{anmpn}
εἰμι^{viprxnm}. **v.20** ἀνέχω^{vipn2p} γάρ^c εἰ^{qo} τι-σρινμο σύ^{trp-p} καταδουλόω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σ-
ρινμο κατεσθίω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σρινμο λαμβάνω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σρινμο ἐπαίρω^{vipm3s} εἰ^{qo} τι-σ-
ρινμο σύ^{trp-p} εἰς^p πρόσωπον^{nam} δέρω^{vipa3s}. **v.21** κατὰ^p ἀτιμία^{nafs} λέγω^{vipals} ὡς^{bo} ὅτι^c
ἐγὼ^{trn-p} ἀσθενέω^{vialp} ἐν^p ὅς^{trdms} δέ^c ἂν^{xo} τι-σρινμο τολμάω^{vsapa3s} ἐν^p ἀφροσύνῃ^{ndfs} λέγω^{vipals}
τολμάω^{vipals} κἀγὼ^{trn-s}. **v.22** Ἑβραῖος^{anmpn} εἰμι^{vipx3p} κἀγὼ^{trn-s} Ἰσραηλίτης^{nnmp} εἰμι^{vipx3p}
κἀγὼ^{trn-s} σπέρμα^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} εἰμι^{vipx3p} κἀγὼ^{trn-s}. **v.23** διάκονος^{nnmp} Χριστός^{ngms}
εἰμι^{vipx3p} παραφρονέω^{vpanms} λαλέω^{vipals} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{trn-s} ἐν^p κόπος^{ndmp} περισσοτέρως^{bo} ἐν^p
πληγῇ^{ndip} υπερβαλλόντως^{bo} ἐν^p φυλακῇ^{ndip} περισσοτέρως^{bo} ἐν^p θάνατος^{ndmp} πολλάκις^{bo}.
v.24 ὑπὸ^p Ἰουδαίος^{agmpn} πεντάκις^{bo} τεσεράκοντα^{tn} παρὰ^p εἰς^{nafs} λαμβάνω^{vialals}.

- 26 ἐναυάγησα νυχθήμερον ἐν τῷ θυθῶ πεποίηκα, ὁδοιπορίαις
πολλάκις κινδύνους ποταμῶν κινδύνους λησιτῶν κινδύνους ἐκ
γένους κινδύνους ἐξ ἐθνῶν κινδύνους ἐν πόλει κινδύνους ἐν ἐ-
27 ρημίᾳ κινδύνους ἐν θαλάσῃ κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις. ἐν
κόπῳ καὶ μόχθῳ ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις ἐν λιμῷ καὶ δίψει ἐν
28 νηστείαις πολλάκις ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι, χωρὶς τῶν παρε-
κτὸς ἢ ἐπισύστασις μου ἢ καθ' ἡμέραν ἢ μέριμνα πασῶν τῶν
29 ἐκκλησιῶν. τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ τίς σκανδαλίζεται καὶ
30 οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι. Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ τὰ τῆς ἀσθενείας μου
31 καυχῆσομαι. ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ οἶδεν ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ὅτι οὐ ψεύδομαι.
32 ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν Δα-
33 μασκηνῶν πόλιν πιάσαι με θέλων, καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ
ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χειράς αὐτοῦ.
- 12** Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι, ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὅπτα-
2 σίας καὶ ἀποκαλύψεις κυρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ
ἐτῶν δεκατεσσάρων εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώ-
ματος οὐκ οἶδα ὁ θεὸς οἶδεν ἄρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου
3 οὐρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον εἴτε ἐν σώματι εἴτε
4 ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα ὁ θεὸς οἶδεν. ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν
παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ

v.25 τρίς^{bo} ῥαθίζω^{viapl}ς ἀπαξ^{bo} λιθάζω^{viapl}ς τρίς^{bo} ναυαγέω^{viala}ς νυχθήμερον^{nans} ἐν^p
ὁδῶν^{ddms} θυθός^{ndms} ποιέω^{vixals}. **v.26** ὁδοιπορία^{ndfp} πολλάκις^{bo} κίνδυνος^{ndmp} ποταμός^{ngmp}
κίνδυνος^{ndmp} λησιτῆς^{ngmp} κίνδυνος^{ndmp} ἐκ^p γένος^{ngns} κίνδυνος^{ndmp} ἐκ^p ἔθνος^{ngnp}
κίνδυνος^{ndmp} ἐν^p πόλιν^{ndfs} κίνδυνος^{ndmp} ἐν^p ἐρημίᾳ^{ndfs} κίνδυνος^{ndmp} ἐν^p θάλασσᾳ^{ndfs}
κίνδυνος^{ndmp} ἐν^p ψευδαδέλφος^{ndmp}. **v.27** ἐν^p κόπος^{ndms} καί^c μόχος^{ndms} ἐν^p ἀγρυπνία^{ndfp}
πολλάκις^{bo} ἐν^p λιμός^{ndms} καί^c δίψος^{ndns} ἐν^p νηστεία^{ndfp} πολλάκις^{bo} ἐν^p ψυχός^{ndns} καί^c
γυμνότης^{ndfs}. **v.28** χωρὶς^{bo} ὁδῶν^{ndp} παρεκτός^{bo} ὁδῶν^{ndfs} ἐπισύστασις^{nnfs} ἐγὼ^{rgp}ς ὁδῶν^{ndfs} κατὰ^p
ἡμέρα^{nafs} ὁδῶν^{ndfs} μέριμνα^{nnfs} πᾶς^{agfpn} ὁδῶν^{ndfs} ἐκκλησία^{ngfp}. **v.29** τίς^{rgnms} ἀσθενέω^{vipa}ς καί^c
οὐ^{xo} ἀσθενέω^{vipals} τίς^{rgnms} σκανδαλίζω^{vipp}ς καί^c οὐ^{xo} ἐγὼ^{rgn}ς πυρόω^{vipp}ς. **v.30** εἰ^{qo}
καυχάομαι^{vnpn} δεῖ^{vnpq}ς ὁδῶν^{ndp} ὁδῶν^{ndfs} ἀσθενεία^{ngfs} ἐγὼ^{rgp}ς καυχάομαι^{vifdl}ς. **v.31** ὁδῶν^{ndms}
θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms} ὁδῶν^{ndfs} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp}ς Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} οἶδα^{vixa}ς ὁδῶν^{ndms}
εἰμὶ^{vppxms} εὐλογητός^{annsn} εἰς^p ὁδῶν^{ndp} αἰών^{ndp} ὅτι^c οὐ^{xo} ψεύδομαι^{vipnl}ς. **v.32** ἐν^p
Δαμασκός^{ndfs} ὁδῶν^{ndms} ἐθνάρχης^{ndms} Ἀρέτας^{ngms} ὁδῶν^{ndfs} βασιλεύς^{ngms} φρουρέω^{viala}ς ὁδῶν^{ndfs}
Δαμασκηνός^{agmpn} πόλιν^{nafs} πιάζω^{vnaa} ἐγὼ^{rgp}ς θέλω^{vppanms}. **v.33** καί^c διὰ^p θυρί^{ngfs}ς ἐν^p
σαργάνῃ^{ndfs} χαλάω^{viapl}ς διὰ^p ὁδῶν^{ndfs} τεῖχος^{ngms} καί^c ἐκφεύγω^{viala}ς ὁδῶν^{ndfs} χεῖρ^{ndfp} αὐτός^{rgms}.
12. v.1 καυχάομαι^{vnpn} δὴ^{xo} οὐ^{xo} συμφέρω^{vipa}ς ἐγὼ^{rgp}ς ἔρχομαι^{vifdl}ς γάρ^c εἰς^p ὅπτασία^{nafp}
καί^c ἀποκάλυψις^{nafp} κυρίου^{ngms}. **v.2** οἶδα^{vixals} ἄνθρωπος^{nam} ἐν^p Χριστός^{ndms} πρὸ^p
ἔτος^{ngnp} δεκατέσσαρες^{ngnp} εἴτε^c ἐν^p σῶμα^{ndns} οὐ^{xo} οἶδα^{vixals} εἴτε^c ἐκτός^{bo} ὁδῶν^{ndfs} σῶμα^{ngns}
οὐ^{xo} οἶδα^{vixals} ὁδῶν^{ndms} θεός^{ndms} οἶδα^{vixa}ς ἄρπαζω^{vrapams} ὁδῶν^{ndfs} τοιοῦτος^{rdams} ἕως^c τρίτος^{agmsn}
οὐρανός^{ngms}. **v.3** καί^c οἶδα^{vixals} ὁδῶν^{ndfs} τοιοῦτος^{rdams} ἄνθρωπος^{nam} εἴτε^c ἐν^p σῶμα^{ndns} εἴτε^c
ἐκτός^{bo} ὁδῶν^{ndfs} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} οἶδα^{vixals} ὁδῶν^{ndms} θεός^{ndms} οἶδα^{vixa}ς.

λαλήσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχῆσομαι ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ 5
καυχῆσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. ἐὰν γὰρ θελήσω 6
καυχῆσασθαι οὐκ ἔσομαι ἄφρων ἀλήθειαν γὰρ ἔρω, φέιδομαι
δὲ μὴ τις εἰς ἐμέ λογίσσεται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.
καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι ἐδόθη 7
μοι σκόλοψ τῇ σαρκί ἄγγελος Σαταν, ἵνα με κολαφίξῃ ἵνα μὴ
ὑπεραίρωμαι. ὑπὲρ τούτου τρις τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα 8
ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ. καὶ εἶρηκέν μοι, Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου ἡ 9
γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. ἥδιστα οὖν μάλλον
καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμέ ἡ 10
δύναμις τοῦ Χριστοῦ. διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις ἐν ὕβρεσιν ἐν
ἀνάγκαις ἐν διωγμοῖς ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ Χριστοῦ, ὅταν γὰρ
ἀσθενῶ τότε δυνατός εἰμι. Γέγονα ἄφρων καυχώμενος, ὑμεῖς 11
με ἠναγκάσατε ἐγὼ γὰρ ὥφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι, οὐδὲν
γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερ λῖαν ἀποστολῶν εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. τὰ 12
μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπο-
μονῇ ἐν σημείοις καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. τί γὰρ ἔστιν ὃ 13
ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ
κατενάρκησα ὑμῶν χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. Ἴδου 14
τρίτον ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐ καταναρκήσω, ὑ-
μῶν οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα

v.4 ὅτι^c ἀρπάξω^{v1ap3s} εἰς^p ὅ^{dams} παράδεισος^{nam} καί^c ἀκούω^{v1aa3s} ἄρρητος^{aanpn} ῥῆμα^{nanp}
ὅς^{rranp} οὗ^{xo} ἔξεστι^{vppqns} ἄνθρωπος^{ndms} λαλέω^{vnaa}. **v.5** ὑπέρ^p ὁ^{dgms} τοιούτος^{rdgms}
καυχάομαι^{v1fd1s} ὑπέρ^p δέ^c ἑμαυτοῦ^{rxgms} οὗ^{xo} καυχάομαι^{v1fd1s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἀσθένεια^{ndfp}
ἐγώ^{rgs}. **v.6** ἐάν^{qo} γάρ^c θέλω^{vsaals} καυχάομαι^{vnad} οὗ^{xo} εἰμι^{v1fx1s} ἄφρων^{anmsn} ἀλήθεια^{nafs}
γάρ^c λέγω^{v1fals} φέιδομαι^{v1pn1s} δέ^c μὴ^{xo} τι-ορινμο εἰς^p ἐγώ^{rga-s} λογίζομαι^{vsad3s} ὑπέρ^p ὅς^{trans}
βλέπω^{v1pa3s} ἐγώ^{rga-s} ἤ^{xo} ἀκούω^{v1pa3s} τι-οριανο ἐκ^p ἐγώ^{rgs}. **v.7** καί^c ὁ^{ddfs} ὑπερβολῇ^{ndfs} ὁ^{dgfp}
ἀποκάλυψις^{ngfp} ἵνα^c μὴ^{xo} ὑπεραίρω^{vsppl1s} δίδωμι^{v1ap3s} ἐγώ^{rga-s} σκόλοψ^{nnms} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs}
ἄγγελος^{nnms} Σατανᾶς^{fp} ἵνα^c ἐγώ^{rga-s} κολαφίσω^{vspa3s} ἵνα^c μὴ^{xo} ὑπεραίρω^{vsppl1s}. **v.8** ὑπέρ^p
οὗτος^{rdgms} τρις^{bo} ὁ^{dams} κύριος^{nam} παρακαλέω^{v1aa1s} ἵνα^c ἀφίστημι^{vsaas} ἀπό^p ἐγώ^{rgs}.
v.9 καί^c λέγω^{v1aa3s} ἐγώ^{rgd-s} ἄρκέω^{v1pa3s} σύ^{rgd-s} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ἐγώ^{rgs} ὁ^{dnfs} γάρ^c δύναμις^{nnfs}
ἐγώ^{rgs} ἐν^p ἀσθένεια^{ndfs} τελειώω^{v1pp3s} ἡδέως^{bo} οὖν^c μάλλον^{bo} καυχάομαι^{v1fd1s} ἐν^p ὁ^{ddfp}
ἀσθένεια^{ndfp} ἐγώ^{rgs} ἵνα^c ἐπισκηνώω^{vsaas} ἐπὶ^p ἐγώ^{rga-s} ὁ^{dnfs} δύναμις^{nnfs} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms}.
v.10 διό^c εὐδοκέω^{v1pals} ἐν^p ἀσθένεια^{ndfp} ἐν^p ὕβρις^{ndfp} ἐν^p ἀνάγκη^{ndfp} ἐν^p διωγμός^{ndmp} ἐν^p
στενοχωρίᾳ^{ndfp} ὑπέρ^p Χριστοῦ^{ngms} ὅταν^c γάρ^c ἀσθενέω^{vspals} τότε^{bo} δυνατός^{anmsn} εἰμι^{v1px1s}.
v.11 γίνονται^{v1xals} ἄφρων^{anmsn} καυχάομαι^{vppnnms} σύ^{rgn-p} ἐγώ^{rga-s} ἀναγκάζω^{v1aa2p} ἐγώ^{rgn-s}
γάρ^c ὀφείλω^{v1a1s} ὑπό^p σύ^{rgp-p} συνίστημι^{v1pp} οὐδεὶς^{aansn} γάρ^c ὑπερέω^{v1aa1s} ὁ^{dgmpp} ὑπέρ^p
λίαν^{bo} ἀπόστολος^{ngmp} εἰ^{qo} καί^c οὐδεὶς^{anmsn} εἰμι^{v1px1s}. **v.12** ὁ^{dmp} μὲν^{xo} σημειῶν^{nnnp} ὁ^{dams}
ἀπόστολος^{ngms} κατεργάζομαι^{v1ap3s} ἐν^p σύ^{rgd-p} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὑπομονή^{ndfs} ἐν^p σημειῶν^{ndnp} καί^c
τέρας^{ndnp} καί^c δύναμις^{ndfp}. **v.13** τίς^{qnnns} γάρ^c εἰμι^{v1px3s} ὅς^{rrans} ἡττάομαι^{v1ap2p} ὑπέρ^p ὁ^{ddfp}
λοιπός^{aafpn} ἐκκλησία^{nafp} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὅτι^c αὐτός^{rgnms} ἐγώ^{rgn-s} οὗ^{xo} καταναρκάω^{v1aa1s} σύ^{rgp-p}
χαρίζομαι^{vdad2p} ἐγώ^{rgd-s} ὁ^{dafs} ἀδικία^{nafs} οὗτος^{rdafs}.

15 τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν ἄλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. ἐγὼ δὲ
 16 ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑ-
 17 μῶν εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν ἤτιον ἀγαπῶμαι. ἔστω
 18 δέ ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς, ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος δόλω
 19 ὑμᾶς ἔλαβον. μὴ τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς δι' αὐτοῦ ἐ-
 20 πλεονέκτησα ὑμᾶς. παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν
 21 ἀδελφόν, μὴ τι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι
 22 περιεπατήσαμεν οὐ τοῖς αὐτοῖς ἵχνεσιν. Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑ-
 23 μῖν ἀπολογούμεθα κατένωπιον τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν,
 24 τὰ δὲ πάντα ἀγαπητοὶ ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. φοβοῦμαι
 25 γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἷους θέλω εὗρω ὑμᾶς κἀγὼ εὐρεθῶ
 26 ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μήπως ἔρεις ζῆλοι, θυμοὶ ἐριθείαι κατα-
 27 λαliaί ψιθυρισμοὶ φυσιώσεις ἀκαταστασίαι, μὴ πάλιν ἐλθόντα
 28 με ταπεινώσῃ ὁ θεὸς μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πενήθῃσιν πολλοὺς τῶν
 29 προσημαρτηκόντων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ
 30 πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἣ ἔπραξαν.

13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς, ἐπὶ στόματος δύο μαρτύ-
 2 ρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. προείρηκα καὶ προλέγω
 3 ὡς παρὼν τὸ δεῦτερον καὶ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς προσημαρτηκό-
 4 σιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι.
 5 ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ ὅς εἰς ὑμᾶς

v.14 ἰδοὺ^{vdaa2s} τρίτος^{aansn} ἐτοίμως^{bo} ἔχω^{vipals} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σὺ^{tpa-p} καὶ^c οὐ^{xo}
 καταναρκάω^{vifals} σὺ^{tpg-p} οὐ^{xo} γάρ^c ζητέω^{vipals} ὁ^{danp} σὺ^{tpg-p} ἀλλά^c σὺ^{tpa-p} οὐ^{xo} γάρ^c
 ὀφείλω^{vipa3s} ὁ^{dnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dnp} γονεύς^{ndmp} θησαυρίζω^{vnpa} ἀλλά^c ὁ^{dnp} γονεύς^{nnmp}
 ὁ^{dnp} τέκνον^{ndnp}. **v.15** ἐγὼ^{tpn-s} δέ^c ἡδέως^{bo} δαπανάω^{vifals} καὶ^c ἐκδαπανάω^{vifp1s} ὑπέρ^p
 ὁ^{dnp} ψυχῇ^{ngfp} σὺ^{tpg-p} εἰ^{qo} καὶ^c περισσοτέρως^{bo} σὺ^{tpa-p} ἀγαπάω^{vppanms} ἡττάσομαι^{aansn}
 ἀγαπάω^{vpp1s}. **v.16** εἰμὶ^{vdpk3s} δέ^c ἐγὼ^{tpn-s} οὐ^{xo} καταβαρέω^{vialls} σὺ^{tpa-p} ἀλλά^c
 ὑπάρχω^{vppanms} πανοῦργος^{nnms} δόλος^{ndms} σὺ^{tpa-p} λαμβάνω^{vialls}. **v.17** μὴ^{xo} τι-ορι-
 αμο^{δς-rtgmp} ἀποστέλλω^{vialls} πρὸς^p σὺ^{tpa-p} διὰ^p αὐτός^{tpgms} πλεονεκτέω^{vialls} σὺ^{tpa-p}.
v.18 παρακαλέω^{vialls} Τίτος^{nams} καὶ^c συναποστέλλω^{vialls} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} μὴ^{xo} τίς^{riams}
 πλεονεκτέω^{vialls} σὺ^{tpa-p} Τίτος^{nnms} οὐ^{xo} ὁ^{dams} αὐτός^{tpdns} πνεῦμα^{ndns} περιπατέω^{vialls} οὐ^{xo}
 ὁ^{dnp} αὐτός^{tpdnp} ἵχνος^{ndnp}. **v.19** πάλιν^{bo} δοκέω^{vipa2p} ὅτι^c σὺ^{tpd-p} ἀπολογέομαι^{vipn1p}
 κατενώπιον^p ὁ^{dms} θεός^{ngms} ἐν^p Χριστός^{ndms} λαλέω^{vipa1p} ὁ^{dnp} δέ^c πᾶς^{anpnp} ἀγαπητός^{avmpnp}
 ὑπέρ^p ὁ^{dnp} σὺ^{tpg-p} οἰκοδομῇ^{ngfs}. **v.20** φοβέομαι^{vipn1s} γάρ^c μὴ^{xo} κἀγὼ^{tpn-s} εὐρίσκω^{vsaals} σὺ^{tpa-p} οὐ^{xo} οἷος^{rcanp} θέλω^{vipals}
 εὐρίσκω^{vsap1s} σὺ^{tpd-p} οἷος^{rcams} οὐ^{xo} θέλω^{vipa2p} μὴ^{xo} κἀγὼ^{tpn-s} ἐρίς^{nnfp} ζηλώω^{nnmp} θυμός^{nnmp} ἐριθεία^{nnfp} καταλαλιά^{nnfp}
 ψιθυρισμός^{nnmp} φυσιώσεις^{nnfp} ἀκαταστασία^{nnfp}. **v.21** μὴ^{xo} πάλιν^{bo} ἔρχομαι^{vpaams} ἐγὼ^{tpa-s}
 ταπεινώω^{vsaals} ὁ^{dms} θεός^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s} πρὸς^p σὺ^{tpa-p} καὶ^c πενήθω^{vifals} πολὺς^{aampnp} ὁ^{dnp}
 προσημαρτάνων^{vpxagmp} καὶ^c μὴ^{xo} μετανοέω^{vpaagmp} ἐπὶ^p ὁ^{dms} ἀκαθαρσία^{ndfs} καὶ^c πορνεία^{ndfs}
 καὶ^c ἀσελγεία^{ndfs} ὅς^{trdfs} πράσσω^{vialls}. **13. v.1** τρίτος^{aansn} οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{vipn1s}
 πρὸς^p σὺ^{tpa-p} ἐπὶ^p στόμα^{ngns} δύο^{tn} μάρτυς^{ngmp} καὶ^c τρεῖς^{ngmp} ἰσχυροί^{vifp3s} πᾶς^{aansn}
 ῥῆμα^{nnms}. **v.2** προεῖπον^{vialls} καὶ^c προλέγω^{vipals} ὥς^{bo} πάρειμι^{vppxnmms} ὁ^{dms} δεῦτερος^{aansn}
 καὶ^c ἀπειμι^{vppxnmms} νῦν^{bo} γράφω^{vipals} ὁ^{dnp} προσημαρτάνων^{vpxadmp} καὶ^c ὁ^{dnp} λοιπός^{admpnp}
 πᾶς^{admpnp} ὅτι^c ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaals} εἰς^p ὁ^{dans} πάλιν^{bo} οὐ^{xo} φείδομαι^{vifd1s}.

οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. καὶ γὰρ εἴ ἐσταυρώθη ἕξ ἀ- 4
σθενείας ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν
ἐν αὐτῷ ἀλλὰ ζήσομεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς.
Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει ἑαυτοὺς δοκιμάζετε, ἥ 5
οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν εἰ
μὴ τι ἀδόκιμοί ἐστε. ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ 6
ἐσμὲν ἀδόκιμοι. εὐχομαι δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς 7
κακὸν μηδὲν οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν ἀλλ ἵνα ὑμεῖς τὸ
καλὸν ποιῆτε ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά 8
τι κατὰ τῆς ἀληθείας ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. χαίρομεν γὰρ 9
ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾤητε, τοῦτο δὲ καὶ εὐχό-
μεθα τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω ἵνα 10
παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν
μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. Λοιπὸν 11
ἀδελφοί χαίρετε καταρτίζεσθε παρακαλεῖσθε τὸ αὐτὸ φρονεῖτε
εἰρηνεύετε καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑ-
μῶν. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται 12, 13
ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ 14
ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ
πάντων ὑμῶν. ἀμήν. [πρὸς Κορινθίους δευτέρᾳ ἐγράφη ἀπὸ
Φιλίππων τῆς Μακεδονίας διὰ Τίτου καὶ Λουκᾶ]

v.3 ἐπει^c δοκιμῆ^{nafs} ζητέω^{vīpa2p} ὁ^{dgms} ἐν^p ἐγώ^{tpd-s} λαλέω^{vīpa2p} Χριστός^{ngms} ὅς^{trims} εἰς^p
σύ^{tpa-p} οὐ^{xo} ἀσθενέω^{vīpa3s} ἀλλά^c δυνατέω^{vīpa3s} ἐν^p σύ^{tpd-p}. **v.4** καί^c γάρ^c εἰ^{qo} σταυρώω^{vīpa3s}
ἐκ^p ἀσθενείας^{ngfs} ἀλλά^c ζάω^{vīpa3s} ἐκ^p δύνاميς^{ngfs} θεός^{ngms} καί^c γάρ^c ἐγώ^{trp-p} ἀσθενέω^{vīpa1p}
ἐν^p αὐτός^{trpms} ἀλλά^c ζάω^{vīfd1p} σὺν^p αὐτός^{trpms} ἐκ^p δύνاميς^{ngfs} θεός^{ngms} εἰς^p σύ^{tpa-p}.
v.5 ἑαυτοῦ^{rxamp} πειράζω^{vdpa2p} εἰ^{qo} εἰμὶ^{vīpx2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ἑαυτοῦ^{rxamp} δοκιμάζω^{vdpa2p}
ἡ^{xo} οὐ^{xo} ἐπιγινώσκω^{vīpa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{ngms} ἐν^p σύ^{tpd-p} εἰμὶ^{vīpx3s}
εἰ^{qo} μὴ^{xo} τίς^{trims} ἀδόκιμος^{anmpn} εἰμὶ^{vīpx2p}. **v.6** ἐλπίζω^{vīpa1s} δέ^c ὅτι^c γινώσκω^{vīfd2p} ὅτι^c
ἐγώ^{trp-p} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vīpx1p} ἀδόκιμος^{anmpn}. **v.7** εὐχομαι^{vīpn1s} δέ^c πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{namms}
μὴ^{xo} ποιέω^{vīaa} σύ^{tpa-p} κακός^{aansn} μηδεὶς^{aansn} οὐ^{xo} ἵνα^c ἐγώ^{trp-p} δόκιμος^{anmpn} φαίνω^{vsap1p}
ἀλλά^c ἵνα^c σύ^{trp-p} ὁ^{dams} καλός^{aansn} ποιέω^{vsap2p} ἐγώ^{trp-p} δέ^c ὡς^{bo} ἀδόκιμος^{anmpn} εἰμὶ^{vīsp1p}.
v.8 οὐ^{xo} γάρ^c δύναμαι^{vīpn1p} τι-σῖαν^{ns} κατὰ^p ὁ^{dgrfs} ἀλήθεια^{ngfs} ἀλλά^c ὑπὲρ^p ὁ^{dgrfs} ἀλήθεια^{ngfs}.
v.9 χαίρω^{vīpa1p} γάρ^c ὅταν^c ἐγώ^{trp-p} ἀσθενέω^{vsap1p} σύ^{trp-p} δέ^c δυνατός^{anmpn} εἰμὶ^{vīsp2p}
οὗτος^{rdans} δέ^c καί^c εὐχομαι^{vīpn1p} ὁ^{dams} σύ^{trp-g} κατάρτισις^{nafs}. **v.10** διὰ^p οὗτος^{rdans}
οὗτος^{rdamp} ἀπειμὶ^{vīpxnms} γράφω^{vīpa1s} ἵνα^c πάρειμι^{vīpxnms} μὴ^{xo} ἀποτόμως^{bo} χάρομαι^{vsad1s}
κατὰ^p ὁ^{dams} ἐξουσία^{nafs} ὅς^{trafs} διδωμι^{vīaa3s} ἐγώ^{trp-s} ὁ^{dms} κύριος^{nnms} εἰς^p οἰκοδομὴ^{nafs}
καί^c οὐ^{xo} εἰς^p καθαίρεσις^{nafs}. **v.11** λοιπός^{aansn} ἀδελφός^{nvmp} χαίρω^{vdpa2p} καταρτίζω^{vdpp2p}
παρακαλέω^{vdpp2p} ὁ^{dans} αὐτός^{trpms} φρονέω^{vdpa2p} εἰρηνεύω^{vdpa2p} καί^c ὁ^{dms} θεός^{nnms} ὁ^{dgrfs}
ἀγάπη^{ngfs} καί^c εἰρήνη^{ngfs} εἰμὶ^{vīfx3s} μετὰ^p σύ^{trp-g}. **v.12** ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp}
ἐν^p ἁγίος^{adnsn} φιλήμα^{ndns}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vīpn3p} σύ^{tpa-p} ὁ^{dmp} ἁγίος^{anmpn} πᾶς^{anmpn}.
v.14 ὁ^{dms} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgrms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ὁ^{dms} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgrms}
θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dms} κοινωνία^{nnfs} ὁ^{dgrms} ἁγίος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{trp-g} ἀμήνth
πρὸς^p Κορινθίους^{aampn} δευτέρως^{anfsn} γράφω^{vīpa3s} ἀπὸ^p Φίλιπποι^{ngms} ὁ^{dgrfs} Μακεδονία^{ngfs} διὰ^p
Τίτος^{ngms} καί^c Λουκάς^{ngms}.

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλ-
2 λά διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρός τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ
3 νεκρῶν. καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
4 Γαλατίας. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρός καὶ κυρίου
5 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν
6 ἡμῶν ὅπως ἐξέλθῃται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστώτος αἰῶνος πονηροῦ
7 κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρός ἡμῶν. ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς
8 αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατί-
9 θεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον
10 εὐαγγέλιον. ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ ταρασσόν-
11 τες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.
12 ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν
παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν ἀνάθεμα ἔστω. ὥς προειρήκαμεν
καὶ ἄρτι πάλιν λέγω εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε
ἀνάθεμα ἔστω. Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν ἢ ζή-
τῳ ἀνθρώποις ἀρέσκειν εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον Χριστοῦ
δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. Γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὸ εὐαγγέλιον
τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον, οὐδὲ
γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό οὔτε ἐδιδάχθην ἀλ-

1. v.1 Παῦλος^{nms} ἀπόστολος^{nms} οὐ^{xo} ἀπό^p ἀνθρωπος^{ngmp} οὐδέ^{bo} διά^p ἀνθρωπος^{ngms}
ἀλλά^c διά^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ὁ^{dms} ἐγείρω^{vpaags} αὐτός^{grams}
ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. v.2 καί^c ὁ^{dmp} σὺν^p ἐγώ^{rp-d-s} πᾶς^{anmpn} ἀδελφός^{ngmp} ὁ^{dmp} ἐκκλησία^{ndfp}
ὁ^{dgs} Γαλατία^{ngls}. v.3 χάρις^{nnfs} σύ^{rp-d-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^c
κύριος^{ngms} ἐγώ^{rp-g-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. v.4 ὁ^{dms} διδωμι^{vpaags} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπὲρ^p
ὁ^{dgp} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ^{rp-g-p} ὅπως^{bo} ἐξαίρῶ^{vsam3s} ἐγώ^{rp-a-p} ἐκ^p ὁ^{dms} ἐνίστημι^{vpxags} αἰών^{ngms}
πονηρός^{agmsn} κατὰ^p ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dms} θεός^{ngms} καί^c πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rp-g-p}. v.5 ὅς^{rrdms}
ὁ^{dms} δόξα^{nnfs} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{ngmp} ὁ^{dmp} αἰών^{ngmp} ἀμήν^{nl}. v.6 θαυμάζω^{vipals} ὅτι^c
οὕτω^{bo} ταχέως^{bo} μετατίθημι^{vipe2p} ἀπὸ^p ὁ^{dms} καλέω^{vpaags} σύ^{rp-a-p} ἐν^p χάρις^{ndfs} Χριστός^{ngms}
εἰς^p ἕτερος^{aansn} εὐαγγέλιον^{nans}. v.7 ὅς^{rrnns} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ἄλλος^{annsn} εἰ^{qo} μὴ^{xo} τι-
-σιν^{nmpt} εἰμι^{vipx3p} ὁ^{dmp} ταρασσών^{vppanmp} σύ^{rp-a-p} καί^c θέλω^{vppanmp} μεταστρέφω^{vnaa} ὁ^{dans}
εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dms} Χριστός^{ngms}. v.8 ἀλλά^c καί^c ἐάν^{qo} ἐγώ^{rp-u-p} ἢ^{xo} ἄγγελος^{nms} ἐκ^p
οὐρανό^{ngms} εὐαγγελίζω^{vspms3s} σύ^{rp-d-p} παρὰ^p ὅς^{rrans} εὐαγγελίζω^{viam1p} σύ^{rp-d-p} ἀνάθεμα^{nans}
εἰμι^{vdp3s}. v.9 ὥς^{bo} προλέγω^{vixalp} καί^c ἄρτι^{bo} πάλιν^{bo} λέγω^{vipals} εἰ^{qo} τι-σιν^{nmpt} σύ^{rp-a-p}
εὐαγγελίζω^{vipm3s} παρὰ^p ὅς^{rrans} παραλαμβάνω^{vvia2p} ἀνάθεμα^{nans} εἰμι^{vdp3s}. v.10 ἄρτι^{bo}
γάρ^c ἀνθρώπος^{nampt} πείθω^{vipals} ἢ^{xo} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἢ^{xo} ζητέω^{vipals} ἀνθρώπος^{ndmp} ἀρέσκω^{vnpa}
εἰ^{qo} γάρ^c ἔτι^{bo} ἀνθρώπος^{ndmp} ἀρέσκω^{vials} Χριστός^{ngms} δοῦλος^{nms} οὐ^{xo} ἄν^{xo} εἰμι^{vix1s}.
v.11 γνωρίζω^{vipals} δέ^c σύ^{rp-d-p} ἀδελφός^{ngmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dans} εὐαγγελίζω^{vrapans} ὑπό^p
ἐγώ^{rp-g-s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} κατὰ^p ἀνθρώπος^{nams}.

λὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἠκούσατε γάρ τὴν ἐμὴν 13
 ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον
 τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν. καὶ προέκο- 14
 πτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει
 μου περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παρα-
 δόσεων. ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας 15
 μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ. ἀποκαλύψαι 16
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνε-
 σιν εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι. οὐδὲ ἀνῆλθον 17
 εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους ἀλλ' ἀπῆλ-
 θον εἰς Ἀραβίαν καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. Ἔπειτα 18
 μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορεῖσαι Πέτρον, καὶ
 ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. ἕτερον δὲ τῶν ἀπο- 19
 στόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου. ἃ δὲ 20
 γράφω ὑμῖν ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα 21
 ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας, ἥμην δὲ 22
 ἀγνοοῦμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς
 ἐν Χριστῷ. μόνον δὲ ἀκούοντες ᾔσαν ὅτι Ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε 23
 νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει. καὶ ἐδόξαζον ἐν 24
 ἐμοὶ τὸν θεόν.

Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἑτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσό- **2**

v.12 οὐδέ^{bo} γάρ^c ἐγώ^{rpn-s} παρὰ^p ἄνθρωπος^{ngms} παραλαμβάνω^{vlaals} αὐτός^{rpans} οὔτε^c
 διδάσκω^{vlaals} ἀλλά^c διὰ^p ἀποκαλύψεως^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.13** ἀκούω^{vlaa2p} γάρ^c
 ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀναστροφή^{nafs} ποτέ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰουδαϊσμός^{ndms} ὅτι^c κατὰ^p ὑπερβολή^{nafs}
 διώκω^{vlaals} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} καί^c πορθέω^{vlaals} αὐτός^{rpafs}. **v.14** καί^c
 προκόπτω^{vlaals} ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰουδαϊσμός^{ndms} ὑπὲρ^p πολλὸς^{aampn} συνηλικιωτής^{namp} ἐν^p ὁ^{ddms}
 γένος^{ndms} ἐγώ^{rpq-s} περισσοτέρως^{bo} ζηλωτής^{nnms} ὑπάρχων^{vppanms} ὁ^{damp} πατρικός^{agmpn} ἐγώ^{rpq-s}
 παράδοσις^{ngfp}. **v.15** ὅτε^{bo} δέ^c εὐδοκέω^{vlaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} ἀφορίζω^{vpaanms}
 ἐγώ^{rpq-s} ἐκ^p κοιλῆς^{ngfs} μητρός^{ngfs} ἐγώ^{rpq-s} καί^c καλέω^{vpaanms} διὰ^p ὁ^{dafs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpqms}.
v.16 ἀποκαλύπτω^{vnaa} ὁ^{dams} υἱός^{nam} αὐτός^{rpqms} ἐν^p ἐγώ^{rpq-s} ἵνα^c εὐαγγελίζω^{vspmls}
 αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} εὐθέως^{bo} οὐ^{xo} προσανατίθην^{viamls} σὰς^{ndfs} καί^c αἶμα^{ndms}.
v.17 οὐδέ^{bo} ἀνέρχομαι^{vlaals} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} πρὸς^p ὁ^{damp} πρὸ^p ἐγώ^{rpq-s} ἀπὸστολος^{namp}
 ἀλλὰ^c ἀπέρχομαι^{vlaals} εἰς^p Ἀραβία^{nafs} καί^c πάλιν^{bo} ὑποστρέφω^{vlaals} εἰς^p Δαμασκός^{nafs}.
v.18 ἔπειτα^{bo} μετὰ^p ἔτος^{namp} τρεῖς^{namp} ἀνέρχομαι^{vlaals} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἱστορεῖ^{vnaa}
 Πέτρος^{nam} καί^c ἐπιμένω^{vlaals} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ἡμέρα^{nafp} δεκαπέντε^{lp}. **v.19** ἔτερος^{aamsn}
 δέ^c ὁ^{damp} ἀπὸστολος^{ngmp} οὐ^{xo} ὁράω^{vlaals} εἰ^{qo} μὴ^{xo} Ἰάκωβος^{nam} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} ὁ^{dams}
 κύριος^{ngms}. **v.20** ὅς^{trann} δέ^c γράφω^{vlpals} σύ^{rpq-p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὅτι^c
 οὐ^{xo} ψεύδομαι^{vlpals}. **v.21** ἔπειτα^{bo} ἔρχομαι^{vlaals} εἰς^p ὁ^{damp} κλίμα^{namp} ὁ^{dafs} Συρία^{ngfs} καί^c
 ὁ^{dafs} Κιλικία^{ngfs}. **v.22** εἰμί^{vlixls} δέ^c ἀγνοέω^{vppnms} ὁ^{ddms} πρόσωπον^{ndms} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp}
 ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{ngfs} ὁ^{ddfp} ἐν^p Χριστός^{ndms}. **v.23** μόνος^{bo} δέ^c ἀκούω^{vppanmp} εἰμί^{vlix3p} ὅτι^c
 ὁ^{dnms} διώκων^{vppanms} ἐγώ^{rpq-p} ποτέ^{xo} νῦν^{bo} εὐαγγελίζω^{vipm3s} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὅς^{trafs} ποτέ^{xo}
 πορθέω^{vlaa3s}. **v.24** καί^c δοξάζω^{vlaa3p} ἐν^p ἐγώ^{rpq-s} ὁ^{dams} θεός^{nam}.

- 2 λυμα μετά Βαρναβᾶ συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον, ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ
3 ἔδραμον. ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοὶ Ἑλλήνων ἡναγκάσθη πε-
4 ριτμηθῆναι, διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν
5 Χριστῷ Ἰησοῦ ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται. οἷς οὐδὲ πρὸς ὥ-
6 ραν εἵξαμεν τῇ ὑποταγῇ ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμεῖνῃ
7 πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναι τι ὁποιοῖ ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι διαφέρει, πρόσωπον θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει ἐ-
8 μοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο. ἀλλὰ τοῦναντίον
9 ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς
10 Πέτρος τῆς περιτομῆς. ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν
11 τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη. καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης οἱ
12 δοκοῦντες στυλοὶ εἶναι δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾶ κοινω-
νίας ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομὴν, μόνον
τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο
ποιῆσαι. Ὅτε δὲ ἦλθεν Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν κατὰ πρόσω-
πον αὐτῷ ἀντέστην ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθεῖν
τινας ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν, ὅτε δὲ ἦλθον

2. v.1 ἔπειτα^{bo} διὰ^p δεκατέσσαρες^{ngnp} ἔτος^{ngnp} πάλιν^{bo} ἀναβαίνω^{vlaals} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} μετὰ^p Βαρναβᾶς^{ngms} συμπαραλαβάνω^{vpaanms} καί^c Τίτος^{nams}. **v.2** ἀναβαίνω^{vlaals} δέ^c κατὰ^p ἀποκάλυψιν^{nafs} καί^c ἀνατίθην^{viamls} αὐτοῖς^{rdmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὅς^{trans} κηρύσσω^{vipals} ἐν^p ὁ^{dnp} ἔθνος^{ndnp} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} δέ^c ὁ^{dmp} δοκέω^{vpadmp} μή^q ὥς^c εἰς^p κενός^{aamsn} τρέχω^{vspals} ἢ^{xo} τρέχω^{vlaals}. **v.3** ἀλλά^c οὐδέ^{bo} Τίτος^{nms} ὁ^{dms} σὺν^p ἐγῶ^{rdp-s} Ἑλλήνων^{nms} εἰμί^{vppnxms} ἀναγκάζω^{viarp3s} περικεμένω^{vnap}. **v.4** διὰ^p δέ^c ὁ^{dmp} παρείσακτος^{aampn} ψευδαδέλφος^{namp} ὅστις^{trmp} παρεισέρχεται^{vlaa3p} κατασκοπεῖ^{vnaa} ὁ^{dafs} ἐλευθερία^{nafs} ἐγῶ^{trp-p} ὅς^{trafs} ἔχω^{vipalp} ἐν^p Χριστὸς^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἵνα^c ἐγῶ^{trp-p} καταδουλώω^{vsa3p}. **v.5** ὅς^{trmp} οὐδέ^{bo} πρὸς^p ὥρα^{nafs} εἶκω^{vlaalp} ὁ^{ddfs} ὑποταγῇ^{ndfs} ἵνα^c ὁ^{dms} ἀλήθεια^{nnfs} ὁ^{dgn} εὐαγγέλιον^{ngns} διαμένω^{vsaa3s} πρὸς^p σύ^{trp-p}. **v.6** ἀπὸ^p δέ^c ὁ^{dmp} δοκέω^{vpadmp} εἰμί^{vnp} τι-σρινον ὁποῖος^{anmpn} ποτε^{xo} εἰμί^{vlix3p} οὐδεὶς^{annsn} ἐγῶ^{rdp-s} διαφέρω^{vipa3s} πρόσωπον^{nans} θεός^{nnms} ἀνθρώπος^{ngms} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa3s} ἐγῶ^{rdp-s} γάρ^c ὁ^{dmp} δοκέω^{vpadmp} οὐδεὶς^{aamsn} προσανατίθην^{viam3p}. **v.7** ἀλλά^c ἐναντίον^{bo} ὁράω^{vpaanmp} ὅτι^c πιστεύω^{vixp1s} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dafs} ἀκροβυστία^{ngfs} καθὼς^{bo} Πέτρος^{nms} ὁ^{dafs} περιτομῇ^{ngfs}. **v.8** ὁ^{dms} γάρ^c ἐνεργέω^{vpaanms} Πέτρος^{ndms} εἰς^p ἀποστολή^{nafs} ὁ^{dafs} περιτομῇ^{ngfs} ἐνεργέω^{vlaa3s} καί^c ἐγῶ^{rdp-s} εἰς^p ὁ^{dnp} ἔθνος^{nmp}. **v.9** καί^c γινώσκω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dafs} διδωμι^{vrapafs} ἐγῶ^{rdp-s} Ἰάκωβος^{nms} καί^c Κηφᾶς^{nms} καί^c Ἰωάννης^{nms} ὁ^{dmp} δοκέω^{vpadmp} στυλός^{nmp} εἰμί^{vnp} δεξιός^{aafnp} διδωμι^{vlaa3p} ἐγῶ^{rdp-s} καί^c Βαρναβᾶς^{ndms} κοινωνία^{ngfs} ἵνα^c ἐγῶ^{trp-p} εἰς^p ὁ^{dnp} ἔθνος^{nmp} αὐτοῖς^{trmp} δέ^c εἰς^p ὁ^{dafs} περιτομῇ^{nafs}. **v.10** μόνος^{bo} ὁ^{dmp} πτωχός^{agmpn} ἵνα^c μνημονεύω^{vspalp} ὅς^{trans} καί^c σπουδάζω^{vlaals} αὐτοῖς^{trans} οὕτως^{rdans} ποιέω^{vnaa}. **v.11** ὅτε^{bo} δέ^c ἔρχομαι^{vlaa3s} Πέτρος^{nms} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} κατὰ^p πρόσωπον^{nans} αὐτοῖς^{rdms} ἀντίστημι^{vlaals} ὅτι^c καταγινώσκω^{vpxnms} εἰμί^{vlix3s}.

ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτὸν φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτο-
 μῆς. καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι ὥστε 13
 καὶ Βαρναβᾶς συναπτήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. ἀλλ' ὅτε εἶδον 14
 ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀληθειαν τοῦ εὐαγγελίου εἶπον
 τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς
 ζῆς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαῖζειν. Ἡ- 15
 μεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί, εἰδότες ὅτι 16
 οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως
 Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν ἵνα
 δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου διότι
 οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ. εἰ δὲ ζητοῦντες 17
 δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ ἄρα
 Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα 18
 ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ παραβάτην ἑμαυτὸν συνίστημι. ἐγὼ 19
 γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ἵνα θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνε- 20
 σταύρωμαι ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός, ὃ δὲ νῦν ζῶ
 ἐν σαρκὶ ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός
 με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. οὐκ ἄθετῶ τὴν χάριν 21
 τοῦ θεοῦ, εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη ἄρα Χριστὸς δωρεὰν
 ἀπέθανεν.

Ὡ ἀνόητοι Γαλάται τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν τῇ ἀληθείᾳ μὴ πει- **3**

v.12 πρό^p ὁ^dgms γάρ^c ἔρχομαι^{vnaa} τι-σριαμπ από^p Ἰάκωβος^{ngms} μετά^p ὁ^dgnp ἔθνος^{ngnp}
 συνεσθίω^{vnaa3s} ὅτε^{bo} δέ^c ἔρχομαι^{vnaa3p} ὑποστέλλω^{vnaa3s} καί^c ἀφορίζω^{vnaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}
 φοβέομαι^{vnpnms} ὁ^damp ἐκ^p περιτομῆ^{ngfs}. **v.13** καί^c συνυποκρίνομαι^{vnaa3p} αὐτός^{rdms}
 καί^c ὁ^dnmnp λοιπός^{anmpn} Ἰουδαῖος^{anmpn} ὥστε^c καί^c Βαρναβᾶς^{nnms} συναπάγω^{vnaa3p} αὐτός^{rxgmp}
 ὁ^ddfs ὑπόκρισις^{ndfs}. **v.14** ἀλλά^c ὅτε^{bo} ὁράω^{vnaa3s} ὅτι^c οὐ^{xo} ὀρθοποδεῖ^{vnaa3p} πρὸς^p ὁ^daifs
 ἀλήθεια^{nafs} ὁ^dgms εὐαγγέλιον^{ngms} λέγω^{vnaa3s} ὁ^ddds Πέτρος^{ndms} ἔμπροσθεν^p πᾶς^{agmpn} εἰ^{qo}
 σύ^{rn-s} Ἰουδαῖος^{anmsn} ὑπάρχω^{vppanms} ἐθνικῶς^{bo} ζάω^{vnaa3s} καί^c οὐ^{xo} Ἰουδαϊκῶς^{bo} τίς^{rqans}
 ὁ^danp ἔθνος^{nanp} ἀναγκάζω^{vnaa3s} Ἰουδαῖζω^{vnaa3p}. **v.15** ἐγὼ^{rn-p} φύσις^{ndfs} Ἰουδαῖος^{anmpn}
 καί^c οὐ^{xo} ἐκ^p ἔθνος^{ngnp} ἁμαρτωλός^{anmpn}. **v.16** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c οὐ^{xo} δικαιοῦ^{vnaa3s}
 ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} διὰ^p πίστις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}
 καί^c ἐγὼ^{rn-p} εἰς^p Χριστός^{nam} Ἰησοῦς^{nam} πιστεύω^{vnaa3p} ἵνα^c δικαιοῦ^{vsap1p} ἐκ^p πίστις^{ngfs}
 Χριστός^{ngms} καί^c οὐ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} διότι^c οὐ^{xo} δικαιοῦ^{vnaa3p} ἐκ^p ἔργον^{ngnp}
 νόμος^{ngms} πᾶς^{anfsn} σὰρξ^{nnfs}. **v.17** εἰ^{qo} δέ^c ζητέω^{vppanmp} δικαιοῦ^{vnaa3p} ἐν^p Χριστός^{ndms}
 εὐρίσκω^{vnaa3p} καί^c αὐτός^{rnmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} ἄρα^{xo} Χριστός^{nnms} ἁμαρτία^{ngfs} διάκονος^{nnms}
 μὴ^{xo} γίνομαι^{vnaa3s}. **v.18** εἰ^{qo} γάρ^c ὅς^{rranp} καταλύω^{vnaa3s} οὗτος^{rdanp} πάλιν^{bo} οἰκοδομέω^{vnaa3s}
 παραβάτης^{nam} ἑμαυτοῦ^{rxams} συνίστημι^{vnaa3s}. **v.19** ἐγὼ^{rn-s} γάρ^c διὰ^p νόμος^{ngms} νόμος^{ndms}
 ἀποθνήσκω^{vnaa3s} ἵνα^c θεός^{ndms} ζάω^{vnaa3s}. **v.20** Χριστός^{ndms} συσταυρόω^{vnaa3s} ζάω^{vnaa3s}
 δέ^c οὐκέτι^{bo} ἐγὼ^{rn-s} ζάω^{vnaa3s} δέ^c ἐν^p ἐγὼ^{rdp-s} Χριστός^{nnms} ὅς^{rrans} δέ^c νῦν^{bo} ζάω^{vnaa3s} ἐν^p
 σὰρξ^{ndfs} ἐν^p πίστις^{ndfs} ζάω^{vnaa3s} ὁ^ddfs υἱός^{ngms} ὁ^dgms θεός^{ngms} ὁ^dgms ἀγαπάω^{vnaa3s}
 ἐγὼ^{rp-s} καί^c παραδίδωμι^{vnaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{rdp-s}. **v.21** οὐ^{xo} ἀθετέω^{vnaa3s} ὁ^daifs
 χάρις^{nafs} ὁ^dgms θεός^{ngms} εἰ^{qo} γάρ^c διὰ^p νόμος^{ngms} δικαιοσύνη^{nnfs} ἄρα^{xo} Χριστός^{nnms} δωρεάν^{bo}
 ἀποθνήσκω^{vnaa3s}.

θεσθαι, οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν
 2 ἐσταυρωμένος. τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ ἔργων
 3 νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως. οὕτως ἀνόητοί
 4 ἐστε ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε. τοσαῦτα
 5 ἐπάθετε εἰκῇ εἶγε καὶ εἰκῇ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα
 καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πί-
 6 στεως. καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ
 7 εἰς δικαιοσύνην, Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως οὗτοι εἰσιν
 8 υἱοὶ Ἀβραάμ. προῖδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ
 ἔθνη ὁ θεὸς προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραάμ ὅτι Ἐνευλογηθήσονται
 9 ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη, ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν
 10 τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσιν ὑπὸ κατάραν
 εἰσὶν, γέγραπται γὰρ Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶ-
 σιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά.
 11 ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ δῆλον ὅτι Ὁ δι-
 12 καιος ἐκ πίστεως ζήσεται, ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως ἀλλ
 13 Ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς ἡμᾶς
 ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν
 κατὰ γέγραπται γὰρ, Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάνμενος ἐ-
 14 πὶ ξύλου. ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν
 Χριστῷ Ἰησοῦ ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ

3. v.1 ὧ¹ ἀνόητος^{avmnp} Γαλάτης^{nvmp} τίς^{rqnms} συ^{tpa-p} βασκαίνω^{vlaa3s} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} μι^{xo} πειθω^{vnpp} ὅς^{tpdmk} κατὰ^p ὀφθαλμός^{namp} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} προγράφω^{viap3s} ἐν^p συ^{tpd-p} σταυρό^{vpxpms}. **v.2** οὗτος^{rdans} μόνος^{bo} θέλω^{vipa1s} μα^{nv}θάνω^{vnaa} ἀπό^p συ^{tpg-p} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} λαμβάνω^{vlaa2p} ἥ^{xo} ἐκ^p ἀκοή^{ngfs} πίστις^{ngfs}. **v.3** οὕτω^{bo} ἀνόητος^{avmnp} εἰμι^{vipx2p} ἐνάρχομαι^{vpadnmp} πνεῦμα^{ndns} νῦν^{bo} σάρξ^{ndfs} ἐπιτελέω^{vipe2p}. **v.4** τοσοῦτος^{rdanp} πάσχω^{vlaa2p} εἰκῇ^{bo} εἰ⁸ γε^{qo} καὶ^c εἰκῇ^{bo}. **v.5** ὁ^{dnms} οὖν^c ἐπιχορηγέω^{vppanms} συ^{tpd-p} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} καὶ^c ἐνεργέω^{vppanms} δύναμις^{nafp} ἐν^p συ^{tpd-p} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} ἥ^{xo} ἐκ^p ἀκοή^{ngfs} πίστις^{ngfs}. **v.6** καθὼς^{bo} Ἀβραάμ^{tp} πιστεῦσά^{vlaa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καὶ^c λογιζομαι^{viap3s} αὐτός^{rdms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.7** γινώσκω^{vipa2p} ἄρα^{xo} ὅτι^c ὁ^{dnmp} ἐκ^p πίστις^{ngfs} οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{vipx3p} υἱός^{nnmp} Ἀβραάμ^{tp}. **v.8** προοράω^{vpaanfs} δε^c ὁ^{dnfs} γραφῇ^{nnfs} ὅτι^c ἐκ^p πίστις^{ngfs} δικαιοῦ^{vipa3s} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} προευαγγελίζομαι^{viad3s} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} ὅτι^c ἐνευλογέω^{vifp3p} ἐν^p συ^{tpd-s} πᾶς^{avmnp} ὁ^{dnmp} ἔθνος^{nnmp}. **v.9** ὥστε^c ὁ^{dnmp} ἐκ^p πίστις^{ngfs} εὐλογέω^{vipp3p} σὺν^p ὁ^{ddms} πιστός^{admsn} Ἀβραάμ^{tp}. **v.10** ὅσος^{rcnmp} γάρ^c ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} εἰμι^{vipx3p} ὑπὸ^p κατάραν^{nafs} εἰμι^{vipx3p} γράφω^{vixp3s} γάρ^c ἐπικατάρατος^{anmsn} πᾶς^{anmsn} ὁ^{rdnms} οὐ^{xo} ἐμμένω^{vipa3s} ἐν^p πᾶς^{adnmp} ὁ^{ddnp} γράφω^{vpxpdpn} ἐν^p ὁ^{ddns} βιβλίον^{ndns} ὁ^{dgnms} νόμος^{ngms} ὁ^{dgnms} ποιέω^{vnaa} αὐτός^{rpnp}. **v.11** ὅτι^c δε^c ἐν^p νόμος^{ndms} οὐδεὶς^{anfsn} δικαιοῦ^{vipp3s} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} δῆλος^{anmsn} ὅτι^c ὁ^{dnms} δικαίος^{anmsn} ἐκ^p πίστις^{ngfs} ζάω^{vifd3s}. **v.12** ὁ^{dnms} δε^c νόμος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ἐκ^p πίστις^{ngfs} ἀλλά^c ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} αὐτός^{rpnp} ἄνθρωπος^{nnms} ζάω^{vifd3s} ἐν^p αὐτός^{rdnmp}. **v.13** Χριστός^{nnms} ἐγώ^{tpa-p} ἐξαγοράζω^{vlaa3s} ἐκ^p ὁ^{dgnfs} κατάραν^{ngfs} ὁ^{dgnms} νόμος^{ngms} γίνομαι^{vpadnms} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rpdp} κατάραν^{nnfs} γράφω^{vixp3s} γάρ^c ἐπικατάρατος^{anmsn} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} κρεμάννυμι^{vppmms} ἐπὶ^p ξύλον^{ngns}.

τῆς πίστεως. Ἀδελφοί κατὰ ἄνθρωπον λέγω, ὅμως ἀνθρώπου 15
 κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. τῷ δὲ 16
 Ἀβραάμ ἐρρήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ οὐ
 λέγει Καὶ τοῖς σπέρμασιν ὡς ἐπὶ πολλῶν ἀλλ ὡς ἐφ' ἐνός Καὶ τῷ
 σπέρματί σου ὅς ἐστιν Χριστός. τοῦτο δὲ λέγω, διαθήκην προ- 17
 κεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια
 καὶ τριάκοντα γεγονώς νόμος οὐκ ἀκυροῖ εἰς τὸ καταργῆσαι
 τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία οὐκέτι ἐξ ἐ- 18
 παγγελίας, τῷ δὲ Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ θεός. Τί 19
 οὖν ὁ νόμος τῶν παραβάσεων χάριν προστετέθη ἄχρις οὗ ἔλθῃ
 τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται διαταγείς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσί-
 του. ὁ δὲ μεσίτης ἐνός οὐκ ἔστιν ὁ δὲ θεός εἷς ἐστιν. Ὁ οὖν 20, 21
 νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ μὴ γένοιτο εἰ γὰρ ἐδόθη
 νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιο-
 οσύνη, ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν ἵνα 22
 ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.
 Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκε- 23
 κλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσιν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ 24
 νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν ἵνα ἐκ πίστεως δι-
 καιωθῶμεν, ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν 25

v. 14 ἵνα^c εἰς^p ὁ^dανρ ἔθνος^{nanp} ὁ^dνfs ἐὺλογία^{nnfs} ὁ^dgms Ἀβραάμ^{tp} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἵνα^c ὁ^dafis ἐπαγγελία^{nafs} ὁ^dgms πνεῦμα^{ngms} λαμβάνω^{vsaa1p} διὰ^p ὁ^dgfs πίστις^{ngfs}.

v. 15 ἀδελφός^{nvmp} κατὰ^p ἄνθρωπος^{nams} λέγω^{v1pa1s} ὅμως^c ἄνθρωπος^{ngms} κυρώ^{vpxpafs} διαθήκη^{nafs} οὐδεὶς^{anfsn} ἀθετεῖ^{v1pa3s} ἢ^{xo} ἐπιδιατάσσομαι^{v1pn3s}. **v. 16** ὁ^dddms δέ^c Ἀβραάμ^{tp} ῥέω^{v1ap3p} ὁ^dnfρ ἐπαγγελία^{nnfρ} καί^c ὁ^dddms σπέρμα^{ndms} αὐτός^{tpgms} οὐ^{xo} λέγω^{v1pa3s} καί^c ὁ^dddp σπέρμα^{ndpρ} ὡς^{bo} ἐπὶ^p πολὺς^{agnpρ} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἐπὶ^p εἷς^{ngms} καί^c ὁ^dddms σπέρμα^{ndms} σὺ^{tpg-s} ὅς^{rnms} εἰμὶ^{v1px3s} Χριστός^{nnms}. **v. 17** οὗτος^{rdans} δέ^c λέγω^{v1pa1s} διαθήκη^{nafs} προκυρώ^{vpxpafs} ὑπὸ^p ὁ^dgms θεός^{ngms} εἰς^p Χριστός^{nams} ὁ^dndms μετὰ^p ἔτος^{nanp} τετρακόσιοι^{nanp} καί^c τριάκοντα^{tn} γίνομαι^{vpxanms} νόμος^{nnms} οὐ^{xo} ἀκυρώ^{v1pa3s} εἰς^p ὁ^dans καταργέω^{vnaa} ὁ^dafis ἐπαγγελία^{nafs}.

v. 18 εἰ^{qo} γάρ^c ἐκ^p νόμος^{ngms} ὁ^dnfis κληρονομία^{nnfs} οὐκέτι^{bo} ἐκ^p ἐπαγγελία^{ngfs} ὁ^dddms δέ^c Ἀβραάμ^{tp} διὰ^p ἐπαγγελία^{ngfs} χαρίζομαι^{v1xn3s} ὁ^dndms θεός^{nnms}. **v. 19** τίς^{qnms} οὖν^c ὁ^dndms νόμος^{nnms} ὁ^dgfp παράβασις^{ngfp} χάριν^{bo} προστιθῆμι^{v1ap3s} ἄχρι^p ὅς^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^dndms σπέρμα^{nnms} ὅς^{trdms} ἐπαγγέλλομαι^{v1xn3s} διατάσσω^{vrapnms} διὰ^p ἀγγελος^{ngmp} ἐν^p χεῖρ^{ndfs} μεσίτης^{ngms}. **v. 20** ὁ^dndms δέ^c μεσίτης^{nnms} εἷς^{ngms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^dndms δέ^c θεός^{nnms} εἷς^{nnms} εἰμὶ^{v1px3s}.

v. 21 ὁ^dndms οὖν^c νόμος^{nnms} κατὰ^p ὁ^dgfp ἐπαγγελία^{ngfp} ὁ^dgms θεός^{ngms} μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} εἰ^{qo} γάρ^c διδωμι^{v1ap3s} νόμος^{nnms} ὁ^dndms δύναμαι^{vppnms} ζωοποιεῖω^{vnaa} ὄντως^{bo} ἂν^{xo} ἐκ^p νόμος^{ngms} εἰμὶ^{v1ix3s} ὁ^dnfis δικαιοσύνη^{nnfs}. **v. 22** ἀλλά^c συγκλείω^{v1aa3s} ὁ^dnfis γραφῇ^{nnfs} ὁ^danp πᾶς^{aanpρ} ὑπὸ^p ἁμαρτία^{nafs} ἵνα^c ὁ^dnfis ἐπαγγελία^{ngfs} ἐκ^p πίστις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διδωμι^{vsap3s} ὁ^dddp πιστεύω^{vppadmp}.

v. 23 πρό^p ὁ^dgms δέ^c ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^dafis πίστις^{nafs} ὑπὸ^p νόμος^{nams} φρουρέω^{v1p1p} συγκλείω^{vpxnmp} εἰς^p ὁ^dafis μέλλω^{vppaafs} πίστις^{nafs} ἀποκαλύπτω^{vnap}. **v. 24** ὥστε^c ὁ^dndms νόμος^{nnms} παιδαγωγός^{nnms} ἐγώ^{tpg-p} γίνομαι^{v1xa3s} εἰς^p Χριστός^{nams} ἵνα^c ἐκ^p πίστις^{ngfs} δικαιοῶ^{vsap1p}.

26 ἔσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἔστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ
 27 Ἰησοῦ, ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε Χριστὸν ἐνεδύσασθε.
 28 οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἑλλήν οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος
 οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ
 29 Ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ ἄρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἔστε καὶ
 κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δὲ ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν οὐδὲν
 2 διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὢν. ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐ-
 3 στὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρὸς. οὕτως
 καὶ ἡμεῖς ὅτε ἤμεν νήπιοι ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεν
 4 δεδουλωμένοι, ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἐξαπέ-
 στειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικὸς γενόμενον
 5 ὑπὸ νόμον. ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ ἵνα τὴν υἰοθεσίαν
 6 ἀπολάβωμεν. Ὅτι δὲ ἔστε υἱοὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα
 τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον Ἀββὰ ὁ πατήρ.
 7 ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος ἀλλ' υἱός, εἰ δὲ υἱός καὶ κληρονόμος
 8 θεοῦ διὰ Χριστοῦ. Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύ-
 9 σατε τοῖς μὴ φύσει οὖσιν θεοῖς, νῦν δὲ γνόντες θεὸν μᾶλλον δὲ
 γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ
 10 πτωχὰ στοιχεῖα οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεῦειν θέλετε. ἡμέρας
 11 παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς. φοβοῦ-

v.25 ἔρχομαι^{vpaagfs} δέ^c ὁ^dγfs πίστις^{ngfs} οὐκέτι^{bo} ὑπὸ^p παιδαγωγός^{nam} εἰμι^{vix1p}.
v.26 πᾶς^{anmpn} γάρ^c υἱός^{nnmp} θεός^{ngms} εἰμι^{vix2p} διὰ^p ὁ^dγfs πίστις^{ngfs} ἐν^p Χριστὸς^{ndms}
 Ἰησοῦς^{ndms}. **v.27** ὅσος^{rcnmp} γάρ^c εἰς^p Χριστός^{nam} βαπτίζω^{vrap2p} Χριστός^{nam} ἐνδύω^{viam2p}.
v.28 οὐ^{xo} ἔνι^{vix3s} Ἰουδαῖος^{anmsn} οὐδέ^{bo} Ἑλλήν^{nnms} οὐ^{xo} ἔνι^{vix3s} δοῦλος^{nnms} οὐδέ^{bo}
 ἐλεύθερος^{anmsn} οὐ^{xo} ἔνι^{vix3s} ἄρσεν^{nnms} καί^c θῆλυς^{anmsn} πᾶς^{anmpn} γάρ^c σύ^{trp-n} εἰς^{nnms}
 εἰμι^{vix2p} ἐν^p Χριστὸς^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.29** εἰ^{qo} δέ^c σύ^{trp-n} Χριστός^{ngms} ἄρα^{xo}
 ὁ^dγms Ἀβραάμ^{trp} σπέρμα^{nnms} εἰμι^{vix2p} καί^c κατὰ^p ἐπαγγελία^{nafs} κληρονόμος^{nnmp}.
4. v.1 λέγω^{vpa1s} δέ^c ἐπὶ^p ὅσος^{rcams} χρόνος^{nam} ὁ^dnnms κληρονόμος^{nnms} νήπιος^{anmsn} εἰμι^{vix3s}
 οὐδεὶς^{aansn} διαφέρω^{vipa3s} δοῦλος^{ngms} κύριος^{nnms} πᾶς^{agmpn} εἰμι^{vix3s}. **v.2** ἀλλά^c ὑπὸ^p
 ἐπίτροπος^{namp} εἰμι^{vix3s} καί^c οἰκονόμος^{namp} ἄχρι^p ὁ^dγfs προθεσμία^{ngfs} ὁ^dgms πατήρ^{ngms}.
v.3 οὕτω^{bo} καί^c ἐγὼ^{trp-n} ὅτε^{bo} εἰμι^{vix1p} νήπιος^{anmpn} ὑπὸ^p ὁ^danp στοιχεῖον^{namp} ὁ^dgms
 κόσμος^{ngms} εἰμι^{vix1p} δουλώω^{vpxnmp}. **v.4** ὅτε^{bo} δέ^c ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^dnnms πλήρωμα^{nnms}
 ὁ^dgms χρόνος^{ngms} ἐξαποστέλλω^{viaa3s} ὁ^dnnms θεός^{nam} αὐτός^{trpgms} γίνομαι^{vpadams}
 ἐκ^p γυνή^{ngfs} γίνομαι^{vpadams} ὑπὸ^p νόμος^{nam}. **v.5** ἵνα^c ὁ^danp ὑπὸ^p νόμος^{nam}
 ἐξαγοράζω^{vsaa3s} ἵνα^c ὁ^dafgs υἰοθεσία^{nafs} ἀπολαμβάνω^{vsaa1p}. **v.6** ὅτι^c δέ^c εἰμι^{vix2p}
 υἱός^{nnmp} ἐξαποστέλλω^{viaa3s} ὁ^dnnms θεός^{nnms} ὁ^dans πνεῦμα^{nans} ὁ^dgms υἱός^{ngms} αὐτός^{trpgms}
 εἰς^p ὁ^dafp καρδία^{nafp} σύ^{trpg-p} κράζω^{vppaans} Ἀββὰ^{trp} ὁ^dnnms πατήρ^{nnms}. **v.7** ὥστε^c οὐκέτι^{bo}
 εἰμι^{vix2s} δοῦλος^{nnms} ἀλλά^c υἱός^{nnms} εἰ^{qo} δέ^c υἱός^{nnms} καί^c κληρονόμος^{nnms} θεός^{ngms} διὰ^p
 Χριστός^{ngms}. **v.8** ἀλλά^c τότε^{bo} μὲν^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vpxanmp} θεός^{nam} δουλεύω^{viaa2p} ὁ^ddmp μὴ^{xo}
 φύσις^{ndfs} εἰμι^{vppxndmp} θεός^{ndmp}. **v.9** νῦν^{bo} δέ^c γινώσκω^{vpaanmp} θεός^{nam} μᾶλλον^{bo} δέ^c
 γινώσκω^{vpaanmp} ὑπὸ^p θεός^{ngms} πῶς^{bo} ἐπιστρέφω^{vipa2p} πάλιν^{bo} ἐπὶ^p ὁ^danp ἀσθενῆς^{aanmp} καί^c
 πτωχός^{aanmp} στοιχεῖον^{namp} ὅς^{trdnp} πάλιν^{bo} ἄνωθεν^{bo} δουλεύω^{vnpa} θέλω^{vipa2p}. **v.10** ἡμέρα^{nafp}
 παρατηρῶ^{vipm2p} καί^c μῆν^{namp} καί^c καιρός^{namp} καί^c ἐνιαυτός^{namp}.

μαι ὑμᾶς μήπως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. Γίνεσθε ὡς ἐγώ 12
 ὅτι καὶ γὰρ ὡς ὑμεῖς ἀδελφοί δέομαι ὑμῶν οὐδέν με ἡδικήσατε,
 οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ 13
 πρότερον. καὶ τὸν πειρασμὸν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ 14
 ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε ἀλλ' ὡς ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθε
 με ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν μαρτυ- 15
 ρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατόν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες
 ἂν ἐδώκατέ μοι. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν. 16
 ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν ἵνα 17
 αὐτοὺς ζηλοῦτε, καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε καὶ 18
 μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς. τεκνία μου οὕς πάλιν 19
 ὠδίνω ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἤθελον δὲ παρεῖ- 20
 ναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου ὅτι ἀποροῦμαι
 ἐν ὑμῖν. Λέγετέ μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι τὸν νόμον 21
 οὐκ ἀκούετε. γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν ἓνα 22
 ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρης. ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ 23
 τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρης
 διὰ τῆς ἐπαγγελίας. αὐτὰ ἐστὶν ἀλληγορούμενα, αὗται γὰρ 24
 εἰσιν αἱ δύο διαθηκαὶ μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ εἰς δουλείαν
 γεννῶσα ἣτις ἐστὶν Ἀγάρ. τὸ γὰρ Ἀγάρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ 25
 Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλὴμ δουλεύει δὲ μετὰ τῶν

v.11 φοβεόμαι^{v1pn1s} σύτ^{tpa-p} μὴέκ^{πwς} εἰκῇ^{bo} κοπιᾶω^{v1xals} εἰς^p σύτ^{tpa-p}. **v.12** γίνομαι^{vdnp2p}
 ὡς^{bo} ἐγώ^{tpn-s} ὅτι^c καὶγώ^{tpn-s} ὡς^{bo} σύτ^{tpa-p} ἀδελφός^{nvmp} δέομαι^{v1pn1s} σύτ^{tpg-p} οὐδεὶς^{aansn} ἐγώ^{tpa-s}
 ἀδικέω^{v1aa2p}. **v.13** οἶδα^{v1xa2p} δε^c ὅτι^c διὰ^p ἀσθένεια^{nafs} ὀδ^{gfs} σάρ^{ngfs} εὐαγγελίζω^{v1am1s}
 σύτ^{tpd-p} ὀdams πρότερος^{aansn}. **v.14** καί^c ὀdams πειρασμός^{nams} ἐγώ^{tpg-s} ὀdams ἐν^p ὀdams
 σάρ^{ndfs} ἐγώ^{tpg-s} οὐ^{xo} ἐξουθενέω^{v1aa2p} οὐδέ^{bo} ἐκπιτύω^{v1aa2p} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἄγγελος^{nams} θεός^{ngms}
 δέχομαι^{v1ad2p} ἐγώ^{tpa-s} ὡς^{bo} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.15** τίς^{trhms} οὐ^{nc} εἰμὶ^{v1ix3s}
 ὀdams μακαρισμός^{nnms} σύτ^{tpg-p} μαρτυρέω^{v1pals} γάρ^c σύτ^{tpd-p} ὅτι^c εἴ^{qo} δυνατός^{aansn} ὀdamp
 ὀφθαλμός^{namp} σύτ^{tpg-p} ἐξορύσσω^{vpaanmp} ἄν^{xo} δίδωμι^{v1aa2p} ἐγώ^{tpd-s}. **v.16** ὥστε^c ἐχθρός^{anmsn}
 σύτ^{tpg-p} γίνομαι^{v1xals} ἀληθεύω^{vppanms} σύτ^{tpd-p}. **v.17** ζηλώω^{v1pa3p} σύτ^{tpa-p} οὐ^{xo} καλῶς^{bo} ἀλλά^c
 ἐκκλείω^{vnaa} σύτ^{tpa-p} θέλω^{v1pa3p} ἵνα^c αὐτός^{tramp} ζηλώω^{vspa2p}. **v.18** καλός^{aansn} δε^c ὀdams
 ζηλώω^{vnpmp} ἐν^p καλός^{adnsn} πάντοτε^{bo} καί^c μὴ^{xo} μόνος^{bo} ἐν^p ὀdams πάρειμι^{v1npx} ἐγώ^{tpa-s} πρὸς^p
 σύτ^{tpa-p}. **v.19** τεκνίον^{nvmp} ἐγώ^{tpg-s} ὅς^{tramp} πάλιν^{bo} ὠδίνω^{v1pals} ἄχρι^p ὅς^{bo} μορφώω^{vsa3s}
 Χριστός^{nnms} ἐν^p σύτ^{tpd-p}. **v.20** θέλω^{v1als} δε^c πάρειμι^{v1npx} πρὸς^p σύτ^{tpa-p} ἄρτι^{bo} καί^c
 ἀλλάσσω^{vnaa} ὀdams φωνή^{nafs} ἐγώ^{tpg-s} ὅτι^c ἀπορέω^{v1pmls} ἐν^p σύτ^{tpd-p}. **v.21** λέγω^{vdpa2p}
 ἐγώ^{tpd-s} ὀdamp ὑπὸ^p νόμος^{nams} θέλω^{vppanmp} εἰμὶ^{v1npx} ὀdams νόμος^{nams} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1pa2p}.
v.22 γράφω^{v1xp3s} γάρ^c ὅτι^c Ἀβραάμ^{tp} δύο^{tn} υἱός^{namp} ἔχω^{v1aa3s} εἰς^{nams} ἐκ^p ὀdams παιδίσκη^{ngfs}
 καί^c εἰς^{nams} ἐκ^p ὀdams ἐλευθέρως^{agfsn}. **v.23** ἀλλά^c ὀdams μὲν^{xo} ἐκ^p ὀdams παιδίσκη^{ngfs}
 κατὰ^p σάρ^{nafs} γεννάω^{v1xp3s} ὀdams δε^c ἐκ^p ὀdams ἐλευθέρως^{agfsn} διὰ^p ὀdams ἐπαγγελία^{ngfs}.
v.24 ὅστις^{trnmp} εἰμὶ^{v1xp3s} ἀλληγορέω^{vppnmp} οὗτος^{rdnfp} γάρ^c εἰμὶ^{v1px3p} ὀdamp δύο^{tn} διαθήκη^{nnfp}
 εἰς^{nnfs} μὲν^{xo} ἀπὸ^p ὄρος^{ngns} Σινᾶ^{tp} εἰς^p δουλεία^{nafs} γεννάω^{vppanfs} ὅστις^{trnfs} εἰμὶ^{v1px3s} Ἀγάρ^{tp}.

26 τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστὶν ἣτις ἐ-
 27 στὶν μήτηρ πάντων ἡμῶν, γέγραπται γάρ Εὐφράνθητι στείρα
 ἡ οὐ τίκτουσα ῥῆξον καὶ βόησον ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ
 28 τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα. ἡμεῖς δὲ
 29 ἀδελφοί κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. ἀλλ ὥσπερ τότε
 ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκεν τὸν κατὰ πνεῦμα οὕτως καὶ
 30 νῦν. ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή ᾧ ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱ-
 ὸν αὐτῆς, οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ
 31 τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. ἄρα, ἀδελφοί οὐκ ἐσμέν παιδίσκης
 τέκνα ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

5 τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ἢ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν, στήκετε καὶ
 2 μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν
 3 ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. μαρτύ-
 ρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης
 4 ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ
 5 οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. ἡμεῖς γάρ
 6 πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. ἐν
 γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία ἀλ-
 7 λὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη. Ἑτρέχετε καλῶς, τίς ὑμᾶς
 8 ἀνέκοψεν τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι. ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ
 9, 10 καλοῦντος ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐγὼ

v.25 ὁδνns γάρ^c Ἀγάρ^{tp} Σινᾶ^{tp} ὅρος^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p ὁδδfs Ἀραβία^{ndfs} συστοιχέω^{vipa3s} δέ^c
 ὁδδfs νῦν^{bo} Ἱερουσαλὴμ^{tp} δουλεύω^{vipa3s} δέ^c μετὰ^p ὁδgnp τέκνον^{ngnp} αὐτός^{rgfs}. **v.26** ὁδνfs δέ^c
 ἄνω^{bo} Ἱερουσαλὴμ^{tp} ἐλευθέρος^{anfsn} εἰμι^{vixp3s} ὅστις^{nnfs} εἰμι^{vixp3s} μήτηρ^{nnfs} πᾶς^{agnpn} ἐγὼ^{rgp-p}.
v.27 γράφω^{vixp3s} γάρ^c εὐφραίνω^{vda2s} στείρα^{nvfs} ὁδνfs οὐ^{xo} τίκτω^{vppanfs} ῥήγνυμι^{vdaa2s} καί^c
 βοάω^{vdaa2s} ὁδνfs οὐ^{xo} ὠδίνω^{vppanfs} ὅτι^c πολὺς^{annpn} ὁδgnp τέκνον^{nnnp} ὁδgfs ἔρημος^{agfsn} μᾶλλον^{bo}
 ἢ^{xo} ὁδgfs ἔχω^{vppagfs} μὴ^c ἀνὴρ^{nams}. **v.28** ἐγὼ^{tpn-p} δέ^c ἀδελφός^{nvmp} κατὰ^p Ἰσαὰκ^{tp}
 ἐπαγγελία^{ngfs} τέκνον^{nnnp} εἰμι^{vixp1p}. **v.29** ἀλλά^c ὥσπερ^{bo} τότε^{bo} ὁδnms κατὰ^p σὰρξ^{snafs}
 γεννάω^{vrapnms} διώκω^{vifa3s} ὁdams κατὰ^p πνεῦμα^{nans} οὕτω^{bo} καί^c νῦν^{bo}. **v.30** ἀλλά^c τίς^{rqans}
 λέγω^{vipa3s} ὁδνfs γραφή^{nnfs} ἐκβάλλω^{vdaa2s} ὁdafs παιδίσκη^{nafs} καί^c ὁdams υἱός^{nams} αὐτός^{rgfs}
 οὐ^{xo} γάρ^c μὴ^{xo} κληρονομέω^{vsaas} ὁδnms υἱός^{nnms} ὁδgfs παιδίσκη^{ngfs} μετὰ^p ὁdams υἱός^{ngms} ὁδgfs
 ἐλευθέρος^{agfsn}. **v.31** ἄρα^{xo} ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1p} παιδίσκη^{ngfs} τέκνον^{nnnp} ἀλλά^c ὁδgfs
 ἐλευθέρος^{agfsn}. **5. v.1** ὁδdfs ἐλευθερία^{ndfs} οὖν^c ὅς^{rrdfs} Χριστός^{nnms} ἐγὼ^{tpa-p} ἐλευθερόω^{viaa3s}
 στήκω^{vdpap2p} καί^c μὴ^{xo} πάλιν^{bo} ζυγός^{ndms} δουλεία^{ngfs} ἐνέχω^{vdpap2p}. **v.2** ἰδε[!] ἐγὼ^{tpn-s}
 Παῦλος^{nnms} λέγω^{vifa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ἐάν^{qo} περιτέμνω^{vssp2p} Χριστός^{nnms} σύ^{tpa-p} οὐδείς^{aansn}
 ὠφελέω^{vifa3s}. **v.3** μαρτύρομαι^{vipn1s} δέ^c πάλιν^{bo} πᾶς^{admsn} ἄνθρωπος^{ndms} περιτέμνω^{vpprdms}
 ὅτι^c ὀφειλέτης^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὅλος^{aamsn} ὁdams νόμος^{nams} ποιέω^{vnaa}. **v.4** καταργέω^{vrap2p}
 ἀπὸ^p ὁdams Χριστός^{ngms} ὅστις^{nnmp} ἐν^p νόμος^{ndms} δικαίω^{vipp2p} ὁδgfs χάρις^{ngfs} ἐκπίπτω^{viaa2p}.
v.5 ἐγὼ^{tpn-p} γάρ^c πνεῦμα^{ndns} ἐκ^p πίστις^{ngfs} ἐλπίς^{ngfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ἀπεκδέχομαι^{vipn1p}.
v.6 ἐν^p γάρ^c Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} οὔτε^c περιτομή^{nnfs} τι-ορισαν ἰσχύω^{vipa3s} οὔτε^c
 ἀκροβυστία^{nnfs} ἀλλά^c πίστις^{nnfs} διὰ^p ἀγάπη^{ngfs} ἐνεργέω^{vppmnfs}. **v.7** τρέχω^{vifa2p} καλῶς^{bo}
 τίς^{rqnms} σύ^{tpa-p} ἐγκόπτω^{viaa3s} ὁδδfs ἀλήθεια^{ndfs} μὴ^{xo} πείθω^{vnpp}. **v.8** ὁδnfs πεισμονή^{nnfs}
 οὐ^{xo} ἐκ^p καλέω^{vppagms} σύ^{tpa-p}. **v.9** μικρός^{anfsn} ζύμη^{nnfs} ὅλος^{aansn} ὁdams φύραμα^{nans}
 ζυμόω^{vipa3s}.

πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε, ὃ δὲ τα-
 ράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα ὅστις ἂν ᾤ. ἐγὼ δὲ ἀδελφοί 11
 εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω τί ἔτι διώκομαι ἄρα κατήργηται τὸ
 σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀνα- 12
 στατοῦντες ὑμᾶς. Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε ἀδελφοί, 13
 μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκὶ ἀλλὰ διὰ τῆς
 ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ 14
 πληροῦται, ἐν τῷ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς εαυτόν. εἰ 15
 δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε βλέπετε μὴ ὑπὸ ἀλλήλων
 ἀναλωθῆτε. Λέγω δὲ πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρ- 16
 κὸς οὐ μὴ τελέσητε. ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος 17
 τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς ταῦτα δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις ἵνα
 μὴ ἂ ἂν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε οὐκ ἐ- 18
 στὲ ὑπὸ νόμον. φανερά δὲ ἐστὶν τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς ἅτινά 19
 ἐστὶν μοιχεῖα, πορνεία ἀκαθαρσία ἀσέλγεια. εἰδωλολατρεία 20
 φαρμακεία ἔχθραι ἔρεις, ζήλοι, θυμοὶ ἐριθείαι διχοστασίαι αἰ-
 ρέσεις. φθόνοι φόνοι, μέθαι κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ἃ 21
 προλέγω ὑμῖν καθὼς καὶ προεῖπον ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσον-
 τες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ 22
 πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη χαρὰ εἰρήνη μακροθυμία χρηστότης
 ἀγαθωσύνη πίστις. πραΰτης, ἐγκράτεια, κατὰ τῶν τοιούτων 23

v.10 ἐγὼ^{rpn-s} πείθω^{vixals} εἰς^p σύ^{tpa-p} ἐν^p κύριος^{ndms} ὅτι^c οὐδεὶς^{aansn} ἄλλος^{aansn} φρονέω^{vifa2p}
 ὁ^{dnms} δέ^c ταράσσω^{vppanms} σύ^{tpa-p} βαστάζω^{vifa3s} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} ὅστις^{rrnms} ἂν^{xo} εἰμὶ^{vpx3s}.
v.11 ἐγὼ^{rpn-s} δέ^c ἀδελφός^{nvmp} εἰ^{qo} περιτομῇ^{nafs} ἔτι^{bo} κηρύσσω^{vipals} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} διώκω^{vipp1s}
 ἄρα^{xo} καταργέω^{vixp3s} ὁ^{dnms} σκάνδαλον^{nnms} ὁ^{dngms} σταυρός^{ngms}. **v.12** ὄφελονⁱ καί^c
 ἀποκόπτο^{vifm3p} ὁ^{dnmp} ἀναστατόω^{vppanmp} σύ^{tpa-p}. **v.13** σύ^{rpn-p} γάρ^c ἐπὶ^p ἐλευθερίᾳ^{ndfs}
 καλέω^{vipap2p} ἀδελφός^{nvmp} μόνος^{bo} μὴ^{xo} ὁ^{dafs} ἐλευθερία^{nafs} εἰς^p ἀφορμῇ^{nafs} ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs}
 ἀλλὰ^c διὰ^p ὁ^{dngfs} ἀγάπῃ^{ngfs} δουλεύω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{redmp}. **v.14** ὁ^{dnms} γάρ^c πᾶς^{anmsn}
 νόμος^{nnms} ἐν^p εἰς^{ndms} λόγος^{ndms} πληρόω^{vipp3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo}
 σύ^{tpg-s} ὡς^{bo} εαυτοῦ^{txams}. **v.15** εἰ^{qo} δέ^c ἀλλήλων^{reamp} δάκνω^{vipa2p} καί^c κατεσθίω^{vipa2p}
 βλέπω^{vdpa2p} μὴ^{xo} ὑπὸ^p ἀλλήλων^{regmp} ἀναλίσκω^{vsap2p}. **v.16** λέγω^{vipals} δέ^c πνεῦμα^{ndms}
 περιπατέω^{vdpa2p} καί^c ἐπιθυμία^{nafs} σὰρξ^{ngfs} οὐ^{xo} μὴ^{xo} τελέω^{vsaa2p}. **v.17** ὁ^{dnfs} γάρ^c σὰρξ^{nnfs}
 ἐπιθυμέω^{vipa3s} κατὰ^p ὁ^{dngns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dnms} δέ^c πνεῦμα^{nnms} κατὰ^p ὁ^{dngfs} σὰρξ^{ngfs} οὕτως^{rdnmp}
 δέ^c ἀντίκειμαι^{vipn3s} ἀλλήλων^{redmp} ἵνα^c μὴ^{xo} ὅς^{rranp} ἂν^{xo} θέλω^{vsapa2p} οὕτως^{rdanp} ποιέω^{vsapa2p}.
v.18 εἰ^{qo} δέ^c πνεῦμα^{ndms} ἄγω^{vipp2p} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp2p} ὑπὸ^p νόμος^{nams}. **v.19** φανερός^{anmpn}
 δέ^c εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnmp} ἔργον^{nnmp} ὁ^{dngfs} σὰρξ^{ngfs} ὅστις^{rrnmp} εἰμὶ^{vixp3s} μοιχεία^{nnfs} πορνεία^{nnfs}
 ἀκαθαρσία^{nnfs} ἀσέλγεια^{nnfs}. **v.20** εἰδωλολατρία^{nnfs} φαρμακεία^{nnfs} ἔχθρα^{nnfp} ἔρις^{nnfp}
 ζηλόω^{nnmp} θυμός^{nnmp} ἐριθεία^{nnfp} διχοστασία^{nnfp} αἵρεσις^{nnfp}. **v.21** φθόνος^{nnmp} φόνος^{nnmp}
 μέθῃ^{nnfp} κῶμος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} ὁμοιός^{anmpn} οὕτως^{rdnmp} ὅς^{rranp} προλέγω^{vipals} σύ^{tpd-p} καθὼς^{bo}
 καί^c προλέγω^{vials} ὅτι^c ὁ^{dnmp} ὁ^{dnap} τοιοῦτος^{rdanp} πράσσω^{vppanmp} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} οὐ^{xo}
 κληρονομέω^{vifa3p}. **v.22** ὁ^{dnms} δέ^c καρπός^{nnms} ὁ^{dngns} πνεῦμα^{ngns} εἰμὶ^{vixp3s} ἀγάπῃ^{nnfs}
 χαρὰ^{nnfs} εἰρήνῃ^{nnfs} μακροθυμία^{nnfs} χρηστότης^{nnfs} ἀγαθωσύνη^{nnfs} πίστις^{nnfs}.

24 οὐκ ἔστιν νόμος. οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν
 25 σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. εἰ ζῶμεν πνεύματι
 26 πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα κενόδοξοι ἀλλήλους
 προκαλούμενοι ἀλλήλοις φθονοῦντες.

6 Ἀδελφοί ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι
 2 ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πρα-
 2 ᾠτης, σκοπῶν σεαυτὸν μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. Ἀλλήλων τὰ
 3 βάρη βαστάζετε καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χρι-
 3 στοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι μηδὲν ὧν ἑαυτὸν φρεναπατᾷ.
 4 τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μό-
 5 νον τὸ καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον, ἕκαστος γὰρ τὸ
 6 ἴδιον φορτίον βαστάσει. Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν
 7 λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾷσθε θεὸς
 8 οὐ μυκτηρίζεται ὁ γὰρ ἐὰν σπειρῇ ἄνθρωπος τοῦτο καὶ θερίσει,
 8 ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθο-
 9 ράν ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν
 9 αἰώνιον. τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν, καιρῷ γὰρ
 10 ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. ἄρα οὖν ὥς καιρὸν ἔχομεν
 11 ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰ-
 11 κείους τῆς πίστεως. Ἵδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα
 12 τῇ ἐμῇ χειρί. ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί οὗτοι ἀ-

v.23 πραῦτης^{nnfs} ἐγκράτεια^{nnfs} κατά^p ὁδgnp τοιοῦτος^{rdgnp} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} νόμος^{nnms}.
v.24 ὁdnmp δε^c ὁdgnms Χριστός^{ngms} ὁdafs σὰρξ^{znafs} σταυρώ^{v1aa3p} σὺν^p ὁddnp πάθημα^{ndnp}
 καί^c ὁddfp ἐπιθυμία^{ndfp}. **v.25** εἰqο^o ζάω^{v1pa1p} πνεῦμα^{ndns} πνεῦμα^{ndns} καί^c στοιχέω^{vspalp}.
v.26 μὴ^{xo} γίνομαι^{vspn1p} κενόδοξος^{anmpn} ἀλλήλων^{reamp} προκαλέω^{vppmnp} ἀλλήλων^{redmp}
 φθονέω^{vppanmp}. **6. v.1** ἀδελφός^{nvmp} ἐάνqο^o καί^c προλαμβάνω^{vspap3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p τι-σ-
 ριδνοσ^o παράπτωμα^{ndns} σύ^{trpn-p} ὁdnmp πνευματικός^{anmpn} καταρτίζω^{vdpa2p} ὁdams τοιοῦτος^{rdams}
 ἐν^p πνεῦμα^{ndns} πραῦτης^{ngfs} σκοπέω^{vppanms} σεαυτοῦ^{rxams} μὴ^{xo} καί^c σύ^{trpn-s} πειράζω^{vspap2s}.
v.2 ἀλλήλων^{regnp} ὁdanp δάρος^{nanp} βαστάζω^{vdpa2p} καί^c οὕτω^{bo} ἀναπληρῶ^{vdaa2p} ὁdams
 νόμος^{nams} ὁdgnms Χριστός^{ngms}. **v.3** εἰqο^o γάρ^c δοκέω^{v1pa3s} τι-σρινμοσ^o εἰμι^{v1npx} τι-σριννοσ^o
 μηδεῖς^{anmsn} εἰμι^{v1ppxms} ἑαυτοῦ^{rxams} φρεναπατάω^{v1pa3s}. **v.4** ὁdams δε^c ἔργον^{nams} ἑαυτοῦ^{rxgms}
 δοκιμάζω^{vdpa3s} ἕκαστος^{anmsn} καί^c τότε^{bo} εἰς^p ἑαυτοῦ^{rxams} μόνος^{aamsn} ὁdams καύχημα^{nams}
 ἔχω^{v1fa3s} καί^c οὐ^{xo} εἰς^p ὁdams ἕτερος^{aamsn}. **v.5** ἕκαστος^{anmsn} γάρ^c ὁdams ἴδιος^{aamsn}
 φορτίον^{nams} βαστάζω^{v1fa3s}. **v.6** κοινωνέω^{vdpa3s} δε^c ὁdams κατηχέω^{vpppnms} ὁdams λόγος^{nams}
 ὁdams κατηχέω^{vppadms} ἐν^p πᾶς^{adnpn} ἀγαθός^{adnpn}. **v.7** μὴ^{xo} πλανᾷω^{vdpp2p} θεός^{nnms} οὐ^{xo}
 μυκτηρίζω^{v1pp3s} ὅς^{trans} γάρ^c ἐάνqο^o σπείρω^{vspa3s} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdams} καί^c θερίζω^{v1fa3s}.
v.8 ὅτι^c ὁdnms σπείρω^{vppanms} εἰς^p ὁdafs σὰρξ^{znafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} ἐκ^p ὁdafs σὰρξ^{znafs} θερίζω^{v1fa3s}
 φθορά^{znafs} ὁdnms δε^c σπείρω^{vppanms} εἰς^p ὁdams πνεῦμα^{nams} ἐκ^p ὁdgnms πνεῦμα^{ngns} θερίζω^{v1fa3s}
 ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.9** ὁdnms δε^c καλός^{aamsn} ποιέω^{vppanmp} μὴ^{xo} ἐγκακέω^{vspalp} καιρός^{ndms}
 γάρ^c ἴδιος^{admsn} θερίζω^{v1fa1p} μὴ^{xo} ἐκλύω^{vppmnp}. **v.10** ἄρα^{xo} οὕⁿ ὥς^{bo} καιρός^{nams} ἔχω^{v1pa1p}
 ἐργάζομαι^{vspn1p} ὁdams ἀγαθός^{aamsn} πρὸς^p πᾶς^{aamnp} μάλιστα^{bo} δε^c πρὸς^p ὁdamp οἰκεῖος^{aamnp}
 ὁdafs πίστις^{ngfs}. **v.11** ὁράω^{vdaa2p} πηλίκος^{adnpn} σύ^{trpd-p} γράμμα^{ndnp} γράφω^{v1aals} ὁddfs
 ἐμός^{rsdfs} χεῖρ^{ndfs}.

ναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμεσθαι μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ
 Χριστοῦ διώκωνται. οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον 13
 φυλάσσουσιν ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑ-
 μετέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται. ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ 14
 μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δι' οὗ ἐμοὶ
 κόσμος ἐσταύρωται καὶ γὰρ τῷ κόσμῳ. ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ 15
 οὔτε περιτομὴ τί ἰσχύει, οὔτε ἀκροθυστία ἀλλὰ καινὴ κτίσις.
 καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν εἰρήνην ἐπ' αὐτοὺς καὶ 16
 ἔλεος καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ. Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι 17
 μηδεὶς παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ
 σώματί μου βαστάζω. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι- 18
 στοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἀδελφοί, ἀμήν [πρὸς Γαλάτας
 ἐγράφη ἀπὸ Ῥωμῆς]

v.12 ὅσος^{rcnmp} θέλω^{vīpa3p} εὐπροσωπέω^{vnaa} ἐν^p σάρξ^{ndfs} οὗτος^{rdnmp} ἀναγκάζω^{vīpa3p} σύ^{tpa-p}
 περιτέμνω^{vnpp} μόνος^{bo} ἵνα^c μὴ^{xo} ὀδδms σταυρός^{ndms} ὀδgms Χριστός^{ngms} διώκω^{vspp3p}.
v.13 οὐδε^{bo} γάρ^c ὀδnmp περιτέμνω^{vppnmp} αὐτός^{trnmp} νόμος^{nam} φυλάσσω^{vīpa3p} ἀλλά^c
 θέλω^{vīpa3p} σύ^{tpa-p} περιτέμνω^{vnpp} ἵνα^c ἐν^p ὀδdfs ὑμέτερος^{rsdfs} σάρξ^{ndfs} καυχάομαι^{vsad3p}.
v.14 ἐγὼ^{tpd-s} δε^c μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} καυχάομαι^{vnpp} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p ὀδdms σταυρός^{ndms} ὀδgms
 κύριος^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p ὅς^{rrgms} ἐγὼ^{tpd-s} κόσμος^{nnms} σταυρόω^{vixp3s}
 καὶ γὰρ^{trn-s} ὀδdms κόσμος^{ndms}. **v.15** ἐν^p γάρ^c Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} οὔτε^c περιτομὴ^{nnfs}
 τίς^{rians} ἰσχύω^{vīpa3s} οὔτε^c ἀκροθυστία^{nnfs} ἀλλά^c καινός^{anfsn} κτίσις^{nnfs}. **v.16** καί^c ὅσος^{rcnmp}
 ὀδdms κανὼν^{ndms} οὗτος^{rdms} στοιχέω^{vīfa3p} εἰρήνη^{nnfs} ἐπὶ^p αὐτός^{rpamp} καί^c ἔλεος^{nnms} καί^c ἐπὶ^p
 ὀdams Ἰσραὴλ^{tp} ὀδgms θεός^{ngms}. **v.17** ὀdgms λοιπός^{agnsn} κόπος^{nam} ἐγὼ^{tpd-s} μηδεὶς^{anmsn}
 παρέχω^{vdpa3s} ἐγὼ^{trn-s} γάρ^c ὀdanp στίγμα^{nanp} ὀδgms κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^p ὀddns
 σῶμα^{ndns} ἐγὼ^{tpg-s} βαστάζω^{vīpa1s}. **v.18** ὀdnfs χάρις^{nnfs} ὀδgms κύριος^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} μετὰ^p ὀdgms πνεῦμα^{ngms} σύ^{tpg-p} ἀδελφός^{nvmp} ἀμήνth πρὸς^p Γαλάτης^{nam}
 γράφω^{vīap3s} ἀπὸ^p Ῥωμῆς^{ngfs}.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

- 1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς
2 ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. χά-
3 ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ
4 Χριστοῦ. Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
5 σοῦ Χριστοῦ ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ
6 ἐν τοῖς ἐπουρανίοις Χριστῷ. καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ
7 πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατε-
8 νώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ. προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ
9 Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος
10 αὐτοῦ. εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν
11 ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ. ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ
12 αἵματος αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων κατὰ τὸν πλοῦ-
τον τῆς χάριτος αὐτοῦ. ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ
σοφίᾳ καὶ φρονήσει. γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελή-
ματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ.
εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν ἀνακεφαλαιώσα-
σθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ τὰ τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ
τῆς γῆς. ἐν αὐτῷ ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ
πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελή-
ματος αὐτοῦ. εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} ὁ^{ddmnp} ἅγιος^{admpn} ὁ^{ddmnp} εἰμὶ^{vppxchdp} ἐν^p Ἐφεσός^{ndfs} καί^c πιστός^{admpn} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. v.2 χάρις^{nnfs} σύ^{tpd-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. v.3 εὐλογητός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^c πατὴρ^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} εὐλογέω^{vpaanms} ἐγὼ^{tpa-p} ἐν^p πᾶς^{adfsn} εὐλογία^{ndfs} πνευματικός^{adfsn} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἐπουράνιος^{adnpn} Χριστός^{ndms}. v.4 καθὼς^{bo} ἐκλέγω^{viam3s} ἐγὼ^{tpa-p} ἐν^p αὐτός^{tpdms} πρὸ^p καταβολῆ^{ngfs} κόσμος^{ngms} εἰμὶ^{vnp} ἐγὼ^{tpa-p} ἅγιος^{aampn} καί^c ἄμωμος^{aampn} κατενώπιον^p αὐτός^{tpgms} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs}. v.5 προορίζω^{vpaanms} ἐγὼ^{tpa-p} εἰς^p υἱοθεσίαν^{nafs} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p αὐτός^{tpams} κατὰ^p ὁ^{dafs} εὐδοκία^{nafs} ὁ^{dgms} θέλημα^{ngns} αὐτός^{tpgms}. v.6 εἰς^p ἔπαινος^{nam} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{tpgms} ἐν^p ὅς^{rrdfs} χαριτόω^{viaa3s} ἐγὼ^{tpa-p} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vpxpams}. v.7 ἐν^p ὅς^{rrdms} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dafs} ἀπολύτρωσις^{nafs} διὰ^p ὁ^{dgms} αἷμα^{ngns} αὐτός^{tpgms} ὁ^{dafs} ἄφεσις^{nafs} ὁ^{dgnp} παράπτωμα^{ngnp} κατὰ^p ὁ^{dams} πλοῦτος^{nam} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{tpgms}. v.8 ὅς^{rrdfs} περισσεύω^{viaa3s} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-p} ἐν^p πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs} καί^c φρόνησις^{ndfs}. v.9 γνωρίζω^{vpaanms} ἐγὼ^{tpd-p} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgms} θέλημα^{ngns} αὐτός^{tpgms} κατὰ^p ὁ^{dafs} εὐδοκία^{nafs} αὐτός^{tpgms} ὅς^{rrafs} προτίθημι^{viam3s} ἐν^p αὐτός^{tpdms}. v.10 εἰς^p οἰκονομία^{nafs} ὁ^{dgms} πληρῶμα^{ngns} ὁ^{dgmp} καιρός^{ngmp} ἀνακεφαλαιώω^{vnaad} ἐν^p πᾶς^{aampn} ἐν^p ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} ὁ^{dnp} τέχο^p ἐν^p ὁ^{ddmnp} οὐρανός^{ndmp} καί^c ὁ^{dnp} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. v.11 ἐν^p αὐτός^{tpdms} ἐν^p ὅς^{rrdms} καί^c κληρώω^{vipa1p} προορίζω^{vpaanmp} κατὰ^p πρόθεσις^{nafs} ὁ^{dgms} ὁ^{dnp} πᾶς^{aampn} ἐνεργέω^{vppagms} κατὰ^p ὁ^{dafs} βουλή^{nafs} ὁ^{dgms} θέλημα^{ngns} αὐτός^{tpgms}.

τοὺς προηλπικότες ἐν τῷ Χριστῷ. ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες 13
τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν ἐν ᾧ
καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ 14
ἀγίῳ. ὃς ἐστὶν ἄρραθὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρω- 15
σιν τῆς περιποιήσεως εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο
κἀγὼ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν 16
ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους. οὐ παύομαι εὐχαριστῶν
ὑπὲρ ὑμῶν, μνεῖαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου.
ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ πατὴρ τῆς δόξης 17
δῶῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐ-
τοῦ. πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ὑμῶν εἰς 18
τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ καὶ τίς ὁ
πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις. καὶ 19
τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς
πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐ-
τοῦ. ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ 20
ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. ὑπεράνω πάσης 21
ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς
ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ
ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ 22
αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ. ἥτις ἐστὶν τὸ 23

v.12 εἰς^p ὁδ^{ans} εἰμι^{vnp} ἐγὼ^{pa} εἰς^p ἔπαινος^{nams} ὁδ^{gfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rgms} ὁδ^{damp}
προελεπίζω^{vpxaamp} ἐν^p ὁδ^{dms} Χριστός^{ndms}. **v.13** ἐν^p ὁδ^{rdms} καί^c σύ^{trn} ἀκούω^{vraanmp}
ὁδ^{dams} λόγος^{nams} ὁδ^{gfs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁδ^{ans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁδ^{gfs} σωτηρία^{ngfs} σύ^{trg} ἐν^p ὁδ^{rdms}
καί^c πιστεύω^{vraanmp} σφραγίζω^{vrap2p} ὁδ^{dms} πνεῦμα^{ndms} ὁδ^{gfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὁδ^{dms} ἅγιος^{adnns}.
v.14 ὁδ^{rdms} εἰμι^{vnp} ἄρραθὼν^{nnms} ὁδ^{gfs} κληρονομία^{ngfs} ἐγὼ^{trg} εἰς^p ἀπολύτρωσις^{nafs} ὁδ^{gfs}
περιποιήσις^{ngfs} εἰς^p ἔπαινος^{nams} ὁδ^{gfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.15** διὰ^p οὗτος^{rdans} κἀγὼ^{trn}
ἀκούω^{vraanms} ὁδ^{dafs} κατὰ^p σύ^{trp} πῆ^{ns} πίστις^{nafs} ἐν^p ὁδ^{dms} κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c ὁδ^{dafs}
ἀγάπη^{nafs} ὁδ^{dafs} εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁδ^{damp} ἅγιος^{aampn}. **v.16** οὐ^{xo} παύω^{vipmls} εὐχαριστέω^{vraanms}
ὑπὲρ^p σύ^{trg} μνεῖαν^{nafs} σύ^{trg} ποιέω^{vppmms} ἐπὶ^p ὁδ^{gfp} προσευχή^{ngfp} ἐγὼ^{trg}. **v.17** ἵνα^c
ὁδ^{dms} θεός^{nnms} ὁδ^{dms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trg} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁδ^{dms} πατήρ^{nnms} ὁδ^{gfs}
δόξα^{ngfs} δίδωμι^{vsaas} σύ^{trp} πνεῦμα^{nans} σοφία^{ngfs} καί^c ἀποκάλυψις^{ngfs} ἐν^p ἐπιγνώσις^{ndfs}
αὐτός^{rgms}. **v.18** φωτίζω^{vpxamp} ὁδ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} ὁδ^{gfs} διάνοια^{ngfs} σύ^{trg} εἰς^p ὁδ^{ans}
οἶδα^{vnx} σύ^{trp} τίς^{rqnfs} εἰμι^{vnp} ὁδ^{dms} ἐλπίς^{nnfs} ὁδ^{gfs} κλήσις^{ngfs} αὐτός^{rgms} καί^c τίς^{rqnms}
ὁδ^{dms} πλοῦτος^{nnms} ὁδ^{gfs} δόξα^{ngfs} ὁδ^{gfs} κληρονομία^{ngfs} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁδ^{damp} ἅγιος^{adnns}.
v.19 καί^c τίς^{rqnms} ὁδ^{dms} ὑπερβάλλον^{vraanms} μέγεθος^{nnms} ὁδ^{gfs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rgms} εἰς^p
ἐγὼ^{trp} πιστεύω^{vraamp} κατὰ^p ὁδ^{dafs} ἐνέργεια^{nafs} ὁδ^{dms} κράτος^{ngms} ὁδ^{gfs} ἰσχύς^{ngfs}
αὐτός^{rgms}. **v.20** ὁδ^{rdms} ἐνεργέω^{vlaas} ἐν^p ὁδ^{dms} Χριστός^{ndms} ἐγείρω^{vraanms} αὐτός^{rgms}
ἐκ^p νεκρός^{agmpn} καί^c καθίζω^{vlaas} ἐν^p δεξιός^{adfsn} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁδ^{damp} ἐπουράνιος^{adnnp}.
v.21 ὑπεράνω^{bo} πᾶς^{agfsn} ἀρχῇ^{ngfs} καί^c ἐξουσία^{ngfs} καί^c δύναμις^{ngfs} καί^c κυριότης^{ngfs} καί^c
πᾶς^{agfsn} ὄνομα^{ngns} ὀνομάζω^{vrrpns} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐν^p ὁδ^{dms} αἰῶν^{ndms} οὗτος^{rdms} ἀλλά^c
καί^c ἐν^p ὁδ^{dms} μέλλω^{vrrpadms}. **v.22** καί^c πᾶς^{aampn} ὑποτάσσω^{vlaas} ὑπὸ^p ὁδ^{damp} ποῦς^{namp}
αὐτός^{rgms} καί^c αὐτός^{rgms} δίδωμι^{vlaas} κεφαλὴ^{nafs} ὑπὲρ^p πᾶς^{aampn} ὁδ^{dfs} ἐκκλησία^{ndfs}.

σῶμα αὐτοῦ τὸ πληρῶμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

- 2** Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρ-
 2 τίαῖς. ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου
 3 τούτου κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος τοῦ πνεύματος
 4 τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας, ἐν οἷς καὶ ἡ-
 5 μεις πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς
 6 ἡμῶν ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν καὶ
 7 ἦμεν τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί, ὁ δὲ θεὸς πλούσιος
 8 ὢν ἐν ἐλέει διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς.
 9 καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν
 10 τῷ Χριστῷ χάριτι ἔστε σεσωσμένοι. καὶ συνήγειρεν καὶ συνε-
 11 κάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἵνα ἐνδείξηται
 12 ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς
 χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τῇ γὰρ
 χάριτι ἔστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν
 θεοῦ τὸ δῶρον, οὐκ ἐξ ἔργων ἵνα μὴ τις καυχῆσθαι. αὐτοῦ
 γὰρ ἔσμεν ποίημα κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀ-
 γαθοῖς οἷς προητοιμάσεν ὁ θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.
 Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ ἔθνη ἐν σαρκὶ οἱ λεγόμενοι
 ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποι-
 ῶμενοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς

v.23 ὅστις^{rtmfs} εἰμι^{vixp3s} ὁδνns σῶμα^{nnns} αὐτός^{rgms} ὁδnns πληρῶμα^{nnns} ὁδgns πᾶς^{aanpn} ἐν^p πᾶς^{adnnp} πληρώω^{vppmgms}. **2. v.1** καί^c σύ^{tpa-p} εἰμι^{vppxamp} νεκρός^{aampn} ὁddnp παράπτωμα^{ndnp} καί^c ὁddfp ἁμαρτία^{ndfp}. **v.2** ἐν^p ὅς^{rrdnp} ποτέ^{xo} περιπατέω^{viaa2p} κατὰ^p ὁdams αἰών^{nam} ὁdgmς κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} κατὰ^p ὁdams ἄρχων^{nam} ὁdgmς ἐξουσία^{ngfs} ὁdgmς ἀήρ^{ngms} ὁdgnς πνεῦμα^{ngns} ὁdgnς νῦν^{bo} ἐνεργέω^{vppagns} ἐν^p ὁddmp υἱός^{ndmp} ἀπειθεία^{ngfs}. **v.3** ἐν^p ὅς^{rrdnp} καί^c ἐγώ^{trn-p} πᾶς^{aampn} ἀναστρέφω^{viap1p} ποτέ^{xo} ἐν^p ὁddfp ἐπιθυμία^{ndfp} ὁdgmς σάρξ^{ngfs} ἐγώ^{trg-p} ποιέω^{vppanmp} ὁdamp θέλημα^{nanp} ὁdgmς σάρξ^{ngfs} καί^c ὁdgmς διάνοια^{ngfp} καί^c εἰμι^{vix1p} τέκνον^{nnnp} φύσις^{ndfs} ὀργῆς^{ngfs} ὡς^{bo} καί^c ὁdnnp λοιπός^{aampn}. **v.4** ὁdnnns δέ^c θεός^{nnms} πλούσιος^{aannsn} εἰμι^{vppnxms} ἐν^p ἔλεος^{ndns} διὰ^p ὁdafs πολὺς^{aafsn} ἀγάπῃ^{nafn} αὐτός^{rgms} ὅς^{trafs} ἀγαπάω^{viaa3s} ἐγώ^{trp-p}. **v.5** καί^c εἰμι^{vppxamp} ἐγώ^{trp-p} νεκρός^{aampn} ὁddnp παράπτωμα^{ndnp} συζωοποιέω^{viaa3s} ὁddms Χριστός^{ndms} χάρις^{ndfs} εἰμι^{vixp2p} σῶζω^{vpxnmp}. **v.6** καί^c συνεγείρω^{viaa3s} καί^c συγκαθίζω^{viaa3s} ἐν^p ὁddnp ἐπουράνιος^{adnnp} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοὺς^{ndms}. **v.7** ἵνα^c ἐνδείκνυμι^{vsam3s} ἐν^p ὁddmp αἰών^{ndmp} ὁddmp ἐπέρχομαι^{vppndmp} ὁdams ὑπερβάλλω^{vppaams} πλοῦτος^{nam} ὁdgmς χάρις^{ngfs} αὐτός^{rgms} ἐν^p χρηστότης^{ndfs} ἐπὶ^p ἐγώ^{trp-p} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοὺς^{ndms}. **v.8** ὁddfs γάρ^c χάρις^{ndfs} εἰμι^{vixp2p} σῶζω^{vpxnmp} διὰ^p ὁdgmς πίσις^{ngfs} καί^c οὗτος^{rdnns} οὐ^{xo} ἐκ^p σύ^{trg-p} θεός^{ngms} ὁdnnns δῶρον^{nnns}. **v.9** οὐ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} ἵνα^c μὴ^{xo} τι-σριν^{mo} καυχάομαι^{vsad3s}. **v.10** αὐτός^{rgms} γάρ^c εἰμι^{vixp1p} ποίημα^{nnns} κτίζω^{vrapnmp} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοὺς^{ndms} ἐπὶ^p ἔργον^{ndnp} ἀγαθός^{adnnp} ὅς^{trdnp} προετοιμάζω^{viaa3s} ὁdnnns θεός^{nnms} ἵνα^c ἐν^p αὐτός^{rgdnp} περιπατέω^{vsaa1p}. **v.11** διό^c μνημονεύω^{vdpa2p} ὅτι^c σύ^{trn-p} ποτέ^{xo} ὁdnnp ἔθνος^{nnnp} ἐν^p σάρξ^{ndfs} ὁdnnp λέγω^{vppnmp} ἀκροβυστία^{nnfs} ὑπὸ^p ὁdgmς λέγω^{vpprgfs} περιτομή^{ngfs} ἐν^p σάρξ^{ndfs} χειροποιήτος^{agfsn}.

ἐπαγγελίας ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ 13
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε 14
ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν ὁ 14
ποιήσας τὰ ἀμφοτέρωθεν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύ-
σας. τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν 15
ἐν δόγμασιν καταργήσας ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα
καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην. καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμ- 16
φοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ ἀποκτείνας τὴν
ἔχθραν ἐν αὐτῷ. καὶ ἔλθων εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς 17
μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν 18
οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι 19
ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι ἀλλὰ συμπολιταὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι
τοῦ θεοῦ. ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων 20
καὶ προφητῶν ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἐν 21
ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξαι εἰς ναὸν ἅγιον
ἐν κυρίῳ. ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον 22
τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑ- 3
πὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν. εἴγε ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάρι- 2
τος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς. ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν 3

v.12 ὅτι^c εἰμι^{vlix2p} ἐν^p ὁ^{ddms} καιρὸς^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} χωρὶς^{bo} Χριστὸς^{ngms}
ἀπαλλοτριώ^{vpxnmp} ὁ^{dgrs} πολιτεία^{ngfs} ὁ^{dgrms} Ἰσραὴλ^{lp} καί^c ξένος^{anmpn} ὁ^{dgrf} διαθήκη^{ngfr}
ὁ^{dgrs} ἐπαγγελία^{ngfs} ἐλπίς^{nafs} μὴ^{xo} ἔχω^{vpaanmp} καί^c ἄθεος^{anmpn} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}.
v.13 νυνὶ^{bo} δέ^c ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} σύ^{tpn-p} ὁ^{dnp} ποτέ^{xo} εἰμι^{vpxnmp} μακρὰν^{bo}
ἐγγύς^{bo} γίνομαι^{viao2p} ἐν^p ὁ^{ddms} αἵμα^{ndns} ὁ^{dgrms} Χριστὸς^{ngms}. **v.14** αὐτὸς^{trpms} γάρ^c
εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} ἐγώ^{trg-p} ὁ^{dnms} ποιῶ^{vpaanms} ὁ^{damp} ἀμφοτέροι^{aanpn} εἰς^{naans} καί^c ὁ^{dans}
μεσότοιχον^{nans} ὁ^{dgrms} φραγμὸς^{ngms} λύω^{vpaanms}. **v.15** ὁ^{dafs} ἔχθρα^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs}
αὐτὸς^{trpms} ὁ^{dams} νόμος^{namns} ὁ^{dgrf} ἐντολή^{ngfr} ἐν^p δόγμα^{ndnp} καταργέω^{vpaanms} ἵνα^c ὁ^{damp} δύο^{tn}
κτιζώ^{vsaa3s} ἐν^p ἑαυτοῦ^{trxdms} εἰς^p εἰς^{namns} καινός^{aamsn} ἄνθρωπος^{namns} ποιῶ^{vpaanms} εἰρήνη^{nafs}.
v.16 καί^c ἀποκαταλλάσσω^{vsaa3s} ὁ^{damp} ἀμφοτέροι^{aampn} ἐν^p εἰς^{ndns} σῶμα^{ndns} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}
διὰ^p ὁ^{dgrms} σταυρὸς^{ngms} ἀποκτείνω^{vpaanms} ὁ^{dafs} ἔχθρα^{nafs} ἐν^p αὐτὸς^{trpms}. **v.17** καί^c
ἔρχομαι^{vpaanms} εὐαγγελίζω^{nafs} εἰρήνη^{nafs} σύ^{trp-d} ὁ^{damp} μακρὰν^{bo} καί^c ὁ^{ddmp} ἐγγύς^{bo}.
v.18 ὅτι^c διὰ^p αὐτὸς^{trpms} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dafs} προσαγωγή^{nafs} ὁ^{dnp} ἀμφοτέροι^{anmpn} ἐν^p εἰς^{ndns}
πνεῦμα^{ndns} πρὸς^p ὁ^{dams} πατὴρ^{namns}. **v.19** ἄρα^{xo} οὖν^c οὐκέτι^{bo} εἰμι^{vix2p} ξένος^{anmpn} καί^c
πάροικος^{anmpn} ἀλλὰ^c συμπολίτης^{nnmp} ὁ^{dgrmp} ἅγιος^{agmpn} καί^c οἰκεῖος^{anmpn} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}.
v.20 ἐποικοδομέω^{vrapnmp} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} θεμελίον^{ndms} ὁ^{dgrmp} ἀπόστολος^{ngmp} καί^c προφήτης^{ngmp}
εἰμι^{vpxgms} ἀκρογωνιαίος^{agmsn} αὐτὸς^{trpms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms}. **v.21** ἐν^p ὅς^{trdms}
πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} οἰκοδομῇ^{nnfs} συναρμολογέω^{vppnfs} αὐξάνω^{vipa3s} εἰς^p ναός^{namns} ἅγιος^{aamsn} ἐν^p
κύριος^{ndms}. **v.22** ἐν^p ὅς^{trdms} καί^c σύ^{trp-p} συνοικοδομέω^{vipp2p} εἰς^p κατοικητήριον^{nnns}
ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἐν^p πνεῦμα^{ndns}. **3. v.1** οὗτος^{rdgms} χάριν^{bo} ἐγώ^{trp-n} Παῦλος^{nnms} ὁ^{dams}
δέσμιος^{nnms} ὁ^{dgrms} Χριστὸς^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὑπὲρ^p σύ^{trg-p} ὁ^{dgrmp} ἔθνος^{ngmp}. **v.2** εἰ^{qo}
ἀκούω^{viao2p} ὁ^{dafs} οἰκονομία^{nafs} ὁ^{dgrfs} χάρις^{ngfs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ὁ^{dgrfs} δίδωμι^{vrapgfs} ἐγώ^{trp-d} εἰς^p
σύ^{pa-p}.

- 4 ἐγνώρισεν μοι τὸ μυστήριον καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ. πρὸς
 5 ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυ-
 6 στηρίῳ τοῦ Χριστοῦ. ὃ ἐν ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς
 7 υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις
 8 αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι. εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρο-
 9 νόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμετόχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ
 10 Χριστῷ διὰ τοῦ εὐαγγελίου. οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν
 11 δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσαν μοι κατὰ τὴν ἐνέρ-
 12 γειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν
 13 ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν
 14 ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ. καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ
 15 κοινωνία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων
 ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα γνωρι-
 σθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ
 τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ. κατὰ πρόθε-
 σιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.
 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθή-
 σει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς
 θλίψεσιν μου ὑπὲρ ὑμῶν ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν. Τούτου χά-
 ριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς

v.3 ὅτι^c κατὰ^p ἀποκάλυψις^{nafs} γνωρίζω^{v1aa3s} ἐγώ^{tpd-s} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} καθὼς^{bo} προγράφω^{v1aa1s} ἐν^p ὀλίγος^{admsn}. **v.4** πρὸς^p ὅς^{rrans} δύναμαι^{v1pn2p} ἀναγινώσκω^{v1panmp} νοέω^{vnaa} ὁ^{dafs} σύνεσις^{nafs} ἐγώ^{tpg-s} ἐν^p ὁ^{ddns} μυστήριον^{ndns} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms}. **v.5** ὅς^{rrans} ἐν^p ἕτερος^{adfpn} γενεά^{ndfp} οὐ^{xo} γνωρίζω^{v1ap3s} ὁ^{ddmp} υἱός^{ndmp} ὁ^{dgmpr} ἀνθρώπος^{ngmp} ὡς^{bo} νῦν^{bo} ἀποκαλύπτω^{v1ap3s} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} ἀπόστολος^{ndmp} αὐτός^{rpms} καί^c προφήτης^{ndmp} ἐν^p πνεῦμα^{ndns}. **v.6** εἰμὶ^{vnpix} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} συγκληρονόμος^{aanpn} καί^c σύσσωμος^{aanpn} καί^c συμμετόχος^{aanpn} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{ngfs} αὐτός^{rpms} ἐν^p ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} διὰ^p ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.7** ὅς^{rrans} γίνομαι^{v1ad1s} διάκονος^{nnms} κατὰ^p ὁ^{dafs} δωρεά^{nafs} ὁ^{dafs} χάρις^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} διδωμί^{v1apaf3s} ἐγώ^{tpd-s} κατὰ^p ὁ^{dafs} ἐνέργεια^{nafs} ὁ^{dafs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rpms}. **v.8** ἐγώ^{tpd-s} ὁ^{ddms} ἐλάχιστος^{admsc} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmpr} ἅγιος^{agmpn} διδωμί^{v1ap3s} ὁ^{dams} χάρις^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} εὐαγγελίζω^{vnam} ὁ^{dams} ἀνεξιχνίαστος^{aamsn} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms}. **v.9** καί^c φωτίζω^{v1aa} πᾶς^{aanpn} τις^{rqnms} ὁ^{dams} κοινωνία^{nnfs} ὁ^{dams} μυστήριον^{ngns} ἀποκρύπτω^{v1pxp3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpr} αἰών^{ngmp} ἐν^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{dams} γόνυ^{aanpn} κτίζω^{v1paadms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.10** ἵνα^c γνωρίζω^{v1ap3s} νῦν^{bo} ὁ^{ddfp} ἀρχὴ^{ndfp} καί^c ὁ^{ddfp} ἐξουσία^{ndfp} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἐπουράνιος^{adnpn} διὰ^p ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dams} πολυποίκιλος^{anmsn} σοφία^{nnfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.11** κατὰ^p πρόθεσις^{nafs} ὁ^{dgmpr} αἰών^{ngmp} ὅς^{rrafs} ποιέω^{v1aa3s} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{tpg-p}. **v.12** ἐν^p ὅς^{rrdms} ἔχω^{v1ap1p} ὁ^{dafs} παρρησία^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} προσαγωγή^{nafs} ἐν^p πεποιθήσις^{ndfs} διὰ^p ὁ^{dafs} πίστις^{ngfs} αὐτός^{rpms}. **v.13** διό^c αἰτέω^{v1px1s} μή^{xo} ἐγκατέω^{v1npa} ἐν^p ὁ^{ddfp} θλίψις^{ndfp} ἐγώ^{tpg-s} ὑπὲρ^p σύ^{tpg-p} ὅστις^{rnfs} εἰμὶ^{v1px3s} δόξα^{nnfs} σύ^{tpg-p}. **v.14** οὗτος^{rdnfs} χάριν^{bo} κάμπτω^{v1pals} ὁ^{danp} γόνυ^{nanp} ἐγώ^{tpg-s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατὴρ^{nams} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.

ονομάζεται. ἵνα δῶῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ 16
 δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἕσω 17
 ἄνθρωπον. κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς 17
 καρδίαις ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι. ἵνα 18
 ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ 18
 μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος. γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς 19
 γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλή- 19
 ρωμα τοῦ θεοῦ. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ 20
 ἐκ περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν 20
 ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν. αὐτῷ ἢ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ 21
 Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ ἀξίως περι- 4
 πατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε. μετὰ πάσης ταπεινοφρο- 2
 σύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας ἀνεχόμενοι ἀλλήλων 3
 ἐν ἀγάπῃ. σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος 3
 ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, ἕν σῶμα καὶ ἕν πνεῦμα καθὼς 4
 καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν, εἷς κύριος μία 5
 πίστις ἕν βάπτισμα. εἷς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων ὁ ἐπὶ πάν- 6
 των καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν. Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν 7
 ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. διὸ 8
 λέγει Ἀναβὰς εἰς ὕψος ἡχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκεν

v.15 ἐκ^p ὅς^{rrgms} πᾶς^{anfsn} πατριά^{nnfs} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} καί^c ἐπὶ^p γῇ^{ngfs} ὀνομάζω^{vipp3s}.
v.16 ἵνα^c διδῶμι^{vsaa3s} σύ^{tpd-p} κατὰ^p ὁ^{dams} πλοῦτος^{nam} ὁ^{dgs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rgms}
 δυνάμεις^{ndfs} κραταιῶν^{vnap} διὰ^p ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dams} ἕσω^{bo} ἄνθρωπος^{nam}.
v.17 κατοικέω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{nam} διὰ^p ὁ^{dgs} πίστις^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ^{rgp-p} ἐν^p
 ἀγάπῃ^{ndfs} ῥιζώω^{vpxpnm} καί^c θεμελιώω^{vpxpnm}. **v.18** ἵνα^c ἐξιχύω^{vsaa2p} καταλαμβάνω^{vnam}
 σὺν^p πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} τίς^{rgnns} ὁ^{dnns} πλάτος^{nam} καί^c μῆκος^{nnns} καί^c βάθος^{nnns} καί^c
 ὕψος^{nnns}. **v.19** γινώσκω^{vnaa} ἕξω^o ὁ^{dafs} ὑπερβάλλω^{vppaafs} ὁ^{dgs} γινώσκω^{ngfs} ἀγάπῃ^{nafs} ὁ^{dams}
 Χριστός^{ngms} ἵνα^c πληρῶ^{vsap2p} εἰς^p πᾶς^{aansn} ὁ^{dans} πληρῶμα^{nam} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.20** ὁ^{ddms}
 δέ^c δύναμαι^{vppndms} ὑπὲρ^p πᾶς^{aapn} ποιέω^{vnaa} ὑπὲρ^p ἐκ^p περισσός^{agnsn} ὅς^{rgn} αἰτέω^{vipm1p}
 ἢ^{xo} νοέω^{vipa1p} κατὰ^p ὁ^{dafs} δυνάμεις^{nafs} ὁ^{dafs} ἐνεργέω^{vppmafs} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p}. **v.21** αὐτός^{rpdm}
 ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοὺς^{ndms} εἰς^p πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp}
 γενεά^{nafp} ὁ^{dams} αἰών^{ngms} ὁ^{dgm} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **4. v.1** παρακαλέω^{vipa1s} οὖν^c σύ^{tpa-p}
 ἐγώ^{rrn-s} ὁ^{dnms} δέσμιος^{nnms} ἐν^p κύριος^{ndms} ἀξίως^{bo} περιπατέω^{vnaa} ὁ^{dgs} κλησίς^{ngfs} ὅς^{rgfs}
 καλέω^{viap2p}. **v.2** μετὰ^p πᾶς^{agfsn} ταπεινοφροσύνης^{ngfs} καί^c πραύτης^{ngfs} μετὰ^p μακροθυμία^{ngfs}
 ἀνέχω^{vppnm} ἀλλήλων^{regmp} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs}. **v.3** σπουδάζω^{vppanmp} τηρέω^{vna} ὁ^{dafs} ἐνότης^{nafs}
 ὁ^{dams} πνεῦμα^{ngns} ἐν^p ὁ^{ddms} σύνδεσμος^{ndms} ὁ^{dgs} εἰρήνη^{ngfs}. **v.4** εἷς^{nnns} σῶμα^{nnms} καί^c
 εἷς^{nnns} πνεῦμα^{nnms} καθὼς^{bo} καί^c καλέω^{viap2p} ἐν^p εἷς^{ndfs} ἐλπίς^{ndfs} ὁ^{dgs} κλησίς^{ngfs} σύ^{rgp-p}.
v.5 εἷς^{nnms} κύριος^{nnms} εἷς^{nnfs} πίστις^{nnfs} εἷς^{nnms} βάπτισμα^{nnms}. **v.6** εἷς^{nnms} θεός^{nnms} καί^c
 πατὴρ^{rgms} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dnms} ἐπὶ^p πᾶς^{agmpn} καί^c διὰ^p πᾶς^{admpn} καί^c ἐν^p πᾶς^{admpn} σύ^{tpd-p}.
v.7 εἷς^{ndms} δέ^c ἕκαστος^{admsn} ἐγώ^{rgp-p} διδῶμι^{viap3s} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} κατὰ^p ὁ^{dans} μέτρον^{nam}
 ὁ^{dgs} δωρεά^{ngfs} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms}.

- 9 δόματα τοῖς ἀνθρώποις. τὸ δὲ Ἀνέβη τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κα-
 10 τέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς. ὁ καταβάς αὐτός
 ἐστὶν καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν ἵνα πληρώ-
 11 σῃ τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους τοὺς δὲ
 προφήτας τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκά-
 12 λους. πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας εἰς
 13 οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. μέχρι καταντήσωμεν οἱ
 πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ
 14 υἱοῦ τοῦ θεοῦ εἰς ἄνδρα τέλειον εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώ-
 ματος τοῦ Χριστοῦ. ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι κλυδωνιζόμενοι
 καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ
 τῶν ἀνθρώπων ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδεῖαν τῆς πλάνης.
 15 ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα ὅς
 16 ἐστὶν ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός. ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογού-
 μενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας
 κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου μέρους τὴν αὐξήσιν τοῦ
 17 σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. Τοῦτο οὖν
 λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν κα-
 θὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν.
 18 ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ
 θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς διὰ τὴν πώρωσιν τῆς

v.8 διό^c λέγω^{v1pa3s} ἀναβαίνω^{vpaanms} εἰς^p ὕψος^{nans} αἰχμαλωτεύω^{v1aa3s} αἰχμαλωσία^{nafs} καί^c δίδωμι^{v1aa3s} δόμα^{nanp} ὁδμ^p ἀνθρώπος^{ndmp}. **v.9** ὁ^{dnnms} δέ^c ἀναβαίνω^{v1aa3s} τις^{rgnns} εἰμί^{v1npx3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὅπ^c καί^c καταβαίνω^{v1aa3s} πρῶτος^{bo} εἰς^p ὁ^{danp} κατώτερος^{aanpc} μέρος^{nanp} ὁ^d γῆ^{ngfs}. **v.10** ὁ^{dnnms} καταβαίνω^{vpaanms} αὐτός^{rgnms} εἰμί^{v1npx3s} καί^c ὁ^{dnnms} ἀναβαίνω^{vpaanms} ὑπεράνω^{bo} πᾶς^{agmpn} ὁ^d γμ^p οὐρανός^{ngmp} ἵνα^c πληρόω^{vsaa3s} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn}. **v.11** καί^c αὐτός^{rgnms} δίδωμι^{v1aa3s} ὁ^{damp} μέν^{xo} ἀπόστολος^{namp} ὁ^{damp} δέ^c προφήτης^{namp} ὁ^{damp} δέ^c εὐαγγελιστής^{namp} ὁ^{damp} δέ^c ποιμὴν^{namp} καί^c διδάσκαλος^{namp}. **v.12** πρὸς^p ὁ^{dams} καταρτισμός^{nams} ὁ^d γμ^p ἅγιος^{agmpn} εἰς^p ἔργον^{nans} διακονία^{ngfs} εἰς^p οἰκοδομή^{nafs} ὁ^d γms σῶμα^{ngns} ὁ^d γms Χριστός^{ngms}. **v.13** μέχρι^{bo} καταντάω^{vsaa1p} ὁ^{dnnmp} πᾶς^{anmpn} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐνότης^{nafs} ὁ^d γfs πίστις^{ngfs} καί^c ὁ^d γfs ἐπιγνώσις^{ngfs} ὁ^d γms υἱός^{ngms} ὁ^d γms θεός^{ngms} εἰς^p ἀνὴρ^{nams} τέλειος^{aamsn} εἰς^p μέτρον^{nans} ἡλικία^{ngfs} ὁ^d γms πληρώμα^{ngns} ὁ^d γms Χριστός^{ngms}. **v.14** ἵνα^c μηκέτι^{bo} εἰμί^{v1spx1p} νήπιος^{anmpn} κλυδωνίζομαι^{vppnnmp} καί^c περιφέρω^{vppnnmp} πᾶς^{admsn} ἄνεμος^{ndms} ὁ^d γfs διδασκαλία^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} κυβεῖα^{ndfs} ὁ^d γμ^p ἀνθρώπος^{ngmp} ἐν^p πανουργία^{ndfs} πρὸς^p ὁ^{dafs} μεθοδεῖα^{nafs} ὁ^d γfs πλάνη^{ngfs}. **v.15** ἀληθεύω^{vppannmp} δέ^c ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} αὐξάνω^{vsaa1p} εἰς^p αὐτός^{rgams} ὁ^{damp} πᾶς^{aanpn} ὅς^{rgnms} εἰμί^{v1npx3s} ὁ^{dnnfs} κεφαλὴ^{nnfs} ὁ^{dnnms} Χριστός^{nnms}. **v.16** ἐκ^p ὅς^{rrgms} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnnms} σῶμα^{nnms} συναρμολογέω^{vppnnms} καί^c συμβιβάζω^{vppnnms} διὰ^p πᾶς^{agfsn} ἀφῆ^{ngfs} ὁ^d γfs ἐπιχορηγία^{ngfs} κατὰ^p ἐνέργειαν^{nafs} ἐν^p μέτρον^{ndns} εἰς^p ἕκαστος^{agmsn} μέρος^{ngns} ὁ^{dafs} αὐξήσις^{nafs} ὁ^d γms σῶμα^{ngns} ποιέω^{v1pm3s} εἰς^p οἰκοδομή^{nafs} ἑαυτοῦ^{rgxms} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs}. **v.17** οὕτως^{rdans} οὖν^c λέγω^{v1pals} καί^c μαρτύρομαι^{v1pn1s} ἐν^p κύριος^{ndms} μηκέτι^{bo} σύ^{rgpa-p} περιπατεῖ^{npa} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dnnp} λοιπός^{anmpn} ἔθνος^{nnmp} περιπατεῖ^{v1pa3s} ἐν^p ματαιότης^{ndfs} ὁ^d γms νοῦς^{ngms} αὐτός^{rgnmp}.

καρδίας αὐτῶν. οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ 19
 ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. ὑ- 20
 μεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν. εἶγε αὐτὸν ἠκούσατε 21
 καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε καθὼς ἐστὶν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ. ἀ- 22
 ποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν
 ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης.
 ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν. καὶ ἐνδύσασθαι 23, 24
 τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ
 καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε 25
 ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ ὅτι ἐσμέν ἀλλήλων
 μέλη. ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, ὃ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐ- 26
 πί τῷ παροργισμῷ ὑμῶν. μήτε δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. ὃ 27, 28
 κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω μᾶλλον δὲ κοπιᾷτω ἐργαζόμενος τὸ
 ἀγαθὸν ταῖς χερσὶν ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι. πᾶς 29
 λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω ἀλλ' εἴ
 τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀ-
 κούουσιν. καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ ἐν 30
 ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. πᾶσα πικρία καὶ 31
 θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν
 σὺν πάσῃ κακίᾳ. γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ εὖσπλαγ- 32
 χνοι χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαρίσατο

v.18 σκoτιζῶ^{vpxnmp} ὁδδfς διάνoια^{ndfς} εἰμi^{vpxnmp} ἀπαλλοτριῶ^{vpxnmp} ὁδgfs ζωῇ^{ngfs}
 ὁδgms θεός^{ngms} διὰ^p ὁdafs ἄγνοια^{nafs} ὁdafs εἰμi^{vpxxafs} ἐν^p αὐτός^{rpdm} διὰ^p ὁdafs
 πῶρως^{nafs} ὁdgsf καρδία^{ngfs} αὐτός^{rgmp}. **v.19** ὅστις^{rrnmp} ἀπαλγέω^{vpxanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp}
 παραδίδωμi^{viaa3p} ὁddfs ἀσελγεία^{ndfς} εἰς^p ἐργασία^{nafs} ἀκαθαρσία^{ngfs} πᾶς^{agfsn} ἐν^p πλεονεξία^{ndfς}.
v.20 σύ^{rrp-p} δέ^c σύ^{xo} οὕτω^{bo} μανθάνω^{viaa2p} ὁdams Χριστός^{nams}. **v.21** εἰ[&]γε^{9o} αὐτός^{rpams}
 ἀκούω^{viaa2p} καί^c ἐν^p αὐτός^{rpams} διδάσκω^{viap2p} καθὼς^{bo} εἰμi^{vrip3s} ἀλήθεια^{nnfs} ἐν^p ὁdams
 Ἰησοῦς^{ndms}. **v.22** ἀποτιθημi^{vnam} σύ^{rrp-p} κατὰ^p ὁdafs πρότερός^{aafsn} ἀναστροφῇ^{nafs} ὁdams
 παλαιός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ὁdams φθείρω^{vppams} κατὰ^p ὁdalf ἐπιθυμία^{naip} ὁdgsf ἀπάτη^{ngfs}.
v.23 ἀνανεῶ^{vnp} δέ^c ὁdams πνεῦμα^{ndns} ὁdgsms νοῦς^{ngms} σύ^{rrg-p}. **v.24** καί^c ἐνδύω^{vnam}
 ὁdams καινός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ὁdams κατὰ^p θεός^{nams} κτίζω^{vnapams} ἐν^p δικαιοσύνη^{ndfs}
 καί^c ὁσιότης^{ndfs} ὁdgsf ἀλήθεια^{ngfs}. **v.25** διό^c ἀποτιθημi^{vnammp} ὁdams ψεῦδος^{nams}
 λαλέω^{vdpa2p} ἀλήθεια^{nafs} ἕκαστος^{anmsn} μετὰ^p ὁdgsms πλησίον^{bo} αὐτός^{rgms} ὅτι^c εἰμi^{vrip3p}
 ἀλλήλων^{regmp} μέλος^{nnmp}. **v.26** ὀργίζω^{vdpp2p} καί^c μή^{xo} ἁμαρτάνω^{vdpa2p} ὁdams ἥλιος^{nnms}
 μή^{xo} ἐτιδυῶ^{vdpa3s} ἐπί^p ὁdams παροργισμός^{ndms} σύ^{rrg-p}. **v.27** μήτε^c διδωμi^{vdpa2p} τόπος^{nams}
 ὁdams διάβολος^{admsn}. **v.28** ὁdams κλέπτω^{vppanms} μηκέτι^{bo} κλεπτοῦ^{vdpa3s} μᾶλλον^{bo} δέ^c
 κοπιᾷ^{vdpa3s} ἐργάζομαι^{vppnnms} ὁdams ἀγαθός^{aamsn} ὁdalf χεῖρ^{ndip} ἵνα^c ἔχω^{vspa3s} μεταδιδωμi^{vnpa}
 ὁdams χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vppadms}. **v.29** πᾶς^{anmsn} λόγος^{nnms} σαπρὸς^{anmsn} ἐκ^p ὁdams στόμα^{ngms}
 σύ^{rrg-p} μή^{xo} ἐκπορευομαι^{vdpn3s} ἀλλά^c εἰ^{9o} τι-σιν^{ms} ἀγαθός^{anmsn} πρὸς^p οἰκοδομῇ^{nafs} ὁdgsf
 χρεῖα^{ngfs} ἵνα^c διδωμi^{vsaa3s} χάρις^{nafs} ὁddmp ἀκούω^{vppadmp}. **v.30** καί^c μή^{xo} λυπεῶ^{vdpa2p}
 ὁdams πνεῦμα^{nams} ὁdams ἅγιος^{aansn} ὁdgsms θεός^{ngms} ἐν^p ὅς^{rrdms} σφραγίζω^{viap2p} εἰς^p ἡμέρα^{nafs}
 ἀπολυτρώσεως^{ngfs}. **v.31** πᾶς^{anfsn} πικρία^{nnfs} καί^c θυμὸς^{nnms} καί^c ὀργή^{nnfs} καί^c κραυγὴ^{nnfs}
 καί^c βλασφημία^{nnfs} αἴρω^{vdap3s} ἀπό^p σύ^{rrg-p} σὺν^p πᾶς^{adfsn} κακία^{ndfs}.

ὑμῖν.

- 5, 2** γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά. καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμήν εὐωδίας. πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν καθὼς πρέπει ἀγίοις. καὶ αἰσχροτήης καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπελία τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἔστε γινώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις, διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν, ἥτε γάρ ποτε σκότος νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ, ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε. ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθῶσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ. δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ. καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκοτίου μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπὸ αὐτῶν αἰσχρὸν ἐστὶν καὶ λέγειν. τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦνται πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. διὸ λέγει Ἐγείραι, ὁ καθεύδων καὶ

v.32 γίνονται^{vdprn2p} δε^c εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} χρηστός^{anmpn} εὐσπλαγχνός^{anmpn} χαρίζομαι^{vprnmpn} ἑαυτοῦ^{txdmp} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dms} θεός^{nnms} ἐν^p Χριστὸς^{ndms} χαρίζομαι^{viad3s} σύ^{rpdp}. **5. v.1** γίνονται^{vdprn2p} οὖν^c μιμητὴς^{nnmp} ὁ^{dms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} τέκνον^{nnnp} ἀγαπητός^{anmpn}. **v.2** καί^c περιπατέω^{vdpa2p} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dms} Χριστὸς^{nnms} ἀγαπάω^{vias3s} ἐγώ^{tpa-p} καί^c παραδίδωμι^{vias3s} ἑαυτοῦ^{txams} ὑπὲρ^p ἐγώ^{tpg-p} προσφορὰ^{nafs} καί^c θυσία^{nafs} ὁ^{dms} θεός^{ndms} εἰς^p ὁσμή^{nafs} εὐωδία^{ngfs}. **v.3** πορνεία^{nnfs} δε^c καί^c πᾶς^{anfsn} ἀκαθαρσία^{nnfs} ἢ^{xo} πλεονεξία^{nnfs} μηδε^c ὀνομάζω^{vdpp3s} ἐν^p σύ^{rpdp} καθὼς^{bo} πρέπει^{vtrp3s} ἅγιος^{admpn}. **v.4** καί^c αἰσχροτήης^{nnfs} καί^c μωρολογία^{nnfs} ἢ^{xo} εὐτραπελία^{nnfs} ὁ^{dnpn} οὐ^{xo} ἀνήκω^{vppannp} ἀλλά^c μᾶλλον^{bo} εὐχαριστία^{nnfs}. **v.5** οὗτος^{rdnns} γάρ^c εἰμι^{vtrp2p} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} πόρνος^{nnms} ἢ^{xo} ἀκάθαρτος^{anmsn} ἢ^{xo} πλεονέκτης^{nnms} ὅς^{rtnms} εἰμι^{vtrp3s} εἰδωλολάτρης^{nnms} οὐ^{xo} ἔχω^{vtrpa3s} κληρονομία^{nafs} ἐν^p ὁ^{dms} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dms} Χριστὸς^{ngms} καί^c θεός^{ngms}. **v.6** μηδεὶς^{anmsn} συ^{trpa-p} ἀπατάω^{vdpa3s} κενός^{admpn} λόγους^{ndmp} διὰ^p οὗτος^{rdamp} γάρ^c ἔρχομαι^{vtrp3s} ὁ^{dms} ὀργή^{nnfs} ὁ^{dms} θεός^{ngms} ἐπὶ^p οὗς^{namp} ἀπειθεία^{ngfs}. **v.7** μὴ^{xo} οὖν^c γίνονται^{vdprn2p} συμμέτοχος^{anmpn} αὐτός^{trgmp}. **v.8** εἰμι^{vtrp2p} γάρ^c ποτε^{xo} σκότος^{nnms} νῦν^{bo} δε^c φῶς^{nnns} ἐν^p κύριος^{ndms} ὡς^{bo} τέκνον^{nnnp} φῶς^{ngns} περιπατέω^{vdpa2p}. **v.9** ὁ^{dms} γάρ^c καρπὸς^{nnms} ὁ^{dms} πνεῦμα^{ngns} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἀγαθῶσύνῃ^{ndfs} καί^c δικαιοσύνῃ^{ndfs} καί^c ἀληθείᾳ^{ndfs}. **v.10** δοκιμάζω^{vppanmp} τίς^{rqnns} εἰμι^{vtrp3s} εὐάρεστος^{anmsn} ὁ^{dms} κύριος^{ndms}. **v.11** καί^c μὴ^{xo} συγκοινωνέω^{vdpa2p} ὁ^{dnpn} ἔργον^{ndnp} ἄκαρπος^{adnpn} ὁ^{dms} σκότος^{ngns} μᾶλλον^{bo} δε^c καί^c ἐλέγχω^{vdpa2p}. **v.12** ὁ^{dnpn} γάρ^c κρυφῇ^{bo} γίνομαι^{vppanmp} ὑπὸ^p αὐτός^{trgmp} αἰσχρὸς^{anmsn} εἰμι^{vtrp3s} καί^c λέγω^{vtrpa}. **v.13** ὁ^{dnpn} δε^c πᾶς^{anmpn} ἐλέγχω^{vpprmpn} ὑπὸ^p ὁ^{dms} φῶς^{ngns} φανερόω^{vtrp3s} πᾶς^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dms} φανερόω^{vpprmpn} φῶς^{nnns} εἰμι^{vtrp3s}.

ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός. Βλέπετε 15
οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ ὡς σοφοί. ἔξα- 16
γοραζόμενοι τὸν καιρὸν ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. διὰ τοῦτο 17
μὴ γίνεσθε ἄφρονες ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου.
καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ ἐν ᾧ ἔστιν ἄσωτία ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν 18
πνεύματι. λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς 19
πνευματικαῖς ᾗδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ
κυρίῳ. εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ 20
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί. ὑποτασσόμε- 21
νοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Θεοῦ. Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίῳις ἀνδρά- 22
σιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. ὅτι ὁ ἀνὴρ ἔστιν κεφαλὴ τῆς 23
γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας καὶ αὐτὸς
ἔστιν σωτὴρ τοῦ σώματος, ἀλλ' ὡς περ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσε- 24
ται τῷ Χριστῷ οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίῳις ἀνδράσιν ἐν
παντί. Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ 25
Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ
αὐτῆς. ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν 26
ῥήματι. ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἑνδοξον τὴν ἐκκλησίαν 27
μὴ ἔχουσαν στίλβον ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων ἀλλ ἵνα ᾦ ἁγία
καὶ ἄμωμος. οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν 28
γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα

v.14 διό^c λέγω^{v1pa3s} ἐγγίρω^{vdam2s} ὁ^{dnms} καθ'εὐδὼν^{vppanms} καί^c ἀνίστημι^{vdaa2s} ἐκ^p ὁ^{dgmp}
νεκρὸς^{agmpn} καί^c ἐπιφαύσκω^{vifa3s} σὺ^{rpd-s} ὁ^{dnms} Χριστὸς^{nnms}. **v.15** βλέπω^{vdpa2p} οὖν^c
πῶς^{bo} ἀκριβῶς^{bo} περιπατέω^{v1pa2p} μὴ^{xo} ὡς^{bo} ἄσοφος^{anmpn} ἀλλὰ^c ὡς^{bo} σοφός^{anmpn}.
v.16 ἐξαγοράζω^{vppmnp} ὁ^{dams} καιρὸς^{nam} ὅτι^c ὁ^{dnfr} ἡμέρα^{nnfr} πονηρὸς^{anfrn} εἰμί^{v1px3p}.
v.17 διὰ^p οὗτος^{rdans} μὴ^{xo} γίνομαι^{vdpn2p} ἄφρων^{anmpn} ἀλλὰ^c συνιῆμι^{vppanmp} τίς^{rqnns} ὁ^{dnms}
θέλημα^{nnns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.18** καί^c μὴ^{xo} μεθύσκω^{vnp} οἶνος^{ndms} ἐν^p ὧς^{rdms}
εἰμί^{v1px3s} ἄσωτία^{nnfs} ἀλλὰ^c πληρὸς^{vdpm2p} ἐν^p πνεῦμα^{ndns}. **v.19** λαλέω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxdmmp}
ψαλμοῖς^{ndmp} καί^c ὕμνος^{ndmp} καί^c ᾠδή^{ndfr} πνευματικὸς^{adfrn} ᾗδων^{vppanmp} καί^c ψάλλων^{vppanmp}
ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδίᾳ^{ndfs} σὺ^{rpg-p} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.20** εὐχαριστέω^{vppanmp} πάντοτε^{bo} ὑπὲρ^p
πᾶς^{agmpn} ἐν^p ὀνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}
καί^c πατὴρ^{ndms}. **v.21** ὑποτάσσω^{vppmnp} ἀλλήλων^{redmp} ἐν^p φόβος^{ndms} θεός^{ngms}. **v.22** ὁ^{dnfr}
γυνή^{nnfr} ὁ^{ddmp} ἵδιος^{admpn} ἀνὴρ^{ndmp} ὑποτάσσω^{vdpm2p} ὡς^{bo} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.23** ὅτι^c
ὁ^{dnms} ἀνὴρ^{nnms} εἰμί^{v1px3s} κεφαλὴ^{ndfs} ὁ^{dgfs} γυνή^{ngfs} ὡς^{bo} καί^c ὁ^{dnms} Χριστὸς^{nnms} κεφαλὴ^{nnfs}
ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} καί^c αὐτὸς^{rpnms} εἰμί^{v1px3s} σωτήρ^{nnms} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngms}. **v.24** ἀλλὰ^c
ὡς περ^{bo} ὁ^{dnfs} ἐκκλησία^{nnfs} ὑποτάσσω^{v1pp3s} ὁ^{ddms} Χριστὸς^{ndms} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dnfr} γυνή^{nnfr}
ὁ^{ddmp} ἵδιος^{admpn} ἀνὴρ^{ndmp} ἐν^p πᾶς^{adnsn}. **v.25** ὁ^{ddmp} ἀνὴρ^{nnmp} ἀγαπάω^{vdpa2p} ὁ^{dafp}
γυνή^{nafr} ἑαυτοῦ^{rxgmp} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dnms} Χριστὸς^{nnms} ἀγαπάω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs}
καί^c ἑαυτοῦ^{rxams} παραδίδωμι^{v1aa3s} ὑπὲρ^p αὐτός^{rpgfs}. **v.26** ἵνα^c αὐτός^{rpafr} ἀγιάζω^{vsaa3s}
καθαρίζω^{vpaanms} ὁ^{ddns} λουτρὸν^{ndns} ὁ^{dgns} ὕδωρ^{ngns} ἐν^p ῥήμα^{ndns}. **v.27** ἵνα^c παρίστημι^{vsaa3s}
αὐτός^{rpafr} ἑαυτοῦ^{rxams} ἑνδοξος^{aafsn} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} μὴ^{xo} ἔχω^{vppaafs} στίλβος^{nam} ἢ^{xo} ρυτίς^{nafs}
ἢ^{xo} τι-οριανσ^{odgnp} τοιοῦτος^{rdgnp} ἀλλὰ^c ἵνα^c εἰμί^{v1px3s} ἅγιος^{anfsn} καί^c ἄμωμος^{anfsn}.

29 ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν
 30 ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτὴν καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλη-
 31 σίαν. ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
 32 καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος
 τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς
 33 τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ μυ-
 στήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν
 34 ἐκκλησίαν. πλήν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ
 γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὥς ἑαυτὸν ἢ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῇται τὸν
 ἄνδρα.

6 Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίῳ, τοῦτο γάρ
 2 ἐστὶν δίκαιον. τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἣτις ἐστὶν
 3 ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ. ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μα-
 4 κροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέ-
 κνα ὑμῶν ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου.
 5 Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ
 6 τρόμου ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὥς τῷ Χριστῷ. μὴ κατ'
 ὀφθαλμοδουλείαν ὥς ἄνθρωπάρεσκοι ἀλλ' ὥς δοῦλοι τοῦ Χρι-
 7 στοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς. μετ' εὐνοίας
 8 δουλεύοντες τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις. εἰδότες ὅτι ὁ ἕαν τι
 ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθὸν τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ κυρίου εἵτε

v.28 οὗτω^{bo} ὀφείλω^{vīpa3p} ὀδ^{nmnp} ἀνῆρ^{nnmp} ἀγαπάω^{vīpa} ὀδα^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} γυνή^{na^f} ὥς^{bo}
 ὀdanp ἑαυτοῦ^{rxgmp} σῶμα^{nanp} ὀdnms ἀγαπάω^{vīpanms} ὀdafs ἑαυτοῦ^{rxgms} γυνή^{na^f} ἑαυτοῦ^{rxams}
 ἀγαπάω^{vīpa3s}. **v.29** οὐδεὶς^{anfsn} γάρ^c ποτέ^{xo} ὀdafs ἑαυτοῦ^{rxgms} σάρξ^{znafs} μισέω^{vīaa3s} ἀλλά^c
 ἐκτρέφω^{vīpa3s} καί^c θάλπω^{vīpa3s} αὐτός^{tpafs} καθὼς^{bo} καί^c ὀdnms κύριος^{nnms} ὀdafs ἐκκλησία^{na^f}.
v.30 ὅτι^c μέλος^{nnmp} εἰμι^{vīpx1p} ὀdgns σῶμα^{ngns} αὐτός^{trpgms} ἐκ^p ὀdgfs σάρξ^{ngfs} αὐτός^{trpgms} καί^c
 ἐκ^p ὀdgnp ὀστέον^{ngnp} αὐτός^{trpgms}. **v.31** ἀντὶ^p οὗτος^{rdgns} καταλείπω^{vīfa3s} ἄνθρωπος^{nnms}
 ὀdams πατήρ^{na^m} αὐτός^{trpgms} καί^c ὀdafs μήτηρ^{na^f} καί^c προσκολλάω^{vīp3s} πρὸς^p ὀdafs γυνή^{na^f}
 αὐτός^{trpgms} καί^c εἰμι^{vīfx3p} ὀδ^{nmnp} δύο^{tn} εἰς^p σάρξ^{znafs} εἷς^{na^f}. **v.32** ὁδ^{ms} μυστήριον^{nnms}
 οὗτος^{rdgns} μέγας^{annsn} εἰμι^{vīpx3s} ἐγὼ^{trpn-s} δε^c λέγω^{vīpa1s} εἰς^p Χριστός^{nam} καί^c εἰς^p ὀdafs
 ἐκκλησία^{na^f}. **v.33** πλήν^{bo} καί^c σύ^{trpn-p} ὀδ^{nmnp} κατὰ^p εἷς^{nam} ἕκαστος^{annsn} ὀdafs ἑαυτοῦ^{rxgms}
 γυνή^{na^f} οὕτω^{bo} ἀγαπάω^{vīpa3s} ὥς^{bo} ἑαυτοῦ^{rxams} ὀdnfs δε^c γυνή^{nnfs} ἵνα^c φοβέομαι^{vīpn3s} ὀdams
 ἀνῆρ^{nam}. **6. v.1** ὀδ^{nmnp} τέκνον^{nnmp} ὑπακούω^{vīpa2p} ὀddmp γονεὺς^{ndmp} σύ^{trpg-p} ἐν^p κύριος^{ndms}
 οὗτος^{rdgns} γάρ^c εἰμι^{vīpx3s} δίκαιος^{annsn}. **v.2** τιμάω^{nnfs} εἰμι^{vīpx3s} ἐντολή^{nnfs} πρώτος^{anfsn} ἐν^p ἐπαγγελία^{na^f}. **v.3** ἵνα^c εὖ^{bo} σύ^{trpd-s}
 γίνωμαι^{vīsad3s} καί^c εἰμι^{vīfx2s} μακροχρόνιος^{annsn} ἐπὶ^p ὀdgfs γῆ^{ngfs}. **v.4** καί^c ὀδ^{nmnp} πατήρ^{nnmp}
 μὴ^{xo} παροργίζω^{vīpa2p} ὀdanp τέκνον^{nanp} σύ^{trpg-p} ἀλλά^c ἐκτρέφω^{vīpa2p} αὐτός^{trpanp} ἐν^p παιδείᾳ^{ndfs}
 καί^c νοουθεσία^{ndfs} κύριος^{ngms}. **v.5** ὀδ^{nmnp} δοῦλος^{nnmp} ὑπακούω^{vīpa2p} ὀddmp κύριος^{ndmp}
 κατὰ^p σάρξ^{znafs} μετὰ^p φόβος^{ngms} καί^c τρόμος^{ngms} ἐν^p ἀπλότητι^{ndfs} ὀdgfs καρδία^{ngfs} σύ^{trpg-p}
 ὥς^{bo} ὀddms Χριστός^{ndms}. **v.6** μὴ^{xo} κατὰ^p ὀφθαλμοδουλείᾳ^{na^f} ὥς^{bo} ἄνθρωπάρεσκος^{annmp}
 ἀλλά^c ὥς^{bo} δοῦλος^{nnmp} ὀdgms Χριστός^{ngms} ποιέω^{vīpanmp} ὀdams θέλημα^{nam} ὀdgms θεός^{ngms} ἐκ^p
 ψυχῆ^{ngfs}. **v.7** μετὰ^p εὐνοία^{ngfs} δουλεύω^{vīpanmp} ὀddms κύριος^{ndms} καί^c οὐ^{xo} ἄνθρωπος^{ndmp}.

δοῦλος εἶτε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐ- 9
 τοὺς ἀνιέντες τὴν ἀπειλὴν εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριος
 ἐστὶν ἐν οὐρανοῖς καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ αὐτῷ. Τὸ 10
 λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει
 τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ 11
 δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου, ὅτι 12
 οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἶμα καὶ σάρκα ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρ-
 χάς πρὸς τὰς ἐξουσίας πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους
 τοῦ αἰῶνος τούτου πρὸς τὰ πνευματικά τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐ-
 πουρανοῖς. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ ἵνα 13
 δυνηθῇτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατερ-
 γασάμενοι στῆναι. στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν 14
 ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης. καὶ 15
 ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰ-
 ρήνης. ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως ἐν ᾧ 16
 δυνησέσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπτρωμένα σβέσαι,
 καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε καὶ τὴν μάchai- 17
 ραν τοῦ πνεύματος ὃ ἐστὶν ῥῆμα θεοῦ. διὰ πάσης προσευχῆς 18
 καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι καὶ εἰς
 αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει
 περὶ πάντων τῶν ἁγίων. καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ ἵνα μοι δοθῇ λόγος 19

v.8 οἶδα^{vixanmp} ὅτι^c ὅς^{trans} ἐάν^{qo} τι-οριανσ^{εκαστος} ἀναθός^{aansn} ποιέω^{vsaa3s} ἀγαθός^{aansn} οὗτος^{rdans}
 κομιζέ^{vifd3s} παρὰ^p ὁ^{dams} κύριος^{ngms} εἶτε^c δοῦλος^{nnms} εἶτε^c ἐλεύθερος^{anmsn}. **v.9** καί^c ὁ^{damp}
 κύριος^{nnmp} ὁ^{damp} αὐτός^{tramp} ποιέω^{vdpa2p} πρὸς^p αὐτός^{tramp} ἀνίημι^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἀπειλή^{nafs}
 οἶδα^{vixanmp} ὅτι^c καί^c σύ^{trp} αὐτός^{trgmp} ὁ^{dams} κύριος^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} καί^c
 προσωποληψία^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} παρὰ^p αὐτός^{trdms}. **v.10** ὁ^{dams} λοιπός^{anmsn} ἀδελφός^{nvmp}
 ἐγώ^{trp} ἐνδυναμόω^{vdpp2p} ἐν^p κύριος^{ndms} καί^c ἐν^p ὁ^{ddns} κράτος^{ndns} ὁ^{dafs} ἰσχύς^{ngfs} αὐτός^{trgms}.
v.11 ἐνδύω^{vdamp2p} ὁ^{dafs} πανοπλία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} πρὸς^p ὁ^{dans} δύναμαι^{vnpn} σύ^{trpa}
 ἴστημι^{vnaa} πρὸς^p ὁ^{dafp} μεθοδεία^{nafp} ὁ^{dams} διάβολος^{agmsn}. **v.12** ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐγώ^{trp}
 ὁ^{dafs} πάλῃ^{nnfs} πρὸς^p αἶμα^{nans} καί^c σάρξ^{nafs} ἀλλὰ^c πρὸς^p ὁ^{dafp} ἀρχή^{nafp} πρὸς^p ὁ^{dafp}
 ἐξουσία^{nafp} πρὸς^p ὁ^{damp} κοσμοκράτωρ^{namp} ὁ^{dams} σκότος^{ngns} ὁ^{dams} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdams} πρὸς^p
 ὁ^{damp} πνευματικός^{aanpn} ὁ^{dafs} πονηρία^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἐπουράνιος^{adnnp}. **v.13** διὰ^p οὗτος^{rdans}
 ἀναλαβάνω^{vdaa2p} ὁ^{dams} πανοπλία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἵνα^c δύναμαι^{vsad2p} ἀνίστημι^{vnaa}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} πονηρός^{adfsn} καί^c ἅπας^{aanpn} κατεργάζομαι^{vpadnmp} ἴστημι^{vnaa}.
v.14 ἴστημι^{vdaa2p} οὖν^c περιζώννυμι^{vppanmp} ὁ^{dafs} ὀσφύς^{nafs} σύ^{trp} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs} καί^c
 ἐνδύω^{vppanmp} ὁ^{dams} θώραξ^{nams} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{ngfs}. **v.15** καί^c ὑποδέω^{vppanmp} ὁ^{damp}
 πούς^{namp} ἐν^p ἐτοιμασία^{ndfs} ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{ngns} ὁ^{dafs} εἰρήνη^{ngfs}. **v.16** ἐπὶ^p πᾶς^{adnnp}
 ἀναλαβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dams} θυρεός^{nams} ὁ^{dafs} πίστις^{ngfs} ἐν^p ὅς^{trdms} δύναμαι^{vifd2p} πᾶς^{aanpn}
 ὁ^{damp} βέλος^{namp} ὁ^{dams} πονηρός^{agmsn} ὁ^{damp} πυρόω^{vpxpanp} σθέννυμι^{vnaa}. **v.17** καί^c ὁ^{dafs}
 περικεφαλαία^{nafs} ὁ^{dams} σωτήριον^{agmsn} δέχομαι^p καί^c ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} ὁ^{dams} πνεῦμα^{ngns}
 ὅς^{trms} εἰμι^{vixp3s} ῥῆμα^{nnns} θεός^{ngms}. **v.18** διὰ^p πᾶς^{agfsn} προσευχή^{ngfs} καί^c δέησις^{ngfs}
 προσεύχομαι^{vppnmp} ἐν^p πᾶς^{admsn} καιρός^{ndms} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} καί^c εἰς^p αὐτός^{trpns} οὗτος^{rdans}
 ἀγρυπνέω^{vppanmp} ἐν^p πᾶς^{adfsn} προσκαρτερήσις^{ndfs} καί^c δέησις^{ndfs} περὶ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{damp}
 ἄγιος^{agmpn}.

20 ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστή-
 21 ριον τοῦ εὐαγγελίου. ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἀλύσει ἵνα ἐν αὐτῷ
 22 παρρησιάζωμαι ὡς δεῖ με λαλῆσαι. Ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς
 23 τὰ κατ' ἐμέ τί πράσσω πάντα ὑμῖν γνωρίσει Τυχικός ὁ ἀγαπη-
 24 τὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ. ὃν ἔπεμψα πρὸς
 ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέση
 τὰς καρδίας ὑμῶν. Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πί-
 στεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ χάρις
 μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν
 ἐν ἀφθαρσίᾳ ἀμὴν [πρὸς Εφέσιους ἐγράφη ἀπὸ Ῥωμῆς διὰ
 τυχικοῦ]

v.19 καί^c ὑπέρ^p ἐγώ^{tpg-s} ἵνα^c ἐγώ^{tpd-s} διδωμι^{voap3s} λόγος^{nnms} ἐν^p ἀνοίξις^{ndfs} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns}
 ἐγώ^{tpg-s} ἐν^p παρρησία^{ndfs} γνωρίζω^{vnaa} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.20** ὑπέρ^p
 ὅς^{rrgns} πρεσβεύω^{vipals} ἐν^p ἄλυσις^{ndfs} ἵνα^c ἐν^p αὐτός^{rpdns} παρρησιάζομαι^{vsadls} ὡς^{bo} δεῖ^{vipq3s}
 ἐγώ^{tpa-s} λαλέω^{vnaa}. **v.21** ἵνα^c δεῖ^c οἶδα^{vsxa2p} καί^c σύ^{tpn-p} ὁ^{danp} κατὰ^p ἐγώ^{tpa-s} τίς^{rqans}
 πράσσω^{vipals} πᾶς^{aampn} σύ^{tpd-p} γνωρίζω^{vifa3s} Τυχικός^{nnms} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἀδελφός^{nnms}
 καί^c πιστός^{anmsn} διάκονος^{nnms} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.22** ὅς^{rrams} πέμψω^{vialls} πρὸς^p σύ^{tpa-p}
 εἰς^p αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa2p} ὁ^{danp} περὶ^p ἐγώ^{tpg-p} καί^c παρακαλέω^{vsaa3s} ὁ^{dafp}
 καρδία^{naip} σύ^{tpg-p}. **v.23** εἰρήνη^{nnfs} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} καί^c ἀγάπη^{nnfs} μετὰ^p πίστις^{ngfs}
 ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.24** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs}
 μετὰ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} ἀγαπάω^{vppagmp} ὁ^{dams} κύριος^{namms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{namms} Χριστός^{namms} ἐν^p
 ἀφθαρσία^{ndfs} ἀμὴνth πρὸς^p Εφέσιους^{aampn} γράφω^{viaap3s} ἀπὸ^p Ῥωμῆ^{ngfs} διὰ^p Τυχικός^{ngms}.

Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶσιν τοῖς ἀγί- **1**
οις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ **2**
διακόνοις. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ **3**
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ **4**
μνεΐᾳ ὑμῶν. πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσῃ μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν **5**
μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος. ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς **6**
τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν. πεποιηθῶς **7**
αὐτὸ τοῦτο ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέ-
σει ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ, Χριστοῦ. καθὼς ἐστὶν δίκαιον ἐμοὶ **8**
τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ **9**
ὑμᾶς ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ τῇ ἀπολογίᾳ καὶ θεβαιώσει
τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνοῦς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς **10**
ὄντας. μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεὸς ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς **11**
ἐν σπλάγχθοις Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ τοῦτο προσεύχομαι ἵνα ἡ **12**
ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει
καὶ πάσῃ αἰσθήσει. εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα ἵνα
ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ. πεπλη-
ρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν
καὶ ἔπαινον θεοῦ. Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι ἀδελφοί ὅτι

1. v.1 Παῦλος^{nnms} καί^c Τιμόθεος^{nnms} δοῦλος^{nnmp} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} πᾶς^{admpn}
ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddmp} εἰμι^{vppxamp} ἐν^p Φιλίπποι^{ndmp} σὺν^p
ἐπίσκοπος^{ndmp} καί^c διάκονος^{ndmp}. **v.2** χάρις^{nnfs} σὺ^{tpd-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms}
πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐχαριστέω^{vipals} ὁ^{ddms}
θεός^{ndms} ἐγὼ^{tpg-s} ἐπὶ^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} μνεΐα^{ndfs} σὺ^{tpg-p}. **v.4** πάντοτε^{bo} ἐν^p πᾶς^{adfsn} δέησις^{ndfs}
ἐγὼ^{tpg-s} ὑπέρ^p πᾶς^{agmpn} σὺ^{tpg-p} μετὰ^p χαρά^{ngfs} ὁ^{dafs} δέησις^{nafs} ποιέω^{vppmms}. **v.5** ἐπὶ^p ὁ^{ddfs}
κοινωνία^{ndfs} σὺ^{tpg-p} εἰς^p ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἀπὸ^p πρώτος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} ἄχρι^p ὁ^{dams} νῦν^{bo}.
v.6 πεῖθω^{vpxanms} αὐτός^{tpans} οὗτος^{rdans} ὅτι^c ὁ^{ddms} ἐνάρχομαι^{vpadms} ἐν^p σὺ^{tpd-p} ἔργον^{nans}
ἀγαθός^{aansn} ἐπιτελέω^{vifa3s} ἄχρι^p ἡμέρα^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.7** καθὼς^{bo} εἰμι^{vixp3s}
δικαίος^{aansn} ἐγὼ^{tpd-s} οὗτος^{rdans} φρονέω^{vnpa} ὑπέρ^p πᾶς^{agmpn} σὺ^{tpg-p} διὰ^p ὁ^{dans} ἔχω^{vnpa}
ἐγὼ^{tpa-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σὺ^{tpa-p} ἐν^p τέ^{xo} ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c ὁ^{ddfs} ἀπολογία^{ndfs}
καί^c θεβαιώσις^{ndfs} ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{ngms} συγκοινωνός^{aampn} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dams} χάρις^{ngfs} πᾶς^{aampn}
σὺ^{tpa-p} εἰμι^{vppxamp}. **v.8** μάρτυς^{nnms} γάρ^c ἐγὼ^{tpg-s} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{ddms} θεός^{nnms} ὡς^{bo}
ἐπιποθῶ^{vipals} πᾶς^{aampn} σὺ^{tpa-p} ἐν^p σπλάγχθον^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.9** καί^c
οὗτος^{rdans} προσεύχομαι^{vipnls} ἵνα^c ὁ^{ddms} ἀγάπη^{nnfs} σὺ^{tpg-p} ἔτι^{bo} μᾶλλον^{bo} καί^c μᾶλλον^{bo}
περισσεύω^{vspa3s} ἐν^p ἐπιγνώσις^{ndfs} καί^c πᾶς^{adfsn} αἰσθησις^{ndfs}. **v.10** εἰς^p ὁ^{dans} δοκιμάζω^{vnpa}
σὺ^{tpa-p} ὁ^{damp} διαφέρω^{vnpaap} ἵνα^c εἰμι^{vspx2p} εἰλικρινής^{aampn} καί^c ἀπρόσκοπος^{aampn} εἰς^p
ἡμέρα^{nafs} Χριστός^{ngms}. **v.11** πληρὸς^{vpxnmp} κάρπος^{ngmp} δικαιοσύνη^{ngfs} ὁ^{damp} διὰ^p
Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p δόξα^{nafs} καί^c ἔπαινος^{nams} θεός^{ngms}.

τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν.
 13 ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ
 14 τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πάσιν. καὶ τοὺς πλείονας τῶν
 ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως
 15 τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν. Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον
 καὶ ἔριν τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν,
 16 οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἄγνως, οἱ-
 17 ὅμενοι θλιψὶν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου, οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης,
 18 εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαὶν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. τί γὰρ πλήν
 παντὶ τρόπῳ εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ Χριστὸς καταγγέλλε-
 19 ται καὶ ἐν τούτῳ χαίρω ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. οἶδα γὰρ ὅτι
 τοῦτό μοι ἀποδοθήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ
 20 ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ. κατὰ τὴν ἀποκα-
 ραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι ἀλλ' ἐν
 πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς
 21 ἐν τῷ σώματί μου εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. ἐμοὶ γὰρ τὸ
 22 ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκὶ
 23 τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. συνέ-
 χομαι γὰρ ἐκ τῶν δύο τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ
 24 σὺν Χριστῷ εἶναι πολλῷ μᾶλλον κρεῖσσον, τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν
 25 τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα

v.12 γινώσκω^{vnpa} δε^c σύ^{tpa-p} βούλομαι^{vipnl} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^c ὁ^{dnp} κατά^p ἐγώ^{tpa-s} μᾶλλον^{bo}
 εἰς^p προκοπὴ^{nafs} ὁ^{dgn} εὐαγγέλιον^{ngns} ἔρχομαι^{vixa3s}. **v.13** ὥστε^c ὁ^{damp} δεσμός^{nam}
 ἐγώ^{tpg-s} φανερός^{aampn} ἐν^p Χριστός^{ndms} γίνομαι^{vnad} ἐν^p ὅλος^{adnsn} ὁ^{ddns} πραιτωρίον^{ndns}
 καί^c ὁ^{ddmp} λοιπός^{admpn} πᾶς^{admpn}. **v.14** καί^c ὁ^{damp} πολὺς^{aampc} ὁ^{dmp} ἀδελφός^{ngmp} ἐν^p
 κύριος^{ndms} πείθω^{vpxaamp} ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγώ^{tpg-s} περισσοτέρως^{bo} τολμάω^{vnpa} ἀφόβως^{bo}
 ὁ^{dams} λόγος^{nams} λαλέω^{vnpa}. **v.15** τι-σιν^{mp} μὲν^{xo} καί^c διὰ^p φθόνος^{nams} καί^c ἔρις^{nafs} τι-
 σιν^{mp} δέ^c καί^c διὰ^p εὐδοκία^{nafs} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} κηρύσσω^{vipa3p}. **v.16** ὁ^{dnp} μὲν^{xo}
 ὁ^{dams} ἐριθεία^{ngfs} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} καταγγέλλω^{vipa3p} οὐ^{xo} ἄγνως^{bo} οἶομαι^{vrrpnm} θλιψὶν^{nafs}
 ἐπιφέρειν^{vnpa} ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγώ^{tpg-s}. **v.17** ὁ^{dnp} δέ^c ἐκ^p ἀγάπῃ^{ngfs} οἶδα^{vpxanmp}
 ὅτι^c εἰς^p ἀπολογία^{nafs} ὁ^{dgn} εὐαγγέλιον^{ngns} κεῖμαι^{vipnl}. **v.18** τίς^{rqns} γάρ^c πλήν^{bo}
 πᾶς^{adnsn} τρόπος^{ndms} εἴτε^c πρόφασις^{ndfs} εἴτε^c ἀλήθεια^{ndfs} Χριστός^{nnms} καταγγέλλω^{vipp3s} καί^c
 ἐν^p οὗτος^{rdns} χαίρω^{vipa1s} ἀλλὰ^c καί^c χαίρω^{vifo1s}. **v.19** οἶδα^{vixa1s} γάρ^c ὅτι^c οὗτος^{rdns}
 ἐγώ^{tpd-s} ἀποθαίνα^{vifd3s} εἰς^p σωτηρία^{nafs} διὰ^p ὁ^{dgn} σύ^{tpg-p} δέησις^{ngfs} καί^c ἐπιχορηγία^{ngfs}
 ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.20** κατά^p ὁ^{dafs} ἀποκαρδοκία^{nafs} καί^c
 ἐλπίς^{nafs} ἐγώ^{tpg-s} ὅτι^c ἐν^p οὐδεὶς^{adnsn} αἰσχύνη^{vifp1s} ἀλλὰ^c ἐν^p πᾶς^{adfsn} παρρησία^{ndfs} ὡς^{bo}
 πάντοτε^{bo} καί^c νῦν^{bo} μεγαλύνω^{vifp3s} Χριστός^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ἐγώ^{tpg-s} εἴτε^c διὰ^p
 ζωῇ^{ngfs} εἴτε^c διὰ^p θανάτου^{ngms}. **v.21** ἐγώ^{tpd-s} γάρ^c ὁ^{dgn} ζάω^{vnpa} Χριστός^{nnms} καί^c ὁ^{dgn}
 ἀποθνήσκα^{vnaa} κέρδος^{nnms}. **v.22** εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dgn} ζάω^{vnpa} ἐν^p σὰρξ^{ndfs} οὗτος^{rdns} ἐγώ^{tpd-s}
 καρπός^{nnms} ἔργον^{ngns} καί^c τίς^{rqans} αἰρέω^{vifm1s} οὐ^{xo} γνωρίζω^{vipa1s}. **v.23** συνέχω^{vipp1s} γάρ^c
 ἐκ^p ὁ^{dgn} δύο^{tn} ὁ^{dafs} ἐπιθυμία^{nafs} ἔχω^{vppanms} εἰς^p ὁ^{dans} ἀναλύω^{vnaa} καί^c σὺν^p Χριστός^{ndms}
 εἰμί^{vnp} πολὺς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} κρεῖττων^{annsn}. **v.24** ὁ^{dgn} δέ^c ἐπιμένω^{vnpa} ἐν^p ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs}
 ἀναγκαῖος^{annsc} διὰ^p σύ^{tpa-p}.

ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκο-
 πὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως. ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ 26
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἑμοί διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς
 ὑμᾶς. Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύε- 27
 σθε ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούσω τὰ περὶ
 ὑμῶν ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ
 πίστει τοῦ εὐαγγελίου. καὶ μὴ πυρρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν 28
 ἀντικειμένων ἡτὶς αὐτοῖς μὲν ἐστὶν ἔνδειξις ἀπωλείας ὑμῖν δὲ
 σωτηρίας καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ, ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χρι- 29
 στοῦ οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ
 πάσχειν. τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον ἴδετε ἐν ἑμοί καὶ νῦν 30
 ἀκούετε ἐν ἑμοί.

Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης εἴ **2**
 τις κοινωνία πνεύματος εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί. πλη- 2
 ρώσατέ μου τὴν χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε τὴν αὐτὴν ἀγάπην
 ἔχοντες σύμψυχοι τὸ ἐν φρονοῦντες. μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ 3
 κενοδοξίαν ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑ-
 περέχοντας ἑαυτῶν. μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ 4
 καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστος. τοῦτο γὰρ φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ 5
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμόν 6
 ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ. ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δού- 7

v.25 καί^c οὗτος^{rdans} πείθω^{vpxanms} οἶδα^{vixals} ὅτι^c μένω^{vifals} καί^c συμπαραμένω^{vifals} πᾶς^{admpn}
 σύ^{tpd-p} εἰς^p ὁ^{dafs} σύ^{tpg-p} προκοπι^{nafs} καί^c χαρά^{nafs} ὁ^{dafs} πιστις^{ngfs}. **v.26** ἵνα^c ὁ^{dans}
 καύχημα^{nnns} σύ^{tpg-p} περισσεύω^{vspa3s} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦ^{ndms} ἐν^p ἐγῶ^{tpd-s} διὰ^p ὁ^{dafs}
 ἐμός^{rsgfs} παρουσία^{ngfs} πάλιν^{bo} πρὸς^p σύ^{tpa-p}. **v.27** μόνος^{bo} ἀξίως^{bo} ὁ^{dans} εὐαγγελίον^{ngns}
 ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} πολιτεύομαι^{vdprn2p} ἵνα^c εἴτε^c ἔρχομαι^{vpaanms} καί^c ὁράω^{vpaanms} σύ^{tpa-p}
 εἴτε^c ἀπειμι^{vppxms} ἀκούω^{vsaals} ὁ^{danp} περὶ^p σύ^{tpg-p} ὅτι^c στήκω^{vipa2p} ἐν^p εἰς^{ndns} πνεῦμα^{ndns}
 εἰς^{ndfs} ψυχῇ^{ndfs} συναθλέω^{vppanmp} ὁ^{ddfs} πιστις^{ndfs} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.28** καί^c μή^{xo}
 πύρρω^{vpprmp} ἐν^p μηδεὶς^{adnsn} ὑπὸ^p ὁ^{dgmpr} ἀντικειμαι^{vpprgmp} ὅστις^{rtnfs} αὐτός^{tpdmp} μέν^{xo}
 εἰμι^{vixp3s} ἐνδειξις^{nnfs} ἀπώλεια^{ngfs} σύ^{tpd-p} δέ^c σωτηρία^{ngfs} καί^c οὗτος^{rdans} ἀπὸ^p θεός^{ngms}.
v.29 ὅτι^c σύ^{tpd-p} χαρίζομαι^{vrap3s} ὁ^{dans} ὑπέρ^p Χριστός^{ngms} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dans} εἰς^p αὐτός^{tpams}
 πιστεύω^{vnpa} ἀλλά^c καί^c ὁ^{dans} ὑπέρ^p αὐτός^{tpgms} πάσχω^{vnpa}. **v.30** ὁ^{dams} αὐτός^{tpams} ἁγών^{namns}
 ἔχω^{vppanmp} οἷος^{rcaams} ὁράω^{vdaa2p} ἐν^p ἐγῶ^{tpd-s} καί^c νῦν^{bo} ἀκούω^{vipa2p} ἐν^p ἐγῶ^{tpd-s}. **2. v.1** εἰ^{qo}
 τι-σρινφσ οὖν^c παράκλησις^{nnfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} εἰ^{qo} τι-σρινσ παραμύθιον^{nnns} ἀγάπη^{ngfs}
 ὁ^{dams} τι-σρινφσ κοινωνία^{nnfs} πνεύμα^{ngns} εἰ^{qo} τίς^{rinnp} σπλάγχχον^{innnp} καί^c οἰκτιρμός^{nnmp}.
v.2 πληρόω^{vdaa2p} ἐγῶ^{tpg-s} ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} ἵνα^c ὁ^{dans} αὐτός^{tpams} φρονέω^{vspa2p} ὁ^{dafs} αὐτός^{tpafs}
 ἀγάπη^{nafs} ἔχω^{vppanmp} σύμψυχος^{anmpn} ὁ^{dans} εἰς^{nans} φρονέω^{vppanmp}. **v.3** μηδεὶς^{aansn} κατὰ^p
 ἐριθεία^{nafs} ἢ^{xo} κενοδοξία^{nafs} ἀλλά^c ὁ^{ddfs} ταπεινοφροσύνη^{ndfs} ἀλλήλων^{reamp} ἡγέομαι^{vpprnnmp}
 ὑπερέχω^{vppaamp} ἑαυτοῦ^{rxgmp}. **v.4** μή^{xo} ὁ^{damp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἕκαστος^{anmsn} σκοπεῖω^{vdpap2p} ἀλλά^c
 καί^c ὁ^{damp} ἕτερος^{agmpn} ἕκαστος^{anmsn}. **v.5** οὗτος^{rdans} γάρ^c φρονέω^{vdpap3s} ἐν^p σύ^{tpd-p} ὅς^{rtnns}
 καί^c ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.6** ὅς^{rtnms} ἐν^p μορφῇ^{ndfs} θεός^{ngms} ὑπάρχω^{vppanms} οὐ^{xo}
 ἄρπαγμός^{namns} ἡγέομαι^{viad3s} ὁ^{dans} εἰμι^{vnpix} ἴσος^{anmpn} θεός^{ndms}.

- 8 λου λαβών ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι
 9 εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπῆκοος
 10 μέχρι θανάτου θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν
 11 ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα.
 12 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καὶ ἐπι-
 13 γείων καὶ καταχθονίων. καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι
 14 κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς. Ὡστε ἀγαπη-
 15 τοί μου καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου
 16 μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου μετὰ φόβου
 17 καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε, ὁ θεὸς γάρ
 18 ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς
 19 εὐδοκίας. πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν.
 20 ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι τέκνα θεοῦ ἀμώμητα ἐν
 μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς
 φωστῆρες ἐν κόσμῳ. λόγον ζωῆς ἐπέχοντες εἰς καύχημα ἑμοὶ
 εἰς ἡμέραν Χριστοῦ ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν
 ἐκοπίασα. ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ
 τῆς πίστεως ὑμῶν χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν, τὸ ὅτι αὐτὸ
 καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι. Ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ
 Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοῦς
 τὰ περὶ ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον ὅστις γνησίως τὰ

v.7 ἀλλά^c ἑαυτοῦ^{rxams} κενώ^{v1aa3s} μορφή^{nafs} δοῦλος^{ngms} λαμβάνω^{vpaanms} ἐν^p ὁμοίωμα^{ndns} ἀνθρώπου^{ngmp} γίνομαι^{vpadnms}. **v.8** καί^c σχῆμα^{ndns} εὐρίσκω^{vrapnms} ὡς^{bo} ἀνθρώπος^{nnms} ταπεινός^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} γίνομαι^{vpadnms} ὑπήκοος^{anmsn} μέχρι^{bo} θανάτου^{ngms} θανάτου^{ngms} δέ^c σταυρός^{ngms}. **v.9** διό^c καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} αὐτός^{trams} ὑπερυψώ^{v1aa3s} καί^c χαρίζομαι^{v1ad3s} αὐτός^{trpms} ὄνομα^{nans} ὁ^{dans} ὑπέρ^p πᾶς^{aansn} ὄνομα^{nans}. **v.10** ἵνα^c ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} πᾶς^{anmsn} γόνυ^{nnms} κάμπτω^{vsaa3s} ἐπουράνιος^{agmpn} καί^c ἐπίγειος^{agnpn} καί^c καταχθόνιος^{agmpn}. **v.11** καί^c πᾶς^{anfsn} γλῶσσα^{nnfs} ἐξομολογέω^{vsam3s} ὅτι^c κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} εἰς^p δόξα^{nafs} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms}. **v.12** ὥστε^c ἀγαπητός^{avmpn} ἐγώ^{trp-s} καθὼς^{bo} πάντοτε^{bo} ὑπακούω^{v1aa2p} μὴ^{xo} ὡς^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} ἐγώ^{trp-s} μόνος^{bo} ἀλλὰ^c νῦν^{bo} πολὺς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀπουσία^{ndfs} ἐγώ^{trp-s} μετὰ^p φόβος^{ngms} καί^c τρόμος^{ngms} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgmp} σωτηρία^{nafs} κατεργάζομαι^{vdpn2p}. **v.13** ὁ^{dnms} θεός^{nnms} γάρ^c εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} ἐνεργέω^{vppanms} ἐν^p σύ^{trp-p} καί^c ὁ^{dans} θέλω^{vnpa} καί^c ὁ^{dans} ἐνεργέω^{vnpa} ὑπέρ^p ὁ^{dgrfs} εὐδοκία^{ngfs}. **v.14** πᾶς^{aanpn} ποιέω^{vdp2p} χωρὶς^{bo} γογγυσμός^{ngmp} καί^c διαλογισμός^{ngmp}. **v.15** ἵνα^c γίνομαι^{vsad2p} ἄμεμπτος^{anmpn} καί^c ἀκέραιος^{anmpn} τέκνον^{nnnp} θεός^{ngms} ἀμώμητος^{anmpn} ἐν^p μέσος^{adnsn} γενεᾶ^{ngfs} σκολιός^{agfsn} καί^c διαστρέφω^{vpxpfs} ἐν^p ὅς^{trdp} φαίνομαι^{v1pp2p} ὡς^{bo} φωστήρ^{nnmp} ἐν^p κόσμος^{ndms}. **v.16** λόγος^{nams} ζωῆ^{ngfs} ἐπέχω^{vppanmp} εἰς^p καύχημα^{nans} ἐγώ^{trp-d-s} εἰς^p ἡμέρα^{nafs} Χριστός^{ngms} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰς^p κενός^{aansn} τρέχω^{v1aa1s} οὐδέ^{bo} εἰς^p κενός^{aansn} κοπιῶ^{v1aa1s}. **v.17** ἀλλὰ^c εἰ^{qo} καί^c σπένδω^{v1pp1s} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} θυσία^{ndfs} καί^c λειτουργία^{ndfs} ὁ^{dgrfs} πίστις^{ngfs} σύ^{trp-p} χαίρω^{v1pa1s} καί^c συγχαίρω^{v1pa1s} πᾶς^{admpn} σύ^{trp-p}. **v.18** ὁ^{dans} δέ^c αὐτός^{trams} καί^c σύ^{trp-p} χαίρω^{vdp2p} καί^c συγχαίρω^{vdp2p} ἐγώ^{trp-d-s}. **v.19** ἔλπίζω^{v1pa1s} δέ^c ἐν^p κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} Τιμόθεος^{nams} ταχέως^{bo} πέμπτω^{vnaa} σύ^{trp-p} ἵνα^c κἀγὼ^{trp-s} εὐψυχέω^{vsps1s} γινώσκω^{vpaanms} ὁ^{dnp} περὶ^p σύ^{trp-p}.

περὶ ὑμῶν μεριμνήσει, οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν οὐ 21
τὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε ὅτι 22
ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. τοῦ- 23
τον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἑξαυτῆς,
πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. Ἀναγ- 24, 25
καῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν
καὶ συστρατιώτην μου ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς
χρείας μου πέμψαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας 26
ὑμᾶς καὶ ἀδημονῶν διότι ἤκούσατε ὅτι ἡσθένησεν. καὶ γὰρ 27
ἡσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ, ἀλλ' ὁ θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν
οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπῃ σχῶ.
σπουδαιότερως οὖν ἔπεμψα αὐτὸν ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χα- 28
ρῇτε κἀγὼ ἀλυπότερος ᾤ. προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ 29
μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε. ὅτι διὰ 30
τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἡγγίσεν παραβουλευσά-
μενος τῇ ψυχῇ ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρὸς
με λειτουργίας.

Τὸ λοιπὸν ἀδελφοί μου χαίρετε ἐν κυρίῳ τὰ αὐτὰ γράφειν 3
ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. Βλέπετε τοὺς 2
κύνας βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας βλέπετε τὴν κατατομὴν.
ἡμεῖς γὰρ ἔσμεν ἡ περιτομή οἱ πνεύματι Θεῷ λατρεύοντες καὶ 3

v.20 οὐδεὶς^{aamsn} γάρ^c ἔχω^{v1pa1s} ἰσόψυχος^{aamsn} ὅστις^{rnms} γνησίως^{bo} ὁ^{damp} περὶ^p σὺ^{tpg-p}
μεριμνάω^{v1fa3s}. **v.21** ὁ^{damp} πᾶς^{aamnp} γάρ^c ὁ^{damp} ἑαυτοῦ^{rgmp} ζητέω^{v1pa3p} οὐ^{xo} ὁ^{damp}
ὁ^{dams} Χριστὸς^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.22** ὁ^{dafs} δέ^c δοκιμῇ^{nafs} αὐτός^{trgms} γινώσκει^{v1pa2p}
ὅτι^c ὡς^{bo} πατὴρ^{ndms} τέκνον^{nnms} σὺν^p ἐγώ^{tpd-s} δουλεύω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans}.
v.23 οὗτος^{rdams} μὲν^{xo} οὖν^c ἐλπίζω^{v1pa1s} πέμψω^{vnaa} ὡς^{bo} ἂν^{xo} ἀφοράω^{vsaa1s} ὁ^{damp}
περὶ^p ἐγώ^{tpa-s} ἑξαυτῆς^{bo}. **v.24** πείθω^{v1xa1s} δέ^c ἐν^p κύριος^{ndms} ὅτι^c καί^c αὐτός^{rnms}
ταχέως^{bo} ἔρχομαι^{v1fd1s}. **v.25** ἀναγκαῖος^{aamsn} δέ^c ἡγέομαι^{v1ad1s} Ἐπαφρόδιτος^{nams} ὁ^{dams}
ἀδελφός^{nams} καί^c συνεργός^{aamsn} καί^c συστρατιώτης^{nams} ἐγώ^{trg-s} σὺ^{tpg-p} δέ^c ἀπόστολος^{nams}
καί^c λειτουργός^{nams} ὁ^{dafs} χρεῖα^{ngfs} ἐγώ^{trg-s} πέμψω^{vnaa} πρὸς^p σὺ^{tpa-p}. **v.26** ἐπειδὴ^c
ἐπιποθέω^{v1pnanms} εἰμι^{v1ix3s} πᾶς^{aamnp} σὺ^{tpa-p} καί^c ἀδημονέω^{v1pnanms} διότι^c ἀκούω^{v1aa2p}
ὅτι^c ἀσθενέω^{v1aa3s}. **v.27** καί^c γάρ^c ἀσθενέω^{v1aa3s} παραπλήσιος^{bo} θάνατος^{ndms} ἀλλά^c
ὁ^{dams} θεός^{nnms} αὐτός^{trpams} ἐλεέω^{v1aa3s} οὐ^{xo} αὐτός^{trpams} δέ^c μόνος^{bo} ἀλλά^c καί^c ἐγώ^{tpa-s}
ἵνα^c μὴ^{xo} λύπῃ^{nafs} ἐπι^p λύπῃ^{ndfs} ἔχω^{vsaa1s}. **v.28** σπουδαίως^{bo} οὖν^c πέμψω^{v1aa1s}
αὐτός^{trpams} ἵνα^c ὁράω^{v1pnanms} αὐτός^{trpams} πάλιν^{bo} χαίρω^{vsaa2p} κἀγώ^{trp-n-s} ἄλυπος^{anmsc}
εἰμι^{v1sp1s}. **v.29** προσδέχομαι^{v1pd1p} οὖν^c αὐτός^{trpams} ἐν^p κύριος^{ndms} μετὰ^p πᾶς^{agfsn}
χαρά^{ngfs} καί^c ὁ^{damp} τοιοῦτος^{rdamp} ἐντίμος^{aamnp} ἔχω^{v1pa2p}. **v.30** ὅτι^c διὰ^p ὁ^{dans} ἔργον^{nans}
ὁ^{dams} Χριστὸς^{ngms} μέχρι^{bo} θανάτος^{ngms} ἐγγίζω^{v1aa3s} παραβουλεύομαι^{v1padnms} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{ndfs}
ἵνα^c ἀναπληρώω^{vsaa3s} ὁ^{dans} σὺ^{tpg-p} ὑστέρημα^{nans} ὁ^{dafs} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-s} λειτουργία^{ngfs}.
3. v.1 ὁ^{dams} λοιπὸς^{anmsn} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{trg-s} χαίρω^{v1pa2p} ἐν^p κύριος^{ndms} ὁ^{damp}
σὺ^{trpnp} γράφω^{v1npa} σὺ^{trpd-p} ἐγώ^{trpd-s} μέν^{xo} οὐ^{xo} ὀκνηρός^{anmsn} σὺ^{trpd-p} δέ^c ἀσφαλής^{anmsn}.
v.2 βλέπω^{v1pa2p} ὁ^{damp} κύων^{namp} βλέπω^{v1pa2p} ὁ^{damp} κακός^{aamnp} ἐργάτης^{namp} βλέπω^{v1pa2p}
ὁ^{dafs} κατατομή^{nafs}.

- καυχόμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες.
 4 καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν σαρκὶ εἴ τις δοκεῖ ἄλλος
 5 πεποιθέναι ἐν σαρκὶ ἐγὼ μᾶλλον, περιτομῇ ὀκταήμερος ἐκ γέν-
 6 νους Ἰσραὴλ φυλῆς Βενιαμὶν Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων κατὰ νόμον
 7 Φαρισαῖος. κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν κατὰ δικαιο-
 8 σύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι
 9 κέρδη ταῦτα ἤγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ μενοῦνγε
 καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως
 Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην καὶ
 9 ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι ἵνα Χριστὸν κερδήσω. καὶ εὐρεθῶ ἐν
 αὐτῷ μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ
 10 πίστεως Χριστοῦ τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει. τοῦ
 γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ τὴν
 κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ
 11 αὐτοῦ. εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν.
 12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελείωμαι διώκω δὲ εἰ καὶ κατα-
 13 λάβω ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. ἀδελφοί
 ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογιζομαι κατεληφέναι, ἐν δὲ τὰ μὲν ὀπίσω
 14 ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος. κατὰ
 σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν
 15 Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι οὖν τέλειοι τοῦτο φρονῶμεν, καὶ εἴ τι

v.3 ἐγὼ^{ρν-ρ} γάρ^c εἰμί^{vixp1p} ὁ^{dnfs} περιτομῇ^{nnfs} ὁ^{dnmp} πνεῦμα^{ndms} θεός^{ndms} λατρεύω^{vppanmp} καί^c καυχώμαι^{vppnnmp} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c οὐ^{xo} ἐν^p σάρ^{ndfs} πείθω^{vpxanmp}.

v.4 καίπερ^c ἐγὼ^{ρν-ρ} ἔχω^{vppanms} πεποιθήσις^{nafs} καί^c ἐν^p σάρ^{ndfs} εἰ^{qo} τι-σρινμο δοκέω^{vipa3s} ἄλλος^{anmsn} πείθω^{vixa} ἐν^p σάρ^{ndfs} ἐγὼ^{ρν-ρ} μᾶλλον^{bo}. **v.5** περιτομῇ^{nnfs} ὀκταήμερος^{anmsn} ἐκ^p γένος^{ngms} Ἰσραὴλ^{lp} φυλῆ^{ngfs} Βενιαμίν^{lp} Ἑβραῖος^{anmsn} ἐκ^p Ἑβραῖος^{agmpn} κατὰ^p νόμος^{nams} Φαρισαῖος^{nnms}.

v.6 κατὰ^p ζῆλος^{nams} διώκω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} κατὰ^p δικαιοσύνη^{nafs} ὁ^{dafs} ἐν^p νόμος^{ndms} γίνονται^{vpadnms} ἄμεμπτος^{anmsn}. **v.7** ἀλλά^c ὅστις^{rtmnp} εἰμί^{vix3s} ἐγὼ^{rp-d-s} κέρδος^{rdnp} οὗτος^{rdnp} ἡγέομαι^{vixn1s} διὰ^p ὁ^{dams} Χριστός^{nams} ζημία^{nafs}. **v.8** ἀλλά^c μενοῦνγε^{xo} καί^c ἡγέομαι^{vixn1s} πᾶς^{aanpn} ζημία^{nafs} εἰμί^{vnpix} διὰ^p ὁ^{dans} ὑπερέχων^{vppaans} ὁ^{dafs} γνώσις^{ngfs} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rp-g-s} διὰ^p ὅς^{rrams} ὁ^{damp} πᾶς^{aanpn} ζημιώω^{viapl1s} καί^c ἡγέομαι^{vixn1s} σκύβαλον^{nanp} εἰμί^{vnpix} ἵνα^c Χριστός^{nams} κερδαίνω^{vsaa1s}.

v.9 καί^c εὐρίσκο^{vsapl1s} ἐν^p αὐτός^{rpdm1s} μί^{xo} ἔχω^{vppanms} ἐμός^{rsafs} δικαιοσύνη^{nafs} ὁ^{dafs} ἐκ^p νόμος^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{dafs} διὰ^p πίστις^{ngfs} Χριστός^{ngms} ὁ^{dafs} ἐκ^p θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs}.

v.10 ὁ^{dams} γινώσκω^{vnaa} αὐτός^{rpams} καί^c ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὁ^{dafs} ἀνάστασις^{ngfs} αὐτός^{rpams} καί^c ὁ^{dafs} κοινωνία^{nafs} ὁ^{dgnp} πάθημα^{ngnp} αὐτός^{rpams} συμμορφίζω^{vpppnms} ὁ^{ddms} θάνατος^{ndms} αὐτός^{rpams}.

v.11 εἰ^{qo} πώς^{xo} καταντάω^{vsaa1s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐξανάστασις^{nafs} ὁ^{dgnp} νεκρός^{agmpn}. **v.12** οὐ^{xo} ὅτι^c ἤδη^{bo} λαμβάνω^{vvaals} ἢ^{xo} ἤδη^{bo} τελειώω^{vixp1s} διώκω^{viap1s} δέ^c εἰ^{qo} καί^c καταλαμβάνω^{vsaa1s} ἐπὶ^p ὅς^{rrdm1s} καί^c καταλαμβάνω^{viapl1s} ὑπὸ^p ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}.

v.13 ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{ρν-ρ} ἐμαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} λογιζομαι^{vixn1s} καταλαμβάνω^{vixa} εἰς^{nnms} δέ^c ὁ^{damp} μὲν^{xo} ὀπίσω^{bo} ἐπιλανθάνομαι^{vppnnms} ὁ^{ddnp} δέ^c ἔμπροσθεν^{bo} ἐπεκτεινόμενοι^{vppnnms}.

v.14 κατὰ^p σκοπός^{nams} διώκω^{viap1s} ἐπὶ^p ὁ^{dans} βραβεῖον^{nans} ὁ^{dafs} ἄνω^{bo} κλήσις^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}.

ἐτέρως φρονεῖτε καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει, πλὴν εἰς 16
 ὃ ἐφθάσαμεν τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, τὸ αὐτο φρονεῖν. Συμ- 17
 μιμηταὶ μου γίνεσθε ἀδελφοί καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτως περιπα-
 τοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν 18
 οὕς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω τοὺς ἐχθροὺς
 τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ. ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια ὧν ὁ θεὸς ἡ 19
 κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦν-
 τες. ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει ἐξ οὗ καὶ 20
 σωτήρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. ὃς μετασχη- 21
 ματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ
 σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ
 δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἐαυτῷ τὰ πάντα.

Ὡστε ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιποθήτοι χαρὰ καὶ στέ- 4
 φανός μου οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ ἀγαπητοί. εὐωδίαν πα- 2
 ρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ.
 καὶ ἐρωτῶ καὶ σέ σύζυγε γνήσιε συλλαμβάνου αὐταῖς αἵτινες 3
 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήληθάν μοι μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν
 λοιπῶν συνεργῶν μου ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε 4
 ἐν κυρίῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνω- 5
 σθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ κύριος ἐγγύς. μηδὲν μεριμνᾶτε ἄλλ 6
 ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτή-

v.15 ὅσος^{rcnmp} οὕν^c τέλειος^{anmpn} οὗτος^{rdans} φρονέω^{vspalp} καί^c εἰ^{qo} τι-οριανο ἐτέρως^{bo}
 φρονέω^{vipa2p} καί^c οὗτος^{rdans} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} σύ^{tpd-p} ἀποκαλύπτω^{vifa3s}. **v.16** πλὴν^{bo} εἰς^p
 ὅς^{rrans} φθάνω^{vialp} ὁ^{ddms} αὐτός^{rpdm} στοιχέω^{vnpa} κανών^{ndms} ὁ^{dans} αὐτός^{rpan} φρονέω^{vnpa}.
v.17 συμμιμητῆς^{nnmp} ἐγώ^{rgp-s} γίνομαι^{vdpn2p} ἀδελφός^{nvmp} καί^c σκοπέω^{vdp2p} ὁ^{damp}
 οὕτω^{bo} περιπατέω^{vppaamp} καθὼς^{bo} ἔχω^{vipa2p} τύπος^{nams} ἐγώ^{rpa-p}. **v.18** πολὺς^{anmpn}
 γὰρ^c περιπατέω^{vipa3p} ὅς^{rramp} πολλὰ^{vial} λέγω^{vial} σύ^{tpd-p} νῦν^{bo} δέ^c καί^c κλαίω^{vppanms}
 λέγω^{vipals} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} ὁ^{dgm} σταυρός^{ngms} ὁ^{dgm} Χριστός^{ngms}. **v.19** ὅς^{rramp} ὁ^{dnms}
 τέλος^{nnms} ἀπώλεια^{nnfs} ὅς^{rramp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnfs} κοιλία^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 αἰσχύνη^{ndfs} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnmp} ὁ^{damp} ἐπίγειος^{aampn} φρονέω^{vppanmp}. **v.20** ἐγώ^{rgp-p} γὰρ^c ὁ^{dnms}
 πολίτευμα^{nnms} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} ὑπάρχω^{vipa3s} ἐκ^p ὅς^{rrgms} καί^c σωτήρ^{nams} ἀπεκδεχόμε^{vipnlp}
 κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams}. **v.21** ὅς^{rrnms} μετασχηματίζω^{vifa3s} ὁ^{dans} σῶμα^{ndms} ὁ^{dgm}
 ταπεινώσις^{ngfs} ἐγώ^{rgp-p} εἰς^p ὁ^{dans} γίνομαι^{vnap} αὐτός^{rpan} σύμμορφος^{aansn} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndms} ὁ^{dgm}
 δόξα^{ngfs} αὐτός^{rgms} κατὰ^p ὁ^{dafs} ἐνέργεια^{nafs} ὁ^{dgm} δύναμαι^{nnpn} αὐτός^{rpan} καί^c ὑποτάσσω^{vnaa}
 ἐαυτοῦ^{rxdm} ὁ^{damp} πᾶς^{aampn}. **4. v.1** ὥστε^c ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rgp-s} ἀγαπητός^{aampn} καί^c
 ἐπιποθήτος^{aampn} χαρὰ^{nnfs} καί^c στέφανος^{nnms} ἐγώ^{rgp-s} οὕτω^{bo} στήκω^{vdp2p} ἐν^p κύριος^{ndms}
 ἀγαπητός^{aampn}. **v.2** Εὐωδία^{nafs} παρακαλέω^{vipals} καί^c Συντύχη^{nafs} παρακαλέω^{vipals} ὁ^{dans}
 αὐτός^{rpan} φρονέω^{vnpa} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.3** καί^c ἐρωτᾶω^{vipals} καί^c σύ^{rpa-s} σύζυγος^{aamsn}
 γνήσιος^{aamsn} συλλαμβάνω^{vdpn2s} αὐτός^{rpdp} ὅστις^{rrnp} ἐν^p ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{ndns} συναθλέω^{vial3p}
 ἐγώ^{rgp-s} μετὰ^p καί^c Κλήμης^{ngms} καί^c ὁ^{dgm} λοιπός^{aampn} συνεργός^{aampn} ἐγώ^{rgp-s} ὅς^{rrgmp}
 ὁ^{dnmp} ὄνομα^{nnpn} ἐν^p βίβλος^{ndfs} ζωῆ^{ngfs}. **v.4** χαίρω^{vdp2p} ἐν^p κύριος^{ndms} πάντοτε^{bo}
 πάλιν^{bo} λέγω^{vifa1s} χαίρω^{vdp2p}. **v.5** ὁ^{dnms} ἐπιεικής^{aansn} σύ^{rgp-p} γινώσκω^{vdp3s} πᾶς^{aampn}
 ἄνθρωπος^{ndmp} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγγύς^{bo}.

- 7 ματα ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς τὸν θεόν. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ
 8 ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ
 νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπὸν ἀδελφοί ὅσα ἐ-
 στὶν ἀληθῆ ὅσα σεμνά ὅσα δίκαια ὅσα ἀγνά ὅσα προσφιλῆ ὅσα
 9 εὐφῆμα εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος ταῦτα λογίζεσθε, ἃ καὶ
 ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί ταῦτα
 10 πράσσετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Ἐχάρην δὲ
 ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν
 11 ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε ἡκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω
 12 ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. οἶδα δὲ ταπεινοῦ-
 σθαι οἶδα καὶ περισσεύειν, ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι
 καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι,
 13, 14 πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ. πλὴν καλῶς ἐποι-
 15 ἦσατε συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. Οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς
 Φιλιππηῖοι ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μα-
 κεδονίας οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν εἰς λόγον δόσεως
 16 καὶ λήψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι. ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ
 17 ἅπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ
 δόμα ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν.
 18 ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω, πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ
 Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν ὁσμὴν εὐωδίας θυσίαν δεκτὴν εὐ-

v.6 μηδεὶς^{aansn} μεριμνάω^{vdpa2p} ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{adnsn} ὁ^{ddfs} προσευχῇ^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfs} δέησις^{ndfs} μετὰ^p εὐχαριστία^{ngfs} ὁ^{dansp} αἷτημα^{nanp} σύ^{tpg-p} γνωρίζω^{vdpp3s} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.7** καί^c ὁ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} ὁ^{dnfs} ὑπερέχω^{vppanfs} πᾶς^{aansn} νοῦς^{nams} φρουρεῖ^{vifa3s} ὁ^{dafp} καρδία^{nanp} σύ^{tpg-p} καί^c ὁ^{dansp} νόημα^{nanp} σύ^{tpg-p} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοὺς^{ndms}. **v.8** ὁ^{dnms} λοιπός^{aansn} ἀδελφός^{nvmp} ὅσος^{rcnnp} εἰμι^{vixp3s} ἀληθής^{annpn} ὅσος^{rcnnp} σεμνός^{annpn} ὅσος^{rcnnp} δίκαιος^{annpn} ὅσος^{rcnnp} ἀγνός^{annpn} ὅσος^{rcnnp} προσφιλὴς^{annpn} ὅσος^{rcnnp} εὐφῆμος^{annpn} εἰ^{qo} τι-
 -ορνφω ἀρετῇ^{nnfs} καί^c εἰ^{qo} τι-ορνμω ἐπαινος^{nnms} οὗτος^{rdanp} λογίζομαι^{vdppn2p}. **v.9** ὁ^s ὅς^{rranp} καί^c μανθάνω^{viaa2p} καί^c παραλαμβάνω^{viaa2p} καί^c ἀκούω^{viaa2p} καί^c ὁράω^{viaa2p} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-s} οὗτος^{rdanp} πράσσω^{vipa2p} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dngfs} εἰρήνη^{ngfs} εἰμι^{vix3s} μετὰ^p σύ^{tpg-p}. **v.10** χαίρω^{viao1s} δέ^c ἐν^p κύριος^{ndms} μεγάλως^{bo} ὅτι^c ἤδη^{bo} ποτέ^{xo} ἀναθάλλω^{viaa2p} ὁ^{dams} ὑπέρ^p ἐγὼ^{tpg-s} φρονέω^{vnpa} ἐπὶ^p ὅς^{rrdms} καί^c φρονέω^{viaa2p} ἀκαιρέομαι^{vinn2p} δέ^c. **v.11** οὐ^{xo} ὅτι^c κατὰ^p ὑστέρησις^{nafs} λέγω^{vipals} ἐγὼ^{tpn-s} γάρ^c μανθάνω^{viao1s} ἐν^p ὅς^{rrdmp} εἰμι^{vixp1s} αὐτάρκης^{annsn} εἰμι^{vnpix}. **v.12** οἶδα^{vixa1s} δέ^c ταπεινόν^{vnpa} οἶδα^{vixa1s} καί^c περισσεύω^{vnpa} ἐν^p πᾶς^{admsn} καί^c ἐν^p πᾶς^{admpn} μυέω^{vixp1s} καί^c χορτάζω^{vnpa} καί^c πεινάω^{vnpa} καί^c περισσεύω^{vnpa} καί^c ὑστερέω^{vnpa}. **v.13** πᾶς^{aanpn} ἰσχύω^{vipals} ἐν^p ὁ^{ddms} ἐνδυναμώω^{vppadms} ἐγὼ^{tpa-s} Χριστός^{ndms}. **v.14** πλὴν^{bo} καλῶς^{bo} ποιεῶ^{viaa2p} συγκοινωνέω^{vpaanmp} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{ddfs} θλίψις^{ndfs}. **v.15** οἶδα^{vixa2p} δέ^c καί^c σύ^{tpn-p} Φιλιππησίους^{nvmp} ὅτι^c ἐν^p ἀρχῇ^{ndfs} ὁ^{dngms} εὐαγγέλιον^{ngms} ὅτε^{bo} ἐξέρχομαι^{viao1s} ἀπὸ^p Μακεδονία^{ngfs} οὐδεὶς^{anfsn} ἐγὼ^{tpd-s} ἐκκλησία^{nnfs} κοινωνέω^{viaa3s} εἰς^p λόγος^{nams} δόσις^{ngfs} καί^c λῆμψις^{ngfs} εἰ^{qo} μή^{xo} σύ^{tpn-p} μόνος^{annpn}. **v.16** ὅτι^c καί^c ἐν^p Θεσσαλονίκη^{ndfs} καί^c ἅπαξ^{bo} καί^c δις^{bo} εἰς^p ὁ^{dafis} χρεῖα^{nafs} ἐγὼ^{tpd-s} πέμπω^{viaa2p}. **v.17** οὐ^{xo} ὅτι^c ἐπιζητέω^{vipals} ὁ^{dams} δόμα^{nans} ἀλλά^c ἐπιζητέω^{vipals} ὁ^{dams} καρπός^{nams} ὁ^{dams} πλεονάζω^{vppaams} εἰς^p λόγος^{nams} σύ^{tpg-p}.

ἀρεστον τῷ θεῷ. ὁ δὲ θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν 19
κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τῷ δὲ θεῷ 20
καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Ἀ- 21
σπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ
σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι μάλιστα 22
δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 23
Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν. [πρὸς Φιλιππησίους ἐγράφη
ἀπὸ Ῥωμῆς δι' Ἐπαφροδίτου]

v.18 ἀπέχω^{vipals} δέ^c πᾶς^{aanpn} καί^c περισσεύω^{vipals} πληρῶ^{vixpls} δέχομαι^{vpadnms}
παρά^p Ἐπαφρόδιτος^{ngms} ὁ^{danp} παρά^p σύ^{tpg-p} ὁσμή^{nafs} εὐωδία^{ngfs} θυσία^{nafs} δεκτός^{aafsn}
εὐάρεστος^{aafsn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.19** ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{ndms} ἐγώ^{tpg-s} πληρῶ^{vifa3s} πᾶς^{aafsn}
χρεία^{nafs} σύ^{tpg-p} κατὰ^p ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} αὐτός^{tpgms} ἐν^p δόξα^{ndfs} ἐν^p Χριστός^{ndms}
Ἰησοῦς^{ndms}. **v.20** ὁ^{ddms} δέ^c θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms} ἐγώ^{tpg-p} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^p
ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmpr} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.21** ἀσπάζομαι^{vdad2p} πᾶς^{aamsn} ἅγιος^{aamsn}
ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ^{tpa-p} ὁ^{dnnmp} σύν^p ἐγώ^{tpd-s} ἀδελφός^{nnmp}.
v.22 ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ^{tpa-p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnnmp} ἅγιος^{anmpn} μάλιστα^{bo} δέ^c ὁ^{dnnmp} ἐκ^p ὁ^{dgrfs}
Καῖσαρ^{ngms} οἰκία^{ngfs}. **v.23** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgmms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms}
Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{tpg-p} ἀμήνth πρὸς^p Φιλιππησίους^{namp} γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p
Ῥωμῆ^{ngfs} διὰ^p Ἐπαφρόδιτος^{ngms}.

Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

- 1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ
2 Τιμόθεος ὁ ἀδελφός. τοῖς ἐν Κολασσαῖς ἀγίοις καὶ πιστοῖς
ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς
3 ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ
4 καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑ-
5 μῶν προσευχόμενοι. ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους. διὰ τὴν ἐλ-
πίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἣν προηκούσατε
6 ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου. τοῦ παρόντος εἰς ὑ-
μᾶς καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ καὶ ἐστὶν καρποφορούμενον
καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν
7 χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ
τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν ὃς ἐστὶν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν δι-
8 ἀκονος τοῦ Χριστοῦ. ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην
9 ἐν πνεύματι. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν
οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα
πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ
10 καὶ συνέσει πνευματικῇ. περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ κυρίου
εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^ρ θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} καί^ρ Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}. **v.2** ὁ^{ddmp} ἐν^ρ Κολοσσαῖς^{ndfr} ἅγιος^{admpn} καί^ρ πιστός^{admpn} ἀδελφός^{ndmp} ἐν^ρ Χριστός^{ndms} χάρις^{nnfs} σύ^{tpd-p} καί^ρ εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^ρ θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{trpg-p} καί^ρ κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐχαριστέω^{vipa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^ρ πατήρ^{ndms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} πάντοτε^{bo} περὶ^ρ σύ^{trpg-p} προσεύχομαι^{vppnnmp}. **v.4** ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ^{trpg-p} ἐν^ρ Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^ρ ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dafs} εἰς^ρ πᾶς^{aampn} ἅγιος^{aampn}. **v.5** διὰ^ρ ὁ^{dafs} ἐλπίς^{nafs} ὁ^{dafs} ἀπόκειμαι^{vppnafs} σύ^{trpd-p} ἐν^ρ ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} ὅς^{trafs} προσακούω^{viaa2p} ἐν^ρ ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dgms} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.6** ὁ^{dgms} πάρειμι^{vppxgns} εἰς^ρ σύ^{trpa-p} καθὼς^{bo} καί^ρ ἐν^ρ πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} καί^ρ εἰμι^{vipx3s} καρποφορέω^{vppmns} καθὼς^{bo} καί^ρ ἐν^ρ σύ^{trpd-p} ἀπὸ^ρ ὅς^{trgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἀκούω^{viaa2p} καί^ρ ἐπιγινώσκω^{viaa2p} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^ρ ἀλήθεια^{ndfs}. **v.7** καθὼς^{bo} καί^ρ μαρτάνω^{viaa2p} ἀπὸ^ρ Ἐπαφρᾶς^{ngms} ὁ^{dgms} ἀγαπητός^{agmsn} συνδoulos^{ngms} ἐγὼ^{trpg-p} ὅς^{trnms} εἰμι^{vipx3s} πιστός^{amnsn} ὑπὲρ^ρ σύ^{trpg-p} διάκονος^{nnms} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.8** ὁ^{dnms} καί^ρ δηλώω^{vpaanms} ἐγὼ^{trpd-p} ὁ^{dafs} σύ^{trpg-p} ἀγάπη^{nafs} ἐν^ρ πνεῦμα^{ndns}. **v.9** διὰ^ρ οὗτος^{rdans} καί^ρ ἐγὼ^{trpn-p} ἀπὸ^ρ ὅς^{trgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἀκούω^{viaa1p} οὗ^ρ παῦ^{vipm1p} ὑπὲρ^ρ σύ^{trpg-p} προσεύχομαι^{vppnnmp} καί^ρ αἰτέω^{vppnnmp} ἵνα^ρ πληρώω^{vsap2p} ὁ^{dafs} ἐπίγνωσις^{nafs} ὁ^{dgms} θέλημα^{ngns} αὐτός^{trgms} ἐν^ρ πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs} καί^ρ συνέσις^{ndfs} πνευματικός^{adfsn}.

καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπιγνώσιν τοῦ θεοῦ. ἐν πάσῃ δυνά- 11
 μει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν
 ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς. εὐχαριστοῦντες τῷ 12
 πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων
 ἐν τῷ φωτί, ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκοτούς καὶ 13
 μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ. ἐν 14
 ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν
 τῶν ἁμαρτιῶν, ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου πρωτότο- 15
 κος πάσης κτίσεως. ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς 16
 οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα εἴτε θρόνοι
 εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι, τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ
 εἰς αὐτὸν ἔκτισται, καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα 17
 ἐν αὐτῷ συνέστηκεν. καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώμα- 18
 τος τῆς ἐκκλησίας, ὃς ἐστὶν ἀρχὴ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν
 ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων. ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν 19
 πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι. καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ 20
 πάντα εἰς αὐτὸν εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ
 αὐτοῦ δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
 Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ δια- 21
 νοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν. ἐν 22
 τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου παραστῆσαι ὑ-

v.10 περιπατέω^{vnaa} σύτ^{pa}-p ἄξιως^{bo} ὁd^{gms} κύριος^{ngms} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ἀρσεκεία^{nafs} ἐν^p πᾶς^{adnsm}
 ἔργον^{ndns} ἀγαθός^{adnsm} καρποφορέω^{vppanmp} καί^c αὐζάνω^{vppnmp} εἰς^p ὁd^{aifs} ἐπὶγνώσις^{nafs}
 ὁd^{gms} θεός^{ngms}. **v.11** ἐν^p πᾶς^{adnsm} δυνάμεις^{ndfs} δυναμόω^{vppnmp} κατὰ^p ὁd^{ans} κράτος^{nans}
 ὁd^{gfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rgms} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ὑπομονή^{nafs} καί^c μακροθυμία^{nafs} μετὰ^p χαρὰ^{ngfs}.
v.12 εὐχαριστέω^{vppanmp} ὁd^{dmns} πατὴρ^{ndms} ὁd^{dmns} ἱκανός^{vpaadms} ἐγώ^{tpa}-p εἰς^p ὁd^{aifs} μερίς^{nafs}
 ὁd^{gms} κλήρος^{ngms} ὁd^{gmpr} ἅγιος^{agmpn} ἐν^p ὁd^{dmns} φῶς^{ndns}. **v.13** ὅς^{rtms} ῥύομαι^{vian3s} ἐγώ^{tpa}-p
 ἐκ^p ὁd^{gfs} ἐξουσία^{ngfs} ὁd^{gms} σκότος^{ngms} καί^c μεθίστημι^{viaa3s} εἰς^p ὁd^{aifs} βασιλεία^{nafs} ὁd^{gms}
 υἱός^{ngms} ὁd^{gfs} ἀγαπή^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.14** ἐν^p ὅς^{rtms} ἔχω^{vipa}1p ὁd^{aifs} ἀπολύτρωσις^{nafs} διὰ^p
 ὁd^{gms} αἷμα^{ngms} αὐτός^{rgms} ὁd^{aifs} ἄφεσις^{nafs} ὁd^{gfp} ἁμαρτία^{ngfp}. **v.15** ὅς^{rtms} εἰμι^{vipx3s} εἰκὼν^{nnfs}
 ὁd^{gms} θεός^{ngms} ὁd^{gms} ἀόρατος^{agmsn} πρωτότοκος^{anmsn} πᾶς^{agfsn} κτίσις^{ngfs}. **v.16** ὅτι^c ἐν^p
 αὐτός^{rgdms} κτιζώ^{vipar3s} ὁd^{nnpr} πᾶς^{annprn} ὁd^{nnpr} ἐν^p ὁd^{dmpr} οὐρανός^{ndmp} καί^c ὁd^{nnpr} ἐπὶ^p ὁd^{gfs} γῆ^{ngfs}
 ὁd^{nnpr} ὀρατός^{annprn} καί^c ὁd^{nnpr} ἀόρατος^{annprn} εἴτε^c θρόνος^{nnmp} εἴτε^c κυριότης^{nnfp} εἴτε^c ἀρχή^{nnfp}
 εἴτε^c ἐξουσία^{nnfp} ὁd^{nnpr} πᾶς^{annprn} διὰ^p αὐτός^{rgms} καί^c εἰς^p αὐτός^{rgms} κτιζώ^{vixp3s}. **v.17** καί^c
 αὐτός^{rgnms} εἰμι^{vipx3s} πρὸ^p πᾶς^{agmpn} καί^c ὁd^{nnpr} πᾶς^{annprn} ἐν^p αὐτός^{rgdms} συνίστημι^{vixa3s}.
v.18 καί^c αὐτός^{rgnms} εἰμι^{vipx3s} ὁd^{nnfs} κεφαλὴ^{nnfs} ὁd^{gms} σῶμα^{ngms} ὁd^{gfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὅς^{rtms}
 εἰμι^{vipx3s} ἀρχή^{nnfs} πρωτότοκος^{anmsn} ἐκ^p ὁd^{gmpr} νεκρός^{agmpn} ἵνα^c γίνωμαι^{vsad3s} ἐν^p πᾶς^{adnprn}
 αὐτός^{rgnms} πρωτεύω^{vppanms}. **v.19** ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rgdms} εὐδοκέω^{viaa3s} πᾶς^{annsn} ὁd^{nnms}
 πλήρωμα^{nnms} κατοικέω^{vnaa}. **v.20** καί^c διὰ^p αὐτός^{rgms} ἀποκαταλλάσσω^{vnaa} ὁd^{anpr} πᾶς^{aanprn}
 εἰς^p αὐτός^{rgams} εἰρηνοποιέω^{vpaanms} διὰ^p ὁd^{gms} αἷμα^{ngms} αὐτός^{rgdms} αὐτός^{rgms} διὰ^p
 αὐτός^{rgms} εἴτε^c ὁd^{anpr} ἐπὶ^p ὁd^{gfs} γῆ^{ngfs} εἴτε^c ὁd^{anpr} ἐν^p ὁd^{dmpr} οὐρανός^{ndmp}. **v.21** καί^c σύ^{tpa}-p
 ποτε^{xo} εἰμι^{vixpamp} ἀπαλλοτριώω^{vixpamp} καί^c ἐχθρός^{aampn} ὁd^{ddfs} διάνοια^{ndfs} ἐν^p ὁd^{dmpr} ἔργον^{ndnpr}
 ὁd^{dmpr} πονηρός^{adnprn} νυνὶ^{bo} δέ^c ἀποκαταλλάσσω^{viaa3s}.

μας ἁγίους καὶ ἁμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ.
 23 εἶγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι καὶ μὴ με-
 τακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε τοῦ
 24 κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν οὗ ἐγενό-
 μην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν μου
 ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ
 Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὃ ἐστὶν ἡ ἐκ-
 25 κλησία. ἥς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ
 θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.
 26 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν
 27 γενεῶν νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. οἷς ἠθέλησεν
 ὁ θεὸς γνωρίσαι τις ὃ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τού-
 του ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὅς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἡ ἐλπίς τῆς δόξης,
 28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ δι-
 δάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ ἵνα παραστήσωμεν
 29 πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ, Ἰησοῦ, εἰς ὃ καὶ κοπιῶ
 ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν
 ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλικὸν ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ
 τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασιν τὸ πρόσωπόν μου ἐν
 2 σαρκί. ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν συμβιβασθέντων
 ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέ-

v.22 ἐν^p ὁδ^{dns} σῶμα^{ndns} ὁδ^{gfs} σὰρξ^{ngfs} αὐτός^{trpgms} διὰ^p ὁδ^{gms} θάνατος^{ngms} παρίστημι^{vnaa}
 σύ^{trpa-p} ἅγιος^{aampn} καί^c ἁμώμος^{aampn} καί^c ἀνέγκλητος^{aampn} κατενώπιον^p αὐτός^{trpgms}.

v.23 εἰ^{&γε}^{qo} ἐπιμένω^{vpa2p} ὁδ^{dfs} πίστις^{ndfs} θεμελιώ^{vpxnmp} καί^c ἑδραῖος^{aampn} καί^c μὴ^{xo}
 μετακινέω^{vpprnp} ἀπό^p ὁδ^{gfs} ἐλπίς^{ngfs} ὁδ^{gms} εὐαγγέλιον^{ngms} ὅς^{trgms} ἀκούω^{vaa2p} ὁδ^{gms}
 κηρύσσω^{vrapgms} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὁδ^{dfs} κτίσις^{ndfs} ὁδ^{dfs} ὑπό^p ὁδ^{ams} οὐρανός^{ngms} ὅς^{trgms} γίνονται^{viadls}
 ἐγώ^{trp-n} Παῦλος^{nnms} διάκονος^{nnms}.

v.24 νῦν^{bo} χαίρω^{vpa1s} ἐν^p ὁδ^{dn} πάθημα^{ndnp}
 ἐγώ^{trg-s} ὑπέρ^p σύ^{trg-p} καί^c ἀνταναπληρῶ^{vpa1s} ὁδ^{anp} ὑστερήμα^{nanp} ὁδ^{gfp} θλίψις^{ngfp} ὁδ^{gms}
 Χριστός^{ngms} ἐν^p ὁδ^{dfs} σὰρξ^{ngfs} ἐγώ^{trg-s} ὑπέρ^p ὁδ^{gms} σῶμα^{ngms} αὐτός^{trpgms} ὅς^{trrms} εἰμι^{vpx3s} ὁδ^{dfs}
 ἐκκλησία^{nnfs}.

v.25 ὅς^{trgfs} γίνονται^{viadls} ἐγώ^{trp-n} διάκονος^{nnms} κατὰ^p ὁδ^{afs} οἰκονομία^{nafs}
 ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὁδ^{afs} διδωμι^{vrapafs} ἐγώ^{trp-d} εἰς^p σύ^{trpa-p} πληρῶ^{vnaa} ὁδ^{ams} λόγος^{ngms} ὁδ^{gms}
 θεός^{ngms}.

v.26 ὁδ^{ans} μυστήριον^{nnans} ὁδ^{ans} ἀποκρύπτω^{vpxpans} ἀπό^p ὁδ^{gnp} αἰών^{ngmp} καί^c
 ἀπό^p ὁδ^{gfp} γενεά^{ngfp} νυνὶ^{bo} δε^c φανερώ^{viap3s} ὁδ^{dm} ἅγιος^{admpn} αὐτός^{trpgms}. **v.27** ὅς^{trdm}
 θέλω^{vaa3s} ὁδ^{dnms} θεός^{nnms} γνωρίζω^{vnaa} τίς^{rqnms} ὅς^{dnms} πλοῦτος^{ngms} ὁδ^{gfs} δόξα^{ngfs} ὁδ^{gms}
 μυστήριον^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἐν^p ὁδ^{dn} ἔθνος^{ndnp} ὅς^{trrms} εἰμι^{vpx3s} Χριστός^{nnms} ἐν^p σύ^{trp-d}
 ὁδ^{dfs} ἐλπίς^{nnfs} ὁδ^{gfs} δόξα^{ngfs}.

v.28 ὅς^{trams} ἐγώ^{trp-n} καταγγέλλω^{vpa1p} νουθετέω^{vppanmp}
 πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{ngms} καί^c διδάσκω^{vppanmp} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{ngms} ἐν^p πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs}
 ἵνα^c παρίστημι^{vsaalp} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{ngms} τέλειος^{aamsn} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}.

v.29 εἰς^p ὅς^{trams} καί^c κοπιῶ^{vpa1s} ἀγωνίζομαι^{vppnnms} κατὰ^p ὁδ^{afs} ἐνέργει^{nafs} αὐτός^{trpgms}
 ὁδ^{afs} ἐνεργεῖω^{vppmafs} ἐν^p ἐγώ^{trp-d} ἐν^p δύναμις^{ndfs}. **2. v.1** θέλω^{vpa1s} γάρ^c σύ^{trpa-p} οἶδα^{vnaa}
 ἡλικός^{aamsn} ἄγών^{ngms} ἔχω^{vpa1s} περὶ^p σύ^{trg-p} καί^c ὁδ^{gnp} ἐν^p Λαοδικείᾳ^{ndfs} καί^c ὅσος^{rcnmp}
 οὐ^{xo} ὁράω^{vxa3p} ὁδ^{ans} πρόσωπον^{nnans} ἐγώ^{trg-s} ἐν^p σὰρξ^{ndfs}.

σεως εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ καὶ πατρός καὶ τοῦ
Χριστοῦ. ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς 3
γνώσεως ἀπόκρυφοι. Τοῦτο δὲ λέγω ἵνα μη τις ὑμᾶς παρα- 4
λογίζεται ἐν πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι ἀλλὰ 5
τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν
καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν. Ὡς οὖν πα- 6
ρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε.
ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι 7
ἐν τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐ-
χαριστίᾳ. βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς 8
φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώ-
πων κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν, ὅτι ἐν 9
αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς. καὶ 10
ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς
καὶ ἐξουσίας. ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ 11
ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς ἐν τῇ
περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ. συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν 12
ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ
ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν 13
τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν συνε-

v.2 ἵνα^c παρακαλέω^{vsap3p} ὁ^{dnfr} καρδία^{nnfr} αὐτός^{rgmp} συμβιβάζω^{vrapgmp} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} καί^c
εἰς^p πᾶς^{aamsn} πλουτοῦ^{nams} ὁ^{dgrs} πληροφορία^{ngfs} ὁ^{dgrs} σύνεσις^{ngfs} εἰς^p ἐπίγνωσις^{nafs}
ὁ^{dgrs} μυστηρίων^{ngns} ὁ^{dgrs} θεός^{ngms} καί^c πατήρ^{ngms} καί^c ὁ^{dgrs} Χριστός^{ngms}.
v.3 ἐν^p ὅς^{rdms} εἰμι^{vix3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} θησαυρός^{nnmp} ὁ^{dgrs} σοφία^{ngfs} καί^c ὁ^{dgrs}
γνώσις^{ngfs} ἀπόκρυφος^{anmpn}. **v.4** οὗτος^{rdans} δέ^c λέγω^{vpa1s} ἵνα^c μή^{xo} τις^{rimms} σύ^{tpa-p}
παραλογίζομαι^{vspn3s} ἐν^p πιθανολογία^{ndfs}. **v.5** εἰ^{qo} γάρ^c καί^c ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ἄπειμι^{vix1s}
ἀλλά^c ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} σὺν^p σύ^{tpd-p} εἰμι^{vix1s} χαίρω^{vppanms} καί^c βλέπω^{vppanms} σύ^{tpg-p}
ὁ^{dafs} τάξις^{nafs} καί^c ὁ^{dans} στερέωμα^{nans} ὁ^{dgrs} εἰς^p Χριστός^{nams} πίστις^{ngfs} σύ^{tpg-p}. **v.6** ὥς^{bo}
οὖν^c παραλαμβάνω^{viaa2p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐν^p αὐτός^{rdms}
περιπατέω^{vdpa2p}. **v.7** ῥιζόω^{vrxnmp} καί^c ἐποικοδομέω^{vppnmp} ἐν^p αὐτός^{rdms} καί^c
βεβαιόω^{vppnmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} καθὼς^{bo} διδάσκω^{viap2p} περισσεύω^{vppanmp} ἐν^p αὐτός^{rdms} ἐν^p
εὐχαριστία^{ndfs}. **v.8** βλέπω^{vdpa2p} μή^{xo} τι-σιν^{ngms} σύ^{tpa-p} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} συλαγωγέω^{vppanms}
διὰ^p ὁ^{dgrs} φιλοσοφία^{ngfs} καί^c κενός^{agfsn} ἀπάτη^{ngfs} κατὰ^p ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὁ^{dgmpp}
ἄνθρωπος^{ngmp} κατὰ^p ὁ^{dandp} στοιχεῖον^{nandp} ὁ^{dgrs} κόσμος^{ngms} καί^c οὐ^{xo} κατὰ^p Χριστός^{nams}.
v.9 ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rdms} κατοικέω^{vipa3s} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} πλήρωμα^{nnns} ὁ^{dgrs} θεότης^{ngfs}
σωματικῶς^{bo}. **v.10** καί^c εἰμι^{vix2p} ἐν^p αὐτός^{rdms} πληρόω^{vrxnmp} ὅς^{rdms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnfs}
κεφαλὴ^{ndfs} πᾶς^{agfsn} ἀρχῆς^{ngfs} καί^c ἐξουσία^{ngfs}. **v.11** ἐν^p ὅς^{rdms} καί^c περιτέμνω^{viap2p}
περιτομῇ^{ndfs} ἀχειροποίητος^{adfsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀπέκδυσις^{ndfs} ὁ^{dgrs} σῶμα^{ngns} ὁ^{dgrp} ἁμαρτία^{ngfp}
ὁ^{dgrs} σάρξ^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} περιτομῇ^{ndfs} ὁ^{dgrs} Χριστός^{ngms}. **v.12** συνθάπτω^{vrapnmp} αὐτός^{rdms}
ἐν^p ὁ^{ddns} βάπτισμα^{ndns} ἐν^p ὅς^{rdms} καί^c συνεγείρω^{viap2p} διὰ^p ὁ^{dgrs} πίστις^{ngfs} ὁ^{dgrs} ἐνέργεια^{ngfs}
ὁ^{dgrs} θεός^{ngms} ὁ^{dgrs} ἐγείρω^{vpaags} αὐτός^{rdms} ἐκ^p ὁ^{dgmpp} νεκρός^{agmpn}.

ζωποίησεν σὺν αὐτῷ χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα.
 14 ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεν-
 15 αντίον ἡμῖν καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ
 16 σταυρῷ, ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμά-
 17 τισεν ἐν παρρησίᾳ θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. Μὴ οὖν τις
 18 ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἐορτῆς ἢ νουμη-
 19 νίας ἢ σαββάτων, ἃ ἐστὶν σκιά τῶν μελλόντων τὸ δὲ σῶμα τοῦ
 20 Χριστοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω θέλων ἐν ταπεινοφρο-
 21 σύνη καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων εἰκῇ
 22 φυσιοῦμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. καὶ οὐ κρατῶν
 23 τὴν κεφαλὴν ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων
 ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ
 θεοῦ. Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ
 κόσμου τί ὥς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε. Μὴ ἄψη μηδὲ
 γεύση μηδὲ θίγης. ἃ ἐστὶν πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει κα-
 τὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων. ἅτινά ἐστιν
 λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθέλοθρησκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύ-
 νῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος οὐκ ἐν τιμῇ τινὶ πρὸς πλησμονὴν τῆς
 σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ τὰ ἄνω ζητεῖτε οὗ ὁ Χριστός
 2 ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε μὴ τὰ

v.13 καί^c σύ^{tpa-p} νεκρός^{aampn} εἰμί^{vixamp} ἐν^p ὁδῶν^{ndnp} παράπτωμα^{ndnp} καί^c ὁδῶν^{ndfs} ἀκροθυσία^{ndfs} ὁδῶν^{ndfs} σάρξ^{ngfs} σύ^{tpg-p} συζωοποιέω^{v1aa3s} σὺν^p αὐτός^{tpdms} χαρίζομαι^{vpadnms} ἐγώ^{tpd-p} πᾶς^{aampn} ὁ^{dnp} παράπτωμα^{nanp}. **v.14** ἐξαλείφω^{vpaanms} ὁ^{dans} κατὰ^p ἐγώ^{tpg-p} χειρόγραφον^{nans} ὁ^{dnp} δόγμα^{ndnp} ὅς^{trms} εἰμί^{vix3s} ὑπεναντίας^{annsn} ἐγώ^{tpd-p} καί^c αὐτός^{trms} αἶρω^{v1xa3s} ἐκ^p ὁ^{dms} μέσος^{agnsn} προσηλώω^{vpaanms} αὐτός^{trms} ὁ^{ddms} σταυρός^{ndms}. **v.15** ἀπεκδύομαι^{vpadnms} ὁ^{dafp} ἀρχή^{nafp} καί^c ὁ^{dafp} ἐξουσία^{nafp} δειγματίζω^{v1aa3s} ἐν^p παρρησίᾳ^{ndfs} θριαμβεύω^{vpaanms} αὐτός^{tramp} ἐν^p αὐτός^{tpdms}. **v.16** μή^{xo} οὖν^c τι-ορίνιμο^{sytpa-p} κρίνω^{vdpas3s} ἐν^p βρώσις^{ndfs} ἡ^{xo} ἐν^p πόσις^{ndfs} ἡ^{xo} ἐν^p μέρος^{ndms} ἐορτή^{ngfs} ἡ^{xo} νεομηνία^{ngfs} ἡ^{xo} σάββατον^{ngnp}. **v.17** ὅς^{trmp} εἰμί^{vixp3s} σκιά^{tnfs} ὁ^{dgnp} μέλλω^{vppagnp} ὁ^{dms} δεῦ^c σῶμα^{nnms} ὁ^{dms} Χριστός^{ngms}. **v.18** μηδεὶς^{annsn} σύ^{tpa-p} καταβραβεύω^{vdpas3s} θέλω^{vppanms} ἐν^p ταπεινοφροσύνη^{ndfs} καί^c θρησκείᾳ^{ndfs} ὁ^{dgnp} ἀγγελος^{ngmp} ὅς^{tramp} μή^{xo} ὁράω^{v1xa3s} ἐμβατεύω^{vppanms} εἰκῇ^{bo} φυσιοῦμαι^{vppnms} ὑπὸ^p ὁ^{dms} νοῦς^{ngms} ὁ^{dms} σάρξ^{ngfs} αὐτός^{trms}. **v.19** καί^c οὐ^{xo} κρατέω^{vppanms} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafp} ἐκ^p ὅς^{trgms} πᾶς^{annsn} ὁ^{dms} σῶμα^{nnms} διὰ^p ὁ^{dms} ἀφή^{ngfp} καί^c σύνδεσμος^{ngmp} ἐπιχορηγέω^{vppnms} αὐξάνω^{v1pa3s} αὐξήσις^{ndfs} ὁ^{dms} πᾶς^{annsn} ὁ^{dms} κόσμος^{ngms}. **v.20** εἰ^{qo} οὖν^c ἀποθνήσκω^{v1aa2p} σὺν^p ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} ἀπὸ^p ὁ^{dms} στοιχείων^{ngnp} ὁ^{dms} κόσμος^{ngms} τίς^{trms} ὥς^{bo} ζάω^{vppanmp} ἐν^p κόσμος^{ndms} δογματίζω^{v1pp2p}. **v.21** μή^{xo} ἅπτω^{vsam2s} μηδὲ^c γεύομαι^{vsad2s} μηδὲ^c θιγγάνω^{vsaa2s}. **v.22** ὅς^{trmp} εἰμί^{vixp3s} πᾶς^{aampn} εἰς^p φθορά^{nafp} ὁ^{ddfs} ἀπόχρησις^{ndfs} κατὰ^p ὁ^{dnp} ἐντάλμα^{nanp} καί^c διδασκαλία^{nafp} ὁ^{dgnp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.23** ὅστις^{trmp} εἰμί^{vixp3s} λόγος^{namms} μέν^{xo} ἔχω^{vppanmp} σοφία^{ngfs} ἐν^p ἐθέλοχρησκείᾳ^{ndfs} καί^c ταπεινοφροσύνη^{ndfs} καί^c ἀφειδία^{ndfs} σῶμα^{ngms} οὐ^{xo} ἐν^p τιμῇ^{ndfs} τι-ορίδω^{ndfs} πρὸς^p πλησμονή^{nafp} ὁ^{dms} σάρξ^{ngfs}. **3. v.1** εἰ^{qo} οὖν^c συνεγείρω^{v1ap2p} ὁ^{dms} Χριστός^{ndms} ὁ^{dnp} ἄνω^{bo} ζητέω^{vdpas2p} ὅς^{bo} ὁ^{dms} Χριστός^{nnms} εἰμί^{vixp3s} ἐν^p δεξιός^{adfsn} ὁ^{dms} θεός^{ngms} καθήμεν^{vppnms}.

ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε γάρ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν 3
τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ ἡ ζωὴ ἡμῶν 4
τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Νεκρώσατε 5
οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πορνείαν ἀκαθαρσίαν πάθος
ἐπιθυμίαν κακὴν καὶ τὴν πλεονεξίαν ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία,
δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. ἐν 6, 7
οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε ὅτε ἐζήτε ἐν αὐτοῖς. νυνὶ 8
δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα ὀργὴν θυμὸν κακίαν βλα-
σφημίαν αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, μὴ ψεύδεσθε 9
εἰς ἀλλήλους ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς
πράξεσιν αὐτοῦ. καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινού- 10
μενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν. ὅπου 11
οὐκ ἔνι Ἑλλήν καὶ Ἰουδαῖος περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία θάρ-
βαρος Σκύθης δοῦλος ἐλεύθερος ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν
Χριστός. Ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι καὶ ἡ- 12
γαπημένοι σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρηστότητα ταπεινοφροσύνην
πραότητα, μακροθυμίαν. ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμε- 13
νοι ἑαυτοῖς ἕαν τις πρὸς τινὰ ἔχη μομφήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀ- 14
γάπην ἣτις ἐστὶν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ 15
Θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε

v.2 ὀdanp ἄνω^{bo} φρονέω^{vdpa2p} μὴ^{xo} ὀdanp ἐπὶ^p ὀdɣfs γῆ^{ngfs}. **v.3** ἀποθνήσκω^{v1aa2p} γάρ^c καί^c
ὀdnfs ζῶ^{nnfs} σὺ^{trpg-p} κρύπτω^{v1px3s} σὺν^p ὀddms Χριστῷ^{ndms} ἐν^p ὀddms θεῷ^{ndms}. **v.4** ὅταν^c
ὀdnms Χριστὸς^{nnms} φανερώ^{vsap3s} ὀdnfs ζῶ^{nnfs} ἐγὼ^{trpg-p} τότε^{bo} καί^c σὺ^{trpn-p} σὺν^p αὐτῷ^{rpdm}
φανερώ^{v1fp2p} ἐν^p δόξῃ^{ndfs}. **v.5** νεκρῶ^{vdaa2p} οὖν^c ὀdanp μέλος^{nanp} σὺ^{trpg-p} ὀdanp ἐπὶ^p ὀdɣfs
γῆ^{ngfs} πορνεία^{nafs} ἀκαθαρσία^{nafs} πάθος^{nans} ἐπιθυμία^{nafs} κακός^{aafsn} καί^c ὀdafs πλεονεξία^{nafs}
ὅστις^{trnfs} εἰμὶ^{v1px3s} εἰδωλολατρία^{nnfs}. **v.6** διὰ^p ὅς^{rranp} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὀdnfs ὀργή^{nnfs} ὀdgms
θεός^{ngms} ἐπὶ^p ὀdamp υἱός^{namp} ὀdɣfs ἀπειθεία^{ngfs}. **v.7** ἐν^p ὅς^{rrdm} καί^c σὺ^{trpn-p} περιπατέω^{v1aa2p}
ποτέ^{xo} ὅτε^{bo} ζῶ^{v1aa2p} ἐν^p αὐτῷ^{rpdm}. **v.8** νυνὶ^{bo} δε^c ἀποτίθημι^{vdam2p} καί^c σὺ^{trpn-p}
ὀdanp πᾶς^{aannp} ὀργή^{nafs} θυμὸς^{nam} κακία^{nafs} βλασφημία^{nafs} αἰσχρολογία^{nafs} ἐκ^p ὀdgms
στόμα^{ngms} σὺ^{trpg-p}. **v.9** μὴ^{xo} ψεύδομαι^{vdpm2p} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} ἀπεκδύομαι^{vpadnm} ὀdams
παλαιός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nam} σὺν^p ὀddfp πράξις^{ndfp} αὐτός^{trgms}. **v.10** καί^c ἐνδύω^{vpaagms}
ὀdams νέος^{aamsn} ὀdams ἀνακαινός^{vppams} εἰς^p ἐπίγνωσις^{nafs} κατὰ^p εἰκόνα^{nafs} ὀdgms κτίω^{vpaagms}
αὐτός^{trpams}. **v.11** ὅπου^{bo} οὐ^{xo} ἔνι^{v1px3s} Ἑλλήν^{nnms} καί^c Ἰουδαῖος^{anmsn} περιτομῆς^{nafs}
καί^c ἀκροβυστίας^{nnfs} θάρβαρος^{anmsn} Σκύθης^{nnms} δοῦλος^{nnms} ἐλεύθερος^{anmsn} ἀλλά^c ὀdnmp
πᾶς^{aannp} καί^c ἐν^p πᾶς^{adnnp} Χριστῷ^{nnms}. **v.12** ἐνδύω^{vdam2p} οὖν^c ὡς^{bo} ἐκλεκτός^{aannp}
ὀdgms θεός^{ngms} ἅγιος^{aannp} καί^c ἀγαπάω^{vpxnmp} σπλάγχνον^{nanp} οἰκτιρμός^{ngmp} χρηστότης^{nafs}
ταπεινοφροσύνη^{nafs} πραΰτης^{nafs} μακροθυμία^{nafs}. **v.13** ἀνέχω^{vppnmmp} ἀλλήλων^{regmp} καί^c
χαρίζομαι^{vppnmmp} ἑαυτοῦ^{rxdm} ἕαν^{qo} τι-σιν^{mp} πρὸς^p τι-σριαμ^{spas3s} ἔχω^{vspa3s} μομφή^{nafs} καθὼς^{bo}
καί^c ὀdnms Χριστὸς^{nnms} χαρίζομαι^{v1ad3s} σὺ^{trpd-p} οὕτω^{bo} καί^c σὺ^{trpn-p}. **v.14** ἐπὶ^p πᾶς^{adnnp} δε^c
οὕτος^{rdnp} ὀdafs ἀγάπη^{nafs} ὅστις^{trnfs} εἰμὶ^{v1px3s} σύνδεσμος^{nnms} ὀdɣfs τελειότης^{ngfs}.

- 16 ἐν ἐνὶ σώματι, καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ
ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ
νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευμα-
17 τικαῖς ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ. καὶ
πᾶν ὃ τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου
18 Ἰησοῦ εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ. Αἱ γυναῖ-
19 κες ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίῳις ἀνδράσιν ὡς ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ. Οἱ
ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐ-
20 τάς. Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα τοῦτο γὰρ
21 ἐστὶν εὐάρεστόν τῷ κυρίῳ. Οἱ πατέρες μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα
22 ὑμῶν ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε κατὰ πάντα
τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις ὡς ἀνθρω-
23 πάρεσκοι ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας φοβούμενοι τὸν Θεόν, καὶ
πᾶν ὃ τι ἐὰν ποιῆτε ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ
24 ἀνθρώποις. εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπό-
25 δοσιν τῆς κληρονομίας τῷ γὰρ κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε, ὁ δὲ
ἀδικῶν κομιεῖται ὁ ἡδίκησεν καὶ οὐκ ἔστιν προσωποληψία.
- 4** Οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε
2 εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανοῖς. Τῇ προσευχῇ
3 προσκαρτερεῖτε γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ. προσ-
ευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν

v.15 καί^c ὁ^{ndfs} εἰρήνη^{nnfs} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} βραβεύ^{vdpa3s} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ^{tpg-p} εἰς^p ὅ^{rrafs} καί^c καλέω^{vrap2p} ἐν^p εἰς^{ndns} σῶμα^{ndns} καί^c εὐχάριστος^{anmpn} γίνομαι^{vdpn2p}.
v.16 ὁ^{dngms} λόγος^{nnms} ὁ^{dngms} Χριστός^{ngms} ἐνοικεῖ^{vdpa3s} ἐν^p σύ^{tpd-p} πλουσίως^{bo} ἐν^p πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs} διδάσκει^{vppanmp} καί^c νουθετέω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{txamp} ψαλμός^{ndmp} καί^c ὕμνος^{ndmp} καί^c ᾠδή^{ndfp} πνευματικός^{adfpn} ἐν^p χάρις^{ndfs} ᾄδω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ^{tpg-p} ὁ^{dngms} κύριος^{ndms}. **v.17** καί^c πᾶς^{aansn} ὅς^{trans} τι-σταν^{sn} ἄν^{xo} ποιέω^{vspa2p} ἐν^p λόγος^{ndms} ἢ^{xo} ἐν^p ἔργον^{ndns} πᾶς^{aansn} ἐν^p ὄνομα^{ndns} κυρίου^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} εὐχαριστέω^{vppanmp} ὁ^{dngms} θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms} διὰ^p αὐτός^{tpgms}. **v.18** ὁ^{ndfp} γυνή^{nf} ὑποτάσσω^{vdpm2p} ὁ^{ddmp} ἴδιος^{admpn} ἀνὴρ^{ndmp} ὡς^{bo} ἀνῆκω^{vla3s} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.19** ὁ^{dmp} ἀνὴρ^{nnmp} ἀγαπάω^{vdpa2p} ὁ^{dafp} γυνή^{nafp} καί^c μὴ^{xo} πικραίνω^{vdpp2p} πρὸς^p αὐτός^{tpafp}. **v.20** ὁ^{dmp} τέκνον^{nnmp} ὑπακούω^{vdpa2p} ὁ^{ddmp} γονεὺς^{ndmp} κατὰ^p πᾶς^{aansn} οὗτος^{rdnns} γάρ^c εἰμὶ^{vipx3s} εὐάρεστος^{aansn} ὁ^{dngms} κύριος^{ndms}. **v.21** ὁ^{dmp} πατήρ^{nnmp} μὴ^{xo} ἐρεθίζω^{vdpa2p} ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} σύ^{tpg-p} ἵνα^c μὴ^{xo} ἀθυμέω^{vspa3p}. **v.22** ὁ^{dmp} δοῦλος^{nnmp} ὑπακούω^{vdpa2p} κατὰ^p πᾶς^{aansn} ὁ^{ddmp} κατὰ^p σάραξ^{nafs} κύριος^{ndmp} μὴ^{xo} ἐν^p ὀφθαλμοδουλία^{ndfp} ὡς^{bo} ἀνθρωπάρεσκος^{anmpn} ἀλλά^c ἐν^p ἀπλότης^{ndfs} καρδία^{ngfs} φοβέομαι^{vppnnmp} ὁ^{dams} θεός^{namns}. **v.23** καί^c πᾶς^{aansn} ὅς^{trans} τις^{rians} ἐάν^{qo} ποιέω^{vspa2p} ἐκ^p ψυχῆ^{ngfs} ἐργάζομαι^{vdpn2p} ὡς^{bo} ὁ^{dngms} κύριος^{ndms} καί^c οὐ^{xo} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.24** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ἀπὸ^p κύριος^{ngms} ἀπολαμβάνω^{vfd2p} ὁ^{dafs} ἀνταπόδοσις^{nafs} ὁ^{dngfs} κληρονομία^{ngfs} ὁ^{dngms} γάρ^c κύριος^{ndms} Χριστός^{ndms} δουλεύω^{vpa2p}. **v.25** ὁ^{dngms} δέ^c ἀδικέω^{vppanms} κομιεῖ^{vfd3s} ὅς^{trans} ἀδικέω^{vlaa3s} καί^c οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx3s} προσωποληψία^{nnfs}. **4. v.1** ὁ^{dmp} κύριος^{nnmp} ὁ^{dans} δίκαιος^{aansn} καί^c ὁ^{dafs} ἰσότης^{nafs} ὁ^{ddmp} δοῦλος^{ndmp} παρέχω^{vdpm2p} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c καί^c σύ^{tpn-p} ἔχω^{vpa2p} κύριος^{namns} ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.2** ὁ^{ddfs} προσευχή^{ndfs} προσκαρτερέω^{vdpa2p} γρηγορέω^{vppanmp} ἐν^p αὐτός^{tpdfs} ἐν^p εὐχαριστία^{ndfs}.

τοῦ λόγου λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ δι' ὃ καὶ δέδεμαι.
 ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὥς δεῖ με λαλῆσαι. Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε 4, 5
 πρὸς τοὺς ἔξω τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάν- 6
 τοτε ἐν χάριτι ἅλατι ἡρτυμένος εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ
 ἀποκρίνεσθαι. Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀ- 7
 γαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ.
 ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο ἵνα γνῶ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ 8
 παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ 9
 ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν, πάντα ὑμῖν γνωριοῦσιν τὰ
 ὧδε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμαλώτός μου καὶ 10
 Μάρκος ὁ ἀνεπιὸς Βαρναβᾶ περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς ἐὰν ἔλθῃ
 πρὸς ὑμᾶς δέξασθε αὐτόν. καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουῆτος οἱ 11
 ὄντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
 θεοῦ οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐ- 12
 παφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν δοῦλος Χριστοῦ πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ
 ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς ἵνα στήτῃ τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι
 ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον 13
 πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει.
 ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἱατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. Ἀ- 14, 15
 σπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν

v.3 προσεύχομαι^{vppnnmp} ἅμα^{bo} καί^c περὶ^p ἐγώ^{rgp-p} ἵνα^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀνοίγῃ^{vsaa3s} ἐγώ^{tpd-p} θύρα^{nafs} ὁ^{dgms} λόγος^{ngms} λαλέῃ^{vnaa} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} διὰ^p ὅς^{rrans} καί^c δέω^{vixp1s}. **v.4** ἵνα^c φανερόω^{vsaa1s} αὐτός^{rrans} ὥς^{bo} δεῖ^{vixp3s} ἐγώ^{tpa-s} λαλέῃ^{vnaa}. **v.5** ἐν^p σοφίᾳ^{ndfs} περιπατέω^{vdpa2p} πρὸς^p ὁ^{damp} ἔξω^{bo} ὁ^{dams} καιρὸς^{nam} ἐξαγοράζω^{vppnnmp}. **v.6** ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} σύ^{rrg-p} πάντοτε^{bo} ἐν^p χάρις^{ndfs} ἅλας^{ndns} ἀρτύω^{vpxnms} οἶδα^{vixa} πῶς^{bo} δεῖ^{vixp3s} σύ^{rra-p} εἶς^{ndms} ἕκαστος^{admsn} ἀποκρίνομαι^{vnpn}. **v.7** ὁ^{damp} κατὰ^p ἐγώ^{tpa-s} πᾶς^{aanpn} γνωρίζω^{vifa3s} σύ^{rrd-p} Τυχικὸς^{nnms} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἀδελφός^{nnms} καί^c πιστός^{anmsn} διάκονος^{nnms} καί^c σύνδουλος^{nnms} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.8** ὅς^{rrans} πέμπω^{vial1s} πρὸς^p σύ^{rra-p} εἰς^p αὐτός^{rrans} οὗτος^{rdans} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa1s} ὁ^{damp} περὶ^p σύ^{rrg-p} καί^c παρακαλέω^{vsaa3s} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ^{rrg-p}. **v.9** σὺν^p Ὁνησίμος^{ndms} ὁ^{ddms} πιστός^{admsn} καί^c ἀγαπητός^{admsn} ἀδελφός^{ndms} ὅς^{rrans} εἰμι^{vixp3s} ἐκ^p σύ^{rrg-p} πᾶς^{aanpn} σύ^{rrd-p} γνωρίζω^{vifa3p} ὁ^{damp} ὧδε^{bo}. **v.10** ἀσπάζομαι^{vixp3s} σύ^{rra-p} Ἀρίσταρχος^{nnms} ὁ^{dnms} συναιχμαλώτος^{anmsn} ἐγώ^{rrg-s} καί^c Μάρκος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀνεπιός^{nnms} Βαρναβᾶς^{ngms} περὶ^p ὅς^{rrgms} λαμβάνω^{viaa2p} ἐντολή^{nafp} ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaa3s} πρὸς^p σύ^{rra-p} δέχομαι^{vdad2p} αὐτός^{rrans}. **v.11** καί^c Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} λέγων^{vppnms} Ἰουῆτος^{nnms} ὁ^{dnmp} εἰμι^{vixp3p} ἐκ^p περιτομῆς^{ngfs} οὗτος^{rdnmp} μόνος^{anmpn} συνεργός^{anmpn} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅστις^{rrnmp} γίνομαι^{viao3p} ἐγώ^{rrd-s} παρηγορία^{nnfs}. **v.12** ἀσπάζομαι^{vixp3s} σύ^{rra-p} Ἐπαφρᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} ἐκ^p σύ^{rrg-p} δοῦλος^{nnms} Χριστός^{ngms} πάντοτε^{bo} ἀγωνίζομαι^{vppnms} ὑπὲρ^p σύ^{rrg-p} ἐν^p ὁ^{ddfp} προσευχῇ^{ndfp} ἵνα^c ἴστημι^{vsaa2p} τέλειος^{anmpn} καί^c πληρὸς^{vpxnmp} ἐν^p πᾶς^{adnsp} θελήμα^{ndns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.13** μαρτυρέω^{vipa1s} γάρ^c αὐτός^{rrdms} ὅτι^c ἔχω^{vipa3s} ζῆλος^{nam} πολὺς^{aanmsn} ὑπὲρ^p σύ^{rrg-p} καί^c ὁ^{dgmp} ἐν^p Λαοδικείᾳ^{ndfs} καί^c ὁ^{dgmp} ἐν^p Ἱεραπόλιν^{ndfs}. **v.14** ἀσπάζομαι^{vixp3s} σύ^{rra-p} Λουκᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} ἱατρός^{nnms} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} καί^c Δημᾶς^{nnms}.

- 16 κατ οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ ὑμῖν ἡ
ἐπιστολή ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνω-
17 σθῇ καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. καὶ εἶπατε
Ἀρχίππῳ, Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ ἵνα αὐ-
18 τὴν πληροῖς. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου μνημονεύετε
μου τῶν δεσμῶν ἢ χάρις μεθ ὑμῶν ἀμήν. [πρὸς Κολασσαεῖς
ἐγγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ τυχικοῦ καὶ Ὀνησίμου]

v.15 ἀσπάζομαι^{vdad2p} ὁ^{damp} ἐν^p Λαοδικείᾳ^{ndfs} ἀδελφός^{namp} καί^c Νύμφα^{nams} καί^c ὁ^{dafs} κατὰ^p οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐκκλησία^{nafs}. **v.16** καί^c ὅταν^c ἀναγινώσκω^{vsap3s} παρὰ^p σύ^{rpd-p} ὁ^{dnfs} ἐπιστολή^{nnfs} ποιέω^{vdaa2p} ἵνα^c καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} Λαοδικεύς^{ngmp} ἐκκλησία^{ndfs} ἀναγινώσκω^{vsap3s} καί^c ὁ^{dafs} ἐκ^p Λαοδικείας^{ngfs} ἵνα^c καί^c σύ^{rpn-p} ἀναγινώσκω^{vsaa2p}. **v.17** καί^c λέγω^{vdaa2p} Ἀρχιππος^{ndms} βλέπω^{vdpa2s} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} ὅς^{rtafs} παραλαμβάνω^{vtaa2s} ἐν^p κύριος^{ndms} ἵνα^c αὐτός^{rpa2p} πληρὸς^{vsaa2s}. **v.18** ὁ^{dnms} ἀσπασμὸς^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs} χεῖρ^{ndfs} Παῦλος^{ngms} μνημονεύω^{vdpa2p} ἐγὼ^{rpg-s} ὁ^{dgmp} δεσμὸς^{ngmp} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} μετὰ^p σύ^{rpg-p} ἀμήνth πρὸς^p Κολοσσαί^{namp} γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p Ῥώμης^{ngfs} διὰ^p Τυχικός^{ngms} καί^c Ὀνησίμος^{ngms}.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΩΤΗ

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλο- **1**
νικέων ἐν θεῷ πατρὶ καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνησίαν ὑμῶν, **2**
ποιοῦμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν. ἀδιαλείπτως μνημονεύ- **3**
οντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης
καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν. εἰδότες ἀδελφοὶ ἡγα- **4**
πημένοι ὑπὸ θεοῦ τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν. ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν **5**
οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ
ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ καθὼς οἴδατε οἱ
ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενή- **6**
θητε καὶ τοῦ κυρίου δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ
χαρᾶς πνεύματος ἁγίου. ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσιν **7**
τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ. ἀφ' ὑμῶν γὰρ **8**
ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ
Ἀχαΐᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν
ἐξελέλυθεν ὥστε μὴ χρεῖαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι. αὐτοὶ γὰρ **9**
περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἴσοδον ἔχομεν πρὸς ὑμᾶς
καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν

1. v.1 Παῦλος^{nnms} καί^c Σιλουανός^{nnms} καί^c Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs}
Θεσσαλονικεύς^{ngmp} ἐν^p θεός^{ndms} πατήρ^{ndms} καί^c κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms}
χάρις^{nnfs} σύ^{rdp-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c κύριος^{ngms}
Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.2** εὐχαριστέω^{vipa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} περὶ^p πᾶς^{agmpn}
σύ^{rgp-p} μνησίαν^{nafs} σύ^{rgp-p} ποιέω^{vppanmp} ἐπὶ^p ὁ^{dgfp} προσευχή^{ngfp} ἐγώ^{rgp-p}. **v.3** ἀδιαλείπτως^{bo}
μνημονεύω^{vppanmp} σύ^{rgp-p} ὁ^{dgms} ἔργον^{ngms} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} καί^c ὁ^{dgms} κόπος^{ngms} ὁ^{dgfs}
ἀγάπη^{ngfs} καί^c ὁ^{dgfs} ὑπομονή^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms}
Χριστός^{ngms} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-p}. **v.4** οἶδα^{vpxanmp}
ἀδελφός^{nvmp} ἀγαπάω^{vpxrmp} ὑπό^p θεός^{ngms} ὁ^{dafs} ἐκλογή^{nafs} σύ^{rgp-p}. **v.5** ὅτι^c ὁ^{dnms}
εὐαγγέλιον^{nnms} ἐγώ^{rgp-p} οὐ^{xo} γίνομαι^{viao3s} εἰς^p σύ^{rgp-p} ἐν^p λόγος^{ndms} μόνος^{bo} ἀλλά^c καί^c
ἐν^p δύναμις^{ndfs} καί^c ἐν^p πνεῦμα^{ndms} ἅγιος^{adnsn} καί^c ἐν^p πληροφορία^{ndfs} πολὺς^{adfsn} καθὼς^{bo}
οἶδα^{vixa2p} οἷος^{rcnmp} γίνομαι^{viao1p} ἐν^p σύ^{rdp-p} διὰ^p σύ^{rgp-p}. **v.6** καί^c σύ^{rgp-p} μιμητής^{nnmp}
ἐγώ^{rgp-p} γίνομαι^{viao2p} καί^c ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} δέχομαι^{vpadnmp} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ἐν^p θλίψει^{ndfs}
πολὺς^{adfsn} μετὰ^p χαρά^{ngfs} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **v.7** ὥστε^c γίνομαι^{vnad} σύ^{rgp-p} τύπος^{nam}
πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} Μακεδονία^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfs} Ἀχαΐα^{ndfs}. **v.8** ἀπό^p
σύ^{rgp-p} γάρ^c ἐξηγέω^{vixp3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs}
Μακεδονία^{ndfs} καί^c Ἀχαΐα^{ndfs} ἀλλά^c καί^c ἐν^p πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ^{rgp-p}
ὁ^{dnfs} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nam} ἐξέρχομαι^{vixa3s} ὥστε^c μὴ^{xo} χρεῖα^{nafs} ἐγώ^{rgp-p} ἔχω^{vnpa} λαλέω^{vnpa}
τι-οριανς.

- 10 θεῶ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ. καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν
οὐρανῶν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦν τὸν ρυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ
τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.
- 2** Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ἀδελφοί τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς
2 ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν. ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες
καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν
λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι.
3 ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας
4 οὔτε ἐν δόλῳ. ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πι-
στευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν οὐχ ὡς ἀνθρώποις
ἀρέσκοντες ἀλλὰ τῷ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.
5 οὔτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν καθὼς οἴδατε
6 οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας θεὸς μάρτυς. οὔτε ζητοῦντες ἐξ
ἀνθρώπων δόξαν οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων δυνάμενοι ἐν
7 βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι. ἀλλ' ἐγενήθημεν ἥπιοι ἐν
8 μέσῳ ὑμῶν ὡς ἂν τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα. οὕτως ἰμει-
ρόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐ-
αγγέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς διότι ἀγαπητοὶ
9 ἡμῖν γεγέννησθε. μνημονεύετε γὰρ ἀδελφοί τὸν κόπον ἡμῶν
καὶ τὸν μόχθον, νυκτὸς γάρ, καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ
μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον

v.9 αὐτὸς^{trnpmp} γάρ^c περι^p ἐγῶ^{trpg-p} ἀπαγγέλλω^{vipa3p} ὁποῖος^{aafsn} εἴσοδος^{nafis} ἔχω^{vipa1p}
πρὸς^p σύ^{tpa-p} καί^c πῶς^{bo} ἐπιστρέφω^{viaa2p} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀπό^p ὁ^{dgnp} εἰδωλον^{ngnp}
δουλεύω^{vnpa} θεός^{ndms} ζάω^{vppadms} καί^c ἀληθινός^{admsn}. **v.10** καί^c ἀναμένω^{vnpa} ὁ^{dams}
υἱός^{nams} αὐτός^{trpgms} ἐκ^p ὁ^{dgnp} οὐρανός^{ngmp} ὅς^{rrams} ἐγείρω^{viaa3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} Ἰησοῦς^{nams}
ὁ^{dams} ρύομαι^{vppnams} ἐγῶ^{tpa-p} ἀπό^p ὁ^{dgnp} ὀργῆ^{ngfs} ὁ^{dgnp} ἐρχομαι^{vppngfs}. **2. v.1** αὐτός^{trnpmp}
γάρ^c οἶδα^{vixa2p} ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dafis} εἴσοδος^{nafis} ἐγῶ^{trpg-p} ὁ^{dafis} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ὅτι^c οὐ^{xo}
κενός^{anfsn} γίνομαι^{vixa3s}. **v.2** ἀλλά^c καί^c προπαύω^{vpaanmp} καί^c ὑβρίζω^{vnpaammp} καθὼς^{bo}
οἶδα^{vixa2p} ἐν^p Φιλίπποι^{ndmp} παρρησιάζομαι^{viad1p} ἐν^p ὁ^{dams} θεός^{ndms} ἐγῶ^{trpg-p} λαλέω^{vnaa} πρὸς^p
σύ^{tpa-p} ὁ^{dams} εὐαγγελίον^{nams} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐν^p πολὺς^{admsn} ἀγών^{ndms}. **v.3** ὁ^{dams} γάρ^c
παράκλησις^{nfis} ἐγῶ^{trpg-p} οὐ^{xo} ἐκ^p πλάνη^{ngfs} οὐδὲ^{bo} ἐκ^p ἀκαθαρσία^{ngfs} οὔτε^c ἐν^p δόλος^{ndms}.
v.4 ἀλλά^c καθὼς^{bo} δοκιμάζω^{vixp1p} ὑπό^p ὁ^{dams} θεός^{ngms} πιστεύω^{vnap} ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{nams}
οὕτω^{bo} λαλέω^{vipa1p} οὐ^{xo} ὡς^{bo} ἄνθρωπος^{ndmp} ἀρέσκο^{vppanmp} ἀλλὰ^c ὁ^{dams} θεός^{ndms} ὁ^{dams}
δοκιμάζω^{vppadms} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ἐγῶ^{trpg-p}. **v.5** οὔτε^c γάρ^c ποτέ^{xo} ἐν^p λόγος^{ndms} κολακεία^{ngfs}
γίνομαι^{viao1p} καθὼς^{bo} οἶδα^{vixa2p} οὔτε^c ἐν^p πρόφαισις^{ndfs} πλεονεξία^{ngfs} θεός^{nnms} μάρτυς^{nnms}.
v.6 οὔτε^c ζητέω^{vppanmp} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} δόξα^{nafis} οὔτε^c ἀπό^p σύ^{trpg-p} οὔτε^c ἀπό^p ἄλλος^{agmpn}
δύναμαι^{vppnmp} ἐν^p θάρος^{ndms} εἰμὶ^{vnpa} ὡς^{bo} Χριστός^{ngms} ἀπόστολος^{nnmp}. **v.7** ἀλλά^c
γίνομαι^{viao1p} ἥπιος^{anmpn} ἐν^p μέσος^{admsn} σύ^{trpg-p} ὡς^{bo} ἄν^{xo} τροφός^{nfis} θάλπω^{vspa3s} ὁ^{damp}
ἑαυτοῦ^{rxgfs} τέκνον^{nanp}. **v.8** οὕτω^{bo} ἰμειρομαι^{vppmmp} σύ^{trpg-p} εὐδοκέω^{vvia1p} μεταδίδωμι^{vnaa}
σύ^{trpd-p} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{nams} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἀλλά^c καί^c ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp}
ψυχὴ^{nafp} διότι^c ἀγαπητός^{anmpn} ἐγῶ^{trpd-p} γίνομαι^{vixp2p}.

τοῦ θεοῦ. ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεὸς ὡς ὁσίως καὶ δικαίως 10
καὶ ἀμέμπως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν. καθάπερ 11
οἴδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ παρακα-
λοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρούμενοι. εἰς τὸ 12
περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν
ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. διὰ τοῦτο Καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦ- 13
μεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ
ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἐστὶν
ἀληθῶς λόγον θεοῦ ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν.
ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε ἀδελφοί τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ 14
τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὅτι ταῦτά ἐπάθετε
καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
Ἰουδαίων. τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς 15
ἰδίους προφήτας καὶ ὑμᾶς ἐκδιωζάντων καὶ θεῷ μὴ ἄρεσκόντων
καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων. κωλύοντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν 16
λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας
πάντοτε ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. Ἡμεῖς δέ 17
ἀδελφοί ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας προσώ-
πω οὐ καρδίᾳ περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν
ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. διό ἠθελήσαμεν ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς 18
ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δὶς καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σα-

v.9 μνημονεύ^{v1a2p} γάρ^c ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dams} κόπος^{names} ἐγώ^{rgp-p} καί^c ὁ^{dams} μόχθος^{names}
νύς^{ngfs} γάρ^c καί^c ἡμέρα^{ngfs} ἐργάζομαι^{vppnmp} πρὸς^p ὁ^{dams} μή^{xo} ἐπιβαρέω^{vnaa} τι-στριαμο
σύ^{rgp-p} κηρύσσω^{v1a1p} εἰς^p σύ^{rga-p} ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.10** σύ^{rgn-p}
μάρτυς^{nnmp} καί^c ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὡς^{bo} ὁσίως^{bo} καί^c δικαίως^{bo} καί^c ἀμέμπως^{bo}
σύ^{rgd-p} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadm} γίνομαι^{v1a1p}. **v.11** καθάπερ^{bo} οἶδα^{v1a2p} ὡς^{bo} εἰς^{names}
ἕκαστος^{aamsn} σύ^{rgp-p} ὡς^{bo} πατὴρ^{nnms} τέκνον^{nanp} ἑαυτοῦ^{rxgms} παρακαλέω^{vppanmp} σύ^{rga-p}
καί^c παραμυθόμαι^{vppnmp} καί^c μαρτυρέω^{vppnmp}. **v.12** εἰς^p ὁ^{dams} περιπατέω^{vnaa} σύ^{rga-p}
ἀξίως^{bo} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dams} καλέω^{vppagms} σύ^{rga-p} εἰς^p ὁ^{dams} ἑαυτοῦ^{rxgms} βασιλεία^{nafs} καί^c
δόξα^{nafs}. **v.13** διὰ^p οὗτος^{rdans} καί^c ἐγώ^{rgn-p} εὐχαριστέω^{v1a1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἀδιαλείπτως^{bo}
ὅτι^c παραλαβάνω^{vpaanmp} λόγος^{names} ἀκοῆς^{ngfs} παρὰ^p ἐγώ^{rgp-p} ὁ^{dams} θεός^{ngms} δέχομαι^{v1a2p}
σύ^{xo} λόγος^{names} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀλλὰ^c καθὼς^{bo} εἰμι^{v1px3s} ἀληθῶς^{bo} λόγος^{names} θεός^{ngms} ὅς^{rtms}
καί^c ἐνεργέω^{v1pm3s} ἐν^p σύ^{rgd-p} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadm}. **v.14** σύ^{rgn-p} γάρ^c μιμητής^{nnmp}
γίνομαι^{v1a2p} ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dams} ἐκκλησία^{ngfp} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dams} εἰμι^{v1ppxgfp} ἐν^p ὁ^{ddfs}
Ἰουδαία^{ndfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὅτι^c οὗτος^{nanp} πάσχω^{v1a2p} καί^c σύ^{rgn-p} ὑπὸ^p ὁ^{ddmp}
ἴδιος^{agmpn} συμφυλέτης^{ngmp} καθὼς^{bo} καί^c αὐτός^{rgnmp} ὑπὸ^p ὁ^{ddmp} Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.15** ὁ^{ddmp}
καί^c ὁ^{dams} κύριος^{names} ἀποκτείνω^{vpaagmp} Ἰησοῦς^{names} καί^c ὁ^{damp} ἴδιος^{aamnp} προφήτης^{nammp}
καί^c σύ^{rga-p} ἐκδιώκω^{vpaagmp} καί^c θεός^{ndms} μή^{xo} ἄρεσκω^{vppagmp} καί^c πᾶς^{admpn} ἀνθρώπος^{ndmp}
ἐναντίος^{agmpn}. **v.16** κωλύω^{vppagmp} ἐγώ^{rga-p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} λαλέω^{vnaa} ἵνα^c σῶζω^{vsap3p}
εἰς^p ὁ^{dams} ἀναπαύω^{vnaa} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dams} ἁμαρτία^{nafp} πάντοτε^{bo} φθάνω^{v1a3s} δέ^c ἐπὶ^p
αὐτός^{rgamp} ὁ^{dams} ὀργή^{nnfs} εἰς^p τέλος^{names}. **v.17** ἐγώ^{rgn-p} δέ^c ἀδελφός^{nvmp} ἀπορφανίζω^{vppanmp}
ἀπὸ^p σύ^{rgp-p} πρὸς^p καιρός^{names} ὥρα^{ngfs} πρόσωπον^{ndns} οὐ^{xo} καρδία^{ndfs} περισσοτέρως^{bo}
σπουδάζω^{v1a1p} ὁ^{dams} πρόσωπον^{nans} σύ^{rgp-p} ὁράω^{vnaa} ἐν^p πολὺς^{adfsn} ἐπιθυμία^{ndfs}.

- 19 τανᾶς. τίς γάρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ
οὐχὶ καὶ ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν
20 τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ. ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.
3 Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθή-
2 ναις μόνοι. καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ
διάκονον τοῦ θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Χριστοῦ εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς
3 πίστεως ὑμῶν. τῷ μηδένα σαίνεισθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις
4 αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα, καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑ-
μᾶς ἤμεν προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι καθὼς καὶ
5 ἐγένετο καὶ οἶδατε. διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς
τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν μήπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων
6 καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμο-
θέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν
καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν καὶ ὅτι ἔχετε μνησίαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάν-
7 τοτε ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς. διὰ
τοῦτο παρεκλήθημεν ἀδελφοί ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ
8 ἀνάγκῃ ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς
9 στήκητε ἐν κυρίῳ. τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀν-
ταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣ χαίρομεν δι' ὑμᾶς
10 ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν. νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκπε-

v.18 διό^c θέλω^{vial1p} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐγώ^{tpn-s} μέν^{xo} Παῦλος^{nnms} καί^c ἄπας^{bo} καί^c δις^{bo} καί^c ἐγκόπτω^{viaa3s} ἐγώ^{tpa-p} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms}. **v.19** τίς^{trnfs} γάρ^c ἐγώ^{tpg-p} ἐλπὶς^{nnfs} ἢ^{xo} χαρὰ^{nnfs} ἢ^{xo} στέφανος^{nnms} καύχησης^{ngfs} ἡ^{xo} οὐχί^{xo} καί^c σύ^{tpn-p} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} αὐτός^{rgms} παρουσία^{ndfs}. **v.20** σύ^{tpn-p} γάρ^c εἰμί^{vixp2p} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ἐγώ^{tpg-p} καί^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{nnfs}. **3. v.1** διό^c μηκέτι^{bo} στέγων^{vppanmp} εὐδοκέω^{vial1p} καταλείπω^{vnap} ἐν^p Ἀθήναις^{ndfp} μόνος^{anmpn}. **v.2** καί^c πέμψω^{vial1p} Τιμόθεος^{nams} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nams} ἐγώ^{tpg-p} καί^c διάκονος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c συνεργός^{aamsn} ἐγώ^{tpg-p} ἐν^p ὁ^{dgms} εὐαγγέλιον^{ndns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dnms} στηρίξω^{vnaa} σύ^{tpa-p} καί^c παρακαλέω^{vnaa} σύ^{tpa-p} περὶ^p ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ^{tpg-p}. **v.3** ὁ^{ddms} μηδεὶς^{aamsn} σαίνει^{vnhp} ἐν^p ὁ^{ddfp} θλίψει^{ndfp} οὗτος^{rdfp} αὐτός^{rpnmpp} γάρ^c οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c εἰς^p οὗτος^{rdans} κεῖμαι^{vipn1p}. **v.4** καί^c γάρ^c ὅτε^{bo} πρὸς^p σύ^{tpa-p} εἰμί^{vix1p} προλέγω^{vial1p} σύ^{tpd-p} ὅτι^c μέλλω^{vipa1p} θλίβω^{vnhp} καθὼς^{bo} καί^c γίνονται^{viad3s} καί^c οἶδα^{vixa2p}. **v.5** διὰ^p οὗτος^{rdans} κἀγὼ^{tpn-s} μηκέτι^{bo} στέγων^{vppanms} πέμψω^{vial1s} εἰς^p ὁ^{dnms} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ^{tpg-p} μή^{dpws} πειράζω^{via3s} σύ^{tpa-p} ὁ^{dnms} πειράζω^{vppanms} καί^c εἰς^p κενός^{aansn} γίνομαι^{vsad3s} ὁ^{dnms} κόπος^{nnms} ἐγώ^{tpg-p}. **v.6** ἄρτι^{bo} δε^c ἔρχομαι^{vpaagms} Τιμόθεος^{ngms} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-p} ἀπὸ^p σύ^{tpg-p} καί^c εὐαγγελίζω^{vnaa} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} σύ^{tpg-p} καί^c ὅτι^c ἔχω^{vipa2p} μνησία^{nafs} ἐγώ^{tpg-p} ἀγαθός^{aafsn} πάντοτε^{bo} ἐπιποθέω^{vppanmp} ἐγώ^{tpa-p} ὁράω^{vnaa} καθάπερ^{bo} καί^c ἐγώ^{tpn-p} σύ^{tpa-p}. **v.7** διὰ^p οὗτος^{rdans} παρακαλέω^{vial1p} ἀδελφός^{vnmp} ἐπὶ^p σύ^{tpd-p} ἐπὶ^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} θλίψει^{ndfs} καί^c ἀνάγκη^{ndfs} ἐγώ^{tpg-p} διὰ^p ὁ^{dgfs} σύ^{tpg-p} πίστις^{ngfs}. **v.8** ὅτι^c νῦν^{bo} ζάω^{vipa1p} ἐάν^{qo} σύ^{tpn-p} στήκω^{vsapa2p} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.9** τίς^{trqafs} γάρ^c εὐχαριστία^{nafs} δύναμαι^{vipn1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἀνταποδιδωμί^{vnaa} περὶ^p σύ^{tpg-p} ἐπὶ^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} χαρὰ^{ndfs} ὅς^{trdfs} χαίρω^{vipa1p} διὰ^p σύ^{tpa-p} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ^{tpg-p}.

ρισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι
τὰ ὑπερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ 11
ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύνει τὴν ὁδὸν
ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύ- 12
σαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας καθάπερ καὶ ἡμεῖς
εἰς ὑμᾶς. εἰς τὸ στηρίζαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀ- 13
γισύνη ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

τὸ λοιπὸν οὖν ἀδελφοί ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν 4
ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ καθὼς παρελάβετε παρ ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς
περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. οἷ- 2
δατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου
Ἰησοῦ. τοῦτο γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ θεοῦ ὁ ἁγιασμός ὑμῶν 3
ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας. εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ 4
ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ. μὴ ἐν πάθει 5
ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν. τὸ μὴ 6
ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
διότι ἕκδικος ὁ κύριος περὶ πάντων τούτων καθὼς καὶ προεί-
παμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ 7
θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαροῦν ὁ ἅθετὼν οὐκ 8
ἄνθρωπον ἅθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ

v.10 νῦς^{ngfs} καί^c ἡμέρα^{ngfs} ὑπέρ^p περισσῶς^{bo} δέομαι^{vppnmp} εἰς^p ὁ^{dans} ὁράω^{vnaa} σύ^{trp-p}
ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} καί^c καταρτίζω^{vnaa} ὁ^{dans} ὑπερήμα^{nanp} ὁ^{dgs} πίστις^{ngfs} σύ^{trp-p}.
v.11 αὐτός^{trpms} δέ^c ὁ^{dans} θεός^{nnms} καί^c πατὴρ^{nnms} ἐγὼ^{trp-p} καί^c ὁ^{dans} κύριος^{nnms} ἐγὼ^{trp-p}
Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} κατευθύνω^{voaa3s} ὁ^{dans} ὁδός^{nafs} ἐγὼ^{trp-p} πρὸς^p σύ^{trp-p}. **v.12** σύ^{trp-p}
δέ^c ὁ^{dans} κύριος^{nnms} πλεονάζω^{voaa3s} καί^c περισσεύω^{voaa3s} ὁ^{dans} ἀγάπη^{ndfs} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp}
καί^c εἰς^p πᾶς^{aampn} καθάπερ^{bo} καί^c ἐγὼ^{trp-p} εἰς^p σύ^{trp-p}. **v.13** εἰς^p ὁ^{dans} στηρίζω^{vnaa}
σύ^{trp-p} ὁ^{dans} καρδία^{nafp} ἀμεμπτos^{aafpn} ἐν^p ἀγισύνη^{ndfs} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dans} θεός^{ngms}
καί^c πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{trp-p} ἐν^p ὁ^{dans} παρουσία^{ndfs} ὁ^{dans} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trp-p} Ἰησοῦς^{ngms}
Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dans} ἅγιος^{agmpn} αὐτός^{trpms}. **4. v.1** ὁ^{dans} λοιπός^{annsn}
οὖν^c ἀδελφός^{nvmp} ἐρωτάω^{vipalp} σύ^{trp-p} καί^c παρακαλέω^{vipalp} ἐν^p κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}
καθὼς^{bo} παραλαμβάνω^{vnaa2p} παρὰ^p ἐγὼ^{trp-p} ὁ^{dans} πῶς^{bo} δεῖ^{vtrpq3s} σύ^{trp-p} περιπατεῖν^{vnpa}
καί^c ἀρέσκειν^{vnpa} θεός^{ndms} ἵνα^c περισσεύω^{vspa2p} μᾶλλον^{bo}. **v.2** οἶδα^{vixa2p} γάρ^c τίς^{trqafp}
παραγγελία^{nafp} δίδωμι^{vialalp} σύ^{trp-p} διὰ^p ὁ^{dans} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.3** οὗτος^{rdnns}
γάρ^c εἰμι^{vtrpx3s} θέλημα^{nnns} ὁ^{dans} θεός^{ngms} ὁ^{dans} ἁγιασμός^{nnms} σύ^{trp-p} ἀπέχω^{vnpmp} σύ^{trp-p}
ἀπὸ^p ὁ^{dans} πορνεία^{ngfs}. **v.4** οἶδα^{vixa} ἕκαστος^{aamsn} σύ^{trp-p} ὁ^{dans} ἑαυτοῦ^{rxgms} σκεῦος^{nans}
κτάσμαι^{vnpn} ἐν^p ἁγιασμός^{ndms} καί^c τιμῇ^{ndfs}. **v.5** μὴ^{xo} ἐν^p πάθος^{ndns} ἐπιθυμία^{ngfs}
καθάπερ^{bo} καί^c ὁ^{dans} ἔθνος^{nnnp} ὁ^{dans} μὴ^{xo} οἶδα^{vpxannp} ὁ^{dans} θεός^{nams}. **v.6** ὁ^{dans} μὴ^{xo}
ὑπερβαίνω^{vnpa} καί^c πλεονεκτέω^{vnpa} ἐν^p ὁ^{dans} πρᾶγμα^{ndns} ὁ^{dans} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{trpms}
διότι^c ἕκδικος^{annsn} ὁ^{dans} κύριος^{nnms} περὶ^p πᾶς^{agmpn} οὗτος^{rdgmp} καθὼς^{bo} καί^c προλέγω^{vialalp}
σύ^{trp-p} καί^c διαμαρτύρομαι^{viadlp}. **v.7** οὐ^{xo} γάρ^c καλέω^{vnaa3s} ἐγὼ^{trp-p} ὁ^{dans} θεός^{nnms} ἐπι^p
ἀκαθαρσία^{ndfs} ἀλλά^c ἐν^p ἁγιασμός^{ndms}.

- 9 τὸ ἅγιον εἰς ἡμᾶς. Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρειάν ἔχετε
 10 γράφειν ὑμῖν αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν
 11 ἀλλήλους. καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς
 12 τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί
 13 περισσεύειν μᾶλλον. καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσ-
 14 σειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν καθὼς ὑμῖν
 15 παρηγγείλαμεν. ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἕξω
 16 καὶ μηδενὸς χρειάν ἔχητε. Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί
 17 περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ
 18 οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν
 καὶ ἀνέστη οὕτως καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ
 19 ἄξει σὺν αὐτῷ. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου ὅτι
 ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυ-
 20 ρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας, ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος
 ἐν κελεύσματι ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ κα-
 21 ταβήσεται ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται
 22 πρῶτον. ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν
 αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου
 23 εἰς ἀέρα, καὶ οὕτως πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. Ὡστε παρα-
 24 καλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.
- 5** Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν ἀδελφοί οὐ χρειάν ἔ-

v.8 τοιγαροῦν^{xo} ὁδ^{nms} ἀθετέω^{vppaans} οὐ^{xo} ἄνθρωπος^{nams} ἀθετέω^{vipa3s} ἀλλά^c ὁδ^{ams} θεός^{nams} ὁδ^{ams} καί^c διδῶμι^{vpaams} ὁδ^{ans} πνεῦμα^{nans} αὐτός^{trgms} ὁδ^{ans} ἄγιος^{aansn} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-p}.
v.9 περὶ^p δέ^c ὁδ^{gfs} φιλαδελφία^{ngfs} οὐ^{xo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa2p} γράφω^{vnpa} σύ^{tpd-p} αὐτός^{trnmp} γάρ^c σύ^{trp-p} θεοδιδάκτος^{anmpn} εἰμι^{vix2p} εἰς^p ὁδ^{ans} ἀγαπάω^{vnpa} ἀλλήλων^{reamp}. **v.10** καί^c γάρ^c ποιῶ^{vipa2p} αὐτός^{trpans} εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁδ^{amp} ἀδελφός^{namp} ὁδ^{amp} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁδ^{dfs} Μακεδονία^{ndfs} παρακαλέω^{vipa1p} δέ^c σύ^{tpa-p} ἀδελφός^{inmp} περισσεύω^{vnpa} μᾶλλον^{bo}.
v.11 καί^c φιλοτιμέομαι^{vnpn} ἡσυχάζω^{vnpa} καί^c πράσσω^{vnpa} ὁδ^{amp} ἴδιος^{aampn} καί^c ἐργάζομαι^{vnpn} ὁδ^{dfp} ἴδιος^{adfsn} χρεῖα^{ndfp} σύ^{trg-p} καθὼς^{bo} σύ^{tpd-p} παραγγέλλω^{viaa1p}. **v.12** ἵνα^c περιπατέω^{vspa2p} εὐσχημόνως^{bo} πρὸς^p ὁδ^{amp} ἕξω^{bo} καί^c μηδεὶς^{agnsn} χρεία^{nafs} ἔχω^{vspa2p}. **v.13** οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} δέ^c σύ^{tpa-p} ἀγνοέω^{vnpa} ἀδελφός^{inmp} περὶ^p ὁδ^{gmp} κοιμάομαι^{vnxp2mp} ἵνα^c μή^{xo} λυπέω^{vsp2p} καθὼς^{bo} καί^c ὁδ^{nmp} λοιπός^{anmpn} ὁδ^{nmp} μή^{xo} ἔχω^{vppanmp} ἐλπίς^{nafs}. **v.14** εἰ^{qo} γάρ^c πιστεύω^{vipa1p} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nms} ἀποθνήσκει^{viaa3s} καί^c ἀνίστημι^{viaa3s} οὕτω^{bo} καί^c ὁδ^{nms} θεός^{nms} ὁδ^{amp} κοιμάομαι^{vppanmp} διὰ^p ὁδ^{gms} Ἰησοῦς^{ngms} ἄγω^{vifa3s} σὺν^p αὐτός^{trpams}.
v.15 οὕτως^{rdans} γάρ^c σύ^{tpd-p} λέγω^{vipa1p} ἐν^p λόγος^{ndms} κύριος^{ngms} ὅτι^c ἐγὼ^{trp-p} ὁδ^{nmp} ζάω^{vppanmp} ὁδ^{nmp} περιλειπόμαι^{vpponmp} εἰς^p ὁδ^{dafs} παρουσία^{nafs} ὁδ^{gms} κύριος^{ngms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} φθάω^{vsaai1p} ὁδ^{amp} κοιμάομαι^{vppanmp}. **v.16** ὅτι^c αὐτός^{trnms} ὁδ^{nms} κύριος^{nms} ἐν^p κέλευσμα^{ndns} ἐν^p φωνῇ^{ndfs} ἀρχαγγέλος^{ngms} καί^c ἐν^p σάλπιγξ^{ndfs} θεός^{ngms} καταβαίνω^{vifd3s} ἀπὸ^p οὐρανό^{ngms} καί^c ὁδ^{nmp} νεκρός^{anmpn} ἐν^p Χριστός^{ndms} ἀνίστημι^{vifm3p} πρῶτος^{bo}.
v.17 ἔπειτα^{bo} ἐγὼ^{trp-p} ὁδ^{nmp} ζάω^{vppanmp} ὁδ^{nmp} περιλειπόμαι^{vpponmp} ἅμα^{bo} σὺν^p αὐτός^{trpmp} ἀρπάζω^{vifp1p} ἐν^p νεφέλῃ^{ndfp} εἰς^p ἀπάντησις^{nafs} ὁδ^{gms} κύριος^{ngms} εἰς^p ἀήρ^{nams} καί^c οὕτω^{bo} πάντοτε^{bo} σὺν^p κύριος^{ndms} εἰμι^{vifx1p}. **v.18** ὥστε^c παρακαλέω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^p ὁδ^{ddmp} λόγος^{ndmp} οὕτως^{rdmp}.

χετε ὑμῖν γράφεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε ὅτι ἡ ἡμέρα 2
 κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. ὅταν γὰρ λέγωσιν 3
 Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὀλεθρος
 ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃσιν. ὑμεῖς 4
 δέ ἀδελφοί οὐκ ἐστὲ ἐν σκοτεινῇ ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς
 καταλάβῃ, πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας οὐκ 5
 ἐσμὲν νυκτός οὐδὲ σκοτούς, ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ 6
 λοιποὶ ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες 7
 νυκτός καθεύδουσιν καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτός μεθύουσιν,
 ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως 8
 καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας, ὅτι οὐκ ἔ- 9
 θετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡ- 10
 μῶν ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζή-
 σωμεν. Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν 11
 ἕνα καθὼς καὶ ποιεῖτε. Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί εἰδέναι 12
 τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν κυρίῳ καὶ
 νουθετοῦντας ὑμᾶς. καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ 13
 ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. παρακα- 14
 λοῦμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους παραμυθεῖ-
 σθε τοὺς ὀλιγοψύχους ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν μακροθυμεῖτε

5. v.1 περι^p δέ^c ὁδgm^p χρόνος^{ngmp} καί^c ὁδgm^p καιρός^{ngmp} ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} χρεια^{nafs}
 ἔχω^{vpa2p} σύ^{tpd-p} γράφω^{vmp}. **v.2** αὐτός^{rpmp} γάρ^c ἀκριβῶς^{bo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁδnfs^c ἡμέρα^{nnfs}
 κύριος^{ngms} ὡς^{bo} κλέπτῃς^{nnms} ἐν^p νύξ^{ndfs} οὕτω^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.3** ὅταν^c γάρ^c λέγω^{vspa3p}
 εἰρήνη^{nnfs} καί^c ἀσφάλεια^{nnfs} τότε^{bo} αἰφνίδιος^{anmsn} αὐτός^{rpmp} ἐφίστημι^{vipm3s} ὀλεθρος^{nnms}
 ὥσπερ^{bo} ὁδnfs^c ὥδιν^{nnfs} ὁδdfs^c ἐν^p γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppadfs} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐκφεύγω^{vsaa3p}.
v.4 σύ^{tpn-p} δέ^c ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx2p} ἐν^p σκοτός^{ndns} ἵνα^c ὁδnfs^c ἡμέρα^{nnfs} σύ^{tpa-p}
 ὡς^{bo} κλέπτῃς^{nnms} καταλαβάνω^{vsaa3s}. **v.5** πᾶς^{anmpn} σύ^{tpn-p} υἱός^{nnmp} φῶς^{ngns} εἰμί^{vipx2p}
 καί^c υἱός^{nnmp} ἡμέρα^{ngfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1p} νύξ^{ngfs} οὐδέ^{bo} σκοτός^{ngns}. **v.6** ἄρα^{xo} οὖν^c
 μὴ^{xo} καθεύδω^{vspa1p} ὡς^{bo} καί^c ὁδnmp^c λοιπός^{anmpn} ἀλλά^c γρηγορέω^{vspa1p} καί^c νήφω^{vspa1p}.
v.7 ὁδnmp^c γάρ^c καθεύδω^{vppanmp} νύξ^{ngfs} καθεύδω^{vipa3p} καί^c ὁδnmp^c μεθύσκει^{vpprnpmp} νύξ^{ngfs}
 μεθύω^{vipa3p}. **v.8** ἐγώ^{tpn-p} δέ^c ἡμέρα^{ngfs} εἰμί^{vppxnmmp} νήφω^{vspa1p} ἐνδύω^{vppanmp} θώρα^{znams}
 πίσις^{ngfs} καί^c ἀγάπη^{ngfs} καί^c περικεφαλαία^{nafs} ἐλπίς^{nafs} σωτηρία^{ngfs}. **v.9** ὅτι^c οὐ^{xo}
 τίθημι^{viam3s} ἐγώ^{tpa-p} ὁδnms^c θεός^{nnms} εἰς^p ὀργή^{nafs} ἀλλά^c εἰς^p περιποίησις^{nafs} σωτηρία^{ngfs} διὰ^p
 ὁδgms^c κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.10** ὁδgms^c ἀποθνῆσκει^{vpaagms} ὑπὲρ^p
 ἐγώ^{tpg-p} ἵνα^c εἴτε^c γρηγορέω^{vspa1p} εἴτε^c καθεύδω^{vspa1p} ἅμα^{bo} σὺν^p αὐτός^{rpmdms} ζάω^{vsaa1p}.
v.11 διό^c παρακαλέω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{reamp} καί^c οἰκοδομέω^{vdpa2p} εἷς^{nnms} ὁδams^c εἷς^{nams}
 καθὼς^{bo} καί^c ποιεῶ^{vipa2p}. **v.12** ἐρωτάω^{vipa1p} δέ^c σύ^{tpa-p} ἀδελφός^{nvmp} οἶδα^{vixa} ὁδamp^c
 κοπιῶ^{vppaamp} ἐν^p σύ^{tpd-p} καί^c προϊστέμι^{vppmamp} σύ^{tpg-p} ἐν^p κύριος^{ndms} καί^c νουθετέω^{vppaamp}
 σύ^{tpa-p}. **v.13** καί^c ἡγέομαι^{vnpn} αὐτός^{rpamp} ὑπὲρ^p περισσός^{bo} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} διὰ^p ὁδams^c
 ἔργον^{nans} αὐτός^{rpmp} εἰρηνεύω^{vdpa2p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmmp}.

- 15 πρὸς πάντας. ὁρᾷτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῶ ἀλλὰ
 πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.
 16, 17, 18 Πάντοτε χαίρετε. ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. ἐν παντὶ εὐχα-
 ριστεῖτε, τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
 19, 20, 21 τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε. προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. πάντα
 22 δοκιμάζετε τὸ καλὸν κατέχετε. ἀπὸ παντὸς εἰδους πονηροῦ
 23 ἀπέχεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὅλοτε-
 λεις καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα
 ἀμέμπως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
 24, 25 τηρηθεῖν. πιστὸς ὁ καλὼν ὑμᾶς ὅς καὶ ποιήσει. Ἀδελφοί
 26 προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας
 27 ἐν φιλήματι ἀγίῳ. ὀρκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν
 28 ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις ἀδελφοῖς. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν ἀμήν. [πρὸς Θεσσαλονικεῖς
 πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν]

v.14 παρακαλέω^{vīpa1p} δε^c σύ^{tpa-p} ἀδελφός^{nvmp} νουθετέω^{vdpa2p} ὁ^{damp} ἄτακτος^{aampn}
 παραμυθέομαι^{vdprn2p} ὁ^{damp} ὀλιγόψυχος^{aampn} ἀνέχω^{vdprn2p} ὁ^{dgmpr} ἀσθενής^{agmpn}
 μακροθυμέω^{vdpa2p} πρὸς^p πᾶς^{aampn}. **v.15** ὁράω^{vdpa2p} μή^{xo} τι-ορινμισ κακός^{aansn} ἀντί^p
 κακός^{agnsn} τι-ορινμισ ἀποδιδῶμι^{vsaa3s} ἀλλά^c πάντοτε^{bo} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} διώκω^{vdpa2p} καί^c
 εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} καί^c εἰς^p πᾶς^{aampn}. **v.16** πάντοτε^{bo} χαίρω^{vdpa2p}. **v.17** ἀδιαλείπτως^{bo}
 προσεύχομαι^{vdprn2p}. **v.18** ἐν^p πᾶς^{adnsn} εὐχαριστέω^{vdpa2p} οὗτος^{rdnns} γάρ^c θέλημα^{nins}
 θεός^{ngms} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^p σύ^{tpa-p}. **v.19** ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} μή^{xo}
 σβέννυμι^{vdpa2p}. **v.20** προφητεία^{nafr} μή^{xo} ἐξουθενέω^{vdpa2p}. **v.21** πᾶς^{aampn} δοκιμάζω^{vdpa2p}
 ὁ^{dans} καλός^{aansn} κατέχω^{vdpa2p}. **v.22** ἀπὸ^p πᾶς^{agnsn} εἰδος^{ngns} πονηρός^{agnsn} ἀπέχω^{vdprn2p}.
v.23 αὐτός^{trnms} δε^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgrfs} εἰρήνη^{ngfs} ἀγιάζω^{voaa3s} σύ^{tpa-p} ὅλοτελής^{aampn}
 καί^c ὁλόκληρος^{annsn} σύ^{trp-p} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nins} καί^c ὁ^{dnfs} ψυχὴ^{nfnfs} καί^c ὁ^{dnms} σῶμα^{nins}
 ἀμέμπως^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} ὁ^{dgmns} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}
 τηρέω^{voap3s}. **v.24** πιστός^{aansn} ὁ^{dnms} καλέω^{vrrpanms} σύ^{tpa-p} ὁς^{trnms} καί^c ποιέω^{vīfa3s}.
v.25 ἀδελφός^{nvmp} προσεύχομαι^{vdprn2p} περὶ^p ἐγώ^{trp-p}. **v.26** ἀσπάζομαι^{vdad2p} ὁ^{damp}
 ἀδελφός^{namp} πᾶς^{aampn} ἐν^p φιλήμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn}. **v.27** ὀρκίζω^{vīpa1s} σύ^{tpa-p} ὁ^{dams}
 κύριος^{namns} ἀναγινώσκω^{vnap} ὁ^{dafns} ἐπιστολή^{nafns} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} ἀδελφός^{ndmp}.
v.28 ὁ^{dnfs} χάρις^{nfnfs} ὁ^{dgmns} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p σύ^{trp-p} ἀμήνth
 πρὸς^p Θεσσαλονικεύς^{namp} πρῶτος^{anfns} γράφω^{vīap3s} ἀπὸ^p Ἀθῆναι^{ngfr}.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσα- **1**
λονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. χά- **2**
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ. Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν **3**
ἀδελφοί καθὼς ἄξιόν ἐστιν ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ
πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους.
ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ **4**
θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς δι-
ωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε. ἔνδειγμα τῆς **5**
δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασι-
λείας τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε. εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ **6**
ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν. καὶ ὑμῖν τοῖς θλι-
βομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ
ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ. ἐν πυρὶ φλογός **8**
διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακού-
ουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἵτινες **9**
δίκην τίσουσιν ὀλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ
ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν **10**
τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν

1. v.1 Παῦλος^{nnms} καί^c Σιλουανός^{nnms} καί^c Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs}
Θεσσαλονικεῦς^{ngmp} ἐν^p θεός^{ndms} πατήρ^{ndms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}
Χριστός^{ndms}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ^{rpdp-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-p}
καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐχαριστεῖ^{vnpa} ὀφείλω^{vipa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}
πάντοτε^{bo} περὶ^p σύ^{rgp-p} ἀδελφός^{nnmp} καθὼς^{bo} ἄξιός^{annsn} εἰμί^{vnp3s} ὅτι^c ὑπεραυξάνω^{vipa3s} ὁ^{dnfs}
πίστις^{nnfs} σύ^{rgp-p} καί^c πλεονάζω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} εἰς^{ngms} ἕκαστος^{agmsn} πᾶς^{agmpn} σύ^{rgp-p}
εἰς^p ἄλλῃ^{vreamp}. **v.4** ὥστε^c ἐγώ^{rga-p} αὐτός^{rpamp} ἐν^p σύ^{rpdp-p} καυχάομαι^{vnpn} ἐν^p ὁ^{ddfp}
ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὑπὲρ^p ὁ^{dgfs} ὑπομονή^{ngfs} σύ^{rgp-p} καί^c πίστις^{ngfs} ἐν^p πᾶς^{admpn}
ὁ^{ddmp} διωγμός^{ndmp} σύ^{rgp-p} καί^c ὁ^{ddfp} θλίψις^{ndfp} ὅς^{rrdp} ἀνέχω^{vnp2p}. **v.5** ἔνδειγμα^{nnms}
ὁ^{dgfs} δικαίος^{agfsn} κρίσις^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dans} καταξιώ^{vnap} σύ^{rga-p} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs}
ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὑπὲρ^p ὅς^{rrgfs} καί^c πάσχω^{vipa2p}. **v.6** εἴπερ^{qo} δίκαιος^{annsn} παρὰ^p
θεός^{ndms} ἀνταποδοί^{vnaa} ὁ^{ddmp} θλίβω^{vppadmp} σύ^{rga-p} θλίψις^{nafs}. **v.7** καί^c σύ^{rpdp-p}
ὁ^{ddmp} θλίβω^{vppadmp} ἄνεσις^{nafs} μετὰ^p ἐγώ^{rgp-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀποκάλυψις^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}
Ἰησοῦς^{ngms} ἀπὸ^p οὐρανό^{ngms} μετὰ^p ἀγγελός^{ngmp} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rgpms}. **v.8** ἐν^p πυρ^{ndns}
φλόγ^{ngfs} δίδω^{vppagms} ἐκδίκησις^{nafs} ὁ^{ddmp} μή^{xo} οἶδα^{vpxadmp} θεός^{nams} καί^c ὁ^{ddmp} μή^{xo}
ὑπακούω^{vppadmp} ὁ^{ddms} εὐαγγέλιον^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.
v.9 ὅστις^{rrmp} δίκη^{nafs} τίνα^{vifa3p} ὀλεθρος^{nams} αἰώνιος^{aamns} ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngns} ὁ^{dgms}
κύριος^{ngms} καί^c ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἰσχύς^{ngfs} αὐτός^{rgpms}.

- ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
 11 εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ
 τῆς κλήσεως ὃ θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγα-
 12 θωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει. ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ
 ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ἐν
 αὐτῷ κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου
 2 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν. εἰς τὸ
 μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μήτε θροεῖσθαι μήτε
 διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μητὲ δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν
 3 ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ, μὴ τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ
 κατὰ μηδένα τρόπον ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ
 ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας.
 4 ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν
 ἢ σέβασμα ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὡς Θεὸν καθίσει
 5 ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἔστιν θεός. Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι
 6 ὢν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν. καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε
 7 εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ μυσ-
 στήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἔως
 8 ἐκ μέσου γένηται. καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος ὃν ὁ
 κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταρ-

v.10 ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐνδοξάζομαι^{vnap} ἐν^p ὁδμ^p ἁγίους^{admpn} αὐτὸς^{rgms} καί^c θαυμάζω^{vnap} ἐν^p πᾶς^{admpn} ὁδμ^p πιστεύω^{vppadmp} ὅτι^c πιστεύω^{viap3s} ὁδ^{nms} μαρτύριον^{nnms} ἐγώ^{rgp-p} ἐπὶ^p σύ^{tpa-p} ἐν^p ὁδ^{fs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}. **v.11** εἰς^p ὅς^{trans} καί^c προσευχόμεαι^{vipn1p} πάντοτε^{bo} περὶ^p σύ^{rgp-p} ἵνα^c σύ^{tpa-p} ἀξιόω^{vsaa3s} ὁδ^{gfs} κλησίς^{ngfs} ὁδ^{nms} θεός^{nnms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c πληρόω^{vsaa3s} πᾶς^{aafsn} εὐδοκία^{nafs} ἀγαθωσύνη^{ngfs} καί^c ἔργον^{nans} πίσις^{ngfs} ἐν^p δύναμει^{ndfs}. **v.12** ὅπως^{bo} ἐνδοξάζομαι^{vsap3s} ὁδ^{nms} ὄνομα^{nnms} ὁδ^{gms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐν^p σύ^{tpd-p} καί^c σύ^{tpn-p} ἐν^p αὐτός^{rgpms} κατὰ^p ὁδ^{afs} χάρις^{nafs} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **2. v.1** ἐρωτάω^{vipa1p} δέ^c σύ^{tpa-p} ἀδελφός^{nvmpp} ὑπὲρ^p ὁδ^{gfs} παρουσία^{ngfs} ὁδ^{gms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ἐγώ^{rgp-p} ἐπισυναγωγῇ^{ngfs} ἐπὶ^p αὐτός^{rgams}. **v.2** εἰς^p ὁδ^{ans} μὴ^{xo} ταχέως^{bo} σαλεύω^{vnap} σύ^{tpa-p} ἀπὸ^p ὁδ^{gms} νοῦς^{ngms} μήτε^c θροέω^{vmp} μὴτε^c διὰ^p πνεῦμα^{ngms} μὴτε^c διὰ^p λόγος^{ngms} μὴτε^c διὰ^p ἐπιστολή^{ngfs} ὡς^{bo} διὰ^p ἐγώ^{rgp-p} ὡς^{bo} ὅτι^c ἐνίστημι^{vixa3s} ὁδ^{nfs} ἡμέρα^{nnfs} ὁδ^{gms} Χριστός^{ngms}. **v.3** μὴ^{xo} τι-σρινισ σύ^{tpa-p} ἐξαπατάω^{vsaa3s} κατὰ^p μηδεῖς^{aamsn} τρόπος^{nams} ὅτι^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁδ^{nfs} ἀποστασία^{nnfs} πρῶτος^{bo} καί^c ἀποκαλύπτω^{vsap3s} ὁδ^{nms} ἄνθρωπος^{nnms} ὁδ^{gfs} ἀμαρτία^{ngfs} ὁδ^{nms} υἱός^{nnms} ὁδ^{gfs} ἀπώλεια^{ngfs}. **v.4** ὁδ^{nms} ἀντικείμεαι^{vppnms} καί^c ὑπεραίρω^{vppnms} ἐπὶ^p πᾶς^{aamsn} λέγω^{vppans} θεός^{nams} ἢ^o σέβασμα^{nans} ὥστε^c αὐτός^{rgams} εἰς^p ὁδ^{dms} ναός^{nams} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} θεός^{nams} καθίζω^{vnaa} ἀποδείκνυμι^{vppaans} ἑαυτοῦ^{rgams} ὅτι^c εἰμὶ^{vixp3s} θεός^{nnms}. **v.5** οὐ^{xo} μνημονεύω^{vipa2p} ὅτι^c ἔτι^{bo} εἰμὶ^{vppxms} πρὸς^p σύ^{tpa-p} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vial1s} σύ^{tpd-p}. **v.6** καί^c νῦν^{bo} ὁδ^{ans} κατέχω^{vppaans} οἶδα^{vixa2p} εἰς^p ὁδ^{dans} ἀποκαλύπτω^{vnap} αὐτός^{rgams} ἐν^p ὁδ^{dms} ἑαυτοῦ^{rgms} καιρός^{ndms}. **v.7** ὁδ^{nms} γάρ^c μυστήριον^{nnms} ἡδη^{bo} ἐνεργέω^{vimp3s} ὁδ^{gfs} ἀνομία^{ngfs} μόνος^{bo} ὁδ^{nms} κατέχω^{vppnms} ἄρτι^{bo} ἔως^c ἐκ^p μέσος^{agnsn} γίνομαι^{vsad3s}.

γῆσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ. οὗ ἐστὶν ἡ παρου- 9
σία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις 10
καὶ τέρασιν ψεύδους. καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς
ἀπολλυμένοις ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο 11
εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ θεὸς 12
ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτούς τῷ ψεύδει. ἵνα κρι-
θῶσιν πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλ' εὐδοκήσαντες 13
ἐν τῇ ἀδικίᾳ. Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε 14
περὶ ὑμῶν ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ κυρίου ὅτι εἴλετο ὑμᾶς ὁ 15
θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει 16
ἀληθείας. εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς 17
περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἄρα οὖν
ἀδελφοί στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε
εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος 16
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπή-
σας ἡμᾶς καὶ δούς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν
χάρитι. παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηριζαὶ ὑμᾶς ἐν 17
παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε ἀδελφοί περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ λόγος τοῦ **3**
κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἵνα 2
ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, οὐ γὰρ

v.8 καί^c τότε^{bo} ἀποκαλύπτω^{vifp3s} ὁ^{dnms} ἄνομος^{anmsn} ὅς^{rrams} κύριος^{dnms} ἀναλίσκω^{vifa3s}
ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dgn} στόμα^{ngns} αὐτός^{rgms} καί^c καταργέω^{vifa3s} ὁ^{ddfs} ἐπιφάνεια^{ndfs} ὁ^{dgn}
παρουσία^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.9** ὅς^{rrams} εἰμι^{vifp3s} ὁ^{dnfs} παρουσία^{nnfs} κατὰ^p ἐνέργεια^{nafs}
ὁ^{dgn} Σατανᾶς^{ngms} ἐν^p πᾶς^{adfsn} δύνamis^{ndfs} καί^c σημεῖον^{ndnp} καί^c τέρας^{ndnp} ψεύδος^{ngns}.
v.10 καί^c ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἀπάτη^{ndfs} ὁ^{dgn} ἀδικία^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddmp} ἀπόλλυμι^{vppedmp} ἀντί^p ὅς^{rrgmp} ὁ^{dafs}
ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dgn} ἀλήθεια^{ngfs} οὐ^{xo} δέχομαι^{viad3p} εἰς^p ὁ^{dans} σῶζω^{vmap} αὐτός^{rgamp}. **v.11** καί^c
διά^p οὗτος^{rdans} πέμψω^{vifa3s} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐνέργεια^{nafs} πλάνη^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dans}
πιστεύω^{vnaa} αὐτός^{rgamp} ὁ^{ddns} ψεύδος^{ndns}. **v.12** ἵνα^c κρίνω^{vsa3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} μὴ^{xo}
πιστεύω^{vpaanmp} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} ἀλλὰ^c εὐδοκέω^{vpaanmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀδικία^{ndfs}. **v.13** ἐγὼ^{rn-p}
δε^c ὀφείλω^{vialp} εὐχαριστεῖν^{vnpa} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} περὶ^p συ^{rgp-p} ἀδελφός^{nvmp}
ἀγαπάω^{vpxrmp} ὑπὸ^p κύριος^{ngms} ὅπ^c αἰρέω^{viam3s} συ^{rga-p} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀπὸ^p ἀρχή^{ngfs} εἰς^p
σωτηρία^{nafs} ἐν^p ἀγιασμός^{ndms} πνεῦμα^{ngns} καί^c πίστις^{ndfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.14** εἰς^p ὅς^{rrans}
καλέω^{viaa3s} συ^{rga-p} διά^p ὁ^{dgn} εὐαγγέλιον^{ngns} ἐγὼ^{rgp-p} εἰς^p περιποίησις^{ngfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgnms}
κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.15** ἄρα^{xo} οὖν^c ἀδελφός^{nvmp} στήκω^{vdpa2p}
καί^c κρατέω^{vdpa2p} ὁ^{dafp} παράδοσις^{nafp} ὅς^{rrafp} διδάσκω^{viap2p} εἴτε^c διά^p λόγος^{ngms} εἴτε^c
διά^p ἐπιστολή^{ngfs} ἐγὼ^{rgp-p}. **v.16** αὐτός^{rgnms} δε^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγὼ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{nnms}
Χριστός^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^c πατὴρ^{nnms} ἐγὼ^{rgp-p} ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vpaanms} ἐγὼ^{rga-p}
καί^c διδωμι^{vpaanms} παράκλησις^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καί^c ἐλπίς^{nafs} ἀγαθός^{nafs} ἐν^p χάρις^{ndfs}.
v.17 παρακαλέω^{voaa3s} συ^{rgp-p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} καί^c στηρίζω^{voaa3s} συ^{rga-p} ἐν^p πᾶς^{admsn}
λόγος^{ndms} καί^c ἔργον^{ndns} ἀγαθός^{admsn}. **3. v.1** ὁ^{dnms} λοιπός^{anmsn} προσεύχομαι^{vdpn2p}
ἀδελφός^{nvmp} περὶ^p ἐγὼ^{rgp-p} ἵνα^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms} τρέχω^{vpa3s} καί^c
δοξάζω^{vppp3s} καθὼς^{bo} καί^c πρὸς^p συ^{rga-p}.

- 3 πάντων ἡ πίστις. πιστὸς δὲ ἐστὶν ὁ κύριος ὃς στηρίζει ὑμᾶς
 4 καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. πεποιθαμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἔφ
 5 ὑμᾶς ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. Ὁ
 6 δὲ κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ
 7 θεοῦ καὶ εἰς ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν
 8 ἀδελφοί ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ στέλλε-
 9 σθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ
 10 μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβεν παρ ἡμῶν. αὐτοὶ γὰρ
 11 οἶδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν.
 12 οὐδὲ δωρεάν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος ἀλλ ἐν κόπῳ καὶ μό-
 13 χθῳ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα
 14 ὑμῶν, οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀλλ ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶ-
 15 μεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἤμεν πρὸς ὑμᾶς
 16 τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ
 17 ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως
 18 μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους, τοῖς δὲ τοιού-
 19 τοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν
 20 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρ-
 21 τον ἐσθίωσιν. Ὑμεῖς δὲ ἀδελφοί μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦν-
 22 τες. εἰ δὲ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς
 23 τοῦτον σημειώσθε καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ ἵνα ἐντραπῇ,

v.2 καί^c ἵνα^c ῥύσῃ^{vsap1p} ἀπὸ^p ἄτοπος^{agmpn} καί^c πονηρός^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp} οὐ^{xo} γάρ^c πᾶς^{agmpn} ὁ^{dnfs} πιστὴς^{nnfs}. **v.3** πιστὸς^{anmsn} δέ^c εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὅς^{rrnms} στηρίζ^{vifa3s} σύ^{tpa-p} καί^c φυλάσσω^{vifa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn}. **v.4** πειθώ^{vixalp} δε^c ἐν^p κύριος^{ndms} ἐπι^p σύ^{tpa-p} ὅ^{ti} ὅς^{rranp} παραγγέλλω^{vipa1p} σύ^{tpd-p} καί^c ποιέω^{vipa2p} καί^c ποιέω^{vifa2p}. **v.5** ὁ^{dnms} δε^c κύριος^{nnms} κατευθύνω^{vooa3s} σύ^{tpg-p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} εἰς^p ὁ^{dafs} ἀγάπην^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c εἰς^p ὑπομονή^{nafs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.6** παραγγέλλω^{vipa1p} δε^c σύ^{tpd-p} ἀδελφός^{nvmp} ἐν^p ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rrg-p} Ἰησοὺς^{ngms} Χριστός^{ngms} στέλλω^{vnpm} σύ^{tpa-p} ἀπὸ^p πᾶς^{agmsn} ἀδελφός^{ngms} ἀτάκτως^{bo} περιπατέω^{vppagms} καί^c μὴ^{xo} κατὰ^p ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὅς^{rrafs} παραλαμβάνω^{viaa3s} παρὰ^p ἐγώ^{rrg-p}. **v.7** αὐτός^{rrnmp} γάρ^c οἶδα^{vixa2p} πῶς^{bo} δεῖ^{vrrq3s} μιμεῖσθαι^{vnmp} ἐγώ^{rra-p} ὅ^{ti} οὐ^{xo} ἀτακτέω^{vialp} ἐν^p σύ^{tpd-p}. **v.8** οὐδέ^{bo} δωρεάν^{bo} ἄρτος^{nam} ἐσθίω^{vialp} παρὰ^p τι-σρινγισ ἀλλά^c ἐν^p κόπος^{ndms} καί^c μόχθος^{ndms} νυξ^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs} ἐργάζομαι^{vnmp} πρὸς^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἐπιβαρέω^{vnaa} τι-σριαμς σύ^{rrg-p}. **v.9** οὐ^{xo} ὅ^{ti} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} ἐξουσία^{nafs} ἀλλά^c ἵνα^c ἑαυτοῦ^{rxamp} τύπος^{nam} διδῶμι^{vsaalp} σύ^{tpd-p} εἰς^p ὁ^{dans} μιμεῖσθαι^{vnmp} ἐγώ^{rra-p}. **v.10** καί^c γάρ^c ὅ^{te} εἰμι^{vix1p} πρὸς^p σύ^{tpa-p} οὗτος^{rdans} παραγγέλλω^{vialp} σύ^{tpd-p} ὅ^{ti} εἰ^{qo} τι-σρινγισ οὐ^{xo} θέλω^{vipa3s} ἐργάζομαι^{vnmp} μηδέ^c ἐσθίω^{vdpa3s}. **v.11** ἀκούω^{vipa1p} γάρ^c τι-σριαμς περιπατέω^{vrrpaamp} ἐν^p σύ^{tpd-p} ἀτάκτως^{bo} μηδεὶς^{aansn} ἐργάζομαι^{vrrpnamp} ἀλλά^c περιεργάζομαι^{vrrpnamp}. **v.12** ὁ^{ddmp} δε^c τοιοῦτος^{rdamp} παραγγέλλω^{vipa1p} καί^c παρακαλέω^{vipa1p} διὰ^p ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rrg-p} Ἰησοὺς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἵνα^c μετὰ^p ἡσυχία^{ngfs} ἐργάζομαι^{vrrpnamp} ὁ^{dans} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἄρτος^{nam} ἐσθίω^{vspa3p}. **v.13** σύ^{rrn-p} δε^c ἀδελφός^{nvmp} μὴ^{xo} ἐγκακέω^{vsa2p} καλοποιέω^{vrrpnamp}. **v.14** εἰ^{qo} δε^c τι-σρινγισ οὐ^{xo} ὑπακούω^{vipa3s} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ἐγώ^{rrg-p} διὰ^p ὁ^{dgfs} ἐπιστολή^{ngfs} οὗτος^{rdans} σημειώ^{vdmp2p} καί^c μὴ^{xo} συναναμίγνυμι^{vdmp2p} αὐτός^{rrdms} ἵνα^c ἐντρέπω^{vsap3s}.

καὶ μὴ ὡς ἐχθρόν ἠγεῖσθε ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. Αὐτὸς 15, 16
 δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντός ἐν
 παντὶ τρόπῳ ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ 17
 χειρὶ Παύλου ὃ ἐστὶν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ, οὕτως γράφω.
 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν 18
 ἀμήν. [πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν]

v.15 καί^c μὴ^{xo} ὡς^{bo} ἐχθρός^{aamsn} ἠγεομαι^{vdpn2p} ἀλλά^c νουθετέω^{vdpa2p} ὡς^{bo} ἀδελφός^{nam}.
v.16 αὐτός^{rpnms} δέ^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgrs} εἰρήνη^{ngfs} δίδωμι^{voaa3s} σύ^{rpd-p} ὁ^{dafs} εἰρήνη^{nafs}
 διὰ^p πᾶς^{agmsn} ἐν^p πᾶς^{admsn} τρόπος^{ndms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rpg-p}.
v.17 ὁ^{dnms} ἀσπασμός^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs} χεῖρ^{ndfs} Παῦλος^{ngms} ὅς^{rtnms} εἰμι^{vipx3s} σημεῖον^{nnms}
 ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἐπιστολή^{ndfs} οὕτω^{bo} γράφω^{vipa1s}. **v.18** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgrs} κύριος^{ngms}
 ἐγώ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rpg-p} ἀμήνth πρὸς^p Θεσσαλονικεύς^{nam}
 δευτέρος^{anfsn} γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p Ἀθηνῶν^{ngfp}.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ ἐπιταγὴν θεοῦ σωτῆ-
2 ρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. Τι-
3 μοθέω γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
4 πατρός ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. Καθὼς
5 παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ πορευόμενος εἰς Μα-
6 κεδονίαν ἵνα παραγγείλῃς τοῖς μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν. μηδὲ
7 προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις αἰτίνες ζητή-
8 σεις παρέχουσιν μάλλον ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει. τὸ
9 δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας
10 καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου. ὧν τινες
11 ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν. θέλοντες εἶναι
12 νομοδιδάσκαλοι μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων
διαβεβαιοῦνται. Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος ἐάν τις αὐτῷ
νομίμως χρῆται. εἰδὼς τοῦτο ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται ἀ-
νόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις ἀσεβέσιν καὶ ἁμαρτωλοῖς ἀνοσίοις
καὶ βεβήλοις πατραλώαις καὶ μητραλώαις ἀνδροφόνους. πόρ-
νοις ἄρσενοκοίταις ἀνδραποδισταῖς ψεύσταις ἐπιόρκοις καὶ εἴ
τι ἕτερον τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται. κατὰ τὸ εὐαγ-
γέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ ὃ ἐπιστεύθη ἐγὼ. Καὶ
Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν

1. v.1 Παῦλος^{nmms} ἀπόστολος^{nmms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κατὰ^p ἐπιταγὴ^{nafs} θεός^{ngms} σωτὴρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} καὶ^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} ἐγὼ^{rgp-p}.
v.2 Τιμόθεος^{ndms} γνησίος^{adnsn} τέκνον^{ndns} ἐν^p πίστις^{ndfs} χάρις^{nnfs} ἔλεος^{nmms} εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} καὶ^c Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p}.
v.3 καθὼς^{bo} παρακαλέω^{vial1s} σύ^{tpa-s} προσμένω^{vnaa} ἐν^p Ἐφέσῳ^{ndfs} πορεύομαι^{vppnmms} εἰς^p Μακεδονία^{nafs} ἵνα^c παραγγέλλω^{vsaa2s} τι-σριδμπ μὴ^{xo} ἑτεροδιδασκαλέω^{vnpa}. v.4 μηδὲ^c προσέχω^{vnpa} μῦθος^{ndmp} καὶ^c γενεαλογία^{ndfp} ἀπεράντος^{adfpn} ὅστις^{rtmfp} ζητήσις^{nafp} παρέχω^{vnpa3p} μάλλον^{bo} ἢ^{xo} οἰκονομία^{nafs} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} ἐν^p πίστις^{ndfs}. v.5 ὁ^{dnms} δὲ^c τέλος^{nmms} ὁ^{dgfs} παραγγελία^{ngfs} εἰμί^{vnp3s} ἀγάπη^{nnfs} ἐκ^p καθαρὸς^{agfsn} καρδία^{ngfs} καὶ^c συνειδήσις^{ngfs} ἀγαθός^{agfsn} καὶ^c πίστις^{ngfs} ἀνυπόκριτος^{agfsn}. v.6 ὅς^{rtgfp} τι-σ-ρινμπ ἀστοχέω^{vpaanmp} ἐκτρέπω^{vpar3p} εἰς^p ματαιολογία^{nafs}. v.7 θέλω^{vppanmp} εἰμί^{vnp3p} νομοδιδάσκαλος^{nnmp} μὴ^{xo} νόεω^{vppanmp} μήτε^c ὅς^{rtanp} λέγω^{vnpa3p} μήτε^c περὶ^p τίς^{rgdnp} διαβεβαίωμαι^{vnp3p}. v.8 οἶδα^{vika1p} ὅ^cτι^c καλός^{anmsn} ὁ^{dnms} νόμος^{nmms} ἐάν^{qo} τι-σρινμο αὐτός^{trdms} νομίμως^{bo} χρᾶμαι^{vspn3s}. v.9 οἶδα^{vpxanms} οὗτος^{rdans} ὅ^cτι^c δίκαιος^{admsn} νόμος^{nmms} οὐ^{xo} κείμαι^{vnp3s} ἄνομος^{admpn} δὲ^c καὶ^c ἀνυπότακτος^{admpn} ἀσεβής^{admpn} καὶ^c ἁμαρτωλός^{admpn} ἀνόσιος^{admpn} καὶ^c βέηλος^{admpn} πατρολῶας^{ndmp} καὶ^c μητρολῶας^{ndmp} ἀνδροφόνος^{ndmp}. v.10 πόρνος^{ndmp} ἄρσενοκοίτης^{ndmp} ἀνδραποδιστής^{ndmp} ψεύστης^{ndmp} ἐπιόρκος^{admpn} καὶ^c εἰ^{qo} τι-σριννο ἕτερος^{anmsn} ὁ^{ddfs} ὑγιαίνω^{vpadfs} διδασκαλία^{ndfs} ἀντίκειται^{vnp3s}. v.11 κατὰ^p ὁ^{dnms} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} μακάριος^{agmsn} θεός^{ngms} ὅς^{rtans} πιστεύω^{vial1s} ἐγὼ^{rgn-s}.

ὅτι πιστόν με ἠγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν. τὸν πρότερον 13
 ὄντα θλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστὴν ἀλλ' ἤλεθήην ὅτι 14
 ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ 14
 κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
 πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς 15
 ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι ὧν πρῶτος εἰμι ἐγώ.
 ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἤλεθήην ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξῃται Ἰησοῦς 16
 Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελ-
 λόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. τῷ δὲ βασιλεῖ 17
 τῶν αἰώνων ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ μόνῳ σοφῷ θεῷ τιμὴ καὶ δόξα
 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Ταύτην τὴν παραγγελίαν 18
 παρατίθεμαί σοι τέκνον Τιμόθεε κατὰ τὰς προαγοῦσας ἐπὶ σὲ
 προφητείας ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν. ἔ- 19
 χων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν ἣν τινες ἀπώσάμενοι περὶ
 τὴν πίστιν ἐναυάγησαν. ὧν ἔστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος 20
 οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ ἵνα παιδευθῶσιν μὴ θλασφημεῖν.

Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις προσευ- **2**
 χὰς ἐντεύξεις εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων. ὑπὲρ βα- 2
 σιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων ἵνα ἡρεμον καὶ ἡ-
 σύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. τοῦτο 3
 γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ. ὅς 4

v.12 καί^c χάρις^{nafs} ἔχω^{vipals} ὁδms ἐνδυναμόω^{vpaadms} ἐγώ^{rpa-s} Χριστὸς^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁδms
 κύριος^{ndms} ἐγώ^{rpg-p} ὅτι^c πιστός^{aamsn} ἐγώ^{rpa-s} ἠγέομαι^{viad3s} τίθῃμι^{vpmnms} εἰς^p διακονίαν^{nafs}.

v.13 ὁdams πρότερος^{bo} εἰμι^{vipxams} θλάσφημος^{aamsn} καί^c διώκτης^{nams} καί^c ὑβριστής^{nams}
 ἀλλά^c ἐλέεω^{viapls} ὅτι^c ἀγνοῶ^{vppanms} ποιέω^{viaals} ἐν^p ἀπιστία^{ndfs}. **v.14** ὑπερπλεονάζω^{viaa3s}
 δε^c ὁdnfs χάρις^{nnfs} ὁdms κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} μετὰ^p πίστις^{ngfs} καί^c ἀγάπη^{ngfs} ὁdgs ἐν^p
 Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.15** πιστός^{aamsn} ὁdnms λόγος^{nams} καί^c πᾶς^{agfs} ἀποδοχή^{ngfs}
 ἄξιος^{aamsn} ὅτι^c Χριστὸς^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὁdams κόσμος^{nams} ἁμαρτωλός^{aampn}
 σῶζω^{vnaa} ὅς^{rgrmp} πρῶτος^{aamsn} εἰμι^{vipxls} ἐγώ^{rpn-s}.

v.16 ἀλλά^c διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐλέεω^{viapls}
 ἵνα^c ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} πρῶτος^{admsn} ἐνδείκνυμι^{vsam3s} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστὸς^{nnms} ὁdafs πᾶς^{aafsn}
 μακροθυμία^{nafs} πρὸς^p ὑποτύπωσις^{nafs} ὁdgmπ μέλλω^{vppagmp} πιστεύω^{vnpa} ἐπὶ^p αὐτός^{rpdms}
 εἰς^p ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.17** ὁdams δε^c βασιλεὺς^{ndms} ὁdgmπ αἰών^{ngmp} ἀφθαρτος^{admsn}
 ἀόρατος^{admsn} μόνος^{admsn} σφοδρ^{ndms} θεός^{ndms} τιμὴ^{nnfs} καί^c δόξα^{nnfs} εἰς^p ὁdamp
 αἰών^{namp} ὁdgmπ αἰών^{ngmp} ἀμήνth.

v.18 οὗτος^{rdafs} ὁdafs παραγγελία^{nafs} παρατίθημι^{vipmls}
 σύ^{rpd-s} τέκνον^{vnms} Τιμόθεος^{nnms} κατὰ^p ὁdafp προάγω^{vppaafp} ἐπὶ^p σύ^{rpa-s} προφητεία^{nafp}
 ἵνα^c στρατεύῃ^{vipm2s} ἐν^p αὐτός^{rpdp} ὁdafs καλός^{aafsn} στρατεία^{nafs}.

v.19 ἔχω^{vppanms}
 πίστις^{nafs} καί^c ἀγαθός^{aafsn} συνείδησις^{nafs} ὅς^{rtafs} τι-σιν^{vip} ἀπωθέομαι^{vpadnmp} περὶ^p ὁdafs
 πίστις^{nafs} ναυαγέω^{viaa3p}. **v.20** ὅς^{rgrmp} εἰμι^{vipx3s} Ὑμέναιος^{nnms} καί^c Ἀλέξανδρος^{nnms}
 ὅς^{rtrap} παραδίδωμι^{viaals} ὁdms Σατανᾷ^{ndms} ἵνα^c παιδεύω^{vsap3p} μὴ^{xo} θλασφημέω^{vnpa}.

2. v.1 παρακαλέω^{vipals} οὖν^c πρῶτος^{bo} πᾶς^{agmpn} ποιέω^{vnp} δεήσις^{nafp} προσευχή^{nafp}
 ἐντεύξις^{nafp} εὐχαριστία^{nafp} ὑπὲρ^p πᾶς^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.2** ὑπὲρ^p βασιλεὺς^{ngmp} καί^c
 πᾶς^{agmpn} ὁdgmπ ἐν^p ὑπεροχῇ^{ndfs} εἰμι^{vipxgmp} ἵνα^c ἡρεμος^{aamsn} καί^c ἡσύχιος^{aamsn} θίος^{nams}
 διάγω^{vspalp} ἐν^p πᾶς^{adfsn} εὐσέβεια^{ndfs} καί^c σεμνότης^{ndfs}. **v.3** οὗτος^{rdans} γάρ^c καλός^{aamsn}
 καί^c ἀπόδεκτος^{aamsn} ἐνώπιον^{bo} ὁdms σωτήρ^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} θεός^{ngms}.

- πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας
 5 ἔλθεῖν. εἷς γὰρ θεὸς εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἄν-
 6 θρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς. ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάν-
 7 των τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίους. εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ
 8 ἀπόστολος ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι διδάσκαλος
 9 ἔθνων ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι
 10 τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς
 11 ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν κατα-
 12 στολῇ κοσμίῳ μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς μὴ
 13 ἐν πλέγμασιν ἢ χρύσῳ, ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ.
 14 ἀλλ' ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν δι' ἔργων
 15 ἀγαθῶν. γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ, γυ-
 ναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρὸς ἀλλ'
 εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη εἵτα Εὐὰ. καὶ
 Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγο-
 νεν, σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας ἔάν μείνωσιν ἐν πίστει
 καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.
- 3** πιστὸς ὁ λόγος Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται καλοῦ ἔργου ἐπι-
 2 θυμεῖ. δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι μιᾶς γυναι-
 κὸς ἄνδρα νηφάλιον σώφρονα κόσμιον φιλόξενον διδακτικόν.
 3 μὴ πάροινον μὴ πλήκτην μὴ αἰσχροκερδῇ, ἀλλ' ἐπιεικῇ ἄμα-

v.4 ὅς^{πnmms} πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp} θέλω^{vipa3s} σῶζω^{vnap} καί^c εἰς^p ἐπίγνωσις^{nafs} ἀλήθεια^{ngfs} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.5** εἷς^{nnms} γάρ^c θεός^{nnms} καί^c μεσίτης^{nnms} θεός^{ngms} καί^c ἄνθρωπος^{ngmp} ἄνθρωπος^{nnms} Χριστός^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.6** ὁ^{dnms} διδωμι^{vpaanms} ἑαυτοῦ^{txams} ἀντίλυτρον^{nans} ὑπέρ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dans} μαρτύριον^{nans} καιρός^{ndmp} ἴδιος^{admpn}. **v.7** εἰς^p ὅς^{trans} τιθεμι^{v1ap1s} ἐγὼ^{trp-n} κῆρυξ^{nnms} καί^c ἀπόστολος^{nnms} ἀλήθεια^{nafs} λέγω^{v1ap1s} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} οὐ^{xo} ψεύδομαι^{v1pn1s} διδάσκαλος^{nnms} ἔθνος^{ngnp} ἐν^p πίστις^{ndfs} καί^c ἀλήθεια^{ndfs}. **v.8** βούλομαι^{v1pn1s} οὖν^c προσεύχομαι^{v1npn} ὁ^{damp} ἀνὴρ^{namp} ἐν^p πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms} ἐπαίρω^{vppaamp} ὅσιος^{aampn} χεῖρ^{nafp} χωρὶς^{bo} ὀργῆς^{ngfs} καί^c διαλογισμός^{ngms}. **v.9** ὡσαύτως^{bo} καί^c ὁ^{dafp} γυνὴ^{nafp} ἐν^p καταστολῇ^{ndfs} κόσμιος^{adfsn} μετὰ^p αἰδώς^{ngfs} καί^c σωφροσύνη^{ngfs} κοσμέω^{vnpa} ἑαυτοῦ^{txafp} μὴ^{xo} ἐν^p πλέγμα^{ndnp} ἢ^{xo} χρυσός^{ndms} ἢ^{xo} μαργαρίτης^{ndmp} ἢ^{xo} ἱματισμός^{ndms} πολυτελής^{admsn}. **v.10** ἀλλά^c ὅς^{πnmms} πρέπει^{v1pq3s} γυνὴ^{ndfp} ἐπαγγέλλομαι^{vppndfp} θεοσέβει^{nafs} διὰ^p ἔργον^{ngnp} ἀγαθός^{agnpn}. **v.11** γυνὴ^{nnfs} ἐν^p ἡσυχίᾳ^{v1p1s} μανθάνω^{vdpa3s} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὑποταγῇ^{ndfs}. **v.12** γυνὴ^{ndfs} δέ^c διδάσκειν^{vnpa} οὐ^{xo} ἐπιτρέπω^{v1p1s} οὐδὲ^{bo} αὐθεντέω^{vnpa} ἀνὴρ^{ngms} ἀλλά^c εἰμι^{v1npx} ἐν^p ἡσυχίᾳ^{ndfs}. **v.13** Ἀδὰμ^{tp} γάρ^c πρῶτος^{anmsn} πλάσσω^{v1ap3s} εἵτα^{bo} Εὐὰ^{nnfs}. **v.14** καί^c Ἀδὰμ^{tp} οὐ^{xo} ἀπατάω^{v1ap3s} ὁ^{dnfs} δέ^c γυνὴ^{nnfs} ἀπατάω^{v1apnfs} ἐν^p παράβαις^{ndfs} γίνομαι^{v1xa3s}. **v.15** σῶζω^{v1pq3s} δέ^c διὰ^p ὁ^{dqfs} τεκνογονία^{ngfs} ἔάν^{qo} μένω^{vsaa3p} ἐν^p πίστις^{ndfs} καί^c ἀγάπῃ^{ndfs} καί^c ἀγιασμός^{ndms} μετὰ^p σωφροσύνη^{ngfs}. **3. v.1** πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰ^{qo} τι-σ- ρινησ ἐπισκοπῇ^{ngfs} ὀρέγω^{v1pm3s} καλός^{agnsn} ἔργον^{ngns} ἐπιθυμέω^{v1pa3s}. **v.2** δεῖ^{v1pq3s} οὖν^c ὁ^{dams} ἐπίσκοπος^{nams} ἀνεπίληπτος^{aamsn} εἰμι^{v1npx} εἰς^{ngfs} γυνὴ^{ngfs} ἀνὴρ^{nams} νηφάλιος^{aamsn} σώφρων^{aamsn} κόσμιος^{aamsn} φιλόξενος^{aamsn} διδακτικός^{aamsn}.

χον ἀφιλάργυρον. τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον τέκνα 4
 ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος. εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου 5
 οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται.
 μὴ νεόφυτον ἵνα μὴ τυφωθείς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. 6
 δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἵνα μὴ 7
 εἰς ὀνειδισμόν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. Διακόνους 8
 ὡσαύτως σεμνοὺς μὴ διλόγους μὴ οἶνῳ πολλῷ προσέχοντας μὴ
 αἰσχροκερδεῖς. ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ 9
 συνειδήσει. καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον εἴτα δια- 10
 κονεῖτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς μὴ 11
 διαβόλους νηφαλέους πιστάς ἐν πᾶσιν. διάκονοι ἔστωσαν μι- 12
 ᾱς γυναικὸς ἄνδρες τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων
 οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν 13
 περιποιοῦνται καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχιον, ἐὰν 14, 15
 δὲ βραδύνῃ ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ ἀναστρέφεσθαι ἥτις
 ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος στύλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας.
 καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον, Θε- 16
 ὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι ὥφθη ἀγγέλοις
 ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστή- 4

v.3 μή^{xo} πάροιους^{aamsn} μή^{xo} πληκτής^{nam} μή^{xo} αἰσχροκερδής^{aamsn} ἀλλὰ^c ἐπιεικής^{aamsn}
 ἄμαχος^{aamsn} ἀφιλάργυρος^{aamsn}. **v.4** ὁ^dgms ἴδιος^{agmsn} οἴκος^{ngms} καλῶς^{bo} προϊστημι^{vppmams}
 τέκνον^{nanp} ἔχω^{vppaams} ἐν^p ὑποταγῇ^{ndfs} μετὰ^p πᾶς^{agfsn} σεμνότης^{ngfs}. **v.5** εἰ^{qo} δέ^c τι-
 ρινμο ὁ^dgms ἴδιος^{agmsn} οἴκος^{ngms} προϊστημι^{vnaa} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} πῶς^{bo} ἐκκλησία^{ngfs} θεός^{ngms}
 ἐπιμελόμαι^{vifd3s}. **v.6** μή^{xo} νεόφυτος^{aamsn} ἵνα^c μή^{xo} τυφώ^{vrapnms} εἰς^p κρίμα^{nans}
 ἐμπίπτω^{vsaa3s} ὁ^dgms διάβολος^{agmsn}. **v.7** δεῖ^{vipq3s} δέ^c αὐτός^{rpams} καί^c μαρτυρία^{nafs} καλός^{aafsn}
 ἔχω^{vnpa} ἀπὸ^p ὁ^dgmp ἔξωθεν^{bo} ἵνα^c μή^{xo} εἰς^p ὀνειδισμός^{nam} ἐμπίπτω^{vsaa3s} καί^c παγίς^{nafs} ὁ^dgms
 διάβολος^{agmsn}. **v.8** διάκονος^{nam} ὡσαύτως^{bo} σεμνός^{aampn} μή^{xo} διλόγος^{aampn} μή^{xo} οἶνος^{ndms}
 πολλός^{admsn} προσέχω^{vppaamp} μή^{xo} αἰσχροκερδής^{aampn}. **v.9** ἔχω^{vppaamp} ὁ^dans μυστήριον^{nans}
 ὁ^dgfs πίσις^{ngfs} ἐν^p καθαρὸς^{adfsn} συνειδήσις^{ndfs}. **v.10** καί^c οὗτος^{rdnmp} δέ^c δοκιμάζω^{vdp3p}
 πρῶτος^{bo} εἴτα^{bo} διακονέω^{vdp3p} ἀνέγκλητος^{anmpn} εἰμι^{vppxnm}. **v.11** γυνή^{nafp} ὡσαύτως^{bo}
 σεμνός^{aafpn} μή^{xo} διάβολος^{aafpn} νηφάλιος^{aampn} πιστός^{aafpn} ἐν^p πᾶς^{adnmp}. **v.12** διάκονος^{nnmp}
 εἰμι^{vdp3p} εἰς^{ngfs} γυνή^{ngfs} ἀνήρ^{nnmp} τέκνον^{ngnp} καλῶς^{bo} προϊστημι^{vppmnm} καί^c ὁ^dgmp
 ἴδιος^{agmpn} οἴκος^{ngmp}. **v.13** ὁ^dnm γάρ^c καλῶς^{bo} διακονέω^{vpaamp} βαθμός^{nam} ἑαυτοῦ^{rxdm}
 καλός^{aamsn} περιποιέω^{vipm3p} καί^c πολὺς^{aafsn} παρρησία^{ndfs} ἐν^p πίστις^{nafs} ἐν^p Χριστῷ^{ndms}
 Ἰησοῦς^{ndms}. **v.14** οὗτος^{rdanp} σύ^{tpd-s} γράφω^{vipa1s} ἐλπίζω^{vppanms} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σὺ^{tpa-s}
 ταχύ^{bo}. **v.15** ἐάν^{qo} δέ^c βραδύνω^{vspa1s} ἵνα^c οἶδα^{vsxa2s} πῶς^{bo} δεῖ^{vppq3s} ἐν^p οἴκος^{ndms}
 θεός^{ngms} ἀναστρέφω^{vnp} ὅστις^{tnfs} εἰμι^{vixp3s} ἐκκλησία^{nnfs} θεός^{ngms} ζάω^{vppagms} στύλος^{nnms}
 καί^c ἐδραῖωμα^{nnms} ὁ^dgfs ἀλήθεια^{ngfs}. **v.16** καί^c ὁμολογουμένως^{bo} μέγας^{annsn} εἰμι^{vixp3s}
 ὁ^dnnms ὁ^dgfs εὐσεβείας^{ngfs} μυστήριον^{nnms} θεός^{nnms} φανερόω^{viap3s} ἐν^p σάρ^{ndfs} δικαιοῦ^{viap3s}
 ἐν^p πνεῦμα^{ndms} ὁράω^{viap3s} ἄγγελος^{ndmp} κηρύσσω^{viap3s} ἐν^p ἔθνος^{ndnp} πιστεύω^{viap3s} ἐν^p
 κόσμῳ^{ndms} ἀναλαμβάνω^{viap3s} ἐν^p δόξα^{ndfs}.

1 σονταιί τινες τῆς πίστεως προσέχοντες πνεύμασιν πλάνοις καὶ
 2 διδασκαλίαις δαιμονίων. ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων κεκαυ-
 3 τηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν. κωλύοντων γαρμεῖν ἀπέ-
 4 χεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχα-
 5 ριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσιν τὴν ἀλήθειαν. ὅτι πᾶν
 6 ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔση διάκονος Ἰησοῦ
 7 Χριστοῦ ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς
 8 διδασκαλίας ἣ παρηκολούθηκας, τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώ-
 9 δεις μύθους παραιτοῦ γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν, ἥ
 10 γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος ἡ δὲ εὐ-
 11 σέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς
 12 νῦν καὶ τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς
 13 ἄξιος, εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἡλπί-
 14 καμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι ὅς ἐστιν σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων μάλιστα
 15 πιστῶν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. μηδεὶς σου τῆς νε-
 16 ὀτητος καταφρονεῖτω ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ ἐν
 17 ἀναστροφῇ ἐν ἀγάπῃ ἐν πνεύματι, ἐν πίστει ἐν ἀγνείᾳ. ἔως
 18 ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει τῇ παρακλήσει τῇ διδασκαλίᾳ.
 19 μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας

4. v.1 ὁδνns δέ^c πνεῦμα^{nnns} ρητῶs^{bo} λέγω^{vipa3s} ὅτι^c ἐν^p ὕστερος^{admpn} καιρὸs^{ndmp}
 ἀφίστημι^{vifd3p} τι-σιν^{μπ} οἰ^{dgrfs} πίστιs^{ngfs} προσέχω^{vppanmp} πνεῦμα^{ndnp} πλάνος^{adnpn} καί^c
 διδασκαλία^{ndfp} δαιμόνιον^{ngnp}. **v.2** ἐν^p ὑπόκρισιs^{ndfs} ψευδολόγος^{agmpn} καυστηριάζω^{vpxpgmp}
 οἰ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} συνειδησιs^{nafs}. **v.3** κωλύω^{vppagmp} γαρμέω^{vmpa} ἀπέχω^{vnpmp} βρωμα^{ngnp} ὅs^{ττanp}
 ὁδnms θεός^{nnms} κτίζω^{vtaa3s} εἰs^p μετάληψιs^{nafs} μετὰ^p εὐχαριστία^{ngfs} ὁddmp πιστός^{admpn} καί^c
 ἐπιγινώσκω^{vpxadmp} οἰ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs}. **v.4** ὅτι^c πᾶs^{annsn} κτίσμα^{nnms} θεός^{ngms} καλός^{annsn} καί^c
 οὐδεὶs^{annsn} ἀπόβλητος^{annsn} μετὰ^p εὐχαριστία^{ngfs} λαμβάνω^{vppnnms}. **v.5** ἀγιάζω^{vipp3s} γάρ^c διὰ^p
 λόγος^{ngms} θεός^{nnms} καί^c ἐντεῦξιs^{ngfs}. **v.6** οὗτος^{rdanp} ὑποτίθιμι^{vppnnms} ὁddmp ἀδελφός^{ndmp}
 καλός^{annsn} εἰμὶ^{vifx2s} διάκονος^{nnms} Ἰησοῦs^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐντρέφω^{vppnnms} ὁddmp λόγος^{ndmp}
 οἰ^{dgrfs} πίστιs^{ngfs} καί^c οἰ^{dgrfs} καλός^{agfsn} διδασκαλία^{ngfs} ὅs^{trdfs} παρακολουθεῶ^{vixa2s}. **v.7** ὁdamp
 δέ^c βεβήλος^{aampn} καί^c γραώδης^{aampn} μῦθος^{namp} παραιτέομαι^{vdpn2s} γυμνάζω^{vdpa2s} δέ^c
 σεαυτοῦ^{rxams} πρὸs^p εὐσέβεια^{nafs}. **v.8** ὁdnfs γάρ^c σωματικός^{anfsn} γυμνασία^{nnfs} πρὸs^p
 ὀλίγος^{aamsn} εἰμὶ^{vixp3s} ὠφέλιμος^{annsn} ὁdnfs δέ^c εὐσέβεια^{nnfs} πρὸs^p πᾶs^{aampn} ὠφέλιμος^{annsn}
 εἰμὶ^{vixp3s} ἐπαγγελία^{nafs} ἔχω^{vppanfs} ζώῃ^{ngfs} οἰ^{dgrfs} νῦν^{bo} καί^c οἰ^{dgrfs} μέλλω^{vppagfs}. **v.9** πιστός^{annsn}
 ὁdnms λόγος^{nnms} καί^c πᾶs^{agfsn} ἀποδοχή^{ngfs} ὁξιος^{annsn}. **v.10** εἰs^p οὗτος^{rdans} γάρ^c καί^c
 κοπιᾷ^{vipa1p} καί^c ὀνειδιζώ^{vipp1p} ὅτι^c ἐλπίζω^{vixa1p} ἐπὶ^p θεός^{ndms} ζάω^{vppadms} ὅs^{trnms} εἰμὶ^{vixp3s}
 σωτήρ^{nnms} πᾶs^{agmpn} ἀνθρώπος^{ngmp} μάλιστα^{bo} πιστός^{agmpn}. **v.11** παραγγέλλω^{vdpa2s}
 οὗτος^{rdanp} καί^c διδάσکو^{vdpa2s}. **v.12** μηδεὶs^{annsn} σύ^{trp-g-s} οἰ^{dgrfs} νεότηs^{ngfs} καταφρονέω^{vdpa3s}
 ἀλλὰ^c τύπος^{nnms} γίνομαι^{vdpn2s} ὁdgm πιστός^{agmpn} ἐν^p λόγος^{ndms} ἐν^p ἀναστροφῇ^{ndfs} ἐν^p
 ἀγάπῃ^{ndfs} ἐν^p πνεῦμα^{ndms} ἐν^p πίστιs^{ndfs} ἐν^p ἀγνείᾳ^{ndfs}. **v.13** ἔως^c ἔρχομαι^{vixp1s}
 προσέχω^{vdpa2s} ὁddfs ἀνάγνωσιs^{ndfs} ὁddfs παρακλήσιs^{ndfs} ὁddfs διδασκαλία^{ndfs}.

μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ταῦτα μελέτα 15
ἐν τούτοις ἴσθι ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερά ᾗ ἐν πᾶσιν. ἔπεχε 16
σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ ἐπίμενε αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ
σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπληξῆς ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα νε- 5
ωτέρους ὡς ἀδελφούς. πρεσβυτέρας ὡς μητέρας νεωτέρας ὡς 2
ἀδελφάς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. εἰ δέ 3, 4
τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον
οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνους, τοῦτο
γὰρ ἔστιν καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἡ δέ ὄν- 5
τως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν θεὸν καὶ προσμένει
ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ἡ δέ 6
σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκεν. καὶ ταῦτα παράγγελλε ἵνα ἀνεπί- 7
ληπτοὶ ᾧσιν. εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ 8
προνοεῖ τὴν πίστιν ἥρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χειρῶν. Χήρα 9
καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα γεγονυῖα ἐνὸς ἀνδρὸς
γυνή. ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη εἰ ἔτεκνοτρόφησεν εἰ 10
ἐξενοδόχησεν εἰ ἀγίων πόδας ἐνίψεν εἰ θλιβομένοις ἐπήρκε-
σεν εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δέ χήρας 11
παραιτοῦ, ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ γαμεῖν θε-
λουσιν. ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν, ἅμα 12, 13

v.14 μὴ^{xo} ἀμελέω^{vdpa2s} ὁ^{dgn}ς ἐν^p σύ^{tpd-s} χάρισμα^{ngns} ὅς^{trnns} δίδωμι^{viap3s} σύ^{tpd-s} διά^p
προφητεία^{ngfs} μετὰ^p ἐπιθέσεις^{ngfs} ὁ^{dgn}ς χειρ^{ngfr} ὁ^{dgn}ς πρεσβυτερίον^{ngns}. **v.15** οὗτος^{rdamp}
μελετάω^{vdpa2s} ἐν^p οὗτος^{rdamp} εἰμι^{vpx3s} ἵνα^c σύ^{tpg-s} ὁ^{dgn}ς προκοπῇ^{nnfs} φανερός^{anfsn}
εἰμι^{vsp3s} ἐν^p πᾶς^{admpn}. **v.16** ἐπέχω^{vdpa2s} σεαυτοῦ^{rxams} καί^c ὁ^{dgn}ς διδασκαλία^{ndfs}
ἐπιμένω^{vdpa2s} αὐτός^{rdamp} οὗτος^{rdans} γάρ^c ποιέω^{vppanms} καί^c σεαυτοῦ^{rxams} σῶζω^{vifa2s} καί^c
ὁ^{damp} ἀκούω^{vppaamp} σύ^{tpg-s}. **5. v.1** πρεσβύτερος^{admsn} μὴ^{xo} ἐπιπληῖσσω^{vsa2s} ἀλλά^c
παρακαλέω^{vdpa2s} ὡς^{bo} πατὴρ^{nam} νέος^{aampc} ὡς^{bo} ἀδελφός^{namp}. **v.2** πρεσβύτερος^{aafpn} ὡς^{bo}
μήτηρ^{nafp} νέος^{aafpc} ὡς^{bo} ἀδελφῇ^{nafp} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἀγνείᾳ^{ndfs}. **v.3** χήρα^{nafp} τιμάω^{vdpa2s}
ὁ^{dafp} ὄντως^{bo} χήρα^{nafp}. **v.4** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινμο^s χήρα^{nnfs} τέκνον^{nanp} ἡ^{xo} ἐκγονος^{aanpn}
ἔχω^{vipa3s} μανθάνω^{vdpa3p} πρῶτος^{bo} ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn} οἶκος^{nam} εὐσεβέω^{vnpa} καί^c ἀμοιβῇ^{nafp}
ἀποδίδωμι^{vnpa} ὁ^{damp} πρόγονος^{rdmp} οὗτος^{rdnns} γάρ^c εἰμι^{vix3s} καλός^{anmsn} καί^c ἀπόδεκτος^{anmsn}
ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgn}ς θεός^{ngms}. **v.5** ὁ^{dgn}ς δέ^c ὄντως^{bo} χήρα^{nnfs} καί^c μονὸν^{vpxnfs} ἐλπίζω^{vixa3s}
ἐν^p ὁ^{dams} θεός^{nam} καί^c προσμένω^{vipa3s} ὁ^{dafp} δέησις^{ndfp} καί^c ὁ^{damp} προσευχῇ^{ndfp} νύξ^{ngfs}
καί^c ἡμέρα^{ngfs}. **v.6** ὁ^{dgn}ς δέ^c σπαταλῶ^{vppanfs} ζάω^{vppanfs} θνησκω^{vixa3s}. **v.7** καί^c
οὗτος^{rdamp} παραγγέλλω^{vdpa2s} ἵνα^c ἀνεπιλημπτος^{anmpn} εἰμι^{vsp3p}. **v.8** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινμο^s
ὁ^{dgnp} ἴδιος^{agmpn} καί^c μάλιστα^{bo} ὁ^{dgnp} οἰκείος^{agmpn} οὐ^{xo} προνοέω^{vipa3s} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs}
ἀρνέομαι^{annsn} καί^c εἰμι^{vpx3s} ἄπιστος^{agmsn} χειρῶν^{anmsc}. **v.9** χήρα^{nnfs} καταλέγω^{vdpp3s} μὴ^{xo}
ἐλάσσω^{annsn} ἔτος^{ngnp} ἐξήκοντα^{tn} γίνομαι^{vpxanfs} εἰς^{ngms} ἀνήρ^{ngms} γυνή^{nnfs}. **v.10** ἐν^p
ἔργον^{ndnp} καλὸς^{adnpn} μαρτυρέω^{vpppnfs} εἰ^{qo} τεκνοτροφέω^{viaa3s} εἰ^{qo} ξενοδοχέω^{viaa3s} εἰ^{qo}
ἅγιος^{agmpn} πούς^{namp} νίπτω^{viaa3s} εἰ^{qo} θλίβω^{vppdpmp} ἐπαρκέω^{viaa3s} εἰ^{qo} πᾶς^{adnns} ἔργον^{ndns}
ἀγαθός^{adnns} ἐπακολουθεῖω^{viaa3s}. **v.11** νέος^{aafpc} δέ^c χήρα^{nafp} παραίτεομαι^{vdpn2s} ὅταν^c γάρ^c
καταστρηνιάω^{vsa2p} ὁ^{dgn}ς Χριστός^{ngms} γαμέω^{vnpa} θέλω^{vipa3p}. **v.12** ἔχω^{vppanp} κρίμα^{nans} ὅτι^c
ὁ^{dafs} πρῶτος^{aafsn} πίστις^{nafs} ἀθετέω^{viaa3p}.

δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν περιερχόμενοι τὰς οἰκίας οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περιέργοι λαλοῦσαι τὰ μὴ
 14 δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν τεκνογονεῖν οἰκοδε-
 σποτεῖν μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας
 15, 16 χάριν, ἥδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. εἴ τις
 πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας ἐπαρκεῖται αὐταῖς καὶ μὴ βαρεῖ-
 17 σθω ἢ ἐκκλησία ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ. Οἱ καλῶς
 προεστώτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν μάλιστα οἱ
 18 κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. λέγει γὰρ ἡ γραφή Βοῦν
 ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις καὶ Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.
 19 κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ
 20 δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔ-
 21 λεγχε ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον
 τοῦ θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέ-
 λων ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος μηδὲν ποιῶν κατὰ
 22 πρόσκλισιν. Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει μηδὲ κοινώνει ἀ-
 23 μαρτίαις ἁλλοτρίαις, σεαυτὸν ἄγνον τήρει. Μηκέτι ὑδροπότει
 ἀλλ' οἶνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχον σου καὶ τὰς πυκνάς σοῦ
 24 ἀσθενείας. Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν προ-
 25 ἀγουσαι εἰς κρίσιν τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν, ὥσαύτως καὶ
 τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλα ἐστὶν καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβῆναι οὐ

v.13 ἄμα^{bo} δέ^c καί^c ἀργός^{anfn} μανθάν^{vnpa3p} περιέρχομαι^{vppnnfp} οἰκία^{nafp} οὐ^{xo}
 μόνος^{bo} δέ^c ἀργός^{anfn} ἀλλά^c καί^c φλύαρος^{anfn} καί^c περιέργος^{anmpn} λαλέω^{vppanfp}
 ὁ^{damp} μὴ^{xo} δεῖ^{vppqanp}. **v.14** βούλομαι^{vipn1s} οὖν^c νέος^{aafpc} γαμέω^{vnpa} τεκνογονέω^{vnpa}
 οἰκοδεσποτέω^{vnpa} μηδεῖς^{aafsn} ἀφορμῇ^{nafs} διδωμι^{vnpa} ὁ^{ddms} ἀντικειμαι^{vppndms} λοιδορία^{ngfs}
 χάριν^{bo}. **v.15** ἥδη^{bo} γάρ^c τι-σρινμι^{εκτρέπω}^{vnpa3p} ὀπίσω^{bo} ὁ^{dngms} Σατανᾶς^{ngms}. **v.16** εἰ^{qo}
 τι-σρινμο πιστός^{anmsn} ὁ^{xo} πιστός^{anfsn} ἔχω^{vnpa3s} χήρα^{nafp} ἐπαρκέω^{vdpa3s} αὐτός^{rpdp} καί^c μὴ^{xo}
 βαρέω^{vdpp3s} ὁ^{dngfs} ἐκκλησία^{nafs} ἵνα^c ὁ^{ddfp} ὄντως^{bo} χήρα^{ndfp} ἐπαρκέω^{vsaa3s}. **v.17** ὁ^{dnpmp}
 καλῶς^{bo} προϊστημι^{vpxanmp} πρεσβύτερος^{anmpn} διπλοῦς^{agfsn} τιμῇ^{ngfs} ἀξιού^{vdpp3p} μάλιστα^{bo}
 ὁ^{dnpmp} κοπιᾷ^{vppanmp} ἐν^p λόγος^{ndms} καί^c διδασκαλία^{ndfs}. **v.18** λέγω^{vnpa3s} γάρ^c ὁ^{dngfs}
 γραφή^{nafs} βοῦς^{nams} ἀλοᾷ^{vppaams} οὐ^{xo} φιμώ^{vifa2s} καί^c ἄξιος^{anmsn} ὁ^{dngms} ἐργάτης^{nnms}
 ὁ^{dngms} μισθός^{ngms} αὐτός^{rgms}. **v.19** κατὰ^p πρεσβύτερος^{agmsn} κατηγορία^{nafs} μὴ^{xo}
 παραδέχομαι^{vdppn2s} ἐκτός^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐπὶ^p δύο^{tn} ἢ^{xo} τρεῖς^{ngmp} μάρτυς^{ngmp}. **v.20** ὁ^{damp}
 ἀμαρτάνω^{vppaamp} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmpn} ἐλέγχω^{vdpa2s} ἵνα^c καί^c ὁ^{dnpmp} λοιπός^{anmpn} φόδος^{nams}
 ὁ^{vsap3p}. **v.21** διαμαρτύρομαι^{vipn1s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} καί^c ὁ^{dngmp} ἐκλεκτός^{agmpn} ἄγγελος^{ngmp} ἵνα^c οὗτος^{rdanp} φυλάσσω^{vsaa2s} χωρὶς^{bo}
 πρόκριμα^{ngns} μηδεῖς^{aansn} ποιέω^{vppanms} κατὰ^p πρόσκλισιν^{nafs}. **v.22** χεῖρ^{nafp} ταχέως^{bo}
 μηδεῖς^{admsn} ἐπιτίθημι^{vdpa2s} μηδέ^c κοινωνέω^{vdpa2s} ἀμαρτία^{ndfp} ἁλλότριος^{adfpn} σεαυτοῦ^{rxams}
 ἄγνος^{aamsn} τηρέω^{vdpa2s}. **v.23** μηκέτι^{bo} ὑδροπότεω^{vdpa2s} ἀλλά^c οἶνος^{ndms} ὀλίγος^{admsn}
 χρᾶμαι^{vdpn2s} διὰ^p ὁ^{dams} στόμαχος^{nams} σύ^{trp-g-s} καί^c ὁ^{dafp} πυκνός^{aafpn} σύ^{trp-g-s} ἀσθενεία^{nafp}.
v.24 τι-σρινμι^{ngmp} ἀνθρώπος^{ngmp} ὁ^{dnpfp} ἀμαρτία^{nnfp} πρόδηλος^{anfn} εἰμι^{vipx3p} προάγω^{vppanfp} εἰς^p
 κρίσις^{nafs} τι-σρινμι^{bo} δέ^c καί^c ἐπακολουθέω^{vnpa3p}.

δύναται.

Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι τοὺς ἰδίους δεσπότης πάσης **6**
τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δι-
δασκαλία βλασφημῇται. οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότης μὴ **2**
καταφρονεῖτωσαν ὅτι ἀδελφοί εἰσιν ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν
ὅτι πιστοὶ εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανό-
μενοι Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ **3**
καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ. τετύφωται **4**
μηδὲν ἐπιστάμενος ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας
ἐξ ὧν γίνεται φθόνος ἕρις βλασφημίας ὑπόνοιαι πονηραί. πα- **5**
ραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερη-
μένων τῆς ἀληθείας νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν
ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέ- **6**
βεια μετὰ αὐταρκειάς, οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον
δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα, ἔχοντες δὲ διατροφάς **8**
καὶ σκεπάσματα τούτοις ἀρκεσθισόμεθα. οἱ δὲ βουλόμενοι **9**
πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας
πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώ-
πους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν **10**
ἐστὶν ἡ φιλαργυρία ἣς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ

v.25 ὡσαύτως^{bo} καί^c ὁ^dνnp καλός^{annp} ἔργον^{nnnp} πρόδηλος^{annp} εἰμί^{vixp3s} καί^c ὁ^dνnp ἄλλως^{bo}
ἔχω^{vppannp} κρύπτω^{vnap} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s}. **6. v.1** ὅσος^{rennp} εἰμί^{vixp3p} ὑπὸ^p ζυγός^{nams}
δοῦλος^{nnnp} ὁ^dνnp ἴδιος^{aampn} δεσπότης^{namp} πᾶς^{agfsn} τιμῆ^{ngfs} ἀξίος^{aampn} ἡγέομαι^{vdnp3p}
ἵνα^c μὴ^{xo} ὁ^dνns ὄνομα^{nnns} ὁ^dgms θεός^{ngms} καί^c ὁ^dnfς διδασκαλία^{nnfs} βλασφημέω^{vppp3s}.
v.2 ὁ^dνnp δε^c πιστός^{aampn} ἔχω^{vppannp} δεσπότης^{namp} μὴ^{xo} καταφρονέω^{vdpa3p} ὅτι^c ἀδελφός^{nnmp}
εἰμί^{vixp3p} ἀλλὰ^c μᾶλλον^{bo} δουλεύω^{vdpa3p} ὅτι^c πιστός^{anfpn} εἰμί^{vixp3p} καί^c ἀγαπητός^{aampn} ὁ^dνnp
ὁ^dgfs εὐεργεσία^{ngfs} ἀντιλαμβάνομαι^{vppnnnp} οὗτος^{rdanp} διδάσκει^{vdpa2s} καί^c παρακαλέω^{vdpa2s}.
v.3 εἰ^{qo} τι-σρινμο ἑτεροδιδασκαλέω^{vipa3s} καί^c μὴ^{xo} προσέρχομαι^{vipn3s} ὑγιαίνω^{vppadmp}
λόγος^{ndmp} ὁ^dνnp ὁ^dgms κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ὁ^ddfs κατὰ^p
εὐσέβεια^{nafs} διδασκαλία^{ndfs}. **v.4** τυφώω^{vixp3s} μηδεὶς^{aansn} ἐπίσταμαι^{vppnnms} ἀλλὰ^c
νοσέω^{vppanms} περὶ^p ζήτησις^{nafp} καί^c λογομαχία^{nafp} ἐκ^p ὧς^{tpgf} γίνονται^{vipn3s} φθόνος^{nnms}
ἕρις^{nnfs} βλασφημία^{nnfp} ὑπόνοια^{nnfp} πονηρός^{anfpn}. **v.5** διαπαράτριβή^{nnfp} διαφθείρω^{vpxpgmp}
ἀνθρωπος^{ngmp} ὁ^dams νοῦς^{nams} καί^c ἀποστερέω^{vpxpgmp} ὁ^dgfs ἀλήθεια^{ngfs} νομίζω^{vppagmp}
πορισμός^{nams} εἰμί^{vixp3} ὁ^dafs εὐσέβεια^{nafs} ἀφίστημι^{vdnp2s} ἀπὸ^p ὁ^dgmp τοιούτος^{rdgmp}.
v.6 εἰμί^{vixp3s} δε^c πορισμός^{nnms} μέγας^{amsns} ὁ^dnfς εὐσέβεια^{nnfs} μετὰ^p αὐτάρκεια^{ngfs}.
v.7 οὐδέ^{is} γὰρ^p εἰσφέρω^{vna1p} εἰς^p ὁ^dams κόσμος^{nams} δῆλος^{anpns} ὅτι^c οὐδέ^{bo} ἐκφέρω^{vnaa}
τι-σριανσ δύναμαι^{vipn1p}. **v.8** ἔχω^{vppannp} δε^c διατροφή^{nafp} καί^c σκέπασμα^{namp} οὗτος^{rdnp}
ἀρκέω^{vfp1p}. **v.9** ὁ^dνnp δε^c βούλομαι^{vppnnnp} πλουτέω^{vnpa} ἐμπίπτω^{vipa3p} εἰς^p πειρασμός^{nams}
καί^c παγίς^{nafs} καί^c ἐπιθυμία^{nafp} πολὺς^{aafpn} ἀνόητος^{nafp} καί^c βλαβερός^{aafpn} ὅστις^{tnafp}
βυθίζω^{vipa3p} ὁ^damp ἄνθρωπος^{namp} εἰς^p ὄλεθρος^{nams} καί^c ἀπώλεια^{nafs}.

- 11 τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὁδύναις πολλαῖς. Σὺ
 12 δὲ ὃ ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ ταῦτα φεῦγε, δίδωκε δὲ δικαιοσύνην
 13 πολλῶν μαρτύρων. παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ
 14 ζωοποιούντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος
 15 ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν. τηρῆσαι σε τὴν ἐν-
 16 τολὴν ἄσπιλον ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου
 17 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἦν καιροῖς ἰδίους δεῖξει ὁ μακάριος καὶ
 18 μόνος δυνάστης ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν
 19 κυριευόντων. ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον
 20 ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται, ὃ τιμὴ καὶ κρά-
 21 τος αἰώνιον ἀμήν. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε
 22 μὴ ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ ἡλπιεῖν ἐπὶ πλούτου ἀδηλόγητι ἀλλ
 23 ἐν τῷ θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπό-
 24 λαισιν. ἀγαθοεργεῖν πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς εὐμεταδότους
 25 εἶναι κοινωνικούς. ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν
 26 εἰς τὸ μέλλον ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ὡς Τιμόθεε
 27 τὴν παρακαταθήκην φύλαξον ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κε-

v.10 ῥίζα^{nnfs} γάρ^c πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} κακός^{agnpn} εἰμί^{vixp3s} ὁ^{dntfs} φιλαργυρία^{nnfs} ὅς^{rrgfs} τι-σ-
 ρινμι^{ορέγωvppmnp} ἀποπλανᾷ^{vrap3p} ἀπό^p ὁ^{dgrfs} πίσις^{ngfs} καί^c ἑαυτοῦ^{rxamp} περιπεῖρω^{viaa3p}
 ὁδύνη^{ndfp} πολὺς^{adfpn}. **v.11** σύ^{rpn-s} δέ^c ὃⁱ ἄνθρωπος^{nvms} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} οὗτος^{rdamp}
 φεύγω^{vdpa2s} διώκω^{vdpa2s} δέ^c δικαιοσύνη^{nafs} εὐσέβεια^{nafs} πίσις^{nafs} ἀγάπη^{nafs} ὑπομονή^{nafs}
 πρᾶϋτης^{nafs}. **v.12** ἀγωνίζομαι^{vdpn2s} ὁ^{dams} καλός^{aamsn} ἄγων^{nam} ὁ^{dgrfs} πίσις^{ngfs}
 ἐπιλαμβάνομαι^{vdad2s} ὁ^{dgrfs} αἰώνιος^{agfsn} ζωή^{ngfs} εἰς^p ὅς^{rrafs} καί^c καλέω^{vrap2s} καί^c ὁμολογῶ^{viaa2s}
 ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} ὁμολογία^{nafs} ἐνώπιον^{bo} πολὺς^{agmpn} μάρτυς^{ngmp}. **v.13** παραγγέλλω^{vipa1s}
 σύ^{rpd-s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ὁ^{dgnms} ζῳοποιέω^{vppagms} ὁ^{damp} πᾶς^{aanpn} καί^c Χριστός^{ngms}
 Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgnms} μαρτυρέω^{vpaagms} ἐπὶ^p Πόντιος^{ngms} Πιλάτος^{ngms} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn}
 ὁμολογία^{nafs}. **v.14** τηρέω^{vnaa} σύ^{rpa-s} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ἄσπιλος^{aafsn} ἀνεπίληπτος^{aafsn}
 μέχρι^{bo} ὁ^{dgrfs} ἐπιφάνεια^{ngfs} ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.15** ὁς^{rrafs}
 καί^c ἰδιός^{admpn} ἰδούς^{admpn} δεῖκνυμι^{vifa3s} ὁ^{dntms} μακάριος^{aamsn} καί^c μόνος^{aamsn} δυνάστης^{nnms}
 ὁ^{dntms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgnp} βασιλεύω^{vppagmp} καί^c κύριος^{nnms} ὁ^{dgnp} κυριεύω^{vppagmp}.
v.16 ὁ^{dntms} μόνος^{anmsn} ἔχω^{vppanms} ἀθανασία^{nafs} φῶς^{nans} οἰκέω^{vppanms} ἀπρόσιτος^{aansn} ὅς^{rrams}
 ὁράω^{viaa3s} οὐδεὶς^{anfsn} ἄνθρωπος^{ngmp} οὐδέ^{bo} ὁράω^{vnaa} δύναμαι^{vipn3s} ὅς^{rrdms} τιμὴ^{nnfs} καί^c
 κράτος^{nnms} αἰώνιος^{anmsn} ἀμήνth. **v.17** ὁ^{damp} πλούσιος^{admpn} ἐν^p ὁ^{dams} νῦν^{bo} αἰών^{ndms}
 παραγγέλλω^{vdpa2s} μὴ^{xo} ὑψηλοφρονέω^{vnpa} μηδέ^c ἐλπίζω^{vnaa} ἐπὶ^p πλοῦτος^{ngms} ἀδηλότης^{ndfs}
 ἀλλά^c ἐν^p ὁ^{dams} θεός^{ndms} ὁ^{dams} ζᾷω^{vppadms} ὁ^{dams} παρέχω^{vppadms} ἐγώ^{rpd-p} πλουσιός^{bo}
 πᾶς^{aanpn} εἰς^p ἀπόλαυσις^{nafs}. **v.18** ἀγαθοεργέω^{vnpa} πλουτέω^{vnpa} ἐν^p ἔργον^{ndpn} καλός^{adpn}
 εὐμεταδότος^{aampn} εἰμί^{vixp} κοινωνικός^{aampn}. **v.19** ἀποθησαυρίζω^{vppaamp} ἑαυτοῦ^{rxamp}
 θεμέλιος^{nam} καλός^{aamsn} εἰς^p ὁ^{dams} μέλλω^{vppaans} ἵνα^c ἐπιλαβάνομαι^{vsad3p} ὁ^{dgrfs} αἰώνιος^{agfsn}
 ζωή^{ngfs}.

νοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως. ἦν τινες ²¹
ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν Ἡ χάρις μετὰ σοῦ.
ἀμήν [πρὸς Τιμόθεον πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας ἣτις ἐστὶν
μητρόπολις φρυγίας τῆς Πακατιανῆς]

---

v.20 ὧⁱ Τιμόθεος^{nvms} ὁ^{dafs} παρακαταθήκη^{nafs} φυλάσσω^{vdas2s} ἐκτρέπω^{vppmnmms} ὁ^{dafp}
δέβηλος^{aafpn} κενοφωνία^{nafp} καί^c ἀντίθεσις^{nafp} ὁ^{dgfs} ψευδώνυμος^{agfsn} γνώσις^{ngfs}. **v.21** ὅς^{rrafs}
τι-σρινμπ ἐπαγγέλλομαι^{vppnmmp} περὶ^p ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ἀστοχέω^{vias3p} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} μετὰ^p
σύ^{tpg-s} ἀμήνth πρὸς^p Τιμόθεος^{nams} πρῶτος^{anfsn} γράφω^{vias3s} ἀπὸ^p Λαοδικεία^{ngfs} ὅστις^{rrnfs}
εἰμι^{vipx3s} μητρόπολις^{nnfs} Φρυγία^{ngfs} ὁ^{dgfs} Πακατιανός^{agfsn}.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

- 1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ
2 ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τιμοθέω ἀγαπητῷ τέ-
κνῳ χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ
3 τοῦ κυρίου ἡμῶν. Χάριν ἔχω τῷ θεῷ ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγό-
νων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ
4 μνηίαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ἐπιποθῶν σε
5 ἰδεῖν μεμνημένος σου τῶν δακρύων ἵνα χαρᾷ πληρωθῶ. ὑπό-
μνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως ἣτις ἐνῶκη-
σεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωῖδι καὶ τῇ μητρὶ σου Ἐυνείκῃ
6 πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. δι' ἣν αἰτίαν ἀναμνησκώ σε
ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπι-
7 θέσεως τῶν χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα
8 δειλίας ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. μὴ
οὖν ἐπαισχυνηθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν
9 δέσμιον αὐτοῦ ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύ-
ναμιν θεοῦ. τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγία
οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατ' ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν
10 δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων. φανε-
ρωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ ζωὴν

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p θέλημα^{ngms} θεός^{ngms} κατὰ^p ἐπαγγελία^{nafs} ζωῆς^{ngfs} ὁδός^{ngfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.2** Τιμοθέος^{ndms} ἀγαπητός^{admsn} τέκνον^{ndms} χάρις^{nnfs} ἔλεος^{nnms} εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^c Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὁδός^{ngfs} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{ngfs} τῷ^p. **v.3** χάρις^{nafs} ἔχω^{ngfs} ἀπὸ^p θεός^{ndms} ὅς^{rrdms} λατρεύω^{vpa1s} ἀπὸ^p πρόγονος^{ngmp} ἐν^p καθαρός^{adfsn} συνειδήσις^{ndfs} ὡς^{bo} ἀδιάλειπτος^{aafsn} ἔχω^{vpa1s} ὁδός^{ngfs} περὶ^p σύ^{tpg-s} μνηία^{nafs} ἐν^p ὁδός^{ngfs} δέσις^{ndfs} ἐγὼ^{ngfs} νύς^{ngfs} καί^c ἡμέρα^{ngfs}. **v.4** ἐπιποθέω^{vppanms} σύ^{tpa-s} ὁράω^{vnaa} μνηήσκομαι^{vpxnms} σύ^{tpg-s} ὁδός^{ngfs} δάκρυον^{ngmp} ἵνα^c χαρὰ^{ngfs} πληρόω^{vsap1s}. **v.5** ὑπόμνησις^{nafs} λαμβάνω^{vppanms} ὁδός^{ngfs} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἀνυποκρίτος^{agfsn} πίστις^{ngfs} ὅστις^{rrnfs} ἐνοικέω^{vaa3s} πρῶτος^{bo} ἐν^p ὁδός^{ngfs} μάμμη^{ndfs} σύ^{tpg-s} Λωῖς^{ndms} καί^c ὁδός^{ngfs} μητήρ^{ndfs} σύ^{tpg-s} Εὐνίκη^{ndfs} πειθώ^{vixp1s} δέ^c ὅτι^c καί^c ἐν^p σύ^{tpd-s}. **v.6** διὰ^p ὅς^{rrafs} αἰτία^{nafs} ἀναμνησκώ^{vpa1s} σύ^{tpa-s} ἀναζωπυρέω^{vmpa} ὁδός^{ngfs} χάρισμα^{nans} ὁδός^{ngms} θεός^{ngms} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vpx3s} ἐν^p σύ^{tpd-s} διὰ^p ὁδός^{ngfs} ἐπιθέσις^{ngfs} ὁδός^{ngfs} χεῖρ^{ngfs} ἐγὼ^{ngfs}. **v.7** οὐ^{xo} γάρ^c δίδωμι^{vaa3s} ἐγὼ^{ngfs} ὁδός^{ngms} πνεῦμα^{nans} δειλία^{ngfs} ἀλλά^c δύναμις^{ngfs} καί^c ἀγάπη^{ngfs} καί^c σωφρονισμός^{ngms}. **v.8** μὴ^{xo} οὖν^c ἐπαισχυνομαι^{vsao2s} ὁδός^{ngms} μαρτύριον^{nans} ὁδός^{ngms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{ngfs} πρῶτος^{bo} ἐγὼ^{ngfs} ὁδός^{ngms} δέσις^{ngms} ἀλλά^c συγκακοπαθέω^{vdaa2s} ὁδός^{ngms} εὐαγγέλιον^{ndms} κατὰ^p δύναμις^{nafs} θεός^{ngms}. **v.9** ὁδός^{ngms} σῶζω^{vpaags} ἐγὼ^{ngfs} καί^c καλέω^{vpaags} κλησις^{ndfs} ἅγιος^{adfsn} οὐ^{xo} κατὰ^p ὁδός^{ngms} ἔργον^{nanp} ἐγὼ^{ngfs} ἀλλά^c κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} πρόθεσις^{nafs} καί^c χάρις^{nafs} ὁδός^{ngfs} δίδωμι^{vpaafs} ἐγὼ^{ngfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} πρὸ^p χρόνος^{ngmp} αἰώνιος^{agmpn}.

καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου. εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κη- 11
 ρυζ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. δι' ἣν αἰτίαν καὶ 12
 ταῦτα πάσχω, ἀλλ οὐκ ἐπαισχύνομαι οἶδα γὰρ ὃ πεπίστευκα
 καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν παραθήκην μου φυλάξαι
 εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων 13
 ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
 τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ 14
 ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. Οἶδας τοῦτο ὅτι ἀπεστράφησάν με πάν- 15
 τες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὧν ἐστιν Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης. δῶν 16
 ἔλεος ὁ κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν
 καὶ τὴν ἅλυσίν μου οὐκ ἐπῆσχύνθη, ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ 17
 σπουδαιότερον ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν, δῶν αὐτῷ ὁ κύριος εὐ- 18
 ρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ
 διεκόνησεν βέλτιον σὺ γινώσκεις.

Σὺ οὖν τέκνον μου ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰ- **2**
 ησοῦ. καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων ταῦτα 2
 παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις οἵτινες ἱκανοὶ ἔσσονται καὶ ἐτέρους
 διδάξαι. σὺ οὖν κακοπάθησον, ὥς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ 3
 Χριστοῦ. οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πρα- 4
 γματεῖαις ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις 5

v.10 φανερόν^{vrapaf} δέ^c νῦν^{bo} διὰ^p ὁ^{dgfs} ἐπιφάνεια^{ngfs} ὁ^{dgms} σωτήρ^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} καταργέω^{vpaagms} μέν^{xo} ὁ^{dams} θάνατος^{nam} φωτίζω^{vpaagms} δέ^c ζωὴ^{nafs} καί^c
 ἀφθαρσία^{nafs} διὰ^p ὁ^{dgms} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.11** εἰς^p ὅς^{trans} τίθημι^{viap1s} ἐγὼ^{tpn-s}
 κήρυξ^{nnms} καί^c ἀπόστολος^{nnms} καί^c διδάσκαλος^{nnms} ἔθνος^{ngnp}. **v.12** διὰ^p ὅς^{trafs}
 αἰτία^{nafs} καί^c οὗτος^{rdanp} πάσχω^{vipals} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐπαισχύνομαι^{vipn1s} οἶδα^{vixals} γάρ^c ὅς^{trdms}
 πιστεύω^{vixals} καί^c πειθώ^{vixp1s} ὅτι^c δυνατός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dafs} παραθήκη^{nafs} ἐγὼ^{tpg-s}
 φυλάσσω^{vnaa} εἰς^p ἐκεῖνος^{rdafs} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs}. **v.13** ὑποτύπωσις^{nafs} ἔχω^{vdpa2s} ὑγιαίνω^{vppagmp}
 λόγος^{ngmp} ὅς^{trgmp} παρά^p ἐγὼ^{tpg-s} ἀκούω^{viaa2s} ἐν^p πίστις^{ndfs} καί^c ἀγάπῃ^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἐν^p
 Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.14** ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} παρακαταθήκη^{nafs} φυλάσσω^{vdaa2s} διὰ^p
 πνεῦμα^{ngns} ἁγίος^{agnsn} ὁ^{dgms} ἐνοικέω^{vppagns} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-p}. **v.15** οἶδα^{vixa2s} οὗτος^{rdans} ὅτι^c
 ἀποστρέφω^{viap3p} ἐγὼ^{tpa-s} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἀσία^{ndfs} ὅς^{trgmp} εἰμί^{vipx3s} Φύγελος^{nnms}
 καί^c Ἑρμογένης^{nnms}. **v.16** δίδωμι^{vooa3s} ἔλεος^{nnms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddms} Ὀνησιφόρος^{ngms}
 οἶκος^{ndms} ὅτι^c πολλάκις^{bo} ἐγὼ^{tpa-s} ἀναψύχω^{viaa3s} καί^c ὁ^{dafs} ἅλυσις^{nafs} ἐγὼ^{tpg-s} οὐ^{xo}
 ἐπαισχύνομαι^{viap3s}. **v.17** ἀλλά^c γίνονται^{vpadnms} ἐν^p Ῥώμῃ^{ndfs} σπουδαῖος^{aamsc} ζητέω^{viaa3s}
 ἐγὼ^{tpa-s} καί^c εὐρίσκω^{viaa3s}. **v.18** δίδωμι^{vooa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εὐρίσκω^{vnaa}
 ἔλεος^{nans} παρά^p κύριος^{ngms} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} καί^c ὅσος^{rcanp} ἐν^p Ἐφεσός^{ndfs}
 διακονέω^{viaa3s} βελτίων^{nans} σὺ^{tpn-s} γινώσκω^{vipa2s}. **2. v.1** σὺ^{tpn-s} οὖν^c τέκνον^{nvns} ἐγὼ^{tpg-s}
 ἐνδυναμοῦ^{vdpp2s} ἐν^p ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.2** καί^c ὅς^{tranp}
 ἀκούω^{viaa2s} παρά^p ἐγὼ^{tpg-s} διὰ^p πολὺς^{agmpn} μάρτυς^{ngmp} οὗτος^{rdanp} παρατίθημι^{viam2s}
 πιστός^{admpn} ἄνθρωπος^{ndmp} ὅστις^{trmpn} ἱκανός^{anmpn} εἰμί^{vifx3p} καί^c ἕτερος^{aamnp} διδάσκα^{vnaa}.
v.3 σὺ^{tpn-s} οὖν^c κακοπαθέω^{vdaa2s} ὥς^{bo} καλός^{anmsn} στρατιώτης^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.
v.4 οὐδεὶς^{anfsn} στρατεύω^{vppnnms} ἐμπλέκω^{vipp3s} ὁ^{ddfp} ὁ^{dgms} βίος^{ngms} πραγματεία^{ndfp} ἵνα^c
 ὁ^{ddms} στρατολογέω^{vpaadms} ἀρέσσω^{vsaa3s}.

- 6 οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν κοπιῶντα γε-
 7 ωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. νόει α λέγω,
 8 δῶν γάρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. Μνημόνευε Ἰησοῦν
 Χριστὸν ἐγγεγερμένον ἐκ νεκρῶν ἐκ σπέρματος Δαβὶδ, κατὰ τὸ
 9 εὐαγγέλιόν μου. ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦρ-
 10 γος ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται, διὰ τοῦτο πάντα ὑπο-
 μένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς
 11 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος, εἰ γὰρ
 12 συναπεθάνομεν καὶ συζήσομεν, εἰ ὑπομένομεν καὶ συμβασι-
 13 λεύσομεν, εἰ ἄρνούμεθα, κἀκεῖνος ἁρνήσεται ἡμᾶς, εἰ ἀπι-
 στοῦμεν ἐκεῖνος πιστὸς μένει ἁρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται.
 14 Ταῦτα ὑπομίμνησκε διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μὴ
 λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκούον-
 15 των. σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ θεῷ ἐργάτην
 16 ἀνεπαίσχυντον ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ
 βεβήλους κενοφωνίας περιῖστασο, ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψου-
 17 σιν ἀσεβείας. καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει
 18 ὧν ἔστιν Ὑμέναιος καὶ Φίλητος. οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν
 ἠστοχῆσαν λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι καὶ ἀνατρέ-
 19 πουσιν τὴν τινων πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ
 ἔστηκεν ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην, Ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας
 αὐτοῦ καὶ Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα

v.5 ἐάν^{qo} δέ^c καί^c ἀθλέω^{vspa3s} τι-σρινμσ οὐ^{xo} στεφανόν^{vipp3s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} νομίμως^{bo} ἀθλέω^{vsaa3s}. **v.6** ὁ^{dams} κοπιῶν^{vppaams} γεωργός^{ngms} δεῖ^{vnpq3s} πρῶτος^{bo} ὁ^{dgmpr} κάρπος^{ngmp} μεταλαμβάνω^{vnpa}. **v.7** νοέω^{vdpa2s} ὅς^{rtanp} λέγω^{vipals} διδωμι^{vooa3s} γάρ^c σύ^{trpd-s} ὅς^{dnms} κύριος^{nnms} σύνεσις^{nafs} ἐν^p πᾶς^{adnnp}. **v.8** μνημονεύω^{vdpa2s} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐγγείρω^{vpxpams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἐκ^p σπέρμα^{ngns} Δαυίδ^{tr} κατὰ^p ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{ngms} ἐγὼ^{trg-s}. **v.9** ἐν^p ὅς^{rrdns} κακοπαθέω^{vipals} μέχρι^{bo} δεσμός^{ngmp} ὡς^{bo} κακοῦργος^{anmsn} ἀλλά^c ὁ^{dnms} λόγος^{ngms} ὁ^{dgmms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} δέω^{vixp3s}. **v.10** διὰ^p οὗτος^{rdans} πᾶς^{annpn} ὑπομένω^{vipals} διὰ^p ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn} ἵνα^c καί^c αὐτός^{trnmp} σωτηρία^{ngfs} τυγχάνω^{vsaa3p} ὁ^{dgmfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} μετὰ^p δόξα^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}. **v.11** πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} λόγος^{ngms} εἰ^{qo} γάρ^c συναποθνήσκω^{vialp} καί^c συζῶ^{vifalp}. **v.12** εἰ^{qo} ὑπομένω^{vipalp} καί^c συμβασιλεύω^{vifalp} εἰ^{qo} ἄρνεομαι^{vipnlp} κἀκεῖνος^{rdnms} ἄρνεομαι^{vifd3s} ἐγὼ^{trp-p}. **v.13** εἰ^{qo} ἀπιστέω^{vipalp} ἐκεῖνος^{rdnms} πιστός^{anmsn} μένω^{vipa3s} ἄρνεομαι^{vnad} ἑαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s}. **v.14** οὗτος^{rdanp} ὑπομιμνήσκω^{vdpa2s} διαμαρτύρομαι^{vppnms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmms} κύριος^{ngms} μὴ^{xo} λογομαχέω^{vnpa} εἰς^p οὐδείς^{aansn} χρήσιμος^{ngfs} ἐπὶ^p καταστροφή^{ndfs} ὁ^{dgmpr} ἀκούω^{vppagmp}. **v.15** σπουδάζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} δόκιμος^{aamsn} παρὶσθημι^{vnaa} ὁ^{dgmms} θεός^{ndms} ἐργάτης^{ngms} ἀνεπαίσχυντος^{aamsn} ὀρθοτομέω^{vppaams} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} ὁ^{dgmfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.16** ὁ^{dafp} δε^c βέβηλος^{aafpn} κενοφωνία^{nafr} περιῖστημι^{vdpm2s} ἐπὶ^p πολὺς^{aansc} γάρ^c προκόπτω^{vifa3p} ἀσέβεια^{ngfs}. **v.17** καί^c ὁ^{dnms} λόγος^{ngms} αὐτός^{rgmp} ὡς^{bo} γάγγραινα^{nnfs} νομὴ^{nafs} ἔχω^{vifa3s} ὅς^{trgmp} εἰμι^{vixp3s} Ὑμέναιος^{nnms} καί^c Φίλητος^{nnms}. **v.18** ὅστις^{rtmp} περὶ^p ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ἀστοχέω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἀνάστασις^{nafs} ἤδη^{bo} γίνονται^{vnxax} καί^c ἀνατρέπω^{vipa3p} ὁ^{dafs} τι-σρινγμπίστις^{nafs}.

Χριστού. Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκεύη χρυσᾶ 20
καὶ ἀργυρᾶ ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν
ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν, ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων 21
ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν ἡγιασμένον καὶ εὐχρηστον τῷ δεσπότη
εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυ- 22
μίας φεῦγε δίωκε δὲ δικαιοσύνην πίστιν ἀγάπην εἰρήνην μετὰ
τῶν ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. τὰς δὲ 23
μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν
μάχας, δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι ἀλλ' ἥπιον εἶναι 24
πρὸς πάντας διδακτικὸν ἀνεξίκακον. ἐν πρᾷοτιτι παιδεύοντα 25
τοὺς ἀντιδιατιθεμένους μήποτε δῶ αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς
ἐπίγνωσιν ἀληθείας. καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου 26
παγίδος ἐξωγρημένοι ὑπὸ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

Τοῦτο δὲ γίνωσκε ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται και- **3**
ροὶ χαλεποί, ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι φιλόαργυροι 2
ἀλαζόνες ὑπερήφανοι βλάσφημοι γονεῦσιν ἀπειθεῖς ἀχάριστοι
ἀνόσιοι. ἄστοργοι ἄσπονδοι διάβολοι ἀκρατεῖς ἀνήμεροι ἀφι- 3
λάγαθοι. προδότηι προπετεῖς τετυφωμένοι φιλήδονοι μᾶλλον 4
ἢ φιλόθεοι. ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς 5
ἡρνημένοι, καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐν- 6

v.19 ὁδnms μέντοι^c στερεός^{anmsn} θεμελίος^{nnms} ὁdgmς θεός^{ngms} ἵστημι^{vixa3s} ἔχω^{vppanms}
ὁdafs σφραγίς^{nafs} οὗτος^{rdafs} γινώσκω^{vlaa3s} κύριος^{nnms} ὁdamp εἰμι^{vppxamp} αὐτός^{rgms} καί^c
ἀφίστημι^{vdaa3s} ἀπὸ^p ἀδικία^{ngfs} πᾶς^{anmsn} ὁdms ὀνομάζω^{vppanms} ὁdans ὄνομα^{nans} Χριστός^{ngms}.
v.20 ἐν^p μέγας^{adfn} δέ^c οἰκία^{ndfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vix3s} μόνος^{bo} σκεῦος^{nnnp} χρυσοῦς^{anpnp} καί^c
ἀργυροῦς^{anpnp} ἀλλά^c καί^c ξύλινος^{anpnp} καί^c ὀστράκινος^{anpnp} καί^c ὅς^{rtmp} μὲν^{xo} εἰς^p τιμῇ^{nafs}
ὅς^{rtmp} δέ^c εἰς^p ἀτιμία^{nafs}. **v.21** ἐάν^{qo} οὖν^c τι-ορινμο ἐκκαθαίρω^{vsaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}
ἀπὸ^p οὗτος^{rdgnp} εἰμί^{vifx3s} σκεῦος^{nnns} εἰς^p τιμῇ^{nafs} ἀγιάζω^{vpxpns} καί^c εὐχρηστος^{anmsn}
ὁdms δεσπότης^{ndms} εἰς^p πᾶς^{aanmsn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aanms} ἐτοιμάζω^{vpxpns}. **v.22** ὁdafp
δέ^c νεωτερικός^{aafnp} ἐπιθυμία^{nafp} φεῦγω^{vdpa2s} διώκω^{vdpa2s} δέ^c δικαιοσύνη^{nafs} πίστις^{nafs}
ἀγάπη^{nafs} εἰρήνη^{nafs} μετὰ^p ὁdgmρ ἐπικαλέω^{vppmgmp} ὁdams κύριος^{nams} ἐκ^p καθαρός^{ngfsn}
καρδία^{ngfs}. **v.23** ὁdafp δέ^c μωρός^{aafnp} καί^c ἀπαιδευτός^{aafnp} ζητήσις^{nafp} παραιτέομαι^{vdnp2s}
οἶδα^{vpxanms} ὅτι^c γεννάω^{vipa3p} μάχη^{nafp}. **v.24** δοῦλος^{nams} δέ^c κύριος^{ngms} οὐ^{xo} δεῖ^{vnpq3s}
μάχομαι^{vnpn} ἀλλά^c ἥπιος^{aamsn} εἰμί^{vnpix} πρὸς^p πᾶς^{aampn} διδακτικός^{aamsn} ἀνεξίκακος^{aamsn}.
v.25 ἐν^p πρᾷτης^{ndfs} παιδεύω^{vppaams} ὁdamp ἀντιδιατίθημι^{vppmamp} μήποτε^{bo} δίδωμι^{vsaa3s}
αὐτός^{rdmp} ὁdms θεός^{nnms} μετάνοια^{nafs} εἰς^p ἐπίγνωσις^{nafs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.26** καί^c
ἀνανήψω^{vsaa3p} ἐκ^p ὁdgmς ὁdgmς διάβολος^{agmsn} παγίς^{ngfs} ζωγράφω^{vpxpnp} ὑπὸ^p αὐτός^{rgms} εἰς^p
ὁdans ἐκεῖνος^{rdgms} θέλημα^{nans}. **3. v.1** οὗτος^{rdans} δέ^c γινώσκω^{vdpa2s} ὅτι^c ἐν^p ἔσχατος^{adfpn}
ἡμέρα^{ndfp} ἐνίστημι^{vifd3p} καιρός^{nnmp} χαλεπός^{anmpn}. **v.2** εἰμί^{vifx3p} γάρ^c ὁdmp ἄνθρωπος^{nnmp}
φιλάυτος^{anmpn} φιλόαργυρος^{anmpn} ἀλαζών^{anmp} ὑπερήφανος^{anmpn} βλάσφημος^{anmpn} γονεύς^{ndmp}
ἀπειθής^{anmpn} ἀχάριστος^{anmpn} ἀνόσιος^{anmpn}. **v.3** ἄστοργος^{anmpn} ἄσπονδος^{anmpn}
διάβολος^{anmpn} ἀκρατής^{anmpn} ἀνήμερος^{anmpn} ἀφιλάγαθος^{anmpn}. **v.4** προδότης^{nnmp}
προπετής^{anmpn} τυφώ^{vpxpnp} φιλήδονος^{anmpn} μᾶλλον^{bo} ἥ^{xo} φιλόθεος^{anmpn}. **v.5** ἔχω^{vppanmp}
μόρφωσις^{nafs} εὐσεβεία^{ngfs} ὁdafs δέ^c δύναμις^{nafs} αὐτός^{rgfs} ἀρνέομαι^{vpxnmp} καί^c οὗτος^{rdamp}
ἀποτρέπω^{vdpm2s}.

δύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτεύοντες τὰ γυναικάρια σε-
 7 σωρευμένα ἁμαρτίαις ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις. πάντοτε
 8 μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθεῖν δυνά-
 9 μενα. ὃν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ
 10 οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ ἄνθρωποι κατεφθαρ-
 11 μένοι τὸν νοῦν ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν, ἀλλ οὐ προκόψουσιν
 12 ἐπὶ πλεῖον, ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἐκδηλος ἔσται πᾶσιν ὥς καὶ ἡ
 13 ἐκείνων ἐγένετο. Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ
 14 τῇ ἀγωγῇ τῇ προθέσει τῇ πίστει τῇ μακροθυμίᾳ τῇ ἀγάπῃ τῇ
 15 ὑπομονῇ. τοῖς διωγμοῖς τοῖς παθήμασιν οἷά μοι ἐγένετο ἐν
 16 Ἀντιοχείᾳ ἐν Ἰκονίῳ ἐν Λύστροις οἷους διωγμούς ὑπήνεγκα καὶ
 17 ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ κύριος. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες
 εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄν-
 θρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον πλανῶντες καὶ
 πλανώμενοι. σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης εἰδὼς
 παρὰ τίνος ἔμαθες. καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα
 οἶδας τὰ δυνάμενά σε σοφίαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν
 Χριστῷ Ἰησοῦ. πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς
 διδασκαλίαν πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν πρὸς παιδείαν
 τὴν ἐν δικαιοσύνῃ. ἵνα ἄρτιος ᾦ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος πρὸς
 πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

v.6 ἐκ^p οὗτος^{rdgmp} γάρ^c εἰμί^{vixp3p} ὁ^{dnmp} ἐνδύνω^{vppanmp} εἰς^p ὁ^{dafp} οἰκία^{nafp} καί^c
 αἰχμαλωτεύω^{vppanmp} ὁ^{danp} γυναικάριον^{nanp} σωρεύω^{vpxpanp} ἁμαρτία^{ndfp} ἄγω^{vpppanp}
 ἐπιθυμία^{ndfp} ποικίλος^{adfpn}. **v.7** πάντοτε^{bo} μανθάνω^{vppaanp} καί^c μηδέποτε^{bo} εἰς^p
 ἐπίγνωσις^{nafp} ἀλήθεια^{ngfs} ἔρχομαι^{vnaa} δύναιμι^{vppnanp}. **v.8** ὅς^{rrams} τρόπος^{nams} δέ^c
 Ἰάννης^{nnms} καί^c Ἰαμβρῆς^{nnms} ἀνθίστημι^{viaa3p} Μωϋσῆς^{ndms} οὕτω^{bo} καί^c οὗτος^{rdnmp}
 ἀνθίστημι^{vixp3p} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} ἄνθρωπος^{nnmp} καταφεύρω^{vpxpnmpp} ὁ^{dams} νοῦς^{nams}
 ἀδόκιμος^{anmpn} περὶ^p ὁ^{dafp} πίστις^{nafp}. **v.9** ἀλλά^c οὐ^o προκόπτω^{vifa3p} ἐπὶ^p πολὺς^{aansc} ὁ^{dnfs}
 γάρ^c ἄνοια^{nnfs} αὐτός^{rrgmp} ἐκδηλος^{anmsn} εἰμί^{vix3s} πᾶς^{admpn} ὥς^{bo} καί^c ὁ^{dnfs} ἐκεῖνος^{rdgmp}
 γίνονται^{viad3s}. **v.10** συ^{vgn-s} δέ^c παρακολουθέω^{vixa2s} ἐγώ^{rrg-s} ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs} ὁ^{ddfs}
 ἀγωγή^{ndfs} ὁ^{ddfs} πρόθεσις^{ndfs} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὁ^{ddfs} μακροθυμία^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ὁ^{ddfs}
 ὑπομονή^{ndfs}. **v.11** ὁ^{ddmp} διωγμός^{ndmp} ὁ^{ddnp} πάθημα^{ndnp} οἷος^{rrnmp} ἐγώ^{rrp-d} γίνονται^{viad3s}
 ἐν^p Ἀντιόχεια^{ndfs} ἐν^p Ἰκόνιον^{ndns} ἐν^p Λύστρα^{ndnp} οἷος^{reanp} διωγμός^{nampp} ὑποφέρω^{viaa1s} καί^c
 ἐκ^p πᾶς^{agmpn} ἐγώ^{rrp-s} ῥύομαι^{vian3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}. **v.12** καί^c πᾶς^{anmpn} δέ^c ὁ^{ddmp}
 θέλω^{vppanmp} εὐσεβῶς^{bo} ζῶ^{vnpa} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} διώκω^{vifp3p}. **v.13** πονηρός^{anmpn}
 δέ^c ἄνθρωπος^{nnmp} καί^c γόης^{nnmp} προκόπτω^{vifa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dans} χεῖρων^{aansn} πλανᾶω^{vppanmp} καί^c
 πλανᾶω^{vppanmp}. **v.14** συ^{vgn-s} δέ^c μένω^{vdp2s} ἐν^p ὧς^{rrdnp} μανθάνω^{viaa2s} καί^c πιστόω^{viap2s}
 οἶδα^{vpxanms} παρὰ^p τίς^{rrgms} μανθάνω^{viaa2s}. **v.15** καί^c ὅτι^c ἀπὸ^p βρέφους^{ngns} ὁ^{damp} ἱερός^{aanpn}
 γράμμα^{nanp} οἶδα^{vixa2s} ὁ^{damp} δύναιμι^{vppnanp} συ^{rrp-s} σοφίζω^{vnaa} εἰς^p σωτηρία^{nafp} διὰ^p
 πίστις^{ngfs} ὁ^{dgrfs} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.16** πᾶς^{anfsn} γραφή^{anfsn} θεόπνευστος^{anfsn}
 καί^c ὠφέλιμος^{anmsn} πρὸς^p διδασκαλία^{nafp} πρὸς^p ἔλεγχος^{nams} πρὸς^p ἐπανόρθωσις^{nafp} πρὸς^p
 παιδεία^{nafp} ὁ^{dafp} ἐν^p δικαιοσύνῃ^{ndfs}. **v.17** ἵνα^c ἄρτιος^{anmsn} εἰμί^{vixp3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}
 ἄνθρωπος^{nnms} πρὸς^p πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἐξαρτίζω^{vpxnms}.

Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ κυρίου **4**
 Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς κα-
 τὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κήρυξον **2**
 τὸν λόγον ἐπίσθηθι εὐκαίρως ἀκαίρως ἔλεγξον ἐπιτίμησον πα-
 ρακάλεσον ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. ἔσται γὰρ και- **3**
 ρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται ἀλλὰ κατὰ
 τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν διδασκάλους
 κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκο- **4**
 ῆν ἀποστρέψουσιν ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. σὺ δὲ **5**
 νῆφε ἐν πᾶσιν κακοπάθησον ἔργον ποιήσων εὐαγγελιστοῦ τὴν
 διακονίαν σου πληροφορήσων. Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι καὶ ὁ **6**
 καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκεν. τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν **7**
 ἡγώνισμαι τὸν δρόμον τετέλεκα τὴν πίστιν τετήρηκα, λοιπὸν **8**
 ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος ὃν ἀποδώσει μοι ὁ
 κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁ δίκαιος κριτὴς οὐ μόνον δὲ ἐ-
 μοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς ἡγαπηκόσιν τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.
 Σπούδασον ἔλθειν πρὸς με ταχέως, Δημᾶς γὰρ με ἐγκατέλι- **9, 10**
 πεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην
 Κρήσκης εἰς Γαλατίαν Τίτος εἰς Δαλματίαν, Λουκᾶς ἐστὶν μό- **11**
 νος μετ' ἐμοῦ Μᾶρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ ἔστιν γάρ
 μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν. Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἑ- **12**
 φεσον. τὸν φαιλόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ **13**

4. v.1 διαμαρτύρομαι^{vipn1s} οὖν^c ἐγὼ^{rpn-s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^dgms θεός^{ngms} καί^c ὁ^dgms
 κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^dgms μέλλω^{vppagms} κρίνω^{vnpa} ζάω^{vppaamp} καί^c
 νεκρός^{aampn} κατὰ^p ὁ^dafis ἐπιφάνειαν^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c ὁ^dafis βασιλείαν^{nafs} αὐτός^{rpgms}.
v.2 κηρύσσω^{vdaa2s} ὁ^dams λόγος^{nams} ἐπίσθημι^{vdaa2s} εὐκαίρως^{bo} ἀκαίρως^{bo} ἐλέγχω^{vdaa2s}
 ἐπιτιμήμι^{vdaa2s} παρακαλέω^{vdaa2s} ἐν^p πᾶς^{adfsn} μακροθυμίαν^{ndfis} καί^c διδαχή^{ndfis}. **v.3** εἰμι^{vifx3s}
 γάρ^c καιρός^{nnms} ὅτε^{bo} ὁ^dgfs ὑγιαίνω^{vppagfs} διδασκαλία^{ngfs} οὐ^{xo} ἀνέχω^{vifd3p} ἀλλὰ^c κατὰ^p ὁ^dafp
 ἐπιθυμία^{nafp} ὁ^dafp ἴδιος^{aafpn} ἑαυτοῦ^{rxdmr} ἐπισωρεύω^{vifa3p} διδάσκαλος^{namp} κνηθώ^{vpprnp} ὁ^dafis
 ἀκοή^{nafs}. **v.4** καί^c ἀπὸ^p μὲν^{xo} ὁ^dgfs ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^dafis ἀκοί^{nafs} ἀποστρέφω^{vifa3p} ἐπὶ^p δέ^c
 ὁ^damp μῦθος^{namp} ἐκτρέπω^{vifp3p}. **v.5** σύ^{rpn-s} δέ^c νῆφω^{vdpa2s} ἐν^p πᾶς^{adnpn} κακοπαθέω^{vdaa2s}
 ἔργον^{nans} ποιέω^{vdaa2s} εὐαγγελιστής^{ngms} ὁ^dafis διακονία^{nafs} σύ^{rp-g-s} πληροφορέω^{vdaa2s}.
v.6 ἐγὼ^{rpn-s} γάρ^c ἤδη^{bo} σπένδω^{vipp1s} καί^c ὁ^dnnms καιρός^{nnms} ὁ^dgfs ἐμός^{rsgfs} ἀνάλυσιν^{ngfs}
 ἐφίσθημι^{vixa3s}. **v.7** ὁ^dams ἀγών^{nams} ὁ^dams καλός^{aamsn} ἀγωνίζομαι^{vixn1s} ὁ^dams δρόμος^{nams}
 τελέω^{vixa1s} ὁ^dafis πίστις^{nafs} τηρέω^{vixa1s}. **v.8** λοιπός^{aansn} ἀπόκειμαι^{vipn3s} ἐγὼ^{rp-d-s} ὁ^dnnms
 ὁ^dgfs δικαιοσύνη^{ngfs} στέφανος^{nnms} ὅς^{rrams} ἀποδίδωμι^{vifa3s} ἐγὼ^{rp-d-s} ὁ^dnnms κύριος^{nnms} ἐν^p
 ἐκείνους^{rdfis} ὁ^dafis ἡμέραν^{ndfis} ὁ^dnnms δίκαιος^{anmsn} κριτὴς^{nnms} οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c ἐγὼ^{rp-d-s} ἀλλά^c
 καί^c πᾶς^{admpn} ὁ^dddmp ἀγαπάω^{vpxadmp} ὁ^dafis ἐπιφάνειαν^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.9** σπουδάζω^{vdaa2s}
 ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγὼ^{rp-a-s} ταχέως^{bo}. **v.10** Δημᾶς^{nnms} γάρ^c ἐγὼ^{rp-a-s} ἐγκαταλείπω^{vnaa3s}
 ἀγαπάω^{vraanms} ὁ^dams νῦν^{bo} αἰὼν^{nams} καί^c πορεύομαι^{viao3s} εἰς^p Θεσσαλονικίην^{nafs} Κρήσκης^{nnms}
 εἰς^p Γαλατίαν^{nafs} Τίτος^{nnms} εἰς^p Δαλματίαν^{nafs}. **v.11** Λουκᾶς^{nnms} εἰμι^{vixp3s} μόνος^{anmsn}
 μετὰ^p ἐγὼ^{rp-g-s} Μᾶρκος^{nams} ἀναλαβάνω^{vraanms} ἄγω^{vdpa2s} μετὰ^p σεαυτοῦ^{rxgms} εἰμι^{vixp3s} γάρ^c
 ἐγὼ^{rp-d-s} εὐχρηστος^{anmsn} εἰς^p διακονίαν^{nafs}. **v.12** Τυχικός^{nams} δέ^c ἀποστέλλω^{vnaa1s} εἰς^p
 Ἐφεσσός^{nafs}.

- 14 ἐρχόμενος φέρε καὶ τὰ βιβλία μάλιστα τὰς μεμβράνας. Ἀλέ-
 15 ξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο, ἀποδῶν αὐτῷ ὁ
 16 κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὃν καὶ σὺ φυλάσσου λίαν γὰρ ἀν-
 17 θέστηκεν τοῖς ἡμετέροις λόγοις. Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογία
 οὐδεὶς μοι συμπαραγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλειπον, μὴ
 17 αὐτοῖς λογισθεῖν, ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν
 με ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσῃ πάντα
 18 τὰ ἔθνη καὶ ἐρρυσθῇν ἐκ στόματος λέοντος. καὶ ρύσεται με ὁ
 κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν
 αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων
 19 ἀμήν. Ἀσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφόρου
 20 οἶκον. Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ Τρόφιμον δὲ ἀπέλειπον ἐν
 21 Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν Ἀσπά-
 ζεται σε Εὐβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ
 22 ἀδελφοὶ πάντες. Ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύμα-
 τὸς σου ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν ἀμήν. [πρὸς Τιμόθεον δευτέρᾳ τῆς
 Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα ἐγράφη
 ἀπὸ Ῥώμης ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη Παῦλος τῷ Καίσαρι Νέ-
 ρων]

v.13 ὁ^{dams} φαίλονης^{nam} ὅς^{grams} ἀπολείπω^{vial} ἐν^p Τρωάς^{ndfs} παρὰ^p Καρπός^{ndms} ἔρχομαι^{vpnnms} φέρω^{vdpa2s} καί^c ὁ^dαν^p βιβλίον^{nanp} μάλιστα^{bo} ὁ^dα^p μεμβράνα^{nafr}.
v.14 Ἀλέξανδρος^{nnms} ὁ^dνms χαλκεὺς^{nnms} πολὺς^{aanpn} ἐγώ^{tpd-s} κακός^{aanpn} ἐνδείκνυμι^{viam3s} ἀποδίδωμι^{voaa3s} αὐτός^{tpdms} ὁ^dνms κύριος^{nnms} κατὰ^p ὁ^dαν^p ἔργον^{nanp} αὐτός^{tpgms}.
v.15 ὅς^{grams} καί^c σὺ^{tpn-s} φυλάσσω^{vdpm2s} λίαν^{bo} γάρ^c ἀνθίστημι^{vixa3s} ὁ^dddmp ἡμέτερος^{rsdmp} λόγος^{ndmp}. **v.16** ἐν^p ὁ^ddfs πρῶτος^{adfsn} ἐγώ^{tpg-s} ἀπολογία^{ndfs} οὐδεὶς^{anfsn} ἐγώ^{tpd-s} συμπαράγινομαι^{viad3s} ἀλλά^c πᾶς^{anmpn} ἐγώ^{tpa-s} ἐγκαταλείπω^{viala3p} μὴ^{xo} αὐτός^{tpdmp} λογιζομαι^{voaa3s}. **v.17** ὁ^dνms δέ^c κύριος^{nnms} ἐγώ^{tpd-s} παρίστημι^{viala3s} καί^c ἐνδυναμώ^{viala3s} ἐγώ^{tpa-s} ἵνα^c διὰ^p ἐγώ^{tpg-s} ὁ^dnnms κήρυγμα^{nnms} πληροφορέω^{vsap3s} καί^c ἀκούω^{vsaa3s} πᾶς^{anmpn} ὁ^dnnmp ἔθνος^{nnnp} καί^c ρύομαι^{ngns} ἐκ^p στόμα^{ngns} λέων^{ngms}. **v.18** καί^c ρύομαι^{vifd3s} ἐγώ^{tpa-s} ὁ^dnnms κύριος^{nnms} ἀπὸ^p πᾶς^{agnsn} ἔργον^{ngns} πονηρός^{agnsn} καί^c σώζω^{vifa3s} εἰς^p ὁ^ddfs βασιλεία^{nafs} αὐτός^{tpgms} ὁ^ddfs ἐπουράνιος^{aafsn} ὅς^{trdms} ὁ^dnnfs δόξα^{nnfs} εἰς^p ὁ^damp αἰών^{nam} ὁ^dgnmp αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.19** ἀσπάζομαι^{vdad2s} Πρίσκα^{nafs} καί^c Ἀκύλας^{nam} καί^c ὁ^ddams Ὀνησιφόρος^{ngms} οἶκος^{nam}. **v.20** Ἐραστος^{nnms} μένω^{viala3s} ἐν^p Κόρινθος^{ndfs} Τρόφιμος^{nam} δέ^c ἀπολείπω^{viala1s} ἐν^p Μιλήτος^{ndfs} ἀσθενέω^{vpaaams}. **v.21** σπουδάζω^{vdaa2s} πρὸ^p χειμῶν^{ngms} ἔρχομαι^{vnaa} ἀσπάζομαι^{vipn3s} σὺ^{tpa-s} Εὐβουλος^{nnms} καί^c Πούδης^{nnms} καί^c Λίνος^{nnms} καί^c Κλαυδία^{nnfs} καί^c ὁ^dnnmp ἀδελφός^{nnmp} πᾶς^{anmpn}. **v.22** ὁ^dnnms κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nam} μετὰ^p ὁ^dgnms πνεῦμα^{ngns} σὺ^{tpg-s} ὁ^dnnfs χάρις^{nnfs} μετὰ^p σὺ^{tpg-p} ἀμήνth πρὸς^p Τιμόθεος^{nam} δευτερος^{anfsn} ὁ^ddfs Ἐφεσίους^{agnpn} ἐκκλησία^{ngfs} πρῶτος^{aamsn} ἐπίσκοπος^{nam} χειροτονέω^{vpapams} γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p Ῥώμη^{ngfs} ὅτε^{bo} ἐκ^p δευτερος^{agnsn} παρίστημι^{viala3s} Παῦλος^{nnms} ὁ^dddms Καίσαρ^{ndms} Νέρων^{ndms}.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Παῦλος δοῦλος θεοῦ ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πί- **1**
στιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν.
ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου ἦν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ **2**
χρόνων αἰώνιων. ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐ- **3**
τοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος
ἡμῶν θεοῦ. Τίτω γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν χάρις ἔ- **4**
λεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν. Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ ἵνα τὰ **5**
λείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέ-
ρους ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην. εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος μιᾶς **6**
γυναικὸς ἀνὴρ τέκνα ἔχων πιστὰ μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ
ἀνυπότακτα. δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θε- **7**
οῦ οἰκονόμον μὴ αὐθάδη μὴ ὀργίλον μὴ πάροινον μὴ πλή-
κτην μὴ αἰσχροκερδῆ. ἀλλὰ φιλόξενον φιλάγαθον σώφρονα **8**
δίκαιον ὅσιον ἐγκρατῆ. ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν **9**
πιστοῦ λόγου ἵνα δυνατὸς ᾦ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκα-
λίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. Εἰσὶν γὰρ **10**
πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται μάλιστα
οἱ ἐκ περιτομῆς. οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν οἵτινες ὅλους οἴκους **11**

1. v.1 Παῦλος^{nnms} δοῦλος^{nnms} θεός^{ngms} ἀπόστολος^{nnms} δέ^c Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κατὰ^p
πίστις^{nafs} ἐκλεκτός^{agmpn} θεός^{ngms} καί^c ἐπίγνωσις^{nafs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^dgfs κατὰ^p εὐσέβεια^{nafs}.
v.2 ἐπὶ^p ἐλπίς^{ndfs} ζωῆς^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn} ὅς^{rrafs} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ὁ^dgnms ἀψευδής^{anmsn}
θεός^{nnms} πρὸ^p χρόνος^{ngmp} αἰώνιος^{agmpn}. **v.3** φανερόω^{vlaa3s} δέ^c καιρός^{ndmp} ἴδιος^{admpn}
ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{trpgs} ἐν^p κήρυγμα^{ndns} ὅς^{rrans} πιστεύω^{viap1s} ἐγὼ^{trp-s} κατὰ^p ἐπιταγὴ^{nafs}
ὁ^dgms σωτήρ^{ngms} ἐγὼ^{trp-g} θεός^{ngms}. **v.4** Τίτος^{ndms} γνήσιος^{adnsn} τέκνον^{ndns} κατὰ^p κοινός^{aafsn}
πίστις^{nafs} χάρις^{nnfs} ἔλεος^{nnms} εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^c κύριος^{ngms}
Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^dgms σωτήρ^{ngms} ἐγὼ^{trp-g}. **v.5** οὗτος^{ngms} χάριν^{bo} καταλείπω^{vlaa1s}
σύ^{trp-a-s} ἐν^p Κρήτῃ^{ndfs} ἵνα^c ὁ^danp λείπῃ^{vppaanp} ἐπιδιορθώ^{vsam2s} καί^c καθίστημι^{vsaa2s} κατὰ^p
πόλις^{nafs} πρεσβύτερος^{aamnp} ὡς^{bo} ἐγὼ^{trp-s} σύ^{trp-d-s} διατάσσω^{viam1s}. **v.6** εἴ^{qo} τίς^{rinms} εἰμί^{vtrpx3s}
ἀνέγκλητος^{anmsn} εἷς^{ngfs} γυνή^{ngfs} ἀνὴρ^{nnms} τέκνον^{nanp} ἔχω^{vppanms} πιστός^{aanpn} μί^{xo} ἐν^p
κατηγορία^{ndfs} ἀσωτία^{ngfs} ἢ^{xo} ἀνυπότακτος^{aanpn}. **v.7** δεῖ^{vtrpq3s} γάρ^c ὁ^{dams} ἐπίσκοπος^{nams}
ἀνέγκλητος^{aamsn} εἰμί^{vtrpx} ὡς^{bo} θεός^{ngms} οἰκονόμος^{nams} μί^{xo} αὐθάδης^{aamsn} μί^{xo} ὀργίλος^{aamsn}
μί^{xo} πάροινος^{aamsn} μί^{xo} πλήκτης^{nams} μί^{xo} αἰσχροκερδής^{aamsn}. **v.8** ἀλλά^c φιλόξενος^{aamsn}
φιλάγαθος^{aamsn} σώφρων^{aamsn} δίκαιος^{aamsn} ὁσιος^{aamsn} ἐγκρατῆς^{aamsn}. **v.9** ἀντέχω^{vppnams}
ὁ^dgms κατὰ^p ὁ^{dafs} διδαχὴ^{nafs} πιστός^{agmsn} λόγος^{ngms} ἵνα^c δυνατός^{anmsn} εἰμί^{vtrpx3s} καί^c
παρακαλέω^{vnpa} ἐν^p ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὑγιαίνω^{vppadfs} καί^c ὁ^{damp} ἀντιλέγω^{vppaamp}
ἐλέγχω^{vnpa}. **v.10** εἰμί^{vtrpx3p} γάρ^c πολὺς^{anmpn} καί^c ἀνυπότακτος^{anmpn} ματαιολόγος^{anmpn}
καί^c φρεναπίτης^{nnmp} μάλιστα^{bo} ὁ^danmp ἐκ^p περιτομῆ^{ngfs}.

- ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν.
 12 εἶπέν τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης Κρήτης ἀεὶ ψεῦσαι
 13 κακὰ θηρία γαστέρες ἀργαί. ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀλη-
 14 θῆς δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ
 15 πίστει. μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀν-
 16 θρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. πάντα μὲν καθαρά
 τοῖς καθαροῖς, τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθα-
 16 ρόν ἀλλὰ μεμíanται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνειδησις. θεὸν
 ὁμολογοῦσιν εἰδέναι τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται βδελυκτοὶ ὄντες
 καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.
- 2. 2** Σὺ δὲ λάλει ἅ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ. πρεσβύ-
 τας νηφαλίους εἶναι σεμονούς σὺφρονας ὑγιαίνοντας τῇ πίστει
 3 τῇ ἀγάπῃ τῇ ὑπομονῇ, πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστάματι
 4 διδασκάλους. ἵνα σωφρονίζωσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι φι-
 5 λοτέκνους. σὺφρονας ἀγνάς οἰκουροὺς ἀγαθὰς ὑποτασσομέ-
 νας τοῖς ἰδίους ἀνδράσιν ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλασφημῇται.
 6, 7 τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σὺφρονεῖν. περὶ πάντα
 8 διάφθοριαν, σεμνότητα ἀφθαρσιαν, λόγον ὑγιῇ ἀκατάγνωστον
 ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων περὶ ὑμῶν λέγειν φαῦλον.

v.11 ὅς^{tramp} δεῖ^{vtrp3s} ἐπιστομίζω^{vnpa} ὅστις^{rrnmp} ὁλος^{aampn} οἶκος^{namp} ἀνατρέπω^{vnpa3p} διδάσκω^{vppanmp} ὅς^{tramp} μὴ^{xo} δεῖ^{vtrp3s} αἰσχρός^{agnsn} κέρδος^{ngms} χάριν^{bo}. **v.12** λέγω^{vnaa3s} τι-ορινμο ἐκ^p αὐτός^{trgmp} ἴδιος^{annsn} αὐτός^{trgmp} προφήτης^{nnms} Κρής^{nnmp} αἰε^{bo} ψεύστης^{nnmp} κακός^{annpn} θηρίον^{nnpn} γαστήρ^{nnfp} ἀργός^{anfpn}. **v.13** ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vtrpx3s} ἀληθής^{anfsn} διὰ^p ὅς^{trafs} αἰτία^{nafs} ἐλέγχω^{vdpa2s} αὐτός^{tramp} ἀποτόμως^{bo} ἵνα^c ὑγιαίνω^{vsapa3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs}. **v.14** μὴ^{xo} προσέχω^{vppanmp} Ἰουδαϊκός^{admpn} μῦθος^{ndmp} καί^c ἐντολή^{ndfp} ἀνθρωπος^{ngmp} ἀποστρέφω^{vppmgmp} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs}. **v.15** πᾶς^{annpn} μὲν^{xo} καθαρός^{annpn} ὁ^{ddmp} καθαρός^{admpn} ὁ^{ddmp} δε^c μαινώ^{vpxdmp} καί^c ἀπίστος^{admpn} οὐδείς^{annsn} καθαρός^{annsn} ἀλλὰ^c μαινώ^{vtrp3s} αὐτός^{trgmp} καί^c ὁ^{dnms} νοῦς^{nnms} καί^c ὁ^{dnfs} συνειδησις^{nnfs}. **v.16** θεός^{nams} ὁμολογέω^{vna3p} οἶδα^{vna} ὁ^{ddmp} δε^c ἔργον^{ndmp} ἀρνέομαι^{vtrp3p} βδελυκτός^{annpn} εἰμι^{vtrpxmp} καί^c ἀπειθής^{annpn} καί^c πρὸς^p πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἀδόκιμος^{annpn}. **2. 2** **v.1** σύ^{vtrn-s} δε^c λαλέω^{vdpa2s} ὅς^{tramp} πρέπω^{vtrp3s} ὑγιαίνω^{vtrpadfs} διδασκαλία^{ndfs}. **v.2** πρεσβύτης^{namp} νηφάλιος^{aampn} εἰμι^{vtrpx} σεμνός^{aampn} σὺφρων^{aampn} ὑγιαίνω^{vppaamp} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὑπομονή^{ndfs}. **v.3** πρεσβύτης^{nafp} ὡσαύτως^{bo} ἐν^p κατάστημα^{ndns} ἱεροπρεπής^{aafpn} μὴ^{xo} διάβολος^{aafpn} μὴ^{xo} οἶνος^{ndms} πολὺς^{admsn} δουλόω^{vtrpafp} καλοδιδάσκαλος^{aafpn}. **v.4** ἵνα^c σωφρονίζω^{vsapa3p} ὁ^{dafp} νέος^{aafpn} φιλάνδρος^{nafp} εἰμι^{vtrpx} φιλότεκνος^{aafpn}. **v.5** σὺφρων^{aafpn} ἀγνός^{aafpn} οἰκουρός^{aafpn} ἀγαθός^{aafpn} ὑποτάσσω^{vtrpafp} ὁ^{ddmp} ἴδιος^{admpn} ἀνήρ^{ndmp} ἵνα^c μὴ^{xo} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} βλασφημέω^{vspp3s}. **v.6** ὁ^{damp} νέος^{aampc} ὡσαύτως^{bo} παρακαλέω^{vdpa2s} σὺφρονέω^{vnpa}. **v.7** περὶ^p πᾶς^{aannpn} σεαυτοῦ^{vtrxams} παρέχω^{vppnnms} τύπος^{nams} καλός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} ἐν^p ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs} ἀδιαφθορία^{nafs} σεμνότης^{nafs} ἀφθορία^{nafs}. **v.8** λόγος^{nams} ὑγιής^{aansn} ἀκατάγνωστος^{aansn} ἵνα^c ὁ^{dnms} ἐκ^p ἐναντίος^{agfsn} ἐντρέπω^{vsap3s} μηδεὶς^{aansn} ἔχω^{vppanms} περὶ^p σύ^{vtrg-p} λέγω^{vnpa} φαῦλος^{aansn}.

δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν εὐάρεστους 9
 εἶναι μὴ ἀντιλέγοντας. μὴ νοσφιζομένους ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν 10
 ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ὑ-
 μῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ 11
 ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις. παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησά- 12
 μενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ
 δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. προσδεχόμενοι 13
 τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου
 θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν 14
 ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώσεται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ κα-
 θαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. Ταῦτα 15
 λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς, μηδεὶς
 σου περιφρονεῖτω.

Ὑπομίνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι **3**
 πειθαρχεῖν πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμοὺς εἶναι. μηδένα 2
 βλασφημεῖν ἀμάχους εἶναι ἐπεικεῖς πᾶσαν ἐνδεικνυμένους
 πρᾶότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Ἥμεν γὰρ ποτε καὶ ἡ- 3
 μεῖς ἀνόητοι ἀπειθεῖς πλανώμενοι δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ
 ἡδοναῖς ποικίλαις ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες στυγητοὶ μι-
 σοῦντες ἀλλήλους. ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιланθρωπία 4
 ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ. οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιο- 5
 σύνη ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν
 ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύμα-

v.9 δοῦλος^{nam} ἴδιος^{admpn} δεσπότης^{ndmp} ὑποτάσσω^{vnpn} ἐν^p πᾶς^{adn} εὐάρεστος^{aampn}
 εἶμι^{vnp} μὴ^{xo} ἀντιλέγω^{vppaamp}. **v.10** μὴ^{xo} νοσφιζω^{vppmamp} ἀλλὰ^c πίστις^{naf} πᾶς^{aafsn}
 ἐνδείκνυμι^{vppmamp} ἀγαθός^{aafsn} ἵνα^c ὁ^{daf} διδασκαλία^{naf} ὁ^d διδασκ^{ngms} σωτήρ^{ngms} συ^{rg-p} θεός^{ngms}
 κοσμέω^{vspa3p} ἐν^p πᾶς^{adn}. **v.11** ἐπιφαίνω^{viap3s} γάρ^c ὁ^d χάρις^{naf} ὁ^d θεός^{ngms} ὁ^d
 σωτήριος^{anmsn} πᾶς^{admpn} ἀνθρώπος^{ndmp}. **v.12** παιδεύω^{vppanfs} ἐγώ^{rga-p} ἵνα^c ἀρνεομαι^{vpadnmp}
 ὁ^d ἀσέβεια^{naf} καί^c ὁ^d κοσμικός^{aafpn} ἐπιθυμία^{nafp} σωφρόνως^{bo} καί^c δικαίως^{bo}
 καί^c εὐσεβῶς^{bo} ζῶω^{vsaalp} ἐν^p ὁ^d νῦν^{bo} αἰών^{ndms}. **v.13** προσδεχομαι^{vppnmp} ὁ^d
 μακάριος^{aafsn} ἐλπίς^{naf} καί^c ἐπιφάνεια^{naf} ὁ^d δόξα^{ngfs} ὁ^d μέγας^{agmsn} θεός^{ngms} καί^c
 σωτήρ^{ngms} ἐγώ^{rg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.14** ὅς^{rtms} διδωμι^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}
 ὑπὲρ^p ἐγώ^{rg-p} ἵνα^c λυτρώω^{vsm3s} ἐγώ^{rga-p} ἀπὸ^p πᾶς^{agfsn} ἀνομία^{ngfs} καί^c καθαρίσω^{vsa3s}
 ἑαυτοῦ^{rxams} λαός^{nam} περιούσιος^{aamsn} ζηλωτής^{nam} καλός^{agmpn} ἔργον^{ngmp}. **v.15** οὗτος^{rdanp}
 λαλέω^{vdpa2s} καί^c παρακαλέω^{vdpa2s} καί^c ἐλέγχω^{vdpa2s} μετὰ^p πᾶς^{agfsn} ἐπιταγῆς^{ngfs} μηδεὶς^{anmsn}
 συ^{rg-s} περιφρονέω^{vdpa3s}. **3. v.1** ὑπομιμνήσκω^{vdpa2s} αὐτός^{rgamp} ἀρχή^{ndfp} καί^c
 ἐξουσία^{ndfp} ὑποτάσσω^{vnpn} πειθαρχέω^{vnpa} πρὸς^p πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἐτοιμος^{aampn}
 εἶμι^{vnp}. **v.2** μηδεὶς^{aamsn} βλασφημέω^{vnpa} ἀμαχος^{aampn} εἶμι^{vnp} ἐπεικεῖς^{aampn} πᾶς^{aafsn}
 ἐνδείκνυμι^{vppmamp} πρᾶυτης^{naf} πρὸς^p πᾶς^{aampn} ἀνθρώπος^{nam}. **v.3** εἶμι^{vix1p} γάρ^c ποτέ^{xo}
 καί^c ἐγώ^{rg-p} ἀνόητος^{anmpn} ἀπειθεῖς^{anmpn} πλανῶν^{vppnmp} δουλεύων^{vppanmp} ἐπιθυμία^{ndfp}
 καί^c ἡδονή^{ndfp} ποικίλος^{adfpn} ἐν^p κακία^{ndfs} καί^c φθόνος^{ndms} διάγω^{vppanmp} στυγητός^{anmpn}
 μισέω^{vppanmp} ἀλλήλων^{reamp}. **v.4** ὅτε^{bo} δέ^c ὁ^d χρηστότης^{nnfs} καί^c ὁ^d φιλανθρωπία^{nnfs}
 ἐπιφαίνω^{viap3s} ὁ^d σωτήρ^{ngms} ἐγώ^{rg-p} θεός^{ngms}.

- 6 τος ἀγίου. οὗ ἐξέχεεν ἐφ ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
 7 τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κλη-
 8 ρονόμοι γενώμεθα κατ ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. Πιστός ὁ λόγος,
 καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε διαβεβαιοῦσθαι ἵνα φροντίζωσιν
 9 καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ θεῷ, ταῦτα ἐ-
 10 σтин τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. μωρὰς δὲ ζητή-
 11 σεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιῖστασο,
 12 εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ
 13 μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ. εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται
 14 ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω
 Ἀρτεμῖαν πρὸς σέ ἢ Τυχικόν σπουδάσον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νι-
 15 κόπολιν ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηναῖν τὸν νομικὸν
 καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη.
 16 μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι
 εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας ἵνα μὴ ᾧσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονται
 σε οἱ μετ ἐμοῦ πάντες Ἀσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πί-
 στει ἢ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν. [πρὸς Τίτον τῆς Κρητῶν
 ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα ἐγράφη ἀπὸ Νι-
 κοπόλεως τῆς Μακεδονίας]

v.5 οὗ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} ὁ^{dgnp} ἐν^p δⁱκαιοσύνη^{ndfs} ὅς^{rrgnp} ποιέω^{vialp} ἐγὼ^{trp-p} ἀλλά^c κατὰ^p ὁ^{dams} αὐτός^{trgms} ἔλεος^{nams} σὺν^ω ἡμῶν^{viala3s} ἐγὼ^{trp-p} διὰ^p λουτρον^{ngns} παλιγγενεσία^{ngfs} καί^c ἀνακαίνωσις^{ngfs} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **v.6** ὅς^{rrgns} ἐκ^ω ἡμῶν^{viala3s} ἐπὶ^p ἐγὼ^{trp-p} πλουσίως^{bo} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgnms} σωτὴρ^{ngms} ἐγὼ^{trg-p}. **v.7** ἵνα^c δικαιοῦ^{vrapnmp} ὁ^{ddfs} ἐκεῖνος^{rdgms} χάρις^{ndfs} κληρονόμος^{nnmp} γίνομαι^{vsadlp} κατὰ^p ἐλπίς^{nafs} ζωῆς^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}. **v.8** πιστός^{anmsn} ὁ^{dams} λόγος^{nnms} καί^c περὶ^p οὗτος^{rdgmp} βούλομαι^{vtrpnls} σύ^{trp-s} διαβεβαιόμαι^{vtrpn} ἵνα^c φροντίζω^{vspa3p} καλός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} προῖστημι^{vtrpn} ὁ^{dnpmp} πιστεύω^{vpxanmp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} οὗτος^{rdnp} εἰμι^{vtrpx3p} ὁ^{dnpmp} καλός^{anmpn} καί^c ὠφέλιμος^{anmpn} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.9** μωρός^{aafpn} δέ^c ζητήσις^{nafp} καί^c γενεαλογία^{nafp} καί^c ἔρις^{nafp} καί^c μάχη^{nafp} νομικός^{aafpn} περιῖστημι^{vtrpm2s} εἰμι^{vtrpx3p} γάρ^c ἀνωφελής^{anfpn} καί^c μάταιος^{anmpn}. **v.10** αἰρετικός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} μετὰ^p εἰς^{nafs} καί^c δεύτερος^{aafsn} νουθεσία^{nafs} παραιτέομαι^{vtrpn2s}. **v.11** οἶδα^{vpxanms} ὅτι^c ἐκστρέφω^{vtrpx3s} ὁ^{dams} τοιοῦτος^{rdnms} καί^c ἁμαρτάνω^{vtrpa3s} εἰμι^{vtrpxnms} αὐτοκατάκριτος^{anmsn}. **v.12** διὰ^p ἐμὸν^{vifa1s} Ἀρτεμῖαν^{nams} πρὸς^p σύ^{trp-s} ἢ^{xo} Τυχικός^{nams} σπουδάζω^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγὼ^{trp-s} εἰς^p Νικόπολιν^{nafs} ἐκεῖ^{bo} γάρ^c κρίνω^{vixa1s} παραχειμάζω^{vnaa}. **v.13** Ζηναῖς^{nams} ὁ^{dams} νομικός^{aamsn} καί^c Ἀπολλῶς^{nams} σπουδαίως^{bo} προπέμψω^{vdaa2s} ἵνα^c μηδεὶς^{aamsn} αὐτός^{rdmp} λείπω^{vspa3s}. **v.14** μανθάνω^{vtrpa3p} δέ^c καί^c ὁ^{dnpmp} ἡμέτερος^{rsnmp} καλός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} προῖστημι^{vtrpn} εἰς^p ὁ^{dafp} ἀναγκαίως^{aafpn} χρεια^{nafp} ἵνα^c μὴ^{xo} εἰμι^{vtrpx3p} ἄκαρπος^{anmpn}. **v.15** ἀσπάζομαι^{vtrpn3p} σύ^{trp-s} ὁ^{dnpmp} μετὰ^p ἐγὼ^{trg-s} πᾶς^{anmpn} ἀσπάζομαι^{vtrpn3p} ὁ^{damp} φιλέω^{vtrpaamp} ἐγὼ^{trp-p} ἐν^p πίστις^{ndfs} ὁ^{dms} χάρις^{nnfs} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{trg-p} ἀμήνth πρὸς^p Τίτος^{nams} ὁ^{dgnfs} Κρής^{ngmp} ἐκκλησία^{ngfs} πρῶτος^{aamsn} ἐπίσκοπος^{nams} χειροτονέω^{vtrpams} γράφω^{vtrpa3s} ἀπὸ^p Νικόπολιν^{ngfs} ὁ^{dgnfs} Μακεδονία^{ngfs}.

Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός **1**
Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν. καὶ Ἀπφία τῇ ἀ- **2**
γαπητῇ, καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν
σου ἐκκλησίᾳ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν **3**
καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε **4**
μνεῖαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου. ἀκούων σου **5**
τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν
καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους. ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου **6**
ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς
Χριστὸν Ἰησοῦν. χάριν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν **7**
ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαιται διὰ
σοῦ ἀδελφέ. Διό πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν **8**
σοι τὸ ἀνῆκον. διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος **9**
ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτης νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ, Χριστοῦ.
παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἑμοῦ τέκνου ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δε- **10**
σμοῖς μου, Ὀνήσιμον. τὸν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ σοὶ καὶ **11**
ἐμοὶ εὐχρηστον. ὃν ἀνέπεμψά σου δὲ αὐτὸν τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ **12**
σπλάγχνα, πρόσλαβου, ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἑμαυτὸν κατέ- **13**
χειν ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου.

1. v.1 Παῦλος^{nnms} δέσμιος^{nnms} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} Φιλήμων^{ndms} ὁ^{ddms} ἀγαπητός^{admsn} καί^c συνεργός^{admsn} ἐγὼ^{rgp-p}. **v.2** καί^c Ἀπφία^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἀγαπητός^{adfsn} καί^c Ἀρχίππος^{ndms} ὁ^{ddms} συστρατιώτης^{ndms} ἐγὼ^{rgp-p} καί^c ὁ^{ddfs} κατὰ^p οἶκος^{nam} σύ^{rgp-s} ἐκκλησία^{ndfs}. **v.3** χάρις^{nnfs} σύ^{rdp-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^p θεός^{ngms} πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.4** εὐχαριστέω^{vipals} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγὼ^{rgp-s} πάντοτε^{bo} μνεῖα^{nafs} σύ^{rgp-s} ποιέω^{vppmms} ἐπὶ^p ὁ^{dgfp} προσευχῇ^{ngfp} ἐγὼ^{rgp-s}. **v.5** ἀκούω^{vppanms} σύ^{rgp-s} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὅς^{rafs} ἔχω^{vipa2s} πρὸς^p ὁ^{dams} κύριος^{nam} Ἰησοῦς^{nam} καί^c εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn}. **v.6** ὅπως^{bo} ὁ^{dnfs} κοινωνία^{nnfs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ^{rgp-s} ἐνεργῆς^{anfsn} γίνονται^{vsad3s} ἐν^p ἐπίγνωσις^{ndfs} πᾶς^{agnsn} ἀγαθός^{agnsn} ὁ^{dgms} ἐν^p σύ^{rdp-p} εἰς^p Χριστός^{nam} Ἰησοῦς^{nam}. **v.7** χάρις^{nam} γάρ^c ἔχω^{vipa1p} πολλὴς^{aafsn} καί^c παράκλησις^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} σύ^{rgp-s} ὅτι^c ὁ^{dnnp} σπλάγχνον^{nnnp} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ἀναπαύω^{vixp3s} διὰ^p σύ^{rgp-s} ἀδελφός^{nvms}. **v.8** διό^c πολλὴς^{aafsn} ἐν^p Χριστός^{ndms} παρρησία^{nafs} ἔχω^{vppanms} ἐπιτάσσω^{vnpa} σύ^{rdp-s} ὁ^{dans} ἀνῆκω^{vppaans}. **v.9** διὰ^p ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} μᾶλλον^{bo} παρακαλέω^{vipa1s} τοιοῦτος^{rdms} εἰμί^{vppxms} ὡς^{bo} Παῦλος^{nnms} πρεσβύτης^{nnms} νυνὶ^{bo} δε^c καί^c δέσμιος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.10** παρακαλέω^{vipa1s} σύ^{tpa-s} περὶ^p ὁ^{dgms} ἐμὸς^{rgp-s} τέκνον^{ngns} ὅς^{trams} γεννάω^{viala1s} ἐν^p ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγὼ^{rgp-s} Ὀνήσιμος^{nam}. **v.11** ὁ^{dams} ποτέ^{xo} σύ^{rdp-s} ἄχρηστος^{aamsn} νυνὶ^{bo} δε^c σύ^{rdp-s} καί^c ἐγὼ^{rgp-s} εὐχρηστος^{aamsn}. **v.12** ὅς^{trams} ἀναπέμψω^{viala1s} σύ^{tpn-s} δε^c αὐτός^{trams} εἰμί^{rdms} ὁ^{dnnp} ἐμός^{rsnnp} σπλάγχνον^{nnnp} προσλαμβάνω^{vdam2s}. **v.13** ὅς^{trams} ἐγὼ^{trn-s} θούλωμαι^{vin1s} πρὸς^p ἑμαυτοῦ^{rxams} κατέχω^{vnpa} ἵνα^c ὑπὲρ^p σύ^{rgp-s} διακονέω^{vspa3s} ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ὁ^{dgns} εὐαγγελίον^{ngns}.

14 χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι ἵνα μὴ ὡς
 15 κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾗ ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον. τάχα
 γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς.
 16 οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον ἀδελφὸν ἀγαπητὸν μάλιστα
 17 ἐμοὶ πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. Εἰ οὖν
 18 ἐμέ ἔχεις κοινωνόν προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἡδίκησέν
 19 σε ἢ ὀφείλει τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει, ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ
 χειρὶ ἐγὼ ἀποτίσω, ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσ-
 20 οφείλεις. ναὶ ἀδελφέ ἐγὼ σου ὀναίμην ἐν κυρίῳ, ἀνάπαυσόν
 21 μου τὰ σπλάγχχνα ἐν Κυρίῳ, Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά
 22 σοι εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω ποιήσεις. ἅμα δὲ καὶ ἐτοιμάζέ
 μοι ξενίαν, ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθή-
 23 σομαι ὑμῖν. Ἀσπάζονται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου
 24 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Μάρκος Ἀρίσταρχος Δημᾶς Λουκᾶς οἱ συν-
 25 εργοί μου. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ
 πνεύματος ὑμῶν ἀμήν. [πρὸς Φιλήμονα ἐγράφη ἀπὸ Ῥωμῆς
 διὰ Ὀνησίμου οἰκέτου]

v.14 χωρὶς^{bo} δέ^c ὁδγfs σός^{rsgfs} γνώμη^{ngfs} οὐδεὶς^{aansn} θέλω^{viala1s} ποιέω^{vnaa} ἵνα^c μή^{xo} ὡς^{bo} κατὰ^p
 ἀνάγκη^{nafs} ὁδnns ἀγαθός^{annsn} σύ^{tpg-s} εἰμι^{vspcx3s} ἀλλὰ^c κατὰ^p ἐκούσιος^{aansn}. **v.15** τάχα^{bo}
 γάρ^c διὰ^p οὗτος^{rdans} χωρίζω^{viap3s} πρὸς^p ὥρα^{nafs} ἵνα^c αἰώνιος^{aamsn} αὐτός^{rpams} ἀπέχω^{vipa2s}.
v.16 οὐκέτι^{bo} ὡς^{bo} δοῦλος^{namns} ἀλλά^c ὑπέρ^p δοῦλος^{namns} ἀδελφός^{namns} ἀγαπητός^{aamsn}
 μάλιστα^{bo} ἐγὼ^{tpd-s} πόσος^{rodns} δέ^c μᾶλλον^{bo} σύ^{tpd-s} καί^c ἐν^p σὰρξ^{ndfs} καί^c ἐν^p κύριος^{ndms}.
v.17 εἰ^{qo} οὖν^c ἐγὼ^{tpa-s} ἔχω^{vipa2s} κοινωνός^{aamsn} προσλαμβάνω^{vdam2s} αὐτός^{rpams} ὡς^{bo} ἐγὼ^{tpa-s}.
v.18 εἰ^{qo} δέ^c τι-οριανσ ἀδικέω^{viala3s} σύ^{tpa-s} ἢ^{xo} ὀφείλω^{vipa3s} οὗτος^{rdans} ἐγὼ^{tpd-s} ἐλλογέω^{vdpa2s}.
v.19 ἐγὼ^{tpn-s} Παῦλος^{nnms} γράφω^{viala1s} ὁδdfs ἐμὸς^{rsdfs} χεῖρ^{ndfs} ἐγὼ^{tpn-s} ἀποτίνω^{vifa1s} ἵνα^c μή^{xo}
 λέγω^{vspals} σύ^{tpd-s} ὅτι^c καί^c σεαυτοῦ^{pxams} ἐγὼ^{tpd-s} προσοφείλω^{vipa2s}. **v.20** ναί^{xo} ἀδελφός^{nvms}
 ἐγὼ^{tpn-s} σύ^{tpg-s} ὀνίναμαι^{voad1s} ἐν^p κύριος^{ndms} ἀναπαύω^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpg-s} ὁdanp σπλάγχχον^{nanp}
 ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.21** πείθω^{vpxanms} ὁδdfs ὑπακοή^{ndfs} σύ^{tpg-s} γράφω^{viala1s} σύ^{tpd-s} οἶδα^{vpxanms}
 ὅτι^c καί^c ὑπέρ^p ὅς^{trans} λέγω^{vipa1s} ποιέω^{vifa2s}. **v.22** ἅμα^{bo} δέ^c καί^c ἐτοιμάζω^{vdpa2s}
 ἐγὼ^{tpd-s} ξενία^{nafs} ἐλπίζω^{vipa1s} γάρ^c ὅτι^c διὰ^p ὁδgfρ προσευχή^{ngfp} σύ^{tpg-p} χαρίζομαι^{vifp1s}
 σύ^{tpd-p}. **v.23** ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ^{tpa-s} Ἐπαφρᾶς^{nnms} ὁdnnms συναιχμάλωτος^{annsn} ἐγὼ^{tpg-s}
 ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.24** Μάρκος^{nnms} Ἀρίσταρχος^{nnms} Δημᾶς^{nnms} Λουκᾶς^{nnms}
 ὁdnnp συνεργός^{annpn} ἐγὼ^{tpg-s}. **v.25** ὁdnnfs χάρις^{nnfs} ὁdgnms κύριος^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} μετὰ^p ὁdgnms πνεῦμα^{ngns} σύ^{tpg-p} ἀμήνth πρὸς^p Φιλήμων^{namns} γράφω^{viap3s} ἀπό^p
 Ῥώμη^{ngfs} διὰ^p Ὀνησίμου^{ngms} οἰκέτης^{ngms}.

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πα- 1
τράσιν ἐν τοῖς προφήταις. ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλά- 2
λησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων δι' οὗ καὶ τοὺς
αἰῶνας, ἐποίησεν. ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ 3
τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνά-
μεως αὐτοῦ δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν
ημῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. το- 4
σοῦτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώτερον παρ
αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγ- 5
γέλων Υἱός μου εἶ σύ ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε καὶ πάλιν Ἐγὼ
ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν. ὅταν δὲ 6
πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην λέγει Καὶ
προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. καὶ πρὸς μὲν 7
τοὺς ἀγγέλους λέγει Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. πρὸς δὲ τὸν υἱόν 8
Ὁ θρόνος σου ὁ θεός εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος ῥάβδος εὐθύ-
τητος ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. ἡγάπησας δικαιοσύνην 9
καὶ ἐμίσησας ἄνομίαν, διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεός ὁ θεός σου
ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. καὶ Σὺ κατ' ἀρ- 10
χάς κύριε τὴν γῆν ἐθεμελίωσας καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν

1. v.1 πολυμερῶς^{bo} καί^c πολυτρόπως^{bo} πάλαι^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} λαλέω^{vpaanms} ὁ^{ddmp}
πατήρ^{ndmp} ἐν^p ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp}. v.2 ἐπὶ^p ἐσχάτος^{agfpr} ὁ^{dgfr} ἡμέρα^{ngfr} οὗτος^{rdgfr}
λαλέω^{viaa3s} ἐγὼ^{tpd-p} ἐν^p υἱός^{ndms} ὅς^{trams} τίθημι^{viaa3s} κληρονόμος^{nams} πᾶς^{agnpr} διὰ^p ὅς^{trngms}
καί^c ὁ^{damp} αἰών^{nam} ποιέω^{viaa3s}. v.3 ὅς^{trams} εἰμι^{vppxms} ἀπαύγασμα^{nnms} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs}
καί^c χαρακτήρ^{nnms} ὁ^{dgfs} ὑπόστασις^{ngfs} αὐτός^{trgms} φέρω^{vppanms} τέ^{xo} ὁ^{damp} πᾶς^{aampr} ὁ^{ddns}
ῥῆμα^{ndns} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{trgms} διὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgms} καθαρισμός^{nams} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dgfr}
ἁμαρτία^{ngfr} ἐγὼ^{trg-p} καθίζω^{viaa3s} ἐν^p δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgfs} μεγαλωσύνη^{ngfs} ἐν^p ὑψηλός^{adnpr}.
v.4 τοσοῦτος^{rdams} κρείττων^{anmsn} γίνονται^{vpadnms} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} ὅσος^{rcdms} διάφορος^{aansc}
παρά^p αὐτός^{tramp} κληρονομέω^{vixaa3s} ὄνομα^{nans}. v.5 τίς^{trqams} γάρ^c λέγω^{viaa3s} ποτέ^{xo} ὁ^{dgmp}
ἄγγελος^{ngmp} υἱός^{nnms} ἐγὼ^{trg-s} εἰμι^{vtrpx2s} σύ^{trpn-s} ἐγὼ^{trpn-s} γεννάω^{vixa1s} σύ^{trpa-s} καί^c
πάλιν^{bo} ἐγὼ^{trpn-s} εἰμι^{vtrfx1s} αὐτός^{trpams} εἰς^p πατὴρ^{nams} καί^c αὐτός^{trpnms} εἰμι^{vtrfx3s} ἐγὼ^{trp-ds}
εἰς^p υἱός^{nams}. v.6 ὅταν^c δε^c πάλιν^{bo} εἰσάγω^{vsaa3s} ὁ^{dams} πρωτότοκος^{aamsn} εἰς^p ὁ^{dafs}
οἰκουμένη^{nafs} λέγω^{vipa3s} καί^c προσκυνέω^{vdaa3p} αὐτός^{trpams} πᾶς^{anmpr} ἄγγελος^{nnmp} θεός^{ngms}.
v.7 καί^c πρὸς^p μὲν^{xo} ὁ^{damp} ἄγγελος^{nam} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{damp} ἄγγελος^{nam}
αὐτός^{trgms} πνεῦμα^{nam} καί^c ὁ^{damp} λειτουργός^{nam} αὐτός^{trgms} πῦρ^{ngns} φλόξ^{nafs}. v.8 πρὸς^p
δε^c ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dnms} θρόνος^{nnms} σύ^{trg-s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams} ὁ^{dgms}
αἰών^{ngms} ῥάβδος^{nnfs} εὐθύτης^{ngfs} ὁ^{dnfs} ῥάβδος^{nnfs} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} σύ^{trg-s}. v.9 ἀγαπάω^{viaa2s}
δικαιοσύνη^{nafs} καί^c μισῶ^{viaa2s} ἄνομία^{nafs} διὰ^p οὗτος^{rdams} χρίω^{viaa3s} σύ^{trpa-s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
ὁ^{dnms} θεός^{nnms} σύ^{trg-s} ἔλαιον^{nans} ἀγαλλιάσις^{ngfs} παρά^p ὁ^{damp} μέτοχος^{aampr} σύ^{trg-s}.

- 11 οἱ οὐρανοί, αὐτοὶ ἀπολοῦνται σὺ δὲ διαμένεις καὶ πάντες ὡς
 12 ἱμάτιον παλαιωθήσονται. καὶ ὥσει περιθόλαιον ἐλίξεις αὐτοὺς
 καὶ ἀλλαγῇσονται, σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκ-
 13 λείψουσιν. πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἵρηκέν ποτε Κάθου ἐκ
 δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
 14 σου. οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν
 ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν.
- 2** Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖ-
 2 σιν μήποτε παραρρῶμεν. εἰ γὰρ ὁ δὴ ἀγγέλων λαληθεὶς λό-
 γος ἐγένετο βέβαιος καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν
 3 ἔνδικον μισθαποδοσίαν. πῶς ἡμεῖς ἐκφευζόμεθα τηλικαύτης
 ἀμελήσαντες σωτηρίας ἣτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ
 4 κυρίου ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη. συνεπι-
 μαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις
 δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέ-
 5 λησιν. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλ-
 6 λουσαν περὶ ἧς λαλοῦμεν. διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων Τί
 ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπι-
 7 σκέπτῃ αὐτόν. ἡλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ ἀγγέλους δόξῃ
 καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν καὶ κατέστησας αὐτόν ἐπὶ τὰ ἔργα
 8 τῶν χειρῶν σου, πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ

v.10 καί^c σύ^{grn-s} κατὰ^p ἀρχή^{naφ} κύριος^{nvms} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} θεμελιώ^{v1aa2s} καί^c ἔργον^{nnnp} ὁ^{dgrf} χεῖρ^{ngfr} σύ^{rg-s} εἰμι^{v1px3p} ὁ^{dnnp} οὐρανός^{nnnp}. **v.11** αὐτός^{grnnp} ἀπόλλυμι^{v1fm3p} σύ^{grn-s} δε^c διαμένω^{v1pa2s} καί^c πᾶς^{anmpn} ὡς^{bo} ἱμάτιον^{nnns} παλαιός^{v1fr3p}. **v.12** καί^c ὥσει^{bo} περιθόλαιον^{nnns} ἐλίσω^{v1fa2s} αὐτός^{gramp} καί^c ἀλλάσω^{v1fr3p} σύ^{grn-s} δε^c ὁ^{dnnms} αὐτός^{grnms} εἰμι^{v1px2s} καί^c ὁ^{dnnp} ἔτος^{nnnp} σύ^{rg-s} οὐ^{xo} ἐκλείπω^{v1fa3p}. **v.13** πρὸς^p τίς^{rqams} δε^c ὁ^{dgnp} ἄγγελος^{ngmp} λέγω^{v1xa3s} ποτέ^{xo} κάθημαι^{v1dnp2s} ἐκ^p δεξιός^{agnmp} ἐγώ^{rg-s} ἕως^c ἂν^{xo} τίθημι^{vsaals} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ^{rg-s} ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgnp} πούς^{ngmp} σύ^{rg-s}. **v.14** οὐχί^{xo} πᾶς^{anmpn} εἰμι^{v1px3p} λειτουργικός^{anmpn} πνεῦμα^{nnnp} εἰς^p διακονίαν^{nafs} ἀποστείλλω^{v1ppnnp} διὰ^p ὁ^{damp} μέλλω^{v1paaamp} κληρονομέω^{v1npa} σωτηρία^{nafs}. **2. v.1** διὰ^p οὗτος^{rdans} δεῖ^{v1q3s} περισσοτέρως^{bo} ἐγώ^{grn-p} προσέχω^{v1npa} ὁ^{dnnp} ἀκούω^{v1pandp} μήποτε^{bo} παραρρέω^{vsaal1p}. **v.2** εἴ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnnms} διὰ^p ἄγγελος^{ngmp} λαλέω^{v1pandms} λόγος^{nnms} γίνονται^{v1ad3s} βέβαιος^{anmsn} καί^c πᾶς^{anfsn} παράβασις^{nnfs} καί^c παρακοή^{nnfs} λαμβάνω^{v1aa3s} ἔνδικος^{aafsn} μισθαποδοσία^{nafs}. **v.3** πῶς^{bo} ἐγώ^{grn-p} ἐκφεύγω^{v1fd1p} τηλικούτος^{rdgfs} ἀμελέω^{v1paaamp} σωτηρία^{ngfs} ὅστις^{rtmfs} ἀρχή^{nafs} λαμβάνω^{v1paaafs} λαλέω^{v1np} διὰ^p ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms} ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} ἀκούω^{v1paaamp} εἰς^p ἐγώ^{grn-p} βεβαίως^{v1ap3s}. **v.4** συνεπιμαρτυρέω^{v1ppagms} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} σημειον^{ndnp} τέ^{xo} καί^c τέρας^{ndnp} καί^c ποικίλος^{adfpn} δύναμις^{ndfp} καί^c πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} μερισμός^{ndmp} κατὰ^p ὁ^{dafs} αὐτός^{rgms} θέλησις^{nafs}. **v.5** οὐ^{xo} γάρ^c ἄγγελος^{ndmp} ὑποτάσσω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ὁ^{dafs} μέλλω^{v1paaafs} περὶ^p ὅς^{rrgfs} λαλέω^{v1pa1p}. **v.6** διαμαρτύρομαι^{v1ad3s} δε^c πού^{xo} τι-ο-ρινμος^{v1pandms} λέγω^{v1pandms} τίς^{rqams} εἰμι^{v1px3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὅτι^c μιμνήσκομαι^{v1pn2s} αὐτός^{rgms} ἥ^{xo} υἱός^{nnms} ἄνθρωπος^{ngms} ὅτι^c ἐπισκέπτομαι^{v1pn2s} αὐτός^{rgms}. **v.7** ἑλαττώω^{v1aa2s} αὐτός^{rgams} βραχύς^{aansn} τι-οριανος^{parp} ἄγγελος^{namp} δόξα^{ndfs} καί^c τιμῇ^{ndfs} στεφανώω^{v1aa2s} αὐτός^{rgams} καί^c καθίστημι^{v1aa2s} αὐτός^{rgams} ἐπὶ^p ὁ^{damp} ἔργον^{namp} ὁ^{dgrf} χεῖρ^{ngfr} σύ^{rg-s}.

ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἄνυ-
 πότακτον νῦν δὲ οὐπὼ ὀρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα,
 τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν 9
 διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον ὅ-
 πως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσεται θανάτου. Ἔπρεπεν 10
 γὰρ αὐτῷ δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα πολλοὺς υἱοὺς
 εἰς δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ πα-
 θημάτων τελειῶσαι. ὁ τε γὰρ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ 11
 ἑνὸς πάντες, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς
 καλεῖν. λέγων Ἀπαγγέλω τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου ἐν 12
 μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. καὶ πάλιν Ἐγὼ ἔσομαι πεποι- 13
 θῶς ἐπ' αὐτῷ καὶ πάλιν Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά ἃ μοι ἔδωκεν
 ὁ θεός. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινώνηκεν σαρκὸς καὶ αἵματος 14
 καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχευεν τῶν αὐτῶν ἵνα διὰ τοῦ θα-
 νάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου τοῦτ' ἔστιν 15
 τὸν διάβολον. καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ 16
 παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων
 ἐπιλαμβάνεται ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. ὅθεν 17
 ὥφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι ἵνα ἐλεήμων γέ-
 νηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι 18
 τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς

v.8 πᾶς^{aanpn} ὑποτάσσω^{v1aa2s} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgm}mp πούς^{ngmp} αὐτός^{rgms} ἐν^p γάρ^c
 ὁ^{ddms} ὑποτάσσω^{vnaa} αὐτός^{rdms} ὁ^{dapn} πᾶς^{aanpn} οὐδεὶς^{aansn} ἀφίημι^{v1aa3s} αὐτός^{rdms}
 ἄνυπότακτος^{aansn} νῦν^{bo} δε^c οὐπὼ^{bo} ὀράω^{v1pa1p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dapn} πᾶς^{aanpn} ὑποτάσσω^{vrxpam}.
v.9 ὁ^{dams} δε^c βραχύς^{aansn} τι-σριανο παρὰ^p ἄγγελος^{namp} ἐλαττώ^{vrxpams} βλέπω^{v1pa1p}
 Ἰησοῦς^{nams} διὰ^p ὁ^{dans} πάθημα^{nans} ὁ^{dams} θάνατος^{ngms} δόξα^{ndfs} καί^c τιμή^{ndfs} στεφανόω^{vrxpams}
 ὅπως^{bo} χάρις^{ndfs} θεός^{ngms} ὑπὲρ^p πᾶς^{agmsn} γεύομαι^{vsad3s} θάνατος^{ngms}. **v.10** πρέπω^{v1aa3s}
 γάρ^c αὐτός^{rdms} διὰ^p ὅς^{trams} ὁ^{dnnp} πᾶς^{aanpn} καί^c διὰ^p ὅς^{trams} ὁ^{dnnp} πᾶς^{aanpn} πολὺς^{aamprn}
 υἱός^{namp} εἰς^p δόξα^{nafs} ἄγω^{vraaams} ὁ^{dams} ἀρχηγός^{nams} ὁ^{dams} σωτηρία^{ngfs} αὐτός^{rgmp} διὰ^p
 πάθημα^{ngmp} τελειόω^{vnaa}. **v.11** ὁ^{dams} τέ^{xo} γάρ^c ἀγιάζω^{vrapams} καί^c ὁ^{dnnp} ἀγιάζω^{vrrpnnp}
 ἐκ^p εἰς^{ngms} πᾶς^{aanpn} διὰ^p ὅς^{trafs} αἰτία^{nafs} οὐ^{xo} ἐπαισχύνομαι^{v1pn3s} ἀδελφός^{namp} αὐτός^{rgamp}
 καλέω^{vnpa}. **v.12** λέγω^{vrapams} ἀπαγγέλλω^{v1fa1s} ὁ^{dams} ὄνομα^{nans} σύ^{rgp-s} ὁ^{damp} ἀδελφός^{ndmp}
 ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p μέσῳ^{adnsn} ἐκκλησία^{ngfs} ὑμνεῶ^{v1fa1s} σύ^{rgp-s}. **v.13** καί^c πάλιν^{bo} ἐγὼ^{rgp-s} εἰμι^{v1fx1s}
 πεῖθω^{vrxpams} ἐπὶ^p αὐτός^{rdms} καί^c πάλιν^{bo} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rgp-n} καί^c ὁ^{dnnp} παιδίον^{nnnp} ὅς^{tramp}
 ἐγὼ^{rdp-s} διδωμι^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms}. **v.14** ἐπεὶ^c οὖν^c ὁ^{dnnp} παιδίον^{nnnp} κοινωvέω^{v1xa3s}
 σὰρ^{ngfs} καί^c αἷμα^{ngms} καί^c αὐτός^{rgnms} παραπλησίως^{bo} μετέχω^{v1aa3s} ὁ^{dgnp} αὐτός^{rgnp} ἵνα^c
 διὰ^p ὁ^{dams} θάνατος^{ngms} καταργέω^{vsaa3s} ὁ^{dams} ὁ^{dans} κράτος^{nans} ἔχω^{vrapams} ὁ^{dams} θάνατος^{ngms}
 εἰμι^{rdnms} ὁ^{dams} διάβολος^{aamsn}. **v.15** καί^c ἀπαλλάσσω^{vsaa3s} οὗτος^{rdamp} ὅσος^{rcnmp} φόβος^{ndms}
 θάνατος^{ngms} διὰ^p πᾶς^{agmsn} ὁ^{dams} ζῶν^{vnpa} ἔνοχος^{ngms} εἰμι^{v1x3p} δουλεία^{ngfs}. **v.16** οὐ^{xo} γάρ^c
 δήπου^{bo} ἄγγελος^{ngmp} ἐπιλαμβάνομαι^{v1pn3s} ἀλλὰ^c σπέρμα^{ngms} Ἀβραάμ^{tp} ἐπιλαμβάνομαι^{v1pn3s}.
v.17 ὅθεν^{bo} ὀφείλω^{v1aa3s} κατὰ^p πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} ἀδελφός^{ndmp} ὁμοιόω^{vnap} ἵνα^c ἐλεήμων^{aamsn}
 γίνωμαι^{vsad3s} καί^c πιστός^{aamsn} ἀρχιερεὺς^{nnms} ὁ^{damp} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} εἰς^p ὁ^{dans}
 ἰλάσκομαι^{vnpa} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ὁ^{dams} λαός^{ngms}.

τοὺς καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἄχρις οὗ τὸ Σήμερον καλεῖται ἵνα
 μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη τῆς ἀμαρτίας. μέτοχοι γὰρ 14
 γεγόναμεν τοῦ Χριστοῦ ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέ-
 χρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. ἐν τῷ λέγεσθαι Σήμερον ἐάν 15
 τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε Μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν
 ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν 16
 ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωσέως. τίσιν 17
 δὲ προσώχθισεν τεσσαράκοντα ἔτη οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν ὧν
 τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. τίσιν δὲ ὥμοσεν μὴ εἰσελεύσε- 18
 σθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν. καὶ 19
 βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

Φοβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελ- 4
 θεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκεῖναι.
 καὶ γὰρ ἔσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κἀκεῖνοι, ἀλλ' οὐκ ὠ- 2
 φέλυσεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συγκεκραμένος τῇ
 πίστει τοῖς ἀκούσασιν. εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν 3
 οἱ πιστεύσαντες καθὼς εἴρηκεν Ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου Εἰ
 εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ
 καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. εἴρηκεν γὰρ που περὶ τῆς ἐ- 4
 βδόμης οὕτως Καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ
 ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ. καὶ ἐν τούτῳ πάλιν Εἰ εἰσελεύ- 5

v.13 ἀλλά^c παρακαλέω^{vdpa2p} ἑαυτοῦ^{ixamp} κατὰ^p ἕκαστος^{aafsn} ἡμέρα^{nafs} ἄχρι^p ὅς^{bo} ὁ^{dans}
 σήμερον^{bo} καλέω^{vipp3s} ἵνα^c μὴ^{xo} σκληρύνω^{vsap3s} τι-σρινμο^{ekp} σύ^{tpg-p} ἀπάτη^{ndfs} ὁ^{dglf}
 ἀμαρτία^{ngfs}. **v.14** μέτοχος^{anmpn} γάρ^c γίνομαι^{vixa1p} ὁ^{dgnms} Χριστός^{ngms} ἐάνπερ^{qo} ὁ^{dafs}
 ἀρχή^{nafs} ὁ^{dglf} ὑπόστασις^{ngfs} μέχρη^{bo} τέλος^{ngns} βέβαιος^{aafsn} κατέχω^{vsaa1p}. **v.15** ἐν^p ὁ^{ddms}
 λέγω^{npnp} σήμερον^{bo} ἐάν^{qo} ὁ^{dglf} φωνή^{ngfs} αὐτός^{tpgms} ἀκούω^{vsaa2p} μὴ^{xo} σκληρύνω^{vsap2p} ὁ^{dafp}
 καρδία^{nafp} σύ^{tpg-p} ὡς^{bo} ἐν^p ὁ^{ddms} παραπικρασμός^{ndms}. **v.16** τίς^{rinmp} γάρ^c ἀκούω^{vpaanmp}
 παραπικραίνω^{vviaa3p} ἀλλά^c οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnpmp} ἐξέρχεται^{vpaanmp} ἐκ^p Αἰγυπτos^{ngfs} διὰ^p
 Μωσῆς^{ngms}. **v.17** τίς^{trqdm} δέ^c προσοχθίζω^{vviaa3s} τεσεράκοντα^{ti} ἔτος^{nanp} οὐχί^{xo} ὁ^{dnpmp}
 ἀμαρτάνω^{vpaadmp} ὅς^{trgmp} ὁ^{dnpmp} κῶλον^{npnp} πίπτω^{vviaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐρημος^{adfsn}. **v.18** τίς^{trqdm}
 δέ^c ὁμνύω^{vviaa3s} μὴ^{xo} εἰσερχομαι^{vndf} εἰς^p ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} αὐτός^{tpgms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnpmp}
 ἀπειθέω^{vpaadmp}. **v.19** καί^c βλέπω^{vipa1p} ὅτι^c οὐ^{xo} δύναμαι^{viao3p} εἰσερχομαι^{vnaa} διὰ^p
 ἀπιστία^{nafs}. **4. v.1** φοβέομαι^{vsao1p} οὐ^{xo} μήποτε^{bo} καταλείπω^{vppgfs} ἐπαγγελία^{ngfs}
 εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} αὐτός^{tpgms} δοκέω^{vsapa3s} τι-σρινμο^{ekp} σύ^{tpg-p}
 ὑστερέω^{vnxax}. **v.2** καί^c γάρ^c εἰμὶ^{vix1p} εὐαγγελίζω^{vpxpnpmp} καθάπερ^{bo} κἀκεῖνος^{rdnpmp} ἀλλά^c
 οὐ^{xo} ὠφελέω^{vviaa3s} ὁ^{dnnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dglf} ἀκοή^{ngfs} ἐκείνος^{rdamp} μὴ^{xo} συγκεράννυμι^{vpxpnnms}
 ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὁ^{dnpmp} ἀκούω^{vpaadmp}. **v.3** εἰσερχομαι^{vixp1p} γάρ^c εἰς^p ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs}
 ὁ^{dnpmp} πιστεύω^{vpaanmp} καθὼς^{bo} λέγω^{vixa3s} ὡς^{bo} ὁμνύω^{vviaa1s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὀργή^{ndfs} ἐγώ^{tpg-s} εἰ^{qo}
 εἰσερχομαι^{vifd3p} εἰς^p ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} ἐγώ^{tpg-s} καίτοι^c ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} ἀπὸ^p καταβολῆ^{ngfs}
 κόσμος^{ngms} γίνονται^{vpaognp}. **v.4** λέγω^{vixa3s} γάρ^c πού^{xo} περὶ^p ὁ^{dglf} ἔβδομος^{agfsn} οὕτω^{bo} καί^c
 καταπαύω^{vviaa3s} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἔβδομος^{adfsn} ἀπὸ^p πᾶς^{agnp} ὁ^{dgnp}
 ἔργον^{ngnp} αὐτός^{tpgms}.

- 6 σονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς
 7 εἰσελθεῖν εἰς αὐτὴν καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλ-
 8 θον δι' ἀπειθείαν. πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν Σήμερον ἐν Δαβὶδ
 λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον καθὼς εἴρηται, Σήμερον ἐάν τῆς
 9 φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰ
 γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει με-
 10 τὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολείπεται σαθβατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ
 11 θεοῦ. ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς
 κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ θε-
 12 ὅς. σπουδάζωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν
 13 ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. Ζῶν
 γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν
 μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε
 καὶ πνεύματος ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων
 14 καὶ ἐννοιῶν καρδίας, καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐ-
 τοῦ πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ
 15 πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διελη-
 λυθότα τοὺς οὐρανούς Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ κρατῶμεν τῆς
 16 ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπα-
 θῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ
 ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρη-
 σίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος ἵνα λάβωμεν ἔλεον, καὶ χάριν εὐρω-

v.5 καί^c ἐν^p οὗτος^{rdms} πάλιν^{bo} εἰ^{qo} εἰσέρχομαι^{vifd3p} εἰς^p ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} ἐγώ^{rgp-s}.
v.6 ἐπεὶ^c οὖν^c ἀπολείπω^{vipp3s} τι-σριαμπ εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^p αὐτός^{tpafs} καί^c ὁ^{dnp} πρότερος^{bo}
 εὐαγγελίζω^{vrapnmp} οὐ^{xo} εἰσέρχομαι^{vnaa3p} διὰ^p ἀπειθεία^{nafs}. **v.7** πάλιν^{bo} τι-σριαφσ ὀρίζω^{vira3s}
 ἡμέρα^{nafs} σήμερον^{bo} ἐν^p Δαυιδ^{idp} λέγω^{vppanms} μετὰ^p τοσοῦτος^{rdams} χρόνος^{nams} καθὼς^{bo}
 λέγω^{vixp3s} σήμερον^{bo} ἐάν^{qo} ὁ^{dgrfs} φωνή^{ngfs} αὐτός^{rgms} ἀκούω^{vsaa2p} μὴ^{xo} σκληρύνω^{vspa2p}
 ὁ^{dafp} καρδία^{naip} σύ^{rgp-p}. **v.8** εἰ^{qo} γάρ^c αὐτός^{rgmp} Ἰησοῦς^{nnms} καταπαύω^{vnaa3s} οὐ^{xo}
 ἂν^{xo} περὶ^p ἄλλος^{agfsn} λαλέω^{vnaa3s} μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἡμέρα^{ngfs}. **v.9** ἄρα^{xo} ἀπολείπω^{vipp3s}
 σαθβατισμός^{nnms} ὁ^{dams} λαός^{ndms} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.10** ὁ^{dams} γάρ^c εἰσέρχομαι^{vrapnms}
 εἰς^p ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} αὐτός^{rgms} καί^c αὐτός^{rgnms} καταπαύω^{vnaa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp}
 αὐτός^{rgms} ὥσπερ^{bo} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} ἴδιος^{agnpn} ὁ^{dams} θεός^{nnms}. **v.11** σπουδάζω^{vsaa1p} οὖν^c
 εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ἐκεῖνος^{rdafs} ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐν^p ὁ^{dams} αὐτός^{rgdns} τι-σ-
 ρινμο ὑποδείγμα^{ndns} πίπτω^{vsaa3s} ὁ^{dgrfs} ἀπειθεία^{ngfs}. **v.12** ζάω^{vppanms} γάρ^c ὁ^{dams} λόγος^{nnms}
 ὁ^{dams} θεός^{ngms} καί^c ἐνεργῆς^{anmsn} καί^c τομός^{anmsc} ὑπέρ^p πᾶς^{aafsn} μάχαιρα^{nafs} δίστομος^{aafsn}
 καί^c διϊκνέομαι^{vppnms} ἄχρι^p μερισμός^{ngms} ψυχῆ^{ngfs} τέ^{xo} καί^c πνεῦμα^{ngms} ἁρμός^{ngmp} τέ^{xo}
 καί^c μυελός^{ngmp} καί^c κριτικὸς^{anmsn} ἐνθύμησις^{ngfp} καί^c ἐννοια^{ngfp} καρδία^{ngfs}. **v.13** καί^c
 οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp3s} κτίσις^{nnfs} ἀφανής^{anfsn} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgms} πᾶς^{agnpn} δε^c γυμνός^{anpn} καί^c
 τραχηλίζω^{vpxrnp} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{ndmp} αὐτός^{rgms} πρὸς^p ὅς^{rrams} ἐγώ^{rgpd-p} ὁ^{dams} λόγος^{nnms}.
v.14 ἔχω^{vppanmp} οὖν^c ἀρχιερεύς^{nams} μέγας^{aamsn} διέρχομαι^{vpxaams} ὁ^{damp} οὐρανός^{namp}
 Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} υἱός^{ngms} ὁ^{dams} θεός^{ngms} κρατέω^{vspa1p} ὁ^{dgrfs} ὁμολογία^{ngfs}. **v.15** οὐ^{xo}
 γάρ^c ἔχω^{vipa1p} ἀρχιερεύς^{nams} μὴ^{xo} δύναμαι^{vppnams} συμπαθεῖν^{vnaa} ὁ^{dnp} ἀσθένεια^{ndfp} ἐγώ^{rgp-p}
 πειράομαι^{vpxnams} δε^c κατὰ^p πᾶς^{anp} κατὰ^p ὁμοιότης^{nafs} χωρὶς^{bo} ἁμαρτία^{ngfs}.

μεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

Πᾶς γὰρ ἄρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἄν- **5**
θρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ
θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦ- **2**
σιν καὶ πλανωμένοις ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν. καὶ **3**
διὰ ταύτην ὀφείλει καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ οὕτως καὶ περὶ ἑαυ-
τοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει **4**
τὴν τιμὴν ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ καθάπερ καὶ ὁ
Ἀαρών. Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γεννηθῆ- **5**
ναι ἄρχιερέα ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν Υἱὸς μου εἶ σύ ἐγὼ
σήμερον γεγέννηκά σε, καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει Σὺ ἱερεὺς **6**
εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις **7**
τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον
σῶζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρῶν
προσενέγκας καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαθείας. καίπερ ὢν **8**
υἱὸς ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν. καὶ τελειωθείς ἐ- **9**
γένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰώνιου.
προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἄρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχι- **10**
σέδεκ. Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν **11**
ἐπεὶ νωθοὶ γεγονάτε ταῖς ἀκοαῖς. καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι **12**
διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν
ὑμᾶς τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ καὶ γε-

v.16 προσέρχομαι^{vspn1p} οὐν^c μετὰ^p παρηγορία^{ngfs} ὁδδms θρόνος^{ndms} ὁδgfs χάρις^{ngfs} ἵνα^c
λαμβάνω^{vsaa1p} ἔλεος^{nams} καί^c χάρις^{nafs} εὐρίσκω^{vsaa1p} εἰς^p εὐκαιρος^{aafsn} βοήθεια^{nafs}.
5. v.1 πᾶς^{anmsn} γάρ^c ἄρχιερεὺς^{nnms} ἐκ^p ἀνθρωπος^{ngmp} λαμβάνω^{vppnms} ὑπὲρ^p
ἀνθρωπος^{ngmp} καθίστημι^{vipp3s} ὁdanp πρὸς^p ὁdams θεός^{nams} ἵνα^c προσφέρω^{vspa3s} δῶρον^{nanp}
τέ^{xo} καί^c θυσία^{nafp} ὑπὲρ^p ἁμαρτία^{ngfp}. **v.2** μετριοπαθέω^{vnpa} δύναμαι^{vppnms} ὁddmp
ἀγνοεῶ^{vppadmp} καί^c πλανάω^{vpppdp} ἐπεὶ^c καί^c αὐτός^{rpnms} περικείται^{vipn3s} ἀσθένεια^{nafs}.
v.3 καί^c διὰ^p οὗτος^{rdafs} ὀφείλω^{vipa3s} καθὼς^{bo} περὶ^p ὁdms λαός^{ngms} οὗτω^{bo} καί^c περὶ^p
ἑαυτοῦ^{rxgms} προσφέρω^{vnpa} ὑπὲρ^p ἁμαρτία^{ngfp}. **v.4** καί^c οὐ^{xo} ἑαυτοῦ^{rxdms} τι-σιν^{nm} μισ
λαμβάνω^{vipa3s} ὁdafs τιμὴ^{nafs} ἀλλά^c ὁdms καλέω^{vppnms} ὑπὸ^p ὁdms θεός^{ngms} καθάπερ^{bo}
καί^c ὁdms Ἀαρών^p. **v.5** οὕτω^{bo} καί^c ὁdms Χριστός^{nnms} οὕτω^{bo} ἑαυτοῦ^{rxams} δοξάζω^{viaa3s}
γίνομαι^{vnao} ἄρχιερεὺς^{nams} ἀλλά^c ὁdms λαλέω^{vpaanms} πρὸς^p αὐτός^{rpnms} υἱός^{nnms} ἐγὼ^{trp-g-s}
εἰμι^{vixp2s} σύ^{rpn-s} ἐγὼ^{trp-n-s} σήμερον^{bo} γεννάω^{vixals} σύ^{tpa-s}. **v.6** καθὼς^{bo} καί^c ἐν^p
ἑτερος^{admsn} λέγω^{vipa3s} σύ^{rpn-s} ἱερεὺς^{nnms} εἰς^p ὁdams αἰών^{nams} κατὰ^p ὁdafs τάξις^{nafs}
Μελχισέδεκ^{tp}. **v.7** ὃς^{trrms} ἐν^p ὁddfp ἡμέρα^{ndfp} ὁdgs σῶς^{ngfs} αὐτός^{rpgms} δέησις^{nafp} τέ^{xo}
καί^c ἱκετηρία^{nafp} πρὸς^p ὁdams δύναμαι^{vppnams} σῶζω^{vnpa} αὐτός^{trpams} ἐκ^p θάνατος^{ngms} μετὰ^p
κραυγῇ^{ngfs} ἰσχυρός^{agfsn} καί^c δάκρυον^{ngnp} προσφέρω^{vpaanms} καί^c εἰσακούω^{vrapnms} ἀπὸ^p ὁdgs
εὐλάβεια^{ngfs}. **v.8** καίπερ^c εἰμι^{vppxms} υἱός^{nnms} μανθάνω^{viaa3s} ἀπὸ^p ὃς^{trgnp} πάσχω^{viaa3s}
ὁdafs ὑπακοή^{nafs}. **v.9** καί^c τελειοῦ^{vrapnms} γίνομαι^{vad3s} ὁddmp ὑπακούω^{vppadmp} αὐτός^{rpdmms}
πᾶς^{admpn} αἴτιος^{anmsn} σωτηρία^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}. **v.10** προσαγορεύω^{vrapnms} ὑπὸ^p ὁdms
θεός^{ngms} ἄρχιερεὺς^{nnms} κατὰ^p ὁdafs τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp}. **v.11** περὶ^p ὃς^{trrms} πολὺς^{anmsn}
ἐγὼ^{trp-d-p} ὁdms λόγος^{nnms} καί^c δυσερμήνευτος^{anmsn} λέγω^{vnpa} ἐπεὶ^c νωθρός^{anmpn} γίνομαι^{vixa2p}
ὁddfp ἀκοή^{ndfp}.

- 13 γόνατε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς. πᾶς
 γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης νήπιος
 14 γάρ ἐστιν, τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή τῶν διὰ τὴν ἔξιν
 τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἔχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε
 καὶ κακοῦ.
- 6** Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειό-
 τητα φερώμεθα μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας
 2 ἀπὸ νεκρῶν ἔργων καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν. βαπτισμῶν διδαχῆς
 ἐπιθέσεώς τε χειρῶν ἀναστάσεώς τε νεκρῶν καὶ κρίματος αἰω-
 3, 4 νίου. καὶ τοῦτο ποιήσομεν ἕανπερ ἐπιτρέπη ὁ θεός. Ἀδύνα-
 τον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας γευσασμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς
 5 ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας πνεύματος ἁγίου. καὶ
 καλὸν γευσασμένους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος.
 6 καὶ παραπεσόντας πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν ἀνασταυ-
 ροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας.
 7 γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑετὸν καὶ
 τίκτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται μετα-
 8 λαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἐκφέρουσα δὲ ἄκάνθας καὶ
 τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς ἥς τὸ τέλος εἰς καῦ-
 9 σιν. Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν ἀγαπητοί τὰ κρεῖττονα καὶ
 10 ἐχόμενα σωτηρίας εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. οὐ γὰρ ἄδικος ὁ

v.12 καί^c γάρ^c ὀφείλω^{vppanmp} εἰμί^{vnp3} διδάσκαλος^{nnmp} διὰ^p ὁδams χρόνος^{nams} πάλιν^{bo}
 χρεια^{nafs} ἔχω^{vpa2p} διδάσκειν^{vnpa} σύ^{tpa-p} τι-ορχνπι ὁ^{dnp} στοιχεῖον^{nnmp} ὁ^{dafs} ἀρχή^{ngfs}
 ὁ^{dgnp} λόγιον^{ngnp} ὁ^{dams} θεός^{ngms} καί^c γίνομαι^{vxa2p} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vppanmp} γάλα^{ngns} καί^c οὐ^{xo}
 στερεός^{agfsn} τροφή^{ngfs}. **v.13** πᾶς^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dams} μετέχω^{vppanms} γάλα^{ngns} ἄπειρος^{anmsn}
 λόγος^{ngms} δικαιοσύνη^{ngfs} νήπιος^{anmsn} γάρ^c εἰμί^{vnp3s}. **v.14** τέλειος^{agmpn} δέ^c εἰμί^{vnp3s}
 ὁ^{dafs} στερεός^{anfsn} τροφή^{nnfs} ὁ^{dgnp} διὰ^p ὁ^{dafs} ἐξίς^{nafs} ὁ^{dnp} αἰσθητήριον^{nnmp} γυμνάζω^{vpxanp}
 ἔχω^{vppagmp} πρὸς^p διάκρισις^{nafs} καλός^{agnsn} τέ^{xo} καί^c κακός^{agnsn}. **6. v.1** διό^c ἀφήμι^{vpaanmp}
 ὁ^{dams} ὁ^{dafs} ἀρχή^{ngfs} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} λόγος^{nams} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} τελειότης^{nafs} φέρω^{vsp1p}
 μὴ^{xo} πάλιν^{bo} θεμέλιος^{nams} καταβάλλω^{vppmnp} μετάνοια^{ngfs} ἀπὸ^p νεκρός^{agmpn} ἔργον^{ngnp}
 καί^c πίστις^{ngfs} ἐπὶ^p θεός^{nams}. **v.2** βαπτισμός^{ngmp} διδαχή^{ngfs} ἐπιθέσις^{ngfs} τέ^{xo} χεῖρ^{ngfp}
 ἀνάστασις^{ngfs} τέ^{xo} νεκρός^{agmpn} καί^c κρίμα^{ngns} αἰώνιος^{agnsn}. **v.3** καί^c οὗτος^{rdams}
 ποιῶ^{vfa1p} ἕανπερ^{qo} ἐπιτρέπω^{vspa3s} ὁ^{dams} θεός^{nnms}. **v.4** ἀδύνατος^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dnp} ἅπαξ^{bo}
 φωτίζω^{vpaanmp} γεύομαι^{vpadamp} τέ^{xo} ὁ^{dafs} δωρεά^{ngfs} ὁ^{dafs} ἐπουράνιος^{agfsn} καί^c μέτοχος^{aamnp}
 γίνομαι^{vpaooamp} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **v.5** καί^c καλός^{aansn} γεύομαι^{vpadamp} θεός^{ngms}
 ῥῆμα^{nans} δύναμις^{nafp} τέ^{xo} μέλλω^{vppagms} αἰών^{ngms}. **v.6** καί^c παρατίπτω^{vpaanmp} πάλιν^{bo}
 ἀνακαινίζω^{vnpa} εἰς^p μετάνοια^{nafs} ἀνασταυρόω^{vppaamp} ἑαυτοῦ^{pxdmp} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dams}
 θεός^{ngms} καί^c παραδειγματίζω^{vppaamp}. **v.7** γῆ^{nnfs} γάρ^c ὁ^{dafs} πίνω^{vpaanfs} ὁ^{dams} ἐπὶ^p
 αὐτός^{trgfs} πολλάκις^{bo} ἔρχομαι^{vppnams} ὑετός^{nams} καί^c τίκτω^{vppanfs} βοτάνη^{nafs} εὐθετος^{aafsn}
 ἐκεῖνος^{rdamp} διὰ^p ὅς^{rramp} καί^c γεωργέω^{vpp3s} μεταλαμβάνω^{vipa3s} εὐλογία^{ngfs} ἀπὸ^p ὁ^{dams}
 θεός^{ngms}. **v.8** ἐκφέρω^{vppanfs} δέ^c ἄκανθα^{nafp} καί^c τριβόλος^{namp} ἀδόκιμος^{anmsn} καί^c
 κατάρα^{ngfs} ἐγγύς^{bo} ὅς^{trgfs} ὁ^{dams} τέλος^{nnms} εἰς^p καῦσις^{nafs}. **v.9** πείθω^{vixp1p} δέ^c περὶ^p σύ^{trp3p}
 ἀγαπητός^{avmpn} ὁ^{dnp} κρεῖττων^{aamnp} καί^c ἔχω^{vppanp} σωτηρία^{ngfs} εἰ^{qo} καί^c οὕτω^{bo} λαλέω^{vpa1p}.

θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης
 ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις
 καὶ διακονοῦντες. ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν 11
 ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἁ-
 χρι τέλους. ἵνα μὴ νωθοὶ γένησθε μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως 12
 καὶ μακροθυμίας κληρονομοῦντων τὰς ἐπαγγελίας. Τῷ γὰρ 13
 Ἀβραάμ ἐπαγγελάμενος ὁ θεὸς ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος
 ὁμόσαι ὥμοσεν καθ' ἑαυτοῦ. λέγων· Ἡ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω 14
 σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε, καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέ- 15
 τυχεν τῆς ἐπαγγελίας. ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος 16
 ὁμνύουσιν καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ
 ὅρκος, ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ θεὸς ἐπιδειξάι τοῖς 17
 κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ
 ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ. ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων ἐν οἷς 18
 ἀδύνατον ψεύσασθαι θεὸν ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ κα-
 ταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος, ἣν ὡς ἄγκυ- 19
 ραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην
 εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος. ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ 20
 ἡμῶν εἰσηλθεν Ἰησοῦς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς
 γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ βασιλεὺς Σαλήμ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ 7
 τοῦ ὑψίστου ὁ συναντήσας Ἀβραάμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κο-

v.10 οὐ^{xo} γάρ^c ἀδικος^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπιλανθάνομαι^{vnad} ὁ^{dgnms} ἔργον^{ngns} σύ^{rgp-p} καί^c
 ὁ^{dgnms} κόπος^{ngms} ὁ^{dgnms} ἀγάπῃ^{ngfs} ὁ^{trgfs} ἐνδείκνυμι^{viam2p} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rgms}
 διακονέω^{vpaanmp} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} καί^c διακονέω^{vppanmp}. **v.11** ἐπιθυμέω^{vipa1p} δε^c
 ἕκαστος^{aamsn} σύ^{rgp-p} ὁ^{dafs} αὐτός^{rpafs} ἐνδείκνυμι^{vnpmp} σπουδὴ^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dafs} πληροφορία^{nafs}
 ὁ^{dgnfs} ἐλπίς^{ngfs} ἁχρι^p τέλος^{ngns}. **v.12** ἵνα^c μή^{xo} νωθός^{anmpn} γίνωμαι^{vsad2p} μιμητής^{nnmp}
 δε^c ὁ^{dgnmp} διὰ^p πίστις^{ngfs} καί^c μακροθυμία^{ngfs} κληρονομέω^{vppagmp} ὁ^{dafp} ἐπαγγελία^{nafp}.
v.13 ὁ^{ddms} γάρ^c Ἀβραάμ^{tp} ἐπαγγέλλομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπεὶ^c κατὰ^p οὐδείς^{agmsn}
 ἔω^{vvia3s} μέγας^{agmsc} ὁμνύω^{vnaa} ὁμνύω^{viaa3s} κατὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgms}. **v.14** λέγω^{vppanms}
 ἡ^{xo} μὴν^{xo} εὐλογέω^{vppanms} εὐλογέω^{vifals} σύ^{rgp-s} καί^c πληθύνω^{vppanms} πληθύνω^{vifals}
 συ^{rgp-s}. **v.15** καί^c οὕτω^{bo} μακροθυμέω^{vpaanms} ἐπιτυγχάνω^{vviaa3s} ὁ^{dgnfs} ἐπαγγελία^{ngfs}.
v.16 ἄνθρωπος^{nnmp} μὲν^{xo} γάρ^c κατὰ^p ὁ^{dgnms} μέγας^{agmsc} ὁμνύω^{vipa3p} καί^c πᾶς^{agfsn}
 αὐτός^{rpdmmp} ἀντιλογίας^{ngfs} πέρας^{nnms} εἰς^p βεβαίωσις^{nafs} ὁ^{dnms} ὅρκος^{nnms}. **v.17** ἐν^p ὅς^{trdms}
 περισσότερος^{anmsc} βούλομαι^{vppnnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπιδείκνυμι^{vnaa} ὁ^{ddmp} κληρονόμος^{ndmp} ὁ^{dgnfs}
 ἐπαγγελία^{ngfs} ὁ^{dans} ἀμετάθετος^{aansn} ὁ^{dgnfs} βουλὴ^{ngfs} αὐτός^{rgms} μεσιτεύω^{vviaa3s} ὅρκος^{ndms}.
v.18 ἵνα^c διὰ^p δύο^{tn} πρᾶγμα^{ngnp} ἀμετάθετος^{agnpn} ἐν^p ὅς^{trdnp} ἀδύνατος^{aansn} ψεύδομαι^{vnad}
 θεός^{nams} ἰσχυρός^{aafsn} παράκλησις^{nafs} ἔχω^{vspalp} ὁ^{dgnmp} καταφεύγω^{vpaanmp} κρατέω^{vnaa} ὁ^{dgnfs}
 πρόκειμαι^{vppngfs} ἐλπίς^{ngfs}. **v.19** ὅς^{trafs} ὡς^{bo} ἄγκυρα^{nafs} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dgnfs} ψυχὴ^{ngfs}
 ἀσφαλής^{aafsn} τέ^{xo} καί^c βέβαιος^{aafsn} καί^c εἰσερχομαι^{vppnafs} εἰς^p ὁ^{dans} ἐσώτερος^{aansn}
 ὁ^{dgnms} καταπετάσμα^{ngns}. **v.20** ὅπου^{bo} πρόδρομος^{aansn} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rgp-p} εἰσερχομαι^{vnaa3s}
 Ἰησοῦς^{nnms} κατὰ^p ὁ^{dafs} τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp} ἀρχιερεὺς^{nnms} γίνωμαι^{vpadnms} εἰς^p ὁ^{dams}
 αἰών^{nams}.

- 2 πῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν. ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ· πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ ὃ ἐστὶν βασιλεὺς
- 3 εἰρήνης. ἀπάτωρ ἀμήτωρ ἀγενεαλόγητος μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ
- 4 μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραάμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης.
- 5 καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον τοῦτ' ἔστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὁσφύος Ἀβραάμ, ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν τὸν
- 7 Ἀβραάμ καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.
- 8 καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καὶ ὥς ἔπος εἰπεῖν διὰ Ἀβραάμ
- 10 καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται, ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισέδεκ. Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νομοθετήτο, τίς ἔτι χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἕτερον
- 12 ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι. μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις

7. v.1 οὗτος^{rdnms} γάρ^c ὁ^{dnm} Μελχισέδεκ^{tp} βασιλεὺς^{nnms} Σαλήμ^{tp} ἱερεὺς^{nnms} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} ὁ^{dngms} ὑψιστός^{agmsn} ὁ^{dnm} συναντῶν^{vpaanms} Ἀβραάμ^{tp} ὑποστρέφω^{vppadms} ἀπὸ^p ὁ^{dngfs} κοπῇ^{ngfs} ὁ^{dngms} βασιλεὺς^{ngmp} καί^c εὐλογέω^{vpaanms} αὐτός^{tpams}. **v.2** ὅς^{rrdms} καί^c δέκατος^{aafsn} ἀπὸ^p πᾶς^{agnpn} μερίζω^{vtaa3s} Ἀβραάμ^{tp} πρῶτος^{bo} μὲν^{xo} ἐρμηνεύω^{vppnms} βασιλεὺς^{nnms} δικαιοσύνης^{ngfs} ἔπειτα^{bo} δέ^c καί^c βασιλεὺς^{nnms} Σαλήμ^{tp} ὅς^{rtms} εἰμι^{vixp3s} βασιλεὺς^{nnms} εἰρήνης^{ngfs}. **v.3** ἀπάτωρ^{anmsn} ἀμήτωρ^{anmsn} ἀγενεαλόγητος^{anmsn} μήτε^c ἀρχή^{nafs} ἡμέρα^{ngfp} μήτε^c ζωῆ^{ngfs} τέλος^{nans} ἔχω^{vppanms} ἀφομοιώω^{vpxpnms} δέ^c ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} ἱερεὺς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dans} διηνεκῆς^{aansn}. **v.4** θεωρῶ^{vipa2p} δέ^c πηλίκος^{anmsn} οὗτος^{rdnms} ὅς^{rrdms} καί^c δέκατος^{aafsn} Ἀβραάμ^{tp} διδωμί^{vtaa3s} ἐκ^p ὁ^{dngp} ἀκροθίνιον^{ngnp} ὁ^{dnm} πατριάρχης^{nnms}. **v.5** καί^c ὁ^{dnm} μὲν^{xo} ἐκ^p ὁ^{dngmp} υἱός^{ngmp} Λευὶ^{tp} ὁ^{dafs} ἱερατεία^{nafs} λαμβάνω^{vppanmp} ἐντολή^{nafs} ἔχω^{vipa3p} ἀποδεκατόω^{vnpa} ὁ^{dams} λαός^{nams} κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nams} εἰμι^{rdnms} ὁ^{damp} ἀδελφός^{nam} αὐτός^{tpngmp} καίπερ^c ἐξέρχομαι^{vpxaamp} ἐκ^p ὁ^{dngfs} ὁσφύς^{ngfs} Ἀβραάμ^{tp}. **v.6** ὁ^{dnm} δέ^c μὴ^{xo} γενεαλογέω^{vpppnms} ἐκ^p αὐτός^{tpngmp} δεκατόω^{vixa3s} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁ^{dams} ἔχω^{vppaams} ὁ^{dafp} ἐπαγγελία^{nafp} εὐλογέω^{vixa3s}. **v.7** χωρὶς^{bo} δέ^c πᾶς^{agfsn} ἀντιλογία^{ngfs} ὁ^{dnm} ἐλάσσων^{anmsn} ὑπὸ^p ὁ^{dngms} κρείττων^{agmsn} εὐλογέω^{vipp3s}. **v.8** καί^c ὧδε^{bo} μὲν^{xo} δέκατος^{aafpn} ἀποθνήσκω^{vppanmp} ἄνθρωπος^{nnmp} λαμβάνω^{vipa3p} ἐκεῖ^{bo} δέ^c μαρτυρῶ^{vppnms} ὅτι^c ζάω^{vipa3s}. **v.9** καί^c ὥς^{bo} ἔπος^{nans} λέγω^{vnaa} διὰ^p Ἀβραάμ^{tp} καί^c Λευὶ^{tp} ὁ^{dnm} δέκατος^{aafpn} λαμβάνω^{vppanms} δεκατόω^{vixp3s}. **v.10** ἔτι^{bo} γάρ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁσφύς^{ndfs} ὁ^{dngms} πατήρ^{ngms} εἰμι^{vix3s} ὅτε^{bo} συναντῶ^{vtaa3s} αὐτός^{tpdms} ὁ^{dnm} Μελχισέδεκ^{tp}. **v.11** εἰ^{tp} μὲν^{xo} οὖν^c τελείωσις^{nnfs} διὰ^p ὁ^{dngfs} Λευιτικός^{agfsn} ἱερωσύνης^{ngfs} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnm} λαός^{nnms} γάρ^c ἐπὶ^p αὐτός^{tpdfs} νομοθετέω^{vtyp3s} τίς^{rqnfs} ἔτι^{bo} χρεῖα^{nfs} κατὰ^p τῆς^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp} ἕτερος^{aamsn} ἀνίστημι^{vnpmp} ἱερεὺς^{nams} καί^c οὐ^{xo} κατὰ^p τῆς^{nafs} Ἀαρὼν^{tp} λέγω^{vnp}.

γίνεται. ἐφ ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν 13
 ἀφ ἧς οὐδείς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ, πρόδηλον γὰρ ὅτι 14
 ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ 15
 ἱερωσυνῆς Μωσῆς ἐλάλησεν. καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν 16
 ἔστιν εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἑτε- 17
 ρος. ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίκης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ 18
 δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. μαρτυρεῖ γὰρ ὅτι Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν 19
 αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται 20
 προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές. οὐ- 21
 δὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος ἐπεισαγωγή δὲ κρείττονος ἐλπίδος 22
 δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ θεῷ. Καὶ καθ ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας, 23
 οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσιν ἱερεῖς γεγονότες ὁ δὲ μετὰ 24
 ὀρκωμοσίας, διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν, Ὡμοσεν κύριος καὶ 25
 οὐ μεταμεληθήσεται, Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν 26
 Μελχισεδέκ. κατὰ τοσοῦτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγ-
 γυος Ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ
 τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν, ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτόν
 εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην, ὅθεν καὶ σφ-
 ζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ
 θεῷ πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. Τοιοῦτος γὰρ
 ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς ὅστις ἄκακος ἀμίαντος κεχωρισμένος

v.12 μετατιθημι^{vpppgfs} γάρ^c ὁ^dgfs ἱερωσύνη^{ngfs} ἐκ^p ἀνάγκη^{ngfs} καί^c νόμος^{ngms} μετὰθεσις^{nnfs}
 γίνονται^{vipn3s}. **v.13** ἐπὶ^p ὅς^{rrams} γάρ^c λέγω^{vipp3s} οὗτος^{rdnnp} φυλὴ^{ngfs} ἑτερος^{agfsn} μετέχω^{vixa3s}
 ἀπὸ^p ὅς^{rrgfs} οὐδείς^{anfsn} προσέχω^{vixa3s} ὁ^{ddns} θυσιαστήριον^{ndns}. **v.14** πρόδηλος^{annsn} γάρ^c ὅτι^c
 ἐκ^p Ἰούδας^{ngms} ἀνατέλλω^{vixa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγώ^{rrp} εἰς^p ὅς^{rrafs} φυλὴ^{nafs} οὐδείς^{aansn}
 περὶ^p ἱερωσύνη^{ngfs} Μωσῆς^{nnms} λαλέω^{viaa3s}. **v.15** καί^c περισσός^{annsc} ἔτι^{bo} κατάδηλος^{annsn}
 εἰμι^{vipx3s} εἰ^{qo} κατὰ^p ὁ^dafis ὁμοιότης^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp} ἀνίστημι^{vipm3s} ἱερεὺς^{nnms} ἑτερος^{annsn}.
v.16 ὅς^{rrams} οὐ^{xo} κατὰ^p νόμος^{namms} ἐντολῇ^{ngfs} σαρκικός^{agfsn} γίνονται^{vixa3s} ἀλλά^c κατὰ^p
 δύναμιν^{nafs} ζωῆς^{ngfs} ἀκατάλυτος^{agfsn}. **v.17** μαρτυρῶ^{vipa3s} γάρ^c ὅτι^c σύ^{rrn-s} ἱερεὺς^{nnms}
 εἰς^p ὁ^dams αἰών^{namms} κατὰ^p ὁ^dafis τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp}. **v.18** ἀθέτησις^{nnfs} μὲν^{xo} γάρ^c
 γίνονται^{vipn3s} προάγω^{vrrpagfs} ἐντολῇ^{ngfs} διὰ^p ὁ^dans αὐτός^{rrgfs} ἀσθενής^{aansn} καί^c ἀνωφελής^{aansn}.
v.19 οὐδείς^{aansn} γάρ^c τελειώω^{viaa3s} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ἐπεισαγωγή^{nnfs} δέ^c κρείττων^{agfsn}
 ἐλπίς^{ngfs} διὰ^p ὅς^{rrgfs} ἐγγίζω^{vipa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.20** καί^c κατὰ^p ὅσος^{rcans} οὐ^{xo} χωρὶς^{bo}
 ὀρκωμοσία^{ngfs}. **v.21** ὁ^{dnmp} μὲν^{xo} γάρ^c χωρὶς^{bo} ὀρκωμοσία^{ngfs} εἰμι^{vipx3p} ἱερεὺς^{nnmp}
 γίνονται^{vrxanmp} ὁ^{dnms} δέ^c μετὰ^p ὀρκωμοσία^{ngfs} διὰ^p ὁ^dgms λέγω^{vrrpagms} πρὸς^p αὐτός^{rrams}
 ὁμνῶ^{viaa3s} κύριος^{nnms} καί^c οὐ^{xo} μεταμέλομαι^{vifo3s} σύ^{rrn-s} ἱερεὺς^{nnms} εἰς^p ὁ^dams αἰών^{namms}
 κατὰ^p ὁ^dafis τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp}. **v.22** κατὰ^p τοσοῦτος^{rdans} κρείττων^{agfsn} διαθήκη^{ngfs}
 γίνονται^{vixa3s} ἔγγυος^{annsn} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.23** καί^c ὁ^{dnmp} μὲν^{xo} πολὺς^{annmpc} εἰμι^{vipx3p}
 γίνονται^{vrxanmp} ἱερεὺς^{nnmp} διὰ^p ὁ^dans θάνατος^{ndms} κωλύω^{vrrp} παραμένω^{vrrpa}. **v.24** ὁ^{dnms}
 δέ^c διὰ^p ὁ^dans μένω^{vrrpa} αὐτός^{rrams} εἰς^p ὁ^dams αἰών^{namms} ἀπαράβατος^{aafsn} ἔχω^{vipa3s} ὁ^dafis
 ἱερωσύνη^{nafs}. **v.25** ὅθεν^{bo} καί^c σφῶ^{vrrpa} εἰς^p ὁ^dans παντελής^{aansn} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^damp
 προσέρχομαι^{vrrpnamp} διὰ^p αὐτός^{rrgms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} ζῶω^{vrrpanms} εἰς^p ὁ^dans
 ἐντυγχάνω^{vrrpa} ὑπὲρ^p αὐτός^{rrgmp}.

- ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος.
 27 ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς πρότερον
 28 οὐ, τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. ὁ νόμος
 γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν ὁ λό-
 γος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα
 τετελειωμένον.
- 8** Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα
 ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐ-
 2 ρανοῖς. τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς
 3 ἦν ἐπηξεν ὁ κύριος καὶ οὐκ ἄνθρωπος. πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς
 4 εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται, ὅθεν ἀναγ-
 5 καῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὁ προσενέγκη. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ
 γῆς οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ
 5 τὸν νόμον τὰ δῶρα, οἵτινες ὑποδείγματα καὶ σκιὰ λατρεύουσιν
 τῶν ἐπουρανίων καθὼς κεχηρημάτισται Μωσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν
 6 τὴν σκηνὴν Ὅρα γὰρ φησὶν ποιήσης πάντα κατὰ τὸν τύπον
 6 τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει, νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχεν
 λειτουργίας ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης ἥτις
 7 ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νανομοθέτῃται. Εἰ γὰρ ἡ πρώτη
 8 ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. μεμ-

v.26 τοιοῦτος^{rdnms} γάρ^c ἐγώ^{tpd-p} πρέπω^{vlaa3s} ἀρχιερεὺς^{nnms} ὅστις^{anmsn} ἄκακος^{anmsn} ἁμίαντος^{anmsn} χωρίζω^{vpxnms} ἀπὸ^p ὁδῶν^{agmpn} καί^c ὑψηλός^{anmsc} ὁδῶν^{agmpn} οὐρανός^{ngmp} γίνομαι^{vpadnms}. **v.27** ὃς^{rtms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ἀνάγκη^{nafs} ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} πρότερος^{bo} ὑπέρ^p ὁ^{dgfr} ἴδιος^{agmpn} ἁμαρτία^{ngfr} θυσία^{nafr} ἀναφέρω^{vnpa} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dgfr} ὁδῶν^{ngms} οὗτος^{rdans} γάρ^c ποιεῶ^{vlaa3s} ἐφάπαξ^{bo} ἑαυτοῦ^{rxams} ἀναφέρω^{vpaanms}. **v.28** ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} γάρ^c ἄνθρωπος^{namp} καθίστημι^{vipa3s} ἀρχιερεὺς^{namp} ἔχω^{vppaamp} ἀσθένεια^{nafs} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} δέ^c ὁ^{dgfs} ὀρκωμοσία^{ngfs} μετὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nnms} υἱός^{nams} εἰς^p ὁ^{dams} αἰῶν^{nams} τελειόω^{vpxpams}. **8. v.1** κεφάλαιον^{nnms} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{ddnp} λέγω^{vppdpn} τοιοῦτος^{rdams} ἔχω^{vipa1p} ἀρχιερεὺς^{nams} ὃς^{rtms} καθίζω^{vlaa3s} ἐν^p δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὁ^{dgfs} μεγαλωσύνη^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.2** ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agmpn} λειτουργός^{nnms} καί^c ὁ^{dgfs} σκηνή^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἀληθινός^{agfsn} ὃς^{trafs} πῆγνυμι^{vlaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} καί^c οὐ^{xo} ἄνθρωπος^{nnms}. **v.3** πᾶς^{anmsn} γάρ^c ἀρχιερεὺς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dans} προσφέρω^{vnpa} δῶρον^{nanp} τὸ^{xo} καί^c θυσία^{nafr} καθίστημι^{vipp3s} ὅθεν^{bo} ἀναγκαῖος^{anmsn} ἔχω^{vnpa} τι-οριανὸς^{καί^c οὗτος^{rdams} ὃς^{trans} προσφέρω^{vnpa}. **v.4** εἰ^{qo} μὲν^{xo} γάρ^c εἰμι^{vlix3s} ἐπὶ^p γῆ^{ngfs} οὐδέ^{bo} ἂν^{xo} εἰμι^{vlix3s} ἱερεὺς^{nnms} εἰμι^{vppxgmp} ὁ^{dgmp} ἱερεὺς^{ngmp} ὁ^{dgmp} προσφέρω^{vppagmp} κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{damp} δῶρον^{nanp}. **v.5** ὅστις^{rtmp} ὑπόδειγμα^{ndns} καί^c σκία^{ndfs} λατρεύω^{vipa3p} ὁ^{dgnp} ἐπουράνιος^{agmpn} καθὼς^{bo} χρηματίζω^{vixp3s} Μωσῆς^{nnms} μέλλω^{vppanms} ἐπιτελέω^{vnpa} ὁ^{dafs} σκηνή^{nafs} ὁ^{dpa2s} γάρ^c φημι^{vixp3s} ποιεῶ^{vsaa2s} πᾶς^{aanp} κατὰ^p ὁ^{dams} τύπος^{nams} ὁ^{dams} δεικνυμι^{vppams} οὐ^{tpd-s} ἐν^p ὁ^{ddns} ὅρος^{ndns}. **v.6** νυνὶ^{bo} δέ^c διάφορος^{agfsc} τυγχάνω^{vixa3s} λειτουργία^{ngfs} ὅσος^{rcdns} καί^c κρείττων^{agfsn} εἰμι^{vixp3s} διαθήκη^{ngfs} μεσίτης^{nnms} ὅστις^{rtms} ἐπὶ^p κρείττων^{adfpn} ἐπαγγελία^{ndfp} νομοθετέω^{vixp3s}. **v.7** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnfs} πρῶτος^{anfsn} ἐκείνος^{rdnfs} εἰμι^{vlix3s} ἄμεμπτος^{anfsn} οὐ^{xo} ἂν^{xo} δευτέρος^{agfsn} ζητέω^{vip3s} τόπος^{nnms}.}

φόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται λέγει κύριος
καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰουδα
διαθήκην καινὴν. οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πα- 9
τράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν
ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν
τῇ διαθήκῃ μου καὶ γὰρ ἡμέλησα αὐτῶν λέγει κύριος, ὅτι αὕτη 10
ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐ-
κείνας λέγει κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν
καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς
θεὸν καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκα- 11
στος τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων
Γινῶθι τὸν κύριον ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν
ἕως μεγάλου αὐτῶν. ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ 12
τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.
ἐν τῷ λέγειν Καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην, τὸ δὲ παλαιού- 13
μενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

εἶχέν μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιοῦματα λατρείας τό 9
τε ἅγιον κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη ἐν ᾗ ἡ 2
τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων ἥτις λέγεται
ἁγία, μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη ἁ- 3
για ἁγίων. χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς 4
διαθήκης περιεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ ἐν ᾗ στάμνος

v.8 μέφομαι^{vppnnms} γάρ^c αὐτός^{rdmp} λέγω^{vipa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἡμέρα^{nnfp} ἔρχομαι^{vipn3p}
λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms} καί^c συντελέσω^{vifa1s} ἐπὶ^p οἶκος^{oikos} Ἰσραὴλ^{tp} καί^c ἐπὶ^p οἶκος^{oikos}
οἶκος^{nams} Ἰουδας^{ngms} διαθήκη^{nafs} καινός^{aafsn}. **v.9** οὐ^{xo} κατὰ^p οἶκος^{oikos} διαθήκη^{nafs} ὅς^{rrafs}
ποιέω^{vial1s} ὁ^{ddmp} πατήρ^{ndmp} αὐτός^{rgmp} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadgms} ἐγώ^{rg-s} ὁ^{dgfs}
χειρ^{ngfs} αὐτός^{rgmp} ἐξάγω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} ἐκ^p γῆ^{ngfs} Αἰγύπτου^{ngfs} ὅτι^c αὐτός^{rgnmp} οὐ^{xo}
ἐμμένω^{viaa3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} διαθήκη^{ndfs} ἐγώ^{rg-s} καὶ γὰρ^{rgn-s} ἀμελέω^{vial1s} αὐτός^{rgmp} λέγω^{vipa3s}
κύριος^{nnms}. **v.10** ὅτι^c οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} διαθήκη^{nnfs} ὅς^{rrafs} διατιθῆμι^{vifd1s} οἶκος^{ndms}
Ἰσραὴλ^{tp} μετὰ^p ὁ^{dafr} ἡμέρα^{nafp} ἐκεῖνος^{rdafp} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms} διδωμι^{vppnms} νόμος^{namp}
ἐγώ^{rg-s} εἰς^p οἶκος^{oikos} διάνοια^{nafs} αὐτός^{rgmp} καί^c ἐπὶ^p καρδία^{nafp} αὐτός^{rgmp} ἐπιγράψω^{vifa1s}
αὐτός^{rpamp} καί^c εἰμι^{vifx1s} αὐτός^{rdmp} εἰς^p θεός^{nams} καί^c αὐτός^{rgnmp} εἰμι^{vifx3p} ἐγώ^{rgd-s} εἰς^p
λαός^{nams}. **v.11** καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} διδάσκω^{vsaa3p} ἕκαστος^{anmsn} οἶκος^{oikos} πλησίον^{bo} αὐτός^{rgms} καί^c
ἕκαστος^{anmsn} οἶκος^{oikos} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppnms} γινώσκω^{vdaa2s} οἶκος^{oikos} κύριος^{nams}
ὅτι^c πᾶς^{anmpn} οἶδα^{vifa3p} ἐγώ^{rga-s} ἀπὸ^p μικρός^{agmsn} αὐτός^{rgmp} ἕως^c μέγας^{agmsn} αὐτός^{rgmp}.
v.12 ὅτι^c ἵλεως^{anmsa} εἰμι^{vifx1s} ὁ^{ddfp} ἀδικία^{ndfp} αὐτός^{rgmp} καί^c ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{rgmp}
καί^c ὁ^{dgfp} ἀνομία^{ngfp} αὐτός^{rgmp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} μνησκομαι^{vsap1s} ἔτι^{bo}. **v.13** ἐν^p ὁ^{ddms} λέγω^{vnpa}
καινός^{aafsn} παλαιός^{vixa3s} οἶκος^{oikos} πρῶτος^{aafsn} ὁ^{dnms} δὲ^c παλαιός^{vppnms} καί^c γηράσκω^{vppnms}
ἐγγὺς^{bo} ἀφανισμός^{ngms}. **9. v.1** ἔχω^{viaa3s} μέν^{xo} οὖν^c καί^c ὁ^{dnfs} πρῶτος^{aafsn} σκηνὴ^{nnfs}
δικαίωμα^{namp} λατρεία^{ngfs} ὁ^{dnms} τὴ^{xo} ἅγιος^{anmsn} κοσμικός^{aansn}. **v.2** σκηνὴ^{nnfs} γάρ^c
κατασκευάω^{viap3s} ὁ^{dnfs} πρῶτος^{aafsn} ἐν^p ὅς^{rrafs} ὁ^{dnfs} τὴ^{xo} λυχνία^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} τράπεζα^{nnfs}
καί^c οἶκος^{oikos} πρόθεσις^{nnfs} ὁ^{dgmp} ἄρτος^{ngmp} ὅστις^{rrnfs} λέγω^{vipp3s} ἅγιος^{aafsn}. **v.3** μετὰ^p δὲ^c ὁ^{dnms}
δεύτερος^{aansn} καταπέτασμα^{nans} σκηνὴ^{nnfs} ὁ^{dnfs} λέγω^{vppnfs} ἅγιος^{aafsn} ἅγιος^{agmpn}.

χρυσῇ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ράβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα
 5 καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης. ὑπεράνω δὲ αὐτῆς χερουβιμ δό-
 6 ξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον, περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν
 7 κατὰ μέρος. Τούτων δὲ οὕτως κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν
 8 πρώτην σκηνὴν διαπαντός εἰσίσαισι οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπι-
 9 τελοῦντες. εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ
 10 ἀρχιερεὺς οὐ χωρὶς αἵματος ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν
 11 τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ
 12 ἁγίου μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης
 13 σκηνῆς ἐχούσης στάσιν. ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν
 14 ἐνεστηκότα καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνά-
 μεναι κατὰ συνειδήσιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα. μόνον ἐπὶ
 βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς καὶ δικαιο-
 11 μασιν σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. Χριστὸς
 δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς
 12 μεζονος καὶ τελειότερας σκηνῆς οὐ χειροποιήτου τοῦτ' ἔστιν,
 13 οὐ ταύτης τῆς κτίσεως. οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων
 14 διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια αἰω-
 νίαν λύτρωσιν εὐράμενος. εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων
 καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωνμένους ἀγιάζει
 14 πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα. πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ

v.4 χρυσοῦς^{aansn} ἔχω^{vppanfs} θυμιατήριον^{nans} καί^c ὁ^{dafs} κιβωτός^{nafs} ὁ^{dafs} διαθήκη^{ngfs}
 περικαλύπτω^{vpxpafs} πάντοθεν^{bo} χρυσίῳ^{ndns} ἐν^p ὁ^c ράβδος^{anmsn} χρυσοῦς^{anfsn} ἔχω^{vppanfs}
 ὁ^{dans} μάνναth καί^c ὁ^{dans} ράβδος^{nfs} Ἀαρών^{tp} ὁ^{dans} βλαστάνω^{vpaanfs} καί^c ὁ^{dnp} πλάξ^{nnp} ὁ^{dafs}
 διαθήκη^{ngfs}. **v.5** ὑπεράνω^{bo} δέ^c αὐτός^{tpgfs} Χερουβ^{tp} δόξα^{ngfs} κατασκιάζω^{vppanp} ὁ^{dans}
 ἱλαστήριος^{nans} περὶ^p ὁ^c τῆς^{ngp} οὐ^{xo} εἰμί^{vpx3s} νῦν^{bo} λέγω^{vnpa} κατὰ^p μέρος^{nans}. **v.6** οὗτος^{rdgmp}
 δέ^c οὗτο^{bo} κατασκευάζω^{vpxpmp} εἰς^p μὲν^{xo} ὁ^{dafs} πρῶτος^{aafsn} σκηνή^{nafs} διὰ^d παδ^{bo} εἰσεῖμι^{vpx3p}
 ὁ^{dnp} ἱερεὺς^{nnmp} ὁ^{dafp} λατρεία^{nafp} ἐπιτελέω^{vppanmp}. **v.7** εἰς^p δέ^c ὁ^{dafs} δευτερος^{aafsn}
 ἅπα^{xbo} ὁ^{dams} ἐνιαυτός^{ngms} μόνος^{anmsn} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{nnms} οὐ^{xo} χωρὶς^{bo} αἵμα^{ngns} ὁ^c
 προσφέρω^{vpa3s} ὑπὲρ^p ἑαυτοῦ^{xgms} καί^c ὁ^{dgnp} ὁ^{dams} λαός^{ngms} ἀγνόημα^{ngmp}. **v.8** οὗτος^{rdans}
 δηλὸς^{vppagns} ὁ^{dams} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dams} ἅγιος^{agnsn} μήπω^{bo} φανερώ^{vnxp} ὁ^{dafs} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agnpn}
 ὁ^{dams} ὁ^{dams} πρῶτος^{agfsn} σκηνή^{ngfs} ἔχω^{vppagfs} στάσις^{nafs}. **v.9** ὅστις^{trnfs} παραβολή^{nfs}
 εἰς^p ὁ^{dams} καιρός^{nams} ὁ^{dams} ἐνιστημί^{vpxaams} κατὰ^p ὁ^c δῶρον^{nnnp} τῆ^{xo} καί^c θυσία^{nnp}
 προσφέρω^{vpp3p} μὴ^{xo} δύναμαι^{vppnnp} κατὰ^p συνειδήσις^{nafs} τελειόω^{vnaa} ὁ^{dams} λατρεύω^{vppaams}.
v.10 μόνος^{bo} ἐπὶ^p θρώμα^{ndnp} καί^c πόμα^{ndnp} καί^c διάφορος^{adnp} βαπτισμός^{ndnp} καί^c
 δικαίωμα^{ndnp} σάρξ^{ngfs} μέχρι^{bo} καιρός^{ngms} διόρθωσις^{ngfs} ἐπικείμε^{vppnnp}. **v.11** Χριστός^{nnms}
 δέ^c παραγίνομαι^{vpadms} ἀρχιερεὺς^{nnms} ὁ^{dgnp} μέλλω^{vppagnp} ἀγαθός^{agnpn} διὰ^p ὁ^{dafs} μέγας^{agfsc}
 καί^c τέλειος^{agfsc} σκηνή^{ngfs} οὐ^{xo} χειροποιήτος^{agfsn} εἰμί^{rdnms} οὐ^{xo} οὗτος^{rdgfs} ὁ^{dafs} κτίσις^{ngfs}.
v.12 οὐδὲ^{bo} διὰ^p αἷμα^{ngns} τράγος^{ngmp} καί^c μόσχος^{ngmp} διὰ^p δέ^c ὁ^{dams} ἴδιος^{agmsn} αἷμα^{ngns}
 εἰσέρχομαι^{vpa3s} ἐφάπαξ^{xbo} εἰς^p ὁ^{damp} ἅγιος^{aanpn} αἰώνιος^{aafsn} λύτρωσις^{nafs} εὐρίσκω^{vppamms}.
v.13 εἰ^{qo} γὰρ^c ὁ^{dams} αἷμα^{nnms} ταύρος^{ngmp} καί^c τράγος^{ngmp} καί^c σποδός^{ngfs} δάμαλις^{ngfs}
 ῥαντίζω^{vppanfs} ὁ^{damp} κοινὸς^{vpxpmp} ἀγιάζω^{vpa3s} πρὸς^p ὁ^{dafs} ὁ^{dafs} σάρξ^{ngfs} καθαρότης^{nafs}.

Χριστοῦ ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἅμω-
 μον τῷ θεῷ καθαρειῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων
 εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι. Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς 15
 μεσίτης ἐστὶν ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν
 ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν
 οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ὅπου γὰρ διαθήκη 16
 θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου, διαθήκη γὰρ ἐπὶ 17
 νεκροῖς βεβαία ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. ὅ- 18
 θεν οὐδ' ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται, λαληθείσης 19
 γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ
 λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἑρίου
 κοκκίνου καὶ ὑσσώπου αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν
 ἑρράντισεν. λέγων Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἣς ἐνετείλατο 20
 πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός. καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη 21
 τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἑρράντισεν. καὶ σχεδὸν ἐν 22
 αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον καὶ χωρὶς αἵματεκχυ-
 σίας οὐ γίνεται ἄφesis. Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν 23
 ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια
 κρείττωσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια 24
 εἰσῆλθεν ὁ Χριστὸς ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν
 οὐρανὸν νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν,

v.14 πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὁδⁿⁿs αἷμα^{nnns} ὁδ^{gms} Χριστός^{ngms} ὃς^{rnms} διὰ^p πνεῦμα^{ngns}
 αἰώνιος^{agnsn} ἑαυτοῦ^{rxams} προσφέρει^{v1aa3s} ἅμωμος^{aamsn} ὁδ^{dm}s θεός^{ndms} καθαρῶς^{vifa3s} ὁδ^{afs}
 συνείδησις^{nafs} συ^{rgp}-p ἀπὸ^p νεκρός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} εἰς^p ὁδ^{ans} λατρεύω^{vnpa} θεός^{ndms}
 ζάω^{vppadms}. **v.15** καί^c διὰ^p οὗτος^{rdans} διαθήκη^{ngfs} καινός^{agfsn} μεσίτης^{nnms} εἰμι^{v1npx3s} ὅπως^{bo}
 θάνατος^{ngms} γίνονται^{vpadgms} εἰς^p ἀπολύτρωσις^{nafs} ὁδ^{gfp} ἐπὶ^p ὁδ^{dfs} πρώτος^{adfsn} διαθήκη^{ndfs}
 παράβασις^{ngfp} ὁδ^{afs} ἐπαγγελία^{nafs} λαμβάνω^{vsaa3p} ὁδ^{nm}p καλέω^{vpxnpnp} ὁδ^{gfs} αἰώνιος^{agfsn}
 κληρονομία^{ngfs}. **v.16** ὅπου^{bo} γάρ^c διαθήκη^{nnfs} θάνατος^{ngms} ἀνάγκη^{nnfs} φέρω^{vnpnp} ὁδ^{gms}
 διατιθημι^{vppamgms}. **v.17** διαθήκη^{nnfs} γάρ^c ἐπὶ^p νεκρός^{admpn} βέβαιος^{anfsn} ἐπεὶ^c μήποτε^{bo}
 ἰσχύω^{v1pa3s} ὅτε^{bo} ζάω^{v1pa3s} ὁδ^{nm}s διατιθημι^{vppamms}. **v.18** ὅθεν^{bo} οὐδε^{bo} ὁδ^{nm}s πρώτος^{anfsn}
 χωρὶς^{bo} αἷμα^{ngms} ἐγκαίνιζω^{v1xp3s}. **v.19** λαλέω^{vppagfs} γάρ^c πᾶς^{agfsn} ἐντολή^{ngfs} κατὰ^p
 νόμος^{nams} ὑπὸ^p Μωϋσῆς^{ngms} πᾶς^{admsn} ὁδ^{dm}s λαός^{ndms} λαμβάνω^{vpaanms} ὁδ^{ans} αἷμα^{nans}
 ὁδ^{gmp} μόσχος^{ngmp} καί^c τράγος^{ngmp} μετὰ^p ὕδωρ^{ngms} καί^c ἔριον^{ngms} κόκκινος^{agnsn} καί^c
 ὕσσωπος^{ngms} αὐτός^{ngms} τῶ^{xo} ὁδ^{ans} βιβλίον^{nans} καί^c πᾶς^{aamsn} ὁδ^{ams} λαός^{nams} ῥαντίζω^{v1aa3s}.
v.20 λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdnms} ὁδ^{nm}s αἷμα^{nnns} ὁδ^{gfs} διαθήκη^{ngfs} ὃς^{trgfs} ἐντέλλομαι^{v1ad3s} πρὸς^p
 συ^{vpa}-p ὁδ^{nm}s θεός^{nnms}. **v.21** καί^c ὁδ^{afs} σκηνή^{nafs} δέ^c καί^c πᾶς^{aanpn} ὁδ^{anp} σκεῦος^{nanp}
 ὁδ^{gfs} λειτουργία^{ngfs} ὁδ^{dm}s αἷμα^{ndms} ὁμοίως^{bo} ῥαντίζω^{v1aa3s}. **v.22** καί^c σχεδόν^{bo} ἐν^p
 αἷμα^{ndms} πᾶς^{aanpn} καθαρῶς^{v1pp3s} κατὰ^p ὁδ^{ams} νόμος^{nams} καί^c χωρὶς^{bo} αἵματεκχυσία^{ngfs}
 οὐ^{xo} γίνονται^{v1pn3s} ἄφesis^{nnfs}. **v.23** ἀνάγκη^{nnfs} οὖν^c ὁδ^{anp} μὲν^{xo} ὑπόδειγμα^{nanp} ὁδ^{gmp}
 ἐν^p ὁδ^{dm}p οὐρανός^{ndmp} οὗτος^{rdnmp} καθαρῶς^{vnpnp} αὐτός^{trpanp} δέ^c ὁδ^{anp} ἐπουράνιος^{aanpn}
 κρείττων^{adfpn} θυσία^{ndfp} παρὰ^p οὗτος^{rdafp}. **v.24** οὐ^{xo} γάρ^c εἰς^p χειροποίητος^{aanpn} ἅγιος^{aanpn}
 εἰσέρχομαι^{v1aa3s} ὁδ^{nm}s Χριστός^{nnms} ἀντίτυπος^{aanpn} ὁδ^{gmp} ἀληθινός^{agnpn} ἀλλά^c εἰς^p αὐτός^{grams}
 ὁδ^{ams} οὐρανός^{nams} νῦν^{bo} ἐμφανίζω^{vnap} ὁδ^{dm}s πρόσωπον^{ndms} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rgp}-p.

25 οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτὸν ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρ-
 26 χεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ. ἐπεὶ ἔδει
 αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, νῦν δὲ ἅπαξ
 ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας
 27 αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις
 28 ἅπαξ ἀποθανεῖν μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις. οὕτως ὁ Χριστὸς ἅπαξ
 προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας ἐκ δευτέρου
 χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σω-
 τηρίαν.

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν οὐκ αὐτὴν
 τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς
 προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερ-
 2 χομένους τελειῶσαι, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι
 διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύον-
 3 τας ἅπαξ κεκαθαρμένους. ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν
 4 κατ' ἐνιαυτὸν, ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν
 5 ἁμαρτίας. Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει Θυσίαν καὶ
 6 προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι, ὀλοκαυτώ-
 7 ματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. τότε εἶπον Ἰδοὺ ἤκω
 8 ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ
 θέλημά σου. ἀνώτερον λέγων ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ
 ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐδόκη-

v.25 οὐδέ^{bo} ἵνα^c πολλάκις^{bo} προσφέρω^{vspa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὥσπερ^{bo} ὁ^d ἀρχιερεὺς^{nnms} εἰσέρχεται^{vipn3s} εἰς^p ὁ^d ἀνὰ^p ἄγιος^{aanpn} κατὰ^p ἐνιαυτὸς^{nam} ἐν^p αἵμα^{ndns} ἀλλοτρίῳ^{adnsn}.

v.26 ἐπεὶ^c δεῖ^{viiq3s} αὐτός^{trams} πολλάκις^{bo} πάσχω^{vnaa} ἀπὸ^p καταβολῆς^{ngfs} κόσμος^{ngms} νῦν^{bo} δέ^c ἅπαξ^{bo} ἐπὶ^p συντελείᾳ^{ndfs} ὁ^d αἰών^{ngmp} εἰς^p ἀθέτησις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfs} διὰ^p ὁ^d θυσία^{ngfs} αὐτός^{trams} φανερόω^{vixp3s}.

v.27 καὶ^c κατὰ^p ὅσος^{rcans} ἀπόκειμαι^{vipn3s} ὁ^d ἀνθρώπος^{ndmp} ἅπαξ^{bo} ἀποθνήσκει^{vnaa} μετὰ^p δέ^c οὗτος^{rdans} κρίσις^{nnfs}. **v.28** οὕτω^{bo} ὁ^d Χριστὸς^{nnms} ἅπαξ^{bo} προσφέρω^{vnapnms} εἰς^p ὁ^d πολλὸς^{agmpn} ἀναφέρω^{vnaa} ἁμαρτία^{nafp} ἐκ^p δευτέρως^{agnsn} χωρὶς^{bo} ἁμαρτία^{ngfs} ὁράω^{vifp3s} ὁ^d ἀπὸ^p ἀπεκδέχομαι^{vppndmp} εἰς^p σωτηρία^{nafs}.

10. v.1 σκιά^{nafs} γάρ^c ἔχω^{vppanms} ὁ^d νόμος^{nnms} ὁ^d μέλλω^{vppagmp} ἀγαθός^{agnpn} οὐ^{xo} αὐτός^{trafs} ὁ^d εἰκὼν^{nafs} ὁ^d πρᾶγμα^{ngnp} κατὰ^p ἐνιαυτός^{nam} ὁ^d αὐτός^{trdp} θυσία^{ndfp} ὅς^{rrafp} προσφέρω^{vipa3p} εἰς^p ὁ^d διηνεκῆς^{aansn} οὐδέποτε^{bo} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^d προσέρχομαι^{vppnamp} τελειόω^{vnaa}.

v.2 ἐπεὶ^c οὐ^{xo} ἂν^{xo} παύω^{viam3p} προσφέρω^{vppnp} διὰ^p ὁ^d μηδεὶς^{aafsn} ἔχω^{vnpa} ἔτι^{bo} συνείδησις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp} ὁ^d λατρεύω^{vppaamp} ἅπαξ^{bo} καθαίρω^{vpxamp}. **v.3** ἀλλά^c ἐν^p αὐτός^{trdp} ἀνάμνησις^{nnfs} ἁμαρτία^{ngfp} κατὰ^p ἐνιαυτός^{nam}.

v.4 ἀδύνατος^{annsn} γάρ^c αἷμα^{nnms} ταύρος^{ngpm} καὶ^c τράγος^{ngmp} ἀφαιρέω^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp}.

v.5 διό^c εἰσέρχομαι^{vppnnms} εἰς^p ὁ^d κόσμος^{nam} λέγω^{vipa3s} θυσία^{nafs} καὶ^c προσφορά^{nafs} οὐ^{xo} θέλω^{viaa2s} σῶμα^{nans} δέ^c καταρτίζω^{viam2s} ἐγώ^{tpd-s}.

v.6 ὀλοκαύτωμα^{namp} καὶ^c περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} οὐ^{xo} εὐδοκέω^{viaa2s}. **v.7** τότε^{bo} λέγω^{viala1s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἤκω^{vipa1s} ἐν^p κεφαλῇ^{ndfs} βιβλίου^{ngms} γράφω^{vixp3s} περὶ^p ἐγώ^{tpg-s} ὁ^d ποιέω^{vnaa} ὁ^d θεός^{nnms} ὁ^d θέλημα^{nans} οὐ^{xo}.

σας αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται. τότε εἶρηκεν Ἰδοῦ 9
 ἤκω τοῦ ποιῆσαι ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα 10
 τὸ δεύτερον στήσῃ. ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν οἱ διὰ τῆς 10
 προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ πᾶς 11
 μὲν ἱερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολ- 12
 λάκις προσφέρων θυσίας αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν 13
 ἁμαρτίας. αὗτος δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν 12
 εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ. τὸ λοιπὸν ἐκ- 13
 δεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν 14
 αὐτοῦ. μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς 14
 ἁγιαζομένους. Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, με- 15
 τὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι, Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς 16
 αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας λέγει κύριος, διδοὺς νόμους 17
 μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω 18
 αὐτοὺς. καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἁνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ 17
 μνησθῶ ἔτι. ὅπου δὲ ἄφεις τούτων οὐκέτι προσφορά περὶ ἁ- 18
 μαρτίας. Ἔχοντες οὖν ἀδελφοί παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν 19
 ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ. ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφα- 20
 τον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος τοῦτ' ἔστιν τῆς σαρκὸς 21, 22
 αὐτοῦ. καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ. προσερχώ-
 μεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως ἔρραντι-

v.8 ἀνότερος^{aansn} λέγων^{vpanms} ὅτι^c θυσία^{nafs} καί^c προσφορά^{nafs} καί^c ὀλοκαύτωμα^{nanp} καί^c
 περι^p ἁμαρτίας^{ngfs} οὐ^{xo} θέλω^{v1aa2s} οὐδὲ^{bo} εὐδοκέω^{v1aa2s} ὅστις^{rtnfp} κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nam}
 προσφέρει^{v1pp3p}. **v.9** τότε^{bo} λέγων^{v1aa3s} ἰδοῦ^{vdaa2s} ἤκω^{v1als} ὁ^{dams} ποιῶν^{vnaa} ὁ^{dams}
 θεός^{nnms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} συ^{trpg-s} ἀναιρέω^{v1pa3s} ὁ^{dans} πρῶτος^{aansn} ἵνα^c ὁ^{dans} δευτερος^{aansn}
 ἴσθημι^{vsaa3s}. **v.10** ἐν^p ὅς^{rtdns} θέλημα^{ndns} ἀγιάζω^{vpxnmp} εἰμί^{v1px1p} ὁ^{dnm} διὰ^p ὁ^{dams}
 προσφορά^{ngfs} ὁ^{dams} σῶμα^{ngns} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐφάπαξ^{bo}. **v.11** καί^c πᾶς^{anmsn}
 μὲν^{xo} ἱερεὺς^{nnms} ἴσθημι^{v1ia3s} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} λειτουργέω^{vpanms} καί^c ὁ^{dafp} αὐτός^{trafp}
 πολλάκις^{bo} προσφέρει^{vpanms} θυσία^{nafp} ὅστις^{rtnfp} οὐδέποτε^{bo} δύναμαι^{v1pn3p} περιαιρέω^{vnaa}
 ἁμαρτία^{nafp}. **v.12** αὐτός^{trpms} δέ^c εἰς^{nafs} ὑπὲρ^p ἁμαρτία^{ngfs} προσφέρει^{vpaans} θυσία^{nafs} εἰς^p
 ὁ^{dans} διηνεκί^{aansn} καθίζω^{v1aa3s} ἐν^p δεξιός^{adfsn} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.13** ὁ^{dans} λοιπός^{aansn}
 ἐκδέχομαι^{vppnms} ἕως^c τίθημι^{vsap3p} ὁ^{dnm} ἐχθρός^{anmpn} αὐτός^{trpms} ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgm}
 πούς^{ngmp} αὐτός^{trpms}. **v.14** εἰς^{ndfs} γάρ^c προσφορά^{ndfs} τελειόω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dans} διηνεκί^{aansn}
 ὁ^{damp} ἀγιάζω^{vppmp}. **v.15** μαρτυρέω^{v1pa3s} δέ^c ἐγώ^{trp-d} καί^c ὁ^{dams} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dams}
 ἅγιος^{anmsn} μετὰ^p γάρ^c ὁ^{dans} προεῖπον^{v1xa}. **v.16** οὗτος^{rndfs} ὁ^{dams} διαθήκη^{nnfs} ὅς^{trafs}
 διατιθῆμι^{v1d1s} πρὸς^p αὐτός^{tramp} μετὰ^p ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἐκεῖνος^{rdafp} λέγων^{v1pa3s} κύριος^{nnms}
 διδωμί^{vpanms} νόμος^{nam} ἐγώ^{trpg-s} ἐπὶ^p καρδία^{nafp} αὐτός^{trgmp} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dgm} διάνοια^{ngfp}
 αὐτός^{trgmp} ἐπιγράφω^{v1a1s} αὐτός^{tramp}. **v.17** καί^c ὁ^{dgm} ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{trgmp} καί^c ὁ^{dgm}
 ἁνομία^{ngfp} αὐτός^{trgmp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} μνησκόμαι^{vsap1s} ἔτι^{bo}. **v.18** ὅπου^{bo} δέ^c ἄφεις^{nnfs}
 οὗτος^{rdgp} οὐκέτι^{bo} προσφορά^{nnfs} περι^p ἁμαρτία^{ngfs}. **v.19** ἔχω^{vppanmp} οὖν^c ἀδελφός^{nvmp}
 παρρησία^{nafs} εἰς^p ὁ^{dafp} εἴσοδος^{nafs} ὁ^{dgm} ἅγιος^{agnpn} ἐν^p ὁ^{ddns} αἵμα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms}.
v.20 ὅς^{trafs} ἐγκαινίζω^{v1aa3s} ἐγώ^{trp-d} ὁ^{dams} πρόσφατος^{aafsn} καί^c ζάω^{vppaaf} διὰ^p ὁ^{dams}
 καταπετάσμα^{ngms} εἰμί^{rtdns} ὁ^{dgm} σάρξ^{ngfs} αὐτός^{trgms}. **v.21** καί^c ἱερεὺς^{nam} μέγας^{aansn} ἐπὶ^p
 ὁ^{dams} οἶκος^{nam} ὁ^{dams} θεός^{ngms}.

σμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουμένοι
 23 τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος
 24 ἀκλινῇ πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος. καὶ κατανοῶμεν ἀλλή-
 25 λους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων. μὴ ἐγκατα-
 λείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν καθὼς ἔθος τισὶν ἀλλὰ πα-
 ρακαλοῦντες καὶ τοσοῦτω μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν
 26 ἡμέραν. Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν
 τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται
 27 θυσία. φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθί-
 28 ειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. ἀθετήσας τις νόμον Μωσέως,
 29 χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει, πό-
 σω δοκεῖτε χεῖρονος ἀζιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ
 καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος ἐν
 30 ᾧ ἡγιάσθη καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας. οἶδαμεν
 γὰρ τὸν εἰπόντα Ἑμοὶ ἐκδίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει κύριος
 31 καὶ πάλιν Κύριος, Κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ἐμπε-
 32 σεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος. Ἀναμνησθήσεσθε δὲ τὰς πρότερον
 ἡμέρας ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθη-
 33 μάτων. τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι
 34 τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφόμενων γεννηθέντες. καὶ
 γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἄρπαγὴν τῶν ὑ-
 παρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε γινώσκοντες ἔχειν

v.22 προσέρχομαι^{vspn1p} μετὰ^p ἀληθινός^{agfsn} καρδία^{ngfs} ἐν^p πληροφορία^{ndfs} πίστις^{ngfs}
 ῥαντίων^{vpxnmp} ὁδῶ^p καρδία^{nafp} ἀπὸ^p συνειδήσις^{ngfs} πονηρός^{agfsn} καί^c λούω^{vpxnmp}
 ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὕδωρ^{ndns} καθαρὸς^{adnsn}. **v.23** κατέχω^{vspa1p} ὁ^{dafs} ὁμολογία^{nafs} ὁ^{dgfs}
 ἐλπίς^{ngfs} ἀκλινής^{aafsn} πιστὸς^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dnms} ἐπαγγέλλομαι^{vpadnms}. **v.24** καί^c
 κατανοέω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp} εἰς^p παροξυσμός^{nams} ἀγάπῃ^{ngfs} καί^c καλὸς^{agnp} ἔργον^{ngnp}.
v.25 μὴ^{xo} ἐγκαταλείπω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἐπισυναγωγὴ^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxgmp} καθὼς^{bo} ἔθος^{nnns} τι-
 -σιδῆμι^p ἀλλὰ^c παρακαλέω^{vppanmp} καί^c τοσοῦτος^{rddns} μᾶλλον^{bo} ὅσος^{rcdns} βλέπω^{vipa2p}
 ἐγγίζω^{vppaafs} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs}. **v.26** ἐκουσίως^{bo} γάρ^c ἁμαρτάνω^{vppagmp} ἐγὼ^{rgp-p} μετὰ^p
 ὁ^{dans} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dafs} ἐπίγνωσις^{nafs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} οὐκέτι^{bo} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfp}
 ἀπολείπω^{vipp3s} θυσία^{nnfs}. **v.27** φοβερός^{anfsn} δέ^c τι-σιν^p ἐκδοχὴ^{nnfs} κρίσις^{ngfs} καί^c
 πῦρ^{ngns} ζῆλος^{nnns} ἐσθίω^{vnpa} μέλλω^{vppagns} ὁ^{damp} ὑπεναντίος^{aampn}. **v.28** ἀθετέω^{vpaanms} τι-σ-
 ριμ^{no} νόμος^{nams} Μωσῆς^{ngms} χωρὶς^{bo} οἰκτιρμός^{ngmp} ἐπὶ^p δῶο^{ndmp} ἥ^{xo} τρεῖς^{ndmp} μάρτυς^{ndmp}
 ἀποθνήσκει^{vipa3s}. **v.29** πόσος^{rodns} δοκέω^{vipa2p} χείρων^{agfsn} ἀζιώω^{vifp3s} τιμωρία^{ngfs} ὁ^{dnms}
 ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καταπατέω^{vpaanms} καί^c ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ὁ^{dgfs} διαθήκη^{ngfs}
 κοινός^{aansn} ἡγέομαι^{vpadnms} ἐν^p ὧς^{rdns} ἀγιάζω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs}
 ἐνυβρίζω^{vpaanms}. **v.30** οἶδα^{vifa1s} γάρ^c ὁ^{dams} λέγω^{vpaanms} ἐγὼ^{rgp-d-s} ἐκδίκησις^{nnfs} ἐγὼ^{rgp-n-s}
 ἀνταποδίδωμι^{vifa1s} λέγω^{vipa3s} κύριος^{ngms} καί^c πάλιν^{bo} κύριος^{nnms} κρίνω^{vifa3s} ὁ^{dams}
 ἀλός^{nams} αὐτός^{rgpms}. **v.31** φοβερός^{anmsn} ὁ^{dnns} ἐμπίπτω^{vnaa} εἰς^p χεῖρ^{nafp} θεός^{ngms}
 ζάω^{vppagns}. **v.32** ἀναμνηθῆσκει^{vdpm2p} δέ^c ὁ^{dafp} πρότερος^{aansn} ἡμέρα^{nafp} ἐν^p ὧς^{trdfp}
 φωτίζω^{vpaanmp} πολὺς^{aafsn} ἄθλησις^{nafs} ὑπομένω^{viaa2p} πάθημα^{ngnp}. **v.33** οὗτος^{rdnms} μὲν^{xo}
 ὀνειδισμός^{ndmp} τέ^{xo} καί^c θλίψις^{ndfp} θεατριζώ^{vppnmp} οὗτος^{rdnms} δέ^c κοινωνός^{anmpn} ὁ^{dgmpp}
 οὗτο^{bo} ἀναστρέφω^{vpprgmp} γίνονται^{vpaonmp}.

ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὑπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καὶ μένουσαν. μὴ 35
ἀποβάλλετε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν ἣτις ἔχει μισθαποδοσίαν
μεγάλην. ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ 36
ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον 37
ὅσον ὁ ἐρχόμενος ἤξει καὶ οὐ χρονιεῖ. ὁ δὲ δίκαιός ἐκ πίστεως 38
ζήσεται καὶ ἐὰν ὑποστείλῃται οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ.
ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμέν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν ἀλλὰ πίστεως εἰς 39
περιποίησιν ψυχῆς.

Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπίζομένων ὑπόστασις πραγμάτων ἔλεγχος 11
οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτε- 2
ροι. Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ εἰς 3
τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι. Πίστει πλείονα 4
θυσίαν Ἀβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκεν τῷ θεῷ δι' ἧς ἐμαρτυ-
ρήθη εἶναι δίκαιος μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ 5
θεοῦ καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται. Πίστει Ἐνώχ μετε- 5
τέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον καὶ οὐχ εὐρίσκετο, διότι μετέθηκεν
αὐτὸν ὁ θεὸς πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐ-
ηρεσθηκέναι τῷ θεῷ, χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, 6
πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ θεῷ ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς 7
ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. Πίστει χρηματισθεῖς 7
Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν
κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ δι' ἧς κατέκρινεν τὸν

v.34 καί^c γάρ^c ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγώ^{rrg-s} συμπαθέω^{viaa2p} καί^c ὁ^{dafs} ἀρπαγῆ^{nafs} ὁ^{dgnp}
ὑπάρχω^{vrragnp} σύ^{rrg-p} μετὰ^p χαρά^{ngfs} προσδέχομαι^{viad2p} γινώσκω^{vrrpannp} ἔχω^{vnpa} ἐν^p
ἑαυτοῦ^{rxndmp} κρείττων^{aafsn} ὑπαρξίς^{nafs} ἐν^p οὐρανό^{sndmp} καί^c μένω^{vppaafs}. **v.35** μὴ^{xo}
ἀποβάλλω^{vsaa2p} οὖν^c ὁ^{dafs} παρρησία^{nafs} σύ^{rrg-p} ὅστις^{rrnfs} ἔχω^{vipa3s} μισθαποδοσία^{nafs}
μένε^{aafsn}. **v.36** ὑπομονή^{ngfs} γάρ^c ἔχω^{vipa2p} χρεῖα^{nafs} ἵνα^c ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgm}
θεός^{ngms} ποιέω^{vraanmp} κοιμίζω^{vsam2p} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs}. **v.37** ἔτι^{bo} γάρ^c μικρός^{aansn}
ὁ^{sos} ὁ^{sos} ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vrrpnms} ἤκω^{vifa3s} καί^c οὐ^{xo} χρονίζω^{vifa3s}. **v.38** ὁ^{dams}
δὲ^c δίκαιος^{aansn} ἐκ^p πίστις^{ngfs} ζάω^{vifd3s} καί^c ἐάν^{qo} ὑποστέλλω^{vsam3s} οὐ^{xo} εὐδοκέω^{vipa3s} ὁ^{dams}
ψυχῇ^{nafs} ἐγώ^{rrg-s} ἐν^p αὐτός^{rrpms}. **v.39** ἐγώ^{rrp-p} δέ^c οὐ^{xo} εἰμί^{vix1p} ὑποστολή^{ngfs} εἰς^p
ἀπώλεια^{nafs} ἀλλά^c πίστις^{ngfs} εἰς^p περιποίησις^{nafs} ψυχῇ^{ngfs}. **11. v.1** εἰμί^{vix3s} δέ^c πίστις^{nafs}
ἐλπίζω^{vrrpgnp} ὑπόστασις^{nafs} πράγμα^{ngnp} ἔλεγχος^{nams} οὐ^{xo} βλεπώ^{vrrpgnp}. **v.2** ἐν^p οὗτος^{rdafs}
γάρ^c μαρτυρέω^{viap3p} ὁ^{dmp} πρεσβύτερος^{anmpn}. **v.3** πίστις^{ngfs} νοέω^{vipa1p} καταρτίζω^{vnxp}
ὁ^{damp} αἰών^{nam} ῥῆμα^{ndns} θεός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἐκ^p φαινών^{vrrpegn} ὁ^{dnp} βλέπω^{vrrpnnp}
γίνομαι^{vixa}. **v.4** πίστις^{ndfs} πολὺς^{aafsc} θυσία^{nafs} Ἀβελ^{tp} παρὰ^p Κάϊν^{tp} προσφέρει^{viaa3s}
ὁ^{dams} θεός^{ndms} δια^p ὅς^{rrgfs} μαρτυρέω^{viap3s} εἰμί^{vnp} δίκαιος^{aansn} μαρτυρέω^{vrrpags} ἐπὶ^p
ὁ^{ddnp} δῶρον^{ndnp} αὐτός^{rrpms} ὁ^{dams} θεός^{ngms} καί^c δια^p αὐτός^{rrgfs} ἀποθνήσκω^{vraanms} ἔτι^{bo}
λαλέω^{vipm3s}. **v.5** πίστις^{ndfs} Ἐνώχ^{tp} μετατίθημι^{viap3s} ὁ^{dams} μὴ^{xo} ὁράω^{vnaa} θάνατος^{nams}
καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vip3s} διότι^c μετατίθημι^{viaa3s} αὐτός^{rrpams} ὁ^{dams} θεός^{ngms} πρὸ^p γάρ^c ὁ^{dafs}
μετάθεσις^{ngfs} αὐτός^{rrpms} μαρτυρέω^{vixp3s} εὐαρεστέω^{vixa} ὁ^{dams} θεός^{ndms}. **v.6** χωρὶς^{bo} δέ^c
πίστις^{ngfs} ἀδύνατος^{aansn} εὐαρεστέω^{vnaa} πιστεύω^{vnaa} γάρ^c δεῖ^{vipq3s} ὁ^{dams} προσέρχομαι^{vrrpnams}
ὁ^{dams} θεός^{ndms} ὅτι^c εἰμί^{vix3s} καί^c ὁ^{ddmp} ἐκζητέω^{vrrpadmp} αὐτός^{rrpams} μισθαποδότης^{nams}
γίνομαι^{vipn3s}.

- κόσμον καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος.
- 8 Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον
 9 ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπι-
 10 στάμενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει παρώκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς
 11 ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ
 12 καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς, ἐξ-
 13 εδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσιν πόλιν ἢς τεχνίτης καὶ
 14 δημιουργὸς ὁ θεός. Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς κατα-
 15βολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ
 16 πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. διὸ καὶ ἄφ' ἐνὸς ἐγεννή-
 17θησαν καὶ ταῦτα νεκρωμένου καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ
 τῷ πλήθει καὶ ὥσει ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀν-
 18αρίθμητος. Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες μὴ λαβόντες
 τὰς ἐπαγγελίας ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ πεισθέντες,
 καὶ ἀσπασάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδη-
 19μοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν
 20ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευσεν ἄφ'
 21ἢς ἐξῆλθον εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι, νυνὶ δὲ κρείττονος
 22ὀρέγονται τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς
 23ὁ θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν.
 24 Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος καὶ τὸν

v.7 πίστις^{ndfs} χρηματιζώ^{vrapnms} Νῶε^{tp} περι^p ὁ^{dgnp} μηδέπω^{bo} βλέπω^{vpprgnp} εὐλαβέομαι^{vrapnms} κατασκευάζω^{vlaa3s} κιθωτός^{nafs} εἰς^p σωτηρίαν^{nafs} ὁ^{dgnms} οἴκος^{ngms} αὐτός^{trgms} διὰ^p ὅς^{trgfs} κατακρίνω^{vlaa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^c ὁ^{dgnfs} κατὰ^p πίστις^{nafs} δικαιοσύνη^{ngfs} γίνονται^{viad3s} κληρονόμος^{nnms}. **v.8** πίστις^{ndfs} καλέω^{vppnms} Ἀβραάμ^{tp} ὑπακούω^{vlaa3s} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὅς^{trams} μέλλω^{vlaa3s} λαμβάνω^{vnpa} εἰς^p κληρονομίαν^{nafs} καί^c ἐξέρχομαι^{vlaa3s} μὴ^{xo} ἐπίσταμαι^{vppnms} ποῦ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.9** πίστις^{ndfs} παρourkeώ^{vlaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dgnfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὡς^{bo} ἀλλότριος^{aafsn} ἐν^p σκηνῇ^{ndfp} κατοικέω^{vpaanms} μετὰ^p Ἰσαάκ^{tp} καί^c Ἰακώβ^{tp} ὁ^{dgnp} συγκληρονόμος^{agmpn} ὁ^{dgnfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὁ^{dgnfs} αὐτός^{trgfs}. **v.10** ἐκδέχομαι^{viin3s} γάρ^c ὁ^{dafs} ὁ^{damp} θεμέλιος^{namp} ἔχω^{vppaafs} πόλις^{nafs} ὅς^{trgfs} τεχνίτης^{nnms} καί^c δημιουργός^{nnms} ὁ^{dams} θεός^{nnms}. **v.11** πίστις^{ndfs} καί^c αὐτός^{trnfs} Σάρρα^{nnfs} δύναμις^{nafs} εἰς^p καταβολή^{nafs} σπέρμα^{ngms} λαμβάνω^{vlaa3s} καί^c παρὰ^p καιρός^{nams} ἡλικία^{ngfs} τίκτω^{vlaa3s} ἐπεὶ^c πιστός^{aamsn} ἠγγέομαι^{viad3s} ὁ^{dams} ἐπαγγέλλομαι^{vpadams}. **v.12** διό^c καί^c ἀπό^p εἰς^{ngms} γεννάω^{viap3p} καί^c οὗτος^{rdnnp} νεκρῶ^{vpxpgms} καθὼς^{bo} ὁ^{dnnp} ἄστρον^{nnnp} ὁ^{dgnms} οὐρανός^{ngms} ὁ^{ddns} πληθός^{ndns} καί^c ὥσει^{bo} ἄμμος^{nnfs} ὁ^{dgnfs} παρὰ^p ὁ^{dans} χεῖλος^{nans} ὁ^{dgnfs} θάλασσα^{ngfs} ὁ^{dgnfs} ἀναριθμητός^{anfns}. **v.13** κατὰ^p πίστις^{nafs} ἀποθνήσκω^{vlaa3p} οὗτος^{rdnmp} πᾶς^{anmpn} μὴ^{xo} λαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dafp} ἐπαγγελία^{nafp} ἀλλὰ^c πόρρωθεν^{bo} αὐτός^{trafp} ὁ^{dafp} ὁ^{dafp} πείθω^{vrapnmp} καί^c ἀσπάζομαι^{vpadnmp} καί^c ὁμολογέω^{vpaanmp} ὅτι^c ξένος^{anmpn} καί^c παρεπίδημος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} ἐπὶ^p ὁ^{dgnfs} γῆ^{ngfs}. **v.14** ὁ^{dnnp} γάρ^c τοιοῦτος^{rdanp} λέγω^{vppanmp} ἐμφανίζω^{vlaa3p} ὅτι^c πατρίς^{nafs} ἐπιζητέω^{vlaa3p}. **v.15** καί^c εἰ^{qo} μὲν^{xo} ἐκεῖνος^{trdgnfs} μνημονεύω^{vlaa3p} ἀπό^p ὅς^{trgfs} ἐξέρχομαι^{vlaa3p} ἔχω^{vlaa3p} ἂν^{xo} καιρός^{nams} ἀνακάμπτω^{vnaa}. **v.16** νυνὶ^{bo} δε^c κρείττων^{agfsn} ὀρέγω^{vipn3p} εἰμί^{rdnms} ἐπουράνιος^{agfsn} διό^c οὐ^{xo} ἐπαισχύνομαι^{vipn3s} αὐτός^{tramp} ὁ^{dams} θεός^{nnms} θεός^{nnms} ἐπικαλέω^{vnpa} αὐτός^{trgmp} ἐτοιμάζω^{vlaa3s} γάρ^c αὐτός^{trdmp} πόλις^{nafs}.

μονογενῇ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος. πρὸς 18
 ὃν ἐλαλήθη ὅτι Ἐν Ἰσαάκ κληθήσεται σοι σπέρμα. λογισάμε- 19
 νος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεὸς ὅθεν αὐτὸν καὶ
 ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. Πίστει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν 20
 Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. Πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων 21
 ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ
 ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Πίστει Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς 22
 ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὁστέων
 αὐτοῦ ἐνετείλατο. Πίστει Μωσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον 23
 ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον καὶ οὐκ
 ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. Πίστει Μωσῆς μέγας 24
 γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ. μᾶλλον 25
 ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔ-
 χειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν. μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν 26
 ἐν Αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ, ἀπέβλεπεν
 γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον μὴ φο- 27
 βηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως, τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων ἐκαρ-
 τέρησεν. Πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ 28
 αἵματος ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. Πί- 29
 στει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς ἥς πεῖραν
 λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. Πίστει τὰ τεῖχη Ἰεριχὼ ἔ- 30

v.17 πίστις^{ndfs} προσφέρω^{vixa3s} λῆρα^{dam} Ἰσαάκ^{tp} πειράζω^{pppnm} καί^c ὁ^{dams}
 μονογενής^{aamsn} προσφέρω^{vixa3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dafp} ἐπαγγελία^{nafp} ἀναδέχομαι^{vpadnms}. **v.18** πρὸς^p
 ὅς^{rrams} λαλέω^{viap3s} ὅτι^c ἐν^p Ἰσαάκ^{tp} καλέω^{vifp3s} σπ^{tpd-s} σπέρμα^{nnms}. **v.19** λογίζομαι^{vpadnms}
 ὅτι^c καί^c ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἐγείρω^{vnpa} δυνατός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὅθεν^{bo} αὐτός^{rpams}
 καί^c ἐν^p παραβολῇ^{ndfs} κομίζω^{viam3s}. **v.20** πίστις^{ndfs} περι^p μέλλω^{vppagnp} εὐλογέω^{viaa3s}
 Ἰσαάκ^{tp} ὁ^{dams} Ἰακώβ^{tp} καί^c ὁ^{dams} Ἡσαῦ^{tp}. **v.21** πίστις^{ndfs} Ἰακώβ^{tp} ἀποθνήσκω^{vppanms}
 ἕκαστος^{aamsn} ὁ^{dgmnp} υἱός^{ngmp} Ἰωσήφ^{tp} εὐλογέω^{viaa3s} καί^c προσκυνέω^{viaa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams}
 ἄκρον^{nans} ὁ^{dgfs} ῥάβδος^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.22** πίστις^{ndfs} Ἰωσήφ^{tp} τελευτάω^{vppanms} περι^p
 ὁ^{dgfs} ἐξόδος^{ngfs} ὁ^{dgmnp} υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^{tp} μνημονεύω^{viaa3s} καί^c περι^p ὁ^{dgmnp} ὁστέον^{ngmp}
 αὐτός^{rgms} ἐντέλλομαι^{viad3s}. **v.23** πίστις^{ndfs} Μωϋσῆς^{nnms} γεννάω^{vppanms} κρύπτω^{viap3s}
 τρίμηνος^{aamsn} ὑπὸ^p ὁ^{dgmnp} πατήρ^{ngmp} αὐτός^{rgms} διότι^c ὁράω^{viaa3p} ἀστεῖος^{aamsn} ὁ^{dams}
 παιδίον^{nans} καί^c οὐ^{xo} φοβέομαι^{viaa3p} ὁ^{dams} διάταγμα^{nans} ὁ^{dgm} βασилεύς^{ngms}. **v.24** πίστις^{ndfs}
 Μωϋσῆς^{nnms} μέγας^{aamsn} γίνομαι^{vpadnms} ἀρνέομαι^{viad3s} λέγω^{vnpnp} υἱός^{nnms} θυγάτηρ^{ngfs}
 Φαραώ^{tp}. **v.25** μᾶλλον^{bo} αἰρέω^{vpanms} συγκακουχεῖμαι^{vnpn} ὁ^{dams} λαός^{ndms} ὁ^{dgm}
 θεός^{ngms} ἡ^{xo} πρόσκαιρος^{aafsn} ἔχω^{vnpa} ἁμαρτία^{ngfs} ἀπόλαυσις^{nafs}. **v.26** μέγας^{aamsc}
 πλοῦτος^{nams} ἡγήομαι^{vpadnms} ὁ^{dgmnp} ἐν^p Αἴγυπτος^{ndfs} θησαυρός^{ngmp} ὁ^{dams} ὀνειδισμός^{nams}
 ὁ^{dgm} Χριστός^{ngms} ἀποθλέπω^{vila3s} γάρ^c εἰς^p ὁ^{dafs} μισθαποδοσία^{nafs}. **v.27** πίστις^{ndfs}
 καταλείπω^{viaa3s} Αἴγυπτος^{nafs} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vpaonms} ὁ^{dams} θυμός^{nams} βασилεύς^{ngms}
 ὁ^{dams} γάρ^c ἀόρατος^{aamsn} ὡς^{bo} ὁράω^{vppanms} καρτερέω^{viaa3s}. **v.28** πίστις^{ndfs} ποιέω^{vixa3s}
 ὁ^{dams} πάσχα^{ta} καί^c ὁ^{dafs} πρόσχυσις^{nafs} ὁ^{dgm} αἷμα^{ngms} ἵνα^c μὴ^{xo} ὁ^{dnms} ὀλοθρεύω^{vppanms} ὁ^{damp}
 πρωτότοκος^{aamnp} θιγγάνω^{vsaa3s} αὐτός^{rgmp}. **v.29** πίστις^{ndfs} διαβαίνω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ἐρυθρός^{aafsn}
 θάλασσα^{nafs} ὡς^{bo} διὰ^p ξηρός^{ngfs} ὅς^{trgfs} πεῖρα^{nafs} λαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dnmnp} Αἰγύπτιος^{anmpn}
 καταπίνω^{viap3p}.

31 πεσεν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. Πίστει Ῥαάβ ἡ πόρνη οὐ
 συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ
 32 εἰρήνης. Καὶ τί ἔτι λέγω ἐπιλείπει γὰρ με διηγούμενον ὁ χρό-
 νος περὶ Γεδεών Βαράκ τε καὶ Σαμψών καὶ Ἰεφθάε Δαβὶδ τε καὶ
 33 Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν. οἱ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο
 βασιλείας εἰργάσαντο δικαιοσύνην ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν ἔφρα-
 34 ζαν στόματα λεόντων. ἔσβεσαν δύναμιν πυρός ἔφυγον στόματα
 μαχαίρας ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ
 35 ἐν πολέμῳ παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτριῶν. ἔλαβον γυναῖκες
 ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν
 οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως
 36 τύχωσιν, ἔτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον
 37 ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς, ἐλιθάσθησαν ἐπρίσθησαν ἐπειρά-
 σθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον περιῆλθον ἐν μηλωταῖς
 ἐν αἰγείοις δέρμασιν ὑστερούμενοι θλιβόμενοι κακουχούμενοι.
 38 ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν
 39 καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς. Καὶ οὗτοι πάντες μαρ-
 τυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν.
 40 τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττον τι προβλεψαμένου ἵνα μὴ χωρὶς
 ἡμῶν τελειωθῶσιν.

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν
 νέφος μαρτύρων ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον

v.30 πίστις^{ndfs} ὁδnp τεῖχος^{nnnp} Ἰεριχώ^{tp} πίπτω^{v1aa3s} κυκλῶν^{vrapnnp} ἐπὶ^p ἑπτὰ^{tn} ἡμέρα^{nafp}.

v.31 πίστις^{ndfs} Ῥαάβ^{tp} ὁδnfs πόρνη^{nnfs} οὐ^{xo} συναπώλλυμι^{viam3s} ὁδdmp ἀπειθέω^{vpaadmp}
 δέχομαι^{vpadnfs} ὁdamp κατάσκοπος^{namr} μετὰ^p εἰρήνη^{ngfs}. **v.32** καί^c τίς^{rgans} ἔτι^{bo} λέγω^{vspals}
 ἐπιλείπω^{vifa3s} γάρ^c ἐγώ^{tpa-s} διηγέομαι^{vppnams} ὁdnms χρόνος^{nnms} περὶ^p Γεδεών^{tp} Βαράκ^{tp}
 τέ^{xo} καί^c Σαμψών^{tp} καί^c Ἰεφθάε^{tp} Δαυιδ^{tp} τέ^{xo} καί^c Σαμουήλ^{tp} καί^c ὁdgm προφήτης^{ngmp}.

v.33 ὅς^{trnmp} διὰ^p πίστις^{ngfs} καταγωνίζομαι^{v1ad3p} βασιλεία^{nafp} ἐργάζομαι^{v1ad3p} δικαιοσύνη^{nafs}
 ἐπιτυγχάνω^{v1aa2p} ἐπαγγελία^{ngfp} φράσσω^{v1aa3p} στόμα^{nanp} λέων^{ngmp}. **v.34** σθέννυμι^{v1aa3p}
 δύναμις^{nafs} πῦρ^{ngns} φεύγω^{v1aa3p} στόμα^{nanp} μάχαιρα^{ngfs} ἐνδυναμώ^{v1ap3p} ἀπὸ^p ἀσθενεία^{ngfs}
 γίνομαι^{v1ao3p} ἰσχυρός^{anmpn} ἐν^p πόλεμος^{ndms} παρεμβολή^{nafp} κλίνω^{v1aa3p} ἀλλότριος^{agmpn}.

v.35 λαμβάνω^{v1aa3p} γυνή^{nnfp} ἐκ^p ἀνάστασις^{ngfs} ὁdamp νεκρός^{aampn} αὐτός^{rgfp} ἄλλος^{anmpn}
 δέ^c τυμπανίζω^{v1ap3p} οὐ^{xo} προσδέχομαι^{vpadnmp} ὁdafs ἀπολύτρωσις^{nafs} ἵνα^c κρείττων^{agfsn}
 ἀνάστασις^{ngfs} τυγχάνω^{vsaa3p}. **v.36** ἔτερος^{anmpn} δέ^c ἐμπαιγμός^{ngmp} καί^c μάλιστα^{ngfp} πείρα^{nafs}

λαμβάνω^{v1aa3p} ἔτι^{bo} δέ^c δεσμός^{ngmp} καί^c φυλακή^{ngfs}. **v.37** λιθάζω^{v1ap3p} πρίζω^{v1ap3p}

πειράζω^{v1ap3p} ἐν^p φόνος^{ndms} μάχαιρα^{ngfs} ἀποθνήσκω^{v1aa3p} περιέρχομαι^{v1aa3p} ἐν^p μηλωτή^{ndfp}

ἐν^p αἰγείοις^{adnfn} δέρμα^{ndnp} ὑστερέω^{vppnmp} θλιβώ^{vppnmp} κακουχέω^{vppnmp}. **v.38** ὅς^{trgmp}

οὐ^{xo} εἰμὶ^{vix3s} ἄξιος^{anmsn} ὁdnms κόσμος^{nnms} ἐν^p ἐρημία^{ndfp} πλανάω^{vppnmp} καί^c ὁρος^{ndnp}

καί^c σπήλαιον^{ndnp} καί^c ὁddfp ὁπή^{ndfp} ὁdgsf γῆ^{ngfs}. **v.39** καί^c οὗτος^{rdnmp} πᾶς^{anmpn}

μαρτυρέω^{vrapnmp} διὰ^p ὁdgsf πίστις^{ngfs} οὐ^{xo} κομίζω^{v1am3p} ὁdafs ἐπαγγελία^{nafs}. **v.40** ὁdgsms

θεός^{ngms} περὶ^p ἐγώ^{tpg-p} κρείττων^{aansn} τι-σριανο προβλέπω^{vramgms} ἵνα^c μὴ^{xo} χωρὶς^{bo} ἐγώ^{tpg-p}

τελείω^{vsap3p}.

ἁμαρτίαν δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα.
 ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν 2
 ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν σταυρὸν αἰσχύ-
 νης καταφρονήσας ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ ἐκάθισεν.
 ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρ- 3
 τῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν
 ἐκλυόμενοι. Οὐπὼ μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν 4
 ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι. καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως 5
 ἣτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται Υἱέ μου μὴ ὀλιγώρει παιδείας
 κυρίου μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος, ὃν γὰρ ἀγαπᾷ 6
 κύριος παιδεύει μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. εἴ 7
 παιδεῖαν ὑπομένετε ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεὸς τίς γὰρ
 ἐστὶν υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ. εἰ δὲ χωρὶς ἐστε παιδείας ἥς 8
 μέτοχοι γεγόνασιν πάντες ἄρα νόθοι ἐστε καὶ οὐχ υἱοί. εἴτα 9
 τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς καὶ ἐν-
 ειρεπόμεθα, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν
 πνευμάτων καὶ ζήσομεν. οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κα- 10
 τὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευσεν ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ
 μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν 11
 τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ λύπης ὕστερον δὲ καρπὸν
 εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύ-

12. v.1 τοιγαροῦν^{xo} καί^c ἐγὼ^{trp-p} τοσοῦτος^{rdans} ἔχω^{vppanmp} περίκειμαι^{vppnans} ἐγὼ^{trp-d} π^{nans}
 νέφος^{nans} μάργος^{ngmp} ὄγκος^{nam} ἀποτίθημι^{vppanmp} πᾶς^{aamsn} καί^c ὁ^{dafs} εὐπερίστατος^{aafsn}
 ἁμαρτία^{nafs} διὰ^p ὑπομονή^{ngfs} τρέχω^{vspa1p} ὁ^{dams} πρόκειμαι^{vppnans} ἐγὼ^{trp-d} ἀγών^{nams}.
v.2 ἀφορώ^{vppanmp} εἰς^p ὁ^{dams} ὁ^{dafs} πίσις^{ngfs} ἀρχηγός^{nam} καί^c τελειωτής^{nam} Ἰησοῦς^{nam}
 ὃς^{rnms} ἀντὶ^p ὁ^{dafs} πρόκειμαι^{vppngfs} αὐτός^{rpdm} χαρά^{ngfs} ὑπομένω^{v1aa3s} σταυρός^{nam}
 αἰσχύνῃ^{ngfs} καταφρονέω^{vpaans} ἐν^p δεξιός^{adfsn} τε^{xo} ὁ^{dams} θρόνος^{ngms} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
 καθίζω^{v1aa3s}. **v.3** ἀναλογίζομαι^{v1ad2p} γάρ^c ὁ^{dams} τοιοῦτος^{rdans} ὑπομένω^{vpxaams} ὑπὸ^p ὁ^{dams}
 ἁμαρτωλός^{agmpn} εἰς^p αὐτός^{rpams} ἀντιλογία^{nafs} ἵνα^c μὴ^{xo} κάμνω^{vsa2p} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{ndfp} σύ^{trp-p}
 ἐκλύω^{vppnmp}. **v.4** οὐπὼ^{bo} μέχρι^{bo} αἷμα^{ngns} ἀντικαθίστημι^{v1aa2p} πρὸς^p ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs}
 ἀνταγωνίζομαι^{vppnmp}. **v.5** καί^c ἐκλανθάνομαι^{v1xp2p} ὁ^{dafs} παράκλησις^{ngfs} ὅστις^{trnfs} σύ^{trp-d}
 ὡς^{bo} υἱός^{ndmp} διαλέγομαι^{v1pn3s} υἱός^{nvms} ἐγὼ^{trp-s} μὴ^{xo} ὀλιγώρῃ^{vdp2s} παιδεία^{ngfs} κύριος^{ngms}
 μηδέ^c ἐκλύω^{vdp2s} ὑπὸ^p αὐτός^{trpms} ἐλέγχω^{vppnms}. **v.6** ὃς^{trams} γάρ^c ἀγαπάω^{v1pa3s}
 κύριος^{nnms} παιδεύω^{v1pa3s} μαστιγώνω^{v1pa3s} δέ^c πᾶς^{aamsn} υἱός^{nam} ὃς^{trams} παραδέχομαι^{v1pn3s}.
v.7 εἴ^{qo} παιδεία^{nafs} ὑπομένω^{v1pa2p} ὡς^{bo} υἱός^{ndmp} σύ^{trp-d} προσφέρω^{v1pp3s} ὁ^{dams} θεός^{nnms}
 τίς^{trnms} γάρ^c εἰμὶ^{v1px3s} υἱός^{nnms} ὃς^{trams} οὐ^{xo} παιδεύω^{v1pa3s} πατήρ^{nnms}. **v.8** εἴ^{qo} δέ^c χωρὶς^{bo}
 εἰμὶ^{v1px2p} παιδεία^{ngfs} ὃς^{trgfs} μέτοχος^{anmpn} γίνομαι^{v1xa3p} πᾶς^{anmpn} ἄρα^{xo} νόθος^{anmpn} εἰμὶ^{v1px2p}
 καί^c οὐ^{xo} υἱός^{nnmp}. **v.9** εἴτα^{bo} ὁ^{damp} μέν^{xo} ὁ^{dafs} σάρξ^{ngfs} ἐγὼ^{trp-p} πατήρ^{namp} ἔχω^{v1ia1p}
 παιδευτὴς^{namp} καί^c ἐντρέπω^{v1im1p} οὐ^{xo} πολὺς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} ὑποτάσσω^{v1fp1p} ὁ^{dams} πατήρ^{ndms}
 ὁ^{dgnp} πνεῦμα^{ngnp} καί^c ζώω^{v1ia1p}. **v.10** ὁ^{dmpn} μέν^{xo} γάρ^c πρὸς^p ὀλίγος^{aafpn} ἡμέρα^{nafpn} κατὰ^p
 ὁ^{dans} δοκέω^{vppaans} αὐτός^{rpdm} παιδεύω^{v1ia3p} ὁ^{dams} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{dans} συμφέρω^{vppaans} εἰς^p ὁ^{dans}
 μεταλαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dafs} ἀγιότης^{ngfs} αὐτός^{trgms}.

12 νης. Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα
 13 ἀνορθώσατε. καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἵνα
 14 μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην διώκετε μετὰ
 15 πάντων καὶ τὸν ἁγιασμόν οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον.
 16 ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ μὴ
 17 τις ρίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσιν
 18 πολλοί. μὴ τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ ὃς ἀντὶ βρώσεως μι-
 19 ᾱς ἀπέδoto τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα
 20 θέλων κληρονομήσαι τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμάσθη μετανοίας
 21 γὰρ τόπον οὐχ εὔρεν καίπερ μετὰ δακρῦν ἐκζητήσας αὐτήν.
 22 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει, καὶ κεκαυμένῳ πυ-
 23 ρὶ καὶ γνόφῳ καὶ σκότῳ, καὶ θυέλλῃ. καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ
 φωνῇ ῥημάτων ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι
 20 αὐτοῖς λόγον. οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον Κἂν θηρίον
 θίγῃ τοῦ ὅρους λιθοβοληθήσεται, ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται,
 21 καὶ οὕτως φοβερόν ἦν τὸ φανταζόμενον Μωσῆς εἶπεν Ἐκφο-
 22 βός εἰμι καὶ ἔντρομος. ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὄρει καὶ
 πόλει θεοῦ ζῶντος Ἱερουσαλήμ ἐπουρανίῳ καὶ μυριάσιν ἁγ-
 23 γέλων. πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀ-
 πογεγραμμένων καὶ κριτῇ θεῷ πάντων καὶ πνεύμασιν δικαίων

v.11 πᾶς^{anfsn} δέ^c παιδεία^{nnfs} πρὸς^p μέν^{xo} ὁ^{dans} πάρειμι^{vppxans} οὐ^{xo} δοκέω^{vipa3s} χαρά^{ngfs}
 εἰμι^{vnp} ἀλλά^c λύτῃ^{ngfs} ὑστερος^{bo} δέ^c καρπός^{names} εἰρηνικός^{aafsn} ὁ^{damp} διὰ^p αὐτός^{rgfs}
 γυμνάζω^{vpxpdm} ἀποδίδωμι^{vipa3s} δικαιοσύνη^{ngfs}. **v.12** διό^c ὁ^{dafp} παρίημι^{vpxpafp} χεῖρ^{nafp}
 καί^c ὁ^{damp} παραλύω^{vpxpanp} γόνυ^{nanp} ἀνορθόω^{vdaa2p}. **v.13** καί^c τροχί^{nafp} ὀρθός^{aafpn}
 ποιέω^{vdaa2p} ὁ^{damp} πούσ^{ndmp} σύ^{trp}-p ἵνα^c μή^{xo} ὁ^{dans} χωλός^{annsn} ἐκτρέπω^{vsap3s} ἰάομαι^{vsap3p}
 δέ^c μᾶλλον^{bo}. **v.14** εἰρήνη^{nafs} διώκω^{vdpap} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} καί^c ὁ^{dams} ἁγιασμός^{names}
 ὅς^{rrgms} χωρίς^{bo} οὐδεὶς^{anfsn} ὁράω^{vfd3s} ὁ^{dams} κύριος^{names}. **v.15** ἐπισκοπέω^{vppanmp} μή^{xo}
 τι-ορινμο ὑστερέω^{vppanms} ἀπὸ^p ὁ^d χάρις^{ngfs} ὁ^d θεός^{ngms} μή^{xo} τι-ορινφο ρίζα^{nnfs}
 πικρία^{ngfs} ἄνω^{bo} φύω^{vppanfs} ἐνοχλέω^{vspa3s} καί^c διὰ^p οὗτος^{rdgfs} μαινῶ^{vsap3p} πολὺς^{anmpn}.
v.16 μή^{xo} τι-ορινμο πόρνος^{nnms} ἥ^{xo} βέβηλος^{anmsn} ὡς^{bo} Ἡσαῦ^{tp} ὅς^{rrtms} ἀντὶ^p βρώσις^{ngfs}
 εἷς^{ngfs} ἀποδίδωμι^{viam3s} ὁ^{damp} πρωτοτόκια^{nanp} αὐτός^{rgms}. **v.17** οἶδα^{vda2p} γάρ^c ὅτι^c καί^c
 μετέπειτα^{bo} θέλω^{vppanms} κληρονομέω^{vnaa} ὁ^{dafp} εὐλογία^{nafs} ἀποδοκιμάζω^{vnap3s} μετάνοια^{ngfs}
 γάρ^c τόπος^{names} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{viaa3s} καίπερ^c μετὰ^p δάκρυον^{ngnp} ἐκζητέω^{vppanms} αὐτός^{rgpfs}.
v.18 οὐ^{xo} γάρ^c προσέρχομαι^{vixa2p} ψηλαφάω^{vpppdns} ὁρος^{ndns} καί^c καίω^{vpxpdns} πῦρ^{ndns}
 καί^c γνόφος^{ndms} καί^c σκότος^{ndms} καί^c θυέλλα^{ndfs}. **v.19** καί^c σάλπιγξ^{ngfs} ἤχος^{ndms}
 καί^c φωνή^{ndfs} ῥῆμα^{ngnp} ὅς^{rrgfs} ὁ^{dnpmp} ἀκούω^{vpaanmp} παραιτέομαι^{via3p} μή^{xo} προστίθωμι^{vnap}
 αὐτός^{rgpmp} λόγος^{names}. **v.20** οὐ^{xo} φέρω^{vnaa} γάρ^c ὁ^{dans} διαστέλλω^{vppans} κἂν^{qo} θηρίον^{nnps}
 θιγγάνω^{vsaa3s} ὁ^d ὅρος^{ngns} λιθοβολέω^{vfp3s} ἥ^{xo} βολίς^{ndfs} κατατοξεύω^{vfp3s}. **v.21** καί^c οὕτω^{bo}
 φοβερός^{annsn} εἰμι^{vlix3s} ὁ^d πᾶν^{ngns} φαντάζω^{vpppnn} Μωϋσῆς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἐκφοβός^{anmsn} εἰμι^{vixp1s}
 καί^c ἔντρομος^{annsn}. **v.22** ἀλλά^c προσέρχομαι^{vixa2p} Σιών^{tp} ὁρος^{ndns} καί^c πόλις^{ndfs} θεός^{ngms}
 ζάω^{vppagms} Ἱερουσαλήμ^{tp} ἐπουρανίος^{adfsn} καί^c μυριάς^{ndmp} ἄγγελος^{ngmp}.

τετελειωμένων. καὶ διαθήκης νέας μεσίτη Ἰησοῦ καὶ αἵματι 24
 ῥαντισμοῦ κρείττονα λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἀβελ. Βλέπετε μὴ 25
 παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα, εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυγον, τὸν ἐ-
 πί τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς
 οἱ τὸν ἀπ οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι. οὐ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσ- 26
 ἄλευσεν τότε νῦν δὲ ἐπήγγελλται λέγων Ὑπὲρ πάντων ἐγὼ σείω οὐ
 μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δὲ Ὑπὲρ πάντων δηλοῖ 27
 τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν ὡς πεποιημένων ἵνα μείνη τὰ
 μὴ σαλευόμενα. Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες 28
 ἔχωμεν χάριν δι' ἧς λατρεύομεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ αἰδοῦς
 καὶ εὐλαθείας. καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον. 29

Ἡ φιλαδελφία μενέτω. τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε **13. 2**
 διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμησθε- 3
 σθε τῶν δεσμιῶν ὡς συνδεδεμένοι τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ
 αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη 4
 ἁμίαντος πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ θεός. Ἀφιλάργυ- 5
 ρος ὁ τρόπος ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν αὐτὸς γὰρ εἵρηκεν Οὐ
 μὴ σε ἄνω οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω. ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς 6
 λέγειν Κύριος ἐμοὶ βοηθός καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι
 ἄνθρωπος. Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν οἵτινες ἐλάλη- 7
 σαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν

v.23 πανήγυρις^{ndfs} καί^c ἐκκλησία^{ndfs} πρωτότοκος^{agmpn} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} ἀπογράφ^{vpxpgmp}
 καί^c κριτής^{ndms} θεός^{ndms} πᾶς^{agmpn} καί^c πνεῦμα^{ndnp} δίκαιος^{agmpn} τελειόω^{vpxpgmp}.

v.24 καί^c διαθήκη^{ngfs} νέος^{agfsn} μεσίτης^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c αἷμα^{ndns} ῥαντισμός^{ngms}
 κρείττων^{aapnp} λαλέω^{vppadms} παρὰ^p ὁ^{dams} Ἀβελ^{tp}. **v.25** βλέπω^{vdpa2p} μὴ^{xo} παραιτέομαι^{vsad2p}
 ὁ^{dams} λαλέω^{vppaams} εἰ^{qo} γάρ^c ἐκεῖνος^{rdnmp} οὐ^{xo} φεύγω^{vviaa3p} ὁ^{dams} ἐπὶ^p ὁ^{dgsf} γῆ^{ngfs}
 παραιτέομαι^{vpadnmp} χρηματίζω^{vppaams} πολὺς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} ἐγὼ^{trn-p} ὁ^{dnpmp} ὁ^{dams} ἀπὸ^p
 οὐρανός^{ngmp} ἀποστρέφω^{vppnnmp}. **v.26** ὅς^{trgms} ὁ^{dnsf} φωνή^{nnfs} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} σαλεύω^{vviaa3s}

τότε^{bo} νῦν^{bo} δέ^c ἐπαγγέλλομαι^{vixn3s} λέγω^{vppanms} ἔτι^{bo} ἅπα^{zbo} ἐγὼ^{trn-p} σείω^{vipals} οὐ^{xo}
 μόνος^{bo} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀλλά^c καί^c ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.27** ὁ^{dmsn} δέ^c ἔτι^{bo} ἅπα^{zbo}
 δηλόω^{vira3s} ὁ^{dnpmp} σαλεύω^{vpprgnp} ὁ^{dafs} μετάθεσις^{nafs} ὡς^{bo} ποιέω^{vpxpgmp} ἵνα^c μένω^{vsaa3s}
 ὁ^{dnpmp} μὴ^{xo} σαλεύω^{vpprrnp}.

v.28 διό^c βασιλεία^{nafs} ἀσάλευτος^{aafsn} παραλαμβάνω^{vppanmp}
 ἔχω^{vspalp} χάρις^{nafs} διὰ^p ὅς^{trgfs} λατρεύω^{vspalp} εὐαρέστως^{bo} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μετὰ^p
 αἰδώς^{ngfs} καί^c εὐλάβεια^{ngfs}. **v.29** καί^c γάρ^c ὁ^{dmsn} θεός^{ndms} ἐγὼ^{trg-p} πῦρ^{nnms}

καταναλίσκω^{vppanms}. **13. v.1** ὁ^{dnsf} φιλαδελφία^{nnfs} μένω^{vdpa3s}. **v.2** ὁ^{dgsf} φιλοξενία^{ngfs} μὴ^{xo}
 ἐπιλανθάνομαι^{vdprn2p} διὰ^p οὗτος^{rdgfs} γάρ^c λανθάνω^{viaa3p} τι-σρινμ^p ξενίζω^{vpaanmp} ἄγγελος^{namp}.

v.3 μιμησκομαι^{vdprn2p} ὁ^{dnpmp} δέσμιος^{ngmp} ὡς^{bo} συνδέω^{vpxrnpmp} ὁ^{dnpmp} κακουχέω^{vpprgmp} ὡς^{bo}
 καί^c αὐτός^{trnmp} εἰμι^{vpxrnpmp} ἐν^p σῶμα^{ndns}. **v.4** τίμιος^{anmsn} ὁ^{dmsn} γάμος^{nnms} ἐν^p πᾶς^{adnprn}

καί^c ὁ^{dnsf} κοίτη^{nnfs} ἁμίαντος^{anfsn} πόρνος^{namp} δέ^c καί^c μοιχός^{namp} κρίνω^{vifa3s} ὁ^{dmsn} θεός^{nnms}.
v.5 ἀφιλάργυρος^{anmsn} ὁ^{dmsn} τρόπος^{nnms} ἀρκέω^{vpprrnpmp} ὁ^{dnpmp} πάρεμι^{vppxdnp} αὐτός^{trnms}
 γάρ^c λέγω^{vixa3s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} σὺ^{trpa-s} ἀνίμι^{vsaa1s} οὐδέ^{bo} οὐ^{xo} μὴ^{xo} σὺ^{trpa-s} ἐγκαταλείπω^{vsaa1s}.

v.6 ὥστε^c θαρρέω^{vppaamp} ἐγὼ^{trp-a} λέγω^{vnpa} κύριος^{nnms} ἐγὼ^{trp-d} βοηθός^{nnms} καί^c οὐ^{xo}
 φοβέομαι^{vifo1s} τίς^{trqans} ποιέω^{vifa3s} ἐγὼ^{trp-d} ἄνθρωπος^{nnms}.

- 8 τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς χθές
 9 καὶ σήμερον ὁ αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδαχαῖς ποικίλαις
 καὶ ξέναις μὴ περιφέρεσθε, καλὸν γὰρ χάριτι θεβαιούσθαι τὴν
 10 καρδίαν οὐ βρώμασιν ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαν-
 11 τες. ἔχομεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν
 οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῶων τὸ αἷμα
 12 περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως τούτων τὰ σώματα
 κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. διὸ καὶ Ἰησοῦς ἵνα ἀγιάσῃ
 13 διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. τοῖνυν
 ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμόν
 14 αὐτοῦ φέροντες, οὐ γὰρ ἔχομεν ὥδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν
 15 μέλλουσιν ἐπιζητοῦμεν. δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν
 αἰνέσεως διαπαντός τῷ θεῷ τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμολο-
 16 γούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας
 μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός.
 17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε αὐτοῖς γὰρ ἀγρυ-
 πνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες ἵνα μετὰ
 18 χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες, ἄλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν
 τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, πεποιθαμεν γὰρ ὅτι καλὴν
 19 συνείδησιν ἔχομεν ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι.

v.7 μνημονεύω^{vdp2p} ὁ^{dgm}mp ἡγήσομαι^{vppngmp} σύ^{tpg}-p ὅστις^{rtmnp} λαλέω^{viaa3p} σύ^{tpd}-p ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dgm}s θεός^{ngms} ὁ^s-^{rtgmp} ἀναθεωρῶ^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἔκβασιν^{nafs} ὁ^{dgm}s ἀναστροφῆ^{ngfs} μιμεῖσθαι^{vdpn2p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs}. **v.8** Ἰησοῦς^{nnms} Χριστὸς^{nnms} ἐχθές^{bo} καί^c σήμερον^{bo} ὁ^{dams} αὐτός^{trnms} καί^c εἰς^p ὁ^{damp} αἰὼν^{nam}. **v.9** διδαχῇ^{ndfp} ποικίλος^{adfpn} καί^c ξένος^{adfpn} μὴ^{xo} περιφέρω^{vdp2p} καλός^{annsn} γάρ^c χάρις^{ndfs} θεβαιῶ^{vnp} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} οὐ^{xo} θρῶμα^{ndnp} ἐν^p ὁ^s-^{rtndp} οὐ^{xo} ὠφελῶ^{viap3p} ὁ^{dnm}p περιπατέω^{vpaanmp}. **v.10** ἔχω^{vipal}p θυσιαστήριον^{nans} ἐκ^p ὁ^s-^{rtgns} ἐσθίω^{vnaa} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dnm}p ὁ^{ddfs} σκηνῇ^{ndfs} λατρεύω^{vppanmp}. **v.11** ὁ^s-^{rtgmp} γάρ^c εἰσφέρω^{viip3s} ζῶον^{ngnp} ὁ^{dams} αἷμα^{nnms} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} εἰς^p ὁ^{damp} ἀντί^{aanp} διὰ^p ὁ^{dgm}s ἀρχιερέως^{ngms} οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dnm}p σῶμα^{nnnp} κατακαίω^{viip3s} ἔξω^{bo} ὁ^{dgm}s παρεμβολῇ^{ngfs}. **v.12** διό^c καί^c Ἰησοῦς^{nnms} ἵνα^c ἀγιάζω^{vsaa3s} διὰ^p ὁ^{dgm}s ἴδιος^{agmsn} αἷμα^{ngms} ὁ^{dams} λαός^{nam} ἔξω^{bo} ὁ^{dgm}s πύλῃ^{ngfs} πάσχω^{viaa3s}. **v.13** τοῖνυν^{xo} ἐξερχόμεν^{vspn1p} πρὸς^p αὐτὸς^{trams} ἔξω^{bo} ὁ^{dgm}s παρεμβολῇ^{ngfs} ὁ^{dams} ὀνειδισμός^{nam} αὐτὸς^{trgms} φέρω^{vppanmp}. **v.14** οὐ^{xo} γάρ^c ἔχω^{vipal}p ὥδε^{bo} μένω^{vppaafs} πόλις^{nafs} ἀλλὰ^c ὁ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} ἐπιζητέω^{vipal}p. **v.15** διὰ^p αὐτὸς^{trgms} οὐ^{xo} ἀναφέρω^{vspa1p} θυσία^{nafs} αἰνεσις^{ngfs} διὰ^p ἐκ^{bo} ὁ^{dams} εἰμὶ^{rdnms} καρπός^{nam} χειλέων^{ngnp} ὁμολογέω^{vppagmp} ὁ^{dams} ὄνομα^{ndns} αὐτὸς^{trgms}. **v.16** ὁ^{dgm}s δέ^c εὐποιᾷ^{ngfs} καί^c κοινωνία^{ngfs} μὴ^{xo} ἐπιλανθάνομαι^{vdpn2p} τοιούτος^{rdfp} γάρ^c θυσία^{ndfp} εὐαρεστεῶ^{viip3s} ὁ^{dams} θεός^{nnms}. **v.17** πείθω^{vdpn2p} ὁ^{damp}p ἡγήσομαι^{vppndmp} σύ^{tpg}-p καί^c ὑπέικω^{vdp2p} αὐτὸς^{trnmp} γάρ^c ἀγρυπνέω^{viap3p} ὑπέρ^p ὁ^{dgm}p ψυχῇ^{ngfp} σύ^{tpg}-p ὡς^{bo} λόγος^{nam} ἀποδίδωμι^{vrfanmp} ἵνα^c μετὰ^p χαρᾶ^{ngfs} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vspa3p} καί^c μὴ^{xo} στενάζω^{vppanmp} ἄλυσιτελής^{annsn} γάρ^c σύ^{tpd}-p οὗτος^{rdnms}. **v.18** προσεύχομαι^{vdpn2p} περὶ^p ἐγὼ^{tpg}-p πείθω^{vixa1p} γάρ^c ὅτι^c καλός^{aafsn} συνείδησις^{nafs} ἔχω^{vipal}p ἐν^p πᾶς^{adnpn} καλῶς^{bo} θέλω^{vppanmp} ἀναστρέφω^{vnp}.

τασταθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν 20
τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰ-
ωνίου τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ 21
ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῶν ἐν ὑμῖν
τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ᾧ ἡ δόξα εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί 22
ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως καὶ γὰρ διὰ βραχέων
ἐπέστειλα ὑμῖν. Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυ- 23
μένον μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς. Ἀσπάσασθε 24
πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους ἀσπά-
ζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν 25
ἀμήν. [πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμοθέου]

v.19 περισσοτέρως^{bo} δέ^c παρακαλέω^{vipals} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vnaa} ἵνα^c ταχύς^{bo}
ἀποκαθιστάνω^{vsap2s} σύ^{tpd-p}. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{nnms} ὁ^{dgrs} εἰρήνη^{ngfs} ὁ^{dnms} ἀνάγω^{vpaanms}
ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ὁ^{dams} ποιμὴν^{nams} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp} ὁ^{dams} μέγας^{aamsn} ἐν^p αἵμα^{ndns}
διαθήκη^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{nams}. **v.21** καταρτίζω^{voaa3s}
σύ^{tpa-p} ἐν^p πᾶς^{adnsn} ἔργον^{ndns} ἀγαθός^{adnsn} εἰς^p ὁ^{dans} ποιέω^{vnaa} ὁ^{dans} θέλημα^{nans}
αὐτός^{trgms} ποιέω^{vppanms} ἐν^p σύ^{tpd-p} ὁ^{dans} εὐάρεστος^{aansn} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{trgms} διὰ^p
Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅς^{trdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgnp} αἰών^{ngmp}
ἀμήνth. **v.22** παρακαλέω^{vipals} δέ^c σύ^{tpa-p} ἀδελφός^{nvmp} ἀνέχω^{vdnp2p} ὁ^{dgnms} λόγος^{ngms} ὁ^{dgrs}
παρακλήσις^{ngfs} καί^c γάρ^c διὰ^p βραχύς^{agmpn} ἐπιστέλλω^{vials} σύ^{tpd-p}. **v.23** γινώσκω^{vipa2p}
ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} Τιμόθεος^{nams} ἀπολύω^{vpxpams} μετὰ^p ὅς^{trgms} ἐάν^{qo} ταχύς^{bo} ἔρχομαι^{vspn3s}
ὁράω^{vfdls} σύ^{tpa-p}. **v.24** ἀσπάζομαι^{vdad2p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἡγέομαι^{vppnamp} σύ^{tpg-p} καί^c
πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ^{tpa-p} ὁ^{dnmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} Ἰταλία^{ngfs}. **v.25** ὁ^{dnfs}
χάρις^{nnfs} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{tpg-p} ἀμήνth πρὸς^p Ἑβραίους^{aampn} γράφω^{vlap3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgrs}
Ἰταλία^{ngfs} διὰ^p Τιμοθέους^{ngms}.

ΙΑΚΩΒΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

- 1 Ἰάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ταῖς δώ-
2 δεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν. Πᾶσαν χαρὰν ἡ-
γῆσασθε ἀδελφοί μου ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις.
3 γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑ-
4 πομονήν. ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω ἵνα ᾗτε τέλειοι
5 καὶ ὁλόκληροι ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται
σοφίας αἰτεῖτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ μὴ
6 ὀνειδίζοντος καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτεῖτω δὲ ἐν πίστει μηδὲν
διακρινόμενος ὁ γὰρ διακρινόμενος ἕοικεν κλύδωνι θαλάσσης
7 ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐ-
8 κεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου. ἀνὴρ δίψυχος ἀκατά-
9 στατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς
10 ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ. ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώ-
11 σει αὐτοῦ ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. ἀνέτειλεν γὰρ ὁ
ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον καὶ τὸ ἄνθος αὐ-
τοῦ ἐξέπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο,
οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.
12 Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν ὅτι δόκιμος γενόμενος
λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς

1. v.1 Ἰάκωβος^{nnms} θεός^{ngms} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δοῦλος^{nnms} ὁδδφ
δῶδεκα^{tn} φυλή^{ndfp} ὁδδφ ἐν^p ὁδδφ διασπορά^{ndfs} χαίρω^{vnpa}. v.2 πᾶς^{aafsn} χαρά^{nafs}
ἡγέομαι^{viad2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rgs} ὅταν^c πειρασμός^{ndmp} περιτίπτω^{vsaa2p} ποικίλος^{admpn}.
v.3 γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^c ὁδνns δοκίμιον^{nnns} σύ^{rgp} ὁδgfs πίστις^{ngfs} κατεργάζομαι^{vi3pn3s}
ὑπομονή^{nafs}. v.4 ὁδnfs δέ^c ὑπομονή^{nnfs} ἔργον^{nans} τέλειος^{aansn} ἔχω^{vdpa3s} ἵνα^c εἰμι^{vspx2p}
τέλειος^{anmpn} καί^c ὁλόκληρος^{anmpn} ἐν^p μηδεὶς^{adnsn} λείπω^{vppnmp}. v.5 εἰ^{qo} δέ^c τι-
-ορινησὺ^{rgp} λείπω^{vi3p3s} σοφία^{ngfs} αἰτέω^{vdpa3s} παρὰ^p ὁδgms διδωμι^{vppagms} θεός^{ngms}
πᾶς^{admpn} ἀπλῶς^{bo} καί^c μὴ^{xo} ὀνειδίζω^{vppagms} καί^c διδωμι^{vi3p3s} αὐτός^{rdms}. v.6 αἰτέω^{vdpa3s}
δέ^c ἐν^p πίστις^{ndfs} μηδεὶς^{aansn} διακρίνω^{vppmnnms} ὁδnms γάρ^c διακρίνω^{vppmnnms} εἰκα^{vixa3s}
κλύδων^{ndms} θαλάσσα^{ngfs} ἀνεμιζώ^{vpppdms} καί^c ῥιπιζώ^{vpppdms}. v.7 μὴ^{xo} γάρ^c οἶομαι^{vd3pn3s}
ὁδnms ἄνθρωπος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅτι^c λαμβάνω^{vi3d3s} τι-οριανσὺ^p παρὰ^p ὁδgms κύριος^{ngms}.
v.8 ἀνὴρ^{nnms} δίψυχος^{anmsn} ἀκατάστατος^{anmsn} ἐν^p πᾶς^{adfpn} ὁδδφ ὁδός^{ndfp} αὐτός^{rgms}.
v.9 καυχάομαι^{vd3pn3s} δέ^c ὁδnms ἀδελφός^{nnms} ὁδnms ταπεινός^{anmsn} ἐν^p ὁδdms ὕψος^{ndns}
αὐτός^{rgms}. v.10 ὁδnms δέ^c πλούσιος^{anmsn} ἐν^p ὁδdfs ταπεινώσις^{ndfs} αὐτός^{rgms} ὅτι^c ὡς^{bo}
ἄνθος^{nnms} χόρτος^{ngms} παρέρχομαι^{vi3d3s}. v.11 ἀνατέλλω^{viaa3s} γάρ^c ὁδnms ἥλιος^{nnms} σὺν^p
ὁδdms καύσων^{ndms} καί^c ξηραίνω^{viaa3s} ὁδams χόρτος^{namms} καί^c ὁδnms ἄνθος^{nnms} αὐτός^{rgms}
ἐκπίπτω^{viaa3s} καί^c ὁδnfs εὐπρέπεια^{nnfs} ὁδgms πρόσωπον^{ngms} αὐτός^{rgms} ἀπόλλυμι^{viam3s} οὕτω^{bo}
καί^c ὁδnms πλούσιος^{anmsn} ἐν^p ὁδδφ πορεία^{ndfp} αὐτός^{rgms} μαραίνω^{vi3p3s}.

ἀγαπῶσιν αὐτόν. μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ τοῦ θε- 13
οῦ πειράζομαι, ὁ γὰρ θεὸς ἀπειραστός ἐστὶν κακῶν πειράζει δὲ 14
αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας 14
ἐξελλκόμενος καὶ δελεαζόμενος, εἴτα ἢ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα 15
τίκτει ἁμαρτίαν ἢ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον.
Μὴ πλανᾶσθε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ 16, 17
πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθεν ἐστὶν καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς
τῶν φώτων παρ ᾧ οὐκ ἐνὶ παραλλαγῇ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα.
βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς 18
ἀπαρχὴν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀ- 19
γαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχύς εἰς τὸ ἀκοῦσαι βραδύς εἰς
τὸ λαλῆσαι βραδύς εἰς ὀργήν, ὀργὴ γὰρ ἄνδρὸς δικαιοσύνην 20
θεοῦ οὐ κατεργάζεται. διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ 21
περισσεῖαν κακίας ἐν πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν
δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου 22
καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἑαυτοὺς. ὅτι εἴ τις 23
ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητὴς οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατα-
νοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ, κατενό- 24
ησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος
ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ 25
παραμείνας οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησιμονῆς γενόμενος ἀλ-

v.12 μακάριος^{anmsn} ἀνὴρ^{nnms} ὁ^{ds} ὑπομένω^{vpa3s} πειρασμός^{nams} ὅτι^c δοκιμος^{anmsn}
γίνομαι^{vpadnms} λαμβάνω^{vfd3s} ὁ^{ds} στέφανος^{nams} ὁ^{dgfs} ζωὴ^{ngfs} ὁ^{ds} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s}
ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddmp} ἀγαπάω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}. **v.13** μηδεὶς^{anmsn} πειράζω^{vppnms}
λέγω^{vdpas3s} ὅτι^c ἀπὸ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πειράζω^{vipp1s} ὁ^{dnms} γάρ^c θεός^{nnms} ἀπειραστός^{anmsn}
εἰμι^{vixp3s} κακός^{agnpn} πειράζω^{vpa3s} δέ^c αὐτός^{rpams} οὐδείς^{aamsn}. **v.14** ἕκαστος^{anmsn}
δὲ^c πειράζω^{vipp3s} ὑπὸ^p ὁ^{dgfs} ἰδίας^{agfsn} ἐπιθυμία^{ngfs} ἐξέλλω^{vppnms} καὶ^c δελεάζω^{vppnms}.
v.15 εἴτα^{bo} ὁ^{dnms} ἐπιθυμία^{nnfs} συλλαμβάνω^{vpaanfs} τίκτω^{vpa3s} ἁμαρτία^{nafs} ὁ^{dnms} δέ^c ἁμαρτία^{nnfs}
ἀποτελέω^{vpaanfs} ἀποκυέω^{vpa3s} θάνατος^{nams}. **v.16** μή^{xo} πλανᾶω^{vdp2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{trg-s}
ἀγαπητός^{avnpn}. **v.17** πᾶς^{anfsn} δόσις^{nnfs} ἀγαθός^{anfsn} καὶ^c πᾶς^{anmsn} δῶρημα^{nnms} τέλειος^{anmsn}
ἄνωθεν^{bo} εἰμι^{vixp3s} καταβαίνω^{vppanms} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ὁ^{dgnp} φῶς^{ngnp} παρὰ^p ὅς^{trdms}
οὐ^{xo} ἐνὶ^{vixp3s} παραλλαγῇ^{nnfs} ἢ^{xo} τροπῇ^{ngfs} ἀποσκίασμα^{nnms}. **v.18** δοῦλομαι^{vpaonms}
ἀποκυέω^{viaa3s} ἐγὼ^{trp-a} λόγος^{ndms} ἀλήθεια^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dans} εἰμι^{vixpx} ἐγὼ^{trp-a} ἀπαρχή^{nafs} τι-
σριαφο^{dgnp} αὐτός^{trpgms} κτίσμα^{ngnp}. **v.19** ὥστε^c ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{trg-s} ἀγαπητός^{avnpn}
εἰμι^{vixp3s} πᾶς^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ταχύς^{anmsn} εἰς^p ὁ^{dans} ἀκούω^{vnaa} βραδύς^{anmsn} εἰς^p ὁ^{dans}
λαλέω^{vnaa} βραδύς^{anmsn} εἰς^p ὀργή^{nafs}. **v.20** ὀργή^{nnfs} γάρ^c ἀνὴρ^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs}
θεός^{ngms} ὅς^{xo} κατεργάζεται^{vixp3s}. **v.21** διό^c ἀποτίθημι^{vpaanmp} πᾶς^{aafsn} ῥυπαρία^{nafs} καὶ^c
περισεῖα^{nafs} κακία^{ngfs} ἐν^p πραΰτης^{ndfs} δέχομαι^{vdad2p} ὁ^{dams} ἔμφυτος^{aamsn} λόγος^{nams} ὁ^{dams}
δύναμαι^{vppnams} σῶζω^{vnaa} ὁ^{dafr} ψυχὴ^{nafr} σύ^{trp2p}. **v.22** γίνομαι^{vdpn2p} δέ^c ποιητής^{nnmp}
λόγος^{ngms} καὶ^c μή^{xo} μόνος^{bo} ἀκροατὴς^{nnmp} παραλογίζομαι^{vppnmp} ἑαυτοῦ^{rxamp}. **v.23** ὅτι^c
εἰ^{go} τι-σρινμσ ἀκροατὴς^{nnms} λόγος^{ngms} εἰμι^{vixp3s} καὶ^c οὐ^{xo} ποιητής^{nnms} οὗτος^{rdnms}
ἔοικα^{vixa3s} ἀνὴρ^{ndms} κατανοέω^{vpadms} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dgfs} γένεσις^{ngfs} αὐτός^{trpgms} ἐν^p
ἐσοπτρῳ^{ndns}. **v.24** κατανοέω^{viaa3s} γάρ^c ἑαυτοῦ^{rxams} καὶ^c ἀπέρχομαι^{vixa3s} καὶ^c εὐθέως^{bo}
ἐπιλανθάνομαι^{viad3s} ὁποῖος^{anmsn} εἰμι^{vix3s}.

- λὰ ποιητῆς ἔργου οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσῃ αὐτοῦ ἔσται.
- 26 Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ τούτου μάταιος ἡ θρησκεία.
- 27 θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστὶν ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.
- 2** Ἀδελφοί μου μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ
- 3 εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῇτι. καὶ ἐπιβλέψῃτε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ εἶπῃτε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς καὶ τῷ πτωχῷ εἶπῃτε Σὺ στήθι ἐκεῖ ἢ κά-
- 4 θου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου. καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς
- 5 καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν. Ἀκούσατε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου, πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας
- 6 ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν καὶ αὐτοὶ ἔλ-
- 7 κουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια. οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν
- 8 ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς. εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφὴν Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὥς σεαυτόν

v.25 ὁ^{dnms} δέ^c παρακύπτω^{vpaanms} εἰς^p νόμος^{nam} τέλειος^{aamsn} ὁ^{dams} ὁ^dγ^{dfs} ἐλευθερία^{ngfs} καί^c παραμένω^{vpaanms} οὗτος^{rdnms} οὐ^{xo} ἀκροατής^{nnms} ἐπιλησημονή^{ngfs} γίνομαι^{vpadnms} ἀλλὰ^c ποιητῆς^{nnms} ἔργον^{ngns} οὗτος^{rdnms} μακάριος^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ποιήσις^{ndfs} αὐτός^{rgms} εἰμι^{vifx3s}.

v.26 εἰ^{qo} τι-ορίνω^{vpa3s} δοκέω^{vpa3s} θρησκός^{anmsn} εἰμι^{vnp} ἐν^p σύ^{tpd-p} μὴ^{xo} χαλιναγωγέω^{vpanms} γλῶσσα^{nafs} αὐτός^{rgms} ἀλλά^c ἀπατάω^{vppanms} καρδία^{nafs} αὐτός^{rgms} οὗτος^{rdnms} μάταιος^{anmsn} ὁ^{dnfs} θρησκεία^{nnfs}.

v.27 θρησκεία^{nnfs} καθαρὸς^{anfsn} καί^c ἀμίαντος^{anfsn} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms} οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vnp} ἐπισκέπτομαι^{vnpn} ὀρφανός^{aampn} καί^c χήρα^{nafp} ἐν^p ὁ^{ddfs} θλίψις^{ndfs} αὐτός^{rgmp} ἄσπιλος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} τηρέω^{vnpa} ἀπό^p ὁ^dγ^{dfs} κόσμος^{ngms}.

2. v.1 ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rg-s} μὴ^{xo} ἐν^p προσωποληψία^{ndfp} ἔχω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὁ^dγ^{dfs} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^dγ^{dfs} δόξα^{ngfs}.

v.2 ἐάν^{qo} γάρ^c εἰσέρχομαι^{vsaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} συναγωγὴ^{nafs} σύ^{rgp-p} ἀνὴρ^{nnms} χρυσοδακτύλιος^{anmsn} ἐν^p ἐσθῇς^{ndfs} λαμπρός^{adfsn} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} δέ^c καί^c πτωχός^{anmsn} ἐν^p ῥυπαρῷ^{adfsn} ἐσθῇς^{ndfs}.

v.3 καί^c ἐπιβλέπω^{vsaa2p} αὐτός^{rdms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} φορέω^{vppaams} ὁ^{dafs} ἐσθῇς^{nafs} καί^c λαμπρός^{aafsn} καί^c λυτός^{rdms} σὺ^{trpn-s} κάθημαι^{vdnp2s} ὧδε^{bo} καλῶς^{bo} καί^c ὁ^{ddms} πτωχός^{admsn} λέγω^{vsaa2p} σὺ^{trpn-s} ἴσημι^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} ἢ^{xo} κάθημαι^{vdnp2s} ὧδε^{bo} ὑπὸ^p ὁ^{dams} ὑποπόδιον^{nans} ἐγώ^{rg-s}.

v.4 καί^c οὐ^{xo} διακρίνω^{vpa2p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxamp} καί^c γίνομαι^{viad2p} κριτῆς^{nnmp} διαλογισμός^{ngmp} πονηρός^{agmpn}.

v.5 ἀκούω^{vdaa2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rg-s} ἀγαπητός^{avmpn} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} ὁ^dγ^{dfs} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} πλούσιος^{aampn} ἐν^p πίστις^{ndfs} καί^c κληρονόμος^{nam} ὁ^dγ^{dfs} βασιλεία^{ngfs} ὅς^{rgfs} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ὁ^{ddmp} ἀγαπάω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}.

v.6 σὺ^{trpn-p} δέ^c ἀτιμάζω^{viaa2p} ὁ^{dams} πτωχός^{aamsn} οὐ^{xo} ὁ^dγ^{dfs} πλούσιος^{aampn} καταδυναστεύω^{vpa3p} σὺ^{rgp-p} καί^c αὐτός^{rgmpn} ἔλκω^{vpa3p} σὺ^{trpa-p} εἰς^p κριτήριον^{nanp}.

v.7 οὐ^{xo} αὐτός^{rgmpn} βλασφημέω^{vpa3p} ὁ^{dans} καλός^{aansn} ὄνομα^{nans} ὁ^{dans} ἐπικαλέω^{vrapans} ἐπὶ^p σὺ^{trpa-p}.

καλῶς ποιεῖτε, εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε 9
 ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὥς παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον 10
 τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἐνί γέγονεν πάντων ἔνοχος.
 ὁ γὰρ εἰπὼν Μὴ μοιχεύσης εἶπεν καὶ Μὴ φονεύσης, εἰ δὲ οὐ 11
 μοιχεύσεις, φονεύσεις δὲ γέγονας παραβάτης νόμου. οὕτως 12
 λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὥς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες
 κρίνεσθαι. ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος, καὶ 13
 κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. Τί τὸ ὄφελος ἀδελφοί μου ἐάν 14
 πίστιν λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ μὴ δύναται ἡ πίστις σῶ-
 σαι αὐτόν. ἐάν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ 15
 λειπόμενοι ὧσιν τῆς ἐφημέρου τροφῆς. εἶπη δὲ τις αὐτοῖς ἐξ 16
 ὑμῶν Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε μὴ δῶτε
 δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος τί τὸ ὄφελος. οὕτως καὶ ἡ 17
 πίστις ἐάν μὴ ἔργα ἔχῃ νεκρά ἐστίν καθ' αὐτήν. Ἄλλ' ἐρεῖ τις 18
 Σὺ πίστιν ἔχεις κἀγὼ ἔργα ἔχω, δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν
 ἔργων σου κἀγὼ δεῖξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου.
 σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ θεὸς εἷς ἐστίν καλῶς ποιεῖς, καὶ τὰ δαιμόνια 19
 πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. θέλεις δὲ γνῶναι ὧ ἄνθρωπε κε- 20
 νὲ ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ 21
 ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ

v.8 εἰ^{qo} μέντοι^c νόμος^{nam} τελέω^{vpa2p} βασιλικός^{aamsn} κατὰ^p ὁ^{dafs} γραφὴ^{nafs} ἀγαπάω^{vifa2s}
 ὁ^{dams} πλησίον^{bo} συ^{tpg-s} ὥς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams} καλῶς^{bo} ποιέω^{vpa2p}. **v.9** εἰ^{qo} δέ^c
 προσωποληπτεῖ^{vpa2p} ἁμαρτία^{nafs} ἐργάζομαι^{vipn2p} ἐλέγχω^{vppnmp} ὑπὸ^p ὁ^{dams} νόμος^{ngms}
 ὥς^{bo} παραβάτης^{nnmp}. **v.10** ὅστις^{rtms} γάρ^c ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} νόμος^{nam} τηρέω^{vifa3s} πταίω^{vifa3s}
 δέ^c ἐν^p εἰς^{ndms} γίνομαι^{vixa3s} πᾶς^{agmpn} ἔνοχος^{anmsn}. **v.11** ὁ^{dams} γάρ^c λέγω^{vpaams} μὴ^{xo}
 μοιχεύω^{vsaa2s} λέγω^{viaa3s} καί^c μὴ^{xo} φονεύω^{vsaa2s} εἰ^{qo} δέ^c οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s} φονεύω^{vifa2s}
 δέ^c γίνομαι^{vixa2s} παραβάτης^{nnms} νόμος^{ngms}. **v.12** οὕτω^{bo} λαλέω^{vdpa2p} καί^c οὕτω^{bo}
 ποιέω^{vdpa2p} ὥς^{bo} διὰ^p νόμος^{ngms} ἐλευθερία^{ngfs} μέλλω^{vppanmp} κρίνω^{vnp}. **v.13** ὁ^{dams}
 γάρ^c κρίσις^{nnfs} ἀνέλεος^{anfsn} ὁ^{dams} μὴ^{xo} ποιέω^{vpaadms} ἔλεος^{nans} καί^c κατακαυχῶμαι^{vipn3s}
 ἔλεος^{nnms} κρίσις^{ngfs}. **v.14** τίς^{rtams} ὁ^{dams} ὄφελος^{nnms} ἀδελφός^{nnmp} ἐγὼ^{tpg-s} ἐάν^{qo} πίστις^{nafs}
 λέγω^{vspa3s} τι-σρινμω ἔχω^{vnpa} ἔργον^{nanp} δέ^c μὴ^{xo} ἔχω^{vspa3s} μὴ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{dams} πίστις^{nnfs}
 σῶζω^{vnaa} αὐτός^{rtams}. **v.15** ἐάν^{qo} δέ^c ἀδελφός^{nnms} ἡ^{xo} ἀδελφὴ^{nnfs} γυμνός^{anmpn} ὑπάρχω^{vspa3p}
 καί^c λείπω^{vppnmp} εἰμι^{vspx3p} ὁ^{dams} ἐφημέρος^{agfsn} τροφὴ^{ngfs}. **v.16** λέγω^{vsaa3s} δέ^c τι-σρινμω
 αὐτός^{rtamp} ἐκ^p συ^{tpg-p} ὑπάγω^{vdpa2p} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs} θερμαίνομαι^{vdpe2p} καί^c χορτάζω^{vdpp2p} μὴ^{xo}
 διδῶμι^{vsaa2p} δέ^c αὐτός^{rtamp} ὁ^{damp} ἐπιτήδειος^{aanpn} ὁ^{dams} σῶμα^{ngns} τίς^{rtams} ὁ^{dams} ὄφελος^{nnms}.
v.17 οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dams} πίστις^{nnfs} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἔργον^{nanp} ἔχω^{vspa3s} νεκρός^{anfsn} εἰμι^{vipx3s}
 κατὰ^p ἑαυτοῦ^{rxafs}. **v.18** ἀλλὰ^c λέγω^{vifa3s} τι-σρινμω συ^{tpn-s} πίστις^{nafs} ἔχω^{vifa2s} κἀγὼ^{tpn-s}
 ἔργον^{nanp} ἔχω^{vipa1s} δείκνυμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpd-s} ὁ^{dams} πίστις^{nafs} συ^{tpg-s} ἐκ^p ὁ^{dams} ἔργον^{ngnp}
 συ^{tpg-s} κἀγὼ^{tpn-s} δείκνυμι^{vifals} συ^{tpd-s} ἐκ^p ὁ^{dams} ἔργον^{ngnp} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dams} πίστις^{nafs} ἐγὼ^{tpg-s}.
v.19 συ^{tpn-s} πιστεύω^{vifa2s} ὅτι^c ὁ^{dams} θεός^{nnms} εἰς^{ndms} εἰμι^{vipx3s} καλῶς^{bo} ποιέω^{vifa2s} καί^c
 ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nnnp} πιστεύω^{vifa3p} καί^c φρίσσω^{vifa3p}. **v.20** θέλω^{vifa2s} δέ^c γινώσκω^{vnaa} ὅⁱ
 ἄνθρωπος^{nnms} κενός^{avmsn} ὅτι^c ὁ^{dams} πίστις^{nnfs} χωρὶς^{bo} ὁ^{dams} ἔργον^{ngnp} νεκρός^{anfsn} εἰμι^{vipx3s}.

22 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις
 23 αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη. καὶ ἐπληρώθη ἡ
 γραφὴ ἡ λέγουσα Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη
 24 αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε τοῖνυν
 ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον.
 25 ὁμοίως δὲ καὶ Παῦλ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ὑποδεξα-
 26 μένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἑτέρα ὁδῶ ἐκβαλοῦσα. ὥσπερ γὰρ τὸ
 σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστὶν οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς
 τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν.

3 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε ἀδελφοί μου εἰδότες ὅτι μετ-
 2 ζον κρίμα ληψόμεθα. πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες εἴ τις ἐν
 λόγῳ οὐ πταίει οὗτος τέλειος ἀνὴρ δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ
 3 ὅλον τὸ σῶμα. ἰδοῦ, τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς εἰς τὰ στόματα
 βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν καὶ ὅλον τὸ σῶμα
 4 αὐτῶν μετάγομεν. ἰδοῦ καὶ τὰ πλοῖα τηλικάυτα ὄντα καὶ ὑπὸ
 σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδα-
 5 λίου ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούληται. οὕτως καὶ
 ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν καὶ μεγάλαυχεῖ. Ἰδοῦ ὀλίγον
 6 πῦρ ἡλικὴν ὕλην ἀνάπτει, καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς
 ἀδικίας οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἡ σπι-
 λοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως

v.21 Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dnms} πατήρ^{nmms} ἐγώ^{rg-p} οὐ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} δικαιοῦ^{viap3s} ἀναφέρω^{vpaanms}
 Ἰσαάκ^{tp} ὁ^{dams} υἱός^{namms} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans}. **v.22** βλέπω^{viap2s} ὅτι^c ὁ^{dnfs}
 πίστις^{nnfs} συνεργῶ^{vlia3s} ἔργον^{ndnp} αὐτός^{rgms} καὶ^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs}
 τελειῶ^{viap3s}. **v.23** καὶ^c πληρῶ^{viap3s} ὁ^{dnfs} γραφὴ^{nnfs} ὁ^{dnfs} λέγω^{vppanfs} πιστεύω^{viaa3s}
 δέ^c Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καὶ^c λογίζομαι^{viap3s} αὐτός^{rgdms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs} καὶ^c
 φίλος^{anmsn} θεός^{ngms} καλέω^{viap3s}. **v.24** ὁράω^{viap2p} τοῖνυν^{xo} ὅτι^c ἐκ^p ἔργον^{ngnp} δικαιοῦ^{viap3s}
 ἄνθρωπος^{nnms} καὶ^c οὐ^{xo} ἐκ^p πίστις^{ngfs} μόνος^{aansn}. **v.25** ὁμοίως^{bo} δέ^c καὶ^c Παῦλ^{tp}
 ὁ^{dnfs} πόρνη^{nnfs} οὐ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} δικαιοῦ^{viap3s} ὑποδέχομαι^{vpadnfs} ὁ^{damp} ἀγγελος^{namp} καὶ^c
 ἕτερος^{adfsn} ὁδός^{ndfs} ἐκβάλλω^{vpaanfs}. **v.26** ὥσπερ^{bo} γάρ^c ὁ^{dnms} σῶμα^{nnms} χωρὶς^{bo} πνεῦμα^{ngms}
 νεκρός^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} οὕτω^{bo} καὶ^c ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} χωρὶς^{bo} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} νεκρός^{anfsn}
 εἰμι^{vixp3s}. **3. v.1** μὴ^{xo} πολὺς^{anmpn} διδάσκαλος^{anmpn} γίνομαι^{vdpn2p} ἀδελφός^{anvmp} ἐγώ^{rg-p}
 οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c μέγας^{aansc} κρίμα^{nans} λαμβάνω^{vifdlp}. **v.2** πολὺς^{aanpn} γάρ^c πταίω^{viap1p}
 ἅπας^{anmpn} εἰ^{qo} τι-σιν^{ms} ἐν^p λόγος^{ndms} οὐ^{xo} πταίω^{viap3s} οὗτος^{ndms} τέλειος^{anmsn} ἀνὴρ^{nnms}
 δυνατός^{anmsn} χαλιναγωγέω^{vnaa} καὶ^c ὁλος^{aansn} ὁ^{dans} σῶμα^{nans}. **v.3** ἰδοῦ^{vdad2s} ὁ^{dgnp}
 ἵππος^{ngnp} ὁ^{damp} χαλινός^{namp} εἰς^p ὁ^{damp} στόμα^{namp} βάλλω^{viap1p} πρὸς^p ὁ^{dans} πειθώ^{vnp}
 αὐτός^{rgamp} ἐγώ^{rgd-p} καὶ^c ὁλος^{aansn} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} αὐτός^{rgmp} μετάγω^{viap1p}. **v.4** ἰδοῦ^{vdad2s}
 καὶ^c ὁ^{dnp} πλοῖον^{anmp} τηλικοῦτος^{rdnp} εἰμι^{vppxnpn} καὶ^c ὑπὸ^p σκληρός^{agmpn} ἄνεμος^{ngmp}
 ἐλαύνω^{vppp3s} μετάγω^{vppp3s} ὑπὸ^p ἐλάχιστος^{agnsn} πηδάλιον^{ngns} ὅπου^{bo} ἂν^{xo} ὁ^{dnfs} ὁρμὴ^{nnfs}
 ὁ^{dgnms} εὐθύνω^{vppagms} βούλομαι^{vspn3s}. **v.5** οὕτω^{bo} καὶ^c ὁ^{dnfs} γλῶσσα^{nnfs} μικρός^{anmsn}
 μέλος^{nnms} εἰμι^{vixp3s} καὶ^c μεγαλαυχέω^{viap3s} ἰδοῦ^{vdad2s} ὁ^{dnfs} ὀλίγος^{anmsn} πῦρ^{nnms} ἡλικός^{aafsn} ὕλη^{nafs}
 ἀνάπτω^{viap3s}.

καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων 7
 τε καὶ πετεινῶν ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμα-
 σται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ. τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται 8
 ἀνθρώπων δαμάσαι ἀκατάσχετον κακὸν μεστή ἰοῦ θανατηφό-
 ρου. ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα καὶ ἐν αὐτῇ 9
 καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονό-
 τας. ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα οὐ 10
 χρή ἀδελφοί μου ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς 11
 αὐτῆς ὁπῆς θρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν. μὴ δύναται ἀδελ-
 φοί μου συκῇ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα οὕτως οὐδεμία 12
 πηγὴ ἄλυσκον καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστή- 13
 μων ἐν ὑμῖν δεῖξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ
 ἐν πραῢτητι σοφίας. εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν 14
 ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς
 ἀληθείας. οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη ἀλλ' 15
 ἐπίγειος ψυχικὴ δαιμονιώδης. ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία ἐ- 16
 κεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία 17
 πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν ἔπειτα εἰρηνικὴ ἐπιεικὴς εὐπειθὴς με-
 στη ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος.
 καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπεύρεται τοῖς ποιούσιν 18

v.6 καί^c ὁ^{dnfs} γλῶσσα^{nnfs} πῦρ^{nnns} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ὁ^{dgrs} ἀδικία^{ngfs} οὗτο^{bo} ὁ^{dnfs} γλῶσσα^{nnfs}
 καθίστημι^{vrrp3s} ἐν^p ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp} ἐγὼ^{rgp-p} ὁ^{dnfs} σπιλὼν^{vrrpans} ὅλος^{aansn} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} καί^c
 φλογίζω^{vrrpans} ὁ^{dams} τροχός^{nams} ὁ^{dgrs} γένεσις^{ngfs} καί^c φλογίζω^{vrrpans} ὑπὸ^p ὁ^{dgrs} γέννα^{ngfs}.
v.7 πᾶς^{anfsn} γάρ^c φύσις^{nnfs} θηρίον^{ngnp} τέ^{xo} καί^c πετεινός^{ngnp} ἐρπετόν^{ngnp} τέ^{xo} καί^c
 ἐνάλιος^{agnpn} δαμάζω^{vrrp3s} καί^c δαμάζω^{vrrp3s} ὁ^{ddfs} φύσις^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἀνθρώπινος^{adfsn}. **v.8** ὁ^{dams}
 δέ^c γλῶσσα^{nafs} οὐδεὶς^{anfsn} δύναται^{vrrp3s} ἀνθρωπος^{ngmp} δαμάζω^{vnaa} ἀκατάσχετος^{aansn}
 κακός^{aansn} μεστός^{anfsn} ἰός^{ngms} θανατηφόρος^{agmsn}. **v.9** ἐν^p αὐτός^{rpdfs} εὐλογέω^{vrrp1p}
 ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^c πατήρ^{nams} καί^c ἐν^p αὐτός^{rpdfs} καταράμαι^{vrrp1p} ὁ^{damp} ἀνθρωπος^{namp}
 ὁ^{damp} κατὰ^p ὁμοίωσις^{nafs} θεός^{ngms} γίνομαι^{vrrpaa}. **v.10** ἐκ^p ὁ^{dgrns} αὐτός^{rpgrns} στόμα^{ngns}
 ἐξέρχομαι^{vrrp3s} εὐλογία^{nnfs} καί^c κατάρα^{nnfs} οὐ^{xo} χρή^{vrrp3s} ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{rgp-s} οὗτος^{rdnp}
 οὕτω^{bo} γίνομαι^{vrrp1p}. **v.11** μήτι^{xo} ὁ^{dnfs} πηγὴ^{nnfs} ἐκ^p ὁ^{dgrs} αὐτός^{rpgrs} ὅτι^{ngfs} θρύω^{vrrp3s} ὁ^{dans}
 γλυκύς^{aansn} καί^c ὁ^{dans} πικρός^{aansn}. **v.12** μή^{xo} δύναται^{vrrp3s} ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{rgp-s} συκῇ^{nnfs}
 ἐλαία^{nafp} ποιέω^{vnaa} ἢ^{xo} ἄμπελος^{nnfs} σῦκον^{namp} οὕτω^{bo} οὐδεὶς^{anfsn} πηγὴ^{nnfs} ἄλυσκος^{aansn}
 καί^c γλυκύς^{aansn} ποιέω^{vnaa} ὕδωρ^{nans}. **v.13** τίς^{rgms} σοφός^{aansn} καί^c ἐπιστήμων^{aansn} ἐν^p
 σῦ^{rpdp}-δ εἰκνυμι^{vdaa3s} ἐκ^p ὁ^{dgrs} καλός^{agfsn} ἀναστροφή^{ngfs} ὁ^{damp} ἔργον^{namp} αὐτός^{rpgrms} ἐν^p
 πραῢτης^{ndfs} σοφία^{ngfs}. **v.14** εἰ^{qo} δέ^c ζῆλος^{nams} πικρός^{aansn} ἔχω^{vrrp2p} καί^c ἐριθεία^{nafs}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σῦ^{rgp-p} μή^{xo} κατακαυχῶμαι^{vrrp2p} καί^c ψεύδομαι^{vrrp2p} κατὰ^p ὁ^{dgrs}
 ἀλήθεια^{ngfs}. **v.15** οὐ^{xo} εἰμι^{vrrp3s} οὕτως^{rdnfs} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} ἄνωθεν^{bo} κατέρχεται^{vrrpnnfs}
 ἀλλὰ^c ἐπίγειος^{anfsn} ψυχικός^{anfsn} δαιμονιώδης^{anfsn}. **v.16** ὅπου^{bo} γάρ^c ζῆλος^{nnms} καί^c
 ἐριθεία^{nnfs} ἐκεῖ^{bo} ἀκαταστασία^{nnfs} καί^c πᾶς^{aansn} φαῦλος^{aansn} πρᾶγμα^{nms}. **v.17** ὁ^{dnfs} δέ^c
 ἄνωθεν^{bo} σοφία^{nnfs} πρῶτος^{bo} μὲν^{xo} ἀνός^{anfsn} εἰμι^{vrrp3s} ἔπειτα^{bo} εἰρηνικός^{anfsn} ἐπιεικὴς^{anfsn}
 εὐπειθὴς^{aansn} μεστός^{anfsn} ἔλεος^{ngns} καί^c κάρπος^{ngmp} ἀγαθός^{agmpn} ἀδιάκριτος^{anfsn} καί^c
 ἀνυπόκριτος^{anfsn}.

εἰρήνην.

- 4** Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν οὐκ ἐντεῦθεν ἐκ τῶν ἡ-
 2 δονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν. ἐπι-
 θυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε φονεύετε καὶ ζηλοῦτε καὶ οὐ δύνασθε
 3 σθαι ὑμᾶς. αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε διότι κακῶς αἰτεῖσθε ἵνα
 4 ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες οὐκ
 οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὅς ἂν οὖν
 βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.
 5 ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφή λέγει Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ
 6 πνεῦμα ὃ κατῴκησεν ἐν ἡμῖν. μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν διὸ
 λέγει Ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν
 7 χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ καὶ φεύ-
 8 ζεται ἀφ' ὑμῶν. ἐγγίσατε τῷ θεῷ καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν καθαρίσατε
 9 χεῖρας ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀγνίσατε καρδίας δίψυχοι. ταλαιπω-
 ρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε ὃ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος
 10 μεταστραφήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. ταπεινώθητε ἐνώ-
 11 πιον τοῦ κυρίου καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων
 ἀδελφοί ὃ καταλαλῶν ἀδελφοῦ καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
 καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον, εἰ δὲ νόμον κρίνεις οὐκ εἶ
 12 ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτής. εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμε-

v.18 καρπός^{nnms} δέ^c ὁ^dgfs δικαιοσύνη^{ngfs} ἐν^p εἰρήνη^{ndfs} σπεῖρω^{vipp3s} ὁ^dddmp ποιεῶ^{vppadmp} εἰρήνη^{nafs}. **4. v.1** πόθεν^{bo} πόλεμος^{nnmp} καί^c μάχη^{nnfp} ἐν^p σύ^{tpd-p} οὐ^{xo} ἐντεῦθεν^{bo} ἐκ^p ὁ^dgfr ἡδονῆ^{ngfr} σύ^{tpg-p} ὁ^dgfr στρατεύω^{vppmgfr} ἐν^p ὁ^dddnp μέλος^{ndnp} σύ^{tpg-p}. **v.2** ἐπιθυμέω^{vipa2p} καί^c οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} φονεύω^{vipa2p} καί^c ζηλώω^{vipa2p} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἐπιτυγχάνω^{vnaa} μάχομαι^{vipn2p} καί^c πολεμέω^{vipa2p} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} δέ^c διά^p ὁ^ddans μὴ^{xo} αἰτέω^{vnpn} σύ^{tpa-p}. **v.3** αἰτέω^{vipa2p} καί^c οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa2p} διότι^c κακῶς^{bo} αἰτέω^{vipm2p} ἵνα^c ἐν^p ὁ^dddfp ἡδονῇ^{ndfp} σύ^{tpg-p} δαπανᾷω^{vsaa2p}. **v.4** μοιχός^{nnmp} καί^c μοιχαλὶς^{nnfp} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^ddnfs φιλία^{nnfs} ὁ^dgms κόσμος^{ngms} ἔχθρα^{nnfs} ὁ^dgms θεός^{ngms} εἰμὶ^{vipx3s} ὁ^dgms ἄν^{xo} οὖν^c βούλομαι^{vsao3s} φίλος^{anmsn} εἰμὶ^{vnp} ὁ^dgms κόσμος^{ngms} ἐχθρός^{anmsn} ὁ^dgms θεός^{ngms} καθίστημι^{vipp3s}. **v.5** ἡ^{xo} δοκέω^{vipa2p} ὅτι^c κενῶς^{bo} ὁ^ddnfs γραφή^{nnfs} λέγω^{vipa3s} πρὸς^p φθόνος^{nam} ἐπιποθέω^{vipa3s} ὁ^ddnms πνεῦμα^{nnms} ὅς^{trms} κατοικέω^{vtaa3s} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p}. **v.6** μέγας^{aafsc} δέ^c δίδωμι^{vipa3s} χάρις^{nafs} διό^c λέγω^{vipa3s} ὁ^ddnms θεός^{nnms} ὑπερήφανος^{admpn} ἀντιτάσσω^{vipn3s} ταπεινός^{admpn} δέ^c δίδωμι^{vipa3s} χάρις^{nafs}. **v.7** ὑποτάσσω^{vda2p} οὖν^c ὁ^dddms θεός^{ndms} ἀνθίστημι^{vdaa2p} ὁ^dddms διάβολος^{admsn} καί^c φεύγω^{vifd3s} ἀπὸ^p σύ^{tpg-p}. **v.8** ἐγγίζω^{vdaa2p} ὁ^ddnms θεός^{ndms} καί^c ἐγγίζω^{vifa3s} σύ^{tpd-p} καθαρίζω^{vdaa2p} χεῖρ^{nafp} ἁμαρτωλός^{avmpn} καί^c ἀγνίζω^{vdaa2p} καρδία^{nafp} δίψυχος^{avmpn}. **v.9** ταλαιπωρέω^{vdaa2p} καί^c πενθέω^{vdaa2p} καί^c κλαίω^{vdaa2p} ὁ^ddnms γέλως^{nnms} σύ^{tpg-p} εἰς^p πένθος^{nnms} μεταστρέφω^{vda2p} καί^c ὁ^ddnfs χαρά^{nnfs} εἰς^p κατήφεια^{nafs}. **v.10** ταπεινόν^{vda2p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^dgms κύριος^{ngms} καί^c ὑπό^{vifa3s} σύ^{tpa-p}. **v.11** μὴ^{xo} καταλαλέω^{vda2p} ἀλλήλων^{regmp} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^ddnms καταλαλέω^{vppanms} ἀδελφός^{ngms} καί^c κρίνω^{vppanms} ὁ^ddnms ἀδελφός^{nam} αὐτός^{trpms} καταλαλέω^{vipa3s} νόμος^{ngms} καί^c κρίνω^{vipa3s} νόμος^{nam} εἰ^{qo} δέ^c νόμος^{nam} κρίνω^{vipa2s} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx2s} ποιητὴς^{nnms} νόμος^{ngms} ἀλλά^c κριτής^{nnms}.

νος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι, σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον· Ἄγε 13
 νῦν οἱ λέγοντες Σήμερον καὶ αὐριον πορευσώμεθα εἰς τήνδε τὴν
 πόλιν καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἓνα καὶ ἐμπορευσώμεθα καὶ
 κερδήσωμεν. οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὐριον ποία γάρ ἡ 14
 ζωὴ ὑμῶν, ἀτμὶς γὰρ ἐστὶν ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη ἔπειτα δὲ
 ἀφανιζομένη. ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς Ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ καὶ 15
 ζήσωμεν καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν 16
 ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν, πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν.
 εἰδοὶ οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν. 17

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς τάλαι- 5
 πωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν 2
 καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν. ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ 3
 ὁ ἄργυρος κατίωται καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται
 καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχά-
 ταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς 4
 χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει καὶ αἱ βοαὶ τῶν
 θερισάντων εἰς τὰ ῥῶτα κυρίου Σαβαώθ εἰσεληλύθασιν. ἐτρυ- 5
 φήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε ἐθρέψατε τὰς καρδίας
 ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. κατεδικάσατε ἐφονεύσατε τὸν δι- 6
 καιον οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. Μακροθυμήσατε οὖν ἀδελφοί 7
 ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν
 τίμιον καρπὸν τῆς γῆς μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἕως ἂν λάβῃ ὑετὸν

v.12 εἰς^{nnms} εἰμί^{vixp3s} ὁ^{dnms} νομοθέτης^{nnms} ὁ^{dnms} δύναμι^{vppnnms} σῶζω^{vnaa} καί^c
 ἀπόλλυμι^{vnaa} σύ^{rpn-s} τίς^{rqnms} εἰμί^{vixp2s} ὅς^{rtnms} κρίνω^{vipa2s} ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn}. **v.13** ἄγω^{xo}
 νῦν^{bo} ὁ^{dnnp} λέγω^{vppanmp} σήμερον^{bo} καί^c αὐριον^{bo} πορευόμε^{vsad1p} εἰς^p ὅδε^{rdafs} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs}
 καί^c ποιέω^{vsaa1p} ἐκεῖ^{bo} ἐνιαυτός^{nams} εἰς^{nams} καί^c ἐμπορευόμε^{vsad1p} καί^c κερδαίνω^{vsaa1p}.
v.14 ὅστις^{rtnmp} οὗ^{xo} ἐπίσταμαι^{vipn2p} ὁ^{dans} ὁ^{dgrs} αὐριον^{bo} ποίος^{rqnfs} γάρ^c ὁ^{dnnfs} ζωή^{nnfs} σύ^{rpg-p}
 ἀτμὶς^{nnfs} γάρ^c εἰμί^{vixp3s} ὁ^{dnnfs} πρὸς^p ὀλίγος^{aamsn} φαίνω^{vppnfs} ἔπειτα^{bo} δέ^c ἀφανίζω^{vppnfs}.
v.15 ἀντί^p ὁ^{dgnms} λέγω^{vnpa} σύ^{rpa-p} ἐάν^{qo} ὁ^{dnms} κύριος^{nams} θέλω^{vsaa3s} καί^c ζάω^{vsaa1p}
 καί^c ποιέω^{vsaa1p} οὕτως^{rdans} ἥ^{xo} ἐκεῖνος^{rdans}. **v.16** νῦν^{bo} δέ^c καυχόμε^{vipn2p} ἐν^p
 ὁ^{ddfp} ἀλαζονεία^{ndfp} σύ^{rpg-p} πᾶς^{anfsn} καύχησις^{nnfs} τοιούτος^{rdnfs} πονηρός^{anfsn} εἰμί^{vixp3s}.
v.17 οἶδα^{vpxadms} οὖν^c καλός^{aamsn} ποιέω^{vnpa} καί^c μὴ^{xo} ποιέω^{vppadms} ἁμαρτία^{nnfs} αὐτός^{rdms}
 εἰμί^{vixp3s}. **5. v.1** ἄγω^{xo} νῦν^{bo} ὁ^{dnnp} πλούσιος^{anmpn} κλαίω^{vdaa2p} ὀλολύζω^{vppanmp} ἐπὶ^p ὁ^{ddfp}
 τάλαιπωρία^{ndfp} σύ^{rpg-p} ὁ^{ddfp} ἐπερχομαι^{vppndfp}. **v.2** ὁ^{dnms} πλοῦτος^{nnms} σύ^{rpg-p} σήπω^{vixa3s}
 καί^c ὁ^{dnnp} ἱμάτιον^{nnmp} σύ^{rpg-p} σητόβρωτος^{anmpn} γίνομαι^{vixa3s}. **v.3** ὁ^{dnms} χρυσός^{nnms} σύ^{rpg-p}
 καί^c ὁ^{dnnms} ἄργυρος^{nnms} κατιός^{vixp3s} καί^c ὁ^{dnms} ἰός^{nnms} αὐτός^{rpgmp} εἰς^p μαρτύριον^{nans} σύ^{rpd-p}
 εἰμί^{vixf3s} καί^c ἐσθίω^{vifd3s} ὁ^{dafp} σὰρξ^{knafp} σύ^{rpg-p} ὡς^{bo} πῦρ^{nans} θησαυρίζω^{viaa2p} ἐν^p ἐσχατός^{adfpn}
 ἡμέρα^{ndfp}. **v.4** ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnms} μισθός^{nnms} ὁ^{dgmpp} ἐργάτης^{ngmp} ὁ^{dgmpp} ἀμάω^{vpaagmp} ὁ^{dafp}
 χώρα^{nafp} σύ^{rpg-p} ὁ^{dnms} ἀποστερέω^{vpxnms} ἀπό^p σύ^{rpg-p} κράζω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dnnp} βοή^{nnfp} ὁ^{dgmpp}
 θερίζω^{vpaagmp} εἰς^p ὁ^{dannp} οὗς^{nannp} κύριος^{ngms} Σαβαώθth εἰσερχομαι^{vixa3p}. **v.5** τρυφάω^{viaa2p}
 ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} καί^c σπαταλάω^{viaa2p} τρέφω^{viaa2p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ^{rpg-p} ὡς^{bo} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs}
 σφαγῆ^{ngfs}. **v.6** καταδικάζω^{viaa2p} φονεύω^{viaa2p} ὁ^{dams} δίκαιος^{aamsn} οὐ^{xo} ἀντιτάσσω^{vipm3s}
 σύ^{rpd-p}.

- 8 πρώϊμον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς στηριζατε τὰς
 9 καρδίας ὑμῶν ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικεν. μὴ στε-
 νάζετε κατ' ἀλλήλων ἀδελφοί ἵνα μὴ κατακριθῆτε, ἰδοὺ κριτῆς
 10 πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε τῆς κακοπαθείας
 ἀδελφοί μου, καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας οἱ ἐλάλη-
 11 σαν τῷ ὀνόματι κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας,
 τὴν ὑπομονὴν Ἰώβ ἠκούσατε καὶ τὸ τέλος κυρίου εἶδετε ὅτι πο-
 12 λύσπλαγχνός ἐστιν ὁ κύριος καὶ οἰκτίρμων. Πρὸ πάντων δέ
 ἀδελφοί μου μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε
 ἄλλον τινὰ ὅρκον, ἥτω δέ ὑμῶν τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ Οὐ οὐ ἵνα μὴ
 13 εἰς ὑπόκρισιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν προσευχέσθω,
 14 εὐθυμεῖ τις ψαλλέτω, ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν προσκαλεσάσθω τοὺς
 πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀ-
 15 λείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. καὶ ἡ εὐχὴ
 τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος,
 16 κὰν ἁμαρτίας ᾗ πεποιηκὼς ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἔξομολογεῖσθε
 ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων ὅπως
 17 ἰαθῇτε πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. Ἥλιος ἄν-
 θρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ
 μὴ βρέξαι καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆ-

v.7 μακροθυμέ^{vdaa2p} οὐν^c ἀδελφός^{nvmp} ἔως^c ὀδγfs παρουσία^{ngfs} ὀδgms κύριος^{ngms}
 ἰδοὺ^{vdaa2s} ὀdnms γεωργός^{nnms} ἐκδέχομαι^{vipn3s} ὀdams τίμιος^{aamsn} καρπός^{nams} ὀδgfs γῆ^{ngfs}
 μακροθυμέ^{vppanms} ἐπὶ^p αὐτός^{tpdms} ἔως^c ἄν^{xo} λαμβάνω^{vsaa3s} ὑετός^{nams} πρόϊμος^{aamsn}
 καί^c ὄψιμος^{aamsn}. **v.8** μακροθυμέ^{vdaa2p} καί^c σύ^{tpn-p} στηρίζω^{vdaa2p} ὀdafp καρδία^{nafp}
 σύ^{tpg-p} ὅτι^c ὀdnfs παρουσία^{nnfs} ὀdams κύριος^{ngms} ἐγγίζω^{vixa3s}. **v.9** μή^{xo} στενάζω^{vdpa2p}
 κατὰ^p ἀλλήλων^{regmp} ἀδελφός^{nvmp} ἵνα^c μὴ^{xo} κατακρίνω^{vsap2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} κριτῆς^{nnms} πρό^p
 ὀδgfp θύρα^{ngfp} ἵστημι^{vifa3s}. **v.10** ὑπόδειγμα^{nans} λαμβάνω^{vdaa2p} ὀdgfs κακοπάθεια^{ngfs}
 ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{tpg-s} καί^c ὀdgfs μακροθυμία^{ngfs} ὀdamp προφήτης^{namp} ὅς^{rtmp} λαλέω^{viaa3p}
 ὀddns ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms}. **v.11** ἰδοὺ^{vdaa2s} μακαρίζω^{vipa1p} ὀdamp ὑπομένω^{vppaamp}
 ὀdafs ὑπομονή^{nafs} Ἰώβ^p ἀκούω^{viaa2p} καί^c ὀdans τέλος^{nans} κύριος^{ngms} ὅρα^{viaa2p} ὅτι^c
 πολὺσπλαγχνός^{aamsn} εἰμι^{vipx3s} ὀdnms κύριος^{nnms} καί^c οἰκτίρμων^{anmsn}. **v.12** πρό^p πᾶς^{agmpn}
 δέ^c ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{tpg-s} μή^{xo} ὀμνύω^{vdpa2p} μήτε^c ὀdams οὐρανός^{nams} μήτε^c ὀdafs γῆ^{nafs}
 μήτε^c ἄλλος^{aamsn} τι-σριαμο ὅρκος^{nams} εἰμι^{vdp3s} δέ^c σύ^{tpg-p} ὀdnns ναί^{xo} ναί^{xo} καί^c ὀdnns
 οὐ^{xo} οὐ^{xo} ἵνα^c μή^{xo} εἰς^p ὑπόκρισις^{nafs} πίπτω^{vsaa2p}. **v.13** κακοπαθέω^{vipa3s} τι-σρινμο ἐν^p
 σύ^{tpd-p} προσεύχομαι^{vdpn3s} εὐθυμέω^{vipa3s} τι-σρινμο ψάλλω^{vdpa3s}. **v.14** ἀσθενέω^{vipa3s} τι-
 σρινμο ἐν^p σύ^{tpd-p} προσκαλέομαι^{vdad3s} ὀdamp πρεσβύτερος^{aampn} ὀdgfs ἐκκλησία^{ngfs} καί^c
 προσεύχομαι^{vdad3p} ἐπὶ^p αὐτός^{tpams} ἀλείφω^{vpaanmp} αὐτός^{tpams} ἔλαιον^{ndns} ἐν^p ὀddns ὄνομα^{ndns}
 ὀdams κύριος^{ngms}. **v.15** καί^c ὀdnfs εὐχῇ^{nnfs} ὀdgs πίσις^{ngfs} σῶζω^{vifa3s} ὀdams κάμνω^{vppaams}
 καί^c ἐγειρώ^{vifa3s} αὐτός^{tpams} ὀdnms κύριος^{nnms} κὰν^o ἁμαρτία^{nafp} εἰμι^{vsp3s} ποιέω^{vpxanms}
 ἀφίημι^{vif3s} αὐτός^{tpdms}. **v.16** ἔξομολογέω^{vdpm2p} ἀλλήλων^{redmp} ὀdamp παράπτωμα^{namp} καί^c
 εὐχομαι^{vdpn2p} ὑπέρ^p ἀλλήλων^{regmp} ὅπως^{bo} ἰάσθαι^{vsap2p} πολὺς^{aamsn} ἰσχύω^{vipa3s} δέησις^{nnfs}
 δικαίος^{agmsn} ἐνεργέω^{vppmnfs}.

νας ἔξ, καὶ πάλιν προσηύξατο καὶ ὁ οὐρανὸς ὑέτὸν ἔδωκεν 18
 καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. Ἀδελφοί ἐάν τις ἐν 19
 ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν. γι- 20
 νωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ
 σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πληθὺς ἁμαρτιῶν.

v.17 Ἡλίας^{nnms} ἄνθρωπος^{nnms} εἰμί^{vlix3s} ὁμοιοπαθής^{anmsn} ἐγώ^{tpd-p} καί^c προσευχή^{ndfs}
 προσεύχομαι^{viad3s} ὁ^{dgms} μὴ^{xo} θρέχω^{vnaa} καί^c οὐ^{xo} θρέχω^{vnaa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἐνιαυτός^{namp}
 τρεῖς^{namp} καί^c μὴν^{namp} ἔξ^{tn}. **v.18** καί^c πάλιν^{bo} προσεύχομαι^{viad3s} καί^c ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnms}
 ὑετός^{nams} διδωμί^{vnaa3s} καί^c ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} βλαστάνω^{vnaa3s} ὁ^{dams} καρπός^{nams} αὐτός^{tpgfs}.
v.19 ἀδελφός^{nvmp} ἐάν^{qo} τι-σρινμοσ ἐν^p σύ^{tpd-p} πλανάω^{vsap3s} ἀπό^p ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} καί^c
 ἐπιστρέφω^{vsaa3s} τι-σρινμοσ αὐτός^{tpams}. **v.20** γινώσκω^{vdpa3s} ὅτι^c ὁ^{dnms} ἐπιστρέφω^{vpaanms}
 ἁμαρτωλός^{aamsn} ἐκ^p πλάνη^{ngfs} ὁδός^{ngfs} αὐτός^{tpgms} σῶζω^{vifa3s} ψυχὴ^{nafs} ἐκ^p θάνατος^{ngms} καί^c
 καλύπτω^{vifa3s} πληθὺς^{nans} ἁμαρτία^{ngfp}.

ΠΕΤΡΟΥ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

- 1 Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις
διασποράς Πόντου Γαλατίας Καππαδοκίας Ἀσίας καὶ Βιθυνίας.
2 κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ πατρός ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς ὑπα-
κοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ χάρις ὑμῖν καὶ
3 εἰρήνη πληθυνθείη. Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννή-
σας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωσαν δι’ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ
4 νεκρῶν. εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραν-
5 τον τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ἡμᾶς. τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ
φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοιμὴν ἀποκαλυ-
6 φθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον
7 ἐστὶν λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς. ἵνα τὸ δοκίμιον
ὑμῶν τῆς πίστεως πολὺ τιμιώτερον χρυσοῦ τοῦ ἀπολλυμένου
διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου εὕρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ
8 δόξαν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε
εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρώντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνε-
9 κλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ. κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως
10 ὑμῶν σωτηρίαν ψυχῶν. Περί ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξη-
ρεύνησαν προφηταὶ οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαν-
11 τες. ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἡ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς

1. v.1 Πέτρος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐκλεκτός^{admpn} παρεπιδήμος^{admpn} διασπορά^{ngfs} Πόντος^{ngms} Γαλατία^{ngfs} Καππαδοκία^{ngfs} Ἀσία^{ngfs} καί^c Βιθυνία^{ngfs}. v.2 κατὰ^p πρόγνωσις^{nafs} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐν^p ἁγιασμός^{ndms} πνεῦμα^{ngms} εἰς^p ὑπακοή^{nafs} καί^c ῥαντισμός^{nafs} αἷμα^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} χάρις^{nnfs} συγ^{pd-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} πληθύνω^{vpap3s}. v.3 εὐλογητός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^c πατήρ^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} κατὰ^p ὁ^{dans} πολὺς^{aansn} αὐτός^{rgms} ἔλεος^{nafs} ἀναγεννάω^{vpaanms} ἐγώ^{rga-p} εἰς^p ἐλπίς^{nafs} ζωά^{vppaafs} διὰ^p ἀνάστασις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. v.4 εἰς^p κληρονομία^{nafs} ἀφθαρτος^{aafsn} καί^c ἀμίαντος^{aafsn} καί^c ἀμάραντος^{aafsn} τηρέω^{vpxafs} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} εἰς^p ἐγώ^{rga-p}. v.5 ὁ^{damp} ἐν^p δύναμις^{ndfs} θεός^{ngms} φρουρέω^{vppamp} διὰ^p πίστις^{ngfs} εἰς^p σωτηρία^{nafs} ἔτοιμος^{aafsn} ἀποκαλύπτω^{vnap} ἐν^p καιρός^{ndms} ἔσχατος^{admsn}. v.6 ἐν^p ὅς^{rrdms} ἀγαλλιάω^{vipn2p} ὀλίγος^{aamsn} ἄρτι^{bo} εἰ^{qo} δεῖ^{vppqms} εἶμ^{vipx3s} λυπέω^{vrapnmp} ἐν^p ποικίλος^{admpn} πειρασμός^{ndmp}. v.7 ἵνα^c ὁ^{dnms} δοκίμιον^{nnms} σύ^{rg-p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} πολὺς^{aansn} τιμῖος^{annsc} χρυσίον^{ngms} ὁ^{dgms} ἀπόλλυμι^{vppmgns} διὰ^p πῦρ^{ngms} δε^c δοκιμάζω^{vpppgns} εὐρίσκω^{vrap3s} εἰς^p ἔπαινος^{nafs} καί^c τιμὴ^{nafs} καί^c δόξα^{nafs} ἐν^p ἀποκάλυψις^{ndfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. v.8 ὅς^{rrams} οὐ^{xo} οἶδα^{vpxanmp} ἀγαπάω^{vipa2p} εἰς^p ὅς^{rrams} ἄρτι^{bo} μὴ^{xo} ὀράω^{vppanmp} πιστεύω^{vppanmp} δε^c ἀγαλλιάω^{vipn2p} χαρά^{ndfs} ἀνεκλάλητος^{adfsn} καί^c δοξάζω^{vpxpdfs}. v.9 κομιζέω^{vppnnmp} ὁ^{dans} τέλος^{nafs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ^{rg-p} σωτηρία^{nafs} ψυχὴ^{ngfp}. v.10 περὶ^p ὅς^{rgfs} σωτηρία^{ngfs} ἐκζητέω^{viaa3p} καί^c ἐξεραυνάω^{viaa3p} προφήτης^{nnmp} ὁ^{dnmp} περὶ^p ὁ^{dgfs} εἰς^p σύ^{rga-p} χάρις^{ngfs} προφητεύω^{vpaanmp}.

πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα
καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς 12
ἡμῖν δὲ διηκόνουν αὐτὰ ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγ-
γελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ
εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς 13
ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν νήφοντες τελείως ἐλπίζετε ἐπὶ τὴν
φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὥς τέ- 14
κνα ὑπακοῆς μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ
ὑμῶν ἐπιθυμίαις. ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ 15
αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε. διότι γέγραπται
Ἄγιοι γένεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος εἰμι. Καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε 17
τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον ἐν φόβῳ
τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε. εἰδότες ὅτι οὐ 18
φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν
ἀναστροφῆς πατροπαραδότου. ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἄμνου 19
ἁμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ. προεγνωσμένου μὲν πρὸ κα- 20
ταβολῆς κόσμου φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων δι'
ὑμᾶς. τοὺς δι' αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐ- 21
τὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ
ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν. Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπα- 22
κοῇ τῆς ἀληθείας διὰ Πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον

v.11 ἐραυνάω^{vppanmp} εἰς^p τίς^{rqams} ἤ^{xo} ποῖος^{rqams} καιρὸς^{names} δηλῶ^{via3s} ὁ^{ndns} ἐν^p αὐτοῖς^{rpdmpp}
πνεῦμα^{nnns} Χριστός^{ngms} προμαρτύρομαι^{vppnnns} ὁ^{damp} εἰς^p Χριστός^{names} πάθημα^{nanp} καί^c
ὁ^{dafp} μετὰ^p οὗτος^{rdamp} δόξα^{nafp}. **v.12** ὅς^{rrdmpp} ἀποκαλύπτω^{viap3s} ὅτι^c οὐ^{xo} ἑαυτοῦ^{rxdmpp}
ἐγὼ^{rpdp} δέ^c διακονέω^{vvia3p} αὐτός^{rpamp} ὅς^{rramp} νῦν^{bo} ἀναγγέλλω^{viap3s} σύ^{rpdp} διὰ^p ὁ^{dgmpp}
εὐαγγελίζω^{vppamgmpp} σύ^{rpap} ἐν^p πνεύμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn} ἀποστέλλω^{vppapds} ἀπὸ^p οὐρανό^{ngms}
εἰς^p ὅς^{rramp} ἐπιθυμέω^{vipa3p} ἄγγελος^{nnmp} παρακύπτω^{vnaa}. **v.13** διό^c ἀναζώννυμι^{vppammp} ὁ^{dafp}
ὀσφύς^{nafp} ὁ^{dqfs} διάνοια^{ngfs} σύ^{rpap} νήφω^{vppanmp} τελείως^{bo} ἐλπίζω^{vdaa2p} ἐπὶ^p ὁ^{dafp} φέρω^{vppapfs}
σύ^{rpdp} χάρις^{nafs} ἐν^p ἀποκάλυψις^{ndfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.14** ὥς^{bo} τέκνον^{nnmp}
ὑπακοή^{ngfs} μὴ^{xo} συσχηματίζω^{vppennmp} ὁ^{ddfp} πρότερος^{aansn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγνοία^{ndfs} σύ^{rpap}
ἐπιθυμία^{ndfp}. **v.15** ἀλλά^c κατὰ^p ὁ^{dams} καλέω^{vpaams} σύ^{rpap} ἅγιος^{aansn} καί^c αὐτός^{rpennmp}
ἅγιος^{ammpn} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἀναστροφῇ^{ndfs} γίνομαι^{vdaa2p}. **v.16** διό^c γράφω^{vixp3s} ἅγιος^{ammpn}
γίνομαι^{vdaa2p} ὅτι^c ἐγὼ^{rpdp} ἅγιος^{ammpn} εἰμι^{vixp1s}. **v.17** καί^c εἰ^{qo} πατήρ^{names} ἐπικαλέω^{vipm2p}
ὁ^{dams} ἀπροσωπολήπτως^{bo} κρίνω^{vppaams} κατὰ^p ὁ^{dans} ἕκαστος^{agmsn} ἔργον^{names} ἐν^p φόβος^{ndms}
ὁ^{dams} ὁ^{dqfs} παροικία^{ngfs} σύ^{rpap} χρόνος^{names} ἀναστρέφω^{vdaa2p}. **v.18** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c
οὐ^{xo} φθαρτός^{adnmp} ἀργύριον^{ndns} ἢ^{xo} χρυσίον^{ndns} λυτρώω^{viap2p} ἐκ^p ὁ^{dqfs} μάταιος^{agfsn} σύ^{rpap}
ἀναστροφῇ^{ngfs} πατροπαραδότος^{agfsn}. **v.19** ἀλλά^c τίμιος^{adnsn} αἷμα^{ndns} ὥς^{bo} ἄμνος^{ngms}
ἁμώμου^{agmsn} καί^c ἄσπιλος^{agmsn} Χριστός^{ngms}. **v.20** προγινώσκω^{vpxpms} μὲν^{xo} πρὸ^p
καταβολῆς^{ngfs} κόσμος^{ngms} φανερόω^{vppagms} δέ^c ἐπὶ^p ἔσχατος^{agmpn} ὁ^{dgmpp} χρόνος^{ngmp} διὰ^p
σύ^{rpap}. **v.21** ὁ^{damp} διὰ^p αὐτός^{rgms} πιστεύω^{vppaamp} εἰς^p θεός^{names} ὁ^{dams} ἐγείρω^{vpaams}
αὐτός^{rgams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} καί^c δόξα^{nafs} αὐτός^{rpdm} δίδωμι^{vpaams} ὥστε^c ὁ^{dafp} πίστις^{nafs}
σύ^{rpap} καί^c ἐλπίς^{nafs} εἰμι^{vnpix} εἰς^p θεός^{names}.

- 23 ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς. ἀναγε-
 24 ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα. διότι πᾶσα σὰρξ ὡς
 25 χόρτος καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου, ἐξηράνθη ὁ
 2 χόρτος καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν, τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει
 εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.
 2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑπο-
 2 κρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς. ὡς ἀρτιγέννητα
 3, 4 βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε ἵνα ἐν αὐτῷ αὐ-
 5 ξηθῆτε. εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος. πρὸς ὃν
 προσερχόμενοι λίθον ζῶντα ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμα-
 5 σμένον παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτὸν ἔντιμον. καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι
 ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς ἱεράτευμα ἅγιον ἀνε-
 6 νέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ
 6 Χριστοῦ. διὸ καὶ περιέχει ἐν τῇ γραφῇ Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών
 λίθον ἀκρογωνιαίον ἐκλεκτὸν ἔντιμον καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐ-
 7 τῷ οὐ μὴ κατασυχυνθῇ. ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν
 ἀπειθοῦσιν δὲ Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος
 8 ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ λίθος προσκόμματος καὶ
 πέτρα σκανδάλου, οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες εἰς
 9 ὃ καὶ ἐτέθησαν. Ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτὸν βασιλείον ἱεράτευμα

v.22 ὁ^{dafp} ψυχῇ^{nafr} σύ^{trpg-p} ἀγγίζω^{vpxanmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὑπακοή^{ndfs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} διὰ^p πνεύμα^{ngms} εἰς^p φιλαδελφία^{nafs} ἀνυπόκριτος^{aafsn} ἐκ^p καθαρὸς^{agfsn} καρδία^{ngfs} ἀλλήλων^{reamp} ἀγαπάω^{vdaa2p} ἐκτενῶς^{bo}. **v.23** ἀναγεννάω^{vppnnmp} οὐ^{xo} ἐκ^p σπορά^{ngfs} φθαρτός^{agfsn} ἀλλὰ^c ἀφθαρτός^{agfsn} διὰ^p λόγος^{ngms} ζάω^{vppagms} θεός^{ngms} καί^c μένω^{vppagms} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nam}. **v.24** διότι^c πᾶς^{anfsn} σὰρξ^{nnfs} ὡς^{bo} χόρτος^{nnms} καί^c πᾶς^{anfsn} δόξα^{nnfs} ἀνθρώπος^{ngms} ὡς^{bo} ἄνθος^{nnms} χόρτος^{ngms} ξηραίνω^{viap3s} ὁ^{dnms} χόρτος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} ἄνθος^{nnms} αὐτός^{trpgms} ἐκπίπτω^{viao3s}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^c ῥῆμα^{nnms} κύριος^{ngms} μένω^{vipa3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nam} οὗτος^{rdnms} δέ^c εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnms} ῥῆμα^{nnms} ὁ^{dnms} εὐαγγελίζω^{vrapnms} εἰς^p σύ^{tpa-p}. **2. v.1** ἀποτιθημι^{vramnmp} οὖν^c πᾶς^{aafsn} κακία^{nafs} καί^c πᾶς^{aamsn} δόλος^{nam} καί^c ὑπόκρισις^{nafr} καί^c φθόνος^{nam} καί^c πᾶς^{aafsn} καταλαλία^{nafr}. **v.2** ὡς^{bo} ἀρτιγέννητος^{annpn} βρέφος^{nnnp} ὁ^{dans} λογικός^{aamsn} ἄδολος^{aamsn} γάλα^{nam} ἐπιποθέω^{vdaa2p} ἵνα^c ἐν^p αὐτός^{trpms} αὐξάνω^{vsarp2p}. **v.3** εἴπερ^{qo} γεύομαι^{viad2p} ὅτι^c χρηστὸς^{anmsn} ὁ^{dams} κύριος^{ngms}. **v.4** πρὸς^p ὅς^{trams} προσερχομαι^{vppnnmp} λίθος^{nam} ζάω^{vppaams} ὑπό^p ἀνθρώπος^{ngmp} μὲν^{xo} ἀποδοκιμάζω^{vpxpams} παρὰ^p δέ^c θεός^{ndms} ἐκλεκτός^{aamsn} ἔντιμος^{aamsn}. **v.5** καί^c αὐτός^{trnmp} ὡς^{bo} λίθος^{nnmp} ζάω^{vppanmp} οἰκοδομέω^{vipp2p} οἶκος^{nnms} πνευματικὸς^{anmsn} ἱεράτευμα^{nnms} ἅγιος^{anmsn} ἀναφέρω^{vnaa} πνευματικὸς^{aafpn} θυσία^{nafr} εὐπρόσδεκτος^{aafpn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.6** διό^c καί^c περιέχω^{vipa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} γραφή^{ndfs} ἰδοὺ^{vdaa2s} τίθημι^{vipa1s} ἐν^p Σιών^{tp} λίθος^{nam} ἀκρογωνιαίος^{aamsn} ἐκλεκτός^{aamsn} ἔντιμος^{aamsn} καί^c ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ἐπὶ^p αὐτός^{trpms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} κατασυχύνω^{vsap3s}. **v.7** σύ^{trp-d} οὖν^c ὁ^{dnfs} τιμὴ^{nnfs} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} ἀπειθέω^{vppadmp} δέ^c λίθος^{nam} ὅς^{trams} ἀποδοκιμάζω^{viao3p} ὁ^{dnmp} οἰκοδομέω^{vppanmp} οὗτος^{rdnms} γίνονται^{viao3s} εἰς^p κεφαλὴ^{nafs} γωνία^{ngfs}. **v.8** καί^c λίθος^{nnms} προσκόμμα^{ngms} καί^c πέτρα^{nnfs} σκάνδαλον^{ngms} ὅς^{trnmp} προσκόπτω^{vipa3p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ἀπειθέω^{vppanmp} εἰς^p ὅς^{trams} καί^c τίθημι^{viap3p}.

ἔθνος ἅγιον λαὸς εἰς περιποίησιν ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε
 τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς,
 οἱ ποτὲ οὐ λαὸς νῦν δὲ λαὸς θεοῦ οἱ οὐκ ἤλεημένοι νῦν δὲ 10
 ἐλεηθέντες. Ἀγαπητοὶ παρακαλῶ ὥς παροίκους καὶ παρεπι- 11
 δήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν αἵτινες στρατεύ-
 ονται κατὰ τῆς ψυχῆς, τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν 12
 ἔχοντες καλὴν ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὥς κακοποιῶν ἐκ
 τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσιν τὸν θεὸν ἐν ἡμέρᾳ
 ἐπισκοπῆς. Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν 13
 κύριον εἴτε βασιλεῖ ὥς ὑπερέχοντι. εἴτε ἡγεμόσιν ὥς δι' αὐτοῦ 14
 πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθο-
 ποιῶν, ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἀγαθοποιουῦντας 15
 φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν. ὥς ἐλεύθεροι 16
 καὶ μὴ ὥς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν ἀλλ
 ὥς δοῦλοι θεοῦ. πάντας τιμήσατε τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε 17
 τὸν θεὸν φοβεῖσθε τὸν βασιλέα τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται ὑποτασσό- 18
 μενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ
 ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις εἰ διὰ συν- 19
 εἰδήσιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. ποῖον γὰρ 20
 κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε ἀλλ εἰ
 ἀγαθοποιουῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε τοῦτο χάρις παρὰ

v.9 σύ^{ῑpn-p} δε^c γένος^{nnns} ἐκλεκτός^{annsn} βασιλεις^{annsn} ἱεράτευμα^{nnns} ἔθνος^{nnns} ἅγιος^{annsn}
 λαός^{nnms} εἰς^p περιποίησις^{nafs} ὅπως^{bo} ὁ^{dafr} ἀρετῇ^{nafr} ἐξαγγέλλω^{vsaa2p} ὁ^{dgms} ἐκ^p σκότος^{ngns}
 σύ^{ῑpa-p} καλέω^{vpaagms} εἰς^p ὁ^{dans} θαυμαστός^{aansn} αὐτός^{rgms} φῶς^{nans}. **v.10** ὅς^{dnmp}
 ποτε^{xo} οὐ^{xo} λαός^{nnms} νῦν^{bo} δε^c λαός^{nnms} θεός^{ngms} ὁ^{dnmp} οὐ^{xo} ἐλέεω^{vpxrnpmp} νῦν^{bo}
 δε^c ἐλέεω^{vrapnmp}. **v.11** ἀγαπητός^{avmpn} παρακαλέω^{vipa1s} ὥς^{bo} πάροικος^{aampn} καί^c
 παρεπίδημος^{aampn} ἀπέχω^{vnpmp} ὁ^{dgfr} σαρκικός^{agfrp} ἐπιθυμία^{ngfr} ὅστις^{rtmp} στρατεύω^{virm3p}
 κατὰ^p ὁ^{dgfs} ψυχῇ^{ngfs}. **v.12** ὁ^{dafs} ἀναστροφή^{nafs} σύ^{ῑrg-p} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἔχω^{vppanmp}
 καλός^{aafsn} ἵνα^c ἐν^p ὁ^{rrdns} καταλαλέω^{vipa3p} σύ^{ῑrg-p} ὥς^{bo} κακοποιός^{agmpn} ἐκ^p ὁ^{gdnp} καλός^{agmpn}
 ἔργον^{ngnp} ἐποπτεύω^{vpaanmp} δοξάζω^{vsaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nam} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} ἐπισκοπῇ^{ngfs}.
v.13 ὑποτάσσω^{vdap2p} οὖν^c πᾶς^{adfsn} ἀνθρώπινος^{adfsn} κτίσις^{ndfs} διὰ^p ὁ^{dams} κύριος^{nam}
 εἴτε^c βασιλεὺς^{ndms} ὥς^{bo} ὑπερέχω^{vppadms}. **v.14** εἴτε^c ἡγεμών^{ndmp} ὥς^{bo} διὰ^p αὐτός^{rgms}
 πέμπω^{vpprdmp} εἰς^p ἐκδίκησις^{nafs} μὲν^{xo} κακοποιός^{agmpn} ἔπαινος^{nam} δε^c ἀγαθοποιός^{agmpn}.
v.15 ὅτι^c οὕτω^{bo} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnns} θέλημα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀγαθοποιέω^{vppaamp} φιμόω^{vnpa}
 ὁ^{dafs} ὁ^{dgmp} ἀφρων^{agmpn} ἀνθρωπος^{ngmp} ἀγνωσία^{nafs}. **v.16** ὥς^{bo} ἐλεύθερος^{anmpn} καί^c μὴ^{xo}
 ὥς^{bo} ἐπικάλυμμα^{nans} ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dgfs} κακία^{ngfs} ὁ^{dafs} ἐλευθερία^{nafs} ἀλλά^c ὥς^{bo} δοῦλος^{nnmp}
 θεός^{ngms}. **v.17** πᾶς^{aampn} τιμᾶω^{vdap2p} ὁ^{dafs} ἀδελφότης^{nafs} ἀγαπάω^{vdap2p} ὁ^{dams} θεός^{nam}
 φοβέομαι^{vdpn2p} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nam} τιμᾶω^{vdap2p}. **v.18** ὁ^{dnmp} οἰκέτης^{nnmp} ὑποτάσσω^{vpprdmp}
 ἐν^p πᾶς^{admsn} φόβος^{ndms} ὁ^{ddmp} δεσπότης^{ndmp} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{ddmp} ἀγαθός^{admpn} καί^c
 ἐπιεικής^{admpn} ἀλλά^c καί^c ὁ^{ddmp} σκολιός^{admpn}. **v.19** οὕτως^{rdms} γὰρ^c χάρις^{nnfs} εἴ^{qo} διὰ^p
 συνείδησις^{nafs} θεός^{ngms} ὑποφέρω^{vipa3s} τι-σρινμο λύπη^{nafr} πάσχω^{vppanms} ἀδίκως^{bo}.

21 θεῶ. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡ-
 22 μῶν ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς
 23 ἵχνεσιν αὐτοῦ. ὃς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὐρέθη δόλος
 24 ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδῶρει πά-
 25 σχων οὐκ ἠπειλεί παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως, ὃς τὰς
 ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ζύ-
 λον ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν
 οὗ τῷ μῶλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα,
 ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυ-
 χῶν ὑμῶν.

3 Ὅμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἵνα
 καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστρο-
 2 φῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται. ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ
 3 ἀγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἕξωθεν ἐμπλοκῆς
 τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος.
 4 ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πρα-
 5 εὖτος καὶ ἡσυχίου πνεύματος ὃ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτε-
 6 λές. οὕτως γὰρ ποτε καὶ αἱ ἅγαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ
 τὸν θεὸν ἐκόσμουσαν ἑαυτάς ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδρά-
 6 σιν. ὡς Σάρρα ὑπήκουσεν τῷ Ἀβραάμ κύριον αὐτὸν καλοῦσα
 ἥς ἐγενήθητε τέκνα ἀγαθοποιουῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μη-

v.20 ποῖος^{ργnns} γάρ^c κλέος^{nnns} εἶ^{qo} ἀμαρτάνων^{vppanmp} καί^c κολαφίζων^{vpprnpmp} ὑπομένων^{vifa2p}
 ἀλλά^c εἶ^{qo} ἀγαθοποιῶν^{vppanmp} καί^c πάσχων^{vppanmp} ὑπομένων^{vifa2p} οὕτως^{rdnns} χάρις^{nnfs} παρά^p
 θεός^{ndms}. **v.21** εἰς^p οὕτως^{rdans} γάρ^c καλέω^{viap2p} ὅτι^c καί^c Χριστός^{nnms} πάσχω^{viaa3s}
 ὑπὲρ^p ἐγώ^{rpq-p} ἐγώ^{rpq-p} ὑπολιμπάνων^{vppanms} ὑπογραμμὸς^{namfs} ἵνα^c ἐπακολουθῶ^{vsaa2p} ὁ δδnp
 ἵχνος^{ndnp} αὐτός^{rgms}. **v.22** ὃς^{rtms} ἀμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ποιῶ^{viaa3s} οὐδέ^{bo} εὐρίσκω^{viap3s}
 δόλος^{nnms} ἐν^p ὁδῶν^{ndns} στόμα^{ndns} αὐτός^{rgms}. **v.23** ὃς^{rtms} λοιδορέων^{vpprnpms} οὐ^{xo}
 ἀντιλοιδορέω^{vifa3s} πάσχω^{vppanms} οὐ^{xo} ἀπειλέω^{vifa3s} παραδιδῶμι^{vifa3s} δέ^c ὁδῶν^{ndms} κρίνω^{vppadms}
 δικαίως^{bo}. **v.24** ὃς^{rtms} ὁ δafp ἀμαρτία^{nafp} ἐγώ^{rpq-p} αὐτός^{rgms} ἀναφέρω^{viaa3s} ἐν^p ὁδῶν^{ndms}
 σῶμα^{ndns} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p ὁδῶν^{ndns} ζύλον^{nnns} ἵνα^c ὁ δdfp ἀμαρτία^{ndfp} ἀπογίνομαι^{vpadnmp} ὁ δdfp
 δικαιοσύνη^{ndfs} ζῶω^{vsaa1p} ὃς^{rgms} ὁδῶν^{ndms} μῶλωπι^{ndms} αὐτός^{rgms} ἰάσθαι^{viap2p}. **v.25** εἰμὶ^{vix2p}
 γάρ^c ὡς^{bo} πρόβατον^{nnnp} πλανῶν^{vpprnpmp} ἀλλά^c ἐπιστρέφω^{viap2p} νῦν^{bo} ἐπὶ^p ὁδῶν^{ndms} ποιμὴν^{nam}
 καί^c ἐπίσκοπος^{namfs} ὁ δgfp ψυχῇ^{ngfp} σύ^{rpq-p}. **3. v.1** ὁμοίως^{bo} ὁ δnfp γυνὴ^{nnfp} ὑποτάσσων^{vpprnpfp}
 ὁ δdmp ἴδιος^{admpnp} ἀνὴρ^{ndmp} ἵνα^c καί^c εἶ^{qo} τι-ορινμπ ἀπειθέω^{vipa3p} ὁ δdms λόγος^{ndms} διὰ^p ὁ δgfs
 ὁ δgfp γυνὴ^{ngfp} ἀναστροφή^{ngfs} ἄνευ^p λόγος^{ngms} κερδαίνω^{vsap3p}. **v.2** ἐποπτεύω^{vpaanmp} ὁ δafp
 ἐν^p φόβος^{ndms} ἀγνός^{aafsn} ἀναστροφή^{nafs} σύ^{rpq-p}. **v.3** ὃς^{rtgfp} εἰμὶ^{ivdp3s} οὐ^{xo} ὁ δnms ἕξωθεν^{bo}
 ἐμπλοκή^{ngfs} θορίξ^{ngfp} καί^c περιθίσις^{ngfs} χρυσίων^{ngnp} ἥ^{xo} ἐνδύσις^{ngfs} ἱματίων^{ngnp} κόσμος^{nnms}.
v.4 ἀλλά^c ὁ δnms κρυπτὸς^{anmsn} ὁ δgfs καρδία^{ngfs} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p ὁδῶν^{ndms} ἀφθαρτος^{adnns}
 ὁ δgns πραῦς^{agnsn} καί^c ἡσύχιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} ὃς^{rtms} εἰμὶ^{ivip3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ δgms θεός^{ngms}
 πολυτελής^{anmsn}. **v.5** οὕτω^{bo} γάρ^c ποτέ^{xo} καί^c ὁ δnfp ἅγιος^{anfpn} γυνὴ^{nnfp} ὁ δnfp ἐλπίζω^{vppanfp}
 ἐπὶ^p ὁ δams θεός^{namfs} κοσμέω^{vifa3p} ἑαυτοῦ^{pxafp} ὑποτάσσων^{vpprnpfp} ὁ δdmp ἴδιος^{admpnp} ἀνὴρ^{ndmp}.

δεμίαν πτόησιν. Οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ γνώσιν 7
ὡς ἀσθενεστέρω σκευεῖ τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμὴν ὡς καὶ
συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς εἰς τὸ μὴ ἐκκόπτεσθαι τὰς προσ-
ευχὰς ὑμῶν. Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες συμπαθεῖς φιλά- 8
δελφοὶ εὐσπλαγχνοὶ φιλόφρονες, μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ 9
κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας τοῦναντίον δὲ εὐλογοῦντες
εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. ὁ 10
γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς παυσάτω τὴν
γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι
δόλον. ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθὸν ζητησάτω 11
εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν, ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαί- 12
ους καὶ ὧτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ
ποιοῦντας κακά. Καὶ τίς ὁ κακῶσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μι- 13
μηται γένησθε. ἄλλ εἰ καὶ πάσχετε διὰ δικαιοσύνην μακάριοι 14
τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε. κύριον δὲ 15
τὸν Θεὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἔτοιμοι δὲ αἰεὶ πρὸς
ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλ-
πίδος μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου. συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν 16
ἵνα ἐν ᾧ καταλαβῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, καταισχυθῶσιν οἱ
ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφὴν. κρεῖτ- 17
τον γὰρ ἀγαθοποιῶντας εἰ θέλει τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ πάσχειν ἢ

v.6 ὧς^{bo} Σάρρα^{nnfs} ὑπακούω^{v1aa3s} ὁδms Ἀβραάμ^{tp} κύριος^{nams} αὐτός^{rpams} καλέω^{vppanf} ὅς^{trgfs}
γίνομαι^{v1ao2p} τέκνον^{nannp} ἀγαθοποιέω^{vppanp} καί^c μή^{xo} φοβέομαι^{vppnnp} μηδεὶς^{aafsn} πτόησις^{nafs}.
v.7 ὁ^{dnnp} ἀνὴρ^{nmm} ὁμοίως^{bo} συνοικέω^{vppanmp} κατὰ^p γνώσις^{nafs} ὧς^{bo} ἀσθενής^{adnsc}
σκεῦος^{ndns} ὁ^{ddns} γυναικίος^{adnsn} ἀπονέμω^{vppanmp} τιμῇ^{nafs} ὧς^{bo} καί^c συγκληρονόμος^{anmpn}
χάρις^{ngfs} ζωῆς^{ngfs} εἰς^p ὁδms μὴ^{xo} ἐκκόπτω^{vmp} ὁ^{dafp} προσευχῇ^{nafp} σύ^{tpg-p}. **v.8** ὁ^{dnnms}
δε^c τέλος^{nnns} πᾶς^{anmpn} ὁμόφρων^{anmpn} συμπαθής^{anmpn} φιλάδελφος^{anmpn} εὐσπλαγχνός^{anmpn}
φιλόφρων^{anmpn}. **v.9** μή^{xo} ἀποδίδωμι^{vppanmp} κακός^{aansn} ἀντὶ^p κακός^{agnsn} ἢ^{xo} λοιδορία^{nafs}
ἀντὶ^p λοιδορία^{ngfs} ὁ^{bo} δε^c εὐλογέω^{vppanmp} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c εἰς^p οὗτος^{rdans} καλέω^{v1ap2p} ἵνα^c
εὐλογία^{nafs} κληρονομέω^{vsaa2p}. **v.10** ὁ^{dnnms} γάρ^c θέλω^{vppanms} ζωῇ^{nafs} ἀγαπάω^{vnpa} καί^c
ὁράω^{vnaa} ἡμέρα^{nafp} ἀγαθός^{aafnp} παιδὲς^{vdaa3s} ὁ^{dafp} γλῶσσα^{nafs} αὐτός^{rgms} ἀπὸ^p κακός^{agnsn} καί^c
χεῖλος^{nannp} αὐτός^{rgms} ὁ^{dgnms} μὴ^{xo} λαλέω^{vnaa} δόλος^{nams}. **v.11** ἐκκλινῶ^{vdaa3s} ἀπὸ^p κακός^{agnsn}
καί^c ποιέω^{vdaa3s} ἀγαθός^{aansn} ζητέω^{vdaa3s} εἰρήνην^{nafs} καί^c διώκω^{vdaa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.12** ὅτι^c
ὁ^{dnnp} ὀφθαλμός^{nmm} κυρίου^{ngms} ἐπὶ^p δίκαιος^{aampn} καί^c οὗς^{nmm} αὐτός^{rgms} εἰς^p δέσις^{nafs}
αὐτός^{rgmp} πρόσωπον^{nnns} δε^c κύριος^{ngms} ἐπὶ^p ποιέω^{vppaamp} κακός^{aanpn}. **v.13** καί^c
τίς^{rgnms} ὁ^{dnnms} κακῶς^{vrfanms} σύ^{tpa-p} ἐάν^{qo} ὁ^{dgnms} ἀγαθός^{agnsn} μιμητής^{nmm} γίνομαι^{vsad2p}.
v.14 ἀλλά^c εἴ^{qo} καί^c πάσχω^{vopa2p} διὰ^p δικαιοσύνη^{nafs} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dams} δε^c φόβος^{nams}
αὐτός^{rgmp} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdao2p} μηδέ^c ταρασσώ^{vsap2p}. **v.15** κύριος^{nams} δε^c ὁ^{dams} θεός^{nams}
ἀγιάζω^{vdaa2p} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδιά^{ndfp} σύ^{tpg-p} ἔτοιμος^{anmpn} δε^c αἰ^{bo} πρὸς^p ἀπολογία^{nafs}
πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} αἰτέω^{vppadms} σύ^{tpa-p} λόγος^{nams} περὶ^p ὁ^{dgnms} ἐν^p σύ^{trp-d-p} ἐλπίς^{ngfs} μετὰ^p
πραΰτης^{ngfs} καί^c φόβος^{ngms}. **v.16** συνείδησις^{nafs} ἔχω^{vppanmp} ἀγαθός^{aafsn} ἵνα^c ἐν^p ὅς^{trdns}
καταλαλέω^{vsaa3p} σύ^{tpg-p} ὧς^{bo} κακοποιός^{agmpn} καταισχύνω^{vsap3p} ὁ^{dnnmp} ἐπηρεάζω^{vppanmp}
σύ^{tpg-p} ὁ^{dafp} ἀγαθός^{aafsn} ἐν^p Χριστός^{ndms} ἀναστροφή^{nafs}.

18 κακοποιοῦντας. ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθεν
 19 δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ θεῷ θανατωθεὶς
 20 μὲν σαρκὶ ζῳοποιηθεὶς δὲ τῷ πνεύματι, ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυ-
 21 λακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν. ἀπειθήσασιν ποτε ὅτε
 22 ἅπαξ ἐξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κα-
 τασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἣν ὀλίγαι, τοῦτ' ἔστιν ὁκτώ ψυχαί
 21 διεσώθησαν δι' ὕδατος. ὁ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον νῦν σῶζει βά-
 πτισμα οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς
 22 ἐπερώτημα εἰς θεόν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὅς ἐστιν
 ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν ὑποταγέντων αὐτῷ
 ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

4 Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν
 ἔννοιαν ὀπλίσασθε ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρτίας.
 2 εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν
 3 ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. ἄρκετός γάρ ἡμῖν ὁ πα-
 ρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσα-
 σθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις ἐπιθυμίαις οἰνοφλυγίαις
 4 κώμοις πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις, ἐν ᾧ ξενίζον-
 5 ται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυ-
 6 σιν βλασφημοῦντες. οἱ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἐτοίμως ἔχοντι
 6 κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγε-
 λίσθη ἵνα κριθῶσιν μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ ζῶσιν δὲ κατὰ

v.17 κρείττων^{anmsn} γάρ^c ἀγαθοποιεῖν^{vppaamp} εἰ^{qo} θέλω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θέλημα^{nnms} ὁ^{dms} θεός^{ngms} πᾶσχω^{vnpa} ἥ^{xo} κακοποιεῖν^{vppaamp}. **v.18** ὅτι^c καί^c Χριστὸς^{nnms} ἅπαξ^{bo} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfp} πᾶσχω^{viaa3s} δίκαιος^{anmsn} ὑπὲρ^p ἀδίκους^{agmpn} ἵνα^c ἐγώ^{tpa-p} προσαγώ^{vsaa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} θανατῶ^{vpxpms} μὲν^{xo} σὰρ^{ndfs} ζῳοποιεῖ^{vrapnms} δέ^c ὁ^{ddms} πνεῦμα^{ndns}. **v.19** ἐν^p ὅς^{rrdns} καί^c ὁ^{ddnp} ἐν^p φυλακῇ^{ndfs} πνεῦμα^{ndnp} πορεύομαι^{vpaonms} κηρύσσω^{viaa3s}. **v.20** ἀπειθέ^{vpaadmp} ποτέ^{xo} ὅτε^{bo} ἅπαξ^{bo} ἐκδέχομαι^{vlin3s} ὁ^{dnfs} ὁ^{dms} θεός^{ngms} μακροθυμία^{nnfs} ἐν^p ἡμέρα^{ndfp} Νῶε^{tp} κατασκευάζω^{vpprgfs} κιβωτός^{ngfs} εἰς^p ὅς^{rrafs} ὀλίγους^{anfpn} εἰμὶ^{rrdns} ὁκτώ^{tn} ψυχῇ^{nnfp} διασῶζω^{vrap3p} διὰ^p ὕδωρ^{ngms}. **v.21** ὅς^{rrms} καί^c ἐγώ^{tpa-p} ἀντίτυπον^{anmsn} νῦν^{bo} σῶζω^{vipa3s} βάπτισμα^{nnms} οὐ^{xo} σὰρ^{ngfs} ἀπόθεσις^{nnfs} ῥύπος^{ngms} ἀλλά^c συνειδήσις^{ngfs} ἀγαθός^{agfsn} ἐπερώτημα^{nnms} εἰς^p θεός^{nam} διὰ^p ἀνάστασις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.22** ὅς^{rrms} εἰμὶ^{vixp3s} ἐν^p δεξιῷ^{adfsn} ὁ^{dms} θεός^{ngms} πορεύομαι^{vpaonms} εἰς^p οὐρανός^{nam} ὑποτάσσω^{vrapgmp} αὐτός^{tpdms} ἄγγελος^{ngmp} καί^c ἐξουσία^{ngfp} καί^c δύναμις^{ngfp}. **4. v.1** Χριστός^{ngms} οὖν^c πᾶσχω^{vpaags} ὑπὲρ^p ἐγώ^{tpg-p} σὰρ^{ndfs} καί^c σὺ^{tpn-p} ὁ^{dafs} αὐτός^{tpafs} ἔννοια^{nafs} ὀπλίζω^{vdam2p} ὅτι^c ὁ^{dnms} πᾶσχω^{vpaams} ἐν^p σὰρ^{ndfs} πᾶν^{vixp3s} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.2** εἰς^p ὁ^{dans} μηκέτι^{bo} ἀνθρωπος^{ngmp} ἐπιθυμία^{ndfp} ἀλλά^c θέλημα^{ndns} θεός^{ngms} ὁ^{dams} ἐπίλοιπος^{aamsn} ἐν^p σὰρ^{ndfs} βίω^{vnaa} χρόνος^{nam}. **v.3** ἄρκετός^{anmsn} γάρ^c ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dnms} παρέρχομαι^{vpxanms} χρόνος^{nnms} ὁ^{dms} βίος^{ngms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngmp} κατεργάζομαι^{vnad} πορεύομαι^{vpxnamp} ἐν^p ἀσελγεία^{ndfp} ἐπιθυμία^{ndfp} οἰνοφλυγία^{ndfp} κῶμος^{ndmp} πότος^{ngmp} καί^c ἀθέμιτος^{adfpn} εἰδωλολατρία^{ndfp}. **v.4** ἐν^p ὅς^{rrdns} ξενίζω^{vipp3p} μὴ^{xo} συντρέχω^{vppagmp} σὺ^{tpg-p} εἰς^p ὁ^{dafs} αὐτός^{tpafs} ὁ^{dms} ἀσωτία^{ngfs} ἀνάχυσις^{nafs} βλασφημέω^{vppanmp}. **v.5** ὅς^{rrmp} ἀποδιδῶμι^{vifa3p} λόγος^{nam} ὁ^{ddms} ἐτοίμως^{bo} ἔχω^{vrapdms} κρῖν^{vnaa} ζάω^{vrapamp} καί^c νεκρός^{aampn}.

θεὸν πνεύματι. Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν σωφρονήσατε οὖν 7
καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς, πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς 8
ἀγάπην ἐκτενῇ ἔχοντες ὅτι ἀγάπη καλύψει πληθὺς ἁμαρτιῶν.
φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμῶν, ἕκαστος καθὼς ἔλα- 9, 10
βεν χάρισμα εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι
ποικίλης χάριτος θεοῦ. εἴ τις λαλεῖ ὡς λόγια θεοῦ, εἴ τις δια- 11
κονεῖ ὡς ἐξ ἰσχύος ἢς χορηγεῖ ὁ θεὸς ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζεται ὁ
θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Ἀγαπητοὶ μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν 12
πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη ὡς ξένου ὑμῖν συμ-
βαίνοντος. ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν 13
χαίρετε ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῇτε ἀ-
γαλλιώμενοι. εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ μακάριοι ὅτι 14
τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται κατὰ
μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ γάρ τις 15
ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτῃς ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἄλλο-
τρισεπίσκοπος, εἰ δὲ ὡς Χριστιανὸς μὴ αἰσχυνέσθω δοξαζέτω 16
δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ. ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ 17
κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ, εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν τί τὸ τέ-
λος τῶν ἀπειθουσίων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ. καὶ εἰ ὁ δίκαιος 18

v.6 εἰς^p οὗτος^{rdans} γάρ^c καί^c νεκρός^{admpn} εὐαγγελίζω^{viap3s} ἵνα^c κρίνω^{vsap3p} μέν^{xo} κατὰ^p
ἄνθρωπος^{namp} σὰρξ^{endfs} ζάω^{vsap3p} δέ^c κατὰ^p θεός^{nams} πνεῦμα^{ndns}. **v.7** πᾶς^{aghn} δέ^c
ὁ^{dans} τέλος^{nnms} ἐγγίξω^{vixa3s} σωφρονέω^{vdaa2p} οὖν^c καί^c νήφω^{vdaa2p} εἰς^p ὁ^{dafp} προσευχή^{naif}.
v.8 πρό^p πᾶς^{agmpn} δέ^c ὁ^{dafs} εἰς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} ἀγάπη^{nafs} ἐκτενής^{aafsn} ἔχω^{vppanmp} ὅτι^c
ἀγάπη^{nnfs} καλύπτω^{vifa3s} πληθὺς^{nans} ἁμαρτίαν^{ngfp}. **v.9** φιλόξενος^{anmpn} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp}
ἄνευ^p γογγυσμός^{ngmp}. **v.10** ἕκαστος^{anmsn} καθὼς^{bo} λαμβάνω^{viaa3s} χάρισμα^{nans} εἰς^p
ἑαυτοῦ^{rxamp} αὐτός^{rans} διακονέω^{vppanmp} ὡς^{bo} καλός^{anfrp} οἰκονόμος^{nnmp} ποικίλος^{agfsn}
χάρις^{ngfs} θεός^{ngms}. **v.11** εἰ^{qo} τι-σρινμσ λαλέω^{viapa3s} ὡς^{bo} λόγιον^{namp} θεός^{ngms} εἰ^{qo} τι-σ-
ρινμσ διακονέω^{viapa3s} ὡς^{bo} ἐκ^p ἰσχύς^{ngfs} ὅς^{rrgfs} χορηγέω^{viapa3s} ὁ^{dans} θεός^{nnms} ἵνα^c ἐν^p πᾶς^{adnph}
δοξάζω^{vspp3s} ὁ^{dans} θεός^{nnms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrdms} εἰμὶ^{viapx3s} ὁ^{dans} δόξα^{nnfs}
καί^c ὁ^{dans} κράτος^{nnms} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgm} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.12** ἀγαπητός^{avmpn}
μὴ^{xo} ξενίζω^{vdpp2p} ὁ^{ddfs} ἐν^p σύ^{rrp-d} πυρώσις^{ndfs} πρὸς^p πειρασμός^{nans} σύ^{rrp-d} γίνομαι^{vrrpndfs}
ὡς^{bo} ξένος^{agnsn} σύ^{rrp-d} συμβαίνω^{vppagns}. **v.13** ἀλλά^c καθὸ^{bo} κοινωνέω^{viapa2p} ὁ^{dgm} ὁ^{dgm}
Χριστός^{ngms} πάθημα^{ndnp} χαίρω^{vdpa2p} ἵνα^c καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀποκαλύψις^{ndfs} ὁ^{dgm} δόξα^{ngfs}
αὐτός^{rgms} χαίρω^{vsao2p} ἀγαλλιᾶμαι^{vppnnmp}. **v.14** εἰ^{qo} ὀνειδίζω^{vipp2p} ἐν^p ὄνομα^{ndns} Χριστός^{ngms}
μακάριος^{anmpn} ὅτι^c ὁ^{dans} ὁ^{dgm} δόξα^{ngfs} καί^c ὁ^{dans} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} πνεῦμα^{nnms} ἐπὶ^p σύ^{rrp-a}
ἀναπαύω^{vipm3s} κατὰ^p μέν^{xo} αὐτός^{rxamp} βλασφημέω^{vipp3s} κατὰ^p δέ^c σύ^{rrp-a} δοξάζω^{vipp3s}.
v.15 μὴ^{xo} γάρ^c τι-σρινμσ σύ^{rrp-g} πάσχω^{vdpa3s} ὡς^{bo} φονεὺς^{nnms} ἢ^{xo} κλέπτῃς^{nnms} ἢ^{xo}
κακοποιός^{anmsn} ἢ^{xo} ὡς^{bo} ἄλλοτριεπίσκοπος^{nnms}. **v.16** εἰ^{qo} δέ^c ὡς^{bo} Χριστιανός^{nnms} μὴ^{xo}
αἰσχύνομαι^{vdpp3s} δοξάζω^{vdpa3s} δέ^c ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐν^p ὁ^{ddms} μέρος^{ndns} οὗτος^{rrdms}. **v.17** ὅτι^c
ὁ^{dans} καιρός^{nnms} ὁ^{dgm} ἄρχω^{vnam} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} ἀπὸ^p ὁ^{dgm} οἶκος^{ngms} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} εἰ^{qo}
δὲ^c πρῶτος^{bo} ἀπὸ^p ἐγώ^{rrp-g} τίς^{rqans} ὁ^{dans} τέλος^{nnms} ὁ^{dgm} ἀπειθέω^{vppagmp} ὁ^{ddms} ὁ^{dgm} θεός^{ngms}
εὐαγγέλιον^{ndns}.

- 19 μόλις σῶζεται ὁ ἄσεβης καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται. ὥστε
καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ὡς πιστῷ κτίσῃ
παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν ἀγαθοποιῷ.
- 5** Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος
καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων ὁ καὶ τῆς μελλούσης
2 ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποι-
μνιον τοῦ θεοῦ ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλ' ἐκουσίως
3 μὴδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως. μὴ ὡς κατακυριεύον-
4 τες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου, καὶ φα-
νερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἁμαράντινον τῆς
5 δόξης στέφανον. Ὅμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις,
πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγ-
κομβώσασθε ὅτι Ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ
6 δίδωσιν χάριν. Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ
7 θεοῦ ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ. πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν
8 ἐπιρρίψαντες ἐπ' αὐτόν ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. Νήψατε
γρηγορήσατε ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυό-
9 μενος περιπατεῖ ζητῶν τινα καταπίῃ, ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ
πίστει εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελ-
10 φότῃ ἐπιτελεῖσθαι. Ὁ δὲ θεὸς πάσης χάριτος ὁ καλῆσας ἡμᾶς
εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὀλίγον παθόντας

v.18 καί^c εἰ^{qo} ὁ^{dnms} δίκαιος^{anmsn} μόλις^{bo} σῶζω^{vipp3s} ὁ^{dnms} ἄσεβης^{anmsn} καί^c ἁμαρτωλός^{anmsn} ποῦ^{xo} φαίνω^{vifd3s}. **v.19** ὥστε^c καί^c ὁ^{dnmp} πάσχω^{vppanmp} κατὰ^p ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dsgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} πιστός^{admsn} κτίστης^{ndms} παρατίθημι^{vdpp3p} ὁ^{dafp} ψυχῇ^{nafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἐν^p ἀγαθοποιῷ^{ndfs}. **5. v.1** πρεσβύτερος^{aampn} ὁ^{damp} ἐν^p σύ^{tpd-p} παρακαλῶ^{vipa1s} ὁ^{dnms} συμπρεσβύτερος^{nnms} καί^c μάρτυς^{nnms} ὁ^{dgnp} ὁ^{dsgms} Χριστός^{ngms} πάθημα^{ngmp} ὁ^{dnms} καί^c ὁ^{dsgfs} μέλλω^{vppagfs} ἀποκαλύπτω^{vnp} δόξα^{ngfs} κοινωνός^{nnms}. **v.2** ποιμαίνω^{vdaa2p} ὁ^{dans} ἐν^p σύ^{tpd-p} ποιμνιον^{nans} ὁ^{dsgms} θεός^{ngms} ἐπισκοπέω^{vppanmp} μὴ^{xo} ἀναγκαστῶς^{bo} ἀλλά^c ἐκουσίως^{bo} μὴδὲ^c αἰσχροκερδῶς^{bo} ἀλλά^c προθύμως^{bo}. **v.3** μὴδὲ^c ὡς^{bo} κατακυριεύω^{vppanmp} ὁ^{dgnmp} κλήρος^{ngmp} ἀλλά^c τύπος^{nnmp} γίνομαι^{vppnnmp} ὁ^{dsgns} ποιμνιον^{ngns}. **v.4** καί^c φανερόν^{vpargms} ὁ^{dsgms} ἀρχιποιμν^{ngms} κομίζω^{vifd2p} ὁ^{dams} ἁμαράντινος^{aamsn} ὁ^{dsgfs} δόξα^{ngfs} στέφανος^{nams}. **v.5** ὁμοίως^{bo} νέος^{anmpc} ὑποτάσσω^{vda2p} πρεσβύτερος^{admpn} πᾶς^{anmpn} δε^c ἀλλήλων^{redmp} ὑποτάσσω^{vppnnmp} ὁ^{dafp} ταπεινοφροσύνη^{nafs} ἐγκομβόμαι^{vdaa2p} ὅτι^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὑπερήφανος^{admpn} ἀνιτάσσω^{vipm3s} ταπεινός^{admpn} δε^c δίδωμι^{vipa3s} χάρις^{nafs}. **v.6** ταπεινός^{vda2p} οὖν^c ὑπὸ^p ὁ^{dafp} κραταιός^{aafsn} χεῖρ^{nafs} ὁ^{dsgms} θεός^{ngms} ἵνα^c σύ^{tpa-p} ὑψώ^{vsaa3s} ἐν^p καιρός^{ndms}. **v.7** πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafp} μέριμνα^{nafs} σύ^{tpg-p} ἐπιρίπτω^{vpaanmp} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams} ὅτι^c αὐτός^{rpams} μέλει^{vipq3s} περὶ^p σύ^{tpg-p}. **v.8** νήφω^{vdaa2p} γρηγορέω^{vdaa2p} ὅτι^c ὁ^{dnms} ἀντίδικος^{nnms} σύ^{tpg-p} διάβολος^{anmsn} ὡς^{bo} λέων^{nnms} ὠρύομαι^{vppnnms} περιπατέω^{vipa3s} ζητῶν^{vppanms} τι-ορχαμο καταπίνω^{vsaa3s}. **v.9** ὅς^{rrdms} ἀνθίστημι^{vdaa2p} στερεός^{anfpn} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} οἶδα^{vpxanmp} ὁ^{dnnp} αὐτός^{trnnp} ὁ^{dgnp} πάθημα^{ngnp} ὁ^{ddfs} ἐν^p κόσμος^{ndms} σύ^{tpg-p} ἀδελφότης^{ndfs} ἐπιτελέω^{vnp}.

αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς στηρίζαι σθενώσαι, θεμελιώσαι. αὐτῷ 11
 ἢ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Διὰ 12
 Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ ὡς λογίζομαι δι' ὀλίγων
 ἔγραψα παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χά-
 ριν τοῦ θεοῦ εἰς ἣν ἐστήκατε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἢ ἐν Βαβυλῶνι 13
 συνεκλεκτῇ καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. ἀσπάσασθε ἀλλήλους 14
 ἐν φιλήματι ἀγάπης εἰρήνῃ ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
 ἀμήν.

v.10 ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{nmms} πᾶς^{agfsn} χάρις^{ngfs} ὁ^{dnms} καλέω^{vpaanms} ἐγώ^{rpa-p} εἰς^p ὁ^{dafs} αἰώνιος^{aafsn}
 αὐτός^{rpgms} δόξα^{nafs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὀλίγος^{aamsn} πᾶσχω^{vpaamp} αὐτός^{rpnms}
 καταρτίζω^{voaa3s} σύ^{rpa-p} στηρίζω^{voaa3s} σθενόω^{voaa3s} θεμελιόω^{voaa3s}. **v.11** αὐτός^{rdms}
 ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} καί^c ὁ^{dnms} κράτος^{nnms} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgm} αἰών^{ngmp} ἀμήνth.
v.12 διὰ^p Σιλουανός^{ngms} σύ^{rdp-p} ὁ^{dgm} πιστός^{agmsn} ἀδελφός^{ngms} ὡς^{bo} λογίζομαι^{vipn1s} διὰ^p
 ὀλίγος^{agnpn} γράφω^{vialls} παρακαλέω^{vppanms} καί^c ἐπιμαρτυρέω^{vppanms} οὗτος^{rdafs} εἰμί^{vnpx}
 ἀληθής^{aafsn} χάρις^{nafs} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} εἰς^p ὅς^{rtafs} ἴστημι^{vixa2p}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vipn3s}
 σύ^{rpa-p} ὁ^{dnfs} ἐν^p Βαβυλῶν^{ndfs} συνεκλεκτός^{anfsn} καί^c Μάρκος^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ^{rpg-s}.
v.14 ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^p φιλήμα^{ndms} ἀγάπη^{ngfs} εἰρήνῃ^{nnfs} σύ^{rdp-p} πᾶς^{admpn}
 ὁ^{ddmp} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀμήνth.

ΠΕΤΡΟΥ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

- 1 Συμεών Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς
ισότιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν
2 καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυν-
3 θεῖη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. Ὡς
πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐ-
σέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡ-
4 μᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμια
ἐπαγγέλματα δεδωρηται ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινω-
νοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς.
5 καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορη-
γήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν.
6 ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομο-
7 νήν ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν. ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν
8 φιλαδελφίαν ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. ταῦτα γὰρ ὑ-
μῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργούς οὐδὲ ἀκάρπους
καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνω-
9 σιν, ᾧ γὰρ μὴ πάρεσιν ταῦτα τυφλὸς ἐστὶν μυωπάζων λήθην
10 λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. διὸ μᾶλ-
λον ἀδελφοί σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλησιν καὶ ἐκλογὴν

1. **v.1** Συμεών^v Πέτρος^{nnms} δοῦλος^{nnms} καί^c ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}
ὁ^{ddmp} ἰσότημος^{aafsn} ἐγώ^{rgp-d} λαγχάνω^{vpaadmp} πίστις^{nafs} ἐν^p δικαιοσύνῃ^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
ἐγώ^{rgp-g} καί^c σωτήρ^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ^{rgp-d} καί^c εἰρήνη^{nnfs}
πληθύνω^{vpaap3s} ἐν^p ἐπίγνωσις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-g}.
v.3 ὥς^{bo} πᾶς^{aanpn} ἐγώ^{rgp-d} ὁ^{dgfs} θεῖος^{agfsn} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rgpms} ὁ^{dann} πρὸς^p ζωή^{nafs}
καί^c εὐσέβεια^{nafs} δωρέομαι^{vpxpgfs} διὰ^p ὁ^{dgfs} ἐπίγνωσις^{ngfs} ὁ^{dgms} καλέω^{vpaagms} ἐγώ^{rgp-a} διὰ^p
δόξα^{ngfs} καί^c ἀρετή^{ngfs}. **v.4** διὰ^p ὅς^{rgp-g} ὁ^{dann} μέγας^{anmps} ἐγώ^{rgp-d} καί^c τίμιος^{aanpn}
ἐπαγγέλμα^{nnpn} δωρέομαι^{vixp3s} ἵνα^c διὰ^p οὗτος^{cdgnp} γίνομαι^{vsad2p} θεῖος^{agfsn} κοινωνός^{aanpn}
φύσις^{ngfs} ἀποφεύγω^{vpaanmp} ὁ^{dgfs} ἐν^p κόσμος^{ndms} ἐν^p ἐπιθυμία^{ndfs} φθορά^{ngfs}. **v.5** καί^c
αὐτός^{rgpms} οὗτος^{rdms} δε^c σπουδῇ^{nafs} πᾶς^{aafsn} παρεισφέρω^{vpaanmp} ἐπιχορηγέω^{vdaa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs}
πίστις^{ndfs} σύ^{rgp-g} ὁ^{dafs} ἀρετῇ^{nafs} ἐν^p δε^c ὁ^{ddfs} ἀρετῇ^{ndfs} ὁ^{dafs} γνῶσις^{nafs}. **v.6** ἐν^p δε^c
ὁ^{ddfs} γνῶσις^{ndfs} ὁ^{dafs} ἐγκράτεια^{nafs} ἐν^p δε^c ὁ^{ddfs} ἐγκράτεια^{ndfs} ὁ^{dafs} ὑπομονή^{nafs} ἐν^p δε^c
ὁ^{ddfs} ὑπομονή^{ndfs} ὁ^{dafs} εὐσέβεια^{nafs}. **v.7** ἐν^p δε^c ὁ^{ddfs} εὐσέβεια^{ndfs} ὁ^{dafs} φιλαδελφία^{nafs}
ἐν^p δε^c ὁ^{ddfs} φιλαδελφία^{ndfs} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs}. **v.8** οὗτος^{rdannp} γάρ^c σύ^{rgp-d} ὑπάρχω^{vppannp}
καί^c πλεονάζω^{vppannp} οὐ^{xo} ἀργός^{aamnp} οὐδε^{bo} ἄκαρπος^{aamnp} καθίστημι^{vipa3s} εἰς^p ὁ^{dafs}
ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-g} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐπίγνωσις^{nafs}. **v.9** ὅς^{trdms} γάρ^c μή^{xo}
πάρεμι^{vixp3s} οὗτος^{rdannp} τυφλός^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} μυωπάζω^{vpanms} λήθην^{nafs} λαμβάνω^{vpaanms}
ὁ^{dgms} καθαρισμός^{ngms} ὁ^{dgfs} πάλαι^{bo} αὐτός^{rgpms} ἁμαρτία^{ngfp}.

ποιεῖσθαι, ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. οὕτως 11
 γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον
 βασιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ 12
 οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς ἀεὶ ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων καίπερ εἰ-
 δότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ 13
 ἡγοῦμαι ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι διεγείρειν ὑμᾶς
 ἐν ὑπομνήσει. εἰδὼς ὅτι ταχινὴ ἐστὶν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώ- 14
 ματός μου καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν
 μοι. σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν 15
 ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις 16
 μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν ἀλλ' ἐπόπται γε- 17
 νηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ
 πατὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαύδε ὑπὸ 18
 τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης οὗτός ἐστιν Ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός
 εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσα- 18
 μεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ.
 καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον ᾧ καλῶς ποιεῖτε 19
 προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ ἕως οὗ ἡ-
 μέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.
 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐ- 20

v.10 διὸ^c μᾶλλον^{bo} ἀδελφός^{nvmp} σπουδάζω^{vdaa2p} θέβαιος^{aafsn} σύ^{tpg-p} ὁ^{dafs} κλησίς^{nafs}
 καί^c ἐκλογὴ^{nafs} ποιέω^{vnpmp} οὗτος^{rdnnp} γάρ^c ποιέω^{vnpmp} οὗ^{xo} μὴ^{xo} πταίω^{vsaa2p} ποτέ^{xo}.
v.11 οὕτω^{bo} γάρ^c πλουσίως^{bo} ἐπιχορηγέω^{vifp3s} σύ^{tpd-p} ὁ^{dnfs} εἴσοδος^{nnfs} εἰς^p ὁ^{dafs} αἰώνιος^{aafsn}
 βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} καί^c σωτήρ^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.12** διὸ^c
 οὗ^{xo} ἀμελέω^{vifals} σύ^{tpa-p} ἀεὶ^{bo} ὑπομιμνήσκω^{vnpa} περὶ^p οὗτος^{rdgnp} καίπερ^c οἶδα^{vpxaamp} καί^c
 στηρίζω^{vpxpamp} ἐν^p ὁ^{ddfs} παρέμι^{vpxxdfs} ἀλήθεια^{ndfs}. **v.13** δίκαιος^{aansn} δέ^c ἡγέομαι^{vifpnlis}
 ἐπι^p ὅσος^{rcams} εἰμὶ^{vipx1s} ἐν^p οὗτος^{rdnms} ὁ^{ddns} σκηνώμα^{ndns} διεγείρω^{vnpa} σύ^{tpa-p} ἐν^p
 ὑπόμνησις^{ndfs}. **v.14** οἶδα^{vpxanms} ὅτι^c ταχινός^{anfsn} εἰμὶ^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἀπόθεσις^{nnfs} ὁ^{dgnms}
 σκηνώμα^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγὼ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms}
 δηλόω^{viaa3s} ἐγὼ^{tpd-s}. **v.15** σπουδάζω^{vifals} δέ^c καί^c ἐκάστοτε^{bo} ἔχω^{vnpa} σύ^{tpa-p} μετὰ^p
 ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἔξοδος^{nafs} ὁ^{dafs} οὗτος^{rdgnp} μνήμη^{nafs} ποιέω^{vnpmp}. **v.16** οὗ^{xo} γάρ^c
 σοφίζω^{vpxpamp} μύθος^{ndmp} ἐξακολουθεῖω^{vpaanmp} γνωρίζω^{viaa1p} σύ^{tpd-p} ὁ^{dafs} ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms}
 ἐγὼ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δύναμις^{nafs} καί^c παρουσία^{nafs} ἀλλά^c ἐπόπτης^{nnmp}
 γίνομαι^{vpaonmp} ὁ^{dgnfs} ἐκείνος^{rdnms} μεγαλειότης^{ngfs}. **v.17** λαμβάνω^{vpaanms} γάρ^c παρὰ^p
 θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} τιμὴ^{nafs} καί^c δόξα^{nafs} φωνή^{ngfs} φέρω^{vrapgfs} αὐτός^{rdnms} τοιοῦδε^{rdgfs}
 ὑπό^p ὁ^{dgnfs} μεγαλοπρεπής^{agfsn} δόξα^{ngfs} οὗτος^{rdnms} εἰμὶ^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dnms}
 ἀγαπητός^{anmsn} εἰς^p ὅς^{rrams} ἐγὼ^{tpn-s} εὐδοκέω^{viaa1s}. **v.18** καί^c οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs}
 ἐγὼ^{tpn-p} ἀκούω^{viaa1p} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} φέρω^{vrapafs} σὺν^p αὐτός^{rdnms} εἰμὶ^{vppxnpmp} ἐν^p ὁ^{ddns}
 ὅρος^{ndns} ὁ^{ddns} ἅγιος^{adnsn}. **v.19** καί^c ἔχω^{vipa1p} θέβαιος^{aamsc} ὁ^{dams} προφητικός^{aamsn}
 λόγος^{namns} ὅς^{rdnms} καλῶς^{bo} ποιέω^{vipa2p} προσέχω^{vppanmp} ὡς^{bo} λύχνος^{ndms} φαίνω^{vppedms}
 ἐν^p αὐχμηρός^{admsn} τόπος^{ndms} ἕως^c ὅς^{bo} ἡμέρα^{nmfs} διαυγάζω^{vsaa3s} καί^c φωσφόρος^{anmsn}
 ἀνατέλλω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδιά^{ndfp} σύ^{tpg-p}.

- 21 πιλύσεως οὐ γίνεται, οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἡνέχθη ποτέ
προφητεία ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ
ἅγιοι θεοῦ ἄνθρωποι.
- 2** Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφηταὶ ἐν τῷ λαῷ ὥς καὶ ἐν ὑ-
μῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις
ἀπωλείας καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι
2 ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. καὶ πολλοὶ ἑξακολου-
θήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀπωλείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας
3 βλασφημηθήσεται. καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς
ἐμπορεύσονται οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ καὶ ἡ ἀπώλεια
4 αὐτῶν οὐ νυστάζει. Εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων
οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς
5 κρίσιν τετηρημένους, καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο ἀλλ'
ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν κατακλυσμὸν κό-
6 σμω ἀσεβῶν ἐπάξας. καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τε-
φρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν
7 τεθεικώς. καὶ δίκαιον Λῶτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀ-
8 θέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο, βλέμματι γὰρ καὶ
ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυ-
9 χὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν, οἷδεν κύριος εὐσεβεῖς
ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολα-
10 ζομένους τηρεῖν. μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ

v.20 οὗτος^{rdans} πρῶτος^{bo} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^c πᾶς^{anfsn} προφητεία^{nnfs} γραφῇ^{ngfs} ἵδιος^{agfsn} ἐπίλυσις^{ngfs} οὐ^{xo} γίνομαι^{vipn3s}. **v.21** οὐ^{xo} γάρ^c θέλημα^{ndns} ἀνθρώπος^{ngms} φέρω^{vrap3s} ποτε^{xo} προφητεία^{nnfs} ἀλλά^c ὑπὸ^p πνεύματος^{ngns} ἁγίου^{vppanmp} φέρω^{vrap3p} λαλέω^{vlaa3p} ὁ δὲ^{nmpr} ἅγιος^{anmpn} θεός^{ngms} ἀνθρώπος^{nnmp}. **2. v.1** γίνομαι^{viad3p} δέ^c καί^c ψευδοπροφήτης^{nnmp} ἐν^p ὁ δὲ^{ndms} λαός^{ndms} ὡς^{bo} καί^c ἐν^p σύ^{pd-p} εἰμι^{vifx3p} ψευδοδιδάσκαλος^{nnmp} ὅστις^{rtmp} παρεισάγω^{vifa3p} αἵρεσις^{nafr} ἀπώλεια^{ngfs} καί^c ὁ δὲ^{dams} ἀγοράζω^{vraaams} αὐτός^{rtamp} δεσποτῆς^{namms} ἀρνέσθαι^{vppanmp} ἐπάγω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{txdmp} ταχινός^{aafsn} ἀπώλεια^{nafs}. **v.2** καί^c πολὺς^{anmpn} ἑξακολουθεῖ^{vifa3p} αὐτός^{rtgmp} ὁ δὲ^{ddp} ἀπώλεια^{ndfp} διὰ^p ὅς^{rtamp} ὁ δὲ^{ndfs} ὁδός^{nnfs} ἀλήθεια^{ngfs} βλασφημέω^{vifp3s}. **v.3** καί^c ἐν^p πλεονεξίᾳ^{ndfs} πλαστός^{admpn} λόγος^{ndmp} σύ^{tpa-p} ἐμπορεύομαι^{vifd3p} ὁ δὲ^{ndms} κρίμα^{nnms} ἔκπαλαι^{bo} οὐ^{xo} ἀργέω^{vipa3s} καί^c ὁ δὲ^{ndfs} ἀπώλεια^{nnfs} αὐτός^{rtgmp} οὐ^{xo} νυστάζω^{vipa3s}. **v.4** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ δὲ^{ndms} θεός^{nnms} ἄγγελος^{ngmp} ἁμαρτάνω^{vpaagmp} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} ἀλλά^c σεμνὰ^{ndfp} ζόφος^{ngms} ταρταρώ^{vpaanms} παραδίδωμι^{viaa3s} εἰς^p κρίσις^{nafs} τηρέω^{vpxamp}. **v.5** καί^c ἀρχαῖος^{agnsn} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} ἀλλά^c ὄγδοος^{aamsn} Νῶε^{tp} δικαιοσύνη^{ngfs} κήρυξ^{namms} φυλάσσω^{vlaa3s} κατακλυσμός^{namms} κόσμος^{ndms} ἀσεβῆς^{agmpn} ἐπάγω^{vpaanms}. **v.6** καί^c πόλις^{nnfp} ὑπόδειγμα^{nnans} μέλλω^{vppagmp} ἀσεβέω^{vna} τίθημι^{vpxanms}. **v.7** καί^c δίκαιος^{anmsn} Λῶτ^{tp} καταπονέω^{vpppams} ὑπὸ^p ὁ δὲ^{ngfs} ὁ δὲ^{ngmp} ἄθεσμος^{agmpn} ἐν^p ἀσελγείᾳ^{ndfs} ἀναστροφῇ^{ngfs} ῥύομαι^{vian3s}. **v.8** βλέμμα^{ndns} γάρ^c καί^c ἀκοή^{ndfs} ὁ δὲ^{ndms} δίκαιος^{anmsn} ἐγκατοικέω^{vppanms} ἐν^p αὐτός^{rtamp} ἡμέρα^{nafs} ἐκ^p ἡμέρα^{ngfs} ψυχῇ^{nafs} δίκαιος^{aafsn} ἄνομος^{admpn} ἔργον^{ndnp} βασανίζω^{vila3s}. **v.9** οἶδα^{vixa3s} κύριος^{nnms} εὐσεβῆς^{aampn} ἐκ^p πειρασμός^{ngms} ῥύομαι^{tnpn} ἀδικός^{aampn} δέ^c εἰς^p ἡμέρα^{nafs} κρίσις^{ngfs} κολάζω^{vppamp} τηρέω^{tnpa}.

μισμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας Τολ-
 μηταὶ αὐθάδεις δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες. ὅπου 11
 ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐ-
 τῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. οὗτοι δὲ ὥς ἄλογα ζῶα 12
 φυσικὰ γεγεννημένα εἰς ἄλωσιν καὶ φθοράν ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν
 βλασφημοῦντες ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καταφθαρῆσονται, κοιμι- 13
 ούμενοι μισθὸν ἀδικίας ἡδονὴν ἠγοούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυ-
 φὴν σπῖλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συν-
 ευωχούμενοι ὑμῖν. ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος 14
 καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους
 καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίαις ἔχοντες κατάρας τέκνα,
 καταλίποντες τὴν εὐθείαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν ἐξακολουθήσαν- 15
 τες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαάμ τοῦ Βοσόρ ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπη-
 σεν. ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας, ὑποζύγιον ἄφωνον 16
 ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου
 παραφρονίαν. Οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι νεφέλαι ὑπὸ λαίλα- 17
 πος ἐλαυνόμεναι οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται.
 ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπι- 18
 θυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ὄντως ἀποφύγοντας τοὺς ἐν
 πλάνῃ ἀναστρεφομένους. ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι 19
 αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς, ᾧ γάρ τις ἡττηται τούτῳ
 καὶ δεδούλωται. εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου 20

v.10 μάλιστα^{bo} δε^c ὁ δαμ^p ὅτιος^{bo} σάρ^{ngfs} ἐν^p ἐπιθυμία^{ndfs} μισμός^{ngms} πορευόμενοι^{vppnamp}
 καί^c κυριότης^{ngfs} καταφρονέω^{vppaamp} τολμητής^{nnmp} αὐθάδης^{annmp} δόξα^{nafr} οὐ^{xo} τρέμω^{vipa3p}
 βλασφημέω^{vppanmp}. **v.11** ὅπου^{bo} ἄγγελος^{nnmp} ἰσχύς^{ndfs} καί^c δυνάμεις^{ndfs} μέγας^{anmpc}
 εἰμι^{vppxnmp} οὐ^{xo} φέρω^{vipa3p} κατὰ^p αὐτός^{rgmp} παρά^p κύριος^{ndms} βλάσφημος^{aafsn} κρίσις^{nafs}.
v.12 οὗτος^{rdnmp} δε^c ὥς^{bo} ἄλογος^{annpn} ζῶον^{nnmp} φυσικός^{annpn} γεννᾶω^{vpxnnp} εἰς^p ἄλωσις^{nafs}
 καί^c φθορά^{nafs} ἐν^p ὅς^{rdmp} ἀγνοέω^{vipa3p} βλασφημέω^{vppanmp} ἐν^p ὁδός^{ddfs} φθορά^{ndfs} αὐτός^{rgmp}
 καταφθίρω^{vifp3p}. **v.13** κοιμίζω^{vpfdnmp} μισθός^{nam} ἀδικία^{ngfs} ἡδονή^{nafs} ἠγέσμαι^{vppnmp}
 ὁ δαίς^{nafr} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} τρυφή^{nafs} σπῖλος^{nnmp} καί^c μῶμος^{nnmp} ἐντρυφάω^{vppanmp} ἐν^p ὁ δαίς^{nafr}
 ἀπάται^{ndfr} αὐτός^{rgmp} συνευωχέομαι^{vppnmp} σύ^{tpd-p}. **v.14** ὀφθαλμός^{nam} ἔχω^{vppanmp}
 μεστός^{aampn} μοιχαλὶς^{ngfs} καί^c ἀκαταπαύστος^{aampn} ἁμαρτία^{ngfs} δελεάζω^{vppanmp} ψυχὴ^{nafr}
 ἀστηρίκτος^{aafpn} καρδία^{nafs} γυμνάζω^{vpxpafs} πλεονεξία^{ndfr} ἔχω^{vppanmp} κατάρα^{ngfs} τέκνον^{nnmp}.
v.15 καταλείπω^{vpaanmp} ὁ δαίς^{nafr} εὐθύς^{aafsn} ὁδός^{nafs} πλανᾶω^{vipap3p} ἐξακολουθέω^{vpaanmp} ὁ δαίς^{nafr}
 ὁδός^{ndfs} ὁ δαίς^{nafr} Βαλαάμ^{tp} ὁ δαίς^{nafr} Βοσόρ^{tp} ὁ δαίς^{nafr} μισθός^{nam} ἀδικία^{ngfs} ἀγαπάω^{viaa3s}.
v.16 ἔλεγξις^{nafs} δε^c ἔχω^{viaa3s} ἴδιος^{agfsn} παρανομία^{ngfs} ὑποζύγιον^{nnms} ἄφωνος^{annsn}
 ἐν^p ἄνθρωπος^{ngms} φωνή^{ndfs} φθέγγομαι^{vpanns} κωλύω^{viaa3s} ὁ δαίς^{nafr} ὁ δαίς^{nafr} προφήτης^{ngms}
 παραφρονία^{nafs}. **v.17** οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{vixp3p} πηγὴ^{nnfr} ἄνυδρος^{anfrn} νεφέλη^{nnfr} ὑπό^p
 λαίλαψ^{ngfs} ἐλαύνω^{vpprnp} ὅς^{rdmp} ὁ δαίς^{nafr} ζόφος^{nnms} ὁ δαίς^{nafr} σκότος^{ngms} εἰς^p αἰών^{nam} τηρέω^{vixp3s}.
v.18 ὑπέρογκος^{aampn} γάρ^c ματαιότης^{ngfs} φθέγγομαι^{vppdnmp} δελεάζω^{vipa3p} ἐν^p ἐπιθυμία^{ndfr}
 σάρ^{ngfs} ἀσελγεία^{ndfr} ὁ δαίς^{nafr} ὄντως^{bo} ἀποφεύγω^{vpaamp} ὁ δαίς^{nafr} ἐν^p πλάνῃ^{ndfs} ἀναστρέφω^{vppanmp}.
v.19 ἐλευθερία^{nafs} αὐτός^{rdmp} ἐπαγγέλλομαι^{vppnmp} αὐτός^{rgmp} δοῦλος^{nnmp} ὑπάρχω^{vppanmp}
 ὁ δαίς^{nafr} φθορά^{ngfs} ὅς^{rdms} γάρ^c τι-σρινισ^{vixn3s} ἡττάσμαι^{vixn3s} οὗτος^{rdms} καί^c δουλῶ^{vixp3s}.

ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ τούτοις δὲ
 πάλιν ἐμπλακέντες ἡττώνται γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χεῖρονα
 21 τῶν πρώτων. κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν
 τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης
 22 αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. συμβέβηκεν δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς
 παροιμίας Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα καί^τ υς λου-
 σαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου.

3 Ταύτην ἤδη ἀγαπητοὶ δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολὴν ἐν
 2 αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῇ διάνοιαν. μνη-
 σθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν
 καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἡμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος.
 3 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμε-
 ρῶν ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι.
 4 καὶ λέγοντες Ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἀφ'
 ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρ-
 5 χῆς κτίσεως. λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ
 ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ
 6 θεοῦ λόγῳ. δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο,
 7 οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν
 πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν
 8 ἀνθρώπων. Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς ἀγαπητοὶ ὅτι μία

v.20 εἰ^{qo} γάρ^c ἀποφεύγω^{vpaanmp} ὁ^{danp} μῖασμα^{nanp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐν^p ἐπιγνώσει^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^c σωτήρ^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} οὗτος^{rdanp} δέ^c πάλιν^{bo} ἐμπλέκω^{vpaanmp} ἡττάομαι^{vipn3p} γίνομαι^{vixa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnnp} ἔσχατος^{annpn} χειρῶν^{annpn} ὁ^{dgnp} πρῶτος^{agnpn}.

v.21 κρεῖττον^{annsn} γάρ^c εἰμὶ^{vix3s} αὐτός^{rdmp} μὴ^{xo} ἐπιγνώσκω^{vnxα} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνης^{ngfs} ἢ^{xo} ἐπιγνώσκω^{vpaadmp} ἐπιστρέφω^{vnaa} ἐκ^p ὁ^{dgfs} παραδίδωμι^{vrapgfs} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agfsn} ἐντολή^{ngfs}.

v.22 συμβαίνω^{vixa3s} δέ^c αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnnn} ὁ^{dgfs} ἀληθής^{agfsn} παροιμία^{ngfs} κύων^{nnms} ἐπιστρέφω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὁ^{dans} ἰδιος^{aamsn} ἐξέραμα^{nans} καί^c ὅς^{nnfs} λούω^{vpannfs} εἰς^p κύλισμα^{nans} βορβορος^{ngms}.

3. v.1 οὗτος^{rdafs} ἡ^{dih} ἀγαπητός^{avmpn} δευτέρος^{aafsn} σύ^{tpd-p} γράφω^{vipals} ἐπιστολή^{nafs} ἐν^p ὅς^{rrdip} διεγείρω^{vipals} σύ^{tpg-p} ἐν^p ὑπόμνησις^{ndfs} ὁ^{dafs} εἰλικρινής^{aafsn} διάνοια^{nafs}.

v.2 μνησκόμαι^{vnap} ὁ^{dgm} προλέγω^{vpxpgrp} ῥῆμα^{ngnp} ὑπὸ^p ὁ^{dgm} ἁγίος^{agmpn} προφήτης^{ngmp} καί^c ὁ^{dgfs} ὁ^{dgm} ἀπόστολος^{ngmp} ἐγὼ^{tpg-p} ἐντολή^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^c σωτήρ^{ngms}.

v.3 οὗτος^{rdans} πρῶτος^{bo} γινώσκω^{vpaanmp} ὅτι^c ἔρχομαι^{vifd3p} ἐπὶ^p ἔσχατος^{agnsn} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} ἐμπαίκτης^{nnmp} κατὰ^p ὁ^{dafp} ἰδιος^{aafpn} αὐτός^{trgmp} ἐπιθυμία^{nafp} πορευόμεναι^{vppnnmp}.

v.4 καί^c λέγω^{vpaanmp} ποῦ^{xo} εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dnds} ἐπαγγελία^{nnfs} ὁ^{dgfs} παρουσία^{ngfs} αὐτός^{trgms} ἀπὸ^p ὅς^{rrgfs} γάρ^c ὁ^{dnnp} πατήρ^{nnmp} κοιμάομαι^{vnap3p} πᾶς^{annpn} οὕτω^{bo} διαμένω^{vipa3s} ἀπὸ^p ἀρχῇ^{ngfs} κτίσις^{ngfs}.

v.5 λανθάνω^{vipa3s} γάρ^c αὐτός^{tramp} οὗτος^{rdnns} θέλω^{vppaamp} ὅτι^c οὐρανός^{nnmp} εἰμὶ^{vix3p} ἔκπαλαι^{bo} καί^c γῆ^{nnfs} ἐκ^p ὕδωρ^{ngns} καί^c διὰ^p ὕδωρ^{ngns} συνίστημι^{vpxanfs} ὁ^{ddms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} λόγος^{ndms}.

v.6 διὰ^p ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnnms} τότε^{bo} κόσμος^{nnms} ὕδωρ^{ndns} κατακλύζω^{vpaanms} ἀπόλλυμι^{viam3s}.

v.7 ὁ^{dnnmp} δέ^c νῦν^{bo} οὐρανός^{nnmp} καί^c ὁ^{dnds} γῆ^{nnfs} αὐτός^{trgms} λόγος^{ndms} θησαυρίζω^{vpxrnpn} εἰμὶ^{vix3p} πῦρ^{ndns} τηρέω^{vppnnmp} εἰς^p ἡμέρα^{nafs} κρίσις^{ngfs} καί^c ἀπόλεια^{ngfs} ὁ^{dgm} ἀσεδής^{agmpn} ἀνθρώπος^{ngmp}.

ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὥς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὥς ἡμέρα μία.
 οὐ βραδύνει ὁ κύριος τῆς ἐπαγγελίας ὥς τινες βραδύτητα ἡ- 9
 γοῦνται ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινος ἀπο-
 λέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. Ἦξει δὲ ἡ ἡμέρα 10
 κυρίου ὥς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ ἐν ἣ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύ-
 σονται στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν
 αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. τούτων οὖν πάντων λυομένων ποτα- 11
 πούς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις.
 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡ- 12
 μέρας δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα καυ-
 σούμενα τήκεται. καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ 13
 τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.
 Διὸ ἀγαπητοὶ ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀ- 14
 μώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν 15
 μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν
 ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑ-
 μῖν. ὥς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ 16
 τούτων ἐν οἷς ἐστὶν δυσνόητά τινα ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι
 στρεβλοῦσιν ὥς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν
 ἀπώλειαν. Ὑμεῖς οὖν ἀγαπητοὶ προγινώσκοντες φυλάσσεσθε 17
 ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἱ-

v.8 εἰς^{nms} δέ^c οὗτος^{rdnms} μὴ^{xo} λανθάνω^{vdpa3s} σύ^{tpa-p} ἀγαπητός^{avmnp} ὅτι^c εἰς^{nms} ἡμέρα^{nms}
 παρὰ^p κύριος^{ndms} ὥς^{bo} χίλιοι^{tnnp} ἔτος^{nnnp} καί^c χίλιοι^{tnnp} ἔτος^{nnnp} ὥς^{bo} ἡμέρα^{nms}
 εἰς^{nms}. **v.9** οὐ^{xo} βραδύνω^{vipa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nms} ὁ^d ἐπαγγελία^{ngfs} ὥς^{bo} τι-σιν^{mp}
 βραδύτης^{nafs} ἡγεομαι^{vipn3p} ἀλλὰ^c μακροθυμέω^{vipa3s} εἰς^p ἐγώ^{tpa-p} μὴ^{xo} δοῦλομαι^{vppnms} τι-
 σιν^{mp} ἀπόλλυμι^{vnam} ἀλλὰ^c πᾶς^{aampn} εἰς^p μετάνοια^{nafs} χωρέω^{vnaa}. **v.10** ἡ^{vifa3s} δέ^c
 ὅς^{dnfs} ἡμέρα^{nms} κύριος^{ngms} ὥς^{bo} κλέπτῃς^{nms} ἐν^p νύξιν^{ndfs} ἐν^p ὅς^{rdfs} ὁ^{dnmp} οὐρανός^{nnmp}
 ῥοιζηδόν^{bo} παρέρχομαι^{vifd3p} στοιχεῖον^{nnnp} δέ^c καυσόω^{vppnnp} λύω^{vifp3p} καί^c γῆ^{nms} καί^c
 ὁ^{dnmp} ἐν^p αὐτός^{rdfs} ἔργον^{nnnp} κατακαίω^{vifp3s}. **v.11** οὗτος^{rdgnp} οὖν^c πᾶς^{agnnp} λύω^{vpppnp}
 ποταπός^{aampn} δεῖ^{vipq3s} ὑπάρχω^{vtpa-p} ἐν^p ἅγιος^{adfpn} ἀναστροφή^{ndfp} καί^c εὐσεβεία^{ndfp}.
v.12 προσδοκάω^{vppaamp} καί^c σπεύδω^{vppaamp} ὁ^{dafs} παρουσία^{nafs} ὁ^d ὁ^d θεός^{ngms}
 ἡμέρα^{ngfs} διὰ^p ὅς^{trafs} οὐρανός^{nnmp} πυρόω^{vppnnp} λύω^{vifp3p} καί^c στοιχεῖον^{nnnp} καυσόω^{vppnnp}
 τήκω^{vipp3s}. **v.13** καινός^{aampn} δέ^c οὐρανός^{nnmp} καί^c γῆ^{nms} καινός^{aafsn} κατὰ^p ὁ^{dans}
 ἐπάγγελμα^{nans} αὐτός^{rgms} προσδοκάω^{vipa1p} ἐν^p ὅς^{rdmp} δικαιοσύνη^{nms} κατοικέω^{vifa3s}.
v.14 διὸ^c ἀγαπητός^{avmnp} οὗτος^{rdanp} προσδοκάω^{vppanmp} σπουδάζω^{vdaa2p} ἄσπιλος^{aampn} καί^c
 ἀμώμητος^{aampn} αὐτός^{rdpms} εὐρίσκω^{vnap} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs}. **v.15** καί^c ὁ^{dafs} ὁ^d κύριος^{ngms}
 ἐγώ^{rgp-p} μακροθυμία^{nafs} σωτηρία^{nafs} ἡγεομαι^{vdprn2p} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn}
 ἐγώ^{rgp-p} ἀδελφός^{nms} Παῦλος^{nms} κατὰ^p ὁ^{dafs} αὐτός^{rdpms} δίδωμι^{vppafps} σοφία^{nafs} γράφω^{vfaa3s}
 συ^{rdp-p}. **v.16** ὥς^{bo} καί^c ἐν^p πᾶς^{adfpn} ὁ^d ἐπιστολή^{ndfp} λαλέω^{vppanms} ἐν^p αὐτός^{rdpfp} περι^p
 οὗτος^{rdgnp} ἐν^p ὅς^{rdmp} εἰμι^{vixp3s} δυσνόητος^{aampn} τι-σιν^{mp} ὅς^{rdmp} ὁ^{dnmp} ἀμαθής^{aampn} καί^c
 ἀστήρικτος^{aampn} στρεβλόω^{vipa3p} ὥς^{bo} καί^c ὁ^{dafs} λοιπός^{aafpn} γραφῇ^{nafp} πρὸς^p ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn}
 αὐτός^{rgmp} ἀπώλεια^{nafs}.

- 18 δίου στηριγμοῦ. αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ κυρίου
 ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς
 ἡμέραν αἰῶνος ἀμήν.

---

v.17 σύ^{rpñ-p} οὐν^c ἀγαπητός^{avmpñ} προγινώσκω^{vppanmp} φυλάσσω^{vdpm2p} ἵνα^c μή^{xo} ὀ^{ddfs} ὀ^{dgmp}
 ἄθεσμος^{agmpñ} πλάνη^{hdfs} συναπάγω^{vrapñmp} ἐκπίπτω^{vsaa2p} ὀ^{dgms} ἴδιος^{agmsñ} στηριγμός^{ngms}.
v.18 αὐξάνω^{vdpa2p} δε^c ἐν^p χάρις^{ndfs} καί^c γνώσις^{ndfs} ὀ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} καί^c σωτήρ^{ngms}
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} αὐτός^{rpdmς} ὀ^{dnfs} δόξα^{nnfs} καί^c νῦν^{bo} καί^c εἰς^p ἡμέρα^{nafs} αἰών^{ngms}
 ἀμήνth.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ

Ὁ ἦν ἀπ ἀρχῆς ὁ ἀκηκόαμεν ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς **1**
ἡμῶν ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ
λόγου τῆς ζωῆς. καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη καὶ ἐωράκαμεν καὶ **2**
μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἡ-
τις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν. ὁ ἐωράκαμεν **3**
καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν
ἔχητε μεθ ἡμῶν καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς
καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ ταῦτα γράφο- **4**
μεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Καὶ αὕτη ἔστιν **5**
ἡ ἐπαγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν
ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία.
Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει **6**
περιπατῶμεν ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν **7**
δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὥς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῷ φωτὶ κοινωνίαν
ἔχομεν μετ ἀλλήλων καὶ τὸ αἶμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρ- **8**
τίαν οὐκ ἔχομεν ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν
ἡμῖν. ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν πιστὸς ἐστὶν καὶ **9**
δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάριση ἡμᾶς ἀπὸ
πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν ψεύστην **10**

1. v.1 ὁ^{trans} εἰμὶ^{vix3s} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} ὁ^{trans} ἀκούω^{vixalp} ὁ^{trans} ὀράω^{vixalp} ὁ^{ddmp}
ὀφθαλμοῖς^{ndmp} ἐγὼ^{rgp-p} ὁ^{trans} θεάομαι^{viadlp} καί^c ὁ^{dnfs} χεῖρ^{nnfp} ἐγὼ^{rgp-p} ψηλάφω^{vixalp}
περὶ^p ὁ^{dngms} λόγος^{ngms} ὁ^{dngfs} ζωῆ^{ngfs}. **v.2** καί^c ὁ^{dnfs} ζωῇ^{nnfs} φανερόω^{viap3s} καί^c ὀράω^{vixalp}
καί^c μαρτυρέω^{vixalp} καί^c ἀπαγγέλλω^{vixalp} σύ^{tpd-p} ὁ^{dafs} ζωῇ^{nafs} ὁ^{dafs} αἰώνιος^{aafsn} ὅστις^{rtmfs}
εἰμὶ^{vix3s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c φανερόω^{viap3s} ἐγὼ^{tpd-p}. **v.3** ὁ^{trans} ὀράω^{vixalp}
καί^c ἀκούω^{vixalp} ἀπαγγέλλω^{vixalp} σύ^{tpd-p} ἵνα^c καί^c σύ^{tpn-p} κοινωνία^{nafs} ἔχω^{vspa2p} μετὰ^p
ἐγὼ^{rgp-p} καί^c ὁ^{dnfs} κοινωνία^{nnfs} δέ^c ὁ^{dnfs} ἡμέτερος^{rnsfs} μετὰ^p ὁ^{dngms} πατήρ^{ngms} καί^c μετὰ^p
ὁ^{dngms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.4** καί^c οὕτως^{rdanp} γράφω^{vixalp}
σύ^{tpd-p} ἵνα^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{nnfs} ἐγὼ^{rgp-p} εἰμὶ^{vsp3s} πληρὸς^{vpxpnfs}. **v.5** καί^c οὕτως^{rdnfs} εἰμὶ^{vixp3s}
ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs} ὁ^{trans} ἀκούω^{vixalp} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} καί^c ἀναγγέλλω^{vixalp} σύ^{tpd-p} ὅτι^c
ὁ^{dnms} θεός^{nnms} φῶς^{nnms} εἰμὶ^{vixp3s} καί^c σκοτία^{nnfs} ἐν^p αὐτός^{rgdms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp3s} οὐδεὶς^{anfsn}.
v.6 ἐάν^{qo} λέγω^{vsaalp} ὅτι^c κοινωνία^{nafs} ἔχω^{vixalp} μετὰ^p αὐτός^{rgms} καί^c ἐν^p ὁ^{ddns} σκότος^{ndns}
περιπατέω^{vspa1p} ψευδομαι^{vipe1p} καί^c οὐ^{xo} ποιῶ^{vixalp} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs}. **v.7** ἐάν^{qo} δέ^c ἐν^p
ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} περιπατέω^{vspa1p} ὥς^{bo} αὐτός^{rgms} εἰμὶ^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} κοινωνία^{nafs}
ἔχω^{vixalp} μετὰ^p ἀλλήλων^{regmp} καί^c ὁ^{dnms} αἶμα^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dngms} υἱός^{ngms}
αὐτός^{rgms} καθαρίζω^{vipa3s} ἐγὼ^{rga-p} ἀπὸ^p πᾶς^{agfsn} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.8** ἐάν^{qo} λέγω^{vsaalp} ὅτι^c
ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vixalp} ἑαυτοῦ^{rxanp} πλανῶμαι^{vixalp} καί^c ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp3s} ἐν^p
ἐγὼ^{tpd-p}. **v.9** ἐάν^{qo} ὁμολογῶ^{vspa1p} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγὼ^{rgp-p} πιστός^{anmsn} εἰμὶ^{vixp3s} καί^c
δίκαιος^{amnsn} ἵνα^c ἀφίημι^{vsaas} ἐγὼ^{tpd-p} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} καί^c καθαρίζω^{vsaas} ἐγὼ^{rga-p} ἀπὸ^p
πᾶς^{agfsn} ἀδικία^{ngfs}.

ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

- 2** Τεκνία μου ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἀμάρτητε καὶ ἐάν τις ἀμάρτη παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν
 2 δίκαιον, καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν οὐ
 3 περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.
 4 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτὸν ἐάν τὰς ἐντολὰς
 4 αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων Ὑγνώκα αὐτὸν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
 5 μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστὶν καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν, ὅς
 5 δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ
 6 τετελείωται ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. ὁ λέγων
 6 ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς
 7 οὕτως περιπατεῖν. Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν
 7 ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς, ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ
 8 ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, πάλιν ἐντολὴν καινὴν
 8 γράφω ὑμῖν ὃ ἐστὶν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν ὅτι ἡ σκοτία πα-
 9 ράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ
 9 εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι.
 10 ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει καὶ σκάνδαλον
 11 ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ
 ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει ὅτι ἡ

v.10 ἐάν⁹⁰ λέγω^{vsalp} ὅτι^c οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vixalp} ψεύστης^{names} ποιέω^{vipalp} αὐτός^{rgrams} καί^c ὁ^{dnnms} λόγος^{nnms} αὐτός^{rgrams} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p}. **2. v.1** τεκνίον^{nvnp} ἐγώ^{tpg-s} οὗτος^{rdanp} γράφω^{vipals} σύ^{tpd-p} ἵνα^c μὴ^{xo} ἁμαρτάνω^{vsaa2p} καί^c ἐάν⁹⁰ τι-ορινμο ἁμαρτάνω^{vsaa3s} παράκλητος^{names} ἔχω^{vipalp} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{names} Ἰησοῦς^{names} Χριστός^{names} δίκαιος^{aamsn}. **v.2** καί^c αὐτός^{rgrams} ἰλασμός^{nnms} εἰμι^{vixp3s} περὶ^p ὁ^{dgrf} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ^{tpg-p} οὐ^{xo} περὶ^p ὁ^{dgrf} ἡμέτερος^{rsgfp} δέ^c μόνος^{bo} ἀλλά^c καί^c περὶ^p ὅλος^{agmsn} ὁ^{dgrms} κόσμος^{ngms}. **v.3** καί^c ἐν^p οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vipalp} ὅτι^c γινώσκω^{vixalp} αὐτός^{rgrams} ἐάν⁹⁰ ὁ^{dafp} ἐντολὴ^{nafp} αὐτός^{rgrams} τηρέω^{vspalp}. **v.4** ὁ^{dnnms} λέγω^{vppanms} γινώσκω^{vixals} αὐτός^{rgrams} καί^c ὁ^{dafp} ἐντολὴ^{nafp} αὐτός^{rgrams} μὴ^{xo} τηρέω^{vppanms} ψεύστης^{nnms} εἰμι^{vixp3s} καί^c ἐν^p οὗτος^{rddns} ὁ^{dnnfs} ἀλήθεια^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}. **v.5** ὅς^{rtnms} δέ^c ἄν^{xo} τηρέω^{vspa3s} αὐτός^{rgrams} ὁ^{dams} λόγος^{names} ἀληθῶς^{bo} ἐν^p οὗτος^{rddns} ὁ^{dnnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} τελειόω^{vixp3s} ἐν^p οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vipalp} ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rtdms} εἰμι^{vixp1p}. **v.6** ὁ^{dnnms} λέγω^{vppanms} ἐν^p αὐτός^{rtdms} μένω^{vnpa} ὀφείλω^{vipa3s} καθὼς^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} περιπατέω^{viaa3s} καί^c αὐτός^{rpnms} οὗτ^{bo} περιπατέω^{vnpa}. **v.7** ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} ἐντολὴ^{nnfs} καινός^{aafsn} γράφω^{vipals} σύ^{tpd-p} ἀλλά^c ἐντολὴ^{nnfs} παλαιός^{aafsn} ὅς^{rtafs} ἔχω^{vila2p} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} ὁ^{dnnfs} ἐντολὴ^{nnfs} ὁ^{dnnfs} παλαιός^{anfsn} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnnms} λόγος^{nnms} ὅς^{rgrams} ἀκούω^{viaa2p} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs}. **v.8** πάλιν^{bo} ἐντολὴ^{nnfs} καινός^{aafsn} γράφω^{vipals} σύ^{tpd-p} ὅς^{rgrams} εἰμι^{vixp3s} ἀληθής^{aansn} ἐν^p αὐτός^{rtdms} καί^c ἐν^p σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὁ^{dnnfs} σκοτία^{nnfs} παράγω^{vipm3s} καί^c ὁ^{dnnms} φῶς^{nnms} ὁ^{dnnms} ἀληθινός^{aansn} ἡ^{dgrp} φαίνω^{vipa3s}. **v.9** ὁ^{dnnms} λέγω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{dnnms} φῶς^{ndns} εἰμι^{vnp3x} καί^c ὁ^{dams} ἀδελφός^{names} αὐτός^{rgrams} μισέω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} εἰμι^{vixp3s} ἕως^c ἄρτι^{bo}. **v.10** ὁ^{dnnms} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{names} αὐτός^{rgrams} ἐν^p ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} μένω^{vipa3s} καί^c σκάνδαλον^{nnms} ἐν^p αὐτός^{rtdms} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}.

σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν τεκνία 12
 ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γράφω ὑ- 13
 μῖν πατέρες ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ ἀρχῆς γράφω ὑμῖν νεανίσκοι
 ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν γράφω ὑμῖν, παιδία ὅτι ἐγνώκατε 14
 τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν πατέρες ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ ἀρχῆς 14
 ἔγραψα ὑμῖν νεανίσκοι ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
 ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν 15
 κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον οὐκ
 ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ, ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ 16
 ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ
 ἀλαζονεία τοῦ βίου οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ ἐκ τοῦ κόσμου 17
 ἐστίν. καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ ὁ δὲ 17
 ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Παιδία ἐσχάτη 18
 ὥρα ἐστίν καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται καὶ
 νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη 19
 ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξηλθον, ἀλλ οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, εἰ γὰρ 19
 ἦσαν ἐξ ἡμῶν μεμενῆκεισαν ἂν μεθ ἡμῶν, ἀλλ ἵνα φανερωθῶ-
 σιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ 20
 τοῦ ἁγίου καὶ οἴδατε πάντα. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε 21
 τὴν ἀλήθειαν ἀλλ ὅτι οἴδατε αὐτὴν καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς

v.11 ὁδνms δε^c μισέω^{vppanms} ὁdams ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁddfs σκοτία^{ndfs} εἰμⁱvixp3s
 καί^c ἐν^p ὁddfs σκοτία^{ndfs} περιπατέω^{vipa3s} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa3s} ὅτι^c
 ὁdnfs σκοτία^{nnfs} τυφλόω^{viaa3s} ὁdamp ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rgms}. **v.12** γράφω^{vipa1s} σύ^{tpd-p}
 τεκνίον^{nvp} ὅτι^c ἀφίημι^{vixp3p} σύ^{tpd-p} ὁdnfr ἁμαρτία^{nnfr} διὰ^p ὁdans ὄνομα^{nans} αὐτός^{rgms}.
v.13 γράφω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} πατήρ^{nvmp} ὅτι^c γινώσκω^{vixa2p} ὁdams ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} γράφω^{vipa1s}
 σύ^{tpd-p} νεανίσκος^{nvmp} ὅτι^c νικάω^{vixa2p} ὁdams πονηρός^{aamsn} γράφω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} παιδίον^{nvmp}
 ὅτι^c γινώσκω^{vixa2p} ὁdams πατήρ^{nams}. **v.14** γράφω^{viaa1s} σύ^{tpd-p} πατήρ^{nvmp} ὅτι^c γινώσκω^{vixa2p}
 ὁdams ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} γράφω^{viaa1s} σύ^{tpd-p} νεανίσκος^{nvmp} ὅτι^c ἰσχυρός^{anmpn} εἰμⁱvixp2p καί^c
 ὁdnms λόγος^{nnms} ὁdams θεός^{ngms} ἐν^p σύ^{tpd-p} μένω^{vipa3s} καί^c νικάω^{vixa2p} ὁdams πονηρός^{aamsn}.
v.15 μὴ^{xo} ἀγαπάω^{vdpa2p} ὁdams κόσμος^{nams} μηδε^c ὁdamp ἐν^p ὁddms κόσμος^{ndms} ἐάν^{qo} τι-σ-
 ρινμσ ἀγαπάω^{vspa3s} ὁdams κόσμος^{nams} οὐ^{xo} εἰμⁱvixp3s ὁdnfs ἀγάπη^{nnfs} πατήρ^{ngms} ἐν^p
 αὐτός^{rgms}. **v.16** ὅτι^c πᾶς^{annsn} ὁdnms ἐν^p ὁddms κόσμος^{ndms} ὁdnfs ἐπιθυμία^{nnfs} ὁdgis σάρ^{ngfs}
 καί^c ὁdnfs ἐπιθυμία^{nnfs} ὁdgmρ ὀφθαλμός^{ngmp} καί^c ὁdnfs ἀλαζονεία^{nnfs} ὁdams βίος^{ngms} οὐ^{xo}
 εἰμⁱvixp3s ἐκ^p ὁdams πατήρ^{ngms} ἀλλά^c ἐκ^p ὁdams κόσμος^{ngms} εἰμⁱvixp3s. **v.17** καί^c ὁdnms
 κόσμος^{nnms} παράγω^{vipm3s} καί^c ὁdnfs ἐπιθυμία^{nnfs} αὐτός^{rgms} ὁdnms δε^c ποιέω^{vppanms} ὁdans
 θέλημα^{nans} ὁdams θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} εἰς^p ὁdams αἰών^{nams}. **v.18** παιδίον^{nvmp} ἔσχατος^{anfsn}
 ὥρα^{nnfs} εἰμⁱvixp3s καί^c καθὼς^{bo} ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^c ὁdnms ἀντίχριστος^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} καί^c
 νῦν^{bo} ἀντίχριστος^{nnmp} πολὺς^{anmpn} γίνονται^{vixa3p} ὅθεν^{bo} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^c ἔσχατος^{anfsn}
 ὥρα^{nnfs} εἰμⁱvixp3s. **v.19** ἐκ^p ἐγώ^{rgp-p} ἐξέρχομαι^{viaa3p} ἀλλά^c οὐ^{xo} εἰμⁱvix3p ἐκ^p ἐγώ^{rgp-p}
 εἰ^{qo} γάρ^c εἰμⁱvix3p ἐκ^p ἐγώ^{rgp-p} μένω^{vixa3p} ἂν^{xo} μετὰ^p ἐγώ^{rgp-p} ἀλλά^c ἵνα^c φανερώω^{vsap3p} ὅτι^c
 οὐ^{xo} εἰμⁱvixp3p πᾶς^{anmpn} ἐκ^p ἐγώ^{rgp-p}. **v.20** καί^c σύ^{tpn-p} χρίσμα^{nans} ἔχω^{vipa2p} ἀπὸ^p ὁdams
 ἁγίος^{agmsn} καί^c οἶδα^{vixa2p} πᾶς^{anpnp}.

22 ἀληθείας οὐκ ἔστιν. Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἄρνούμε-
 νος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος ὁ
 23 ἄρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἄρνούμενος τὸν
 24 υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. ὑμεῖς οὖν ὃ ἠκούσατε ἀπ ἀρχῆς ἐν
 ὑμῖν μενέτω ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνη ὃ ἀπ ἀρχῆς ἠκούσατε καὶ ὑμεῖς
 25 ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγε-
 26 λία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ταῦτα
 27 ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα
 ὃ ἐλάβετε ἀπ αὐτοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις
 διδάσκη ὑμᾶς ἄλλ ὥς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάν-
 των καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος καὶ καθὼς ἐδίδαξεν
 28 ὑμᾶς μενεῖτε ἐν αὐτῷ. Καὶ νῦν τεκνία μένετε ἐν αὐτῷ ἵνα ὅταν
 φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνοῦμεν ἀπ αὐτοῦ
 29 ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δίκαιός ἐστιν γινώσκετε
 ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ ἵνα τέκνα θε-
 οῦ κληθῶμεν διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς ὅτι οὐκ
 2 ἔγνω αὐτόν. Ἀγαπητοὶ νῦν τέκνα θεοῦ ἔσμεν καὶ οὐπω ἐφα-
 νερώθη τί ἐσόμεθα οἶδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ
 3 ἐσόμεθα ὅτι ὁψόμεθα αὐτόν καθὼς ἐστιν. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν

v.21 οὐχο γράφω^{v1aa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐχο οἶδα^{v1xa2p} ὁ^{dafs} ἀληθεια^{nafs} ἀλλά^c ὅτι^c οἶδα^{v1xa2p} αὐτός^{rfafs} καί^c ὅτι^c πᾶς^{annsn} ψεῦδος^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dafs} ἀληθεια^{ngfs} οὐχο εἰμι^{v1px3s}. **v.22** τίς^{rfnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dams} ψεύστης^{nnms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dams} ἄρνεομαι^{vppnms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} οὐχο εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nnms} οὗτός^{rdms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dams} ἀντίχριστος^{nnms} ὁ^{dams} ἄρνεομαι^{vppnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c ὁ^{dams} υἱός^{nams}. **v.23** πᾶς^{annsn} ὁ^{dams} ἄρνεομαι^{vppnms} ὁ^{dams} υἱός^{nams} οὐδέ^{bo} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἔχω^{v1pa3s}. **v.24** σύ^{tpn-p} οὐν^c ὅς^{trans} ἀκούω^{v1aa2p} ἀπὸ^p ἀρχῆς^{ngfs} ἐν^p σύ^{tpd-p} μένω^{vsaa3s} ὅς^{trans} ἀπὸ^p ἀρχῆς^{ngfs} ἀκούω^{v1aa2p} καί^c σύ^{tpn-p} ἐν^p ὁ^{dams} υἱός^{ndms} καί^c ἐν^p ὁ^{dams} πατήρ^{ndms} μένω^{v1fa2p}. **v.25** καί^c οὗτος^{rdms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dams} ἐπαγγελία^{nnfs} ὅς^{rfafs} αὐτός^{rfnms} ἐπαγγέλλομαι^{v1ad3s} ἐγὼ^{tpd-p} ὁ^{dafs} ζωὴ^{nafs} ὁ^{dafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.26** οὗτος^{rdanp} γράφω^{v1aa1s} σύ^{tpd-p} περὶ^p ὁ^{dams} πλανᾶν^{vppagmp} σύ^{tpa-p}. **v.27** καί^c σύ^{tpn-p} ὁ^{dams} χρίσμα^{nnms} ὅς^{rrnms} λαμβάνω^{v1aa2p} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} ἐν^p σύ^{tpd-p} μένω^{v1pa3s} καί^c οὐχο^{bo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1pa2p} ἵνα^c τι-σρινιμο διδάσκω^{vspa3s} σύ^{tpa-p} ἀλλά^c ὥς^{bo} ὁ^{dams} αὐτός^{rgms} χρίσμα^{nnms} διδάσκω^{v1pa3s} σύ^{tpa-p} περὶ^p πᾶς^{agnrp} καί^c ἀληθής^{annsn} εἰμι^{v1px3s} καί^c οὐχο^{bo} εἰμι^{v1px3s} ψεῦδος^{nnms} καί^c καθὼς^{bo} διδάσκω^{v1aa3s} σύ^{tpa-p} μένω^{v1fa2p} ἐν^p αὐτός^{rgdms}. **v.28** καί^c νῦν^{bo} τεκνίον^{v1nnp} μένω^{vdpa2p} ἐν^p αὐτός^{rgdms} ἵνα^c ὅταν^c φανερόω^{vspa3s} ἔχω^{vspa1p} παρρησία^{nafs} καί^c μὴ^{xo} αἰσχύνομ^{vsap1p} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁ^{dams} παρουσία^{ndfs} αὐτός^{rgms}. **v.29** ἐάν^{qo} οἶδα^{vsxa2p} ὅτι^c δίκαιος^{annms} εἰμι^{v1px3s} γινώσκω^{v1pa2p} ὅτι^c πᾶς^{annsn} ὁ^{dams} ποιῶν^{vppanms} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} ἐκ^p αὐτός^{rgms} γεννάω^{v1xp3s}. **3. v.1** ὁράω^{vdaa2p} ποταπός^{aafsn} ἀγάπη^{nafs} διδωμι^{v1xa3s} ἐγὼ^{tpd-p} ὁ^{dams} πατήρ^{nnms} ἵνα^c τέκνον^{narp} θεός^{ngms} καλέω^{vsap1p} διὰ^p οὗτος^{rdans} ὁ^{dams} κόσμος^{nnms} οὐχο^{bo} γινώσκω^{v1pa3s} ἐγὼ^{tpa-p} ὅτι^c οὐχο^{bo} γινώσκω^{v1aa3s} αὐτός^{rgams}. **v.2** ἀγαπητός^{avmnp} νῦν^{bo} τέκνον^{nnnp} θεός^{ngms} εἰμι^{v1px1p} καί^c οὐπω^{bo} φανερόω^{v1pa3s} τίς^{rfnms} εἰμι^{v1fx1p} οἶδα^{v1xa1p} δέ^c ὅτι^c ἐάν^{qo} φανερόω^{vspa3s} ὅμοιος^{annnp} αὐτός^{rgdms} εἰμι^{v1fx1p} ὅτι^c ὁράω^{v1fd1p} αὐτός^{rgams} καθὼς^{bo} εἰμι^{v1px3s}.

ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν. Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ καὶ ἡ 4 ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα 5 τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. πᾶς ὁ 6 ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει, πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. Τεκνία μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς, ὁ 7 ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν, ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστὶν ὅτι ἀπ' ἀρχῆς 8 ὁ διάβολος ἁμαρτάνει εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ 9 ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. ἐν τούτῳ φανερά 10 ἐστὶν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου, πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' 11 ἀρχῆς ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. μὴ θαυμάζετε ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 13 ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεθήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν 14 ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς, ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει

v.3 καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἔχων^{vppanms} ὁ^{dafs} ἐλπίς^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐπι^p αὐτός^{rpdm} ἀγνίζω^{vipa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} καθὼς^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} ἀγνός^{anmsn} εἰμι^{vixp3s}. **v.4** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ποιῶν^{vppanms} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} ἀνομία^{nafs} ποιῶν^{vipa3s} καί^c ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nafs} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ἀνομία^{nafs}. **v.5** καί^c οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ἐκεῖνος^{rdnms} φανερόν^{viap3s} ἵνα^c ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγὼ^{rgp-p} αἶρῶ^{vsaa3s} καί^c ἁμαρτία^{nafs} ἐν^p αὐτός^{rpdm} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}. **v.6** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἐν^p αὐτός^{rpdm} μένων^{vppanms} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vipa3s} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἁμαρτάνων^{vppanms} οὐ^{xo} ὁράω^{vixa3s} αὐτός^{rpams} οὐδέ^{bo} γινώσκω^{vixa3s} αὐτός^{rpams}. **v.7** τεκνίων^{nvnp} μηδεὶς^{anmsn} πλανᾷ^{vdpa3s} σὺ^{rgpa-p} ὁ^{dnms} ποιῶν^{vppanms} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} δίκαιος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} καθὼς^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} δίκαιος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s}. **v.8** ὁ^{dnms} ποιῶν^{vppanms} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgm} διαβόλος^{agmsn} εἰμι^{vixp3s} ὅτι^c ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} ὁ^{dnms} διαβόλος^{anmsn} ἁμαρτάνω^{vipa3s} εἰς^p οὗτος^{rdans} φανερόν^{viap3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} ἵνα^c λύω^{vsaa3s} ὁ^{dnp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgm} διαβόλος^{agmsn}. **v.9** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} γεννάων^{vpxpnm} ἐκ^p ὁ^{dgm} θεός^{ngms} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ποιῶν^{vipa3s} ὅτι^c σπέρμα^{nnms} αὐτός^{rpdm} ἐν^p αὐτός^{rpdm} μένων^{vipa3s} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἁμαρτάνω^{vnpa} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dgm} θεός^{ngms} γεννάω^{vixp3s}. **v.10** ἐν^p οὗτος^{rdnms} φανερός^{anpnp} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgm} διαβόλος^{agmsn} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} μὴ^{xo} ποιῶν^{vppanms} δικαιοσύνη^{nafs} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐκ^p ὁ^{dgm} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dnms} μὴ^{xo} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpdm}. **v.11** ὅτι^c οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ἀγγελία^{nafs} ὅς^{trafs} ἀκούω^{vlaa2p} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} ἵνα^c ἀγαπάω^{vsipa1p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.12** οὐ^{xo} καθὼς^{bo} Κάϊν^{ip} ἐκ^p ὁ^{dgm} πονηρός^{agmsn} εἰμι^{vix3s} καί^c σφάζω^{vlaa3s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpdm} καί^c χάριν^{bo} τίς^{rgms} σφάζω^{vlaa3s} αὐτός^{rpdm} ὅτι^c ὁ^{dnp} ἔργον^{nnnp} αὐτός^{rpdm} πονηρός^{anpnp} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnp} δέ^c ὁ^{dgm} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpdm} δίκαιος^{anpnp}. **v.13** μὴ^{xo} θαυμάζω^{vdpa2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{rgp-s} εἰ^{qo} μισῶ^{vipa3s} σὺ^{rgpa-p} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms}.

- 15 ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος
 ἐστὶν καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον
 16 ἐν αὐτῷ μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην ὅτι ἐκεῖ-
 νος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν
 17 ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. ὅς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον
 τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ
 κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ
 18 μένει ἐν αὐτῷ. Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ γλώσσῃ
 19 ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς
 ἀληθείας ἐσμέν καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡ-
 20 μῶν. ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδιά ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ
 21 θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. Ἀγαπητοί ἐὰν ἡ
 καρδιά ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν παρρησίαν ἔχομεν πρὸς
 22 τὸν θεόν. καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ ὅτι τὰς ἐν-
 τολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν.
 23 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ἵνα πιστεῦσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ
 υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καθὼς ἔ-
 24 δωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
 μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν
 ἡμῖν ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

v.14 ἐγὼ^{rgn-p} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^c μεταβαίνω^{vixa1p} ἐκ^p ὁ^{dams} θάνατος^{ngms} εἰς^p ὁ^{dafs} ζωὴ^{nafs} ὅτι^c ἀγαπάω^{vipa1p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ὁ^{dams} μὴ^{xo} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} μένω^{vipa3s} ἐν^p ὁ^{dams} θάνατος^{ndms}. **v.15** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dams} μισῶ^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rgms} ἀνθρωποκτόνος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} καί^c οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ἀνθρωποκτόνος^{anmsn} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ἐν^p αὐτός^{rgdms} μένω^{vppaafs}. **v.16** ἐν^p οὗτος^{rdms} γινώσκω^{vixa1p} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὅτι^c ἐκεῖνος^{rdms} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{rgp-p} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} τίθημι^{viaa3s} καί^c ἐγὼ^{rgn-p} ὀφείλω^{vipa1p} ὑπὲρ^p ὁ^{damp} ἀδελφός^{ngmp} ὁ^{dafp} ψυχὴ^{nafp} τίθημι^{vnpa}. **v.17** ὅς^{rtms} ἐ^{xo} ἔχω^{vspa3s} ὁ^{dams} βίος^{nams} ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} καί^c θεορέω^{vspa3s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rgms} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vppaams} καί^c κλείω^{vsaa3s} ὁ^{damp} σπλάγχνον^{namp} αὐτός^{rgms} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} πῶς^{bo} ὁ^{dams} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} ἐν^p αὐτός^{rgdms}. **v.18** τεκνίον^{vnpv} ἐγὼ^{rgp-s} μὴ^{xo} ἀγαπάω^{vspa1p} λόγος^{ndms} μὴδὲ^c γλῶσσα^{ndfs} ἀλλὰ^c ἔργον^{ndms} καί^c ἀλήθεια^{ndfs}. **v.19** καί^c ἐν^p οὗτος^{rdms} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dams} ἀλήθεια^{ngfs} εἰμι^{vixp1p} καί^c ἔμπροσθεν^v αὐτός^{rgms} πειθώ^{vifa1p} ὁ^{dafp} καρδιά^{nafp} ἐγὼ^{rgp-p}. **v.20** ὅτι^c ἐάν^{qo} καταγινώσκω^{vspa3s} ἐγὼ^{rgp-p} ὁ^{dams} καρδιά^{ndfs} ὅτι^c μέγας^{anmsc} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} θεός^{nnms} ὁ^{dams} καρδιά^{ngfs} ἐγὼ^{rgp-p} καί^c γινώσκω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn}. **v.21** ἀγαπητός^{avmpn} ἐάν^{qo} ὁ^{dams} καρδιά^{ndfs} ἐγὼ^{rgp-p} μὴ^{xo} καταγινώσκω^{vspa3s} ἐγὼ^{rgp-p} παρρησία^{nafs} ἔχω^{vipa1p} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.22** καί^c ὅς^{trans} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vspa1p} λαμβάνω^{vipa1p} παρὰ^p αὐτός^{rgms} ὅτι^c ὁ^{dafp} ἐντολὴ^{nafp} αὐτός^{rgms} τηρέω^{vipa1p} καί^c ὁ^{damp} ἀρεστός^{aanpn} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgms} ποιέω^{vipa1p}. **v.23** καί^c οὗτος^{rdms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} ἐντολὴ^{ndfs} αὐτός^{rgms} ἵνα^c πιστεύω^{vsaa1p} ὁ^{dams} ὄνομα^{ndms} ὁ^{dams} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ἀγαπάω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp} καθὼς^{bo} δίδωμι^{viaa3s} ἐντολὴ^{nafs} ἐγὼ^{rgp-p}. **v.24** καί^c ὁ^{dams} τηρέω^{vppanms} ὁ^{dafp} ἐντολὴ^{nafp} αὐτός^{rgms} ἐν^p αὐτός^{rgdms} μένω^{vipa3s} καί^c αὐτός^{rtms} ἐν^p αὐτός^{rgdms} καί^c ἐν^p οὗτος^{rdms} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^c μένω^{vipa3s} ἐν^p ἐγὼ^{rgp-p} ἐκ^p ὁ^{dams} πνεῦμα^{ngms} ὅς^{rgms} ἐγὼ^{rgp-p} δίδωμι^{viaa3s}.

Ἀγαπητοί μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ **4**
 πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐξε-
 ληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ **2**
 θεοῦ, πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυ-
 θότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν. καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν **3**
 Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν, καὶ
 τοῦτό ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται καὶ νῦν
 ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε τεκνία καὶ **4**
 νενικήκατε αὐτούς ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ.
 αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶν διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν **5**
 καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, ὁ γι- **6**
 νώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ
 ἀκούει ἡμῶν ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας
 καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. Ἀγαπητοὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους **7**
 ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ
 γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν **8**
 θεόν ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη **9**
 τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν
 ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ἐν τούτῳ ἐστὶν **10**
 ἡ ἀγάπη οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν θεόν ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἡ-
 γάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν

4. v.1 ἀγαπητός^{avmpn} μὴ^{xo} πᾶς^{adnns} πνεῦμα^{ndns} πιστεύω^{vdpa2p} ἀλλά^c δοκιμάζω^{vdpa2p}
 ὁ^{damp} πνεῦμα^{nanp} εἰ^{qo} ἐκ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} εἰμὶ^{v1px3s} ὅτι^c πολὺς^{anmpn} ψευδοπροφήτης^{nnmp}
 ἐξε^gέρχομαι^{v1xa3p} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.2** ἐν^p οὗτος^{rddns} γινώσκω^{v1pa2p} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans}
 ὁ^{dngms} θεός^{ngms} πᾶς^{annsn} πνεῦμα^{nnns} ὃς^{rtnns} ὁμολογέω^{v1pa3s} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐν^p
 σὰρ^{ndfs}ξ^gέρχομαι^{vpxaams} ἐκ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} εἰμὶ^{v1px3s}. **v.3** καί^c πᾶς^{annsn} πνεῦμα^{nnns}
 ὃς^{rtnns} μὴ^{xo} ὁμολογέω^{v1pa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐν^p σὰρ^{ndfs}ξ^gέρχομαι^{vpxaams}
 ἐκ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} καί^c οὗτος^{rdnns} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dngms} ἀντίχριστος^{ngms}
 ὃς^{rtnns} ἀκούω^{v1xa2p} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1pn3s} καί^c νῦν^{bo} ἐν^p ὁ^{dngms} κόσμος^{ndms} εἰμὶ^{v1px3s} ἡ^gδη^{bo}.
v.4 οὗ^{trn-p} ἐκ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} εἰμὶ^{v1px2p} τεκνίον^{nnnp} καί^c νικάω^{v1xa2p} αὐτός^{rpamp} ὅτι^c
 μέγας^{anmsc} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dngms} ἐν^p οὗ^{trp-d} ἡ^{xo} ὁ^{dngms} ἐν^p ὁ^{dngms} κόσμος^{ndms}. **v.5** αὐτός^{trnpmp} ἐκ^p
 ὁ^{dngms} κόσμος^{ngms} εἰμὶ^{v1px3p} διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐκ^p ὁ^{dngms} κόσμος^{ngms} λαλέω^{v1pa3p} καί^c ὁ^{dngms}
 κόσμος^{ngms} αὐτός^{trgmp} ἀκούω^{v1pa3s}. **v.6** ἐγώ^{trn-p} ἐκ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} εἰμὶ^{v1px1p} ὁ^{dngms}
 γινώσκω^{v1paams} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀκούω^{v1pa3s} ἐγώ^{trg-p} ὃς^{rtnns} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} ἐκ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms}
 οὐ^{xo} ἀκούω^{v1pa3s} ἐγώ^{trg-p} ἐκ^p οὗτος^{rdngs} γινώσκω^{v1palp} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dngms} ἀλήθεια^{ngfs}
 καί^c ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dngms} πλάνη^{ngfs}. **v.7** ἀγαπητός^{avmpn} ἀγαπάω^{v1palp} ἀλλήλων^{reamp} ὅτι^c
 ὁ^{dngfs} ἀγάπη^{nnfs} ἐκ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} εἰμὶ^{v1px3s} καί^c πᾶς^{annsn} ὁ^{dngms} ἀγαπῶν^{v1paams} ἐκ^p ὁ^{dngms}
 θεός^{ngms} γεννάω^{v1xp3s} καί^c γινώσκω^{v1pa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.8** ὁ^{dngms} μὴ^{xo} ἀγαπάω^{v1paams}
 οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὅτι^c ὁ^{dngms} θεός^{nnms} ἀγάπη^{nnfs} εἰμὶ^{v1px3s}. **v.9** ἐν^p
 οὗτος^{rdnns} φανερόω^{v1ap3s} ὁ^{dngfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} ἐν^p ἐγώ^{trp-d} ὅτι^c ὁ^{dams} υἱός^{nams}
 αὐτός^{trpgms} ὁ^{dams} μονογενής^{aamsn} ἀποστέλλω^{v1xa3s} ὁ^{dngms} θεός^{nnms} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἵνα^c
 ζῶ^{vsaa1p} διὰ^p αὐτός^{trpgms}.

- 11 ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀγαπητοὶ εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς
 12 καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. θεὸν οὐδεὶς πώποτε
 13 γάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἔστιν ἐν ἡμῖν. Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν
 14 ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος
 15 αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν
 16 ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτήρα τοῦ κόσμου. ὃς ἂν
 17 ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ
 18 μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπι-
 19 στεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν Ὁ θεὸς ἀγάπη
 20 ἔστιν καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν
 21 αὐτῷ. ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν ἵνα παρρησιά-
 22 ῃ ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ
 23 ἡμεῖς ἔσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ
 24 ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον ὅτι ὁ φόβος κόλασιν
 25 ἔχει ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. ἡμεῖς ἀγα-
 26 πῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἡγάπησεν ἡμᾶς. ἐάν τις εἴπῃ
 27 ὅτι Ἀγαπῶ τὸν θεόν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ ψεύστης ἔστιν,
 28 ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν τὸν θεὸν ὃν
 29 οὐχ ἑώρακεν πῶς δύναται ἀγαπᾶν. καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔ-

v.10 ἐν^p οὗτος^{rdns} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} οὐ^{xo} ὅτι^c ἐγὼ^{rpnp} ἀγαπᾶ^{vialp} ὁ^{dams} θεός^{nam} ἀλλὰ^c ὅτι^c αὐτός^{rpms} ἀγαπᾶ^{vialp} ἐγὼ^{rpnp} καὶ^c ἀποστέλλω^{vialp} ὁ^{dams} υἱός^{nam} αὐτός^{rpms} ἰλασμός^{nam} περὶ^p ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγὼ^{rpnp}. **v.11** ἀγαπητός^{avmnp} εἶ^{9o} οὗτο^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀγαπᾶ^{vialp} ἐγὼ^{rpnp} καὶ^c ἐγὼ^{rpnp} ὀφείλω^{vialp} ἀλλήλων^{reamp} ἀγαπᾶ^{vnpa}. **v.12** θεός^{nam} οὐδεὶς^{anfsn} πώποτε^{bo} θεάομαι^{vixn3s} ἐάν^{9o} ἀγαπᾶ^{vspalp} ἀλλήλων^{reamp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ἐγὼ^{rpdp} μένω^{vipa3s} καὶ^c ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} αὐτός^{rpms} τελειόω^{vpxpns} εἰμὶ^{vixp3s} ἐν^p ἐγὼ^{rpdp} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} αὐτός^{rpms} δίδωμι^{vixa3s} ἐγὼ^{rpdp}. **v.14** καὶ^c ἐγὼ^{rpnp} θεάομαι^{vixnlp} καὶ^c μαρτυρέω^{vialp} ὅτι^c ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms} ἀποστέλλω^{vixa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nam} σωτήρ^{nam} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}. **v.15** ὃς^{rrnms} ἄν^{xo} ὁμολογέω^{vsaa3s} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nam} ὁ^{dgms} θεός^{nnms} ἐν^p αὐτός^{rpms} μένω^{vipa3s} καὶ^c αὐτός^{rpms} ἐν^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.16** καὶ^c ἐγὼ^{rpnp} γινώσκω^{vixalp} καὶ^c πιστεύω^{vixalp} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὃς^{rrafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ἐγὼ^{rpdp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀγάπη^{nnfs} εἰμὶ^{vixp3s} καὶ^c ὁ^{dnms} μένω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ἐν^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μένω^{vipa3s} καὶ^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p αὐτός^{rpms}. **v.17** ἐν^p οὗτος^{rdns} τελειόω^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} μετὰ^p ἐγὼ^{rpnp} ἵνα^c παρρησία^{nafs} ἔχω^{vspalp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgfs} κρίσις^{ngfs} ὅτι^c καθὼς^{bo} ἐκεῖνος^{rdms} εἰμὶ^{vixp3s} καὶ^c ἐγὼ^{rpnp} εἰμὶ^{vixp1p} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} οὗτος^{rdms}. **v.18** φόβος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ἀλλὰ^c ὁ^{dnfs} τέλειος^{anfsn} ἀγάπη^{nnfs} ἔξω^{bo} βάλλω^{vipa3s} ὁ^{dams} φόβος^{nam} ὅτι^c ὁ^{dnms} φόβος^{nnms} κόλασις^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} δέ^c φοβέομαι^{vppnms} οὐ^{xo} τελειόω^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs}. **v.19** ἐγὼ^{rpnp} ἀγαπᾶ^{vialp} αὐτός^{rpms} ὅτι^c αὐτός^{rpms} πρῶτος^{anmsn} ἀγαπᾶ^{vialp} ἐγὼ^{rpnp}. **v.20** ἐάν^{9o} τι-σρινμσ λέγω^{vsaa3s} ὅτι^c ἀγαπᾶ^{vialp} ὁ^{dams} θεός^{nam} καὶ^c ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} αὐτός^{rpms} μισέω^{vspa3s} ψεύστης^{nnms} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnms} γάρ^c μὴ^{xo} ἀγαπᾶ^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} αὐτός^{rpms} ὃς^{rrams} ὁ^{dams} θεός^{nam} ὃς^{rrams} οὐ^{xo} ὁ^{dams} πῶς^{bo} δύναται^{vipn3s} ἀγαπᾶ^{vnpa}.

χομεν ἀπ αὐτοῦ ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ **5**
 γεγέννηται καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν
 γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ **2**
 τέκνα τοῦ θεοῦ ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
 τηρῶμεν, αὕτη γάρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἵνα τὰς ἐντολὰς **3**
 αὐτοῦ τηρῶμεν καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖται οὐκ εἰσὶν. ὅτι **4**
 πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον, καὶ αὕτη
 ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον ἡ πίστις ἡμῶν. τίς ἐστὶν **5**
 ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς
 τοῦ θεοῦ. Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος Ἰησοῦς **6**
 ὁ Χριστὸς οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι,
 καὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ μαρτυροῦν ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλή-
 θεια. ὅτι τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ πατήρ, **7**
 ὁ λόγος, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἓν εἰσιν. καὶ **8**
 τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ
 καὶ τὸ αἶμα καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν **9**
 ἀνθρώπων λαμβάνομεν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι
 αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ
 υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυ- **10**

v.21 καί^c οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ἔχω^{vipalp} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} ἵνα^c ὁ^{dams} ἀγαπάω^{vppanms}
 ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀγαπάω^{vspa3s} καί^c ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rgms}. **5. v.1** πᾶς^{anmsn}
 ὁ^{dams} πιστεύων^{vppanms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dams} θεός^{ngms}
 γεννάω^{vixp3s} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dams} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} γεννάω^{vpaams} ἀγαπάω^{vipa3s} καί^c
 ὁ^{dams} γεννάω^{vixp3s} ἐκ^p αὐτός^{rgms}. **v.2** ἐν^p οὗτος^{rdams} γινώσκω^{vipalp} ὅτι^c ἀγαπάω^{vipalp}
 ὁ^{dams} τέκνον^{nanp} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὅταν^c ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀγαπάω^{vipalp} καί^c ὁ^{dams} ἐντολή^{nafp}
 αὐτός^{rgms} τηρῶ^{vspalp}. **v.3** οὗτος^{rdams} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἵνα^c
 ὁ^{dams} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rgms} τηρῶ^{vspalp} καί^c ὁ^{dams} ἐντολή^{nnfp} αὐτός^{rgms} θαρῶ^{anfpn} οὐ^{xo}
 εἰμι^{vixp3p}. **v.4** ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dams} γεννάω^{vixp3s} ἐκ^p ὁ^{dams} θεός^{ngms} νικάω^{vipa3s} ὁ^{dams}
 κόσμος^{nams} καί^c οὗτος^{rdams} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} νίκη^{nnfs} ὁ^{dams} νικάω^{vpaans} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}
 ὁ^{dams} πίστις^{nnfs} ἔγω^{rgp}. **v.5** τίς^{rgms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} νικάω^{vppanms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}
 εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dams} πιστεύω^{vppanms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} υἱός^{ngms} ὁ^{dams} θεός^{ngms}.
v.6 οὗτος^{rdams} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vpaans} διὰ^p ὕδωρ^{ngms} καί^c αἶμα^{ngms} Ἰησοῦς^{nnms}
 Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἐν^p ὁ^{dams} ὕδωρ^{ndns} μόνος^{bo} ἀλλὰ^c ἐν^p ὁ^{dams} ὕδωρ^{ndns} καί^c ὁ^{dams} αἶμα^{ndns}
 καί^c ὁ^{dams} πνεῦμα^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} μαρτυρῶ^{vppanms} ὅτι^c ὁ^{dams} πνεῦμα^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams}
 ἀλήθεια^{nnfs}. **v.7** ὅτι^c τρεῖς^{nnmp} εἰμι^{vixp3p} ὁ^{dams} μαρτυρῶ^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{dams} οὐρανός^{ndms}
 ὁ^{dams} πατήρ^{nnms} ὁ^{dams} λόγος^{nnms} καί^c ὁ^{dams} ἅγιος^{anmsn} πνεῦμα^{nnms} καί^c οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dams}
 τρεῖς^{nnmp} εἰς^{nans} εἰμι^{vixp3p}. **v.8** καί^c τρεῖς^{nnmp} εἰμι^{vixp3p} ὁ^{dams} μαρτυρῶ^{vppanmp} εἰς^p ὁ^{dams}
 γῆ^{ndfs} ὁ^{dams} πνεῦμα^{nnms} καί^c ὁ^{dams} ὕδωρ^{nnms} καί^c ὁ^{dams} αἶμα^{nnms} καί^c ὁ^{dams} τρεῖς^{nnmp} εἰς^p
 ὁ^{dams} εἰς^{nans} εἰμι^{vixp3p}. **v.9** εἰ^{qo} ὁ^{dams} μαρτυρία^{nafs} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngmp} λαμβάνω^{vipa1p} ὁ^{dams}
 μαρτυρία^{nnfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} μέγας^{anfs} εἰμι^{vixp3s} ὅτι^c οὗτος^{rdams} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} μαρτυρία^{nnfs}
 ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὅς^{rrafs} μαρτυρῶ^{vixa3s} περὶ^p ὁ^{dams} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgms}.

- ρίαν ἐν ἑαυτῷ ὁ μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν
 ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεός
 11 περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία ὅτι ζῶν αἰώ-
 νιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν.
 12 ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν, ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ
 13 τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ
 ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ ἵνα εἰδῇτε ὅτι ζῶν ἔχετε αἰώνιον καὶ
 14 ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ αὕτη ἐστὶν
 ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ
 15 τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει
 ἡμῶν ὁ ἂν αἰτώμεθα οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκα-
 16 μεν παρ' αὐτοῦ. Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα
 ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον αἰτήσῃ καὶ δώσῃ αὐτῷ ζωὴν τοῖς ἁ-
 μαρτάνουσιν μὴ πρὸς θάνατον ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον, οὐ
 17 περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν
 18 καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γε-
 γεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ
 19 θεοῦ τηρεῖ ἑαυτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. οἶδαμεν
 ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται.
 20 οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν
 ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν καὶ ἐσμέν ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ

v.10 ὁδνms πιστεύωvppanms εἰςp ὁdams υἱόςnams ὁdgmς θεόςngms ἔχωvῐpa3s ὁdafs μαρτυρίαnafs ἐνp
 ἑαυτοῦpxdms ὁdnms μῆxo πιστεύωvppanms ὁddms θεόςndms ψεύστηςnams ποιέωvῐxa3s αὐτόςrῐpams
 ὅτιc οὐxo πιστεύωvῐxa3s εἰςp ὁdafs μαρτυρίαnafs ὅςrῐafs μαρτυρέωvῐxa3s ὁdnms θεόςnnms περῐp
 ὁdgmς υἱόςngms αὐτόςrῐgmς. **v.11** καίc οὗτοςrdnfs εἰμῐvῐpx3s ὁdnfs μαρτυρίαnafs ὅτιc ζωήnafs
 αἰώνιοςaafsn διδωμῐvῐaa3s ἐγώrῐp-d ὁdnms θεόςnnms καίc οὗτοςrdnfs ὁdnfs ζωήnafs ἐνp ὁddms
 υἱόςndms αὐτόςrῐgmς εἰμῐvῐpx3s. **v.12** ὁdnms ἔχωvppanms ὁdams υἱόςnams ὁdgmς θεόςngms ὁdafs ζωήnafs οὐxo ἔχωvῐpa3s.
 ζωήnafs ὁdnms μῆxo ἔχωvppanms ὁdams υἱόςnams ὁdgmς θεόςngms ὁdafs ζωήnafs οὐxo ἔχωvῐpa3s.
v.13 οὗτοςrdanp γράφωvῐaals σύrῐp-d ὁddmp πιστεύωvppadmp εἰςp ὁdams ὄνομαnans ὁdgmς υἱόςngms
 ὁdgmς θεόςngms ἵναc οἶδαvsxa2p ὅτιc ζωήnafs ἔχωvῐpa2p αἰώνιοςaafsn καίc ἵναc πιστεύωvspa2p
 εἰςp ὁdams ὄνομαnans ὁdgmς υἱόςngms ὁdgmς θεόςngms. **v.14** καίc οὗτοςrdnfs εἰμῐvῐpx3s ὁdnfs
 παρρησίαnafs ὅςrῐafs ἔχωvῐpa1p πρὸςp αὐτόςrῐpams ὅτιc ἐάνqo τι-σριανσ αἰτέωvspm1p κατὰp ὁdams
 θέλημαnans αὐτόςrῐgmς ἀκούωvῐpa3s ἐγώrῐg-p. **v.15** καίc ἐάνqo οἶδαvῐxa1p ὅτιc ἀκούωvῐpa3s
 ἐγώrῐg-p ὅςrῐans ἄνω αἰτέωvspm1p οἶδαvῐxa1p ὅτιc ἔχωvῐpa1p ὁddanp αἰτήμαnanp ὅςrῐanp αἰτέωvῐxa1p
 παρὰp αὐτόςrῐgmς. **v.16** ἐάνqo τι-σρινms ὁράωvsaa3s ὁdams ἀδελφόςnams αὐτόςrῐgmς
 ἁμαρτάνωvppaams ἁμαρτίαnafs μῆxo πρὸςp θάνατοςnams αἰτέωvῐfa3s καίc διδωμῐvῐfa3s αὐτόςrῐdms
 ζωήnafs ὁddmp ἁμαρτάνωvppadmp μῆxo πρὸςp θάνατοςnams εἰμῐvῐpx3s ἁμαρτίαnafs πρὸςp
 θάνατοςnams οὐxo περῐp ἐκεῖνοςrdgfs λέγωvῐpals ἵναc ἐρωτάωvsaa3s. **v.17** πᾶςanfn ἀδικίαnafs
 ἁμαρτίαnafs εἰμῐvῐpx3s καίc εἰμῐvῐpx3s ἁμαρτίαnafs οὐxo πρὸςp θάνατοςnams. **v.18** οἶδαvῐxa1p
 ὅτιc πᾶςanmsn ὁdnms γεννάωvpxnms ἐκp ὁdgmς θεόςngms οὐxo ἁμαρτάνωvῐpa3s ἀλλάc ὁdnms
 γεννάωvppanms ἐκp ὁdgmς θεόςngms τηρέωvῐpa3s ἑαυτοῦpxams καίc ὁdnms πονηρόςanmsn οὐxo
 ἅπωvῐpm3s αὐτόςrῐgmς. **v.19** οἶδαvῐxa1p ὅτιc ἐκp ὁdgmς θεόςngms εἰμῐvῐpx1p καίc ὁdnms
 κόσμοςnms ὅλοςanmsn ἐνp ὁddms πονηρόςadmsn κεῖμαιvῐpn3s.

υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος. Τεκνία φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων ἀμήν. 21

v.20 οἶδα^{vixa1p} ὅτι^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἦκω^{vipa3s} καί^c δίδωμι^{vixa3s} ἐγώ^{tpd-p} διάνοια^{nafs} ἵνα^c γινώσκω^{vspalp} ὁ^{dams} ἀληθινός^{aamsn} καί^c εἰμι^{vipx1p} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀληθινός^{admsn} ἐν^p ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} αὐτός^{tpgms} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἀληθινός^{anmsn} θεός^{nnms} καί^c ὁ^{dnfs} ζῶν^{nnfs} αἰώνιος^{anfsn}. **v.21** τεκνίον^{nvnpr} φυλάσσω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} εἰδωλον^{ngnp} ἀμήνth.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ

- 1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς οὓς
ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ
2 ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν. διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν
3 ἡμῖν καὶ μεθ ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. ἔσται μεθ ἡμῶν χά-
ρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρός καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ
4 Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. Ἐχάρην
λίαν ὅτι εὗρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ
5 καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. καὶ νῦν ἔρωτῶ σε
κυρία οὐχ ὥς ἐντολὴν γράφω σοι καινὴν ἀλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ
6 ἀρχῆς ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη ἵνα
περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή κα-
7 θὼς ἠκούσατε ἀπ ἀρχῆς ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. ὅτι πολλοὶ
πλάνοι εἰσῆλθόν εἰς τὸν κόσμον οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν
Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί, οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντί-
8 χριστος. βλέπετε ἑαυτοὺς ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα
9 ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν. πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ
μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει, ὁ μένων ἐν τῇ
10 διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει.
εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει μὴ

1. v.1 ὁdnms πρεσβύτεροςanmsn ἐκλεκτόςadfsn κυρίαndfs καίε ὁddnp τέκνονndnp αὐτούςrpgfs
ὅςrtrap ἐγὼrpn-s ἀγαπάωvipa1s ἐνp ἀλήθειαndfs καίε οὐxo ἐγὼrpn-s μόνοςanmsn ἀλλάε καίε
πᾶςanmpn ὁdnmp γινώσκωvrxanmp ὁdafs ἀλήθειαnafs. v.2 διὰp ὁdafs ἀλήθειαnafs ὁdafs
μένωvppaafs ἐνp ἐγὼrpd-p καίε μετὰp ἐγὼrpg-p εἰμivifx3s εἰςp ὁdams αἰῶνnam. v.3 εἰμivifx3s μετὰp
ἐγὼrpg-p χάριςnnfs ἔλεοςnnms εἰρήνηnnfs παρὰp θεόςngms πατήρngms καίε παρὰp κύριοςngms
Ἰησοῦςngms Χριστόςngms ὁdngms υἱόςngms ὁdngms πατήρngms ἐνp ἀλήθειαndfs καίε ἀγάπηndfs.
v.4 χαίρωviao1s λίανbo ὅτιε εὐρίσκωvixa1s ἐκp ὁdgnp τέκνονngnp σύrpg-s περιπατέωvppaamp ἐνp
ἀλήθειαndfs καθὼςbo ἐντολήnafs λαμβάνωviaa1p παρὰp ὁdngms πατήρngms. v.5 καίε νῦνbo
ἔρωτῶvipa1s σύrpa-s κυρίαnafs οὐxo ὥςbo ἐντολήnafs γράφωvipa1s σύrpd-s καινόςaafsn ἀλλάε
ὅςrtafs ἔχωvia1p ἀπὸp ἀρχῆngfs ἵναε ἀγαπάωvspa1p ἀλλήλωνreamp. v.6 καίε οὗτοςrdnfs εἰμivirpx3s
ὁdnfs ἀγάπηnnfs ἵναε περιπατέωvspa1p κατὰp ὁdapr ἐντολήnafp αὐτούςrpgms οὗτοςrdnfs εἰμivirpx3s
ὁdnfs ἐντολήnnfs καθὼςbo ἀκούωviaa2p ἀπὸp ἀρχῆngfs ἵναε ἐνp αὐτούςrpdfs περιπατέωvspa2p.
v.7 ὅτιε πολὺςanmpn πλάνοςanmpn εἰσέρχονταιviaa3p εἰςp ὁdams κόσμοςnams ὁdnmp μὴε
ὁμολογέωvppanmp Ἰησοῦςnams Χριστόςnams ἔρχονταιvppanms ἐνp σάρςndfs οὗτοςrdnms εἰμivirpx3s
ὁdnms πλάνοςanmsn καίε ὁdnms ἀντίχριστοςnnms. v.8 βλέπωvdp2p ἑαυτοῦrxiamp ἵναε μὴε
ἀπόλλυμιvsaa1p ὅςrtrap ἐργάζομαιviad1p ἀλλάε μισθόςnams πλήρηςaamsn ἀπολαμβάνωvsaa1p.
v.9 πᾶςanmsn ὁdnms παραβαίνωvppanms καίε μὴε μένωvppanms ἐνp ὁddfs διδαχῇndfs ὁdngms
Χριστόςngms θεόςnams οὐxo ἔχωvipa3s ὁdnms μένωvppanms ἐνp ὁddfs διδαχῇndfs ὁdngms Χριστόςngms
οὗτοςrdnms καίε ὁdams πατήρnams καίε ὁdams υἱόςnams ἔχωvipa3s.

λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε, ὁ γὰρ 11
 λέγων αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.
 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἠβουλήθη διὰ χάριτος καὶ μέ- 12
 λανος ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα
 λαλῆσαι ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη. Ἀσπάζεται σε τὰ 13
 τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς ἀμήν.

v.10 εἰ⁹⁰ τι-σρινμο ερχομαι^{νῖpn3s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} καί^c οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} διδαχῇ^{nafs} οὐ^{xo}
 φέρω^{vipa3s} μὴ^{xo} λαμβάνω^{vdpa2p} αὐτός^{tpams} εἰς^p οἰκία^{nafs} καί^c χαίρω^{vnpa} αὐτός^{tpdms} μὴ^{xo}
 λέγω^{vdpa2p}. **v.11** ὁ^{dnms} γάρ^c λέγω^{vppanms} αὐτός^{tpdms} χαίρω^{vnpa} κοινωνέω^{vipa3s} ὁ^{ddnp}
 ἔργον^{ndnp} αὐτός^{tpgms} ὁ^{ddnp} πονηρός^{adnpn}. **v.12** πολὺς^{aanpn} ἔχω^{vppanms} σύ^{tpd-p} γράφω^{vnpa}
 οὐ^{xo} θούλομαι^{viao1s} διὰ^p χάριτος^{ngms} καί^c μέλας^{agnsn} ἀλλά^c ἐλπίζω^{vipa1s} ἐρχομαι^{vnaa} πρὸς^p
 σύ^{tpa-p} καί^c στόμα^{nans} πρὸς^p στόμα^{nans} λαλέω^{vnaa} ἵνα^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{nnfs} ἐγώ^{tpg-p} εἴμι^{ivsp3s}
 πληρόω^{vpxpnfs}. **v.13** ἀσπάζεταιμαι^{νῖpn3s} σύ^{tpa-s} ὁ^{ddnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgrfs} ἀδελφῇ^{ngfs} σύ^{tpg-s} ὁ^{dgrfs}
 ἐκλεκτός^{agfsn} ἀμήνth.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΡΙΤΗ

- 1 Ὁ πρεσβύτερος Γαῖω τῷ ἀγαπητῷ ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.
2 Ἀγαπητέ περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν κα-
3 θῶς εὐοδοῦται σου ἡ ψυχὴ. ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελ-
4 φῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ
5 περιπατεῖς. μειζότεραν τούτων οὐκ ἔχω χαρὰν ἵνα ἀκούω τὰ
6 ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. Ἀγαπητέ πιστὸν ποιεῖς
7 ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ εἰς τοὺς ξένους. οἱ ἐμαρ-
8 τύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας οὕς καλῶς ποιήσεις
9 προπέμψας ἀξίως τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθον
10 μὴδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπο-
11 λαμβάνειν τοὺς τοιούτους ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ.
12 Ἐγγραψά τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρέφης
οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο ἐὰν ἔλθω ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ
ἔργα ἃ ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς καὶ μὴ ἀρκούμε-
νος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς
βουλομένους κωλύει καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. Ἀγαπητέ
μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν ὃ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ
ἐστίν, ὃ δὲ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακεν τὸν θεόν. Δημητρίῳ με-
μαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας, καὶ ἡμεῖς

1. **v.1** ὁ^{dnms} πρεσβύτερος^{anmsn} Γαῖος^{ndms} ὁ^{ddms} ἀγαπητός^{admsn} ὅς^{rtrams} ἐγὼ^{trn-s} ἀγαπῶ^{vipals} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs}. **v.2** ἀγαπητός^{avmsn} περὶ^p πᾶς^{agnp} εὐχομαί^{vipnls} σὺ^{trpa-s} εὐοδόω^{vnp} καὶ^c ὑγιαίνω^{vnpa} καθὼς^{bo} εὐοδόω^{vipp3s} σὺ^{trg-s} ὁ^{dnfs} ψυχῇ^{nnfs}. **v.3** χαίρω^{vialols} γὰρ^c λίαν^{bo} ἐρχομαι^{vppngmp} ἀδελφός^{ngmp} καὶ^c μαρτυρῶ^{vppagmp} σὺ^{trg-s} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} καθὼς^{bo} σὺ^{trn-s} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs} περιπατέω^{vipa2s}. **v.4** μέγας^{aafsn} οὗτος^{rdgnp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipals} χαρὰ^{nafs} ἵνα^c ἀκούω^{vipals} ὁ^{dantp} ἐμός^{rsanp} τέκνον^{nantp} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs} περιπατέω^{vppaams}. **v.5** ἀγαπητός^{avmsn} πιστός^{aansn} ποιῶ^{vipa2s} ὅς^{rtrans} ἐάν^{qo} ἐργάζομαι^{vsad2s} εἰς^p ὁ^{dantp} ἀδελφός^{nantp} καὶ^c εἰς^p ὁ^{dantp} ξένος^{aampn}. **v.6** ὅς^{rtrmp} μαρτυρῶ^{viaa3p} σὺ^{trg-s} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ἐνώπιον^{bo} ἐκκλησία^{ngfs} ὅς^{rtramp} καλῶς^{bo} ποιῶ^{vifa2s} προπέμψω^{vpaanms} ἀξίως^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.7** ὑπὲρ^p γὰρ^c ὁ^{dgms} ὄνομα^{ngns} ἐξέρχομαι^{viaa3p} μὴ^{deis} ἀνσιν^{aansn} λαμβάνω^{vppanmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp}. **v.8** ἐγὼ^{trn-p} οὖν^c ὀφείλω^{vipa1p} ἀπολαμβάνω^{vnpa} ὁ^{dantp} τοιοῦτος^{rdantp} ἵνα^c συνεργός^{aampn} γίνωμαι^{vsn1p} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs}. **v.9** γράφω^{vialals} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἀλλὰ^c ὁ^{dnms} φιλοπρωτεύω^{vppanms} αὐτός^{trgfp} Διοτρέφης^{nnms} οὐ^{xo} ἐπιδέχομαι^{vipn3s} ἐγὼ^{trpa-p}. **v.10** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐάν^{qo} ἐρχομαι^{vsaal} ὑπομνήσκω^{vifa1s} αὐτός^{trgms} ὁ^{dantp} ἔργον^{nantp} ὅς^{rtrantp} ποιῶ^{vipa3s} λόγος^{ndmp} πονηρός^{admpn} φλυαρέω^{vppanms} ἐγὼ^{trpa-p} καὶ^c μὴ^{xo} ἀρκέω^{vppnms} ἐπὶ^p οὗτος^{rdmp} οὐ^{te} αὐτός^{trpms} ἐπιδέχομαι^{vipn3s} ὁ^{dantp} ἀδελφός^{nantp} καὶ^c ὁ^{dantp} βούλομαι^{vppnamp} κωλύω^{vipa3s} καὶ^c ἐκ^p ὁ^{dgnfs} ἐκκλησία^{ngfs} ἐκβάλλω^{vipa3s}. **v.11** ἀγαπητός^{avmsn} μὴ^{xo} μιμέομαι^{vdpn2s} ὁ^{dans} κακός^{aansn} ἀλλὰ^c ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} ὁ^{dnms} ἀγαθοποιῶ^{vppanms} ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} δε^c κακοποιῶ^{vppanms} οὐ^{xo} ὁράω^{vixa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams}.

δὲ μαρτυροῦμεν καὶ οἶδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν.
 Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου 13
 σοι γράψαι. ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε καὶ στόμα πρὸς στόμα 14
 λαλήσομεν εἰρήνῃ σοὶ ἀσπάζονται σε, οἱ φίλοι ἀσπάζου τοὺς
 φίλους κατ' ὄνομα.

v.12 Δημήτριος^{ndms} μαρτυρῶν^{vixp3s} ὑπό^p πᾶς^{agmpn} καί^c ὑπό^p αὐτός^{tpgfs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs}
 καί^c ἐγώ^{tpn-p} δέ^c μαρτυρῶν^{vipalp} καί^c οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{dntfs} μαρτυρία^{nnfs} ἐγώ^{tpg-p} ἀληθής^{anfsn}
 εἰμι^{vixp3s}. **v.13** πολὺς^{aanpn} ἔχω^{vial1s} γράφω^{vnpa} ἀλλά^c οὐ^{xo} θέλω^{vipals} διὰ^p μέλας^{agnsn}
 καί^c κάλαμος^{ngms} σύ^{tpd-s} γράφω^{vnaa}. **v.14** ἐλπίζω^{vipals} δέ^c εὐθέως^{bo} ὁράω^{vnaa} σύ^{tpa-s}
 καί^c στόμα^{nans} πρὸς^p στόμα^{nans} λαλέω^{vifalp} εἰρήνῃ^{nnfs} σύ^{tpd-s} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ^{tpa-s} ὁ^{dntmp}
 φίλος^{anmpn} ἀσπάζομαι^{vdpn2s} ὁ^{damp} φίλος^{aampn} κατὰ^p ὄνομα^{nans}.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ

- 1 Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ἀδελφός δὲ Ἰακώβου τοῖς ἐν
θεῷ πατρὶ ἡγιασμένοις, καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλη-
2, 3 τοῖς, ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθεῖη. Ἀγαπη-
τοί πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς
σωτηρίας ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνί-
4 ζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. παρεισέδου-
σαν γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ
κρίμα ἀσεβεῖς τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλ-
γειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην Θεόν, καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
5 Χριστὸν ἄρνούμενοι. Ὑπομῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι εἰδότας
ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο, ὅτι ὁ κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας
6 τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν. ἀγγέλους τε
τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ
ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις
7 ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν. ὥς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ πε-
ρὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ
ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰ-
8 ωνίου δίκην ὑπέχουσαι. Ὅμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνια-
ζόμενοι σάρκα μὲν μαιίνουσιν κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν δόξας
9 δὲ βλασφημοῦσιν. ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος ὅτε τῷ διαβόλῳ

1. v.1 Ἰούδας^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δοῦλος^{nnms} ἀδελφός^{nnms} δέ^c Ἰακώβος^{ngms}
ὁ^{ddmp} ἐν^p θεός^{ndms} πατήρ^{ndms} ἀγιάζω^{vpxpdm} καί^c Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} τηρέω^{vpxpdm}
κλητός^{admpn}. v.2 ἔλεος^{nnms} σύ^{tpd-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} καί^c ἀγάπη^{nnfs} πληθύνω^{voap3s}.
v.3 ἀγαπητός^{avmpn} πᾶς^{aafsn} σπουδὴ^{nafs} ποιέω^{vprnmms} γράφα^{vnpa} σύ^{tpd-p} περὶ^p ὁ^{dgfs}
κοινός^{agfsn} σωτηρία^{ngfs} ἀνάγκη^{nafs} ἔχω^{vlaals} γράφω^{vnaa} σύ^{tpd-p} παρακαλέω^{vpranms}
ἐπαγωνίζομαι^{vnpn} ὁ^{ddfs} ἅπαξ^{zbo} παραδίδωμι^{vrapdfs} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} πίστις^{ndfs}.
v.4 παρεισδύω^{vlaa3p} γάρ^c τι-σιν^{mp} ἄνθρωπος^{nnmp} ὁ^{dnmp} πάλαι^{bo} προγράφω^{vpxpnm}
εἰς^p οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} ἀσεθής^{anmpn} ὁ^{dafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} χάρις^{nafs}
μετατιθῆμι^{vpranmp} εἰς^p ἀσέλγεια^{nafs} καί^c ὁ^{dams} μόνος^{aamsn} δεσπότης^{nams} θεός^{nams} καί^c
κύριος^{nams} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἄρνεομαι^{vprpnm}. v.5 ὑπομινῆσκω^{vnaa}
δέ^c σύ^{tpa-p} θυλόμαι^{vnpnls} οἶδω^{vpxaamp} σύ^{tpa-p} ἅπαξ^{zbo} οὗτος^{rdans} ὁ^{ti} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}
λαός^{nams} ἐκ^p γῆ^{ngfs} Αἰγυπτos^{ngfs} σῶζω^{vpaanms} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} ὁ^{damp} μὴ^{xo} πιστεύω^{vraaamp}
ἀπόλλυμι^{vlaa3s}. v.6 ἄγγελος^{namp} τέ^{xo} ὁ^{damp} μὴ^{xo} τηρέω^{vraaamp} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgm}
ἀρχή^{nafs} ἀλλά^c ἀπολείπω^{vpaamp} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} οἰκητήριον^{nans} εἰς^p κρίσις^{nafs} μέγας^{agfsn}
ἡμέρα^{ngfs} δεσμός^{ndmp} αἰδώς^{admpn} ὑπὸ^p ζόφος^{nams} τηρέω^{vixa3s}. v.7 ὥς^{bo} Σόδομα^{nnmp} καί^c
Γόμορρα^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfr} περὶ^p αὐτός^{tpaf} πόλις^{nnfr} ὁ^{dams} ὅμοιος^{aamsn} οὗτος^{rdmp} τρόπος^{nams}
ἐκπορνεύω^{vraanfr} καί^c ἀπέρχομαι^{vpaanfr} ὀπίσω^{bo} σάρξ^{ngfs} ἕτερος^{agfsn} πρόκειμαι^{vnpn3p}
δεῖγμα^{nams} πῦρ^{ngns} αἰώνιος^{agnsn} δίκη^{nafs} ὑπέχω^{vpranfr}. v.8 ὁμοίως^{bo} μέντοι^c καί^c
οὗτος^{rdmp} ἐνυπνιάζομαι^{vprnmp} σάρξ^{nafs} μὲν^{xo} μαινώ^{vnpa3p} κυριότης^{nafs} δέ^c ἀθετέω^{vnpa3p}
δόξα^{nafr} δέ^c βλασφημέω^{vnpa3p}.

διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος οὐκ ἐτόλ-
 μησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας ἀλλ' εἶπεν Ἐπιτιμήσοι
 σοι κύριος. οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν ὅσα 10
 δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται ἐν τούτοις φθείρονται.
 οὐαὶ αὐτοῖς ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καῖν ἐπορεύθησαν καὶ τῇ πλάνῃ 11
 τοῦ Βαλαάμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε
 ἀπώλοντο. οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες συνευ- 12
 ωχούμενοι ἀφόβως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ
 ἀνέμων περιφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δις ἀπο-
 θανόντα ἐκριζωθέντα. κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα 13
 τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας ἀστέρες πλανῆται οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκό-
 τους εἰς τὸν αἰῶνα τετήρηται. Προεφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις 14
 ἔβδομος ἀπὸ Ἀδάμ Ἐνὼχ λέγων Ἰδοὺ ἦλθεν κύριος ἐν μυριά-
 σιν ἀγίαις αὐτοῦ. ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐξελέγξαι 15
 πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐ-
 τῶν ὧν ἡσέδησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν
 κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. Οὗτοί εἰσιν γογγυσταὶ μεμψί- 16
 μοιροι κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι καὶ τὸ στόμα
 αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν.
 Ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ μνησθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων 17
 ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὅτι ἔ- 18

v.9 ὁδνms δεc Μιχαήλtp ὁδnms ἀρχάγγελοςnnms ὅτεbo ὁδdms διάβολοςadmsn διακρίνωvppmnms
 διαλέγομαιvin3s περὶp ὁδgms Μωϋσῆςngms σῶμαngns οὐxo τολμάαviaa3s κρίσιςnafis ἐπιφέρωvnaa
 βλασφημίαngfs ἀλλάc λέγωviaa3s ἐπιτιμάωvoaa3s σύtpd-s κύριοςnnms. **v.10** οὗτοςrdnmp
 δεc ὅσοςrcanp μὲνxo οὐxo οἶδανixa3p βλασφημέωvipa3p ὅσοςrcanp δεc φυσικῶςbo ὡςbo
 ὁdnnp ἄλογοςannpn ζῶονnnpn ἐπίσταμαιvin3p ἐνp οὗτοςrddnp φθείρωvipp3p. **v.11** οὐαί!
 αὐτόςrpdmp ὅτιc ὁddfs ὁδόςndfs ὁdgms Καῖνtp πορεύομαιviao3p καίc ὁddfs πλάνηndfs ὁdgms
 Βαλαάμtp μισθόςngms ἐκχέωvipa3p καίc ὁddfs ἀντιλογίαndfs ὁdgms Κόρεtp ἀπόλλυμιviam3p.
v.12 οὗτοςrdnmp εἰμivipx3p ἐνp ὁddfp ἀγάπηndfp σύtpg-p σπιλάςnnfp συνευωχέομαιvppnnmp
 ἀφόβωςbo ἑαυτοῦxanp ποιμαίνωvppanmp νεφέληnnfp ἄνυδροςanfp ὑπὸp ἀνεμοςngmp
 περιφέρωvppnnfp δένδρονnnpn φθινοπωρινόςannpn ἄκαρποςannpn διςbo ἀποθνήσκωvpaanmp
 ἐκριζώωvrapnnp. **v.13** κύμαnnpn ἄγριοςannpn θάλασσαngfs ἐπαφρίζωvppanmp ὁdaf ἑαυτοῦxgmp
 αἰσχύνῃnafp ἀστήρnnmp πλανήτηςnnmp ὅςrrdmp ὁdnnms ζόφοςnnms ὁdgnms σκότοςngns εἰςp
 ὁdams αἰώνnamns τηρέωvixp3s. **v.14** προφητεύωviaa3s δεc καίc οὗτοςrddmp ἔβδομοςannmsn
 ἀπὸp Ἀδάμtp Ἐνὼχtp λέγωvppanms ἰδοὺvdaa2s ἔρχομαιviaa3s κύριοςnnms ἐνp μυριάςcndmp
 ἄγιοςadfpn αὐτόςrpgms. **v.15** ποιέωvnaa κρίσιςnafis κατὰp πᾶςagmpn καίc ἐλέγχωvnaa πᾶςaanpn
 ὁdamp ἀσεβήςannpn αὐτόςrpgmp περὶp πᾶςagmpn ὁdgnp ἔργονngmp ἀσεβειαngfs αὐτόςrpgmp
 ὅςrrgmp ἀσεβέωviaa3p καίc περὶp πᾶςagmpn ὁdgnp σκληρόςagmpn ὅςrrgmp λαλέωviaa3p κατὰp
 αὐτόςrpgms ἁμαρτωλόςannpn ἀσεβήςannpn. **v.16** οὗτοςrdnmp εἰμivipx3p γογγυστήςnnmp
 μεμψίμοιροςannpn κατὰp ὁdaf ἐπιθυμίαnafp αὐτόςrpgmp πορεύομαιvppnnmp καίc ὁdnnms
 στόμαnnms αὐτόςrpgmp λαλέωvipa3s ὑπέρογκοςaanpn θαυμάζωvppanmp πρόσωπονnanp ὠφέλειαngfs
 χάρινbo. **v.17** σύtpn-p δεc ἀγαπητόςavmpn μνησκόμαιvdap2p ὁdgnp ῥήμαngnp ὁdgnp
 προεῖπονvpxgmp ὑπὸp ὁdgnp ἀπόστολοςngmp ὁdgnms κύριοςngms ἐγὼrpg-p Ἰησοῦςngms
 Χριστόςngms.

λεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς
 19 ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. Οὗτοί εἰσιν οἱ
 20 ἀποδιορίζοντες ψυχικοί πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δὲ ἀγα-
 πητοὶ τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς ἐν
 21 πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι. ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ τηρή-
 22, 23 σατε προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
 εἰς ζωὴν αἰώνιον. καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι, οὓς δὲ
 24 ἐν φόβῳ σφάζετε ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρπάζοντες μισοῦντες καὶ τὸν ἀ-
 πὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι
 αὐτοὺς ἀπταιστούς καὶ στήσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀ-
 25 μώμους ἐν ἀγαλλίασει. μόνῳ σοφῷ θεῷ σωτῆρι ἡμῶν δόξα καὶ
 μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἐξουσία καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς
 αἰῶνας ἀμήν.

v.18 ὅτι^c λέγω^{vīia3p} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ἐν^p ἔσχατος^{admsn} χρόνος^{ndms} εἰμί^{vīfx3p} ἐμπαῖκτης^{nnmp}
 κατὰ^p ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{txgmp} ἐπιθυμία^{nafp} πορεύομαι^{vppnnmp} ὁ^{dgrp} ἀσεβεία^{ngfp}. **v.19** οὗτος^{rdnmp}
 εἰμί^{vīpx3p} ὁ^{dnmpp} ἀποδιορίζω^{vppanmp} ψυχικός^{anmpn} πνεῦμα^{nans} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanmp}. **v.20** σύ^{trp-p}
 δέ^c ἀγαπητός^{avmpn} ὁ^{ddfs} ἅγιος^{adfs} σύ^{trp-p} πίστις^{ndfs} ἐποικοδομέω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{txamp} ἐν^p
 πνεύμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn} προσεύχομαι^{vppnnmp}. **v.21** ἑαυτοῦ^{txamp} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} θεός^{ngms}
 τηρέω^{vdaa2p} προσδεχομαι^{vppnnmp} ὁ^{dans} ἔλεος^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-p} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} εἰς^p ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.22** καί^c ὅς^{tramp} μέν^{xo} ἐλεέω^{vdpa2p} διακρίνω^{vppnnmp}.
v.23 ὅς^{tramp} δέ^c ἐν^p φόβος^{ndms} σφάζω^{vdpa2p} ἐκ^p ὁ^{dgn} πῦρ^{ngns} ἀρπάζω^{vppanmp} μισέω^{vppanmp}
 καί^c ὁ^{dams} ἀπό^p ὁ^{dgrfs} ἄρξ^{ngfs} σπιλῶ^{vpxpams} χιτῶν^{nam}. **v.24** ὁ^{ddms} δέ^c δύναμαι^{vppndms}
 φυλάσσω^{vnaa} αὐτός^{tramp} ἀπταιστος^{aampn} καί^c ἴστημι^{vnaa} κατενώπιον^p ὁ^{dgrfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{trpms}
 ἄμωμος^{aampn} ἐν^p ἀγαλλίασις^{ndfs}. **v.25** μόνος^{admsn} σοφός^{admsn} θεός^{ndms} σωτήρ^{ndms} ἐγώ^{trp-p}
 δόξα^{nnfs} καί^c μεγαλωσύνη^{nnfs} κράτος^{nnms} καί^c ἐξουσία^{nnfs} καί^c νῦν^{bo} καί^c εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp}
 αἰὼν^{nam} ἀμήνth.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός δεῖξαι **1**
τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει καὶ ἐσήμανεν ἀπο-
στείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ. ὃς **2**
ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ ὅσα τε εἶδεν. μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες **3**
τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμ-
μένα ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. Ἰωάννης ταῖς ἐπτά ἐκκλησίαις ταῖς **4**
ἐν τῇ Ἀσίᾳ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὄντος καὶ ὁ ἦν καὶ
ὁ ἐρχόμενος καὶ ἀπὸ τῶν ἐπτά πνευμάτων ἃ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ
θρόνου αὐτοῦ. καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς ὁ **5**
πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς
Τῷ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡ-
μῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ. καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς **6**
τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. Ἴδου ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν καὶ **7**
ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν καὶ
κόπονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς ναὶ ἀμήν. Ἐγὼ **8**
εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ κύριος ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν
καὶ ὁ ἐρχόμενος ὁ παντοκράτωρ. Ἐγὼ Ἰωάννης ὁ καὶ ἀδελ-

1. v.1 ἀποκάλυψις^{nnfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rafs} διδωμί^{vlaa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ δὲ^{nnms}
θεός^{nnms} δείκνυμι^{vnaa} ὁ δὲ^{ddmp} δούλος^{ndmp} αὐτός^{rgms} ὅς^{rranp} δεῖ^{vipq3s} γίνομαι^{vnaa} ἐν^p τάχος^{ndns}
καί^c σημαίνω^{vlaa3s} ἀποστέλλω^{vpaanms} διὰ^p ὁ δὲ^{ngms} ἀγγέλος^{ngms} αὐτός^{rgms} ὁ δὲ^{ddms} δούλος^{ndms}
αὐτός^{rgms} Ἰωάννης^{ndms}. **v.2** ὅς^{rrnms} μαρτυρέω^{vlaa3s} ὁ δὲ^{dams} λόγος^{nam} ὁ δὲ^{ngms} θεός^{ngms} καί^c
ὁ δὲ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅσος^{rcanp} τὸ^{xo} ὅραμα^{vlaa3s}. **v.3** μακάριος^{amnsn}
ὁ δὲ^{nnms} ἀναγινώσκων^{vpaanms} καί^c ὁ δὲ^{nnms} ἀκούων^{vpaanmp} ὁ δὲ^{damp} λόγος^{nam} ὁ δὲ^{ngms} προφητεία^{ngfs}
καί^c τὸ^p ἡρώδης^{vpaanmp} ὁ δὲ^{damp} ἐν^p αὐτός^{rgms} γράφω^{vpxpanp} ὁ δὲ^{nnms} γὰρ^c καιρὸς^{ngms} ἐγγύς^{bo}.
v.4 Ἰωάννης^{nnms} ὁ δὲ^{ddfp} ἐπτά^{tn} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ δὲ^{ddfp} ἐν^p ὁ δὲ^{ddfs} Ἀσία^{ndfs} χάρις^{nnfs} σύ^{tpd-p} καί^c
εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p ὁ δὲ^{ngms} ὁ δὲ^{nnms} εἰμι^{vpxnms} καί^c ὁ δὲ^{nnms} εἰμι^{vlix3s} καί^c ὁ δὲ^{nnms} ἔρχομαι^{vprnms}
καί^c ἀπὸ^p ὁ δὲ^{ngms} ἐπτά^{tn} πνεύματα^{ngmp} ὅς^{rrnmp} εἰμι^{vlix3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ δὲ^{ngms} θρόνος^{ngms} αὐτός^{rgms}.
v.5 καί^c ἀπὸ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ δὲ^{nnms} μάρτυς^{nnms} ὁ δὲ^{nnms} πιστός^{amnsn} ὁ δὲ^{nnms}
πρωτότοκος^{amnsn} ἐκ^p ὁ δὲ^{ngmp} νεκρός^{agmpn} καί^c ὁ δὲ^{nnms} ἄρχων^{nnms} ὁ δὲ^{ngmp} βασιλεὺς^{ngmp} ὁ δὲ^{ngfs}
γῆ^{ngfs} ὁ δὲ^{ddms} ἀγαπάω^{vpaadms} ἐγὼ^{tpa-p} καί^c λούω^{vpaadms} ἐγὼ^{tpa-p} ἀπὸ^p ὁ δὲ^{ngmp} ἁμαρτία^{ngfp}
ἐγὼ^{tpg-p} ἐν^p ὁ δὲ^{nnms} αἷμα^{ndns} αὐτός^{rgms}. **v.6** καί^c ποιέω^{vlaa3s} ἐγὼ^{tpa-p} βασιλεὺς^{nam} καί^c
ἱερεὺς^{nam} ὁ δὲ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c πατὴρ^{ndms} αὐτός^{rgms} αὐτός^{rpdm} ὁ δὲ^{nnms} δόξα^{nnfs} καί^c ὁ δὲ^{nnms}
κράτος^{nnms} εἰς^p ὁ δὲ^{damp} αἰὼν^{nam} ὁ δὲ^{ngmp} αἰὼν^{ngmp} ἀμήνth. **v.7** ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn3s}
μετὰ^p ὁ δὲ^{ngfp} νεφέλῃ^{ngfp} καί^c ὁράω^{vifd3s} αὐτός^{rgms} πᾶς^{amnsn} ὀφθαλμὸς^{nnms} καί^c ὅστις^{rrnmp}
αὐτός^{rgms} ἐκκεντέω^{vlaa3p} καί^c κόπτω^{vifd3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rgms} πᾶς^{amnsn} ὁ δὲ^{ngmp} φυλὴ^{nnfp} ὁ δὲ^{ngfs} γῆ^{ngfs}
ναί^{xo} ἀμήνth. **v.8** ἐγὼ^{tpn-s} εἰμι^{vlix1s} ὁ δὲ^{nnms} ὅς^{tl} καί^c ὁ δὲ^{nnms} Ω^{tl} ἀρχή^{nnfs} καί^c τέλος^{nnms}
λέγω^{vpa3s} ὁ δὲ^{nnms} κύριος^{nnms} ὁ δὲ^{nnms} εἰμι^{vpxnms} καί^c ὁ δὲ^{nnms} εἰμι^{vlix3s} καί^c ὁ δὲ^{nnms} ἔρχομαι^{vprnms}
ὁ δὲ^{nnms} παντοκράτωρ^{nnms}.

- φὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος. λεγούσης Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, Ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, καὶ ὁ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἐκκλησίαις ταῖς ἐν Ἀσίᾳ, εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ εἰς Λαοδίκειαν.
- Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἐπὶ λυχνίας χρυσαῖς. καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἐπὶ λυχνιῶν ὅμοιον ὑπὸ ἀνθρώπου ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσοῇ. ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὥσει ἔριον λευκόν ὡς χιών καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός. καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χεὶρὶ ἀστέρας ἐπὶ καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρὸς καὶ ἐπέθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμὲ

v.9 ἐγὼ^{rpn-s} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} καὶ^c ἀδελφός^{nnms} σὺ^{tpg-p} καὶ^c συγκοινωνός^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} θλίψεως^{ndfs} καὶ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} καὶ^c ὑπομονῇ^{ndfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} γίνομαι^{viadls} ἐν^p ὁ^{ddfs} νῆσος^{ndfs} ὁ^{ddfs} καλέω^{vpppdfs} Πάτμος^{ndfs} διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καὶ^c διὰ^p ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.10** γίνομαι^{viadls} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἐν^p ὁ^{ddfs} κυριακός^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} καὶ^c ἀκούω^{viaals} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{tpg-s} φωνή^{nafs} μέγας^{aafsn} ὡς^{bo} σάλπιγξ^{ngfs}. **v.11** λέγω^{vppagfs} ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{vipxls} ὁ^{dnms} ὅς^{tl} καὶ^c ὁ^{dnms} ὧ^{tl} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} καὶ^c ὁ^{dnms} ἔσχατος^{anmsn} καὶ^c ὁ^{srans} βλέπω^{vipa2s} γράφω^{vdaa2s} εἰς^p βιβλίον^{nans} καὶ^c πέμψω^{vdaa2s} ὁ^{ddfp} ἐκκλησίᾳ^{ndfp} ὁ^{ddfp} ἐν^p Ἀσίᾳ^{ndfs} εἰς^p Ἐφεσσος^{nafs} καὶ^c εἰς^p Σμύρνα^{nafs} καὶ^c εἰς^p Πέργαμος^{nafs} καὶ^c εἰς^p Θυάτειρα^{nanp} καὶ^c εἰς^p Σάρδεις^{nafp} καὶ^c εἰς^p Φιλαδέλφεια^{nafs} καὶ^c εἰς^p Λαοδίκεια^{nafs}. **v.12** καὶ^c ἐπιστρέφω^{viaals} βλέπω^{vnpa} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} ὅστις^{trnfs} λαλῶ^{viaa3s} μετὰ^p ἐγὼ^{tpg-s} καὶ^c ἐπιστρέφω^{vpaanms} ὁράω^{viaals} ἐπὶ^{tn} λυχνία^{nafp} χρυσοῦς^{aafpn}. **v.13** καὶ^c ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁ^{dgrf} ἐπὶ^{tn} λυχνία^{ngfp} ὅμοιος^{aamsn} υἱός^{ndms} ἀνθρώπου^{ngms} ἐνδύω^{vpxmams} ποδήρης^{aamsn} καὶ^c περιζώννυμι^{vpxpams} πρὸς^p ὁ^{ddmp} μαστός^{ndmp} ζώνη^{nafs} χρυσοῦς^{aafsn}. **v.14** ὁ^{dnfs} δε^c κεφαλῇ^{nnfs} αὐτός^{trgms} καὶ^c ὁ^{dnfp} θρῖς^{nnfp} λευκός^{aafnp} ὥσει^{bo} ἔριον^{nnms} λευκός^{anmsn} ὡς^{bo} χιών^{nnfs} καὶ^c ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{ndmp} αὐτός^{trgms} ὡς^{bo} φλόξ^{nnfs} πυρ^{ngns}. **v.15** καὶ^c ὁ^{dnmp} πούς^{ndmp} αὐτός^{trgms} ὅμοιος^{anmpn} χαλκολιβανόν^{ndns} ὡς^{bo} ἐν^p κάμιнос^{ndfs} πυρὸς^{vpxpnmpp} καὶ^c ὁ^{dnfs} φωνή^{nnfs} αὐτός^{trgms} ὡς^{bo} φωνή^{nnfs} ὕδωρ^{ngnp} πολὺς^{agnpn}. **v.16** καὶ^c ἔχω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} δεξιῶς^{ndfs} αὐτός^{trgms} χεὶρ^{ndfs} ἀστήρ^{nampp} ἐπὶ^{tn} καὶ^c ἐκ^p ὁ^{dgnms} στόμα^{trgms} αὐτός^{trgms} ῥομφαία^{nnfs} δίστομος^{anmsn} ὅς^{us} ἀνfsn ἐκπορεύεται^{vppnnfs} καὶ^c ὁ^{dnfs} ὤψις^{nnfs} αὐτός^{trgms} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} ἥλιος^{ngms} φαίνω^{vipa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} δύναμις^{ndfs} αὐτός^{trgms}.

λέγων μοι, Μὴ φοβοῦ, ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. καὶ 18
 ὁ ζῶν καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας
 τῶν αἰώνων ἀμήν, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ ἄδου καὶ τοῦ θανάτου.
 γράψον ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα. 19
 τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου καὶ 20
 τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσαῖς, οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ
 ἐκκλησιῶν εἰσιν καὶ αἱ ἑπτὰ λυχνίαι ἃς εἶδες ἑπτὰ ἐκκλησίαι
 εἰσίν.

Τῷ ἀγγέλῳ τῆς Ἐφεσίνης ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ 2
 κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ ὁ περιπατῶν ἐν
 μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν, Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ 2
 τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνηθαι βαστά-
 σαι κακοὺς καὶ ἐπειράσω τοὺς φάσκοντας εἶναι ἀποστόλους
 καὶ οὐκ εἰσὶν καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς. καὶ ἐβάστασας καὶ 3
 ὑπομονὴν ἔχεις καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου κεκοπίακας καὶ οὐ κέ-
 κμηκας. ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην 4
 ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν πόθεν ἐκπέπτωκας, καὶ μετανόησον 5
 καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον, εἰ δὲ μὴ ἔρχομαί σοι τάχει καὶ
 κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς ἐὰν μὴ μετανο-
 ῇσης. ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν ἃ 6

v.17 καί^c ὅτε^{bo} ὁράω^{v1aals} αὐτό^sgram^s πίπτω^{v1aals} πρὸς^p ὁdamp^s πού^snam^p αὐτό^srgms
 ὡ^sbo νεκρός^{anmsn} καί^c ἐπιτίθημι^{v1aas3s} ὁdafs^s δεξιός^{aafsn} αὐτό^srgms χειρ^{nafs} ἐπὶ^p ἐγώ^{tpa-s}
 λέγω^{vppanms} ἐγώ^{rdp-s} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s} ἐγώ^{rpn-s} εἰμι^{v1px1s} ὁdms^s πρῶτος^{anmsn} καί^c ὁdms^s
 ἔσχατος^{anmsn}. **v.18** καί^c ὁdms^s ζάω^{vppanms} καί^c γίνομαι^{v1ad1s} νεκρός^{anmsn} καί^c ἰδοὺ^{vdad2s}
 ζάω^{vppanms} εἰμι^{v1px1s} εἰς^p ὁdamp^s αἰών^{nam^p} ὁdgm^p αἰών^{ngmp} ἀμήνth καί^c ἔχω^{v1pals} ὁdaf^p
 κλεῖς^{nafp} ὁdgm^s ἄδης^{ngms} καί^c ὁdgm^s θάνατος^{ngms}. **v.19** γράφω^{vdad2s} ὅ^srran^p ὁράω^{v1aas2s}
 καί^c ὅ^srran^p εἰμι^{v1px3p} καί^c ὅ^srran^p μέλλω^{v1pa3s} γίνομαι^{v1nnp} μετὰ^p οὗτος^{rdanp}. **v.20** ὁdms^s
 μυστήριον^{nnms} ὁdgm^p ἑπτὰ^{tn} ἀστή^{ngmp} ὅ^srrgm^p ὁράω^{v1aas2s} ἐπὶ^p ὁdgm^s δεξιός^{agfsn} ἐγώ^{rgp-s} καί^c
 ὁdaf^p ἑπτὰ^{tn} λυχνία^{nafp} ὁdaf^p χρυσοῦς^{aafpn} ὁdnp^p ἑπτὰ^{tn} ἀστή^{nnmp} ἄγγελος^{nnmp} ὁdgm^p ἑπτὰ^{tn}
 ἐκκλησία^{ngfp} εἰμι^{v1px3p} καί^c ὁdnfp^p ἑπτὰ^{tn} λυχνία^{nnfp} ὅ^srraf^p ὁράω^{v1aas2s} ἑπτὰ^{tn} ἐκκλησία^{nnfp}
 εἰμι^{v1px3p}. **2. v.1** ὁ^sddms^s ἄγγελος^{ndms} ὁdgm^s Ἐφεσος^{ngfs} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdad2s} ὅδε^{rdanp}
 λέγω^{v1pa3s} ὁdms^s κρατέω^{vppanms} ὁdamp^s ἑπτὰ^{tn} ἀστή^{nam^p} ἐν^p ὁddfs^s δεξιός^{adfsn} αὐτό^srgms ὁdms^s
 περιπατέω^{vppanms} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁdgm^p ἑπτὰ^{tn} λυχνία^{ngfp} ὁdgm^p χρυσοῦς^{agfpn}. **v.2** οἶδα^{v1xals}
 ὁdamp^s ἔργον^{nam^p} σύ^{rgp-s} καί^c ὁdams^s κόπος^{nams} σύ^{rgp-s} καί^c ὁdafs^s ὑπομονή^{nafs} σύ^{rgp-s} καί^c ὅ^{ti}
 οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2s} βαστάζω^{vnaa} κακός^{aampn} καί^c πειράζω^{viam2s} ὁdamp^s φάσκω^{vppaamp} εἰμι^{v1npx}
 ἀπόστολος^{nam^p} καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3p} καί^c εὐρίσκω^{v1aas2s} αὐτό^srgmp^s ψευδής^{aampn}. **v.3** καί^c
 βαστάζω^{v1aas2s} καί^c ὑπομονή^{nafs} ἔχω^{v1pa2s} καί^c διὰ^p ὁdams^s ὄνομα^{nans} ἐγώ^{rgp-s} κοπιᾶω^{v1xa2s}
 καί^c οὐ^{xo} κάμνω^{v1xa2s}. **v.4** ἀλλὰ^s ἔχω^{v1pals} κατὰ^p σύ^{rgp-s} ὅ^{ti} ὁdafs^s ἀγάπη^{nafs} σύ^{rgp-s}
 ὁdafs^s πρῶτος^{aafsn} ἀφίημι^{v1aas2s}. **v.5** μνημονεύω^{vdpa2s} οὖν^s πόθεν^{bo} ἐκτίπτω^{v1xa2s} καί^c
 μετανόω^{vdad2s} καί^c ὁdamp^s πρῶτος^{aampn} ἔργον^{nam^p} ποιέω^{vdad2s} εἰ^{qo} δέ^c μὴ^{xo} ἔρχομαι^{v1pn1s}
 σύ^{rdp-s} τάχος^{ndms} καί^c κινέω^{v1fals} ὁdafs^s λυχνία^{nafs} σύ^{rgp-s} ἐκ^p ὁdgm^s τόπος^{ngms} αὐτό^srgfs^s ἐάν^{qo}
 μὴ^{xo} μετανόω^{vsaa2s}.

- 7 κἀγὼ μισῶ. ὁ ἔχων οὕς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
 κλησίαις τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς
 8 ὃ ἐστὶν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου τοῦ θεοῦ. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ
 τῆς ἐκκλησίας Σμυρναίων γράψον, Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ
 9 ἔσχατος ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν, Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ
 τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν πλούσιος δὲ εἶ καὶ τὴν βλασφη-
 μίαν τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ
 10 συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν ἰδοὺ
 μέλλει βάλειν ἐξ ὑμῶν ὁ διάβολος εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῇτε
 καὶ ἔξτε θλίψιν ἡμερῶν δέκα γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου καὶ
 11 δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. ὁ ἔχων οὕς ἀκουσάτω τί
 τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ
 12 τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ
 ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστο-
 13 μον τὴν ὀξεῖαν, Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ ποῦ κατοικεῖς ὅπου ὁ
 θρόνος τοῦ Σατανᾶ καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου καὶ οὐκ ἠρνήσω
 τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς Ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς
 14 μου ὁ πιστὸς ὃς ἀπεκτάνθη παρ ὑμῖν ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατα-
 νᾶς. ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν
 διδαχὴν Βαλαάμ ὃς ἐδίδασκεν ἐν τῷ Βαλάκ βαλεῖν σκάνδαλον

v.6 ἀλλά^c οὗτος^{rdans} ἔχω^{vipa2s} ὅτι^c μισέω^{vipa2s} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgmP} Νικολαίτης^{ngmp} ὃς^{rranp} κἀγὼ^{rpni-s} μισέω^{vipa1s}. **v.7** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὕς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s} τίς^{rqans} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{ddms} νικάω^{vppadms} διδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdm} ἐσθίω^{vnaa} ἐκ^p ὁ^{dgn} ξύλου^{ngns} ὁ^{dgn} ζωῆς^{ngfs} ὃς^{rrnms} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁ^{dgn} παραδείσου^{ngms} ὁ^{dgn} θεός^{ngms}. **v.8** καί^c ὁ^{dnms} ἄγγελος^{ndms} ὁ^{dgn} ἐκκλησία^{ngfs} Σμύρνα^{ngmp} γράφω^{vdad2s} ὁ^{de} ὁ^{rdanp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms} ἔσχατος^{anmsn} ὃς^{rrnms} γίνομαι^{viad3s} νεκρός^{anmsn} καί^c ζάω^{viaa3s}. **v.9** οἶδα^{vixa1s} σύ^{tpg-s} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} καί^c ὁ^{dafs} θλίψις^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} πτωχεία^{nafs} πλούσιος^{anmsn} ὁ^{dgn} εἰμι^{vixp2s} καί^c ὁ^{dafs} βλασφημία^{nafs} ὁ^{dgmP} λέγω^{vppagmp} Ἰουδαίος^{aampr} εἰμι^{vixp} ἑαυτοῦ^{rxamp} καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3p} ἀλλά^c συναγωγὴ^{nnfs} ὁ^{dgn} Σατανᾶς^{ngms}. **v.10** μηδεὶς^{aansn} φοβέομαι^{vdpm2s} ὃς^{rranp} μέλλω^{vipa2s} πάσχω^{vnpa} ἰδοὺ^{vdad2s} μέλλω^{vipa3s} βάλλω^{vnaa} ἐκ^p σύ^{tpg-p} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} εἰς^p φυλακὴν^{nafs} ἵνα^c πειράξω^{vsap2p} καί^c ἔχω^{vifa2p} θλίψις^{nafs} ἡμέρα^{ngfp} δέκα^{tn} γίνομαι^{vdpm2s} πιστός^{anmsn} ἄχρι^p θανάτου^{ngms} καί^c διδωμι^{vifa1s} σύ^{tpd-s} ὁ^{dams} στέφανος^{nams} ὁ^{dgn} ζωῆς^{ngfs}. **v.11** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὕς^{nans} ἀκούω^{vdad3s} τίς^{rqans} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dnms} νικάω^{vppanms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀδικέω^{vsap3s} ἐκ^p ὁ^{dgn} θάνατος^{ngms} ὁ^{dgn} δευτέρος^{ngmsn}. **v.12** καί^c ὁ^{ddms} ἄγγελος^{ndms} ὁ^{dgn} ἐν^p Πέργαμος^{ndfs} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdad2s} ὁ^{de} ὁ^{rdanp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs} ῥομφαία^{nafs} ὁ^{dafs} δίστομος^{aafsn} ὁ^{dafs} δού^{vixa1s} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} σύ^{tpg-s} καί^c ποῦ^{xo} κατοικέω^{vipa2s} ὅπου^{bo} ὁ^{dnms} θρόνος^{ngms} ὁ^{dgn} Σατανᾶς^{ngms} καί^c κρατέω^{vipa2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c οὐ^{xo} ἀρνέομαι^{viad2s} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c ἐν^p ὁ^{ddp} ἡμέρα^{ndfp} ἐν^p ὃς^{trdp} Ἀντιπᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} μάρτυς^{nnms} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dnms} πιστός^{anmsn} ὃς^{rrnms} ἀποκτείνω^{viap3s} παρὰ^p σύ^{tpd-p} ὅπου^{bo} κατοικέω^{vipa3s} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms}.

ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ φαγεῖν εἰδωλόθута καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὃ 15
μισῶ. μετανόησον εἰ δὲ μὴ ἔρχομαί σοι ταχύ καὶ πολεμήσω 16
μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. ὁ ἔχων οὖς ἀ- 17
κουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις τῷ νικῶντι δώσω
αὐτῷ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου καὶ δώσω αὐτῷ
ψῆφον λευκὴν καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον
ὃ οὐδεὶς ἔγνω εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυα- 18
τείοις ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἔχων
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅ-
μοιοι χαλκολιβάνῳ, Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν 19
διακονίαν καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν ὑπομονὴν σου καὶ τὰ ἔργα
σου καὶ τὰ ἔσχατα πλεῖονα τῶν πρώτων. ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ 20
ὀλίγα ὅτι ἔῤῥη τὴν γυναῖκα Ἰεζάβηλ, τὴν λέγουσαν ἑαυτὴν προ-
φητιν διδάσκειν καὶ πλανᾶσθαι ἔμοιους δούλους πορνεῦσαι καὶ
εἰδωλόθута φαγεῖν. καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ ἐκ 21
τῆς πορνείας αὐτῆς καὶ οὐ μετενόησεν. ἰδοὺ ἐγὼ βάλλω αὐτὴν 22
εἰς κλίνην καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην
ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς 23
ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ καὶ γινώσκονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ
εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κα-

v.14 ἀλλά^c ἔχω^{vipals} κατὰ^p σύ^{rg-s} ὀλίγος^{aanpn} ὅτι^c ἔχω^{vipa2s} ἐκεῖ^{bo} κρατέω^{vppaamp} ὁ δα^{fs}
διδαχ^{nafs} Βαλαάμ^{tp} ὅς^{rrnms} διδάσκα^{vila3s} ἐν^p ὁ δ^{dm}s Βαλάκ^{tp} βάλλω^{vnaa} σκάνδαλον^{nans}
ἐνώπιον^{bo} ὁ δ^{gm}p υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^{tp} ἐσθίω^{vnaa} εἰδωλόθ^{ut}ος^{aanpn} καί^c πορνεύω^{vnaa}.
v.15 οὕτω^{bo} ἔχω^{vipa2s} καί^c σύ^{rgn-s} κρατέω^{vppaamp} ὁ δα^{fs} διδαχ^{nafs} ὁ δ^{gm}p Νικολαί^{ts}ης^{ngmp}
ὅς^{rrans} μισέω^{vipals}. **v.16** μετανόεω^{vdaa2s} εἰ^{qo} δέ^c μή^{xo} ἔρχομαι^{vipnls} σύ^{rgp-d} ταχύ^{bo} καί^c
πολεμέω^{vifals} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} ἐν^p ὁ δ^{dfs} ῥομφαία^{ndfs} ὁ δ^{gns} στόμα^{ngns} ἐγώ^{rgp-s}. **v.17** ὁ δ^{nms}
ἔχω^{vppanms} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s} τίς^{rgans} ὁ δ^{nms} πνεῦμα^{nans} λέγω^{vipa3s} ὁ δ^{ddp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ δ^{dm}s
νικάω^{vppadms} διδωμί^{vifals} αὐτός^{rgpms} ἐσθίω^{vnaa} ἀπὸ^p ὁ δ^{gms} μάνναth ὁ δ^{gms} κρύπτω^{vpxrgms}
καί^c διδωμί^{vifals} αὐτός^{rgpms} ψῆφος^{nafs} λευκός^{aafsn} καί^c ἐπὶ^p ὁ δα^{fs} ψῆφος^{nafs} ὄνομα^{nans}
καινός^{annsn} γράφω^{vpxpans} ὅς^{rrans} οὐδεὶς^{anfsn} γινώσκω^{vila3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ δ^{nms} λαμβάνω^{vppanms}.
v.18 καί^c ὁ δ^{dm}s ἀγγελος^{ndms} ὁ δ^{gfs} ἐν^p Θυάτειρα^{ndnp} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdaa2s} ὁ δ^erdanp
λέγω^{vipa3s} ὁ δ^{nms} υἱός^{ngms} ὁ δ^{gms} θεός^{ngms} ὁ δ^{nms} ἔχω^{vppanms} ὁ δ^{amp} ὀφθαλμός^{nam} αὐτός^{rgpms}
ὡς^{bo} φλόξ^{nifs} πῦρ^{ngns} καί^c ὁ δ^{nm}p πούς^{nnmp} αὐτός^{rgpms} ὅμοιος^{aanmp} χαλκολιβάνον^{ndns}.
v.19 οἶδα^{vixals} σύ^{rgp-s} ὁ δ^{amp} ἔργον^{nanp} καί^c ὁ δα^{fs} ἀγάπη^{nafs} καί^c ὁ δα^{fs} διακονία^{nafs} καί^c ὁ δα^{fs}
πίστις^{nafs} καί^c ὁ δα^{fs} ὑπομονή^{nafs} σύ^{rgp-s} καί^c ὁ δ^{amp} ἔργον^{nanp} σύ^{rgp-s} καί^c ὁ δ^{amp} ἔσχατος^{aanpn}
πολύς^{aanpc} ὁ δ^{gm}p πρῶτος^{agnpn}. **v.20** ἀλλά^c ἔχω^{vipals} κατὰ^p σύ^{rgp-s} ὀλίγος^{aanpn} ὅτι^c
ἔάω^{vipa2s} ὁ δα^{fs} γυνή^{nafs} Ἰεζάβελ^{tp} ὁ δα^{fs} λέγω^{vppaafs} ἑαυτοῦ^{rxafs} προφητῆς^{nafs} διδάσκα^{vnpa} καί^c
πλανῶ^{vnp} ἐμὸς^{rsamp} δοῦλος^{nam} πορνεύω^{vnaa} καί^c εἰδωλόθ^{ut}ος^{vnaa} ἐσθίω^{vnaa}. **v.21** καί^c
διδωμί^{vialals} αὐτός^{rgpds} χρόνος^{nams} ἵνα^c μετανόεω^{vsaa3s} ἐκ^p ὁ δ^{gfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rgpfs} καί^c
οὗ^{xo} μετανόεω^{vila3s}. **v.22** ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγώ^{rgn-s} βάλλω^{vipals} αὐτός^{rgpafs} εἰς^p κλίνην^{nafs} καί^c
ὁ δ^{amp} μοιχεύω^{vppaamp} μετὰ^p αὐτός^{rgpfs} εἰς^p θλίψιν^{nafs} μέγας^{aafsn} ἐάν^{qo} μή^{xo} μετανόεω^{vsaa3p}
ἐκ^p ὁ δ^{gm}p ἔργον^{ngnp} αὐτός^{rgmp}.

24 τὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω καὶ λοιποῖς τοῖς ἐν Θουατείροις
 ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην καὶ οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν
 τὰ βάθη τοῦ Σατανᾶ ὡς λέγουσιν, οὐ βάλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος.
 25, 26 πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν ἤξω. καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ
 τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν
 27 ἔθνων. καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ράβδῳ σιδηρᾷ ὡς τὰ σκευὴ τὰ
 κεραμικὰ συντρίβεται ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου.
 28, 29 καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωτὶνόν. ὁ ἔχων οὗς ἀκουσάτω
 τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέ-
 γει ὁ ἔχων τὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἐπτά ἀστέρας, Οἶδά
 2 σου τὰ ἔργα ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς καὶ νεκρὸς εἶ. γίνου
 γρηγορῶν καὶ στήριξον τὰ λοιπὰ ἃ μέλλει ἀποθανεῖν οὐ γὰρ
 3 εὗρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μνημό-
 νευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας καὶ τήρει καὶ μετανόησον
 ἐάν οὖν μὴ γρηγορήσης ἤξω ἐπὶ σέ ὡς κλέπτῃς καὶ οὐ μὴ γνῶς
 4 ποίαν ὥραν ἤξω ἐπὶ σε. ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα καὶ ἐν Σάρδε-
 σιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ περιπατήσουσιν μετ
 5 ἐμοῦ ἐν λευκοῖς ὅτι ἄξιοι εἰσιν. ὁ νικῶν οὗτος περιβαλεῖται
 ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς

v.23 καί^c ὁ^dανp τέκνον^{nanp} αὐτός^{rgfs} ἀποκτείνω^{vifals} ἐν^p θάνατος^{ndms} καί^c γινώσκω^{vifd3p}
 πᾶς^{anfrp} ὁ^dνfr ἐκκλησία^{nnfr} ὅτι^c ἐγὼ^{rgn-s} εἰμι^{vix1s} ὁ^dnmς ἐραυνάω^{vppanms} νεφρός^{namp}
 καί^c καρδία^{nanfr} καί^c δίδωμι^{vifals} σύ^{rgd-p} ἔκαστος^{admsn} κατὰ^p ὁ^dανp ἔργον^{nanp} σύ^{rgg-p}.
v.24 σύ^{rgd-p} δε^c λέγω^{vifals} καί^c λοιπός^{admpn} ὁ^ddmρ ἐν^p Θουατεῖρα^{ndnp} ὅσος^{rcnmp} οὐ^{xo}
 ἔχω^{vipa3p} ὁ^dafis διδαχῇ^{rdafis} οὗτος^{rdafis} καί^c ὅστις^{rcnmp} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ὁ^dανp βάθος^{namp}
 ὁ^dgms Σατανᾶς^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{vipa3p} οὐ^{xo} βάλλω^{vifals} ἐπὶ^p σύ^{rga-p} ἄλλος^{aansn} βάρος^{nans}.
v.25 πλὴν^{bo} ὅς^{trans} ἔχω^{vipa2p} κρατέω^{vdad2p} ἄχρι^p ὅς^{bo} ἂν^{xo} ἦκω^{vsaa1s}. **v.26** καί^c ὁ^dnmς
 νικάω^{vppanms} καί^c ὁ^dnmς τηρέω^{vppanms} ἄχρι^p τέλος^{ngms} ὁ^dανp ἔργον^{nanp} ἐγὼ^{rgg-s} δίδωμι^{vifals}
 αὐτός^{rdms} ἐξουσία^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^dgnp ἔθνος^{ngnp}. **v.27** καί^c ποιμαίνω^{vifa3s} αὐτός^{rgamp} ἐν^p
 ράβδος^{ndfs} σιδηροῦς^{adfsn} ὡς^{bo} ὁ^dnnp σκεῦος^{nnnp} ὁ^dnnp κεραμικός^{annpn} συντρίβω^{vipp3s} ὡς^{bo}
 κἀγὼ^{rgn-s} λαμβάνω^{vixals} παρὰ^p ὁ^dgms πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rgg-s}. **v.28** καί^c δίδωμι^{vifals} αὐτός^{rdms}
 ὁ^dams ἀστήρ^{nams} ὁ^dams πρωτίνος^{aamsn}. **v.29** ὁ^dnmς ἔχω^{vppanms} οὗς^{nans} ἀκούω^{vdad3s}
 τίς^{rgans} ὁ^dnmς πνεῦμα^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^ddfp ἐκκλησία^{ndfr}. **3. v.1** καί^c ὁ^ddmς ἄγγελος^{ndms}
 ὁ^dgfs ἐν^p Σάρδεις^{ndfr} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdad2s} ὁ^de^{rdanp} λέγω^{vipa3s} ὁ^dnmς ἔχω^{vppanms} ὁ^dανp
 πνεῦμα^{nanp} ὁ^dgms θεός^{ngms} καί^c ὁ^dανp ἐπτά^{tn} ἀστήρ^{namp} οἶδω^{vixals} σύ^{rgg-s} ὁ^dανp ἔργον^{nanp}
 ὅτι^c ὁ^dans ὄνομα^{nans} ἔχω^{vipa2s} ὅτι^c ζάω^{vipa2s} καί^c νεκρός^{anmsn} εἰμι^{vixp2s}. **v.2** γίνονται^{vdnp2s}
 γρηγορέω^{vppanms} καί^c στήριζω^{vdad2s} ὁ^dανp λοιπός^{aanpn} ὅς^{rganp} μέλλω^{vipa3s} ἀποθνήσκω^{vnaa}
 οὐ^{xo} γάρ^c εὗρίσκω^{vixals} σύ^{rgg-s} ὁ^dανp ἔργον^{nanp} πληρὸς^{vpxpanp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^dgms θεός^{ngms}.
v.3 μνημονεύω^{vdpa2s} οὖν^c πῶς^{bo} λαμβάνω^{vixa2s} καί^c ἀκούω^{viaa2s} καί^c τηρέω^{vdpa2s} καί^c
 μετανόεω^{vdad2s} ἐάν^{qo} οὖν^c μὴ^{xo} γρηγορέω^{vsaa2s} ἦκω^{vifals} ἐπὶ^p σύ^{rga-s} ὡς^{bo} κλέπτῃς^{nnms} καί^c
 οὐ^{xo} μὴ^{xo} γινώσκω^{vsaa2s} ποῖος^{rgafs} ὥρα^{nafs} ἦκω^{vifals} ἐπὶ^p σύ^{rga-s}. **v.4** ἔχω^{vipa2s} ὀλίγος^{aanpn}
 ὄνομα^{namp} καί^c ἐν^p Σάρδεις^{ndfr} ὅς^{rganp} οὐ^{xo} μολύνω^{viaa3p} ὁ^dανp ἱμάτιον^{namp} αὐτός^{rgnp} καί^c
 περιπατέω^{vifa3p} μετὰ^p ἐγὼ^{rgg-s} ἐν^p λευκός^{adnpn} ὅτι^c ἄξιος^{annpn} εἰμι^{vixp3p}.

βίβλου τῆς ζωῆς καὶ ἔξομολογήσομαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον
 τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὕς 6
 ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ 7
 τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἅγιος ὁ
 ἀληθινός ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδείς
 κλείει, καὶ κλείει καὶ οὐδείς ἀνοίγει, Οἶδά σου τὰ ἔργα ἰδοὺ 8
 δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην, καὶ οὐδείς δύναται
 κλεῖσαι αὐτήν ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν καὶ ἐτήρησάς μου τὸν
 λόγον καὶ οὐκ ἡρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοὺ διδωμι ἐκ τῆς 9
 συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι
 καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἤξωσιν
 καὶ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ
 ἡγάπησά σε. ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου κἀγώ 10
 σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχε-
 σθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ
 τῆς γῆς. ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ, κράτει ὃ ἔχεις ἵνα μηδεὶς λάβῃ 11
 τὸν στέφανόν σου. ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν στυλὸν ἐν τῷ ναῷ 12
 τοῦ θεοῦ μου καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν
 τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου
 τῆς καινῆς Ἱερουσαλήμ ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ

v.5 ὁdnms νικάωvppanms οὗτοςrdnms περιβάλλωvifm3s ἐνp ἱμάτιονndnp λευκόςadnnp καίc οὐxo
 μήxo ἐξαλείφωvifals ὁdans ὄνομαnans αὐτόςrpgms ἐκp ὁdgrs θίβλοςngfs ὁdgrs ζωήngfs καίc
 ἐξομολογέωvifm1s ὁdans ὄνομαnans αὐτόςrpgms ἐνώπιονbo ὁdgrms πατήρngms ἐγώrpg-s καίc
 ἐνώπιονbo ὁdgmnp ἄγγελοςngmp αὐτόςrpgms. **v.6** ὁdnms ἔχωvppanms οὕςnans ἀκούωvdaa3s
 τίςrqans ὁdnms πνεῦμαnnns λέγωvipa3s ὁddfp ἐκκλησίαndfp. **v.7** καίc ὁddms ἄγγελοςndms
 ὁdgrs ἐνp Φιλαδέλφειαndfs ἐκκλησίαngfs γράφωvdaa2s ὁde'rdanp λέγωvipa3s ὁdnms ἅγιοςanmsn
 ὁdnms ἀληθινόςanmsn ὁdnms ἔχωvppanms ὁdafs κλείςnafs ὁdgrms Δαυιδtp ὁdnms ἀνοίγωvppanms
 καίc οὐδείςanfsn κλείωvipa3s καίc κλείωvipa3s καίc οὐδείςanfsn ἀνοίγωvipa3s. **v.8** οἶδαvixa1s
 σύrpg-s ὁdanp ἔργονnanp ἰδοὺvdaa2s διδωμιvixa1s ἐνώπιονbo σύrpg-s θύραnafs ἀνοίγωvpxpafs καίc
 οὐδείςanfsn δύναμαιvrip3s κλείωvnaa αὐτόςrpfafs ὅτιc μικρόςaafsn ἔχωvipa2s δύναμιςnafs καίc
 τηρέωvnaa2s ἐγώrpg-s ὁdams λόγοςnams καίc οὐxo ἀρνέομαιvda2s ὁdans ὄνομαnans ἐγώrpg-s.
v.9 ἰδοὺvdaa2s διδωμιvipa1s ἐκp ὁdgrs συναγωγήngfs ὁdgrms Σατανᾶngms ὁdgmnp λέγωvppagmp
 ἑαυτοῦrxamp Ἰουδαῖοςaampn εἰμί'vnpix καίc οὐxo εἰμί'vrip3p ἀλλὰc ψευδομαιvipe3p ἰδοὺvdaa2s
 ποιέωvifa1s αὐτόςrpagmp ἵναc ἦκωvsaap3p καίc προσκυνέωvsaap3p ἐνώπιονbo ὁdgmnp πούςngmp
 σύrpg-s καίc γινώσκωvsaap3p ὅτιc ἐγώrpn-s ἀγαπάωvnaa1s σύrpa-s. **v.10** ὅτιc τηρέωvnaa2s ὁdams
 λόγοςnams ὁdgrs ὑπομονήngfs ἐγώrpg-s κἀγώrpn-s σύrpa-s τηρέωvifa1s ἐκp ὁdgrs ὥραngfs ὁdgrms
 πειρασμόςngms ὁdgrs μέλλωvppagfs ἔρχομαιvnpn ἐπὶp ὁdgrs οἰκουμένηngfs ὅλοςagfsn πειράζωvnaa
 ὁdamp κατοικέωvppaamp ἐπὶp ὁdgrs γῆngfs. **v.11** ἰδοὺvdaa2s ἔρχομαιvrip1s ταχύsbo κρατέωvda2s
 ὁsrrans ἔχωvipa2s ἵναc μηδεὶςanmsn λαμβάνωvsaap3s ὁdams στέφανοςnams σύrpg-s.

- 13 τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. ὁ ἔχων οὕς ἀκου-
 14 σάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς
 ἐκκλησίας Λαοδικέων γράψον, Τάδε λέγει ὁ Ἀμήν ὁ μάρτυς ὁ
 15 πιστὸς καὶ ἀληθινὸς ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ, Οἶδά σου
 τὰ ἔργα ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός ὄφελον ψυχρὸς εἶης
 16 ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός
 17 μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. ὅτι λέγεις ὅτι Πλούσι-
 ὅς εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς χρεῖαν ἔχω καὶ οὐκ οἶδας
 ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς
 18 καὶ γυμνός. συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ ἑμοῦ χρυσίον
 πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσης καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα
 περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχὺνὴ τῆς γυμνότητός σου καὶ
 19 κολλούριον ἐγχρίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. ἐγὼ
 ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω, ζήλωσον οὖν καὶ μετανό-
 20 ησον. ἰδοὺ ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω, ἐὰν τις ἀκούσῃ
 τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν
 21 καὶ δειπνήσω μετ αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ ἑμοῦ. ὁ νικῶν δώσω
 αὐτῷ καθίσαι μετ ἑμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ
 22 ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὕς

v.12 ὁδms νικάωvppanms ποιέωvifals αὐτόςrpsms στῦλοςnams ἐνp ὁddms ναόςndms ὁdms
 θεόςngms ἐγώrpg-s καίc ἔξωbo οὐxo μίxo ἐξέρχομαιvsaa3s ἐτιbo καίc γράφωvifals ἐπιp
 αὐτόςrpsms ὁdans ὄνομαnans ὁdms θεόςngms ἐγώrpg-s καίc ὁdans ὄνομαnans ὁdms πόλιςngfs
 ὁdms θεόςngms ἐγώrpg-s ὁdms καινόςagfsn Ἱερουσαλήμtp ὁdnfs καταβαίνωvppanfs ἐκp ὁdms
 οὐρανόςngms ἀπὸp ὁdms θεόςngms ἐγώrpg-s καίc ὁdans ὄνομαnans ἐγώrpg-s ὁdans καινόςanmsn.
v.13 ὁdms ἔχωvppanms οὕςnans ἀκούωvdaa3s τίςrqans ὁdms πνεῦμαnms λέγωvipa3s ὁddp
 ἐκκλησίαndfp. **v.14** καίc ὁdms ἄγγελοςndms ὁdms ἐκκλησίαngfs Λαοδικεύςngmp γράφωvdaa2s
 ὁde-rdanp λέγωvipa3s ὁdms ἄμηνth ὁdms μάρτυςnms ὁdms πιστόςanmsn καίc ἀληθινόςanmsn
 ὁdnfs ἀρχήnnfs ὁdms κτίσιςngfs ὁdms θεόςngms. **v.15** οἶδαvifals σύrpg-s ὁdanp ἔργονnanp
 ὅτιc οὔτεc ψυχρόςanmsn εἰμιvixp2s οὔτεc ζεστόςanmsn ὄφελονi ψυχρόςanmsn εἰμιvixp2s ἢxo
 ζεστόςanmsn. **v.16** οὕτωbo ὅτιc χλιαρὸςanmsn εἰμιvixp2s καίc οὔτεc ψυχρόςanmsn οὔτεc
 ζεστόςanmsn μέλλωvifals σύrpa-s ἐμέωvnaa ἐκp ὁdms στόμαngms ἐγώrpg-s. **v.17** ὅτιc
 λέγωvipa2s ὅτιc πλούσιοςanmsn εἰμιvixp1s καίc πλουτέωvixal1s καίc οὐδεὶςagns χρεῖα nafs ἔχωvipa1s
 καίc οὐxo οἶδαvixa2s ὅτιc σύrpn-s εἰμιvixp2s ὁdms ταλαίπωροςanmsn καίc ἐλεεινόςanmsn
 καίc πτωχόςanmsn καίc τυφλόςanmsn καίc γυμνόςanmsn. **v.18** συμβουλεύωvifals σύrpd-s
 ἀγοράζωvnaa παρὰp ἐγώrpg-s χρυσίονvans πυρόωvpxpans ἐκp πῦρngms ἵναc πλουτέωvnaa2s καίc
 ἱμάτιονnanp λευκοῦaanpn ἵναc περιβάλλωvsam2s καίc μίxo φανερόωvsap3s ὁdnfs αἰσχύνῃnnfs
 ὁdms γυμνότηςngfs σύrpg-s καίc κολλούριονnans ἐγχρίωvdaa2s ὁdamp ὀφθαλμόςnamp σύrpg-s ἵναc
 βλέπωvspa2s. **v.19** ἐγώrpn-s ὅσοςrcamp ἐάνqo φιλέωvspals ἐλέγχωvipa1s καίc παιδεύωvipa1s
 ζηλώωvdaa2s οὖνc καίc μετανοέωvdaa2s. **v.20** ἰδοὺvdaa2s ἴστημιvixal1s ἐπιp ὁdafs θύρα nafs
 καίc κρούωvifals ἐάνqo τι-sρινιμοῦ ἀκούωvsaa3s ὁdms φωνήngfs ἐγώrpg-s καίc ἀνοίγωvsaa3s
 ὁdafs θύρα nafs εἰσερχομαιvifal1s πρὸςp αὐτόςrpsms καίc δειπνέωvifals μετὰp αὐτόςrpsms καίc
 αὐτόςrpsms μετὰp ἐγώrpg-s. **v.21** ὁdms νικάωvppanms δίδωμιvifals αὐτόςrpdms καθίζωvnaa
 μετὰp ἐγώrpg-s ἐνp ὁddms θρόνοςndms ἐγώrpg-s ὡςbo κἀγὼrpn-s νικάωvifal1s καίc καθίζωvifal1s
 μετὰp ὁdms πατήρngms ἐγώrpg-s ἐνp ὁddms θρόνοςndms αὐτόςrpgms.

ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Μετά ταῦτα εἶδον καὶ ἰδοὺ θύρα ἡνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ **4**
καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ
ἐμοῦ λέγουσα, Ἀνάβα ᾧδε καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ
ταῦτα. καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι καὶ ἰδοὺ θρόνος ἐ- **2**
κειτο ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενος. καὶ ὁ **3**
καθήμενος ἦν ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίνῳ, καὶ
ἵρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. καὶ **4**
κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι καὶ τέσσαρες καὶ ἐπὶ τοὺς
θρόνους εἶδον τοὺς εἴκοσι καὶ τέσσαρας πρεσβυτέρους καθη-
μένους περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ ἔσχον ἐπὶ τὰς
κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπο- **5**
ρεύονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἑπτὰ λαμπάδες
πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου αἱ εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύ-
ματα τοῦ θεοῦ. καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου θάλασσα ὑαλίνῃ ὁ- **6**
μοία κρυστάλλῳ Καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου
τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν. καὶ **7**
τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον
μόσχῳ καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος καὶ
τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετωμένῳ. καὶ τέσσαρα ζῶα ἐν **8**
καθ' ἑαυτὸ εἶχον ἀνὰ πτέρυγας ἕξ κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμοντα
ὀφθαλμῶν καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέ-

v.22 ὁδνms ἔχovppanms οὐςnans ἀκούvdaa3s τῖςrqans ὁdnnms πνεῦμαnnns λέγωvpa3s ὁddfp
ἐκκλησίανdfp. **4. v.1** μετὰP οὗτοςrdanp ὁράωviaa1s καίC ἰδοὺvdaa2s θύραnnfs ἀνοίγωνvpxnfs ἐνp
ὁddms οὐρανόςndms καίC ὁdnfs φωνήnnfs ὁdnfs πρῶτοςanfsn ὅςrtafs ἀκούvviaa1s ὡςbo σάλπιγγςngfs
λαλέvvpagfs μετὰP ἐγώrpg-s λέγωvppanfs ἀναβαίνωvdaa2s ᾧδεbo καίC δεικνυμιvifa1s συrpd-s ὅςrpanp
δεῖvirq3s γίνovmaiνvad μετὰP οὗτοςrdanp. **v.2** καίC εὐθέωςbo γίνovmaiνviad1s ἐνp πνεῦμαndms
καίC ἰδοὺvdaa2s θρόνοςnnms κείμεivin3s ἐνp ὁddms οὐρανόςndms καίC ἐπῖp ὁdgmς θρόνόςngms
καθήμεivppnnms. **v.3** καίC ὁdnnms καθήμεivppnnms εἰμivix3s ὅμοιοςannsn ὁρασιςndfs λίθοςndms
ἰάσιπndfs καίC σάρδιονndms καίC ἵριςnnfs κυκλόθενbo ὁdgmς θρόνόςngms ὅμοιοςannsn ὁρασιςndfs
σμαράγδινοςadmsn. **v.4** καίC κυκλόθενbo ὁdgmς θρόνόςngms θρόνόςnnmp εἴκοσιnnmp καίC
τέσσαρεςnnmp καίC ἐπῖp ὁdamp θρόνόςnamp ὁράωviaa1s ὁdamp εἴκοσιnnmp καίC τέσσαρεςnamp
πρεσβύτεροςaaampn κάθημαιvppnamp περιβάλλωvpxpamp ἐνp ἱμάτιονndnp λευκόςadnpn καίC
ἔχωviaa3p ἐπῖp ὁdafp κεφαλῇnafp αὐτόςrpgmp στέφανοςnamp χρυσοῦςaaampn. **v.5** καίC ἐκp
ὁdgmς θρόνόςngms ἐκπορεύομαιvix3p ἀστραπήnnfp καίC βροντήnnfp καίC φωνήnnfp καίC
ἐπτάtn λαμπάςnnfp πῦρngms καίωvppnfp ἐνώπιονbo ὁdgmς θρόνόςngms ὅςrtnfp εἰμivix3p ὁdnnp
ἐπτάtn πνεῦμαnnnp ὁdgmς θεόςngms. **v.6** καίC ἐνώπιονbo ὁdgmς θρόνόςngms θάλασσαnnfs
ὕλινοςanfsn ὅμοιοςanfsn κρυστάλλοςndms καίC ἐνp μέσοςadmsn ὁdgmς θρόνόςngms καίC
κύκλῳndms ὁdgmς θρόνόςngms τέσσαρεςnnmp ζῶονnnmp γέμωvppanp ὀφθαλμόςngmp ἔμπροσθενbo
καίC ὀπισθενbo. **v.7** καίC ὁdnnms ζῶονnnms ὁdnnms πρῶτοςannsn ὅμοιοςannsn λέωνndms καίC ὁdnnms
δεύτεροςannsn ζῶονnnms ὅμοιοςannsn μόσχοςndms καίC ὁdnnms τρίτοςannsn ζῶονnnms ἔχωvppanms
ὁdans πρόσωπονnans ὡςbo ἄνθρωποςnnms καίC ὁdnnms τέταρτοςannsn ζῶονnnms ὅμοιοςannsn
ἀετόςndms πέτομαιvppndms.

- γοντα, Ἅγιος ἅγιος ἅγιος κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ἦν
 9 καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ
 τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι
 10 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. πεσοῦνται οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες
 πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ προσ-
 κυνοῦσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ βάλλουσιν
 11 τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες. Ἄξιος εἶ
 Κύριε, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν ὅτι σὺ
 ἔκτισας τὰ πάντα καὶ διὰ τὸ θέλημά σου εἰσιν καὶ ἐκτίσθησαν.
5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου
 βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὅπισθεν κατεσφραγισμένον
 2 σφραγῖσιν ἑπτὰ. καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα φωνῇ
 μεγάλῃ Τίς ἐστιν ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφρα-
 3 γίδας αὐτοῦ. καὶ οὐδείς ἠδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὐδὲ ἐπὶ τῆς
 γῆς οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὐδὲ βλέπειν αὐ-
 4 τό. καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ, ὅτι οὐδείς ἄξιος εὐρέθη ἀνοῖξαι
 5 καὶ ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εἷς ἐκ τῶν
 πρεσβυτέρων λέγει μοι Μὴ κλαῖε ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ὢν
 ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἡ ρίζα Δαβὶδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι
 6 τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ. Καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ, ἐν μέσῳ τοῦ

v.8 καί^c τέσσαρες^{nnnp} ζῶον^{nnnp} εἰς^{nnms} κατά^p ἑαυτοῦ^{pxans} ἔχω^{vla3p} ἀνά^p πτέρυ^{znafp} ξῆ^{tn}
 κυκλοθέν^{bo} καί^c ἔσωθεν^{bo} γέμω^{vppannp} ὀφθαλμός^{ngmp} καί^c ἀνάπαυσις^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vla3p}
 ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύς^{ngfs} λέγω^{vppaams} ἅγιος^{anmsn} ἅγιος^{anmsn} ἅγιος^{anmsn} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms}
 θεός^{nnms} ὁ^{dnms} παντοκράτωρ^{nnms} ὁ^{dnms} εἰμὶ^{vix3s} καί^c ὁ^{dnms} εἰμὶ^{vppxms} καί^c ὁ^{dnms}
 ἔρχομαι^{vppnnms}. **v.9** καί^c ὅταν^c διδῶμι^{vifa3p} ὁ^{dnmp} ζῶον^{nnnp} δόξα^{nafs} καί^c τιμὴ^{nafs}
 καί^c εὐχαριστία^{nafs} ὁ^{ddms} κάθηται^{vppndms} ἐπὶ^p ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὁ^{ddms} ζάω^{vppadms}
 εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmpp} αἰών^{ngmp}. **v.10** πίπτω^{vifn3p} ὁ^{dnmp} εἴκοσι^{nnmp} καί^c
 τέσσαρες^{nnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} κάθηται^{vppngms} ἐπὶ^p ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} καί^c
 προσκυνέω^{vla3p} ὁ^{ddms} ζάω^{vppadms} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmpp} αἰών^{ngmp} καί^c βάλλω^{vla3p}
 ὁ^{damp} στέφανος^{namp} αὐτός^{rgmp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} λέγω^{vppannp}. **v.11** ἄξιος^{anmsn}
 εἰμὶ^{vix3s} κύριος^{nnms} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} τιμὴ^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὅτι^c
 σύ^{rgn-s} κτίζω^{vlaa2s} ὁ^{damp} πᾶς^{aanpn} καί^c διὰ^p ὁ^{dans} θέλημα^{naa} σύ^{rgg-s} εἰμὶ^{vix3p} καί^c κτίζω^{vla3p}.
5. v.1 καί^c ὁράω^{vlaa1s} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} δεξιός^{aafsn} ὁ^{dgms} κάθηται^{vppngms} ἐπὶ^p ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms}
 βιβλίον^{nans} γράφω^{vpxpans} ἔσωθεν^{bo} καί^c ὅπισθεν^{bo} κατασφραγίζω^{vpxpans} σφραγῖς^{ndfp} ἑπτὰ^{tn}.
v.2 καί^c ὁράω^{vlaa1s} ἄγγελος^{namns} ἰσχυρός^{aamsn} κηρύσσω^{vppaams} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} τίς^{rqnms}
 εἰμὶ^{vix3s} ἄξιος^{anmsn} ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} καί^c λύω^{vnaa} ὁ^{dafp} σφραγῖς^{nafp} αὐτός^{rgnms}.
v.3 καί^c οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{vlin3s} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} οὐδὲ^{bo} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} οὐδὲ^{bo}
 ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} οὐδὲ^{bo} βλέπω^{vnaa} αὐτός^{rgnms}. **v.4** καί^c
 ἐγὼ^{rgn-s} κλαίω^{vla1s} πολὺς^{aanpn} ὅτι^c οὐδείς^{anfsn} ἄξιος^{anmsn} εὐρίσκω^{vla3s} ἀνοίγω^{vnaa} καί^c
 ἀναγινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} οὔτε^c βλέπω^{vnpa} αὐτός^{rgnms}. **v.5** καί^c εἰς^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgmpp}
 πρεσβύτερος^{agmpn} λέγω^{vla3s} ἐγὼ^{rgd-s} μὴ^{xo} κλαίω^{vpa2s} ἰδοὺ^{vdaa2s} νικάω^{vlaa3s} ὁ^{dnms} λέγω^{nnms}
 ὁ^{dnms} εἰμὶ^{vppxms} ἐκ^p ὁ^{dgfs} φυλῆ^{ngfs} Ἰουδας^{ngms} ὁ^{dnfs} ρίζα^{nnfs} Δαυιδ^{tp} ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^{dans}
 βιβλίον^{nans} καί^c λύω^{vnaa} ὁ^{dafp} ἑπτὰ^{tn} σφραγῖς^{nafp} αὐτός^{rgnms}.

θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων
 ἄρνιον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον ἔχον κέρατα ἐπτά καὶ ὀφθαλ-
 μούς ἐπτά οἳ εἰσιν τὰ ἐπτά τοῦ θεοῦ πνεύματα τὰ ἀπεσταλμένα
 εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθεν καὶ εἴληφεν τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δε- 7
 ξιάς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον 8
 τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώ-
 πιον τοῦ ἁρνίου ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας, καὶ φιάλας χρυσᾶς
 γεμούσας θυμιαμάτων αἱ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων. καὶ 9
 ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες Ἄξιός ἐστι λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἁ-
 νοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ θεῷ
 ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματι σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λα-
 οῦ καὶ ἔθνους. καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ 10
 ἱερεῖς καὶ βασιλεύσομεν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα 11
 φωνὴν ἁγγέλων πολλῶν κύκλοθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ
 τῶν πρεσβυτέρων καὶ χιλιάδες χιλιάδων. λέγοντες φωνῇ με- 12
 γάλῃ Ἄξιόν ἐστιν τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν
 καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐ-
 λογίαν. καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐστὶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, 13
 καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἃ ἐστὶν καὶ τὰ ἐν
 αὐτοῖς πάντα ἤκουσα λέγοντας Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου
 καὶ τῷ ἁρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος

v.6 καί^c ὁράω^{v1aa1s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁ^dgms θρόνος^{ngms} καί^c ὁ^dgnp τέσσαρες^{ngnp}
 ζῶον^{ngnp} καί^c ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁ^dgnp πρεσβύτερος^{agmpn} ἄρνιον^{nnns} ἵστημι^{vpxanns} ὡς^{bo}
 σφάζω^{vpxpns} ἔχω^{vppans} κέρας^{nanp} ἐπτά^{tn} καί^c ὀφθαλμός^{namp} ἐπτά^{tn} ὅς^{tnnp} εἰμι^{v1px3p}
 ὁ^dgnp ἐπτά^{tn} ὁ^dgms θεός^{ngms} πνεῦμα^{nnnp} ὁ^dgnp ἀποστέλλω^{vpxpnpn} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ὁ^dafis γῆ^{nafs}.
v.7 καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s} καί^c λαμβάνω^{v1xa3s} ὁ^dans βιβλίον^{nans} ἐκ^p ὁ^dgfs δεξιός^{agfsn} ὁ^dgms
 καθημαι^{vppngms} ἐπὶ^p ὁ^dgms θρόνος^{ngms}. **v.8** καί^c ὅτε^{bo} λαμβάνω^{v1aa3s} ὁ^dans βιβλίον^{nans}
 ὁ^dgnp τέσσαρες^{nnnp} ζῶον^{nnnp} καί^c ὁ^dgnp εἴκοσι^{tn} πρεσβύτερος^{anmpn} πίπτω^{v1aa3p} ἐνώπιον^{bo}
 ὁ^dgms ἄρνιον^{ngms} ἔχω^{vppanmp} ἕκαστος^{anmsn} κιθάρα^{nafp} καί^c φιάλη^{nafp} χρυσοῦς^{aafpn} γέμω^{vppaafp}
 θυμίαμα^{ngnp} ὅς^{tnnp} εἰμι^{v1px3p} ὁ^dgnp προσευχή^{nnfp} ὁ^dgnp ἅγιος^{agmpn}. **v.9** καί^c ᾄδω^{v1pa3p}
 ᾠδὴ^{nafs} καινός^{aafsn} λέγω^{vppanmp} ἄγιος^{anmsn} εἰμι^{v1px2s} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^dans βιβλίον^{nans} καί^c
 ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^dafp σφραγίς^{nafp} αὐτός^{trgns} ὅτι^c σφάζω^{v1ap2s} καί^c ἀγοράζω^{v1aa2s} ὁ^ddms θεός^{ndms}
 ἐγώ^{tpa-p} ἐν^p ὁ^ddms αἶμα^{ndns} σὺ^{trg-s} ἐκ^p πᾶς^{agfsn} φυλῇ^{ngfs} καί^c γλώσσα^{ngfs} καί^c λαός^{ngms}
 καί^c ἔθνος^{ngns}. **v.10** καί^c ποιέω^{v1aa2s} ἐγώ^{tpa-p} ὁ^ddms θεός^{ndms} ἐγώ^{trg-p} βασιλεύς^{namp} καί^c
 ἱερεύς^{namp} καί^c βασιλεύω^{v1fa1p} ἐπὶ^p ὁ^dgfs γῆ^{ngfs}. **v.11** καί^c ὁράω^{v1aa1s} καί^c ἀκούω^{v1aa1s}
 φωνή^{nafs} ἁγγελος^{ngmp} πολὺς^{agmpn} κυκλόθεν^{bo} ὁ^dgms θρόνος^{ngms} καί^c ὁ^dgnp ζῶον^{ngnp} καί^c
 ὁ^dgnp πρεσβύτερος^{agmpn} καί^c χιλιάς^{nnfp} χιλιάς^{nnfp}. **v.12** λέγω^{vppanmp} φωνῇ^{nafs} μέγας^{adfsn}
 ἄξιος^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} ὁ^ddms ἄρνιον^{nnns} ὁ^ddms σφάζω^{vpxpns} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^dafis δύναμις^{nafs} καί^c
 πλοῦτος^{nams} καί^c σοφία^{nafs} καί^c ἰσχύς^{nafs} καί^c τιμὴ^{nafs} καί^c δόξα^{nafs} καί^c εὐλογία^{nafs}.

- 14 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον Ἀμήν
καὶ οἱ εἴκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
- 6** Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἄρνιον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων καὶ
ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ὡς φωνῆς θρον-
2 τῆς Ἑρχου Καὶ βλέπε. καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός καὶ
ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων τόξον καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος
3 καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν δευ-
τέραν σφραγίδα ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος Ἑρχου
4 Καὶ βλέπε. καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός καὶ τῷ καθημένῳ
ἐπ' αὐτῷ ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἵνα
5 ἀλλήλους σφάζωσιν καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. Καὶ ὅτε
ἤνοιξεν τὴν τρίτην σφραγίδα ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος
Ἑρχου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας Καὶ ὁ κα-
6 θήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἤκουσα
φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν Χοῖνις σίτου δη-
ναρίου καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου καὶ τὸ ἔλαιον καὶ
7 τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν
τετάρτην ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν, Ἑρχου
8 Καὶ βλέπε. καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός καὶ ὁ καθήμε-

v.13 καί^c πᾶς^{aansn} κτίσμα^{nans} ὅς^{trms} εἰμί^{vpx3s} ἐν^p ὁδ^{ms} οὐρανός^{ndms} καί^c ἐν^p ὁδ^{dfs} γῆ^{ndfs} καί^c ὑποκάτω^{bo} ὁδ^{dfs} γῆ^{ngfs} καί^c ἐπὶ^p ὁδ^{dfs} θάλασσα^{ngfs} ὅς^{tranp} εἰμί^{vpx3s} καί^c ὁ^{damp} ἐν^p αὐτός^{rpdmr} πᾶς^{aansn} ἀκούω^{vlaals} λέγω^{vppaamp} ὁ^{dms} κάθημαι^{vppndms} ἐπὶ^p ὁ^{dms} θρόνος^{ngms} καί^c ὁ^{dms} ἄρνιον^{ndms} ὁ^{dms} εὐλογία^{nmfs} καί^c ὁ^{dms} τιμὴ^{nmfs} καί^c ὁ^{dms} δόξα^{nmfs} καί^c ὁ^{dms} κράτος^{nmms} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namr} ὁ^{dgmpr} αἰών^{ngmp}. **v.14** καί^c ὁ^{dms} τέσσαρες^{nmpr} ζῶον^{nmpr} λέγω^{vlaa3p} ἀμήνth καί^c ὁ^{dms} εἰκοστὸν^{tn} πρεσβύτερος^{anmpn} πῖπτε^{vlaa3p} καί^c προσκυνέω^{vlaa3p} ζάω^{vppadms} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namr} ὁ^{dgmpr} αἰών^{ngmp}. **6. v.1** καί^c ὁ^{dms} ὥρα^{vlaals} ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{vlaa3s} ὁ^{dms} ἄρνιον^{nmms} εἰς^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} σφραγίς^{ngfp} καί^c ἀκούω^{vlaals} εἰς^{ngms} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} τέσσαρες^{ngmp} ζῶον^{ngmp} λέγω^{vppagns} ὡς^{bo} φωνή^{ngfs} θρονιῆ^{ngfs} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^c βλέπω^{vdpa2s}. **v.2** καί^c ὁ^{dms} ὥρα^{vlaals} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἵππος^{nmms} λευκός^{anmsn} καί^c ὁ^{dms} κάθημαι^{vppnmms} ἐπὶ^p αὐτός^{rpdmr} ἔχω^{vppanms} τόξον^{nans} καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdmr} στέφανος^{nmms} καί^c ἐξέρχομαι^{vlaa3s} νικάω^{vppanms} καί^c ἵνα^c νικάω^{vsaa3s}. **v.3** καί^c ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{vlaa3s} ὁ^{dms} δευτέρος^{aafsn} σφραγίς^{nafs} ἀκούω^{vlaals} ὁ^{dms} δευτέρος^{agnsn} ζῶον^{ngms} λέγω^{vppagns} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^c βλέπω^{vdpa2s}. **v.4** καί^c ἐξέρχομαι^{vlaa3s} ἄλλος^{anmsn} ἵππος^{nmms} πυρρός^{anmsn} καί^c ὁ^{dms} κάθημαι^{vppndms} ἐπὶ^p αὐτός^{rpdmr} διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdmr} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dms} εἰρήνη^{nafs} ἀπὸ^p ὁ^{dms} γῆ^{ngfs} καί^c ἵνα^c ἀλλήλων^{reamp} σφάζω^{vsaa3p} καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdmr} μάχαιρα^{nmfs} μέγας^{aafsn}. **v.5** καί^c ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{vlaa3s} ὁ^{dms} τρίτος^{aafsn} σφραγίς^{nafs} ἀκούω^{vlaals} ὁ^{dms} τρίτος^{agnsn} ζῶον^{ngms} λέγω^{vppagns} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^c βλέπω^{vdpa2s} καί^c ὁ^{dms} ὥρα^{vlaals} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἵππος^{nmms} μέλας^{anmsn} καί^c ὁ^{dms} κάθημαι^{vppnmms} ἐπὶ^p αὐτός^{rpdmr} ἔχω^{vppanms} ζυγός^{nams} ἐν^p ὁ^{dms} χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rpdmr}. **v.6** καί^c ἀκούω^{vlaals} φωνή^{nafs} ἐν^p μέσος^{admsn} ὁ^{dms} τέσσαρες^{ngmp} ζῶον^{ngmp} λέγω^{vppaafs} χοίνις^{nmms} σίτος^{ngms} δηνάριον^{ngms} καί^c τρεῖς^{nmpr} χοίνις^{nmpr} κριθῆ^{ngfs} δηνάριον^{ngms} καί^c ὁ^{dms} ἔλαιον^{nans} καί^c ὁ^{dms} οἶνος^{ngms} μὴ^{xo} ἀδικέω^{vsaa2s}. **v.7** καί^c ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{vlaa3s} ὁ^{dms} σφραγίς^{nafs} ὁ^{dms} τέταρτος^{aafsn} ἀκούω^{vlaals} φωνή^{nafs} ὁ^{dms} τέταρτος^{agnsn} ζῶον^{ngms} λέγω^{vppaafs} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^c βλέπω^{vdpa2s}.

νος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ ὁ Θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἀκολουθεῖ
 μετ' αὐτοῦ καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἀποκτεῖναι ἐπὶ τὸ τέταρτον
 τῆς γῆς ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν
 θηρίων τῆς γῆς. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα εἶδον
 ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν
 λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. καὶ ἔκρα-
 ζον φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες Ἔως πότε ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ
 ἀληθινὸς οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατοι-
 κούντων ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐδόθησαν ἐκάστοις στολαὶ λευκαί,
 καὶ ἑρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρὸν ἕως οὗ
 πληρωσονται καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ
 μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοι-
 ξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς μέγας ἐγένετο
 καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος καὶ ἡ σελήνη
 ἐγένετο ὡς αἷμα. καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν
 γῆν ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου
 σειομένη. καὶ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον εἰλισσόμενον
 καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. καὶ
 οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ
 χιλιάρχοι καὶ οἱ δυνατοὶ, καὶ πᾶς δοῦλος καὶ πᾶς ἐλεύθερος

v.8 καί^c ὁράω^{v1aa1s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἵππος^{nnms} χλωρός^{anmsn} καί^c ὀδνms κάρημα^{vppnnms}
 ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rgms} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rgms} ὀδνms θάνατος^{nnms} καί^c ὀδνms ἄδης^{nnms}
 ἀκολουθεῖ^{v1pa3s} μετὰ^p αὐτός^{rgms} καί^c δίδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rgms} ἐξουσία^{nnfs} ἀποκτείνω^{vnaa}
 ἐπὶ^p ὀδανς τέταρτος^{aansn} ὀδgfs γῆ^{ngfs} ἐν^p ῥομφαία^{ndfs} καί^c ἐν^p λιμός^{ndms} καί^c ἐν^p θάνατος^{ndms}
 καί^c ὑπὸ^p ὀδgnp θηρίων^{ngnp} ὀδgfs γῆ^{ngfs}. **v.9** καί^c ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{v1aa3s} ὀδafs πέμπτος^{aafsn}
 σφραγίς^{nafs} ὁράω^{v1aa1s} ὑποκάτω^{bo} ὀδgns θυσιαστηρίων^{ngns} ὀδafp ψυχῇ^{nafp} ὀδgmp σφάζω^{vpxrgmp}
 διὰ^p ὀδams λόγος^{nams} ὀδgms θεός^{ngms} καί^c διὰ^p ὀδafs μαρτυρία^{nafs} ὅς^{rrafs} ἔχω^{v1aa3p}.
v.10 καί^c κράζω^{v1aa3p} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanmp} ἕως^c πότε^{xo} ὀδnms δεσπότης^{nnms}
 ὀδnms ἅγιος^{anmsn} καί^c ὀδnms ἀληθινός^{anmsn} οὐ^{xo} κρίνω^{v1pa2s} καί^c ἐκδικέω^{v1pa2s} ὀδans αἷμα^{nans}
 ἐγὼ^{rgp} ἀπὸ^p ὀδgmp κατοικέω^{vppagmp} ἐπὶ^p ὀδgfs γῆ^{ngfs}. **v.11** καί^c δίδωμι^{v1ap3p} ἕκαστος^{admpn}
 στολὴ^{nnfp} λευκός^{anfpn} καί^c λέγω^{v1ap3s} αὐτός^{rgms} ἵνα^c ἀναπαύω^{vsam3p} ἔτι^{bo} χρόνος^{nams}
 μικρός^{aamsn} ἕως^c οὗ^{bo} πληρῶν^{v1fd3p} καί^c ὀδnmp σύνδουλος^{nnmp} αὐτός^{rgmp} καί^c ὀδnmp
 ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rgmp} ὀδnmp μέλλω^{vppanmp} ἀποκτείνω^{vnpn} ὡς^{bo} καί^c αὐτός^{rgnmp}. **v.12** καί^c
 ὁράω^{v1aa1s} ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{v1aa3s} ὀδafs σφραγίς^{nafs} ὀδafs ἕκτος^{aafsn} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} σεισμὸς^{nnms}
 μέγας^{anmsn} γίνονται^{v1ad3s} καί^c ὀδnms ἥλιος^{nnms} γίνονται^{v1ad3s} μέλας^{anmsn} ὡς^{bo} σάκκος^{nnms}
 τρίχινος^{anmsn} καί^c ὀδnfs σελήνη^{nnfs} γίνονται^{v1ad3s} ὡς^{bo} αἷμα^{nans}. **v.13** καί^c ὀδnmp ἀστήρ^{nnmp}
 ὀδgms οὐρανός^{ngms} πίπτω^{v1aa3p} εἰς^p ὀδafs γῆ^{nafs} ὡς^{bo} συκὴ^{nnfs} βάλλω^{v1pa3s} ὀδamp ὀλύνθος^{namap}
 αὐτός^{rgfs} ὑπὸ^p μέγας^{agnms} ἄνεμος^{ngms} σείω^{vppnfs}. **v.14** καί^c οὐρανός^{nnms} ἀποχωρίζω^{v1ap3s}
 ὡς^{bo} βιβλίον^{nnms} ἐλίσσω^{vppnnms} καί^c πᾶς^{anmsn} ὄρος^{nnms} καί^c νῆσος^{nnfs} ἐκ^p ὀδgmp τόπος^{ngmp}
 αὐτός^{rgmp} κινέω^{v1ap3p}.

- ἐκρυσαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων.
 16 καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ
 17 καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου. ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη
 τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ τίς δύναται σταθῆναι.
7 Καὶ Μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς
 τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους
 2 μῆτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβάντα ἀ-
 πὸ ἀνατολῆς ἡλίου ἔχοντα σφραγίδα θεοῦ ζώντος καὶ ἔκραξεν
 3 φωνῇ μεγάλη τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆ-
 4σαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν. λέγων Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν
 μῆτε τὴν θάλασσαν μῆτε τὰ δένδρα ἄχρις οὗ σφραγίζωμεν τοὺς
 4 δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα
 τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων ρμ'δ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι
 5 ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐκ φυλῆς Ἰούδα ἰβ' χιλιάδες ἐσ-
 φραγισμένοι ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν ἰβ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ
 6 φυλῆς Γὰδ ἰβ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ ἰβ' χιλι-
 7 αῖδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ ἰβ' χιλιάδες ἐσφρα-
 γισμένοι, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ ἰβ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ
 φυλῆς Συμεὼν ἰβ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Λευὶ ἰβ'

v.15 καί^c ὁ^dνmp βασιλεὺς^{nnmp} ὁ^dgfs γῆ^{ngfs} καί^c ὁ^dνmp μεγιστάν^{nnmp} καί^c ὁ^dνmp πλούσιος^{anmpn} καί^c ὁ^dνmp χιλιαρχός^{nnmp} καί^c ὁ^dνmp δυνατός^{anmpn} καί^c πᾶς^{anmsn} δοῦλος^{nnms} καί^c πᾶς^{anmsn} ἐλεύθερος^{anmsn} κρῦπτω^{v1aa3p} ἑαυτοῦ^{txamp} εἰς^p ὁ^danp σπήλαιον^{nanp} καί^c εἰς^p ὁ^dnafp πέτρα^{nafp} ὁ^dgnp ὁρος^{ngnp}. **v.16** καί^c λέγω^{v1pa3p} ὁ^dddnp ὁρος^{ndnp} καί^c ὁ^dddfp πέτρα^{ndfp} πίπτω^{vdaa2p} ἐπὶ^p ἐγώ^{tpa-p} καί^c κρῦπτω^{vdaa2p} ἐγώ^{tpa-p} ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngns} ὁ^dgms κάθημαι^{vppngms} ἐπὶ^p ὁ^dgms θρόνος^{ngms} καί^c ἀπὸ^p ὁ^dgfs ὀργῆ^{ngfs} ὁ^dgns ἀρνίον^{ngns}. **v.17** ὅτι^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^dnfs ἡμέρα^{nnfs} ὁ^dnfs μέγας^{anfsn} ὁ^dgfs ὀργῆ^{ngfs} αὐτός^{tpgms} καί^c τίς^{rqngms} δύναμαι^{v1pn3s} ἴστημι^{vnap}. **7. v.1** καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ὁράω^{v1aa1s} τέσσαρες^{namp} ἄγγελος^{namp} ἴστημι^{vpxaamp} ἐπὶ^p ὁ^ddafp τέσσαρες^{nafp} γωνία^{nafp} ὁ^dgfs γῆ^{ngfs} κρατέω^{vppaamp} ὁ^ddamp τέσσαρες^{namp} ἀνεμος^{namp} ὁ^dgfs γῆ^{ngfs} ἵνα^c μῆ^{xo} πνέω^{vspa3s} ἀνεμος^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^dgfs γῆ^{ngfs} μῆτε^c ἐπὶ^p ὁ^dgfs θάλασσα^{ngfs} μῆτε^c ἐπὶ^p πᾶς^{aansn} δένδρον^{nans}. **v.2** καί^c ὁράω^{v1aa1s} ἄλλος^{aamsn} ἄγγελος^{nam} ἀναβαίνω^{vpaams} ἀπὸ^p ἀνατολῆ^{ngfs} ἡλίου^{ngms} ἔχω^{vppaams} σφραγί^{nafs} θεός^{ngms} ζῶω^{vppagms} καί^c κράζω^{v1aa3s} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὁ^dddmp τέσσαρες^{ndmp} ἄγγελος^{ndmp} ὅς^{tpddmp} διδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{tpddmp} ἀδικέω^{vnaa} ὁ^ddafs γῆ^{nafs} καί^c ὁ^ddafs θάλασσα^{nafs}. **v.3** λέγω^{vppaams} μῆ^{xo} ἀδικέω^{vsaa2p} ὁ^ddafs γῆ^{nafs} μῆτε^c ὁ^ddafs θάλασσα^{nafs} μῆτε^c ὁ^danp δένδρον^{nanp} ἄχρι^p οὐ^{bo} σφραγίζω^{vspa1p} ὁ^ddamp δοῦλος^{namp} ὁ^dgms θεός^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} ἐπὶ^p ὁ^dgnp μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{tpgmp}. **v.4** καί^c ἀκούω^{v1aa1s} ὁ^ddams ἀριθμός^{nam} ὁ^dgmp σφραγίζω^{vpxgmp} ἑκατόν^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnnmp} ἐκ^p πᾶς^{agfsn} φυλῆ^{ngfs} υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.5** ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Ἰουδας^{ngms} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnnmp} ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Ῥουβὴν^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnnmp} ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Γὰδ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnnmp}. **v.6** ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Ἀσὴρ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnnmp} ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Νεφθαλεὶμ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnnmp} ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Μανασσῆ^{ngms} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnnmp}.

χιλιάδες εσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ἰσαχάρ ἰβ χιλιάδες εσφρα-
 γισμένοι, ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ 8
 φυλῆς Ἰωσήφ ἰβ χιλιάδες εσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν
 ἰβ χιλιάδες εσφραγισμένοι, Μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἰδοὺ ὄχλος 9
 πολὺς ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους
 καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν ἐστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρό-
 νου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου περιβεβλημένοι στολὰς λευκάς καὶ
 φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. καὶ κράζοντες φωνῇ μεγάλῃ 10
 λέγοντες Ἡ σωτηρία τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τοῦ θεοῦ
 ἡμῶν καὶ τῷ ἁρνίῳ. καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἐστήκεσαν κύκλῳ 11
 τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ
 ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ προσε-
 κύνησαν τῷ θεῷ. λέγοντες Ἀμήν ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ 12
 σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς
 τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. Καὶ ἀπεκρίθη 13
 εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς
 στολὰς τὰς λευκάς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἤλθον. καὶ εἶρηκα 14
 αὐτῷ Κύριε σὺ οἶδας καὶ εἶπέν μοι Οὗτοι εἰσὶν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ
 τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ
 ἐλεύκαναν στολὰς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁρνίου. διὰ τοῦτο 15
 εἰσὶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡ-

v.7 ἐκ^p φυλή^{ngfs} Συμεών^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγιζώ^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs} Λευί^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγιζώ^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs} Ἰσαχάρ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγιζώ^{vpxnmp}.
v.8 ἐκ^p φυλή^{ngfs} Ζαβουλών^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγιζώ^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs} Ἰωσήφ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγιζώ^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs} Βενιαμὶν^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγιζώ^{vpxnmp}. **v.9** μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ὁράω^{viaa1s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} ὅς^{trams} ἀριθμῶ^{vnaa} αὐτὸς^{rpams} οὐδεὶς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} ἐκ^p πᾶς^{agnsn} ἔθνους^{ngns} καί^c φυλή^{ngfp} καί^c λαός^{ngmp} καί^c γλῶσσα^{ngfp} ἰστημι^{vpxanmp} ἐνώπιον^{bo} ὁδ^{gms} θρόνος^{ngms} καί^c ἐνώπιον^{bo} ὁδ^{gms} ἁρνίον^{ngns} περιβάλλω^{vpxnmp} στολή^{nafp} λευκός^{aafpn} καί^c φοίνιξ^{nnmp} ἐν^p ὁδ^{dfp} χεῖρ^{ndfp} αὐτός^{rgmp}. **v.10** καί^c κράζω^{vppanmp} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanmp} ὁδ^{nfs} σωτηρία^{nnfs} ὁδ^{nms} κάθημαι^{vppndms} ἐπὶ^p ὁδ^{gms} θρόνος^{ngms} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ἐγώ^{rgp-s} καί^c ὁδ^{dns} ἁρνίον^{ndns}. **v.11** καί^c πᾶς^{anmpn} ὁδ^{nmp} ἄγγελος^{nnmp} ἰστημι^{viya3p} κύκλῳ^{ndms} ὁδ^{gms} θρόνος^{ngms} καί^c ὁδ^{gmp} πρεσβύτερος^{agnpn} καί^c ὁδ^{gmp} τέσσαρες^{ngnp} ζῶον^{ngnp} καί^c πίπτω^{viaa3p} ἐνώπιον^{bo} ὁδ^{gms} θρόνος^{ngms} ἐπὶ^p πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rgmp} καί^c προσκυνέω^{viaa3p} ὁδ^{dns} θεός^{ndms}. **v.12** λέγω^{vppanmp} ἀμήνth ὁδ^{nfs} εὐλογία^{nnfs} καί^c ὁδ^{nfs} δόξα^{nnfs} καί^c ὁδ^{nfs} σοφία^{nnfs} καί^c ὁδ^{nfs} εὐχαριστία^{nnfs} καί^c ὁδ^{nfs} τιμὴ^{nnfs} καί^c ὁδ^{nfs} δύναμις^{nnfs} καί^c ὁδ^{nfs} ἰσχὺς^{nnfs} ὁδ^{dns} θεός^{ndms} ἐγώ^{rgp-s} εἰς^p ὁδ^{damp} αἰών^{namp} ὁδ^{gmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.13** καί^c ἀποκρίνομαι^{viad3s} εἷς^{nnms} ἐκ^p ὁδ^{gmp} πρεσβύτερος^{agnpn} λέγω^{vppanms} ἐγώ^{rgp-d} οὗτος^{rdnmp} ὁδ^{nmp} περιβάλλω^{vpxnmp} ὁδ^{afp} στολή^{nafp} ὁδ^{afp} λευκός^{aafpn} τίς^{rgnmp} εἰμι^{viix3p} καί^c πόθεν^{bo} ἔρχομαι^{viaa3p}. **v.14** καί^c λέγω^{vixa1s} αὐτός^{rgpms} κύριος^{nvms} σύ^{grn-s} οἶδα^{vixa2s} καί^c λέγω^{viaa3s} ἐγώ^{rgp-d} οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{viix3p} ὁδ^{nmp} ἔρχομαι^{vppnmp} ἐκ^p ὁδ^{gfs} θλίψις^{ngfs} ὁδ^{gfs} μέγας^{agnfs} καί^c πλύνω^{viaa3p} ὁδ^{afp} στολή^{nafp} αὐτός^{rgmp} καί^c λευκαίνω^{viaa3p} στολή^{nafp} αὐτός^{rgmp} ἐν^p ὁδ^{dns} αἵμα^{ndns} ὁδ^{gms} ἁρνίον^{ngns}.

μέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ
 16 θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψή-
 σουσιν ἔτι οὐδὲ μὴ πέση ἐπ' αὐτούς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα.
 17 ὅτι τὸ ἄρνιον τὸ ἀναμέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς καὶ ὁ-
 δηγήσει αὐτούς ἐπὶ ζώσας πηγὰς ὑδάτων καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς
 πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

8 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην ἐγένετο σιγὴ ἐν
 2 τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμῶριον. καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἄγγέλους οἱ ἐνώ-
 πιον τοῦ θεοῦ ἐστήκασιν καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.
 3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔ-
 χων λίβανωτὸν χρυσοῦν καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ ἵνα
 δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον,
 4 τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν
 θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέ-
 5 λου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸ λίβανωτὸν
 καὶ ἐγέμисεν αὐτὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν
 εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ
 6 σεισμός. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας
 7 ἠτοίμασαν εαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν. Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος
 ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα αἵματι καὶ
 ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη καὶ πᾶς

v.15 διὰ^p οὐτός^{rdans} εἰμί^{vixp3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c λατρεῦν^{vipa3p}
 αὐτός^{rpdms} ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύξ^{ngfs} ἐν^p ὁ^{dms} ναός^{ndms} αὐτός^{rpgms} καί^c ὁ^{dms} κάθημαι^{vppnms}
 ἐπὶ^p ὁ^{dms} θρόνος^{ngms} σκηνός^{vifa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpaup}. **v.16** οὐ^{xo} πεινά^{vifa3p} ἔτι^{bo} οὐδέ^{bo}
 διψά^{vifa3p} ἔτι^{bo} οὐδέ^{bo} μὴ^{xo} πίπυ^{vsaa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpaup} ὁ^{dms} ἥλιος^{nnms} οὐδέ^{bo} πᾶς^{aansn}
 καῦμα^{nnms}. **v.17** ὅτι^c ὁ^{dms} ἄρνιον^{nnms} ὁ^{dms} ἀνά^p ὁ^{dms} θρόνος^{ngms} ποιμαίνω^{vifa3s}
 αὐτός^{rpaup} καί^c ὁδηγέω^{vifa3s} αὐτός^{rpaup} ἐπὶ^p ζάω^{vppaafp} πηγῇ^{nafr} ὑδωρ^{ngnp} καί^c ἐξαλείφω^{vifa3s}
 ὁ^{dms} θεός^{nnms} πᾶς^{aansn} δάκρυον^{nans} ἀπὸ^p ὁ^{dms} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp}. **8. v.1** καί^c
 ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{dafs} σφραγίς^{nafs} ὁ^{dafs} ἔβδομος^{aafsn} γίνομαι^{viad3s} σιγῇ^{nnfs} ἐν^p ὁ^{dms}
 οὐρανός^{ndms} ὡς^{bo} ἡμῶριον^{nans}. **v.2** καί^c ὁράω^{viala1s} ὁ^{damp} ἑπτὰ^{tn} ἄγγελος^{namp} ὅς^{rtmnp}
 ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dms} θεός^{ngms} ἵστημι^{vixa3p} καί^c δίδωμι^{viap3p} αὐτός^{rpdmp} ἑπτὰ^{tn} σάλπιγξ^{znnpf}.
v.3 καί^c ἄλλος^{aansn} ἄγγελος^{nnms} ἐρχομαι^{viala3s} καί^c ἵστημι^{viap3s} ἐπὶ^p ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans}
 ἔχω^{vppanms} λίβανος^{aamsn} χρυσοῦς^{aamsn} καί^c δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} θυμίαμα^{nnnp} πολὺς^{aannp}
 ἵνα^c δίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{ddfp} προσευχή^{ndfp} ὁ^{dms} ἅγιος^{agmpn} πᾶς^{agmpn} ἐπὶ^p ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans}
 ὁ^{dans} χρυσοῦς^{aansn} ὁ^{dans} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dms} θρόνος^{ngms}. **v.4** καί^c ἀναβαίνω^{viala3s} ὁ^{dms}
 καπνός^{nnms} ὁ^{dms} θυμίαμα^{ngnp} ὁ^{ddfp} προσευχή^{ndfp} ὁ^{dms} ἅγιος^{agmpn} ἐκ^p χεῖρ^{ngfs} ὁ^{dms}
 ἄγγελος^{ngms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dms} θεός^{ngms}. **v.5** καί^c λαμβάνω^{vixa3s} ὁ^{dms} ἄγγελος^{nnms} ὁ^{dans}
 λίβανος^{aamsn} καί^c γεμίζω^{viala3s} αὐτός^{rpaup} ἐκ^p ὁ^{dms} πῦρ^{ngns} ὁ^{dms} θυσιαστήριον^{ngms} καί^c
 βάλλω^{viala3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c γίνομαι^{viad3p} φωνῇ^{nnfp} καί^c βροντῇ^{nnfp} καί^c ἀστραπῇ^{nnfp}
 καί^c σεισμός^{nnms}. **v.6** καί^c ὁ^{dms} ἑπτὰ^{tn} ἄγγελος^{nnmp} ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ἑπτὰ^{tn} σάλπιγξ^{nafr}
 ἐτοιμάζω^{viala3p} ἐαυτοῦ^{rpaup} ἵνα^c σαλπίζω^{vsaa3p}.

χόρτος χλωρός κατεκάη. Καὶ ὁ δευτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν, 8
καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα. καὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον 9
τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ τὰ ἔχοντα ψυχὰς καὶ τὸ τρί-
τον τῶν πλοίων διεφθάρη. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, 10
καὶ ἔπесεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστήρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπράς
καὶ ἔπесεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑδά-
των. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται Ἄψινθος καὶ γίνεται 11
τὸ τρίτον εἰς ἄψινθον καὶ πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν
ὑδάτων ὅτι ἐπικράνθησαν. Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, 12
καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ
τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡ-
μέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς καὶ ἡ νύξ ὁμοίως. Καὶ εἶδον 13
καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀγγέλου πετωμένου ἐν μεσουρανήματι λέγον-
τος φωνῇ μεγάλῃ Οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς
ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν
μελλόντων σαλπίζειν.

Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ 9
οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ
φρέατος τῆς ἀβύσσου. καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου καὶ 2
ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης καὶ

v.7 καί^c ὁ^{dnms} π^{ρωτος}_{anmsn} ἄ^{γγελος}_{nnms} σα^{λπιζω}_{viaa3s} καί^c γί^{νομαι}_{viad3s} χά^{λαζα}_{nnfs} καί^c
π^{υρ}_{nnns} μί^{γνυμι}_{vpxrnp} αἷ^{μα}_{ndns} καί^c θά^{λλω}_{viap3s} εἰ^ς_p ὁ^{dafs} γῆ^{ναfs} καί^c ὁ^{dnns} τ^{ρίτος}_{anmsn}
ὁ^{dgnp} δέν^{δρον}_{ngnp} κατα^{καίω}_{viap3s} καί^c πᾶ^ς_{anmsn} χό^{ρτος}_{nnms} χλ^{ωρός}_{anmsn} κατα^{καίω}_{viap3s}.

v.8 καί^c ὁ^{dnms} δε^{υτερος}_{anmsn} ἄ^{γγελος}_{nnms} σα^{λπιζω}_{viaa3s} καί^c ὡ^s_{bo} ὄ^{ρος}_{nnns} μέ^{γας}_{anmsn}
π^{υρ}_{ndns} καί^c ὡ^ς_{vppnns} θά^{λλω}_{viap3s} εἰ^ς_p ὁ^{dafs} θά^{λασσα}_{nafs} καί^c γί^{νομαι}_{viad3s} ὁ^{dnns} τ^{ρίτος}_{anmsn}
ὁ^{dgnfs} θά^{λασσα}_{ngfs} αἷ^{μα}_{nnns}. **v.9** καί^c ἀ^{ποθνήσκω}_{viaa3s} ὁ^{dnns} τ^{ρίτος}_{anmsn} ὁ^{dgnp} κ^{τίσμα}_{ngnp}

ὁ^{dgnp} ἐ^ν_p ὁ^{ddfs} θά^{λασσα}_{ndfs} ὁ^{dnp} ἔ^{χω}_{vppanp} ψυ^{χή}_{nafr} καί^c ὁ^{dnns} τ^{ρίτος}_{anmsn} ὁ^{dgnp} π^{λοῖον}_{ngnp}
δια^{φθεῖρω}_{viap3s}. **v.10** καί^c ὁ^{dnms} τ^{ρίτος}_{anmsn} ἄ^{γγελος}_{nnms} σα^{λπιζω}_{viaa3s} καί^c π^{ίπτω}_{viaa3s}

ἐκ^p ὁ^{dgnms} οὐ^{ρανός}_{ngms} ἀ^{στήρ}_{nnms} μέ^{γας}_{anmsn} καί^c ὡ^s_{bo} λα^{μπάς}_{nnfs} καί^c π^{ίπτω}_{viaa3s}
ἐπⁱ_p ὁ<sup>dans τ^{ρίτος}_{aansn} ὁ^{dgnp} πο^{ταμός}_{ngmp} καί^c ἐπⁱ_p ὁ^{dafp} π^{ηγή}_{nafr} ὕ^{δωρ}_{ngnp}. **v.11** καί^c
ὁ^{dnns} ὄ^{νομα}_{nnns} ὁ^{dgnms} ἀ^{στήρ}_{ngms} λέ^{γω}_{vipp3s} Ἄ^{ψινθος}_{nnfs} καί^c γί^{νομαι}_{vipn3s} ὁ^{dnns} τ^{ρίτος}_{anmsn}</sup>

εἰ^ς_p ἄ^{ψινθος}_{nafs} καί^c π^{ολύς}_{anmpn} ἄ^{νθρωπος}_{ngmp} ἀ^{ποθνήσκω}_{viaa3p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} ὕ^{δωρ}_{ngnp} ὅ^{τι}^c
π^{ικραίνω}_{viap3p}. **v.12** καί^c ὁ^{dnms} τ^{εταρτος}_{anmsn} ἄ^{γγελος}_{nnms} σα^{λπιζω}_{viaa3s} καί^c π^{λήσσω}_{viap3s}
ὁ^{dnns} τ^{ρίτος}_{anmsn} ὁ^{dgnms} ἡ^{λιος}_{ngms} καί^c ὁ^{dnns} τ^{ρίτος}_{anmsn} ὁ^{dgnfs} σ^{ελήνη}_{ngfs} καί^c ὁ^{dnns} τ^{ρίτος}_{anmsn}

ὁ^{dgnp} ἀ^{στήρ}_{ngmp} ἵ^{να}^c σ^{κοτιζω}_{vsap3s} ὁ^{dnns} τ^{ρίτος}_{anmsn} αὐ^{τός}_{rgmp} καί^c ὁ^{dnfs} ἡ^{μέρα}_{nnfs} μ^ή_{xo}
φ^{αίνω}_{vsap3s} ὁ<sup>dans τ^{ρίτος}_{aansn} αὐ^{τός}_{rgfs} καί^c ὁ^{dnfs} νύ^ξ_{nnfs} ὁ^{μοίως}_{bo}. **v.13** καί^c ὁ^{ράω}_{viaals} καί^c
ἀ^{κούω}_{viaals} εἰ^ς_{ngms} ἄ^{γγελος}_{ngms} π^{έτομαι}_{vppngms} ἐ^ν_p με^{σουρανῆμα}_{ndns} λέ^{γω}_{vppagms} φ^{ωνή}_{ndfs}</sup>

μέ^{γας}_{adfsn} οὐ^{αὶ}ⁱ οὐ^{αὶ}ⁱ οὐ^{αὶ}ⁱ ὁ<sup>ddmp κα^{τοικέω}_{vppadmp} ἐπⁱ_p ὁ^{dgnfs} γῆ^{ναfs} ἐκ^p ὁ^{dgnp} λ^{οιπός}_{agmpn}
φ^{ωνή}_{ngmp} ὁ^{dgnfs} σά^{λπιγξ}_{ngfs} ὁ^{dgnp} τ^{ρεῖς}_{ngmp} ἄ^{γγελος}_{ngmp} ὁ^{dgnp} μέ^{λλω}_{vppagmp} σα^{λπιζω}_{vnpa}.
9. v.1 καί^c ὁ^{dnms} πέ^{μπτος}_{anmsn} ἄ^{γγελος}_{nnms} σα^{λπιζω}_{viaa3s} καί^c ὁ^{ράω}_{viaals} ἀ^{στήρ}_{nnms} ἐκ^p
ὁ^{dgnms} οὐ^{ρανός}_{ngms} π^{ίπτω}_{vpxaams} εἰ^ς_p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c δ^{ίδωμι}_{viap3s} αὐ^{τός}_{rpds} ὁ^{dnfs} κ^{λεῖς}_{nnfs}
ὁ^{dgnms} φ^{ρέαρ}_{ngns} ὁ^{dgnfs} ἄ^{βυσσος}_{ngfs}.</sup>

- 3 ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ
 4 ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξηλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν καὶ ἐδόθη αὐταῖς
 4 ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ ἐρρέθη
 αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλω-
 ρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους οἵτινες
 5 καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτοὺς ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσιν
 μῆνας πέντε καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς
 6 σκορπίου ὅταν παῖση ἄνθρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
 ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐχ εὕρήσουσιν αὐ-
 τόν καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ φεύζεται ὁ θάνατος ἀπ-
 7 αὐτῶν. Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκριδῶν ὅμοια ἵπποις ἡτοιμα-
 σμένοις εἰς πόλεμον καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι
 ὅμοιοι χρυσοῦ καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων.
 8 καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς
 9 λεόντων ἦσαν. καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς καὶ
 ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν
 10 τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ ἔχουσιν οὐράς ὁμοίας σκορπίοις
 καὶ κέντρα ἦν ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδι-
 11 κῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. καὶ ἔχουσιν ἐφ' αὐτῶν
 βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδ-

v.2 καί^c ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dans} φρέαρ^{nams} ὁ^{dgs} ἄβυσσος^{ngfs} καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3s} καπνός^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dans} φρέαρ^{ngms} ὡς^{bo} καπνός^{nnms} κάμινος^{ngfs} μέγας^{agfsn} καί^c σκοτίζω^{v1ap3s} ὁ^{dams} ἥλιος^{nnms} καί^c ὁ^{dams} ἀήρ^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dams} καπνός^{ngms} ὁ^{dams} φρέαρ^{ngms}. **v.3** καί^c ἐκ^p ὁ^{dams} καπνός^{ngms} ἐξέρχομαι^{v1aa3p} ἀκρίς^{nnfp} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c διδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rpdp} ἐξουσία^{nnfs} ὡς^{bo} ἔχω^{v1ap3p} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dnpmp} σκορπίος^{nnmp} ὁ^{dgs} γῆ^{nafs}. **v.4** καί^c λέγω^{v1ap3s} αὐτός^{rpdp} ἵνα^c μὴ^{xo} ἀδικέω^{vsaa3p} ὁ^{dams} χόρτος^{nams} ὁ^{dgs} γῆ^{nafs} οὐδὲ^{bo} πᾶς^{aansn} χλωρός^{aansn} οὐδὲ^{bo} πᾶς^{aansn} δένδρον^{nans} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} μόνος^{aampn} ὅστις^{rtmpn} οὐ^{xo} ἔχω^{v1ap3p} ὁ^{dafs} σφραγίς^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐπὶ^p ὁ^{dgnp} μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rpmp}. **v.5** καί^c διδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rpdp} ἵνα^c μὴ^{xo} ἀποκτείνω^{vsap3p} αὐτός^{rpmp} ἀλλά^c ἵνα^c βασανίζω^{vsap3p} μὴν^{namp} πέντε^{tn} καί^c ὁ^{dams} βασανισμὸς^{nnms} αὐτός^{rpgrf} ὡς^{bo} βασανισμὸς^{nnms} σκορπίος^{ngms} ὅταν^c παῖω^{vsaa3s} ἄνθρωπος^{nams}. **v.6** καί^c ἐν^p ὁ^{dpdf} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rdpdf} ζητέω^{v1a3p} ὁ^{dnpmp} ἄνθρωπος^{nnmp} ὁ^{dams} θάνατος^{nams} καί^c οὐ^{xo} εὕρισκω^{v1a3p} αὐτός^{rpmp} καί^c ἐπιθυμέω^{v1a3p} ἀποθνήσκω^{vnaa} καί^c φεύγω^{v1d3s} ὁ^{dams} θάνατος^{nnms} ἀπὸ^p αὐτός^{rpmp}. **v.7** καί^c ὁ^{dnpmp} ὁμοίωμα^{nnmp} ὁ^{dgs} ἀκρίς^{ngfp} ὅμοιος^{aannp} ἵππος^{ndmp} ἐτοιμάζω^{vrxpdpmp} εἰς^p πόλεμος^{nams} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dafp} κεφαλῇ^{nafp} αὐτός^{rpgrf} ὡς^{bo} στέφανος^{nnmp} ὅμοιος^{aannp} χρυσός^{ndms} καί^c ὁ^{dnpmp} πρόσωπον^{nnmp} αὐτός^{rpgrf} ὡς^{bo} πρόσωπον^{nnmp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.8** καί^c ἔχω^{v1a3p} θριξί^{znafp} ὡς^{bo} θριξί^{znafp} γυνή^{ngfp} καί^c ὁ^{dnpmp} ὁδός^{nnmp} αὐτός^{rpgrf} ὡς^{bo} λέων^{ngmp} εἰμι^{v1ix3p}. **v.9** καί^c ἔχω^{v1a3p} θώραξ^{npmp} ὡς^{bo} θώραξ^{npmp} σιδηροῦς^{aampn} καί^c ὁ^{dams} φωνή^{nnfs} ὁ^{dgs} πτέρυξ^{ngfp} αὐτός^{rpgrf} ὡς^{bo} φωνή^{nnfs} ἄρμα^{ngmp} ἵππος^{ngmp} πολλύς^{agmpn} τρέχω^{vppagmp} εἰς^p πόλεμος^{nams}. **v.10** καί^c ἔχω^{v1a3p} οὐρά^{nafp} ὅμοιος^{aafnp} σκορπίος^{ndmp} καί^c κέντρον^{namp} εἰμι^{v1ix3s} ἐν^p ὁ^{dpdf} οὐρά^{ndfp} αὐτός^{rpgrf} καί^c ὁ^{dams} ἐξουσία^{nnfs} αὐτός^{rpgrf} ἀδικέω^{vnaa} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} μὴν^{namp} πέντε^{tn}.

δὼν καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. Ἡ οὐαὶ ἡ 12
μία ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. Καὶ ὁ 13
ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσ-
σάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ. λέγουσαν τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ ὃς εἶχε τὴν σάλπιγγα Λῦσον 14
τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ
μεγάλῳ Εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοι- 15
μασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἑνιαυτὸν ἵνα
ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθμὸς στρα- 16
τευμάτων τοῦ ἱππικοῦ δύο μυριάδες μυριάδων καὶ ἤκουσα τὸν
ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει 17
καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ
ὕακινθινους καὶ θειώδεις καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφα-
λαὶ λεόντων καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ
καπνὸς καὶ θεῖον. ὑπὸ τῶν τριῶν τοῦτων ἀπεκτάνθησαν τὸ 18
τρίτον τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ ἐκ
τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. αἱ γὰρ 19
ἐξουσίαι αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εἰσιν αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν
ὅμοιαι ὅφεσιν ἔχουσαι κεφαλὰς καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. Καὶ 20
οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς
ταύταις οὔτε μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν ἵνα μὴ
προσκυνήσωσιν τὰ δαιμόνια καὶ εἰδῶλα τὰ χρυσοῦ καὶ τὰ ἀρ-

v.11 καί^c ἔχω^{v1a3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rxp} βασιλεὺς^{nams} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ὁ^{dgrs} ἄβυσσος^{ngfs}
ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rdms} Ἐβραϊστὶ^{bo} Ἀβαδδὼν^p καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἑλληνικὸς^{adfsn} ὄνομα^{nnms}
ἔχω^{v1a3s} Ἀπολλύων^{nnms}. **v.12** οὐαὶ^{to} εἰς^{nnfs} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s}
ἔρχομαι^{v1pn3p} ἔτι^{bo} δύο^{tn} οὐαὶ^{to} μετὰ^p οὗτος^{rdanp}. **v.13** καί^c ὁ^{dnnms} ἕκτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms}
σαλπίζω^{v1aa3s} καί^c ἀκούω^{v1aa1s} φωνή^{nafs} εἰς^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgnp} τέσσαρες^{ngnp} κέρας^{ngnp} ὁ^{dgrs}
θυσιαστήριον^{ngns} ὁ^{dgrs} χρυσοῦς^{agnsn} ὁ^{dgrs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgrs} θεός^{ngms}. **v.14** λέγω^{v1paa1s} ὁ^{dams}
ἕκτος^{admsn} ἄγγελος^{ndms} ὃς^{rtms} ἔχω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} σάλπιγξ^{znafs} λύω^{vdaa2s} ὁ^{damp} τέσσαρες^{namp}
ἄγγελοι^{namp} ὁ^{damp} δέω^{v1pxamp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ποταμὸς^{ndms} ὁ^{dams} μέγας^{admsn} Εὐφράτης^{ndms}.
v.15 καί^c λῶ^{v1ap3p} ὁ^{dnnmp} τέσσαρες^{nnmp} ἄγγελοι^{nnmp} ὁ^{dnnmp} ἐτοιμάζω^{v1pxrnpmp} εἰς^p ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs}
καί^c ἡμέρα^{nafs} καί^c μῆν^{nams} καί^c ἑνιαυτός^{nams} ἵνα^c ἀποκτείνω^{v1paa3p} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} ὁ^{dgnmp}
ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.16** καί^c ὁ^{dnnms} ἀριθμὸς^{nnms} στρατευμα^{ngnp} ὁ^{dgrs} ἱππικὸς^{agnsn} δύο^{tn}
μυριάς^{nnmp} μυριάς^{ngmp} καί^c ἀκούω^{v1aa1s} ὁ^{dams} ἀριθμὸς^{nams} αὐτός^{rgnp}. **v.17** καί^c οὕτω^{bo}
ὁ^{dafs} ὁ^{damp} ἵππος^{namp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὅρασις^{ndfs} καί^c ὁ^{damp} κάθημαι^{v1pnpmp} ἐπὶ^p αὐτός^{rgmp}
ἔχω^{v1paaamp} θώρας^{gnamp} πυρίνους^{aampn} καί^c ὕακινθινος^{aampn} καί^c θειώδης^{aampn} καί^c ὁ^{dnp}
κεφαλὴ^{nnfp} ὁ^{dgnmp} ἵππος^{ngmp} ὡς^{bo} κεφαλὴ^{nnfp} λέων^{ngmp} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} στόμα^{ngnp} αὐτός^{rgmp}
ἐκπορεύομαι^{v1pn3s} πῦρ^{nnns} καί^c καπνὸς^{nnms} καί^c θεῖον^{nnns}. **v.18** ὑπὸ^p ὁ^{dgnmp} τρεῖς^{ngmp}
οὗτος^{rdgnmp} ἀποκτείνω^{v1ap3p} ὁ^{dnnms} τρίτος^{aansn} ὁ^{dgnmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἐκ^p ὁ^{dgrs} πῦρ^{ngns} καί^c
ἐκ^p ὁ^{dgrs} καπνὸς^{ngms} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgrs} θεῖον^{ngns} ὁ^{dgrs} ἐκπορεύομαι^{v1pnpns} ἐκ^p ὁ^{dgnp} στόμα^{ngnp}
αὐτός^{rgnp}. **v.19** ὁ^{dnp} γάρ^c ἐξουσία^{nnfp} αὐτός^{rgmp} ἐν^p ὁ^{dams} στόμα^{ndns} αὐτός^{rgmp} εἰμι^{v1px3p}
ὁ^{dnp} γάρ^c οὐρά^{nnfp} αὐτός^{rgmp} ὅμοιος^{anfpn} ὀφί^{ndmp} ἔχω^{v1pnpnf} κεφαλὴ^{nafp} καί^c ἐν^p αὐτός^{rdnp}
ἀδικέω^{v1ap3p}.

γυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα ἃ οὔτε βλέπειν
 21 δύνатаι οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν. καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ
 τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς
 πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ περιβεβλημένον νεφέλην καὶ ἵρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ
 2 πυρός. καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνεωγμένον,
 καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν
 3 δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ
 λέων μυκᾶται καὶ ὅτε ἔκραξεν ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ θρονταὶ τὰς
 4 ἑαυτῶν φωνάς. καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ θρονταὶ τὰς φωνὰς
 ἑαυτῶν, ἔμελλον γράφειν καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 λέγουσαν μοι, Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ θρονταὶ καὶ μὴ
 5 ταῦτά γράψῃς. Καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θα-
 λάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἤρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν.
 6 καὶ ὥμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ὃς ἔκτισεν
 τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ
 7 τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ὅτι χρόνος οὐκ ἔσται ἐτι, ἀλλὰ
 ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου ὅταν μέλλῃ
 σαλπίζειν καὶ τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ ὡς εὐηγγέλισεν

v.20 καί^c ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ὁ^{dgm} ἄνθρωπος^{ngmp} ὅς^{rtmnp} οὐ^{xo} ἀποκτείνει^{v1ap3p} ἐν^p ὁ^{ddfp} πληγῇ^{ndfp} οὗτος^{rddp} οὔτε^c μετανόεω^{v1aa3p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngmp} ὁ^{dgm} χεῖρ^{ngf} αὐτός^{rgmp} ἵνα^c μὴ^{xo} προσκυνέω^{vsaa3p} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp} καί^c εἰδῶλον^{nanp} ὁ^{danp} χρυσοῦς^{aanpn} καί^c ὁ^{danp} ἀργυροῦς^{aanpn} καί^c ὁ^{danp} χαλκοῦς^{aanpn} καί^c ὁ^{danp} λίθινος^{aanpn} καί^c ὁ^{danp} ξύλινος^{aanpn} ὅς^{rtanp} οὔτε^c βλέπω^{vnpa} δύναμαι^{v1pn3s} οὔτε^c ἀκούω^{vnpa} οὔτε^c περιπατέω^{vnpa}. **v.21** καί^c οὐ^{xo} μετανόεω^{v1aa3p} ἐκ^p ὁ^{dgm} φόνος^{ngmp} αὐτός^{rgmp} οὔτε^c ἐκ^p ὁ^{dgm} φαρμακεία^{ngf} αὐτός^{rgmp} οὔτε^c ἐκ^p ὁ^{dgm} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rgmp} οὔτε^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} κλέμμα^{ngnp} αὐτός^{rgmp}. **10.v.1** καί^c ὁ^{v1aals} ἄλλος^{aamsn} ἄγγελος^{nams} ἰσχυρός^{aamsn} καταβαίνω^{vnpaams} ἐκ^p ὁ^{dgm} οὐρανός^{ngms} περιβάλλω^{vpxams} νεφέλῃ^{nafs} καί^c ἵρις^{nnfs} ἐπὶ^p ὁ^{dgm} κεφαλῇ^{ngfs} καί^c ὁ^{dnms} πρόσωπον^{nnms} αὐτός^{rgms} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp} πούς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ὡς^{bo} στύλος^{nnmp} πύρ^{ngns}. **v.2** καί^c ἔχω^{v1aa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rgms} βιβλαρίδιον^{nans} ἀνοίγω^{vpxpans} καί^c τίθημι^{v1aa3s} ὁ^{dams} πούς^{nams} αὐτός^{rgms} ὁ^{dams} δεξιός^{aamsn} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ^{dams} δεξ^c εὐώνυμος^{aamsn} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.3** καί^c κράζω^{v1aa3s} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὥσπερ^{bo} λέων^{nnms} μυκάομαι^{v1pn3s} καί^c ὅτε^{bo} κράζω^{v1aa3s} λαλέω^{v1aa3p} ὁ^{dnfp} ἑπτὰ^{tn} θροντή^{nnfp} ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} φωνῇ^{nafp}. **v.4** καί^c ὅτε^{bo} λαλέω^{v1aa3p} ὁ^{dnfp} ἑπτὰ^{tn} θροντή^{nnfp} ὁ^{dafp} φωνῇ^{nafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} μέλλω^{v1aals} γράφω^{vnpa} καί^c ἀκούω^{v1aals} φωνῇ^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgm} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vnpaafs} ἐγὼ^{pd-s} σφραγίζω^{vdaa2s} ὅς^{rtanp} λαλέω^{v1aa3p} ὁ^{dnfp} ἑπτὰ^{tn} θροντή^{nnfp} καί^c μὴ^{xo} οὗτος^{rdanp} γράφω^{vsaa2s}. **v.5** καί^c ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} ὅς^{rtams} ὁ^{v1aals} ἴσθημι^{vpxaams} ἐπὶ^p ὁ^{dgm} θάλασσα^{ngfs} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dgm} γῆ^{ngfs} αἶρω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.6** καί^c ὁ^{mnv} μνύω^{v1aa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ζάω^{vnpadms} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgm} αἰών^{ngmp} ὅς^{rtms} κτίζω^{v1aa3s} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^c ὁ^{danp} ἐν^p αὐτός^{rdms} καί^c ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c ὁ^{damp} ἐν^p αὐτός^{rdms} καί^c ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^c ὁ^{danp} ἐν^p αὐτός^{rdms} ὅτι^c χρόνος^{nnms} οὐ^{xo} εἶμι^{v1fx3s} ἐτι^{bo}.

τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις τοῖς προφήταις. Καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκουσα 8
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν λαλοῦσα μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσα, Ὑπαγε
λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ἐ-
στῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθον πρὸς 9
τὸν ἄγγελον λέγων αὐτῷ Δός μοι τὸ βιβλαρίδιον καὶ λέγει μοι
Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν ἀλλ' ἐν
τῷ στόματί σου ἔσται γλυκύ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρί- 10
διον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό καὶ ἦν ἐν
τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό ἐπικράνθη
ἡ κοιλία μου. καὶ λέγει μοι Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ 11
λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.

Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ λέγων Ὑεγίραι, καὶ 11
μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσ-
κυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔσωθεν τοῦ ναοῦ ἔκ- 2
βαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσης ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν καὶ τὴν
πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσαράκοντα δύο. καὶ 3
δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου καὶ προφητεῦσουσιν ἡμέρας χι-
λίας διακοσίας ἐξήκοντα περιβεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν 4
αἱ δύο ἐλαίαι καὶ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς ἐ-
στῶσαι. καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι πῦρ ἐκπορεύεται 5
ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, καὶ

v.7 ἀλλά^c ἐν^p ὁδ^{dfp} ἡμέρα^{ndfp} ὁδ^{gfs} φωνή^{ngfs} ὁδ^{gms} ἔβδομος^{agmsn} ἄγγελος^{ngms} ὅταν^c
μέλλω^{vspa3s} σαλπίζω^{vmpa} καί^c τελέω^{vsap3s} ὁδⁿⁿⁿ μυστήριονⁿⁿⁿⁿ ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὡς^{bo}
εὐαγγελίζω^{viaa3s} ὁδ^{dmp} ἑαυτοῦ^{rxgms} δοῦλος^{ndmp} ὁδ^{dmp} προφήτης^{ndmp}. **v.8** καί^c ὁδ^{nfs}
φωνή^{nnfs} ὅς^{trafs} ἀκούω^{vial1s} ἐκ^p ὁδ^{gms} οὐρανό^{ngms} πάλιν^{bo} λαλέω^{vppanf} μετὰ^p ἐγώ^{rgp-s}
καί^c λέγω^{vppanf} ὑπάγω^{vdpa2s} λαμβάνω^{vdaa2s} ὁδ^{ans} βιβλαρίδιον^{nans} ὁδ^{ans} ἀνοίγω^{vpxpans} ἐν^p
ὁδ^{dfp} χειρ^{ndfs} ἄγγελος^{ngms} ὁδ^{gms} ἵστημι^{vpxagms} ἐπὶ^p ὁδ^{gfs} θάλασσα^{ngfs} καί^c ἐπὶ^p ὁδ^{gfs} γῆ^{ngfs}.
v.9 καί^c ἀπέρχομαι^{vial1s} πρὸς^p ὁδ^{ams} ἄγγελος^{nams} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rgpms} διδωμι^{vdaa2s}
ἐγώ^{rgp-d-s} ὁδ^{ans} βιβλαρίδιον^{nans} καί^c λέγω^{vipa3s} ἐγώ^{rgp-d-s} λαμβάνω^{vdaa2s} καί^c κατεσθίω^{vdaa2s}
αὐτός^{rgpans} καί^c πικραίνω^{vifa3s} σύ^{rgp-s} ὁδ^{dafs} κοιλία^{nafs} ἀλλά^c ἐν^p ὁδ^{dnns} στόμα^{ndns} σύ^{rgp-s}
εἰμι^{vifx3s} γλυκύς^{annsn} ὡς^{bo} μέλι^{nnns}. **v.10** καί^c λαμβάνω^{vial1s} ὁδ^{ans} βιβλαρίδιον^{nans} ἐκ^p ὁδ^{gfs}
χειρ^{ngfs} ὁδ^{gms} ἄγγελος^{ngms} καί^c κατεσθίω^{vial1s} αὐτός^{rgpans} καί^c εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁδ^{dnns} στόμα^{ndns}
ἐγώ^{rgp-s} ὡς^{bo} μέλι^{nnns} γλυκύς^{annsn} καί^c ὅτε^{bo} ἐσθίω^{vial1s} αὐτός^{rgpans} πικραίνω^{vipa3s} ὁδ^{nfs}
κοιλία^{nnfs} ἐγώ^{rgp-s}. **v.11** καί^c λέγω^{vipa3s} ἐγώ^{rgp-d-s} δεῖ^{vipq3s} σύ^{rga-s} πάλιν^{bo} προφητεῦν^{vnaa}
ἐπὶ^p λαός^{ndmp} καί^c ἔθνος^{ndnp} καί^c γλῶσσα^{ndfp} καί^c βασιλεὺς^{ndmp} πολὺς^{admpn}. **11. v.1** καί^c
διδωμι^{vipap3s} ἐγώ^{rgp-d-s} κάλαμος^{nnms} ὅμοιος^{anmsn} ῥάβδος^{ndfs} λέγω^{vppanms} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c
μετρέω^{vdaa2s} ὁδ^{dams} ναός^{nams} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} καί^c ὁδ^{ans} θυσιαστήριον^{nans} καί^c ὁδ^{dmp}
προσκυνέω^{vppaamp} ἐν^p αὐτός^{rgpms}. **v.2** καί^c ὁδ^{dafs} αὐλή^{nafs} ὁδ^{dafs} ἔσωθεν^{bo} ὁδ^{gms} ναός^{ngms}
ἐκβάλλω^{vdaa2s} ἔξω^{bo} καί^c μή^{xo} αὐτός^{rgafs} μετρέω^{vsaa2s} ὅτι^c δίδωμι^{vipap3s} ὁδ^{dnp} ἔθνος^{ndnp}
καί^c ὁδ^{dafs} πόλις^{nafs} ὁδ^{dafs} ἄγιος^{aafsn} πατέω^{vifa3p} μὴν^{namp} τεσεεράκοντα^{tn} δύο^{tn}. **v.3** καί^c
διδωμι^{vifa1s} ὁδ^{dmp} δύο^{ndmp} μάρτυς^{ndmp} ἐγώ^{rgp-s} καί^c προφητεῦν^{vifa3p} ἡμέρα^{nafp} χίλιοι^{nafp}
διακοσίοι^{nafp} ἐξήκοντα^{tn} περιβάλλω^{vpxpmp} σάκκος^{namp}. **v.4** οὗτος^{rdmp} εἰμι^{vixp3p} ὁδ^{nfp}
δύο^{tn} ἐλαία^{nnfp} καί^c δύο^{tn} λυχνία^{nnfp} ὁδ^{nfp} ἐνώπιον^{bo} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὁδ^{gfs} γῆ^{ngfs} ἵστημι^{vpxanf}.

- εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι.
 6 οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανὸν ἵνα μὴ βρέχῃ ὕε-
 τὸς ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφητείας καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ
 τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν πάσῃ
 7 πληγῇ ὅσακις ἐὰν θελήσωσιν. καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρ-
 τυρίαν αὐτῶν τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει
 πόλεμον μετ' αὐτῶν καὶ νικήσῃ αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς.
 8 καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως τῆς μεγάλης
 ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος ὅπου καὶ ὁ
 9 κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη. καὶ βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυ-
 λῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἔθνων τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς
 καὶ ἡμῖς καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσιν τεθῆναι εἰς
 10 μνήματα. καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χάρουσιν ἐπ' αὐτοῖς
 καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ δῶρα πέμπουσιν ἀλλήλοις ὅτι οὗτοι
 οἱ δύο προφηταὶ ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.
 11 καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμῖς πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ
 εἰσηλθεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ φό-
 12 βος μέγας ἔπescen ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς, καὶ ἤκουσαν
 φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς Ἀνάβητε ὧδε
 καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἔθεώρησαν αὐ-
 13 τοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς

v.5 καί^c εἰ^{qo} τι-σρινμσ αὐτός^{rpamp} θέλω^{vsapa3s} ἀδικέω^{vnaa} πῦρ^{nnns} ἐκπορεύομαι^{vipn3s} ἐκ^p ὁδgns
 στόμα^{ngns} αὐτός^{rpamp} καί^c κατεσθία^{vipa3s} ὁdamp ἐχθρός^{aampn} αὐτός^{rpamp} καί^c εἰ^{qo} τι-σρινμσ
 αὐτός^{rpamp} θέλω^{vsapa3s} ἀδικέω^{vnaa} οὕτω^{bo} δεῖ^{vipq3s} αὐτός^{rpams} ἀποκτείνω^{vnap}. **v.6** οὗτος^{rdnmp}
 ἔχω^{vipa3p} ἐξουσία^{nafs} κλείω^{vnaa} ὁdams οὐρανός^{nam} ἵνα^c μὴ^{xo} βρέχω^{vsapa3s} ὑετός^{nnms} ἐν^p
 ἡμέρα^{ndfp} αὐτός^{rpamp} ὁdgns προφητεία^{ngfs} καί^c ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa3p} ἐπὶ^p ὁdgn ὕδωρ^{ngnp}
 στρέφω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} εἰς^p αἷμα^{nam} καί^c πατάσσω^{vnaa} ὁdafs γῆ^{nafs} πᾶς^{adfsn} πληγῇ^{ndfs}
 ὅσακις^{bo} ἐάν^{qo} θέλω^{vsaa3p}. **v.7** καί^c ὅταν^c τελέω^{vsaa3p} ὁdafs μαρτυρία^{nafs} αὐτός^{rpamp}
 ὁdnnn θηρίον^{nnns} ὁdnnn ἀναβαίνω^{vppann} ἐκ^p ὁdgns ἀβύσσος^{ngfs} ποιεῶ^{vifa3s} πόλεμος^{nam} μετὰ^p
 αὐτός^{rpamp} καί^c νικάω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp} καί^c ἀποκτείνω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.8** καί^c ὁdnnp
 πτώμα^{nnnp} αὐτός^{rpamp} ἐπὶ^p ὁdgns πλατὺς^{ngfs} πόλις^{ngfs} ὁdgns μέγας^{agfsn} ὅστις^{rmfs} καλέω^{viprp3s}
 πνευματικῶς^{bo} Σόδομα^{nnnp} καί^c Αἴγυπτος^{nnfs} ὅπου^{bo} καί^c ὁdnnms κύριος^{nnms} ἐγώ^{rp3p}
 σταυρώω^{vrap3s}. **v.9** καί^c βλέπω^{vifa3p} ἐκ^p ὁdgnp λαός^{ngmp} καί^c φυλή^{ngfp} καί^c γλῶσσα^{ngfp}
 καί^c ἔθνος^{ngnp} ὁdamp πτώμα^{nanp} αὐτός^{rpamp} ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp} καί^c ἡμῖς^{aansn} καί^c
 ὁdamp πτώμα^{nanp} αὐτός^{rpamp} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifa3p} τίθημι^{vnap} εἰς^p μνήμα^{nanp}. **v.10** καί^c
 ὁdnnp κατοικέω^{vppannp} ἐπὶ^p ὁdgns γῆ^{ngfs} χαίρω^{vifa3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rpamp} καί^c εὐφραίνω^{vfp3p}
 καί^c δῶρον^{nanp} πέμπω^{vifa3p} ἀλλήλων^{redmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnmp} ὁdnnp ὅσο^{tn} προφήτης^{nnmp}
 βασανίζω^{viaa3p} ὁdamp κατοικέω^{vppaamp} ἐπὶ^p ὁdgns γῆ^{ngfs}. **v.11** καί^c μετὰ^p ὁdamp τρεῖς^{nafp}
 ἡμέρα^{nafp} καί^c ἡμῖς^{aansn} πνεῦμα^{nnns} ζωῆ^{ngfs} ἐκ^p ὁdgnms θεός^{ngms} εἰσερχομαι^{viaa3s} ἐπὶ^p
 αὐτός^{rpamp} καί^c ἵστημι^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁdamp πούς^{nam} αὐτός^{rpamp} καί^c φόδος^{nnms} μέγας^{aafsn}
 πίπτω^{viaa3s} ἐπὶ^p ὁdamp θεωρέω^{vppaamp} αὐτός^{rpamp}. **v.12** καί^c ἀκούω^{viaa3p} φωνή^{nafs} μέγας^{aafsn}
 ἐκ^p ὁdgnms οὐρανός^{ngms} λέγω^{vppaafs} αὐτός^{rpamp} ἀναβαίνω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^c ἀναβαίνω^{viaa3p} εἰς^p
 ὁdams οὐρανός^{nam} ἐν^p ὁddfs νεφέλῃ^{ndfs} καί^c θεωρέω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} ὁdnnp ἐχθρός^{anmpn}
 αὐτός^{rpamp}.

μέγας καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπαιον καὶ ἀπεκτάνθησαν
ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ καὶ οἱ λοιποὶ
ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ 14
οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ.
Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι 15
ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι, ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου τοῦ
κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ 16
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν ἔπαιον
ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ. λέγοντες 17
Εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ὢν καὶ ὁ
ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγά-
λην καὶ ἐβασίλευσας. καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν καὶ ἦλθεν ἡ 18
ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μι-
σθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς
φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ
διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ 19
θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν
τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ἐγένοντο ἄστραπαι καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ
σεισμός καὶ χάλαζα μεγάλη.

Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ γυνὴ περιβεβλημένη 12

v.13 καὶ^c ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} γίνομαι^{viad3s} σεισμός^{nnms} μέγας^{anmsn} καὶ^c ὁ^{ndms}
δέκατος^{anmsn} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} πύτω^{viasa3s} καὶ^c ἀποκτείνω^{viap3p} ἐν^p ὁ^{ddms} σεισμός^{ndms} ὄνομα^{nanp}
ἀνθρώπος^{ngmp} χιλιάς^{nnfp} ἑπτὰ^{tn} καὶ^c ὁ^{ndmp} λοιπός^{anmpn} ἔμφοβός^{anmpn} γίνομαι^{viad3p} καὶ^c
ἰδωμί^{viasa3p} δόξα^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms}. **v.14** ὁ^{ndfs} οὐαὶ^{to} ὁ^{ndfs}
δευτέρος^{anfsn} ἀπέρχομαι^{viasa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{ndfs} οὐαὶ^{to} ὁ^{ndfs} τρίτος^{anfsn} ἔρχομαι^{vipn3s} ταχύς^{bo}.
v.15 καὶ^c ὁ^{ndms} ἕβδομος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{viasa3s} καὶ^c γίνομαι^{viad3p} φωνή^{nnfp}
μέγας^{anfpn} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} λέγω^{vppanfp} γίνομαι^{viad3p} ὁ^{ndfp} βασιλεία^{nnfp} ὁ^{dgms}
κόσμος^{ngms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trg-p} καὶ^c ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} αὐτός^{trgms} καὶ^c βασιλεύω^{vifa3s}
εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp}. **v.16** καὶ^c ὁ^{ndmp} εἴκοσι^{nnmp} καὶ^c τέσσαρες^{nnmp}
πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^{ndmp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} κάθηται^{vppnnmp} ἐπὶ^p ὁ^{damp} θρόνος^{namp}
αὐτός^{trgmp} πίπτω^{viasa3p} ἐπὶ^p ὁ^{damp} πρόσωπον^{namp} αὐτός^{trgmp} καὶ^c προσκυνέω^{viasa3p} ὁ^{ddms}
θεός^{ndms}. **v.17** λέγω^{vppanmp} εὐχαριστέω^{vipa1p} σύ^{tpd-s} κύριος^{nnms} ὁ^{ndms} θεός^{ndms} ὁ^{ndms}
παντοκράτωρ^{nnms} ὁ^{ndms} εἰμὶ^{vppxnnms} καὶ^c ὁ^{ndms} εἰμὶ^{vixx3s} καὶ^c ὁ^{ndms} ἔρχομαι^{vppnnms} ὅτι^c
λαμβάνω^{vixa2s} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} σύ^{trg-s} ὁ^{dafs} μέγας^{aafsn} καὶ^c βασιλεύω^{viasa2s}. **v.18** καὶ^c ὁ^{ndmp}
ἔθνος^{nnmp} ὀργίζω^{viap3p} καὶ^c ἔρχομαι^{viasa3s} ὁ^{ndfs} ὀργή^{nnfs} σύ^{trg-s} καὶ^c ὁ^{ndms} καιρός^{nnms} ὁ^{dgmp}
νεκρός^{agmpn} κρίνω^{tnap} καὶ^c ἰδωμί^{vnaa} ὁ^{dams} μισθός^{namms} ὁ^{ddmp} δούλος^{ndmp} σύ^{trg-s} ὁ^{ddmp}
προφήτης^{ndmp} καὶ^c ὁ^{ddmp} ἄγιος^{admpn} καὶ^c ὁ^{ddmp} φοβέομαι^{vppndmp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ^{trg-s}
ὁ^{ddmp} μικρός^{admpn} καὶ^c ὁ^{ddmp} μέγας^{admpn} καὶ^c διαφείρω^{vnaa} ὁ^{damp} διαφείρω^{vppaamp} ὁ^{dafs}
γῆ^{nafs}. **v.19** καὶ^c ἀνοίγω^{viap3s} ὁ^{ndms} ναός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καὶ^c
ὁ^{viap3s} ὁ^{ndfs} κιβωτός^{nnfs} ὁ^{dgfs} διαθήκη^{ngfs} αὐτός^{trgms} ἐν^p ὁ^{ddms} ναός^{ndms} αὐτός^{trgms} καὶ^c
γίνομαι^{viad3p} ἄστραπη^{nnfp} καὶ^c βροντή^{nnfp} καὶ^c σεισμός^{nnms} καὶ^c χάλαζα^{nnfs}
μέγας^{anfsn}.

τὸν ἥλιον καὶ ἡ σελήνην ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς
 2 κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα. καὶ ἐν γαστρὶ ἔ-
 3 χουσα κράζει ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. καὶ ὥφθη
 ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυρρὸς ἔ-
 4 χων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ
 5 διαδήματα ἑπτὰ καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέ-
 ρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν καὶ ὁ δράκων
 ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν ἵνα ὅταν
 6 τέκῃ τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ
 ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον
 ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακο-
 7 σίας ἐξήκοντα. Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ Μιχαὴλ
 καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος καὶ ὁ
 8 δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν,
 9 οὐτὲ τόπος εὐρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ
 δράκων ὁ μέγας ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ
 ὁ Σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν
 10 καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. καὶ ἤκουσα φωνὴν
 μεγάλην λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία

12. v.1 καί^c σημεῖον^{nnns} μέγας^{annsn} ὁράω^{viap3s} ἐν^p ὁδ^{dm} οὐρανός^{ndms} γυνή^{nnfs}
 περιβάλλω^{vpxnfs} ὁ^{dams} ἥλιος^{nam} καί^c ὁ^{dnfs} σελήνη^{nnfs} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgnp} ποὺς^{ngmp} αὐτός^{rgfs}
 καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dgrs} κεφαλῇ^{ngfs} αὐτός^{rgfs} στέφανος^{nnms} ἀστήρ^{ngmp} δώδεκα^{tn}. **v.2** καί^c ἐν^p
 γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppanfs} κράζω^{vipa3s} ὠδίνω^{vppanfs} καί^c βασανίζω^{vpppnfs} τίκτω^{vnaa}. **v.3** καί^c
 ὁράω^{viap3s} ἄλλος^{annsn} σημεῖον^{nnns} ἐν^p ὁδ^{dm} οὐρανός^{ndms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} δράκων^{nnms}
 μέγας^{annsn} πυρρὸς^{annsn} ἔχω^{vppanms} κεφαλὴ^{nafr} ἑπτὰ^{tn} καί^c κέρας^{nanp} δέκα^{tn} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dafp}
 κεφαλῇ^{nafr} αὐτός^{rgms} διάδημα^{nnnp} ἑπτὰ^{tn}. **v.4** καί^c ὁ^{dnfs} οὐρά^{nnfs} αὐτός^{rgms} σύρει^{viap3s}
 ὁ^{dans} τρίτος^{aan} ὁ^{dgnp} ἀστήρ^{ngmp} ὁ^{dgrs} οὐρανός^{ngms} καί^c βάλλω^{viaa3s} αὐτός^{rgamp} εἰς^p ὁ^{dafs}
 γῆ^{nafs} καί^c ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ἵστημι^{vila3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgrs} γυνή^{ngfs} ὁ^{dgrs} μέλλω^{vppagfs} τίκτω^{vnaa}
 ἵνα^c ὅταν^c τίκτω^{vsaa3s} ὁ^{dans} τέκνον^{nans} αὐτός^{rgfs} κατεσθίω^{vsaa3s}. **v.5** καί^c τίκτω^{viaa3s}
 υἱός^{nam} ἄρσην^{nam} ὅς^{trrms} μέλλω^{vipa3s} ποιμαίνω^{vnpa} πᾶς^{aanpn} ὁ^{dannp} ἔθνος^{nanp} ἐν^p ῥάβδος^{ndfs}
 σιδηροῦς^{adfsn} καί^c ἀρπάξω^{vipap3s} ὁ^{dnms} τέκνον^{nnms} αὐτός^{rgfs} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nam} καί^c
 ὁ^{dams} θρόνος^{nam} αὐτός^{rgms}. **v.6** καί^c ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} φεύγω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn}
 ὅπου^{bo} ἔχω^{vipa3s} τόπος^{nam} ἐτοιμάζω^{vpxpams} ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} θεός^{ngms} ἵνα^c ἐκεῖ^{bo} τρέφω^{vspa3p}
 αὐτός^{rgafs} ἡμέρα^{nafr} χίλιοι^{nafr} διακόσιοι^{nafr} ἐξήκοντα^{tn}. **v.7** καί^c γίνομαι^{viad3s} πόλεμος^{nnms}
 ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ὁ^{dnms} Μιχαὴλ^p καί^c ὁ^{dnnmp} ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{rgms} πολεμέω^{viaa3p}
 κατὰ^p ὁ^{dgrms} δράκων^{ngms} καί^c ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} πολεμέω^{viaa3s} καί^c ὁ^{dnnmp} ἄγγελος^{nnmp}
 αὐτός^{rgms}. **v.8** καί^c οὐ^{xo} ἰοχῶ^v οὕτε^c τόπος^{nnms} εὐρίσκω^{vipap3s} αὐτός^{rgmp} ἔτι^{bo}
 ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms}. **v.9** καί^c βάλλω^{viap3s} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ὁ^{dnms} μέγας^{annsn} ὁ^{dnms}
 ὄφις^{nnms} ὁ^{dnms} ἀρχαῖος^{annsn} ὁ^{dnms} καλέω^{vpppnms} διάβολος^{annsn} καί^c ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms}
 ὁ^{dnms} πλανᾶω^{vppanms} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ὅλος^{aafsn} βάλλω^{viap3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c ὁ^{dnnmp}
 ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{rgms} μετὰ^p αὐτός^{rgms} βάλλω^{viap3p}.

καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία
τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ ὅτι κατέβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν
ἡμῶν ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ
νυκτός. καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἁρνίου καὶ 11
διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυ-
χὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρανοὶ 12
καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν τὴν γῆν καὶ
τὴν θάλασσαν ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν
μέγαν εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων 13
ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτεκεν τὸν ἄρ-
ρενα. καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ 14
μεγάλου ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς ὅπου
τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ ἀπὸ προσ-
ώπου τοῦ ὄφεως. καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφης ὀπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ 15
στόματος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποταμὸν ἵνα ταυτὴν ποταμοφόρητον
ποιήσῃ. καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ 16
στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ 17
καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρμα-
τος αὐτῆς τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν
μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

v.10 καί^c ἀκούω^{v1aa3s} φωνή^{nafs} μέγας^{aafsn} λέγω^{vppaaf3} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ἄρτι^{bo}
γίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} δύναμις^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
ἐγώ^{tpg-p} καί^c ὁ^{dnfs} ἐξουσία^{nnfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} αὐτός^{rgms} ὅτι^c καταβάλλω^{v1ap3s} ὁ^{dnms}
κατήγορος^{nnms} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp} ἐγώ^{tpg-p} ὁ^{dnms} κατηγορῶ^{vppanms} αὐτός^{rgmp} ἐνώπιον^{bo}
ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύξ^{ngfs}. **v.11** καί^c αὐτός^{rgmp} νικάω^{v1aa3p} αὐτός^{rgms}
διὰ^p ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ὁ^{dgms} ἁρνιον^{ngns} καί^c διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} μαρτυρία^{ngfs} αὐτός^{rgmp}
καί^c οὗ^{xo} ἀγαπάω^{v1aa3p} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgmp} ἄχρι^p θάνατος^{ngms}. **v.12** διὰ^p οὗτος^{rdans}
εὐφραίνω^{vdpp2p} ὁ^{dnmp} οὐρανός^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} ἐν^p αὐτός^{rgmp} σκηνῶ^{vppanmp} οὐαίⁱ ὁ^{ddmp}
κατοικέω^{vppadmp} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὅτι^c καταβαίνω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn}
πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἔχω^{vppanms} θυμός^{nams} μέγας^{aamsn} οἶδα^{vpxanms} ὅτι^c ὀλίγος^{aamsn} καιρός^{nams}
ἔχω^{v1pa3s}. **v.13** καί^c ὅτε^{bo} ὁράω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ὅτι^c βάλλω^{v1ap3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}
διώκω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} ὅστις^{trnfs} τίκτω^{v1aa3s} ὁ^{dams} ἄρσην^{nams}. **v.14** καί^c διδωμι^{v1ap3p}
ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} δύο^{tn} πτέρυξ^{nnfp} ὁ^{dgms} αἰετός^{ngms} ὁ^{dgms} μέγας^{agmsn} ἵνα^c πέτομαι^{vspn3s} εἰς^p
ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn} εἰς^p ὁ^{dams} τόπος^{nams} αὐτός^{rgfs} ὅπου^{bo} τρέφω^{v1pp3s} ἐκεῖ^{bo} καιρός^{nams} καί^c
καιρός^{nampp} καί^c ἡμῖς^{aansn} καιρός^{ngms} ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngns} ὁ^{dgms} ὄφης^{ngms}. **v.15** καί^c
βάλλω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} ὄφης^{nnms} ὀπίσω^{bo} ὁ^{dafs} γυνή^{ngfs} ἐκ^p ὁ^{dgms} στόμα^{ngns} αὐτός^{rgms} ὕδω^{nans}
ὡς^{bo} ποταμός^{nams} ἵνα^c οὗτος^{rdans} ποταμοφόρητος^{aafsn} ποιέω^{vsaa3s}. **v.16** καί^c βοηθέω^{v1aa3s}
ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} καί^c ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} ὁ^{dans} στόμα^{nans} αὐτός^{rgfs}
καί^c καταπίνω^{v1aa3s} ὁ^{dams} ποταμός^{nams} ὅς^{rrams} βάλλω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgms}
στόμα^{ngns} αὐτός^{rgms}. **v.17** καί^c ὀργίζω^{v1ap3s} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} καί^c
ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ποιέω^{vnaa} πόλεμος^{nams} μετὰ^p ὁ^{dgmp} λοιπός^{agnp} ὁ^{dgms} σπέρμα^{ngns} αὐτός^{rgfs}
ὁ^{dgmp} τηρέω^{vppagmp} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c ἔχω^{vppagmp} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} ὁ^{dgms}
Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.

- 13** Καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης. θηρίον ἀναβαῖνον ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα καὶ ἐπὶ τὰς
- 2 κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας. καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύνα-
- 3 μιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη καὶ ἐθαυμάσθη ἔν ὅλη
- 4 τῇ γῇ ὀπίσω τοῦ θηρίου. καὶ προσεκύνησαν τὸν δράκοντα ὃς ἔδωκεν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ καὶ προσεκύνησαν τὸ θηρίον, λέγον-
- 5 τες Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας καὶ ἐδόθη
- 6 αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα δύο. καὶ ἤνοιζεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν θεόν βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ
- 7 σκηνοῦντας. καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν
- 8 καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἁρνίου ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

13. v.1 καί^c ἴστημι^{viap1s} ἐπι^p ὁ^{dafs} ἄμμος^{nafs} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} καί^c ὀράω^{v1aa1s} ἐκ^p ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} θηρίον^{nans} ἀναβαίνω^{vppaans} ἔχω^{vppaans} κεφαλὴ^{nafp} ἑπτὰ^{tn} καί^c κέρα^{namp} δέκα^{tn} καί^c ἐπι^p ὁ^{dgnp} κέρα^{ngnp} αὐτός^{rgns} δέκα^{tn} διάδημα^{nnnp} καί^c ἐπι^p ὁ^{dafp} κεφαλὴ^{nafp} αὐτός^{rgns} ὄνομα^{nnns} βλασφημίας^{ngfs}. **v.2** καί^c ὁ^{dnns} θηρίον^{nnns} ὅς^{rrans} ὀράω^{v1aa1s} εἰμί^{v1ix3s} ὅμοιος^{annsn} πάρδαλις^{ndfs} καί^c ὁ^{dnnmp} πούς^{nnmp} αὐτός^{rgns} ὡς^{bo} ἄρκος^{ngfs} καί^c ὁ^{dnns} στόμα^{nnns} αὐτός^{rgns} ὡς^{bo} στόμα^{nnns} λέων^{ngms} καί^c διδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rgpds} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} αὐτός^{rgpms} καί^c ὁ^{dams} θρόνος^{nams} αὐτός^{rgpms} καί^c ἐξουσία^{nafs} μέγας^{aafsn}. **v.3** καί^c ὀράω^{v1aa1s} εἰς^{nafs} ὁ^{dgnp} κεφαλὴ^{ngfp} αὐτός^{rgns} ὡς^{bo} σφάζω^{vpxpafs} εἰς^p θάνατος^{nams} καί^c ὁ^{dnfs} πληγὴ^{nnfs} ὁ^{dgnms} θάνατος^{ngms} αὐτός^{rgns} θεραπεύω^{viap3s} καί^c θαυμάζω^{viap3s} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} ὅτις^{bo} ὁ^{dgnms} θηρίον^{ngns}. **v.4** καί^c προσκυνέω^{v1aa3p} ὁ^{dams} δράκων^{nams} ὅς^{rrnms} διδωμι^{v1aa3s} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} καί^c προσκυνέω^{v1aa3p} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} λέγω^{vppanmp} τίς^{rgnms} ὅμοιος^{annsn} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} τίς^{rgnms} δύναμαι^{v1pn3s} πολεμέω^{vnaa} μετὰ^p αὐτός^{rgpns}. **v.5** καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rgpds} στόμα^{nnns} λαλέω^{vppanms} μέγας^{aanpn} καί^c βλασφημία^{nafp} καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rgpds} ἐξουσία^{nnfs} ποιέω^{vnaa} μῆν^{namp} τεσσαράκοντα^{tn} δύο^{tn}. **v.6** καί^c ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dans} στόμα^{nans} αὐτός^{rgpns} εἰς^p βλασφημίαν^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} βλασφημέω^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rgpms} καί^c ὁ^{dafs} σκηνὴ^{nafs} αὐτός^{rgpms} καί^c ὁ^{damp} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} σκηνόω^{vppaamp}. **v.7** καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rgpds} πόλεμος^{nams} ποιέω^{vnaa} μετὰ^p ὁ^{dgnp} ἄγιος^{agnmp} καί^c νικάω^{vnaa} αὐτός^{rgamp} καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rgpds} ἐξουσία^{nnfs} ἐπι^p πᾶς^{aafsn} φυλὴ^{nafs} καί^c γλῶσσα^{nafs} καί^c ἔθνος^{nans}. **v.8** καί^c προσκυνέω^{v1fa3p} αὐτός^{rgpds} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnmp} κατοικέω^{vppanmp} ἐπι^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὅς^{rrgnmp} οὐ^{xo} γράφω^{v1px3s} ὁ^{dnnmp} ὄνομα^{nnnp} ἐν^p ὁ^{ddfs} βιβλος^{ndfs} ὁ^{dgfs} ζωὴ^{ngfs} ὁ^{dgnms} ἁρνίου^{ngns} σφάζω^{vpxpns} ἀπὸ^p καταβολῆς^{ngfs} κόσμος^{ngms}.

Εἴ τις ἔχει οὖς ἀκουσάτω. εἴ τις αἰχμαλωσίαν συνάγει, εἰς αἰ- 9, 10
 χμαλωσίαν ὑπάγει, εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν
 μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι Ὡδὲ ἐστὶν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν
 ἁγίων. Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς καὶ εἶχεν 11
 κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. καὶ τὴν ἐξου- 12
 σίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ποιεῖ
 τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ ἵνα προσκυνήσωσιν τὸ
 θηρίον τὸ πρῶτον οὗ ἑθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.
 καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ καταβαίνειν ἐκ τοῦ 13
 οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. καὶ πλανᾷ τοὺς 14
 κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι
 ἐνώπιον τοῦ θηρίου λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι
 εἰκόνα τῷ θηρίῳ ὃ ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔζησεν.
 καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἵνα καὶ 15
 λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιήσῃ ὅσοι ἂν μὴ προσκυ-
 νήσωσιν τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου ἵνα ἀποκτανθῶσιν. καὶ ποιεῖ 16
 πάντας τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς πλουσίους
 καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους ἵνα
 δώσῃ αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τῶν
 μέτωπων αὐτῶν. καὶ ἵνα μὴ τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι 17
 εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα ἢ τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν

v.9 εἰ^{qo} τι-ορινμο ἔχω^{vīpa3s} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdāa3s}. **v.10** εἰ^{qo} τι-ορινμο αἰχμαλωσία^{nafs}
 συνάγει^{vīpa3s} εἰς^p αἰχμαλωσία^{nafs} ὑπάγει^{vīpa3s} εἰ^{qo} τι-ορινμο ἐν^p μάχαιρα^{ndfs} ἀποκτείνω^{vīpa3s}
 δεῖ^{vīp3s} αὐτός^{rpams} ἐν^p μάχαιρα^{ndfs} ἀποκτείνω^{vīpa3s} ὧδε^{bo} εἰμὶ^{vīp3s} ὁ^{dnfs} ὑπομονή^{nnfs}
 καὶ^c ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.11** καὶ^c ὁράω^{vīa3s} ἄλλος^{aansn} θηρίον^{nans}
 ἀναβαίνω^{vīpa3s} ἐκ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καὶ^c ἔχω^{vīa3s} κέρα^{nanp} δύο^{tn} ὅμοιος^{aampn} ἀρνίον^{ndns}
 καὶ^c λαλέω^{vīa3s} ὡς^{bo} δράκων^{nnms}. **v.12** καὶ^c ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dgns} πρῶτος^{agnsn}
 θηρίον^{ngns} πᾶς^{aafsn} ποιέω^{vīpa3s} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{trpns} καὶ^c ποιέω^{vīpa3s} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καὶ^c ὁ^{damp}
 κατοικέω^{vīpa3s} ἐν^p αὐτός^{trpns} ἵνα^c προσκυνέω^{vsaa3p} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} ὁ^{dans} πρῶτος^{aansn}
 ὁ^{trpns} θεραπεύω^{vīpa3s} ὁ^{dnfs} πληγὴ^{nnfs} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} αὐτός^{trpns}. **v.13** καὶ^c ποιέω^{vīpa3s}
 σημεῖον^{nanp} μέγας^{aampn} ἵνα^c καὶ^c πῦρ^{nans} ποιέω^{vsaa3s} καταβαίνω^{vīpa3s} ἐκ^p ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms}
 εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.14** καὶ^c πλανᾷ^{vīpa3s} ὁ^{damp}
 κατοικέω^{vīpa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} διὰ^p ὁ^{damp} σημεῖον^{nanp} ὁ^{trpns} δίδωμι^{vīpa3s} αὐτός^{trpns}
 ποιέω^{vīa3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} λέγω^{vīpa3s} ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vīpa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}
 ποιέω^{vīa3s} εἰκὼν^{nafs} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} ὁ^{trpns} ἔχω^{vīpa3s} ὁ^{dafs} πληγὴ^{nafs} ὁ^{dgfs} μάχαιρα^{ngfs} καὶ^c
 ζάω^{vīa3s}. **v.15** καὶ^c δίδωμι^{vīpa3s} αὐτός^{trpns} δίδωμι^{vīa3s} πνεῦμα^{nans} ὁ^{ddfs} εἰκὼν^{ndfs} ὁ^{dgns}
 θηρίον^{ngns} ἵνα^c καὶ^c λαλέω^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} εἰκὼν^{nnfs} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} καὶ^c ποιέω^{vsaa3s} ὅσος^{rcnmp}
 ἂν^{xo} μὴ^{xo} προσκυνέω^{vsaa3p} ὁ^{dafs} εἰκὼν^{nafs} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} ἵνα^c ἀποκτείνω^{vsap3p}. **v.16** καὶ^c
 ποιέω^{vīpa3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} μικρός^{aampn} καὶ^c ὁ^{damp} μέγας^{aampn} καὶ^c ὁ^{damp} πλούσιος^{aampn}
 καὶ^c ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} καὶ^c ὁ^{damp} ἐλεύθερος^{aampn} καὶ^c ὁ^{damp} δούλος^{namp} ἵνα^c δίδωμι^{vsaa3s}
 αὐτός^{trpns} χάραγμα^{nans} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{trpns} ὁ^{dgfs} δεξιός^{agfsn} ἢ^{xo} ἐπὶ^p ὁ^{dgmp}
 μέτωπον^{ngmp} αὐτός^{trpns}.

18 τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὡδε ἡ σοφία ἐστίν ὁ ἔχων τὸν νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξς.

- 14** Καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ ἄρνιον ἐστῆκός ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών καὶ μετὰ αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.
- 2 καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης καὶ φωνὴν ἤκουσα κιθαρωδῶν
- 3 κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες οἱ ἡγορασμένοι
- 4 ἀπὸ τῆς γῆς. οὗτοί εἰσιν οἱ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν παρθένοι γὰρ εἰσιν οὗτοι εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἄρνιϊ ὅπου ἂν ὑπάγῃ οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ
- 5 τῷ θεῷ καὶ τῷ ἄρνιϊ. καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὐρέθη
- 6 δόλος, ἄμωμοί γάρ εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετώμενον ἐν μεσουρανήματι ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς
- 7 καὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν. λέγοντα ἐν φωνῇ μεγάλη Φοβήθητε τὸν θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν ὅτι ἦλθεν

v.17 καί^c ἴνα^c μί^{χο} τι-ορινις δύναι^vspn3s ἀγοράζω^{vnaa} ἥ^{χο} πωλέω^{vnaa} εἰ^{γο} μί^{χο} ὀ^δnmς ἔ^{χω}vppanms ὀ^{dans} χάραγμα^{nans} ἥ^{χο} ὀ^{dans} ὄνομα^{nans} ὀ^{dans} θηρίον^{ngns} ἥ^{χο} ὀ^{dams} ἀριθμός^{nans} ὀ^{dans} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rgms}. **v.18** ὥδε^{bo} ὀ^{dans} σοφία^{nans} εἰμⁱvpx3s ὀ^{dans} ἔ^{χω}vppanms ὀ^{dams} νοῦς^{nans} ψηφίζω^{vdaa3s} ὀ^{dams} ἀριθμός^{nans} ὀ^{dans} θηρίον^{ngns} ἀριθμός^{nans} γάρ^c ἀνθρώπος^{ngms} εἰμⁱvpx3s καί^c ὀ^{dans} ἀριθμός^{nans} αὐτός^{rgms} χξς^{zn}. **14. v.1** καί^c ὀ^{dams} ὀ^{dams} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄρνιον^{nans} ἴστημι^{vpxanns} ἐπⁱp ὀ^{dans} ὄρος^{nans} Σιών^v καί^c μετὰ^p αὐτός^{rgms} ἑκατόν^{tn} τεσεεράκοντα^{tn} τέσσαρες^{nnfp} χιλιάς^{nnfp} ἔ^{χω}vppanfp ὀ^{dans} ὄνομα^{nans} ὀ^{dans} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rgms} γράφω^{vpxpans} ἐπⁱp ὀ^{dgnp} μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rgmp}. **v.2** καί^c ἀκούω^{viala1s} φωνή^{nafs} ἐκ^p ὀ^{dams} οὐρανός^{ngms} ὡς^{bo} φωνή^{nafs} ὑδωρ^{ngnp} πολὺς^{agnp} καί^c ὡς^{bo} φωνή^{nafs} βροντῆ^{ngfs} μέγας^{agfsn} καί^c φωνή^{nafs} ἀκούω^{viala1s} κιθαρωδός^{ngmp} κιθαρίζω^{vppagmp} ἐν^p ὀ^{daddp} κιθάρᾳ^{ndfp} αὐτός^{rgmp}. **v.3** καί^c ᾄδω^{vipa3p} ὡς^{bo} ᾠδῇ^{nafs} καινός^{nans} ἐνώπιον^{bo} ὀ^{dams} θρόνος^{ngms} καί^c ἐνώπιον^{bo} ὀ^{dgnp} τέσσαρες^{ngnp} ζῶον^{ngnp} καί^c ὀ^{dgnp} πρεσβύτερος^{agmpn} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} δύναι^vin3s μανθάνω^{vnaa} ὀ^{dafs} ᾠδῇ^{nafs} εἰ^{go} μί^{χο} ὀ^{dnpf} ἑκατόν^{tn} τεσεεράκοντα^{tn} τέσσαρες^{nnfp} χιλιάς^{nnfp} ὀ^{dnpmp} ἀγοράζω^{vpxpnpmp} ἀπό^p ὀ^{dngfs} γῆ^{ngfs}. **v.4** οὗτος^{rdnmp} εἰμⁱvpx3p ὧς^{rtnmp} μετὰ^p γυνή^{ngfp} οὗ^{χο} μολύνω^{vialp3p} παρθένος^{nnfp} γάρ^c εἰμⁱvpx3p οὗτος^{rdnmp} εἰμⁱvpx3p ὀ^{dnpmp} ἀκολουθεῖ^{vppanmp} ὀ^{ddns} ἄρνιον^{ndns} ὅπου^{bo} ἂν^{χο} ὑπάγω^{vspa3s} οὗτος^{rdnmp} ἀγοράζω^{vialp3p} ἀπό^p ὀ^{dgnmp} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀπαρχή^{nans} ὀ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c ὀ^{ddms} ἄρνιον^{ndns}. **v.5** καί^c ἐν^p ὀ^{ddns} στόμα^{ndns} αὐτός^{rgmp} οὗ^{χο} εὐρίσκω^{vialp3s} δόλος^{nnms} ἄμωμος^{anmpn} γάρ^c εἰμⁱvpx3p ἐνώπιον^{bo} ὀ^{dams} θρόνος^{ngms} ὀ^{dams} θεός^{ngms}. **v.6** καί^c ὀ^{dams} ἄλλος^{aansn} ἄγγελος^{nans} πέτομαι^{vppnans} ἐν^p μεσουράνημα^{ndns} ἔ^{χω}vppaams εὐαγγέλιον^{nans} αἰώνιος^{aansn} εὐαγγελίζω^{vnaa} ὀ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ἐπⁱp ὀ^{dngfs} γῆ^{ngfs} καί^c πᾶς^{aansn} ἔθνος^{nans} καί^c φυλή^{nafs} καί^c γλῶσσα^{nafs} καί^c λαός^{nans}.

ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. Καὶ 8 ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησεν λέγων Ἔπεσεν, ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα ἔθνη. Καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκολούθησεν 9 αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ Εἴ τις τὸ θηρίον προσκυνεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ 10 θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βα- 11 σανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὡδε ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστὶν ὧδε οἱ τηροῦντες τὰς 12 ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ. Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ 13 τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης μοι, Γράψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπαρτί ναὶ λέγει τὸ πνεῦμα ἵνα ἀναπαύ- σωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ αὐτῶν. Καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ νεφέλῃ λευκῇ καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλῃν 14 καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ

v.7 λέγων^{vppaams} ἐν^p φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} φοβέομαι^{vdao2p} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^c διδωμι^{vdad2p} αὐτός^{tpdms} δοῦν^{nafs} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ὁ^{dafs} κρίσις^{ngfs} αὐτός^{trpms} καί^c προσκυνέω^{vdad2p} ὁ^{ddms} ποιέω^{vpaadms} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^c ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c θάλασσα^{nafs} καί^c πηγὴ^{nafr} ὑδωρ^{ngnp}. **v.8** καί^c ἄλλος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἀκολουθεῖ^{v1aa3s} λέγων^{vppanms} πίπτω^{v1aa3s} πίπτω^{v1aa3s} Βαβυλὼν^{nnfs} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὅς^{dnfs} μέγας^{anfsn} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dams} οἶνος^{ngms} ὁ^{dams} θυμός^{ngms} ὁ^{dafs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{trpfs} ποτιζώ^{v1aa3s} πᾶς^{aanpn} ἔθνος^{nanp}. **v.9** καί^c τρίτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἀκολουθεῖ^{v1aa3s} αὐτός^{trpdmr} λέγων^{vppanms} ἐν^p φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} εἰ^{qo} τι-σρινμο^{ὁ^{dans} θηρίον^{nans} προσκυνέω^{v1pa3s} καί^c ὁ^{dafs} εἰκὼν^{nafs} αὐτός^{trpms} καί^c λαμβάνω^{v1pa3s} χάραγμα^{nans} ἐπὶ^p ὁ^{dams} μέτωπον^{ngms} αὐτός^{trpms} ἢ^{xo} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{trpms}. **v.10** καί^c αὐτός^{trpms} πίνω^{v1fd3s} ἐκ^p ὁ^{dams} οἶνος^{ngms} ὁ^{dams} θυμός^{ngms} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dams} κεράννυμι^{vpxpms} ἄκρατος^{agmsn} ἐν^p ὁ^{ddms} ποτήριον^{ndms} ὁ^{dafs} ὀργή^{ngfs} αὐτός^{trpms} καί^c βασανίζω^{v1fr3s} ἐν^p πῦρ^{ndms} καί^c θεῖον^{ndms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmpr} ἅγιος^{agmpn} ἄγγελος^{ngnp} καί^c ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dams} ἄρνιον^{ngms}. **v.11** καί^c ὁ^{dnms} καπνός^{nnms} ὁ^{dams} βασανισμός^{ngms} αὐτός^{trpmp} ἀναβαίνω^{v1pa3s} εἰς^p αἰὼν^{nampr} αἰών^{ngmp} καί^c οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3p} ἀνάπαυσις^{nafs} ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύς^{ngfs} ὁ^{dnmp} προσκυνέω^{vppanmp} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} καί^c ὁ^{dafs} εἰκὼν^{nafs} αὐτός^{trpms} καί^c εἰ^{qo} τι-σρινμο^{λαμβάνω^{v1pa3s} ὁ^{dans} χάραγμα^{nans} ὁ^{dams} ὄνομα^{ngms} αὐτός^{trpms}. **v.12** ὧδε^{bo} ὑπομονή^{nnfs} ὁ^{dgmpr} ἅγιος^{agmpn} εἰμι^{v1px3s} ὧδε^{bo} ὁ^{dnmp} τηρέω^{vppanmp} ὁ^{dafpr} ἐντολή^{nafr} ὁ^{dams} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dams} πίστις^{nafs} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.13** καί^c ἀκούω^{v1pd-s} φωνή^{ngfs} ἐκ^p ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms} λέγων^{vppagfs} ἐγὼ^{trpd-s} γράφω^{vdad2s} μακάριοι^{anmpn} ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐν^p κύριος^{ndms} ἀποθνήσκω^{vppanmp} ἀπαρτί^{bo} ναί^{xo} λέγων^{v1pa3s} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ἵνα^c ἀναπαύω^{vsam3p} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} κόπος^{ngmp} αὐτός^{trpmp} ὁ^{dnmp} δε^c ἔργον^{nnmp} αὐτός^{trpmp} ἀκολουθεῖ^{v1pa3s} μετὰ^p αὐτός^{trpmp}.}}

- 15 στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὄξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ κράζων ἐν μεγάλῃ φωνῇ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης Πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον ὅτι ἦλθεν σοι ἡ ὥρα τοῦ θερίσαι ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμός
- 16 τῆς γῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον
- 17 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον
- 18 ὄξύ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός καὶ ἐφώνησεν κραυγῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὄξύ λέγων Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὄξύ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς γῆς ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐ-
- 19 τῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμπελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ
- 20 θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὴν μέγαλην. καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

- 15** Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν ἄγγέλους ἐπτά ἔχοντας πληγὰς ἐπτά τὰς ἐσχάτας ὅτι ἐν αὐταῖς
- 2 ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρὶ καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ

v.14 καί^c ὁράω^{v1aa1s} καί^c ἰδοὺ^{v1aa2s} νεφέλῃ^{nnfs} λευκός^{anfsn} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dafs} νεφέλῃ^{nafs} κάθηνται^{vppnnms} ὅμοιοι^{anmsn} υἱός^{ndms} ἀνθρώπος^{ngms} ἔχων^{vppanms} ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} κεφαλῇ^{ngfs} αὐτός^{rgms} στέφανος^{nams} χρυσοῦς^{aamsn} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rgms} δρέπανον^{nans} ὄξύ^{aansn}. **v.15** καί^c ἄλλος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dgrms} ναός^{ngms} κράζων^{vppanms} ἐν^p μέγας^{adfsn} φωνῇ^{ndfs} ὁ^{ddms} κάθηνται^{vppndms} ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} νεφέλῃ^{ngfs} πέμπω^{vdaa2s} ὁ^{dans} δρέπανον^{nans} σύ^{rgp-s} καί^c θερίζω^{vdaa2s} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1aa3s} σύ^{rgp-d-s} ὁ^{dndfs} ὥρα^{nnfs} ὁ^{dgrms} θερίζω^{vnaa} ὅτι^c ζηραίνω^{v1ap3s} ὁ^{dnnms} θερισμός^{nnms} ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs}. **v.16** καί^c βάλλω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} κάθηνται^{vppnnms} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} νεφέλῃ^{nafs} ὁ^{dans} δρέπανον^{nans} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c θερίζω^{v1ap3s} ὁ^{dndfs} γῆ^{nnfs}. **v.17** καί^c ἄλλος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dgrms} ναός^{ngms} ὁ^{dgrms} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ἔχων^{vppanms} καί^c αὐτός^{rgnms} δρέπανον^{nans} ὄξύ^{aansn}. **v.18** καί^c ἄλλος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dgrms} θυσιαστήριον^{ngns} ἔχων^{vppanms} ἐξουσία^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{dgrms} πῦρ^{ngms} καί^c φωνῶν^{v1aa3s} κραυγῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὁ^{ddms} ἔχων^{vppadms} ὁ^{dans} δρέπανον^{nans} ὁ^{dans} ὄξύ^{aansn} λέγων^{vppanms} πέμπω^{vdaa2s} σύ^{rgp-s} ὁ^{dans} δρέπανον^{nans} ὁ^{dans} ὄξύ^{aansn} καί^c τρυγάω^{vdaa2s} ὁ^{damp} βότρυς^{namp} ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} ὅτι^c ἀκμάζω^{v1aa3p} ὁ^{dndp} σταφυλὴ^{nnp} αὐτός^{rgfs}. **v.19** καί^c βάλλω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} ἄγγελος^{nnms} ὁ^{dans} δρέπανον^{nans} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c τρυγάω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} ἄμπελος^{nafs} ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} καί^c βάλλω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ληνός^{nafs} ὁ^{dgrms} θυμός^{ngms} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} μέγας^{aansn}. **v.20** καί^c πατέω^{v1ap3s} ὁ^{dndfs} ληνός^{nnfs} ἔξω^{bo} ὁ^{dgrfs} πῶς^{ngfs} καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} αἶμα^{nans} ἐκ^p ὁ^{dgrfs} ληνός^{ngfs} ἄχρι^p ὁ^{dgrmp} χαλινός^{ngmp} ὁ^{dgrmp} ἵππος^{ngmp} ἀπὸ^p στάδιος^{ngmp} χίλιοι^{ngmp} ἑξακόσιοι^{ngmp}. **15. v.1** καί^c ὁράω^{v1aa1s} ἄλλος^{aansn} σημεῖον^{nans} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} μέγας^{aansn} καί^c θαυμαστός^{aansn} ἄγγελος^{namp} ἐπτά^{tn} ἔχων^{vppaamp} πληγὴ^{nafp} ἐπτά^{tn} ὁ^{dafp} ἔσχατος^{aafpn} ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rgpdp} τελέω^{v1ap3s} ὁ^{dnnms} θυμός^{nnms} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}.

ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην ἔχοντας
 κιθάρας τοῦ θεοῦ. καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωσέως δούλου τοῦ 3
 θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἁρνίου λέγοντες Μεγάλα καὶ θαυμαστά
 τὰ ἔργα σου κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ
 αἱ ὁδοὶ σου ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων. τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε, κύριε 4
 καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου ὅτι μόνος ὁστος ὅτι πάντα τὰ ἔθνη
 ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου ὅτι τὰ δικαιώματά
 σου ἐφανερώθησαν. Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἰδοὺ, ἡνοίγη ὁ 5
 ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐξῆλθον οἱ 6
 ἑπτὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ ἐνδεδυμένοι
 λίνον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη
 ζώνας χρυσᾶς. καὶ ἐν ἑκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ 7
 ἄγγελοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ
 τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς 8
 καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ
 οὐδεὶς ἠδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ
 πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ 16
 ἄγγελοις Ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ
 εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην 2
 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς

v.2 καί^c ὁρά^{viala1s} ὥ^sbo θάλασσα^{nafs} ὑάλινος^{aafsn} μίγνυμι^{vpxpafs} πῦρ^{ndns} καί^c ὁδ^{amp}
 νικάω^{vppaamp} ἐκ^p ὁδ^{gns} θηρίον^{ngns} καί^c ἐκ^p ὁδ^{gfs} εἰκόν^{ngfs} αὐτός^{rgns} καί^c ἐκ^p ὁδ^{gns}
 χάραγμα^{ngns} αὐτός^{rgns} ἐκ^p ὁδ^{gms} ἀριθμός^{ngms} ὁδ^{gns} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rgns} ἴσημι^{vpxaamp}
 ἐπι^p ὁδ^{afs} θάλασσα^{nafs} ὁδ^{afs} ὑάλινος^{aafsn} ἔχω^{vppaamp} κιθάρα^{nafr} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.3** καί^c
 ᾄδ^o vira3p ὁδ^{afs} ᾠδ^hnafs Μωϋσῆς^{ngms} δοῦλος^{ngms} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} καί^c ὁδ^{afs} ᾠδ^hnafs ὁδ^{gns}
 ἁρνίον^{ngns} λέγω^{vppanmp} μέγας^{annpn} καί^c θαυμαστός^{annpn} ὁδ^{nnp} ἔργον^{nnpn} σύ^{rgp-s} κύριος^{nvms}
 ὁδ^{nnms} θεός^{ngms} ὁδ^{nnms} παντοκράτωρ^{nnms} δίκαιος^{anfrn} καί^c ἀληθινός^{anfrn} ὁδ^{nnp} ὁδός^{nnfr} σύ^{rgp-s}
 ὁδ^{nnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁδ^{gmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.4** τίς^{rqnms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vsao3s} σύ^{rgp-s}
 κύριος^{nvms} καί^c δοξάζω^{vsaa3s} ὁδ^{ans} ὄνομα^{nans} σύ^{rgp-s} ὅτι^c μόνος^{anmsn} ὁστος^{anmsn} ὅτι^c πᾶς^{annpn}
 ὁδ^{nnp} ἔθνος^{nnpn} ἦκω^{vifa3p} καί^c προσκυνέω^{vifa3p} ἐνώπιον^{bo} σύ^{rgp-s} ὅτι^c ὁδ^{nnp} δικαίωμα^{nnpn}
 σύ^{rgp-s} φανερό^{vira3p}. **v.5** καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ὁρά^{viala1s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνοίγω^{vira3s}
 ὁδ^{nnms} ναὸς^{nnms} ὁδ^{gfs} σκηνή^{ngfs} ὁδ^{gns} μαρτύριον^{ngns} ἐν^p ὁδ^{ddms} οὐρανός^{ndms}. **v.6** καί^c
 ἐξέρχομαι^{vira3p} ὁδ^{nnp} ἑπτὰ^{tn} ἄγγελοι^{nnmp} ἔχω^{vppanmp} ὁδ^{afp} ἑπτὰ^{tn} πληγῇ^{nafr} ἐκ^p ὁδ^{gms}
 ναός^{ngms} ἐνδύω^{vpxnnmp} λίνον^{nans} καθαρὸς^{aansn} καί^c λαμπρός^{aansn} καί^c περιζώννυμι^{vpxnnmp}
 περὶ^p ὁδ^{anp} στήθος^{naapn} ζώνη^{nafr} χρυσοῦς^{aafpn}. **v.7** καί^c εἰς^{nnms} ἐκ^p ὁδ^{gpn} τέσσαρες^{ngnp}
 ζῶν^{ngnp} διδωμι^{vira3s} ὁδ^{ddmp} ἑπτὰ^{tn} ἄγγελοι^{ndmp} ἑπτὰ^{tn} φιάλη^{nafr} χρυσοῦς^{aafpn} γέμω^{vppaafp}
 ὁδ^{gms} θυμός^{ngms} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ὁδ^{gms} ζάω^{vppagms} εἰς^p ὁδ^{amp} αἰών^{namp} ὁδ^{gmp} αἰών^{ngmp}.
v.8 καί^c γεμίζω^{vira3s} ὁδ^{nnms} ναός^{nnms} καπνός^{ngms} ἐκ^p ὁδ^{gfs} δόξα^{ngfs} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} καί^c
 ἐκ^p ὁδ^{gfs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rgms} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} δύναμαι^{vira3s} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁδ^{dams}
 ναός^{namms} ἄχρι^p τελέω^{vsap3p} ὁδ^{nnp} ἑπτὰ^{tn} πληγῇ^{nnfr} ὁδ^{gmp} ἑπτὰ^{tn} ἄγγελοι^{ngmp}. **16. v.1** καί^c
 ἀκούω^{vira1s} φωνή^{ngfs} μέγας^{agfsn} ἐκ^p ὁδ^{gms} ναός^{ngms} λέγω^{vppagfs} ὁδ^{ddmp} ἑπτὰ^{tn} ἄγγελοι^{ndmp}
 ὑπάγω^{vdpa2p} καί^c ἐκχέω^{vdaa2p} ὁδ^{afp} φιάλη^{nafr} ὁδ^{gms} θυμός^{ngms} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} εἰς^p ὁδ^{afs}
 γῆ^{nafs}.

- τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς
 3 τῇ εἰκόνι αὐτοῦ προσκυνοῦντας. Καὶ ὁ δεῦτερος ἄγγελος ἐξ-
 ἔχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς
 4 νεκροῦ καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσῃ. Καὶ
 ὁ τρίτος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμούς
 5 καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐγένετο αἷμα. καὶ ἤκουσα
 τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος Δίκαιος Κύριε, εἶ ὁ ὢν καὶ
 6 ὁ ἦν καὶ ὁ ὅσιος ὅτι ταῦτα ἔκρινας. ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προ-
 φητῶν ἐξέχεαν καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν ἄξιοί γάρ εἰσιν.
 7 καὶ ἤκουσα ἄλλου ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος Ναὶ κύριε ὁ
 8 θεὸς ὁ παντοκράτωρ ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις σου. Καὶ
 ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον
 9 καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. καὶ ἐ-
 καυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα καὶ ἐβλασφήμησαν
 τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύ-
 10 τας καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πέμπτος
 ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου
 καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη καὶ ἐμασσῶντο τὰς
 11 γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου. καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν
 τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν καὶ

v.2 καί^c ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} καί^c ἐκχέω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c γίνονται^{v1ad3s} ἔλκος^{nnns} κακός^{anmsn} καί^c πονηρός^{anmsn} εἰς^p ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ὁ^{damp} ἔχω^{vppaamp} ὁ^{dans} χάραγμα^{nans} ὁ^{dgn} θηρίον^{ngns} καί^c ὁ^{damp} ὁ^{ddfs} εἰκῶν^{ndfs} αὐτός^{rpgms} προσκυνέω^{vppaamp}. **v.3** καί^c ὁ^{dnms} δεῦτερος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^c γίνονται^{v1ad3s} αἶμα^{nnns} ὡς^{bo} νεκρός^{agmsn} καί^c πᾶς^{anfsn} ψυχὴ^{nnfs} ζάω^{vppanfs} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs}. **v.4** καί^c ὁ^{dnms} τρίτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὁ^{damp} ποταμός^{namp} καί^c εἰς^p ὁ^{dafp} πηγὴ^{nafp} ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp} καί^c γίνονται^{v1ad3s} αἶμα^{nnns}. **v.5** καί^c ἀκούω^{v1aa1s} ὁ^{dgnms} ἄγγελος^{ngms} ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp} λέγω^{vppagms} δίκαιος^{anmsn} κύριος^{nvms} εἰμὶ^{v1px2s} ὁ^{dnms} εἰμὶ^{v1pxnms} καί^c ὁ^{dnms} εἰμὶ^{v1lx3s} καί^c ὁ^{dnms} ὅσιος^{anmsn} ὅτι^c οὗτος^{rnp} κρίνω^{v1aa2s}. **v.6** ὅτι^c αἶμα^{nans} ἅγιος^{agmpn} καί^c προφήτης^{ngmp} ἐκχέω^{v1aa3p} καί^c αἶμα^{nans} αὐτός^{rpdmp} δίδωμι^{v1aa2s} πίνω^{vnaa} ἄξιος^{anmpn} γάρ^c εἰμὶ^{v1px3p}. **v.7** καί^c ἀκούω^{v1aa1s} ἄλλος^{agmsn} ἐκ^p ὁ^{dgn} θυσιαστηρίον^{ngns} λέγω^{vppagms} ναί^{xo} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} παντοκράτωρ^{nnms} ἀληθινός^{anfpn} καί^c δίκαιος^{anfpn} ὁ^{dnfp} κρίσις^{nnfp} σύ^{rpg-s}. **v.8** καί^c ὁ^{dnms} τέταρτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ἥλιος^{nams} καί^c δίδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rpdms} καυματίζω^{vnaa} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ἐν^p πῦρ^{ndns}. **v.9** καί^c καυματίζω^{v1ap3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} καῦμα^{nans} μέγας^{anans} καί^c βλασφημέω^{v1aa3p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ὁ^{dgnms} ἔχω^{vppagms} ἐξουσία^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{dafp} πληγὴ^{nafp} οὗτος^{rdafp} καί^c οὐ^{xo} μετανοέω^{v1aa3p} δίδωμι^{vnaa} αὐτός^{rpdms} δόξα^{nafs}. **v.10** καί^c ὁ^{dnms} πέμπτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} θρόνος^{nams} ὁ^{dgn} θηρίον^{ngns} καί^c γίνονται^{v1ad3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} αὐτός^{rpgms} σκοτόω^{vpxnfs} καί^c μασάομαι^{v1in3p} ὁ^{dafp} γλῶσσα^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ἐκ^p ὁ^{dgnms} πόνος^{ngms}.

οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος 12
ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐ-
φράτην καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν
βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόμα- 13
τος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ
στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὁμοία
βατράχοις. εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμόνων ποιοῦντα σημεῖα 14
ἐκπορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης
ὅλης συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς
μεγάλης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. Ἴδου ἔρχομαι ὡς κλέ- 15
πτης μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἵνα μὴ
γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. καὶ 16
συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραῖστί Ἀρ-
μαγεδδών. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ 17
εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐξηλθεν φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐ-
ρανοῦ, ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα Γέγονεν. καὶ ἐγένοντο φωναὶ 18
καὶ θρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός ἐγένετο μέγας οἷος οὐκ
ἐγένετο ἀφ' οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς τηλικούτος
σεισμός οὕτως μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία 19
μέρη καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον, καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη
ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου

v.11 καί^c θλασφημέω^{v1aa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms} ἐκ^p ὁ^{dmp} πόνος^{ngmp}
αὐτός^{rgmp} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἔλκος^{ngnp} αὐτός^{rgmp} καί^c οὐ^{xo} μετανοέω^{v1aa3p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp}
αὐτός^{rgmp}. **v.12** καί^c ὁ^{dnms} ἕκτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dams} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rgms}
ἐπὶ^p ὁ^{dams} ποταμός^{nams} ὁ^{dams} μέγας^{aamsn} ὁ^{dams} Εὐφράτης^{nams} καί^c ζηραίνω^{v1ap3s} ὁ^{dnms}
ὑδωρ^{nnms} αὐτός^{rgms} ἵνα^c ἐτοιμάζω^{vsap3s} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dmp} βασιλεύς^{ngmp} ὁ^{dmp} ἀπὸ^p
ἀνατολῆς^{ngfp} ἡλίου^{ngms}. **v.13** καί^c ὁ^{dams} ὁράω^{v1aa1s} ἐκ^p ὁ^{dgnp} στόμα^{ngns} ὁ^{dams} δράκων^{ngms} καί^c
ἐκ^p ὁ^{dgnp} στόμα^{ngns} ὁ^{dgnp} θηρίον^{ngns} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} στόμα^{ngns} ὁ^{dams} ψευδοπροφήτης^{ngms}
πνεῦμα^{nanp} τρεῖς^{nanp} ἀκάθαρτος^{aanpn} ὁμοῖος^{aanpn} βάτραχος^{ndmp}. **v.14** εἰμὶ^{v1px3p} γάρ^c
πνεῦμα^{nnnp} δαίμων^{ngmp} ποιέω^{v1pannp} σημεῖον^{nanp} ἐκπορεύομαι^{v1nnp} ἐπὶ^p ὁ^{damp} βασιλεύς^{nanp}
ὁ^{dgs} γῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{dgs} οἰκουμένη^{ngfs} ὁλος^{agfsn} συνάγω^{vnaa} αὐτός^{rgamp} εἰς^p πόλεμος^{nams}
ὁ^{dgs} ἡμέρας^{ngfs} ἐκείνος^{rdgs} ὁ^{dgs} μέγας^{agfsn} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dams} παντοκράτωρ^{ngms}.
v.15 ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{v1pn1s} ὡς^{bo} κλέπτης^{nnms} μακάριος^{anmsn} ὁ^{dnms} γρηγορῶν^{v1panms}
καί^c τηρέω^{v1panms} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rgms} ἵνα^c μὴ^{xo} γυμνός^{anmsn} περιπατέω^{vsapa3s}
καί^c βλέπω^{vsapa3p} ὁ^{dafs} ἀσχημοσύνη^{nafs} αὐτός^{rgms}. **v.16** καί^c συνάγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgamp}
εἰς^p ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὁ^{dams} καλέω^{v1ppams} Ἑβραῖστί^{bo} Ἀρμαγεδών^{nnms}. **v.17** καί^c ὁ^{dnms}
ἕβδομος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dams} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dams} ἀήρ^{nams} καί^c
ἐξέρχομαι^{v1aa3s} φωνή^{nnfs} μέγας^{anfsn} ἀπὸ^p ὁ^{dams} ναός^{ngms} ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms} ἀπὸ^p ὁ^{dams}
θρόνος^{ngms} λέγω^{v1panfs} γίνονται^{v1xa3s}. **v.18** καί^c γίνονται^{v1ad3p} φωνή^{nnfp} καί^c θρονταὶ^{nnfp}
καί^c ἀστραπαὶ^{nnfp} καί^c σεισμός^{nnms} γίνονται^{v1ad3s} μέγας^{anmsn} οἷος^{rcnms} οὐ^{xo} γίνονται^{v1ad3s}
ἀπὸ^p ὅς^{rgms} ὁ^{dmp} ἄνθρωπος^{nnmp} γίνονται^{v1ad3p} ἐπὶ^p ὁ^{dgs} γῆ^{ngfs} τηλικούτος^{rdnms} σεισμός^{nnms}
οὕτω^{bo} μέγας^{anmsn}.

- 20 τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν καὶ ὄρη
 21 οὐχ εὐρέθησαν. καὶ χάλαζα μεγάλη ὥς ταλαντιαία καταβαίνει
 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄν-
 θρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης ὅτι μεγάλη ἐστὶν
 ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.
- 17** Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ
 φιάλας καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων μοι, Δεῦρο δεῖξω σοι τὸ
 κρίμα τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων
 2 τῶν πολλῶν. μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ ἐ-
 μεθύσθησαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες
 3 τὴν γῆν. καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι καὶ εἶδον
 γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον γέμον ὀνομάτων βλα-
 4 σφημίας ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. καὶ ἡ γυνὴ ἡ
 περιβεβλημένη πορφύρα καὶ κόκκινῳ, καὶ κεχρυσωμένη χρυ-
 σῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις ἔχουσα χρυσοῦν ποτήριον
 ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκάθαρτος πορ-
 5 νείας αὐτῆς. καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον
 μυστήριον Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδε-
 6 λυγμάτων τῆς γῆς. καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ
 αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ Καὶ

v.19 καί^c γίνονται^{viad3s} ὀδνfs πόλεις^{nnfs} ὀδnfs μέγας^{anfsn} εἰς^p τρεῖς^{nanp} μέρος^{nanp} καί^c ὀδnfp πόλεις^{nnfp} ὀδgnp ἔθνος^{ngnp} πύπτω^{viaa3p} καί^c Βαβυλῶν^{nnfs} ὀδnfs μέγας^{anfsn} μιμνήσκομαι^{viap3s} ἐνὸς^{bo} ὀδgms θεός^{ngms} διδωμι^{vnaa} αὐτός^{tpdfs} ὀdans ποτήριον^{nans} ὀδgms οἶνος^{ngms} ὀδgms θυμός^{ngms} ὀdgfs ὀργή^{ngfs} αὐτός^{trgms}. **v.20** καί^c πᾶς^{anfsn} νῆσος^{nnfs} φεύγω^{viaa3s} καί^c ὄρος^{nnnp} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{viap3p}. **v.21** καί^c χάλαζα^{nnfs} μέγας^{anfsn} ὥς^{bo} ταλαντιαῖος^{anfsn} καταβαίνω^{vipa3s} ἐκ^p ὀδgms οὐρανό^{ngms} ἐπι^p ὀdamp ἄνθρωπος^{namp} καί^c βλασφημέω^{viaa3p} ὀdnmp ἄνθρωπος^{nnmp} ὀdams θεός^{namfs} ἐκ^p ὀdgfs πληγῇ^{ngfs} ὀdgfs χάλαζα^{ngfs} ὅτι^c μέγας^{anfsn} εἶμι^{vipx3s} ὀdnfs πληγῇ^{nnfs} αὐτός^{trgfs} σφόδρα^{bo}. **17. v.1** καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{nnms} ἐκ^p ὀdgmp ἑπτὰ^{tn} ἄγγελος^{ngmp} ὀdgmp ἔχω^{vppagmp} ὀdafp ἑπτὰ^{tn} φιάλη^{nafp} καί^c λαλέω^{viaa3s} μετὰ^p ἐγώ^{trp-g-s} λέγω^{vppanms} ἐγώ^{tpd-s} δεῦρο^{vdvx2s} δείκνυμι^{vifals} συ^{tpd-s} ὀdans κρίμα^{nans} ὀdgfs πόρνη^{ngfs} ὀdgfs μέγας^{agfsn} ὀdgfs κάθημαι^{vppngfs} ἐπι^p ὀdgmp ὕδωρ^{ngnp} ὀdgmp πολὺς^{agnp}. **v.2** μετὰ^p ὅς^{trgfs} πορνεύω^{viaa3p} ὀdnmp θασιλεύς^{nnmp} ὀdgfs γῆ^{ngfs} καί^c μεθύσκο^{viap3p} ἐκ^p ὀdgms οἶνος^{ngms} ὀdgfs πορνεία^{ngfs} αὐτός^{trgfs} ὀdnmp κατοικέω^{vppanmp} ὀdafs γῆ^{nafs}. **v.3** καί^c ἀποφέρω^{viaa3s} ἐγώ^{trp-a-s} εἰς^p ἔρημος^{aamsn} ἐν^p πνεῦμα^{ndms} καί^c ὁράω^{vialfs} γυνή^{nafs} κάθημαι^{vppnafs} ἐπι^p θηρίον^{nans} κόκκινος^{aansn} γέμω^{vppaans} ὄνομα^{ngnp} βλασφημία^{ngfs} ἔχω^{vppaans} κεφαλὴ^{nafp} ἑπτὰ^{tn} καί^c κέρα^{nanp} δέκα^{tn}. **v.4** καί^c ὀdnfs γυνή^{nnfs} ὀdnfs περιβάλλω^{vpxpns} πορφύρα^{ndfs} καί^c κόκκινος^{adnsn} καί^c χρυσός^{vpxpns} χρυσός^{ndms} καί^c λίθος^{ndms} τίμιος^{admsn} καί^c μαργαρίτης^{ndmp} ἔχω^{vppanfs} χρυσοῦς^{aansn} ποτήριον^{nans} ἐν^p ὀdafs χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{trgfs} γέμω^{vppaans} βδελυγμα^{ngnp} καί^c ἀκαθάρτης^{ngfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{trgfs}. **v.5** καί^c ἐπι^p ὀdans μέτωπον^{nans} αὐτός^{trgfs} ὄνομα^{nnms} γράφω^{vpxpns} μυστήριον^{nnms} Βαβυλῶν^{nnfs} ὀdnfs μέγας^{anfsn} ὀdnfs μήτηρ^{nnfs} ὀdgfp πόρνη^{ngfp} καί^c ὀdgmp βδελύγμα^{ngnp} ὀdgfs γῆ^{ngfs}.

ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος 7
Διὰ τί ἐθαύμασας ἐγὼ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ
τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφα-
λὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ 8
μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν,
καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ὧν οὐ γέγραπται
τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου
βλεπόντες τὸ θηρίον ὃ τι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καίπερ ἔστιν. ὧδε ὁ 9
νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ὅρη εἰσὶν ἑπτὰ ὅπου ἡ γυ-
νὴ κάθεται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσιν οἱ πέντε ἔπесαν 10
καὶ ὁ εἷς ἔστιν ὁ ἄλλος οὕτω ἦλθεν καὶ, ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν
δεῖ μεῖναι. καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ αὐτὸς ὄγδοός 11
ἐστιν καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐστιν καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ 12
δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν οἵτινες βασιλείαν οὕτω
ἔλαβον ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ
τοῦ θηρίου. οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν καὶ τὴν δύναμιν καὶ 13
τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν τῷ θηρίῳ διαδιδώσουσιν. οὗτοι μετὰ τοῦ 14
ἄρνιου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἄρνιον νικήσει αὐτούς ὅτι κύριος
κυρίων ἐστὶν καὶ βασιλεὺς βασιλέων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ
καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. Καὶ λέγει μοι Τὰ ὕδατα ἃ εἶδες οὗ 15

v.6 καί^c ὁρά^{viala}s ὁδ^{af}s γυνή^{naf}s μεθύω^{vppaaf}s ἐκ^p ὁδ^{gn}s αἷμα^{ngns} ὁδ^{gm}p ἅγιος^{agm}pn
καί^c ἐκ^p ὁδ^{gn}s αἷμα^{ngns} ὁδ^{gm}p μάρτυς^{ngmp} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c θαυμάζω^{viala}s ὁρά^{vpa}anms
αὐτός^{rpaf}s θαῦμα^{nans} μέγας^{aans}n. **v.7** καί^c λέγω^{viala}3s ἐγὼ^{rp}d-s ὁδ^{gn}ms ἄγγελος^{nnms} διά^cτις^{xo}
θαυμάζω^{viala}2s ἐγὼ^{rp}n-s σύ^{rp}d-s λέγω^{viala}1s ὁδ^{gn}s μυστήριον^{nans} ὁδ^{gn}s γυνή^{ngfs} καί^c ὁδ^{gn}s
θηρίον^{ngns} ὁδ^{gn}s βαστάζω^{vppagn}s αὐτός^{rpaf}s ὁδ^{gn}s ἔχω^{vppagn}s ὁδ^{af}p ἑπτὰ^{tn} κεφαλὴ^{naf}p καί^c
ὁδ^{an}p δέκα^{tn} κέρα^snanp. **v.8** θηρίον^{nnns} ὅς^{trans} ὁρά^{viala}2s εἰμί^{vialx}3s καί^c οὐ^{xo} εἰμί^{vialx}3s
καί^c μέλλω^{viala}3s ἀναβαίνω^{vnpa} ἐκ^p ὁδ^{gn}s ἀβύσσος^{ngfs} καί^c εἰς^p ἀπώλεια^{naf}s ὑπάγω^{vnpa} καί^c
θαυμάζω^{viald}3p ὁδ^{nm}p κατοικέω^{vppanmp} ἐπὶ^p ὁδ^{gn}s γῆ^{ngfs} ὅς^{trans} ὁδ^{gm}p οὐ^{xo} γράφω^{vixp}3s ὁδ^{nm}p
ὄνομα^{nnmp} ἐπὶ^p ὁδ^{gn}s βιβλίον^{nans} ὁδ^{gn}s ζωή^{ngfs} ἀπό^p καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms} βλέπω^{vppanmp}
ὁδ^{gn}s θηρίον^{nans} ὅς^{trans} τις^{rnnns} εἰμί^{vialx}3s καί^c οὐ^{xo} εἰμί^{vialx}3s καίπερ^c εἰμί^{vialx}3s. **v.9** ὧδε^{bo}
ὁδ^{gn}ms νοῦς^{nnms} ὁδ^{gn}ms ἔχω^{vppanms} σοφία^{naf}s ὁδ^{nf}p ἑπτὰ^{tn} κεφαλὴ^{ngnf}p ὅρος^{nnmp} εἰμί^{vialx}3p ἑπτὰ^{tn}
ὅπου^{bo} ὁδ^{gn}s γυνή^{ngfs} κάθηται^{vnpn}3s ἐπὶ^p αὐτός^{rpagn}p. **v.10** καί^c βασιλεὺς^{nnmp} ἑπτὰ^{tn}
εἰμί^{vialx}3p ὁδ^{nm}p πέντε^{tn} πύτω^{viala}3p καί^c ὁδ^{gn}ms εἷς^{nnms} εἰμί^{vialx}3s ὁδ^{gn}ms ἄλλος^{anmsn} οὕτω^{bo}
ἔρχομαι^{viala}3s καί^c ὅταν^c ἔρχομαι^{viala}3s ὀλίγος^{bo} αὐτός^{rpams} δεῖ^{vialp}3s μένω^{vnaa}. **v.11** καί^c
ὁδ^{gn}ms θηρίον^{nnns} ὅς^{trans} εἰμί^{vialx}3s καί^c οὐ^{xo} εἰμί^{vialx}3s καί^c αὐτός^{rpnnms} ὄγδοος^{anmsn} εἰμί^{vialx}3s
καί^c ἐκ^p ὁδ^{gm}p ἑπτὰ^{tn} εἰμί^{vialx}3s καί^c εἰς^p ἀπώλεια^{naf}s ὑπάγω^{viala}3s. **v.12** καί^c ὁδ^{nm}p
δέκα^{tn} κέρα^snnmp ὅς^{trans} ὁρά^{viala}2s δέκα^{tn} βασιλεὺς^{nnmp} εἰμί^{vialx}3p ὅστις^{trans} βασιλεία^{naf}s
οὕτω^{bo} λαμβάνω^{viala}3p ἀλλὰ^c ἐξουσία^{naf}s ὡς^{bo} βασιλεὺς^{nnmp} εἷς^{naf}s ὥρα^{naf}s λαμβάνω^{viala}3p
μετὰ^p ὁδ^{gn}s θηρίον^{ngns}. **v.13** οὗτος^{rdnmp} εἷς^{naf}s γνώμη^{naf}s ἔχω^{viala}3p καί^c ὁδ^{af}s δύναμις^{naf}s
καί^c ὁδ^{af}s ἐξουσία^{naf}s ἑαυτοῦ^{rxgnmp} ὁδ^{dn}s θηρίον^{ndns} διαδιδωμί^{viala}3p. **v.14** οὗτος^{rdnmp}
μετὰ^p ὁδ^{gn}s ἄρνιον^{ngns} πολεμέω^{viala}3p καί^c ὁδ^{gn}ms ἄρνιον^{nnns} νικάω^{viala}3s αὐτός^{rpamp} ὅτι^c
κύριος^{nnms} κύριος^{ngmp} εἰμί^{vialx}3s καί^c βασιλεὺς^{nnms} βασιλεὺς^{ngmp} καί^c ὁδ^{nm}p μετὰ^p
αὐτός^{rpams} κλητός^{anmpn} καί^c ἐκλεκτός^{anmpn} καί^c πιστός^{anfpn}.

- ἡ πόρνη κάθηται λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι.
 16 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον οὗτοι μισήσουσιν τὴν
 πόρνην καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνὴν καὶ τὰς
 17 σάρκας αὐτῆς φάγονται καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. ὁ
 γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην
 αὐτοῦ καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐ-
 18 τῶν τῷ θηρίῳ ἄχρι τελεσθῇ τὰ ῥήματά τοῦ θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ
 ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν
 βασιλέων τῆς γῆς.
- 18** καὶ Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρα-
 νοῦ ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης
 2 αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυί φωνῇ μεγάλη λέγων Ἐπεσεν, ἔ-
 πεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμόνων
 καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς
 3 ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου. ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ
 θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκεν πάντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ βασι-
 λεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ
 4 τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνου αὐτῆς ἐπλούτησαν. Καὶ ἤκουσα
 ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς ὁ
 λαός μου ἵνα μὴ συγκοινωνήσῃτε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς καὶ ἵνα
 5 μὴ λάβῃτε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς. ὅτι ἠκολούθησαν αὐτῆς αἱ
 ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ ἀδι-

v.15 καί^c λέγω^{v1a3s} ἐγώ^{ῖpδ-s} ὁδνnp ὕδωρ^{nnnp} ὅς^{ῖranp} ὁράω^{v1aa2s} ὅς^{bo} ὁδnfs πόρνη^{nnfs}
 κάθηται^{ῖpη3s} λαός^{nnnp} καί^c ὄχλοι^{nnnp} εἰμί^{ῖvpx3p} καί^c ἔθνος^{nnnp} καί^c γλῶσσαι^{nnp}. **v.16** καί^c
 ὁδnnp δέκα^{tn} κέρας^{nnnp} ὅς^{ῖranp} ὁράω^{v1aa2s} ἐπι^p ὁdans θηρίον^{hans} οὗτος^{ῖdnnp} μισέω^{v1a3p} ὁdafs
 πόρνη^{nafs} καί^c ἐρημόω^{vpxpafs} ποιέω^{v1a3p} αὐτός^{ῖpafs} καί^c γυμνός^{aafsn} καί^c ὁdafp σάρς^{ῖnafp}
 αὐτός^{ῖpafs} ἐσθίω^{v1d3p} καί^c αὐτός^{ῖpafs} κατακαίω^{v1a3p} ἐν^p πυρ^{ndns}. **v.17** ὁdnms γάρ^c θεός^{nnms}
 διδωμί^{v1aa3s} εἰς^p ὁdafp καρδία^{nafp} αὐτός^{ῖpafnp} ποιέω^{vnaa} ὁdafs γνώμη^{nafs} αὐτός^{ῖpafms} καί^c
 ποιέω^{vnaa} εἰς^{nafs} γνώμη^{nafs} καί^c διδωμί^{vnaa} ὁdafs βασιλεία^{nafs} αὐτός^{ῖpafnp} ὁddns θηρίον^{ndns}
 ἄχρι^p τελέω^{ῖsap3s} ὁdnnp ῥῆμα^{nnnp} ὁdghms θεός^{ngms}. **v.18** καί^c ὁdnfs γυνή^{nnfs} ὅς^{ῖtrafs}
 ὁράω^{v1aa2s} εἰμί^{ῖvpx3s} ὁdnfs πόλις^{nnfs} ὁdnfs μέγας^{anfsn} ὁdnfs ἔχω^{vppanfs} βασιλεία^{nafs} ἐπι^p ὁdgmnp
 βασιλεὺς^{ngmnp} ὁdghfs γῆ^{ngfs}. **18. v.1** καί^c μετὰ^p οὗτος^{ῖdanp} ὁράω^{v1aa1s} ἄγγελος^{namfs}
 καταβαίνω^{vppaams} ἐκ^p ὁdghms οὐρανός^{ngms} ἔχω^{vppaams} ἐξουσία^{nafs} μέγας^{aafsn} καί^c ὁdnfs γῆ^{nnfs}
 φωτίζω^{v1ap3s} ἐκ^p ὁdghfs δόξ^{ngfs} αὐτός^{ῖpafms}. **v.2** καί^c κράζω^{v1aa3s} ἐν^p ἰσχύς^{ndfs} φωνῇ^{ndfs}
 μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanms} πίπτω^{v1aa3s} πίπτω^{v1aa3s} Βαβυλὼν^{nnfs} ὁdnfs μέγας^{anfsn} καί^c γίνομαι^{v1aad3s}
 κατοικητήριον^{nnms} δαιμόνων^{ngmnp} καί^c φυλακὴ^{nnfs} πᾶς^{agnsn} πνεύμα^{ngms} ἀκάθαρτος^{agnsn} καί^c
 φυλακὴ^{nnfs} πᾶς^{agnsn} ὀρνεον^{ngms} ἀκάθαρτος^{agnsn} καί^c μισέω^{vpxpagns}. **v.3** ὅτι^c ἐκ^p ὁdghms
 οἶνος^{ngms} ὁdghms θυμός^{ngms} ὁdghfs πορνεία^{ngfs} αὐτός^{ῖpafms} πίνω^{v1xa3s} πᾶς^{annnp} ὁdnnp ἔθνος^{nnnp}
 καί^c ὁdnnp βασιλεὺς^{nnnp} ὁdghfs γῆ^{ngfs} μετὰ^p αὐτός^{ῖpafms} πορνεὺς^{v1aa3p} καί^c ὁdnnp ἔμπορος^{nnnp}
 ὁdghfs γῆ^{ngfs} ἐκ^p ὁdghfs δύναμις^{ngfs} ὁdghms στρήνος^{ngms} αὐτός^{ῖpafms} πλουτέω^{v1aa3p}. **v.4** καί^c
 ἀκούω^{v1aa1s} ἄλλως^{aafsn} φωνή^{nafs} ἐκ^p ὁdghms οὐρανός^{ngms} λέγω^{vppaafs} ἐξέρχομαι^{vdaa2p} ἐκ^p
 αὐτός^{ῖpafms} ὁdnms λαός^{nnms} ἐγώ^{ῖpaf-s} ἵνα^c μὴ^{xo} συγκοινωνέω^{vsaazp} ὁddfp ἁμαρτία^{ndfp} αὐτός^{ῖpafms}
 καί^c ἵνα^c μὴ^{xo} λαμβάνω^{vsaazp} ἐκ^p ὁdghp πληγῇ^{ngfp} αὐτός^{ῖpafms}.

κήματα αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ ὥς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν, 6
καὶ διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ
ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτήν, καὶ 7
ἐστρηνίασεν τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμόν καὶ πένθος ὅτι ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει Κάθημαι βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμί
καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ 8
πληγαὶ αὐτῆς θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός καὶ ἐν πυρὶ κα-
τακαυθήσεται ὅτι ἰσχυρὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν. Καὶ 9
κλαύσονται αὐτήν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ
μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνίασαντες ὅταν βλέπωσιν τὸν
καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς. ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες διὰ 10
τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες Οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις
ἡ μεγάλη Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά ὅτι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἤλθεν ἡ
κρίσις σου. Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν 11
ἐπ' αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι. γόμον 12
χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ μαργαρίτου καὶ δύσ-
σου καὶ πορφύρας καὶ σηρικοῦ, καὶ κοκκίνου καὶ πᾶν ξύλον
θυῖνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου
τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου. καὶ κι- 13
νάμων καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίθον καὶ οἶνον καὶ ἵπ-

v.5 ὅτι^c ἀκολουθεῖν^{v1aa3p} αὐτός^{rgfs} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} ἄχρι^p ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^c
μνημονεύειν^{v1aa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{danp} ἀδίκημα^{nanp} αὐτός^{rgfs}. **v.6** ἀποδίδωμι^{vdad2p}
αὐτός^{rpdfs} ὥς^{bo} καί^c αὐτός^{rpdfs} ἀποδίδωμι^{v1aa3s} σύ^{tpd-p} καί^c διπλῶν^{vdad2p} αὐτός^{rpdfs}
διπλοῦς^{aanpn} κατὰ^p ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rgfs} ἐν^p ὁ^{ddns} ποτήριον^{ndns} ὅς^{rdns} κεράννυμι^{v1aa3s}
κεράννυμι^{vdad2p} αὐτός^{rpdfs} διπλοῦς^{aansn}. **v.7** ὅσος^{rcanp} δοξάζω^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{xfafs} καί^c
στρηνιά^{v1aa3s} τοσοῦτος^{rdans} δίδωμι^{vdad2p} αὐτός^{rpdfs} βασανισμός^{nams} καί^c πένθος^{nnns} ὅτι^c ἐν^p
ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rgfs} λέγων^{v1pa3s} κάθημαι^{v1pn1s} βασίλισσα^{nnfs} καί^c χήρα^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px1s}
καί^c πένθος^{nnns} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ὁράω^{vsaa1s}. **v.8** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐν^p εἰς^{ndfs} ἡμέρα^{ndfs} ἥκοι^{v1fa3p}
ὁ^{dnfp} πληγὴ^{nnfp} αὐτός^{rgfs} θάνατος^{nnms} καί^c πένθος^{nnns} καί^c λιμός^{nnms} καί^c ἐν^p πυρὶ^{ndns}
κατακαίει^{v1pf3s} ὅτι^c ἰσχυρὸς^{anmsn} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} κρίνων^{v1panms} αὐτός^{rpafs}.
v.9 καί^c κλαίει^{v1fd3p} αὐτός^{rpafs} καί^c κόπτει^{v1fd3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnmp} βασιλεὺς^{nnmp} ὁ^{dgs}
γῆ^{ngfs} ὁ^{dnmp} μετὰ^p αὐτός^{rgfs} πορνεύει^{v1panmp} καί^c στρηνιά^{v1panmp} ὅταν^c βλέπω^{v1pa3p} ὁ^{dams}
καπνός^{nams} ὁ^{dgs} πύρωσις^{ngfs} αὐτός^{rgfs}. **v.10** ἀπὸ^p μακρόθεν^{vbo} ἴσθημι^{v1pxanmp} διὰ^p ὁ^{dams}
φόβος^{nams} ὁ^{dgs} βασανισμός^{ngms} αὐτός^{rgfs} λέγων^{v1panmp} οὐαὶⁱ οὐαὶⁱ ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs}
μέγας^{anfsn} Βαβυλὼν^{nnfs} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἰσχυρὸς^{anfsn} ὅτι^c ἐν^p εἰς^{ndfs} ὥρα^{ndfs} ἔρχομαι^{v1aa3s}
ὁ^{dnfs} κρίσις^{nnfs} σύ^{trpg-s}. **v.11** καί^c ὁ^{dnmp} ἔμπορος^{nnmp} ὁ^{dgs} γῆ^{ngfs} κλαίει^{v1pa3p} καί^c
πενθεῖ^{v1pa3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rpdfs} ὅτι^c ὁ^{dams} γόμος^{nams} αὐτός^{rgmp} οὐδεὶς^{anfsn} ἀγοράζει^{v1pa3s}
οὐκέτι^{bo}. **v.12** γόμος^{nams} χρυσός^{ngms} καί^c ἀργυρός^{ngms} καί^c λίθος^{ngms} τίμιος^{agfsn} καί^c
μαργαρίτης^{ngms} καὶ^c θύσος^{ngfs} καί^c πορφύρα^{ngfs} καί^c σιρκός^{agnsn} καί^c κόκκινος^{agnsn} καί^c
πᾶς^{aansn} ξύλον^{nans} θυῖνος^{aansn} καί^c πᾶς^{aansn} σκεῦος^{nans} ἐλεφάντινος^{aansn} καί^c πᾶς^{aansn}
σκεῦος^{nans} ἐκ^p ξύλον^{ngns} τίμιος^{agnss} καί^c χαλκός^{ngms} καί^c σιδήρος^{ngms} καί^c μάρμαρος^{ngms}.

- 14 πων καὶ ῥεδῶν καὶ σωμάτων καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. καὶ ἡ
ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ καὶ
πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ καὶ οὐκέτι
15 οὐ μὴ εὐρήσῃς αὐτὰ οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπὸ
αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ
16 αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες. καὶ λέγοντες Οὐαὶ οὐαὶ ἡ
πόλις ἡ μεγάλη ἡ περιβεβλημένη θύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ
κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαρ-
17 γαρίταις, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος Καὶ πᾶς
κυβερνήτης καὶ πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὄμιλος, καὶ ναῦται καὶ
18 ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν. καὶ
ἔκραζον ὀρῶντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες Τίς
19 ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ. καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς
αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες λέγοντες Οὐαὶ οὐ-
αὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα
ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη.
20 Εὐφραίνου ἐπ αὐτὴν οὐρανὲ καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ προ-
21 φῆται ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἤρην
εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὥς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν
θάλασσαν λέγων Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαθυλὼν ἡ με-

v.13 καί^c κιννάμων^{nans} καί^c θυμίαμα^{nanp} καί^c μύρον^{nans} καί^c λίβανος^{nams} καί^c οἶνος^{nams}
καί^c ἐλαιον^{nans} καί^c σεμίδαλις^{nafs} καί^c σῖτος^{nams} καί^c κτήνος^{nanp} καί^c πρόβατον^{nanp} καί^c
ἵππος^{ngmp} καί^c ῥέδιον^{ngfp} καί^c σῶμα^{ngnp} καί^c ψυχὴ^{nafp} ἀνθρωπος^{ngmp}. **v.14** καί^c ὁ^{ndfs}
ὀπώρα^{nnfs} ὁ^{dgfs} ἐπιθυμία^{ngfs} ὁ^{dgfs} ψυχῆ^{ngfs} σύ^{rgs-s} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ἀπὸ^p σύ^{rgs-s} καί^c πᾶς^{anmpn}
ὁ^{dnmp} λιπαρὸς^{anmpn} καί^c ὁ^{dnmp} λαμπρὸς^{anmpn} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ἀπὸ^p σύ^{rgs-s} καί^c οὐκέτι^{bo} οὐ^{xo}
μὴ^{xo} εὐρήσκει^{vsaa2s} αὐτός^{rganp}. **v.15** ὁ^{dnmp} ἔμπορος^{nnmp} οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnmp} πλοῦτέω^{vpaanmp}
ἀπὸ^p αὐτός^{rgfs} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} ἴστημι^{vifd3p} διὰ^p ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dgms} βασανισμός^{ngms}
αὐτός^{rgfs} κλαίει^{vppanmp} καί^c πενθέει^{vppanmp}. **v.16** καί^c λέγω^{vppanmp} οὐαὶⁱ οὐαὶⁱ ὁ^{ndfs}
πόλις^{nnfs} ὁ^{ndfs} μέγας^{anfsn} ὁ^{ndfs} περιβάλλων^{vpxpnfs} θύσσινος^{aansn} καί^c πορφυροῦς^{aansn}
καί^c κόκκινος^{aansn} καί^c χρυσός^{vpxpnfs} ἐν^p χρυσός^{ndms} καί^c λίθος^{ndms} τίμιος^{admsn} καί^c
μαργαρίτης^{ndmp}. **v.17** ὅτι^c εἰς^{ndfs} ὥρα^{ndfs} ἐρημόω^{via3s} ὁ^{ndms} τοσοῦτος^{rdnms} πλοῦτος^{nnms}
καί^c πᾶς^{anmsn} κυβερνήτης^{nnms} καί^c πᾶς^{anmsn} ἐπὶ^p ὁ^{dgnp} πλοῖον^{ngnp} ὁ^{dnms} ὄμιλος^{nnms} καί^c
ναῦτης^{nnmp} καί^c ὅσος^{rcnmp} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ἐργάζομαι^{vtrp3p} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} ἴστημι^{viaa3p}.
v.18 καί^c κράζω^{via3p} ὁ^{dams} καπνός^{nams} ὁ^{dgfs} πύρωσις^{ngfs} αὐτός^{rgfs} λέγω^{vppanmp}
τίς^{rgnfs} ὁμοιος^{anfsn} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ὁ^{ddfs} μέγας^{adfsn}. **v.19** καί^c βάλλω^{viaa3p} χοῦς^{nams} ἐπὶ^p ὁ^{dafp}
κεφαλῇ^{nafp} αὐτός^{rgmp} καί^c κράζω^{via3p} κλαίει^{vppanmp} καί^c πενθέει^{vppanmp} λέγω^{vppanmp} οὐαὶⁱ
οὐαὶⁱ ὁ^{ndfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{ndfs} μέγας^{anfsn} ἐν^p ὅς^{rrdfs} πλοῦτέω^{viaa3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἔχω^{vppanmp}
πλοῖον^{nanp} ἐν^p ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} ἐκ^p ὁ^{dgfs} τιμιότης^{ngfs} αὐτός^{rgfs} ὅτι^c εἰς^{ndfs} ὥρα^{ndfs}
ἐρημόω^{via3s}. **v.20** εὐφραίνω^{vdpp2s} ἐπὶ^p αὐτός^{rgafs} οὐρανός^{nvms} καί^c ὁ^{dnmp} ἅγιος^{anmpn}
ἀπόστολος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} ὅτι^c κρίνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} κρίμα^{nans}
σύ^{rgs-p} ἐκ^p αὐτός^{rgfs}.

γάλη πόλις καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι. καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ 22
μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ
ἔτι καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι καὶ
φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι. καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ 23
φάνη ἐν σοὶ ἔτι καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ
ἐν σοὶ ἔτι, ὅτι οἱ ἔμποροὶ σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς ὅτι ἐν
τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. καὶ ἐν αὐτῇ 24
αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων εὐρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων
ἐπὶ τῆς γῆς.

καὶ Μετὰ ταῦτα ἤκουσα φωνὴν ὄχλου πολλοῦ μεγάλην ἐν τῷ 19
οὐρανῷ λεγόντος, Ἀλληλουϊά, ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ
καὶ ἡ δύναμις Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν. ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια 2
αἱ κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην ἣτις ἐ-
φθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα
τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. καὶ δεύτερον εἶρηκαν 3
Ἀλληλουϊά, καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. καὶ ἔπесαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες καὶ 4
τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ
τοῦ θρόνου, λέγοντες Ἀμήν Ἀλληλουϊά. Καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρό- 5
νου ἐξῆλθεν λέγουσα Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι

v.21 καί^c αἶρω^{v1aa3s} εἰς^{nnms} ἄγγελος^{nnms} ἰσχυρός^{anmsn} λίθος^{nams} ὥς^{bo} μύλος^{nams} μέγας^{aamsn}
καί^c βάλλω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} λέγω^{vppanms} οὕτω^{bo} ὄρμημα^{ndms} βάλλω^{v1p3s}
Βαβυλῶν^{nnfs} ὁ^{ndfs} μέγας^{anfsn} πόλις^{nnfs} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} εὐρίσκω^{vsap3s} ἔτι^{bo}. **v.22** καί^c
φωνή^{nnfs} κιθαρῳδός^{ngmp} καί^c μουσικός^{agmpn} καί^c αὐλητής^{ngmp} καί^c σαλπιστής^{ngmp} οὐ^{xo}
μὴ^{xo} ἀκούω^{vsap3s} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἔτι^{bo} καί^c πᾶς^{anmsn} τεχνίτης^{nnms} πᾶς^{agfsn} τέχνη^{ngfs} οὐ^{xo}
μὴ^{xo} εὐρίσκω^{vsap3s} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἔτι^{bo} καί^c φωνή^{nnfs} μύλος^{ngms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀκούω^{vsap3s}
ἐν^p σύ^{tpd-s} ἔτι^{bo}. **v.23** καί^c φῶς^{nnms} λύχνος^{ngms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} φαίνω^{vsap3s} ἐν^p σύ^{tpd-s}
ἔτι^{bo} καί^c φωνή^{nnfs} νυμφίος^{ngms} καί^c νύμφη^{ngfs} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀκούω^{vsap3s} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἔτι^{bo}
ὅτι^c ὁ^{dnnp} ἔμπορος^{nnmp} σύ^{tpg-s} εἰμὶ^{v1ix3p} ὁ^{dnnp} μεγιστάν^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὅτι^c ἐν^p ὁ^{ddfs}
φαρμακείᾳ^{ndfs} σύ^{tpg-s} πλανᾷ^{v1ap3p} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnmp}. **v.24** καί^c ἐν^p αὐτός^{tpdfs}
αἷμα^{nans} προφήτης^{ngmp} καί^c ἅγιος^{agmpn} εὐρίσκω^{v1ap3s} καί^c πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgm} σφάζω^{v1xpgmp} ἐπὶ^p
ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **19. v.1** καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἀκούω^{v1aa1s} φωνή^{nafs} ὄχλος^{ngms} πολὺς^{agmsn}
μέγας^{aafsn} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} λέγω^{vppagms} ἀλληλουϊάth ὁ^{ndfs} σωτηρία^{nnfs} καί^c ὁ^{ndfs}
δόξα^{nnfs} καί^c ὁ^{ndfs} τιμὴ^{nnfs} καί^c ὁ^{ndfs} δύναμις^{nnfs} κύριος^{ndms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγὼ^{tpg-p}.
v.2 ὅτι^c ἀληθινός^{anfpn} καί^c δίκαιος^{anfpn} ὁ^{dnnp} κρίσις^{nnp} αὐτός^{tpgms} ὅτι^c κρίνω^{v1aa3s} ὁ^{dafs}
πόρνη^{nafs} ὁ^{dafs} μέγας^{aafsn} ὅστις^{rrnfs} φθείρω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddfs} πορνείᾳ^{ndfs} αὐτός^{tpgfs}
καί^c ἐκδικέω^{v1aa3s} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ὁ^{dgm} δοῦλος^{ngmp} αὐτός^{tpgms} ἐκ^p ὁ^{dgfs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{tpgfs}.
v.3 καί^c δεύτερος^{bo} λέγω^{v1aa3p} ἀλληλουϊάth καί^c ὁ^{dnnms} καπνός^{nnms} αὐτός^{tpgfs} ἀναβαίνα^{v1pa3s}
εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgm} αἰών^{ngmp}. **v.4** καί^c πῖπτω^{v1aa3p} ὁ^{dnnmp} πρεσβύτερος^{annpn} ὁ^{dnnmp}
εἴκοσι^{nnmp} καί^c τέσσαρες^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnp} τέσσαρες^{nnmp} ζῶον^{nnmp} καί^c προσκυνέω^{v1aa3p} ὁ^{ddms}
θεός^{ndms} ὁ^{ddms} κάθεται^{v1pndms} ἐπὶ^p ὁ^{dgm} θρόνος^{ngms} λέγω^{vppanmp} ἀμήνth ἀλληλουϊάth.

- αὐτοῦ καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.
 6 καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων
 πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λεγόντας, Ἀλληλουϊά
 7 ὅτι ἐβασίλευσεν κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ
 ἀγαλλιωμεθα, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ ὅτι ἤλθεν ὁ γάμος τοῦ
 8 ἁρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. καὶ ἐδόθη αὐτῇ
 ἵνα περιβάληται βύσσινον καθαρὸν, καὶ λαμπρὸν τὸ γὰρ βύσ-
 9 σινον τὰ δικαιώματα ἐστὶν τῶν ἁγίων. Καὶ λέγει μοι Γράψον,
 10 Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἁρνίου κεκλημένοι
 καὶ λέγει μοι Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ εἰσιν τοῦ θεοῦ. καὶ
 ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ καὶ
 λέγει μοι Ὅρα μὴ, σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου
 τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ, τῷ θεῷ προσκύνησον
 ἡ γὰρ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ ἐστὶν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.
 11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός καὶ
 ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτόν καλούμενος πιστός καὶ ἀληθινός καὶ
 12 ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς
 φλόξ πυρός καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλὰ ἔχων
 13 ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός. καὶ περι-
 βεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα

v.5 καί^c φωνή^{nnfs} ἐκ^p ὁδ^{gms} θρόνος^{ngms} ἐξερχομαι^{v1aa3s} λέγω^{vppanf} αἰνέω^{vdpa2p} ὁδ^{ams}
 θεός^{nams} ἐγώ^{tpg-p} πᾶς^{anmpn} ὁδ^{nmpr} δοῦλος^{nnmp} αὐτός^{tpgms} καί^c ὁδ^{nmpr} φοβέομαι^{vppnnmp}
 αὐτός^{tpams} καί^c ὁδ^{nmpr} μικρός^{anmpn} καί^c ὁδ^{nmpr} μέγας^{anmpn}. **v.6** καί^c ἀκούω^{v1aa1s} ὡς^{bo}
 φωνή^{nafs} ὄχλος^{ngms} πολὺς^{agmsn} καί^c ὡς^{bo} φωνή^{nafs} ὕδωρ^{ngnp} πολὺς^{agnpn} καί^c ὡς^{bo} φωνή^{nafs}
 βροντῇ^{ngfp} ἰσχυρός^{agfpn} λέγω^{vppaamp} ἀλληλουϊάth ὅτι^c βασιλεύω^{v1aa3s} κύριος^{nnms} ὁδ^{nnms}
 θεός^{nnms} ὁδ^{nnms} παντοκράτωρ^{nnms}. **v.7** χαίρω^{vspa1p} καί^c ἀγαλλιάω^{vspn1p} καί^c δίδωμι^{vsaalp}
 ὁδ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{tpdms} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁδ^{nnms} γάμος^{nnms} ὁδ^{gms} ἁρνίον^{ngms} καί^c ὁδ^{nfs}
 γυνή^{nnfs} αὐτός^{tpgms} ἐτοιμάζω^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{txafs}. **v.8** καί^c δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{tpdms} ἵνα^c
 περιβάλλω^{vsaam3s} βύσσινος^{aansn} καθαρός^{aansn} καί^c λαμπρός^{aansn} ὁδ^{nnms} γάρ^c βύσσινος^{aansn}
 ὁδ^{nnmp} δικαίωμα^{nnmp} εἰμι^{v1px3s} ὁδ^{gmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.9** καί^c λέγω^{v1aa3s} ἐγώ^{tpd-s} γράφω^{vdaa2s}
 μακάριος^{anmpn} ὁδ^{nmpr} εἰς^p ὁδ^{ans} δεῖπνον^{nans} ὁδ^{gms} γάμος^{ngms} ὁδ^{gms} ἁρνίον^{ngms} καλέω^{vpxnnmp}
 καί^c λέγω^{v1aa3s} ἐγώ^{tpd-s} οὗτος^{rdnmpr} ὁδ^{nmpr} λόγος^{nnmp} ἀληθινός^{anmpn} εἰμι^{v1px3p} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}.
v.10 καί^c πίπω^{v1aa1s} ἔμπροσθεν^p ὁδ^{gmp} πούς^{ngmp} αὐτός^{tpgms} προσκυνέω^{vnaa} αὐτός^{tpdms}
 καί^c λέγω^{v1aa3s} ἐγώ^{tpd-s} ὁράω^{vdpa2s} μὴ^{xo} σύνδουλός^{nnms} σύ^{tpg-s} εἰμι^{v1px1s} καί^c ὁδ^{gmp}
 ἀδελφός^{ngmp} σύ^{tpg-s} ὁδ^{gmp} ἔχω^{vppagmp} ὁδ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} ὁδ^{gms} Ἰησοῦς^{ngms} ὁδ^{nnms} θεός^{ndms}
 προσκυνέω^{vdaa2s} ὁδ^{nfs} γάρ^c μαρτυρία^{nnfs} ὁδ^{gms} Ἰησοῦς^{ngms} εἰμι^{v1px3s} ὁδ^{nnms} πνεῦμα^{nnms} ὁδ^{gfs}
 προφητεία^{ngfs}. **v.11** καί^c ὁράω^{v1aa1s} ὁδ^{dams} οὐρανός^{nams} ἀνοίγω^{vpxams} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s}
 ἵππος^{nnms} λευκός^{aansn} καί^c ὁδ^{nnms} κάθημαι^{vppnnms} ἐπὶ^p αὐτός^{tpams} καλέω^{vppnnms} πιστός^{aansn}
 καί^c ἀληθινός^{aansn} καί^c ἐν^p δικαιοσύνῃ^{ndfs} κρίνω^{v1aa3s} καί^c πολεμεῖ^{v1aa3s}. **v.12** ὁδ^{nmpr}
 δέ^c ὀφθαλμός^{nnmp} αὐτός^{tpgms} ὡς^{bo} φλόξ^{nnfs} πυρ^{ngms} καί^c ἐπὶ^p ὁδ^{dafs} κεφαλῇ^{nafs} αὐτός^{tpgms}
 διαδήμα^{nanp} πολὺς^{aanpn} ἔχω^{vppanms} ὄνομα^{nans} γράφω^{vpxpans} ὅς^{trans} οὐδεὶς^{anfsn} οἶδα^{v1aa3s} εἰ^{qo}
 μὴ^{xo} αὐτός^{tpnms}.

αὐτοῦ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἡ- 14
 κολουῦνται αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς ἐνδεδυμένοι θύσσινον λευκὸν
 καὶ καθαρόν. καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομ- 15
 φαία ὀξεῖα ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσῃ τὰ ἔθνη καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ
 αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου
 τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. καὶ 16
 ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸ ὄνομα γεγραμ-
 μένον, Βασιλεὺς βασιλέων καὶ κύριος κυρίων. Καὶ εἶδον ἓνα 17
 ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ ἔκραζεν φωνῇ μεγάλῃ λέγων
 πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετωμένοις ἐν μεσουρανήματι Δεῦτε
 Καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου θεοῦ. ἵνα φάγητε 18
 σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν
 καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν καὶ σάρκας
 πάντων ἐλευθέρων καὶ δούλων καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. Καὶ 19
 εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα
 αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ
 τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη τὸ 20
 θηρίον καὶ μετὰ τοῦτο ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα
 ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ
 θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ ζῶντες ἐβλή-
 θησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν τῷ

v.13 καί^c περιβάλλω^{vpxpnms} ἱμάτιον^{nans} βάπτω^{vpxpans} αἵμα^{ndns} καί^c καλέω^{vpp3s} ὁδ^{nds}
 ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rgms} ὁδ^{nds} λόγος^{nnms} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.14** καί^c ὁδ^{nnp} στράτευμα^{nnnp} ἐν^p
 οὐρανός^{ndms} ἀκολουθεῖ^{vifa3s} αὐτός^{rgdms} ἐπὶ^p ἵππος^{ndmp} λευκός^{admpn} ἐνδύ^{vpxmnmpr}
 θύσσινος^{aansn} λευκός^{aansn} καί^c καθαρός^{aansn}. **v.15** καί^c ἐκ^p ὁδ^{gms} στόμα^{ngns} αὐτός^{rgms}
 ἐκπορεύομαι^{vipn3s} ῥομφαία^{nnfs} ὀξύς^{anfsn} ἵνα^c ἐν^p αὐτός^{rgdfs} πατάσῃ^{vsaa3s} ὁδ^{anp} ἔθνος^{nanp}
 καί^c αὐτός^{rgnms} ποιμαίνει^{vifa3s} αὐτός^{rgmp} ἐν^p ῥάβδος^{ndfs} σιδηροῦς^{adfsn} καί^c αὐτός^{rgnms}
 πατέω^{vipa3s} ὁδ^{afis} ληνός^{hafs} ὁδ^{gms} οἶνος^{ngms} ὁδ^{gms} θυμός^{ngms} καί^c ὁδ^{gfs} ὀργή^{ngfs} ὁδ^{gms}
 θεός^{ngms} ὁδ^{gms} παντοκράτωρ^{ngms}. **v.16** καί^c ἔχω^{vipa3s} ἐπὶ^p ὁδ^{ans} ἱμάτιον^{nans} καί^c ἐπὶ^p
 ὁd^{ams} μηρός^{nams} αὐτός^{rgms} ὁd^{ans} ὄνομα^{nans} γράφω^{vpxpans} βασιλεὺς^{nnms} βασιλεὺς^{ngmp} καί^c
 κύριος^{nnms} κύριος^{ngmp}. **v.17** καί^c ὁράω^{vifa3s} εἰς^{nams} ἄγγελος^{nams} ἵστημι^{vpxaams} ἐν^p ὁd^{ams}
 ἡλιος^{ndms} καί^c κράζω^{vifa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanms} πᾶς^{adpnp} ὁd^{anp} ὄρνειν^{ndnp} ὁd^{anp}
 πέτομαι^{vppndnp} ἐν^p μεσουράνημα^{ndns} δεῦτε^{vdvx2p} καί^c συνάγω^{vdpp2p} εἰς^p ὁd^{ans} δεῖπνον^{nans}
 ὁd^{gms} μέγας^{agmsn} θεός^{ngms}. **v.18** ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa2p} σάρξ^{znafp} βασιλεὺς^{ngmp} καί^c σάρξ^{znafp}
 χιλιάρχος^{ngmp} καί^c σάρξ^{znafp} ἰσχυρός^{agmpn} καί^c σάρξ^{znafp} ἵππος^{ngmp} καί^c ὁd^{gmp} κάθημαι^{vppngmp}
 ἐπὶ^p αὐτός^{rgmp} καί^c σάρξ^{znafp} πᾶς^{agmpn} ἐλεύθερος^{agmpn} καί^c δούλος^{ngmp} καί^c μικρός^{agmpn}
 καί^c μέγας^{agmpn}. **v.19** καί^c ὁράω^{vifa3s} ὁd^{ans} θηρίον^{nans} καί^c ὁd^{anp} βασιλεὺς^{namp} ὁd^{gfs}
 γῆ^{ngfs} καί^c ὁd^{anp} στράτευμα^{namp} αὐτός^{rgmp} συνάγω^{vpxpanp} ποιέω^{vnaa} πόλεμος^{nams} μετὰ^p
 ὁd^{gms} κάθημαι^{vppngms} ἐπὶ^p ὁd^{gms} ἵππος^{ngms} καί^c μετὰ^p ὁd^{gms} στράτευμα^{ngns} αὐτός^{rgms}.

21 **θεῖω.** καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθη-
μένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐκπορευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα τὴν
κλεῖδα τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ.
2 καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς ἐστὶν Δι-
3 ἄβολος καὶ Σατανᾶς καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη. καὶ ἔβαλεν
αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ ἔκλεισεν αὐτὸν καὶ ἐσφράγισεν ἐ-
πάνω αὐτοῦ ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἕτι ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια
4 ἔτη καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. Καὶ
εἶδον θρόνους καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς
καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ
καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ
θηρίῳ, οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐ-
πὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν, καὶ ἔζησαν καὶ
5 ἐβασίλευσαν μετὰ Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νε-
κρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη αὕτη ἡ ἀνάστασις
6 ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει
τῇ πρώτῃ, ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δευτέρος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν
ἄλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ βασιλεύσουσιν

v.20 καί^c πιάζω^{viap3s} ὁ^{dnns} θηρίον^{nnns} καί^c μετά^p οὗτος^{rdgns} ὁ^{dnns} ψευδοπροφήτης^{nnms}
ὁ^{dnns} ποιέω^{vraanms} ὁ^{damp} σημείον^{nanp} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὅς^{trdnr} πλανάω^{viaa3s} ὁ^{damp}
λαμβάνω^{vraaamp} ὁ^{dans} χάραγμα^{nans} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} καί^c ὁ^{damp} προσκυνέω^{vppaamp} ὁ^{ddfs}
εἰκόν^{ndfs} αὐτός^{rgms} ζάω^{vppanmp} βάλλω^{viap3p} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} εἰς^p ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} ὁ^{dgns} πύρ^{ngns}
ὁ^{dafs} καίω^{vpppafs} ἐν^p ὁ^{ddns} θεῖον^{ndns}. **v.21** καί^c ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ἀποκτείνω^{viap3p} ἐν^p
ὁ^{ddfs} ῥομφαίᾳ^{ndfs} ὁ^{dgms} κάθημαι^{vppngms} ἐπὶ^p ὁ^{dgms} ἵππος^{ngms} ὁ^{ddfs} ἐκπορεύομαι^{vppndfs} ἐκ^p
ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} αὐτός^{rgms} καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ὄρνεον^{nnnp} χορτάζω^{viap3p} ἐκ^p ὁ^{dgfr} σὰρξ^{ngfr}
αὐτός^{rgmp}. **20. v.1** καί^c ὁ^{raa} ἄγγελος^{nam} καταβαίνω^{vppaams} ἐκ^p ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms}
ἔχω^{vppaams} ὁ^{dafs} κλείω^{nafs} ὁ^{dgfs} ἀβυσσος^{ngfs} καί^c ἄλυσις^{nafs} μέγας^{aafsn} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs}
αὐτός^{rgms}. **v.2** καί^c κρατέω^{viaa3s} ὁ^{dams} δράκων^{nam} ὁ^{dams} ὄφης^{nam} ὁ^{dams} ἀρχαῖος^{aamsn}
ὅς^{trtnms} εἰμί^{vixp3s} διάβολος^{anmsn} καί^c Σατανᾶς^{nnms} καί^c δέω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} χίλιοι^{nanp}
ἔτος^{nanp}. **v.3** καί^c βάλλω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dafs} ἄβυσσος^{nafs} καί^c κλείω^{viaa3s} αὐτός^{rgms}
καί^c σφραγίζω^{viaa3s} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rgms} ἵνα^c μὴ^{xo} πλανάω^{vsaa3s} ὁ^{damp} ἔθνος^{nanp} ἕτι^{bo} ἄχρι^p
τελέω^{vsap3s} ὁ^{dnmp} χίλιοι^{tnnp} ἔτος^{tnnp} καί^c μετά^p οὗτος^{rdamp} δεῖ^{vtrpq3s} αὐτός^{rgms} λύω^{tnap}
μικρός^{aamsn} χρόνος^{nam}. **v.4** καί^c ὁ^{raa} θρόνος^{nam} καί^c καθίζω^{viaa3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rgmp}
καί^c κρίμα^{nnns} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rgmp} καί^c ὁ^{dafp} ψυχὴ^{nafp} ὁ^{dgmp} πελεκίζω^{vpxgmp} διὰ^p ὁ^{dafs}
μαρτυρία^{nafs} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c ὅστις^{trtnmp} οὐ^{xo}
προσκυνέω^{viaa3p} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} οὔτε^c ὁ^{dafs} εἰκόν^{nafs} αὐτός^{rgms} καί^c οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa3p}
ὁ^{dans} χάραγμα^{nans} ἐπὶ^p ὁ^{dans} μέτωπον^{nans} αὐτός^{rgmp} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rgmp} καί^c
ζάω^{viaa3p} καί^c βασιλεύω^{viaa3p} μετά^p Χριστός^{ngms} ὁ^{damp} χίλιοι^{nanp} ἔτος^{nanp}. **v.5** ὁ^{dnmp} δε^c
λοιπός^{anmpn} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} ἀναζάω^{viaa3p} ἕως^c τελέω^{vsap3s} ὁ^{dnmp} χίλιοι^{tnnp} ἔτος^{tnnp}
οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} ἀνάστασις^{nnfs} ὁ^{dnfs} πρῶτος^{anfsn}.

μετ αὐτοῦ χίλια ἔτη. Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη λυθήσεται 7
ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ. καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι 8
τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς τὸν Γὼγ καὶ τὸν
Μαγὼγ συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ ἄμ-
μος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς καὶ 9
ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγα-
πημένην καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
κατέφαγεν αὐτούς. καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη 10
εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου ὅπου τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευ-
δοπροφήτης καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν καὶ τὸν 11
καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐ-
ρανός καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη αὐτοῖς. καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς 12
μικροὺς καὶ μεγάλους ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ βιβλία
ἤνεωχθησαν, καὶ βιβλίον ἄλλο ἤνεωχθη, ὃ ἐστὶν τῆς ζωῆς καὶ
ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ
τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκροὺς 13
καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾄδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκροὺς καὶ
ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ 14
ᾄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς οὗτος ἐστὶν ὁ δεύ-

v.6 μακάριος^{anmsn} καί^c ἅγιος^{anmsn} ὁ^{dnms} ἔχων^{ppanms} μέρος^{nans} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀνάστασις^{ndfs}
ὁ^{ddfs} πρῶτος^{adfsn} ἐπι^p οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} ὁ^{dnms} δευτερος^{anmsn} οὐ^{xo} ἔχων^{vipa3s}
ἐξουσία^{nafs} ἀλλά^c εἰμι^{vix3p} ἱερεὺς^{nnmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} καί^c
βασιλεὺς^{vifa3p} μετὰ^p αὐτός^{rgms} χίλιοι^{nanp} ἔτος^{nanp}. **v.7** καί^c ὅταν^c τελέω^{vsp3s} ὁ^{dnmp}
χίλιοι^{nnmp} ἔτος^{nnmp} λύω^{vifp3s} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgfs} φυλακῆ^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.8** καί^c
ἐξερχομαι^{vifd3s} πλανᾶω^{vnaa} ὁ^{dnmp} ἔθνος^{nanp} ὁ^{dnmp} ἐν^p ὁ^{ddfp} τέσσαρες^{ndfp} γωνία^{ndfp} ὁ^{dgfs}
γῆ^{ngfs} ὁ^{dams} Γὼγ^{tp} καί^c ὁ^{dams} Μαγὼγ^{tp} συνάγω^{vnaa} αὐτός^{rgmp} εἰς^p πόλεμος^{nams} ὅς^{rgmp}
ὁ^{dnms} ἀριθμός^{nnms} ὡς^{bo} ὁ^{dnfs} ἄμμος^{nnfs} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs}. **v.9** καί^c ἀναβαίνω^{viaa3p}
ἐπι^p ὁ^{dams} πλάτος^{nans} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^c κυκλώω^{viaa3p} ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn}
καί^c ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὁ^{dafs} ἀγαπάω^{vpxpafs} καί^c καταβαίνω^{viaa3s} πῦρ^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
ἐκ^p ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^c κατεσθίω^{viaa3s} αὐτός^{rgmp}. **v.10** καί^c ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn}
ὁ^{dnms} πλανᾶω^{ppanms} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnmp} θάλλω^{vip3s} εἰς^p ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngms} καί^c
θεῖον^{ngms} ὅπου^{bo} ὁ^{dnms} θηρίον^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} ψευδοπροφήτης^{nnms} καί^c βασανίζω^{vifp3p}
ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύξ^{ngfs} εἰς^p ὁ^{damp} αἰὼν^{namp} ὁ^{dgmp} αἰὼν^{ngmp}. **v.11** καί^c ὁράω^{vial1s}
θρόνος^{nams} λευκός^{aamsn} μέγας^{aamsn} καί^c ὁ^{dams} κάθημαι^{vppnams} ἐπι^p αὐτός^{rgms} ὅς^{rgms}
ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngns} φεύγω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} γῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{dnms} οὐρανός^{ngms} καί^c τόπος^{nnms} οὐ^{xo}
εὐρίσκω^{vip3s} αὐτός^{rgmp}. **v.12** καί^c ὁράω^{vial1s} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} μικρός^{aampn} καί^c
μέγας^{aampn} ἴσημι^{vpxaamp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c βιβλίον^{nnmp} ἀνοίγω^{vip3p} καί^c
βιβλίον^{nnms} ἄλλος^{anmsn} ἀνοίγω^{vip3s} ὅς^{rnms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dgfs} ζωῆ^{ngfs} καί^c κρίνω^{vip3p} ὁ^{dnmp}
νεκρός^{aampn} ἐκ^p ὁ^{dgmp} γράφω^{vpxgmp} ἐν^p ὁ^{ddmp} βιβλίον^{ndmp} κατὰ^p ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rgmp}.
v.13 καί^c δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} θάλασσα^{nnfs} ὁ^{damp} ἐν^p αὐτός^{rgfs} νεκρός^{aampn} καί^c ὁ^{dnms}
θάνατος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} ᾄδης^{nnms} δίδωμι^{viaa3p} ὁ^{damp} ἐν^p αὐτός^{rgdmp} νεκρός^{aampn} καί^c
κρίνω^{vip3p} ἕκαστος^{anmsn} κατὰ^p ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rgmp}.

15 τερός θάνατος. καί εἴ τις οὐχ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

- 21** Καί εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθεν καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι.
 2 καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ καινὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡτοιμασμένην ὡς
 3 νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ σκηνώσει μετὰ αὐτῶν καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ
 4 ἔσονται καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετὰ αὐτῶν θεὸς αὐτῶν. καὶ ἔξαλειψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ
 5 ἔσται ἔτι ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, Ἰδοὺ καινὰ πάντα ποιῶ καὶ λέγει μοι, Γράψον ὅτι
 6 οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ πιστοὶ εἰσιν. καὶ εἶπέν μοι γέγονεν ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἐγὼ τῷ διψῶντι
 7 δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ὁ νικῶν κληρονομήσει πάντα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι ὁ
 8 υἱός. δειλοῖς δὲ καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις καὶ φαρμακεῦσιν καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ

v.14 καί^c ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} ῥ^{dnms} θάλλω^{viap3p} εἰς^p ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} ὁ^{dgn} πύρ^{ngns} οὗτος^{rdnms} εἰμὶ^{vi3x3s} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} θάνατος^{nnms}. **v.15** καί^c εἰ^{qo} τι-σ-ρινμο οὐ^{xo} εὐρίσχω^{viap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} βίβλος^{ndfs} ὁ^{dgfs} ζωῆ^{ngfs} γράφω^{vpxnms} θάλλω^{viap3s} εἰς^p ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} ὁ^{dgn} πύρ^{ngns}. **21. v.1** καί^c ὁ^{raa} ὁ^{raa} οὐρανός^{nam} καινός^{aamsn} καί^c γῆ^{nafs} καινός^{aafsn} ὁ^{dnms} γάρ^c πρῶτος^{anmsn} οὐρανός^{nnms} καί^c ὁ^{dnfs} πρῶτος^{anfsn} γῆ^{nnfs} παρέρχομαι^{v1aa3s} καί^c ὁ^{dnfs} θάλασσα^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vi3x3s} ἔτι^{bo}. **v.2** καί^c ἐγὼ^{rpn-s} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{raa} ὁ^{raa} πόλις^{nafs} ὁ^{dafs} ἅγιος^{aafsn} Ἰερουσαλὴμ^{tp} καινός^{aafsn} καταβαίνω^{vppaafs} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ἐκ^p ὁ^{dgnms} οὐρανός^{ngms} ἐτοιμάζω^{vpxpafs} ὡς^{bo} νύμφη^{nafs} κοσμέω^{vpxpafs} ὁ^{ddms} ἀνὴρ^{ndms} αὐτός^{tpgfs}. **v.3** καί^c ἀκούω^{v1aa1s} φωνή^{ngfs} μέγας^{agfsn} ἐκ^p ὁ^{dgnms} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vppagfs} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} σκηνή^{nnfs} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} μετὰ^p ὁ^{dgnmp} ἀνθρώπος^{ngmp} καί^c σκηνόω^{vifa3s} μετὰ^p αὐτός^{tpgmp} καί^c αὐτός^{tpnmp} λαός^{nnmp} αὐτός^{tpgms} εἰμὶ^{vi3x3p} καί^c αὐτός^{tpnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἰμὶ^{vi3x3s} μετὰ^p αὐτός^{tpgmp} θεός^{nnms} αὐτός^{tpgmp}. **v.4** καί^c ἔξαλειψω^{vifa3s} ὁ^{dnms} πᾶς^{aansn} δάκρυον^{hans} ἀπὸ^p ὁ^{dgnmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{tpgmp} καί^c ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vi3x3s} ἔτι^{bo} οὔτε^c πένθος^{nnms} οὔτε^c κραυγὴ^{nnfs} οὔτε^c πόνος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vi3x3s} ἔτι^{bo} ὅτι^c ὁ^{dnmp} πρῶτος^{annpn} ἀπέρχομαι^{v1aa3p}. **v.5** καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnms} ἐπὶ^p ὁ^{dgnms} θρόνος^{ngms} ἰδοὺ^{vdaa2s} καινός^{aanpn} πᾶς^{aanpn} ποιέω^{vipa1s} καί^c λέγω^{vipa3s} ἐγὼ^{rpdp-s} γράφω^{vdaa2s} ὅτι^c οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} ἀληθινός^{annpn} καί^c πιστός^{anfnp} εἰμὶ^{vi3x3p}. **v.6** καί^c λέγω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rpdp-s} γίνομαι^{vixa3s} ἐγὼ^{rpdp-s} εἰμὶ^{vi3x1s} ὁ^{dnms} ὅς^{tl} καί^c ὁ^{dnms} ὧ^{tl} ὁ^{dnfs} ἀρχή^{nnfs} καί^c ὁ^{dnms} τέλος^{nnms} ἐγὼ^{rpdp-s} ὁ^{ddms} διψῶ^{vppadms} διδωμί^{vifals} ἐκ^p ὁ^{dgnfs} πηγῇ^{ngfs} ὁ^{dgn} ὕδωρ^{ngns} ὁ^{dgnfs} ζωῇ^{ngfs} δωρεάν^{bo}. **v.7** ὁ^{dnms} νικάω^{vppanms} κληρονομέω^{vifa3s} πᾶς^{aanpn} καί^c εἰμὶ^{vi3x1s} αὐτός^{tpdms} θεός^{nnms} καί^c αὐτός^{tpnms} εἰμὶ^{vi3x3s} ἐγὼ^{rpdp-s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms}.

καὶ θεῖω ὃ ἐστὶν δεύτερος θάνατος. Καὶ ἦλθεν πρὸς με εἷς τῶν 9
ἐπτά ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἐπτά φιάλας τὰς γεμούσας τῶν
ἐπτά πληγῶν τῶν ἐσχάτων καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων Δεῦρο 10
δείξω σοὶ τὴν νύμφην τοῦ ἁρνίου τὴν γυναῖκα. καὶ ἀπήνεγκέν
με ἐν πνεύματι ἐπ' ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν καὶ ἔδειξέν μοι τὴν 11
πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλήμ καταβαίνουσαν ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ καὶ ὁ 11
φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ ὥς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλ-
λίζοντι. ἔχουσαν τε τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν ἔχουσαν πυλῶνας 12
δώδεκα καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα καὶ ὀνόματα
ἐπιγεγραμμένα ἃ ἐστὶν τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
ἀπ' ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς ἀπὸ νό- 13
του πυλῶνες τρεῖς ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. καὶ τὸ τεῖχος 14
τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους δώδεκα καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόματα τῶν
δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἁρνίου. Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν 15
κάλαμον χρυσοῦν ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας
αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται καὶ 16
τὸ μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν ἐστίν ὅσον καὶ τὸ πλάτος καὶ ἐμέ-
τρησεν τὴν πόλιν τῷ καλᾷ μῶ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων τὸ 17
μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστίν. καὶ ἐμέ-

v.8 δειλός^{admpn} δέ^c καί^c ἄπιστος^{admpn} καί^c βδελύσσομαι^{vpxpdm} καί^c φονεὺς^{ndmp} καί^c
πόρνος^{ndmp} καί^c φάρμακος^{ndmp} καί^c εἰδωολάτρης^{ndmp} καί^c πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ψευδὴς^{admpn}
ὁ^{dnn} μέρος^{nnns} αὐτός^{rgmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} λίμνῃ^{ndfs} ὁ^{ddfs} καί^w πῦρ^{ndns} καί^c θεῖον^{ndns}
ὅς^{rtmns} εἰμι^{vixp3s} δεύτερος^{anmsn} θάνατος^{nnms}. **v.9** καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-s}
εἰς^{nnms} ὁ^{dgm} ἐπτά^{tn} ἀγγελος^{ngmp} ὁ^{dgm} ἔχω^{vppagmp} ἐπτά^{tn} φιάλη^{nafp} ὁ^{dafp} γέμω^{vppaafp}
ὁ^{dqfp} ἐπτά^{tn} πληγῇ^{ngfp} ὁ^{dqfp} ἐσχατος^{agfpn} καί^c λαλέω^{viaa3s} μετὰ^p ἐγώ^{tpg-s} λέγω^{vppanms}
δεῦρο^{vdx2s} δείκνυμι^{vifa1s} σύ^{rp-d} ὁ^{dafs} νύμφη^{nafs} ὁ^{dgn} ἁρνίον^{ngns} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs}. **v.10** καί^c
ἀποφέρω^{viaa3s} ἐγώ^{tpa-s} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἐπὶ^p ὄρος^{nans} μέγας^{aansn} καί^c ὑψηλός^{aansn} καί^c
δείκνυμι^{viaa3s} ἐγώ^{tpd-s} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὁ^{dafs} μέγας^{aafsn} ὁ^{dafs} ἅγιος^{aafsn} Ἱερουσαλήμ^{tp}
καταβαίνω^{vppaafs} ἐκ^p ὁ^{dgn} οὐρανός^{ngms} ἀπὸ^p ὁ^{dgn} θεός^{ngms}. **v.11** ἔχω^{vppaafs} ὁ^{dafs}
δοῦς^{nafs} ὁ^{dgn} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dnn} φωστὴρ^{nnms} αὐτός^{rgfs} ὅμοιος^{anmsn} λίθος^{ndms} τίμιος^{adms}
ὥς^{bo} λίθος^{ndms} ἰάσπις^{ndfs} κρυσταλλίζω^{vppadms}. **v.12** ἔχω^{vppaafs} τέ^{xo} τεῖχος^{nans} μέγας^{aansn}
καί^c ὑψηλός^{aansn} ἔχω^{vppaafs} πυλῶν^{namp} δώδεκα^{tn} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{ddmp} πυλῶν^{ndmp} ἀγγελος^{namp}
δώδεκα^{tn} καί^c ὄνομα^{namp} ἐπιγράφω^{vpxpanp} ὅς^{rtmnp} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dqfp} δώδεκα^{tn} φυλῇ^{ngfp} ὁ^{dgm}
υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.13** ἀπὸ^p ἀνατολῆ^{ngfs} πυλῶν^{nnmp} τρεῖς^{nnmp} ἀπὸ^p βορρᾶς^{ngms}
πυλῶν^{nnmp} τρεῖς^{nnmp} ἀπὸ^p νότος^{ngms} πυλῶν^{nnmp} τρεῖς^{nnmp} ἀπὸ^p δυσμῇ^{ngfp} πυλῶν^{nnmp}
τρεῖς^{nnmp}. **v.14** καί^c ὁ^{dnn} τεῖχος^{nnns} ὁ^{dqfs} πόλις^{ngfs} ἔχω^{vppanms} θεμελίους^{namp} δώδεκα^{tn} καί^c
ἐν^p αὐτός^{rgdp} ὄνομα^{namp} ὁ^{dgm} δώδεκα^{tn} ἀπόστολος^{ngmp} ὁ^{dgn} ἁρνίον^{ngns}. **v.15** καί^c ὁ^{dnn}
λαλέω^{vppanms} μετὰ^p ἐγώ^{tpg-s} ἔχω^{viaa3s} κάλαμος^{nams} χρυσοῦς^{aansn} ἵνα^c μετρέω^{vsaa3s} ὁ^{dafs}
πόλις^{nafs} καί^c ὁ^{damp} πυλῶν^{namp} αὐτός^{rgfs} καί^c ὁ^{dans} τεῖχος^{nans} αὐτός^{rgfs}. **v.16** καί^c ὁ^{dnn}
πόλις^{nafs} τετράγωνος^{anfsn} κεῖται^{vixp3s} καί^c ὁ^{dnn} μῆκος^{nnns} αὐτός^{rgfs} τοσοῦτος^{rdnn} εἰμι^{vixp3s}
ὅσος^{renns} καί^c ὁ^{dnn} πλάτος^{nnns} καί^c μετρέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὁ^{ddms} κάλαμος^{ndms} ἐπὶ^p
σταδίων^{ngnp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} ὁ^{dnn} μῆκος^{nnns} καί^c ὁ^{dnn} πλάτος^{nnns} καί^c ὁ^{dnn} ὕψος^{nnns}
αὐτός^{rgfs} ἴσος^{anmpn} εἰμι^{vixp3s}.

18 τρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν
 μέτρον ἀνθρώπου ὃ ἐστὶν ἀγγέλου. καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις τοῦ
 19 τείχους αὐτῆς ἴασις καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοια ὑ-
 ἄλῳ καθαρῷ. καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ
 20 λίθῳ τιμῷ κεκοσμημένοι, ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασις ὁ δεύτε-
 ρος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδὼν ὁ τέταρτος σμάρραδος. ὁ
 πέμπτος σαρδόνυξ ὁ ἕκτος σάρδιος, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος ὁ
 21 ὄγδοος βήρυλλος ὁ ἕνατος τοπάζιον ὁ δέκατος χρυσόπρασος ὁ
 ἐνδέκατος ὑάκινθος ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. καὶ οἱ δώδεκα
 22 πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται ἀνά εἷς ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν
 ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν
 23 ὡς ὕαλος διαφανής. Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ ὁ γὰρ κύριος
 ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστὶν καὶ τὸ ἄρνιον. καὶ ἡ
 πόλις οὐ χρεῖαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν
 ἐν αὐτῇ ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν καὶ ὁ λύχνος αὐ-
 24 τῆς τὸ ἄρνιον. καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς
 περιπατήσουσιν καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν
 25 καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν. καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ
 26 κλεισθῶσιν ἡμέρας νύξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. καὶ οἴσουσιν τὴν
 27 δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνων εἰς αὐτήν. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ
 εἰς αὐτήν πᾶν κοινοῦν, καὶ ποιοῦν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος εἰ μὴ

v.17 καί^c μετρέω^{v1aa3s} ὁ^{dans} τεῖχος^{nans} αὐτός^{rgfs} ἑκατόν^{tn} τεσσαράκοντα^{tn} τέσσαρες^{ngmp}
 πῆχυς^{ngmp} μέτρον^{nans} ἀνθρώπου^{ngms} ὅς^{rtms} εἰμί^{v1px3s} ἀγγελος^{ngms}. **v.18** καί^c εἰμί^{v1ix3s}
 ὁ^{dnfs} ἐνδόμησις^{nnfs} ὁ^{dgnfs} τεῖχος^{ngms} αὐτός^{rgfs} ἴασις^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} χρυσίον^{nnms}
 καθαρὸς^{annsn} ὅμοιος^{anfsn} ὕαλος^{ndms} καθαρὸς^{admsn}. **v.19** καί^c ὁ^{dnmp} θεμέλιος^{nnmp} ὁ^{dgnfs}
 τεῖχος^{ngms} ὁ^{dgnfs} πόλις^{ngfs} πᾶς^{admsn} λίθος^{ndms} τιμιος^{admsn} κοσμέω^{vpxnmp} ὁ^{dnms} θεμέλιος^{nnms}
 ὁ^{dnms} πρῶτος^{annsn} ἴασις^{nnfs} ὁ^{dnms} δεύτερος^{annsn} σάπφειρος^{nnfs} ὁ^{dnms} τρίτος^{annsn}
 χαλκηδὼν^{nnms} ὁ^{dnms} τέταρτος^{annsn} σμάρραδος^{nnms}. **v.20** ὁ^{dnms} πέμπτος^{annsn} σαρδόνυξ^{nnfs}
 ὁ^{dnms} ἕκτος^{annsn} σάρδιον^{nnms} ὁ^{dnms} ἕβδομος^{annsn} χρυσόλιθος^{nnms} ὁ^{dnms} ὄγδοος^{annsn}
 βήρυλλος^{nnms} ὁ^{dnms} ἕνατος^{annsn} τοπάζιον^{nnms} ὁ^{dnms} δέκατος^{annsn} χρυσόπρασος^{nnms} ὁ^{dnms}
 ἐνδέκατος^{annsn} ὑάκινθος^{nnms} ὁ^{dnms} δωδέκατος^{annsn} ἀμέθυστος^{nnfs}. **v.21** καί^c ὁ^{dnmp}
 δώδεκα^{tn} πυλῶν^{nnmp} δώδεκα^{tn} μαργαρίτης^{nnmp} ἀνά^p εἷς^{nnms} ἕκαστος^{ngfs} πυλῶν^{ngmp}
 εἰμί^{v1ix3s} ἕκ^p εἷς^{ngms} μαργαρίτης^{ngms} καί^c ὁ^{dnfs} πόλις^{ngfs} χρυσίον^{nnms}
 καθαρὸς^{annsn} ὡς^{bo} ὕαλος^{nnms} διαφανής^{annsn}. **v.22** καί^c ναὸς^{nam} οὐ^{xo} ὁράω^{v1aal} ἐν^p
 αὐτός^{rgfs} ὁ^{dnms} γὰρ^c κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} παντοκράτωρ^{nnms} ναὸς^{nnms} αὐτός^{rgfs}
 εἰμί^{v1px3s} καί^c ὁ^{dnms} ἄρνιον^{nnms}. **v.23** καί^c ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1pa3s}
 ὁ^{dgnms} ἥλιος^{ngms} οὐδε^{bo} ὁ^{dgnfs} σελήνη^{ngfs} ἵνα^c φαίνω^{vspa3p} ἐν^p αὐτός^{rgfs} ὁ^{dnfs} γὰρ^c δόξα^{nnfs}
 ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} φωτίζω^{v1aa3s} αὐτός^{rgfs} καί^c ὁ^{dnms} λύχνος^{nnms} αὐτός^{rgfs} ὁ^{dnms} ἄρνιον^{nnms}.
v.24 καί^c ὁ^{dnmp} ἔθνος^{nnmp} ὁ^{dgnmp} σῶζω^{vppgmp} ἐν^p ὁ^{ddns} φῶς^{ndms} αὐτός^{rgfs} περιπατέω^{vifa3p}
 καί^c ὁ^{dnmp} βασιλεὺς^{nnmp} ὁ^{dgnfs} γῆ^{ngfs} φέρω^{v1pa3p} ὁ^{daf} δόξα^{nafs} καί^c ὁ^{daf} τιμή^{nafs} αὐτός^{rgmp}
 εἰς^p αὐτός^{rgafs}. **v.25** καί^c ὁ^{dnmp} πυλῶν^{nnmp} αὐτός^{rgfs} οὐ^{xo} μὴ^{xo} κλείω^{vsap3p} ἡμέρα^{ngfs}
 νύξ^{nnfs} γὰρ^c οὐ^{xo} εἰμί^{v1ix3s} ἐκεῖ^{bo}. **v.26** καί^c φέρω^{vifa3p} ὁ^{daf} δόξα^{nafs} καί^c ὁ^{daf} τιμή^{nafs}
 ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngmp} εἰς^p αὐτός^{rgafs}.

οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἁρνίου.

Καὶ ἔδειξέν μοι καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς **22**
κρύσταλλον ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ
ἁρνίου. ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐν- 2
τεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ζύλον ζωῆς ποιοῦν καρπούς δώδεκα κατὰ
μῆνα ἓνα ἕκαστον ἀποδιδούν τὸν καρπὸν αὐτοῦ καὶ τὰ φύλλα
τοῦ ζύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. καὶ πᾶν κατανάθεμα οὐκ 3
ἔσται ἔτι καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἁρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται
καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. καὶ ὄψονται τὸ πρό- 4
σωπον αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ 5
νῦξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, καὶ χρεῖαν οὐκ ἔχουσιν λύχνου καὶ φωτὸς
ἡλίου ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτίζει αὐτοὺς καὶ βασιλεύσουσιν εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶπέν μοι Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ 6
καὶ ἀληθινοὶ καὶ κύριος ὁ θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν ἀπέστειλεν
τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν
τάχει. ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς 7
προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. καὶ ἐγὼ Ἰωάννης ὁ βλέπων 8
ταῦτα καὶ ἀκούων καὶ ὅτε ἤκουσα Καὶ ἔβλεψα ἔπεσα προσκυ-
νῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι
ταῦτα. καὶ λέγει μοι Ὅρα μὴ, σύνδουλός σου γὰρ εἰμι καὶ 9
τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λό-

v.27 καί^c οὐ^{xo} μή^{xo} εἰσερχομαι^{vsaas} εἰς^p αὐτός^{rpaf} πᾶς^{annsn} κοινὸς^{vppanns} καί^c ποιέω^{vppanns}
βδέλυγμα^{nans} καί^c ψευδός^{nans} εἶ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnp} γράφω^{vrxnmp} ἐν^p ὁ^{dns} βιβλίον^{ndns}
ὁ^{dgs} ζωῆς^{ngfs} ὁ^{dms} ἁρνίον^{ngns}. **22. v.1** καί^c δείκνυμι^{vlaas} ἐγὼ^{rpds} καθαρὸς^{aamsn}
ποταμός^{nams} ὕδωρ^{ngns} ζωῆς^{ngfs} λαμπρός^{aamsn} ὡς^{bo} κρύσταλλος^{nams} ἐκπορευόμενος^{vppanns}
ἐκ^p ὁ^{dms} θρόνος^{ngms} ὁ^{dms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dms} ἁρνίον^{ngns}. **v.2** ἐν^p μέσος^{adnsn} ὁ^{dgs}
πλατὺς^{ngfs} αὐτός^{rpaf} καί^c ὁ^{dms} ποταμός^{ngms} ἐντεῦθεν^{bo} καί^c ἐντεῦθεν^{bo} ζύλον^{nnns} ζωῆς^{ngfs}
ποιέω^{vppanns} καρπὸς^{namp} δώδεκα^{tn} κατὰ^p μῆν^{nams} εἷς^{nams} ἕκαστος^{aamsn} ἀποδίδωμι^{vppaans}
ὁ^{dams} καρπός^{nams} αὐτός^{rpms} καί^c ὁ^{dnp} φύλλον^{nnnp} ὁ^{dms} ζύλον^{ngns} εἰς^p θεραπεία^{nafs}
ὁ^{dnp} ἔθνος^{ngnp}. **v.3** καί^c πᾶς^{annsn} κατὰ^pθεμα^{nnns} οὐ^{xo} εἰμι^{vifx3s} ἔτι^{bo} καί^c ὁ^{dms}
θρόνος^{nnms} ὁ^{dms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dms} ἁρνίον^{ngns} ἐν^p αὐτός^{rpds} εἰμι^{vifx3s} καί^c ὁ^{dnp}
δοῦλος^{nnmp} αὐτός^{rpms} λατρεύω^{vifa3p} αὐτός^{rpds}. **v.4** καί^c ὁ^{dms} ὁράω^{vifd3p} ὁ^{dams} πρόσωπον^{nans}
αὐτός^{rpms} καί^c ὁ^{dms} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpms} ἐπὶ^p ὁ^{dnp} μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rpmp}. **v.5** καί^c
νῦξ^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{vifx3s} ἐκεῖ^{bo} καί^c χρεῖα^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vifa3p} λύχνος^{ngms} καί^c φῶς^{ngns}
ἡλίου^{ngms} ὅτι^c κύριος^{nnms} ὁ^{dms} θεός^{nnms} φωτίζω^{vifa3s} αὐτός^{rpmp} καί^c βασιλεύω^{vifa3p}
εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dnp} αἰών^{ngmp}. **v.6** καί^c λέγω^{vlaas} ἐγὼ^{rpds} οὗτος^{rdnp} ὁ^{dnp}
λόγος^{nnmp} πιστός^{anfnp} καί^c ἀληθινός^{anmpn} καί^c κύριος^{nnms} ὁ^{dms} θεός^{nnms} ὁ^{dnp} ἅγιος^{agmpn}
προφήτης^{ngmp} ἀποστέλλω^{vlaas} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} αὐτός^{rpms} δείκνυμι^{vnaa} ὁ^{dnp} δοῦλος^{ndnp}
αὐτός^{rpms} ὅς^{rpmp} δεῖ^{vifa3s} γίνομαι^{vnaa} ἐν^p τάχος^{ndns}. **v.7** ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vfpn1s} ταχύς^{bo}
μακάριος^{annsn} ὁ^{dms} τηρῶν^{vppanns} ὁ^{damp} λόγος^{namp} ὁ^{dgs} προφητεία^{ngfs} ὁ^{dms} βιβλίον^{ngns}
οὗτος^{rdns}. **v.8** καί^c ἐγὼ^{rpds} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dms} βλέπων^{vppanns} οὗτος^{rdnp} καί^c ἀκούω^{vppanns}
καί^c ὅτε^{bo} ἀκούω^{vlaals} καί^c βλέπω^{vlaals} πίπτω^{vlaals} προσκυνέω^{vnaa} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dnp}
πούς^{ngmp} ὁ^{dms} ἄγγελος^{ngms} ὁ^{dms} δείκνυμι^{vppagms} ἐγὼ^{rpds} οὗτος^{rdnp}.

- 10 γους τοῦ βιβλίου τούτου, τῷ θεῷ προσκύνησον. καὶ λέγει μοι
 11 Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου
 12 ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι καὶ ὁ ῥυπῶν
 13 ῥυπωσάτω ἔτι καὶ ὁ δίκαιος δικαιοθήτω ἔτι καὶ ὁ ἅγιος ἁγια-
 14 σθήτω ἔτι. καὶ Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ
 15 ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐσται. ἐγὼ εἰμί τὸ Α καὶ
 16 τὸ Ω ἀρχὴ καὶ τέλος ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. Μακάριοι οἱ
 17 ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ
 18 ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ἔξω
 19 δὲ οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ
 οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. Ἐγὼ Ἰη-
 σοὺς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς
 ἐκκλησίαις ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀστήρ ὁ
 λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός. Καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν
 Ἐλθε. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω Ἐλθε. καὶ ὁ διψῶν ἐλθέτω, καὶ
 ὁ θέλων λαμβανέτω τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. Συμμαρτυροῦμαι
 γὰρ παντὶ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου
 τούτου, ἐάν τις ἐπιτιθῇ πρὸς ταῦτά, ἐπιθήσει ὁ θεὸς ἐπ' αὐτὸν
 τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν βιβλίῳ τούτῳ. καὶ ἐάν τις ἀ-
 φαιρῇ ἀπὸ τῶν λόγων βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης ἀφαιρήσει

v.9 καί^c λέγω^{vīpa3s} ἐγὼ^{ῖpd-s} ὁράω^{vīpa2s} μὴ^{xo} συνδουλος^{nnms} σύ^{ῖpg-s} γάρ^c εἰμι^{vīpx1s} καί^c ὁ^{dgnp} ἀδελφός^{ngmp} σύ^{ῖpg-s} ὁ^{dgnp} προφήτης^{ngmp} καί^c ὁ^{dgnp} τηρέω^{vīpa3p} λόγος^{namp} ὁ^{dgnp} βιβλίον^{ngns} οὗτος^{rdgns} ὁ^{dgnp} θεός^{ndms} προσκυνέω^{vdaa2s}. **v.10** καί^c λέγω^{vīpa3s} ἐγὼ^{ῖpd-s} μὴ^{xo} σφραγίσ^{vīpa2s} λόγος^{namp} ὁ^{dgnp} προφητεία^{ngfs} ὁ^{dgnp} βιβλίον^{ngns} οὗτος^{rdgns} ὅτι^c ὁ^{dgnms} καιρός^{bo} ἐγγύς^{bo} εἰμι^{vīpx3s}. **v.11** ὁ^{dgnms} ἀδικέω^{vīpa3p} ἀδικέω^{vdaa3s} ἔτι^{bo} καί^c ὁ^{dgnms} ῥυπαρεύω^{vīpa3p} ῥυπαρεύω^{vdaa3s} ἔτι^{bo} καί^c ὁ^{dgnms} δίκαιος^{anmsn} δικαιοῦ^{vda3p} ἔτι^{bo} καί^c ὁ^{dgnms} ἅγιος^{anmsn} ἁγιάζω^{vda3p} ἔτι^{bo}. **v.12** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vīpn1s} ταχύ^{bo} καί^c ὁ^{dgnms} μισθός^{nnms} ἐγὼ^{ῖpg-s} μετὰ^p ἐγὼ^{ῖpg-s} ἀποδίδωμι^{vnaa} ἑκάστος^{admsn} ὡς^{bo} ὁ^{dgnms} ἔργον^{nnms} αὐτός^{ῖpgms} εἰμι^{vīfx3s}. **v.13** ἐγὼ^{ῖpn-s} εἰμι^{vīpx1s} ὁ^{dgnms} ὅς^{tl} καί^c ὁ^{dgnms} ὦ^{tl} ἀρχή^{nnfs} καί^c τέλος^{nnms} ὁ^{dgnms} πρῶτος^{anmsn} καί^c ὁ^{dgnms} ἔσχατος^{anmsn}. **v.14** μακάριος^{anmsn} ὁ^{dgnp} ποιεῶ^{vīpa3p} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{ῖpgms} ἵνα^c εἰμι^{vīfx3s} ὁ^{dgnfs} ἐξουσία^{nnfs} αὐτός^{ῖpgmp} ἐπὶ^p ὁ^{dans} ξύλον^{nans} ὁ^{dgnfs} ζωῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{dgnp} πυλῶν^{ndmp} εἰσέρχομαι^{vīpa3p} εἰς^p πόλις^{nafs}. **v.15** ἔξω^{bo} δέ^c ὁ^{dgnmp} κύων^{nnmp} καί^c ὁ^{dgnmp} φάρμακος^{nnmp} καί^c ὁ^{dgnmp} πόρνος^{nnmp} καί^c ὁ^{dgnmp} φονεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dgnmp} εἰδωλολάτρης^{nnmp} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dgnms} φιλέω^{vīpa3p} καί^c ποιεῶ^{vīpa3p} ψεῦδος^{nans}. **v.16** ἐγὼ^{ῖpn-s} Ἰησοὺς^{nnms} πέμπτω^{vīaa1s} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ἐγὼ^{ῖpg-s} μαρτυρέω^{vnaa} σύ^{ῖpd-p} οὗτος^{rdanp} ἐπὶ^p ὁ^{dgnp} ἐκκλησία^{ndfp} ἐγὼ^{ῖpn-s} εἰμι^{vīpx1s} ὁ^{dgnfs} ῥίζα^{nnfs} καί^c ὁ^{dgnms} γένος^{nnms} ὁ^{dgnms} Δαβὶδ^{ῖp} ὁ^{dgnms} ἀστήρ^{nnms} ὁ^{dgnms} λαμπρός^{anmsn} καί^c ὁ^{dgnms} ὀρθρινός^{anmsn}. **v.17** καί^c ὁ^{dgnms} πνεῦμα^{nnms} καί^c ὁ^{dgnfs} νύμφη^{nnfs} λέγω^{vīpa3p} ἔρχομαι^{vdaa2s} καί^c ὁ^{dgnms} ἀκούω^{vīpa3p} λέγω^{vdaa3s} ἔρχομαι^{vdaa3s} καί^c ὁ^{dgnms} θέλω^{vīpa3p} λαμβάνω^{vdaa3s} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} ζωῆ^{ngfs} δωρεάν^{bo}. **v.18** συμμαρτυρέω^{vīpn1s} γάρ^c πᾶς^{admsn} ἀκούω^{vīpa3p} λόγος^{namp} ὁ^{dgnp} προφητεία^{ngfs} ὁ^{dgnp} βιβλίον^{ngns} οὗτος^{rdgns} ἐάν^{ῖq} τι-σ-ρινμο^{vīpa3s} ἐπιτίθημι^{vīpa3s} πρὸς^p οὗτος^{rdanp} ἐπιτίθημι^{vīpa3s} ὁ^{dgnms} θεός^{nnms} ἐπὶ^p αὐτός^{ῖpms} ὁ^{dgnp} πληγῇ^{nafp} γράφω^{vīpa3p} ἐν^p βιβλίῳ^{ndms} οὗτος^{rdgns}.

ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ βίβλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως
 τῆς ἁγίας καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν βιβλίῳ τούτῳ. Λέγει ὁ μαρ- 20
 τυρῶν ταῦτα Ναὶ ἔρχομαι ταχύ Ἀμήν ναί, ἔρχου κύριε Ἰησοῦ.
 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. 21
 ἀμήν.

v.19 καί^c ἐάν^{ηο} τι-σρινμσ ἀφαιρέω^{vspa3s} ἀπό^p ὁ^{dgmp} λόγος^{ngmp} βίβλος^{ngfs} ὁ^{dgfs} προφητεία^{ngfs}
 οὗτος^{rdgfs} ἀφαιρέω^{vifa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} μέρος^{nans} αὐτός^{rpgms} ἀπό^p βίβλος^{ngfs} ὁ^{dgfs}
 ζωή^{ngfs} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἅγιος^{agfsn} καί^c ὁ^{dgmp} γράφω^{vpxpgnp} ἐν^p βιβλίον^{ndns}
 οὗτος^{rddns}. **v.20** λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} μαρτυρέω^{vppanms} οὗτος^{rdanp} ναί^{xo} ἔρχομαι^{vipn1s} ταχύς^{bo}
 ἀμήνth ναί^{xo} ἔρχομαι^{vipn2s} κύριος^{nvms} Ἰησοῦς^{nvms}. **v.21** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}
 ἐγώ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rpg-p} ἀμήνth.